PAIDA'ISH

1 Ḳhudá ne ibtidá men zamín o ásmán ko paidá kiyá. 2 Aur zamín wírán aur sunsán thí; aur gahráo ke úpar andherá thá: aur Ḳhudá kí rúh pání kí sath par jumbish kartí thí. 3 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Raushní ho já: aur raushní ho gayí. 4 Aur Ḳhudá ne dekhá ki raushní achchhí hai; aur Ḳhudá ne raushní ko táríkí se judá kiyá. 5 Aur Ḳhudá ne raushní ko to Din kahá, aur táríkí ko Rát. Aur shám húí aur subh húí. So pahlá din húá.

6 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Páníyon ke darmiyán fazá ho, táki pání pání se judá ho jáe. 7 Pas Ḳhudá ne fazá ko banáyá, aur fazá ke níche ke pání ko fazá ke úpar ke pání se judá kiyá: aur aisá hí húá. 8 Aur Khudá ne fazá ko A'smán kahá. Aur shám húi aur subh húí. So dúsrá din húá.

9 Aur Khudá ne kahá, ki A'smán ke níche ká pání ek jagah jama' ho, ki khushkí nazar áe: aur aisá hí húá. 10 Aur Ḳhudá ne khushki ko Zamín kahá; aur jo pání jama' ho gayá thá us ko Samundar. Aur Ḳhudá ne dekhá ki achchhá hai. 11 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Zamín ghás, aur bíjdár búṭiyon ko, aur phaldár daraḳhton ko, jo apní apní jins ke muwáfiq phalen, aur jo zamín par apne áp hí men bíj rakkhen, ugáe: aur aisá hí húá. 12 Tab zamín ne ghás, aur búṭiyon ko, jo apní apní jins ke muwáfiq bíj rakkhen, aur phaldár daraḳhton ko, jin ke bíj un kí jins ke muwáfiq un men hain, ugáyá: aur Ḳhudá ne dekhá ki achchhá hai. 13 Aur shám húí aur subh húí. So tísrá din húá.

14 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Falak par naiyir hon, ki din ko rát se alag karen; aur wuh nishánon, aur zamánon, aur dinon, aur barason kí imtíyáz ke liye hon; 15 aur wuh falak par anwár ke liye hon, ki zamín par raushní dálen: aur aisá hí húá. 16 So Ḳhudá ne do baṛe naiyir banáe; ek naiyir i akbar, ki din par hukm kare, aur ek naiyir i asgar, ki rát par hukm kare: aur us ne sitáron ko bhí banáyá. 17 Aur Ḳhudá ne un ko falak par rakkhá ki zamín par raushní ḍálen, 18 aur din par aur rát par hukm karen, aur ujále ko andhere se judá karen: aur Ḳhudá ne dekhá ki achchhá hai. 19 Aur shám húí aur subh húí. So chauthá din húá.

20 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Pání jándáron ko kasrat se paidá kare, aur parande zamín ke úpar fazá men uṛen. 21 Aur Ḳhudá ne baṛe baṛe daryáí jánwaron ko, aur har qism ke jándár ko, jo pání se bakasrat paidá húe the, un kí jins ke muwáfiq, aur har qism ke parandon ko, un kí jins ke muwáfiq, paidá kiyá: aur Ḳhudá ne dekhá ki achchhá hai. 22 Aur Ḳhudá ne un ko yih kahkar barakat dí, ki Phalo, aur baṛho, aur in samundaron ke pání ko bhar do, aur parande zamín par bahut baṛh jáen. 23 Aur shám húí aur subh húí. So pánchwán din húá.

24 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Zamín jándáron ko, un kí jins ke muwáfiq, chaupáye, aur rengnewále jándár, aur janglí jánwar, un kí jins ke muwáfiq, paidá kare: aur aisá hí húá. 25 Aur Ḳhudá ne janglí jánwaron aur chaupáyon ko un kí jins ke muwáfiq, aur zamín ke rengnewále jándáron ko, un kí jins ke muwáfiq banáyá: aur Ḳhudá ne dekhá ki achchhá hai. 26 Phir Ḳhudá ne kahá, ki Ham insán ko apní súrat par apní shabíh kí mánind banáen; aur wuh samundar kí machhliyon, aur ásmán ke parandon, aur chaupáyon, aur tamám zamín, aur sab jándáron par jo zamín par rengte hain, iḳhtiyár rakkhen. 27 Aur Ḳhudá ne insán ko apní súrat par paidá kiyá, Ḳhudá kí súrat par us ko paidá kiyá; nar o nárí un ko paidá kiyá. 28 Aur Ḳhudá ne un ko barakat di, aur kahá, ki Phalo, aur baṛho, aur zamín ko ma'múr o mahkúm karo: aur samundar kí machhliyon, aur

hawá ke parandon, aur kull jánwaron par jo zamín par chalte hain, ikhtiyár rakkho. 29 Aur Khudá ne kahá, ki Dekho, main tamám rú e zamín kí kull bíjdár sabzí aur har darakht, jis men us ká bíjdár phal ho, tum ko detá hún; yih tumháre kháne ko hon: 30 aur zamín ke kull jánwaron ke liye, aur hawá ke kull parandon ke liye, aur un sab ke liye, jo zamín par rengnewále hain, jin men zindagí ká dam hai, kull harí búṭiyán kháne ko detá hún. Aur aisá hí húá. 31 Aur Khudá ne sab par, jo us ne banáyá thá, nazar kí, aur dekhá, ki bahut achchhá hai. Aur shám húí aur subh húí. So chhaṭá din húá.

2 So ásmán aur zamín aur un ke kull lashkar ká banáná khatm húá. 2 Aur Khudá ne apne kám ko, jise wuh kartá thá sátwen din khatm kiyá, aur apne sáre kám se jise wuh kar rahá thá sátwen din fárig húá. 3 Aur Khudá ne sátwen din ko barakat dí, aur use muqaddas ṭhahráyá; kyúnki us men Khudá sárí káinát se jise us ne paidá kiyá aur banáyá fárig húá.

4 Yih hai ásmán aur zamín kí paidáish, jab wuh khalq húe, jis din Khudáwand Khudá ne zamín aur ásmán ko banáyá. 5 Aur zamín par ab tak khet ká koí paudá na thá, aur na maidán kí koí sabzí ab tak ugí thí, kyúnki Khudáwand Khudá ne zamín par pání nahín barsáyá thá, aur na zamín jotne ko koí insán thá, 6 balki zamín se kuhar uṭhtí thí, aur tamám rú e zamín ko seráb kartí thí. 7 Aur Khudáwand Khudá ne zamín kí miṭṭí se insán ko banáyá, aur us ke nathnon men zindagí ká dam phúnká; to insán jítí ján húá. 8 Aur Khudáwand Khudá ne mashriq kí taraf 'Adan men ek bág lagáyá; aur insán ko, jise us ne banáyá thá, wahán rakkhá. 9 Aur Khudáwand Khudá ne har darakht ko, jo dekhne men khushnumá, aur kháne ke liye achchhá thá zamín se ugáyá, aur bág ke bích men hayát ká darakht, aur nek o bad kí pahchán ká darakht bhí lagáyá. 10 Aur 'Adan se ek daryá bág ke seráb karne ko niklá; aur wahán se chár nadiyon men taqsím húá. 11 Pahlí ká nám Faisún hai, jo Hawílah kí sárí zamín ko jahán soná hotá hai, ghere húe hai. 12 Aur us zamín ká soná chokhá hai; aur wahán motí aur sang i sulaimání bhí hain. 13 Aur dúsrí nadí ká nám Jaihún hai, jo Kúsh kí sárí zamín ko ghere húe hai. 14 Aur tísrí nadí ká nám Dijlah hai, jo Asúr ke mashriq ko játí. Aur chauthí nadí ká nám Furát hai. 15 Aur Khudáwand Khudá ne A'dam ko lekar bág i 'Adan men rakkhá, ki us kí bágbání aur nigahbání kare. 16 Aur Khudáwand Khudá ne A'dam ko hukm diyá aur kahá, ki Tú bág ke har darakht ká phal be rok ṭok khá saktá hai: 17 lekin nek o bad kí pahchán ke darakht ká kabhí na kháná: kyúnki jis roz tú ne us men se kháyá, tú mará.

18 Aur Khudáwand Khudá ne kahá, ki A'dam ká akelá rahná achchhá nahín; main us ke liye ek madadgár us kí mánind banáúngá. 19 Aur Khudáwand Khudá ne kull dashtí jánwar aur hawá ke kull parande miṭṭí se banáe aur un ko A'dam ke pás láyá ki dekhe, ki wuh un ke kyá nám rakhtá hai; aur A'dam ne jis jánwar ko kahá, wuhí us ká nám ṭhahrá. 20 Aur A'dam ne kull chaupáyon, aur hawá ke parandon, aur kull dashtí jánwaron ke nám rakkhe; par A'dam ke liye koí madadgár us kí mánind na milá. 21 Aur Khudáwand Khudá ne A'dam par gahrí nínd bhejí, aur wuh so gayá: aur us ne us kí pasliyon men se ek ko nikál liyá, aur us kí jagah gosht bhar diyá; 22 aur Khudáwand Khudá us paslí se, jo us ne A'dam men se nikálí thí, ek 'aurat banákar use A'dam ke pás láyá. 23 Aur A'dam ne kahá, ki Yih to ab merí haḍḍiyon men se haḍḍí, aur mere gosht men se gosht hai: is liye wuh Nárí kahláegí, kyúnki wuh Nar se nikálí gayí. 24 Is wáste mard apne mán báp ko chhoṛegá, aur apní bíwí se milá rahegá: aur wuh ek tan honge. 25 Aur A'dam aur us kí bíwí, donon nange the, aur sharmáte na the.

3 Aur sánp kull dashtí jánwaron se, jin ko Khudáwand Khudá ne banáyá thá, chálák thá. Aur us ne 'aurat se kahá, Kyá wáqa'í Khudá ne kahá hai, ki Bág ke kisí darakht ká phal tum na kháná? 2 'Aurat ne sánp se kahá, ki Bág ke darakhton ká phal

to ham kháte hain: 3 par jo darakht bág ke bích men hai, us ke phal kí bábat Khudá ne kahá hai, ki Tum na to use khání, aur na chhúná, warna mar jáoge. 4 Tab sánp ne 'aurat se kahá, ki Tum hargiz na maroge: 5 balki Khudá jántá hai, ki jis din tum use kháoge, tumhárí ánkhen khul jáengí, aur tum Khudá kí mánind nek o bad ke jánnewále ban jáoge. 6 'Aurat ne jo dekhá, ki wuh darakht kháne ke liye achchhá, aur ánkhon ko khushnumá ma'lúm hotá hai, aur 'aql bakhshne ke liye khúb hai, to us ke phal men se liyá, aur kháyá; aur apne shauhar ko bhí diyá, aur us ne kháyá. 7 Tab donon kí ánkhen khul gayín, aur un ko ma'lúm húá ki wuh nange hain; aur unhon ne anjír ke patton ko síkar apne liye lungiyán banáín. 8 Aur unhon ne Khudáwand Khudá kí áwáz, jo thande waqt bág men phirtá thá, suní: aur A'dam aur us kí bíwí ne áp ko Khudáwand Khudá ke huzúr se bág ke darakhton men chhipáyá. 9 Tab Khudáwand Khudá ne A'dam ko pukárá, aur us se kahá, ki Tú kahán hai? 10 Us ne kahá, Main ne bág men terí áwáz suní, aur main dará, kyúnki main nangá thá; aur main ne apne áp ko chhipáyá. 11 Us ne kahá, Tujhe kis ne batáyá ki tú nangá hai? Kyá tú ne us darakht ká phal kháyá, jis kí bábat main ne tujh ko hukm diyá thá, ki use na kháná? 12 A'dam ne kahá, ki Jis 'aurat ko tú ne mere sáth kiyá hai, us ne mujhe us darakht ká phal diyá, aur main ne kháyá. 13 Tab Khudáwand Khudá ne 'aurat se kahá, ki Tú ne yih kyá kiyá? 'Aurat ne kahá, ki Sánp ne mujh ko bahkáyá, to main ne kháyá. 14 Aur Khudáwand Khudá ne sánp se kahá, Is liye ki tú ne yih kiyá, tú sab chaupáyon aur dashtí jánwaron men mal'ún thahrá; tú apne pet ke bal chalegá, aur apní 'umr bhar khák cháțegá: 15 aur main tere aur 'aurat ke darmiyán aur terí nasl aur 'aurat kí nasl ke darmiyán 'adáwat dálúngá; wuh tere sir ko kuchlegá, aur tú us kí erí par kátegá. 16 Phir us ne 'aurat se kahá, ki Main tere dard i haml ko bahut barháúngá; tú dard ke sáth bachche janegí; aur terí ragbat apne shauhar kí taraf hogí, aur wuh tujh par hukúmat karegá. 17 Aur A'dam se us ne kahá, Chúnki tú ne apní bíwí kí bát mání, aur us darakht ká phal kháyá, jis kí bábat main ne tujhe hukm diyá thá, ki Use na kháná: is liye zamín tere sabab se la'natí húí; mashaqqat ke sáth tú apní 'umr bhar us kí paidáwár kháegá; 18 aur wuh tere liye kánte aur úntkatáre ugáegí; aur tú khet kí sabzí kháegá; 19 tú apne munh ke pasíne kí rotí kháegá, jab tak ki zamín men tú phir laut na jáe; is liye ki tú us se nikálá gayá hai: kyúnki tú khák hai, aur khák men phir laut jáegá. 20 Aur A'dam ne apní bíwí ká nám Hawwá rakkhá; is liye ki wuh sab zindon kí mán hai. 21 Aur Khudáwand Khudá ne A'dam aur us kí bíwí ke wáste chamre ke kurte banákar un ko pahináe.

22 Aur Khudáwand Khudá ne kahá, Dekho, insán nek o bad kí pahchán men ham men se ek kí mánind ho gayá: ab kahín aisá na ho, ki wuh apná háth barháe, aur hayát ke darakht se bhí kuchh lekar kháe, aur hamesha jítá rahe, 23 is liye Khudáwand Khudá ne us ko bág i 'Adan se báhar kar diyá, táki wuh us zamín kí, jis men se wuh liyá gayá thá, khetí kare. 24 Chunánchi us ne A'dam ko nikál diyá; aur bág i 'Adan ke mashriq kí taraf karúbíon ko aur chaugird ghúmnewálí shu'lazan talwár ko rakkhá, ki wuh zindagí ke darakht kí ráh kí hifázat karen.

4 Aur A'dam apní bíwí Hawwá ke pás gayá; aur wuh hámila húí, aur us ke Qáin paidá húá. Tab us ne kahá, Mujhe Khudáwand se ek mard milá. 2 Phir Qáin ká bháí Hábil paidá húá. Aur Hábil bher bakriyon ká charwáhá, aur Qáin kisán thá. 3 Chand roz ke ba'd yún húá, ki Qáin apne khet ke phal ká hadiya Khudáwand ke wáste láyá. 4 Aur Hábil bhí apní bher bakriyon ke kuchh pahlauthe bachchon ká aur kuchh in kí charbí ká hadiya láyá. Aur Khudáwand ne Hábil ko, aur us ke hadiya ko, manzúr kiyá: 5 par Qáin ko, aur us ke hadiya ko, manzúr na kiyá. Is liye Qáin nihályat gazabnák húá aur us ká munh bigrá. 6 Aur Khudáwand ne Qáin se kahá, Tú kyún gazabnák húá? aur terá munh kyún bigrá húá hai? 7 Agar tú bhalá kare, to kyá tú maqbúl na hogá? aur agar tú bhalá na kare, to gunáh

darwáze par dabká baiṭhá hai, aur terá mushtáq hai, par tú us par gálib á. 8 Aur Qáin ne apne bhái Hábil ko kuchh kahá: aur jab wuh donoṉ khet meṉ the, to yúṉ húá, ki Qáin ne apne bhái Hábil par hamla kiyá, aur use qatl kar ḍálá. 9 Tab Ḳhudáwand ne Qáin se kahá, ki Terá bhái Hábil kaháṉ hai? Us ne kahá, Mujhe ma'lúm nahíṉ: kyá maiṉ apne bhái ká muháfiz húṉ? 10 Phir us ne kahá, ki Tú ne yih kyá kiyá? tere bhái ká ḳhún zamín se mujh ko pukártá hai. 11 Aur ab tú zamín kí taraf se la'natí húá, jis ne apná muṉh pasárá, ki tere háth se tere bhái ká ḳhún le; 12 jab tú zamín ko jotegá, to wuh ab tujhe apní paidáwár na degí; aur zamín par tú ḳhánaḳharáb aur áwára hogá. 13 Tab Qáin ne Ḳhudáwand se kahá, ki Merí sazá bardásht se báhar hai. 14 Dekh, áj tú ne mujhe rú e zamín se nikál diyá hai, aur maiṉ tere huzúr se rúposh ho jáúṉgá; aur zamín par ḳhánaḳharáb aur áwára rahúṉgá; aur aisá hogá, ki jo koí mujhe páegá qatl kar ḍálegá. 15 Tab Ḳhudáwand ne us se kahá, Nahíṉ, balki jo Qáin ko qatl kare us se sát guná badla liyá jáegá. Aur Ḳhudáwand ne Qáin ke liye ek nishán ṭhahráyá, ki koí use pákar már na ḍále.

16 So Qáin Ḳhudáwand ke huzúr se nikal gayá, aur 'Adan ke mashriq kí taraf, Núd ke 'iláqe meṉ, já basá. 17 Aur Qáin apní bíwí ke pás gayá, aur wuh hámila húí, aur us ke Hanúk paidá húá; aur us ne ek shahr basáyá, aur us ká nám, apne beṭe ke nám par Hanúk rakkhá. 18 Aur Hanúk se 'I'rád paidá húá: aur 'I'rád se Mahúyáel paidá húá: aur Mahúyáel se Matúsáel paidá húá: aur Matúsáel se Lamak paidá húá. 19 Aur Lamak do 'auratеṉ biyáh láyá: ek ká nám 'Adah, aur dúsri ká nám Zillah thá. 20 Aur 'Adah se Yábal paidá húá: wuh un ká báp thá jo ḳhaimoṉ meṉ rahte aur jánwar pálte haiṉ. 21 Aur us ke bhái ká nám Yúbal thá: wuh bín aur báṉslí bajánewáloṉ ká báp thá. 22 Aur Zillah ke bhí Túbalqáin paidá húá, jo pítal aur lohe ke sab tez hathyároṉ ká bananewálá thá: aur Na'mah Túbalqáin kí bahin thí. 23 Aur Lamak ne apní bíwiyoṉ se kahá, ki

Ai 'Adah aur Zillah, merí bát suno;
Ai Lamak kí bíwiyo, mere suḳhan par kán lagáo:
Maiṉ ne ek mard ko jis ne mujhe zaḳhmí kiyá már ḍálá
Aur ek jawán ko jis ne mere choṭ lagáí qatl kar ḍálá.
24 Agar Qáin ká badla sát guná liyá jáegá,
To Lamak ká sattar aur sát guná.

25 Aur A'dam phir apní bíwí ke pás gayá aur us ke ek aur beṭá húá aur us ká nám Set rakkhá: aur kahne lagí, ki Ḳhudá ne Hábil ke 'iwaz, jis ko Qáin ne qatl kiyá, mujhe dúsrá farzand diyá. 26 Aur Set ke háṉ bhí ek beṭá paidá húá, jis ká nám us ne Anús rakkhá: us waqt se log Yahowáh ká nám lekar du'á karne lage.

5 Yih A'dam ká nasabnáma hai. Jis din Ḳhudá ne A'dam ko paidá kiyá, to use apní shabíh par banáyá; 2 nar aur nári un ko paidá kiyá; aur un ko barakat dí, aur jis roz wuh ḳhalq húe un ká nám A'dam rakkhá. 3 Aur A'dam ek sau tís baras ká thá, jab us kí súrat o shabíh ká ek beṭá us ke háṉ paidá húá; aur us ne us ká nám Set rakkhá: 4 aur Set kí paidáish ke ba'd A'dam áṭh sau baras jítá rahá: aur us se beṭe aur beṭiyáṉ paidá húíṉ: 5 aur A'dam kí kull 'umr nau sau tís baras kí húí: tab wuh mará.

6 Aur Set ek sau páṉch baras ká thá, jab us se Anús paidá húá. 7 Aur Anús kí paidáish ke ba'd Set áṭh sau sát baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyáṉ paidá húíṉ: 8 aur Set kí kull 'umr nau sau bárah baras kí húí: tab wuh mará.

9 Aur Anús nawwe baras ká thá, jab us se Qínán paidá húá: 10 aur Qínán kí paidáish ke ba'd Anús áṭh sau pandrah baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyáṉ paidá húíṉ: 11 aur Anús kí kull 'umr nau sau páṉch baras kí húí: tab wuh mará.

12 Aur Qínán sattar baras ká thá, jab us se Mahalalel paidá húá: 13 aur Mahalalel kí paidáish ke ba'd Qínán áṭh sau chális baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyáṉ paidá húíṉ: 14 aur Qínán kí kull 'umr nau sau das baras kí húí: tab wuh mará.

15 Aur Mahalalel painsaṭh baras

ká thá, jab us se Yárid paidá húá: 16 aur Yárid kí paidáish ke ba'd Mahalalel áṭh sau tís baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín: 17 aur Mahalalel kí kull 'umr áṭh sau pachánawe baras kí húí: tab wuh mará.

18 Aur Yárid ek sau básaṭh baras ká tha, jab us se Hanúk paidá húá: 19 aur Hanúk kí paidáish ke ba'd Yárid áṭh sau baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín: 20 aur Yárid kí kull 'umr nau sau básaṭh baras kí húí: tab wuh mará.

21 Aur Hanúk painsaṭh baras ká thá, jab us se Matúsilah paidá húá: 22 aur Matúsilah kí paidáish ke ba'd Hanúk tín sau baras ták Ḳhudá ke sáth sáth chaltá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín: 23 aur Hanúk kí kull 'umr tín sau painsaṭh baras kí húí: 24 aur Hanúk Ḳhudá ke sáth sáth chaltá rahá: aur wuh gáib ho gayá: kyúnki Ḳhudá ne use uṭhá liyá.

25 Aur Matúsilah ek sau satásí baras ká thá, jab us se Lamak paidá húá: 26 aur Lamak kí paidáish ke ba'd Matúsilah sát sau byásí baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín: 27 aur Matúsilah kí kull 'umr nau sau unhattar baras kí húí; tab wuh mará.

28 Aur Lamak ek sau byásí baras ká thá, jab us se ek beṭá paidá húá: 29 aur us ne us ká nám Núh rakkhá, aur kahá, ki Yih hamáre háthon kí mihnat aur mashaqqat se, jo zamín ke sabab se hai, jis par Ḳhudá ne la'nat kí hai, hamen árám degá. 30 Aur Núh kí paidáish ke ba'd Lamak pánch sau pachánawe baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín: 31 aur Lamak kí kull 'umr sát sau sathattar baras kí húí: tab wuh mará.

32 Aur Núh pánch sau baras ká thá, jab us se Sim, Hám, aur Yáfat paidá húe.

6 Jab rú e zamín par ádmí bahut baṛhne lage, aur un ke beṭiyán paidá húín, 2 to Ḳhudá ke beṭon ne ádmí kí beṭiyon ko dekhá, ki wuh ḳhúbsúrat hain; aur jin ko unhon ne chuná un se biyáh kar liyá. 3 Tab Ḳhudáwand ne kahá, ki Merí rúh insán ke sáth hamesha muzáhamat na kartí rahegí, kyúnki wuh bhí to bashar hai; taubhí us kí 'umr ek sau bís baras kí hogí. 4 Un dinon men zamín par jabbár the; aur ba'd men jab Ḳhudá ke beṭe ádmí kí beṭiyon ke pás gaye, to un ke liye un se aulád húí. Yihí qadím zamáne ke súrmá hain, jo baṛe námwar húe hain. 5 Aur Ḳhudáwand ne dekhá ki zamín par insán kí badí bahut baṛh gayí, aur us ke dil ke tasawwur aur ḳhayál sadá bure hí hote hain. 6 Tab Ḳhudáwand zamín par insán ke paidá karne se malúl húá aur dil men gam kiyá. 7 Aur Ḳhudáwand ne kahá, ki Main insán ko, jise main ne paidá kiyá, rú e zamín par se miṭá ḍálúngá; insán se lekar haiwán aur rengnewále jándár aur hawá ke parandon tak; kyúnki main un ke banáne se malúl hún. 8 Magar Núh Ḳhudáwand kí nazar men maqbúl húá.

9 Núh ká nasabnáma yih hai: Núh mard i rástbáz aur apne zamáne ke logon men be'aib thá, aur Núh Ḳhudá ke sáth sáth chaltá rahá. 10 Aur us se tín beṭe, Sim, Hám, aur Yáfat paidá húe. 11 Par zamín Ḳhudá ke áge nárást ho gayí thí, aur wuh zulm se bharí thí. 12 Aur Ḳhudá ne zamín par nazar kí, aur dekhá, ki wuh nárást ho gayí hai; kyúnki har bashar ne zamín par apná tariqa bigáṛ liyá thá.

13 Aur Ḳhudá ne Núh se kahá, ki Tamám bashar ká ḳhátima mere sámne á pahunchá hai; kyúnki un ke sabab se zamín zulm se bhar gayí; so dekh, main zamín samet un ko halák karúngá. 14 Tú gophar kí lakṛí kí ek kishtí apne liye baná; us kishtí men koṭhriyán taiyár karná, aur us ke andar aur báhar rál lagáná. 15 Aur aisá karná kí kishtí kí lambáí tín sau háth, us kí chauṛáí pachás háth, aur us kí únchái tís háth ho. 16 Aur us kishtí men ek raushandán banáná, aur úpar se háth bhar chhoṛkar use ḳhatm kar dená; aur us kishtí ká darwáza us ke pahlú men rakhná, aur us men tín darje banáná, nichlá, dúsrá, aur tísrá. 17 Aur dekh, main ḳhud zamín par pání ká túfán lánewálá hún, táki har bashar ko, jis men zindagí ká dam hai, dunyá se halák kar ḍálún: aur sab jo zamín par hain mar jáenge. 18 Par tere sáth main apná 'ahd qáim karúngá; aur tú kishtí men jáná, tú,

aur tere sáth tere beṭe, aur terí bíwí, aur tere beṭon kí biwiyán. 19 Aur jánwaron kí har qism men se do do apne sáth kishtí men le lená, ki wuh tere sáth jíte bachen; wuh nar o máda hon. 20 Aur parandon kí har qism men se, aur charandon kí har qism men se, aur zamín ke rengnewálon kí har qism men se do do tere pás áen, táki wuh jíte bachen. 21 Aur tú har tarah ke kháne kí chíz lekar apne pás jama' kar lená, kyúnki yihí tere aur un ke kháne ko hogá. 22 Aur Núh ne yún hí kiyá; jaisá Ḳhudá ne use hukm diyá thá, waisá hí 'amal kiyá.

7 Aur Ḳhudáwand ne Núh se kahá, ki Tú apne púre ḳhándán ke sáth kishtí men á; kyúnki main ne tujhí ko apne sámne is zamáne men rástbáz dekhá hai. 2 Kull pák jánwaron men se sát sát, nar aur un kí máda: aur un men se jo pák nahín hain, do do, nar aur un kí máda, apne sáth le lená. 3 Aur hawá ke parandon men se bhí, sát sát, nar o máda, lená; táki tamám zamín par un kí nasl báqí rahe. 4 Kyúnki sát din ke ba'd main zamín par chálís din aur chálís rát pání barsáúngá, aur har jándár shai ko, jise main ne banáyá, zamín par se miṭá ḍálúngá. 5 Aur Núh ne wuh sab, jaisá Ḳhudáwand ne use hukm diyá thá, kiyá.

6 Aur Núh chha sau baras ká thá, jab pání ká túfán zamín par áyá. 7 Tab Núh aur us ke beṭe, aur us kí bíwí, aur us ke beṭon kí bíwiyán, us ke sáth, túfán ke pání se bachne ke liye kishtí men gaye. 8 Aur pák jánwaron men se, aur un jánwaron men se jo pák nahín, aur parandon men se, aur zamín par ke har rengnewále jándár men se, 9 do do, nar aur máda, kishtí men Núh ke pás gaye, jaisá Khudá ne Núh ko hukm diyá thá. 10 Aur sát din ke ba'd aisá húá ki túfán ká pání zamín par á gayá. 11 Núh kí 'umr ká chha sauwán sál thá, ki us ke dúsre mahíne kí ṭhík sattrahwín táríḳh ko, baṛe samundar ke sab sote phúṭ nikle, aur ásmán kí khiṛkiyán khul gayín. 12 Aur chálís din aur chálís rát zamín par bárish hotí rahí. 13 Usí roz Núh aur Núh ke beṭe Sim, aur Hám, aur Yáfat, aur Núh kí bíwí, aur us ke beṭon kí tínon biwiyán; 14 aur har qism ká jánwar aur har qism ká chaupáya aur har qism ká zamín par rengnewálá jándár aur har qism ká paranda aur har qism kí chiṛiyá, yih sab kishtí men dáḳhil húe. 15 Aur jo zindagí ká dam rakhte hain, un men se do do kishtí men Núh ke pás áe. 16 Aur jo andar áe, wuh jaisá Ḳhudá ne use hukm diyá thá, sab jánwaron ke nar o máda the. Tab Ḳhudáwand ne us ko báhar se band kar diyá. 17 Aur chálís din tak zamín par túfán rahá; aur pání baṛhá, aur us ne kishtí ko úpar uṭhá diyá: so kishtí zamín par se uṭh gayí. 18 Aur pání zamín par chaṛhtá hí gayá, aur bahut baṛhá; aur kishtí pání ke úpar tairtí rahí. 19 Aur pání zamín par bahut hí ziyáda chaṛhá; aur sab únche pahár, jo dunyá men hain, chhip gaye. 20 Pání un se pandrah háth âur úpar chaṛhá; aur pahár ḍúb gaye. 21 Aur sab jánwar, jo zamín par chalte the, parande, aur chaupáye, aur jangli jánwar, aur zamín par ke sab rengnewále jándár, aur sab ádmí, mar gaye: 22 aur ḳhushkí ke sab jándár, jin ke nathnon men zindagí ká dam thá, mar gaye. 23 Balki har jándár shai jo rú e zamín par thí mar miṭí, kyá insán, kyá haiwán, kyá rengnewálá jándár, kyá hawá ká paranda, yih sab ke sab zamín par se mar miṭe. Faqat ek Núh báqí bachá, yá wuh jo us ke sáth kishtí men the. 24 Aur pání zamín par ek sau pachás din tak chaṛhtá rahá.

8 Phir Ḳhudá ne Núh ko, aur kull jándáron aur kull chaupáyon ko, jo us ke sáth kishtí men the, yád kiyá: aur Ḳhudá ne zamín par ek hawá chaláí, aur pání ruk gayá. 2 Aur samundar ke sote, aur ásmán ke daríche, band kiye gaye, aur ásmán se jo bárish ho rahí thí tham gayí; 3 aur pání zamín par se ghaṭte ghaṭte ek sau pachás din ke ba'd kam húá. 4 Aur sátwen mahíne kí sattrahwín táríḳh ko kishtí Arárát ke paháṛon par ṭik gayí. 5 Aur pání daswen mahíne tak barábar ghaṭṭá rahá: aur daswen mahíne kí pahlí táríḳh ko paháṛon kí choṭiyán nazar áín. 6 Aur chálís din ke ba'd yún húá, ki Núh ne kishtí kí khiṛkí, jo us ne banáí thí, kholí. 7 Aur us ne ek kawwe ko uṛá diyá; so wuh niklá, aur jab tak kí zamín par se pání súkh na gayá, idhar udhar phirtá rahá.

8 Phir us ne ek kabútarí apne pás se uṛá dí, táki dekhe, ki zamín par pání ghaṭá yá nahíṉ; 9 par kabútarí ne panja ṭekne kí jagah na páí, aur us ke pás kishtí ko lauṭ áí; kyúṉki tamám rú e zamín par pání thá: tab us ne háth baṛhákar use le liyá, aur apne pás kishtí meṉ rakkhá. 10 Aur sát din ṭhahrkar us ne us kabútarí ko phir kishtí se uṛá diyá; 11 aur wuh kabútarí shám ke waqt us ke pás lauṭ áí; aur dekhá to zaitún kí ek táza pattí us kí choṉch meṉ thí. Tab Núh ne ma'lúm kiyá, kí pání zamín par se kam ho gayá. 12 Tab wuh sát din âur ṭhahrá; is ke ba'd phir us kabútarí ko uṛáyá, par wuh us ke pás phir kabhí na lauṭí. 13 Aur chha sau pahle baras ke pahle mahíne kí pahlí táríkh ko yúṉ húá, ki zamín par se pání súkh gayá: aur Núh ne kishtí kí chhat kholí, aur dekhá, ki zamín kí sath súkh gayí hai. 14 Aur dúsre mahíne kí sattáiswíṉ táríkh ko zamín bi'lkull súkh gayí.

15 Tab Ḳhudá ne Núh se kahá, ki 16 Kishtí se báhar nikal á; tú, aur tere sáth terí bíwí, aur tere beṭe, aur tere beṭoṉ kí bíwiyáṉ. 17 Aur un jándároṉ ko bhí báhar nikál lá jo tere sáth haiṉ, kyá parande, kyá chaupáye, kyá zamín ke reṉgnewále jándár, táki wuh zamín par kasrat se bachche deṉ aur bárwar hoṉ aur zamín par baṛh jáeṉ. 18 Tab Núh apní bíwí aur apne beṭoṉ aur apne beṭoṉ kí bíwiyoṉ ke sáth báhar niklá. 19 Aur sab jánwar, sab reṉgnewále jándár, sab parande, aur sab jo zamín par chalte haiṉ, apní apní jins ke sáth, kishtí se nikal gaye. 20 Tab Núh ne Ḳhudáwand ke liye ek mazbah banáyá; aur sab pák chaupáyoṉ aur pák parandoṉ meṉ se thoṛe se lekar us mazbah par sokhtaní qurbániáṉ chaṛháíṉ. 21 Aur Ḳhudáwand ne un kí ráhatangez ḳhushbú lí; aur Ḳhudáwand ne apne dil meṉ kahá, ki Insán ke sabab se maiṉ phir kabhí zamín ko la'nat nahíṉ bhejúṉgá; kyúṉki insán ke dil ká ḳhayál laṛakpan se burá hai; aur na phir sab jándároṉ ko jaisá ab kiyá hai, márúṉgá. 22 Balki jab tak zamín qáim hai, bíj boná aur fasl káṭná, sardí aur tapish, garmí aur jáṛá, din aur rát mauqúf na hoṉge.

9 Aur Ḳhudá ne Núh aur us ke beṭoṉ ko barakat dí, aur un ko kahá, ki Bárwar ho, aur baṛho, aur zamín ko ma'múr karo. 2 Aur zamín ke kull jándároṉ aur hawá ke kull parandoṉ par tumhárí dahshat aur tumhárá ru'b hogá; yih aur tamám kíṛe jin se zamín bharí paṛí hai aur samundar kí kull machhliyáṉ tumháre háth meṉ kí gayíṉ. 3 Har chaltá phirtá jándár tumháre kháne ko hogá, harí sabzí kí tarah maiṉ ne sab ká sab tum ko de diyá. 4 Magar tum gosht ke sáth ḳhún ko, jo us kí ján hai, na kháná. 5 Maiṉ tumháre ḳhún ká badla zarúr lúṉgá; har jánwar se, us ká badla lúṉgá; ádmí kí ján ká badla ádmí se aur us ke bháí band se lúṉgá. 6 Jo ádmí ká ḳhún kare, us ká ḳhún ádmí se hogá, kyúṉki Ḳhudá ne insán ko apní súrat par banáyá hai. 7 Aur tum bárwar ho, aur baṛho, aur zamín par ḳhúb apní nasl baṛháo, aur bahut ziyáda ho jáo.

8 Aur Ḳhudá ne Núh aur us ke beṭoṉ se kahá, 9 Dekho, maiṉ ḳhud tum se aur tumháre ba'd tumhárí nasl se, 10 aur sab jándároṉ se, jo tumháre sáth haiṉ, kyá parande kyá chaupáye aur zamín ke jánwar, ya'ní zamín ke un sab jánwaroṉ ke báre meṉ, jo kishtí se utre 'ahd kartá húṉ. 11 Maiṉ is 'ahd ko tumháre sáth qáim rakkhúṉgá; ki sab jándár túfán ke pání se phir halák na hoṉge, aur na kabhí zamín ko tabáh karne ke liye phir túfán áegá. 12 Aur Ḳhudá ne kahá, ki Jo 'ahd maiṉ apne aur tumháre darmiyán, aur sab jándároṉ ke darmiyán, jo tumháre sáth haiṉ, pusht dar pusht hamesha ke liye kartá húṉ, us ká nishán yih hai, ki 13 maiṉ apní kamán ko bádal meṉ rakhtá húṉ; wuh mere aur zamín ke darmiyán 'ahd ká nishán hogí. 14 Aur aisá hogá, ki jab maiṉ zamín par bádal láúṉgá, to merí kamán bádal meṉ dikhái degí: 15 aur maiṉ apne 'ahd ko, jo mere aur tumháre aur har tarah ke jándár ke darmiyán hai, yád karúṉgá; aur tamám jándároṉ kí halákat ke liye pání ká túfán phir na hogá. 16 Aur kamán bádal meṉ hogí; aur maiṉ us par nigáh karúṉgá, táki us abadí 'ahd ko yád karúṉ jo Ḳhudá ke aur zamín ke sab tarah ke jándár ke

darmiyán hai. 17 Pas, Ḳhudá ne Núh se kahá, ki Yih us 'ahd ká nishán hai, jo main apne aur zamín ke kull jándáron ke darmiyán, qáim kartá hún.

18 Núh ke beṭe, jo kishtí se nikle, Sim, Hám, aur Yáfat the: aur Hám Kan'án ká báp thá. 19 Yihí tínon Núh ke beṭe the: aur in hí kí nasl sárí zamín par phailí.

20 Aur Núh káshtkárí karne lagá; aur us ne ek angúr ká bág lagáyá. 21 Aur us ne us kí mai pí aur use nasha áyá, aur wuh apne ḍere men barahna ho gayá. 22 Aur Kan'án ke báp Hám ne apne báp ko barahna dekhá, aur apne donon bháiyon ko báhar ákar ḳhabar dí. 23 Tab Sim aur Yáfat ne ek kapṛá liyá aur use apne kandhon par dhará, aur píchhe ko ulṭe chalkar gaye, aur apne báp kí barahnagí ḍhánkí. So un ke munh ulṭí taraf the, aur unhon ne apne báp kí barahnagi na dekhí. 24 Jab Núh apní mai ke nashe se hosh men áyá, to jo us ke chhoṭe beṭe ne us ke sáth kiyá thá use ma'lúm húá: 25 aur us ne kahá, ki

Kan'án mal'ún ho;
Wuh apne bháiyon ke gulámon ká gulám hogá.

26 Phir kahá,
Ḳhudáwand, Sim ká Ḳhudá, mubárak ho;
Aur Kan'án Sim ká gulám ho.
27 Ḳhudá Yáfat ko phailáe,
Ki wuh Sim ke ḍeron men base;
Aur Kan'án us ká gulám ho.

28 Aur túfán ke ba'd Núh sáṛhe tín sau baras aur jítá rahá. 29 Aur Núh kí kull 'umr sáṛhe nau sau baras kí húí. Tab us ne wafát páí.

10 Núh ke beṭon, Sim, Hám, aur Yáfat kí aulád yih hain. Túfán ke ba'd un ke hán beṭe paidá húe.

2 Baní Yáfat yih hain; Jumar, aur Májúj, aur Mádí, aur Yáwán, aur Túbal, aur Masak, aur Tírás. 3 Aur Jumar ke beṭe; Ashkanáz, aur Rífat, aur Tujarmah. 4 Aur Yáwán ke beṭe; Ilísah, aur Tarsís, Kittí, aur Dodání. 5 Qaumon ke jazíre in hí kí nasl men baṭkar, har ek kí zabán aur qabíle ke mutábiq mukhtalif mulk aur guroh ho gaye.

6 Aur baní Hám yih hain: Kúsh, aur Misr, aur Fút, aur Kan'án. 7 Aur baní Kúsh yih hain: Sabá, aur Hawílah, aur Sabtah, aur Ra'máh, aur Sabtíka: aur baní Ra'máh yih hain; Sabá, aur Dadán. 8 Aur Kúsh se Namrúd paidá húá; wuh rú e zamín par ek súrmá húá hai. 9 Ḳhudáwand ke sámne wuh ek shikárí súrmá húá hai, is liye yih masal chali, ki Ḳhudáwand ke sámne Namrúd sá shikárí súrmá. 10 Aur us kí bádsháhí kí ibtidá mulk i Sin'ár men Bábul, aur Arak, aur Akkád, aur Kalnah se húí. 11 Usí mulk se nikalkar wuh Asúr men áyá aur Nínawah, aur Rahobot 'Er, aur Kalah ko, 12 aur Nínawah aur Kalah ke darmiyán Rasan ko, jo baṛá shahr hai, banáyá. 13 Aur Misr se Lúdí, aur 'Anámí, aur Lihábí, aur Naftúhí, 14 aur Fatrúsí, aur Kaslúhí, (jin se Filistí nikle,) aur Kaftúrí, paidá húe.

15 Aur Kan'án se Saidá, jo us ká pahlauṭhá thá, aur Hitt, 16 aur Yabúsí, aur Amorí, aur Jirjáshí, 17 aur Hawwí, aur 'Arqí, aur Síní, 18 aur Arwádí, aur Samárí, aur Hamátí paidá húe: aur ba'd men Kan'ání qabíle phail gaye. 19 Aur Kan'áníon kí hadd yih hai: Saidá se Gazzah tak jo Jirár ke ráste par hai, phir wahán se Lasa' tak, jo Sadúm aur 'Amúrah aur Adamah aur Zibíán kí ráh par hai. 20 So baní Hám yih hain, jo apne apne mulkon aur gurohon men apne apne qabílon aur zabánon ke mutábiq, ábád hain.

21 Aur Sim ke hán bhí, jo tamám baní 'Ibr ká báp aur Yáfat ká baṛá bháí thá, aulád húí. 22 Baní Sim yih hain: 'Ailám, aur Asúr, aur Arfaksad, aur Lúd, aur Arám. 23 Aur baní Arám yih hain: 'Úz, aur Húl, aur Jatar, aur Mas. 24 Aur Arfaksad se Silah paidá húá; aur Silah se 'Ibr. 25 Aur 'Ibr ke hán do beṭe paidá húe; ek ká nám Falaj thá; kyúnki zamín us ke aiyám men baṭí; aur us ke bháí ká nám Yuqtán thá. 26 Aur Yuqtán se Almúdád, aur Salaf, aur Hasármáwat, aur Iráḳh, 27 aur Hadúrám, aur Úzál, aur Diqlah, 28 aur 'Ubal, aur Abímáel, aur Sibá, 29 aur Ofír, aur Hawílah, aur Yúbáb, paidá húe: yih sab baní Yuqtán the. 30 Aur in kí ábádí Mesá se mashriq ke ek paháṛ Safár kí taraf thí. 31 So baní Sim yih hain, jo apne

apne mulkon aur gurohon men apne apne qabilon aur zabánon ke mutábiq, ábád hain.

32 Núh ke beṭon ke ḳhándán un ke gurohon aur naslon ke i'tibár se yihí hain; aur túfán ke ba'd jo qaumen zamín par já ba já munqasam húín, wuh in hí men se thín.

11 Aur tamám zamín par ek hí zabán aur ek hí bolí thí. 2 Aur aisá húá ki mashriq kí taraf safar karte karte un ko mulk i Sin'ár men ek maidán milá, aur wuh wahán bas gaye. 3 Aur unhon ne ápas men kahá, A'o, ham ínṭen banáen aur un ko ág men ḳhúb pakáen. So unhon ne patthar kí jagah ínṭ se aur chúne kí jagah gáre se kám liyá. 4 Phir wuh kahne lage, ki A'o, ham apne wáste ek shahr aur ek burj, jis kí choṭí ásmán tak pahunche banáen, aur yahán apná nám karen, aisá na ho, ki ham tamám rú e zamín par paragánda ho jáen. 5 Aur ḲHUDÁWAND is shahr aur burj ko, jise baní A'dam banáne lage, dekhne ko utrá. 6 Aur ḲHUDÁWAND ne kahá, Dekho, yih log sab ek hain aur in sabhon kí ek hí zabán hai. Wuh jo yih karne lage hain, to ab kuchh bhí jis ká wuh iráda karen, un se báqí na chhúṭegá. 7 So áo, ham wahán jákar un kí zabán men ikhtiláf ḍálen, táki wuh ek dúsre kí bát samajh na saken. 8 Pas ḲHUDÁWAND ne un ko wahán se tamám rú e zamín men parágandá kiyá: so wuh us shahr ke banáne se báz áe. 9 Is liye us ká nám Bábul húá; kyúnki ḲHUDÁWAND ne wahán sárí zamín kí zabán men ikhtiláf ḍálá: aur wahán se ḲHUDÁWAND ne un ko tamám rú e zamín par parágandá kiyá.

10 Yih Sim ká nasabnáma hai: Sim ek sau baras ká thá jab us se, túfán ke do baras ba'd, Arfaksad paidá húá: 11 aur Arfaksad kí paidáish ke ba'd Sim pánch sau baras jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

12 Jab Arfaksad paintís baras ká húá, to us se Silah paidá húá: 13 aur Silah kí paidáish ke ba'd Arfaksad chár sau tín baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

14 Silah jab tís baras ká húá, to us se 'Ibr paidá húá: 15 aur 'Ibr kí paidáish ke ba'd Silah chár sau tín baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

16 Jab 'Ibr chauntís baras ká thá, to us se Falaj paidá húá: 17 aur Falaj kí paidáish ke ba'd 'Ibr chár sau tís baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

18 Falaj tís baras ká thá jab us se Ra'ú paidá húá: 19 aur Ra'ú kí paidáish ke ba'd Falaj do sau nau baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

20 Aur Ra'ú battís baras ká thá jab us se Sarúj paidá húá: 21 aur Sarúj kí paidáish ke ba'd Ra'ú do sau sát baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

22 Aur Sarúj tís baras ká thá, jab us se Nahúr paidá húá: 23 aur Nahúr kí paidáish ke ba'd Sarúj do sau baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

24 Nahúr untís baras ká thá jab us se Tárah paidá húá: 25 aur Tárah kí paidáish ke ba'd Nahúr ek sau unnís baras áur jítá rahá, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín.

26 Aur Tárah sattar baras ká thá, jab us se Abrám, aur Nahúr, aur Hárán paidá húe.

27 Aur yih Tárah ká nasabnáma hai: Tárah se Abrám, aur Nahúr, aur Hárán paidá húe; aur Hárán se Lút paidá húá. 28 Aur Hárán apne báp Tárah ke áge apní zádbúm, ya'ní Kasdíon ke U'r men, mará. 29 Aur Abrám aur Nahúr ne apná apná biyáh kar liyá: Abrám kí bíwí ká nám Sáraí, aur Nahúr kí bíwí ká nám Milkah thá, jo Hárán kí beṭí thí, wuhí Milkah ká báp aur Iskah ká báp thá. 30 Aur Sáraí bánjh thí; us ke koí bál bachcha na thá. 31 Aur Tárah ne apne beṭe Abrám ko, aur apne pote Lút ko jo Hárán ká beṭá thá, aur apní bahú Sáraí ko, jo us ke beṭe Abrám kí bíwí thí, sáth liyá; aur wuh sab Kasdíon ke U'r se rawána húe, ki Kan'án ke mulk men jáen; aur wuh Hárán tak áe, aur wahín rahne lage. 32 Aur Tárah kí 'umr do sau pánch baras kí húí: aur us ne Hárán men wafát páí.

12 Aur ḲHUDÁWAND ne Abrám se kahá, ki Tú apne watan aur apne nátedáron ke bích se, aur apne báp ke ghar se nikal-

kar us mulk men já jo main tujhe dikháúngá. 2 Aur main tujhe ek barí qaum banáúngá, aur barakat dúngá, aur terá nám sarfaráz karúngá, so tú bá'is i barakat ho; 3 jo tujhe mubárak kahen, un ko main barakat dúngá; aur jo tujh par la'nat kare, us par main la'nat karúngá; aur zamín ke sab qabíle tere wasíle se barakat páenge. 4 So Abrám, Khudáwand ke kahne ke mutábiq, chal pará; aur Lút us ke sáth gayá; aur Abrám pachhattar baras ká thá, jab wuh Hárán se rawána húá. 5 Aur Abrám ne apní bíwí Sáraí aur apne bhatíje Lút ko aur sab mál ko, jo unhon ne jama' kiyá thá, aur un ádmíon ko, jo un ko Hárán men mil gaye the, sáth liyá; aur wuh mulk i Kan'án ko rawána húe aur mulk i Kan'án men áe. 6 Aur Abrám us mulk men se guzartá húá maqám i Sikm men Morih ke balút tak pahunchá. Us waqt mulk men Kan'ání rahte the. 7 Tab Khudáwand ne Abrám ko dikhái dekar kahá, ki Yihí mulk main terí nasl ko dúngá: aur us ne wahán Khudáwand ke liye, jo use dikhái diyá thá, ek qurbángáh banáí. 8 Aur wahán se kúch karke us pahár kí taraf gayá, jo Baitel ke mashriq men hai, aur apná derá aise lagáyá ki Baitel magrib men aur 'Aí mashriq men pará, aur wahán us ne Khudáwand ke liye ek qurbángáh banáí aur Khudáwand se du'á kí. 9 Aur Abrám safar kartá kartá junúb kí taraf barh gayá.

10 Aur us mulk men kál pará: aur Abrám Misr ko gayá, ki wahán tiká rahe; kyúnki mulk men sakht kál thá. 11 Aur aisá húá ki jab wuh Misr men dákhil hone ko thá, to us ne apní bíwí Sáraí se kahá, ki Dekh, main jántá hún ki tú dekhne men khúbsúrat 'aurat hai: 12 aur yún hogá, ki Misrí tujhe dekhkar kahenge, ki Yih us kí bíwí hai: so wuh mujhe to már dálenge, magar tujhe zinda rakh lenge. 13 So tú yih kah dená, ki Main is kí bahin hún; táki tere sabab se merí khair ho; aur merí ján terí badaulat bachí rahe. 14 Aur yún húá ki jab Abrám Misr men áyá, to Misríon ne us 'aurat ko dekhá ki wuh niháyat khúbsúrat hai. 15 Aur Fir'aun ke umará ne use dekhkar Fir'aun ke huzúr men us kí ta'ríf kí: aur wuh 'aurat Fir'aun ke ghar men pahuncháí gayí. 16 Aur us ne us kí khátir Abrám par ihsán kiyá: aur bher bakriyán aur gáe bail, aur gadhe, aur gulám, aur laundiyán, aur gadhiyán, aur únt us ke pás ho gaye. 17 Par Khudáwand ne Fir'aun aur us ke khándán par, Abrám kí bíwí Sáraí ke sabab se barí barí baláen názil kín. 18 Tab Fir'aun ne Abrám ko bulákar us se kahá, ki Tú ne mujh se yih kyá kiyá? Tú ne mujhe kyún na batáyá ki yih terí bíwí hai? 19 Tú ne yih kyún kahá, ki Wuh merí bahin hai? Isí liye main ne use liyá ki wuh merí bíwí bane. So dekh, terí bíwí házir hai; us ko le aur chalá já. 20 Aur Fir'aun ne us ke haqq men apne ádmíon ko hidáyat kí, aur unhon ne use, aur us kí bíwí ko us ke sab mál ke sáth rawána kar diyá.

13 Aur Abrám Misr se apní bíwí, aur apná sab mál, aur Lút ko, sáth lekar Kan'án ke junúb kí taraf chalá. 2 Aur Abrám ke pás chaupáye, aur soná chándí bakasrat thá. 3 Aur wuh Kan'án ke junúb se safar kartá húá, Baitel men, us jagah pahunchá, jahán pahle, Baitel aur 'Aí ke darmiyán, us ká derá thá; 4 ya'ní wuh maqám, jahán us ne shurú' men qurbángáh banáí thí, aur wahán Abrám ne Khudáwand se du'á kí. 5 Aur Lút ke pás bhí, jo Abrám ká hamsafar thá, bher bakriyán, gáe bail, aur dere the. 6 Aur us mulk men itní gunjáish na thí, ki wuh ikatthe rahen: kyúnki un ke pás itná mál thá, ki wuh ikatthe nahín rah sakte the. 7 Aur Abrám ke charwáhon aur Lút ke charwáhon men jhagrá húá: aur Kan'ání aur Farizzí us waqt mulk men rahte the. 8 Tab Abrám ne Lút se kahá, ki Mere aur tere darmiyán aur mere charwáhon aur tere charwáhon ke darmiyán jhagrá na húá kare, kyúnki ham bháí hain. 9 Kyá yih sárá mulk tere sámne nahín? so tú mujh se alag ho já: agar tú báen jáe, to main dahine jáúngá: aur agar tú dahine jáe, to main báen jáúngá. 10 Tab Lút ne ánkh uthákar Yardan kí sárí taráí par, jo Zugr kí taraf hai, nazar dauráí, kyúnki wuh is se peshtar ki Khudáwand ne Sadúm aur 'Amúrah ko tabáh kiyá, Khudáwand ke bág aur Misr ke mulk kí mánind khúb seráb thí. 11 So Lút ne Yardan kí

sárí taráí ko apne liye chun liyá; aur wuh mashriq kí taraf chalá: aur wuh ek dúsre se judá ho gaye. 12 Abrám to mulk i Kan'án men̲ rahá, aur Lút ne taráí ke shahron̲ men̲ sukúnat iḳhtiyár kí, aur Sadúm kí taraf apná ḍerá lagáyá. 13 Aur Sadúm ke log Ḳhudáwand kí nazar men̲ niháyat badkár aur gunahgár the. 14 Aur Lút ke judá ho jáne ke ba'd Ḳhudáwand ne Abrám se kahá, ki Apní án̲kh uṭhá, aur jis jagah tú hai wahán̲ se shimál aur junúb aur mashriq aur magrib kí taraf nazar dauṛá: 15 kyún̲ki yih tamám mulk, jo tú dekh rahá hai, main̲ tujh ko, aur terí nasl ko, hamesha ke liye dún̲gá. 16 Aur main̲ terí nasl ko ḳhák ke zarron̲ kí mánind banáún̲gá: aisá ki agar koí shaḳhs ḳhák ke zarron̲ ko gin sake, to terí nasl bhí gin lí jáegí. 17 Uṭh, aur is mulk ke túl aur 'arz men̲ sair kar, kyún̲ki main̲ ise tujh ko dún̲gá. 18 Aur Abrám ne apná ḍerá uṭháyá, aur Mamre ke balúton̲ men̲, jo Habrún men̲ hain̲, jákar rahne lagá, aur wahán̲ Ḳhudáwand ke liye ek qurbángáh banáí.

14 Aur Sin'ár ke bádsháh Amráfil, aur Illásar ke bádsháh Aryúk, aur 'Ailám ke bádsháh Kidarlá'umr, aur Joím ke bádsháh Tid'ál ke aiyám men̲ 2 yún̲ húá, ki unhon̲ ne Sadúm ke bádsháh Bara', aur 'Amúrah ke bádsháh Birsha', aur Adamah ke bádsháh Sinniab, aur Ziboím ke bádsháh Shimebar, aur Bála' ya'ní Zugr ke bádsháh se jang kí. 3 Yih sab Siddím, ya'ní daryá e shor kí wádí men̲, ikaṭṭhe húe. 4 Bárah baras tak wuh Kidarlá'umr ke mutí' rahe, par terahwen̲ baras unhon̲ ne sarkashí kí. 5 Aur chaudahwen̲ baras Kidarlá'umr, aur us ke sáth ke bádsháh, áe, aur Rifáíon̲ ko 'Istárát Qarnaim men̲, aur Zúzíon̲ ko Hám men̲, aur Aimím ko Sawíqaryataim men̲, 6 aur Horíon̲ ko un ke Koh i Sha'ír men̲ márte márte El Fárán tak, jo biyábán se lagá húá hai áe. 7 Phir wuh lauṭkar 'Ain i Misfát, ya'ní Qádis, pahun̲che, aur 'Amálíqíon̲ ke tamám mulk ko aur Amoríon̲ ko, jo Hasesún Tamar men̲ rahte the, márá. 8 Tab Sadúm ká bádsháh, aur 'Amúrah ká bádsháh, aur Adamah ká bádsháh, aur Ziboím ká bádsháh, aur Bála' ya'ní Zugr ká bádsháh, nikle: aur unhon̲ ne Siddím kí wádí men̲ ma'rika árái kí; 9 táki 'Ailám ke bádsháh Kidarlá'umr, aur Joím ke bádsháh Tid'ál, aur Sin'ár ke bádsháh Amráfil, aur Illásar ke bádsháh Aryúk se jang karen̲: yih chár bádsháh un pánchon̲ ke muqábale men̲ the. 10 Aur Siddím kí wádí men̲ já ba já naft ke gaṛhe the; aur Sadúm aur 'Amúrah ke bádsháh bhágte bhágte wahán̲ gire; aur jo bache pahár par bhág gaye. 11 Tab wuh Sadúm aur 'Amúrah ká sab mál, aur wahán̲ ká sab anáj lekar chale gaye; 12 aur Abrám ke bhatíje Lút ko aur us ke mál ko bhí le gaye, kyún̲ki wuh Sadúm men̲ rahtá thá. 13 Tab ek ne, jo bach gayá thá, jákar Abrám 'Ibrání ko ḳhabar dí, jo Iskál aur 'A'ner ke bháí Mamre Amorí ke balúton̲ men̲ rahtá thá; aur yih Abrám ke ham'ahd the. 14 Jab Abrám ne suná ki us ká bháí giriftár húá, to us ne apne tín sau aṭhárah mashsháq ḳhánazádon̲ ko lekar Dán tak un ká ta'áqqub kiyá. 15 Aur rát ko us ne aur us ke ḳhádimon̲ ne gol gol hokar un par dháwá kiyá aur un ko márá, aur Ḳhúbah tak, jo Damishq ke báen̲ háth hai, un ká pichhá kiyá. 16 Aur wuh sáre mál ko, aur apne bháí Lút ko aur us ke mál, aur 'auraton̲ ko bhí aur âur logon̲ ko wápas pher láyá. 17 Aur jab wuh Kidarlá'umr aur us ke sáth ke bádsháhon̲ ko márkar phirá, to Sadúm ká bádsháh us ke istiqbál ko Sawí kí wádí tak, jo bádsháhí wádí hai, áyá. 18 Aur Malik i Sidq, Sálim ká bádsháh, roṭí aur mai láyá; aur wuh Ḳhudá Ta'álá ká káhin thá; 19 aur us ne us ko barakat dekar kahá, ki Ḳhudá Ta'álá kí taraf se, jo ásmán aur zamín ká málik hai, Abrám mubárak ho; 20 aur mubárak hai Ḳhudá Ta'álá, jis ne tere dushmanon̲ ko tere háth men̲ kar diyá. Tab Abrám ne sab ká daswán̲ hissa us ko diyá. 21 Aur Sadúm ke bádsháh ne Abrám se kahá, ki A'dmíon̲ ko mujhe de de, aur mál apne liye rakh le. 22 Par Abrám ne Sadúm ke bádsháh se kahá, ki Main̲ ne Ḳhudáwand Ḳhudá Ta'álá, ásmán aur zamín ke málik kí qasam kháí hai, 23 ki main̲ na to koí dhágá, na jútí ká tasma, na terí âur koí chíz lún̲, táki tú yih na kah sake, ki Main̲ ne Abrám ko daulatmand baná

diyá: 24 siwá us ke jo jawánon ne khá liyá, aur un ádmíon ke hisse ke, jo mere sáth gaye: so 'Áner aur Iskál aur Mamre apná apná hissa le len.

15 In báton ke ba'd Khudáwand ká kalám royá men Abrám par názil húá aur us ne farmáyá, Ai Abrám, tú mat dar: main terí sipar aur terá bahut bará ajr hún. 2 Abrám ne kahá, ki Ai Khudáwand Khudá, tú mujhe kyá degá? kyúnki main to beaulád játá hún, aur mere ghar ká mukhtár Damishqí Ilí'azar hai. 3 Phir Abrám ne kahá, ki Dekh, tú ne mujhe koí aulád nahín dí: aur dekh, merá khánazád merá wáris hogá. 4 Tab Khudáwand ká kalám us par názil húá aur us ne farmáyá: Yih terá wáris na hogá, balki wuh jo tere sulb se paidá hogá, wuhí terá wáris hogá. 5 Aur wuh us ko báhar le gayá, aur kahá, ki Ab ásmán kí taraf nigáh kar, aur agar tú sitáron ko gin saktá hai, to gin: aur us se kahá, ki Terí aulád aisí hí hogí. 6 Aur wuh Khudáwand par ímán láyá: aur ise us ne us ke haqq men rástbází shumár kiyá. 7 Aur us ne us se kahá, ki Main Khudáwand hún, jo tujhe Kasdíon ke Ú'r se nikál láyá, ki tujh ko yih mulk mírás men dún. 8 Aur us ne kahá, ki Ai Khudáwand Khudá, main kyúnkar jánún ki main us ká wáris húngá? 9 Us ne us se kahá, ki Mere liye tín baras kí ek bachhiyá, aur tín baras kí ek bakrí, aur tín baras ká ek mendhá, aur ek qumrí, aur ek kabútar ká bachcha le. 10 Aur us ne in sabhon ko liyá, aur un ko bích se do ṭukṛe kiyá, aur har ṭukṛe ko us ke sáth ke dúsre ṭukṛe ke muqábil rakkhá: magar parandon ke ṭukṛe na kiye. 11 Tab shikárí parande un ṭukṛon par jhapaṭne lage, par Abrám un ko hankátá rahá. 12 Súraj dúbte waqt Abrám par gahrí nínd gálib húí; aur dekho, ek barí haulnák tárikí us par chhá gayí. 13 Aur us ne Abrám se kahá, ki Yaqín ján ki terí nasl ke log aise mulk men, jo un ká nahín, pardesí honge, aur wahán ke logon kí gulámí karenge, aur wuh chár sau baras tak un ko dukh denge; 14 lekin main us qaum kí 'adálat karúngá, jis kí wuh gulámí karenge, aur ba'd men wuh barí daulat lekar wahán se nikal áenge. 15 Aur tú sahíh salámat apne bápdádá se já milegá, aur niháyat pírí men dafn hogá. 16 Aur wuh chauthí pusht men, yahán lauṭ áenge; kyúnki Amoríon ke gunáh ab tak púre nahín húe. 17 Aur jab súraj dúbá, aur andherá chhá gayá, to ek tanúr, jis men se dhuwán uṭhtá thá dikhái diyá aur ek jaltí mash'al un ṭukṛon ke bích men se hokar guzrí. 18 Usí roz Khudáwand ne Abrám se 'ahd kiyá aur farmáyá, ki Yih mulk daryá e Misr se lekar us baṛe daryá, ya'ní daryá e Furát tak, 19 Qainíon aur Qanizíon aur Qadmúníon, 20 aur Hittíon aur Farizzíon aur Rifáíon, 21 aur Amoríon aur Kan'áníon aur Jirjásíon aur Yabúsíon samet main ne terí aulád ko diyá hai.

16 Aur Abrám kí bíwí Sáraí ke koí aulád na húí. Us kí ek Misrí laundí thí, jis ká nám Hájirah thá. 2 Aur Sáraí ne Abrám se kahá, ki Dekh, Khudáwand ne mujhe to aulád se mahrúm rakkhá hai, so tú merí laundí ke pás já; sháyad us se merá ghar ábád ho. Aur Abrám ne Sáraí kí bát máni. 3 Aur Abrám ko mulk i Kan'án men rahte das baras ho gaye the jab us kí bíwí Sáraí ne apní Misrí laundí use dí, ki us kí bíwí bane. 4 Aur wuh Hájirah ke pás gayá, aur wuh hámila húí: aur jab use ma'lúm húá, ki wuh hámila ho gayí, to apní bíbí ko haqír jánne lagí. 5 Tab Sáraí ne Abrám se kahá, ki Jo zulm mujh par húá wuh terí gardan par hai: main ne apní laundí tere ágosh men dí; aur ab jo us ne áp ko hámila dekhá, to main us kí nazaron men haqír ho gayí: so Khudáwand mere aur tere darmiyán insáf kare. 6 Abrám ne Sáraí se kahá, ki Terí laundí tere háth men hai: jo tujhe bhalá dikhái de, so us ke sáth kar. Tab Sáraí us par sakhtí karne lagí aur wuh us ke pás se bhág gayí.

7 Aur wuh Khudáwand ke firishte ko biyábán men pání ke ek chashme ke pás milí: yih wuhí chashma hai jo Shor kí ráh par hai. 8 Aur us ne kahá, Ai Sáraí kí laundí Hájirah, tú kahán se áí aur kidhar játí hai? Us ne kahá, ki Main apní bíbí Sáraí ke pás se bhág áí hún. 9 Khudáwand ke firishte ne us se kahá, ki Tú apní bíbí ke pás lauṭ já, aur apne ko us ke qabze men kar de. 10 Aur Khudáwand ke firishte ne us se kahá, ki Main terí aulád ko bahut

barháúngá, yahán tak ki kasrat ke sabab se us ká shumár na ho sakegá. 11 Aur KHUDÁWAND ke firishte ne us se kahá, ki Tú hámila hai aur tere beṭá hogá; us ká nám Ismá'íl rakhná, is liye ki KHUDÁWAND ne terá dukh sun líyá. 12 Wuh gor-khar kí tarah ázád mard hogá; us ká háth sab ke khiláf aur sab ke háth us ke khiláf honge; aur wuh apne sab bháiyon ke sámne basá rahegá. 13 Aur Hájirah ne KHUDÁWAND ká, jis ne us se báten kín Attá El Roí nám rakkhá, ya'ní Ai Khudá, tú basír hai, kyúnki us ne kahá, Kyá main ne yahán bhí apne dekhnewále ko játe húe dekhá? 14 Isí sabab se us kúen ká nám Bair la Hai Roí par gayá; wuh Qádis aur Barid ke darmiyán hai. 15 Aur Abrám se Hájirah ke ek beṭá húá; aur Abrám ne apne us beṭe ká nám, jo Hájirah se paidá húá Ismá'íl rakkhá. 16 Aur jab Abrám se Hájirah ke Ismá'íl paidá húá, tab Abrám chhiyásí baras ká thá.

17 Jab Abrám ninánawe baras ká húá, tab KHUDÁWAND Abrám ko nazar áyá, aur us se kahá, ki Main Khudá e Qádir hún; tú mere huzúr men chal, aur kámil ho. 2 Aur main apne aur tere darmiyán 'ahd bándhúngá, aur tujhe bahut ziyáda barháúngá. 3 Tab Abrám sarnigún ho gayá, aur Khudá ne us se hamkalám hokar farmáyá, 4 ki Dekh, merá 'ahd tere sáth hai; aur tú bahut qaumon ká báp hogá. 5 Aur terá nám phir Abrám nahín kahláegá, balki terá nám Abrahám hogá; kyúnki main ne tujhe bahut qaumon ká báp ṭhahrá diyá hai. 6 Aur main tujhe bahut baromand karúngá, aur qaumen terí nasl se hongí, aur bádsháh terí aulád men se barpá honge. 7 Aur main apne aur tere darmiyán, aur tere ba'd terí nasl ke darmiyán un kí sab pushton ke liye, apná 'ahd, jo abadí 'ahd hogá, bándhúngá, táki main terá aur tere ba'd terí nasl ká Khudá rahún. 8 Aur main tujh ko, aur tere ba'd terí nasl ko, Kan'án ká tamám mulk, jis men tú pardesí hai aisá dúngá, ki wuh dáimí milkíyat ho jáe; aur main un ká Khudá húngá. 9 Phir Khudá ne Abrahám se kahá, ki Tú mere 'ahd ko mánná, aur tere ba'd terí nasl pusht dar pusht use máne. 10 Aur merá 'ahd, jo mere aur tere darmiyán, aur tere ba'd terí nasl ke darmiyán hai, aur jise tum mánoge, so yih hai, ki tum men se har ek farzand i narína ká khatna kiyá jáe. 11 Aur tum apne badan kí khalṛí ká khatna kiyá karná; aur yih us 'ahd ká nishán hogá, jo mere aur tumháre darmiyán hai. 12 Tumháre hán pusht dar pusht har laṛke ká khatna, jab wuh áṭh roz ká ho, kiyá jáe, khwáh wuh ghar men paidá ho, khwáh use kisí pardesí se kharídá ho, jo terí nasl se nahín. 13 Lázim hai, ki tere khánazád aur tere zarkharíd ká khatna kiyá jáe, aur merá 'ahd tumháre jism men abadí 'ahd hogá. 14 Aur wuh farzand i narína, jis ká khatna na húá ho, apne logon men se káṭ dálá jáe, kyúnki us ne merá 'ahd toṛá

15 Aur Khudá ne Abrahám se kahá, ki Sáraí jo terí bíwí hai, so us ko Sáraí na pukárná; us ká nám Sárah hogá. 16 Aur main use barakat dúngá, aur us se bhí tujhe ek beṭá bakhshúngá; yaqínan main use barakat dúngá, ki qaumen us kí nasl se hongí aur 'álam ke bádsháh us se paidá honge. 17 Tab Abrahám sarnigún húá, aur hanskar dil men kahne lagá, ki Kyá sau baras ke buḍḍhe se beṭá hogá; aur kyá Sárah ke jo nawwe baras kí hai, aulád hogí? 18 Aur Abrahám ne Khudá se kahá, ki Kásh Ismá'íl tere huzúr jítá rahe! 19 Tab Khudá ne farmáyá, ki Beshakk terí bíwí Sárah ke tujh se beṭá hogá; tú us ká nám Izháq rakhná; aur main us se, aur phir us kí aulád se, apná 'ahd, jo abadí 'ahd hai, bándhúngá. 20 Aur Ismá'íl ke haqq men bhí main ne terí du'á suní: dekh, main use barakat dúngá, aur use baromand karúngá, aur use bahut barháúngá; aur us se bárah sardár paidá honge, aur main use baṛí qaum banáúngá. 21 Lekin main apná 'ahd Izháq se bándhúngá, jo agle sál isí waqt i mu'aiyan par, Sárah se paidá hogá. 22 Aur jab Khudá Abrahám se báten kar chuká, to us ke pás se úpar chalá gayá. 23 Tab Abrahám ne apne beṭe Ismá'íl ko aur sab khánazádon, aur apne sab zarkharídon ko, ya'ní apne ghar ke sab mardon ko liyá aur usí roz Khudá ke hukm ke mutábiq un ká khatna kiyá. 24 Abrahám ninánawe baras

ká thá jab us ká khatna húá. 25 Aur jab us ke bete Ismá'íl ká khatna húá to wuh terah baras ká thá. 26 Abrahám aur us ke bete Ismá'íl ká khatna ek hí din húá. 27 Aur us ke ghar ke sab mardon ká khatna, khánazádon aur un ká bhí jo pardesíon se kharíde gaye the, us ke sáth húá.

18 Phir KHUDÁWAND Mamre ke balúton men use nazar áyá: aur wuh din ko garmí ke waqt apne khaime ke darwáze par baithá thá; 2 aur us ne apní ánkhen uthákar nazar kí, aur kyá dekhtá hai: ki tín mard us ke sámne khare hain: wuh un ko dekhkar khaime ke darwáze se un se milne ko daurá, aur zamín tak jhuká, 3 aur kahne lagá, ki Ai mere Khudáwand, agar mujh par áp ne karam kí nazar kí hai, to apne khádim ke pás se chale na jáen; 4 balki thorá sá pání láyá jáe; aur áp apne pánw dhokar us darakht ke níche árám karen. 5 Main kuchh rotí látá hún; áp tázadam ho jáen, tab áge barhen, kyúnki áp isí liye apne khádim ke hán áe hain. Unhon ne kahá, Jaisá tú ne kahá hai, waisá hí kar. 6 Aur Abrahám dere men Sárah ke pás daurá gayá, aur kahá, ki Tín paimána bárík átá jald le aur use gúndhkar phulke baná. 7 Aur Abrahám galle kí taraf daurá, aur ek motá táza bachhrá lákar ek jawán ko diyá, aur us ne jaldí jaldí use taiyár kiyá. 8 Phir us ne makkhan aur dúdh aur us bachhre ko, jo us ne pakwáyá thá, lekar un ke sámne rakhá, aur áp un ke pás darakht ke níche khará rahá; aur unhon ne kháyá. 9 Phir unhon ne us se púchhá, ki Terí bíwí Sárah kahán hai? Us ne kahá, Wuh dere men hai. 10 Tab us ne kahá, Main phir mausim i bahár men tere pás áúngá, aur dekh, terí bíwí Sárah ke betá hogá. Us ke píchhe dere ká darwáza thá, Sárah wahán se sun rahí thí. 11 Aur Abrahám aur Sárah za'íf aur barí 'umr ke the; aur Sárah kí wuh hálat nahín rahtí thí jo 'auraton kí hotí hai. 12 Tab Sárah ne apne dil men hanskar kahá, Kyá is qadr 'umr rasída hone par bhí mere liye shádmání ho saktí hai, hálánki merá khudáwand bhí za'íf hai? 13 Phir KHUDÁWAND ne Abrahám se kahá, ki Sárah kyún yih kahkar hansí, ki Kyá mere, jo aisí burhiyá ho gayí hún, wáqa'í betá hogá? 14 Kyá KHUDÁWAND ke nazdík koí bát mushkil hai? Mausim i bahár men mu'aiyan waqt par main tere pás phir áúngá, aur Sárah ke betá hogá. 15 Tab Sárah inkár kar gayí, ki Main nahín hansí: kyúnki wuh dartí thí. Par us ne kahá, Nahín, tú zarúr hansí thí.

16 Tab wuh mard wahán se uthe aur unhon ne Sadúm ká rukh kiyá; aur Abrahám un ko rukhsat karne ko un ke sáth ho liyá. 17 Aur KHUDÁWAND ne kahá, ki Jo kuchh main karne ko hún, kyá use Abrahám se poshída rakkhún? 18 Abrahám se to yaqínan ek barí aur zabardast qaum paidá hogí, aur zamín kí sab qaumen us ke wasíle se barakat páengí. 19 Kyúnki main jántá hún, ki wuh apne beton aur gharáne ko jo us ke píchhe rah jáenge wasíyat karegá, ki wuh KHUDÁWAND kí ráh men qáim rahkar 'adl aur insáf karen, táki jo kuchh KHUDÁWAND ne Abrahám ke haqq men farmáyá hai use púrá kare. 20 Phir KHUDÁWAND ne farmáyá, Chúnki Sadúm aur 'Amúrah ká shor barh gayá, aur un ká jurm niháyat sangín ho gayá hai; 21 is liye main ab jákar dekhúngá, ki kyá unhon ne sarásar waisá hí kiyá hai jaisá shor mere kán tak pahunchá hai; aur agar nahín kiyá to main ma'lúm kar lúngá. 22 So wuh mard wahán se mure aur Sadúm kí taraf chale; par Abrahám KHUDÁWAND ke huzúr khará hí rahá. 23 Tab Abrahám ne nazdík jákar kahá, Kyá tú nek ko bad ke sáth halák karegá? 24 Sháyad us shahr men pachás rástbáz hon: kyá tú use halák karegá, aur un pachás rástbázon kí khátir, jo us men hon, us maqám ko na chhoregá? 25 Aisá karná tujh se ba'íd hai, ki nek ko bad ke sáth már dále, aur nek bad ke barábar ho jáe; yih tujh se ba'íd hai. Kyá tamám dunyá ká insáf karnewálá insáf na karegá? 26 Aur KHUDÁWAND ne farmáyá, ki Agar mujhe Sadúm men, shahr ke andar, pachás rástbáz milen, to main un kí khátir us maqám ko chhor dúngá. 27 Tab Abrahám ne jawáb diyá aur kahá, ki Dekhiye, main ne Khudáwand se bát karne kí jur'at kí, agarchi main khák aur rákh hún: 28 sháyad pachás rástbázon men pánch kam hon; kyá un pánch kí kamí ke sabab se tú tamám shahr ko

nest karegá? Us ne kahá, Agar mujhe wahan paintális milen, to main use nest nahín karúngá. 29 Phir us ne us se kahá, ki Sháyad wahán chális milen. Tab us ne kahá, ki Main un chális ki khátir bhí yih nahín karúngá. 30 Phir us ne kahá, Khudáwand náráz na ho, to main kuchh âur 'arz karún. Sháyad wahán tís milen. Us ne kahá, Agar mujhe wahán tís bhí milen, taubhí aisá nahín karúngá. 31 Phir us ne kahá, Dekhiye! main ne Khudáwand se bát karne kí jur'at ki: sháyad wahán bís milen. Us ne kahá, Main bís ki khátir bhí use nest nahín karúngá. 32 Tab us ne kahá, Khudáwand náráz na ho, to main ek bár âur kuchh 'arz karún. Sháyad wahán das milen. Us ne kahá, Main das kí khátir bhí use nest nahín karúngá. 33 Jab KHUDÁWAND Abrahám se báten kar chuká, to chalá gayá: aur Abrahám apne makán ko lautá.

19 Aur wuh donon firishte shám ko Sadúm men áe; aur Lút Sadúm ke phátak par baithá thá: aur Lút un ko dekhkar un ke istiqbál ke liye uthá; aur zamín tak jhuká; 2 aur kahá, Ai mere khudáwando, apne khádim ke ghar tashríf le chaliye, aur rát bhar áránı kíjiye, aur apne pánw dhoiye, aur subh uthkar apní ráh líjiye. Aur unhon ne kahá, Nahín, ham chauk hí men rát kát lenge. 3 Lekin jab wuh bahut bajidd húá to wuh us ke sáth chalkar us ke ghar men áe; aur us ne un ke liye ziyáfat taiyár kí, aur bekhamírí rotí pakáí aur unhon ne kháyá. 4 Aur is se peshtar ki wuh árám karne ke liye leten, Sadúm shahr ke mardon ne, jawán se lekar buddhe tak, sab logon ne har taraf se us ghar ko gher liyá. 5 Aur unhon ne Lút ko pukárkar us se kahá, ki Wuh mard, jo áj rát tere hán áe, kahán hain? Un ko hamáre pás báhar le á, táki ham un se suhbat karen. 6 Tab Lút nikalkar un ke pás darwáze par gayá, aur apne píchhe kiwár band kar diyá. 7 Aur kahá, ki Ai bháiyo, aisí badí to na karo. 8 Dekho, merí do betiyán hain, jo mard se wáqif nahín; marzí ho, to main un ko tumháre pás le áún, aur jo tum ko bhalá ma'lúm ho, un se karo: magar in mardon se kuchh na karná; kyúnki wuh isí wáste merí panáh men áe hain. 9 Unhon ne kahá, Yahán se hat já. Phir kahne lage, ki Yih shakhs hamáre darmiyán qiyám karne áyá thá aur ab hukúmat jatátá hai, so ham tere sáth un se ziyáda badsulúkí karenge. Tab wuh us mard, ya'ní Lút par pil pare, aur nazdík áe táki kiwár tor dálen. 10 Lekin un mardon ne apne háth barhákar Lút ko apne pás ghar men khench liyá, aur darwáza band kar diyá. 11 Aur un mardon ko, jo ghar ke darwáze par the, kyá chhote, kyá bare, andhá kar diyá: so wuh darwáza dhúndhte dhúndhte thak gaye. 12 Tab un mardon ne Lút se kahá, Kyá yahán terá âur koí hai? dámád, aur apne beton aur betiyon aur jo koí terá is shahr men ho, sab ko is maqám se báhar nikál le já: 13 kyúnki ham is maqám ko nest karenge, is liye ki un ká shor KHUDÁWAND ke huzúr bahut baland húá hai, aur KHUDÁWAND ne use nest karne ko hamen bhejá hai. 14 Tab Lút ne báhar jákar apne dámádon se, jinhon ne us kí betiyán biyáhí thín, báten kín aur kahá, ki Utho, aur is maqám se niklo; kyúnki KHUDÁWAND is shahr ko nest karegá. Lekin wuh apne dámádon ki nazar men muzhik sá ma'lúm húá. 15 Jab subh húí to firishton ne Lút se jaldí karáí aur kahá, ki Uth, apní bíwí, aur apni donon betiyon ko jo yahán hain le já, aisá na ho ki tú bhí is shahr kí badí men giriftár hokar halák ho jáe. 16 Magar us ne derí lagáí, to un mardon ne us ká, aur us ki bíwí, aur us kí donon betiyon ká háth pakrá; kyúnki KHUDÁWAND kí mihrbání us par húí: aur use nikálkar shahr se báhar kar diyá. 17 Aur yún húá ki jab wuh un ko báhar nikál láe, to us ne kahá, Apní ján bacháne ko bhág; na to píchhe murkar dekhná; na kahín maidán men thahrná. Us pahár ko chalá já, tá na ho ki tú halák ho jáe. 18 Aur Lút ne un se kahá, ki Ai mere Khudáwand, aisá na kar. 19 Dekh, tú ne apne khádim par karam kí nazar ki hai, aur aisá bará fazl kiyá, ki merí ján bacháí; main pahár tak já nahín saktá, kahín aisá na ho ki mujh par musíbat á pare aur main mar jáún. 20 Dekh, yih shahr aisá nazdík hai, ki wahán bhág

saktá hún, aur yih chhoṭá bhí hai. Ijázat ho to main wahán chalá jáún. Wuh chhoṭá sá bhí hai, aur merí ján bach jáegí. 21 Us ne us se kahá, ki Dekh, main is bát men bhí terá liház kartá hún ki is shahr ko, jis ká tú ne zikr kiyá, gárat nahín karúngá. 22 Jaldí kar, aur wahán chalá já, kyúnki main kuchh nahín kar saktá jab tak ki tú wahán pahunch na jáe. Isí liye us shahr ká nám Zugr kahláyá. 23 Aur zamín par dhúp nikal chukí thí jab Lút Zugr men dákhil húá. 24 Tab KHUDÁWAND ne apní taraf se Sadúm aur 'Amúrah par gandhak aur ág ásmán se barsái. 25 Aur us ne un shahron ko, aur us sárí tarái ko, aur un shahron ke sab rahnewálon ko, aur sab kuchh jo zamín se ugá thá, gárat kiyá. 26 Magar us kí bíwí ne us ke pichhe se muṛkar dekhá, aur wuh namak ká sutún ban gayí. 27 Aur Abrahám subh sawere uṭhkar us jagah gayá, jahán wuh KHUDÁWAND ke huzúr khaṛá húá thá: 28 aur us ne Sadúm aur 'Amúrah, aur us tarái kí sárí zamín kí taraf nazar kí, aur kyá dekhtá hai, ki zamín par se dhuwán aisá uṭh rahá hai, jaise bhaṭṭí ká dhuwán.

29 Aur yún húá ki jab Khudá ne us tarái ke shahron ko nest kiyá, to Khudá ne Abrahám ko yád kiyá, aur un shahron ko, jahán Lút rahtá thá, gárat karte waqt Lút ko us balá se bacháyá.

30 Aur Lút Zugr se nikalkar paháṛ par já basá, aur us kí donon beṭiyán us ke sáth thín, kyúnki use Zugr men baste ḍar lagá, aur wuh aur us kí donon beṭiyán ek gár men rahne lage. 31 Tab pahlauṭhí ne chhoṭí se kahá, ki Hamárá báp buḍḍhá hai, aur zamín par koí mard nahín, jo dunyá ke dastúr ke mutábiq hamáre pás áe. 32 A'o, ham apne báp ko mai piláen, aur us se hamágosh hon táki apne báp se nasl báqí rakkhen. 33 So unhon ne usí rát apne báp ko mai pilái: aur pahlauṭhí andar gayí, aur apne báp se hamágosh húí; par us ne na jáná ki wuh kab leṭí aur kab uṭh gayí. 34 Aur dúsre roz yún húá, ki pahlauṭhí ne chhoṭí se kahá, ki Dekh, kal rát ko main apne báp se hamágosh húí: áo, áj rát bhí us ko mai piláen; aur tú bhí jákar us se hamágosh ho, táki ham apne báp se nasl báqí rakkhen. 35 So us rát bhí unhon ne apne báp ko mai pilái: aur chhoṭí gayí aur us se hamágosh húí; par us ne na jáná ki wuh kab leṭí aur kab uṭh gayí. 36 So Lút kí donon beṭiyán apne báp se hámila húín. 37 Aur baṛí ke ek beṭá húá, aur us ne us ká nám Moáb rakkhá: wuhí Moábíon ká báp hai, jo ab tak maujúd hain. 38 Aur chhoṭí ke bhí ek beṭá húá, aur us ne us ká nám Bin 'Ammí rakkhá: wuhí Baní 'Ammon ká báp hai jo ab tak maujúd hain.

20 Aur Abrahám wahán se junúb ke mulk kí taraf chalá, aur Qádis aur Shor ke darmiyán ṭhahrá, aur Jirár men qiyám kiyá. 2 Aur Abrahám ne apní bíwí Sárah ke haqq men kahá, ki Wuh merí bahin hai; aur Jirár ke bádsháh Abímalik ne Sárah ko bulwá liyá. 3 Lekin rát ko Khudá Abímalik ke pás khwáb men áyá, aur use kahá, ki Dekh, tú us 'aurat ke sabab se jise tú ne liyá hai halák hogá, kyúnki wuh shauharwálí hai. 4 Par Abímalik ne us se suhbat nahín kí thí: so us ne kahá, Ai KHUDÁWAND, kyá tú sádiq qaum ko bhí máregá? 5 Kyá us ne khud mujh se nahín kahá, ki Yih merí bahin hai? aur wuh áp bhí yihí kahtí thí, ki Wuh merá bhái hai: main ne to apne sachche dil aur pákíza háthon se yih kiyá. 6 Aur Khudá ne use khwáb men kahá, Hán, main jántá hún, ki tú ne apne sachche dil se yih kiyá; aur main ne bhí tujhe roká, ki tú merá gunáh na kare: isí liye main ne tujhe us ko chhúne na diyá. 7 Ab tú us mard kí bíwí ko wápas kar de, kyúnki wuh nabí hai, aur wuh tere liye du'á karegá, aur tú jítá rahegá: par agar tú use wápas na kare, to ján le ki tú bhí aur jitne tere hain sab zarúr halák honge. 8 Tab Abímalik ne subh sawere uṭhkar apne sab naukaron ko buláyá, aur un ko yih sab báten kah sunáín: tab wuh log bahut ḍar gaye. 9 Aur Abímalik ne Abrahám ko bulákar us se kahá, ki Tú ne ham se yih kyá kiyá? aur mujh se terá kyá qusúr húá, ki tú mujh par aur merí bádsháhí par ek gunáh i 'azím láyá? Tú ne mujh se wuh kám kiye, jin ká karná munásib na thá. 10 Abímalik ne Abrahám se yih bhí kahá, ki Tú ne kyá samajhkar yih bát kí? 11 Abrahám ne kahá, ki Merá khayál thá ki Khudá ká khauf

to is jagah hargiz na hogá, aur wuh mujhe merí bíwí ke sabab se már dálenge. 12 Aur fi'lhaqíqat wuh merí bahin bhí hai, kyúnki wuh mere báp kí betí hai, agarchi merí mán kí betí nahín. Phir wuh merí bíwí húí. 13 Aur jab Khudá ne mere báp ke ghar se mujhe áwára kiyá, to main ne is se kahá, ki Mujh par yih terí mihrbání hogí, ki jahán kahín ham jáen, tú mere haqq men yihí kahná, ki Yih merá bháí hai. 14 Tab Abímalik ne bher bakriyán aur gáe bail, aur gulám aur laundiyán Abrahám ko dín, aur us kí bíwí Sárah ko bhí use wápas kar diyá. 15 Aur Abímalik ne kahá, ki Dekh, merá mulk tere sámne hai; jahán jí cháhe rah. 16 Aur us ne Sárah se kahá, ki Dekh, main ne tere bháí ko chándí ke hazár sikke diye hain, wuh un sab ke sámne jo tere sáth hain, tere liye ánkh ká parda hai, aur sab ke sámne terí dádrasí ho gayí. 17 Tab Abrahám ne Khudá se du'á kí; aur Khudá ne Abímalik, aur us kí bíwí, aur us kí laundiyon ko, shifá bakhshí, aur un ke auládd hone lagí; 18 kyúnki KHUDÁWAND ne Abrahám kí bíwí Sárah ke sabab se Abímalik ke khándán ke sab rihm band kar diye the.

21 Aur KHUDÁWAND ne, jaisá us ne farmáyá thá, Sárah par nazar kí: aur us ne apne wa'de ke mutábiq Sárah se kiyá. 2 So Sárah hámila húí, aur Abrahám ke liye us ke burhápe men, usí mu'aiyan waqt par jis ká zikr Khudá ne us se kiyá thá, us ke betá húá. 3 Aur Abrahám ne apne bete ká nám, jo us se Sárah ke paidá húá, Izháq rakkhá. 4 Aur Abrahám ne, Khudá ke hukm ke mutábiq, apne bete Izháq ká khatna us waqt kiyá jab wuh áth din ká húá. 5 Aur jab us ká betá Izháq us se paidá húá, to Abrahám sau baras ká thá. 6 Aur Sárah ne kahá, ki Khudá ne mujhe hansáyá, aur sab sunnewále mere sáth hansenge. 7 Aur yih bhí kahá, ki Bhalá, koí Abrahám se kah sakta thá, ki Sárah larkon ko dúdh piláegí? kyúnki us se us ke burhápe men mere ek betá húá.

8 Aur wuh larká barhá, aur us ká dúdh chhuráyá gayá: aur Izháq ke dúdh chhuráne ke din Abrahám ne barí ziyáfat kí. 9 Aur Sárah ne dekhá ki Hájirah Misrí ká betá, jo us ke Abrahám se húá thá, thatthe mártá hai. 10 Tab us ne Abrahám se kahá, ki Is laundí ko aur us ke bete ko nikál de: kyúnki is laundí ká betá mere bete Izháq ke sáth wáris na hogá. 11 Par Abrahám ko us ke bete ke bá'is yih bát niháyat burí ma'lúm húí. 12 Aur Khudá ne Abrahám se kahá, ki Tujhe is larke aur apní laundí ke bá'is burá na lage; jo kuchh Sárah tujh se kahtí hai, tú us kí bát mán, kyúnki Izháq se terí nasl ká nám chalegá. 13 Aur is laundí ke bete se bhí main ek qaum paidá karúngá, is liye ki wuh terí nasl hai. 14 Tab Abrahám ne subh sawere uthkar rotí aur pání kí ek mashk lí, aur use Hájirah ko diyá, balki use us ke kandhe par dhar diyá, aur larke ko bhí us ke hawále karke use rukhsat kar diyá; so wuh chalí gayí aur Bairsaba' ke biyábán men áwára phirne lagí. 15 Aur jab mashk ká pání khatm ho gayá, to us ne larke ko ek jhárí ke níche dál diyá, 16 aur áp us ke muqábil ek tír ke tappe par dúr já baithí: aur kahne lagí, ki Main is larke ká marná to na dekhún. So wuh us ke muqábil baith gayí aur chillá chillákar rone lagí. 17 Aur Khudá ne us larke kí áwáz suní; aur Khudá ke firishte ne ásmán se Hájirah ko pukárá, aur us se kahá, Ai Hájirah, tujh ko kyá húá? mat dar, kyúnki Khudá ne us jagah se jahán larká pará hai us kí áwáz sun lí hai. 18 Uth, aur larke ko uthá, aur use apne háth se sambhál: kyúnki main us ko ek barí qaum banáúngá. 19 Phir Khudá ne us kí ánkhen kholín, aur us ne pání ká ek kúán dekhá; aur jákar mashk ko pání se bhar liyá, aur larke ko piláyá. 20 Aur Khudá us larke ke sáth thá; aur wuh bará húá, aur biyábán men rahne lagá, aur tírandáz baná. 21 Aur wuh Fárán ke biyábán men rahtá thá: aur us kí mán ne mulk i Misr se us ke liye bíwí lí.

22 Phir us waqt yún húá, ki Abímalik aur us ke lashkar ke sardár Fíkul ne Abrahám se kahá, ki Har kám men, jo tú kartá hai, Khudá tere sáth hai; 23 is liye tú ab mujh se Khudá kí qasam khá, ki tú na mujh se, na mere bete se, aur na mere pote se, dagá karegá; balki jo mihrbání main ne tujh par kí hai waisí

hí tú bhí mujh par, aur is mulk par, jis men tú ne qiyám kiyá hai, karegá. 24 Tab Abrahám ne kahá, Main qasam kháúngá. 25 Aur Abrahám ne pání ke ek kúen kí wajh se, jise Abímalik ke naukaron ne zabardastí chhín liyá thá, Abímalik ko jhiṛká. 26 Abímalik ne kahá, Mujhe ḳhabar nahín, ki kis ne yih kám kiyá: aur tú ne bhí mujhe nahín batáyá aur na main ne áj se pahle is kí bábat kuchh suná. 27 Phir Abrahám ne bheṛ bakriyán, aur gáe bail lekar Abímalik ko diye; aur donon ne ápas men 'ahd kiyá. 28 Aur Abrahám ne bheṛ ke sát máda bachchon ko lekar alag rakkhá. 29 Aur Abímalik ne Abrahám se kahá, ki Bheṛ ke in sát máda bachchon ko alag rakhne se terá matlab kyá hai? 30 Us ne kahá, ki Bheṛ ke in sáton máda bachchon ko tú mere háth se le, táki wuh mere gawáh hon, ki main ne yih kúán khodá. 31 Isí liye us ne us maqám ká nám Bair Saba' rakkhá; kyúnki wahín un donon ne qasam khái. 32 So unhon ne Bair Saba' men 'ahd kiyá; tab Abímalik aur us ke lashkar ká sardár Fíkul donon uṭh khaṛe húe aur Filistíon ke mulk ko lauṭ gaye. 33 Tab Abrahám ne Bair Saba' men jháú ká ek daraḳht lagáyá, aur wahán us ne Khudáwand se, jo abadí Ḳhudá hai, du'á kí. 34 Aur Abrahám bahut dinon tak Filistíon ke mulk men rahá.

22 In báton ke ba'd yún húá, ki Ḳhudá ne Abrahám ko ázmáyá, aur use kahá, Ai Abrahám: us ne kahá, Main házir hún. 2 Tab us ne kahá, ki Tú apne beṭe Izháq ko, jo terá iklautá hai, aur jise tú piyár kartá hai, sáth lekar Moriyáh ke mulk men já, aur wahán use paháṛon men se ek paháṛ par, jo main tujhe bataúngá, soḳhtání qurbání ke taur par chaṛhá. 3 Tab Abrahám ne subh sawere uṭhkar, apne gadhe par chárjáma kasá, aur apne sáth do jawánon aur apne beṭe Izháq ko liyá, aur soḳhtaní qurbání ke liye lakṛiyán chírín, aur uṭhkar us jagah ko, jo Khudá ne use batái thí, rawána húá. 4 Tísre din Abrahám ne nigáh kí aur us jagah ko dúr se dekhá. 5 Tab Abrahám ne apne jawánon se kahá, Tum yahín gadhe ke pás ṭhahro; main aur yih laṛká donon zará wahán tak játe hain, aur sijda karke phir tumháre pás lauṭ áenge. 6 Aur Abrahám ne soḳhtaní qurbání kí lakṛiyán lekar apne beṭe Izháq par rakkhín, aur ág aur chhurí apne háth men lí; aur donon ikaṭṭhe rawána húe. 7 Tab Izháq ne apne báp Abrahám se kahá, Ai báp! Us ne jawáb diyá, ki Ai mere beṭe, main házir hún. Us ne kahá, Dekh, ág aur lakṛiyán to hain; par soḳhtaní qurbání ke liye barra kahán hai? 8 Abrahám ne kahá, Ai mere beṭe, Ḳhudá áp hí apne wáste soḳhtaní qurbání ke liye barra muhaiyá kar legá. So wuh donon áge chalte gaye, 9 aur us jagah pahunche jo Ḳhudá ne batái thí. Wahán Abrahám ne qurbángáh banái, aur us par lakṛiyán chunín, aur apne beṭe Izháq ko bándhá, aur use qurbángáh par lakṛiyon ke úpar rakkhá. 10 Aur Abrahám ne háth baṛhákar chhurí lí, ki apne beṭe ko zabh kare. 11 Tab Khudáwand ke firishte ne use ásmán se pukárá, ki Ai Abrahám, ai Abrahám: us ne kahá, Main házir hún. 12 Phir us ne kahá, ki Tú apná háth laṛke par na chalá, aur na us se kuchh kar, kyúnki main ab ján gayá ki tú Ḳhudá se ḍartá hai, is liye ki tú ne apne beṭe ko bhí, jo terá iklautá hai, mujh se dareg na kiyá. 13 Aur Abrahám ne nigáh kí, aur apne píchhe ek menḍhá dekhá, jis ke síng jháṛí men aṭke the. Tab Abrahám ne jákar us menḍhe ko pakṛá, aur apne beṭe ke badle soḳhtání qurbání ke taur par chaṛháyá. 14 Aur Abrahám ne us maqám ká nám Yahowáh yarí rakkhá: chunánchi áj tak yih kaháwat hai, ki Khudáwand ke paháṛ par muhaiyá kiyá jáegá. 15 Aur Khudáwand ke firishte ne ásmán se dobára Abrahám ko pukárá, aur kahá, ki 16 Khudáwand farmátá hai, Chúnki tú ne yih kám kiyá, ki apne beṭe ko bhí, jo terá iklautá hai, dareg na rakkhá, is liye main ne bhí apní zát kí qasam khái hai, ki 17 main tujhe barakat par barakat dúngá, aur terí nasl ko baṛháte baṛháte ásmán ke táron, aur samundar ke kanáre kí ret kí mánind kar dúngá; aur terí aulád apne dushmanon ke pháṭak kí málik hogí. 18 Aur terí nasl ke wasíle se zamín kí sab qaumen barakat páengí; kyúnki tú ne merí bát máni. 19 Tab Abrahám apne jawánon ke pás lauṭ gayá, aur wuh uṭhe, aur ikaṭṭhe Bairsaba'

ko gaye; aur Abrahám Bairsaba' men rahá.

20 In báton ke ba'd yún húá, ki Abrahám ko yih khabar milí, ki Milkáh ke bhí tere bhái Nahúr se beṭe húe hain; 21 ya'ní 'U'z jo us ká pahlauṭhá hai, aur us ká bhái Búz, aur Qamúel, Arám ká báp, 22 aur Kasad, aur Hazú, aur Fildás, aur Idláf, aur Baitúel. 23 Aur Baitúel se Ribqah paidá húí: yih áṭhon Abrahám ke bhái Nahúr se Milkáh ke paidá húe. 24 Aur us kí haram se bhí, jis ká nám Rúmah thá, Tibakh, aur Jáham, aur Takhas, aur Ma'kah paidá húe.

23 Aur Sárah kí 'umr ek sau sattáis baras kí húí; Sárah kí zindagí ke itne hí sál the. 2 Aur Sárah ne Qaryatarba' men wafát pái. Yih Kan'án men hai, aur Habrún bhí kahlátá hai; aur Abrahám Sárah ke liye mátam aur nauha karne ko wahán gayá. 3 Phir Abrahám maiyit ke pás se uṭhkar Baní Hitt se báten karne lagá aur kahá, ki 4 Main tumháre darmiyán pardesí aur garíbu'l watan hún. Tum apne hán goristán ke liye koí milkíyat mujhe do, táki main apne murde ko ánkh ke sámne se haṭákar dafn kar dún. 5 Tab Baní Hitt ne Abrahám ko jawáb diyá, ki 6 Ai khudáwand, hamárí sun; tú hamáre darmiyán zabardast sardár hai. Hamárí qabron men, jo sab se achchhí ho, us men tú apne murde ko dafn kar. Ham men aisá koí nahín jo tujh se apní qabr ká inkár kare táki tú apná murda dafn na kar sake. 7 Abrahám ne uṭhkar aur Baní Hitt ke áge, jo us mulk ke log hain, ádáb bajá lákar 8 un se yún guftogú kí, ki Agar tumhárí marzí ho, ki main apne murde ko ánkh ke sámne se haṭákar dafn kar dún, to merí 'arz suno, aur Suhr ke beṭe 'Ifron se merí sifárish karo, 9 ki wuh Makfílah ke gár ko, jo us ká hai, aur us ke khet ke kanáre par hai, us kí púrí qímat lekar mujhe de de, táki wuh goristán ke liye tumháre darmiyán merí milkíyat ho jáe. 10 Aur 'Ifron Baní Hitt ke darmiyán baiṭhá thá. Tab 'Ifron Hittí ne, Baní Hitt ke sámne, un sab logon ke rúbarú, jo us ke shahr ke darwáze se dákhil hote the, Abrahám ko jawáb diyá, 11 Ai mere khudáwand! yún na hogá, balki merí sun. Main yih khet tujhe detá hún, aur wuh gár bhí, jo us men hai, tujhe diye detá hún. Yih main apní qaum ke logon ke sámne tujhe detá hún. Tú apne murde ko dafn kar. 12 Tab Abrahám us mulk ke logon ke sámne jhuká. 13 Phir us ne us mulk ke logon ke sunte húe 'Ifron se kahá, ki Agar tú dená hí cháhtá hai, to merí sun. Main tujhe us khet ká dám dúngá; yih tú mujh se le le, to main apne murde ko wahán dafn karúngá. 14 'Ifron ne Abrahám ko jawáb diyá, 15 Ai mere khudáwand, merí bát sun; yih zamín chándí kí chár sau misqál kí hai. So mere aur tere darmiyán yih hai kyá? Pas apná murda dafn kar. 16 Abrahám ne 'Ifron kí bát mán lí, so Abrahám ne 'Ifron ko utní hí chándí tolkar dí, jitní ká zikr us ne Baní Hitt ke sámne kiyá thá, ya'ní chándí ke chár sau misqál jo saudágaron men ráij thí. 17 So 'Ifron ká wuh khet, jo Makfílah men Mamre ke sámne thá, aur wuh gár, jo us men thá, aur sab darakht, jo us khet men aur us kí cháron taraf kí hudúd men the, 18 yih sab Baní Hitt ke, aur un sab ke rúbarú, jo us ke shahr ke darwáze se dákhil hote the, Abrahám kí kháss milkíyat qarár diye gaye. 19 Is ke ba'd Abrahám ne apní bíwí Sárah ko Makfílah ke khet ke gár men, jo mulk i Kan'án men Mamre, ya'ní Habrún, ke sámne hai, dafn kiyá. 20 Chunánchi wuh khet, aur wuh gár, jo us men thá, Baní Hitt kí taraf se goristán ke liye Abrahám kí milkíyat qarár diye gaye.

24 Aur Abrahám za'íf aur 'umr rasída húá, aur KHUDÁWAND ne sab báton men Abrahám ko barakat bakhshí thí. 2 Aur Abrahám ne apne ghar ke sál khurda naukar se, jo us kí sab chízon ká mukhtár thá, kahá, Tú apná háth zará merí rán ke níche rakh, ki 3 main tujh se KHUDÁWAND kí, jo zamín o ásmán ká Khudá hai, qasam lún, ki tú Kan'ánion kí beṭiyon men se, jin men main rahtá hún kisí ko mere beṭe se nahín biyáhegá. 4 Balki tú mere watan men mere rishtadáron ke pás jákar mere beṭe Izháq ke liye bíwí láegá. 5 Us naukar ne us se kahá, Sháyad wuh 'aurat is mulk men mere sáth áná na cháhe: to kyá main tere beṭe ko us mulk

men, jahán se tú áyá, phir le jáún? 6 Tab Abrahám ne us se kahá, Khabardár, tú mere beṭe ko wahán hargiz na le jáná. 7 KHUDÁWAND, ásmán ká Khudá, jo mujhe mere báp ke ghar aur mere zádbúm se nikál láyá, aur jis ne mujh se báten kín aur qasam khákar mujh se kahá, ki Main terí nasl ko yih mulk dúngá; wuhí tere áge áge apná firishta bhejegá, ki tú wahán se mere beṭe ke liye bíwí láe. 8 Aur agar wuh 'aurat tere sáth áná na cháhe, to tú merí is qasam se chhúṭá; par mere beṭe ko hargiz wahán na le jáná. 9 Us naukar ne apná háth apne áqá Abrahám kí rán ke níche rakhkar us se is bát kí qasam kháí. 10 Tab wuh naukar apne áqá ke únṭon men se das únṭ lekar rawána húá, aur us ke áqá kí achchhí achchhí chízen us ke pás thín; aur wuh uṭhkar Masopatámiya men Nahúr ke shahr ko gayá. 11 Aur shám ko, jis waqt 'auraten pání bharne átí hain, us ne us shahr ke báhar báolí ke pás únṭon ko biṭháyá, 12 aur kahá, Ai KHUDÁWAND, mere áqá Abrahám ke Khudá, main terí minnat kartá hún, ki áj tú merá kám baná de, aur mere áqá Abrahám par karam kar. 13 Dekh, main pání ke chashme par khaṛá hún; aur is shahr ke logon kí beṭiyán pání bharne ko átí hain: 14 so aisá ho ki jis laṛkí se main kahún, ki Tú zará apná ghaṛá jhuká de to main pání pí lún, aur wuh kahe, kí Le, pí, aur main tere únṭon ko bhí piláúngí, to wuh wuhí ho, jise tú ne apne bande Izháq ke liye ṭhahráyá hai; aur isí se main samajh lúngá, ki tú ne mere áqá par karam kiyá hai. 15 Wuh yih kah hí rahá thá, ki Ribqah, jo Abrahám ke bháí Nahúr kí bíwí Milkáh ke beṭe Baitúel se paidá húí thí, apná ghaṛá kandhe par liye húe niklí. 16 Wuh laṛkí niháyat khúbsúrat, aur kunwárí thí, aur mard se náwáqif thí. Wuh níche pání ke chashme ke pás gayí aur apná ghaṛá bharkar úpar áí. 17 Tab wuh naukar us se milne ko dauṛá aur kahá, ki Zará apne ghaṛe se thoṛá sá pání mujhe pilá de. 18 Us ne kahá, Píjiye, sáhib; aur fauran ghaṛe ko háth par utár use pání piláyá. 19 Jab use pilá chukí, to kahne lagí, ki Main tere únṭon ke liye bhí pání bhar bhar láúngí, jab tak wuh pí na chuken. 20 Aur fauran apne ghaṛe ko hauz men khálí karke phir báolí kí taraf pání bharne dauṛí gayí, aur us ke sab únṭon ke liye bhará. 21 Wuh ádmí chup cháp use gaur se dekhtá rahá taki ma'lúm kare, ki KHUDÁWAND ne us ká safar mubárak kiyá hai, yá nahín. 22 Aur jab únṭ pí chuke, to us shakhs ne nisf misqál sone kí ek nath, aur das misqál sone ke do kaṛe us ke háthon ke liye nikále, 23 aur kahá, ki Zará mujhe batá ki tú kis kí beṭí hai? aur kyá tere báp ke ghar men hamáre ṭikne kí jagah hai? 24 Us ne us se kahá, ki Main Baitúel kí beṭí hún; wuh Milkáh ká beṭá hai, jo Nahúr se us ke húá. 25 Aur yih bhí us se kahá, kí Hamáre pás bhúsá aur chárá bahut hai, aur ṭikne kí jagah bhí hai. 26 Tab us ádmí ne jhukkar KHUDÁWAND ko sijda kiyá, 27 aur kahá, KHUDÁWAND, mere áqá Abrahám ká Khudá, mubárak ho, jis ne mere áqá ko apne karam aur rástí se mahrúm nahín rakkhá. Aur mujhe to KHUDÁWAND ṭhík ráh par chalákar mere áqá ke bháiyon ke ghar láyá. 28 Tab us laṛkí ne dauṛkar apní mán ke ghar men yih sab hál kah sunáyá. 29 Aur Ribqah ká ek bháí thá, jis ká nám Lában thá: wuh báhar pání ke chashme par us ádmí ke pás dauṛá gayá. 30 Aur yún húá, ki jab us ne wuh nath dekhí, aur wuh kaṛe bhí jo us kí bahin ke háthon men the, aur apní bahin Ribqah ká bayán bhí sun liyá, ki Us shakhs ne mujh se aisí aisí báten kahín, to wuh us ádmí ke pás áyá aur dekhá, ki wuh chashme ke nazdík únṭon ke pás khaṛá hai. 31 Tab us se kahá, Ai tú jo KHUDÁWAND kí taraf se mubárak hai, andar chal, báhar kyún khaṛá hai? Main ne ghar ko aur únṭon ke liye bhí jagah ko taiyár kar liyá hai. 32 Pas wuh ádmí ghar men áyá; aur us ne us ke únṭon ko kholá, aur únṭon ke liye bhúsá aur chárá, aur us ke aur us ke sáth ke ádmíon ke pánw dhone ko pání diyá. 33 Aur kháná us ke áge rakkhá gayá; par us ne kahá, ki Main jab tak apná matlab bayán na kar lún, nahín kháúngá. Us ne kahá, Achchhá, kah. 34 Tab us ne kahá, ki Main Abrahám ká naukar

hún. 35 Aur Ḳhudáwand ne mere áqá ko barí barakat dí hai aur wuh bahut bará ádmí ho gayá hai; aur us ne use bher bakriyán, aur gáe bail, aur soná chándí, aur laundiyán, aur gulám, aur únt, aur gadhe bakhshe hain. 36 Aur mere áqá kí bíwí Sárah ke, jab wuh búrhiyá ho gayí, us se ek betá húá. Usí ko us ne apná sab kuchh de diyá hai. 37 Aur mere áqá ne mujhe qasam dekar kahá hai, ki Tú Kan'ánion kí betiyon men se, jin ke mulk men main rahtá hún, kisí ko mere bete se na biyáhná. 38 Balki tú mere báp ke ghar, aur mere rishtadáron men jáná aur mere bete ke liye bíwí láná. 39 Tab main ne apne áqá se kahá, Sháyad wuh 'aurat mere sáth áná na cháhe. 40 Tab us ne mujh se kahá, ki Ḳhudáwand, jis ke huzúr main chaltá rahá hún, apná firishta tere sáth bhejegá, aur terá safar mubárak karegá: tú mere rishtadáron aur mere báp ke khándán men se mere bete ke liye bíwí láná. 41 Aur jab tú mere khándán men já pahunchegá, tab merí qasam se chhútegá; aur agar wuh koí larkí na den, taubhí tú merí qasam se chhútá. 42 So main áj pání ke us chashme par ákar kahne lagá, Ai Ḳhudáwand, mere áqá Abrahám ke Khudá, agar tú mere safar ko, jo main kar rahá hún, mubárak kartá hai, 43 to dekh, main pání ke chashme ke pás khará hotá hún, aur aisá ho, ki jo larkí pání bharne nikle, aur main us se kahún, ki Zará apne ghare se thorá pání mujhe pila de; 44 aur wuh mujhe kahe, ki Tú bhí pí, aur main tere únton ke liye bhí bhar dúngí: to wuh wuhí 'aurat ho, jise Ḳhudáwand ne mere áqá ke bete ke liye thahráyá hai. 45 Main dil men yih kah hí rahá thá, ki Ribqah apná ghará kandhe par liye húe báhar niklí, aur níche chashme ke pás gayí, aur pání bhará: tab main ne us se kahá, Zará mujhe pání pilá de. 46 Us ne fauran apná ghará kandhe par se utárá aur kahá, ki Le, pí aur main tere únton ko bhí pilá dúngí. So main ne piyá, aur us ne mere únton ko bhí piláyá. 47 Phir main ne us se púchhá, ki Tú kis kí betí hai? Us ne kahá, Main Baitúel kí betí hún. Wuh Nahúr ká betá hai, jo Milkáh se paidá húá. Phir main ne us kí nák men nath, aur us ke háthon men kare pahiná diye. 48 Aur main ne jhukkar Ḳhudáwand ko sijda kiyá, aur Ḳhudáwand apne áqá Abrahám ke Khudá ko mubárak kahá, jis ne mujhe thík ráh par chaláyá, ki apne áqá ke bhái kí betí us ke bete ke wáste le jáún. 49 So ab agar tum karam aur rástí se mere áqá ke sáth pesh áná cháhte ho, to mujhe batáo; aur agar nahín, to kah do, táki main dahiní yá báín taraf phir jáún. 50 Tab Lában aur Baitúel ne jawáb diyá, ki Yih bát Ḳhudáwand kí taraf se húí hai; ham tujhe kuchh burá yá bhalá nahín kah sakte. 51 Dekh, Ribqah tere sámne maujúd hai, use le, aur já, aur Ḳhudáwand ke qaul ke mutábiq apne áqá ke bete se use biyáh de. 52 Jab Abrahám ke naukar ne un kí báten sunín, to zamín tak jhukkar Ḳhudáwand ko sijda kiyá. 53 Aur naukar ne chándí aur sone ke zewar, aur libás nikálkar Ribqah ko diye, aur us ke bhái, aur us kí mán ko bhí, qímatí chízen dín. 54 Aur us ne, aur us ke sáth ke ádmíon ne kháyá piyá, aur rat bhar wahín rahe; subh ko wuh uthe, aur us ne kahá, ki Mujhe mere áqá ke pás rawána kar do. 55 Ribqah ke bhái aur mán ne kahá, ki Larkí ko kuchh roz, kam se kam das roz, hamáre pás rahne de; is ke ba'd wuh chalí jáegí. 56 Us ne un se kahá, ki Mujhe na roko, kyúnki Ḳhudáwand ne merá safar mubárak kiyá hai; mujhe rukhsat karo, táki main apne áqá ke pás jáún. 57 Unhon ne kahá, Ham larkí ko bulákar púchhte hain ki wuh kyá kahtí hai. 58 Tab unhon ne Ribqah ko bulákar us se púchhá, ki Kyá tú is ádmí ke sáth jáegí? Us ne kahá, Jáúngí. 59 Tab unhon ne apní bahin Ribqah, aur us kí dáya, aur Abrahám ke naukar, aur us ke ádmíon ko rukhsat kiyá. 60 Aur unhon ne Ribqah ko du'á dí, aur us se kahá, Ai hamárí bahin, tú lákhon kí mán ho, aur terí nasl apne kína rakhnewálon ke phátak kí málik ho. 61 Aur Ribqah aur us kí saheliyán uthkar únton par sawár húín, aur us ádmí ke píchhe ho lín: so wuh ádmí Ribqah ko sáth lekar rawána húá. 62 Aur Izháq Bair Lahai Roí se hokar chalá já rahá thá, kyúnki wuh junúb

ke mulk meṉ rahtá thá. 63 Aur shám ke waqt Izháq sochne ko maidán meṉ gayá; aur us ne jo apní áṉkheṉ uṭháíṉ, aur nazar kí, to kyá dekhtá hai, ki úṉṭ chale á rahe haiṉ. 64 Aur Ribqah ne nigáh kí aur Izháq ko dekhkar úṉṭ par se utar paṛí. 65 Aur us ne naukar se púchhá, ki Yih shakhs kaun hai, jo ham se milne ko maidán meṉ chalá á rahá hai? Us naukar ne kahá, Yih merá áqá hai. Tab us ne burqa' lekar apne úpar ḍál liyá. 66 Naukar ne jo jo kiyá thá sab Izháq ko batáyá. 67 Aur Izháq Ribqah ko apní máṉ Sárah ke ḍere meṉ le gayá. Tab us ne Ribqah se biyáh kar liyá, aur us se mahabbat kí; aur Izháq ne apní máṉ ke marne ke ba'd tasallí páí.

25 Aur Abrahám ne phir ek âur bíwí kí, jis ká nám Qatúrah thá. 2 Aur us se Zimrán, aur Yuqsán, aur Midán, aur Midyán, aur Isbáq, aur Súkh paidá húe. 3 Aur Yuqsán se Sibá, aur Dadán, paidá húe. Aur Dadán kí aulád se Asúrí, aur Latúsí, aur Lumí the. 4 Aur Midyán ke beṭe 'Aifah, aur 'Ifir, aur Hanúk, aur Abídá', aur Ildu'á the. Yih sab Baní Qatúrah the. 5 Aur Abrahám ne apná sab kuchh Izháq ko diyá; 6 aur apní haramoṉ ke beṭoṉ ko, Abrahám ne bahut kuchh in'ám dekar apne jíte jí un ko apne beṭe Izháq ke pás se mashriq kí taraf, ya'ní mashriq ke mulk meṉ, bhej diyá. 7 Aur Abrahám kí kull 'umr jab tak wuh jítá rahá, ek sau pachhattar baras kí húí. 8 Tab Abrahám ne dam chhoṛ diyá aur khúb buṛhápe meṉ, niháyat za'íf aur púrí 'umr ká hokar, wafát páí, aur apne logoṉ meṉ já milá. 9 Aur us ke beṭe Izháq aur Ismá'íl ne Makfílah ke gár meṉ, jo Mamre ke sámne Hittí Suhr ke beṭe 'Ifron ke khet meṉ hai, use dafn kiyá. 10 Yih wuhí khet hai jise Abrahám ne Baní Hitt se kharídá thá; wahíṉ Abrahám aur us kí bíwí Sárah dafn húe. 11 Aur Abrahám kí wafát ke ba'd Khudá ne us ke beṭe Izháq ko barakat bakhshí; aur Izháq Bair Lahai Roí ke nazdík rahtá thá.

12 Yih nasabnáma Abrahám ke beṭe Ismá'íl ká hai, jo Abrahám se Sárah kí lauṉḍí Hájirah Misrí ke batn se paidá húá. 13 Aur Ismá'íl ke beṭoṉ ke nám yih haiṉ, yih nám tartíbwár un kí paidáish ke mutábiq haiṉ: Ismá'íl ká pahlauṭhá Nabáyot thá, phir Qídár, aur Adbiel, aur Mibsám, 14 aur Mishmá', aur Dúmah, aur Massá, 15 Hadad, aur Taimá, aur Itúr, aur Nafís, aur Qidmah. 16 Yih Ismá'íl ke beṭe haiṉ, aur in hí ke námoṉ se in kí bastiyáṉ aur cháoniyáṉ námzad húíṉ; aur yihí bárah apne apne qabíle ke sardár húe. 17 Aur Ismá'íl kí kull 'umr ek sau saiṉtís baras kí húí; tab us ne dam chhoṛ diyá aur wafát páí, aur apne logoṉ meṉ já milá. 18 Aur us kí aulád Hawílah se Shor tak, jo Misr ke sámne us ráste par hai, jis se Asúr ko játe haiṉ, ábád thí. Yih log apne sab bháiyoṉ ke sámne base húe the.

19 Aur Abrahám ke beṭe Izháq ká nasabnáma yih hai: Abrahám se Izháq paidá húá: 20 Izháq chálís baras ká thá, jab us ne Ribqah se biyáh kiyá jo Faddán Arám ke báshinda Baitúel Arámí kí beṭí, aur Lában Arámí kí bahin thí. 21 Aur Izháq ne apní bíwí ke liye Khudáwand se du'á kí, kyúṉki wuh báṉjh thí: aur Khudáwand ne us kí du'á qubúl kí; aur us kí bíwí Ribqah hámila húí. 22 Aur us ke peṭ meṉ do laṛke ápas meṉ muzáhamat karne lage: tab us ne kahá, Agar aisá hí hai to maiṉ jítí kyúṉ húṉ? Aur wuh Khudáwand se púchhne gayí. 23 Khudáwand ne us se kahá,

Do qaumeṉ tere peṭ meṉ haiṉ,
Aur do qabíle tere batn se nikalte hí alag alag ho jáeṉge,
Aur ek qabíla dúsre qabíle se zoráwar hogá;
Aur baṛá chhoṭe kí khidmat karegá.

24 Aur jab us ke waza' i haml ke din púre húe, to kyá dekhte haiṉ, ki us ke peṭ meṉ tauam haiṉ. 25 Aur pahlá jo paidá húá to surkh thá aur úpar se aisá jaise pashmína, aur unhoṉ ne us ká nám 'Esau rakkhá. 26 Us ke ba'd us ká bháí paidá húá, aur us ká háth 'Esau kí eṛí ko pakṛe húe thá; aur us ká nám Ya'qúb rakkhá gayá: jab wuh Ribqah se paidá húe, to Izháq sáth baras ká thá. 27 Aur wuh laṛke baṛhe: aur 'Esau shikár meṉ máhir ho gayá, aur jangal meṉ rahne lagá, aur Ya'qúb sáda mizáj ḍeroṉ meṉ rahnewálá ádmí thá. 28 Aur Izháq 'Esau

ko piyár kartá thá, kyúnki wuh us ke shikár ká gosht khátá thá: aur Ribqah Ya'qúb ko piyár kartí thí. 29 Aur Ya'qúb ne dál pakáí: aur 'Esau jangal se áyá, aur bedam ho rahá thá. 30 Aur 'Esau ne Ya'qúb se kahá, ki Yih jo lál lál hai mujhe khilá de, kyúnki main bedam ho rahá hún. Isí liye us ká nám Adom bhí ho gayá. 31 Tab Ya'qúb ne kahá, Tú áj apne pahlauṭhe ká haqq mere háth bech de. 32 'Esau ne kahá, Dekh, main to mará játá hún: pahlauṭhe ká haqq mere kis kám áegá? 33 Tab Ya'qúb ne kahá, ki Áj hí mujh se qasam khá: us ne us se qasam kháí: aur us ne apná pahlauṭhe ká haqq Ya'qúb ke háth bech diyá. 34 Tab Ya'qúb ne 'Esau ko roṭí aur masúr kí dál dí; wuh khá píkar uṭhá aur chalá gayá. Yún 'Esau ne apne pahlauṭhe ke haqq ko náchíz jáná.

26 Aur us mulk men, us pahle kál ke 'aláwa, jo Abrahám ke aiyám men paṛá thá, phir kál paṛá. Tab Izháq Jirár ko Filistíon ke bádsháh Abímalik ke pás gayá. 2 Aur Khudáwand ne us par záhir hokar kahá, ki Misr ko na já; balki jo mulk main tujhe bataún us men rah. 3 Tú isí mulk men qiyám rakh, aur main tere sáth rahúngá, aur tujhe barakat bakhshúngá; kyúnki main tujhe, aur terí nasl ko, yih sab mulk dúngá, aur main us qasam ko, jo main ne tere báp Abrahám se kháí, púrá karúngá. 4 Aur main terí aulád ko baṛhákar ásmán ke táron kí mánind kar dúngá, aur yih sab mulk terí nasl ko dúngá; aur zamín kí sab qaumen terí nasl ke wasíle se barakat páengí; 5 is liye ki Abrahám ne merí bát mání, aur merí nasíhat aur mere hukmon aur qawánín o áín par 'amal kiyá. 6 Pas Izháq Jirár men rahne lagá. 7 Aur wahán ke báshindon ne us se us kí bíwí kí bábat púchhá. Us ne kahá, Wuh merí bahin hai: kyúnki wuh use apní bíwí batáte ḍará, yih sochkar ki kahín Ribqah ke sabab se wahán ke log use qatl na kar ḍálen, kyúnki wuh khúbsúrat thí. 8 Jab use wahán rahte bahut din ho gaye, to Filistíon ke bádsháh Abímalik ne khiṛkí men se jhánkkar nazar kí aur dekhá, ki Izháq apní bíwí Ribqah se hansí khel kar rahá hai. 9 Tab Abímalik ne Izháq ko bulákar kahá, ki Wuh to haqíqat men terí bíwí hai; phir tú ne kyúnkar use apní bahin batáyá? Izháq ne us se kahá, Is liye ki mujhe khayál húá ki kahín main us ke sabab se márá na jáún. 10 Abímalik ne kahá, Tú ne ham se kyá kiyá? Yún to ásání se un logon men se koí terí bíwí ke sáth mubásharat kar letá aur tú ham par ilzám látá. 11 Tab Abímalik ne sab logon ko yih hukm kiyá, ki Jo koí is mard ko, yá is kí bíwí ko chhúegá, so már ḍálá jáegá. 12 Aur Izháq ne us mulk men khetí kí, aur usí sál use sau guná phal milá: aur Khudáwand ne use barakat bakhshí: 13 aur wuh baṛh gayá, aur us kí taraqqí hotí gayí, yahán tak ki wuh bahut baṛá ádmí ho gayá; 14 aur us ke pás bheṛ bakriyán aur gáe bail, aur bahut se naukar chákar the, aur Filistíon ko us par rashk áne lagá. 15 Aur unhon ne sab kúen, jo us ke báp ke naukaron ne us ke báp Abrahám ke waqt men khode the, band kar diye, aur un ko miṭṭí se bhar diyá. 16 Aur Abímalik ne Izháq se kahá, ki Tú hamáre pás se chalá já, kyúnki tú ham se ziyáda zoráwar ho gayá hai. 17 Tab Izháq ne wahán se Jirár kí wádí men jákar apná ḍerá lagáyá, aur wahán rahne lagá. 18 Aur Izháq ne pání ke un kúon ko, jo us ke báp Abrahám ke aiyám men khode gaye the, phir khudwáyá; kyúnki Filistíon ne Abrahám ke marne ke ba'd un ko band kar diyá thá; aur us ne un ke phir wuhí nám rakkhe, jo us ke báp ne rakkhe the. 19 Aur Izháq ke naukaron ko wádí men khodte khodte bahte pání ká ek sotá mil gayá. 20 Tab Jirár ke charwáhon ne Izháq ke charwáhon se jhagṛá kiyá, aur kahne lage, ki Yih pání hamárá hai. Aur us ne us kúen ká nám 'Isq rakkhá; kyúnki unhon ne us se jhagṛá kiyá. 21 Aur unhon ne dúsrá kúán khodá, aur us ke liye bhí wuh jhagaṛne lage, aur us ne us ká nám Sitnah rakkhá. 22 So wuh wahán se dúsrí jagah chalá gayá aur ek áur kúán khodá, jis ke liye unhon ne jhagṛá na kiyá; aur us ne us ká nám Rahobot rakkhá, aur kahá, ki Ab Khudáwand ne hamáre liye jagah nikálí, aur ham is mulk men baromand honge. 23 Wahán se wuh Bairsaba' ko gayá. 24 Aur Khudá-

WAND usí rát us par záhir húá, aur kahá, ki Main tere báp Abrahám ká Khudá hún; mat dar, kyúnki main tere sáth hún, aur tujhe barakat dúngá, aur apne bande Abrahám kí khátir terí nasl barháúngá. 25 Aur us ne wahán mazbah banáyá, aur KHUDÁWAND se du'á kí, aur apná derá wahín lagá liyá; aur wahán Izháq ke naukaron ne ek kúán khodá. 26 Tab Abímalik, apne dost Akhúzat aur apne sipahsálár Fíkul ko sáth lekar Jirár se us ke pás gayá. 27 Izháq ne un se kahá, ki Tum mere pás kyúnkar áe, hálánki mujh se kína rakhte ho, aur mujh ko apne pás se nikál diyá? 28 Unhon ne kahá, Ham ne khúb safáí se dekhá, ki KHUDÁWAND tere sáth hai: so ham ne kahá, ki Hamáre aur tere darmiyán qasam ho jáe, aur ham tere sáth 'ahd karen, 29 ki jaise ham ne tujhe chhúá tak nahín, aur siwá neki ke tujh se âur kuchh nahín kiyá, aur tujh ko salámat rukhsat kiyá, tú bhí ham se koí badí na karegá; kyúnki tú ab KHUDÁWAND kí taraf se mubárak hai. 30 Tab us ne un ke liye ziyáfat taiyár kí, aur unhon ne kháyá piyá. 31 Aur wuh subh sawere uthe, aur ápas men qasam kháí: aur Izháq ne unhen rukhsat kiyá, aur wuh us ke pás se salámat chale gaye. 32 Usí roz Izháq ke naukaron ne ákar us se us kúen ká zikr kiyá, jise unhon ne khodá thá, aur kahá, ki Ham ko pání mil gayá. 33 So us ne us ká nám Saba' rakkhá: isí liye wuh shahr áj tak Bairsaba' kahlátá hai.

34 Jab 'Esau chális baras ká húá, to us ne Bairí Hittí kí betí Yahúdith, aur Ailon Hittí kí betí Bashámath se biyáh kiyá, 35 aur wuh Izháq aur Ribqah ke liye wabál i ján húín.

27 Jab Izháq za'íf ho gayá, aur us kí ánkhen aisí dhundhlá gayín ki use dikháí na detá thá, to us ne apne bare bete 'Esau ko buláyá, aur kahá, Ai mere bete: us ne kahá, Main házir hún. 2 Tab us ne kahá, Dekh, main to za'íf ho gayá, aur mujhe apní maut ká din ma'lúm nahín. 3 So ab tú zará apná hathyár, apná tarkash aur apní kamán lekar jangal ko nikal já, aur mere liye shikár már lá; 4 aur merí hasb pasand lazíz khána mere liye taiyár karke mere áge le á, táki main kháún aur apne marne se pahle dil se tujhe du'á dún. 5 Aur jab Izháq apne bete 'Esau se báten kar rahá thá, to Ribqah sun rahí thí. Aur 'Esau jangal ko nikal gayá, ki shikár márkar láe.

6 Tab Ribqah ne apne bete Ya'qúb se kahá, ki Dekh, main ne tere báp ko tere bháí 'Esau se yih kahte suná, ki 7 Mere liye shikár márkar lazíz khána mere wáste taiyár kar; táki main kháún, aur apne marne se peshtar KHUDÁWAND ke áge tujhe du'á dún. 8 So ab, ai mere bete, is hukm ke mutábiq jo main tujhe detí hún, merí bát mán; 9 aur jákar rewar men se bakrí ke do achchhe achchhe bachche mujhe lá de, aur main un ko lekar tere báp ke liye us kí hasb pasand lazíz khána taiyár kar dúngí, 10 aur tú use apne báp ke áge le jáná, táki wuh kháe, aur apne marne se peshtar tujhe du'á de. 11 Tab Ya'qúb ne apní mán Ribqah se kahá, Dekh, mere bháí 'Esau ke jism par bál hain, aur merá jism sáf hai: 12 sháyad merá báp mujhe tatole, to main us kí nazar men dagábáz thahrúngá, aur barakat nahín balki la'nat kamáúngá. 13 Us kí mán ne use kahá, Ai mere bete, terí la'nat mujh par áe; tú sirf merí bát mán, aur jákar wuh bachche mujhe lá de. 14 Tab wuh gayá, aur un ko lákar apní mán ko diyá. Aur us kí mán ne us ke báp kí hasb pasand lazíz khána taiyár kiyá. 15 Aur Ribqah ne apne bare bete 'Esau ke nafís libás, jo us ke pás ghar men the, lekar un ko apne chhote bete Ya'qúb ko pahináyá. 16 Aur bakrí ke bachchon kí khálen us ke háthon aur us kí gardan par, jahán bál na the, lapet dín. 17 Aur wuh lazíz khána aur rotí, jo us ne taiyár kí thí, apne bete Ya'qúb ke háth men de dí. 18 Tab us ne báp ke pás ákar kahá, Ai mere báp: us ne kahá, Main házir hún: tú kaun hai, mere bete? 19 Ya'qúb ne apne báp se kahá, Main terá pahlauthá betá 'Esau hún. Main ne tere kahne ke mutábiq kiyá hai; so zará uth aur baithkar mere shikár ká gosht khá, táki tú dil se mujhe du'á de. 20 Tab Izháq ne apne bete se kahá, Betá, tujhe yih is qadr jald kaise mil gayá? Us ne kahá, Is liye ki KHUDÁWAND tere

Khudá ne merá kám baná diyá. 21 Tab Izháq ne Ya'qúb se kahá, Ai mere beṭe, zará nazdík á, ki main tujhe ṭaṭolún, ki tú merá wuhí beṭá 'Esau hai, yá nahín. 22 Aur Ya'qúb apne báp Izháq ke nazdík gayá, aur us ne use ṭaṭolkar kahá, ki Awáz to Ya'qúb kí hai, par háth 'Esau ke hain. 23 Aur us ne use na pahcháná, is liye ki us ke háthon par us ke bhái 'Esau ke háthon kí tarah bál the; so us ne use du'á dí. 24 Aur us ne púchhá, ki Kyá tú merá beṭá 'Esau hí hai? Us ne kahá, Main wuhí hún. 25 Tab us ne kahá, Kháná mere áge le á aur main apne beṭe ke shikár ká gosht kháúngá, táki dil se tujhe du'á dún. So wuh use us ke nazdík le áyá, aur us ne kháyá; aur wuh us ke liye mai láyá, aur us ne pí. 26 Phir us ke báp Izháq ne us se kahá, Ai mere beṭe, ab pás ákar mujhe chúm. 27 Us ne pás jákar use chúmá. Tab us ne us ke libás kí khushbú pái, aur use du'á dekar kahá,

Dekho, mere beṭe kí mahak us khet kí mahak kí mánind hai,
Jise Khudáwand ne barakat dí ho.
28 Khudá ásmán kí os, aur zamín kí farbihí,
Aur bahut sá anáj aur mai tujhe bakhshe.
29 Qaumen terí khidmat karen;
Aur qabíle tere sámne jhuken.
Tú apne bháiyon ká sardár ho,
Aur terí mán ke beṭe tere áge jhuken.
Jo tujh par la'nat kare wuh khud la'natí ho,
Aur jo tujhe du'á de wuh barakat páe.

30 Jab Izháq Ya'qúb ko du'á de chuká, aur Ya'qúb apne báp Izháq ke pás se niklá hí thá, ki us ká bhái 'Esau apne shikár se lauṭá. 31 Wuh bhí laziz kháná pakákar apne báp ke pás láyá, aur us ne apne báp se kahá, Merá báp uṭhkar apne beṭe ke shikár ká gosht kháe, táki dil se mujhe du'á de. 32 Us ke báp Izháq ne us se púchhá, ki Tú kaun hai? Us ne kahá, Main terá pahlauṭhá beṭá 'Esau hún. 33 Tab to Izháq bashiddat kánpne lagá, aur us ne kahá, Phir wuh kaun thá, jo shikár márkar mere pás le áyá, aur main ne tere áne se pahle sab men se thoṛá thoṛá kháyá, aur use du'á dí; aur mubárak bhí wuhí hogá. 34 'Esau apne báp kí báten sunte hí baṛí baland aur hasratnák áwáz se chillá uṭhá, aur apne báp se kahá, Mujh ko bhí du'á de, ai mere báp! Mujh ko bhí! 35 Us ne kahá, Terá bhái dagá se áyá, aur terí barakat le gayá. 36 Tab us ne kahá, Kyá us ká nám Ya'qúb ṭhík nahín rakkhá gayá? kyúnki us ne dobára mujhe aṛangá márá: us ne merá pahlauṭhe ká haqq to le hí liyá thá, aur dekh, ab wuh merí barakat bhí le gayá. Phir us ne kahá, Kyá tú ne mere liye koí barakat nahín rakh chhoṛí hai? 37 Izháq ne 'Esau ko jawáb diyá, ki Dekh, main ne use terá sardár ṭhahráyá, aur us ke sab bháiyon ko us ke supurd kiyá ki khádim hon, aur anáj aur mai us kí parwarish ke liye batái; ab, ai mere beṭe, tere liye main kyá karún? 38 Tab 'Esau ne apne báp se kahá, Kyá tere pás ek hí barakat hai, ai mere báp? mujhe bhí du'á de, ai mere báp, mujhe bhí. Aur 'Esau chillá chillákar royá. 39 Tab us ke báp Izháq ne us se kahá,

Dekh, zarkhez zamín men terá maskan ho,
Aur úpar se ásmán kí shabnam us par paṛe.
40 Terí auqát basarí terí talwár se ho, aur tú apne bhái kí khidmat kare.
Aur jab tú ázád ho,
To apne bhái ká júá apní gardan par se utár phenke.

41 Aur 'Esau ne Ya'qúb se, us barakat ke sabab se jo us ke báp ne use bakhshí, kína rakkhá: aur 'Esau ne apne dil men kahá, ki Mere báp ke mátam ke din nazdík hain, phir main apne bhái Ya'qúb ko már ḍálúngá. 42 Aur Ribqah ko us ke baṛe beṭe 'Esau kí yih báten batái gayín. Tab us ne apne chhoṭe beṭe Ya'qúb ko bulwákar us se kahá, ki Dekh, terá bhái 'Esau tujhe már ḍálne par hai, aur yihí soch sochkar apne ko tasallí de rahá hai. 43 So ab, ai mere beṭe, tú merí bát mán, aur uṭhkar Hárán ko mere bhái Lában ke pás bhág já; 44 aur thoṛe din us ke sáth rah, jab tak ki tere bhái kí khafagí utar na jáe, 45 ya'ní jab tak tere bhái ká qahr terí taraf se ṭhanḍá na ho, aur wuh us bát ko jo tú ne us se kí hai bhúl na jáe; tab main tujhe wahán se

bulwá bhejúngí: main ek hí din men tum donon ko kyún kho baiṭhún?

46 Aur Ribqah ne Izháq se kahá, Main Hittí laṛkiyon ke sabab se apní zindagí se tang hún; so agar Ya'qúb Hittí laṛkiyon men se, jaisí is mulk kí laṛkiyán hain, kisí se biyáh kar le to meri zindagí men kyá lutf rahegá?

28 Tab Izháq ne Ya'qúb ko buláyá, aur use du'á dí, aur use tákíd kí, ki Tú Kan'ání laṛkiyon men se kisí se biyáh na karná. 2 Tú uṭhkar Faddán Arám ko apne náná Baitúel ke ghar já; aur wahán se apne mámún Lában kí beṭiyon men se ek ko biyáh lá. 3 Aur Qádir i mutlaq Ḳhudá tujhe barakat baḳhshe, aur tujhe baromand kare, aur baṛháe, ki tujh se qaumon ke jathe paidá hon. 4 Aur wuh Abrahám kí barakat tujhe aur tere sáth terí nasl ko de, ki terí musáfarat kí yih sarzamín, jo Ḳhudá ne Abrahám ko dí, terí mírás ho jáe. 5 So Izháq ne Ya'qúb ko ruḳhsat kiyá, aur wuh Faddán Arám men Lában ke pás, jo Arámí Baitúel ká beṭá, aur Ya'qúb aur 'Esau kí mán Ribqah ká bhái thá, gayá. 6 Pas jab 'Esau ne dekhá ki Izháq ne Ya'qúb ko du'á dekar use Faddán Arám ko bhejá hai táki wuh wahán se bíwí biyáh kar láe, aur use du'á dete waqt yih tákíd bhí kí hai, ki Tú Kan'ání laṛkiyon men se kisí se biyáh na karná, 7 aur Ya'qúb apne mán báp kí bát mánkar Faddán Arám ko chalá gayá; 8 aur 'Esau ne yih bhí dekhá, ki Kan'ání laṛkiyán us ke báp Izháq ko burí lagtí hain, 9 to 'Esau Ismá'íl ke pás gayá, aur Mahalat ko, jo Ismá'íl bin Abrahám kí beṭí, aur Nabáyot kí bahin thí, biyáhkar use apní áur bíwíon men shámil kiyá.

10 Aur Ya'qúb Bairsaba' se nikalkar Hárán kí taraf chalá, 11 aur ek jagah pahunchkar sárí rát wahín rahá; kyúnki súraj ḍúb gayá thá: aur us ne us jagah ke pattharon men se ek uṭhákar apne sarháne dhar liyá, aur usí jagah sone ko leṭ gayá. 12 Aur ḳhwáb men kyá dekhtá hai, ki ek síṛhí zamín par khaṛí hai, aur us ká sir ásmán tak pahunchá húá hai; aur Ḳhudá ke firishte us par se chaṛhte utarte hain. 13 Aur Ḳhudáwand us ke úpar khaṛá kah rahá hai, ki Main Ḳhudáwand, tere báp Abrahám ká Ḳhudá, aur Izháq ká Ḳhudá hún: main yih zamín, jis par tú leṭá hai, tujhe aur terí nasl ko dúngá: 14 aur terí nasl zamín kí gard ke zarron kí mánind hogí, aur tú mashriq aur magrib aur shimál aur junúb men phail jáegá, aur zamín ke sab qabíle tere aur terí nasl ke wasíle se barakat páenge. 15 Aur dekh, main tere sáth hún, aur har jagah, jahán kahín tú jáe, terí hifázat karúngá, aur tujh ko is mulk men phir láúngá; aur jo main ne tujh se kahá hai, jab tak use púrá na kar lún, tujhe nahín chhoṛúngá. 16 Tab Ya'qúb jág uṭhá aur kahne lagá, ki Yaqínan Ḳhudáwand is jagah hai, aur mujhe ma'lúm na thá. 17 Aur us ne ḍarkar kahá, Yih kaisí bhayának jagah hai; so yih Ḳhudá ke ghar aur ásmán ke ástáne ke siwá áur kuchh na hogá. 18 Aur Ya'qúb subh sawere uṭhá, aur us patthar ko, jise us ne apne sarháne dhará thá, lekar sutún kí tarah khaṛá kiyá, aur us ke sire par tel ḍálá. 19 Aur us jagah ká nam Baitel rakkhá; lekin pahle us bastí ká nám Lúz thá. 20 Aur Ya'qúb ne mannat mání, aur kahá, ki Agar Ḳhudá mere sáth rahe, aur jo safar main kar rahá hún us men merí hifázat kare, aur mujhe kháne ko roṭí, aur pahinne ko kapṛá detá rahe, 21 aur main apne báp ke ghar salámat lauṭ áún, to Ḳhudáwand merá Ḳhudá hogá: 22 aur yih patthar, jo main ne sutún sá khaṛá kiyá hai Ḳhudá ká ghar hogá; aur jo kuchh tú mujhe de us ká daswán hissa zarúr hí tujhe diyá karúngá.

29 Aur Ya'qúb áge chalkar mashriqí logon ke mulk men pahunchá. 2 Aur us ne dekhá, ki maidán men ek kúán hai, aur kúen ke nazdík bheṛ bakriyon ke tín rewaṛ baiṭhe hain; kyúnki charwáhe isí kúen se rewaṛon ko pání piláte the; aur kúen ke munh par ek baṛá patthar dhará rahtá thá. 3 Aur jab sab rewaṛ wahán ikaṭṭhe hote the, tab wuh us patthar ko kúen ke munh par se ḍhalkáte aur bheṛon ko pání pilákar us patthar ko phir usí jagah kúen ke munh par rakh dete the. 4 Tab Ya'qúb ne un se kahá, Ai mere bháiyo, tum kahán ke ho? Unhon ne kahá, Ham Hárán ke

hain. 5 Phir us ne púchhá, ki Tum Nahúr ke beṭe Lában se wáqif ho? Unhon ne kahá, Ham wáqif hain. 6 Us ne púchhá, Kyá wuh khairiyat se hai? Unhon ne kahá, Khairiyat se hai. aur dekh, us kí beṭí Rákhil bheṛ bakriyon ke sáth chalí átí hai. 7 Aur us ne kahá, Dekho, abhí to din bahut hai aur chaupáyon ke jama' hone ká waqt nahín. Tum bheṛ bakriyon ko pání pilákar phir charáne ko le jáo. 8 Unhon ne kahá, Ham aisá nahín kar sakte, jab tak ki sab rewaṛ jama' na ho jáen; tab ham us patthar ko kúen ke munh par se ḍhalkáte hain, aur bheṛ bakriyon ko pání piláte hain 9 Wuh un se báten kar hí rahá thá, ki Rákhil apne báp kí bheṛ bakriyon ke sáth ái, kyúnki wuh un ko charáyá kartí thí. 10 Jab Ya'qúb ne apne mámún Lában kí beṭí Rákhil ko, aur apne mámún Lában ke rewaṛ ko dekhá, to wuh nazdík gayá, aur patthar ko kúen ke munh par se ḍhalkákar apne mámún Lában ke rewaṛ ko pání piláyá. 11 Aur Ya'qúb ne Rákhil ko chúmá, aur chillá chillákar royá. 12 Aur Ya'qúb ne Rákhil se kahá, ki Main tere báp ká rishtadár, aur Ribqah ká beṭá hún. Tab us ne daurkar apne báp ko khabar dí. 13 Lában apne bhánje kí khabar páte hí us se milne ko dauṛá, aur us ko gale lagáyá, aur chúmá, aur use apne ghar láyá. Tab us ne Lában ko apná sárá hál batáyá. 14 Lában ne use kahá, ki Tú wáqa'í meri haḍḍí aur merá gosht hai. So wuh ek mahína us ke sáth rahá. 15 Tab Lában ne Ya'qúb se kahá, Chúnki tú merá rishtadár hai, to kyá is liye lázim hai ki tú merí khidmat muft kare? So mujhe batá, ki terí ujrat kyá hogí? 16 Aur Lában kí do beṭiyán thín; baṛí ká nám Leáh, aur chhoṭí ká nám Rákhil thá. 17 Leáh kí ánkhen chundhí thín, par Rákhil hasín aur khúbsúrat thí. 18 Aur Ya'qúb Rákhil par farefta thá so us ne kahá, ki Terí chhoṭí beṭí Rákhil kí khátir main sát baras terí khidmat kar dúngá. 19 Lában ne kahá, Use gair ádmí ko dene ki jagah to tujhí ko dená bihtar hai. Tú mere pás rah. 20 Chunánchi Ya'qúb sát baras tak Rákhil kí khátir khidmat kartá rahá; par wuh use Rákhil kí mahabbat ke sabab se chand dinon ke barábar ma'lúm húe. 21 Aur Ya'qúb ne Lában se kahá, k Merí muddat púrí ho gayí, so merı bíwí mujhe de, táki main us ke pás jáún. 22 Tab Lában ne us jagah ke sab logon ko bulákar jama' kiyá, aur un ki ziyáfat kí. 23 Aur jab shám húi to apní beṭí Leáh ko us ke pás le áyá, aur Ya'qúb us se hamágosh húá. 24 Aur Lában ne apní launḍí Zilfah apní beṭí Leáh ke sáth kar dí, ki us kí launḍí ho. 25 Jab subh ko ma'lúm húá ki Yih to Leáh hai, tab us ne Lában se kahá, ki Tú ne mujh se yih kyá kiyá? Kyá main ne jo terí khidmat kí, wuh Rákhil kí khátir na thí? Phir tú ne kyún mujhe dhoká diyá? 26 Lában ne kahá, Hamáre mulk men yih dastúr nahín, ki pahlauṭhí se pahle chhoṭí ko biyáh den. 27 Tú is ká hafta púrá kar de, phir ham dúsrí bhí tujhe de denge, jis kí khátir tujhe sát baras âur merí khidmat karní hogí. 28 Ya'qúb ne aisá hí kiyá, ki Leáh ká hafta púrá kiyá; tab Lában ne apní beṭí Rákhil bhí use biyáh dí, 29 aur apní launḍí Bilháh apní beṭí Rákhil ke sáth kar dí, ki us kí launḍí ho. 30 So wuh Rákhil se bhí hamágosh húá, aur wuh Leáh se ziyáda Rákhil ko cháhtá thá, aur sát baras âur sáth rahkar Lában kí khidmat kí.

31 Aur jab Khudáwand ne dekhá ki Leáh se nafrat kí gayí, to us ne us ká rihm kholá, magar Rákhil bánjh rahí. 32 Aur Leáh hámila húí, aur us ke beṭá húá, aur us ne us ká nám Rúbin rakkhá; kyúnki us ne kahá, ki Khudáwand ne merá dukh dekh liyá, so merá shauhar ab mujhe piyár karegá. 33 Wuh phir hámila húí, aur us ke beṭá húá. Tab us ne kahá, ki Khudáwand ne suná, ki mujh se nafrat kí gayí, is liye us ne mujhe yih bhí bakhshá. So us ne us ká nám Shama'ún rakkhá. 34 Aur wuh phir hámila húí aur us ke beṭá húá. Tab us ne kahá, ki Ab is bár mere shauhar ko mujh se lagan hogí, kyúnki us se mere tín beṭe húe. Is liye us ká nám Láwí rakkhá gayá. 35 Aur wuh phir hámila húí, aur us ke beṭá húá. Tab us ne kahá ki Ab main Khudáwand kí sitáish karúngí: is liye us ká nám Yahúdáh rakkhá. Phir us ke aulád hone men tawaqquf húá.

30 Aur jab Rákhil ne dekhá, ki Ya'qúb se us ke aulád nahín hotí, to Rákhil ko apní bahin par rashk áyá: so wuh Ya'qúb se kahne lagí, ki Mujhe bhí aulád de, nahín to main mar jáúngí. 2 Tab Ya'qúb ká qahr Rákhil par bharká, aur us ne kahá, Kyá main Khudá kí jagah hún, jis ne tujh ko aulád se mahrúm rakkhá hai? 3 Us ne kahá, Dekh, merí laundí Bilháh házir hai: us ke pás já; táki mere liye us se aulád ho, aur wuh aulád merí thahre. 4 Aur us ne apní laundí Bilháh ko use diyá, ki us kí bíwí bane, aur Ya'qúb us ke pás gayá. 5 Aur Bilháh hámila húí, aur Ya'qúb se us ke betá húá. 6 Tab Rákhil ne kahá, ki Khudá ne merá insáf kiyá, aur merí faryád bhí suní, aur mujh ko betá bakhshá. Is liye us ne us ká nám Dán rakkhá. 7 Aur Rákhil kí laundí Bilháh phir hámila húí, aur Ya'qúb se us ke dúsrá betá húá. 8 Tab Rákhil ne kahá, Main apní bahin ke sáth niháyat zor már márkar kushtí larí aur main ne fath pái: so us ne us ká nám Naftálí rakkhá. 9 Jab Leáh ne dekhá, ki wuh janne se rah gayí, to us ne apní laundí Zilfah ko lekar Ya'qúb ko diyá, ki us kí bíwí bane. 10 Aur Leáh kí laundí Zilfah ke bhí Ya'qúb se ek betá húá. 11 Tab Leáh ne kahá, Zahe qismat! so us ne us ká nám Jadd rakkhá. 12 Leáh kí laundí Zilfah ke Ya'qúb se phir ek betá húá. 13 Tab Leáh ne kahá, Main khushqismat hún; 'auraten mujhe khushqismat kahengí: aur us ne us ká nám A'shar rakkhá. 14 Aur Rúbin gehún kátne ke mausim men ghar se niklá, aur use khet men mardum giyáh mil gaye, aur wuh apní mán Leáh ke pás le áyá. Tab Rákhil ne Leáh se kahá, ki Apne bete ke mardum giyáh men se mujhe bhí kuchh de de. 15 Us ne kahá, Kyá yih chhotí bát hai, kí tú ne mere shauhar ko le liyá, aur ab, kyá mere bete ke mardum giyáh bhí lená cháhtí hai? Rákhil ne kahá, Bas to, áj rát wuh tere bete ke mardum giyáh kí khátir tere sáth soegá. 16 Jab Ya'qúb shám ko khet se á rahá thá, to Leáh áge se us se milne ko gayí, aur kahne lagí, ki Tujhe mere pás áná hogá, kyúnki main ne apne bete ke mardum giyáh ke badle tujhe ujrat par liyá hai. So wuh us rát usí ke sáth soyá. 17 Aur Khudá ne Leáh kí suní, aur wuh hámila húí, aur Ya'qub se us ke pánchwán betá húá. 18 Tab Leáh ne kahá, ki Khudá ne merí ujrat mujhe dí, kyúnki main ne apne shauhar ko apní laundí dí: aur us ne us ká nám Ishkár rakkhá. 19 Aur Leáh phir hámila húí, aur Ya'qúb se us ke chhatá betá húá. 20 Tab Leáh ne kahá, ki Khudá ne achchhá mahr mujhe bakhshá; ab merá shauhar mere sáth rahegá, kyúnki mere us se chha bete ho chuke hain: so us ne us ká nám Zabúlún rakkhá. 21 Is ke ba'd us ke ek betí húí, aur us ne us ká nám Dínah rakkhá. 22 Aur Khudá ne Rákhil ko yád kiyá, aur Khudá ne us kí sunkar us ke rihm ko kholá. 23 Aur wuh hámila húí, aur us ke betá húá. Tab us ne kahá, ki Khudá ne mujh se ruswáí dúr kí. 24 Aur us ne us ká nám Yúsuf yih kahkar rakkhá, ki KHUDÁWAND mujh ko ek âur betá bakhshe.

25 Aur jab Rákhil se Yúsuf paidá húá, to Ya'qúb ne Lában se kahá, Mujhe rukhsat kar, ki main apne ghar, aur apne watan ko jáún. 26 Merí bíwiyán, aur mere bál bachche, jin kí khátir main ne terí khidmat kí hai, mere hawále kar, aur mujhe jáne de; kyúnki tú áp jántá hai, ki main ne terí kaisí khidmat kí hai. 27 Tab Lában ne use kahá, Agar mujh par tere karam kí nazar hai, to yahín rah, kyúnki main ján gayá hún, ki KHUDÁWAND ne tere sabab se mujh ko barakat bakhshí hai. 28 Aur yih bhí kahá, ki Mujh se tú apní ujrat thahrá le aur main tujhe diyá karúngá. 29 Us ne use kahá, ki Tú áp jántá hai, ki main ne terí kaisí khidmat kí, aur tere jánwar mere sáth kaise rahe. 30 Kyúnki mere áne se pahle yih thore the, aur ab barhkar bahut se ho gaye hain, aur KHUDÁWAND ne jahán jahán mere qadam pare tujhe barakat bakhshí. Ab main apne ghar ká bandobast kab karún? 31 Us ne kahá, Tujhe main kyá dún? Ya'qúb ne kahá, Tú mujhe kuchh na dená, par agar tú mere liye ek kám kar de, to main terí bher bakriyon ko phir charáúngá, aur un kí nigahbání karúngá. 32 Main áj terí sárí bher bakriyon men chakkar lagáúngá, aur

jitni bheren chitlí aur ablaq aur kálí hon, aur jitni bakriyán ablaq aur chitlí hon un sab ko alag ek taraf kar dúngá; in hí ko main apni ujrat thahrátá hún. 33 Aur áyanda jab kabhí meri ujrat ká hisáb tere sámne ho to meri sadáqat áp meri taraf se is tarah bol uthegi, ki jo bakriyán chitlí aur ablaq nahín, aur jo bheren kálí nahín, agar wuh mere pás hon to churái húí samjhi jáengí. 34 Lában ne kahá, Main rázi hún; jo tú kahe wuhí sahí. 35 Aur us ne usi roz dhárídár aur ablaq bakriyon ko aur sab chitlí aur ablaq bakriyon ko jin men kuchh safedí thí, aur tamám kálí bheron ko alag karke un ko apne beton ke hawále kiyá. 36 Aur us ne apne aur Ya'qúb ke darmiyán tín din ke safar ká fásila thahráyá: aur Ya'qúb Lában ke báqi rewaron ko charáne lagá. 37 Aur Ya'qúb ne safeda, aur bádám, aur chanár kí harí harí chhariyán lín, aur un ko chhil chhilkar is tarah gandídár baná liyá ki un chhariyon kí safedí dikhái dene lagi. 38 Aur us ne wuh gandídár chhariyán bher bakriyon ke sámne hauzon aur náliyon men jahán wuh páni píne áti thin khari kar dín; aur jab wuh pání píne áín aur gábhan ho gayín. 39 Aur un chhariyon ke áge gábhan hone kí wajh se unhon ne dhárídár, chitle aur ablaq bachche diye. 40 Aur Ya'qúb ne bher bakriyon ke un bachchon ko alag kiyá, aur Lában kí bher bakriyon ke munh dháridár aur kále bachchon kí taraf pher diye; aur us ne apne rewaron ko judá kiyá, aur Lában kí bher bakriyon men milne na diyá. 41 Aur jab mazbút bher bakriyán gábhan hotí thín, to Ya'qúb chhariyon ko náliyon men un kí ánkhon ke sámne rakh detá thá, táki wuh un chhariyon ke áge gábhan hon. 42 Par jab bher bakriyán dublí hotín, to wuh un ko wahán nahín rakhtá thá. So dublí to Lában kí rahín, aur mazbút Ya'qúb kí ho gayín. 43 Chunánchi wuh niháyat barhtá gayá, aur us ke pás bahut se rewar aur laundiyán aur naukar chákar aur únt aur gadhe ho gaye.

31 Aur us ne Lában ke beton kí yih báten sunín, ki Ya'qúb ne hamáre báp ká sab kuchh le liyá, aur hamáre báp ke mál kí badaulat us kí yih sárí shán o shaukat hai. 2 Aur Ya'qúb ne Lában ke chihre ko dekhkar tár liyá ki us ká rukh pahle se badlá húá hai. 3 Aur KHUDÁWAND ne Ya'qúb se kahá, ki Tú apne bápdádá ke mulk ko aur apne rishtadáron ke pás laut já, aur main tere sáth rahúngá. 4 Tab Ya'qúb ne Rákhil aur Leáh ko, maidán men, jahán us kí bher bakriyán thín, bulwáyá, 5 aur un se kahá, Main dekhtá hún, ki tumháre báp ká rukh pahle se badlá húá hai, par mere báp ká Khudá mere sáth rahá. 6 Tum to jántí ho, ki main ne apne maqdúr bhar tumháre báp kí khidmat kí hai. 7 Lekin tumháre báp ne mujhe dhoká de dekar das bár merí mazdúrí badlí; par Khudá ne us ko mujhe nuqsán pahuncháne na diyá. 8 Jab us ne yih kahá, ki Chitle bachche terí ujrat honge, to bher bakriyán chitle bachche dene lagín. Aur jab kahá, ki Dhárídár bachche tere honge, to bher bakriyon ne dhárídár bachche diye. 9 Khudá ne tumháre báp ke jánwar lekar mujhe de diye. 10 Aur jab bher bakriyán gábhan húín, to main ne khwáb men dekhá, ki jo bakre bakriyon par charh rahe hain, so dhárídár, chitle aur chitkabre hain. 11 Aur Khudá ke firishte ne khwáb men mujh se kahá, Ai Ya'qúb. Main ne kahá, Main házir hún. 12 Tab us ne kahá, ki Ab tú apní ánkh uthákar dekh, ki sab bakre jo bakríon par charh rahe hain dhárídár, chitle aur chitkabre hain; kyúnki jo kuchh Lában tujh se kartá hai, main ne dekhá. 13 Main Baitel ká Khudá hún, jahán tú ne sutún par tel dálá, aur merí mannat máni; pas ab uth aur is mulk se nikalkar apní zadbúm ko laut já. 14 Tab Rákhil aur Leáh ne use jawáb diyá, Kyá ab bhí hamáre báp ke ghar men kuchh hamárá bakhra yá mírás hai? 15 Kyá wuh ham ko ajnabí ke barábar nahín samajhtá? kyúnki us ne ham ko bhí bech dálá aur hamáre rupaye bhí khá baithá. 16 Is liye ab jo daulat Khudá ne hamáre báp se lí, wuh hamárí aur hamáre farzandon kí hai. Pas jo kuchh Khudá ne tujh se kahá hai, wuhí kar. 17 Tab Ya'qúb ne uthkar apne bál bachchon aur biwiyon ko únton par bitháyá; 18 aur apne sab jánwaron aur mál o asbáb ko, jo us ne ikatthá kiyá thá,

ya'ni wuh jánwar jo use Faddán-Arám men ujrat men mile the lekar chalá, táki mulk i Kan'án men apne báp Izháq ke pás jáe. 19 Aur Lában apní bheron kí pashm katarne ko gayá húá thá: so Rákhil apne báp ke buton ko churá le gayí. 20 Aur Ya'qúb Lában Arámí ke pás se chorí se chalá gayá, kyúnki use us ne apne bhágne kí khabar na dí. 21 So wuh apná sab kuchh lekar bhágá; aur daryá pár hokar apná rukh koh i Jili'ád kí taraf kiyá.

22 Aur tísre din Lában ko khabar húí, ki Ya'qúb bhág gayá. 23 Tab us ne apne bháiyon ko hamráh lekar sát manzil tak us ká ta'áqqub kiyá, aur Jili'ád ke pahár par use já pakrá. 24 Aur rát ko Khudá Lában Arámí ke pás khwáb men áyá, aur us se kahá, ki Khabardár, tú Ya'qúb ko burá yá bhalá, kuchh na kahná. 25 Aur Lában Ya'qúb ke barábar já pahunchá. Aur Ya'qúb ne apná khaima pahár par khará kar rakkhá thá; so Lában ne bhí apne bháiyon ke sáth Jili'ád ke pahár par derá lagá liyá. 26 Tab Lában ne Ya'qúb se kahá, ki Tú ne yih kyá kiyá, ki mere pás se chorí se chalá áyá, aur merí betiyon ko bhí is tarah le áyá goyá wuh talwár se asír ki gayí hain? 27 Tú chhipkar kyún bhágá, aur mere pás se chorí se kyún chalá áyá, aur mujhe kuchh kahá bhí nahín; warna main tujhe khushí khushí table aur barbat ke sáth gáte bajáte rawána kartá? 28 Aur mujhe apne beton aur betiyon ko chúmne bhí na diyá? yih tú ne behúda kám kiyá. 29 Mujh men itná maqdúr hai, ki tum ko dukh dún; lekin tere báp ke Khudá ne kal rát mujhe yún kahá, ki Khabardár, tú Ya'qúb ko burá yá bhalá, kuchh na kahná. 30 Khair, ab tú chalá áyá to chalá áyá, kyúnki tú apne báp ke ghar ká bahut mushtáq hai; lekin mere buton ko kyún churá láyá? 31 Tab Ya'qúb ne Lában se kahá, Is liye ki main ḍará: kyúnki main ne sochá, ki kahín tú apní betiyon ko jabran mujh se chhín na le. 32 Ab jis ke pás tujhe tere but milen, wuh jítá nahín bachegá. Terá jo kuchh mere pás nikle, use in bháiyon ke áge pahchánkar le le. Kyúnki Ya'qúb ko ma'lúm na thá ki Rákhil un buton ko churá láí hai. 33 Chunánchi Lában Ya'qúb aur Leáh aur donon laundiyon ke khaimon men gayá; par un ko wahán na páyá. Tab wuh Leáh ke khaime se nikalkar Rákhil ke khaime men dákhil húá. 34 Aur Rákhil un buton ko lekar aur un ko únt ke kajáwe men rakhkar un par baith gayi thí. Aur Lában ne sáre khaime men tatol tatolkar dekh liyá, par un ko na páyá. 35 Tab wuh apne báp se kahne lagí, ki Ai mere buzurg, tú is bát se náráz na honá, ki main tere áge uth nahín saktí; kyúnki main aise hál men hún jo 'auraton ká húá kartá hai. So us ne ḍhúnḍhá, par wuh but us ko na mile. 36 Tab Ya'qúb ne gazabnák hokar Lában ko malámat kí, aur Ya'qúb Lában se kahne lagá, ki Merá kyá jurm aur kyá qusúr hai, ki tú ne aisí tundí se merá ta'áqqub kiyá? 37 Tú ne jo merá sárá asbáb tatol tatolkar dekh liyá, to mujhe tere ghar ke asbáb men se kyá chíz milí? Agar kuchh hai, to use mere aur apne in bháiyon ke áge rakh, ki wuh ham donon ke darmiyán insáf karen. 38 Main púre bís baras tere sáth rahá; na to kabhí terí bheron, aur bakriyon ká gábh girá, aur na terí rewar ke menḍhe main ne kháe. 39 Jise darandon ne phárá, main use tere pás na láyá; us ká nuqsán main ne sahá; jo din ko yá rát ko chorí gayá, use tú ne mujh se talab kiyá. 40 Merá hál yih rahá, ki main din ko garmí, aur rát ko sardí men mará; aur merí ánkhon se nínd dúr rahtí thí. 41 Main bís baras tak tere ghar men rahá; chaudah baras tak to main ne terí donon betiyon kí khátir, aur chha baras tak terí bher bakriyon kí khátir terí khidmat kí: aur tú ne das bár merí mazdúrí badal ḍálí. 42 Agar mere báp ká Khudá, Abrahám ká Ma'búd, jis ká ru'b Izháq mántá thá, merí taraf na hotá, to zarúr hí tú ab mujhe khálí háth jáne detá. Khudá ne merí musíbat, aur mere háthon kí mihnat dekhí hai, aur kal rát tujhe ḍánṭá bhí. 43 Tab Lában ne Ya'qúb ko jawáb diyá, ki Yih betiyán merí aur yih larke bhí mere aur yih bher bakriyán bhí merí hain, balki jo kuchh tujhe dikhái detá hai, wuh sab merá hí hai. So main áj ke din apní hí betiyon se, yá un ke larkon se, jo un ke húe, kyá kar saktá hún? 44 Pas, ab á, ki main aur tú donon milkar ápas

men ek 'ahd bándhen, aur wuhí mere aur tere darmiyán gawáh rahe. 45 Tab Ya'qúb ne ek patthar lekar use sutún kí tarah khaṛá kiyá. 46 Aur Ya'qúb ne apne bháiyon se kahá, ki Patthar jama' karo: unhon ne patthar jama' karke ḍher lagá diyá, aur wahín us ḍher ke pás unhon ne kháná kháyá. 47 Aur Lában ne us ká nám Yajr Sháhadúthá, aur Ya'qúb ne Jili'ád rakkhá. 48 Aur Lában ne kahá, ki Yih ḍher áj ke din mere aur tere darmiyán gawáh ho. Isí liye us ká nám Jili'ád rakkhá gayá, 49 aur Misfáh bhí, kyúnki Lában ne kahá, ki Jab ham ek dúsre se gairházir hon, to KHUDÁWAND mere aur tere bích nigrání kartá rahe. 50 Agar tú merí beṭiyon ko dukh de, aur un ke siwá aur bíwiyán kare, to koí ádmí hamáre sáth nahín hai; par dekh, Khudá mere aur tere bích men gawáh hai. 51 Lában ne Ya'qúb se yih bhí kahá, ki Is ḍher ko dekh, aur is sutún ko dekh, jo main ne apne aur tere bích men khaṛá kiyá hai: 52 yih ḍher gawáh ho, aur yih sutún gawáh ho: zarar pahuncháne ke liye na to main is ḍher se udhar terí taraf tajáwuz karún, aur na tú is ḍher aur sutún se idhar merí taraf tajáwuz kare. 53 Abrahám ká Khudá, aur Nahúr ká Khudá, aur un ke báp ká Khudá, hamáre bích men insáf kare. Aur Ya'qúb ne us Zát kí qasam kháí, jis ká ru'b us ká báp Izháq mántá thá. 54 Tab Ya'qúb ne wahín paháṛ par qurbání chaṛháí, aur apne bháiyon ko kháne par buláyá: aur unhon ne kháná kháyá aur rát paháṛ par káṭí. 55 Aur Lában subh sawere uṭhá, aur apne beṭon aur apní beṭiyon ko chúmá, aur un ko du'á dekar rawána ho gayá, aur apne makán ko lauṭá.

32 Aur Ya'qúb ne bhí apní ráh lí, aur Khudá ke firishte use mile. 2 Aur Ya'qúb ne un ko dekhkar kahá, ki Yih Khudá ká lashkar hai, aur us jagah ká nám Mahanáyim rakkhá.

3 Aur Ya'qúb ne apne áge áge qásidon ko Adom ke mulk ko jo Sha'ír kí sarzamín men hai, apne bháí 'Esau ke pás bhejá. 4 Aur un ko hukm diyá, ki Tum mere khudáwand 'Esau se yih kahná, ki Áp ká banda Ya'qúb kahtá hai, ki Main Lában ke hán muqím thá, aur ab tak wahín rahá: 5 aur mere pás gáe bail, aur gadhe, aur bheṛ bakriyán aur naukar chákar aur laundiyán hain, aur main apne khudáwand ke pás is liye khabar bhejtá hún, ki mujh par áp ke karam kí nazar ho. 6 Pas qásid Ya'qúb ke pás lauṭkar áe aur kahne lage, ki Ham tere bháí 'Esau ke pás gaye the: wuh chár sau ádmíon ko sáth lekar terí muláqát ko á rahá hai. 7 Tab Ya'qúb niháyat ḍar gayá aur pareshán húá: aur us ne apne sáth ke logon, aur bheṛ bakriyon aur gáe bailon, aur únṭon ke do gol kiye; 8 aur sochá, ki Agar 'Esau ek gol par á paṛe aur use máre, to dúsrá gol bachkar bhág jáegá. 9 Aur Ya'qúb ne kahá, Ai mere báp Abrahám ke Khudá, aur mere báp Izháq ke Khudá; Ai KHUDÁWAND, jis ne mujhe yih farmáyá, ki Tú apne mulk ko apne rishtadáron ke pás lauṭ já, aur main tere sáth bhaláí karúngá. 10 Main terí sab rahmaton aur wafádárí ke muqábale men jo tú ne apne bande ke sáth bartí hai bi'lkull hech hún, kyúnki main sirf apní láṭhí lekar is Yardan ke pár gayá thá, aur ab aisá hún ki mere do gol hain. 11 Main terí minnat kartá hún, ki mujhe mere bháí 'Esau ke háth se bachá le; kyúnki main us se ḍaṛtá hún, ki kahín wuh ákar mujhe aur bachchon ko mán samet már na ḍále. 12 Yih terá hí farmán hai, ki Main tere sáth zarúr bhaláí karúngá, aur terí nasl ko daryá kí ret kí mánind banáúngá, jo kasrat ke sabab se giní nahín já saktí. 13 Aur wuh us rát wahín rahá; aur jo us ke pás thá us men se apne bháí 'Esau ke liye yih nazrána liyá: 14 do sau bakriyán, aur bís bakre, do sau bheṛen, aur bís menḍhe, 15 aur tís dúdh denewálí únṭniyán bachchon samet, aur chálís gáen, aur das bail, bís gadhiyán, aur das gadhe. 16 Aur un ko judá judá gol karke naukaron ko saunpá, aur un se kahá, ki Tum mere áge áge pár jao, aur golon ko zará dúr dúr rakhná. 17 Aur us ne sab se agle gol ke rakhwále ko hukm diyá, ki Jab merá bháí 'Esau tujhe mile, aur tujh se púchhe, ki Tú kis ká naukar hai, aur kahán játá hai, aur yih jánwar jo tere áge áge hain, kis ke hain? 18 to kahná, ki Yih tere

ḳhádim Ya'qúb ke hain; yih nazrána hai jo mere ḳhudáwand 'Esau ke liye bhejá gayá hai, aur wuh ḳhud bhí hamáre píchhe píchhe á rahá hai 19 Aur us ne dúsre aur tísre ko, aur golon ke sab rakhwálon ko hukm diyá, ki Jab 'Esau tum ko mile to tum yihí bát kahná. 20 Aur yih bhí kahná, ki Terá ḳhádim Ya'qúb ḳhud bhí hamáre píchhe píchhe á rahá hai. Us ne yih sochá, ki Main is nazráne se, jo mujh se pahle wahán jáegá, use rází kar lún, tab us ká munh dekhúngá, sháyad yún wuh mujh ko qubúl kare. 21 Chunánchi wuh nazrána us ke áge áge pár gayá; par wuh ḳhud us rát apne ḍere men rahá.

22 Aur wuh usí rát uṭhá, aur apní donon bíwiyon, donon launḍiyon aur gyárah beṭon ko lekar un ko Yabboq ke gháṭ se pár utárá. 23 Aur un ko lekar nadí pár karáyá, aur apná sab kuchh pár bhej diyá. 24 Aur Ya'qúb akelá rah gayá; aur pau phaṭne ke waqt tak ek shaḳhs wahán us se kushtí laṛtá rahá. 25 Jab us ne dekhá, ki wuh us par gálib nahín hotá, to us kí rán ko andar kí taraf se chhúá; aur Ya'qúb kí rán kí nas us ke sáth kushtí karne men chaṛh gayí. 26 Aur us ne kahá, Mujhe jáne de, kyúnki pau phaṭ chalí. Ya'qúb ne kahá, ki Jab tak tú mujhe barakat na de, main tujhe jáne nahín dúngá. 27 Tab us ne us se púchhá, ki Terá kyá nám hai? Us ne jawáb diyá, Ya'qúb. 28 Us ne kahá, ki Terá nám áge ko Ya'qúb nahín, balki Isráíl hogá; kyúnki tú ne Ḳhudá aur ádmíon ke sáth zorázmáí kí, aur gálib húá. 29 Tab Ya'qúb ne us se kahá, ki Main terí minnat kartá hún, tú mujhe apná nám batá de. Us ne kahá, ki Tú merá nám kyún púchhtá hai? Aur us ne use wahán barakat dí. 30 Aur Ya'qúb ne us jagah ká nám Faníel rakkhá; aur kahá, ki Main ne Ḳhudá ko rúbarú dekhá, taubhí merí ján bachí rahí. 31 Aur jab wuh Faníel se guzar rahá thá, to áftáb tulú' húá, aur wuh apní rán se langṛátá thá. 32 Isí sabab se baní Isráíl us nas ko, jo rán men andar kí taraf hai, áj tak nahín kháte, kyúnki us shaḳhs ne Ya'qúb kí rán kí nas ko, jo andar kí taraf se chaṛh gayí thí, chhú diyá thá.

33 Aur Ya'qúb ne apní ánkhen uṭhákar nazar kí, aur kyá dekhtá hai, ki 'Esau chár sau ádmí sáth liye chalá á rahá hai. Tab us ne Leáh, aur Ráḳhil aur donon launḍiyon ko bachche bánṭ diye: 2 aur launḍiyon aur un ke bachchon ko sab se áge, aur Leáh aur us ke bachchon ko píchhe, aur Ráḳhil aur Yúsuf ko sab se píchhe rakkhá. 3 Aur wuh ḳhud un ke áge áge chalá, aur apne bháí ke pás pahunchte pahunchte sát bár zamín tak jhuká. 4 Aur 'Esau us se milne ko dauṛá aur us se bagalgír húá aur use gale lagáyá aur chúmá; aur wuh donon roe. 5 Phir us ne ánkhen uṭháín, aur 'auraton aur bachchon ko dekhá, aur kahá, ki Yih tere sáth kaun hain? Us ne kahá, Yih wuh bachche hain, jo Ḳhudá ne tere ḳhádim ko 'ináyat kiye hain. 6 Tab launḍiyán aur un ke bachche nazdík áe, aur apne áp ko jhukáyá. 7 Phir Leáh apne bachchon ke sáth nazdík áí, aur wuh jhuke: áḳhir ko Yúsuf aur Ráḳhil pás áe, aur unhon ne apne áp ko jhukáyá. 8 Phir us ne kahá, ki Us baṛe gol se, jo mujhe milá, terá kyá matlab hai? Us ne kahá, Yih ki main apne ḳhudáwand kí nazar men maqbúl ṭhahrún. 9 Tab 'Esau ne kahá, Mere pás bahut hai, so, ai mere bháí, jo terá hai wuh terá hí rahe. 10 Ya'qúb ne kahá, Nahín, agar mujh par tere karam kí nazar húí hai, to merá nazrána mere háth se qubúl kar, kyúnki main ne to terá munh aisá dekhá, jaisá koí Ḳhudá ká munh dekhtá hai, aur tú mujh se rází húá. 11 So merá nazrána jo tere huzúr pesh húá use qubúl kar le; kyúnki Ḳhudá ne mujh par baṛá fazl kiyá hai, aur mere pás sab kuchh hai. Garaz, us ne use majbúr kiyá; tab us ne use le liyá. 12 Aur us ne kahá, ki Ab ham kúch karen aur chal paṛen, aur main tere áge áge ho lúngá. 13 Us ne use jawáb diyá, Merá ḳhudáwand jántá hai, ki mere sáth názuk bachche aur dúdh pilánewálí bheṛ bakriyán, aur gáen hain: agar unhen ek din bhí hadd se ziyáda hankáen, to sab bheṛ bakriyán mar jáengí. 14 So merá ḳhudáwand apne ḳhádim se peshtar rawána ho jáe, aur main chaupáyon aur bachchon kí raftár ke mutábiq áhista áhista chaltá húá apne ḳhudá-

wand ke pás Sha'ír men á jáúngá. 15 Tab 'Esau ne kahá, ki Marzí ho, to main jo log mere hamráh hain un men se thoṛe tere sáth chhoṛtá jáún. Us ne kahá, Is kí kyá zarúrat hai? Mere khudáwand kí nazar i karam mere liye káfí hai. 16 Tab 'Esau usí roz ulṭe pánw Sha'ír ko lauṭá. 17 Aur Ya'qúb safar kartá húá Sukkát men áyá, aur apne liye ek ghar banáyá, aur apne chaupáyon ke liye jhonpṛe khaṛe kiye. Isí sabab se is jagah ká nám Sukkát paṛ gayá.

18 Aur Ya'qúb jab Faddán Arám se chalá to mulk i Kan'án ke ek shahr Sikm ke nazdík sahíh o salámat pahunchá, aur us shahr ke sámne apne ḍere lagáe. 19 Aur zamín ke jis qit'a par us ne apná khaima khaṛá kiyá thá, use us ne Sikm ke báp Hamor ke laṛkon se chándí ke sau sikke dekar kharíd liyá. 20 Aur us ne wahán ek mazbah banáyá, aur us ká nám El Iláh i Isráíl rakkhá.

34 Aur Leáh kí beṭí Dínah, jo Ya'qúb se us ke paidá húí thí, us mulk kí laṛkiyon ke dekhne ko báhar gayí. 2 Tab us mulk ke amír Hawwí Hamor ke beṭe Sikm ne use dekhá, aur use le jákar us ke sáth mubásharat kí aur use zalíl kiyá. 3 Aur us ká dil Ya'qúb kí beṭí Dínah se lag gayá, aur us ne us laṛkí se 'ishq men míṭhí míṭhí báten kín. 4 Aur Sikm ne apne báp Hamor se kahá, ki Is laṛkí ko mere liye biyáh lá de. 5 Aur Ya'qúb ko ma'lúm húá ki us ne us kí beṭí Dínah ko behurmat kiyá hai. Par us ke beṭe chaupáyon ke sáth jangal men the; so Ya'qúb un ke áne tak chupká rahá. 6 Tab Sikm ká báp Hamor nikalkar Ya'qúb se bát chít karne ko us ke pás gayá. 7 Aur Ya'qúb ke beṭe yih bát sunte hí jangal se áe. Yih mard baṛe ranjída aur gazabnák the, kyúnki us ne jo Ya'qúb kí beṭí se mubásharat kí to baní Isráíl men aisá makrúh fi'l kiyá, jo hargiz munásib na thá. 8 Tab Hamor un se kahne lagá, ki Merá beṭá Sikm tumhárí beṭí ko dil se cháhtá hai. Use us ke sáth biyáh do. 9 Ham se samdhiyána kar lo; apní beṭiyán ham ko do, aur hamárí beṭiyán áp lo; 10 to tum hamáre sáth base rahoge, aur yih mulk tumháre sámne hai; is men búdobásh aur tijárat karná aur apní apní jáedáden kharí kar leṇá. 11 Aur Sikm ne is laṛkí ke báp aur bháiyon se kahá, ki Mujh par bas tumháre karam kí nazar ho jáe, phir jo kuchh tum mujh se kahoge, main dúngá; 12 main tumháre kahne ke mutábiq jitná mahr aur jahez tum mujh se talab karo dúngá: lekin laṛkí ko mujh se biyáh do. 13 Tab Ya'qúb ke beṭon ne is sabab se, ki us ne un kí bahin Dínah ko behurmat kiyá thá, riyá se Sikm aur us ke báp Hamor ko jawáb diyá, 14 aur kahne lage, ki Ham yih nahín kar sakte, ki námakhtún mard ko apní bahin den, kyúnki is men hamárí baṛí ruswáí hai. 15 Lekin jaise ham hain agar tum waise hí ho jáo, ki tumháre har mard ká khatna kar diyá jáe, to ham rází ho jáenge. 16 Aur ham apní beṭiyán tumhen denge, aur tumhárí beṭiyán lenge, aur tumháre sáth rahenge, aur ham sab ek qaum ho jáenge. 17 Aur agar tum khatna karáne ke liye hamárí bát na máno, to ham apní laṛkí lekar chale jáenge. 18 Un kí báten Hamor aur us ke beṭe Sikm ko pasand áín. 19 Aur us jawán ne is kám men tákhír na kí; kyúnki use Ya'qúb kí beṭí ká ishtiyáq thá: aur wuh apne báp ke sáre gharáne men sab se mu'azzaz thá. 20 Phir Hamor aur us ká beṭá Sikm, apne shahr ke pháṭak par gaye, aur apne shahr ke logon se yún guftogú karne lage, ki 21 Yih log ham se mel jol rakhte hain; pas wuh is mulk men rahkar saudágarí karen; kyúnki is mulk men un ke liye bahut gunjáish hai, aur ham un kí beṭiyán biyáh len, aur apní beṭiyán un ko den. 22 Aur wuh bhí hamáre sáth rahne aur ek qaum ban jáne ko rází hain, magar faqat is shart par ki ham men se har mard ká khatna kiyá jáe, jaise un ká húá hai. 23 Kyá un ke chaupáye aur mál aur sab jánwar hamáre na ho jáenge? Ham faqat un kí mán len aur wuh hamáre sáth rahne lagenge. 24 Tab un sabhon ne, jo us ke shahr ke pháṭak se áyá jáyá karte the, Hamor aur us ke beṭe Sikm kí bát mání, aur jitne us ke shahr ke pháṭak se ámad o raft karte the, un men se har mard ne khatna karáyá. 25 Aur tísre din, jab wuh dard men mubtalá the, to yún húá, ki Ya'qúb

ke beṭoṉ meṉ se Dínah ke do bháí, Shama'ún aur Láwí, apní apní talwáreṉ lekar nágahán shahr par á paṛe, aur sab mardoṉ ko qatl kiyá. 26 Aur Hamor aur us ke beṭe Sikm ko bhí talwár se qatl kar ḍálá, aur Sikm ke ghar se Dínah ko nikál le gaye. 27 Aur Ya'qúb ke beṭe maqtúloṉ par áe, aur shahr ko lúṭá, is liye ki unhoṉ ne un kí bahin ko behurmat kiyá thá. 28 Unhoṉ ne un kí bheṛ bakṛiyáṉ, aur gáe bail, aur gadhe, aur jo kuchh shahr aur khet meṉ thá le liyá. 29 Aur un kí sab daulat lúṭí aur un ke bachchoṉ aur bíwiyoṉ ko asír kar liyá, aur jo kuchh ghar meṉ thá sab lúṭ ghasúṭkar le gaye. 30 Tab Ya'qúb ne Shama'ún aur Láwí se kahá, ki Tum ne mujhe kuṛháyá, kyúṉki tum ne mujhe is mulk ke báshindoṉ, ya'ní Kan'ánioṉ aur Farizzíoṉ meṉ nafratangez baná diyá, kyúṉki mere sáth to thoṛe hí ádmí haiṉ, so wuh milkar mere muqábale ko áeṉge aur mujhe qatl kar deṉge, aur maiṉ apne gharáne samet barbád ho jáúṉgá. 31 Unhon ne kahá, To kyá, use munásib thá ki wuh hamárí bahin ke sáth kasbí kí tarah bartáo kartá?

35 Aur Ḳhudá ne Ya'qúb se kahá, ki Uṭh, Baitel ko já, aur wahíṉ rah; aur waháṉ Ḳhudá ke liye, jo tujhe us waqt dikháí diyá, jab tú apne bháí 'Esau ke pás se bhágá já rahá thá, ek mazbah baná. 2 Tab Ya'qúb ne apne gharáne aur apne sab sáthíoṉ se kahá, ki Begána deotáoṉ ko, jo tumháre darmiyán haiṉ, dúr karo, aur ṭihárat karke apne kapṛe badal ḍálo. 3 Aur áo, ham rawána hoṉ, aur Baitel ko jáeṉ; waháṉ maiṉ Ḳhudá ke liye, jis ne merí tangí ke din merí du'á qubúl kí, aur jis ráh meṉ maiṉ chalá, mere sáth rahá, mazbah banáúṉgá. 4 Tab unhoṉ ne sab begána deotáoṉ ko, jo un ke pás the, aur mundroṉ ko, jo un ke kánoṉ meṉ the, Ya'qúb ko de diyá; aur Ya'qúb ne un ko us balút ke daraḳht ke níche, jo Sikm ke nazdík thá, dabá diyá. 5 Aur unhoṉ ne kúch kiyá: aur un ke ás pás ke shahroṉ par aisá baṛá ḳhauf chháyá húá thá ki unhoṉ ne Ya'qúb ke beṭoṉ ká píchhá na kiyá. 6 Aur Ya'qúb un sab logoṉ samet jo us ke sáth the, Lúz pahuṉchá. Baitel yihí hai, aur mulk i Kan'án meṉ hai. 7 Aur us ne waháṉ mazbah banáyá, aur us maqám ká nám El Baitel rakkhá; kyúṉki jab wuh apne bháí ke pás se bhágá já rahá thá to Ḳhudá wahíṉ us par záhir húá thá. 8 Aur Ribqah kí dáya Daborah mar gayí, aur wuh Baitel kí utaráí meṉ balút ke daraḳht ke níche dafn húí: aur us balút ká nám Allon Bakút rakkhá gayá.

9 Aur Ya'qúb ke Faddán Arám se áne ke ba'd Ḳhudá use phir dikháí diyá, aur use barakat baḳhshí. 10 Aur Ḳhudá ne use kahá, ki Terá nám Ya'qúb hai: terá nám áge ko Ya'qúb na kahláegá, balki terá nám Isráíl hogá: so us ne us ká nám Isráíl rakkhá. 11 Phir Ḳhudá ne use kahá, ki Maiṉ Ḳhudá e Qádir i mutlaq húṉ: tú baromand ho, aur bahut ho já; tujh se ek qaum, balki qaumoṉ ke jathe, paidá hoṉge, aur bádsháh terí sulb se nikleṉge; 12 aur yih mulk, jo maiṉ ne Abrahám aur Izháq ko diyá hai, so tujh ko dúṉgá, aur tere ba'd terí nasl ko bhí yihí mulk dúṉgá. 13 Aur Ḳhudá jis jagah us se hamkalám húá, wahíṉ se us ke pás se úpar chalá gayá. 14 Tab Ya'qúb ne us jagah, jaháṉ wuh us se hamkalám húá, patthar ká ek sutún khaṛá kiyá, aur us par tapáwan kiyá, aur tel ḍálá. 15 Aur Ya'qúb ne us maqám ká nám, jaháṉ Ḳhudá us se hamkalám húá, Baitel rakkhá. 16 Aur wuh Baitel se chale aur Ifrát thoṛí hí dúr rah gayá thá ki Ráḳhil ke dard i zih lagá; aur waza' e haml meṉ niháyat diqqat húí. 17 Aur jab wuh saḳht dard meṉ mubtalá thí to dáí ne us se kahá, Ḍar mat; ab ke bhí tere beṭá hí hogá. 18 Aur yúṉ húá, ki us ne marte marte us ká nám Bin-úní rakkhá; aur mar gayí; par us ke báp ne us ká nám Binyamín rakkhá. 19 Aur Ráḳhil mar gayí, aur Ifrát ya'ní Baitlahm ke ráste meṉ dafn húí. 20 Aur Ya'qúb ne us kí qabr par ek sutún khaṛá kar diyá: Ráḳhil kí qabr ká yih sutún áj tak maujúd hai. 21 Aur Isráíl áge baṛhá aur 'Adr ke burj kí parlí taraf apná ḍerá lagáyá. 22 Aur Isráíl ke us mulk meṉ rahte húe yúṉ húá, ki Rúbin ne jákar apne báp kí haram Bilháh se mubásharat kí, aur Isráíl ko yih ma'lúm ho gayá.

Us waqt Ya'qúb ke bárah beṭe the. 23 Leáh ke beṭe yih the; Rúbin,

Ya'qúb ká pahlauṭhá, aur Shama'ún, aur Láwí, aur Yahúdáh, aur Ishkár, aur Zabúlún. 24 Aur Ráḳhil ke beṭe Yúsuf aur Binyamín the. 25 Aur Ráḳhil kí launḍí Bilháh ke beṭe Dán aur Naftálí the. 26 Aur Leáh kí launḍí Zilfah ke beṭe Jadd aur A'shar the. Yih sab Ya'qúb ke beṭe hain, jo Faddán Arám men paidá húe. 27 Aur Ya'qúb Mamre men, jo Qaryat Arba', ya'ní Habrún hai, jahán Abrahám aur Izháq ne ḍerá kiyá thá, apne báp Izháq ke pás áyá. 28 Aur Izháq ek sau assí baras ká húá. 29 Tab Izháq ne dam chhoṛ diyá aur wafát pái aur búṛhá aur púrí 'umr ká hokar apne logon men já milá: aur us ke beṭon 'Esau aur Ya'qúb ne use dafn kiyá.

36 Aur 'Esau, ya'ní Adom ká nasabnáma yih hai. 2 'Esau Kan'ání laṛkiyon men se Hittí Ailún kí beṭí 'Adah ko, aur Hawwí Saba'on kí nawásí aur 'Anah kí beṭí Uhlíbámah ko, 3 aur Ismá'íl kí beṭí aur Nabáyot kí bahin Bashámah ko biyáh láyá. 4 Aur 'Esau se 'Adah ke Ilífaz paidá húá, aur Bashámah ke Ra'úel paidá húá. 5 Aur Uhlíbámah ke Ya'os, aur Ya'lám aur Qorah paidá húe. Yih 'Esau ke beṭe hain, jo mulk i Kan'án men paidá húe. 6 Aur 'Esau apní bíwiyon aur beṭe beṭiyon, aur apne ghar ke sab naukar chákaron aur apne chaupáyon aur tamám jánwaron aur apne sab mál asbáb ko jo us ne mulk i Kan'án men jama' kiyá thá lekar apne bhái Ya'qúb ke pás se ek dúsre mulk ko chalá gayá. 7 Kyúnki un ke pás is qadr sámán ho gayá thá ki wuh ek jagah rah nahín sakte the, aur un ke chaupáyon kí kasrat ke sabab se us zamín men jahán un ká qiyám thá gunjáish na thí. 8 Pas 'Esau jise Adom bhí kahte hain, koh i Sha'ír men rahne lagá. 9 Aur 'Esau ká, jo koh i Sha'ír ke Adomíon ká báp hai, yih nasabnáma hai: 10 'Esau ke beṭon ke nám yih hain; Ilífaz, 'Esau kí bíwí 'Adah ká beṭá; aur Ra'úel, 'Esau kí bíwí Bashámah ká beṭá. 11 Ilífaz ke beṭe Temán, aur A'mír, aur Safo, aur Ja'tám, aur Qanaz the. 12 Aur Timna' 'Esau ke beṭe Ilífaz kí haram thí; aur Ilífaz se us ke 'Amálíq paidá húá. So 'Esau kí bíwí 'Adah ke beṭe yih the. 13 Ra'úel ke beṭe yih hain; Nahat, aur Zárah, aur Sammah, aur Mizzah: yih 'Esau kí bíwí Bashámah ke beṭe the. 14 Aur Uhlíbámah ke beṭe jo 'Anah kí beṭí Saba'on kí nawásí aur 'Esau kí bíwí thí yih hain. 'Esau se us ke Ya'os aur Ya'lám aur Qorah paidá húe. 15 Aur 'Esau kí aulád men jo rafs the, so yih hain: 'Esau ke pahlauṭhe beṭe Ilífaz kí aulád men; rafs Temán, rafs A'mír, rafs Safo, rafs Qanaz, 16 rafs Qorah, rafs Ja'tám, rafs 'Amálíq; yih wuh rafs hain, jo Ilífaz se mulk i Adom men paidá húe, aur 'Adah ke farzand the. 17 Aur Ra'úel bin 'Esau ke beṭe yih hain: rafs Nahat, rafs Zárah, rafs Sammah, rafs Mizzah: yih wuh rafs hain, jo Ra'úel se mulk i Adom men paidá húe, aur 'Esau kí bíwí Bashámah ke farzand the. 18 Aur 'Esau kí bíwí Uhlíbámah kí aulád yih hain; rafs Ya'os, rafs Ya'lám, rafs Qorah; yih wuh rafs hain, jo 'Esau kí bíwí Uhlíbámah bint 'Anah ke farzand the. 19 So 'Esau, ya'ní Adom kí aulád, aur un ke rafs, yih hain.

20 Aur Sha'ír Horí ke beṭe jo us mulk ke báshinde the, yih hain; Lotán, aur Sobal, aur Saba'on, aur 'Anah, 21 aur Díson, aur Asar, aur Dísán: baní Sha'ír men se jo Horí rafs mulk i Adom men húe yih hain: 22 Horí aur Hemám Lotán ke beṭe, aur Timna' Lotán kí bahin thí. 23 Aur yih Sobal ke beṭe hain; 'Alwán, aur Mánahat, aur 'Ebál, aur Safo, aur Onám. 24 Aur Saba'on ke beṭe yih hain; A'yah aur 'Anah; yih wuh 'Anah hai jise apne báp ke gadhon ko biyábán men charáte waqt garm chashme mile. 25 Aur 'Anah kí aulád yih hai; Díson, aur Uhlíbámah bint 'Anah. 26 Aur Díson ke beṭe yih hain; Hamdán, aur Ishbán, aur Yitrán, aur Kirán. 27 Yih Asar ke beṭe hain: Bilhán, aur Za'wán, aur 'Aqán. 28 Dísán ke beṭe yih hain: 'U'z, aur Irán. 29 Jo Horíon men se rafs húe wuh yih hain: rafs Lotán, rafs Sobal, rafs Saba'on, rafs 'Anah, 30 rafs Díson, rafs Asar, rafs Dísán: yih un Horíon ke rafs hain, jo mulk i Sha'ír men the.

31 Yihí wuh bádsháh hain, jo mulk i Adom par peshtar us se ki Isráíl ká koí bádsháh ho, musallit the. 32 Bála' bin Ba'or Adom men ek

bádsháh thá, aur us ke shahr ká nám Dinhábá thá. 33 Bála' mar gayá, aur Yúbáb, bin Zárah, jo Busráhí thá, us kí jagah bádsháh húá. 34 Phir Yúbáb mar gayá, aur Hushim, jo Temáníon ke mulk ká báshinda thá us ká jánishín húá. 35 Aur Hushím mar gayá, aur Hadad bin Bidad, jis ne Moáb ke maidán men Midiyáníon ko márá, us ká jánishín húá; aur us ke shahr ká nám 'Awít thá. 36 Aur Hadad mar gayá, aur Shamlah, jo Musriqa ká thá, us ká jánishín húá. 37 Aur Shamlah mar gayá, aur Sáúl us ká jánishín húá. Yih Rahobot ká thá jo daryá i Furát ke barábar hai. 38 Aur Sáúl mar gayá, aur Ba'lhanán bin 'Akbor us ká jánishín húá. 39 Aur Ba'lhanán bin 'Akbor mar gayá, aur Hadar us ká jánishín húá; aur us ke shahr ká nám Páú aur us kí bíwí ká nám Mahetabel thá, jo Matrid kí beṭí aur Mezáháb kí nawásí thí. 40 Pas 'Esau ke raíson ke nám, un ke khándánon, aur maqámon. aur námon ke muwáfiq, yih hain: raís Timná', raís 'Alwah, raís Yatet, 41 raís Uhlíbámah, raís Ailah, raís Fínon, 42 raís Qanaz, raís Temán, raís Mibsár, 43 raís Majdel, raís 'Irám: Adom ke raís yihí hain, jin ke nám un ke maqbúza mulk men un ke maskan ke mutábiq diye gaye hain. Yih hál Adomíon ke báp 'Esau ká hai.

37 Aur Ya'qúb mulk i Kan'án men, rahtá thá jahán us ká báp musáfir kí tarah rahá thá. 2 Ya'qúb kí nasl ká hál yih hai: ki Yúsuf sattrah baras kí 'umr men apne bháiyon ke sáth bheṛ bakriyán charáyá kartá thá. Yih laṛká apne báp kí bíwiyon Bilháh aur Zilfah ke beṭon ke sáth rahtá thá, aur wuh un ke bure kámon kí ḳhabar báp tak pahunchá detá thá. 3 Aur Isráíl Yúsuf ko apne sab beṭon se ziyáda piyár kartá thá, kyúnki wuh us ke buṛhápe ká beṭá thá; aur us ne use ek búqalamún qabá bhí banwá dí. 4 Aur us ke bháiyon ne dekhá ki un ká báp us ke sab bháiyon se ziyáda usí ko piyár kartá hai, so wuh us se bugz rakhne lage, aur ṭhík taur se bát bhí nahín karte the. 5 Aur Yúsuf ne ek ḳhwáb dekhá, jise us ne apne bháiyon ko batáyá, to wuh us se áur bhí bugz rakhne lage. 6 Aur us ne un se kahá, Zará wuh ḳhwáb to suno, jo main ne dekhá hai: 7 Ham khet men púle bándhte the; aur kyá dekhtá hún ki merá púlá uṭhá aur sídhá khaṛá ho gayá, aur tumháre púlon ne mere púle ko cháron taraf se gher liyá aur use sijda kiyá. 8 Tab us ke bháiyon ne us se kahá, ki Kyá tú sach much ham par saltanat karegá, yá ham par terá tasallut hogá? Aur unhon ne us ke ḳhwábon aur us kí báton ke sabab se us se áur bhí ziyáda bugz rakkhá. 9 Phir us ne dúsrá ḳhwáb dekhá, aur apne bháiyon ko batáyá. Us ne kahá, Dekho, mujhe ek áur ḳhwáb dikháí diyá hai, ki súraj aur chánd, aur gyárah sitáron ne mujhe sijda kiyá. 10 Aur us ne ise apne báp aur bháiyon donon ko batáyá. Tab us ke báp ne use ḍánṭá, aur kahá, ki Yih ḳhwáb kyá hai, jo tú ne dekhá hai? Kyá main, aur terí mán aur tere bháí sach much tere áge zamín par jhukkar tujhe sijda karenge? 11 Aur us ke bháiyon ko us se hasad ho gayá, lekin us ke báp ne yih bát yád rakkhí. 12 Aur us ke bháí apne báp kí bheṛ bakriyán charáne Sikm ko gaye. 13 Tab Isráíl ne Yúsuf se kahá, Tere bháí Sikm men bheṛ bakriyon ko chará rahe honge: so á ki main tujhe un ke pás bhejún. Us ne us se kahá, Main taiyár hún. 14 Tab us ne kahá, Tú jákar dekh, ki tere bháiyon ká aur bheṛ bakriyon ká kyá hál hai, aur ákar mujhe ḳhabar de. So us ne use Habrún kí wádí se bhejá, aur wuh Sikm men áyá. 15 Aur ek shaḳhs ne use maidán men idhar udhar áwára phirte páyá. Yih dekhkar us shaḳhs ne us se púchhá, ki Tú kyá ḍhúnḍhtá hai? 16 Us ne kahá, Main apne bháiyon ko ḍhúnḍhtá hún; zará mujhe batá de, ki wuh bheṛ bakriyon ko kahán chará rahe hain. 17 Us shaḳhs ne kahá, Wuh yahán se chale gaye, kyúnki main ne un ko yih kahte suná, ki Chalo, ham Dútain ko jáen. Chunánchi Yúsuf apne bháiyon kí talásh men chalá, aur un ko Dútain men páyá. 18 Aur júnhí unhon ne use dúr se dekhá, to peshtar is se ki wuh nazdík pahunche, us ke qatl ká mansúba bándhá: 19 aur ápas men kahne lage, Dekho, ḳhwábon ká dekhnewálá á rahá hai. 20 A'o, ab ham use már ḍálen, aur kisí gaṛhe

men dál den, aur yih kah denge, ki Koí burá daranda use khá gayá; phir dekhenge, ki us ke khwábon ká anjám kyá hotá hai. 21 Tab Rúbin ne yih sunkar use un ke háthon se bacháyá, aur kahá, Ham us kí ján na len. 22 Aur Rúbin ne un se yih bhí kahá, ki Khún na baháo, balki use is garhe men, jo biyábán men hai, dál do, lekin us par háth na uṭháo. Wuh cháhtá thá ki use un ke háth se bachákar us ke báp ke pás salámat pahunchá de. 23 Aur yún húá, ki jab Yúsuf apne bháiyon ke pás pahunchá, to unhon ne us kí búqalamún qabá ko, jo wuh pahine thá, utár liyá, 24 aur use uṭhákar garhe men dál diyá: wuh garhá súkhá thá; us men zará bhí pání na thá. 25 Aur wuh khání kháne baiṭhe, aur ánkh uṭháí, to dekhá, ki Isma'ílíon ká ek qáfila Jili'ád se á rahá hai, aur garm masálih, aur raugan i balsán, aur murr, únṭon par láde húe Misr ko liye já rahá hai. 26 Tab Yahúdáh ne apne bháiyon se kahá, ki Agar ham apne bháí ko már dálen, aur us ká khún chhipáen, to kyá nafa' hogá? 27 A'o, use Ismá'ílíon ke háth bech dálen, ki hamárá háth us par na uṭhe, kyúnki wuh hamárá bháí aur hamárá khún hai. Us ke bháiyon ne us kí bát mán lí. 28 Phir wuh Midiyání saudágar udhar se guzre: tab unhon ne Yúsuf ko khenchkar garhe se báhar nikálá, aur use Isma'ílíon ke háth bís rúpaye ko bech dálá: aur wuh Yúsuf ko Misr men le gaye. 29 Jab Rúbin garhe par lauṭkar áyá aur dekhá, ki Yúsuf us men nahín hai, to apná pairáhan chák kiyá. 30 Aur apne bháiyon ke pás ulṭá phirá aur kahne lagá, ki Larká to wahán nahín hai, ab main kahán jáún? 31 Phir unhon ne Yúsuf kí qabá lekar, aur ek bakrá zabh karke use us ke khún men tar kiyá; 32 aur unhon ne us búqalamún qabá ko bhejwá diyá; so wuh use un ke báp ke pás le áe, aur kahá, ki Ham ko yih chíz parí milí, ab tú pahchán ki yih tere beṭe kí qabá hai yá nahín? 33 Us ne use pahchán liyá aur kahá, ki Yih to mere beṭe kí qabá hai: koí burá daranda use khá gayá hai. Yúsuf beshakk phárá gayá. 34 Tab Ya'qúb ne apná pairáhan chák kiyá, aur ṭáṭ apní kamar se lapeṭá, aur bahut dinon tak apne beṭe ke liye mátam kartá rahá. 35 Aur us ke beṭe beṭiyán use tasallí dene játe the, par use tasallí na hotí thí. Wuh yihí kahtá rahá, ki Main to mátam hí kartá húá qabr men apne beṭe se já milúngá. So us ká báp us ke liye rotá rahá. 36 Aur Midiyáníon ne use Misr men Fútífár ke háth, jo Fir'aun ká ek hákim aur jilaudáron ká sardár thá, bechá.

38 Un hí dinon men aisá húá, ki Yahúdáh apne bháiyon se judá hokar ek Adúllámí ádmí ke pás jis ká nám Hírah thá, gayá. 2 Aur Yahúdáh ne wahán Súa' nám kisí Kan'ání kí beṭí ko dekhá, aur us se biyáh karke us ke pás gayá. 3 Wuh hámila húí, aur us ke ek beṭá húá jis ká nám us ne 'Er rakkhá. 4 Aur wuh phir hámila húí aur ek beṭá húá, aur us ká nám Onán rakkhá. 5 Phir us ke ek aur beṭá húá, aur us ká nám Selah rakkhá; aur Yahúdáh Kazíb men thá jab is 'aurat ke yih larká húá. 6 Aur Yahúdáh apne pahlauṭhá beṭe 'Er ke liye ek 'aurat biyáh láyá, jis ká nám Tamar thá. 7 Aur Yahúdáh ká pahlauṭhá beṭá 'Er Khudáwand kí nigáh men sharír thá: so Khudáwand ne use halák kar diyá. 8 Tab Yahúdáh ne Onán se kahá, ki Apne bháí kí bíwí ke pás já, aur dewar ká haqq adá kar, táki tere bháí ke nám se nasl chale. 9 Aur Onán jántá thá ki Yih nasl merí na kahláegí: so yún húá, ki jab wuh apne bháí kí bíwí ke pás játá to nutfe ko zamín par girá detá thá ki mabádá us ke bháí ke nám se nasl chale. 10 Aur us ká yih kám Khudáwand kí nazar men bahut burá thá; is liye us ne use bhí halák kiyá. 11 Tab Yahúdáh ne apní bahú Tamar se kahá, ki Mere beṭe Selah ke bálig hone tak tú apne báp ke ghar bewa baiṭhí rah, kyúnki us ne sochá ki Kahín yih bhí apne bháiyon kí tarah halák na ho jáe. So Tamar apne báp ke ghar men jákar rahne lagí. 12 Aur ek 'arse ke ba'd aisá húá ki Súa' kí beṭí, jo Yahúdáh kí bíwí thí, mar gayí; aur jab Yahúdáh ko us ká gam bhúlá, to wuh apne Adúllámí dost Hírah ke sáth apní bheron kí pashm ke katarnewálon ke pás Timnat ko gayá. 13 Aur Tamar ko yih khabar milí, ki Terá khusar apní bheron kí

pashm katarne ke liye Timnat ko já rahá hai. 14 Tab us ne apne randápe ke kapron ko utár phenká, aur burqa' orhá, aur apne ko dhánká, aur 'Ainaim ke phátak ke barábar, jo Timnat kí ráh par hai, já baithí: kyúnki us ne dekhá ki Selah bálig ho gayá, magar yih us se biyáhí nahín gayí. 15 Yahúdáh use dekhkar samjhá, ki koí kasbí hai; kyúnki us ne apná munh dhánk rakkhá thá. 16 So wuh ráste se us kí taraf ko phirá, aur us se kahne lagá, ki Zará mujhe apne sáth mubásharat kar lene de; kyúnki ise bi'lkull nahín ma'lúm thá ki wuh is kí bahú hai. Us ne kahá, Tú mujhe kyá degá táki mere sáth mubásharat kare? 17 Us ne kahá, Main rewar men se bakrí ká ek bachcha tujhe bhej dúngá. Us ne kahá, ki Us ke bhejne tak tú mere pás kuchh rihn kar degá? 18 Us ne kahá, Tujhe rihn kyá dún? Us ne kahá, Apní muhr, aur apná bázúband, aur apní láthí, jo tere háth men hai. Us ne yih chízen use dín, aur us ke sáth mubásharat kí, aur wuh us se hámila ho gayí. 19 Phir wuh uthkar chalí gayí, aur burqa' utárkar randápe ká jorá pahin liyá. 20 Aur Yahúdáh ne apne Adúllámí dost ke háth bakrí ká bachcha bhejá, táki us 'aurat ke pás se apná rihn wápas mangáe, par wuh 'aurat use na milí. 21 Tab us ne us jagah ke logon se púchhá, ki Wuh kasbí, jo 'Ainaim men ráste ke barábar baithí thí kahán hai? Unhon ne kahá, Yahán koí kasbí na thí. 22 Tab us ne Yuhúdáh ke pás lautkar use batáyá, ki Wuh mujhe nahín milí, aur wahán ke log bhí kahte the ki wahán koí kasbí nahín thí. 23 Yahúdáh ne kahá, Khair, us rihn ko wuhí rakkhe, ham to badnám na hon; main ne to bakrí ká bachcha bhejá, par wuh tujhe nahín milí. 24 Aur taqríban tín mahíne ke ba'd Yahúdáh ko yih khabar milí, ki Terí bahú Tamar ne ziná kiyá; aur use chhinále ke haml bhí hai. Yahúdáh ne kahá, ki Use báhar nikál láo, ki wuh jaláí jáe. 25 Jab use báhar nikálá, to us ne apne khusar ko kahlá bhejá, ki Mere usí shakhs ká haml hai, jis kí yih chízen hain: so tú pahchán to sahí, ki yih muhr, aur bázúband, aur láthí, kis kí hai? 26 Tab Yahúdáh ne iqrár kiyá, aur kahá, ki Wuh mujh se ziyáda sádiq hai; kyúnki main ne use apne bete Selah se nahín biyáhá. Aur wuh phir kabhí us ke pás na gayá. 27 Aur us ke waza' e haml ke waqt ma'lúm húá, ki us ke pet men tauam hain. 28 Aur jab wuh janne lagí, to ek bachche ká háth báhar áyá, aur dáí ne pakarkar us ke háth men lál dorá bándh diyá, aur kahne lagí, ki Yih pahle paidá húá. 29 Aur yún húá, ki us ne apná háth phir khench liyá; itne men us ká bháí paidá ho gayá. Tab wuh dáí bol uthí, ki Tú kaise zabardastí nikal pará. So us ká nám Fáras rakkhá gayá. 30 Phir us ká bháí, jis ke háth men lál dorá bandhá thá, paidá húá, aur us ká nám Zárah rakkhá gayá.

39

Aur Yúsuf ko Misr men láe, aur Fútífár Misrí ne, jo Fir'aun ká ek hákim aur jilaudáron ká sardár thá, us ko Ismá'ílíon ke háth se, jo use wahán le gaye the, kharíd liyá. 2 Aur Khudáwand Yúsuf ke sáth thá, aur wuh iqbálmand húá aur apne Misrí áqá ke ghar men rahtá thá. 3 Aur us ke áqá ne dekhá, ki Khudáwand us ke sáth hai, aur jis kám ko wuh háth lagátá hai Khudáwand us men use iqbálmand kartá hai. 4 Chunánchi Yúsuf us kí nazar men maqbúl thahrá, aur wuhí us kí khidmat kartá thá; aur us ne use apne ghar ká mukhtár banákar apná sab kuchh use saunp diyá. 5 Aur jab us ne use ghar ká aur sáre mál ká mukhtár banáyá, to Khudáwand ne us Misrí ke ghar men Yúsuf kí khátir barakat bakhshí; aur us kí sab chízon par, jo ghar men aur khet men thín, Khudáwand kí barakat hone lagí. 6 Aur us ne apná sab kuchh Yúsuf ke háth men chhor diyá, aur siwá rotí ke, jise wuh khá letá thá, use apní kisí chíz ká hosh na thá. Aur Yúsuf khúbsúrat aur hasín thá. 7 In báton ke ba'd yún húá, ki us ke áqá kí bíwí kí ánkh Yúsuf par lagí, aur us ne us se kahá, ki Mere sáth hambistar ho. 8 Lekin us ne inkár kiyá, aur apne áqá kí bíwí se kahá, ki Dekh, mere áqá ko khabar bhí nahín, ki is ghar men mere pás kyá kyá hai, aur us ne apná sab kuchh mere háth men chhor diyá hai 9 Is ghar men mujh se bará

koí nahín: aur us ne, tere siwá, koí chíz mujh se báz nahín rakkhí, kyúnki tú us kí bíwí hai; so bhalá, main kyún aisí barí badí karún, aur Khudá ká gunahgár banún? 10 Aur wuh harchand roz Yúsuf ke sir hotí rahí, par us ne us kí bát na mání ki us se hambistar hone ke liye us ke sáth lete. 11 Aur ek din yún húá, ki wuh apná kám karne ke liye ghar men gayá; aur ghar ke ádmion men se koí bhí andar na thá. 12 Tab us 'aurat ne us ká pairáhan pakarkar kahá, ki Mere sáth hambistar ho. Wuh apná pairáhan us ke háth men chhorkar bhágá, aur báhar nikal gayá. 13 Jab us ne dekhá, ki wuh apná pairáhan us ke háth men chhorkar bhág gayá, 14 to us ne apne ghar ke ádmion ko bulákar un se kahá, ki Dekho, wuh ek 'Ibrí ko ham se mazzáq karne ke liye hamáre pás le áyá hai. Yih mujh se hambistar hone ko andar ghus áyá, aur main baland áwáz se chilláne lagí. 15 Jab us ne dekhá, ki main zor zor se chillá rahí hún, to apná pairáhan mere pás chhorkar bhágá, aur báhar nikal gayá. 16 Aur wuh us ká pairáhan us ke áqá ke ghar lautne tak apne pás rakkhe rahí. 17 Tab us ne yih báten us se kahín, ki Yih 'Ibrí gulám, jo tú láyá hai, mere pás andar ghus áyá, ki mujh se mazzáq kare. 18 Jab main zor zor se chilláne lagí, to wuh apná pairáhan mere hí pás chhorkar báhar bhág gayá. 19 Jab us ke áqá ne apní bíwí kí wuh báten, jo us ne us se kahín, sun lín, ki Tere gulám ne mujh se aisá aisá kiyá, to us ká gazab bharká. 20 Aur Yúsuf ke áqá ne us ko lekar qaidkháne men, jahán bádsháh ke qaidí band the, dál diyá; so wuh wahán qaidkhane men rahá. 21 Lekin KHUDÁWAND Yúsuf ke sáth thá; us ne us par rahm kiyá, aur qaidkháne ke dároge kí nazar men use maqbúl banáyá. 22 Aur qaidkháne ke dároge ne sab qaidíon ko, jo qaid men the, Yúsuf ke háth men saunpá; aur jo kuchh wuh karte usí ke hukm se karte the. 23 Aur qaidkháne ká dároga sab kámon kí taraf se, jo us ke háth men the, befikr thá, is liye ki KHUDÁWAND us ke sáth thá; aur jo kuchh wuh kartá KHUDÁWAND us men iqbálmandí bakhshtá thá.

40 In báton ke ba'd yún húá, ki sháh i Misr ká sáqí aur nánpaz apne khudáwand sháh i Misr ke mujrim húe. 2 Aur Fir'aun apne in donon hákimon se, jin men ek sáqíon, aur dúsrá nánpazon ká sardár thá, náráz ho gayá. 3 Aur us ne in ko, jilaudáron ke sardár ke ghar men, usí jagah, jahán Yúsuf hirásat men thá, qaidkháne men nazarband kará diyá. 4 Jilaudáron ke sardár ne un ko Yúsuf ke hawále kiyá, aur wuh un kí khidmat karne lagá: aur wuh ek muddat tak nazarband rahe. 5 Aur sháh i Misr ke sáqí aur nánpaz donon ne, jo qaidkháne men nazarband the, ek hí rát men apne apne honhár ke mutábiq ek ek khwáb dekhá. 6 Aur Yúsuf subh ko un ke pás andar áyá, aur dekhá, ki wuh udás hain; 7 aur us ne Fir'aun ke hákimon se, jo us ke sáth us ke áqá ke ghar men nazarband the, púchhá, ki Aj tum kyún aise udás nazar áte ho? 8 Unhon ne us se kahá, Ham ne ek khwáb dekhá hai, jis kí ta'bír karnewálá koí nahín. Yúsuf ne un se kahá, Kyá ta'bír kí qudrat Khudá ko nahín? Mujhe zará wuh khwáb batáo. 9 Tab sardár sáqí ne apná khwáb Yúsuf se bayán kiyá. Us ne kahá, Main ne khwáb men dekhá, ki angúr kí bel mere sámne hai. 10 Aur us bel men tín shákhen hain, aur aisá dikhái diyá ki us men kaliyán lagín, aur phúl áe, aur us ke sab guchchhon men pakke pakke angúr lage. 11 Aur Fir'aun ká piyála mere háth men hai; aur main ne un angúron ko lekar Fir'aun ke piyále men nichorá; aur wuh piyála main ne Fir'aun ke háth men diyá. 12 Yúsuf ne us se kahá, Is kí ta'bír yih hai, ki wuh tín shákhen tín din hain. 13 So ab se tín din ke andar Fir'aun tujhe sarfaráz farmáegá, aur tujhe phir tere mansab par bahál kar degá, aur pahle kí tarah, jab tú us ká sáqí thá, piyála Fir'aun ke háth men diyá karegá. 14 Lekin jab tú khushhál ho jáe, to mujhe yád karná, aur zará mujh se mihrbání se pesh áná, aur Fir'aun se merá zikr karná, aur mujhe is ghar se chhutkárá dilwáná. 15 Kyúnki 'Ibránion ke mulk se mujhe churákar le áe hain, aur yahán bhí main ne aisá koí kám nahín kiyá, jis ke sabab se qaidkháne men dálá

jáún. 16 Jab sardár nánpaz ne dekhá ki ta'bír achchhí niklí, to Yúsuf se kahá, ki Main ne bhí ḳhwáb men dekhá, ki mere sir par safed roṭí kí tín ṭokriyán hain. 17 Aur úpar kí ṭokrí men har qism ká paká húá khánã Fir'aun ke liye hai, aur parande mere sir par kí ṭokrí men se khá rahe hain. 18 Yúsuf ne use kahá, Is kí ta'bír yih hai, ki wuh tín ṭokriyán tín din hain. 19 So ab se tín din ke andar Fir'aun terá sir tere tan se judá karáke tujhe ek daraḳht par ṭangwá degá, aur parande terá gosht noch nochkar kháenge. 20 Aur tísre din, jo Fir'aun kí sálgirah ká din thá, yún húá, ki us ne apne sab naukaron kí ziyáfat kí, aur us ne sardár sáqí aur nánpaz ko apne naukaron ke sáth yád farmáyá. 21 Aur us ne sardár sáqí ko phir us kí ḳhidmat par bahál kiyá, aur wuh Fir'aun ke háth men piyála dene lagá. 22 Par us ne sardár nánpaz ko phánsí dilwáí, jaisá Yúsuf ne ta'bír karke un ko batáyá thá. 23 Lekin sardár sáqí ne Yúsuf ko yád na kiyá, balki use bhúl gayá.

41 Púre do baras ke ba'd Fir'aun ne ḳhwáb men dekhá, ki wuh lab i daryá khaṛá hai, 2 aur us daryá men se sát ḳhúbsúrat aur moṭí moṭí gáen nikalkar naistán men charne lagín. 3 Un ke ba'd âur sát badshakl aur dublí dublí gáen daryá se niklín, aur dúsrí gáeon ke barábar daryá ke kanáre já khaṛí húín. 4 Aur yih badshakl aur dublí dublí gáen un sáton ḳhúbsúrat aur moṭí moṭí gáeon ko khá gayín. Tab Fir'aun jág uṭhá. 5 Aur wuh phir so gayá, aur us ne dúsrá ḳhwáb dekhá, ki ek ḍanṭhí men anáj kí sát moṭí aur achchhí achchhí bálen niklín. 6 Un ke ba'd âur sát patlí aur púrabí hawá kí márí murjháí húí bálen niklín. 7 Yih patlí bálen un sáton moṭí aur bharí húí bálon ko nigal gayín. Aur Fir'aun jág gayá, aur use ma'lúm húá ki yih ḳhwáb thá. 8 Aur subh ko yún húá ki us ká jí ghabráyá; tab us ne Misr ke sab jádúgaron aur sab dánishmandon ko bulwá bhejá, aur apná ḳhwáb un ko batáyá; par un men se koí Fir'aun ke áge un kí ta'bír na kar saká. 9 Us waqt sardár sáqí ne Fir'aun se kahá, ki Merí ḳhatáen áj mujhe yád áín: 10 jab Fir'aun apne ḳhádimon se náráz thá, aur us ne mujhe aur sardár nánpaz ko jilaudáron ke sardár ke ghar men nazarband karwá diyá, 11 to main ne aur us ne, ek hí rát men, ek ek ḳhwáb dekhá; yih ḳhwáb ham ne apne apne honhár ke mutábiq dekhe. 12 Wahán ek 'Ibrí jawán, jilaudáron ke sardár ká naukar, hamáre sáth thá; ham ne use apne ḳhwáb batáe aur us ne un kí ta'bír kí, aur ham men se har ek ko hamáre ḳhwáb ke mutábiq us ne ta'bír batáí. 13 Aur jo ta'bír us ne batáí thí waisá hí húá; kyúnki mujhe to us ne mere mansab par bahál kiyá thá, aur use phánsí dí thí. 14 Tab Fir'aun ne Yúsuf ko bulwá bhejá. So unhon ne jald use qaidḳháne se báhar nikálá; aur us ne hajámat banwáí aur kapṛe badalkar Fir'aun ke sámne áyá. 15 Fir'aun ne Yúsuf se kahá, Main ne ek ḳhwáb dekhá hai jis kí ta'bír koí nahín kar saktá; aur mujh se tere báre men kahte hain, ki tú ḳhwáb ko sunkar us kí ta'bír kartá hai. 16 Yúsuf ne Fir'aun ko jawáb diyá, Main kuchh nahin jántá. Ḳhudá hí Fir'aun ko salámatibaḳhsh jawáb degá. 17 Tab Fir'aun ne Yúsuf se kahá, Main ne ḳhwáb men dekhá, ki main daryá ke kanáre khaṛá hún: 18 aur us daryá men se sát moṭí aur ḳhúbsúrat gáen nikalkar naistán men charne lagín: 19 un ke ba'd âur sát ḳharáb aur niháyat badshakl aur dublí gáen niklín, aur wuh is qadr burí thín ki main ne sáre mulk i Misr men aisí kabhí nahín dekhín. 20 Aur wuh dublí aur badshakl gáen un pahlí sáton moṭí gáeon ko khá gayín; 21 aur un ke khá jáne ke ba'd yih ma'lúm bhí nahín hotá thá ki unhon ne un ko khá liyá hai, balki wuh pahle kí tarah jaisí kí taisí badshakl rahín. Tab main jág gayá. 22 Aur phir ḳhwáb men dekhá, ki ek ḍanṭhí men sát bharí aur achchhí achchhí bálen niklín. 23 Aur un ke ba'd âur sát súkhí aur patlí aur púrabí hawá kí márí murjháí húí bálen niklín. 24 Aur yih patlí bálen un sáton achchhí achchhí bálon ko nigal gayín: aur main ne in jádúgaron se is ká bayán kiyá, par aisá koí na niklá jo mujhe is ká matlab batátá. 25 Tab Yúsuf ne Fir'aun se kahá, ki Fir'aun ká ḳhwáb ek hí hai. Jo

kuchh Khudá karne ko hai, use us ne Fir'aun par záhir kiyá hai. 26 Wuh sát achchhí achchhí gáen sát baras hain; aur wuh sát achchhí achchhí bálen bhí sát baras hain; khwáb ek hí hai. 27 Aur wuh sát badshakl aur dublí gáen jo un ke ba'd niklín, aur wuh sát khálí aur púrabí hawá kí márí murjháí húí bálen bhí sát baras hí hain, magar kál ke sát baras. 28 Yih wuhí bát hai, jo main Fir'aun se kah chuká hún, ki jo kuchh Khudá karne ko hai, use us ne Fir'aun par záhir kiyá hai. 29 Dekh, sáre mulk i Misr men sát baras to paidáwár i kasír ke honge. 30 Un ke ba'd sát baras kál ke áenge. Aur tamám mulk i Misr men log is sárí paidáwár ko bhúl jáenge, aur yih kál mulk ko tabáh kar degá. 31 Aur arzání mulk men yád bhí nahín rahegí; kyúnki jo kál ba'd men paregá wuh niháyat hí sakht hogá. 32 Aur Fir'aun ne jo yih khwáb do daf'a dekhá, to is ká sabab yih hai, ki yih bát Khudá kí taraf se muqarrar ho chukí hai, aur Khudá ise jald púrá karegá. 33 Is liye Fir'aun ko cháhiye, ki ek dánishwar aur 'aqlmand ádmí ko talásh kar le, aur use mulk i Misr par mukhtár banáe. 34 Fir'aun yih kare, táki us ádmí ko ikhtiyár ho, ki wuh mulk men náziron ko muqarrar kar de, aur arzání ke sát barason men sáre mulk i Misr kí paidáwár ká pánchwán hissa le le. 35 Aur wuh un achchhe barason men jo áte hain, sab kháne kí chízen jama' karen, aur shahr shahr men galla jo Fir'aun ke ikhtiyár men ho, khurish ke liye faráham karke us kí hifázat karen. 36 Yihí galla mulk ke liye zakhíra hogá, aur sáton baras ke liye, jab tak mulk men kál rahegá, káfí hogá, táki kál kí wajh se mulk barbád na ho jáe. 37 Yih bát Fira'ún aur us ke sab khádimon ko pasand áí. 38 So Fir'aun ne apne khádimon se kahá, ki Kyá ham ko aisá ádmí jaisá yih hai, jis men Khudá kí rúh hai, mil saktá hai? 39 Aur Fir'aun ne Yúsuf se kahá, Chúnki Khudá ne tujhe yih sab kuchh samjhá diyá hai, is liye terí mánind dánishwar aur 'aqlmand koí nahín. 40 So tú mere ghar ká mukhtár hogá, aur merí sárí ra'áyá tere hukm par chalegí. Faqat takht ká málik hone ke sabab se main buzurgtar húngá. 41 Aur Fir'aun ne Yúsuf se kahá, ki Dekh, main tujhe sáre mulk i Misr ká hákim banátá hún. 42 Aur Fir'aun ne apní angushtarí apne háth se nikálkar Yúsuf ke háth men pahiná dí; aur use bárík katán ke libás men árásta karwákar sone ká tauq us ke gale men pahináyá. 43 Aur us ne use apne dúsre rath men sawár karákar us ke áge áge yih manádí karwá dí, ki Ghutne teko. Aur us ne use sáre mulk i Misr ká hákim baná diyá. 44 Aur Fir'aun ne Yúsuf se kahá, Main Fir'aun hún, aur tere hukm ke bagair koí ádmí is sáre mulk i Misr men apná háth yá pánw hiláne na páegá. 45 Aur Fir'aun ne Yúsuf ká nám Sifnát Fa'neh rakkhá; aur us ne On ke pujárí Fotífira' kí betí A'sináth ko us se biyáh diyá. Aur Yúsuf mulk i Misr men daura karne lagá. 46 Aur Yúsuf tís baras ká thá jab wuh Misr ke bádsháh Fir'aun ke sámne gayá. Aur us ne Fir'aun ke pás se rukhsat hokar sáre mulk i Misr ká daura kiyá. 47 Aur arzání ke sát barason men ifrát se fasl húí. 48 Aur wuh lagátár sáton baras har qism kí khurish, jo mulk i Misr men paidá hotí thí, jama' kar karke shahron men us ká zakhíra kartá gayá. Har shahr kí cháron atráf kí khurish wuh usí shahr men rakhtá gayá. 49 Aur Yúsuf ne galla samundar kí ret kí mánind niháyat kasrat se zakhíra kiyá, yahán tak ki hisáb rakhná bhí chhor diyá, kyúnki wuh behisáb thá. 50 Aur kál se pahle On ke pujárí Fotífira' kí betí A'sináth ke Yúsuf se do bete paidá húe. 51 Aur Yúsuf ne pahlauthe ká nám Munassí yih kahkar rakkhá, ki Khudá ne merí aur mere báp ke ghar kí sab mashaqqat mujh se bhulá dí. 52 Aur dúsre ká nám Ifráím yih kahkar rakkhá, ki Khudá ne mujhe merí musíbat ke mulk men phaldár kiyá. 53 Aur arzání ke wuh sát baras jo mulk i Misr men húe tamám ho gaye, aur Yúsuf ke kahne ke mutábiq kál ke sát baras shurú' húe. 54 Aur âur sab mulkon men to kál thá, par mulk i Misr men har jagah khurish maujúd thí. 55 Aur jab mulk i Misr men log bhúkon marne lage, to rotí ke liye Fir'aun ke áge chilláe. Fir'aun ne Misríon se kahá, ki Yúsuf ke pás jáo; jo kuchh wuh tum se kahe, so karo.

56 Aur tamám rú e zamín par kál thá, aur Yúsuf anáj ke khatton ko khulwákar Misrion ke háth bechne lagá; aur mulk i Misr men sakht kál ho gayá. 57 Aur sab mulkon ke log anáj mol lene ke liye Yúsuf ke pás Misr men áne lage, kyúnki sári zamín par sakht kál pará thá.

42 Aur Ya'qúb ko ma'lúm húá ki Misr men galla hai: tab us ne apne beton se kahá, ki Tum kyún ek dúsre ká munh tákte ho? 2 Dekho, main ne suná hai, ki Misr men galla hai; tum wahán jáo, aur wahán se hamáre liye anáj mol le áo, táki ham zinda rahen aur halák na hon. 3 So Yúsuf ke das bhái galla mol lene ko Misr men áe. 4 Par Ya'qúb ne Yúsuf ke bhái Binyamín ko us ke bháiyon ke sáth na bhejá, kyúnki us ne kahá, ki Kahín us par koí áfat na á jáe. 5 So jo log galla kharídne áe, un ke sáth Isráíl ke bete bhí áe, kyúnki Kan'án ke mulk men kál thá. 6 Aur Yúsuf mulk i Misr ká hákim thá, aur wuhí mulk ke sab logon ke háth galla bechtá thá. So Yúsuf ke bhái áe, aur apne sir zamín par tekkar us ke huzúr ádáb bajá láe. 7 Yúsuf apne bháiyon ko dekhkar un ko pahchán gayá; par us ne un ke sámne apne áp ko anján baná liyá, aur un se sakht lahje men púchhá, Tum kahán se áe ho? Unhon ne kahá, Kan'án ke mulk se anáj mol lene ko. 8 Yúsuf ne to apne bháiyon ko pahchán liyá thá, par unhon ne use na pahcháná. 9 Aur Yúsuf un khwábon ko, jo us ne un kí bábat dekhe the, yád karke un se kahne lagá, ki Tum jásús ho: tum áe ho ki is mulk kí burí hálat daryáft karo. 10 Unhon ne us se kahá, Nahín, khudáwand; tere gulám anáj mol lene áe hain. 11 Ham sab ek hí shakhs ke bete hain; ham sachche hain, tere gulám jásús nahín hain. 12 Us ne kahá, Nahín, balki tum is mulk kí burí hálat daryáft karne ko áe ho. 13 Tab unhon ne kahá, Tere gulám bárah bhái, ek hí shakhs ke bete hain, jo mulk i Kan'án men hai: sab se chhotá is waqt hamáre báp ke pás hai, aur ek ká kuchh patá nahín. 14 Tab Yúsuf ne un se kahá, Main to tum se kah chuká, ki tum jásús ho; 15 so tumhárí ázmáish is tarah kí jáegí, ki Fir'aun kí hayát kí qasam, ki tum yahán se jáne na páoge, jab tak tumhárá sab se chhotá bhái yahán na á jáe. 16 So apne men se kisi ek ko bhejo, ki wuh tumháre bhái ko le áe: aur tum qaid raho, táki tumhárí báton kí tasdíq ho, ki tum sachche ho yá nahín; warna Fir'aun kí hayát kí qasam, tum zarúr hí jásús ho. 17 Aur us ne un sab ko tín din tak ikatthe nazarband rakkhá. 18 Aur tísre din Yúsuf ne un se kahá, Ek kám karo to zinda rahoge, kyúnki mujhe Khudá ká khauf hai. 19 Agar tum sachche ho, to apne bháiyon men se ek ko qaidkháne men band rahne do: aur tum apne gharwálon ke kháne ke liye anáj le jáo. 20 Aur apne sab se chhote bhái ko mere pás le áo; yún tumhárí báton kí tasdíq ho jáegí, aur tum halák na hoge. So unhon ne aisá hí kiyá. 21 Aur wuh ápas men kahne lage, ki Ham dar asl apne bhái ke sabab se mujrim thahre hain; kyúnki jab us ne ham se minnat kí, to ham ne yih dekhkar bhí, ki us kí ján kaisí musíbat men hai, us kí na suní; isí liye yih musíbat ham par á parí hai. 22 Tab Rúbin bol uthá, Kyá main ne tum se na kahá thá, ki Is bachche par zulm na karo; aur tum ne na suná. So dekh lo, ab us ke khún ká badla liyá játá hai. 23 Aur un ko ma'lúm na thá, ki Yúsuf un kí báten samajhtá hai, is liye ki un ke darmiyán ek tarjamán thá. 24 Tab wuh un ke pás se hat gayá, aur royá; aur phir un ke pás ákar un se báten kín, aur un men se Shama'ún ko lekar un kí ánkhon ke sámne use bandhwá diyá. 25 Phir Yúsuf ne hukm kiyá, ki un ke boron men anáj bharen, aur har shakhs kí naqdí usí ke bore men rakh den, aur un ko zád i ráh bhí de den. Chunánchi un ke liye aisá hí kiyá gayá. 26 Aur unhon ne apne gadhon par galla lád liyá, aur wahán se rawána húe. 27 Jab un men se ek ne manzil par apne gadhe ko chára dene ke liye apná borá kholá, to apní naqdí bore ke munh men rakkhí dekhí. 28 Tab us ne apne bháiyon se kahá, ki Merí naqdí pher dí gayí hai, wuh mere bore men hai. Dekh lo! Phir to wuh hawásbákhta ho gaye, aur hakká bakká hokar ek dúsre ko dekhne aur kahne lage, Khudá ne ham se yih kyá kiyá? 29 Aur wuh mulk i Kan'án men apne

báp Ya'qúb ke pás áe, aur sárí wáridát use batáí; aur kahne lage, 30 ki Us shakhs ne, jo us mulk ká málik hai, ham se sakht lahje men báten kín, aur ham ko us mulk ke jásús samjhá. 31 Ham ne us se kahá, ki Ham sachche ádmí hain; ham jásús nahín. 32 Ham bárah bháí ek hi báp ke bete hain; ham men se ek ká kuchh patá nahín, aur sab se chhotá is waqt hamáre báp ke pás mulk i Kan'án men hai. 33 Tab us shakhs ne, jo mulk ká málik hai, ham se kahá, Main isí se ján lúngá ki tum sachche ho, ki apne bháiyon men se kisí ko mere pás chhor do, aur apne gharwálon ke kháne ke liye anáj lekar chale jáo, 34 aur apne sab se chhote bháí ko mere pás le áo: tab main ján lúngá, ki tum jásús nahín, balki sachche ádmí ho; aur main tumháre bháí ko tumháre hawále kar dúngá; phir tum mulk men saudágarí karná. 35 Aur yún húá, ki jab unhon ne apne apne bore khálí kiye, to har shakhs kí naqdí kí thailí usí ke bore men rakkhí dekhí; aur wuh aur un ká báp naqdí kí thailiyán dekhkar dar gaye. 36 Aur un ke báp Ya'qúb ne un se kahá, Tum ne mujhe beaulád kar diyá. Yúsuf nahín rahá, aur Shama'ún bhí nahín hai, aur ab Binyamín ko bhí le jáná cháhte ho. Yih sab báten mere khiláf hain. 37 Tab Rúbin ne apne báp se kahá, Agar main use tere pás na le áún, to mere donon beton ko qatl kar dálná. Use mere háth men saunp de, aur main use phir tere pás pahunchá dúngá. 38 Us ne kahá, Merá betá tumháre sáth nahín jáegá; kyúnki us ká bháí mar gayá, aur wuh akelá rah gayá hai; agar ráste men játe játe us par koí áfat á pare, to tum mere safed bálon ko gam ke sáth gor men utároge.

43 Aur kál mulk men âur bhí sakht ho gayá. 2 Aur yún húá, ki jab us galle ko, jise Misr se láe the, khá chuke, to un ke báp ne un se kahá, ki Jákar hamáre liye phir kuchh anáj mol le áo. 3 Tab Yahúdáh ne use kahá, ki Us shakhs ne ham ko niháyat tákíd se kah diyá thá, ki Tum merá munh na dekhoge, jab tak tumhárá bháí tumháre sáth na ho. 4 So agar tú hamáre bháí ko hamáre sáth bhej de, to ham jáenge, aur tere liye anáj mol láenge. 5 Aur agar tú use na bheje, to ham nahín jáenge, kyúnki us shakhs ne kah diyá hai, ki Tum merá munh na dekhoge, jab tak tumhárá bháí tumháre sáth na ho. 6 Tab Isráíl ne kahá, ki Tum ne mujh se kyún yih badsulúkí kí, ki us shakhs ko batá diyá ki Hamárá ek bháí âur bhí hai? 7 Unhon ne kahá, Us shakhs ne bajidd hokar hamárá aur hamáre khándán ká hál púchhá, ki Kyá tumhárá báp ab tak jítá hai? aur kyá tumhárá koí âur bháí hai? to ham ne in suwálon ke mutábiq use batá diyá. Ham kyá jánte the, ki wuh kahegá, ki Apne bháí ko le áo? 8 Tab Yahúdáh ne apne báp Isráíl se kahá, ki Us larke ko mere sáth kar de, to ham chale jáenge, táki ham, aur tú, aur hamáre bál bachche zinda rahen aur halák na hon. 9 Aur main us ká zámin hotá hún; tú us ko mere háth se wápas mángná. Agar main use tere pás pahunchákar sámne khará na kar dún, to main hamesha ke liye gunahgár thahrúngá. 10 Agar ham der na lagáte, to ab tak dúsrí daf'a lautkar á bhí játe. 11 Tab un ke báp Isráíl ne un se kahá, Agar yihí bát hai, to aisá karo, ki apne bartanon men is mulk kí mashhúr paidáwár men se kuchh us shakhs ke liye nazrána lete jáo, jaise thorá sá raugan i balsán, thorá sá shahd, kuchh garm masálih, aur murr, aur pista, aur badám: 12 aur dúná dám apne háth men le lo; aur wuh naqdí, jo pher dí gayí aur tumháre boron ke munh men rakkhí milí, apne sáth wápas le jáo, kyúnki sháyad bhúl ho gayí hogí. 13 Aur apne bháí ko bhí sáth lo, aur uthkar phir us shakhs ke pás jáo. 14 Aur Khudá e Qádir us shakhs ko tum par mihrbán kare, táki wuh tumháre dúsre bháí ko aur Binyamín ko tumháre sáth bhej de. Main agar beaulád húá, to húá.

15 Tab unhon ne nazrána liyá, aur dúná dám bhí háth men le liyá, aur Binyamín ko lekar chal pare, aur Misr pahunchkar Yúsuf ke sámne já khare húe. 16 Jab Yúsuf ne Binyamín ko un ke sáth dekhá, to us ne apne ghar ke muntazim se kahá, In ádmíon ko ghar men le já, aur koí jánwar zabh karke khána taiyár karwá; kyúnki yih ádmí do pahar ko mere sáth khána kháenge 17 Us shakhs ne, jaisá Yúsuf

ne farmáyá thá, kiyá; aur in ádmíon ko Yúsuf ke ghar men le gayá. 18 Jab in ko Yúsuf ke ghar men pahunchá diyá, to ḍar ke máre kahne lage, ki Wuh naqdí jo pahlí daf'a hamáre boron men rakhkar wápas kar dí gayí thí, usí ke sabab se ham ko andar karwá diyá hai, táki use hamáre ḳhiláf bahána mil jáe, aur wuh ham par hamla karke ham ko gulám baná le, aur hamáre gadhon ko chhín le. 19 Aur wuh Yúsuf ke ghar ke muntazim ke pás gaye, aur darwáze par khaṛe hokar us se kahne lage, 20 Janáb, ham pahle bhí yahán anáj mol lene áe the; 21 aur yún húá, ki jab ham ne manzil par utarkar apne boron ko kholá, to apní apní púrí tulí húí naqdí apne apne bore ke munh men rakkhí dekhí, so ham use apne sáth wápas lete áe hain. 22 Aur ham anáj mol lene ko âur bhí naqdí sáth láe hain. Yih ham nahín jánte ki hamárí naqdí kis ne hamáre boron men rakh dí. 23 Us ne kahá, ki Tumhárí salámatí ho; mat ḍaro; tumháre Ḳhudá aur tumháre báp ke Ḳhudá ne tumháre boron men tum ko ḳhazána diyá hogá; mujhe to tumhárí naqdí mil chukí. Phir wuh Shama'ún ko nikálkar un ke pás le áyá. 24 Aur us shaḳhs ne un ko Yúsuf ke ghar men lákar pání diyá, aur unhon ne apne pánw dhoe; aur un ke gadhon ko chárá diyá. 25 Phir unhon ne Yúsuf ke intizár men, ki wuh do pahar ko áegá, nazrána taiyár karke rakkhá; kyúnki unhon ne suná thá, ki un ko wahín roṭí khání hai. 26 Jab Yúsuf ghar áyá, to wuh us nazráne ko, jo un ke pás thá, us ke sámne le gaye, aur zamín par jhukkar us ke huzúr ádáb bajá láe. 27 Us ne un se ḳhair o 'áfiyat púchhí, aur kahá, ki Tumhárá búṛhá báp, jis ká tum ne zikr kiyá thá, achchhá to hai? Kyá, wuh ab tak jítá hai? 28 Unhon ne jawáb diyá, Terá ḳhádim hamárá báp ḳhairiyat se hai; aur ab tak jítá hai. Phir wuh sir jhuká jhukákar us ke huzúr ádáb bajá láe. 29 Phir us ne ánkh uṭhákar apne bháí Binyamín ko jo us kí mán ká beṭá thá dekhá, aur kahá, ki Tumhárá sab se chhoṭá bháí, jis ká zikr tum ne mujh se kiyá thá, yihí hai? Phir kahá, ki Ai mere beṭe! Ḳhudá tujh par mihrbán rahe. 30 Tab Yúsuf ne jaldí kí; kyúnki bháí ko dekhkar us ká jí bhar áyá, aur wuh cháhtá thá ki kahín jákar roe. So wuh apní koṭhrí men jákar wahán rone lagá. 31 Phir wuh apná munh dhokar báhar niklá, aur apne ko zabt karke hukm diyá, ki Kháná chuno. 32 Aur unhon ne us ke liye alag, aur un ke liye judá, aur Misríon ke liye, jo us ke sáth kháte the, judá kháná chuná; kyúnki Misr ke log 'Ibráníon ke sáth kháná nahín khá sakte the, kyúnki Misríon ko is se karáhiyat hai. 33 Aur Yúsuf ke bháí us ke sámne tartíbwár apní 'umr kí baṛáí aur chhoṭáí ke mutábiq baiṭhe aur ápas men hairán the. 34 Phir wuh apne sámne se kháná uṭhákar hisse kar karke un ko dene lagá, aur Binyamín ká hissa un ke hisson se pánch guná ziyáda thá. Aur unhon ne mai pí aur us ke sáth ḳhushí manáí.

44 Phir us ne apne ghar ke muntazim ko yih hukm kiyá, ki In ádmíon ke boron men jitná anáj wuh le já saken bhar de, aur har shaḳhs kí naqdí usí ke bore ke munh men rakh de. 2 Aur merá chándí ká piyála sab se chhoṭe ke bore ke munh men us kí naqdí ke sáth rakhná. Chunánchi us ne Yúsuf ke farmáne ke mutábiq 'amal kiyá. 3 Subh raushní hote hí yih ádmí apne gadhon ke sáth ruḳhsat kar diye gaye. 4 Wuh shahr se nikalkar abhí dúr bhí nahín gaye the, ki Yúsuf ne apne ghar ke muntazim se kahá, Já, un logon ká píchhá kar; aur jab tú un ko já le, to un se kahná, ki Nekí ke 'iwaz tum ne badí kyún kí? 5 Kyá yih wuhí chíz nahín, jis se merá áqá pítá aur isí se ṭhík fál bhí kholá kartá hai? Tum ne jo yih kiyá so burá kiyá. 6 Aur us ne un ko já liyá, aur yihí báten un se kahín. 7 Tab unhon ne us se kahá, ki Hamárá ḳhudáwand aisí báten kyún kahtá hai? Ḳhudá na kare, ki tere ḳhádim aisá kám karen. 8 Bhalá, jo naqdí ham ko apne boron ke munh men milí, use to ham mulk i Kan'án se tere pás wápas le áe; phir tere áqá ke ghar se chándí yá soná kyúnkar churá sakte hain? 9 So tere ḳhádimon men se jis kisí ke pás wuh nikle, wuh már diyá jáe, aur ham bhí apne ḳhudáwand ke gulám ho jáenge. 10 Us ne kahá, ki

Tumhárá hí kahná sahí. Jis ke pás wuh nikal áe, wuh merá gulám hogá, aur tum begunáh ṭhahroge. 11 Tab unhon ne jaldí kí, aur ek ek ne apná borá zamín par utár liyá, aur har shakhs ne apná borá khol diyá. 12 So wuh ḍhúnḍhne lagá; aur sab se baṛe se shurú' karke sab se chhoṭe par taláshí khatm kí, aur piyála Binyamín ke bore men milá. 13 Tab unhon ne apne pairáhan chák kiye, aur har ek apne gadhe ko ládkar ulṭá shahr ko phirá. 14 Aur Yahúdáh aur us ke bhái Yúsuf ke ghar áe; wuh ab tak wahín thá; so wuh us ke áge zamín par gire. 15 Tab Yúsuf ne un se kahá, Tum ne yih kaisá kám kiyá? Kyá tum ko ma'lúm nahín, ki mujh sá ádmí ṭhik fál kholtá hai? 16 Yahúdáh ne kahá, ki Ham apne khudáwand se kyá kahen? ham kyá bát karen? yá kyúnkar apne ko barí ṭhahráen? Khudá ne tere khádimon kí badí pakaṛ lí. So dekh, ham bhí aur wuh bhí, jis ke pás piyála niklá, donon apne khudáwand ke gulám hain. 17 Us ne kahá, Khudá na kare ki main aisá karún; jis shakhs ke pás yih piyála niklá, wuhí merá gulám hogá; aur tum apne báp ke pás salámat chale jáo.

18 Tab Yahúdáh us ke nazdík jákar kahne lagá, Ai mere khudáwand, zará apne khádim ko ijázat de, ki apne khudáwand ke kán men ek bát kahe; aur terá gazab tere khádim par na bhaṛke, kyúnki tú Fir'aun kí mánind hai. 19 Mere khudáwand ne apne khádimon se suwál kiyá thá, ki Tumhárá báp yá tumhárá bhái hai? 20 Aur ham ne apne khudáwand se kahá thá, ki Hamárá ek búṛhá báp hai; aur us ke buṛhápe ká ek chhoṭá laṛká bhí hai; aur us ká bhái mar gayá hai, aur wuh apní mán ká ek hí rah gayá hai, so us ká báp us par ján detá hai. 21 Tab tú ne apne khádimon se kahá, ki Use mere pás le áo, ki main use dekhún. 22 Ham ne apne khudáwand ko batáyá, ki Wuh laṛká apne báp ko chhoṛ nahín saktá; kyúnki agar wuh apne báp ko chhoṛe, to us ká báp mar jáegá. 23 Phir tú ne apne khádimon se kahá, ki Jab tak tumhárá chhoṭá bhái tumháre sáth na áe, tum phir merá munh na dekhoge. 24 Aur yún húá, ki jab ham apne báp ke pás, jo terá khádim hai, pahunche, to ham ne apne khudáwand kí báten us se kahín. 25 Hamáre báp ne kahá, Phir jákar hamáre liye kuchh anáj mol láo. 26 Ham ne kahá, Ham nahín já sakte; agar hamárá sab se chhoṭá bhái hamáre sáth ho, to ham jáenge; kyúnki jab tak hamárá sab se chhoṭá bhái hamáre sáth na ho, ham us shakhs ká munh na dekhenge. 27 Aur tere khádim mere báp ne ham se kahá, Tum jánte ho kí merí bíwí ke mujh se do beṭe húe. 28 Ek to mujhe chhoṛ hí gayá, aur main ne khayál kiyá ki wuh zarúr pháṛ ḍálá gayá hogá, aur main ne use us waqt se phir nahín dekhá. 29 Ab, agar tum is ko bhí mere pás se le jáo, aur is par koí áfat á paṛe, to tum mere safed bálon ko gam ke sáth qabr men utároge. 30 So ab agar main tere khádim apne báp ke pás jáún, aur yih laṛká hamáre sáth na ho, to chúnkí us kí ján is laṛke kí ján ke sáth wábasta hai, 31 wuh, yih dekhkar kí laṛká nahín áyá, mar jáegá; aur tere khádim apne báp ke, jo terá khádim hai, safed bálon ko gam ke sáth qabr men utárenge. 32 Aur terá khádim apne báp ke sámne is laṛke ká zámin bhí ho chuká hai, aur yih kahá hai, ki Agar main ise tere pás wápas na pahunchá dún, to main hamesha ke liye apne báp ká gunahgár ṭhahrúngá. 33 Is liye ab tere khádim ko ijázat ho, ki wuh is laṛke ke badle apne khudáwand ká gulám hokar rah jáe, aur yih laṛká apne bháiyon ke sáth chalá jáe. 34 Kyúnki laṛke ke bagair main kyá munh lekar apne báp ke pás jáún? Kahín aisá na ho ki mujhe wuh musíbat dekhní paṛe, jo aise hál men mere báp par áegí.

45 Tab Yúsuf un ke áge, jo us ke ás pás khaṛe the, apne ko zabt na kar saká; aur chillákar kahá, Har ek ádmí ko mere pás se báhar kar do. Chunánchi jab Yúsuf ne apne áp ko apne bháiyon par záhir kiyá, us waqt áur koí us ke sáth na thá. 2 Aur wuh chillá chillákar rone lagá: aur Misríon ne suná, aur Fir'aun ke mahal men bhí áwáz gayí. 3 Aur Yúsuf ne apne bháiyon se kahá, Main Yúsuf hún; kyá merá báp ab tak jítá hai? Aur us ke bhái use kuchh jawáb na de sake: kyúnki wuh us ke sámne

ghabrá gaye. 4 Aur Yúsuf ne apne bháiyon se kahá, Zará nazdík á jáo. Aur wuh nazdik áe. Tab us ne kahá, Main tumhárá bhái Yúsuf hún, jis ko tum ne bechkar Misr pahunchwáyá. 5 Aur is bát se ki tum ne mujhe bechkar yahán pahunchwáyá, na to gamgín ho, aur na apne apne dil men pareshán ho: kyúnki Khudá ne, jánon ko bacháne ke liye, mujhe tum se áge bhejá. 6 Is liye ki ab do baras se mulk men kál hai; aur abhí pánch baras âur aise hain jin men na to hal chalegá aur na fasl kaṭegí. 7 Aur Khudá ne mujh ko tumháre áge bhejá, táki tumhárá baqiya zamín par salámat rakkhe, aur tum ko baṛi rihái ke wasíle se zinda rakkhe. 8 Pas tum ne nahín, balki Khudá ne, mujhe yahán bhejá; aur us ne mujhe goyá Fir'aun ká báp, aur us ke sáre ghar ká khudáwand, aur sáre mulk i Misr ká hákim banáyá. 9 So tum jald mere báp ke pás jákar us se kaho, Terá beṭá Yúsuf yún kahtá hai, ki Khudá ne mujh ko sáre Misr ká málik kar diyá hai. Tú mere pás chalá á; der na kar: 10 tú Jashan ke 'iláqe men rahná, aur tú, aur tere beṭe, aur tere pote, aur terí bheṛ bakriyán aur gáe bail aur terá mál o matá', yih sab mere nazdík honge. 11 Aur wahin main terí parwarish karúngá; tá na ho ki tujh ko aur tere gharáne aur tere mál o matá' ko muflisí á dabáe, kyúnki kál ke abhí pánch baras âur hain. 12 Aur dekho, tumhárí ánkhen, aur mere bhái Binyamín kí ánkhen, dekhtí hain, ki khud mere munh se yih báten tum se ho rahí hain. 13 Aur tum mere báp se meri sárí shán o shaukat ká, jo mujhe Misr men hásil hai, aur jo kuchh tum ne dekhá hai, sab ká zikr karná; aur tum bahut jald mere báp ko yahán le áná. 14 Aur wuh apne bhái Binyamín ke gale lagkar royá; aur Binyamín bhí us ke gale lagkar royá. 15 Aur us ne apne sab bháiyon ko chúmá, aur un se milkar royá: is ke ba'd us ke bhái us se báten karne lage.

16 Aur Fir'aun ke mahal men is bát ká zikr húá, ki Yúsuf ke bhái áe hain, aur is se Fir'aun aur us ke naukar chákar bahut khush húe. 17 Aur Fir'aun ne Yúsuf se kahá, ki Apne bháiyon se kah, Tum yih kám karo, ki apne jánwaron ko ládkar mulk i Kan'án ko chale jáo. 18 Aur apne báp ko aur apne apne gharáne ko lekar mere pás á jáo; aur jo kuchh mulk i Misr men achchhe se achchhá hai wuh main tum ko dúngá, aur tum is mulk ki 'umda 'umda chízen kháná. 19 Tujhe hukm mil gayá hai ki un se kahe, Tum yih karo, ki apne bál bachchon, aur apní bíwiyon ke liye mulk i Misr se apne sáth gáṛiyán le jáo, aur apne báp ko bhí sáth lekar chale áo. 20 Aur apne asbáb ká kuchh afsos na karná; kyúnki mulk i Misr kí sab achchhí chízen tumháre liye hain. 21 Aur Isráíl ke beṭon ne aisá hí kiyá; aur Yúsuf ne Fir'aun ke hukm ke mutábiq un ko gáṛiyán dín, aur zád i ráh bhí diyá. 22 Aur us ne un men se har ek ko ek ek joṛá kapṛá diyá; lekin Binyamín ko chándí ke tín sau sikke aur pánch joṛe kapṛe diye. 23 Aur apne báp ke liye us ne yih chízen bhejín, ya'ní das gadhe, jo Misr ki achchhí chízon se lade húe the, aur das gadhiyán, jo us ke báp ke ráste ke liye galla, aur roṭí, aur zád i ráh se ladí húí thín. 24 Chunánchi us ne apne bháiyon ko rawána kiyá, aur wuh chal paṛe. Aur us ne un se kahá, Dekhná, kahín ráste men tum jhagṛá na karná. 25 Aur wuh Misr se rawána húe, aur mulk i Kan'án men apne báp Ya'qúb ke pás pahunche; 26 aur us se kahá, Yúsuf ab tak jítá hai, aur wuhí sáre mulk i Misr ká hákim hai. Aur Ya'qúb ká dil dhak se rah gayá; kyúnki us ne un ká yaqín na kiyá. 27 Tab unhon ne use wuh sab báten, jo Yúsuf ne un se kahi thín, batáín: aur jab un ke báp Ya'qúb ne wuh gáṛiyán dekhín, jo Yúsuf ne us ke láne ko bhejí thín, tab us kí ján men ján áí. 28 Aur Isráíl kahne lagá, Yih bas hai, ki merá beṭá Yúsuf ab tak jítá hai. Main apne marne se peshtar jákar use dekh to lúngá.

46 Aur Isráíl apná sab kuchh lekar chalá, aur Bairsaba' men ákar apne báp Izháq ke Khudá ke liye qurbánián guzránín. 2 Aur Khudá ne rát ko royá men Isráíl se báten kín, aur kahá, Ai Ya'qúb, ai Ya'qúb! Us ne jawáb diyá, Main házir hún. 3 Us ne kahá, Main Khudá, tere báp ká Khudá hún; Misr men jáne se na ḍar,

kyúnki main wahán tujh se ek baṛí qaum paidá karúngá. 4 Main tere sáth Misr ko jáúngá; aur phir tujhe zarúr lauṭá bhí láúngá, aur Yúsuf apná háth terí ánkhon par lagáegá. 5 Tab Ya'qúb Bairsaba' se rawána húá, aur Isráil ke beṭe apne báp Ya'qúb ko, aur apne bál bachchon, aur apní bíwiyon ko un gáṛiyon par le gaye jo Fir'aun ne un ke láne ko bhejí thín. 6 Aur wuh apne chaupáyon aur sáre mál o asbáb ko jo unhon ne mulk i Kan'án men jama' kiyá thá lekar Misr men áe; aur Ya'qúb ke sáth us kí sárí aulád thí. 7 Wuh apne beṭon aur beṭiyon aur poton aur potiyon, garaz apní kull nasl ko, apne sáth Misr men le áyá.

8 Aur Ya'qúb ke sáth jo Isráílí, ya'ní us ke beṭe wagaira, Misr men áe, un ke nám yih hain: Rúbin, Ya'qúb ká pahlauṭhá. 9 Aur baní Rúbin yih hain: Hanúk, aur Fallú, aur Hasron, aur Karmí. 10 Aur baní Shama'ún yih hain: Yamúel, aur Yamín, aur Ahad, aur Yakín, aur Suhr, aur Sáúl jo ek Kan'ání 'aurat se paidá húá thá. 11 Aur baní Láwí yih hain: Jairson, aur Qihát, aur Mirárí. 12 Aur baní Yahúdáh yih hain: 'Er, aur Onán, aur Selah, aur Fáras, aur Zárah. In men se 'Er aur Onán mulk i Kan'án men mar chuke the. Aur Fáras ke beṭe yih hain: Hasron, aur Hamúl. 13 Aur baní Ishkár yih hain: Tola', aur Fuwah, aur Yob, aur Simron. 14 Aur baní Zabúlún yih hain: Sarad, aur Ailon, aur Yahalíel. 15 Yih sab Ya'qúb ke un beṭon kí aulád hain, jo Faddán Arám men Leáh se paidá húe. Isí ke batn se us kí beṭí Dínah thí. Yahán tak to us ke sáre beṭe beṭiyon ká shumár tentís húá. 16 Baní Jadd yih hain: Safiyán, aur Hají, aur Súní, aur Asbán, aur 'Erí, aur Arúdí, aur Arelí. 17 Aur baní A'shar yih hain: Yimnah, aur Iswáh, aur Iswí, aur Baṛí'áh, aur Sirah un kí bahin. Aur baní Baṛí'áh yih hain: Hibr, aur Malkíel. 18 Yih sab Ya'qúb ke un beṭon kí aulád hain jo Zilfah laundí se paidá húe, jise Lában ne apní beṭí Leáh ko diyá thá. Un ká shumár solah thá. 19 Aur Ya'qúb ke beṭe Yúsuf aur Binyamín Rákhil se paidá húe the. 20 Aur Yúsuf se mulk i Misr men On ke pujárí Fotífira' kí beṭí A'sináth ke Munassí aur Ifráím paidá húe. 21 Aur baní Binyamín yih hain: Bála', aur Bakr, aur Ashbel, aur Jirá, aur Na'mán, Akhí, aur Ros, Muffím, aur Huffím, aur Arad. 22 Yih sab Ya'qúb ke un beṭon kí aulád hain, jo Rákhil se paidá húe. Yih sab shumár men chaudah the. 23 Aur Dán ke beṭe ká nám Hashím thá. 24 Aur baní Naftálí yih hain: Yahasíel, aur Júní, aur Yisr, aur Salím. 25 Yih sab Ya'qúb ke un beṭon kí aulád hain, jo Bilháh laundí se paidá húe, jise Lában ne apní beṭí Rákhil ko diyá thá. In ká shumár sát thá. 26 Ya'qúb ke sulb se, jo log paidá húe aur us ke sáth Misr men áe, wuh us kí bahúon ko chhoṛkar shumár men chhiyásaṭh the. 27 Aur Yúsuf ke do beṭe the, jo Misr men paidá húe: so Ya'qúb ke gharáne ke jo log Misr men áe wuh sab milkar sattar húe.

28 Aur us ne Yahúdáh ko apne se áge Yúsuf ke pás bhejá, táki wuh use Jashan ká rásta dikháe; aur wuh Jashan ke 'iláqe men áe. 29 Aur Yúsuf apná rath taiyár karwáke apne báp Isráíl ke istiqbál ke liye Jashan ko gayá, aur us ke pás jákar us ke gale se lipaṭ gayá aur wahín lipṭá húá der tak rotá rahá. 30 Tab Isráíl ne Yúsuf se kahá, Ab cháhe main mar jáún, kyúnki terá munh dekh chuká ki tú abhí jítá hai. 31 Aur Yúsuf ne apne bháiyon se aur apne báp ke gharáne se kahá, Main abhí jákar Fir'aun ko khabar karúngá aur us se kahúngá, ki Mere bháí aur mere báp ke gharáne ke log, jo mulk i Kan'án men the, mere pás á gaye hain. 32 Aur wuh chaupán hain; kyúnki barábar chaupáyon ko pálte áe hain, aur wuh apní bheṛ bakriyán aur gáe bail aur jo kuchh un ká hai sab le áe hain. 33 Pas jab Fir'aun tum ko bulákar púchhe, ki Tumhárá pesha kyá hai? 34 to tum yih kahná, ki Tere khádim, ham bhí aur hamáre bápdádá bhí, laṛakpan se lekar áj tak chaupáye pálte áe hain. Tab tum Jashan ke 'iláqe men rah sakoge; is liye ki Misríon ko chaupánon se nafrat hai.

47 Tab Yúsuf ne ákar Fir'aun ko khabar dí, ki Merá báp, aur mere bháí, aur un kí bheṛ bakriyán, aurgáe bail, aur un ká

sárá mál o matá' mulk i Kan'án se á gayá hai, aur abhí to wuh sab Jashan ke 'iláqe men hain. 2 Phir us ne apne bháiyon men se pánch ko apne sáth liyá, aur un ko Fir'aun ke sámne házir kiyá.' 3 Aur Fir'aun ne us ke bháiyon se púchhá, Tumhárá pesha kyá hai? Unhon ne Fir'aun se kahá, Tere khádim chaupán hain; jaise hamáre bápdádá the. 4 Phir unhon ne Fir'aun se kahá, ki Ham is mulk men musáfirána taur par rahne áe hain, kyúnki mulk i Kan'án men sakht kál hone kí wajh se wahán tere khádimon ke chaupáyon ke liye charáí nahín rahí. So karam karke apne khádimon ko Jashan ke 'iláqe men rahne de. 5 Tab Fir'aun ne Yúsuf se kahá, ki Terá báp aur tere bháí tere pás á gaye hain: 6 Misr ká mulk tere áge pará hai; yahán ke achchhe se achchhe 'iláqe men apne báp aur bháiyon ko basá de, ya'ní Jashan hí ke 'iláqe men un ko rahne de: aur agar terí dánist men un men hoshyár ádmí bhí hon, to un ko mere chaupáyon par muqarrar kar de. 7 Aur Yúsuf apne báp Ya'qúb ko andar láyá, aur use Fir'aun ke sámne házir kiyá; aur Ya'qúb ne Fir'aun ko du'á dí. 8 Aur Fir'aun ne Ya'qúb se púchhá, ki Terí 'umr kitne sál kí hai? 9 Ya'qúb ne Fir'aun se kahá, ki Merí musáfirat ke baras ek sau tís hain; merí zindagí ke aiyám thore, aur dukh se bhare húe rahe, aur abhí yih itne húe bhí nahín hain jitne mere bápdádá kí zindagí ke aiyám un ke daur i musáfirat men húe. 10 Aur Ya'qúb Fir'aun ko du'á dekar us ke pás se chalá gayá. 11 Aur Yúsuf ne apne báp aur bháiyon ko basá diyá, aur Fir'aun ke hukm ke mutábiq Ra'msís ke 'iláqe ko, jo mulk i Misr ká niháyat zarkhez khitta hai, un kí jágír thahráyá. 12 Aur Yúsuf apne báp, aur apne bháiyon, aur apne báp ke ghar ke sab ádmíon kí parwarish, ek ek ke khándán kí zarúrat ke mutábiq, anáj se karne lagá.

13 Aur us sáre mulk men kháne ko kuchh na rahá, kyúnki kál aisá sakht thá, ki mulk i Misr aur mulk i Kan'án donon kál ke sabab se tabáh ho gaye the. 14 Aur jitná rupaya mulk i Misr aur mulk i Kan'án men thá, wuh sab Yúsuf ne us galle ke badle, jise log kharídte the, le le kar jama' kar liyá; aur sab rupaye ko us ne Fir'aun ke mahal men pahunchá diyá. 15 Aur jab wuh sárá rupaya, jo Misr aur Kan'án ke mulkon men thá, kharch ho gayá, to Misrí Yúsuf ke pás ákar kahne lage, Ham ko anáj de, kyúnki rupaya to hamáre pás rahá nahín. Ham tere hote húe kyún maren? 16 Yúsuf ne kahá, ki Agar rupaya nahín hai, to apne chaupáye do, aur main tumháre chaupáyon ke badle tum ko anáj dún-gá. 17 So wuh apne chaupáye Yúsuf ke pás láne lage, aur Yúsuf ghoron, aur bher bakriyon aur gáe bailon, aur gadhon ke badle un ko anáj dene lagá; aur púre sál bhar un ko un ke sab chaupáyon ke badle anáj khiláyá. 18 Jab yih sál guzar gayá, to wuh dúsre sál us ke pás ákar kahne lage, ki Is men ham apne khudáwand se kuchh nahín chhipáte, ki hamárá sárá rupaya kharch ho chuká, aur hamáre chaupáyon ke gallon ká málik bhí hamárá khudáwand ho gayá hai; aur hamárá khudáwand dekh chuká hai ki ab hamáre jism aur hamárí zamín ke siwá kuchh báqí nahín. 19 Pas aisá kyún ho ki tere dekhte dekhte ham bhí maren, aur hamárí zamín bhí ujar jáe? So tú ham ko aur hamárí zamín ko anáj ke badle kharíd le, ki ham Fir'aun ke gulám ban jáen, aur hamárí zamín ká málik bhí wuhí ho jáe; aur ham ko bíj de táki ham halák na hon, balki zinda rahen, aur mulk bhí wírán na ho. 20 Aur Yúsuf ne Misr kí sárí zamín Fir'aun ke nám par kharíd lí; kyúnki kál se tang ákar Misríon men se har shakhs ne apná khet bech dálá. So sárí zamín Fir'aun kí ho gayí. 21 Aur Misr ke ek sire se lekar dúsre sire tak jo log rahte the un ko us ne shahron men basáyá. 22 Lekin pujáriyon kí zamín us ne na kharídí, kyunki Fir'aun kí taraf se pujáriyon ko rasad miltí thí. So wuh apní apní rasad, jo Fir'aun un ko detá thá kháte the, is liye unhon ne apní zamín na bechí. 23 Tab Yúsuf ne wahán ke logon se kahá, ki Dekho, main ne áj ke din tum ko, aur tumhárí zamín ko, Fir'aun ke nám par kharíd liyá hai. So tum apne liye yahán se bíj lo aur khet bo dálo. 24 Aur fasl par pánchwán hissa Fir'aun ko de dená, aur báqí chár tumháre rahe, táki

kheti ke liye bíj ke bhí kám áen, aur tumháre aur tumháre ghar ke ádmíon aur tumháre bál bachchon ke liye kháne ko bhí hon. 25 Unhon ne kaha, ki Tú ne hamárí ján bacháí hai; ham par hamáre Khudáwand ke karam kí nazar rahe aur ham Fir'aun ke gulám bane rahenge. 26 Aur Yúsuf ne yih áín, jo áj tak hai, Misr kí zamín ke liye ṭhahráyá, ki Fir'aun paidáwár ká pánchwán hissa liyá kare: so faqat pujáriyon kí zamín aisí thí jo Fir'aun kí na húí. 27 Aur Isráílí mulk i Misr men Jashan ke 'iláqe men rahte the, aur unhon ne apní jáedáden kharí kar lín, aur wuh barhe aur bahut ziyáda ho gaye.

28 Aur Ya'qúb mulk i Misr men sattrah baras aur jiyá: so Ya'qúb kí kull 'umr ek sau saintálís baras kí húí. 29 Aur Isráíl ke marne ká waqt nazdík áyá: tab us ne apne beṭe Yúsuf ko bulákar us se kahá, Agar mujh par tere karam kí nazar hai, to apná háth merí rán ke níche rakh, aur dekh, mihrbání aur sadáqat se mere sáth pesh áná; mujh ko Misr men dafn na karná. 30 Balki jab main apne bápdádá ke sáth so jáún, to mujhe Misr se le jákar un ke qabristán men dafn karná. Us ne jawáb diyá, Jaisá tú ne kahá hai, main waisá hí karúngá. 31 Aur us ne kahá, ki Tú mujh se qasam khá, aur us ne us se qasam kháí. Tab Isráíl apne bistar par sirháne kí taraf sijde men ho gayá.

48 In báton ke ba'd yún húá, ki kisí ne Yúsuf se kahá, Terá báp bímár hai; so wuh apne donon beṭon Munassí aur Ifráím ko sáth lekar chalá. 2 Aur Ya'qúb se kahá gayá, ki Terá beṭá Yúsuf tere pás á rahá hai. Aur Isráíl apne ko sambhálkar palang par baiṭh gayá. 3 Aur Ya'qúb ne Yúsuf se kahá, ki Khudá e Qádir i mutlaq mujhe Lúz men, jo mulk i Kan'án men hai, dikháí diyá, aur mujhe barakat dí; 4 aur us ne mujh se kahá, Main tujhe baromand karúngá, aur barháúngá, aur tujh se qaumon ká ek zumrah paidá karúngá; aur tere ba'd yih zamín terí nasl ko dúngá, táki yih un kí dáimí milkíyat ho jáe. 5 So tere donon beṭe, jo mulk i Misr men mere áne se pahle paidá húe, mere hain, ya'ní Rúbin aur Shama'ún kí tarah Ifráím aur Munassí bhí mere hí honge. 6 Aur jo aulád ab un ke ba'd tujh se hogí, wuh terí ṭhahregí, par apní mirás men apne bháiyon ke nám se wuh log námzad honge. 7 Aur main jab Faddán se átá thá, to Rákhil ne ráste hí men, jab Ifrát thorí dúr rah gayá thá, mere sámne mulk i Kan'án men wafát páí. Aur main ne use wahín Ifrát ke ráste men dafn kiyá. Baitlahm wuhí hai. 8 Phir Isráíl ne Yúsuf ke beṭon ko dekhkar púchhá, Yih kaun hain? 9 Yúsuf ne apne báp se kahá, Yih mere beṭe hain, jo Khudá ne mujhe yahán diye hain. Us ne kahá, Un ko zará mere pás lá; main un ko barakat dúngá. 10 Lekin Isráíl kí ánkhen burhápe ke sabab se dhundlá gayí thín, aur use dikháí nahín detá thá; so Yúsuf un ko us ke nazdík le áyá. Tab us ne un ko chúmkar gale lagá liyá. 11 Aur Isráíl ne Yúsuf se kahá, Mujhe to khayál bhí na thá ki main terá munh dekhúngá; lekin Khudá ne terí aulád bhí mujhe dikháí. 12 Aur Yúsuf un ko apne ghuṭnon ke níche se haṭákar munh ke bal zamín tak jhuká. 13 Aur Yúsuf un donon ko lekar, ya'ní Ifráím ko apne dahine háth se Isráíl ke báen háth ke muqábil, aur Munassí ko apne báen háth se Isráíl ke dahine háth ke muqábil karke un ko us ke nazdík láyá. 14 Aur Isráíl ne apná dahiná háth barhákar Ifráím ke sir par, jo chhoṭá thá, aur báyán háth Munassí ke sir par rakh diyá; us ne ján bújhkar apne háth yún rakkhe; kyúnki pahlauṭhá to Munassí hí thá. 15 Aur us ne Yúsuf ko barakat dí, aur kahá, Khudá, jis ke sámne mere báp Abrahám aur Izháq ne apná daur púrá kiyá, wuh Khudá, jis ne sárí 'umr áj ke din tak merí pásbání kí, 16 aur wuh firishta, jis ne mujhe sab baláon se bacháyá, in larkon ko barakat de; aur jo merá aur mere bápdádá Abrahám aur Izháq ká nám hai, usí se yih námzad hon, aur zamín par niháyat kasrat se barh jáen. 17 Aur Yúsuf yih dekhkar ki us ke báp ne apná dahiná háth Ifráím ke sir par rakkhá, nákhush húá: aur us ne apne báp ká háth thám liyá, táki use Ifráím ke sir par se haṭákar Munassí ke sir par rakkhe. 18 Aur Yúsuf ne apne báp se kahá, ki Ai mere báp, aisá na kar; kyúnki pahlauṭhá yih hai; apná dahiná

háth is ke sir par rakh. 19 Us ke báp ne na máná, aur kahá, Ai mere beṭe, mujhe ḳhúb ma'lúm hai. Is se bhí ek guroh paidá hogí, aur yih bhí buzurg hogá: par is ká chhoṭá bhái is se bahut baṛá hogá, aur us kí nasl se bahut sí qaumen hongí. 20 Aur us ne un ko us din barakat baḳhshí aur kahá, ki Isráílí terá nám le lekar yún du'á diyá karenge, ki Ḳhudá tujh ko Ifráím aur Munassí kí mánind iqbálmand kare! So us ne Ifráím ko Munassí par fazílat dí. 21 Aur Isráíl ne Yúsuf se kahá, Main to martá hún: lekin Ḳhudá tumháre sáth hogá, aur tum ko phir tumháre bápdádá ke mulk men le jáegá. 22 Aur main tujhe, tere bháiyon se ziyáda, ek hissa, jo main ne Amoríon ke háth se apní talwár aur kamán se liyá, detá hún.

49 Aur Ya'qúb ne apne beṭon ko yih kahkar bulwáyá, ki Tum sab jama' ho jáo, táki main tum ko batáún ki áḳhirí dinon men tum par kyá kyá guzregá.

2 Ai Ya'qúb ke beṭo! jama' hokar suno
Aur apne báp Isráíl kí taraf kán lagáo.
3 Ai Rúbin, tú merá pahlauṭhá thá, merí quwwat aur merí shahzorí ká pahlá phal hai,
Tú mere ru'b kí aur merí táqat kí shán hai.
4 Tú pání kí tarah besabát hai, is liye tujhe fazílat nahín milegí,
Kyúnki tú apne báp ke bistar par chaṛhá;
Tú ne use najis kiyá; Rúbin mere bichhaune par chaṛh gayá.
5 Shama'ún aur Láwí to bhái bhái hain;
Un kí talwáren zulm ke hathyár hain.
6 Ai merí ján, un ke mashware men sharík na ho;
Ai merí buzurgí, un kí majlis men shámil na ho:
Kyúnki unhon ne apne gazab men ek mard ko qatl kiyá,
Aur apní ḳhudráí se bailon kí kúnchen káṭín.
7 La'nat un ke gazab par, kyúnki wuh tund thá;
Aur un ke qahr par, kyúnki wuh saḳht thá.
Main unhen Ya'qúb men alag alag
Aur Isráíl men paráganda kar dúngá.
8 Ai Yahúdáh, tere bháí terí madh karenge;
Terá háth tere dushmanon kí gardan par hogá;
Tere báp kí aulád tere áge sarnigún hogí.
9 Yahúdáh sher i babar ká bachcha hai:
Ai mere beṭe! tú shikár márkar chal diyá hai;
Wuh sher i babar, balki sherní kí tarah dabakkar baiṭh gayá.
Kaun use chheṛe?
10 Yahúdáh se saltanat nahín chhúṭegí,
Aur na us kí nasl se hukúmat ká 'asá mauqúf hogá,
Jab tak Shíloh na áe;
Aur qaumen us kí muṭí' hongí.
11 Wuh apná jawán gadhá angúr ke daraḳht se,
Aur apní gadhí ká bachcha a'lá darje ke angúr ke daraḳht se bándhá karegá.
Wuh apná libás mai men,
Aur apní poshák áb i angúr men, dhoyá karegá.
12 Us kí ánkhen mai ke sabab se lál
Aur us ke dánt dúdh kí wajh se safed rahá karenge.
13 Zabúlún samundar ke kanáre basegá,
Aur jaházon ke liye bandar ká kám degá,
Aur us kí hadd Saidá tak phailí hogí.
14 Ishkár mazbút gadhá hai,
Jo do bheṛsálon ke darmiyán baiṭhá hai;
15 Us ne ek achchhí árámgáh
Aur ḳhushnumá zamín ko dekhkar
Apná kandhá bojh uṭháne ko jhukáyá,
Aur begár men gulám kí tarah kám karne lagá.
16 Dán Isráíl ke qabílon men se ek kí mánind
Apne logon ká insáf karegá.
17 Dán ráste ká sánp hai,
Wuh ráhguzar ká afa'í hai,
Jo ghoṛe ke 'aqab ko aisá ḍastá hai
Ki us ká sawár pichháṛ khákar gir paṛtá hai.
18 Ai Ḳhudáwand, main terí naját kí ráh dekhtá áyá hún.

19 Jadd par ek fauj hamla karegí,
Par wuh us ke dumbále par chhápá máregá.
20 A'shar nafís anáj paidá kiyá karegá,
Aur bádsháhon ke láiq lazíz ashyá muhaiyá karegá.
21 Naftálí aisá hai jaise chhútí húí harní.
Wuh mīṭhí míṭhí báten kartá hai.
22 Yúsuf ek phaldár paudá hai;
Aisá phaldár paudá jo pání ke chashme ke pás lagá húá ho,
Aur us kí shákhen díwár par phail gayí hon.
23 Tírandázon ne use bahut chheṛá,
Aur márá aur satáyá hai:
24 Lekin us kí kamán mazbút rahí,
Aur us ke háthon aur bázúon ne Ya'qúb ke Qádir ke háth se quwwat pái;
Wahín se wuh chaupán uṭhá hai jo Isráíl kí chaṭán hai:
25 Yih tere báp ke Khudá ká kám hai, jo terí madad karegá,
Usí Qádir i mutlaq ká kám,
Jo úpar se ásmán kí barakaten,
Aur níche se gahre samundar kí barakaten,
Aur chhátíyon aur rihmon kí barakaten 'atá karegá.
26 Tere báp kí barakaten
Mere bápdádá kí barakaton se kahín ziyáda hain,
Aur qadím paháṛon kí intihá tak pahunchí hain:
Wuh Yúsuf ke sir, balki us ke sir kí chándí par,
Jo apne bháiyon se judá húá, názil hongí.
27 Binyamín pháṛnewálá bheṛiyá hai;
Wuh subh ko shikár kháegá,
Aur shám ko lúṭ ká mál bánṭegá.

28 Isráíl ke bárah qabíle yihí hain: aur un ke báp ne jo jo báten kahkar un ko barakat dí, wuh bhí yihí hain; har ek ko, us kí barakat ke muwáfiq, us ne barakat dí. 29 Phir us ne un ko hukm kiyá, aur kahá, ki Main apne logon men shámil hone par hún; mujhe mere bápdádá ke pás us magáre men, jo 'Ifron Hittí ke khet men hai, dafn karná. 30 Ya'ní us magáre men, jo mulk i Kan'án men Mamre ke sámne Makfílah ke khet men hai, jise Abrahám ne khet samet 'Ifron Hittí se mol liyá thá, táki goristán ke liye wuh us kí milkíyat ban jáe. 31 Wahán unhon ne Abrahám ko, aur us kí bíwí Sárah ko, dafn kiyá; wahín unhon ne Izháq aur us kí bíwí Ribqah ko dafn kiyá; aur wahín main ne bhí Leáh ko dafn kiyá, 32 ya'ní usí khet ke magáre men, jo baní Hitt se kharídá thá. 33 Aur jab Ya'qúb apne beṭon ko wasíyat kar chuká, to us ne apne pánwon bichhaune par sameṭ liye, aur dam chhoṛ diyá, aur apne logon men já milá.

50 Tab Yúsuf apne báp ke munh se lipaṭkar us par royá, aur us ko chúmá. 2 Aur Yúsuf ne un tabíbon ko, jo us ke naukar the, apne báp kí lásh men khushbú bharne ká hukm diyá. So tabíbon ne Isráíl kí lásh men khushbú bharí. 3 Aur us ke chális din púre húe, kyúnki khushbú bharne men itne hí din lagte hain. Aur Misrí us ke liye sattar din tak mátam karte rahe.

4 Aur jab mátam ke din guzar gaye, to Yúsuf ne Fir'aun ke ghar ke logon se kahá, Agar mujh par tumháre karam kí nazar hai, to Fir'aun se zará 'arz kar do, 5 ki Mere báp ne yih mujh se qasam lekar kahá hai, ki Main to martá hún: tú mujh ko merí gor men, jo main ne mulk i Kan'án men apne liye khudwáí hai, dafn karná. Is liye zará mujhe ijázat de, ki main wahán jákar apne báp ko dafn karún; aur main lauṭkar á jáúngá. 6 Fir'aun ne kahá, ki Já, aur apne báp ko, jaise us ne tujh se qasam lí hai, dafn kar. 7 So Yúsuf apne báp ko dafn karne chalá, aur Fir'aun ke sab khádim, aur us ke ghar ke masháíkh, aur mulk i Misr ke sab masháíkh, 8 aur Yúsuf ke ghar ke sab log aur us ke bháí, aur us ke báp ke ghar ke ádmí us ke sáth gaye; wuh sirf apne bál bachche aur bheṛ bakriyán aur gáe bail Jashan ke 'iláqe men chhoṛ gaye. 9 Aur us ke sáth rath aur sawár bhí gaye; so ek baṛá ambóh us ke sáth thá. 10 Aur wuh Atad ke khalíhán par, jo Yardan ke pár hai, pahunche, aur wahán unhon ne baland aur dilsoz áwáz se nauha kiyá. Aur Yúsuf ne apne báp ke liye sát din tak mátam karáyá. 11 Aur jab us mulk ke báshindon, ya'ní Kan'ánion ne, Atad men, khalíhán par is tarah ká mátam dekhá, to kahne

lage, ki Misríon ká yih baṛá dardnák mátam hai. So wuh jagah Abíl-Misrayim kahláí; aur wuh Yardan ke pár hai. 12 Aur Ya'qúb ke beṭoṉ ne, jaisá us ne un ko hukm kiyá thá, waisá hí us ke liye kiyá. 13 Kyúṉki unhoṉ ne use mulk i Kan'án meṉ le jákar Mamre ke sámne Makfílah ke khet ke magáre meṉ, jise Abrahám ne 'Ifron Hittí se ḳharídkar goristán ke liye apní milkíyat baná liyá thá, dafn kiyá.

14 Aur Yúsuf apne báp ko dafn karke apne bháiyoṉ aur un ke sáth, jo us ke báp ko dafn karne ke liye us ke sáth gaye the, Misr ko lauṭá. 15 Aur Yúsuf ke bháí yih dekhkar ki un ká báp mar gayá, kahne lage, ki Yúsuf sháyad ham se dushmaní kare, aur sárí badí ká, jo ham ne us se kí hai, púrá badla le. 16 So unhoṉ ne Yúsuf ko yih kahlá bhejá, ki Tere báp ne apne marne se áge yih hukm kiyá thá, 17 ki Tum Yúsuf se kahná, ki Apne bháiyoṉ kí ḳhatá, aur un ká gunáh ab baḳhsh de; kyúṉki unhoṉ ne tujh se badí kí: so ab tú apne báp ke Ḳhudá ke bandoṉ kí ḳhatá baḳhsh de. Aur Yúsuf, un kí yih báteṉ sunkar royá. 18 Aur us ke bháiyoṉ ne ḳhud bhí us ke sámne jákar apne sir ṭek diye, aur kahá, Dekh, ham tere ḳhádim haiṉ. 19 Yúsuf ne un se kahá, Mat ḍaro; kyá maiṉ Ḳhudá kí jagah par húṉ? 20 Tum ne to mujh se badí karne ká iráda kiyá thá, lekin Ḳhudá ne usí se nekí ká qasd kiyá, táki bahut se logoṉ kí ján bacháe; chunáṉchi áj ke din aisá hí ho rahá hai. 21 Is liye tum mat ḍaro; maiṉ tumhárí aur tumháre bál bachchoṉ kí parwarish kartá rahúṉgá. Yúṉ us ne apní muláim bátoṉ se un kí ḳhátirjama' kí.

22 Aur Yúsuf aur us ke báp ke ghar ke log Misr meṉ rahe: aur Yúsuf ek sau das baras tak jítá rahá. 23 Aur Yúsuf ne Ifráím kí aulád tísrí pusht tak dekhí, aur Munassí ke beṭe Makír kí aulád ko bhí Yúsuf ne apne ghuṭnoṉ par khiláyá. 24 Aur Yúsuf ne apne bháiyoṉ se kahá, Maiṉ martá húṉ: aur Ḳhudá yaqínan tum ko yád karegá, aur tum ko is mulk se nikálkar us mulk meṉ pahuṉcháegá, jis ke dene kí qasam us ne Abrahám aur Izháq aur Ya'qúb se kháí thí. 25 Aur Yúsuf ne baní Isráíl se qasam lekar kahá, Ḳhudá yaqínan tum ko yád karegá, so tum zarúr hí merí haḍḍiyoṉ ko yaháṉ se le jáná. 26 Aur Yúsuf ne ek sau das baras ká hokar wafát páí: aur unhoṉ ne us kí lásh meṉ ḳhushbú bharí aur use Misr hí meṉ tábút meṉ rakkhá.

KHURU'J

1 Isráíl ke beṭoṉ ke nám, jo apne apne gharáne ko lekar Ya'qúb ke sáth Misr meṉ áe, yih haiṉ. 2 Rúbin, Shama'ún, Láwí, Yahúdáh, 3 Ishkár, Zabúlún, Binyamín, 4 Dán, Naftálí, Jadd, A'shar. 5 Aur sab jáneṉ, jo Ya'qúb ke sulb se paidá húíṉ, sattar thíṉ; aur Yúsuf to Misr meṉ pahle hí se thá. 6 Aur Yúsuf, aur us ke sab bháí, aur us pusht ke sab log, mar miṭe. 7 Aur Isráíl kí aulád baromand, aur kasíru't ti'dád aur firáwán, aur niháyat zoráwar ho gaye; aur wuh mulk un se bhar gayá.

8 Tab Misr meṉ ek nayá bádsháh húá, jo Yúsuf ko nahíṉ jántá thá. 9 Aur us ne apní qaum ke logoṉ se kahá, Dekho, Isráílí ham se ziyáda aur qawí ho gaye haiṉ. 10 So áo, ham un ke sáth hikmat se pesh áeṉ, tá na ho, ki jab wuh âur ziyáda ho jáeṉ, aur us waqt jang chhiṛ jáe, to wuh hamáre dushmanoṉ se milkar ham se laṛeṉ, aur mulk se nikal jáeṉ. 11 Is liye unhoṉ ne un par begár lenewále muqarrar kiye, jo un se saḳht kám le lekar un ko satáeṉ. So unhoṉ ne Fir'aun ke liye zaḳhíra ke shahr Pitom aur Ra'msís banáe. 12 Par unhoṉ ne jitná un ko satáyá, wuh utná hí ziyáda baṛhte aur phailte gaye; is liye wuh log baní Isráíl kí taraf se fikrmand ho gaye. 13 Aur

Misrion ne baní Isráíl par tashaddud kar karke un se kám karáyá. 14 Aur unhon ne un se sakht mihnat se gárá aur ínṭ banwá banwákar, aur khet men har qism kí khidmat le lekar un kí zindagí talkh kí; un kí sab khidmaten, jo wuh un se karáte the, tashaddud kí thín.

15 Tab Misr ke bádsháh ne 'Ibrání dáiyon se, jin men ek ká nám Sifrah, aur dúsrí ká Fú'ah thá, baten kín, 16 aur kahá, ki Jab 'Ibrání 'auraton ke tum bachche janáo, aur un ko patthar kí baiṭhakon par baiṭhí dekho, to agar beṭá ho, to use már ḍálná, aur agar beṭí ho, to wuh jítí rahe. 17 Lekin wuh dáiyán Khudá se ḍartí thín: so unhon ne Misr ke bádsháh ká hukm na máná, balki laṛkon ko jítá chhoṛ detí thín. 18 Phir Misr ke bádsháh ne dáiyon ko bulwákar un se kahá, Tum ne aisá kyún kiyá, ki laṛkon ko jítá rahne diyá? 19 Dáiyon ne Fir'aun se kahá, 'Ibrání 'auraten Misrí 'auraton kí tarah nahín hain; wuh aisí mazbút hotí hain, ki dáiyon ke pahunchne se pahle hí jankar fárig ho játí hain. 20 Pas Khudá ne dáiyon ká bhalá kiyá: aur log baṛhe, aur bahut zabardast ho gaye. 21 Aur is sabab se, ki dáiyán Khudá se ḍarín, us ne un ke ghar ábád kar diye. 22 Aur Fir'aun ne apní qaum ke sab logon ko tákídan kahá, ki Un men jo beṭá paidá ho, tum use daryá men ḍál dená; aur jo beṭí ho, use jítá chhoṛná.

2 Aur Láwí ke gharáne ke ek shakhs ne jákar Láwí kí nasl kí ek 'aurat se biyáh kiyá. 2 Wuh 'aurat hámila húí, aur us ke beṭá húá; aur us ne yih dekhkar ki bachcha khúbsúrat hai tín mahíne tak use chhipákar rakkhá. 3 Aur jab use aur ziyáda chhipá na sakí, to us ne sarkanḍon ká ek ṭokrá liyá, aur us par chikní miṭṭí aur rál lagákar laṛke ko us men rakkhá; aur use daryá ke kanáre jháú men chhoṛ áí. 4 Aur us kí bahin dúr khaṛí rahí, táki dekhe ki us ke sáth kyá hotá hai. 5 Aur Fir'aun kí beṭí daryá par gusl karne áí, aur us kí saheliyán daryá ke kanáre kanáre ṭahlne lagín. Tab us ne jháú men wuh ṭokrá dekhkar apní sahelí ko bhejá, ki use uṭhá láe. 6 Jab us ne use kholá, to laṛke ko dekhá, aur wuh bachcha ro rahá thá. Use us par rahm áyá, aur kahne lagí, Yih kisí 'Ibrání ká bachcha hai. 7 Tab us kí bahin ne Fir'aun kí beṭí se kahá, Kyá main jákar 'Ibrání 'auraton men se ek dáí tere pás bulá láún, jo tere liye is bachche ko dúdh piláyá kare? 8 Fir'aun kí beṭí ne us se kahá, Já. Wuh laṛkí jákar bachche kí mán ko bulá láí. 9 Fir'aun kí beṭí ne us se kahá, ki Tú is bachche ko le jákar mere liye dúdh pilá; main tujhe terí ujrat diyá karúngí. Wuh 'aurat us bachche ko le jákar dúdh piláne lagí. 10 Jab bachcha kuchh baṛá húá to wuh use Fir'aun kí beṭí ke pás le gayí, aur wuh us ká beṭá ṭhahrá: aur us ne us ká nám Músá yih kahkar rakkhá, ki Main ne use pání se nikálá.

11 Itne men jab Músá baṛá húá, to báhar apne bháiyon ke pás gayá, aur un kí mashaqqaton par us kí nazar paṛí aur us ne dekhá, ki ek Misrí us ke ek 'Ibrání bháí ko már rahá hai. 12 Phir us ne idhar udhar nigáh kí, aur jab dekhá ki wahán koí dúsrá ádmí nahín hai, to us Misrí ko ján se márkar use ret men chhipá diyá. 13 Phir dúsre din wuh báhar gayá, aur dekhá ki do 'Ibrání ápas men márpíṭ kar rahe hain; tab us ne use jis ká qusúr thá kahá, ki Tú apne sáthí ko kyún mártá hai? 14 Us ne kahá, Tujhe kis ne ham par hákim yá munsif muqarrar kiyá? Kyá jis tarah tú ne us Misrí ko már ḍálá, mujhe bhí már ḍálná cháhtá hai? Tab Músá yih sochkar ḍará, ki Bilá shakk yih bhed fásh ho gayá. 15 Jab Fir'aun ne yih suná, to cháhá, ki Músá ko qatl kare; par Músá Fir'aun ke huzúr se bhágkar mulk i Midyán men já basá. Wahán wuh ek kúen ke nazdík baiṭhá thá. 16 Aur Midyán ke káhin kí sát beṭiyán thín; wuh áín, aur pání bhar bharkar kaṭhron men ḍálne lagín, táki apne báp kí bheṛ bakriyon ko piláen. 17 Aur gaḍariye ákar un ko bhagáne lage; lekin Músá khaṛá ho gayá, aur us ne un kí madad kí, aur un kí bheṛ bakriyon ko pání piláyá. 18 Aur jab wuh apne báp Ra'úel ke pás lauṭín, to us ne púchhá, ki A'j tum is qadr jald kaise á gayín? 19 Unhon ne kahá, Ek Misrí ne ham ko gaḍariyon ke háth se bacháyá, aur hamáre badle pání bhar bharkar

bher bakriyon ko piláyá. 20 Us ne apní betiyon se kahá, ki Wuh ádmí kahán hai? tum use kyún chhor áín; use bulá láo, ki rotí kháe. 21 Aur Músá us shakhs ke sath rahne ko rází ho gayá. Tab us ne apní betí Saffúrah Músá ko biyáh dí. 22 Aur us ke ek betá húá; aur Músá ne us ká nám Jairsom rakkhá, yih kahkar, ki Main ajnabí mulk men musáfir hún.

23 Aur ek muddat ke ba'd yún húá, ki Misr ká bádsháh mar gayá: aur baní Isráíl apní gulámí ke sabab se áh bharne lage, aur roe; aur un ká roná, jo un kí gulámí ke bá'is thá, Khudá tak pahunchá. 24 Aur Khudá ne un ká karáhná suná; aur Khudá ne apne 'ahd ko, jo Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb ke sáth thá, yád kiyá. 25 Aur Khudá ne baní Isráíl par nazar kí, aur un ke hál ko ma'lúm kiyá.

3 Aur Músá apne khusar Yitro kí, jo Midyán ká káhin thá, bher bakriyán charátá thá, aur wuh bher bakriyon ko hankátá húá un ko biyábán kí parlí taraf se Khudá ke pahár Horib ke nazdík le áyá. 2 Aur KHUDÁWAND ká firishta ek jhárí men se ág ke shu'le men us par záhir húá: us ne nigáh kí, aur kyá dekhtá hai, ki ek jhárí men ág lagí húí hai, par wuh jhárí bhasam nahín húí. 3 Tab Músá ne kahá, Main ab zará udhar katrákar is bare manzar ko dekhún, ki yih jhárí kyún nahín jal játí. 4 Jab KHUDÁWAND ne dekhá, ki wuh dekhne ko katrákar á rahá hai, to Khudá ne use jhárí men se pukárá, aur kahá, Ai Músá, ai Músá! Us ne kahá, Main házir hún. 5 Tab us ne kahá, Idhar pás mat á; apne pánwon se jútá utár; kyúnki jis jagah tú khará hai wuh muqaddas zamín hai. 6 Phir us ne kahá, ki Main tere báp ká Khudá, ya'ní Abrahám ká Khudá, aur Izháq ká Khudá, aur Ya'qúb ká Khudá hún. Músá ne apná munh chhipáyá, kyúnki wuh Khudá par nazar karne se dartá thá. 7 Aur KHUDÁWAND ne kahá, Main ne apne logon kí taklíf, jo Misr men hain, khúb dekhí, aur un kí faryád, jo begár lenewálon ke sabab se hai, suní; aur main un ke dukhon ko jántá hún: 8 aur main utrá hún, ki un ko Misríon ke háth se chhuráún, aur us mulk se nikálkar un ko ek achchhe aur wasí' mulk men, jahán dúdh aur shahd bahtá hai, ya'ní Kan'áníon, aur Hittíon, aur Amoríon, aur Farizzíon, aur Hawwíon, aur Yabúsíon ke mulk men, pahuncháún. 9 Dekh, baní Isráíl kí faryád mujh tak pahunchí hai, aur main ne wuh zulm bhí, jo Misrí un par karte hain, dekhá hai. 10 So ab á; main tujhe Fir'aun ke pás bhejtá hún, ki tú merí qaum baní Isráíl ko Misr se nikál láe. 11 Músá ne Khudá se kahá, Main kaun hún, jo Fir'aun ke pás jáún, aur baní Isráíl ko Misr se nikál láún? 12 Us ne kahá, Main zarúr tere sáth rahúngá, aur is ká, ki main ne tujhe bhejá hai, tere liye yih nishán hogá, ki jab tú un logon ko Misr se nikál láegá, to tum is pahár par Khudá kí 'ibádat karoge. 13 Tab Músá ne Khudá se kahá, Jab main baní Isráíl ke pás jákar un ko kahún, ki Tumháre bápdádá ke Khudá ne mujhe tumháre pás bhejá hai; aur wuh mujhe kahen, ki Us ká nám kyá hai? to main un ko kyá batáún? 14 Khudá ne Músá se kahá, MAIN JO HÚN, SO MAIN HÚN. So tú baní Isráíl se yún kahná, ki MAIN JO HÚN ne mujhe tumháre pás bhejá hai. 15 Phir Khudá ne Músá se yih bhí kahá, ki Tú baní Isráíl se yún kahná, ki KHUDÁWAND, tumháre bápdádá ke Khudá, Abrahám ke Khudá, aur Izháq ke Khudá, aur Ya'qúb ke Khudá ne mujhe tumháre pás bhejá hai; abad tak merá yihí nám hai, aur sab naslon men isí se merá zikr hogá. 16 Jákar Isráílí buzurgon ko ek jagah jama' kar, aur un ko kah, ki KHUDÁWAND, tumháre bápdádá ke Khudá, Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb ke Khudá ne mujhe dikhái dekar yih kahá hai, ki Main ne tum ko bhí, aur jo kuchh bartáo tumháre sáth Misr men kiyá já rahá hai, use bhí khúb dekhá hai. 17 Aur main ne kahá hai, ki Main tum ko Misr ke dukh men se nikálkar Kan'áníon, aur Hittíon, aur Amoríon, aur Farizzíon, aur Hawwíon, aur Yabúsíon ke mulk men le chalúngá, jahán dúdh aur shahd bahtá hai. 18 Aur wuh terí bát mánenge, aur tú Isráílí buzurgon ko sáth lekar Misr ke bádsháh ke pás jáná aur us se kahná, ki KHUDÁWAND 'Ibráníon ke Khudá kí ham se muláqát húí, ab

tú ham ko tín din kí manzil tak biyábán men jáne de, táki ham KHUDÁWAND apne Khudá ke liye qurbání karen. 19 Aur main jántá hún, ki Misr ká bádsháh tum ko na yún jáne degá, na bare zor se. 20 So main apná háth barháúngá aur Misr ko un sab 'ajáib se, jo main us men karúngá, musíbat men dál dúngá. Is ke ba'd wuh tum ko jáne degá. 21 Aur main un logon ko Misríon kí nazar men 'izzat bakhshúngá; aur yún hogá, ki jab tum nikloge, to khálí háth na nikloge. 22 Balki tumhárí ek ek 'aurat apní apní parausin se, aur apne apne ghar kí mihmán se sone chándí ke zewar aur libás máng legí; in ko tum apne beton aur betiyon ko pahináoge, aur Misríon ko lut loge.

4 1 Tab Músá ne jawáb diyá, Lekin wuh to merá yaqín hí nahín karenge, na merí bát sunenge; wuh kahenge ki KHUDÁWAND tujhe dikhái nahín diyá. 2 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Yih tere háth men kyá hai? Us ne kahá, Láthí. 3 Phir us ne kahá, ki Use zamín par dál de. Us ne use zamín par dálá, aur wuh sánp ban gayí; aur Músá us ke sámne se bhágá. 4 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, Háth barhákar us kí dum pakar le. (Us ne háth barháyá, aur use pakar liyá: wuh us ke háth men láthí ban gayá.) 5 Táki wuh yaqín karen, ki KHUDÁWAND, un ke bápdádá ká Khudá, Abrahám ká Khudá, Izháq ká Khudá, aur Ya'qúb ká Khudá, tujh ko dikhái diyá. 6 Phir KHUDÁWAND ne use yih bhí kahá, ki Tú apná háth apne síne par rakhkar dhánk le. Us ne apná háth apne síne par rakhkar use dhánk liyá: aur jab us ne use nikálkar dekhá, to us ká háth korh se barf kí mánind safed thá. 7 Us ne kahá, ki Tú apná háth phir apne síne par rakhkar dhánk le. (Us ne phir use síne par rakhkar dhánk liyá: jab us ne use síne par se báhar nikálkar dekhá, to wuh phir us ke báqí jism kí mánind ho gayá.) 8 Aur yún hogá, ki agar wuh terá yaqín na karen aur pahle mu'jize ko bhí na mánen, to wuh dúsre mu'jize ke sabab se yaqín karenge. 9 Aur agar wuh in donon mu'jizon ke sabab se bhí yaqín na karen, aur terí bát na sunen, to tú daryá ká pání lekar khushk zamín par chhirak dená; aur wuh pání, jo tú daryá se legá, khushk zamín par khún ho jáegá. 10 Tab Músá ne KHUDÁWAND se kahá, Ai Khudáwand, main fasíh nahín, na to pahle hí thá, aur na jab se tú ne apne bande se kalám kiyá; balki main ruk rukkar boltá hún, aur merí zabán kund hai. 11 Tab KHUDÁWAND ne use kahá, ki A'dmí ká munh kis ne banáyá hai? aur kaun gúngá, yá bahrá, yá bíná, yá andhá kartá hai? kyá main hí, jo KHUDÁWAND hún, yih nahín kartá? 12 So, ab tú já, aur main terí zabán ká zimma letá hún, aur tujhe sikhátá rahúngá ki tú kyá kyá kahe. 13 Tab us ne kahá, ki Ai KHUDÁWAND, main terí minnat kartá hún, kisí áur ke háth se, jise tú cháhe yih paigám bhej. 14 Tab KHUDÁWAND ká qahr Músá par bharká, aur us ne kahá, Kyá Láwíon men se Hárún terá bhái nahín hai? Main jántá hún ki wuh fasíh hai. Aur wuh terí muláqát ko á bhí rahá hai, aur tujhe dekhkar dil men khush hogá. 15 So tú use sab kuchh batáná, aur yih sab báten use sikháná; aur main terí aur us kí zabán ká zimma letá hún, aur tum ko sikhátá rahúngá ki tum kyá kyá karo. 16 Aur wuh terí taraf se logon se báten karegá: aur wuh terá munh banegá, aur tú us ke liye goyá Khudá hogá. 17 Aur tú is láthí ko apne háth men liye já aur isí se in mu'jizon ko dikháná.

18 Tab Músá lautkar apne khusar Yitro ke pás gayá aur use kahá, ki Mujhe zará ijázat de, ki apne bháiyon ke pás, jo Misr men hain, jáún, aur dekhún, ki wuh ab tak jíte hain ki nahín. Yitro ne Músá se kahá, Salámat já. 19 Aur KHUDÁWAND ne Midyán men Músá se kahá, ki Misr ko laut já; kyúnki wuh sab, jo terí ján ke khwáhán the, mar gaye. 20 Tab Músá apní bíwí aur apne beton ko lekar aur un ko ek gadhe par charhákar Misr ko lautá; aur Músá ne Khudá kí láthí apne háth men le lí. 21 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Jab tú Misr men pahunche, to dekh, wuh sab karámát jo main ne tere háth men rakkhí hain, Fir'aun ke áge dikháná; lekin main us ke dil ko sakht karúngá, aur wuh un logon ko jáne nahín degá. 22 Aur tú Fir'aun se kahná, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki

Isráíl merá beṭá, balki merá pahlauṭhá hai: 23 aur main tujhe kah chuká húṉ, ki Mere beṭe ko jáne de, táki wuh merí 'ibádat kare: aur tú ne ab tak use jane dene se inkár kiyá hai. So dekh, maiṉ tere beṭe ko, balki tere pahlauṭhe ko, már ḍálúṉgá. 24 Aur ráste meṉ manzil par Ḳhudáwand use milá, aur cháhá ki use már ḍále. 25 Tab Saffúrah ne chaqmaq ká ek patthar lekar apne beṭe kí khalṛí káṭ ḍálí, aur use Músá ke paṉwoṉ par pheṉkkar kahá, Tú beshakk mere liye ḳhúní dulhá ṭhahrá. 26 Tab us ne use chhoṛ diyá. Pas us ne kahá, ki Ḳhatna ke sabab se tú ḳhúní dulhá hai.

27 Aur Ḳhudáwand ne Hárún se kahá, ki Biyábán meṉ jákar Músá se muláqát kar. Wuh gayá, aur Ḳhudá ke paháṛ par us se milá, aur use bosa diyá. 28 Aur Músá ne Hárún ko batáyá ki Ḳhudá ne kyá kyá báteṉ kahkar use bhejá, aur kaun kaun mu'jize dikháne ká use hukm diyá hai. 29 Tab Músá aur Hárún ne jákar baní Isráíl ke sab buzurgoṉ ko ek jagah jama' kiyá. 30 Aur Hárún ne sab báteṉ, jo Ḳhudáwand ne Músá se kahí thíṉ, un ko batáiṉ; aur logoṉ ke sámne mu'jize kiye. 31 Tab logoṉ ne un ká yaqín kiyá. Aur yih sunkar ki Ḳhudáwand ne baní Isráíl kí ḳhabar lí, aur un ke dukhoṉ par nazar kí, unhoṉ ne apne sir jhukákar sijda kiyá.

5 Is ke ba'd Músá aur Hárún ne jákar, Fir'aun se kahá, ki Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Mere logoṉ ko jáne de, táki wuh biyábán meṉ mere liye 'íd kareṉ. 2 Fir'aun ne kahá, ki Ḳhudáwand kaun hai, ki maiṉ us kí bát ko mánkar baní Isráíl ko jáne dúṉ? Maiṉ Ḳhudáwand ko nahíṉ jántá, aur maiṉ baní Isráíl ko jáne bhí nahíṉ dúṉgá. 3 Tab unhoṉ ne kahá, ki 'Ibránioṉ ká Ḳhudá ham se milá hai: so ham ko ijázat de, ki ham tín din ki manzil biyábán meṉ jákar Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye qurbání kareṉ; tá na ho, ki wuh ham meṉ wabá bhej de yá ham ko talwár se marwá de. 4 Tab Misr ke bádsháh ne un ko kahá, Ai Músá, aur ai Hárún, tum kyúṉ in logoṉ ko in ke kám se chhuṛwáte ho? Tum jákar apne apne bojh ko uṭháo. 5 Aur Fir'aun ne yih bhí kahá, Dekho, Yih log is mulk meṉ bahut ho gaye haiṉ, aur tum in ko in ke kám se biṭháte ho. 6 Aur usí din Fir'aun ne begár lenewáloṉ aur sardároṉ ko, jo logoṉ par the, hukm kiyá: 7 ki Ab áge ko tum in logoṉ ko íṉṭeṉ banáne ke liye bhus na dená, jaise ab tak dete rahe; wuh ḳhud hí jákar apne liye bhus baṭoreṉ. 8 Aur in se utní hí íṉṭeṉ banwáná, jitní wuh ab tak banáte áe haiṉ. Tum us meṉ se kuchh na ghaṭáná, kyúṉki wuh káhil ho gaye haiṉ, isí liye chillá chillákar kahte haiṉ, ki Ham ko jáne do, ki ham apne Ḳhudá ke liye qurbání kareṉ. 9 So in se ziyáda saḳht mihnat lí jáe, táki kám meṉ mashgúl raheṉ, aur jhúṭhí bátoṉ se dil na lagáeṉ. 10 Tab begár lenewáloṉ aur sardároṉ ne, jo logoṉ par the, jákar un se kahá, ki Fir'aun kahtá hai, Maiṉ tum ko bhus nahíṉ dene ká. 11 Tum ḳhud hí jáo, aur jaháṉ kahíṉ tum ko bhus mile waháṉ se láo, kyúṉki tumhárá kám kuchh bhí ghaṭáyá nahíṉ jáegá. 12 Chunáṉchi wuh log tamám mulk i Misr meṉ máre máre phirne lage, ki bhus ke 'iwaz khúṉṭí jama' kareṉ. 13 Aur begár lenewále yih kahkar jaldí karáte the, ki Tum apná roz ká kám jaise bhus pákar karte the, ab bhí karo. 14 Aur baní Isráíl meṉ se, jo jo Fir'aun ke begár lenewáloṉ kí taraf se in logoṉ par sardár muqarrar húe the, un par már paṛí, aur un se púchhá gayá, ki Kyá sabab hai, ki tum ne pahle kí tarah áj aur kal púrí púrí íṉṭeṉ nahíṉ banwáíṉ? 15 Tab un sardároṉ ne, jo baní Isráíl meṉ se muqarrar húe the, Fir'aun ke áge jákar faryád kí aur kahá, ki Tú apne ḳhádimoṉ se aisá sulúk kyúṉ kartá hai? 16 Tere ḳhádimoṉ ko bhus to diyá nahíṉ játá, aur wuh ham se kahte rahte haiṉ, ki Íṉṭeṉ banáo: aur dekh, tere ḳhádim már bhí kháte haiṉ, par qusúr tere logoṉ ká hai. 17 Us ne kahá, Tum sab káhil ho, káhil, isí liye tum kahte ho, ki Ham ko jáne de, ki Ḳhudáwand ke liye qurbání kareṉ. 18 So ab tum jáo, kám karo; kyúṉki bhus tum ko nahíṉ milegá, aur íṉṭoṉ ko tumheṉ usí hisáb se dená paṛegá. 19 Jab baní Isráíl ke sardároṉ se yih kahá gayá, ki Tum apní íṉṭoṉ aur roz marra ke kám meṉ

kuchh bhí kamí nahín karne páoge, to wuh ján gaye ki wuh kaise wabál men phanse húe hain. 20 Jab wuh Fir'aun ke pás se nikle á rahe the, to un ko Músá aur Hárún muláqát ke liye ráste par khaṛe mile. 21 Tab unhon ne un se kahá, ki Ḳhudáwand hí dekhe, aur tumhárá insáf kare; kyúnki tum ne ham ko Fir'aun aur us ke ḳhádimon kí nigáh men aisá ghinauná kiyá hai ki hamáre qatl ke liye un ke háth men talwár de dí hai. 22 Tab Músá Ḳhudáwand ke pás lauṭkar gayá, aur kahá, ki Ai Ḳhudáwand, tú ne in logon ko kyún dukh men ḍálá, aur mujhe kyún bhejá? 23 Kyúnki jab se main Fir'aun ke pás tere nám se báten karne gayá, us ne in logon se burái hí burái kí; aur tú ne apne logon ko zará bhí riháí na baḳhshí.

6 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Ab tú dekhegá ki main Fir'aun ke sáth kyá kartá hún: tab wuh zoráwar háth ke sabab se un ko jáne degá, aur zoráwar háth hí ke sabab se wuh un ko apne mulk se nikál degá.

2 Phir Ḳhudá ne Músá se kahá, Main Ḳhudáwand hún; 3 aur main Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb ko Ḳhudá e Qádir i Mutlaq ke taur par dikhái diyá, lekin apne Yahowáh nám se un par záhir na húá. 4 Aur main ne un ke sáth apná 'ahd bhí bándhá hai, ki mulk i Kan'án, jo un kí musáfirat ká mulk thá aur jis men wuh pardesí the, un ko dúngá. 5 Aur main ne baní Isráíl ke karáhne ko bhí sunkar, jin ko Misríon ne gulámí men rakh chhoṛá hai, apne us 'ahd ko yád kiyá hai. 6 So tú baní Isráíl se kah, ki Main Ḳhudáwand hún, aur main tum ko Misríon ke bojhon ke níche se nikál lúngá, aur main tum ko un kí gulámí se ázád karúngá, aur main apná háth baṛhákar, aur un ko baṛí baṛí sazáen dekar tum ko riháí dúngá. 7 Aur main tum ko le lúngá ki merí qaum ban jáo, aur main tumhárá ḳhudá húngá, aur tum ján loge ki main Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún, jo tum ko Misríon ke bojhon ke níche se nikáltá hún. 8 Aur jis mulk ko Abrahám aur Izháq aur Ya'qúb ko dene kí qasam main ne kháí thí, us men tum ko pahunchákar use tumhárí mírás kar dúngá: Ḳhudáwand main hún 9 Aur Músá ne baní Isráíl ko yih báten suná dín, par unhon ne dil kí kuṛhan aur gulámí kí saḳhtí ke sabab se Músá kí bát na suní.

10 Phir Ḳhudáwand ne Músá ko farmáyá, 11 ki Jákar Misr ke bádsháh Fir'aun se kah, ki Baní Isráíl ko apne mulk men se jáne de. 12 Músá ne Ḳhudáwand se kahá, ki Dekh, baní Isráíl ne to merí suní nahín; pas main jo námaḳhtún honṭh rakhtá hún, Fir'aun merí kyúnkar sunegá? 13 Tab Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún ko baní Isráíl aur Misr ke bádsháh Fir'aun ke haqq men is mazmún ká hukm diyá, ki wuh baní Isráíl ko mulk i Misr se nikál le jáen.

14 Un ke ábái ḳhándánon ke sardár yih the: Rúbin, jo Isráíl ká pahlauṭhá thá; us ke beṭe, Hanúk, aur Fallú, aur Hasron, aur Karmí the. Yih Rúbin ke gharáne the. 15 Baní Shama'ún yih the: Yamúel, aur Yamín, aur Ahad, aur Yakín, aur Suhr, aur Sáúl, jo ek Kan'ání 'aurat se paidá húá thá: yih Shama'ún ke gharáne the. 16 Aur baní Láwí jin se un kí nasl chalí, un ke nám yih hain: Jairson, aur Qihát, aur Mirárí: aur Láwí kí 'umr ek sau saintís baras kí húí. 17 Baní Jairson, Libní, aur Sima'í the, in hí se in ke ḳhándán chale. 18 Aur baní Qihát; 'Amrám, aur Izhár, aur Habrún, aur 'Uzziel the: aur Qihát kí 'umr ek sau tentís baras kí húí. 19 Aur baní Mirárí, Mahlí, aur Múshí the: Láwíon ke gharáne jin se un kí nasl chalí, yihí the. 20 Aur 'Amrám ne apne báp kí bahin Yúkabid se biyáh kiyá; us 'aurat ke us se Hárún aur Músá paidá húe: aur 'Amrám kí 'umr ek sau saintís baras kí húí. 21 Baní Izhár, Qorah, aur Nafaj, aur Zikrí the. 22 Aur baní 'Uzziel; Mísáel, aur Ilsafan, aur Sitrí the. 23 Aur Hárún ne Nahson kí bahin 'Ammínádáb kí beṭí Ilísiba' se biyáh kiyá; us se Nadab, aur Abíhú, aur Ilí'azar, aur Itamar paidá húe. 24 Aur baní Qorah; Assír, aur Ilqanah, aur Abíásaf the; aur yih Qorahíon ke gharáne the. 25 Aur Hárún ke beṭe Ilí'azar ne Fútíel kí beṭiyon men se ek ke sáth biyáh kiyá; us se Fínihás paidá húá: Láwíon ke bápdádá ke gharánon ke sardár, jin se un ke ḳhándán

chale, yihí the. 26 Yih wuh Hárún aur Músá hain, jin ko Ḳhudáwand ne farmáyá, ki Baní Isráíl ko un ke jathon ke mutábiq mulk i Misr se nikál le jáo. 27 Yih wuh hain, jinhon ne Misr ke bádsháh Fir'aun se kahá, ki Ham baní Isráíl ko Misr se nikál le jáenge: yih wuhí Músá aur Hárún hain.

28 Jab Ḳhudáwand ne mulk i Misr men Músá se báten kín, to yún húá, 29 ki Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Main Ḳhudáwand hún: jo kuchh main tujhe kahún, tú use Misr ke bádsháh Fir'aun se kahná. 30 Músá ne Ḳhudáwand se kahá, Dekh, mere to honthon ká ḳhatna nahin húá: Fir'aun kyúnkar

7 merí sunegá? 1 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Dekh, main ne tujhe Fir'aun ke liye goyá Ḳhudá ṭhahráyá: aur terá bháí Hárún terá paigambar hogá. 2 Jo jo hukm main tujhe dún, so tú kahná, aur terá bháí Hárún use Fir'aun se kahe, ki wuh baní Isráíl ko apne mulk se jáne de. 3 Aur main Fir'aun ke dil ko saḳht karúngá, aur apne nishán aur 'ajáib mulk i Misr men kasrat se dikháúngá. 4 Taubhí Fir'aun tumhárí na sunegá, tab main Misr ko háth lagáúngá, aur use barí barí sazáen dekar apne logon baní Isráíl ke jathon ko mulk i Misr se nikál láúngá. 5 Aur main jab Misr par háth chaláúngá, aur baní Isráíl ko un men se nikál láúngá, tab Misri jánenge ki main Ḳhudáwand hún. 6 Músá aur Hárún ne, jaisá Ḳhudáwand ne un ko hukm diyá, waisá hí kiyá. 7 Aur Músá assí baras, aur Hárún tirásí baras ká thá jab wuh Fir'aun se hamkalám húe.

8 Aur Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, 9 ki Jab Fir'aun tum ko kahe, ki Apná mu'jiza dikháo, to Hárún se kahná, ki Apní láṭhí ko lekar Fir'aun ke sámne ḍál de, táki wuh sánp ban jáe. 10 Aur Músá aur Hárún Fir'aun ke pás gaye, aur unhon ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq kiyá: aur Hárún ne apní láṭhí Fir'aun aur us ke ḳhádimon ke sámne ḍál di aur wuh sánp ban gayí. 11 Tab Fir'aun ne bhí dánáon aur jádúgaron ko bulwáyá, aur Misr ke jádúgaron ne bhí apne jádú se aisá hí kiyá. 12 Kyúnki unhon ne bhí apní apní láṭhi sámne ḍálí, aur wuh sánp ban gayín, lekin Hárún kí láṭhí un kí láṭhiyon ko nigal gayí. 13 Aur Fir'aun ká dil saḳht ho gayá, aur jaisá Ḳhudáwand ne kah diyá thá, us ne un kí na suní

14 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Fir'aun ká dil muta'assib hai, wuh in logon ko jáne nahín detá. 15 Ab tú subh ko Fir'aun ke pás já. Wuh daryá par jáegá, so tú lab i daryá us kí muláqát ke liye khaṛá rahná, aur jo láṭhí sánp ban gayí thí use háth men le lená 16 Aur us se kahná, ki Ḳhudáwand 'Ibránion ke Ḳhudá ne mujhe tere pás yih kahne ko bhejá hai, ki Mere logon ko jáne de, táki wuh biyábán men merí 'ibádat karen: aur ab tak tú ne kuchh samá'at nahín kí. 17 Pas Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tú isí se ján legá, ki main Ḳhudáwand hún: dekh, main apne háth kí láṭhí ko daryá ke pání par márúngá, aur wuh ḳhún ho jáegá. 18 Aur jo machhliyán daryá men hain, mar jáengí, aur daryá se ta'affun uṭhegá, aur Misríon ko daryá ká pání píne se karáhiyat hogí. 19 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Hárún se kah, Apní láṭhí le, aur Misr men jitná pání hai, ya'ní daryáon aur nahron aur jhílon aur tálábon par apná háth baṛhá, táki wuh ḳhún ban jáen; aur sáre mulk i Misr men patthar aur lakṛí ke bartanon men bhí ḳhún hí ḳhún hogá. 20 Aur Músá aur Hárún ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq kiyá; us ne láṭhí uṭhákar use Fir'aun aur us ke ḳhádimon ke sámne daryá ke pání par márá; aur daryá ká pání sab ḳhún ho gayá. 21 Aur daryá kí machhliyán mar gayín, aur daryá se ta'affun uṭhne lagá, aur Misrí daryá ká pání pí na sake, aur tamán mulk i Misr men ḳhún hí ḳhún ho gayá. 22 Tab Misr ke jádúgaron ne bhí, apne jádú se, aisá hí kiyá; par Fir'aun ká dil saḳht ho gayá, aur jaisá Ḳhudáwand ne kah diyá thá, us ne un kí na suní. 23 Aur Fir'aun lauṭkar apne ghar chalá gayá, aur us ke dil par kuchh asar na húá. 24 Aur sab Misríon ne daryá ke ás pás píne ke pání ke liye kúen khod ḍále; kyúnki wuh daryá ká pání nahín pí sakte the.

25 Aur jab se Ḳhudáwand ne daryá ko márá, us ke ba'd sát din guzre.

8 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Fir'aun ke pás já, aur us se kah, Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Mere logon ko jáne de, táki wuh merí 'ibádat karen. 2 Aur agar tú un ko jáne na degá, to dekh, main tere mulk ko mendakon se márúngá. 3 Aur daryá beshumár mendakon se bhar jáegá, aur wuh ákar tere ghar men, aur terí árámgáh men, aur tere palang par, aur tere mulázimon ke gharon men, aur terí ra'íyat par, aur tere tanúron, aur áṭá gúndhne ke laganon men ghuste phirenge, 4 aur tujh par, aur terí ra'íyat, aur tere naukaron par chaṛh jáenge. 5 Aur Ḳhudáwand ne Músá ko farmáyá, ki Hárún se kah, Apní láṭhí lekar apná háth daryáon aur nahron aur jhílon par baṛhá, aur mendakon ko mulk i Misr par chaṛhá lá. 6 Chunánchi jitná pání Misr men thá us par Hárún ne apná háth baṛháyá; aur mendak chaṛh áe, aur Misr ke mulk ko ḍhánk liyá. 7 Aur jádúgaron ne bhí apne jádú se aisá hí kiyá, aur Misr ke mulk par mendak chaṛhá láe. 8 Tab Fir'aun ne Músá aur Hárún ko bulwákar kahá, ki Ḳhudáwand se shafá'at karo ki mendakon ko mujh se, aur merí ra'íyat se, dafa' kare; aur main in logon ko jáne dúngá, táki wuh Ḳhudáwand ke liye qurbání karen. 9 Músá ne Fir'aun se kahá, Tujhe mujh par yihí faḳhr rahe! Main tere aur tere naukaron aur terí ra'íyat ke wáste kab ke liye shafá'at karún, ki mendak tujh se aur tere gharon se dafa' hon aur daryá hí men rahen. 10 Us ne kahá, Kal ke liye Tab us ne kahá, Tere hí kahne ke mutábiq hogá, táki tú jáne ki Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí mánind koí nahín. 11 Aur mendak tujh se, aur tere gharon se, aur tere naukaron se, aur terí ra'íyat se, dúr hokar daryá hí men rahá karenge. 12 Phir Músá aur Hárún Fir'aun ke pás se nikalkar chale gaye, aur Músá ne Ḳhudáwand se mendakon ke báre men, jo us ne Fir'aun par bheje the, faryád kí. 13 Aur Ḳhudáwand ne Músá kí darḳhwást ke muwáfiq kiyá; aur sab gharon aur sahnon, aur kheton ke mendak mar gaye. 14 Aur logon ne un ko jama' kar karke un ke ḍher lagá diye, aur zamín se badbú áne lagí. 15 Par jab Fir'aun ne dekhá, ki chhuṭkárá mil gayá, to us ne apná dil saḳht kar liyá, aur jaisá Ḳhudáwand ne kah diyá thá, un kí na suní.

16 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Hárún se kah, Apní láṭhí baṛhákar zamín kí gard ko már, táki wuh tamám mulk i Misr men júen ban jáe. 17 Unhon ne aisá hí kiyá: aur Hárún ne apní láṭhí lekar apná háth baṛháyá, aur zamín kí gard ko márá, aur insán aur haiwán par júen ho gayín, aur tamám mulk i Misr men zamín kí sárí gard júen ho gayí. 18 Aur jádúgaron ne koshish kí ki apne jádú se júen paidá karen, par na kar sake. Aur insán aur haiwán donon par júen chaṛhí rahín. 19 Tab jádúgaron ne Fir'aun se kahá, ki Yih Ḳhudá ká kám hai. Par Fir'aun ká dil saḳht ho gayá, aur jaisá Ḳhudáwand ne kah diyá thá, us ne un kí na suní.

20 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Subh sawere uṭhkar Fir'aun ke áge já khaṛá honá. Wuh daryá par áegá; so tú us se kahná, Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Mere logon ko jáne de, ki wuh merí 'ibádat karen: 21 warna agar tú un ko jáne na degá, to dekh, main tujh par, aur tere naukaron, aur terí ra'íyat par, aur tere gharon men machchharon ke gol ke gol bhejúngá; aur Misríon ke ghar, aur tamám zamín, jahán jahán wuh hain, machchharon ke golon se bhar jáegí. 22 Aur main us din Jashan ke 'iláqe ko, jis men mere log rahte hain judá karúngá, aur us men machchharon ke gol na honge; táki tú ján le ki dunyá men Ḳhudáwand main hí hún. 23 Aur main apne logon aur tere logon men farq karúngá: aur kal tak yih nishán zuhúr men áegá. 24 Chunánchi Ḳhudáwand ne aisá hí kiyá; aur Fir'aun ke ghar, aur us ke naukaron ke gharon, aur sáre mulk i Misr men machchharon ke gol ke gol bhar gaye; aur in machcharon ke golon ke sabab se mulk ká nás ho gayá. 25 Tab Fir'aun ne Músá aur Hárún ko bulwákar kahá, ki Tum jáo, aur apne Ḳhudá ke liye isí mulk men qurbání karo. 26 Músá ne kahá, Aisá karná munásib nahín;

kyúṉki ham Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye us chíz ki qurbání kareṉge, jis se Misrí nafrat rakhte haiṉ; so agar ham Misríoṉ kí áṉkhoṉ ke áge us chíz kí qurbání kareṉ, jis se wuh nafrat rakhte haiṉ, to kyá wuh ham ko sangsár na kar ḍáleṉge? 27 Pas, ham tín din kí ráh biyábán meṉ jákar Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye, jaisá wuh ham ko hukm degá, qurbání kareṉge. 28 Fir'aun ne kahá, Maiṉ tum ko jáne dúṉgá, táki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye biyábán meṉ qurbání karo, lekin tum bahut dúr mat jáná, aur mere liye shafá'at karná. 29 Músá ne kahá, Dekh, maiṉ tere pás se jákar Ḳhudáwand se shafá'at karúṉgá, ki machchharoṉ ke gol Fir'aun aur us ke naukaroṉ, aur us kí ra'íyat ke pás se kal hí dúr ho jáeṉ; faqat itná ho ki Fir'aun áge ko daġá karke logoṉ ko Ḳhudáwand ke liye qurbání karne ko jáne dene se inkár na kar de. 30 Aur Músá ne Fir'aun ke pás se jákar Ḳhudáwand se shafá'at kí. 31 Ḳhudáwand ne Músá kí darḳhwást ke muwáfiq kiyá; aur us ne machchharoṉ ke goloṉ ko Fir'aun, aur us ke naukaroṉ, aur us kí ra'íyat ke pás se dúr kar diyá, yaháṉ tak ki ek bhí báqí na rahá. 32 Phir Fir'aun ne is bár bhí apná dil saḳht kar liyá; aur un logoṉ ko jáne na diyá.

9 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Fir'aun ke pás jákar us se kah, ki Ḳhudáwand, 'Ibráníoṉ ká Ḳhudá, yúṉ farmátá hai, ki Mere logoṉ ko jáne de, táki wuh merí 'ibádat kareṉ. 2 Kyúṉki agar tú inkár kare aur un ko jáne na de aur ab bhí un ko roke rakkhe, 3 to dekh, Ḳhudáwand ká háth tere chaupáyoṉ par, jo khetoṉ meṉ haiṉ, ya'ní ghoṛoṉ, gadhoṉ, úṉṭoṉ, gáe bailoṉ aur bheṛ bakriyoṉ par aisá paṛegá, ki un meṉ baṛí bhárí marí phail jáegí. 4 Aur Ḳhudáwand Isráíl ke chaupáyoṉ ko Misríoṉ ke chaupáyoṉ se judá karegá, aur jo baní Isráíl ke haiṉ, un meṉ se ek bhí nahíṉ maregá. 5 Aur Ḳhudáwand ne ek waqt muqarrar kar diyá, aur batá diyá, ki Kal Ḳhudáwand is mulk meṉ yihí kám karegá. 6 Aur Ḳhudáwand ne dúsre din aisá hí kiyá; aur Misríoṉ ke sab chaupáye mar gaye, lekin baní Isráíl ke chaupáyoṉ meṉ se ek bhí na mará. 7 Chunáṉchi Fir'aun ne ádmí bheje, to ma'lúm húá, ki Isráílíoṉ ke chaupáyoṉ meṉ se ek bhí nahíṉ mará hai. Lekin Fir'aun ká dil muta'assib thá, aur us ne logoṉ ko jáne na diyá.

8 Aur Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki Tum donoṉ bhaṭṭhí kí rákh apní muṭṭhiyoṉ meṉ le lo, aur Músá use Fir'aun ke sámne ásmán kí taraf uṛá de. 9 Aur wuh sáre mulk i Misr meṉ bárík gard hokar Misr ke ádmíoṉ aur jánwaroṉ ke jism par phoṛe aur phaphole ban jáegí. 10 So wuh bhaṭṭhí kí rákh lekar Fir'aun ke áge já khaṛe húe; aur Músá ne use ásmán kí taraf uṛá diyá; aur wuh ádmíoṉ aur jánwaroṉ ke jism par phoṛe aur phaphole ban gayí. 11 Aur jádúgar phoṛoṉ ke sabab se Músá ke áge khaṛe na rah sake; kyúṉki jádúgaroṉ aur sab Misríon ke phoṛe nikle húe the. 12 Aur Ḳhudáwand ne Fir'aun ke dil ko saḳht kar diyá, aur us ne, jaisá Ḳhudáwand ne Músá se kah diyá thá, un kí na suní.

13 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Subh sawere uṭhkar Fir'aun ke áge já khaṛá ho, aur use kah, ki Ḳhudáwand, 'Ibráníoṉ ká Ḳhudá, yúṉ farmátá hai, ki Mere logoṉ ko jáne de, táki wuh merí 'ibádat kareṉ. 14 Kyúṉki maiṉ ab kí bár apní sab baláeṉ tere dil, aur tere naukaroṉ, aur terí ra'íyat par názil karúṉgá; táki tú ján le ki tamám dunyá meṉ merí mánind koí nahíṉ hai. 15 Aur maiṉ ne to abhí háth baṛhákar tujhe aur terí ra'íyat ko wabá se márá hotá, aur tú zamín par se halák ho játá. 16 Par maiṉ ne tujhe fi'lhaqíqat is liye qáim rakkhá hai, ki apní quwwat tujhe dikháúṉ, táki merá nám sárí dunyá meṉ mashhúr ho jáe. 17 Kyá tú ab bhí mere logoṉ ke muqábale meṉ takabbur kartá hai, ki un ko jáne nahíṉ detá? 18 Dekh, maiṉ kal isí waqt aise baṛe baṛe ole barsáúṉgá, jo Misr meṉ jab se us kí bunyád ḍálí gayí áj tak nahíṉ paṛe. 19 Pas ádmí bhejkar apne chaupáyoṉ ko aur jo kuchh terá mál khetoṉ meṉ hai, us ko andar kar le, kyúṉki jitne ádmí aur jánwar maidán meṉ hoṉge aur ghar meṉ nahíṉ pahuṉcháe jáeṉge, un par ole paṛeṉge,

aur wuh halák ho jáenge. 20 So Fir'aun ke khádimon men, jo jo Ḳhudáwand ke kalám se ḍartá thá, wuh apne naukaron aur chaupáyon ko ghar men bhagá le áyá. 21 Aur jinhon ne Ḳhudáwand ke kalám ká liház na kiyá, unhon ne apne naukaron aur chaupáyon ko maidán men rahne diyá

22 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Apná háth ásmán kí taraf baṛhá, táki sab mulk i Misr men insán aur haiwán aur khet kí sabzí par, jo mulk i Misr men hai, ole giren. 23 Aur Músá ne apní láṭhí ásmán kí taraf uṭhái, aur Ḳhudáwand ne ra'd aur ole bheje, aur ág zamín tak áne lagí, aur Ḳhudáwand ne Misr i mulk par ole barsáe. 24 Pas ole gire, aur olon ke sáth ág milí húí thí; aur wuh ole aise bhárí the, ki jab se Misrí qaum ábád húí aise ole mulk men kabhí nahín paṛe the. 25 Aur olon ne sáre mulk i Misr men un ko jo maidán men the, kyá insán kyá haiwán, sab ko márá; aur kheton kí sári sabzí ko bhi ole már gaye; aur maidán ke sab darakhton ko toṛ ḍálá. 26 Magar Jashan ke 'iláqe men, jahán bani Isráíl rahte the, ole nahín gire. 27 Tab Fir'aun ne Músá aur Hárún ko bulwákar un se kahá, ki Main ne is daf'a gunáh kiyá. Ḳhudáwand sádiq hai, aur main aur merí qaum ham donon badkár hain. 28 Ḳhudáwand se shafá'at karo, kyúnki yih zor ká garajná aur olon ká barasná bahut ho chuká: aur main tum ko jáne dúngá, aur tum ab ruke nahín rahoge. 29 Tab Músá ne use kahá, ki Main shahr se báhar nikalte hí Ḳhudáwand ke áge háth phailáúngá, aur ra'd mauqúf ho jáegá, aur ole bhí phir na paṛenge: táki tú ján le ki dunyá Ḳhudáwand hí kí hai. 30 Lekin main jántá hún, ki tú aur tere naukar ab bhí Ḳhudáwand Ḳhudá se nahín ḍaroge. 31 Pas san aur jau ko to ole már gaye; kyúnki jau kí bálen nikal chukí thín, aur san men phúl lage húe the. 32 Par gehún aur kaṭhyá gehún máre na gaye, kyúnki wuh baṛhe na the. 33 Aur Músá ne Fir'aun ke pás se shahr ke báhar jákar Ḳhudáwand ke áge háth phailáe. So ra'd aur ole mauqúf ho gaye, aur zamín par bárish tham gayí. 34 Jab Fir'aun ne dekhá, ki menh aur ole aur ra'd mauqúf ho gaye, to us ne aur us ke khádimon ne aur ziyáda gunáh kiyá ki apná dil sakht kar liyá. 35 Aur Fir'aun ká dil sakht ho gayá; aur us ne bani Isráíl ko, jaisá Ḳhudáwand ne Músá kí ma'rifat kah diyá thá, jáne na diyá.

10 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Fir'aun ke pás já: kyúnki main hí ne us ke dil, aur us ke naukaron ke dil ko sakht kar diyá hai, táki main apne yih nishán un ke bích dikháún; 2 aur tú apne beṭe, aur apne pote ko mere nishán, aur wuh kám jo main ne Misr men un ke darmiyán kiye, sunáe; aur tum ján lo ki Ḳhudáwand main hí hún. 3 Aur Músá aur Hárún ne Fir'aun ke pás jákar us se kahá, ki Ḳhudáwand, 'Ibránion ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Tú kab tak mere sámne nichá banne se inkár karegá? Mere logon ko jáne de, ki wuh merí 'ibádat karen. 4 Warna, agar tú mere logon ko jáne na degá, to dekh, kal main tere mulk men ṭiḍḍiyán le áúngá. 5 Aur wuh zamín kí sath ko aisá ḍhánk lengí ki koí zamín ko dekh bhí na sakegá; aur terá jo kuchh olon se bach rahá hai, wuh use khá jáengí, aur tumháre jitne darakht maidán men lage hain un ko bhí chaṭ kar jáengí: 6 aur wuh tere aur tere naukaron, balki sab Misríon ke gharon men bhar jáengí: aur aisá tere ábá o ajdád ne, jab se wuh paidá húe us waqt se áj tak nahín dekhá hogá. Aur wuh lauṭkar Fir'aun ke pás se chalá gayá. 7 Tab Fir'aun ke naukar Fir'aun se kahne lage, ki Yih shakhs kab tak hamáre liye phandá baná rahegá? In logon ko jáne de, táki wuh Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí 'ibádat karen. Kyá, tujhe khabar nahín, ki Misr barbád ho gayá? 8 Tab Músá aur Hárún Fir'aun ke pás phir bulá liye gaye; aur us ne un ko kahá, ki Jáo, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí 'ibádat karo: par wuh kaun kaun hain, jo jáenge? 9 Músá ne kahá, ki Ham apne jawánon, aur buḍḍhon, aur apne beṭon, aur beṭiyon, aur apní bheṛ bakriyon, aur apne gáe bailon samet jáenge; kyúnki ham ko apne Ḳhudá kí 'íd karní hai. 10 Tab us ne un ko kahá, ki Ḳhudáwand

hi tumháre sáth rahe; main to zarúr hí tum ko bachchon samet jáne dúngá. Khabardár ho jáo; is men tumhárí kharábí hai. 11 Nahín. Aisá nahín hone páegá. So tum mard hí mard jákar KHUDÁWAND kí 'ibádat karo, kyúnki tum yihí cháhte the. Aur wuh Fir'aun ke pás se nikál diye gaye.

12 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Mulk i Misr par apná háth baṛhá, táki ṭiḍḍiyán mulk i Misr par áen, aur har qism kí sabzí ko, jo is mulk men olon se bach rahí hai, chaṭ kar jáen. 13 Pas Músá ne mulk i Misr par apní láṭhí baṛháí, aur KHUDÁWAND ne us sáre din aur sárí rát purwá ándhí chaláí; aur subh hote hote purwá ándhí ṭiḍḍiyán le áí. 14 Aur ṭiḍḍiyán sáre mulk i Misr par chhá gayín aur wahín Misr kí hudúd men baserá kiyá, aur un ká dal aisá bhárí thá, ki na to un se pahle aisí ṭiḍḍiyán kabhí áín, na un ke ba'd phir áengí. 15 Kyúnki unhon ne tamám rú e zamín ko ḍhánk liyá, aisá ki mulk men andherá ho gayá; aur unhon ne us mulk kí ek ek sabzí ko aur darakhton ke mewon ko, jo olon se bach gaye the, chaṭ kar liyá: aur mulk i Misr men na to kisí darakht kí, na khet kí kisí sabzí kí hariyálí báqí rahí. 16 Tab Fir'aun ne jald Músá aur Hárún ko bulwákar kahá, ki Main KHUDÁWAND tumháre Khudá ká, aur tumhárá gunahgár hún. 17 So faqat is bár merá gunáh bakhsho, aur KHUDÁWAND apne Khudá se shafá'at karo, ki wuh sirf is maut ko mujh se dúr kar de. 18 So us ne Fir'aun ke pás se nikalkar KHUDÁWAND se shafá'at kí. 19 Aur KHUDÁWAND ne pachhwá ándhí bhejí, jo ṭiḍḍiyon ko uṛákar le gayí, aur un ko Bahr i Qulzum men ḍál diyá; aur Misr kí hudúd men ek ṭiḍḍí bhí báqí na rahí. 20 Par KHUDÁWAND ne Fir'aun ke dil ko sakht kar diyá, aur us ne baní Isráíl ko jáne na diyá.

21 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Apná háth ásmán kí taraf baṛhá, táki mulk i Misr men táríkí chhá jáe; aisí táríkí jise ṭaṭol saken. 22 Aur Músá ne apná háth ásmán kí taraf baṛháyá; aur tín din tak sáre mulk i Misr men gahrí táríkí rahí. 23 Tín din tak na to kisí ne kisí ko dekhá, aur na koí apní jagah se hilá: par sab baní Isráíl ke makánon men ujálá rahá. 24 Tab Fir'aun ne Músá ko bulwákar kahá, ki Tum jáo, aur KHUDÁWAND kí 'ibádat karo; faqat apní bheṛ bakriyon aur gáe bailon ko yahín chhoṛ jáo, aur jo tumháre bál bachche hain, un ko bhí sáth lete jáo. 25 Músá ne kahá, ki Tujhe ham ko qurbánion aur sokhtaní qurbánion ke liye jánwar dene paṛenge, táki ham KHUDÁWAND apne Khudá ke áge qurbání karen. 26 So hamáre chaupáye bhí hamáre sáth jáenge; aur un ká ek khur tak bhí píchhe nahín chhoṛá jáegá; kyúnki un hí men se ham ko KHUDÁWAND apne Khudá kí 'ibádat ká sámán lená paṛegá; aur jab tak ham wahán pahunch na jáen, ham nahín jánte, ki kyá kyá lekar ham ko KHUDÁWAND kí 'ibádat karní hogí. 27 Lekin KHUDÁWAND ne Fir'aun ke dil ko sakht kar diyá: aur us ne un ko jáne hí na diyá. 28 Aur Fir'aun ne use kahá, Mere sámne se chalá já; aur hoshyár rah; phir merá munh dekhne ko mat áná; kyúnki jis din tú ne merá munh dekhá, tú márá jáegá. 29 Tab Músá ne kahá, ki Tú ne ṭhík kahá hai; main phir terá munh kabhí nahín dekhúngá.

11 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Main Fir'aun aur Misríon par ek balá aur láúngá; us ke ba'd wuh tum ko yahán se jáne degá: aur jab wuh tum ko jáne degá, to yaqínan tum sab ko yahán se bi'lkull nikál degá. 2 So ab tú logon ke kán men yih bát ḍál de, ki un men se har shakhs apne paṛausí, aur har aurat apní paṛausin se, sone chándí ke zewar le. 3 Aur KHUDÁWAND ne un logon par Misríon ko mihrbán kar diyá. Aur yih ádmí Músá bhí mulk i Misr men Fir'aun ke khádimon ke nazdík, aur un logon kí nigáh men baṛá buzurg thá.

4 Aur Músá ne kahá, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main ádhí rát ko nikalkar Misr ke bích men jáúngá: 5 aur mulk i Misr ke sab pahlauṭhe, Fir'aun, jo takht par baiṭhá hai, us ke pahlauṭhe se lekar, wuh laundí, jo chakkí pístí hai, us ke pahlauṭhe tak, aur sab chaupáyon ke pahlauṭhe mar jáenge. 6 Aur sáre mulk i

Misr meṉ aisá baṛá mátam hogá, jaisá na kabhí pahle húá, aur na phir kabhí hogá. 7 Lekin Isráílioṉ meṉ se kisí par ḳhwáh insán ho ḳhwáh haiwán ek kuttá bhí nahíṉ bhauṉkegá: táki tum ján lo, ki Ḳhudáwand Miṣrioṉ aur Isráílioṉ meṉ kaisá farq kartá hai. 8 Aur tere yih sab naukar mere pás ákar mere áge sarnigún hoṉge aur kaheṉge, ki Tú bhí nikal aur tere sab pairau bhí nikleṉ. Is ke ba'd maiṉ nikal jáúṉgá. Yih kahkar wuh baṛe taish meṉ Fir'aun ke pás se nikalkar chalá gayá.

9 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Fir'aun tumhárí isí sabab se nahíṉ sunegá, táki 'ajáib mulk i Misr meṉ bahut ziyáda ho jáen. 10 Aur Músá aur Hárún ne yih karámát Fir'aun ko dikháíṉ, aur Ḳhudáwand ne Fir'aun ke dil ko saḳht kar diyá, ki us ne apne mulk se baní Isráíl ko jáne na diyá.

12 Phir Ḳhudáwand ne mulk i Misr meṉ Músá aur Hárún se kahá, ki 2 Yih mahína tumháre liye mahínoṉ ká shurú' aur sál ká pahlá mahína ho. 3 Pas Isráílioṉ kí sárí jamá'at se yih kah do, ki Isí mahíne ke dasweṉ din, har shaḳhs apne ábáí ḳhándán ke mutábiq, ghar píchhe ek barra, le. 4 Aur agar kisí ke gharáne meṉ barre ko kháne ke liye ádmí kam hoṉ, to wuh aur us ká hamsáya, jo us ke ghar ke barábar rahtá ho, donoṉ milkar, nafarí ke shumár ke muwáfiq ek barra le rakkheṉ; tum har ek ádmí ke kháne ki miqdár ke mutábiq barre ká hisáb lagáná. 5 Tumhárá barra be'aib, aur yaksála nar ho: aur aisá bachcha yá to bheṛoṉ meṉ se chunkar lená, yá bakriyoṉ meṉ se. 6 Aur tum use is mahíne kí chaudahwíṉ tak rakh chhoṛná: aur Isráílioṉ ke qabíloṉ kí sárí jamá'at shám ko use zabh kare. 7 Aur thoṛá sá ḳhún lekar jin gharoṉ meṉ wuh use kháeṉ un ke darwázoṉ ke donoṉ bázúoṉ aur úpar kí chaukhaṭ par lagá deṉ. 8 Aur wuh us ke gosht ko usí rát ág meṉ bhúnkar karwe ság pát ke sáth khá leṉ. 9 Use kachchá yá pání meṉ ubálkar hargiz na kháná, balki us ko sir aur páe aur andarúní 'azá samet ág par bhúnkar kháná. 10 Aur us meṉ se kuchh bhí subh tak báqí na chhoṛná, aur agar kuchh us meṉ se subh tak báqí rah jáe to use ág meṉ jalá dená. 11 Aur tum use is tarah kháná: apní kamar báṉdhe, aur apní jútiyáṉ pánwoṉ meṉ pahine aur apní láṭhí háth meṉ liye húe; tum use jaldí jaldí kháná, kyúṉki yih fasah Ḳhudáwand kí hai. 12 Is liye ki maiṉ us rát mulk i Misr meṉ se hokar guzrúṉgá, aur insán aur haiwán ke sab pahlauṭhoṉ ko jo mulk i Misr meṉ haiṉ, márúṉgá; aur Misr ke sáre deotáoṉ ko bhí sazá dúṉgá. Maiṉ Ḳhudáwand húṉ. 13 Aur jin gharoṉ meṉ tum ho, un par wuh ḳhún tumhárí taraf se nishán ṭhahregá: aur maiṉ us ḳhún ko dekhkar tum ko chhoṛtá jáúṉgá; aur jab maiṉ Miṣrioṉ ko márúṉgá, to wabá tumháre pás phaṭakne kí bhí nahíṉ, ki tum ko halák kare. 14 Aur wuh din tumháre liye ek yádgár hogá; aur tum us ko Ḳhudáwand kí 'íd ká din samajhkar mánná. Tum use hamesha kí rasm karke us din ko nasl dar nasl 'íd ká din mánná. 15 Sát din tak tum beḳhamírí roṭí kháná; aur pahle hí din se ḳhamír apne apne ghar se báhar kar dená: is liye ki jo koí, pahle din se sátweṉ din tak, ḳhamírí roṭí kháe, wuh shaḳhs Isráíl meṉ se káṭ ḍálá jáegá. 16 Aur pahle din tumhárá muqaddas majma' ho; aur sátweṉ din bhí muqaddas majma' ho: un donoṉ dinoṉ meṉ koí kám na kiyá jáe, siwá us kháne ke jise har ek ádmí kháe; faqat yihí kiyá jáe 17 Aur tum beḳhamírí roṭí kí yih 'íd manáná; kyúṉki maiṉ usí din tumháre jathoṉ ko mulk i Misr se nikálúṉgá; is liye tum us din ko, hamesha kí rasm karke nasl dar nasl mánná. 18 Pahle mahíne kí chaudahwíṉ táríḳh kí shám se, ikkíswíṉ táríḳh kí shám tak, tum beḳhamírí roṭí kháná. 19 Sát din tak tumháre gharoṉ meṉ kuchh bhí ḳhamír na ho; kyúṉki jo koí kisí ḳhamírí chíz ko kháe, wuh ḳhwáh musáfir ho, ḳhwáh us kí paidáish usí mulk kí ho, Isráíl kí jamá'at se káṭ ḍálá jáegá. 20 Tum koí ḳhamírí chíz na kháná, balki apní sab bastiyoṉ meṉ beḳhamírí roṭí kháná.

21 Tab Músá ne Isráíl ke sab buzurgoṉ ko bulwákar un ko kahá, ki Apne apne ḳhándán ke mutábiq ek ek barra nikál rakkho, aur yih fasah ká barra zabh karná. 22 Aur

tum zúfe ká ek guchchhá lekar, us ḳhún men, jo básan men hogá ḍubońá, aur usí básan ke ḳhún men se kuchh úpar kí chaukhaṭ aur darwáze ke donon bázúon par lagá dená; aur tum men se koí subh tak apne ghar ke darwáze se báhar na jáe. 23 Kyúnki Ḳhudáwand Misríon ko mártá húá guzregá; aur jab Ḳhudáwand úpar kí chaukhaṭ aur darwáze ke donon bázúon par ḳhún dekhegá, to wuh us darwáze ko chhoṛ jáegá, aur halák karnewále ko tum ko márne ke liye ghar ke andar áne na degá. 24 Aur tum is bát ko apne aur apní aulád ke liye hamesha kí rasm karke mánná. 25 Aur jab tum us mulk men, jo Ḳhudáwand tum ko apne wa'de ke muwáfiq degá, dákhil ho jáo, to is 'ibádat ko barábar járí rakhná. 26 Aur jab tumhárí aulád tum se púchhe, ki Is 'ibádat se tumhárá maqsad kyá hai? 27 To tum yih kahná, ki Yih Ḳhudáwand kí fasah kí qurbání hai jo Misr men Misríon ko márte waqt baní Isráíl ke gharon ko chhoṛ gayá aur yún hamáre gharon ko bachá liyá. Tab logon ne sir jhukákar sijda kiyá. 28 Aur baní Isráíl ne jákar, jaisá Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún ko farmáyá thá, waisá hí kiyá.

29 Aur ádhí rát ko Ḳhudáwand ne mulk i Misr ke sab pahlauṭhon ko, Fir'aun, jo apne taḳht par baiṭhá thá, us ke pahlauṭhe se lekar, wuh qaidí jo qaidḳháne men thá, us ke pahlauṭhe tak, balki chaupáyon ke pahlauṭhon ko bhí halák kar diyá. 30 Aur Fir'aun aur us ke sab naukar, aur sab Misrí rát hí ko uṭh baiṭhe, aur Misr men baṛá kuhrám machá; kyúnki ek bhí aisá ghar na thá, jis men koí na mará ho. 31 Tab us ne rát hí rát men Músá aur Hárún ko bulwákar kahá, ki Tum baní Isráíl ko lekar merí qaum ke logon men se nikal jáo, aur jaisá kahte ho jákar Ḳhudáwand kí 'ibádat karo. 32 Aur apne kahne ke mutábiq apní bheṛ bakriyán aur gáe bail bhí lete jáo, aur mere liye bhí du'á karná. 33 Aur Misrí un logon se bajidd hone lage, táki un ko mulk i Misr se jald báhar chaltá karen, kyúnki wuh samjhe, ki Ham sab mar jáenge. 34 So in logon ne apne gundhe gundháe áṭe ko bagair ḳhamír diye, laganon samet, kapṛon men bándhkar apne kandhon par dhar liyá. 35 Aur baní Isráíl ne Músá ke kahne ke muwáfiq yih bhí kiyá, ki Misríon se sone chándí ke zewar aur kapṛe máng liye. 36 Aur Ḳhudáwand ne un logon ko Misríon kí nigáh men aisí 'izzat baḳhshí, ki jo kuchh unhon ne mángá unhon ne de diyá. So unhon ne Misríon ko lúṭ liyá.

37 Aur baní Isráíl ne Ra'msís se Sukkát tak paidal safar kiyá, aur bál bachchon ko chhoṛkar wuh koí chha lákh mard the. 38 Aur un ke sáth ek milá julá guroh bhí gayá, aur bheṛ bakriyán aur gáe bail aur bahut chaupáye un ke sáth the. 39 Aur unhon ne us gundhe húe áṭe kí, jise wuh Misr se láe the, beḳhamírí roṭiyán pakáín; kyúnki wuh us men ḳhamír dene na páe the, is liye ki wuh Misr se aise jabran nikál diye gaye, ki wahán ṭhahar na sake, aur na kuchh kháná apne liye taiyár karne páe. 40 Aur baní Isráíl ko, Misr men búdobásh karte húe, chár sau tís baras húe the. 41 Aur un chár sau tís barason ke guzar jáne par, ṭhík usí roz Ḳhudáwand ká sárá lashkar mulk i Misr se nikal gayá. 42 Yih wuh rát hai jise Ḳhudáwand kí ḳhátir mánná bahut munásib hai, kyúnki is men wuh un ko mulk i Misr se nikál láyá. Ḳhudáwand kí yih wuhí rát hai, jise lázim hai ki sab baní Isráíl nasl dar nasl ḳhúb mánen.

43 Phir Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki Fasah kí rasm yih hai, ki koí begána use kháne na páe. 44 Lekin agar koí shaḳhs kisí ká zarḳharíd gulám ho, aur tum logon ne us ká ḳhatna kar diyá ho, to wuh use kháe. 45 Par ajnabí aur mazdúr use kháne na páe. 46 Aur use ek hí ghar men kháen, ya'ní us ká zará bhí gosht tum ghar se báhar na le jáná, aur na us kí koí haḍḍí toṛná. 47 Isráíl kí sárí jamá'at is par 'amal kare. 48 Aur agar koí ajnabí tumháre sáth muqím ho, aur Ḳhudáwand kí fasah ko mánná cháhtá ho, to us ke hán ke sab mard apná ḳhatna karáen; tab wuh pás ákar fasah kare, yún wuh aisá samjhá jáegá goyá usí mulk kí us kí paidáish hai. Par koí námaḳhtún ádmí use kháne na páe. 49 Watani aur us ajnabí ke liye, jo tumháre bích muqím ho, ek hí sharí'at hogí.

50 Pas sab baní Isráíl ne, jaisá KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún ko farmáyá, waisá hí kiyá. 51 Aur ṭhík usí roz KHUDÁWAND baní Isráíl ke sab jathon ko mulk i Misr se nikál le gayá.

13 Aur KHUDÁWAND ne Músá ko farmáyá, ki 2 Sab pahlauṭhon ko, ya'ní jo baní Isráíl men, khwáh insán ho khwáh haiwán, pahlauṭhí ke bachche hon, un ko mere liye muqaddas ṭhahrá, kyúnki wuh mere hain.

3 Aur Músá ne logon se kahá, ki Tum is din ko yád rakhná, jis men tum Misr se jo gulámí ká ghar hai nikle; kyúnki KHUDÁWAND apne zor i bázú se tum ko wahán se nikál láyá: is men khamírí roṭí kháí na jáe. 4 Tum Abíb ke mahíne men, áj ke din, nikle ho. 5 So jab KHUDÁWAND tum ko Kan'ánion, aur Hittion, aur Amorion, aur Hawwion, aur Yabúsion ke mulk men pahunchá de, jise tum ko dene kí qasam us ne tumháre bápdádá se khái thí, aur jis men dúdh aur shahd bahtá hai, to tum isí mahíne men yih 'ibádat kiyá karná. 6 Sát din tak to tum bekhamírí roṭí kháná, aur sátwen din KHUDÁWAND kí 'íd manáná. 7 Bekhamírí roṭí sáton din kháí jáe, aur khamírí roṭí tumháre pás dikháí bhí na de, aur na tumháre mulk kí hudúd men kahin kuchh khamír nazar áe. 8 Aur tum us roz apne beṭe ko yih batáná, ki Is din ko ham us kám ke sabab se mánte hain, jo KHUDÁWAND ne hamáre liye us waqt kiyá jab ham mulk i Misr se nikle. 9 Aur yihí tumháre pás goyá tumháre háth men ek nishán, aur tumhárí donon ánkhon ke sámne ek yádgár ṭhahre, táki KHUDÁWAND kí sharí'at tumhárí zabán par ho, kyúnki KHUDÁWAND ne tum ko apne zor i bázú se mulk i Misr se nikálá. 10 Pas tum is rasm ko isí waqt i mu'aiyan men sál ba sál máná karná.

11 Aur jab KHUDÁWAND us qasam ke mutábiq jo us ne tum se aur tumháre bápdádá se khái, tum ko Kan'ánion ke mulk men pahunchákar wuh mulk tum ko de de; 12 to tum pahlauṭhí ke bachchon ko aur jánwaron ke pahlauṭhon ko KHUDÁWAND ke liye alag kar dená. Sab nar bachche KHUDÁWAND ke honge. 13 Aur gadhe ke pahle bachche ke fidiye men barra dená; aur agar tum us ká fidiya na do, to us kí gardan toṛ dálná: aur tumháre beṭon men jitne pahlauṭhe hon, un sab ká fidiya tum ko dená hogá. 14 Aur jab áyanda zamáne men terá beṭá tujh se suwál kare, ki Yih kyá hai? To tú use yih jawáb dená, ki KHUDÁWAND ham ko Misr se, jo gulámí ká ghar hai, ba zor i bázú nikál láyá. 15 Aur jab Fir'aun ne ham ko jáne dená na cháhá, to KHUDÁWAND ne mulk i Misr men insán aur haiwán donon ke pahlauṭhe már diye: is liye ham jánwaron ke sab nar bachchon ko, jo apní apní mán ke rihm ko kholte hain, KHUDÁWAND ke áge qurbání karte hain; lekin apne beṭon ke sab pahlauṭhon ká fidiya dete hain. 16 Aur yih tumháre háth par ek nishán aur tumhárí peshání par ṭíkon kí mánind hon; kyúnki KHUDÁWAND apne zor i bázú se ham ko Misr se nikál láyá.

17 Aur jab Fir'aun ne un logon ko jáne kí ijázat de dí, to Khudá in ko Filistíon ke mulk ke ráste se nahín le gayá, agarchi udhar se nazdík paṛtá; kyúnki Khudá ne kahá, Aisá na ho ki yih log laṛáí bhaṛáí dekhkar pachhtáne lagen aur Misr ko lauṭ jáen. 18 Balki Khudá in ko chakkar khilákar bahr i Qulzum ke biyábán ke ráste se le gayá, aur baní Isráíl mulk i Misr se musallah nikle the. 19 Aur Músá Yúsuf kí haḍḍiyon ko sáth lete gayá, kyúnki us ne baní Isráíl se yih kahkar, ki Khudá zarúr tumhárí khabar legá, is bát kí sakht qasam le lí thí, ki tum yahán se merí haḍḍiyán apne sáth lete jáná. 20 Aur unhon ne Sukkát se kúch karke biyábán ke kanáre Etám men ḍerá kiyá. 21 Aur KHUDÁWAND un ko din ko rásta dikháne ke liye bádal ke sutún men, aur rát ko raushní dene ke liye ág ke sutún men hokar un ke áge áge chalá kartá thá, táki wuh din aur rát donon men chal saken. 22 Wuh bádal ká sutún din ko, aur ág ká sutún rát ko, un logon ke áge se haṭtá na thá.

14 Aur KHUDÁWAND ne Músá se farmáyá, ki 2 Baní Isráíl ko hukm de ki wuh lauṭkar Mijdál aur samundar ke bích Fí Hakhírot ke muqábil Ba'l Safon ke áge ḍere lagáen, usí ke áge

samundar ke kanáre kanáre ḍere lagáná. 3 Fir'aun bani Isráíl ke haqq meṉ kahegá, ki Wuh zamín kí uljhanoṉ meṉ ákar biyábán meṉ ghir gaye haiṉ. 4 Aur maiṉ Fir'aun ke dil ko saḳht karúṉgá, aur wuh un ká píchhá karegá; aur maiṉ Fir'aun aur us ke sáre lashkar par mumtáz húṉgá; aur Misrí ján leṉge ki Ḳhudáwand maiṉ húṉ. Aur unhoṉ ne aisá hí kiyá. 5 Jab Misr ke bádsháh ko ḳhabar milí ki wuh log chal diye, to Fir'aun aur us ke ḳhádimoṉ ká dil un logoṉ kí taraf se phir gayá, aur wuh kahne lage, ki Ham ne yih kyá kiyá, ki Isráílíoṉ ko apní ḳhidmat se chhuṭṭí dekar un ko jáne diyá? 6 Tab us ne apná rath taiyár karwáyá aur apní qaum ke logoṉ ko sáth liyá: 7 aur us ne chha sau chune húe rath, balki Misr ke sab rath liye, aur un sabhoṉ meṉ sardároṉ ko biṭháyá. 8 Aur Ḳhudáwand ne Misr ke bádsháh Fir'aun ke dil ko saḳht kar diyá, aur us ne baní Isráíl ká píchhá kiyá; kyúṉki baní Isráíl baṛe faḳhr se nikle the. 9 Aur Misrí fauj ne Fir'aun ke sab ghoṛoṉ, aur rathoṉ, aur sawároṉ samet un ká píchhá kiyá, aur un ko jab wuh samundar ke kanáre Fí Haḳhírot ke pás Ba'l Safon ke sámne ḍerá lagá rahe the já liyá. 10 Aur jab Fir'aun nazdík á gayá, tab baní Isráíl ne áṉkh uṭhákar dekhá, ki Misrí un ká píchhá kiye chale áte haiṉ, aur wuh niháyat ḳhaufzada ho gaye. Tab baní Isráíl ne Ḳhudáwand se faryád kí: 11 aur Músá se kahne lage, Kyá Misr meṉ qabreṉ na thíṉ, jo tú ham ko waháṉ se marne ke liye biyábán meṉ le áyá hai? Tú ne ham se yih kyá kiyá, ki ham ko Misr se nikál láyá? 12 Kyá ham tujh se Misr meṉ yih bát na kahte the, ki Ham ko rahne de, ki ham Misríoṉ kí ḳhidmat kareṉ? kyúṉki hamáre liye Misríoṉ kí ḳhidmat karná biyábán meṉ marne se bihtar hotá. 13 Tab Músá ne logoṉ se kahá, Ḍaro mat; chup cháp khaṛe hokar Ḳhudáwand kí naját ke kám ko dekho, jo wuh áj tumháre liye karegá. Kyúṉki jin Misríoṉ ko tum áj dekhte ho, un ko phir kabhí abad tak na dekhoge. 14 Ḳhudáwand tumhárí taraf se jang karegá, aur tum ḳhámosh rahoge.

15 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Tú kyúṉ mujh se faryád kar rahá hai? Baní Isráíl se kah, ki wuh áge baṛheṉ. 16 Aur tú apní láṭhi uṭhákar apná háth samundar ke úpar baṛhá, aur use do hisse kar: aur baní Isráíl samundar ke bích meṉ se ḳhushk zamín par chalkar nikal jáeṉge. 17 Aur dekh, maiṉ Misríoṉ ke dil saḳht kar dúṉgá, aur wuh un ká píchhá kareṉge: aur maiṉ Fir'aun, aur us kí sipáh, aur us ke rathoṉ, aur sawároṉ par mumtáz húṉgá. 18 Aur jab maiṉ Fir'aun, aur us ke rathoṉ, aur sawároṉ par mumtáz ho jáúṉgá, to Misrí ján leṉge, ki maiṉ hí Ḳhudáwand húṉ. 19 Aur Ḳhudá ká firishta, jo Isráíli lashkar ke áge áge chalá kartá thá, jákar un ke píchhe ho gayá, aur bádal ká wuh sutún un ke sámne se haṭkar un ke píchhe já ṭhahrá. 20 Yúṉ wuh Misríoṉ ke lashkar aur Isráílí lashkar ke bích meṉ ho gayá; so waháṉ bádal bhí thá aur andherá bhí; taubhí rát ko us se raushní rahí. Pas wuh rát bhar ek dúsre ke pás nahiṉ áe. 21 Phir Músá ne apná háth samundar ke úpar baṛháyá: aur Ḳhudáwand ne rát bhar tund púrabí áṉdhí chalákar aur samundar ko píchhe haṭákar use ḳhushk zamín baná diyá, aur pání do hisse ho gayá. 22 Aur baní Isráíl samundar ke bích meṉ se ḳhushk zamín par chalkar nikal gaye: aur un ke dahine aur báeṉ háth pání díwár kí tarah thá. 23 Aur Misríoṉ ne ta'áqqub kiyá, aur Fir'aun ke sab ghoṛe, aur rath, aur sawár un ke píchhe píchhe samundar ke bích meṉ chale gaye. 24 Aur rát ke pichhle pahar Ḳhudáwand ne ág aur bádal ke sutún meṉ se Misríoṉ ke lashkar par nazar kí, aur un ke lashkar ko ghabrá diyá. 25 Aur us ne un ke rathoṉ ke pahiyoṉ ko nikál ḍálá, so un ká chalána mushkil ho gayá: tab Misrí kahne lage, A'o, ham Isráílíoṉ ke sámne se bhágeṉ; kyúṉki Ḳhudáwand un kí taraf se Misríoṉ ke sáth jang kartá hai.

26 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Apná háth samundar ke úpar baṛhá, táki pání Misríoṉ, aur un ke rathoṉ aur sawároṉ par phir bahne lage. 27 Aur Músá ne apná háth samundar ke úpar baṛháyá, aur subh hote hote samundar phir apní aslí quwwat par á gayá, aur Misrí ulṭe

bhágne lage: aur Ḳhudáwand ne samundar ke bích hí men Misríon ko tah o bálá kar diyá. 28 Aur páni palaṭkar áyá, aur us ne rathon aur sawáron, aur Fir'aun ke sáre lashkar ko, jo Isráílíon ká píchhá kartá húá samundar men gayá thá, garq kar diyá, aur ek bhí un men se báqí na chhúṭá. 29 Par baní Isráíl samundar ke bích men se ḳhushk zamín par chalkar nikal gaye, aur pání un ke dahine aur báen háth díwár kí tarah rahá. 30 So Ḳhudáwand ne us din Isráílíon ko Misríon ke háth se is tarah bacháyá, aur Isráílíon ne Misríon ko samundar ke kanáre mare húe paṛe dekhá. 31 Aur Isráílíon ne wuh baṛí qudrat, jo Ḳhudáwand ne Misríon par záhir kí, dekhí, aur wuh log Ḳhudáwand se ḍare, aur Ḳhudáwand par, aur us ke bande Músá par ímán láe.

15 Tab Músá aur baní Isráíl ne Ḳhudáwand ke liye yih gít gáyá, aur yún kahne lage,
Main Ḳhudáwand kí saná gáúngá
Kyúnki wuh jalál ke sáth fathmand húá.
Us ne ghoṛe ko sawár samet samundar men ḍál diyá.
2 Ḳhudáwand merá zor aur rág hai, wuhí merí naját bhí ṭhahrá.
Wuh merá Ḳhudá hai, main us kí baṛáí karúngá;
Wuh mere báp ká Ḳhudá hai, main us kí buzurgí karúngá.
3 Ḳhudáwand sáhib i jang hai:
Yahowáh us ká nám hai.
4 Fir'aun ke rathon aur lashkar ko us ne samundar men ḍál diyá,
Aur us ke chída sardár Bahr i Qulzum men garq húe.
5 Gahre pání ne un ko chhipá liyá:
Wuh patthar kí mánind tah men chale gaye.
6 Ai Ḳhudáwand, terá dahiná háth qudrat ke sabab se jalálí hai.
Ai Ḳhudáwand, terá dahiná háth dushman ko chaknáchúr kar detá hai.
7 Tú apní 'azmat ke zor se apne muḳhálifon ko tah o bálá kartá hai:
Tú apná qahr bhejtá hai, aur wuh un ko ḳhúsṭí kí mánind bhasam kar ḍáltá hai.
8 Tere nathnon ke dam se pání ká ḍher lag gayá,
Sailáb túde kí tarah sídhe khaṛe ho gaye,
Aur gahrá pání samundar ke bích men jam gayá.
9 Dushman ne to yih kahá thá,
Main píchhá karúngá:
Main já pakṛúngá, main lúṭ ká mál taqsím karúngá:
Un kí tabáhí se merá kaleja ṭhanḍá hogá.
Main apní talwár khenchkar apne hí háth se un ko halák karúngá.
10 Tú ne apní ándhí kí phúnk márí, to samundar ne un ko chhipá liyá.
Wuh zor ke pání men síse kí tarah ḍúb gaye.
11 Ma'búdon men, ai Ḳhudáwand, terí mánind kaun hai?
Kaun hai, jo terí mánind apne taqaddus ke bá'is jalálí
Aur apní madh ke sabab se ru'bwálá aur sáhib i karámát hai?
12 Tú ne apná dahiná háth baṛháyá,
To zamín un ko nigal gayí.
13 Apní rahmat se tú ne un logon kí, jin ko tú ne ḳhalásí baḳhshí, rahnumáí kí:
Aur apne zor se tú un ko apne muqaddas makán ko le chalá hai.
14 Qaumen sunkar tharrá gayí hain,
Aur Filistín ke báshindon kí ján par á baní hai.
15 Adom ke rais hairán hain,
Moáb ke pahlawánon ko kapkapí lag gayí hai:
Kan'án ke sab báshindon ke dil pighle játe hain.
16 Ḳhauf o hirás un par tárí hai;
Tere bázú kí 'azmat ke sabab se wuh patthar kí tarah behiss o harakat hain;
Jab tak, ai Ḳhudáwand, tere log nikal na jáen,
Jab tak tere log jin ko tú ne ḳharídá hai pár na ho jáen.
17 Tú un ko wahán le jákar apní mírás ke pahár par daraḳht kí tarah lagáegá,
Tú un ko usí jagah le jáegá jise tú ne apní sukúnat ke liye banáyá hai.

Ai Ḳhudáwand! Wuh terí já e
muqaddas hai, jise tere háth-
on ne qáim kiyá hai.
18 Ḳhudáwand abadu'l ábád sal-
tanat karegá.
19 Is gít ká sabab yih thá, ki Fir'aun ke sawár ghoron aur rathon samet samundar men gaye, aur Ḳhudáwand samundar ke pání ko un par lauṭá láyá, lekin baní Isráíl samundar ke bích men se ḳhushk zamín par chalkar nikal gaye. 20 Tab Hárún kí bahin Maryam nabiya ne daf háth men liyá; aur sab 'auraten daf liye náchtí húí us ke píchhe chalín. 21 Aur Maryam un ke gáne ke jawáb men yih gátí thí,
Ḳhudáwand kí hamd o saná gáo,
Kyúnki wuh jalál ke sáth fath-
mand húá hai.
Us ne ghoṛe ko us ke sawár
samet samundar men ḍál diyá
hai.

22 Phir Músá baní Isráíl ko Bahr i Qulzum se áge le gayá, aur wuh Shor ke biyábán men áe, aur biyábán men chalte húe tín din tak un ko koí pání ká chashma na milá. 23 Aur jab wuh Márah men áe, to Márah ká pání pí na sake, kyúnki wuh kaṛwá thá. Isí liye us jagah ká nám Márah paṛ gayá. 24 Tab wuh log Músá par buṛbuṛakar kahne lage, ki Ham kyá píen? 25 Us ne Ḳhudáwand se faryád kí: Ḳhudáwand ne use ek peṛ dikháyá, jise jab us ne pání men ḍálá to pání míṭhá ho gayá; wahín Ḳhudáwand ne un ke liye ek áín aur sharí'at banáí, aur wahín yih kahkar un kí ázmáish kí, 26 ki Agar tú dil lagákar Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí bát sune, aur wuhí kám kare jo us kí nazar men bhalá hai, aur us ke hukmon ko máne, aur us ke áín par 'amal kare, to main un bímárion men se, jo main ne Misríon par bhejín, tujh par koí na bhejúngá; kyúnki main Ḳhudáwand terá sháfí hún.
27 Phir wuh Elím men áe, jahan pání ke bárah chashme aur khajúr ke sattar daraḳht the: aur wahín pání ke qaríb unhon ne apne ḍere lagáe.

16 Phir wuh Elím se rawána húe, aur baní Isráíl kí sárí jamá'at mulk i Misr se nikalne ke ba'd dúsre mahíne ke pandrahwín táríḳh ko Sín ke biyábán men, jo Elím aur Síná ke darmiyán hai, pahunchí. 2 Aur us biyábán men baní Isráíl kí sárí jamá'at, Músá aur Hárún par buṛbuṛáne lagí; 3 aur baní Isráíl kahne lage, Kásh ki ham Ḳhudáwand ke háth se mulk i Misr men jab hí már diye játe, jab ham gosht kí hánḍiyon ke pás baiṭhkar dil bharkar roṭí kháte the; kyúnki tum to ham ko is biyábán men isí liye le áe ho ki sáre majma' ko bhúká máro. 4 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Main ásmán se tum logon ke liye roṭiyán barsáúngá; so yih log nikal nikalkar faqat ek ek din ká hissa har roz baṭor liyá karen, ki is se main in kí ázmáish karúngá, ki wuh merí sharí'at par chalenge yá nahín. 5 Aur chhaṭe din aisá hogá, ki jitná wuh lákar pakáenge, wuh us se, jitná roz jama' karte hain, dúná hogá. 6 Tab Músá aur Hárún ne sab baní Isráíl se kahá, ki Shám ko tum ján loge ki jo tum ko mulk i Misr se nikálkar láyá hai wuh Ḳhudáwand hai. 7 Aur subh ko tum Ḳhudáwand ká jalál dekhoge: kyúnki tum jo Ḳhudáwand par buṛbuṛáne lagte ho, use wuh suntá hai: aur ham kaun hain, jo tum ham par buṛbuṛáte ho? 8 Aur Músá ne yih bhí kahá, ki Shám ko Ḳhudáwand tum ko kháne ko gosht, aur subh ko roṭí peṭ bharke degá; kyúnki tum jo Ḳhudáwand par buṛbuṛáte ho use wuh suntá hai, aur hamárí kyá haqíqat hai? Tumhárá buṛbuṛáná ham par nahín, balki Ḳhudáwand par hai. 9 Phir Músá ne Hárún se kahá, ki Baní Isráíl kí sárí jamá'at se kah, ki tum Ḳhudáwand ke nazdík áo, kyúnki us ne tumhárá buṛbuṛáná sun liyá hai. 10 Aur jab Hárún baní Isráíl kí jamá'at se yih báten kah rahá thá, to unhon ne biyábán kí taraf nazar kí, aur un ko Ḳhudáwand ká jalál bádal men dikhái diyá. 11 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 12 Main ne baní Isráíl ká buṛbuṛáná sun liyá hai: so tú un se kah de, ki Shám ko tum gosht kháoge, aur subh ko tum roṭí se ser hoge; aur tum ján loge, ki main Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún. 13 Aur yún húá, ki shám ko itní baṭeren áín, ki un kí ḳhaimagáh ko ḍhánk liyá: aur subh ko ḳhaimagáh ke ás pás os paṛí húí thí. 14 Aur jab wuh os jo paṛí thí súkh gayí, to kyá dekhte

hain, ki biyábán men ek chhoṭí chhoṭí gol gol chíz, aisí chhoṭí jaise pále ke dáne hote hain, zamín par paṛí hai. 15 Baní Isráíl use dekhkar ápas men kahne lage, Mann? kyúnki wuh nahín jánte the, ki wuh kyá hai. Tab Músá ne un se kahá, Yih wuhí roṭí hai, jo KHUDÁWAND ne kháne ko tum ko dí hai. 16 So KHUDÁWAND ká hukm yih hai, ki tum use apne apne kháne kí miqdár ke muwáfiq, ya'ní apne apne ádmíon ke shumár ke mutábiq fí kas ek omar jama' karná, aur har shakhs itne hí ádmíon ke liye jama' kare jitne us ke ḍere men hon. 17 Chunánchi baní Isráíl ne aisá hí kiyá, aur kisí ne ziyáda, aur kisí ne kam jama' kiyá. 18 Aur jab unhon ne use omar se nápá, to jis ne ziyáda jama' kiyá thá, kuchh ziyáda na páyá; aur us ká, jis ne kam jama' kiyá thá, kam na húá. Un men se har ek ne apne kháne kí miqdár ke mutábiq jama' kiyá thá. 19 Aur Músá ne un se kah diyá thá, ki Koí us men se kuchh subh tak báqí na chhoṛe. 20 Taubhí unhon ne Músá kí bát na máni; balki ba'zon ne subh tak kuchh rahne diyá, so us men kíṛe paṛ gaye, aur wuh saṛ gayá; so Músá un se náráz húá. 21 Aur wuh har subh ko apne apne kháne kí miqdár ke mutábiq jama' kar lete the, aur dhúp tez hote hí wuh pighal játá thá. 22 Aur chhaṭe din aisá húá ki jitní roṭí wuh roz jama' karte the us se dúní jama' kí, ya'ní fí kas do omar. Aur jamá'at ke sab sardáron ne ákar yih Músá ko batáyá. 23 Us ne un ko kahá, ki KHUDÁWAND ká hukm yih hai, ki Kal kháss árám ká din, ya'ní KHUDÁWAND ká muqaddas sabt hai. Jo tum ko pakáná ho paká lo, aur jo ubálná ho ubál lo, aur wuh jo bach rahe use apne liye subh tak mahfúz rakkho. 24 Chunánchi unhon ne, jaisá Músá ne kahá thá, use subh tak rahne diyá, aur wuh na to saṛá, aur na us men kíṛe paṛe. 25 Aur Músá ne kahá, ki A'j usí ko kháo, kyúnki áj KHUDÁWAND ká sabt hai, is liye wuh áj tum ko maidán men nahín milegá. 26 Chha din tak tum use jama' karná; par sátwen din sabt hai, us men wuh nahín milegá. 27 Aur sátwen din aisá húá ki un men se ba'z ádmí mann baṭorne gaye, par un ko kuchh nahín milá. 28 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Tum log kab tak mere hukmon aur sharí'aton ke mánne se inkár karte rahoge? 29 Dekho, chúnki KHUDÁWAND ne tum ko sabt ká din diyá hai, isí liye wuh tum ko chhaṭe din do din ká khána detá hai. So tum apní apní jagah raho, aur sátwen din koí apní jagah se báhar na jáe. 30 Chunánchi logon ne sátwen din árám kiyá. 31 Aur baní Isráíl ne us ká nám Mann rakkhá: aur wuh dhaniye ke bíj kí tarah safed, aur us ká maza shahd ke bane húe púe kí tarah thá. 32 Aur Músá ne kahá, KHUDÁWAND yih hukm detá hai, ki Is ká ek omar bharkar apní nasl ke liye rakh lo; táki wuh us roṭí ko dekhe, jo main ne tum ko biyábán men khiláí, jab main tum ko mulk i Misr se nikálkar láyá. 33 Aur Músá ne Hárún se kahá, Ek martabán le, aur ek omar mann us men bharkar use KHUDÁWAND ke áge rakh de, táki wuh tumhárí nasl ke liye rakkhá rahe. 34 Aur jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, usí ke mutábiq Hárún ne use shahádat ke sandúq ke áge rakh diyá, táki wuh rakkhá rahe. 35 Aur baní Isráíl, jab tak ábád mulk men na áe, ya'ní chálís baras tak mann kháte rahe; algaraz jab tak wuh mulk i Kan'án kí hudúd tak na áe, mann kháte rahe. 36 Aur ek omar ek aifah ká daswán hissa hai.

17 Phir baní Isráíl kí sárí jamá'at Sín ke biyábán se chalí aur KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq safar kartí húí Rafídím men ákar ḍerá kiyá: wahán un logon ke píne ko pání na milá. 2 Wahán wuh log Músá se jhagṛá karke kahne lage, ki Ham ko píne ko pání de. Músá ne un se kahá, ki Tum mujh se kyún jhagaṛte ho, aur KHUDÁWAND ko kyún ázmáte ho? 3 Wahán un logon ko baṛí piyás lagí; so wuh Músá par buṛbuṛáne lage aur kahá, ki Tú ham ko aur hamáre bachchon aur chaupáyon ko piyásá márne ke liye ham logon ko kyún mulk i Misr se nikál láyá? 4 Músá ne KHUDÁWAND se faryád karke kahá, ki Main in logon se kyá karún? wuh sab to abhí mujhe sangsár karne ko taiyár hain. 5 KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Logon ke áge hokar chal, aur baní Isráíl ke

buzurgoṉ meṉ se chand ko apne sáth le le, aur jis láṭhí se tú ne daryá par márá thá, use apne háth meṉ letá já. 6 Dekh, maiṉ tere áge jákar wahán Horib kí ek chaṭán par khaṛá rahúṉgá: aur tú us chaṭán par márná, to us meṉ se pání niklegá, ki yih log pieṉ. Chunánchi Músá ne baní Isráíl ke buzurgoṉ ke sámne yihí kiyá. 7 Aur us ne us jagah ká nám Massah aur Maríbah rakkhá; kyúṉki baní Isráíl ne wahán jhagṛá kiyá aur yih kahkar KHUDÁWAND ká imtihán kiyá, ki KHUDÁWAND hamáre bích meṉ hai yá nahíṉ?

8 Tab 'Amáliqí ákar Rafídím meṉ baní Isráíl se laṛne lage. 9 Aur Músá ne Yashú' se kahá, ki Hamárí taraf ke kuchh ádmí chunkar le já, aur 'Amáliqioṉ se laṛ: aur maiṉ kal Ḳhudá kí láṭhí apne háth meṉ liye húe paháṛ kí choṭí par khaṛá rahúṉgá. 10 So Músá ke hukm ke mutábiq Yashú' 'Amáliqioṉ se laṛne lagá: aur Músá, aur Hárún, aur Húr paháṛ kí choṭí par chaṛh gaye. 11 Aur jab tak Músá apná háth uṭháe rahtá thá, baní Isráíl gálib rahte the; aur jab wuh háth laṭká detá thá, tab 'Amáliqí gálib hote the. 12 Aur jab Músá ke háth bhar gaye, to unhoṉ ne ek patthar lekar Músá ke níche rakh diyá, aur wuh us par baiṭh gayá; aur Hárún aur Húr, ek idhar se, dúsrá udhar se, us ke háthoṉ ko sambhále rahe. Tab us ke háth áftáb ke gurúb hone tak mazbútí se uṭhe rahe. 13 Aur Yashú' ne 'Amáliq aur us ke logoṉ ko talwár kí dhár se shikast dí. 14 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, Is bát kí yádgárí ke liye kitáb meṉ likh de, aur Yashú' ko suná de; ki maiṉ 'Amáliq ká nám o nishán dunyá se bi'lkull miṭá dúṉgá. 15 Aur Músá ne ek qurbángáh banáí, aur us ká nám YAHOWÁH NISSÍ rakkhá: 16 Aur us ne kahá, KHUDÁWAND ne qasam khái hai; so KHUDÁWAND 'Amáliqioṉ se nasl dar nasl jang kartá rahegá.

18 Aur jo kuchh KHUDÁWAND ne Músá aur apní qaum Isráíl ke liye kiyá, aur jis tarah se KHUDÁWAND ne Isráíl ko Misr se nikálá, sab Músá ke ḳhusar Yitro ne, jo Midyán ká káhin thá, suná. 2 Aur Músá ke ḳhusar Yitro ne Músá kí bíwí Saffúrah ko, jo maike bhej dí gayí thí, 3 aur us ke donoṉ beṭoṉ ko sáth liyá: in meṉ se ek ká nám Músá ne yih kahkar Jairsom rakkhá thá, ki Maiṉ pardes meṉ musáfir húṉ; 4 aur dúsre ká nám yih kahkar Ilí'azar rakkhá thá, ki Mere báp ká Ḳhudá merá madadgár húá, aur us ne mujhe Fir'aun kí talwár se bacháyá. 5 Aur Músá ká ḳhusar Yitro us ke beṭoṉ aur bíwí ko lekar Músá ke pás us biyábán meṉ áyá, jahán Ḳhudá ke paháṛ ke pás us ká ḍerá lagá thá, 6 aur Músá se kahá, ki Maiṉ terá ḳhusar Yitro terí bíwí ko, aur us ke sáth us ke donoṉ beṭoṉ ko lekar tere pás áyá húṉ. 7 Tab Músá apne ḳhusar se milne ko báhar niklá, aur kornish bajá lákar us ko chúmá, aur wuh ek dúsre kí ḳhair o 'áfiyat púchhte húe ḳhaime meṉ áe. 8 Aur Músá ne apne ḳhusar ko batáyá ki KHUDÁWAND ne Isráíl kí ḳhátir Fir'aun aur Misríoṉ se kyá kyá kiyá, aur in logoṉ par ráste meṉ kyá kyá musíbateṉ paṛíṉ, aur KHUDÁWAND un ko kis kis tarah bachátá áyá. 9 Aur Yitro in sab ihsánoṉ ke sabab se, jo KHUDÁWAND ne Isráíl par kiye, ki un ko Misríoṉ ke háth se naját baḳhshí, bág bág húá. 10 Aur Yitro ne kahá, KHUDÁWAND mubárak ho, jis ne tum ko Misríoṉ ke háth aur Fir'aun ke háth se naját baḳhshí, aur jis ne is qaum ko Misríoṉ ke panje se chhuṛáyá. 11 Ab maiṉ ján gayá, ki KHUDÁWAND sab ma'búdoṉ se baṛá hai, kyúṉki wuh un kámoṉ meṉ, jo unhoṉ ne gurúr se kiye, un par gálib húá. 12 Aur Músá ke ḳhusar Yitro ne Ḳhudá ke liye soḳhtaní qurbání aur zabíhe chaṛháe: aur Hárún aur Isráíl ke sab buzurg Músá ke ḳhusar ke sáth Ḳhudá ke huzúr kháná kháne áe. 13 Aur dúsre din Músá logoṉ kí 'adálat karne baiṭhá: aur log Músá ke ás pás subh se shám tak khaṛe rahe. 14 Aur jab Músá ke ḳhusar ne sab kuchh, jo wuh logoṉ ke liye kartá thá, dekh liyá, to us se kahá, Yih kyá kám hai jo tú logoṉ ke liye kartá hai? Tú kyúṉ áp akelá baiṭhtá hai, aur sab log subh se shám tak tere ás pás khaṛe rahte haiṉ? 15 Músá ne apne ḳhusar se kahá, Is ká sabab yih hai, ki log mere pás

Ḳhudá se daryáft karne ke liye áte hain. 16 Jab un men kuchh jhagṛá hotá hai, to wuh mere pás áte hain; aur main un ke darmiyán insáf kartá aur Ḳhudá ke ahkám aur sharí'at un ko batátá hún. 17 Tab Músá ke ḳhusar ne us se kahá, ki Tú achchhá kám nahín kartá. 18 Is se tú kyá, balki yih log bhí jo tere sáth hain, qata'í ghul jáenge; kyúnki yih kám tere liye bahut bhárí hai; tú akelá ise nahín kar saktá. 19 So ab tú merí bát sun. Main tujhe saláh detá hún, aur Ḳhudá tere sáth rahe. Tú in logon ke liye Ḳhudá ke sámne jáyá kar, aur in ke sab mu'ámale Ḳhudá ke pás pahunchá diyá kar. 20 Aur tú rusúm aur sharí'at kí báten in ko sikháyá kar; aur jis ráste in ko chalná aur jo kám un ko karná ho, wuh in ko batáyá kar. 21 Aur tú in logon men se aise láiq ashḳhás chun le, jo ḳhudátars aur sachche aur rishwat ke dushman hon; aur un ko hazár hazár, aur sau sau, aur pachás pachás, aur das das ádmíon par hákim bana de, 22 ki wuh har waqt logon ká insáf kiyá karen; aur aisá ho ki baṛe baṛe muqaddame to wuh tere pas láen, aur chhoṭí chhoṭí báton ká faisala ḳhud hí kar diyá karen. Yún terá bojh halká ho jáegá, aur wuh bhí us ke uṭháne men tere sharík honge. 23 Agar tú yih kám kare, aur Ḳhudá bhí tujhe aisá hí hukm de, to tú sab kuchh jhel sakegá, aur yih log bhí apní jagah itmínán se jáenge. 24 Aur Músá ne apne ḳhusar kí bát mánkar, jaisá us ne batáyá thá, waisá hí kiyá. 25 Chunánchi Músá ne sab Isráílíon men se láiq ashḳhás chune; aur un ko hazár hazár, aur sau sau, aur pachás pachás, aur das das ádmíon ke úpar hákim muqarrar kiyá. 26 So yihí har waqt logon ká insáf karne lage. Mushkil muqaddamát to wuh Músá ke pás le áte the, par chhoṭí chhoṭí báton ká faisala ḳhud hí kar dete the. 27 Phir Músá ne apne ḳhusar ko ruḳhsat kiyá, aur wuh apne watan ko rawána ho gayá.

19 Aur baní Isráíl ko jis din mulk i Misr se nikle tín mahíne húe, usí din wuh Síná ke biyábán men áe. 2 Aur jab wuh Rafídím se rawána hokar Síná ke biyábán men áe, to biyábán hí men ḍere lagá liye. So wahín pahár ke sámne Isráílíon ke ḍere lage. 3 Aur Músá us par chaṛhkar Ḳhudá ke pás gayá, aur Ḳhudáwand ne use pahár par se pukárkar kahá, ki Tú Ya'qúb ke ḳhándán se yún kah, aur baní Isráíl ko yih suná de, 4 ki Tum ne dekhá, ki main ne Misríon se kyá kyá kiyá, aur tum ko goyá 'uqáb ke paron par biṭhákar apne pás le áyá. 5 So ab agar tum merí bát máno, aur mere 'ahd par chalo, to sab qaumon men se tum hí merí ḳháss milkiyat ṭhahroge; kyúnki sárí zamín merí hai: 6 aur tum mere liye káhinon kí ek mamlukat, aur ek muqaddas qaum hoge. In hí báton ko tú baní Isráíl ko suná dená. 7 Tab Músá ne ákar aur un logon ke buzurgon ko bulákar un ke rúbarú wuh sab báten, jo Ḳhudáwand ne use farmáí thín, bayán kín. 8 Aur sab logon ne milkar jawáb diyá, ki Jo kuchh Ḳhudáwand ne farmáyá hai, wuh sab ham karenge. Aur Músá ne logon ká jawáb Ḳhudáwand ko jákar sunáyá. 9 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Dekh, main kále bádal men is liye tere pás átá hún, ki jab main tujh se báten karún, to yih log sunen aur sadá terá yaqín karen. Aur Músá ne logon kí báten Ḳhudáwand se bayán kín. 10 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Logon ke pás já, aur áj aur kal un ko pák kar, aur wuh apne kapṛe dho len, 11 aur tísre din taiyár rahen; kyúnki Ḳhudáwand tísre din sab logon ke dekhte dekhte koh i Síná par utregá. 12 Aur tú logon ke liye cháron taraf hadd bándhkar un se kah dená, ki Ḳhabardár, tum na to is pahár par chaṛhná, aur na is ke dáman ko chhúná. Jo koí pahár ko chhúe zarúr ján se már ḍálá jáe: 13 magar use koí háth na lagáe; balki wuh lákalám sangsár kiyá jáe, yá tír se chhedá jáe, ḳhwáh wuh insán ho, ḳhwáh haiwán, wuh jítá na chhoṛá jáe; aur jab narsingá der tak phúnká jáe, to wuh sab pahár ke pás á jáen. 14 Tab Músá pahár par se utarkar logon ke pás gayá, aur us ne logon ko pák sáf kiyá; aur unhon ne apne kapṛe dho liye. 15 Aur us ne logon se kahá, ki Tísre din taiyár rahná; aur 'aurat ke nazdík na jáná. 16 Jab tísrá din áy to subh hote

hí bádal garajne, aur bijlí chamakne lagí, aur pahár par káli ghatá chhá gayí, aur qarná kí áwáz bahut baland húí; aur sab log deron men kánp gaye. 17 Aur Músá logon ko khaimagáh se báhar láyá, ki Khudá se miláe; aur wuh pahár se níche á khare húe. 18 Aur koh i Síná úpar se níche tak dhuwen se bhar gayá, kyúnki KHUDÁWAND shu'le men hokar us par utrá; aur dhuwán tanúr ke dhuwen kí tarah úpar ko uth rahá thá aur wuh sárá pahár zor se hil rahá thá. 19 Aur jab qarná kí áwáz niháyat hí baland hotí gayí, to Músá bolne lagá, aur Khudá ne áwáz ke zarí'e se use jawáb diyá. 20 Aur KHUDÁWAND koh i Síná kí choti par utrá, aur KHUDÁWAND ne pahár kí chotí par Músá ko buláyá; so Músá úpar charh gayá. 21 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Níche utarkar logon ko tákídan samjhá de, tá aisá na ho ki wuh dekhne ke liye haddon ko torkar KHUDÁWAND ke pás á jáen, aur un men se bahutere halák ho jáen. 22 Aur káhin bhí, jo KHUDÁWAND ke nazdík áyá karte hain, apne tain pák karen, kahín aisá na ho, ki KHUDÁWAND un par tút pare. 23 Tab Músá ne KHUDÁWAND se kahá, ki Log koh i Síná par nahín charh sakte, kyúnki tú ne to ham ko tákídan kahá hai, ki Pahár ke chaugird haddbandí karke use pák rakkho. 24 KHUDÁWAND ne use kahá, Níche utar já, aur Hárún ko apne sáth lekar úpar á: par káhin aur 'awámm hadden torkar KHUDÁWAND ke pás úpar na áen, tá na ho ki wuh un par tút pare. 25 Chunánchi Músá níche utarkar logon ke pás gayá, aur yih báten un ko batáín.

20 Aur Khudá ne yih sab báten farmáín, ki

2 KHUDÁWAND terá Khudá, jo tujhe mulk i Misr se, aur gulámí ke ghar se nikál láyá, main hún.

3 Mere huzúr tú gairma'búdon ko na mánná.

4 Tú apne liye koí taráshí húí múrat na banáná; na kisí chíz kí súrat banáná, jo úpar ásmán men, yá níche zamín par, yá zamín ke níche pání men hai. 5 Tú un ke áge sijda na karná, aur na un kí 'ibádat karná; kyúnki main KHUDÁWAND terá Khudá gaiyúr Khudá hún, aur jo mujh se 'adáwat rakhte hain, un kí aulád ko tísrí aur chauthí pusht tak bápdádá kí badkárí kí sazá detá hún, 6 aur hazáron par, jo mujh se mahabbat rakhte, aur mere hukmon ko mánte hain, rahm kartá hún.

7 Tú KHUDÁWAND apne Khudá ká nám befáida na lená; kyúnki jo us ká nám befáida letá hai, KHUDÁWAND use begunáh na thahráegá.

8 Yád karke tú sabt ká din pák mánná. 9 Chha din tak tú mihnat karke apná sárá kám káj karná; 10 lekin sátwán din KHUDÁWAND tere Khudá ká sabt hai. Us men na tú koí kám karná, na terá betá, na terí betí, na terá gulám, na terí laundí, na tere chaupáye, na koí musáfir jo tere hán tere phátakon ke andar ho; 11 kyúnki KHUDÁWAND ne chha din men ásmán, aur zamín, aur samundar, aur jo kuchh un men hai, wuh sab banáyá, aur sátwen din árám kiyá: is liye KHUDÁWAND ne sabt ke din ko barakat dí, aur use muqaddas thahráyá.

12 Tú apne báp aur apní mán kí 'izzat karná, táki terí 'umr us mulk men, jo KHUDÁWAND terá Khudá tujhe detá hai, daráz ho.

13 Tú khún na karná.

14 Tú ziná na karná.

15 Tú chorí na karná.

16 Tú apne parausí ke khiláf jhúthí gawáhí na dená.

17 Tú apne parausí ke ghar ká lálach na karná, tú apne parausí kí bíwí ká lálach na karná, aur na us ke gulám, aur us kí laundí, aur us ke bail, aur us ke gadhe ká, aur na apne parausí kí kisí âur chíz ká lálach karná.

18 Aur sab logon ne bádal garajte aur bijlí chamakte, aur qarná kí áwáz hote, aur pahár se dhuwán uthte dekhá, aur jab logon ne yih dekhá, to kánp uthe, aur dúr khare ho gaye, 19 aur Músá se kahne lage, Tú hí ham se báten kiyá kar, aur ham sun liyá karenge, lekin Khudá ham se báten na kare, tá na ho ki ham mar jáen. 20 Músá ne logon se kahá, ki Tum daro mat, kyúnki Khudá is liye áyá hai, ki tumhárá imtihán kare, aur tum ko us ká khauf ho, táki tum gunáh na karo. 21 Aur wuh log dúr hí khare rahe, aur Músá us gahrí táríkí ke nazdík gayá, jahán Khudá thá.

22 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Tú baní Isráíl se yih kahná, ki Tum ne ḳhud dekhá, ki main̲ ne ásmán par se tumháre sáth báten̲ kín̲. 23 Tum mere sáth kisí ko sharík na karná, ya'ní chándí yá sone ke deotá apne liye na gha.r lená. 24 Aur miṭṭí kí ek qurbángáh mere liye banáyá karná, aur us par apní bheṛ bakriyon̲ aur gáe bailon̲ kí soḳhtaní qurbánián̲ aur salámátí kí qurbánián̲ chaṛháná; aur jahán̲ jahán̲ main̲ apne nám kí yádgárí karáún̲gá, wahán̲ main̲ tere pás ákar tujhe barakat dún̲gá. 25 Aur agar tú mere liye patthar kí qurbángáh banáe, to taráshe húe patthar se na banáná: kyún̲ki agar tú us par apne auzár lagáe, to tú use nápák kar degá. 26 Aur tú merí qurbángáh par síṛhiyon̲ se hargiz na chaṛhna, tá na ho ki terí barhanagí us par záhir ho.

21

Wuh ahkám, jo tujhe un ko batáne hain̲, yih hain̲.

2 Agar tú koí 'Ibrání gulám ḳharíde, to wuh chha baras ḳhidmat kare, aur sátwen̲ baras muft ázád hokar chalá jáe. 3 Agar wuh akelá áyá ho to akelá hí chalá jáe: aur agar wuh biyáhá ho, to us kí bíwí bhí us ke sáth jáe. 4 Agar us ke áqá ne us ká biyáh karáyá ho, aur us 'aurat ke us se beṭe aur beṭiyán̲ húí hon̲, to wuh 'aurat aur us ke bachche us áqá ke hokar rahen̲, aur wuh akelá chalá jáe. 5 Par agar wuh gulám sáf kah de, ki Main̲ apne áqá se aur apní bíwí aur bachchon̲ se mahabbat rakhtá hún̲, main̲ ázád hokar nahín̲ jáún̲gá, 6 to us ká áqá use Ḳhudá ke pás le jáe; aur use darwáze par, yá darwáze kí chaukhaṭ par lákar sutárí se us ká kán chhede; tab wuh hamesha us kí ḳhidmat kartá rahe.

7 Aur agar koí shaḳhs apní beṭí ko laun̲ḍí hone ke liye bech ḍále, to wuh gulámon̲ kí tarah chalí na jáe. 8 Agar us ká áqá, jis ne us se nisbat kí hai, us se ḳhush na ho, to wuh us ká fidiya manzúr kare, par use yih iḳhtíyár na hogá ki us ko kisí ajnabí qaum ke háth beche, kyún̲ki us ne us se dagábází kí. 9 Aur agar wuh us kí nisbat apne beṭe se kar de, to wuh us se beṭiyon̲ ká sá sulúk kare. 10 Agar wuh dúsrí 'aurat kar le, taubhí wuh us ke kháne kapṛe aur shádí ke farz men̲ qásir na ho. 11 Aur agar wuh us se yih tínon̲ báten̲ na kare, to wuh muft, be rupaye diye, chalí jáe.

12 Agar koí kisí ádmí ko aisá máre ki wuh mar jáe, to wuh qata'í ján se márá jáe. 13 Par agar wuh shaḳhs ghát lagákar na baiṭhá ho, balki Ḳhudá hí ne use us ke hawále kar diyá ho, to main̲ aise hál men̲ ek jagah batá dún̲gá, jahán̲ wuh bhág jáe. 14 Aur agar koí dída o dánista apne hamsáye par chaṛh áe, táki use makr se már dále to tú use merí qurbángáh se judá kar dená, táki wuh márá jáe.

15 Aur jo koí apne báp yá apní mán̲ ko máre, wuh qata'í ján se márá jáe.

16 Aur jo koí kisí ádmí ko churáe, ḳhwáh wuh use bech ḍále, ḳhwáh wuh us ke hán̲ mile, wuh qata'í már ḍálá jáe.

17 Aur jo apne báp yá apní mán̲ par la'nat kare, wuh qata'í már ḍálá jáe.

18 Aur agar do shaḳhs jhagṛen̲, aur ek dúsre ko patthar yá mukká máre, aur wuh mare to nahín̲ par bistar par paṛá rahe, 19 to jab wuh uṭhkar apní láṭhí ke saháre báhar chalne phirne lage, tab wuh jis ne márá thá, barí ho jáe aur faqat us ká harjána bhar de, aur us ká púrá 'iláj kará de.

20 Aur agar koí apne gulám yá laun̲ḍí ko láṭhí se aisá máre ki wuh us ke háth se mar jáe, to use zarúr sazá dí jáe. 21 Lekin agar wuh ek do din jítá rahe, to áqá ko sazá na dí jáe; is liye ki wuh gulám us ká mál hai.

22 Agar log ápas men̲ márpíṭ karen̲, aur kisí hámila ko aisí choṭ pahun̲cháen̲ ki use isqát ho jáe, par aur koí nuqsán na ho, to us se jitná jurmána us ká shauhar tajwíz kare liyá jáe, aur wuh jis tarah qází faisala karen̲, jurmána bhar de. 23 Lekin agar nuqsán ho jáe, to tú ján ke badle ján le, 24 aur án̲kh ke badle án̲kh, dán̲t ke badle dán̲t, aur háth ke badle háth, pánw ke badle pánw, 25 jaláne ke badle jaláná, zaḳhm ke badle zaḳhm aur choṭ ke badle choṭ.

26 Aur agar koí apne gulám yá apní laun̲ḍí kí án̲kh par aisá máre, ki wuh phúṭ jáe, to wuh us kí án̲kh ke badle use ázád kar de. 27 Agar koí apne gulám yá apní laun̲ḍí ká

dánt márkar toṛ de, to wuh us ke dánt ke badle use ázád kar de.

28 Agar bail kisí mard yá 'aurat ko aisá sing máre ki wuh mar jáe, to wuh bail zarúr sangsár kiyá jáe, aur us ká gosht kháyá na jáe; lekin bail ká málik begunáh ṭhahre. 29 Par agar us bail kí pahle se sing márne kí 'ádat thí, aur us ke málik ko batá bhí diyá gayá thá, taubhí us ne use bándhkar nahín rakkhá, aur us ne kisí mard yá 'aurat ko már diyá ho, to bail sangsár kiyá jáe, aur us ká málik bhí márá jáe. 30 Aur agar us se ḳhúnbahá mángá jáe, to use apní ján ke fidiye men jitná us ke liye ṭhahráyá jáe utná hí dená paṛegá. 31 Khwah us ne kisí ke beṭe ko márá ho, yá beṭí ko, isí hukm ke muwáfiq us ke sáth 'amal kiyá jáe. 32 Agar bail kisí ke gulám yá laundí ko sing se máre, to málik us gulám yá laundí ke málik ko tís misqál rupaye de, aur bail sangsár kiyá jáe.

33 Aur agar koí ádmí gaṛhá khole yá khode, aur us ká munh na ḍhánpe, aur koí bail yá gadhá us men gir jáe, 34 to gaṛhe ká málik is ká nuqsán bhar de, aur un ke málik ko qímat de; aur mare húe jánwar ko ḳhud le le.

35 Aur agar kisí ká bail dúsre ke bail ko aisá choṭ pahuncháe ki wuh mar jáe, to wuh jíte bail ko bechen, aur us ká dám ádhá ádhá ápas men bánṭ len; aur is mare húe bail ko bhí aise hí bánṭ len. 36 Aur agar ma'lúm ho jáe, ki us bail kí pahle se sing márne kí 'ádat thí, aur us ke málik ne use bándhkar nahín rakkhá, to use qata'í bail ke badle bail dená hogá, aur wuh mará húá jánwar us ká hogá.

22 Agar koí ádmí bail yá bheṛ churá le, aur use zabh kar de, yá bech ḍále, to wuh ek bail ke badle pánch bail, aur ek bheṛ ke badle chár bheṛen bhare. 2 Agar chor sendh márte húe pakṛá jáe, aur us par aisí már paṛe ki wuh mar jáe, to us ke ḳhún ká koí jurm nahín. 3 Agar súraj nikal chuke, to us ká ḳhún jurm hogá, balki use nuqsán bharná paṛegá; aur agar us ke pás kuchh na ho, to wuh chorí ke liye bechá jáe. 4 Agar chorí ká mál us ke pás jítá mile, ḳhwáh wuh bail ho yá gadhá yá bheṛ, to wuh us ká dúná bhar de.

5 Agar koí ádmí kisí khet yá tákistán ko khilwá de, aur apne jánwar ko chhoṛ de ki wuh dúsre ke khet ko char le, to apne khet yá tákistán kí achchhí se achchhí paidáwár men se us ká mu'áwaza de.

6 Agar ág bhaṛke aur kánṭon men lag jáe, aur anáj ke ḍher yá khaṛí fasl yá khet ko jalákar bhasam kar de, to jis ne ág jaláí ho, wuh zarúr mu'áwaza de.

7 Agar koí apne hamsáye ko naqd yá jins rakhne ko de aur wuh us shaḳhs ke ghar se chorí ho jáe, to agar wuh chor pakṛá jáe to dúná usí ko bharná paṛegá. 8 Par agar chor pakṛá na jáe, to us ghar ká málik Ḳhudá ke áge láyá jáe, táki ma'lúm ho jáe, ki us ne apne hamsáye ke mál ko háth nahín lagáyá. 9 Har qism kí ḳhiyánat ke mu'ámale men, ḳhwáh bail ká ḳhwáh gadhe, yá bheṛ, yá kapṛe, yá kisí âur khoí húí chíz ká ho, jis kí nisbat koí bol uṭhe ki wuh chíz yih hai, to faríqain ká muqaddama Ḳhudá ke huzúr láyá jáe, aur jise Ḳhudá mujrim ṭhahráe wuh apne hamsáye ko dúná bhar de.

10 Agar koí apne hamsáye ke pás gadhá, yá bail, yá bheṛ, yá koí âur jánwar amánat rakkhe, aur wuh bagair kisí ke dekhe mar jáe, yá choṭ kháe, yá hanká diyá jáe, 11 to un donon ke darmiyán ḲHUDÁWAND kí qasam ho ki us ne apne hamsáye ke mál ko háth nahín lagáyá; aur málik use sach máne, aur dúsrá us ká mu'áwaza na de. 12 Par agar wuh us ke pás se chorí ho jáe, to wuh us ke málik ko mu'áwaza de. 13 Aur agar us ko kisí darande ne pháṛ ḍálá ho, to wuh us ko gawáhí ke taur par pesh kar de, aur pháṛe húe ká nuqsán na bhare.

14 Agar koí shaḳhs apne hamsáye se koí jánwar 'áriyat le, aur wuh zaḳhmí ho jáe, yá mar jáe, aur málik wahán maujúd na ho, to wuh zarúr us ká mu'áwaza de. 15 Par agar málik sáth ho, to us ká nuqsán na bhare; aur agar kiráya kí húí chíz ho to us ká nuqsán us ke kiráya men á gayá.

16 Agar koí ádmí kisí kunwárí ko, jis kí nisbat na húí ho, phuslákar us se mubásharat kare, to wuh zarúr hí use mahr dekar us se biyáh kare. 17 Lekin agar us ká báp hargiz rází na ho ki us laṛkí ko use de, to wuh

kunwáriyon ke mahr ke muwáfiq use naqdí de.

18 Tú jádúgarní ko jíne na dená.

19 Jo koí kisí jánwar se mubásharat kare, wuh qata'í ján se márá jáe.

20 Jo koí wáhid KHUDÁWAND ko chhoṛkar kisí âur ma'búd ke áge qurbání chaṛháe, wuh bi'lkull nábúd kar diyá jáe. 21 Aur musáfir ko na satáná, aur na us par sitam karná, is liye ki tum bhí mulk i Misr men musáfir the. 22 Tum kisí bewa yá yatím laṛke ko dukh na dená. 23 Agar tú un ko kisí tarah se dukh de, aur wuh mujh se faryád karen, to main zarúr un kí faryád sunúngá; 24 aur merá qahr bhaṛkegá; aur main tum ko talwár se már ḍálúngá, aur tumhárí bíwiyán bewa, aur tumháre bachche yatím ho jáenge.

25 Agar tú mere logon men se kisí muhtáj ko, jo tere pás rahtá ho, kuchh qarz de, to us se qarzkhwáh kí tarah sulúk na karná, aur na us se súd lená. 26 Agar tú kisí waqt apne hamsáye ke kapṛe girau rakh bhí le, to súraj ke ḍúbne tak us ko wápas kar dená. 27 Kyúnki faqat wuhí us ká ek oṛhná hai, us ke jism ká wuhí libás hai, phir wuh kyá oṛhkar soegá? Pas jab wuh faryád karegá, main us kí sunúngá; kyúnki main mihrbán hún.

28 Tú Khudá ko na kosná, aur na apní qaum ke sardár par la'nat bhejná. 29 Tú apní kasír paidáwár aur apne kolhú ke ras men se mujhe nazr o niyáz dene men der na karná, aur apne beṭon men se pahlauṭhe ko mujhe dená. 30 Apní gáeon aur bheṛon se bhí aisá hí karná: sát din tak to bachcha mán ke sáth rahe; áṭhwen din tú use mujh ko dená. 31 Aur tum mere liye pák ádmí honá. Isí sabab se darandon ke pháṛe húe jánwar ká gosht, jo maidán men paṛá húá mile, mat kháná; tum use kutton ke áge phenk dená.

23 Tú jhúṭhí bát na phailáná, aur nárást gawáh hone ke liye sharíron ká sáth na dená. 2 Buráí karne ke liye kisí bhíṛ kí pairawí na karná, aur na kisí muqaddame men insáf ká khún karáne ke liye bhíṛ ká munh dekhkar kuchh kahná. 3 Aur na muqaddame men kangál kí tarafdárí karná.

4 Agar tere dushman ká bail yá gadhá tujhe bhaṭaktá húá mile, to tú zarúr use us ke pás pherkar le áná. 5 Agar tú apne dushman ke gadhe ko bojh ke níche dabá húá dekhe, aur us kí madad karne ko jí bhí na cháhtá ho, taubhí zarúr use madad dená.

6 Tú apne kangál logon ke muqaddame men insáf ká khún na karná. 7 Jhúṭhe mu'ámale se dúr rahná, aur begunáhon aur sádiqon ko qatl na karná; kyúnki main sharír ko rást nahín ṭhahráúngá. 8 Tú rishwat na lená, kyúnki rishwat bínáon ko andhá kar detí hai, aur sádiqon kí báton ko palaṭ detí hai. 9 Aur pardesí par zulm na karná, kyúnki tum pardesí ke dil ko jánte ho; is liye ki tum khud bhí mulk i Misr men pardesí the.

10 Aur chha baras tak tú apní zamín men boná, aur us ká galla jama' karná. 11 Par sátwen baras use yún hí chhoṛ dená, ki paṛtí rahe; táki terí qaum ke miskín use kháen, aur jo un se bache use jangal ke jánwar char len. Apne angúr aur zaitún ke bág se bhí aisá hí karná. 12 Chha din tak apná kám káj karná, aur sátwen din árám karná, táki tere bail, aur gadhe ko árám mile, aur terí laundí ká beṭá aur pardesí tázadam ho jáen. 13 Aur sab báton men, jo main ne tujh se kahí hain, hoshyár rahná, aur dúsre ma'búdon ká nám tak na lená, balki wuh tere munh se sunáí bhí na de.

14 Tú sál bhar men tín bár mere liye 'íd manná. 15 'Íd i Fatír ko manná. Us men mere hukm ke mutábiq Abíb mahíne ke muqarrara waqt par sát din tak bekhamírí roṭiyán kháná, kyúnki usí mahíne men tú Misr se niklá thá; aur koí mere áge khálí háth na áe: 16 aur jab tere khet men, jise tú ne mihnat se boyá, pahlá phal áe, to fasl káṭne kí 'íd manná, aur sál ke ákhir men, jab tú apní mihnat ká phal khet se jama' kare, to jama' karne kí 'íd manná. 17 Aur sál men tínon martaba tumháre hán ke sab mard KHUDÁWAND Khudá ke áge házir húá karen.

18 Tú khamírí roṭí ke sáth mere zabíhe ká khún na chaṛháná, aur merí 'íd kí charbí subh tak báqí na rahne dená. 19 Tú apní zamín ke pahle phalon ká pahlá hissa KHUDÁWAND apne Khudá ke ghar men láná. Tú halwán ko us kí mán ke dúdh men na pakáná.

20 Dekh, main ek firishta tere áge áge bhejtá hún, ki ráste men terá nigahbán ho, aur tujhe us jagah pahunchá de jise main ne taiyár kiyá hai. 21 Us ke áge hoshyár rahná aur us kí bát mánná; use náráz na karná; kyúnki wuh terí ḳhatá nahín baḳhshegá; is liye ki merá nám us men rahtá hai. 22 Par agar tú sach much us kí bát máne, aur jo main kahtá hún, wuh sab kare; to main tere dushmanon ká dushman, aur tere muḳhálifon ká muḳhálif banúngá. 23 Is liye ki merá firishta tere áge áge chalegá, aur tujhe Amoríon, aur Hittíon, aur Farizzíon, aur Kan'ánion, aur Hawwíon, aur Yabúsíon men pahunchá degá, aur main un ko halák kar dálúngá. 24 Tú un ke ma'búdon ko sijda na karná, na un kí 'ibádat karná, na un ke se kám karná: balki tú un ko bi'lkull ulaṭ dená aur un ke sutúnon ko ṭukṛe ṭukṛe kar dálná. 25 Aur tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí 'ibádat karná, tab wuh tumhárí roṭí aur pání par barakat degá; aur main tumháre bích se bímárí ko dúr kar dúngá. 26 Aur tere mulk men na to kisí ke isqát hogá, aur na koí bánjh rahegí: aur main terí 'umr púrí karúngá. 27 Main apní haibat ko tere áge áge bhejúngá; aur main un sab logon ko, jin ke pás tú jáegá, shikast dúngá; aur main aisá karúngá, ki tere sab dushman tere áge apní pusht pher denge. 28 Main tere áge zambúron ko bhejúngá, jo Hawwí, aur Kan'ání, aur Hittí ko tere sámne se bhagá denge. 29 Main un ko ek hí sál men tere áge se dúr nahín karúngá, tá na ho ki zamín wírán ho jáe, aur janglí darande ziyáda hokar tujhe satáne lagen. 30 Balki main thoṛá thoṛá karke un ko tere sámne se dúr kartá rahúngá, jab tak tú shumár men baṛhkar mulk ká wáris na ho jáe. 31 Main daryá e Qulzum se lekar Filistíon ke samundar tak aur biyábán se lekar nahr i Furát tak, terí hadden bándhúngá; kyúnki main us mulk ke báshindon ko tere háth men kar dúngá, aur tú un ko apne áge se nikál degá. 32 Tú un se yá un ke ma'búdon se koí 'ahd na bándhná. 33 Wuh tere mulk men rahne na páen, tá na ho ki wuh tujh se mere ḳhiláf gunáh karáen; kyúnki agar tú un ke ma'búdon kí 'ibádat kare, to yih tere liye zarúr phandá ho jáegá.

24 Aur us ne Músá se kahá, ki Tú, Hárún, aur Nadab, aur Abíhú, aur baní Isráíl ke sattar buzurgon ko lekar Ḳhudáwand ke pás úpar á, aur tum dúr hí se sijda karná: 2 aur Músá akelá Ḳhudáwand ke nazdík áe; par wuh nazdík na áen: aur aur log us ke sáth úpar na chaṛhen. 3 Aur Músá ne logon ke pás jákar Ḳhudáwand kí sab báten aur ahkám un ko batá diye: aur sab logon ne hamáwáz hokar jawáb diyá, ki Jitní báten Ḳhudáwand ne farmáí hain, ham un sab ko mánenge. 4 Aur Músá ne Ḳhudáwand kí sab báten likh lín, aur subh ko sawere uṭhkar pahár ke níche ek qurbángáh, aur baní Isráíl ke bárah qabílon ke hisáb se bárah sutún, banáe. 5 Aur us ne baní Isráíl ke jawánon ko bhejá, jinhon ne soḳhtaní qurbánián chaṛháín, aur bailon ko zabh karke salámatí ke zabíhe Ḳhudáwand ke liye guzráne. 6 Aur Músá ne ádhá ḳhún lekar básanon men rakkhá, aur ádhá qurbángáh par chhiṛak diyá. 7 Phir us ne 'ahdnáma liyá, aur logon ko paṛhkar sunáyá. Unhon ne kahá, ki Jo kuchh Ḳhudáwand ne farmáyá hai, us sab ko ham karenge aur tábi' rahenge. 8 Tab Músá ne us ḳhún ko lekar logon par chhiṛká, aur kahá, Dekho, yih us 'ahd ká ḳhún hai, jo Ḳhudáwand ne in sab báton ke báre men tumháre sáth bándhá hai. 9 Tab Músá, aur Hárún, aur Nadab, aur Abíhú, aur baní Isráíl ke sattar buzurg úpar gaye. 10 Aur unhon ne Isráíl ke Ḳhudá ko dekhá; aur us ke pánwon ke níche nílam ke patthar ká chabútará sá thá, jo ásmán kí mánind shaffáf thá. 11 Aur us ne baní Isráíl ke shurafá par apná háth na baṛháyá: so unhon ne Ḳhudá ko dekhá, aur kháyá aur piyá.

12 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Pahár par mere pás á, aur wahín ṭhahrá rah; aur main tujhe patthar kí lauhen, aur sharí'at aur ahkám, jo main ne likhe hain, dúngá, táki tú un ko sikháe. 13 Aur Músá aur us ká ḳhádim Yashú' uṭhe: aur Músá Ḳhudá ke pahár ke úpar gayá, 14 aur buzurgon se kah

gayá ki, Jab tak ham lauṭkar tumháre pás na á jáeṉ, tum hamáre liye yahíṉ ṭhahro: aur dekho, Hárún aur Húr tumháre sáth haiṉ; jis kisí ká koí muqaddama ho wuh un ke pás jáe. 15 Tab Músá pahár ke úpar gayá, aur pahár par ghaṭá chhá gayí. 16 Aur KHUDÁWAND ká jalál koh i Síná par ákar ṭhahrá, aur chha din tak ghaṭá us par chhái rahí: aur sátweṉ din us ne ghaṭá meṉ se Músá ko buláyá. 17 Aur baní Isráíl kí nigáh meṉ pahár kí choṭí par, KHUDÁWAND ke jalál ká manzar bhasam karnewálí ág kí mánind thá. 18 Aur Músá ghaṭá ke bích meṉ hokar pahár par chaṛh gayá: aur wuh pahár par chális din aur chális rát rahá.

25 Aur KHUDÁWAND ne Músá ko farmáyá: 2 Baní Isráíl se yih kahná, ki mere liye nazr láeṉ, aur tum un hí se merí nazr lená jo apne dil kí khushí se deṉ. 3 Aur jin chízoṉ kí nazr tum ko un se lení hai, wuh yih haiṉ: soná, aur chándí, aur pítal, 4 aur ásmání, aur argawání, aur surkh rang ká kapṛá aur bárík katán aur bakrí kí pashm, 5 aur meṉḍhoṉ kí surkh rangí húí khále̱ṉ, aur tukhas kí kháleṉ, aur kíkar kí lakṛí, 6 aur chirág ke liye tel, aur masah karne ke tel ke liye, aur khushbúdár bakhúr ke liye masálih, 7 aur sang i sulaimání, aur afod, aur sínaband meṉ jaṛne ke nagíne. 8 Aur wuh mere liye ek maqdis banáeṉ, táki maiṉ un ke darmiyán sukúnat karúṉ. 9 Aur maskan aur us ke sáre sámán ká, jo namúna maiṉ tujhe dikháúṉ, ṭhík usí ke mutábiq tum use banáná.

10 Aur wuh kíkar kí lakṛí ká ek sandúq banáeṉ, jis kí lambái ḍhái háth, aur chauṛái ḍeṛh háth, aur únchái ḍeṛh háth ho. 11 Aur us ke andar aur báhar khális soná manḍhná, aur us ke úpar girdágird ek zarrín táj banáná. 12 Aur us ke liye sone ke chár kaṛe ḍhálkar us ke chároṉ páyoṉ meṉ lagáná. Do kaṛe ek taraf hoṉ aur do hí dúsrí taraf. 13 Aur kíkar kí lakṛí kí choben banákar un par soná manḍhná. 14 Aur in choboṉ ko sandúq kí atráf ke kaṛoṉ meṉ ḍálná, ki un ke saháre sandúq uṭh jáe. 15 Choben sandúq ke kaṛoṉ ke andar lagí raheṉ; aur us se alag na kí jáeṉ. 16 Aur tú us shahádatnáme ko, jo maiṉ tujhe dúngá, usí sandúq meṉ rakhná. 17 Aur tú kaffáre ká sarposh khális sone ká banáná, jis ká túl ḍhái háth, aur 'arz ḍeṛh háth ho. 18 Aur sone ke do karúbí sarposh ke donoṉ siroṉ par ghaṛkar banáná. 19 Ek karúbí ko ek sire par, aur dúsre karúbí ko dúsre sire par lagáná; aur sarposh ko aur donoṉ siroṉ ke karúbíoṉ ko ek hí ṭukṛe se banáná. 20 Aur wuh karúbí is tarah úpar ko apne par phailáe húe hoṉ, ki sarposh ko apne paroṉ se ḍhank leṉ; aur un ke muṉh ámne sámne sarposh kí taraf hoṉ. 21 Aur tú us sarposh ko us sandúq ke úpar lagáná, aur wuh 'ahdnáma jo maiṉ tujhe dúngá, use us sandúq ke andar rakhná. 22 Waháṉ maiṉ tujh se milá karúngá, aur us sarposh ke úpar se aur karúbíoṉ ke bích meṉ se, jo 'ahdnáme ke sandúq ke úpar honge, un sab ahkám ke báre meṉ, jo maiṉ baní Isráíl ke liye tujhe dúngá, tujh se bátchít kiyá karúngá.

23 Aur tú do háth lambí, aur ek háth chauṛí, aur ḍeṛh háth únchí, kíkar kí lakṛí kí ek mez bhí banáná. 24 Aur us ko khális sone se manḍhná, aur us ke girdágird ek zarrín táj banáná. 25 Aur us ke chaugird chár ungal chauṛí ek kangní lagáná, aur us kangní ke girdágird ek zarrín táj banáná. 26 Aur sone ke chár kaṛe us ke liye banákar un kaṛoṉ ko un chároṉ konoṉ meṉ lagáná jo chároṉ páyoṉ ke muqábil honge. 27 Wuh kaṛe kangní ke pás hí hoṉ, táki choboṉ ke wáste jin ke sahára mez uṭhái jáe, gharoṉ ká kám deṉ. 28 Aur kíkar kí lakṛí kí choben banákar un ko sone se manḍhná, táki mez un hí se uṭhái jáe. 29 Aur tú us ke tabáq, aur chamche, aur áftábe, aur unḍelne ke baṛe baṛe katore sab khális sone ke banáná. 30 Aur tú us mez par nazr kí roṭiyáṉ hamesha mere rúbarú rakhná.

31 Aur khális sone ká ek sham'adán banáná. Wuh sham'adán aur us ká páya aur ḍanḍí sab ghaṛkar banáe jáeṉ, aur us kí piyáliyáṉ aur laṭṭú aur us ke phúl sab ek hí ṭukṛe ke bane hoṉ. 32 Aur us ke donoṉ pahlúoṉ se chha shákheṉ báhar ko nikaltí hoṉ. Tín shákheṉ sham'adán ke ek pahlú se nikleṉ aur tín dúsre pahlú se. 33 Ek shákh meṉ

bádám ke phúl kí súrat kí tín piyáliyán, ek laṭṭú aur ek phúl ho, aur dúsrí shákh men bhí bádám ke phúl kí súrat kí tín piyáliyán, ek laṭṭú aur ek phúl ho. Isí tarah sham'adán kí chhaon shákhon men yih sab lagá húá ho. 34 Aur khud sham'adán men bádám ke phúl kí súrat kí chár piyáliyán apne apne laṭṭú aur phúl samet hon. 35 Aur do shákhon ke níche ek laṭṭú, sab ek hí ṭukṛe ke hon, aur phir do shákhon ke níche ek laṭṭú, sab ek hí ṭukṛe ke hon, aur phir do shákhon ke níche ek laṭṭú; sab ek hí ṭukṛe ke hon. Sham'adán kí chhaon báhar ko niklí húí shákhen aisí hí hon. 36 Ya'ní laṭṭú aur shákhen aur sham'adán, sab ek hí ṭukṛe ke bane hon. Yih sab ká sab khális sone ke ek hí ṭukṛe se gharkar banáyá jáe. 37 Aur tú us ke liye sát chirág banáná: yihí chirág jaláí jáen táki sham'adán ke sámne raushní ho. 38 Aur us ke gulgír aur guldán khális sone ke hon. 39 Sham'adán aur yih sab zurúf ek qintár khális sone ke banáe húe hon. 40 Aur dekh, tú in ko ṭhík in ke namúne ke mutábiq, jo tujhe pahár par dikháyá gayá hai, banáná.

26 Aur tú maskan ke liye das parde banáná. Yih baṭe húe bárík katán aur ásmání, qirmizí, aur surkh rang ke kapṛon ke hon; aur in men kisí máhir ustád se karúbíon kí súrat kaṛhwáná. 2 Har parde kí lambáí aṭháís háth, aur chauṛáí chár háth ho: aur sab parde ek hí náp ke hon. 3 Aur pánch parde ek dúsre se joṛe jáen, aur báqí pánch parde bhí ek dúsre se joṛe jáen. 4 Aur tú ek baṛe parde ke háshiye men baṭe húe kanáre kí taraf, jo joṛá jáegá, ásmání rang ke tukme banáná; aur aise hí dúsre baṛe parde ke háshiye men, jo is ke sáth miláyá jáegá, tukme banáná. 5 Pachás tukme ek baṛe parde men banáná, aur pachás hí dúsre baṛe parde ke háshiye men, jo is ke sáth miláyá jáegá, banáná; aur sab tukme ek dúsre ke ámne sámne hon. 6 Aur sone kí pachás ghunḍiyán banákar in pardon ko in hí ghunḍiyon se ek dúsre ke sáth joṛ dená: tab wuh maskan ek ho jáegá. 7 Aur tú bakrí ke bál ke parde banáná, táki maskan ke úpar khaime ká kám den: aise parde gyárah hon. 8 Aur har parde kí lambáí tís háth, aur chauṛáí chár háth ho: wuh gyárah hon: parde ek hí náp ke hon. 9 Aur tú pánch parde ek jagah, aur chha parde ek jagah, ápas men joṛ dená, aur chhaṭe parde ko khaime ke sámne moṛkar duhrá kar dená. 10 Aur tú pachás tukme us parde ke háshiye men, jo bahar se miláyá jáegá, aur pachás hí tukme dúsrí taraf ke parde ke háshiye men, jo báhar se miláyá jáegá, banáná. 11 Aur pítal kí pachás ghunḍiyán banákar in ghunḍiyon ko tukmon men pahiná dená, aur khaime ko joṛ dená, táki wuh ek ho jáe. 12 Aur khaime ke pardon ká laṭká húá hissa, ya'ní ádhá parda, jo bach rahegá, wuh maskan kí pichhlí taraf laṭká rahe. 13 Aur khaime ke pardon kí lambáí ke báqí hisse men se ek háth parda idhar se aur ek háth parda udhar se maskan kí donon taraf idhar aur udhar laṭká rahe, táki use ḍhánk le. 14 Aur tú is khaime ke liye menḍhon kí surkh rangí húí khálon ká giláf, aur us ke úpar tukhson kí khálon ká giláf banáná.

15 Aur maskan ke liye kíkar kí lakṛí ke takhte banáná, ki khaṛe kiye jáen. 16 Har takhte kí lambáí das háth, aur chauṛáí deṛh háth ho. 17 Aur har takhte men do do chúlen hon, ek dúsrí se milí húí hon. Maskan ke sab takhte isí tarah ke banáná. 18 Aur maskan ke liye jo takhte tú banáegá, un men se bís takhte junúbí simt ke liye hon 19 Aur in bís takhton ke níche chándí ke chális kháne banáná, ya'ní har ek takhte ke níche us kí donon chúlon ke liye do do kháne. 20 Aur maskan kí dúsrí taraf, ya'ní shimálí simt ke liye, bís takhte hon. 21 Aur un ke liye bhí chándí ke chális hí kháne hon, ya'ní ek ek takhte ke níche do do kháne. 22 Aur maskan ke pichhle hisse ke liye magribí simt men chha takhte banáná. 23 Aur usí pichhle hisse men maskan ke konon ke liye do takhte banáná. 24 Yih níche se duhre hon, aur isí tarah úpar ke sire tak ákar ek halqe men miláe jáen. Donon takhte isí ḍhab ke hon. Yih takhte donon konon ke liye honge. 25 Pas áṭh takhte, aur chándí ke solah kháne honge; ya'ní ek ek takhte ke liye do do kháne. 26 Aur tú kíkar kí lakṛí ke bende

banáná ; pánch bende maskan ke ek pahlú ke takhton ke liye, 27 aur pánch bende maskan ke dúsre pahlú ke takhton ke liye, aur pánch bende maskan ke pichhle hisse, ya'ní magribí simt ke takhton ke liye ; 28 aur wasatí bendá, jo takhton ke bích men ho, wuh khaime kí ek hadd se dúsrí hadd tak pahunche. 29 Aur tú takhton ko sone se mandhná, aur bendon ke gharon ke liye sone ke kare banáná ; aur bendon ko bhí sone se mandhná. 30 Aur tú maskan ko usí namúne ke mutábiq banáná jo pahár par tujhe dikháyá gayá hai.

31 Aur ásmání, argawání, aur surkh rang ke kapron, aur bárík bate húe katán ká ek parda banáná, aur us men kisi máhir ustád se karúbíon kí súrat karhwáná : 32 aur use sone se mandhe húe kíkar ke chár sutúnon par latkáná. In ke kunde sone ke hon, aur chándí ke chár khánon par khare kiye jáen. 33 Aur parde ko ghundiyon ke níche se latkáná aur shahádat ke sandúq ko wahin parde ke andar le jáná ; aur yih parda tumháre liye pák maqám ko páktarín maqám se alag karegá. 34 Aur tú sarposh ko páktarín maqám men shahádat ke sandúq par rakhná. 35 Aur mez parde ke báhar dharkar sham'adán ko us ke muqábil maskan kí junúbí simt men rakhná, ya'ní mez shimálí simt men rakhná. 36 Aur tú ek parda khaime ke darwáze ke liye ásmání, argawání, aur surkh rang ke kapron aur bárík bate húe katán ká banáná, aur us par bel búte karhe húe hon. 37 Aur is parde ke liye kíkar kí lakrí ke pánch sutún banáná, aur un ko sone se mandhná aur un ke kunde sone ke hon, jin ke liye tú pítal ke pánch kháne dhálkar banáná.

27 Aur tú kíkar kí lakrí kí qurbángáh pánch háth lambí aur pánch háth chaurí banáná ; wuh qurbángáh chaukhúntí aur us kí únchái tín háth ho. 2 Aur tú us ke liye us ke cháron konon par sing banáná ; aur wuh sing aur qurbángáh sab ek hí tukre ke hon ; aur tú un ko pítal se mandhná. 3 Aur tú us kí rákh uthháne ke liye degen, aur belche, aur katore, aur síkhen, aur angthiyán banáná. Us ke sab zurúf pítal ke banáná. 4 Aur us ke liye pítal kí jálí kí jhanjarí banáná ; aur us jálí ke cháron konon par pítal ke chár kare lagáná. 5 Aur us jhanjarí ko qurbángáh kí cháron taraf ke kanáre ke níche is tarah lagáná, ki wuh únchái men qurbángáh kí ádhi dúr tak pahunche. 6 Aur tú qurbángáh ke liye kíkar kí lakrí kí choben banákar un ko pítal se mandhná. 7 Aur tú un chobon ko karon men pahiná dená, ki jab kabhí qurbángáh uthái jáe, wuh choben us kí donon taraf rahen. 8 Takhton se wuh qurbángáh banáná aur wuh khokhlí ho. Wuh use aisí banáen jaisí tujhe pahár par dikhái gayí hai.

9 Phir maskan ke liye sahn banáná. Us sahn kí junúbí simt ke liye bárík bate húe katán ke parde hon, jo milákar sau háth lambe hon. Yih sab ek hí simt men hon. 10 Aur un ke liye bís sutún banen ; aur sutúnon ke liye pítal ke bís hí kháne banen ; aur in sutúnon ke kunde aur pattiyán chándí kí hon. 11 Isi tarah shimálí simt ke liye parde sab milákar lambái men sau háth hon. Un ke liye bhí bís hí sutún, aur sutúnon ke liye bís hí pítal ke kháne banen, aur sutúnon ke kunde aur pattiyán chándí kí hon. 12 Aur sahn kí magribí simt kí chaurái men pachás háth ke parde hon. Un ke liye das sutún aur sutúnon ke liye das hí kháne banen. 13 Aur mashriqí simt men sahn ho. 14 Aur sahn ke darwáze ke ek pahlú ke liye pandrah háth ke parde hon, jin ke liye tín sutún aur sutúnon ke liye tín hí kháne banen. 15 Aur dúsre pahlú ke liye bhí pandrah háth ke parde aur tín sutún aur tín hí kháne banen. 16 Aur sahn ke darwáze ke liye bís háth ká ek parda ho, jo ásmání, argawání, aur surkh rang ke kapron aur bárík bate húe katán ká buná húá ho, aur us par bel búte karhe hon. Us ke sutún chár aur sutúnon ke kháne bhí chár hí hon. 17 Aur sahn ke áspás sab sutún chándí kí pattiyon se jare húe hon, aur un ke kunde chándí ke, aur un ke kháne pítal ke hon. 18 Sahn kí lambái sau háth aur chaurái har jagah pachás háth : aur qanát kí únchái pánch háth ho, parde bárík bate húe katán ke, aur sutúnon ke kháne pítal ke hon. 19 Maskan ke qism qism ke kám ke sab sámán, aur wahán kí mekhen

aur sahn kí mekhen, yih sab pítal ke hon.
20 Aur tú baní Isráíl ko hukm dená, ki wuh tere pás kúṭkar nikálá húá zaitún ká ḳhális tel raushní ke líye láen, táki chirág hamesha jaltá rahe. 21 Ḳhaima e ijtima' men us parde ke báhar, jo shahádat ke sandúq ke sámne hogá, Hárún aur us ke beṭe shám se subh tak sham'adán ko Ḳhudáwand ke rúbarú árásta rakkhen: yih dastúru'l 'amal baní Isráíl ke liye nasl dar nasl sadá qáim rahegá.

28 Aur tú baní Isráíl men se Hárún ko, jo terá bháí hai, aur us ke sáth us ke beṭon ko apne nazdík kar lená, táki Hárún aur us ke beṭe Nadab aur Abíhú aur Ilí'azar aur Itamar kahánat ke 'uhde par hokar merí ḳhidmat karen. 2 Aur tú apne bháí Hárún ke liye 'izzat aur zínat ke wáste muqaddas libás baná dená. 3 Aur tú un sab raushanzamíron se, jin ko main ne hikmat kí rúh se bhará hai, kah, ki wuh Hárún ke liye libás banáen, táki wuh muqaddas hokar mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám de. 4 Aur jo libás wuh banáenge, yih hain: ya'ní sínaband aur afod, aur jubba, aur chár ḳháne ká kurta, aur 'amáma, aur kamarband. Wuh tere bháí Hárún aur us ke beṭon ke wáste yih pák libás banáen, táki wuh mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám de. 5 Aur wuh soná, aur ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke kapṛe, aur mihín katán len.
6 Aur afod sone, aur ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke kapṛon, aur bárík baṭe húe katán ká banáen, jo kisí máhir ustád ke háth ká kám ho. 7 Aur wuh is tarah se joṛá jáe ki us ke donon mondhon ke sire ápas men milá diye jáen. 8 Aur us ke úpar jo kárigarí se buná húá paṭká us ke bándhne ke liye hogá, us par afod kí tarah kám ho, aur wuh usí kapṛe ká ho; aur sone, aur ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke kapṛon, aur bárík baṭe húe katán ká buná húá ho. 9 Aur tú do sulaimání patthar lekar un par Isráíl ke beṭon ke nám kanda karáná. 10 Un men se chha ke nám to ek patthar par, aur báqíon ke chha nám dúsre patthar par; un kí paidáish kí tartíb ke muwáfiq hon. 11 Tú patthar ke kandakár ko lagákar angushtarí ke naqsh kí tarah Isráíl ke beṭon ke nám, un donon pattharon par kanda karáke un ko sone ke ḳhánon men jaṛwáná. 12 Aur donon pattharon ko afod ke donon mondhon par lagáná, táki yih patthar Isráíl ke beṭon kí yádgárí ke liye hon; aur Hárún un ke nám Ḳhudáwand ke rúbarú apne donon kandhon par yádgárí ke liye lagáe rahe.
13 Aur tú sone ke ḳháne banáná. 14 Aur ḳhális sone kí do zanjíren ḍorí kí tarah gundhí húí banáná; aur in gundhí húí zanjíron ko ḳhánon men jaṛ dená. 15 Aur 'adl ká sínaband kisí máhir ustád se banwáná, aur afod kí tarah sone, aur ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke kapṛon, aur bárík baṭe húe katán ká banwáná. 16 Wuh chaukhúnṭá aur duhrá ho; us kí lambái ek bálisht, aur chauṛái bhí ek hí bálisht ho. 17 Aur chár qatáron men us par jawáhir jaṛná. Pahlí qatár men yáqút i surḳh, aur pukhráj, aur gauhar i shabchirág ho. 18 Dúsrí qatár men zumurrud, aur nílam, aur hírá. 19 Tísrí qatár men lasham, aur yashm, aur yáqút. 20 Chauthí qatár men fíroza, aur sang i sulaimání, aur zabarjad. Yih sab sone ke ḳhánon men jaṛe jáen. 21 Yih jawáhir Isráíl ke beṭon ke námon ke mutábiq shumár men bárah hon; aur angushtarí ke naqsh kí tarah yih nám, jo bárah qabílon ke nám honge, un par kanda kiye jáen. 22 Aur tú sínaband par ḍorí kí tarah gundhí húí ḳhális sone kí do zanjíren lagáná. 23 Aur sínaband ke liye sone ke do halqe banákar un ko sínaband ke donon siron par lagáná. 24 Aur sone kí donon gundhí húí zanjíron ko un donon halqon men, jo sínaband ke donon siron par honge, lagá dená. 25 Aur donon gundhí húí zanjíron ke báqí donon siron ko donon pattharon ke ḳhánon men jaṛkar un ko afod ke donon mondhon par sámne kí taraf lagá dená. 26 Aur sone ke âur do halqe banákar un ko sínaband ke donon siron ke, us háshiye men lagáná, jo afod ke andar kí taraf hai. 27 Phir sone ke do halqe âur banákar un ko afod ke donon mondhon ke níche, us ke agle hisse men lagáná, jahán afod joṛá jáegá, táki wuh afod ke

kárígarí se bune húe paṭke ke úpar rahe. 28 Aur wuh sínaband ko lekar us ke halqon ko ek níle fíte se bándh den, táki yih sínaband afod ke kárígarí se bune húe paṭke ke úpar bhí rahe, aur afod se bhí alag na hone páe. 29 Aur Hárún Isráíl ke beṭon ke nám 'adl ke sínaband par apne síne par pák maqám men dákhil hone ke waqt, KHUDÁWAND ke rúbarú lagáe rahe, táki hamesha un kí yádgárí húá kare. 30 Aur tú 'adl ke sínaband men Urím aur Tummím ko rakhná, aur jab Hárún KHUDÁWAND ke huzúr jáe, to yih us ke dil ke úpar hon. Yún Hárún baní Isráíl ke faisale ko apne dil ke úpar KHUDÁWAND ke rúbarú hamesha liye rahegá.

31 Aur afod ká jubba bi'lkull ásmání rang ká banáná. 32 Aur us ká girebán bích men ho, aur zirah ke girebán kí tarah us ke girebán ke girdágird buní húí goṭ ho, táki wuh phaṭne na páe. 33 Aur us ke dáman ke gher men cháron taraf ásmání, argawání, aur surkh rang ke anár banáná, aur un ke darmiyán cháron taraf sone kí ghanṭiyán lagáná. 34 Ya'ní jubbe ke dáman ke púre gher men ek sone kí ghanṭí ho, aur us ke ba'd anár; phir ek sone kí ghanṭí ho, aur us ke ba'd anár. 35 Is jubbe ko Hárún khidmat ke waqt pahiná kare, táki jab jab wuh pák maqám ke andar KHUDÁWAND ke huzúr jáe, yá wahán se nikle, to us kí áwáz sunáí de, tá aisá na ho ki wuh mar jáe.

36 Aur khális sone ká ek patthar banákar us par angushtarí ke naqsh kí tarah yih kanda karná, KHUDÁWAND KE LIYE MUQADDAS. 37 Aur use níle fíte se bándhná, táki wuh 'amáme par, ya'ní 'amáme ke sámne ke hisse par ho. 38 Aur yih Hárún kí peshání par rahe, táki jo kuchh baní Isráíl apne pák hadyon ke zarí'e se muqaddas ṭhahráen, un muqaddas ṭhahráí húí chízon kí badí Hárún uṭháe, aur yih us kí peshání par hamesha rahe, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr maqbúl hon. 39 Aur kurta bárík katán ká buná húá aur chár kháne ká ho; aur 'amáma bhí bárík katán hí ká banáná; aur ek kamarband banáná, jis par bel búṭe kaṛhe hon. 40 Aur Hárún ke beṭon ke liye kurte banáná; aur 'izzat aur zínat ke wáste un ke liye kamarband aur pagṛiyán banáná. 41 Aur tú yih sab apne bháí Hárún aur us ke sáth us ke beṭon ko pahináná; aur un ko masah aur makhsús aur muqaddas karná, táki wuh sab mere liye káhin kí khidmat ko anjám den. 42 Aur tú un ke liye katán ke pájáme baná dená, táki un ká badan ḍhaká rahe; yih kamar se rán tak ke hon. 43 Aur Hárún aur us ke beṭe jab jab khaima e ijtimá' men dákhil hon, yá khidmat karne ko pák makán ke andar qurbángáh ke nazdík jáen, un ko pahiná karen, tá aisá na ho ki gunahgár ṭhahren aur mar jáen. Yih dastúru'l 'amal us ke aur us kí nasl ke liye hamesha rahegá.

29

Aur un ko pák karne kí khátir, táki wuh mere liye káhin kí khidmat ko anjám den, tú un ke wáste yih karná, ki ek bachhṛá aur do be'aib mendhe lená. 2 Aur bekhamírí roṭí, aur bekhamír ke kulche, jin ke sáth tel milá ho, aur tel kí chupṛí húí bekhamírí chapátiyán lená. Yih sab gehún ke maide kí banáná. 3 Aur in ko ek ṭokrí men rakhkar us ṭokrí ko bachhṛe aur donon mendhon samet áge le áná. 4 Phir Hárún aur us ke beṭon ko khaima e ijtimá' ke darwáze par lákar un ko pání se nahláná. 5 Aur wuh libás lekar Hárún ko kurta, aur afod ká jubba, aur afod, aur sínaband pahináná, aur afod ká kárígarí se buná huá kamarband us ke bándh dená. 6 Aur 'amáma ko us ke sir par rakhkar us 'amáme ke úpar muqaddas táj lagá dená. 7 Aur masah karne ká tel lekar us ke sir par ḍálná, aur us ko masah karná. 8 Phir us ke beṭon ko áge lákar un ko kurte pahináná. 9 Aur Hárún aur us ke beṭon ke kamarband lapeṭkar un ke pagṛiyán bándhná, táki kahánat ke mansab par hamesha ke liye un ká haqq rahe: aur Hárún aur us ke beṭon ko makhsús karná. 10 Phir tú us bachhṛe ko khaima e ijtimá' ke sámne láná, aur Hárún aur us ke beṭe apne háth us bachhṛe ke sir par rakkhen. 11 Phir us bachhṛe ko KHUDÁWAND ke áge khaima e ijtimá' ke darwáze par zabh karná. 12 Aur us bachhṛe ke khún men se kuchh lekar use apní unglí se qurbángáh ke síngon par lagáná, aur báqí sárá khún qurbángáh ke páye par unḍel dená.

13 Phir us charbí ko, jis se antṛiyáṉ ḍhakí rahtí haiṉ, aur jigar par kí jhillí ko, aur donoṉ gurdoṉ ko, aur un ke úpar kí charbí ko lekar sab qurbángáh par jalána. 14 Lekin us bachhṛe ke gosht aur khál aur gobar ko ḳhaimagáh ke báhar ág se jalá dená, is liye ki yih ḳhatá kí qurbání hai. 15 Phir tú ek meṉḍhe ko lená, aur Hárún aur us ke beṭe apne háth us meṉḍhe ke sir par rakkheṉ. 16 Aur tú us meṉḍhe ko zabh karná, aur us ká ḳhún lekar qurbángáh par chároṉ taraf chhiṛakná. 17 Aur tú meṉḍhe ko ṭukṛe ṭukṛe káṭná, aur us kí antṛiyoṉ aur páyoṉ ko dhokar us ke ṭukṛoṉ aur us ke sir ke sáth milá dená. 18 Phir is púre meṉḍhe ko qurbángáh par jalána. Yih Ḳhudáwand ke liye sokhtaní qurbání hai. Yih ráhat-angez ḳhushbú, ya'ní Ḳhudáwand ke liye átashín qurbání hai. 19 Phir dúsre meṉḍhe ko lená, aur Hárún aur us ke beṭe apne háth us meṉḍhe ke sir par rakkheṉ. 20 Aur tú is meṉḍhe ko zabh karná, aur us ke ḳhún meṉ se kuchh lekar Hárún aur us ke beṭon ke dahine kán kí lau par, aur dahine háth, aur dahine páṉw ke angúṭhoṉ par lagáná, aur ḳhún ko qurbángáh par chároṉ taraf chhiṛak dená. 21 Aur qurbángáh par ke ḳhún aur masah karne ke tel meṉ se kuchh kuchh lekar Hárún, aur us ke libás par, aur us ke sáth us ke beṭoṉ aur un ke libás par chhiṛakná. Tab wuh apne libás samet, aur us ke sáth hí us ke beṭe apne apne libás samet muqaddas honge. 22 Aur tú meṉḍhe kí charbí, aur moṭí dum ko, aur jis charbí se antṛiyáṉ ḍhakí rahtí haiṉ, us ko aur jigar par kí jhillí ko, aur donoṉ gurdoṉ ko, aur un ke úpar kí charbí ko, aur dahiní rán ko lená: is liye ki yih taḳhsísí meṉḍhá hai. 23 Aur be-ḳhamírí roṭí kí ṭokrí meṉ se, jo Ḳhudáwand ke áge dharí hogí, roṭí ká ek girda aur ek kulcha, jis meṉ tel milá húá ho, aur ek chapáti lená. 24 Aur in sabhoṉ ko Hárún aur us ke beṭoṉ ke háthoṉ par rakhkar in ko Ḳhudáwand ke rúbarú hiláná, táki yih hiláne ká hadya ho. 25 Phir in ko un ke háthoṉ se lekar qurbángáh par sokhtaní qurbání ke úpar jalá dená, táki wuh Ḳhudáwand ke áge ráhat-angez ḳhushbú ho; yih Ḳhudáwand ke liye átashín qurbání hai. 26 Aur tú Hárún ke taḳhsísí meṉḍhe ká sína lekar us ko Ḳhudáwand ke rúbarú hiláná, táki wuh hiláne ká hadya ho: yih terá hissa ṭhahregá. 27 Aur tú Hárún aur us ke beṭoṉ ke taḳhsísí meṉḍhe ke hiláne ke hadye ke síne ko, jo hiláyá já chuká hai, aur uṭháe jáne ke hadye kí rán ko, jo uṭhái já chukí hai, lekar un donoṉ ko pák ṭhahráná, 28 táki yih sab baní Isráíl kí taraf se hamesha ke liye Hárún aur us ke beṭoṉ ká haqq ho: kyúṉki yih uṭháe jáne ká hadya hai. So yih baní Isráíl kí taraf se un kí salámatí ke zabíhoṉ meṉ se uṭháe jáne ká hadya hogá, jo un kí taraf se Ḳhudáwand ke liye uṭháyá gayá hai. 29 Aur Hárún ke ba'd us ke pák libás us kí aulád ke liye honge, táki un hí meṉ wuh masah o maḳhsús kiye jáeṉ. 30 Us ká jo beṭá us kí jagah káhin ho, wuh jab pák maqám meṉ ḳhidmat karne ko ḳhaima e ijtimá' meṉ dáḳhil ho, to un ko sát din tak pahine rahe. 31 Aur tú taḳhsísí meṉḍhe ko lekar, us ke gosht ko kisí pák jagah meṉ ubálná. 32 Aur Hárún aur us ke beṭe meṉḍhe ká gosht, aur ṭokrí kí roṭiyáṉ ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par kháeṉ. 33 Aur jin chízoṉ se un ko maḳhsús aur pák karne ke liye kaffára diyá jáe, wuh un ko bhí kháeṉ: lekin ajnabí shaḳhs un men se kuchh na kháne páe, kyúṉki yih chízeṉ pák haiṉ. 34 Aur agar maḳhsús karne ke gosht yá roṭí meṉ se kuchh subh tak bachá rah jáe, to us bache húe ko ág se jalá dená. Wuh hargiz na kháyá jáe, is liye ki wuh pák hai. 35 Aur tú Hárún aur us ke beṭoṉ ke sáth, jo kuchh maiṉ ne hukm diyá hai, wuh sab 'amal meṉ láná, aur sát din tak un kí taḳhsís karte rahná. 36 Aur tú har roz ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe ko kaffáre ke wáste zabh karná: aur tú qurbángáh ko us ke kaffára dene ke waqt sáf karná aur use masah karná, táki wuh pák ho jáe. 37 Tú sát din tak qurbángáh ke liye kaffára dená, aur use pák karná, to qurbángáh niháyat pák ho jáegí; aur jo kuchh us se chhú jáegá, wuh bhí pák ṭhahregá.

38 Aur tú har roz sadá ek ek baras ke do do barre qurbángáh par

charháyá karná. 39 Ek barra subh ko aur dúsrá barra zawál aur gurúb ke darmiyán charhháná. 40 Aur ek barre ke sáth aifah ke dasweṉ hisse ke barábar maida dená, jis meṉ hín ke chauthe hisse kí miqdár meṉ kúṭkar nikálá húá tel milá húá ho; aur hín ke chauthe hisse kí miqdár meṉ tapáwan ke liye mai bhí dená. 41 Aur tú dúsre barre ko zawál aur gurúb ke darmiyán charháná, aur us ke sáth subh kí tarah nazr kí qurbání, aur waisá hí tapáwan dená, jis se wuh Ḳhudáwand ke liye ráhatangez ḳhushbú aur átashín qurbání ṭhahre. 42 Aisí hí soḳhtaní qurbání tumhárí pusht dar pusht ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke áge hamesha húá kare. Wahán main tum se milúngá aur tujh se báteṉ karúngá. 43 Aur wahín main baní Isráíl se muláqát karúngá, aur wuh maqám mere jalál se muqaddas hogá. 44 Aur main ḳhaima e ijtimá' ko aur qurbángáh ko muqaddas karúngá; aur main Hárún aur us ke beṭoṉ ko muqaddas karúngá, táki wuh mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám deṉ. 45 Aur main baní Isráíl ke darmiyán sukúnat karúngá, aur un ká Ḳhudá húngá; 46 tab wuh ján lenge, ki main Ḳhudáwand un ká Ḳhudá húṉ, jo un ko Misr ke mulk se is liye nikálkar láyá, ki main un ke darmiyán sukúnat karúṉ. Main hí Ḳhudáwand un ká Ḳhudá húṉ.

30 Aur tú baḳhúr jaláne ke liye kíkar kí lakṛí kí ek qurbángáh banáná. 2 Us kí lambáí ek háth, aur chauṛáí ek háth ho; wuh chaukhúnṭí rahe, aur us kí únchái do háth ho, aur us ke síng usí ṭukṛe se banáe jáeṉ. 3 Aur tú us ke úpar kí saṭh aur cháron pahlúoṉ ko, jo us ke girdágird hain, aur us ke singoṉ ko ḳhális sone se maṇḍhná, aur us ke liye girdágird ek zarrín táj banáná. 4 Aur tú us táj ke níche us ke donoṉ pahlúoṉ meṉ sone ke do kaṛe us kí donoṉ taraf banáná. Wuh us ke uṭháne kí choboṉ ke liye ḳhánoṉ ká kám denge. 5 Aur choben kíkar kí lakṛí kí banákar un ko sone se maṇḍhná. 6 Aur tú us ko us parde ke áge rakhná, jo shahádat ke sandúq ke sámne hai; wuh sarposh ke sámne rahe, jo shahádat ke sandúq ke úpar hai, jahán main tujh se milá karúngá. 7 Isí par Hárún ḳhushbúdár baḳhúr jaláyá kare; har subh chirágoṉ ko ṭhík karte waqt baḳhúr jaláe. 8 Aur zawál o gurúb ke darmiyán bhí jab Hárún chirágoṉ ko raushan kare, tab baḳhúr jaláe. Yih baḳhúr Ḳhudáwand ke huzúr tumhárí pusht dar pusht hamesha jaláyá jáe. 9 Aur tum us par áur tarah ká baḳhúr na jaláná, na us par soḳhtaní qurbání aur nazr kí qurbání charháná, aur koí tapáwan bhí us par na tapáná. 10 Aur Hárún sál meṉ ek bár us ke síngoṉ par kaffára de. Tumhárí pusht dar pusht sál meṉ ek bár is ḳhatá kí qurbání ke ḳhún se, jo kaffáre ke liye ho, us ke wáste kaffára diyá jáe. Yih Ḳhudáwand ke liye sab se ziyáda pák hai.

11 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá: 12 Jab tú baní Isráíl ká shumár kare, to jitnoṉ ká shumár húá ho, wuh fí mard shumár ke waqt apní ján ká fidya Ḳhudáwand ke liye deṉ, táki jab tú un ká shumár kar rahá ho, us waqt koí wabá un meṉ phailne na páe. 13 Har ek jo nikal nikalkar shumár kiye húoṉ meṉ miltá jáe, wuh maqdis kí misqál ke hisáb se ním misqál de. Misqál bís jirah kí hotí hai. Yih ním misqál Ḳhudáwand ke liye nazr hai. 14 Jitne bís baras ke, yá is se ziyáda 'umr ke nikal nikalkar shumár kiye húoṉ meṉ milte jáeṉ, un meṉ se har ek Ḳhudáwand kí nazr de. 15 Jab tumhárí jánoṉ ke kaffáre ke liye Ḳhudáwand kí nazr dí jáe, to daulatmand ním misqál se ziyáda na de, aur na garíb us se kam de. 16 Aur tú baní Isráíl se kaffáre kí naqdí lekar use ḳhaima e ijtimá' ke kám meṉ lagáná; táki wuh baní Isráíl kí taraf se tumhárí jánoṉ ke kaffáre ke liye Ḳhudáwand ke huzúr yádgár ho.

17 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá. 18 Tú dhone ke liye pítal ká ek hauz aur pítal hí kí us kí kursí banáná, aur use ḳhaima e ijtimá' aur qurbángáh ke bích meṉ rakhkar us meṉ pání bhar dená. 19 Aur Hárún aur us ke beṭe apne háth páṉw us se dhoyá kareṉ: 20 ḳhaima e ijtimá' meṉ dáḳhil hote waqt pání se dho liyá kareṉ, táki halák na hoṉ, yá jab wuh qurbángáh ke nazdík ḳhidmat ke wáste, ya'ní Ḳhudáwand ke liye soḳhtaní qurbání charháne

ko áeṉ, 21 to apne apne háth páṉw dho leṉ, táki mar na jáeṉ. Yih us ke aur us kí aulád ke liye nasl dar nasl dáimí rasm ho.

22 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 23 ki Tú maqdis kí misqál ke hisáb se ḳháss ḳháss ḳhushbúdár masálih lená; ya'ní apne áp niklá húá murr páṉch sau misqál, aur us ká ádhá, ya'ní ḍháí sau misqál dárchíní, aur ḳhushbúdár agar ḍháí sau misqál. 24 Aur taj páṉch sau misqál, aur zaitún ká tel ek hín; 25 aur tú un se masah karne ká pák tel banáná, ya'ní un ko gandhí kí hikmat ke mutábiq milákar ek ḳhushbúdár raugan taiyár karná. Yihí masah karne ká pák tel hogá. 26 Isí se tú ḳhaima e ijtimá' ko, aur shahádat ke sandúq ko, 27 aur mez ko us ke zurúf samet, aur sham'adán ko, us ke zurúf samet, aur baḳhúr jaláne kí qurbángáh ko, 28 aur soḳhtaní qurbání chaṛháne ke mazbah ko, us ke sab zurúf samet, aur hauz ko aur us kí kursí ko, masah karná; 29 aur tú un ko muqaddas karná, táki wuh niháyat pák ho jáeṉ: jo kuchh un se chhú jáegá, wuh pák ṭhahregá. 30 Aur tú Hárún aur us ke beṭoṉ ko masah karná, aur un ko muqaddas karná, táki wuh mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám deṉ. 31 Aur tú baní Isráíl se kah dená, ki Yih tel mere liye tumhárí pusht dar pusht masah karne ká pák tel hogá. 32 Yih kisí ádmí ke jism par na ḍálá jáe, aur na tum koí aur raugan is kí tarkíb se banáná; is liye ki yih muqaddas hai, aur tumháre nazdík muqaddas ṭhahre. 33 Jo koí is kí tarah kuchh banáe, yá is meṉ se kuchh kisí ajnabí par lagáe, wuh apní qaum meṉ se káṭ ḍálá jáe.

34 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Tú ḳhushbúdár masálih murr, aur mastakí, aur laun, aur ḳhushbúdár masálih ke sáth ḳhális lubán wazn meṉ barábar barábar lená, 35 aur namak milákar un se gandhí kí hikmat ke mutábiq ḳhushbúdár raugan kí tarah sáf aur pák baḳhúr banáná. 36 Aur is meṉ se kuchh ḳhúb barík pískar ḳhaima e ijtimá' meṉ shahádat ke sandúq ke sámne, jaháṉ main tujh se milá karúṉgá, rakhná. Yih tumháre liye niháyat pák ṭhahre. 37 Aur jo baḳhúr tú banáe, us kí tarkíb ke mutábiq tú apne liye kuchh na banáná. Wuh baḳhúr tumháre nazdík Ḳhudáwand ke liye pák ho. 38 Jo koí súṉghne ke liye bhí us kí tarah kuchh banáe, wuh apní qaum meṉ se káṭ ḍálá jáe.

31

Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 2 Dekh, main ne Bazalíel bin U'rí, bin Húr ko Yahúdáh ke qabíle meṉ se nám lekar buláyá hai: 3 aur main ne us ko hikmat, aur fahm, aur 'ilm, aur har tarah kí san'at meṉ, rúhu'lláh se ma'múr kiyá hai; 4 táki hunarmandí ke kámoṉ ko íjád kare, aur sone, aur chándí, aur pítal kí chízeṉ banáe, 5 aur patthar ko jaṛne ke liye káṭe, aur lakṛí ko taráshe, jis se sab tarah kí kárígarí ká kám ho. 6 Aur dekh, Main ne Ahlíáb ko, jo Aḳhísamak ká beṭá, aur Dán ke qabíle meṉ se, hai, us ká sáthí muqarrar kiyá hai, aur main ne sab raushanzamíroṉ ke dil meṉ aisí samajh rakkhí hai: ki jin jin chízoṉ ká main ne tujh ko hukm diyá hai, un sabhoṉ ko wuh baná sakeṉ; 7 ya'ní ḳhaima e ijtimá' aur shahádat ká sandúq, aur sarposh, jo us ke úpar rahegá, aur ḳhaime ká sab sámán, 8 aur mez, aur us ke zurúf, aur ḳhális sone ká sham'adán, aur us ke sab zurúf, aur baḳhúr jaláne kí qurbángáh, 9 aur soḳhtaní qurbání kí qurbángáh, aur us ke sab zurúf, aur hauz, aur us kí kursí, 10 aur bel búṭe kaṛhe húe jáme, aur Hárún káhin ke muqaddas libás, aur us ke beṭoṉ ke libás, táki káhin kí ḳhidmat ko anjám deṉ. 11 Aur masah karne ká tel, aur maqdis ke liye ḳhushbúdár masálah ká baḳhúr: in sabhoṉ ko wuh, jaisá main ne tujhe hukm diyá hai, waisá hí banáeṉ.

12 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 13 Tú baní Isráíl se yih bhí kah dená, ki Tum mere sabtoṉ ko zarúr mánná; is liye ki yih mere aur tumháre darmiyán tumhárí pusht dar pusht ek níshán rahegá, táki tum jáno ki main Ḳhudáwand tumhárá pák karnewálá húṉ. 14 Pas, tum sabt ko mánná, is liye ki wuh tumháre liye muqaddas hai; jo koí us kí behurmatí kare, wuh zarúr már ḍálá jáe. Jo us meṉ kuchh kám kare, wuh apní qaum meṉ se káṭ ḍálá jáe. 15 Chha din kám káj kiyá jáe; lekin sátwáṉ din árám ká sabt hai, jo Ḳhudáwand ke liye muqaddas hai.

Jo koí sabt ke din kám kare, wuh zarúr már ḍálá jáe. 16 Pas, baní Isráíl sabt ko mánen, aur pusht dar pusht use dáimí 'ahd jánkar us ká liház rakkhen. 17 Mere aur baní Isráíl ke darmiyán yih hamesha ke liye ek nishán rahegá; ís liye ki chha din men ḲHUDÁWAND ne ásmán aur zamín ko paidá kiyá, aur sátwen dín árám karke tázadam húá.

18 Aur jab ḲHUDÁWAND koh i Síná par Músá se báten kar chuká, to us ne use shahádat kí do lauhen dín. Wuh lauhen patthar kí, aur Ḳhudá ke háth kí likhí húí thín.

32 Aur jab logon ne dekhá, ki Músá ne pahár se utarne men der lagáí, to wuh Hárún ke pás jama' hokar us se kahne lage, ki Uṭh, hamáre liye deotá baná de, jo hamáre áge áge chale; kyúnki ham nahín jánte kí is mard Músá ko, jo ham ko mulk i Misr se nikálkar láyá, kyá ho gayá. 2 Hárún ne un se kahá, Tumhárí bíwiyon aur laṛkon, aur laṛkiyon ke kánon men jo sone kí báliyán hain, un ko utárkar mere pás le áo. 3 Chunánchi sab log un ke kánon se sone kí báliyán utár utárkar un ko Hárún ke pás le áe. 4 Aur us ne un ko un ke háthon se lekar ek ḍhálá húá bachhṛá banáyá, jis kí súrat chhení se ṭhík kí. Tab wuh kahne lage, Ai Isráíl, yihí tumhárá wuh deotá hai, jo tum ko mulk i Misr se nikálkar láyá. 5 Yih dekhkar Hárún ne us ke áge ek qurbángáh banáí; aur us ne i'lán kar diyá, ki Kal ḲHUDÁWAND ke liye 'íd hogí. 6 Aur dúsre din subh sawere uṭhkar unhon ne qurbánián chaṛháín, aur salámatí kí qurbánián guzránín. Phir un logon ne baiṭhkar kháyá piyá, aur uṭhkar khel kúd men lag gaye.

7 Tab ḲHUDÁWAND ne Músá ko kahá, Níche já; kyúnki tere log, jin ko tú mulk i Misr se nikál láyá, bigaṛ gaye hain. 8 Wuh us ráh se, jis ká main ne un ko hukm diyá thá, bahut jald phir gaye hain; unhon ne apne liye ḍhálá húá bachhṛá banáyá, aur use pújá, aur us ke liye qurbání chaṛhákar yih bhí kahá, ki Ai Isráíl, yih tumhárá wuh deotá hai, jo tum ko Misr ke mulk se nikálkar láyá. 9 Aur ḲHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Main is qaum ko dekhtá hún, ki yih gardankash qaum hai. 10 Is liye tú mujhe ab chhoṛ de, ki merá gazab un par bhaṛke, aur main un ko bhasam kar dún: aur main tujhe ek baṛí qaum banáúngá. 11 Tab Músá ne ḲHUDÁWAND apne Ḳhudá ke áge minnat karke kahá, Ai ḲHUDÁWAND, kyún terá gazab apne logon par bhaṛaktá hai, jin ko tú quwwat i 'azím aur dast i qawí se mulk i Misr se nikálkar láyá hai? 12 Misrí log yih kyún kahne páen, ki Wuh un ko buráí ke liye nikál le gayá, táki un ko pahároṇ men már ḍále, aur un ko rú e zamín par se faná kar de? So tú apne qahr o gazab se báz rah, aur apne logon se is buráí karne ke ḳhayál ko chhoṛ de. 13 Tú apne bandon Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb ko yád kar, jin se tú ne apní hí qasam khákar yih kahá thá, ki Main tumhárí nasl ko ásmán ke táron kí mánind baṛháúngá; aur yih sárá mulk, jis ká main ne zikr kiyá hai, tumhárí nasl ko baḳhshúngá, ki wuh sadá us ke málik rahen. 14 Tab ḲHUDÁWAND ne us buráí ke ḳhayál ko chhoṛ diyá, jo us ne kahá thá ki apne logon se karegá.

15 Aur Músá shahádat kí donon lauhen háth men liye húe ulṭá phirá, aur pahár se níche utrá; aur wuh lauhen idhar se aur udhar se donon taraf se likhí húí thín. 16 Aur wuh lauhen Ḳhudá hí kí banáí húí thín, aur jo likhá húá thá, wuh bhí Ḳhudá hí ká likhá, aur un par kanda kiyá húá thá. 17 Aur jab Yashú' ne logon kí lalkár kí áwáz suní, to Músá se kahá, ki Lashkargáh men laṛáí ká shor ho rahá hai. 18 Músá ne kahá, Yih áwáz na to fathmandon ká na'ra hai, na maglúbon kí faryád; balki mujhe to gánewálon kí áwáz sunáí detí hai. 19 Aur lashkargáh ke nazdík ákar us ne wuh bachhṛá aur un ká náchná dekhá. Tab Músá ká gazab bhaṛká, aur us ne un lauhon ko apne háthon men se paṭak diyá, aur un ko pahár ke níche toṛ ḍálá. 20 Aur us ne us bachhṛe ko, jise unhon ne banáyá thá, liyá, aur us ko ág men jaláyá, aur use bárík pískar pání par chhiṛká, aur usí men se baní Isráíl ko pilwáyá. 21 Aur Músá ne Hárún se kahá, ki In logon ne tere sáth kyá kiyá thá, jo tú ne in ko itne baṛe gunáh men phansá diyá? 22 Hárún ne kahá, ki Mere málik ká gazab na bhaṛke; tú in logon ko jántá hai ki badi par tule

rahte hain. 23 Chunánchi in hí ne mujh se kahá, ki Hamáre liye deotá baná de, jo hamáre áge áge chale, kyúnki ham nahín jánte ki is ádmí Músá ko, jo ham ko Misr ke mulk se nikálkar láyá, kyá ho gayá. 24 Tab main ne in se kahá, ki Jis jis ke hán soná ho, wuh use utár láe. Pas inhon ne use mujh ko diyá, aur main ne use ág men dálá, to yih bachhrá nikal pará. 25 Jab Músá ne dekhá, ki log beqábú ho gaye, kyúnki Hárún ne un ko belagám chhorkar un ko un ke dushmanon ke darmiyán zalíl kar diyá, 26 to Músá ne lashkargáh ke darwáze par khare hokar kahá, Jo jo ḲHUDÁWAND kí taraf hai, wuh mere pás á jáe. Tab sab baní Láwí us ke pás jama' ho gaye. 27 Aur us ne un se kahá, ki ḲHUDÁWAND Isráíl ká Ḳhudá yún farmátá hai, ki Tum apní apní rán se talwár latkákar phátak phátak ghúm ghúmkar sárí lashkargáh men apne apne bháiyon, aur apne apne sáthíon, aur apne apne parausiyon ko qatl karte phiro. 28 Aur baní Láwí ne Músá ke kahne ke muwáfiq 'amal kiyá. Chunánchi us din logon men se qariban tín hazár mard khet áe. 29 Aur Músá ne kahá, ki A'j ḲHUDÁWAND ke liye apne áp ko makhsús karo; balki har shakhs apne hí bete aur apne hí bhái ke khiláf ho, táki wuh tum ko áj hi barakat de. 30 Aur dúsre din Músá ne logon se kahá, ki Tum ne bará gunáh kiyá: aur ab main ḲHUDÁWAND ke pás úpar játá hún. Sháyad main tumháre gunáh ká kaffára de sakún. 31 Aur Músá ḲHUDÁWAND ke pás lautkar gayá, aur kahne lagá, Háe, in logon ne bará gunáh kiyá, ki apne liye sone ká deotá banáyá. 32 Aur ab agar tú in ká gunáh mu'áf kar de, to khair; warna merá nám us kitáb men se, jo tú ne likhí hai, mitá de. 33 Aur ḲHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Jis ne merá gunáh kiyá hai, main usí ke nám ko apní kitáb men se mitáúngá. 34 Ab tú rawána ho aur logon ko us jagah le já, jo main ne tujhe batáí hai. Dekh, merá firishta tere áge áge chalegá; lekin main apne mutálaba ke din un ko un ke gunáh kí sazá dúngá. 35 Aur ḲHUDÁWAND ne un logon men marí bhejí, kyúnki jo bachhrá Hárún ne banáyá, wuh un hí ká banwáyá húá thá.

33 Aur ḲHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Un logon ko apne sáth lekar, jin ko tú mulk i Misr se nikálkar láyá: yahán se us mulk kí taraf rawána ho, jis ke báre men Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se main ne qasam khákar kahá thá, ki Ise main terí nasl ko dúngá. 2 Aur main tere áge áge ek firishte ko bhejúngá; aur main Kan'ánion, aur Amoríon, aur Hittíon, aur Farizzíon, aur Hawwíon, aur Yabúsion ko nikál dúngá: 3 us mulk men dúdh aur shahd bahtá hai: aur chúnki tum gardankash log ho, is liye main tumháre bích men hokar na chalúngá, tá aisá na ho ki main tum ko ráh men faná kar dálún. 4 Log is dahshatnák khabar ko sunkar gamgín húe, aur kisí ne apne zewar na pahine. 5 Kyúnki ḲHUDÁWAND ne Músá se kah diyá thá, ki baní Isráíl se kahná, ki Tum gardankash log ho: agar main ek lamha bhí tumháre bích men hokar chalún, to tum ko faná kar dúngá. So tum apne apne zewar utár dálo, táki mujhe ma'lúm ho ki tumháre sáth kyá karná cháhiye. 6 Chunánchi baní Isráíl Horib pahár se lekar áge áge apne zewaron ko utáre rahe.

7 Aur Músá khaime ko lekar use lashkargáh se báhar, balki lashkargáh se dúr lagá liyá kartá thá; aur us ká nám khaima e ijtimá' rakkhá. Aur jo koí ḲHUDÁWAND ká tálib hotá, wuh lashkargáh ke báhar usí khaime kí taraf chalá játá thá. 8 Aur jab Músá báhar khaime kí taraf játá, to sab log uthkar apne apne dere ke darwáze par khare ho játe, aur Músá ke píchhe dekhte rahte the, jab tak wuh khaime ke andar dákhil na ho játá. 9 Aur jab Músá khaime ke andar chalá játá, to abr ká sutún utarkar khaime ke darwáze par thahrá rahtá, aur ḲHUDÁWAND Músá se báten karne lagtá. 10 Aur sab log abr ke sutún ko khaime ke darwáze par thahrá húá dekhte the, aur sab log uth uthkar apne apne dere ke darwáze par se use sijda karte the. 11 Aur jaise koí shakhs apne dost se bát kartá hai, waise hí ḲHUDÁWAND rúbarú hokar Músá se báten kartá thá: aur Músá lashkargáh ko laut átá thá: par us ká khádim Yashú', jo Nún ká betá aur jawán ádmí thá, khaime se báhar nahín nikaltá thá.

12 Aur Músá ne Ḳhudáwand se kahá, Dekh, tú mujh se kahtá hai, ki In logon ko le chal: par mujhe yih nahín batáyá, ki tú kis ko mere pás bhejegá; hálánki tú ne yih bhí kahá hai, Main tujh ko banám jántá hún, aur tujh par mere karam kí nazar hai. 13 Pas agar mujh par tere karam kí nazar hai, to mujh ko apní ráh batá, jis se main tujhe pahchán lún, táki mujh par tere karam kí nazar rahe: aur yih ḳhayál rakh, ki yih qaum terí hí ummat hai. 14 Tab us ne kahá, Main sáth chalúngá, aur tujhe árám dúngá. 15 Músá ne kahá, Agar tú sáth na chale, to ham ko yahán se áge na le já. 16 Kyúnki yih kyúnkar ma'lúm hogá, ki mujh par aur tere logon par tere karam kí nazar hai? Kyá isí taríq se nahín ki tú hamáre sáth sáth chale, táki main aur tere log rú e zamín kí sab qaumon se nirále ṭhahren?

17 Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Main yih kám bhí, jis ká tú ne zikr kiyá hai, karúngá; kyúnki tujh par mere karam kí nazar hai, aur main tujh ko banám pahchántá hún. 18 Tab wuh bol uṭhá, ki Main terí minnat kartá hún, mujhe apná jalál dikhá de. 19 Us ne kahá, Main apní sárí neki tere sámne záhir karúngá, aur tere hí sámne Ḳhudáwand ke nám ká i'lán karúngá; aur main jis par mihrbán honá cháhún, mihrbán húngá; aur jis par rahm karná cháhún, rahm karúngá. 20 Aur yih bhí kahá, Tú merá chihra nahín dekh saktá; kyúnki insán mujhe dekhkar zinda nahín rahegá. 21 Phir Ḳhudáwand ne kahá, Dekh, mere qaríb hí ek jagah hai, so tú us chaṭán par khaṛá ho. 22 Aur jab tak merá jalál guzartá rahegá, main tujhe us chaṭán ke shigáf men rakkhúngá; aur jab tak main nikal na jáún, tujhe apne háth se ḍhánke rahúngá: 23 is ke ba'd main apná háth uṭhá lúngá, aur tú merá píchhá dekhegá, lekin merá chihra dikhái nahín degá.

34 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Pahlí lauhon kí mánind patthar kí do lauhen apne liye tarásh lená: aur main un lauhon par wuhí báten likh dúngá, jo pahlí lauhon par, jin ko tú ne toṛ ḍálá, marqúm thín. 2 Aur subh tak taiyár ho jáná, aur sawere hí koh i Síná par ákar wahán pahár kí choṭí par mere sámne házir honá. 3 Par tere sáth koí âur ádmí na áe; aur na pahár par kahín koí dúsrá shaḳhs dikhái de. Bheṛ bakriyán aur gáe bail bhí pahár ke sámne charne na páen. 4 Aur Músá ne pahlí lauhon kí mánind patthar kí do lauhen taráshín; aur subh sawere uṭhkar patthar kí donon lauhen háth men liye húe Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq koh i Síná par chaṛh gayá. 5 Tab Ḳhudáwand abr men hokar utrá, aur us ke sáth wahán khaṛe hokar Ḳhudáwand ke nám ká i'lán kiyá. 6 Aur Ḳhudáwand us ke áge se yih pukártá húá guzrá: Ḳhudáwand, Ḳhudáwand Ḳhudá e rahím aur mihrbán, qahr karne men dhíma aur shafaqat aur wafá men ganí; 7 hazáron par fazl karnewálá, gunáh aur taqsír aur ḳhatá ká baḳhshnewálá: lekin wuh mujrim ko hargiz barí nahín karegá, balki bápdádá ke gunáh kí sazá un ke beṭon aur poton ko tísrí aur chauthí pusht tak detá hai. 8 Tab Músá ne jaldí se sir jhukákar sijda kiyá, 9 aur kahá, Ai Ḳhudáwand, agar mujh par tere karam kí nazar hai, to, ai Ḳhudáwand, main terí minnat kartá hún, ki hamáre bích men hokar chal; go yih qaum gardankash hai: aur tú hamáre gunáh aur ḳhatá ko mu'áf kar, aur ham ko apní mírás kar le. 10 Us ne kahá, Dekh, main 'ahd bándhtá hún, ki tere sab logon ke sámne aisí karámát karúngá, jo dunyá bhar men âur kisí qaum men kabhí kí nahín gayín; aur wuh sab log, jin ke bích tú rahtá hai, Ḳhudáwand ke kám ko dekhenge, kyúnki jo main tum logon se karne ko hún, wuh haibatnák kám hogá. 11 Áj ke din jo hukm main tujhe detá hún, tú use yád rakhná. Dekh, main Amoríon, aur Kan'ánion, aur Hittíon, aur Farizzíon, aur Hawwíon, aur Yabúsíon ko tere áge se nikáltá hún. 12 So ḳhabardár rahná, ki jis mulk ko tum játe ho, us ke báshindon se koí 'ahd na bándhná, aisá na ho ki wuh tum logon ke liye phandá ṭhahre. 13 Balki tum un kí qurbángáhon ko ḍhá dená, aur un ke sutúnon ke ṭukṛe ṭukṛe kar dená, aur un kí Yasíraton ko káṭ ḍálná. 14 Kyúnki tum ko kisí dúsre ma'búd kí parastish nahín karní hogí; is liye ki Ḳhudáwand, jis ká nám Ġaiyúr

hai, wuh Ḳhudá e gaiyúr hai bhí. 15 So aisá na ho ki tum us mulk ke báshindon se koí 'ahd bándh lo, aur jab wuh apne ma'búdon kí pairawí men zinákár ṭhahren, aur apne ma'búdon ke liye qurbání karen, aur koí tum ko da'wat de, aur tum us kí qurbání men se kuchh khá lo, 16 aur tum un kí beṭiyán apne beṭon se biyáho, aur un kí beṭiyán apne ma'búdon kí pairawí men zinákár ṭhahren, aur tumháre beṭon ko bhí apne ma'búdon kí pairawí men zinákár baná den. 17 Tum apne liye ḍhále húe deotá na baná lená. 18 Tum beḳhamírí roṭí kí 'íd máná karná. Mere hukm ke mutábiq sát din tak Abíb ke mahíne men waqt i mu'aiyana par beḳhamírí roṭiyán khá-ná: kyúnki máh i Abíb men tum Misr se nikle the. 19 Sab pahlauṭhe mere hain; aur tere chaupáyon men jo nar pahlauṭhe hon, kyá bachhṛe, kyá barre, sab mere honge. 20 Lekin gadhe ke pahle bachche ká fidya barra dekar hogá; aur agar fidya dená na cháho, to us kí gardan toṛ ḍálná. Par apne sab pahlauṭhe beṭon ká fidya zarúr dená: aur koí mere sámne ḳhálí háth dikhái na de. 21 Chha din kám káj karná, lekin sátwen din árám karná; hal jotne aur fasl káṭne ke mausim men bhí árám karná. 22 Aur tum gehún ke pahle phal ke káṭne ke waqt hafton kí 'íd, aur sál ke áḳhir men fasl jama' karne kí 'íd máná karná. 23 Tumháre sab mard sál men tín bár Ḳhudáwand Ḳhudá ke áge, jo Isráíl ká Ḳhudá hai, házir hon. 24 Kyúnki main qaumon ko tumháre áge se nikálkar tumhárí sarhaddon ko baṛhá dúngá: aur jab sál men tín bár tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke áge házir hoge, to koí shaḳhs tumhárí zamín ká lálach na karegá. 25 Tum merí qurbání ká ḳhún ḳha-mírí roṭí ke sáth na guzránná; aur 'íd i fasah kí qurbání men se kuchh subh tak báqí na rahne dená. 26 Apní zamín kí pahlí paidáwár ká pahlá phal Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke ghar men láná. Halwán ko usí kí mán ke dúdh men na pakáná. 27 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Tú yih báten likh; kyúnki in hí báton ke mafhúm ke mutábiq main tujh se aur Isráíl se 'ahd bándhtá hún. 28 So wuh chálís din aur chálís rát wahín Ḳhudáwand ke pás rahá, aur na roṭí kháí, na pání piyá; aur us ne un lauhon par us 'ahd kí báton ko, ya'ní das ahkám ko likhá.

29 Aur jab Músá shahádat kí donon lauhen apne háth men liye húe koh i Síná se utrá átá thá, to pahár se níche utarte waqt use ḳhabar na thí, ki Ḳhudáwand ke sáth báten karne kí wajh se us ká chihra chamak rahá hai. 30 Aur jab Hárún aur baní Isráíl ne Músá par nazar kí, aur us ke chihre ko chamakte dekhá, to us ke nazdík áne se ḍare. 31 Tab Músá ne un ko buláyá, aur Hárún aur jamá'at ke sab sardár us ke pás lauṭ áe; aur Músá un se báten karne lagá. 32 Aur ba'd men sab baní Isráíl nazdík áe: aur us ne wuh sab ahkám, jo Ḳhudáwand ne koh i Síná par báten karte waqt use diye the, un ko batáe. 33 Aur jab Músá un se báten kar chuká, to us ne apne munh par niqáb ḍál liyá. 34 Aur jab Músá Ḳhudáwand se báten karne ke liye us ke sámne játá, to báhar nikalne ke waqt tak niqáb ko utáre rahtá thá: aur jo hukm use miltá thá, wuh use báhar ákar baní Isráíl ko batá detá thá. 35 Aur baní Isráíl Músá ke chihre ko dekhte the, ki us ke chihra kí jild chamak rahí hai; aur jab tak Músá Ḳhudáwand se báten karne na játá, tab tak apne munh par niqáb ḍále rahtá thá.

35 Aur Músá ne baní Isráíl kí sárí jamá'at ko jama' karke kahá, Jin báton par 'amal karne ká hukm Ḳhudáwand ne tum ko diyá hai, wuh yih hain. 2 Chha din kám káj kiyá jáe, lekin sátwán din tumháre liye roz i muqaddas, ya'ní Ḳhudáwand ke árám ká sabt ho; jo koí us men kuchh kám kare, wuh már ḍálá jáe. 3 Tum sabt ke din apne apne gharon men kahín bhí ág na jaláná.

4 Aur Músá ne baní Isráíl kí sárí jamá'at se kahá, Jis bát ká hukm Ḳhudáwand ne diyá hai, wuh yih hai, ki 5 tum apne pás se Ḳhudáwand ke liye hadya láyá karo. Jis kisí ke dil kí ḳhushí ho, wuh Ḳhudáwand ká hadya láe; soná, aur chándí, aur pítal, 6 aur ásmání rang, aur argawání rang, aur surḳh rang ke kapṛe, aur mihín katán, aur

bakriyoṉ kí pashm, 7 aur meṉḍhoṉ kí surḳh rangí húí khálen, aur tuḳhas kí khálen, aur kíkar kí lakṛí, 8 aur jaláne ká tel, aur masah karne ke tel ke liye aur ḳhushbúdár baḳhúr ke liye masálih, 9 aur afod aur sínaband ke liye sulaimání patthar, aur âur jaṛáú patthar. 10 Aur tumháre darmiyán jo raushanzamír haiṉ, wuh ákar wuh chízeṉ banáeṉ, jin ká hukm ḲHUDÁWAND ne diyá hai; 11 ya'ní maskan aur us ká ḳhaima aur giláf aur us kí ghunḍiyáṉ; aur taḳhte, aur beṉḍe, aur us ke sutún, aur ḳháne; 12 sandúq aur us kí chobeṉ; sarposh, aur bích ká parda; 13 mez aur us kí chobeṉ, aur us ke sab zurúf; aur nazr kí roṭiyáṉ; 14 aur raushní ke liye sham'adán, aur us ke bartan, aur chirág, aur jaláne ká tel; 15 aur baḳhúr jaláne kí qurbángáh, aur us kí chobeṉ, aur masah karne ká tel, aur ḳhushbúdár baḳhúr; aur maskan ke darwáze ke liye darwáze ká parda; 16 aur soḳhtaní qurbání ká mazbah, aur us ke liye pítal kí jhanjrí aur us kí chobeṉ, aur us ke sab zurúf; aur hauz, aur us kí kursí; 17 aur sahn ke parde sutúnoṉ samet, aur un ke ḳháne; aur sahn ke darwáze ká parda; 18 aur maskan kí meḳheṉ, aur sahn kí meḳheṉ, aur un donoṉ kí rassiyáṉ; 19 aur maqdis kí ḳhidmat ke liye bel búṭe kaṛhe húe libás; aur Hárún káhin ke liye muqaddas libás, aur us ke beṭoṉ ke libás, táki wuh káhin kí ḳhidmat ko anjám deṉ.

20 Tab baní Isráíl kí sárí jamá'at Músá ke pás se ruḳhsat húí. 21 Aur jis jis ká jí cháhá, aur jis jis ke dil meṉ ragbat húí, wuh ḳhaima e ijtimá' ke kám aur waháṉ kí 'ibádat aur muqaddas libás ke liye ḲHUDÁWAND ká hadya láyá. 22 Aur kyá mard, kyá 'aurat, jitnoṉ ká dil cháhá, wuh sab jugnúṉ báliyáṉ, angushtariyáṉ, aur bázúband, jo sab sone ke zewar the, láne lage. Is taríqe se logoṉ ne ḲHUDÁWAND ko sone ká hadya diyá. 23 Aur jis jis ke pás ásmání rang, aur argawání rang, aur surḳh rang ke kapṛe, aur mihín katán, aur bakriyoṉ kí pashm, aur meṉḍhoṉ kí surḳh rangí húí khálen, aur tuḳhas kí khálen thíṉ, wuh un ko le áe. 24 Jis ne chándí yá pítal ká hadya dená cháhá, wuh waisá hí hadya ḲHUDÁWAND ke liye láyá; aur jis kisí ke pás kíkar kí lakṛí thí, wuh usí ko le áyá. 25 Aur jitní 'auraten hoshyár thíṉ, unhoṉ ne apne háthoṉ se kát kátkar ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke, aur mihín katán ke tár lákar diye. 26 Aur jitní 'auratoṉ ke dil hikmat kí taraf máil the, unhoṉ ne bakriyoṉ kí pashm kátí. 27 Aur jo sardár the, wuh afod aur sínaband ke liye sulaimání patthar, aur âur jaṛáú patthar, 28 aur raushní aur masah karne ke tel, aur ḳhushbúdár baḳhúr ke liye masálih aur tel láe. 29 Yúṉ baní Isráíl apní hí ḳhushí se ḲHUDÁWAND ke liye hadye láe; ya'ní jis jis mard yá 'aurat ká jí cháhá, ki in kámoṉ ke liye jin ke banne ká hukm ḲHUDÁWAND ne Músá kí ma'rifat diyá thá, kuchh de, wuh unhoṉ ne diyá.

30 Aur Músá ne baní Isráíl se kahá: Dekho, ḲHUDÁWAND ne Bazalíel bin U'rí bin Húr ko, jo Yahúdáh ke qabíle meṉ se hai, nám lekar buláyá hai. 31 Aur us ne use hikmat, aur fahm, aur dánish, aur har tarah kí san'at ke liye rúhu'lláh se ma'múr kiyá hai. 32 Aur san'atkárí meṉ, aur sone, aur chándí aur pítal ke kám meṉ, 33 aur jaṛáú patthar aur lakṛí ke taráshne meṉ, garaz har ek nádir kám ke banáne meṉ, máhir kiyá hai. 34 Aur us ne use, aur Aḳhísamak ke beṭe Ahliáb ko bhí, jo Dán ke qabíle ká hai, hunar sikháne kí qábiliyat baḳhshí hai; 35 aur un ke diloṉ meṉ aisí hikmat bhar dí hai, jis se wuh har tarah kí san'at meṉ máhir hoṉ, aur kandakár ká, aur máhir ustád ká, aur zardoz ká, jo ásmání, argawání, aur surḳh rang ke kapṛoṉ, aur mihín katán par gulkárí kartá hai, aur juláhe ká, aur har tarah ke dastkár ká kám kar sakeṉ, aur 'ajíb aur nádir chízeṉ íjád kareṉ.

36 Pas Bazalíel, aur Ahliáb, aur sab raushanzamír ádmí kám kareṉ, jin ko ḲHUDÁWAND ne hikmat aur fahm se málámál kiyá hai, táki wuh maqdis kí 'ibádat ke sab kám ko ḲHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq anjám deṉ.

2 Tab Músá ne Bazalíel aur Ahliáb, aur sab raushanzamír ádmíoṉ ko buláyá, jin ke dil meṉ ḲHUDÁWAND ne hikmat bhar dí thí, ya'ní jin ke dil meṉ tahrík húí ki jákar kám kareṉ. 3 Aur jo jo hadye baní Isráíl láe the, ki un se maqdis kí

'ibádat kí chízen banái jáen, wuh sab unhon ne Músá se le liye; aur log phir bhí apní ḳhushí se har subh us ke pás hadya láte rahe. 4 Tab wuh sab 'aqlmand kárígar, jo maqdis ke sab kám baná rahe the, apne apne kám ko chhoṛkar Músá ke pás áe. 5 Aur wuh Músá se kahne lage, ki Log is kám ke saranjám ke liye, jis ke banáne ká hukm ḲHUDÁWAND ne diyá hai, zarúrat se bahut ziyáda le áe hain. 6 Tab Músá ne jo hukm diyá, us ká i'lán unhon ne tamám lashkargáh men kará diyá; ki koí mard yá 'aurat ab se maqdis ke liye hadya dene kí garaz se kuchh âur kám na banáe. Yún wuh log âur láne se rok diye gaye. 7 Kyúnki jo sámán un ke pás pahunch chuká thá, wuh sáre kám ko taiyár karne ke liye, na faqat káfí, balki ziyáda thá.

8 Aur kám karnewálon men jitne raushanzamír the, unhon ne maqdis ke wáste bárík baṭe húe katán ke, aur ásmání, aur argawání, aur surḳh rang ke kapṛon ke das parde banáe, jin par máhir ustád ke háth ke kaṛhe húe karúbí the. 9 Har parde kí lambáí aṭháís háth, aur chauṛáí chár háth thí; aur wuh sab parde ek hí náp ke the. 10 Aur us ne pánch parde ek dúsre ke sáth joṛ diye, aur dúsre pánch parde bhí ek dúsre ke sáth joṛ diye. 11 Aur us ne ek baṛe parde ke háshiye men us ke miláne ke ruḳh par ásmání rang ke tukme banáe. Aise hí tukme us ne dúsre baṛe parde kí us taraf ke háshiye men banáe, jidhar miláne ká ruḳh thá. 12 Pachás tukme us ne ek parde men, aur pachás hí dúsre parde ke háshiye men us ke miláne ke ruḳh par banáe. Yih tukme ápas men ek dúsre ke muqábil the. 13 Aur us ne sone kí pachás ghundiyán banáín, aur un hí ghundiyon se pardon ko ápas men aisá joṛ diyá, ki maskan milkar ek ho gayá.

14 Aur bakrí ke bálon se gyárah parde maskan ke úpar ke ḳhaime ke liye banáe. 15 Har parde kí lambáí tís háth, aur chauṛáí chár háth thí; aur wuh gyárah parde ek hí náp ke the. 16 Aur us ne pánch parde to ek sáth joṛe aur chha ek sáth. 17 Aur pachás tukme, un juṛe húe pardon men se kanáre ke parde ke háshiye men banáe. aur pachás hí tukme un dúsre juṛe húe pardon men se kanáre ke parde ke háshiye men banáe. 18 Aur us ne pítal kí pachás ghundiyán bhí banáín, táki un se us ḳhaime ko aisá joṛ de, ki wuh ek ho jáe. 19 Aur ḳhaime ke liye ek giláf mendhon kí surḳh rangí húi khálon ká, aur us ke liye giláf tuḳhas kí khálon ká banáyá.

20 Aur maskan ke wáste kíkar kí lakṛí ke taḳhte banáe ki khaṛe kiye jáen. 21 Har taḳhte kí lambáí das háth, aur chauṛáí ḍeṛh háth thí. 22 Aur us ne ek ek taḳhte ke liye do do juṛí húí chúlen banáín. Maskan ke sab taḳhton kí chúlen aisí hí banáín. 23 Aur maskan ke liye jo taḳhte bane the, un men se bís taḳhte junúbí simt men lagáe. 24 Aur us ne un bíson taḳhton ke níche chándí ke chálís ḳháne banáe, ya'ní har taḳhte kí donon chúlon ke liye do do ḳháne. 25 Aur maskan kí dúsrí taraf, ya'ní shimálí simt ke liye bís taḳhte banáe. 26 Aur un ke liye bhí chándí ke chálís hí ḳháne banáe, ya'ní ek ek taḳhte ke níche do do ḳháne. 27 Aur maskan ke pichhle hisse, ya'ní magribí simt ke liye, chha taḳhte banáe. 28 Aur do taḳhte maskan ke donon konon ke liye pichhle hisse men banáe. 29 Yih níche se duhre the, aur isí tarah úpar ke sire tak ákar ek hí halqe men milá diye gaye the. Us ne donon konon ke donon taḳhte isí ḍhab ke banáe. 30 Pas áṭh taḳhte the, aur un ke liye chándí ke solah ḳháne, ya'ní ek ek taḳhte ke liye do do ḳháne. 31 Aur us ne kíkar kí lakṛí ke benḍe banáe, pánch benḍe maskan kí ek taraf ke taḳhton ke liye, 32 aur pánch benḍe maskan kí dúsrí taraf ke taḳhton ke liye; aur pánch benḍe maskan ke pichhle hisse men magribí taraf ke taḳhton ke liye banáe. 33 Aur us ne wasatí benḍe ko aisá banáyá, ki taḳhton ke bích men se hokar ek sire se dúsre sire tak pahunche. 34 Aur taḳhton ko sone se manḍhá aur sone ke kaṛe banáe, táki benḍon ke liye ḳhánon ká kám den; aur benḍon ko sone se manḍhá.

35 Aur bích ká parda ásmání, argawání, aur surḳh rang ke kapṛon aur bárík baṭe húe katán ká banáyá, jis par máhir ustád ke háth ke karúbí kaṛhe húe the. 36 Aur us ke liye kíkar ke chár sutún banáe, aur

un ko sone se mandhá. Un ke kunde sone ke the, aur us ne un ke liye chándí ke chár kháne dhálkar banáe. 37 Aur us ne khaime ke darwáze ke liye ek parda ásmání, argawání, aur surkh rang ke kapron aur barík baṭe húe katán ká banáyá; wuh bel búṭedár thá. 38 Aur us ke liye pánch sutún kundon samet banáe, aur un ke siron aur paṭṭiyon ko sone se mandhá. Un ke liye jo pánch kháne the, wuh pítal ke bane húe the.

37 Aur Bazalíel ne wuh sandúq kíkar kí lakṛí ká banáyá. Us kí lambái dhái háth aur chauṛái deṛh háth, aur únchái deṛh háth thí. 2 Aur us ne us ke andar aur báhar khális soná mandhá, aur us ke liye girdágird ek sone ká táj banáyá. 3 Aur us ne us ke cháron páyon par lagáne ko sone ke chár kaṛe dhále. Do kaṛe to us kí ek taraf, aur do dúsrí taraf the. 4 Aur us ne kíkar kí lakṛí kí choben banákar un ko sone se mandhá. 5 Aur un chobon ko sandúq kí donon taraf ke kaṛon men dálá, táki sandúq uṭháyá jáe. 6 Aur us ne sarposh khális sone ká banáyá. Us kí lambái dhái háth aur chauṛái deṛh háth thí. 7 Aur us ne sarposh ke donon siron par sone ke do karúbí gharkar banáe; 8 ek karúbí ko us ne ek sire par rakkhá, aur dúsre ko dúsre sire par. Donon siron ke karúbí aur sarposh ek hí ṭukṛe se bane the. 9 Aur karúbíon ke bázú úpar se phaile húe the, aur un ke bázúon se sarposh dhaká húá thá; aur un karúbíon ke chihre sarposh kí taraf aur ek dúsre ke muqábil the.

10 Aur us ne wuh mez kíkar kí lakṛí kí banái. Us kí lambái do háth, aur chauṛái ek háth, aur únchái deṛh háth thí. 11 Aur us ko khális sone se mandhá, aur us ke liye girdágird sone ká ek táj banáyá. 12 Aur us ne ek kangní chár ungal chauṛí us ke cháron taraf rakkhí, aur us kangní par girdágird sone ká ek táj banáyá. 13 Aur us ne us ke liye sone ke chár kaṛe dhálkar un ko us ke cháron páyon ke cháron konon men lagáyá: 14 yih kaṛe kangní ke pás the, táki mez uṭháne kí chobon ke khánon ká kám den. 15 Aur us ne mez uṭháne kí wuh choben kíkar kí lakṛí kí banáín, aur un ko sone se mandhá. 16 Aur us ne mez par ke sab zurúf, ya'ní us ke tabáq, aur chamche, aur baṛe baṛe piyále, aur undelne ke áftábe khális sone ke banáe.

17 Aur us ne sham'adán khális sone ká banáyá. Wuh sham'adán aur us ká páya aur us kí dandí ghaṛe húe the. Yih sab aur us kí piyáliyán, aur laṭṭú, aur phúl ek hí ṭukṛe ke bane húe the. 18 Aur chha shákhen us kí donon taraf se niklí húí thín. Sham'adán kí tín shákhen to us kí ek taraf se, aur tín shákhen us kí dúsrí taraf se. 19 Aur ek shákh men bádám ke phúl kí shakl kí tín piyáliyán aur ek laṭṭú aur ek phúl thá, aur dúsrí shákh men bhí bádám ke phúl kí shakl kí tín piyáliyán aur ek laṭṭú aur ek phúl thá. Garaz, us sham'adán kí chhaon shákhon men sab kuchh aisá hí thá. 20 Aur khud sham'adán men bádám ke phúl kí shakl kí chár piyáliyán apne apne laṭṭú aur phúl samet baní thín. 21 Aur sham'adán kí chhaon niklí húí shákhon men se har do do shákhen aur ek ek laṭṭú ek hí ṭukṛe ke the. 22 Un ke laṭṭú aur un kí shákhen sab ek hí ṭukṛe ke the. Sárá sham'adán khális sone ká aur ek hí ṭukṛe ká ghaṛá húá thá. 23 Aur us ke liye sát chirág banáe, aur us ke gulgír aur guldán khális sone ke the. 24 Aur us ne us ko, aur us ke sab zurúf ko, ek qintár khális sone se banáyá.

25 Aur us ne bakhúr jaláne kí qurbángáh kíkar kí lakṛí kí banái. Us kí lambái ek háth, aur chauṛái ek háth thí. Wuh chaukhúntí thí, aur us kí únchái do háth thí, aur wuh aur us ke síng ek hí ṭukṛe ke the. 26 Aur us ne us ke úpar kí sath, aur girdágird kí atráf aur síngon ko khális sone se mandhá, aur us ke liye sone ká ek táj girdágird banáyá. 27 Aur us ne us kí donon taraf ke donon pahlúon men táj ke níche sone ke do kaṛe banáe, jo us ke uṭháne kí chobon ke liye khánon ká kám den. 28 Aur choben kíkar kí lakṛí kí banáín, aur un ko sone se mandhá. 29 Aur us ne masah karne ká pák tel, aur khushbúdár masálih ká khális bakhúr gandhí kí hikmat ke mutábiq taiyár kiyá;

38 aur sokhtaní qurbání ká mazbah kíkar kí lakṛí ká banáyá. Us kí lambái pánch háth, aur chauṛái pánch háth thí.

Wuh chaukhúnṭá thá, aur us kí úṉchái tín háth thí. 2 Aur us ne us ke cháron konon par síng banáe. Síng aur wuh mazbah donon ek hí ṭukṛe ke the, aur us ne us ko pítal se manḍhá. 3 Aur us ne mazbah ke sab zurúf, ya'ní degen, aur belche, aur kaṭore, aur síkhen, aur angíṭhiyán banáín. Us ke sab zurúf pítal ke the. 4 Aur us ne mazbah ke liye us kí cháron taraf kanáre ke níche pítal kí jálí kí jhanjarí is tarah lagáí, ki wuh us kí ádhí dúr tak pahunchtí thí. 5 Aur us ne pítal kí jhanjarí ke cháron konon men lagáne ke liye chár kaṛe ḍhále, táki chobon ke liye khánon ká kám den. 6 Aur choben kíkar kí lakṛí kí banákar un ko pítal se manḍhá. 7 Aur us ne wuh choben mazbah kí donon taraf ke kaṛon men us ke uṭháne ke liye ḍál dín. Wuh khokhlá takhton ká baná húá thá.

8 Aur jo khidmatguzár 'auraten khaima e ijtimá' ke darwáze par khidmat kartí thín, un ke áínon ke pítal se us ne pítal ká hauz aur pítal hí kí us kí kursí banáí.

9 Phir us ne sahn banáyá, aur junúbí simt ke liye us sahn ke parde bárík baṭe húe katán ke the; aur sab milákar sau háth lambe the. 10 Un ke liye bís sutún, aur un ke wáste pítal ke bís kháne the; aur sutúnon ke kunḍe aur paṭṭiyán chándí kí thín. 11 Aur shimálí simt men bhí wuh sau háth lambe, aur un ke liye bís sutún aur un ke wáste bís hí pítal ke kháne the; aur sutúnon ke kunḍe aur paṭṭiyán chándí kí thín. 12 Aur magribí simt ke liye sab parde milákar pachás háth ke the. Un ke liye das sutún aur das hí un ke kháne the; aur sutúnon ke kunḍe aur paṭṭiyán chándí kí thín. 13 Aur mashriqí simt men bhí wuh pachás hí háth ke the. 14 Us ke darwáze kí ek taraf pandrah háth ke parde, aur un ke liye tín sutún aur tín kháne the. 15 Aur dúsrí taraf bhí waisá hí thá. Pas sahn ke darwáze ke idhar aur udhar pandrah pandrah háth ke parde the. Un ke liye tín tín sutún aur tín hí tín kháne the. 16 Sahn ke girdágird ke sab parde bárík baṭe húe katán ke bune húe the. 17 Aur sutúnon ke kháne pítal ke, aur un ke kunḍe aur paṭṭiyán chándí kí thín. Un ke sire chándí se manḍhe húe; aur sahn ke kull sutún chándí kí paṭṭiyon se jaṛe húe the. 18 Aur sahn ke darwáze ke parde par bel búṭe ká kám thá; aur wuh ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapṛon aur bárík baṭe húe katán ká buná húá thá. Us kí lambáí bís háth, aur úṉchái sahn ke pardon kí chauṛáí ke mutábiq pánch háth thí. 19 Un ke liye chár sutún aur chár hí un ke wáste pítal ke kháne the. Un ke kunḍe chándí ke the, aur un ke siron par chándí manḍhí húí thí, aur un kí paṭṭiyán bhí chándí kí thín. 20 Aur maskan kí aur sahn ke girdágird kí sab mekhen pítal kí thín.

21 Aur maskan, ya'ní maskan i shahádat ke jo sámán Láwíon kí khidmat ke liye bane, aur jin ko Músá ke hukm ke mutábiq Hárún káhin ke beṭe Itamar ne giná, un ká hisáb yih hai. 22 Bazalíel bin U'rí bin Húr ne, jo Yahúdáh ke qabíle ká thá, sab kuchh, jo KHUDÁWAND ne Músá ko farmáyá thá, banáyá. 23 Aur us ke sáth Dán ke qabíle ká Ahlíáb bin Akhísamak thá, jo kandakár aur máhir kárígar thá, aur ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapṛon, aur bárík katán par bel búṭe káṛhtá thá.

24 Sab soná, jo maqdis kí chízon ke kám men lagá, ya'ní hadye ká soná, untís qintár, aur maqdis kí misqál ke hisáb se sát sau tís misqál thá. 25 Aur jamá'at men se gine húe logon ke hadye kí chándí ek sau qintár, aur maqdis kí misqál ke hisáb se ek hazár sát sau pachhattar misqál thí. 26 Maqdis kí misqál ke hisáb se fí ádmí jo nikalkar shumár kiye húon men mil gayá, ek bíká, ya'ní ním misqál, bís baras aur us se ziyáda 'umr ke logon se liyá gayá thá. Yih chha lákh tín hazár sáṛhe pánch sau mard the. 27 Is sau qintár chándí se maqdis ke aur bích ke parde ke kháne ḍhále gaye; sau qintár se sau hí kháne bane, ya'ní ek ek qintár ek ek kháne men lagá. 28 Aur un ke ek hazár sát sau pachhattar misqál chándí se sutúnon ke kunḍe bane, aur un ke sire manḍhe gaye, aur un ke liye paṭṭiyán taiyár húín. 29 Aur hadye ká pítal sattar qintár aur do hazár chár sau misqál thá. 30 Is se us ne khaima e ijtimá' ke darwáze ke

khâne aur pítal ká mazbah, aur us ke liye pítal kí jhanjarí aur mazbah ke sáre zurúf, 31 aur sahn ke girdágird ke khâne, aur sahn ke darwáze ke khâne, aur maskan kí mekhen, aur sahn ke cháron taraf kí mekhen banáín.

39 Aur unhon ne maqdis men khidmat karne ke liye ásmání aur argawání, aur surkh bel búte karhe húe libás, aur Hárún ke wáste muqaddas libás, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, banáe.

2 Aur us ne sone, aur ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapron aur bárík bate húe katán ká afod banáyá. 3 Aur unhon ne soná pít pítkar patle patle pattar, aur pattaron ko kát kátkar tár banáe, táki ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapron, aur bárík bate húe katán par máhir ustád kí tarah un se zardozí karen. 4 Aur afod ko jorne ke liye unhon ne do mondhe banáe, aur un ke donon siron ko milákar bándh diyá. 5 Aur us ke kasne ke liye kárígarí se buná húá kamarband, jo us ke úpar thá, wuh bhí usí tukre aur banáwat ká thá; ya'ní sone, aur ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapron, aur bárík bate húe katán ká baná húá thá, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá.

6 Aur unhon ne sulaimání patthar kátkar sáf kiye, jo sone ke khânon men jare gaye, aur un par angushtarí ke naqsh kí tarah baní Isráíl ke nám kanda the, 7 aur un ko afod ke mondhon par lagáyá, táki wuh baní Isráíl kí yádgárí ke patthar hon, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá.

8 Aur us ne afod kí banáwat ká sínaband taiyár kiyá, jo máhir ustád ke háth ká kám thá; ya'ní wuh sone, aur ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke kapron, aur bárík bate húe katán ká baná húá thá. 9 Wuh chaukhúntá thá; unhon ne us sínaband ko duhrá banáyá, aur duhre hone par us kí lambái ek bálisht, aur chaurái ek bálisht thí. 10 Is par chár qatáron men unhon ne jawáhir jare. Yáqút i surkh, aur pukhráj, aur zumurrud kí qatár to pahlí qatár thí. 11 Aur dúsrí qatár men gohar i shab chirág, aur nílam, aur hírá; 12 tísrí qatár men lashm, aur yashm, aur yáqút. 13 Chauthí qatár men fíroza, aur sang i sulaimání, aur zabarjad. Yih sab alag alag sone ke khânon men jare húe the. 14 Aur yih patthar Isráíl ke beton ke námon ke shumár ke mutábiq bárah the; aur angushtarí ke naqsh kí tarah bárah qabílon men se ek ek ká nám alag alag ek ek patthar par kanda thá. 15 Aur unhon ne sínaband par dorí kí tarah gundhí húí khális sone kí zanjíren banáín. 16 Aur unhon ne sone ke do khâne aur sone ke do kare banáe, aur donon karon ko sínaband ke donon siron par lagáyá. 17 Aur sone kí donon gundhí húí zanjíren un karon men pahináín, jo sínaband ke siron par the. 18 Aur donon gundhí húí zanjíron ke báqí donon siron ko donon khânon men jarkar un ko afod ke donon mondhon par sámne ke rukh lagáyá. 19 Aur unhon ne sone ke do kare aur banákar un ko sínaband ke donon siron ke us háshiye men lagáyá, jis ká rukh andar afod kí taraf thá. 20 Aur unhon ne sone ke do kare aur banákar un ko afod ke donon mondhon ke sámne ke hisse men andar ke rukh, jahán afod jurá thá, lagáyá, táki wuh afod ke kárígarí se bune húe patke ke úpar rahe. 21 Aur unhon ne sínaband ko lekar us ke karon ko afod ke karon ke sáth ek níle fíte se is tarah bándhá, ki wuh afod ke kárígarí se bune húe patke ke úpar rahe, aur sínaband dhílá hokar afod se alag na hone páe, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá.

22 Aur afod ká jubba bunkar bi'lkull ásmání rang ká banáyá. 23 Aur us ká girebán zirah ke girebán kí tarah bích men thá, aur us ke girdágird got lagí húí thí, táki wuh phat na jáe. 24 Aur us ke dáman ke gher men, ásmání, aur argawání, aur surkh rang ke bate húe tár se anár banáe. 25 Aur khális sone kí ghantiyán banákar un ko jubbe ke dáman ke gher men cháron taraf anáron ke darmiyán lagáyá. 26 Pas, jubbe ke dáman ke sáre gher men khidmat karne ke liye ek ek ghantí thí aur phir ek ek anár, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá.

27 Aur unhon ne bárík katán ke bune húe kurte Hárún aur us ke beton ke liye banáe. 28 Aur bárík

katán ká 'amáma aur bárík katán kí ḳhúbsúrat pagṛiyáṉ, aur bárík baṭe húe katán ke pájáme, 29 aur bárík baṭe húe katán, aur ásmání, argawání, aur surḳh rang ke kapṛoṉ ká bel búṭedár kamarband bhí banáyá, jaisá ḲHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá.

30 Aur muqaddas táj ká pattar ḳhális sone ká banákar us par angushtarí ke naqsh kí tarah yih kanda kiyá, ḲHUDÁWAND KE LIYE MUQADDAS. 31 Aur use 'amáme ke sáth úpar báṉdhne ke liye us meṉ ek nílá fíta lagáyá, jaisá ḲHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá.

32 Is tarah ḳhaima e ijtimá' ke maskan ká sab kám ḳhatm húá aur baní Isráíl ne sab kuchh, jaisá ḲHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí kiyá.

33 Aur wuh maskan ko Músá ke pás láe, ya'ní ḳhaima, aur us ká sárá sámán, us kí ghunḍiyáṉ, aur taḳhte, aur benḍe, aur sutún, aur ḳháne; 34 aur ghaṭáṭop, menḍhoṉ kí surḳh rangí húí kháloṉ ká giláf, aur tuḳhas kí kháloṉ ká giláf, aur bích ká parda; 35 shahádat ká sandúq, aur us kí choben, aur sarposh; 36 aur mez aur us ke sab zurúf, aur nazr kí roṭí; 37 aur pák sham'adán, aur us kí sajáwaṭ ke chirág, aur us ke sab zurúf, aur jaláne ká tel; 38 aur zarrín qurbángáh, aur masah karne ká tel, aur ḳhushbúdár baḳhúr, aur ḳhaime ke darwáze ká parda; 39 aur pítal manḍhá húá mazbah, aur pítal kí jhanjarí, aur us kí choben, aur us ke sab zurúf, aur hauz aur us kí kursí; 40 sahn ke parde aur un ke sutún aur ḳháne, aur sahn ke darwáze ká parda aur us kí rassiyáṉ, aur meḳheṉ, aur ḳhaima e ijtimá' ke kám ke liye maskan kí 'ibádat ke sab sámán; 41 aur pák maqám kí ḳhidmat ke liye kaṛhe húe libás, aur Hárún káhin ke muqaddas libás, aur us ke beṭoṉ ke libás, jin ko pahinkar un ko káhin kí ḳhidmat ko anjám dená thá. 42 Jo kuchh ḲHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá, usí ke mutábiq baní Isráíl ne sab kám banáyá. 43 Aur Músá ne sab kám ká muláhaza kiyá, aur dekhá, ki unhoṉ ne use kar liyá hai. Jaisá ḲHUDÁWAND ne hukm diyá thá, unhoṉ ne sab kuchh waisá hí kiyá: aur Músá ne un ko barakat dí.

40

Aur ḲHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Pahle mahíne kí pahlí táríḳh ko tú ḳhaima e ijtimá' ke maskan ko khaṛá kar dená. 3 Aur us meṉ shahádat ká sandúq rakhkar sandúq par bích ká parda khenċh dená. 4 Aur mez ko andar le jákar us par kí sab chízeṉ tartíb se sajá dená; aur sham'adán ko andar karke us ke chirág raushan kar dená. 5 Aur baḳhúr jaláne kí zarrín qurbángáh ko shahádat ke sandúq ke sámne rakhná, aur maskan ke darwáze ká parda lagá dená, 6 aur soḳhtaní qurbání ká mazbah ḳhaima e ijtimá' ke maskan ke darwáze ke sámne rakhná. 7 Aur hauz ko ḳhaima e ijtimá' aur mazbah ke bích meṉ rakhkar us meṉ pání bhar dená. 8 Aur sahn ko chároṉ taraf se gherkar sahn ke darwáze meṉ parda laṭká dená. 9 Aur masah karne ká tel lekar maskan ko aur us ke andar kí sab chízoṉ ko masah karná; aur yúṉ use aur us ke sab zurúf ko muqaddas karná: tab wuh muqaddas ṭhahregá. 10 Aur tú soḳhtaní qurbání ke mazbah aur us ke sab zurúf ko masah karke mazbah ko muqaddas karná: aur mazbah niháyat hí muqaddas ṭhahregá. 11 Aur tú hauz aur us kí kursí ko bhí masah karke muqaddas karná. 12 Aur Hárún aur us ke beṭoṉ ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par lákar un ko pání se gusl diláná; 13 aur Hárún ko muqaddas libás pahinááná, aur use masah aur muqaddas karná, táki wuh mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám de. 14 Aur us ke beṭoṉ ko lákar un ko kurte pahinááná. 15 Aur jaise un ke báp ko masah kare, waise hí un ko bhí masah karná, táki wuh mere liye káhin kí ḳhidmat ko anjám deṉ: aur un ká masah honá un ke liye nasl dar nasl abadí kahánat ká nishán hogá. 16 Aur Músá ne sab kuchh, jaisá ḲHUDÁWAND ne us ko hukm kiyá thá, usí ke mutábiq kiyá.

17 Aur dúsre sál ke pahle mahíne kí pahlí táríḳh ko maskan khaṛá kiyá gayá. 18 Aur Músá ne maskan ko khaṛá kiyá, aur ḳhánoṉ ko dhar un meṉ taḳhte lagá un ke benḍe khenċh diye, aur us ke sutúnoṉ ko khaṛá kar diyá; 19 aur maskan ke úpar ḳhaime ko tán diyá, aur ḳhaime par us ká giláf chaṛhá

diyá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá; 20 aur shahádat-náme ko lekar sandúq men rakkhá, aur chobon ko sandúq men lagákar sarposh ko sandúq ke úpar dhará; 21 phir us sandúq ko maskan ke andar láyá, aur bích ká parda lagákar shahádat ke sandúq ko parde ke andar kiyá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá; 22 aur mez ko us parde ke báhar maskan kí shimálí simt men ḳhaima e ijtimá' ke andar rakkhá; 23 aur us par Ḳhudáwand ke rúbarú roṭí sajákar rakkhí, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá; 24 aur ḳhaima e ijtimá' ke andar hí mez ke sámne maskan kí junúbí simt men sham'adán ko rakkhá; 25 aur chirág Ḳhudáwand ke rúbarú raushan kar diye, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá; 26 aur zarrín qurbángáh ko, ḳhaima e ijtimá' ke andar parde ke sámne rakkhá; 27 aur us par ḳhushbúdár masálah ká baḳhúr jaláyá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 28 Aur us ne maskan ke darwáze men parda lagáyá; 29 aur ḳhaima e ijtimá' ke maskan ke darwáze par soḳhtaní qurbání ká mazbah rakhkar us par soḳhtaní qurbání aur nazr kí qurbání chaṛháí, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 30 Aur us ne hauz ko ḳhaima e ijtimá' aur mazbah ke bích men rakhkar us men dhone ke liye pání bhar diyá. 31 Aur Músá aur Hárún aur us ke beṭon ne apne apne háth pánw us men dhoe. 32 Jab jab wuh ḳhaima e ijtimá' ke andar dáḳhil hote, aur jab jab wuh mazbah ke nazdík játe, to apne áp ko dhokar játe the, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 33 Aur us ne maskan aur mazbah ke girdágird sahn ko gherkar sahn ke darwáze ká parda ḍál diyá. Yún Músá ne us kám ko ḳhatm kiyá.

34 Tab ḳhaima e ijtimá' par abr chhá gayá, aur maskan Ḳhudáwand ke jalál se ma'múr ho gayá. 35 Aur Músá ḳhaima e ijtimá' men dáḳhil na ho saká, kyúnki wuh abr us par ṭhahrá húá thá, aur maskan Ḳhudáwand ke jalál se ma'múr thá. 36 Aur baní Isráíl ke sáre safar men yih hotá rahá, kí jab wuh abr maskan ke úpar se uṭh játá, to wuh áge baṛhte; 37 par agar wuh abr na uṭhtá, to wuh us din tak safar nahín karte the, jab tak wuh uṭh na játá. 38 Kyúnki Ḳhudáwand ká abr Isráíl ke sáre gharáne ke sámne, aur un ke sáre safar men din ke waqt to maskan ke úpar ṭhahrá rahtá, aur rát ko us men ág rahtí thí.

AHBA'R

1 Aur Ḳhudáwand ne ḳhaima e ijtimá' men se Músá ko bulákar us se kahá, 2 Baní Isráíl se kah, ki Jab tum men se koí Ḳhudáwand ke liye chaṛháwá chaṛháe, to tum chaupáyon, ya'ní gáe bail aur bheṛ bakrí ká chaṛháwá chaṛháná.

3 Agar us ká chaṛháwá gáe bail kí soḳhtaní qurbání ho, to wuh be'aib nar ko lákar use ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par chaṛháe, táki wuh ḳhud Ḳhudáwand ke huzúr maqbúl ṭhahre. 4 Aur wuh soḳhtaní qurbání ke jánwar ke sir par apná háth rakkhe, tab wuh us kí taraf se maqbúl hogá, táki us ke liye kaffára ho. 5 Aur wuh us bachhṛe ko Ḳhudáwand ke huzúr zabh kare; aur Hárún ke beṭe, jo káhin hain, ḳhún ko lákar use us mazbah par girdágird chhiṛken, jo ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par hai. 6 Tab wuh us soḳhtaní qurbání ke jánwar kí khál khenche, aur us ke 'uzw 'uzw ko káṭkar judá judá kare. 7 Phir Hárún káhin ke beṭe mazbah par ág rakkhen, aur ág par lakṛiyán tartíb se chun den: 8 aur Hárún ke beṭe, jo káhin hain, us ke a'zá ko aur sir aur charbí ko un lakṛiyon par, jo mazbah kí ág par hongí, tartíb se rakh den: 9 lekin wuh us kí antṛiyon aur páyon ko pání

se dho le; tab káhin sab ko mazbah par jaláe, ki wuh soḳhtani qurbání, ya'ní ḲHUDÁWAND ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání ho.

10 Aur agar us ká charháwá rewar men se bher yá bakrí ki soḳhtaní qurbání ho, to wuh be'aib nar ko láe. 11 Aur wuh use mazbah kí shimálí simt men ḲHUDÁWAND ke áge zabh kare, aur Hárún ke bete, jo káhin hain, us ke ḳhún ko mazbah par girdágird chhirken. 12 Phir wuh us ke 'uzw 'uzw ko aur sir aur charbí ko kátkar judá judá kare, aur káhin un ko tartíb se un lakriyon par, jo mazbah kí ág par hongí, chun de; 13 lekin wuh antriyon aur páyon ko pání se dho le; tab káhin sab ko lekar mazbah par jalá de. Wuh soḳhtaní qurbání, ya'ní ḲHUDÁWAND ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání hai.

14 Aur agar us ká charháwá ḲHUDÁWAND ke liye parandon kí soḳhtaní qurbání ho, to wuh qumríon yá kabútar ke bachchon ká charháwá charháe. 15 Aur káhin us ko mazbah par lákar us ká sir maror dále, aur use mazbah par jalá de, aur us ká ḳhún mazbah ke pahlú par gir jáne de: 16 aur us ke pote ko áláish samet le jákar mazbah kí mashriqí simt men rákh ki jagah men dál de: 17 aur wuh us ke donon bázúon ko pakarkar use chíre, par alag alag na kare. Tab káhin use mazbah par un lakriyon ke úpar rakhkar jo ág par hongí jalá de. Wuh soḳhtaní qurbání, ya'ní ḲHUDÁWAND ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání hai.

2 Aur agar koí ḲHUDÁWAND ke liye nazr kí qurbání ká charháwá láe, to apne charháwe ke liye maida le, aur us men tel dálkar us ke úpar lubán rakkhe; 2 aur wuh use Hárún ke beton ke pás, jo káhin hain, láe, aur tel mile húe maide men se is tarah apní mutthí bharkar nikále ki sab lubán us men á jáe; tab káhin use nazr kí qurbání kí yádgárí ke taur par mazbah ke úpar jaláe. Yih ḲHUDÁWAND ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání hogí. 3 Aur jo kuchh us nazr kí qurbání men se báqí rah jáe, wuh Hárún aur us ke beton ká hogá. Yih ḲHUDÁWAND kí átashín qurbánion men páktarín chíz hai.

4 Aur jab tú tanúr ká paká húá nazr kí qurbání ká charháwá láe, to wuh tel mile húe maide ke beḳhamírí girde, yá tel chuprí húí beḳhamírí chapátiyán hon. 5 Aur agar terí nazr kí qurbání ká charháwá tawe ká paká húá ho, to wuh tel mile húe beḳhamírí maide ká ho. 6 Us ko tukre tukre karke us par tel dálná, to wuh nazr kí qurbání hogí. 7 Aur agar terí nazr kí qurbání ká charháwá karáhí ká talá húá ho, to wuh maide se tel men banáyá jáe. 8 Tú in chízon kí nazr kí qurbání ká charháwá ḲHUDÁWAND ke pás láná; wuh káhin ko diyá jáe, aur wuh use mazbah ke pás láe. 9 Aur káhin us nazr kí qurbání men se us kí yádgárí ká hissa uthákar mazbah par jaláe. Yih ḲHUDÁWAND ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání hogí. 10 Aur jo kuchh us nazr kí qurbání men se bach rahe, wuh Hárún aur us ke beton ká hogá. Yih ḲHUDÁWAND kí átashín qurbánion men páktarín chíz hai. 11 Koí nazr kí qurbání, jo tum ḲHUDÁWAND ke huzúr charháo, wuh ḳhamír milákar na banáí jáe; tum kabhí átashín qurbání ke taur par ḲHUDÁWAND ke huzúr ḳhamír yá shahd na jaláná. 12 Tum in ko pahle phalon ke charháwe ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr láná; par ráhatangez ḳhushbú ke liye wuh mazbah par ná charháe jáen. 13 Aur tú apní nazr kí qurbání ke har charháwe ko namkín banáná; aur apní kisí nazr kí qurbání ko apne Ḳhudá ke 'ahd ke namak bagair na rahne dená: apne sab charháwon ke sáth namak bhí charháná.

14 Aur agar tú pahle phalon kí nazr ká charháwá ḲHUDÁWAND ke huzúr charháe, to apne pahle phalon kí nazr ke charháwe ke liye anáj kí bhuní húí bálen, ya'ní harí harí bálon men se háth se malkar nikále húe anáj ko charháná, 15 aur us men tel dálná, aur us ke úpar lubán rakhná, to wuh nazr kí qurbání hogí. 16 Aur káhin us kí yádgárí ke hisse ko, ya'ní thore se malkar nikále húe dánon ko, aur thore se tel ko, aur sáre lubán ko jalá de. Yih ḲHUDÁWAND ke liye átashín qurbání hogí.

3 Aur agar us ká chaṛháwá salámatí ká zabíha ho, aur wuh gáe bail men se kisí ko chaṛháe, to ḳhwáh wuh nar ho yá máda, par jo be'aib ho, usí ko wuh Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháe. 2 Aur wuh apná háth apne chaṛháwe ke jánwar ke sir par rakkhe, aur ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par use zabh kare, aur Hárún ke beṭe, jo káhin hain, us ke ḳhún ko mazbah par girdágird chhiṛken. 3 Aur wuh salámatí ke zabíhe men se Ḳhudáwand ke liye átashín qurbání guzráne, ya'ní jis charbí se antṛiyán ḍhakí rahtí hain, 4 aur wuh sárí charbí jo antṛiyon par lipṭí rahtí hai, aur donon gurde aur un ke úpar kí charbí jo kamar ke pás rahtí hai, aur jigar par kí jhillí gurdon samet, in sabhon ko wuh judá kare, 5 aur Hárún ke beṭe unhen mazbah par soḳhtaní qurbání ke úpar jaláen, jo un lakṛiyon par hogí jo ág ke úpar hain. Yih Ḳhudáwand ke liye ráhatangez ḳhushbú kí átashín qurbání hai.

6 Aur agar us ká salámatí ke zabíhe ká chaṛháwá Ḳhudáwand ke liye bheṛ bakrí men se ho, to ḳhwáh wuh nar ho yá máda, par jo be'aib ho, usí ko wuh chaṛháe. 7 Agar wuh barra chaṛhátá ho, to use Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháe; 8 aur apná háth apne chaṛháwe ke jánwar ke sir par rakkhe, aur use khaima e ijtimá' ke sámne zabh kare; aur Hárún ke beṭe us ke ḳhún ko mazbah par girdágird chhiṛken. 9 Aur wuh salámatí ke zabíhe men se Ḳhudáwand ke liye átashín qurbání guzráne; ya'ní us kí púrí charbí bharí dum ko wuh ríṛh ke pás se alag kare, aur jis charbí se antṛiyán ḍhakí rahtí hain, aur wuh sárí charbí jo antṛiyon par lipṭí rahtí hai, 10 aur donon gurde, aur un ke úpar kí charbí jo kamar ke pás rahtí hai, aur jigar par kí jhillí gurdon samet, in sabhon ko wuh alag kare; 11 aur káhin inhen mazbah par jaláe. Yih us átashín qurbání kí gizá hai, jo Ḳhudáwand ko guzrání játí hai.

12 Aur agar wuh bakrá yá bakrí chaṛhátá ho, to use Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháe: 13 aur wuh apná háth us ke sir par rakkhe, aur use ḳhaima e ijtimá' ke sámne zabh kare; aur Hárún ke beṭe us ke ḳhún ko mazbah par girdágird chhiṛken: 14 aur wuh us men se apná chaṛháwá átashín qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzráne; ya'ní jis charbí se antṛiyán ḍhakí rahtí hain, aur wuh sab charbí jo antṛiyon par lipṭí rahtí hai, 15 aur donon gurde, aur un ke úpar kí charbí jo kamar ke pás rahtí hai, aur jigar par kí jhillí gurdon samet, in sabhon ko wuh alag kare, 16 aur káhin inhen mazbah par jaláe; yih us átashín qurbání kí gizá hai, jo ráhatangez ḳhushbú ke liye hotí hai. Sárí charbí Ḳhudáwand kí hai. 17 Yih tumhárí sab sukúnatgáhon men nasl dar nasl ek dáimí qánún rahegá, ki tum charbí yá ḳhún mutlaq na kháo.

4 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Agar koí un kámon men se, jin ko Ḳhudáwand ne mana' kiyá hai, kisí kám ko kare, aur us se nádánista ḳhatá ho jáe: 3 agar káhin i mamsúh aisí ḳhatá kare, jis se qaum mujrim ṭhahrtí ho; to wuh apní us ḳhatá ke wáste, jo us ne kí hai, ek be'aib bachhṛá ḳhatá kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzráne. 4 Wuh us bachhṛe ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke áge láe, aur bachhṛe ke sir par apná háth rakkhe, aur us ko Ḳhudáwand ke áge zabh kare. 5 Aur wuh káhin i mamsúh us bachhṛe ke ḳhún men se kuchh lekar use ḳhaima e ijtimá' men le jáe. 6 Aur káhin apní unglí ḳhún men ḍubo ḍubokar, aur ḳhún men se le lekar use maqdis ke parde ke sámne sát bár Ḳhudáwand ke áge chhiṛke. 7 Aur káhin usí ḳhún men se ḳhushbúdár baḳhúr jaláne kí qurbángáh ke síngon par, jo ḳhaima e ijtimá' men hai, Ḳhudáwand ke áge lagáe, aur us bachhṛe ke báqí sab ḳhún ko soḳhtaní qurbání ke mazbah ke páye par, jo ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par hai, unḍel de. 8 Phir wuh ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe kí sab charbí ko us se alag kare; ya'ní jis charbí se antṛiyán ḍhakí rahtí hain, aur wuh sab charbí jo antṛiyon par lipṭí rahtí hai, 9 aur donon gurde aur un ke úpar kí charbí, jo kamar ke pás rahtí hai, aur jigar par kí jhillí gurdon samet, in sabhon ko wuh waise hí alag kare, 10 jaise salámatí ke zabíhe ke bachhṛe se wuh alag kiye játe hain; aur

káhin un ko sokhtaní qurbání ke mazbah par jaláe. 11 Aur us bachhṛe kí khál, aur us ká sab gosht, aur sir aur páye, aur antṛiyán aur gobar, 12 ya'ní púre bachhṛe ko lashkargáh kí sáf jagah men, jahán rákh paṛtí hai, le jáe, aur sab kuchh lakṛiyon par rakhkar ág se jaláe; wuh wahín jaláyá jáe, jahán rákh ḍálí játí hai.

13 Agar baní Isráíl kí sárí jamá'at se anjáne chúk ho jáe, aur yih bát jamá'at kí ánkhon se chhipí to ho, taubhí wuh un kámon men se, jinhen Ḳhudáwand ne mana' kiyá hai, kisí kám ko karke mujrim ho gayí ho; 14 to us ḳhatá ke jis ke wuh qusúrwár hon, ma'lúm ho jáne par jamá'at ek bachchṛá ḳhatá kí qurbání ke taur par chaṛháne ke liye ḳhaima e ijtimá' ke sámne láe; 15 aur jamá'at ke buzurg apne apne háth Ḳhudáwand ke áge us bachchṛe ke sir par rakkhen, aur bachchṛá Ḳhudáwand ke áge zabh kiyá jáe. 16 Aur káhin i mamsúh us bachchṛe ke ḳhún men se kuchh ḳhaima e ijtimá' men le jáe; 17 aur káhin apní unglí us ḳhún men ḍubo ḍubokar use parde ke sámne sát bár Ḳhudáwand ke áge chhiṛke, 18 aur usí ḳhún men se mazbah ke singon par, jo Ḳhudáwand ke áge ḳhaima e ijtimá' men hai, lagáe, aur báqí sárá ḳhún sokhtaní qurbání ke mazbah ke páye par, jo ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par hai, unḍel de; 19 aur us kí sab charbí us se alag karke use mazbah par jaláe. 20 Wuh bachchṛe se yihí kare; ya'ní jo kuchh ḳhatá kí qurbání ke bachchṛe se kiyá thá, wuhí is bachchṛe se kare. Yún káhin un ke liye kaffára de, to unhen mu'áfí milegí. 21 Aur wuh us bachchṛe ko lashkargáh ke báhar le jákar jaláe, jaise pahle bachchṛe ko jaláyá thá. Yih jamá'at kí ḳhatá kí qurbání hai.

22 Aur jab kisí sardár se ḳhatá sarzad ho, aur wuh un kámon men se, jinhen Ḳhudáwand ne mana' kiyá hai, kisí kám ko nádánista kar baiṭhe, aur mujrim ho jáe; 23 to jab wuh ḳhatá jo us se sarzad húí hai use batá dí jáe, to wuh ek be'aib bakrá apní qurbání ke wáste láe; 24 aur apná háth us bakre ke sir par rakkhe, aur use us jagah zabh kare jahán sokhtaní qurbání ke jánwar Ḳhudáwand ke áge zabh karte hain; yih ḳhatá kí qurbání hai. 25 Aur káhin ḳhatá kí qurbání ká kuchh ḳhún apní unglí par lekar use sokhtaní qurbání ke mazbah ke singon par lagáe, aur us ká báqí sab ḳhún sokhtaní qurbání ke mazbah ke páye par unḍel de, 26 aur salámatí ke zabíhe kí charbí kí tarah us kí sab charbí mazbah par jaláe. Yún káhin us kí ḳhatá ká kaffára de, to use mu'áfí milegí.

27 Aur agar koí 'ámm ádmion men se nádánista ḳhatá kare, aur un kámon men se, jinhen Ḳhudáwand ne mana' kiyá hai, kisí kám ko karke mujrim ho jáe; 28 to jab wuh ḳhatá jo us ne kí hai, use batá dí jáe, to wuh apní us ḳhatá ke wáste, jo us se sarzad húí hai ek be'aib bakrí láe; 29 aur wuh apná háth ḳhatá kí qurbání ke jánwar ke sir par rakkhe, aur ḳhatá kí qurbání ke us jánwar ko sokhtaní qurbání kí jagah par zabh kare. 30 Aur káhin us ká kuchh ḳhún apní unglí par lekar use sokhtaní qurbání ke mazbah ke singon par lagáe, aur us ká báqí sab ḳhún mazbah ke páye par unḍel de; 31 aur wuh us kí sárí charbí ko alag kare, jaise salámatí ke zabíhe kí charbí alag kí játí hai; aur káhin use mazbah par ráhatangez ḳhushbú ke taur par Ḳhudáwand ke liye jaláe. Yún káhin us ke liye kaffára de, to use mu'áfí milegí.

32 Aur agar ḳhatá kí qurbání ke liye us ká chaṛháwá barrá ho, to wuh be'aib máda láe; 33 aur apná háth ḳhatá kí qurbání ke jánwar ke sir par rakkhe, aur use ḳhatá kí qurbání ke taur par us jagah zabh kare, jahán sokhtaní qurbání zabh karte hain. 34 Aur káhin ḳhatá kí qurbání ká kuchh ḳhún apní unglí par lekar use sokhtaní qurbání ke mazbah ke singon par lagáe, aur us ká báqí sab ḳhún mazbah ke páye par unḍel de; 35 aur us kí sab charbí ko alag kare, jaise salámatí ke zabíhe ke barre kí charbí alag kí játí hai: aur káhin us ko mazbah par Ḳhudáwand kí átashín qurbánion ke úpar jaláe. Yún káhin us ke liye us kí ḳhatá ká, jo us se húí hai, kaffára de, to use mu'áfí milegí.

5 Aur agar koí is tarah ḳhatá kare, ki wuh gawáh ho, aur use qasam dí jáe, ki áyá us ne kuchh dekhá yá use kuchh ma'lúm hai, aur wuh

na batáe, to us ká gunáh usí ke sir lagegá. 2 Yá agar koí shakhs kisí nápák chíz ko chhú le, ḳhwáh wuh nápák jánwar, yá nápák chaupáye, yá nápák rengnewále jándár kí lásh ho, to cháhe use ma'lúm bhí na ho ki wuh nápák ho gayá hai, taubhí wuh mujrim ṭhahregá. 3 Yá agar wuh insán kí un najásaton men se, jin se wuh najis ho játá hai, kisí najásat ko chhú le, aur use ma'lúm na ho, to wuh us waqt mujrim ṭhahregá jab use ma'lúm ho jáegá. 4 Yá agar koí bagair soche apní zabán se burái yá bhalái karne kí qasam khá le; to qasam khákar wuh ádmí cháhe kaisí hí bát bagair soche kah de, basharte ki use ma'lúm na ho, to aisí bát men mujrim us waqt ṭhahregá, jab use ma'lúm ho jáegá. 5 Aur jab wuh in báton men se kisí men mujrim ho, to jis amr men us se ḳhatá húí hai, wuh us ká iqrár kare; 6 aur Ḳhudáwand ke huzúr apne jurm kí qurbání láe, ya'ní jo ḳhatá us se húí hai, us ke liye rewar men se ek máda, ya'ní ek bher yá bakrí, ḳhatá kí qurbání ke taur par guzráne; aur káhin us kí ḳhatá ká kaffára de. 7 Aur agar use bher dene ká maqdúr na ho, to wuh apní ḳhatá ke liye jurm kí qurbání ke taur par do qumrián yá kabútar ke do bachche Ḳhudáwand ke huzúr guzráne: ek ḳhatá kí qurbání ke liye aur dúsrá sokhtání qurbání ke liye. 8 Wuh unhen káhin ke pás le áe, jo pahle use, jo ḳhatá kí qurbání ke liye hai, guzráne, aur us ká sir gardan ke pás se maror dále, par use alag na kare: 9 aur ḳhatá kí qurbání ká kuchh ḳhún mazbah ke pahlú par chhirke, aur báqí ḳhún ko mazbah ke páye par gir jáne de; yih ḳhatá kí qurbání hai. 10 Aur dúsre parande ko hukm ke muwáfiq sokhtaní qurbání ke taur par charháe; yún káhin us kí ḳhatá ká, jo us ne kí hai, kaffára de, to use mu'áfí milegí.

11 Aur agar use do qumrián yá kabútar ke do bachche láne ká bhí maqdúr na ho, to apní ḳhatá ke wáste apne charháwe ke taur par aifah ke daswen hisse ke barábar maida ḳhatá kí qurbání ke liye láe. Us par na to wuh tel ḍále, na lubán rakkhe, kyúnki yih ḳhatá kí qurbání hai. 12 Wuh use káhin ke pás láe, aur káhin us men se apní muṭṭhí bharkar us kí yádgárí ká hissa mazbah par Ḳhudáwand kí átashín qurbání ke úpar jaláe. Yih ḳhatá kí qurbání hai. 13 Yún káhin us ke liye in báton men se, jis kisí men us se ḳhatá húí hai, us ḳhatá ká kaffára de, to use mu'áfí milegí; aur jo kuchh báqí rah jáegá, wuh nazr kí qurbání kí tarah káhin ká hogá.

14 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 15 Agar Ḳhudáwand kí pák chízon men kisí se taqsír ho, aur wuh nádánista ḳhatá kare, to wuh apne jurm kí qurbání ke taur par rewar men se be'aib mendhá Ḳhudáwand ke huzúr charháe. Jurm kí qurbání ke liye us kí qímat maqdis kí misqál ke hisáb se chándí kí utní hí misqálen hon, jitní tú muqarrar kar de. 16 Aur jis pák chíz men us se taqsír húí hai, wuh us ká mu'áwaza de, aur us men pánchwán hissa aur barhákar use káhin ke hawále kare. Yún káhin jurm kí qurbání ká mendhá charhákar us ká kaffára de, to use mu'áfí milegí.

17 Aur agar koí ḳhatá kare, aur un kámon men se, jinhen Ḳhudáwand ne mana' kiyá hai, kisí kám ko kare, to cháhe wuh yih bát jántá bhí na ho, taubhí mujrim ṭhahregá, aur us ká gunáh usí ke sir lagegá. 18 Pas wuh rewar men se ek be'aib mendhá utne hí dám ká, jo tú muqarrar kar de, jurm kí qurbání ke taur par káhin ke pás láe. Yún káhin us kí us bát ká, jis men us se nádánista chúk ho gayí, kaffára de, to use mu'áfí milegí. 19 Yih jurm kí qurbání hai, kyúnki wuh yaqínan Ḳhudáwand ke áge mujrim hai.

6 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 2 Agar kisí se yih ḳhatá ho, ki wuh Ḳhudáwand ká qusúr kare, aur amánat, yá len den, yá lút ke mu'ámale men apne hamsáye ko fareb de, yá apne hamsáye par zulm kare, 3 yá kisí khoí húí chíz ko pákar fareb de, aur jhúṭhí qasam bhí khá le; pas in men se ḳhwáh koí bát ho, jis men kisí shakhs se ḳhatá ho gayí hai; 4 so agar us se ḳhatá húí hai, aur wuh mujrim ṭhahrá hai, to jo chíz us ne lúṭí, yá jo chíz us ne zulm karke chhíní, yá jo chíz us ke pás amánat thí, yá jo khoí húí chíz use milí, 5 yá jis chíz ke báre men us ne jhúṭhí qasam kháí, us chíz ko wuh zarúr púrá púrá

wápas kare, aur asl ke sáth páṉchwáṉ hissa bhí baṛhákar de. Jis din yih ma'lúm ho ki wuh mujrim hai, usí din wuh use us ke málik ko wápas de; 6 aur apne jurm kí qurbání KHUDÁWAND ke huzúr chaṛháe, aur jitná dám tú muqarrar kare, utne dám ká ek be'aib meṉḍhá rewaṛ meṉ se jurm kí qurbání ke taur par káhin ke pás láe. 7 Yúṉ káhin us ke liye KHUDÁWAND ke huzúr kaffára de, to jis kám ko karke wuh mujrim ṭhahrá hai, us kí use mu'áfí milegí.

8 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 9 Hárún aur us ke beṭoṉ ko yúṉ hukm de, ki sokhtaní qurbání ke báre meṉ shara' yih hai, ki sokhtaní qurbání mazbah ke úpar átashdán par tamám rát subh tak rahe, aur mazbah ki ág us par jaltí rahe. 10 Aur káhin apná katán ká libás pahine, aur katán ke pájáme ko apne tan par ḍále; aur ág ne jo sokhtání qurbání ko mazbah par bhasam karke rákh kar diyá hai, us rákh ko uṭhákar use mazbah kí ek taraf rakkhe. 11 Phir wuh apne libás ko utárkar dúsre kapṛe pahine, aur us rákh ko uṭhákar lashkargáh ke báhar kisí sáf jagah meṉ le jáe. 12 Aur mazbah par ág jaltí rahe, aur kabhí bujhne na páe; aur káhin har subh ko us par lakṛiyáṉ jalákar sokhtani qurbání ko us ke úpar chun de, aur salámatí ke zabíhoṉ kí charbí ko us ke úpar jaláyá kare. 13 Mazbah par ág hamesha jaltí rakkhí jáe; wuh kabhí bujhne na páe.

14 Aur nazr kí qurbání ke báre meṉ shara' yih hai, ki Hárún ke beṭe use mazbah ke áge KHUDÁWAND ke huzúr guzráneṉ. 15 Aur wuh nazr kí qurbání meṉ se apní muṭṭhí bhar is tarah nikále, ki us meṉ thoṛá sá maida aur kuchh tel jo us meṉ paṛá hogá, aur nazr kí qurbání ká sab lubán á jáe, aur is yádgárí ke hisse ko mazbah par KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú ke taur par jaláe. 16 Aur jo báqí bache use Hárún aur us ke beṭe kháeṉ. Wuh bagair khamír ke pák jagah meṉ kháyá jáe, ya'ní wuh khaima e ijtimá' ke sahn meṉ use kháeṉ. 17 Wuh khamír ke sáth pakáyá na jáe. Maiṉ ne yih apní átashín qurbánioṉ meṉ se un ká hissa diyá hai; aur yih khatá kí qurbání aur jurm kí qurbání kí tarah niháyat pák hai 18 Hárún kí aulád ke sab mard us meṉ se kháeṉ. Tumhárí pusht dar pusht KHUDÁWAND kí átashín qurbánioṉ meṉ se yih un ká haqq hogá. Jo ko unheṉ chhúe, wuh pák ṭhahregá.

19 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 20 Jis din Hárún ko masah kiyá jáe, us din wuh aur us ke beṭe KHUDÁWAND ke huzúr yih chaṛháwá chaṛháeṉ, ki aifah ke dasweṉ hisse ke barábar maida, ádhá subh ko aur ádhá shám ko, hamesha nazr kí qurbání ke liye láeṉ. 21 Wuh tawe par tel meṉ pakáyá jáe: jab wuh tar ho jáe, to use le áná. Is nazr kí qurbání ko pakwán ke ṭukṛoṉ kí súrat meṉ guzránná, táki wuh KHUDÁWAND ke liye ráhatangez khushbú bhí ho. 22 Aur jo us ke beṭoṉ meṉ se us kí jagah káhin mamsúh ho, wuh bhí use guzráne. Yih dáimí qánún hogá ki wuh KHUDÁWAND ke huzúr bi'lkull jaláyá jae. 23 Káhin kí har ek nazr kí qurbání bi'lkull jaláí jáe: wuh kabhí kháí na jáe.

24 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 25 Hárún aur us ke beṭoṉ se kah, ki Khatá kí qurbání be báre meṉ shara' yih hai, ki jis jagah sokhtaní qurbání ká jánwar zabh kiyá játá hai, wahíṉ khatá ki qurbání ká jánwar bhí KHUDÁWAND ke áge zabh kiyá jáe: wuh niháyat pák hai. 26 Jo káhin use khatá ke liye guzráne, wuh use kháe: wuh pák jagah meṉ, ya'ni khaima e ijtimá' ke sahn meṉ kháyá jáe. 27 Jo kuchh us ke gosht se chhú jáe, wuh pák ṭhahregá; aur agar kisí kapṛe par us ke khún kí chhínṭ paṛ jáe, to jis kapṛe par us kí chhínṭ paṛí hai, use kisí pák jagah meṉ dhoná. 28 Aur miṭṭí ká wuh bartan, jis meṉ wuh pakáyá jáe, toṛ diyá jáe; par agar wuh pítal ke bartan meṉ pakáyá jáe, to us bartan ko mánjkar pání se dho liyá jáe. 29 Aur káhinoṉ meṉ se har ek mard use kháe: wuh niháyat pák hai. 30 Par jis khatá kí qurbání ká kuchh khún khaima e ijtimá' ke andar pák makán meṉ kaffáre ke liye pahuncháyá gayá hai, us ká gosht kabhí na kháyá jáe, balki wuh ág se jalá diyá jáe.

7 Aur jurm kí qurbání ke báre meṉ shara' yih hai: wuh niháyat muqaddas hai. 2 Jis jagah sokhtaní qurbání ke jánwar ko zabh

karte hain, wahín wuh jurm kí qurbání ke jánwar ko bhí zabh karen; aur wuh us ke khún ko mazbah ke girdágird chhirke; 3 aur wuh us kí sab charbí ko charháe, ya'ní us kí motí dum ko aur us charbí ko jis se antriyán dhakí rahtí hain; 4 aur donon gurde aur un ke úpar kí charbí jo kamar ke pás rahtí hai, aur jigar par kí jhillí gurdon samet in sab ko wuh alag kare: 5 aur káhin un ko mazbah par Khudáwand ke huzúr átashín qurbání ke taur par jaláe. Yih jurm kí qurbání hai. 6 Aur káhinon men se har mard use kháe: aur kisí pák jagah men use kháen: wuh niháyat pák hai. 7 Jurm kí qurbání waisí hí hai jaisí khatá kí qurbání hai, aur un ke liye ek hí shara' hai; aur unhen wuhí káhin le jo in se kaffára detá hai. 8 Aur jo káhin kisí shakhs kí taraf se sokhtaní qurbání guzrántá hai, wuhí káhin us sokhtaní qurbání kí khál ko, jo us ne guzrání, apne wáste le le. 9 Aur har ek nazr kí qurbání jo tanúr men pakáí jáe, aur wuh bhí jo karáhí men taiyár kí jáe, aur tawe kí pakí húí bhí usí káhin kí hai jo use guzráne. 10 Aur har ek nazr kí qurbání, khwáh us men tel milá húá ho, yá wuh khushk ho, barábar barábar Hárún ke sab beton ke liye ho.

11 Aur salámatí ke zabíhe ke báre men, jise koí Khudáwand ke huzúr charháe, shara' yih hai: 12 ki wuh agar shukráne ke taur par use charháe, to wuh shukráne ke zabíhe ke sáth tel mile húe bekhamírí kulche, aur tel chuprí húí bekhamírí chapátiyán aur tel mile húe maide ke tar kulche bhí guzráne. 13 Aur salámatí ke zabíhe kí qurbání ke sáth, jo shukráne ke liye hogí, wuh khamírí rotí ke girde apne charháwe par guzráne. 14 Aur har charháwe men se wuh ek ko lekar use Khudáwand ke rúbarú hiláne kí qurbání ke taur par charháe; aur yih us káhin ká ho, jo salámatí ke zabíhe ká khún chhiraktá hai. 15 Aur salámatí ke zabíhon kí us qurbání ká gosht, jo us kí taraf se shukráne ke taur par hogí, qurbání charháne ke din hí khá liyá jáe: wuh us men se kuchh subh tak báqí na chhore. 16 Par agar us ke charháwe kí qurbání mannat ká yá razá ká hadya ho, to wuh us din kháí jáe, jis din wuh apní qurbání guzráne; aur jo kuchh us men se bach rahe, wuh dúsre din kháyá jáe. 17 Par jo kuchh us qurbání ke gosht men se tísre din tak rah jáe, wuh ág men jalá diyá jáe. 18 Aur us ke salámatí ke zabíhon kí qurbání ke gosht men se agar kuchh tísre din kháyá jáe, to wuh manzúr na hogá, aur na us ká sawáb qurbání denewále kí taraf mansúb hogá, balki yih makrúh bát hogí; aur jo us men se kháe, us ká gunáh usí ke sir lagegá. 19 Aur jo gosht kisí nápák chíz se chhú jáe, kháyá na jáe: wuh ág men jaláyá jáe; aur zabíhe ke gosht ko, jo pák hai, wuh to kháe; 20 lekin jo shakhs najásat kí hálat men Khudáwand kí salámatí ke zabíhe ká gosht kháe, wuh apne logon men se kát dálá jáe. 21 Aur jo koí kisí nápák chíz ko chhúe, khwáh wuh insán kí najásat ho, yá nápák jánwar ho, yá koí najis makrúh shai ho, aur phir Khudáwand ke salámatí ke zabíhe ke gosht men se kháe, wuh bhí apne logon men se kát dálá jáe.

22 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 23 Baní Isráíl se kah, ki Tum log na to bail kí, na bher kí, aur na bakrí kí kuchh charbí khána. 24 Jo jánwar khud ba khud mar gayá ho, aur jis ko darandon ne phárá ho, un kí charbí áur áur kám men láo to láo, par use tum kisí hál men na khána. 25 Kyúnki jo koí aise chaupáye kí charbí kháe, jise log átashín qurbání ke taur par Khudáwand ke huzúr charháte hain, wuh khánewálá ádmí apne logon men se kát dálá jáe. 26 Aur tum apní sukúnatgáhon men kahín bhí kisí tarah ká khún, khwáh parande ká ho, yá chaupáye ká, hargiz na khána. 27 Jo koí kisí tarah ká khún kháe, wuh shakhs apne logon men se kát dálá jáe.

28 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 29 Baní Isráíl se kah, ki Jo koí apná salámatí ká zabíha Khudáwand ke huzúr guzráne, wuh khud hí apne salámatí ke zabíhe kí qurbání men se apná charháwá Khudáwand ke huzúr láe. 30 Wuh apne hí háthon men Khudáwand kí átashín qurbání ko láe; ya'ní charbí ko síne samet láe, ki sína hiláne kí qurbání ke taur par hiláyá jáe.

31 Aur káhin charbí ko mazbah par jaláe, par sína Hárún aur us ke beṭon ká ho. 32 Aur tum salámatí ke zabíhon kí dahini rán uṭháne kí qurbáni ke taur par káhin ko dená. 33 Hárún ke beṭon men se jo salámatí ke zabíhon ká ḳhún aur charbi guzráne, wuhí wuh dahini rán apná hissa le. 34 Kyúnki baní Isráíl ke salámatí ke zabíhon men se hiláne kí qurbáni ká sína aur uṭháne kí qurbání kí rán ko lekar main ne Hárún káhin aur us ke beṭon ko diyá hai, ki yih hamesha baní Isráíl kí taraf se un ká haqq ko.

35 Yih Ḳhudáwand kí átashín qurbánion men se Hárún ke mamsúh hone ká, aur us ke beṭon ke mamsúh hone ká hissa hai, jo us din muqarrar húá, jab wuh Ḳhudáwand ke huzúr káhin kí ḳhidmat ko anjám dene ke liye házir kiye gaye; 36 ya'ní jis din Ḳhudáwand ne unhen masah kiyá, us din us ne yih hukm diyá, ki baní Isráíl kí taraf se unhen yih milá kare; so un kí nasl dar nasl yih un ká haqq rahegá. 37 Soḳhtaní qurbání aur nazr kí qurbání, aur ḳhatá kí qurbání, aur jurm kí qurbání, aur taḳhsís, aur salámatí ke zabíhe ke báre men shara' yih hai, 38 jis ká hukm Ḳhudáwand ne Músá ko us din koh i Síná par diyá, jis din us ne baní Isráíl ko farmáyá, ki Síná ke biyábán men Ḳhudáwand ke huzúr apní qurbáni guzránen.

8 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 2 Hárún, aur us ke sáth us ke beṭon ko, aur libás ko, aur masah karne ke tel ko, aur ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe aur donon menḍhon, aur beḳhamíri roṭiyon kí ṭokrí ko le; 3 aur sárí jamá'at ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par jama' kar. 4 Chunánchi Músá ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq 'amal kiyá; aur sárí jamá'at ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par jama' húí. 5 Tab Músá ne jamá'at se kahá, Yih wuh kám hai, jis ke karne ká hukm Ḳhudáwand ne diyá hai. 6 Phir Músá Hárún aur us ke beṭon ko áge láyá, aur un ko pání se gusl diláyá. 7 Aur us ko kurtá pahinákar us par kamarband lapeṭá, aur us ko jubba pahinákar us par afod lagáyá, aur afod ke kárígarí se bune húe kamarband ko us par lapeṭá, aur usí se us ko us ke úpar kas diyá. 8 Aur sínaband ko us ke úpar lagákar sínaband men U'rím aur Tummím lagá diye. 9 Aur us ke sir par 'amáma rakkhá, aur 'amáme par sámne sone ká pattar, ya'ní muqaddas táj ko lagáyá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 10 Aur Músá ne masah karne ká tel liyá, aur maskan ko, aur jo kuchh us men thá, sab ko masah karke muqaddas kiyá; 11 aur us men se thoṛá sá lekar mazbah par sát bár chhiṛká; aur mazbah, aur us ke sab zurúf ko, aur hauz, aur us kí kursí ko masah kiyá, táki unhen muqaddas kare. 12 Aur masah karne ke tel men se thoṛá sá Hárún ke sir par ḍálá, aur use masah kiyá, táki wuh muqaddas ho. 13 Phir Músá Hárún ke beṭon ko áge láyá, aur un ko kurte pahináe, aur un par kamarband lapeṭe, aur un ko pagṛiyán pahináin, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 14 Aur wuh ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe ko áge láyá, aur Hárún aur us ke beṭon ne apne apne háth ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe ke sir par rakkhe. 15 Phir us ne us ko zabh kiyá, aur Músá ne ḳhún ko lekar mazbah ke girdágird us ke síngon par apní unglí se lagáyá, aur mazbah ko pák kiyá; aur báqí ḳhún mazbah ke páye par unḍelkar us ká kaffára diyá, táki wuh muqaddas ho. 16 Aur Músá ne antṛiyon ke úpar kí sárí charbí aur jigar par kí jhillí, aur donon gurdon aur un kí charbí ko liyá, aur unhen mazbah par jaláyá; 17 lekin bachhṛe ko, us kí khál aur gosht aur gobar samet, lashkargáh ke báhar ág men jaláyá jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 18 Phir us ne soḳhtaní qurbání ke menḍhe ko házir kiyá; aur Hárún aur us ke beṭon ne apne apne háth us menḍhe ke sir par rakkhe. 19 Aur us ne us ko zabh kiyá: aur Músá ne ḳhún ko mazbah ke úpar girdágird chhiṛká. 20 Phir us ne menḍhe ke 'uzw 'uzw ko kâṭkar alag kiyá, aur Músá ne sir aur a'zá aur charbí ko jaláyá. 21 Aur us ne antṛiyon aur páyon ko páni se dhoyá, aur Músá ne púre menḍhe ko mazbah par jaláyá. Yih soḳhtaní qurbání ráhatangez ḳhushbú ke liye thí. Yih Ḳhudáwand kí átashín qurbání thí, jaisá Ḳhudáwand ne Músá

ko hukm kiyá thá. 22 Aur us ne dúsre mendhe ko, jo takhsísí mendhá thá, házir kiyá; aur Hárún aur us ke beṭon ne apne apne háth us mendhe ke sir par rakkhe; 23 aur us ne us ko zabh kiyá, aur Músá ne us ká kuchh khún lekar use Hárún ke dahine kán kí lau par, aur dahine háth ke angúṭhe, aur dahine pánw ke angúṭhe par lagáyá. 24 Phir wuh Hárún ke beṭon ko áge láyá, aur usí khún men se kuchh un ke dahine kán kí lau par, aur dahine háth ke angúṭhe, aur dahine pánw ke angúṭhe par lagáyá; aur báqí khún ko us ne mazbah ke úpar girdágird chhiṛká. 25 Aur us ne charbí, aur moṭí dum, aur antriyon ke úpar kí charbí, aur jigar par kí jhillí, aur donon gurde, aur un kí charbí, aur dahini rán, in sabhon ko liyá; 26 aur bekhamírí roṭiyon kí ṭokrí men se, jo KHUDÁWAND ke huzúr rahtí thí, bekhamírí roṭí ká ek girda, aur tel chupṛí húí roṭí ká ek girda, aur ek chapátí nikálkar unhen charbí aur dahiní rán par rakkhá; 27 aur in sabhon ko Hárún aur us ke beṭon ke háthon par rakhkar unhen hiláne kí qurbáni ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr hiláyá. 28 Phir Músá ne unhen un ke háthon se le liyá, aur unhen mazbah par sokhtaní qurbání ke úpar jaláyá. Yih ráhatangez khushbú ke liye takhsísí qurbání thí. Yih KHUDÁWAND kí átashín qurbání thí. 29 Phir Músá ne síne ko liyá, aur us ko hiláne kí qurbání ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr hiláyá. Us takhsísí mendhe men se yihí Músá ká hissa thá, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm kiyá thá. 30 Aur Músá ne masah karne ke tel aur mazbah ke úpar ke khún men se kuchh kuchh lekar use Hárún aur us ke libás par, aur sáth hí us ke beṭon par, aur un ke libás par chhiṛká; aur Hárún aur us ke libás ko, aur us ke beṭon ko, aur un ke libás ko muqaddas kiyá. 31 Aur Músá ne Hárún aur us ke beṭon se kahá, ki Yih gosht khaima e ijtimá' ke darwáze par pakáo: aur is ko wahín us roṭí ke sáth, jo takhsísí ṭokrí men hai, kháo, jaisá main ne hukm kiyá hai, ki Hárún aur us ke beṭe use kháen. 32 Aur is gosht aur roṭí men se, jo kuchh bach rahe, use ág men jalá dená. 33 Aur jab tak tumhárí takhsís ke aiyám púre na hon, tab tak, ya'ní sát din tak, tum khaima e ijtimá' ke darwáze se báhar na jáná; kyúnki sát din tak wuh tumhárí takhsís kartá rahegá. 34 Jaisá áj kiyá gayá hai, waisá hí karne ká hukm KHUDÁWAND ne diyá hai, táki tumháre liye kaffára ho. 35 So tum khaima e ijtimá' ke darwáze par sát roz tak din rát ṭhahre rahná, aur KHUDÁWAND ke hukm ko mánná, táki tum mar na jáo; kyúnki aisá hí hukm mujh ko milá hai. 36 Pas Hárún aur us ke beṭon ne sab kám KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq kiyá, jo us ne Músá kí ma'rifat diyá thá.

9 A'ṭhwen din Músá ne Hárún aur us ke beṭon ko, aur baní Isráíl ke buzurgon ko buláyá, aur Hárún se kahá, ki 2 Khatá kí qurbání ke liye ek be'aib bachhṛá, aur sokhtaní qurbání ke liye ek be'aib mendhá tú apne wáste le, aur un ko KHUDÁWAND ke huzúr guzrán. 3 Aur baní Isráíl se kah, ki Tum khatá kí qurbání ke liye ek bakrá, aur sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, aur ek barra, jo yaksála aur be'aib hon, lo. 4 Aur salámatí ke zabíhe ke liye KHUDÁWAND ke huzúr chaṛháne ke wáste ek bail aur ek mendhá; aur tel milí húí nazr kí qurbání bhí lo; kyúnki áj KHUDÁWAND tum par záhir hogá. 5 Aur wuh jo kuchh Músá ne hukm kiyá thá, sab khaima e ijtimá' ke sámne le áe; aur sárí jamá'at nazdík ákar KHUDÁWAND ke huzúr khaṛí húí. 6 Músá ne kahá, Yih wuh kám hai, jis kí bábat KHUDÁWAND ne hukm diyá hai, ki tum use karo, aur KHUDÁWAND ká jalál tum par záhir hogá. 7 Aur Músá ne Hárún se kahá, ki Mazbah ke nazdík já, aur apní khatá kí qurbání aur apní sokhtaní qurbání guzrán; aur apne liye aur qaum ke liye kaffára de; aur jamá'at ke chaṛháwe ko guzrán, aur un ke liye kaffára de, jaisá KHUDÁWAND ne hukm kiyá hai. 8 So Hárún ne mazbah ke pás jákar us bachhṛe ko, jo us kí khatá kí qurbání ke liye thá, zabh kiyá. 9 Aur Hárún ke beṭe khún ko us ke pás le gaye; aur us ne apní unglí us men ḍubo ḍubokar use mazbah ke síngon par lagáyá, aur báqí khún mazbah ke páye par unḍel diyá. 10 Lekin khatá kí qurbání kí charbí, aur gurdon, aur

jigar par kí jhillí ko us ne mazbah par jaláyá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá. 11 Aur gosht aur khál ko lashkargáh ke báhar ág men̲ jaláyá. 12 Phir us ne soḳhtaní qurbání ke jánwar ko zabh kiyá; aur Hárún ke beṭon̲ ne ḳhún use diyá, aur us ne us ko mazbah ke girdágird chhiṛká. 13 Aur soḳhtaní qurbání ko ek ek ṭukṛá karke, sir samet us ko diyá; aur us ne unhen̲ mazbah par jaláyá. 14 Aur us ne antṛiyon̲ aur páyon̲ ko dhoyá, aur un ko mazbah par soḳhtaní qurbání ke úpar jaláyá. 15 Phir jamá'at ke chaṛháwe ko áge lákar, aur us bakre ko, jo jamá'at kí ḳhatá kí qurbání ke liye thá, lekar us ko zabh kiyá, aur pahle kí tarah use bhí ḳhatá ke liye guzráná. 16 Aur soḳhtaní qurbání ke jánwar ko áge lákar us ne use hukm ke mutábiq guzráná. 17 Phir nazr kí qurbání ko áge láyá, aur us men̲ se ek muṭṭhí lekar subh kí soḳhtaní qurbání ke 'aláwa use jaláyá. 18 Aur us ne bail aur menḍhe ko, jo logon̲ kí taraf se salámatí ke zabíhe the, zabh kiyá; aur Hárún ke beṭon̲ ne ḳhún use diyá, aur us ne us ko mazbah par girdágird chhiṛká. 19 Aur unhon̲ ne bail kí charbí ko, aur menḍhe kí moṭí dum ko, aur us charbí ko jis se antṛiyán̲ ḍhakí rahtí hain̲, aur donon̲ gurdon̲, aur jigar par kí jhillí ko bhí use diyá; 20 aur charbí sínon̲ par dhar dí: so us ne wuh charbí mazbah par jaláí: 21 aur sína aur dahiní rán ko Hárún ne Músá ke hukm ke mutábiq hiláne kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr hiláyá. 22 Aur Hárún ne jamá'at kí taraf apne háth baṛhákar un ko barakat dí; aur ḳhatá kí qurbání, aur soḳhtaní qurbání, aur salámatí kí qurbání guzránkar níche utar áyá. 23 Aur Músá aur Hárún ḳhaima e ijtimá' men̲ dáḳhil húe, aur báhar nikalkar logon̲ ko barakat dí. Tab sab logon̲ par Ḳhudáwand ká jalál namúdár húá, 24 aur Ḳhudáwand ke huzúr se ág niklí, aur soḳhtaní qurbání aur charbí ko mazbah ke úpar bhasam kar diyá; logon̲ ne yih dekhkar na're máre aur sarnigún ho gaye.

10 Aur Nadab aur Abíhú ne, jo Hárún ke beṭe the, apne apne baḳhúrdán ko lekar un men̲ ág bharí, aur us par âur úparí ág, jis ká hukm Ḳhudáwand ne un ko nahín̲ diyá thá, Ḳhudáwand ke huzúr guzrání. 2 Aur Ḳhudáwand ke huzúr se ág niklí, aur un donon̲ ko khá gayí, aur wuh Ḳhudáwand ke huzúr mar gaye. 3 Tab Músá ne Hárún se kahá, Yih wuhí bát hai, jo Ḳhudáwand ne kahí thí, ki jo mere nazdík áen̲, zarúr hai ki wuh mujhe muqaddas jánen̲, aur sab logon̲ ke áge merí tamjíd karen̲. Aur Hárún chup rahá. 4 Phir Músá ne Misáel aur Ilsafan ko, jo Hárún ke chachá 'Uzzíel ke beṭe the, bulákar un se kahá, Nazdík áo, aur apne bháiyon̲ ko maqdis ke sámne se uṭhákar lashkargáh ke báhar le jáo. 5 Pas wuh nazdík gaye, aur unhen̲ un ke kurton̲ samet uṭhákar, Músá ke hukm ke mutábiq, lashkargáh ke báhar le gaye. 6 Aur Músá ne Hárún aur us ke beṭon̲ Ilí'azar aur Itamar se kahá, ki Na tumháre sir ke bál bikharne páen̲, aur na tum apne kapṛe pháṛná, táki na tum hí maro, aur na sárí jamá'at par us ká gazab názil ho; par Isráíl ke sab gharáne ke log, jo tumháre bháí hain̲, us ág par, jo Ḳhudáwand ne lagáí hai, nauha karen̲. 7 Aur tum ḳhaima e ijtimá' ke darwáze se báhar na jáná, tá aisá na ho ki tum mar jáo: kyún̲ki Ḳhudáwand ká masah karne ká tel tum par lagá húá hai. So unhon̲ ne Músá ke kahne ke mutábiq 'amal kiyá.

8 Aur Ḳhudáwand ne Hárún se kahá, ki 9 Tú yá tere beṭe mai yá sharáb píkar kabhí ḳhaima e ijtimá' ke andar dáḳhil na honá, táki tum mar na jáo. Yih tumháre liye nasl dar nasl hamesha tak ek qánún rahegá: 10 táki tum muqaddas aur 'ámm ashyá men̲, aur pák aur nápák men̲ tamíz kar sako; 11 aur baní Isráíl ko wuh sab áín sikhá sako, jo Ḳhudáwand ne Músá kí ma'rifat un ko farmáe hain̲.

12 Phir Músá ne Hárún aur us ke beṭon̲ Ilí'azar aur Itamar se, jo báqí rah gaye the, kahá, ki Ḳhudáwand kí átashín qurbánion̲ men̲ se, jo nazr kí qurbání bach rahí hai, use le lo; aur bagair ḳhamír ke us ko mazbah ke pás kháo: kyún̲kí yih niháyat muqaddas hai: 13 aur tum use kisí pák jagah men̲ kháná, is liye ki Ḳhudáwand kí átashín qurbánio

meṉ se terá aur tere beṭoṉ ká yih haqq hai: kyúṉki mujhe aisá hí hukm milá hai. 14 Aur hiláne kí qurbání ke síne ko, aur uṭháne kí qurbání kí rán ko tum log, ya'ní tere sáth tere beṭe aur beṭiyáṉ bhí kisí sáf jagah meṉ kháná; kyúṉki baní Isráíl ke salámatí ke zabíhoṉ meṉ se yih terá aur tere beṭoṉ ká haqq hai, jo diyá gayá hai. 15 Aur uṭháne kí qurbání kí rán aur hiláne kí qurbání ká sína, jise wuh charbí kí átashín qurbánioṉ ke sáth láenge, táki wuh Ḳhudáwand ke huzúr hiláne kí qurbání ke taur par hiláejáeṉ: yih donoṉ hamesha ke líye Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq terá aur tere beṭoṉ ká haqq hogá.

16 Phir Músá ne ḳhatá kí qurbání ke bakre ko, jo bahut talásh kiyá, to kyá dekhtá hai, ki wuh jal chuká hai. Tab wuh Hárún ke beṭoṉ Ilí'azar aur Itamar par, jo bach rahe the, náráz húá, aur kahne lagá, ki 17 Ḳhatá kí qurbání, jo niháyat muqaddas hai, aur jise Ḳhudáwand ne tum ko is líye diyá hai, ki tum jamá'at ke gunáh ko apne úpar uṭhákar Ḳhudáwand ke huzúr un ke líye kaffára do, tum ne us ká gosht maqdis meṉ kyúṉ na kháyá? 18 Dekho, us ká ḳhún maqdis meṉ to láyá hí nahíṉ gayá thá. Pas tumheṉ lázim thá, ki mere hukm ke mutábiq tum use maqdis meṉ khá lete. 19 Tab Hárún ne Músá se kahá, Dekh, áj hí unhoṉ ne apní ḳhatá kí qurbání aur apní sokhtaní qurbání Ḳhudáwand ke huzúr guzrání, aur mujh par aise aise hádise guzar gaye. Pas agar maiṉ áj ḳhatá kí qurbání ká gosht khátá, to kyá yih bát Ḳhudáwand kí nazar meṉ bhalí hotí? 20 Jab Músá ne yih suná, to use pasand áyá.

11 Phir Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, 2 Tum baní Isráíl se kaho, ki Zamín ke sab haiwánát meṉ se jin jánwaroṉ ko tum khá sakte ho, wuh yih haiṉ. 3 Jánwaroṉ meṉ jin ke páṉw alag aur chire húe haiṉ, aur wuh jugálí karte haiṉ; tum unheṉ kháo. 4 Magar jo jugálí karte haiṉ, yá jin ke páṉw alag haiṉ, un meṉ se tum in jánwaroṉ ko na kháná: ya'ní úṉṭ ko, kyúṉki wuh jugálí kartá hai, par us ke páṉw alag nahíṉ; so wuh tumháre líye nápák hai. 5 Aur sáfán ko, kyúṉki wuh jugálí kartá hai, par us ke páṉw alag nahíṉ. Wuh bhí tumháre líye nápák hai. 6 Aur ḳhargosh ko, kyúṉki wuh jugálí to kartá hai, par us ke páṉw alag nahíṉ. Wuh bhí tumháre líye nápák hai. 7 Aur súar ko, kyúṉki us ke páṉw alag aur chire húe haiṉ, par wuh jugálí nahíṉ kartá. Wuh bhí tumháre líye nápák hai. 8 Tum un ká gosht na kháná, aur un kí láshoṉ ko na chhúná. Wuh tumháre líye nápák haiṉ.

9 Jo jánwar pání meṉ rahte haiṉ, un meṉ se tum inheṉ kháná: ya'ní samundaroṉ aur daryáoṉ wagaira ke jánwaroṉ meṉ, jin ke par aur chhilke hoṉ, tum unheṉ kháo 10 Lekin wuh sab jándár jo pání meṉ, ya'ní samundaroṉ aur daryáoṉ wagaira meṉ chalte phirte aur rahte haiṉ, lekin un ke par aur chhilke nahíṉ hote, wuh tumháre líye makrúh haiṉ, 11 aur wuh tumháre líye makrúh hí raheṉ. Tum un ká gosht na kháná, aur un kí láshoṉ se karáhiyat karná. 12 Pání ke jis kisí jándár ke na par hoṉ aur na chhilke, wuh tumháre líye makrúh hai.

13 Aur parandoṉ meṉ, jo makrúh hone ke sabab se kabhí kháe na jáeṉ, aur jin se tumheṉ karáhiyat karní hai, so yih haiṉ: 'uqáb aur ustuḳhánḳhor aur lagaṛ, 14 aur chíl, aur har qism ká báz, 15 aur har qism ke kauwe, 16 aur shuturmurg, aur chugad, aur kokil, aur har qism ke sháhín, 17 aur búm, aur haṛgílá, aur ullú, 18 aur qáz, aur hawásil, aur giddh, 19 aur laqlaq, aur sab qism ke bagle aur hudhud, aur chamgádaṛ.

20 Aur sab pardár reṉgnewále jándár, jitne chár páṉw ke bal chalte haiṉ, wuh tumháre líye makrúh haiṉ. 21 Magar pardár reṉgnewále jándároṉ meṉ se, jo chár páṉw ke bal chalte haiṉ, tum un jándároṉ ko khá sakte ho, jin ke zamín ke úpar kúdne pháṉdne ko páoṉ ke úpar ṭáṉgeṉ hotí haiṉ: 22 wuh jinheṉ tum khá sakte ho, yih haiṉ: har qism kí ṭiḍḍí aur har qism ká sulí'ám aur har qism ká jhiṉgar, aur har qism ká ṭiḍḍá. 23 Par sab pardár reṉgnewále jándár, jin ke chár páṉw haiṉ, wuh tumháre líye makrúh haiṉ.

24 Aur in se tum nápák ṭhahroge:

jo koí in men se kisí kí lásh ko chhúe, wuh shám tak nápák rahegá; 25 aur jo koi in kí lásh men se kuchh bhí uṭháe, wuh apne kapṛe dho ḍále, aur wuh shám tak nápák rahegá. 26 Aur sab chárpáye, jin ke pánw alag hain, par wuh chire húe nahín, aur na wuh jugálí karte hain, wuh tumháre liye nápák hain. Jo koí un ko chhúe, wuh nápák ṭhahregá. 27 Aur chár pánwon par chalnewále jánwaron men se, jitne apne panjon ke bal chalte hain, wuh bhí tumháre liye nápák hain. Jo koí un kí lásh ko chhúe, wuh shám tak nápák rahegá. 28 Aur jo koí un kí lásh ko uṭháe, wuh apne kapṛe dho ḍále, aur wuh shám tak nápák rahegá. Yih sab tumháre liye nápák hain.

29 Aur zamín par ke rengnewále jánwaron men se, jo tumháre liye nápák hain, wuh yih hain: ya'ní neolá, aur chúhá, aur har qism kí baṛí chhipkalí, 30 aur hirzún aur goh, aur chhipkalí, aur sánḍá, aur girgiṭ. 31 Sab rengnewále jándáron men se yih tumháre liye nápák hain. Jo koí un ke mare píchhe un ko chhúe, wuh shám tak nápák rahegá. 32 Aur jis chíz par wuh mare píchhe giren, wuh chíz nápák hogí, khwáh wuh lakṛí ká bartan ho, yá kapṛá, yá chamṛá yá borá ho; khwáh kisí ká kaisá hí bartan ho, zarúr hai ki wuh pání men ḍálá jáe, aur wuh shám tak nápák rahegá; is ke ba'd wuh pák ṭhahregá. 33 Aur agar in men se koí kisí miṭṭí ke bartan men gir jáe, to jo kuchh us men hai wuh nápák hogá; aur bartan ko tum toṛ ḍálná. 34 Us ke andar agar kháne kí koí chíz ho jis men pání paṛá húá ho, to wuh bhí nápák ṭhahregí; aur agar aise bartan men píne ke liye kuchh ho, to wuh nápák hogá. 35 Aur jis chíz par un kí lásh ká koí hissa gire, khwáh wuh tanúr ho, yá chúlhá, wuh nápák hogí, aur toṛ ḍálí jáe. Aisí chízen nápák hotí hain, aur wuh tumháre liye bhí nápák hon. 36 Magar chashma, yá táláb, jis men bahut pání ho, wuh pák rahegá; par jo kuchh un kí lásh se chhú jáe, wuh nápák hogá. 37 Aur agar un kí lásh ká kuchh hissa kisí bone ke bíj par gire, to wuh bíj pák rahegá; 38 par agar bíj par pání ḍálá gayá ho, aur is ke ba'd un kí lásh men se kuchh us par girá ho, to wuh tumháre liye nápák hogá.

39 Aur jin jánwaron ko tum khá sakte ho, agar un men se koí mar jáe, to jo koí us kí lásh ko chhúe, wuh shám tak nápák rahegá. 40 Aur jo koí un kí lásh men se kuchh kháe, wuh apne kapṛe dho ḍále, aur wuh shám tak nápák rahegá; aur jo koí un kí lásh ko uṭháe, wuh apne kapṛe dho ḍále, aur wuh shám tak nápák rahegá.

41 Aur sab rengnewále jándár, jo zamín par rengte hain, makrúh hain, aur kabhí kháe na jáen. 42 Aur zamín par ke sab rengnewále jándáron men se, jitne peṭ yá chár pánwon ke bal chalte hain, yá jin ke bahut se pánw hote hain, unhen tum na khāná, kyúnki wuh makrúh hain. 43 Aur tum kisí rengnewále jándár ke sabab se, jo zamín par rengtá hai, apne áp ko makrúh na baná lená, aur na un se apne áp ko nápák karná, ki najis ho jáo; 44 kyúnki main Khudáwand tumhárá Khudá hún. Is liye apne áp ko muqaddas karná aur pák honá, kyúnki main quddús hún; so tum kisí tarah ke rengnewále jándár se, jo zamín par chaltá hai, apne áp ko nápák na karná; 45 kyúnki main Khudáwand hún; aur tumhen mulk i Misr se isí liye nikálkar láyá hún, ki main tumhárá Khudá ṭhahrún. Is liye tum muqaddas honá, kyúnki main quddús hún.

46 Haiwánát, aur parandon, aur ábí jánwaron, aur zamín par ke sab rengnewále jándáron ke báre men shara' yihí hai; 47 táki pák aur nápák men, aur jo jánwar kháe já sakte hain, aur jo nahín kháe já sakte, un ke darmiyán imtiyáz kiyá jáe.

12

Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 2 Baní Isráíl se kah, ki Agar koí 'aurat hámila ho, aur us ke laṛká ho, to wuh sát din nápák rahegí, jaise haiz ke aiyám men rahtí hai. 3 Aur áṭhwen din laṛke ká khatna kiyá jáe. 4 Is ke ba'd tentís din tak wuh tahárat ke khún men rahe, aur jab tak us kí tahárat ke aiyám púre na hon, tab tak na to kisí muqaddas chíz ko chhúe, aur na maqdis men dákhil ho. 5 Aur agar us ke laṛkí ho, to wuh do hafte nápák rahegí, jaise haiz ke aiyám men rahtí hai. Is ke

ba'd wuh chhiyásaṭh din tak tahárat ke ḳhún meṉ rahe; 6 aur jab us kí tahárat ke aiyám púre ho jáeṉ, to ḳhwáh us ke beṭá húá ho, yá beṭí, wuh soḳhtaní qurbání ke liye ek yaksála barra, aur ḳhatá kí qurbání ke liye kabútar ká ek bachcha, yá ek qumrí ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par káhin ke pás láe: 7 aur káhin use KHUDÁWAND ke huzúr guzráne, aur us ke liye kaffára de. Tab wuh apne jiryán i ḳhún se pák ṭhahregí. Jis 'aurat ke laṛká yá laṛkí ho, us ke báre meṉ shara' yih hai. 8 Aur agar us ko barra láne ká maqdúr na ho, to wuh do qumríáṉ, yá kabútar ke do bachche, ek soḳhtaní qurbání ke liye, aur dúsrá ḳhatá kí qurbání ke liye, láe. Yúṉ káhin us ke liye kaffára de, to wuh pák ṭhahregí.

13 Phir KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún se kahá, 2 Agar kisí ke jism kí jild meṉ warm, yá papṛí, yá safed chamaktá húá dág ho, aur us ke jism kí jild meṉ koṛh sí balá ho, to use Hárún káhin ke pás, yá us ke beṭoṉ meṉ se jo káhin haiṉ, kisí ke pás le jáeṉ, 3 aur káhin us ke jism kí jild kí balá ko dekhe. Agar us balá kí jagah ke bál safed ho gaye hoṉ, aur wuh balá dekhne meṉ khál se gahrí ho, to wuh koṛh ká marz hai: aur káhin us shaḳhs ko dekhkar use nápák qarár de 4 Aur agar us ke jism kí jild ká chamaktá húá dág safed to ho, par khál se gahrá na dikhái de, aur na us ke úpar ke bál safed ho gaye hoṉ, to káhin us shaḳhs ko sát din tak band rakkhe; 5 aur sátweṉ din káhin use muláhaza kare, aur agar wuh balá use wahíṉ kí wahíṉ dikhái de, aur jild par phail na gayí ho, to káhin use sát din aur band rakkhe; 6 aur sátweṉ din káhin use phir mulá-haza kare, aur agar dekhe ki us balá kí chamak kam hai, aur wuh jild ke úpar phailí bhí nahíṉ hai, to káhin use pák qarár de, kyúṉki wuh papṛí hai. So wuh apne kapṛe dho ḍále, aur sáf ho jáe. 7 Lekin agar káhin ke us muláhaze ke ba'd, jis meṉ wuh sáf qarár diyá gayá thá, wuh papṛí us kí jild par bahut phail jáe, to wuh shaḳhs káhin ko phir dikháyá jáe; 8 aur káhin use mulaháza kare, aur agar dekhe, ki wuh papṛí jild par phail gayí hai, to wuh use nápák qarár de, kyúṉki wuh koṛh hai.

9 Agar kisí shaḳhs ko koṛh ká marz ho, to use káhin ke pás le jáeṉ; 10 aur káhin use muláhaza kare, aur agar dekhe ki jild par safed warm hai, aur us ne báloṉ ko safed kar diyá hai, aur us warm kí jagah ká gosht jítá aur kachchá hai; 11 to yih us ke jism kí jild meṉ puráná koṛh hai, so káhin use nápák qarár de, par use band na kare, kyúṉki wuh nápák hai. 12 Aur agar koṛh jild meṉ chároṉ taraf phúṭ áe, aur jaháṉ tak káhin ko dikhái detá hai, yihí ma'lúm ho, ki us kí jild sir se páṉwoṉ tak koṛh se ḍhak gayí hai; 13 to káhin gaur se dekhe, aur agar us shaḳhs ká sárá jism koṛh se ḍhaká húá nikle, to káhin us maríz ko pák qarár de, kyúṉki wuh sab safed ho gayá hai, aur wuh pák hai. 14 Par jis din jítá aur kachchá gosht us par dikhái de, wuh nápák hogá; 15 aur káhin us kachche gosht ko, dekhkar us shaḳhs ko nápák qarár de: kachchá gosht nápák hotá hai: wuh koṛh hai. 16 Aur agar wuh kachchá gosht phirkar safed ho jáe, to wuh káhin ke pás jáe; 17 aur káhin use mulaháza kare, aur agar dekhe ki marz kí jagah sab safed ho gayí hai, to káhin maríz ko pák qarár de: wuh pák hai.

18 Aur agar kisí ke jism kí jild par phoṛá hokar achchhá ho jáe, 19 aur phoṛe kí jagah safed warm, yá surḳhí-máil chamaktá húá safed dág ho, to wuh káhin ko dikháyá jáe; 20 aur káhin use mulaháza kare, aur agar dekhe ki wuh khál se gahrá nazar átá hai, aur us par ke bál bhí safed ho gaye haiṉ, to káhin us shaḳhs ko nápák qarár de, kyúṉki wuh koṛh hai, jo phoṛe meṉ se phúṭkar niklá hai. 21 Par agar káhin dekhe, ki us par safed bál nahíṉ, aur wuh khál se gahrá bhí nahíṉ hai, aur us kí chamak kam hai, to káhin use sát din tak band rakkhe. 22 Aur agar wuh jild par chároṉ taraf phail jáe, to káhin use nápák qarár de, kyúṉki wuh koṛh kí balá hai. 23 Par agar wuh chamaktá húá dág apní jagah par wahíṉ ká wahíṉ rahe, aur phail na jáe, to wuh phoṛe ká dág hai: pas káhin us shaḳhs ko pák qarár de.

24 Yá agar jism kí khál kahíṉ se

jal jáe, aur us jalí húí jagah ká jítá gosht ek surkhímáil chamaktá húá safed dág, yá bi'lkull hí safed dág ban jáe; 25 to káhin use muláhaza kare, aur agar dekhe ki us chamakte húe dág ke bál safed ho gaye hain, aur wuh khál se gahrá dikhái detá hai, to wuh koṛh hai, jo us jal jáne se paidá húá hai; aur káhin us shakhs ko nápák qarár de, kyúnki use koṛh kí bímárí hai. 26 Lekin agar káhin dekhe ki us chamakte húe dág par safed bál nahín, aur na wuh khál se gahrá hai, balki us kí chamak bhí kam hai, to wuh use sát din tak band rakkhe: 27 aur sátwen din káhin use dekhe. Agar wuh jild par bahut phail gayá ho, to káhin us shakhs ko nápák qarár de, kyúnki use koṛh kí bímárí hai. 28 Aur agar wuh chamaktá húá dág apní jagah par wahín ká wahín rahe, aur jild par phailá húá na ho, balki us kí chamak bhí kam ho, to wuh faqat jal jáne ke bá'is phúlá húá hai: aur káhin us shakhs ko pák qarár de, kyúnki wuh dág jal jáne ke sabab se hai.

29 Agar kisí mard yá 'aurat ke sir yá ṭhoṛí men dág ho, 30 to káhin us dág ko muláhaza kare; aur agar dekhe ki wuh khál se gahrá ma'lúm hotá hai, aur us par zard zard bárik rúngṭe hain, to káhin us shakhs ko nápák qarár de, kyúnki wuh sa'fa hai, jo sir yá ṭhoṛí ká koṛh hai. 31 Aur agar káhin dekhe ki wuh sa'fa kí balá khál se gahrí nahín ma'lúm hotí, aur us par siyáh bál nahín hain, to káhin us shakhs ko, jise sa'fa ká marz hai, sát din tak band rakkhe; 32 aur sátwen din káhin us balá ká muláhaza kare, aur agar dekhe ki sa'fa phailá nahín, aur us par koí zard bál bhí nahín, aur sa'fa khál se gahrá nahín ma'lúm hotá; 33 to us shakhs ke bál múnḍe jáen, lekin jahán sa'fa ho, wuh jagah na múnḍí jáe; aur káhin us shakhs ko, jise sa'fa ká marz hai, sát din âur band rakkhe. 34 Phir sátwen roz káhin sa'fe ká muláhaza kare, aur agar dekhe ki sa'fa jild men phailá nahín, aur na wuh khál se gahrá dikhái detá hai, to káhin us shakhs ko pák qarár de, aur wuh apne kapṛe dhoe aur sáf ho jáe. 35 Par agar us kí safáí ke ba'd sa'fa us kí jild par bahut phail jáe, to káhin use dekhe; 36 aur agar sa'fa us kí jild par phailá húá nazar áe, to káhin zard bál ko na ḍhúnḍhe, kyúnki wuh shakhs nápák hai. 37 Par agar us ko sa'fa apní jagah par wahín ká wahín dikhái de, aur us par siyáh bál nikle húe hon, to sa'fa achchhá ho gayá: wuh shakhs pák hai; aur káhin use pák qarár de.

38 Aur agar kisí mard yá 'aurat ke jism kí jild men chamakte húe dág, yá safed chamakte húe dág hon; 39 to káhin dekhe, aur agar un ke jism kí jild ke dág siyáhímáil safed rang ke hon, to wuh chhíp hai, jo jild men phúṭ niklí hai: wuh shakhs pák hai.

40 Aur jis shakhs ke sir ke bál gir gaye hon, wuh ganjá to hai, magar pák hai. 41 Aur jis shakhs ke sir ke bál peshání kí taraf se gir gaye hon, wuh chandlá to hai, magar pák hai. 42 Lekin us ganje yá chandle sir par surkhímáil safed dág ho, to yih koṛh hai, jo us ke ganje yá chandle sir par niklá hai: 43 so káhin use muláhaza kare, aur agar wuh dekhe ki us ke ganje yá chandle sir par wuh dág aisá surkhímáil safed rang liye húe hai, jaisá jild ke koṛh men hotá hai, 44 to wuh ádmí koṛhí hai: wuh nápák hai, aur káhin use zarúr hí nápák qarár de, kyúnki wuh marz us ke sir par hai.

45 Aur jo koṛhí is balá men mubtalá ho, us ke kapṛe phaṭe aur us ke sir ke bál bikhre rahen; aur wuh apne úpar ke honṭh ko ḍhánke, aur chillá chillákar kahe, Nápák, nápák. 46 Jitne dinon tak wuh is balá men mubtalá rahe, wuh nápák rahegá; aur wuh hai bhí nápák. Pas wuh akelá rahá kare: us ká makán lashkargáh ke báhar ho.

47 Aur wuh kapṛá bhí, jis men koṛh kí balá ho, khwáh wuh ún ká ho, yá katán ká; 48 aur wuh balá bhí khwáh katán yá ún ke kapṛe ke táne men, yá us ke báne men ho, yá wuh chamṛe men ho yá chamṛe kí baní húí kisí chíz men ho; 49 agar wuh balá kapṛe men yá chamṛe men, kapṛe ke táne men yá báne men, yá chamṛe kí kisí chíz men sabzímáil yá surkhímáil rang kí ho, to wuh koṛh kí balá hai, aur káhin ko dikhái jáe. 50 Aur káhin us balá ko dekhe, aur us chíz ko, jis men wuh balá hai, sát din tak band

rakkhe; 51 aur sátwen din us ko dekhe. Agar wuh balá kapre ke táne men yá báne men, yá chamre par, yá chamre kí bani húí kisí chíz par phail gayí ho, to wuh khá jánewálá korh hai aur nápák hai. 52 Aur us ún yá katán ke kapre ko, jis ke táne men yá báne men wuh balá hai, yá chamre kí us chíz ko jis men wuh hai, jalá de; kyúnki yih khá jánewálá korh hai. Wuh ág men jaláyá jáe. 53 Aur agar káhin dekhe, ki wuh balá kapre ke táne men, yá báne men, yá chamre kí kisí chíz men phailí húí nazar nahín átí, 54 to káhin hukm kare ki us chíz ko, jis men wuh balá hai, dhoen, aur wuh phir use âur sát din tak band rakkhe; 55 aur us balá ke dhoe jáne ke ba'd káhin phir use mulá-haza kare, aur agar dekhe ki us balá ká rang nahín badlá, aur wuh phailí bhí nahín hai, to wuh nápák hai. Tú us kapre ko ág men jalá dená; kyúnki wuh khá jánewálí balá hai, khwáh us ká fasád andarúní ho, yá berúní. 56 Aur agar káhin dekhe ki dhone ke ba'd us balá kí chamak kam ho gayí hai, to wuh use us kapre se, yá chamre se, táne yá báne se, phárkar nikál phenke. 57 Aur agar wuh balá phir bhí kapre ke táne yá báne men, yá chamre kí chíz men dikhái de, to wuh phútkar nikal rahí hai. Pas tú us chíz ko jis men wuh balá hai, ág men jalá dená. 58 Aur agar us kapre ke táne yá báne men se, yá chamre kí chíz men se, jise tú ne dhoyá hai, wuh balá játí rahe, to wuh chíz dobára dhoí jáe, aur wuh pák thah-regí. 59 U'n yá katán ke táne yá báne men, yá chamre kí kisí chíz men, agar korh kí balá ho, to use pák yá nápák qarár dene ke liye shara' yihí hai.

14 Phir Khudáwand ne Músá se kahá, 2 ki Korhí ke liye, jis din wuh pák qarár diyá jáe, yih shara' hai: ki use káhin ke pás le jáen; 3 aur káhin lash-kargáh ke báhar jáe, aur káhin khud korhí ko muláhaza kare; aur agar dekhe ki us ká korh achchhá ho gayá hai, 4 to káhin hukm de, ki wuh jo pák qarár diye jáne ko hai, us ke liye do zinda pák parande, aur deodár kí lakrí, aur surkh kaprá, aur zúfá len. 5 Aur káhin hukm de, ki un men se ek paranda kisí mittí ke bartan men bahte húe pání ke úpar zabh kiyá jáe. 6 Phir wuh zinda parande ko aur deodár kí lakrí, aur surkh kapre, aur zúfe ko le, aur in ko aur us zinda parande ko, us parande ke khún men gotá de, jo bahte pání par zabh ho chuká hai. 7 Aur us shakhs par, jo korh se pák qarár diyá jáne ko hai, sát bár chhirkkar use pák qarár de; aur zinda parande ko khule maidán men chhor de. 8 Aur wuh jo pák qarár diyá jáegá, apne kapre dhoe, aur sáre bál mun-dáe, aur pání men gusl kare; tab wuh pák thahregá. Is ke ba'd wuh lashkargáh men áe, par sát din tak apne khaime ke báhar hí rahe; 9 aur sátwen roz apne sir ke sab bál, aur apní dárhí, aur apne abrú, garaz apne sáre bál mundáe, aur apne kapre dhoe, aur pání men naháe; tab wuh pák thahregá. 10 Aur wuh áthwen din do be'aib nar barre, aur ek be'aib yaksála máda barra aur nazr kí qurbání ke liye aifah ke tín dahái hisse ke barábar tel milá húá maida aur loj bhar tel le. 11 Tab wuh káhin, jo use pák qarár degá, us shakhs ko, jo pák qarár diyá jáegá, aur in chízon ko Khudá-wand ke huzúr khaima e ijtimá' ke darwáze par házir kare. 12 Aur káhin nar barron men se ek ko lekar jurm kí qurbání ke liye use aur us loj bhar tel ko nazdík láe, aur unhen hiláne kí qurbání ke taur par Khudá-wand ke huzúr hiláe; 13 aur us barre ko maqdis men us jagah zabh kare, jahán khatá kí qurbání aur sokhtaní qurbání ke jánwar zabh kiye játe hain; kyúnki jurm kí qurbání khatá kí qurbání kí tarah káhin ká hissa thahregí: wuh niháyat muqad-das hai. 14 Aur káhin jurm kí qurbání ká kuchh khún le, aur jo shakhs pák qarár diyá jáegá, us ke dahine kán kí lau par, aur dahine háth ke angúthe par, aur dahine pánw ke angúthe par use lagáe; 15 aur káhin us loj bhar tel men se kuchh lekar apne báen háth kí hathelí men dále; 16 aur káhin apní dahiní unglí ko apne báen háth ke tel men duboe, aur Khudáwand ke huzúr kuchh tel sát bár apni unglí se chhirke. 17 Aur káhin apne háth ke báqí tel men se kuchh le, aur jo shakhs pák

qarár diyá jáegá, us ke dahine kán kí lau par, aur us ke dahine háth ke angúṭhe, aur dahine páṉw ke angúṭhe par, jurm kí qurbání ke ḳhún ke úpar lagáe. 18 Aur jo tel káhin ke háth meṉ báqí bache, use wuh us shaḳhs ke sir meṉ ḍál de jo pák qarár diyá jáegá; yúṉ káhin us ke liye Ḳhudáwand ke huzúr kaffára de. 19 Aur káhin ḳhatá kí qurbání bhí guzráne, aur us ke liye jo apní nápákí se pák qarár diyá jáegá, kaffára de: is ke ba'd wuh soḳhtaní qurbání ke jánwar ko zabh kare. 20 Phir káhin soḳhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání ko mazbah par chaṛháe. Yúṉ káhin us ke liye kaffára de, to wuh pák ṭhahregá.

21 Aur agar wuh garíb ho, aur itná use maqdúr na ho, to wuh hiláne ke wáste jurm kí qurbání ke liye, ek nar barra le, táki us ke liye kaffára diyá jáe, aur nazr kí qurbání ke liye aifah ke daswáṉ hisse ke barábar tel milá húá maida, aur loj bhar tel; 22 aur apne maqdúr ke mutábiq do qumríáṉ, yá kabútar ke do bachche bhí le, jin meṉ se ek to ḳhatá kí qurbání ke liye, aur dúsrá soḳhtaní qurbání ke liye ho. 23 Inheṉ wuh áṭhweṉ din apne pák qarár diye jáne ke liye káhin ke pás ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke huzúr láe. 24 Aur káhin jurm kí qurbání ke barre ko aur us loj bhar tel ko lekar un ko Ḳhudáwand ke huzúr hiláne kí qurbání ke taur par hiláe. 25 Phir káhin jurm kí qurbání ke barre ko zabh kare, aur wuh jurm kí qurbání ká kuchh ḳhún lekar jo shaḳhs pák qarár diyá jáegá, us ke dahine kán kí lau par, aur dahine háth ke angúṭhe, aur dahine páṉw ke angúṭhe par use lagáe. 26 Phir káhin us tel meṉ se kuchh apne báeṉ háth kí hathelí meṉ ḍále, 27 aur wuh apne báeṉ háth ke tel meṉ se kuchh apní dahiní unglí se Ḳhudáwand ke huzúr sát bár chhiṛke. 28 Phir káhin kuchh apne háth ke tel meṉ se le, aur jo shaḳhs pák qarár diyá jáegá, us ke dahine kán kí lau par, aur us ke dahine háth ke angúṭhe, aur dahine páṉw ke angúṭhe par, jurm kí qurbání ke ḳhún kí jagah use lagáe; 29 aur jo tel káhin ke háth meṉ báqí bache, wuh use us shaḳhs ke sir meṉ ḍál de, jo pák qarár diyá jáegá, táki us ke liye Ḳhudáwand ke huzúr kaffára diyá jáe. 30 Phir wuh qumríoṉ, yá kabútar ke bachchoṉ meṉ se, jinheṉ wuh lá saká ho, ek ko chaṛháe; 31 ya'ní jo kuchh use muyassir húá ho; us meṉ se ek ko ḳhatá kí qurbání ke taur par, aur dúsre ko soḳhtaní qurbání ke taur par, nazr kí qurbání ke sáth guzráne. Yúṉ káhin us shaḳhs ke liye, jo pák qarár diyá jáegá, Ḳhudáwand ke huzúr kaffára de. 32 Us koṛhí ke liye, jo apne pák qarár diye jáne ke sámán ko láne ká maqdúr na rakhtá ho, shara' yih hai.

33 Phir Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki 34 Jab tum mulk i Kan'án meṉ, jise maiṉ tumhárí milkíyat kiye detá húṉ, dáḳhil ho, aur maiṉ tumháre mírásí mulk ke kisí ghar meṉ koṛh kí balá bhejúṉ; 35 to us ghar ká málik jákar káhin ko ḳhabar de, ki Mujhe aisá ma'lúm hotá hai, ki us ghar meṉ kuchh balá sí hai. 36 Tab káhin hukm kare, ki is se peshtar ki us balá ko dekhne ke liye káhin waháṉ jáe, log us ghar ko ḳhálí kareṉ, táki jo kuchh ghar meṉ ho, wuh nápák na ṭhahráyá jáe. Is ke ba'd káhin ghar dekhne ko andar jáe, 37 aur us balá ko muláhaza kare; aur agar dekhe ki wuh balá us ghar kí díwároṉ meṉ sabzí yá surḳhímáil gahrí lakíroṉ kí súrat meṉ hai, aur díwár meṉ sath ke andar nazar átí hai, 38 to káhin ghar se báhar nikalkar ghar ke darwáze par jáe, aur ghar ko sát din ke liye band kar de: 39 aur wuh sátweṉ din phir ákar use dekhe. Agar wuh balá ghar kí díwároṉ meṉ phailí húí nazar áe, 40 to káhin hukm de, ki un pattharoṉ ko, jin meṉ wuh balá hai, nikálkar unheṉ shahr ke báhar kisí nápák jagah meṉ phenk deṉ. 41 Phir wuh us ghar ko andar hí andar chároṉ taraf se khurchwáe, aur us khurchí húí miṭṭí ko shahr ke báhar kisí nápák jagah meṉ ḍáleṉ. 42 Aur wuh un pattharoṉ kí jagah aur patthar lekar lagáeṉ, aur káhin táza gáre se us ghar kí astarkárí karáe. 43 Aur agar pattharoṉ ke nikále jáne, aur us ghar ke khurche aur astarkárí karáe jáne ke ba'd bhí wuh balá phir á jáe, aur us ghar meṉ phúṭ nikle; 44 to káhin andar jákar muláhaza kare, aur agar dekhe ki wuh balá ghar meṉ phail gayí hai,

to us ghar men khá jánewálá korh hai: wuh nápák hai. 45 Tab wuh us ghar ko, us ke pattharon, aur lakriyon, aur us kí sárí miṭṭí ko girá de; aur wuh un ko shahr ke báhar nikálkar kisí nápák jagah men le jáe. 46 Má siwá is ke, agar koí us ghar ke band kar diye jáne ke dinon men us ke andar dákhil ho, to wuh shám tak nápák rahegá; 47 aur jo koí us ghar men soe, wuh apne kapṛe dho ḍále: aur jo koí us ghar men kuchh kháe, wuh bhí apne kapṛe dhoe. 48 Aur agar káhin andar jákar muláhaza kare, aur dekhe ki ghar kí astarkárí ke ba'd wuh balá us ghar men nahín phailí, to wuh us ghar ko pák qarár de, kyúnki wuh balá dúr ho gayí. 49 Aur wuh us ghar ko pák qarár dene ke liye do parande, aur deodár kí lakṛí, aur surkh kapṛá aur zúfá le: 50 aur wuh un parandon men se ek ko miṭṭí ke kisí bartan men bahte húe pání par zabh kare: 51 phir wuh deodár kí lakṛí, aur zúfe, aur surkh kapṛe, aur us zinda parande ko lekar un ko us zabh kiye húe parande ke khún men aur us bahte húe pání men gotá de, aur sát bár us ghar par chhiṛke. 52 Aur wuh us parande ke khún se, aur bahte húe pání, aur zinda parande, aur deodár kí lakṛí, aur zúfe, aur surkh kapṛe se us ghar ko pák kare: 53 aur us zinda parande ko shahr ke báhar khule maidán men chhoṛ de: yún wuh ghar ke liye kaffára de: to wuh pák ṭhahregá.

54 Koṛh kí har qism kí balá ke, aur sa'fa ke liye, 55 aur kapṛe aur ghar ke koṛh ke liye, 56 aur warm, aur papṛí, aur chamakte húe dág ke liye shara' yih hai; 57 táki batáyá jáe, ki kab wuh nápák aur kab pák qarár diye jáen. Koṛh ke liye shara' yihí hai.

15 Aur Khudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kaho, Agar kisí shakhs ko jiryán ká marz ho, to wuh jiryán ke sabab se nápák hai; 3 aur jiryán ke sabab se us kí nápákí yún hogí, ki khwáh dhát bahti ho, yá dhát ká bahná mauqúf ho gayá ho, wuh nápák hai. 4 Jis bistar par jiryán ká maríz soe, wuh bistar nápák hogá; aur jis chíz par wuh baiṭhe, wuh chíz nápák hogí. 5 Aur jo koí us ke bistar ko chhúe, wuh apne kapṛe dhoe, and pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 6 Aur jo koí us chíz par baiṭhe, jis par jiryán ká maríz baiṭhá ho, wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 7 Aur jo koí jiryán ke maríz ke jism ko chhúe, wuh bhí apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 8 Aur agar jiryán ká maríz kisí shakhs par, jo pák hai, thúk de, to wuh shakhs apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 9 Aur jis zín par jiryán ká maríz sawár ho, wuh zín nápák hogá. 10 Aur jo koí kisí chíz ko jo us maríz ke níche rahí ho, chhúe, wuh shám tak nápák rahe; aur jo koí un chízon ko uṭháe, wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 11 Aur jis shakhs ko jiryán ká maríz bagair háth dhoe chhúe, wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 12 Aur miṭṭí ke jis bartan ko jiryán ká maríz chhúe, wuh toṛ ḍálá jáe; par chobí bartan pání se dhoyá jáe. 13 Aur jab jiryán ke maríz ko shifá ho jáe, to wuh apne pák ṭhahrne ke liye sát din gine; is ke ba'd wuh apne kapṛe dhoe, aur bahte húe pání men naháe, tab wuh pák hogá. 14 Aur áṭhwen din do qumrián, yá kabútar ke do bachche lekar wuh Khudáwand ke huzúr khaima e ijtimá' ke darwáze par jáe, aur un ko káhin ke hawále kare: 15 aur káhin ek ko khatá kí qurbání ke liye, aur dúsre ko sokhtani qurbání ke liye guzráne. Yún káhin us ke liye us ke jiryán ke sabab se Khudáwand ke huzúr kaffára de.

16 Aur agar kisí mard kí dhát bahtí ho, to wuh pání men naháe, aur shám tak nápák rahe. 17 Aur jis kapṛe yá chamṛe par nutfa lag jáe, wuh kapṛá yá chamṛá pání se dhoyá jáe, aur shám tak nápák rahe. 18 Aur wuh 'aurat bhí, jis ke sáth mard suhbat kare, aur munzil ho, to wuh donon pání se gusl karen, aur shám tak nápák rahen.

19 Aur agar kisí 'aurat ko aisá jiryán ho, ki use haiz ká khún áe, to wuh sát din tak nápák rahegí, aur jo koí use chhúe, wuh shám tak

nápák rahegá. 20 Aur jis chíz par wuh apní nápákí ki hálat men̲ soe, wuh chíz nápák hogí, aur jis chíz par baiṭhe, wuh bhí nápák ho jáegí. 21 Aur jo koí us ke bistar ko chhúe, wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 22 Aur jo koí us chiz ko, jis par wuh baiṭhí ho, chhúe, wuh apne kapṛe dhoe, aur páni se naháe, aur shám tak nápák rahe. 23 Aur agar us ká ḳhún us ke bistar par, yá jis chíz par wuh baiṭhi ho, us par lagá húá ho, aur us waqt koí us chiz ko chhúe, to wuh shám tak nápák rahe. 24 Aur agar mard us ke sáth subhat kare, aur us ke haiz ká ḳhún use lag jáe, to wuh sát din tak nápák rahegá; aur har ek bistar, jis par wuh mard soegá, nápák hogá.

25 Aur agar kisí 'aurat ko aiyám i haiz ko chhoṛkar yún̲ bahut dinon̲ tak ḳhún áe, yá haiz ki muddat ke guzar jáne par bhí ḳhún járí rahe, to jab tak us ko yih mailá ḳhún átá rahegá, tab tak wuh aisí hí rahegí, jaisí haiz ke dinon̲ men̲ rahtí hai; wuh nápák hai. 26 Aur is jiryán i ḳhún ke kull aiyám men̲, jis jis bistar par wuh soegi, wuh haiz ke bistar kí tarah nápák hogá; aur jis jis chiz par wuh baiṭhegí, wuh chíz haiz ki najásat kí tarah nápák hogí. 27 Aur jo koi un chízon̲ ko chhúe, wuh nápák hogá. Wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe. 28 Aur jab wuh apne jiryán se shifá pá jáe, to sát din gine; tab is ke ba'd wuh pák ṭhahregí. 29 Aur áṭhwen̲ din wuh do qumrían̲, yá kabútar ke do bachche lekar un ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par káhin ke pás láe. 30 Aur káhin ek ko ḳhatá kí qurbáni ke liye, aur dúsre ko soḳhtani qurbání ke liye guzráne: yún̲ káhin us ke nápák ḳhún ke jiryán ke liye Ḳhudáwand ke huzúr us kí taraf se kaffára de.

31 Is tariq se tum baní Isráíl ko un ki najásat se alag rakhná; táki wuh mere maqdis ko, jo un ke darmiyán hai, nápák karne kí wajh se apní najásat men̲ halák na hon̲.

32 Us ke liye jise jiryán ká marz ho, aur us ke liye, jis ki dhát bahtí ho, aur wuh us ke bá'is nápák ho jáe, 33 aur us ke liye jo haiz se ho, aur us mard aur 'aurat ke liye jin ko jiryán ká marz ho, aur us mard ke liye jo nápák 'aurat ke sáth subhat kare, shara' yihí hai.

16

Aur Hárún ke do beṭon̲ kí wafát ke ba'd, jab wuh Ḳhudáwand ke nazdík áe, aur mar gaye, 2 Ḳhudáwand Músá se hamkalám húá; aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Apne bháí Hárún se kah, ki wuh har waqt parde ke andar ke páktarín maqám men̲ sarposh ke pás, jo sandúq ke úpar hai, na áyá kare, táki wuh mar na jáe; kyún̲ki main̲ sarposh par abr men̲ dikhái dún̲gá. 3 Aur Hárún páktarín maqám men̲ is tarah áe, ki ḳhatá kí qurbání ke liye ek bachhṛá, aur soḳhtaní qurbání ke liye ek men̲ḍhá láe. 4 Aur wuh katán ká muqaddas kurta pahine, aur us ke tan par katán ká pájáma ho, aur katán ke kamarband se us kí kamar kasí húí ho, aur katán hí ká 'amáma us ke sir par bandhá ho. Yih muqaddas libás hain̲ aur wuh in ko páni se nahákar pahine. 5 Aur baní Isráíl kí jamá'at se ḳhatá kí qurbání ke liye do bakre aur soḳhtaní qurbání ke liye ek men̲ḍhá le. 6 Aur Hárún ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe ko, jo us ki taraf se hai, guzránkar apne aur apne ghar ke liye kaffára de. 7 Phir un donon̲ bakron̲ ko lekar un ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke huzúr khaṛá kare. 8 Aur Hárún un donon̲ bakron̲ par chiṭṭhiyán̲ dále; ek chiṭṭhí Ḳhudáwand ke liye, aur dúsrí 'Azázel ke liye ho. 9 Aur jis bakre par Ḳhudáwand ke nám ki chiṭṭhi nikle, use Hárún lekar ḳhatá kí qurbání ke liye chaṛháe. 10 Lekin jis bakre par 'Azázel ke nám kí chiṭṭhí nikle, wuh Ḳhudáwand ke huzúr zinda khaṛá kiyá jáe, táki us se kaffára diyá jáe, aur wuh 'Azázel ke liye biyábán men̲ chhoṛ diyá jáe. 11 Aur Hárún ḳhatá kí qurbání ke bachhṛe ko, jo us kí taraf se hai, áge lákar apne, aur apne ghar ke liye, kaffára de; aur us bachhṛe ko, jo us kí taraf se ḳhatá kí qurbání ke liye hai, zabh kare. 12 Aur wuh ek baḳhúrdán ko le, jis men̲ Ḳhudáwand ke mazbah par kí ág ke angáre bhare hon̲; aur apní muṭṭhiyán̲ barík ḳhushbúdár baḳhúr bhar le, aur use parde ke andar láe. 13 Aur us

bakhúr ko KHUDÁWAND ke huzúr ág men dále, táki bakhúr ká dhuwán sarposh ko, jo shahádat ke sandúq ke úpar hai, chhipá le, ki wuh halák na ho. 14 Phir wuh us bachhre ká kuchh khún lekar, use apní unglí se mashriq kí taraf sarposh ke úpar chhirke, aur sarposh ke áge bhí kuchh khún apní unglí se sát bár chhirke. 15 Phir wuh khatá kí qurbání ke us bakre ko zabh kare, jo jamá'at kí taraf se hai, aur us ke khún ko parde ke andar lákar, jo kuchh us ne bachhre ke khún se kiyá thá, wuhí is se bhí kare; aur use sarposh ke úpar, aur us ke sámne chhirke. 16 Aur baní Isráíl kí sárí najásaton, aur gunáhon, aur khatáon ke sabab se páktarín maqám ke liye kaffára de; aur aisá hí wuh khaima e ijtimá' ke liye bhí kare, jo un ke sáth un kí najásaton ke darmiyán rahtá hai. 17 Aur jab wuh kaffáre dene ko páktarín maqám ke andar jáe, to jab tak wuh apne, aur apne gharáne, aur baní Isráíl kí sári jamá'at ke liye kaffára dekar báhar na á jáe, us waqt tak koí ádmí khaima e ijtimá' ke andar na rahe. 18 Phir wuh nikalkar us mazbah ke pás, jo KHUDÁWAND ke huzúr hai jáe, aur us ke liye kaffára de; aur us bachhre aur bakre ká thorá thorá sá khún lekar mazbah ke singon par girdágird lagáe; 19 aur kuchh khún us ke úpar sát bár apní unglí se chhirke, aur use baní Isráíl kí najásaton se pák aur muqaddas kare. 20 Aur jab wuh páktarín maqám, aur khaima e ijtimá', aur mazbah ke liye kaffára de chuke, to us zinda bakre ko áge láe; 21 aur Hárún apne donon háth us zinda bakre ke sir par rakhkar us ke úpar baní Isráíl kí sárí badkárion, aur un ke sáre gunáhon aur khatáon ká iqrár kare, aur un ko us bakre ke sir par dharkar use kisí shakhs ke háth, jo is kám ke liye taiyár ho, biyábán bhijwá de. 22 Aur wuh bakrá un kí sárí badkárián apne úpar láde húe kisí wiráne men le jáegá; so wuh us bakre ko biyábán men chhor de. 23 Phir Hárún khaima e ijtimá' men ákar katán ke sáre libás ko, jise us ne páktarín maqám men játe waqt pahiná thá utáre, aur us ko wahín rahne de. 24 Phir wuh kisí pák jagah men pání se gusl karke apne kapre pahin le, aur báhar ákar apní sokhtaní qurbání aur jamá'at kí sokhtaní qurbání guzráne, aur apne liye aur jamá'at ke liye kaffára de, 25 aur khatá kí qurbání kí charbí ko mazbah par jaláe. 26 Aur jo ádmí bakre ko 'Azázel ke liye chhorkar áe, wuh apne kapre dhoe, aur pání se naháe: is ke ba'd wuh lashkargáh men dákhil ho. 27 Aur khatá kí qurbání ke bachhre ko, aur khatá kí qurbání ke bakre ko, jin ká khún páktarín maqám men kaffáre ke liye pahuncháyá jáe, un ko wuh lashkargáh se báhar le jáen, aur un kí khál, aur gosht, aur fuzalát ko ág men jalá den; 28 aur jo un ko jaláe, wuh apne kapre dhoe, aur pání se gusl kare; is ke ba'd wuh lashkargáh men dákhil ho.

29 Aur yih tumháre liye ek dáimí qánún ho, ki sátwen mahíne kí daswín táríkh ko, tum apní apní ján ko dukh dená; aur us din koí, khwáh wuh desí ho yá pardesí jo tumháre bích búdobásh rakhtá ho, kisí tarah ká kám na kare; 30 kyúnki us roz tumháre wáste tum ko pák karne ke liye kaffára diyá jáegá; so tum apne sáre gunáhon se KHUDÁWAND ke huzúr pák thahroge. 31 Yih tumháre liye kháss árám ká sabt hogá. Tum us din apní apní ján ko dukh dená; yih dáimí qánún hai. 32 Aur jo apne báp kí jagah káhin hone ke liye masah aur makhsús kiyá jáe, wuh káhin kaffára diyá kare; ya'ní katán ke muqaddas libás ko pahinkar 33 wuh maqdis ke liye kaffára de, aur khaima e ijtimá' aur mazbah ke liye kaffára de, aur káhinon aur jamá'at ke sab logon ke liye kaffára de. 34 So yih tumháre liye ek dáimí qánún ho, ki tum baní Isráíl ke wáste sál men ek daf'a un ke sab gunáhon ká kaffára do. Aur us ne, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí kiyá.

17 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Hárún aur us ke beton se, aur sáre baní Isráíl se kah, ki KHUDÁWAND ne yih hukm diyá hai, ki 3 Isráíl ke gharáne ká jo koí shakhs bail, yá barre, yá bakre ko, khwáh lashkargáh men, yá lashkargáh ke báhar zabh karke 4 use khaima e ijtimá' ke darwáze par, KHUDÁWAND ke

maskan ke áge, Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháne ko na le jáe, us shaḳhs par ḳhún ká ilzám hogá, ki us ne ḳhún kiyá hai; aur wuh shaḳhs apne logon̲ men̲ se káṭ ḍálá jáe. 5 Is se maqsúd yih hai, ki baní Isráíl apní qurbáníán̲, jin ko wuh khule maidán men̲ zabh karte hain̲, unhen̲ Ḳhudáwand ke huzúr ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par káhin ke pás láen̲; aur un ko Ḳhudáwand ke huzúr salámatí ke zabíhon̲ ke taur par guzránen̲. 6 Aur káhin us ḳhún ko ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke mazbah ke úpar chhiṛke, aur charbí ko jaláe, táki Ḳhudáwand ke liye ráhatangez ḳhushbú ho. 7 Aur áyanda kabhí wuh un bakron̲ ke liye, jin ke pairau hokar wuh zinákár ṭhahre hain̲, apní qurbáníán̲ na guzránen̲. Un ke liye nasl dar nasl yih dáimí qánún hogá.

8 So tú un se kah de, ki Isráíl ke gharáne ká, yá un pardesíon̲ men̲ se jo un men̲ búdobásh karte hain̲, jo koí sokhtaní qurbání, yá koí zabíha guzránkar 9 use ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháne ko na láe, wuh apne logon̲ men̲ se káṭ ḍálá jáe.

10 Aur Isráíl ke gharáne ká, yá un pardesíon̲ men̲ se jo un men̲ búdobásh karte hain̲, jo koí kisí tarah ká ḳhún kháe, main̲ us ḳhún khánewále ke ḳhiláf húngá, aur use us ke logon̲ men̲ se káṭ ḍálúngá; 11 kyún̲ki jism kí ján ḳhún men̲ hai, aur main̲ ne mazbah par tumhárí jánon̲ ke kaffáre ke liye use tum ko diyá hai, ki us se tumhárí jánon̲ ke liye kaffára ho; kyún̲ki ján rakhne hí ke sabab se ḳhún kaffára detá hai. 12 Isí liye main̲ ne baní Isráíl se kahá hai, ki Tum men̲ se koí shaḳhs ḳhún kabhí na kháe, aur na koí pardesí jo tum men̲ búdobásh kartá ho, kabhí ḳhún ko kháe.

13 Aur baní Isráíl men̲ se, yá un pardesíon̲ men̲ se jo un men̲ búdobásh karte hain̲, jo koí shikár men̲ aise jánwar yá parande ko pakṛe, jis ká kháná ṭhík hai, to wuh us ke ḳhún ko nikálkar use miṭṭí se ḍhánk de. 14 Kyún̲ki jism kí ján jo hai, wuh us ká ḳhún hai, jo us kí ján ke sáth ek hai. Isí liye main̲ ne baní Isráíl ko hukm kiyá hai, ki Tum kisí qism ke jánwar ká ḳhún na kháná, kyún̲ki har jánwar kí ján us ká ḳhún hí hai; jo koí use kháe, wuh káṭ ḍalá jáegá. 15 Aur jo shaḳhs murdár ko, yá darande ke pháṛe húe jánwar ko kháe, wuh ḳhwáh desí ho, yá pardesí, apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare, aur shám tak nápák rahe; tab wuh pák hogá. 16 Lekin agar wuh un ko na dhoe, aur na gusl kare, to us ká gunáh usí ke sir lagegá.

18 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 2 Baní Isráíl se kah, ki Main̲ Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún̲. 3 Tum mulk i Misr ke se kám, jis men̲ tum rahte the, na karná, aur mulk i Kan'án ke se kám bhí, jahán̲ main̲ tumhen̲ liye játá hún̲, na karná, aur na un kí rasmon̲ par chalná. 4 Tum mere hukmon̲ par 'amal karná, aur mere áín ko mánkar un par chalná. Main̲ Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún̲. 5 So tum mere áín aur ahkám mánná, jin par agar koí 'amal kare, to wuh un hí kí badaulat jítá rahegá. Main̲ Ḳhudáwand hún̲.

6 Tum men̲ se koí apní kisí qaríbí rishtadár ke pás, us ke badan ko beparda karne ke liye, na jáe. Main̲ Ḳhudáwand hún̲. 7 Tú apní mán̲ ke badan ko, jo tere báp ká badan hai, beparda na karná, kyún̲ki wuh terí mán̲ hai. Tú us ke badan ko beparda na karná. 8 Tú apne báp kí bíwí ke badan ko beparda na karná, kyún̲ki wuh tere báp ká badan hai. 9 Tú apní bahin ke badan ko, cháhe wuh tere báp kí beṭí ho, cháhe terí mán̲ kí, aur ḳhwáh wuh ghar men̲ paidá húí ho, ḳhwáh âur kahín̲, beparda na karná. 10 Tú apní potí, yá nawásí ke badan ko beparda na karná, kyún̲ki un ká badan to terá hí badan hai. 11 Tere báp kí bíwí kí beṭí, jo tere báp se paidá húí hai, terí bahin hai, tú us ke badan ko beparda na karná. 12 Tú apní phúphí ke badan ko beparda na karná, kyún̲ki wuh tere báp kí qaríbí rishtadár hai. 13 Tú apní ḳhále ke badan ko beparda na karná, kyún̲ki wuh terí mán̲ kí qaríbí rishtadár hai. 14 Tú apne báp ke bhái ke badan ko beparda na karná, ya'ní us kí bíwí ke pás na jáná; wuh terí chachí hai. 15 Tú apní bahú ke badan ko beparda na karná, kyún̲ki wuh tere beṭe kí bíwí

hai, so tú us ke badan ko beparda na karná. 16 Tu apní bháwaj ke badan ko beparda na karná, kyúnki wuh tere bhái ká badan hai. 17 Tú kisí 'aurat aur us kí betí donon ke badan ko beparda na karná; aur na tú us 'aurat kí potí yá nawásí se biyáh karke un men se kisí ke badan ko beparda karná, kyúnki wuh donon us 'aurat kí qaríbí rishtadár hain; yih barí khabásat hai. 18 Tú apní sálí se biyáh karke use apní bíwí kí saukan na banáná, kí dúsri ke jíte jí us ke badan ko bhí beparda kare. 19 Aur tú 'aurat ke pás, jab tak wuh haiz ke sabab se nápák hai, us ke badan ko beparda karne ke liye na jáná. 20 Aur tú apne ko najis karne ke liye apne hamsáye kí bíwí se suhbat na karná. 21 Tú apní aulád men se kisí ko Molak kí khátir ág men se guzárne ke liye na dená, aur na apne Khudá ke nám ko nápák thahráná. Main KHUDÁWAND hún. 22 Tú mard ke sáth suhbat na karná jaise 'aurat se kartá hai; yih niháyat makrúh kám hai. 23 Tú apne ko najis karne ke liye kisí jánwar se suhbat na karná, aur na koí 'aurat kisí jánwar se hamsuhbat hone ke liye us ke áge kharí ho; kyúnki yih aundhí bát hai.

24 Tum in kámon men se kisí men phanskar álúda na ho jáná; kyúnki jin qaumon ko main tumháre áge se nikáltá hún, wuh in sáre kámon ke sabab se álúda hain; 25 aur un ká mulk bhí álúda ho gayá hai; is liye main us kí badkárí kí sazá use detá hún, aisá ki wuh apne báshindon ko ugale detá hai. 26 Liházá tum mere áín aur ahkám ko mánná, aur tum men se koí, khwáh wuh desí ho yá pardesí jo tum men búdobásh rakhtá ho, in makrúhát men se kisí kám ko na kare; 27 kyúnki us mulk ke báshindon ne, jo tum se pahle the, yih sab makrúh kám kiye hain, aur mulk álúda ho gayá hai. 28 So aisá na ho, ki jis tarah us mulk ne us qaum ko, jo tum se pahle wahán thí, ugal diya, usí tarah tum ko bhí, jab tum use álúda karo, to ugal de. 29 Kyúnki jo in makrúh kámon men se kisí ko karegá, wuh apne logon men se kát dálá jáegá. Is liye merí sharí'at ko mánná, aur yih makrúh rasmen, jo tum se pahle adá kí játí thín, in men se kisí ko 'amal men na láná, aur in men phanskar álúda na ho jáná. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún.

19 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Baní Isráíl kí sárí jamá'at se kah, ki Tum pák raho; kyúnki main jo KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún pák hún. 3 Tum men se har ek apní mán, aur apne báp se dartá rahe, aur tum mere sabton ko mánná. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 4 Tum buton kí taraf rujú' na honá, aur na apne liye dhále húe deotá banáná. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 5 Aur jab tum KHUDÁWAND ke huzúr salámatí ke zabíhe guzráno, to un ko is tarah guzránná ki tum maqbúl ho. 6 Aur jis din use guzráno, us din aur dúsre din wuh kháyá jáe; aur agar tísre din tak kuchh bachá rah jáe, to wuh ág men jalá diyá jáe. 7 Aur agar wuh zará bhí tísre din kháyá jáe, to makrúh thahregá, aur maqbúl na hogá; 8 balki jo koí use kháe, us ká gunáh usí ke sir lagegá, kyúnki us ne KHUDÁWAND kí pák chíz ko najis kiyá; so wuh shakhs apne logon men se kát dálá jáegá.

9 Aur jab tum apní zamín kí paidáwár kí fasl káto, to apne khet ke kone kone tak púrá púrá na kátná, aur na katáí kí girí parí bálon ko chun lená. 10 Aur apne angúristán ká dána dána na tor lená, aur na apne angúristán ke gire húe dánon ko ama' karná; un ko garíbon aur musáfiron ke liye chhor dená. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 11 Tum chorí na karná, aur na dagá dená, aur na ek dúsre se jhúth bolná. 12 Aur tum merá nám lekar jhúthí qasam na kháná, jis se apne Khudá ke nám ko nápák thahráo. Main KHUDÁWAND hún. 13 Apne parausí par na zulm karná, na use lútná. Mazdúr kí mazdúrí tere pás sárí rát subh tak rahne na páe. 14 Bahre ko na kosná, aur na andhe ke áge thokar khiláne kí chíz ko dharná, balki apne Khudá se darná. Main KHUDÁWAND hún. 15 Tum faisale men nárástí na karná, na to garíb kí ri'áyat karná, aur na bare ádmí ká liház; balki rástí ke sáth apne

hamsáye ká insáf karná. 16 Tum apní qaum men idhar udhar lutrápan na karte phirná, aur na apne hamsáye ká khún karne par ámáda honá. Main KHUDÁWAND hún. 17 Tum apne dil men apne bhái se bugz na rakhná, aur apne hamsáye ko zarúr dántte bhí rahná, táki us ke sabab se tumháre sir gunáh na lage. 18 Tum intiqám na lená, aur na apní qaum kí nasl se kína rakhná; balki apne hamsáye se apní mánind mahabbat karná. Main KHUDÁWAND hún. 19 Tum merí sharí'aton ko mánná. Tum apne chaupáyon ko gairjins se bharwáne na dená, aur apne khet men do qism ke bíj ek sáth na boná, aur na tum par do qism ke mile jule tár ká kaprá ho. 20 Agar koí aisí 'aurat se suhbat kare, jo laundí aur kisí shakhs kí mangetar ho, aur na to us ká fidya hí diyá gayá ho, aur na wuh ázád kí gayí ho, to un donon ko sazá mile; lekin wuh ján se máre na jáen, is liye ki wuh 'aurat ázád na thí. 21 Aur wuh ádmí apne jurm kí qurbání ke liye khaima e ijtimá' ke darwáze par KHUDÁWAND ke huzúr ek mendhá láe, ki wuh us ke jurm kí qurbání ho. 22 Aur káhin us ke jurm kí qurbání ke mendhe se, us ke liye KHUDÁWAND ke huzúr kaffára de; tab jo khatá us ne kí hai, wuh use mu'áf kí jáegí. 23 Aur jab tum us mulk men pahunchkar qism qism ke phal ke darakht lagáo, to tum un ke phal ko goyá námakhtún samajhná: wuh tumháre liye tín baras tak námakhtún ke barábar hon, aur kháe na jáen. 24 Aur chauthe sál un ká sárá phal KHUDÁWAND kí tamjíd karne ke liye muqaddas hogá. 25 Tab pánchwen sál se un ká phal khúná, táki wuh tumháre liye ifrát ke sáth paidá hon. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 26 Tum kisí chíz ko khún samet na kháná, aur na jádúmantar karná, na shugún nikálná. 27 Tum apne apne sir ke goshon ko bál kátkar gol na banáná, aur na apní dárhí ke konon ko bigárná. 28 Tum murdon ke sabab se apne jism ko zakhmí na karná, aur na apne úpar kuchh gudwáná. Main KHUDÁWAND hún. 29 Tum apní betí ko kasbí banákar nápák na hone dená, tá aisá na ho ki mulk men randíbází phail jáe aur sárá mulk badkárí se bhar jáe. 30 Tum mere sabton ko mánná, aur mere maqdis kí ta'zím karná. Main KHUDÁWAND hún. 31 Jo jinnát ke yár hain, aur jo jádúgar hain, tum un ke pás na jáná, aur na un ke tálib honá, ki wuh tum ko najis baná den. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 32 Jin ke sir ke bál safed hain, tum un ke sámne uth khare honá, aur bare búrhe ká adab karná, aur apne Khudá se darná. Main KHUDÁWAND hún. 33 Aur agar koí pardesí tumháre sáth tumháre mulk men búdobásh kartá ho, to use ázár na pahuncháná; 34 balki jo pardesí tumháre sáth rahtá ho, use desí kí mánind samajhná; balki tum us se apní mánind mahabbat karná, is liye ki tum Misr ke mulk men pardesí the. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 35 Tum insáf, aur paimáish, aur wazn, aur paimáne men nárástí na karná. 36 Thík tarázú, thík bát, púrá aifah, aur púrá hín rakhná. Jo tum ko mulk i Misr se nikálkar láyá, main hí hún, KHUDÁWAND tumhárá Khudá. 37 So tum mere sáre áín aur sáre ahkám mánná, aur un par 'amal karná. Main KHUDÁWAND hún.

20 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Tú baní Isráíl se yih bhí kah de, ki Baní Isráíl men se, yá un pardesíon men se jo Isráílíon ke darmiyán búdobásh karte hain, jo koí shakhs apní aulád men se kisí ko Molak kí nazr kare, wuh zarúr ján se márá jáe; ahl i mulk use sangsár karen. 3 Aur main bhí us shakhs ká mukhálif húngá, aur use us ke logon men se kát dálúngá, is liye ki us ne apní aulád ko Molak kí nazr karke mere maqdis aur mere pák nám ko nápák thahráyá. 4 Aur agar us waqt, jab wuh apní aulád men se kisí ko Molak kí nazr kare, ahl i mulk us shakhs kí taraf se chashmposhí karke use ján se na máren, 5 to main khud us shakhs ká, aur us ke gharáne ká mukhálif hokar us ko aur un sabhon ko, jo us kí pairawí men zinákár banen aur Molak ke sáth ziná karen, un kí qaum men se kát dálúngá. 6 Aur jo shakhs jinnát ke yáron aur jádúgaron ke pás jáe, ki un kí pairawí men ziná kare, main us ká mukhálif húngá, aur use us

kí qaum men se kát dálúngá. 7 Is liye tum apne áp ko muqaddas karo, aur pák raho. Main Khudáwand tumhárá Khudá hún. 8 Aur tum mere áín ko mánná, aur us par 'amal karná. Main Khudáwand hún, jo tum ko muqaddas kartá hún. 9 Aur jo koí apne báp yá apní mán par la'nat kare, wuh zarúr ján se márá jáe; us ne apne báp yá mán par la'nat kí hai; so us ká khún usí kí gardan par hogá. 10 Aur jo shakhs dúsre kí bíwí se, ya'ní apne hamsáye kí bíwí se, ziná kare, wuh záni aur zániya, donon zarúr ján se már diye jáen. 11 Aur jo shakhs apní sautelí mán se suhbat kare, us ne apne báp ke badan ko beparda kiyá; wuh donon zarúr ján se máre jáen; un ká khún un hí kí gardan par hogá. 12 Aur agar koí shakhs apní bahú se suhbat kare, to wuh donon zarúr ján se máre jáen; unhon ne aundhí bát kí hai; un ká khún un hí kí gardan par hogá. 13 Aur agar koí mard se suhbat kare, jaise 'aurat se karte hain, to un donon ne niháyat makrúh kám kiyá hai, so wuh donon zarúr ján se máre jáen; un ká khún un hí kí gardan par hogá. 14 Aur agar koí shakhs apní bíwí aur apní sás donon ko rakkhe, to yih barí khabásat hai; so wuh ádmí aur wuh 'auraten, tínon ke tínon, jalá diye jáen, taki tumháre darmiyán khabásat na rahe. 15 Aur agar koí mard kisí jánwar se jimá' kare, to wuh zarúr ján se márá jáe, aur tum us jánwar ko bhí már dálná. 16 Aur agar koí 'aurat kisí jánwar ke pás jáe, aur us se hamsuhbat ho, to tum us 'aurat aur jánwar donon ko már dálná; wuh zarúr ján se máre jáen; un ká khún un hí kí gardan par hogá. 17 Aur agar koí mard apní bahin ko, jo us ke báp kí, yá us kí mán kí betí ho lekar, us ká badan dekhe, aur us kí bahin us ká badan dekhe, to yih sharm kí bát hai; wuh donon apní qaum ke logon kí ánkhon ke sámne qatl kiye jáen; us ne apní bahin ke badan ko beparda kiyá; us ká gunáh usí ke sir lagegá. 18 Aur agar mard us 'aurat se jo kapron se ho, suhbat karke us ke badan ko beparda kare, to us ne us ká chashma kholá, aur us 'aurat ne apne khún ká chashma khulwáyá; so wuh donon apní qaum men se kát dále jáen. 19 Aur tú apní khála, yá phúphí ke badan ko beparda na karná; kyúnki jo aisá kare, us ne apní qaríbí rishtadár ko beparda kiyá; so un donon ká gunáh un hí ke sir lagegá. 20 Aur agar koí apní chachí yá táí se suhbat kare, to us ne apne chachá yá táú ke badan ko beparda kiyá; so un ká gunáh un ke sir lagegá; wuh láwalad marenge. 21 Agar koí shakhs apne bhái kí bíwí ko rakkhe, to yih najásat hai; us ne apne bhái ke badan ko beparda kiyá hai; wuh láwalad rahenge.

22 So tum mere sab áín aur ahkám mánná, aur un par 'amal karná, táki wuh mulk, jis men main tum ko basáne ko liye játa hún, tum ko ugal na de. 23 Tum un qaumon ke dastúron par, jin ko main tumháre áge se nikáltá hún, mat chalná; kyúnki unhon ne yih sáre kám kiye, isí liye mujhe un se nafrat ho gayí. 24 Par main ne tum se kahá hai, ki Tum un ke mulk ke wáris hoge, aur main tum ko wuh mulk, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, tumhári milkíyat hone ke liye dúngá. Main Khudáwand tumhárá Khudá hún, jis ne tum ko âur qaumon se alag kiyá hai; 25 so tum pák aur nápák chaupáyon men, aur pák aur nápák parandon men, farq karná; aur tum kisí jánwar, yá parande, yá zamín par ke rengnewále jándár se, jin ko main ne tumháre liye nápák thahrákar alag kiyá hai, apne áp ko makrúh na baná lená. 26 Aur tum mere liye pák bane rahná, kyúnki main jo Khudáwand hún, pák hún; aur main ne tum ko âur qaumon se alag kiyá hai, táki tum mere hí raho.

27 Aur wuh mard yá 'aurat jis men jinn ho, yá wuh jádúgar ho, to wuh zarúr ján se márá jáe; aison ko log sangsár karen; un ká khún un hí kí gardan par hogá.

21

Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki Hárún ke beton se, jo káhin hain kah, ki Apne qabíle ke murde ke sabab se koí apne áp ko najis na kar le. 2 Apne qaríbí rishtadáron ke sabab se, jaise apní mán ke sabab se, aur apne báp ke sabab se, aur apne bete betí ke sabab se, aur apne bhái ke sabab se, 3 aur apní sagí kunwárí bahin ke sabab se, jis ne shauhar na

kíyá ho, in kí khátir wuh apne ko najis kar saktá hai. 4 Chúnki wuh apne logon men sardár hai, is liye wuh apne áp ko aisá álúda na kare, ki nápák ho jáe. 5 Wuh na apne sir un kí khátir bích se ghutwáen, aur na apní dárhí ke kone mundwáen, aur na apne ko zakhmí karen. 6 Wuh apne Khudá ke liye pák bane rahen, aur apne Khudá ke nám ko behurmat na karen; kyúnki wuh KHUDÁWAND kí átashín qurbanián, jo un ke Khudá kí gizá hain, guzránte hain; is liye wuh pák rahen. 7 Wuh kisí fáhisha yá nápák 'aurat se biyáh na karen; aur na us 'aurat se biyáh karen, jise us ke shauhar ne taláq dí ho; kyúnki káhin apne Khudá ke liye muqaddas hai. 8 Pas tum káhin ko muqaddas jánná, kyúnki wuh tumháre Khudá kí gizá guzrántá hai; so wuh tumhárí nazar men muqaddas thahre; kyúnki main KHUDÁWAND jo tum ko muqaddas kartá hún, quddús hún. 9 Aur agar káhin kí betí fáhisha bankar apne áp ko nápák kare, to wuh apne báp ko nápák thahrátí hai; wuh 'aurat ág men jaláí jáe.

10 Aur wuh jo apne bháiyon ke darmiyán sardár káhin ho, jis ke sir par masah karne ká tel dálá gayá, aur jo pák libás pahinne ke liye makhsús kiyá gayá, wuh apne sir ke bál bikharne na de, aur apne kapre na phárc. 11 Wuh kisí murde ke pás na jáe, aur na apne báp yá mán kí khátir apne áp ko najis kare. 12 Aur wuh maqdis ke báhar bhí na nikle, aur na apne Khudá ke maqdis ko behurmat kare; kyúnki us ke Khudá ke masah karne ke tel ká táj us par hai. Main KHUDÁWAND hún. 13 Aur wuh kunwárí 'aurat se biyáh kare; 14 jo bewa, yá mutallaqa, yá nápák 'aurat, yá fáhisha ho, un se wuh biyáh na kare, balki wuh apní hí qaum kí kunwárí ko biyáh le. 15 Aur wuh apne tukhm ko apní qaum men nápák na thahráe; kyúnki main KHUDÁWAND hún, jo use muqaddas kartá hún.

16 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 17 Hárún se kah de, ki Terí nasl men pusht dar pusht agar koí kisí tarah ká 'aib rakhtá ho, to wuh apne Khudá kí gizá guzránne ko nazdík na áe; 18 khwáh koí ho jis men 'aib ho, wuh nazdík na áe; khwáh wuh andhá ho, ya langrá, yá nakchaptá ho, yá záidu'l a'zá, 19 yá us ká pánw tútá ho, yá háth tútá ho, 20 yá wuh kubrá, yá bauná ho, yá us kí ánkh men kuchh nuqs ho, yá khujlí bhará ho, yá us ke papriyán hon, yá us ke khusye pichke hon. 21 Hárún káhin kí nasl men se koí jo 'aibdár ho KHUDÁWAND kí átashín qurbánián guzránne ko nazdík na áe; wuh 'aibdár hai; wuh hargiz apne Khudá kí gizá guzránne ko pás na áe. 22 Wuh apne Khudá kí niháyat hí muqaddas aur pák, donon tarah kí rotí kháe; 23 lekin parde ke andar dákhil na ho, na mazbah ke pás áe, is liye ki wuh 'aibdár hai; tá aisá na ho ki wuh mere muqaddas maqámon ko behurmat kare; kyúnki main KHUDÁWAND un ká muqaddas karnewálá hún. 24 So Músá ne Hárún, aur us ke beton, aur sáre baní Isráíl se yih báten kahín.

22 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Hárún aur us ke beton se kah, ki wuh baní Isráíl kí pák chízon se, jin ko wuh mere liye muqaddas karte hain, apne áp ko bacháe rakkhen, aur mere pák nám ko behurmat na karen. Main KHUDÁWAND hún. 3 Un ko kah de, kí Tumhárí pusht dar pusht, jo koí tumhárí nasl men se apní nápákí kí hálat men un pák chízon ke pás jáe, jin ko baní Isráíl KHUDÁWAND ke liye muqaddas karte hain, wuh shakhs mere huzúr se kát dálá jáegá. Main KHUDÁWAND hún. 4 Hárún kí nasl men jo korhí, yá jiryán ká maríz ho, wuh, jab tak pák na ho jáe, pák chízon men se kuchh na kháe; aur jo koí aisí chíz ko, jo murde ke sabab se nápák ho gayí hai, yá us shakhs ko jis kí dhát bahtí ho, chhúe; 5 yá jo koí kisí rengnewále jándár ko, jis ke chhúne se wuh nápák ho saktá hai, chhúe, yá kisí aise shakhs ko chhúe, jis se us kí nápákí, khwáh wuh kisí qism kí ho, us ko bhí lag saktí ho; 6 to wuh ádmí, jo in men se kisí ko chhúe shám tak nápák rahegá; aur jab tak páni se gusl na kar le, pák chízon men se kuchh na kháe; 7 aur wuh us waqt pák thahregá, jab áftáb gurúb ho jáe; is ke ba'd wuh pák chízon men se kháe, kyúnki yih us kí khurák hai. 8 Aur murdár yá da-

rande ke pháṛe húe jánwar ko kháne se wuh apne áp ko najis na kar le: main Ḳhudáwand hún. 9 Is liye wuh merí shara' ko mánen, tá na ho ki us ke sabab se un ke sir gunáh lage, aur us kí behurmatí karne kí wajh se wuh mar bhí jáen. Main Ḳhudáwand un ká muqaddas karnewálá hún. 10 Koí ajnabi pák chíz ko na kháne páe, ḳhwáh wuh káhin hí ke hán ṭhahrá ho, yá us ká naukar ho, taubhi wuh koí pák chíz na kháe; 11 lekin wuh, jise káhin ne apne zar se ḳharídá ho, use khá saktá hai; aur wuh jo us ke ghar men paidá húe hon, wuh bhí us ke kháne men se kháen. 12 Agar káhin kí beṭí kisí ajnabí se biyáhi gayí ho, to wuh pák chízon kí qurbáni men se kuchh na kháe. 13 Par agar káhin kí beṭí bewa ho jáe, yá mutallaqa ho aur beaulád ho, aur laṛakpan ke dinon kí tarah apne báp ke ghar men phir ákar rahe, to wuh apne báp ke kháne men se kháe; lekin koí ajnabí use na kháe. 14 Aur agar koí nádánista pák chíz ko khá jáe, to wuh us ke pánchwen hisse ke barábar apne pás se us men milákar wuh pák chíz káhin ko de. 15 Aur wuh baní Isráíl kí pák chízon ko, jin ko wuh Ḳhudáwand kí nazr karte hon, behurmat karke, 16 un ke sir us gunáh ká jurm na láden, jo un kí pák chízon ke kháne se hogá; kyúnki main Ḳhudáwand un ká muqaddas karnewálá hún.

17 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 18 Hárún aur us ke beṭon aur sáre baní Isráíl se kah, ki Isráíl ke gharáne ká, yá un pardesíon men se jo Isráílíon ke darmiyán rahte hain, jo koí shaḳhs apní qurbání láe, ḳhwáh wuh koí mannat kí qurbání ho yá razá kí qurbání, jise wuh soḳhtaní qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzráná karte hain, 19 to apne maqbúl hone ke liye tum bailon, yá barron, yá bakron men se be'aib nar chaṛháná. 20 Aur jis men 'aib ho, use na chaṛháná, kyúnki wuh tumhárí taraf se maqbúl na hogá. 21 Aur jo koí apní mannat púrí karne ke liye, yá razá kí qurbání ke taur par gáe bail yá bheṛ bakrí men se salámatí ká zabiha Ḳhudáwand ke huzúr guzráne, to wuh jánwar maqbúl ṭhahrne ke liye be'aib ho; us men koí nuqs na ho. 22 Jo andhá, yá shikasta e 'uzw, yá lúlá ho, yá jis ke rasaulí, yá khujlí, yá papṛiyán hon, aison ko Ḳhudáwand ke huzúr na chaṛháná, aur na mazbah par un kí átashin qurbáni Ḳhudáwand ke huzúr guzránná. 23 Jis bachhṛe yá barre ká koí 'uzw ziyáda yá kam ho, use tum razá kí qurbání ke taur par guzrán sakte ho; par mannat púrí karne ke liye wuh maqbúl na hogá. 24 Jis jánwar ke ḳhusye kuchle húe, yá chúr kiye húe, yá ṭúṭe, yá kaṭe húe hon, use tum Ḳhudáwand ke huzúr na chaṛháná, aur na apne mulk men aisá kám karná, 25 aur na in men se kisí ko lekar tum apne Ḳhudá kí gizá pardesí yá ajnabí ke háth se chaṛhwáná, kyúnki un ká bigáṛ un men maujúd hotá hai; un men 'aib hai: so wuh tumhárí taraf se maqbúl na honge.

26 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 27 Jis waqt bachhṛá, yá bheṛ, yá bakrí ká bachchá paidá ho, to sát din tak wuh apní mán ke sáth rahe, aur áṭhwen din se, aur us ke ba'd se, wuh Ḳhudáwand kí átashín qurbání ke liye maqbúl hogá. 28 Aur ḳhwáh gáe ho, yá bheṛ bakrí, tum use aur us ke bachche donon ko ek hí din zabh na karná. 29 Aur jab tum Ḳhudáwand ke shukráne ká zabíha qurbání karo, to use is tarah qurbání karná ki tum maqbúl ṭhahro; 30 aur wuh usí din khá bhí liyá jáe; tum us men se kuchh bhí dúsre din kí subh tak báqí na chhoṛná; main Ḳhudáwand hún. 31 So tum mere hukmon ko mánná, aur un par 'amal karná. Main Ḳhudáwand hún. 32 Tum mere pák nám ko nápák na ṭhahráná, kyúnki main baní Isráíl ke darmiyán zarúr hí pák máná jáúngá. Main Ḳhudáwand tumhárá muqaddas karnewálá hún, 33 jo tum ko mulk i Misr se nikál láyá hún, táki tumhárá Ḳhudá baná rahún. Main Ḳhudáwand hún.

23 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Ḳhudáwand kí 'íden, jin ká tum ko muqaddas majma'on ke liye i'lán dená hogá, merí wuh 'íden yih hain. 3 Chha din kám káj kiyá jáe, par sátwán din ḳháss árám ká aur muqaddas majma' ká sabt hai; us roz kisí tarah ká kám na karná; wuh tumhárí sári sukúnat-

gáhon men Khudáwand ká sabt hai.

4 Khudáwand kí 'íden, jin ká i'lán tum ko muqaddas majma'on ke liye waqt i mu'aiyan par karná hogá, so yih hain. 5 Pahle mahíne kí chaudahwín tárikh ko shám ke waqt Khudáwand ki fasah húá kare. 6 Aur usí mahíne ki pandrahwín tárikh ko Khudáwand ke liye 'I'd i Fatír ho. Us men tum sát din tak bekhamírí roṭí kháná. 7 Pahle din tumhárá muqaddas majma' ho; us men tum koí khádimána kám na karná. 8 Aur sáton din tum Khudáwand ke huzúr átashín qurbání guzránná, aur sátwen din phir muqaddas majma' ho; us roz tum koí khádimána kám na karná.

9 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 10 Baní Isráil se kah, ki Jab tum us mulk men, jo main tum ko detá hún, dákhil ho jáo, aur us kí fasl káṭo, to tum apní fasl ke pahle phalon ká ek púlá káhin ke pás láná; 11 aur wuh use Khudáwand ke huzúr hiláe, táki wuh tumhárí taraf se qubúl ho, aur káhin use sabt ke dúsre din subh ko hiláe. 12 Aur jis din tum púle ko hilwáo, usí din ek nar be'aib yaksála barra sokhtaní qurbání ke taur par Khudáwand ke huzúr guzránná. 13 Aur us ke sáth nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida aifah ke do daháí hisse ke barábar ho, táki wuh átashín qurbání ke taur par Khudáwand ke huzúr ráhatangez khushbú ke liye jaláí jáe; aur us ke sáth mai ká tapáwan hín ke chauthe hisse ke barábar mai lekar karná. 14 Aur jab tak tum apne Khudá ke liye yih chaṛháwá na le áo, us din tak nayí fasl kí roṭí, yá bhuná húá anáj, yá harí bálen hargiz na kháná. Tumhárí sárí sukúnatgáhon men pusht dar pusht hamesha yihí áín rahegá.

15 Aur tum sabt ke dúsre din se, jis din hiláne kí qurbání ke liye púlá láoge ginná shurú' karná jab tak sát sabt púre na ho jáen. 16 Aur sátwen sabt ke dúsre din tak pachás din gin lená; tab tum Khudáwand ke liye nazr kí nayí qurbání guzránná. 17 Tum apne gharon men se aifah ke do daháí hisse ke wazn ke maide ke do girde hiláne kí qurbání ke liye le áná; wuh khamír ke sáth pakáe jáen, táki Khudáwand ke liye pahle phal ṭhahren. 18 Aur un girdon ke sáth hí tum sát yaksála be'aib barre, aur ek bachhṛá, aur do mendhe láná, táki wuh apní apní nazr kí qurbání aur tapáwan ke sáth Khudáwand ke huzúr sokhtaní qurbání ke taur par guzráne jáen, aur Khudáwand ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbáni ṭhahren. 19 Aur tum khatá kí qurbání ke liye ek bakrá, aur salámatí ke zabíhe ke liye do yaksála nar barre chaṛháná. 20 Aur káhin in ko pahle phal ke donon girdon ke sáth lekar un donon barron samet hiláne kí qurbání ke taur par Khudáwand ke huzúr hiláe; wuh Khudáwand ke liye muqaddas aur káhin ká hissa ṭhahren. 21 Aur tum 'ain usí din i'lán kar dená. Us roz tumhárá muqaddas majma' ho; tum us din koí khádimána kám na karná; tumhárí sárí sukúnatgáhon men pusht dar pusht sadá yihí áín rahegá.

22 Aur jab tum apní zamín kí paidáwár kí fasl káṭo, to apne khet ko kone kone tak púrá na káṭná, aur na apní fasl kí girí paṛí bálon ko jama' karná, balki un ko garíbon aur musáfiron ke liye chhoṛ dená. Main Khudáwand tumhárá Khudá hún.

23 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 24 Baní Isráil se kah, ki Sátwen mahíne kí pahlí tárikh tumháre liye kháss árám ká din ho; us men yádgárí ke liye narsinge phúnke jáen, aur muqaddas majma' ho. 25 Tum us roz koí khádimána kám na karná: aur Khudáwand ke huzúr átashín qurbání guzránná.

26 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 27 Usí sátwen mahíne kí daswín tárikh ko kaffáre ká din hai; us roz tumhárá muqaddas majma' ho, aur tum apní jánon ko dukh dená, aur Khudáwand ke huzúr átashín qurbání guzránná. 28 Tum us din kisí tarah ká kám na karná, kyúnki wuh kaffáre ká din hai, jis men Khudáwand tumháre Khudá ke huzúr tumháre liye kaffára diyá jáegá. 29 Jo shakhs us din apní ján ko dukh na de, wuh apne logon men se káṭ ḍálá jáegá. 30 Aur jo shakhs us din kisí tarah ká kám kare, use main us ke logon men se faná kar dúngá. 31 Tum kisí tarah ká kám mat karná; tumhárí sárí

sukúnatgáhon men pusht dar pusht sadá yihí áín rahegá. 32 Yih tumháre liye ḳháss árám ká sabt ho; is men tum apní jánon ko dukh dená: tum us mahíne kí nauwín táríḳh kí shám se dúsrí shám tak apná sabt mánná.

33 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 34 Baní Isráíl se kah, ki Usí sátwen mahíne kí pandrahwín táríḳh se lekar sát din tak KHUDÁWAND ke liye 'Íd i Ḳhiyám hogí. 35 Pahle din muqaddas majma' ho; tum us din koí ḳhádimána kám na karná. 36 Tum sáton din barábar KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbáni guzránná. Áṭhwen din tumhárá muqaddas majma' ho, aur phir KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbání guzránná: wuh ḳháss majma' hai; us men koí ḳhádimána kám na karná.

37 Yih KHUDÁWAND kí muqarrara 'íden hain, jin men tum muqaddas majma'on ká i'lán karná, táki KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbání, aur soḳhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání, aur zabíha, aur tapáwan har ek apne apne mu'aiyan din men guzráná jáe. 38 Má siwá in ke KHUDÁWAND ke sabton ko mánná, aur apne hadyon aur mannaton, aur razá kí qurbánion ko, jo tum KHUDÁWAND ke huzúr láte ho, guzránná.

39 Aur sátwen mahíne kí pandrahwín táríḳh se, jab tum zamín kí paidáwár jama' kar chuko, to sát din tak KHUDÁWAND kí 'íd mánná. Pahlá din ḳháss árám ká ho, aur áṭhwán din bhí ḳháss árám hí ká ho. 40 So tum pahle din ḳhushnumá daraḳhton ke phal aur ḳhajúr kí dáliyán aur ghane daraḳhton kí sháḳhen, aur nadiyon kí bed i majnún lená; aur tum KHUDÁWAND apne Ḳhudá ke áge sát din tak ḳhushí manáná. 41 Aur tum har sál KHUDÁWAND ke liye sát roz tak yih 'íd máná karná. Tumhárí nasl dar nasl sadá yihí áín rahegá, ki tum sátwen mahíne is 'íd ko máno. 42 Sát roz tak barábar tum sáyabánon men rahná; jitne Isráíl kí nasl ke hain, sab ke sab sáyabánon men rahen; 43 táki tumhárí nasl ko ma'lúm ho, ki jab main baní Isráíl ko mulk i Misr se nikálkar lá rahá thá, to main ne un ko sáyabánon men ṭikáyá thá. Main KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá hún. 44 So Músá ne baní Isráíl ko KHUDÁWAND kí muqarrara 'íden batá dín.

24 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Baní Isráíl ko hukm kar, ki wuh tere pás zaitún ká kúṭkar nikálá húá ḳhális tel raushní ke liye láen, táki chirág hamesha jaltá rahe. 3 Hárún use shahádat ke parde ke báhar ḳhaima e ijtimá' men shám se subh tak KHUDÁWAND ke huzúr qaríne se rakkhá kare: tumhárí nasl dar nasl sadá yihí áín rahegá. 4 Wuh hamesha un chirágon ko tartíb se pák sham'adán par KHUDÁWAND ke huzúr rakkhá kare.

5 Aur tú maida lekar bárah girde pakáná; har ek girde men aifah ke do dahái hisse ke barábar maida ho. 6 Aur tú un ko do qatáren karke, har qatár men chha chha roṭiyán pák mez par KHUDÁWAND ke huzúr rakhná. 7 Aur tú har ek qatár par ḳhális lubán rakhná, táki wuh roṭí par yádgárí, ya'ní KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbání ke taur par ho. 8 Wuh sadá har sabt ke roz un ko KHUDÁWAND ke huzúr tartíb diyá kare, kyúnki yih baní Isráíl kí jánib se ek dáimí 'ahd hai. 9 Aur yih roṭiyán Hárún aur us ke beṭon kí hongí; wuh in ko kisí pák jagah men kháen, kyúnki wuh ek jáwidání áín ke mutábiq KHUDÁWAND kí átashín qurbánion men se Hárún ke liye niháyat pák hain.

10 Aur ek Isráílí 'aurat ká beṭá, jis ká báp Misrí thá, Isráílíon ke bích chalá gayá: aur wuh Isráílí 'aurat ká beṭá aur ek Isráílí lashkargáh men ápas men már piṭ karne lage; 11 aur Isráílí 'aurat ke beṭe ne pák nám par kufr baká, aur la'nat kí. Tab log use Músá ke pás le gaye. Us kí mán ká nám Salomít thá, jo Dibrí kí beṭí thí, jo Dán ke qabíle ká thá. 12 Aur unhon ne use hawálát men ḍál diyá, táki KHUDÁWAND kí jánib se is bát ká faisala un par záhir kiyá jáe.

13 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 14 Us la'nat karnewále ko lashkargáh ke báhar nikálkar le já; aur jitnon ne use la'nat karte suná, wuh sab apne apne háth us ke

sir par rakkhen, aur sárí jamá'at use sangsár kare. 15 Aur tú baní Isráíl se kah de, ki Jo koí apne Ḳhudá par la'nat kare, us ká gunáh usí ke sir lagegá. 16 Aur wuh jo Ḳhudáwand ke nám par kufr bake, zarúr ján se márá jáe; sárí jamá'at use qata'í sangsár kare, ḳhwáh wuh desí ho, yá pardesí; jab wuh pák nám par kufr bake, to wuh zarúr ján se márá jáe. 17 Aur jo koí kisí ádmí ko már ḍále, wuh zarúr ján se márá jáe. 18 Aur jo koí kisí chaupáye ko már ḍále, wuh us ká mu'áwaza ján ke badle ján de. 19 Aur agar koí shaḳhs apne hamsáye ko 'aibdár baná de, to jaisá us ne kiyá waisá hí us se kiyá jáe; 20 ya'ní 'uzw toṛne ke badle 'uzw toṛná ho, aur áṉkh ke badle áṉkh, aur dáṉt ke badle dáṉt. Jaisá 'aib us ne dúsre ádmí meṉ paidá kar diyá hai, waisá hí us meṉ bhí kar diyá jáe. 21 Algaraz, jo koí kisí chaupáye ko már ḍále, wuh us ká mu'áwaza de; par insán ká qátil ján se márá jáe. 22 Tum ek hí tarah ká qánún desí aur pardesí donoṉ ke liye rakhná, kyúṉki maiṉ Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá húṉ. 23 Aur Músá ne yih baní Isráíl ko batáyá. Pas wuh us la'nat karnewále ko nikálkar lashkargáh ke báhar le gaye, aur use sangsár kar diyá. So baní Isráíl ne, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí kiyá.

25

Aur Ḳhudáwand ne koh i Siná par Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Jab tum us mulk meṉ, jo maiṉ tum ko detá húṉ, dáḳhil ho jáo, to us kí zamín bhí Ḳhudáwand ke liye sabt ko máne. 3 Tum apne khet ko chha baras boná, aur apne angúristán ko chha baras chháṉṭná, aur us ká phal jama' karná; 4 lekin sátweṉ sál zamín ke liye ḳháss árám ká sabt ho. Yih sabt Ḳhudáwand ke liye ho. Is meṉ na to apne khet ko boná, aur na apne angúristán ko chháṉṭná, 5 aur na apní ḳhudrau fasl ko káṭná, aur na apní bechhuṭí tákoṉ ke angúroṉ ko toṛná: yih zamín ke liye ḳháss árám ká sál ho. 6 Aur zamín ká yih sabt tumháre, aur tumháre gulámoṉ, aur tumhárí lauṉḍiyoṉ, aur mazdúroṉ, aur un pardesíoṉ ke liye, jo tumháre sáth rahte haiṉ, ḳhurák ká bá'is hogá; 7 aur us kí sárí paidáwár tumháre chaupáyoṉ aur mulk ke áur jánwaroṉ ke liye ḳhurish ṭhahregí.

8 Aur tum barasoṉ ke sát sabtoṉ ko, ya'ní sát guná sát sál gin lená; aur tumháre hisáb se barasoṉ ke sát sabtoṉ kí muddat kull unchás sál hoṉge. 9 Tab tum sátweṉ mahíne kí daswiṉ táríkh ko baṛá narsingá zor se phuṉkwáná; tú kaffáre ke roz apne sáre mulk meṉ yih narsingá phuṉkwáná. 10 Aur tum pachásweṉ baras ko muqaddas jánná, aur tamám mulk meṉ sáre báshindoṉ ke liye ázádí kí manádí karáná; yih tumháre liye yobalí ho; is meṉ tum meṉ se har ek apní milkíyat ká málik ho, aur har shaḳhs apne ḳhándán meṉ phir shámil ho jáe. 11 Wuh pachásweṉ baras tumháre liye yobalí ho; tum us meṉ kuchh na boná, aur na use jo apne áp paidá ho jáe káṭná, aur na bechhuṭí tákoṉ ká angúr jama' karná; 12 kyúṉki wuh sál i yobalí hogá; so wuh tumháre liye muqaddas ṭhahre: tum us kí paidáwár ko khet se le lekar kháná. 13 Us sál i yobalí meṉ tum meṉ se har ek apní milkíyat ká phir málik ho jáe. 14 Aur agar tum apne hamsáye ke háth kuchh becho, yá apne hamsáye se kuchh ḳharído, to tum ek dúsre par andher na karná. 15 Yobalí ke ba'd jitne baras guzre hoṉ, un ke shumár ke muwáfiq tum apne hamsáye se use ḳharídná, aur wuh use fasl ke barasoṉ ke shumár ke mutábiq tumháre háth beche. 16 Jitne ziyáda baras hoṉ, utná hí dám ziyáda karná; aur jitne kam baras hoṉ, utní hí us kí qímat ghaṭáná, kyúṉki barasoṉ ke shumár ke muwáfiq wuh un kí fasl tumháre háth bechtá hai. 17 Aur tum ek dúsre par andher na karná; balki apne Ḳhudá se ḍarte rahná: kyúṉki maiṉ Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá húṉ. 18 So tum merí shari'at par 'amal karná, aur mere hukmoṉ ko mánná, aur un par chalná, to tum us mulk meṉ amn ke sáth base rahoge. 19 Aur zamín phalegí, aur tum peṭ bharkar kháoge, aur waháṉ amn ke sáth rahá karoge. 20 Aur agar tum ko ḳhayál ho, ki Ham sátweṉ baras kyá kháeṉge? kyúṉki dekho, ham ko na to boná hai, aur na apní paidáwár ko jama' karná hai: 21 to

main chhaṭe hí baras aisí barakat tum par názil karúngá, ki tínon sál ke liye káfí galla paidá ho jáegá; 22 aur áṭhwen baras phir jotná boná, aur pichhlá galla kháte rahná; balki jab tak nauwen sál ke boe húe kí fasl na káṭ lo, us waqt tak wuhí pichhlá galla kháte rahoge. 23 Aur zamín hamesha ke liye bechí na jáe, kyúnki zamín merí hai, aur tum mere musáfir aur mihmán ho; 24 balki tum apní milkíyat ke mulk men har jagah zamín ko chhuṛá lene dená.

25 Aur agar tumhárá bháí muflis ho jáe, aur apní milkíyat ká kuchh hissa bech ḍále, to jo us ká sab se qaríbí rishtadár hai, wuh ákar us ko, jise us ke bháí ne bech ḍálá hai, chhuṛá le. 26 Aur agar us ádmí ká koí na ho, jo use chhuṛáe, aur wuh khud máldár ho jáe, aur us ke chhuṛáne ke liye us ke pás káfí ho, 27 to wuh farokht ke ba'd ke barason ko ginkar báqí dám us ko, jis ke háth zamín bechí hai, pher de; tab wuh phir apní milkíyat ká málik ho jáe. 28 Lekin agar us men itná maqdúr na ho ki apní zamín wápas kará le, to jo kuchh us ne bech ḍálá hai, wuh sál i yobalí tak kharídár ke háth men rahe, aur sál i yobalí men chhúṭ jáe; tab yih ádmí apní milkíyat ká phir málik ho jáe.

29 Aur agar koí shakhs rahne ke aise makán ko beche, jo kisí fasíldár shahr men ho, to wuh us ke bik jáne ke ba'd sál bhar ke andar andar use chhuṛá sakegá; ya'ní púre ek sál tak wuh use chhuṛáne ká haqqdár rahegá. 30 Aur agar wuh púre ek sál kí mi'ád ke andar chhuṛáyá na jáe, to us fasíldár shahr ke makán par kharídár ká nasl dar nasl dáimí qabza ho jáe, aur wuh sál i yobalí men bhí na chhúṭe. 31 Lekin jin dihát ke gird koí fasíl nahín, un ke makánon ká hisáb mulk ke kheton kí tarah hogá; wuh chhuṛáe bhí já sakenge, aur sál i yobalí men wuh chhúṭ bhí jáenge. 32 Taubhí Láwíon ke jo shahr hain, Láwí apní milkíyat ke shahron ke makánon ko cháhe kisí waqt chhuṛá len. 33 Aur agar koí dúsrá Láwí un ko chhuṛá le, to wuh makán jo bechá gayá, aur us kí milkíyat ká shahr donon sál i yobalí men chhúṭ jáen; kyúnki jo makán Láwíon ke shahron men hain wuhí baní Isráíl ke darmiyán Láwíon kí milkíyat hain. 34 Par un ke shahron kí nawáhí ke khet nahín bik sakte hain, kyúnki wuh un kí dáimí milkíyat hain.

35 Aur agar tumhárá koí bháí muflis ho jáe, aur wuh tumháre sámne tangdast ho, to tum use sambhálná. Wuh pardesí aur musáfir kí tarah tumháre sáth rahe. 36 Tum us se súd yá nafa' mat lená; balki apne Khudá ká khauf rakhná, táki tumhárá bháí tumháre sáth zindagí basar kar sake. 37 Tum apná rupaya use súd par mat dená, aur apná kháná bhí use nafa' ke khayál se na dená. 38 Main Khudáwand tumhárá Khudá hún, jo tum ko isí liye mulk i Misr se nikálkar láyá, ki mulk i Kan'án tum ko dún, aur tumhárá Khudá ṭhahrún.

39 Aur agar tumhárá koí bháí tumháre sámne aisá muflis ho jáe, ki apne ko tumháre háth bech ḍále, to tum us se gulám kí mánind khidmat na lená; 40 balki wuh mazdúr aur musáfir kí mánind tumháre sáth rahe, aur sál i yobalí tak tumhárí khidmat kare. 41 Us ke ba'd wuh bál bachchon samet tumháre pás se chalá jáe; aur apne gharáne ke pás, aur apne bápdádá kí milkíyat kí jagah ko lauṭ jáe. 42 Is liye ki wuh mere khádim hain, jin ko main mulk i Misr se nikálkar láyá hún; wuh gulámon kí tarah beche na jáen. 43 Tum un par sakhtí se hukmrání na karná, balki apne Khudá se ḍarte rahná. 44 Aur tumháre jo gulám, aur tumhárí jo launḍiyán hon, wuh un qaumon men se hon, jo tumháre chaugird rahtí hain; un hí men se tum gulám aur launḍiyán kharídá karná. 45 Má siwá in ke un pardesiyon ke laṛke bálon men se bhí, jo tum men búdobásh karte hain, aur un ke gharánon men se, jo tumháre mulk men paidá húe aur tumháre sáth hain, tum kharídá karná: aur wuh tumhárí hí milkíyat honge. 46 Aur tum un ko mírás ke taur par apní aulád ke nám kar dená, ki wuh un kí maurúsí milkíyat hon. In men se tum hamesha apne liye gulám liyá karná; lekin baní Isráíl, jo tumháre bháí hain, un men se kisí par tum sakhtí se hukmrání na karná.

47 Aur agar koí pardesí yá musáfir, jo tumháre sáth ho, daulatmand ho

jáe, aur tumhárá bhái us ke sámne muflis hokar apne áp ko us pardesí, yá musáfir, yá pardesí ke khándán ke kisí ádmí ke háth bech dále, 48 to bik jáne ke ba'd wuh chhuṛáyá já saktá hai; us ke bháiyon men se koí use chhuṛá saktá hai; 49 yá us ká chachá, yá táú, yá us ke chachá yá táú ká beṭá, yá us ke khándán ká koí áur ádmí, jo us ká qaríbí rishtadár ho, wuh us ko chhuṛá saktá hai; yá agar wuh máldár ho jáe, to wuh apná fidya dekar chhúṭ saktá hai. 50 Wuh apne kharídár ke sáth apne ko farokht kar dene ke sál se lekar sál i yobalí tak hisáb kare, aur us ke bikne kí qímat barason kí ta'dád ke mutábiq ho; ya'ní us ká hisáb mazdúr ke aiyám kí tarah us ke sáth hogá. 51 Agar yobalí ke abhí bahut se baras báqí hon, to jitne rupayon men wuh kharídá gayá thá, un men se apne chhúṭne kí qímat utne hí barason ke hisáb ke mutábiq pher de. 52 Aur agar sál i yobalí ke thoṛe se baras rah gaye hon, to wuh us ke sáth hisáb kare, aur apne chhúṭne kí qímat utne hí barason ke mutábiq use pher de; 53 aur wuh us mazdúr kí tarah apne áqá ke sáth rahe, jis kí ujrat sál ba sál ṭhahráí játí ho; aur us ká áqá us par tumháre sámne sakhtí se hukúmat na karne páe. 54 Aur agar wuh in taríqon se chhuṛáyá na jáe, to sál i yobalí men bál bachchon samet chhúṭ jáe. 55 Kyúnki baní Isráíl mere liye khádim hain; wuh mere khádim hain, jin ko main mulk i Misr se nikálkar láyá hún. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún.

26 Tum apne liye but na banáná, aur na koí taráshí húí múrat, yá láṭ apne liye kharí karná, aur na apne mulk men koí shabíhdár patthar rakhná, kí use sijda karo; is liye ki main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún. 2 Tum mere sabton ko mánná, aur mere maqdis kí ta'zím karná. Main KHUDÁWAND hún.

3 Agar tum sharí'at par chalo aur mere hukmon ko máno, aur un par 'amal karo, 4 to main tumháre liye bar waqt menh barsáúngá; aur zamín se anáj paidá hogá, aur maidán ke darakht phalenge; 5 yahán tak ki angúr jama' karne ke waqt tak tum dáote rahoge, aur jotne bone ke waqt tak angúr jama' karoge, aur peṭ bhar apní roṭí kháyá karoge, aur chain se apne mulk men base rahoge. 6 Aur main mulk men amn bakhshúngá, aur tum sooge, aur tum ko koí naḥín daráegá; aur main bure darandon ko mulk se nest kar dúngá, aur talwár tumháre mulk men nahín chalegí. 7 Aur tum apne dushmanon ká píchhá karoge, aur wuh tumháre áge áge talwár se máre jáenge. 8 Aur tumháre pánch ádmí sau ko ragedenge, aur tumháre sau ádmí das hazár ko khadeṛ denge; aur tumháre dushman talwár se tumháre áge áge máre jáenge; 9 aur main tum par nazar i 'ináyat rakkhúngá, aur tum ko baromand karúngá, aur baṛháúngá; aur jo merá 'ahd tumháre sáth hai, use púrá karúngá; 10 aur tum 'arse ká zakhíra kiyá húá puráná anáj kháoge, aur naye ke sabab se puráne ko nikál báhar karoge. 11 Aur main apná maskan tumháre darmiyán qáim rakkhúngá; aur merí rúh tum se nafrat na karegí. 12 Aur main tumháre darmiyán chalá phirá karúngá, aur tumhárá Khudá húngá, aur tum merí qaum hoge. 13 Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún, jo tum ko mulk i Misr se isí liye nikálkar le áyá, ki tum un ke gulám na bane raho; aur main ne tumháre júe kí choben toṛ dálí hain, aur tum ko sídhá khaṛá karke chaláyá.

14 Lekin agar tum merí na suno, aur in sab hukmon par 'amal na karo; 15 aur merí sharí'at ko tark karo, aur tumhárí rúhon ko mere faisalon se nafrat ho, aur tum mere sáre hukmon par 'amal na karo, balki mere 'ahd ko toṛo; 16 to main bhí tumháre sáth is tarah pesh áúngá, ki dahshat aur tap i diqq aur bukhár ko tum par muqarrar kar dúngá, jo tumhárí ánkhon ko chaupaṭ kar denge, aur tumhárí ján ko ghulá dálenge; aur tumhárá bíj boná fuzúl hogá, kyúnki tumháre dushman us kí fasl kháenge. 17 Aur main khud bhí tumhárá mukhálif ho jáúngá, aur tum apne dushmanon ke áge shikast kháoge: aur jin ko tum se 'adáwat hai, wuhí tum par hukmrání karenge; aur jab koí tum ko ragedtá bhí na hogá, tab bhí tum bhágoge. 18 Aur agar itní báton par bhí tum merí na suno, to main tumháre gunáh-

on ke bá'is tum ko sát guní sazá âur dúngá. 19 Aur main tumhárí shahzorí ke fakhr ko toṛ ḍálúngá; aur tumháre liye ásmán ko lohe kí tarah aur zamín ko pítal kí mánind kar dúngá. 20 Aur tumhárí quwwat befáida sarf hogí, kyúnki tumhárí zamín se kuchh paidá na hogá, aur maidán ke darakht phalne hi ke nahín. 21 Aur agar tumhárá chalan mere khiláf hí rahe, aur tum merá kahá na máno, to main tumháre gunáhon ke muwáfiq tumháre úpar âur sát guní baláen láúngá: 22 janglí darande tumháre darmiyán chhoṛ dúngá, jo tum ko beaulád kar denge, aur tumháre chaupáyon ko nest karenge, aur tumhárá shumár ghaṭá denge; aur tumhárí saṛaken súní paṛ jáengí. 23 Aur agar in báton par bhí tum mere liye na sudharo, balki mere khiláf hí chalte raho, 24 to main bhí tumháre khiláf chalúngá, aur main áp hí tumháre gunáhon ke liye tum ko âur sát guná márúngá. 25 Aur tum par ek aisí talwár chalwáúngá, jo 'ahdshikaní ká púrá púrá intiqám le legí; aur jab tum apne shahron ke andar já jákar ikaṭṭhe ho jáo, to main wabá ko tumháre darmiyán bhejúngá, aur tum ganím ke háth men saunp diye jáoge. 26 Aur jab main tumhárí roṭí ká silsila toṛ dúngá, to das 'auraten ek hí tanúr men tumhárí roṭí pakáengí, aur tumhárí un roṭiyon ko tol tolkar detí jáengí; aur tum kháte jáoge, par ser na hoge.

27 Aur agar tum in sárí báton par bhí merí na suno, aur mere khiláf hí chalte raho, 28 to main apne gazab men tumháre barkhiláf chalúngá, aur tumháre gunáhon ke bá'is tum ko sát guní sazá bhí dúngá. 29 Aur tum ko apne beṭon ká gosht, aur apní beṭiyon ká gosht kháná paṛegá. 30 Aur main tumhárí parastish ke baland maqámon ko ḍhá dúngá, aur tumhárí súraj kí múraton ko káṭ ḍálúngá, aur tumhárí láshen tumháre shikasta buton par ḍál dúngá, aur merí rúh ko tum se nafrat ho jáegí. 31 Aur main tumháre shahron ko wírán kar ḍálúngá, aur tumháre maqdison ko ujáṛ baná dúngá, aur tumhárí khushbú e shírín kí lapaṭ ko main súnghne ká bhí nahín. 32 Aur main mulk ko súná kar dúngá, aur tumháre dushman, jo wahán rahte hain, is bát se hairán honge. 33 Aur main tum ko gairqaumon men parágand kar dúngá, aur tumháre píchhe píchhe talwár khenche rahúngá, aur tumhárá mulk súná ho jáegá, aur tumháre shahr wírána ban jáenge. 34 Aur yih zamín jab tak wírán rahegí, aur tum dushmanon ke mulk men hoge, tab tak wuh apne sabt manáegí; tab hí is zamín ko árám bhí milegá, aur wuh apne sabt bhí manáne páegí. 35 Yih jab tak wírán rahegí, tab hí tak árám bhí karegi, jo ise kabhí tumháre sabton men, jab tum us men rahte the, nasíb nahín húá thá. 36 Aur jo tum men se bach jáenge, aur apne dushmanon ke mulkon men honge, un ke dil ke andar main behimmatí paidá kar dúngá, aur uṛtí húí pattí kí áwáz un ko khadeṛegí, aur wuh aise bhágenge, jaise koí talwár se bhágtá ho, aur hálánki koí píchhá bhí na kartá hogá, taubhí wuh gir gir paṛenge. 37 Aur wuh talwár ke khauf se ek dúsre se ṭakrá ṭakrá jáenge, báwujúde ki koí khadeṛtá na hogá, aur tum ko apne dushmanon ke muqábale ki táb na hogí. 38 Aur tum gairqaumon ke darmiyán parágand hokar halák ho jáoge, aur tumháre dushmanon kí zamín tum ko khá jáegí. 39 Aur tum men se jo báqí bachenge, wuh apní badkárí ke sabab se tumháre dushmanon ke mulkon men ghulte rahenge, aur apne bápdádá kí badkárí ke sabab se bhí wuh un hí kí tarah ghulte jáenge. 40 Tab wuh apní aur apne bápdádá kí is badkárí ká iqrár karenge, ki unhon ne mujh se khiláfwarzí karke merí hukm'udúlí kí; aur yih bhí mán lenge, ki chúnki wuh mere khiláf chale the, 41 is liye main bhí un ká mukhálif húá, aur un ko un ke dushmanon ke mulk men lá chhoṛá. Agar us waqt un ká námakhtún dil 'ájiz ban jáe, aur wuh apní badkárí kí sazá ko manzúr karen, 42 tab main apná 'ahd jo Ya'qúb ke sáth thá yád karúngá; aur jo 'ahd main ne Izháq ke sáth, aur jo 'ahd main ne Abrahám ke sáth bándhá thá, un ko bhí yád karúngá; aur is mulk ko yád karúngá. 43 Aur wuh zamín bhi un se chhúṭkar, jab tak un kí gairházirí men súní paṛí rahegí, tab tak apne sabton ko manáegí; aur wuh apní

badkárí kí sazá ko manzúr kar lenge, isi sabab se, ki unhon ne mere hukmon ko tark kiyá thá, aur un kí rúhon ko merí sharí'at se nafrat ho gayi thi. 44 Is par bhí jab wuh apne dushmanon ke mulk men honge, to main un ko aisá tark nahín karúngá, aur na mujhe un se aisi nafrat hogi, ki main un ko bi'lkull faná kar dún, aur merá jo 'ahd un ke sáth hai, use toṛ dún: kyúnki main Ḳhudáwand un ká Ḳhudá hún. 45 Balki main un ki ḳhátir un ke bápdádá ke 'ahd ko yád karúngá, jin ko main gairqaumon kí ánkhon ke sámne mulk i Misr se nikálkar láyá, táki main un ká Ḳhudá ṭhahrún. Main Ḳhudáwand hún.

46 Yih wuh sharí'at, aur ahkám, aur qawánín hain, jo Ḳhudáwand ne koh i Siná par apne aur baní Isráíl ke darmiyán Músá kí ma'rifat muqarrar kiye.

27 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Jab koí shaḳhs apní mannat púrí karne lage, to mannat ke ádmí tere qímat ṭhahráne ke muwáfiq Ḳhudáwand ke honge. 3 So bís baras kí 'umr se lekar sáṭh baras kí 'umr tak ke mard ke liye terí ṭhahráí húí qímat maqdis kí misqál ke hisáb se chándí kí pachás misqál hon. 4 Aur agar wuh 'aurat ho, to terí ṭhahráí huí qímat tís misqál hon. 5 Aur agar pánch baras se lekar bís baras tak kí 'umr ho, to terí ṭhahráí húí qímat mard ke liye bís misqál, aur 'aurat ke liye das misqál hon. 6 Par agar 'umr ek mahíne se lekar pánch baras tak kí ho, to laṛke ke liye chándí kí pánch misqál, aur laṛkí ke liye chándí kí tín misqál ṭhahráí jáen. 7 Aur agar sáṭh baras se lekar úpar úpar kí 'umr ho, to mard ke liye pandrah misqál, aur 'aurat ke liye das misqál muqarrar hon. 8 Par agar koí tere andáze kí nisbat kam maqdúr rakhtá ho, to wuh káhin ke sámne házir kiyá jáe, aur káhin us kí qímat ṭhahráe; ya'ní jis shaḳhs ne mannat mání hai, us kí jaisí haisíyat ho waisí hí qímat káhin us ke liye ṭhahráe.

9 Aur agar wuh mannat kisí aise jánwar kí hai, jis kí qurbání log Ḳhudáwand ke huzúr chaṛháyá karte hain, to jo jánwar koí Ḳhudáwand ki nazr kare wuh pák ṭhahregá. 10 Wuh use phir kisí tarah na badle, na to achchhe ke 'iwaz burá de, aur na bure ke 'iwaz achchhá de: aur agar wuh kisí hál men ek jánwar ke badle dúsrá jánwar de, to wuh aur us ká badal donon pák ṭhahrenge. 11 Aur agar wuh koí nápák jánwar ho, jis kí qurbání Ḳhudáwand ke huzúr nahín guzránte, to wuh use káhin ke sámne khaṛá kare, 12 aur ḳhwáh wuh achchhá ho yá burá, káhin us kí qímat ṭhahráe; aur ai káhin, jo kuchh tú us ká dám ṭhahráegá, wuhí rahegá. 13 Aur agar wuh cháhe ki us ká fidya dekar use chhuṛáe, to jo qímat tú ne ṭhahráí hai, us men us ká pánchwán hissa wuh áur milákar de.

14 Aur agar koí apne ghar ko muqaddas qarár de, táki wuh Ḳhudáwand ke liye pák ho, to ḳhwáh wuh achchhá ho yá burá, káhin us kí qímat ṭhahráe, aur jo kuchh wuh ṭhahráe, wuhí us kí qímat rahegí. 15 Aur jis ne us ghar ko muqaddas qarár diyá hai, agar wuh cháhe ki ghar ká fidya dekar use chhuṛáe, to terí ṭhahráí húí qímat men us ká pánchwán hissa áur milákar de, tab wuh ghar usí ká rahegá.

16 Aur agar koí shaḳhs apne maurúsí khet ká koí hissa Ḳhudáwand ke liye muqaddas qarár de, to tú qímat ká andáza karte waqt yih dekhná kí us men kitná bíj boyá jáegá. Jitní zamín men ek ḳhomar ke wazn ke barábar jau bo saken, us kí qímat chándí kí pachás misqál ho. 17 Agar koí sál i yobalí se apná khet muqaddas qarár de, to us kí qímat, jo tú ṭhahráe, wuhí rahegí. 18 Par agar wuh sál i yobalí ke ba'd apne khet ko muqaddas qarár de, to jitne baras dúsre sál i yobalí ke báqí hon, un hí ke mutábiq káhin us ke liye rupaye ká hisáb kare; aur jitná hisáb men áe, utná terí ṭhahráí húí qímat se kam kiyá jáe. 19 Aur agar wuh, jis ne us khet ko muqaddas qarár diyá hai, yih cháhe ki us ká fidya dekar use chhuṛáe, to wuh terí ṭhahráí húí qímat ká pánchwán hissa us ke sáth áur milákar de, to wuh khet usí ká rahegá. 20 Aur agar wuh us khet ká fidya dekar use na chhuṛáe, yá kisí dúsre shaḳhs ke háth use bech de, to phir wuh khet kabhí na chhuṛáyá jáe;

21 balki wuh khet jab sál i yobalí men chhúṭe, to waqf kiye húe khet kí tarah wuh KHUDÁWAND ke liye muqaddas hogá, aur káhin kí milkíyat ṭhahregá. 22 Aur agar koí shakhs kisí kharíde húe khet ko jo us ká maurúsí nahín KHUDÁWAND ke liye muqaddas qarár de; 23 to káhin jitne baras dúsre sál i yobalí ke báqí hon, un ke mutábiq terí ṭhahráí húí qímat ká hisáb us ke liye kare, aur wuh usí din terí ṭhahráí húí qímat ko KHUDÁWAND ke liye muqaddas jánkar de de. 24 Aur sál i yobalí men wuh khet usí ko wápas ho jáe jis se wuh kharídá gayá thá aur jis kí wuh milkíyat hai. 25 Aur tere sáre qímat ke andáze maqdis kí misqál ke hisáb se hon; aur ek misqál bís jiráh ká ho.

26 Par faqat chaupáyon ke pahlauṭhon ko, jo pahlauṭhe hone kí wajh se KHUDÁWAND ke ṭhahar chuke hain, koí shakhs muqaddas qarár na de, khwáh wuh bail ho yá bheṛ bakrí: wuh to KHUDÁWAND hí ká hai. 27 Par agar wuh kisí nápák jánwar ká pahlauṭhá ho, to wuh shakhs terí ṭhahráí húí qímat ká pánchwán hissa qímat men áur milákar us ká fidya de, aur use chhuṛáe; aur agar us ká fidya na diyá jáe, to wuh terí ṭhahráí húí qímat par bechá jáe.

28 Taubhí koí makhsús kí húí chíz, jise koí shakhs apne sáre mál men se KHUDÁWAND ke liye makhsús kare, khwáh wuh us ká ádmí yá jánwar, yá maurúsí zamín ho, bechí na jáe, aur na us ká fidya diyá jáe; har ek makhsús kí húí chíz KHUDÁWAND ke liye niháyat pák hai. 29 Agar ádmíon men se koí makhsús kiyá jáe, to us ká fidya na diyá jáe; wuh zarúr ján se márá jáe.

30 Aur zamín kí paidáwár kí sárí dahyakí, khwáh wuh zamín ke bíj kí yá darakht ke phal kí ho, KHUDÁWAND kí hai, aur wuh KHUDÁWAND ke liye pák hai. 31 Aur agar koí apní dahyakí men se kuchh chhuṛáná cháhe, to wuh us ká pánchwán hissa us men áur milákar use chhuṛáe. 32 Aur gáe bail, aur bheṛ bakrí, yá jo jánwar charwáhe kí láṭhí ke níche se guzartá ho, un kí dahyakí, ya'ní das píchhe ek ek jánwar, KHUDÁWAND ke liye pák ṭhahre. 33 Koí us kí dekh bhál na kare kí wuh achchhá hai yá burá hai, aur na use badle; aur agar kahín koí use badle, to wuh asl aur badal donon ke donon muqaddas ṭhahren, aur us ká fidya bhí na diyá jáe.

34 Jo ahkám KHUDÁWAND ne koh i Síná par baní Isráíl ke liye Músá ko diye, wuh yihí hain

GINTI'

1 Baní Isráíl ke mulk i Misr se nikal áne ke dúsre baras ke dúsre mahíne kí pahlí táríkh ko Síná ke biyábán men KHUDÁWAND ne khaima e ijtimá' men Músá se kahá, ki 2 Tum ek ek mard ká nám le lekar gino, aur un ke námon kí ta'dád se baní Isráíl kí sárí jamá'at kí mardumshumárí ká hisáb un ke qabílon aur ábáí khándánon ke mutábiq karo. 3 Bís baras aur us se úpar úpar kí 'umr ke jitne Isráílí jang karne ke qábil hon, un sabhon ke alag alag dalon ko, tú aur Hárún donon milkar gin ḍálo. 4 Aur har qabíle se ek ek ádmí jo apne ábáí khándán ká sardár hai tumháre sáth ho. 5 Aur jo ádmí tumháre sáth honge, un ke nám yih hain:—Rúbin ke qabíle se Ilísúr bin Shadíúr; 6 Shama'ún ke qabíle se Salúmíel bin Súríshaddaí; 7 Yahúdáh ke qabíle se Nahson bin 'Ammínadáb; 8 Ishkár ke qabíle se Nataníel bin Zugr; 9 Zabúlún ke qabíle se Ilíáb bin Helon; 10 Yúsuf kí nasl men se Ifráím ke qabíle ká Ilísama' bin 'Ammíhúd, aur Munassí ke qabíle ká Jamlíel bin Fadáhsúr; 11 Binyamín ke qabíle se

Abídán bín Jída'úní; 12 Dán ke qabíle se Akhí'azar bín 'Ammíshaddai; 13 A'shar ke qabíle se Faja'íel bín 'Akrán; 14 Jadd ke qabíle se Ilyásaf bín Da'úel; 15 Naftálí ke qabíle se Akhíra' bín 'Enán. 16 Yihí ashkhás jo apne ábáí qabílon ke raís aur baní Isráíl men hazáron ke sardár the, jamá'at men se buláe gaye. 17 Aur Músá aur Hárún ne in ashkhás ko jín ke nám mazkúr hain apne sáth líyá. 18 Aur unhon ne dúsre mahíne kí pahlí táríkh ko sárí jamá'at ko jama' kiyá: aur in logon ne bís baras aur us se úpar úpar kí 'umr ke sab ádmíon ká shumár karwáke apne apne qabíle, aur ábáí khándan ke mutábiq apná apná hasb o nasb líkhwáyá. 19 So jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm díyá thá, usí ke mutábiq us ne un ko dasht i Síná men giná.

20 Aur Isráíl ke pahlauthe Rúbín kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq apne nám se giná gayá. 21 So Rúbín ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye, wuh chhíyálís hazár pánch sau the.

22 Aur Shama'ún kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq apne nám se giná gayá. 23 So Shama'ún ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh unsath hazár tín sau the.

24 Aur Jadd kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 25 So Jadd ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh paintális hazár chha sau pachás the.

26 Aur Yahúdáh kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 27 So Yahúdáh ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh chauhattar hazár chha sau the.

28 Aur Ishkár kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 29 So Ishkár ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh chauwan hazár chár sau the.

30 Aur Zabúlún kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 31 So Zabúlún ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh sattáwan hazár chár sau the.

32 Aur Yúsuf kí aulád ya'ní Ifráím kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 33 So Ifráím ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh chálís hazár pánch sau the.

34 Aur Munassí kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 35 So Munassí ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh battís hazár do sau the.

36 Aur Binyamín kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 37 So Binyamín ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh paintís hazír char sau the.

38 Aur Dán kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 39 So Dán ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh básath házár sát sau the.

40 A'shar kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná gayá. 41 So A'shar ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh iktálís hazár pánch sau the.

42 Aur Naftálí kí nasl ke logon men se ek ek mard, jo bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ká aur jang karne ke qábil thá, wuh apne gharáne aur ábáí khándán ke mutábiq giná

gayá. 43 So Naftálí ke qabíle ke jo ádmí shumár kiye gaye wuh tirpan hazár chár sau the.

44 Yihí wuh log hain, jo gine gaye. In hí ko Músá aur Hárún aur baní Isráíl ke bárah raison ne jo apne apne ábáí khándán ke sardár the giná. 45 So baní Isráíl men se jitne ádmí bís baras yá us se úpar úpar kí 'umr ke aur jang ke qábil the, wuh sab gine gaye. 46 Aur un sabhon ká shumár chha lákh tín hazár pánch sau pachás thá.

47 Par Láwí apne ábáí qabíle ke mutábiq un ke sáth gine nahín gaye. 48 Kyúnki Khudáwand ne Músá se kahá thá, kí 49 Tú Láwíon ke qabíle ko na ginná, aur na baní Isráíl ke shumár men un ká shumár dákhil karná; 50 balki tú Láwíon ko shahádat ke maskan, aur us ke sab zurúf, aur us ke sab lawázim ke mutawallí muqarrar karná. Wuhí maskan aur us ke sab zurúf ko utháyá karen, aur wuhí us men khidmat bhí karen, aur maskan ke áspás wuhí apne dere lagáyá karen. 51 Aur jab maskan ko áge rawána karne ká waqt ho, to Láwí use utáren; aur jab maskan ko lagáne ká waqt ho to Láwí use khará karen; aur agar koí ajnabí shakhs us ke nazdík áe to wuh ján se mará jáe. 52 Aur baní Isráíl apne apne dalon ke mutábiq apní apní chháoní aur apne apne jhande ke pás apne apne dere dálen. 53 Lekin Láwí shahádat ke maskan ke girdágird dere lagáen, táki baní Isráíl kí jamá'at par gazab na ho; aur Láwí hí shahádat ke maskan kí nigahbání karen. 54 Chunánchi baní Isráíl ne, jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí kiyá.

2 Aur Khudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki 2 Baní Isráíl apne apne dere apne apne jhande ke pás, aur apne apne ábáí khándán ke 'alam ke sáth khaima e ijtimá' ke muqábil aur us ke girdágird lagáen. 3 Aur jo mashriq kí taraf jidhar se súraj nikaltá hai apne dere apne dalon ke mutábiq lagáen, wuh Yahúdáh kí chháoní ke jhande ke log hon: aur 'Ammínadáb ká betá Nahson baní Yahúdáh ká sardár ho. 4 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh sab chauhattar hazár chha sau the. 5 Aur in ke qaríb Ishkár ke qabíle ke log dere dálen; aur Zugr ká betá Nataníel baní Ishkár ká sardár ho. 6 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the chauwan hazár chár sau the. 7 Phir Zabúlún ká qabíla ho, aur Helon ká betá Ilíáb baní Zabúlún ká sardár ho. 8 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh sattáwan hazár chár sau the. 9 So jitne Yahúdáh kí chháoní men apne apne dalon ke mutábiq gine gaye, wuh ek lákh chhiyási hazár chár sau the. Pahle yihí kúch kiyá karen.

10 Aur junúb kí taraf apne dalon ke mutábiq, Rúbin kí chháoní ke jhande ke log hon, aur Shadíúr ká betá Ilísúr baní Rúbin ká sardár ho. 11 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh chhiyálís hazár pánch sau the. 12 Aur in ke qaríb Shama'ún ke qabíle ke log dere dálen; aur Súríshaddaí ká betá Salúmíel baní Shama'ún ká sardár ho. 13 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh unsath hazár tín sau the. 14 Phir Jadd ká qabíla ho; aur Ra'úel ká betá Ilyásaf baní Jadd ká sardár ho. 15 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh paintális hazár chha sau pachás the. 16 So jitne Rúbin kí chháoní men, apne apne dalon ke mutábiq gine gaye wuh ek lákh ikkáwan hazár chár sau pachás the. Kúch ke waqt dúsrí naubat in logon kí ho.

17 Phir khaima e ijtimá' ma' Láwíon kí chháoní ke, jo aur chháoniyon ke bích men hogí, áge jáe aur jis tarah se Láwí dere lagáen usí tarah se wuh apní apní jagah aur apne apne jhandon ke pás pás chalen.

18 Aur magrib kí taraf apne dalon ke mutábiq Ifráím kí chháoní ke jhande ke log hon. Aur 'Ammíhúd ká betá Ilísama' baní Ifráím ká sardár ho. 19 Aur us ke dal ke log, jo shumár kiye gaye the, wuh chális hazár pánch sau the. 20 Aur in ke qaríb Munassí ká qabíla ho; aur Fadáhsúr ká betá Jamlíel baní Munassí ká sardár ho. 21 Us ke dal ke log, jo shumár kiye gaye the, battís hazár do sau the. 22 Phir Binyamín ká qabíla ho; aur Jida'úní ká betá Abidán baní Binyamín ká sardár ho. 23 Aur us ke dal ke log, jo shumár kiye gaye the, wuh paintís hazár chár sau the. 24 So jitne

Ifráím kí chháoní men apne apne dalon ke mutábiq gine gaye, wuh ek lákh áṭh hazár ek sau the. Kúch ke waqt tísrí naubat in logon kí ho.

25 Aur shimál kí taraf apne dalon ke mutábiq Dán kí chháoní ke jhande ke log hon; aur 'Ammíshaddai ká beṭá Akhí'azar baní Dán ká sardár ho. 26 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh básaṭh hazár sát sau the. 27 In ke qaríb A'shar ke qabíle ke log dere lagáen; aur 'Akrán ká beṭá Faja'íel baní A'shar ká sardár ho. 28 Aur us ke dal ke log jo shumár kiye gaye the wuh iktális hazár pánch sau the. 29 Phir Naftálí ká qabíla ho; aur 'Enán ká beṭá Akhíra' baní Naftálí ká sardár ho. 30 Aur us ke dal ke log, jo shumár kiye gaye, wuh tirpan hazár chár sau the. 31 So jitne Dán kí chháoní men gine gaye, wuh ek lákh sattáwan hazár chha sau the. Yih log apne apne jhande ke pás pás hokar sab se píchhe kúch kiyá karen.

32 Baní Isráíl men se jo log apne ábáí khándán ke mutábiq gine gaye wuh yihí hain; aur sab chháoniyon ke jitne log apne apne dalon ke mutábiq gine gaye wuh chha lákh tín hazár pánch sau pachás the. 33 Lekin Láwí, jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm kiyá thá, baní Isráíl ke sáth gine nahín gaye. 34 So baní Isráíl ne aisá hí kiyá, aur jo jo hukm Khudáwand ne Músá ko diyá thá, usí ke mutábiq wuh apne apne jhande ke pás, aur apne ábáí khándánon ke mutábiq, apne apne gharáne ke sáth dere lagáte, aur kúch karte the.

3 Aur jis roz Khudáwand ne koh i Síná par Músá se báten kín, tab Hárún aur Músá ke pás yih auládd thí. 2 Aur Hárún ke beṭon ke nám yih hain: Nadab, jo pahlauṭhá thá, aur Abíhú, aur Ilí'azar, aur Itamar. 3 Hárún ke beṭe jo kahánat ke liye mamsúh húe aur jin ko us ne kahánat kí khidmat ke liye makhsús kiyá thá, un ke nám yihí hain. 4 Aur Nadab aur Abíhú to, jab unhon ne dasht i Síná men Khudáwand ke huzúr úparí ág guzrání, tab hí Khudáwand ke sámne mar gaye; aur wuh beaulád bhí the; aur Ilí'azar aur Itamar apne báp Hárún ke sámne kahánat kí khidmat ko anjám dete the.

5 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 6 Láwí ke qabíle ko nazdík lákar Hárún káhin ke áge házir kar, táki wuh us kí khidmat karen. 7 Aur jo kuchh us kí taraf se aur jamá'at kí taraf se, un ko saunpá jáe, wuh sab kí khaima e ijtimá' ke áge nigahbání karen, táki maskan kí khidmat bajá láen. 8 Aur wuh khaima e ijtimá' ke sab sámán kí, aur baní Isráíl kí sárí amánat kí hifázat karen, táki maskan kí khidmat bajá láen. 9 Aur tú Láwíon ko Hárún aur us ke beṭon ke háth men supurd kar. Baní Isráíl kí taraf se wuh bi'lkull use de diye gaye hain. 10 Aur Hárún aur us ke beṭon ko muqarrar kar, aur wuh apní kahánat ko mahfúz rakkhen; aur agar koí ajnabí nazdík áe, to wuh ján se márá jáe.

11 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki 12 Dekh, main ne baní Isráíl men se Láwíon ko un sabhon ke badle le liyá hai, jo Isráílíon men pahlauṭhí ke bachche hain; so Láwí mere hon; 13 kyúnki sab pahlauṭhe mere hain, is liye ki jis din main ne mulk i Misr men sab pahlauṭhon ko márá, usí din main ne baní Isráíl ke sab pahlauṭhon ko, kyá insán aur kyá haiwán, apne liye muqaddas kiyá; so wuh zarúr mere hon. Main Khudáwand hún.

14 Phir Khudáwand ne dasht i Síná men Músá se kahá, 15 Baní Láwí ko un ke ábáí khándánon aur gharánon ke mutábiq shumár kar, ya'ní ek mahíne aur us se úpar úpar ke har laṛke ko ginná. 16 Chunánchi Músá ne Khudáwand ke hukm ke mutábiq, jo us ne use diyá, un ko giná. 17 Aur Láwí ke beṭon ke nám yih hain: Jairson, aur Qihát, aur Mirárí. 18 Jairson ke beṭon ke nám, jin se un ke khándán chale, yih hain: Libní, aur Sima'í. 19 Aur Qihát ke beṭon ke nám, jin se un ke khándán chale, 'Amrám, aur Izhár, aur Habrún, aur 'Uzzíel hain. 20 Aur Mirárí ke beṭe, jin se un ke khándán chale, Mahlí, aur Múshí hain; Láwíon ke gharáne, un ke ábáí khándánon ke muwáfiq yihí hain.

21 Aur Jairson se Libníon aur Sima'íon ke khándán chale. Yih Jairsoníon ke khándán hain. 22 In men jitne farzand i narína ek ma-

híne aur us se úpar úpar ke the, wuh sab gine gaye, aur un ká shumár sát hazár pánch sau thá. 23 Jairsoníon ke khándánon ke ádmí maskan ke píchhe, magrib kí taraf apne dere dálá karen. 24 Aur Láel ká betá Ilyásaf, Jairsoníon ke ábái khándánon ká sardár ho. 25 Aur khaima e ijtimá' ke jo sámán baní Jairson kí hifázat men saunpe jáen, wuh yih hain: maskan, aur khaima, aur us ká giláf, aur khaima e ijtimá' ke darwáze ká parda, 26 aur maskan aur mazbah ke gird ke sahn ke parde, aur sahn ke darwáze ká parda, aur wuh sab rassiyán, jo us men kám átí hain.

27 Aur Qihát se 'Amrámíon, aur Izháríon, aur Habrúníon aur 'Uzzíelíon ke khándán chale. Yih Qihátíon ke khándán hain. 28 Un ke farzand i narína ek mahíne aur us se úpar úpar ke áth hazár chha sau the. Maqdis kí nigahbání in ke zimme thí. 29 Baní Qihát ke khándánon ke ádmí maskan kí junúbí simt men apne dere dálá karen. 30 Aur 'Uzzíel ká betá Ilísafan Qihátíon ke gharánon ke ábái khándán ká sardár ho. 31 Aur sandúq, aur mez, aur sham'adán, aur donon mazbahe aur maqdis ke zurúf, jo 'ibádat ke kám men áte hain, aur parde, aur maqdis men baratne ká sárá sámán, yih sab un ke zimme hon. 32 Aur Hárún káhin ká betá Ilí'azar Láwíon ke sardáron ká sardár aur maqdis ke mutawallíon ká názir ho.

33 Mirárí se Mahlíon aur Múshíon ke khándán chale. Yih Miráríon ke khándán hain. 34 In men jitne farzand i narína ek mahíne aur us se úpar úpar ke the, wuh chha hazár do sau the. 35 Aur Abíkhail ká betá Súríel Miráríon ke gharánon ke ábái khándán ká sardár ho. Yih log maskan kí shimálí simt men apne dere dálá karen. 36 Aur maskan ke takhton, aur us ke bendon, aur sutúnon, aur khánon, aur us ke sab álát, aur us kí khidmat ke sab lawázim kí muháfazat, 37 aur sahn ke girdágird ke sutúnon, aur un ke khánon, aur mekhon, aur rassiyon kí nigrání baní Mirárí ke zimme ho. 38 Aur maskan ke áge, mashriq kí taraf, jidhar se súraj nikaltá hai, ya'ní khaima e ijtimá' ke áge, Músá aur Hárún aur us ke bete apne dere dálá karen, aur baní Isráíl ke badle maqdis kí hifázat kiyá karen; aur jo ajnabí shakhs us ke nazdík áe, wuh ján se márá jáe. 39 So Láwíon men se, jitne ek mahíne aur us se úpar úpar kí 'umr ke the, un ko Músá aur Hárún ne KHUDÁWAND ke hukm ke muwáfiq un ke gharánon ke mutábiq giná. Wuh shumár men báís hazár the.

40 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Baní Isráíl ke sáre narína pahlauthe, ek mahíne aur us se úpar úpar ke gin le, aur un ke námon ká shumár lagá. 41 Aur baní Isráíl ke sab pahlauthon ke 'iwaz Láwíon ko, aur baní Isráíl ke chaupáyon ke sab pahlauthon ke 'iwaz Láwíon ke chaupáyon ko mere liye le. Main KHUDÁWAND hún. 42 Chunánchi Músá ne KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq baní Isráíl ke sab pahlauthon ko giná. 43 So jitne narína pahlauthe ek mahíne aur us se úpar úpar kí 'umr ke gine gaye, wuh námon ke shumár ke mutábiq báís hazár do sau tihattar the.

44 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 45 Baní Isráíl ke sab pahlauthon ke badle Láwíon ko, aur un ke chaupáyon ke badle Láwíon ke chaupáyon ko le: aur Láwí mere hon. Main KHUDÁWAND hún. 46 Aur baní Isráíl ke pahlauthon men, jo do sau tihattar Láwíon ke shumár se ziyáda hain, un ke fidye ke liye 47 tú maqdis kí misqál ke hisáb se fí kas pánch misqál lená (ek misqál bís jiráh ká hotá hai). 48 Aur in ke fidye ká rupaya jo shumár men ziyáda hain tú Hárún aur us ke beton ko dená. 49 So jo un se, jin ko Láwíon ne chhuráyá thá, shumár men ziyáda nikle the, un ke fidye ká rupaya Músá ne un se liyá. 50 Yih rupaya us ne baní Isráíl ke pahlauthon se liyá: so maqdis kí misqál ke hisáb se ek hazár tín sau painsath misqálen wusúl húín. 51 Aur Músá ne KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq fidye ká rupaya, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko farmáyá thá, Hárún aur us ke beton ko diyá.

4 Aur KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún se kahá, ki 2 Baní Láwí men se Qihátíon ko, un ke gharánon aur ábái khándánon ke mutábiq, 3 tís baras se lekar

pachás baras kí 'umr tak ke, jitne khaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí khidmat men shámil hain, un sabhon ko gino. 4 Aur khaima e ijtimá' men páktarín chízon kí nisbat baní Qihát ká yih kám hogá, 5 ki jab lashkar kúch kare, to Hárún aur us ke bețe áen, aur bích ke parde ko utáren, aur us se shahádat ke sandúq ko dhánken; 6 aur us par tukhas kí khálon ká ek giláf dálen, aur us ke úpar bi'lkull ásmání rang ká kaprá bichháen, aur us men us kí choben lagáen. 7 Aur nazr kí roți kí mez par ásmání rang ká kaprá bichhákar us ke úpar tabáq aur chamche, aur undelne ke katore aur piyále rakkhen; aur dáimí roți bhí us par ho. 8 Phir wuh un par surkh rang ká kaprá bichháen, aur use tukhas kí khálon ke ek giláf se dhánken, aur mez men us kí choben lagá den. 9 Phir ásmání rang ká kaprá lekar us se raushní denewále sham'adán ko, aur us ke chirágon, aur gulgíron, aur guldánon, aur tel ke sab zurúf ko, jo sham'adán ke liye kám men áte hain, dhánken. 10 Aur us ko aur us ke sab zurúf ko tukhas kí khálon ke ek giláf ke andar rakhkar us giláf ko chaukhațe par dhar den. 11 Aur zarrín mazbah par ásmání rang ká kaprá bichháen, aur use tukhas kí khálon ke ek giláf se dhánken, aur us kí choben us men lagáen. 12 Aur sab zurúf ko, jo maqdis kí khidmat ke kám men áte hain lekar un ko ásmání rang ke kapre men lapețen, aur un ko tukhas kí khálon ke ek giláf se dhánkkar chaukhațe par dharen. 13 Phir wuh mazbah par se sab rákh ko uțhákar us ke úpar argawání rang ká kaprá bichháen. 14 Us ke sab bartan, jin se us kí khidmat karte hain, jaise angițhiyán, aur síkhen, aur belche, aur katore, garaz mazbah ke sab bartan us par rakkhen; aur us par tukhas kí khálon ká ek giláf bichháen, aur mazbah men choben lagá den. 15 Aur jab Hárún aur us ke bețe maqdis ko, aur maqdis ke sab asbáb ko dhánk chuken, tab khaimagáh ke kúch ke waqt baní Qihát us ke uțháne ke liye áen; lekin wuh maqdis ko na chhúen, tá na ho ki wuh mar jáen: khaima e ijtimá' kí yihí chízen baní Qihát ke uțháne kí hain. 16 Aur raushní ke tel, aur khushbúdár bakhúr, aur dáimí nazr kí qurbání, aur masah karne ke tel, aur sáre maskan, aur us ke lawázim kí, aur maqdis aur us ke sámán kí nigahbání Hárún káhin ke bețe Ili'azar ke zimme ho.

17 Aur KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún se kahá, ki 18 Tum Láwion men se Qihátíon ke qabile ke khándánon ko munqata hone na dená: 19 balki is maqsúd se, kí jab wuh páktarín chízon ke pás áen, to jíte rahen, aur mar na jáen, tum un ke liye aisá karná ki Hárún aur us ke bețe andar ákar un men se ek ek ká kám aur bojh muqarrar kar den. 20 Lekin wuh maqdis ko dekhne kí khátir dam bhar ke liye bhí andar na áne páen, tá na ho ki wuh mar jáen.

21 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 22 Baní Jairson men se bhí, un ke ábáí khándánon aur gharánon ke mutábiq, 23 tís baras se lekar pachás baras tak kí 'umr ke jitne khaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí khidmat ke waqt házir rahte hain, un sabhon ko gin. 24 Jairsonion ke khándánon ká kám khidmat karne aur bojh uțháne ká hai. 25 Wuh maskan ke pardon ko, aur khaima e ijtimá' aur us ke giláf ko, aur us ke úpar ke giláf ko, jo tukhas kí khálon ká hai, aur khaima e ijtimá' ke darwáze ke parde ko, 26 aur maskan aur mazbah ke girdágird ke sahn ke pardon ko, aur sahn ke darwáze ke parde ko, aur un kí rassiyon ko, aur khidmat ke sab zurúf ko uțháyá karen, aur in chízon se, jo jo kám liyá játá hai, wuh bhí yihí log kiyá karen. 27 Jairsoníon kí aulád ká khidmat karne, aur bojh uțháne ká sárá kám Hárún aur us ke beton ke hukm ke mutábiq ho, aur tum un men se har ek ká bojh muqarrar karke un ke supurd karná. 28 Khaima e ijtimá' men baní Jairson ke khándánon ká yihí kám rahe, aur wuh Hárún káhin ke bețe Itamar ke mátaht hokar khidmat karen.

29 Aur baní Mirárí men se un ke ábáí khándánon aur gharánon ke mutábiq 30 tís baras se lekar pachás baras tak kí 'umr ke jitne khaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí khidmat ke waqt házir rahte hain, un sabhon ko gin. 31 Aur khaima e ijtimá' men jin chízon

ke uṭháne kí ḳhidmat un ke zimme ho, wuh yih hain: maskan ke taḳhte aur us ke bende, aur sutún, aur sutúnon ke ḳháne; 32 aur girdágird ke sahn ke sutún, aur un ke ḳháne, aur un kí meḳhen, aur rassiyán, aur un ke sab álát aur sáre sámán, aur jo chízen un ke uṭháne ke liye tum muqarrar karo, un men se ek ek ká nám lekar use un ke supurd karo. 33 Baní Mirárí ke ḳhándánon ko, jo kuchh ḳhidmat ḳhaima e ijtimá' men Hárún káhin ke beṭe Itamar ke mátaht karní hai, wuh yihí hai.

34 Chunánchi Músá aur Hárún aur jamá'at ke sardáron ne Qihátíon kí aulád men se un ke gharánon aur ábáí ḳhándánon ke mutábiq 35 tís baras kí 'umr se lekar pachás baras kí 'umr tak ke, jitne ḳhaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí ḳhidmat men shámil the, un sabhon ko gin liyá, 36 aur un men se jitne apne gharánon ke muwáfiq gine gaye, wuh do hazár sát sau pachás the. 37 Qihátion ke ḳhándánon men se, jitne ḳhaima e ijtimá' men ḳhidmat karte the, un sabhon ká shumár itná hí hai; jo hukm Ḳhudáwand ne Músá kí ma'rifat diyá thá, us ke mutábiq Músá aur Hárún ne un ko giná.

38 Aur baní Jairson men se apne gharánon aur ábáí ḳhándánon ke mutábiq 39 tís baras se lekar pachás baras kí 'umr tak ke, jitne ḳhaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí ḳhidmat men shámil the, wuh sab gine gaye, 40 aur jitne apne gharánon aur ábáí ḳhándánon ke mutábiq gine gaye, wuh do hazár chha sau tís the. 41 So baní Jairson ke ḳhándánon men se, jitne ḳhaima e ijtimá' men ḳhidmat karte the, aur jin ko Músá aur Hárún ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq shumár kiyá, wuh itne hí the.

42 Aur baní Mirárí ke gharánon men se, apne gharánon aur ábáí ḳhándánon ke mutábiq, 43 tís baras se lekar pachás baras kí 'umr tak ke, jitne ḳhaima e ijtimá' men kám karne ke liye maqdis kí ḳhidmat men shámil the, 44 wuh sab gine gaye, aur jitne un men se apne gharánon ke muwáfiq gine gaye, wuh tín hazár do sau the. 45 So Ḳhudáwand ke us hukm ke mutábiq, jo us ne Músá kí ma'rifat diyá thá, jitnon ko Músá aur Hárún ne baní Mirárí ke ḳhándánon men se giná, wuh yihí hain.

46 Algaraz Láwion men se, jin ko Músá aur Hárún aur Isráíl ke sardáron ne, un ke gharánon aur ábáí ḳhándánon ke mutábiq giná, 47 ya'ní tís baras se lekar pachás baras kí 'umr tak ke jitne ḳhaima e ijtimá' men ḳhidmat karne aur bojh uṭháne ke kám ke liye házir hote the, 48 un sabhon ká shumár áṭh hazár pánch sau assí thá. 49 Wuh Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq Músá kí ma'rifat apní apní ḳhidmat, aur bojh uṭháne ke kám ke mutábiq gine gaye. Yún wuh Músá kí ma'rifat, jaisá Ḳhudáwand ne us ko hukm diyá thá, gine gaye.

5 Phir Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl ko hukm de, ki wuh har koṛhí ko, aur jiryán ke maríz ko, aur jo murde ke sabab se nápák ho, us ko lashkargáh se báhar kar den; 3 aison ko, ḳhwáh wuh mard hon, yá 'aurat, tum nikálkar un ko lashkargáh ke báhar rakkho, táki wuh un kí lashkargáh ko, jis ke darmiyán main rahtá hún, nápák na karen. 4 Chunánchi baní Isráíl ne aisá hí kiyá, aur un ko nikálkar lashkargáh ke báhar rakkhá, jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí baní Isráíl ne kiyá.

5 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 6 Baní Isráíl se kah, ki Agar koí mard yá 'aurat Ḳhudáwand kí hukm'udúlí karke koí aisá gunáh kare jo ádmí karte hain, aur qusúrwár ho jáe; 7 to jo gunáh us ne kiyá hai, wuh us ká iqrár kare, aur apní taqsír ke mu'áwaze men púrá dám, aur us men us ká pánchwán hissa âur milákar us shaḳhs ko de, jis ká us ne qusúr kiyá hai. 8 Lekin agar us shaḳhs ká koí rishtadár na ho, jise us taqsír ká mu'áwaza diyá jáe, to taqsír ká, jo mu'áwaza Ḳhudáwand ko diyá jáe, wuh káhin ká ho, 'aláwa kaffáre ke us menḍhe ke jis se us ká kaffára diyá jáe. 9 Aur jitní muqaddas chízen baní Isráíl uṭháne kí qurbání ke taur par káhin ke pás láen, wuh usí kí hon. 10 Aur har shaḳhs kí muqaddas kí húí chízen us kí hon; aur jo chíz koí shaḳhs káhin ko de, wuh bhí usí kí ho.

11 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Baní Isráíl se kah, ki

12 Agar kisí kí bíwí gumráh hokar us se bewafáí kare; 13 aur koí dúsrá ádmí us 'aurat ke sáth mubásharat kare, aur us ke shauhar ko ma'lúm na ho, balki yih us se poshída rahe, aur wuh nápák ho gayí ho, par na to koí sháhid ho, aur na wuh 'ain fi'l ke waqt pakṛí gayí ho; 14 aur us ke shauhar ke dil men gairat áe, aur wuh apní bíwí se gairat kháne lage, hálánki wuh nápák húí ho, yá us ke shauhar ke dil men gairat áe, aur wuh apní bíwí se gairat kháne lage, hálánki wuh nápák nahín húí; 15 to wuh shakhs apní bíwí ko káhin ke pás házir kare, aur us 'aurat ke chaṛháwe ke liye aifah ke daswen hisse ke barábar jau ká áṭá láe, par us par na tel ḍále, na lubán rakkhe; kyúnki yih nazr kí qurbání gairat kí hai, ya'ní yih yádgárí kí nazr kí qurbání hai, jis se gunáh yád diláyá játá hai. 16 Tab káhin us 'aurat ko nazdík lákar KHUDÁWAND ke huzúr khaṛí kare. 17 Aur káhin miṭṭí ke ek básan men muqaddas pání le, aur maskan ke farsh kí gard lekar us pání men ḍále. 18 Phir káhin us 'aurat ko KHUDÁWAND ke huzúr khaṛí karke us ke sir ke bál khulwá de, aur yádgárí kí nazr kí qurbání ko, jo gairat kí nazr kí qurbání hai, us ke háthon par dhare, aur káhin apne háth men us kaṛwe pání ko le, jo la'nat ko látá hai. 19 Phir káhin us 'aurat ko qasam khilákar kahe, ki Agar kisí shakhs ne tujh se suhbat nahín kí hai, aur tú apne shauhar kí hotí húí nápákí kí taraf máil nahín húí, to tú is kaṛwe pání kí tásír se, jo la'nat látá hai, bachí rah. 20 Lekin agar tú apne shauhar kí hotí húí gumráh hokar nápák ho gayí hai, aur tere shauhar ke siwá kisí dúsre shakhs ne tujh se suhbat kí hai, 21 to káhin us 'aurat ko la'nat kí qasam khilákar us se kahe, ki KHUDÁWAND tujhe terí qaum men terí rán ko saṛákar, aur tere peṭ ko phulákar la'nat aur phiṭkár ká nishána banáe. 22 Aur yih pání, jo la'nat látá hai terí antṛiyon men jákar tere peṭ ko phuláe aur terí rán ko saṛáe; aur 'aurat A'mín, A'mín, kahe. 23 Phir káhin un la'naton ko kisí kitáb men likhkar un ko usí kaṛwe pání men dho ḍále. 24 Aur wuh kaṛwá pání jo la'nat ko látá hai, us 'aurat ko piláe; aur wuh pání, jo la'nat ko látá hai, us 'aurat ke peṭ men jákar kaṛwá ho jáegá. 25 Aur káhin us 'aurat ke háth se gairat kí nazr kí qurbání ko lekar KHUDÁWAND ke huzúr us ko hiláe, aur use mazbah ke pás láe. 26 Phir káhin us nazr kí qurbání men se, us kí yádgárí ke taur par, ek muṭṭhí lekar use mazbah par jaláe; ba'd us ke wuh pání us 'aurat ko piláe. 27 Aur jab wuh use wuh pání pilá chukegá, to aisá hogá, ki agar wuh nápák húí, aur us ne apne shauhar se bewafáí kí, to wuh pání, jo la'nat ko látá hai, us ke peṭ men jákar kaṛwá ho jáegá, aur us ká peṭ phúl jáegá, aur us kí rán saṛ jáegí, aur wuh 'aurat apní qaum men la'nat ká nishána banegí. 28 Par agar wuh nápák nahín húí, balki pák hai, to beilzám ṭhahregí, aur us se aulád hogí. 29 Gairat ke báre men yihí shara' hai, khwáh 'aurat apne shauhar kí hotí húí gumráh hokar nápák ho jáe, yá mard par gairat sawár ho, 30 aur wuh apní bíwí se gairat kháne lage; aise hál men wuh us 'aurat ko KHUDÁWAND ke áge khaṛí kare, aur káhin us par yih sárí sharí'at 'amal men láe. 31 Tab mard gunáh se barí ṭhahregá, aur us 'aurat ká gunáh usí ke sir lagegá.

6 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Jab koí mard yá 'aurat nazír kí mannat, ya'ní apne áp ko KHUDÁWAND ke liye alag rakhne kí khráss mannat máne, 3 to wuh mai aur sharáb se parhez kare, aur mai ká yá sharáb ká sirka na píe, aur na angúr ká ras píe, aur na táza yá khushk angúr kháe. 4 Aur apní nazárat ke tamám aiyám men, bíj se lekar chhilke tak, jo kuchh angúr ke darakht men paidá ho use na kháe. 5 Aur us kí nazárat kí mannat ke dinon men us ke sir par ustura na pherá jáe: jab tak wuh muddat, jis ke liye wuh KHUDÁWAND ká nazír baná hai púrí na ho, tab tak wuh muqaddas rahe aur apne sir ke bálon kí laṭon ko baṛhne de. 6 Un tamám aiyám men jab wuh KHUDÁWAND ká nazír ho wuh kisí lásh ke nazdík na jáe. 7 Wuh apne báp, yá mán, yá bhái, yá bahin kí khátir bhí jab wuh maren, apne áp ko

najis na kare; kyúṉki us kí nazárat, jo Ḳhudá ke liye hai, us ke sir par hai. 8 Wuh apní nazárat kí púrí muddat tak Ḳhudáwand ke liye muqaddas hai. 9 Aur agar koí ádmí nágahán us ke pás hí mar jáe, aur us kí nazárat ke sir ko nápák kar de; to wuh apne pák hone ke din apná sir munḍwáe, ya'ní sátweṉ din sir munḍwáe. 10 Aur áṭhweṉ roz do qumríáṉ, yá kabútar ke do bachche, ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par káhin ke pás láe. 11 Aur káhin ek ko ḳhatá kí qurbání ke liye, aur dúsre ko soḳhtaní qurbání ke liye guzráne aur us ke liye kaffára de, kyúṉki wuh murde ke sabab se gunahgár ṭhahrá hai; aur us ke sir ko usí din muqaddas kare. 12 Phir wuh apní nazárat kí muddat ko Ḳhudáwand ke liye muqaddas kare, aur ek yaksála nar barra jurm kí qurbání ke liye láe; lekin jo din guzar gaye haiṉ, wuh gine nahíṉ jáeṉge, kyúṉki us kí nazárat nápák ho gayí thí.

13 Aur nazír ke liye shara' yih hai, ki jab us kí nazárat ke din púre ho jáeṉ, to wuh ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par házir kiyá jáe. 14 Aur wuh Ḳhudáwand ke huzúr apná chaṛháwá chaṛháe, ya'ní soḳhtaní qurbání ke liye ek be'aib yaksála nar barra, aur ḳhatá kí qurbání ke liye ek be'aib yaksála máda barra, aur salámatí kí qurbání ke liye ek be'aib menḍhá; 15 aur beḳhamírí roṭiyoṉ kí ek ṭokrí, aur tel mile húe maide ke kulche, aur tel chupṛí húí beḳhamírí roṭiyáṉ, aur un kí nazr kí qurbání aur un ke tapáwan láe. 16 Aur káhin un ko Ḳhudáwand ke huzúr lákar us kí taraf se ḳhatá kí qurbání aur soḳhtaní qurbání guzráne. 17 Aur us menḍhe ko, beḳhamírí roṭiyoṉ kí ṭokrí ke sáth, Ḳhudáwand ke huzúr salámatí kí qurbání ke taur par guzráne, aur káhin us kí nazr kí qurbání aur us ká tapáwan bhí chaṛháe. 18 Phir wuh nazír ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par apní nazárat ke bál munḍwáe, aur nazárat ke báloṉ ko, us ág meṉ ḍál de, jo salámatí kí qurbání ke níche hogí. 19 Aur jab nazír apní nazárat ke bál munḍwá chuke, to káhin us menḍhe ká ubálá húá shána, aur ek beḳhamírí roṭí ṭokrí meṉ se aur ek beḳhamírí kulcha lekar us nazír ke háthoṉ par un ko dhare. 20 Phir káhin un ko hiláne kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr hiláe. Hiláne kí qurbání ke síne aur uṭháne kí qurbání ke sháne ke sáth yih bhí káhin ke liye muqaddas haiṉ. Is ke ba'd nazír mai pí sakegá. 21 Nazír jo mannat máne, aur jo chaṛháwá apní nazárat ke liye Ḳhudáwand ke huzúr láe, 'aláwa us ke jis ká use maqdúr ho, un sabhoṉ ke báre meṉ shara' yih hai. Jaisí mannat us ne mání ho, waisá hí us ko nazárat kí shara' ke mutábiq 'amal karná paṛegá.

22 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 23 Hárún aur us ke beṭoṉ se kah, ki Tum baní Isráíl ko is tarah du'á diyá karná. Tum un se kahná,

24 Ḳhudáwand tujhe barakat de, aur tujhe mahfúz rakkhe.

25 Ḳhudáwand apná chihra tujh par jalwagar farmáe, aur tujh par mihrbán rahe,

26 Ḳhudáwand apná chihra terí taraf mutawajjih kare, aur tujhe salámatí baḳhshe.

27 Is tarah wuh mere nám ko baní Isráíl par rakkheṉ, aur maiṉ un ko barakat baḳhshúṉgá.

7 Aur jis din Músá maskan ke khaṛá karne se fárig húá, aur us ko aur us ke sab sámán ko masah aur muqaddas kiyá, aur mazbah aur us ke sab zurúf ko bhí masah aur muqaddas kiyá; 2 to Isráílí rais, jo apne ábáí ḳhándánoṉ ke sardár aur qabíloṉ ke rais, aur shumár kiye húoṉ ke úpar muqarrar the, nazrána láe. 3 Wuh apná hadya chha pardadár gáṛiyáṉ aur bárah bail Ḳhudáwand ke huzúr láe. Do do raísoṉ kí taraf se ek ek gáṛí, aur har rais kí taraf se ek bail thá. In ko unhoṉ ne maskan ke sámne házir kiyá. 4 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 5 Tú in ko un se le, táki wuh ḳhaima e ijtimá' ke kám meṉ áeṉ, aur tú Láwíoṉ meṉ har shaḳhs kí ḳhidmat ke mutábiq un ko taqsím kar de. 6 So Músá ne wuh gáṛiyáṉ aur bail lekar un ko Láwíoṉ ko de diyá. 7 Baní Jairson ko us ne un kí ḳhidmat ke liház se do gáṛiyáṉ aur chár bail diye: 8 aur chár gáṛiyáṉ aur áṭh bail us ne baní Mirárí ko un kí ḳhidmat ke liház se Hárún káhin ke beṭe Itamar ke mátaht karke diye. 9 Lekin baní Qihát ko us

ne koí gárí nahín dí, kyúnki un ke zimme maqdis kí khidmat thí. Wuh use apne kandhon par uṭháte the. 10 Aur jis din mazbah masah kiyá gayá, us din wuh rais us kí taqdís ke liye hadye láe, aur apne hadyon ko wuh rais mazbah ke áge le jáne lage. 11 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Maqdis kí taqdís ke liye ek ek rais ek ek din apná hadya guzráne.

12 So pahle din Yahúdáh ke qabíle men se 'Ammínadáb ke beṭe Nahson ne apná hadya guzráná. 13 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 14 das misqál sone ká ek chammach, jo bakhúr se bhará thá; 15 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 16 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 17 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih 'Ammínadáb ke beṭe Nahson ká hadya thá.

18 Dúsre din Zugr ke beṭe Nataníel ne, jo Ishkár ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 19 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 20 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 21 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 22 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 23 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Zugr ke beṭe Nataníel ká hadya thá.

24 Aur tísre din Helon ke beṭe Ilíáb ne, jo Zabúlún ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 25 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 26 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 27 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 28 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 29 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Helon ke beṭe Ilíáb ká hadya thá.

30 Chauthe din Shadíúr ke beṭe Ilísúr ne, jo Rúbin ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 31 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 32 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 33 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 34 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 35 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Shadíúr ke beṭe Ilísúr ká hadya thá.

36 Aur pánchwen din Súríshaddaí ke beṭe Salúmíel ne, jo Shama'ún ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 37 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 38 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 39 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 40 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 41 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Súríshaddaí ke beṭe Salúmíel ká hadya thá.

42 Aur chhaṭe din Da'úel ke beṭe Ilyásaf ne, jo Jadd ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 43 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 44 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 45 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 46 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 47 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch

mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Da'úel ke beṭe Iliyásaf ká hadya thá.

48 Aur sátwen din 'Ammíhúd ke beṭe Ilisama' ne, jo Ifráím ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 49 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 50 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 51 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 52 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 53 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih 'Ammíhúd ke beṭe Ilísama' ká hadya thá

54 Aur áṭhwen din Fadáhsúr ke beṭe Jamlíel ne, jo Munassí ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 55 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 56 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 57 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 58 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 59 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Fadáhsúr ke beṭe Jamlíel ká hadya thá.

60 Aur nawen din Jida'úní ke beṭe Abidán ne, jo Binyamín ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 61 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 62 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 63 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 64 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 65 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih Jida'úní ke beṭe Abidán ká hadya thá.

66 Aur daswen din 'Ammíshaddaí ke beṭe Akhí'azar ne, jo Dán ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 67 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 68 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 69 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 70 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 71 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih 'Ammíshaddaí ke beṭe Akhí'azar ká hadya thá.

72 Aur gyárahwen din 'Akrán ke beṭe Faja'íel ne, jo A'shar ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 73 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 74 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 75 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 76 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 77 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih 'Akrán ke beṭe Faja'íel ká hadya thá.

78 Aur bárahwen din 'Enán ke beṭe Akhíra' ne, jo baní Naftálí ke qabíle ká sardár thá, apná hadya guzráná. 79 Aur us ká hadya yih thá: maqdis kí misqál ke hisáb se ek sau tís misqál chándí ká ek tabáq, aur sattar misqál chándí ká ek kaṭorá; un donon men nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida bhará thá; 80 das misqál sone ká ek chammach jo bakhúr se bhará thá; 81 sokhtaní qurbání ke liye ek bachhṛá, ek mendhá, ek nar yaksála barra; 82 khatá kí qurbání ke liye ek bakrá; 83 aur salámatí kí qurbání ke liye do bail, pánch mendhe, pánch bakre, pánch nar yaksála barre. Yih 'Enán ke beṭe Akhíra' ká hadya thá.

84 Mazbah ke mamsúh hone ke din, jo hadye us kí taqdís ke liye Isráílí

raison kí taraf se guzráne gaye, wuh yihí the: ya'ní chándí ke bárah tabáq, chándí ke bárah katore, sone ke bárah chammach. 85 Chándí ká har tabáq wazn men ek sau tís misqál, aur har ek katorá sattar misqál thá. In bartanon kí sárí chándí maqdis kí misqál ke hisáb se do hazár chár sau misqál thí. 86 Bakhúr se bhare húe sone ke bárah chammach, jo maqdis kí misqál kí tol ke mutábiq, wazn men das das misqál ke the; in chamchon ká sárá soná ek sau bís misqál thá. 87 Sokhtaní qurbání ke liye kull bárah bachhre, bárah mendhe, bárah nar yaksála barre apní apní nazr kí qurbání samet the; aur khatá kí qurbání ke liye bárah bakre the; 88 aur salámatí kí qurbání ke liye kull chaubís bail, sáth mendhe, sáth bakre, sáth nar yaksála barre the. Mazbah kí taqdís ke liye, jab wuh mamsúh húá, itná hadya guzráná gayá. 89 Aur jab Músá Khudá se báten karne ko khaima e ijtimá' men gayá, to us ne sarposh par se, jo shahádat ke sandúq ke úpar thá, donon karúbíon ke darmiyán se wuh áwáz suní, jo us se mukhátib thí, aur us ne us se báten kín.

8 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Hárún se kah, Jab tú chirágon ko raushan kare, to sáton chirágon kí raushní sham'adán ke sámne ho. 3 Chunánchi Hárún ne aisá hí kiyá; us ne chirágon ko is tarah jaláyá ki sham'adán ke sámne raushní pare, jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm diyá thá. 4 Aur sham'adán kí banáwat aisí thí ki wuh páye se lekar phúlon tak ghare húe sone ká baná húá thá. Jo namúna Khudáwand ne Músá ko dikháyá, usí ke muwáfiq us ne sham'adán ko banáyá.

5 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki 6 Láwíon ko baní Isráíl se alag karke un ko pák kar. 7 Aur un ko pák karne ke liye un ke sáth yih karná, ki khatá ká pání lekar un par chhirakná; phir wuh apne sáre jism par ustara phirwáen, aur apne kapre dhoen, aur apne ko sáf karen. 8 Tab wuh ek bachhrá, aur us ke sáth kí nazr kí qurbání ke liye tel milá húá maida len, aur tú khatá kí qurbání ke liye ek dúsrá bachhrá bhí lená 9 Aur tú Láwíon ko khaima e ijtimá' ke áge házir karná, aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ko jama' karná. 10 Phir Láwíon ko Khudáwand ke áge láná; tab baní Isráíl apne apne háth Láwíon par rakkhen. 11 Aur Hárún Láwíon ko baní Isráíl kí taraf se, hiláne kí qurbání ke liye, Khudáwand ke huzúr guzráne, táki wuh Khudáwand kí khidmat karne par rahen. 12 Phir Láwí apne apne háth bachhron ke siron par rakkhen, aur tú ek ko khatá kí qurbání aur dúsre ko sokhtaní qurbání ke liye Khudáwand ke huzúr guzránná, táki Láwíon ke wáste kaffára diyá jáe. 13 Phir tú Láwíon ko Hárún aur us ke beton ke áge khará karná, aur un ko hiláne kí qurbání ke liye Khudáwand ke huzúr guzránná. 14 Yún tú Láwíon ko baní Isráíl se alag karná, aur Láwí mere hí thahrenge. 15 Is ke ba'd Láwí khaima e ijtimá' kí khidmat ke liye andar áyá karen: so tú un ko pák kar, aur hiláne kí qurbání ke liye un ko guzrán. 16 Is liye ki wuh sab ke sab baní Isráíl men se mujhe bil'kull de diye gaye hain; kyúnki main ne in hí ko un sabhon ke badle, jo Isráílíon men pahlauthí ke bachche hain, apne wáste le liyá hai. 17 Is liye ki baní Isráíl ke sáre pahlauthe, kyá insán, kyá haiwán, mere hain; main ne, jis din mulk i Misr ke pahlauthon ko márá, usí din un ko apne liye muqaddas kiyá. 18 Aur baní Isráíl ke sáre pahlauthon ke badle main ne Láwíon ko le liyá hai. 19 Aur main ne baní Isráíl men se Láwíon ko lekar un ko Hárún aur us ke beton ko 'atá kiyá hai, táki wuh khaima e ijtimá' men baní Isráíl kí jagah khidmat karen, aur baní Isráíl ke liye kaffára diyá karen; táki, jab baní Isráíl maqdis ke nazdík áen, to un men koí wabá na phaile. 20 Chunánchi Músá aur Hárún aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ne Láwíon se aisá hí kiyá: jo kuchh Khudáwand ne Láwíon ke báre men Músá ko hukm diyá thá, waisá hí baní Isráíl ne un ke sáth kiyá. 21 Aur Láwíon ne apne áp ko gunáh se pák karke apne kapre dhoe, aur Hárún ne un ko hiláne kí qurbání ke liye Khudáwand ke huzúr guzráná, aur Hárún ne un kí taraf se kaffára diyá, táki wuh pák ho jáen. 22 Is ke ba'd

Láwí apní khidmat bajá láne ko Hárún aur us ke beṭon ke sámne khaima e ijtimá‘ men jáne lage. So jaisá KHUDÁWAND ne Láwion kí bábat Músá ko hukm diyá thá, unhon ne waisá hí un ke sáth kiyá.

23 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 24 Láwion ke muta‘alliq jo bát hai, wuh yih hai, ki pachchís baras se lekar us se úpar úpar kí ‘umr men wuh khaima e ijtimá‘ kí khidmat ke kám ke liye andar házir húá karen. 25 Aur jab pachás baras ke hon, to phir us kám ke liye na áen, aur na khidmat karen, 26 balki khaima e ijtima‘ men apne bháiyon ke sáth nigahbání ke kám men mashgúl hon, aur koí khidmat na karen. Láwion ko jo jo kám saunpe jáen, un ke muta‘alliq tú un se aisá hí karná.

9 Baní Isráíl ke mulk i Misr se nikalne ke dúsre baras ke pahle mahíne men KHUDÁWAND ne dasht i Síná men Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl ‘íd i fasah us ke mu‘aiyan waqt par manáen. 3 Isí mahíne kí chaudahwín táríkh kí shám ko tum waqt i mu‘aiyan par yih ‘íd manáná, aur jitne us ke áín aur rusúm hain, un sabhon ke mutábiq use manáná. 4 So Músá ne baní Isráíl ko hukm kiyá, ki ‘íd i fasah karen. 5 Aur unhon ne pahle mahíne kí chaudahwín táríkh kí shám ko dasht i Síná men ‘íd i fasah kí; aur baní Isráíl ne sab par, jo KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, ‘amal kiyá. 6 Aur kaí ádmí aise the jo kisí lásh ke sabab se nápák ho gaye the, wuh us roz fasah na kar sake; so wuh usí din Músá aur Hárún ke pás áe, 7 aur Músá se kahne lage, ki Ham ek lásh ke sabab se nápák ho rahe hain, phir bhí ham aur Isráílion ke sáth waqt i mu‘aiyan par KHUDÁWAND kí qurbání guzránne se kyún roke jáen? 8 Músá ne un se kahá, Ṭhahar jáo: main zará sun lún, ki KHUDÁWAND tumháre haqq men kyá hukm kartá hai.

9 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 10 Baní Isráíl se kah, ki Agar koí tum men se, yá tumhárí nasl men se, kisí lásh ke sabab se nápák ho jáe, yá wuh kahín dúr safar men ho, taubhí wuh KHUDÁWAND ke liye ‘íd i fasah kare. 11 Wuh dúsre mahíne kí chaudahwín táríkh kí shám ko yih ‘íd manáen aur qurbání ke gosht ko bekhamírí roṭiyon aur karwí tarkárion ke sáth kháen. 12 Wuh us men se kuchh bhí subh ke liye báqí na chhoren, aur na us kí koí haddí toren, aur fasah ko us ke sáre áín ke mutábiq mánen. 13 Lekin jo ádmí pák ho, aur safar men bhí na ho, agar wuh fasah karne se báz rahe, to wuh ádmí apní qaum men se káṭ ḍálá jáegá; kyúnki us ne mu‘aiyan waqt par KHUDÁWAND kí qurbání nahín guzrání; so us ádmí ká gunáh usí ke sir lagegá. 14 Aur agar koí pardesí tum men búd o básh kartá ho, aur wuh KHUDÁWAND ke liye fasah karná cháhe, to wuh fasah ke áín aur rusúm ke mutábiq use máne: tum desí aur pardesí donon ke liye ek hí áín rakhná.

15 Aur jis din maskan, ya‘ní khaima e shahádat, nasb húá, usí din abr us par chhá gayá, aur shám ko wuh maskan par ág sá dikhái diyá, aur subh tak waisá hí rahá. 16 Aur hamesha aisá hí húá kartá thá, ki abr us par chháyá rahtá aur rát ko ág dikhái detí thí. 17 Aur jab maskan par se wuh abr uṭh játá, to baní Isráíl kúch karte the, aur jis jagah wuh abr jákar ṭhahar játá, wahín baní Isráíl khaime lagáte the. 18 KHUDÁWAND ke hukm se baní Isráíl kúch karte, aur KHUDÁWAND hí ke hukm se wuh khaime lagáte the; aur jab tak abr maskan par ṭhahrá rahtá, wuh apne ḍere ḍále paṛe rahte the. 19 Aur jab abr maskan par bahut dinon tak ṭhahrá rahtá, to baní Isráíl KHUDÁWAND ke hukm ko mánte, aur kúch nahín karte the. 20 Aur kabhí kabhí wuh abr chand dinon tak maskan par rahtá, aur tab bhí wuh KHUDÁWAND ke hukm se ḍere ḍále rahte, aur KHUDÁWAND hí ke hukm se wuh kúch karte the. 21 Phir kabhí kabhí wuh abr shám se subh tak hí rahtá, to jab wuh subh ko uṭh játá, tab wuh kúch karte the: aur agar wuh rát din barábar rahtá, to jab wuh uṭh játá, tab hí wuh kúch karte the. 22 Aur jab tak wuh abr maskan par ṭhahrá rahtá, khwáh do din, yá ek mahína, yá ek baras ho, tab tak baní Isráíl apne khaimon men muqím rahte, aur kúch nahín karte the: par jab wuh uṭh játá, to wuh kúch karte the. 23 Ġaraz

wuh Ḳhudáwand ke hukm se maqám karte, aur Ḳhudáwand hí ke hukm se kúch karte the: aur jo hukm Ḳhudáwand Músá kí ma'rifat detá, wuh Ḳhudáwand ke us hukm ko máná karte the.

10 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Apne liye chándí ke do narsinge banwá: wuh donon gharke banáe jáen: tú un ko jamá'at ke buláne aur lashkaron ke kúch ke liye, kám men láná. 3 Aur jab wuh donon narsinge phúnken, to sárí jamá'at khaima e ijtimá' ke darwáze par tere pás ikatthí ho jáe. 4 Aur agar ek hí phúnken, to wuh raís jo hazáron Isráílíon ke sardár hain tere pás jama' hon. 5 Aur jab tum sáns bándhkar zor se phúnko to wuh lashkar jo mashriq kí taraf hain kúch karen. 6 Jab tum dobára sáns bándhkar zor se phúnko, to un lashkaron ká, jo junúb kí taraf hain, kúch ho: so kúch ke liye sáns bándhkar zor se narsingá phúnká karen. 7 Lekin jab jamá'at ko jama' karná ho, tab bhí phúnkná, par sáns bándhkar zor se na phúnkná. 8 Aur Hárún ke bete jo káhin hain wuh narsinge phúnká karen: yihí áín sadá tumhárí nasl dar nasl qáim rahe. 9 Aur jab tum apne mulk men aise dushman se jo tum ko satátá ho larne ko niklo, to tum narsingon ko sáns bándhkar zor se phúnkná; is hál men Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ke huzúr tumhárí yád hogí, aur tum apne dushmanon se naját páoge. 10 Aur tum apní khushí ke din, aur apní muqarrara 'ídon ke din, aur apne mahínon ke shurú' men, apní sokhtaní qurbáníon aur salámatí kí qurbáníon ke waqt narsinge phúnkná, táki un se tumháre Ḳhudá ke huzúr tumhárí yádgárí ho. Main Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún.

11 Aur dúsre sál ke dúsre mahíne kí bíswin tárikh ko wuh abr shahádat ke maskan par se uṭh gayá. 12 Tab baní Isráíl dasht i Síná se kúch karke nikle, aur wuh abr dasht i Fárán men ṭhahar gayá. 13 So Ḳhudáwand ke us hukm ke mutábiq, jo us ne Músá kí ma'rifat diyá thá, un ká pahlá kúch húá. 14 Aur sab se pahle baní Yahúdáh ke lashkar ká jhandá rawána húá, aur wuh apne dalon ke mutábiq chale: un ke lashkar ká sardár 'Ammínadáb ká beṭá Nahson thá. 15 Aur Ishkár ke qabíle ke lashkar ká sardár Zugr ká beṭá Nataníel thá. 16 Aur Zabúlún ke qabíle ke lashkar ká sardár Helon ká beṭá Iliáb thá. 17 Phir maskan utárá gayá, aur baní Jairson aur baní Mirárí, jo maskan ko uṭháte the, rawána húe. 18 Phir Rúbin ke lashkar ká jhandá áge barhá, aur wuh apne dalon ke mutábiq chale: Shadíúr ká beṭá Ilisúr un ke lashkar ká sardár thá. 19 Aur Shama'ún ke qabíle ke lashkar ká sardár Súríshaddaí ká beṭá Salúmíel thá. 20 Aur Jadd ke qabíle ke lashkar ká sardár Da'úel ká beṭá Ilyásaf thá. 21 Phir Qihátíon ne jo maqdis ko uṭháte the kúch kiyá: aur un ke pahunchne tak maskan khará kar diyá játá thá. 22 Phir baní Ifráím ke lashkar ká jhandá niklá, aur wuh apne dalon ke mutábiq chale: un ke lashkar ká sardár 'Ammíhúd ká beṭá Ilísamá' thá. 23 Aur Munassí ke qabíle ke lashkar ká sardár Fadáhsúr ká beṭá Jamlíel thá. 24 Aur Binyamín ke qabíle ke lashkar ká sardár Jida'úní ká beṭá Abidán thá. 25 Aur baní Dán ke lashkar ká jhandá un ke sab lashkaron ke píchhe píchhe rawána húá, aur wuh apne dalon ke mutábiq chale: un ke lashkar ká sardár 'Ammíshaddaí ká beṭá Akhí'azar thá. 26 Aur Ashar ke qabíle ke lashkar ká sardár 'Akrán ká beṭá Faja'íel thá. 27 Aur Naftálí ke qabíle ke lashkar ká sardár 'Enán ká beṭá Akhíra' thá. 28 So baní Isráíl isí tarah apne dalon ke mutábiq kúch karte aur áge rawána hote the.

29 So Músá ne apne khusar Ra'úel Midyání ke beṭe Hobáb se kahá, ki Ham us jagah já rahe hain, jis kí bábat Ḳhudáwand ne kahá hai, ki Main use tum ko dúngá: so tú bhí sáth chal, aur ham tere sáth nekí karenge; kyúnki Ḳhudáwand ne baní Isráíl se nekí ká wa'da kiyá hai. 30 Us ne use jawáb diyá, ki Main nahín chaltá, balki main apne watan ko aur apne rishtadáron men lauṭkar jáúngá. 31 Tab Músá ne kahá, ki Ham ko chhoṛ mat, kyúnki yih tujh ko ma'lúm hai, ki ham ko biyábán men kis tarah khaímazan honá cháhiye; so tú hamáre liye

áṉkhoṉ ká kám degá, 32 aur agar tú hamáre sáth chale, to itní bát zarúr hogí, ki jo neki Ḳhudáwand ham se kare, wuhí ham tujh se kareṉge.

33 Phir wuh Ḳhudáwand ke paháṛ se safar karke tín din kí ráh chale, aur tínoṉ din ke safar meṉ Ḳhudáwand ke 'ahd ká sandúq un ke liye árámgáh talásh kartá húá un ke áge áge chaltá rahá. 34 Aur jab wuh lashkargáh se kúch karte, to Ḳhudáwand ká abr din bhar un ke úpar chháyá rahtá thá.

35 Aur sandúq ke kúch ke waqt Músá yih kahá kartá, Uṭh, ai Ḳhudáwand, tere dushman parágandа ho jáeṉ, aur jo tujh se kína rakhte haiṉ, wuh tere áge se bhágeṉ; 36 aur jab wuh ṭhahar játá, to wuh yih kahtá thá, ki Ai Ḳhudáwand, hazároṉ hazár Isráílíoṉ meṉ lauṭkar á já.

11 Phir wuh log kuṛkuṛáne aur Ḳhudáwand ke sunte burá kahne lage: chunáṉchi Ḳhudáwand ne suná, aur us ká gazab bhaṛká, aur Ḳhudáwand kí ág un ke darmiyán jal uṭhí, aur lashkargáh ko ek kanáre se bhasam karne lagí. 2 Tab logoṉ ne Músá se faryád kí; aur Músá ne Ḳhudáwand se du'á máṉgí, to ág bujh gayí. 3 Aur us jagah ká nám Tab'erah paṛá, kyúṉki Ḳhudáwand kí ág un meṉ jal uṭhí thí.

4 Aur jo milí julí bhíṛ in logoṉ meṉ thí, wuh tarah tarah kí hirs karne lagí, aur baní Isráíl bhí phir rone aur kahne lage, ki Ham ko kaun gosht kháne ko degá? 5 Ham ko wuh machhlí yád átí hai, jo ham Misr meṉ muft kháte the: aur háe! wuh khíre, aur wuh ḳharbúze, aur wuh gandane, aur piyáz, aur lahsan: 6 lekin ab to hamárí ján ḳhushk ho gayí; yaháṉ koí chíz muyassar nahíṉ, aur mann ke siwá ham ko âur kuchh dikhái nahíṉ detá. 7 Aur mann dhaniye kí mánind thá, aur aisá nazar átá thá, jaise motí. 8 Log idhar udhar jákar use jama' karte, aur use chakkí meṉ píste, yá ukhlí meṉ kúṭ lete the, phir use háṉḍiyoṉ meṉ ubálkar roṭiyáṉ banáte the: us ká maza táza tel ká sá thá. 9 Aur rát ko, jab lashkargáh meṉ os paṛtí, to us ke sáth mann bhí girtá thá. 10 Aur Músá ne sab gharánoṉ ke ádmíoṉ ko apne apne ḍere ke darwáze par rote suná, aur Ḳhudáwand ká qahr niháyat bhaṛká, aur Músá ne bhí burá máná. 11 Tab Músá ne Ḳhudáwand se kahá, ki Tú ne apne ḳhádim se yih saḳht bartáo kyúṉ kiyá? aur mujh par tere karam kí nazar kyúṉ nahíṉ húí jo tú in sab logoṉ ká bojh mujh par ḍáltá hai? 12 Kyá yih sab log mere peṭ meṉ paṛe the? kyá yih mujh hí se paidá húe the jo tú kahtá hai, ki jis tarah se báp dúdh píte bachche ko uṭháe uṭháe phirtá hai, usí tarah maiṉ in logoṉ ko apní god meṉ uṭhákar us mulk meṉ le jáúṉ, jis ke dene kí qasam tú ne un ke bápdádá se kháí hai? 13 Maiṉ in sab logoṉ ko kaháṉ se gosht lákar dúṉ? kyúṉki wuh yih kah kahkar mere sámne rote haiṉ, ki Ham ko gosht kháne ko de. 14 Maiṉ akelá in sab logoṉ ko nahíṉ sambhál saktá, kyúṉki yih merí táqat se báhar hai. 15 Aur jo tujhe mere sáth yihí bartáo karná hai, to mere úpar agar tere karam kí nazar húí hai, to mujhe yaklaḳht ján se már de, táki maiṉ apní burí gat dekhne na páúṉ.

16 Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki Baní Isráíl ke buzurgoṉ meṉ se sattar mard, jin ko tú jántá hai ki qaum ke buzurg aur un ke sardár haiṉ, mere huzúr jama' kar, aur un ko ḳhaima e ijtimá' ke pás le á, táki wuh tere sáth waháṉ khaṛe hoṉ. 17 Aur maiṉ utarkar tere sáth waháṉ báteṉ karúṉgá; aur maiṉ us rúh meṉ se, jo tujh meṉ hai, kuchh lekar un meṉ ḍál dúṉgá, ki wuh tere sáth qaum ká bojh uṭháeṉ, táki tú use akelá na uṭháe. 18 Aur logoṉ se kah, ki Kal ke liye apne ko pák kar rakkho, to tum gosht kháoge, kyúṉki tum Ḳhudáwand ke sunte húe yih kah kahkar roe ho, ki Ham ko kaun gosht kháne ko degá? ham to Misr hí meṉ mauj se the: so Ḳhudáwand tum ko gosht degá, aur tum kháná. 19 Aur tum ek yá do din nahíṉ, aur na páṉch, yá das, yá bís din, 20 balki ek mahína kámil use kháte rahoge, jab tak wuh tumháre nathnoṉ se nikalne na lage, aur tum us se ghin na kháne lago; kyúṉki tum ne Ḳhudáwand ko, jo tumháre darmiyán hai, tark kiyá, aur us ke sámne yih kah kahkar roe ho, ki Ham Misr se kyúṉ nikal áe? 21 Phir Músá

kahne lagá, ki Jin logoṉ meṉ maiṉ húṉ, un meṉ chha lákh to piyáde hí haiṉ; aur tú ne kahá hai, ki Maiṉ un ko itná gosht dúṉgá, ki wuh mahína bhar use kháte raheṉge. 22 So kyá bheṛ bakriyoṉ ke yih rewaṛ aur gáe bailoṉ ke jhunḍ un kí ḳhátir zabh hoṉ, kí un ke liye bas ho? yá samundar kí sárí machhliyáṉ un kí ḳhátir ikaṭṭhí kí jáeṉ, ki un sab ke liye káfí ho?

23 Ḳhudáwand ne Músá se kahá, Kyá Ḳhudáwand ká háth chhoṭá ho gayá hai? ab tú dekh legá, ki jo maiṉ ne tujh se kahá hai, wuh púrá hotá hai, yá nahíṉ. 24 Tab Músá ne báhar jákar Ḳhudáwand kí báteṉ un logoṉ ko kah sunáíṉ, aur qaum ke buzurgoṉ meṉ se sattar shaḳhs ikaṭṭhe karke un ko ḳhaime ke girdágird khaṛá kar diyá. 25 Tab Ḳhudáwand abr meṉ hokar utrá, aur us ne Músá se báteṉ kíṉ, aur us rúh meṉ se, jo us meṉ thí, kuchh lekar use un sattar buzurgoṉ meṉ ḍálá: chunánchi jab rúh un meṉ áí, to wuh nubuwwat karne lage, lekin ba'd meṉ phir kabhí na kí. 26 Par un meṉ se do shaḳhs lashkargáh hí meṉ rah gaye, ek ká nám Ildád, aur dúsre ká Medád thá: un meṉ bhí rúh áí; yih bhí un hí meṉ se the, jin ke nám likh liye gaye the, par yih ḳhaime ke pás na gaye, aur lashkargáh hí meṉ nubuwwat karne lage. 27 Tab kisí jawán ne dauṛkar Músá ko ḳhabar dí, aur kahne lagá, ki Ildád aur Medád lashkargáh meṉ nubuwwat kar rahe haiṉ. 28 So Músá ke ḳhádim Nún ke beṭe Yashú' ne, jo us ke chune húe jawánoṉ meṉ se thá, Músá se kahá, Ai mere málik Músá, tú un ko rok de. 29 Músá ne us se kahá, Kyá tujhe merí ḳhátir rashk átá hai? kásh Ḳhudáwand ke sab log nabí hote, aur Ḳhudáwand apní rúh un sab meṉ ḍáltá! 30 Phir Músá aur wuh Isráílí buzurg lashkargáh meṉ gaye. 31 Aur Ḳhudáwand kí taraf se ek ándhí chalí, aur samundar se baṭereṉ uṛá láí, aur un ko lashkargáh ke barábar aur us ke girdágird ek din kí ráh tak is taraf, aur ek hí din ki ráh tak dusrí taraf zamín se koí do do háth úpar ḍál diyá. 32 Aur logoṉ ne uṭhkar us sáre din, aur us sárí rát, aur us ke dúsre din bhí baṭereṉ jama' kíṉ, aur jis ne kam se kam jama' kí thíṉ, us ke pás bhí das ḳhomar ke barábar jama' ho gayíṉ; aur unhoṉ ne apne liye lashkargáh kí cháron taraf un ko phailá diyá. 33 Aur un ká gosht unhoṉ ne dáṉtoṉ se káṭá hí thá aur use chabáne bhí nahíṉ páe the, ki Ḳhudáwand ká qahr un logoṉ par bhaṛak uṭhá, aur Ḳhudáwand ne un logoṉ ko baṛí saḳht wabá se márá. 34 So us maqám ká nám Qabrot Hattáwah rakkhá gayá, kyúṉki unhoṉ ne un logoṉ ko, jinhoṉ ne hirs kí thí, wahíṉ dafn kiyá. 35 Aur wuh log Qabrot Hattáwah se safar karke Haserát ko gaye, aur wahíṉ Haserát meṉ rahne lage.

12 Aur Músá ne ek Kúshí 'aurat se biyáh kar liyá: so us Kúshí 'aurat ke sabab se, jise Músá ne biyáh liyá thá, Maryam aur Hárún us kí badgoí karne lage. 2 Wuh kahne lage, ki Kyá Ḳhudáwand ne faqat Músá hí se báteṉ kí haiṉ? kyá us ne ham se bhí báteṉ nahíṉ kíṉ? Aur Ḳhudáwand ne yih suná. 3 Aur Músá rú e zamín ke sab ádmíoṉ se ziyáda halím thá. 4 So Ḳhudáwand ne nágahán Músá, aur Hárún aur Maryam se kahá, ki Tum tínoṉ nikalkar ḳhaima e ijtimá' ke pás házir ho. So wuh tínoṉ wahán áe. 5 Aur Ḳhudáwand abr ke sutún meṉ hokar utrá, aur ḳhaime ke darwáze par khaṛe hokar Hárún aur Maryam ko buláyá: wuh donoṉ pás gaye. 6 Tab us ne kahá, Merí báteṉ suno: agar tum meṉ koí nabí ho, to maiṉ, jo Ḳhudáwand húṉ, use royá meṉ dikhái dúṉgá, aur ḳhwáb meṉ us se báteṉ karúṉgá. 7 Par merá ḳhádim Músá aisá nahíṉ hai: wuh mere sáre ḳhándán meṉ amánatdár hai; 8 maiṉ us se mu'ammoṉ meṉ nahíṉ, balki rúbarú, aur saríh taur par báteṉ kartá húṉ; aur use Ḳhudáwand ká dídár bhí nasíb hotá hai: so tum ko mere ḳhádim Músá kí badgoí karte ḳhauf kyúṉ na áyá? 9 Aur Ḳhudáwand ká gazab un par bhaṛká aur wuh chalá gayá. 10 Aur abr ḳhaime ke úpar se haṭ gayá, aur Maryam koṛh se barf kí mánind safed ho gayí: aur Hárún ne jo Maryam kí taraf nazar kí, to dekhá ki wuh koṛhí ho gayí hai. 11 Tab Hárún Músá se kahne lagá, Háe, mere málik, is gunah ko hamáre sir na lagá, kyúṉki ham

se nádání húí, aur ham ne khatá kí. 12 Aur Maryam ko us mare húe kí tarah na rahne de, jis ká jism us kí paidáish hí ke waqt ádhá galá húá hotá hai. 13 Tab Músá KHUDÁWAND se faryád karne lagá, ki Ai Khudá, main terí minnat kartá hún use shifá de. 14 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Agar us ke báp ne us ke munh par faqat thúká hí hotá, to kyá sát din tak wuh sharminda na rahtí? so wuh sát din tak lashkargáh ke báhar band rahe, is ke ba'd wuh phir andar áne páe. 15 Chunánchi Maryam sát din tak lashkargáh ke báhar band rahí; aur logon ne, jab tak wuh andar áne na páí, kúch na kiyá. 16 Is ke ba'd wuh log Haserát se rawána húe, aur dasht i Fárán men pahunchkar unhon ne dere dále.

13 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 2 Tú ádmíon ko bhej, ki wuh mulk i Kan'án ká, jo main baní Isráíl ko detá hún, hál daryáft karen: un ke bápdádá ke har qabíle se ek ádmí bhejná, jo un ke hán ká rais ho. 3 Chunánchí Músá ne KHUDÁWAND ke irshád ke muwáfiq dasht i Fárán se aise ádmí rawána kiye, jo baní Isráíl ke sardár the. 4 Un ke yih nám the: Rúbin ke qabíle se Zakúr ká betá Sammúa'. 5 Aur Shama'ún ke qabíle se Horí ká betá Sáfat. 6 Aur Yahúdáh ke qabíle se Yafunnah ká betá Kálib. 7 Aur Ishkár ke qabíle se Yúsuf ká betá Ijál. 8 Aur Ifráím ke qabíle se Nún ká betá Húsi'a. 9 Aur Binyamín ke qabíle se Rafú ká betá Faltí. 10 Aur Zabúlún ke qabíle se Sodí ká betá Jaddíel. 11 Aur Yúsuf ke qabíle, ya'ní Munassí ke qabíle se, Súsí ká betá Jaddí. 12 Aur Dán ke qabíle se Jamallí ká betá 'Ammíel. 13 Aur A'shar ke qabíle se Míkáel ká betá Satúr. 14 Aur Naftálí ke qabíle se Wufsí ká betá Nakhbí. 15 Aur Jadd ke qabíle se Máki ká betá Jyúel. 16 Yihí un logon ke nám hain, jin ko Músá ne mulk ká hál daryáft karne ko bhejá thá. Aur Nún ke bete Húsi'a ká nám Músá ne Yashú' rakkhá. 17 Aur Músá ne un ko rawána kiyá, táki mulk i Kan'án ká hál daryáft karen; aur un se kahá, ki Tum idhar junúb kí taraf se jákar paháron men chále jáná, 18 aur dekhná, ki wuh mulk kaisá hai, aur jo log wahán base húe hain, wuh kaise hain, zoráwar hain, yá kamzor, aur thore se hain, yá bahut. 19 Aur jis mulk men wuh ábád hain, wuh kaisá hai, achchhá hai, yá burá; aur jin shahron men wuh rahte hain, wuh kaise hain; áyá wuh khaimon men rahte hain, yá qil'aon men; 20 aur wahán kí zamín kaisí hai? zarkhez hai, yá banjar; aur us men darakht hain, yá nahín? Tumhárí himmat bandhí rahe, aur tum us mulk ká kuchh phal lete áná. Aur wuh mausim angúr kí pahlí fasl ká thá. 21 So wuh rawána húe, aur dasht i Sín se Rahob tak, jo Hamát ke ráste men hai, mulk ko khúb dekhá bhálá. 22 Aur wuh junúb kí taraf se hote húe Habrún tak gaye, jahán 'Anáq ke bete Akhímán, aur Sísí, aur Talmí rahte the. (Aur Habrún Zu'an se, jo Misr men hai, sát baras áge basá thá.) 23 Aur wuh wádí e Iskál men pahunche: wahán se unhon ne angúr kí ek dálí kát lí, jis men ek hí guchchhá thá, aur jise do ádmí ek láthí par latkáe húe lekar gaye; aur wuh kuchh anár aur anjír bhí láe. 24 Usí guchchhe ke sabab se, jise Isráílíon ne wahán se kátá thá, us jagah ká nám wádí e Iskál par gayá. 25 Aur chálís din ke ba'd wuh us mulk ká hál daryáft karke laute. 26 Aur wuh chale, aur Músá aur Hárún aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ke pás dasht i Fárán ke Qádis men áe; aur un ko aur sárí jamá'at ko sab kaifíyat sunáí, aur us mulk ká phal un ko dikháyá. 27 Aur Músá se kahne lage, ki Jis mulk men tú ne ham ko bhejá thá, ham wahán gaye, aur wáqa'í dúdh aur shahd us men bahtá hai, aur yih wahán ká phal hai. 28 Lekin jo log wahán base húe hain, wuh zoráwar hain, aur un ke shahr bare bare aur fasíldár hain, aur ham ne baní 'Anáq ko bhí wahán dekhá. 29 Us mulk ke junúbí hisse men to 'Amáliqí ábád hain, aur Hittí, aur Yabúsí, aur Amorí paháron par rahte hain, aur samundar ke sáhil par aur Yardan ke kanáre kanáre Kan'ání base húe hain. 30 Tab Kálib ne Músá ke sámne logon ko chup karáyá, aur kahá, ki Chalo, ham ek dam jákar us par qabza karen, kyúnki ham is qábil hain

kí us par tasarruf kar leṉ. 31 Lekin jo âur ádmí us ke sáth gaye the, wuh kahne lage, ki Ham is láiq nahíṉ haiṉ, ki un logoṉ par hamla kareṉ, kyúṉki wuh ham se ziyáda zoráwar haiṉ. 32 In ádmíoṉ ne baní Isráíl ko us mulk kí, jise wuh dekhne gaye the, burí ḳhabar dí, aur yih kahá, ki Wuh mulk, jis ká hál daryáft karne ko ham us meṉ se guzre, ek aisá mulk hai, jo apne báshindoṉ ko khá játá hai, aur waháṉ jitne ádmí ham ne dekhe, wuh sab baṛe qaddáwar haiṉ. 33 Aur ham ne waháṉ baní 'Anáq ko bhí dekhá, jo jabbár haiṉ aur jabbároṉ kí nasl se haiṉ, aur ham to apní hí nigáh meṉ aise the jaise ṭiḍḍe hote haiṉ, aur aise hí un kí nigáh meṉ the.

14 Tab sárí jamá'at zor zor se chíḳhne lagí, aur wuh log us rát rote hí rahe. 2 Aur kull baní Isráíl Músá aur Hárún kí shikáyat karne lage, aur sárí jamá'at un se kahne lagí, Háe, kásh ham Misr hí meṉ mar játe, yá kásh is biyábán hí meṉ marte. 3 ḲHUDÁWAND kyúṉ ham ko us mulk meṉ le jákar talwár se qatl karáná cháhtá hai? Phir to hamárí bíwiyáṉ aur bál bachche lúṭ ká mál ṭhahreṉge: kyá hamáre liye bihtar na hogá, ki ham Misr ko wápas chale jáeṉ? 4 Phir wuh ápas meṉ kahne lage, A'o, ham kisí ko apná sardár baná leṉ aur Misr ko lauṭ chaleṉ. 5 Tab Músá aur Hárún baní Isráíl kí sárí jamá'at ke sámne auṉdhe muṉh ho gaye. 6 Aur Nún ká beṭá Yashú' aur Yafunnah ká beṭá Kálib, jo us mulk ká hál daryáft karnewáloṉ meṉ se the, apne apne kapṛe pháṛkar 7 baní Isráíl kí sárí jamá'at se kahne lage, ki Wuh mulk, jis ká hál daryáft karne ko ham us meṉ se guzre, niháyat achchhá mulk hai. 8 Agar Ḳhudá ham se rází rahe, to wuh ham ko us mulk meṉ pahuṉcháegá, aur usí mulk ko, jis meṉ dúdh aur shahd bahtá hai, ham ko degá. 9 Faqat itná ho, ki tum ḲHUDÁWAND se bagáwat na karo, aur na us mulk ke logoṉ se ḍaro; wuh to hamárí ḳhurák haiṉ; un kí panáh un ke sir par se játí rahí hai, aur hamáre sáth ḲHUDÁWAND hai; so un ká ḳhauf na karo. 10 Tab sárí jamá'at bol uṭhí, ki In ko sangsár karo. Us waqt ḳhaima e ijtimá' meṉ sáre baní Isráíl ke sámne ḲHUDÁWAND ká jalál numáyáṉ húá.

11 Aur ḲHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Yih log kab tak merí tauhín karte raheṉge? aur báwujúd un sab mu'jizoṉ ke, jo maiṉ ne in ke darmiyán kiye haiṉ, kab tak mujh par ímán nahíṉ láeṉge? 12 Maiṉ in ko wabá se márúṉgá, aur mirás se ḳhárij karúṉgá, aur tujhe ek aisí qaum banáúṉgá, jo in se kahíṉ baṛí aur ziyáda zoráwar ho. 13 Músá ne ḲHUDÁWAND se kahá, Tab to Misrí, jin ke bích se tú in logoṉ ko apne zor i bázú se nikál le áyá, yih suneṉge, 14 aur use is mulk ke báshindoṉ ko batáeṉge: unhoṉ ne suná hai ki tú jo ḲHUDÁWAND hai in logoṉ ke darmiyán rahtá hai, kyúṉki tú, ai ḲHUDÁWAND, saríh taur par dikhái detá hai, aur terá abr in par sáya kiye rahtá hai, aur tú din ko abr ke sutún meṉ, aur rát ko ág ke sutún meṉ hokar in ke áge áge chaltá hai. 15 Pas, agar tú is qaum ko, ek akele ádmí kí tarah ján se már de, to wuh qaumeṉ, jinhoṉ ne terí shuhrat suní hai, kaheṉgí, 16 ki Chúṉki ḲHUDÁWAND is qaum ko us mulk meṉ, jise us ne in ko dene kí qasam kháí thí, pahuṉchá na saká, is liye us ne in ko biyábán meṉ halák kar diyá. 17 So ḲHUDÁWAND kí qudrat kí 'azmat tere hí is qaul ke mutábiq záhir ho, 18 ki ḲHUDÁWAND qahr karne meṉ dhímá aur shafaqat meṉ ganí hai; wuh gunáh aur ḳhatá ko baḳhsh detá hai, lekin mujrim ko hargiz barí nahíṉ karegá, kyúṉki wuh bápdádá ke gunáh kí sazá un kí aulád ko tísrí aur chauthí pusht tak detá hai. 19 So tú apní rahmat kí firáwání se is ummat ká gunáh, jaise tú Misr se lekar yaháṉ tak in logoṉ ko mu'áf kartá rahá hai, ab bhí mu'áf kar de. 20 ḲHUDÁWAND ne kahá, Maiṉ ne terí darḳhwást ke mutábiq mu'áf kiyá; 21 lekin mujhe apní hayát kí qasam, aur ḲHUDÁWAND ke jalál kí qasam, jis se sárí zamín ma'múr hogí, 22 chúṉki un sab logoṉ ne, jinhoṉ ne báwujúd mere jalál ke dekhne ke, aur báwujúd un mu'jizoṉ ke, jo maiṉ ne Misr meṉ aur is biyábán meṉ dikháe, phir bhí das bár mujhe ázmáyá, aur merí bát nahíṉ mání; 23 is liye wuh us mulk ko, jis ke dene kí qasam maiṉ ne un ke bápdá-

dá se kháí thí, dekhne bhí na páenge, aur jinhon ne merí tauhín kí hai, un men se bhí koí use dekhne nahín páegá. 24 Par is liye ki mere bande Kálib kí kuchh áur hí tabí'at thí, aur us ne merí púrí pairawí kí hai, main us ko us mulk men, jahán wuh ho áyá hai, pahuncháúngá, aur us kí aulád us kí wáris hogí. 25 (Aur wádí men to 'Amáliqí aur Kan'ání base húe hain.) So kal tum ghúmkar us ráste se, jo Bahr i Qulzum ko játá hai, biyábán men dákhil ho jáo.

26 Aur Khudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, 27 Main kab tak is khabís guroh kí, jo merí shikáyat kartí rahtí hai, bardásht karún? Baní Isráíl, jo mere barkhiláf shikáyaten karte rahte hain, main ne wuh sab shikáyaten suní hain. 28 So tum un se kah do, Khudáwand kahtá hai, Mujhe apní hayát kí qasam hai, ki jaisá tum ne mere sunte kahá hai, main tum se zarúr waisá hí karúngá; 29 tumhárí láshen isí biyábán men parí rahengí, aur tumhárí sárí ta'dád men se, ya'ní bís baras se lekar us se úpar úpar kí 'umr ke tum sab, jitne gine gaye, aur mujh par shikáyat karte rahe, 30 in men se koí us mulk men, jis kí bábat main ne qasam kháí thí, ki tum ko wahán basáúngá, jáne na páegá, siwá Yafunnah ke bete Kálib, aur Nún ke bete Yashú' ke. 31 Aur tumháre bál bachche, jin kí bábat tum ne yih kahá, ki Wuh to lút ká mál thahrenge, un ko main wahán pahuncháúngá, aur jis mulk ko tum ne haqír jáná, wuh us kí haqíqat pahchánenge. 32 Aur tumhárá yih hál hogá, ki tumhárí láshen isí biyábán men parí rahengí. 33 Aur tumháre larke bále chális baras tak biyábán men áwára phirte, aur tumhárí zinákárion ká phal páte rahenge, jab tak ki tumhárí láshen biyábán men gal na jáen, 34 un chális dinon ke hisáb se, jin men tum us mulk ká hál daryáft karte rahe the: ab din píchhe ek ek baras, ya'ní chális baras tak, tum apne gunáhon ká phal páte rahoge; tab tum mere mukhálif ho jáne ko samjhoge. 35 Main Khudáwand yih kah chuká hún, ki Main is púre khabís guroh se, jo merí mukhálafat par muttafiq hai, qata'í aisá hí karúngá: in ká khátima isí biyábán men hogá, aur wuh yahín marenge. 36 Aur jin ádmion ko Músá ne mulk ká hál daryáft karne ko bhejá thá, jinhon ne lautkar us mulk kí aisí burí khabar sunáí thí, jis se sárí jamá'at Músá par kurkuráne lagí, 37 so wuh ádmí, jinhon ne mulk kí burí khabar dí thí, Khudáwand ke sámne wabá se mar gaye. 38 Par jo ádmí us mulk ká hál daryáft karne gaye the, un men se Nún ká betá Yashú' aur Yafunnah ká betá Kálib, donon jíte bache rahe. 39 Aur Músá ne yih báten sáre baní Isráíl se kahín; tab wuh log zár zár roe. 40 Aur wuh dúsre din subh sawere uthkar yih kahte húe pahár kí chotí par charhne lage, ki Ham házir hain, aur jis jagah ká wa'da Khudáwand ne kiyá hai, wahán jáenge kyúnki ham se khatá húí hai. 41 Músá ne kahá, Tum kyún ab Khudáwand kí hukm'udúlí karte ho? is se koí fáida na hogá. 42 U'par mat charho, kyúnki Khudáwand tumháre darmiyán nahín hai, aisá na ho ki apne dushmanon ke muqábale men shikast kháo. 43 Kyúnki wahán tum se áge 'Amáliqí aur Kan'ání log hain, so tum talwár se máre jáoge, kyúnki Khudáwand se tum bargashta ho gaye ho, is liye Khudáwand tumháre sáth nahín rahegá. 44 Lekin wuh shokhí karke pahár kí chotí tak charhe chale gaye; par Khudáwand ke 'ahd ká sandúq, aur Músá, lashkargáh se báhar na nikle. 45 Tab 'Amáliqí aur Kan'ání, jo us pahár par rahte the, un par á pare, aur un ko qatl kiyá, aur Hurmah tak un ko márte chale áe.

15

Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 2 Baní Isráíl se kah, Jab tum apne rahne ke mulk men, jo main tum ko detá hún, pahuncho, 3 aur Khudáwand ke huzúr átashín qurbání, ya'ní sokhtaní qurbání, yá khâss mannat ká zabíha, yá razá kí qurbání guzráno, yá apní mu'aiyan 'idon men ráhatangez khushbú ke taur par Khudáwand ke huzúr gáe bail yá bher bakrí charháo, 4 to jo shakhs apná charháwá láe, wuh Khudáwand ke huzúr nazr kí qurbání ke taur par aifah ke daswen hisse ke barábar maida, jis men chauthái hín ke barábar tel milá húá ho, 5 aur tapáwan ke taur par chauthái hín ke

barábar mai bhí láe; tum apní sokhtaní qurbání yá apne zabíhe ke har barre ke sáth itná hí taiyár kiyá karná; 6 aur har mendhe ke sáth aifah ke pánchwen hisse ke barábar maida, jis men tiháí hín ke barábar tel milá húá ho, nazr kí qurbání ke taur par láná. 7 Aur tapáwan ke taur par tiháí hín ke barábar mai dená, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú thahre. 8 Aur jab tum KHUDÁWAND ke huzúr sokhtaní qurbání yá kháss mannat ke zabíhe, yá salámatí ke zabíhe ke taur par bachhrá guzráno, 9 to us bachhre ke sáth nazr kí qurbání ke taur par aifah ke tín daháí hisse ke barábar maida, jis men nisf hín ke barábar tel milá húá ho charhána. 10 Aur tapáwan ke taur par nisf hín ke barábar mai guzránná, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání thahre. 11 Har bachhre, aur har mendhe, aur har nar barre yá bakrí ke bachche ke liye aisá hí kiyá jáe. 12 Tum jitne jánwar láo, un ke shumár ke mutábiq, ek ek ke sáth aisá hí karná. 13 Jitne desí KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání guzránen, wuh us waqt yih sáre kám isí tariqe se karen. 14 Aur agar koí pardesí tumháre sáth búdobásh kartá ho, yá jo koí pushton se tumháre sáth rahtá áyá ho, aur wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání guzránná cháhe, to jaisá tum karte ho, wuh bhí waisá hí kare. 15 Majma' ke liye, ya'ní tumháre liye, aur us pardesí ke liye, jo tum men rahtá ho, nasl dar nasl sadá ek hí áín rahegá: KHUDÁWAND ke áge pardesí bhí waise hí hon jaise tum ho. 16 Tumháre liye aur pardesíyon ke liye, jo tumháre sáth rahte hain, ek hí shara' aur ek hí qánún ho.

17 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki, 18 Baní Isráíl se kah, Jab tum us mulk men pahuncho, jahán main tum ko liye játá hún, 19 aur us mulk kí rotí kháo, to KHUDÁWAND ke huzúr uth//áne kí qurbání guzránná. 20 Tum apne pahle gúndhe húe áte ká ek girda uthane kí qurbání ke taur par charháná, jaise khalihán kí uthane kí qurbání ko lekar uthate ho, waise hí ise bhí uthana. 21 Tum apní pusht dar pusht apne pahle hí gúndhe húe áte men se kuchh lekar use KHUDÁWAND ke huzúr uthane kí qurbání ke taur par guzránná.

22 Aur agar tum se bhúl ho jáe, aur tum ne un sab hukmon par, jo KHUDÁWAND ne Músá ko diye, 'amal na kiyá ho, 23 ya'ní jis din se KHUDÁWAND ne hukm dená shurú' kiyá, us din se lekar áge áge, jo kuchh hukm KHUDÁWAND ne tumhárí nasl dar nasl Músá kí ma'rifat tum ko diyá hai, 24 us men agar sahwan koí khatá ho gayí ho, aur jamá'at us se wáqif na ho, to sárí jamá'at ek bachhrá sokhtaní qurbání ke liye guzráne, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú ho, aur us ke sáth shara' ke mutábiq us kí nazr kí qurbání aur us ká tapáwan bhí charháe, aur khatá kí qurbání ke liye ek bakrá guzráne. 25 Yún káhin baní Isráíl kí sárí jamá'at ke liye kaffára de, to un ko mu'áfí milegí, kyúnki yih mahz bhúl thí, aur unhon ne us bhúl ke badle wuh qurbání bhí charháí, jo KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbání thahartí hai, aur khatá kí qurbání bhí KHUDÁWAND ke huzúr guzrání. 26 Tab baní Isráíl kí sárí jamá'at ko, aur un pardesíyon ko bhí, jo un men rahte hain, mu'áfí milegí, kyúnki jamá'at ke i'tibár se yih sahwan húá. 27 Aur agar ek hí shakhs sahwan khatá kare, to wuh yaksála bakrí khatá kí qurbání ke liye charháe. 28 Yún káhin us shakhs kí taraf se, jis ne sahwan khatá kí, us kí khatá ke liye KHUDÁWAND ke huzúr kaffára de, to use mu'áfí milegí. 29 Jis shakhs ne sahwan khatá kí ho, us ke liye tum ek hí shara' rakhná, khwáh wuh baní Isráíl men se desí ho, yá pardesí jo un men rahtá ho. 30 Lekin jo shakhs bebák hokar gunáh kare, khwáh wuh desí ho, yá pardesí, wuh KHUDÁWAND kí ihánat kartá hai; wuh shakhs apne logon men se kát dálá jáegá, 31 kyúnki us ne KHUDÁWAND ke kalám kí hiqárat kí, aur us ke hukm ko tor dálá; wuh shakhs bi'lkull kát dálá jáegá, us ká gunáh usí ke sir lagegá.

32 Aur jab baní Isráíl biyábán men rahte the, un dinon ek ádmí un ko sabt ke din lakriyán jama' kartá húá milá. 33 Aur jin ko wuh lakriyán jama' kartá húá milá, wuh use Músá

aur Hárún aur sárí jamá'at ke pás le gaye. 34 Unhon ne use hawálát men rakkhá, kyúnki un ko yih nahín batáyá gayá thá, ki us ke sáth kyá karná cháhiye. 35 Tab KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki Yih shakhs zarúr ján se márá jáe; sárí jamá'at lashkargáh ke báhar use sangsár kare. 36 Chunánchi jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, us ke mutábiq sárí jamá'at ne use lashkargáh ke báhar le jákar sangsár kiyá, aur wuh mar gayá.

37 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 38 Baní Isráíl se kah, ki wuh nasl dar nasl apne pairáhanon ke kanáron par jhálar lagáen, aur har kanáre kí jhálar ke úpar ásmání rang ká dorá ṭánken. 39 Yih jhálar tumháre liye aisí ho, ki jab tum use dekho, to KHUDÁWAND ke sáre hukmon ko yád karke un par 'amal karo, aur apne dil aur ánkhon kí khwáhishon kí pairawí men zinákárí na karte phiro, jaisá karte áe ho; 40 balki mere sab hukmon ko yád karke un ko 'amal men láo, aur apne Khudá ke liye muqaddas ho. 41 Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún, jo tum ko mulk i Misr se nikálkar láyá, táki tumhárá Khudá ṭhahrún. Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún.

16 Aur Qorah bin Izhár bin Qihát bin Láwí ne baní Rúbin men se Ilíáb ke beṭon Dátan aur Abírám, aur Palat ke beṭe On ke sáth milkar âur ádmíon ko sáth liyá; 2 aur wuh aur baní Isráíl men se ḍhái sau âur ashkhás jo jamá'at ke sardár aur chída aur mashhúr ádmí the, Músá ke muqábale men uṭhe; 3 aur wuh Músá aur Hárún ke khiláf ikaṭṭhe hokar un se kahne lage, Tumhare to baṛe da'we ho chale, kyúnki jamá'at ká ek ek ádmí muqaddas hai, aur KHUDÁWAND un ke bích rahtá hai: so tum apne áp ko KHUDÁWAND kí jamá'at se baṛá kyúnkar ṭhahráte ho? 4 Músá yih sunkar munh ke bal girá. 5 Phir us ne Qorah aur us ke kull fariq se kahá, ki Kal subh KHUDÁWAND dikhá degá, ki kaun us ká hai aur kaun muqaddas hai; aur wuh usí ko apne nazdík áne degá: kyúnki jise wuh khud chunegá, use wuh apní qurbat bhí degá. 6 So, ai Qorah, aur us ke fariq ke logo, tum yún karo, ki apná apná bakhúrdán lo, 7 aur un men ág bharo, aur KHUDÁWAND ke huzúr kal un men bakhúr jaláo; tab jis shakhs ko KHUDÁWAND chun le, wuhí muqaddas ṭhahregá. Ai Láwí ke beṭo, baṛe baṛe da'we to tumháre hain. 8 Phir Músá ne Qorah kí taraf mukhátib hokar kahá, Ai baní Láwí, suno. 9 Kyá yih tum ko chhoṭí bát dikhái detí hai, ki Isráíl ke Khudá ne tum ko baní Isráíl kí jamá'at men se chunkar alag kiyá, táki tum ko wuh apní qurbat bakhshe, aur tum KHUDÁWAND ke maskan kí khidmat karo, aur jamá'at ke áge khaṛe hokar us kí bhí khidmat bajá láo. 10 Aur tujhe aur tere sab bháiyon ko, jo baní Láwí hain, apne nazdík áne diyá? so kyá ab tum kahánat ko bhí cháhte ho? 11 Isí liye tú aur tere fariq ke log, yih sab ke sab KHUDÁWAND ke khiláf ikaṭṭhe húe hain, aur Hárún kaun hai, jo tum us kí shikáyat karte ho? 12 Phir Músá ne Dátan aur Abírám ko, jo Ilíáb ke beṭe the, bulwá bhejá: unhon ne kahá, Ham nahín áte; 13 kyá yih chhoṭí bát hai ki tú ham ko ek aise mulk se, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, nikál láyá hai, ki ham ko biyábán men halák kare, aur us par bhí yih turra hai, ki ab tú sardár bankar ham par hukúmat jatátá hai? 14 Másiwá is ke, tú ne ham ko us mulk men bhí nahín pahuncháyá, jahán dúdh aur shahd bahtá hai, aur na ham ko kheton aur tákistánon ká wáris banáyá: kyá tú in logon kí ánkhen nikál ḍálegá? ham to nahín áne ke. 15 Tab Músá niháyat taish men ákar KHUDÁWAND se kahne lagá, Tú un ke hadye kí taraf tawajjuh mat kar. Main ne un se ek gadhá bhí nahín liyá, na un men se kisí ko koí nuqsán pahuncháyá hai. 16 Phir Músá ne Qorah se kahá, Kal tú apne sáre fariq ke logon ko lekar KHUDÁWAND ke áge házir ho; tú bhí ho, aur wuh bhí hon, aur Hárún bhí ho. 17 Aur tum men se har shakhs apná bakhúrdán lekar us men bakhúr ḍále, aur tum apne apne bakhúrdán ko, jo shumár men ḍhái sau honge, KHUDÁWAND ke huzúr láo, aur tú bhí apná bakhúrdán láná aur Hárún bhí láe. 18 So unhon ne apná apná bakhúrdán

lekar, aur un men ág rakhkar, us par bakhúr dálá, aur khaima e ijtimá' ke darwáze par, Músá aur Hárún ke sáth ákar khaṛe húe. 19 Aur Qorah ne sárí jamá'at ko un ke khiláf khaima e ijtimá' ke darwáze par jama' kar liyá thá; tab Ḳhudáwand ká jalál sárí jamá'at ke sámne numáyán húá.

20 Aur Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, 21 ki Tum apne áp ko is jamá'at se bi'lkull alag kar lo, táki main un ko ek pal men bhasam kar dún. 22 Tab wuh munh ke bal girke kahne lage, Ai Ḳhudá, sáre bashar kí rúhon ke Ḳhudá! Kyá ek ádmí ke gunáh ke sabab se terá qahr sárí jamá'at par hogá? 23 Tab Ḳhudáwand ne Músá se kahá, 24 Tú jamá'at se kah, ki Tum Qorah, aur Dátan, aur Abírám ke khaimon ke ás pás se dúr haṭ jáo. 25 Aur Músá uṭhkar Dátan aur Abírám kí taraf gayá, aur baní Isráíl ke buzurg us ke píchhe píchhe gaye. 26 Aur us ne jamá'at se kahá, In sharír ádmion ke khaimon se nikal jáo, aur un kí kisí chíz ko háth na lagáo, tá na ho, ki tum bhí un ke sáre gunáhon ke sabab se nest ho jáo. 27 So wuh log Qorah, aur Dátan, aur Abírám ke khaimon ke ás pás se dúr haṭ gaye; aur Dátan, aur Abírám apní bíwiyon aur beṭon, aur bál bachchon samet nikalkar apne khaimon ke darwázon par khaṛe húe. 28 Tab Músá ne kahá, Is se tum ján loge, ki Ḳhudáwand ne mujhe bhejá hai, ki yih sab kám karún; kyúnki main ne apní marzí se kuchh nahín kiyá. 29 Agar yih ádmí waisí hí maut se maren, jo sab logon ko átí hai, yá in par waise hí hádise guzren, jo sab par guzarte hain, to main Ḳhudáwand ká bhejá húá nahín hún. 30 Par agar Ḳhudáwand koí nayá karashma dikháe, aur zamín apná munh khol de, aur in ko in ke ghar bár samet nigal jáe, aur yih jíte jí pátál men samá jáen, to tum jánná, ki in logon ne Ḳhudáwand kí tahqír kí hai. 31 Us ne yih báten khatm hí kí thín, ki zamín un ke pánwon tale phaṭ gayí. 32 Aur zamín ne apná munh khol diyá, aur un ko aur un ke ghar bár ko, aur Qorah ke hán ke sab ádmion ko, aur un ke sáre mál o asbáb ko, nigal gayí. 33 So wuh aur un ká sárá ghar bár jíte jí pátál men samá gaye, aur zamín un ke úpar barábar ho gayí, aur wuh jamá'at men se nábúd ho gaye. 34 Aur sáre Isráílí, jo un ke ás pás the, un ká chilláná sunkar yih kahte húe bhága, ki Kahín zamín ham ko bhí nigal na le. 35 Aur Ḳhudáwand ke huzúr se ág niklí, aur un ḍhái sau ádmion ko, jinhon ne bakhúr guzráná thá, bhasam kar ḍálá.

36 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 37 Hárún káhin ke beṭe Ilí'azar se kah, ki Wuh bakhúrdánon ko shu'lon men se uṭhá le, aur ág ke angáron ko udhar hí bakher de, kyúnki wuh pák hain. 38 Jo khatákár apní hí ján ke dushman húe, un ke bakhúrdánon ke píṭ píṭkar pattar banáe jáen, táki wuh mazbah par manḍhe jáen, kyúnki unhon ne in ko Ḳhudáwand ke huzúr rakkhá thá, is liye wuh pák hain, aur wuh baní Isráíl ke liye ek nishán bhí ṭhahrenge. 39 Tab Ilí'azar káhin ne pítal ke un bakhúrdánon ko uṭhá liyá, jin men unhon ne, jo bhasam kar diye gaye the, bakhúr guzráná thá, aur mazbah par manḍhne ke liye un ke pattar banwáe; 40 táki baní Isráíl ke liye ek yádgár ho, ki koí gair shakhs, jo Hárún kí nasl se nahín, Ḳhudáwand ke huzúr bakhúr jaláne ko nazdík na jáe, tá na ho, ki wuh Qorah aur us ke faríq kí tarah halák ho, jaisá Ḳhudáwand ne us ko Músá kí ma'rifat batá diyá thá.

41 Lekin dúsre hí din baní Isráíl kí sárí jamá'at ne Músá aur Hárún kí shikáyat kí, aur kahne lage, ki Tum ne Ḳhudáwand ke logon ko már ḍálá hai. 42 Aur jab wuh jamá'at Músá aur Hárún ke khiláf ikaṭṭhí ho rahí thí, to unhon ne khaima e ijtimá' kí taraf nigáh kí, aur dekhá ki abr us par chháyá húá hai, aur Ḳhudáwand ká jalál numáyán hai. 43 Tab Músá aur Hárún khaima e ijtimá' ke sámne áe, 44 aur Ḳhudáwand ne Músá aur Hárún se kahá, ki 45 Tum is jamá'at ke bích se haṭ jáo, táki main in ko ek pal men bhasam kar ḍálún. Tab wuh munh ke bal gire. 46 Aur Músá ne Hárún se kahá, Apná bakhúrdán le, aur mazbah par se ág lekar us men ḍál, aur us par bakhúr jalá, aur jald jamá'at ke pás jákar un ke liye kaffára de, kyúnki Ḳhudáwand ká qahr názil húá hai, aur wabá shurú'

ho gayí. 47 Músá ke kahne ke mutábiq, Hárún bakhúrdán lekar jamá'at ke bích men daurtá húá gayá, aur dekhá, ki wabá logon men phailne lagí hai: so us ne bakhúr jaláyá, aur un logon ke liye kaffára diyá. 48 Aur wuh murdon aur zindon ke bích men khaṛá húá; tab wabá mauqúf húí. 49 So 'aláwa un ke, jo Qorah ke mu'ámale ke sabab se halák húe the, chaudah hazár sát sau ádmí wabá se chhej gaye. 50 Phir Hárún lauṭkar khaima e ijtimá' ke darwáze par Músá ke pás áyá: aur wabá mauqúf ho gayí.

17 Phir Khudáwand ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se guftogú karke un ke sab sardáron se, un ke ábáí khándánon ke mutábiq, fí khándán ek ek láṭhí ke hisáb se bárah láṭhiyán le, aur har sardár ká nám usí kí láṭhí par likh. 3 Aur Láwí kí láṭhí par Hárún ká nám likhná, kyúnki un ke ábáí khándánon ke har sardár ke liye ek láṭhí hogí. 4 Aur un ko lekar khaima e ijtimá' men shahádat ke sandúq ke sámne, jahán main tum se muláqát kartá hún, rakh dená. 5 Aur jis shakhs ko main chunúngá, us kí láṭhí se kaliyán phúṭ niklengí; aur baní Isráíl, jo tum par kuṛkuṛáte rahte hain, wuh kuṛkuṛáná main apne pás se dafa' karúngá. 6 So Músá ne baní Isráíl se guftogú kí, aur un ke sab sardáron ne apne ábáí khándánon ke mutábiq fí sardár ek láṭhí ke hisáb se bárah láṭhiyán us ko dín: aur Hárún kí láṭhí bhí un kí láṭhiyon men thí. 7 Aur Músá ne un láṭhiyon ko shahádat ke khaime men Khudáwand ke huzúr rakh diyá. 8 Aur dúsre din, jab Músá shahádat ke khaime men gayá, to dekhá, ki Hárún kí láṭhí men, jo Láwí ke khándán ke nám kí thí, kaliyán phúṭí húí, aur shagúfe khile húe, aur pakke bádám lage hain. 9 Aur Músá un sab láṭhiyon ko Khudáwand ke huzúr se nikálkar sáre baní Isráíl ke pás le gayá, aur unhon ne dekhá, aur har shakhs ne apní láṭhí le lí. 10 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki Hárún kí láṭhí shahádat ke sandúq ke áge dhar de, táki wuh fitna angezon ke liye ek nishán ke taur par rakkhí rahe; aur is tarah tú un kí shikáyaten, jo mere khiláf hotí rahtí hain, band kar de, táki wuh halák na hon. 11 Aur Músá ne, jaisá Khudáwand ne use hukm diyá thá, waisá hí kiyá. 12 Aur baní Isráíl ne Músá se kahá, Dekh, ham nest húe játe; ham halák húe játe; ham sab ke sab halák húe játe hain. 13 Jo koí Khudáwand ke maskan ke nazdík játá hai, mar játá hai: to kyá ham sab ke sab nest hí ho jáenge?

18 Aur Khudáwand ne Hárún se kahá, ki Maqdis ká bár i gunáh tujh par, aur tere beṭon, aur tere ábáí khándán par hogá, aur tumhárí kahánat ká bár i gunáh bhí tujh par, aur tere beṭon par hogá. 2 Aur tú Láwí ke qabíle, ya'ní apne báp ke qabíle ke logon ko bhí, jo tere bháí hain, apne sáth le áyá kar, táki wuh tere sáth hokar terí khidmat karen; par shahádat ke khaime ke áge tú aur tere beṭe hí áyá karen. 3 Wuh terí khidmat aur sáre khaime kí muháfazat karen: faqat wuh maqdis ke zurúf aur mazbah ke nazdík na jáen, tá na ho, ki wuh bhí aur tum bhí halák ho jáo. 4 So wuh tere sáth hokar khaima e ijtimá' aur khaime ke isti'mál kí sárí chízon kí muháfazat karen, aur koí gair shakhs tumhare nazdík na áne páe. 5 Aur tum maqdis aur mazbah kí muháfazat karo, táki áge ko phir baní Isráíl par qahr názil na ho. 6 Aur dekho, main ne baní Láwí ko, jo tumháre bháí hain, baní Isráíl se alag karke Khudáwand kí khátir bakhshish ke taur par tum ko supurd kiyá, táki wuh khaima e ijtimá' kí khidmat karen. 7 Par mazbah kí aur parda ke andar kí khidmat tere aur tere beṭon ke zimma hai; so us ke liye tum apní kahánat kí hifázat karná: wahán tum hí khidmat kiyá karná: kahánat kí khidmat ká sharf main tum ko bakhshtá hún: aur jo gair shakhs nazdík áe, wuh ján se márá jáe.

8 Phir Khudáwand ne Hárun se kahá, Dekh, main ne baní Isráíl kí sab pák chízon men se uṭháne kí qurbánián tujhe de dín; main ne un ko tere mamsúh hone ká haqq ṭhahrákar tujhe aur tere beṭon ko hamesha ke liye diyá. 9 Sab se pák chízon men se, jo kuchh ág se

bacháyá jáe, wuh terá hogá: un ke sáre chaṛháwe, ya'ní nazr kí qurbání, aur ḳhatá kí qurbání, aur jurm kí qurbání, jin ko wuh mere huzúr guzránen, wuh tere aur tere beṭon ke liye niháyat muqaddas ṭhahren. 10 Aur tú un ko niháyat muqaddas jánkar kháná: mard hí mard un ko kháen; wuh tere liye pák hain. 11 Aur apne hadye men se, jo kuchh baní Isráíl uṭháne kí qurbání aur hiláne kí qurbání ke taur par guzránen, wuh bhí terá hí ho: in ko main tujh ko aur tere beṭe beṭiyon ko hamesha ke haqq ke taur par detá hún; tere gharáne men jitne pák hain, wuh un ko kháen. 12 Achchhe se achchhá tel, aur achchhí se achchhí mai, aur achchhe se achchhá gehún, ya'ní in chízon men se, jo kuchh wuh pahle phal ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzránen, wuh sab main ne tujhe diyá. 13 Un ke mulk kí sárí paidáwár ke pahle pakke phal, jin ko wuh Ḳhudáwand ke huzúr láen, tere honge; tere gharáne men jitne pák hain, wuh un ko kháen. 14 Baní Isráíl kí har ek maḳhsús kí húí chíz terí hogí. 15 Un jándáron men se, jin ko wuh Ḳhudáwand ke huzúr guzránte hain, jitne pahlauṭhí ke bachche hain, ḳhwáh wuh insán ke hon ḳhwáh haiwán ke, wuh sab tere honge: par insán ke pahlauṭhon ká fidya lekar un ko zarúr chhoṛ dená; aur nápák jánwaron ke pahlauṭhe bhí fidye se chhoṛ diye jáen. 16 Aur jin ká fidya diyá jáe, wuh jab ek mahíne ke hon, to un ko apní ṭhahráí húí qímat ke mutábiq maqdis kí misqál ke hisáb se, jo bís jíre kí hotí hai, chándí kí pánch misqál lekar chhoṛ dená. 17 Lekin gáe aur bheṛ bakrí ke pahlauṭhon ká fidya na liyá jáe; wuh muqaddas hain: tú un ká ḳhún mazbah par chhiṛakná, aur un kí charbí átashín qurbání ke taur par jalá dená, táki wuh Ḳhudáwand ke huzúr ráhatangez ḳhushbú ṭhahre. 18 Aur un ká gosht terá hogá, jis tarah hiláí húí qurbání ká sína aur dahiní rán tere hain. 19 Jitní muqaddas chízen baní Isráíl uṭháne kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzránen, un sabhon ko main ne tujhe aur tere beṭe beṭiyon ko hamesha ke haqq ke taur par diyá: yih Ḳhudáwand ke huzúr tere aur terí nasl ke liye namak ká dáimí 'ahd hai. 20 Aur Ḳhudáwand ne Hárún se kahá, ki Un ke mulk men tujhe koí mírás nahín milegí, aur na un ke darmiyán terá koí hissa hogá, kyúnki baní Isráíl men terá hissa aur terí mírás main hún.

21 Aur baní Láwí ko us ḳhidmat ke mu'áwaze men, jo wuh ḳhaima e ijtimá' men karte hain, main ne baní Isráíl kí sárí dahyakí maurúsí hisse ke taur par dí. 22 Aur áge ko baní Isráíl ḳhaima e ijtimá' ke nazdík hargiz na áen, tá na ho, ki gunáh un ke sir lage aur wuh mar jáen. 23 Balki baní Láwí ḳhaima e ijtimá' kí ḳhidmat karen, aur wuhí un ká bár i gunáh uṭháen: tumhárí pusht dar pusht yih ek dáimí áín ho, aur baní Isráíl ke darmiyán un ko koí mírás na mile. 24 Kyúnki main ne baní Isráíl kí dahyakí ko, jise wuh uṭháne kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzránenge, un ká maurúsí hissa kar diyá hai: isí sabab se main ne un ke haqq men kahá hai, ki Baní Isráíl ke darmiyán un ko koí mírás na mile.

25 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 26 Tú Láwíon se itná kah dená, ki Jab tum baní Isráíl se us dahyakí ko lo, jise main ne un kí taraf se tumhárá maurúsí hissa kar diyá hai, to tum us dahyakí kí dahyakí Ḳhudáwand ke huzúr uṭháne kí qurbání ke liye guzránná. 27 Aur yih tumhárí uṭháí húí qurbání tumhárí taraf se aisí hí samjhí jáegí, jaise khalíhán ká galla, aur kolhú kí mai samjhí játí hai. 28 Is tarîqe se tum bhí apní sab dahyakíon men se, jo tum ko baní Isráíl kí taraf se milengí, Ḳhudáwand ke huzúr uṭháne kí qurbání guzránná, aur Ḳhudáwand kí yih uṭháí húí qurbání Hárún káhin ko dená. 29 Jitne nazráne tum ko milen, un men se un ká achchhe se achchhá hissa, jo muqaddas kiyá gayá hai, aur Ḳhudáwand ká hai, tum uṭháne kí qurbání ke taur par guzránná. 30 So tú un se kah dená, ki Jab tum in men se un ká achchhe se achchhá hissa uṭháne kí qurbání ke taur par guzránoge, to wuh Láwíon ke haqq men khalíhán ke bhare galle aur kolhú kí bharí mai ke barábar mahsúb hogá. 31 Aur in ko tum apne gharánon samet har jagah khá sakte ho, kyúnki

yih us khidmat ke badle tumhárá ajr hai, jo tum khaima e ijtimá' men karoge. 32 Áur jab tum us men se achchhe se achchhá hissa uṭháne kí qurbání ke taur par guzránoge, to tum us ke sabab se gunahgár na ṭhahroge: aur khabardár, baní Isráíl kí muqaddas chízon ko nápák na karná, táki tum halák na ho.

19 Aur KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún se kahá, 2 ki Shara' ke jis áín ká hukm KHUDÁWAND ne diyá hai, wuh yih hai, ki tú baní Isráíl se kah, ki wuh tere pás ek bedág aur be'aib surkh rang kí bachhiyá láen, jis par kabhí júá na rakkhá gayá ho. 3 Aur tum use lekar Ilí'azar káhin ko dená, ki wuh use lashkargáh ke báhar le jáe, aur koí use usí ke sámne zabh kar de. 4 Aur Ilí'azar káhin apní unglí se us ká kuchh khún lekar use khaima e ijtimá' ke áge kí taraf sát bár chhiṛke. 5 Phir koí us kí ánkhon ke sámne us gáe ko jalá de; ya'ní us ká chamṛá, aur gosht, aur khún, aur gobar, in sab ko, wuh jaláe. 6 Phir káhin deodár kí lakṛí aur zúfá aur surkh kapṛá lekar us ág men, jis men gáe jaltí ho, ḍál de. 7 Tab káhin apne kapṛe dhoe, aur pání se gusl kare; is ke ba'd wuh lashkargáh ke andar áe, phir bhí káhin shám tak nápák rahegá. 8 Aur jo us gáe ko jaláe wuh bhí apne kapṛe pání se dhoe, aur pání se gusl kare, aur wuh bhí shám tak nápák rahegá. 9 Aur koí pák shakhs us gáe kí rákh ko baṭore, aur use lashkargáh ke báhar kisí pák jagah men dhar de; yih baní Isráíl kí jamá'at ke liye nápákí dúr karne ke pání ke liye rakkhí rahe; kyúnki yih khatá kí qurbání hai. 10 Aur jo us gáe kí rákh ko baṭore, wuh bhí apne kapṛe dhoe, aur wuh bhí shám tak nápák rahegá; aur yih baní Isráíl ke, aur un pardesiyon ke liye, jo un men búdobásh karte hain, ek dáimí áín hogá. 11 Jo koí kisí ádmí kí lásh ko chhúe, wuh sát din tak nápák rahegá. 12 Aisá ádmí tísre din us rákh se apne ko sáf kare, to wuh sátwen din pák ṭhahregá; par agar wuh tísre din apne ko sáf na kare, to wuh sátwen din pák nahín ṭhahregá. 13 Jo koí ádmí kí lásh ko chhúkar apne ko sáf na kare, wuh KHUDÁWAND ke maskan ko nápák kartá hai: wuh shakhs baní Isráíl men se káṭ ḍálá jáegá, kyúnki nápákí dúr karne ká pání us par chhiṛká nahín gayá, is liye wuh nápák hai: us kí nápákí ab tak us par hai. 14 Agar koí ádmí kisí ḍere men mar jáe, to us ke báre men shara' yih hai, ki jitne us ḍere men áen, aur jitne us ḍere men rahte hon, wuh sát din tak nápák rahenge. 15 Aur har ek khulá bartan, jis ká ḍhakná us par bandhá na ho, nápák ṭhahregá. 16 Aur jo koí maidán men talwár ke maqtúl ko, yá murde ko, yá ádmí kí haḍḍí ko, yá kisí qabr ko chhúe, wuh sát din tak nápák rahegá. 17 Aur nápák ádmí ke liye us jalí húí khatá kí qurbání ki rákh ko kisí bartan men lekar us par bahtá pání ḍálen. 18 Phir koí pák ádmí zúfá lekar aur use pání men ḍubo ḍubokar us ḍere par aur jitne bartan, aur ádmí wahán hon, un par, aur jis shakhs ne haḍḍí ko, yá maqtúl ko, yá murde ko, yá qabr ko chhúá hai, us par chhiṛke. 19 Wuh pák ádmí tísre din aur sátwen din us nápák ádmí par is pání ko chhiṛke, aur sátwen din use sáf kare, phir wuh apne kapṛe dhoe, aur pání se naháe, to wuh shám ko pák hogá. 20 Lekin jo koí nápák ho, aur apní safáí na kare, wuh shakhs jamá'at men se kát ḍálá jáegá; kyúnki us ne KHUDÁWAND ke maqdis ko nápák kiyá: nápákí dúr karne ká pání us par chhiṛká nahín gayá, is liye wuh nápák hai. 21 Aur yih un ke liye ek dáimí áín ho: jo nápákí dúr karne ke pání ko lekar chhiṛke, wuh apne kapṛe dhoe; aur jo koí nápákí dúr karne ke pání ko chhúe, wuh bhí shám tak nápák rahegá. 22 Aur jis kisí chíz ko wuh nápák ádmí chhúe, wuh chíz nápák ṭhahregí, aur jo koí us chíz ko chhú le, wuh bhí shám tak nápák rahegá.

20 Aur pahle mahíne men baní Isráíl kí sári jamá'at dasht i Síná men á gayí: aur wuh log Qádis men rahne lage; aur Maryam ne wahán wafát páí, aur wahín dafn húí. 2 Aur jamá'at ke logon ke liye wahán pání na milá: so wuh Músá and Hárún ke barkhiláf ikaṭṭhe húe. 3 Aur log Músá se jhagaṛne aur yih kahne lage, Háe, kásh ham bhí usí waqt mar játe, jab

hamáre bhái Ḳhudáwand ke huzúr mare. 4 Tum Ḳhudáwand kí jamá'at ko is dasht men kyún le áe ho, ki ham bhí aur hamáre jánwar bhí yahán maren? 5 Aur tum ne kyún ham ko Misr se nikálkar is burí jagah pahuncháyá hai? yih to bone kí, aur anjíron, aur tákon, aur anáron kí jagah nahín hai; balki yahán to pine ke liye pání tak muyassar nahín. 6 Aur Músá and Hárún jamá'at ke pás se jákar ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par aundhe munh gire: tab Ḳhudáwand ká jalál un par záhir húá. 7 Aur Ḳhudáwand ne Músá se kahá, ki 8 Us láṭhí ko le, aur tú aur terá bháí Hárún, tum donon jamá'at ko ikaṭṭhá karo, aur un kí ánkhon ke sámne us chaṭán se kaho, ki wuh apná pání de; aur tú un ke liye chaṭán hí se pání nikálná; yún jamá'at ko aur un ke chaupáyon ko piláná. 9 Chunánchí Músá ne Ḳhudáwand ke huzúr se, usí ke hukm ke mutábiq wuh láṭhí lí. 10 Aur Músá aur Hárún ne jamá'at ko us chaṭán ke sámne ikaṭṭhá kiyá, aur us ne un se kahá, Suno, ai bágío, kyá ham tumháre liye isí chaṭán se pání nikálen? 11 Tab Músá ne apná háth uṭháyá, aur us chaṭán par do bár láṭhí márí: aur kasrat se pání bah niklá, aur jamá'at ne aur un ke chaupáyon ne piyá. 12 Par Músá aur Hárún se Ḳhudáwand ne kahá, Chúnki tum ne merá yaqín nahín kiyá, ki baní Isráíl ke sámne merí taqdís karte, is liye tum is jamá'at ko, us mulk men, jo main ne un ko diyá hai, nahín pahuncháne páoge. 13 Maríbah ká chashma yihí hai; kyúnki baní Isráíl ne Ḳhudáwand se jhagṛá kiyá, aur wuh un ke darmiyán quddús sábit húá.

14 Aur Músá ne Qádis se Adom ke bádsháh ke pás elchí rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Terá bháí Isráíl yih 'arz kartá hai, ki Tú hamárí sárí musíbaton se, jo ham par áín, wáqif hai: 15 ki hamáre bápdádá Misr men gaye, aur ham bahut muddat tak Misr men rahe, aur Misríon ne ham se aur hamáre bápdádá se burá bartáo kiyá. 16 Aur jab ham ne Ḳhudáwand se faryád kí, to us ne hamárí suní, aur ek firishte ko bhejkar ham ko Misr se nikál le áyá hai, aur ab ham Qádis shahr men hain, jo terí sarhadd ke áḳhir men wáqi 'hai: 17 so ham ko apne mulk men se hokar jáne kí ijázat de: ham kheton aur tákistánon men se hokar nahín guzrenge, aur na kúon ká pání pienge: ham sháhráh par chalkar jáenge, aur dahine yá báen háth nahín muṛenge, jab tak terí sarhadd se báhar nikal na jáen. 18 Par Sháh i Adom ne kahlá bhejá, ki Tú mere mulk se hokar jáne nahín páegá, warna main talwár lekar terá muqábala karúngá. 19 Baní Isráíl ne use phir kahlá bhejá, ki Ham saṛak hí saṛak jáenge; aur agar ham yá hamáre chaupáye terá pání bhí pien, to us ká dám denge: ham ko aur kuchh nahín cháhiye, siwá is ke ki ham ko pánw pánw chalkar nikal jáne de. 20 Par us ne kahá, Tú hargiz nikalne nahín páegá. Aur Adom us ke muqábale ke liye bahut se ádmí aur hathyár lekar nikal áyá. 21 Yún Adom ne Isráíl ko apní hudúd se guzarne ká rásta dene se inkár kiyá; is liye Isráíl us kí taraf se muṛ gayá.

22 Aur baní Isráíl kí sárí jamá'at Qádis se rawána hokar koh i Hor pahunchí. 23 Aur Ḳhudáwand ne koh i Hor par, jo Adom kí sarhadd se milá húá thá, Músá aur Hárún se kahá, 24 Hárún apne logon men já milegá, kyúnkí wuh us mulk men, jo main ne baní Isráíl ko diyá hai, jáne nahín páegá, is liye ki Maríbah ke chashme par tum ne mere kalám ke ḳhiláf 'amal kiyá. 25 So tú Hárún aur us ke beṭe Ilí'azar ko apne sáth lekar koh i Hor ke úpar á já. 26 Aur Hárún ke libás ko utárkar us ke beṭe Ilí'azar ko pahiná dená, kyúnki Hárún wahín wafát pákar apne logon men já milegá. 27 Aur Músá ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq 'amal kiyá, aur wuh sárí jamá'at kí ánkhon ke sámne koh i Hor par chaṛh gaye. 28 Aur Músá ne Hárún ke libás ko utárkar us ke beṭe Ilí'azar ko pahiná diyá, aur Hárún ne wahín pahár kí choṭí par rihlat kí: tab Músá aur Ilí'azar paháṛ par se utar áe. 29 Jab jamá'at ne dekhá, ki Hárún ne wafát páí, to Isráíl ke sáre gharáne ke log Hárún par tís din tak mátam karte rahe.

21 Aur jab 'Arád ke Kan'ání bádsháh ne, jo junúb kí taraf rahtá thá, suná ki Isráílí Athárim kí ráh se á rahe hain, to wuh Isráílíon se laṛá, aur un men se kaí ek

ko asír kar liyá. 2 Tab Isráílíon ne Khudáwand ke huzúr mannat mání, aur kahá, ki Agar tú sach much un logon ko hamáre hawále kar de, to ham un ke shahron ko nest kar denge. 3 Aur Khudáwand ne Isráíl kí faryád suní, aur Kan'áníon ko un ke hawále kar diyá, aur unhon ne un ko aur un ke shahron ko nest kar diyá, chunánchi us jagah ká nám bhí Hurmah par gayá.

4 Phir unhon ne koh i Hor se rawána hokar, bahr i Qulzum ká rásta liyá, táki mulk i Adom ke báhar báhar ghúmkar jáen: lekin un logon kí ján us ráste se 'ájiz á gayí. 5 Aur log Khudá kí aur Músá kí shikáyat karke kahne lage, ki Tum kyún ham ko Misr se biyábán men marne ke liye le áe? yahán to na roṭí hai, na páni; aur hamárá jí is nikammí khurák se karáhiyat kartá hai. 6 Tab Khudáwand ne un logon men jalánewále sánp bheje; unhon ne logon ko káṭá, aur bahut se Isráílí mar gaye. 7 Tab wuh log Músá ke pás ákar kahne lage, ki Ham ne gunáh kiyá, kyúnki ham ne Khudáwand kí aur terí shikáyat kí: so tú Khudáwand se du'á kar, ki wuh in sánpon ko ham se dúr kare. Chunánchi Músá ne logon ke liye du'á kí. 8 Tab Khudáwand ne Músá se kahá, ki Ek jalánewálá sánp baná le, aur use ek ballí par laṭká de: aur jo sánp ká dasá húá us par nazar karegá, wuh jítá bachegá. 9 Chunánchi Músá ne pítal ká ek sánp banwákar use ballí par laṭká diyá: aur aisá húá, ki jis jis sánp ke ḍase húe ádmí ne us pítal ke sánp par nigáh kí, wuh jítá bach gayá. 10 Aur baní Isráíl ne wahán se kúch kiyá, aur Obát men ákar ḍere ḍále. 11 Phir Obát se kúch kiyá, aur 'Aiye 'Abárím men, jo mashriq kí taraf Moáb ke sámne ke biyábán men wáqi' hai, ḍere ḍále. 12 Aur wahán se kúch karke wádí e Zarad men ḍere ḍále. 13 Jab wahán se chale, to Arnon se pár hokar, jo Amoríon kí sarhadd se nikalkar biyábán men bahtí hai, ḍere ḍále: kyúnki Moáb aur Amoríon ke darmiyán Arnon Moáb kí sarhadd hai. 14 Isí sabab se Khudáwand ke jangnáme men yún likhá hai:

Wáheb jo Súfa men hai,
Aur Arnon ke nále,
15 Aur un nálon ká ḍhalán,
Jo 'A'r shahr tak játá hai,
Aur Moáb kí sarhadd se muttasil hai.

16 Phir is jagah se wuh Bair ko gaye: wahán wuhí kúán hai, jis ke báre men Khudáwand ne Músá se kahá thá, ki In logon ko ek jagah jama' kar, aur main in ko pání dúngá.

17 Tab Isráíl ne yih gít gáyá:
Ai kúen, tú ubal á! Tum is kúen kí ta'ríf gáo.
18 Yih wuhí kúán hai, jise raíson ne banáyá,
Aur qaum ke amíron ne
Apne 'asá aur láṭhiyon se khodá.

Tab wuh us dasht se Mattanah ko gaye; 19 aur Mattanah se Nahalíel ko; aur Nahalíel se Bámát ko; 20 aur Bámát se us wádí men pahunchkar, jo Moáb ke maidán men hai, Pisgah kí us choṭí tak nikal gaye, jahán se Yashímon nazar átá hai.

21 Aur Isráílíon ne Amoríon ke bádsháh Síhon ke pás elchí rawána kiye, aur yih kahlá bhejá, ki 22 Ham ko apne mulk se guzar jáne de: ham kheton aur angúr ke bágon men nahín ghusenge, aur na kúnwon ká pání píenge, balki sháhráh se sídhe chale jáenge, jab tak terí hadd ke báhar na ho jáen. 23 Par Síhon ne Isráílíon ko apní hadd men se guzarne na diyá: balkí Síhon apne sab logon ko ikaṭṭhá karke Isráílíon ke muqábale ke liye biyábán men pahunchá: aur us ne Yahaz men ákar Isráílíon se jang kí. 24 Aur Isráíl ne use talwár kí dhár se márá, aur us ke mulk par, Arnon se lekar Yabboq tak, jahán baní 'Ammon kí sarhadd hai, qabza kar liyá: kyúnki baní 'Ammon kí sarhadd mazbút thí. 25 So baní Isráíl ne yahán ke sab shahron ko le liyá, aur Amoríon ke sab shahron men, ya'ní Hasbon aur us ke ás pás ke qasbon men, baní Isráíl bas gaye. 26 Hasbon Amoríon ke bádsháh Síhon ká shahr thá, is ne Moáb ke agle bádsháh se laṛkar us ke sáre mulk ko Arnon tak us se chhín liyá thá. 27 Isí sabab se masal kahnewálon kí yih kaháwat hai, ki

Hasbon men áo,
Táki Síhon ká shahr banáyá aur mazbút kiyá jáe:
28 Kyúnki Hásbon se ág niklí,
Síhon ke shahr se shu'la bará-mad húá:

Is ne Moab ke 'A'r shahr ko
Aur Arnon ke únche maqámát ke sardáron ko bhasam kar diyá.
29 Ai Moáb! Tujh par nauha hai.
Ai Kamos ke mánnewálo! Tum halák húe:
Us ne apne beton ko jo bháge the
Aur apní betiyon ko asíron kí mánind
Amoríon ke bádsháh Síhon ke hawále kiyá.
30 Ham ne un par tír chaláe; so Hasbon Díbon tak tabáh ho gayá,
Balki ham ne Nufah tak sab kuchh ujár diyá.
Wuh Nufah jo Mídbá se muttasil hai.

31 Pas baní Isráíl Amoríon ke mulk men rahne lage. 32 Aur Músá ne Ya'zer kí jásúsí karáí, phir unhon ne us ke gánw le liye, aur Amoríon ko, jo wahán the nikál diyá. 33 Aur wuh ghúmkar Basan ke ráste se áge ko barhe, aur Basan ká bádsháh 'Oj apne sáre lashkar ko lekar niklá, táki Adra'í men un se jang kare. 34 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, Us se mat dar, kyúnki main ne use aur us ke sáre lashkar ko, aur us ke mulk ko tere hawále kar diyá hai; so jaisá tú ne Amoríon ke bádsháh Síhon ke sáth, jo Hasbon men rahtá thá, kiyá hai, waisá hí is ke sáth bhí karná. 35 Chunánchi unhon ne us ko, aur us ke beton aur sáre logon ko yahán tak márá, ki us ká koí báqí na rahá; aur us ke mulk ko apne qabze men kar liyá.

22 Phir baní Isráíl ne kúch kiyá, aur daryá e Yardan ke pár Moáb ke maidánon men Yaríhú ke muqábil khaime khare kiye.

2 Aur jo kuchh baní Isráíl ne Amoríon ke sáth kiyá thá, wuh sab Balaq bin Safor ne dekhá thá. 3 Is liye Moábíon ko in logon se bará khauf áyá, kyúnki yih bahut se the: garaz, Moábí baní Isráíl ke sabab se pareshán húe. 4 So Moábíon ne Midyání buzurgon se kahá, ki Jo kuchh hamáre ás pás hai, use yih amboh aisá chat kar jáegá, jaise bail maidán kí ghás ko chat kar játá hai. Us waqt Balaq bin Safor Moábíon ká bádsháh thá. 5 So us ne Ba'or ke bete Bal'ám ke pás Fator ko, jo bare daryá ke kanáre us kí qaum ke logon ká mulk thá, qásid rawána kiye, ki use bulá láen, aur yih kahlá bhejá, Dekh, ek qaum Misr se nikalkar áí hai; un se zamín kí sath chhip gayí hai; ab wuh mere muqábil hí ákar jam gaye hain: 6 so ab tú ákar merí khátir in logon par la'nat bhej, kyúnki yih mujh se bahut qawí hain: phir mumkin hai ki main gálib áún, aur ham sab in ko márkar is mulk se nikál den, kyúnki yih main jántá hún ki jise tú barakat detá hai, use barakat miltí hai, aur jis par tú la'nat kartá hai, wuh mal'ún hotá hai. 7 So Moáb ke buzurg aur Midyán ke buzurg fál kholne ká in'ám sáth lekar rawána húe, aur Bal'ám ke pás pahunche, aur Balaq ká paigám use diyá. 8 Us ne un se kahá, ki A'j rát tum yahín thahro, aur jo kuchh Khudáwand mujh se kahegá, us ke mutábiq main tum ko jawáb dúngá: chunánchi Moáb ke umará Bal'ám ke sáth thahar gaye. 9 Aur Khudá ne Bal'ám ke pás ákar kahá, Tere hán yih kaun ádmí hain? 10 Bal'ám ne Khudá se kahá, ki Moáb ke bádsháh Balaq bin Safor ne mere pás kahlá bhejá hai, ki 11 Jo qaum Misr se nikalkar áí hai, us se zamín kí sath chhip gayí hai: so tú ab ákar merí khátir un par la'nat bhej; phir mumkin hai ki main un se lar sakún, aur un ko nikál dún. 12 Khudá ne Bal'ám se kahá, Tú in ke sáth mat jáná; tú un logon par la'nat na karná, is liye ki wuh mubárak hain. 13 Bal'ám ne subh ko uthkar Balaq ke umará se kahá, Tum apne mulk ko laut jáo, kyúnki Khudáwand mujhe tumháre sáth jáne kí 'ijázat nahín detá. 14 Aur Moáb ke umará chale gaye, aur jákar Balaq se kahá, ki Bal'ám hamáre sáth áne se inkár kartá hai. 15 Tab dúsrí daf'a Balaq ne aur umará ko bhejá, jo pahlon se barhkar mu'azzaz aur shumár men bhí ziyáda the. 16 Unhon ne Bal'ám ke pás jákar us se kahá, ki Balaq bin Safor ne yún kahá hai, ki Mere pás áne men tere liye koí rukáwat na ho; 17 kyúnki main niháyat 'álá mansab par tujhe mumtáz karúngá, aur jo kuchh tú mujh se kahe, main wuhí karúngá; so tú á já, aur merí khátir in logon par la'nat kar. 18 Bal'ám ne Balaq ke khádimon ko jawáb diyá, Agar Balaq apná ghar bhí chándí aur sone se bharkar mujhe de, taubhí main

Khudáwand apne Khudá ke hukm se tajáwuz nahíṉ kar saktá, ki use ghaṭákar yá baṛhákar mánúṉ. 19 So ab tum bhí áj rát yahíṉ ṭhahro, táki maiṉ dekhúṉ ki Khudáwand mujh se âur kyá kahtá hai. 20 Aur Khudá ne rát ko Bal'ám ke pás ákar us se kahá, Agar yih ádmí tujhe buláne ko áe húe haiṉ, to tú uṭhkar un ke sáth já; magar jo bát maiṉ tujh se kahúṉ, usí par 'amal karná. 21 So Bal'ám subh ko uṭhá, aur apní gadhí par zín rakhkar Moáb ke umará ke hamráh chalá. 22 Aur us ke jáne ke sabab se Khudá ká gazab bhaṛká, aur Khudáwand ká firishta us se muzáhamat karne ke liye rásta rokkar khaṛá ho gayá. Wuh to apní gadhí par sawár thá, aur us ke sáth us ke do mulázim the. 23 Aur us gadhí ne Khudáwand ke firishte ko dekhá, ki wuh apne háth meṉ nangí talwár liye húe rásta roke khaṛá hai: tab gadhí rásta chhoṛkar ek taraf ho gayí aur khet meṉ chali gayí; so Bal'ám ne gadhí ko márá, táki use ráste par le áe. 24 Tab Khudáwand ká firishta ek níchí ráh meṉ já khaṛá húá, jo tákistánoṉ ke bích se hokar nikaltí thí, aur us ki donoṉ taraf díwáreṉ thíṉ. 25 Gadhí Khudáwand ke firishte ko dekhkar díwár se já lagí, aur Bal'ám ká páṉw díwár se pichá diyá: so us ne phir use márá. 26 Tab Khudáwand ká firishta áge baṛhkar ek aise tang maqám meṉ khaṛá ho gayá, jahán dahiní yá báiṉ taraf muṛne kí jagah na thí. 27 Phir jo gadhí ne Khudáwand ke firishte ko dekhá, to Bal'ám ko liye húe baiṭh gayí: phir to Bal'ám jhallá uṭhá aur us ne gadhí ko apní láṭhí se márá. 28 Tab Khudáwand ne gadhí kí zabán khol dí, aur us ne Bal'ám se kahá, Maiṉ ne tere sáth kyá kiyá hai, ki tú ne mujhe tín bár márá? 29 Bal'ám ne gadhí se kahá, Is liye ki tú ne mujhe chiṛáyá: kash mere háth meṉ talwár hotí, to maiṉ tujhe abhí már ḍáltá! 30 Gadhí ne Bal'ám se kahá, Kyá maiṉ terí wuhí gadhí nahíṉ húṉ, jis par tú apní sárí 'umr áj tak sawár hotá áyá hai? kyá maiṉ tere sáth pahle kabhí aisá kartí thí? Us ne kahá, Nahíṉ. 31 Tab Khudáwand ne Bal'ám kí áṉkheṉ kholíṉ, aur us ne Khudáwand ke firishte ko dekhá, ki wuh apne háth meṉ nangí talwár liye húe rásta roke khaṛá hai: so us ne apná sir jhuká liyá, aur auṉdhá ho gayá. 32 Khudáwand ke firishte ne use kahá, ki Tú ne apní gadhí ko tín bár kyúṉ márá? dekh, maiṉ tujh se muzáhamat karne ko áyá húṉ, is liye ki terí chál merí nazar meṉ ṭeṛhí hai: 33 aur gadhí ne mujh ko dekhá, aur wuh tín bár mere sámne se muṛ gayí: agar wuh mere sámne se na haṭtí, to maiṉ zarúr tujh ko már hí ḍáltá, aur us ko jítí chhoṛ detá. 34 Bal'ám ne Khudáwand ke firishte se kahá, Mujh se khatá húí, kyúṉki mujhe ma'lúm na thá, ki tú merá rásta roke khaṛá hai: so agar ab tujhe burá lagtá hai, to maiṉ lauṭ játá húṉ. 35 Khudáwand ke firishte ne Bal'ám se kahá, Tú in ádmíoṉ ke sáth chalá hí já: lekin faqat wuhí bát kahná, jo maiṉ tujh se kahúṉ. So Bal'ám Balaq ke umará ke sáth gayá. 36 Jab Balaq ne suná, ki Bal'ám á rahá hai, to wuh us ke istiqbál ke liye Moáb ke us shahr tak gayá, jo Arnon kí sarhadd par us kí hudúd ke intiháí hisse meṉ wáqi' thá. 37 Tab Balaq ne Bal'ám se kahá, Kyá maiṉ ne baṛí ummed ke sáth tujhe nahíṉ bulwá bhejá thá? phir tú mere pás kyúṉ na chalá áyá? kyá maiṉ is qábil nahíṉ ki tujhe 'álí mansab par mumtáz karúṉ? 38 Bal'ám ne Balaq ko jawáb diyá, Dekh, maiṉ tere pás á to gayá húṉ, par kyá merí itní majál hai, ki maiṉ kuchh bolúṉ? jo bát Khudá mere muṉh meṉ ḍálegá, wuhí maiṉ kahúṉgá. 39 Aur Bal'ám Balaq ke sáth sáth chalá, aur wuh Qaryat Husát meṉ pahuṉche. 40 Balaq ne bail aur bheṛoṉ kí qurbání guzrání, aur Bal'ám aur un umará ke pás, jo us ke sáth the, qurbání ká gosht bhejá. 41 Dúsre din subh ko Balaq Bal'ám ko sáth lekar use Ba'l ke baland maqámoṉ par le gayá: wahán se us ne dúr dúr ke Isráílioṉ ko dekhá.

23 Aur Bal'ám ne Balaq se kahá, ki Mere liye yahán sát mazbahe banwá de, aur sát bachhṛe aur sát meṉḍhe mere liye yahán taiyár kar rakh. 2 Balaq ne Bal'ám ke kahne ke mutábiq kiyá, aur Balaq aur Bal'ám ne har mazbah par ek bachhṛá aur ek meṉḍhá chaṛháyá. 3 Phir Bal'ám ne Balaq se kahá, Tú apní sokhtaní qurbání ke pás khaṛá rah, aur maiṉ játá húṉ: mumkin hai

ki KHUDÁWAND mujh se muláqát karne ko áe: so jo kuchh wuh mujh par záhir karegá, main tujhe batáúngá. Aur wuh ek barahna pahárí par chalá gayá. 4 Aur Khudá Bal'ám se milá: us ne us se kahá, Main ne sát mazbahe taiyár kiye hain, aur un par ek ek bachhrá, aur ek ek mendhá charháyá hai. 5 Tab KHUDÁWAND ne ek bát Bal'ám ke munh men dálí, aur kahá, ki Balaq ke pás laut já, aur yún kahná. 6 So wuh us ke pás lautkar áyá, aur kyá dekhtá hai, ki wuh apní sokhtaní qurbání ke pás Moáb ke sab umará samet khará hai. 7 Tab us ne apní masal shurú' kí, aur kahne lagá:

Balaq ne mujhe Arám se,
Ya'ní sháh i Moáb ne mashriq ke paháron se bulwáyá,
Ki A' já aur merí khátir Ya'qúb par la'nat kar,
A', Isráíl ko phitkár.
8 Main us par la'nat kaise karún, jis par Khudá ne la'nat nahín kí?
Main use kaise phitkárún, jise Khudá ne nahín phitkárá?
9 Chatánon kí choṭí par se wuh mujhe nazar áte hain,
Aur paháron par se main un ko dekhtá hún.
Dekh, yih wuh qaum hai, jo akelí basí rahegí,
Aur dúsrí qaumon ke sáth milkar is ká shumár na hogá.
10 Ya'qúb kí gard ke zarron ko kaun gin saktá hai,
Aur baní Isráíl kí chauthái ko kaun shumár kar saktá hai?
Kásh, main sádiqon kí maut marún,
Aur merí 'áqibat bhí un hí kí mánind ho.

11 Tab Balaq ne Bal'ám se kahá, Yih tú ne mujh se kyá kiyá? Main ne tujhe bulwáyá táki tú mere dushmanon par la'nat kare, aur tú ne un ko barakat hí barakat dí. 12 Us ne jawáb diyá aur kahá, Kyá main usí bát ká khayál na karún, jo KHUDÁWAND mere munh men dále? 13 Phir Balaq ne us se kahá, Ab mere sáth dúsrí jagah chal, jahán se tú un ko dekh bhí sakegá; wuh sab ke sab to tujhe nahín dikhái denge, par jo dúr dúr pare hain, un ko dekh legá: phir tú wahán se merí khátir un par la'nat karná. 14 So wuh use Pisgah kí choṭí par, jahán Zofím ká maidán hai le gayá: wahín us ne sát mazbahe banáe, aur har mazbah par ek bachhrá aur ek mendhá charháyá. 15 Tab us ne Balaq se kahá, ki Tú yahán apní sokhtaní qurbání ke pás thahrá rah, jab ki main udhar jákar KHUDÁWAND se milkar áún. 16 Aur KHUDÁWAND Bal'ám se milá, aur us ne us ke munh men ek bát dálí, aur kahá, Balaq ke pás laut já, aur yún kahná. 17 Aur jab wuh us ke pás lautá, to kyá dekhtá hai, ki wuh apní sokhtaní qurbání ke pás Moáb ke umará samet khará hai. Tab Balaq ne us se púchhá, KHUDÁWAND ne kyá kahá hai? 18 Tab us ne apní masal shurú' kí, aur kahne lagá:

Uṭh, ai Balaq, aur sun,
Ai Safor ke beṭe! merí báton par kán lagá.
19 Khudá insán nahín ki jhúṭh bole;
Aur na wuh ádamzád hai ki apná iráda badle:
Kyá, jo kuchh us ne kahá, use na kare?
Yá jo farmáyá hai, use púrá na kare?
20 Dekh, mujhe to barakat dene ká hukm milá hai,
Us ne barakat dí hai, aur main use palaṭ nahín saktá.
21 Wuh Ya'qúb men badí nahín pátá,
Aur na Isráíl men koí kharábí dekhtá hai:
KHUDÁWAND us ká Khudá us ke sáth hai,
Aur bádsháh kí sí lalkár un logon ke bích men hai.
22 Khudá un ko Misr se nikálkar liye á rahá hai;
Un men janglí sánd kí sí táqat hai.
23 Ya'qúb par koí afsún nahín chaltá,
Aur na Isráíl ke khiláf fál koí chíz hai:
Balki Ya'qúb aur Isráíl ke haqq men ab yih kahá jáegá,
Ki Khudá ne kaise kaise kám kiye.
24 Dekh, yih guroh sherní kí tarah uṭhtí hai,
Aur sher kí mánind tankar kharí hotí hai:
Wuh ab nahín leṭne kí, jab tak shikár na khá le,
Aur maqtúlon ká khún na pí le.

25 Tab Balaq ne Bal'ám se kahá, Na to tú un par la'nat hí kar, aur na un ko barakat hí de. 26 Bal'ám ne jawáb diyá, aur Balaq se kahá, Kyá, main ne tujh se nahín kahá, ki Jo kuchh Ḳhudáwand kahe, wuhi mujhe karná paṛegá? 27 Tab Balaq ne Bal'ám se kahá, Achchhá, á, main tujh ko ek âur jagah le jáún; sháyad Ḳhudá ko pasand áe ki tú merí ḳhátir wahán se un par la'nat kare. 28 Tab Balaq Bal'ám ko Fagúr kí choṭí par, jahán se Yashímon nazar átá hai, le gayá. 29 Aur Bal'ám ne Balaq se kahá, ki Mere liye yahán sát mazbahe banwá, aur sát bail aur sát hí menḍhe mere liye taiyár kar rakh. 30 Chunánchi Balaq ne, jaisá Bal'ám ne kahá, waisá hí kiyá; aur har mazbah par ek bail aur ek menḍhá chaṛháyá.

24 Jab Bal'ám ne dekhá, ki Ḳhudáwand ko yihí manzúr hai, ki Isráíl ko barakat de, to wuh pahle kí tarah shugún dekhne ko idhar udhar na gayá, balki biyábán kí taraf apná munh kar liyá. 2 Aur Bal'ám ne nigáh kí aur dekhá, ki baní Isráíl apne apne qabíle kí tartíb se muqím hain, aur Ḳhudá kí rúh us par názil húí. 3 Aur us ne apní masal shurú' kí, aur kahne lagá:

Ba'or ká beṭá Bal'ám kahtá hai,
Ya'ní wuhí shaḳhs, jis kí ánkhen band thín, yih kahtá hai,
4 Balki yih usí ká kahná hai, jo Ḳhudá kí báten suntá hai,
Aur sijde men paṛá húá khulí ánkhon se
Qádir i Mutlaq kí royá dekhtá hai.
5 Ai Ya'qúb, tere ḍere,
Ai Isráíl, tere ḳhaime kaise khushnumá hain!
6 Wuh aise phaile húe hain jaise wádíán
Aur daryá ke kanáre bág,
Aur Ḳhudáwand ke lagáe húe 'úd ke daraḳht
Aur nadiyon ke kanáre deodár ke daraḳht.
7 Us ke charson se pání bahegá,
Aur seráb kheton men us ká bíj paṛegá.
Us ká bádsháh Ajáj se baṛhkar hogá,
Aur us kí saltanat ko 'urúj hásil hogá.
8 Ḳhudá use Misr se nikálkar liye á rahá hai,
Us men janglí sánd kí sí táqat hai.
Wuh un qaumon ko, jo us kí dushman hain, chaṭ kar jáegá,
Aur un kí haḍḍiyon ko toṛ ḍálegá,
Aur un ko apne tíron se chhed chhedkar máregá.
9 Wuh dabakkar baiṭhá hai. Wuh sher kí tarah,
Balki sherní kí mánind leṭ gayá hai; ab kaun use chheṛe?
Jo tujhe barakat de, wuh mubárak,
Aur jo tujh par la'nat kare, wuh mal'ún ho.

10 Tab Balaq ko Bal'ám par baṛá taish áyá, aur wuh apne háth piṭne lagá. Phir us ne Bal'ám se kahá, Main ne tujhe buláyá, ki tú mere dushmanon par la'nat kare; lekin tú ne tínon bár un ko barakat hí barakat dí. 11 So ab tú apne mulk ko bhág já. Main ne to sochá thá, ki tujhe 'álá mansab par mumtáz karún, par Ḳhudáwand ne tujhe aise i'záz se mahrúm rakkhá. 12 Bal'ám ne Balaq ko jawáb diyá, Kyá main ne tere un elchíon se bhí, jin ko tú ne mere pás bhejá thá, yih nahín kah diyá thá, ki 13 Agar Balaq apná ghar chándí aur sone se bharkar mujhe de, taubhí main apní marzí se bhalá yá burá karne kí ḳhátir Ḳhudáwand ke hukm se tajáwuz nahín kar saktá; balki jo kuchh Ḳhudáwand kahe, main wuhi kahúngá? 14 Aur ab main apní qaum ke pás lauṭkar játá hún: so tú á, main tujhe ágáh kar dún, ki yih log terí qaum ke sáth áḳhirí dinon men kyá kyá karenge. 15 Chunánchi us ne apní masal shurú' kí, aur kahne lagá:

Ba'or ká beṭá Bal'ám kahtá hai,
Ya'ní wuhí shaḳhs, jis kí ánkhen band thín, yih kahtá hai,
16 Balki yih usí ká kahná hai, jo Ḳhudá kí báten suntá hai,
Aur Haqq Ta'álá ká 'irfán rakhtá hai,
Aur sijde men paṛá húá khulí ánkhon se
Qádir i Mutlaq kí royá dekhtá hai.
17 Main use dekhúngá to sahí, par abhí nahín:
Wuh mujhe nazar bhí áegá, par nazdík se nahín:
Ya'qúb men se ek sitára niklegá,
Aur Isráíl men se ek 'asá uṭhegá,
Aur Moáb kí nawáhí ko már márkar sáf kar degá,

Aur sab hangáma karnewálon ko
halák kar dálegá.
18 Aur us ke dushman Adom aur
Sha'ír
Donon us ke qabze men honge;
Aur Isráíl diláwarí karegá.
19 Aur Ya'qúb hí ki nasl se wuh
farmánrawá uthegá,
Jo shahr ke báqímánda logon ko
nábúd kar dálegá.
20 Phir us ne 'Amálíq par nazar
karke apní yih masal shurú' kí, aur
kahne lagá:
Qaumon men pahlí qaum 'Amálíq
kí thí,
Par us ká anjám halákat hai.
21 Aur Qínion kí taraf nigáh karke
yih masal shurú' kí, aur kahne lagá:
Terá maskan mazbút hai,
Aur terá áshiyána bhí chatán par
baná húá hai.
22 Taubhí Qín khánakharáb hogá,
Yahán tak ki Asúr tujhe asír
karke le jáegá.
23 Aur us ne yih masal bhí shurú' kí,
aur kahne lagá:
Háe, afsos! Jab Khudá yih
karegá, to kaun jítá bachegá?
24 Par Kittim ke sáhil se jaház
áenge,
Aur wuh Asúr aur 'Ibr donon
ko dukh denge.
Phir wuh bhí halák ho jáegá.
25 Is ke ba'd Bal'ám uthkar rawána
húá, aur apne mulk ko lautá, aur
Balaq ne bhí apni ráh lí.

25 Aur Isráílí Shittím men rahte the, aur logon ne Moábí 'auraton ke sáth harámkárí shurú' kar dí; 2 kyúnki wuh 'auraten in logon ko apne deotáon kí qurbánion men áne kí da'wat detí thín, aur yih log jákar kháte aur un ke deotáon ko sijda karte the. 3 Yún Isráílí Ba'l Fagúr ko pújne lage; tab KHUDÁWAND ká qahr baní Isráíl par bharká. 4 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, Qaum ke sab sardáron ko pakarkar KHUDÁWAND ke huzúr dhúp men táng de, táki KHUDÁWAND ká shadíd qahr Isráíl par se tal jáe. 5 So Músá ne baní Isráíl ke hákimon se kahá, ki Tumháre jo jo ádmí Ba'l Fagúr kí pújá karne lage hain, un ko qatl kar dálo. 6 Aur jab baní Isráíl kí jamá'at khaima e ijtimá' ke darwáze par ro rahí thí, to ek Isráílí Músá aur tamám logon kí ánkhon ke sámne ek Midyání 'aurat ko apne sáth apne bháiyon ke pás le áyá. 7 Jab Fínihás bin Ilí'azar bin Hárún káhin ne yih dekhá, to us ne jamá'at men se uth háth men ek barchhí lí, 8 aur us mard ke píchhe jákar khaime ke andar ghusá, aur us Isráílí mard aur us 'aurat donon ká pet chhed diyá. Tab baní Isráíl men se wabá játí rahí. 9 Aur jitne is wabá se mare, un ká shumár chaubís hazár thá.

10 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 11 Fínihás bin Ilí'azar bin Hárún káhin ne mere qahr ko baní Isráíl par se hatáyá, kyúnki un ke bích use mere liye gairat áí; isí liye main ne baní Isráíl ko apní gairat ke josh men nábúd nahín kiyá. 12 So tú kah de, ki main ne us se apná sulh ká 'ahd bándhá: 13 aur wuh us ke liye, aur us ke ba'd us kí nasl ke liye kahánat ká dáimí 'ahd hogá; kyúnki wuh apne Khudá ke liye gairatmand húá, aur us ne baní Isráíl ke liye kaffára diyá. 14 Us Isráílí mard ká nám, jo us Midyání 'aurat ke sáth márá gayá, Zimrí thá, jo Salú ká betá, aur Shama'ún ke qabíle ke ek ábáí khándán ká sardár thá. 15 Aur jo Midyání 'aurat márí gayí, us ká nám Kazbí thá; wuh Súr kí betí thí, jo Midyán men ek ábáí khándán ke logon ká sardár thá.

16 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 17 Midyánion ko satáná, aur un ko márná, 18 kyúnki wuh tum ko apne makr ke dám men phánsákar satáte hain, jaisá Fagúr ke mu'ámale men húá, aur Kazbí ke mu'ámale men bhí húá, jo Midyán ke sardár kí betí, aur Midyánion kí bahin thí, aur Fagúr hí ke mu'ámale men wabá ke din márí gayí.

26 Aur wabá ke ba'd KHUDÁWAND ne Músá aur Hárún káhin ke bete Ilí'azar se kahá, ki 2 Baní Isráíl kí sárí jamá'at men bís baras aur us se úpar úpar kí 'umr ke jitne Isráílí jang karne ke qábil hain, un sabhon ko un ke ábáí khándánon ke mutábiq gino. 3 Chunánchi Músá aur Ilí'azar káhin ne Moáb ke maidánon men, jo Yardan ke kanáre kanáre Yaríhú ke muqábil hain, un logon se kahá, 4 ki Bís baras aur us se úpar úpar kí 'umr

ke ádmíon ko waise hí gin lo, jaise KHUDÁWAND ne Músá aur baní Isráíl ko, jab wuh Misr ke mulk se nikal áe the, hukm kiyá thá.

5 Rúbin, jo Isráíl ká pahlauthá thá us ke beṭe yih hain, ya'ní Hanúk, jis se Hanúkíon ká khándán chalá: aur Fallú, jis se Falwíon ká khándán chalá: 6 aur Hasron, jis se Hasroníon ká khándán chalá: aur Karmí, jis se Karmíon ká khándán chalá. 7 Yih baní Rúbin ke khándán hain: aur in men se, jo gine gaye, wuh tentális hazár sát sau tís the. 8 Aur Fallú ká beṭá Ilíáb thá. 9 Aur Ilíáb ke beṭe Namúel, aur Dátan, aur Abírám the. Yih wuhí Dátan aur Abírám hain, jo jamá'at ke chune húe the, aur jab Qorah ke faríq ne KHUDÁWAND se jhagṛá kiyá, to yih bhí us faríq ke sáth milkar Músá aur Hárún se jhagṛe: 10 aur jab un ḍháí sau ádmíon ke ág men bhasam ho jáne se wuh faríq nábúd ho gayá, usí mauqa' par zamín ne munh kholkar Qorah samet un ko bhí nigal liyá thá, aur wuh sab 'ibrat ká nishán ṭhahre. 11 Lekin Qorah ke beṭe nahín mare the.

12 Aur Shama'ún ke beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Namúel, jis se Namúelíon ká khándán chalá: aur Yamín, jis se Yamíníon ká khándán chalá: aur Yakín, jis se Yakíníon ká khándán chalá. 13 Aur Zárah, jis se Zárahíon ká khándán chalá: aur Sáúl, jis se Sáúlíon ká khándán chalá. 14 So baní Shama'ún ke khándánon men se báís hazár do sau ádmí gine gaye.

15 Aur Jadd ke beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Safon, jis se Safoníon ká khándán chalá: aur Hajjí, jis se Hajjíon ká khándán chalá: aur Súní, jis se Súníon ká khándán chalá: 16 aur Uzní, jis se Uzníon ká khándán chalá; aur 'Erí, jis se 'Eríon ká khándán chalá: 17 aur Arúd, jis se Arúdíon ká khándán chalá: aur Arelí, jis se Arelíon ká khándán chalá. 18 Baní Jadd ke yihí gharáne hain. Jo in men se gine gaye, wuh chális hazár pánch sau the.

19 Yahúdáh ke beṭon men se 'Er aur Onán to mulk i Kan'án hí men mar gaye. 20 Aur Yahúdáh ke aur beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Sílah, jis se Síláníon ká khándán chalá: aur Fáras, jis se Fárasíon ká khándán chalá: aur Zárah, jis se Zárahíon ká khándán chalá. 21 Fáras ke beṭe yih hain, ya'ní Hasron jis se Hasroníon ká khándán chalá: aur Hamúl, jis se Hamúlíon ká khándán chalá. 22 Yih baní Yahúdáh ke gharáne hain. In men se chhahattar hazár pánch sau ádmí gine gaye.

23 Aur Ishkár ke beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní, Tola' jis se Tola'íon ká khándán chalá: aur Fuwwah, jis se Fuwwíon ká khándán chalá. 24 Yasúb, jis se Yasúbíon ká khándán chalá: Simron, jis se Simroníon ká khándán chalá. 25 Yih baní Ishkár ke gharáne hain. In men se jo gine gaye, wuh chaunsaṭh hazár tín sau the.

26 Aur Zabúlún ke beṭe, jin se un ke khándán chále, yih hain, ya'ní Sarad, jis se Saradíon ká khándán chalá; Ailon, jis se Ailoníon ká khándán chalá; Yahalíel, jis se Yahalíelíon ká khándán chalá. 27 Yih baní Zabúlún ke gharáne hain. In men se sáṭh hazár pánch sau ádmí gine gaye.

28 Aur Yúsuf ke beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Munassí aur Ifráím. 29 Aur Munassí ká beṭá Makír thá, jis se Makíríon ká khándán chalá: aur Makír se Jili'ád paidá húá, jis se Jili'ádíon ká khándán chalá. 30 Aur Jili'ád ke beṭe yih hain, ya'ní I''azar, jis se I''azaríon ká khándán chalá: aur Khalaq, jis se Khalaqíon ká khándán chalá: 31 aur Asríel, jis se Asríelíon ká khándán chalá: aur Sikm, jis se Sikmíon ká khándán chalá: 32 aur Samída', jis se Samída'íon ká khándán chalá: and Hifr, jis se Hifríon ká khándán chalá: 33 aur Hifr ke beṭe Siláfihád ke hán koí beṭá nahín, balki beṭiyán hí húín, aur Siláfihád kí beṭiyon ke nám yih hain: Mahláh, aur Nú'áh, aur Hujláh, aur Milkáh, aur Tirzáh. 34 Yih baní Munassí ke gharáne hain. In men se jo gine gaye, wuh báwan hazár sát sau the.

35 Aur Ifráím ke beṭe, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Sútalah, jis se Sútalahíon ká khándán chalá: aur Bakar, jis se Bakaríon ká khándán chalá: aur Tahan, jis se Tahaníon ká khándán chalá.

36 Aur Sútalah ká betá 'I'rán thá, jis se 'I'ránion ká khándán chalá. 37 Yih baní Ifráím ke gharáne hain. In men se, jo gine gaye, wuh battis hazár pánch sau the. Yúsuf ke beton ke khándán yihi hain.

38 Aur Binyamín ke bete, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Bála' jis se Bála'íon ká khándán chalá: aur Ashbíl, jis se Ashbílíon ká khándán chalá: aur Akhírám, jis se Akhírámion ká khándán chalá: 39 aur Súfám, jis se Súfámíon ká khándán chalá: aur Húfám, jis se Húfámion ká khándán chalá. 40 Bála' ke do bete the, ek Ard, jis se Ardíon ká khándán chalá: dúsrá Na'mán, jis se Na'mánion ká khándán chalá. 41 Yih baní Binyamín ke gharáne hain. In men se, jo gine gaye, wuh paintális hazár chha sau the.

42 Aur Dán ká betá, jis se us ká khándán chalá, Súhám thá. Us se Súhámion ká khándán chalá. Dánion ká khándán yihi thá. 43 Súhámíon ke khándán ke, jo ádmí gine gaye, wuh chaunsath hazár chár sau the.

44 Aur A'shar ke bete, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ní Yimnah, jis se Yimníon ká khándán chalá: aur Iswí, jis se Iswion ká khándán chalá: aur Barí'áh, jis se Barí'áhion ká khándán chalá. 45 Baní Barí'áh yih hain, ya'ní Hibr, jis se Hibrion ká khándán chalá; aur Malkíel, jis se Malkíelion ká khándán chalá. 46 Aur A'shar kí betí ká nám Sárah thá. 47 Yih baní A'shar ke gharáne hain, aur jo in men se gine gaye, wuh tirpan hazár chár sau the.

48 Aur Naftáli ke bete, jin se un ke khándán chale, yih hain, ya'ni Yahasiel, jis se Yahasíelion ká khándán chalá: aur Júní, jis se Júnion ká khándán chalá: 49 aur Yisr, jis se Yisrion ká khándán chalá: aur Salím, jis se Salímion ká khándán chalá. 50 Yih bani Naftáli ke gharáne hain, aur jitne in men se gine gaye, wuh paintális hazár chár sau the.

51 So baní Isráil men se jitne gine gaye, wuh sab milákar chha lákh ek hazár sát sau tís the.

52 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, 53 In hi ko, in ke námon ke shumár ke muwáfiq, wuh zamín mírás ke taur par bánt dí jáe. 54 Jis qabíle men ziyáda ádmí hon, use ziyáda hissa mile, aur jis men kam hon, use kam hissa mile. Har qabíle kí mírás us ke gine húe ádmion ke shumár par mauqúf ho. 55 Lekin zamín qur'a se taqsím kí jáe. Wuh apne ábáí qabílon ke námon ke mutábiq mírás páen. 56 Aur khwáh ziyáda ádmíon ká qabila ho, yá thoron ká, qur'a se un kí mírás taqsím kí jáe.

57 Aur jo Láwíon men se apne apne khándánon ke mutábiq gine gaye, wuh yih hain, ya'ní Jairson se Jairsoníon ká gharáná; Qihát se Qihátion ká gharáná; Mirárí se Mirárion ká gharáná. 58 Aur yih bhí Láwíon ke gharáne hain, ya'ní Libní ká gharáná, Habrún ká gharáná, Mahlí ká gharáná, aur Múshí ká gharáná, aur Qorah ká gharáná. Aur Qihát se 'Amrám paidá húá. 59 Aur 'Amrám kí bíwí ká nám Yúkabid thá, jo Láwí kí betí thí, aur Misr men Láwí ke hán paidá húí: isí ke Hárún aur Músá aur un kí bahin Maryam 'Amrám se paidá húe. 60 Aur Hárún ke bete yih the: Nadab, aur Abíhú, aur Ilí'azar, aur Itamar. 61 Aur Nadab aur Abíhú to usí waqt mar gaye, jab unhon ne Khudáwand ke huzúr úparí ág guzráni thí. 62 So un men se jitne ek mahíne aur us se úpar úpar ke narína farzand gine gaye wuh teís hazár the. Yih baní Isráil ke sáth nahín gine gaye, kyúnki in ko baní Isráíl ke sáth mírás nahín mili.

63 So Músá aur Ilí'azar káhin ne jin baní Isráíl ko Moáb ke maidánon men, jo Yardan ke kanáre kanáre Yaríhú ke muqábil hain shumár kiyá, wuh yihí hain. 64 Par jin Isráílion ko Músá aur Hárún káhin ne dasht i Síná men giná thá, un men se ek shakhs bhí in men na thá, 65 kyúnki Khudáwand ne un ke haqq men kah diyá thá, ki Wuh yaqínan biyábán men mar jáenge. Chunánchi un men se, siwá Yufannah ke bete Kálib, aur Nún ke bete Yashú' ke, ek bhí báqí nahín bachá thá.

27 Tab Yúsuf ke bete Munassí kí aulád ke gharánon men se Siláfihád bin Hifr bin Jilí'ád bin Makír bin Munassí kí betiyán, jin ke nám Mahláh, aur

Nú'áh, aur Hujláh, aur Milkáh, aur Tirzáh hain pás ákar 2 khaima e ijtimá' ke darwáze par Músá, aur Ilí'azar káhin, aur amíron, aur sab jamá'at ke sámne kharí húín, aur kahne lagín, ki 3 Hamárá báp bíyábán men mará, par wuh un logon men shámil na thá jinhon ne, Qorah ke faríq se milkar KHUDÁWAND ke khiláf sir uṭháyá thá: balki wuh apne gunáh men mará, aur us ke koí beṭá na thá. 4 So beṭá na hone ke sabab se hamáre báp ká nám us ke gharáne se kyún miṭne páe? Is liye ham ko bhí hamáre báp ke bháiyon ke sáth hissa do. 5 Músá un ke mu'ámale ko KHUDÁWAND ke huzúr le gayá. 6 KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 7 Siláfihád kí beṭiyán ṭhík kahtí hain. Tú un ko un ke báp ke bháiyon ke sáth zarúr hí mírás ká hissa dená, ya'ní un ko un ke báp kí mírás mile. 8 Aur baní Isráíl se kah, ki Agar koí shakhs mar jáe, aur us ká koí beṭá na ho, to us kí mírás us kí beṭí ko dená. 9 Agar us kí koí beṭí bhí na ho, to us ke bháiyon ko us kí mírás dená. 10 Agar us ke bháí bhí na hon, to tum us kí mírás us ke báp ke bháiyon ko dená. 11 Agar us ke báp ká bhí koí bháí na ho, to jo shakhs us ke gharáne men us ká sab se qaríbí rishtadár ho, use us kí mírás dená: wuh us ká wáris hogá. Aur yih hukm baní Isráíl ke liye, jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko farmáyá wájibí farz hogá.

12 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, Tú 'Abárím ke is pahár par charhkar us mulk ko, jo main ne baní Isráíl ko 'ináyat kiyá hai, dekh le. 13 Aur jab tú use dekh legá, to tú bhí apne logon men apne bháí Hárún kí tarah já milegá. 14 Kyúnki dasht i Sín men jab jamá'at ne mujh se jhagrá kiyá, to bar'aks is ke ki wahán pání ke chashme par tum donon un kí ánkhon ke sámne merí taqdís karte, tum ne mere hukm se sarkashí kí. Yih wuhí Maríbah ká chashma hai, jo dasht i Sín ke Qádis men hai. 15 Músá ne KHUDÁWAND se kahá, ki 16 KHUDÁWAND, sáre bashar kí rúhon ká Khudá, kisí ádmí ko is jamá'at par muqarrar kare, 17 jis kí ámad o raft un ke rúbarú ho, aur wuh un ko báhar le jáne aur andar le áne men un ká rahbar ho, táki KHUDÁWAND kí jamá'at un bheron kí mánind na rahe, jin ká koí charwáhá nahín. 18 KHUDÁWAND ne Músá se kahá, Tú Nún ke beṭe Yashú' ko lekar us par apná háth rakh, kyúnki us shakhs men rúh hai; 19 aur use Ilí'azar káhin, aur sárí jamá'at ke áge khará karke un kí ánkhon ke sámne use wasíyat kar. 20 Aur apne ru'bdáb se use bahrawar kar de, táki baní Isráíl kí sárí jamá'at us kí farmánbardárí kare. 21 Wuh Ilí'azar káhin ke áge khará húá kare, jo us kí jánib se KHUDÁWAND ke huzúr U'rím ká hukm daryáft kiyá karegá: usí ke kahne se wuh, aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ke log, niklá karen, aur usí ke kahne se lauṭá bhí karen. 22 So Músá ne KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq 'amal kiyá, aur us ne Yashú' ko lekar use Ilí'azar káhin aur sárí jamá'at ke sámne khará kiyá: 23 aur us ne apne háth us par rakkhe, aur jaisá KHUDÁWAND ne us ko hukm diyá thá, use wasíyat kí.

28 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Merá charháwá, ya'ní merí wuh gizá joráhatangez khushbú kí átashín qurbání hai, tum yád karke mere huzúr waqt i mu'aiyan par guzráná karná. 3 Tú un se kah de, ki Jo átashín qurbání tum ko KHUDÁWAND ke huzúr guzránní hai, wuh yih hai; ki do be'aib yaksála nar barre har roz dáimí sokhtaní qurbání ke liye charháyá karo. 4 Ek barra subh, aur dúsrá barra shám ko charháná; 5 aur sáth hí aifah ke daswen hisse ke barábar maida, jis men kúṭkar nikálá húá tel chauthái hín ke barábar milá ho, nazr kí qurbání ke taur par guzránná. 6 Yih wuhí dáimí sokhtaní qurbání hai, jo koh i Síná par muqarrar kí gayí, táki KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání ṭhahre. 7 Aur hín kí chauthái ke barábar mai fí barra tapáwan ke liye láná. Maqdis hí men KHUDÁWAND ke huzúr mai ká yih tapáwan charháná. 8 Aur dúsre barre ko shám ke waqt charháná, aur us ke sáth bhí subh kí tarah waisí hí nazr kí qurbání aur tapáwan ko, táki yih KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání ṭhahre.

9 Aur sabt ke roz do be'aib yaksála

nar barre, aur nazr kí qurbání ke taur par aifah ke pánchwen hisse ke barábar maida, jis men tel milá ho, tapáwan ke sáth guzránná. 10 Dáimí sokhtaní qurbání aur us ke tapáwan ke 'aláwa yih har sabt kí sokhtaní qurbání hai.

11 Aur apne mahínon ke shurú' men har máh do bachhre aur ek mendhá, aur sát be'aib yaksála nar barre sokhtaní qurbání ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr charháyá karná. 12 Aur aifah ke tín daháí hisse ke barábar maida, jis men tel milá ho, har bachhre ke sáth, aur aifah ke pánchwen hisse ke barábar maida, jis men tel milá ho, har mendhe ke sáth, aur aifah ke daswen hisse ke barábar maida, jis men tel milá ho, 13 har barre ke sáth nazr kí qurbání ke taur par láná; táki yih ráhatangez khushbú kí sokhtaní qurbání, ya'ní KHUDÁWAND ke huzúr átashín qurbání thahre. 14 Aur in ke sáth tapáwan ke liye mai fí bachhrá nisf hín ke barábar, aur fí mendhá tiháí hín ke barábar, aur fí barra chautháí hín ke barábar ho. Yih sál bhar ke har mahíne kí sokhtaní qurbání hai. 15 Aur us dáimí sokhtaní qurbání aur us ke tapáwan ke 'aláwa ek bakrá khatá kí qurbání ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr guzráná jáe.

16 Aur pahle mahíne kí chaudahwín táríkh ko KHUDÁWAND kí fasah húá kare. 17 Aur usí mahíne kí pandrahwín táríkh ko 'íd ho, aur sát din tak bekhamírí roṭí kháí jáe. 18 Pahle roz logon ká muqaddas majma' ho. Tum us din koí khádimána kám na karná, 19 balki tum átashín qurbání, ya'ní KHUDÁWAND ke huzúr sokhtaní qurbání ke taur par do bachhre aur ek mendhá aur sát yaksála nar barre charháná. Yih sab ke sab be-'aib hon. 20 Aur un ke sáth nazr kí qurbání ke taur par tel milá húá maida fí bachhrá aifah ke tín daháí hisse ke barábar, aur fí mendhá pánchwen hisse ke barábar; 21 aur sáton barron men se har barra píchhe aifah ke daswen hisse ke barábar guzráná karná. 22 Aur khatá kí qurbání ke liye ek bakrá ho, táki us se tumháre liye kaffára diyá jáe. 23 Tum subh kí sokhtaní qurbání ke 'aláwa, jo dáimí sokhtaní qurbání hai, in ko bhí guzránná. 24 Isí tarah tum roz sát din tak átashín qurbání kí yih gizá charháná, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú thahre. Rozmarra kí dáimí sokhtaní qurbání aur tapáwan ke 'aláwa yih bhí guzráná jáe. 25 Aur sátwen din phir tumhárá muqaddas majma' ho; us men koí khádimána kám na karná.

26 Aur pahle phalon ke din, jab tum nayí nazr kí qurbání hafton kí 'íd men KHUDÁWAND ke huzúr guzráno, tab bhí tumhárá muqaddas majma' ho; us roz koí khádimána kám na karná: 27 balki tum sokhtaní qurbání ke taur par do bachhre, ek mendhá aur sát yaksála nar barre guzránná, táki yih KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú ho. 28 Aur in ke sáth nazr kí qurbání ke taur par tel milá húá maida fí bachhrá aifah ke tín daháí hisse ke barábar, aur fí mendhá pánchwen hisse ke barábar. 29 Aur sáton barron men se har barre píchhe aifah ke daswen hisse ke barábar ho. 30 Aur ek bakrá ho táki tumháre liye kaffára diyá jáe. 31 Dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání ke 'aláwa tum in ko bhí guzránná. Yih sab be'aib hon, aur in ke tapáwan sáth hon.

29 Aur sátwen mahíne kí pahlí táríkh ko tumhárá muqaddas majma' ho; us men koí khádimána kám na karná. Yih tumháre liye narsinge phúnkne ká din hai. 2 Tum sokhtaní qurbání ke taur par ek bachhrá, ek mendhá, aur sát be'aib yaksála nar barre charháná, táki yih KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú thahre. 3 Aur in ke sáth nazr kí qurbání ke taur par tel milá húá maida fí bachhrá aifah ke tín daháí hisse ke barábar, aur fí mendhá pánchwen hisse ke barábar, 4 aur sáton barron men se har barre píchhe aifah ke daswen hisse ke barábar ho. 5 Aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho, táki tumháre wáste kaffára diyá jáe. 6 Naye chánd kí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání, aur dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání, aur un ke tapáwanon ke 'aláwa, jo apne apne áín ke mutábiq guzráne jáenge, yih bhí ráhatangez khushbú kí átashín qurbání ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr charháe jáen.

7 Phir usí sátwen mahíne kí daswín

táríkh ko tumhárá muqaddas majma' ho; tum apní apní ján ko dukh dená, aur kisí tarah ká kám na karná; 8 balki sokhtaní qurbání ke taur par ek bachhrá, ek mendhá, aur sát yaksála nar barre KHUDÁWAND ke huzúr charháná, táki yih ráhatangez khushbú thahre; yih sab ke sab be'aib hon: 9 aur in ke sáth nazr kí qurbání ke taur par tel milá húá maida fí bachhrá aifah ke tín daháí hisse ke barábar, aur fí mendhá pánchwen hisse ke barábar; 10 aur sáton barron men se har barre píchhe aifah ke daswen hisse ke barábar ho: 11 aur khatá kí qurbání ke liye ek bakrá ho; yih bhí us khatá kí qurbání ke 'aláwa, jo kaffáre ke liye hai, aur dáimí sokhtaní qurbání, aur us kí nazr kí qurbání, aur tapáwanon ke 'aláwa charháe jáen.

12 Aur sátwen mahine kí pandrahwín táríkh ko phir tumhárá muqaddas majma' ho; us din tum koí khádimána kám na karná; aur sát din tak KHUDÁWAND kí khátir 'íd manáná. 13 Aur tum sokhtaní qurbání ke taur par terah bachhre, do mendhe, aur chaudah yaksála nar barre charháná, táki yih ráhatangez khushbú kí átashín qurbání thahre; yih sab ke sab be'aib hon. 14 Aur in ke sáth nazr kí qurbání ke taur par terah bachhron men se har bachhre píchhe, tel milá húá maida aifah ke tín daháí hisse ke barábar, aur donon mendhon men se har mendhe píchhe pánchwen hisse ke barábar; 15 aur chaudah barron men se har barre píchhe aifah ke daswen hisse ke barábar ho; 16 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho. Yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

17 Aur dúsre din bárah bachhre, do mendhe, aur chaudah be'aib yaksála nar barre charháná. 18 Aur bachhron, aur mendhon, aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon: 19 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho. Yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwanon ke 'aláwa charháe jáen.

20 Aur tísre din gyárah bachhre, do mendhe, aur chaudah yaksála be'aib nar barre hon. 21 Aur bachhron, aur mendhon aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon: 22 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho. Yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

23 Aur chauthe din das bachhre, do mendhe aur chaudah yaksála be'aib nar barre hon. 24 Aur bachhron, aur mendhon, aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon; 25 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho; yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

26 Aur pánchwen din nau bachhre, do mendhe, aur chaudah yaksála be'aib nar barre hon. 27 Aur bachhron, aur mendhon, aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon; 28 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho; yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

29 Aur chhate din áth bachhre, do mendhe, aur chaudah yaksála be'aib nar barre hon. 30 Aur bachhron aur mendhon, aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon; 31 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho; yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

32 Aur sátwen din sát bachhre, do mendhe aur chaudah yaksála be'aib nar barre hon; 33 aur bachhron aur mendhon aur barron ke sáth, un ke shumár aur áín ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon; 34 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho; yih sab dáimí sokhtaní qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

35 Aur áthwen din tumhárá muqaddas majma' ho; tum us din koí khádimána kám na karná; 36 balki tum ek bachhrá, ek mendhá aur sát yaksála be'aib nar barre sokhtaní qurbání ke taur par charháná, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr ráhatangez khushbú kí átashín qurbání thahre. 37 Aur bachhre aur

mendhe aur barron ke sáth, un ke shumár aur áin ke mutábiq, un kí nazr kí qurbání aur tapáwan hon; 38 aur ek bakrá khatá kí qurbání ke liye ho; yih sab dáimí sokhtání qurbání aur us kí nazr kí qurbání aur tapáwan ke 'aláwa charháe jáen.

39 Tum apní muqarrara 'ídon men apní mannaton aur razá kí qurbánion ke 'aláwa yihí sokhtaní qurbánián aur nazr kí qurbánián aur tapáwan aur salámati kí qurbánián guzránná. 40 Aur jo kuchh KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá, wuh sab Músá ne baní Isráil ko batá diyá.

30 Aur Músá ne baní Isráíl ke qabílon ke sardáron se kahá, ki Jis bát ká KHUDÁWAND ne hukm diyá hai, wuh yih hai, ki 2 Jab koí mard KHUDÁWAND kí mannat máne, yá qasam khákar apne úpar koí kháss farz ṭhahráe, to wuh apne 'ahd ko na toṛe; balki jo kuchh us ke munh se niklá hai, use púrá kare. 3 Aur agar koí 'aurat KHUDÁWAND kí mannat máne, aur apní naujawání ke dinon men, apne báp ke ghar hote húe, apne úpar koí farz ṭhahráe, 4 aur us ká báp us kí mannat aur us ke farz ká hál, jo us ne apne úpar ṭhahráyá hai, sunkar chup ho rahe; to wuh sárí mannaten, aur sáre farz, jo us 'aurat ne apne úpar ṭhahráe hain, qáim rahenge. 5 Lekin agar us ká báp, jis din yih sune, usí din use mana' kare; to us kí koí mannat, yá koí farz, jo us ne apne úpar ṭhahráyá hai, qáim nahín rahegá: aur KHUDÁWAND us 'aurat ko ma'zúr rakkhegá, kyúnki us ke báp ne use ijázat nahín dí. 6 Aur agar kisí ádmí se us kí nisbat ho jáe, hálánki us kí mannaten, yá munh kí niklí húí bát, jo us ne apne úpar farz ṭhahráí hai, ab tak púrí na húí ho; 7 aur us ká ádmí yih hál sunkar us din us se kuchh na kahe, to us kí mannaten qáim rahengí, aur jo báten us ne apne úpar farz ṭhahráí hain, wuh bhí qáim rahengí. 8 Lekin agar us ká ádmí, jis din yih sab sune, usí din use mana' kare, to us ne goyá us 'aurat kí mannat ko aur us ke munh kí niklí húí bát ko, jo us ne apne úpar farz ṭhahráí thí, toṛ diyá; aur KHUDÁWAND us 'aurat ko ma'zúr rakkhegá. 9 Par bewa aur mutalaqqa kí mannaten aur farz ṭhahráí húí báten qáim rahengí. 10 Aur agar us ne apne shauhar ke ghar hote húe kuchh mannat mání, yá qasam khákar apne úpar koí farz ṭhahráyá ho, 11 aur us ká shauhar yih hál sunkar khámosh rahá ho, aur use mana' na kiyá ho, to us kí mannaten aur sáre farz, jo us ne apne úpar ṭhahráe, qáim rahenge. 12 Par agar us ke shauhar ne, jis din yih sab suná, usí din use bátil ṭhahráyá ho, to jo kuchh us 'aurat ke munh se us kí mannaton aur ṭhahráe húe farz ke báre men niklá hai, wuh qáim nahín rahegá: us ke shauhar ne un ko toṛ ḍálá hai; aur KHUDÁWAND us 'aurat ko ma'zúr rakkhegá. 13 Us kí har mannat ko aur apní ján ko dukh dene ki har qasam ko us ká shauhar cháhe to qáim rakkhe, yá agar cháhe to bátil ṭhahráe. 14 Par agar us ká shauhar roz ba roz khámosh hi rahe, to wuh goyá us kí sárí mannaton, aur ṭhahráe húe farzon ko qáim kar detá hai: us ne un ko qáim yún kiyá, ki jis din se sab suná wuh khámosh hí rahá. 15 Par agar wuh un ko sunkar ba'd men un ko bátil ṭhahráe to wuh us 'aurat ká gunáh uṭháegá. 16 Shauhar aur bíwí ke darmiyán, aur báp beṭí ke darmiyán, jab beṭí naujawání ke aiyám men báp ke ghar ho, in hi áín ká hukm KHUDÁWAND ne Músá ko diyá.

31 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, 2 Midyánion se baní Isráíl ká intiqám le: is ke ba'd tú apne logon men já milegá. 3 Tab Músá ne logon se kahá, Apne men se jang ke liye ádmíon ko musallah karo, táki wuh Midyánion par hamla karen aur, Midyánion se KHUDÁWAND ká intiqám len, 4 aur Isráíl ke sáre qabílon men se fí qabíla ek hazár ádmí lekar jang ke liye bhejná. 5 So hazáron hazár baní Isráíl men se fí qabíla ek hazár ke hisáb se bárah hazár musallah ádmí jang ke liye chune gaye. 6 Yún Músá ne har qabíle se ek hazár ádmíon ko jang ke liye bhejá, aur Ilí'azar káhin ke beṭe Fínihás ko bhí jang par rawána kiyá, aur maqdis ke zurúf aur baland áwáz ke narsinge us ke sáth kar diye. 7 Aur jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, us ke mutábiq unhon ne Midyánion se jang kí, aur sáre mardon ko qatl kiyá. 8 Aur unhon ne un maqtúlon ke siwá, Awwí, aur

Raqam, aur Súr, aur Hor, aur Raba' ko bhí jo Midyán ke pánch bádsháh the, ján se márá, aur Ba'or ke beṭe Bal'ám ko bhí talwár se qatl kiyá. 9 Aur baní Isráíl ne Midyán kí 'auraton aur un ke bachchon ko asír kiyá, aur un ke chaupáye aur bheṛ bakriyán aur mál o asbáb sab kuchh lúṭ liyá. 10 Aur un kí sukúnatgáhon ke sáre shahron ko, jin men wuh rahte the, aur un kí sab chháoniyon ko ág se phúnk diyá. 11 Aur unhon ne sárá mál i ganímat aur sáre asír, kyá insán aur kyá haiwán, sáth liye, 12 aur un asíron aur mál i ganímat ko Músá aur Ilí'azar káhin aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ke pás us lashkargáh men le áe, jo Yaríhú ke muqábil Yardan ke kanáre kanáre Moáb ke maidánon men thí.

13 Tab Músá aur Ilí'azar káhin, aur jamá'at ke sáre sardár un ke istiqbál ke liye lashkargáh ke báhar gaye. 14 Aur Músá un faují sardáron par, jo hazáron aur saikṛon ke sardár the, aur jang se lauṭe the jhalláyá; 15 aur un se kahne lagá, Kyá tum ne sab 'auraten jítí bachá rakkhí hain? 16 Dekho, in hí ne Bal'ám kí saláh se Fagúr ke mu'ámale men baní Isráíl se KHUDÁWAND kí hukm'udúlí karáí, aur yún KHUDÁWAND kí jamá'at men wabá phailí. 17 Is liye in bachchon men, jitne laṛke hain, sab ko már ḍálo, aur jitní 'auraten mard ká munh dekh chukí hain, un ko qatl kar ḍálo. 18 Lekin un laṛkiyon ko jo mard se wáqif nahín aur achhútí hain, apne liye zinda rakkho. 19 Aur tum sát din tak lashkargáh ke báhar hí ḍere ḍále paṛe raho, aur tum men se jitnon ne kisí ádmí ko ján so márá ho, aur jitnon ne kisí maqtúl ko chhúá ho, wuh sab apne áp ko aur apne qaidíon ko tísre din aur sátwen din pák karen. 20 Tum apne sab kapṛon aur chamṛe kí sab chízon ko, aur bakrí ke bálon kí buní húí chízon ko, aur lakṛí ke sab bartanon ko pák karná. 21 Aur Ilí'azar káhin ne un sipáhíon se jo jang par gaye the, kahá, ki Sharí'at ká wuh áín, jis ká hukm KHUDÁWAND ne Músá ko diyá, yihí hai, ki 22 soná aur chándí, aur pítal, aur lohá, aur rángá, aur sísá; 23 garaz, jo kuchh ág men ṭhahar sake, wuh sab tum ág men ḍálná; tab wuh sáf hogá; taubhí nápákí dúr karne ke pání se use pák karná paṛegá; aur jo kuchh ág men na ṭhahar sake, use tum pání men ḍálná. 24 Aur tum sátwen din apne kapṛe dhoná; tab tum pák ṭhahroge; is ke ba'd lashkargáh men dákhil honá.

25 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 26 Ilí'azar káhin, aur jamá'at ke ábáí khándánon ke sardáron ko sáth lekar tú un ádmíon aur jánwaron ko shumár kar, jo lúṭ men áe hain. 27 Aur lúṭ ke is mál ko do hisson men taqsím karke, ek hissa un jangí mardon ko de, jo laṛáí men gaye the, aur dúsrá hissa jamá'at ko de. 28 Aur un jangí mardon se, jo laṛáí men gaye the, KHUDÁWAND ke liye khwáh ádmí hon, yá gáe bail, yá gadhe, yá bheṛ bakriyán, har pánch sau píchhe ek ko hisse ke taur par le: 29 in hí ke nisf men se is hisse ko lekar Ilí'azar káhin ko dená, táki yih KHUDÁWAND ke huzúr uṭháne kí qurbání ṭhahre. 30 Aur baní Isráíl ke nisf men se khwáh ádmí hon yá gáe bail, yá gadhe, yá bheṛ bakriyán, ya'ní sab qism ke chaupáyon men se pachás pachás píchhe ek ek ko lekar Láwíon ko dená, jo KHUDÁWAND ke maskan kí muháfazat karte hain. 31 Chunánchi Músá aur Ilí'azar káhin ne, jaisá KHUDÁWAND ne Músá se kahá thá, waisá hí kiyá. 32 Aur jo kuchh mál i ganímat jangí mardon ke háth áyá thá, use chhoṛkar lúṭ ke mál men chha lákh pachhattar hazár bheṛ bakriyán thín; 33 aur bahattar hazár gáe bail; 34 aur iksaṭh hazár gadhe; 35 aur nufús i insání men se battís hazár, aisí 'auraten jo mard se náwáqif aur achhútí thín. 36 Aur lúṭ ke mál ke us nisf men jo jangí mardon ká hissa thá, tín lákh saintís hazár pánch sau bheṛ bakriyán thín; 37 jin men se chha sau pachhattar bheṛ bakriyán KHUDÁWAND ke hisse ke liye thín. 38 Aur chhattís hazár gáe bail the, jin men se bahattar KHUDÁWAND ke hisse ke the. 39 Aur tís hazár pánch sau gadhe the, jin men se iksaṭh gadhe KHUDÁWAND ke hisse ke the. 40 Aur nufús i insání ká shumár solah hazár thá jin men se battís jánen KHUDÁWAND ke hisse kí thín. 41 So Músá ne KHUDÁWAND ke hukm ke muwáfiq us hisse ko, jo KHUDÁWAND kí uṭháne kí qurbání thí, Ilí'azar káhin ko diyá. 42 Ab rahá baní Isráíl ká nisf hissa,

jise Músá ne jangí mardon ke hisse se alag rakkhá thá, 43 so is nisf men bhí, jo jamá'at ko diyá gayá, tín lákh saintís hazár pánch sau bher bakriyán thín, 44 aur chhattis hazár gáe bail, 45 aur tís hazár pánch sau gadhe, 46 aur solah hazár nufús i insání. 47 Aur baní Isráíl ke is nisf men se Músá ne KHUDÁWAND ke hukm ke muwáfiq, kyá insán aur kyá haiwán, har pachás pichhe, ek ko lekar Láwíon ko diyá jo KHUDÁWAND ke maskan kí muháfazat karte the. 48 Tab wuh faují sardár, jo hazáron aur saikron sipáhíon ke sardár the, Músá ke pás ákar 49 us se kahne lage, ki Tere khádimon ne un sab jangí mardon ko, jo hamáre mátaht hain, giná, aur un men se ek jawán bhí kam na húá. 50 So ham men se jo kuchh jis ke háth lagá, ya'ní sone ke zewar aur pázeb aur kangan, aur angúthiyán, aur mundre aur bázúband, yih sab ham KHUDÁWAND ke hadye ke taur par le áe hain, táki hamárí jánon ke liye KHUDÁWAND ke huzúr kaffára diyá jáe. 51 Chunánchi Músá aur Ilí'azar káhin ne un se yih sab sone ke ghare húe zewar le liye. 52 Aur us hadye ká sárá soná, jo hazáron aur saikron ke sardáron ne KHUDÁWAND ke huzúr guzráná, wuh solah hazár sát sau pachás misqál thá. 53 Kyúnki jangí mardon men se har ek kuchh na kuchh lúţkar le áyá thá. 54 So Músá aur Ilí'azar káhin us sone ko, jo unhon ne hazáron aur saikron ke sardáron se liyá thá, khaima e ijtimá' men láe, táki wuh KHUDÁWAND ke huzúr baní Isráíl kí yádgár thahre.

32 Aur baní Rúbin aur baní Jadd ke pás chaupáyon ke bahut bare bare gol the. So jab unhon ne Ya'zer, aur Jilí'ád ke mulkon ko dekhá, ki yih maqám chaupáyon ke liye niháyat achchhe hain; 2 to unhon ne jákar Músá aur Ilí'azar káhin aur jamá'at ke sardáron se kahá, ki 3 'Atárát, aur Díbon, aur Ya'zer, aur Nimrah, aur Hasbon, aur Ilí'áli, aur Shabám, aur Nabú, aur Ba'ún, 4 ya'ní wuh mulk jis par KHUDÁWAND ne Isráíl kí jamá'at ko fath diláí hai, chaupáyon ke liye niháyat achchhá hai, aur tere khádimon ke pás chaupáye hain. 5 So agar ham par tere karam kí nazar hai, to isí mulk ko apne khádimon kí mírás kar de, aur ham ko Yardan pár na le já. 6 Músá ne baní Rúbin aur baní Jadd se kahá, Kyá tumháre bháí laráí men jáen, aur tum yahín baithe raho? 7 Tum kyún baní Isráíl ko pár utarkar us mulk men jáne se, jo KHUDÁWAND ne un ko diyá hai, bedil karte ho? 8 Tumháre bápdádá ne bhí, jab main ne un ko Qádis Barní'a se bhejá, ki mulk ká hál daryáft karen, to aisá hí kiyá thá. 9 Kyúnki jab wuh wádí e Iskál men pahunche, aur us mulk ko dekhá, to unhon ne baní Isráíl ko bedil kar diyá, táki wuh us mulk men jo KHUDÁWAND ne un ko 'ináyat kiyá na jáen. 10 Aur usí din KHUDÁWAND ká gazab bharká, aur us ne qasam khákar kahá, kí 11 Un logon men se, jo Misr se nikalkar áe hain, bís baras aur us se úpar úpar kí 'umr ká koí shakhs us mulk ko nahín dekhne páegá, jis ke dene kí qasam main ne Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se kháí; kyúnki unhon ne merí púrí pairawí nahín kí. 12 Magar Yufannah Qinzí ká beţá Kálib, aur Nún ká beţá Yashú' use dekhenge, kyúnki unhon ne KHUDÁWAND kí púrí pairawi kí hai. 13 So KHUDÁWAND ká qahr Isráíl par bharká, aur us ne un ko biyábán men chálís baras tak áwára phiráyá, jab tak ki us pusht ke sab log, jinhon ne KHUDÁWAND ke rúbarú gunáh kiyá thá, nábúd na ho gaye. 14 Aur dekho, tum jo gunahgáron kí nasl ho, ab apne bápdádá kí jagah uthe ho, táki KHUDÁWAND ke qahr i shadíd ko Isráílíon par ziyáda karáo. 15 Kyúnki agar tum us kí pairawí se phir jáo, to wuh un ko phir biyábán men chhor degá; aur tum in sab logon ko halák karáoge. 16 Tab wuh us ke nazdík ákar kahne lage, ki Ham apne chaupáyon ke liye yahán bhersále, aur apne bál bachchon ke liye shahr banáenge: 17 par ham khud hathyár bándhe húe taiyár rahenge, ki baní Isráíl ke áge áge chalen, jab tak ki un ko un kí jagah tak na pahunchá den: aur hamáre bál bachche is mulk ke báshindon ke sabab se fasíldár shahron men rahenge. 18 Aur ham apne gharon ko phir wápas nahín áenge, jab tak baní Isráíl ká ek ek ádmí apní mírás ká málik na ho jáe. 19 Aur ham un

meṉ shámil hokar Yardan ke us pár, yá us se áge, mírás na leṉge, kyúṉki hamárí mírás Yardan ke is pár mashriq kí taraf ham ko míl gayí. 20 Músá ne un se kahá, Agar tum yih kám karo, aur KHUDÁWAND ke huzúr musallah hokar laṛne jáo, 21 aur tumháre hathyárband jawán KHUDÁWAND ke huzúr Yardan pár jáeṉ jab tak ki KHUDÁWAND apne dushmanoṉ ko apne sámne se dafa' na kare; 22 aur wuh mulk KHUDÁWAND ke huzúr qabze meṉ na á jáe, to is ke ba'd tum wápas áo: phir tum KHUDÁWAND ke huzúr aur Isráíl ke áge begunáh ṭhahroge, aur yih mulk KHUDÁWAND ke huzúr tumhárí milkíyat ho jáegá. 23 Lekin agar tum aisá na karo, to tum KHUDÁWAND ke gunahgár ṭhahroge: aur yih ján lo ki tumhárá gunáh tum ko pakṛegá. 24 So tum apne bál bachchoṉ ke liye shahr, aur apní bheṛ bakriyoṉ ke liye bheṛsále banáo; jo tumháre muṉh se niklá hai, wuhí karo. 25 Tab baní Jadd aur baní Rúbin ne Músá se kahá, ki Tere khádim, jaisá hamáre málik ká hukm hai, waisá hí kareṉge. 26 Hamáre bál bachche, hamárí bíwiyáṉ, hamárí bheṛ bakriyáṉ, aur hamáre sab chaupáye Jili'ád ke shahroṉ meṉ raheṉge; 27 par ham jo tere khádim haiṉ, so hamárá ek ek musallah jawán KHUDÁWAND ke huzúr laṛne ko pár jáegá, jaisá hamárá málik kahtá hai.

28 Tab Músá ne un ke báre meṉ Ilí'azar káhin, aur Nún ke beṭe Yashú', aur Isráílí qabáil ke ábáí khándánoṉ ke sardároṉ ko wasíyat kí, 29 aur un se yih kahá, ki Agar baní Jadd aur baní Rúbin ká ek ek mard KHUDÁWAND ke huzúr tumháre sáth Yardan ke pár musallah hokar laṛáí meṉ jáe, aur us mulk par tumhárá qabza ho jáe, to tum Jili'ád ká mulk un kí mírás kar dená. 30 Par agar wuh hathyár báṉdhkar tumháre sáth pár na jáeṉ, to un ko bhí mulk i Kan'án hí meṉ tumháre bích mírás mile. 31 Tab baní Jadd aur baní Rúbin ne jawáb diyá, ki Jaisá KHUDÁWAND ne tere khádimoṉ ko hukm diyá hai, ham waisá hí kareṉge. 32 Ham hathyár báṉdhkar KHUDÁWAND ke huzúr us pár mulk i Kan'án ko jáeṉge, par Yardan ke is pár hí hamárí mírás rahe. 33 Tab Músá ne Amoríoṉ ke bádsháh Síhon kí milkíyat, aur Basan ke bádsháh 'Oj kí mamlukat ko, ya'ní un ke mulkoṉ ko aur shahroṉ ko jo un atráf meṉ the, aur us sárí nawáhí ke shahroṉ ko baní Jadd aur baní Rúbin aur Munassí bin Yúsuf ke ádhe qabíle ko de diyá. 34 Tab baní Jadd ne Díbon, aur 'Atárát, aur 'Aro'ír, 35 aur 'Atrát Shofán, aur Ya'zer, aur Yagbihá, 36 aur Bait Nimrah, aur Bait Háran fasíldár shahr aur bheṛsále banáe. 37 Aur baní Rúbin ne Hasbon, aur Ilí'álí, aur Qaryatáim ko, 38 aur Nabo, aur Ba'l Ma'ún ke nám badalkar un ko aur Shibmáh ko banáyá, aur unhoṉ ne apne banáe húe shahroṉ ke dúsre nám rakkhe. 39 Aur Munassí ke beṭe Makír kí nasl ke logoṉ ne jákar Jili'ád ko le liyá, aur Amoríoṉ ko, jo waháṉ base húe the, nikál diyá. 40 Tab Músá ne Jili'ád Makír bin Munassí ko de diyá. So us kí nasl ke log waháṉ sukúnat karne lage. 41 Aur Munassí ke beṭe Yáír ne us nawáhí kí bastiyoṉ ko jákar le liyá, aur un ká nám Hawwot Yáír rakkhá. 42 Aur Núbah ne Qanát aur us ke dihát ko apne tasarruf meṉ kar liyá, aur apne hí nám par us ká bhí nám Núbah rakkhá.

33 Jab baní Isráíl Músá aur Hárún ke mátaht dal báṉdhe húe mulk i Misr se nikalkar chale, to zail kí manziloṉ par unhoṉ ne qiyám kiyá. 2 Aur Músá ne un ke safar ká hál un kí manziloṉ ke mutábiq KHUDÁWAND ke hukm se qalamband kiyá: so un ke safar kí manzileṉ yih haiṉ. 3 Pahle mahíne kí pandrahwíṉ táríkh ko unhoṉ ne Ra'msís se kúch kiyá. Fasah ke dúsre din sáre baní Isráíl ke log sab Misríoṉ kí áṉkhoṉ ke sámne baṛe fakhr se rawána húe. 4 Us waqt Misrí apne pahlauṭhoṉ ko, jin ko KHUDÁWAND ne márá thá, dafn kar rahe the. KHUDÁWAND ne un ke deotáoṉ ko bhí sazá dí thí. 5 So baní Isráíl ne Ra'msís se kúch karke Sukkát meṉ ḍere ḍále. 6 Aur Sukkát se kúch karke Etám meṉ, jo biyábán se milá húá hai, muqím húe. 7 Phir Etám se kúch karke Fí Hakhírot ko, jo Ba'l Safon ke muqábil hai, muṛ gaye, aur Mijdál ke sámne ḍere ḍále. 8 Phir unhoṉ ne Fí Hakhírot ke sámne se kúch kiyá, aur

samundar ke bích se guzarkar biyábán men dákhil húe, aur dasht i Etám men tín din kí ráh chalkar Márah men paṛáo kiyá. 9 Aur Márah se kúch karke Elím men áe; aur Elím men pání ke bárah chashme aur khajúr ke sattar darakht the; so unhon ne yahín ḍere ḍál liye. 10 Aur Elím se kúch karke unhon ne daryá e Qulzum ke kanáre ḍere khaṛe kiye. 11 Aur daryá e Qulzum se chalkar dasht i Sín men khaimazan húe. 12 Aur dasht i Sín se kúch karke Dafqah men ṭhahre. 13 Aur Dafqah se rawána hokar Alús men muqím húe. 14 Aur Alús se chalkar Rafídím men ḍere ḍále. Yahán in logon ko píne ke liye pání na milá. 15 Aur Rafídím se kúch karke dasht i Síná men ṭhahre. 16 Aur dasht i Síná se chalkar Qabrot Hattáwah men khaime khaṛe kiye. 17 Aur Qabrot Hattáwah se kúch karke Hasírát men ḍere ḍále. 18 Aur Hasírát se kúch karke Ritmah men ḍere ḍále. 19 Aur Ritmah se rawána hokar Rimmon Fáras men khaime khaṛe kiye. 20 Aur Rimmon Fáras se jo chale, to Libnah men jákar muqím húe. 21 Aur Libnah se kúch karke Raissah men ḍere ḍále. 22 Aur Raissah se chalkar Qahílátah men ḍere khaṛe kiye. 23 Aur Qahílátah se chalkar koh i Sáfar ke pás ḍerá kiyá. 24 Koh i Sáfar se kúch karke Harádah men khaimazan húe. 25 Aur Harádah se safar karke Maqhílot men qiyám kiyá. 26 Aur Maqhílot se rawána hokar Tahat men khaime khaṛe kiye. 27 Tahat se jo chale, to Tárah men ákar ḍere ḍále. 28 Aur Tárah se kúch karke Mitqah men qiyám kiyá. 29 Aur Mitqah se rawána hokar Hashmúnah men ḍere ḍále. 30 Aur Hashmúnah se chalkar Mausírot men ḍere khaṛe kiye. 31 Aur Mausírot se rawána hokar baní Ya'qán men ḍere ḍále. 32 Aur baní Ya'qán se chalkar Hor Hajjidjád men khaimazan húe. 33 Aur Hor Hajjidjád se rawána hokar Yútbátah men khaime khaṛe kiye. 34 Aur Yútbátah se chalkar 'Abrúnah men ḍere ḍále. 35 Aur 'Abrúnah se chalkar 'Asyún Jábar men ḍerá kiyá. 36 Aur 'Asyún Jábar se rawána hokar dasht i Sín men, jo Qádis hai, qiyám kiyá. 37 Aur Qádis se chalkar koh i Hor ke pás, jo mulk i Adom kí sarhadd hai, khaimazan húe. 38 Yahán Hárún káhin KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq koh i Hor par chaṛh gayá, aur us ne baní Isráíl ke mulk i Misr se nikalne ke cháliswen baras ke pánchwen mahíne kí pahlí tárikh ko wahín wafát pái. 39 Aur jab Hárún ne koh i Hor par wafát pái, to wuh ek sau teís baras ká thá. 40 Aur 'Arád ke Kan'ání bádsháh ko, jo mulk i Kan'án ke junúb men rahtá thá, baní Isráíl kí ámad kí khabar milí; 41 aur Isráílí koh i Hor se kúch karke Zalmúnah men ṭhahre. 42 Aur Zalmúnah se kúch karke Fúnon men ḍere ḍále. 43 Aur Fúnon se kúch karke Obát men qiyám kiyá. 44 Aur Obát se kúch karke 'Aiye 'Abárím men, jo mulk i Moáb kí sarhadd par hai, ḍere ḍále. 45 Aur 'Aiyim se kúch karke Díbon Jadd men khaimazan húe. 46 Aur Díbon Jadd se kúch karke 'Almún 'Almún Blatáyim men khaime khaṛe kiye. 47 Aur 'Almún Blatáyim se kúch karke 'Abárím ke kohistán men, jo Nabo ke muqábil hai, ḍerá kiyá. 48 Aur 'Abárím ke kohistán se chalkar Moáb ke maidánon men, jo Yaríhú ke muqábil Yardan ke kanáre wáqi' hain, khaimazan húe. 49 Aur Yardan ke kanáre Bait Yasímot se lekar Abíl Sittím tak Moáb ke maidánon men unhon ne ḍere ḍále.

50 Aur KHUDÁWAND ne Moáb ke maidánon men jo Yaríhú ke muqábil Yardan ke kanáre wáqi' hain, Músá se kahá ki, 51 Baní Isráíl se yih kah de, ki Jab tum Yardan ko 'ubúr karke mulk i Kan'án men dákhil ho, 52 to tum us mulk ke sáre báshindon ko wahán se nikál dená, aur un ke shabíhdár pattharon ko, aur un ke ḍhále húe buton ko toṛ ḍálná, aur un ke sab únche maqámon ko mismár kar dená: 53 aur tum us mulk par qabza karke us men basná, kyúnki main ne wuh mulk tum ko diyá hai, ki tum us ke málik bano. 54 Aur tum qur'a ḍálkar us mulk ko apne gharánon men mírás ke taur par bánṭ lená. Jis khándán men ziyáda ádmí hon, us ko ziyáda, aur jis men thoṛe hon, us ko thoṛí mírás dená: aur jis ádmí ká qur'a jis jagah ke liye nikle, wuhí us ko hisse men mile. Tum apne ábáí qabáil ke

mutábiq apní apní mírás lená. 55 Lekin agar tum us mulk ke báshindon ko apne áge se dúr na karo, to jin ko tum báqí rahne doge, wuh tumhárí ánkhon men khár, aur tumháre pahlúon men kánte honge, aur us mulk men jahán tum basoge, tum ko diqq karenge. 56 Aur ákhir ko yún hogá, ki jaisá main ne un ke sáth karne ká iráda kiyá, waisá hí tum se karúngá.

34 Phir KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl ko hukm kar, aur un ko kah de, ki Jab tum mulk i Kan'án men dákhil ho; (yih wuhí mulk hai, jo tumhárí mírás hogá, ya'ní Kan'án ká mulk ma' apní hudúd i arb'a ke,) 3 to tumhárí junúbí simt dasht i Sín se lekar mulk i Adom ke kanáre kanáre ho, aur tumhárí junúbí sarhadd daryá e Shor ke ákhir se shurú' hokar mashriq ko jáe. 4 Wahán se tumhárí sarhadd 'Aqrábbím kí charhái ke junúb tak pahunchkar mure, aur Sín se hotí húí Qádis Barní'a ke junúb men jákar nikle, aur Hasar Addár se hokar 'Azmún tak pahunche. 5 Phir yihí sarhadd 'Azmún se hokar ghúmtí húí Misr kí nahr tak jáe, aur samundar ke sáhil par khatm ho. 6 Aur magribí simt men bará samundar aur us ká sáhil ho. So yihí tumhárí magribí sarhadd thahre. 7 Aur shimálí simt men tum bare samundar se koh i Hor tak apní hadd rakhná. 8 Phir koh i Hor se Hammát ke madkhal tak tum is tarah apní hadd muqarrar karná ki wuh Sidád se já mile. 9 Aur wahán se hotí húí Zifrún ko nikal jáe, aur Hasar 'Enán par jákar khatm ho. Yih tumhárí shimálí sarhadd ho. 10 Aur tum apní mashriqí sarhadd Hasar 'Enán se lekar Safám tak bándhná. 11 Aur yih sarhadd Safám se Riblah tak jo 'Áin ke mashriq men hai jáe; aur wahán se níche ko utartí húí Kinnarat kí jhíl ke mashriqí kanáre tak pahunche: 12 aur phir Yardan ke kanáre kanáre níche ko jákar daryá e Shor par khatm ho. In hudúd ke andar ká mulk tumhárá hogá. 13 So Músá ne baní Isráíl ko hukm diyá, ki Yihí wuh zamín hai, jise tum qur'a dálkar mírás men loge, aur isí kí bábat KHUDÁWAND ne hukm diyá hai, ki wuh sárhe nau qabílon ko dí jáe. 14 Kyúnki baní Rúbin ke qabíle ne apne ábáí khándánon ke muwáfiq, aur baní Jadd ke qabíle ne bhí apne ábáí khándánon ke mutábiq mírás pá lí, aur baní Munassí ke ádhe qabíle ne bhí apní mírás pá lí; 15 ya'ní in dhái qabílon ko Yardan ke isí pár Yaríhú ke muqábil mashriq kí taraf jidhar se súraj nikaltá hai, mírás mil chukí hai.

16 Aur KHUDÁWAND ne Músá se kahá, ki 17 Jo ashkhás is mulk ko mírás ke taur par tum ko bánt denge un ke nám yih hain, ya'ní Ilí'azar káhin, aur Nún ká betá Yashú'. 18 Aur zamín ko mírás ke taur par bántne ke liye har qabíle se ek sardár ko lená. 19 Aur un ádmíon ke nám yih hain: Yahúdáh ke qabíle se Yufannah ká betá Kálib; 20 aur baní Shama'ún ke qábile se 'Ammíhúd ká betá Samúel; 21 aur Binyamín ke qabíle se Kislún ká betá Ilídád; 22 aur baní Dán ke qabíle se ek sardár Búqqí bin Yuglí; 23 aur baní Yúsuf men se, ya'ní baní Munassí ke qabíle se ek sardár Hanníel bin Áfúd; 24 aur baní Ifráím ke qabíle se ek sardár Qamúel bin Siftán; 25 aur baní Zabúlún ke qabíle se ek sardár Ilísafan bin Farnák; 26 aur baní Ishkár ke qabíle se ek sardár Faltíel bin 'Azzán; 27 aur baní A'shar ke qabíle se ek sardár Akhíhúd bin Shalúmí. 28 Aur baní Naftálí ke qabíle se ek sardár Fidáhel bin 'Ammíhúd. 29 Yih wuh log hain, jin ko KHUDÁWAND ne hukm diyá ki mulk i Kan'án men baní Isráíl ko mírás taqsím kar den.

35 Phir KHUDÁWAND ne Moáb ke maidánon men, jo Yaríhú ke muqábil Yardan ke kanáre wáqi' hain, Músá se kahá, ki 2 Baní Isráíl ko hukm kar, ki apní mírás men se jo un ke tasarruf men áe Láwíon ko rahne ke liye shahr den, aur un shahron kí nawáhí bhí tum Láwíon ko de dená. 3 Yih shahr un ke rahne ke liye hon; un kí nawáhí un ke chaupáyon, aur mál aur sáre jánwaron ke liye hon. 4 Aur shahron kí nawáhí, jo tum Láwíon ko do, wuh har shahr kí díwár se shurú' karke báhar cháron taraf hazár háth ke pher men hon. 5 Aur tum shahr ke báhar mashriq kí taraf do hazár háth, aur junúb kí taraf do hazár háth, aur

magrib kí taraf do hazár háth, aur shimál kí taraf do hazár háth, is tarah paimáish karná kí shahr un ke bích men á jáe. Un ke shahron kí itní hí nawáhí hon. 6 Aur Láwíon ke un shahron men se, jo tum un ko do, chha panáh ke shahr ṭhahrá dená, jin men ḳhúní bhág jáen. In shahron ke 'aláwa biyális shahr âur un ko dená; 7 ya'ní sab milákar aṛtális shahr Láwíon ko dená, aur in shahron ke sáth in kí nawáhí bhí hon. 8 Aur wuh shahr baní Isráíl kí mirás men se yún diye jáen. Jin ke qabze men bahut se shahr hon un se bahut, aur jin ke pás thoṛe hon un se thoṛe shahr lená. Har qabíla apní mirás ke mutábiq jis ká wuh wáris ho Láwíon ke liye shahr de.

9 Aur Khudáwand ne Músá se kahá, ki 10 Baní Isráíl se kah de, ki Jab tum Yardan ko 'ubúr karke mulk i Kan'án men pahunch jáo, 11 to tum kaí aise shahr muqarrar karná, jo tumháre liye panáh ke shahr hon, táki wuh ḳhúní, jis se sahwan ḳhún ho jáe, wahán bhág já sake. 12 In shahron men tum ko intiqám lenewále se panáh milegí, táki ḳhúní jab tak wuh faisale ke liye jamá'at ke áge házir na ho, tab tak márá na jáe. 13 Aur panáh ke jo shahr tum doge, wuh chha hon. 14 Tín shahr to Yardan ke pár, aur tín mulk i Kan'án men dená. Yih panáh ke shahr honge. 15 In chhaon shahron men baní Isráíl ko aur un musáfiron aur pardesíon ko, jo tum men búdobásh karte hain, panáh milegí; táki jis kisí se sahwan ḳhún ho jáe, wuh wahán bhág já sake. 16 Aur agar koí kisí ko lohe ke hathyár se aisá máre, ki wuh mar jáe, to wuh ḳhúní ṭhahregá, aur wuh ḳhúní zarúr márá jáe. 17 Yá agar koí aisá patthar háth men lekar jis se ádmí mar saktá ho, kisí ko máre, aur wuh mar jáe, to wuh ḳhúní ṭhahregá, aur wuh ḳhúní zarúr márá jáe. 18 Yá agar koí chobí ála háth men lekar jis se ádmí mar saktá ho, kisí ko máre aur wuh mar jáe, to wuh ḳhúní ṭhahregá, aur wuh ḳhúní zarúr márá jáe. 19 Ḳhún ká intiqám lenewálá ḳhúní ko áp hí qatl kare: jab wuh use mile tab hí use már ḍále. 20 Aur agar koí kisí ko 'adáwat se ḍhakel de, yá ghát lagákar kuchh us par phenk de, aur wuh mar jáe; 21 yá dushmaní se use apne háth se aisá máre, ki wuh mar jáe; to wuh jis ne márá ho zarúr qatl kiyá jáe, kyúnki wuh ḳhúní hai. Ḳhún ká intiqám lenewálá is ḳhúní ko, jab wuh use mile, már ḍále. 22 Phir agar koí kisí ko bagair 'adáwat ke nágahán ḍhakel de, yá bagair ghát lagáe us par koí chíz ḍál de, 23 yá use bagair dekhe koí aisá patthar us par phenke, jis se ádmí mar saktá ho, aur wuh mar jáe, par yih na to us ká dushman, aur na us ke nuqsán ká ḳhwáhán thá; 24 to jamá'at aise qátil aur ḳhún ke intiqám lenewále ke darmiyán in hí ahkám ke muwáfiq faisala kare; 25 aur jamá'at us qátil ko ḳhún ke intiqám lenewále ke háth se chhuṛáe, aur jamá'at hí use panáh ke us shahr men, jahán wuh bhag gayá thá, wápas pahunchwá de, aur jab tak sardár káhin, jo muqaddas tel se mamsúh húá thá, mar na jáe, tab tak wuh wahín rahe. 26 Lekin agar wuh ḳhúní apne panáh ke shahr kí sarhadd se, jahán wuh bhágkar gayá ho, kisi waqt báhar nikle, 27 aur ḳhún ke intiqám lenewále ko wuh panáh ke shahr kí sarhadd ke báhar mil jáe, aur intiqám lenewálá qátil ko qatl kar ḍále, to wuh ḳhún karne ká mujrim na hogá; 28 kyúnki ḳhúní ko lázim thá, ki sardár káhin kí wafát tak usí panáh ke shahr men rahtá, par sardár káhin ke marne ke ba'd ḳhúní apní maurúsí jagah ko lauṭ jáe. 29 So tumhárí sab sukúnatgáhon men nasl dar nasl yih báten faisale ke liye qánún ṭhahrengí. 30 Agar koí kisí ko már ḍále, to qátil gawáhon kí shahádat par qatl kiyá jáe, par ek gawáh kí shahádat se koí márá na jáe. 31 Aur tum us qátil se, jo wájibu'l qatl ho, diyat na lená, balki wuh zarúr hí márá jáe. 32 Aur tum us se bhí, jo kisí panáh ke shahr ko bhág gayá ho, is garaz se diyat na lená, ki wuh sardár káhin kí maut se pahle phir mulk men rahne ko lauṭne páe. 33 So tum us mulk ko, jahán tum rahoge, nápák na karná; kyúnki ḳhún mulk ko nápák kar detá hai; aur us mulk ke liye, jis men ḳhún baháyá jáe siwá qátil ke ḳhún ke, âur kisí chíz ká kaffára nahín liyá já saktá. 34 Aur tum apní búdobásh ke mulk ko, jis ke andar main rahúngá, gandá bhí na

karná; kyúnki main jo Khudáwand hún, so baní Isráíl ke darmiyán rahtá hún.

36 Aur baní Yúsuf ke gharánon men se Jili'ád bin Makír bin Munassí ke ábáí khándánon ke sardár Músá aur un amíron ke pás jákar, jo baní Isráíl ke ábáí khándánon ke sardár the, kahne lage, ki 2 Khudáwand ne hamáre málik ko hukm diyá thá, ki Qur'a dálkar yih mulk mírás ke taur par baní Isráíl ko dená: aur hamáre málik ko Khudáwand kí taraf se hukm milá thá, ki hamáre bháí Siláfihád kí mírás us kí betiyon ko dí jáe. 3 Lekin agar wuh baní Isráíl ke âur qabílon ke ádmíon se biyáhí jáen, to un kí mírás hamáre bápdádá kí mírás se nikalkar us qabíle kí mírás men shámil kí jáegí jis men wuh biyáhí jáengí: yún wuh hamáre qur'a kí mírás se alag ho jáegí. 4 Aur jab baní Isráíl ká sál i yúbalí áegá, to un kí mírás usí qabíle kí mírás se mulhiqq kí jáegí jis men yih biyáhí jáengí. Yun hamáre bápdádá ke qabíle kí mírás se un ká hissa nikal jáegá. 5 Tab Músá ne Khudáwand ke kalám ke mutábiq baní Isráíl ko hukm diyá, aur kahá, ki Baní Yúsuf ke qabíle ke log thík kahte hain. 6 So Siláfihád kí betiyon ke haqq men Khudáwand ká hukm yih hai, ki wuh jin ko pasand karen un hí se biyáh karen, lekín apne bápdádá ke qabíle hí ke khándánon men biyáhí jáen. 7 Yún baní Isráíl kí mírás ek qabíle se dúsre qabíle men nahín jáne páegí; kyúnki har Isráílí ko apne bápdádá ke qabíle kí mírás ko apne qabze men rakhná hogá. 8 Aur agar baní Isráíl ke kisí qabíle men koí laṛkí ho jo mírás kí málik ho, to wuh apne báp ke qabíle ke kisí khándán men biyáh kare, táki har Isráílí apne bápdádá kí mírás par qáim rahe. 9 Yún kisí kí mírás ek qabíle se dúsre qabíle men nahín jáne páegí; kyúnki baní Isráíl ke qabílon ko lázim hai, ki apní apní mírás apne apne qabze men rakkhen. 10 Aur Siláfihád kí betiyon ne, jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí kiyá. 11 Kyúnkí Mahláh, aur Tirzáh, aur Hujláh, aur Milkáh, aur Nú'áh, jo Siláfihád kí betiyán thín, wuh apne chachere bháiyon ke sáth biyáhí gayín; 12 ya'ní wuh Yúsuf ke bete Munassí kí nasl ke khándánon men biyáhí gayín, aur un kí mírás un ke ábáí khándán ke qabíle men qáim rahí.

13 Jo ahkám aur faisale Khudáwand ne Músá kí ma'rifat Moáb ke maidánon men, jo Yaríhú ke muqábil Yardan ke kanáre wáqi' hain, baní Isráíl ko diye, wuh yihí hain.

ISTISNA'

1 Yih wuhí báten hain, jo Músá ne Yardan ke us pár, biyábán men, ya'ni us maidán men jo Súf ke muqábil aur Fárán aur Tofal aur Lában aur Hasirát aur Dízahab ke darmiyán hai, sab Isráílíon se kahín. 2 Koh i Sha'ír kí ráh se Horib se Qádis Barní'a tak gyárah din kí manzil hai. 3 Aur chálíswen baras ke gyárahwen mahine kí pahlí táríkh ko Músá ne un sab ahkám ke mutábiq, jo Khudáwand ne use baní Isráíl ke liye diye the, un se yih báten kahín; 4 ya'ní jab us ne Amoríon ke bádsháh Síhon ko, jo Hasbon men rahtá thá, márá, aur Basan ke bádsháh 'Oj ko, jo 'Astárát men rahtá thá, Adra'í men qatl kiyá; 5 to is ke ba'd Yardan ke pár Moáb ke maidán men Músá is sharí'at ko yún bayán karne lagá, ki 6 Khudáwand hamáre Khudá ne Horib men ham se yih kahá thá, ki Tum is pahár par bahut rah chuke ho; 7 so ab phiro, aur kúch karo, aur Amoríon ke kohistání mulk, aur us ke ás pás ke maidán, aur paháṛí qat'a, aur nasheb kí

zamín, aur junúbí atráf men, aur samundar ke sáhil tak, jo Kan'ánion ká mulk hai, balki koh i Lubnán aur daryá e Furát tak, jo ek baṛá daryá hai, chale jáo. 8 Dekho, main ne is mulk ko tumháre sámne kar diyá hai. Pas jáo, aur us mulk ko apne qabze men kar lo, jis kí bábat KHUDÁWAND ne tumháre bápdádá Abrahám aur Izháq aur Ya'qúb se qasam khákar yih kahá thá, ki wuh use un ko, aur un ke ba'd un kí nasl ko degá. 9 Us waqt main ne tum se kahá thá, ki Main akelá tumhárá bojh nahín uṭhá saktá. 10 KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko baṛháyá hai, aur áj ke din ásmán ke táron kí mánind tumhárí kasrat hai. 11 KHUDÁWAND tumháre bápdádá ká Khudá tum ko is se bhí hazár chand baṛháe, aur jo wa'da us ne tum se kiyá hai, us ke mutábiq tum ko barakat bakhshe. 12 Main akelá tumháre janjál, aur bojh, aur jhanjaṭ ká kaise mutahammil ho saktá hún? 13 So tum apne apne qabíle se aise ádmíon ko chuno, jo dánishwar aur 'aqlmand aur mashhúr hon, aur main un ko tum par sardár baná dúngá. 14 Is ke jawáb men tum ne mujh se kahá thá, ki Jo kuchh tú ne farmáyá hai, us ká karná bihtar hai. 15 So main ne tumháre qabílon ke sardáron ko, jo dánishwar aur mashhúr the, lekar un ko tum par muqarrar kiyá, táki wuh tumháre qabílon ke mutábiq, hazáron ke sardár, aur saikṛon ke sardár, aur pachás pachás ke sardár, aur das das ke sardár hákim hon. 16 Aur usí mauqa' par main ne tumháre qázíon se tákídan yih kahá, ki Tum apne bháiyon ke muqaddamon ko sunná, par khwáh bháí bháí ká mu'ámala ho, yá pardesí ká, tum un ká faisala insáf ke sáth karná. 17 Tumháre faisale men kisí kí rú ri'áyat na ho; jaise baṛe ádmí kí bát sunoge, waise hí chhoṭe kí sunná; aur kisí ádmí ká munh dekhkar ḍar na jáná; kyúnki yih 'adálat Khudá kí hai: aur jo muqaddama tumháre liye mushkil ho, use mere pás le áná, main use sunúngá. 18 Aur main ne usí waqt sab kuchh jo tum ko karná hai, batá diyá.

19 Aur ham KHUDÁWAND apne Khudá ke hukm ke mutábiq Horib se kúch karke us baṛe aur haulnák biyábán men se hokar guzre, jise tum ne Amoríon ke kohistání mulk ke ráste men dekhá. Phir ham Qádis Barní'a men pahunche. 20 Wahán main ne tum ko kahá, ki Tum Amorion ke kohistání mulk tak á gaye ho, jise KHUDÁWAND hamárá Khudá ham ko detá hai. 21 Dekho us mulk ko KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tumháre sámne kar diyá hai. So tum jáo, aur jaisá KHUDÁWAND tumháre bápdádá ke Khudá ne tum se kahá hai. tum us par qabza karo aur na khauf kháo, na hirásán ho. 22 Tab tum sab mere pás ákar mujh se kahne lage, ki Ham apne jáne se pahle wahán ádmí bhejen, jo jákar hamárí khátir us mulk ká hál daryáft karen aur ákar ham ko bataen ki ham ko kis ráh se wahán jáná hogá, aur kaun kaun se shahr hamáre ráste men paṛenge. 23 Yih bát mujhe bahut pasand áí: chunánchi main ne qabíle píchhe ek ek ádmí ke hisáb se bárah ádmí chune. 24 Aur wuh rawána húe, aur paháṛ par chaṛh gaye, aur wádí e Iskál men pahunchkar us mulk ká hál daryáft kiyá. 25 Aur us mulk ká kuchh phal háth men lekar use hamáre pás láe, aur ham ko yih khabar dí, ki Jo mulk KHUDÁWAND hamárá Khudá ham ko detá hai, wuh achchhá hai. 26 Taubhí tum wahán jáne par rází na húe, balki tum ne KHUDÁWAND apne Khudá ke hukm se sarkashí kí, 27 aur apne khaimon men kuṛkuṛáne aur kahne lage, ki KHUDÁWAND ko ham se nafrat hai, isí liye wuh ham ko mulk i Misr se nikál láyá, táki wuh ham ko Amoríon ke háth men giriftár kará de, aur wuh ham ko halák kar ḍálen. 28 Ham kidhar já rahe hain? Hamáre bháiyon ne to yih batákar hamárá hausala toṛ diyá hai, ki Wahán ke log baṛe baṛe aur lambe hain; aur un ke shahr baṛe baṛe, aur un kí fasílen ásmán se báten kartí hain. Másiwá is ke ham ne wahán 'Anáqím kí aulád ko bhí dekhá. 29 Tab main ne tum ko kahá, ki Khaufzada mat ho, aur na un se ḍaro. 30 KHUDÁWAND tumhárá Khudá, jo tumháre áge áge chaltá hai, wuhí tumhárí taraf se jang karegá, jaise us ne tumhárí khátir mulk i Misr men tumhárí ánkhon ke sámne sab kuchh kiyá; 31 aur biyábán men bhí tum ne yihí dekhá, ki jis tarah insán

apne beṭe ko uṭháe húe chaltá hai, usí tarah KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre is jagah pahunchne tak sáre ráste jahán jahán tum gaye, tum ko uṭháe rahá. 32 Taubhí is bát men tum ne KHUDÁWAND apne Khudá ká yaqín na kiyá, 33 jo ráh men tum se áge áge tumháre wáste ḍere ḍálne kí jagah talásh karne ke liye, rát ko ág men aur din ko abr men hokar chalá, táki tum ko wuh rásta dikháe jis se tum chalo. 34 Aur KHUDÁWAND tumhárí báten sunkar ġazabnák húá, aur us ne qasam khákar kahá, ki 35 Is burí pusht ke logon men se ek bhí us achchhe mulk ko dekhne nahín páegá, jise un ke bápdádá ko dene kí qasam main ne kháí hai, 36 siwá Yufannah ke beṭe Kálib ke; wuh use dekhegá; aur jis zamín par us ne qadam márá hai, use main us ko aur us kí nasl ko dúngá; is liye ki us ne KHUDÁWAND kí pairawí púre taur par kí. 37 Aur tumháre hí sabab se KHUDÁWAND mujh par bhí ġussa húá, aur yih kahá, Tú bhí wahán jáne na páegá. 38 Nún ká beṭá Yashú' jo tere sámne khaṛá rahtá hai, wahán jáegá. So tú us kí hausalaafzáí kar; kyúnki wuhí baní Isráíl ko us mulk ká málik banáegá. 39 Aur tumháre bál bachche, jin ke báre men tum ne kahá thá ki lúṭ men jáenge, aur tumháre laṛke bále, jin ko áj bhale aur bure kí bhí tamíz nahín, yih wahán jáenge; aur yih mulk main in hí ko dúngá, aur yih us par qabza karenge. 40 Par tumháre liye yih hai, kí tum lauṭo, aur bahr i Qulzum kí ráh se biyábán men jáo. 41 Tab tum ne mujhe jawáb diyá, ki Ham ne KHUDÁWAND ká gunáh kiyá hai, aur ab jo kuchh KHUDÁWAND hamáre Khudá ne ham ko hukm diyá hai, us ke mutábiq ham jáenge, aur jang karenge. So tum sab apne apne jangí hathyár bándhkar pahár par chaṛh jáne ko ámáda ho gaye. 42 Tab KHUDÁWAND ne mujh se kahá, ki Un se kah de, ki U'par mat chaṛho, aur na jang karo; kyúnki main tumháre darmiyán nahín hún; tá aisá na ho ki tum apne dushmanon se shikast kháo. 43 Aur main ne tum se kah bhí diyá, par tum ne merí na suní; balki tum ne KHUDÁWAND ke hukm se sarkashí kí, aur shokhí se paháṛ par chaṛh gaye. 44 Tab Amorí, jo us paháṛ par rahte the, tumháre muqábale ko nikle; aur unhon ne shahd kí makkhiyon kí mánind tumhárá píchhá kiyá, aur Sha'ír men márte márte tum ko Hurmah tak pahunchá diyá. 45 Tab tum lauṭkar KHUDÁWAND ke áge rone lage, par KHUDÁWAND ne tumhárí faryád na suní, aur na tumhárí báton par kán lagáyá. 46 So tum Qádis men bahut dinon tak paṛe rahe, yahán tak ki ek muddat ho gayí.

2 Aur jaisá KHUDÁWAND ne mujhe hukm diyá thá, us ke mutábiq ham lauṭe, aur bahr i Qulzum kí ráh se biyábán men áe: aur bahut dinon tak koh i Sha'ír ke báhar báhar chalte rahe. 2 Tab KHUDÁWAND ne mujh se kahá, ki 3 Tum is paháṛ ke báhar báhar bahut chal chuke: shimál kí taraf muṛ jáo. 4 Aur tú in logon ko tákíd kar de, ki Tum ko baní 'Esau tumháre bháí, jo Sha'ír men rahte hain, un kí sarhadd ke pás se hokar jáná hai, aur wuh tum se hirásán honge: so tum khúb ihtiyát rakhná: 5 aur un ko mat chheṛná; kyúnki main un kí zamín men se pánw dharne tak kí jagah bhí tum ko nahín dúngá: is liye ki main ne koh i Sha'ír 'Esau ko mírás men diyá hai. 6 Tum rupaye dekar apne kháne ke liye un se khurish kharídná, aur píne ke liye pání bhí rupaye dekar un se mol lená. 7 Kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre háth kí kamáí men barakat detá rahá hai, aur is baṛe biyábán men jo tumhárá chalná phirná hai, wuh use jántá hai. In chális barason men KHUDÁWAND tumhárá Khudá barábar tumháre sáth rahá, aur tum ko kisí chíz kí kamí nahín húí. 8 So ham apne bháiyon baní 'Esau ke pás se, jo Sha'ír men rahte hain katrákar maidán kí ráh se Ailát aur 'Asyún Jábar hote húe guzre.

Phir ham muṛe, aur Moáb ke biyábán ke ráste se chale. 9 Phir KHUDÁWAND ne mujh se kahá, ki Moábíon ko na to satáná, aur na un se jang karná; is liye ki main tum ko un kí zamín ká koí hissa milkiyat ke taur par nahín dúngá; kyúnki main ne 'A'r ko baní Lút kí mírás har diyá hai. 10 (Wahán pahle Aimím base húe the, jo 'Anáqím kí mánind baṛe baṛe aur lambe lambe aur shumár men bahut the. 11 Aur 'Anáqím hí kí tarah wuh bhí Rafáím men gine

játe the, lekin Moábí un ko Aimím kahte hain. 12 Aur pahle Sha'ír men Horí qaum ke log base húe the, lekín baní 'Esau ne un ko nikál diyá, aur un ko apne sámne se nest o nábúd karke áp un kí jagah bas gaye ; jaise Isráílne apní mírás ke mulk men kiyá, jise Ḳhudáwand ne un ko diyá.) 13 Ab uṭho, aur wádí e Zarad ke pár jáo. Chunánchi ham wádí e Zarad se pár húe. 14 Aur hamáre Qádis Barní'a ke chhoṛne se lekar wádí e Zarad ke pár hone tak aṭtís baras ká 'arsa guzrá. Is asná men Ḳhudáwand kí qasam ke mutábiq us pusht ke sab jangí mard lashkar men se mar khap gaye ; 15 aur jab tak wuh nábúd na ho gaye, tab tak Ḳhudáwand ká háth un ko lashkar men se halák karne ko un ke ḳhiláf baṛhá hí rahá.

16 Jab sab jangí mard mar gaye, aur qaum men se faná ho gaye, 17 to Ḳhudáwand ne mujh se kahá, 18 Áj tujhe 'Ár shahr se hokar, jo Moáb kí sarhadd hai, guzarná hai. 19 Aur jab tú baní 'Ammon ke qaríb já pahunche, to un ko mat satáná, aur na un ko chheṛná ; kyúnki main baní 'Ammon kí zamín ká koí hissa tujhe mírás ke taur par nahín dúngá ; is liye ki use main ne baní Lút ko mírás men diyá hai. 20 (Wuh mulk bhi Rafáím ká giná játá thá ; kyúnki pahle Rafáím, jin ko 'Ammoní log Zamzumím kahte the, wahán base húe the. 21 Yih log bhí 'Anáqím kí tarah baṛe baṛe aur lambe lambe aur shumár men bahut the, lekin Ḳhudáwand ne un ko 'Ammoníon ke samne se halák kiyá, aur wuh un ko nikálkar un kí jagah áp bas gaye. 22 Ṭhík waise hí jaise us ne baní 'Esau ke sámne se jo Sha'ír men rahte the Horíon ko halák kiyá, aur wuh un ko nikálkar áj tak un hí kí jagah base húe hain : 23 aise hí 'Awwíon ko jo apni bastiyon men Gazzah tak base húe the, Kaftúríon ne jo Kaftúra se nikle the, halák kiyá, aur un kí jagah áp bas gaye.) 24 So uṭho, aur wádí e Arnon ke pár jáo. Dekho, main ne Hasbon ke bádsháh Síhon ko, jo Amorí hai, us ke mulk samet, tumháre háth men kar diyá hai ; so us par qabza karná shurú' karo, aur us se jang chheṛ do. 25 Main áj hí se tumhárá ḳhauf aur ru'b un qaumon ke dil men ḍálná shurú' karúngá jo rú e zamín par rahti hain : wuh tumhárí ḳhabar sunengí, aur kánpengí, aur tumháre sabab se betáb ho jáengí.

26 Aur main ne dasht i Qadímát se Hasbon ke bádsháh Síhon ke pás sulh ke paigám ke sáth elchí rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki 27 Mujhe apne mulk se guzar jáne de. Main sháhráh se hokar chalúngá, aur dahine aur báen háth nahín muṛúngá. 28 Tú rupaye lekar mere háth mere kháne ke liye ḳhurish bechná, aur mere píne ke liye pání bhí mujhe rupaye lekar dená : faqat mujhe pánw pánw nikal jáne de, 29 jaise baní 'Esau ne, jo Sha'ír men rahte hain, aur Moábíon ne, jo 'Ár shahr men baste hain, mere sáth kiyá ; jab tak kí main Yardan ko 'ubúr karke us mulk men pahunch na jáún jo Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá ham ko detá hai. 30 Lekin Hasbon ke bádsháh Síhon ne ham ko apne hán se guzarne na diyá ; kyúnki Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne us ká mizáj kaṛá aur us ká dil saḳht kar diyá, táki use tumháre háth men hawále kar de, jaisá áj záhir hai. 31 Aur Ḳhudáwand ne mujh se kahá, Dekh, main Síhon aur us ke mulk ko tere háth men hawále karne ko hún : so tú us par qabza karná shurú' kar, táki wuh tum logon kí mírás ṭhahre. 32 Tab Síhon apne sab ádmíon ko lekar hamáre muqábale men niklá, aur jang karne ke liye Yahaz men áyá. 33 Aur Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ne use hamáre hawále kar diyá ; aur ham ne use, aur us ke beṭon ko, aur us ke sab ádmíon ko már liyá. 34 Aur ham ne usí waqt us ke sab shahron ko le liyá, aur har ábád shahr ko, 'auraton aur bachchon samet, bi'lkull nábúd kar diyá, aur kisi ko báqí na chhorá : 35 lekin chaupáyon ko, aur shahron ke mál ko jo hamáre háth lagá lúṭkar ham ne apne liye rakh liyá. 36 Aur 'Aro'ír se, jo wádí e Arnon ke kanáre hai, aur us shahr se, jo wádí men hai, Jili'ád tak, aisá koí shahr na thá, jis ko sar karná hamáre liye mushkil húá. Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ne sab ko hamáre qabze men kar diyá. 37 Lekin baní 'Ammon ke mulk ke nazdík aur daryá e Yabboq kí nawáhí, aur kohistán ke shahron men, aur jahán jahán Ḳhudáwand hamáre

Khudá ne ham ko mana' kiyá thá, ham nahíṉ gaye.

3 Phir ham ne muṛkar Basan ká rásta liyá, aur Basan ká bádsháh 'Oj Adra'í meṉ apne sab ádmíoṉ ko lekar, hamáre muqábale meṉ jang karne ko áyá. 2 Aur Khudáwand ne mujh se kahá, Us se mat ḍar; kyúṉki maiṉ ne us ko aur us ke sab ádmíoṉ aur mulk ko tere qabze meṉ kar diyá hai; jaisá tú ne Amoríoṉ ke bádsháh Síhon se, jo Hasbon meṉ rahtá thá, kiyá, waisá hí tú is se bhí karegá. 3 Chunánchi Khudáwand hamáre Khudá ne Basan ke bádsháh 'Oj ko bhí, us ke sab ádmíoṉ samet, hamáre qábú meṉ kar diyá, aur ham ne un ko yaháṉ tak márá, ki un meṉ se koí báqí na rahá. 4 Aur ham ne usí waqt us ke sab shahr le liye; aur ek shahr bhí aisá na rahá, jo ham ne us se le na liyá ho. Yúṉ Arjúb ká sárá mulk, jo Basan meṉ 'Oj kí saltanat meṉ shámil thá, aur us meṉ sáṭh shahr the, hamáre qabze meṉ áyá. 5 Yih sab shahr fasíldár the, aur in kí úṉchí úṉchí díwáreṉ, aur pháṭak aur benḍe the. In ke 'aláwa bahut se aise qasbe bhí ham ne le liye jo fasíldár na the. 6 Aur jaisá ham ne Hasbon ke bádsháh Síhon ke háṉ kiyá, waisá hí in sab ábád shahroṉ ko ma' 'auratoṉ, aur bachchoṉ ke, bi'lkull nábúd kar ḍálá. 7 Lekin sab chaupáyoṉ, aur shahroṉ ke mál ko lúṭkar ham ne apne liye rakh liyá. 8 Yúṉ ham ne us waqt Amoríoṉ ke donoṉ bádsháhoṉ ke háth se, jo Yardan pár rahte the, un ká mulk, wádí e Arnon se koh i Harmún tak, le liyá. 9 (Is Harmún ko Saidání Siryún, aur Amorí Sanír kahte haiṉ.) 10 Aur Salkah aur Adra'í tak maidán ke sab shahr aur sárá Jili'ád aur sárá Basan, ya'ní 'Oj kí saltanat ke sab shahr, jo Basan meṉ shámil the, ham ne le liye. 11 (Kyúṉki Rafáim kí nasl meṉ se faqat Basan ká bádsháh 'Oj báqí rahá thá. Us ká palang lohe ká baná húá thá; aur wuh baní 'Ammon ke shahr Rabbah meṉ maujúd hai, aur ádmí ke háth ke náp ke mutábiq, nau háth lambá, aur chár háth chauṛá hai.) 12 So is mulk par ham ne us waqt qabza kar liyá, aur 'Aro'ír jo wádí e Arnon ke kanáre hai, aur Jili'ád ke kohistání mulk ká ádhá hissa, aur us ke shahr, maiṉ ne Rúbíníoṉ aur Jaddíoṉ ko diye. 13 Aur Jili'ád ká báqí hissa aur sárá Basan, ya'ní Arjúb ká sárá mulk jo 'Oj kí qalamrau meṉ thá, maiṉ ne Munassí ke qabíle ko diyá. (Basan Rafáím ká mulk kahlátá thá. 14 Aur Munassí ke beṭe Yáír ne, Jasúríoṉ aur Ma'kátíoṉ kí sarhadd tak Arjúb ke sáre mulk ko le liyá, aur apne nám par Basan ke shahroṉ ko Hawwot Yáír ká nám diyá, jo áj tak chalá átá hai.) 15 Aur Jili'ád maiṉ ne Makír ko diyá. 16 Aur Rúbíníoṉ aur Jaddíoṉ ko maiṉ ne Jili'ád se wádí e Arnon tak ká mulk, ya'ní us wádí ke bích ke hisse ko un kí ek hadd ṭhahrákar daryá e Yabboq tak, jo 'Ammoníoṉ kí sarhadd hai, un ko diyá. 17 Aur maidán ko, aur Kinnarat se lekar maidán ke daryá, ya'ní daryá e Shor tak, jo mashriq meṉ Pisgah ke ḍhál tak phailá húá hai, aur Yardan aur us kí sárí nawáhí ko bhí maiṉ ne in hí ko de diyá.

18 Aur maiṉ ne us waqt tum ko hukm diyá, ki Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko yih mulk diyá hai, ki tum us par qabza karo. So tum sab jangí mard musallah hokar apne bháiyoṉ baní Isráíl ke áge áge pár chalo; 19 magar tumhárí bíwiyáṉ, aur tumháre bál bachche, aur chaupáye, (kyúṉki mujhe ma'lúm hai ki tumháre pás chaupáye bahut haiṉ,) so yih sab tumháre un hí shahroṉ meṉ rah jáeṉ jo maiṉ ne tum ko diye haiṉ; 20 táwaqte ki Khudáwand tumháre bháiyoṉ ko chain na bakhshe, jaise tum ko bakhshá, aur wuh bhí us mulk par jo Khudáwand tumhárá Khudá Yardan ke us pár tum ko detá hai, qabza na kar leṉ. Tab tum sab apní milkiyat meṉ jo maiṉ ne tum ko dí hai lauṭkar áne páoge. 21 Aur usí mauqa' par maiṉ ne Yashú' ko hukm diyá, ki Jo kuchh Khudáwand tumháre Khudá ne in do bádsháhoṉ se kiyá wuh sab tú ne apní áṉkhoṉ se dekhá: Khudáwand aisá hí us pár un sab saltanatoṉ ká hál karegá jaháṉ tú já rahá hai. 22 Tum un se na ḍarná, kyúṉki Khudáwand tumhárá Khudá tumhárí taraf se áp jang kar rahá hai.

23 Us waqt maiṉ ne Khudáwand se 'ájizí ke sáth darkhwást kí, ki 24 Ai Khudáwand Khudá, tú ne

apne bande ko apní 'azmat aur apná zoráwar háth dikháná shurú' kiyá hai: kyúnki ásmán men yá zamín par aisá kaun ma'búd hai jo tere se kám yá karámát kar sake. 25 So main terí minnat kartá hún, ki mujhe pár jáne de, ki main bhí us achchhe mulk ko, jo Yardan ke pár hai, aur us khushnumá pahár aur Lubnán ko dekhún. 26 Lekin Khudáwand tumháre sabab se mujh se náráz thá, aur us ne merí na suní: balki Khudáwand ne mujh se kahá, kí Bas kar; is mazmún par mujh se phir kabhi kuchh na kahná. 27 Tú koh i Pisgah kí chotí par charh já, aur magrib aur shimál aur junúb aur mashriq kí taraf nazar dauŗákar use apni ánkhon se dekh le; kyúnki tú is Yardan ke pár nahín jáne páegá. 28 Par Yashú' ko wasíyat kar, aur us kí hausalaafzái karke use mazbút kar: kyúnki wuh in logon ke áge pár jáegá; aur wuhi in ko us mulk ká, jise tú dekh legá, málik banáegá. 29 Chunánchi ham us wádi men, jo Bait Fagúr hai, thahre rahe.

4 Aur ab, ai Isráílío, jo áín aur ahkám main tum ko sikhátá hún, tum un par 'amal karne ke liye un ko sun lo, táki tum zinda raho, aur us mulk men, jise Khudáwand tumháre bápdádá ká Khudá tum ko detá hai, dákhil hokar us par qabza kar lo. 2 Jis bát ká main tum ko hukm detá hún, us men na to kuchh barháná, aur na kuchh ghatáná, táki tum Khudáwand apne Khudá ke ahkám ko, jo main tum ko batátá hún, mán sako. 3 Jo kuchh Khudáwand ne Ba'l Fagúr ke sabab se kiyá, wuh tum ne apní ánkhon se dekhá hai; kyúnki un sab ádmion ko, jinhon ne Ba'l Fagúr kí pairawí kí, Khudáwand tumháre Khudá ne tumháre bích se nábúd kar diyá. 4 Par tum jo Khudáwand apne Khudá se lipte rahe ho, sab ke sab áj tak zinda ho. 5 Dekho, jaisá Khudáwand mere Khudá ne mujhe hukm diyá, us ke mutábiq main ne tum ko áín aur ahkám sikhá diye hain, táki us mulk men un par 'amal karo jis par qabza karne ke liye já rahe ho. 6 So tum in ko mánná, aur 'amal men láná; kyúnki áur qaumon ke sámne yihí tumhárí 'aql aur dánish thahrenge. Wuh in áín ko sunkar kahenge, ki Yaqínan yih buzurg qaum niháyat 'aqlmand aur dánishwar hai. 7 Kyúnki aisí barí qaum kaun hai, jis ká ma'búd is qadr us ke nazdík ho, jaisá Khudáwand hamárá Khudá, ki jab kabhí ham us se du'á karen, hamáre nazdik hai? 8 Aur kaun aisí buzurg qaum hai, jis ke áín aur ahkám aise rást hain, jaisí yih sárí sharí'at hai, jise main áj tumháre sámne rakhtá hún. 9 So tum zarúr hí apní ihtiyát rakhná, aur barí hifázat karná, tá na ho ki tum wuh báten, jo tum ne apní ánkh se dekhí hain, bhúl jáo, aur wuh zindagí bhar ke liye tumháre dil se játí rahen; balki tum un ko apne beton aur poton ko sikháná. 10 Khusúsan us din kí báten, jab tum Khudáwand apne Khudá ke huzúr Horib men khare húe; kyúnki Khudáwand ne mujh se kahá thá, ki Qaum ko mere huzúr jama' kar, aur main un ko apní báten sunáúngá, táki wuh yih síkhen, ki zindagí bhar, jab tak zamín par jíte rahen, merá khauf mánen, aur apne bál bachchon ko bhí yihí sikháen. 11 Chunánchi tum nazdík jákar us pahár ke níche khare húe, aur wuh pahár ág se dahak rahá thá, aur us kí lau ásmán tak pahunchtí thí, aur girdágird táríkí aur ghatá aur zulmat thí. 12 Aur Khudáwand ne us ág men se hokar tum se kalám kiyá; tum ne báten to sunín, lekin koi súrat na dekhí; faqat áwáz hí áwáz suni. 13 Aur us ne tum ko apne 'ahd ke dason ahkám batákar un ke mánne ká hukm diyá; aur un ko patthar kí do lauhon par likh bhí diyá. 14 Us waqt Khudáwand ne mujhe hukm diyá ki tum ko yih áín aur ahkám sikháún, táki tum us mulk men, jis par qabza karne ke liye já rahe ho, un par 'amal karo. 15 So tum apní khúb hí ihtiyát rakhná; kyúnki tum ne us din, jab Khudáwand ne ág men se hokar Horib men tum se kalám kiyá, kisí tarah kí koi súrat nahín dekhí. 16 Tá na ho, ki tum bigarkar kisí shakl yá súrat kí khodí húí múrat apne liye baná lo, jis kí shabíh kisí mard yá 'aurat, 17 yá zamín ke kisí haiwán, yá hawá men urnewále parande, 18 yá zamín ke rengnewále jándár, yá machhlí se, jo zamín ke níche páni men rahtí hai, miltí ho: 19 yá jab ásmán kí taraf nazar karo, aur tamám ajrám i falak, ya'ní súraj aur chánd aur táron ko

dekho, to gumráh hokar un hí ko sijda aur un kí ʻibádat karne lago, jin ko KHUDÁWAND tumháre Khudá ne rú e zamín kí sab qaumon ke liye rakkhá hai. 20 Lekin KHUDÁWAND ne tum ko chuná, aur tum ko goyá lohe kí bhaṭṭí, yaʻní Misr se, nikál le áyá hai, táki tum us kí mírás ke log ṭhahro, jaisá áj záhir hai. 21 Aur tumháre hí sabab se KHUDÁWAND ne mujh se náráz hokar qasam kháí, ki main Yardan pár na jáún, aur na us achchhe mulk men pahunchne páún, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá mírás ke taur par tum ko detá hai: 22 balki mujhe isí mulk men marná hai: main Yardan pár nahín já saktá; lekin tum pár jákar us achchhe mulk par qabza karoge. 23 So tum ihtiyát rakkho, tá na ho ki tum KHUDÁWAND apne Khudá ke us ʻahd ko, jo us ne tum se bándhá hai, bhúl jáo, aur apne liye kisí chíz kí shabíh kí khodí húí múrat baná lo, jis se KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko manaʻ kiyá hai. 24 Kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá bhasam karnewálí ág hai; wuh gaiyúr Khudá hai.

25 Aur jab tum se beṭe aur pote paidá hon, aur tum ko us mulk men rahte húe ek muddat ho jáe, aur tum bigaṛkar kisí chíz kí shabíh kí khodí húí múrat baná lo, aur KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr sharárat karke use gussa diláo: 26 to main áj ke din tumháre barkhiláf ásmán aur zamín ko gawáh banátá hún, ki tum us mulk se, jis par qabza karne ko Yardan pár jáne par ho, jald bi'lkull faná ho jáoge; tum wahán bahut din rahne na páoge, balki bi'lkull nábúd kar diye jáoge. 27 Aur KHUDÁWAND tum ko qaumon men tittar bittar karegá: aur jin qaumon ke darmiyán KHUDÁWAND tum ko pahuncháegá, un men tum thoṛe se rah jáoge. 28 Aur wahán tum ádmíon ke háth ke bane húe lakṛí aur patthar ke deotáon kí ʻibádat karoge, jo na dekhte, na sunte, na kháte, na súnghte hain. 29 Lekin wahán bhí agar tum KHUDÁWAND apne Khudá ke tálib ho, to wuh tum ko mil jáegá, basharte ki tum apne púre dil se, aur apní sárí ján se use ḍhúnḍho. 30 Jab tum musíbat men paṛoge, aur yih sárí báten tum par guzrengí to ákhirí dinon men tum KHUDÁWAND apne Khudá kí taraf phiroge, aur us kí mánoge: 31 kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá rahím Khudá hai; wuh tum ko na to chhoṛegá, aur na halák karegá, aur na us ʻahd ko bhúlegá, jis kí qasam us ne tumháre bápdádá se kháí. 32 Aur jab se Khudá ne insán ko zamín par paidá kiyá, tab se shurúʻ karke tum un guzre aiyám ká hál, jo tum se pahle ho chuke púchho, aur ásmán ke ek sire se dúsre sire tak daryáft karo, ki itní baṛí wáridát kí tarah kabhí koí bát húí, yá sunne men bhí áí? 33 Kyá kabhí koí qaum Khudá kí áwáz, jaise tum ne suní, ág men se átí húí sunkar, zinda bachí hai? 34 Yá kabhí Khudá ne ek qaum ko kisí dúsrí qaum ke bích se nikálne ká iráda karke imtihánon, aur nishánon, aur muʻjizon, aur jang, aur zoráwar háth aur baland bázú, aur haulnák májaron ke wasíle se un ko apní khátir barguzída karne ke liye wuh kám kiye, jo KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tumhárí ánkhon ke sámne Misr men tumháre liye kiye? 35 Yih sab kuchh tum ko dikháyá gayá, táki tum jáno, ki KHUDÁWAND hí Khudá hai, aur us ke siwá âur koí hai hí nahín. 36 Us ne apní áwáz ásmán men se tum ko sunáí, táki tum ko tarbiyat kare; aur zamín par us ne tum ko apní baṛí ág dikháí; aur tum ne us kí báten ág ke bích men se átí húí sunín. 37 Aur chúnki use tumháre bápdádá se mahabbat thí, isí liye us ne un ke baʻd un kí nasl ko chun liyá, aur tumháre sáth hokar apní baṛí qudrat se tum ko Misr se nikál láyá; 38 táki tumháre sámne se un qaumon ko, jo tum se baṛí aur zoráwar hain, dafaʻ kare, aur tum ko un ke mulk men pahuncháe, aur use tum ko mírás ke taur par de, jaisá áj ke din záhir hai. 39 Pas, áj ke din tum ján lo, aur is bát ko apne dil men jamá lo, ki úpar ásmán men, aur níche zamín par KHUDÁWAND hí Khudá hai, aur koí dúsrá nahín. 40 So tum us ke áín aur ahkám ko, jo main tum ko áj batátá hún mánná, táki tumhárá aur tumháre baʻd tumhárí aulád ká bhalá ho, aur hamesha us mulk men, jo KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, tumhárí ʻumr daráz ho.

41 Phir Músá ne Yardan ke pár mashriq kí taraf tín shahr alag kiye,

42 táki aisá khúní, jo anjáne bagair qadimí 'adáwat ke, apne parausí ko már dále, wuh wahán bhág jáe, aur in shahron men se kisí men jákar jítá bach rahe. 43 Ya'ní Rúbínion ke liye to shahr i Basar ho, jo tarái men biyábán ke bích wáqi' hai; aur Jaddion ke liye shahr i Rámát, jo Jili'ád men hai; aur Munassíon ke liye Basan ká shahr i Jaulán.

44 Yih wuh sharí'at hai, jo Músá ne baní Isráíl ke áge pesh kí. 45 Yihí wuh shahádaten aur áín aur ahkám hain, jin ko Músá ne baní Isráíl ko, un ke Misr se nikalne ke ba'd 46 Yardan ke pár us wádí men, jo Bait Fagúr ke muqábil hai, kah sunáyá; ya'ní Amoríon ke bádsháh Síhon ke mulk men, jo Hasbon men rahtá thá, jise Músá aur baní Isráíl ne mulk i Misr se nikalne ke ba'd márá: 47 aur phir us ke mulk ko, aur Basan ke bádsháh 'Oj ke mulk ko apne qabze men kar liyá. Amoríon ke in donon bádsháhon ká yih mulk Yardan pár mashriq kí taraf; 48 'Aro'ír se jo wádí e Arnon ke kanáre wáqi' hai, koh i Siyyún tak, jise Harmún bhí kahte hain, phailá húá hai. 49 Isí men Yardan pár mashriq kí taraf maidán ke daryá tak, jo Pisgah ke dhál ke níche bahtá hai, wahán ká sárá maidán shámil hai.

5 Phir Músá ne sab Isráílíon ko bulwákar un ko kahá, Ai Isráílío! Tum un áín aur ahkám ko sun lo, jin ko main áj tum ko sunátá hún, táki tum un ko síkhkar un par 'amal karo. 2 KHUDÁWAND hamáre Khudá ne Horib men ham se ek 'ahd bándhá. 3 KHUDÁWAND ne yih 'ahd hamáre bápdádá se nahín, balki khud ham se, jo yahán áj ke din jíte hain bándhá. 4 KHUDÁWAND ne tum se us pahár par rúbarú ág ke bích men se báten kín. 5 (Us waqt main tumháre aur KHUDÁWAND ke darmiyán khará húá, táki KHUDÁWAND ká kalám tum par záhir karún; kyúnki tum ág ke sabab se dare húe the, aur pahár par na charhe.)

6 Tab us ne kahá, KHUDÁWAND terá Khudá, jo tujh ko Misr ke mulk, ya'ní gulámí ke ghar se, nikál láyá, main hún.

7 Mere áge tú âur ma'búdon ko na mánná.

8 Tú apne liye koí taráshí húí múrat na banáná, na kisí chíz kí súrat banáná, jo úpar ásmán men, yá níche zamín par, yá zamín ke níche pání men hai. 9 Tú un ke áge sijda na karná, aur na un kí 'ibádat karná; kyúnki main KHUDÁWAND terá Khudá gaiyúr Khudá hún; aur jo mujh se 'adáwat rakhte hain, un kí aulád ko tísri aur chauthí pusht tak bápdádá kí badkárí kí sazá detá hún; 10 aur hazáron par jo mujh se mahabbat rakhte aur mere hukmon ko mánte hain, rahm kartá hún.

11 Tú KHUDÁWAND apne Khudá ká nám befáida na lená; kyúnki KHUDÁWAND us ko, jo us ká nám befáida letá hai, begunáh na thahráegá.

12 Tú KHUDÁWAND apne Khudá ke hukm ke mutábiq sabt ke din ko yád karke pák mánná. 13 Chha din tak tú mihnat karke apná sárá kám káj karná; 14 lekin sátwán din KHUDÁWAND tere Khudá ká sabt hai: us men na tú koí kám karná, na terá betá, na terí betí, na terá gulám, na terí laundí, na terá bail, na terá gadhá, na terá âur koí jánwar, aur na koí musáfir, jo tere phátakon ke andar ho; táki terá gulám aur terí laundí bhí terí tarah árám karen. 15 Aur yád rakhná, ki tú mulk i Misr men gulám thá, aur wahán se KHUDÁWAND terá Khudá apne zoráwar háth aur baland bázú se tujh ko nikál láyá; is liye KHUDÁWAND tere Khudá ne tujh ko sabt ke din ko mánne ká hukm diyá.

16 Apne báp aur apní mán kí 'izzat karná, jaisá KHUDÁWAND tere Khudá ne tujhe hukm diyá hai; táki terí 'umr daráz ho, aur jo mulk KHUDÁWAND terá Khudá tujhe detá hai, us men terá bhalá ho.

17 Tú khún na karná.

18 Tú ziná na karná.

19 Tú chorí na karná.

20 Tú apne parausí ke khiláf jhúthí gawáhí na dená.

21 Tú apne parausí kí bíwí ká lálach na karná, aur na apne parausí ke ghar, yá us ke khet, yá gulám, yá laundí, yá bail, yá gadhe, yá us kí kisí âur chíz ká khwáhán honá.

22 Yihí báten KHUDÁWAND ne us pahár par ág, aur ghatá, aur zulmat men se tumhári sári jamá'at ko baland áwáz se kahín, aur is se ziyáda âur kuchh na kahá, aur in hí ko us ne patthar kí do lauhon par likhá,

aur un ko mere supurd kiyá. 23 Aur jab wuh pahár ág se dahak rahá thá, aur tum ne wuh áwáz andhere men se átí suní, to tum aur tumháre qabílon ke sardár aur buzurg mere pás áe. 24 Aur tum kahne lage, ki Khudáwand hamáre Khudá ne apní shaukat aur 'azmat ham ko dikhái, aur ham ne us kí áwáz ág men se átí suní; áj ham ne dekh liyá ki Khudáwand insán se báten kartá hai, taubhí insán zinda rahtá hai. 25 So ab ham kyún apní ján den; kyúnki aisí barí ág ham ko bhasam kar degí. Agar ham Khudáwand apne Khudá kí áwáz phir sunen, to mar hí jáenge. 26 Kyúnki aisá kaun sá bashar hai, jis ne zinda Khudá kí áwáz hamárí tarah ág men se átí suní ho aur phir bhí jítá rahá? 27 So tú hí nazdik jákar jo kuchh Khudáwand hamárá Khudá kahe, use sun le aur tú hí wuh báten jo Khudá tujh se kahe, ham ko batáná, aur ham use sunenge, aur us par 'amal karenge. 28 Aur jab tum mujh se guftogú kar rahe the, to Khudáwand ne tumhárí báten sunín. Tab Khudáwand ne mujh se kahá, ki Main ne in logon kí báten, jo unhon ne tujh se kahín, suní hain: jo kuchh unhon ne kahá, thík kahá. 29 Kásh un men aisá hí dil hotá, ki wuh merá khauf mánkar hamesha mere sab hukmon par 'amal karte, táki sadá un ká aur un kí aulád ká bhalá hotá! 30 So tú jákar un se kah de, ki Tum apne deron ko laut jáo. 31 Par tú yahín mere pás khará rah, aur main wuh sab farmán aur sab áin aur ahkám, jo tujhe un ko sikháne hain, tujh ko batáúngá; táki wuh un par us mulk men jo main un ko qabza karne ke liye detá hún, 'amal karen. 32 So tum ihtiyát rakhná, aur jaisá Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko hukm diyá hai, waisá hí karná, aur dahine yá báen háth ko na murná. 33 Tum us sáre taríq par, jis ká hukm Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko diyá hai, chalná, táki tum jíte raho, aur tumhárá bhalá ho, aur tumhárí 'umr us mulk men jis par tum qabza karoge, daráz ho.

6 Yih wuh farmán aur áin aur ahkám hain, jin ko Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko sikháne ká hukm diyá hai, táki tum un par us mulk men 'amal karo, jis par qabza karne ke liye pár jáne ko ho. 2 Aur tum apne beton aur poton samet Khudáwand apne Khudá ká khauf mánkar us ke tamám áin aur ahkám par, jo main tum ko batátá hún, zindagí bhar 'amal karo, táki tumhárí 'umr daráz ho. 3 Is liye, ai Isráílío, suno, aur ihtiyát karke un par 'amal karo, táki tumhárá bhalá ho, aur tum Khudáwand apne bápdádá ke Khudá ke wa'de ke mutábiq us mulk men, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, niháyat barh jáo.

4 Sun, ai Isráíl, Khudáwand hamárá Khudá, ek hí Khudáwand hai. 5 Tú apne sáre dil, aur apní sárí ján, aur apní sárí táqat se, Khudáwand apne Khudá se mahabbat rakh. 6 Aur yih báten, jin ká hukm áj main tujhe detá hún, tere dil par naqsh rahen. 7 Aur tú in ko apní aulád ke zihnnishín karná; aur ghar baithe, aur ráh chalte, aur lette aur uthte waqt in ká zikr kiyá karná. 8 Aur tú nishán ke taur par in ko apne háth par bándhná, aur wuh terí peshání par tíkon kí mánind hon. 9 Aur tú un ko apne ghar kí chaukhaton, aur apne phátakon par likhná.

10 Aur jab Khudáwand tumhárá Khudá tum ko us mulk men pahuncháe, jise tum ko dene kí qasam us ne tumháre bápdádá, Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se khái; aur jab wuh tum ko bare bare aur achchhe shahr, jin ko tum ne nahín banáyá, 11 aur achchhí achchhí chízon se bhare húe ghar, jin ko tum ne nahín bhará, aur khode khudáe hauz, jo tum ne nahín khode, aur angúr ke bág, aur zaitún ke darakht, jo tum ne nahín lagáe, tum ko 'ináyat kare, aur tum kháo, aur ser ho; 12 to tum hoshyár rahná, tá aisá na ho ki tum Khudáwand ko, jo tum ko Misr ke mulk, ya'ní gulámí ke ghar se nikál láyá, bhúl jáo. 13 Tum Khudáwand apne Khudá ká khauf mánná, aur usí kí 'ibádat karná, aur usí ke nám kí qasam kháná. 14 Tum aur ma'búdon kí, ya'ní un qaumon ke ma'búdon ki, jo tumháre ás pás rahtí hain, pairawí na karná. 15 Kyúnki Khudáwand tumhárá Khudá, jo tumháre darmiyán hai, gaiyúr Khudá hai. So aisá na ho, ki Khudáwand tumháre Khudá ká gazab tum par bharke, aur wuh tum ko rú e zamín par se faná kar de.

16 Tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko mat ázmáná, jaisá tum ne use Massah men ázmáyá thá. 17 Tum jánfishání se Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke hukmon, aur shahádaton, aur áín ko, jo us ne tum ko farmáe hain, mánná. 18 Aur tum wuhí karná jo Ḳhudáwand kí nazar men durust aur achchhá hai, táki tumhárá bhalá ho, aur jis achchhe mulk kí bábat Ḳhudáwand ne tumháre bápdádá se qasam kháí, tum us men dáḳhil hokar us par qabza kar sako, 19 aur Ḳhudáwand tumháre sab dushmanon ko tumháre áge se dafa' kare, jaisá us ne kahá hai.

20 Aur jab áyanda zamáne men tumháre beṭe tum se suwál karen, ki Jin shahádaton, aur áín, aur farmán ke mánne ká hukm Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ne tum ko diyá hai, un ká matlab kyá hai? 21 To tum tum apne beṭon ko yih jawáb dená, ki Jab ham Misr men Fir'aun ke gulám the, to Ḳhudáwand apne zoráwar háth se ham ko Misr se nikál láyá. 22 Aur Ḳhudáwand ne baṛe baṛe aur haulnák 'ajáib o nishán hamáre sámne ahl i Misr, aur Fir'aun, aur us ke sab gharáne par karke dikháe; 23 aur ham ko wahán se nikál láyá, táki ham ko is mulk men, jise ham ko dene kí qasam us ne hamáre bápdádá se kháí pahuncháe. 24 So Ḳhudáwand ne ham ko in sab ahkám par 'amal karne, aur hamesha apní bhaláí ke liye Ḳhudáwand apne Ḳhudá ká ḳhauf mánne ká hukm diyá hai, táki wuh ham ko zinda rakkhe, jaisá áj ke din záhir hai. 25 Aur agar ham ihtiyát rakkhen ki Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke huzúr in sab hukmon ko mánen, jaisá us ne ham se kahá hai, to isí men hamárí sadáqat hogí.

7 Jab Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko us mulk men, jis par qabza karne ke liye tum já rahe ho, pahunchá de, aur tumháre áge se un bahut sí qaumon ko, ya'ní Hittíon, aur Jirjásíon, aur Amoríon, aur Kan'áníon, aur Farizzíon, aur Hawwíon, aur Yabúsíon ko, jo sáton qaumen tum se baṛí aur zoráwar hain, nikál de, 2 aur jab Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá un ko tumháre áge shikast diláe, aur tum un ko már lo, to tum un ko bi'lkull nábúd kar ḍálná; tum un se koí 'ahd na bándhná, aur na un par rahm karná. 3 Tum un se biyáh shádí bhí na karná, na un ke beṭon ko apní beṭiyán dená, aur na apne beṭon ke liye un kí beṭiyán lená. 4 Kyúnki wuh tumháre beṭon ko merí pairawí se bargashta kar denge, táki wuh âur ma'búdon kí 'ibádat karen. Yún Ḳhudáwand ká gazab tum par bhaṛkegá, aur wuh tum ko jald halák kar degá. 5 Balki tum un se yih sulúk karná, ki un ke mazbahon ko ḍhá dená, un ke sutúnon ko ṭukṛe ṭukṛe kar dená, aur un kí Yasíraton ko káṭ ḍálná, aur un kí taráshí húí múraten ág men jalá dená. 6 Kyúnki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye ek muqaddas qaum ho. Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne tum ko rú e zamín kí âur sab qaumon men se chun liyá hai, táki us kí ḳháss ummat ṭhahro. 7 Ḳhudáwand ne jo tum se mahabbat kí aur tum ko chun liyá, to is ká sabab yih na thá ki tum shumár men âur qaumon se ziyáda the; kyúnki tum sab qaumon se shumár men kam the: 8 balki chúnki Ḳhudáwand ko tum se mahabbat hai, aur wuh us qasam ko, jo us ne tumháre bápdádá se kháí púrá karná cháhtá thá, is liye Ḳhudáwand tum ko apne zoráwar háth se nikál láyá, aur gulámí ke ghar, ya'ní Misr ke bádsháh Fir'aun ke háth se, tum ko maḳhlasí baḳhshí. 9 So ján lo, ki Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá wuhí Ḳhudá hai. Wuh wafádár Ḳhudá hai, aur jo us se mahabbat rakhte aur us ke hukmon ko mánte hain, un ke sáth hazár pusht tak wuh apne 'ahd ko qáim rakhtá, aur un par rahm kartá hai. 10 Aur jo us se 'adáwat rakhte hain, un ko un ke dekhte hí dekhte badla dekar halák kar ḍáltá hai. Wuh us ke báre men, jo us se 'adáwat rakhtá hai, der na karegá; balki usí ke dekhte dekhte use badla degá. 11 Is liye jo farmán aur áín aur ahkám main áj ke din tum ko batátá hún, tum un ko mánná aur un par 'amal karná.

12 Aur tumháre in hukmon ko sunne, aur mánne, aur un par 'amal karne ke sabab se Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá bhí tumháre sáth us ahd aur rahmat ko qáim rakkhegá, jis kí qasam us ne tumháre bápdádá se kháí; 13 aur tum se mahabbat rakkhegá aur tum ko barakat degá,

aur barháegá; aur us mulk men jise tum ko dene kí qasam us ne tumháre bápdádá se kháí, wuh tumhárí aulád par, aur tumhárí zamín kí paidáwár, ya'ní tumháre galle aur mai aur tel par, aur tumháre gáe bail ke aur bher bakriyon ke bachchon par barakat názil karegá. 14 Tum ko sab qaumon se ziyáda barakat dí jáegí, aur tum men yá tumháre chaupáyon men na to koí 'aqím hogá, na bánjh. 15 Aur KHUDÁWAND har qism kí bímárí tum se dúr karegá, aur Misr ke un bure rogon ko, jin se tum wáqif ho, tum ko lagne na degá, balki un ko un par jo tum se 'adáwat rakhte hain, názil karegá. 16 Aur tum un sab qaumon ko, jin ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre qábú men kar degá, nábúd kar dálná. Tum un par tars na khánú, aur na un ke deotáon kí 'ibádat karná, warna yih tumháre liye ek jál hogá. 17 Aur agar tumhárá dil bhí yih kahe, ki Yih qaumen to ham se ziyáda hain, ham un ko kyúnkar nikálen? 18 Tau bhí tum un se na darná, balki jo kuchh KHUDÁWAND tumháre Khudá ne Fir'aun aur sáre Misr se kiyá, use khúb yád rakhná; 19 ya'ní un bare bare tajribon ko, jin ko tumhárí ánkhon ne dekhá, aur un nishánon, aur mu'jizon aur zoráwar háth, aur baland bázú ko jin se KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko nikál láyá; kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá aisá hí un sab qaumon se karegá, jin se tum darte ho. 20 Balki KHUDÁWAND tumhárá Khudá un men zambúron ko bhej degá, yahán tak ki jo un men se báqí bachkar chhip jáenge, wuh bhí tumháre áge se halák ho jáenge. 21 So tum un se dahshat na khána; kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre bích men hai, aur wuh Khudá e 'azím aur muhíb hai. 22 Aur KHUDÁWAND tumhárá Khudá un qaumon ko tumháre áge se thorá thorá karke dafa' karegá. Tum ek hí dam un ko halák na karná, aisá na ho ki janglí darande barhkar tum par hamla karne lagen. 23 Balki KHUDÁWAND tumhárá Khudá un ko tumháre hawále karegá, aur un ko aisí shikast i fásh degá, ki wuh nábúd ho jáenge. 24 Aur wuh un ke bádsháhon ko tumháre qábú men kar degá, aur tum un ká nám safha e rozgár se mitá dáloge; aur koí mard tumhárá samná na kar sakegá, yahán tak ki tum un ko nábúd kar doge. 25 Tum un ke deotáon kí taráshí húí múraton ko ág se jalá dená, aur jo chándí yá soná un par ho us ká lálach na karná aur na use lená, tá na ho ki tum us ke phande men phans jáo; kyúnki aisí bát KHUDÁWAND tumháre Khudá ke áge makrúh hai. 26 So tum aisí makrúh chíz apne ghar men lákar us kí tarah nest kar diye jáne ke láiq na ban jáná, balki tum us se azhadd ghin kháná, aur us se bi'lkull nafrat rakhná; kyúnki wuh mal'ún chíz hai.

8 Sab hukmon par, jo áj ke din main tum ko detá hún, tum ihtiyát karke 'amal karná, táki tum jíte aur barhte raho, aur jis mulk kí bábat KHUDÁWAND ne tumháre bápdádá se qasam kháí hai, tum us men jákar us par qabza karo: 2 aur us sáre taríq ko yád rakhná, jis par in chálís barason men KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko is biyábán men chaláyá, taki wuh tum ko 'ájiz karke ázmáe, aur tumháre dil kí bát daryáft kare, ki tum us ke hukmon ko mánoge yá nahín. 3 Aur us ne tum ko 'ájiz kiyá bhí aur tum ko bhúká hone diyá; aur wuh mann, jise na tum na tumháre bápdádá jánte the, tum ko khiláyá, táki tum ko sikháe ki insán sirf rotí hí se jítá nahín rahtá, balki har bát se, jo KHUDÁWAND ke munh se nikaltí hai wuh jítá rahtá hai. 4 In chálís barason men na to tumháre tan par tumháre kapre puráne húe, aur na tumháre pánw súje. 5 Aur tum apne dil men khayál rakhná, ki jis tarah ádmí apne bete ko tambíh kartá hai, waise hí KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko tambíh kartá hai. 6 So tum KHUDÁWAND apne Khudá kí ráhon par chalne aur us ká khauf mánne ke liye us ke hukmon par 'amal karná. 7 Kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko ek achchhe mulk men liye játá hai. Wuh pání kí nadiyon aur aise chashmon aur soton ká mulk hai, jo wádíon aur paháron se phútkar nikalte hain. 8 Wuh aisá mulk hai, jahán gehún, aur jau aur angúr, aur anjír ke darakht aur anár hote hain. Wuh aisá mulk hai, jahán raugandár zaitún aur shahd bhí hai. 9 Us mulk men tum ko rotí báifrát milegí

aur tum ko kisí chíz kí kamí na hogí, kyúṉki us mulk ke patthar bhí lohá haiṉ, aur waháṉ ke paháṛoṉ se tum támbá khodkar nikál sakoge. 10 Aur tum kháoge aur ser hoge, aur us achchhe mulk ke liye jise Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai, us ká shukr bajá láoge. 11 So ḳhabardár rahná, ki kahíṉ aisá na ho, ki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko bhúlkar us ke farmánoṉ aur hukmoṉ aur áín ko, jin ko áj maiṉ tum ko sunátá húṉ, mánná chhoṛ do; 12 aisá na ho, ki jab tum khákar ser ho, aur ḳhushnumá ghar banákar un meṉ rahne lago, 13 aur tumháre gáe bail ke galle aur bher bakriyáṉ baṛh jáeṉ, aur tumháre pás chándí, aur soná aur mál bakasrat ho jáe, 14 to tumháre dil meṉ gurúr samáe aur tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko bhúl jáo, jo tum ko mulk i Misr ya'ní gulámí ke ghar se nikál láyá hai, 15 aur aise wasí' aur haulnák biyábán meṉ tumhárá rahbar húá, jaháṉ jalánewále sáṉp aur bichchhú the; aur jaháṉ kí zamín bagair pání ke súkhí paṛí thí, waháṉ us ne tumháre liye chaqmaq kí chaṭán se pání nikálá; 16 aur tum ko biyábán meṉ wuh mann khiláyá, jise tumháre bápdádá jánte bhí na the, táki tum ko 'ájiz kare, aur tumhárí ázmáish karke áḳhir meṉ tumhárá bhalá kare; 17 kabhí aisá na ho ki tum apne dil meṉ kahne lago, ki Hamárí hí táqat aur háth ke zor se ham ko yih daulat nasíb húí hai. 18 Balki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko yád rakhná, kyúṉki wuhí tum ko daulat hásil karne kí quwwat is liye detá hai, ki apne us 'ahd ko, jis kí qasam us ne tumháre bápdádá se khái thí, qáim rakkhe, jaisá áj ke din záhir hai. 19 Aur agar tum kabhí Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko bhúlo, aur áur ma'búdoṉ ke pairau bankar un kí 'ibádat aur parastish karo, to maiṉ áj ke din tum ko ágáh kiye detá húṉ, ki tum zarúr hí nest ho jáoge. 20 Jin qaumoṉ ko Ḳhudáwand tumháre sámne halák karne ko hai, un hí kí tarah tum bhí Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí bát na mánne ke sabab se halák ho jáoge.

9 Sun le, ai Isráíl: áj tujhe Yardan pár is liye jáná hai, ki tú aisí qaumoṉ par, jo tujh se baṛí aur zoráwar haiṉ, aur aise baṛe shahroṉ par jin kí fasíleṉ ásmán se báteṉ kartí haiṉ, qabza kare. 2 Waháṉ 'Anáqím kí aulád haiṉ, jo baṛe baṛe aur qaddáwar log haiṉ. Tujhe un ká hál ma'lúm hai, aur tú ne un kí bábat yih kahte suná hai, ki baní 'Anáq ká muqábala kaun kar saktá hai? 3 Pas tú áj ke din ján le, ki Ḳhudáwand terá Ḳhudá tere áge áge bhasam karnewálí ág kí tarah pár já rahá hai. Wuh un ko faná karegá, aur wuh un ko tere áge past karegá, aisá ki tú un ko nikálkar jald halák kar ḍálegá, jaisá Ḳhudáwand ne tujh se kahá hai. 4 Aur jab Ḳhudáwand terá Ḳhudá un ko tere áge se nikál chuke, to tú apne dil meṉ yih na kahná, ki Merí sadáqat ke sabab se Ḳhudáwand mujhe is mulk par qabza karne ko yaháṉ láyá, kyúṉki fi'l wáqi' in kí sharárat ke sabab se Ḳhudáwand in qaumoṉ ko tere áge se nikáltá hai. 5 Tú apní sadáqat yá apne dil kí rástí ke sabab se us mulk par qabza karne ko nahíṉ já rahá hai; balki Ḳhudáwand terá Ḳhudá in qaumoṉ kí sharárat ke bá'is in ko tere áge se ḳhárij kartá hai, táki yúṉ wuh us wa'de ko, jis kí qasam us ne tere bápdádá Abrahám aur Izháq aur Ya'qúb se khái púrá kare. 6 Garaz, tú samajh le, ki Ḳhudáwand terá Ḳhudá terí sadáqat ke sabab se yih achchhá mulk tujhe qabza karne ke liye nahíṉ de rahá hai, kyúṉki tú ek gardankash qaum hai. 7 Is bát ko yád rakh aur kabhí na bhúl, ki tú ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko biyábán meṉ kis kis tarah gussa diláyá; balki jab se tum mulk i Misr se nikle ho, tab se is jagah pahuṉchne tak, tum barábar Ḳhudáwand se bagáwat hí karte rahe. 8 Aur Horib meṉ bhí tum ne Ḳhudáwand ko gussa diláyá; chunáṉchi Ḳhudáwand náráz hokar tum ko nest o nábúd karná cháhtá thá. 9 Jab maiṉ patthar kí donoṉ lauhoṉ ko, ya'ní us 'ahd kí lauhoṉ ko jo Ḳhudáwand ne tum se báṉdhá thá, lene ko paháṛ par chaṛh gayá, to maiṉ chális din aur chális rát wahíṉ paháṛ par rahá, aur na roṭí khái, na pání piyá. 10 Aur Ḳhudáwand ne apne háth kí likhí húí patthar kí donoṉ lauheṉ mere supurd kíṉ, aur un par wuhí báteṉ likhí thíṉ, jo Ḳhudáwand ne paháṛ par ág ke bích meṉ se majma' ke din tum se kahí thíṉ. 11 Aur

chálís din aur chálís rát ke ba'd Ḳhudáwand ne patthar kí wuh donon lauhen, ya'ni 'ahd kí lauhen, mujh ko dín. 12 Aur Ḳhudáwand ne mujh se kahá, Uṭhkar jald yahán se níche já, kyúnki tere log, jin ko tú Misr se nikál láyá hai, bigaṛ gaye hain. Wuh us ráh se jis ká main ne un ko hukm diyá jald bargashta ho gaye, aur apne liye ek múrat ḍhálkar baná lí hai. 13 Aur Ḳhudáwand ne mujh se yih bhí kahá, ki Main ne in logon ko dekh liyá: yih gardankash log hain. 14 So ab, tú mujhe in ko halák karne de, táki main in ká nám safha e rozgár se miṭá ḍálún, aur main tujh se ek qaum, jo in se zoráwar aur baṛí ho, banáúngá. 15 Tab main ulṭá phirá aur paháṛ se níche utrá, aur paháṛ ág se dahak rahá thá: aur 'ahd kí wuh donon lauhen mere donon háthon men thín. 16 Aur main ne dekhá ki tum ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ká gunáh kiyá, aur apne liye ek bachhṛá ḍhálkar baná liyá hai, aur bahut jald us ráh se, jis ká hukm Ḳhudáwand ne tum ko diyá thá, bargashta ho gaye. 17 Tab main ne un donon lauhon ko apne donon háthon se lekar phenk diyá, aur tumhárí ánkhon ke sámne un ko toṛ ḍálá. 18 Aur main pahle kí tarah chálís din aur chálís rát Ḳhudáwand ke áge aundhá paṛá rahá: main ne na roṭí kháí, na páni piyá, kyúnki tum se baṛá gunáh sarzad húá thá, aur Ḳhudáwand ko gussa diláne ke liye tum ne wuh kám kiyá jo us kí nazar men burá thá. 19 Aur main Ḳhudáwand ke qahr aur gazab se ḍar rahá thá, kyúnki wuh tum se sakht náráz hokar tum ko nest o nábúd karne ko thá, lekin Ḳhudáwand ne us bár bhí merí sun lí. 20 Aur Ḳhudáwand Hárún se aisá gussa thá, ki use halák karná cháhá, par main ne us waqt Hárún ke liye bhí du'á kí. 21 Aur main ne tumháre gunáh ko, ya'ní us bachhṛe ko, jo tum ne banáyá thá, lekar ág men jaláyá; phir use kúṭ kúṭkar aisá písá ki wuh gard kí mánind báríк ho gayá; aur us kí us rákh ko us nadí men jo paháṛ se nikalkar níche bahtí thí ḍál diyá. 22 Aur Tab'erah, aur Massah, aur Qabrot Hattáwah men bhí tum ne Ḳhudáwand ko gussa diláyá. 23 Aur jab Ḳhudáwand ne tum ko Qádis Barní'a se yih kahkar rawána kiyá, ki Jáo, aur us mulk par, jo main ne tum ko diyá hai, qabza karo, to us waqt bhí tum ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke hukm ko 'udúl kiyá, aur us par ímán na láe, aur us kí bát na máni. 24 Jis din se merí tum se wáqifíyat húí hai, tum barábar Ḳhudáwand se sarkashí karte rahe ho. 25 So wuh chális din aur chálís rát jo main Ḳhudáwand ke áge aundhá paṛá rahá, isí liye paṛá rahá kyúnki Ḳhudáwand ne kah diyá tha, ki wuh tum ko halák karegá. 26 Aur main ne Ḳhudáwand se yih du'á kí, ki Ai Ḳhudáwand Ḳhudá, tú apní qaum, aur apní mírás ke logon ko jin ko tú ne apní qudrat se naját bakhshí, aur jin ko tú zoráwar háth se Misr se nikál láyá, halák na kar. 27 Apne khádimon Abrahám, aur Izháq aur Ya'qúb ko yád farmá, aur is qaum kí khudsarí, aur sharárat, aur gunáh par nazar na kar, 28 tá aisá na ho ki jis mulk se tú ham ko nikál láyá hai, wahán ke log kahne lagen, ki Chúnki Ḳhudáwand us mulk men, jis ká wa'da us ne un se kiyá thá, pahunchá na saká, aur chúnki use un se nafrat bhí thí, is liye wuh un ko nikál le gayá, táki un ko biyábán men halák kar de. 29 A'khir yih log terí qaum, aur terí mírás hain, jin ko tú apne baṛe zor aur baland bázú se nikál láyá hai.

10 Us waqt Ḳhudáwand ne mujh se kahá, ki Pahlí lauhon kí mánind patthar ki do áur lauhen tarásh le, aur mere pás paháṛ par á já, aur ek chobí sandúq bhí baná le. 2 Aur jo báten pahlí lauhon par, jin ko tú ne toṛ ḍálá, likhí thín, wuhí main in lauhon par bhí likh dúngá; phir tú in ko us sandúq men dhar dená. 3 So main ne kíkar kí lakṛí ká ek sandúq banáyá, aur pahlí lauhon kí mánind patthar kí do lauhen tarásh lín, aur un donon lauhon ko apne háth men liye húe paháṛ par chaṛh gayá. 4 Aur jo das hukm Ḳhudáwand ne majma' ke din paháṛ par ág ke bích men se tum ko diye the, un hí ko pahlí tahrír ke mutábiq us ne in lauhon par likh diyá; phir in ko Ḳhudáwand ne mere supurd kiyá. 5 Tab main paháṛ se lauṭkar níche áyá aur in lauhon ko us sandúq men, jo main ne banáyá thá, dhar diyá, aur Ḳhudá-

wand ke hukm ke mutábiq, jo us ne mujhe diyá thá, wuh wahín rakkhí húí hain. 6 Phir baní Isráíl Bairát i baní Ya'qán se rawána hokar Mausírah men áe. Wahín Hárún ne rihlat kí aur dafn bhí húá, aur us ká beṭá Ilí'azar kahánat ke mansab par muqarrar hokar us kí jagah khidmat karne lagá. 7 Wahán se wuh Judjúdah ko aur Judjúdah se Yútbát ko chale. Is mulk men pání kí nadiyán hain. 8 Usí mauqe' par Khudáwand ne Láwí ke qabíle ko is garaz se alag kiyá, ki wuh Khudáwand ke 'ahd ke sandúq ko uṭháyá kare aur Khudáwand ke huzúr khaṛá hokar us kí khidmat ko anjám de, aur us ke nám se barakat diyá kare, jaisá áj tak hotá hai. 9 Isí liye Láwí ko koí hissa yá mírás us ke bháiyon ke sáth nahín milí, kyúnki Khudáwand us kí mírás hai, jaisá khud Khudáwand tumháre Khudá ne us se kahá hai. 10 Aur main pahle kí tarah chálís din aur chálís rát pahár par ṭhahrá rahá, aur is daf'a bhi Khudáwand ne merí suní, aur na cháhá ki tum ko halák kare. 11 Phir Khudáwand ne mujh se kahá, Uṭh, aur in logon ke áge rawána ho, táki yih us mulk par jákar qabza kar len jise un ko dene kí qasam main ne un ke bápdádá se kháí thí.

12 Pas ai Isráíl, Khudáwand tumhárá Khudá tum se is ke siwá aur kyá cháhtá hai, ki tum Khudáwand apne Khudá ká khauf máno, aur us kí sab ráhon par chalo, aur us se mahabbat rakkho, aur apne sáre dil aur apní sárí ján se Khudáwand apne Khudá kí bandagí karo, 13 aur Khudáwand ke jo ahkám aur áín main tum ko áj batátá hún un par 'amal karo táki tumhárí khair ho? 14 Dekho, ásmán aur ásmánon ká ásmán, aur zamín aur jo kuchh zamín men hai, yih sab Khudáwand tumháre Khudá hí ká hai. 15 Taubhí Khudáwand ne tumháre bápdádá se khush hokar un se mahabbat kí aur un ke ba'd un kí aulád ko, ya'ní tum ko sab qaumon men se barguzída kiyá, jaisá áj ke din záhir hai. 16 Is liye apne dilon ká khatna karo, aur áge ko gardankash na raho. 17 Kyúnki Khudáwand tumhárá Khudá, iláhon ká iláh, khudáwandon ká Khudáwand hai; wuh buzurgwár, aur qádir, aur muhíb Khudá hai, jo rú ri'áyat nahín kartá, aur na rishwat letá hai. 18 Wuh yatímon aur bewáon ká insáf kartá hai, aur pardesí se aisí mahabbat rakhtá hai ki use khááná aur kapṛá detá hai. 19 So tum pardesiyon se mahabbat rakhná, kyúnki tum bhí mulk i Misr men pardesí the. 20 Tum Khudáwand apne Khudá ká khauf mánná, us kí bandagí karná, aur us se lipṭe rahná, aur usí ke nám kí qasam kháná. 21 Wuhí tumhárí hamd ká sazáwár hai, aur wuhí tumhárá Khudá hai, jis ne tumháre liye wuh baṛe aur haulnák kám kiye, jin ko tum ne apní ánkhon se dekhá. 22 Tumháre bápdádá, jab Misr men gaye, to sattar ádmí the; par ab Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko baṛhákar ásmán ke sitáron kí mánind kar diyá hai.

11 So tum Khudáwand apne Khudá se mahabbat rakhná, aur us kí shara' aur áín aur ahkám aur farmánon par sadá 'amal karná. 2 Aur tum áj ke din khúb samajh lo, kyúnki main tumháre bál bachchon se kalám nahín kar rahá hún jin ko na to ma'lúm hai, aur na unhon ne dekhá ki Khudáwand tumháre Khudá kí tambíh, aur us kí 'azmat, aur zoráwar háth, aur baland bázú se kyá kyá húá, 3 aur Misr ke bích Misr ke bádsháh Fir'aun aur us ke mulk ke logon ko kaise kaise nishán aur kaisí karámát dikháín. 4 Aur us ne Misr ke lashkar aur un ke ghoṛon aur rathon ká kyá hál kiyá, aur kaise us ne bahr i Qulzum ke pání men un ko garq kiyá, jab wuh tumhárá píchhá kar rahe the, aur Khudáwand ne un ko kaisá halák kiyá, ki áj ke din tak wuh nábúd hain; 5 aur tumháre is jagah pahunchne tak us ne biyábán men tum se kyá kyá kiyá; 6 aur Dátan aur Abírám ká, jo Iliáb bin Rúbin ke beṭe the, kyá hál banáyá, ki sab baní Isráíl ke sámne zamín ne apná munh pasárkar un ko aur un ke gharánon, aur khaimon aur har zí nafs ko jo un ke sáth thá nigal liyá. 7 Par Khudáwand ke in sab baṛe baṛe kámon ko tum ne apní ánkhon se dekhá hai. 8 Is liye in sab hukmon ko, jo áj main tum ko detá hún, tum mánná, táki tum mazbút hokar us mulk men jis par qabza karne ke liye tum pár

já rahe ho, pahunch jáo, aur us par qabza bhí kar lo. 9 Aur us mulk men tumhárí 'umr daráz ho, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, aur jise tumháre bápdádá aur un kí aulád ko dene kí qasam KHUDÁWAND ne un se kháí thí. 10 Kyúnki jis mulk par tum qabza karne ko já rahe ho, wuh mulk Misr kí mánind nahín hai, jahán se tum nikal áe ho. Wahán to tum bíj bokar use sabzí ke bág kí tarah pánw se náliyán banákar sínchte the. 11 Lekin jis mulk par qabza karne ke liye tum pár jáne ko ho, wuh paháron aur wádíon ká mulk hai, aur bárish ke pání se seráb húá kartá hai. 12 Us mulk par KHUDÁWAND tumháre Khudá kí tawajjuh rahtí hai, aur sál ke shurú' se sál ke ákhir tak, KHUDÁWAND tumháre Khudá kí ánkhen us par lagí rahti hain.

13 Aur agar tum mere hukmon ko, jo áj main tum ko detá hún, dil lagákar suno, aur KHUDÁWAND apne Khudá se mahabbat rakkho, aur apne sáre dil aur apní sárí ján se us kí bandagí karo, 14 to main tumháre mulk men 'ain waqt par pahlá aur pichhlá menh barsáúngá, táki tum apná galla, aur mai, aur tel jama' kar sako. 15 Aur main tumháre chaupáyon ke liye maidán men ghás paidá karúngá, aur tum kháoge aur ser hoge. 16 So tum khabardár rahná tá aisá na ho ki tumháre dil dhoká kháen, aur tum bahakkar âur ma'búdon kí 'ibádat aur parastish karne lago, 17 aur KHUDÁWAND ká gazab tum par bharke, aur wuh ásmán ko band kar de, táki menh na barse, aur zamín men kuchh paidáwár na ho, aur tum is achchhe mulk se, jo KHUDÁWAND tum ko detá hai, jald faná ho jáo. 18 Is liye merí in báton ko tum apne dil aur apní ján men mahfúz rakhná, aur nishán ke taur par in ko apne háthon par bándhná, aur wuh tumhárí peshání par ṭíkon kí mánind hon. 19 Aur tum in ko apne larkon ko sikháná, aur ghar baithe aur ráh chalte aur leṭte aur uṭhte waqt in hí ká zikr kiyá karná. 20 Aur tum in ko apne ghar kí chaukhaṭon par, aur apne pháṭakon par likhá karná, 21 táki jab tak zamín par ásmán ká sáya hai, tumhárí aur tumhárí aulád kí 'umr us mulk men daráz ho, jis ko KHUDÁWAND ne tumháre bápdádá ko dene kí qasam un se kháí thí 22 Kyúnki agar tum un sab hukmon ko jo main tum ko detá hún jánfishání se máno, aur un par 'amal karo, aur KHUDÁWAND apne Khudá se mahabbat rakkho, aur us kí sab ráhon par chalo, aur us se lipṭe raho; 23 to KHUDÁWAND in sab qaumon ko tumháre áge se nikál dálegá; aur tum un qaumon par, jo tum se barí aur zoráwar hain, qábiz hoge. 24 Jahán jahán tumháre pánw ká talwá ṭike, wuh jagah tumhárí ho jáegí, ya'ní biyábán, aur Lubnán se aur daryá e Furát se magrib ke samundar tak tumhárí sarhadd hogí. 25 Aur koí shakhs wahán tumhárá muqábala na kar sakegá, kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumhárá ru'b aur khauf us tamám mulk men jahán kahín tumháre qadam paren paidá kar degá, jaisá us ne tum se kahá hai.

26 Dekho, main áj ke din tumháre áge barakat aur la'nat donon rakkhe detá hún; 27 barakat us hál men jab tum KHUDÁWAND apne Khudá ke hukmon ko, jo áj main tum ko detá hún, máno: 28 aur la'nat us waqt jab tum KHUDÁWAND apne Khudá kí farmánbardárí na karo, aur us ráh ko jis kí bábat main áj tum ko hukm detá hún chhorkar âur ma'búdon kí pairawí karo, jin se tum ab tak wáqif nahín.

29 Aur jab KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko us mulk men, jis par qabza karne ko tum já rahe ho, pahunchá de, to koh i Garizim par se barakat, aur koh i 'Aibál par se la'nat sunáná. 30 Wuh donon pahár Yardan pár magrib kí taraf un Kan'áníon ke mulk men wáqi' hain, jo Jiljál ke muqábil Morih ke balúton ke qaríb maidán men rahte hain. 31 Aur tum Yardan pár isí liye jáne ko ho, ki us mulk par, jo KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, qabza karo, aur tum us par qabza karoge bhí, aur usí men basoge. 32 So tum ihtiyát karke un sab áín aur ahkám par 'amal karná, jin ko main áj tumháre sámne pesh kartá hún.

12 Jab tak tum dunyá men zinda raho tum ihtiyát karke in hí áin aur ahkám par us mulk men 'amal karná jise KHUDÁWAND tumháre bápdádá ke Khudá

ne tum ko diyá hai, táki tum us par qabza karo. 2 Wahán tum zarúr un sab jagahon ko nest o nábúd kar dená jahán jahán wuh qaumen, jin ke tum wáris hoge, únche únche paháron par, aur tílon par, aur har ek hare darakht ke níche apne deotáon kí pújá kartí thín. 3 Tum un ke mazbahon ko dhá dená, aur un ke sutúnon ko tor dálná, aur un kí Yasíraton ko ág lagá dená, aur un ke deotáon kí khudí húí múraton ko kátkar girá dená, aur us jagah se un ke nám tak ko mitá dálná. 4 Par KHUDÁWAND apne Khudá se aisá na karná 5 Balki jis jagah ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre sab qabílon men se chun le, táki wahán apná nám qáim kare, tum us ke usí maskan ke tálib hokar wahán jáyá karná. 6 Aur wahín tum apní sokhtaní qurbánion, aur zabíhon, aur dahyakíon, aur uthàne kí qurbánion aur apní mannaton kí chízon, aur apní razá kí qurbánion, aur gáe bailon aur bher bakriyon ke pahlauthon ko guzránná. 7 Aur wahín KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr khháná, aur apne gharánon samet apne háth kí kamáí kí khushí bhí karná, jis men KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko barakat bakhshí ho. 8 Aur jaise ham yahán jo kám jis ko thík dikháí detá hai wuhí karte hain, aise tum wahán na karná. 9 Kyúnki tum ab tak us árámgáh aur mírás kí jagah tak, jo KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, nahín pahunche ho. 10 Lekin jab tum Yardan pár jákar, us mulk men, jis ká málik KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko banátá hai, bas jáo, aur wuh tumháre sab dushmanon kí taraf se jo girdágird hain, tum ko ráhat de, aur tum amn se rahne lago, 11 to wahán, jis jagah ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá apne nám ke maskan ke liye chun le, wahín tum yih sab kuchh jis ká main tum ko hukm detá hún le jáyá karná, ya'ní apní sokhtaní qurbáníán, aur apne zabíhe, aur apní dahyakíán, aur apne háth ke utháe húe hadye, aur apní kháss nazr kí chízen jin kí mannat tum ne KHUDÁWAND ke liye mání ho. 12 Aur wahín tum aur tumháre bete betiyán aur tumháre naukar chákar aur laundiyán, aur wuh Láwí bhí, jo tumháre phátakon ke andar rahtá ho, aur jis ká koí hissa yá mírás tumháre sáth nahín, sab ke sab milkar KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr khushí manáná. 13 Aur khabardár rahná, tá aisá na ho ki jis jagah ko dekh lo wahín apní sokhtaní qurbání charháo. 14 Balki faqat usí jagah, jise KHUDÁWAND tumháre kisí qabíle men chun le tum apní sokhtaní qurbáníán guzránná; aur wahín sab kuchh, jis ká main tum ko hukm detá hún, karná. 15 Par gosht ko tum apne sab phátakon ke andar apne dil kí ragbat aur KHUDÁWAND apne Khudá kí dí húí barakat ke muwáfiq zabh karke khá sakoge. Pák aur nápák donon tarah ke ádmí use khá sakenge, jaise chikáre aur hiran ko kháte hain. 16 Lekin khún ko bi'lkull na kháná, balki use pání kí tarah zamín par undel dená. 17 Aur tum apne phátakon ke andar apne galle, aur mai, aur tel kí dahyakíán, aur gáe bailon, aur bher bakriyon ke pahlauthe, aur apní mannat mání húí chízen, aur razá kí qurbáníán aur apne háth kí utháí húí qurbáníán kabhí na kháná. 18 Balki tum aur tumháre bete betiyán, aur tumháre naukar chákar aur laundiyán, aur wuh Láwí bhí jo tumháre phátakon ke andar ho, un chízon ko KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr us jagah kháná jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá chun le, aur tum KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr apne háth kí kamáí kí khushí manáná. 19 Aur khabardár, jab tak tum apne mulk men jíte raho, Láwíon ko chhor na dená.

20 Jab KHUDÁWAND tumhárá Khudá us wa'de ke mutábiq jo us ne tum se kiyá hai tumhárí sarhadd ko barháe, aur tumhárá jí gosht kháne ko kare, aur tum kahne lago, ki Ham to gosht kháenge, to tum jaisá tumhárá jí cháhe gosht khá sakte ho. 21 Aur agar wuh jagah, jise KHUDÁWAND tumháre Khudá ne apne nám ko wahán qáim karne ke liye chuná ho, tumháre makán se bahut dúr ho, to tum apne gáe bail aur bher bakrí men se, jin ko KHUDÁWAND ne tum ko diyá hai, kisí ko zabh kar lená, aur jaisá main ne tum ko hukm diyá hai, tum us ke gosht ko apne dil kí ragbat ke mutábiq apne phátakon ke andar kháná: 22 jaise chikáre aur hiran ko kháte hain waise hí tum use kháná. Pák aur nápák

donon tarah ke ádmí use yaksán khá sakenge. 23 Faqat itní ihtiyát zarúr rakhná, ki tum ḳhún ko na kháo, kyúnki ḳhún hí to ján hai: so tum gosht ke sáth ján ko hargiz na khána; 24 tum us ko khána mat, balki use pání kí tarah zamín par undel dená: 25 tum use na khána; táki tumháre us kám ke karne se jo ḲHUDÁWAND kí nazar men ṭhík hai tumhárá aur tumháre sáth tumhári auláḍ ká bhí bhalá ho. 26 Par apní muqaddas ashyá ko jo tumháre pás hon, aur apní mannaton kí chízon ko usí jagah le jána jise ḲHUDÁWAND chun le; 27 Aur wahín apní sokhtaní qurbánion ká gosht aur ḳhún donon ḲHUDÁWAND apne Khudá ke mazbah par chaṛháná; aur ḲHUDÁWAND tumháre Ḳhudá hí ke mazbah par tumháre zabíhon ká ḳhún undelá jáe, magar un ká gosht tum khána. 28 In sab báton ko, jin ká main tum ko hukm detá hún, gaur se sun lo, táki tumháre us kám ke karne se, jo ḲHUDÁWAND tumháre Khudá kí nazar men achchhá aur ṭhík hai, tumhárá aur tumháre ba'd tumhári aulád ká bhalá ho.

29 Jab ḲHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tumháre sámne se un qaumon ko, jahán tum un ke wáris hone ko já rahe ho, káṭ ḍále, aur tum un ke wáris hokar un ke mulk men bas jáo, 30 to tum ḳhabardár rahná, tá aisá na ho, ki jab wuh tumháre áge se nábúd ho jáen, to tum is phande men phans jáo ki un kí pairawi karo, aur un ke deotáon ke báre men yih daryáft karo, ki Yih qaumen kis tarah se apne deotáon kí pújá kartí hain? ham bhí waisá hí karenge. 31 Tum ḲHUDÁWAND apne Ḳhudá ke liye aisá na karná, kyúnki jin jin kámon se ḲHUDÁWAND ko nafrat aur 'adáwat hai, wuh sab unhon ne apne deotáon ke liye kiye hain, balki apne beṭon aur beṭiyon ko bhí wuh apne deotáon ke nám par ág men ḍálkar jalá dete hain.

32 Jis jis bát ká main hukm kartá hún tum ihtiyát karke us par 'amal karná, aur us men na to kuchh baṛháná, aur na us men se kuchh ghaṭáná.

13 Agar tumháre darmiyán koi nabí yá ḳhwáb dekhnewálá záhir ho, aur tum ko kisí nishán yá 'ajíb bát kí ḳhabar de, 2 aur wuh nishán yá 'ajíb bát jis kí us ne tum ko ḳhabar dí wuqú' men áe, aur wuh tum se kahe, ki A'o, ham âur ma'búdon kí, jin se tum wáqif nahín, pairawí karke un kí pújá karen: 3 to tum hargiz us nabí yá ḳhwáb dekhnewále kí bát ko na sunná; kyúnki ḲHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tum ko ázmáegá, táki ján le ki tum ḲHUDÁWAND apne Khudá se apne sáre dil aur apní sárí ján se mahabbat rakhte ho, yá nahín. 4 Tum ḲHUDÁWAND apne Ḳhudá kí pairawí karná, aur us ká ḳhauf mánná, aur us ke hukmon par chalná, aur us kí bát sunná: tum usí kí bandagí karná aur usí se lipṭe rahná. 5 Wuh nabí yá ḳhwáb dekhnewálá qatl kiyá jáe, kyúnki us ne tum ko ḲHUDÁWAND tumháre Ḳhudá se, jis ne tum ko mulk i Misr se nikálá, aur gulámí ke ghar se rihái baḳhshí, bagáwat karne ki targib dí, táki tum ko us ráh se, jis par ḲHUDÁWAND tumháre Ḳhudá ne tum ko chalne ká hukm diyá hai, bahkáe. Yún tum apne bích men se aisí badí ko dúr kar dená.

6 Agar tumhárá bhái yá tumhárí mán ká beṭá, yá tumhárá beṭá, yá beṭí, yá tumhári hamágosh bíwí, yá tumhárá dost, jis ko tum apní ján ke barábar 'azíz rakhte ho, tum ko chupke chupke phuslákar kahe, ki Chalo, ham âur deotáon kí pújá karen, jin se tum aur tumháre bápdádá wáqif bhí nahín, 7 ya'ni un logon ke deotá, jo tumháre girdágird tumháre nazdík rahte hain, yá tum se dúr zamín ke is sire se us sire tak base húe hain; 8 to tum is par us ke sáth razámand na honá, aur na us kí bát sunná. Tum us par tars bhí na khána, aur na us kí ri'áyat karná, aur na use chhipáná. 9 Balki tum us ko zarúr qatl karná, aur us ko qatl karte waqt pahle tumhárá háth us par paṛe, is ke ba'd sab qaum ká háth. 10 Aur tum use sangsár karná, táki wuh mar jáe; kyúnki us ne tum ko ḲHUDÁWAND tumháre Ḳhudá se, jo tum ko mulk i Misr se ya'ní gulámí ke ghar se, nikál láyá, bargashta karná cháhá. 11 Tab sab baní Isráíl sunkar ḍarenge, aur tumháre darmiyán phir aisí sharárat nahín karenge.

12 Aur tum jo shahr ḲHUDÁWAND tumháre Ḳhudá ne tum ko rahne ko diye hain, agar un men se kisí ke

báre men tum yih afwáh suno, ki 13 chand khabís ádmíon ne tumháre hí bích men se nikalkar apne shahr ke logon ko yih kahkar gumráh kar diyá hai, ki Chalo, ham âur ma'búdon kí jin se tum wáqif nahín pújá karen; 14 to tum daryáft aur khúb taftísh karke patá lagáná, aur dekho agar yih sach ho, aur qata'í yihí bát nikle, ki aisá makrúh kám tumháre darmiyán kiyá gayá; 15 to tum us shahr ke báshindon ko talwár se zarúr qatl kar dálná, aur wahán ká sab kuchh, aur chaupáye wagaira talwár hí se nest o nábúd kar dená. 16 Aur wahán kí sárí lúṭ ko chauk ke bích jama' karke us shahr ko aur wahán kí lúṭ ko, tinká tinká, KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr ág se jalá dená: aur wuh hamesha ko ek ḍher sá paṛá rahe, aur phir kabhí banáyá na jáe. 17 Aur un makhsús kí húí chízon men se kuchh bhí tumháre háth men na rahe: táki KHUDÁWAND apne qahr i shadíd se báz áe, aur jaisá us ne tumháre bápdádá se qasam kháí hai, us ke mutábiq tum par rahm kare aur tars kháe aur tum ko baṛháe. 18 Yih tab hí hogá jab tum KHUDÁWAND apne Khudá kí bát mánkar us ke hukmon par, jo áj main tum ko detá hún, chalo, aur jo kuchh KHUDÁWAND tumháre Khudá kí nazar men ṭhík hai, usí ko karo.

14 Tum KHUDÁWAND apne Khudá ke farzand ho. Tum murdon ke sabab se apne áp ko zakhmí na karná, aur na apne abrú ke bál munḍwáná. 2 Kyúnki tum KHUDÁWAND apne Khudá ke muqaddas log ho, aur KHUDÁWAND ne tum ko rú e zamín kí âur sab qaumon men se chun liyá hai, táki tum us kí khâss qaum ṭhahro.

3 Tum kisí ghinauní chíz ko mat kháná. 4 Jin chaupáyon ko tum khá sakte ho, wuh yih hain, ya'ní Gáe bail, aur bheṛ, aur bakrí; 5 aur hiran, aur chikárá, aur chhoṭá hiran, aur buzkohí, aur sámbar, aur nílgáe aur janglí bheṛ. 6 Aur chaupáyon men se jis jis ke pánw alag aur chire húe hain aur wuh jugálí bhí kartá ho, tum use khá sakte ho. 7 Lekin un men se, jo jugálí karte hain, yá un ke pánw chire húe hain, tum un ko, ya'ní únṭ, aur khargosh, aur sáfán ko na kháná, kyúnki yih jugálí karte hain, lekin un ke pánw chire húe nahín hain; so yih tumháre liye nápák hain. 8 Aur súar tumháre liye is sabab se nápák hai, ki us ke pánw chire húe hain par wuh jugálí nahín kartá. Tum na to un ká gosht kháná aur na un kí lásh ko háth lagáná.

9 Abí jánwaron men se tum un hí ko kháná jin ke par aur chhilke hon. 10 Lekin jis ke par aur chhilke na hon, tum use mat kháná; wuh tumháre liye nápák hai.

11 Pák parandon men se tum jise cháho khá sakte ho. 12 Lekin in men se tum kisí ko na kháná, ya'ní 'uqáb, aur ustukhwánkhwár, aur bahrí 'uqáb, 13 aur chíl, aur báz, aur giddh, aur un kí aqsám; 14 har qism ká kauwá; 15 aur shutrmurg, aur chugad, aur kokil, aur qism qism ke sháhín; 16 aur búm, aur ullu, aur qáz, 17 aur hawásil, aur rakham, aur haṛgilá, 18 aur laqlaq aur har qism ká baglá, aur hudhud, aur chamgádaṛ. 19 Aur sab pardár rengnewále jándár tumháre liye nápák hain; wuh kháe na jáen. 20 Aur pák parandon men se jise cháho kháo.

21 Jo jánwar áp hí mar jáe, tum use mat kháná; tum use kisí pardesí ko, jo tumháre pháṭakon ke andar ho, kháne ko de sakte ho, yá use kisí ajnabí ádmí ke háth bech sakte ho; kyúnki tum KHUDÁWAND apne Khudá kí muqaddas qaum ho. Tum halwán ko us kí mán ke dúdh men na ubálná.

22 Tum apne galle men se, jo sál ba sál tumháre kheton men paidá ho, dahyakí dená. 23 Aur tum KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr usí maqám men, jise wuh apne nám ke maskan ke liye chune, apne galle, aur mai, aur tel kí dahyakí ko, aur apne gáe bail, aur bheṛ bakriyon ke pahlauṭhon ko kháná, táki tum KHUDÁWAND apne Khudá ká khauf mánná síkho. 24 Aur agar wuh jagah jis ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá apne nám ko wahán qáim karne ke liye chune tumháre ghar se bahut dúr ho, aur rásta bhí is qadr lambá ho ki tum apní dahyakí ko us hál men, jab KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko barakat bakhshe wahán tak na le já sako, 25 to tum use bechkar rupaye ko bándh háth men

liye húe us jagah chale jáná, jise Khudáwand tumhárá Khudá chune. 26 Aur is rupaye se, jo kuchh tumhárá jí cháhe, khwáh gáe bail, yá bher bakri, yá mai, yá sharáb mol lekar use apne gharáne samet wahán Khudáwand apne Khudá ke huzúr kháná, aur khushí manáná. 27 Aur Láwí ko, jo tumháre phátakon ke andar hai, chhor na dená; kyúnki us ká tumháre sáth koí hissa yá mírás nahín hai.

28 Tín tín baras ke ba'd tum tísre baras ke mál kí sárí dahyakí nikálkar use apne phátakon ke andar ikatthá karná. 29 Tab Láwí, jis ká tumháre sáth koí hissa yá mírás nahín, aur pardesí, aur yatím, aur bewa 'auraten jo tumháre phátakon ke andar hon áen, aur khákar ser hon; táki Khudáwand tumhárá Khudá tumháre sab kámon men jin ko tum háth lagáo tum ko barakat bakhshe.

15 Har sát sál ke ba'd tum chhutkárá diyá karná. 2 Aur chhutkárá dene ká taríqa yih ho, ki Agar kisí ne apne parausí ko kuchh qarz diyá ho, to wuh use chhor de, aur apne parausí se, yá bháí se, us ká mutálaba na kare; kyúnki Khudáwand ke nám se is chhutkáre ká i'lán húá hai. 3 Pardesí se tum us ká mutálaba kar sakte ho, par jo kuchh tumhárá tumháre bháí par átá ho, us kí taraf se dastbardár ho jáná. 4 Tumháre darmiyán koí kangál na rahe; kyúnki Khudáwand tum ko is mulk men zarúr barakat bakhshegá, jise khud Khudáwand tumhárá Khudá mírás ke taur par tum ko qabza karne ko detá hai. 5 Basharte ki tum Khudáwand apne Khudá kí bát mánkar in sab ahkám par chalne ki ihtiyát rakkho, jo main áj tum ko detá hún. 6 Kyúnki Khudáwand tumhárá Khudá, jaisá us ne tum se wa'da kiyá hai, tum ko barakat bakhshegá; aur tum bahut sí qaumon ko qarz doge, par tum ko un se qarz lená na paregá; aur tum bahut sí qaumon par hukmrání karoge, par wuh tum par hukmrání karne na páengí.

7 Jo mulk Khudáwand tumhárá Khudá tum ko detá hai, agar us men kahín tumháre phátakon ke andar tumháre bháiyon men se koí muflis ho, to tum apne us muflis bháí kí taraf se na apná dil sakht karná, aur na apní mutthí band kar lená: 8 balki us kí ihtiyáj rafa' karne ko jo chíz use darkár ho us ke liye tum zarúr farákhdasti se use qarz dená. 9 Khabardár rahná, ki tumháre dil men yih burá khayál na guzarne páe, ki Sátwán sál, jo chhutkáre ká sál hai, nazdík hai; aur tumháre muflis bháí kí taraf se tumhárí nazar bad ho jáe, aur tum use kuchh na do, aur wuh tumháre khiláf Khudáwand se faryád kare, aur yih tumháre liye gunáh thahre. 10 Balki tum ko use zarúr dená hogá; aur us ko dete waqt tumháre dil ko burá bhí na lage, is liye ki aisí bát ke sabab se Khudáwand tumhárá Khudá tumháre sab kámon men, aur sab mu'ámalon men jin ko tum apne háth men loge tum ko barakat bakhshegá. 11 Aur chúnki mulk men kangál sadá páe jáenge, is liye main tum ko hukm kartá hún, ki Tum apne mulk men apne bháí, ya'ní kangálon aur muhtájon ke liye apní mutthí khulí rakhná.

12 Agar tumhárá koí bháí, khwáh wuh 'Ibrání mard ho, khwáh 'Ibrání 'aurat, tumháre háth bike, aur wuh chha baras tak tumhárí khidmat kare, to tum sátwen sál us ko ázád hokar jáne dená. 13 Aur jab tum use ázád karke apne pás se rukhsat karo, to use khálí háth na jáne dená. 14 Balki tum apní bher bakri, aur khatte, aur kolhú men se dil kholkar use dená, ya'ní Khudáwand tumháre Khudá ne jaisí barakat tum ko dí ho, us ke mutábiq use dená. 15 Aur yád rakhná ki mulk i Misr men tum bhí gulám the, aur Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko chhuráyá; isí liye main tum ko is bát ká hukm áj detá hún. 16 Aur agar wuh is sabab se ki use tum se aur tumháre gharáne se mahabbat ho, aur wuh tumháre sáth khushhál ho, tum se kahne lage, ki Main tumháre pás se nahín játá, 17 to tum ek sutárí lekar us ká kán darwáze se lagákar chhed dená, to wuh sadá tumhárá gulám baná rehegá. Aur apni laundí se bhí aisá hí karná. 18 Aur agar tum use ázád karke apne pás se rukhsat karo, to use mushkil na gardánná; kyúnki us ne do mazdúron ke barábar chha baras tak tumhárí khidmat kí: aur Khudáwand tumhárá Khudá tumháre sab károbár men tum ko barakat bakhshegá.

19 Tumháre gáe bail, aur bheṛ bakriyon men jitne pahlauṭhe nar paidá hon, un sab ko KHUDÁWAND apne Khudá ke liye muqaddas karná. Apne gáe bail ke pahlauṭhe se kuchh kám na lená, aur na apní bheṛ bakrí ke pahlauṭhe ke bál katarná. 20 Tum use apne gharáne samet KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr usí jagah jise KHUDÁWAND chun le, sál ba sál kháyá karná. 21 Aur agar us men koí nuqs ho, masalan wuh langṛá yá andhá ho, yá us men áur koí burá 'aib ho, to KHUDÁWAND apne Khudá ke liye us kí qurbání na guzránná. 22 Tum use apne phátakon ke andar khána. Pák aur nápák, donon tarah ke ádmí, jaise chikáre aur hiran ko kháte hain, waise hí use kháen. 23 Par us ke khún ko hargiz na khána; balki tum us ko pání kí tarah zamín par unḍel dená.

16 Abíb ke mahíne ko yád rakhná, aur us men KHUDÁWAND apne Khudá kí fasah karná: kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá Abíb ke mahíne men rát ke waqt tum ko Misr se nikál láyá. 2 Aur jis jagah ko KHUDÁWAND apne nám ke maskan ke liye chune, wahín tum KHUDÁWAND apne Khudá ke liye apne gáe bail aur bheṛ bakrí men se fasah kí qurbání chaṛháná. 3 Tum us ke sáth khamírí roṭí na khána; balki sát din tak us ke sáth bekhamírí roṭí, jo dukh kí roṭí hai, khána; kyúnki tum mulk i Misr se haṛbaṛí men nikle the. Yún tum 'umr bhar us din ko jab tum mulk i Misr se nikle yád rakh sakoge. 4 Aur tumhárí hudúd ke andar sát din tak kahín khamír nazar na áe; aur us qurbání men se jis ko tum pahle din ki shám ko chaṛháo, kuchh gosht subh tak báqí na rahne páe. 5 Tum fasah kí qurbání ko apne pháṭakon ke andar, jin ko KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko diyá ho, kahín na chaṛháná; 6 balki jis jagah ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá apne nám ke maskan ke liye chunegá, wahán tum fasah kí qurbání ko us waqt, jab tum Misr se nikle the, ya'ní shám ko súraj dúbte waqt guzránná. 7 Aur jis jagah ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá chune, wahín use bhúnkar khána: aur phir subh ko apne apne ḍere ko lauṭ jána. 8 Chha din tak bekhamírí roṭí khána, aur sátwen din KHUDÁWAND tumháre Khudá kí khátir muqaddas majma' ho; us men tum koí kám na karná.

9 Phir tum sát hafte yún ginná, ki jab se hansúá lekar fasl káṭní shurú' karo, tab se sát hafte gin lená. 10 Tab jaisí barakat KHUDÁWAND tumháre Khudá ne dí ho, us ke mutábiq apne háth kí razá kí qurbání ká hadya lákar KHUDÁWAND apne Khudá ke liye hafton kí 'íd manáná. 11 Aur usí jagah, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá apne nám ke maskan ke liye chunegá, tum aur tumháre beṭe beṭiyán, aur tumháre gulám aur launḍiyán, aur wuh Láwí jo tumháre phaṭakon ke andar ho, aur musáfir, aur yatím, aur bewa 'auraten jo tumháre darmiyán hon, sab milkar KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr khushí manáná. 12 Aur yád rakhná ki tum Misr men gulám the; aur in hukmon par ihtiyát karke 'amal karná.

13 Jab tum apne khalíhán aur kolhú ká mál jama' kar chuko, to sát din tak 'íd i khiyám karná. 14 Aur tum aur tumháre beṭe beṭiyán aur gulám, aur launḍiyán aur Láwí, aur musáfir, aur yatím, aur bewa 'auraten, jo tumháre pháṭakon ke andar hon, sab tumhárí is 'íd men khushí manáen. 15 Sát din tak tum KHUDÁWAND apne Khudá ke liye usí jagah jise KHUDÁWAND chune 'íd karná, is liye ki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre sáre mál men, aur sab kámon men jin ko tum háth lagáo tum ko barakat bakhshegá, so tum púrí púrí khushí karná. 16 Aur sál men tín bár, ya'ní bekhamírí roṭí kí 'íd, aur hafton kí 'íd, aur 'íd i khiyám ke mauqa' par tumháre hán ke sab mard, KHUDÁWAND apne Khudá ke áge, usí jagah, házir húá karen, jise wuh chunegá: aur jab áen to KHUDÁWAND ke huzúr khálí háth na áen; 17 balki har mard jaisí barakat KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko bakhshí ho, apní taufíq ke mutábiq de.

18 Tum apne qabílon kí sab bastiyon men, jin ko KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko de qází aur hákim muqarrar karná, jo sadáqat se logon kí 'adálat karen. 19 Tum insáf ká khún na karná. Tum na to kisí kí rú ri'áyat karná aur na rishwat lená; kyúnki rishwat dánishmand kí ánkhon ko andhá kar detí hai, aur sádiq

kí báton ko palaṭ detí hai. 20 Jo kuchh bi'lkull haqq hai, tum usí kí pairawí karná táki tum jíte raho aur us mulk ke málik ban jáo, jo Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai.

21 Jo mazbah tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye banáo, us ke qaríb kisí qism ke daraḳht kí Yasírat na lagáná, 22 aur na koí sutún apne liye khaṛá kar lená, jis se Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ko nafrat hai.

17 Tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye koí bail, yá bheṛ bakrí, jis men koí 'aib yá buráí ho, zabh mat karná, kyúnki yih Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ke nazdík makrúh hai.

2 Agar tumháre darmiyán tumhárí bastiyon men, jin ko Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko de, kahín koí mard yá 'aurat mile, jis ne Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ke huzúr yih badkárí kí ho kí us ke 'ahd ko toṛá ho, 3 aur jákar áur ma'búdon kí, yá súraj yá chánd, yá ajrám i falak men se kisí kí, jis ká hukm main ne tum ko nahín diyá, pújá aur parastish kí ho, 4 aur yih bát tum ko bataí jáe, aur tumháre sunne men áe, to tum jánfishání se tahqíqát karná aur agar yih ṭhík ho aur qata'í taur par sábit ho jáe, ki Isráíl men aisá makrúh kám húá, 5 to tum us mard, yá us 'aurat ko, jis ne yih burá kám kiyá ho, báhar apne phátakon par nikál le jáná, aur un ko aisá sangsár karná, ki wuh mar jáen. 6 Jo wájibu'l qatl ṭhahre, wuh do yá tín ádmíon kí gawáhí se márá jáe; faqat ek hí ádmí kí gawáhí se wuh márá na jáe. 7 Us ko qatl karte waqt gawáhon ke háth pahle us par uṭhen, us ke ba'd báqí sab logon ke háth. Yún tum apne bích se sharárat ko dúr kiyá karná.

8 Agar tumhárí bastiyon men kahín ápas ke ḳhún, yá ápas ke da'we, yá ápas kí már piṭ kí bábat koí jhagṛe kí bát uṭhe, aur us ká faisala karná tumháre liye niháyat hí mushkil ho, to tum uṭhkar us jagah, jise Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá chunegá, jáná. 9 Aur Láwí káhinon aur un dinon ke qázíon ke pás pahunchkar un se daryáft karná, aur wuh tum ko faisale kí bát batáenge; 10 aur tum usí faisale ke mutábiq, jo wuh tum ko us jagah se jise Ḳhudáwand chunegá batáen, 'amal karná. Jaisá wuh tum ko sikháen, usí ke mutábiq sab kuchh ihtiyát karke manná. 11 Sharí'at kí jo bát wuh tum ko sikháen, aur jaisá faisala tum ko bataen, usí ke mutábiq karná, aur jo kuchh fatwá wuh den, us se dahine yá báen na murná. 12 Aur agar koí shaḳhs gustáḳhí se pesh áe, kí us káhin kí bát, jo Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ke huzúr ḳhidmat ke liye khaṛá rahtá hai, yá us qází ká kahá na sune, to wuh shaḳhs már ḍálá jáe, aur tum Isráíl men se aisí buráí ko dúr kar dená. 13 Aur sab log sunkar ḍar jáenge, aur phir gustáḳhí se pesh nahín áenge.

14 Jab tum us mulk men, jise Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai, pahunch jáo, aur us par qabza karke wahán rahne aur kahne lago, ki Un qaumon kí tarah jo hamáre girdágird hain, ham bhí kisí ko apná bádsháh banáen; 15 to tum ba har hál faqat usí ko apná bádsháh banáná, jis ko Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá chun le. Tum apne bháiyon men se hí kisí ko apná bádsháh banáná, aur pardesí ko, jo tumhárá bháí nahín, apne úpar hákim na kar lená. 16 Itná zarúr hai, ki wuh apne liye bahut ghoṛe na baṛháe, aur na logon ko Misr men bheje, táki us ke pás bahut se ghoṛe ho jáen; is liye kí Ḳhudáwand ne tum se kahá hai, ki Tum us ráh se phir kabhí udhar na lauṭná. 17 Aur wuh bahut sí bíwiyán bhí na rakkhe, tá na ho ki us ká dil phir jáe: aur na wuh apne liye soná chándí zaḳhíra kare. 18 Aur jab wuh taḳht i saltanat par julús kare, to us sharí'at kí jo Láwí káhinon ke pás rahegí, ek naql apne liye ek kitáb men utár le. 19 Aur wuh use apne pás rakkhe, aur apní sárí 'umr us ko paṛhá kare, táki wuh Ḳhudáwand apne Ḳhudá ká ḳhauf mánná, aur us sharí'at aur áín kí sab báton par 'amal karná síkhe; 20 jis se us ke dil men gurur na ho, ki wuh apne bháiyon ko haqír jáne, aur in ahkám se na to dahine na báen muṛe, táki Isráílion ke darmiyán us kí aur us kí aulád kí saltanat muddat tak rahe.

18 Láwí káhinon ya'ní Láwí ke qabíle ká koí hissa aur mirás Isráíl ke sáth na ho: wuh Ḳhudáwand kí átashín qurbánián, aur usí kí mirás, kháyá karen. 2 Is

liye un ke bháiyon ke sáth un ko mírás na mile: Ḳhudáwand un kí mírás hai, jaisá us ne ḳhud un se kahá hai. 3 Aur jo log gáe bail yá bheṛ yá bakrí kí qurbání guzránte hain, un ki taraf se káhinon ká yih haqq hogá, ki wuh káhin ko shána, aur kanpaṭiyán, aur jhojh, den. 4 Aur tum apne anáj aur mai aur tel ke pahle phal men se, aur apní bheṛon ke bál men se, jo pahlí daf'a katre jáen, use dená. 5 Kyúnki Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne us ko tumháre sab qabílon men se chun liyá hai, táki wuh aur us kí aulád hamesha Ḳhudáwand ke nám se ḳhidmat ke liye házir rahen.

6 Aur tumhárí jo bastiyán sab Isráílon men hain, un men se agar koí Láwí kisi bastí se, jahán wuh búdobásh kartá thá áe, aur apne dil kí sárí ragbat se us jagah házir ho, jis ko Ḳhudáwand chunegá; 7 to apne sab Láwí bháiyon kí tarah jo wahán Ḳhudáwand ke huzúr khaṛe rahte hain, wuh bhí Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke nám se ḳhidmat kare. 8 Aur un sab ko kháne ko barábar hissa mile, siwá us dám ke jo us ke bápdádá kí mírás bechne se use hásil ho.

9 Jab tum us mulk men, jo Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai, pahunch jáo, to wahán kí qaumon kí tarah makrúh kám karne na síkhná. 10 Tum men hargiz koí aisá na ho, jo apne beṭe yá beṭí ko ág men chalwáe, yá fálgír yá shugún nikálnewálá, yá afsúngar, yá jádúgar, 11 yá mantarí yá jinnát ká áshná, yá rammál, yá sáhir ho. 12 Kyúnki wuh sab jo aise kám karte hain, Ḳhudáwand ke nazdik makrúh hain; aur in hí makrúhát ke sabab se Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá un ko tumháre sámne se nikálne par hai. 13 Tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke huzúr kámil rahná. 14 Kyúnki wuh qaumen, jin ke tum wáris hoge, shugún nikálnewálon aur fálgíron kí suntí hain; par tum ko Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne aisá karne na diyá. 15 Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tumháre liye, tumháre hí bích se, ya'ní tumháre hí bháiyon men se, merí mánind, ek nabí barpá karegá; tum us kí sunná; 16 yih tumhárí us darḳhwást ke mutábiq hogá jo tum ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá se majma' ke din Horib men kí thí, ki Ham ko na to Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí áwáz phir sunní paṛe, aur na aisí baṛí ág hí ká nazzára ho, táki ham mar na jáen. 17 Aur Ḳhudáwand ne mujh se kahá, ki Wuh jo kuchh kahte hain, so ṭhík kahte hain. 18 Main un ke liye, un hí ke bháiyon men se, terí mánind ek nabí barpá karúngá, aur apná kalám us ke munh men dálúngá, aur jo kuchh main use hukm dúngá, wuhí wuh un se kahegá. 19 Aur jo koí merí un báton ko, jin ko wuh merá nám lekar kahegá, na sune, to main un ká hisáb us se lúngá. 20 Lekin jo nabí gustáḳh bankar koí aisí bát mere nám se kahe, jis ke kahne ká main ne us ko hukm nahín diyá, yá âur ma'búdon ke nám se kuchh kahe, to wuh nabí qatl kiyá jáe. 21 Aur agar tum apne dil men kaho, ki Jo bát Ḳhudáwand ne nahín kahí hai, use ham kyúnkar pahchánen? 22 To pahchán yih hai, ki jab wuh nabí Ḳhudáwand ke nám se kuchh kahe, aur us ke kahe ke mutábiq kuchh wáqi' yá púrá na ho, to wuh bát Ḳhudáwand kí kahí húi nahín; balki us nabí ne wuh bát ḳhud gustáḳh bankar kahí hai; tum us se ḳhauf na karná.

19 Jab Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá un qaumon ko, jin ká mulk Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai, kaṭ ḍále, aur tum un kí jagah un ke shahron aur tumhárá gharon men rahne lago, 2 to tum us mulk men, jise Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko qabza karne ko detá hai, tín shahr apne liye alag kar dená. 3 Aur tum rásta bhí apne liye taiyár karná, aur apne us mulk kí zamín ko, jis par Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko qabza dilátá hai, tín hisse karná, táki har ek ḳhúní wahín bhág jáe. 4 Aur us ḳhúní ká, jo wahán bhágkar apní ján bacháe, hál yih ho, ki us ne apne hamsáye ko nadánista aur bagair us se qadímí 'adáwat rakkhe már ḍálá ho. 5 Masalan, koí shaḳhs apne hamsáye ke sáth lakṛiyán káṭne ko jangal men jáe, aur kulháṛá háth men uṭháe, táki daraḳht káṭe, aur kulháṛá daste se nikalkar us ke hamsáye ke já lage, aur wuh mar jáe; to wuh in shahron men se kisí men bhágkar jítá bache, 6 tá aisá

na ho ki ráste kí lambáí ke sabab se ḳhún ká intiqám lenewálá apne josh i gazab men ḳhúní ká píchhá karke us ko já pakṛe, aur use qatl kare, hálánki wuh wájibu'l qatl nahín, kyúnki use maqtúl se qadímí 'adáwat na thí. 7 Is liye main tum ko hukm detá hún, ki Tum apne liye tín shahr alag kar dená. 8 Aur agar KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá us qasam ke mutábiq, jo us ne tumháre bápdádá se kháí, tumhárí sarhadd ko baṛhákar wuh sab mulk, jis ke dene ká wa'da us ne tumháre bápdádá se kiyá thá, tum ko de; 9 aur tum in sab hukmon par, jo áj ke din main tum ko detá hún, dhyán karke 'amal karo, aur KHUDÁWAND apne Ḳhudá se mahabbat rakkho, aur hamesha us kí ráhon par chalo; to in tín shahron ke 'aláwa tín shahr aur apne liye alag kar dená: 10 táki tumháre mulk ke bích, jise KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tum ko mírás men detá hai, begunáh ká ḳhún baháyá na jáe, aur wuh ḳhún yún tumhárí gardan par ho. 11 Lekin agar koí shaḳhs apne hamsáye se 'adáwat rakhtá húá us kí ghát men lage, aur us par hamla karke use aisá máre, ki wuh mar jáe, aur wuh ḳhud un shahron men se kisí men bhág jáe: 12 to us ke shahr ke buzurg logon ko bhejkar use wahán se pakaṛwá mangwáen, aur us ko ḳhún ke intiqám lenewále ke háth men hawále karen, táki wuh qatl ho. 13 Tum ko us par zará tars na áe, balki tum is tarah begunáh ke ḳhún ko Isráíl se dafa' karná, táki tumhárá bhalá ho.

14 Tum us mulk men, jise KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tum ko qabza karne ko detá hai, apne hamsáye kí hadd ká nishán, jis ko agle logon ne tumhárí mírás ke hisse men ṭhahráyá ho, mat haṭáná.

15 Kisí shaḳhs ke ḳhiláf us kí kisí badkárí yá gunáh ke báre men, jo us se sarzad ho, ek hí gawáh bas nahín; balki do gawáhon, yá tín gawáhon ke kahne se bát pakkí samjhí jáe. 16 Agar koí jhúṭhá gawáh uṭhkar kisí ádmí kí badí kí nisbat gawáhí de; 17 to wuh donon ádmí, jin ke bích yih jhagṛá ho, KHUDÁWAND ke huzúr káhinon aur un dinon ke qázíon ke áge khaṛe hon; 18 aur qází ḳhúb tahqíqát karen: aur agar wuh gawáh jhúṭhá nikle, aur us ne apne bháí ke ḳhiláf jhúṭhí gawáhí dí ho; 19 to jo hál us ne apne bháí ká karná cháhá thá, wuhí tum us ká karná: aur yún aisí buráí ko apne darmiyán se dafa' kar dená. 20 Aur dúsre log sunkar ḍarenge, aur tumháre bích phir aisí buráí nahín karenge. 21 Aur tum ko zará tars na áe; ján ká badla ján, ánkh ká badla ánkh, dánt ká badla dánt, háth ká badla háth, aur pánw ká badla pánw ho.

20 Jab tum apne dushmanon se jang karne ko jáo, aur ghoṛon aur rathon, aur apne se baṛí fauj ko dekho, to un se ḍar na jáná: kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá, jo tum ko mulk i Misr se nikál láyá, tumháre sáth hai. 2 Aur jab ma'raka e jang men tumhárí muṭhbheṛ hone ko ho, to káhin fauj ke ádmíon ke pás jákar un kí taraf muḳhátib ho, 3 aur un se kahe, Suno, ai Isráílío, tum áj ke din apne dushmanon ke muqábale ke liye ma'raka e jang men áe ho, so tumhárá dil hirásán na ho; tum na ḳhauf karo, na kánpo, na un se dahshat kháo; 4 kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tumháre sáth sáth chaltá hai táki tum ko bacháne ko tumhárí taraf se tumháre dushmanon se jang kare. 5 Phir faují hukkám logon se yún kahen, ki Tum men se jis kisí ne nayá ghar banáyá ho, aur use maḳhsús na kiyá ho, to wuh apne ghar ko lauṭ jáe, tá na ho ki wuh jang men qatl ho, aur dúsrá shaḳhs use maḳhsús kare. 6 Aur jis kisí ne tákistán lagáyá ho, par ab tak us ká phal isti'mál na kiyá ho, wuh bhí apne ghar ko lauṭ jáe, tá na ho ki wuh jang men márá jáe, aur dúsrá ádmí us ká phal kháe. 7 Aur jis ne kisí 'aurat se apní mangní to kar lí ho, par use biyáhkar nahín láyá hai, wuh bhí apne ghar ko lauṭ jáe, tá na ho ki wuh laṛáí men márá jáe, aur dúsrá mard us se biyáh kare. 8 Aur faují hukkám logon kí taraf muḳhátib hokar un se yih bhí kahen, ki Jo shaḳhs ḍarpok aur kachche dil ká ho, wuh bhí apne ghar ko lauṭ jáe, tá na ho ki us kí tarah us ke bháiyon ká hausala bhí ṭúṭ jáe. 9 Aur jab faují hukkám yih sab kuchh logon se kah chuken, to lashkar ke sardáron ko un par muqarrar kar den.

10 Jab tum kisí shahr se jang karne ko us ke nazdík pahuncho, to pahle use sulh ká paigám do; 11 aur agar wuh tum ko sulh ká jawáb de, aur apne phátak tumháre liye khol de, to wahán ke sab báshinde tumháre bájguzár bankar tumhárí khidmat karen. 12 Aur agar wuh tum se sulh na kare, balki tum se laṛná cháhe, to tum us ká muhásara karná; 13 aur jab Khudáwand tumhárá Khudá use tumháre qabze men kar de, to wahán ke har mard ko talwár se qatl kar dálná; 14 lekin 'auraton, aur bál bachchon, aur chaupáyon, aur us shahr ke sab mál aur lúṭ ko apne liye rakh lená, aur tum apne dushmanon kí us lúṭ ko, jo Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko dí ho, kháná. 15 Un sab shahron ká yihí hál karná, jo tum se bahut dúr hain, aur in qaumon ke shahr nahín hain. 16 Par in qaumon ke shahron men, jin ko Khudáwand tumhárá Khudá mírás ke taur par tum ko detá hai, kisí zí nafs ko jítá na bachá rakhná. 17 Balki tum in ko ya'ní Hittí, aur Amorí, aur Kan'ání, aur Farizzí, aur Hawwí, aur Yabúsí qaumon ko, jaisá Khudáwand tumháre Khudá ne tum ko hukm diyá hai, bi'lkull nest kar dená, 18 táki wuh tum ko apne se makrúh kám karne na sikháen, jo unhon ne apne deotáon ke liye kiye hain, aur yún tum Khudáwand apne Khudá ke khiláf gunáh karne lago.

19 Jab tum kisí shahr ko fath karne ke liye us se jang karo, aur muddat tak us ká muhásara kiye raho, to us ke darakhton ko kulháṛí se na káṭ dálná, kyúnki un ká phal tumháre kháne ke kám men áegá, so tum un ko mat káṭná: kyúnki kyá maidán ká darakht insán hai, ki tum us ká muhásara karo? 20 So faqat un hí darakhton ko káṭkar uṛá dená, jo tumhárí dánist men kháne ke matlab ke na hon, aur tum us shahr ke muqábil, jo tum se jang kartá ho, burjon ko baná lená, jab tak wuh sar na ho jáe.

21 Agar us mulk men, jise Khudáwand tumhárá Khudá tum ko qabza karne ko detá hai, kisí maqtúl kí lásh maidán men paṛí húí mile, aur yih ma'lúm na ho, ki us ká qátil kaun hai; 2 to tumháre buzurg, aur qází nikalkar us maqtúl ke girdágird ke shahron ke fásile ko nápen; 3 aur jo shahr us maqtúl ke sab se nazdík ho, us shahr ke buzurg ek bachhiyá len, jis se kabhí koí kám na liyá gayá ho, aur na wuh júe men jotí gayí ho; 4 aur us shahr ke buzurg us bachhiye ko bahte pání kí wádí men, jis men na hal chalá ho, aur na us men kuchh boyá gayá ho, le jáen, aur wahán us wádí men us bachhiye kí gardan toṛ den; 5 tab baní Láwí jo káhin hain nazdík áen, kyúnki Khudáwand tumháre Khudá ne un ko chun liyá hai ki Khudáwand kí khidmat karen, aur us ke nám se barakat diyá karen, aur un hí ke kahne ke mutábiq har jhagṛe aur már píṭ ke muqaddame ká faisala húá kare; 6 phir is shahr ke sab buzurg, jo us maqtúl ke sab se nazdík rahnewále hon, us bachhiye ke úpar jis kí gardan us wádí men toṛí gayí, apne apne háth dhoen; 7 aur yún kahen, ki Hamáre háth se yih khún nahín húá, aur na yih hamárí ánkhon ká dekhá húá hai. 8 So ai Khudáwand, apní qaum Isráíl ko, jise tú ne chhuṛáyá hai, mu'áf kar, aur begunáh ke khún ko apní qaum Isráíl ke zimme na lagá. Tab wuh khún un ko mu'áf kar diyá jáegá. 9 Yún tum us kám ko karke, jo Khudáwand ke nazdík durust hai, begunáh ke khún kí jawábdihí ko apne úpar se dúr o dafa' karná.

10 Jab tum apne dushmanon se jang karne ko niklo, aur Khudáwand tumhárá Khudá un ko tumháre háth men kar de, aur tum un ko asír kar láo, 11 aur un asíron men kisí khúbsúrat 'aurat ko dekhkar tum us par farefta ho jáo, aur us ko biyáh lená cháho, 12 to tum use apne ghar le áná, aur wuh apná sir munḍwáe aur apne nákhun tarashwáe, 13 aur apní asírí ká libás utárkar tumháre ghar men rahe, aur ek mahíne tak apne mán báp ke liye mátam kare; is ke ba'd tum us ke pás jákar us ke shauhar honá, aur wuh tumhárí bíwí bane. 14 Aur agar wuh tum ko na bháe, to jahán wuh cháhe us ko jáne dená, lekin rupaye kí khátir us ko hargiz na bechná, aur us se laundí ká sá sulúk na karná, is liye ki tum ne us kí hurmat le lí hai.

15 Agar kisí mard kí do bíwiyán hon, aur ek mahbúba aur dúsrí gairmahbúba ho, aur mahbúba aur

gairmahbúba donon se laṛke hon, aur pahlauṭhá beṭá gairmahbúba se ho, 16 to jab wuh apne beṭon ko apne mál ká wáris kare, to wuh mahbúba ke beṭe ko gairmahbúba ke beṭe par, jo fi'lhaqíqat pahlauṭhá hai, fauqíyat dekar pahlauṭhá na ṭhahráe: 17 balki wuh gairmahbúba ke bete ko apne sab mál ká dúná hissa dekar use pahlauṭhá máne; kyúnki wuh us kí quwwat kí ibtidá hai, aur pahlauṭhe ká haqq usí ká hai.

18 Agar kisí ádmí ká ziddí aur gardankash beṭá ho, jo apne báp yá mán kí bát na mántá ho, aur un ke tambíh karne par bhí un kí na suntá ho, 19 to us ke mán báp use pakaṛkar aur nikálkar us shahr ke buzurgon ke pás us jagah ke pháṭak par le jáen; 20 aur wuh us ke shahr ke buzurgon se 'arz karen, ki Yih hamárá beṭá ziddí aur gardankash hai, yih hamárí bát nahín mántá, aur 'uṛáú aur sharábí hai. 21 Tab us ke shahr ke sab log use sangsár karen, ki wuh mar jáe. Yún tum aisí burái ko apne darmiyán se dúr karná. Tab sab Isráílí sunkar ḍar jáenge.

22 Aur agar kisí ne koí aisá gunáh kiyá ho, jis se us ká qatl wájib ho, aur tum use márkar darakht se ṭáng do; 23 to us kí lásh rát bhar darakht par laṭkí na rahe, balki tum usí din use dafn kar dená; kyúnki jise phánsí miltí hai wuh Khudá kí taraf se mal'ún hai, tá na ho ki tum us mulk ko nápák kar do jise Khudáwand tumhárá Khudá tum ko mírás ke taur par detá hai.

22 Tum apne bhái ke bail yá bheṛ ko bhaṭaktí dekhkar us se rúposhí na karná, balki zarúr tum us ko apne bhái ke pás pahunchá dená. 2 Aur agar tumhárá bhái tumháre nazdík na rahtá ho, yá tum us se wáqif na ho, to tum us jánwar ko apne ghar le áná aur wuh tumháre pás rahe, jab tak tumhárá bhái us kí talásh na kare, tab tum use us ko de dená. 3 Tum us ke gadhe aur us ke kapṛe se bhí aisá hí karná; garaz, jo kuchh tumháre bhái se khoyá jáe, aur tum ko mile, tum us se aisá hí karná, aur rúposhí na karná.

4 Tum apne bhái ká gadhá yá bail ráste men girá húá dekhkar us se rúposhí na karná, balki zarúr us ke uṭháne men us kí madad karná.

5 'Aurat mard ká libás na pahine, aur na mard 'aurat kí poshák pahine; kyúnki jo aisá kám kartá hai, wuh Khudáwand tumháre Khudá ke nazdík makrúh hai.

6 Agar ráh chalte ittifáqan kisí parande ká ghonslá darakht yá zamín par bachchon yá anḍon samet tum ko mil jáe, aur mán bachchon yá anḍon par baiṭhí húí ho, to tum bachchon ko mán samet na pakaṛ lená; 7 bachchon ko tum lo, to lo, par mán ko zarúr chhoṛ dená, táki tumhárá bhalá ho, aur tumhárí 'umr daráz ho.

8 Jab tum koí nayá ghar banáo, to apní chhat par munḍer zarúr lagáná, tá na ho ki koí ádmí wahán se gire, aur tumháre sabab se wuh khún tumháre hí gharwálon par ho.

9 Tum apne tákistán men do qism ke bíj na boná, tá na ho ki sárá phal ya'ní jo bíj tum ne boyá, aur tákistán kí paidáwár donon zabt kar liye jáen.

10 Tum bail aur gadhe donon ko ek sáth jotkar hal na chaláná. 11 Tum ún aur san donon kí miláwaṭ ká bahá húá kapṛá na pahinná.

12 Tum apne oṛhne kí chádar ke cháron kanaron par jhálar lagáyá karná.

13 Agar koí mard kisí 'aurat ko biyáhe, aur us ke pás jáe, aur ba'd us ke us se nafrat karke 14 sharmnák báten us ke haqq men kahe, aur use badnám karne ke liye yih da'wá kare, ki Main ne is 'aurat se biyáh kiyá, aur jab main us ke pás gayá, to main ne kunwárepan ke nishán us men nahín páe: 15 tab us laṛkí ká báp aur us kí mán us laṛkí ke kunwárepan ke nishánon ko us shahr ke pháṭak par buzurgon ke pás le jáen, 16 aur us laṛkí ká báp buzurgon se kahe, ki Main ne apní beṭí is shakhs ko biyáh dí, par yih us se nafrat rakhtá hai, 17 aur sharmnák báten us ke haqq men kahtá, aur yih da'wá kartá hai, ki Main ne terí beṭí men kunwárepan ke nishán nahín páe, hálánki merí beṭí ke kunwárepan ke nishán yih maujúd hain. Phir wuh us chádar ko shahr ke buzurgon ke áge phailá den. 18 Tab shahr ke buzurg us shakhs ko pakaṛkar use koṛe lagáen, 19 aur us se chándí kí sau misqál jurmána lekar us laṛkí ke báp ko den; is liye

ki us ne ek Isráílí kunwárí ko badnám kiyá; aur wuh us kí bíwí baní rahe, aur wuh zindagí bhar us ko taláq na dene páe. 20 Par agar yih bát sach ho, ki laṛkí men kunwárepan ke nishán nahín páe gaye, 21 to wuh us laṛkí ko us ke báp ke ghar ke darwáze par nikál láen, aur us ke shahr ke log use sangsár karen, ki wuh mar jáe; kyúnki us ne Isráíl ke darmiyán sharárat kí, ki apne báp ke ghar men fáhishapan kiyá. Yún tum aisí buráí ko apne darmiyán se dafa' karná.

22 Agar koí mard kisí shauharwálí 'aurat se ziná karte pakṛá jáe, to wuh donon már ḍále jáen, ya'ní wuh mard bhí jis ne us 'aurat se suhbat kí, aur wuh 'aurat bhí. Yún tum Isráíl men se aisí buráí ko dafa' karná.

23 Agar koí kunwárí laṛkí kisí shakhs se mansúb ho gayí ho, aur koí dúsrá ádmí use shahr men pákar us se suhbat kare; 24 to tum un donon ko us shahr ke pháṭak par nikál láná, aur un ko tum sangsár kar dená, ki wuh mar jáen; laṛkí ko, is liye ki wuh shahr men hote húe na chilláí, aur mard ko, is liye ki us ne apne hamsáye kí bíwí ko behurmat kiyá. Yún tum aisí buráí ko apne darmiyán se dafa' karná.

25 Par agar us ádmí ko wuhí laṛkí, jis kí nisbat ho chukí ho, kisí maidán yá khet men mil jáe, aur wuh ádmí jabran us se suhbat kare, to faqat wuh ádmí hí, jis ne suhbat kí, már ḍálá jáe; 26 par us laṛkí se kuchh na karná, kyúnki laṛkí ká aisá gunáh nahín jis se wuh qatl ke láiq ṭhahre, is liye ki yih bát aisí hai jaise koí apne hamsáye par hamla kare aur use már ḍále; 27 kyúnki wuh laṛkí use maidán men milí, aur wuh mansúba laṛkí chilláí bhí, par wahán koí aisá na thá jo use chhuṛátá.

28 Agar kisí ádmí ko koí kunwárí laṛkí mil jáe, jis kí nisbat na húí ho, aur wuh use pakaṛkar us se suhbat kare aur donon pakṛe jáen; 29 to wuh mard jis ne us se suhbat kí ho, laṛkí ke báp ko chándí kí pachás misqál de, aur wuh laṛkí us kí bíwí bane, kyúnki us ne use behurmat kiyá, aur wuh use apní zindagí bhar taláq na dene páe.

30 Koí shakhs apne báp kí bíwí se biyáh na kare, aur apne báp ke dáman ko na khole.

23 Jis ke khusiye kuchle gaye hon, yá álat káṭ ḍálí gayí ho, wuh KHUDÁWAND kí jamá'at men áne na páe.

2 Koí harámzáda KHUDÁWAND kí jamá'at men dákhil na ho. Daswín pusht tak us kí nasl men se koí KHUDÁWAND kí jamá'at men áne na páe.

3 Koí 'Ammoní yá Moábí KHUDÁWAND kí jamá'at men dákhil na ho. Daswín pusht tak un kí nasl men se koí KHUDÁWAND kí jamá'at men kabhí áne na páe; 4 is liye ki jab tum Misr se nikalkar á rahe the, to unhon ne roṭí aur pání lekar ráste men tumhárá istiqbál nahín kiyá, balki Ba'or ke beṭe Bal'ám ko Masopatámiya ke Fator se ujrat par bulwáyá, táki wuh tum par la'nat kare. 5 Lekin KHUDÁWAND tumháre Khudá ne Bal'ám kí na suní, balki KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tumháre liye us la'nat ko barakat se badal diyá, is liye ki KHUDÁWAND tumháre Khudá ko tum se muhabbat thí. 6 Tum apní zindagí bhar kabhí un kí salámatí yá sa'ádat ke khwáhán na honá.

7 Tum kisí Adomí se nafrat na rakhná, kyúnki wuh tumhárá bháí hai. Tum kisí Misrí se bhí nafrat na rakhná, kyúnki tum us ke mulk men pardesí hokar rahe the. 8 Un kí tísrí pusht ke jo laṛke paidá hon, wuh KHUDÁWAND kí jamá'at men áne páen.

9 Jab tum apne dushmanon se laṛne ke liye dal bándhkar niklo, to apne ko har burí chíz se bacháe rakhná. 10 Agar tumháre darmiyán koí aisá ádmí ho, jo rát ko ihtilám ke sabab se nápák ho gayá ho, to wuh khaimagáh se báhar nikal jáe, aur khaimagáh ke andar na áe; 11 lekin jab shám hone lage, to wuh pání se gusl kare, aur jab áftáb gurúb ho jáe to khaimagáh men áe. 12 Aur khaimagáh ke báhar tum koí jagah aisí ṭhahrá dená, jahán tum apní hájat ke liye já sako; 13 aur apne sáth apne hathyáron men ek mekh bhí rakhná, táki jab báhar tum ko hájat ke liye baiṭhná ho, to us se jagah khod liyá karo, aur lauṭte waqt apne fuzle ko ḍhánk diyá karo: 14 is liye ki KHUDÁWAND tumhárá Khudá terí khaimagáh men phirá kartá hai, táki tum ko bacháe, aur

tumháre dushmanon ko tumháre háth men kar de; so tumhárí khaimagáh pák rahe, tá na ho ki wuh tum men najásat ko dekhkar tum se phir jáe.

15 Agar kisí ká gulám apne áqá ke pás se bhágkar tumháre pás panáh le, to tum us ke áqá ke hawále na kar dená: 16 balki wuh tumháre sáth tumháre hí bích tumhárí bastiyon men se jo use achchhí lage use chunkar usí jagah rahe: so tum use hargiz na satáná.

17 Isráílí larkiyon men koí fáhisha na ho, aur na Isráílí larkon men koí lútí ho. 18 Tum kisí fáhisha kí kharchí, yá kutte kí ujrat, kisí mannat ke liye, Khudáwand apne Khudá ke ghar men na láná, kyúnki yih donon Khudáwand tumháre Khudá ke nazdík makrúh hain.

19 Tum apne bháí ko súd par qarz na dená, khwáh wuh rupaye ká súd ho, yá anáj ká súd, yá kisí aisí chíz ká súd ho jo biyáj par dí jáyá kartí hai. 20 Tum pardesí ko súd par qarz do to do; par apne bháí ko súd par qarz na dená; táki Khudáwand tumhárá Khudá us mulk men, jis par tum qabza karne já rahe ho, tumháre sab kámon men, jin ko tum háth lagáo, tum ko barakat de.

21 Jab tum Khudáwand apne Khudá kí khátir mannat máno, to us ke púrá karne men der na karná, is liye ki Khudáwand tumhárá Khudá zarúr us ko tum se talab karegá, tab tum gunahgár thahroge. 22 Lekin agar tum mannat na máno, to tumhárá koí gunáh nahín. 23 Jo kuchh tumháre munh se nikle, use dhyán karke púrá karná, aur jaisí mannat tum ne Khudáwand apne Khudá ke liye mání ho, us ke mutábiq razá kí qurbání jis ká wa'da tumhárí zabán se húá guzránná.

24 Jab tum apne hamsáye ke tákistán men jáo, to jitne angúr cháho pet bharkar kháo, par apne bartan men na rakh lená.

25 Jab tum apne hamsáye ke khare khet men jáo, to apne hath se bálen tor sakte ho, par apne hamsáye ke khare khet ko hansúá na lagáná.

24 Agar koí mard kisí 'aurat se biyáh kare, aur píchhe us men koí aisí behúda bát páe, jis se us 'aurat kí taraf us kí iltifát na rahe, to wuh us ká taláqnáma likhkar us ke hawále kare aur use apne ghar se nikál de. 2 Aur jab wuh us ke ghar se nikal jáe, to wuh dúsre mard kí ho saktí hai. 3 Par agar dúsrá shauhar bhí us se nákhush rahe, aur us ká taláqnáma likhkar us ke hawále kare, aur use apne ghar se nikál de, yá wuh dúsrá shauhar jis ne us se biyáh kiyá ho mar jáe, 4 to us ká pahlá shauhar, jis ne use nikál diyá thá, us 'aurat ke nápák ho jáne ke ba'd phir us se biyáh na karne páe, kyúnki aisá kám Khudáwand ke nazdík makrúh hai. So tum us mulk ko, jise Khudáwand tumhárá Khudá mírás ke taur par tum ko detá hai, gunahgár na banáná.

5 Jab kisí ne koí nayí 'aurat biyáhí ho, to wuh jang ke liye na jáe, aur na koí kám us ke supurd ho. Wuh sál bhar tak apne hí ghar men ázád rahkar apní biyáhí húí bíwí ko khush rakkhe. 6 Koí shakhs chakkí ko yá us ke úpar ke pát ko girau na rakkhe, kyúnki yih to goyá ádmí kí ján ko girau rakhná hai.

7 Agar koí shakhs apne Isráílí bháiyon men se kisí ko gulám banáe yá bechne kí niyat se churátá húá pakrá jáe, to wuh chor már dálá jáe. Yún tum aisí burái apne darmiyán se dafa' karná.

8 Korh kí bímárí kí taraf se hoshyár rahná, aur Láwí káhinon kí sab báton ko jo wuh tum ko batáen jánfisháni se mánná, aur un ke mutábiq 'amal karná; jaisá main ne un ko hukm kiyá hai, waisá hí dhyán dekar karná. 9 Yád rakhná ki Khudáwand tumháre Khudá ne, jab tum Misr se nikalkar á rahe the, to ráste men Maryam se kyá kiyá.

10 Jab tum apne bháí ko kuchh qarz do, to girau kí chíz lene ko us ke ghar men na ghusná. 11 Tum báhar hí khare rahná, aur wuh shakhs jise tum qarz do khud girau kí chíz báhar tumháre pás láe. 12 Aur agar wuh shakhs miskín ho, to us kí girau kí chíz ko pás rakhkar so na jáná; 13 balki jab áftáb gurúb hone lage, to us kí chíz use pher dená, táki wuh apná orhná orhkar soe, aur tum ko du'á de, aur yih bát tumháre liye Khudáwand tumháre Khudá ke huzúr rástbází thahregí.

14 Tum apne garíb aur muhtáj khádim par zulm na karná, khwáh wuh tumháre bháiyon men se ho, khwáh un pardesiyon men se, jo

tumháre mulk ke andar tumhárí bastiyon men rahte hon. 15 Tum usí din is se pahle ki áftáb gurúb ho us kí mazdúrí use dená, kyúnki wuh garíb hai, aur us ká dil mazdúrí men lagá rahtá hai; tá na ho ki wuh KHUDÁWAND se tumháre khiláf faryád kare, aur yih tumháre haqq men gunáh ṭhahre.

16 Beṭon ke badle báp máre na jáen, na báp ke badle beṭe máre jáen. Har ek apne hí gunáh ke sabab se márá jáe.

17 Tum pardesí yá yatím ke muqaddame ko na bigáṛná, aur na bewa ke kapṛe ko girau rakhná: 18 balki yád rakhná, ki tum Misr men gulám the, aur KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko wahán se chhuṛáyá; isí liye main tum ko is kám ke karne ká hukm detá hún.

19 Jab tum apne khet kí fasl káṭo, aur koí púlá khet men bhúl se rah jáe, to us ke lene ko wápas na jáná. Wuh pardesí, aur yatím, aur bewa ke liye rahe, táki KHUDÁWAND tumhárá Khudá tumháre sab kámon men jin ko tum háth lagáo, tum ko barakat bakhshe.

20 Jab tum apne zaitún ke darakht ko jháṛo, to us ke ba'd us kí shákhon ko dobára na jháṛná, balki wuh pardesí, aur yatím, aur bewa ke liye rahe. 21 Jab tum apne tákistán ke angúron ko jama' karo, to us ke ba'd us ká dána dána na toṛ lená. Wuh pardesí, aur yatím, aur bewa ke liye rahe. 22 Aur yád rakhná, ki tum Misr ke mulk men gulám the; isí liye main tum ko is kám ke karne ká hukm detá hún.

25 Agar logon men kisí tarah ká jhagṛá ho, aur wuh 'adálat men áen, táki qází un ká insáf karen, to wuh sádiq ko begunáh ṭhahráen aur sharír par fatwá den. 2 Aur agar wuh sharír piṭne ke láiq nikle, to qází use zamín par liṭwákar apní ánkhon ke sámne us kí sharárat ke mutábiq use gin ginkar koṛe lagwáe. 3 Wuh use chális koṛe lagáe: is se ziyáda na máre, tá na ho, ki is se ziyáda koṛe lagáne se tumhárá bháí tum ko haqír ma'lúm dene lage.

4 Dáen men chalte húe bail ká munh na bándhná.

5 Agar kaí bháí milkar sáth rahte hon, aur ek un men se beaulád mar jáe, to us marhúm kí bíwí kisí ajnabí se biyáh na kare, balki us ke shauhar ká bháí us ke pás jákar use apní bíwí baná le, aur shauhar ke bháí ká jo haqq hai, wuh us ke sáth adá kare; 6 aur us 'aurat ke jo pahlá bachcha ho, wuh is ádmí ke marhúm bháí ke nám ká kahláe, táki us ká nám Isráíl men se miṭ na jáe. 7 Aur agar wuh ádmí apní bháwaj se biyáh karná na cháhe, to us kí bháwaj pháṭak par buzurgon ke pás jáe aur kahe, Merá dewar Isráíl men apne bháí ká nám bahál rakhne se inkár kartá hai, aur mere sáth dewar ká haqq adá karná nahín cháhtá. 8 Tab us ke shahr ke buzurg us ádmí ko bulwákar use samjháen, aur agar wuh apní bát par qáim rahe, aur kahe ki Mujh ko us se biyáh karná manzúr nahín, 9 to us kí bháwaj buzurgon ke sámne us ke pás jákar us ke pánw se jútí utáre, aur us ke munh par thúk de, aur yih kahe, ki Jo ádmí apne bháí ká ghar ábád na kare, us se aisá hí kiyá jáegá. 10 Tab Isráíliyon men us ká nám yih paṛ jáegá, kí Yih us shakhs ká ghar hai, jis kí jútí utárí gayí thí.

11 Jab do shakhs ápas men laṛte hon, aur ek kí bíwí pás jákar apne shauhar ko us ádmí ke háth se chhuṛane ke liye jo use mártá ho, apná háth baṛháe aur us kí sharmgáh ko pakaṛ le, 12 to tum us ká háth káṭ ḍálná, aur zará tars na kháná.

13 Tum apne thaile men tarah tarah ke chhoṭe aur baṛe báṭ na rakhná. 14 Tum apne ghar men tarah tarah ke chhoṭe aur baṛe paimáne bhí na rakhná. 15 Tumhárá báṭ púrá aur ṭhík aur tumhárá paimána bhí púrá aur ṭhík ho, táki us mulk men, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, tumhárí 'umr daráz ho. 16 Is liye ki wuh sab, jo aise aise fareb ke kám karte hain, KHUDÁWAND tumháre Khudá ke nazdík makrúh hain.

17 Yád rakhná ki jab tum Misr se nikalkar á rahe the, to ráste men 'Amáliqíon ne tumháre sáth kyá kiyá; 18 kyúnki wuh ráste men tumháre muqábil áe, aur go tum thake mánde the taubhí unhon ne un ko jo kamzor aur sab se píchhe the márá; aur un ko Khudá ká khauf na áyá. 19 Is liye jab KHUDÁWAND tumhárá Khudá us mulk men, jise KHUDÁWAND tum-

hárá Khudá mírás ke taur par tum ko qabza karne ko detá hai, tumháre sab dushmanon se, jo ás pás hain, tum ko ráhat bakhshe, to tum 'Amáliqíon ke nám o nishán ko safha e rozgár se mitá dená; tum is bát ko na bhúlná.

26 Aur jab tum us mulk men, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko mírás ke taur par detá hai, pahuncho, aur us par qabza karke us men bas jáo; 2 tab jo mulk KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, us kí zamín men jo qism qism kí chízen tum lagáo, un sab ke pahle phal ko ek tokre men rakhkar us jagah le jáná, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá apne nám ke maskan ke liye chune. 3 Aur un dinon ke káhin ke pás jákar us se kahná, ki A'j ke din main KHUDÁWAND tere Khudá ke huzúr iqrár kartá hún, ki main us mulk men, jise ham ko dene kí qasam KHUDÁWAND ne hamáre bápdádá se kháí thí, á gayá hún. 4 Tab káhin tumháre háth se us tokre ko lekar KHUDÁWAND tumháre Khudá ke mazbah ke áge rakkhe. 5 Phir tum KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr yún kahná, ki Merá báp ek Arámí thá, jo marne par thá; wuh Misr men jákar wahán rahá, aur us ke log thore se the, aur wahín wuh ek barí aur zoráwar aur kasíru't ta'dád qaum ban gayá. 6 Phir Misríon ne ham se burá sulúk kiyá, aur ham ko dukh diyá, aur ham se sakht khidmat lí. 7 Aur ham ne KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ke huzúr faryád kí, to KHUDÁWAND ne hamárí faryád suní, aur hamárí musíbat, aur mihnat, aur mazlúmí dekhí; 8 aur KHUDÁWAND qawí háth, aur baland bázú se barí haibat aur nishánon aur mu'jizon ke sáth ham ko Misr se nikál láyá; 9 aur ham ko is jagah lákar us ne yih mulk, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, ham ko diyá hai. 10 So ab ai KHUDÁWAND, dekh, jo zamín tú ne mujh ko dí hai, us ká pahlá phal main tere pás le áyá hún. Phir tum use KHUDÁWAND apne Khudá ke áge rakh dená aur KHUDÁWAND apne Khudá ko sijda karná. 11 Aur tum aur Láwí, aur jo musáfir tumháre bích rahte hon, sab ke sab milkar un sab ni'maton ke liye jin ko KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko aur tumháre gharáne ko bakhshá ho, khushí karná.

12 Aur jab tum tísre sál, jo dahyakí ká sál hai, apne sáre mál kí dahyakí nikál chuko, to use Láwí, aur musáfir, aur yatím, aur bewa ko dená, táki wuh use tumhárí bastiyon men kháen aur ser hon. 13 Phir tum KHUDÁWAND apne Khudá ke áge yún kahná, ki Main ne tere ahkám ke mutábiq, jo tú ne mujhe diye, muqaddas chízon ko apne ghar se nikálá, aur un ko Láwíon aur musáfiron aur yatímon aur bewáon ko de bhí diyá; aur main ne tere kisí hukm ko nahín tálá, aur na un ko bhúlá: 14 aur main ne apne mátam ke waqt un chízon men se kuchh nahín kháyá, aur nápák hálat men un ko alag nahín kiyá, aur na un men se kuchh murdon ke liye diyá. Main ne KHUDÁWAND apne Khudá kí bát máni hai, aur jo kuchh tú ne hukm diyá, usí ke mutábiq 'amal kiyá. 15 A'smán par se, jo terá muqaddas maskan hai, nazar kar, aur apní qaum Isráíl ko, aur us mulk ko barakat de, jis mulk men dúdh aur shahd bahtá hai, aur jis ko tú ne us qasam ke mutábiq jo tú ne hamáre bápdádá se kháí, ham ko 'atá kiyá hai.

16 KHUDÁWAND tumhárá Khudá áj tum ko in áín aur ahkám ke mánne ká hukm detá hai: so tum apne sáre dil aur sárí ján se in ko mánná, aur in par 'amal karná. 17 Tum ne áj ke din iqrár kiyá hai, ki KHUDÁWAND tumhárá Khudá hai, aur tum us kí ráhon par chaloge, aur us ke áín aur farmán aur ahkám ko mánoge, aur us kí bát sunoge; 18 aur KHUDÁWAND ne bhí áj ke din tum ko, jaisá us ne wa'da kiyá thá, apní kháss qaum qarár diyá hai, táki tum us ke sab hukmon ko máno; 19 aur wuh sab qaumon se, jin ko us ne paidá kiyá hai, ta'ríf aur nám aur 'izzat men tum ko mumtáz kare; aur tum us ke kahne ke mutábiq KHUDÁWAND apne Khudá kí muqaddas qaum ban jáo.

27 Phir Músá ne baní Isráíl ke buzurgon ke sáth hokar logon se kahá, ki Jitne hukm áj ke din main tum ko detá hún, un sab ko mánná. 2 Aur jis din tum Yardan pár hokar us mulk men, jise

KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, pahuncho, to tum baṛe baṛe patthar khaṛe karke un par chúne kí astarkárí karná; 3 aur pár ho jáne ke ba'd is sharí'at kí sab báten un par likhná; táki us wa'de ke mutábiq jo KHUDÁWAND tumháre bápdádá ke Khudá ne tum se kiyá, us mulk men, jise KHUDÁWAND tumhárá Khudá tum ko detá hai, ya'ní us mulk men jahán dúdh aur shahd bahtá hai tum pahunch jáo. 4 So tum Yardan ke pár hokar un pattharon ko, jin kí bábat main tum ko áj ke din hukm detá hún, koh i 'Aibál par nasb karke un par chúne kí astarkárí karná. 5 Aur wahín KHUDÁWAND apne Khudá ke liye pattharon ká ek mazbah banáná; aur lohe ká koí auzár un par na lagáná. 6 Aur tum KHUDÁWAND apne Khudá ká mazbah betaráshe pattharon se banáná; aur us par KHUDÁWAND apne Khudá ke liye sokhtaní qurbánián guzránná. 7 Aur wahín salámatí kí qurbánián chaṛháná, aur un ko kháná, aur KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr khushí manáná. 8 Aur un pattharon par is sharí'at kí sab báten sáf sáf likhná.

9 Phir Músá aur Láwí káhinon ne sab baní Isráil se kahá, Ai Isráílío: khámosh ho jáo, aur suno. Tum áj ke din KHUDÁWAND apne Khudá kí qaum ban gaye ho. 10 So tum KHUDÁWAND apne Khudá kí bát sunná, aur us ke sab áín aur ahkám par, jo áj ke din main tum ko detá hún, 'amal karná.

11 Aur Músá ne usí din logon se tákíd karke kahá, ki 12 Jab tum Yardan pár ho jáo, to koh i Garizím par Shama'ún, aur Láwí, aur Yahúdáh, aur Ishkár, aur Yúsuf, aur Binyamín khaṛe hon, aur logon ko barakat sunáen. 13 Aur Rúbin aur Jadd, aur A'shar, aur Zabúlún, aur Dán, aur Naftálí koh i 'Aibál par khaṛe hokar la'nat sunáen. 14 Aur Láwí baland áwáz se sab Isráílí ádmion se kahen, ki

15 La'nat us ádmí par, jo kárígarí kí san'at kí tarah khodí huí yá ḍhálí húí múrat banákar, jo KHUDÁWAND ke nazdík makrúh hai, us ko kisí poshída jagah men nasb kare: aur sab log jawáb den aur kahen, A'mín.

16 La'nat us par jo apne báp yá mán ko haqír jáne: aur sab log kahen, A'mín.

17 La'nat us par jo apne paṛausí kí hadd ke nishán ko haṭáe: aur sab log kahen, A'mín.

18 La'nat us par jo andhe ko ráste se gumráh kare: aur sab log kahen, A'mín.

19 La'nat us par jo pardesí, aur yatím, aur bewa ke muqaddame ko bigáṛe: aur sab log kahen, A'mín.

20 La'nat us par jo apne báp kí bíwí se mubásharat kare, kyúnki wuh apne báp ke dáman ko beparda kartá hai: aur sab log kahen, A'mín.

21 La'nat us par jo kisí chaupáye ke sáth jimá' kare: aur sab log kahen, A'mín.

22 La'nat us par jo apní bahin se mubásharat kare, khwáh wuh us ke báp kí beṭí ho, khwáh mán kí: aur sab log kahen, A'mín.

23 La'nat us par jo apní sás se mubásharat kare: aur sab log kahen, A'mín.

24 La'nat us par jo apne hamsáye ko poshídagí men máre: aur sab log kahen, A'mín.

25 La'nat us par jo begunáh ko qatl karne ke liye in'ám le: aur sab log kahen, A'mín.

26 La'nat us par jo is sharí'at kí báton par 'amal karne ke liye un par qáim na rahe: aur sab log kahen, A'mín.

28

Aur agar tum KHUDÁWAND apne Khudá kí bát ko jánfisháni se mánkar us ke in sab hukmon par, jo áj ke din main tum ko detá hún, ihtiyát se 'amal karo, to KHUDÁWAND tumhárá Khudá dunyá kí sab qaumon se ziyáda tum ko sarfaráz karegá; 2 aur agar tum KHUDÁWAND apne Khudá kí bát suno, to yih sab barakaten tum par názil hongí, aur tum ko milengí. 3 Shahr men bhí tum mubárak hoge, aur khet men bhí mubárak hoge. 4 Tumhárí aulád aur tumhárí zamín kí paidáwár, aur tumháre chaupáyon ke bachche, ya'ní gáe bail kí baṛhtí, aur tumhárí bheṛ bakriyon ke bachche mubárak honge. 5 Tumhárá ṭokrá aur tumhárí kaṭhautí donon mubárak honge. 6 Aur tum andar áte waqt mubárak hoge, aur báhar játe waqt bhí mubárak hoge. 7 KHUDÁWAND tumháre dushmanon ko jo tum par hamla karen, tumháre rúbarú shikast diláegá. Wuh tumháre muqábale ko to ek hí ráste se áenge, par sát sát

rástoṉ se hokar tumháre áge se bhágeṉge. 8 Ḳhudáwand tumháre ambárḳhánoṉ meṉ, aur sab kámoṉ meṉ, jin meṉ tum háth lagáo, barakat ká hukm degá, aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá us mulk meṉ, jise wuh tum ko detá hai, tum ko barakat baḳhshegá. 9 Agar tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke hukmoṉ ko máno, aur us kí ráhoṉ par chalo, to Ḳhudáwand apní us qasam ke mutábiq, jo us ne tum se kháí, tum ko apní pák qaum banákar qáim rakkhegá. 10 Aur dunyá kí sab qaumeṉ yih dekhkar ki tum Ḳhudáwand ke nám se kahláte ho, tum se ḍar jáeṉgí. 11 Aur jis mulk ko tum ko dene kí qasam Ḳhudáwand ne tumháre bápdádá se kháí thí, us meṉ Ḳhudáwand tumhárí aulád ko aur tumháre chaupáyoṉ ke bachchoṉ ko aur tumhárí zamín kí paidáwár ko ḳhúb baṛhákar tum ko baromand karegá. 12 Ḳhudáwand ásmán ko, jo us ká achchhá ḳhazána hai, tumháre liye khol degá ki tumháre mulk meṉ waqt par meṉh barsáe, aur wuh tumháre sab kámoṉ meṉ jin meṉ tum háth lagáo, barakat degá: aur tum bahut sí qaumoṉ ko qarz doge, par ḳhud qarz nahíṉ loge. 13 Aur Ḳhudáwand tum ko dum nahíṉ, balki sir ṭhahráegá, aur tum past nahíṉ, balki sárfaráz hí rahoge, basharte ki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke hukmoṉ ko, jo maiṉ tum ko áj ke din detá húṉ, suno, aur ihtiyát se un par 'amal karo; 14 aur jin bátoṉ ká maiṉ áj ke din tum ko hukm detá húṉ, un meṉ se kisí se dahine yá báeṉ háth muṛkar áur ma'búdoṉ kí pairawí aur 'ibádat na karo.

15 Lekin agar tum aisá na karo, ki Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí bát sunkar us ke sab ahkám aur áin par, jo áj ke din maiṉ tum ko detá húṉ, ihtiyát se 'amal karo, to yih sab la'nateṉ tum par názil hoṉgí, aur tum ko lageṉgí. 16 Shahr meṉ bhí tum la'natí hoge, aur khet meṉ bhí la'natí hoge. 17 Tumhárá ṭokrá aur tumhárí kaṭhautí donoṉ la'natí ṭhahreṉge. 18 Tumhárí aulád aur tumhárí zamín kí paidáwár, aur tumháre gáe bail kí baṛhtí, aur tumhárí bheṛ bakriyoṉ ke bachche la'natí hoṉge. 19 Tum andar áte la'natí ṭhahroge, aur báhar játe bhí la'natí ṭhahroge. 20 Ḳhudáwand un sab kámoṉ meṉ, jin ko tum háth lagáo, la'nat aur iztiráb aur phiṭkár ko tum par názil karegá, jab tak ki tum halák hokar jald nest o nábúd na ho jáo; yih tumhárí un bada'málíoṉ ke sabab se hogá, jin ko karne kí wajh se tum mujh ko chhoṛ doge. 21 Ḳhudáwand aisá karegá, ki wabá tum se lipṭí rahegí, jab tak ki wuh tum ko us mulk se, jis par qabza karne ko tum waháṉ já rahe ho, faná na kar de. 22 Ḳhudáwand tum ko tap i diqq aur buḳhár aur sozish aur shadíd harárat aur talwár aur bád i samúm aur geruí se máregá, aur yih tumháre píchhe paṛe raheṉge, jab tak ki tum faná na ho jáo. 23 Aur ásmán, jo tumháre sir par hai, pítal ká, aur zamín, jo tumháre níche hai, lohe kí ho jáegí. 24 Ḳhudáwand meṉh ke badle tumhárí zamín par ḳhák aur dhúl barsáegá: yih ásmán se tum par paṛtí hí rahegí, jab tak ki tum halák na ho jáo. 25 Ḳhudáwand tum ko tumháre dushmanoṉ ke áge shikast diláegá: tum un ke muqábale ke liye to ek hí ráste se jáoge, aur un ke sámne se sát sát rástoṉ se hokar bhágoge, aur dunyá kí tamám salṭanatoṉ meṉ tum máre máre phiroge. 26 Aur tumhárí lásheṉ hawá ke parandoṉ aur zamín ke darandoṉ kí ḳhurák hoṉgí, aur koí un ko haṉkákar bhagáne ko bhí na hogá. 27 Ḳhudáwand tum ko Misr ke phoṛoṉ aur bawásír, aur khujlí, aur ḳhárish meṉ aisá mubtalá karegá, ki tum kabhí achchhe bhí nahíṉ hone ke. 28 Ḳhudáwand tum ko junún aur nábínáí, aur dil kí ghabráhaṭ meṉ bhí mubtalá kar degá. 29 Aur jaisá andhá andhere meṉ ṭaṭoltá hai, waise hí tum do pahar din ko ṭaṭolte phiroge, aur tum apne sab dhandoṉ meṉ nákám rahoge; aur tum par hamesha zulm hí hogá, aur tum luṭte hí rahoge, aur koí na hogá jo tum ko bachác. 30 'Aurat se maṉgní to tum karoge lekin dúsrá us se mubásharat karegá: tum ghar banáoge, par us meṉ basne na páoge: tum tákistán lagáoge, par us ká phal isti'mál na karoge. 31 Tumhárá bail tumhárí áṉkhoṉ ke sámne zabh kiyá jáegá, par tum us ká gosht kháne na páoge: tumhárá gadhá tum se jabran chhín liyá jáegá, aur tum ko phir na milegá: tumhárí bheṛeṉ tumháre dushmanoṉ ke háth lageṉgí,

aur koí na hogá, jo tum ko bacháe. 32 Tumháre beṭe aur beṭiyán dúsrí qaum ko dí jáengí, aur tumhárí ánkhen dekhengí, aur sáre din un ke liye taraste taraste rah jáengí: aur tumhárá kuchh bas nahín chalegá. 33 Tumhárí zamín kí paidáwár aur tumhárí sárí kamáí ko ek aisí qaum kháegí, jis se tum wáqif nahín; aur tum sadá mazlúm aur dabe hí rahoge, 34 yahán tak ki in báton ko apní ánkhon se dekh dekhkar díwáne ho jáoge. 35 Ḳhudáwand tumháre ghuṭnon aur ṭángon men aise bure phoṛe paidá karegá, ki un se tum pánw ke talwe se lekar sir kí chándí tak shifá na pá sakoge. 36 Ḳhudáwand tum ko aur tumháre bádsháh ko, jise tum apne úpar muqarrar karoge, ek aisí qaum ke bích le jáegá, jise tum aur tumháre bápdádá jánte bhí nahín; aur wahán tum âur ma'búdon kí, jo mahz lakṛí aur patthar hain 'ibádat karoge. 37 Aur un sab qaumon men, jahán jahán Ḳhudáwand tum ko pahunchácgá, tum bá'is i hairat, aur zarbu'l masal, aur angushtnumá banoge. 38 Tum khet men bahut sá bíj le jáoge, lekin thoṛá sá jama' karoge, kyúnki ṭiḍḍí use cháṭ legí. 39 Tum tákistán lagáoge, aur un par mihnat karoge, lekin na to mai píne aur na angúr jama' karne páoge, kyúnki un ko kíṛe khá jáenge. 40 Tumhárí sab hudúd men zaitún ke daraḳht lage honge, par tum un ká tel nahín lagáne páoge, kyúnki tumháre zaitún ke daraḳhton ká phal jhaṛ jáyá karegá. 41 Tumháre beṭe aur beṭiyán paidá hongí, par wuh sab tumháre na rahenge, kyúnki wuh asír hokar chale jáenge. 42 Tumháre sab daraḳhton, aur tumhárí zamín kí paidáwár par ṭiḍḍiyán qabza kar lengí. 43 Pardesí, jo tumháre bích men hogá, wuh tum se baṛhtá aur sarfaráz hotá jáegá, par tum past hí past hote jáoge. 44 Wuh tum ko qarz degá, aur tum use qarz na de sakoge: wuh sir hogá, aur tum dum ṭhahroge. 45 Aur chúnki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke un hukmon aur áín par, jin ko us ne tum ko diyá hai, 'amal karne ke liye us kí bát nahín sunoge, is liye yih sab la'naten tum par áengí, aur tumháre píchhe paṛí rahengí, aur tum ko lagengí, jab tak tumhárá nás na ho jáe: 46 aur wuh tum par aur tumhárí aulád par sadá nishán aur achambhe ke taur par rahengí; 47 aur chúnki tum báwujúd sab chízon kí firáwání ke farhat aur ḳhushdilí se Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí 'ibádat nahín karoge, 48 is liye bhúke aur piyáse aur nange, aur sab chízon ke muhtáj hokar tum apne un dushmanon kí ḳhidmat karoge, jin ko Ḳhudáwand tumháre barḳhiláf bhejegá: aur ganím tumhárí gardan par lohe ká júá rakkhe rahegá, jab tak wuh tumhárá nás na kar de. 49 Ḳhudáwand dúr se, balki zamín ke kanáre se, ek qaum ko tum par chaṛhá láegá jaise 'uqáb ṭúṭkar átá hai. Us qaum kí zabán ko tum nahín samjhoge. 50 Us qaum ke log turshrú honge, jo na buḍḍhon ká liház karenge, na jawánon par tars kháenge. 51 Aur wuh tumháre chaupáyon ke bachchon aur tumhárí zamín kí paidáwár ko kháte rahenge, jab tak tumhárá nás na ho jáe: aur wuh tumháre liye anáj, yá mai, yá tel yá gáe bail kí baṛhtí, yá tumhárí bheṛ bakriyon ke bachche kuchh nahín chhoṛenge, jab tak wuh tum ko faná na kar den. 52 Aur wuh tumháre tamám mulk men tumhárá muhásara tumhárí hí bastiyon men kiye rahenge, jab tak tumhárí únchí únchí fasílen, jin par tumhárá bharosá hogá, gir na jáen. Tumhárá muhásara wuh tumháre hí us mulk kí sab bastiyon men karenge, jise Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai. 53 Tab us muhásare ke mauqa' par, aur us áṛe waqt men tum apne dushmanon se tang ákar apne hí jism ke phal ko, ya'ní apne hí beṭon aur beṭiyon ká gosht, jin ko Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne tum ko 'atá kiyá hogá, kháoge. 54 Wuh shaḳhs, jo tum men názparwarda aur názukbadan hogá, us kí bhí apne bhái, aur apní hamágosh bíwí, aur apne báqímánda bachchon kí taraf, burí nazar hogí; 55 yahán tak ki wuh in men se kisí ko bhí apne hí bachchon ke gosht men se, jin ko wuh ḳhud kháegá, kuchh nahín degá; kyúnki us muhásare ke mauqa' par, aur us áṛe waqt men, jab tumháre dushman tum ko tumhárí hí sárí bastiyon men tang kar márenge, to us ke pás âur kuchh báqí na rahegá. 56 Wuh

'aurat bhí, jo tumháre darmiyán aisí názparwarda aur názukbadan hogí, ki narmí o nazákat ke sabab se apne pánw ká talwá bhí zamín se lagáne ki jur'at na kartí ho, us kí bhí apne pahlú ke shauhar aur apne hí beṭe aur beṭí, 57 aur apne hí nauzád bachche kí taraf, jo us kí ránon ke bích se niklá ho, balki apne sab laṛke bálon kí taraf, jin ko wuh janegí, burí nazar hogí, kyúnki wuh tamám chízon kí qillat ke sabab se un hí ko chhip chhipkar kháegí, jab us muhásare ke mauqa' par, aur us áṛe waqt men tumháre dushman tumhárí hí bastiyon men tum ko tang kar márenge. 58 Agar tum is sharí'at kí un sab báton par, jo is kitáb men likhí hain, ihtiyát rakhkar is tarah 'amal na karo ki tum ko Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke jalálí aur muhíb nám ká ḳhauf ho; 59 to Ḳhudáwand tum par 'ajíb áfaten názil karegá, aur tumhárí aulád kí áfaton ko baṛhákar barí aur derpá áfaten, aur saḳht aur derpá bímáríán kar degá. 60 Aur Misr ke sab rog, jin se tum ḍarte the, tum ko lagáegá, aur wuh tum ko lage rahenge. 61 Aur un sab bímárion aur áfaton ko bhí, jo is sharí'at kí kitáb men mazkúr nahín hain, Ḳhudáwand tum ko lagáegá jab tak tumhárá nás na ho jáe. 62 Aur chúnki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí bát nahín sunoge, is liye kahán to tum kasrat men ásmán ke táron kí mánind ho, aur kahán shumár men thoṛe hí se rah jáoge. 63 Tab yih hogá, ki jaise tumháre sáth bhaláí karne aur tum ko baṛháne se Ḳhudáwand ḳhushnúd húá, aise hí tum ko faná karáne aur halák kar ḍálne se Ḳhudáwand ḳhushnúd hogá; aur tum us mulk se ukháṛ diye jáoge jahán tum us par qabza karne ko já rahe ho. 64 Aur Ḳhudáwand tum ko zamín ke ek sire se dúsre sire tak tamám qaumon men parágandа karegá. Wahán tum lakṛí aur patthar ke aur ma'búdon kí, jin ko tum yá tumháre bápdádá jánte bhí nahín, parastish karoge. 65 Un qaumon ke bích tum ko chain nasíb na hogá, aur na tumháre pánw ke talwe ko árám milegá; balki Ḳhudáwand tum ko wahán dil i larzán, aur ánkhon kí dhundhláhaṭ, aur jí kí kuṛhan degá. 66 Aur tumhárí ján dubdhe men aṭkí rahegí, aur tum rát din ḍarte rahoge, aur tumhárí zindagí ká koí ṭhikáná na hogá: 67 aur tum apne dilí ḳhauf ke aur un nazzáron ke sabab se, jin ko tum apní ánkhon se dekhoge, subh ko kahoge, ki Ai kásh ki shám hotí! aur shám ko kahoge, Ai kásh kí subh hotí! 68 Aur Ḳhudáwand tum ko kíshtiyon men chaṛhákar us ráste se Misr men lauṭá le jáegá jis kí bábat main ne tum se kahá, ki Tum use phir kabhí na dekhná, aur wahán tum apne dushmanon ke ġulám aur laundí hone ke liye apne ko bechoge, par koí ḳharídár na hogá.

29 Isráílíon ke sáth jis 'ahd ke bándhne ká hukm Ḳhudáwand ne Músá ko Moáb ke mulk men diyá, usí kí yih báten hain. Yih us 'ahd se alag hai, jo us ne un ke sáth Horib men bándhá thá.

2 So Músá ne sáb Isráílíon ko bulwákar un se kahá, Tum ne sab kuchh, jo Ḳhudáwand ne tumhárí ánkhon ke sámne Misr ke mulk men Fir'aun aur us ke sab ḳhádimon, aur us ke sáre mulk se, kiyá, dekhá hai. 3 Imtihán ke wuh baṛe baṛe kám aur nishán aur baṛe baṛe karashme tum ne apní ánkhon se dekhe. 4 Lekin Ḳhudáwand ne tum ko áj tak na to aisá dil diyá jo samjhe, aur na dekhne kí ánkhen aur sunne ke kán diye. 5 Aur main chálís baras biyábán men tum ko liye phirá, aur na tumháre tan ke kapṛe puráne húe, aur na tumháre pánw kí jútí puránı húí. 6 Aur tum isí liye roṭí kháne aur mai yá sharáb píne nahín páe, táki tum ján lo, ki main Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún. 7 Aur jab tum is jagah áe, to Hasbon ká bádsháh Síhon, aur Basan ká bádsháh 'Oj hamárá muqábala karne ko nikle, aur ham ne un ko márkar 8 un ká mulk le liyá, aur use Rúbíníon ko aur Jaddíon ko aur Munassíon ke ádhe qabíle ko mírás ke taur par de diyá. 9 Pas, tum is 'ahd kí báton ko mánná aur un par 'amal karná, táki jo kuchh tum karo us men tum kámyáb ho.

10 Áj ke din tum aur tumháre sardár, tumháre qabíle aur tumháre buzurg, aur tumháre mansabdár, aur sab Isráílí mard, 11 aur tumháre bachche, aur tumhárí bíwiyán, aur wuh pardesí bhí, jo tumhári ḳhaimagáh

meṉ rahtá hai, ḳhwáh wuh tumhárá lakaṛhárá ho, ḳhwáh saqqá sab ke sab Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke sámne khaṛe ho, 12 táki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke 'ahd meṉ, jise wuh tumháre sáth áj báṉdhtá, aur us kí qasam meṉ, jise wuh áj tum se khátá hai, shámil ho; 13 aur wuh tum ko áj ke din apní qaum qarár de, aur wuh tumhárá Ḳhudá ho, jaisá us ne tum se kahá, jaisí us ne tumháre bápdádá Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se qasam kháí. 14 Aur maiṉ is 'ahd aur qasam meṉ faqat tum hí ko nahíṉ, 15 par us ko bhí, jo áj ke din Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ke huzúr yaháṉ hamáre sáth khaṛá hai, aur us ko bhí jo áj ke din yaháṉ hamáre sáth nahíṉ, un meṉ shámil kartá húṉ. 16 (Tum ḳhud jánte ho, ki Misr meṉ ham kaise rahe, aur kyúṉkar un qaumoṉ ke bích se hokar áe jin ke darmiyán se tum guzre; 17 aur tum ne ḳhud un kí makrúh chízeṉ, aur lakṛí aur patthar, aur chándí, aur sone kí múrateṉ dekhíṉ, jo un ke háṉ thíṉ.) 18 So aisá na ho ki tum meṉ koí mard, yá 'aurat, yá ḳhándán, yá qabíla aisá ho, jis ká dil áj ke din Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá se bargashta ho, aur wuh jákar un qaumoṉ ke deotáoṉ kí parastish kare, yá aisá na ho ki tum meṉ koí aisí jaṛ ho, jo indráyan aur nágdauná paidá kare; 19 aur aisá ádmí la'nat kí yih báteṉ sunkar dil hí dil meṉ apne ko mubárakbád de, aur kahe, ki Ḳhwáh maiṉ kaisá hí haṭṭí hokar tar ke sáth ḳhushk ko faná kar ḍálúṉ, taubhí mere liye salámatí hai. 20 Par Ḳhudáwand use mu'áf nahíṉ karegá, balki us waqt Ḳhudáwand ká qahr aur us hí gairat us ádmí par barangeḳhta hogí, aur sab la'nateṉ, jo is kitáb meṉ likhí haiṉ, us par paṛengí, aur Ḳhudáwand us ke nám ko safha e rozgár se miṭá degá. 21 Aur Ḳhudáwand is 'ahd kí un sab la'natoṉ ke mutábiq jo is sharí'at kí kitáb meṉ likhí haiṉ, use baní Isráíl ke sab qabíloṉ meṉ se burí sazá ke liye judá karegá· 22 aur ánewálí pushtoṉ meṉ tumhárí nasl ke log jo tumháre ba'd paidá hoṉge, aur pardesí bhí jo dúr ke mulk se áeṉge, wuh is mulk kí baláoṉ aur Ḳhudáwand kí lagáí húí bímárioṉ ko dekheṉge, 23 aur yih bhí dekheṉge ki sárá mulk goyá gandhak aur namak baná paṛá hai, aur aisá jal gayá hai, ki is meṉ na to kuchh boyá játá, na paidá hotá, aur na kisí qism kí ghás ugtí hai, aur wuh Sadúm, aur 'Amúrah, aur Adamah, aur Ziboim kí tarah ujaṛ gayá, jin ko Ḳhudáwand ne apne gazab aur qahr meṉ tabáh kar ḍálá. 24 Tab wuh sab qaumeṉ púchheṉgí, ki Ḳhudáwand ne is mulk se aisá kyúṉ kiyá? aur aise baṛe qahr ke bhaṛakne ká sabab kyá hai? 25 Us waqt log jawáb deṉge, ki Ḳhudáwand in ke bápdádá ke Ḳhudá ne jo 'ahd in ke sáth in ko mulk i Misr se nikálte waqt báṉdhá thá, use in logoṉ ne chhoṛ diyá: 26 aur jákar áur ma'búdoṉ kí 'ibádat aur parastish kí jin se wuh wáqif na the, aur jin ko Ḳhudáwand ne in ko diyá bhí na thá. 27 Isí liye is kitáb kí likhí húí sab la'natoṉ ko is mulk par názil karne ke liye Ḳhudáwand ká gazab is par bhaṛká, 28 aur Ḳhudáwand ne qahr, aur gusse, aur baṛe gazab meṉ in ko in ke mulk se ukhâṛkar dúsre mulk meṉ pheṉká, jaisá áj ke din záhir hai. 29 Gaib ká málik to Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá hí hai, par jo báteṉ záhir kí gayí haiṉ, wuh hamesha tak hamáre aur hamárí aulád ke liye haiṉ, táki ham is sharí'at kí sab bátoṉ par 'amal kareṉ.

30 Aur jab yih sab báteṉ, ya'ní barakat aur la'nat, jin ko maiṉ ne áj tumháre áge rakkhá hai, tum par áeṉ, aur tum un qaumoṉ ke bích jin meṉ Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne tum ko haṉkákar pahuṉchá diya ho un ko yád karo; 2 aur tum aur tumhárí aulád donoṉ Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí taraf phiro, aur us kí bát in sab ahkám ke mutábiq, jo maiṉ áj tum ko detá húṉ, apne sáre dil aur apní sárí ján se máno; 3 to Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tumhárí asírí ko palaṭkar tum par rahm karegá, aur phirkar tum ko sab qaumoṉ meṉ, jin meṉ Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne tum ko parágaṉda kiyá ho, jama' karegá. 4 Agar tumháre áwáragard dunyá ke intiháí hissoṉ meṉ bhí hoṉ, to waháṉ se bhí Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko jama' karke le áegá. 5 Aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá usí mulk meṉ tum ko láegá jis par tumháre bápdádá ne qabza kiyá thá, aur tum us ko apne qabze meṉ láoge:

phir wuh tum se bhaláí karegá, aur tumháre bápdádá se ziyáda tum ko baṛháegá. 6 Aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tumháre aur tumhárí aulád ke dil ká ḳhatna karegá, táki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá se apne sáre dil aur apní sári ján se mahabbat rakkho, aur jíte raho. 7 Aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá yih sab la'naten tumháre dushmanon aur kína rakhnewálon par, jinhon ne tum ko satáyá, názil karegá. 8 Aur tum lauṭoge aur Ḳhudáwand kí bát sunoge, aur us ke sab hukmon par, jin ko main áj tum ko detá hún, 'amal karoge. 9 Aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tum ko tumháre károbár aur ásaulád aur chaupáyon ke bachchon aur zamín kí paidáwar ke liház se tumhárí bhaláí kí ḳhátir tum ko baromand karegá: kyúnki Ḳhudáwand tumhárí hí bhaláí kí ḳhátir phir tum se ḳhush hogá, jaise wuh tumháre bápdádá se ḳhush thá; 10 basharte ki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí bát ko sunkar us ke ahkám aur áín ko máno, jo sharí'at kí is kitáb men likhe hain, aur apne sáre dil aur apní sári ján se Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí taraf phiro.

11 Kyúnki wuh hukm, jo áj ke din main tum ko detá hún, tumháre liye bahut mushkil nahín, aur na wuh dúr hai. 12 Wuh ásmán par to hai nahín, ki tum kaho, ki Asmán par kaun hamárí ḳhátir chaṛhe, aur us ko hamáre pas lákar sunáe, táki ham us par 'amal karen? 13 Aur na wuh samundar pár hai, ki tum kaho, ki Samundar pár kaun hamárí ḳhátir jáe, aur us ko hamáre pás lákar sunáe, táki ham us par 'amal karen? 14 Balki wuh kalám tumháre bahut nazdík hai; wuh tumháre munh men aur tumháre dil men hai, táki tum us par 'amal karo.

15 Dekho, main ne áj ke din zindagí aur bhaláí ko, aur maut aur buráí ko, tumháre áge rakkhá hai. 16 Kyúnki main áj ke din tum ko hukm kartá hún, ki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá se mahabbat rakkho, aur us kí ráhon par chalo, aur us ke farmán aur áín aur ahkám ko máno, táki tum jíte raho aur baṛho, aur Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá us mulk men tum ko barakat baḳhshe, jis par qabza karne ko tum wahán já rahe ho. 17 Par agar tumhárá dil bargashta ho jáe aur tum na suno balki gumráh hokar âur ma'búdon kí parastish aur 'ibádat karne lago, 18 to áj ke din main tum ko jatá detá hún, ki tum zarúr faná ho jáoge aur us mulk men, jis par qabza karne ko tum Yardan pár já rahe ho, tumhárí 'umr daráz na hogí. 19 Main áj ke din ásmán aur zamín ko tumháre barḳhiláf gawáh banátá hún, ki main ne zindagí aur maut ko, aur barakat aur la'nat ko, tumháre áge rakkhá hai: pas tum zindagí ko iḳhtiyár karo, ki tum bhí jíte raho aur tumhárí aulád bhí: 20 táki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá se mahabbat rakkho, aur us kí bát suno, aur usí se lipṭe raho; kyúnki wuhí tumhárí zindagí, aur tumhárí 'umr kí darází hai; táki tum us mulk men base raho, jis ko tumháre bápdádá Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb ko dene kí qasam Ḳhudáwand ne un se kháí thí.

31 Aur Músá ne jákar yih báten sab Isráílion ko sunáín, 2 aur un ko kahá, ki Main to áj ke din ek sau bís baras ká hún. Main ab chal phir nahín saktá: aur Ḳhudáwand ne mujh se kahá hai, ki Tú is Yardan pár nahín jáegá. 3 So Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hí tumháre áge áge pár jáegá, aur wuhí un qaumon ko tumháre áge se faná karegá, aur tum un ke wáris hoge: aur jaisá Ḳhudáwand ne kahá hai, Yashú' tumháre áge áge pár jáegá. 4 Aur Ḳhudáwand un se wuhí karegá, jo us ne Amoríon ke bádsháh Síhon aur 'Oj aur un ke mulk se kiyá, ki un ko faná kar dálá. 5 Aur Ḳhudáwand un ko tum se shikast diláegá, aur tum un se un sab hukmon ke mutábiq pesh áná jo main ne tum ko diye hain. 6 Tum mazbút ho jáo, aur hausala rakkho; daro mat, aur na un se ḳhauf kháo; kyúnki Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá ḳhud hí tumháre sáth játá hai; wuh tum se dastbardár nahín hogá, aur na tum ko chhoṛegá. 7 Phir Músá ne Yashú' ko bulákar sab Isráílion ke sámne us se kahá, ki Tú mazbút ho já aur hausala rakh, kyúnki tú is qaum ke sáth us mulk men jáegá, jis ko Ḳhudáwand ne un ke bápdádá se qasam khákar dene ko kahá thá, aur tú un ko us ká wáris banáegá

8 Aur Khudáwand hí tere áge áge chalegá; wuh tere sáth rahegá, wuh tujh se na dastbardár hogá, na tujhe chhoṛegá; so tú ḳhauf na kar, aur bedil na ho.

9 Aur Músá ne is sharí'at ko likhkar use káhinon ke, jo baní Láwí aur Khudáwand ke 'ahd ke sandúq ke uṭhánewále the, aur Isráíl ke sab buzurgon ke supurd kiyá. 10 Phir Músá ne un ko yih hukm diyá, ki Har sát baras ke áḳhir men, chhuṭkáre ke sál ke mu'aiyan waqt par, 'íd i ḳhayám men, 11 jab sab Isráílí Khudáwand tumháre Ḳhudá ke huzúr, us jagah ákar házir hon, jise wuh ḳhud chunegá, to tum is sharí'at ko paṛhkar sab Isráílíon ko sunáná. 12 Tum sáre logon ko, ya'ní mardon aur 'auraton, aur bachchon, aur apní bastiyon ke musáfiron ko jama' karná, táki wuh sunen, aur síkhen aur Khudáwand tumháre Ḳhudá ká ḳhauf mánen, aur is sharí'at kí sab báton par ihtiyát rakhkar 'amal karen; 13 aur un ke laṛke, jin ko kuchh ma'lúm nahín, wuh bhí sunen, aur jab tak tum us mulk men jíte raho, jis par qabza karne ko tum Yardan pár játe ho, tab tak wuh barábar Khudáwand tumháre Ḳhudá ká ḳhauf mánná síkhen.

14 Phir Khudáwand ne Músá se kahá, ki Dekh, tere marne ke din á pahunche. So tú Yashú' ko bulá le aur tum donon ḳhaima e ijtimá' men házir ho jáo, táki main use hidáyat karún. Chunánchi Músá aur Yashú' rawána hokar ḳhaima e ijtimá' men házir húe. 15 Aur Khudáwand, abr ke sutún men hokar ḳhaime men namúdár húá, aur abr ká sutún ḳhaime ke darwáze par ṭhahr gayá. 16 Tab Khudáwand ne Músá se kahá, Dekh, tú apne bápdádá ke sáth so jáegá, aur yih log uṭhkar us mulk ke ajnabí deotáon kí pairawí men, jin ke bích wuh jákar rahenge, zinákár ho jáenge, aur mujh ko chhoṛ denge, aur us 'ahd ko, jo main ne un ke sáth bándhá hai, toṛ ḍálenge. 17 Tab us waqt merá qahr un par bhaṛkegá, aur main un ko chhoṛ dúngá, aur un se apná munh chhipá lúngá, aur wuh nigal liye jáenge, aur bahut sí baláen aur musíbaten un par áengí, chunánchi wuh us din kahenge, Kyá ham par yih baláen isí sabab se nahín áín, ki hamárá Ḳhudá hamáre darmiyán nahín? 18 Us waqt un sab badíon ke sabab se, jo áur ma'búdon kí taraf máil hokar unhon ne kí hongí, main zarúr apná munh chhipá lúngá. 19 So tum yih gít apne liye likh lo, aur use baní Isráíl ko síkháo, aur un ko hifz kará do, táki yih gít baní Isráíl ke ḳhiláf merá gawáh rahe. 20 Is liye ki jab main un ko us mulk men jis kí qasam main ne un ke bápdádá se kháí, aur jahán dúdh aur shahd bahtá hai pahunchá dúngá, aur wuh ḳhúb khá khákar moṭe ho jáenge; tab wuh áur ma'búdon kí taraf phir jáenge aur un kí 'ibádat karenge, aur mujhe haqír jánenge, aur mere 'ahd ko toṛ ḍálenge. 21 Aur yún hogá, ki jab bahut sí baláen aur musíbaten un par áengí, to yih gít gawáh kí tarah un par shahádat degá; is liye ki ise un kí aulád kabhí nahín bhúlegí, kyúnki is waqt bhí un ko us mulk men pahuncháne se peshtar, jis kí qasam main ne kháí hai, main un ke ḳhayál ko jis men wuh hain jántá hún. 22 So Músá ne usí din is gít ko likh liyá, aur use baní Isráíl ko síkháyá. 23 Aur us ne Nún ke beṭe Yashú' ko hidáyat kí, aur kahá, Mazbút ho já, aur hausala rakh: kyúnki tú baní Isráíl ko us mulk men le jáegá, jis kí qasam main ne un se kháí thí, aur main tere sáth rahúngá.

24 Aur aisá húá, ki jab Músá is sharí'at kí báton ko ek kitáb men likh chuká, aur wuh ḳhatm ho gayín, 25 to Músá ne Láwíon se, jo Khudáwand ke 'ahd ke sandúq ko uṭháyá karte the, kahá, ki 26 Is sharí'at kí kitáb ko lekar Khudáwand apne Ḳhudá ke 'ahd ke sandúq ke pás rakh do, táki wuh tumháre barḳhiláf gawáh rahe. 27 Kyúnki main tumhárí bagáwat aur gardankashí ko jántá hún. Dekho, abhí to mere jíte jí tum Khudáwand se bagáwat karte rahe ho, to mere marne ke ba'd kitná ziyáda na karoge? 28 Tum apne qabílon ke sab buzurgon aur mansabdáron ko mere pás jama' karo, táki main yih báten un ke kánon men ḍál dún, aur ásmán aur zamín ko un ke barḳhiláf gawáh banáún. 29 Kyúnki main jántá hún, ki mere marne ke ba'd tum apne ko bigáṛ loge, aur us taríq se jis ká main ne tum ko hukm diyá hai, phir jáoge;

tab ákhirí aiyám men tum par áfát ṭúṭegí, kyúnki tum apní karnion se KHUDÁWAND ko gussa diláne ke liye wuh kám karoge, jo us kí nazar men burá hai.

30 So Músá ne is gít kí báten Isráíl kí sárí jamá'at ko ákhir tak kah sunáín.

32 Kán lagáo, ai ásmáno, aur main bolúngá;
Aur zamín mere munh kí báten sune.
2 Merí ta'lím menh kí tarah barsegí,
Merí taqrír shabnam kí mánind ṭapkegí;
Jaise narm ghás par phúár paṛtí ho,
Aur sabzí par jhaṛiyán.
3 Kyúnki main KHUDÁWAND ke nám ká ishtihár dúngá:
Tum hamáre Khudá kí ta'zím karo.
4 Wuh wuhí Chaṭán hai: us kí san'at kámil hai;
Kyúnki us kí sab ráhen insáf kí hain:
Wuh wafádár Khudá, aur badí se mubarrá hai,
Wuh munsif aur barhaqq hai.
5 Yih log us ke sáth burí tarah se pesh áe.
Yih us ke farzand nahín. Yih un ká 'aib hai;
Yih sab kajrau aur ṭeṛhí nasl hain.
6 Kyá tum, ai bewuqúf aur kam'aql logo,
Is tarah KHUDÁWAND ko badla doge?
Kyá wuh tumhárá báp nahín, jis ne tum ko kharídá hai?
Us hí ne tum ko banáyá aur qiyám bakhshá.
7 Qadím aiyám ko yád karo,
Nasl dar nasl ke barson par gaur karo:
Apne báp se púchho, wuh tum ko bataegá;
Buzurgon se suwál karo, wuh tum se bayán karenge.
8 Jab Haqq Ta'álá ne qaumon ko mírás bánṭí
Aur baní Ádam ko judá judá kiyá
To us ne qaumon kí sarhadden
Baní Isráíl ke shumár ke mutábiq ṭhahráín.
9 Kyúnki KHUDÁWAND ká hissa usí ke log hain;
Ya'qúb us kí mírás ká qur'a hai.
10 Wuh KHUDÁWAND ko wiráne
Aur súne haulnák biyábán men milá;
KHUDÁWAND us ke chaugird rahá,
us ne us kí khabar lí,
Aur use apní ánkh kí putlí kí tarah rakkhá.
11 Jaise 'uqáb apne ghonsle ko hilá hilákar
Apne bachchon par manḍlátá hai,
Waise hí us ne apne bázúon ko phailáyá,
Aur un ko lekar apne paron par uṭhá liyá.
12 Faqat KHUDÁWAND hí ne un kí rahbarí kí,
Aur us ke sáth koí ajnabí ma'búd na thá.
13 Us ne use zamín kí únchí únchí jagahon par sawár karáyá,
Aur us ne khet kí paidáwár kháí;
Us ne use chaṭán men se shahd
Aur sang i khárá men se tel chusáyá,
14 Aur gáeon ká makkhan aur bheṛ bakriyon ká dúdh
Aur barron kí charbí
Aur Basaní nasl ke menḍhe aur bakre
Aur khális gehún ká áṭá bhí;
Aur tú angúr ke khális ras kí mai piyá kartá thá.
15 Lekin Yasúrún moṭá hokar láten márne lagá:
Tú moṭá hokar laddhar ho gayá hai, aur tujh par charbí chhá gayí hai:
Tab us ne Khudá ko jis ne use banáyá chhoṛ diyá,
Aur apní naját kí Chaṭán kí hiqárat kí.
16 Unhon ne ajnabí ma'búdon ke bá'is use gairat
Aur makrúhát se use gussa diláyá.
17 Unhon ne jinnát ke liye, jo Khudá na the,
Balki aise deotáon ke liye, jin se wuh wáqif na the,
Ya'ní naye naye deotáon ke liye, jo hál hí men záhir húe the,
Jin se un ke bápdádá kabhí ḍare nahín, qurbání kí.

18 Tú us Chaṭán se gáfil ho gayá, jis ne tujhe paidá kiyá thá;
Tú Khudá ko bhúl gayá, jis ne tujhe khalq kiyá.
19 Khudáwand ne yih dekhkar un se nafrat kí,
Kyúnki us ke beṭon aur beṭiyon ne use gussa diláyá.
20 Tab us ne kahá, Main apná munh un se chhipá lúngá,
Aur dekhúngá ki un ká anjám kaisá hogá;
Kyúnki wuh gardankash nasl
Aur bewafá aulád hain.
21 Unhon ne us chíz ke bá'is, jo khudá nahín, mujhe gairat,
Aur apní bátil báton se mujhe gussa dilayá;
So main bhí un ke zarí'e se, jo koí ummat nahín, un ko gairat
Aur ek nádán qaum ke zarí'e se un ko gussa diláúngá.
22 Is liye ki mere gusse ke máre ág bharak uṭhí hai,
Jo pátál kí tah tak jaltí jáegí,
Aur zamín ko us kí paidáwár samet bhasam kar degí,
Aur paháron kí bunyádon men ág lagá degí.
23 Main un par áfaton ká ḍher lagáúngá,
Aur apne tíron ko un par khatm karúngá.
24 Wuh bhúk ke máre ghul jáenge, aur shadíd harárat
Aur sakht halákat ká luqma ho jáenge;
Aur main un par darandon ke dánt
Aur zamín par ke saraknewále kíṛon ká zahr chhoṛ dúngá.
25 Báhar wuh talwár se marenge,
Aur koṭhriyon ke andar khauf se;
Jawán mard aur kunwáriyán
Dúdh píte bachche aur pakke bálwále sab yún hí halák honge.
26 Main ne kahá, Main un ko dúr dúr paráganda karúngá,
Aur un ká tazkira nau' i bashar men se miṭá ḍálúngá.
27 Par mujhe dushman kí chheṛ chháṛ ká andesha thá,
Ki kahín mukhálif ulṭá samajhkar,
Yún na kahne lagen, ki Hamáre hí háth bálá hain,
Aur yih sab Khudáwand se nahín húá.
28 Wuh ek aisí qaum hain, jo maslahat se khálí ho;
Un men kuchh samajh nahín.
29 Kásh wuh 'aqlmand hote ki is ko samajhte,
Aur apní 'áqibat par gaur karte.
30 Kyúnkar ek ádmí hazár ká píchhá kartá,
Aur do ádmí das hazár ko bhágá dete,
Agar un kí Chaṭán hí un ko bech na detí,
Aur Khudáwand hí un ko hawále na kar detá?
31 Kyúnki un kí chaṭán aisí nahín jaisí hamárí Chaṭán hai,
Khwáh hamáre dushman hí kyún na munsif hon.
32 Kyúnki un kí ták Sadúm kí tákon men se
Aur 'Amúrah ke kheton kí hai:
Un ke angúr haláhal ke bane húe hain,
Aur un ke guchchhe kaṛwe hain.
33 Un kí mai azhdahon ká bis,
Aur kále nágon ká zahr i qátil hai.
34 Kyá yih mere khazánon men
Sarbamuhr hokar bhará nahín paṛá hai?
35 Us waqt jab un ke pánw phisalen,
To intiqám lená aur badla dená merá kám hogá:
Kyúnki un kí áfat ká din nazdík hai,
Aur jo hádise un par guzarnewále hain wuh jald áenge.
36 Kyúnki Khudáwand apne logon ká insáf karegá,
Aur apne bandon par tars kháegá;
Jab wuh dekhegá ki un kí quwwat játí rahí,
Aur koí bhí, na qaidí aur na ázád, báqí bachá.
37 Aur wuh kahegá, Un ke deotá kahán hain?
Wuh chaṭán kahán, jis par un ká bharosá thá;
38 Jo un ke zabíhon kí charbí kháte,
Aur un ke tapáwan kí mai píte the?
Wuhí uṭhkar tumhárí madad karen;
Wuhí tumhárí panáh hon.
39 So ab tum dekh lo, ki main hí wuh hún,
Aur mere sáth koí deotá nahín.

Main hí már dáltá aur main hí jilátá hún.
Main hí zakhmí kartá aur main hí changá kartá hún:
Aur koí nahín jo mere háth se chhuráe.
40 Kyúnki main apná háth ásmán kí taraf uthákar
Kahtá hún, ki Chúnki main abadu'l ábád zinda hún,
41 Is liye agar main apní jhalaktí talwár ko tez karún,
Aur 'adálat ko apne háth men le lún,
To apne mukhálifon se intiqám lúngá,
Aur apne kína rakhnewálon ko badla dúngá.
42 Main apne tíron ko khún pilá pilákar mast kar dúngá,
Aur merí talwár gosht kháegí:
Wuh khún maqtúlon aur asíron ká,
Aur wuh gosht dushman ke sardáron ke sir ká hogá.
43 Ai qaumo, us ke logon ke sáth khushí manáo:
Kyúnki wuh apne bandon ke khún ká intiqám legá,
Aur apne mukhálifon ko badla degá,
Aur apne mulk aur logon ke liye kaffára degá.

44 Tab Músá, aur Nún ke bete Húsí'a ne ákar is gít kí sárí báten logon ko kah sunáín. 45 Aur jab Músá yih sárí báten sab baní Isráílíon ko suná chuká, 46 to us ne un se kahá, ki Jo báten main ne tum se áj ke din bayán kí hain un sab se tum dil lagáná, aur apne larkon ko hukm dená ki wuh ihtiyát rakhkar is sharí'at kí sab báton par 'amal karen. 47 Kyúnki yih tumháre liye koí besúd bát nahín, balki yih tumhárí zindagání hai, aur isí se us mulk men, jahán tum Yardan pár já rahe ho kí us par qabza karo, tumhárí 'umr daráz hogí.

48 Aur usí din Khudáwand ne Músá se kahá, ki 49 Tú is koh i 'Abárím par charhkar Nabú kí chotí ko já, jo Yaríhú ke muqábil mulk i Moáb men hai, aur Kan'án ke mulk ko jise main mírás ke taur par baní Isráíl ko detá hún dekh le. 50 Aur usí pahár par, jahán tú jáe wafát pákar apne logon men shámil ho, jaise terá bháí Hárún Hor ke pahár par mará, aur apne logon men já milá: 51 is liye ki tum donon ne baní Isráíl ke darmiyán dasht i Sín ke Qádis men Maríbah ke chashme par merá gunáh kiyá, kyúnki tum ne baní Isráíl ke darmiyán merí taqdís na kí. 52 So tú us mulk ko apne áge dekh legá, lekin tú wahán us mulk men, jo main baní Isráíl ko detá hún, jáne na páegá.

33 Aur mard i Khudá Músá ne, jo du'á e khair dekar apní wafát se pahle baní Isráíl ko barakat dí, wuh yih hai. 2 Aur us ne kahá:

Khudáwand Síná se áyá
Aur Sha'ír se un par áshkárá húá;
Wuh koh i Fárán se jalwagar húá,
Aur lákhon qudsíon men se áyá:
Us ke dahine háth par un ke liye átashí sharí'at thí.
3 Wuh beshakk qaumon se mahabbat rakhtá hai;
Us ke sáre muqaddas log tere háth men hain:
Aur wuh tere qadamon men baithe;
Ek ek terí báton se mustafíz hogá.
4 Músá ne ham ko sharí'at
Aur Ya'qúb kí jamá'at ke liye mírás dí.
5 Aur wuh us waqt Yasúrún men bádsháh thá
Jab qaum ke sardár ikatthe
Aur Isráíl ke qabíle jamá' húe.
6 Rúbin jítá rahe, aur mar na jáe,
Taubhí us ke ádmí thore hí hon;
7 Aur Yahúdáh ke liye yih hai jo Músá ne kahá,
Ai Khudáwand, tú Yahúdáh kí sun,
Aur use us ke logon ke pás pahunchá:
Wuh apne liye áp apne háthon se lará;
Aur tú hí us ke dushmanon ke muqábale men us ká madadgár hogá.
8 Aur Láwí ke haqq men us ne kahá,
Tere Tummím aur U'rím us mard i Khudá ke pás hain,
Jise tú ne Massah par ázmá liyá,
Aur jis ke sáth Maríbah ke chashme par terá tanázu' húá;
9 Jis ne apne mán báp ke báre men kahá, ki Main ne in ko dekhá nahín;

Aur na us ne apne bháiyon ko apná máná,
Aur na apne beṭon ko pahchāná:
Kyúnki unhon ne tere kalám kí ihtiyát kí,
Aur wuh tere 'ahd ko mánte hain.
10 Wuh Ya'qúb ko tere ahkám
Aur Isráíl ko terí sharí'at sikháenge.
Aur tere áge bakhúr
Aur tere mazbah par púrí sokhtaní qurbání rakkhenge.
11 Ai KHUDÁWAND, tú us ke mál men barakat de
Aur us ke háthon kí khidmat ko qubúl kar:
Jo us ke khiláf uṭhen un kí kamar ko toṛ de,
Aur un kí kamar ko bhí, jin ko us se 'adáwat hai, táki wuh phir na uṭhen.
12 Aur Binyamín ke haqq men us ne kahá,
KHUDÁWAND ká piyárá salámatí ke sáth us ke pás rahegá;
Wuh sáre din use ḍhánke rahtá hai,
Aur wuh us ke kandhon ke bích sukúnat kartá hai.
13 Aur Yúsuf ke haqq men us ne kahá,
Us kí zamín KHUDÁWAND kí taraf se mubárak ho,
A'smán kí beshqímat ashiyá aur shabnam
Aur wuh gahrá pání jo níche hai,
14 Aur súraj ke pakáe húe beshbahá phal,
Aur chánd kí ugáí húí beshqímat chízen,
15 Aur qadím paháron kí beshqímat chízen,
Aur abadí paháron kí beshqímat chízen,
16 Aur zamín aur us kí ma'múrí kí beshqímat chízen,
Aur us kí khushnúdí jo jháṛí men rahtá thá,
In sab ke i'tibár se Yúsuf ke sir par
Ya'ní usí ke sir ke chánd par, jo apne bháiyon se judá rahá, barakat názil ho!
17 Us ke bail ke pahlauṭhe kí sí us kí shaukat hai;
Aur us ke sing janglí sánḍ ke se hain:
Un hí se wuh sab qaumon ko, balki zamín kí intihá ke logon ko dhakelegá.
Wuh Ifráím ke lákhon lákh,
Aur Munassí ke hazáron hazár hain.
18 Aur Zabúlún ke báre men us ne kahá,
Ai Zabúlún, tú apne báhar játe waqt
Aur ai Ishkár, tú apne khaimon men khush rah.
19 Wuh logon ko paháṛon par buláenge;
Aur wahán sadáqat kí qurbánián guzránenge:
Kyúnki wuh samundaron ke faiz,
Aur ret ke chhipe húe khazánon se bahrawar honge.
20 Aur Jadd ke haqq men us ne kahá,
Jo koí Jadd ko baṛháe, wuh mubárak ho:
Wuh sherní kí tarah rahtá hai,
Aur bázú, balki sir ke chánd tak ko, pháṛ ḍáltá hai.
21 Aur us ne pahle hisse ko apne liye chun liyá,
Kyúnki shara' denewále ká bakhra wahán alag kiyá húá thá;
Aur us ne logon ke sardáron ke sáth ákar
KHUDÁWAND ke insáf ko,
Aur us ke ahkám ko, jo Isráíl ke liye the, púrá kiyá.
22 Aur Dán ke haqq men us ne kahá,
Dán us sher i babar ká bachcha hai,
Jo Basan se kúdkar átá hai.
23 Aur Naftálí ke haqq men us ne kahá,
Ai Naftálí, jo lutf o karam se ásúda,
Aur KHUDÁWAND kí barakat se ma'múr hai:
Tú magrib aur junúb ká málik ho.
24 Aur A'shar ke haqq men us ne kahá,
A'shar ás aulád se málámál ho;
Wuh apne bháiyon ká maqbúl ho,
Aur apná pánw tel men ḍuboe.
25 Tere bende lohe aur pítal ke honge,
Aur jaise tere din waisí hí terí quwwat ho.
26 Ai Yasúrún, Khudá kí mánind âur koí nahín
Jo terí madad ke liye ásmán par

Aur apne jáh o jalál meṉ falak
par sawár hai.
27 Abadí Ḳhudá terí sukúnatgáh hai,
Aur níche dáimí bázú haiṉ:
Us ne ganím ko tere sámne se
nikál diyá,
Aur kahá, Un ko halák kar de.
28 Aur Isráíl salámatí ke sáth,
Ya'qúb ká sotá akelá,
Anáj aur mai ke mulk meṉ basá
húá hai,
Balki ásmán se us par os paṛtí
rahtí hai.
29 Mubárak hai tú, ai Isráíl;
Tú Ḳhudáwand kí bachái húí
qaum hai, so kaun terí mánind
hai?
Wuhí terí madad kí sipar,
Aur tere jáh o jalál kí talwár
hai.
Tere dushman tere mutí' hoṉge,
Aur tú un ke úṉche maqámoṉ ko
pámál karegá.

34 Aur Músá Moáb ke maidánoṉ se koh i Nabú ke úpar Pisgah kí choṭí par, jo Yaríhú ke muqábil hai, chaṛh gayá; aur Ḳhudáwand ne Jilí'ád ká sárá mulk Dán tak aur Naftálí ká sárá mulk, 2 aur Ifráím aur Munassí ká mulk aur Yahúdáh ká sárá mulk pichhle samundar tak, 3 aur junúb ká mulk, aur wádí e Yaríhú, jo ḳhurmoṉ ká shahr hai, us kí wádí ká maidán Zugr tak us ko dikháyá. 4 Aur Ḳhudáwand ne us se kahá, Yihí wuh mulk hai, jis kí bábat maiṉ ne Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se qasam khákar kahá thá, ki Ise maiṉ tumhárí nasl ko dúṉgá: so maiṉ ne aisá kiyá ki tú ise apní áṉkhoṉ se dekh le, par tú us pár waháṉ jáne na páegá. 5 Pas Ḳhudáwand ke bande Músá ne Ḳhudáwand ke kahe ke muwáfiq, wahíṉ Moáb ke mulk meṉ wafát pái. 6 Aur us ne use Moáb kí ek wádí meṉ Bait Fagúr ke muqábil dafn kiyá, par áj tak kisí ádmí ko us kí qabr ma'lúm nahíṉ. 7 Aur Músá apní wafát ke waqt ek sau bís baras ká thá, aur na to us kí áṉkh dhundhláne pái aur na us kí taba'í quwwat kam húí. 8 Aur baní Isráíl Músá ke liye Moáb ke maidánoṉ meṉ tís din tak rote rahe: phir Músá ke liye mátam karne aur rone píṭne ke din ḳhatm húe. 9 Aur Nún ká beṭá Yashú' dánáí kí rúh se ma'múr thá: kyúṉki Músá ne apne háth us par rakkhe the; aur baní Isráíl us kí bát mánte rahe, aur jaisá Ḳhudáwand ne Músá ko hukm diyá thá, unhoṉ ne waisá hí kiyá. 10 Aur us waqt se ab tak baní Isráíl meṉ koí nabí Músá kí mánind, jis se Ḳhudáwand ne rúbarú báteṉ kíṉ, nahíṉ uṭhá. 11 Aur us ko Ḳhudáwand ne mulk i Misr meṉ Fir'aun, aur us ke sab ḳhádimoṉ, aur us ke sáre mulk ke sámne sab nishánoṉ aur 'ajíb kámoṉ ke dikháne ko bhejá thá. 12 Yúṉ Músá ne sab Isráílíoṉ ke sámne zoráwar háth aur baṛí haibat ke kám kar dikháe.

YASHÚ'

1 Aur Ḳhudáwand ke bande Músá kí wafát ke ba'd aisá húá, ki Ḳhudáwand ne us ke ḳhádim Nún ke beṭe Yashú' se kahá, 2 Merá banda Músá mar gayá hai; so ab tú uṭh aur in sab logoṉ ko sáth lekar is Yardan ke pár us mulk meṉ já jise maiṉ un ko, ya'ní baní Isráíl ko, detá húṉ. 3 Jis jis jagah tumháre páṉw ká talwá ṭike, us ko, jaisá maiṉ ne Músá se kahá, maiṉ ne tum ko diyá hai. 4 Biyábán aur us Lubnán se lekar baṛe daryá ya'ní daryá i Furát tak, Hittíoṉ ká sárá mulk, aur magrib kí taraf baṛe samundar tak tumhárí hadd hogí. 5 Terí zindagí bhar koí shaḳhs tere sámne khaṛá na rah sakegá: jaise maiṉ Músá ke sáth thá waise hí tere sáth rahúṉgá. Maiṉ na tujh se dastbardár húṉgá, aur na tujhe chhoṛúṉgá. 6 So mazbút ho já, aur hausala rakh, kyúṉki tú is qaum ko us mulk ká wáris karáegá, jise maiṉ ne un ko dene kí qasam un ke bápdádá se khái. 7 Tú faqat maz-

bút aur niháyat diler ho já, ki ihtiyát rakhkar us sárí sharí'at par 'amal kare jis ká hukm mere bande Músá ne tujh ko diyá: us se na dahine háth muṛná aur na báen, táki jahán kahín tú jáe, tujhe ḳhúb kámyábí hásil ho. 8 Sharí'at kí yih kitáb tere munh se na haṭe, balki tujhe din aur rát usí ká dhyán ho, táki jo kuchh is men likhá hai, us sab par tú ihtiyát karke 'amal kar sake, kyúnki tab hí tujhe iqbálmandí kí ráh nasíb hogí aur tú ḳhúb kámyáb hogá. 9 Kyá main ne tujh ko hukm nahín diyá? So mazbút ho já aur hausala rakh: ḳhauf na khá, aur bedil na ho; kyúnki ḲHUDÁWAND terá Ḳhudá, jahán jahán tú jáe, tere sáth rahegá.

10 Tab Yashú' ne logon ke mansabdáron ko hukm diyá, ki 11 Tum lashkar ke bích se hokar guzro, aur logon ko yih hukm do, ki Tum apne apne liye zád i ráh taiyár kar lo, kyúnki tín din ke andar tum ko is Yardan ke pár hokar us mulk par qabza karne ko jáná hai, jise ḲHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tum ko detá hai, táki tum us ke málik ho jáo.

12 Aur baní Rúbin aur baní Jadd aur Munassí ke nisf qabíle se Yashú' ne yih kahá, ki 13 Us bát ko, jis ká hukm ḲHUDÁWAND ke bande Músá ne tum ko diyá, yád rakhná, ki ḲHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá tum ko árám bakhshtá hai, aur wuh yih mulk tum ko degá. 14 Tumhárí bíwiyán, aur tumháre bál bachche, aur chaupáye isí mulk men jise Músá ne Yardan ke is pár tum ko diyá hai, rahen; par tum sab, jitne bahádur súrmá ho masallah hokar apne bháiyon ke áge áge pár jáo, aur un kí madad karo; 15 jab tak ḲHUDÁWAND tumháre bháiyon ko tumhárí tarah árám na bakhshe, aur wuh us mulk par jise ḲHUDÁWAND tumhárá Ḳhudá un ko detá hai, qabza na kar len. Ba'd men tum apní milkíyat ke mulk men lauṭná, jise ḲHUDÁWAND ke bande Músá ne Yardan ke is pár, mashriq kí taraf, tum ko diyá hai, aur us ke málik honá. 16 Aur unhon ne Yashú' ko jawáb diyá, ki Jis jis bát ká tú ne ham ko hukm diyá hai, ham wuh sab karenge; aur jahán jahán tú ham ko bheje wahán ham jáenge. 17 Jaise ham sáre umúr men Músá kí bát sunte the, waise hí terí sunenge. Faqat itná ho, ki ḲHUDÁWAND terá Ḳhudá, jis tarah Músá ke sáth rahtá thá, tere sáth bhí rahe. 18 Jo koí tere hukm kí muḳhálafat kare, aur sáre mu'ámalon men jin kí tú tákíd kare, terí bát na máne, wuh ján se márá jáe: tú faqat mazbút ho já; aur hausala rakh.

2 Tab Nún ke beṭe Yashú' ne Shittím se do mardon ko chupke se jásús ke taur par bhejá, aur un se kahá, ki Jákar us mulk ko, aur Yaríhú ko dekho bhálo. Chunánchi wuh rawána húe, aur ek kasbí ke ghar men, jis ká nám Ráhab thá, áe, aur wahín soe. 2 Aur Yaríhú ke bádsháh ko ḳhabar milí, ki Dekh, áj kí rát baní Isráil men se chand ádmí is mulk kí jásúsí karne ko yahán áe hain. 3 Aur Yaríhú ke bádsháh ne Ráhab ko kahlá bhejá, ki Un logon ko, jo tere pás áe, aur tere ghar men dáḳhil húe hain, nikál lá; is liye ki wuh is sáre mulk kí jásúsí karne ko áe hain. 4 Tab us 'aurat ne un donon mardon ko lekar aur un ko chhipákar yún kah diyá, ki Wuh mard mere pás áe to the, par mujhe ma'lúm na húá ki wuh kahán ke the, 5 aur pháṭak band hone ke waqt ke qaríb jab andherá ho gayá, wuh mard chal diye, aur main nahín jántí hún, ki wuh kahán gaye: so jald un ká píchhá karo, kyúnki tum zarúr un ko já loge. 6 Lekin us ne un ko apní chhat par chaṛhákar san kí lakṛiyon ke níche, jo chhat par tartíb se dharí thín, chhipá diyá thá. 7 Aur yih log Yardan ke ráste par páyábon tak un ke píchhe gaye; aur júnhí un ká píchhá karnewále pháṭak se nikle, unhon ne pháṭak band kar liyá. 8 Tab Ráhab chhat par un mardon ke leṭ jáne se pahle un ke pás gayí, 9 aur un se kahne lagí, ki Mujhe yaqín hai, ki ḲHUDÁWAND ne yih mulk tum ko diyá hai, aur tumhárá ru'b ham logon par chhá gayá hai, aur is mulk ke sab báshinde tumháre áge ghule já rahe hain: 10 kyúnki ham ne sun liyá hai, ki jab tum Misr se nikle to ḲHUDÁWAND ne tumháre áge bahr i Qulzum ke pání ko sukhá diyá; aur tum ne Amoríon ke donon bádsháhon Síhon aur 'Oj se, jo Yardan ke us pár the, aur jin ko tum ne bi'lkull halák kar ḍálá kyá kyá kiyá. 11 Yih sab kuchh sunte hí hamáre dil pighal gaye, aur

tumháre bá'is phir kisí shakhs men ján báqí na rahí; kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá hí úpar ásmán ká, aur níche zamín ká Khudá hai. 12 So ab main tumhárí minnat kartí hún, ki mujh se KHUDÁWAND kí qasam kháo ki chúnki main ne tum par mihrbání kí hai, tum bhí mere báp ke gharáne par mihrbání karoge aur mujhe koí sachchá nishán do, 13 ki tum mere báp aur mán, aur bháiyon aur bahinon ko, aur jo kuchh un ká hai, sab ko salámat bachá loge aur hamárí jánon ko maut se mahfúz rakkhoge. 14 Un mardon ne us se kahá, ki Hamárí ján tumhárí ján kí kafíl hogí, basharte ki tum hamáre is kám ká zikr na kar do; aur aisá hogá, ki jab KHUDÁWAND is mulk ko hamáre qabze men kar degá, to ham tere sáth mihrbání aur wafádárí se pesh áenge. 15 Tab us 'aurat ne un ko khirkí ke ráste rassí se níche utár diyá; kyúnki us ká ghar shahr kí díwár par baná thá, aur wuh díwár par rahtí thí. 16 Aur us ne un se kahá, ki Pahár ko chal do, tá na ho ki píchhá karnewále tum ko mil jáen; aur tín din tak wahín chhipe rahná, jab tak píchhá karnewále laut na áen; is ke ba'd apná rásta lená. 17 Tab un mardon ne us se kahá, ki Ham to us qasam kí taraf se jo tú ne ham ko khilái hai beilzám rahenge. 18 So dekh, jab ham is mulk men áen, to tú surkh rang ke sút kí is dorí ko us khirkí men jis se tú ne ham ko níche utárá thá bándh dená, aur apne báp, aur mán aur bháiyon, balki apne báp ke sáre gharáne ko, apne pás ghar men jama' kar rakhná; 19 phir jo koí tere ghar ke darwázon se nikalkar galí men jáe us ká khún usí ke sir par hogá, aur ham begunáh thahrenge; aur jo koí tere sáth ghar men hogá, us par agar kisí ká háth chale, to us ká khún hamáre sir par hogá. 20 Aur agar tú hamáre is kám ká zikr kar de, to ham us qasam kí taraf se, jo tú ne ham ko khilái hai, beilzám ho jáenge. 21 Us ne kahá, Jaisá tum kahte ho, waisá hí ho. So us ne un ko rawána kiyá, aur wuh chal diye. Tab us ne surkh rang kí wuh dorí khirkí men bándh dí. 22 Aur wuh jákar pahár par pahunche, aur tín din tak wahín thahre rahe, jab tak un ká píchhá karnewále laut na áe; aur un píchhá karnewálon ne un ko sáre ráste dhúndhá, par kahín na páyá. 23 Phir yih donon mard laute, aur pahár se utarkar pár gaye, aur Nún ke bete Yashú' ke pás jákar sab kuchh, jo un par guzrá thá, use batáyá. 24 Aur unhon ne Yashú' se kahá, ki Yaqínan KHUDÁWAND ne wuh sárá mulk hamáre qabze men kar diyá hai, kyúnki us mulk ke sab báshinde hamáre áge ghule já rahe hain.

3 Tab Yashú' subh sawere uthá; aur wuh aur sab baní Isráíl Shittím se kúch karke Yardan par áe, aur pár utarne se pahle wahín tike. 2 Aur tín din ke ba'd mansabdár lashkar ke bích se hokar guzre: 3 aur unhon ne logon ko hukm diyá, ki Jab tum KHUDÁWAND apne Khudá ke 'ahd ke sandúq ko dekho, aur káhin aur Láwí use uthác húe hon, to tum apní jagah se uthkar us ke píchhe píchhe chalná. 4 Lekin tumháre aur us ke darmiyán paimáish karke qaríb do hazár háth ká fásila rahe; us ke nazdík na jáná, táki tum ko ma'lúm ho, ki kisí ráste tum ko chalná hai, kyúnki tum ab tak is ráh se kabhí nahín guzre. 5 Aur Yashú' ne logon se kahá, Tum apne áp ko muqaddas karo, kyúnki kal ke din KHUDÁWAND tumháre darmiyán 'ajíb o garíb kám karegá. 6 Phir Yashú' ne káhinon se kahá, ki Tum 'ahd ke sandúq ko lekar logon ke áge áge pár utro. Chunánchi wuh 'ahd ke sandúq ko lekar logon ke áge áge chale. 7 Aur KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, A'j ke din se main tujhe sab Isráílíon ke sámne sarfaráz karná shurú' karúngá, táki wuh ján len ki jaise main Músá ke sáth rahá, waise hí tere sát rahúngá. 8 Aur tú un káhinon ko, jo 'ahd ke sandúq ko utháen yih hukm dená, ki Jab tum Yardan ke pání ke kanáre pahuncho, to Yardan men khare rahná.

9 Aur Yashú' ne baní Isráíl se kahá, ki Pás ákar KHUDÁWAND apne Khudá kí báten suno. 10 Aur Yashú' kahne lagá, ki Is se tum ján loge, ki zinda Khudá tumháre darmiyán hai, aur wuhí zarúr Kan'ánion aur Hittion, aur Hawwíon, aur Farizzíon, aur Jirjásíon, aur Amoríon, aur Yabúsíon ko tumháre áge se dafa' karegá. 11 Dekho, sárí zamín ke

Málik ke 'ahd ká sandúq tumháre áge áge Yardan men jáne ko hai. 12 So ab tum har qabíle píchhe ek ádmí ke hisáb se bárah ádmí Isráíl ke qabílon men se chun lo. 13 Aur jab Yardan ke pání men un káhinon ke pánwon ke talwe ṭik jáenge, jo KHUDÁWAND ya'ní sárí dunyá ke Málik ke 'ahd ká sandúq uṭháte hain, to Yardan ká pání, ya'ní wuh pání, jo úpar se bahtá húá níche átá hai, tham jáegá aur us ká ḍher lag jáegá 14 Aur jab logon ne Yardan ke pár jáne ko apne ḍeron se kúch kiyá, aur wuh káhin jo 'ahd ká sandúq uṭháe húe the, logon ke áge áge ho liye, 15 aur jab 'ahd ke sandúq ke uṭhánewále Yardan par pahunche aur un káhinon ke pánw, jo sandúq ko uṭháe húe the, kanáre ke pání men ḍúb gaye, (kyúnki fasl ke tamám aiyám men Yardan ká pání cháron taraf apne kanáron se úpar chaṛhkar bahá kartá hai.) 16 to jo pání úpar se átá thá, wuh khúb dúr Adam ke pás, jo Zartán ke barábar ek shahr hai, rukkar ek ḍher ho gayá, aur wuh pání jo maidán ke daryá, ya'ní daryá e Shor kí taraf, bahkar gayá thá, bi'lkull alag ho gayá, aur log 'ain Yaríhú ke muqábil pár utre. 17 Aur wuh káhin, jo KHUDÁWAND ke 'ahd ká sandúq uṭháe húe the, Yardan ke bích men súkhí zamín par khaṛe rahe, aur sab Isráílí khushk zamín par hokar guzre, yahán tak ki sárí qaum sáf Yardan ke pár ho gayí.

4 Aur jab sárí qaum Yardan ke pár ho gayí, to KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, ki 2 Qabíle píchhe ek ádmí ke hisáb se bárah ádmí logon men se chun lo; 3 aur un ko hukm do, ki Tum Yardan ke bích men se, jahán káhinon ke pánw jame húe the, bárah patthar lo, aur un ko apne sáth le jákar us manzil par, jahán tum áj kí rát ṭikoge, rakh dená. 4 Tab Yashú' ne un bárah ádmíon ko, jin ko us ne baní Isráíl men se, qabíle píchhe ek ádmí ke hisáb se taiyár kar rakkhá thá, buláyá. 5 Aur Yashú' ne un se kahá, Tum KHUDÁWAND apne Khudá ke 'ahd ke sandúq ke áge áge Yardan ke bích men jáo, aur tum men se har shakhs baní Isráíl ke qabílon ke shumár ke mutábiq ek ek patthar apne apne kandhe par uṭhá le, 6 táki yih tumháre darmiyán ek nishán ho, aur jab tumhárí aulád áyanda zamáne men tum se púchhe, ki In pattharon se tumhárá matlab kyá hai? 7 To tum un ko jawáb dená ki Yardan ká pání KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ke áge do hisse ho gayá thá; kyúnki jab wuh Yardan pár á rahá thá, tab Yardan ká pání do hisse ho gayá. Yún yih patthar hamesha ke liye baní Isráíl ke wáste yádgár ṭhahrenge. 8 Chunánchi baní Isráíl ne Yashú' ke hukm ke mutábiq kiyá, aur jaisá KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá thá, unhon ne baní Isráíl ke qabílon ke shumár ke mutábiq Yardan ke bích men se bárah patthar uṭhá liye, aur un ko uṭhákar apne sáth us jagah le gaye, jahán wuh ṭike, aur wahín un ko rakh diyá. 9 Aur Yashú' ne Yardan ke bích men us jagah jahán 'ahd ke sandúq ke uṭhánewále káhinon ne pánw jamáe the, bárah patthar nasb kiye. Chunánchi wuh áj ke din tak wahín hain. 10 Kyúnki wuh káhin jo sandúq ko uṭháe húe the, Yardan ke bích hí men khaṛe rahe, jab tak un sab báton ke mutábiq, jin ká hukm Músá ne Yashú' ko diyá thá, har ek bát púrí na ho chukí, jise logon ko batáne ká hukm KHUDÁWAND ne Yashú' ko kiyá thá; aur logon ne jaldí kí, aur pár utre. 11 Aur aisá húá, ki jab sab log sáf pár ho gaye, to KHUDÁWAND ká sandúq aur káhin bhí logon ke rúbarú pár húe. 12 Aur baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ke log Músá ke kahne ke mutábiq hathyár bándhe húe baní Isráíl ke áge pár gaye; 13 ya'ní qaríb chálís hazár ádmí laṛáí ke liye taiyár, aur musallah KHUDÁWAND ke huzúr pár hokar, Yaríhú ke maidánon men pahunche táki jang karen. 14 Us din KHUDÁWAND ne sab Isráílíon ke sámne Yashú' ko sarfaráz kiyá; aur jaise wuh Músá se ḍarte the, waise hí us se us kí zindagí bhar ḍarte rahe.

15 Aur KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, 16 ki Un káhinon ko, jo 'ahd ká sandúq uṭháe húe hain, hukm de, ki wuh Yardan men se nikal áen. 17 Chunánchi Yashú' ne káhinon ko hukm diyá, ki Yardan men se nikal áo. 18 Aur jab wuh káhin, jo KHUDÁWAND ke 'ahd ká sandúq uṭháe húe the, Yardan ke bích men se nikal áe, aur un ke pánwon ke

talwe khushkí par á tike, to Yardan ká páni phir apní jagah par á gayá, aur pahle kí tarah apne sab kanáron par bahne lagá. 19 Aur log pahle mahíne kí daswín táríkh ko Yardan men se nikalkar Yaríhú kí mashriqí sarhadd par Jiljál men khaimazan húe. 20 Aur Yashú' ne un bárah pattharon ko, jin ko unhon ne Yardan men se liyá thá, Jiljál men nasb kiyá. 21 Aur us ne baní Isráil se kahá, ki Jab tumháre larke áyanda zamáne men apne apne bápdádá se púchhen, ki In pattharon ká matlab kyá hai? 22 to tum apne larkon ko yihí batáná, ki Isráílí khushkí khushkí hokar is Yardan ke pár áe the; 23 kyúnki KHUDÁWAND tumháre Khudá ne jab tak tum pár na ho gaye, Yardan ke pání ko tumháre sámne se hatákar sukhá diyá, jaisá KHUDÁWAND tumháre Khudá ne bahr i Qulzum se kiyá, ki use hamáre sámne se hatákar sukhá diyá, jab tak ham pár na ho gaye; 24 táki zamín kí sab qaumen ján len, kí KHUDÁWAND ká háth qawí hai; aur wuh KHUDÁWAND tumháre Khudá se hamesha dartí rahen.

5 Aur jab un Amoríon ke sab bádsháhon ne, jo Yardan ke pár magrib kí taraf the, aur un Kan'áníon ke tamám bádsháhon ne, jo samundar ke nazdík the, suná ki KHUDÁWAND ne baní Isráíl ke sámne se Yardan ke pání ko hatákar sukhá diyá, jab tak ham pár na á gaye, to un ke dil pighal gaye, aur un men baní Isráíl ke sabab se ján báqí na rahí.

2 Us waqt KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, ki Chaqmaq kí chhuriyán banákar baní Isráíl ká khatna phir dúsrí bár karde. 3 Aur Yashú' ne chaqmaq kí chhuriyán banáín, aur khalríyon kí pahárí par baní Isráíl ká khatna kiyá. 4 Aur Yashú' ne jo khatna kiyá, us ká sabab yih hai, ki wuh log, jo Misr se nikle, un men jitne jangí mard the, wuh sab biyábán men Misr se nikalne ke ba'd ráste hí men mar gaye. 5 Pas wuh sab log, jo nikle the, un ká khatna ho chuká thá: par wuh sab log jo biyábán men Misr se nikalne ke ba'd ráste hí men paidá húe the, un ká khatna nahín húá thá: 6 kyúnki baní Isráíl chálís baras tak biyábán men phirte rahe, jab tak sárí qaum, ya'ní sab jangí mard, jo Misr se nikle the, faná na ho gaye, is liye ki unhon ne KHUDÁWAND kí bát nahín mání thí: un hí se KHUDÁWAND ne qasam khákar kahá thá, ki wuh un ko us mulk ko dekhne bhí na degá, jise ham ko dene kí qasam us ne un ke bápdádá se khái aur jahán dúdh aur shahd bahtá hai. 7 So un hí ke larkon ká, jin ko us ne un kí jagah barpá kiyá thá Yashú' ne khatna kiyá, kyúnki wuh námakhtún the, is liye ki ráste men un ká khatna nahín húá thá. 8 Aur jab sab logon ká khatna kar chuke, to yih log khaimagáh men apní apní jagah rahe, jab tak achchhe na ho gaye. 9 Phir KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, ki Áj ke din main ne Misr kí malámat ko tum par se dhulká diyá. Isí sabab se áj ke din tak us jagah ká nám Jiljál hai.

10 Aur baní Isráíl ne Jiljál men dere dál liye, aur unhon ne Yaríhú ke maidánon men usí mahíne kí chaudahwín táríkh ko shám ke waqt 'íd i fasah manáí: 11 aur 'íd i fasah ke dúsre din us mulk ke puráne anáj kí bekhamírí rotiyán, aur usí roz bhuní húí bálen bhí kháín. 12 Aur dúsre hí din se un ke us mulk ke puráne anáj ke kháne ke ba'd mann mauqúf ho gayá, aur áge phir baní Isráíl ko mann kabhí na milá; lekin us sál unhon ne mulk i Kan'án kí paidáwár khái.

13 Aur jab Yashú' Yaríhú ke nazdík thá to us ne apní ánkhen utháín, aur kyá dekhá, ki us ke muqábil ek shakhs háth men apní nangí talwár liye khará hai. Aur Yashú' ne us ke pás jákar us se kahá, Tú hamárí taraf hai, yá hamáre dushmanon kí taraf? 14 Us ne kahá, Nahín, balki main is waqt KHUDÁWAND ke lashkar ká sardár hokar áyá hún. Tab Yashú' ne zamín par sarnigún hokar sijda kiyá, aur us se kahá, ki Mere Málik ká apne khádim se kyá irshád hai? 15 Aur KHUDÁWAND ke lashkar ke sardár ne Yashú' se kahá, ki Tú apne pánwon se apní jútí utár de, kyúnki yih jagah jahán tú khará hai, muqaddas hai: so Yashú' ne aisá hí kiyá.

6 1 Aur Yaríhú baní Isráíl ke sabab se niháyat mazbútí se band thá, aur na to koí báhar játá, aur na koí andar átá thá. 2 Aur KHUDÁWAND ne Yashú' se

kahá, ki Dekh, main ne Yaríhú ko, aur us ke bádsháh, aur zabardast súrmáon ko tere háth men kar diyá hai. 3 So tum sab jangí mard shahr ko gher lo, aur ek daf'a us ke chaugird gasht karo. Chha din tak tum aisá hí karná. 4 Aur sát káhin sandúq ke áge áge mendhon ke síngon ke sát narsinge liye húe chalen, aur sátwen din tum shahr kí cháron taraf sát bár ghúmná, aur káhin narsinge phúnken. 5 Aur yún hogá, ki jab wuh mendhe ke síng ko zor se phúnken, aur tum narsinge kí áwáz suno, to sab log niháyat zor se lalkáren; tab shahr kí díwár bi'lkull gir jáegí, aur log apne apne sámne sídhe charh jáen. 6 Aur Nún ke bețe Yashú' ne káhinon ko bulákar un se kahá, ki 'Ahd ke sandúq ko uțháo, aur sát káhin mendhon ke singon ke sát narsinge liye húe Khudáwand ke sandúq ke áge áge chalen. 7 Aur unhon ne logon se kahá Barhkar shahr ko gher lo, aur jo ádmí musallah hain, wuh Khudáwand ke sandúq ke áge áge chalen. 8 Aur jab Yashú' logon se yih báten kah chuká, to sát káhin mendhon ke síngon ke sát narsinge liye húe Khudáwand ke áge áge chale; aur wuh narsinge phúnkte gaye, aur Khudáwand ke 'ahd ká sandúq un ke píchhe píchhe chalá. 9 Aur wuh musallah ádmí un káhinon ke áge áge chale jo narsinge phúnk rahe the, aur dumbála sandúq ke píchhe píchhe chalá, aur káhin chalte chalte narsinge phúnkte játe the. 10 Aur Yashú' ne logon ko yih hukm diyá, ki Na to tum lalkárná, aur na tumhárí áwáz sunáí de, aur na tumháre munh se koí bát nikle. Jab main tum ko lalkárne ko kahún, tab tum lalkárná. 11 So us ne Khudáwand ke sandúq ko shahr ke gird ek bár phirwáyá. Tab wuh khaimagáh men áe, aur wahín rát kátí.

12 Aur Yashú' subh sawere uțhá, aur káhinon ne Khudáwand ká sandúq uțhá liyá. 13 Aur wuh sát káhin mendhon ke síngon ke sát narsinge liye húe Khudáwand ke sandúq ke áge áge barábar chalte aur narsinge phúnkte játe the: aur wuh musallah ádmí áge áge ho liye; aur dumbála Khudáwand ke sandúq ke píchhe píchhe chalá, aur káhin chalte chalte narsinge phúnkte játe the. 14 Aur dúsre din bhí wuh ek bár shahr ke gird ghúmkar khaimagáh men phir áe. Unhon ne chha din tak aisá hí kiyá. 15 Aur sátwen din yún húá, ki wuh subh ko pau phațne ke waqt uțhe, aur usí tarah shahr ke gird sát bár phire: sát bár shahr ke gird faqat usí din phire. 16 Aur sátwín bár aisá húá, ki jab káhinon ne narsinge phúnke, to Yashú' ne logon se kahá, Lalkáro, kyúnki Khudáwand ne yih shahr tum ko de diyá hai. 17 Aur wuh shahr aur jo kuchh us men hai, sab Khudáwand kí khátir nest hogá; faqat Ráhab kasbí, aur jitne us ke sáth us ke ghar men hon, wuh sab jíte bachenge; is liye ki us ne un qásidon ko, jin ko ham ne bhejá, chhipá rakkhá thá. 18 Aur tum ba har hál apne áp ko makhsús kí húí chízon se bacháe rakhná; aisá na ho ki un ko makhsús karne ke ba'd tum kisí makhsús kí húí chíz ko lo, aur yún Isráíl kí khaimagáh ko la'natí kar dálo, aur use dukh do. 19 Lekin sab chándí aur soná, aur wuh bartan jo pítal aur lohe ke hon Khudáwand ke liye muqaddas hain; so wuh Khudáwand ke khazáne men dákhil kiye jáen. 20 Pas logon ne lalkárá, aur káhinon ne narsinge phúnke. Aur aisá húá, ki jab logon ne narsinge kí áwáz suní, to unhon ne baland áwáz se lalkárá, aur díwár bi'lkull gir parí, aur logon men se har ek ádmí apne sámne se charhkar shahr men ghusá, aur unhon ne us ko le liyá. 21 Aur unhon ne un sab ko, jo shahr men the, kyá mard, kyá 'aurat, kyá jawán, kyá buddhe, kyá bail, kyá bher, kyá gadhe, sab ko talwár kí dhár se bi'lkull nest kar diyá. 22 Aur Yashú' ne un donon ádmíon se jinhon ne us mulk kí jásúsí kí thí kahá, ki Us kasbí ke ghar jáo, aur wahán se jaisí tum ne us se qasam kháí hai, us ke mutábiq us 'aurat ko aur jo kuchh us ke pás hai, sab ko nikál láo. 23 Tab wuh donon jawán jásús andar gaye, aur Ráhab ko, aur us ke báp, aur us kí mán, aur us ke bháiyon ko, aur us ke asbáb, balki us ke sáre khándán ko nikál láe, aur un ko baní Isráíl kí khaimagáh ke báhar bițhá diyá. 24 Phir unhon ne us shahr ko, aur jo kuchh us men thá, sab ko ág se phúnk diyá; aur faqat chándí,

aur sone ko aur pítal aur lohe ke bartanoṉ ko KHUDÁWAND ke ghar ke ḳhazáne meṉ dáḳhil kiyá. 25 Lekin Yashú' ne Ráhab kasbí, aur us ke báp ke gharáne ko, aur jo kuchh us ká thá, sab ko salámat bachá liyá. Us kí búdobásh áj ke din tak Isráíl meṉ hai, kyúṉki us ne un qásidoṉ ko, jin ko Yashú' ne Yaríhú meṉ jásúsí ke liye bhejá thá, chhipá rakkhá thá. 26 Aur Yashú' ne us waqt un ko qasam dekar tákíd kí, aur kahá, ki Jo shaḳhs uṭhkar is Yaríhú shahr ko phir banáe, wuh KHUDÁWAND ke huzúr mal'ún ho. Wuh apne pahlauṭhe ko us kí neo ḍálte waqt, aur apne sab se chhoṭe beṭe ko us ke pháṭak lagwáte waqt kho baiṭhegá. 27 So KHUDÁWAND Yashú' ke sáth thá, aur us sáre mulk meṉ us kí shuhrat phail gayí.

7 Lekin baní Isráíl ne maḳhsús kí húí chíz meṉ ḳhiyánat kí; kyúṉki 'Akan bin Karmí bin Zabdí bin Zárah ne, jo Yahúdáh ke qabíle ká thá, un maḳhsús kí húí chízoṉ meṉ se kuchh le liyá: so KHUDÁWAND ká qahr baní Isráíl par bhaṛká.

2 Aur Yashú' ne Yaríhú se 'Ai ko, jo Baitel kí mashriqí simt meṉ Baitáwan ke qaríb wáqi' hai, kuchh log yih kahkar bheje, ki Jákar mulk ká hál daryáft karo. Aur in logoṉ ne jákar 'Ai ká hál daryáft kiyá. 3 Aur wuh Yashú' ke pás lauṭe, aur us se kahá, Sab log na jáeṉ; faqat do tín hazár mard chaṛh jáeṉ, aur 'Ai ko már leṉ; sab logoṉ ko waháṉ jáne kí taklíf na de; kyúṉki wuh thoṛe se haiṉ. 4 Chunáṉchi logoṉ meṉ se tín hazár mard ke qaríb waháṉ chaṛh gaye, aur 'Ai ke logoṉ ke sámne se bhág áe. 5 Aur 'Ai ke logoṉ ne un meṉ se koí chhattís ádmí már liye, aur pháṭak ke sámne se lekar Shabarím tak un ko khadeṛte áe, aur utár par un ko márá: so un logoṉ ke dil pighalkar pání kí tarah ho gaye. 6 Tab Yashú' aur sáre Isráílí buzurgoṉ ne apne apne kapṛe pháṛe, aur KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ke áge shám tak zamín par auṉdhe paṛe rahe, aur apne apne sir par ḳhák ḍálí. 7 Aur Yashú' ne kahá, Háe, ai Málik KHUDÁWAND, tú ham ko Amoríoṉ ke háth meṉ hawále karke hamárá nás karáne kí ḳhátir is qaum ko Yardan ke is pár kyúṉ láyá? kásh ki ham qaná'at karte, aur Yardan ke us pár hí búdobásh karte. 8 Ai Málik, Isráílíoṉ ke apne dushmanoṉ ke áge píṭh pher dene ke ba'd maiṉ kyá kahúṉ! 9 Kyúṉki Kan'ání aur is mulk ke sab báshinde yih sunkar ham ko gher leṉge, aur hamárá nám zamín par se miṭá ḍáleṉge: phir tú apne buzurg nám ke liye kyá karegá? 10 Aur KHUDÁWAND ne Yashú' se kahá, Uṭh, khaṛá ho; tú kyúṉ is tarah auṉdhá paṛá hai? 11 Isráílíoṉ ne gunáh kiyá, aur unhoṉ ne us 'ahd ko, jis ká maiṉ ne un ko hukm diyá, toṛá hai; unhoṉ ne maḳhsús kí húí chízoṉ meṉ se kuchh le bhí liyá, aur chorí bhí kí, aur riyákárí bhí kí, aur apne asbáb meṉ use milá bhí liyá hai. 12 Is liye baní Isráíl apne dushmanoṉ ke áge ṭhahr nahíṉ sakte, wuh apne dushmanoṉ ke áge píṭh pherte haiṉ, kyúṉki wuh mal'ún ho gaye; maiṉ áge ko tumháre sáth nahíṉ rahúṉgá, jab tak tum maḳhsús kí húí chíz ko apne darmiyán se nest na kar do. 13 Uṭh, logoṉ ko pák kar, aur kah, ki Tum apne ko kal ke liye pák karo: kyúṉki KHUDÁWAND Isráíl ká Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Ai Isráílío, tumháre darmiyán maḳhsús kí húí chíz maujúd hai: tum apne dushmanoṉ ke áge ṭhahr nahíṉ sakte, jab tak tum us maḳhsús kí húí chíz ko apne darmiyán se dúr na kar do. 14 So tum kal subh ko apne apne qabíle ke mutábiq házir kiye jáoge; aur jis qabíle ko KHUDÁWAND pakṛe, wuh ek ek ḳhándán karke pás áe, aur jis ḳhándán ko KHUDÁWAND pakṛe, wuh ek ek ghar karke pás áe, aur jis ghar ko KHUDÁWAND pakṛe, wuh ek ek ádmí karke pás áe. 15 Tab jo koí maḳhsús kí húí chíz rakhtá húá pakṛá jáe, wuh aur jo kuchh us ká ho, sab ág se jalá diyá jáe; is liye ki us ne KHUDÁWAND ke 'ahd ko toṛ ḍálá, aur baní Isráíl ke darmiyán sharárat ká kám kiyá.

16 Pas Yashú' ne subh sawere uṭhkar Isráílíoṉ ko qabíla ba qabíla házir kiyá; aur Yahúdáh ká qabíla pakṛá gayá. 17 Phir wuh Yahúdáh ke ḳhándánoṉ ko nazdík láyá, aur Zárah ká ḳhándán pakṛá gayá. Phir wuh Zárah ke ḳhándán ke ek ek ádmí ko nazdík láyá, aur Zabdí pakṛá gayá. 18 Phir wuh us ke

gharáne ke ek ke mard ko nazdík láyá, aur ‘Akan bin Karmí bin Zabdí bin Zárah, jo Yahúdáh ke qabíle ká thá, pakṛá gayá. 19 Tab Yashú‘ ne ‘Akan se kahá, Ai mere farzand, main̲ terí minnat kartá hún̲, ki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí tamjíd kar, aur us ke áge iqrár kar: ab tú mujhe batá de, ki tú ne kyá kiyá hai, aur mujh se mat chhipá. 20 Aur ‘Akan ne Yashú‘ ko jawáb diyá, Fi'lhaqíqat main̲ ne Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ká gunáh kiyá hai, aur yih yih mujh se sarzad húá hai, 21 ki jab main̲ ne lúṭ ke mál men̲ Bábul kí ek nafís chádar, aur do sau misqál chándí, aur pachás misqál sone kí ek ínṭ dekhí, to main̲ ne lalchákar un ko le liyá; aur dekh, wuh mere ḍere men̲ zamín men̲ chhipáí húí hain̲, aur chándí un ke níche hai. 22 Pas Yashú‘ ne qásid bheje; wuh us ḍere ko dauṛe gaye, aur kyá dekhá, ki wuh us ke ḍere men̲ chhipáí húí hain̲, aur chándí un ke níche hai. 23 Wuh un ko ḍere men̲ se nikálkar Yashú‘ aur sab baní Isráíl ke pás láe, aur un ko Ḳhudáwand ke huzúr rakh diyá. 24 Tab Yashú‘ aur sab Isráílíon̲ ne Zárah ke beṭe ‘Akan ko, aur us chándí aur chádar, aur sone kí ínṭ ko, aur us ke beṭon̲, aur beṭiyon̲ ko, aur us ke bailon̲, aur gadhon̲, aur bheṛ bakriyon̲, aur ḍere ko, aur jo kuchh us ká thá, sab ko liyá, aur wádí e ‘Akúr men̲ un ko le gaye. 25 Aur Yashú‘ ne kahá, ki Tú ne ham ko kyún̲ dukh diyá? Ḳhudáwand áj ke din tujhe dukh degá. Tab sab Isráílíon̲ ne use sangsár kiyá, aur unhon̲ ne un ko ág men̲ jaláyá, aur un ko pattharon̲ se márá. 26 Aur unhon̲ ne us ke úpar pattharon̲ ká ek baṛá ḍher lagá diyá, jo áj tak hai; tab Ḳhudáwand apne qahr i shadíd se báz áyá. Is liye us jagah ká nám áj tak Wádí e ‘Akúr hai.

8 Aur Ḳhudáwand ne Yashú‘ se kahá, Ḳhauf na khá, aur na hirásán ho. Sáre jangí mardon̲ ko sáth le, aur uṭhkar ‘Ai par charháí kar. Dekh, main̲ ne ‘Ai ke bádsháh, aur us kí ra‘iyat, aur us ke shahr, aur us ke ‘iláqe ko, tere qabze men̲ kar diyá hai. 2 Aur tú ‘Ai aur us ke bádsháh se wuhí karná, jo tú ne Yaríhú aur us ke bádsháh se kiyá; faqat wahán̲ ke mál i ganímat, aur chaupáyon̲ ko tum apne liye lúṭ ke taur par le lená: so us shahr ke liye usí ke píchhe apne ádmí ghát men̲ lagá de. 3 Pas Yashú‘ aur sab jangí mard ‘Ai par charháí karne ko uṭhe. Aur Yashú‘ ne tís hazár mard, jo zabardast súrmá the, chunkar rát hí ko un ko rawána kiyá; 4 aur un ko yih hukm diyá, ki Dekho, tum us shahr ke muqábil shahr hí ke píchhe ghát men̲ baiṭhná. Shahr se bahut dúr na jáná, balki tum sab taiyár rahná; 5 aur main̲ un sab ádmíon̲ ko lekar jo mere sáth hain̲ shahr ke nazdík áún̲gá; aur aisá hogá, ki jab wuh hamárá sámná karne ko pahle kí tarah nikal áenge, so ham un ke sámne se bhágenge, 6 aur wuh hamáre píchhe píchhe nikle chale áenge, yahán̲ tak ki ham un ko shahr se dúr nikál le jáenge; kyún̲ki wuh kahenge, ki Yih to pahle kí tarah hamáre sámne se bháge játe hain̲; so ham un ke áge se bhágenge. 7 Aur tum ghát men̲ se uṭhkar shahr par qabza kar lená, kyún̲ki Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá use tumháre qabze men̲ kar degá. 8 Aur jab tum us shahr ko le lo, to use ág lagá dená; Ḳhudáwand ke kahne ke muwáfiq kám karná; dekho, main̲ ne tum ko hukm diyá. 9 Aur Yashú‘ ne un ko rawána kiyá: aur wuh kamíngáh men̲ gaye, aur Baitel aur ‘Ai ke darmiyán, ‘Ai ke magrib kí taraf, já baiṭhe: lekin Yashú‘ us rát ko logon̲ ke bích ṭiká rahá.

10 Aur Yashú‘ ne subh sawere uṭhkar logon̲ kí maujúdát lí, aur wuh baní Isráíl ke buzurgon̲ ko sáth lekar logon̲ ke áge áge, ‘Ai kí taraf chalá. 11 Aur sab jangí mard, jo us ke sáth the, chale, aur nazdík pahunchkar shahr ke sámne áe, aur ‘Ai ke shimál men̲ ḍere ḍále: aur Yashú‘ aur ‘Ai ke bích ek wádí thí. 12 Tab us ne koí pánch hazár mardon̲ ko lekar Baitel aur ‘Ai ke darmiyán shahr ke magrib kí taraf un ko kamíngáh men̲ biṭháyá. 13 So unhon̲ ne logon̲ ko, ya‘ní sab fauj ko jo shahr ke shimál men̲ thí, aur un ko jo shahr kí magribí taraf ghát men̲ the, ṭhikáne par kar diyá; aur Yashú‘ usí rát us wádí men̲ gayá. 14 Aur jab ‘Ai ke bádsháh ne yih dekhá, to unhon̲ ne jaldí kí, aur sawere uṭhe, aur shahr ke ádmí, ya‘ní wuh aur us

ke sab log nikalkar mu'aiyan waqt par laṛáí ke liye baní Isráíl ke muqábil maidán ke sámne áe, aur use khabar na thí, ki shahr ke píchhe us kí ghát men log baiṭhe húe hain. 15 Tab Yashú' aur sab Isráílíon ne aisá dikháyá goyá unhon ne un se shikast kháí, aur biyábán ke ráste hokar bháge. 16 Aur jitne log shahr men the, wuh in ká píchhá karne ke liye buláe gaye; aur unhon ne Yashú' ká píchhá kiyá, aur shahr se dúr nikle chale gaye. 17 Aur 'Ai aur Baitel men koí mard báqí na rahá, jo Isráílíon ke píchhe na gayá ho, aur unhon ne shahr ko khulá chhoṛkar Isráílíon ká píchhá kiyá. 18 Tab Khudáwand ne Yashú' se kahá, ki Jo barchhá tere háth men hai, use 'Ai kí taraf baṛhá de, kyúnki main use tere qabze men kar dúngá. Aur Yashú' ne us barchhe ko, jo us ke háth men thá, shahr kí taraf baṛháyá. 19 Tab us ke háth baṛháte hí jo ghát men the apní jagah se nikle, aur dauṛkar shahr men dákhil húe, aur use sar kar liyá, aur jald shahr men ág lagá dí. 20 Aur jab 'Ai ke logon ne píchhe muṛkar nazar kí, to dekhá ki shahr ká dhuwán ásmán kí taraf uṭh rahá hai, aur un ká bas na chalá, ki wuh idhar yá udhar bhágen: aur jo log biyábán kí taraf bháge the, wuh píchhá karnewálon par ulaṭ paṛe. 21 Aur jab Yashú' aur sab Isráílíon ne dekhá, ki ghátwálon ne shahr le liyá, aur shahr ká dhuwán uṭh rahá hai, to unhon ne palaṭkar 'Ai ke logon ko qatl kiyá. 22 Aur wuh dúsre bhí un ke muqábale ko shahr se nikle; so wuh sab ke sab Isráílíon ke bích men jo kuchh to idhar aur kuchh udhar the paṛ gaye, aur unhon ne un ko márá, yahán tak ki kisí ko na báqí chhoṛá, na bhágne diyá. 23 Aur wuh 'Ai ke bádsháh ko zinda giriftár karke Yashú' ke pás láe. 24 Aur jab Isráílí 'Ai ke sab báshindon ko maidán men us biyábán ke darmiyán, jahán unhon ne in ká píchhá kiyá thá, qatl kar chuke, aur wuh sab talwár se máre gaye, yahán tak ki bi'lkull faná ho gaye, to sab Isráílí 'Ai ko phire aur use tah i teg kar diyá. 25 Chunánchi wuh jo us din máre gaye mard aur 'aurat milákar bárah hazár, ya'ní 'Ai ke sab log the. 26 Kyúnki Yashú' ne apná háth jis se wuh barchhe ko baṛháe húe thá, nahín khenchá, jab tak ki us ne 'Ai ke sab rahnewálon ko bi'lkull halák na kar ḍálá. 27 Aur Isráílíon ne Khudáwand ke hukm ke mutábiq jo us ne Yashú' ko diyá thá, apne liye faqat shahr ke chaupáyon aur mál i ganímat ko lúṭ men liyá. 28 Pas Yashú' ne 'Ai ko jalákar hamesha ke liye use ek ḍher aur wírána baná diyá, jo áj ke din tak hai. 29 Aur us ne 'Ai ke bádsháh ko shám tak darakht par ṭángkar rakkhá; aur jún hí súraj ḍúbne lagá, unhon ne Yashú' ke hukm se us kí lásh ko darakht se utárkar shahr ke pháṭak ke sámne ḍál diyá, aur us par pattharon ká ek baṛá ḍher lagá diyá, jo áj ke din tak hai.

30 Tab Yashú' ne koh i 'Aibál par Khudáwand Isráíl ke Khudá ke liye ek mazbah banáyá, 31 jaisá Khudáwand ke bande Músá ne baní Isráíl ko hukm diyá thá: aur jaisá Músá kí sharí'at kí kitáb men likhá hai, yih mazbah be ghaṛe pattharon ká thá jis par kisí ne lohá nahín lagáyá thá: aur unhon ne us par Khudáwand ke huzúr sokhtaní qurbáníán, aur salámatí ke zabíhe guzráne. 32 Aur us ne wahán un pattharon par Músá kí sharí'at kí, jo us ne likhí thí, sab baní Isráíl ke sámne ek naql kanda kí. 33 Aur sab Isráílí aur un ke buzurg, aur mansabdár, aur qází, ya'ní desí aur pardesí donon Láwí káhinon ke áge, jo Khudáwand ke 'ahd ke sandúq ke uṭhánewále the, sandúq ke idhar aur udhar khaṛe húe. In men se ádhe to koh i Garizím ke muqábil aur ádhe koh i 'Aibál ke muqábil the, jaisá Khudáwand ke bande Músá ne pahle hukm diyá thá, ki wuh Isráíl logon ko barakat den. 34 Is ke ba'd us ne sharí'at kí sab báten, ya'ní barakat aur la'nat, jaisí wuh sharí'at kí kitáb men likhí húí hain, paṛhkar sunáín; 35 chunánchi jo kuchh Músá ne hukm diyá thá, us men se ek bát aisí na thí jise Yashú' ne baní Isráíl kí sárí jamá'at, aur 'auraton, aur bál bachchon aur un musáfiron ke sámne, jo un ke sáth milkar rahte the, na paṛhá ho.

9 Aur jab un sab Hittí, Amorí, Kan'ání, Farizzí, Hawwí, aur Yabúsí bádsháhon ne jo Yardan ke us pár kohistání mulk aur nasheb kí zamín aur baṛe samundar ke us

sáhil par, jo Lubnán ke sámne hai, rahte the, yih suná, 2 to wuh sab ke sab faráham húe, táki muttafiq hokar Yashú' aur baní Isráíl se jang kareṉ.

3 Aur jab Jiba'ún ke báshindoṉ ne suná, ki Yashú' ne Yaríhú aur 'Ai se kyá kyá kiyá hai, 4 to unhoṉ ne bhí hílabází kí, aur jákar safíroṉ ká bhes bhará, aur puráne bore, aur puráne phaṭe húe aur marammat kiye húe sharáb ke mashkíze apne gadhoṉ par láde; 5 aur páṉwoṉ meṉ puráne paiwand lage húe júte, aur tan par puráne kapṛe ḍále, aur un ke safar ká tosha súkhí phaphúṉdí lagí húí roṭiyáṉ thíṉ. 6 Aur wuh Jiljál meṉ ḳhaimagáh ko Yashú' ke pás jákar us se aur Isráílí mardoṉ se kahne lage, Ham ek dúr mulk se áe haiṉ: so ab tum ham se 'ahd báṉdho. 7 Tab Isráílí mardoṉ ne un Hawwíoṉ se kahá, ki Sháyad tum hamáre darmiyán hí rahte ho; pas, ham tum se kyúṉkar 'ahd báṉdheṉ? 8 Unhoṉ ne Yashú' se kahá, Ham tere ḳhádím haiṉ. Tab Yashú' ne un se púchhá, Tum kaun ho, aur kaháṉ se áe ho? 9 Unhoṉ ne us se kahá, Tere ḳhádim ek bahut dúr mulk se Ḳhudáwand tere Ḳhudá ke nám ke bá'is áe haiṉ; kyúṉki ham ne us kí shuhrat aur jo kuchh us ne Mísr meṉ kiyá, 10 aur jo kuchh us ne Amoríoṉ ke donoṉ bádsháhoṉ se, jo Yardan ke us pár the, ya'ní Hasbon ke bádsháh Síhon, aur Basan ke bádsháh 'Oj se jo 'Istárát meṉ thá, kiyá sab suná hai. 11 So hamáre buzurgoṉ aur hamáre mulk ke sab báshindoṉ ne ham se yih kahá, ki Tum safar ke liye apne háth meṉ tosha le lo aur un se milne ko jáo, aur un se kaho, ki Ham tumháre ḳhádim haiṉ: so tum ab hamáre sáth 'ahd báṉdho. 12 Jis din ham tumháre pás áne ko nikle ham ne apne apne ghar se apne tosha kí roṭí garm garm lí aur ab dekho, wuh súkhí hai, aur use phaphúṉdí lag gayí. 13 Aur mai ke yih mashkíze, jo ham ne bhar liye the naye the, aur dekho, yih to phaṭ gaye; aur yih hamáre kapṛe aur júte dúr o daráz safar kí wajh se puráne ho gaye. 14 Tab in logoṉ ne un ke toshe meṉ se kuchh liyá, aur Ḳhudáwand se mashwarat na kí. 15 Aur Yashú' ne un se sulh kí, aur un kí jánbaḳhshí karne ke liye un se 'ahd báṉdhá: aur jamá'at ke amíroṉ ne un se qasam kháí. 16 Aur un ke sáth 'ahd báṉdhne se tín din ke ba'd un ke sunne meṉ áyá, ki yih un ke paṛausí haiṉ, aur un ke darmiyán hí rahte haiṉ. 17 Aur baní Isráíl kúch karke tísre din un ke shahroṉ meṉ pahuṉche. Jiba'ún, aur Kafírah, aur Bairát, aur Qaryat Ya'rím un ke shahr the. 18 Aur baní Isráíl ne un ko qatl na kiyá, is liye ki jamá'at ke amíroṉ ne un se Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí qasam kháí thí. Aur sárí jamá'at un amíroṉ par kuṛkuṛáne lagí. 19 Par un sab amíroṉ ne sárí jamá'at se kahá, ki Ham ne un se Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí qasam kháí hai; is liye ham unheṉ chhú nahíṉ sakte. 20 Ham un se yihí kareṉge, aur un ko jítá chhoṛeṉge, tá na ho ki us qasam ke bá'is, jo ham ne un se kháí hai ham par gazab ṭúṭe. 21 So amíroṉ ne un se yihí kahá, ki Un ko jítá chhoṛo. Pas wuh sárí jamá'at ke liye lakaṛháre, aur pání bharnewále bane, jaisá amíroṉ ne un se kahá thá. 22 Tab Yashú' ne un ko bulwákar un se kahá, Jis hál ki tum hamáre darmiyán rahte ho, tum ne yih kahkar ham ko kyúṉ fareb diyá, ki Ham tum se bahut dúr rahte haiṉ? 23 Is liye ab tum la'natí ṭhahre, aur tum meṉ se koí aisá na rahegá jo gulám ya'ní mere Ḳhudá ke ghar ke liye lakaṛhárá aur pání bharnewálá na ho. 24 Unhoṉ ne Yashú' ko jawáb diyá, ki Tere ḳhádimoṉ ko tahqíq yih ḳhabar milí thí, ki Ḳhudáwand tere Ḳhudá ne apne bande Músá ko farmáyá ki sárá mulk tum ko de, aur is mulk ke sab báshindoṉ ko tumháre sámne se nest o nábúd kare. So ham ko tumháre sabab se apní jánoṉ ke lále paṛ gaye; is liye ham ne yih kám kiyá. 25 Aur ab dekh, ham tere háth meṉ haiṉ: jo kuchh tú ham se karná bhalá aur ṭhík jáne, so kar. 26 Pas us ne un se waisá hí kiyá, aur baní Isráíl ke háth se un ko aisá bacháyá, ki unhoṉ ne un ko qatl na kiyá. 27 Aur Yashú' ne usí din un ko jamá'at ke liye aur us maqám par jise Ḳhudáwand ḳhud chune us ke mazbah ke liye lakaṛháre aur pání bharnewále muqarrar kiyá, jaisá áj tak hai.

10 Aur jab Yarúshalem ke bádsháh Adúní Sidq ne suná, ki Yashú' ne 'Ai ko sar karke use nest o nábúd kar diyá, aur jaisá us ne Yaríhú aur wahán ke bádsháh se kiyá, waisá hí 'Ai aur us ke bádsháh se kiyá, aur Jiba'ún ke báshindon ne baní Isráíl se sulh kar lí, aur un ke darmiyán rahne lage hain, 2 to wuh sab bahut hí dare, kyúnki Jiba'ún ek bará shahr, balki bádsháhí shahron men se ek kí mánind, aur 'Ai se bará thá, aur us ke sab mard bare bahádur the. 3 Is liye Yarúshalem ke bádsháh Adúní Sidq ne Habrún ke bádsháh Húhám, aur Yarmot ke bádsháh Pírám, aur Lakís ke bádsháh Yáfí'a, aur 'Ijlún ke bádsháh Dabír ko, yún kahlá bhejá, ki 4 Mere pás áo, aur merí kumak karo, aur chalo, ham Jiba'ún ko máren; kyúnki us ne Yashú' aur baní Isráíl se sulh kar lí hai. 5 Is liye Amoríon ke pánch bádsháh, ya'ní Yarúshalem ke bádsháh, aur Habrún ke bádsháh, aur Yarmot ke bádsháh, aur Lakís ke bádsháh, aur 'Ijlún ke bádsháh ikatthe húe aur unhon ne apní sab faujon ke sáth charháí kí, aur Jiba'ún ke muqábil dere dálkar us se jang shurú' kí. 6 Tab Jiba'ún ke logon ne Yashú' ko, jo Jiljál men khaimazan thá, kahlá bhejá, ki Apne khádimon kí taraf se apná háth mat khench; jald hamáre pás pahunchkar ham ko bachá, aur hamárí madad kar; is liye ki sab Amorí bádsháh, jo kohistání mulk men rahte hain, hamáre khiláf ikatthe húe hain. 7 Tab Yashú' sab jangí mardon aur sab zabardast súrmáon ko hamráh lekar Jiljál se chal pará. 8 Aur Khudáwand ne Yashú' se kahá, Un se na dar: is liye ki main ne un ko tere háth men kar diyá hai; un men se ek mard bhí tere sámne khará na rah sakegá. 9 Pas Yashú' ráton rát Jiljál se chalkar nágahán un par á pará. 10 Aur Khudáwand ne un ko baní Isráíl ke sámne shikast dí, aur us ne un ko Jiba'ún men barí khúnrezí ke sáth qatl kiyá, aur Bait Haurún kí charháí ke ráste par un ko ragedá, aur 'Azíqáh aur Muqqaidah tak un ko mártá gayá. 11 Aur jab wuh Isráílion ke sámne se bháge, aur Bait Haurún ke utár par the, to Khudáwand ne 'Azíqáh tak ásmán se un par bare bare patthar barsáe, aur wuh mar gaye, aur jo olon se mare, wuh un se, jin ko baní Isráíl ne tah i teg kiyá, kahín ziyáda the.

12 Aur us din jab Khudáwand ne Amoríon ko baní Isráíl ke qábú men kar diyá, Yashú' ne Khudáwand ke huzúr baní Isráíl ke sámne yih kahá,

Ai súraj, tú Jiba'ún par aur
Ai chánd, tú wádí e Aiyálon men
thahrá rah.
13 Aur súraj thahr gayá, aur chánd
thamá rahá,
Jab tak qaum ne apne dushmanon se apná intiqám na le
liyá.

Kyá yih A'shar kí kitáb men nahín likhá hai? Aur súraj ásmán ke bíchon bích thahrá rahá, aur taqríban sáre din dúbne men jaldí na kí. 14 Aur aisá din na kabhí us se pahle húá, aur na us ke ba'd, jis men Khudáwand ne kisí ádmí kí bát suní ho; kyúnki Khudáwand Isráílion kí khátir lará.

15 Phir Yashú', aur us ke sáth sáre Isráílí Jiljál ko khaimagáh men laute.

16 Aur wuh pánchon bádsháh bhágkar Muqqaidah ke gár men já chhipe. 17 Aur Yashú' ko yih khabar milí, ki Wuh pánchon bádsháh Muqqaidah ke gár men chhipe húe mile hain. 18 Yashú' ne hukm kiyá, ki Bare bare patthar us gár ke munh par lurhká do, aur ádmíon ko us ke pás un kí nigahbání ke liye bithá do. 19 Par tum na ruko; tum apne dushmanon ká píchhá karo, aur un men ke jo jo picchar gaye hain, un ko már dálo: un ko muhlat na do, ki wuh apne apne shahr men dákhil hon: is liye ki Khudáwand tumháre Khudá ne un ko tumháre qabze men kar diyá hai. 20 Aur jab Yashú' aur baní Isráíl barí khúnrezí ke sáth un ko qatl kar chuke, yahán tak ki wuh nest o nábúd ho gaye, aur wuh jo un men se báqí bache fasíldár shahron men dákhil ho gaye; 21 to sab log Muqqaidah men, Yashú' ke pás lashkargáh ko laute, aur kisí ne baní Isráíl men se kisí ke barkhiláf zabán na hiláí. 22 Phir Yashú' ne hukm diyá, ki Gár ká munh kholo, aur un pánchon bádsháhon ko gár se báhar nikálkar mere pás láo.

23 Unhon ne aisá hí kiyá, aur wuh un pánchon bádsháhon ko, ya'ní sháh i Yarúshalem aur sháh i Habrún aur sháh i Yarmot aur sháh i Lakís aur sháh i 'Ijlún ko gár se nikálkar us ke pás láe. 24 Aur jab wuh un ko Yashú' ke sámne láe, to Yashú' ne sáre Isráílion ko bulwáyá aur un jangí mardon ke sardáron se, jo us ke sáth gaye the, yih kahá, ki Nazdík ákar apne apne pánw in bádsháhon kí gardanon par rakkho. Unhon ne nazdík ákar un kí gardanon par apne apne pánw rakkhe. 25 Aur Yashú' ne un se kahá, Khauf na karo, aur hirásán mat ho: mazbút ho jáo, aur hausala rakkho; is liye ki KHUDÁWAND tumháre sab dushmanon se, jin ká muqábala tum karoge, aisá hí karegá. 26 Is ke ba'd Yashú' ne un ko márá, aur qatl kiyá, aur pánch darakhton par un ko táng diyá: so wuh shám tak darakhton par tange rahe. 27 Aur súraj dúbte waqt unhon ne Yashú' ke hukm se un ko darakhton par se utárkar usí gár men, jis men wuh já chhipe the, dál diyá, aur gár ke munh par bare bare patthar dhar diye, jo áj tak hain.

28 Aur usí din Yashú' ne Muqqaidah ko sar karke use tah i teg kiyá, aur us ke bádsháh ko aur us ke sab logon ko bi'lkull halák kar dálá aur ek ko bhí báqí na chhorá: aur Maqqaidah ke bádsháh se us ne wuhí kiyá jo Yaríhú ke bádsháh se kiyá thá.

29 Phir Yashú' aur us ke sáth sab Isráílí Muqqaidah se Libnáh ko gaye aur wuh Libnáh se lará. 30 Aur KHUDÁWAND ne us ko bhí aur us ke bádsháh ko bhí baní Isráíl ke háth men kar diyá; aur us ne use aur us ke sab logon ko tah i teg kiyá, aur ek ko bhí báqí na chhorá, aur wahán ke bádsháh se waisá hí kiyá jo Yaríhú ke bádsháh se kiyá thá.

31 Phir Libnáh se Yashú' aur us ke sáth sáre Isráílí Lakís ko gaye, aur us ke muqábil dere dál diye, aur wuh us se lará. 32 Aur KHUDÁWAND ne Lakís ko Isráíl ke qabze men kar diyá. Us ne dúsre din us par fath pái aur use tah i teg kiyá, aur sab logon ko jo us men the qatl kiyá, jis tarah us ne Libnáh se kiyá thá.

33 Us waqt Jazar ká bádsháh Húram Lakís kí kumak ko charh áyá; so Yashú' ne us ko aur us ke ádmíon ko márá, yahán tak ki us ká ek bhí jítá na chhorá.

34 Aur Yashú' aur us ke sáth sab Isráílí Lakís se 'Ijlún ko gaye, aur us ke muqábil dere dálkar us se jang shurú' kí; 35 aur usí din use sar kar liyá, aur use tah i teg kiyá, aur un sab logon ko jo us men the us ne usí din bi'lkull halák kar dálá jaisá us ne Lakís se kiyá thá.

36 Phir 'Ijlún se Yashú' aur us ke sáth sab Isráílí Habrún ko gaye aur us se lare. 37 Aur unhon ne use sar karke use aur us ke bádsháh aur us kí sárí bastiyon aur wahán ke sáre logon ko tah i teg kiyá, aur jaisá us ne 'Ijlún se kiyá thá ek ko bhí jítá na chhorá, balki use aur wahán ke sáre logon ko bi'lkull halák kar dálá.

38 Phir Yashú' aur us ke sáth sáre Isráílí Dabír ko laute aur us se lare; 39 aur us ne use aur us ke bádsháh aur us kí sárí bastiyon ko fath kar liyá, aur unhon ne un ko tah i teg kiyá aur sab logon ko, jo us men the, bi'lkull halák kar diyá. Us ne ek ko bhí báqí na chhorá; jaisá us ne Habrún aur us ke bádsháh se kiyá thá waisá hí Dabír aur us ke bádsháh se kiyá; aisá hí us ne Libnáh aur us ke bádsháh se bhí kiyá thá.

40 So Yashú' ne sáre mulk ko, ya'ní kohistání mulk aur junúbí qit'a aur nasheb kí zamín aur dhalánon aur wahán ke sab bádsháhon ko márá; us ne ek ko bhí jítá na chhorá, balki wahán ke har mutanaffis ko, jaisá KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne hukm kiyá thá, bi'lkull halák kar dálá. 41 Aur Yashú' ne un ko Qádis Barní'a se lekar Gazzah tak, aur Jashan ke sáre mulk ke logon ko Jiba'ún tak márá. 42 Aur Yashú' ne un sab bádsháhon par aur un ke mulk par ek hí waqt men tasallut hásil kiyá; is liye ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá Isráíl kí khátir lará. 43 Phir Yashú' aur sab Isráílí us ke sáth Jiljál ko khaimagáh men laute.

11 Jab Hasúr ke bádsháh Yábín ne yih suná, to us ne Madún ke bádsháh Yúbáb, aur Símron ke bádsháh, aur Iksháf ke bádsháh ko, 2 aur un bádsháhon ko, jo shimál kí taraf kohistání mulk aur

Kinnarat ke junúb ke maidán aur nasheb kí zamín aur magrib kí taraf Dor kí murtafa' zamín men rahte the, 3 aur mashriq aur magrib ke Kan'ánion, aur Amorion, aur Hittion, aur Farizzíon aur kohistání mulk ke Yabúsíon, aur Hawwíon ko, jo Harmún ke níche Misfáh ke mulk men rahte the bulwá bhejá. 4 Tab wuh aur un ke sáth un ke lashkar, ya'ní ek amboh i kasír jo ta'dád men samundar ke kanáre kí ret kí mánind thá, bahut se ghoron aur rathon ko sáth lekar nikle. 5 Aur yih sab bádsháh milkar áe aur unhon ne Merúm kí jhíl par ikatthe dere dále, táki Isráílíon se laren. 6 Tab Khudáwand ne Yashú' se kahá, ki Un se na dar, kyúnki kal is waqt main in sab ko Isráílíon ke sámne márkar dál dúngá. Tú un ke ghoron kí kúnchen kát dálna, aur un ke rath ág se jalá dená. 7 Chunánchi Yashú', aur sab jangí mard us ke sáth Merúm kí jhíl par nágahán un ke muqábale ko áe aur un par tút pare. 8 Aur Khudáwand ne un ko Isráílíon ke qabze men kar diyá: so unhon ne un ko márá, aur bare Saidá, aur Misrafátu'l Máim, aur mashriq men Misfáh kí wádí tak un ko ragedá, aur qatl kiyá, yahán tak ki un men se ek bhí báqí na chhorá. 9 Aur Yashú' ne Khudáwand ke hukm ke muwáfiq un se kiyá, ki un ke ghoron kí kúnchen kát dálín, aur un ke rath ág se jalá diye.

10 Phir Yashú' usí waqt lautá aur us ne Hasúr ko sar karke us ke bádsháh ko talwár se márá; kyúnki agle waqt men Hasúr un sárí saltanaton ká sardár thá. 11 Aur unhon ne un sab logon ko, jo wahán the, tah i teg karke un ko bi'lkull halák kar diyá; wahán koí mutanaffis báqí na rahá: phir us ne Hasúr ko ág se jalá diyá. 12 Aur Yashú' ne un bádsháhon ke sáre shahron ko, aur un shahron ke sáre bádsháhon ko lekar, aur un ko tah i teg karke bi'lkull halák kar diyá, jaisá ki Khudáwand ke bande Músá ne hukm kiyá thá. 13 Lekin jo shahr apne tílon par bane húe the, un men se kisí ko Isráílíon ne nahín jaláyá, siwá Hasúr ke, jise Yashú' ne phúnk diyá thá. 14 Aur un shahron ke tamám mál i ganímat aur chaupáyon ko baní Isráíl ne apne wáste lút men le liyá; lekin har ek ádmí ko talwár kí dhár se qatl kiyá, yahán tak ki un ko nábúd kar diyá aur ek mutanaffis ko bhí báqí na chhorá. 15 Jaisá Khudáwand ne apne bande Músá ko hukm diyá thá, waisá hí Músá ne Yashú' ko hukm diyá, aur Yashú' ne waisá hí kiyá; aur jo jo hukm Khudáwand ne Músá ko diyá thá, un men se kisí ko us ne bagair púrá kiye na chhorá.

16 So Yashú' ne us sáre mulk ko, ya'ní kohistání mulk aur sab junúbí qit'a aur Jashan ke sab mulk, aur nasheb kí zamín, aur maidán, aur Isráílíon ke kohistání mulk aur usí ke nasheb kí zamín 17 koh i Khalaq se lekar jo Sha'ír kí taraf játá hai, Ba'l Jadd tak, jo wádí e Lubnán men koh i Harmún ke níche hai, sab ko le liyá, aur un ke sab bádsháhon par fath hásil karke us ne un ko márá, aur qatl kiyá. 18 Aur Yashú' muddat tak un sab báhsháhon se lartá rahá. 19 Siwá Hawwíon ke, jo Jiba'ún ke báshinde the, aur kisí shahr ne baní Isráíl se sulh nahín kí, balki sab ko unhon ne larkar fath kiyá. 20 Kyúnki yih Khudáwand hí kí taraf se thá, ki wuh un ke dilon ko aisá sakht kar de, ki wuh jang men Isráíl ká muqábala karen, táki wuh un ko bi'lkull halák kar dále, aur un par kuchh mihrbání na ho, balki wuh un ko nest o nábúd kar de, jaisá Khudáwand ne Músá ko hukm diyá thá.

21 Phir us waqt Yashú' ne ákar 'Anáqím ko kohistání mulk, ya'ní Habrún, aur Dabír, aur 'Anáb se, balki Yahúdáh ke sáre kohistání mulk, aur Isráíl ke sáre kohistání mulk se kát dálá. Yashú' ne un ko un ke shahron samet bi'lkull halák kar diyá. 22 So 'Anáqím men se koí baní Isráíl ke mulk men báqí na rahá; faqat Gazzah, aur Ját, aur Ashdúd men thore se báqí rahe. 23 Pas jaisá Khudáwand ne Músá se kahá thá, us ke mutábiq Yashú' ne sáre mulk ko le liyá; aur Yashú' ne use Isráílíon ko un ke qabílon kí taqsím ke muwáfiq mírás ke taur par de diyá, aur mulk ko jang se faragat milí.

12 Us mulk ke wuh bádsháh, jin ko baní Isráíl ne qatl karke un ke mulk par Yardan ke us pár mashriq kí taraf Arnon kí wádí

se lekar koh i Harmún tak, aur tamám mashriqí maidán par qabza kar liyá, yih hain: 2 Amorion ká bádsháh Síhon, jo Hasbon men rahtá thá, aur 'Aro'ír se lekar jo wádí e Arnon ke kanáre hai, aur us wádí ke bích ke shahr se, wádí e Yabboq tak jo baní 'Ammon kí sarhadd hai ádhe Jili'ád par; 3 aur maidán se bahr i Kinnarat tak, jo mashriq kí taraf hai, balki mashriq hí kí taraf Bait Yashímot se hokar maidán ke daryá tak, jo daryá e Shor hai, aur junúb men Pisgah ke dáman ke níche níche hukúmat kartá thá: 4 aur Basan ke bádsháh 'Oj kí sarhadd, jo Rafáím kí baqiya nasl se thá, aur 'Istárát aur Adra'í men rahtá thá; 5 aur wuh koh i Harmún aur Salkah, aur sáre Basan men, Jasúríon, aur Ma'kátíon kí sarhadd tak, aur ádhe Jili'ád men, jo Hasbon ke bádsháh Síhon kí sarhadd thí, hukúmat kartá thá. 6 Un ko Khudáwand ke bande Músá aur baní Isráíl ne márá; aur Khudáwand ke bande Músá ne baní Rúbin aur baní Jadd aur Munassí ke ádhe qabíle ko un ká mulk mírás ke taur par de diyá.

7 Aur Yardan ke is pár magrib kí taraf Ba'l Jadd se, jo wádí e Lubnán men hai, koh i Khalaq tak, jo Sha'ír ko nikal gayá hai, jin bádsháhon ko Yashú' aur baní Isráíl ne márá, aur jin ke mulk ko Yashú' ne Isráílíon ke qabílon ko, un kí taqsím ke mutábiq, mírás ke taur par de diyá, wuh yih hain: 8 kohistání mulk aur nasheb kí zamín aur maidán, aur dhalánon men, aur biyábán, aur junúbí qit'e men, Hittí, aur Amorí, aur Kan'ání, aur Farizzí, aur Hawwí, aur Yabúsí qaumon men se: 9 ek Yaríhú ká bádsháh; ek 'Ai ká bádsháh, jo Baitel ke nazdík wáqi' hai; 10 ek Yarúshalem ká bádsháh; ek Habrún ká bádsháh; 11 ek Yarmot ká bádsháh; ek Lakís ká bádsháh; 12 ek 'Ijlún ká bádsháh; ek Jazar ká bádsháh; 13 ek Dabír ká bádsháh; ek Jadar ká bádsháh; 14 ek Hurmah ká bádsháh; ek 'Arád ká bádsháh; 15 ek Libnáh ká bádsháh; ek 'Adullám ká bádsháh; 16 ek Muqqaidah ká bádsháh; ek Baitel ká bádsháh; 17 ek Taffúah ká bádsháh; ek Hifar ká bádsháh; 18 ek Afíq ká bádhsáh; ek Lasharún ká bádsháh; 19 ek Madún ká bádsháh; ek Hasúr ká bádsháh; 20 ek Simron Mirún ká bádsháh; ek Iksháf ká bádsháh; 21 ek Ta'nak ká bádsháh; ek Majiddo ká bádsháh; 22 ek Qádis ká bádsháh; ek Karmil ke Yuqni'ám ká bádsháh: 23 ek Dor kí murtafa' zamín ke Dor ká bádsháh; ek Goim ká bádsháh jo Jiljál men thá; 24 ek Tirzah ká bádsháh. Yih sab iktís bádsháh the.

13 Aur Yashú' buddhá aur 'umrrasída húá; aur Khudáwand ne us se kahá, ki Tú buddhá aur 'umrrasída hai, aur qabza karne ko abhí bahut sá mulk báqí hai. 2 Aur wuh mulk jo báqí hai, so yih hai: Filistíon ke sáre aqlím, aur sáre Jasúrí, 3 Saihúr se, jo Misr ke sámne hai, shimál kí taraf 'Aqrún kí hadd tak jo Kan'áníon ká giná játá hai; Filistíon ke pánch sardár, ya'ní Gazí, aur Ashdúdí, aur Asqalúní, aur Játí, aur 'Aqrúní; aur 'Awwím bhí, 4 jo junúb kí taraf hain, aur Kan'áníon ká sárá mulk, aur Magárah, jo Saidáníon ká hai; Afíq ya'ní Amoríon kí sarhadd tak; 5 aur Jabalíon ká mulk, aur mashriq kí taraf Ba'l Jadd se, jo koh i Harmún ke níche hai, Hamát ke madkhal tak sárá Lubnán. 6 Phir Lubnán se Misrafátu'l Máim tak kohistání mulk ke sab báshinde, ya'ní sab Saidání, un ko main baní Isráíl ke sámne se nikál dálúngá. Tú faqat, jaisá main ne tujhe hukm diyá hai, mírás ke taur par use Isráílíon ko taqsím kar de. 7 So tú is mulk ko un nau qabílon aur Munassí ke ádhe qabíle ko mírás ke taur par bánt de. 8 Munassí ke sáth baní Rúbin aur baní Jadd ne apní apní mírás pá lí thí, jise Músá ne Yardan ke us pár mashriq kí taraf un ko diyá thá, kyúnki Khudáwand ke bande Músá ne use un hí ko diyá thá, ya'ní 9 'Aro'ír se, jo wádí e Arnon ke kanáre wáqi' hai, shurú' karke wuh shahr, jo wádí ke bích men hai, aur Mídbá ká sárá maidán Díbon tak; 10 aur Amoríon ke bádsháh Síhon ke sáre shahr, jo Hasbon men saltanat kartá thá, baní 'Ammon kí sarhadd tak; 11 aur Jili'ád, aur Jasúríon, aur Ma'kátíon kí nawáhí, aur sárá koh i Harmún, aur sárá Basan Salkah tak; 12 aur 'Oj jo Rafáím kí baqiya nasl se thá, aur 'Istárát aur Adra'í men hukmrán thá, us ká sárá 'iláqa jo Basan men thá; kyúnki Músá ne un ko márkar

khárij kar diyá thá. 13 Taubhí baní Isráíl ne Jasúríon aur Ma‘kátíon ko nahín nikálá; chunánchi Jasúrí aur Ma‘kátí áj tak Isráílíon ke darmiyán base húe hain. 14 Faqat Láwí ke qabíle ko us ne koí mírás nahín dí, kyúnki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí átashín qurbáníán us kí mírás hain, jaisá us ne us se kahá thá.

15 Aur Músá ne baní Rúbin ke qabíle ko un ke gharánon ke mutábiq mírás dí. 16 Aur un kí sarhadd yih thí: ya‘ní ‘Aro‘ír se, jo wádí e Arnon ke kanáre wáqi‘ hai, aur wuh shahr, jo wádí ke bích men hai, aur Mídbá ke pás ká sárá maidán; 17 Hasbon aur us ke sáre shahr jo maidán men hain; Díbon, aur Bámát Ba‘l, aur Bait Ba‘l Ma‘ún; 18 aur Yahsáh, aur Qadímát, aur Mafa‘t; 19 aur Qaryatáim, aur Sibmáh, aur Zaratu'l Sahar jo wádí ke koh men hai; 20 aur Bait Fagúr aur Pisgah ke dáman kí zamín, aur Bait Yashímot; 21 aur maidán ke sáre shahr, aur Amoríon ke bádsháh Síhon ká sárá mulk, jo Hasbon men saltanat kartá thá, jise Músá ne Midyán ke raíson, ‘Awwí aur Raqam, aur Súr, aur Húr, aur Raba‘, Síhon ke raíson samet, jo us mulk men baste the, qatl kiyá thá. 22 Aur Ba‘or ke beṭe Bal‘ám ko bhí, jo nujúmí thá, baní Isráíl ne talwár se qatl karke un ke maqtúlon ke sáth milá diyá thá. 23 Aur Yardan aur us kí nawáhí baní Rúbin kí sarhadd thí. Yihí shahr aur un ke gánw baní Rúbin ke gharánon ke mutábiq un kí mírás ṭhahre.

24 Aur Músá ne Jadd ke qabíle ya‘ní baní Jadd ko, un ke gharánon ke mutábiq mírás dí. 25 Aur un kí sarhadd yih thí: Ya‘zer, aur Jili‘ád ke sáre shahr, aur baní ‘Ammon ká ádhá mulk ‘Aro‘ír tak, jo Rabbah ke sámne hai; 26 aur Hasbon se Rámatu'l Misfáh aur Batúním tak, aur Mahanáyim se Dabír kí sarhadd tak; 27 aur wádí men, Bait Háram, aur Bait Nimrah, aur Sukkát, aur Safon, ya‘ní Hasbon ke bádsháh Síhon kí aqlím ká báqí hissa, aur Yardan ke us pár mashriq kí taraf Kinnarat kí jhíl ke us sire tak Yardan aur us kí sárí nawáhí. 28 Yihí shahr aur in ke gánw baní Jadd ke gharánon ke mutábiq, un kí mírás ṭhahre.

29 Aur Músá ne Munassí ke ádhe qabíle ko bhí mírás dí. Yih baní Munassí ke gharánon ke mutábiq un ke ádhe qabíle ke liye thí. 30 Aur un kí sarhadd yih thí: Mahanáyim se lekar sárá Basan, aur Basan ke bádsháh ‘Oj kí tamám aqlím aur Yáír ke sáre qasbe jo Basan men hain, wuh sáṭh shahr hain. 31 Aur ádhá Jili‘ád, aur ‘Istárát, aur Adra‘í, jo Basan ke bádsháh ‘Oj ke shahr the, yih Munassí ke beṭe Makír kí aulád ko mile, ya‘ní Makír kí aulád ke ádhe ádmíon ko un ke gharánon ke mutábiq yih mile.

32 Yihí wuh hisse hain, jin ko Músá ne Yaríhú ke pás Yardan ke us pár mashriq kí taraf mírás ke taur par taqsím kiyá. 33 Lekin Láwí ke qabíle ko Músá ne koí mírás nahín dí; kyúnki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá un kí mírás hai, jaisá us ne un se khud kahá.

14 Aur wuh hisse jin ko Kan‘án ke mulk men baní Isráíl ne mírás ke taur par páyá, aur jin ko Ili‘azar káhin, aur Nún ke beṭe Yashú‘, aur baní Isráíl ke qabílon ke ábáí khándánon ke sardáron ne un ko taqsím kiyá, yih hain: 2 in kí mírás qur‘e se dí gayí, jaisá KHUDÁWAND ne sáṛhe nau qabílon ke haqq men Músá ko hukm diyá thá. 3 Kyúnki Músá ne Yardan ke us pár ḍhái qabílon kí mírás un ko de dí thí; par us ne Láwíon ko un ke darmiyán kuchh mírás nahín dí. 4 Kyúnki baní Yúsuf ke do qabíle the, Munassí aur Ifráím: so Láwíon ko us mulk men kuchh hissa na milá, siwá shahron ke jo un ke rahne ke liye the, aur un kí nawáhí ke jo un ke chaupáyon aur mál ke liye thí. 5 Jaisá KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, waisá hí baní Isráíl ne kiyá, aur mulk ko bánṭ liyá.

6 Tab baní Yahúdáh Jiljál men Yashú‘ ke pás áe: aur Qinzí Yufannah ke beṭe Kálib ne us se kahá, Tujhe ma‘lúm hai kí KHUDÁWAND ne mard i Khudá Músá se merí aur terí bábat Qádis Barní‘a men kyá kahá thá. 7 Jab KHUDÁWAND ke bande Músá ne Qádis Barní‘a se mujh ko is mulk ká hál daryáft karne ko bhejá, us waqt main chális baras ká thá, aur main ne us ko wuhí khabar lákar dí jo mere dil men thí. 8 Taubhí mere bháiyon ne, jo mere sáth gaye the, logon ke dilon ko pighlá diyá; lekin main ne KHUDÁWAND apne Khudá kí púrí pairawí kí. 9 Tab Músá ne us din qasam khákar

kahá, ki Jis zamín par terá qadam paṛá hai, wuh hamesha ke liye terí aur tere beṭon kí mirás ṭhahregí, kyúnki tú ne KHUDÁWAND mere Ḳhudá kí púrí pairawí kí hai. 10 Aur ab dekh, jab se KHUDÁWAND ne yih bát Músá se kahí, tab se in paintálís barason tak jin men baní Isráíl biyábán men áwára phirte rahe, KHUDÁWAND ne mujhe apne qaul ke mutábiq jítá rakkhá; aur ab dekh, main áj ke din pachásí baras ká hún. 11 Aur áj ke din bhí main waisá hí hún jaisá us din thá jab Músá ne mujhe bhejá thá; aur jang ke liye aur báhar jáne aur lauṭne ke liye jaisí quwwat mujh men us waqt thí waisí hí ab bhí hai. 12 So yih pahárí, jis ká zikr KHUDÁWAND ne us roz kiyá thá, mujh ko de de; kyúnki tú ne us din sun liyá thá, ki 'Anáqím wahán baste hain, aur wahán ke shahr baṛe aur fasíldár hain: yih mumkin hai, ki KHUDÁWAND mere sáth ho, aur main un ko KHUDÁWAND ke qaul ke mutábiq nikál dún. 13 Tab Yashú' ne Yufannah ke beṭe Kálib ko du'á dí, aur us ko Habrún mirás ke taur par de diyá. 14 So Habrún us waqt se áj tak Qinzí Yufannah ke beṭe Kálib kí mirás hai, is liye ki us ne KHUDÁWAND Isráíl ke Ḳhudá kí púrí pairawí kí. 15 Aur agle waqt men Habrún ká nám Qaryat Arba' thá; aur wuh Arba' 'Anáqím men sab se baṛá ádmí thá. Aur us mulk ko jang se farágat milí.

15 Aur baní Yahúdáh ke qabíle ká hissa un ke gharánon ke mutábiq qur'a ḍálkar Adom kí sarhadd tak, aur junúb men dasht i Sín tak, jo junúb ke intihái hisse men wáqi' hai, ṭhahrá. 2 Aur un kí junúbí hadd daryá e Shor ke intihái hisse kí us kháṛí se, jis ká rukh junúb kí taraf hai, shurú' húí. 3 Aur wuh 'Aqrábbím kí chaṛhái kí junúbí simt se nikal Sín hotí húí Qádis Barní'a ke junúb ko gayí. Phir Hasron ke pás se Adár ko jákar Qarqa' ko muṛí; 4 aur wahán se 'Azmún hotí húí Misr ke nále ko já niklí, aur us hadd ká ḳhátima samundar par húá. Yihí tumhárí junúbí sarhadd hogí. 5 Aur mashriqí sarhadd Yardan ke daháne tak daryá e Shor hí ṭhahrá, aur us kí shimálí hadd us daryá kí us kháṛí se, jo Yardan ke daháne par hai, shurú' húí. 6 Aur yih hadd Bait Hajlah ko jákar aur Baitu'l 'Arábah ke shimál se guzarkar Rúbin ke beṭe Bohan ke patthar ko pahunchí. 7 Phir wahán se wuh hadd 'Akúr kí wádí hotí húí Dabír ko gayí, aur wahán se shimál kí simt ko chalkar Jiljál ke sámne, jo Adummím kí chaṛhái ke muqábil hai, já niklí; yih chaṛhái nadí ke junúb men hai. Phir wuh hadd 'Ain Shams ke chashmon ke pás hokar 'Ain Rájil pahunchí. 8 Phir wuhí hadd Hinnúm ke beṭe kí wádí men se hokar Yabúsíon kí bastí ke junúb ko gayí, (Yarúshalem wuhí hai.) aur wahán se us pahár kí choṭí ko já niklí, jo wádí e Hinnúm ke muqábil magrib kí taraf, aur Rifáím kí wádí ke shimálí intihái hisse men wáqi' hai. 9 Phir wuhí hadd pahár kí choṭí se áb i Naftúah ke chashme ko gayí, aur wahán se koh i 'Ifron ke shahron ke pás já niklí; aur udhar se Ba'lah tak, jo Qaryat Ya'rím hai, pahunchí: 10 aur Ba'lah se hokar magrib kí simt koh i Sha'ír ko phirí, aur koh i Ya'rím, ke, jo Kaslún bhí kahlátá hai, shimálí dáman ke pás se guzarkar Bait Shams kí taraf utartí húí Timnah ko gayí. 11 Aur wahán se wuh hadd 'Aqrún ke shimál ko já niklí. Phir wuh Sikrún se hokar koh i Ba'lah ke pás se guzartí húí Yabníel par já niklí, aur is hadd ká ḳhátima samundar par húá. 12 Aur magribí sarhadd baṛá samundar aur us ká sáhil thá. Baní Yahúdáh kí cháron taraf kí hadd un ke gharánon ke mutábiq yihí hai.

13 Aur Yashú' ne us hukm ke mutábiq jo KHUDÁWAND ne use diyá thá, Yufannah ke beṭe Kálib ko baní Yahúdáh ke darmiyán 'Anáq ke báp Arba' ká shahr Qaryat Arba' jo Habrún hai hissa diyá. 14 So Kálib ne wahán se 'Anáq ke tínon beṭon, ya'ní Sísí, aur Akhímán, aur Talmí ko, jo baní 'Anáq hain, nikál diyá. 15 Aur wuh wahán se Dabír ke báshindon par chaṛh gayá. Dabír ká qadímí nám Qaryat Sifar thá. 16 Aur Kálib ne kahá, Jo koí Qaryat Sifar ko márkar us ko sar kar le, use main apní beṭí 'Aksah biyáh dúngá. 17 Tab Kálib ke bhái Qanaz ke beṭe Gutníel ne us ko sar kar liyá; so us ne apní beṭí 'Aksah use biyáh dí

18 Jab wuh us ke pás áí, to us ne us ádmí ko ubhárá, ki wuh us ke báp se ek khet mánge. So wuh apne gadhe par se utar paṛí. Tab Kálib ne us se kahá, Tú kyá cháhtí hai? 19 Us ne kahá, Mujhe barakat de, kyúnki tú ne junúb ke mulk men kuchh zamín mujhe 'ináyat kí hai, so mujhe pání ke chashme bhí de. Tab us ne use úpar ke chashme aur níche ke chashme 'ináyat kiye.

20 Baní Yahúdáh ke qabíle kí mírás, un ke gharánon ke mutábiq, yih hai.

21 Aur Adom kí sarhadd kí taraf junúb men baní Yahúdáh ke intiháí shahr yih hain: Qabzíel, aur 'Edar, aur Yajúr; 22 aur Qainah, aur Daimúnah, aur 'Ad'adah; 23 aur Qádis, aur Hasúr, aur Itnán; 24 Zíf, aur Talam, aur Ba'lot; 25 aur Hasúr, aur Hadatah, aur Qaryat Hasron, jo Hasúr hai; 26 aur Amám, aur Sama', aur Moládah; 27 aur Hasár Jaddah, aur Hishmon, aur Bait Falat; 28 aur Hasar Su'ál, aur Bairsaba', aur Bizyotyáh; 29 Ba'lah, aur 'Aiyím, aur 'Azam; 30 aur Iltolád, aur Kasíl, aur Hurmah; 31 aur Siqláj, aur Madmannah, aur Sansannáh; 32 aur Labáot, aur Silhím, aur 'Ain, aur Rimmon. Yih sab untís shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

33 Aur nasheb kí zamín men; Istál, aur Sur'áh aur Asnáh; 34 aur Zanúh, aur 'Ain Janním, Taffúah. aur 'Ainám; 35 Yarmot, aur 'Adullám, Shokah, aur 'Azíqah; 36 aur Sha'rím, aur 'Adítím, aur Jadírah, aur Jadíratím. Yih chaudah shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

37 Zinán, aur Hadásha, aur Mijdal Jadd; 38 aur Dil'án, aur Misfáh, aur Yuqtíel; 39 Lakís, aur Busqat, aur 'Ijlún; 40 aur Kabbún, aur Lahmám, aur Kitlís; 41 aur Jadírot, aur Bait Dajún, aur Na'mah, aur Muqqaidah. Yih solah shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

42 Libnáh, aur 'Atr, aur 'Asan; 43 aur Yaftáh, aur Asnah, aur Nasíb; 44 aur Qa'ílah, aur Akzíb, aur Maresah. Yih nau shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

45 'Aqrún aur us ke qasbe aur gánw; 46 'Aqrún se samundar tak Ashdúd ke pás ke sáre shahr, aur un ke gánw.

47 Ashdúd apne shahron aur gánwon samet; aur Gazzah apne shahron aur gánwon samet Misr kí nadí aur baṛe samundar aur us ke sáhil tak.

48 Aur kohistání mulk men Samír, aur Yatír, aur Shokah; 49 aur Dannáh, aur Qaryat Sannah, jo Dabír hai; 50 aur 'Anáb, aur Istimoh, aur 'Aním; 51 aur Jashan, aur Haulún, aur Jiloh. Yih gyárah shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

52 Aráb, aur Domáh, aur Ish'án; 53 aur Yaním, aur Bait Taffúah, aur Afíqah; 54 aur Humtah, aur Qaryat Arba', jo Habrún hai, aur Sí'úr. Yih nau shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

55 Ma'ún, Karmil, aur Zíf, aur Yúttah; 56 aur Yazra'el, aur Yaqdi'ám, aur Zanúah; 57 Qain Jibi'ah, aur Timnáh. Yih das shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

58 Halhúl, aur Bait Súr aur Jadúr; 59 aur Ma'rát, aur Bait 'Anot; aur Iltiqún. Yih chha shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

60 Qaryat Ba'l, jo Qaryat Ya'rím hai, aur Rabbah. Yih do shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

61 Aur biyábán men: Bait 'Arábah, aur Maddín, aur Sakákah; 62 aur Nabsán, aur namak ká shahr aur 'Ain Jaddí. Yih chha shahr hain, aur in ke gánw bhí hain.

63 Aur Yabúsíon ko jo Yarúshalem ke báshinde the, baní Yahúdáh nikál na sake; so Yabúsí baní Yahúdáh ke sáth áj ke din tak Yarúshalem men base húe hain.

16 Aur baní Yúsuf ká hissa qur'a dálkar Yaríhú ke pás ke Yardan se shurú' húá, ya'ní mashriq kí taraf Yaríhú ke chashme balki biyábán paṛá. Phir us kí hadd Yaríhú se kohistání mulk hotí húí Baitel ko gayí. 2 Phir Baitel se nikalkar Lúz ko gayí, aur Arkíon kí sarhadd ke pás se guzartí húí 'Atárot pahunchí, 3 aur wahán se magrib kí taraf Yaflítíon kí sarhadd se hotí húí níche ke Bait Haurún balki Jazar ko nikal gayí, aur us ká khátima samundar par húá. 4 Pas baní Yúsuf ya'ní Munassí aur Ifráím ne apní apní mírás par qabza kiyá.

5 Aur baní Ifráím kí sarhadd, un ke gharánon ke mutábiq, yih thí: mashriq kí taraf úpar ke Bait Haurún tak 'Atárot Adár un kí hadd ṭhahrí. 6 Aur shimál kí taraf wuh hadd

magrib ke Mikmatáh hotí húí mashriq kí taraf Tánat Sailá ko murí, aur wahán se Yanúháh ke mashriq ko gayí. 7 Aur Yanúháh se 'Atárot aur Na'rátah hotí húí Yaríhú pahunchí aur phir Yardan ko já niklí. 8 Aur wuh hadd Taffúah se nikalkar magrib kí taraf Qánáh ke nále ko gayí, aur us ká khátima samundar par húá. Baní Ifráím ke qabíle kí mírás, un ke gharánon ke mutábiq, yihí hai. 9 Aur is ke sáth baní Ifráím ke liye baní Munassí kí mírás men bhí shahr alag kiye gaye, aur un sab shahron ke sáth un ke gánw bhí the. 10 Aur unhon ne Kan'ánion ko, jo Jazar men rahte the, na nikálá, balki wuh Kan'ání áj ke din tak Ifráímíon men base húe hain aur khádim bankar begár ká kám karte hain.

17 Aur Munassí ke qabíle ká hissa qur'a dálkar yih thahrá, kyúnki wuh Yúsuf ká pahlauthá thá, aur chúnki Munassí ká pahlauthá betá Makír jo Jilí'ád ká báp thá jangí mard thá, is liye us ko Jilí'ád aur Basan mile. 2 So yih hissa baní Munassí ke báqí logon ke liye un ke gharánon ke mutábiq thá, ya'ní baní Abí'azar, aur baní Khalaq, aur baní Isríel, aur baní Sikm, aur baní Hifr, aur baní Samida' ke liye: Yúsuf ke bete Munassí ke farzand i narína apne apne gharáne ke mutábiq yihí the. 3 Aur Siláfihád bin Hifr bin Jilí'ád bin Makír bin Munassí ke bete nahín, balki betiyán thín: aur us kí betiyon ke nám yih hain; Mahláh, aur Nu'áh, aur Hujlah, aur Milkáh, aur Tirzáh. 4 So wuh Ilí'azar káhin aur Nún ke bete Yashú' aur sardáron ke áge ákar kahne lagín, ki KHUDÁWAND ne Músá ko hukm diyá thá, ki wuh ham ko hamáre bháiyon ke darmiyán mírás de: chunánchi KHUDÁWAND ke hukm ke mutábiq us ne un ke báp ke bháiyon ke darmiyán un ko mírás dí. 5 So Munassí ko Jilí'ád aur Basan ke mulk ko chhorkar, jo Yardan ke us pár hai, das hisse aur mile, 6 kyúnki Munassí kí betiyon ne bhí beton ke sáth mírás páí, aur Munassí ke báqí beton ko Jilí'ád ká mulk milá. 7 Aur A'shar se lekar Mikmatáh tak, jo Sikm ke muqábil hai, Munassí kí hadd thí; aur wuhí hadd dahine háth par 'Ain Taffúah ke báshindon tak chalí gayí. 8 Yún Taffúah kí zamín to Munassí kí húí, par Taffúah shahr, jo Munassí kí sarhadd par thá, baní Ifráím ká hissa thahrá. 9 Phir wahán se wuh hadd Qánáh ke nále ko utarkar us ke junúb kí taraf pahunchí. Yih shahr jo Munassí ke shahron ke darmiyán hain, Ifráím ke thahre, aur Munassí kí hadd us nále ke shimál kí taraf se hokar samundar par khatm húí. 10 So junúb kí taraf Ifráím kí, aur shimál kí taraf Munassí kí mírás parí, aur us kí sarhadd samundar thí. Yún wuh donon shimál kí taraf A'shar se, aur mashriq kí taraf Ishkár se já milín. 11 Aur Ishkár aur A'shar kí hadd men Bait Shán aur us ke qasbe, aur Iblí'ám aur us ke qasbe, aur ahl i Dor aur us ke qasbe, aur ahl i 'Ain Dor aur us ke qasbe, aur ahl i Ta'nák aur us ke qasbe, aur alh i Majiddo aur us ke qasbe, balki tínon murtafa' maqámát Munassí ko mile. 12 Taubhí baní Munassí un shahron ke rahnewálon ko nikál na sake, balki us mulk men Kan'ání base hí rahe. 13 Aur jab baní Isráíl zoráwar ho gaye, to unhon ne Kan'ánion se begár ká kám liyá aur un ko bi'lkull nikál báhar na kiyá.

14 Aur baní Yúsuf ne Yashú' se kahá, ki Tú ne kyún qur'a dálkar ham ko faqat ek hí hissa mírás ke liye diyá, agarchi ham barí qaum hain, kyúnki KHUDÁWAND ne ham ko barakat dí hai? 15 Yashú' ne un ko jawáb diyá, ki Agar tum barí qaum ho, to jangal men jáo, aur wahán Farizzíon aur Rifáím ke mulk ko apne liye kátkar sáf kar lo, kyúnki Ifráím ká kohistání mulk tumháre liye bahut tang hai. 16 Baní Yúsuf ne kahá, ki Yih kohistání mulk hamáre liye káfí nahín hai; aur sáre Kan'ánion ke pás, jo nasheb ke mulk men rahte hain, ya'ní wuh jo Bait Shán aur us ke qasbon men, aur wuh jo Yazra'el kí wádí men rahte hain, donon ke pás lohe ke rath hain. 17 Yashú' ne baní Yúsuf ya'ní Ifráím aur Munassí se kahá, ki Tum barí qaum ho, aur bará zor rakhte ho, so tumháre liye faqat ek hí hissa na hogá; 18 balki yih kohistání mulk bhí tumhárá hogá; kyúnki agarchi wuh jangal hai, tum use kátkar sáf kar dálná, aur us ke makhárij bhí tumháre hí thahr-

enge, kyúnki tum Kan'ánion ko nikál doge, agarchi un ke pás lohe ke rath hain aur wuh zoráwar bhí hain.

18 Aur baní Isráíl kí sárí jamá'at ne Sailá men jama' hokar khaima e ijtimá' ko wahán khará kiyá, aur wuh mulk un ke áge maglúb ho chuká thá. 2 Aur baní Isráíl men sát qabíle aise rah gaye the jin kí mírás un ko taqsím hone na páí thí. 3 Aur Yashú' ne baní Isráíl se kahá, ki Tum kab tak us mulk par qabza karne men, jo KHUDÁWAND tumháre bápdádá ke Khudá ne tum ko diyá hai, sustí karoge? 4 So tum apne liye har qabíle men se tín shakhs chun lo; main un ko bhejúngá, aur wuh jákar us mulk men sair karenge, aur apní apní mírás ke muwáfiq us ká hál likhkar mere pás áenge. 5 Wuh us ke sát hisse karenge: Yahúdáh apní sarhadd men junúb kí taraf aur Yúsuf ká khándán apní sarhadd men shimál kí taraf rahegá. 6 So tum us mulk ke sát hisse likhkar mere pás yahán láo, táki main KHUDÁWAND ke áge, jo hamárá Khudá hai, tumháre liye qur'a dálún. 7 Kyúnkí tumháre darmiyán Láwíon ká hissa nahín; is liye ki KHUDÁWAND kí kahánat un kí mírás hai: aur Jadd, aur Rúbin, aur Munassí ke ádhe qabíle ko Yardan ke us pár mashriq kí taraf mírás mil chukí hai, jise KHUDÁWAND ke bande Músá ne un ko diyá. 8 Pas wuh mard uthkar rawána húe; aur Yashú' ne un ko, jo us mulk ká hál likhne ke liye gaye, tákíd kí, kí Tum jákar us mulk men sair karo, aur us ká hál likhkar phir mere pás áo, aur main Sailá men KHUDÁWAND ke áge tumháre liye qur'a dálúngá. 9 Chunánchi unhon ne jákar us mulk men sair kí, aur shahron ke sát hisse karke un ká hál kitáb men likhá, aur Sailá kí khaimagáh men Yashú' ke pás laute. 10 Tab Yashú' ne Sailá men un ke liye KHUDÁWAND ke huzúr qur'a dálá, aur wahín Yashú' ne us mulk ko baní Isráíl kí taqsímon ke mutábiq un ko bánt diyá.

11 Aur baní Binyamín ke qabíle ká qur'a un ke gharánon ke mutábiq niklá, aur un ke hisse kí hadd baní Yahúdáh aur baní Yúsuf ke darmiyán parí. 12 So un kí shimálí hadd Yardan se shurú' húí; aur yih hadd Yaríhú ke pás se shimál kí taraf guzarkar kohistání mulk se hotí húí magrib kí taraf Baitáwan ke biyábán tak pahunchí. 13 Aur wuh hadd wahán se Lúz ko, jo Baitel hai gayí, aur Lúz ke junúb se us pahár ke barábar hotí húí jo níche ke Bait Haurún ke junúb men hai, 'Atárot Adár ko já niklí. 14 Aur wuh magrib kí taraf se murkar junúb ko jhukí, aur Bait Haurún ke sámne ke pahár se hotí húí junúb kí taraf baní Yahúdáh ke ek shahr Qaryat Ba'l tak, jo Qaryat Ya'rím hai, chalí gayí. Yih magribí hissa thá. 15 Aur junúbí hadd Qaryat Ya'rím kí intihá se shurú' húí, aur wuh hadd magrib kí taraf, Naftúah ke chashme tak chalí gayí. 16 Aur wahán se wuh hadd us pahár ke sire tak, jo baní Hinnúm ke bete kí wádí ke sámne hai, gayí. Yih Rifáím kí wádí ke shimál men hai, aur phir wahán se junúb kí taraf Hinnúm kí wádí aur Yabúsíon ke barábar se guzartí húí 'Ain Rájil pahunchí; 17 wahán se wuh shimál kí taraf murkar 'Ain Shams se guzartí húí Jalílot ko gayí, jo Adummím kí charháí ke muqábil hai, aur wahán se Rúbin ke bete Bohan ke patthar tak pahunchí; 18 aur phir shimál ko jákar maidán ke muqábil ke rukh se nikaltí húí maidán hí men já utrí; 19 phir wuh hadd wahán se Bait Hujlah ke shimálí pahlú tak pahunchí, aur us hadd ká khátima daryá e Shor kí shimálí khárí par húá jo Yardan ke junúbí sire par hai. Yih junúb kí hadd thí. 20 Aur us kí mashriqí simt kí hadd Yardan thahrá. Baní Binyamín kí mírás, un kí chaugird kí haddon ke i'tibár se, aur un ke gharánon ke muwáfiq, yih thí. 21 Aur baní Binyamín ke qabíle ke shahr, un ke gharánon ke muwáfiq, yih the: Yaríhú, aur Bait Hujlah, aur 'Imaq Qasís; 22 aur Bait 'Arábah, aur Samarím, aur Baitel; 23 aur 'Awwím, aur Fárah, aur 'Ufrah; 24 aur Kafaru'l 'Ammoní, aur 'Ufní, aur Jab'a. Yih bárah shahr the aur un ke gánw bhí the. 25 Aur Jiba'ún, aur Rámah, aur Bairot; 26 Misfáh, aur Kafírah, aur Mozah; 27 aur Raqam, aur Irfáíl, aur Tarálah; 28 aur Zila', Alif, aur Yabúsíon ká shahr jo Yarúshalem hai, aur Jiba't, aur Qaryat. Yih chaudah shahr hain.

aur in ke gáṉw bhí haiṉ. Baní Binyamín kí mirás, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, yih hai.

19 Aur dúsrá qur'a Shama'ún ke nám par, baní Shama'ún ke qabíle ke wáste, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, niklá; aur un kí mirás baní Yahúdáh kí mirás ke darmiyán thí. 2 Aur un kí mirás meṉ Bairsaba' yá Saba' thá, aur Moládah; 3 aur Hasár Sa'úl, aur Báláh, aur 'Azam; 4 aur Itolad, aur Batúl, aur Hurmah; 5 aur Siqláj, aur Bait Markabot, aur Hasár Súsah; 6 aur Bait Libáwot aur Sárohan. Yih terah shahr the, aur in ke gáṉw bhí the. 7 'Ain, aur Rimmon, aur 'Atar, aur 'Asan. Yih chár shahr the, aur in ke gáṉw bhí the. 8 Aur wuh sab gáṉw bhí in ke the, jo in shahroṉ ke ás pás Ba'lát Bair ya'ní Junúb ke Rámah tak haiṉ. Baní Shama'ún ke qabíle kí mirás, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, yih ṭhahrí. 9 Baní Yahúdáh kí milkiyat meṉ se baní Shama'ún kí mirás lí gayí, kyúṉki baní Yahúdáh ká hissa un ke wáste bahut ziyáda thá; is liye baní Shama'ún ko un kí mirás ke darmiyán mirás milí.

10 Aur tísrá qur'a baní Zabúlún ká, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, niklá. Aur un kí mirás kí hadd Sáríd tak thí. 11 Aur un kí hadd magrib kí taraf, Mar'alah hotí húí Dabbásat tak gayí, aur us nadí se, jo Yuqni'ám ke áge hai, já milí; 12 aur Sáríd se mashriq kí taraf muṛkar wuh Kislot Tabúr kí sarhadd ko gayí, aur wahán se Dabrat hotí húí Yafí' ko já niklí; 13 aur wahán se mashriq kí taraf Jittah Hifr aur 'Ittah Qázín se guzartí húí Rimmon ko gayí, jo Ní'ah tak phailá húá hai; 14 aur wuh hadd us ke shimál se muṛkar Hannáton ko gayí, aur us ká ḳhátima Iftáhel kí wádí par húá; 15 aur Qattát, aur Nahalál, aur Simron, aur Idálah, aur Baitlahm. Yih bárah shahr aur un ke gáṉw in logoṉ ke ṭhahre. 16 Yih sab shahr aur in ke gáṉw baní Zabúlún ke gharánoṉ ke muwáfiq un kí mirás hai.

17 Aur chauthá qur'a Ishkár ke nám par baní Ishkár ke liye, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, niklá. 18 Aur un kí hadd Yazra'el, aur Kasolot, aur Shúním; 19 aur Hafárím, aur Shiyún, aur Anáḳharát; 20 aur Rabbít, aur Qaison, aur Abiz; 21 aur Rímat, aur 'Ain Janním, aur 'Ain Haddah, aur Bait Fasis tak thí; 22 aur wuh hadd Tabúr, aur Shaḳhsímáh, aur Bait Shams se já milí; aur un kí hadd ká ḳhátima Yardan par húá. Yih solah shahr the, aur in ke gáṉw bhí the. 23 Yih shahr aur in ke gáṉw baní Ishkár ke gharánoṉ ke muwáfiq un kí mirás hai.

24 Aur páṉchwáṉ qur'a baní A'shar ke qabíle ke liye un ke gharánoṉ ke muwáfiq niklá. 25 Aur Ḳhilqat, aur Halí, aur Batan, aur Ikshaf; 26 aur Alammalik, aur 'Amád, aur Misál un kí hadd ṭhahre, aur magrib kí taraf wuh Karmil aur Saihúr Libnát tak pahuṉchí; 27 aur wuh mashriq kí taraf muṛkar Bait Dajún ko gayí, aur phir Zabúlún tak, aur wádí e Iftáel ke shimál se hokar Baitu'l'Imaq, aur Nagíel tak pahuṉchí, aur phir Kabúl ke báeṉ ko gayí; 28 aur 'Abrún, aur Rahob, aur Hammún, aur Qánáh balki baṛe Saidá tak pahuṉchí; 29 phir wuh hadd Rámah Zúr ke fasíldár shahr kí taraf ko jhukí, aur waháṉ se muṛkar Húsah tak gayí, aur us ká ḳhátima Akzíb kí nawáhí ke samundar par húá; 30 aur 'Ummah, aur Afíq, aur Rahob bhí in ko mile. Yih báis shahr the, aur in ke gáṉw bhí the. 31 Baní A'shar ke qabíle kí mirás, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, yih shahr aur in ke gáṉw the.

32 Chhaṭá qur'a baní Naftálí ke nám par, baní Naftálí ke qabíle ke liye, un ke gharánoṉ ke muwáfiq, niklá. 33 Aur un kí sarhadd Halaf se, aur Za'naním ke balút se Adámí Naqab, aur Yabníel hotí húí Laqúm tak thí, aur us ká ḳhátima Yardan par húá; 34 aur wuh hadd magrib kí taraf muṛkar Aznút Tabúr se guzartí húí Huqqoq ko gayí, aur junúb meṉ Zabúlún tak aur magrib meṉ A'shar tak aur mashriq meṉ Yahúdáh ke hisse ke Yardan tak pahuṉchí. 35 Aur fasíldár shahr yih haiṉ; ya'ní Siddím, aur Sair, aur Hammát, aur Raqqat, aur Kinnarat; 36 aur Adámah, aur Rámah, aur Hasúr; 37 aur Qádis, aur Adra'í, aur 'Ain Hasúr; 38 aur Irún, aur Mijdálel, aur Hurím, aur Bait 'Anát, aur Bait Shams. Yih unnís

shahr the, aur in ke gánw bhí the. 39 Yih shahr aur in ke gánw baní Naftálí ke qabíle ke gharánon ke muwáfiq un kí mírás hai.

40 Aur sátwán qur'a baní Dán ke qabíle ke liye un ke gharánon ke muwáfiq niklá. 41 Aur un kí mírás kí hadd yih hai: Sur'áh, aur Istál, aur 'Ír Shams; 42 aur Sha'la-bín, aur Aiyálon, aur Itláh; 43 aur Ailon, aur Timnátah, aur 'Aqrún; 44 aur Iltaqíh, aur Jibbatún, aur Ba'lát; 45 aur Yahúd, aur Baní Baraq, aur Ját Rimmon; 46 aur Me Yarqún, aur Raqqún ma' us sarhadd ke jo Yáfá ke muqábil hai. 47 Aur baní Dán kí hadd un kí is hadd ke 'aláwa bhí thí, kyúnki baní Dán ne jákar Lasham se jang kí aur use sar karke us ko talwár kí dhár se márá, aur us par qabza karke wahán base, aur apne báp Dán ke nám par Lasham ká nám Dan rakkhá. 48 Yih sab shahr aur in ke gánw baní Dán ke qabíle ke gharánon ke muwáfiq un kí mírás hai.

49 Pas wuh us mulk ko mírás ke liye us kí sarhaddon ke mutábiq taqsím karne se fárig húe, aur baní Isráíl ne Nún ke beṭe Yashú' ko apne darmiyán mírás dí. 50 Unhon ne Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq wuhí shahr, jise us ne mángá thá, ya'ní Ifráím ke kohistání mulk ká Timnat Sirah use diyá; aur wuh us shahr ko ta'mír karke us men bas gayá. 51 Yih wuh mírásí hisse hain, jin ko Ilí'azar káhin aur Nún ke beṭe Yashú', aur baní Isráíl ke qabílon ke ábáí ḳhándánon ke sardáron ne Sailá men khaima e ijtimá' ke darwáze par Ḳhudáwand ke huzúr qur'a ḍálkar mírás ke liye taqsím kiyá. Yún wuh us mulk kí taqsím se fárig húe.

20 Aur Ḳhudáwand ne Yashú' se kahá, ki 2 Baní Isráíl se kah, ki Apne liye panáh ke shahr, jin kí bábat main ne Músá kí ma'rifat tum ko hukm kiyá, muqarrar karo; 3 táki wuh ḳhúní, jo bhúl se aur nádánista kisí ko mar ḍále, wahán bhág jáe; aur wuh ḳhún ke intiqám lenewále se tumhárí panáh ṭhahren. 4 Wuh un shahron men se kisí men bhág jáe, aur us shahr ke darwáze par khaṛá hokar us shahr ke buzurgon ko apná hál kah sunáe. Tab wuh use shahr men apne hán le jákar koí jagah den, táki wuh un ke darmiyán rahe. 5 Aur agar ḳhún ká intiqám lenewálá us ká píchhá kare, to wuh us ḳhúní ko us ke hawále na karen, kyúnki us ne apne paṛausí ko nádánista márá, aur pahle se us kí us se 'adáwat na thí. 6 Aur wuh jab tak faisale ke liye jamá'at ke áge khaṛá na ho, aur un dinon ká sardár káhin mar na jáe, tab tak usí shahr men rahe; is ke ba'd wuh ḳhúní lauṭkar apne shahr aur apne ghar men, ya'ní usí shahr men áe jahán se wuh bhágá thá. 7 Pas unhon ne Naftálí ke kohistání mulk men Jalíl ke Qádis ko, aur Ifráím ke kohistání mulk men Sikm ko, aur Yahúdáh ke kohistání mulk men Qaryat Arba' ko jo Habrún hai, alag kiyá. 8 Aur Yaríhú ke pás ke Yardan ke mashriq kí taraf Rúbin ke qabíle ke maidán men Basar ko, jo biyábán men hai, aur Jadd ke qabíle ke hisse men Rámah ko, jo Jilí'ád men hai, aur Munassí ke qabíle ke hisse men Jaulán ko, jo Basan men hai, muqarrar kiyá. 9 Yihí wuh shahr hain, jo sab baní Isráíl aur un musáfiron ke liye, jo un ke darmiyán baste hain, is liye ṭhahráe gaye, ki jo koí nádánista kisí ko qatl kare, wuh wahán bhág jáe, aur jab tak wuh jamá'at ke áge khaṛá na ho, tab tak ḳhún ke intiqám lenewále ke háth se márá na jáe.

21 Tab Láwíon ke ábáí ḳhándánon ke sardár Ilí'azar káhin, aur Nún ke beṭe Yashú', aur baní Isráíl ke qabílon ke ábáí ḳhándánon ke sardáron ke pás áe; 2 aur mulk i Kan'án ke Sailá men un se kahne lage, ki Ḳhudáwand ne Músá kí ma'rifat hamáre rahne ke liye shahr, aur hamáre chaupáyon ke liye un kí nawáhí ke dene ká hukm kiyá thá. 3 So baní Isráíl ne apní apní mírás men se Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq yih shahr aur un kí nawáhí Láwíon ko dín.

4 Aur qur'a Qihátíon ke gharánon ke nám par niklá; aur Hárún káhin kí aulád ko, jo Láwíon men se thí, qur'e se Yahúdáh ke qabíle, aur Shama'ún ke qabíle, aur Binyamín ke qabíle men se terah shahr mile.

5 Aur báqí baní Qihát ko Ifráím ke qabíle ke gharánon aur Dán ke qabíle aur Munassí ke ádhe qabíle men se das shahr qur'e se mile

6 Aur baní Jairson ko Ishkár ke qabíle ke gharánon, aur A'shar ke qabíle, aur Naftálí ke qabíle, aur Munassí ke ádhe qabíle men se, jo Basan men hai, terah shahr qur'e se mile.

7 Aur baní Mirárí ko un ke gharánon ke mutábiq Rúbin ke qabíle aur Jadd ke qabíle aur Zabúlún ke qabíle men se bárah shahr mile.

8 Aur baní Isráíl ne qur'a dálkar in shahron aur in kí nawáhí ko jaisá KHUDÁWAND ne Músá kí ma'rifat farmáyá thá, Láwíon ko diyá. 9 Unhon ne baní Yahúdáh ke qabíle, aur baní Shama'ún ke qabíle men se, yih shahr diye, jin ke nám yahán mazkúr hain, 10 aur yih Qiháton ke khándánon men se jo Láwí kí nasl se the, baní Hárún ko mile, kyúnki pahlá qur'a un ke nám ká thá. 11 So unhon ne Yahúdáh ke kohistání mulk men 'Anáq ke báp Arba' ká shahr Qaryat Arba', jo Habrún kahlátá hai, ma' us kí nawáhí ke un ko diyá. 12 Lekin us shahr ke kheton aur gánwon ko unhon ne Yufannah ke beṭe Kálib ko mírás ke taur par diyá.

13 So unhon ne Hárún káhin kí auláḍ ko Habrún jo khúní kí panáh ká shahr thá, aur us kí nawáhí, aur Libnáh aur us kí nawáhí, 14 aur Yatír aur us kí nawáhí, aur Istimú', aur us kí nawáhí; 15 aur Haulán, aur us kí nawáhí; aur Dabír, aur us kí nawáhí; 16 aur 'Ain, aur us kí nawáhí, aur Yútah, aur us kí nawáhí, aur Bait Shams, aur us kí nawáhí, ya'ní yih nau shahr un donon qabílon se lekar diye. 17 Aur Binyamín ke qabíle se Jiba'ún, aur us kí nawáhí; aur Jiba', aur us kí nawáhí; 18 aur 'Anatot, aur us kí nawáhí; aur 'Almon, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye gaye. 19 So baní Hárún ke, jo káhin hain, sab shahr terah the, jin ke sáth un kí nawáhí bhí thí.

20 Aur baní Qihát ke gharánon ko, jo Láwí the, ya'ní báqí baní Qihát ko Ifráím ke qabíle se yih shahr qur'e se mile. 21 Aur unhon ne Ifráím ke kohistání mulk men un ko Sikm shahr, aur us kí nawáhí to khúní kí panáh ke liye, aur Jazar aur us kí nawáhí, 22 aur Qibzaím, aur us kí nawáhí, aur Bait Haurún, aur us kí nawáhí, yih chár shahr diye. 23 Aur Dán ke qabíle se Iltaqíh, aur us kí nawáhí, aur Jibbatún, aur us kí nawáhí, 24 aur Aiyálon, aur us kí nawáhí, aur Ját Rimmon, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye. 25 Aur Munassí ke ádhe qabíle se, Ta'nák, aur us kí nawáhí, aur Ját Rimmon, aur us kí nawáhí. Yih do shahr diye. 26 Báqí baní Qihát ke gharánon ke sab shahr apní apní nawáhí samet das the.

27 Aur baní Jairson ko, jo Láwíon ke gharánon men se hain, Munassí ke dúsre ádhe qabíle men se, unhon ne Basan men Jaulán, aur us kí nawáhí to khúní kí panáh ke liye, aur Ba'-istárah aur us kí nawáhí. Yih do shahr diye. 28 Aur Ishkár ke qabíle se Qaison, aur us kí nawáhí; aur Dabrat, aur us kí nawáhí; 29 Yarmot, aur us kí nawáhí, aur 'Ain Jannim, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye. 30 Aur A'shar ke qabíle se Masál, aur us kí nawáhí, aur 'Abdon, aur us kí nawáhí; 31 Khilqat, aur us kí nawáhí, aur Rahob, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye. 32 Aur Naftálí ke qabíle se Jalíl men Qádis, aur us kí nawáhí to khúní kí panáh ke liye, aur Hammát Dor, aur us kí nawáhí, aur Qartán, aur us kí nawáhí. Yih tín shahr diye. 33 So Jairsoníon ke gharánon ke mutábiq un ke sab shahr apní apní nawáhí samet terah the.

34 Aur baní Mirárí ke gharánon ko jo báqí Láwí the, Zabúlún ke qabíle se Yuqni'ám, aur us kí nawáhí, Qartáh, aur us kí nawáhí; 35 Dimnah, aur us kí nawáhí, Nahalál, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye. 36 Aur Rúbin ke qabíle se Basar, aur us kí nawáhí, Yahsah, aur us kí nawáhí; 37 Qadímát, aur us kí nawáhí; aur Mifa't, aur us kí nawáhí. Yih chár shahr diye. 38 Aur Jadd ke qabíle se Jilí'ád men Rámah, aur us kí nawáhí to khúní kí panáh ke liye, aur Mahanáyim, aur us kí nawáhí; 39 Hasbon, aur us kí nawáhí, Ya'zer, aur us kí nawáhí. Kull chár shahr diye. 40 So yih sab shahr un ke gharánon ke mutábiq baní Mirárí ke the. Jo Láwíon ke gharánon ke báqí log the, un ko qur'e se bárah shahr mile.

41 Pas, baní Isráíl kí milkiyat ke darmiyán Láwíon ke sab shahr apní apní nawáhí samet aṛtális the.

42 Un shahron men se har ek shahr apne gird kí nawáhí samet thá: sab shahr aise hí the.

43 Yún Khudáwand ne Isráílíon ko wuh sárá mulk diyá, jise un ke bápdádá ko dene kí qasam us ne kháí thí; aur wuh us par qábiz hokar us men bas gaye. 44 Aur Khudáwand ne un sab báton ke mutábiq, jin kí qasam us ne un ke bapdádá se kháí thí: cháron taraf se un ko árám diyá, aur un ke sab dushmanon men se ek ádmí bhí un ke sámne khaṛá na rahá; Khudáwand ne un ke sab dushmanon ko un ke qabze men kar diyá. 45 Aur jitní achchhí báten Khudáwand ne Isráíl ke gharáne se kahí thín, un men se ek bhí na chhúṭí; sab kí sab púrí húín.

22 Us waqt Yashú' ne Rúbíníon, aur Jaddíon, aur Munassí ke ádhe qabíle ko bulákar 2 un se kahá, ki Sab kuchh jo Khudáwand ke bande Músá ne tum ko farmáyá, tum ne máná, aur jo kuchh main ne tum ko hukm diyá, us men tum ne merí bát mání. 3 Tum ne apne bháiyon ko is muddat men áj ke din tak nahín chhoṛá, balkí Khudáwand apne Khudá ke hukm kí tákíd par 'amal kiyá. 4 Aur ab Khudáwand tumháre Khudá ne tumháre bháiyon ko, jaisá us ne un se kahá thá árám bakhshá hai, so tum ab lauṭkar apne apne deron ko apní mírásí sarzamín men, jo Khudáwand ke bande Músá ne Yardan ke us pár tum ko dí hai, chale jáo. 5 Faqat us farmán aur shará' par 'amal karne kí niháyat ihtiyát rakhná, jis ká hukm Khudáwand ke bande Músá ne tum ko diyá, ki tum Khudáwand apne Khudá se mahabbat rakkho, aur us kí sab ráhon par chalo, aur us ke hukmon ko máno, aur us se lipṭe raho, aur apne sáre dil aur apní sárí ján se us kí bandagí karo. 6 Aur Yashú' ne barakat dekar un ko rukhsat kiyá; aur wuh apne apne ḍere ko chale gaye.

7 Munassí ke ádhe qabíle ko to Músá ne Basan men mírás dí thí, lekin us ke dúsre ádhe ko Yashú' ne un ke bháiyon ke darmiyán Yardan ke is pár magrib kí taraf hissa diyá. Aur jab Yashú' ne un ko rukhsat kiyá, ki apne apne ḍere ko jáen, to un ko bhí barakat dekar 8 un se kahá, ki Baṛí daulat, aur bahut se chaupáye, aur chándí, aur soná, aur pítal, aur lohá, aur bahut sí poshák lekar tum apne apne ḍeron ko lauṭo, aur apne dushmanon ke mál i ganímat ko apne bháiyon ke sáth bánṭ lo.

9 Tab baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ká ádhá qabíla lauṭe, aur wuh baní Isráíl ke pás se Sailá se, jo mulk i Kan'án men hai, rawána húe, táki wuh apne mírásí mulk Jili'ád ko lauṭ jáen, jis ke málik wuh Khudáwand ke us hukm ke mutábiq húe the, jo us ne Músá kí ma'rifat diyá thá. 10 Aur jab wuh Yardan ke pás ke us maqám men pahunche, jo mulk i Kan'án men hai, to baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ne wahán Yardan ke pás ek mazbah jo dekhne men baṛá mazbah thá banáyá. 11 Aur baní Isráíl ke sunne men áyá, ki Dekho, baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ne mulk i Kan'án ke sámne, Yardan ke gird ke maqám men us rukh par, jo baní Isráíl ká hai, ek mazbah banáyá hai. 12 Jab baní Isráíl ne yih suná, to baní Isráíl kí sárí jamá'at Sailá men faráham húí, táki un par chaṛh jáe, aur laṛe.

13 Aur baní Isráíl ne Ilí'azar káhin ke beṭe Fínihás ko baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ke pás, jo mulk i Jili'ád men the, bhejá; 14 aur baní Isráíl ke qabílon se har ek ke ábáí khándán se ek amír ke hisáb se das amír us ke sáth kiye. Un men se har ek hazár dar hazár Isráílíon men apne ábáí khándán ká sardár thá. 15 So wuh baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ke pás mulk i Jili'ád men áe, aur un se kahá, ki 16 Khudáwand kí sárí jamá'at yih kahtí hai, ki Tum ne Isráíl ke Khudá se yih kyá sarkashí ki, ki áj ke din Khudáwand kí pairawi se bargashta hokar apne liye ek mazbah banáyá, aur áj ke din tum Khudáwand se bágí ho gaye? 17 Kyá hamáre liye Fagúr kí badkárí kuchh kam thí, jis se ham áj ke din tak pák nahín húe, agarchi Khudáwand kí jamá'at men wabá bhí áí, ki 18 tum áj ke din Khudáwand kí pairawí se bargashta hote ho? aur chúnki tum áj Khudáwand se bágí hote ho, is liye kal yih hogá, ki

Isráíl kí sárí jamá'at par us ká qahr názil hogá. 19 Aur agar tumhárá mírásí mulk nápák hai, to tum Ḳhudáwand ke mírásí mulk meṉ pár á jáo, jahán Ḳhudáwand ká maskan hai, aur hamáre darmiyán mírás lo: lekin Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ke mazbah ke siwá apne liye koí âur mazbah banákar na to Ḳhudáwand se bágí ho, aur na ham se bagáwat karo. 20 Kyá Zárah ke beṭe 'Akan kí ḳhiyánat ke sabab se, jo us ne maḳhsús kí húí chíz meṉ kí, Isráíl kí sárí jamá'at par gazab názil na húá? Wuh shaḳhs akelá hí apní badkárí meṉ halák nahíṉ húá.

21 Tab baní Rúbin, aur baní Jadd, aur Munassí ke ádhe qabíle ne hazár dar hazár Isráílíoṉ ke sardároṉ ko jawáb diyá, ki 22 Ḳhudáwand ḳhudáoṉ ká Ḳhudá, Ḳhudáwand ḳhudáoṉ ká Ḳhudá jántá hai, aur Isráílí bhí ján lenge, agar is meṉ bagáwat, yá Ḳhudáwand kí muḳhálafat hai, (to tú ham ko áj jítá na chhoṛ,) 23 agar ham ne áj ke din is liye yih mazbah banáyá ho, ki Ḳhudáwand se bargashta ho jáeṉ, yá us par soḳhtaní qurbání, yá nazr kí qurbání, yá salámatí ke zabíhe chaṛháeṉ, to Ḳhudáwand hí is ká hisáb le; 24 balki ham ne is ḳhayál aur garaz se yih kiyá, ki kahíṉ áyanda zamáne meṉ tumhárí aulád hamárí aulád se yih na kahne lage, ki Tum ko Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá se kyá lená hai? 25 kyúṉki Ḳhudáwand ne to hamáre aur tumháre darmiyán, ai baní Rúbin aur baní Jadd, Yardan ko hadd ṭhahráyá hai; so Ḳhudáwand meṉ tumhárá koí hissa nahíṉ hai: yúṉ tumhárí aulád hamárí aulád se Ḳhudáwand ká ḳhauf chhuṛá degí. 26 Is liye ham ne kahá, ki A'o, ham apne liye ek mazbah banáná shurú' kareṉ, jo na soḳhtaní qurbání ke liye ho, aur na zabíhe ke liye, 27 balki wuh hamáre aur tumháre, aur hamáre ba'd hamárí naslon ke darmiyán gawáh ṭhahre, táki ham Ḳhudáwand ke huzúr us kí 'ibádat apní soḳhtaní qurbáníoṉ aur apne zabíhoṉ, aur salámatí ke hadyoṉ se kareṉ, aur áyanda zamáne meṉ tumhárí aulád hamárí aulád se kahne na páe, ki Ḳhudáwand meṉ tumhárá koí hissa nahíṉ. 28 Is liye ham ne kahá, ki Jab wuh ham se, yá hamárí aulád se áyanda zamáne meṉ yúṉ kahenge, to ham un ko jawáb denge, ki Dekho, Ḳhudáwand ke mazbah ká namúna, jise hamáre bápdádá ne banáyá; yih na soḳhtaní qurbání ke liye hai, na zabíhe ke liye, balki yih hamáre aur tumháre darmiyán gawáh hai. 29 Ḳhudá na kare, ki ham Ḳhudáwand se bágí hoṉ, aur áj Ḳhudáwand kí pairawí se bargashta hokar Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke mazbah ke siwá, jo us ke ḳhaime ke sámne hai, soḳhtaní qurbání aur nazr kí qurbání aur zabíhe ke liye koí mazbah banáeṉ.

30 Jab Fínihás káhin aur jamá'at ke amíron, ya'ní hazár dar hazár Isráílíoṉ ke sardároṉ ne, jo us ke sáth áe the, yih báteṉ suníṉ, jo baní Rúbin, aur baní Jadd, aur baní Munassí ne kahíṉ, to wuh bahut ḳhush húe. 31 Tab Ilí'azar ke beṭe Fínihás káhin ne baní Rúbin, aur baní Jadd, aur baní Munassí se kahá, A'j ham ne ján liyá, ki Ḳhudáwand hamáre darmiyán hai; kyúṉki tum se Ḳhudáwand kí yih ḳhatá nahíṉ húí. So tum ne baní Isráíl ko Ḳhudáwand ke háth se chhuṛá liyá hai. 32 Aur Ilí'azar káhin ká beṭá Fínihás, aur wuh sardár Jilí'ád se, baní Rúbin aur baní Jadd ke pás se, mulk i Kan'án meṉ baní Isráíl ke pás lauṭ áe, aur un ko yih májará sunáyá. 33 Tab baní Isráíl is bát se ḳhush húe, aur baní Isráíl ne Ḳhudá kí hamd kí, aur phir jang ke liye un par chaṛháí karne, aur us mulk ko tabáh karne ká nám na liyá jis meṉ baní Rúbin aur baní Jadd rahte the. 34 Tab baní Rúbin aur baní Jadd ne us mazbah ká nám 'I'd yih kahkar rakkhá, ki Wuh hamáre darmiyán gawáh hai ki Yahowáh Ḳhudá hai.

23 Is ke bahut dinoṉ ke ba'd jab Ḳhudáwand ne baní Isráíl ko un ke sab girdágird ke dushmanoṉ se árám diyá, aur Yashú' buḍḍhá aur 'umrrasída húá, 2 to Yashú' ne sab Isráílíoṉ aur un ke buzurgoṉ, aur sardároṉ, aur qázíoṉ, aur mansabdároṉ ko bulwákar un se kahá, ki Maiṉ buḍḍhá, aur 'umrrasída húṉ, 3 aur jo kuchh Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ne tumháre sabab se in sab qaumoṉ ke sáth kiyá, wuh sab tum dekh chuke

ho, kyúnki KHUDÁWAND tumháre Khudá ne áp tumháre liye jang kí. 4 Dekho, main ne qur'a dálkar in báqí qaumon ko tum men taqsím kiyá, ki yih un sab qaumon samet, jin ko main ne kát dálá, Yardan se lekar magrib kí taraf bare samundar tak tumháre qabílon kí mírás thahren. 5 Aur KHUDÁWAND tumhárá Khudá hí un ko tumháre sámne se nikálegá, aur tumhárí nazar se un ko dúr kar degá, aur tum un ke mulk par qábiz hoge, jaisá KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum se kahá hai. 6 So tum khúb himmat bándhkar jo kuchh Músá kí sharí'at kí kitáb men likhá hai, us par chalná aur 'amal karná, táki tum us se dahine yá báen háth ko na muro; 7 aur un qaumon men, jo tumháre darmiyán hanoz báqí hain, na jáo, aur na un ke deotáon ke nám ká zikr karo, aur na un kí qasam khiláo, aur na un kí parastish karo, aur na un ko sijda karo; 8 balki KHUDÁWAND apne Khudá se lipte raho, jaisá tum ne áj tak kiyá hai. 9 Kyúnki KHUDÁWAND ne barí barí aur zoráwar qaumon ko tumháre sámne se dafa' kiyá; balki tumhárá yih hál rahá, ki áj tak koí ádmí tumháre sámne thahr na saká. 10 Tumhárá ek ek mard ek ek hazár ko ragedegá, kyúnki KHUDÁWAND tumhárá Khudá hí tumháre liye lartá hai, jaisá us ne tum se kahá. 11 Pas, tum khúb chaukasí karo, ki KHUDÁWAND apne Khudá se mahabbat rakkho; 12 warna agar tum kisí tarah bargashta hokar in qaumon ke baqiye se, ya'ní un se jo tumháre darmiyán báqí hain, shír o shakar ho jáo, aur un ke sáth biyáh shádí karo, aur un se milo, aur wuh tum se milen; 13 to yaqín jáno, ki KHUDÁWAND tumhárá Khudá phir in qaumon ko tumháre sámne se dafa' nahín karegá; balki yih tumháre liye jál aur phandá, aur tumháre pahlúon ke liye kore, aur tumhárí ánkhon men kánton kí tarah hongí, yahán tak ki tum is achchhe mulk se, jise KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko diyá hai, nábúd ho jáoge. 14 Aur dekho, main áj usí ráste jánewálá hún, jo sáre jahán ká hai, aur tum khúb jánte ho, ki un sab achchhí báton men se, jo KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tumháre haqq men kahín, ek bát bhí na chhútí; sab tumháre haqq men púrí húín, aur ek bhí un men se rah na gayí. 15 So aisá hogá, ki jis tarah wuh sab bhaláiyán, jin ká KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum se zikr kiyá thá, tumháre áge áín, usí tarah KHUDÁWAND sab buráiyán tum par láegá, jab tak ki is achchhe mulk se, jo KHUDÁWAND tumháre Khudá ne tum ko diyá hai, wuh tum ko nest o nábúd na kar dále. 16 Jab tum KHUDÁWAND apne Khudá ke us 'ahd ko, jis ká hukm us ne tum ko diyá tor dálo, aur jákar áur ma'búdon kí parastish karne aur un ko sijda karne lago, to KHUDÁWAND ká qahr tum par bharkegá, aur tum is achchhe mulk se, jo us ne tum ko diyá hai, jald halák ho jáoge.

24 Is ke ba'd Yashú' ne Isráíl ke sab qabílon ko Sikm men jama' kiyá, aur Isráíl ke buzurgon aur sardáron, aur qázíon, aur mansabdáron ko bulwáyá, aur wuh Khudá ke huzúr házir húe. 2 Tab Yashú' ne un sab logon se kahá, ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Tumháre ábá, ya'ní Abrahám, aur Nahúr ká báp, Tárah wagaira, qadím zamáne men bare daryá ke pár rahte aur dúsre ma'búdon kí parastish karte the. 3 Aur main ne tumháre báp Abrahám ko bare daryá ke pár se lekar Kan'án ke sáre mulk men us kí rahbarí kí, aur us kí nasl ko barháyá, aur use Izháq 'ináyat kiyá. 4 Aur main ne Izháq ko Ya'qúb aur 'Esau bakhshe: aur 'Esau ko koh i Sha'ír diyá, ki wuh us ká málik ho: aur Ya'qúb apní aulád samet Misr men gayá. 5 Aur main ne Músá aur Hárún ko bhejá, aur Misr par jo jo main ne us men kiyá, us ke mutábiq merí már parí, aur us ke ba'd main tum ko nikál láyá. 6 Tumháre bápdádá ko main ne Misr se nikálá: aur tum samundar par áe; tab Misríon ne rathon aur sawáron ko lekar bahr i Qulzum tak tumháre bápdádá ká píchhá kiyá. 7 Aur jab unhon ne KHUDÁWAND se faryád kí, to us ne tumháre aur Misríon ke darmiyán andherá kar diyá, aur samundar ko un par charhá láyá, aur un ko chhipá diyá; aur tum ne jo kuchh main ne Misr men kiyá apní ánkhon se dekhá: aur tum bahut dinon tak biyábán men rahe. 8 Phir main tum kc Amorion

ke mulk meṉ, jo Yardan ke us pár rahte the, le áyá; wuh tum se laṛe, aur maiṉ ne un ko tumháre háth meṉ kar diyá, aur tum ne un ke mulk par qabza kar liyá, aur maiṉ ne un ko tumháre áge se halák kiyá. 9 Phir Safor ká beṭá Balaq Moáb ká bádsháh uṭhkar Isráilíoṉ se laṛá, aur tum par la'nat karne ko Ba'or ke beṭe Bal'ám ko bulwá bhejá. 10 Par maiṉ ne na cháhá ki Bal'ám kí sunúṉ; is liye wuh tum ko barakat hí detá gayá: so maiṉ ne tum ko us ke háth se chhuṛáyá. 11 Phir tum Yardan pár hokar Yaríhú ko áe, aur Yaríhú ke log, ya'ní Amorí, aur Farizzí, aur Kan'ání, aur Hittí, aur Jirjásí, aur Hawwí, aur Yabúsí tum se laṛe, aur maiṉ ne un ko tumháre háth meṉ kar diyá. 12 Aur maiṉ ne tumháre áge zambúroṉ ko bhejá, jinhoṉ ne donoṉ Amorí bádsháhoṉ ko tumháre sámne se bhagá diyá; yih na tumhárí talwár aur na tumhárí kamán se húá. 13 Aur maiṉ ne tum ko wuh mulk, jis par tum ne mihnat na kí, aur wuh shahr, jin ko tum ne banáyá na thá, 'ináyat kiye, aur tum un meṉ base ho, aur tum aise tákistánoṉ aur zaitún ke bágoṉ ká phal kháte ho, jin ko tum ne nahíṉ lagáyá. 14 Pas, ab tum KHUDÁWAND ká khauf rakkho, aur nekníyatí se aur sadáqat se us kí parastish karo; aur un deotáoṉ ko dúr kar do, jin kí parastish tumháre bápdádá baṛe daryá ke pár aur Misr meṉ karte the, aur KHUDÁWAND kí parastish karo. 15 Aur agar KHUDÁWAND kí parastish tum ko burí ma'lúm hotí ho, to áj hí tum use, jis kí parastish karoge, chun lo; khwáh wuh wuhí deotá hoṉ, jin kí parastish tumháre bápdádá baṛe daryá ke us pár karte the, yá Amoríoṉ ke deotá hoṉ, jin ke mulk meṉ tum base ho. Ab rahí merí aur mere gharáne kí bát, so ham to KHUDÁWAND kí parastish kareṉge. 16 Tab logoṉ ne jawáb diyá, ki Khudá na kare ki ham KHUDÁWAND ko chhoṛkar âur ma'búdoṉ kí parastish kareṉ, 17 kyúṉki KHUDÁWAND hamárá Khudá wuhí hai jis ne ham ko aur hamáre bápdádá ko mulk i Misr ya'ní gulámí ke ghar se nikálá, aur wuh baṛe baṛe nishán hamáre sámne dikháe, aur sáre ráste jis meṉ ham chale, aur un sab qaumoṉ ke darmiyán, jin meṉ se ham guzre, ham ko mahfúz rakkhá: 18 Aur KHUDÁWAND ne sab qaumoṉ ya'ní Amoríoṉ ko, jo is mulk meṉ baste the, hamáre sámne se nikál diyá. So ham bhí KHUDÁWAND kí parastish kareṉge; kyúṉki wuh hamárá Khudá hai. 19 Yashú' ne logoṉ se kahá, Tum KHUDÁWAND kí parastish nahíṉ kar sakte; kyúṉki wuh pák Khudá hai; wuh gaiyúr Khudá hai; wuh tumhárí khatáeṉ aur tumháre gunáh nahíṉ bakhshegá. 20 Agar tum KHUDÁWAND ko chhoṛkar ajnabí ma'búdoṉ kí parastish karo, to agarchi wuh tum se nekí kartá rahá hai, taubhí wuh phirkar tum se buráí karegá, aur tum ko faná kar dálegá. 21 Logoṉ ne Yashú' se kahá, Nahíṉ, balki ham KHUDÁWAND hí kí parastish kareṉge. 22 Yashú' ne logoṉ se kahá, Tum áp hí apne gawáh ho, ki tum ne KHUDÁWAND ko chuná hai, ki us kí parastish karo. Unhoṉ ne kahá, Ham gawáh haiṉ. 23 Tab us ne kahá, Pas, ab tum ajnabí ma'búdoṉ ko, jo tumháre darmiyán haiṉ, dúr kar do, aur apne diloṉ ko KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí taraf máil karo. 24 Logoṉ ne Yashú' se kahá, Ham KHUDÁWAND apne Khudá kí parastish kareṉge, aur usí kí bát máneṉge. 25 So Yashú' ne usí roz logoṉ ke sáth 'ahd báṉdhá, aur un ke liye Sikm meṉ áín aur qánún ṭhahráyá.

26 Aur Yashú' ne yih báteṉ Khudá kí sharí'at kí kitáb meṉ likh díṉ, aur ek baṛá patthar lekar use wahíṉ us balút ke darakht ke níche, jo KHUDÁWAND ke maqdis ke pás thá, nasb kiyá. 27 Aur Yashú' ne sab logoṉ se kahá, ki Dekho, yih patthar hamárá gawáh rahe, kyúṉki us ne KHUDÁWAND kí sab báteṉ jo us ne ham se kahíṉ, suní haiṉ; is liye yihí tum par gawáh rahe, tá na ho ki tum apne Khudá ká inkár kar jáo. 28 Phir Yashú' ne logoṉ ko un kí apní apní mírás kí taraf rukhsat kar diyá.

29 Aur in bátoṉ ke ba'd yúṉ húá, ki Nún ká beṭá Yashú', KHUDÁWAND ká banda, ek sau das baras ká hokar rihlat kar gayá. 30 Aur unhoṉ ne usí kí mírás kí hadd par Timnat Sirah meṉ, jo Ifráím ke kohistání mulk meṉ koh i Ja's ke shimál kí taraf ko hai, use dafn kiyá. 31 Aur

Isráílí KHUDÁWAND kí parastish Yashú' ke jíte jí aur un buzurgon ke jíte jí karte rahe jo Yashú' ke ba'd zinda rahe, aur KHUDÁWAND ke sab kámon se, jo us ne Isráílíon ke liye kiye, wáqif the. 32 Aur unhon ne Yúsuf kí haddiyon ko, jin ko baní Isráíl Misr se le áe the, Sikm men us zamín ke qit'e men dafn kiyá, jise Ya'qúb ne Sikm ke báp Hamor ke beton se chándí ke sau sikkon men kharídá thá, aur wuh zamín baní Yúsuf kí mírás thahrí. 33 Aur Hárún ke bete Ili'azar ne rihlat kí, aur unhon ne use us ke bete Fínihás kí pahári par dafn kiyá, jo Ifráím ke kohistání mulk men use dí gayí thí.

QUZAT

1 Aur Yashú' kí maut ke ba'd yún húá, ki baní Isráíl ne KHUDÁWAND se púchhá, ki Hamárí taraf se Kan'ánion se jang karne ko pahle kaun charhái kare? 2 KHUDÁWAND ne kahá, ki Yahúdáh charhái kare: aur dekho, main ne yih mulk us ke háth men kar diyá hai. 3 Tab Yahúdáh ne apne bháí Shama'ún se kahá, ki Tú mere sáth mere qur'e ke hisse men chal, táki ham Kan'ánion se laren; aur isí tarah main bhí tere qur'e ke hisse men tere sáth chalúngá. So Shama'ún us ke sáth gayá. 4 Aur Yahúdáh ne charhái kí, aur KHUDÁWAND ne Kan'ánion aur Farizzíon ko un ke háth men kar diyá: aur unhon ne Bazaq men un men se das hazár mard qatl kiye. 5 Aur Adúní Bazaq ko Bazaq men pákar wuh us se lare, aur Kan'ánion aur Farizzíon ko márá. 6 Par Adúní Bazaq bhágá, aur unhon ne us ká píchhá karke use pakar liyá, aur us ke háth aur pánwon ke angúthe kát dále. 7 Tab Adúní Bazaq ne kahá, ki Háth aur pánwon ke angúthe kate húe sattar bádsháh merí mez ke níche rezachíní karte the; so jaisá main ne kiyá, waisá hí Khudá ne mujhe badla diyá. Phir wuh use Yarúshalem men láe, aur wuh wahán mar gayá.

8 Aur baní Yahúdáh ne Yarúshalem se larkar use le liyá, aur use tah i teg karke shahr ko ág se phúnk diyá. 9 Is ke ba'd baní Yahúdáh un Kan'ánion se jo kohistání mulk aur junúbí hissa aur nasheb kí zamín men rahte the larne ko gaye. 10 Aur Yahúdáh ne un Kan'ánion par jo Habrún men rahte the charhái kí, aur Habrún ká nám pahle Qaryat Arba' thá. Wahán unhon ne Sísí, aur Akhímán, aur Talmí ko márá. 11 Wahán se wuh Dabír ke báshindon par charhái karne ko gayá. Dabír ká nám pahle Qaryat Sifar thá. 12 Tab Kálib ne kahá Jo koí Qaryat Sifar ko márkar use le le main use apní betí 'Aksah biyáh dúngá. 13 Aur Kálib ke chhote bháí Qanaz ke bete Gutníel ne use le liyá. Pas us ne apní betí 'Aksah use biyáh dí. 14 Aur jab wuh us ke pás gayí, to us ne use targíb dí, ki wuh us ke báp se ek khet mánge: phir wuh apne gadhe par se utar parí; tab Kálib ne us se kahá, Tú kyá cháhtí hai? 15 Us ne us se kahá, Mujhe barakat de; chúnki tú ne mujhe junúb ke mulk men rakkhá hai, is liye pání ke chashme bhí mujhe de. Tab Kálib ne úpar ke chashme aur níche ke chashme use diye.

16 Aur Músá ke sále Qíní kí aulád khajúron ke shahr se baní Yahúdáh ke sáth Yahúdáh ke biyábán ko jo 'Arád ke junúb men hai chalí gayí; aur jákar logon ke sáth rahne lagí. 17 Aur Yahúdáh apne bháí Shama'ún ke sáth gayá; aur unhon ne un Kan'ánion ko jo Safat men rahte the márá, aur shahr ko nest o nábúd kar diyá. So us shahr ká nám Hurmah kahláyá. 18 Aur Yahúdáh ne Gazzah aur us kí nawáhí, aur 'Asqalon aur us kí nawáhí, aur 'Aqrún aur us kí nawáhí ko bhí le liyá. 19 Aur KHUDÁWAND Yahúdáh ke sáth thá; so us ne kohistánion ko nikál diyá, par wádí ke báshindon ko nikál na saká, kyúnki un ke

pás lohe ke rath the. 20 Tab unhon ne Músá ke kahne ke mutábiq Habrún Kálib ko diyá: aur us ne wahán se 'Anáq ke tínon beṭon ko nikál diyá. 21 Aur baní Binyamín ne un Yabúsíon ko jo Yarúshalem men rahte the nahín nikálá. So Yabúsí baní Binyamín ke sáth áj tak Yarúshalem men rahte hain.

22 Aur Yúsuf ke gharáne ne bhí Baitel par chaṛháí kí, aur Ḳhudáwand un ke sáth thá. 23 Aur Yúsuf ke gharáne ne Baitel ká hál daryáft karne ko jásús bheje, aur us shahr ká nám pahle Lúz thá. 24 Aur jásúson ne ek shaḳhs ko us shahr se nikalte dekhá; aur us se kahá, ki Shahr men dáḳhil hone kí ráh ham ko dikhá de, to ham tujh se mihrbání se pesh áenge. 25 So us ne shahr men dáḳhil hone kí ráh un ko dikhá dí. Unhon ne shahr ko tah i teg kiyá, par us shaḳhs aur us ke sáre gharáne ko chhoṛ diyá. 26 Aur wuh shaḳhs Hittíon ke mulk men gayá, aur us ne wahán ek shahr banáyá, aur us ká nám Lúz rakkhá: chunánchi áj tak us ká yihí nám hai.

27 Aur Munassí ne bhí Bait Shán aur us ke qasbon, aur Ta'nák aur us ke qasbon, aur Dor aur us ke qasbon ke báshindon aur Iblí'ám aur us ke qasbon ke báshindon, aur Majiddo aur us ke qasbon ke báshindon ko na nikálá, balki Kan'ání us mulk men base hí rahe. 28 Par jab Isráílíon ne zor pakṛá, to wuh Kan'ánion se begár ká kám lene lage, par un ko bi'lkull nikál na diyá.

29 Aur Ifráím ne un Kan'ánion ko jo Jazar men rahte the na nikálá; so Kan'ání un ke darmiyán Jazar men base rahe.

30 Aur Zabúlún ne Qitron aur Nahalál ke logon ko na nikálá; so Kan'ání un men búdobásh karte rahe, aur un ke mutí' ho gaye.

31 Aur A'shar ne 'Akko, aur Saidá, aur Ahláb, aur Akzib, aur Hilbah, aur Afíq, aur Rahob ke báshindon ko na nikálá. 32 Balki A'sharí un Kan'ánion ke darmiyán jo us mulk ke báshinde the bas gaye, kyúnki unhon ne un ko nikálá na thá.

33 Aur Naftálí ne Bait Shams aur Bait 'Anát ke báshindon ko na nikálá, balki wuh un Kan'ánion men jo wahán rahte the bas gayá, taubhí Bait Shams aur Bait 'Anát ke báshinde un ke mutí' ho gaye.

34 Aur Amoríon ne baní Dán ko kohistání mulk men bhagá diyá, kyúnki unhon ne un ko wádí men áne na diyá. 35 Balki Amorí koh i Haris par Aiyálon aur Sa'labím men base hí rahe; taubhí baní Yúsuf ká háth gálib húá, aisá ki yih mutí' ho gaye. 36 Aur Amoríon kí sarhadd 'Aqrábbím kí chaṛháí se, ya'ní chaṭán se, shurú' karke úpar úpar thí.

2 Aur Ḳhudáwand ká firishta Jiljál se Bokím ko áyá, aur kahne lagá, Main tum ko Misr se nikálkar us mulk men jis kí bábat main ne tumhare bápdádá se qasam khái thí, le áyá; aur main ne kahá, ki Main hargiz tum se 'ahdshikaní nahín karúngá: 2 aur tum us mulk ke báshindon ke sáth 'ahd na bándhná, balki tum un ke mazbahon ko ḍhá dená: par tum ne merí bát nahín mání: tum ne kyún aisá kiyá? 3 Isí liye main ne bhí kahá ki Main un ko tumháre áge se dafa' na karúngá; balki wuh tumháre pahlúon ke kánṭe, aur un ke deotá tumháre liye phandá honge. 4 Jab Ḳhudáwand ke firishte ne sab baní Isráíl se yih báten kahín, to wuh chillá chillákar rone lage. 5 Aur unhon ne us jagah ká nám Bokím rakkhá, aur wahán unhon ne Ḳhudáwand ke liye qurbání chaṛháí.

6 Aur jis waqt Yashú' ne jamá'at ko ruḳhsat kiyá thá, tab baní Isráíl men se har ek apní mírás ko lauṭ gayá thá, táki us mulk par qabza kare. 7 Aur wuh log Ḳhudáwand kí parastish Yashú' ke jíte jí, aur un buzurgon ke jíte jí karte rahe jo Yashú' ke ba'd zinda rahe aur jinhon ne Ḳhudáwand ke sab baṛe kám jo us ne Isráíl ke liye kiye dekhe the. 8 Aur Nún ká beṭá Yashú', Ḳhudáwand ká banda, ek sau das baras ká hokar rihlat kar gayá. 9 Aur unhon ne usí kí mírás kí hadd par Timnat Haris men, Ifráím ke kohistání mulk men jo koh i Ja's ke shimál kí taraf hai us ko dafn kiyá. 10 Aur wuh sárí pusht bhí apne bápdádá se já milí, aur un ke ba'd ek âur pusht paidá húí jo na Ḳhudáwand ko, aur na us kám ko jo us ne Isráíl ke liye kiyá jántí thí.

11 Aur baní Isráíl ne Ḳhudáwand

ke áge badí kí, aur Ba'lím kí parastish karne lage. 12 Aur unhoṉ ne KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ko jo un ko mulk i Misr se nikál láyá thá chhoṛ diyá, aur dúsre ma'búdoṉ kí jo un ke chaugird kí qaumoṉ ke deotáoṉ meṉ se the pairawí karne aur un ko sijda karne lage, aur KHUDÁWAND ko gussa diláyá. 13 Aur wuh KHUDÁWAND ko chhoṛkar Ba'l aur 'Istárát kí parastish karnelage. 14 Aur KHUDÁWAND ká qahr Isráíl par bhaṛká, aur us ne un ko gáratgaroṉ ke háth meṉ kar diyá jo un ko lúṭne lage, aur us ne un ko un ke dushmanoṉ ke háth jo ás pás the bechá; so wuh phir apne dushmanoṉ ke sámne khaṛe na ho sake. 15 Aur wuh jaháṉ kahíṉ játe, KHUDÁWAND ká háth un kí azíyat hí par tulá rahtá thá, jaisá KHUDÁWAND ne kah diyá thá, aur un se qasam kháí thí. So wuh niháyat tang á gaye. 16 Phir KHUDÁWAND ne un ke liye aise qází barpá kiye jinhoṉ ne un ko un ke gáratgaroṉ ke háth se chhuṛáyá. 17 Lekin unhoṉ ne apne qázíoṉ kí bhí na suní, balki áur ma'búdoṉ kí pairawí meṉ ziná karte, aur un ko sijda karte the: aur wuh us ráh se, jis par un ke bápdádá chalte aur KHUDÁWAND kí farmánbardárí karte the, bahut jald phir gaye, aur unhoṉ ne un ke se kám na kiye. 18 Aur jab KHUDÁWAND un ke liye qázíoṉ ko barpá kartá, to KHUDÁWAND us qází ke sáth hotá aur us qází ke jíte jí un ko un ke dushmanoṉ ke háth se chhuṛáyá kartá thá: is liye ki jab wuh apne satánewáloṉ aur dukh denewáloṉ ke bá'is kuṛhte the, to KHUDÁWAND malúl hotá thá. 19 Lekin jab wuh qází mar játá, to wuh bargashta hokar áur ma'búdoṉ kí pairawí meṉ apne bápdádá se bhí ziyáda bigaṛ játe aur un kí parastish karte aur un ko sijda karte the. Wuh na to apne kámoṉ se aur na apní khudsarí kí rawish se báz áe. 20 So KHUDÁWAND ká gazab Isráíl par bhaṛká; aur us ne kahá, Chúṉki in logoṉ ne mere us 'ahd ko, jis ká hukm main ne un ke bápdádá ko diyá thá, toṛ dálá, aur merí bát nahíṉ suní, 21 is liye maiṉ bhí ab un qaumoṉ meṉ se jin ko Yashú' chhoṛkar mará hai kisí ko bhí in ke áge se dafa' nahíṉ karúṉgá: 22 táki maiṉ Isráíl ko un hí ke zarí'e se ázmáúṉ, ki wuh KHUDÁWAND kí ráh par chalne ke liye apne bápdádá kí tarah qáim raheṉge yá nahíṉ. 23 So KHUDÁWAND ne un qaumoṉ ko rahne diyá, aur un ko jald na nikál diyá, aur Yashú' ke háth meṉ bhí un ko hawála na kiyá.

3 Aur yih wuh qaumeṉ haiṉ jin ko KHUDÁWAND ne rahne diyá, táki un ke wasíle se Isráílíoṉ meṉ se un sab ko jo Kan'án kí sab laṛáiyoṉ se wáqif na the ázmáe. 2 Faqat maqsúd yih thá, ki baní Isráíl kí nasl ko khásskar un logoṉ ko jo pahle laṛná nahíṉ jánte the laṛáí sikháí jáe, táki wuh wáqif ho jáeṉ; 3 ya'ní Filistíoṉ ke páṉchoṉ sardár, aur sab Kan'ání, aur Saidání, aur koh i Ba'l Harmún se Hamát ke madkhal tak ke sab Hawwí jo koh i Lubnán meṉ baste the. 4 Yih is liye the ki in ke wasíle se Isráílí ázmáe jáeṉ, táki ma'lúm ho jáe ki wuh KHUDÁWAND ke hukmoṉ ko jo us ne Músá kí ma'rifat un ke bápdádá ko diye the suneṉge, yá nahíṉ. 5 So baní Isráíl Kan'áníoṉ, aur Hittíoṉ, aur Amoríoṉ, aur Farizzíoṉ, aur Hawwíoṉ, aur Yabúsíoṉ ke darmiyán bas gaye, 6 aur un kí beṭiyoṉ se áp nikáh karne, aur apní beṭiyáṉ un ke beṭoṉ ko dene, aur un ke deotáoṉ kí parastish karne lage.

7 Aur baní Isráíl ne KHUDÁWAND ke áge badí kí, aur KHUDÁWAND apne Khudá ko bhúlkar Ba'lím aur Yasíratoṉ kí parastish karne lage. 8 Is liye KHUDÁWAND ká qahr Isráílíoṉ par bhaṛká, aur us ne un ko Masopatámiya ke bádsháh Kúshan Risa'tím ke háth bech dálá. So wuh áṭh baras tak Kúshan Risa'tím ke mutí' rahe. 9 Aur jab baní Isráíl ne KHUDÁWAND se faryád kí, to KHUDÁWAND ne baní Isráíl ke liye ek rihái denewále ko barpá kiyá: aur Kálib ke chhoṭe bhái Qanaz ke beṭe Gutníel ne un ko chhuṛáyá. 10 Aur KHUDÁWAND kí rúh us par utrí, aur wuh Isráíl ká qází húá, aur jang ke liye niklá. Tab KHUDÁWAND ne Masopatámiya ke bádsháh Kúshan Risa'tím ko us ke háth meṉ kar diyá. So us ká háth Kúshan Risa'tím par gálib húá. 11 Aur us mulk meṉ chális baras tak chain rahá, aur Qanaz ke beṭe Gutníel ne wafát pái.

12 Aur baní Isráíl ne phir KHUDÁ-

WAND ke áge badí kí. Tab KHUDÁWAND ne Moáb ke bádsháh 'Ijlún ko Isráílion ke khiláf zor bakhshá, is liye ki unhon ne KHUDÁWAND ke áge badí kí thí. 13 Aur us ne baní 'Ammon aur baní 'Amáliq ko apne hán jama' kiyá, aur jákar Isráíl ko márá; aur unhon ne khajúron ká shahr le liyá. 14 So baní Isráíl athárah baras tak Moáb ke bádsháh 'Ijlún ke mutí' rahe. 15 Lekin jab baní Isráíl ne KHUDÁWAND se faryád kí, to KHUDÁWAND ne Binyamíní, Jirá ke bete Ahúd ko jo báenhatthá thá un ká chhuránewálá muqarrar kiyá; aur baní Isráíl ne us kí ma'rifat Moáb ke bádsháh 'Ijlún ke liye hadya bhejá. 16 Aur Ahúd ne apne liye ek dodhárí talwár ek háth lambí banwáí, aur use apne jáme ke níche dahiní rán par bándh liyá. 17 Phir us ne Moáb ke bádsháh 'Ijlún ke huzúr wuh hadya pesh kiyá: aur 'Ijlún bará motá ádmí thá. 18 Aur jab wuh hadya pesh kar chuká, to un logon ko jo hadya láe the rukhsat kiyá. 19 Aur wuh áp us patthar kí kán ke pás se jo Jiljál men hai lautkar kahne lagá, ki Ai bádsháh, mere pás tere liye ek khufiya paigám hai. Us ne kahá, Khámosh rah. Tab wuh sab jo us ke gird khare the us ke pás se báhar chale gaye. 20 Phir Ahúd us ke pás áyá. Us waqt wuh apne hawádár bálákháne men akelá baithá thá. Tab Ahúd ne kahá, Tere liye mere pás KHUDÁWAND kí taraf se ek paigám hai. Tab wuh kursí par se uth khará húá. 21 Aur Ahúd ne apná báyán háth barhákar apní dahiní rán par se wuh talwár lí, aur us kí tond men ghuser dí; 22 aur phal qabze samet dákhil ho gayá; aur charbí phal ke úpar lipat gayí, kyúnki us ne talwár ko us kí tond se na nikálá balki wuh pár ho gayí. 23 Tab Ahúd ne barámade men ákar aur bálákhána ke darwázon ke andar use band karke qufl lagá diyá. 24 Aur jab wuh chaltá baná, to us ke khádim áe; aur unhon ne dekhá, ki bálákháne ke darwázon men qufl lagá hai, wuh kahne lage, ki Wuh zarúr hawádár kamre men farágat kar rahá hai. 25 Aur wuh thahre thahre sharmá bhí gaye, aur jab dekhá, ki wuh bálákháne ke darwáze nahín kholtá, to unhon ne kunjí lí, aur darwáze khole, aur dekhá, ki un ká áqá zamín par mará pará hai. 26 Aur wuh thahre hí húe the, ki Ahúd itne men bhág nikliá, aur patthar kí kán se áge barhkar Sa'írat men já panáh lí. 27 Aur wahán pahunchkar, us ne Ifráím ke kohistání mulk men narsingá phúnká. Tab baní Isráíl us ke sáth kohistání mulk se utre, aur wuh un ke áge áge ho liyá. 28 Us ne un ko kahá, Mere píchhe píchhe chale chalo; kyúnki KHUDÁWAND ne tumháre dushmanon ya'ní Moábíon ko tumháre háth men kar diyá hai. So unhon ne us ke píchhe píchhe jákar Yardan ke ghájon ko jo Moáb kí taraf the apne qabze men kar liyá, aur ek ko bhí pár utarne na diyá. 29 Us waqt unhon ne Moáb ke das hazár mard ke qaríb jo sab ke sab mote táza aur bahádur the qatl kiye; aur un men se ek bhí na bachá. 30 So Moáb us din Isráílion ke háth ke níche dab gayá. Aur us mulk men assí baras chain rahá.

31 Is ke ba'd 'Anát ká betá Shamjar khará húá, aur us ne Filistíon men se chha sau mard bail ke paine se máre: aur us ne bhí Isráíl ko riháí dí.

4 Aur Ahúd kí wafát ke ba'd, baní Isráíl ne phir KHUDÁWAND ke huzúr badí kí. 2 So KHUDÁWAND ne un ko Kan'án ke bádsháh Yábín ke háth jo Hasúr men saltanat kartá thá bechá; aur us ke lashkar ke sardár ká nám Sísará thá. Wuh dígar aqwám ke shahr Harúsat men rahtá thá. 3 Tab baní Isráíl ne KHUDÁWAND se faryád kí, kyúnki us ke pás lohe ke nau sau rath the: aur us ne bís baras tak baní Isráíl ko shiddat se satáyá.

4 Us waqt Lafídot kí bíwí Daborah nabíya baní Isráíl ká insáf kiyá kartí thí. 5 Aur wuh Ifráím ke kohistání mulk men Rámah aur Baitel ke darmiyán Daborah ke khajúr ke darakht ke níche rahtí thí: aur baní Isráíl us ke pás insáf ke liye áte the. 6 Aur us ne Qádis Naftálí se Abínú'am ke bete Baraq ko bulá bhejá, aur us se kahá, kí Kyá KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne hukm nahín kiyá, ki Tú Tabúr ke pahár par charh já, aur baní Naftálí aur baní Zabúlún men se das hazár ádmí apne sáth le le? 7 Aur main nahr i Qaison par Yábín

ke lashkar ke sardár Sísará ko, aur us ke rathon, aur fauj ko tere pás khench láúngá; aur use tere háth men kar dúngá. 8 Aur Baraq ne us se kahá, Agar tú mere sáth chalegí, to main jáúngá; par agar tú mere sáth nahín chalegí, to main nahín jáúngá. 9 Us ne kahá, Main zarúr tere sáth chalúngí: lekin is safar se jo tú kartá hai tujhe kuchh 'izzat hásil na hogí; kyúnki KHUDÁWAND Sísará ko ek 'aurat ke háth bech dálegá. Aur Daborah uthkar Baraq ke sáth Qádis ko gayí. 10 Aur Baraq ne Zabúlún aur Naftálí ko Qádis men bulává; aur das hazár mard apne hamráh lekar charhá, aur Daborah bhí us ke sáth charhí. 11 Aur Hibr Qíní ne jo Músá ke sále Hubáb kí nasl se thá Qínion se alag hokar Qádis ke qaríb Za'nanním men balút ke darakht ke pás apná derá dál liyá thá. 12 Tab unhon ne Sísará ko khabar pahunchái, ki Baraq bin Abínú'am koh i Tabúr par charh gayá hai. 13 Aur Sísará ne apne sab rathon ko, ya'ní lohe ke nau sau rathon aur apne sáth ke sab logon ko dígar aqwám ke shahr Hasúrat se Qaison kí nadí par jama' kiyá. 14 Tab Daborah ne Baraq se kahá, ki Uth, kyúnki yihí wuh din hai, jis men KHUDÁWAND ne Sísará ko tere háth men kar diyá hai: kyá KHUDÁWAND tere áge nahín gayá hai? Tab Baraq aur wuh das hazár mard us ke píchhe píchhe koh i Tabúr se utre. 15 Aur KHUDÁWAND ne Sísará ko, aur us ke sab rathon aur sab lashkar ko talwár kí dhár se Baraq ke sámne shikast dí, aur Sísará rath par se utarkar paidal bhágá. 16 Aur Baraq rathon aur lashkar ko qaumon ke Harúsat shahr tak ragedtá gayá; chunánchi Sísará ká sárá lashkar talwár se nábúd húá; aur ek bhí na bachá.

17 Par Sísará Hibr Qíní kí bíwí Yá'el ke dere ko paidal bhág gayá; is liye ki Hasúr ke bádsháh Yábín aur Hibr Qíní ke gharáne men sulh thí. 18 Tab Yá'el Sísará se milne ko niklí, aur us se kahne lagí, Ai mere khudáwand, á, mere pás á; aur hirásán na ho. So wuh us ke pás dere men chalá gayá, aur us ne us ko kammal urhá diyá. 19 Tab Sísará ne us se kahá, ki Zará mujhe thorá sá pání píne ko de, kyúnki main piyásá hún. So us ne dúdh ká mashkíza kholkar use piláyá aur phir use urhá diyá. 20 Tab us ne us se kahá, ki Tú dere ke darwáze par kharí rahná, aur agar koí shakhs ákar tujh se púchhe, ki Yahán koí mard hai? to tú kah dená, ki Nahín. 21 Tab Hibr kí bíwí Yá'el dere kí ek mekh, aur ek mekhchú ko háth men le, dabe pánw us ke pás gayí, aur mekh us kí kanpatiyon par rakhkar aisí thonkí, ki wuh pár hokar zamín men já dhasí; kyúnki wuh gahrí nínd men thá; pas wuh behosh hokar mar gayá. 22 Aur jab Baraq Sísará ko ragedtá áyá, to Yá'el us se milne ko niklí, aur us se kahá, A' já, aur main tujhe wuhí shakhs jise tú dhúndhtá hai dikhá dúngí. Pas us ne us ke pás ákar dekhá, ki Sísará mará pará hai, aur mekh us kí kanpatiyon men hai. 23 So Khudá ne us din Kan'án ke bádsháh Yábín ko baní Isráíl ke sámne nichá dikháyá. 24 Aur baní Isráíl ká háth Kan'án ke bádsháh Yábín par ziyáda gálib hí hotá gayá, yahán tak ki unhon ne sháh i Kan'án Yábín ko nest kar dálá.

5 Usí din Daborah aur Abínú'am ke bete Baraq ne yih gít gáyá, ki

2 Peshwáon ne jo Isráíl kí peshwái kí
Aur log khushí khushí bharti hue;
Is ke liye KHUDÁWAND ko mubárak kaho.
3 Ai bádsháho, suno, ai sháhzádo, kán lagáo.
Main khud KHUDÁWAND kí sitáish karúngí;
Main KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí madh gáúngí.
4 Ai KHUDÁWAND, jab tú Sha'ír se chalá,
Jab tú Adom ke maidán se báhar niklá,
To zamín kánp uthí aur ásmán tút pará,
Hán, bádal barse.
5 Pahár KHUDÁWAND kí huzúrí ke sabab se,
Aur wuh Síná bhí KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí huzúrí ke sabab se kánp gaye.
6 'Anát ke bete Shamjar ke dinon men
Aur Yá'el ke aiyám men sháhráhen súní parí thín,

Aur musáfir pagdandiyon se áte
játe the.
7 Isráíl men hákim mauqúf rahe,
wuh mauqúf rahe,
Jab tak ki main Daborah barpá
na húí,
Jab tak ki main Isráíl men mán
hokar na uthí.
8 Unhon ne naye naye deotá chun
liye:
Tab jang pháṭakon hí par hone
lagí.
Kyá chálís hazár Isráílíon men
bhi
Koí ḍhál yá barchhí dikháí detí
thí?
9 Mera dil Isráíl ke hákimon kí
taraf lagá hai,
Jo logon ke bich ḳhushí ḳhushí
bhartí húe.
Tum ḲHUDÁWAND ko mubárak
kaho.
10 Ai tum sab jo safed gadhon par
sawár húá karte ho,
Aur tum jo nafís gálíchon par
baiṭhte ho,
Aur tum log jo ráste chalte ho,
sab is ká charchá karo.
11 Tírandázon ke shor se dúr
panghaṭon men
Wuh ḲHUDÁWAND ke sádiq kám-
on ká,
Ya'ni us kí hukúmat ke un
sádiq kámon ká jo Isráíl men
húe zikr karenge.
Us waqt ḲHUDÁWAND ke log
utar utarkar pháṭakon par
gaye.
12 Jág, jág, ai Daborah:
Jág, jag, aur gít gá!
Uṭh, ai Baraq; aur apne asíron
ko bándh le já, ai Abínú'am
ke beṭe!
13 Us waqt thoṛe se raís aur log
utar áe;
ḲHUDÁWAND merí taraf se zabar-
daston ke muqábale ke liye
áyá.
14 Ifráím men se wuh log áe jin kí
jaṛ 'Amálíq men hai;
Tere píchhe píchhe, ai Binya-
mín, tere logon ke darmiyán;
Makír men se hákim utarkar áe,
Aur Zabúlún men se wuh log áe
jo sipahsálár ká 'asá liye
rahte hain.
15 Aur Ishkár ke sardár Daborah
ke sáth sáth the;
Jaisá Ishkár waisá hí Baraq thá;
Wuh log us ke hamráh jhapaṭ-
kar wádí men gaye.
Rúbin kí nadiyon ke pás
Baṛe baṛe iráde dil men ṭháne
gaye.
16 Tú un síṭiyon ko sunne ke liye
jo bheṛ bakriyon ke liye bajáte
hain,
Bheṛsálon ke bich kyún baiṭhá
rahá?
Rúbin kí nadiyon ke pás
Dilon men baṛá taraddud thá.
17 Jilí'ád Yardan ke pár rahá:
Aur Dán kishtíon men kyún rah
gayá?
A'shar samundar ke bandar ke
pás baiṭhá hí rahá,
Aur apní kháṛiyon ke ás pás jam
gayá.
18 Zabúlún apni ján par khelne-
wále log the,
Aur Naftálí bhí mulk ke únche
únche maqámon par aisá hí
niklá.
19 Bádsháh ákar laṛe;
Tab Kan'án ke bádsháh Ta'nák
men
Majiddo ke chashmon ke pás
laṛe:
Par un ko kuchh rupaye hásil
na húe.
20 A'smán kí taraf se bhí laṛáí húí,
Balki sitáre bhí apní apní manzil
men Sísará se laṛe.
21 Qaison nadí un ko bahá le gayí,
Ya'ni wuhi purání nadí jo Qaison
nadí hai.
Ai merí ján, tú zoron men chal.
22 Un ke kúdne, un zabardast
ghoṛon ke kúdne ke sabab se,
Sumon kí ṭáp kí áwáz hone lagí.
23 ḲHUDÁWAND ke firishte ne kahá,
ki Tum Míroz par la'nat karo;
Us ke báshindon par saḳht
la'nat karo,
Kyúnki wuh ḲHUDÁWAND kí
kumak ko
Zoráwaron ke muqábil ḲHUDÁ-
WAND kí kumak ko na áe.
24 Hibr Qíní kí bíwí Yá'el
Sab 'auraton se mubárak ṭhahr-
egí;
Jo 'auraten ḍeron men hain un
se wuh mubárak hogí.
25 Sísará ne páni mángá, is ne use
dúdh diyá;
Amíron kí qáb men yih us ke
liye makkhan láí.
26 Is ne apná háth mekh ko

Aur apná dahiná háth baṛhaiyoṉ ke mekhchú ko lagáyá ;
Aur mekhchú se us ne Sísará ko márá, us ne us ke sir ko phoṛ dálá,
Aur us kí kanpaṭiyoṉ ko wár pár chhed diyá.
27 Us ke páṉwoṉ par wuh jhuká, wuh girá aur paṛá rahá ;
Us ke páṉwoṉ par wuh jhuká aur girá ;
Jaháṉ wuh jhuká thá, wahíṉ wuh markar girá.
28 Sísará kí máṉ khiṛkí se jháṉkí aur chilláí,
Us ne jhilmili kí oṭ se pukárá,
Ki us ke rath ke áne meṉ itní der kyúṉ lagí?
Us ke rathoṉ ke pahiye kyúṉ aṭak gaye?
29 Us kí dánishmand 'auratoṉ ne jawáb diyá,
Balki us ne apne ko áp hí jawáb diyá.
30 Kyá unhoṉ ne lúṭ ko pákar use báṉṭ nahíṉ liyá hai?
Kyá har mard ko ek ek balki do do kuṉwáriyáṉ ;
Aur Sísará ko rangárang kapṛoṉ kí lúṭ,
Balki bel búṭe kaṛhe húe rangárang kapṛoṉ kí lúṭ,
Aur donoṉ taraf bel búṭe kaṛhe húe rangárang kapṛoṉ kí lúṭ,
Jo asíroṉ kí gardanoṉ par ladí ho, nahíṉ milí?
31 Ai ḲHUDÁWAND, tere sáre dushman aise hí halák ho jáeṉ ;
Lekin us ke piyár karnewále áftáb kí mánind hoṉ jab wuh áb o táb ke sáth tulú' hotá hai.
Aur mulk meṉ chális baras amn rahá.

6 Aur baní Isráíl ne ḲHUDÁWAND ke áge badí kí, aur ḲHUDÁWAND ne un ko sát baras tak Midyánioṉ ke háth meṉ rakkhá. 2 Aur Midyánioṉ ká háth Isráílioṉ par gálib húá ; aur Midyánioṉ ke sabab se baní Isráíl ne apne liye paháṛoṉ meṉ khoh, aur gár, aur qil'e baná liye. 3 Aur aisá hotá thá, ki jab baní Isráíl kuchh bote the, to Midyání, aur 'Amáliqí, aur ahl i mashriq un par chaṛh áte the ; 4 aur un ke muqábil ḍere lagákar Ġazzah tak khetoṉ kí paidáwár ko barbád kar ḍálte, aur baní Isráíl ke liye na to kuchh ma'ásh, na bheṛ bakrí, na gáe bail, na gadhá chhoṛte the. 5 Kyúṉki wuh apne chaupáyoṉ aur ḍeroṉ ko sáth lekar áte aur ṭiḍḍiyoṉ ke dal kí mánind áte, aur wuh aur un ke úṉṭ beshumár hote the ; yih log mulk ko tabáh karne ke liye á játe the. 6 So Isráílí Midyánioṉ ke sabab se niháyat khastahál ho gaye, aur baní Isráíl ḲHUDÁWAND se faryád karne lage.

7 Aur jab baní Isráíl Midyánioṉ ke sabab se ḲHUDÁWAND se faryád karne lage, 8 to ḲHUDÁWAND ne baní Isráíl ke pás ek nabí ko bhejá : us ne un se kahá, ki ḲHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yúṉ farmátá hai, ki Maiṉ tum ko Misr se láyá, aur maiṉ ne tum ko gulámí ke ghar se báhar nikálá. 9 Maiṉ ne Misrioṉ ke háth se, aur un sabhoṉ ke háth se jo tum ko satáte the tum ko chhuṛáyá, aur tumháre sámne se un ko dafa' kiyá, aur un ká mulk tum ko diyá ; 10 aur maiṉ ne tum se kahá thá, ki ḲHUDÁWAND tumhárá Khudá maiṉ húṉ ; so tum un Amorioṉ ke deotáoṉ se, jin ke mulk meṉ baste ho, mat ḍarná ; par tum ne merí bát na máni.

11 Phir ḲHUDÁWAND ká firishta ákar 'Ufrah meṉ balút ke ek darakht ke níche jo Yúás Abí'azrí ká thá baiṭhá ; aur us ká beṭá Jida'ún mai ke ek kolhú meṉ gehúṉ jháṛ rahá thá, táki us ko Midyánioṉ se chhipá rakkhe. 12 Aur ḲHUDÁWAND ká firishta use dikhái dekar us se kahne lagá, ki Ai zabardast súrmá, ḲHUDÁWAND tere sáth hai. 13 Jida'ún ne us se kahá, Ai mere Málik, agar ḲHUDÁWAND hí hamáre sáth hai, to ham par yih sab hádise kyúṉ guzre, aur us ke wuh sab 'ajíb kám kaháṉ gaye, jin ká zikr hamáre bápdádá ham se yúṉ karte the, ki Kyá ḲHUDÁWAND hí ham ko Misr se nahíṉ nikál láyá? par ab to ḲHUDÁWAND ne ham ko chhoṛ diyá, aur ham ko Midyánioṉ ke háth meṉ kar diyá. 14 Tab ḲHUDÁWAND ne us par nigáh kí, aur kahá, ki Tú apne isí zor meṉ já, aur baní Isráíl ko Midyánioṉ ke háth se chhuṛá : kyá maiṉ ne tujhe nahíṉ bhejá? 15 Us ne us se kahá, Ai málik, maiṉ kis tarah baní Isráíl ko bacháúṉ? Merá gharáná Munassí meṉ sab se garíb hai, aur maiṉ apne báp ke ghar meṉ sab se chhoṭá húṉ. 16 ḲHUDÁWAND ne us se kahá, Maiṉ zarúr tere sáth húṉgá, aur tú Midyánioṉ ko aisá már

legá, jaise ek ádmí ko. 17 Tab us ne us se kahá, ki Ab agar mujh par tere karam kí nazar húí hai, to is ká mujhe koí nishán dikhá, ki mujh se tú hí báten kartá hai. 18 Aur main terí minnat kartá hún, ki Tú yahán se na já, jab tak main tere pás phir na áún, aur apná hadya nikálkar tere áge na rakkhún. Us ne kahá, ki Jab tak tú phir á na jáe, main ṭhahrá rahúngá. 19 Tab Jida'ún ne jákar bakrí ká ek bachcha, aur ek aifah áṭe kí fatírí roṭiyán taiyár kín; aur gosht ko ek ṭokrí men, aur shorbá ek hándí men dálkar us ke pás balút ke darakht ke níche lákar guzráná. 20 Tab Khudá ke firishte ne use kahá, Is gosht aur fatírí roṭiyon ko le jákar us chaṭán par rakh, aur shorbe ko undel de. Us ne waisá hí kiyá. 21 Tab KHUDÁWAND ke firishte ne us 'asá kí nok se jo us ke háth men thá gosht aur fatírí roṭiyon ko chhúá, aur us patthar se ág niklí, aur us ne gosht aur fatírí roṭiyon ko bhasam kar diyá. Tab KHUDÁWAND ká firishta us kí nazar se gáib ho gayá. 22 Aur Jida'ún ne ján liyá, ki wuh KHUDÁWAND ká firishta thá. So Jida'ún kahne lagá, Afsos hai, ai málik KHUDÁWAND, ki main ne KHUDÁWAND ke firishte ko rúbarú dekhá. 23 KHUDÁWAND ne us se kahá, Terí salámatí ho; khauf na kar: tú maregá nahín. 24 Tab Jida'ún ne wahán KHUDÁWAND ke liye mazbah banáyá, aur us ká nám Yahowáh Salom rakkhá: aur wuh Abí'azríon ke 'Ufrah men áj tak maujúd hai.

25 Aur usí rát KHUDÁWAND ne use kahá, ki Apne báp ká jawán bail, ya'ní wuh dúsrá bail jo sát baras ká hai le, aur Ba'l ke mazbah ko jo tere báp ká hai ḍhá de, aur us ke pás kí Yasírat ko káṭ ḍál: 26 aur KHUDÁWAND apne Khudá ke liye is gaṛhí kí choṭí par qái'de ke mutábiq ek mazbah baná, aur us dúsre bail ko lekar us Yasírat kí lakṛí se jise tú káṭ ḍálegá sokhtaní qurbání guzrán. 27 Tab Jida'ún ne apne naukaron men se das ádmíon ko sáth lekar jaisá KHUDÁWAND ne use farmáyá thá kiyá; aur chúnki wuh yih kám apne báp ke khándán aur us shahr ke báshindon ke ḍar se din ko na kar saká, is liye use rát ko kiyá. 28 Jab us shahr ke log subh sawere uṭhe, to kyá dekhte hain, ki Ba'l ká mazbah ḍháyá húá, aur us ke pás kí Yasírat kaṭí húí, aur us mazbah par jo banáyá gayá thá wuh dúsrá bail chaṛháyá húá hai. 29 Aur wuh ápas men kahne lage, Kis ne yih kám kiyá? Aur jab unhon ne tahqíqát aur pursish kí, to logon ne kahá, ki Yúás ke beṭe Jida'ún ne yih kám kiyá hai. 30 Tab us shahr ke logon ne Yúás se kahá, ki Apne beṭe ko nikál lá, táki qatl kiyá jáe, is liye ki us ne Ba'l ká mazbah ḍhá diyá, aur us ke pás kí Yasírat káṭ ḍálí hai. 31 Yúás ne un sabhon ko jo us ke sámne khaṛe the kahá, Kyá tum Ba'l ke wáste jhagṛá karoge, yá tum use bachá loge? jo koí is kí taraf se jhagṛá kare, wuh isí subh márá jáe: agar wuh khudá hai, to áp hí apne liye jhagṛe, kyúnki kisí ne us ká mazbah ḍhá diyá hai. 32 Is liye us ne us din Jida'ún ká nám yih kahkar Yarubba'l rakkhá, ki Ba'l áp is se jhagaṛ le, is liye ki is ne us ká mazbah ḍhá diyá hai.

33 Tab sab Midyání, aur 'Amáliqí, aur ahl i mashriq ikaṭṭhe húe; aur pár hokar Yazra'el kí wádí men unhon ne ḍerá kiyá. 34 Tab KHUDÁWAND kí rúh Jida'ún par názil húí; so us ne narsingá phúnká, aur Abí'azar ke log us kí pairawí men ikaṭṭhe húe. 35 Phir us ne sáre Munassí ke pás qásid bheje; so wuh bhí us kí pairawí men faráham húe: aur us ne A'shar, aur Zabúlún, aur Naftálí ke pás bhí qásid rawána kiye; so wuh un ke istiqbál ko áe. 36 Tab Jida'ún ne Khudá se kahá, ki Agar tú apne qaul ke mutábiq mere háth ke wasíle se baní Isráíl ko riháí dení cháhtá hai, 37 to dekh, main bheṛ kí ún khalíhán men rakh dúngá, so agar os faqat ún hí par paṛe, aur ás pás kí zamín sab súkhí rahe, to main ján lúngá, ki tú apne qaul ke mutábiq baní Isráíl ko mere háthon ke wasíle se riháí bakhshegá. 38 Aur aisá hí húá: kyúnki wuh subh ko jo sawere uṭhá, aur us ún ko dabáyá, aur ún men se os nichoṛí to piyála bhar pání niklá. 39 Tab Jida'ún ne Khudá se kahá, ki Terá gussa mujh par na bhaṛke, main faqat ek bár áur 'arz kartá hún; main terí minnat kartá hún, ki faqat ek bár áur is ún se ázmáish kar lún. Ab sirf ún hí ún khushk rahe, aur ás

pás kí sab zamín par os pare. 40 So Khudá ne us rát aisá hí kiyá: kyúnki faqat ún hí khushk rahí, aur sárí zamín par os parí.

7 Tab Yarubba'l, ya'ní Jida'ún, aur sab log jo us ke sáth the sawere hí uthe, aur Harod ke chashme ke pás derá kiyá; aur Midyánion kí lashkargáh un ke shimál kí taraf koh i Morih ke muttasil wádí men thí.

2 Tab Khudáwand ne Jida'ún se kahá, Tere sáth ke log itne ziyáda hain, ki main Midyánion ko un ke háth men nahín kar saktá, aisá na ho, ki Isráílí mere sámne apne úpar fakhr karke kahne lagen, ki Hamáre háth ne ham ko bacháyá. 3 So tú ab logon men suná sunákar manádí kar de, ki Jo koí tarsán aur hirásán ho, wuh lautkar koh i Jilí'ád se chalá jáe: chunánchi un logon men se báís hazár to laut gaye, aur das hazár báqí rah gaye.

4 Tab Khudáwand ne Jida'ún se kahá, ki Log ab bhí ziyáda hain; so tú un ko chashme ke pás níche le á, aur wahán main terí khátir un ko ázmáúngá; aur aisá hogá, ki jis kí bábat main tujh se kahún, ki Yih tere sáth jáe, wuhí tere sáth jáe; aur jis ke haqq men main kahún, ki Yih tere sáth na jáe, wuh na jáe. 5 So wuh un logon ko chashme ke pás níche le gayá, aur Khudáwand ne Jida'ún se kahá, ki Jo jo apní zabán se pání chapar chapar karke kutte kí tarah piye, us ko alag rakh, aur waise hí har aise shakhs ko jo ghutne tekkar piye. 6 So jinhon ne apná háth apne munh se lagákar chapar chapar karke piyá, wuh gintí men tín sau mard the; aur báqí sab logon ne ghutne tekkar pání piyá. 7 Tab Khudáwand ne Jida'ún se kahá, ki Main in tín sau ádmion ke wasíle se, jinhon ne chapar chapar karke piyá, tum ko bacháúngá, aur Midyánion ko tere háth men kar dúngá; aur báqí sab log apní apní jagah ko laut jáen. 8 Tab un logon ne apná apná tosha aur narsingá apne apne háth men liyá, aur us ne sab Isráílí mardon ko un ke deron kí taraf rawána kar diyá, par un tín sau mardon ko rakh liyá; aur Midyánion kí lashkargáh us ke níche wádí men thí.

9 Aur usí rát Khudáwand ne us se kahá, ki Uth, aur níche lashkargáh men utar já; kyúnki main ne use tere háth men kar diyá hai. 10 Lekin agar tú níche játe dartá hai, to tú apne naukar Fúráh ke sáth lashkargáh men utar já. 11 Aur tú sun legá, ki wuh kyá kah rahe hain. Is ke ba'd tujh ko himmat hogí, ki tú us lashkargáh men utar jáe. Chunánchi wuh apne naukar Fúráh ko sáth lekar un sipáhion ke pás jo us lashkargáh ke kanáre the gayá. 12 Aur Midyání, aur 'Amáliqí, aur ahl i mashriq kasrat se wádí ke bích tiddiyon kí mánind phaile pare the; aur un ke únt kasrat ke sabab se samundar ke kanáre kí ret kí mánind beshumár the. 13 Aur jab Jida'ún pahunchá, to dekho, wahán ek shakhs apná khwáb apne sáthí se bayán kartá húá kah rahá thá, Dekh, main ne ek khwáb dekhá hai, ki jau kí ek rotí Midyání lashkargáh men girí aur lurhaktí húí dere ke pás pahunchí, aur us se aisí takráí ki wuh gir gayá, aur us ko aisá ulat diyá, ki wuh derá farsh ho gayá. 14 Tab us ke sáthí ne jawáb diyá, ki Yih Yúás ke bete Jida'ún Isráílí mard kí talwár ke siwá aur kuchh nahín: Khudá ne Midyán ko aur sáre lashkar ko us ke háth men kar diyá hai

15 Jab Jida'ún ne khwáb ká mazmún aur us kí ta'bír suní to sijda kiyá, aur Isráílí lashkar men lautkar kahne lagá, Utho, kyúnki Khudáwand ne Midyání lashkar ko tumháre háth men kar diyá hai. 16 Aur us ne un tín sau ádmion ke tín gol kiye, aur un sabhon ke háth men ek ek narsingá aur us ke sáth ek ek khálí ghará diyá, aur har ghare ke andar ek mash'al thí. 17 Aur us ne un se kahá, ki Mujhe dekhte rahná, aur waisá hí karná; aur dekho, jab main lashkargáh ke kanáre já pahunchún, to jo kuchh main karún, tum bhí waisá hí karná. 18 Jab main aur wuh sab jo mere sáth hain narsingá phúnken, to tum bhí lashkargáh kí har taraf narsinge phúnkná, aur lalkárná ki Yahowáh kí jai aur Jida'ún kí jai.

19 So bích ke pahar ke shurú' men jab naye pahrewále badle gaye, to Jida'ún aur wuh sau ádmí jo us ke sáth the lashkargáh ke kanáre áe; aur unhon ne narsinge phúnke, aur un

gharon ko jo un ke háth men the torá. 20 Aur un tínon golon ne narsinge phúnke aur ghare tore, aur mash'alon ko apne báen háth men, aur narsingon ko phúnkne ke liye apne dahine háth men le liyá, aur chillá uthe, ki Yahowáh kí aur Jida'ún kí talwár. 21 Aur yih sab ke sab lashkargáh ke chaugird apní apní jagah khare ho gaye. Tab sárá lashkar daurne lagá, aur unhon ne chillá chillákar un ko bhagáyá. 22 Aur unhon ne tín sau narsingon ko phúnká, aur Khudáwand ne har shakhs kí talwár us ke sáthí aur sab lashkar par chalwái, aur sárá lashkar Sarírát kí taraf Bait Sittah tak aur Tabbát ke qaríb Abíl Mahúlah kí sarhadd tak bhágá. 23 Tab Isráílí mard Naftálí, aur A'shar, aur Munassí kí hudúd se jama' hokar nikle, aur Midyánion ká píchhá kiyá. 24 Aur Jida'ún ne Ifráím ke tamám kohistání mulk men qásid rawána kiye aur kahlá bhejá, ki Midyánion ke muqábale ko utar áo, aur un se pahle pahle daryá e Yardan ke gháton par Bait Barah tak qábiz ho jáo. Tab sáre Ifráímí jama' hokar daryá e Yardan ke gháton par Bait Barah tak qábiz ho gaye. 25 Aur unhon ne Midyán ke do sardáron 'Oreb aur Zaeb ko pakar liyá aur 'Oreb ko 'Oreb kí chatán par, aur Zaeb ko Zaeb ke kolhú ke pás qatl kiyá; aur Midyánion ko rageda; aur 'Oreb aur Zaeb ke sir Yardan pár Jida'ún ke pás le áe.

8 Aur Ifráím ke logon ne us se kahá, ki Tú ne ham se yih sulúk kyún kiyá, ki jab tú Midyánion se larne ko chalá to ham ko na bulwáyá? So unhon ne us ke sáth bará jhagrá kiyá. 2 Us ne un se kahá, Main ne tumhárí tarah bhalá kyá hí kiyá hai? Kyá Ifráím ke chhore húe angúr bhí Abí'azar kí fasl se bihtar nahín hain? 3 Khudá ne Midyán ke sardár 'Oreb aur Zaeb ko tumháre háth men kar diyá. Pas, tumhárí tarah main kar hí kyá saká hún? Jab us ne yih kahá, to un ká gussa us kí taraf se dhímá ho gayá. 4 Tab Jida'ún aur us ke sáth ke tín sau ádmí, jo báwujúd thake mánde hone ke phir bhí píchhá karte hí rahe the, Yardan par ákar pár utre. 5 Tab us ne Sukkát ke báshindon se kahá, ki In logon ko jo mere pairau hain roṭí ke girde do, kyúnki yih thak gaye hain, aur main Midyán ke donon bádsháhon Zibah aur Zilmana' ká píchhá kar rahá hún. 6 Sukkát ke sardáron ne kahá, Kyá Zibah aur Zilmana' ke háth ab tere qabze men á gaye hain jo ham tere lashkar ko roṭiyán den? 7 Jida'ún ne kahá, Jab Khudáwand Zibah aur Zilmana' ko mere háth men kar degá, to main tumháre gosht ko babúl aur sadá guláb ke kánṭon se nuchwáúngá. 8 Phir wahán se wuh Fanúel ko gayá, aur wahán ke logon se bhí aisí hí bát kahí, aur Fanúel ke logon ne bhí use waisá hí jawáb diyá jaisá Sukkátíon ne diyá thá. 9 So us ne Fanúel ke báshindon se bhí kahá, ki Jab main salámat lauṭúngá, to is burj ko ḍhá dúngá.

10 Aur Zibah aur Zilmana' apne pandrah hazár ádmíon ke lashkar samet Qarqúr men the, kyúnki faqat itne hí ahl i mashriq ke lashkar men se bach rahe the, is liye ki ek lákh bís hazár shamsherzan mard qatl ho gaye the. 11 So Jida'ún un logon ke ráste se jo Nubah aur Yugbiháh ke mashriq kí taraf ḍeron men rahte the gayá, aur us lashkar ko márá; kyúnki wuh lashkar befikr pará thá. 12 Aur Zibah aur Zilmana' bhága, aur us ne un ká píchhá karke un donon Midyání bádsháhon Zibah aur Zilmana' ko pakar liyá, aur sáre lashkar ko bhagá diyá. 13 Aur Yúás ká beṭá Jida'ún Hars kí charháí ke pás se jang se lauṭá. 14 Aur us ne Sukkátíon men se ek jawán ko pakarkar us se daryáft kiyá; so us ne use Sukkát ke sardáron aur buzurgon ká hál batá diyá jo shumár men sathattar the. 15 Tab wuh Sukkátíon ke pás ákar kahne lagá, ki Zibah aur Zilmana' ko dekh lo, jin kí bábat tum ne tanzan mujh se kahá thá, Kyá Zibah aur Zilmana' ke háth tere qabze men á gaye hain, ki ham tere ádmíon ko jo thak gaye hain roṭiyán den? 16 Tab us ne shahr ke buzurgon ko pakrá, aur babúl aur sadá guláb ke kánṭe lekar un se Sukkátíon kí tádíb kí. 17 Aur us ne Fanúel ká burj ḍhákar us shahr ke logon ko qatl kiyá. 18 Phir us ne Zibah aur Zilmana' se kahá, ki Wuh log jin ko tum ne Tabúr men qatl kiyá kaise the? Unhon ne jawáb diyá, Jaisá tú hai, waise hí

wuh the. Un men se har ek sháhzádon kí mánind thá. 19 Tab us ne kahá, ki Wuh mere bháí, merí mán ke beṭe the: so KHUDÁWAND kí hayát kí qasam agar tum un ko jítá chhoṛte, to main bhí tum ko na mártá. 20 Phir us ne apne baṛe beṭe Yatar ko hukm kiyá, ki Uṭh, un ko qatl kar. Par us laṛke ne apní talwár na khenchí, kyúnki use ḍar lagá, is liye ki wuh abhí laṛká hí thá. 21 Tab Zibah aur Zilmana' ne kahá, Tú áp uṭhkar ham par wár kar; kyúnki jaisá ádmí hotá hai, waisí hí us kí táqat hotí hai. So Jida'ún ne uṭhkar Zibah aur Zilmana' ko qatl kiyá, aur un ke úntoṇ ke gale ke chandan hár le liye.

22 Tab baní Isráíl ne Jida'ún se kahá, ki Tú ham par hukúmat kar, tú, aur terá beṭá, aur terá potá bhí; kyúnki tú ne ham ko Midyánion ke háth se chhuṛáyá. 23 Tab Jida'ún ne un se kahá, ki Na main tum par hukúmat karún, aur na merá beṭá, balki KHUDÁWAND hí tum par hukúmat karegá. 24 Aur Jida'ún ne un se kahá, ki Main tum se yih 'arz kartá hún, ki tum men se har shakhs apní lúṭ kí báliyán mujhe de de. (Yih log Ismá'ílí the, is liye un ke pás sone kí báliyán thín.) 25 Unhon ne jawáb diyá, ki Ham in ko baṛí khushí se denge. Pas unhon ne ek chádar bichhái, aur har ek ne apní lúṭ kí báliyán us par ḍál dín. 26 So wuh sone kí báliyán jo us ne mángí thín wazn men ek hazár sát sau misqál thín, 'aláwa un chandan háron aur jhumkon aur Midyání bádsháhon kí argawání poshák ke jo wuh pahine the, aur un zanjíron ke jo un ke únṭon ke gale men paṛí thín. 27 Aur Jida'ún ne un se ek afod banwáyá, aur use apne shahr 'Ufrah men rakkhá; aur wahán sab Isráílí us kí pairawí men zinákárí karne lage, aur wuh Jida'ún aur us ke gharáne ke liye phandá ṭhahrá. 28 Yún Midyání baní Isráíl ke áge maglúb húe, aur unhon ne phir kabhí sir na uṭháyá. Aur Jida'ún ke dinon men chális baras tak us mulk men amn rahá.

29 Aur Yúás ká beṭá Yarubba'l jákar apne ghar men rahne lagá. 30 Aur Jida'ún ke sattar beṭe the jo us hí ke sulb se paidá húe the; kyúnki us kí bahut sí bíwiyán thín. 31 Aur us kí ek haram ke bhí jo Sikm men thí us se ek beṭá húá, aur us ne us ká nám Abímalik rakkhá. 32 Aur Yúás ke beṭe Jida'ún ne khúb 'umrrasída hokar wafát pái, aur Abí'azrion ke 'Ufrah men apne báp Yúás kí qabr men dafn húá.

33 Aur Jida'ún ke marte hí baní Isráíl bargashta hokar Ba'lím kí pairawí men zinákárí karne lage, aur Ba'l Barít ko apná ma'búd baná liyá. 34 Aur baní Isráíl ne KHUDÁWAND apne Khudá ko, jis ne un ko har taraf un ke dushmanon ke háth se rihái dí thí, yád na rakkhá, 35 aur na wuh Yarubba'l ya'ní Jida'ún ke khándán ke sáth un sab nekion ke 'iwaz men jo us ne baní Isráíl se kí thín, mihr se pesh áe.

9 Tab Yarubba'l ká beṭá Abímalik Sikm men apne mámúon ke pás gayá, aur un se aur apne sab nanihál ke logon se kahá, ki 2 Sikm ke sab ádmion se púchh dekho, ki Tumháre liye kyá bihtar hai, yih ki Yarubba'l ke sab beṭe jo sattar ádmí hain, wuh tum par saltanat karen, yá yih ki ek hí kí tum par hukúmat ho? aur yih bhí yád rakkho, ki main tumhárí hí haḍḍí aur tumhárá hí gosht hún. 3 Aur us ke mámúon ne us ke báre men Sikm ke sab logon ke kánon men yih báten ḍálín, aur un ke dil Abímalik kí pairawí par máil húe; kyúnki wuh kahne lage, ki Yih hamárá bháí hai. 4 Aur unhon ne Ba'l Barít ke ghar men se chándí ke sattar sikke us ko diye, jin ke wasíle se Abímalik ne shuhde aur badma'ásh logon ko apne hán lagá liyá, jo us kí pairawí karne lage. 5 Aur wuh 'Ufrah men apne báp ke ghar gayá, aur us ne apne bháiyon Yarubba'l ke beṭon ko jo sattar ádmí the ek hí patthar par qatl kiyá; par Yarubba'l ká chhoṭá beṭá Yotám bachá rahá, kyúnki wuh chhip gayá thá.

6 Tab Sikm ke sab ádmí, aur sab ahl i Millo jama' húe, aur jákar us sutún ke balút ke pás jo Sikm men thá Abímalik ko bádsháh banáyá. 7 Jab Yotám ko is kí khabar húí, to wuh jákar koh i Garizím kí choṭí par khaṛá húá, aur apní áwáz baland kí aur pukár pukárkar un se kahne lagá, Ai Sikm ke logo, merí suno táki Khudá tumhárí sune. 8 Ek zamáne men darakht chale, táki kisí ko masah karke apná bádsháh banáen.

So unhon ne zaitún ke darakht se kahá, ki Tú ham par saltanat kar. 9 Tab zaitún ke darakht ne un se kahá, Kyá main apní chiknáhaṭ ko, jis ke bá'is mere wasíle se log Khudá aur insán kí ta'zím karte hain, chhoṛkar darakhton par hukmrání karne jáún? 10 Tab darakhton ne anjír ke darakht se kahá, ki Tú á, aur ham par saltanat kar. 11 Par anjír ke darakht ne un se kahá, Kyá main apní miṭhás aur achchhe achchhe phalon ko chhoṛkar darakhton par hukmrání karne jáún? 12 Tab darakhton ne angúr kí bel se kahá, ki Tú á aur ham par saltanat kar. 13 Angúr kí bel ne un se kahá, Kyá main apní mai ko jo Khudá aur insán donon ko khush kartí hai chhoṛkar darakhton par hukmrání karne jáún? 14 Tab un sab darakhton ne úntkaṭáre se kahá, Chal, tú hí ham par saltanat kar. 15 Úntkaṭáre ne darakhton se kahá, Agar tum sach much mujhe apná bádsháh masah karke banáo, to áo, mere sáye men panáh lo; aur agar nahín, to úntkaṭáre se ág nikalkar Lubnán ke deodáron ko khá jáe. 16 So bát yih hai, ki tum ne jo Abímalik ko bádsháh banáyá hai, is men agar tum ne rástí o sadáqat bartí hai, aur Yarubba'l aur us ke gharáne se achchhá sulúk kiyá, aur us ke sáth us ke ihsán ke haqq ke mutábiq bartáo kiyá hai; 17 (kyúnki merá báp tumhárí khátir laṛá, aur us ne apní ján jokhon men ḍálí, aur tum ko Midyán ke háth se chhuṛáyá; 18 aur tum ne áj mere báp ke gharáne se bagáwat kí, aur us ke sattar beṭe ek hí patthar par qatl kiye, aur us kí laundí ke beṭe Abímalik ko Sikm ke logon ká bádsháh banáyá, is liye ki wuh tumhárá bháí hai;) 19 so agar tum ne Yarubba'l aur us ke gharáne ke sáth áj ke din rástí aur sadáqat bartí hai, to tum Abímalik se khush raho, aur wuh tum se khush rahe; 20 aur agar nahín, to Abímalik se ág nikalkar Sikm ke logon ko, aur ahl i Millo ko khá jáe, aur Sikm ke logon aur ahl i Millo ke bích se ág nikalkar Abímalik ko khá jáe. 21 Phir Yotám dauṛtá húá bhágá, aur Bair ko chaltá baná, aur apne bháí Abímalik ke khauf se wahín rahne lagá.

22 Aur Abímalik Isráílíon par tín baras hákim rahá. 23 Tab Khudá ne Abímalik aur Sikm ke logon ke darmiyán ek burí rúh bhejí, aur ahl i Sikm Abímalik se dagábází karne lage: 24 táki jo zulm unhon ne Yarubba'l ke sattar beṭon par kiyá thá, wuh un hi par áe, aur un ká khún un ke bháí Abímalik ke sir par jis ne in ko qatl kiyá, aur Sikm ke logon ke sir par ho jinhon ne us ke bháiyon ke qatl men us kí madad kí thí. 25 Tab Sikm ke logon ne paháṛon kí choṭiyon par us kí ghát men log biṭháe, aur wuh un ko jo us ráste pás se guzarte lúṭ lete the, aur Abímalik ko is kí khabar húí.

26 Tab Ja'l bin 'Abad apne bháíyon samet Sikm men áyá, aur ahl i Sikm ne us par i'timád kiyá. 27 Aur wuh kheton men gaye aur apne apne tákistánon ká phal toṛá, aur angúron ká ras nikálá, aur khúb khushí manáí, aur apne deotá ke mandir men jákar kháyá piyá, aur Abímalik par la'naten barsáín. 28 Aur Ja'l bin 'Abad kahne lagá, Abímalik kaun hai, aur Sikm kaun hai, ki ham un kí itá'at karen? kyá wuh Yarubba'l ká beṭá nahín? aur kyá Zabúl us ká mansabdár nahín? tum hí Sikm ke báp Hamor ke logon kí itá'at karo: ham us kí itá'at kyún karen? 29 Kásh ki yih log mere háth ke níche hote, to main Abímalik ko kanáre kar detá! Aur us ne Abímalik se kahá, ki Tú apne lashkar ko baṛhá, aur nikal á. 30 Jab us shahr ke hákim Zabúl ne Ja'l bin 'Abad kí yih báten sunín, to us ká gussa bhaṛká. 31 Aur us ne chálákí se Abímalik ke pás qásid rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Dekh, Ja'l bin 'Abad aur us ke bháí Sikm men áe hain, aur shahr ko tujh se bagáwat karne kí tahrík kar rahe hain. 32 Pas, tú apne sáth ke logon ko lekar rát ko uṭh, aur maidán men ghát lagákar baiṭh já, 33 aur subh ko, súraj nikalte hí, sawere uṭhkar shahr par hamla kar; aur jab wuh aur us ke sáth ke log terá sámná karne ko niklen, to jo kuchh tujh se ban áe tú un se kar.

34 So Abímalik aur us ke sáth ke log rát hí ko uṭh chár gol ko Sikm ke muqábil ghát men baiṭh gaye. 35 Aur Ja'l bin 'Abad báhar nikalkar us shahr ke pháṭak ke pás já khaṛá húá. Tab Abímalik aur us ke sáth

ke ádmí kamíngáh se uṭhe; 36 aur jab Ja'l ne fauj ko dekhá, to wuh Zabúl se kahne lagá, Dekh, pahároṉ ki choṭiyoṉ se log utar rahe haiṉ. Zabúl ne us se kahá, ki Tujhe pahároṉ ká sáya aisá dikhái detá hai jaise ádmí. 37 Ja'l phir kahne lagá, Dekh, maidán ke bíchoṉ bích se log utre áte haiṉ, aur ek gol Ma'onaním ke balút ke rásṭe á rahá hai. 38 Tab Zabúl ne use kahá, Ab terá wuh muṉh kaháṉ hai jo tú kahá kartá thá ki Abímalik kaun hai, ki ham us kí itá'at kareṉ? kyá yih wuhí log nahíṉ haiṉ, jin kí tú ne hiqárat kí hai? so ab zará nikalkar un se laṛ to sahí. 39 Tab Ja'l Sikm ke logoṉ ke sámne báhar niklá, aur Abímalik se laṛá. 40 Aur Abímalik ne us ko ragedá, aur wuh us ke sámne se bhágá, aur shahr ke pháṭak tak bahutere zakhmí ho hokar gire. 41 Aur Abímalik ne Aromah meṉ qiyám kiyá, aur Zabúl ne Ja'l, aur us ke bháiyoṉ ko nikál diyá, táki wuh Sikm meṉ rahne na páeṉ. 42 Aur dúsre din subh ko aisá húá, ki log nikalkar maidán ko jáne lage; aur Abímalik ko khabar húí. 43 So Abímalik ne fauj lekar us ke tín gol kiye, aur maidán meṉ ghát lagáí; aur jab dekhá ki log shahr se nikle áte haiṉ, to wuh un ká sámná karne ko uṭhá, aur un ko már liyá. 44 Aur Abímalik us gol samet jo us ke sáth thá áge lapká, aur shahr ke pháṭak ke pás ákar khaṛá ho gayá: aur wuh do gol un sabhoṉ par jo maidán meṉ the jhapṭe aur un ko káṭ ḍálá. 45 Aur Abímalik us din shám tak shahr se laṛtá rahá, aur shahr ko sar karke un logoṉ ko jo waháṉ the qatl kiyá, aur shahr ko mismár karke us meṉ namak chhiṛakwá diyá.

46 Aur jab Sikm ke burj ke sab logoṉ ne yih suná, to wuh Albarít ke mandir ke qil'e meṉ já ghuse. 47 Aur Abímalik ko yih khabar húí, ki Sikm ke burj ke sab log ikaṭṭhe haiṉ. 48 Tab Abímalik apní fauj samet Zalmon ke pahár par chaṛhá; aur Abímalik ne kulháṛá apne háth meṉ le darakhtoṉ meṉ se ek ḍálí káṭí, aur use uṭhákar apne kandhe par rakh liyá, aur apne sáth ke logoṉ se kahá, Jo kuchh tum ne mujhe karte dekhá hai tum bhí jald waisá hí karo. 49 Tab un sab logoṉ meṉ se har ek ne isí tarah ek ḍálí káṭ lí, aur wuh Abímalik ke píchhe ho liye, aur un ko qil'e par ḍálkar qil'e meṉ ág lagá dí. Chunáṉchi Sikm ke burj ke sab ádmí bhí jo mard aur 'aurat milákar qaríb ek hazár the mar gaye.

50 Phir Abímalik Taibiz ko já Taibiz ke muqábil khaimazan húá, aur use le liyá. 51 Lekin waháṉ shahr ke andar ek baṛá muhkam burj thá; so sab mard, aur 'auraten, aur shahr ke sab báshinde bhágkar us meṉ já ghuse, aur darwáza band kar liyá, aur burj kí chhat par chaṛh gaye. 52 Aur Abímalik burj ke pás ákar us ke muqábil laṛtá rahá, aur burj ke darwáze ke nazdík gayá, táki use jalá de. 53 Tab kisi 'aurat ne chakkí ke úpar ká páṭ Abímalik ke sir par pheṉká, aur us kí khopṛí ko toṛ ḍálá. 54 Tab Abímalik ne fauran ek jawán ko jo us ká siláhbardár thá bulákar us se kahá, ki Apní talwár kheṉchkar mujhe qatl kar ḍál, táki mere haqq meṉ log yih na kahne páeṉ, ki Ek 'aurat ne use mar ḍálá. So us jawán ne use chhed diyá, aur wuh mar gayá. 55 Jab Isráílíoṉ ne dekhá ki Abímalik mar gayá, to har shakhs apní jagah chalá gayá. 56 Yúṉ Khudá ne Abímalik kí us sharárat ká badla jo us ne apne sattar bháiyoṉ ko márkar apne báp se kí thí, us ko diyá; 57 aur Sikm ke logoṉ kí sárí sharárat Khudá ne un hí ke sir par ḍálí; aur Yarubba'l ke beṭe Yotám kí la'nat un ko lagí.

10 Aur Abímalik ke ba'd Tola' bin Fúáh bin Dodo, jo Ishkár ke qabíle ká thá, Isráílíoṉ kí himáyat karne ko uṭhá. Wuh Ifráím ke kohistáni mulk meṉ Samír meṉ rahtá thá. 2 Wuh teís baras Isráílíoṉ ká qází rahá, aur mar gayá, aur Samír meṉ dafn húá.

3 Is ke ba'd Jilí'ádí Yáír uṭhá, aur wuh báís baras Isráílíoṉ ká qázi rahá. 4 Us ke tís beṭe the jo tís jawán gadhoṉ par sawár húá karte the, aur un ke tís shahr the, jo áj tak Hawwot Yáír kahláte hain, aur Jilí'ád ke mulk meṉ haiṉ. 5 Aur Yáír mar gayá, aur Qámon meṉ dafn húá.

6 Aur baní Isráíl Khudáwand ke huzúr phir badí karne, aur Ba'lím, aur 'Istárát, aur Arám ke deotáoṉ, aur Saidá ke deotáoṉ, aur Moáb ke

deotáon, aur baní 'Ammon ke deotáon, aur Filistíon ke deotáon kí parastish karne lage, aur KHUDÁWAND ko chhoṛ diyá, aur us kí parastish na kí. 7 Tab KHUDÁWAND ká qahr Isráíl par bhaṛká, aur us ne un ko Filistíon ke háth, aur baní 'Ammon ke háth bech ḍálá. 8 Aur unhon ne us sál baní Isráíl ko tang kiyá, aur satáyá, balki aṭhárah baras tak wuh sab baní Isráíl par zulm karte rahe jo Yardan pár Amoríon ke mulk men jo Jili'ád men hai rahte the. 9 Aur baní 'Ammon Yardan pár hokar Yahúdáh aur Binyamín aur Ifráím ke khándán se laṛne ko bhí á játe the; pas Isráílí bahut tang á gaye. 10 Aur baní Isráíl KHUDÁWAND se faryád karke kahne lage, Ham ne terá gunáh kiyá, ki apne Khudá ko chhoṛá, aur Ba'lím kí parastish kí. 11 Aur KHUDÁWAND ne baní Isráíl se kahá, Kyá main ne tum ko Misríon, aur Amoríon aur baní 'Ammon, aur Filistíon ke háth se riháí nahín dí? 12 Aur Saidáníon, aur 'Amálíqíon, aur Má'oníon ne bhí tum ko satáyá; aur tum ne mujh se faryád kí aur main ne tum ko un ke háth se chhuṛáyá. 13 Taubhí tum ne mujhe chhoṛkar âur ma'búdon kí parastish kí: so ab main tum ko riháí nahín dúngá. 14 Tum jákar un deotáon se jin ko tum ne ikhtiyár kiyá hai faryád karo, wuhí tumhárí musíbat ke waqt tum ko chhuṛáen. 15 Baní Isráíl ne KHUDÁWAND se kahá, Ham ne to gunáh kiyá: so jo kuchh terí nazar men achchhá ho, ham se kar; par áj ham ko chhuṛá hí le. 16 Aur wuh ajnabí ma'búdon ko apne bích se dúr karke KHUDÁWAND kí parastish karne lage. Tab us ká jí Isráíl kí pareshání se gamgín húá.

17 Phir baní 'Ammon ikaṭṭhe hokar Jili'ád men khaimazan húe. Aur baní Isráíl bhí faráham hokar Misfáh men khaimazan húe. 18 Tab Jili'ád ke log aur sardár ek dúsre se kahne lage, Wuh kaun shakhs hai jo baní 'Ammon se laṛná shurú' karegá? wuhí Jili'ád ke sab báshindon ká hákim hogá.

11 Aur Jili'ádí Iftáh baṛá zabardast súrmá aur kasbí ká beṭá thá, aur Jili'ád se Iftáh paidá húá thá. 2 Aur Jili'ád kí bíwí ke bhí us se beṭe húe; aur jab us kí bíwí ke beṭe baṛe húe to unhon ne Iftáh ko yih kahkar nikál diyá, ki Hamáre báp ke ghar men tujhe koí mírás nahín milegí, kyúnki tú gair 'aurat ká beṭá hai. 3 Tab Iftáh apne bháiyon ke pás se bhágkar Tob ke mulk men rahne lagá, aur Iftáh ke pás shuhde jama' ho gaye aur us ke sáth phirne lage.

4 Aur kuchh 'arse ke ba'd baní 'Ammon ne baní Isráíl se jang chheṛ dí. 5 Aur jab baní 'Ammon baní Isráíl se laṛne lage, to Jili'ádí buzurg chale, ki Iftáh ko Tob ke mulk se le áen. 6 So wuh Iftáh se kahne lage, ki Tú chalkar hamárá sardár ho, táki ham baní 'Ammon se laṛen. 7 Aur Iftáh ne Jili'ádí buzurgon se kahá, Kyá tum ne mujh se 'adáwat karke mujhe mere báp ke ghar se nikál nahín diyá? so ab jo tum musíbat men paṛ gaye ho, to mere pás kyún áe? 8 Jili'ádí buzurgon ne Iftáh se kahá, ki Ab ham ne phir is liye terí taraf rukh kiyá hai, ki tú hamáre sáth chalkar baní 'Ammon se jang kare, aur tú hí Jili'ád ke sab báshindon par hamárá hákim hogá. 9 Aur Iftáh ne Jili'ádí buzurgon se kahá, Agar tum mujhe baní 'Ammon se laṛne ko mere ghar le chalo, aur KHUDÁWAND un ko mere hawále kar de, to kyá main tumhárá hákim húngá? 10 Jili'ádí buzurgon ne Iftáh ko jawáb diyá, ki KHUDÁWAND hamáre darmiyán gawáh ho. Yaqínan jaisá tú ne kahá hai, ham waisá hí karenge. 11 Tab Iftáh Jili'ádí buzurgon ke sáth rawána húá, aur logon ne use apná hákim aur sardár banáyá; aur Iftáh ne Misfáh men KHUDÁWAND ke áge apní sab báten kah sunáín.

12 Aur Iftáh ne baní 'Ammon ke bádsháh ke pás elchí rawána kiye aur kahlá bhejá, ki Tujhe mujh se kyá kám jo tú mere mulk men laṛne ko merí taraf áyá hai? 13 Baní 'Ammon ke bádsháh ne Iftáh ke elchíon ko jawáb diyá, Is liye ki jab Isráílí Misr se nikalkar áe, to Arnon se Yabboq aur Yardan tak jo merá mulk thá use unhon ne chhín liyá: so ab tú un 'iláqon ko sulh o salámatí se mujhe pher de. 14 Tab Iftáh ne phir elchíon ko baní 'Ammon ke bádsháh ke pás rawána kiyá, 15 aur yih kahlá bhejá, ki Iftáh yún kahtá hai, ki Isráílíon ne na to Moáb ká mulk aur na baní 'Ammon ká

mulk chhíná; 16 balki Isráílí jab Misr se nikle, aur biyábán chhánte húe Bahr i Qulzum tak áe, aur Qádis men pahunche, 17 to Isráílion ne Adom ke bádsháh ke pás elchí rawána kiye aur kahlá bhejá, ki Ham ko zará apne mulk se hokar guzar jáne de: lekin Adom ká bádsháh na máná: isí tarah unhon ne Moáb ke bádsháh ko kahlá bhejá, aur wuh bhí rázi na húá; chunánchi Isráílí Qádis men rahe. 18 Tab wuh biyábán men hokar chale, aur Adom ke mulk aur Moáb ke mulk ke báhar báhar chakkar kátkar Moáb ke mulk ke mashriq kí taraf áe, aur Arnon ke us pár dere dále; par Moáb kí sarhadd men dákhil na húe, is liye ki Moáb kí sarhadd Arnon thá. 19 Phir Isráílion ne Amorion ke bádsháh Síhon ke pás jo Hasbon ká bádsháh thá elchí rawána kiye, aur Isráílion ne use kahlá bhejá, ki Ham ko zará ijázat de de, ki tere mulk men se hokar apní jagah ko chale jáen. 20 Par Síhon ne Isráílion ká itná i'tibár na kiyá, ki un ko apní sarhadd se guzarne de; balki Síhon apne sab logon ko jama' karke Yahas men khaimazan húá, aur Isráílion se lará. 21 Aur Khudáwand Isráíl ke Khudá ne Síhon aur us ke sáre lashkar ko Isráílion ke háth men kar diyá, aur unhon ne un ko már liyá. So Isráílion ne Amorion ke jo wahán ke báshinde the, sáre mulk par qabza kar liyá. 22 Aur wuh Arnon se Yabboq tak, aur biyábán se Yardan tak, Amorion kí sab sarhaddon par qábiz ho gaye. 23 Pas Khudáwand Isráíl ke Khudá ne Amorion ko un ke mulk se apní qaum Isráíl ke sámne khárij kiyá; so kyá tú ab us par qabza karne páegá? 24 Kyá jo kuchh terá deotá Kamos tujhe qabza karne ko de, tú us par qabza na karegá? Pas, jis jis ko Khudáwand hamáre Khudá ne hamáre sámne se khárij kar diyá hai, ham bhí un ke mulk par qabza karenge. 25 Aur kyá tú Safor ke bete Balaq se jo Moáb ká bádsháh thá kuchh bihtar hai? Kyá us ne Isráílion se kabhí jhagrá kiyá, yá kabhí un se lará? 26 Jab Isráílí Hasbon aur us ke qasbon, aur 'Aro'ír aur us ke qasbon, aur un sab shahron men jo Arnon ke kanáre kanáre hain tín sau baras se base hain, to is 'arse men tum ne un ko kyún na chhurá liyá? 27 Garaz main ne terí khatá nahín kí, balki terá mujh se larná terí taraf se mujh par zulm hai. Pas, Khudáwand hí jo munsif hai baní Isráíl aur baní 'Ammon ke darmiyán áj insáf kare. 28 Lekin baní 'Ammon ke bádsháh ne Iftáh kí yih báten jo us ne use kahlá bhejí thín na mánín.

29 Tab Khudáwand kí rúh Iftáh par názil húí, aur wuh Jili'ád aur Munassí se guzarkar Jili'ád ke Misfáh men áyá, aur Jili'ád ke Misfáh se baní 'Ammon kí taraf chalá. 30 Aur Iftáh ne Khudáwand kí mannat mání, aur kahá, ki Agar tú yaqínan baní 'Ammon ko mere háth men kar de, 31 to jab main baní 'Ammon kí taraf se salámat lautúngá, us waqt jo koí pahle mere ghar ke darwáze se nikalkar mere istiqbál ko áe, wuh Khudáwand ká hogá, aur main us ko sokhtaní qurbání ke taur par guzránúngá. 32 Tab Iftáh baní 'Ammon kí taraf un se larne ko gayá, aur Khudáwand ne un ko us ke háth men kar diyá. 33 Aur us ne 'Aro'ír se Minnít tak jo bís shahr hain aur Abíl Karámím tak barí khúnrezí ke sáth un ko márá. Is tarah baní 'Ammon baní Isráíl se maglúb húe.

34 Aur Iftáh Misfáh ko apne ghar áyá, aur us kí betí table bajátí aur náchtí húí us ke istiqbál ko nikalkar áí, aur wuhí ek us kí aulád thí; us ke siwá us ke koí betí betá na thá. 35 Jab us ne us ko dekhá, to apne kapre phárkar kahá, Háe, merí betí; tú ne mujhe past kar diyá, aur jo mujhe dukh dete hain un men se ek tú hai: kyúnki main ne Khudáwand ko zabán dí hai, aur main palat nahín saktá. 36 Us ne us se kahá, Ai mere báp, tú ne Khudáwand ko zabán dí hai, so jo kuchh tere munh se niklá hai wuhí mere sáth kar; is liye ki Khudáwand ne tere dushmanon baní 'Ammon se terá intiqám liyá. 37 Phir us ne apne báp se kahá, Mere liye itná kar diyá jáe, ki do mahíne kí muhlat mujh ko mile, táki main jákar paháron par apní hamjoliyon ke sáth apne kunwárpan par mátam kartí phirún. 38 Us ne kahá, Já; aur us ne use do mahíne kí rukhsat dí; aur wuh

apní hamjoliyon ko lekar gayí, aur pahárọn par apne kunwárpan par mátam kartí phirí. 39 Aur do mahíne ke ba'd wuh apne báp ke pás laut áí, aur wuh us ke sáth waisá hí pesh áyá jaisí mannat us ne mání thí. Is larkí ne mard ká munh na dekhá thá. So baní Isráíl men yih dastúr chalá, 40 ki sál ba sál Isráílí 'auraten jákar baras men chár din tak Iftáh Jilí'ádí kí betí kí yádgárí kartí thín.

12 Tab Ifráím ke log jama' hokar shimál kí taraf gaye; aur Iftáh se kahne lage, ki Jab tú baní 'Ammon se jang karne ko gayá, to ham ko sáth chalne ko kyún na bulwáyá? so ham tere ghar ko tujh samet jaláenge. 2 Iftáh ne un ko jawáb diyá, ki Merá aur mere logon ká bará jhagrá baní 'Ammon ke sáth ho rahá thá, aur jab main ne tum ko bulwáyá, to tum ne un ke háth se mujhe na bacháyá. 3 Aur jab main ne yih dekhá ki tum mujhe nahín bacháte, to main ne apní ján hathelí par rakkhí, aur baní 'Ammon ke muqábale ko chalá, aur KHUDÁWAND ne un ko mere háth men kar diyá. Pas tum áj ke din mujh se larne ko mere pás kyún chale áe? 4 Tab Iftáh sab Jilí'ádíon ko jama' karke Ifráímíon se lará, aur Jilí'ádíon ne Ifráímíon ko már liyá; kyúnki wuh kahte the, ki Tum Jilí'ádí Ifráím hí ke bhagore ho jo Ifráímíon aur Munassíon ke darmiyán rahte ho. 5 Aur Jilí'ádíon ne Ifráímíon ká rásta rokne ke liye Yardan ke ghátọn ko apne qabze men kar liyá: aur jo bhágá húá Ifráímí kahtá, ki Mujhe pár jáne do, to Jilí'ádí us se kahte, ki Kyá tú Ifráímí hai? Agar wuh jawáb detá, Nahín; 6 to wuh us se kahte, Shibbulat to bol, to wuh Subbulat kahtá, kyúnki us se us ká sahíh talaffuz nahín ho saktá thá. Tab wuh use pakarkar Yardan ke ghátọn par qatl kar dete the, so us waqt bayálís hazár Ifráímí qatl húe.

7 Aur Iftáh chha baras tak baní Isráíl ká qází rahá. Phir Jilí'ádí Iftáh ne wafát pái, aur Jilí'ád ke shahron men se ek men dafn húá.

8 Us ke ba'd Baitlahmí Ibsán Isráílíon ká qází húá. 9 Us ke tís bete the, aur tís betiyán us ne báhar biyáh dín, aur báhar se apne beton ke liye tís betiyán le áyá. Wuh sát baras tak Isráílíon ká qází rahá. 10 Aur Ibsán mar gayá, aur Baitlahm men dafn húá.

11 Aur us ke ba'd Zabúlúní Ailon Isráíl ká qází húá, aur wuh das baras Isráíl ká qází rahá, 12 aur Zabúlúní Ailon mar gayá, aur Aiyálon men jo Zabúlún ke mulk men hai dafn húá.

13 Us ke ba'd Fír'átoní Hillel ká betá 'Abdon Isráíl ká qází húá. 14 Aur us ke chálís bete aur tís pote the, jo sattar jawán gadhon par sawár hote the: aur wuh áth baras Isráílíon ká qází rahá. 15 Aur Fír'átoní Hillel ká betá 'Abdon mar gayá, aur 'Amálíqíon ke kohistání 'iláqe men Fír'áton men jo Ifráím ke mulk men hai dafn húá.

13 Aur baní Isráíl ne phir KHUDÁWAND ke áge badí kí; aur KHUDÁWAND ne un ko chálís baras tak Filistíon ke háth men kar rakkhá.

2 Aur Dáníon ke gharáne men Sur'ah ká ek shakhs thá, jis ká nám Manoha thá. Us kí bíwí bánjh thí, so us ke koí bachcha na húá. 3 Aur KHUDÁWAND ke firishte ne us 'aurat ko dikhái dekar us se kahá, Dekh, tú bánjh hai, aur tere bachcha nahín hotá: par tú hámila hogí, aur tere betá hogá. 4 So khabardár, mai yá nashe kí chíz na píná, aur na koí nápák chíz kháná. 5 Kyúnki dekh, tú hámila hogí, aur tere betá hogá; us ke sir par kabhí ustura na phire; is liye ki wuh larká pet hí se Khudá ká nazír hogá; aur wuh Isráílíon ko Filistíon ke háth se rihái dená shurú' karegá. 6 Us 'aurat ne jákar apne shauhar se kahá, ki Ek mard i Khudá mere pás áyá. Us kí súrat Khudá ke firishte kí súrat kí tarah niháyat muhíb thí: aur main ne us se nahín púchhá, ki Tú kahán ká hai? aur na us ne mujhe apná nám batáyá. 7 Par us ne mujh se kahá, Dekh, tú hámila hogí aur tere betá hogá. So tú mai yá nashe kí chíz na píná, aur na koí nápák chíz kháná; kyúnki wuh larká pet hí se, apne marne ke din tak, Khudá ká nazír rahegá. 8 Tab Manoha ne KHUDÁWAND se darkhwást kí, aur kahá, Ai mere Málik, main terí minnat kartá hún, ki wuh mard i Khudá jise tú ne bhejá thá hamáre pás phir áe, aur ham ko

sikháe, ki ham us laṛke se jo paidá hone ko hai, kyá kareṉ. 9 Aur Khudá ne Manoha kí 'arz suní; aur Khudá ká firishta us 'aurat ke pás, jab wuh khet meṉ baiṭhí thí, phir áyá: par us ká shauhar Manoha us ke sáth nahíṉ thá. 10 So us 'aurat ne jaldí kí, aur dauṛkar apne shauhar ko khabar dí, aur us se kahá, ki Dekh, wuhí mard jo us din mere pás áyá thá ab phir mujhe dikhái diyá. 11 Tab Manoha uṭhkar apní bíwí ke píchhe píchhe chalá, aur us mard ke pás ákar us se kahá, Kyá tú wuhí mard hai, jis ne is 'aurat se báteṉ kí thíṉ? Us ne kahá, Maiṉ wuhí húṉ. 12 Tab Manoha ne kahá, Terí báteṉ púrí hoṉ. Par us laṛke ká kaisá taur o tariq aur kyá kám hogá? 13 Khudáwand ke firishte ne Manoha se kahá, Un sab chízoṉ se jin ká zikr maiṉ ne is 'aurat se kiyá yih parhez kare. 14 Wuh aisí koí chíz jo ták se paidá hotí hai na kháe, aur mai yá nashe kí chíz na piye, aur na koí nápák chíz kháe; aur jo kuchh maiṉ ne use hukm diyá yih use máne. 15 Manoha ne Khudáwand ke firishte se kahá, ki Ijázat ho, to ham tujh ko rok leṉ, aur bakrí ká ek bachcha tere liye taiyár kareṉ. 16 Tab Khudáwand ke firishte ne Manoha ko jawáb diyá, Agar tú mujhe rok bhí le, taubhí maiṉ terí roṭí nahíṉ kháne ká: par agar tú sokhtaní qurbání taiyár karná cháhe, to tujhe lázim hai ki use Khudáwand ke liye guzráne. Kyúṉki Manoha nahíṉ jántá thá, ki wuh Khudáwand ká firishta hai. 17 Phir Manoha ne Khudáwand ke firishte se kahá, ki Terá nám kyá hai, táki jab terí báteṉ púrí hoṉ to ham terá ikrám kar sakeṉ? 18 Khudáwand ke firishte ne us se kahá, Tú kyúṉ merá nám púchhtá hai, kyúṉki wuh to 'ajíb hai? 19 Tab Manoha ne bakrí ká wuh bachcha ma' us kí nazr kí qurbání ke lekar ek chaṭán par Khudáwand ke liye un ko guzráná: aur firishte ne Manoha aur us kí bíwí ke dekhte dekhte 'ajíb kám kiyá. 20 Kyúṉki aisá húá, ki jab shu'la mazbah par se ásmán kí taraf uṭhá, to Khudáwand ká firishta mazbah ke shu'le meṉ hokar úpar chalá gayá. Aur Manoha aur us kí bíwí dekhkar auṉdhe muṉh zamín par gire. 21 Par Khudáwand ká firishta na phir Manoha ko dikhái diyá, na us kí bíwí ko. Tab Manoha ne jáná, ki wuh Khudáwand ká firishta thá. 22 Aur Manoha ne apní bíwí se kahá, ki Ham ab zarúr mar jáeṉge, kyúṉki ham ne Khudá ko dekhá. 23 Us kí bíwí ne us se kahá, Agar Khudáwand yihí cháhtá, ki ham ko már de, to sokhtaní aur nazr kí qurbání hamáre háth se qubúl na kartá, aur na ham ko yih wáqi'át dikhátá, aur na ham se aisí báteṉ kahtá. 24 Aur us 'aurat ke ek beṭá húá, aur us ne us ká nám Samsún rakkhá; aur wuh laṛká baṛhá, aur Khudáwand ne use barakat dí. 25 Aur Khudáwand kí rúh use Mahane Dán meṉ jo Sur'ah aur Istál ke darmiyán hai tahrík dene lagí.

14 Aur Samsún Timnat ko gayá, aur Timnat meṉ us ne Filistíoṉ kí beṭiyoṉ meṉ se ek 'aurat dekhí; 2 aur us ne ákar apne máṉ báp se kahá, Maiṉ ne Filistíoṉ kí beṭiyoṉ meṉ se Timnat meṉ ek 'aurat dekhí hai: so tum us se merá biyáh kará do. 3 Us ke máṉ báp ne us se kahá, Kyá tere bháiyoṉ kí beṭiyoṉ meṉ yá merí sárí qaum meṉ koí 'aurat nahíṉ hai jo tú námakhtún Filistíoṉ meṉ biyáh karne játá hai? Samsún ne apne báp se kahá, Usí se merá biyáh kará de, kyúṉki wuh mujhe bahut pasand átí hai. 4 Par us ke máṉ báp ko ma'lúm na thá, ki yih Khudáwand kí taraf se hai, kyúṉki wuh Filistíoṉ ke khiláf bahána ḍhúṉḍhtá thá. Us waqt Filistí Isráilíoṉ par hukmrán the.

5 Phir Samsún aur us ke máṉ báp Timnat ko chale, aur Timnat ke tákistánoṉ meṉ pahuṉche aur dekho, ek jawán sher Samsún ke sámne ákar garajne lagá. 6 Tab Khudáwand kí rúh us par názil húí, aur us ne use bakrí ke bachche kí tarah chír ḍálá, go us ke háth meṉ kuchh na thá: lekin jo us ne kiyá use apne báp yá máṉ ko na batáyá. 7 Aur us ne jákar us 'aurat se báteṉ kíṉ; aur wuh Samsún ko bahut pasand áí. 8 Aur kuchh 'arse ke ba'd wuh use lene ko lauṭá, aur sher kí lásh dekhne ko katrá gayá aur dekhá, ki sher ke panjar meṉ shahd kí makkhiyoṉ ká hujúm aur shahd hai. 9 Us ne use háth meṉ le liyá, aur khátá húá chalá, aur apne máṉ

báp ke pás ákar un ko bhí diyá, aur unhon ne bhí kháyá: par us ne un ko na batáyá, ki yih shahd us ne sher ke panjar men se nikálá thá. 10 Phir us ká báp us 'aurat ke hán gayá: wahán Samsún ne barí ziyáfat kí; kyúnki jawán aisá hí karte the. 11 Wuh use dekhkar us ke liye tís rafíqon ko le áe ki us ke sáth rahen. 12 Samsún ne un se kahá, Main tum se ek pahelí púchhtá hún: so agar tum ziyáfat ke sát din ke andar andar use bújhkar mujhe us ká matlab batá do, to main tís katání kurte aur tís jore kapre tum ko dúngá: 13 aur agar tum batá na sako, to tum tís katání kurte aur tís jore kapre mujh ko dená. Unhon ne us se kahá, ki Tú apní pahelí bayán kar, táki ham use sunen. 14 Us ne un se kahá,

Khánewále men se to kháná niklá,
Aur zabardast men se mithás niklí.

Aur wuh tín din tak us pahelí ko hall na kar sake. 15 Aur sátwen din unhon ne Samsún kí bíwí se kahá, ki Apne shauhar ko phuslá, táki is pahelí ká matlab wuh ham ko batá de, nahín to ham tujh ko aur tere báp ke ghar ko ág se jalá denge: kyá tum ne ham ko isí liye buláyá hai, ki ham ko faqír kar do? kyá bát bhí yún hí nahín? 16 Aur Samsún kí bíwí us ke áge rokar kahne lagí, Tujhe to mujh se nafrat hai: tú mujh ko piyár nahín kartá: tú ne merí qaum ke logon se pahelí púchhí, par wuh mujhe na batáí. Us ne us se kahá, Khúb! Main ne use apne mán báp ko to batáyá nahín, aur tujhe batá dún? 17 So wuh us ke áge jab tak ziyáfat rahí sáton din rotí rahí: aur sátwen din aisá húá, ki us ne use batá hí diyá; kyúnki us ne use niháyat tang kiyá thá: aur us 'aurat ne wuh pahelí apní qaum ke logon ko batá dí. 18 Aur us shahr ke logon ne sátwen din súraj ke dúbne se pahle us se kahá, Shahd se míthá âur kyá hotá hai? aur sher se zoráwar âur kaun hai? Us ne un se hahá,

Agar tum merí bachhiyá ko hal men na jotte,
To merí pahelí kabhí na bújhte.

19 Phir KHUDÁWAND kí rúh us par názil húí, aur wuh Asqalon ko gayá. Wahán us ne un ke tís ádmí máre, aur un ko lútkar kapron ke jore pahelí bújhnewálon ko diye; aur us ká gussa bharak uthá, aur wuh apne mán báp ke ghar chalá gayá. 20 Par Samsún kí bíwí us ke ek rafíq ko jise Samsún ne dost banáyá thá de dí gayí.

15 Lekin kuchh 'arse ke ba'd gehún kí fasl ke mausim men Samsún bakrí ká ek bachcha lekar apní bíwí ke hán gayá, aur kahne lagá, Main apní bíwí ke pás kothrí men jáúngá. Par us ke báp ne use andar jáne na diyá. 2 Aur us ke báp ne kahá, Mujh ko yaqínan yih khayál húá, ki tujhe us se sakht nafrat ho gayí hai, is liye main ne use tere rafíq ko de diyá. Kyá us kí chhotí bahin us se kahín khúbsúrat nahín hai? so us ke 'iwaz tú isí ko le le. 3 Samsún ne un se kahá, Is bár main Filistíon kí taraf se, jab main un se buráí karún bequsúr thahrúngá. 4 Aur Samsún ne jákar tín sau lomriyán pakrín, aur mash'alen lín, aur dum se dum miláí, aur do do dumon ke bích men ek mash'al bándh dí. 5 Aur mash'alon men ág lagákar us ne lomriyon ko Filistíon ke khare kheton men chhor diyá, aur púliyon aur khare kheton donon ko, balki zaitún ke bágon ko bhí jalá diyá. 6 Tab Filistíon ne kahá, Kis ne yih kiyá hai? Logon ne batáyá, ki Timnatí ke dámád Samsún ne, is liye ki us ne us kí bíwí chhínkar us ke rafíq ko de dí. Tab Filistíon ne ákar us 'aurat ko aur us ke báp ko ág men jalá diyá. 7 Samsún ne un se kahá, ki Tum jo aisá kám karte ho, to zarúr hí main tum se badla lúngá; aur is ke ba'd báz áúngá. 8 Aur us ne un ko barí khúnrezí ke sáth már márkar un ká kachúmar kar dálá; aur wahán se jákar Aitám kí chatán kí darár men rahne lagá.

9 Tab Filistí jákar Yahúdáh men khaimazan húe, aur Lahí men phail gaye. 10 Aur Yahúdáh ke logon ne un se kahá, Tum ham par kyún charh áe ho? Unhon ne kahá, Ham Samsún ko bándhne áe hain, táki jaisá us ne ham se kiyá, ham bhí us se waisá hí karen. 11 Tab Yahúdáh ke tín hazár mard Aitám kí chatán kí darár men utar gaye, aur Samsún se kahne lage, Kyá tú nahín jántá,

ki Filistí ham par hukmrán hain? so tú ne ham se yih kyá kiyá hai? Us ne un se kahá, Jaisá unhon ne mujh se kiyá, main ne bhí un se waisá hí kiyá. 12 Unhon ne us se kahá, Ab ham áe hain, ki tujhe bándhkar Filistíon ke hawále kar den. Samsún ne un se kahá, Mujh se qasam kháo, ki tum khud mujh par hamla na karoge. 13 Unhon ne use jawáb diyá, Nahín; balki ham tujhe kaskar bándhenge, aur un ke hawále kar denge: par ham hargiz tujhe ján se na márenge. Phir unhon ne use do nayí rassiyon se bándhá, aur chatán se use úpar láe. 14 Jab wuh Lahí men pahunchá, to Filistí use dekhkar lalkárne lage. Tab KHUDÁWAND kí rúh us par názil húí, aur us ke bázúon par kí rassiyán ág se jale húe san kí mánind ho gayín, aur us ke bandhan us ke háthon par se utar gaye. 15 Aur use ek gadhe ke jabre kí nayí haddí mil gayí, so us ne háth barhákar use uthá liyá, aur us se us ne ek hazár ádmíon ko már dálá. 16 Phir Samsún ne kahá,

Gadhe ke jabre kí haddí se
dher ke dher lag gaye,
Gadhe ke jabre kí haddí se
main ne ek hazár ádmíon ko
márá.

17 Aur jab wuh apní bát khatm kar chuká, to us ne jabrá apne háth men se phenk diyá, aur us jagah ká nám Rámat Lahí par gayá. 18 Aur us ko barí piyás lagí; tab us ne KHUDÁWAND ko pukárá, aur kahá, Tú ne apne bande ke háth se aisí barí rihái bakhshí: ab kyá main piyás se marún, aur námakhtúnon ke háth men parún? 19 Par Khudá ne us garhe ko jo Lahí men hai chák kar diyá, aur us men se pání niklá; aur jab us ne use pí liyá, to us kí ján men ján áí, aur wuh tázadam húá. Is liye us jagah ká nám 'Ain Haqqore rakkhá gayá; wuh Lahí men áj tak hai. 20 Aur wuh Filistíon ke aiyám men bís baras tak Isráílíon ká qází rahá.

16 Phir Samsún Gazzah ko gayá; wahán us ne ek kasbí dekhí, aur us ke pás gayá. 2 Aur Gazzah ke logon ko khabar húí, ki Samsún yahán áyá hai. Unhon ne use gher liyá, aur sárí rát shahr ke phátak par us kí ghát men baithe rahe; par rát bhar chup cháp rahe, aur kahá, ki Subh ko raushní hote hí ham use már dálenge. 3 Aur Samsún ádhí rát tak letá rahá, aur ádhí rát ko uthkar shahr ke phátak ke donon pallon aur donon bázúon ko pakarkar bende samet ukkár liyá, aur un ko apne kandhon par rakhkar us pahár kí chotí par jo Habrún ke sámne hai le gayá.

4 Is ke ba'd Súriq kí wádí men ek 'aurat se jis ká nám Dalílah thá, use 'ishq ho gayá. 5 Aur Filistíon ke sardáron ne us 'aurat ke pás jákar us se kahá, ki Tú use phuslákar daryáft kar le, ki us kí shahzorí ká bhed kyá hai, aur ham kyúnkar us par gálib áen, táki ham use bándhkar us ko azíyat pahuncháen: aur ham men se har ek gyárah sau chándí ke sikke tujhe degá. 6 Tab Dalílah ne Samsún se kahá, ki Mujhe to batá de, ki terí shahzorí ká bhed kyá hai aur tujhe azíyat pahuncháne ke liye kis chíz se tujhe bándhná cháhíye? 7 Samsún ne us se kahá, ki Agar wuh mujh ko sát harí harí bedon se jo sukhái na gayí hon bándhen, to main kamzor hokar áur ádmíon kí tarah ho jáúngá. 8 Tab Filistíon ke sardár sát harí harí beden jo sukhái nahín gayí thín us 'aurat ke pás le áe, aur us ne Samsún ko un se bándhá. 9 Aur us 'aurat ne kuchh ádmí andar kí kothrí men ghát men bithá liye the, so us ne Samsún se kahá, ki Ai Samsún, Filistí tujh par charh áe! Tab ne un bedon ko aisá torá, jaise san ká sút ág páte hí tút játá hai. So us kí táqat ká bhed na khulá. 10 Tab Dalílah ne Samsún se kahá, Dekh, tú ne mujhe dhoká diyá, aur mujh se jhúth bolá. Ab to zará mujh ko batá de, ki tú kis chíz se bándhá jáe. 11 Us ne us se kahá, Agar wuh mujhe nayí nayí rassiyon se jo kabhí kám men na áí hon bándhen, to main kamzor hokar áur ádmíon kí tarah ho jáúngá. 12 Tab Dalílah ne nayí rassiyán lekar us ko un se bándhá, aur us se kahá, Ai Samsún, Filistí tujh par charh áe! Aur ghátwále andar kí kothrí men thahre hí húe the. Tab us ne apne bázúon par se dhága kí tarah un ko tor dálá. 13 So Dalílah Samsún se kahne lagí, Ab tak tú ne mujhe dhoká hí diyá, aur mujh se jhúth bolá.

Ab to batá de, ki tú kís chíz se bandh saktá hai? Us ne use kahá, Agar tú mere sir kí sáton laṭen táne ke sáth bun de. 14 Tab us ne khúnṭe se use kaskar bándh diyá, aur us se kahá, Ai Samsún, Filistí tujh par chaṛh áe! Tab wuh nínd se jág uṭhá, aur balli ke khúnṭe ko táne ke sáth ukháṛ dálá. 15 Phir wuh us se kahne lagí, Tú kyúnkar kah saktá hai, ki Main tujhe cháhtá hún, jab ki terá dil mujh se lagá nahín? Tú ne tínon bár mujhe dhoká hí diyá, aur na batáyá, ki terí shahzorí ká bhed kyá hai. 16 Jab wuh use roz apní báton se tang aur majbúr karne lagí, yahán tak ki us ká dam nák men á gayá; 17 to us ne apná dil kholkar use batá diyá, ki Mere sir par ustura nahín phirá hai, is liye ki main apní mán ke peṭ hí se Khudá ká nazír hún: so agar merá sir múndá jáe, to merá zor mujh se játá rahegá, aur main kamzor hokar âur ádmíon kí tarah ho jáúngá. 18 Jab Dalílah ne dekhá, ki us ne dil kholkar sab kuchh batá diyá, to us ne Filistíon ke sardáron ko kahlá bhejá, ki Is bár âur áo, kyúnki us ne dil kholkar mujhe sab kuchh batá diyá hai. Tab Filistíon ke sardár us ke pás áe, aur rupaye apne háth men lete áe. 19 Tab us ne use apne zánúon par sulá liyá, aur ek ádmí ko bulwákar sáton laṭen jo us ke sir par thín mundwá dálín; aur use azíyat dene lagí, aur us ká zor us se játá rahá. 20 Phir us ne kahá, Ai Samsún, Filistí tujh par chaṛh áe! Aur wuh nínd se jágá; aur kahne lagá, ki Main âur daf'a kí tarah báhar jákar apne ko jhaṭkúngá; lekín use khabar na thí, ki Khudáwand us se alag ho gayá hai. 21 Tab Filistíon ne use pakaṛkar us kí ánkhen nikál dálín, aur use Gazzah men le áe, aur pítal kí beṛiyon se use jakṛá; aur wuh qaidkháne men chakkí písá kartá thá. 22 Taubhí us ke sir ke bál mundáe jáne ke ba'd phir baṛhne lage.

23 Aur Filistíon ke sardár faráham húe, táki apne deotá Dajon ke liye baṛí qurbání guzránen, aur khushí karen; kyúnki wuh kahte the, ki Hamáre deotá ne hamáre dushman Samsún ko hamáre háth men kar diyá hai. 24 Aur jab log us ko dekhte, to apne deotá kí ta'ríf karte aur kahte the, ki Hamáre deotá ne hamáre dushman aur hamáre mulk ko ujáṛnewále ko, jis ne ham men se bahuton ko halák kiyá, hamáre háth men kar diyá hai. 25 Aur aisá húá, ki jab un ke dil niháyat shád húe, to wuh kahne lage, ki Samsún ko buláo, ki hamáre liye koí khel kare. So unhon ne Samsún ko qaidkháne se bulwáyá; aur wuh un ke liye khel karne lagá, aur unhon ne us ko do sutúnon ke bích khaṛá kiyá. 26 Tab Samsún ne us laṛke se jo us ká háth pakṛe thá kahá, Mujhe un sutúnon ko, jin par yih ghar qáim hai, thámne de, táki main un par ṭek lagáún. 27 Aur wuh ghar mardon aur 'auraton se bhará thá; aur Filistíon ke sab sardár wahín the; aur chhat par qaríban tín hazár mard o zan the jo Samsún ke khel dekh rahe the. 28 Tab Samsún ne Khudáwand se faryád kí, aur kahá, Ai Málik Khudáwand, main terí minnat kartá hún, ki mujhe yád kar; aur main terí minnat kartá hún, ai Khudá, faqat is daf'a âur tú mujhe zor bakhsh, táki main yakbáragí Filistíon se apní donon ánkhon ká badla lún. 29 Aur Samsún ne donon darmiyání sutúnon ko, jin par ghar qáim thá, pakaṛkar ek par dahine háth se aur dúsre par báen se zor lagáyá. 30 Aur Samsún kahne lagá, ki Filistíon ke sáth mujhe bhí marná hí hai. So wuh apne sáre zor se jhuká, aur wuh ghar un sardáron aur sab logon par jo us men the gir paṛá. Pas wuh murde jin ko us ne apne marte dam márá un se bhí ziyáda the jin ko us ne jíte jí qatl kiyá. 31 Tab us ke bháí aur us ke báp ká sárá gharáná áyá, aur wuh use uṭhákar le gaye, aur Sur'ah aur Istál ke darmiyán us ke báp Manoha ke qabristán men use dafn kiyá. Wuh bís baras tak Isráílíon ká qází rahá.

17 Aur Ifráím ke kohistání mulk ká ek shakhs thá, jis ká nám Míkáh thá. 2 Us ne apní mán se kahá, Chándí ke wuh gyárah sau sikke jo tere pás se liye gaye the aur jin kí bábat tú ne la'nat bhejí, aur mujhe bhí yihí sunákar kahá, so dekh, wuh chándí mere pás hai. Main ne us ko le liyá thá. Us kí mán ne kahá, Mere beṭe ko Khudáwand kí taraf se barakat mile. 3 Aur us ne chándí

ke wuhí gyárah sau sikke apní mán ko pher diye; tab us kí mán ne kahá, Main is chándí ko apne beṭe kí ḳhátir apne háth se KHUDÁWAND ke liye muqaddas kiye detí hún, táki wuh ek but khudá húá aur ek ḍhálá húá banáe: so ab main is ko tujhe pher detí hún. 4 Par jab us ne wuh naqdí apní mán ko pher dí, to us kí mán ne chándí ke do sau sikke lekar un ko ḍhálnewále ko diyá, jis ne un se ek khudá húá aur ek ḍhálá húá but banáyá: aur wuh Míkáh ke ghar men rahe. 5 Aur is shaḳhs Míkáh ke hán ek butḳhána thá, aur us ne ek afod aur tiráfím ko banwáyá; aur apne beṭon men se ek ko maḳhsús kiyá jo us ká káhin húá. 6 Un dinon Isráíl men koí bádsháh na thá, aur har shaḳhs jo kuchh us kí nazar men achchhá ma'lúm hotá wuhí kartá thá.

7 Aur Baitlahm i Yahúdáh men Yahúdáh ke gharáne ká ek jawán thá jo Láwí thá; yih wahín ṭiká húá thá. 8 Yih shaḳhs us shahr ya'ní Baitlahm i Yahúdáh se niklá, ki âur kahín, jahán jagah mile, já ṭike: so wuh safar kartá húá Ifráím ke kohistání mulk men Míkáh ke ghar á niklá. 9 Aur Míkáh ne us se kahá, Tú kahán se átá hai? Us ne us se kahá, Main Baitlahm i Yahúdáh ká ek Láwí hún, aur niklá hún, ki jahán kahín jagah mile, wahín rahún. 10 Míkáh ne us se kahá, Mere sáth rah já aur merá báp aur káhin ho; main tujhe chándí ke das sikke sálána, aur ek joṛá kapṛá aur kháná dúngá. So wuh Láwí andar chalá gayá. 11 Aur wuh us mard ke sáth rahne par rází húá; aur wuh jawán us ke liye aisá hí thá, jaisá us ke apne beṭon men se ek beṭá. 12 Aur Míkáh ne us Láwí ko maḳhsús kiyá, aur wuh jawán us ká káhin baná, aur Míkáh ke ghar men rahne lagá. 13 Tab Míkáh ne kahá, Main ab jántá hún, ki KHUDÁWAND merá bhalá karegá, kyúnki ek Láwí merá káhin hai.

18 Un dinon Isráíl men koí bádsháh na thá: aur un hí dinon men Dán ká qabíla apne rahne ke liye mírás ḍhúnḍhtá thá; kyúnki un ko us din tak Isráíl ke qabílon men mírás nahín milí thí. 2 So baní Dán ne apne sáre shumár men se pánch súrmáon ko Sur'ah aur Istál se rawána kiyá, táki mulk ká hál daryáft karen, aur use dekhen bhálen, aur un se kah diyá, ki Jákar us mulk ko dekho bhálo. So wuh Ifráím ke kohistání mulk men Míkáh ke ghar áe, aur wahín utre. 3 Jab wuh Míkáh ke ghar ke pás pahunche, to us Láwí jawán kí áwáz pahchání; pas wuh udhar ko muṛ gaye aur us se kahne lage, Tujh ko yahán kaun láyá? tú yahán kyá kartá hai? aur yahán terá kyá hai? 4 Us ne un se kahá, Míkáh ne mujh se aisá aisá sulúk kiyá, aur mujhe naukar rakh liyá hai, aur main us ká káhin baná hún. 5 Unhon ne us se kahá, ki Ḳhudá se zará saláh le, táki ham ko ma'lúm ho jáe, ki hamárá yih safar mubárak hogá, yá nahín. 6 Us káhin ne un se kahá, Salámatí se chale jáo; kyúnki tumhárá yih safar KHUDÁWAND ke huzúr hai.

7 So wuh pánchon shaḳhs chal nikle, aur Lais men áe. Unhon ne wahán ke logon ko dekhá, ki Saidáníon kí tarah kaise itmínán aur amn aur chain se rahte hain: kyúnki us mulk men koí hákim nahín thá jo un ko kisí bát men zalíl kartá, aur wuh Saidáníon se bahut dúr the, aur kisí se un ko kuchh sarokár na thá. 8 So wuh Sur'ah aur Istál ko apne bháiyon ke pás lauṭe, aur un ke bháiyon ne un se púchhá, ki Tum kyá kahte ho? 9 Unhon ne kahá, Chalo, ham un par chaṛh jáen; kyúnki ham ne us mulk ko dekhá, ki wuh bahut achchhá hai; aur tum kyá chup cháp hí rahe? ab chalkar us mulk par qábiz hone men sustí na karo. 10 Agar tum chale, to ek mutma'inn qaum ke pás pahunchoge, aur wuh mulk wasí' hai, kyúnki Ḳhudá ne use tumháre háth men kar diyá hai; wuh aisí jagah hai, jis men dunyá kí kisí chíz kí kamí nahín.

11 Tab baní Dán ke gharáne ke chha sau mard jang ke hathyár bándhe húe Sur'ah aur Istál se rawána húe; 12 aur jákar Yahúdáh ke Qaryat Ya'rím men ḳhaimazan húe; isí liye áj ke din tak us jagah ko Mahane Dán kahte hain; aur yih Qaryat Ya'rím ke píchhe hai. 13 Aur wahán se chalkar Ifráím ke kohistání mulk men pahunche, aur Míkáh ke ghar áe. 14 Tab wuh

pánchon mard jo Lais ke mulk ká hál daryáft karne gaye the apne bháiyon se kahne lage, Kyá tum ko khabar hai, ki in gharon men ek afod, aur tiráfím, aur ek khudá húá but, aur ek dhálá húá but hai? so ab soch lo, ki tum ko kyá karná hai. 15 Tab wuh us taraf mur gaye, aur us Láwí jawán ke makán men, ya'ní Míkáh ke ghar men, dákhil húe, aur us se khair o 'áfiyat púchhí. 16 Aur wuh chha sau mard jo baní Dán men se the jang ke hathyár bándhe phátak par khare rahe. 17 Aur un pánchon shakhson ne jo zamín ká hál daryáft karne ko nikle the wahán ákar khudá húá but, aur afod, aur tiráfím, aur dhálá húá but, sab kuchh le liyá. Aur wuh káhin phátak par un chha sau mardon ke sáth jo jang ke hathyár bándhe the khará thá. 18 Jab wuh Míkáh ke ghar men ghuskar khudá húá but, aur afod, aur tiráfím, aur dhálá húá but le áe, to us káhin ne un se kahá, Tum yih kyá karte ho? 19 Tab unhon ne use kahá, Chup rah; munh par háth rakh le, aur hamáre sáth chal, aur hamárá báp aur káhin ban; kyá tere liye ek shakhs ke ghar ká káhin honá achchhá hai, yá yih ki tú baní Isráíl ke ek qabíle aur gharáne ká káhin ho? 20 Tab káhin ká dil khush ho gayá, aur wuh afod, aur tiráfím, aur khude húe but ko lekar logon ke bích chalá gayá. 21 Phir wuh mure aur rawána húe, aur bál bachchon aur chaupáyon, aur asbáb ko apne áge kar liyá. 22 Jab wuh Míkáh ke ghar se dúr nikal gaye to jo log Míkáh ke ghar ke pás ke makánon men rahte the, wuh faráham húe aur chalkar baní Dán ko já liyá. 23 Aur unhon ne baní Dán ko pukárá. Tab unhon ne udhar munh karke Míkáh se kahá, Tujh ko kyá húá jo tú itne logon kí jam'íyat ko sáth liye á rahá hai? 24 Us ne kahá, Tum mere deotáon ko jin ko main ne banwáyá aur mere káhin ko sáth lekar chale áe; ab mere pás aur kyá báqí rahá? so tum mujh se yih kyúnkar kahte ho, ki Tujh ko kyá húá? 25 Baní Dán ne us se kahá, ki Terí áwáz ham logon men sunáí na de, tá na ho ki jhalle mizáj ke ádmí tujh par hamla kar baithen, aur tú apní ján apne ghar ke logon kí ján ke sáth kho baithe. 26 So baní Dán to apná rásta hí chalte gaye: aur jab Míkáh ne dekhá ki wuh us ke muqábale men bare zabardast hain, to wuh murá aur apne ghar ko lautá. 27 Yún wuh Míkáh kí banwáí húí chízon ko aur us káhin ko jo us ke hán thá lekar Lais men aise logon ke pás pahunche jo amn aur chain se rahte the, aur un ko tah i teg kiyá aur shahr jalá diyá. 28 Aur bacháne-wálá koí na thá; kyúnki wuh Saidá se dúr thá, aur yih log kisí ádmí se sarokár nahín rakhte the; aur wuh shahr Bait Rahob ke pás kí wádí men thá. Phir unhon ne wuh shahr banáyá, aur us men rahne lage. 29 Aur us shahr ká nám apne báp Dán ke nám par jo Isráíl kí aulád thá Dán hí rakkhá; lekin pahle us shahr ká nám Lais thá. 30 Aur baní Dán ne wuh khudá húá but apne liye nasb kar liyá, aur Yúnatan, bin Jairsom, bin Músá aur us ke bete, us mulk kí asírí ke din tak baní Dán ke qabíle ke káhin bane rahe. 31 Aur sáre waqt jab tak Khudá ká ghar Sailá men rahá, wuh Míkáh ke taráshe húe but ko jo us ne banwáyá thá apne liye nasb kiye rahe.

19 Aur un dinon men jab Isráíl men koí bádsháh na thá, aisá húá, ki ek shakhs ne jo Láwí thá, aur Ifráím ke kohistání mulk ke parle sire par rahtá thá, Baitlahm i Yahúdáh se ek haram apne liye kar lí. 2 Us kí haram ne us se bewafáí kí aur us ke pás se Baitlahm i Yahúdáh men apne báp ke ghar chalí gayí, aur chár mahíne wahín rahí. 3 Aur us ká shauhar uthkar aur ek naukar aur do gadhe sáth lekar us ke píchhe rawána húá, ki use maná phuslákar wápas le áe. So wuh use apne báp ke ghar men le gayí; aur us jawán 'aurat ká báp use dekhkar us kí muláqát se khush húá. 4 Aur us ke khusar ya'ní us jawán 'aurat ke báp ne use rok liyá, aur wuh us ke sáth tín din tak rahá: aur unhon ne kháyá piyá, aur wahán tike rahe. 5 Chauthe roz jab wuh subh sawere uthe, aur wuh chalne ko khará húá, to us jawán 'aurat ke báp ne apne dámád se kahá, Ek tukrá rotí khákar tázadam ho já, is ke ba'd tum apní ráh lená. 6 So wuh donon baith gaye, aur

milkar kháyá piyá. Phir us jawán 'aurat ke báp ne us shakhs se kahá, ki Rát bhar âur ṭikne ko rází ho já, aur apne dil ko khush kar. 7 Phir wuh mard chalne ko khaṛá ho gayá, lekin us ká khusar us se bajidd húá; so phir us ne wahín rát káṭí. 8 Aur pánchwen roz wuh subh sawere uṭhá, táki rawána ho, aur us jawán 'aurat ke báp ne us se kahá, Zará khátir jama' rakh, aur din ḍhalne tak ṭhahre raho. So donon ne roṭí kháí. 9 Aur jab wuh shakhs, aur us kí haram, aur us ká naukar chalne ko khaṛe húe, to us ke khusar ya'ní us jawán 'aurat ke báp ne us se kahá, Dekh, ab to din ḍhalá aur shám ho chalí, so main tum se minnat kartá hún, ki tum rát bhar ṭhahr jáo; dekh, din to khátime par hai: so yahín ṭik já; terá dil khush ho, aur kal subh hí subh tum apní ráh lagná, táki tú apne ghar ko jáe. 10 Par wuh shakhs us rát rahne par rází na húá: balki uṭhkar rawána húá, aur Yabús ke sámne pahunchá; (Yarúshalem yihí hai,) aur do gadhe zín kase húe us ke sáth the, aur us kí haram bhí sáth thí. 11 Jab wuh Yabús ke barábar pahunche, to din bahut ḍhal gayá thá, aur naukar ne apne áqá se kahá, A', ham Yabúsíon ke is shahr men muṛ jáen aur yahín ṭiken. 12 Us ke áqá ne us se kahá, Ham kisí ajnabí shahr men jo baní Isráíl men se nahín dákhil na honge, balki ham Jibi'ah ko jáenge. 13 Phir us ne apne naukar se kahá, ki Ham in jagahon men se kisí men chale jáen, aur Jibi'ah yá Rámah men rát káṭen. 14 So wuh áge baṛhe aur ráste chalte hí rahe, aur Binyamín ke Jibi'ah ke nazdík pahunchte pahunchte súraj ḍúb gayá. 15 So wuh udhar ko muṛe táki Jibi'ah men dákhil hokar wahán ṭiken. Aur wuh dákhil hokar shahr ke chauk men baiṭh gayá; kyúnki wahán koí ádmí un ko ṭikáne ko apne ghar na le gayá. 16 Aur shám ko ek pír mard apná kám karke wahán áyá; yih ádmí Ifráím ke kohistání mulk ká thá, aur Jibi'ah men á basá thá: par us maqám ke báshinde Binyamíní the. 17 Us ne jo ánkhen uṭháín to us musáfir ko us shahr ke chauk men dekhá; tab us pír mard ne kahá, Tú kidhar játá hai, aur kahán se áyá hai? 18 Us ne us se kahá, ki Ham Yahúdáh ke Baitlahm se Ifráím ke kohistání mulk ke parle sire ko játe hain; main wahín ká hún; aur Yahúdáh ke Baitlahm ko gayá húá thá, aur ab KHUDÁWAND ke ghar ko játá hún; yahán koí mujhe apne ghar nahín utártá, 19 hálánki hamáre sáth hamáre gadhon ke liye bhúsá aur chárá hai, aur mere, aur terí launḍí ke wáste aur is jawán ke liye jo tere bandon ke sáth hai roṭí aur mai bhí hai, aur kisí chíz kí kamí nahín. 20 Us pír mard ne kahá, Terí salámatí ho; terí sab zarúraten ba har súrat mere zimme hon, lekin is chauk men hargiz na ṭik. 21 Wuh use apne ghar le gayá, aur us ke gadhon ko chárá diyá: aur wuh apne pánw dhokar kháne píne lage. 22 Aur jab wuh apne dilon ko khush kar rahe the, to us shahr ke logon men se ba'z khabíson ne us ghar ko gher liyá, aur darwáza piṭne lage, aur sáhib i khána ya'ní pír mard se kahá, Us shakhs ko jo tere ghar men áyá hai báhar le á, táki ham us ke sáth suhbat karen. 23 Wuh ádmí jo sáhib i khána thá, báhar un ke pás jákar un se kahne lagá, Nahín, mere bháiyo, aisí sharárat na karo; chúnki yih shakhs mere ghar men áyá hai, is liye yih himáqat na karo. 24 Dekho, merí kunwárí beṭí aur us shakhs kí haram yahán hain; main abhí un ko báhar láe detá hún; tum un kí hurmat lo, aur jo kuchh tum ko bhalá dikhái de un se karo: par is shakhs se aisá makrúh kám na karo. 25 Par wuh log us kí sunte hí na the: pas wuh mard apní haram ko pakaṛkar un ke pás báhar le áyá. Unhon ne us se suhbat kí aur sárí rát subh tak us ke sáth badzátí karte rahe, aur jab din nikalne lagá, to us ko chhoṛ diyá. 26 Wuh 'aurat pau phaṭte húe áí, aur us mard ke ghar ke darwáze par jahán us ká kháwind thá giri, aur raushní hone tak paṛí rahí. 27 Aur us ká kháwind subh ko uṭhá, aur ghar ke darwáze khole, aur báhar niklá, ki rawána ho: aur dekho, wuh 'aurat jo us kí haram thí, ghar ke darwáze par apne háth astáne par phailáe húe paṛí thí. 28 Us ne us se kahá, Uṭh, ham chalen; par kisí ne jawáb na diyá. Tab us shakhs ne use apne gadhe par lád liyá; aur wuh mard uṭhá, aur

apne makán ko chalá gayá. 29 Aur us ne ghar pahunchkar chhurí lí, aur apní haram ko lekar us ke a'zá káṭe, aur us ke bárah tukṛe karke Isráíl kí sab sarhaddon men bhej diye. 30 Aur jitnon ne yih dekhá, wuh kahne lage, ki Jab se baní Isráíl Misr se nikal áe, us din se áj tak aisá fi'l na kabhí húá, aur na dekhne men áyá; so is par gaur karo, aur saláh karke batáo.

20 Tab sab baní Isráíl nikle, aur sári jamá'at Jili'ád ke mulk samet, Dán se Baír Saba' yaktan hokar KHUDÁWAND ke huzúr Misfáh men ikaṭṭhí húí. 2 Aur tamám qaum ke sardár, balki baní Isráíl ke sab qabílon ke log jo chár lákh shamsherzan piyáde the, Khudá ke logon ke majma' men házir húe. 3 (Aur baní Binyamín ne suná, ki baní Isráíl Misfáh men áe hain,) aur baní Isráíl púchhne lage, ki Batáo to sahí, yih sharárat kyúnkar húí? 4 Tab us Láwí ne jo us maqtúl 'aurat ká shauhar thá jawáb diyá, ki Main apní haram ko sáth lekar Binyamín ke Jibi'ah men ṭikne ko gayá thá: 5 aur Jibi'ah ke log mujh par chaṛh áe, aur rát ke waqt us ghar ko, jis ke andar main thá, cháron taraf se gher liyá, aur mujhe to wuh már ḍálná cháhte the; aur merí haram ko jabran aisá behurmat kiyá, ki wuh mar gayí. 6 So main ne apní haram ko lekar use ṭukṛe ṭukṛe kiyá, aur un ko Isráíl kí mírás ke sáre mulk men bhejá; kyúnki Isráíl ke darmiyán unhon ne shuhdápan aur makrúh kám kiyá hai. 7 Ai baní Isráíl, tum sab ke sab dekho, aur yahín apní saláh o mashwarat do. 8 Aur sab log yaktan hokar uṭhe, aur kahne lage, Ham men se koí apne ḍere ko nahín jáegá, aur na ham men se koí apne ghar kí taraf rukh karegá. 9 Balki ham Jibi'ah se yih karenge ki qur'a ḍálkar us par chaṛháí karenge; 10 aur ham Isráíl ke sab qabílon men se sau píchhe das, aur hazár píchhe sau, aur das hazár píchhe ek hazár mard, logon ke liye rasad lene ko judá karen, táki wuh log jab Binyamín ke Jibi'ah men pahunchen, to jaisá makrúh kám unhon ne Isráíl men kiyá hai, us ke mutábiq us se kárrawáí kar saken. 11 So sab baní Isráíl us shahr ke muqábil gaṭhe húe yaktan hokar jama' húe.

12 Aur baní Isráíl ke qabílon ne Binyamín ke sáre qabíle men log rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Yih kyá sharárat hai jo tumháre darmiyán húí? 13 Is liye ab un mardon ya'ní un khabíson ko jo Jibi'ah men hain, hamáre hawále karo, ki ham un ko qatl karen, aur Isráíl men se badí ko dúr kar ḍálen. Lekin baní Binyamín ne apne bháiyon baní Isráíl ká kahá na máná: 14 balki baní Binyamín shahron men se Jibi'ah men jama' húe, táki baní Isráíl se laṛne ko jáen. 15 Aur baní Binyamín jo shahron men se us waqt jama' húe wuh shumár men chhabbís hazár shamsherzan mard the, siwá Jibi'ah ke báshindon ke jo shumár men sát sau chune húe jawán the. 16 In sab logon men se sát sau chune húe báenhathe jawán the, jin men se har ek falákhun se bál ke nisháne par bagair khatá kiye patthar már saktá thá.

17 Aur Isráíl ke log, Binyamín ke 'aláwa, chár lákh shamsherzan mard the: yih sab sáhib i jang the. 18 Aur baní Isráíl uṭhkar Baitel ko gaye, aur Khudá se mashwarat cháhí, aur kahne lage, ki Ham men se kaun baní Binyamín se laṛne ko pahle jáe? KHUDÁWAND ne farmáyá, Pahle Yahúdáh jáe. 19 So baní Isráíl subh sawere uṭhe, aur Jibi'ah ke sámne ḍere khaṛe kiye. 20 Aur Isráíl ke log Binyamín se laṛne ko nikle; aur Isráíl ke logon ne Jibi'ah men un ke muqábil saffáráí kí. 21 Tab baní Binyamín ne Jibi'ah se nikalkar us din báís hazár Isráílíon ko qatl karke khák men milá diyá. 22 Par baní Isráíl ke log hausala karke dúsre din usí maqám par, jahán pahle din saff bándhí thí, phir saffárá húe. 23 Aur baní Isráíl jákar shám tak KHUDÁWAND ke áge rote rahe, aur unhon ne KHUDÁWAND se púchhá, ki Ham apne bháí Binyamín kí aulád se laṛne ke liye phir baṛhen, yá nahín? KHUDÁWAND ne farmáyá, Us par chaṛháí karo.

24 So baní Isráíl dúsre din baní Binyamín ke muqábale ke liye nazdík áe. 25 Aur us dúsre din baní Binyamín un ke muqábil Jibi'ah se nikle, aur aṭhárah hazár Isráílíon ko qatl karke khák men milá diyá; yih sab shamsherzan the. 26 Tab sab baní Isráíl aur sab log uṭhe, aur

Baitel men áe, aur wahán KHUDÁWAND ke huzúr baiṭhe rote rahe, aur us din shám tak roza rakkhá, aur sokhtaní qurbáníán aur salámatí kí qurbáníán KHUDÁWAND ke áge guzránín. 27 Aur baní Isráíl ne is sabab se ki Khudá ke 'ahd ká sandúq un dinon wahín thá, 28 aur Hárún ke beṭe Ilí'azar ká beṭá Fínihás un dinon us ke áge khaṛá rahtá thá, KHUDÁWAND se púchhá, ki Main apne bháí Binyamín kí aulád se ek daf'a âur laṛne ko jáún, yá rahne dún? KHUDÁWAND ne farmáyá, Já, main kal us ko tere háth men kar dúngá. 29 So baní Isráíl ne Jibi'ah ke girdágird logon ko ghát men biṭhá diyá.

30 Aur baní Isráíl tísre din baní Binyamín ke muqábale ko chaṛh gaye, aur pahle kí tarah Jibi'ah ke muqábil phir saffárá húe. 31 Aur baní Binyamín in logon ká sámná karne ko nikle, aur shahr se dúr khinche chale gaye; aur un sháhráhon par, jin men se ek Baitel ko aur dúsrí maidán men se Jibi'ah ko játí thí, pahle kí tarah logon ko márná aur qatl karná shurú' kiyá, aur Isráíl ke tís ádmí ke qaríb már ḍále. 32 Aur baní Binyamín kahne lage, ki Wuh pahle kí tarah ham se maglúb húe. Lekin baní Isráíl ne kahá, A'o, bhágen, aur un ko shahr se dúr sháhráhon par khenchch láen. 33 Tab sab Isráílí mard apní apní jagah se uṭh khaṛe húe, aur Ba'l Tamar men saffárá húe. Us waqt wuh Isráílí jo kamín men baiṭhe the, Ma're Jibi'ah se jo un kí jagah thí nikle. 34 Aur sáre Isráíl men se das hazár chída mard Jibi'ah ke sámne áe, aur laṛáí sakht hone lagí; par unhon ne na jáná, ki un par áfat ánewálí hai. 35 Aur KHUDÁWAND ne Binyamín ko Isráíl ke áge márá: aur baní Isráíl ne us din pachchís hazár ek sau Binyamínion ko qatl kiyá: yih sab shamsherzan the.

36 Pas baní Binyamín ne dekhá, ki wuh maglúb húe; kyúnki Isráílí mard un logon ká bharosá karke jin ko unhon ne Jibi'ah ke khiláf ghát men biṭháyá thá, Binyamín ke sámne se haṭ gaye. 37 Tab kamínwálon ne jaldí kí, aur Jibi'ah par jhapṭe; aur in kamínwálon ne áge baṛhkar sáre shahr ko tah i teg kiyá. 38 Aur Isráílí mardon aur un kamínwálon men yih nishán muqarrar húá thá, ki wuh aisá karen ki dhuwen ká bahut baṛá bádal shahr se uṭháen. 39 So Isráílí mard laṛáí men haṭne lage, aur Binyamín ne un men se qaríb tís ke ádmí qatl kar diye: kyúnki unhon ne kahá, ki Wuh yaqínan hamáre sámne maglúb húe jaise pahlí laṛáí men. 40 Par jab dhuwen ke sutún men bádal sá us shahr se uṭhá, to baní Binyamín ne apne píchhe nigáh kí, aur kyá dekhá, ki shahr ká shahr dhuwen men ásmán ko uṛá játá hai. 41 Phir to Isráílí mard palṭe, aur Binyamín ke log hakká bakká ho gaye, kyúnki unhon ne dekhá, ki un par áfat á paṛí. 42 So unhon ne Isráílí mardon ke áge píṭh pherkar biyábán kí ráh lí; par laṛáí ne un ká píchhá na chhoṛá; aur un logon ne jo âur shahron se áte the un ko un ke bích men faná kar diyá. 43 Yún unhon ne Binyamínion ko gher liyá, aur un ko ragedá, aur mashriq men Jibi'ah ke muqábil un kí árámgáhon men un ko laṭáṛá. 44 So aṭhárah hazár Binyamíní khet áe: yih sab súrmá the. 45 Aur wuh phirkar Rimmon kí chaṭán kí taraf biyábán men bhág gaye, par unhon ne sháhráhon men chun chunkar un ke pánch hazár âur máre, aur Jidom tak un ko khúb ragedkar un men se do hazár mard âur már ḍále. 46 So sab baní Binyamín jo us din khet áe pachchís hazár shamsherzan mard the; aur yih sab ke sab súrmá the. 47 Par chha sau ádmí phirkar aur biyábán kí taraf bhágkar Rimmon kí chaṭán ko chal diye, aur Rimmon kí chaṭán men chár mahíne rahe. 48 Aur Isráílí mard lauṭkar phir baní Binyamín par ṭúṭ paṛe, aur un ko tah i teg kiyá, ya'ní sáre shahr aur chaupáyon aur un sab ko jo un ke háth áe: aur jo jo shahr un ko mile unhon ne un sab ko phúnk diyá.

21 Aur Isráíl ke logon ne Misfáh men qasam khákar kahá thá, ki Ham men se koí apní beṭí kisí Binyamíní ko na degá. 2 Aur log Baitel men áe, aur shám tak wahán Khudá ke áge baland áwáz se zár zár rote rahe; 3 aur unhon ne kahá, Ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, Isráíl men aisá kyún húá ki Isráíl men se áj ke din ek qabíla kam ho gayá? 4 Aur dúsre din

wuh log subh sawere uṭhe, aur us jagah ek mazbah banákar sokhtaní qurbáníán aur salámatí kí qurbáníán guzráníṉ. 5 Aur baní Isráíl kahne lage, ki Isráíl ke sab qabiloṉ meṉ aisá kaun hai jo KHUDÁWAND ke huzúr jamá'at ke sáth nahiṉ áyá? kyúṉki unhoṉ ne sakht qasam kháí thí, ki Jo KHUDÁWAND ke huzúr Misfáh meṉ házir na hogá wuh zarúr qatl kiyá jáegá. 6 So baní Isráíl apne bháí Binyamín kí wajh se pachhtáe aur kahne lage, ki Á'j ke din baní Isráíl ká ek qabila kaṭ gayá; 7 aur wuh jo báqí rahe haiṉ ham un ke liye bíwiyoṉ kí nisbat kyá kareṉ? kyúṉki ham ne to KHUDÁWAND kí qasam kháí hai, ki Ham apní beṭiyáṉ un ko nahíṉ biyáheṉge. 8 So wuh kahne lage, ki Baní Isráíl meṉ se wuh kaun sá qabíla hai jo Misfáh meṉ KHUDÁWAND ke huzúr nahíṉ áyá? Áur dekho lashkargáh meṉ jamá'at meṉ shámil hone ke liye Yabís Jilí'ád se koí nahíṉ áyá thá. 9 Kyúṉki jab logoṉ ká shumár kiyá gayá to Yabís Jilí'ád ke báshindoṉ meṉ se wahán koí na milá. 10 Tab jamá'at ne bárah hazár súrmá rawána kiye, aur un ko hukm diyá, ki Jákar Yabís Jilí'ád ke báshindoṉ ko, 'auratoṉ aur bachchoṉ samet, qatl karo. 11 Aur jo tum ko karná hogá wuh yih hai, ki sab mardoṉ aur aisí 'auratoṉ ko jo mard se wáqif ho chukí hoṉ, halák kar dená. 12 Aur un ko Yabís Jilí'ád ke báshindoṉ meṉ char sau kunwárí 'aurateṉ milíṉ jo mard se náwáqif aur achhútí thíṉ: aur wuh un ko mulk i Kan'án meṉ Sailá kí lashkargáh meṉ le áe.

13 Tab sárí jamá'at ne baní Binyamín ko jo Rimmon kí chaṭán meṉ the kahlá bhejá, aur salámatí ká paigám un ko diyá. 14 Tab Binyamíní lauṭe; aur unhoṉ ne wuh 'aurateṉ un ko de díṉ jin ko unhoṉ ne Yabís Jilí'ád kí 'auratoṉ meṉ se zinda bacháyá thá: par wuh un ke liye bas na húíṉ. 15 Aur log Binyamín kí wajh se pachhtáe, is liye ki KHUDÁWAND ne Isráíl ke qabíloṉ meṉ rakhna ḍál diyá thá.

16 Tab jamá'at ke buzurg kahne lage, ki In ke liye jo bach rahe haiṉ, bíwiyoṉ kí nisbat ham kyá kareṉ, kyúṉki baní Binyamín kí sab 'aurateṉ nábúd ho gayíṉ? 17 So unhoṉ ne kahá, ki Baní Binyamín ke báqímánda logoṉ ke liye mírás zarúrí hai, táki Isráíl meṉ se ek qabíla miṭ na jáe. 18 Taubhí ham to apní beṭiyáṉ un ko biyáh nahíṉ sakte: kyúṉki baní Isráíl ne yih kahkar qasam kháí thí, ki Jo kisí Binyamíní ko beṭí de, wuh mal'ún ho. 19 Phir wuh kahne lage, Dekho, Sailá meṉ jo Baitel ke shimál meṉ aur us sháhráh kí mashriqí simt meṉ hai jo Baitel se Sikm ko játí hai aur Labúnah ke junúb meṉ hai sál ba sál KHUDÁWAND kí ek 'íd hotí hai. 20 Tab unhoṉ ne baní Binyamín ho hukm diyá, ki Jáo, aur angúrí bágoṉ meṉ ghát lagáe baiṭhe raho; 21 aur dekhte rahná, ki agar Sailá kí laṛkiyáṉ nách náchne ko nikleṉ, to tum angúrí bágoṉ meṉ se nikalkar Sailá kí laṛkiyoṉ meṉ se ek ek bíwi apne apne liye pakaṛ lená, aur Binyamín ke mulk ko chal dená. 22 Aur jab un ke báp yá bháí ham se shikáyat karne ko áenge, to ham un se kah denge, ki Un ko mihrbání se hameṉ 'ináyat karo, kyúṉki us laṛáí meṉ ham un meṉ se har ek ke liye bíwí nahíṉ láe; aur tum ne un ko apne áp nahíṉ diyá, warna tum gunahgár hote. 23 Garaz, baní Binyamín ne aisá hí kiyá, aur apne shumár ke muwáfiq un meṉ se jo nách rahí thíṉ jin ko pakaṛkar le bhage un ko biyáh liyá, aur apní mírás ko lauṭ gaye, aur un shahroṉ ko banákar un meṉ rahne lage. 24 Tab baní Isráíl wahán se apne apne qabíle aur gharáne ko chale gaye; aur apní mírás ko lauṭe. 25 Aur un dinoṉ Isráíl meṉ koí bádsháh na thá: har ek shakhs jo kuchh us kí nazar meṉ achchhá ma'lúm hotá thá wuhí kartá thá.

RU'T

1 Aur un hí aiyám men jab qází insáf kiyá karte the, aisá húá ki us sarzamín men kál pará. Aur Yahúdáh ke Baitlahm ká ek mard apní bíwí aur do beton ko lekar chalá ki Moáb ke mulk men jákar base. 2 Us mard ká nám Ilímalik, aur us kí bíwí ká nám Na'omí thá, aur us ke donon beton ke nám Mahlon, aur Kilyon the; yih Yahúdáh ke Baitlahm ke Ifrátí the. So wuh Moáb ke mulk men ákar rahne lage. 3 Aur Na'omí ká shauhar Ilímalik mar gayá; pas wuh aur us ke donon bete báqí rah gaye. 4 Un donon ne ek ek Moábí 'aurat biyáh lí; in men se ek ká nám 'Urfah, aur dúsrí ká Rút thá; aur wuh das baras ke qaríb wahán rahe. 5 Aur Mahlon aur Kilyon donon mar gaye; so wuh 'aurat apne donon beton aur khâwind se chhút gayí. 6 Tab wuh apní donon bahúon ko lekar uthí ki Moáb ke mulk se laut jáe; is liye ki us ne Moáb ke mulk men yih hál suná, ki KHUDÁWAND ne apne logon ko rotí dí, aur yún un kí khabar lí. 7 So wuh us jagah se, jahán wuh thí, donon bahúon ko sáth lekar chal niklí, aur wuh sab Yahúdáh kí sarzamín ko lautne ke liye ráste par ho lín. 8 Aur Na'omí ne apní donon bahúon se kahá, Tum donon apne apne maike ko jáo: jaisá tum ne marhúmon ke sáth aur mere sáth kiyá, waisá hí KHUDÁWAND tumháre sáth mihr se pesh áe. 9 KHUDÁWAND yih kare, ki tum ko apne apne shauhar ke ghar men árám mile. Tab us ne un ko chúmá; aur wuh chillá chillákar rone lagín. 10 Phir un donon ne us se kahá, Nahín, balki ham tere sáth lautkar tere logon men jáengí. 11 Na'omí ne kahá, Ai merí betiyo, laut jáo: tum mere sáth kyún chalo? kyá mere rihm men âur bete hain jo tumháre shauhar hon? 12 Ai merí betiyo, laut jáo, apná rásta lo; kyúnki main ziyáda burhiyá hún, aur shauhar karne ke láiq nahín. Agar main kahtí ki mujhe ummed hai, balki agar áj kí rát mere pás shauhar bhí hotá, aur mere larke paidá hote; 13 taubhí kyá tum un ke bare hone tak intizár kartín, aur shauhar kar lene se báz rahtín? nahín, merí betiyo; main tumháre sabab se ziyáda dilgír hún, is liye ki KHUDÁWAND ká háth mere khiláf barhá húá hai. 14 Tab wuh phir chillá chillákar roín, aur 'Urfah ne apní sás ko chúmá, par Rút us se liptí rahí. 15 Tab us ne kahá, Dekh, terí jithání apne kunbe aur apne deotá ke pás laut gayí: tú bhí apní jithání ke píchhe chalí já. 16 Rút ne kahá, Tú minnat na kar ki main tujhe chhorún, aur tere píchhe se laut jáún: kyúnki jahán tú jáegí, main jáúngí; aur jahán tú rahegí, main rahúngí; tere log mere log, aur terá Khudá merá Khudá hogá: 17 jahán tú maregí, main marúngí; aur wahín dafn bhí húngí; KHUDÁWAND mujh se aisá hí balki is se bhí ziyáda kare, agar maut ke siwá koí âur chíz mujh ko tujh se judá kar de. 18 Jab us ne dekhá, ki us ne us ke sáth chalne kí thán lí hai, to us se âur kuchh na kahá. 19 So wuh donon chalte chalte Baitlahm men áín. Jab wuh Baitlahm men dakhil húín, to sáre shahr men dhúm machí, aur 'auraten kahne lagín, ki Kyá yih Na'omí hai? 20 Us ne un se kahá, Mujh ko Na'omí nahín, balki Márah kaho; is liye ki Qádir i Mutlaq mere sáth niháyat talkhí se pesh áyá. 21 Main bharí púrí gayí, aur KHUDÁWAND mujh ko khálí pher láyá. Pas, tum kyún mujhe Na'omí kahtí ho, hálánki KHUDÁWAND mere khiláf mudda'í húá, aur Qádir i Mutlaq ne mujhe dukh diyá? 22 Garaz, Na'omí lautí, aur us ke sáth us kí bahú Moábí Rút thí jo Moáb ke mulk se yahán áí: aur wuh donon jau kátne ke mausim men Baitlahm men dákhil húín.

2 Aur Na'omí ke shauhar ká ek rishtadár thá jo Ilímalik ke gharáne ká; aur baṛá máldár thá; aur us ká nám Bo'az thá. 2 So Moábí Rút ne Na'omí se kahá, Mujhe ijázat de, to main khet men jáún, aur jo koí karam kí nazar mujh par kare, us ke píchhe píchhe bálen chunún. Us ne us se kahá, Já, merí beṭí. 3 So wuh gayí, aur khet men jákar káṭnewálon ke píchhe bálen chunne lagí: aur ittifáq se wuh Bo'az hí ke khet ke hisse men já pahunchí, jo Ilímalik ke kḥándán ká thá. 4 Aur Bo'az ne Baitlahm se ákar káṭnewálon se kahá, Ḳhudáwand tumháre sáth ho. Unhon ne use jawáb diyá, Ḳhudáwand tujhe barakat de. 5 Phir Bo'az ne apne us naukar se jo káṭnewálon par muqarrar thá púchhá, Yih kis kí laṛkí hai? 6 Us naukar ne jo káṭnewálon par muqarrar thá jawáb diyá, Yih wuh Moábí laṛkí hai jo Na'omí ke sáth Moáb se áí hai. 7 Us ne mujh se kahá thá, ki Mujh ko zará káṭnewálon ke píchhe púliyon ke bích men bálen chunkar jama' karne de. So yih ákar subh se ab tak yahín rahí, faqat zará si der ghar men ṭhahrí thí. 8 Tab Bo'az ne Rút se kahá, Ai meri beṭí, kyá tujhe sunái nahín detá? Tú dúsre khet men bálen chunne ko na jáná, aur na yahán se nikalná, balki merí chhokriyon ke sáth sáth rahná. 9 Is khet par jise wuh káṭte hain terí ánkhen jamí rahen, aur tú un hí ke píchhe pichhe chalná. Kyá main ne in jawánon ko hukm nahín kiyá, ki wuh tujhe na chhúen? aur jab tú piyásí ho, to bartanon ke pás jákar usí pání men se píná jo mere jawánon ne bhará hai. 10 Tab wuh aundhe munh girí, aur zamín par sarnigún hokar us se kahá, Kyá bá'is hai, ki tú mujh par karam kí nazar karke meri kḥabar letá hai, hálánki main pardesí hún? 11 Bo'az ne use jawáb diyá, ki Jo kuchh tú ne apne kḥáwind ke marne ke ba'd apní sás ke sáth kiyá hai, wuh sab mujhe púre taur par batáyá gayá hai, ki tú ne kaise apne mán báp aur zádbúm ko chhoṛá, aur un logon men jin ko tú is se peshtar na jántí thí áí. 12 Ḳhudáwand tere kám ká badla de, balki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí taraf se, jis ke paron ke níche tú panáh ke liye ái hai, tujh ko púrá ajr mile. 13 Tab us ne kahá, Ai mere málik, tere karam kí nazar mujh par rahe; kyúnki tú ne mujhe dilásá diyá, aur mihr ke sáth apní laundí se báten kín, agarchi main terí laundiyon men se ek ke barábar bhí nahín. 14 Phir Bo'az ne us se kháne ke waqt kahá, ki Yahán á, aur roṭí khá, aur apná niwála sirke men bhigo. Tab wuh káṭnewálon ke pás baiṭh gayí: aur unhon ne bhuná húá anáj us ke pás kar diyá; so us ne kháyá, aur ser húí, aur kuchh rakh chhoṛá. 15 Aur jab wuh bálen chunne uṭhí, to Bo'az ne apne jawánon se kahá, ki Use púliyon ke bích men bhí chunne dená, aur use malámat na karná. 16 Aur us ke liye gaṭṭharon men se thoṛá sá nikálkar chhoṛ dená, aur use chunne dená, aur jhiṛakná mat. 17 So wuh shám tak khet men chuntí rahí, aur jo kuchh us ne chuná thá use phaṭká, aur wuh qaríb ek aifah jau niklá. 18 Aur wuh use uṭhákar shahr men gayí, aur jo kuchh us ne chuná thá, use us kí sás ne dekhá: aur us ne wuh bhí jo us ne ser hone ke ba'd rakh chhoṛá thá nikálkar apní sás ko diyá. 19 Us kí sás ne us se púchhá, Tú ne áj kahán bálen chunín, aur kahán kám kiyá? Mubárak ho wuh jis ne terí kḥabar lí. Tab us ne apní sás ko batáyá ki us ne kis ke pás kám kiyá thá, aur kahá, ki Us shakḥs ká nám jis ke hán áj main ne kám kiyá Bo'az hai. 20 Na'omi ne apní bahú se kahá, Wuh Ḳhudáwand kí taraf se barakat páe jis ne zindon aur murdon se apní mihrbání báz na rakkhí. Aur Na'omí ne us se kahá, ki Yih shakḥs hamáre qaribí rishte ká hai, aur hamáre nazdík ke qarábation men se ek hai. 21 Moábí Rút ne kahá, Us ne mujh se yih bhí kahá thá, ki Tú mere jawánon ke sáth rahná jab tak wuh merí sári fasl káṭ na chuken. 22 Na'omí ne apní bahú Rút se kahá, Merí beṭí, yih achchhá hai, ki tú us kí chhokriyon ke sáth jáyá kare, aur wuh tujhe kisí âur khet men na páen. 23 So wuh bálen chunne ke liye jau aur gehún kí fasl ke kḥátime tak Bo'az ki chhokriyon ke sáth sáth lagí rahí, aur wuh apní sás ke sáth rahtí thí.

3 Phir us kí sás Na'omí ne us se kahá, Merí beṭí, kyá main̲ tere árám kí tálib na banún̲, jis se terí bhaláí ho? 2 Aur kyá Bo'az hamárá rishtadár nahín̲, jis kí chhokriyon̲ ke sáth tú thí? Dekh, wuh áj kí rát khalíhán men̲ jau phaṭkegá. 3 So tú naháḍhokar k̲hushbú lagá, aur apní poshák pahin, aur khalíhán ko já; aur jab tak wuh mard khá pí na chuke, tab tak tú apne taín̲ us par záhir na karná. 4 Jab wuh leṭ jáe, to us ke leṭne kí jagah ko dekh lená. Tab tú andar jákar aur us ke pánw kholkar leṭ jáná, aur jo kuchh tujhe karná munásib hai, wuh tujh ko batáegá. 5 Us ne apní sás se kahá, Jo kuchh tú mujh se kahtí hai wuh sab main̲ karúngí. 6 So wuh khalíhán ko gayí, aur jo kuchh us kí sás ne hukm diyá thá, wuh sab kiyá. 7 Aur jab Bo'az khá pí chuká, aur us ká dil k̲hush húá, to wuh galle ke ḍher kí ek taraf jákar leṭ gayá. Tab wuh chupke chupke áí, aur us ke pánw kholkar leṭ gayí. 8 Aur ádhí rát ko aisá húá, ki wuh mard ḍar gayá, aur us ne karwaṭ lí, aur dekhá, ki ek 'aurat us ke pánwon̲ ke pás paṛí hai. 9 Tab us ne púchhá, Tú kaun hai? Us ne kahá, Main̲ terí laun̲ḍí Rút hún̲; so tú apní laun̲ḍí par apná dáman phailá de, kyún̲ki tú nazdík ká qarábatí hai. 10 Us ne kahá, Tú K̲HUDÁWAND kí taraf se mubárak ho, ai merí beṭí; kyún̲ki tú ne shurú' kí nisbat ák̲hir men̲ ziyáda mihrbání kar dikháí, is liye ki tú ne jawánon̲ ká, k̲hwáh wuh amír hon̲ yá garíb, píchhá na kiyá. 11 Ab, ai merí beṭí, mat ḍar; main̲ sab kuchh jo tú kahtí hai, tujh se karún̲gá: kyún̲ki merí qaum ká tamám shahr jántá hai, ki tú pákdáman 'aurat hai. 12 Aur yih sach hai, ki main̲ nazdík ká qarábatí hún̲: lekin ek âur bhí hai jo qarábat men̲ mujh se ziyáda nazdík hai. 13 Is rát tú ṭhahrí rah, aur subh ko agar wuh qarábat ká haqq adá karná cháhe, to k̲hair; wuh qarábat ká haqq adá kare: aur agar wuh tere sáth qarábat ká haqq adá karná na cháhe, to zinda K̲HUDÁWAND kí qasam hai, main̲ tere sáth qarábat ká haqq adá karún̲gá: subh tak to tú leṭí rah. 14 So wuh subh tak us ke pánwon̲ ke pás leṭí rahí: aur peshtar is se ki koí ek dúsre ko pahchán sake, uṭh khaṛí húí. Kyún̲ki us ne kah diyá thá, ki Yih záhir hone na páe, ki khalíhán men̲ yih 'aurat áí thí. 15 Phir us ne kahá, Us chádar ko jo tere úpar hai lá aur use thámo rah. Jab us ne use thámá, to us ne jau ke chha paimáne nápkar us par lád diye. Phir wuh shahr ko chalá gayá. 16 Jab wuh apní sás ke pás áí, to us ne kahá, Ai merí beṭí, tú kaun hai? Tab us ne sab kuchh jo us mard ne us se kiyá thá use batáyá, 17 aur kahne lagí, ki Mujh ko us ne yih chha paimáne jau ke diye, kyún̲ki us ne kahá, ki Tú apní sás ke pás k̲hálí háth na já. 18 Tab us ne kahá, Ai merí beṭí, jab tak is bát ke anjám ká tujhe pata na lage, tú chup cháp baiṭhí rah, is liye ki us shak̲hs ko chain na milegá, jab tak wuh is kám ko áj hí tamám na kar le.

4 Tab Bo'az pháṭak ke pás jákar wahán̲ baiṭh gayá; aur dekho, jis nazdík ke qarábatí ká zikr Bo'az ne kiyá thá, wuh á niklá. Us ne us se kahá, Are bháí, Idhar á, aur zará yahán̲ baiṭh já. So wuh udhar ákar baiṭh gayá. 2 Phir us ne shahr ke buzurgon̲ men̲ se das ádmíon̲ ko bulákar kahá, Yahán̲ baiṭh jáo. So wuh baiṭh gaye. 3 Tab us ne us nazdík ke qarábatí se kahá, Na'omí jo Moáb ke mulk se lauṭ áí hai zamín ke us ṭukṛe ko jo hamáre bháí Ilímalik ká mál thá bechtí hai. 4 So main̲ ne sochá, ki tujh par is bát ko záhir karke kahún̲gá, ki tú in logon̲ ke sámne jo baiṭhe hain̲, aur merí qaum ke buzurgon̲ ke sámne use mol le. Agar tú use chhuṛátá hai, to chhuṛá; aur agar nahín̲ chhuṛátá, to mujhe batá de, táki mujh ko ma'lúm ho jáe; kyún̲ki tere siwá âur koí nahín̲ jo use chhuṛáe; aur main̲ tere ba'd hún̲. Us ne kahá, Main̲ chhuṛáún̲gá. 5 Tab Bo'az ne kahá, Jis din tú wuh zamín Na'omí ke háth se mol le, to tujhe us ko Moábí Rút ke háth se bhí jo murde kí bíwí hai mol lená hogá, táki us murde ká nám us kí mírás par qáim kare. 6 Tab us ke nazdík ke qarábatí ne kahá, Main̲ apne liye use chhuṛá nahín̲ saktá, tá na ho ki main̲ apní mírás k̲haráb kar dún̲; us ke chhuṛáne ká jo merá haqq hai,

use tú le le; kyúnki main use chhurá nahín saktá. 7 Aur agle zamáne men Isráíl men mu'ámala pakká karne ke liye chhuráne aur badalne ke báre men yih ma'múl thá, ki mard apní jútí utárkar apne parausí ko de detá thá. Isráíl men tasdíq karne ká yihí taríqa thá. 8 So us nazdík ke qarábatí ne Bo'az se kahá, ki Tú áp hí use mol le le; phir us ne apní jútí utár dálí. 9 Aur Bo'az ne buzurgon aur sab logon se kahá, Tum áj ke din gawáh ho, ki main ne Ilímalik aur Kilyon aur Mahlon ká sab kuchh Na'omí ke háth se mol le liyá hai. 10 Má siwá is ke main ne Mahlon kí bíwí Moábí Rút ko bhí apní bíwí banáne ke liye kharíd liyá hai, táki us murde ke nám ko us kí mírás men qáim karún, aur us murde ká nám us ke bháiyon aur us ke makán ke darwáze se mit na jáe: tum áj ke din gawáh ho. 11 Tab sab logon ne jo pháṭak par the aur un buzurgon ne kahá, ki Ham gawáh hain. Khudáwand us 'aurat ko jo tere ghar men áí hai Rákhil aur Leáh kí mánind kare, jin donon ne Isráíl ká ghar ábád kiyá, aur tú Ifrátah men tahsín o áfrín ká kám kare, aur Baitlahm men terá nám ho! 12 Aur terá ghar us nasl se jo Khudáwand tujhe is 'aurat se de Fáras ke ghar kí tarah ho jise Tamar Yahúdáh se janí 13 So Bo'az ne Rút ko liyá, aur wuh us kí bíwí baní, aur us ne us se khalwat kí, aur Khudáwand ke fazl se wuh hámila húí, aur us ke beṭá húá. 14 Aur 'auraton ne Na'omí se kahá, Khudáwand mubárak ho jis ne áj ke din tujh ko nazdík ke qarábatí ke bagair nahín chhorá, aur us ká nám Isráíl men mashhúr ho. 15 Aur wuh tere liye terí ján ká bahál karnewálá, aur tere burhápe ká pálnewálá hogá: kyúnki terí bahú jo tujh se mahabbat rakhtí hai aur tere liye sát beṭon se bhí barhkar hai, wuh us kí mán hai. 16 Aur Na'omí ne us larke ko lekar use apní chhátí se lagáyá, aur us kí dáya baní. 17 Aur us kí parausinon ne us bachche ko ek nám diyá, aur kahne lagín, ki Na'omí ke liye beṭá paidá húá. So unhon ne us ká nám 'Obed rakkhá; wuh Yassí ká báp thá jo Dáúd ká báp hai.

18 Aur Fáras ká nasabnáma yih hai. Fáras se Hasron paidá húá; 19 aur Hasron se Rám paidá húá; aur Rám se 'Ammínadáb paidá húá; 20 aur 'Ammínadáb se Nahson paidá húá; aur Nahson se Salmon paidá húá; 21 aur Salmon se Bo'az paidá húá; aur Bo'az se 'Obed paidá húá; 22 aur 'Obed se Yassí paidá húá; aur Yassí se Dáúd paidá húá.

I SAMU'EL

1 Ifráím ke kohistání mulk men Rámátím Sofím ká ek shakhs thá, jis ká nám Ilqánah thá; wuh Ifráímí thá aur Yarohám bin Ilíhú bin Túhú bin Súf ká beṭá thá: 2 us ke do bíwiyán thín; ek ká nám Hannah thá, aur dúsrí ká Fanínah: aur Fanínah ke aulád húí, par Hannah beaulád thí. 3 Yih shakhs har sál apne shahr se Sailá men Rabb u'l afwáj ke huzúr sijda karne aur qurbání guzránne ko játá thá; aur 'Elí ke donon beṭe Hufní aur Fínihás jo Khudáwand ke káhin the wahín rahte the. 4 Aur jis din Ilqánah zabíha guzrántá, wuh apní bíwí Fanínah ko aur us ke sab beṭe, beṭiyon ko hisse detá thá: 5 par Hannah ko dúná hissa diyá kartá thá, is liye ki wuh Hannah ko cháhtá thá; lekin Khudáwand ne us ká rihm band kar rakkhá thá. 6 Aur us kí saut use kurháne ke liye betarah chherti thí, kyúnki Khudáwand ne us ká rihm band kar rakkhá thá. 7 Aur chúnki wuh sál ba sál aisá hí kartá thá, jab wuh Khudáwand ke ghar játá, is liye Fanínah use chhertí thí: chunánchi wuh rotí aur kháná na khátí thí. 8 So us ke kháwind Ilqánah ne us se kahá, Ai Hannah, tú kyún rotí hai, aur kyún nahín

khátí, aur terá dil kyún ázurda hai? Kyá main tere liye das beṭon se baṛhkar nahín? 9 Aur jab wuh Sailá men khá pí chuke, to Hannah uṭhí. Us waqt 'Elí káhin Ḳhudáwand kí haikal kí chaukhaṭ ke pás kursí par baiṭhá húá thá. 10 Aur wuh niháyat dilgír thí; so wuh Ḳhudáwand se du'á karne aur zár zár rone lagí; 11 aur us ne mannat mání aur kahá, Ai Rabb u'l afwáj, agar tú apní launḍí kí musíbat par nazar kare, aur mujhe yád farmáe, aur apní launḍí ko farámosh na kare, aur apní launḍí ko farzand i narína bakhshe, to main use zindagí bhar ke liye Ḳhudáwand ko nazr kar dúngí; aur ustura us ke sir par kabhí na phiregá 12 Aur jab wuh Ḳhudáwand ke huzúr du'á kar rahí thí, to 'Elí us ke munh ko gaur se dekh rahá thá. 13 Aur Hannah to dil hí dil men kah rahí thí; faqat us ke honṭh hilte the, par us kí áwáz nahín sunáí detí thí; pas 'Elí ko gumán húá, ki wuh nashe men hai. 14 So 'Elí ne us se kahá, ki Tú kab tak nashe men rahegí? apná nasha utár. 15 Hannah ne jawáb diyá, Nahín, ai mere málik, main to gamgín 'aurat hún: main ne na to mai na koí nasha piyá, par Ḳhudáwand ke áge apná dil unḍelá hai. 16 Tú apní launḍí ko khabís 'aurat na samajh; main to apne fikron aur dukhon ke hujúm ke bá'is ab tak boltí rahí. 17 Tab 'Elí ne jawáb diyá, Tú salámat já; aur Isráíl ká Ḳhudá terí murád jo tú ne us se mángí hai púrí kare. 18 Us ne kahá, Terí khádima par tere karam kí nazar ho. Tab wuh 'aurat chalí gayí, aur kháná kháyá, aur phir us ká chihra udás na rahá. 19 Aur subh ko wuh sawere uṭhe, aur Ḳhudáwand ke áge sijda kiyá, aur Rámah ko apne ghar lauṭ gaye; aur Ilqánah ne apní bíwí Hannah se mubásharat kí, aur Ḳhudáwand ne use yád kiyá. 20 Aur aisá húá, ki waqt par Hannah hámila húí aur us ke beṭá húá, aur us ne us ká nám Samúel rakkhá; kyúnki wuh kahne lagí, Main ne use Ḳhudáwand se mángkar páyá hai. 21 Aur wuh shakhs Ilqánah apne sáre gharáne samet Ḳhudáwand ke huzúr sálána qurbání chaṛháne aur apní mannat púrí karne ko gayá. 22 Lekin Hannah na gayí; kyúnki us ne apne kháwind se kahá, Jab tak laṛke ká dúdh chhuṛáyá na jáe, main yahín rahúngí, aur tab use lekar jáúngí, táki wuh Ḳhudáwand ke sámne házir ho, aur phir hamesha wahín rahe. 23 Aur us ke kháwind Ilqánah ne us se kahá, Jo tujhe achchhá lage so kar: jab tak tú us ká dúdh na chhuṛáe, ṭhahrí rah; faqat itná ho ki Ḳhudáwand apne sukhan ko barqarár rakkhe. So wuh 'aurat ṭhahrí rahí, aur apne beṭe ko dúdh chhuṛáne ke waqt tak pilátí rahí. 24 Aur jab us ne us ká dúdh chhuṛáyá, to use apne sáth liyá, aur tín bachhṛe, aur ek aifah áṭá, aur mai kí ek mashk apne sath le gayí, aur us laṛke ko Sailá men Ḳhudáwand ke ghar lái: aur wuh laṛká bahut hí chhoṭá thá. 25 Aur unhon ne ek bachhṛe ko zabh kiyá, aur laṛke ko 'Elí ke pás láe; 26 aur wuh kahne lagí, Ai mere málik, terí ján kí qasam! ai mere málik, main wuhí 'aurat hún jis ne tere pás yahín khaṛí hokar Ḳhudáwand se du'á kí thí. 27 Main ne is laṛke ke liye du'á kí thí; aur Ḳhudáwand ne merí murád jo main ne us se mángí púrí kí; 28 isí liye main ne bhí use Ḳhudáwand ko de diyá; yih apní zindagí bhar ke liye Ḳhudáwand ko de diyá gayá hai. Tab us ne wahán Ḳhudáwand ke áge sijda kiyá.

2 Aur Hannah ne du'á kí, aur kahá,

Merá dil Ḳhudáwand men magan hai;
Merá síng Ḳhudáwand ke tufail se únchá húá;
Merá munh mere dushmanon par khul gayá hai;
Kyúnki main terí naját se khush hún.

2 Ḳhudáwand kí mánind koí quddús nahín;
Kyúnki tere siwá âur koí hai hí nahín;
Aur na koí chaṭán hai jo hamáre Ḳhudá kí mánind ho.

3 Is qadr gurúr se âur báten na karo;
Aur baṛá bol tumháre munh se na nikle:
Kyúnki Ḳhudáwand Ḳhudá e 'alím hai,
Aur a'mál ká tolnewálá.

4 Zoráwaron kí kamánen ṭúṭ gayín,
Aur jo laṛkhaṛáte the wuh quwwat se kamarbasta húe.

5 Wuh jo ásúda the roṭí kí ḳhátir
mazdúr bane,
Aur jo bhúke the aise na rahe;
Balki jo bánjh thí, us ke sát húe,
Aur jis ke pás bahut bachche
hain wuh ghultí játí hai.
6 ḲHUDÁWAND mártá hai aur jilá-
tá hai;
Wuhí qabr men utártá aur us
se nikáltá hai.
7 ḲHUDÁWAND miskín kar detá aur
daulatmand banátá hai:
Wuhí past kartá aur sarfaráz bhí
kartá hai.
8 Wuh garíb ko ḳhák par se uṭhátá
Aur kangál ko ghúre men se
nikál khaṛá kartá hai,
Táki in ko sháhzádon ke sáth
biṭháe,
Aur jalál ke taḳht ká wáris banáe;
Kyúnki zamín ke sutún ḲHUDÁ-
WAND ke hain,
Us ne dunyá ko un hí par qáim
kiyá hai.
9 Wuh apne muqaddason ke pánw-
on ko sambhále rahegá,
Par sharír andhere men ḳhá-
mosh kiye jáenge;
Kyúnki quwwat hí se koí fath
nahin páegá.
10 Jo ḲHUDÁWAND se jhagaṛte hain
wuh ṭukṛe ṭukṛe kar diye
jáenge;
Wuh un ke ḳhiláf ásmán men
garjegá.
ḲHUDÁWAND zamín ke kanáron
ká insáf karegá;
Wuh apne bádsháh ko zor
baḳhshegá,
Aur apne mamsúh ke sing ko
baland karegá.

11 Tab Ilqánah Rámah ko apne ghar chalá gayá. Aur 'Elí káhin ke sámne wuh laṛká ḲHUDÁWAND kí ḳhidmat karne lagá.

12 Aur 'Elí ke beṭe bahut sharír the; unhon ne ḲHUDÁWAND ko na pahchána. 13 Aur káhinon ká dastúr logon ke sáth yih thá, ki jab koí shaḳhs qurbání chaṛhátá thá, to káhin ká naukar gosht ubálne ke waqt ek sihsháḳha kánṭá apne háth men liye húe átá thá, 14 aur us ko kaṛáh, yá degche, yá hanḍe, yá hánḍí men dáltá, aur jitná gosht us kánṭe men lag játá use káhin áp letá thá. Yún hí wuh Sailá men sab Isráílíon se kiyá karte the jo wahán áte the. 15 Balki charbí jaláne se pahle káhin ká naukar á maujúd hotá aur us shaḳhs se jo qurbání chaṛhátá yih kahne lagtá thá, ki Káhin ke liye kabáb ke wáste gosht de; kyúnki wuh tujh se ublá húá gosht nahín, balki kachchá legá. 16 Aur agar wuh shaḳhs yih kahtá, ki Abhí wuh charbí ko zarúr jaláenge, tab jitná terá jí cháhe le lená; to wuh use jawáb detá, Nahín; tú mujhe abhí de, nahin to main chhínkar le jáúngá. 17 So un jawánon ká gunáh ḲHUDÁWAND ke huzúr bahut baṛá thá; kyúnki log ḲHUDÁWAND kí qurbání se ghin karne lage the.

18 Par Samúel jo laṛká thá katán ká afod pahine húe ḲHUDÁWAND ke huzúr ḳhidmat kartá thá. 19 Aur us kí mán us ke liye ek chhoṭá sá jubba banákar sál ba sál látí, jab wuh apne ḳhawind ke sáth sálána qurbání chaṛháne átí thí. 20 Aur 'Elí ne Ilqánah aur us kí bíwí ko du'á dí, aur kahá, ḲHUDÁWAND tujh ko is 'aurat se us qarz ke 'iwaz men jo ḲHUDÁWAND ko diyá gayá nasl de. Phir wuh apne ghar gaye. 21 Aur ḲHUDÁWAND ne Hannah par nazar kí, aur wuh hámila húí, aur us ke tín beṭe aur do beṭiyán húín. Aur wuh laṛká Samúel ḲHUDÁWAND ke huzúr baṛhtá gayá.

22 Aur 'Elí bahut buḍḍhá ho gayá thá, aur us ne sab kuchh suná, ki us ke beṭe sáre Isráíl se kyá kiyá karte hain, aur un 'auraton se jo ḳhaima e ijtimá' ke darwáze par ḳhidmat kartí thín hamágoshí karte hain. 23 Aur us ne un se kahá, Tum aisá kyún karte ho, kyúnki main tumhárí badzátíán tamám qaum se suntá hún? 24 Nahín, mere beṭo; yih achchhí bát nahín jo main suntá hún: tum ḲHUDÁWAND ke logon se náfarmání karáte ho. 25 Agar ek ádmí dúsre ká gunáh kare, to Ḳhudá us ká insáf karegá: lekin agar ádmí ḲHUDÁWAND ká gunáh kare, to us kí shafá'at kaun karegá? Báwujúd is ke unhon ne apne báp ká kahá na máná; kyúnki ḲHUDÁWAND un ko már dálná cháhtá thá. 26 Aur wuh laṛká Samúel baṛhtá gayá, aur ḲHUDÁWAND aur insán donon ká maqbúl thá.

27 Tab ek mard i Ḳhudá 'Elí ke pás áyá, aur us se kahne lagá, ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, Kyá main tere ábáí ḳhándán par, jab wuh Misr men Fir'aun ke ḳhándán kí

gulámí men thá, záhir nahín húá? 28 Aur kyá main ne use baní Isráíl ke sab qabílon men se chun na liyá, táki wuh merá káhin ho, aur mere mazbah ke pás jákar bakhúr jaláe, aur mere huzúr afod pahine? Aur kyá main ne sab qurbáníán jo baní Isráíl ág se guzránte hain tere báp ko na dín? 29 Pas tum kyún mere us zabíhe aur hadye ko, jin ká hukm main ne apne maskan men diyá, lát márte ho; aur kyún tú apne beṭon kí mujh se ziyáda 'izzat kartá hai, táki tum merí qaum Isráíl ke achchhe se achchhe hadyon ko khákar moṭe bano? 30 Is liye KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá farmátá hai, ki Main ne to kahá thá, ki Terá gharáná aur tere báp ká gharáná hamesha mere huzúr chalegá; par ab KHUDÁWAND farmátá hai, ki Yih bát mujh se dúr ho; kyúnki wuh jo merí 'izzat karte hain, main un kí 'izzat karúngá; par wuh jo merí tahqír karte hain beqadr honge. 31 Dekh, wuh din áte hain, ki main terá bázú, aur tere báp ke gharáne ká bázú káṭ ḍálúngá, ki tere ghar men koí buḍḍhá hone na páegá. 32 Aur tú mere maskan kí musíbat dekhegá báwujúd us sárí daulat ke jo Khudá Isráíl ko degá: aur tere ghar men kabhí koí buḍḍhá hone na páegá. 33 Aur tere jis ádmí ko main apne mazbah se káṭ nahín ḍálúngá, wuh terí ánkhon ko ghuláne aur tere dil ko dukh dene ke liye rahegá: aur tere ghar kí sab baṛhtí apní bharí jawání men mar miṭegí. 34 Aur jo kuchh tere donon beṭon Hufní aur Fínihás par názil hogá, wuhí tere liye nishán ṭhahregá; wuh donon ek hí din mar jáenge. 35 Aur main apne liye ek wafádár káhin barpá karúngá jo sab kuchh merí marzí aur manshá ke mutábiq karegá: aur main us ke liye ek páedár ghar banáúngá; aur wuh hamesha mere mamsúh ke áge áge chalegá. 36 Aur aisá hogá, ki har ek shakhs jo tere ghar men bach rahegá, ek ṭukṛe chándí aur roṭí ke ek girde ke liye us ke sámne ákar sijda karegá, aur kahegá, ki Kahánat ká koí kám mujhe díjiye táki main roṭí ká niwála khá sakún.

3 Aur wuh laṛká Samúel 'Elí ke sámne KHUDÁWAND kí khidmat kartá thá. Aur un dinon men KHUDÁWAND ká kalám giránqadr thá, koí royá barmalá na hotí thí. 2 Aur us waqt aisá húá, ki jab 'Elí apní jagah leṭá thá, (us kí ánkhen dhundhláne lagín, aur wuh dekh nahín saktá thá:) 3 aur Khudá ká chirág ab tak bujhá nahín thá, aur Samúel KHUDÁWAND kí haikal men jahán Khudá ká sandúq thá leṭá húá thá; 4 to KHUDÁWAND ne Samúel ko pukárá: us ne kahá, Main házir hún; 5 aur wuh dauṛkar 'Elí ke pás gayá, aur kahá, Tú ne mujhe pukárá, main házir hún. Us ne kahá, Main ne nahín pukárá; phir leṭ já. So wuh jákar leṭ gayá. 6 Aur KHUDÁWAND ne phir pukárá, Samúel! Samúel uṭhkar 'Elí ke pás gayá, aur kahá, Tú ne mujhe pukárá, so main házir hún. Us ne kahá, Ai mere beṭe, main ne nahín pukárá; phir leṭ já. 7 Aur Samúel ne hanoz KHUDÁWAND ko nahín pahcháná thá, aur na KHUDÁWAND ká kalám us par záhir húá thá. 8 Phir KHUDÁWAND ne tísrí daf'a Samúel ko pukárá. Aur wuh uṭhkar 'Elí ke pás gayá, aur kahá, Tú ne mujhe pukárá, so main házir hún. So 'Elí ján gayá, ki KHUDÁWAND ne us laṛke ko pukárá. 9 Is liye 'Elí ne Samúel se kahá, Já, leṭ rah; aur agar wuh tujhe pukáre, to tú kahná, Ai KHUDÁWAND, farmá, kyúnki terá banda suntá hai. So Samúel jákar apní jagah par leṭ gayá. 10 Tab KHUDÁWAND á khaṛá húá, aur pahle kí tarah pukárá, Samúel! Samúel! Samúel ne kahá, Farmá, kyúnki terá banda suntá hai. 11 KHUDÁWAND ne Samúel se kahá, Dekh, main Isráíl men aisá kám karne par hún, jis se har sunnewále ke kan jhanná jáenge. 12 Us din main 'Elí par sab kuchh jo main ne us ke gharáne ke haqq men kahá hai shurú' se ákhir tak púrá karúngá. 13 Kyúnki main use batá chuká hún, ki Main us badkárí ke sabab se jise wuh jántá hai, hamesha ke liye us ke ghar ká faisala karúngá, kyúnki us ke beṭon ne apne úpar la'nat buláí, aur us ne un ko na roká. 14 Isí liye 'Elí ke gharáne kí bábat main ne qasam kháí, ki 'Elí ke gharáne kí badkárí na to kabhí kisí zabíhe se sáf hogí, na hadye se. 15 Aur Samúel subh tak leṭá rahá; tab us ne KHUDÁWAND ke ghar ke darwáze khole. Aur Samúel 'Elí par royá záhir karne se ḍará. 16 Tab 'Elí

ne Samúel ko bulákar kahá, Ai mere beṭe, Samúel! Us ne kahá, Main házir hún. 17 Tab us ne púchhá, Wuh kyá bát hai jo Ḳhudáwand ne tujh se kahí hai? Main terí minnat kartá hún, use mujh se poshída na rakh. Agar tú kuchh bhí un báton men se jo us ne tujh se kahí hain chhipáe, to Ḳhudá tujh se aisá hí kare, balki us se bhí ziyáda. 18 Tab Samúel ne us ko rattí rattí hál batáyá, aur us se kuchh na chhipáyá. Us ne kahá, Wuh Ḳhudáwand hai: jo wuh bhalá jáne, so kare. 19 Aur Samúel baṛá hotá gayá, aur Ḳhudáwand us ke sáth thá; aur us ne us kí báton men se kisí ko miṭṭí men milne na diyá. 20 Aur sab baní Isráíl ne Dán se Bairsaba' tak ján liyá, ki Samúel Ḳhudáwand ká nabí muqarrar húá. 21 Aur Ḳhudáwand Sailá men phir záhir húá: kyúnki Ḳhudáwand ne apne áp ko Sailá men Samúel par apne kalám ke zarí'e se záhir kiyá. 1 Aur Samúel kí bát sab Isráílion ke pás pahunchí.

4 Aur Isráílí Filistíon se laṛne ko nikle, aur Aban'azar ke áspás ḍere lagáe, aur Filistíon ne Afíq men ḳhaime khaṛe kiye. 2 Aur Filistíon ne Isráíl ke muqábale ke liye saffáráí kí: aur jab wuh báham laṛne lage, to Isráílion ne Filistíon se shikast kháí, aur unhon ne un ke lashkar men se jo maidán men thá qaríban chár hazár ádmí qatl kiye. 3 Aur jab wuh log lashkargáh men phir áe, to Isráíl ke buzurgon ne kahá, ki Á'j Ḳhudáwand ne ham ko Filistíon ke sámne kyún shikast dí? Á'o, ham Ḳhudáwand ke 'ahd ká sandúq Sailá se apne pás le áen, táki wuh hamáre darmiyán ákar ham ko hamáre dushmanon se bacháe. 4 So unhon ne Sailá men log bheje, aur wuh karúbíon ke úpar baiṭhnewále Rabb u'l afwáj ke 'ahd ke sandúq ko wahán se le áe: aur 'Elí ke donon beṭe Hufní aur Fínihás Ḳhudá ke 'ahd ke sandúq ke sáth wahán házir the. 5 Aur jab Ḳhudáwand ke 'ahd ká sandúq lashkargáh men á pahunchá, to sab Isráílí aise zor se lalkárne lage, ki zamín gúnj uṭhí. 6 Aur Filistíon ne jo lalkárne kí áwáz suní, to wuh kahne lage, ki In 'Ibráníon kí lashkargáh men is baṛí lalkár ke shor ke kyá ma'ní hain? Phir un ko ma'lúm húá, ki Ḳhudáwand ká sandúq lashkargáh men áyá hai. 7 So Filistí ḍar gaye, kyúnki wuh kahne lage, ki Ḳhudá lashkargáh men áyá hai. Aur unhon ne kahá, ki Ham par wáwailá hai, is liye ki is se pahle aisá kabhí nahín húá. 8 Ham par wáwailá hai! aise zabardast deotáon ke háth se ham ko kaun bacháegá? yih wuhí deotá hain, jinhon ne Misríon ko biyábán men har qism kí balá se márá. 9 Ai Filistío, tum mazbút ho, aur mardánagí karo, táki tum 'Ibráníon ke gulám na bano, jaise wuh tumháre bane: balki mardánagí karo, aur laṛo. 10 Aur Filistí laṛe, aur baní Isráíl ne shikast kháí, aur har ek apne ḍere ko bhágá: aur wahán niháyat baṛí ḳhúnrezí húí, kyúnki tís hazár Isráílí piyáde wahán khet áe. 11 Aur Ḳhudá ká sandúq chhin gayá; aur 'Elí ke donon beṭe Hufní aur Fínihás máre gaye. 12 Aur Binyamín ká ek ádmí lashkar men se dauṛkar apne kapṛe pháṛe aur sir par ḳhák ḍále húe usí roz Sailá men pahunchá. 13 Aur jab wuh pahunchá, to 'Elí ráh ke kanáre kursí par baiṭhá intizár kar rahá thá: kyúnki us ká dil Ḳhudá de sandúq ke liye kánp rahá thá. Aur jab us shaḳhs ne shahr men ákar májará sunáyá, to sárá shahr chillá uṭha. 14 Aur 'Elí ne chilláne kí áwáz sunkar kahá, Is hullaṛ kí áwáz ke kyá ma'ní hain? Aur us ádmí ne jaldí kí aur ákar 'Elí ko hál sunáyá. 15 Aur 'Elí aṭhánawe baras ká thá; aur us kí ánkhen rah gayí thín, aur use kuchh nahín sújhtá thá. 16 So us shaḳhs ne 'Elí se kahá, Main fauj men se átá hún, aur main áj hí fauj ke bích se bhágá hún. Us ne kahá, Ai mere beṭe, kyá hál rahá? 17 Us ḳhabar lánewále ne jawáb diyá, Isráílí Filistíon ke áge se bhage, aur logon men bhí baṛí ḳhúnrezí húí, aur tere donon beṭe Hufní aur Fínihás bhí mar gaye, aur Ḳhudá ká sandúq chhin gayá. 18 Jab us ne Ḳhudá ke sandúq ká zikr kiyá, to wuh kursí par se pachháṛ khákar pháṭak ke kanáre girá, aur us kí gardan ṭúṭ gayí, aur wuh mar gayá; kyúnki wuh buḍḍhá aur bhárí ádmí thá. Wuh chálís baras baní Isráíl ká qází rahá. 19 Aur us kí bahú, Fínihás kí bíwí peṭ se thí, aur us ke janne ká waqt nazdík thá: aur jab us ne yih ḳhabaren sunín, ki Ḳhudá ká sandúq

chhin gayá, aur us ká khusar aur kháwind mar gaye, to wuh jhukkar jání, kyúnki dard i zih us ke lag gayá thá. 20 Aur us ke marte waqt un 'auraton ne jo us ke pás khaṛí thín use kahá, Mat ḍar, kyúnki tere beṭá húá hai. Par us ne jawáb na diyá, aur na kuchh tawajjuh kí. 21 Aur us ne us laṛke ká nám Yakbod rakkhá, aur kahne lagí, ki Hashmat Isráíl se játí rahí; is liye ki Khudá ká sandúq chhin gayá thá aur us ká khusar aur kháwind játe rahe the. 22 So us ne kahá, ki Hashmat Isráíl se játí rahí, kyúnki Khudá ká sandúq chhin gayá hai.

5 Aur Filistíon ne Khudáwand ká sandúq chhín liyá, aur wuh use Aban'azar se Ashdúd ko le gaye. 2 Aur Filistí Khudá ke sandúq ko lekar use Dajon ke ghar men láe, aur Dajon ke pás us ko rakkhá. 3 Aur Ashdúdí jab subh ko sawere uṭhe, to dekhá ki Dajon Khudáwand ke sandúq ke áge aundhe munh zamín par girá paṛá hai. Tab unhon ne Dajon ko lekar us kí jagah par phir khaṛá kar diyá. 4 Phir wuh jo dúsre din kí subh ko sawere uṭhe, to dekhá ki Dajon Khudáwand ke sandúq ke áge aundhe munh zamín par girá paṛá hai; aur Dajon ká sir aur us kí hatheliyán dahlíz par kaṭí paṛí thín; faqat Dajon ká dhaṛ hí dhaṛ rah gayá thá. 5 Is liye Dajon ke pujárí aur jitne Dajon ke ghar men áte hain, áj tak Ashdúd men Dajon kí dahlíz par pánw nahín rakhte.

6 Par Khudáwand ká háth Ashdúdíon par bhárí húá, aur wuh un ko halák karne lagá, aur Ashdúd aur us kí nawáhí ke logon ko gilṭiyon se márá. 7 Aur Ashdúdíon ne jab yih hál dekhá, to kahne lage, ki Isráíl ke Khudá ká sandúq hamáre sáth na rahe; kyúnki us ká háth burí tarah ham par aur hamáre deotá Dajon par hai. 8 So unhon ne Filistíon ke sab sardáron ko bulwákar apne hán jama' kiyá, aur kahne lage, Ham Isráíl ke Khudá ke sandúq ko kyá karen? Unhon ne jawáb diyá, ki Isráíl ke Khudá ká sandúq Ját ko pahuncháyá jáe. So wuh Isráíl ke Khudá ke sandúq ko wahán le gaye. 9 Aur jab wuh use le gaye, to yún húá, ki Khudáwand ká háth us shahr ke khiláf aisá uṭhá ki us men baṛí bhárí halchal mach gayí, aur us ne us shahr ke logon ko chhoṭe se baṛe tak márá, aur un ke gilṭiyán nikalne lagín. 10 Pas unhon ne Khudá ká sandúq 'Aqrún ko bhej diyá. Aur jún hí Khudá ká sandúq 'Aqrún men pahunchá, to 'Aqrúní chilláne lage, ki Wuh Isráíl ke Khudá ká sandúq ham men is liye láe hain, ki ham ko aur hamáre logon ko marwá ḍálen. 11 So unhon ne Filistíon ke sardáron ko bulwákar jama' kiyá, aur kahne lage, ki Isráíl ke Khudá ke sandúq ko rawána kar do, ki wuh phir apní jagah par jáe, aur ham ko aur hamáre logon ko már ḍálne na páe: kyúnki wahán sáre shahr men maut kí halchal mach gayí thí, aur Khudá ká háth wahán niháyat bhárí húá. 12 Aur jo log mare nahín, wuh gilṭiyon ke máre paṛe rahe; aur shahr kí faryád ásmán tak pahunchí.

6 So Khudáwand ká sandúq sát mahíne tak Filistíon ke mulk men rahá. 2 Tab Filistíon ne káhinon aur nujúmíon ko buláyá, aur kahá, ki Ham Khudáwand ke is sandúq ko kyá karen? ham ko batáo, ki ham kyá sáth karke use us kí jagah bhejen? 3 Unhon ne kahá, ki Agar tum Isráíl ke Khudá ke sandúq ko wápas bhejte ho, to use khálí na bhejná: balki jurm kí qurbání us ke liye zarúr hí sáth karná: tab tum shifá páoge, aur tum ko ma'lúm ho jáegá, ki wuh tum se kis liye dastbardár nahín hotá. 4 Unhon ne púchhá, ki Wuh jurm kí qurbání jo ham us ko den kyá ho? Unhon ne jawáb diyá, ki Filistí sardáron ke shumár ke mutábiq sone kí pánch gilṭiyán, aur sone hí ke pánch chuhiyán: kyúnki tum sab aur tumháre sardár donon ek hí ázár men mubtalá húe. 5 So tum apní gilṭiyon kí múraten, aur un chuhiyon kí múraten jo mulk ko kharáb kartí hain banáo; aur Isráíl ke Khudá kí tamjíd karo; sháyad yún wuh tum par se, aur tumháre deotáon par se, aur tumhare mulk par se apná háth halká kar le. 6 Tum kyún apne dil ko sakht karte ho, jaise Misríon ne aur Fir'aun ne apne dil ko sakht kiyá? jab us ne un ke darmiyán 'ajíb kám kiye, to kyá unhon ne logon ko jáne na diyá, aur kyá wuh chale na gaye? 7 Ab tum ek nayí gáṛí

banáo, aur do dúdhwálí gáeṉ, jin ke júá na lagá ho, lo, aur un gáeoṉ ko gáṛí meṉ joto, aur un ke bachchoṉ ko ghar lauṭá láo. 8 Aur Ḳhudáwand ká sandúq lekar us gáṛí par rakkho; aur sone kí chízoṉ ko jin ko tum jurm kí qurbání ke taur par sáth karoge, ek sandúqche meṉ karke us ke pahlú meṉ rakh do; aur use rawána kar do, ki chalá jáe. 9 Aur dekhte rahná, agar wuh apní kí sarhadd ke ráste Bait Shams ko jáe, to usí ne ham par yih balá e 'azím bhejí: aur agar nahíṉ, to ham ján lenge, ki us ká háth ham par nahíṉ chalá; balki yih hádisa jo ham par húá ittifáqí thá. 10 So un logoṉ ne aisá hí kiyá; aur do dúdhwálí gáeṉ lekar un ko gáṛí meṉ jotá, aur un ke bachchoṉ ko ghar meṉ band kar diyá. 11 Aur Ḳhudáwand ke sandúq, aur sone kí chuhiyoṉ, aur apní gilṭiyoṉ kí múratoṉ ke sandúqche ko gáṛí par rakh diyá. 12 Un gáeoṉ ne Bait Shams ká sídhá rásta liyá; wuh saṛak hí saṛak ḍakártí gayíṉ, aur dahine yá báeṉ háth na muṛíṉ: aur Filistí sardár un ke píchhe píchhe Bait Shams kí sarhadd tak gaye. 13 Aur Bait Shams ke log wádí meṉ gehúṉ kí fasl káṭ rahe the: unhoṉ ne jo áṉkheṉ uṭháíṉ to sandúq ko dekhá, aur dekhte hí ḳhush ho gaye. 14 Aur gáṛí Baitshamsí Yashú' ke khet meṉ ákar wahán khaṛí ho gayí, jaháṉ ek baṛá patthar thá: so unhoṉ ne gáṛí kí lakṛiyoṉ ko chírá, aur gáeoṉ ko soḳhtaní qurbání ke taur par Ḳhudáwand ke huzúr guzráná. 15 Aur Láwíoṉ ne Ḳhudáwand ke sandúq ko aur us sandúqche ko jo us ke sáth thá, jis meṉ sone kí chízeṉ thíṉ, níche utárá, aur un ko us baṛe patthar par rakkhá: aur Bait Shams ke logoṉ ne usí din Ḳhudáwand ke liye soḳhtaní qurbániáṉ chaṛháíṉ aur zabíhe guzráne. 16 Jab un páṉchoṉ Filistí sardároṉ ne yih dekh liyá, to wuh usí din 'Aqrún ko lauṭ gaye.

17 Sone kí gilṭiyáṉ jo Filistíoṉ ne jurm kí qurbání ke taur par Ḳhudáwand ko guzráníṉ, wuh yih haiṉ:— ek Ashdúd kí taraf se; ek Gazzah kí taraf se; ek Asqalon kí taraf se; ek Ját kí taraf se; aur ek 'Aqrún kí taraf se; 18 aur wuh sone kí chuhiyáṉ, Filistíoṉ ke un páṉchoṉ sardároṉ ke shahroṉ ke shumár ke mutábiq thíṉ, jo fasíldár shahroṉ aur dihát ke málik us baṛe patthar tak the, jis par unhoṉ ne Ḳhudáwand ke sandúq ko rakkhá thá jo áj ke din tak Baitshamsí Yashú' ke khet meṉ maujúd hai. 19 Aur us ne Bait Shams ke logoṉ ko márá, is liye ki unhoṉ ne Ḳhudáwand ke sandúq ke andar jháṉká thá; so us ne un ke pachás hazár aur sattar ádmí már ḍále: aur wahán ke logoṉ ne mátam kiyá, is liye ki Ḳhudáwand ne un logoṉ ko baṛí marí se márá. 20 So Bait Shams ke log kahne lage, ki Kis kí majál hai, ki is Ḳhudáwand Ḳhudá e quddús ke áge khaṛá ho? aur wuh hamáre pás se kis kí taraf jáe? 21 Aur unhoṉ ne Qaryat Ya'rím ke báshindoṉ ke pás qásid aur kahlá bhejá, ki Filistí Ḳhudáwand ke sandúq ko wápas le áe haiṉ; so tum áo, aur use apne háṉ le jáo.

7 1 Tab Qaryat Ya'rím ke log áe, aur Ḳhudáwand ke sandúq ko lekar Abínadáb ke ghar meṉ jo ṭíle par hai láe, aur us ke beṭe Ilí'azar ko muqaddas kiyá, ki wuh Ḳhudáwand ke sandúq kí nigahbání kare.

2 Aur jis din se sandúq Qaryat Ya'rím meṉ rahá, tab se ek muddat ho gayí ya'ní bís baras guzre, aur Isráíl ká sárá gharáná Ḳhudáwand ke píchhe nauha kartá rahá. 3 Aur Samúel ne Isráíl ke sáre gharáne se kahá, ki Agar tum apne sáre dil se Ḳhudáwand kí taraf rujú' láte ho, to ajnabí deotáoṉ aur 'Istárát ko apne bích se dúr karo, aur Ḳhudáwand ke liye apne diloṉ ko musta'idd karke faqat usí kí 'ibádat karo; aur wuh Filistíoṉ ke háth se tum ko rihái degá. 4 Tab baní Isráíl ne Ba'lím aur 'Istárát ko dúr kiyá, aur faqat Ḳhudáwand kí 'ibádat karne lage.

5 Phir Samúel ne kahá, ki Sab Isráíl ko Misfáh meṉ jama' karo, aur maiṉ tumháre liye Ḳhudáwand se du'á karúṉgá. 6 So wuh sab Misfáh meṉ faráham húe, aur pání bharkar Ḳhudáwand ke áge unḍelá, aur us din roza rakkhá, aur wahán kahne lage, ki Ham ne Ḳhudáwand ká gunáh kiyá hai. Aur Samúel Misfáh meṉ baní Isráíl kí 'adálat kartá thá. 7 Aur jab Filistíoṉ ne suná, ki baní Isráíl Misfáh meṉ faráham húe haiṉ, to un ke sardároṉ ne baní Isráíl par

charhái kí. Aur jab baní Isráíl ne yih suná, to wuh Filistíon se dare. 8 Aur baní Isráíl ne Samúel se kahá, ki KHUDÁWAND hamáre Khudá ke huzúr hamáre liye faryád karná na chhor, táki wuh ham ko Filistíon ke háth se bacháe. 9 Aur Samúel ne ek dúdh pítá barra liyá, aur use púrí sokhtaní qurbání ke taur par KHUDÁWAND ke huzúr guzráná; aur Samúel baní Isráíl ke liye KHUDÁWAND ke huzúr faryád kartá rahá, aur KHUDÁWAND ne us kí suní. 10 Aur jis waqt Samúel us sokhtaní qurbání ko guzrán rahá thá, us waqt Filistí Isráílíon se jang karne ko nazdík áe: lekin KHUDÁWAND Filistíon ke úpar usí din barí karak ke sáth garjá, aur un ko ghabrá diyá, aur unhon ne Isráílíon ke áge shikast kháí. 11 Aur Isráíl ke logon ne Misfáh se nikalkar Filistíon ko ragedá, aur Bait Karr ke níche tak unhen márte chale gaye. 12 Tab Samúel ne ek patthar lekar use Misfáh aur Shen ke bích men nasb kiyá, aur us ká nám Aban'azar yih kahkar rakkhá, ki Yahán tak KHUDÁWAND ne hamárí madad kí. 13 So Filistí maglúb húe, aur Isráíl kí sarhadd men phir na áe: aur Samúel kí zindagí bhar KHUDÁWAND ká háth Filistíon ke khiláf rahá. 14 Aur 'Aqrún se Ját tak ke shahr jin ko Filistíon ne Isráílíon se le liyá thá, wuh phir Isráílíon ke qabze men áe, aur Isráílíon ne un kí nawáhí bhí Filistíon ke háth se chhuráí. Aur Isráílíon aur Amoríon men sulh thí. 15 Aur Samúel apní zindagí bhar Isráílíon kí 'adálat kartá rahá. 16 Aur wuh sál ba sál Baitel aur Jiljál aur Misfáh men daura kartá, aur un sab maqámon men baní Isráíl kí 'adálat kartá thá. 17 Phir wuh Rámah ko laut átá, kyúnki wahán us ká ghar thá, aur wahán Isráíl kí 'adálat kartá thá; aur wahín us ne KHUDÁWAND ke liye ek mazbah banáyá.

8 Jab Samúel buddhá ho gayá, to us ne apne beton ko Isráílíon ke qází thahráyá. 2 Us ke pahlauthe ká nám Yúel, aur us ke dúsre bete ká nám Abiyáh thá: wuh donon Bairsaba' men qází the. 3 Par us ke bete us kí ráh par na chale, balki wuh nafa' ke lálach se rishwat lete, aur insáf ká khún kar dete the. 4 Tab sab Isráílí buzurg jama' hokar Rámah men Samúel ke pás áe, 5 aur us se kahne lage, Dekh, tú za'íf hai, aur tere bete terí ráh par nahín chalte: ab tú kisí ko hamárá bádsháh muqarrar kar de jo áur qaumon kí tarah hamárí 'adálat kare. 6 Lekin jab unhon ne kahá, ki Ham ko koí bádsháh de jo hamárí 'adálat kare, to yih bát Samúel ko burí lagí, aur Samúel ne KHUDÁWAND se du'á kí. 7 Aur KHUDÁWAND ne Samúel se kahá, ki Jo kuchh yih log tujh se kahte hain, tú us ko mán; kyúnki unhon ne terí nahín, balki merí hiqárat kí hai, ki main un ká bádsháh na rahún. 8 Jaise kám wuh us din se, jab se main un ko Misr se nikál láyá, áj tak karte áe hain, ki mujhe tark karke áur ma'búdon kí parastish karte rahe hain, waisá hí wuh tujh se karte hain. 9 So tú un kí bát mán; taubhí tú sanjídagí se un ko khúb jatá de, aur un ko batá bhí de, ki jo bádsháh un par saltanat karegá, us ká tariqa kaisá hogá.

10 Aur Samúel ne un logon ko jo us se bádsháh ke tálib the KHUDÁWAND kí sab báten kah sunáín. 11 Aur us ne kahá, ki Jo bádsháh tum par saltanat karegá, us ká tariqa yih hogá, ki wuh tumháre beton ko lekar apne rathon ke liye aur apne risále men naukar rakkhegá, aur wuh us ke rathon ke áge áge daurenge. 12 Aur wuh un ko hazár hazár ke sardár aur pachás pachás ke jama'dár banáegá; aur ba'z se hal jutwáegá, aur fasl katwáegá, aur apne liye jang ke hathyár aur apne rathon ke sáz banwáegá; 13 aur tumhárí betiyon ko lekar gandhin, aur báwarchin, aur nánpaz banáegá; 14 aur tumháre kheton, aur tákistánon, aur zaitún ke bágon ko jo achchhe se achchhe honge lekar apne khidmatgáron ko 'atá karegá; 15 aur tumháre kheton aur angúrí bágon ká daswán hissa lekar apne khojon aur khádimon ko degá; 16 aur tumháre naukar chákaron aur laundiyon, aur tumháre shakíl jawánon, aur tumháre gadhon ko lekar apne kám par lagáegá. 17 Aur wuh tumhárí bher bakriyon ká bhí daswán hissa legá; so tum us ke gulám ban jáoge. 18 Aur tum us din us bádsháh ke sabab se jise tum ne apne liye chuná hogá, faryád karoge; par us din

KHUDÁWAND tum ko jawáb na degá. 19 Taubhí logon ne Samúel kí bát na suní, aur kahne lage, Nahín; ham to bádsháh cháhte hain jo hamáre úpar ho; 20 táki ham bhí âur sab qaumon kí mánind hon, aur hamárá bádsháh hamárí 'adálat kare, aur hamáre áge áge chale, aur hamárí taraf se laṛáí kare. 21 Aur Samúel ne logon kí sab báten suním, aur un ko KHUDÁWAND ke kánon tak pahuncháyá. 22 Aur KHUDÁWAND ne Samúel ko farmáyá, Tú un kí bát mán aur un ke liye ek bádsháh muqarrar kar. Tab Samúel ne Isráíl ke logon se kahá, ki Tum sab apne apne shahr ko chale jáo.

9 Aur Binyamín ke qabíle ká ek shakhs thá, jis ká nám Qís, bin Abíel, bin Saror, bin Bakorat, bin Afíkh thá: wuh ek Binyamíní ká beṭá aur zabardast súrmá thá. 2 Us ká ek jawán aur khúbsúrat beṭá thá jis ká nám Sáúl thá; aur baní Isráíl ke darmiyán us se khúbsúrat koí shakhs na thá: wuh aisá qaddáwar thá, ki log us ke kandhe tak áte the. 3 Aur Sáúl ke báp Qís ke gadhe kho gaye. So Qís ne apne beṭe Sáúl se kahá, ki Naukaron men se ek ko apne sáth le, aur uṭhkar gadhon ko ḍhúnḍh lá. 4 So wuh Ifráím ke kohistání mulk aur Salísah kí sarzamín se hokar guzrá, par wuh un ko na mile. Tab wuh Sa'lím kí sarzamín men gaye, aur wuh wahán bhí na the; phir wuh Binyamíníon ke mulk men áe, par un ko wahán bhí na páyá. 5 Jab wuh Súf ke mulk men pahunche, to Sáúl apne naukar se jo us ke sáth thá kahne lagá, A', ham lauṭ jáen, tá na ho ki merá báp gadhon kí fikr chhoṛkar hamárí fikr karne lage. 6 Us ne us se kahá, Dekh, is shahr men ek mard i Khudá hai, jis kí baṛí 'izzat hotí hai; jo kuchh wuh kahtá hai, wuh sab zarúr hí púrá hotá hai; so ham udhar chalen, sháyad wuh ham ko batá de ki ham kidhar jáen. 7 Sáúl ne apne naukar se kahá, Lekin dekh, agar ham wahán chalen, to us shakhs ke liye kyá lete jáen? roṭiyán to hamáre toshadán kí ho chukín, aur koí chíz hamáre pás hai nahín jise ham us mard i Khudá kí nazr karen: hamáre pás hai kyá? 8 Naukar ne Sáúl ko jawáb diyá, Dekh, páo misqál chándí mere pás hai: usí ko main us mard i Khudá ko dúngá, táki wuh ham ko rásta batá de. 9 (Agle zamáne men Isráílíon men jab koí shakhs Khudá se mashwara karne játá, to yih kahtá thá, ki A'o, ham gaibbín ke pás chalen; kyúnki jis ko ab nabí kahte hain us ko pahle gaibbín kahte the.) 10 Tab Sáúl ne apne naukar se kahá, Tú ne kyá khúb kahá: á, ham chalen. So wuh us shahr ko, jahán wuh mard i Khudá thá, chale. 11 Aur us shahr kí taraf tíle par chaṛhte húe un ko kaí jawán laṛkiyán milín jo pání bharne játí thín; unhon ne un se púchhá, Kyá gaibbín yahán hai? 12 Unhon ne un ko jawáb diyá, Hán, hai; dekho, wuh tumháre sámne hí hai; so jaldí karo, kyúnki wuh áj hí shahr men áyá hai; is liye ki áj ke din únche maqám men logon kí taraf se qurbání hotí hai. 13 Júnhí tum shahr men dákhil hoge, wuh tum ko, peshtar us se ki wuh únche maqám men khána kháne jáe, milegá: kyúnki jab tak wuh na pahunche, log khána nahín kháenge, is liye ki wuh qurbání ko barakat detá hai; us ke ba'd mihmán kháte hain. So ab tum chaṛh jáo, kyúnki is waqt wuh tum ko mil jáegá. 14 So wuh shahr ko chale, aur shahr men dákhil hote hí dekhá, ki Samúel un ke sámne á rahá hai, táki wuh únche maqám ko jáe.

15 Aur KHUDÁWAND ne Sáúl ke áne se ek din peshtar Samúel par záhir kar diyá thá, ki 16 Kal isí waqt main ek shakhs ko Binyamín ke mulk se tere pás bhejúngá; tú use masah karná, táki wuh merí qaum Isráíl ká peshwá ho, aur wuh mere logon ko Filistíon ke háth se bacháegá; kyúnki main ne apne logon par nazar kí hai, is liye ki un kí faryád mere pás pahunchí hai. 17 So jab Samúel Sáúl se dochár húá, to KHUDÁWAND ne us se kahá, Dekh, yihí wuh shakhs hai, jis ká zikr main ne tujh se kiyá thá; yihí mere logon par hukúmat karegá. 18 Phir Sáúl ne pháṭak par Samúel ke nazdík jákar us se kahá, ki Mujh ko zará batá de, ki gaibbín ká ghar kahán hai. 19 Samúel ne Sáúl ko jawáb diyá, ki Wuh gaibbín main hí hún: mere áge áge únche maqám ko já, kyúnki tum áj ke din mere sáth khána kháoge; aur subh ko main

tujhe rukhsat karúngá, aur jo kuchh tere dil men hai sab tujhe batá dúngá. 20 Aur tere gadhe jin ko khoe húe tín din húe un ká khayál mat kar; kyúnki wuh mil gaye. Aur Isráílíon men jo kuchh margúb i khátir hai, wuh kis ke liye hai? kyá wuh tere aur tere báp ke sáre gharáne ke liye nahín? 21 Sáúl ne jawáb diyá, Kyá main Binyamíní ya'ní Isráíl ke sab se chhote qabíle ká nahín? aur kyá merá gharáná Binyamín ke qabíle ke sab gharánon men sab se chhotá nahín? so tú mujh se aisí báten kyún kahtá hai? 22 Aur Samúel Sáúl aur us ke naukar ko mihmán-kháne men láyá, aur un ko mihmánon ke darmiyán jo koí tís ádmí the, sadr jagah men bitháyá. 23 Aur Samúel ne báwarchí se kahá, ki Wuh tukrá jo main ne tujhe diyá, jis ke báre men tujh se kahá thá, ki Ise apne pás rakh chhorná, le á. 24 Báwarchí ne wuh rán ma' us ke jo us par thá, utþákar Sáúl ke sámne rakh dí. Tab Samúel ne kahá, Yih dekh, jo rakh liyá gayá thá; use apne sámne rakhkar khá le; kyúnki wuh isí mu'aiyan waqt ke liye tere wáste rakkhí rahí; kyúnki main ne kahá, ki Main ne in logon kí da'wat kí hai. So Sáúl ne us din Samúel ke sáth kháná kháyá. 25 Aur jab wuh únche maqám se utarkar shahr men áe, to us ne Sáúl se ghar kí chhat par báten kín. 26 Aur wuh sawere uthe: aur aisá húá ki jab din charhne lagá, to Samúel ne Sáúl ko phir ghar kí chhat par bulákar us se kahá, Uth, ki main tujhe rukhsat karún. So Sáúl uthá, aur wuh aur Samúel donon báhar nikal gaye. 27 Aur shahr ke sire ke utár par chalte chalte Samúel ne Sáúl se kahá, ki Apne naukar ko hukm kar ki wuh ham se áge barhe, (so wuh áge barh gayá;) par tú abhí khará rah, táki main tujhe Khudá kí bát sunáún.

10 1 Phir Samúel ne tel kí kuppí lí, aur us ke sir par undelí, aur use chúmá, aur kahá, ki Kyá yihí bát nahín, ki KHUDÁWAND ne tujhe masah kiyá táki tú us kí mírás ká peshwá ho? 2 Jab tú áj mere pás se chalá jáegá, to Zilzah men, jo Binyamín kí sarhadd men hai Rákhil kí gor ke pás, do shakhs tujhe milenge; aur wuh tujh se kahenge, ki Wuh gadhe jin ko tú dhúndhne gayá thá mil gaye: aur dekh, ab terá báp gadhon kí taraf se befikr hokar tumháre liye fikrmand hai, aur kahtá hai, ki Main apne bete ke liye kyá karún? 3 Phir wahán se áge barhkar, jab tú Tabúr ke balút ke pás pahunchegá, to wahán tín shakhs jo Baitel ko Khudá ke pás játe honge, tujhe milenge; ek to bakrí ke tín bachche, dúsrá rotí ke tín girde aur tísrá mai ká ek mashkíza liye játá hogá. 4 Aur wuh tujhe salám karenge, aur rotí ke do girde tujhe denge; tú un ko un ke háth se le lená. 5 Aur ba'd us ke tú Khudá ke pahár ko pahunchegá, jahán Filistíon kí chaukí hai; aur jab tú wahán shahr men dákhil hogá, to nabíon kí ek jamá'at jo únche maqám se utartí hogí tujhe milegí, aur un ke áge sitár, aur daf, aur bánslí, aur barbat honge, aur wuh nubuwwat karte honge. 6 Tab KHUDÁWAND kí rúh tujh par názil hogí, aur tú un ke sáth nubuwwat karne lagegá, aur badalkar âur hí ádmí ho jáegá. 7 So jab yih nishán tere áge áen, to phir jaisá mauqa' ho, waisá hí kám karná; kyúnki Khudá tere sáth hai. 8 Aur tú mujh se peshtar Jiljál ko jáná, aur dekh, main tere pás áúngá, táki sokhtaní qurbáníán karún, aur salámatí ke zabíhon ko zabh karún. Tú sát din tak wahín rahná, jab tak main tere pás ákar tujhe batá na dún, ki tujh ko kyá karná hogá. 9 Aur aisá húá, ki júnhí us ne Samúel se rukhsat hokar píth pherí, Khudá ne use dúsrí tarah ká dil diyá: aur wuh sab nishán usí din wuqú' men áe.

10 Aur jab wuh udhar us pahár ke pás áe, to nabíon kí ek jamá'at us ko milí, aur Khudá kí rúh us par názil húí, aur wuh bhí un ke darmiyán nubuwwat karne lagá. 11 Aur aisá húá, ki jab us ke agle jánpahchánon ne yih dekhá, ki wuh nabíon ke darmiyán nubuwwat kar rahá hai, to wuh ek dúsre se kahne lage, Qís ke bete ko kyá ho gayá? Kyá Sáúl bhí nabíon men shámil hai? 12 Aur wahán ke ek ádmí ne jawáb diyá, ki Bhalá, un ká báp kaun hai? Tab hí se yih masal chalí, Kyá Sáúl bhí nabíon men hai? 13 Aur jab wuh nubuwwat kar chuká, to únche maqám men áyá.

14 Wahán Sáúl ke chachá ne us se aur us ke naukar se kahá, Tum

kahán gaye the? Us ne kahá, Gadhe ḍhúṇḍhne; aur jab ham ne dekhá ki wuh nahín milte, to ham Samúel ke pás áe. 15 Phir Sáúl ke chachá ne kahá, ki Mujh ko zará batá to sahí, ki Samúel ne tum se kyá kyá kahá? 16 Sáúl ne apne chachá se kahá, Us ne ham ko sáf sáf batá diyá, ki gadhe mil gaye; par saltanat ká mazmún, jis ká zikr Samúel ne kiyá thá, na batáyá.

17 Aur Samúel ne logon ko Misfáh men Khudáwand ke huzúr bulwáyá. 18 Aur us ne baní Isráíl se kahá, ki Khudáwand Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Main Isráíl ko Misr se nikál láyá, aur main ne tum ko Misríon ke háth se, aur sab saltanaton ke háth se jo tum par zulm kartí thín rihái dí. 19 Par tum ne áj apne Khudá ko jo tum ko tumhárí sab musíbaton aur taklífon se rihái bakhshtá hai haqír jáná; aur us se kahá, Hamáre liye ek bádsháh muqarrar kar. So ab tum qabíla qabíla hokar aur hazár hazár karke sab ke sab Khudáwand ke áge házir ho. 20 Pas Samúel Isráíl ke sab qabílon ko nazdík láyá, aur qur'a Binyamín ke qabíle ke nám par niklá. 21 Tab wuh Binyamín ke qabíle ko khándán khándán karke nazdík láyá, to Matríon ke khándán ká nám niklá, aur phir Qís ke beṭe Sáúl ká nám niklá: lekin jab unhon ne use ḍhúṇḍhá, to wuh na milá. 22 So unhon ne Khudáwand se phir púchhá, Kyá yahán kisí áur ádmí ko bhí áná hai? Khudáwand ne jawáb diyá, Dekho, wuh asbáb ke bích chhip gayá hai. 23 Tab wuh dauṛe, aur us ko wahán se láe: aur jab wuh logon ke darmiyán khaṛá húá, to aisá qaddáwar thá, ki log us ke kandhe tak áte the. 24 Aur Samúel ne un logon se kahá, Tum use dekhte ho jise Khudáwand ne chun liyá, ki us kí mánind sab logon men ek bhí nahín? Tab sab log lalkárkar bol uṭhe, ki Bádsháh jítá rahe!

25 Phir Samúel ne logon ko hukúmat ká tarz batáyá, aur use kitáb men likhkar Khudáwand ke huzúr rakh diyá. Us ke ba'd Samúel ne sab logon ko rukhsat kar diyá, ki apne apne ghar jáen. 26 Aur Sáúl bhí Jibi'ah ko apne ghar gayá, aur logon ká ek jathá bhí jin ke dil ko Khudá ne ubhárá thá, us ke sáth ho liyá. 27 Par sharíron men se ba'z kahne lage, ki Yih shakhs ham ko kis tarah bacháegá? So unhon ne us kí tahqír kí, aur us ke liye nazráne na láe. Par wuh an suní kar gayá.

11 Tab 'Ammoní Náhas charhái karke Yabís Jili'ád ke muqábil khaimazan húá, aur Yabís ke sab logon ne Náhas se kahá, Ham se 'ahd o paimán kar le, aur ham terí khidmat karenge. 2 Tab 'Ammoní Náhas ne un ko jawáb diyá, ki Is shart par main tum se 'ahd karúngá, ki tum sab kí dahiní ánkh nikál dálí jáe, aur main ise sab Isráílíon ke liye zillat ká nishán ṭhahráún. 3 Tab Yabís ke buzurgon ne us se kahá, Ham ko sát din kí muhlat de, táki ham Isráíl kí sab sarhaddon men qásid bhejen: tab agar hamárá himáyatí koí na mile, to ham tere pás nikal áenge. 4 Aur wuh qásid Sáúl ke Jibi'ah men áe, aur unhon ne logon ko yih báten kah sunáín, aur sab log chillá chillákar rone lage. 5 Aur Sáúl khet se bailon ke píchhe píchhe chalá átá thá; aur Sáúl ne púchhá, ki In logon ko kyá húá ki rote hain? Unhon ne Yabís ke logon kí báten use batáín. 6 Jab Sáúl ne yih báten sunín, to Khudá kí rúh us par názil húí, aur us ká gussa niháyat bhaṛká. 7 So us ne ek joṛí bail lekar un ko ṭukṛe ṭukṛe kátá aur qásidon ke háth Isráíl kí sab sarhaddon men bhej diyá, aur yih kahá, ki Jo koí ákar Sáúl aur Samúel ke píchhe na ho le, us ke bailon se aisá hí kiyá jáegá. Aur Khudáwand ká khauf logon par chhá gayá, aur wuh yaktan hokar nikal áe. 8 Aur us ne un ko Bazaq men giná; so baní Isráíl tín lákh, aur Yahúdáh ke mard tís hazár the. 9 Aur unhon ne un qásidon se jo áe the kahá, ki Tum Yabís Jili'ád ke logon se yún kahná, ki Kal, dhúp tez hone ke waqt tak, tum rihái páoge. So qásidon ne jákar Yabís ke logon ko khabar dí; aur wuh khush húe. 10 Tab ahl i Yabís ne kahá, Kal ham tumháre pás áenge, aur jo kuchh tum ko achchhá lage hamáre sáth karná. 11 Aur dúsrí subh ko Sáúl ne logon ke tín gol kiye; aur wuh rát ke pichhle pahar lashkar men ghuskar 'Ammoníon ko qatl karne lage, yahán tak ki din bahut charh gayá: aur jo bach nikle, so aise tittar bittar ho gaye, ki do ádmí bhí kahín

ek sáth na rahe. 12 Aur log Samúel se kahne lage, Kis ne yih kahá thá, ki Kyá Sáúl ham par hukúmat karegá? Un ádmíon ko láo, táki ham un ko qatl karen. 13 Sáúl ne kahá, A'j ke din hargiz koí márá nahín jáegá; is liye ki Khudáwand ne Isráíl ko áj ke din rihái dí hai.

14 Tab Samúel ne logon se kahá, A'o, Jiljál ko chalen, táki wahán saltanat ko naye sire se qáim karen. 15 Tab sab log Jiljál ko gaye; aur wahín unhon ne Khudáwand ke huzúr Sáúl ko bádsháh banáyá; phir unhon ne wahán Khudáwand ke áge salámatí ke zabíhe zabh kiye; aur wahín Sáúl aur sab Isráílí mardon ne barí khushí manáí.

12 Tab Samúel ne sab Isráílíon se kahá, Dekho, jo kuchh tum ne mujh se kahá main ne tumhárí ek ek bát máni, aur ek bádsháh tumhare úpar thahráyá hai. 2 Aur ab dekho, yih bádsháh tumháre áge áge chaltá hai: main to buddhá hún, aur merá sir safed ho gayá, aur dekho, mere bete tumháre sáth hain; main larakpan se áj tak tumháre sámne hí chaltá rahá hún. 3 Main házir hún; so tum Khudáwand aur us ke mamsúh ke áge mere munh par batáo, ki main ne kis ká bail le liyá, yá kis ká gadhá liyá? main ne kis ká haqq márá, yá kis par zulm kiyá, yá kis ke háth se main ne rishwat lí, táki andhá ban jáún? batáo, aur yih main tum ko wápas kar dúngá. 4 Unhon ne jawáb diyá, Tú ne hamárá haqq nahín márá, aur na ham par zulm kiyá, aur na tú ne kisí ke háth se kuchh liyá. 5 Tab us ne un se kahá, ki Khudáwand tumhárá gawáh, aur us ká mamsúh áj ke din gawáh hai, ki mere pás tumhárá kuchh nahín niklá. Unhon ne kahá, Wuh gawáh hai. 6 Phir Samúel logon se kahne lagá, Wuh Khudáwand hí hai jis ne Músá aur Hárún ko muqarrar kiyá aur tumháre bápdádá ko mulk i Misr se nikál láyá. 7 So ab thahre raho, táki main Khudáwand ke huzúr un sab nekíon ke báre men jo Khudáwand ne tum se aur tumháre bápdádá se kín guftogú karún. 8 Jab Ya'qúb Misr men gayá, aur tumháre bápdádá ne Khudáwand se faryád kí, to Khudáwand ne Músá aur Hárún ko bhejá, jinhon ne tumháre bápdádá ko Misr se nikálkar is jagah basáyá. 9 Par wuh Khudáwand apne Khudá ko bhúl gaye, so us ne un ko Hasúr kí fauj ke sipahsálár Sísará ke háth, aur Filistíon ke háth, aur sháh i Moáb ke háth bech dálá, aur wuh un se lare. 10 Phir unhon ne Khudáwand se faryád kí, aur kahá, ki Ham ne gunáh kiyá, is liye ki ham ne Khudáwand ko chhorá, aur Ba'lím aur 'Istárát kí parastish kí: par ab tú ham ko hamáre dushmanon ke háth se chhurá, to ham terí parastish karenge. 11 So Khudáwand ne Yarubba'l, aur Bidán, aur Iftáh, aur Samúel ko bhejá, aur tum ko tumháre dushmanon ke háth se jo tumhárí cháron taraf the rihái dí; aur tum chain se rahne lage. 12 Aur jab tum ne dekhá, ki baní 'Ammon ká bádsháh Náhas tum par charh áyá, to tum ne mujh se kahá, ki Ham par koí bádsháh saltanat kare; hálánki Khudáwand tumhárá Khudá tumhárá bádsháh thá. 13 So ab us bádsháh ko dekho jise tum ne chun liyá, aur jis ke liye tum ne darkhwást kí thí: dekho, Khudáwand ne tum par bádsháh muqarrar kar diyá hai. 14 Agar tum Khudáwand se darte, aur us kí parastish karte, aur us kí bát mánte raho, aur Khudáwand ke hukm se sarkashí na karo, aur tum aur wuh bádsháh bhí jo tum par saltanat kartá hai Khudáwand apne Khudá ke pairau bane raho, to khair; 15 par agar tum Khudáwand kí bát na máno balki Khudáwand ke hukm se sarkashí karo; to Khudáwand ká háth tumháre khiláf hogá, jaise wuh tumháre bápdádá ke khiláf hotá thá. 16 So ab tum thahre raho, aur is bare kám ko dekho jise Khudáwand tumhárí ánkhon ke sámne karegá. 17 Kyá áj gehún kátne ká din nahín? Main Khudáwand se 'arz karúngá, ki bádal garje, aur pání barse; aur tum ján loge, aur dekh bhí loge, ki tum ne Khudáwand ke huzúr apne liye bádsháh mángne se kitní barí sharárat kí. 18 Chunánchi Samúel ne Khudáwand se 'arz kí; aur Khudáwand kí taraf se usí din bádal garjá, aur pání barsá: tab sab log Khudáwand aur Samúel se niháyat dar gaye. 19 Aur sab logon ne Samúel se kahá, kí Apne khádimon ke liye Khudáwand apne Khudá

se du'á kar, ki ham mar na jáen: kyúnki ham ne apne sab gunáhon par yih sharárat bhí baṛhá dí hai, ki apne liye ek bádsháh mángá. 20 Samúel ne logon se kahá: Khauf na karo; yih sab sharárat to tum ne kí hai; taubhí KHUDÁWAND kí pairawí se kanárakashí na karo, balki apne sáre dil se KHUDÁWAND kí parastish karo. 21 Tum kanárakashí na karná, warna bátil chízon kí pairawí karne lagoge, jo na fáida pahunchá saktí na riháí de saktí hain, is liye ki wuh sab bátil hain. 22 Kyúnki KHUDÁWAND apne baṛe nám ke bá'is apne logon ko tark nahín karegá: is liye ki KHUDÁWAND ko yihí pasand áyá, ki tum ko apní qaum banáe. 23 Ab rahá main; so Khudá na kare ki tumháre liye du'á mángne se báz ákar KHUDÁWAND ká gunahgár ṭhahrún: balki main wuhí ráh jo achchhí aur sídhí hai tum ko batáúngá: 24 faqat itná ho, ki tum KHUDÁWAND se ḍaro, aur apne sáre dil aur sachcháí se us kí 'ibádat karo; kyúnki socho ki us ne tumháre liye kaise baṛe kám kiye hain. 25 Par agar tum ab bhí sharárat hí karte jáo, to tum aur tumhárá bádsháh donon ke donon nábúd kar diye jáoge.

13 SA'U'L tís baras ki 'umr men saltanat karne lagá, aur us se Isráílion par do baras saltanat kí. 2 Phir Sáúl ne tín hazár Isráílí mard apne liye chune; un men se do hazár Mukmás men aur Baitel ke pahár par Sáúl ke sáth, aur ek hazár Binyamín ke Jibi'ah men Yúnatan ke sáth rahe: aur báqí logon ko us ne rukhsat kiyá, ki apne apne ḍere ko jáen. 3 Aur Yúnatan ne Filistíon kí chaukí ke sipáhíon ko jo Jiba' men the qatl kar ḍálá; aur Filistíon ne yih suná. Aur Sáúl ne sáre mulk men narsingá phunkwákar kahlá bhejá, ki 'Ibrání log sunen. 4 Aur sáre Isráíl ne yih kahte suná, ki Sáúl ne Filistíon kí chaukí ke sipáhí már ḍále, aur yih bhí ki Isráíl se Filistíon ko nafrat ho gayí hai. So log Sáúl ke píchhe chalkar Jiljál men jama' ho gaye.

5 Aur Filistí Isráílion se laṛne ko ikaṭṭhe húe; ya'ní tís hazár rath aur chha hazár sawár, aur aise ḍher se log jaise samundar ke kanáre kí ret: so wuh chaṛh áe, aur Mukmás men Baitáwan ke mashriq kí taraf khaimazan húe. 6 Jab baní Isráíl ne dekhá, ki wuh áfat men mubtalá ho gaye, kyúnki log pareshán the, to wuh gáron, aur jháṛiyon aur chaṭánon, aur gaṛhiyon, aur gaṛhon men já chhipe; 7 aur ba'z 'Ibrání Yardan ke pár Jadd aur Jili'ád ke 'iláqe ko chale gaye. Par Sáúl Jiljál hí men rahá, aur sab log kánpte húe us ke píchhe píchhe rahe.

8 Aur wuh wahán sát din Samúel ke muqarrara waqt ke mutábiq ṭhahrá rahá: par Samúel Jiljál men na áyá; aur log us ke pás se idhar udhar ho gaye. 9 Tab Sáúl ne kahá, Sokhtaní qurbání, aur salámatí kí qurbání ko mere pás láo. So us ne sokhtaní qurbání guzrání. 10 Aur júnhí wuh sokhtaní qurbání guzrán chuká, to kyá dekhtá hai, ki Samúel á pahunchá; aur Sáúl us ke istiqbál ko niklá, táki use salám kare. 11 Samúel ne púchhá, ki Tú ne kyá kiyá? Sáúl ne jawáb diyá, ki Jab main ne dekhá, ki log mere pás se idhar udhar ho gaye, aur tú ṭhahráe húe dinon ke andar nahín áyá, aur Filistí Mukmás men jama' ho gaye hain, 12 to main ne sochá, ki Filistí Jiljál men mujh par á paṛenge, aur main ne KHUDÁWAND ke karam ke liye ab tak du'á bhí nahín kí hai; is liye main ne majbúr hokar sokhtaní qurbání guzrání. 13 Samúel ne Sáúl se kahá, Tú ne bewuqúfí kí; tú ne KHUDÁWAND apne Khudá ke hukm ko jo us ne tujhe diyá, nahín máná, warna KHUDÁWAND terí saltanat baní Isráíl men hamesha tak qáim rakhtá. 14 Lekin ab terí saltanat qáim na rahegí; kyúnki KHUDÁWAND ne ek shakhs ko jo us ke dil ke mutábiq hai, talásh kar liyá hai, aur KHUDÁWAND ne use apní qaum ká peshwá ṭhahráyá hai, is liye ki tú ne wuh bát nahín mání jis ká hukm KHUDÁWAND ne tujhe diyá thá.

15 Aur Samúel uṭhkar Jiljál se Binyamín ke Jibi'ah ko gayá. Tab Sáúl ne un logon ko jo us ke sáth házir the giná, aur wuh qaríban chha sau the. 16 Aur Sáúl aur us ká beṭá Yúnatan, aur un ke sáth ke log, Binyamín ke Jiba' men rahe; lekin Filistí Mukmás men khaimazan the. 17 Aur gáratgar, Filistíon ke lashkar men se, tín gol hokar nikle: ek gol to Su'ál ke 'iláqe ko 'Ufrah kí ráh se

gayá; 18 aur dúsre gol ne Bait Haurún kí ráh lí; aur tísre gol ne us sarhadd kí ráh lí, jis ká rukh wádí e Zibo'ím kí taraf dasht ke sámne hai.

19 Aur Isráil ke sáre mulk men kahín luhár nahín miltá thá; kyúnki Filistíon ne kahá thá, ki 'Ibrání log apne liye talwáren aur bhále na banáne páen. 20 So sab Isráílí apní apní phálí aur bhále aur kulháre, aur kudál ko tez karne ke liye Filistíon ke pás játe the. 21 Par kudálon, aur pháliyon, aur kánton, aur kulháron ke liye, aur painon ke durust karne ke liye wuh retí rakhte the. 22 So laráí ke din Sáúl aur Yúnatan ke sáth ke logon men se kisí ke háth men na to talwár thí, na bhálá; lekin Sáúl aur us ke bete Yúnatan ke pás to yih the. 23 Aur Filistíon kí chaukí ke sipáhí nikalkar Mukmás kí ghátí ko gaye.

14 Aur ek din aisá húá, ki Sáúl ke bete Yúnatan ne us jawán se jo us ká siláhbardár thá kahá, ki A', ham Filistíon kí chaukí ko jo us taraf hai chalen. Par us ne apne báp ko na batáyá. 2 Aur Sáúl Jibi'ah ke nikás par us anár ke darakht ke níche jo Mujron men hai, muqím thá; aur qaríban chha sau ádmí us ke sáth the. 3 Aur Akhiyáh bin Akhítob jo Yakabod bin Fínihás bin 'Elí ká bhái aur Sailá men Khudáwand ká káhin thá, afod pahine húe thá. Aur logon ko khabar na thí, ki Yúnatan chalá gayá hai. 4 Aur un ghátiyon ke bích jin se hokar Yúnatan Filistíon kí chaukí ko jáná cháhtá thá, ek taraf ek barí nukílí chatán thí; aur dúsrí taraf bhí ek barí nukílí chatán thí: ek ká nám Bosis thá, dúsrí ká Sanah: 5 ek to shimál kí taraf, Mukmás ke muqábil, aur dúsrí junúb kí taraf Jiba' ke muqábil thí. 6 So Yúnatan ne us jawán se jo us ká siláhbardár thá, kahá, A', ham udhar un námakhtúnon kí chaukí ko chalen; mumkin hai ki Khudáwand hamárá kám baná de, kyúnki Khudáwand ke liye bahuton yá thoron ke zarí'e se bacháne kí qaid nahín. 7 Us ke siláhbardár ne us se kahá, Jo kuchh tere dil men hai so kar, aur udhar chal; main to terí marzí ke mutábiq tere sáth hún. 8 Tab Yúnatan ne kahá, Dekh, ham un logon ke pás is taraf jáenge, aur apne ko un ko dikháenge. 9 Agar wuh ham se yih kahen, ki Hamáre áne tak thahro, to ham apní jagah chup cháp khare rahenge, aur un ke pás nahín jáenge. 10 Par agar wuh yún kahen, ki Hamáre pás to áo; to ham charh jáenge: kyúnki Khudáwand ne un ko hamáre háth men kar diyá: aur yih hamáre liye nishán hogá. 11 Phir in donon ne apne áp ko Filistíon kí chaukí ke sipáhíon ko dikháyá, aur Filistí kahne lage, Dekho, yih 'Ibrání un súrákhon men se, jahán wuh chhip gaye the, báhar nikle áte hain. 12 Aur chaukí ke sipáhíon ne Yúnatan aur us ke siláhbardár se kahá, Hamáre pás áo to sahí; ham tum ko ek chíz dikháen. So Yúnatan ne apne siláhbardár se kahá, Ab mere píchhe píchhe charhá chalá á; kyúnki Khudáwand ne un ko Isráíl ke háth men kar diyá. 13 Aur Yúnatan apne háthon aur pánwon ke bal charh gayá, aur us ke píchhe píchhe us ká siláhbardár thá, aur wuh Yúnatan ke sámne girte gaye, aur us ká siláhbardár us ke píchhe píchhe un ko qatl kartá gayá. 14 Yih pahlí khúnrezí jo Yúnatan aur us ke siláhbardár ne kí, qaríban bís ádmíon kí thí jo koí ek bíghe zamín kí regharí men máre gaye. 15 Tab lashkar, aur maidán, aur sab logon men larzish húí: aur chaukí ke sipáhí aur gáratgar bhí kánp gaye, aur zalzala áyá. So niháyat shadíd kapkapí húí. 16 Aur Sáúl ke nigahbánon ne jo Binyamín ke Jibi'ah men the nazar kí, aur dekhá, ki bhír ghattí játí hai, aur log idhar udhar já rahe hain.

17 Tab Sáúl ne un logon se jo us ke sáth the kahá, Shumár karke dekho, ki ham men se kaun chalá gayá hai. So unhon ne shumár kiyá, to dekho Yúnatan aur us ká siláhbardár gáib the. 18 Aur Sáúl ne Akhiyáh se kahá, Khudá ká sandúq yahán lá; kyúnki Khudá ká sandúq us waqt baní Isráíl ke sáth wahín thá. 19 Aur jab Sáúl káhin se báten kar rahá thá, to Filistíon kí lashkargáh men jo halchal mach gayí thí, wuh áur ziyáda ho gayí. Tab Sáúl ne káhin se kahá, ki Apná háth khench le. 20 Aur Sáúl aur sab log jo us ke sáth the ek jagah jama' ho gaye, aur larne ko áe; aur dekhá, ki har ek kí talwár apne hí sáthí par chal rahí

hai, aur sakht tahalka machá húá hai. 21 Aur wuh 'Ibrání bhí jo pahle kí tarah Filistíon ke sáth the aur cháron taraf se un ke sáth lashkar men áe the, phirkar un Isráilion se mil gaye jo Sáúl aur Yúnatan ke hamráh the. 22 Isí tarah un sab Isráilí mardon ne bhí jo Ifráím ke kohistání mulk men chhip gaye the, yih sunkar ki Filistí bháge játe hain, laṛáí men á un ká píchhá kiyá. 23 So Khudáwand ne us din Isráilíon ko riháí dí: aur laṛái Baitáwan ke us pár tak pahunchí. 24 Aur Isráilí mard us din baṛe pareshán the: kyúnki Sáúl ne logon ko qasam dekar yún kahá thá, ki Jab tak shám na ho, aur main apne dushmanon se badla na le lún, us waqt tak agar koí kuchh kháe to wuh mal'ún ho. Is sabab se un logon men se kisí ne khána chakkhá tak na thá. 25 Aur sab log jangal men já pahunche; aur wahán zamín par shahd thá. 26 Aur jab yih log us jangal men pahunch gaye, to dekhá, ki shahd ṭapak rahá hai: par koí apná háth apne munh tak nahín le gayá, is liye ki un ko qasam ká khauf thá. 27 Lekin Yúnatan ne apne báp ko un logon ko qasam dete nahín suná thá: so us ne apne háth ke 'asá ke sire ko shahd ke chhatte men bhúnká, aur apná háth apne munh se lagá liyá, aur us kí ánkhon men raushní áí. 28 Tab un logon men se ek ne us se kahá, ki Tere báp ne logon ko qasam dekar sakht takíd kí thí, aur kahá thá, ki Jo shakhs áj ke din kuchh khána kháe, wuh mal'ún ho. Aur log bedam se ho rahe the. 29 Tab Yúnatan ne kahá, ki Mere báp ne mulk ko dukh diyá hai. Dekho, merí ánkhon men zará sá shahd chakhne ke sabab se kaisí raushní áí! 30 Kitná ziyáda achchhá hotá, agar sab log dushman kí lúṭ men se jo un ko milí dil kholkar kháte? Kyúnki abhí to Filistíon men koí baṛí khúnrezí bhí nahín húí hai. 31 Aur unhon ne us din Mukmás se Aiyálon tak Filistíon ko márá: aur log bahut hí bedam ho gaye. 32 So wuh log lúṭ par gire, aur bheṛ bakriyon, aur bailon, aur bachhṛon ko lekar un ko zamín par zabh kiyá, aur khún samet kháne lage. 33 Tab unhon ne Sáúl ko khabar dí, ki Dekh, log Khudáwand ká gunáh karte hain, ki khún samet khá rahe hain. Us ne kahá, Tum ne beímání kí; so ek baṛá patthar áj mere sámne ḍhalká láo. 34 Phir Sáúl ne kahá, ki Logon ke darmiyán idhar udhar jákar un se kaho, ki Har shakhs apná bail, aur apní bheṛ yahán mere pás láe, aur yahín zabh kare, aur kháe, aur khún samet khákar Khudáwand ká gunahgár na bane. Chunánchi us rát logon men se har shakhs apná bail wahín láyá, aur wahín zabh kiyá. 35 Aur Sáúl ne Khudáwand ke liye ek mazbah banáyá: yih pahlá mazbah hai jo us ne Khudáwand ke liye banáyá.

36 Phir Sáúl ne kahá, A'o, rát hí ko Filistíon ká píchhá karen, aur pau phaṭne tak un ko lúṭen, aur un men se ek mard ko bhí na chhoṛen. Unhon ne kahá, Jo kuchh tujhe achchhá lage so kar. Tab káhin ne kahá, ki A'o, ham yahán Khudá ke nazdík házir hon. 37 Aur Sáúl ne Khudá se mashwarat lí, ki Kyá main Filistíon ká píchhá karún? Kyá tú un ko Isráíl ke háth men kar degá? Par us ne us din use kuchh jawáb na diyá. 38 Tab Sáúl ne kahá, ki Tum sab jo logon ke sardár ho yahán nazdík áo, aur tahqíq karo, aur dekho, ki áj ke din gunáh kyúnkar húá hai. 39 Kyúnki Khudáwand kí hayát kí qasam jo Isráíl ko riháí detá hai, agar wuh mere beṭe Yúnatan hí ká gunáh ho, wuh zarúr márá jáegá. Par un sab logon men se kisí ádmí ne us ko jawáb na diyá. 40 Tab us ne sab Isráilíon se kahá, Tum sab ke sab ek taraf ho jáo, aur main aur merá beṭá Yúnatan dúsrí taraf ho jáenge. Logon ne Sáúl se kahá, Jo tú munásib jáne so kar. 41 Tab Sáúl ne Khudáwand Isráíl ke Khudá se kahá, Haqq ko záhir kar de. So chiṭṭhí Yúnatan aur Sáúl ke nám par niklí, aur log bach gaye. 42 Tab Sáúl ne kahá, ki Mere aur mere beṭe Yúnatan ke nám par qur'a ḍálo. Tab Yúnatan pakṛá gayá. 43 Aur Sáúl ne Yúnatan se kahá, Mujhe batá ki tú ne kyá kiyá hai? Yúnatan ne use batáyá, ki Main ne beshakk apne háth ke 'asá ke sire se zará sá shahd chakkhá thá, so dekh, mujhe marná hogá. 44 Sáúl ne kahá, Khudá aisá hí, balki is se bhí ziyáda kare; kyúnki, ai Yúnatan, tú zarúr márá

jáegá. 45 Tab logon ne Sáúl se kahá, Kyá Yúnatan márá jáe jis ne Isráil ko aisá bațá chhuțkárá diyá hai? Aisá na hogá: KHUDÁWAND kí hayát kí qasam hai, ki us ke sir ká ek bál bhí zamín par girne nahín páegá, kyúnki us ne áj Khudá ke sáth hokar kám kiyá hai. So logon ne Yúnatan ko bachá liyá, aur wuh márá na gayá. 46 Aur Sáúl Filistíon ká píchhá chhorkar laut gayá: aur Filistí apne maqám ko chale gaye.

47 Jab Sáúl baní Isráil par saltanat karne lagá, to wuh har taraf apne dushmanon ya'ní Moáb, aur baní 'Ammon, aur Adom, aur Zobáh ke bádsháhon, aur Filistíon se lará, aur wuh, jis jis taraf rujú' hotá, un ká burá hál kartá thá. 48 Aur us ne bahádurí karke 'Amálíqíon ko márá, aur Isráílíon ko un ke háth se chhurá-yá jo un ko lútte the.

49 Sáúl ke bețe Yúnatan, aur Iswí, aur Malkíshúa' the; aur us kí donon bețiyon ke nám yih the; barí ká nám Mírab, aur chhoțí ká nám Míkal thá. 50 Aur Sáúl kí bíwí ká nám Akhinú'am thá jo Akhíma'z kí bețí thí: aur us kí fauj ke sardár ká nám Abinaiyir thá jo Sáúl ke chachá Naiyir ká bețá thá. 51 Aur Sáúl ke báp ká nám Qís thá; aur Abinayir ká báp Naiyir Abíel ká bețá thá.

52 Aur Sáúl kí zindagí bhar Filistíon se sakht jang rahí; so jab Sáúl kisí zoráwar mard yá súrmá ko dekhtá thá, to use apne pás rakh letá thá.

15 Aur Samúel ne Sáúl se kahá, ki KHUDÁWAND ne mujhe bhejá hai ki main tujhe masah karún, táki tú us kí qaum Isráil ká bádsháh ho: so ab tú KHUDÁWAND kí báten sun. 2 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Mujhe is ká khayál hai, ki 'Amálíq ne Isráil se kyá kiyá, aur jab yih Misr se nikal áe, to wuh ráh men un ká mukhálif hokar áyá. 3 So ab tú já, aur 'Amálíq ko már, aur jo kuchh un ká hai sab ko bi'lkull nábúd kar de, aur un par rahm mat kar; balki mard aur 'aurat, nannhe bachche aur shírkhwár, gáe bail aur bher bakriyán, únț aur gadhe sab ko qatl kar dál.

4 Chunánchi Sáúl ne logon ko jama' kiyá, aur Taláim men un ko giná; so wuh do lákh piyáde, aur Yahúdáh ke das hazár mard the. 5 Aur Sáúl 'Amálíq ke shahr ko áyá, aur wádí ke bích ghát lagákar baithá. 6 Aur Sáúl ne Qíníon se kahá, ki Tum chal do; 'Amálíqíon ke bích se nikal jáo, tá na ho ki main tum ko un ke sáth halák kar dálún is liye ki tum sab Isráílíon se jab wuh Misr se nikal áe, mihr ke sáth pesh áe. So Qíní 'Amálíqíon men se nikal gaye. 7 Aur Sáúl ne 'Amálíqíon ko Hawílah se Shor tak jo Misr ke sámne hai márá: 8 aur 'Amálíqíon ke bádsháh Ajáj ko jítá pakrá, aur sab logon ko talwár kí dhár se nest kar diyá. 9 Lekin Sáúl ne aur un logon ne Ajáj ko, aur achchhí achchhí bher bakriyon, gáe bailon, aur moțe moțe bachchon, aur barron ko, aur jo kuchh achchhá thá, use jítá rakkhá, aur un ko nest karná na cháhá; lekin unhon ne har ek chíz ko jo náqis aur nikammí thí nest kar diyá.

10 Tab KHUDÁWAND ká kalám Samúel ko pahunchá, ki 11 Mujhe afsos hai, ki main ne Sáúl ko bádsháh hone ke liye muqarrar kiyá; kyúnki wuh merí pairawí se phir gayá hai, aur us ne mere hukm nahín máne. Pas Samúel ká gussa bhařká, aur wuh sárí rát KHUDÁWAND se faryád kartá rahá. 12 Aur Samúel sawere uthá, ki subh ko Sáúl se muláqát kare: aur Samúel ko khabar milí ki Sáúl Karmil ko áyá thá, aur us ne apne liye yádgár kharí kí, aur phirkar guzartá húá Jiljál ko chalá gayá hai. 13 Phir Samúel Sáúl ke pás gayá, aur Sáúl ne us se kahá, Tú KHUDÁWAND kí taraf se mubárak ho! Main ne KHUDÁWAND ke hukm par 'amal kiyá. 14 Samúel ne kahá, Phir yih bher bakriyon ká mimiyáná, aur gáe bailon ká bambáná kaisá hai, jo main suntá hún? 15 Sáúl ne kahá, ki Yih log un ko 'Amálíqíon ke hán se le áe hain; is liye ki logon ne achchhí achchhí bher bakriyon aur gáe bailon ko jítá rakkhá, táki un ko KHUDÁWAND tere Khudá ke liye zabh karen; aur báqí sab ko to ham ne nest kar diyá. 16 Tab Samúel ne Sáúl se kahá, Thahr já, aur jo kuchh KHUDÁWAND ne áj kí rát mujh se kahá hai, wuh main tujhe bataúngá. Us ne kahá, Batáiye. 17 Samúel ne kahá, Go tú apní hí nazar men haqír thá, taubhí kyá tú baní Isráil ke qabílon ká sardár na banáyá gayá? Aur KHUDÁWAND ne tujhe masah kiyá táki tú baní

Isráil ká bádsháh ho. 18 Aur Ḳhudáwand ne tujhe safar par bhejá, aur kahá, ki Já, aur gunahgár 'Amáliqion ko nest kar, aur jab tak wuh faná na ho jáen un se laṛtá rah. 19 Pas tú ne Ḳhudáwand kí bát kyún na mání, balki lúṭ par ṭúṭkar wuh kám kar guzrá jo Ḳhudáwand kí nazar men burá hai? 20 Sáúl ne Samúel se kahá, Main ne to Ḳhudáwand ká hukm máná, aur jis ráh par Ḳhudáwand ne mujhe bhejá chalá, aur 'Amáliq ke bádsháh Ajáj ko le áyá hún, aur 'Amáliqion ko nest kar diyá. 21 Par log lúṭ ke mál men se bheṛ bakriyon aur gáe bail, ya'ní achchhí achchhí chízen, jin ko nest karná thá, le áe táki Jiljál men Ḳhudáwand tere Ḳhudá ke huzúr qurbání karen. 22 Samúel ne kahá, Kyá Ḳhudáwand sokhtaní qurbánion aur zabíhon se itná hí khush hotá hai, jitná is bát se ki Ḳhudáwand ká hukm máná jáe? Dekh, farmánbardárí qurbání se, aur bát mánní mendhon kí charbí se bihtar hai. 23 Kyúnki bagáwat aur jádúgarí barábar hain, aur sarkashí aisí hí hai jaisí múraton aur buton kí parastish; so chúnki tú ne Ḳhudáwand ke hukm ko radd kiyá hai, is liye us ne bhí tujhe radd kiyá hai, ki bádsháh na rahe. 24 Sáúl ne Samúel se kahá, Main ne gunáh kiyá, ki main ne Ḳhudáwand ke farmán ko aur terí báton ko ṭál diyá hai; kyúnki main logon se ḍará, aur un kí bát suní. 25 So ab main terí minnat kartá hún, ki merá gunáh bakhsh de, aur mere sáth lauṭ chal táki main Ḳhudáwand ko sijda karún. 26 Samúel ne Sáúl se kahá, Main tere sáth nahín lauṭúngá, kyúnki tú ne Ḳhudáwand ke kalám ko radd kiyá hai, aur Ḳhudáwand ne tujhe radd kiyá, ki Isráil ká bádsháh na rahe. 27 Aur jaise hí Samúel jáne ko muṛá, Sáúl ne us ke jubbe ká dáman pakaṛ liyá, aur wuh chák ho gayá. 28 Tab Samúel ne us se kahá, Ḳhudáwand ne Isráil kí bádsháhí tujh se áj hí chák karke chhín lí, aur tere ek paṛausí ko jo tujh se bihtar hai de dí hai. 29 Aur jo Isráil kí Quwwat hai, wuh na to jhúṭh boltá, aur na pachhtátá hai, kyúnki wuh insán nahín hai, ki pachhtáe. 30 Us ne kahá, Main ne gunáh to kiyá hai, taubhí merí qaum ke buzurgon aur Isráil ke áge merí 'izzat kar, aur mere sáth lauṭ chal, táki main Ḳhudáwand tere Ḳhudá ko sijda karún. 31 Tab Samúel lauṭkar Sáúl ke píchhe ho liyá; aur Sáúl ne Ḳhudáwand ko sijda kiyá.

32 Tab Samúel ne kahá, ki 'Amáliqion ke bádsháh Ajáj ko yahán mere pás láo. So Ajáj khushí khushí us ke pás áyá. Aur Ajáj kahne lagá, Fi'lhaqíqat maut kí talkhí guzar gayí. 33 Samúel ne kahá, Jaise terí talwár ne 'auraton ko beaulád kiyá, waise hí terí mán 'auraton men beaulád hogí. Aur Samúel ne Ajáj ko Jiljál men Ḳhudáwand ke huzúr ṭukṛe ṭukṛe kiyá.

34 Aur Samúel Rámah ko chalá gayá; aur Sáúl apne ghar Sáúl ke Jibi'ah ko gayá. 35 Aur Samúel apne marte dam tak Sáúl ko phir dekhne na gayá; kyúnki Samúel Sáúl ke liye gam khátá rahá: aur Ḳhudáwand Sáúl ko baní Isráil ká bádsháh karke malúl húá.

16 Aur Ḳhudáwand ne Samúel se kahá, Tú kab tak Sáúl ke liye gam khátá rahegá, jis hál ki main ne use baní Isráil ká bádsháh hone se radd kar diyá hai? tú apne síng men tel bhar, aur já; main tujhe Baitlahmí Yassí ke pás bhejtá hún: kyúnki main ne us ke beṭon men se ek ko apní taraf se bádsháh chuná hai. 2 Samúel ne kahá, Main kyúnkar jáún? Agar Sáúl sun legá, to mujhe már hí ḍálegá. Ḳhudáwand ne kahá, Ek bachhiyá apne sáth le já, aur kahná ki Main Ḳhudáwand ke liye qurbání karne ko áyá hún. 3 Aur Yassí ko qurbání kí da'wat dená; phir main tujhe batá dúngá, ki tujhe kyá karná hai; aur usí ko jis ká nám main tujhe bataún, mere liye masah karná. 4 Aur Samúel ne wuhí jo Ḳhudáwand ne kahá thá kiyá, aur Baitlahm men áyá. Tab shahr ke buzurg kánpte húe us se milne ko gaye, aur kahne lage, Tú sulh ke khayál se áyá hai? 5 Us ne kahá, Sulh ke khayál se. Main Ḳhudáwand ke liye qurbání chaṛháne áyá hún: tum apne áp ko pák sáf karo, aur mere sáth qurbání ke liye áo. Aur us ne Yassí ko aur us ke beṭon ko pák kiyá, aur un ko qurbání kí da'wat dí. 6 Jab wuh áe, to wuh Iliáb ko dekhkar kahne lagá, Yaqínan Ḳhudáwand ká mamsúh us ke áge hai. 7 Par Ḳhudá-

WAND ne Samúel se kahá, ki Tú us ke chihre, aur us ke qadd kí balandí ko na dekh, is liye ki main ne use ná-pasand kiyá hai ; kyúnki KHUDÁWAND insán kí mánind nazar nahín kartá, is liye ki insán záhirí súrat ko dekhtá hai, par KHUDÁWAND dil par nazar kartá hai. 8 Tab Yassí ne Abína-dáb ko buláyá, aur use Samúel ke sámne se nikálá. Us ne kahá, KHUDÁWAND ne is ko bhí nahín chuná. 9 Phir Yassí ne Sammah ko áge kiyá. Us ne kahá, KHUDÁ-WAND ne is ko bhí nahín chuná. 10 Aur Yassí ne apne sát beton ko Samúel ke sámne se nikálá. Aur Samúel ne Yassí se kahá, ki KHUDÁ-WAND ne in ko nahín chuná hai. 11 Phir Samúel ne Yassí se púchhá, Kyá tere sab larke yihí hain ? Us ne kahá, Sab se chhotá abhí rah gayá ; wuh bher bakriyán charátá hai. Sa-múel ne Yassí se kahá, Use bulá bhej ; kyúnki jab tak wuh yahán na á jáe, ham nahín baithenge. 12 So wuh use bulwákar andar láyá. Wuh surkhrang, aur khúbsúrat, aur hasín thá. Aur KHUDÁWAND ne farmáyá, Uth, aur use masah kar ; kyúnki wuh yihí hai. 13 Tab Samúel ne tel ká síng liyá, aur use us ke bháiyon ke darmiyán masah kiyá : aur KHUDÁ-WAND kí rúh us din se áge ko Dáúd par názil hotí rahí. Phir Samúel uthkar Rámah ko chalá gayá.

14 Aur KHUDÁWAND kí rúh Sáúl se judá ho gayí, aur KHUDÁWAND kí taraf se ek burí rúh use satáne lagí. 15 Aur Sáúl ke mulázimon ne us se kahá, Dekh, ab ek burí rúh Khudá kí taraf se tujhe satátí hai. 16 So hamárá málik ab apne khádimon ko jo us ke sámne hain, hukm de ki wuh ek aise shakhs ko talásh kar láen jo barbat bajáne men ustád ho : aur jab jab Khudá kí taraf se yih burí rúh tujh par charhe, wuh apne háth se bajáe, aur tú bahál ho jáe. 17 Sáúl ne apne khádimon se kahá, Khair, ek achchhá bajánewálá mere liye dhúndho, aur use mere pás láo. 18 Tab jawánon men se ek yún bol uthá, ki Dekh, main ne Baitlahm ke Yassí ke ek bete ko dekhá, jo bajáne men ustád aur zabardast súrmá aur jangí mard aur guftogú men sáhib i tamíz, aur khúbsúrat ádmí hai, aur KHUDÁWAND us ke sáth hai. 19 Pas Sáúl ne Yassí ke pas qásid rawána kiye aur kahlá bhejá, ki Apne bete Dáúd ko jo bher bakriyon ke sáth rahtá hai mere pás bhej de. 20 Tab Yassí ne ek gadhá, jis par rotiyán ladí thín, aur mai ká ek mashkíza aur bakrí ká ek bachcha lekar apne bete Dáúd ke háth Sáúl ke pás bhejá. 21 Aur Dáúd Sáúl ke pás ákar us ke sámne khará húá ; aur Sáúl us se mahabbat karne lagá, aur wuh us ká siláhbardár ho gayá. 22 Aur Sáúl ne Yassí ko kahlá bhejá, ki Dáúd ko mere huzúr rahne de, kyúnki wuh merá manzúr i nazar húá hai. 23 So jab wuh burí rúh Khudá kí taraf se Sáúl par charhtí thí, to Dáúd barbat lekar háth se bajátá thá ; aur Sáúl ko ráhat hotí, aur wuh bahál ho játá thá, aur wuh burí rúh us par se utar játí thí.

17 Phir Filistíon ne jang ke liye apní faujen jama' kín, aur Yahúdáh ke shahr Shokah men faráham húe, aur Shokah aur 'Azíqah ke darmiyán Afasdammím men khaimazan húe. 2 Aur Sáúl aur Isráíl ke logon ne jama' hokar Ailah kí wádí men dere dále, aur laráí ke liye Filistíon ke muqábil saffáráí kí. 3 Aur ek taraf ke pahár par Filistí aur dúsrí taraf ke pahár par baní Isráíl khare húe, aur in donon ke darmiyán wádí thí. 4 Aur Filistíon ke lashkar se ek pahlawán niklá, jis ká nám Játí Joliyat thá : us ká qadd chha háth aur ek bálisht thá ; 5 aur us ke sir par pítal ká khod thá, aur wuh pítal hí kí zirah pahine húe thá jo tol men pánch hazár pítal kí misqál ke barábar thí. 6 Aur us kí tángon par pítal ke do sáqposh the, aur us ke donon shánon ke darmiyán pítal kí barchhí thí. 7 Aur us ke bhále kí chhar aisí thí, jaise juláhe ká shahtír ; aur us ke neze ká phal chha sau misqál lohe ká thá ; aur ek shakhs sipar liye húe us ke áge áge chaltá thá. 8 Wuh khará húá, aur Isráíl ke lashkaron ko pukárkar un se kahne lagá, ki Tum ne ákar jang ke liye kyún saffáráí kí ? kyá main Filistí nahín, aur tum Sáúl ke khádim nahín ? so apne liye kisí shakhs ko chuno jo mere pás utar áe. 9 Agar wuh mujh se lar sake, aur mujhe qatl kar dále, to ham tumháre khádim ho jáenge ; par agar main us par gálib áún, aur

use qatl kar ḍálún, to tum hamáre ḳhádim ho jáná, aur hamárí ḳhidmat karná. 10 Phir us Filistí ne kahá, ki Main áj ke din Isráílí faujon kí fazíhat kartá hún; koí mard nikálo, táki ham laṛen. 11 Jab Sáúl aur sab Isráílíon ne us Filistí kí baten sunín, to hirásán húe, aur niháyat ḍar gaye.

12 Aur Dáúd Baitlahm i Yahúdáh ke us Ifrátí mard ká beṭá thá, jis ká nám Yassí thá; us ke áṭh beṭe the: aur wuh áp Sáúl ke zamáne ke logon ke darmiyán buḍḍhá aur 'umrrasída thá. 13 Aur Yassí ke tín baṛe beṭe Sáúl ke píchhe píchhe jang men gaye the; aur us ke tínon beṭon ke nam jo jang men gaye the, yih the: Ilíáb jo pahlauṭhá thá; dúsrá Abínadáb, aur tísrá Sammah. 14 Aur Dáúd sab se chhoṭá thá: aur tínon baṛe beṭe Sáúl ke píchhe píchhe the. 15 Aur Dáúd Baitlahm men apne báp kí bheṛ bakriyán charáne ko Sáúl ke pás se áyá jáyá kartá thá. 16 Aur wuh Filistí subh aur shám nazdík átá, aur chális din tak nikalkar átá rahá.

17 Aur Yassí ne apne beṭe Dáúd se kahá, ki Is bhúne anáj men se ek aifah, aur yih das roṭiyán apne bháiyon ke liye lekar in ko jald lashkargáh men apne bháiyon ke pás pahunchá de; 18 aur un ke hazárí sardár ke pás panír kí yih das ṭikkiyán le já: aur dekh, ki tere bháiyon ká kyá hál hai, aur un kí kuchh nishání le á. 19 Aur Sáúl, aur wuh bháí aur sab Isráílí mard, Ailah kí wádí men Filistíon se laṛ rahe the. 20 Aur Dáúd subh ko sawere uṭhá, aur bheṛ bakriyon ko ek nigahbán ke pás chhoṛkar Yassí ke hukm ke mutábiq sab kuchh lekar rawána húá; aur jab wuh lashkar jo laṛne já rahá thá, jang ke liye lalkár rahá thá, us waqt wuh chhakṛon ke paṛáo men pahunchá. 21 Aur Isráílíon aur Filistíon ne apne apne lashkar ko ámne sámne karke saffárái kí. 22 Aur Dáúd apná sámán asbáb ke nigahbán ke háth men chhoṛkar áp lashkar men dauṛ gayá, aur jákar apne bháiyon se ḳhair o 'áfiyat púchhí. 23 Aur wuh un se báten kartá hí thá, ki dekho, wuh pahlawán Ját ká Filistí jis ká nám Joliyat thá, Filistí saffon men se niklá: aur us ne phir waisí hí báton kahín, aur Dáúd ne un ko suná. 24 Aur sab Isráílí mard us shaḳhs ko dekhkar us ke sámne se bháge, aur bahut ḍar gaye. 25 Tab Isráílí mard yún kahne lage, Tum is ádmí ko jo niklá hai dekhte ho? Yaqínan yih Isráíl kí fazíhat karne ko áyá hai: so jo koí us ko már ḍále, use bádsháh baṛí daulat se nihál karegá, aur apní beṭí use biyáh degá, aur us ke báp ke gharáne ko Isráíl ke darmiyán ázád kar degá. 26 Aur Dáúd ne un logon se jo us ke pás khaṛe the púchhá, ki Jo shaḳhs is Filistí ko márkar yih nang Isráíl se dúr kare, us se kyá sulúk kiyá jáegá? kyúnki yih námaḳhtún Filistí hotá kaun hai, ki wuh zinda Ḳhudá kí faujon kí fazíhat kare? 27 Aur logon ne use yihí jawáb diyá, ki Us shaḳhs se jo use már ḍále yih yih sulúk kiyá jáegá.

28 Aur us ke sab se baṛe bháí Ilíáb ne us kí báton ko jo wuh logon se kartá thá suná; aur Ilíáb ká gussa Dáúd par bhaṛká, aur wuh kahne lagá, Tú yahán kyún áyá hai, aur wuh thoṛí sí bheṛ bakriyán tú ne jangal men kis ke pás chhoṛín? Main tere ghamand aur tere dil kí sharárat se wáqif hún; tú laṛái dekhne áyá hai. 29 Dáúd ne kahá, Main ne ab kyá kiyá? Kyá bát hí nahín ho rahí hai? 30 Aur wuh us ke pás se phirkar dúsre kí taraf gayá, aur waisí hí báten karne lagá; aur logon ne use phir pahle kí tarah jawáb diyá. 31 Aur jab wuh báten jo Dáúd ne kahín sunne men áín, to unhon ne Sáúl ke áge un ká charchá kiyá, aur us ne use bulá bhejá. 32 Aur Dáúd ne Sáúl se kahá, ki Us shaḳhs ke sabab se kisí ká dil na ghabráe; terá ḳhádim jákar us Filistí se laṛegá. 33 Sáúl ne Dáúd se kahá, ki Tú is qábil nahín, ki us Filistí se laṛne ko us ke sámne jáe, kyúnki tú mahz laṛká hai, aur wuh apne bachpan se jangí mard hai. 34 Tab Dáúd ne Sáúl ko jawáb diyá, ki Terá ḳhádim apne báp kí bheṛ bakriyán charátá thá, aur jab kabhí koí sher yá ríchh ákar jhund men se koí barra uṭhá le játá, 35 to main us ke píchhe píchhe jákar use mártá aur use us ke munh se chhuṛá látá thá; aur jab wuh mujh par jhapaṭtá, to main us kí dáṛhí pakaṛkar use mártá aur halák kar detá thá. 36 Tere ḳhádim ne sher aur ríchh donon ko ján se márá: so yih námaḳhtún

Filistí un men se ek kí mánind hogá, is liye ki us ne zinda Khudá kí faujon kí fazíhat kí hai. 37 Phir Dáúd ne kahá, ki KHUDÁWAND ne mujhe sher aur ríchh ke panje se bacháyá, wuhí mujh ko is Filistí ke háth se bacháegá. Sáúl ne Dáúd se kahá, Já, KHUDÁWAND tere sáth rahe. 38 Tab Sáúl ne apne kapre Dáúd ko pahináe, aur pítal ká khod us ke sir par rakkhá, aur use zirah bhí pahinái. 39 Aur Dáúd ne us kí talwár apne kapron par kas lí, aur chalne kí koshish kí; kyúnki us ne in ko ázmáyá nahín thá. Tab Dáúd ne Sáúl se kahá, Main in ko pahinkar chal nahín saktá; kyúnki main ne in ko ázmáyá nahín hai; so Dáúd ne un sab ko utár diyá. 40 Aur us ne apní láthí apne háth men lí, aur us nále se pánch chikne chikne patthar apne wáste chunkar un ko charwáhe ke thaile men jo us ke pás thá, ya'ní jhole men, dál liyá; aur us ká falákh-un us ke háth men thá: phir wuh us Filistí ke nazdík chalá. 41 Aur wuh Filistí barhá, aur Dáúd ke nazdík áyá; aur us ke áge áge us ká siparbardár thá. 42 Aur jab us Filistí ne idhar udhar nigáh kí, aur Dáúd ko dekhá, to use náchíz jáná; kyúnki wuh mahz larká thá, aur surkhrú aur názuk chihre ká thá. 43 So Filistí ne Dáúd se kahá, Kyá main kuttá hún jo tú láthí lekar mere pás átá hai? Aur us Filistí ne apne deotáon ká nám lekar Dáúd par la'nat kí. 44 Aur us Filistí ne Dáúd se kahá, Tú mere pás á, aur main terá gosht hawái parandon aur janglí darandon ko dúngá. 45 Aur Dáúd ne us Filistí se kahá, ki Tú talwár bhálá aur barchhí liye húe mere pás átá hai; par main RABB u'l afwáj ke nám se jo Isráíl ke lashkaron ká Khudá hai, jis kí tú ne fazíhat kí hai, tere pás átá hún. 46 Aur áj hí ke din KHUDÁWAND tujh ko mere háth men kar degá; aur main tujh ko márkar terá sir tujh par se utár lúngá, aur main áj ke din Filistíon ke lashkar kí láshen hawái parandon aur zamín ke janglí jánwaron ko dúngá; táki dunyá ján le, ki Isráíl men ek Khudá hai: 47 aur yih sárí jamá'at ján le, ki KHUDÁWAND talwár aur bhále ke zarí'e se nahín bachátá; is liye ki jang to KHUDÁWAND kí hai, aur wuhí tum ko hamáre háth men kar degá. 48 Aur aisá húá, ki jab wuh Filistí uthá, aur barhkar Dáúd ke muqábale ke liye nazdík áyá, to Dáúd ne jaldí kí, aur lashkar kí taraf us Filistí se muqábala karne ko daurá. 49 Aur Dáúd ne apne thaile men apná háth dálá, aur us men se ek patthar liyá, aur falákhun men rakhkar us Filistí ke máthe par márá, aur wuh patthar us ke máthe ke andar ghus gayá; aur wuh zamín par munh ke bal gir pará. 50 So Dáúd us falákhun aur ek patthar se us Filistí par gálib húá, aur us Filistí ko márá, aur qatl kiyá; aur Dáúd ke háth men talwár na thí. 51 Aur Dáúd daurkar us Filistí ke úpar khará ho gayá, aur us kí talwár pakarkar miyán se khenchí, aur use qatl kiyá, aur usí se us ká sir kát dálá. Aur Filistíon ne jo dekhá, ki un ká pahlawán márá gayá, to wuh bhåge. 52 Aur Isráíl aur Yahúdáh ke log uthe, aur lalkárkar Filistíon ko Gaí aur 'Aqrún ke phátakon tak ragedá: aur Filistíon men se jo zakhmí húe the, wuh Sha'rím ke ráste men aur Ját aur 'Aqrún tak girte gaye. 53 Tab baní Isráíl Filistíon ke ta'áq-qub se ulte phire, aur un ke khaimon ko lútá. 54 Aur Dáúd us Filistí ká sir lekar use Yarúshalem men láyá; aur us ke hathyáron ko us ne apne dere men rakh diyá.

55 Jab Sáúl ne Dáúd ko us Filistí ká muqábale karne ke liye játe dekhá, to us ne lashkar ke sardár Abinaiyir se púchhá, Abinaiyir, yih larká kis ká betá hai? Abinaiyir ne kahá, Ai bádsháh, terí ján kí qasam, main nahín jántá. 56 Tab bádsháh ne kahá, Tú tahqíq kar, ki yih naujawán kis ká betá hai. 57 Aur jab Dáúd us Filistí ko qatl karke phirá, to Abinaiyir use lekar Sáúl ke pás láyá, aur Filistí ká sir us ke háth men thá. 58 Tab Sáúl ne us se kahá, Ai jawán, tú kis ká betá hai? Dáúd ne jawáb diyá, Main tere khádim Baitlahmí Yassí ká betá hún.

18 Jab wuh Sáúl se báten kar chuká, to Yúnatan ká dil Dáúd ke dil se aisá mil gayá, ki Yúnatan us se apní ján ke barábar mahabbat karne lagá. 2 Aur Sáúl ne us din se use apne sáth rakkhá, aur phir use us ke báp ke ghar jáne na diyá. 3 Aur Yúnatan aur Dáúd ne báham 'ahd kiyá; kyúnki wuh us se apní ján ke barábar ma-

habbat rakhtá thá 4 Tab Yúnatan ne wuh qabá jo wuh pahine húe thá utárkar Dáúd ko dí, aur apní poshák, balki apní talwár, aur apní kamán, aur apná kamarband tak de diyá. 5 Aur jahán kahín Sáúl Dáúd ko bhejtá, wuh játá, aur 'aqlmandí se kám kartá thá: aur Sáúl ne use jangí mardon par muqarrar kar diyá, aur yih bát sárí qaum kí aur Sáúl ke mulázimon kí nazar men achchhí thí.

6 Jab Dáúd us Filistí ko qatl karke lauṭá átá thá, aur wuh sab bhí á rahe the, to Isráíl ke sab shahron se 'auraten gátí aur náchtí húí dafon, aur khushí ke na'ron, aur bájon ke sáth Sáúl bádsháh ke istiqbál ko niklín. 7 Aur wuh 'auraten náchtí húí ápas men gátí játí thín, ki

Sáúl ne to hazáron ko,
Par Dáúd ne lákhon ko márá.

8 Aur Sáúl niháyat khafá húá, kyúnki wuh bát use burí lagí, aur wuh kahne lagá, ki Unhon ne Dáúd ke liye to lákhon, aur mere liye faqat hazáron hí ṭhahráe; so bádsháhí ke siwá use âur kyá milná báqí hai? 9 So us din se áge ko Sáúl Dáúd ko badgumání se dekhne lagá.

10 Aur dúsre din aisá húá, ki Khudá kí taraf se burí rúh Sáúl par názil húí; aur wuh ghar ke andar nubuwwat karne lagá: aur Dáúd roz kí tarah apne háth se bajá rahá thá, aur Sáúl apne háth men apná bhálá liye thá. 11 Tab Sáúl ne bhálá chaláyá, kyúnki us ne kahá, ki Main Dáúd ko díwár ke sáth chhed dúngá. Aur Dáúd us ke sámne se do bár haṭ gayá. 12 So Sáúl Dáúd se ḍará kartá thá; kyúnki Khudáwand us ke sáth thá, aur Sáúl se judá ho gayá thá. 13 Is liye Sáúl ne use apne pás se judá karke use hazár jawánon ká sardár bana diyá; aur wuh logon ke sámne áyá jáyá kartá thá. 14 Aur Dáúd apní sab ráhon men dánáí ke sáth chaltá thá: aur Khudáwand us ke sáth thá. 15 Jab Sáúl ne dekhá, ki wuh 'aqlmandí se kám kartá hai, to wuh us se khauf kháne lagá. 16 Par tamám Isráíl aur Yahúdáh ke log Dáúd ko piyár karte the, is liye ki wuh un ke sámne áyá jáyá kartá thá.

17 Tab Sáúl ne Dáúd se kahá, ki Dekh, main apní baṛí beṭí Mírab ko tujh se biyáh dúngá; tú faqat mere liye bahádurí ká kám kar, aur Khudáwand kí laṛáiyán laṛ. Kyúnki Sáúl ne kahá, ki Merá háth nahín, balki Filistíon ká háth us par chale. 18 Dáúd ne Sáúl se kahá, Main kyá hún, aur merí hastí hí kyá, aur Isráíl men mere báp ká khándán kyá hai, ki main bádsháh ká dámád banún? 19 Par jab waqt á gayá, ki Sáúl kí beṭí Mírab Dáúd se biyáhí jáe, to wuh Mahúlátí 'Adríel se biyáh dí gayí. 20 Aur Sáúl kí beṭí Míkal Dáúd ko cháhtí thí: so unhon ne Sáúl ko batáyá, aur wuh us bát se khush húá. 21 Tab Sáúl ne kahá, Main usí ko use dúngá, táki yih us ke liye phandá ho aur Filistíon ká háth us par paṛe. So Sáúl ne Dáúd se kahá, ki Is dúsrí daf'a to tú áj ke din merá dámád ho jáegá. 22 Aur Sáúl ne apne khádimon ko hukm kiyá, ki Dáúd se chupke chupke báten karo, aur kaho, ki Dekh, bádsháh tujh se khush hai, aur us ke sab khádim tujhe piyár karte hain, so ab tú bádsháh ká dámád ban já. 23 Chunánchi Sáúl ke mulázimon ne yih báten Dáúd ke kán tak pahuncháín. Dáúd ne kahá, Kyá bádsháh ká dámád banná tum ko koí halkí bát ma'lúm hotí hai, jis hál ki main garíb hún, aur merí kuchh waq'at nahín? 24 So Sáúl ke mulázimon ne use batáyá, ki Dáúd yún kahtá hai. 25 Tab Sáúl ne kahá, Tum Dáúd se kahná, ki Bádsháh mahr nahín mángtá; wuh faqat Filistíon kí sau khalṛiyán cháhtá hai, táki bádsháh ke dushmanon se intiqám liyá jáe. Sáúl ká yih íráda thá, ki Dáúd ko Filistíon ke háth se marwá ḍále. 26 Jab us ke khádimon ne yih báten Dáúd se kahín, to Dáúd bádsháh ká dámád banne ko rází ho gayá, aur hanoz din púre bhí nahín húe the, 27 ki Dáúd uṭhá, aur apne logon ko lekar gayá, aur do sau Filistí qatl kar ḍále, aur Dáúd un kí khalṛiyán láyá; aur unhon ne un kí púrí ta'dád men bádsháh ko diyá, táki wuh bádsháh ká dámád ho. Aur Sáúl ne apní beṭí Míkal use biyáh dí. 28 Aur Sáúl ne dekhá, aur ján liyá, ki Khudáwand Dáúd ke sáth hai; aur Sáúl kí beṭí Míkal use cháhtí thí. 29 Aur Sáúl Dáúd se âur bhí ḍarne lagá, aur Sáúl barábar Dáúd ká dushman rahá.

30 Phir Filistíon ke sardáron ne dháwá kiyá, aur jab jab unhon ne dháwá kiyá, Sáúl ke sab khádimon

kí nisbat Dáúd ne ziyáda dánáí ká kám kiyá; is se us ká nám bahut bará ho gayá.

19 Aur Sáúl ne apne beṭe Yúnatan aur apne sab kḥádimon se kahá, ki Dáúd ko már dálo. 2 Lekin Sáúl ká beṭá Yúnatan Dáúd se bahut kḥush thá; so Yúnatan ne Dáúd se kahá, Merá báp tere qatl kí fikr men hai; is liye tú subh ko apná kḥayál rakhná, aur kisí poshída jagah men chhipá rahná. 3 Aur main báhar jákar us maidán men, jahán tú hogá, apne báp ke pás khará húngá, aur apne báp se terí bábat guftogú karúngá; aur agar mujhe kuchh ma'lúm ho jáe, to tujhe batá dúngá. 4 Aur Yúnatan ne apne báp Sáúl se Dáúd kí ta'ríf kí, aur kahá, ki Bádsháh apne kḥádim Dáúd se badí na kare; kyúnki us ne terá kuchh gunáh nahín kiyá, balki tere liye us ke kám bahut achchhe rahe hain: 5 kyúnki us ne apní ján hathelí par rakkhí, aur us Filistí ko qatl kiyá, aur KHUDÁWAND ne sab Isráílíon ke liye barí fath karáí; tú ne yih dekhá, aur kḥush húá: pas, tú kis liye Dáúd ko besabab qatl karke begunáh ke kḥún ká mujrim banná cháhtá hai? 6 Aur Sáúl ne Yúnatan kí bát suní: aur Sáúl ne qasam khákar kahá, ki KHUDÁWAND kí hayát kí qasam hai, wuh márá nahín jáegá. 7 Aur Yúnatan ne Dáúd ko buláyá, aur us ne wuh sab báten us ko batáín. Aur Yúnatan Dáúd ko Sáúl ke pás láyá, aur wuh pahle kí tarah us ke pás rahne lagá.

8 Aur phir jang húí, aur Dáúd niklá, aur Filistíon se lará, aur barí kḥúnrezí ke sáth un ko qatl kiyá; aur wuh us ke sámne se bháge. 9 Aur KHUDÁWAND kí taraf se ek burí rúh Sáúl par jab wuh apne ghar men apná bhálá háth men liye baiṭhá thá, charhí, aur Dáúd háth se bajá rahá thá. 10 Aur Sáúl ne cháhá ki Dáúd ko díwár ke sath bhále se chhed de, par wuh Sáúl ke áge se haṭ gayá, aur bhálá díwár men já ghusá: aur Dáúd bhágá, aur us rát bach gayá. 11 Aur Sáúl ne Dáúd ke ghar par qásid bheje, ki us kí ták men rahen, aur subh ko use már dálen: so Dáúd kí bíwí Míkal ne us se kahá, Agar áj kí rát tú apní ján na bacháe, to kal márá jáegá. 12 Aur Míkal ne Dáúd ko khirkí se utá diyá: so wuh chal diyá, aur bhágkar bach gayá. 13 Aur Míkal ne ek but ko lekar palang par liṭá diyá, aur bakriyon ke bál ká takya sirháne rakhkar use kapron se dhánk diyá. 14 Aur jab Sáúl ne Dáúd ke pakarne ko qásid bheje, to wuh kahne lagí, ki Wuh bímár hai. 15 Aur Sáúl ne harkáron ko bhejá, ki Dáúd ko dekhen; aur kahá, ki Use palang samet mere pás láo, ki main use qatl karún. 16 Aur jab wuh qásid andar áe, to dekhá, ki palang par but pará hai, aur us ke sirháne bakriyon ke bál ká takya hai. 17 Tab Sáúl ne Míkal se kahá, ki Tú ne mujh se kyún aisí dagá kí, aur mere dushman ko aisá jáne diyá, ki wuh bach niklá? Míkal ne Sáúl ko jawáb diyá, ki Wuh mujh se kahne lagá, Mujhe jáne de; main kyún tujhe már dalún?

18 Aur Dáúd bhágkar bach niklá, aur Rámah men Samúel ke pás ákar jo kuchh Sáúl ne us se kiyá thá sab us ko batáyá. Tab wuh aur Samúel donon Nayot men jákar rahne lage. 19 Aur Sáúl ko kḥabar milí, ki Dáúd Rámah ke bích Nayot men hai. 20 Aur Sáúl ne Dáúd ke pakarne ko qásid bheje, aur unhon ne jo dekhá, ki nabíon ká majma' nubuwwat kar rahá hai, aur Samúel un ká peshwá baná khará hai, to Kḥudá kí rúh Sáúl ke qásidon par názil húí, aur wuh bhí nubuwwat karne lage. 21 Aur jab Sáúl tak yih kḥabar pahunchí, to us ne âur qásid bheje, aur wuh bhí nubuwwat karne lage. Aur Sáúl ne phir tísrí bár âur qásid bheje, aur wuh bhí nubuwwat karne lage. 22 Tab wuh áp Rámah ko chalá, aur us bare kúen par jo Síko men hai pahunchkar púchhne lagá, ki Samúel aur Dáúd kahán hain? Aur kisí ne kahá, ki Dekh, wuh Rámah ke bích Nayot men hain. 23 Tab wuh udhar Rámah ke Nayot kí taraf chalá: aur Kḥudá kí rúh us par bhí názil húí, aur wuh chalte chalte nubuwwat kartá húá Rámah ke Nayot men pahunchá. 24 Aur us ne bhí apne kapre utáre, aur wuh bhí Samúel ke áge nubuwwat karne lagá, aur us sáre din aur sárí rát nangá pará rahá. Is liye yih kaháwat chalí, Kyá Sáúl bhí nabíon men hai?

20 Aur Dáúd Rámah ke Nayot se bhágá, aur Yúnatan ke pás jákar kahne lagá, ki Main ne kyá kiyá hai? merá kyá gunáh hai? main ne tere báp ke áge kaun sí taqsír kí hai jo wuh merí ján ká khwáhán hai? 2 Us ne us se kahá, ki Khudá na kare! Tú márá nahín jáegá; dekh, merá báp koí kám bará ho yá chhotá nahín kartá, jab tak use mujh ko na batáe. Phir bhalá, merá báp is bát ko kyún mujh se chhipáegá? aisá nahín. 3 Tab Dáúd ne qasam khákar kahá, ki Tere báp ko bakhúbí ma'lúm hai, ki mujh par tere karam kí nazar hai, so wuh sochtá hogá ki Yúnatan ko yih ma'lúm na ho, nahín to wuh ranjída hogá; par yaqínan Khudáwand kí hayát aur terí ján kí qasam, ki mujh men aur maut men sirf ek hí qadam ká fásila hai. 4 Tab Yúnatan ne Dáúd se kahá, ki Jo kuchh terá jí cháhtá ho, main tere liye wuhí karúngá. 5 Dáúd ne Yúnatan se kahá, ki Dekh, kal nayá chánd hai, aur mujhe lázim hai, ki bádsháh ke sáth kháne baithún: par tú mujhe ijázat de, kí main parson shám tak maidán men chhipá rahún. 6 Agar main tere báp ko yád áún to kahná, ki Dáúd ne mujh se bajidd hokar rukhsat mángí, táki wuh apne shahr Baitlahm ko jáe; is liye ki wahán sáre gharáne kí taraf se sálána qurbání hai. 7 Agar wuh kahe, ki Achchhá; to tere chákar kí salámatí hai: par agar wuh gusse se bhar jáe, to ján lená, ki us ne badí kí thán lí hai. 8 Pas tú apne khádim ke sáth mihr se pesh á; kyúnki tú ne apne khádim ko apne sáth Khudáwand ke 'ahd men dákhil kar liyá hai: par agar mujh men kuchh badí ho, to tú áp hí mujhe qatl kar dál; tú mujhe apne báp ke pás kyún pahuncháe? 9 Yúnatan ne kahá, Aisí bát kabhí na hogí; agar mujhe 'ilm hotá, ki mere báp ká iráda hai ki tujh se badí kare, to kyá main tujhe khabar na kartá? 10 Phir Dáúd ne Yúnatan se kahá, Agar terá báp tujhe sakht jawáb de, to kaun mujhe batáegá? 11 Yúnatan ne Dáúd se kahá, Chal, ham maidán ko nikal jáen. Chunánchi wuh donon maidán ko chale gaye.

12 Tab Yúnatan Dáúd se kahne lagá, Khudáwand Isráíl ká Khudá, gawáh rahe, ki jab main kal yá parson 'anqaríb isí waqt apne báp ká bhed lún, aur dekhún ki Dáúd ke liye bhaláí hai, to kyá main usí waqt tere pás kahlá na bhejúngá, aur tujhe ná batáúngá? 13 Khudáwand Yúnatan se aisá hí balki is se bhí ziyáda kare, agar mere báp kí yihí marzí ho, ki tujh se badí kare, aur main tujhe na batáún, aur tujhe rukhsat na kar dún, táki tú salámat chalá jáe; aur Khudáwand tere sáth rahe, jaisá wuh mere báp ke sáth rahá. 14 Aur sirf yihí nahín, ki jab tak main jítá rahún, tab hí tak tú mujh par Khudáwand ká sá karam kare, táki main mar na jáún: 15 balki mere gharáne se bhí kabhí apne karam ko báz na rakhná: aur jab Khudáwand tere dushmanon men se ek ek ko zamín par se nest o nábúd kar dále, tab bhí aisá hí karná. 16 So Yúnatan ne Dáúd ke khándán se 'ahd kiyá, aur kahá, ki Khudáwand Dáúd ke dushmanon se intiqám le. 17 Aur Yúnatan ne Dáúd ko us mahabbat ke sabab se jo us ko us se thí, dobára qasam khiláí; kyúnki wuh us se apní ján ke barábar mahabbat rakhtá thá. 18 Tab Yúnatan ne Dáúd se kahá, Kal nayá chánd hai, aur tú yád áegá, kyúnki terí jagah khálí rahegí. 19 Aur apne tín din thahrne ke ba'd tú jald jákar us jagah á jáná, jahán tú us kám ke din chhipá thá, aur us patthar ke nazdík rahná, jis ká nám Azal hai. 20 Aur main us taraf tín tír is tarah chaláúngá, goyá nishána mártá hún. 21 Aur dekh, main us waqt chhokre ko bhejúngá, ki Já, tíron ko dhúndh le á; so agar main chhokre se kahún, ki Dekh, tír terí is taraf hain; to tú un ko uthákar le áná, kyúnki Khudáwand kí hayát kí qasam tere liye salámatí hogí, na ki nuqsán. 22 Par agar main chhokre se yún kahún, ki Dekh, tír terí us taraf hain; to tú apní ráh lená, kyúnki Khudáwand ne tujhe rukhsat kiyá hai. 23 Rahá wuh mu'ámala jis ká charchá tú ne aur main ne kiyá hai, so dekh, Khudáwand abad tak mere aur tere bích men rahe!

24 Pas Dáúd maidán men já chhipá; aur jab nayá chánd húá, to bádsháh khána kháne baithá. 25 Aur bádsháh apne dastúr ke muwáfiq apní masnad ya'ní usí masnad par jo díwár ke barábar thí baithá; aur Yúnatan khará húá aur Abinaiyir

Sáúl ke pahlú men baiṭhá, aur Dáúd kí jagah ḳhálí rahí. 26 Lekin us roz Sáúl ne kuchh na kahá, kyúnki us ne gumán kiyá, ki Use kuchh ho gayá hogá; wuh nápák hogá; wuh zarúr nápák hí hogá. 27 Aur naye chánd ke ba'd dúsre din Dáúd kí jagah phir ḳhálí rahí: tab Sáúl ne apne beṭe Yúnatan se kahá, ki Kyá sabab hai, ki Yassí ká beṭá na to kal kháne par áyá, na áj áyá hai? 28 Tab Yúnatan ne Sáúl ko jawáb diyá, ki Dáúd ne mujh se bajidd hokar Bait-lahm jáne ko ruḳhsat mángí: 29 wuh kahne lagá, ki Main terí minnat kartá hún, mujhe jáne de, kyúnki shahr men hamáre gharáne ká zabíha hai, aur mere bhái ne mujhe hukm kiyá, ki házir rahún; ab agar mujh par tere karam kí nazar hai, to mujhe jáne de, ki apne bháiyon ko dekhún. Isí liye wuh bádsháh ke dastarḳhwán par házir nahín húá. 30 Tab Sáúl ká gussa Yúnatan par bharká, aur us ne us se kahá, Ai kajraftár chanḍálin ke beṭe, kyá main nahín jántá, ki tú ne apní sharmindagí aur apní mán kí barahnagí kí sharmindagí ke liye Yassí ke beṭe ko chun liyá hai? 31 Kyúnki jab tak Yassí ká yih beṭá rú e zamín par zinda hai, na to tujh ko qiyám hogá, na terí saltanat ko. Is liye abhí log bhejkar use mere pás lá; kyúnki us ká marná zarúr hai. 32 Tab Yúnatan ne apne báp Sáúl ko jawáb diyá, Wuh kyún márá jáe? us ne kyá kiyá hai? 33 Tab Sáúl ne bhálá phenká, ki use máre; is se Yúnatan ján gayá, ki us ke báp ne Dáúd ke qatl ká púrá iráda kiyá hai. 34 So Yúnatan baṛe gusse men dastarḳhwán par se uṭh gayá, aur mahíne ke us dúsre din kuchh kháná na kháyá; kyúnki wuh Dáúd ke liye ranjída thá, is liye ki us ke báp ne use ruswá kiyá.

35 Aur subh ko Yúnatan usí waqt jo Dáúd ke sáth ṭhahrá thá maidán ko gayá, aur ek chhokṛá us ke sáth thá. 36 Aur us ne apne chhokre ko hukm kiyá, ki Dauṛ, aur yih tír jo main chalátá hún ḍhúnḍh lá. Aur jab wuh laṛká dauṛá já rahá thá, to us ne aisá tír lagáyá jo us se áge gayá. 37 Aur jab wuh chhokrá us tír kí jagah pahunchá jise Yúnatan ne chaláyá thá, to Yúnatan ne chhokre ke píchhe pukárkar kahá, Kyá wuh tír terí us taraf nahín? 38 Aur Yúnatan us chhokre ke píchhe chilláyá, Tez já! jaldí kar! ṭhahr mat! So Yúnatan ke chhokre ne tíron ko jama' kiyá, aur apne áqá ke pás lauṭá. 39 Par us chhokre ko kuchh ma'lúm na húá; faqat Dáúd aur Yúnatan hí is ká bhed jánte the. 40 Phir Yúnatan ne apne hathyár us chhokre ko diye, aur us se kahá, In ko shahr ko le já. 41 Júnhí wuh chhokrá chalá gayá, Dáúd junúb kí taraf se niklá, aur zamín par aundhá hokar tín bár sijda kiyá; aur unhon ne ápas men ek dúsre ko chúmá, aur baham roe, par Dáúd bahut royá. 42 Aur Yúnatan ne Dáúd se kahá, ki Salámat chalá já, kyúnki ham donon ne Ḳhudáwand ke nám kí qasam khákar kahá hai, ki Ḳhudáwand mere aur tere darmiyán, aur merí aur terí nasl ke darmiyán abad tak rahe. So wuh uṭhkar rawána húá; aur Yúnatan shahr men chalá gayá.

21 Aur Dáúd Nob men Aḳhímalik káhin ke pás áyá: aur Aḳhímalik Dáúd se milne ko kánptá húá áyá, aur us se kahá, Tú kyún akelá hai, aur tere sáth koí ádmí nahín? 2 Dáúd ne Aḳhímalik káhin se kahá, ki Bádsháh ne mujhe ek kám ká hukm karke kahá hai, ki Jis kám par main tujhe bhejtá hún, aur jo hukm main ne tujhe diyá hai, wuh kisí shaḳhs par záhir na ho: so main ne jawánon ko fulání fulání jagah biṭhá diyá hai. 3 Pas ab tere hán kyá hai? mere háth men roṭiyon ke pánch girde, yá jo kuchh maujúd ho, de. 4 Káhin ne Dáúd ko jawáb diyá, Mere hán 'ámm roṭiyán to nahín, par muqaddas roṭiyán hain, basharte ki wuh jawán 'auraton se alag rahe hon. 5 Dáúd ne káhin ko jawáb diyá, Sach to yih hai, ki tín din se 'auraten ham se alag rahí hain, aur agarchi yih ma'múlí safar hai, taubhí jab main chalá thá, tab in jawánon ke bartan pák the, to áj to zarúr hí wuh bartan pák honge. 6 Tab káhin ne muqaddas roṭí us ko dí; kyúnki âur roṭí wahán nahín thí, faqat nazr kí roṭí thí jo Ḳhudáwand ke áge se uṭhái gayí thí táki us ke 'iwaz us din jab wuh uṭhái jáe garm roṭí rakkhí jáe. 7 Aur wahán us din Sáúl ke ḳhádimon men se ek shaḳhs Ḳhudáwand ke áge ruká húá thá; us ká nám Adomí Doeg thá;

yih Sáúl ke charwáhon ká sardár thá.
8 Phir Dáúd ne Akhímalik se púchhá, Kyá yahán tere pás koí neza yá talwár nahín? kyúnki main apní talwár aur apne hathyár apne sáth nahín láyá, kyúnki bádsháh ke kám kí jaldí thí. 9 Us káhin ne kahá, ki Filistí Joliyat kí talwár jise tú ne Ailáh kí wádí men qatl kiyá, kapre men lipṭí húí afod ke píchhe rakkhí hai: agar tú use lená cháhtá hai, to le; us ke siwá yahán koí âur nahín hai. Dáúd ne kahá, Waisí to koí hai hí nahín; wuhí mujhe de.
10 Aur Dáúd uṭhá, aur Sáúl ke khauf se usí din bhágá, aur Ját ke bádsháh Akís ke pás chalá gayá. 11 Aur Akís ke mulázimon ne us se kahá, Kyá yihí us mulk ká bádsháh Dáúd nahín? Kyá isí ke báre men náchte waqt gá gákar unhon ne ápas men nahín kahá thá, ki

Sáúl ne to hazáron ko,
Par Dáúd ne lákhon ko márá?

12 Dáúd ne yih báten apne dil men rakkhín, aur Ját ke bádsháh Akís se niháyat ḍará. 13 So wuh un ke áge dúsrí chál chalá, aur un ke háth paṛkar apne ko díwána sá baná liyá, aur pháṭak ke kiwáṛon par lakíren khenchne, aur apne thúk ko apní dáṛhí par baháne lagá. 14 Tab Akís ne apne naukaron se kahá, Lo, yih ádmí to siṛí hai: tum use mere pás kyún láe? 15 Kyá mujhe siṛiyon kí zarúrat hai jo tum us ko mere pás láe ho ki mere sámne siṛípan kare? kyá aisá ádmí mere ghar men áne páegá?

22 Aur Dáúd wahán se chalá, aur 'Adullám ke magáre men bhág áyá: aur us ke bháí, aur us ke báp ká sárá gharáná yih sunkar us ke pás wahán pahunchá. 2 Aur sáre kangál, aur sáre qarzdár, aur sáre bigṛe dil us ke pás jama' húe; aur wuh un ká sardár baná: aur us ke sáth qaríban chár sau ádmí ho gaye.
3 Aur wahán se Dáúd Moáb ke Misfáh ko gayá, aur Moáb ke bádsháh se kahá, Mere mán báp ko zará yahín ákar apne hán rahne de, jab tak ki mujhe ma'lúm na ho, ki Khudá mere liye kyá karegá. 4 Aur wuh un ko sháh i Moáb ke sámne le áyá; so wuh jab tak Dáúd gaṛh men rahá, usí ke sáth rahe. 5 Tab Jád nabí ne Dáúd se kahá, Is gaṛh men mat rah; rawána ho, aur Yahúdáh ke mulk men já. So Dáúd rawána húá, aur Hárát ke ban men chalá gayá.
6 Aur Sáúl ne suná, ki Dáúd aur us ke sáthion ká patá lagá hai; aur Sáúl us waqt Rámah ke Jibi'ah men jháú ke darakht ke níche apná bhálá apne háth men liye baiṭhá thá, aur us ke khádim us ke chaugird khaṛe the. 7 Tab Sáúl ne apne khádimon se jo us ke chaugird khaṛe the kahá, Suno to, ai Binyamínío! kyá Yassí ká beṭá tum men se har ek ko khet aur angúrí bág degá, aur tum sab ko hazáron aur saikṛon ká sardár banáegá, 8 jo tum sab ne mere khiláf sázish kí hai; aur jab merá beṭá Yassí ke beṭe se 'ahd o paimán kartá hai, to tum men koí mujh par záhir nahín kartá, aur tum men koí nahín jo mere liye gamgín ho aur mujhe batáe ki mere beṭe ne mere naukar ko mere khiláf ghát lagáne ko ubhárá hai, jaisá áj ke din hai? 9 Tab Adomí Doeg ne jo Sáúl ke khádimon ke barábar khaṛá thá jawáb diyá, ki Main ne Yassí ke beṭe ko Nob men Akhítob ke beṭe Akhímalik káhin ke pás áte dekhá. 10 Aur us ne us ke liye KHUDÁWAND se suwál kiyá, aur use zád i ráh diyá, aur Filistí Joliyat kí talwár dí. 11 Tab bádsháh ne Akhítob ke beṭe Akhímalik káhin ko, aur us ke báp ke sáre gharáne ko, ya'ní un káhinon ko jo Nob men the, bulwá bhejá: aur wuh sab bádsháh ke pás házir húe. 12 Aur Sáúl ne kahá, Ai Akhítob ke beṭe, tu sun! Us ne kahá, Ai mere málik, main házir hún. 13 Aur Sáúl ne us se kahá, ki Tum ne, ya'ní tú ne aur Yassí ke beṭe ne, kyún mere khiláf sázish kí hai, ki tú ne use roṭí aur talwár dí, aur us ke liye Khudá se suwál kiyá, táki wuh mere barkhiláf uṭhkar ghát lagáe, jaisá áj ke din hai? 14 Tab Akhímalik ne bádsháh ko jawáb diyá, ki Tere sab khádimon men Dáúd kí tarah amánatdár kaun hai? Wuh bádsháh ká dámád hai, aur tere darbár men házir húá kartá, aur tere ghar men mu'azzaz hai? 15 Aur kyá main ne áj hí us ke liye Khudá se suwál karná shurú' kiyá? aisí bát mujh se dúr rahe; bádsháh apne khádim par aur mere báp ke sáre gharáne par koí ilzám na lagáe; kyúnki terá khádim in báton ko kuchh nahín jántá, na thoṛá

na bahut. 16 Bádsháh ne kahá, Ai Akhímalik, tú aur tere báp ká sárá gharáná zarúr már dálá jáegá. 17 Phir bádsháh ne un sipáhíon ko jo us ke pás khaṛe the hukm kiyá, ki Muṛo, aur ḲHUDÁWAND ke káhinon ko már dálo; kyúnki Dáúd ke sáth in ká bhí háth hai, aur inhon ne yih jánte húe bhí ki wuh bhágá húá hai, mujhe nahín batáyá. Lekin bádsháh ke ḳhádimon ne ḲHUDÁWAND ke káhinon par hamla karne ke liye háth baṛháná na cháhá. 18 Tab bádsháh ne Doeg se kahá, Tú muṛ, aur in káhinon par hamla kar. So Adomí Doeg ne muṛkar káhinon par hamla kiyá; aur us din us ne pachásí ádmí jo katán ke afod pahine the qatl kiye. 19 Aur us ne káhinon ke shahr Nob ko talwár kí dhár se márá, aur mardon, aur 'auraton, aur laṛkon, aur dúdh píte bachchon, aur bailon, aur gadhon, aur bheṛ bakriyon ko tah i teg kiyá. 20 Aur Akhítob ke beṭe Akhímalik ke beṭon men se ek, jis ká nám Abíyátar thá, bach niklá, aur Dáúd ke pás bhág gayá. 21 Aur Abíyátar ne Dáúd ko ḳhabar dí, ki Sáúl ne ḲHUDÁWAND ke káhinon ko qatl kar dálá hai. 22 Dáúd ne Abíyátar se kahá, Main usí din jab Adomí Doeg wahán milá, to ján gayá thá, ki wuh zarúr Sáúl ko ḳhabar degá: tere báp ke sáre gharáne ke máre jáne ká bá'is main hún. 23 So tú mere sáth rah, aur mat ḍar: jo terí ján ká ḳhwáhán hai, wuh merí ján ká ḳhwáhán hai: so tú mere sáth salámat rahegá.

23 Aur unhon ne Dáúd ko ḳhabar dí, ki Dekh, Filistí Qa'ílah se laṛ rahe hain, aur khalíhánon ko lúṭ rahe hain. 2 Tab Dáúd ne ḲHUDÁWAND se púchhá, ki Kyá main jáún, aur un Filistíon ko márún? ḲHUDÁWAND ne Dáúd ko farmáyá, Já, Filistíon ko már, aur Qa'ílah ko bachá. 3 Aur Dáúd ke logon ne us se kahá, ki Dekh, ham to yahín Yahúdáh men ḍarte hain: pas, ham Qa'ílah ko jákar Filistí lashkaron ká sámná karen, to kitná ziyáda na ḍar lagegá? 4 Tab Dáúd ne ḲHUDÁWAND se phir suwál kiyá. ḲHUDÁWAND ne jawáb diyá, ki Uṭh, Qa'ílah ko já; kyúnki main Filistíon ko tere háth men kar dúngá. 5 So Dáúd aur us ke log Qa'ílah ko gaye, aur Filistíon se laṛe, aur un kí mawáshí le áe, aur un ko baṛí ḳhúnrezí ke sáth qatl kiyá. Yún Dáúd ne Qa'ílíon ko bacháyá.

6 Jab Akhímalik ká beṭá Abíyátar Dáúd ke pás Qa'ílah ko bhágá, to us ke háth men ek afod thá jise wuh sáth le gayá thá. 7 Aur Sáúl ko ḳhabar húí, ki Dáúd Qa'ílah men áyá hai. So Sáúl kahne lagá, ki Ḳhudá ne use mere háth men kar diyá; kyúnki wuh jo aise shahr men ghusá hai, jis men phátak aur aṛbange hain, to qaid ho gayá hai. 8 Aur Sáúl ne jang ke liye apne sáre lashkar ko bulá liyá, táki Qa'ílah men jákar Dáúd aur us ke logon ko gher le. 9 Aur Dáúd ko ma'lúm ho gayá, ki Sáúl us ke khiláf badí kí tadbíren kar rahá hai; so us ne Abíyátar káhin se kahá, ki Afod yahán le á. 10 Aur Dáúd ne kahá, Ai ḲHUDÁWAND, Isráíl ke Ḳhudá, tere bande ne yih qata'í suná hai, ki Sáúl Qa'ílah ko áná cháhtá hai, táki mere sabab se shahr ko gárat kar de. 11 So kyá Qa'ílah ke log mujh ko us ke hawále kar denge? kyá Sáúl, jaisá tere bande ne suná hai, áegá? Ai ḲHUDÁWAND, Isráíl ke Ḳhudá, main terí minnat kartá hún, ki tú apne bande ko batá de. ḲHUDÁWAND ne kahá, Wuh áegá. 12 Tab Dáúd ne kahá, ki Kyá Qa'ílah ke log mujhe aur mere logon ko Sáúl ke hawále kar denge? ḲHUDÁWAND ne kahá, Wuh tujhe hawále kar denge. 13 Tab Dáúd aur us ke log jo qaríban chha sau the uṭhkar Qa'ílah se nikal gaye, aur jahán kahín já sake chal diye. Aur Sáúl ko ḳhabar milí ki Dáúd Qa'ílah se nikal gayá; pas wuh jáne se báz rahá.

14 Aur Dáúd ne biyábán ke qil'on men sukúnat kí, aur dasht i Zíf ke kohistání mulk men rahá. Aur Sáúl har roz us kí talásh men rahá, par Ḳhudá ne us ko us ke háth men hawále na kiyá. 15 Aur Dáúd ne dekhá, ki Sáúl us kí ján lene ko niklá hai; us waqt Dáúd dasht i Zíf ke ban men thá. 16 Aur Sáúl ká beṭá Yúnatan uṭhkar Dáúd ke pás ban men gayá, aur Ḳhudá men us ká háth mazbút kiyá. 17 Us ne us se kahá, Tú mat ḍar; kyúnki tú mere báp Sáúl ke háth men nahín paṛegá, aur tú Isráíl ká bádsháh hogá, aur main tujh se dúsre darje par húngá; yih mere báp Sáúl ko bhí ma'lúm hai.

18 Aur un donon ne KHUDÁWAND ke áge 'ahd o paimán kiyá. Aur Dáúd ban men ṭhahrá rahá, aur Yúnatan apne ghar ko gayá. 19 Tab Zíf ke log Jibi'ah men Sáúl ke pás jákar kahne lage, Kyá Dáúd hamáre darmiyán koh i Hakílah ke ban ke qil'on men dasht ke junúb kí taraf chhipá nahín hai? 20 So ab, ai bádsháh, tere dil ko jo barí árzú áne kí hai us ke mutábiq á, aur us ko bádsháh ke háth men hawála karná hamárá zimma rahá. 21 Tab Sáúl ne kahá, KHUDÁWAND kí taraf se tum mubárak ho; kyúnki tum ne mujh par rahm kiyá. 22 So ab zará jákar sab kuchh âur pakká kar lo, aur us kí jagah ko dekhkar ján lo ki us ká ṭhikáná kahán hai, aur kis ne use wahán dekhá hai: kyúnki mujh se kahá gayá hai, ki wuh barí chálákí se kám kartá hai. 23 So tum dekh bhálkar, jahán jahán wuh chhipá kartá hai, un ṭhikánon ká patá lagákar zarúr mere pás phir áo, aur main tumháre sáth chalúngá; aur agar wuh is mulk men kahín bhí ho, to main use Yahúdáh ke hazáron hazár men se ḍhúnḍh nikálúngá. 24 So wuh uṭhe, aur Sáúl se peshtar Zíf ko gaye. Lekin Dáúd aur us ke log Ma'ún ke biyábán men the jo dasht ke junúb kí taraf maidán men thá. 25 Aur Sáúl aur us ke log us kí talásh men nikle. Aur Dáúd ko khabar pahunchí: so wuh chaṭán par se utar áyá, aur Ma'ún ke biyábán men rahne lagá; aur Sáúl ne yih sunkar Ma'ún ke biyábán men Dáúd ká píchhá kiyá. 26 Aur Sáúl pahár kí is taraf, aur Dáúd aur us ke log pahár kí us taraf chal rahe the; aur Dáúd Sáúl ke khauf se nikal jáne kí jaldí kar rahá thá, is liye ki Sáúl aur us ke logon ne Dáúd ko aur us ke logon ko pakarne ke liye gher liyá thá. 27 Lekin ek qásid ne ákar Sáúl se kahá, ki Jaldí chal, kyúnki Filistíon ne mulk par hamla kiyá hai. 28 So Sáúl Dáúd ká píchhá chhorkar Filistíon ká muqábala karne ko gayá, is liye unhon ne us jagah ká nám Sila' Hammakhlaqot rakkhá. 29 Aur Dáúd wahán se chalá gayá, aur 'Ain Jadí ke qil'on men rahne lagá.

24 Jab Sáúl Filistíon ká píchhá karke lauṭá, to use khabar milí, ki Dáúd 'Ain Jadí ke biyábán men hai. 2 So Sáúl sab Isráílíon men se tín hazár chída mard lekar janglí bakron kí chaṭánon par Dáúd aur us ke logon kí talásh men chalá. 3 Aur wuh ráste men bhersálon ke pás pahunchá, jahán ek gár thá: aur Sáúl us gár men farágat karne ghusá: aur Dáúd apne logon samet us gár ke andarúní khánon men baiṭhá thá. 4 Aur Dáúd ke logon ne us se kahá, Dekh, yih wuh din hai, jis kí bábat KHUDÁWAND ne tujh se kahá thá, ki Dekh, main tere dushman ko tere háth men kar dúngá, aur jo terá jí cháhe so tú us se karná. So Dáúd uṭhkar Sáúl ke jubbe ká dáman chupke se káṭ le gayá. 5 Aur us ke ba'd aisá húá, ki Dáúd ká dil bechain húá, is liye kí us ne Sáúl ke jubbe ká dáman káṭ liyá thá. 6 Aur us ne apne logon se kahá, ki KHUDÁWAND na kare, kí main apne málik se jo KHUDÁWAND ká mamsúh hai aisá kám karún ki apná háth us par chaláún, is liye ki wuh KHUDÁWAND ká mamsúh hai. 7 So Dáúd ne apne logon ko yih báten kahkar roká, aur un ko Sáúl par hamla karne na diyá. Aur Sáúl uṭhkar gár se niklá, aur apní ráh lí. 8 Aur ba'd us ke Dáúd bhí uṭhá, aur us gár men se niklá, aur Sáúl ke píchhe pukárkar kahne lagá, Ai mere málik bádsháh! Jab Sáúl ne píchhe phirkar dekhá, to Dáúd ne aundhe munh girkar sijda kiyá. 9 Aur Dáúd ne Sáúl se kahá, Tú kyún aise logon kí báton ko suntá hai jo kahte hain ki Dáúd terí badí cháhtá hai? 10 Dekh, áj ke din tú ne apní ánkhon se dekhá, ki KHUDÁWAND ne gár men áj hí tujhe mere háth men kar diyá: aur ba'zon ne mujh se kahá bhí, ki tujhe már ḍálún, par merí ankhon ne terá liház kiyá, aur main ne kahá, ki Main apne málik par háth nahín chaláúngá; kyúnki wuh KHUDÁWAND ká mamsúh hai. 11 Másiwá is ke, ai mere báp, dekh, yih bhí dekh, ki tere jubbe ká dáman mere háth men hai: aur chúnki main ne tere jubbe ká dáman káṭá, aur tujhe már nahín ḍálá, so tú ján le, aur dekh le, ki mere háth men kisí tarah kí badí yá burái nahín, aur main ne terá koí gunáh nahín kiyá; go tú merí ján lene ke darpai hai. 12 KHUDÁWAND mere aur tere darmiyán insáf kare, aur KHUDÁWAND tujh se merá intiqám le: par merá háth tujh par nahín

uṭhegá. 13 Qadím logon kí masal hai, ki Buron se buráí hotí hai: par merá háth tujh par nahín uṭhegá. 14 Isráíl ká bádsháh kis ke píchhe nikla? tú kis ke píchhe paṛá hai? ek mare húe kutte ke píchhe, ek pissú ke píchhe? 15 Pas, ḲHUDÁWAND hí munsif ho, aur mere aur tere darmiyán faisala kare, aur dekhe, aur merá muqaddama laṛe, aur tere háth se mujhe chhuṛáe. 16 Aur aisá húá, ki jab Dáúd yih báten Sáúl se kah chuká, to Sáúl ne kahá, Ai mere beṭe Dáúd, kyá yih terí áwáz hai? Aur Sáúl chillákar rone lagá. 17 Aur us ne Dáúd se kahá, Tú mujh se ziyáda sádiq hai; is liye ki tú ne mere sáth bhaláí kí hai, háláṇki main ne tere sáth buráí kí. 18 Aur tú ne áj ke din záhir kar diyá, ki tú ne mere sáth bhaláí kí hai; kyúnki jab ḲHUDÁWAND ne mujhe tere háth men kar diyá, to tú ne mujhe qatl na kiyá. 19 Bhalá kyá koí apne dushman ko pákar use salámat jáne detá hai? So ḲHUDÁWAND us nekí ke 'iwaz jo tú ne mujh se áj ke din kí, tujh ko nek jazá de. 20 Aur ab, dekh, main ḳhúb jántá húṇ, ki tú yaqínan bádsháh hogá, aur Isráíl kí saltanat tere háth men paṛkar qáim hogí. 21 So ab mujh se ḲHUDÁWAND kí qasam khá, ki tú mere ba'd merí nasl ko halák nahín karegá, aur mere báp ke gharáne men se mere nám ko miṭá nahín ḍálegá. 22 So Dáúd ne Sáúl se qasam kháí. Aur Sáúl ghar ko chalá gayá: par Dáúd aur us ke log us gaṛh men já baiṭhe.

25 Aur Samúel mar gayá; aur sab Isráílí jama' húe aur unhon ne us par nauha kiyá, aur use Rámah men usí ke ghar men dafn kiyá. Aur Dáúd uṭhkar dasht i Fárán ko chalá gayá.

2 Aur Ma'ún men ek shaḳhs rahtá thá, jis kí milkíyat Karmil men thá; yih shaḳhs bahut baṛá thá, aur us ke pás tín hazár bheṛen aur ek hazár bakriyán thín; aur yih Karmil men apní bheṛon ke bál katar rahá thá. 3 Is shaḳhs ká nám Nábál, aur us kí bíwí ká nám Abíjel thá: yih 'aurat baṛí samajhdár aur ḳhúbsúrat thí; par wuh mard baṛá beadab aur badkár thá; aur wuh Kálib ke ḳhándán se thá. 4 Aur Dáúd ne biyábán men suná ki Nábál apní bheṛon ke bál katar rahá hai. 5 So Dáúd ne das jawán rawána kiye, aur us ne un jawánon se kahá, ki Tum Karmil par chaṛhkar Nábál ke pás jáo, aur merá nám lekar use salám kaho: 6 aur us ḳhushhál ádmí se yún kaho, ki Terí aur tere ghar kí aur tere mál asbáb kí salámatí ho. 7 Main ne ab suná hai, ki tere hán bál katarnewále hain; aur tere charwáhe hamáre sáth rahe, aur ham ne un ko nuqsán nahín pahuncháyá, aur jab tak wuh Karmil men hamáre sáth rahe, un kí koí chíz khoí na gayí. 8 Tú apne jawánon se púchh, aur wuh tujhe batáenge. Pas, in jawánon par tere karam kí nazar ho, is liye ki ham achchhe din áe hain: main terí minnat kartá húṇ, ki jo kuchh tere háth áe, apne ḳhádimon ko aur apne beṭe Dáúd ko 'atá kar. 9 So Dáúd ke jawánon ne jákar Nábál se Dáúd ká nám lekar yih báten kahín, aur chup ho rahe. 10 Nábál ne Dáúd ke ḳhádimon ko jawáb diyá, ki Dáúd kaun hai? aur Yassí ká beṭá kaun hai? In dinon bahut se naukar aise hain, jo apne áqá ke pás se bhág játe hain. 11 Kyá main apní roṭí, aur pání, aur zabíhe jo main ne apne katarnewálon ke liye zabh kiye hain, lekar un logon ko dún jin ko main nahín jántá ki wuh kahán ke hain? 12 So Dáúd ke jawán ulṭe pánw phire, aur lauṭ gaye, aur ákar yih sab báten use batáín. 13 Tab Dáúd ne apne logon se kahá, Apní apní talwár bándh lo. So har ek ne apní talwár bándhí, aur Dáúd ne bhí apní talwár hamáil kí: so qaríban chár sau jawán Dáúd ke píchhe chale, aur do sau asbáb ke pás rahe. 14 Aur jawánon men se ek ne Nábál kí bíwí Abíjel se kahá, ki Dekh, Dáúd ne biyábán se hamáre áqá ko mubárakbád dene ko qásid bheje; par wuh un par jhunjhláyá: 15 lekin in logon ne ham se baṛí nekí kí, aur hamárá nuqsán nahín húá, aur maidánon men jab tak ham un ke sáth rahe, hamárí koí chíz gum na húí; 16 balki jab tak ham un ke sáth bheṛ bakrí charáte rahe, wuh rát din hamáre liye goyá díwár the. 17 So ab soch, samajh le, ki tú kyá karegí; kyúnki hamáre áqá, aur us ke sab gharáne ke ḳhiláf badí ká mansúba bándhá gayá hai: kyúnki yih aisá ḳhabís ádmí hai, ki koí is se bát nahín kar saktá. 18 Tab Abíjel ne jaldí kí, aur do sau roṭiyán, aur mai

ke do mashkíze aur pánch pakí pakáí bheṛen, aur bhune húe anáj ke pánch paimáne, aur kishmish ke ek sau ḳhoshe aur anjír kí do sau ṭikkiyán sáth lín, aur un ko gadhon par lád liyá; 19 aur apne chákaron se kahá, Tum mujh se áge jáo; dekho, main tumháre píchhe píchhe átí hún. Aur us ne apne shauhar Nábál ko ḳhabar na kí. 20 Aur aisá húá, ki júnhí wuh gadhe par charhkar pahár kí áṛ se utrí, Dáúd apne logon samet utarte húe us ke sámne áyá; aur wuh un ko milí. 21 Aur Dáúd ne kahá thá, ki Main ne is pájí ke sab mál kí jo biyábán men thá befáida is tarah nigahbání kí, ki us kí chízon men se koí chíz gum na húí: kyúnki us ne nekí ke badle mujh se badí kí. 22 So agar main subh kí raushní hone tak us ke logon men se ek laṛká bhí báqí chhoṛún, to Ḳhudá Dáúd ke dushmanon se aisá hí, balki is se ziyáda hí kare. 23 Aur Abíjel ne jo Dáúd ko dekhá to jaldí kí, aur gadhe se utrí, aur Dáúd ke áge aundhí girí, aur zamín par sarnigún ho gayí. 24 Aur wuh us ke pánwon par girkar kahne lagí, Mujh par, ai mere málik, mujhí par yih gunáh ho, aur zará apní laundí ko ijázat de ki tere kán men kuchh kahe, aur tú apní laundí kí 'arz sun. 25 Main terí minnat kartí hún, ki merá málik us ḳhabís ádmí Nábál ká kuchh ḳhayál na kare, kyúnki jaisá us ká nám hai, waisá hí wuh hai; us ká nám Nábál hai, aur hamáqat us ke sáth hai: lekin main ne, jo terí laundí hún, apne málik ke jawánon ko jin ko tú ne bhejá thá nahín dekhá. 26 Aur ab, ai mere málik, Ḳhudáwand kí hayát kí qasam, aur terí ján hí kí saugand, ki Ḳhudáwand ne, jo tujhe ḳhúnrezí se aur apne hí háthon apná intiqám lene se báz rakkhá hai, is liye tere dushman, aur mere málik ke badḳhwáh, Nábál kí mánind ṭhahren. 27 Ab yih hadya jo terí laundí apne málik ke huzúr láí hai un jawánon ko jo mere ḳhudáwand kí pairawí karte hain diyá jáe. 28 Tú apní laundí ká gunáh mu'áf kar de, kyúnki Ḳhudáwand yaqínan mere málik ká ghar qáim rakkhegá; is liye ki merá málik Ḳhudáwand kí laṛáiyán laṛtá hai, aur tujh men tamám 'umr buráí nahín páí jáegí. 29 Aur go insán terá píchhá karne, aur terí ján lene ko uṭhe, taubhí mere málik kí ján zindagí ke buqche men Ḳhudáwand tere Ḳhudá ke sáth bandhí rahegí; par tere dushmanon kí jánen wuh goyá faláḳhun men rakhkar phenk degá. 30 Aur jab Ḳhudáwand mere málik se wuh sárí nekíán jo us ne tere haqq men farmáí hain kar chukegá, aur tujh ko Isráíl ká sardár baná degá, 31 to tujhe is ká gam aur mere málik ko yih dilí sadma na hogá, ki tú ne besabab ḳhún baháyá, yá mere málik ne apná intiqám liyá: aur jab Ḳhudáwand mere málik se bhaláí kare, to tú apní laundí ko yád karná. 32 Dáúd ne Abíjel se kahá, ki Ḳhudáwand, Isráíl ká Ḳhudá, mubárak ho jis ne tujhe áj ke din mujh se milne ko bhejá; 33 aur terí 'aqlmandí mubárak, tú ḳhud bhí mubárak ho jis ne mujh ko áj ke din ḳhúnrezí aur apne háthon se apná intiqám lene se báz rakkhá. 34 Kyúnki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí hayát kí qasam jis ne mujhe tujh ko nuqsán pahuncháne se roká, ki agar tú jaldí na kartí, aur mujh se milne ko na átí, to subh kí raushní tak Nábál ke liye ek laṛká bhí na rahtá. 35 Aur Dáúd ne us ke háth se jo kuchh wuh us ke liye láí thí, qubúl kiyá, aur us se kahá, Apne ghar salámat já: dekh, main ne terí bát mání, aur terá liház kiyá. 36 Aur Abíjel Nábál ke pás áí; aur dekhá, ki us ne apne ghar men sháhána ziyáfat kí tarah ziyáfat kar rakkhí hai. Aur Nábál ká dil us ke pahlú men magan hai, is liye ki wuh nashe men chúr thá; so us ne us se subh kí raushní tak, na thoṛá na bahut, kuchh na kahá. 37 Subh ko, jab Nábál ká nasha utar gayá, to us kí bíwí ne yih báten use batáin; tab us ká dil us ke pahlú men murda ho gayá, aur wuh patthar kí mánind sun paṛ gayá. 38 Aur das din ke ba'd aisá húá ki Ḳhudáwand ne Nábál ko márá, aur wuh mar gayá. 39 Jab Dáúd ne suná, ki Nábál mar gayá, to wuh kahne lagá, ki Ḳhudáwand mubárak ho jo Nábál se merí ruswáí ká muqaddama laṛá aur apne bande ko badí se báz rakkhá: aur Ḳhudáwand ne Nábál kí sharárat ko usí ke sir par ládá. Aur Dáúd ne Abíjel ke báre men paigám bhejá táki us se biyáh kare. 40 Aur jab Dáúd ke ḳhádim Karmil men Abíjel ke pás áe, to unhon ne us se kahá, ki

Dáúd ne ham ko tere pás bhejá hai, táki ham tujhe us se biyáhne ko le jáen. 41 So wuh uṭhí, aur zamín par aundhe munh girí, aur kahne lagí, ki Dekh, terí laundí to naukar hai, táki apne málik ke ḳhádimon ke pánw dhoe. 42 Aur Abíjel ne jaldí kí, aur uṭhkar gadhe par sawár húí, aur apní pánch laundiyán jo us ke jilau men thín sáth le lín: aur wuh Dáúd ke qásidon ke píchhe píchhe gayí, aur us kí bíwí baní. 43 Aur Dáúd ne Yazra'el kí Aḳhinú'am ko bhí biyáh liyá, so wuh donon us kí bíwiyán banín. 44 Aur Sáúl ne apní beṭí Mīkal ko jo Dáúd kí bíwí thí Lais ke beṭe Jiliímí Filtí ko de diyá thá.

26 Aur Zífí Jibi'ah men Sáúl ke pás jákar kahne lage, Kyá Dáúd Hakílah ke pahár men jo dasht ke sámne hai chhipá húá nahín? 2 Tab Sáúl uṭhá, aur tín hazár chune húe Isráílí jawán apne sáth lekar dasht i Zíf ko gayá, táki us dasht men Dáúd ko talásh kare. 3 Aur Sáúl Hakílah ke pahár men jo dasht ke sámne hai ráste ke kanáre ḳhaimazan húá. Par Dáúd dasht men rahá; aur us ne dekhá, ki Sáúl us ke píchhe dasht men áyá hai. 4 Pas Dáúd ne jásús bhejkar ma'lúm kar liyá, ki Sáúl fi'lhaqíqat áyá hai. 5 Tab Dáúd uṭhkar Sáúl kí ḳhaimagáh men áyá; aur wuh jagah dekhí jahán Sáúl, aur Naiyir ká beṭá Abinaiyir bhí jo us ke lashkar ká sardár thá árám kar rahe the; aur Sáúl gáṛiyon kí jagah ke bích sotá thá, aur log us ke girdágird ḍere ḍále húe the. 6 Tab Dáúd ne Hittí Aḳhímalik, aur Zarúyáh ke beṭe Abíshai se jo Yoáb ká bhái thá kahá, Kaun mere sáth Sáúl ke pás ḳhaimagáh men chalegá? Abíshai ne kahá, Main tere sáth chalúngá. 7 So Dáúd aur Abíshai rát ko lashkar men ghuse; aur dekhá, ki Sáúl gáṛiyon kí jagah ke bích men paṛá so rahá hai, aur us ká neza us ke sirháne zamín men gaṛá húá hai; aur Abinaiyir aur lashkar ke log us ke gird paṛe hain. 8 Tab Abíshai ne Dáúd se kahá, Ḳhudá ne áj ke din tere dushman ko tere háth men kar diyá hai; so ab tú zará mujh ko ijázat de ki neze ke ek hí wár men use zamín se paiwand kar dún, aur main us par dúsrá wár karne ká bhí nahín. 9 Dáúd ne Abíshai se kahá, Use qatl na kar; kyúnki kaun hai jo Ḳhudáwand ke mamsúh par háth uṭháe aur begunáh ṭhahre? 10 Aur Dáúd ne yih bhí kahá, ki Ḳhudáwand kí hayát kí qasam Ḳhudáwand áp us ko máregá, yá us kí maut ká din áegá, yá wuh jang men jákar mar jáegá: 11 lekin Ḳhudáwand na kare, ki main Ḳhudáwand ke mamsúh par háth chaláún: par zará us ke sirhane se yih neza aur pání kí suráhí uṭhá le; phir ham chale chalen. 12 So Dáúd ne neza aur pání kí suráhí Sáúl ke sirháne se uṭhái, aur wuh chal diye; aur na kisí ádmí ne yih dekhá, aur na kisí ko ḳhabar húí, aur na koí jágá; kyúnki wuh sab ke sab sote the, is liye ki Ḳhudáwand kí taraf se un par gahrí nínd áí húí thí. 13 Phir Dáúd dúsrí taraf jákar us pahár kí choṭí par dúr khaṛá rahá; aur un ke darmiyán ek baṛá fásila thá. 14 Aur Dáúd ne un logon ko aur Naiyir ke beṭe Abinaiyir ko pukárkar kahá, ki Ai Abinaiyir, tú jawáb nahín detá? Abinaiyir ne jawáb diyá, Tú kaun hai jo bádsháh ko pukártá hai? 15 Dáúd ne Abinaiyir se kahá, Kyá tú baṛá bahádur nahín, aur kaun baní Isráíl men terá nazír hai? pas kis liye tú ne apne málik bádsháh kí nigahbání na kí? kyúnki ek shaḳhs tere málik bádsháh ko qatl karne ko ghusá thá. 16 Pas yih kám tú ne kuchh achchhá na kiyá. Ḳhudáwand kí hayát kí qasam, tum wájibu'l qatl ho, kyúnki tum ne apne málik kí jo Ḳhudáwand ká mamsúh hai, nigahbání na kí. Ab zará dekh, ki bádsháh ká bhálá, aur pání kí suráhí jo us ke sirháne thí kahán hain. 17 Tab Sáúl ne Dáúd kí áwáz pahchání, aur kahá, Ai mere beṭe Dáúd, kyá yih terí áwáz hai? Dáúd ne kahá, Ai mere málik bádsháh, yih merí hí áwáz hai. 18 Aur us ne kahá, Merá málik kyún apne ḳhádim ke píchhe paṛá hai? main ne kyá kiyá hai? aur mujh men kyá badí hai? 19 So ab zará merá málik bádsháh, apne bande kí báten sune. Agar Ḳhudáwand ne tujh ko mere ḳhiláf ubhárá ho, to wuh koí hadya manzúr kare: aur agar ádmíon ká kám ho, to wuh Ḳhudáwand ke áge mal'ún hon; kyúnki unhon ne áj ke din mujh ko ḳhárij kiyá hai, ki main Ḳhudáwand kí dí húí mírás men shámil na rahún, aur mujh se kahte hain, Já, aur deotáon kí 'ibádat kar.

20 So ab Ḳhudáwand kí huzúrí se alag merá ḳhún zamín par na bahe: kyúnki baní Isráíl ká bádsháh ek pissú ḍhúnḍhne ko is tarah niklá hai, jaise koí paháṛon par títar ká shikár kartá ho. 21 Tab Sáúl ne kahá, Main ne ḳhatá kí: ai mere beṭe Dáúd, lauṭ á; kyúnki main phir tujhe nuqsán nahín pahuncháúngá; is liye ki merí ján áj ke din terí nigáh men qímatí ṭhahrí: dekh, main ne hamáqat kí, aur niháyat baṛí bhúl mujh se húí. 22 Dáúd ne jawáb diyá, Ai bádsháh, is bhále ko dekh! so jawánon men se koí ákar ise le jáe. 23 Aur Ḳhudáwand har shaḳhs ko us kí sadáqat aur diyánatdárí ke muwáfiq jazá degá, kyúnki Ḳhudáwand ne áj tujhe mere háth men kar diyá thá, par main ne na cháhá, ki Ḳhudáwand ke mamsúh par háth uṭháún. 24 Aur dekh, jis tarah terí zindagí áj merí nazar men giránqadr ṭhahrí, isí tarah merí zindagí Ḳhudáwand kí nigáh men giránqadr ho, aur wuh mujhe sab taklífon se riháí baḳhshe. 25 Tab Sáúl ne Dáúd se kahá, Ai mere beṭe Dáúd, tú mubárak ho! tú baṛe baṛe kám karegá, aur zarúr fathmand hogá. So Dáúd apní ráh chalá gayá, aur Sáúl apne makán ko lauṭá.

27 Aur Dáúd ne apne dil men kahá, ki Ab main kisí na kisí din Sáúl ke háth se halák húngá: pas, mere liye is se bihtar aur kuchh nahín, ki main Filistíon kí sarzamín ko bhág jáún, aur Sáúl mujh se náummed hokar baní Isráíl kí sarhaddon men phir mujhe nahín ḍhúnḍhegá: yún main us ke háth se bach jáúngá. 2 So Dáúd uṭhá, aur apne sáth ke chha sau jawánon ko lekar Ját ke bádsháh Ma'ok ke beṭe Akís ke pás gayá. 3 Aur Dáúd aur us ke log Ját men Akís ke sáth apne apne ḳhándán samet rahne lage, aur Dáúd ke sáth bhí us kí donon bíwiyán, ya'ní Yazra'elí Aḳhínú'am, aur Nábál kí bíwí Karmilí Abíjel thín. 4 Aur Sáúl ko ḳhabar milí, ki Dáúd Ját ko bhág gayá: tab us ne phir kabhí us kí talásh na kí.

5 Aur Dáúd ne Akís se kahá, ki Agar mujh par tere karam kí nazar hai, to mujhe is mulk ke shahron men kahín jagah dilá de, táki main wahán basún: terá ḳhádim tere sáth dáru's saltanat men kyún rahe? 6 So Akís ne us din shahr i Siqláj use diyá: is liye Siqláj áj ke din tak Yahúdáh ke bádsháhon ká hai.

7 Aur Dáúd Filistíon kí sarzamín men kull ek baras aur chár mahíne tak rahá. 8 Aur Dáúd aur us ke logon ne jákar Jasoríon, aur Jazaríon, aur 'Amálíqíon par hamla kiyá: kyúnki wuh Shor kí ráh se Misr kí hadd tak us sarzamín ke qadímí báshinde the. 9 Aur Dáúd ne us sarzamín ko tabáh kar ḍálá, aur 'aurat mard kisí ko jítá na chhoṛá, aur un kí bheṛ bakriyán, aur bail, aur gadhe, aur únṭ, aur kapṛe lekar lúṭá, aur Akís ke pás gayá. 10 Akís ne púchhá, ki Áj tum ne kidhar lúṭ már kí? Dáúd ne kahá, Yahúdáh ke junúb aur Yarahmielíon ke junúb, aur Qíníon ke junúb. 11 Aur Dáúd un men se ek mard yá 'aurat ko bhí jítá bachákar Ját men nahín látá thá, aur kahtá thá, ki Kahín wuh hamárí qala'í na khol den, aur kah den, ki Dáúd ne aisá aisá kiyá, aur jab se wuh Filistíon kí mamlukat men basá hai, tab se us ká yihí taríqa rahá hai. 12 Aur Akís ne Dáúd ká yaqín karke kahá, ki Us ne apní qaum Isráíl ko apní taraf se kamál nafrat dilá dí hai, so ab hamesha yih merá ḳhádim rahegá.

28 Aur unhín dinon men aisá húá, ki Filistíon ne apní faujen jang ke liye jama' kín, táki Isráíl se laṛen. Aur Akís ne Dáúd se kahá, Tú yaqín ján, ki tujhe aur tere logon ko lashkar men hokar mere sáth jáná hogá. 2 Dáúd ne Akís se kahá, Phir jo kuchh terá ḳhádim karegá, wuh tujhe ma'lúm bhí ho jáegá. Akís ne Dáúd se kahá, Phir to sadá ke liye tujh ko main apne sir ká nigahbán ṭhahráúngá.

3 Aur Samúel mar chuká thá, aur sab Isráílíon ne us par nauha karke use us ke shahr Rámah men dafn kiyá thá. Aur Sáúl ne jinnát ke áshnáon aur afsúngaron ko mulk se ḳhárij kar diyá thá. 4 Aur Filistí jama' húe, aur ákar Shúním men ḍere ḍále, aur Sáúl ne bhí sab Isráílíon ko jama' kiyá, aur wuh Jilbú'a men ḳhaimazan húe. 5 Aur jab Sáúl ne Filistíon ká lashkar dekhá, to hirásán húá, aur us ká dil bahut kánpne lagá. 6 Aur jab Sáúl ne Ḳhudáwand se suwál kiyá, to Ḳhudáwand ne use na to ḳhwábon aur na Urím aur na nabíon

ke wasíle se koí jawáb diyá. 7 Tab Sáúl ne apne mulázimon se kahá, Koí aisí 'aurat mere liye talásh karo jis ká áshná jinn ho, táki main us ke pás jákar us se púchhún. Us ke mulázimon ne us se kahá, Dekh, 'Ain Dor men ek 'aurat hai, jis ká áshná jinn hai. 8 So Sáúl ne apná bhes badalkar dúsrí poshák pahiní, aur do ádmíon ko sáth lekar chalá, aur wuh rát ko us 'aurat ke pás áe, aur us ne kahá, Zará merí khátir jinn ke zarí'e se merá fál khol, aur jis ká nám main tujhe batáún, use úpar bulá de. 9 Tab us 'aurat ne us se kahá, Dekh, tú jántá hai, ki Sáúl ne kyá kiyá, ki us ne jinnát ke áshnáon aur afsúngaron ko mulk se kát dálá hai; pas, tú kyún merí ján ke liye phandá lagátá hai, táki mujhe marwá dále? 10 Tab Sáúl ne KHUDÁWAND kí qasam khákar kahá, ki KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, is bát ke liye tujhe koí sazá nahín dí jáegí. 11 Tab us 'aurat ne kahá, Main kis ko tere liye úpar bulá dún? Us ne kahá, Samúel ko mere liye bulá de. 12 Jab us 'aurat ne Samúel ko dekhá, to baland áwáz se chillái: aur us 'aurat ne Sáúl se kahá, Tú ne mujh se kyún dagá kí, kyúnki tú to Sáúl hai? 13 Tab bádsháh ne us se kahá, Hirásán mat ho: tujhe kyá dikhái detá hai? Us ne Sáúl se kahá, Mujhe ek deotá zamín se úpar áte dikhái detá hai. 14 Tab us ne us se kahá, Us kí shakl kaisí hai? Us ne kahá, Ek buddhá úpar ko á rahá hai, aur jubba pahine hai. Tab Sáúl ján gayá ki wuh Samúel hai, aur us ne munh ke bal girkar zamín par sijda kiyá. 15 Samúel ne Sáúl se kahá, Tú ne mujhe kyún bechain kiyá, ki mujhe úpar bulwáyá? Sáúl ne jawáb diyá, Main sakht pareshán hún, kyúnki Filistí mujh se larte hain, aur Khudá mujh se alag ho gayá hai, aur na to nabíon, aur na khwábon ke wasíle se mujhe jawáb detá hai; is liye main ne tujhe buláyá, táki tú mujhe batáe, ki main kyá karún. 16 Samúel ne kahá, Pas, tú mujh se kis liye púchhtá hai, jis hál ki KHUDÁWAND tujh se alag ho gayá hai, aur terá dushman baná hai? 17 Aur KHUDÁWAND ne jaisá merí ma'rifat kahá thá, waisá hí kiyá hai: KHUDÁWAND ne tere háth se saltanat chák kar lí, aur tere parausí Dáúd ko 'ináyat kí hai: 18 is liye ki tú ne KHUDÁWAND kí bát nahín máni, aur 'Amálíqion se us ke qahr i shadíd ke muwáfiq pesh nahín áyá; isí sabab se KHUDÁWAND ne áj ke din tujh se yih bartáo kiyá. 19 Másiwá is ke KHUDÁWAND tere sáth Isráílíon ko bhí Filistíon ke háth men kar degá; aur kal tú aur tere bete mere sáth honge; aur KHUDÁWAND Isráílí lashkar ko bhí Filistíon ke háth men kar degá. 20 Tab Sáúl fauran zamín par lambá hokar girá, aur Samúel kí báton ke sabab se niháyat dar gayá, aur us men kuchh quwwat báqí na rahí, kyúnki us ne us sáre din aur sárí rát rotí nahín khái thí. 21 Tab wuh 'aurat Sáúl ke pás áí, aur dekhá, ki wuh niháyat pareshán hai; so us ne us se kahá, Dekh, terí laundí ne terí bát máni, aur main ne apní ján apní hathelí par rakkhí, aur jo báten tú ne mujh se kahín main ne un ko máná hai: 22 so ab main terí minnat kartí hún, ki tú apní laundí kí bát sun, aur mujhe ijázat de, ki rotí ká tukrá tere áge rakkhún; tú khá, táki jab tú apní ráh le, to tujhe táqat mile. 23 Par us ne inkár kiyá, aur kahá, ki Main nahín kháúngá; lekin us ke mulázim us 'aurat ke sáth milkar us se bajidd húe; tab us ne un ká kahá máná, aur zamín par se uthkar palang par baith gayá. 24 Us 'aurat ke ghar men ek motá bachhrá thá; so us ne jaldí kí aur use zabh kiyá, aur átá lekar gúndhá, aur bekhamírí rotiyán pakáín, 25 aur un ko Sáúl aur us ke mulázimon ke áge láí; aur unhon ne kháyá. Tab wuh uthe, aur usí rát chale gaye.

29

Aur Filistí apne sáre lashkar ko Afíq men jama' karne lage, aur Isráílí us chashme ke nazdík jo Yazra'el men hai khaimazan húe. 2 Aur Filistíon ke umará, saikron aur hazáron ke sáth áge áge chal rahe the, aur Dáúd apne logon samet Akís ke sáth píchhe píchhe já rahá thá. 3 Tab Filistí amíron ne kahá, In 'Ibráníon ká yahán kyá kám hai? Akís ne Filistí amíron se kahá, Kyá yih Isráíl ke bádsháh Sáúl ká khádim Dáúd nahín, jo itne dinon balki itne barason se mere sáth hai, aur main ne jab se wuh mere pás bhág áyá hai áj ke din tak us men kuchh badí nahín páí?

4 Lekin Filistí umará us se náráz húe; aur Filistí umará ne us se kahá, Is shakhs ko lauṭá de, ki wuh apní jagah ko jo tú ne us ke liye ṭhahráí hai wápas jáe; use hamáre sáth jang par na jáne de, tá aisá na ho ki jang men wuh hamárá mukhálif ho, kyúnki wuh apne áqá se kaise mel karegá? kyá in hí logon ke siron se nahín? 5 Kyá yih wuhí Dáúd nahín, jis kí bábat unhon ne náchte waqt gá gákar ek dúsre se kahá, ki

Sáúl ne to hazáron ko
Par Dáúd ne lákhon ko márá?

6 Tab Akís ne Dáúd ko bulákar us se kahá, Khudáwand kí hayát kí qasam, ki tú rástkár hai, aur merí nazar men terí ámad o raft mere sáth lashkar men achchhí hai; kyúnki main ne jis din se tú mere pás áyá áj ke din tak tujh men kuchh badí nahín páí: taubhí yih umará tujhe nahín cháhte. 7 So tú ab lauṭkar salámat chalá já, táki Filistí umará tujh se náráz na hon. 8 Dáúd ne Akís se kahá, Lekin main ne kyá kiyá hai? aur jab se main tere sámne hún, tab se áj ke din tak, mujh men tú ne kyá bát páí, jo main apne málik bádsháh ke dushmanon se jang karne ko na jáún? 9 Akís ne Dáúd ko jawáb diyá, Main jántá hún ki tú merí nazar men Khudá ke firishte kí mánind nek hai; taubhí Filistí umará ne kahá hai, ki Wuh hamáre sáth jang ke liye na jáe. 10 So ab tú subh sawere apne áqá ke khádimon ko lekar jo tere sáth yahán áe hain uṭhná, aur jaise hí tum subh sawere uṭho, raushní hote hote rawána ho jáná. 11 So Dáúd apne logon samet tarke uṭhá, táki subh ko rawána hokar Filistion ke mulk ko lauṭ jáe. Aur Filistí Yazra'el ko chale gaye.

30 Aur aisá húá, ki jab Dáúd aur us ke log tísre din Siqláj men pahunche, to dekhá, ki 'Amáliqíon ne junúbí hisse aur Siqláj par chaṛháí karke Siqláj ko márá, aur ág se phúnk diyá. 2 Aur 'auraton ko aur jitne chhoṭe baṛe wahán the, sab ko asír kar liyá hai; unhon ne kisí ko qatl nahín kiyá, balki un ko lekar chal diye the. 3 So jab Dáúd aur us ke log shahr men pahunche, to dekhá, ki shahr ág se jalá paṛá hai: aur un kí bíwiyán aur beṭe aur beṭiyán, asír ho gayí hain. 4 Tab Dáúd aur us ke sáth ke log chillá chillákar rone lage, yahán tak ki un men rone kí táqat na rahí. 5 Aur Dáúd kí donon bíwiyán Yazra'elí Akhinú'am aur Karmilí Nábál kí bíwí Abíjel asír ho gayí thín. 6 Aur Dáúd baṛe shikanje men thá; kyúnki log use sangsár karne ko kahte the, is liye ki logon ke dil apne beṭon aur beṭiyon ke liye niháyat gamgín the; par Dáúd ne Khudáwand apne Khudá men apne áp ko mazbút kiyá.

7 Aur Dáúd ne Akhimalik ke beṭe Abíyátar káhin se kahá, ki Zará afod ko yahán mere pás le á. So Abíyátar afod ko Dáúd ke pás le áyá. 8 Aur Dáúd ne Khudáwand se púchhá, ki Agar main us fauj ká píchhá karún, to kyá main un ko já lúngá? Us ne us se kahá, ki Píchhá kar; kyúnki tú yaqínan un ko já legá, aur zarúr sab kuchh chhuṛá láegá. 9 So Dáúd aur wuh chha sau ádmí jo us ke sáth the chale, aur Basor kí nadí par pahunche, jahán wuh log jo píchhe chhoṛe gaye ṭhahre rahe. 10 Par Dáúd aur chár sau ádmí píchhá kiye chale gaye; kyúnki do sau jo aise thak gaye the ki Basor kí nadí ke pár na já sake, píchhe rah gaye. 11 Aur un ko maidán men ek Misrí mil gayá; use wuh Dáúd ke pás le áe, aur use roṭí dí, so us ne kháí; aur use píne ko pání diyá. 12 Aur unhon ne anjír kí ṭikkiyá ká ek ṭukṛá, aur kishmish ke do khoshe use diye: jab wuh khá chuká, to us kí ján men ján áí, kyúnki us ne tín din aur tín rát se na roṭí kháí thí, na páni piyá thá. 13 Tab Dáúd ne púchhá, Tú kis ká ádmí hai? aur tú kahán ká hai? Us ne kahá, Main ek Misrí jawán, aur ek 'Amáliqí ká naukar hún; aur merá áqá mujh ko chhoṛ gayá, kyúnki tín din húe ki main bímár paṛ gayá thá. 14 Ham ne Karetíon ke junúb men aur Yahúdáh ke mulk men, aur Kálib ke junúb men lúṭ már kí, aur Siqláj ko ág se phúnk diyá. 15 Dáúd ne us se kahá, Kyá tú mujhe us fauj tak pahunchá degá? Us ne kahá, ki Tú mujh se Khudá kí qasam khá, ki na to mujhe qatl karegá aur na mujhe mere áqá ke hawále karegá, to main tujh ko us fauj tak pahunchá dúngá. 16 Jab us ne use wahán pahunchá diyá, to dekhá ki wuh log us sárí zamín par phaile húe the, aur us bahut se mál ke sabab se jo unhon

ne Filistíon ke mulk aur Yahúdáh ke mulk se lúṭá thá kháte píte aur ziyáfaten uṛá rahe the. 17 So Dáúd rát ke pahle pahar se lekar dúsre din kí shám tak un ko mártá rahá, aur un men se ek bhí na bachá, siwá chár sau jawánon ke jo úṇṭon par chaṛhkar bhág gaye. 18 Aur Dáúd ne sab kuchh jo 'Amálíqí le gaye the chhuṛá liyá: aur apní donon bíwiyon ko bhí Dáúd ne chhuṛáyá. 19 Aur un kí koí chíz gum na húí, na chhoṭí na baṛí, na laṛke, na laṛkiyán, na lúṭ ká mál, na âur koí chíz jo unhon ne lí thí; Dáúd sab ká sab lauṭá láyá. 20 Aur Dáúd ne sab bheṛ bakriyán, aur gáe bail le liye, aur wuh un ko báqí mawáshí ke áge yih kahte húe hánk láe, ki Yih Dáúd kí lúṭ hai. 21 Aur Dáúd un do sau jawánon ke pás áyá jo aise thak gaye the ki Dáúd ke píchhe píchhe na já sake, aur jin ko unhon ne Basor kí nadí par ṭhahrá diyá thá: wuh Dáúd aur us ke sáth ke logon se milne ko nikle: aur jab Dáúd un logon ke nazdík pahunchá, to us ne un se khair o 'áfiyat púchhí. 22 Tab un logon men se jo Dáúd ke sáth gaye the, sab badzát aur khabís logon ne kahá, Chúnki yih hamáre sáth na gaye, is liye ham in ko us mál men se jo ham ne chhuṛáyá hai koí hissa nahín denge, siwá har shakhs kí bíwí aur bál bachchon ke táki wuh un ko lekar chale jáen. 23 Tab Dáúd ne kahá, Ai mere bháiyo, tum is mál ke sáth jo KHUDÁWAND ne ham ko diyá hai, aisá nahín karne páoge; kyúnki usí ne ham ko bacháyá, aur us fauj ko jis ne ham par chaṛháí kí hamáre háth men kar diyá. 24 Aur is amr men tumhárí mánegá kaun? kyúnki jaisá us ká hissa hai jo laṛáí men játá hai, waisá hí us ká hissa hogá, jo sámán ke pás ṭhahrtá hai; donon barábar hissa páenge. 25 Aur us din se áge ko aisá hí rahá, ki us ne Isráíl ke liye yihí qánún aur áín muqarrar kiyá jo áj tak hai.

26 Aur jab Dáúd Siqláj men áyá, to us ne lúṭ ke mál men se Yahúdáh ke buzurgon ke pás jo us ke dost the kuchh kuchh bhejá, aur kahá, ki Dekho, KHUDÁWAND ke dushmanon ke mál men se yih tumháre liye hadya hai; 27 yih un ke pás jo Baitel men, aur un ke pás jo Rámátu'l junúb men, aur un ke pás jo Yatír men, 28 aur un ke pás jo 'Aro'ír men, aur un ke pás jo Sifmot men, aur un ke pás jo Istimú'a men, 29 aur un ke pás jo Rakal men, aur un ke pás jo Yarahmíelíon ke shahron men, aur un ke pás jo Qíníon ke shahron men, 30 aur un ke pás jo Hurmah men, aur un ke pás jo Kor-'ásán men, aur un ke pás jo 'Aták men, 31 aur un ke pás jo Habrún men the, aur un sab jagahon men, jahán jahán Dáúd aur us ke log phirá karte the, bhejá.

31 Aur Filistí Isráíl se laṛe, aur Isráílí mard Filistíon ke sámne se bháge, aur kohistán i Jilbú'a men qatl hokar gire. 2 Aur Filistíon ne Sáúl aur us ke beṭon ká khúb píchhá kiyá; aur Filistíon ne Sáúl ke beṭon Yúnatan, aur Abínadáb, aur Malkíshú'a ko már dálá. 3 Aur yih jang Sáúl par niháyat bhárí ho gayí, aur tírandázon ne use já liyá, aur wuh tírandázon ke sabab se sakht mushkil men paṛ gayá. 4 Tab Sáúl ne apne siláhbardár se kahá, Apní talwár khench, aur us se mujhe chhed de, tá na ho ki yih námakhtún áen, aur mujhe chhed len, aur mujhe be'izzat karen. Par us ke siláhbardár ne aisá karná na cháhá, kyúnki wuh niháyat ḍar gayá thá; is liye Sáúl ne apní talwár lí, aur us par girá. 5 Jab us ke siláhbardár ne dekhá, ki Sáúl mar gayá, to wuh bhí apní talwár par girá, aur us ke sáth mar gayá. 6 So Sáúl, aur us ke tínon beṭe, aur us ká siláhbardár, aur us ke sab log, usí din ek sáth mar miṭe. 7 Jab un Isráílí mardon ne jo us wádí kí dúsrí taraf aur Yardan ke pár the, yih dekhá ki Isráíl ke log bhág gaye, aur Sáúl aur us ke beṭe mar gaye, to wuh shahron ko chhoṛkar bhág nikle; aur Filistí áe, aur un men rahne lage.

8 Dúsre din jab Filistí láshon ke kapṛe utárne áe, to unhon ne Sáúl aur us ke tínon beṭon ko koh i Jilbú'a men mará páyá. 9 So unhon ne us ká sir káṭ liyá, aur us ke hathyár utár liye, aur Filistíon ke mulk men qásid rawána kar diye, táki un ke butkhánon aur logon ko yih khushkhabarí pahunchá den. 10 So unhon ne us ke hathyáron ko 'Istárát ke mandir men rakkhá: aur us kí lásh ko Baitshán kí díwár par jaṛ diyá. 11 Jab Yabís Jili'ád ke básh-

indon ne is ke báre men wuh bát jo Filistíon ne Sáúl se kí suní, 12 to sab bahádur uṭhe, aur ráton rát jákar Sáúl aur us ke beṭon kí láshen Baitshán kí díwár par se le áe, aur Yabís men pahunchkar wahán un ko jalá diyá; 13 aur un kí haḍḍiyán lekar Yabís men jháú ke darakht ke níche dafn kín, aur sát din tak roza rakkhá.

II SAMU'EL

1 Aur Sáúl kí maut ke ba'd, jab Dáúd 'Amálíqíon ko márkar lauṭá, aur Dáúd ko Siqláj men rahte húe do din ho gaye, 2 to tísre din aisá húá, ki ek shakhs lashkargáh men se Sáúl ke pás se pairáhan chák kiye, aur sir par khák ḍále húe, áyá; aur jab wuh Dáúd ke pás pahunchá, to zamín par girá, aur sijda kiyá. 3 Dáúd ne us se kahá, Tú kahán se átá hai? Us ne us se kahá, Main Isráíl kí lashkargáh men se bach niklá hún. 4 Tab Dáúd ne us se púchhá, Kyá hál rahá? Zará mujhe batá. Us ne kahá, ki Log jang men se bhág gaye, aur bahut se gire aur mar gaye; aur Sáúl aur us ká beṭá Yúnatan bhí mar gaye hain. 5 Tab Dáúd ne us jawán se jis ne us ko yih khabar dí kahá, Tujhe kaise ma'lúm hai, ki Sáúl aur us ká beṭá Yúnatan mar gaye? 6 Wuh jawán jis ne us ko yih khabar dí kahne lagá, ki Main koh i Jilbú'a par ittifáqan wárid húá, aur kyá dekhá, ki Sáúl apne neze par jhuká húá hai, aur rath aur sawár us ká píchhá kiye á rahe hain. 7 Aur jab us ne apne píchhe nigáh kí, to mujh ko dekhá, aur mujhe pukárá; main ne jawáb diyá, Main házir hún. 8 Us ne mujhe kahá, Tú kaun hai? Main ne use jawáb diyá, Main 'Amálíqí hún. 9 Phir us ne mujh se kahá, Mere pás khaṛá hokar mujhe qatl kar ḍál, kyúnki main baṛe 'azáb men hún, aur ab tak merá dam mujh men hai. 10 Tab main ne us ke pás khaṛe hokar use qatl kiyá, kyúnki mujhe yaqín thá, ki ab jo wuh girá hai to bachegá nahín; aur main us ke sir ká táj, aur bázú par ká kangan lekar un ko apne khudáwand ke pás láyá hún. 11 Tab Dáúd ne apne kapṛon ko pakaṛkar un ko pháṛ ḍálá; aur us ke sáth ke sab ádmíon ne bhí aisá hí kiyá. 12 Aur wuh Sáúl aur us ke beṭe Yúnatan, aur KHUDÁWAND ke logon aur Isráíl ke gharáne ke liye nauha karne aur rone lage, aur shám tak roza rakkhá, is liye ki wuh talwár se máre gaye the. 13 Phir Dáúd ne us jawán se jo yih khabar láyá thá púchhá, ki Tú kahán ká hai? Us ne kahá, Main ek pardesí ká beṭá aur 'Amálíqí hún. 14 Dáúd ne us se kahá, Tú KHUDÁWAND ke mamsúh ko halák karne ke liye us par háth chaláne se kyún na ḍará? 15 Phir Dáúd ne ek jawán ko bulákar kahá, Nazdík já, aur us par hamla kar. So us ne use aisá márá, ki wuh mar gayá. 16 Aur Dáúd ne us se kahá, Terá khún tere hí sir par ho, kyúnki tú hí ne apne munh se áp apne úpar gawáhí dí, aur kahá, ki Main ne KHUDÁWAND ke mamsúh ko ján se márá.

17 Aur Dáúd ne Sáúl aur us ke beṭe Yúnatan par is marsiya ke sáth mátam kiyá: 18 aur us ne un ko hukm diyá, ki baní Yahúdáh ko kamán ká gít sikháen: dekho, wuh Yáshar kí kitáb men likhá hai.

19 Ai Isráíl, tere hí únche maqámon par terá fakhr márá gayá!
Háe; zabardast kaise khet áe!
20 Yih Ját men na batáná,
Asqalon ke kúchon men us kí khabar na karná;
Na ho ki Filistíon kí beṭiyán khush hon,
Na ho ki námakhtúnon kí beṭiyán fakhr karen.
21 Ai Jilbú'a ke pahárọ!
Tum par na os paṛe, aur na bárish ho, aur na hadye kí chízon ke khet hon;
Kyúnki wahán zabardaston kí sipar burí tarah se phenk dí gayí,

Ya'ní Sáúl kí sipar, jis par tel nahín lagáyá gayá thá.
22 Maqtúlon ke khún se, zabardaston kí charbí se,
Yúnatan kí kamán kabhí na ṭalí,
Aur Sáúl kí talwár khálí na lauṭí.
23 Sáúl aur Yúnatan apne jíte jí 'azíz aur dilpasand the,
Aur apní maut ke waqt alag na húe;
Wuh 'uqábon se tez,
Aur sher í babaron se zoráwar the.
24 Ai Isráíl kí beṭiyo, Sáúl par roo,
Jis ne tum ko nafís nafís argawání libás pahináe,
Aur sone ke zewaron se tumhárí poshák ko árásta kiyá.
25 Háe, laṛáí men zabardast kaise khet áe!
Yúnatan tere únche maqámon par qatl húá.
26 Ai mere bháí Yúnatan, mujhe terá gam hai:
Tú mujh ko bahut hí margúb thá:
Terí mahabbat mere liye 'ajíb thí,
'Auraton kí mahabbat se bhí ziyáda.
27 Háe, zabardast kaise khet áe!
Aur jang ke hathyár nábúd ho gaye.

2 Aur us ke ba'd aisá húá, ki Dáúd ne KHUDÁWAND se púchhá, ki Kyá main Yahúdáh ke shahron men se kisí men chalá jáún? KHUDÁWAND ne us se kahá, Já. Dáúd ne kahá, Kidhar jáún? Us ne farmáyá, Habrún ko. 2 So Dáúd ma' apní donon bíwiyon, Yazra'elí Akhínú'am aur Karmilí Nábál kí bíwí Abíjel ke wahán gayá. 3 Aur Dáúd apne sáth ke ádmíon ko bhí ek ek ke gharáne samet wahán le gayá, aur wuh Habrún ke shahron men rahne lage. 4 Tab Yahúdáh ke log áe, aur wahán unhon ne Dáúd ko masah karke Yahúdáh ke khándán ká bádsháh banáyá.

Aur unhon ne Dáúd ko batáyá, ki Yabís Jilí'ád ke logon ne Sáúl ko dafn kiyá thá. 5 So Dáúd ne Yabís Jilí'ád ke logon ke pás qásid rawána kiye, aur un ko kahlá bhejá, ki KHUDÁWAND kí taraf se tum mubárak ho, is liye ki tum ne apne málik Sáúl par yih ihsán kiyá, aur use dafn kiyá. 6 So KHUDÁWAND tumháre sáth rahmat aur sachcháí ko amal men láe: aur main bhí tum ko is neki ká badla dúngá, is liye ki tum ne yih kám kiyá. 7 Par tumháre bázú qawí hon, aur tum diler ho, kyúnki tumhárá málik Sáúl mar gayá, aur Yahúdáh ke gharáne ne masah karke mujhe apná bádsháh banáyá hai.

8 Lekin Naiyir ke beṭe Abinaiyir ne, jo Sáúl ke lashkar ká sardár thá, Sáúl ke beṭe Ishbosat ko lekar use Mahanáyim men pahuncháyá; 9 aur use Jilí'ád, aur A'sharíon, aur Yazra'el, aur Ifráím, aur Binyamín, aur tamám Isráíl ká bádsháh banáyá. 10 (Aur Sáúl ke beṭe Ishbosat kí 'umr chálís baras kí thí, jab wuh Isráíl ká bádsháh húá, aur us ne do baras bádsháhí kí.) Lekin Yahúdáh ke gharáne ne Dáúd kí pairawí kí. 11 Aur Dáúd Habrún men baní Yahúdáh par sát baras chha mahíne tak hukmrán rahá.

12 Phir Naiyir ká beṭá Abinaiyir, aur Sáúl ke beṭe Ishbosat ke khádim Mahanáyim se Jiba'ún men áe. 13 Aur Zarúyáh ká beṭá Yoáb aur Dáúd ke mulázim nikle, aur Jiba'ún ke táláb par un se mile, aur donon fariq baiṭh gaye; ek táláb kí is taraf, aur dúsrá táláb kí us taraf. 14 Tab Abinaiyir ne Yoáb se kahá, Zará yih jawán uṭhkar hamáre sámne khelen. Yoáb ne kahá, Uṭhen. 15 Tab wuh uṭhkar ta'dád ke mutábiq ámne sámne húe, ya'ní Sáúl ke beṭe Ishbosat aur Binyamín kí taraf se bárah jawán, aur Dáúd ke khádimon men se bárah ádmí. 16 Aur unhon ne ek dúsre ká sir pakaṛkar apní apní talwár apne mukhálif ke pahlú men bhonk dí; so wuh ek hí sáth gire: is liye wuh jagah Halqat Hassúrím kahláí; wuh Jiba'ún men hai. 17 Aur us roz baṛí sakht laṛáí húí; aur Abinaiyir aur Isráíl ke logon ne Dáúd ke khádimon se shikast kháí. 18 Aur Zarúyáh ke tínon beṭe Yoáb, aur Abishai, aur 'Asáhel, wahán maujúd the: aur 'Asáhel janglí hiran kí mánind subukpá thá. 19 Aur 'Asáhel ne Abinaiyir ká píchhá kiyá; aur Abinaiyir ká píchhá karte waqt wuh dahine yá báen háth na muṛá. 20 Tab Abinaiyir ne apne píchhe nazar karke us se kahá, Ai 'Asáhel kyá tú hai? Us ne kahá, Hán. 21 Abinaiyir ne us se kahá, Apní dahiní yá báin simt ko muṛ já, aur jawánon men se kisí ko pakaṛkar us ke hathyár lúṭ le. Par 'Asáhel

us ká píchhá karne se báz na áyá. 22 Abinaiyir ne 'Asáhel se phir kahá, Merá píchhá karne se báz rah; main kaise tujhe zamín par márke dál dún? kyúnki phir main tere bhái Yoáb ko kyá munh dikháúngá? 23 Is par bhí us ne murne se inkár kiyá: tab Abinaiyir ne apne bhále ke pichhle sire se us ke peṭ par aisá márá, ki wuh pár ho gayá: so wuh wahán girá, aur usí jagah mar gayá: aur aisá húá, ki jitne us jagah áe jahán 'Asáhel girke mará thá, wuh wahín khaṛe rah gaye. 24 Lekin Yoáb aur Abíshai Abinaiyir ká píchhá karte rahe, aur jab wuh koh i Ammah tak jo dasht i Jiba'ún ke ráste men Jíáh ke muqábil hai pahunche, to súraj ḍúb gayá. 25 Aur baní Binyamín Abinaiyir ke píchhe ikaṭṭhe húe, aur ek dasta ban gaye, aur ek pahár kí choṭí par khaṛe húe. 26 Tab Abinaiyir ne Yoáb ko pukárke kahá, Kyá talwár abad tak halák kartí rahe? kyá tú nahín jántá, ki us ká anjám karwáhaṭ hogá? Tú kab logon ko hukm degá ki apne bháiyon ká píchhá chhoṛkar lauṭ jáen? 27 Yoáb ne kahá, Zinda Khudá kí qasam, agar tú na bolá hotá, to log subh hí ko zarúr chale játe aur apne bháiyon ká píchhá na karte. 28 Phir Yoáb ne narsingá phúnká, aur sab log ṭhahr gaye, aur Isráíl ká píchhá phir na kiyá, aur na phir laṛe. 29 Aur Abinaiyir aur us ke log us sárí rát maidán men chale, aur Yardan ke pár húe, aur sab Bitron se guzarkar Mahanáyim men á pahunche. 30 Aur Yoáb Abinaiyir ká píchhá chhoṛkar lauṭá, aur us ne jo sab ádmíon ko jama' kiyá, to Dáúd ke mulázimon men se unnís ádmí aur 'Asáhel kam nikle. 31 Par Dáúd ke mulázimon ne Binyamín men se aur Abinaiyir ke logon men se itne már diye ki tín sau sáṭh ádmí mar gaye. 32 Aur unhon ne 'Asáhel ko uṭhákar use us ke báp kí qabr men jo Baitlahm men thí dafn kiyá. Aur Yoáb aur us ke log sárí rát chale, aur Habrún pahunchkar un ko din niklá.

3 Algaraz Sáúl ke gharáne aur Dáúd ke gharáne men muddat tak jang rahí: aur Dáúd roz ba roz zoráwar hotá gayá, aur Sáúl ká khándán kamzor hotá gayá.

2 Aur Habrún men Dáúd ke hán beṭe paidá húe: Amnon us ká pahlauṭhá thá jo Yazra'elí Akhinú'am ke peṭ se thá; 3 aur dúsrá Kiliáb thá jo Karmilí Nábál kí bíwí Abíjel se húá, tísrá Abísalom thá jo Jasor ke bádsháh Talmí kí beṭí Ma'akah se húá; 4 chauthá Adúniyáh thá jo Hajjít ká beṭá thá; aur pánchwán Safatiyáh jo Abítál ká beṭá thá; 5 aur chhaṭá Itri'ám thá jo Dáúd kí bíwí 'Ijláh se húá. Yih Dáúd ke hán Habrún men paidá húe.

6 Aur jab Sáúl ke gharáne aur Dáúd ke gharáne men jang ho rahí thí, to Abinaiyir ne Sáúl ke gharáne men khúb zor paidá kar liyá. 7 Aur Sáúl kí ek haram thí, jis ká nám Risfáh thá: wuh Aiyáh kí beṭí thí: so Ishbosat ne Abinaiyir se kahá, Tú mere báp kí haram ke pás kyún gayá? 8 Abinaiyir Ishbosat kí in báton se bahut gusse hokar kahne lagá, Kyá main Yahúdáh ke kisí kutte ká sir hún? áj tak main tere báp Sáúl ke gharáne, aur us ke bháiyon aur doston se mihrbání se pesh átá rahá hún, aur tujhe Dáúd ke hawále nahín kiyá, taubhí tú áj is 'aurat ke sáth mujh par 'aib lagátá hai? 9 Khudáwand Abinaiyir se waisá hí, balki us se ziyáda kare, agar main Dáúd se wuhi sulúk na karún, jis kí qasam Khudáwand ne us ke sáth khái thí; 10 táki saltanat ko Sáúl ke gharáne se muntaqil karke Dáúd ke takht ko Isráíl aur Yahúdáh donon par, Dán se Bairsaba' tak, qáim karún. 11 Aur wuh Abinaiyir ko ek lafz jawáb na de saká, is liye ki us se ḍartá thá.

12 Aur Abinaiyir ne apní taraf se Dáúd ke pás qásid rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Mulk kis ká hai? Tú mere sáth apná 'ahd bándh, aur dekh, merá háth tere sáth hogá, táki sáre Isráíl ko terí taraf máil karún. 13 Us ne kahá, Achchhá, main tere sáth 'ahd bándhúngá, par main tujh se ek bát cháhtá hún, aur wuh yih hai, ki jab tú mujh se milne ko áe, to jab tak Sáúl kí beṭí Míkal ko pahle apne sáth na láe, tú merá munh dekhne nahín páegá. 14 Aur Dáúd ne Sáúl ke beṭe Ishbosat ko qásidon kí ma'rifat kahlá bhejá, ki Merí bíwí Míkal ko jis ko main ne Filistíon kí sau khalṛiyán dekar biyáhá thá mere hawále kar. 15 So Ishbosat ne log bhejkar use us ke shauhar Láis ke beṭe Faltíel se chhín liyá.

16 Aur us ká shauhar us ke sáth chalá, aur us ke píchhe píchhe Bahúrím tak rotá húá chalá áyá. Tab Abinaiyir ne us se kahá, Lauṭ já; so wuh lauṭ gayá.

17 Aur Abinaiyir ne Isráílí buzurgoṉ ke pás ḳhabar bhejí, ki Guzre dinoṉ meṉ tum yih cháhte the, ki Dáúd tum par bádsháh ho: 18 pas, ab aisá kar lo, kyúṉki Ḳhudáwand ne Dáúd ke haqq meṉ farmáyá hai, ki Main apne bande Dáúd kí ma'rifat apní qaum Isráíl ko Filistíoṉ, aur un ke sab dushmanoṉ ke háth se rihái dúṉgá. 19 Aur Abinaiyir ne baní Binyamín se bhí báteṉ kíṉ: aur Abinaiyir chalá, ki jo kuchh Isráílíoṉ, aur Binyamín ke sáre gharáne ko achchhá lagá, use Habrún meṉ Dáúd ko kah sunáe. 20 So Abinaiyir Habrún meṉ Dáúd ke pás áyá, aur bís ádmí us ke sáth the. Tab Dáúd ne Abinaiyir aur un logoṉ kí jo us ke sáth the ziyáfat kí. 21 Aur Abinaiyir ne Dáúd se kahá, Ab main uṭhkar jáúṉgá, aur sáre Isráíl ko apne málik bádsháh ke pás ikaṭṭhá karúṉgá, táki wuh tujh se 'ahd bándheṉ, aur tú, jis jis par terá jí cháhe, saltanat kare. So Dáúd ne Abinaiyir ko ruḳhsat kiyá; aur wuh salámat chalá gayá. 22 Dáúd ke log aur Yoáb kisí dháwe se lúṭ ká bahut sá mál apne sáth lekar áe; lekin Abinaiyir Habrún meṉ Dáúd ke pás nahíṉ thá; kyúṉki us ne use ruḳhsat kar diyá thá, aur wuh salámat chalá gayá thá. 23 Aur jab Yoáb aur lashkar ke sab log jo us ke sáth the áe, to unhoṉ ne Yoáb ko batáyá, ki Naiyir ká beṭá Abinaiyir bádsháh ke pás áyá thá, aur us ne use ruḳhsat kar diyá, aur wuh salámat chalá gayá. 24 Tab Yoáb bádsháh ke pás ákar kahne lagá, Yih tú ne kyá kiyá? dekh, Abinaiyir tere pás áyá thá, so tú ne use kyúṉ ruḳhsat kar diyá, ki wuh nikal gayá? 25 Tú Naiyir ke beṭe Abinaiyir ko jántá hai, ki wuh tujh ko dhoká dene aur tere áne jáne aur tere sáre kám ká bhed lene áyá thá. 26 Jab Yoáb Dáúd ke pás se báhar niklá, to us ne Abinaiyir ke píchhe qásid bheje, aur wuh us ko Sírah ke kúeṉ se lauṭá le áe, par yih Dáúd ko ma'lúm nahíṉ thá. 27 Jab Abinaiyir Habrún meṉ lauṭ áyá, to Yoáb use alag pháṭak ke andar le gayá, táki us ke sáth chupke chupke bát kare; aur wahán apne bhái 'Asáhel ke ḳhún ke badle meṉ us ke peṭ meṉ aisá márá, ki wuh mar gayá. 28 Ba'd meṉ jab Dáúd ne yih suná, to kahá, ki Main aur merí saltanat donoṉ hamesha tak Ḳhudáwand ke áge Naiyir ke beṭe Abinaiyir ke ḳhún kí taraf se begunáh haiṉ. 29 Wuh Yoáb aur us ke báp ke sáre gharáne ke sir lage, aur Yoáb ke gharáne meṉ koí na koí aisá hotá rahe jise jiryán ho, yá jo koṛhí ho, yá baisákhí par chale, yá talwár se mare, yá ṭukṛe ṭukṛe ko muhtáj ho. 30 So Yoáb aur us ke bhái Abíshai ne Abinaiyir ko már diyá; is liye ki us ne Jiba'ún meṉ un ke bhái 'Asáhel ko laṛáí meṉ qatl kiyá thá.

31 Aur Dáúd ne Yoáb se aur un sab logoṉ se jo us ke sáth the kahá, ki Apne kapṛe pháṛo, aur ṭáṭ pahino, aur Abinaiyir ke áge áge mátam karo. Aur Dáúd bádsháh áp janáze ke píchhe píchhe chalá. 32 Aur unhoṉ ne Abinaiyir ko Habrún meṉ dafn kiyá; aur bádsháh Abinaiyir kí qabr par chillá chillákar royá; aur sab log bhí roe. 33 Aur bádsháh ne Abinaiyir par yih marsiya kahá,

Kyá Abinaiyir ko aisá hí marná thá, jaise ahmaq martá hai?
34 Tere háth bandhe na the; aur na tere páṉw beṛiyoṉ meṉ the;
Jaise koí badkároṉ ke háth se martá hai, waise hí tú márá gayá.

Tab us par sab log dobára roe. 35 Aur sab log kuchh din rahte Dáúd ko roṭí khiláne áe, lekin Dáúd ne qasam khákar kahá, Agar main áftáb ke gurúb hone se peshtar roṭí yá aur kuchh chakkhúṉ, to Ḳhudá mujh se aisá, balki is se ziyáda kare. 36 Aur sab logoṉ ne is par gaur kiyá, aur is se ḳhush húe; kyúṉki jo kuchh bádsháh kartá thá, log us se ḳhush hote the. 37 So sab logoṉ ne, aur tamám Isráíl ne, usí din ján liyá, ki Naiyir ke beṭe Abinaiyir ká qatl honá bádsháh kí taraf se na thá. 38 Aur bádsháh ne apne mulázimoṉ se kahá, Kyá tum nahíṉ jánte ho, ki áj ke din ek sardár, balki ek bahut baṛá ádmí, Isráíl meṉ mará hai? 39 Aur agarchi main mamsúh bádsháh húṉ taubhí áj ke din 'ájiz húṉ, aur yih log, baní Zarúyáh, mujh se zabardast haiṉ; Ḳhudáwand badkár ko us kí badí ke muwáfiq badla de.

4 Jab Sáúl ke beṭe Ishbosat ne suná, ki Abinaiyir Habrún men mar gayá, to us ke háth ḍhíle paṛ gaye, aur sáre Isráílí ghabrá gaye. 2 Aur Sáúl ke beṭe Ishbosat ke do ádmí the jo faujon ke sardar the; ek ká nám Ba'nah, aur dúsre ká Raikáb thá; yih donon baní Binyamín kí nasl ke Bairotí Rimmon ke beṭe the: (kyunki Bairot bhí bani Binyamín ká giná játá hai: 3 aur Bairotí Jittím ko bhág gaye the: chunánchi áj ke din tak wuh wahín rahte hain.)

4 Aur Sáúl ke beṭe Yúnatan ká ek langṛá beṭá thá. Jab Sáúl aur Yúnatan kí ḳhabar Yazra'el se pahunchí, to wuh pánch baras ká thá; so us kí dáya us ko uṭhákar bhágí, aur us ne jo bhágne men jaldí kí, to aisá húá, ki wuh gir paṛá, aur langṛá ho gayá. Us ká nám Mifíbosat thá.

5 Aur Bairotí Rimmon ke beṭe Raikáb aur Ba'nah chale, aur kaṛí dhúp ke waqt Ishbosat ke ghar áe, jab wuh do pahar ko árám kar rahá thá. 6 So wuh wahán ghar ke andar gehún lene ke baháne se ghuse, aur us ke peṭ men márá: aur Raikáb aur us ká bháí Ba'nah bhág nikle. 7 Jab wuh ghar men ghuse, to wuh apní ḳhwábgáh men apne bistar par sotá thá; so unhon ne use márá, aur qatl kiyá, aur us ká sir káṭ diyá, aur us ká sir lekar tamám rát maidán kí ráh chale. 8 Aur Ishbosat ká sir Habrún men Dáúd ke pás le áe, aur bádsháh se kahá, Terá dushman Sáúl jo terí ján ká tálib thá, yih us ke beṭe Ishbosat ká sir hai; so Ḳhudáwand ne áj ke din mere málik bádsháh ká intiqám Sáúl aur us kí nasl se liyá. 9 Tab Dáúd ne Raikáb aur us ke bháí Ba'nah ko jo Bairotí Rimmon ke beṭe the, jawáb diyá, ki Ḳhudáwand kí hayát kí qasam jis ne merí ján ko har musíbat se riháí dí hai; 10 jab ek shaḳhs ne mujh se kahá, ki Dekh, Sáúl mar gayá, aur samjhá, ki ḳhushḳhabarí detá hai, to main ne use pakṛá, aur Siqláj men use qatl kiyá; yihí jazá main ne use us kí ḳhabar ke badle dí. 11 Pas jab sharíron ne ek rástkár insán ko, usí ke ghar men, us ke bistar par qatl kiyá hai, to kyá main ab us ke ḳhún ká badla tum se zarúr hí na lún, aur tum ko zamín par se nábúd na kar ḍálún? 12 Tab Dáúd ne apne jawánon ko hukm diyá, aur unhon ne un ko qatl kiyá, aur un ke háth aur pánw káṭ ḍále, aur un ko Habrún men táláb ke pás ṭáng diyá. Aur Ishbosat ke sir ko lekar unhon ne Habrún men Abinaiyir kí qabr men dafn kiyá.

5 Tab Isráíl ke sab qabíle Habrún men Dáúd ke pás ákar kahne lage, Dekh, ham terí haḍḍí aur terá gosht hain. 2 Aur guzre zamáne men jab Sáúl hamárá bádsháh thá, to tú hí Isráílíon ko le jáyá aur le áyá kartá thá: aur Ḳhudáwand ne tujh se kahá, ki Tú mere Isráílí logon kí gallabání karegá, aur tú Isráíl ká sardár hogá. 3 Garaz, Isráíl ke sab buzurg Habrún men bádsháh ke pás áe; aur Dáúd bádsháh ne Habrún men un ke sáth Ḳhudáwand ke huzúr 'ahd bándhá: aur unhon ne Dáúd ko masah karke Isráíl ká bádsháh banáyá.

4 Aur Dáúd, jab saltanat karne lagá, to tís baras ká thá; aur us ne chális baras saltanat kí. 5 Us ne Habrún men sát baras chha mahíne Yahúdáh par saltanat kí, aur Yarúshalem men sab Isráíl aur Yahúdáh par tentís baras saltanat kí. 6 Phir bádsháh aur us ke log Yarúshalem ko Yabúsíon par jo us mulk ke báshinde the chaṛháí karne gaye: unhon ne Dáúd se kahá, Jab tak tú andhon aur langṛon ko na le jáe, yahán nahín áne páegá: wuh samajhte the, ki Dáúd yahán nahín á saktá. 7 Taubhí Dáúd ne Siyyún ká qil'a le liyá; wuhí Dáúd ká shahr hai. 8 Aur Dáúd ne us din kahá, ki Jo koí Yabúsíon ko máre, wuh nále ko jáe, aur un langṛon, aur andhon ko máre, jin se Dáúd ke jí ko nafrat hai. Isí liye yih kaháwat hai, ki Andhe aur langṛe wahán hain; so wuh ghar men nahín á saktá. 9 Aur Dáúd us qil'e men rahne lagá, aur us ne us ká nám Dáúd ká shahr rakkhá. Aur Dáúd ne girdágird Millo se lekar andar ke rukh tak bahut kuchh ta'mír kiyá. 10 Aur Dáúd baṛhtá hí gayá, kyúnki Ḳhudáwand, lashkaron ká Ḳhudá, us ke sáth thá.

11 Aur Súr ke bádsháh Hírám ne elchíon ko aur deodár kí lakṛiyon aur baṛhaiyon aur mi'máron ko Dáúd ke pás bhejá, aur unhon ne Dáúd ke liye ek mahall banáyá. 12 Aur Dáúd ko yaqín húá, ki Ḳhudáwand ne use Isráíl ká bádsháh banákar qiyám

bakhshá, aur us ne us kí saltanat ko Isráíl kí khátir mumtáz kiyá hai.

13 Aur Habrún se chale áne ke ba'd Dáúd ne Yarúshalem se âur haramen rakh líṉ aur bíwiyáṉ kíṉ: âur Dáúd ke háṉ âur beṭe aur beṭiyáṉ paidá húíṉ. 14 Aur jo Yarúshalem meṉ us ke háṉ paidá húe un ke nám yih haiṉ: Samú'a, aur Sobáb, aur Nátan, aur Sulaimán, 15 aur Ibhár, aur Ilísú'a, aur Nafaj, aur Yafí'a, 16 aur Ilísama', aur Ilyada', aur Ilifálat.

17 Aur jab Filistíoṉ ne suná, ki unhoṉ ne Dáúd ko masah karke Isráíl ká bádsháh banáyá hai, to sab Filistí Dáúd kí talásh meṉ chaṛh áe; aur Dáúd ko khabar húí; so wuh qil'e meṉ chalá gayá. 18 Aur Filistí ákar Rifáíoṉ kí wádí meṉ phail gaye. 19 Tab Dáúd ne Khudáwand se púchhá, Kyá maiṉ Filistíoṉ ke muqábale ko jáúṉ? kyá tú un ko mere háth meṉ kar degá? Khudáwand ne Dáúd se kahá, ki Já, kyúṉki maiṉ zarúr Filistíoṉ ko tere háth meṉ kar dúṉgá. 20 So Dáúd Ba'l Parázím meṉ áyá, aur waháṉ Dáúd ne un ko márá; aur kahne lagá, ki Khudáwand ne mere dushmanoṉ ko mere sámne toṛ dálá, jaise pání ṭúṭkar bah nikaltá hai. Isí liye us ne us jagah ká nám Ba'l Parázím rakkhá. 21 Aur wahíṉ unhoṉ ne apne butoṉ ko chhoṛ diyá thá; so Dáúd aur us ke log un ko le gaye.

22 Aur Filistí phir chaṛh áe, aur Rifáíoṉ kí wádí meṉ phail gaye. 23 Aur jab Dáúd ne Khudáwand se púchhá, to us ne kahá, Tú chaṛhái na kar; un ke pichhe se ghúmkar tút ke darakhtoṉ ke sámne se un par hamla kar. 24 Aur jab tút ke darakhtoṉ kí phungíoṉ meṉ tujhe fauj ke chalne kí áwáz sunái de, to chust ho jáná, kyúṉki us waqt Khudáwand tere áge áge nikal chuká hogá, táki Filistíoṉ ke lashkar ko máre. 25 Aur Dáúd ne, jaisá Khudáwand ne use farmáyá thá, waisá hí kiyá; aur Filistíoṉ ko Jibi'ah se Jazar tak mártá gayá.

6 Aur Dáúd ne phir Isráílíoṉ ke sab chune húe tís hazár mardoṉ ko jama' kiyá. 2 Aur Dáúd uṭhá, aur sab logoṉ ko jo us ke sáth the lekar Ba'lah Yahúdáh se chalá, táki Khudá ke sandúq ko udhar se le áe, jo us nám ká ya'ní Rabb u'l afwáj ke nám ká kahlátá hai jo do karúbíoṉ par baiṭhtá hai. 3 So unhoṉ ne Khudá ke sandúq ko nayí gáṛí par rakkhá, aur use Abínadáb ke ghar se jo paháṛí par thá nikál láe; aur us nayí gáṛí ko Abínadáb ke beṭe 'Uzzah aur Akhyo háṉkne lage. 4 Aur wuh use Abínadáb ke ghar se jo paháṛí par thá Khudá ke sandúq ke sáth nikál láe; aur Akhyo sandúq ke áge áge chal rahá thá. 5 Aur Dáúd aur Isráíl ká sárá gharáná sanaubar kí lakṛí ke sab tarah ke sáz, aur sitár, barbat, aur daf, aur khanjaṛí aur jháṉjh Khudáwand ke áge áge bajáte chale. 6 Aur jab wuh Nakon ke khalíhán par pahuṉche, to 'Uzzah ne Khudá ke sandúq kí taraf háth baṛhákar use thám liyá, kyúṉki bailoṉ ne ṭhokar khái thí. 7 Tab Khudáwand ká gussa 'Uzzah par bhaṛká; aur Khudá ne wahíṉ use us kí khatá ke sabab se márá; aur wuh wahíṉ Khudá ke sandúq ke pás mar gayá. 8 Aur Dáúd is sabab se, ki Khudáwand 'Uzzah par ṭúṭ paṛá nákhush húá: aur us ne us jagah ká nám Paraz 'Uzzah rakkhá jo áj ke din tak hai. 9 Aur Dáúd us din Khudáwand se ḍar gayá, aur kahne lagá, ki Khudáwand ká sandúq mere háṉ kyúṉkar áe? 10 Aur Dáúd ne Khudáwand ke sandúq ko apne háṉ Dáúd ke shahr meṉ le jáná na cháhá, balki Dáúd use ek taraf Játí 'Obed Adom ke ghar meṉ le gayá. 11 Aur Khudáwand ká sandúq Játí 'Obed Adom ke ghar meṉ tín mahíne tak rahá: aur Khudáwand ne 'Obed Adom ko aur us ke sáre gharáne ko barakat dí. 12 Aur Dáúd bádsháh ko khabar milí, ki Khudáwand ne 'Obed Adom ke gharáne ko, aur us kí har chíz meṉ Khudá ke sandúq ke sabab se barakat dí hai. Tab Dáúd gayá, aur Khudá ke sandúq ko 'Obed Adom ke ghar se Dáúd ke shahr meṉ khushí khushí le áyá. 13 Aur aisá húá, ki jab Khudáwand ke sandúq ke uṭhánewále chha qadam chale, to Dáúd ne ek bail aur ek moṭá bachhṛá zabh kiyá. 14 Aur Dáúd Khudáwand ke huzúr apne sáre zor se náchne lagá, aur Dáúd katán ká afod pahine thá. 15 So Dáúd aur Isráíl ká sárá gharáná Khudáwand ke sandúq ko lalkárte aur narsingá phúṉkte húe láe. 16 Aur jab Khudáwand ká sandúq Dáúd ke shahr ke andar á rahá thá, to

Sáúl kí beṭí Míkal ne khiṛkí se nigáh kí, aur Dáúd bádsháh ko KHUDÁWAND ke huzúr uchhalte aur náchte dekhá; so us ne apne dil hí dil men use haqír jáná. 17 Aur wuh KHUDÁWAND ke sandúq ko andar láe, aur use us kí jagah par, us khaime ke bích men jo Dáúd ne us ke liye khaṛá kiyá thá, rakkhá; aur Dáúd ne sokhtaní qurbáníán, aur salámatí kí qurbáníán KHUDÁWAND ke áge chaṛháín. 18 Aur jab Dáúd sokhtaní qurbání, aur salámatí kí qurbáníán, chaṛhá chuká, to us ne RABB u'l afwáj ke nám se logon ko barakat dí. 19 Aur us ne sab logon ya'ní Isráíl ke sáre amboh ke mardon aur 'auraton donon ko ek ek roṭí, aur ek ek ṭukṛá gosht, aur kishmish kí ek ek ṭikkyá bánṭí. Phir sab log apne apne ghar chale gaye. 20 Tab Dáúd lauṭá, táki apne gharáne ko barakat de. Aur Sáúl kí beṭí Míkal Dáúd ke istiqbál ko niklí, aur kahne lagí, ki Isráíl ká bádsháh áj kaisá shándár ma'lúm hotá thá, jis ne áj ke din apne mulázimon kí launḍiyon ke sámne apne ko barahna kiyá, jaise koí banká behayáí se barahna ho játá hai. 21 Dáúd ne Míkal se kahá, Yih to KHUDÁWAND ke huzúr thá, jis ne tere báp aur us ke sáre gharáne ko chhoṛkar mujhe pasand kiyá, táki wuh mujhe KHUDÁWAND kí qaum Isráíl ká peshwá banáe; so main KHUDÁWAND ke áge náchúngá. 22 Balki main is se bhí ziyáda zalíl húngá, aur apní hí nazar men ních húngá: aur jin launḍiyon ká zikr tú ne kiyá hai, wuhí merí 'izzat karengí. 23 So Sáúl kí beṭí Míkal marte dam tak beaulád rahí.

7 Jab bádsháh apne mahall men rahne lagá, aur KHUDÁWAND ne use us kí cháron taraf ke sab dushmanon se árám bakhshá; 2 to bádsháh ne Nátan nabí se kahá, Dekh, main to deodár kí lakṛiyon ke ghar men rahtá hún, par Khudá ká sandúq pardon ke andar rahtá hai. 3 Tab Nátan ne bádsháh se kahá, Já, jo kuchh tere dil men hai kar; kyúnki KHUDÁWAND tere sáth hai. 4 Aur usí rát ko aisá húá, ki KHUDÁWAND ká kalám Nátan ko pahunchá, ki 5 Já, aur mere bande Dáúd se kah, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Kyá tú mere rahne ke liye ek ghar banáegá? 6 Kyúnki jab se main baní Isráíl ko Misr se nikál láyá, áj ke din tak, kisí ghar men nahín rahá, balki khaime aur maskan men phirtá rahá hún. 7 Aur jahán jahán main sab Isráílíon ke sáth phirtá rahá, kyá main ne kahín kisí Isráílí qabíle se jise main ne hukm kiyá, ki Merí qaum Isráíl kí gallabání karo, yih kahá, ki Tum ne mere liye deodár kí lakṛiyon ká ghar kyún nahín banáyá? 8 So ab tú mere bande Dáúd se kah, ki RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Main ne tujhe bheṛsále se, jahán tú bheṛ bakriyon ke píchhe píchhe phirtá thá liyá, táki tú merí qaum Isráíl ká peshwá ho; 9 aur main jahán jahán tú gayá tere sáth rahá, aur tere sab dushmanon ko tere sámne se káṭ ḍálá hai, aur main dunyá ke baṛe baṛe logon ke nám kí tarah terá nám baṛá karúngá, 10 aur main apní qaum Isráíl ke liye ek jagah muqarrar karúngá, aur wahán un ko jamáúngá, táki wuh apní hí jagah basen, aur phir haṭáe na jáen, aur sharárat ke farzand un ko phir dukh nahín dene páenge, jaisá pahle hotá thá, 11 aur jaisá us din se hotá áyá, jab se main ne hukm diyá, ki merí qaum Isráíl par qází hon: aur main aisá karúngá ki tujh ko tere sab dushmanon se árám mile. Másiwá is ke KHUDÁWAND tujh ko batátá hai, ki KHUDÁWAND tere ghar ko banáe rakkhegá. 12 Aur jab tere din púre ho jáenge, aur tú apne bápdádá ke sáth so jáegá, to main tere ba'd terí nasl ko jo tere sulb se hogí khaṛá karke us kí saltanat ko qáim karúngá. 13 Wuhí mere nám ká ek ghar banáegá, aur main us kí saltanat ká takht hamesha ke liye qáim karúngá. 14 Aur main us ká báp húngá, aur wuh merá beṭá hogá. Agar wuh khatá kare, to main use ádmíon kí láṭhí aur baní A'dam ke táziyánon se tambíh karúngá; 15 par merí rahmat us se judá na hogí, jaise main ne use Sáúl se judá kiyá jise main ne tere áge se dafa' kiyá. 16 Aur terá ghar aur terí saltanat sadá baní rahegí: terá takht hamesha ke liye qáim kiyá jáegá. 17 Jaisí yih sab báten, aur yih sárí royá thí, waisá hí Nátan ne Dáúd se kahá.

18 Tab Dáúd bádsháh andar jákar KHUDÁWAND ke áge baiṭhá, aur kahne lagá, Ai málik KHUDÁWAND,

main kaun hún, aur merá gharáná kyá hai, ki tú ne mujhe yahán tak pahuncháyá? 19 Taubhí, ai málik Khudáwand, yih terí nazar men chhoṭí bát thí, kyúnki tú ne apne bande ke gharáne ke haqq men bahut muddat tak ká zikr kiyá hai, aur wuh bhí, ai málik Khudáwand, ádmíon ke tariqe par. 20 Aur Dáúd tujh se âur kyá kah saktá hai? kyúnki ai málik Khudáwand, tú apne bande ko jántá hai. 21 Tú ne apne kalám kí ḳhátir, aur apní marzí ke mutábiq yih sab baṛe kám kiye, táki terá banda un se wáqif ho jáe. 22 So tú, ai Khudáwand Khudá, buzurg hai; kyúnki jaisá ham ne apne kánon se suná hai, us ke mutábiq koí terí mánind nahín, aur tere siwá koí Khudá nahín. 23 Aur dunyá men wuh kaun sí ek qaum hai jo tere logon ya'ní Isráíl kí mánind hai, jise Khudáwand ne jákar apní qaum banáne ko chhuṛáyá, táki wuh apná nám kare, (aur tumhárí ḳhátir baṛe baṛe kám,) aur apne mulk ke liye, aur apní qaum ke áge jise tú ne Misr kí qaumon se aur un ke deotáon se rihái baḳhshí, haulnák kám kare? 24 Aur tú ne apne liye apní qaum baní Isráíl ko muqarrar kiyá, táki wuh hamesha ke liye terí qaum ṭhahre, aur tú áp, ai Khudáwand, un ká Khudá húá. 25 Aur ab tú, ai Khudáwand Khudá, us bát ko jo tú ne apne bande aur us ke gharáne ke haqq men farmái hai, sadá ke liye qáim kar de, aur jaisá tú ne farmáyá hai, waisá hí kar. 26 Aur sadá yih kah kahkar tere nám kí baṛái kí jáe, ki Rabb u'l afwáj Isráíl ká Khudá hai: aur tere bande Dáúd ká gharáná tere huzúr qáim kiyá jáegá. 27 Kyúnki tú ne, ai Rabb u'l afwáj, Isráíl ke Khudá, apne bande par záhir kiyá, aur farmáyá, ki Main terá gharáná banáe rakkhúngá, is liye tere bande ke dil men yih áyá, ki tere áge yih munáját kare. 28 Aur ai málik Khudáwand, tú Khudá hai, aur terí báten sachchí hain, aur tú ne apne bande se is nekí ká wa'da kiyá hai: 29 so ab apne bande ke gharáne ko barakat dená manzúr kar, táki wuh sadá tere rúbarú páedár rahe; kí tú hí ne, ai málik Khudáwand, yih kahá hai; aur terí hí barakat se tere bande ká gharáná sadá mubárak rahe.

8 Iś ke ba'd Dáúd ne Filistíon ko márá, aur un ko maglúb kiyá: aur Dáúd ne dáru'l hukúmat kí 'inán Filistíon ke háth se chhín lí. 2 Aur us ne Moáb ko márá, aur un ko zamín par liṭákar rassí se nápá; so us ne qatl karne ke liye do rassiyon se nápá, aur jítá chhoṛne ke liye ek púrí rassí se. Yún Moábí Dáúd ke ḳhádim bankar hadye láne lage. 3 Aur Dáúd ne Zobáh ke bádsháh Rahob ke beṭe Hadada'zar ko bhí, jab wuh apní daryá e Furát par kí saltanat par phir qabza karne ko já rahá thá, már liyá. 4 Aur Dáúd ne us ke ek hazár sát sau sawár, aur bís hazár piyáde pakaṛ liye: aur Dáúd ne rathon ke sab ghoṛon kí khúnchen káṭín, par un men se sau rathon ke liye ghoṛe bachá rakkhe. 5 Aur jab Damishq ke Arámí Zobáh ke bádsháh Hadada'zar kí kumak ko áe, to Dáúd ne Arámíon ke báís hazár ádmí qatl kiye. 6 Tab Dáúd ne Damishq ke Arám men sipáhíon kí chaukiyán biṭháín: so Arámí bhí Dáúd ke ḳhádim bankar hadye láne lage. Aur Khudáwand ne Dáúd ko jahán kahín wuh gayá fath baḳhshí. 7 Aur Dáúd ne Hadada'zar ke mulázimon kí sone kí ḍhálen chhín lín, aur un ko Yarúshalem men le áyá. 8 Aur Dáúd bádsháh Batáh aur Berotí se jo Hadada'zar ke shahr the, bahut sá pítal le áyá. 9 Aur jab Hamát ke bádsháh Túgí ne suná, ki Dáúd ne Hadada'zar ká sárá lashkar már liyá, 10 to Túgí ne apne beṭe Yúrám ko Dáúd bádsháh ke pás bhejá, ki use salám kahe, aur mubárakbád de; is liye ki us ne Hadad-a'zar se jang karke use már liyá: kyúnki Hadada'zar Túgí se laṛá kartá thá. Aur Yúrám chándí, aur sone, aur pítal ke zurúf apne sáth láyá. 11 Aur Dáúd bádsháh ne un ko Khudáwand ke liye maḳhsús kiyá, aise hí us ne un sab qaumon ke sone chándí ko maḳhsús kiyá jin ko us ne maglúb kiyá thá, 12 ya'ní Arámíon, aur Moábíon, aur baní 'Ammon, aur Filistíon, aur 'Amálíqíon ke sone chándí aur Zobáh ke bádsháh Rahob ke beṭe Hadada'zar kí lúṭ ko. 13 Aur Dáúd ká baṛá nám húá, jab wuh namak kí wádí men Arámíon ke aṭhárah hazár ádmí márkar lauṭá. 14 Aur us ne Adom men chaukiyán biṭháín, balki sáre Adom men chau-

kiyáṉ biṭháíṉ. Aur sab Adomí Dáúd ke ḳhádim bane. Aur KHUDÁWAND ne Dáúd ko, jaháṉ kahíṉ wuh gayá, fath baḳhshí.

15 Aur Dáúd ne kull Isráíl par saltanat kí; aur Dáúd apní sab ra'íyat ke sáth 'adl o insáf kartá thá. 16 Aur Zarúyáh ká beṭá Yoáb lashkar ká sardár thá; aur Aḳhílúd ká beṭá Yahúsafat muarriḳh thá; 17 aur Aḳhitob ká beṭá Sadoq, aur Abíyátar ká beṭá Aḳhimalik káhin the; aur Shiráyáh munshí thá; 18 aur Yahoyada' ká beṭá Bináyáh Karetíoṉ aur Faletíoṉ ká sardár thá; aur Dáúd ke beṭe káhin the.

9 Phir Dáúd ne kahá, Kyá Sáúl ke gharáne meṉ se koí báqí hai, jis par maiṉ Yúnatan kí ḳhátir mihrbání karúṉ? 2 Aur Sáúl ke gharáne ká ek ḳhádim banám Zíbá thá, use Dáúd ke pás bulá láe; bádsháh ne us se kahá, Kyá tú Zíbá hai? Us ne kahá, Háṉ, terá banda wuhí hai. 3 Tab bádsháh ne us se kahá, Kyá Sáúl ke gharáne meṉ se koí nahíṉ rahá, táki maiṉ us par Ḳhudá kí sí mihrbání karúṉ? Zíbá ne bádsháh se kahá, Yúnatan ká ek beṭá rah gayá hai jo laṉgṛá hai. 4 Tab bádsháh ne us se púchhá, Wuh kaháṉ hai? Zíbá ne bádsháh ko jawáb diyá, Dekh, wuh Lodibár meṉ 'Ammíel ke bete Makír ke ghar meṉ hai. 5 So Dáúd bádsháh ne log bhejkar Lodibár se, 'Ammíel ke beṭe Makír ke ghar se, use bulwá liyá. 6 Aur Sáúl ke beṭe Yúnatan ká beṭá Mifíbosat Dáúd ke pás áyá, aur us ne muṉh ke bal girke sijda kiyá. Tab Dáúd ne kahá, Mifíbosat! Us ne jawáb diyá, Terá banda házir hai. 7 Dáúd ne us se kahá, Mat ḍar, kyúṉki maiṉ tere báp Yúnatan kí ḳhátir zarúr tujh par mihrbání karúṉgá, aur tere báp Sáúl kí sárí zamín tujhe pher dúṉgá; aur tú hamesha mere dastarḳhwán par kháná kháyá kar. 8 Tab us ne sijda kiyá, aur kahá, ki Terá banda hai kyá chíz jo tú mujh jaise mare kutte par nigáh kare? 9 Tab bádsháh ne Sáúl ke ḳhádim Zíbá ko buláyá, aur us se kahá, ki Maiṉ ne sab kuchh jo Sáúl aur us ke sáre gharáne ká thá, tere áqá ke beṭe ko baḳhsh diyá. 10 So tú apne beṭoṉ aur naukaroṉ samet zamín ko us kí taraf se jotkar paidáwár ko le áyá kar, táki tere áqá ke beṭe ke kháne ko roṭí ho; par Mifíbosat jo tere áqá ká beṭá hai mere dastarḳhwán par hamesha kháná kháegá. Aur Zíbá ke pandráh beṭe aur bís naukar the. 11 Tab Zíbá ne bádsháh se kahá, Jo kuchh mere málik bádsháh ne apne ḳhádim ko hukm diyá hai, terá ḳhádim waisá hí karegá. Par Mifíbosat ke haqq meṉ bádsháh ne farmáyá, ki Wuh mere dastarḳhwán par is tarah kháná kháegá ki goyá wuh bádsháhzádoṉ meṉ se ek hai. 12 Aur Mifíbosat ká ek chhoṭá beṭá thá, jis ká nám Míká thá. Aur jitne Zíbá ke ghar meṉ rahte the, wuh sab Mifíbosat ke ḳhádim the. 13 So Mifíbosat Yarúshalem meṉ rahne lagá, kyúṉki wuh hamesha bádsháh ke dastarḳhwán par kháná khátá thá; aur wuh donoṉ páṉwoṉ se laṉgṛá thá.

10 Is ke ba'd aisá húá, ki baní 'Ammon ká bádsháh mar gayá, aur us ká beṭá Hanún us ká jánishín húá. 2 Tab Dáúd ne kahá, ki Maiṉ Náhas ke beṭe Hanún ke sáth mihrbání karúṉgá, jaise us ke báp ne mere sáth mihrbání kí. So Dáúd ne apne ḳhádim bheje, táki un kí ma'rifat us ke báp ke báre meṉ use tasallí de. Chunáṉchi Dáúd ke ḳhádim baní 'Ammon kí sarzamín meṉ áe. 3 Aur baní 'Ammon ke sardároṉ ne apne málik Hanún se kahá, Tujhe kyá yih gumán hai, ki Dáúd tere báp kí ta'zím kartá hai, ki us ne tasallí denewále tere pás bheje haiṉ? kyá Dáúd ne apne ḳhádim tere pás is liye nahíṉ bheje haiṉ, ki shahr ká hál daryáft karke aur us ká bhed lekar wuh is ko ġárat kare? 4 Tab Hanún ne Dáúd ke ḳhádimoṉ ko pakaṛkar un kí ádhí ádhí dáṛhí munḍwáí, aur un kí poshák bích se surín tak kaṭwákar un ko ruḳhsat kar diyá. 5 Jab Dáúd ko ḳhabar pahuṉchí, to us ne un se milne ko log bheje; is liye ki yih ádmí niháyat sharminda the: so bádsháh ne farmáyá, ki Jab tak tumhárí dáṛhí na baṛhe, Yaríhú meṉ raho; us ke ba'd chale áná. 6 Jab baní 'Ammon ne dekhá, ki wuh Dáúd ke áge nafratangez ho gaye, to baní 'Ammon ne log bheje, aur Bait Rahob ke Arámíoṉ, aur Zobáh ke Arámíoṉ meṉ se bís hazár piyádoṉ ko, aur Ma'kah ke bádsháh ko ek hazár sipáhíoṉ samet, aur Tob ke bárah hazár

ádmion ko ujrat par bulá liyá. 7 Aur Dáúd ne yih sunkar Yoáb aur bahaduron ke sare lashkar ko bhejá. 8 Tab baní 'Ammon nikle, aur unhon ne phátak ke pás hí laráí ke liye saff bándhí: aur Zobáh aur Rahob ke Arámí, aur Tob aur Ma'kah ke log maidán men alag the. 9 Jab Yoáb ne dekhá, ki us ke áge aur píchhe donon taraf laráí ke liye saff bandhí hai, to us ne baní Isráíl ke kháss logon ko chun liyá, aur Arámíon ke muqábil un kí saff bándhí. 10 Aur báqí logon ko apne bháí Abíshai ke háth saunp diyá, aur us ne baní 'Ammon ke muqábil saff bándhí. 11 Phir us ne kahá, Agar Arámí mujh par gálib hone lagen, to tú merí kumak karná; aur agar baní 'Ammon tujh par gálib hone lagen to main ákar terí kumak karúngá. 12 So khúb hausala rakh, aur ham sab apni qaum, aur apne Khudá ke shahron kí khátir mardánagí karen: aur KHUDÁWAND jo bihtar jáne so kare. 13 Pas Yoáb aur wuh log jo us ke sáth the Arámíon par hamla karne ko áge barhe: aur wuh us ke áge se bháge. 14 Tab baní 'Ammon ne dekhá ki Arámí bhág gaye, to wuh bhí Abíshai ke sámne se bhágkar shahr ke andar ghus gaye. Tab Yoáb baní 'Ammon ke pás se lautkar Yarúshalem men áyá. 15 Jab Arámíon ne dekhá, ki unhon ne Isráílíon se shikast kháí, to wuh sab jama' húe. 16 Aur Hadara'zar ne log bheje, aur un Arámíon ko jo daryá e Furát ke pár the le áyá, aur wuh Hilám men áe; aur Hadara'zar kí fauj ká sipahsálár Sobak un ká sardár thá. 17 Aur Dáúd ko khabar milí, so us ne sab Isráílíon ko ikatthá kiyá, aur Yardan ke pár hokar Hilám men áyá. Aur Arámíon ne Dáúd ke muqábil saffáráí kí, aur us se lare. 18 Aur Arámí Isráílíon ke sámne se bháge; aur Dáúd ne Arámíon ke sát sau rathon ke ádmí, aur chálís hazár sawár qatl kar dále, aur un kí fauj ke sardár Sobak ko aisá márá, ki wuh wahín mar gayá. 19 Aur jab un bádsháhon ne jo Hadara'zar ke khádim the dekhá, ki wuh Isráílíon se hár gaye, to unhon ne Isráílíon se sulh kar lí, aur un kí khidmat karne lage. Garaz, Arámí baní 'Ammon kí phir kumak karne se dare

11 Aur aisá húá ki dúsre sál, jis waqt bádsháh jang ke liye nikalte hain, Dáúd ne Yoáb aur us ke sáth apne khádimon aur sab Isráílíon ko bhejá: aur unhon ne baní 'Ammon ko qatl kiyá, aur Rabbah ko já gherá. Par Dáúd Yarúshalem hí men rahá.

2 Aur shám ke waqt Dáúd apne palang par se uthkar bádsháhí mahall kí chhat par tahalne lagá: aur chhat par se us ne ek 'aurat ko dekhá jo nahá rahí thí; aur wuh 'aurat niháyat khúbsúrat thí. 3 Tab Dáúd ne log bhejkar us 'aurat ká hál daryáft kiyá: aur kisí ne kahá, Kyá wuh Ili'ám kí betí Batsaba' nahín jo Hittí U'riyáh kí bíwí hai? 4 Aur Dáúd ne log bhejkar use bulá liyá; wuh us ke pás áí, aur us ne us se suhbat kí, kyúnki wuh apní nápákí se pák ho chukí thí: phir wuh apne ghar ko chalí gayí. 5 Aur wuh 'aurat hámila ho gayí; so us ne Dáúd ke pás khabar bhejí, ki Main hámila hún. 6 Aur Dáúd ne Yoáb ko kahlá bhejá, ki Hittí U'riyáh ko mere pás bhej de: so Yoáb ne U'riyáh ko Dáúd ke pás bhej diyá. 7 Aur jab U'riyáh áyá, to Dáúd ne púchhá, ki Yoáb kaisá hai, aur logon ká kyá hál hai, aur jang kaisí ho rahí hai? 8 Phir Dáúd ne U'riyáh se kahá, ki Apne ghar já, aur apne pánw dho. Aur U'riyáh bádsháh ke mahall se niklá, aur bádsháh kí taraf se us ke píchhe píchhe ek khwán bhejá gayá. 9 Par U'riyáh bádsháh ke ghar ke ástáne par apne málik ke aur sab khádimon ke sáth soyá, aur apne ghar na gayá. 10 Aur jab unhon ne Dáúd ko yih batáyá, ki U'riyáh apne ghar nahín gayá, to Dáúd ne U'riyáh se kahá, Kyá tú safar se nahín áyá? pas tú apne ghar kyún na gayá? 11 U'riyáh ne Dáúd se kahá, ki Sandúq, aur Isráíl, aur Yahúdáh jhonpriyon men rahte hain; aur mera málik Yoáb, aur mere málik ke khádim khule maidán men dere dále húe hain; to kyá main apne ghar jáún, aur kháún píún, aur apní bíwí ke sáth soún? terí hayát aur terí ján kí qasam, mujh se yih bát na hogí. 12 Phir Dáúd ne U'riyáh se kahá, ki Áj bhí tú yahín rah já; kal main tujhe rawána kar dúngá. So U'riyáh us din aur dúsre din bhí Yarúshalem men rahá. 13 Aur jab Dáúd ne use buláyá, to us

ne us ke huzúr kháyá píyá; aur us ne use pilákar matwálá kiyá: aur shám ko wuh báhar jákar apne málik ke âur ḳhádimon ke sáth apne bistar par so rahá, par apne ghar men na gayá. 14 Subh ko Dáúd ne Yoáb ke liye ek ḳhatt likhá, aur use U'riyáh ke háth bhejá. 15 Aur us ne ḳhatt men yih likhá, ki U'riyáh ko ghumsán men sab se áge rakhná, aur tum us ke pás se haṭ jáná, táki wuh márá jáe, aur ján bahaqq ho. 16 Aur yún húá, ki jab Yoáb ne us shahr ká muláhaza kar liyá, to us ne U'riyáh ko aisí jagah rakkhá, jahán wuh jántá thá, ki bahádur mard hain. 17 Aur us shahr ko log nikle, aur Yoáb se laṛe, aur wahán Dáúd ke ḳhádimon men se thoṛe se log kám áe, aur Hittí U'riyáh bhí mar gayá. 18 Tab Yoáb ne ádmí bhejkar jang ká sab hál Dáúd ko batáyá. 19 Aur us ne qásid ko tákíd kar dí, ki Jab tú bádsháh se jang ká sab hál 'arz kar chuke, 20 tab agar aisá ho, ki bádsháh ko gussa á jáe, aur wuh tujh se kahne lage, ki Tum laṛne ko shahr ke aise nazdík kyún chale gaye? kyá tum nahín jánte the, ki wuh díwár par se tír márenge? 21 Yarobbusat ke beṭe Abímalik ko kis ne márá? kyá ek 'aurat ne chakkí ká páṭ díwár par se us ke úpar aisá nahín phenká, ki wuh Taibiz men mar gayá? so tum shahr kí díwár ke nazdík kyún gaye? to phir tú kahná, ki Terá ḳhádim Hittí U'riyáh bhí mar gayá hai. 22 So wuh qásid chalá, aur ákar jis kám ke liye Yoáb ne use bhejá thá, wuh sab Dáúd ko batáyá. 23 Aur us qásid ne Dáúd se kahá, ki Wuh log ham par gálib húe, aur nikalkar maidán men hamáre pás á gaye; phir ham un ko ragedte húe pháṭak ke madḳhal tak chale gaye. 24 Tab tírandázon ne díwár par se tere ḳhádimon par tír chhoṛe; so bádsháh ke thoṛe ḳhádim bhí mare, aur terá ḳhádim Hittí U'riyáh bhí mar gayá. 25 Tab Dáúd ne qásid se kahá, ki Tú Yoáb se yún kahná, ki Tujhe is bát se náḳhushí na ho, is liye ki talwár jaisá ek ko uṛátí hai, waisá hí dúsre ko; so tú shahr se âur saḳht jang karke use ḍhá de: aur tú use damdilásá dená. 26 Jab U'riyáh kí bíwí ne suná, ki us ká shauhar U'riyáh mar gayá, to wuh apne shauhar ke liye mátam karne lagí. 27 Aur jab sog ke din guzar gaye, to Dáúd ne use bulwákar us ko apne mahall men rakh liyá, aur wuh us kí bíwí ho gayí, aur us se us ke ek laṛká húá. Par us kám se jise Dáúd ne kiyá thá, ḲHUDÁWAND náráz húá.

12 Aur ḲHUDÁWAND ne Nátan ko Dáúd ke pás bhejá. Us ne us ke pás ákar us se kahá: Kisí shahr men do shaḳhs the; ek amír, dúsrá garíb. 2 Us amír ke pás bahut se rewaṛ aur galle the: 3 par us garíb ke pás bheṛ kí ek paṭhiyá ke siwá kuchh na thá jise us ne ḳharídkar pálá thá; aur wuh us ke aur us ke bál bachchon ke sáth baṛhí thí; wuh usí ke nawále men se khátí, aur us ke piyále se pítí, aur us kí god men sotí thí, aur us ke liye bataur beṭí ke thí. 4 Aur us amír ke hán koí musáfir áyá, so us ne us musáfir ke liye jo us ke hán áyá thá pakáne ko apne rewaṛ aur galle men se kuchh na liyá, balki us garíb kí bheṛ le lí, aur us shaḳhs ke liye jo us ke hán áyá thá, pakáí. 5 Tab Dáúd ká gazab us shaḳhs par bashiddat bhaṛká; aur us ne Nátan se kahá, ki ḲHUDÁWAND kí hayát kí qasam, ki wuh shaḳhs jis ne yih kám kiyá wájibu'l qatl hai; 6 so us shaḳhs ko us bheṛ ká chauguná bharná paṛegá, kyúnki us ne aisá kám kiyá, aur use tars na áyá.

7 Tab Nátan ne Dáúd se kahá, ki Wuh shaḳhs tú hí hai. ḲHUDÁWAND Isráíl ká Ḳhudá yún farmátá hai, ki Main ne tujhe masah karke Isráíl ká bádsháh banáyá, aur main ne tujhe Sáúl ke háth se chhuṛáyá; 8 aur main ne tere áqá ká ghar tujhe diyá, aur tere áqá kí bíwiyán terí god men kar dín, aur Isráíl aur Yahúdáh ká gharáná tujh ko diyá; aur agar yih sab kuchh thoṛá thá, to main tujh ko âur âur chízen bhí detá. 9 So tú ne kyún ḲHUDÁWAND kí bát kí tahqír karke us ke huzúr badí kí? tú ne Hittí U'riyáh ko talwár se márá, aur us kí bíwí le lí, táki wuh terí bíwí bane, aur us ko baní 'Ammon kí talwár se qatl karwáyá. 10 So ab tere ghar se talwár kabhí alag na hogí, kyúnki tú ne mujhe haqír jáná, aur Hittí U'riyáh kí bíwí le lí, táki wuh terí bíwí ho. 11 So ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main sharr ko tere hí ghar

se tere khiláf uṭháúngá, aur main terí bíwiyon ko lekar terí ánkhon ke sámne tere hamsáye ko dúngá, aur wuh din dahāṛe terí bíwiyon se suhbat karegá. 12 Kyúnki tú ne to chhipkar yih kiyá: par main sáre Isráíl ke rúbarú din dahāṛe yih karúngá. 13 Tab Dáúd ne Nátan se kahá, Main ne Khudáwand ká gunáh kiyá. Nátan ne Dáúd se kahá, ki Khudáwand ne bhí terá gunáh bakhshá, tú maregá nahín. 14 Taubhí, chúnki tú ne is kám se Khudáwand ke dushmanon ko kufr bakne ká baṛá mauqa' diyá hai, is liye wuh laṛká bhí jo tujh se paidá hogá, mar jáegá. 15 Phir Nátan apne ghar chalá gayá.

Aur Khudáwand ne us laṛke ko jo U'riyáh kí bíwí ke Dáúd se paidá húá thá márá, aur wuh bahut bímár ho gayá. 16 Is liye Dáúd ne us laṛke kí kháṭir Khudá se minnat kí, aur Dáúd ne roza rakkhá, aur andar jákar sárí rát zamín par paṛá rahá. 17 Aur us ke gharáne ke buzurg uṭhkar us ke pás áe, ki use zamín par se uṭháen: par wuh na uṭhá, aur na us ne un ke sáth kháná kháyá. 18 Aur sátwen din wuh laṛká mar gayá. Aur Dáúd ke mulázim use ḍar ke máre yih na batá sake, ki laṛká mar gayá; kyúnki unhon ne kahá, ki Jab wuh laṛká hanoz zinda thá, aur ham ne us se guftogú kí, to us ne hamárí bát na mání; pas agar ham use bataen, ki laṛká mar gayá, to wuh bahut hí kuṛhegá. 19 Par jab Dáúd ne apne mulázimon ko ápas men phusphusáte dekhá, to Dáúd samajh gayá, ki laṛká mar gayá: so Dáúd ne apne mulázimon se púchhá, Kyá laṛká mar gayá? Unhon ne jawáb diyá, Mar gayá. 20 Tab Dáúd zamín par se uṭhá, aur gusl karke us ne tel lagáyá, aur poshák badlí, aur Khudáwand ke ghar men jákar sijda kiyá. Phir wuh apne ghar áyá, aur us ke hukm dene par unhon ne us ke áge roṭí rakkhí, aur us ne kháí. 21 Tab us ke mulázimon ne us se kahá, Yih kaisá kám hai jo tú ne kiyá? Jab wuh laṛká jítá thá, to tú ne us ke liye roza rakkhá, aur rotá bhí rahá; aur jab wuh laṛká mar gayá, to tú ne uṭhkar roṭí kháí. 22 Us ne kahá, ki Jab tak wuh laṛká zinda thá, main ne roza rakkhá, aur main rotá rahá; kyúnki main ne sochá, Kyá jáne, Khudáwand ko mujh par rahm á jáe, ki wuh laṛká jítá rahe? 23 Par ab to wuh mar gayá, pas, main kis liye roza rakkhún? kyá main use lauṭá saktá hún? main to us ke pás jáúngá, par wuh mere pás nahín lauṭne ká. 24 Phir Dáúd ne apní bíwí Batsaba' ko tasallí dí, aur us ke pás gayá, aur us se suhbat kí; aur us ke ek beṭá húá, aur Dáúd ne us ká nám Sulaimán rakkhá: aur wuh Khudáwand ká piyárá húá. 25 Aur us ne Nátan nabí kí ma'rifat paigám bhejá; so us ne us ká nám Khudáwand kí kháṭir Yadídiyáh rakkhá.

26 Aur Yoáb baní 'Ammon ke Rabbah se laṛá, aur us ne dáru's saltanat ko le liyá. 27 Aur Yoáb ne qásidon kí ma'rifat Dáúd ko kahlá bhejá, ki Main Rabbah se laṛá, aur main ne pánion ke shahr ko le liyá. 28 Pas ab tú báqí logon ko jama' kar, aur is shahr ke muqábil khaimazan ho, aur us par qabza kar le; tá na ho, ki main is shahr ko sar karún, aur wuh mere nám se kahláe. 29 Tab Dáúd ne sab logon ko jama' kiyá, aur Rabbah ko gayá, aur us se laṛá, aur use le liyá. 30 Aur us ne un ke bádsháh ká táj us ke sir par se utár liyá; us ká wazn sone ká ek qintár thá; aur us men jawáhir jaṛe húe thé; so wuh Dáúd ke sir par rakkhá gayá. Aur wuh us shahr se lúṭ ká bahut sá mál nikál láyá. 31 Aur us ne un logon ko jo us men the báhar nikálkar un ko áron, aur lohe ke hengon, aur lohe ke kulháṛon ke níche kar diyá, aur un ko íṇṭon ke pazáwe men se chalwáyá; aur us ne baní 'Ammon ke sab shahron se aisá hí kiyá. Phir Dáúd aur sab log Yarúshalem ko lauṭ áe.

13 Aur is ke ba'd aisá húá, ki Dáúd ke beṭe Abísalom kí ek khúbsúrat bahin thí, jis ká nám Tamar thá; us par Dáúd ká beṭá Amnon 'áshiq ho gayá. 2 Aur Amnon aisá kuṛhne lagá, ki wuh apní bahin Tamar ke sabab se bímár paṛ gayá; kyúnki wuh kunwárí thí; so Amnon ko us ke sáth kuchh karná dushwár ma'lúm húá. 3 Aur Dáúd ke bháí Sim'ah ká beṭá Yonadab Amnon ká dost thá: aur Yonadab baṛá chálák ádmí thá. 4 So us ne us se kahá, Ai bádsháhzáde, tú kyún din ba din dublá hotá játá hai?

kyá tú mujhe nahín bataegá? Tab Amnon ne us se kahá, ki Main apne bhái Abísalom kí bahin Tamar par 'ishiq hún. 5 Yonadab ne us se kahá, Tú apne bistar par leṭ já; aur bímárí ká bahána kar le, aur jab terá báp tujhe dekhne áe, to tú us se kahná, Merí bahin Tamar ko zará áne de, ki wuh mujhe khána de, aur mere sámne khána pakáe, táki main dekhún, aur us ke háth se kháún. 6 So Amnon paṛ gayá, aur us ne bímárí ká bahána kar liyá, aur jab bádsháh us ko dekhne áyá, to Amnon ne bádsháh se kahá, Merí bahin Tamar ko zará áne de, ki wuh mere sámne do púriyán banáe, táki main us ke háth se kháún. 7 So Dáúd ne Tamar ke ghar kahlá bhejá, ki Tú abhí apne bhái Amnon ke ghar já, aur us ke liye khána paká. 8 So Tamar apne bhái Amnon ke ghar gayí; aur wuh bistar par paṛá húá thá. Aur us ne áṭá liyá, aur gúndhá, aur us ke sámne púriyán banáin, aur un ko pakáyá. 9 Aur tawe ko liyá, aur us ke sámne un ko unḍel diyá, par us ne kháne se inkár kiyá. Tab Amnon ne kahá, ki Sab ádmíon ko mere pás se báhar kar do. So har ek ádmí us ke pás se chalá gayá. 10 Tab Amnon ne Tamar se kahá, ki Khána koṭhrí ke andar le á, táki main tere háth se kháún. So Tamar wuh púriyán jo us ne pakáí thín uṭhákar un ko koṭhrí men apne bhái Amnon ke pás láí. 11 Aur jab wuh un ko us ke nazdík le gayí, ki wuh kháe, to us ne use pakaṛ liyá, aur us se kahá, Ai merí bahin, mujh se wasl kar. 12 Us ne kahá, Nahín, mere bhái, mere sáth jabr na kar; kyúnki Isráílion men koí aisá kám nahín honá cháhiye; tú aisí hamáqat na kar. 13 Aur bhalá, main apní ruswáí kahán liye phirúngí? aur tú bhí Isráílíon men ahmaqon men se ek kí mánind ṭhahregá; so tú bádsháh se 'arz kar, kyúnki wuh mujh ko tujh se rok nahín rakkhegá. 14 Lekin us ne us kí bát na máni: aur chúnki wuh us se zoráwar thá, is liye us ne us ke sáth jabr kiyá, aur us se suhbat kí. 15 Phir Amnon ko us se baṛí sakht nafrat ho gayí; kyúnki us kí nafrat us ke jazba e 'ishq se kahín baṛhkar thí. So Amnon ne us se kahá, Uṭh, chalí já. 16 Wuh kahne lagí, Aisá na hogá; kyúnki yih zulm, ki tú mujhe nikálta hai, us kám se jo tú ne mujh se kiyá, badtar hai. Par us ne us kí ek na suní. 17 Tab us ne apne ek mulázim ko jo us kí khidmat kartá thá, bulákar kahá, Is 'aurat ko mere pás se báhar nikál de, aur píchhe darwáze kí chaṭkaní lagá de. 18 Aur wuh rangbarang ká joṛá pahine húe thí, kyúnki bádsháhon kí kunwárí beṭiyán aisí hí poshák pahinti thín. Garaz, us ke khádim ne us ko báhar kar diyá, aur us ke píchhe chaṭkani lagá dí. 19 Aur Tamar ne apne sir par khák ḍálí, aur apne rangbarang ke joṛe ko jo pahine húe thí chák kiyá, aur sir par háth dharkar roti húí chalí. 20 Us ke bhái Abísalom ne us se kahá, Kyá terá bhái Amnon tere sáth rahá hai? Khair, ai merí bahin, ab chupkí ho rah, kyúnki wuh terá bhái hai, aur is bát ká gam na kar. So Tamar apne bhái Abisalom ke ghar men bekas paṛí rahí. 21 Aur jab Dáúd bádsháh ne yih sab báten sunín, to niháyat gusse húá. 22 Aur Abísalom ne apne bhái Amnon se kuchh burá bhalá na kahá, kyúnki Abísalom ko Amnon se nafrat thí, is liye ki us ne us kí bahin Tamar ke sáth jabr kiyá thá.

23 Aur aisá húá, ki púre do sál ke ba'd, bheṛon ke bál katarnewále Abísalom ke hán Ba'l Hasor men the jo Ifráím ke pás hai; aur Abísalom ne bádsháh ke sab beṭon ko da'wat dí. 24 So Abisalom bádsháh ke pás ákar kahne lagá, Tere khádim ke hán bheṛon ke bál katarnewále áe hain; so main minnat kartá hún, ki bádsháh ma' apne mulázimon ke apne khádim ke sáth chale. 25 Tab bádsháh ne Abísalom se kahá, Nahín, mere beṭe; ham sab ke sab na chalen, tá na ho ki tujh par ham bojh ho jáen. Aur wuh us se bajidd húá; taubhí wuh na gayá, par use du'á dí. 26 Tab Abísalom ne kahá, Agar aisá nahín ho saktá, to mere bhái Amnon ko to hamáre sáth jáne de. Bádsháh ne us se kahá, Wuh tere sáth kyún jáe? 27 Lekin Abísalom aisá bajidd húá, ki us ne Amnon aur sab bádsháhzádon ko us ke sáth jáne diyá. 28 Aur Abísalom ne apne khádimon ko hukm diyá, ki Dekho, jab Amnon ká dil mai se sarúr men ho, aur main tum ko kahún, ki Amnon ko máro, to tum use már ḍálná; khauf na karná;

kyá main ne tum ko hukm nahín diyá? Diler aur bahádur bane raho. 29 Chunánchi Abísalom ke naukaron ne Amnon se waisá hí kiyá, jaisá Abísalom ne hukm diyá thá. Tab sab bádsháhzáde uṭhe, aur har ek apne ḳhachchar par charhkar bhágá. 30 Aur wuh hanoz ráste hí men the, ki Dáúd ke pás yih ḳhabar pahunchí, ki Abísalom ne sab bádsháhzádon ko qatl kar ḍálá hai, aur un men se ek bhí báqí nahín bachá. 31 Tab bádsháh ne uṭhkar apne kapṛe pháṛe, aur zamín par paṛ gayá, aur us ke sab mulázim kapṛe pháṛe húe us ke huzúr khaṛe rahe. 32 Tab Dáúd ke bháí Sim'ah ká beṭá Yonadab kahne lagá, ki Merá málik yih ḳhayál na kare, ki unhon ne sab jawánon ko jo bádsháhzáde hain már ḍálá hai, is liye ki sirf Amnon hí mará hai, kyúnki Abísalom ke intizám se usí din se yih bát ṭhán lí gayí thí, jab us ne us kí bahin Tamar ke sáth jabr kiyá thá. 33 So merá málik bádsháh aisá ḳhayál karke, ki sab bádsháhzáde mar gaye, is bát ká gam na kare, kyúnki sirf Amnon hi mará hai. 34 Aur Abísalom bhág gayá. Aur us jawán ne jo nigahbán thá, apní ánkhen uṭhákar nigáh kí, aur kyá dekhá, ki bahut se log us ke píchhe kí taraf se paháṛ ke dáman ke ráste se chale á rahe hain. 35 Tab Yonadab ne bádsháh se kahá, ki Dekh, bádsháhzáde á gaye; jaisá tere ḳhádim ne kahá thá, waisá hí hai. 36 Us ne apní bát ḳhatm hí kí thí, ki bádsháhzáde á pahunche, aur chillá chillákar rone lage, aur bádsháh aur us ek sab mulázim bhi zár zár roe. 37 Lekin Abísalom bhagkar Jasúr ke bádsháh 'Ammihod ke beṭe Talmí ke pás chalá gayá. Aur Dáúd har roz apne beṭe ke liye mátam kartá rahá.

38 So Abísalom bhágkar Jasúr ko gayá, aur tín baras tak wahín rahá. 39 Aur Dáúd bádsháh ke dil men Abísalom ke pás jáne kí baṛí árzú thí, kyúnki Amnon kí taraf se use tasallí ho gayí thí, is liye ki wuh mar chuká thá.

14 Aur Zarúyáh ke beṭe Yoáb ne táṛ liyá, ki bádsháh ká dil Abísalom kí taraf lagá hai. 2 So Yoáb ne Taqú'a ko ádmí bhejkar wahán se ek dánishmand 'aurat bulwáí, aur us se kahá, ki Zará sogwálí ká sá bhes karke mátam ke kapṛe pahin le, aur tel na lagá, balki aisí 'aurat kí tarah ban já jo baṛí muddat se murde ke liye mátam kar rahí ho: 3 aur bádsháh ke pás jákar us se is is tarah kahná. Phir Yoáb ne use jo báten kahní thín sikháin. 4 Aur jab Taqú'a kí wuh 'aurat bádsháh se báten karne lagí, to zamín par aundhe munh hokar girí, aur sijda karke kahá, Ai bádsháh, terí duháí hai. 5 Bádsháh ne us se kahá, Tujhe kyá húá? Us ne kahá, Main sach much ek bewa 'aurat hún, aur merá shauhar mar gayá hai. 6 Terí launḍí ke do beṭe the; wuh donon maidán par ápas men már pít karne lage, aur koí na thá jo un ko chhuṛá detá, so ek ne dúsre ko aisí zarb lagáí ki use már ḍálá. 7 Aur ab dekh, ki sab kunbe ká kunba terí launḍí ke ḳhiláf uṭh khaṛá húá hai, aur wuh kahte hain, ki Us ko jis ne apne bháí ko márá, hamáre hawále kar, táki ham us ko us ke bháí kí ján ke badle jise us ne már ḍálá, qatl karen; aur yún wáris ko bhí halák kar den: is tarah to wuh mere angáre ko jo báqí rahá hai bujhá denge, aur mere shauhar ká na to nám na baqiya rú e zamín par chhoṛenge. 8 Bádsháh ne us 'aurat se kahá, Tú apne ghar já, aur main terí bábat hukm karúngá. 9 Taqú'a kí us 'aurat ne bádsháh se kahá, Ai mere málik, ai bádsháh, sárá gunáh mujh par aur mere báp ke gharáne par ho; aur bádsháh aur us ká taḳht begunáh rahe. 10 Tab bádsháh ne farmáyá, Jo koí tujh se kuchh kahe, use mere pás le áná, aur wuh phir tujh ko chhúne nahín páegá. 11 Tab us ne kahá, ki Main 'arz kartí hún, ki bádsháh KHUDÁWAND apne Ḳhudá ko yád kare, ki ḳhún ká intiqám lenewálá aur halák na karne páe, tá na ho ki wuh mere beṭe ko halák kar den. Us ne jawáb diyá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, tere beṭe ká ek bál bhí zamín par nahín girne páegá. 12 Tab us 'aurat ne kahá, Zará mere málik bádsháh se terí launḍí ek bát kahe. 13 Us ne jawáb diyá, Kah. Tab us 'aurat ne kahá, ki Tú ne Ḳhudá ke logon ke ḳhiláf aisí tadbír kyún nikálí hai, kyúnki bádsháh is bát ke kahne se mujrim sá ṭhahrtá hai, is liye ki bádsháh apne jiláwatan ko phir ghar lauṭá-

kar nahíṉ látá. 14 Kyúṉki ham sab ko marná hai, aur ham zamín par gire húe pání kí tarah ho játe haiṉ jo phir jama' nahíṉ ho saktá; aur Ḳhudá kisí kí ján nahíṉ letá, balki aise wasáil nikáltá hai, ki jiláwatan us ke háṉ se nikálá húá na rahe. 15 Aur maiṉ jo apne málik bádsháh se yih bát kahne áí húṉ, to is ká sabab yih hai, ki logoṉ ne mujhe dará diyá thá; so terí lauṉḍí ne kahá, ki Maiṉ áp bádsháh se 'arz karúṉgí; sháyad bádsháh apní lauṉḍí kí 'arz púrí kare. 16 Kyúṉki bádsháh sunkar zarúr apní lauṉḍí ko us shaḳhs ke háth se chhuṛáegá jo mujhe aur mere beṭe donoṉ ko Ḳhudá kí mírás meṉ se nest kar ḍálná cháhtá hai. 17 So terí lauṉḍí ne kahá, ki Mere málik bádsháh kí bát tasallíbaḳhsh ho; kyúṉki merá málik bádsháh nekí aur badí ke imtiyáz karne meṉ Ḳhudá ke firishte kí mánind hai: so Ḳhudáwand terá Ḳhudá tere sáth ho. 18 Tab bádsháh ne us 'aurat se kahá, Maiṉ tujh se jo kuchh púchhúṉ, tú us ko zará bhí mujh se mat chhipáná. Us 'aurat ne kahá, Merá málik bádsháh farmáe. 19 Bádsháh ne kahá, Kyá is sáre mu'ámale meṉ Yoáb ká háth tere sáth hai? Us 'aurat ne jawáb diyá, Terí ján kí qasam, ai mere málik bádsháh, koí in bátoṉ se jo mere málik bádsháh ne farmáí haiṉ dahiní yá báiṉ taraf nahíṉ muṛ saktá; kyúṉki tere ḳhádim Yoáb hí ne mujhe hukm diyá, aur usí ne yih sab báteṉ terí lauṉḍí ko sikháíṉ. 20 Aur tere ḳhádim Yoáb ne yih kám is liye kiyá, táki us mazmún ke rang hí ko palaṭ de, aur merá málik dánishmand hai, jis tarah Ḳhudá ke firishte meṉ samajh hotí hai, ki dunyá kí sab bátoṉ ko ján le. 21 Tab bádsháh ne Yoáb se kahá, Dekh, maiṉ ne yih bát mán lí; so tú já, aur us jawán Abísalom ko phir le á. 22 Tab Yoáb zamín par auṉdhá hokar girá, aur sijda kiyá, aur bádsháh ko mubárakbád dí, aur Yoáb kahne lagá, Aj tere bande ko yaqín húá, ai mere málik bádsháh, ki mujh par tere karam kí nazar hai, is liye ki bádsháh ne apne ḳhádim kí 'arz púrí kí. 23 Phir Yoáb uṭhá, aur Jasúr ko gayá, aur Abísalom ko Yarúshalem meṉ le áyá. 24 Tab bádsháh ne farmáyá, Wuh apne ghar jáe, aur merá muṉh na dekhe. So Abísalom apne ghar gayá, aur wuh bádsháh ká muṉh dekhne na páyá.

25 Aur sáre Isráíl meṉ koí shaḳhs Abísalom kí tarah us ke husn ke sabab se ta'ríf ke qábil na thá; kyúṉki us ke páṉwoṉ ke talwe se sir ke chánd tak us meṉ koí 'aib na thá. 26 Aur jab wuh apná sir muṉḍwátá thá, (kyúṉki har sál ke áḳhir meṉ wuh use muṉḍwátá thá, is liye ki us ke bál ghane the, so wuh un ko muṉḍwátá thá:) to apne sir ke bál wazn meṉ sháhí tol ke mutábiq do sau misqál ke barábar pátá thá. 27 Aur Abísalom so tín beṭe paidá húe, aur ek beṭí, jis ká nám Tamar thá: wuh bahut ḳhúbsúrat 'aurat thí.

28 Aur Abísalom púre do baras Yarúshalem meṉ rahá, aur bádsháh ká muṉh na dekhá. 29 So Abísalom ne Yoáb ko bulwáyá, táki use bádsháh ke pás bheje; par us ne us ke pás áne se inkár kiyá; aur us ne dobára bulwáyá, lekin wuh na áyá. 30 Is liye us ne apne mulázimoṉ se kahá, ki Dekho, Yoáb ká khet mere khet se lagá hai, aur us meṉ jau haiṉ; so jákar us meṉ ág lagá do. Aur Abísalom ke mulázimoṉ ne us khet meṉ ág lagá dí. 31 Tab Yoáb uṭhá, aur Abísalom ke pás us ke ghar jákar us se kahne lagá, Tere ḳhádimoṉ ne mere khet meṉ ág kyúṉ lagá dí? 32 Abísalom ne Yoáb ko jawáb diyá, ki Dekh, maiṉ ne tujhe kahlá bhejá, ki yaháṉ á, táki maiṉ tujhe bádsháh ke pás yih kahne ko bhejúṉ, ki Maiṉ Jasúr se kyúṉ yaháṉ áyá? mere liye ab tak wahíṉ rahná bihtar hotá; so ab bádsháh mujhe apná dídár de, aur agar mujh meṉ koí badí ho, to wuh mujhe már ḍále. 33 Tab Yoáb ne bádsháh ke pás jákar use yih paigám diyá, aur jab us ne Abísalom ko bulwáyá, tab wuh bádsháh ke pás áyá, aur bádsháh ke áge zamín par sarnigún ho gayá; aur bádsháh ne Abísalom ko bosa diyá.

15

Is ke ba'd aisá húá ki Abísalom ne apne liye ek rath, aur ghoṛe, aur pachás ádmí taiyár kiye jo us ke áge áge dauṛeṉ. 2 Aur Abísalom sawere uṭhkar pháṭak ke ráste ke barábar khaṛá ho játá; aur jab koí aisá ádmí átá, jis ká muqaddama faisale ke liye bádsháh ke pás jáne ko hotá, to Abísalom use bulákar púchhtá thá, ki Tú kis shahr ká

hai? aur wuh kahtá, ki Terá ḳhádim Isráíl ke fuláne qabíle ká hai. 3 Phir Abísalom us se kahtá, Dekh, terí báten to ṭhík aur sachchí hain; lekin koí bádsháh kí taraf se muqarrar nahín hai jo terí sune. 4 Aur Abísalom yih bhí kahá kartá thá, ki Kásh main mulk ká qází banáyá gayá hotá, to har shaḳhs, jis ká koí muqaddama yá da'wá hota, mere pás átá, aur main us ká insáf kartá! 5 Aur jab koí Abísalom ke nazdík átá thá, ki use sijda kare, to wuh háth baṛhákar use pakaṛ letá, aur us ko bosa detá thá. 6 So Abísalom sab Isráílíon se jo bádsháh ke pás faisale ke liye áte the isí tarah pesh átá thá: yún Abísalom ne Isráíl ke logon ke dil moh liye.

7 Aur chálís baras ke ba'd yún húá, ki Abísalom ne bádsháh se kahá, Mujhe zará jáne de, ki main apní mannat jo main ne Ḳhudáwand ke liye mání hai Habrún men púrí karún. 8 Kyúnki jab main Arám ke Jasúr men thá, to tere ḳhádim ne yih mannat mání thí, ki agar Ḳhudáwand mujhe phir Yarúshalem men sach much pahunchá de, to main Ḳhudáwand kí 'ibádat karúngá. 9 Bádsháh ne us se kahá, ki Salámat já. So wuh uṭhá, aur Habrún ko gayá. 10 Aur Abísalom ne baní Isráíl ke sab qabílon men jásús bhejkar manádí kará dí, ki Jaise hí tum narsinge kí áwáz suno, to bol uṭhná ki Abísalom Habrún men bádsháh ho gayá hai. 11 Aur Abísalom ke sáth Yarúshalem se do sau ádmí jin ko da'wat dí gayí thí gaye the; wuh sádadilí se gaye the, aur un ko kisí bát kí ḳhabar nahín thí. 12 Aur Abísalom ne, qurbánián guzránte waqt, Jiloní Aḳhítuffal ko jo Dáúd ká mushír thá us ke shahr Jiloh se bulwáyá. Yih baṛí bhárí sázish thí, aur fasád baṛh rahá thá, aur Abísalom ke pás log barábar baṛhte hí játe the.

13 Aur ek qásid ne ákar Dáúd ko ḳhabar dí, ki Baní Isráíl ke dil Abísalom kí taraf hain. 14 Aur Dáúd ne apne sab mulázimon se jo Yarúshalem men us ke sáth the kahá, Uṭho, bhág chalen; nahín to, ham men se ek bhí Abísalom se nahín bachegá: chalne kí jaldí karo, na ho ki wuh jhaṭ á le, aur ham par áfat láe, aur shahr ko tah i teg kare. 15 Bádsháh ke ḳhádimon ne bádsháh se kahá, Dekh, tere ḳhádim jo kuchh hamárá málik bádsháh cháhe, use karne ko taiyár hain. 16 Tab bádsháh niklá, aur us ká sárá gharáná us ke píchhe chalá. Aur bádsháh ne das 'auraten jo haramen thín, ghar kí nigahbání ke liye píchhe chhoṛ dín. 17 Aur bádsháh niklá, aur sab log us ke píchhe chale, aur wuh Bait Mirháq men ṭhahar gaye. 18 Aur us ke sab ḳhádim us ke barábar se hote húe áge gaye, aur sab Karetí aur sab Faletí aur sab Játí, ya'ní wuh chha sau ádmí jo Ját se us ke sáth áe the, bádsháh ke sámne áge chale. 19 Tab bádsháh ne Játí Ittai se kahá, Tú hamáre sáth kyún chaltá hai? tú lauṭ já, aur bádsháh ke sáth rah; kyúnki tú pardesí aur jiláwatan bhí hai; so apní jagah ko lauṭ já. 20 Tú kal hí to áyá hai, so kyá áj main tujhe apne sáth idhar udhar phiráún, jis hál ki mujhe jidhar já saktá hún jáná hai? so tú lauṭ já, aur apne bháiyon ko sáth letá já; rahmat aur sachcháí tere sáth hon. 21 Tab Ittai ne bádsháh ko jawáb diyá, Ḳhudáwand kí hayát kí, aur mere málik bádsháh kí ján kí qasam, jahán kahín merá málik bádsháh ḳhwáh marte ḳhwáh jíte hogá, wahín zarúr terá ḳhádim bhí hogá. 22 So Dáúd ne Ittai se kahá, Chal, pár já. Aur Játí Ittai, aur us ke sab log, aur sab nannhe bachche jo us ke sáth the pár gaye. 23 Aur sárá mulk baland áwáz se royá, aur sab log pár ho gaye; aur bádsháh ḳhud nahr i Qidron ke pár húá, aur sab logon ne pár hokar dasht kí ráh lí. 24 Aur Sadoq bhí, aur us ke sáth sab Láwí, Khudá ke 'ahd ká sandúq liye húe áe; aur unhon ne Ḳhudá ke sandúq ko rakh diyá; aur Abiyátar úpar chaṛh gayá, aur jab tak sab log shahr se nikal na áe wahín rahá. 25 Tab bádsháh ne Sadoq se kahá, ki Ḳhudá ká sandúq shahr ko wápas le já: pas, agar Ḳhudáwand ke karam kí nazar mujh par hogí, to wuh mujhe phir le áegá, aur use aur apne maskan ko mujhe phir dikháegá: 26 par agar wuh yún farmáe, ki Main tujh se ḳhush nahín, to dekh, main házir hún; jo kuchh us ko bhalá ma'lúm ho so mere sáth kare. 27 Aur bádsháh ne Sadoq káhin se yih bhí kahá, Kyá tú gaibbín nahín?

shahr ko salámat lauṭ já, aur tumháre sáth tumháre donon beṭe hon, Akhíma'z jo terá beṭá hai, aur Yúnatan jo Abíyátar ká beṭá hai. 28 Aur dekh, main us dasht ke gháṭon ke pás ṭhahrá rahúngá, jab tak tumháre pás se mujhe haqíqat i hál kí khabar na mile. 29 So Sadoq aur Abíyátar Khudá ká sandúq Yarúshalem ko wápas le gaye, aur wahín rahe.

30 Aur Dáúd koh i Zaitún kí chaṛháí par chaṛhne lagá, aur rotá já rahá thá; us ká sir ḍhaká thá, aur wuh nange pánw chal rahá thá; aur wuh sab log jo us ke sáth the un men se har ek ne apná sir ḍhánk rakkhá thá: wuh úpar chaṛhe, aur roṭe játe the. 31 Aur kisí ne Dáúd ko batáyá, ki Akhítuffal bhí mufsidon men shámil aur Abísalom ke sáth hai. Tab Dáúd ne kahá, Ai Khudáwand, main tujh se minnat kartá hún, ki Akhítuffal kí saláh ko bewuqúfí se badal de. 32 Jab Dáúd choṭí par pahunchá, jahán Khudá ko sijda kiyá karte the, to Arkí Húsí, apní qabá pháṛe aur sir par khák ḍále, us ke istiqbál ko áyá. 33 Aur Dáúd ne us se kahá, Agar tú mere sáth jáe, to mujh par bár hogá: 34 par agar tú shahr ko lauṭ jáe, aur Abísalom se kahe, ki Ai bádsháh, main terá khádim húngá, jaise main guzre zamáne men tere báp ká khádim rahá waise hí ab terá khádim hún; to tú merí khátir Akhítuffal kí mashwarat ko bátil kar degá. 35 Aur kyá wahán tere sáth Sadoq aur Abíyátar káhin na honge? so jo kuchh tú bádsháh ke ghar men sune, use Sadoq aur Abíyátar káhinon ko batá dená. 36 Dekh, wahán un ke sáth un ke donon beṭe hain, ya'ní Sadoq ká beṭá Akhíma'z, aur Abíyátar ká beṭá Yúnatan; so jo kuchh tum suno, use un kí ma'rifat mujhe kahlá bhejná. 37 So Dáúd ká dost Húsí shahr men áyá; aur Abísalom bhí Yarúshalem men pahunch gayá.

16 Aur jab Dáúd choṭí par se kuchh áge baṛhá, to Mifíbosat ká khádim Zíbá do gadhe liye húe use milá, jin par zín kase the, aur un ke úpar do sau roṭiyán, aur kishmish ke sau khoshe, aur tábistání mewon ke sau dáne, aur mai ká ek mashkíza thá. 2 Aur bádsháh ne Zíbá se kahá, In se terá kyá matlab hai? Zíbá ne kahá, Yih gadhe bádsháh ke gharáne kí sawárí ke liye, aur roṭiyán aur garmí ke phal jawánon ke kháne ke liye hain; aur yih mai is liye hai, ki jo biyábán men thak jáen, use píen. 3 Aur bádsháh ne púchhá, Tere áqá ká beṭá kahán hai? Zíbá ne bádsháh se kahá, Dekh, wuh Yarúshalem men rah gayá hai: kyúnki us ne kahá, ki Áj Isráíl ká gharáná mere báp kí mamlukat mujhe pher degá. 4 Tab bádsháh ne Zíbá se kahá, Dekh, jo kuchh Mifíbosat ká hai, wuh sab terá ho gayá. Tab Zíbá ne kahá, Main sijda kartá hún; ai mere málik bádsháh, tere karam kí nazar mujh par rahe.

5 Jab Dáúd bádsháh Bahúrím pahunchá, to wahán se Sáúl ke ghar ke logon men se ek shakhs, jis ká nám Sima'í bin Jirá thá, niklá, aur la'nat kartá húá áyá. 6 Aur us ne Dáúd par aur Dáúd bádsháh ke sab khádimon par patthar phenke: aur sab log aur sab súrmá us ke dahine aur báen háth the. 7 Aur Sima'í la'nat karte waqt yún kahtá thá, Dúr ho, dúr ho, ai khúní ádmí, ai khabís. 8 Khudáwand ne Sáúl ke gharáne ke sab khún ko, jis ke 'iwaz tú bádsháh húá, tere hí úpar lauṭáyá, aur Khudáwand ne saltanat tere beṭe Abísalom ke háth men de dí hai; aur dekh, tú apní hí sharárat men khud áp phans gayá hai, is liye ki tú khúní ádmí hai. 9 Tab Zarúyáh ke beṭe Abíshai ne bádsháh se kahá, Yih mará húá kuttá mere málik bádsháh par kyún la'nat kare? mujh ko zará udhar jáne de, ki us ká sir uṛá dún. 10 Bádsháh ne kahá, Ai Zarúyáh ke beṭo, mujhe tum se kyá kám? Wuh jo la'nat kar rahá hai, aur Khudáwand ne us se kahá hai, ki Dáúd par la'nat kar, so kaun kah saktá hai, ki Tú ne kyún aisá kiyá? 11 Aur Dáúd ne Abíshai se aur apne sab khádimon se kahá, Dekho, merá beṭá hí jo merí sulb se paidá húá, merí ján ká tálib hai: pas ab yih Binyamíní kitná ziyáda aisá na kare? use chhoṛ do, aur la'nat karne do, kyúnki Khudáwand ne use hukm diyá hai. 12 Sháyad Khudáwand us zulm par jo mere úpar húá hai nazar kare, aur Khudáwand áj ke din us kí la'nat ke badle mujh nek badla de. 13 So Dáúd aur us ke log ráste chalte

rahe, aur Sima'í us ke sámne ke pahár ke pahlú par chaltá rahá, aur chalte chalte la'nat kartá aur us kí taraf patthar phenktá aur khák dáltá rahá. 14 Aur bádsháh aur us ke sab hamráhí thake húe áe, aur wahán us ne dam liyá.

15 Aur Abísalom aur sab Isráílí mard Yarúshalem men áe, aur Akhítuffal us ke sáth thá. 16 Aur aisá húá, ki jab Dáúd ká dost, Arkí Húsí Abísalom ke pás áyá, to Húsí ne Abísalom se kahá, Bádsháh jítá rahe, bádsháh jítá rahe. 17 Aur Abísalom ne Húsí se kahá, Kyá tú ne apne dost par yihí mihrbání kí? tú apne dost ke sáth kyún na gayá? 18 Húsí ne Abísalom se kahá, Nahín; balki jis ko Khudáwand ne aur is qaum ne aur Isráíl ke sab ádmíon ne chun liyá hai, main usí ká húngá, aur usí ke sáth rahúngá. 19 Aur phir main kis kí khidmat karún? kyá main us ke bețe ke sámne rahkar khidmat na karún? jaise main ne tere báp ke sámne rahkar khidmat kí, waise hí tere sámne rahúngá. 20 Tab Abísalom ne Akhítuffal se kahá, Tum saláh do, ki ham kyá karen. 21 So Akhítuffal ne Abísalom se kahá, ki Apne báp kí haramon ke pás já jin ko wuh ghar kí nigahbání ko chhor gayá hai; is liye ki jab sab Isráílí sunenge ki tere báp ko tujh se nafrat hai, to un sab ke háth jo tere sáth hain qawí ho jáenge. 22 So unhon ne mahall kí chhat par Abísalom ke liye ek tambú khará kar diyá, aur Abísalom sab baní Isráíl ke sámne apne báp kí haramon ke pás gayá. 23 Aur Akhítuffal kí mashwarat jo in dinon hotí wuh aisí samjhí játí thí, ki goyá Khudá ke kalám se ádmí ne bát púchh lí: yún Akhítuffal kí mashwarat Dáúd aur Abísalom kí khidmat men aisí hí hotí thí.

17 Aur Akhítuffal ne Abísalom se yih bhí kahá, ki Mujhe abhí bárah hazár mard chun lene de, aur main uthkar áj hí rát ko Dáúd ká píchhá karúngá; 2 aur aise hál men ki wuh thaká mánda ho, aur us ke háth dhíle hon, main us par já parúngá, aur use daráúngá, aur sab log jo us ke sáth hain bhág jáenge; aur main faqat bádsháh ko márúngá: 3 aur main sab logon ko tere pás lautá láúngá; jis ádmí ká tú tálib hai, wuh aisá hai, ki goyá sab laut áe: yún sab log salámat rahenge. 4 Yih bát Abísalom ko aur Isráíl ke sab buzurgon ko bahut achchhí lagí.

5 Aur Abísalom ne kahá, Ab Arkí Húsí ko bhí buláo, aur jo wuh kahe, ham use bhí sunen. 6 Jab Húsí Abísalom ke pás áyá, to Abísalom ne us se kahá, ki Akhítuffal ne to yih yih kahá hai; kyá ham us ke kahne ke mutábiq 'amal karen? Agar nahín, to tú batá. 7 Húsí ne Abísalom se kahá, ki Wuh saláh jo Akhítuffal ne is bár dí hai, achchhí nahín. 8 Másiwá is ke Húsí ne yih bhí kahá, ki Tú apne báp ko aur us ke ádmíon ko jántá hai, ki wuh zabardast log hain; aur wuh apne dil hí dil men us ríchhní kí mánind, jis ke bachche jangal men chhin gaye hon, jhallá rahe honge, aur terá báp jangí mard hai, aur wuh logon ke sáth nahín thahregá. 9 Aur dekh, ab to wuh kisí gár men, yá kisí dúsri jagah chhipá húá hogá; aur jab shurú' hí men thore se qatl ho jáenge; to jo koí sunegá wuh yihí kahegá, ki Abísalom ke pairawon ke darmiyán to khúnrezí shurú' hai. 10 Tab wuh bhí jo bahádur hai, aur jis ká dil sher ke dil kí tarah hai, pighal jáegá; kyúnki sárá Isráíl jántá hai, ki terá báp zabardast ádmí hai, aur us ke sáth ke log súrmá hain. 11 So main yih saláh detá hún, ki Dán se Bairsaba' tak ke sab Isráílí samundar ke kanáre kí ret kí tarah tere pás kasrat se ikatthe kiye jáen, aur tú áp hí laráí par jáe; 12 yún ham kisi na kisí jagah jahán wuh mile, us par já hí parenge, aur ham us par aise girenge jaise shabnam zamín par girtí hai: phir na to ham use, aur na us ke sáth ke sab ádmíon men se kisí ko jítá chhorenge. 13 Másiwá is ke agar wuh kisí shahr men ghusá húá hogá, to sab Isráílí us shahr ke pás rassiyán le áenge, aur ham us ko khenchkar daryá men kar denge, yahán tak ki us ká ek chhotá sá patthar bhí wahán nahín milegá. 14 Tab Abísalom aur sab Isráílí kahne lage, ki Yih mashwarat jo Arkí Húsí ne dí hai, Akhítuffal kí mashwarat se achchhí hai. Kyúnki yih to Khudáwand hí ne thahrá diyá thá, ki Akhítuffal kí achchhí saláh bátil ho jáe, táki Khudáwand Abísalom par balá názil kare.

15 Tab Húsí ne Sadoq aur Abiyátar káhinon se kahá, ki Akhítuffal ne Abisalom ko aur baní Isráíl ke buzurgon ko aisí aisí saláh dí, aur main ne yih yih saláh dí. 16 So ab jald Dáúd ke pás kahlá bhejo, ki Aj rát dasht ke gháṭon par na ṭhahr, balki jis tarah ho sake, pár utar já; tá aisá na ho, ki bádsháh aur sab log jo us ke sáth hain nigal liye jáen. 17 Aur Yúnatan aur Akhíma'z 'Ain Rájil ke pás ṭhahre the; aur ek laundí játí aur un ko khabar de átí thí, aur wuh jákar Dáúd ko batá dete the: kyúnki munásib na thá ki wuh shahr men áte dikhái dete. 18 Lekin ek chhokre ne un ko dekh liyá, aur Abísalom ko khabar dí; par wuh donon jaldí karke nikal gaye, aur Bahúrím men ek shakhs ke ghar gaye, jis ke sahn men ek kúán thá; so wuh us men utar gaye. 19 Aur us kí 'aurat ne parda lekar kúen ke munh par bichháyá aur us par dalá húá anáj phailá diyá; aur kuchh ma'lúm nahín hotá thá. 20 Aur Abísalom ke khádim us ghar par us 'aurat ke pás áe, aur púchhá, ki Akhíma'z aur Yúnatan kahán hain? Us 'aurat ne un se kahá, Wuh nále ke pár gaye. Aur jab unhon ne un ko ḍhúnḍhá aur na páyá, to Yarúshalem ko lauṭ gaye. 21 Aur aisá húá, ki jab wuh chale gaye, to wuh kúen se nikle, aur jákar Dáúd bádsháh ko khabar dí: aur wuh Dáúd se kahne lage, ki Uṭho, aur daryá pár ho jáo, kyúnki Akhítuffal ne tumháre khiláf aisí aisí saláh dí hai. 22 Tab Dáúd aur sab log jo us ke sáth the uṭhe, aur Yardan ke pár gaye; aur subh kí raushní tak un men se ek bhí aisá na thá jo Yardan ke pár na gayá ho. 23 Jab Akhítuffal ne dekhá, ki us kí mashwarat par 'amal nahín kiyá gayá, to us ne apne gadhe par zín kasá, aur uṭhkar apne shahr ko apne ghar gayá, aur apne gharáne ká bandobast karke apne ko phánsí dí, aur mar gayá, aur apne báp kí qabr men dafn húá.

24 Tab Dáúd Mahanáyim men áyá. Aur Abísalom aur sab Isráílí mard jo us ke sáth the Yardan ke pár húe. 25 Aur Abísalom ne Yoáb ke badle 'Amásá ko lashkar ká sardár kiyá. Yih 'Amásá ek Isráílí ádmí ká beṭá thá, jis ká nám Yitrá thá; us ne Náhas kí beṭí Abíjel se, jo Yoáb kí mán aur Zarúyáh kí bahin thí, suhbat kí thí. 26 Aur Isráílí aur Abísalom Jili'ád ke mulk men khaimazan húe.

27 Aur jab Dáúd Mahanáyim men pahunchá, to aisá húá, ki Náhas ká beṭá Sobí baní 'Ammon ke Rabbah se, aur 'Ammíel ká beṭá Makír Lodibár se, aur Barzillí Jili'ádí Rájilím se, 28 palang aur chárpáiyon, aur básan, aur miṭṭí ke bartan, aur gehún, aur jau, aur áṭá, aur bhuná húá anáj, aur lobiye kí phaliyán, aur masúr, aur bhuná húá chabená, 29 aur shahd, aur makkhan, aur bheṛ bakriyán aur gáe ke dúdh ká panír, Dáúd ke aur us ke sáth ke logon ke kháne ke liye láe; kyúnki unhon ne kahá, ki Wuh log biyábán men bhúkhe aur mánde aur piyáse hain.

18 Aur Dáúd ne un logon ko jo us ke sáth the giná, aur hazáron ke aur saikṛon ke sardár muqarrar kiye. 2 Aur Dáúd ne logon kí ek tihái Yoáb ke mátaht aur ek tihái Yoáb ke bhái Abíshai bin Zarúyáh ke mátaht, aur ek tihái Játí Ittai ke mátaht karke un ko rawána kiyá. Aur bádsháh ne logon se kahá, ki Main khud bhí zarúr tumháre sáth chalúngá. 3 Par logon ne kahá, ki Tú nahín jáne páegá; kyúnki ham agar bhágen, to un ko kuchh hamárí parwá na hogí; aur agar ham men se ádhe máre jáen, taubhí un ko kuchh parwá na hogí: par tú ham jaise das hazár ke barábar hai: so bihtar yih hai, ki tú shahr men se hamárí madad karne ko taiyár rahe. 4 Bádsháh ne un se kahá, Jo tum ko bihtar ma'lúm hotá hai main wuhí karúngá. So bádsháh shahr ke pháṭak kí ek taraf khaṛá rahá, aur sab log sau sau aur hazár hazár karke nikalne lage. 5 Aur bádsháh ne Yoáb aur Abíshai aur Ittai ko farmáyá, ki Merí khátir us jawán Abísalom ke sáth narmí se pesh áná. Jab bádsháh ne sab sardáron ko Abísalom ke haqq men tákíd kí, to sab logon ne suná. 6 So wuh log nikalkar maidán men Isráíl ke muqábale ko gaye; aur laṛáí Ifráím ke ban men húí. 7 Aur wahán Isráíl ke logon ne Dáúd ke khádimon se shikast khái, aur us din aisí baṛí khúnrezí húí, ki bís hazár ádmí khet áe. 8 Is liye ki us din sárí mamlukat men jang thí: aur

log itne talwár ká luqma nahín bane, jitne us ban ká shikár húe. 9 Aur ittifáqan Abísalom Dáúd ke khádimon ke sámne á gayá. Aur Abísalom apne khachchar par sawár thá, aur wuh khachchar ek baṛe balút ke darakht kí ghaní ḍáliyon ke níche se gayá; so us ká sir balút men aṭak gayá, aur wuh ásmán aur zamín ke bích men laṭká rah gayá; aur wuh khachchar jo us ke rán tale thá, nikal gayá. 10 Kisí shakhs ne yih dekhá, aur Yoáb ko khabar dí, ki Main ne Abísalom ko balút ke darakht men laṭká húá dekhá. 11 Aur Yoáb ne us shakhs se jis ne use khabar dí thí kahá, Tú ne yih dekhá, phir kyún nahín tú ne use márkar wahín zamín par girá diyá? kyúnki main tujhe chándí ke das ṭukṛe aur ek kamarband detá. 12 Us shakhs ne Yoáb se kahá, ki Agar mujhe chándí ke hazár ṭukṛe bhí mere háth men milte, taubhí main bádsháh ke beṭe par háth na uṭhátá; kyúnki bádsháh ne hamáre sunte tujhe aur Abíshai aur Ittai ko tákíd kí thí, ki Khabardár, koí us jawán Abísalom ko na chhúe. 13 Warna agar main us kí ján ke sáth dagá kheltá, (aur bádsháh se to koí bát poshída bhí nahín,) to tú khud bhí kanárakash ho játá. 14 Tab Yoáb ne kahá, ki Main tere sáth yún hí ṭhahrá nahín rah saktá. So us ne tín tír háth men liye, aur un se Abísalom ke dil ko jab wuh hanoz balút ke darakht ke bích zinda hí thá, chhed ḍálá. 15 Aur das jawánon ne jo Yoáb ke silahbardár the Abísalom ko gherkar use márá, aur qatl kar diyá. 16 Tab Yoáb ne narsingá phúnká, aur log Isráílíon ká píchhá karne se lauṭe; kyúnki Yoáb ne logon ko rok liyá. 17 Aur unhon ne Abísalom ko lekar ban ke us baṛe gaṛhe men ḍál diyá, aur us par pattharon ká ek bahut baṛá ḍher lagá diyá; aur sab Isráílí apne apne ḍere ko bhág gaye. 18 Aur Abísalom ne apne jíte jí ek láṭ lekar khaṛí karáí thí jo sháhí wádí men hai; kyúnki us ne kahá, Mere koí beṭá nahín, jis se mere nám kí yádgár rahe: so us ne us láṭ ko apná nám diyá; aur wuh áj tak Abísalom kí yádgár kahlátí hai.

19 Tab Sadoq ke beṭe Akhíma'z ne kahá, ki Mujhe dauṛkar bádsháh ko khabar pahuncháne de, ki Khudáwand ne us ke dushmanon se us ká intiqám liyá. 20 Lekin Yoáb ne us se kahá, ki A'j ke din tú koí khabar na pahunchá, balki dúsre din khabar pahunchá dená, par áj tujhe koí khabar nahín le jání hogí, is liye ki bádsháh ká beṭá mar gayá hai. 21 Tab Yoáb ne Kúshí se kahá, ki Jákar jo kuchh tú ne dekhá hai, so bádsháh ko batá de. So wuh Kúshí Yoáb ko sijda karke dauṛ gayá. 22 Tab Sadoq ke beṭe Akhíma'z ne phir Yoáb se kahá, Khwáh kuchh hí ho, tú mujhe bhí us Kúshí ke píchhe dauṛ jáne de. Yoáb ne kahá, Ai mere beṭe, tú kyún dauṛ jáná cháhtá hai, jis hál ki is khabar ke 'iwaz tujhe koí in'ám nahín milegá? 23 Us ne kahá, Khwáh kuchh hí ho, main to jáúngá. Us ne kahá, Dauṛ já. Tab Akhíma'z maidán se hokar dauṛ gayá, aur Kúshí se áge baṛh gayá.

24 Aur Dáúd donon pháṭakon ke darmiyán baiṭhá thá: aur pahrewálá pháṭak kí chhat se hokar fasíl par gayá, aur kyá dekhtá hai, ki ek shakhs akelá dauṛá átá hai. 25 Us pahrewále ne pukárkar bádsháh ko khabar dí. Bádsháh ne farmáyá, Agar wuh akelá hai, to munh zabání khabar látá hogá. Aur wuh tez áyá, aur nazdík pahunchá. 26 Aur pahrewále ne ek aur ádmí ko dekhá, ki dauṛá átá hai: tab us pahrewále ne darbán ko pukárkar kahá, ki Dekh, ek shakhs aur akelá dauṛá átá hai. Bádsháh ne kahá, Wuh bhí khabar látá hogá. 27 Aur pahrewále ne kahá, ki Mujhe agle ká dauṛná Sadoq ke beṭe Akhíma'z ke dauṛne kí tarah ma'lúm detá hai. Tab bádsháh ne kahá, Wuh bhalá ádmí hai, aur achchhí khabar látá hogá. 28 Aur Akhíma'z ne pukárkar bádsháh se kahá, Khair hai; aur bádsháh ke áge zamín par sarnigún hokar sijda kiyá, aur kahá, ki Khudáwand terá Khudá mubárak ho, jis ne un ádmíon ko jinhon ne mere málik bádsháh ke khiláf háth uṭháe the qábú men kar diyá hai. 29 Bádsháh ne púchhá, Kyá wuh jawán Abísalom salámat hai? Akhíma'z ne kahá, ki Jab Yoáb ne bádsháh ke khádim ko, ya'ní mujh ko jo terá khádim hún, rawána kiyá, to main ne ek baṛí halchal to dekhí, par main nahín jántá ki wuh kyá thí.

30 Tab bádsháh ne kahá, Ek taraf ho já, aur yahin khará rah. So wuh ek taraf hokar chup cháp khará ho gayá. 31 Phir wuh Kúshí áyá. Aur Kúshí ne kahá, Mere málik bádsháh ke liye khabar hai; kyúnki KHUDÁWAND ne áj ke din un sab se jo tere khiláf uṭhe the, terá badla liyá. 32 Tab bádsháh ne Kúshí se púchhá, Kyá wuh jawán Abísalom salámat hai? Kúshí ne jawáb diyá, ki Mere málik bádsháh ke dushman, aur jitne tujhe zarar pahuncháne ko tere khiláf uṭhen, wuh usí jawán kí tarah ho jáen. 33 Tab bádsháh bahut bechain ho gayá, aur us koṭhrí kí taraf jo pháṭak ke úpar thí, rotá húá chalá: aur chalte chalte yún kahtá játá thá, Háe, mere beṭe Abísalom, mere beṭe, mere beṭe Abísalom! kásh main tere badle mar játá, ai Abísalom, mere beṭe, mere beṭe!

19 Aur Yoáb ko batáyá gayá, ki Dekh, bádsháh Abísalom ke liye nauha aur mátam kar rahá hai. 2 So tamám logon ke liye us din kí fath mátam se badal gayí, kyúnki logon ne us din yih kahte suná kí Bádsháh apne beṭe ke liye dilgír hai. 3 So wuh log us din chorí se shahr men ghuse, jaise wuh log jo laṛái se bhágte hain sharm ke máre chorí chorí chalte hain. 4 Aur bádsháh ne apná munh dhánk liyá, aur bádsháh baland áwáz se chilláne lagá, ki Háe, mere beṭe Abísalom, háe, Abísalom, mere beṭe, mere beṭe! 5 Tab Yoáb ghar men bádsháh ke pás jákar kahne lagá, ki Tú ne áj apne sab khádimon ko sharmsár kiyá, jinhon ne áj ke din terí ján aur tere beṭon aur terí beṭiyon kí jánen, aur terí biwiyon kí jánen, aur terí haramon kí jánen bacháín; 6 kyúnki tú apne 'adáwat rakhnewálon ko piyár kartá hai, aur apne doston se 'adáwat rakhtá hai. Is liye ki tú ne áj ke din záhir kar diyá, ki sardár aur khádim tere nazdík beqadr hain; kyúnki áj ke din main dekhtá hún, ki agar Abísalom jítá rahtá, aur ham sab mar játe, to tú bahut khush hotá. 7 So ab uṭh, báhar nikal, aur apne khádimon se tasallíbakhsh báten kar, kyúnki main KHUDÁWAND kí qasam khátá hún, ki agar tú báhar na jáe, to áj rát ko ek ádmí bhí tere sáth nahín rahegá; aur yih tere liye un sab áfaton se badtar hogá jo terí naujawání se lekar ab tak tujh par áí hain. 8 So bádsháh uṭhkar pháṭak men já baiṭhá: aur sab logon ko batáyá gayá, ki Dekho, bádsháh pháṭak men baiṭhá hai: tab sab log bádsháh ke sámne áe.

Aur Isráílí apne apne ḍere ko bhág gaye the. 9 Aur Isráíl ke qabílon ke bích sab logon men jhagṛá thá, aur wuh kahte the, ki Bádsháh ne hamáre dushmanon ke háth se aur Filistíon ke háth se ham ko bacháyá; aur ab wuh Abísalom ke sámne se mulk chhoṛkar bhág gayá hai. 10 Aur Abísalom jise ham ne masah karke apná hákim banáyá thá laṛái men mar gayá hai. So tum ab bádsháh ko wápas láne kí bát kyún nahín karte?

11 Tab Dáúd bádsháh ne Sadoq aur Abíyátar káhinon ko kahlá bhejá, ki Yahúdáh ke buzurgon se kaho, ki Tum bádsháh ko us ke mahall men pahuncháne ke liye sab se píchhe kyún hote ho, jis hál ki sáre Isráíl kí bát use us ke mahall men pahuncháne ke báre men bádsháh tak pahunchí hai? 12 Tum to mere bháí, aur merí haḍḍí aur gosht ho: phir tum bádsháh ko wápas le jáne ke liye sab se píchhe kyún ho? 13 Aur 'Amásá se kahná, Kyá tú merí haḍḍí aur gosht nahín? so agar tú Yoáb kí jagah mere huzúr hamesha ke liye lashkar ká sardár na ho, to Khudá mujh se aisá hí, balki is se bhí ziyáda kare. 14 Aur us ne sab baní Yahúdáh ká dil ek ádmí ke dil kí tarah máil kar liyá; chunánchi unhon ne bádsháh ko paigám bhejá, ki Tú apne sab khádimon ko sáth lekar lauṭ á. 15 So bádsháh lauṭkar Yardan par áyá. Aur sab baní Yahúdáh Jiljál ko gaye, ki bádsháh ká istiqbál karen, aur use Yardan ke pár le áen.

16 Aur Jirá ke beṭe Binyamíní Sima'í ne jo Bahúrím ká thá jaldí kí, aur baní Yahúdáh ke sáth Dáúd bádsháh ke istiqbál ko áyá. 17 Aur us ke sáth ek hazár Binyamíní jawán the; aur Sáúl ke gharáne ká khádim Zíbá apne pandrah beṭon aur bís naukaron samet áyá; aur wuh bádsháh ke sámne Yardan ke pár utre. 18 Aur ek kishtí pár gayí, ki bádsháh ke gharáne ko le áe, aur jo kám use munásib ma'lúm ho, use kare. Aur

Jirá ká beṭá Sima'í bádsháh ke sámne jaise hí wuh Yardan pár húá, aundhá hokar girá, 19 aur bádsháh se kahne lagá, ki Merá málik merí taraf gunáh mansúb na kare, aur jis din merá málik bádsháh Yarúshalem se niklá, us din jo kuchh tere ḳhádim ne badmizájí se kiyá, use aisá yád na rakh, ki bádsháh us ko apne dil men rakkhe. 20 Kyúnki terá banda yih jántá hai, ki main ne gunáh kiyá hai; aur dekh, áj ke din main hí Yúsuf ke gharáne men se pahle áyá hún, ki apne málik bádsháh ká istiqbál karún. 21 Zarúyáh ke beṭe Abíshai ne jawáb diyá, Kyá Sima'í is sabab se márá na jáe, ki us ne Ḳhudáwand ke mamsúh par la'nat kí? 22 Dáúd ne kahá, Ai Zarúyáh ke beṭo, mujhe tum se kyá kám, ki tum áj ke din mere muḳhálif húe ho? kyá Isráíl men se koí ádmí áj ke din qatl kiyá jáe? kyá main yih nahín jántá, ki main áj ke din Isráíl ká bádsháh hún? 23 Aur bádsháh ne Sima'í se kahá, Tú márá nahín jáegá. Aur bádsháh ne us se qasam kháí.

24 Phir Sáúl ká beṭá Mifíbosat bádsháh ke istiqbál ko áyá; us ne bádsháh ke chale jáne ke din se lekar us ke salámat ghar á jáne ke din tak na to apne pánwon par paṭṭiyán bándhín, aur na apní dáṛhí katarwáí, aur na apne kapṛe dhulwáe the. 25 Aur aisá húá, ki jab wuh Yarúshalem men bádsháh se milne áyá, to bádsháh ne us se kahá, Ai Mifíbosat, tú mere sáth kyún nahín gayá thá? 26 Us ne jawáb diyá, Ai mere málik bádsháh, mere naukar ne mujh se dagá kí: kyúnki tere ḳhádim ne kahá thá, ki Main apne liye gadhe par zín kasúngá, táki main sawár hokar bádsháh ke sáth jáún; is liye ki terá ḳhádim langṛá hai. 27 So us ne mere málik bádsháh ke huzúr tere ḳhádim par buhtán lagáyá; par merá málik bádsháh to Ḳhudá ke firishte kí mánind hai: so jo kuchh tujhe achchhá ma'lúm ho, so kar. 28 Kyúnki mere báp ká sárá gharáná mere málik bádsháh ke áge murdon kí mánind thá: taubhí tú ne apne ḳhádim ko un logon ke bích biṭháyá jo tere dastarḳhwán par kháte the. Pas, kyá ab bhí merá koí haqq hai, ki main bádsháh ke áge phir faryád karún? 29 Bádsháh ne us se kahá, Tú apní báten kyún bayán kartá játá hai? main kahtá hún, ki Tú aur Zíbá donon ápas men us zamín ko bánṭ lo. 30 Aur Mifíbosat ne bádsháh se kahá, Wuhí sab le le; is liye ki merá málik bádsháh apne ghar men phir salámat á gayá hai.

31 Aur Barzillí Jili'ádí Rájilím se áyá, aur bádsháh ke sáth Yardan pár gayá, táki use Yardan ke pár pahuncháe. 32 Aur yih Barzillí niháyat 'umr rasída ádmí, ya'ní assí baras ká thá: us ne bádsháh ko, jab tak wuh Mahanáyim men rahá, rasad pahuncháí thí; is liye ki wuh bahut baṛá ádmí thá. 33 So bádsháh ne Barzillí se kahá, ki Tú mere sáth pár chal, aur main Yarúshalem men apne sáth terí parwarish karúngá. 34 Aur Barzillí ne bádsháh ko jawáb diyá, ki Merí zindagí ke din hí kitne hain jo main bádsháh ke sáth Yarúshalem ko jáún? 35 A'j main assí baras ká hún: kyá main bhale aur bure men imtiyáz kar saktá hún? kyá terá banda jo kuchh khátá pítá hai, us ká mazá ján saktá hai? kyá main gánewálon aur gánewáliyon kí áwáz phir sun saktá hún? pas terá banda apne málik bádsháh par kyún bár ho? 36 Terá banda faqat Yardan ke pár tak bádsháh ke sáth jáná cháhtá hai; so bádsháh mujhe aisá baṛá ajr kyún de? 37 Apne bande ko lauṭ jáne de, táki main apne shahr men apne báp aur mán kí qabr ke pás marún. Par dekh, terá banda Kimhám házir hai; wuh mere málik bádsháh ke sáth pár jáe; aur jo kuchh tujhe bhalá ma'lúm de, us se kar. 38 Tab bádsháh ne kahá, ki Kimhám mere sáth pár chalegá, aur jo kuchh tujhe bhalá ma'lúm ho, wuhí main us ke sáth karúngá, aur jo kuchh tú cháhegá, main tere liye wuhí karúngá. 39 Aur sab log Yardan ke pár ho gaye. Aur bádsháh bhí pár húá; phir bádsháh ne Barzillí ko chúmá, aur use du'á dí, aur wuh apní jagah ko lauṭ gayá.

40 So bádsháh Jiljál ko rawána húá, aur Kimhám us ke sáth chalá: aur Yahúdáh ke sab log, aur Isráíl ke logon men se bhí ádhe bádsháh ko pár láe. 41 Tab Isráíl ke sab log bádsháh ke pás ákar us se kahne lage, ki Hamáre bháí baní

Yahúdáh tujhe kyún chorí se le áe, aur bádsháh ko, aur us ke gharáne ko aur Dáúd ke sáth jitne the un ko Yardan ke pár se láe? 42 Tab sab baní Yahúdáh ne baní Isráíl ko jawáb diyá, Is liye ki bádsháh ká hamáre sáth nazdík ká rishta hai; so tum is bát ke sabab se náráz kyún húe? kyá ham ne bádsháh ke dám ká kuchh khá liyá hai? yá us ne ham ko kuchh in'ám diyá hai? 43 Phir baní Isráíl ne baní Yahúdáh ko jawáb diyá, ki Bádsháh men hamáre das hisse hain, aur hamárá haqq bhí Dáúd par tum se ziyáda hai: pas tum ne kyún hamárí hiqárat kí, ki bádsháh ke lauṭá láne men pahle ham se saláh nahín lí? Aur baní Yahúdáh kí báten baní Isráíl kí báton se ziyáda sakht thín.

20 Aur wahán ek sharír Binyamíni thá, aur us ká nám Siba' bin Bikrí thá: us ne narsingá phúnká, aur kahá, ki Dáúd men hamárá koí hissa nahín, aur na hamárí mírás Yassí ke beṭe ke sáth hai: ai Isráílío, apne apne ḍere ko chale jáo. 2 So sab Isráílí Dáúd kí pairawí chhorkar Siba' bin Bikrí ke píchhe ho liye: lekin Yahúdáh ke log Yardan se Yarúshalem tak apne bádsháh ke sáth hí sáth rahe.

3 Aur Dáúd Yarúshalem men apne mahall men áyá. Aur bádsháh ne apní un dason haramon ko, jin ko wuh apne ghar kí nigahbání ke liye chhor gayá thá, lekar un ko nazarband kar diyá, aur un kí parwarish kartá rahá, par un ke pás na gayá. So unhon ne apne marne ke din tak nazarband rahkar ranḍápe kí hálat men zindagí káṭí.

4 Aur bádsháh ne 'Amásá ko hukm kiyá, ki Tín din ke andar baní Yahúdáh ko mere pás jama' kar, aur tú bhí yahán házir ho. 5 So 'Amásá baní Yahúdáh ko faráham karne gayá, par wuh mu'aiyana waqt se jo us ne us ke liye muqarrar kiyá thá ziyáda thahrá. 6 Tab Dáúd ne Abíshai se kahá, ki Siba' bin Bikrí to ham ko Abísalom se ziyáda nuqsán pahuncháegá; so tú apne málik ke khádimon ko lekar us ká píchhá kar; tá na ho ki wuh fasíldár shahron ko lekar hamárí nazar se bach nikle. 7 So Yoáb ke ádmí, aur Karetí, aur Faletí, aur sab bahádur us ke píchhe ho liye, aur Yarúshalem se nikle táki Siba' bin Bikrí ká píchhá karen. 8 Aur jab wuh us bare patthar ke nazdík pahunche jo Jiba'ún men hai to 'Amásá un se milne ko áyá. Aur Yoáb apná jangí libás pahine thá, aur us ke úpar ek paṭká thá, jis se ek talwár miyán men parí húí us kí kamar men bandhí thí; aur us ke chalte chalte wuh nikal parí. 9 So Yoáb ne 'Amásá se kahá, Ai mere bháí, tú khairíyat se hai? Aur Yoáb ne 'Amásá kí dárhí apne dahine háth se pakrí, ki us ko bosa de. 10 Aur 'Amásá ne us talwar ká jo Yoáb ke háth men thí khayál na kiyá: so us ne us se us ke peṭ men aisá márá, ki us kí antriyán zamín par nikal parín, aur us ne dúsrá wár na kiyá; so wuh mar gayá. Phir Yoáb aur us ká bháí Abíshai Siba' bin Bikrí ká píchhá karne chale. 11 Aur Yoáb ke jawánon men se ek shakhs us ke pás khará ho gayá, aur kahne lagá, ki Jo koí Yoáb se rází hai aur jo koí Dáúd kí taraf hai, so Yoáb ke píchhe ho le. 12 Aur 'Amásá sarak ke bích apne khún men loṭ rahá thá. Aur jab us shakhs ne dekhá, ki sab log khare ho gaye hain, to wuh 'Amásá ko sarak par se maidán men uṭhá le gayá; aur jab yih dekhá, ki jo koí us ke pás átá hai, khará ho játá hai, to us par ek kaprá ḍál diyá. 13 Aur jab wuh sarak par se haṭá liyá gayá, to sab log Yoáb ke píchhe Siba' bin Bikrí ká píchhá karne chale. 14 Aur wuh Isráíl ke sab qabílon men se hotá húá Abíl, aur Bait Ma'kah, aur sab Biríon tak pahunchá, aur wuh sab bhí jama' hokar us ke píchhe chale. 15 Aur unhon ne ákar use Bait Ma'kah ke Abíl men gher liyá, aur shahr ke sámne aisá damdama bándhá, ki wuh fasíl ke barábar rahá; aur sab logon ne jo Yoáb ke sáth the díwár ko torná shurú' kiyá, táki use girá den. 16 Tab ek dánishmand 'aurat shahr men se pukárkar kahne lagí, ki Zará Yoáb se kah do ki yahán áe, táki main us se kuchh kahún. 17 So wuh us ke nazdík áyá; us 'aurat ne us se kahá, Kyá tú Yoáb hai? Us ne kahá, Hán. Tab wuh us se kahne lagí, Apní laundí kí báten sun. Us ne kahá, Main suntá hún. 18 Tab wuh kahne lagí, ki Qadím zamáne men yún kahá karte the, ki Wuh zarúr Abíl men saláh púchhenge;

aur is tarah wuh bát ko khatm karte the. 19 Aur main Isráíl men un logon men se hún jo sulhpasand aur diyánatdár hain; tú cháhtá hai, ki ek shahr aur mán ko Isráílíon ke darmiyán halák kare: so tú kyún KHUDÁWAND kí mirás ko nigalná cháhtá hai? 20 Yoáb ne jawáb diyá, Mujh se hargiz, hargiz aisá na ho, ki main nigal jáún, yá halák karún. 21 Bát yih nahín hai, balki Ifráím ke kohistání mulk ke ek shakhs ne, jis ká nám Siba' bin Bikrí hai, bádsháh ya'ní Dáúd ke khiláf háth uṭháyá hai: so faqat usí ko mere hawále kar de, to main shahr se chalá jáúngá. Us 'aurat ne Yoáb se kahá, Dekh, us ká sir díwár par se tere pás phenk diyá jáegá. 22 Tab wuh 'aurat apní dánáí se sab logon ke pás gayí. So unhon ne Siba' bin Bikri ká sir káṭkar use báhar Yoáb kí taraf phenk diyá. Tab us ne narsingá phúnká, aur log shahr se alag hokar apne apne ḍere ko chale gaye. Aur Yoáb Yarúshalem ko bádsháh ke pás lauṭ áyá.

23 Aur Yoáb Isráíl ke sáre lashkar ká sardár thá, aur Bináyáh bin Yahoyada' Karetíon aur Faletíon ká sardár thá; 24 aur Adorám khiráj ká dároga thá; aur Akhilúd ká beṭá Yahúsafat muarrikh thá; 25 aur Siwá munshí thá; aur Sadoq aur Abiyátar káhin the; 26 aur 'I'rá Yáirí bhí Dáúd ká ek káhin thá.

21 Aur Dáúd ke aiyám men pai dar pai tín sál kál paṛá; aur Dáúd ne KHUDÁWAND se daryáft kiyá. KHUDÁWAND ne farmáyá, ki Yih Sáúl aur us ke khúnrez gharáne ke sabab se hai, kyúnki us ne Jiba'úníon ko qatl kiyá. 2 Tab bádsháh ne Jiba'úníon ko bulákar un se bát kí. Yih Jiba'úní baní Isráíl men se nahín balki bache húe Amoríon men se the; aur baní Isráíl ne un se qasam khái thí; aur Sáúl ne baní Isráíl aur baní Yahúdáh kí khátir apní garmjoshí men un ko qatl kar ḍálná cháhá thá. 3 So Dáúd ne Jiba'úníon se kahá, Main tumháre liye kyá karún, aur main kis chíz se kaffára dún, táki tum KHUDÁWAND kí mirás ko du'á do? 4 Jibá'úníon ne us se kahá, ki Hamáre aur Sáúl yá us ke gharáne ke darmiyán chándí yá sone ká koí mu'ámala nahín; aur na ham ko yih ikhtiyár hai, ki ham Isráíl ke kisí mard ko ján se máren. Us ne kahá, Jo kuchh tum kaho main wuhí tumháre liye karúngá. 5 Unhon ne bádsháh ko jawáb diyá, ki Jis shakhs ne hamárá nás kiyá, aur hamáre khiláf aisí tadbír nikálí ki ham nábúd kiye jáen, aur Isráíl kí kisí mamlukat men báqí na rahen, 6 usí ke beṭon men se sát ádmí hamáre hawále kar diye jáen, aur ham un ko KHUDÁWAND ke liye KHUDÁWAND ke chune húe Sáúl ke Jibi'ah men laṭká denge. Bádsháh ne kahá, Main de dúngá. 7 Lekin bádsháh ne Mifíbosat bin Yúnatan bin Sáúl ko KHUDÁWAND kí qasam ke sabab se, jo un ke ya'ní Dáúd aur Sáúl ke beṭe Yúnatan ke darmiyán húí thí, bachá rakkhá. 8 Par bádsháh ne Aiyáh kí beṭí Risfah ke donon beṭon Armoní aur Mifíbosat ko, jo Sáúl se húe the, aur Sáúl kí beṭí Míkal ke pánchon beṭon ko jo Barzillí Mahúlátí ke beṭe 'Adriel se húe the lekar 9 un ko Jiba'úníon ke hawále kiyá, aur unhon ne un ko pahár par KHUDÁWAND ke huzúr laṭká diyá: so wuh sáton ek sáth mare: yih sab fasl káṭne ke aiyám men, ya'ní jau kí fasl ke shurú' ke dinon men máre gaye. 10 Tab Aiyáh kí beṭí Risfah ne ṭáṭ liyá, aur fasl ke shurú' se us ko apne liye chaṭán par bichháe rahí, jab tak ki ásmán se un par bárish na húí, aur us ne na to din ke waqt hawá ke parandon ko, aur na rát ke waqt janglí darandon ko un par áne diyá. 11 Aur Dáúd ko batáyá gayá, ki Sáúl kí haram Aiyáh kí beṭí Risfah ne aisá aisá kiyá. 12 Tab Dáúd ne jákar Sáúl kí haḍḍiyon ko, aur us ke beṭe Yúnatan kí haḍḍiyon ko Jilí'ád ke logon se liyá jo un ko Baitshán ke chauk men se churá láe the, jahán Filistíon ne un ko, jis din ki unhon ne Sáúl ko Jilbú'a men qatl kiyá, ṭáng diyá thá. 13 So wuh Sáúl kí haḍḍiyon aur us ke beṭe Yúnatan kí haḍḍiyon ko wahán se le áyá, aur unhon ne un kí bhí haḍḍiyán jama' kín jo laṭkáe gaye the. 14 Aur unhon ne Sáúl aur us ke beṭe Yúnatan kí haḍḍiyon ko Zila' men jo Binyamín kí sarzamín men hai, usí ke báp Qís kí qabr men dafn kiyá; aur unhon ne jo kuchh bádsháh ne farmáyá sab púrá kiyá. Is ke ba'd Khudá ne us mulk ke báre men du'á suní.

15 Aur Filistí phir Isráílion se laṛe; aur Dáúd apne khádimon ke sáth niklá, aur Filistíon se laṛá; aur Dáúd bahut thak gayá. 16 Aur Ishbí Banob ne, jo deozádon men se thá, aur jis ká neza wazn men pítal kí tín sau misqál thá, aur wuh ek nayí talwár bándhe thá, cháhá ki Dáúd ko qatl kare. 17 Par Zarúyáh ke beṭe Abíshai ne us kí kumak kí, aur us Filistí ko aisí zarb lagáí, ki use már diyá. Tab Dáúd ke logon ne qasam khákar us se kahá, ki Tú phir kabhí hamáre sáth jang par nahín jáegá, tá na ho ki tú Isráíl ká chirág bujhá de.

18 Is ke ba'd Filistíon ke sáth phir Júb men laṛáí húí: tab Húsátí Sibkí ne Saf ko jo deozádon men se thá qatl kiyá. 19 Aur phir Filistíon se Júb men ek âur laṛáí húí: tab Ilhanán bin Ya'ri A'rijím ne jo Baitlahm ká thá, Játí Júliyat ko qatl kiyá, jis ke neze kí chhaṛ juláhe ke shahtír kí tarah thí. 20 Phir Ját men laṛáí húí, aur wahán ek baṛá qaddáwar shakhs thá; us ke donon háthon aur donon pánwon men chha chha ungliyán thín jo sab kí sab ginti men chaubís thín, aur yih bhí us deo se paidá húá thá. 21 Jab is ne Isráílion kí fazíhat kí, to Dáúd ke bháí Sima'í ke beṭe Yúnatan ne use qatl kiyá. 22 Yih cháron us deo se Ját men paidá húe the, aur wuh Dáúd ke háth se aur us ke khádimon ke háth se máre gaye.

22 Jab Khudáwand ne Dáúd ko us ke sab dushmanon aur Sáúl ke háth se riháí dí, to us ne Khudáwand ke huzúr is mazmún ká gít sunáyá; 2 wuh kahne lagá,

Khudáwand merí chaṭán, aur merá qil'a aur merá chhuṛánewálá hai.
3 Khudáwand merí chaṭán hai; main usí par bharosá rakkhúngá;
Wuhí merí sipar, aur merí naját ká síng hai, merá únchá burj, aur merí panáh hai.
Mere naját denewále, tú hí mujhe zulm se bachátá hai.
4 Main Khudáwand ko jo sitáish ke láiq hai, pukárúngá:
Yún main apne dushmanon se bacháyá jáúngá.
5 Kyúnki maut kí maujon ne mujhe gherá,
Bedíní ke sailábon ne mujhe daráyá.
6 Pátál kí rassiyán mere chaugird thín:
Maut ke phande mujh par á paṛe the.
7 Apní musíbat men main ne Khudáwand ko pukárá,
Main apne Khudá ke huzúr chilláyá:
Us ne apní haikal men se merí áwáz suní,
Aur merí faryád us ke kán men pahunchí.
8 Tab zamín hil gayí aur kánp uṭhí,
Aur ásmán kí bunyádon ne jumbish kháí
Aur hil gayín, is liye ki wuh gazabnák húá.
9 Us ke nathnon se dhuwán uṭhá,
Aur us ke munh se ág nikalkar bhasam karne lagí:
Koele us se dahak uṭhe.
10 Us ne ásmánon ko bhí jhuká diyá, aur níche utar áyá;
Aur us ke pánwon tale gahrí táríkí thí.
11 Wuh karúbí par sawár hokar uṛá,
Aur hawá ke bázúon par dikháí diyá.
12 Aur us ne apne chaugird táríkí ko aur pání ke ijtimá'
Aur ásmán ke daldár bádalon ko shamiyáne banáyá.
13 Us jhalak se jo us ke áge áge thí
A'g ke koele sulag gaye.
14 Khudáwand ásmán se garjá,
Aur Haqq Ta'álá ne apní áwáz sunáí.
15 Us ne tír chalákar un ko parágand kiyá;
Aur bijlí se un ko shikast dí.
16 Tab Khudáwand kí ḍánṭ se,
Us ke nathnon ke dam ke jhonke se,
Samundar kí tháh dikháí dene lagí,
Aur jahán kí bunyáden namúdár húín.
17 Us ne úpar se háth baṛhákar mujhe thám liyá;
Aur mujhe bahut pání men se khenchkar báhar nikálá.
18 Us ne mere zoráwar dushman aur mere 'adáwat rakhnewálon se
Mujhe chhuṛá liyá, kyúnki wuh mere liye niháyat zabardast the.

19 Wuh merí musíbat ke din mujh pará pare;
Par Khudáwand merá sahárá thá.
20 Wuh mujhe kusháda jagah men nikál bhí láyá:
Us ne mujhe chhuráyá, is liye ki wuh mujh se khush húá.
21 Khudáwand ne merí rástí ke muwáfiq mujhe jazá dí;
Aur mere háthon kí pákízagí ke mutábiq mujhe badla diyá.
22 Kyúnki main Khudáwand kí ráhon par chaltá rahá,
Aur shararat se apne Khudá se alag na húá.
23 Kyúnki us ke sáre faisale mere sámne the:
Aur main us ke áín se bargashta na húá.
24 Main us ke huzúr kámil bhí rahá,
Aur apní badkárí se báz rahá.
25 Isí liye Khudáwand ne mujhe merí rástí ke muwáfiq,
Balki merí us pákízagí ke mutábiq jo us kí nazar ke sámne thí badla diyá.
26 Rahmdil ke sáth tú rahím hogá,
Aur kámil ádmí ke sáth kámil;
27 Nekokár ke sáth nek hogá;
Aur kajrau ke sáth terhá.
28 Musíbatzada logon ko tú bacháegá:
Par terí ánkhen magrúron par lagí hain, táki tú unhen níchá kare.
29 Kyúnki, ai Khudáwand, tú merá chirág hai:
Aur Khudáwand mere andhere ko ujálá kar degá.
30 Kyúnki terí badaulat main fauj par dháwá kartá hún:
Aur apne Khudá kí badaulat díwár pháṇd játá hún.
31 Lekin Khudá kí ráh kámil hai:
Khudáwand ká kalám táyá húá hai;
Wuh un sab kí sipar hai jo us par bharosá rakhte hain.
32 Kyúnki Khudáwand ke siwá âur kaun Khudá hai?
Aur hamáre Khudá ko chhorkar âur kaun chatán hai?
33 Khudá merá mazbút qil'a hai:
Wuh apní ráh men kámil shakhs kí rahnumáí kartá hai.
34 Wuh us ke pánw harniyon ke se baná detá hai;
Aur mujhe merí únchí jagahon men qáim kartá hai.
35 Wuh mere háthon ko jang karná sikhátá hai;
Yahán tak ki mere bázú pítal kí kamán ko jhuká dete hain.
36 Tú ne mujh ko apní naját kí sipar bhí bakhshí:
Aur terí narmí ne mujhe buzurg banáyá hai.
37 Tú ne mere níche mere qadam kusháda kar diye,
Aur mere pánw nahín phisle.
38 Main ne apne dushmanon ká píchhá karke un ko halák kiyá,
Aur jab tak wuh faná na ho gaye main wápas nahín áyá.
39 Main ne un ko faná kar diyá, aur aisá chhed dálá hai, ki wuh uṭh nahín sakte:
Balki wuh to mere pánwon ke níche gire pare hain.
40 Kyúnki tú ne laráí ke liye mujhe quwwat se kamarbasta kiyá:
Aur mere mukhálifon ko mere sámne zer kiyá.
41 Tú ne mere dushmanon kí pusht merí taraf pher dí,
Táki main apne 'adáwat rakhnewálon ko káṭ dálún.
42 Unhon ne intizár kiyá, par koí na thá jo bacháe;
Balki Khudáwand ká bhí intizár kiyá, par us ne un ko jawáb na diyá.
43 Tab main ne un ko kúṭ kúṭkar zamín kí gard kí mánind kar diyá,
Main ne un ko galí kúchon kí kíchar kí tarah raund raundkar cháron taraf phailá diyá.
44 Tú ne mujhe merí qaum ke jhagron se bhí chhuráyá;
Tú ne mujhe qaumon ká sardár hone ke liye rakh chhorá hai:
Jis qaum se main wáqif bhí nahín, wuh merí mutí' hogí.
45 Pardesí mere tábi' ho jáenge:
Wuh merá nám sunte hí merí farmánbardárí karenge.
46 Pardesí murjhá jáenge,
Aur apne qil'on se thartharáte húe niklenge.
47 Khudáwand zinda hai; merí chatán mubárak ho,
Aur Khudá merí naját kí chatán mumtáz ho.
48 Wuhí Khudá jo merá intiqám letá hai,
Aur ummaton ko mere tábi' kar detá hai,

49 Aur mujhe mere dushmanon ke bích se nikáltá hai:
Hán, tú mujhe mere mukhálifon par sarfaráz kartá hai:
Tú mujhe tundkhú ádmí se rihái detá hai.
50 Is liye, ai KHUDÁWAND, main qaumon ke darmiyán terí shukrguzárí,
Aur tere nám kí madhsaráí karúngá.
51 Wuh apne bádsháh ko barí naját 'ináyat kartá hai:
Aur apne mamsúh Dáúd aur us kí nasl par
Hamesha shafaqat kartá hai

23 Dáúd kí ákhirí báten yih hain.
Dáúd bin Yassí kahtá hai,
Ya'ní yih us shakhs ká kalám hai jo sarfaráz kiyá gayá,
Aur Ya'qúb ke Khudá ká mamsúh,
Aur Isráíl ká shírín nagmasáz hai:
2 KHUDÁWAND kí rúh ne merí ma'rifat kalám kiyá,
Aur us ká sukhan merí zabán par thá.
3 Isráíl ke Khudá ne farmáyá,
Isráíl kí Chatán ne mujh se kahá:
Ek hai jo sadáqat se logon par hukúmat kartá hai,
Jo Khudá ke khauf ke sáth hukúmat kartá hai.
4 Wuh subh kí raushní kí mánind hogá, jab súraj nikaltá hai,
Aisí subh jis men bádal na hon;
Jab narm narm ghás zamín men se
Bárish ke ba'd kí sáf chamak ke bá'is nikaltí hai.
5 Merá ghar to sach much Khudá ke sámne aisá hai bhí nahín;
Taubhí us ne mere sáth ek dáimí 'ahd,
Jis kí sári báten mu'ayan aur páedár hain, bándhá hai:
Kyúnki yihí meri sárí naját aur sárí murád hai,
Go wuh us ko barhátá nahín.
6 Par nárást log sab ke sab kánton kí mánind thahrenge jo hatá diye játe hain,
Kyúnki wuh háth se pakre nahín já sakte:
7 Balki jo ádmí un ko chhúe
Zarúr hai ki wuh lohe aur neze kí chhar se musallah ho;
So wuh apní hí jagah men ág se bi'lkull bhasam kar diye jáenge.

8 Aur Dáúd ke baháduron ke nám yih hain: ya'ní Ta-Hakmoní, Yosheb Bashebat jo sipahsáláron ká sardár thá; wuhí Ezní Adíno thá; jis se áth sau ek hí waqt men maqtúl húe. 9 Us ke ba'd ek Akhúhí ke bete Dúde ká betá Ilí'azar thá; yih un tínon súrmáon men se ek thá jo Dáúd ke sáth us waqt the jab unhon ne un Filistíon ko jo laráí ke liye jama' húe the lalkárá, hálánki sab baní Isráíl chale gaye the: 10 aur us ne uthkar Filistíon ko itná márá, ki us ká háth thakkar talwár se chipak gayá: aur KHUDÁWAND ne us din barí fath karáí; aur log phirkar faqat lútne ke liye us ke píchhe ho liye. 11 Ba'd us ke Hararí Ají ká betá Sammah thá. Aur Filistíon ne us qit'a e zamín ke pás jo masúr ke peron se bhará thá, jama' hokar dal bándh liyá thá, aur log Filistíon ke áge se bhág gaye the. 12 Lekin us ne us qit'e ke bích men khare hokar us ko bacháyá, aur Filistíon ko qatl kiyá: aur KHUDÁWAND ne barí fath karáí. 13 Aur un tís sardáron men se tín sardár nikle, aur fasl kátne ke mausim men Dáúd ke pás 'Adullám ke magáre men áe: aur Filistíon kí fauj Rifáíon kí wádí men khaimazan thí. 14 Aur Dáúd us waqt garhí men thá, aur Filistíon ke pahre kí chaukí Baitlahm men thí. 15 Aur Dáúd ne taraste húe kahá, Ai kásh koí mujhe Baitlahm ke us kúen ká pání píne ko detá, jo phátak ke pás hai. 16 Aur un tínon baháduron ne Filistíon ke lashkar men se jákar Baitlahm ke kúen se jo phátak ke barábar hai pání bhar liyá, aur use Dáúd ke pás láe; lekin us ne na cháhá ki piye; balki use KHUDÁWAND ke huzúr undel diyá; 17 aur kahne lagá, Ai KHUDÁWAND mujh se yih hargiz na ho, ki main aisá karún; kyá main un logon ká khún píún jinhon ne apní ján jokhon men dálí? Isí liye us ne na cháhá, ki use piye. Un tínon baháduron ne aise aise kám kiye. 18 Aur Zarúyáh ke bete Yoáb ká bhái Abishai un tínon men afzal thá. Us ne tín sau par apná bhálá chalákar un ko qatl kiyá, aur tínon men námí thá. 19 Kyá wuh un tínon men mu'azzaz na thá? Isí liye wuh un ká sardár húá: taubhí wuh un pahle tínon ke barábar nahín

hone páyá. 20 Aur Yahoyada' ká beṭá Bináyáh Qabzíl ke ek súrmá ká beṭá thá jis ne baṛe baṛe kám kiye the; us ne Moáb ke Aríel ke donon beṭon ko qatl kiyá, aur jákar barf ke mausim men ek gár ke bích ek sher i babar ko márá. 21 Aur us ne ek jasím Misrí ko qatl kiyá: us Misrí ke háth men bhálá thá; par yih láṭhí hí liye húe us par lapká, aur Misrí ke háth se bhálá chhín liyá, aur usí ke bhále se use márá. 22 Pas Yahoyada' ke beṭe Bináyáh ne aise aise kám kiye, aur tínon bahádurон men námí thá. 23 Wuh un tíson se ziyáda mu'azzaz thá, par wuh un pahle tínon ke barábar nahín hone páyá. Aur Dáúd ne use apne muháfiz sipáhíon par muqarrar kiyá.

24 Aur tíson men Yoáb ká bháí 'Asáhel aur Ilhanán Baitlahm ke Dodo ká beṭá, 25 Harodí Sammah, Harodí Iliqa; 26 Faltí Khalis, 'I'rá bin 'Aqís Taqú'í: 27 'Anatotí Abi'azar, Húsátí Mabúní; 28 Akhúhí Zalmon, Natofátí Maharí; 29 Natofátí Ba'nah ká beṭá Halib, Ittai bin Ríbí, baní Binyamín ke Jibi'ah ká; 30 Fir'átoní Bináyáh, aur Ja's ke nálon ká Hiddí; 31 'Arbátí Abi-albún, Barhúmí 'Azmávat; 32 Sa'-lboní Ilyahba, Baní Yasín Yúnatan; 33 Harárí Sammah, Akhíám bin Sarár Harárí; 34 Ilífalat bin Ahasbí Ma'kátí ká beṭá, Ilí'ám bin Akhítuffal Jiloní; 35 Karmilí Hasro, Arbí Fa'rí; 36 Zobáh ke Nátan ká beṭá Ijál, Jaddí Báni; 37 'Ammoní Silaq, Bairotí Naharí, Zarúyáh ke beṭe Yoáb ke silahbardár; 38 Itrí 'I'rá, Itrí Jaríb; 39 aur Hittí U'riyáh: yih sab saintís the.

24 Us ke ba'd Khudáwand ká gussa Isráíl par phir bhaṛká; aur us ne Dáúd ke dil ko un ke khiláf yih kahkar ubhárá, ki Jákar Isráíl aur Yahúdáh ko gin. 2 Aur bádsháh ne lashkar ke sardár Yoáb ko jo us ke sáth thá hukm kiyá, ki Isráíl ke sab qabílon men, Dán se Bairsaba' tak, gasht karo, aur logon ko gino, táki logon kí ta'dád mujhe ma'lúm ho. 3 Tab Yoáb ne bádsháh se kahá, ki Khudáwand terá Khudá un logon ko khwáh wuh kitne hí hon, sau guná baṛháe, aur mere málik bádsháh kí ánkhen ise dekhen: par mere málik bádsháh ko yih bát kyún bhátí hai? 4 Taubhí bádsháh kí bát Yoáb aur lashkar ke sardáron par gálib hí rahí. Aur Yoáb aur lashkar ke sardár bádsháh ke huzúr se Isráíl ke logon ká shumár karne ko nikle. 5 Aur wuh Yardan pár utre, aur us shahr kí dahiní taraf 'Aro'ír men khaimazan húe jo Jadd kí wádí men Ya'zer kí jánib hai. 6 Phir wuh Jilí'ád aur Tahtím Hudsí ke 'iláqe men gaye; aur Dán Ya'n ko gaye, aur ghúmkar Saidá tak pahunche; 7 aur wahán se Súr ke qil'e ko, aur Hawwíon aur Kan'ánion ke sab shahron ko gaye; aur Yahúdáh ke junúb men Bairsaba' tak nikal gaye. 8 Chunánchi sárí mamlukat men gasht karke nau mahíne aur bís din ke ba'd wuh Yarúshalem ko lauṭe. 9 Aur Yoáb ne mardumshumárí kí ta'dád bádsháh ko dí: so Isráíl men áṭh lákh bahádur mard nikle jo shamsherzan the. Aur Yahúdáh ke mard pánch lákh nikle.

10 Aur logon ká shumár karne ke ba'd Dáúd ká dil bechain húá, aur Dáúd ne Khudáwand se kahá, Yih jo main ne kiyá so baṛá gunáh kiyá; ab, ai Khudáwand, main terí minnat kartá hún, ki tú apne bande ká gunáh dúr kar de, kyúnki mujh se baṛí hamáqat húí. 11 So jab Dáúd subh ko uṭhá, to Khudáwand ká kalám Jád par jo Dáúd ká gaibbín thá názil húá, aur us ne kahá, ki 12 Já, aur Dáúd se kah, Khudáwand yún farmátá hai, ki Main tere sámne tín baláen pesh kartá hún; tú un men se ek ko chun le, táki main use tujh par názil karún. 13 So Jád ne Dáúd ke pás jákar us ko yih batáyá, aur us se púchhá, Kyá tere mulk men sát baras qaht rahe, yá tú tín mahíne tak apne dushmanon se bhágtá phire, aur wuh tujhe rageden, yá terí mamlukat men tín din tak marí ho? Tú soch le, aur gaur kar le, ki main use jis ne mujhe bhejá hai kyá jawáb dún. 14 Dáúd ne Jád se kahá, Main baṛe shikanje men hún: ham Khudáwand ke háth men paṛen, kyúnki us kí rahmaten 'azím hain: par main insán ke háth men na paṛún. 15 So Khudáwand ne Isráíl par wabá bhejí jo us subh se lekar waqt i mu'ayana tak rahí: aur Dán se Bairsaba' tak logon men se sattar hazár ádmí mar gaye. 16 Aur jab firishte ne apná háth

barháyá ki Yarúshalem ko halák kare, to KHUDÁWAND us wabá se malúl húá, aur us firishte se jo logon ko halák kar rahá thá kahá, Yih bas hai; ab apná háth rok le. Us waqt KHUDÁWAND ká firishta Yabosí Araunáh ke khalíhán ke pás khaṛá thá. 17 Aur Dáúd ne, jab us firishte ko jo logon ko már rahá thá dekhá, to KHUDÁWAND se kahne lagá, Dekh, gunáh to main ne kiyá, aur khatá mujh se húí; par in bheṛon ne kyá kiyá hai? so terá háth mere, aur mere báp ke gharáne ke khiláf ho.

18 Usí din Jád ne Dáúd ke pás ákar us se kahá, Já, aur Yabúsí Araunáh ke khalíhán men KHUDÁWAND ke liye ek mazbah baná. 19 So Dáúd Jád ke kahne ke muwáfiq, jaisá KHUDÁWAND ká hukm thá, gayá. 20 Aur Araunáh ne nigáh kí, aur bádsháh aur us ke khádimon ko apní taraf áte dekhá: so Araunáh niklá, aur zamín par sarnigún hokar bádsháh ke áge sijda kiyá. 21 Aur Araunáh kahne lagá, Merá málik bádsháh apne bande ke pás kyún áyá? Dáúd ne kahá, Yih khalíhán tujh se kharídne aur KHUDÁWAND ke liye ek mazbah banáne áyá hún, táki logon men se wabá játí rahe. 22 Araunáh ne Dáúd se kahá, Merá málik bádsháh jo kuchh use achchhá ma'lúm ho lekar chhaṛháe: dekh, sokhtaní qurbání ke liye bail hain, aur dáen chaláne ke auzár, aur bailon ke sámán índhan ke liye hain: 23 yih sab kuchh, ai bádsháh, Araunáh bádsháh kí nazr kartá hai. Aur Araunáh ne bádsháh se kahá, ki KHUDÁWAND terá Khudá tujh ko qubúl farmáe. 24 Tab bádsháh ne Araunáh se kahá, Nahín, balki main zarúr qímat dekar us ko tujh se kharídúngá, aur main KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr aisí sokhtaní qurbánián nahín guzránúngá, jin par merá kuchh kharch na húá ho. So Dáúd ne wuh khalíhán aur wuh bail chándí kí pachás misqálen dekar kharíde. 25 Aur Dáúd ne wahán KHUDÁWAND ke liye mazbah banáyá, aur sokhtaní qurbánián aur salámatí kí qurbánián chaṛháin. Aur KHUDÁWAND ne us mulk ke báre men du'á suní aur wabá Isráíl men se játí rahí.

I SALA'TI'N

1 Aur Dáúd bádsháh buḍḍhá aur kuhansál húá; aur wuh use kapṛe uṛháte, par wuh garm na hotá thá. 2 So us ke khádimon ne us se kahá, ki Hamáre málik bádsháh ke liye ek jawán kunwárí ḍhúnḍhí jáe, jo bádsháh ke huzúr khaṛí rahe aur us kí khabargírí kiyá kare, aur tere pahlú men leṭ rahá kare, táki hamáre málik bádsháh ko garmí pahunche. 3 Chunánchi unhon ne Isráíl kí sárí mamlukat men ek khúbsúrat laṛkí talásh karte karte Shúnamít Abíshág ko páyá; aur use bádsháh ke pás láe. 4 Aur wuh laṛkí bahut shakíl thí: so wuh bádsháh kí khabargírí aur us kí khidmat karne lagí; lekin bádsháh us se wáqif na húá. 5 Tab Hajjít ke beṭe Adúniyáh ne sir uṭháyá aur kahne lagá, Main bádsháh húngá; aur apne liye rath aur sawár, aur pachás ádmí jo us ke áge áge dauṛen taiyár kiye. 6 Aur us ke báp ne us ko kabhí itná bhí kahkar ázurda nahín kiyá, ki Tú ne yih kyún kiyá hai? aur wuh bahut khúbsúrat bhí thá, aur Abísalom ke ba'd paidá húá thá. 7 Aur us ne Zarúyáh ke beṭe Yoáb aur Abiyátar káhin se guftogú kí: aur yih donon Adúniyáh ke pairau hokar us kí madad karne lage. 8 Lekin Sadoq káhin, aur Yahoyada' ke beṭe Bináyáh, aur Nátan nabí, aur Sima'í, aur Re'í, aur Dáúd ke bahádur logon ne Adúniyáh ká sáth na diyá. 9 Aur Adúniyáh ne bheṛen, aur bail, aur moṭe moṭe jánwar Zuhalat ke patthar ke pás jo 'Ain Rájil ke barábar hai, zabh kiye, aur apne sab bháiyon, ya'ní bádsháh ke beṭon kí, aur sab Yahúdáh ke logon kí jo bádsháh ke mulázim the da'wat kí: 10 par Nátan

nabí, aur Bináyáh, aur bahádur logon, aur apne bhái Sulaimán ko na buláyá. 11 Tab Nátan ne Sulaimán kí mán Batsaba' se kahá, Kyá tú ne nahín suná, ki Hajjít ká betá Adúniyáh bádsháh ban baithá hai, aur hamáre málik Dáúd ko yih ma'lúm nahín? 12 Ab tú á, ki main tujhe saláh dún, táki tú apní, aur apne bete Sulaimán kí ján bachá sake. 13 Tú Dáúd bádsháh ke huzúr jákar us se kah, Ai mere málik, ai bádsháh, kyá tú ne apní laundí se qasam khákar nahín kahá, ki Yaqínan terá betá Sulaimán mere ba'd saltanat karegá, aur wuhí mere takht par baithegá? pas Adúniyáh kyún bádsháhí kartá hai? 14 Aur dekh, tú bádsháh se bát kartí hí hogí ki main bhí tere ba'd á pahunchúngá, aur terí báton kí tasdíq karúngá. 15 So Batsaba' andar kothrí men bádsháh ke pás gayí: aur bádsháh bahut buddhá thá; aur Shúnamít Abísháq bádsháh kí khidmat kartí thí. 16 Aur Batsaba' ne jhukkar bádsháh ko sijda kiyá. Bádsháh ne kahá, Tú kyá cháhtí hai? 17 Us ne us se kahá, Ai mere málik, tú ne KHUDÁWAND apne Khudá kí qasam khákar apní laundí se kahá thá, ki Yaqínan terá betá Sulaimán mere ba'd saltanat karegá, aur wuhí mere takht par baithegá. 18 Par dekh, ab to Adúniyáh bádsháh ban baithá hai; aur ai mere málik bádsháh, tujh ko is kí khabar nahín. 19 Aur us ne bahut se bail, aur mote mote jánwar, aur bheren zabh kí hain, aur bádsháh ke sab beton, aur Abíyátar káhin, aur lashkar ke sardár Yoáb kí da'wat kí hai; par tere bande Sulaimán ko us ne nahín buláyá. 20 Lekin ai mere málik, sáre Isráíl kí nigáh tujh par hai, táki tú un ko batáe ki mere málik bádsháh ke takht par kaun us ke ba'd baithegá. 21 Warna yih hogá, ki jab merá málik bádsháh apne bápdádá ke sáth so jáegá, to main aur merá betá Sulaimán donon qusúrwár thahrenge. 22 Wuh hanoz bádsháh se bát hí kar rahí thí, ki Nátan nabí á gayá. 23 Aur unhon ne bádsháh ko khabar dí, ki Dekh, Nátan nabí házir hai. Aur jab wuh bádsháh ke huzúr áyá, to us ne munh ke bal girkar bádsháh ko sijda kiyá. 24 Aur Nátan kahne lagá, Ai mere málik bádsháh, kyá tú ne farmáyá hai, ki Mere ba'd Adúniyáh bádsháh ho, aur wuhí mere takht par baithe? 25 Kyúnki us ne áj jákar bail, aur mote mote jánwar, aur bheren kasrat se zabh kí hain, aur bádsháh ke sab beton, aur lashkar ke sardáron, aur Abíyátar káhin kí da'wat kí hai; aur dekh, wuh us ke huzúr khá pí rahe hain, aur kahte hain, Adúniyáh bádsháh jítá rahe. 26 Par mujh tere gulám ko, aur Sadoq káhin, aur Yahoyada' ke bete Bináyáh, aur tere khádim Sulaimán ko us ne nahín buláyá. 27 Kyá yih bát mere málik kí taraf se hai, aur tú ne apne khádimon ko batáyá bhí nahín, ki mere málik bádsháh ke ba'd us ke takht par kaun baithegá? 28 Tab Dáúd bádsháh ne jawáb diyá, aur farmáyá, ki Batsaba' ko mere pás buláo. So wuh bádsháh ke huzúr áí, aur bádsháh ke sámne kharí húí. 29 Bádsháh ne qasam khákar kahá, ki KHUDÁWAND kí hayát kí qasam jis ne merí ján ko har tarah kí áfat se rihái dí, 30 ki sach much jaisí main ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí qasam tujh se khái, aur kahá ki Yaqínan terá betá Sulaimán mere ba'd bádsháh hogá, aur wuhí merí jagah mere takht par baithegá; so sach much main áj ke din waisá hí karúngá. 31 Tab Batsaba' zamín par munh ke bal girí, aur bádsháh ko sijda karke kahá, ki Merá málik Dáúd bádsháh hamesha jítá rahe. 32 Aur Dáúd bádsháh ne farmáyá, ki Sadoq káhin, aur Nátan nabí, aur Yahoyada' ke bete Bináyáh ko mere pás buláo. So wuh bádsháh ke huzúr áe. 33 Bádsháh ne un ko farmáyá, ki Tum apne málik ke mulázimon ko apne sáth lo, aur mere bete Sulaimán ko mere hí khachchar par sawár karáo, aur use Jaihún ko le jáo: 34 aur wahán Sadoq káhin, aur Nátan nabí use masah karen ki wuh Isráíl ká bádsháh ho: aur tum narsingá phúnkná, aur kahná, ki Sulaimán bádsháh jítá rahe. 35 Phir tum us ke píchhe píchhe chale áná, aur wuh ákar mere takht par baithe, kyúnki wuhí merí jagah bádsháh hogá; aur main ne use muqarrar kiyá hai, ki wuh Isráíl aur Yahúdáh ká hákim ho. 36 Tab Yahoyada' ke bete Bináyáh ne bádsháh ke jawáb men kahá, Ámín: KHUDÁWAND mere málik bádsháh ká Khudá bhí aisá hí kahe. 37 Jaise

KHUDÁWAND mere málik bádsháh ke sáth rahá, waise hí wuh Sulaimán ke sáth rahe, aur us ke takht ko mere málik Dáúd bádsháh ke takht se bará banáe. 38 Pas Sadoq káhin, aur Nátan nabí, aur Yahoyada' ká betá Bináyáh, aur Kaneti aur Faleti gaye, aur Sulaimán ko Dáúd bádsháh ke khachchar par sawár karáyá, aur use Jaihún par láe. 39 Aur Sadoq káhin ne khaime se tel ká síng liyá, aur Sulaimán ko masah kiyá. Aur unhon ne narsingá phúnká, aur sab logon ne kahá, Sulaimán bádsháh jítá rahe. 40 Aur sab log us ke píchhe píchhe áe, aur unhon ne bánsliyán bajáín, aur barí khushí manáí, aisá ki zamín un ke shor o gul se gúnj uthí. 41 Aur Adúniyáh aur us ke sab mihmán jo us ke sáth the khá hí chuke the, ki unhon ne yih suná. Aur jab Yoáb ko narsinge kí áwáz sunáí dí, to us ne kahá, ki Shahr men yih hangáma aur shor kyún mach rahá hai? 42 Wuh yih kah hí rahá thá, ki dekho, Abíyátar káhin ká betá Yúnatan áyá; aur Adúniyáh ne us se kahá, Bhítar á, kyúnki tú láiq shakhs hai, aur achchhí khabar láyá hogá. 43 Yúnatan ne Adúniyáh ko jawáb diyá, ki Wáqa'í hamáre málik Dáúd bádsháh ne Sulaimán ko bádsháh baná diyá hai. 44 Aur bádsháh ne Sadoq káhin, aur Nátan nabí, aur Yahoyada' ke bete Bináyáh, aur Karetíon aur Faletíon ko us ke sáth bhejá. So unhon ne bádsháh ke khachchar par use sawár karáyá: 45 aur Sadoq káhin aur Nátan nabí ne Jaihún par us ko masah karke bádsháh banáyá hai; so wuh wahín se khushí karte áe hain, aisá ki shahr gúnj gayá. Wuh shor jo tum ne suná yihí hai, 46 aur Sulaimán takht i saltanat par baith bhí gayá hai. 47 Másiwá is ke bádsháh ke mulázim hamáre málik Dáúd bádsháh ko mubárakbád dene áe, aur kahne lage, ki Terá Khudá Sulaimán ke nám ko tere nám se ziyáda mumtáz kare, aur us ke takht ko tere takht se bará banáe: aur bádsháh apne bistar par sarnigún ho gayá. 48 Aur bádsháh ne bhí yún farmáyá, ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá mubárak ho jis ne ek wáris bakhshá, ki wuh merí hí ánkhon ke dekhte húe áj mere takht par baithe. 49 Phir to Adúniyáh ke sab mihmán dar gaye, aur uth khare húe, aur har ek ne apná rásta liyá. 50 Aur Adúniyáh Sulaimán ke sabab se dar ke máre uthá, aur jákar mazbah ke síng pakar liye. 51 Aur Sulaimán ko yih batáyá gayá, ki Dekh, Adúniyáh Sulaimán bádsháh se dartá hai: kyúnki us ne mazbah ke síng pakar rakkhe hain, aur kahtá hai, ki Sulaimán bádsháh áj ke din mujh se qasam kháe, ki wuh apne khádim ko talwár se qatl nahín karegá. 52 Sulaimán ne kahá, Agar wuh apne ko láiq sábit kare, to us ká ek bál bhí zamín par nahín giregá: par agar us men sharárat páí jáegí, to wuh márá jáegá. 53 So Sulaimán bádsháh ne log bheje, aur wuh use mazbah par se utár láe. Us ne ákar Sulaimán bádsháh ko sijda kiyá: aur Sulaimán ne us se kahá, Apne ghar já.

2 Aur Dáúd ke marne ke din nazdík áe, so us ne apne bete Sulaimán ko wasíyat kí aur kahá, ki 2 Main usí ráste jánewálá hún jo sáre jahán ká hai: is liye tú mazbút ho, aur mardánagí dikhá; 3 aur jo Músá kí sharí'at men likhá hai, us ke mutábiq KHUDÁWAND apne Khudá kí hidáyat ko mánkar us kí ráhon par chal, aur us ke áín par aur us ke farmánon, aur hukmon, aur shahádaton par 'amal kar, táki jo kuchh tú kare aur jahán kahín tú jáe, sab men tujhe kámyábí ho: 4 aur KHUDÁWAND apní us bát ko qáim rakkhe jo us ne mere haqq men kahá, ki Agar terí aulád apne taríq kí hifázat karke apne sáre dil aur apní sárí ján se mere huzúr rástí se chale, to Isráíl ke takht par tere hán ádmí kí kamí na hogí. 5 Aur tú áp jántá hai, ki Zarúyáh ke bete Yoáb ne mujh se kyá kyá kiyá, ya'ní us ne Isráílí lashkar ke do sardáron, Naiyir ke bete Abinaiyir, aur Yatar ke bete 'Amásá se kyá kiyá jin ko us ne qatl kiyá, aur sulh ke waqt khún i jang baháyá, aur khún i jang ko apne patke par jo us kí kamar men bandhá thá aur apní jútiyon par jo us ke pánwon men thín lagáyá. 6 So tú apní hikmat se kám lená, aur us ke safed sir ko qabr men salámat utarne na dená. 7 Par Barzillí Jili'ádí ke beton par mihrbání karná, aur wuh un men shámil hon jo tere dastarkhwán par khána kháyá kar-

chge; kyúnki wuh aisá hí karne ko mere pás áe jab main tere bhái Abísalom ke sabab se bhágá thá. 8 Aur dekh, Binyamíní Jirá ká betá Bahúrímí Sima'í tere sáth hai; jis ne us din jab ki main Mahanáyim ko játá thá, bahut burí tarah mujh par la'nat kí; par wuh Yardan par mujh se milne ko áyá, aur main ne KHUDÁWAND kí qasam khákar us se kahá, ki Main tujhe talwár se qatl nahín karúngá. 9 So tú us ko begunáh na ṭhahrána. kyúnki tú 'áqil mard hai, aur tú jántá hai ki tujhe us ke sáth kyá karná cháhiye; pas tú us ká safed sir lahúluhán karke qabr men utárná. 10 Aur Dáúd apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr men dafn húá. 11 Aur kull muddat jis men Dáúd ne Isráíl par saltanat kí, chálís baras kí thí: sát baras to us ne Habrún men saltanat kí, aur tentís baras Yarúshalem men.

12 Aur Sulaimán apne báp Dáúd ke takht par baiṭhá; aur us kí saltanat niháyat mustahkam húí. 13 Tab Hajjít ká beṭá Adúniyáh Sulaimán kí mán Batsaba' ke pás áyá. Us ne púchhá, Tú sulh ke khayál se áyá hai? Us ne kahá, Sulh ke khayál se. 14 Phir us ne kahá, Mujhe tujh se kuchh kahná hai. Us ne kahá, Kah. 15 Us ne kahá, Tú jántí hai, ki saltanat merí thí, aur sab Isráílí merí taraf mutawajjih the, ki main saltanat karún; lekin saltanat palaṭ gayí, aur mere bhái kí ho gayí; kyúnki KHUDÁWAND kí taraf se yih us kí thí. 16 So merí tujh se ek darkhwást hai; námanzur na kar. Us ne kahá, Bayán kar. 17 Us ne kahá, Zará Sulaimán bádsháh se kah, kyúnki wuh terí bát ko nahín ṭálegá, ki Abíshág Shúnamít ko mujhe biyáh de. 18 Batsaba' ne kahá, Achchhá; main tere liye bádsháh se 'arz karúngí. 19 Pas Batsaba' Sulaimán bádsháh ke pás gayí, ki us se Adúniyáh ke liye 'arz kare. Bádsháh us ke istiqbál ke wáste uṭhá, aur us ke sámne jhuká; phir apne takht par baiṭhá; aur us ne bádsháh kí mán ke liye ek takht lagwáyá; so wuh us ke dahine háth baiṭhí; 20 aur kahne lagí, Merí tujh se ek chhoṭí sí darkhwást hai; tú mujh se inkár ne karná. Bádsháh ne us se kahá, Ai merí mán, irshád farmá; mujhe tujh se inkár na hogá. 21 Us ne kahá, Abíshág Shúnamít tere bhái Adúniyáh ko biyáh dí jáe. 22 Sulaimán bádsháh ne apní mán ko jawáb diyá, ki Tú Abíshág Shúnamít hí ko Adúniyáh ke liye kyún mángtí hai? us ke liye saltanat bhí máng; kyúnki wuh to merá bará bhái hai; balki usí ke liye kyá Abíyátar káhin, aur Zarúyáh ke beṭe Yoáb ke liye bhí máng. 23 Tab Sulaimán bádsháh ne KHUDÁWAND kí qasam kháí aur kahá, ki Agar Adúniyáh ne yih bát apní hí ján ke khiláf nahín kahí, to Khudá mujh se aisá hí, balki is se bhí ziyáda kare. 24 So ab KHUDÁWAND kí hayát kí qasam jis ne mujh ko qiyám bakhshá, aur mujh ko mere báp Dáúd ke takht par biṭháyá, aur mere liye apne wa'de ke mutábiq ek ghar banáyá, yaqínan Adúniyáh áj hí qatl kiyá jáegá. 25 Aur Sulaimán bádsháh ne Yahoyada' ke beṭe Bináyáh ko bhejá; us ne us par aisá wár kiyá, ki wuh mar gayá. 26 Phir bádsháh ne Abíyátar káhin se kahá, Tú 'Anatot ko apne kheton men chalá já, kyúnki tú wájibu'l qatl hai: par main is waqt tujh ko qatl nahín kartá, kyúnki tú mere báp Dáúd ke sámne Khudáwand Yahowáh ká sandúq uṭháyá kartá thá; aur jo jo musíbat mere báp par áí, wuh tujh par bhí áí. 27 So Sulaimán ne Abíyátar ko KHUDÁWAND ke káhin ke 'uhde se bartaraf kiyá; táki wuh KHUDÁWAND ke us qaul ko púrá kare jo us ne Sailá men 'Elí ke gharáne ke haqq men kahá thá. 28 Aur yih khabar Yoáb ko pahunchí: kyúnki Yoáb Adúniyáh ká to pairau ho gayá thá, go wuh Abísalom ká pairau nahín húá thá. So Yoáb KHUDÁWAND ke khaime ko bhág gayá, aur mazbah ke sing pakar liye. 29 Aur Sulaimán bádsháh ko khabar húí, ki Yoáb KHUDÁWAND ke khaime ko bhág gayá hai; aur dekh, wuh mazbah ke pás hai. Tab Sulaimán ne Yahoyada' ke beṭe Bináyáh ko yih kahkar bhejá, ki Jákar us par wár kar. 30 So Bináyáh KHUDÁWAND ke khaime ko gayá, aur us ne us se kahá, Bádsháh yún farmátá hai, ki Tú báhar nikal á. Us ne kahá, Nahín, balki main yahín marúngá. Tab Bináyáh ne lauṭkar bádsháh ko khabar dí, ki Yoáb ne yún kahá hai, aur us ne mujhe yún jawáb diyá.

31 Tab bádsháh ne us se kahá, Jaisá us ne kahá, waisá hí kar, aur us par wár kar, aur use dafn kar de; táki tú us khún ko jo Yoáb ne besabab baháyá, mujh par se aur mere báp ke ghar par se dúr kar de. 32 Aur KHUDÁWAND us ká khún ulṭá usí ke sir par láegá, kyúnki us ne do shakhsoṇ par jo us se ziyáda rástbáz aur achchhe the, ya'ní Naiyir ke beṭe Abinaiyir par jo Isráílí lashkar ká sardár thá, aur Yatar ke beṭe 'Amásá par jo Yahúdáh kí fauj ká sardár thá wár kiyá, aur un ko talwár se qatl kiyá, aur mere báp Dáúd ko ma'lúm na thá. 33 So un ká khún Yoáb ke sir par aur us kí nasl ke sir par abad tak rahegá: lekin Dáúd par, aur us kí nasl par, aur us ke ghar par, aur us ke takht par abad tak KHUDÁWAND kí taraf se salámatí hogí. 34 Tab Yahoyada' ká beṭá Bináyáh gayá, aur us ne us par wár karke use qatl kiyá: aur wuh biyábán ke bích apne hí ghar men dafn húá. 35 Aur bádsháh ne Yahoyada' ke beṭe Bináyáh ko us kí jagah lashkar par muqarrar kiyá: aur Sadoq káhin ko bádsháh ne Abiyátar kí jagah rakkhá. 36 Phir bádsháh ne Sima'í ko bulá bhejá, aur us se kahá, ki Yarúshalem men apne liye ek ghar baná le, aur wahíṇ rah, aur wahán se kahín na jáná: 37 kyúnki jis din tú báhar niklegá, aur nahr i Qidron ke pár jáegá, tú yaqín ján le ki tú zarúr márá jáegá; aur terá khún tere hí sir par hogá. 38 Aur Sima'í ne bádsháh se kahá, Yih bát achchhí hai: jaisá mere málik bádsháh ne kahá hai, terá khádim waisá hí karegá. So Sima'í bahut dinon tak Yarúshalem men rahá. 39 Aur tín baras ke ákhir men aisá húá, ki Sima'í ke naukaron men se do ádmí Ját ke bádsháh Akís bin Ma'kah ke hán bhág gaye. Aur unhon ne Sima'í ko batáyá, ki Dekh, tere naukar Ját men hain. 40 So Sima'í ne uṭhkar apne gadhe par zín kasá, aur apne naukaron kí talásh men Ját ko Akís ke pás gayá: aur Sima'í jákar apne naukaron ko Ját se le áyá. 41 Aur yih khabar Sulaimán ko milí, ki Sima'í Yarúshalem se Ját ko gayá thá, aur wápas á gayá hai. 42 Tab bádsháh ne Sima'í ko bulá bhejá, aur us se kahá, Kyá main ne tujhe KHUDÁWAND kí qasam na khiláí, aur tujh ko batá diyá, ki Yaqínan ján le ki jis din tú báhar niklá aur idhar udhar kahín gayá, to zarúr márá jáegá? Aur tú ne mujh se yih kahá, ki Jo bát main ne suní, wuh achchhí hai. 43 Pas tú ne KHUDÁWAND kí qasam ko, aur us hukm ko, jis kí main ne tujhe ták़íd kí kyún na máná? 44 Aur bádsháh ne Sima'í se yih bhí kahá, Tú us sárí sharárat ko jo tú ne mere báp Dáúd se kí, jis se terá dil wáqif hai, jántá hai: so KHUDÁWAND terí sharárat ko ulṭá tere hí sir par láegá. 45 Lekin Sulaimán bádsháh mubárak hogá, aur Dáúd ká takht KHUDÁWAND ke huzúr hamesha qáim rahegá. 46 Aur bádsháh ne Yahoyada' ke beṭe Bináyáh ko hukm diyá; so us ne báhar jákar us par aisá wár kiyá, ki wuh mar gayá. Aur saltanat Sulaimán ke háth men mustahkam ho gayí.

3 Aur Sulaimán ne Misr ke bádsháh Fir'aun se rishtadárí kí, aur Fir'aun kí beṭí biyáh lí, aur jab tak apná mahall, aur KHUDÁWAND ká ghar, aur Yarúshalem ke chaugird díwár na baná chuká, use Dáúd ke shahr men lákar rakkhá. 2 Lekin log únchí jagahon men qurbání karte the, kyúnki un dinon tak koí ghar KHUDÁWAND ke nám ke liye nahín baná thá. 3 Aur Sulaimán KHUDÁWAND se mahabbat rakhtá, aur apne báp Dáúd ke áín par chaltá thá: itná zarúr hai kí wuh únchí jagahon men qurbání kartá aur bakhúr jalátá thá.

4 Aur bádsháh Jiba'ún ko gayá, táki qurbání kare; kyúnki wuh khâss únchí jagah thí; aur Sulaimán ne us mazbah par ek hazár sokhtaní qurbánián guzránín. 5 Jiba'ún men KHUDÁWAND rát ke waqt Sulaimán ko khwáb men dikhái diyá; aur Khudá ne kahá, Máng, main tujhe kyá dún. 6 Sulaimán ne kahá, Tú ne apne khádim mere báp Dáúd par bará ihsán kiyá, is liye ki wuh tere huzúr rástí aur sadáqat, aur tere sáth sídhe dil se chaltá rahá; aur tú ne us ke wáste yih bará ihsán rakh chhorá thá, ki tú ne use ek beṭá 'ináyat kiyá jo us ke takht par baiṭhe, jaisá áj ke din hai. 7 Aur ab, ai KHUDÁWAND mere Khudá tú, ne apne khádim ko mere báp Dáúd kí jagah bádsháh banáyá hai: aur main chhoṭá larká hí hún, aur mujhe báhar jáne aur bhítar áne ká shu'úr nahín:

8 aur terá ḳhádim terí qaum ke bích men hai jise tú ne chun liyá hai; wuh aisí qaum hai jo kasrat ke bá'is na giní já saktí hai, na shumár ho saktí hai. 9 So tú apne ḳhádim ko apní qaum ká insáf karne ke liye samajhnewálá dil 'ináyat kar, táki main bure aur bhale men imtiyáz kar sakún: kyúnki terí is barí qaum ká insáf kaun kar saktá hai? 10 Aur yih bát KHUDÁWAND ko pasand áí, ki Sulaimán ne yih chíz mángí. 11 Aur Ḳhudá ne us se kahá, Chúnki tú ne yih chíz mángí, aur apne liye 'umr kí darází kí darḳhwást na kí, aur na apne liye daulat ká suwál kiyá, aur na apne dushmanon kí ján mángí, balki insáfpasandí ke liye tú ne apne wáste 'aqlmandí kí darḳhwást kí hai: 12 so dekh, main ne terí darḳhwást ke mutábiq kiyá: main ne ek 'áqil aur samajhnewálá dil tujh ko baḳhshá, aisá ki terí mánind na to koí tujh se pahle húá, aur na koí tere ba'd tujh sá barpá hogá: 13 aur main ne tujh ko kuchh aur bhí diyá jo tú ne nahín mángá, ya'ní daulat aur 'izzat, aisá ki bádsháhon men terí 'umr bhar koí terí mánind na hogá. 14 Aur agar tú merí ráhon par chale, aur mere áín aur ahkám ko máne, jaise terá báp Dáúd chaltá rahá, to main terí 'umr daráz karúngá. 15 Phir Sulaimán jág gayá; aur dekhá ki ḳhwáb thá. Aur wuh Yarúshalem men áyá, aur KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ke áge khará húá, aur soḳhtaní qurbánián guzránín, aur salámatí kí qurbánián charháín, aur apne sab mulázimon kí ziyáfat kí.

16 Us waqt do 'auraten jo kasbiyán thín, bádsháh ke pás áín aur us ke áge kharí húín. 17 Aur ek 'aurat kahne lagí, Ai mere málik, main aur yih 'aurat donon ek hí ghar men rahtí hain, aur is ke sáth ghar men rahte húe mere ek bachcha húá. 18 Aur mere zachcha ho jáne ke ba'd tísre din aisá húá, ki yih 'aurat bhí zachcha ho gayí, aur ham ek sáth hí thín; koí gair shaḳhs us ghar men na thá, siwá ham donon ke jo ghar hí men thín. 19 Aur is 'aurat ká bachcha rát ko mar gayá, kyúnki yih us ke úpar hí let gayí thí. 20 So yih ádhí rát ko uthí, aur jis waqt terí laundí sotí thí, mere bete ko merí bagal se lekar apní god men litá liyá, aur apne mare húe bachche ko merí god men dál diyá. 21 Subh ko jab main uthí, ki apne bachche ko dúdh piláún, to kyá dekhtí hún, ki wuh mará pará hai; par jab main ne subh ko gaur kiyá, to dekhá ki yih merá larká nahín hai jo mere húá thá. 22 Phir wuh dúsrí 'aurat kahne lagí, Nahín; yih jo jítá hai, merá betá hai, aur mará húá terá betá hai. Is ne jawáb diyá, Nahín; mará húá terá betá hai, aur jítá merá betá hai. So wuh bádsháh ke huzúr isí tarah kahtí rahín. 23 Tab bádsháh ne kahá, Ek kahtí hai, Yih jo jítá hai merá betá hai, aur jo mar gayá hai wuh terá betá hai: aur dúsrí kahtí hai, ki Nahín; balki jo mar gayá hai, wuh terá betá hai, aur jo jítá hai wuh merá betá hai. 24 So bádsháh ne kahá, Mujhe ek talwár lá do. Tab wuh bádsháh ke pás talwár le áe. 25 Phir bádsháh ne farmáyá, ki Is jíte bachche ko chírkar do tukre kar dálo, aur ádhá ek ko, aur ádhá dúsrí ko de do. 26 Tab us 'aurat ne jis ká wuh jítá bachcha thá, bádsháh se 'arz kí, kyúnki us ke dil men apne larke kí mámatá thí so wuh kahne lagí, Ai mere málik, yih jítá bachcha usí ko de de, par use ján se na marwá. Lekin dúsrí ne kahá, Yih na merá ho na terá; use chír dálo. 27 Tab bádsháh ne hukm kiyá, ki Jítá bachcha usí ko do, aur use ján se na máro, kyúnki wuhí us kí mán hai. 28 Aur sáre Isráíl ne yih insáf jo bádsháh ne kiyá suná, aur wuh bádsháh se darne lage; kyúnki unhon ne dekhá, ki 'adálat karne ke liye Ḳhudá kí hikmat us ke dil men hai.

4 Aur Sulaimán bádsháh tamám Isráíl ká bádsháh thá. 2 Aur jo sardár us ke pás the so yih the; Sadoq ká betá 'Azariyáh káhin, 3 aur Sísa ke bete Ilíhúrif aur Aḳhiyáh munshí the; aur Aḳhilúd ká betá, Yahúsafat muarriḳh thá; 4 aur Yahoyada' ká betá, Bináyáh lashkar ká sardár, aur Sadoq aur Abiyátar káhin the; 5 aur Nátan ká betá 'Azariyáh mansabdáron ká dároga thá: aur Nátan ká betá, Zabúd káhin aur bádsháh ká dost thá: 6 aur Aḳhísar, mahall ká díwán: aur 'Abdá ká betá, Adúnirám begár ká munsarim thá. 7 Aur Sulaimán ne sab Isráíl par bárah mansabdár muqarrar kiye jo bádsháh aur us ke

gharáne ke liye rasad pahunchâte the: har ek ko sál men mahína bhar rasad pahunchání parṭí thí. 8 Un ke nám yih hain: Ifráím ke kohistání mulk men Bin Húr: 9 aur Maqas, aur Sa'lbím, aur Bait Shams, aur Ailon Bait Hanán men Bin Diqir: 10 aur Arbot men bin Hasad thá; aur Shokah aur Hifr kí sárí sarzamín us ke 'iláqe men thí: 11 aur Dor ke sáre murtafa' 'iláqe men Bin Abinadáb thá; aur Sulaimán kí beṭí Táfat us kí bíwí thí: 12 aur Akhilúd ká beṭá, Ba'nah thá, jis ke supurd Ta'nák, aur Majiddo, aur sárá Baitshán thá, aur Yazra'el ke níche Baitshán se Abíl Mahúlah tak, ya'ní Yuqmi'ám se udhar tak thá: 13 aur Bin Jabar, Rámát Jili'ád men thá; aur Munassí ke beṭe Yáír kí bastiyán jo Jili'ád men hain us ke supurd thín; aur Basan men Arjúb ká 'iláqa bhí isí ke supurd thá, jis men sáṭh baṛe shahr the, jin kí shahrpanáhen aur pítal ke bende the: 14 aur 'Iddú ka beṭá, Akhinadáb, Mahanáyim men thá: 15 aur Akhíma'z Naftálí men thá; is ne bhí Sulaimán kí beṭí Basimat ko biyáh liyá thá: 16 aur Húsí ká beṭá, Ba'nah, A'shar aur 'Alot men thá: 17 aur Farúh ká beṭá, Yahúsafat, Ishkár men thá: 18 aur Ailah ká beṭá, Sima'í, Binyamín men thá: 19 aur U'rí ká beṭá Jabar Jili'ád ke 'iláqe men thá, jo Amoríon ke bádsháh Síhon aur Basan ke bádsháh 'Oj ká mulk thá; us mulk ká wuhí akelá mansabdár thá. 20 Aur Yahúdáh aur Israíl ke log kasrat men samundar ke kanáre kí ret kí mánind the; aur kháte píte aur khush rahte the.

21 Aur Sulaimán daryá e Furát se Filiston ke mulk tak, aur Misr kí sarhadd tak sab mamlukaton par hukmrán thá: wuh us ke liye hadye látí thín aur Sulaimán kí 'umr bhar us kí mutí' rahín. 22 Aur Sulaimán kí ek din kí rasad yih thí: tís kor maida aur sáṭh kor áṭá, 23 aur das moṭe moṭe bail, aur charáí par ke bís bail, ek sau bheṛen, aur in ke 'aláwa chikáre, aur hiran, aur chhoṭe hiran, aur moṭe táza murg. 24 Kyúnki wuh daryá e Furát kí is taraf ke sab mulk par Tifsah se Gazzah tak ya'ní sab bádsháhon par jo daryá e Furát kí is taraf the farmánrawá thá: aur us ke chaugird sab atráf men sab se us kí sulh thí. 25 Aur Sulaimán kí 'umr bhar Yahúdáh aur Israíl ká ek ek ádmí apní ták, aur apne anjír ke darakht ke níche, Dán se Bairsaba' tak amn se rahtá thá. 26 Aur Sulaimán ke hán us ke rathon ke liye chális hazár thán, aur bárah hazár sawár the. 27 Aur un mansabdáron men se har ek apne mahíne men, Sulaimán bádsháh ke liye, aur un sab ke liye jo Sulaimán bádsháh ke dastarkhwán par áte the, rasad pahunchátá thá; wuh kisí chíz kí kamí na hone dete the. 28 Aur log apne apne farz ke mutábiq ghoṛon aur tezraftár samandon ke liye jau aur bhúsá usí jagah le áte the, jahán wuh mansabdár hote the.

29 Aur Khudá ne Sulaimán ko hikmat aur samajh bahut hí ziyáda aur dil kí was'at bhí 'ináyat kí, jaisí samundar ke kanáre kí ret hotí hai. 30 Aur Sulaimán kí hikmat sab ahl i mashriq kí hikmat aur Misr kí sárí hikmat par fauqíyat rakhtí thí; 31 is liye ki wuh sab ádmíon se, balki Azrákhí Aitán, aur Haimán, aur Kalkúl, aur Darda' se jo baní Mahúl the ziyáda dánishmand thá: aur chaugird kí sab qaumon men us kí shuhrat thí. 32 Aur us ne tín hazár masalen kahín: aur us ke ek hazár pánch gít the. 33 Aur us ne darakhton ká ya'ní Lubnán ke deodár se lekar zúfá tak ká jo díwáron par ugtá hai bayán kiyá; aur chaupáyon, aur parandon, aur rengnewále jándáron, aur machhliyon ká bhí bayán kiyá. 34 Aur sab qaumon men se zamín ke sab bádsháhon kí taraf se jinhon ne us kí hikmat kí shuhrat suní thí log Sulaimán kí hikmat ko sunne áte the.

5 Aur Súr ke bádsháh Hírám ne apne khádimon ko Sulaimán ke pás bhejá; kyúnki us ne suná thá, ki unhon ne use us ke báp kí jagah masah karke bádsháh banáyá hai; is liye ki Hírám hamesha Dáúd ká dost rahá thá. 2 Aur Sulaimán ne Hírám ko kahlá bhejá, ki 3 Tú jántá hai, ki merá báp Dáúd KHUDÁWAND apne Khudá ke nám ke liye ghar na baná saká; kyúnki us ke chaugird har taraf laṛáiyán hotí rahín, jab tak ki KHUDÁWAND ne un sab ko us ke pánwon ke talwon ke níche na kar diyá. 4 Aur ab KHUDÁWAND mere Khudá ne mujh ko har

taraf amn diyá hai; na to koí mukhálif hai, na áfat kí már. 5 So dekh, KHUDÁWAND apne Khudá ke nám ke liye ek ghar banáne ká merá iráda hai, jaisá KHUDÁWAND ne mere báp Dáúd se kahá thá, ki Terá betá, jis ko main terí jagah tere takht par bitháúngá, wuhí mere nám ke liye ghar banáegá. 6 So ab tú hukm kar ki wuh mere liye Lubnán se deodár ke darakhton ko káten; aur mere mulázim tere mulázimon ke sáth rahenge: aur main tere mulázimon ke liye jitní ujrat tú kahegá tujhe dúngá; kyúnki tú jántá hai, ki ham men aisá koí nahín jo Saidánion kí tarah lakrí kátná jántá ho. 7 Jab Hírám ne Sulaimán kí báten sunín, to niháyat khush húá, aur kahne lagá, ki A'j ke din KHUDÁWAND mubárak ho jis ne Dáúd ko is barí qaum ke liye ek 'aqlmand betá bakhshá. 8 Aur Hírám ne Sulaimán ko kahlá bhejá, ki Jo paigám tú ne mujhe bhejá, main ne us ko sun liyá hai; aur main deodár kí lakrí aur sanaubar kí lakrí ke báre men terí marzí púrí karúngá. 9 Mere mulázim un ko Lubnán se utárkar samundar tak láenge; aur main un ke bere bandhwá dúngá táki samundar hí samundar us jagah jáen jise tú thahráe, aur wahán un ko khulwá dúngá; phir tú un ko le lená, aur tú mere gharáne ke liye rasad dekar merí marzí púrí karná. 10 Pas Hírám ne Sulaimán ko us kí marzí ke mutábiq deodár kí lakrí aur sanaubar kí lakrí dí. 11 Aur Sulaimán ne Hírám ko us ke gharáne ke kháne ke liye bís hazár kor gehún aur bís kor khális tel diyá: isí tarah Sulaimán Hírám ko sál ba sál detá rahá. 12 Aur KHUDÁWAND ne Sulaimán ko, jaisá us ne us se wa'da kiyá thá, hikmat bakhshí: aur Hírám aur Sulaimán ke darmiyán sulh thí; aur un donon ne báham 'ahd bándh liyá.

13 Aur Sulaimán bádsháh ne sáre Isráíl men se begárí lagáe; wuh begárí tís hazár ádmí the. 14 Aur wuh har mahíne un men se das das hazár ko bárí bárí se Lubnán bhejtá thá: so wuh ek mahína Lubnán par, aur do mahíne apne ghar rahte: aur Adúnirám un begárion ke úpar thá. 15 Aur Sulaimán ke sattar hazár bojh utháneawále, aur assí hazár darakht kátnewále paháron men the; 16 in ke 'aláwa Sulaimán ke tín hazár tín sau kháss mansabdár the jo is kám par mukhtár the, aur un logon par jo kám karte the sardár the. 17 Aur bádsháh ke hukm se wuh bare bare beshqímat patthar nikálkar láe, táki mahall kí bunyád ghare húe pattharon kí dálí jáe. 18 Aur Sulaimán ke mi'máron, aur Hírám ke mi'máron, aur Jibalion ne un ko taráshá, aur mahall kí ta'mír ke liye lakrí aur pattharon ko taiyár kiyá.

6 Aur baní Isráíl ke mulk i Misr se nikal áne ke ba'd chár sau assíwen sál Isráíl par Sulaimán kí saltanat ke chauthe baras, Zíw ke mahíne men, jo dúsrá mahína hai, aisá húá, ki us ne KHUDÁWAND ká ghar banáná shurú' kiyá. 2 Aur jo ghar Sulaimán bádsháh ne KHUDÁWAND ke liye banáyá, us kí lambái sáth háth, aur chaurái bís háth, aur únchái tís háth thí. 3 Aur us ghar kí haikal ke sámne ek barámada us ghar kí chaurái ke mutábiq bís háth lambá thá, aur us ghar ke sámne us kí chaurái das háth thí. 4 Aur us ne us ghar ke liye jharoke banáe, jin men jálí jarí húí thí. 5 Aur us ne girdágird ghar kí díwár se lagí húí, ya'ní haikal aur ilhámgáh kí díwáron se lagí húí, girdágird manzilen banáín, aur hujre bhí girdágird banáe. 6 Sab se nichlí manzil pánch háth chaurí, aur bích kí chha háth chaurí, aur tísri sát háth chaurí thí; kyúnki us ne ghar kí díwár ke girdágird báhar ke rukh pushte banáe the, táki kariyán ghar kí díwáron ko pakre húe na hon. 7 Aur wuh ghar jab ta'mír ho rahá thá, to aise pattharon ká banáyá gayá jo kán par taiyár kiye játe the: so us kí ta'mír ke waqt na mártol, na kulhárí, na lohe ke kisí auzár kí áwáz us ghar men sunái dí. 8 Aur bích ke hujron ká darwáza us ghar kí dahiní taraf thá: aur chakkardár sírhiyon se bích kí manzil ke hujron men, aur bích kí manzil se tísrí manzil ko jáyá karte the. 9 So us ne wuh ghar banákar use tamám kiyá, aur us ghar ko deodár ke shahtíron aur takhton se pátá. 10 Aur us ne us púre ghar se lagí húí pánch pánch háth únchí manzilen banáín; aur wuh deodár kí lakriyon ke sahāre us ghar par tikí húí thín.

11 Aur KHUDÁWAND ká kalám Su-

laimán par názil húá, ki 12 Yih ghar jo tú banátá hai, so agar tú mere áín par chale, aur mere hukmon ko púrá kare, aur mere farmánon ko mánkar un par 'amal kare, to main apná wuh qaul jo main ne tere báp Dáúd se kiyá, tere sáth qáim rakkhúngá; 13 aur main baní Isráíl ke darmiyán rahúngá, aur apní qaum Isráíl ko tark na karúngá.

14 Pas Sulaimán ne wuh ghar banákar use tamám kiyá. 15 Aur us ne andar ghar kí díwáron par deodár ke takhte lagáe, is ghar ke farsh se chhat kí díwáron tak us ne un par lakrí lagáí: aur us ne us ghar ke farsh ko sanaubar ke takhton se pát diyá. 16 Aur us ne us ghar ke pichhle hisse men bís háth tak farsh se díwáron tak deodár ke takhte lagáe: us ne ise us ke andar banáyá táki wuh ilhámgáh ya'ní páktarín makán ho. 17 Aur wuh ghar ya'ní ilhámgáh ke sámne kí haikal chális háth lambí thí. 18 Aur us ghar ke andar andar deodár thá, jis par lattú aur khile húe phúl kanda kiye gaye the; sab deodár hí thá, aur patthar mutlaq nazar nahín átá thá. 19 Aur us ne us ghar ke andar bích men ilhámgáh taiyár kí, táki Khudáwand ke 'ahd ká sandúq wahán rakkhá jáe. 20 Aur ilhámgáh andar hí andar se bís háth lambí, aur bís háth chaurí, aur bís háth únchí thí; aur us ne us par khális soná mandhá: aur mazbah ko deodár se pátá. 21 Aur Sulaimán ne us ghar ko andar andar khális sone se mandhá: aur ilhámgáh ke sámne us ne sone kí zanjíren tán dín, aur us par bhí soná mandhá. 22 Aur us púre ghar ko, jab tak ki wuh sárá ghar tamám na ho gayá, us ne sone se mandhá: aur ilhámgáh ke púre mazbah par bhí us ne soná mandhá. 23 Aur ilhámgáh men us ne zaitún kí lakrí ke do karúbí das das háth únche banáe: 24 aur karúbí ká ek bázú pánch háth ká, aur us ká dúsrá bázú bhí pánch hí háth ká thá: ek bázú ke sire se dúsre bázú ke sire tak das háth ká fásila thá. 25 Aur das hí háth ká dúsrá karúbí thá: donon karúbí ek hí náp, aur ek hí súrat ke the: 26 ek karúbí kí únchái das háth thí, aur itní hí dúsre karúbí kí thí. 27 Aur us ne donon karúbíon ko bhítar ke makán ke andar rakkhá: aur karúbíon ke bázú phaile húe the, aisá ki ek ká bázú ek díwár se, aur dúsre ká bázú dúsrí díwár se lagá húá thá; aur un ke bázú ghar ke bích men ek dúsre se mile húe the. 28 Aur us ne karúbíon par soná mandhá. 29 Aur us ne us ghar kí sab díwáron par, girdágird, andar aur báhar karúbíon, aur khajúr ke darakhton, aur khile húe phúlon kí khudí húí súraten kanda kín. 30 Aur us ghar ke farsh par us ne andar aur báhar soná mandhá. 31 Aur ilhámgáh men dákhil hone ke liye us ne zaitún kí lakrí ke darwáze banáe: úpar kí chaukhat aur bázúon ká 'arz díwár ká pánchwán hissa thá. 32 Donon darwáze zaitún kí lakrí ke the; aur us ne un par karúbíon, aur khajúr ke darakhton aur khile húe phúlon kí khudí húí súraten kanda kín; aur un par soná mandhá; aur is sone ko karúbíon par aur khajúr ke darakhton par phailá diyá. 33 Aise hí haikal men dákhil hone ke liye us ne zaitún kí lakrí kí chaukhat banáí jo díwár ká chauthá hissa thí. 34 Aur sanaubar kí lakrí ke do darwáze the: ek darwáze ke donon pat duhre ho játe, aur dúsre darwáze ke bhí donon pat duhre ho játe the. 35 Aur in par karúbíon, aur khajúr ke darakhton aur khile húe phúlon ko us ne kanda kiyá; aur khude húe kám par soná mandhá. 36 Aur andar ke sahn kí tín saffen taráshe húe patthar kí banáín, aur ek saff deodár ke shahtíron kí. 37 Chauthe sál Zíw ke mahíne men Khudáwand ke ghar kí bunyád dálí gayí: 38 aur gyárahwen sál Búl ke mahíne men jo áthwán mahína hai wuh ghar apne sáre hisson samet apne naqshe ke mutábiq bankar taiyár húá. Yún us ke banáne men use sát sál lage.

7 Aur Sulaimán terah barás apne mahall kí ta'mír men lagá rahá, aur apne mahall ko khatm kiyá. 2 Kyúnki us ne apná mahall Lubnán ke ban kí lakrí ká banáyá: us kí lambái sau háth, aur chaurái pachás háth, aur únchái tís háth thí, aur wuh deodár ke sutúnon kí chár qatáron par baná thá; aur sutúnon par deodár ke shahtír the. 3 Aur wuh paintális shahtíron ke úpar jo sutúnon par tike the pát diyá gayá thá; har qatár men pandrah shahtír the. 4 Aur khirkiyon kí tín qatáren thín, aur

tínon qatáron men har ek rauzan dúsre rauzan ke muqábil thá. 5 Aur sab darwáze, aur chaukhaten murabba' shakl kí thín; aur tínon qatáron men, har ek rauzan dúsre rauzan ke muqábil thá. 6 Aur us ne sutúnon ká barámada banáyá; us kí lambáí pachás háth, aur chauṛáí tís háth; aur in ke sámne ek ḍeoṛhí thí; aur in ke áge sutún aur moṭe moṭe shahtír the. 7 Aur us ne takht ke liye ek barámada ya'ní 'adálat ká barámada banáyá, jahán wuh 'adálat kar sake; aur farsh se farsh tak use deodár se páṭ diyá. 8 Aur us ke rahne ká mahall jo usí barámade ke andar dúsre sahn men thá aise hí kám ká baná húá thá. Aur Sulaimán ne Fir'aun kí beṭí ke liye jise us ne biyáhá thá usí barámade ke ḍhab ká ek mahall banáyá. 9 Yih sab andar aur báhar bunyád se munder tak beshqímat pattharon ya'ní taráshe húe pattharon ke bane húe the jo náp ke mutábiq áron se chíre gaye the, aur aisá hí báhar báhar baṛe sahn tak thá. 10 Aur bunyád beshqímat pattharon ya'ní baṛe baṛe pattharon kí thí; yih patthar das das háth, aur áṭh áṭh háth ke the. 11 Aur úpar náp ke mutábiq beshqímat patthar ya'ní ghaṛe húe patthar aur deodár kí lakṛí lagí húí thí. 12 Aur baṛe sahn men girdágird ghaṛe húe pattharon kí tín qatáren aur deodár ke shahtíron kí ek qatár waisí hí thí, jaisí Khudáwand ke ghar ke andarúní sahn aur mahall ke barámade men thí.

13 Phir Sulaimán bádsháh ne Súr se Hírám ko bulwá liyá. 14 Wuh Naftálí ke qabíle kí ek bewa 'aurat ká beṭá thá, aur us ká báp Súr ká báshinda thá, aur ṭhaṭherá thá: aur wuh pítal ke sab kám kí kárígarí men hikmat aur samajh aur mahárat rakhtá thá. So us ne Sulaimán bádsháh ke pás ákar us ká sab kám banáyá. 15 Kyúnki us ne aṭhárah aṭhárah háth únche pítal ke do sutún banáe, aur ek ek ká gher bárah háth ke sút ke barábar thá. 16 Aur us ne sutúnon kí choṭiyon par rakhne ke liye pítal ḍhálkar do táj banáe; ek táj kí únchái pánch háth, aur dúsre táj kí únchái bhí pánch háth thí. 17 Aur un tájon ke liye jo sutúnon kí choṭiyon par the chárkháne kí jáliyán aur zanjírnumá hár the; sát ek táj ke liye, aur sát dúsre táj ke liye. 18 So us ne wuh sutún banáe; aur sutúnon kí choṭí ke úpar ke tájon ko ḍhánkne ke liye ek jálí ke kám par girdágird do qatáren thín: aur dúsre táj ke liye bhí us ne aisá hí kiyá. 19 Aur un chár chár háth ke tájon par jo barámade ke sutúnon kí choṭí par the, sosan ká kám thá: 20 aur un donon sutúnon par úpar kí taraf bhí jálí ke barábar kí goláí ke pás táj bane the: aur us dúsre táj par qatár dar qatár girdágird do sau anár the. 21 Aur us ne haikal ke barámade men wuh sutún khaṛe kiye; aur us ne dahine sutún ko khaṛá karke us ká nám Yákín rakkhá; aur báen sutún ko khaṛá karke us ká nám Bo'az rakkhá. 22 Aur sutúnon kí choṭí par sosan ká kám thá: yún sutúnon ká kám khatm húá. 23 Phir us ne ḍhálá húá ek baṛá hauz banáyá: wuh ek kanáre se dúsre kanáre tak das háth thá; wuh gol thá, aur balandí us kí pánch háth thí; aur us ká gher girdágird tís háth ke sút ke barábar thá. 24 Aur us ke kanáre ke níche girdágird dason háth tak laṭṭú the jo use ya'ní baṛe hauz ko ghere húe the; yih laṭṭú do qatáron men the, aur jab wuh ḍhálá gayá, tab hí yih bhí ḍhále gaye the. 25 Aur wuh bárah bailon par rakkhá gayá; tín ke munh shimál kí taraf, aur tín ke munh magrib kí taraf, aur tín ke munh junúb kí taraf, aur tín ke munh mashriq kí taraf the; aur wuh baṛá hauz un hí par úpar kí taraf thá, aur un sabhon ká pichhlá dhaṛ andar ke rukh thá. 26 Aur dal us ká chár úngal thá, aur us ká kanára piyále ke kanáre kí tarah gul i sosan kí mánind thá; aur us men do hazár bat kí samáí thí. 27 Aur us ne pítal kí das kursián banáín, ek ek kursí kí lambáí chár háth, aur chauṛáí chár háth, aur únchái tín háth thí. 28 Aur un kursíon kí kárígarí is tarah kí thí; in ke háshiye the, aur patron ke darmiyán bhí háshiye the: 29 aur un háshiyon par jo patron ke darmiyán the sher, aur bail, aur karúbí bane the: aur un patron par bhí ek kursí úpar kí taraf thí; aur sheron aur bailon ke níche laṭakte kám ke hár the. 30 Aur har kursí ke liye chár chár pítal ke pahiye aur pítal hí ke dhure the, aur us ke cháron páyon

men ṭeken lagí thín; yih ḍhalí húí ṭeken hauz ke niche thín, aur har ek ke pahlú men hár bane the. 31 Aur us ká munh táj ke andar aur báhar ek háth thá: aur wuh munh ḍeṛh háth thá, aur us ká kám kursí ke kám kí tarah gol thá: aur usí munh par naqqáshí ká kám thá, aur un ke háshiye gol nahín, balki chaukor the. 32 Aur wuh cháron pahiye háshiyon ke niche the; aur pahiyon ke dhure kursí men lage the; aur har pahiye kí únchái ḍeṛh háth thí. 33 Aur pahiyon ká kám rath ke pahiye ká sá thá; aur un ke dhure, aur un kí puṭhiyán, aur un ke áre, aur un ke nábhen sab ke sab ḍhále húe the. 34 Aur har kursí ke cháron konon par chár ṭeken thín; aur ṭeken aur kursí ek hí ṭukṛe kí thín. 35 Aur har kursí ke sire par ádh háth únchí cháron taraf goláí thí; aur kursí ke sire kí kangniyán aur háshiye usí ke ṭukṛe ke the. 36 Aur us kí kangniyon ke páṭon par, aur us ke háshiyon par us ne karúbíon, aur sheron, aur khajúr ke darakhton ko har ek kí jagah ke mutábiq kanda kiyá, aur girdágird hár the. 37 Dason kursíon ko us ne is tarah banáyá; aur un sab ká ek hí sánchá, aur ek hí náp, aur ek hí súrat thí. 38 Aur us ne pítal ke das hauz banáe; har ek hauz men chálís bat kí samái thí; aur har ek hauz chár háth ká thá; aur un dason kursíon men se har ek par ek hauz thá. 39 Us ne pánch kursián ghar kí dahiní taraf, aur pánch ghar kí báín taraf rakkhín, aur baṛe hauz ko ghar ke dahine mashriq kí taraf junúb ke rukh par rakkhá. 40 Aur Hírám ne hauzon, aur belchon, aur kaṭoron ko bhí banáyá. Pas Hírám ne wuh sab kám jise wuh Sulaimán bádsháh kí khátir KHUDÁWAND ke ghar men baná rahá thá tamám kiyá: 41 ya'ní donon sutún, aur sutúnon kí choṭí par tájon ke donon piyále, aur sutúnon kí choṭí par ke tájon ke donon piyálon ko ḍhánkne kí donon jáliyán; 42 aur donon jáliyon ke liye chár sau anár, ya'ní sutúnon par ke tájon ke donon piyálon ke ḍhánkne kí har jálí ke liye anáron kí do do qatáren; 43 aur dason kursián, aur dason kursíon par ke dason hauz; 44 aur wuh baṛá hauz, aur baṛe hauz ke niche ke bárah bail; 45 aur wuh degen, aur belche aur kaṭore: yih sab zurúf jo Hírám ne Sulaimán bádsháh kí khátir KHUDÁWAND ke ghar men banáe jhalakte húe pítal ke the. 46 Bádsháh ne un sab ko Yardan ke maidán men Sukkát aur Zartán ke bích kí chikní miṭṭíwálí zamín men ḍhálá. 47 Aur Sulaimán ne un sab zurúf ko bagair tole chhoṛ diyá; kyúnki wuh bahut se the; so us pítal ká wazn ma'lúm na ho saká. 48 Aur Sulaimán ne wuh sab zurúf banáe jo KHUDÁWAND ke ghar men the; ya'ní wuh sone ká mazbah, aur sone kí mez jis par nazr kí roṭí rahtí thí; 49 aur khális sone ke wuh sham'adán jo ilhámgáh ke áge pánch dahine aur pánch báen the, aur sone ke phúl, aur chirág, aur chimṭe, 50 aur khális sone ke piyále, aur gultarásh, aur kaṭore aur chamche, aur 'údsoz; aur andarúní ghar, ya'ní páktarín makán ke darwáze ke liye, aur ghar ke, ya'ní haikal ke darwáze ke liye sone ke qabze. 51 Yún wuh sab kám jo Sulaimán bádsháh ne KHUDÁWAND ke ghar men banáyá khatm húá. Aur Sulaimán apne báp Dáúd kí makhsús kí húí chízon ya'ní sone, aur chándí, aur zurúf ko andar láyá, aur un ko KHUDÁWAND ke ghar ke khazánon men rakkhá.

8 Tab Sulaimán ne Isráíl ke buzurgon, aur qabílon ke sab sardáron ko jo baní Isráíl ke ábáí khándánon ke rais the apne pás Yarúshalem men jama' kiyá, táki wuh Dáúd ke shahr se jo Siyyún hai KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko le áen. 2 So us 'íd men Isráíl ke sab log máh i Aitáním men jo sátwán mahína hai Sulaimán bádsháh ke pás jama' húe. 3 Aur Isráíl ke sab buzurg áe, aur káhinon ne sandúq uṭháyá: 4 aur wuh KHUDÁWAND ke sandúq ko, aur khaima e ijtimá' ko, aur un sab muqaddas zurúf ko jo khaime ke andar the le áe: un ko káhin aur Láwí láe the. 5 Aur Sulaimán bádsháh ne, aur us ke sáth Isráíl kí sárí jamá'at ne jo us ke pás jama' thí sandúq ke sámne khaṛe hokar itní bheṛ bakriyán aur bail zabh kiye, ki un kí kasrat ke sabab se un ká shumár yá hisáb na ho saká. 6 Aur káhin KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko us kí jagah par, us ghar kí ilhámgáh men, ya'ní páktarín makán men 'ain karúbíon ke bázúon

ke níche le áe. 7 Kyúnki karúbí apne bázúon ko sandúq kí jagah ke úpar phailáe húe the, aur wuh karúbí sandúq ko aur us kí chobon ko úpar se dhánke húe the. 8 Aur wuh choben aisí lambí thín ki un chobon ke sire pák makán se ilhámgáh ke sámne dikhái dete the, lekin báhar se nahín dikhái dete the: aur wuh áj tak wahín hain. 9 Aur us sandúq men kuchh na thá, siwá patthar kí un do lauhon ke jin ko wahán Músá ne Horib men rakh diyá thá, jis waqt ki KHUDÁWAND ne baní Isráíl se jab wuh mulk i Misr se nikal áe 'ahd bándhá thá. 10 Phir aisá húá ki jab káhin pák makán se báhar nikal áe, to KHUDÁWAND ká ghar abr se bhar gayá; 11 so káhin us abr ke sabab se khidmat ke liye khare na ho sake; is liye ki KHUDÁWAND ká ghar us ke jalál se bhar gayá thá.

12 Tab Sulaimán ne kahá, ki KHUDÁWAND ne farmáyá thá, ki wuh gahrí táríkí men rahegá. 13 Main ne fi'lhaqíqat ek ghar tere rahne ke liye, balki terí dáimí sukúnat ke wáste ek jagah banáí hai. 14 Aur bádsháh ne apná munh pherá aur Isráíl kí sárí jamá'at ko barakat dí: aur Isráíl kí sárí jamá'at kharí rahí; 15 aur us ne kahá, ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá mubárak ho jis ne apne munh se mere báp Dáúd se kalám kiyá, aur use apne háth se yih kahkar púrá kiyá, ki 16 Jis din se main apní qaum Isráíl ko Misr se nikál láyá, main ne Isráíl ke sab qabílon men se bhí kisí shahr ko nahín chuná, kí ek ghar banáyá jáe, táki merá nám wahán ho; par main ne Dáúd ko chun liyá, ki wuh merí qaum Isráíl par hákim ho. 17 Aur mere báp Dáúd ke dil men thá, ki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke nám ke liye ek ghar banáe. 18 Lekin KHUDÁWAND ne mere báp Dáúd se kahá, Chúnki mere nám ke liye ek ghar banáne ká khayál tere dil men thá, so tú ne achchhá kiyá ki apne dil men aisá tháná. 19 Taubhí tú us ghar ko na banáná; balki terá betá jo tere sulb se niklegá wuh mere nám ke liye ghar banáegá. 20 Aur KHUDÁWAND ne apní bát jo us ne kahí thí qáim kí hai; kyúnki main apne báp Dáúd kí jagah uthá hún; aur jaisá KHUDÁWAND ne wa'da kiyá thá, main Isráíl ke takht par baithá hún; aur main ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke nám ke liye us ghar ko banáyá hai. 21 Aur main ne wahán ek jagah us sandúq ke liye muqarrar kar dí hai, jis men KHUDÁWAND ká wuh 'ahd hai jo us ne hamáre bápdádá se jab wuh un ko mulk i Misr se nikál láyá bándhá thá.

22 Aur Sulaimán ne Isráíl kí sárí jamá'at ke rúbarú KHUDÁWAND ke mazbah ke áge khare hokar apne háth ásmán kí taraf phailáe, 23 aur kahá, Ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, terí mánind na to úpar ásmán men, na níche zamín par koí Khudá hai; tú apne un bandon ke liye jo tere huzúr apne sáre dil se chalte hain, 'ahd aur rahmat ko nigáh rakhtá hai; 24 tú ne apne bande mere báp Dáúd ke haqq men wuh bát qáim rakkhí jis ká tú ne us se wa'da kiyá thá; tú ne apne munh se farmáyá, aur apne háth se use púrá kiyá, jaisá áj ke din hai. 25 So ab, ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, tú apne bande mere báp Dáúd ke sáth us qaul ko bhí púrá kar jo tú ne us se kiyá thá, ki Tere ádmíon men se mere huzúr Isráíl ke takht par baithnewále kí kamí na hogí, basharte ki terí auláú, jaise tú mere huzur chaltá rahá, waise hí mere húzur chalne ke liye apní ráh kí ihtiyát rakkhe. 26 So ab, ai Isráíl ke Khudá, terá wuh qaul sachchá sábit kiyá jáe jo tú ne apne bande mere báp Dáúd se kiyá. 27 Lekin kyá Khudá fi'lhaqíqat zamín par sukúnat karegá? Dekh, ásmán balki ásmánon ke ásmán men bhí tú samá nahín saktá; to yih ghar to kuchh bhí nahín jise main ne banáyá. 28 Taubhí, ai KHUDÁWAND mere Khudá, apne bande kí du'á aur munáját ká liház karke us faryád aur du'á ko sun le, jo terá banda áj ke din tere huzúr kartá hai: 29 táki terí ánkhen is ghar kí taraf, ya'ní usí jagah kí taraf jis kí bábat tú ne farmáyá, ki Main apná nám wahán rakkhúngá, din aur rát khulí rahen; táki tú us du'á ko sune jo terá banda is maqám kí taraf rukh karke tujh se mángegá. 30 Aur tú apne bande aur apní qaum Isráíl kí munáját ko, jab wuh is jagah kí taraf rukh karke karen, sun lená; balki tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sun lená, aur sunkar

mu'áf kar dená. 31 Agar koí shakhs apne parausí ká gunáh kare, aur use qasam khiláne ke liye us ko halaf diyá jáe, aur wuh ákar is ghar men tere mazbah ke áge qasam kháe: 32 to tú ásmán par se sunkar 'amal karná, aur apne bandon ká insáf karná, aur badkár par fatwá lagákar us ke a'mál ko usí ke sir dálná, aur sádiq ko rást thahrákar us kí sadáqat ke mutábiq use jazá dená. 33 Jab terí qaum Isráíl terá gunáh karne ke bá'is apne dushmanon se shikast kháe, aur phir terí taraf rujú' láe, aur tere nám ká iqrár karke is ghar men tujh se du'á aur munáját kare: 34 to tú ásmán par se sunkar apní qaum Isráíl ká gunáh mu'áf karná, aur un ko phir is mulk men jo tú ne un ke bápdádá ko diyá phir le áná. 35 Jab is sabab se ki unhon ne terá gunáh kiyá ho, ásmán band ho jáe, aur bárish na ho, aur wuh is maqám kí taraf rukh karke du'á mángen, aur tere nám ká iqrár karen, aur apne gunáh se báz áen, jab tú un ko dukh de: 36 to tú ásmán par se sunkar apne bandon aur apní qaum Isráíl ká gunáh mu'áf kar dená, kyúnki tú un ko us achchhí ráh kí ta'lím detá hai jis par un ko chalná farz hai; aur apne mulk par jise tú ne apní qaum ko mírás ke liye diyá hai menh barsáná. 37 Agar mulk men kál ho, agar wabá ho, agar bád i samúm, yá gerúí, yá ţiddí, yá kamlá ho; agar un ke dushman un ke shahron ke mulk men un ko gher len, garaz kaisí hí balá, kaisí hí rog ho; 38 to jo du'á aur munáját kisí ek shakhs, yá terí qaum Isráíl kí taraf se ho, jin men se har shakhs apne dil ká dukh jánkar apne háth is ghar kí taraf phailáe: 39 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sunkar mu'áf kar dená, aur aisá karná ki har ádmí ko, jis ke dil ko tú jántá hai, usí kí sárí rawish ke mutábiq badla dená; kyúnki faqat tú hí sab baní A'dam ke dilon ko jántá hai; 40 táki jitní muddat tak wuh us mulk men jise tú ne hamáre bápdádá ko diyá jíte rahen, terá khauf mánen. 41 Ab rahá wuh pardesí jo terí qaum Isráíl men se nahín hai; wuh jab dúr mulk se tere nám kí khátir áe; 42 (kyúnki wuh tere buzurg nám, aur qawí háth, aur baland bázú ká hál sunenge;) so jab wuh áe, aur is ghar kí taraf rukh karke du'á kare: 43 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sun lená, aur jis jis bát ke liye wuh pardesí tujh se faryád kare, tú us ke mutábiq karná, táki zamín kí sab qaumen tere nám ko pahchánen, aur terí qaum Isráíl kí tarah terá khauf mánen, aur ján len kí yih ghar jise main ne banáyá hai tere nám ká kahlátá hai. 44 Agar tere log khwáh kisí ráste se tú un ko bheje, apne dushman se larne ko niklen, aur wuh KHUDÁWAND se us shahr kí taraf jise tú ne chuná hai, aur us ghar kí taraf jise main ne tere nám ke liye banáyá hai rukh karke du'á karen; 45 to tú ásmán par se un kí du'á aur munáját sunkar un kí himáyat karná. 46 Agar wuh terá gunáh karen, (kyúnki koí aisá ádmí nahín jo gunáh na kartá ho,) aur tú un se náráz hokar un ko dushman ke hawále kar de, aisá ki wuh dushman un ko asír karke apne mulk men le jáe, khwáh wuh dúr ho yá nazdík; 47 taubhí agar wuh us mulk men, jahán wuh asír hokar pahuncháe gaye, hosh men áen, aur rujú' láen, aur apne asír karnewálon ke mulk men tujh se munáját karen, aur kahen, ki Ham ne gunáh kiyá, ham terhí chál chale, aur ham ne sharárat kí; 48 so agar wuh apne dushmanon ke mulk men jo un ko asír karke le gaye apne sáre dil aur apní sárí ján se terí taraf phiren, aur apne mulk kí taraf jo tú ne un ke bápdádá ko diyá aur is shahr kí taraf jise tú ne chun liyá aur is ghar kí taraf jo main ne tere nám ke liye banáyá hai rukh karke tujh se du'á mángen: 49 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai, un kí du'á aur munáját sunkar un kí himáyat karná, 50 aur apní qaum ko jis ne terá gunáh kiyá, aur un kí sárí khatáon ko jo un se tere khiláf sarzadd hon mu'áf kar dená, aur un ke asír karnewálon ke áge un par rahm karná, táki wuh un par rahm karen: 51 kyúnki wuh terí qaum aur terí mírás hain jise tú Misr ke mulk se lohe ke bhatthe ke bích men se nikál láyá: 52 so terí ánkhen tere bande kí munáját aur terí qaum Isráíl kí munáját kí taraf khulí rahen, táki jab kabhí wuh tujh se faryád karen, tú un kí sune;

53 kyúnki tú ne zamín kí sab qaumon men se un ko alag kiyá, ki wuh terí mírás hon, jaisá, ai málik KHUDÁWAND, tú ne apne bande Músá kí ma'rifat farmáyá, jis waqt tú hamáre bápdádá ko Misr se nikál láyá.

54 Aur aisá húá, ki jab Sulaimán KHUDÁWAND se yih sab munáját kar chuká, to wuh KHUDÁWAND ke mazbah ke sámne se, jahán wuh apne háth ásmán kí taraf phailáe húe ghuṭne ṭeke thá, uṭhá, 55 aur khaṛe hokar Isráíl kí sárí jamá'at ko baland áwáz se barakat dí, aur kahá: 56 KHUDÁWAND jis ne apne sab wa'don ke muwáfiq apní qaum Isráíl ko árám bakhshá mubárak ho; kyúnki jo sárá achchhá wa'da us ne apne bande Músá kí ma'rifat kiyá, us men se ek bát bhí kháli na gayí. 57 KHUDÁWAND hamárá Khudá hamáre sáth rahe, jaise wuh hamáre bápdádá ke sáth rahá, aur na ham ko tark kare, na chhoṛe: 58 táki wuh hamáre dilon ko apní taraf máil kare, ki ham us kí sab ráhon par chalen, aur us ke farmánon aur áín, aur ahkám ko jo us ne hamáre bápdádá ko diye mánen. 59 Aur yih merí báten jin ko main ne KHUDÁWAND ke huzúr munáját men pesh kiyá hai din aur rát KHUDÁWAND hamáre Khudá ke nazdík rahen, táki wuh apne bande kí dád, aur apní qaum Isráíl kí dád, har roz kí zarúrat ke mutábiq de; 60 jis se zamín kí sab qaumen ján len ki KHUDÁWAND hí Khudá hai, aur us ke siwá áur koí nahín. 61 So tumhárá dil áj kí tarah KHUDÁWAND hamáre Khudá ke sáth us ke áín par chalne, aur us ke hukmon ko mánne ke liye kámil rahe. 62 Aur bádsháh ne aur us ke sáth sáre Isráíl ne KHUDÁWAND ke huzúr qurbání guzrání. 63 Aur Sulaimán ne jo salámatí ke zabíhon kí qurbání KHUDÁWAND ke huzúr guzrání, us men us ne báís hazár bail aur ek lákh bís hazár bheṛen chaṛháín. Yún bádsháh ne aur sab baní Isráíl ne KHUDÁWAND ká ghar makhsús kiyá. 64 Usí din bádsháh ne sahn ke darmiyání hisse ko jo KHUDÁWAND ke ghar ke sámne thá muqaddas kiyá; kyúnki us ne wahín sokhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání, aur salámatí ke zabíhon kí charbí guzrání: is liye ki pítal ká mazbah jo KHUDÁWAND ke sámne thá itná chhoṭá thá, ki us par sokhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání, aur salámatí ke zabíhon kí charbí ke liye gunjáish na thí. 65 So Sulaimán ne, aur us ke sáth sáre Isráíl ya'ní ek baṛí jamá'at ne jo Hamát ke madkhal se lekar Misr kí nahr tak kí hudúd se áí thí KHUDÁWAND hamáre Khudá ke huzúr sát roz aur phir sát roz áur, ya'ní chaudah roz 'íd manáí. 66 Aur áṭhwen roz us ne un logon ko rukhsat kar diyá; so unhon ne bádsháh ko mubárakbád dí, aur us sárí nekí ke bá'is jo KHUDÁWAND ne apne bande Dáúd, aur apní qaum Isráíl se kí thí, apne ḍeron ko dil men khush aur masrúr hokar lauṭ gaye.

9 Aur aisá húá, ki jab Sulaimán KHUDÁWAND ká ghar aur sháhí mahall baná chuká, aur jo kuchh Sulaimán karná cháhtá thá, wuh sab khatm ho gayá, 2 to KHUDÁWAND Sulaimán ko dúsrí bár dikhái diyá, jaise wuh Jiba'ún men dikhái diyá thá. 3 Aur KHUDÁWAND ne us se kahá, Main ne terí du'á aur munáját jo tú ne mere huzúr kí hai sun lí; aur is ghar men jise tú ne banáyá hai apná nám hamesha tak rakhne ke liye main ne use muqaddas kiyá; aur merí ánkhen aur merá dil sadá wahán lage rahenge. 4 Ab rahá tú; so agar tú jaise terá báp Dáúd chalá, waise hí mere huzúr khulús i dil aur rástí se chalkar us sab ke mutábiq jo main ne tujhe farmáyá 'amal karegá, aur mere áín, aur ahkám ko máne: 5 to main terí saltanat ká takht Isráíl ke úpar hamesha qáim rakkhúngá, jaisá main ne tere báp Dáúd se wa'da kiyá, aur kahá, ki Terí nasl men Isráíl ke takht par baiṭhne ke liye ádmí kí kamí na hogí. 6 Lekin tum log yá tumhárí aulád, agar tum merí pairawí se bargashta ho jáo, aur mere ahkám aur áín ko jo main ne tumháre áge rakkhe hain na máno, balki jákar áur ma'búdon kí 'ibádat karne, aur un ko sijda karne lago: 7 to main Isráíl ko us mulk se jo main ne un ko diyá hai káṭ ḍálúngá; aur us ghar ko jise main ne apne nám ke liye muqaddas kiyá hai apní nazar se dúr kar dúngá; aur Isráíl sárí qaumon men zarbu'l masal aur angushtnumá hogá: 8 aur agarchi

yih ghar aisá mumtáz hai, taubhí har ek jo us ke pás se guzregá hairán hogá aur suskáregá; aur wuh kahenge, ki KHUDÁWAND ne is mulk aur is ghar se aisá kyún kiyá? 9 Tab wuh jawáb denge, Is liye ki unhon ne KHUDÁWAND apne Khudá ko jo un ke bápdádá ko mulk i Misr se nikál láyá tark kiyá, aur gair ma'búdon ko thámkar un ko sijda karne, aur un kí parastish karne lage; isí liye KHUDÁWAND ne un par yih sárí musíbat názil kí.

10 Aur bís baras ke ba'd jin men Sulaimán ne wuh donon ghar, ya'ní KHUDÁWAND ká ghar, aur sháhí mahall banáe, aisá húá, ki 11 chúnki Súr ke bádsháh Hírám ne Sulaimán ke liye deodár kí aur sanaubar kí lakrí, aur soná us kí marzí ke mutábiq muhaiyá kiyá thá, is liye Sulaimán bádsháh ne Galíl ke mulk men bís shahr Hírám ko diye. 12 Aur Hírám un shahron ko jo Sulaimán ne use diye the dekhne ke liye Súr se niklá; par wuh use pasand na áe. 13 So us ne kahá, Ai mere bhái, yih kyá shahr hain jo tú ne mujhe diye? Aur us ne us ká nám Kabúl ká mulk rakkhá jo áj tak chalá átá hai. 14 Aur Hírám ne bádsháh ke pás ek sau bís qintár soná bhejá.

15 Aur Sulaimán bádsháh ne jo begárí lagáe, to isí liye lagáe ki wuh KHUDÁWAND ke ghar, aur apne mahall ko, aur Millo aur Yarúshalem kí shahrpanáh, aur Hasúr, aur Majiddo, aur Jazar ko banáe. 16 Aur Misr ke bádsháh Fir'aun ne charhái karke, aur Jazar ko sar karke use ág se phúnk diyá thá, aur un Kan'ánion ko jo us shahr men base húe the qatl karke use apní betí ko jo Sulaimán kí bíwí thí jahez men de diyá thá. 17 So Sulaimán ne Jazar, aur Bait Haurún Asfal ko, 18 aur Ba'lát, aur biyábán ke Tamar ko banáyá jo mulk ke andar hain, 19 aur zakhíron ke sab shahron ko jo Sulaimán ke pás the, aur apne rathon ke liye shahron ko, aur apne sawáron ke liye shahron ko, aur jo kuchh Sulaimán ne apní marzí se Yarúshalem men, aur Lubnán men, aur apní mamlukat kí sárí zamín men banáná cháhá, banáyá; 20 aur wuh sab log jo Amorion aur Hittion aur Farizzion, aur Hawwion, aur Yabúsion men se báqí rah gaye the, aur baní Isráíl men se na the, 21 so un kí aulád ko jo un ke ba'd mulk men báqí rahí, jin ko baní Isráíl púre taur par nábúd na kar sake, Sulaimán ne gulám banákar begár men lagáyá, jaisá áj tak hai. 22 Lekin Sulaimán ne baní Isráíl men se kisí ko gulám na banáyá; balki wuh us ke jangí mard aur mulázim, aur umará, aur faují sardár, aur us ke rathon aur sawáron ke hákim the. 23 Aur wuh kháss mansabdár jo Sulaimán ke kám par muqarrar the, pánch sau pachás the, yih un logon par jo kám baná rahe the sardár the. 24 Aur Fir'aun kí betí Dáúd ke shahr se apne us mahall men jo Sulaimán ne us ke liye banáyá thá ái: tab Sulaimán ne Millo ko ta'mír kiyá. 25 Aur Sulaimán sál men tín bár us mazbah par jo us ne KHUDÁWAND ke liye banáyá thá sokhtaní qurbánion, aur salámatí ke zabíhe guzránta thá; aur un ke sáth us mazbah par jo KHUDÁWAND ke áge thá bakhúr jalátá thá. Is tarah us ne us ghar ko tamám kiyá.

26 Phir Sulaimán bádsháh ne 'Asyún Jábar men jo Adom ke mulk men bahr i Qulzum ke kanáre Ailút ke pás hai, jaházon ká berá banáyá. 27 Aur Hírám ne apne mulázim Sulaimán ke mulázimon ke sáth us bere men bheje; wuh malláh the jo samundar se wáqif the. 28 Aur wuh Ofír ko gaye, aur wahán se chár sau bís qintár soná lekar use Sulaimán bádsháh ke pás láe.

10

Aur jab Sabá kí malika ne KHUDÁWAND ke nám kí bábat Sulaimán kí shuhrat suní, to wuh ái, táki mushkil suwálon se use ázmáe. 2 Aur wuh bahut barí jilau ke sáth Yarúshalem men ái, aur sáth sáth únt the, jin par masálih aur bahut sá soná aur beshbahá jawáhir lade the; aur jab wuh Sulaimán ke pás pahunchí, to us ne un sab báton ke báre men jo us ke dil men thín us se guftogú kí. 3 Sulaimán ne us ke sab suwálon ká jawáb diyá: bádsháh se koí bát aisí poshída na thí jo use na batáí. 4 Aur jab Sabá kí malika ne Sulaimán kí sárí hikmat aur us mahall ko jo us ne banáyá thá, 5 aur us ke dastarkhwán kí ni'maton, aur us ke mulázimon kí nishast, aur us ke khádimon kí házirbáshí,

aur un kí poshák, aur us ke sáqíon, aur us sírhí ko, jis se wuh KHUDÁWAND ke ghar ko játá thá, dekhá, to us ke hosh ur gaye. 6 Aur us ne bádsháh se kahá, ki Wuh sachchí khabar thí jo main ne tere kámon aur terí hikmat kí bábat apne mulk men suní thí. 7 Taubhí main ne wuh báten báwar na kín, jab tak khud ákar apní ánkhon se yih dekh na liyá; aur mujhe to ádhá bhí nahín batáyá gayá thá; kyúnki terí hikmat aur iqbálmandí us shuhrat se jo main ne suní bahut ziyáda hai. 8 Khushnasíb hain tere log, aur khushnasíb hain tere yih mulázim jo barábar tere huzúr khare rahte aur terí hikmat sunte hain. 9 KHUDÁWAND terá Khudá mubárak ho jo tujh se aisá khushnúd húá ki tujhe Isráíl ke takht par bitháyá hai: chúnki KHUDÁWAND ne Isráíl se sadá mahabbat rakkhí hai, is liye us ne tujhe 'adl aur insáf karne ko bádsháh banáyá. 10 Aur us ne bádsháh ko ek sau bís qintár soná, aur masálih ká bahut bará ambár, aur beshbahá jawáhir diye; aur jaise masálih Sabá kí malika ne Sulaimán bádsháh ko diye, waise phir kabhí aisí bahutát ke sáth na áe. 11 Aur Hírám ká berá bhí jo Ofír se soná látá thá barí kasrat se chandan ke darakht aur beshbahá jawáhir láyá. 12 So bádsháh ne KHUDÁWAND ke ghar, aur sháhí mahall ke liye chandan kí lakrí ke sutún, aur barbat, aur gánewálon ke liye sitár banáe: chandan ke aise darakht na kabhí áe the, aur na kabhí áj ke din tak dikhái diye. 13 Aur Sulaimán bádsháh ne Sabá kí malika ko sab kuchh jis kí wuh mushtáq húí, aur jo kuchh us ne mángá diyá; 'aláwa is ke Sulaimán ne us ko apní sháhána sakháwat se bhí 'ináyat kiyá. Phir wuh apne mulázimon samet apní mamlukat ko laut gayí.

14 Aur jitná soná ek baras men Sulaimán ke pás átá thá, us ká wazn sone ká chha sau chhiyásath qintár thá, 15 'aláwa is ke byopáriyon aur saudágaron kí tijárat, aur milí julí qaumon ke sab salátín, aur mulk ke súbadáron kí taraf se bhí soná átá thá. 16 Aur Sulaimán bádsháh ne soná garhkar do sau dhálen banáín; chha sau misqál soná ek ek dhál men lagá. 17 Aur us ne garhe húe sone kí tín sau siparen banáín; ek ek sipar men derh ser soná lagá: aur bádsháh ne un ko Lubnání ban ke ghar men rakkhá. 18 Másiwá in ke bádsháh ne háthídánt ká ek bará takht banáyá, aur us par sab se chokhá soná mandhá. 19 Us takht men chha sírhiyán thín; aur takht ke úpar ká hissa píchhe se gol thá: aur baithne kí jagah kí donon taraf teken thín, aur tekon ke pás do sher khare the. 20 Aur un chha sírhiyon ke idhar aur udhar bárah sher khare the: kisí saltanat men aisá kabhí nahín baná. 21 Aur Sulaimán bádsháh ke píne ke sab bartan sone ke the; aur Lubnání ban ke ghar ke bhí sab bartan khális sone ke the: chándí ká ek bhí na thá; kyúnki Sulaimán ke aiyám men us kí kuchh qadr na thí. 22 Kyúnki bádsháh ke pás samundar men Hírám ke bere ke sáth ek Tarsísí berá bhí thá; yih Tarsísí berá tín baras men ek bár átá thá, aur soná aur chándí aur háthídánt, aur bandar aur mor látá thá. 23 So Sulaimán bádsháh daulat aur hikmat men zamín ke sab bádsháhon par sabqat le gayá. 24 Aur sárá jahán Sulaimán ke dídár ká tálib thá, táki us kí hikmat ko jo Khudá ne us ke dil men dálí thí sune. 25 Aur un men se har ek ádmí chándí ke bartan, aur sone ke bartan, aur kapre, aur hathyár, aur masálih, aur ghore, aur khachchar, hadye ke taur par apne hisse ke muwáfiq látá thá. 26 Aur Sulaimán ne rath aur sawár ikatthe kar liye: us ke pás ek hazár chár sau rath, aur bárah hazár sawár the, jin ko us ne rathon ke shahron men aur bádsháh ke sáth Yarúshalem men rakkhá. 27 Aur bádsháh ne Yarúshalem men ifrát kí wajh se chándí ko to aisá kar diyá jaise patthar; aur deodáron ko aisá jaise nasheb ke mulk ke gúlar ke darakht hote hain. 28 Aur jo ghore Sulaimán ke pás the wuh Misr se mangáe gaye the; aur bádsháh ke saudágar ek ek jhund kí qímat lagákar un ke jhund ke jhund liyá karte the. 29 Aur ek rath chándí kí chha sau misqál men átá, aur Misr se rawána hotá, aur ghorá derh sau misqál men átá thá; aur aise hí Hittíon ke sab

bádsháhon aur Arámí bádsháhon ke liye wuh in ko un hí ke zarí'e se mangáte the.

11 Aur Sulaimán bádsháh Fir'aun ki betí ke 'aláwa bahut sí ajnabí 'auraton se, ya'ní Moábí, 'Ammoní, Adomí, Saidání, aur Hittí 'auraton se mahabbat karne lagá; 2 yih un qaumon kí thín, jin kí bábat Khudáwand ne baní Isráíl se kahá thá, ki Tum un ke bích na jáná, aur na wuh tumháre bích áen; kyúnki wuh zarúr tumháre dilon ko apne deotáon ki taraf máil kar lengí: Sulaimán in hí ke 'ishq ká dam bharne lagá. 3 Aur us ke pás sát sau sháhzádián us kí bíwiyán, aur tín sau haramen thín; aur us kí bíwiyon ne us ke dil ko pher diyá. 4 Kyúnki jab Sulaimán buddhá ho gayá, to us kí bíwiyon ne us ke dil ko gairma'búdon kí taraf máil kar liyá; aur us ká dil Khudáwand apne Khudá ke sáth kámil na rahá, jaisá us ke báp Dáúd ká dil thá. 5 Kyúnki Sulaimán Saidánion kí dewí 'Istárát, aur 'Ammonion ke nafratí Milkúm kí pairawí karne lagá. 6 Aur Sulaimán ne Khudáwand ke áge badí kí, aur us ne Khudáwand kí púrí pairawí na kí, jaisí us ke báp Dáúd ne kí thí. 7 Phir Sulaimán ne Moábion ke nafratí Kamos ke liye us pahár par jo Yarúshalem ke sámne hai, aur baní 'Ammon ke nafratí Molak ke liye baland maqám baná diyá. 8 Us ne aisá hí apní sárí ajnabí bíwiyon kí khátir kiyá, jo apne deotáon ke huzúr bakhúr jalátí aur qurbání guzrántí thín.

9 Aur Khudáwand Sulaimán se náráz húá, kyúnki us ká dil Khudáwand Isráíl ke Khudá se phir gayá thá jis ne use do bár dikhái dekar 10 us ko is bát ká hukm diyá thá, ki wuh gairma'búdon kí pairawí na kare: par us ne wuh bát na mání, jis ká hukm Khudáwand ne diyá thá. 11 Is sabab se Khudáwand ne Sulaimán ko kahá, Chúnki tujh se yih fi'l húá, aur tú ne mere 'ahd, aur mere áín ko, jin ká main ne tujhe hukm diyá nahín máná, is liye main saltanat ko zarúr tujh se chhínkar tere khádim ko dúngá; 12 taubhí tere báp Dáúd kí khátir main tere aiyám men yih nahín karúngá; balki use tere bete ke háth se chhínúngá. 13 Phir bhí main sárí saltanat ko nahín chhín lúngá, balki apne bande Dáúd kí khátir, aur Yarúshalem kí khátir jise main ne chun liyá hai, ek qabíla tere bete ko dúngá.

14 So Khudáwand ne Adomí Hadad ko Sulaimán ká mukhálif banákar khará kiyá: yih Adom kí sháhí nasl se thá. 15 Kyúnki jab Dáúd Adom men thá, aur lashkar ká sardár Yoáb Adom men har ek mard ko qatl karke un maqtúlon ko dafn karne gayá; 16 (kyúnki Yoáb aur sab Isráílí chha mahíne tak wahín rahe, jab tak ki us ne Adom men har ek mard ko qatl na kar dálá:) 17 to Hadad kaí ek Adomíon ke sáth jo us ke báp ke mulázim the Misr ko jáne ko bhág niklá; us waqt Hadad chhotá larká hí thá. 18 Aur wuh Midyán se nikalkar Fárán men áe; aur Fárán se log sáth lekar sháh i Misr Fir'aun ke pás Misr men gaye; us ne us ko ek ghar diyá, aur us ke liye rasad muqarrar kí, aur use jágír dí. 19 Aur Hadad ko Fir'aun ke huzúr itná rusúkh hásil húá, ki us ne apní sálí, ya'ní malika Tahfanís kí bahin usí ko biyáh dí. 20 Aur Tahfanís kí bahin ke us se us ká betá Janúbat paidá húá, jis ká dúdh Tahfanís ne Fir'aun ke mahall men chhuráyá: aur Janúbat Fir'aun ke beton ke sáth Fir'aun ke mahall men rahá. 21 So jab Hadad ne Misr men suná, ki Dáúd apne bápdádá ke sáth so gayá, aur lashkar ká sardár Yoáb bhí mar gayá hai, to Hadad ne Fir'aun se kahá, Mujhe rukhsat kar de, táki main apne mulk ko chalá jáún. 22 Tab Fir'aun ne us se kahá, Bhalá, tujhe mere pás kis chíz kí kamí húí, ki tú apne mulk ke darpai hai? Us ne kahá, Kuchh nahín; phir bhí tú mujhe jis tarah ho rukhsat hí kar de.

23 Aur Khudá ne us ke liye ek áur mukhálif Iliyada' ke bete Razún ko khará kiyá jo apne áqá Zobáh ke bádsháh Hadada'zar ke pás se bhág gayá thá; 24 aur us ne apne pás log jama' kar liye, aur jab Dáúd ne Zobáhwálon ko qatl kiyá, to wuh ek fauj ká sardár ho gayá; aur wuh Damishq ko jákar wahín rahne aur Damishq men saltanat karne lage. 25 So Hadad kí sharárat ke 'aláwa yih bhí Sulaimán kí sárí 'umr Isráíl ká dushman rahá; aur us ne Isráíl se nafrat rakkhí, aur Arám par hukúmat kartá rahá.

26 Aur Sarídah ke Ifraimí Nabát ká betá Yarubi'ám jo Sulaimán ká mulázim thá, aur jis kí mán ká nám jo bewa thí Sarú'ah thá, us ne bhí bádsháh ke khiláf apná háth uṭháyá. 27 Aur bádsháh ke khiláf us ke háth uṭháne ká yih sabab húá, ki bádsháh Millo ko banátá thá, aur apne báp Dáúd ke shahr ke rakhne kí marammat kartá thá. 28 Aur wuh shakhs Yarubi'ám ek zabardast súrmá thá: aur Sulaimán ne us jawán ko dekhá ki mihnatí hai, so us ne use baní Yúsuf ke sáre kám par mukhtár baná diyá. 29 Us waqt jab Yarubi'ám Yarúshalem se nikalkar já rahá thá, to Sailání Akhiyáh nabí use ráh men milá, aur Akhiyáh ek nayí chádar oṛhe húe thá; yih donon maidán men akele the. 30 So Akhiyáh ne us nayí chádar ko jo us par thí lekar us ke bárah tukṛe pháṛe. 31 Aur us ne Yarubi'ám se kahá, ki Tú apne liye das tukṛe le le; kyúnki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún kahtá hai, ki Dekh, main Sulaimán ke háth se saltanat chhín lúngá, aur das qabíle tujhe dúngá: 32 (lekin mere bande Dáúd kí khátir, aur Yarúshalem ya'ní us shahr kí khátir jise main ne baní Isráíl ke sab qabílon men se chun liyá hai, ek qabíla us ke pás rahegá:) 33 kyúnki unhon ne mujhe tark kiyá, aur Saidánion kí dewí 'Istárát, aur Moábíon ke deotá Kamos, aur baní 'Ammon ke deotá Milkúm kí parastish kí hai, aur merí ráhon par na chale, ki wuh kám karte jo merí nazar men bhalá thá, aur mere áín aur ahkám ko mánte, jaisá us ke báp Dáúd ne kiyá. 34 Phir bhí main sárí mamlukat us ke háth se nahín le lúngá; balki apne bande Dáúd kí khátir jise main ne is liye chun liyá, ki us ne mere ahkám aur áín máne, main is kí 'umr bhar ise peshwá banáe rakkhúngá: 35 par us ke beṭe ke háth se saltanat, ya'ní das qabílon ko lekar un ko tujhe dúngá: 36 aur us ke beṭe ko ek qabíla dúngá, táki mere bande Dáúd ká chirág Yarúshalem ya'ní us shahr men jise main ne apná nám rakhne ke liye chun liyá hai, hamesha mere áge rahe. 37 Aur main tujhe lúngá, aur tú apne dil kí sárí khwáhish ke muwáfiq saltanat karegá, aur Isráíl ká bádsháh hogá. 38 Aur aisá hogá, ki agar tú un sárí báton ko, jin ká main tujhe hukm dún, sune, aur merí ráhon par chale, aur jo kám merí nazar men bhalá hai, us ko kare, aur mere áín, aur ahkám ko máne, jaisá mere bande Dáúd ne kiyá; to main tere sáth rahúngá, aur tere liye ek páedár ghar banáúngá, jaisá main ne Dáúd ke liye banáyá, aur Isráíl ko tujhe de dúngá. 39 Aur main isí sabab se Dáúd kí nasl ko dukh dúngá, par hamesha tak nahín. 40 Isí liye Sulaimán Yarubi'ám ke qatl ke darpai húá. Par Yarubi'ám uṭhkar Misr ko sháh i Misr Sísaq ke pás bhág gayá, aur Sulaimán kí wafát tak Misr men rahá.

41 Aur Sulaimán ká báqí hál, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur us kí hikmat, so kyá wuh Sulaimán ke ahwál kí kitáb men darj nahín? 42 Aur wuh muddat jis men Sulaimán ne Yarúshalem men sab Isráíl par saltanat kí chális baras kí thí. 43 Aur Sulaimán apne bápdádá ke sáth so gayá; aur apne báp Dáúd ke shahr men dafn húá; aur us ká betá Rahubi'ám us kí jagah bádsháh húá.

12

Aur Rahubi'ám Sikm ko gayá, kyúnki sárá Isráíl use bádsháh banáne ko Sikm ko gayá thá. 2 Aur jab Nabát ke beṭe Yarubi'ám ne jo hanoz Misr men thá yih suná; (kyúnki Yarubi'ám Sulaimán ke huzúr se bhág gayá thá, aur wuh Misr men rahtá thá; 3 so unhon ne log bhejkar use bulwáyá:) to Yarubi'ám aur Isráíl kí sárí jamá'at ákar Rahubi'ám se yún kahne lagí, 4 ki Tere báp ne hamárá júá sakht kar diyá thá; so tú ab apne báp kí us sakht khidmat ko, aur us bhárí júe ko jo us ne ham par rakkhá, halká kar de, aur ham terí khidmat karenge. 5 Tab us ne un se kahá, Abhí tum tín roz ke liye chale jáo, tab phir mere pás áná. So wuh log chale gaye. 6 Aur Rahubi'ám bádsháh ne un 'umrrasída logon se jo us ke báp Sulaimán ke jíte jí us ke huzúr khaṛe rahte the, mashwarat lí, aur kahá, ki In logon ko jawáb dene ke liye tum mujhe kyá saláh dete ho? 7 Unhon ne us se yih kahá, ki Agar tú áj ke din is qaum ká khádim ban jáe, aur un kí khidmat kare, aur un ko jawáb de, aur un se míṭhí báten kare, to wuh sadá tere khádim bane rahenge. 8 Par us ne un 'umrrasída logon kí

mashwarat jo unhon ne use dí, chhoṛkar un jawánon se jo us ke sáth baṛhe húe the, aur us ke huzúr khaṛe the, mashwarat lí: 9 aur un se púchhá, ki Tum kyá saláh dete ho, táki ham in logon ko jawáb de saken, jinhon ne mujh se yún kahá hai, ki Us júe ko jo tere báp ne ham par rakkhá, halká kar de? 10 In jawánon ne jo us ke sáth baṛhe húe the us se kahá, Tú un logon ko yún jawáb dená, jinhon ne tujh se kahá hai, ki Tere báp ne hamáre júe ko bhárí kiyá, tú us ko hamáre liye halká kar de; so tú un se yún kahná, ki Merí chhinguli mere báp kí kamar se bhí moṭí hai: 11 aur ab go mere báp ne bhárí júá tum par rakkhá hai, taubhí main tumháre júe ko âur ziyáda bhárí karúngá: mere báp ne tum ko koṛon se ṭhík kiyá, main tum ko bichchhúon se ṭhík banáúngá. 12 So Yarubi'ám aur sab log tísre din Rahubi'ám ke pás házir húe, jaisá bádsháh ne un ko hukm diyá thá, ki Tísre din mere pás phir áná. 13 Aur bádsháh ne un logon ko sakht jawáb diyá, aur 'umrrasída logon kí us mashwarat ko jo unhon ne use dí thí, tark kiyá; 14 aur jawánon kí saláh ke muwáfiq un se yih kahá, ki Mere báp ne to tum par bhárí júá rakkhá, lekin main tumháre júe ko ziyáda bhárí karúngá: mere báp ne tum ko koṛon se ṭhík kiyá, par main tum ko bichchhúon se ṭhík banáúngá. 15 So bádsháh ne logon kí na suní; kyúnki yih mu'ámala Ḳhudáwand kí taraf se thá, táki Ḳhudáwand apní bát ko jo us ne Sailání Akhiyáh kí ma'rifat Nabát ke beṭe Yarubi'ám se kahí thí púrá kare. 16 Aur jab sáre Isráíl ne dekhá ki bádsháh ne un kí na suní, to unhon ne bádsháh ko yún jawáb diyá, ki Dáúd men hamárá kyá hissa hai? Yassí ke beṭe men hamárí mírás nahín: ai Isráíl, apne ḍeron ko chale jáo; aur ab, ai Dáúd, tú apne ghar ko sambhál. So Isráílí apne ḍeron ko chal diye. 17 Lekin jitne Isráílí Yahúdáh ke shahron men rahte the, un par Rahubi'ám saltanat kartá rahá. 18 Phir Rahubi'ám bádsháh ne Adúrám ko bhejá jo begárion ke úpar thá, aur sáre Isráíl ne use sangsár kiyá, aur wuh mar gayá. Tab Rahubi'ám bádsháh ne apne rath par sawár hone men jaldí kí, táki Yarúshalem ko bhág jáe. 19 Yún Isráíl Dáúd ke gharáne se bágí húá, aur áj tak hai. 20 Aur jab sáre Isráíl ne suná, ki Yarubi'ám lauṭ áyá hai, to unhon ne log bhejkar use jamá'at men bulwáyá, aur use sáre Isráíl ká bádsháh banáyá; aur Yahúdáh ke qabíle ke siwá kisí ne Dáúd ke gharáne kí pairawí na kí.

21 Aur jab Rahubi'ám Yarúshalem men pahunchá, to us ne Yahúdáh ke sáre gharáne aur Binyamín ke qabíle ko jo sab ek lákh assí hazár chune húe jangí mard the ikaṭṭhá kiyá, táki wuh Isráíl ke gharáne se laṛkar saltanat ko phir Sulaimán ke beṭe Rahubi'ám ke qabze men kará den. 22 Lekin Sama'iyáh ko jo mard i Khudá thá Khudá ká yih paigám áyá, 23 ki Yahúdáh ke bádsháh Sulaimán ke beṭe Rahubi'ám, aur Yahúdáh aur Binyamín ke sáre gharáne, aur qaum ke báqí logon se kah, ki 24 Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tum chaṛhái na karo, aur na apne bháiyon baní Isráíl se laṛo; balki har shakhs apne ghar ko lauṭe; kyúnki yih bát merí taraf se hai. So unhon ne Ḳhudáwand kí bát mání, aur Ḳhudáwand ke hukm ke mutábiq lauṭe, aur apná rásta liyá.

25 Tab Yarubi'ám ne Ifráím ke kohistání mulk men Sikm ko ta'mír kiyá, aur us men rahne lagá; aur wahán se nikalkar us ne Fanúel ko ta'mír kiyá. 26 Aur Yarubi'ám ne apne dil men kahá, ki Ab saltanat Dáúd ke gharáne men phir chalí jáegí: 27 agar yih log Yarúshalem men Ḳhudáwand ke ghar men qurbání guzránne ko jáyá karen, to in ke dil apne málik ya'ní Yahúdáh ke bádsháh Rahubi'ám kí taraf máil honge, aur wuh mujh ko qatl karke sháh i Yahúdáh Rahubi'ám kí taraf phir jáenge. 28 Is liye us bádsháh ne mashwarat lekar sone ke do bachhṛe banáe, aur logon se kahá, Yarúshalem ko jáná tumhárí táqat se báhar hai: ai Isráíl, apne deotáon ko dekh jo tujhe mulk i Misr se nikál láe. 29 Aur us ne ek ko Baitel men qáim kiyá, aur dúsre ko Dán men rakkhá. 30 Aur yih gunáh ká bá'is ṭhahrá; kyúnki log us ek kí parastísh karne ke liye Dán tak jáne lage. 31 Aur us ne únchí jagahon ke ghar banáe, aur 'awámm men se jo baní Láwí na the káhin banáe. 32 Aur

Yarubi'ám ne áṭhwen mahíne kí pandrahwín tárikh ke liye us 'id kí tarah jo Yahúdáh men hotí hai, ek 'id ṭhahráí, aur us mazbah ke pás gayá; aisá hí us ne Baitel men kiyá, aur un bachhṛon ke liye jo us ne banáe the qurbání guzrání; aur us ne Baitel men apne banáe húe únche maqámon ke liye káhinon ko rakkhá. 33 Aur áṭhwen mahíne kí pandrahwín tárikh ko, ya'ní us mahíne men jise us ne apne hí dil se ṭhahráyá thá, wuh us mazbah ke pás jo us ne Baitel men banáyá thá gayá; aur baní Isráíl ke liye 'id ṭhahráí, aur bakhúr jaláne ko mazbah ke pás gayá.

13 Aur dekho, KHUDÁWAND ke hukm se ek mard i Khudá Yahúdáh se Baitel men áyá: aur Yarubi'ám bakhúr jaláne ko mazbah ke pás khaṛá thá. 2 Aur wuh KHUDÁWAND ke hukm se mazbah ke khiláf chillákar kahne lagá, Ai mazbah, ai mazbah, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, Dáúd ke gharáne se ek laṛká banám Yúsiyáh paidá hogá; so wuh únche maqámon ke káhinon kí jo tujh par bakhúr jaláte hain tujh par qurbání karegá, aur wuh ádmíon kí haḍḍiyán tujh par jaláenge. 3 Aur us ne usí din ek nishán diyá, aur kahá, Wuh nishán jo KHUDÁWAND ne batáyá hai, yih hai, ki Dekho, mazbah phaṭ jáegá, aur wuh rákh jo us par hai gir jáegí. 4 Aur aisá húá, ki jab bádsháh ne us mard i Khudá ká kalám jo us ne Baitel men mazbah ke khiláf chillákar kahá thá suná, to Yarubi'ám ne mazbah par se apná háth lambá kiyá, aur kahá, ki Use pakaṛ lo. Aur us ká wuh háth jo us ne us kí taraf baṛháyá thá khushk ho gayá, aisá ki wuh use phir apní taraf khench na saká. 5 Aur us nishán ke mutábiq jo us mard i Khudá ne KHUDÁWAND ke hukm se diyá thá, wuh mazbah bhí phaṭ gayá, aur rákh mazbah par se gir gayí. 6 Tab bádsháh ne us mard i Khudá se kahá, ki Ab KHUDÁWAND apne Khudá se iltijá kar, aur mere liye du'á máng, táki merá háth mere liye phir bahál ho jáe. Tab us mard i Khudá ne KHUDÁWAND se iltijá kí, aur bádsháh ká háth us ke liye bahál húá, aur jaisá pahle thá, waisá hí ho gayá. 7 Aur bádsháh ne us mard i Khudá se kahá, ki Mere sáth ghar chal, aur tázadam ho, aur main tujhe in'ám dúngá. 8 Us mard i Khudá ne bádsháh ko jawáb diyá, ki Agar tú apná ádhá ghar bhí mujhe de, taubhí main tere sáth nahín jáne ká, aur na main is jagah roṭí kháún, aur na pání píún: 9 kyúnki KHUDÁWAND ká hukm mujhe tákíd ke sáth yih húá hai, ki Tú na roṭí khání, na pání píná, na us ráh se lauṭná jis se tú jáe. 10 So wuh dúsre ráste se gayá, aur jis ráh se Baitel men áyá thá, us se na lauṭá.

11 Aur Baitel men ek buḍḍhá nabí rahtá thá; so us ke beṭon men se ek ne ákar wuh sab kám jo us mard i Khudá ne us roz Baitel men kiye use batáe: aur jo báten us ne bádsháh se kahí thín, un ko bhí apne báp se bayán kiyá. 12 Aur un ke báp ne un se kahá, Wuh kis ráh se gayá? Us ke beṭon ne dekh liyá thá, ki wuh mard i Khudá jo Yahúdáh se áyá thá, kis ráh se gayá hai. 13 So us ne apne beṭon se kahá, Mere liye gadhe par zín kas do. Pas unhon ne us ke liye gadhe par zín kas diyá: aur wuh us par sawár húá, 14 aur us mard i Khudá ke píchhe chalá; aur use balút ke ek darakht ke níche baiṭhe páyá. Tab us ne us se kahá, Kyá tú wuhí mard i Khudá hai jo Yahúdáh se áyá thá? Us ne kahá, Hán. 15 Tab us ne us se kahá, Mere sáth ghar chal, aur roṭí khá. 16 Us ne kahá, Main tere sáth lauṭ nahín saktá, aur na tere ghar já saktá hún, aur main tere sáth is jagah na roṭí kháún, na pání píún: 17 kyúnki KHUDÁWAND ká mujh ko yún hukm húá hai, ki Tú wahán na roṭí khání, na pání píná, aur na us ráste se hokar lauṭná, jis se tú jáe. 18 Tab us ne us se kahá, Main bhí terí tarah nabí hún; aur KHUDÁWAND ke hukm se ek firishte ne mujh se yih kahá, ki Use apne sáth apne ghar men lauṭákar le á, táki wuh roṭí kháe aur pání píye. Lekin us ne us se jhúṭh kahá. 19 So wuh us ke sáth lauṭ gayá, aur us ke ghar men roṭí kháí, aur pání piyá. 20 Aur jab wuh dastarkhwán par baiṭhe the, to KHUDÁWAND ká kalám us nabí par jo use lauṭá láyá thá názil húá: 21 aur us ne us mard i Khudá se jo Yahúdáh se áyá thá chillákar kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, Is liye ki tú ne KHUDÁWAND ke kalám se náfarmání kí, aur

us hukm ko nahín máná jo KHUDÁWAND tere Khudá ne tujhe diyá thá; 22 balki tú laut áyá, aur tú ne usí jagah, jis kí bábat KHUDÁWAND ne tujhe farmáyá thá, ki Na roṭí kháná, na pání píná, roṭí bhí khái, aur pání bhí piyá; so terí lásh tere bápdádá kí qabr tak nahín pahunchegí. 23 Aur jab wuh roṭí khá chuká aur pání pí chuká, to us ne us ke liye, ya'ní us nabí ke liye jise wuh lauṭá láyá thá, gadhe par zín kas diyá. 24 Aur jab wuh rawána húá, to ráh men use ek sher milá jis ne use már dálá: so us kí lásh ráh men paṛí rahí, aur gadhá us ke pás khaṛá rahá, aur sher bhí us lásh ke pás khaṛá rahá. 25 Aur log udhar se guzre aur dekhá, ki lásh ráh men paṛí hai, aur sher lásh ke pás khaṛá hai; so unhon ne us shahr men, jahán wuh buḍḍhá nabí rahtá thá, yih batáyá. 26 Aur jab us nabí ne jo use ráh se lauṭá láyá thá yih suná to kahá, Yih wuhí mard i Khudá hai jis ne KHUDÁWAND ke kalám kí náfarmání kí: isí liye KHUDÁWAND ne us ko sher ke hawále kar diyá, aur us ne KHUDÁWAND ke us sukhan ke mutábiq jo us ne us se kahá thá use phára aur már ḍálá. 27 Phir us ne apne beṭon se kahá, ki Mere liye gadhe par zín kas do. So unhon ne zín kas diyá. 28 Tab wuh gayá, aur us ne us kí lásh ráh men paṛí húí, aur gadhe aur sher ko lásh ke pás khaṛe páyá; kyúnki sher ne na lásh ko kháyá, aur na gadhe ko pháṛá thá. 29 So us nabí ne us mard i Khudá kí lásh uṭhákar use gadhe par rakkhá, aur le áyá: aur wuh buḍḍhá nabí us par mátam karne aur use dafn karne ko apne shahr men áyá. 30 Aur us ne us kí lásh ko apní qabr men rakkhá; aur unhon ne us par mátam kiyá, aur kahá, Háe, mere bhái! 31 Aur jab wuh use dafn kar chuká, to us ne apne beṭon se kahá, ki Jab main mar jáún, to mujh ko usí qabr men dafn karná jis men yih mard i Khudá dafn húá hai; merí haḍḍiyán us kí haḍḍiyon ke barábar rakhná: 32 is liye ki wuh bát jo us ne KHUDÁWAND ke hukm se Baitel ke mazbah ke khiláf, aur un sab únche maqámon ke gharon ke khiláf jo Sámariya ke qasbon men hain kahí hai, zarúr púrí hogí.

33 Is májare ke ba'd bhí Yarubi'ám apní burí ráh se báz na áyá; balki us ne 'awámm men se únche maqámon ke káhin ṭhahráe: jis kisí ne cháhá, use us ne makhsús kiyá, táki únche maqámon ke liye káhin hon. 34 Aur yih fi'l Yarubi'ám ke gharáne ke liye use káṭ ḍálne aur use rú e zamín par se nest o nábúd karne ke liye gunáh ṭhahrá.

14

Us waqt Yarubi'ám ká beṭá Abiyáh bímár paṛá. 2 Aur Yarubi'ám ne apní bíwí se kahá, Zará uṭhkar apná bhes badal ḍál, táki pahchán na ho sake ki tú Yarubi'ám kí bíwí hai; aur Sailá ko chalí já; dekh, Akhiyáh nabí wahán hai jis ne merí bábat kahá thá, ki main is qaum ká bádsháh húngá. 3 Aur das roṭiyán, aur papṛiyán, aur shahd ká ek martabán apne sáth le, aur us ke pás já; wuh tujhe batáegá, ki laṛke ká kyá hál hogá. 4 So Yarubi'ám kí bíwí ne aisá hí kiyá, aur uṭhkar Sailá ko gayí, aur Akhiyáh ke ghar pahunchí. Par Akhiyáh ko kuchh nazar nahín átá thá, kyúnki buṛhápe ke sabab se us kí ánkhen rah gayí thín. 5 Aur KHUDÁWAND ne Akhiyáh se kahá, Dekh, Yarubi'ám kí bíwí tujh se apne beṭe kí bábat púchhne á rahí hai, kyúnki wuh bímár hai; so tú use yún yún kahná; kyúnki jab wuh andar áegí to apne áp ko dúsrí 'aurat banáegí. 6 Aur jaise hí wuh darwáze se andar áí, aur Akhiyáh ne us ke pánwon kí áhaṭ suní, to us ne us se kahá, Ai Yarubi'ám kí bíwí, andar á; tú kyún apne ko dúsrí banátí hai? kyúnki main to tere hí pás sakht paigám ke sáth bhejá gayá hún. 7 So jákar Yarubi'ám se kah, KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, Hálánki main ne tujhe logon men se lekar sarfaráz kiyá, aur apní qaum Isráíl par tujhe bádsháh banáyá, 8 aur Dáúd ke gharáne se saltanat chhín lí, aur tujhe dí; taubhí tú mere bande Dáúd kí mánind na húá, jis ne mere hukm máne aur apne sáre dil se merí pairawí kí, táki faqat wuhí kare jo merí nazar men ṭhík thá; 9 par tú ne un sabhon se jo tujh se pahle húe ziyáda badí kí; aur jákar apne liye áur áur ma'búd aur ḍhále húe but banáe, táki mujhe gussa diláe, balki tú ne mujhe apní píṭh ke píchhe phenká: 10 is liye dekh, main Yarubi'ám ke gharáne par balá názil karúngá, aur Yarubi'ám kí nasl ke

har ek larke ko, ya'ní har ek ko jo Isráíl men band hai aur us ko jo ázád chhútá húá hai, kát dálúngá, aur Yarubi'ám ke gharáne kí safáí kar dúngá, jaise koí gobar kí safáí kartá ho, jab tak wuh sab dúr na ho jáe. 11 Yarubi'ám ká jo koí shahr men maregá, use kutte kháenge; aur jo maidán men maregá use hawá ke parande chat kar jáenge: kyúnki KHUDÁWAND ne yih farmáyá hai. 12 So tú uth, aur apne ghar já, aur jaise hí terá qadam shahr men paregá, wuh larká mar jáegá. 13 Aur sárá Isráíl us ke liye roegá, aur use dafn karegá; kyúnki Yarubi'ám kí aulád men se faqat usí ko qabr nasíb hogí, is liye ki Yarubi'ám ke gharáne men se isí men kuchh páyá gayá jo KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke nazdík bhalá hai. 14 'Aláwa is ke KHUDÁWAND apní taraf se Isráíl ke liye ek aisá bádsháh barpá karegá jo usí din Yarubi'ám ke gharáne ko kát dálegá; lekin kab? yih abhí hogá. 15 Kyúnki KHUDÁWAND Isráíl ko aisá máregá, jaise sarkandá pání men hiláyá játá hai, aur wuh Isráíl ko is achchhe mulk se jo us ne un ke bápdádá ko diyá thá ukhár phenkegá, aur un ko daryá e Furát ke pár paráganda karegá; kyúnki unhon ne apne liye Yasíraten banáín, aur KHUDÁWAND ko gussa diláyá hai. 16 Aur wuh Isráíl ko Yarubi'ám ke un gunáhon ke sabab se chhor degá, jo us ne khud kiye, aur jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá. 17 Aur Yarubi'ám kí bíwí uthkar rawána húí, aur Tirzah men áí; aur jaise hí wuh ghar ke ástáne par pahunchí, wuh larká mar gayá. 18 Aur sáre Isráíl ne, jaisá KHUDÁWAND ne apne bande Akhiyáh nabí kí ma'rifat farmáyá thá, use dafn karke us par nauha kiyá. 19 Aur Yarubi'ám ká báqí hál, ki wuh kis kis tarah lará, aur us ne kyúnkar saltanat kí, wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men likhá hai. 20 Aur jitní muddat tak Yarubi'ám ne saltanat kí, wuh báís baras kí thí; aur wuh apne bápdádá ke sáth so gayá, aur us ká betá Nadab us kí jagah bádsháh húá.

21 Aur Sulaimán ká betá Rahubi'ám Yahúdáh men bádsháh thá. Rahubi'ám iktálís baras ká thá jab wuh bádsháhí karne lagá, aur us ne Yarúshalem, ya'ní us shahr men jise KHUDÁWAND ne baní Isráíl ke sab qabílon men se chuná thá táki apná nám wahán rakkhe, sattrah baras saltanat kí. Aur us kí mán ká nám Na'mah thá jo 'Ammoní 'aurat thí. 22 Aur Yahúdáh ne KHUDÁWAND ke huzúr badí kí, aur jo gunáh un ke bápdádá ne kiye the, un se bhí ziyáda unhon ne apne gunáhon se jo un se sarzadd húe us kí gairat ko barangekhta kiyá. 23 Kyúnki unhon ne apne liye har ek únche tíle par, aur har ek hare darakht ke níche únche maqám aur sutún, aur Yasíraten banáín. 24 Aur us mulk men lútí bhí the; wuh un qaumon ke sab makrúh kám karte the, jin ko KHUDÁWAND ne baní Isráíl ke sámne se nikál diyá thá. 25 Aur Rahubi'ám bádsháh ke pánchwen baras men sháh i Misr Sísaq ne Yarúshalem par charháí kí: 26 aur us ne KHUDÁWAND ke ghar ke khazánon aur sháhí mahall ke khazánon ko le liyá; balki us ne sab kuchh le liyá; aur sone kí wuh sab dhálen bhí le gayá jo Sulaimán ne banáí thín. 27 Aur Rahubi'ám bádsháh ne un ke badle pítal kí dhálen banáín, aur un ko muháfiz sipáhíon ke sardáron ke supurd kiyá jo sháhí mahall ke darwáze par pahra dete the. 28 Aur jab bádsháh KHUDÁWAND ke ghar men játá, to wuh sipáhí un ko lekar chalte, aur phir un ko wápas lákar sipáhíon kí kothrí men rakh dete the. 29 Aur Rahubi'ám ká báqí hál, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men likhá nahín hai? 30 Aur Rahubi'ám aur Yarubi'ám men barábar jang rahí. 31 Aur Rahubi'ám apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr men apne bápdádá ke sáth dafn húá. Us kí mán ká nám Na'mah thá jo 'Ammoní 'aurat thí. Aur us ká betá Abiyám us kí jagah bádsháh húá.

15 Aur Nabát ke bete Yarubi'ám kí saltanat ke athárahwen sál se Abiyám Yahúdáh par saltanat karne lagá. 2 Us ne Yarúshalem men tín sál bádsháhat kí. Us kí mán ká nám Ma'kah thá jo Abísalom kí betí thí. 3 Us ne apne báp ke sab gunáhon men jo us ne us se pahle kiye the us kí rawish ikhtiyár kí; aur us ká dil KHUDÁWAND apne Khudá ke sáth kámil na thá,

jaisá us ke báp Dáúd ká dil thá. 4 Báwujúd is ke Ḳhudáwand us ke Ḳhudá ne Dáúd kí ḳhátir Yarúshalem meṉ use ek chirág diyá, ya'ní us ke beṭe ko us ke ba'd ṭhahráyá, aur Yarúshalem ko barqarár rakkhá: 5 is liye ki Dáúd ne wuh kám kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar meṉ ṭhík thá, aur apní sárí 'umr Ḳhudáwand ke kisí hukm se báhar na húá, siwá Hittí U'riyáh ke mu'ámale ke. 6 Aur Rahubi'ám aur Yarubi'ám ke darmiyán us kí sárí 'umr jang rahí. 7 Aur Abiyám ká báqí hál aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhoṉ kí tawáríḳh kí kitáb meṉ likhá nahíṉ hai? Aur Abíyám aur Yarubi'ám meṉ jang hotí rahí. 8 Aur Abiyám apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhoṉ ne use Dáúd ke shahr meṉ dafn kiyá: aur us ká beṭá A'sá us kí jagah bádsháh húá.

9 Aur sháh i Isráíl Yarubi'ám ke bísweṉ sál se A'sá Yahúdáh par saltanat karne lagá. 10 Us ne iktálís baras Yarúshalem meṉ saltanat kí. Us kí máṉ ká nám Ma'kah thá jo Abísalom kí beṭí thí. 11 Aur A'sá ne apne báp Dáúd kí tarah wuh kám kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar meṉ ṭhík thá. 12 Us ne lútioṉ ko mulk se nikál diyá; aur un sab butoṉ ko jin ko us ke bápdádá ne banáyá thá dúr kar diyá. 13 Aur us ne apní máṉ Ma'kah ko bhí malika ke rutbe se utár diyá; kyúṉki us ne ek Yasírat ke liye ek nafratangez but banáyá thá; so A'sá ne us ke but ko káṭ ḍálá, aur wádí e Qidron meṉ use jalá diyá. 14 Lekin úṉche maqám ḍháe na gaye; taubhí A'sá ká dil 'umr bhar Ḳhudáwand ke sáth kámil rahá. 15 Aur us ne wuh chízeṉ jo us ke báp ne nazr kí thíṉ, aur wuh chízeṉ jo us ne áp nazr kí thíṉ, ya'ní chándí, aur soná, aur zurúf, sab ko Ḳhudáwand ke ghar meṉ dáḳhil kiyá. 16 Aur A'sá aur sháh i Isráíl Ba'shá meṉ un kí 'umr bhar jang rahí. 17 Aur sháh i Isráíl Ba'shá ne Yahúdáh par charháí kí, aur Rámah ko banáyá, táki sháh i Yahúdáh A'sá ke pás kisí kí ámad o raft na ho sake. 18 Tab A'sá ne sab chándí aur sone ko jo Ḳhudáwand ke ghar ke ḳhazánoṉ meṉ báqí rahá thá, aur sháhí mahall ke ḳhazánoṉ ko lekar un ko apne ḳhádimoṉ ke supurd kiyá: aur A'sá bádsháh ne un ko sháh i Arám Bin Hadad ke pás jo Hazyún ke beṭe Tábrimmún ká beṭá thá aur Damishq meṉ rahtá thá, rawána kiyá aur kahlá bhejá, 19 ki Mere aur tere darmiyán, aur mere báp aur tere báp ke darmiyán 'ahd o paimán hai: dekh, maiṉ ne tere liye chándí aur sone ká hadya bhejá hai; so tú ákar sháh i Isráíl Ba'shá se 'ahdshikaní kar táki wuh mere pás se chalá jáe. 20 Aur Bin Hadad ne A'sá bádsháh kí bát máni, aur apne lashkar ke sardároṉ ko Isráílí shahroṉ par charháí karne ko bhejá, aur 'Aiyún, aur Dán, aur Abíl Bait Ma'kah, aur sáre Kinnarat aur Naftálí ke sáre mulk ko márá. 21 Jab Ba'shá ne yih suná, to Rámah ke banáne se háth khenchá, aur Tirzah meṉ rahne lagá. 22 Tab A'sá bádsháh ne sáre Yahúdáh meṉ manádí karáí, aur koí ma'zúr na rakkhá gayá; so wuh Rámah ke patthar ko aur us kí lakṛiyoṉ ko, jin se Ba'shá use ta'mír kar rahá thá, uṭhá le gaye; aur A'sá bádsháh ne un se Binyamín ke Jibi'ah aur Misfáh ko banáyá. 23 Aur A'sá ká báqí sab hál aur us kí sárí quwwat, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur jo shahr us ne banáe, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhoṉ kí tawáríḳh kí kitáb meṉ qalamband nahíṉ haiṉ? Lekin us ke buṛhápe ke waqt meṉ use páṉwoṉ ká rog lag gayá. 24 Aur A'sá apne bápdádá ke sáth so gayá, aur apne bápdádá ke sáth apne báp Dáúd ke shahr meṉ dafn húá: aur us ká beṭá Yahúsafat us kí jagah bádsháh húá.

25 Aur sháh i Yahúdáh A'sá kí saltanat ke dúsre sál se Yarubi'ám ká beṭá Nadab Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne Isráíl par do baras saltanat kí. 26 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar meṉ badí kí, aur apne báp kí, aur us ke gunáh kí rawish iḳhtiyár kí, jis se us ne Isráíl se gunáh karáyá thá. 27 Aur Aḳhiyáh ke beṭe Ba'shá ne jo Ishkár ke gharáne ká thá us ke ḳhiláf sázish kí, aur Ba'shá ne Jibbatún meṉ jo Filistioṉ ká thá use qatl kiyá; kyúṉki Nadab aur sáre Isráíl ne Jibbatún ká muhásara kar rakkhá thá. 28 Sháh i Yahúdáh A'sá ke tísre hí sál Ba'shá ne use qatl kiyá, aur us kí jagah saltanat karne lagá. 29 Aur júṉhí

wuh bádsháh húá, us ne Yarubi'ám ke sáre gharáne ko qatl kiyá; aur jaisá KHUDÁWAND ne apne khádim Akhiyáh Sailání kí ma'rifat farmáyá thá, us ne Yarubi'ám ke liye kisí sáns lenewále ko bhí, jab tak use halák na kar dálá na chhorá; 30 Yarubi'ám ke un gunáhon ke sabab se jo us ne áp kiye, aur jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá; aur us ke us gussa diláne ke sabab se jis se us ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke gazab ko bharkáyá. 31 Aur Nadab ká báqí hál, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 32 Aur A'sá aur sháh i Isráíl Ba'shá ke darmiyán un kí 'umr bhar jang rahí.

33 Aur sháh i Yahúdáh A'sá ke tísre sál se Akhiyáh ká betá Ba'shá Tirzah men sáre Isráíl par bádsháhí karne lagá, aur us ne chaubís baras saltanat kí. 34 Aur us ne KHUDÁWAND kí nazar men badí kí, aur Yarubi'ám kí ráh, aur us ke gunáh kí rawish ikhtiyár kí, jis se us ne Isráíl se gunáh karáyá.

16 Aur Hanání ke bete Yáhú par KHUDÁWAND ká yih kalám Ba'shá ke khiláf názil húá; 2 Is liye ki main ne tujhe khák par se uthháyá, aur apní qaum Isráíl ká peshwá banáyá; aur tú Yarubi'ám kí ráh par chalá, aur tú ne merí qaum Isráíl se gunáh karáke un ke gunáhon se mujhe gussa diláyá; 3 so dekh, main Ba'shá aur us ke gharáne kí púrí safáí kar dúngá, aur tere gharáne ko Nabát ke bete Yarubi'ám ke gharáne kí mánind baná dúngá. 4 Ba'shá ká jo koí shahr men maregá, use kutte kháenge; aur jo maidán men maregá, use hawá ke parande chat kar jáenge. 5 Aur Ba'shá ká báqí hál, aur jo kuchh us ne kiyá, aur us kí quwwat, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men likhá nahín hai? 6 Aur Ba'shá apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Tirzah men dafn húá, aur us ká betá Ailah us kí jagah bádsháh húá. 7 Aur Hanání ke bete Yáhú kí ma'rifat KHUDÁWAND ká kalám Ba'shá aur us ke gharáne ke khiláf us sárí badí ke sabab se bhí názil húá jo us ne KHUDÁWAND kí nazar men kí; aur apne háthon ke kám se use gussa diláyá, aur Yarubi'ám ke gharáne kí mánind baná, aur is sabab se bhí ki us ne use qatl kiyá.

8 Aur sháh i Yahúdáh A'sá ke chhabíswen sál se Ba'shá ká betá Ailah Tirzah men baní Isráíl par saltanat karne lagá; aur us ne do baras saltanat kí. 9 Aur us ke khádim Zimrí ne jo us ke ádhe rathon ká dároga thá us ke khiláf sázish kí; us waqt wuh Tirzah men thá, aur Arza ke ghar men jo Tirzah men us ke ghar ká díwán thá sharáb pí píkar matwálá hotá játá thá. 10 So Zimrí ne A'sá sháh i Yahúdáh ke sattáíswen sál andar jákar us par wár kiyá, aur use qatl kar diyá, aur us kí jagah saltanat karne lagá. 11 Aur jab wuh bádsháhí karne lagá, to takht par baithte hí us ne Ba'shá ke sáre gharáne ko qatl kiyá, aur na to us ke rishtadáron ká aur na us ke doston ká koí larká báqí chhorá. 12 Yún Zimrí ne KHUDÁWAND ke us sukhan ke mutábiq jo us ne Ba'shá ke khiláf Yáhú nabí kí ma'rifat farmáyá thá, Ba'shá ke sáre gharáne ko nábúd kiyá, 13 Ba'shá ke sab gunáhon, aur us ke bete Ailah ke gunáhon ke sabab se jo unhon ne kiye, aur jin se unhon ne Isráíl se gunáh karáyá, táki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ko apne bátil kámon se gussa diláen. 14 Aur Ailah ká báqí hál, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín?

15 Aur sháh i Yahúdáh A'sá ke sattáíswen baras men Zimrí ne Tirzah men sát din bádsháhí kí. Us waqt log Jibbatún ke muqábil jo Filistíon ká thá khaimazan the. 16 Aur un logon ne jo khaimazan the, yih charchá suná, ki Zimrí ne sázish kí, aur bádsháh ko már bhí dálá hai; is liye sáre Isráíl ne 'Umrí ko jo lashkar ká sardár thá us din lashkargáh men Isráíl ká bádsháh banáyá. 17 Tab 'Umrí, aur us ke sáth sárá Isráíl Jibbatún se rawána húá, aur unhon ne Tirzah ká muhásara kar liyá. 18 Aur aisá húá, ki jab Zimrí ne dekhá ki shahr sar ho gayá, to sháhí mahall ke muhkam hisse men jákar sháhí mahall men ág lagá dí aur jal mará, 19 apne un gunáhon ke sabab se jo us ne kiye, ki KHUDÁWAND kí nazar men badí kí, aur Yarubi'ám kí ráh

aur us ke gunáh kí rawish iḳhtiyár kí jo us ne kiyá, táki Isráíl se gunáh karáe. 20 Aur Zimrí ká báqí hál, aur jo bagáwat us ne kí, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhoṉ kí tawáríḳh kí kitáb meṉ qalamband nahíṉ?

21 Us waqt Isráílí do fariq ho gaye; ádhe ádmí Jínat ke beṭe Tibní ke pairau ho gaye, táki use bádsháh banáeṉ; aur ádhe 'Umrí ke pairau the. 22 Par jo 'Umrí ke pairau the un par jo Jínat ke beṭe Tibní ke pairau the gálib áe: so Tibní mar gayá, aur 'Umrí bádsháh húá. 23 Sháh i Yahúdáh A'sá ke iktísweṉ sál se 'Umrí Isráíl par saltanat karne lagá; us ne bárah baras saltanat kí: Tirzah meṉ chha baras us kí saltanat rahí. 24 Aur us ne Sámariya ká pahár Samar se do qintár chándí meṉ ḳharídá, aur us pahár par ek shahr banáyá, aur us shahr ká nám jo us ne banáyá thá pahár ke málik Samar ke nám par Sámariya rakkhá. 25 Aur 'Umrí ne Ḳhudáwand kí nazar meṉ badí kí, aur un sab se jo us se pahle húe badtar kám kiye. 26 Kyúṉki us ne Nabát ke beṭe Yarubi'ám kí sab ráheṉ, aur us ke gunáhoṉ kí rawish iḳhtiyár kí, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá táki wuh Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ko apne bátil kámoṉ se gussa diláeṉ. 27 Aur 'Umrí ke báqí kám jo us ne kiye, aur us ká zor jo us ne dikháyá; so kyá wuh Isráíl ke bádsháhoṉ kí tawáríḳh kí kitáb meṉ qalamband nahíṉ? 28 So 'Umrí apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Sámariya meṉ dafn húá, aur us ká beṭá Akhíab us kí jagah bádsháh húá.

29 Aur sháh i Yahúdáh A'sá ke aṭtísweṉ sál se 'Umrí ká beṭá Akhíab Isráíl par saltanat karne lagá: aur 'Umrí ke beṭe Akhíab ne Sámariya meṉ Isráíl par báís baras saltanat kí. 30 Aur 'Umrí ke beṭe Akhíab ne un sabhoṉ se jitne us se pahle húe the, Ḳhudáwand kí nazar meṉ ziyáda, badí kí. 31 Aur goyá Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhoṉ kí rawish iḳhtiyár karní us ke liye ek halkí sí bát thí, so us ne Saidánioṉ ke bádsháh Itba'l kí beṭí I'zabil se biyáh kiyá, aur jákar Ba'l kí parastish karne aur use sijda karne lagá 32 Aur Ba'l ke mandir meṉ jise us ne Sámariya meṉ banáyá thá Ba'l ke liye ek mazbah taiyár kiyá. 33 Aur Akhíab ne Yasírat banáí; aur Akhíab ne Isráíl ke sab bádsháhoṉ se ziyáda jo us se pahle húe the Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ko gussa diláne ke kám kiye. 34 Us ke aiyám meṉ Baitelí Híel ne Yaríhú ko ta'mír kiyá: jab us ne us kí bunyád ḍálí, to us ká pahlauṭhá beṭá Abirám mará, aur jab us ke pháṭak lagáe, to us ká sab se chhoṭá beṭá Sajúb mar gayá; yih Ḳhudáwand ke kalám ke mutábiq húá jo us ne Nún ke beṭe Yashú' kí ma'rifat farmáyá thá.

17

Aur I'líyáh Tishbí ne jo Jili'ád ke pardesiyoṉ meṉ se thá Akhíab se kahá, ki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí hayát kí qasam, jis ke sámne maiṉ khaṛá húṉ, in barasoṉ meṉ na os paṛegí, na meṉh barsegá, jab tak maiṉ na kahúṉ. 2 Aur Ḳhudáwand ká yih kalám us par názil húá, kí 3 Yaháṉ se chal de, aur mashriq kí taraf apná rukh kar, aur Karít ke nále ke pás jo Yardan ke sámne hai já chhip. 4 Aur tú usí nále meṉ se píná; aur maiṉ ne kauwoṉ ko hukm kiyá hai, ki wuh terí parwarish kareṉ. 5 So us ne jákar Ḳhudáwand ke kalám ke mutábiq kiyá; kyúṉki wuh gayá, aur Karít ke nále ke pás jo Yardan ke sámne hai rahne lagá. 6 Aur kauwe us ke liye subh ko roṭí aur gosht, aur shám ko bhí roṭí aur gosht láte the; aur wuh us nále meṉ se piyá kartá thá. 7 Aur kuchh 'arse ke ba'd wuh nálá súkh gayá, is liye ki us mulk meṉ bárish nahíṉ húí thí.

8 Tab Ḳhudáwand ká yih kalám us par názil húá, 9 ki Uṭh, aur Saidá ke Sárapat ko já, aur waháṉ rah; dekh, maiṉ ne ek bewa 'aurat ko waháṉ hukm diyá hai, ki terí parwarish kare. 10 So wuh uṭhkar Sárapat ko gayá. Aur jab wuh shahr ke pháṭak par pahunchá, to dekhá, ki ek bewa 'aurat waháṉ lakṛiyáṉ chun rahí hai; so us ne use pukárkar kahá, Zará mujhe thoṛá sá pání kisí bartan meṉ lá de, ki maiṉ píúṉ 11 Aur jab wuh lene chalí, to us ne pukárkar kahá, Zará apne háth meṉ ek ṭukṛá roṭí mere wáste letí áná. 12 Us ne kahá, Ḳhudáwand tere Ḳhudá kí hayát kí qasam, mere háṉ roṭí nahíṉ

sirf mutthí bhar átá ek matke men aur thorá sá tel ek kuppí men hai; aur dekh, main do ek lakriyán chun rahí hún, táki ghar jákar apne aur apne bete ke liye use pakáún, aur ham use kháen, phir mar jáen. 13 Aur I'liyáh ne us se kahá, Mat dar; já, aur jaisá kahtí hai kar; par pahle mere liye ek tikkiyá us men se banákar mere pás le á; us ke ba'd apne aur apne bete ke liye baná lená. 14 Kyúnki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Us din tak jab tak KHUDÁWAND zamín par menh na barsáe, na to áte ká matká khálí hogá, aur na tel kí kuppí men kamí hogí. 15 So us ne jákar I'liyáh ke kahne ke mutábiq kiyá; aur yih, aur wuh, aur us ká kunbá, bahut dinon tak kháte rahe. 16 Aur KHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq jo us ne I'liyáh kí ma'rifat farmáyá thá, na to áte ká matká khálí húá, aur na tel kí kuppí men kamí húí. 17 In báton ke ba'd us 'aurat ká betá jo us ghar kí málik thí, bímár pará, aur us kí bímárí aisí sakht ho gayí, ki us men dam báqí na rahá. 18 So wuh I'liyáh se kahne lagí, Ai mard i Khudá, mujhe tujh se kyá kám? tú mere pás áyá hai, ki mere gunáh yád diláe, aur mere bete ko már de? 19 Us ne us se kahá, Apná betá mujh ko de. Aur wuh use us kí god se lekar us ko bálákháne par, jahán wuh rahtá thá, le gayá, aur use apne palang par litáyá. 20 Aur us ne KHUDÁWAND se faryád kí, aur kahá, Ai KHUDÁWAND mere Khudá, kyá tú ne is bewa par bhí, jis ke hán main tiká húá hún, us ke bete ko már dálne se balá názil kí? 21 Aur us ne apne áp ko tín bár us larke par pasárkar KHUDÁWAND se faryád kí, aur kahá, Ai KHUDÁWAND mere Khudá, main terí minnat kartá hún, ki is larke kí ján is men phir á jáe. 22 Aur KHUDÁWAND ne I'liyáh kí faryád suní, aur larke kí ján us men phir á gayí, aur wuh jí uthá. 23 Tab I'liyáh us larke ko uthákar bálákháne par se níche ghar ke andar le gayá, aur use us kí mán ke supurd kiyá; aur I'liyáh ne kahá, Dekh, terá betá jítá hai. 24 Tab us 'aurat ne I'liyáh se kahá, Ab main ján gayí ki tú mard i Khudá hai, aur KHUDÁWAND ká jo kalám tere munh men hai, wuh haqq hai.

18 Aur bahut dinon ke ba'd aisá húá ki KHUDÁWAND ká yih kalám tísre sál I'liyáh par názil húá, ki Jákar Akhiab se mil, aur main zamín par menh barsáúngá. 2 So I'liyáh Akhiab se milne ko chalá. Aur Sámariya men sakht kál thá. 3 Aur Akhiab ne 'Abadiyáh ko jo us ke ghar ká díwán thá talab kiyá. Aur 'Abadiyáh KHUDÁWAND se bahut dartá thá; 4 kyúnki jab I'zabil ne KHUDÁWAND ke nabíon ko qatl kiyá, to 'Abadiyáh ne sau nabíon ko lekar pachás pachás karke un ko ek gár men chhipá diyá, aur rotí aur pání se un ko pálta rahá. 5 So Akhiab ne 'Abadiyáh se kahá, Mulk men gasht kartá húá pání ke sab chashmon aur sab nálon par já; sháyad ham ko kahín ghás mil jáe, jis se ham ghoron aur khachcharon ko jítá bachá len, táki hamáre sab chaupáye zá'i na hon. 6 So unhon ne us púre mulk men gasht karne ke liye use ápas men taqsím kar liyá; Akhiab akelá ek taraf chalá, aur 'Abadiyáh akelá dúsrí taraf gayá. 7 Aur 'Abadiyáh ráste hí men thá, ki I'liyáh use milá: wuh use pahchánkar munh ke bal girá, aur kahne lagá, Ai mere málik I'liyáh, kyá tú hai? 8 Us ne use jawáb diyá, Main hí hún; já, apne málik ko batá de, ki I'liyáh házir hai. 9 Us ne kahá, Mujh se kyá gunáh húá hai jo tú apne khádim ko Akhiab ke háth men hawála karná cháhtá hai, táki wuh mujhe qatl kare? 10 KHUDÁWAND tere Khudá kí hayát kí qasam, ki aisí koi qaum yá saltanat nahín, jahán mere málik ne terí talásh ke liye na bhejá ho; aur jab unhon ne kahá, ki Wuh yahán nahín, to us ne us saltanat aur qaum se qasam lí, ki tú un ko nahín milá hai. 11 Aur ab tú kahtá hai, ki Jákar apne málik ko khabar kar de, ki I'liyáh házir hai. 12 Aur aisá hogá, ki jab main tere pás se chalá jáúngá, to KHUDÁWAND kí rúh tujh ko na jáne kahán le jáe; aur main jákar Akhiab ko khabar dún, aur tú us ko kahín mil na sake, to wuh mujh ko qatl kar degá: lekin main terá khádim larakpan se KHUDÁWAND se dartá rahá hún. 13 Kyá mere málik ko jo kuchh main ne kiyá hai, nahín batáyá gayá, ki jab I'zabil ne KHUDÁWAND ke nabíon ko qatl kiyá, to main

ne Ḳhudáwand ke nabíon meṉ se sau ádmíoṉ ko lekar pachás pachás karke un ko ek gár meṉ chhipáyá, aur un ko roṭí aur pání se páltá rahá? 14 Aur ab tú kahtá hai, ki Jákar apne málik ko ḳhabar de, ki I'liyáh házir hai; so wuh to mujhe már dálegá. 15 Tab I'liyáh ne kahá, Rabb u'l afwáj kí hayát kí qasam, jis ke sámne main khaṛá húṉ, maiṉ áj us se zarúr milúṉgá. 16 So 'Abadiyáh Aḳhíab se milne ko gayá, aur use ḳhabar dí; aur Aḳhíab I'liyáh kí muláqát ko chalá. 17 Aur jab Aḳhíab ne I'liyáh ko dekhá, to us ne us se kahá, Ai Isráíl ke satánewále, kyá tú hí hai? 18 Us ne jawáb diyá, Maiṉ ne Isráíl ko nahíṉ satáyá; balki tú aur tere báp ke gharáne ne; kyúṉki tum ne Ḳhudáwand ke hukmoṉ ko tark kiyá, aur tú Ba'lím ká pairau ho gayá. 19 Is liye ab tú qásid bhej; aur sáre Isráíl ko, aur Ba'l ke sáṛhe chár sau nabíoṉ ko, aur Yasírat ke chár sau nabíoṉ ko jo I'zabil ke dastarḳhwán par kháte haiṉ koh i Karmil par mere pás ikaṭṭhá kar de. 20 So Aḳhíab ne sáre baní Isráíl ko bulá bhejá, aur nabíoṉ ko koh i Karmil par ikaṭṭhá kiyá. 21 Aur I'liyáh sab logoṉ ke nazdík ákar kahne lagá, Tum kab tak do ḳhayáloṉ meṉ ḍáṉwáṉḍol rahoge? agar Ḳhudáwand hí Khudá hai, to us ke pairau ho jáo; aur agar Ba'l hai, to us kí pairawí karo. Par un logoṉ ne use ek harf jawáb na diyá. 22 Tab I'liyáh ne un logoṉ se kahá, Ek maiṉ hí akelá Ḳhudáwand ká nabí bach rahá húṉ; par Ba'l ke nabí chár sau pachás ádmí haiṉ. 23 So ham ko do bail diye jáeṉ; aur wuh apne liye ek bail ko chun leṉ, aur use ṭukṛe ṭukṛe káṭkar lakṛiyoṉ par dhareṉ, aur níche ág na deṉ; aur maiṉ dúsrá bail taiyár karke use lakṛiyoṉ par dharúṉgá, aur níche ág nahíṉ dúṉgá: 24 tab tum apne deotá se du'á karná, aur maiṉ Ḳhudáwand se du'á karúṉgá; aur wuh Ḳhudá jo ág se jawáb de, wuhí Ḳhudá ṭhahre. Aur sab log bol uṭhe, Ḳhúb kahá! 25 So I'liyáh ne Ba'l ke nabíoṉ se kahá, ki Tum apne liye ek bail chun lo, aur pahle use taiyár karo, kyúṉki tum bahut se ho; aur apne deotá se du'á karo, lekin ág níche na dená. 26 So unhoṉ ne us bail ko lekar jo un ko diyá gayá, use taiyár kiyá; aur subh se do pahar tak Ba'l se du'á karte aur kahte rahe, Ai Ba'l, hamárí sun. Par na kuchh áwáz húí, aur na koí jawáb denewálá thá. Aur wuh us mazbah ke gird jo banáyá gayá thá kúdte rahe. 27 Aur do pahar ko aisá húá, ki I'liyáh ne un ko chiṛákar kahá, Baland áwáz se pukáro: kyúṉki wuh to deotá hai, wuh kisí soch meṉ hogá, yá wuh ḳhalwat meṉ hai, yá kahíṉ safar meṉ hogá, yá sháyad wuh sotá hai, so zarúr hai ki wuh jagáyá jáe. 28 Tab wuh baland áwáz se pukárne lage, aur apne dastúr ke mutábiq apne áp ko chhuriyoṉ aur nashtaroṉ se gháyal kar liyá, yaháṉ tak ki lahú luhán ho gaye. 29 Wuh do pahar ḍhale par bhí shám kí qurbání chaṛhákar nubuwwat karte rahe; par na kuchh áwáz húí, na koí jawáb denewálá, na tawajjuh karnewálá thá. 30 Tab I'liyáh ne sab logoṉ se kahá, ki Mere nazdík á jáo. Chunánchi sab log us ke nazdík á gaye. Tab us ne Ḳhudáwand ke us mazbah ko jo ḍhá diyá gayá thá marammat kiyá. 31 Aur I'liyáh ne Ya'qúb ke beṭoṉ ke qabíloṉ ke shumár ke mutábiq, jis par Ḳhudáwand ká yih kalám názil húá thá, ki Terá nám Isráíl hogá, bárah patthar liye. 32 Aur us ne un pattharoṉ se Ḳhudáwand ke nám ká ek mazbah banáyá; aur mazbah ke ird gird us ne aisí baṛí kháí khodí, jis meṉ do paimáne bíj kí samáí thí; 33 aur lakṛiyoṉ ko qaríne se chuná; aur bail ke ṭukṛe ṭukṛe káṭkar lakṛiyoṉ par dhar diyá, aur kahá, Chár maṭke pání se bharkar us soḳhtaní qurbaní par aur lakṛiyoṉ par uṉḍel do. 34 Phir us ne kahá, Dobára karo. Unhoṉ ne dobára kiyá. Phir us ne kahá, Sibára karo. So unhoṉ ne sibára bhí kiyá. 35 Aur pání mazbah ke girdágird bahne lagá, aur us ne kháí bhí pání se bharwá dí. 36 Aur shám kí qurbání chaṛháne ke waqt I'liyáh nabí nazdík áyá, aur us ne kahá, Ai Ḳhudáwand, Abrahám aur Izháq aur Isráíl ke Ḳhudá, áj ma'lúm ho jáe, ki Isráíl meṉ tú hí Ḳhudá hai, aur maiṉ terá banda húṉ, aur maiṉ ne in sár báton ko tere hí hukm se kiyá hai 37 Merí sun, ai Ḳhudáwand, merí sun, táki yih log ján jáeṉ ki a

KHUDÁWAND, tú hí Khudá hai, aur tú ne phir un ke dilon ko pher diyá hai. 38 Tab KHUDÁWAND kí ág názil húí, aur us ne us sokhtaní qurbání ko lakriyon, aur pattharon, aur mittí samet bhasam kar diyá, aur us pání ko jo khái men thá chát liyá. 39 Jab sab logon ne yih dekhá, to munh ke bal gire, aur kahne lage, KHUDÁWAND wuhí Khudá hai; KHUDÁWAND wuhí Khudá hai. 40 I'liyáh ne un se kahá, Ba'l ke nabíon ko pakar lo; un men se ek bhí jáne na páe. So unhon ne un ko pakar liyá: aur I'liyáh un ko níche Qaison ke nále par le áyá, aur wahán un ko qatl kar diyá. 41 Phir I'liyáh ne Akhíab se kahá, U'par charh já, khá aur pí; kyúnki kasrat kí bárish kí áwáz hai. 42 So Akhíab kháne píne ko úpar chalá gayá. Aur I'liyáh Karmil kí chotí par charh gayá; aur zamín par sarnigún hokar apná munh apne ghutnon ke bích kar liyá, 43 aur apne khádim se kahá, Zará úpar jákar samundar kí taraf to nazar kar. So us ne úpar jákar nazar kí, aur kahá, Wahán kuchh bhí nahín hai. Us ne kahá, Phir sát bár já. 44 Aur sátwen martaba us ne kahá, Dekh, ek chhotá sá bádal ádmí ke háth ke barábar samundar men se uthá hai. Tab us ne kahá, ki Já, aur Akhíab se kah, ki Apná rath taiyár karáke níche utar já, táki bárish tujhe rok na le. 45 Aur thorí hí der men ásmán ghatá aur ándhí se siyáh ho gayá, aur barí bárish húí. Aur Akhíab sawár hokar Yazra'el ko chalá. 46 Aur KHUDÁWAND ká háth I'liyáh par thá; aur us ne apní kamar kas lí, aur Akhíab ke áge áge Yazra'el ke madkhal tak daurá chalá gayá.

19 Aur Akhíab ne sab kuchh jo I'liyáh ne kiyá thá, aur yih bhí ki us ne sab nabíon ko talwár se qatl kar diyá, I'zabil ko batáyá. 2 So I'zabil ne I'liyáh ke pás ek qásid rawána kiyá, aur kahlá bhejá, ki Agar main kal is waqt tak terí ján un ki ján ki tarah na baná dálún, to deotá mujh se aisá hí balki is se ziyáda karen. 3 Jab us ne yih dekhá, to uthkar apní ján bacháne ko bhágá, aur Bairsaba' men jo Yahúdáh ká hai áyá, aur apne khádim ko wahín chhorá 4 Aur khud ek din kí manzil dasht men nikal gayá, aur jháú ke ek per ke níche ákar baithá, aur apne liye maut mángí, aur kahá, Bas hai; ab tú, ai KHUDÁWAND, merí ján ko le le; kyúnki main apne bápdádá se bihtar nahín hún. 5 Aur wuh jháú ke ek per ke níche letá, aur so gayá; aur dekho, ek firishte ne use chhúá, aur us se kahá, Uth, aur khá. 6 Us ne jo nigáh kí, to kyá dekhá, ki us ke sirháne angáron par pakí húí ek rotí aur pání kí ek suráhí dharí hai. So wuh khá píkar phir let gayá. 7 Aur KHUDÁWAND ká firishta dobára phir áyá, aur use chhúá, aur kahá, Uth, aur khá, ki yih safar tere liye bahut bará hai. 8 So us ne uthkar kháyá piyá, aur us kháne kí quwwat se chálís din aur chálís rát chalkar Khudá ke pahár Horib tak gayá. 9 Aur wahán ek gár men jákar tik gayá; aur dekho, KHUDÁWAND ká yih kalám us par názil húá, ki Ai I'liyáh, tú yahán kyá kartá hai? 10 Us ne kahá, KHUDÁWAND lashkaron ke Khudá ke liye mujhe barí gairat áí; kyúnki baní Isráíl ne tere 'ahd ko tark kiyá, aur tere mazbahon ko dhá diyá, aur tere nabíon ko talwár se qatl kiyá, aur ek main hí akelá bachá hún; so wuh merí ján lene ke darpai hain. 11 Us ne kahá, Báhar nikal, aur pahár par KHUDÁWAND ke huzúr khará ho. Aur dekho KHUDÁWAND guzrá; aur ek barí tund ándhi ne KHUDÁWAND ke áge pahápon ko chír dálá, aur chatánon ke tukre kar diye; par KHUDÁWAND ándhí men nahín thá: aur ándhí ke ba'd zalzala áyá; par KHUDÁWAND zalzale men nahín thá. 12 Aur zalzale ke ba'd ág áí; par KHUDÁWAND ág men bhí nahín thá: aur ág ke ba'd ek dabí húí halkí áwáz áí. 13 Us ko sunkar I'liyáh ne apná munh apní chádar se lapet liyá, aur báhar nikalkar us gár ke munh par khará húá; aur dekho, use yih áwáz áí, ki Ai I'liyáh, tú yahán kyá kartá hai? 14 Us ne kahá, Mujhe KHUDÁWAND lashkaron ke Khudá ke liye barí gairat áí; kyúnki baní Isráíl ne tere 'ahd ko tark kiyá, aur tere mazbahon ko dhá diyá, aur tere nabíon ko talwár se qatl kiyá; ek main hí akelá bachá hún; so wuh merí ján lene ke darpai hain. 15 KHUDÁWAND ne use farmáyá, Tú

apne ráste lauṭkar Damishq ke biyábán ko já; aur jab tú wahán pahuṉche, to tú Hazáel ko masah kar, ki Arám ká bádsháh ho. 16 Aur Nimsí ke beṭe Yáhú ko masah kar, ki Isráíl ká bádsháh ho, aur Abíl Mahúlah ke Ilísha' bin Sáfat ko masah kar, ki terí jagah nabí ho. 17 Aur aisá hogá, ki jo Hazáel kí talwár se bach jáegá, use Yáhú qatl karegá; aur jo Yáhú kí talwár se bach rahegá, use Ilísha' qatl kar ḍálegá. 18 Taubhí main Isráíl men sát hazár apne liye rakh chhoṛúngá, ya'ní wuh sab ghuṭne jo Ba'l ke áge nahín jhuke, aur har ek munh jis ne use nahín chúmá. 19 So wuh wahán se rawána húá aur Sáfat ká beṭá Ilísha' use milá, jo bárah joṛí bail ápne áge liye húe jot rahá thá, aur wuh khud bárahwín ke sáth thá: aur I'liyáh us ke barábar se guzrá, aur apní chádar us par ḍál dí. 20 So wuh bailon ko chhoṛkar I'liyáh ke píchhe dauṛá, aur kahne lagá, Mujhe apne báp aur apní mán ko chúm lene de, phir main tere píchhe ho lúngá. Us ne us se kahá, ki Lauṭ já; main ne tujh se kyá kiyá hai? 21 Tab wuh us ke píchhe se lauṭ gayá; aur us ne us joṛí bail ko lekar zabh kiyá, aur un hí bailon ke sámán se un ká gosht ubálá, aur logon ko diyá; aur unhon ne kháyá. Tab wuh uṭhá, aur I'liyáh ke píchhe rawána húá, aur us kí khidmat karne lagá.

20 Aur Arám ke bádsháh Bin Hadad ne apne sáre lashkar ko ikaṭṭhá kiyá, aur us ke sáth battís bádsháh, aur ghoṛe, aur rath the; aur us ne Sámariya par chaṛháí karke us ká muhásara kiyá, aur us se laṛá. 2 Aur Isráíl ke bádsháh Akhíab ke pás shahr men qásid rawána kiye, aur use kahlá bhejá, ki Bin Hadad yún farmátá hai, ki 3 Terí chándí, aur terá soná, merá hai; terí bíwiyon, aur tere laṛkon men jo sab se khúbsúrat hain, wuh mere hain. 4 Isráíl ke bádsháh ne jawáb diyá, Ai mere málik bádsháh, tere kahne ke mutábiq main, aur jo kuchh mere pás hai, sab terá hí hai. 5 Phir un qásidon ne dobára ákar kahá, ki Bin Hadad yún farmátá hai, ki Main ne tujhe kahlá bhejá thá, ki tú apní chándí aur soná aur apní bíwiyán aur apne laṛke mere hawále kar de; 6 lekin ab main kal isí waqt apne khádimon ko tere pás bhejúngá; so wuh tere ghar aur tere khádimon ke gharon kí taláshí lenge, aur jo kuchh terí nigáh men nafís hogá, wuh use apne qabze men karke le áenge. 7 Tab Isráíl ke bádsháh ne mulk ke sab buzurgon ko bulákar kahá, Zará gaur karo, aur dekho, ki yih shakhs kis tarah sharárat ke darpai hai; kyúnki us ne merí bíwiyán, aur mere laṛke, aur merí chándí, aur merá soná, mujh se mangá bhejá, aur main ne us se inkár nahín kiyá. 8 Tab sab buzurgon aur sab logon ne us se kahá, ki Tú mat sun, aur mat mán. 9 Pas us ne Bin Hadad ke qásidon se kahá, Mere málik bádsháh se kahná, Jo kuchh tú ne apne khádim se pahle talab kiyá, wuh to main karúngá; par yih bát mujh se nahín ho saktí. So qásid rawána húe, aur use yih jawáb suná diyá. 10 Tab Bin Hadad ne us ko kahlá bhejá, ki Agar Sámariya kí miṭṭí un sab logon ke liye jo mere pairau hain muṭṭhiyán bharne ko bhí káfí ho, to deotá mujh se aisá hí balki is se bhí ziyáda karen. 11 Sháh i Isráíl ne jawáb diyá, Tum us se kahná, ki Jo hathyár bándhtá hai wuh us kí mánind fakhr na kare jo use utártá hai. 12 Jab Bin Hadad ne jo bádsháhon ke sáth sáyabánon men mainoshí kar rahá thá yih paigám suná, to apne mulázimon ko hukm kiyá, ki Saff bándh lo. So unhon ne shahr par chaṛháí karne ke liye saffáráí kí. 13 Aur dekho, ek nabí ne sháh i Isráíl Akhíab ke pás ákar kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Kyá tú ne is báṛe hujúm ko dekh liyá? main áj hí use tere háth men kar dúngá; aur tú ján legá ki KHUDÁWAND main hí hún. 14 Tab Akhíab ne púchhá, Kis ke wasíle se? Us ne kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, kí Súbon ke sardáron ke jawánon ke wasíle se. Phir us ne púchhá, ki Laṛáí kaun shurú' kare? Us ne jawáb diyá, ki Tú. 15 Tab us ne súbon ke sardáron ke jawánon ko shumár kiyá; aur wuh do sau battís nikle; un ke ba'd us ne sab logon, ya'ní sab baní Isráíl kí maujúdát lí; aur wuh sát hazár the. 16 Yih sab do pahar ko nikle; aur Bin Hadad aur wuh battís bádsháh jo us ke madadgár the sáyabánon men pí pikar mast hote játe the. 17 S

súbon ke sardáron ke jawán pahle nikle; aur Bin Hadad ne ádmí bheje, aur unhon ne use khabar dí, ki Sámariya se log nikle hain. 18 Us ne kahá, Agar wuh sulhjú hokar nikle hon, to un ko jítá pakar lo; aur agar wuh jang ko nikle hon, tau bhí un ko jítá pakar lo. 19 Tab súbon ke sardáron ke jawán aur wuh lashkar jo un ke píchhe ho liyá thá shahr se báhar nikle, 20 aur un men se ek ek ne apne mukhálif ko qatl kiyá; so Arámí bháge, aur Isráíl ne un ká píchhá kiyá. Aur sháh i Arám Bin Hadad ek ghore par sawár hokar sawáron ke sáth bhágkar bach gayá. 21 Aur sháh i Isráíl ne nikalkar ghoron aur rathon ko mára, aur Arámíon ko barí khúnrezí ke sáth qatl kiyá. 22 Aur wuh nabí sháh i Isráíl ke pás áyá, aur us se kahá, Já, apne ko mazbút kar, aur jo kuchh tú kare use gaur se dekh lená; kyúnki agle sál sháh i Arám phir tujh par charháí karegá.

23 Aur sháh i Arám ke khádimon ne us se kahá, Un ká khudá pahárí khudá hai, is liye wuh ham par gálib áe; lekin ham ko un ke sáth maidán men larne de, to zarúr ham un par gálib honge. 24 Aur ek kám yih kar, ki bádsháhon ko hatá de, ya'ní har ek ko us ke 'uhde se ma'zúl kar de, aur un kí jagah sardáron ko muqarrar kar; 25 aur apne liye ek lashkar apní us fauj kí tarah jo tabáh ho gayí, ghore kí jagah ghorá, aur rath kí jagah rath gin ginkar taiyár kar le: aur ham maidán men un se larenge; aur zarúr un par gálib honge. So us ne un ká kahá máná, aur aisá hí kiyá. 26 Aur agle sál Bin Hadad ne Arámíon kí maujúdát lí, aur Isráíl se larne ke liye Afíq ko gayá. 27 Aur baní Isráíl kí maujúdát bhí lí gayí, aur un kí rasad ká intizám kiyá gayá, aur yih un se larne ko gaye: aur baní Isráíl un ke barábar khaimazan hokar aise ma'lúm hote the jaise halwánon ke do chhote rewar: par Arámíon se wuh mulk bhar gayá thá. 28 Tab ek mard i Khudá Isráíl ke bádsháh ke pás áyá, aur us se kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Chúnki Arámíon ne yún kahá hai, ki KHUDÁWAND pahárí khudá hai, aur wádíon ká khudá nahín; is liye main is sáre bare hujúm ko tere háth men kar dúngá: aur tum ján loge ki main KHUDÁWAND hún. 29 Aur wuh ek dúsre ke muqábil sát din tak khaimazan rahe. Aur sátwen din jang chhir gayí; aur baní Isráíl ne ek din men Arámíon ke ek lákh piyáde qatl kar diye. 30 Aur báqí Afíq ko shahr ke andar bhág gaye, aur wahán ek díwár sattáís hazár par jo báqí rahe the girí. Aur Bin Hadad bhágkar shahr ke andar ek andarúní kothrí men ghus gayá. 31 Aur us ke khádimon ne us se kahá, Dekh, ham ne suná hai, ki Isráíl ke gharáne ke bádsháh rahím hote hain; so ham ko zará apní kamaron par tát, aur apne siron par rassiyán bándhkar sháh i Isráíl ke huzúr jáne de; sháyad wuh terí jánbakhshí kare. 32 So unhon ne apní kamaron par tát aur siron par rassiyán bándhín, aur sháh i Isráíl ke huzúr ákar kahá, ki Terá khádim Bin Hadad yún 'arz kartá hai, ki Mihrbání karke mujhe jíne de. Us ne kahá, Kyá wuh ab tak jítá hai? wuh merá bháí hai. 33 Wuh log barí tawajjuh se sun rahe the; so unhon ne us ká dilí manshá daryáft karne ke liye jhat us se kahá, ki Terá bháí Bin Hadad. Tab us ne farmáyá, ki Jáo, use le áo. Tab Bin Hadad us se milne ko niklá; aur us ne use apne rath par charhá liyá. 34 Aur Bin Hadad ne us se kahá, Jin shahron ko mere báp ne tere báp se le liyá thá, main un ko pher dúngá; aur tú apne liye Damishq men saraken banwá lená, jaise mere báp ne Sámariya men banwáín. Akhiab ne kahá, Main isí 'ahd par tujhe chhor dúngá. So us ne us se 'ahd bándhá, aur use chhor diyá.

35 So ambiyázádon men se ek ne KHUDÁWAND ke hukm se apne sáthí se kahá, Mujhe már. Par us ne use márne se inkár kiyá. 36 Tab us ne us se kahá, Is liye ki tú ne KHUDÁWAND kí bát nahín mání, so dekh, jaise hí tú mere pás se rawána hogá, ek sher tujhe már dálegá. So jaise hí wuh us ke pás se rawána húá, use ek sher milá, aur use már dálá. 37 Phir use ek âur shakhs milá; us ne us se kahá, Mujhe már. Us ne use márá, aur márkar zakhmí kar diyá. 38 Tab wuh nabí chalá gayá, aur bádsháh ke intizár men ráste par thahrá rahá, aur apní ánkhon

par apní pagarı lapeṭ lí, aur apná bhes badal ḍálá. 39 Jaise hí bádsháh udhar se guzrá, us ne bádsháh kí duháí dí, aur kahá, ki Terá ḳhádim jang hote men wahán chalá gayá thá; aur dekh, ek shaḳhs udhar muṛkar ek ádmí ko mere pás le áyá, aur kahá, ki Is ádmí kí hifázat kar: agar yih kisí tarah gáib ho jáe, to us kí ján ke badle terí ján jáegi; aur nahín to, tujhe ek qintár chándí dení paṛegí. 40 Jab terá ḳhádim idhar udhar masrúf thá, wuh chaltá baná. Sháh i Isráíl ne us se kahá, Tujh par waisá hí fatwá hogá; tú ne áp is ká faisala kiyá. 41 Tab us ne jhaṭ apní ánkhon par se pagaṛí haṭá dí; aur sháh i Isráíl ne use pahchá-ná, ki wuh nabíon men se hai. 42 Aur us ne us se kahá, Ḳhudáwand yún farmátá hai, Is liye ki tú ne apne háth se ek aise shaḳhs ko nikal jáne diyá jise main ne wájib-u'l qatl ṭhahráyá thá, so tujhe us kí ján ke badle apní ján, aur us ke logon ke badle apne log dene paṛenge. 43 So sháh i Isráíl udás aur náḳhush hokar apne ghar ko chalá, aur Sámariya men áyá.

21 In báton ke ba'd aisá húá, ki Yazra'elí Nabot ke pás Yazra'el men ek tákistán thá jo Sámariya ke bádsháh Aḳhíab ke mahall se lagá húá thá. 2 So Aḳhíab ne Nabot se kahá, ki Apná tákistán mujh ko de de, táki main use tarkárí ká bág banáún, kyúnki wuh mere ghar se lagá húá hai; aur main us ke badle tujh ko us se bihtar tákistán dúngá; yá agar tujhe munásib ma'lúm ho, to main tujh ko us kí qímat naqd de dúngá. 3 Nabot ne Aḳhíab se kahá, Ḳhudáwand mujh se aisá na karáe, ki main tujh ko apne bápdádá kí mirás de dún. 4 Aur Aḳhíab us bát ke sabab se jo Yazra'elí Nabot ne us se kahí udás aur náḳhush hokar apne ghar men áyá; kyúnki us ne kahá thá, Main tujh ko apne bápdádá kí mirás nahín dúngá. So us ne apne bistar par leṭkar apná munh pher liyá, aur kháná chhoṛ diyá. 5 Tab us kí bíwí I'zabil us ke pás ákar us se kahne lagí, Terá jí aisá kyún udás hai, ki tú roṭí nahín khátá? 6 Us ne us se kahá, Is liye ki main ne Yazra'elí Nabot se bát chít kí, aur us se kahá, ki Tú apná tákistán qímat lekar mujhe de de; yá agar tú cháhe, to main us ke badle dúsrá tákistán tujhe de dúngá; lekin us ne jawáb diyá, Main tujh ko apná tákistán nahín dúngá. 7 Us kí bíwí I'zabil ne us se kahá, Isráíl kí bádsháhí par yihí terí hukúmat hai? Uṭh, roṭí khá, aur apná dil bahlá: Yazra'elí Nabot ká tákistán main tujh ko dúngí. 8 So us ne Aḳhíab ke nám se ḳhatt likhe, aur un par us kí muhr lagáí, aur un ko un buzurgon aur amíron ke pás jo Nabot ke shahr men the aur usí ke paṛaus men rahte the bhej diyá. 9 Us ne un ḳhatton men yih likhá, ki Roze kí manádí karáke Nabot ko logon men únchí jagah par biṭháo: 10 aur do ádmíon ko jo sharír hon, us ke sámne kar do, ki wuh us ke ḳhiláf yih gawáhí den, ki Tú ne Ḳhudá par aur bádsháh par la'nat kí; phir use báhar le jákar sangsár karo, táki wuh mar jáe. 11 Chunánchi us ke shahr ke logon, ya'ní buzurgon aur amíron ne jo us ke shahr men rahte the, jaisá I'zabil ne un ko kahlá bhejá, waisá hí un ḳhutút ke mazmún ke mutábiq jo us ne un ko bheje the kiyá. 12 Unhon ne roze kí manádí karáke Nabot ko logon ke bích únchí jagah par biṭháyá. 13 Aur wuh donon ádmí jo sharír the ákar us ke áge baiṭh gaye; aur un sharíron ne logon ke sámne us ke, ya'ní Nabot ke ḳhiláf yih gawáhí dí, ki Nabot ne Ḳhudá par aur bádsháh par la'nat kí hai. Tab wuh use shahr se báhar nikál le gaye, aur us ko aisá sangsár kiyá, ki wuh mar gayá. 14 Phir unhon ne I'zabil ko kahlá bhejá, ki Nabot sangsár kar diyá gayá, aur mar gayá. 15 Jab I'zabil ne suná ki Nabot sangsár kar diyá gayá, aur mar gayá, to us ne Aḳhíab se kahá, Uṭh, aur Yazra'elí Nabot ke tákistán par qabza kar jise us ne qímat par bhí tujhe dene se inkár kiyá thá; kyúnki Nabot jítá nahín, balki mar gayá hai. 16 Jab Aḳhíab ne suná, ki Nabot mar gayá hai, to Aḳhíab uṭhá, táki Yazra'elí Nabot ke tákistán ko jákar us par qabza kare.

17 Aur Ḳhudáwand ká yih kalám I'liyáh Tishbí par názil húá, ki 18 Uṭh, aur sháh i Isráíl Aḳhíab se jo Sámariya men rahtá hai milne ko já: dekh, wuh Nabot ke tákistán men hai, aur us par qabza karne ko wahán gayá

hai. 19 So tú us se yih kahná, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú ne kyá ján bhí lí, aur qabza bhí kar liyá? So tú us se yih kahná, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Usí jagah jahán kutton ne Nabot ká lahú cháṭá, kutte tere lahú ko bhí cháṭenge. 20 Aur Akhíab ne I'liyáh se kahá, Ai mere dushman, kyá main tujhe mil gayá? Us ne jawáb diyá, ki Tú mujhe mil gayá; is liye ki tú ne KHUDÁWAND ke huzúr badí karne ke liye apne áp ko bech ḍálá hai. 21 Dekh, main tujh par balá názil karúngá, aur terí púrí safáí kar dúngá, aur Akhíab kí nasl ke har ek laṛke ko, ya'ní har ek ko jo Isráíl men band hai, aur use jo ázád chhúṭá húá hai, káṭ ḍálúngá. 22 Aur tere ghar ko Nabát ke beṭe Yarubí'ám ke ghar, aur Akhiyáh ke beṭe Ba'shá ke ghar kí mánind baná dúngá, us gussa diláne ke sabab se jis se tú ne mere gazab ko bhaṛkáyá, aur Isráíl se gunáh karáyá. 23 Aur KHUDÁWAND ne I'zabil ke haqq men bhí yih farmáyá, ki Yazra'el kí fasíl ke pás kutte I'zabil ko kháenge. 24 Akhíab ká jo koí shahr men maregá, use kutte kháenge, aur jo maidán men maregá, use hawá ke parande chaṭ kar jáenge. 25 (Kyúnki Akhíab kí mánind koí nahín húá thá jis ne KHUDÁWAND ke huzúr badí karne ke liye apne áp ko bech ḍálá thá, aur jise us kí bíwí I'zabil ubhárá kartí thí. 26 Aur us ne niháyat nafratangez kám yih kiyá, ki Amoríon kí tarah jin ko KHUDÁWAND ne baní Isráíl ke áge se nikál diyá thá buton kí pairawí kí.) 27 Jab Akhíab ne yih báten sunín, to apne kapṛe pháṛe, aur apne tan par ṭáṭ ḍálá, aur roza rakkhá, aur ṭáṭ hí men leṭne aur dabe pánw chalne lagá. 28 Tab KHUDÁWAND ká yih kalám I'liyáh Tishbí par názil húá, ki, 29 Tú dekhtá hai, ki Akhíab mere huzúr kaisá kháksár ban gayá hai? pas chúnki wuh mere huzúr kháksár ban gayá hai, is liye main us ke aiyám men yih balá názil nahín karúngá; balki us ke beṭe ke aiyám men us ke gharáne par yih balá názil karúngá.

22

Aur sab tín baras yúh aise hí rahe, aur Isráíl aur Arám ke darmiyán laṛáí na húí. 2 Aur tísre sál Yahúdáh ká bádsháh Yahúsafat sháh i Isráíl ke hán áyá. 3 Aur sháh i Isráíl ne apne mulázimon se kahá, Kyá tum ko ma'lúm hai, ki Rámát Jili'ád hamárá hai; par ham khámosh hain, aur sháh i Arám ke háth se use chhín nahín lete? 4 Phir us ne Yahúsafat se kahá, Kyá tú mere sáth Rámát Jili'ád se laṛne chalegá? Yahúsafat ne sháh i Isráíl ko jawáb diyá, Main aisá hún jaisá tú; mere log aise hain jaise tere log, aur mere ghoṛe aise hain jaise tere ghoṛe. 5 Aur Yahúsafat ne sháh i Isráíl se kahá, Zará áj KHUDÁWAND kí marzí bhí to daryáft kar le. 6 Tab sháh i Isráíl ne nabíon ko jo qaríb chár sau ádmí the ikaṭṭhá kiyá, aur un se púchhá, Main Rámát Jili'ád se laṛne jáún, yá báz rahún? Unhon ne kahá, Já, kyúnki KHUDÁWAND use bádsháh ke qabze men kar degá. 7 Lekin Yahúsafat ne kahá, Kyá in ko chhoṛkar yahán KHUDÁWAND ká koí nabí nahín hai, táki ham us se púchhen? 8 Sháh i Isráíl ne Yahúsafat se kahá, ki Ek shakhs, Imlah ká beṭá Míkáyáh hai to sahí, jis ke zarí'e se ham KHUDÁWAND se púchh sakte hain: lekin mujhe us se nafrat hai; kyúnki wuh mere haqq men nekí kí nahín, balki badí kí peshíngoí kartá hai. Yahúsafat ne kahá, Bádsháh aisá na kahe. 9 Tab sháh i Isráíl ne ek sardár ko bulákar kahá, ki Imlah ke beṭe Míkáyáh ko jald le á. 10 Us waqt sháh i Isráíl, aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat, Sámariya ke pháṭak ke sámne, ek khulí jagah men, apne apne takht par, sháhána libás pahine húe baiṭhe the; aur sab nabí un ke huzúr peshíngoí kar rahe the. 11 Aur Kana'ánah ke beṭe Sidqiyáh ne apne liye lohe ke síng banáe, aur kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú in se Arámíon ko máregá, jab tak wuh nábúd na ho jáen. 12 Aur sab nabíon ne yihí peshíngoí kí, aur kahá, ki Rámát Jili'ád par chaṛhái kar, aur kámyáb ho; kyúnki KHUDÁWAND use bádsháh ke qabze men kar degá. 13 Aur us qásid ne jo Míkáyáh ko buláne gayá thá us se kahá, Dekh, sab nabí ek zabán hokar bádsháh ko khushkhabarí de rahe hain; so zará terí bát bhí un kí bát kí tarah ho, aur tú khushkhabarí hí dená. 14 Míkáyáh ne kahá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam jo kuchh KHUDÁWAND mujhe farmáe, main wuhí kahúngá.

15 So jab wuh bádsháh ke pás áyá, to bádsháh ne us se kahá, Míkáyáh, ham Rámát Jili'ád se larne jáen, yá rahne den? Us ne jawáb diyá, Já, aur kámyáb ho, kyúnki Khudáwand use bádsháh ke qabze men kar degá. 16 Bádsháh ne us se kahá, Main kitne martaba tujhe qasam dekar kahún, ki tú Khudáwand ke nám se haqq ke siwá aur kuchh mujh ko na batáe? 17 Tab us ne kahá, Main ne sáre Isráil ko un bheron kí mánind, jin ká chaupán na ho, paháron par parágandá dekhá; aur Khudáwand ne farmáyá, ki In ká koi málik nahín: so wuh apne apne ghar salámat laut jáen. 18 Tab sháh i Isráil ne Yahúsafat se kahá, Kyá main ne tujh ko batáyá nahín thá, ki Yih mere haqq men neki kí nahín, balki badí kí peshíngoí karegá? 19 Tab us ne kahá, Achchhá, tú Khudáwand ke sukhan ko sun le: main ne dekhá ki Khudáwand apne takht par baithá hai, aur sárá ásmání lashkar us ke dahine aur báen khará hai. 20 Aur Khudáwand ne farmáyá, Kaun Akhiab ko bahkáegá, táki wuh charhái kare, aur Rámát Jili'ád men khet áe? Tab kisí ne kuchh kahá aur kisí ne kuchh. 21 Lekin ek rúh nikalkar Khudáwand ke sámne kharí húí, aur kahá, Main use bahkáúngí. 22 Khudáwand ne us se púchhá, Kis tarah? Us ne kahá, Main jákar us ke sab nabíon ke munh men jhúth bolnewálí rúh ban jáúngí. Us ne kahá, Tú use bahká degí, aur gálib bhí hogí: rawána ho já, aur aisá hí kar. 23 So dekh, Khudáwand ne tere in sab nabíon ke munh men jhúth bolnewálí rúh dálí hai; aur Khudáwand ne tere haqq men badí ká hukm diyá hai. 24 Tab Kana'ánah ká betá Sidqiyáh nazdík áyá, aur us ne Míkáyáh ke gál par márkar kahá, Khudáwand kí Rúh tujh se bát karne ko kis ráh hokar mujh men se gayí? 25 Míkáyáh ne kahá, Yih tú usí din dekh legá, jab tú andar kí ek kothrí men ghusegá, táki chhip jáe. 26 Aur sháh i Isráil ne kahá, Míkáyáh ko lekar use shahr ke názim Amún, aur Yúás sháhzáde ke pás lautá le jáo; 27 aur kahná, Bádsháh yún farmátá hai, ki Is shakhs ko qaidkháne men dál do, aur ise musíbat kí roti khiláná aur musíbat ká pání piláná jab tak main salámat na áún. 28 Tab Míkáyáh ne kahá, Agar tú salámat wápas á jáe, to Khudáwand ne merí ma'rifat kalám hí nahín kiyá. Phir us ne kahá, Ai logo, tum sab ke sab sun lo.

29 So sháh i Isráil, aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat ne Rámát Jili'ád par charhái kí. 30 Aur sháh i Isráil ne Yahúsafat se kahá, Main apná bhes badalkar laráí men jáúngá; par tú apná libás pahine rah. So sháh i Isráil apná bhes badalkar laráí men gayá. 31 Udhar sháh i Arám ne apne rathon ke battíson sardáron ko hukm diyá thá, ki Kisí chhote yá bare se na larná, siwá sháh i Isráil ke. 32 So jab rathon ke sardáron ne Yahúsafat ko dekhá, to kahá, ki Zarúr sháh i Isráil yihí hai. Aur wuh us se larne ko mure. Tab Yahúsafat chillá uthá. 33 Jab rathon ke sardáron ne dekhá ki wuh sháh i Isráil nahín, to wuh us ká píchhá karne se laut gaye. 34 Aur kisí shakhs ne yún hí apní kamán khenchí, aur sháh i Isráil ko jaushan ke bandon ke darmiyán márá. Tab us ne apne sárathí se kahá, ki Bág pherkar mujhe lashkar se báhar nikál le chal, kyúnki main zakhmí ho gayá hún. 35 Aur us din bare ghumsán káran pará, aur unhon ne bádsháh ko us ke rath hí men Arámíon ke muqábil sambhále rakkhá; aur wuh shám ko mar gayá: aur khún us ke zakhm se bahkar rath ke páyadán men bhar gayá. 36 Aur áftáb gurúb hote húe lashkar men yih pukár ho gayí, ki Har ek ádmí apne shahr, aur har ek ádmí apne mulk ko jáe. 37 So bádsháh mar gayá, aur wuh Sámariya men pahuncháyá gayá; aur unhon ne bádsháh ko Sámariya men dafn kiyá; 38 aur us rath ko Sámariya ke táláb men dhoyá, (kasbíán yahín gusl kartí thín) aur Khudáwand ke kalám ke mutábiq jo us ne farmáyá thá, kutton ne us ká khún chátá. 39 Aur Akhiab kí báqí báten, aur sab kuchh jo us ne kiyá thá, aur háthídánt ká ghar jo us ne banáyá thá, aur un sab shahron ká hál jo us ne ta'mír kiye, so kyá wuh Isráil ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 40 Aur Akhiab apne bápdádá ke sáth so gayá; aur us ká betá Akhaziyáh us kí jagah bádsháh húá.

41 Aur A'sá ká betá Yahúsafat sháh i Isráíl Akhíab ke chauthe sál se Yahúdáh par saltanat karne lagá. 42 Aur jab Yahúsafat saltanat karne lagá, to paintís baras ká thá: aur us ne Yarúshalem men pachchís baras saltanat kí. Us kí mán ká nám 'Azúbah thá jo Silhí kí betí thí. 43 Wuh apne báp A'sá ke naqsh i qadam par chalá; us se wuh murá nahín, aur jo KHUDÁWAND kí nigáh men thík thá use kartá rahá: taubhí únche maqám dháe na gaye, log un únche maqámon par hanoz qurbání karte aur bakhúr jaláte the. 44 Aur Yahúsafat ne sháh i Isráíl se sulh kí. 45 Aur Yahúsafat kí báqí báten, aur us kí quwwat jo us ne dikháí, aur us ke jang karne kí kaifíyat, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 46 Aur us ne báqí lútíon ko jo us ke báp A'sá ke 'ahd men rah gaye the mulk se khárij kar diyá. 47 Aur Adom men koí bádsháh na thá; balki ek náib hukúmat kartá thá. 48 Aur Yahúsafat ne Tarsís ke jaház banáe, táki Ofír ko sone ke liye jáen; par wuh gaye nahín, kyúnki wuh 'Asyún Jábar hí men tút gaye. 49 Tab Akhíab ke bete Akhaziyáh ne Yahúsafat se kahá, Apne khádimon ke sáth mere khádimon ko bhí jah// ázon men jáne de. Par Yahúsafat rází na húá. 50 Aur Yahúsafat apne bápdádá ke sáth so gayá, aur apne báp Dáúd ke shahr men apne bápdádá ke sáth dafn húá: aur us ká betá Yahúrám us kí jagah bádsháh húá.

51 Aur Akhíab ká betá Akhaziyáh sháh i Yahúdáh Yahúsafat ke sattrahwen sál se Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá; aur us ne Isráíl par do baras saltanat kí. 52 Aur us ne KHUDÁWAND kí nazar men badí kí; aur apne báp kí ráh, aur apní mán kí ráh, aur Nabát ke bete Yarubi'ám kí ráh par chalá, jis se us ne baní Isráíl se gunáh karáyá: 53 aur apne báp ke sab kámon ke muwáfiq Ba'l kí parastish kartá aur us ko sijda kartá rahá, aur KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ko gussa diláyá.

II SALA'TI'N

1 Aur Akhíab ke marne ke ba'd Moáb Isráíl se bágí ho gayá. 2 Aur Akhaziyáh us jhilmilídár khirkí men se, jo Sámariya men us ke bálákháne men thí, gir pará, aur bímár ho gayá: so us ne qásidon ko bhejá, aur un se yih kahá, ki Jákar 'Aqrún ke deotá Ba'lzabúb se púchho, ki Mujhe is bímárí se shifá ho jáegí, yá nahín. 3 Lekín KHUDÁWAND ke firishte ne I'liyáh Tishbí se kahá, Uth, aur sháh i Sámariya ke qásidon se milne ko já, aur un se kah, Kyá Isráíl men Khudá nahín jo tum 'Aqrún ke deotá Ba'lzabúb se púchhne chale ho? 4 Is liye ab KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú us palang par se, jis par tú charhá hai, utarne na páegá, balki tú zarúr hí maregá. So I'liyáh rawána húá. 5 Aur wuh qásid us ke pás laut áe, so us ne un se púchhá, Tum laut kyún áe? 6 Unhon ne us se kahá, Ek shakhs ham se milne ko áyá, aur ham se kahá, ki Us bádsháh ke pás jis ne tum ko bhejá hai phir jao, aur us se kaho, KHUDÁWAND yún farmátá hai, Kyá Isráíl men koí Khudá nahín jo tú 'Aqrún ke deotá Ba'lzabúb se púchhne ko bhejtá hai? Is liye tú us palang se, jis par tú charhá hai, utarne na páegá, balki zarúr hí maregá. 7 Us ne un se kahá, ki Us shakhs kí kaisí shakl thí jo tum se milne ko áyá, aur tum se yih báten kahín? 8 Unhon ne use jawáb diyá, ki Wuh bahut bálonwálá ádmí thá, aur chamre ká kamarband apní kamar par kase húe thá. Tab us ne kahá, ki Yih to I'liyáh Tishbí hai. 9 Tab bádsháh ne pachás sipáhíon ke ek sardár ko us ke pachás sipáhíon samet us ke pás bhejá. So wuh us ke pás

gayá ; aur dekhá ki wuh ek ṭíle kí choṭí par baiṭhá hai. Us ne us se kahá, Ai mard i Ḳhudá, bádsháh ne kahá hai, Tú utar á. 10 I'liyáh ne us pachás ke sardár ko jawáb diyá, Agar main mard i Ḳhudá hún, to ág ásmán se názil ho, aur tujhe tere pachásoṉ samet bhasam kar de. Pas ág ásmán se názil húí, aur use us ke pachásoṉ samet bhasam kar diyá. 11 Phir us ne dobára pachás sipáhíoṉ ke dúsre sardár ko us ke pachásoṉ sipáhíoṉ samet us ke pás bhejá. Us ne us se muḳhátib hokar kahá, Ai mard i Ḳhudá, bádsháh ne yúṉ kahá hai, ki Jald utar á. 12 I'liyáh ne un ko bhí jawáb diyá, ki Agar main mard i Ḳhudá húṉ, to ág ásmán se názil ho, aur tujhe tere pachásoṉ samet bhasam kar de. Pas Ḳhudá kí ág ásmán se názil húí, aur use us ke pachásoṉ samet bhasam kar diyá. 13 Phir us ne tísre pachás sipáhíoṉ ke sardár ko us ke pachásoṉ sipáhíoṉ samet bhejá. Aur pachás sipáhíoṉ ká yih tísrá sardár úpar chaṛhkar I'liyáh ke áge ghuṭnoṉ ke bal girá, aur us kí minnat karke us se kahne lagá, Ai mard i Ḳhudá, merí ján, aur in pachásoṉ kí jáneṉ jo tere ḳhádim hain terí nigáh meṉ giránbahá hoṉ. 14 Dekh, ásmán se ág názil húí aur pachás pachás sipáhíoṉ ke pahle donoṉ sardároṉ ko, un ke pachásoṉ samet bhasam kar diyá ; so ab merí ján terí nazar meṉ giránbahá ho. 15 Tab KHUDÁWAND ke firishte ne I'liyáh se kahá, Us ke sáth níche já ; us se na ḍar. Tab wuh uṭhkar us ke sáth bádsháh ke pás níche gayá. 16 Aur us se kahá, KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Tú ne jo 'Aqrún ke deotá Ba'lzabúb se púchhne ko log bheje hain, to kyá is liye ki Isráíl meṉ koí Ḳhudá nahíṉ hai, jis kí marzí ko tú daryáft kar sake? is liye tú us palang par se, jis par tú chaṛhá hai, utarne na páegá ; balki zarúr hí maregá. 17 So wuh KHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq jo I'liyáh ne kahá thá mar gayá. Aur chúṉki us ká koí beṭá na thá, is liye sháh i Yahúdáh Yahúrám bin Yahúsafat ke dúsre sál se Yahúrám us kí jagah salṭanat karne lagá. 18 Aur Aḳhaziyáh ke áur kám jo us ne kiye, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhoṉ kí tawáríḳh kí kitáb meṉ qalamband nahíṉ?

2 Aur jab KHUDÁWAND I'liyáh ko bagole meṉ ásmán par uṭhá lene ko thá, to aisá húá, ki I'liyáh Ilísha' ko sáth lekar Jiljál se chalá. 2 Aur I'liyáh ne Ilísha' se kahá, Tú zará yahíṉ ṭhahr já, is liye ki KHUDÁWAND ne mujhe Baitel ko bhejá hai. Ilísha' ne kahá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, aur terí ján kí saugand, main tujhe nahíṉ chhoṛúṉgá. So wuh Baitel ko chale gaye. 3 Aur ambiyázáde jo Baitel meṉ the Ilísha' ke pás ákar us se kahne lage, Kyá tujhe ma'lúm hai, ki KHUDÁWAND áj tere sir par se tere áqá ko uṭhá legá? Us ne kahá, Háṉ, main jántá húṉ ; tum chup raho. 4 Aur I'liyáh ne us se kahá, Ilísha', tú zará yahíṉ ṭhahr já, kyúṉki KHUDÁWAND ne mujhe Yaríhú ko bhejá hai. Us ne kahá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, aur terí ján kí saugand, main tujhe nahíṉ chhoṛúṉgá. So wuh Yaríhú meṉ áe. 5 Aur ambiyázáde jo Yaríhú meṉ the Ilísha' ke pás ákar us se kahne lage, Kyá tujhe ma'lúm hai, ki KHUDÁWAND áj tere áqá ko tere sir par se uṭhá legá? Us ne kahá, Háṉ, main jántá húṉ ; tum chup raho. 6 Aur I'liyáh ne us se kahá, Tú zará yahíṉ ṭhahr já, kyúṉki KHUDÁWAND ne mujh ko Yardan ko bhejá hai. Us ne kahá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, aur terí ján kí saugand, main tujhe nahíṉ chhoṛúṉgá. So wuh donoṉ áge chale. 7 Aur ambiyázádoṉ meṉ se pachás ádmí jákar un ke muqábil dúr khaṛe ho gaye ; aur wuh donoṉ Yardan ke kanáre khaṛe húe. 8 Aur I'liyáh ne apní chádar ko liyá, aur use lapeṭkar páni par márá, aur páni do hisse hokar idhar udhar ho gayá ; aur wuh donoṉ ḳhushk zamín par hokar pár gaye. 9 Aur jab wuh pár ho gaye, to I'liyáh ne Ilísha' se kahá, ki Is se peshtar ki main tujh se le liyá jáúṉ, batá ki main tere liye kyá karúṉ. Ilísha' ne kahá, Main terí minnat kartá húṉ, ki terí rúh ká dúná hissa mujh par ho. 10 Us ne kahá, Tú ne mushkil suwál kiyá ; taubhí agar tú mujhe apne se judá hote dekhe, to tere liye aisá hí hogá ; aur agar nahíṉ, to aisá na hogá. 11 Aur wuh áge chalte, aur báteṉ karte játe the, ki dekho ek átashí rath aur átashí ghoṛoṉ ne un donoṉ ko

Judá kar diyá: aur I'liyáh bagole men ásmán par chalá gayá. 12 Ilísha' yih dekhkar chilláyá, Ai mere báp, mere báp, Isráíl ke rath, aur us ke sawár! Aur us ne use phir na dekhá: so us ne apne kapron ko pakarkar phár dálá, aur do hisse kar diyá. 13 Aur us ne I'liyáh kí chádar ko bhí jo us par se gir parí thí uthá liyá, aur ultá phirá, aur Yardan ke kanáre khará húá. 14 Aur us ne I'liyáh kí chádar ko jo us par se gir parí thí lekar pání par márá, aur kahá, ki KHUDÁWAND I'liyáh ká Khudá kahán hai? aur jab us ne bhí pání par márá, to wuh idhar udhar do hisse ho gayá, aur Ilísha' pár húá. 15 Jab un ambiyázádon ne jo Yaríhú men us ke muqábil the use dekhá, to wuh kahne lage, I'liyáh kí rúh Ilísha' par thahrí húí hai. Aur wuh us ke istiqbál ko áe, aur us ke áge zamín tak jhukkar use sijda kiyá. 16 Aur unhon ne us se kahá, Ab dekh, tere khádimon ke sáth pachás zoráwar jawán hain; zará un ko jáne de, ki wuh tere áqá ko dhúndhen: kahín aisá na ho ki KHUDÁWAND kí rúh ne use uthákar kisí pahár par, yá kisí wádí men, dál diyá ho. Us ne kahá, Mat bhejo. 17 Aur jab unhon ne us se bahut zidd kí, yahán tak ki wuh sharmá bhí gayá, to us ne kahá, Bhej do. Is liye unhon ne pachás ádmíon ko bhejá; aur unhon ne tín din tak dhúndhá, par use na páyá. 18 Aur wuh hanoz Yaríhú men thahrá húá thá, jab wuh us ke pás laute; tab us ne un se kahá, Kyá main ne tum se na kahá thá, ki Na jáo?

19 Phir us shahr ke logon ne Ilísha' se kahá, Zará dekh, yih shahr kyá achchhe mauqa' par hai, jaisá hamárá khudáwand khud dekhtá hai; lekin pání kharáb aur zamín banjar hai. 20 Us ne kahá, Mujhe ek nayá piyála lá do, aur us men namak dál do. Wuh use us ke pás le áe. 21 Aur wuh nikalkar pání ke chashme par gayá, aur wuh namak us men dálkar kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main ne is pání ko thík kar diyá hai; ab áge ko is se maut yá banjarpan na hogá. 22 So Ilísha' ke kalám ke mutábiq jo us ne farmáyá, wuh pání áj tak thík hai.

23 Aur wahán se wuh Baitel ko chalá; aur jab wuh ráh men já rahá thá, to us shahr ke chhote larke nikle, aur use chirákar kahne lage, Charhá chalá já, ai ganje sirwále; charhá chalá já, ai ganje sirwále. 24 Aur us ne apne píchhe nazar kí, aur un ko dekhá, aur KHUDÁWAND ká nám lekar un par la'nat kí. So ban men se do ríchhniyán niklín, aur unhon ne un men se bayális bachche phár dále. 25 Wahán se wuh koh i Karmil ko gayá, aur phir wahán se Sámariya ko laut áyá.

3 Aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat ke athárahwen baras se Akhíab ká betá Yahúrám Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne bárah sál saltanat kí. 2 Aur us ne KHUDÁWAND ke áge badí kí; par apne báp aur apní mán kí tarah nahín; kyúnki us ne Ba'l ke us sutún ko jo us ke báp ne banáyá thá dúr kar diyá. 3 Taubhí wuh Nabát ke bete Yarubi'ám ke gunáhon se, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá thá, liptá rahá; aur un se kanárakashí na kí.

4 Aur Moáb ká bádsháh Mísá bahut bher bakriyán rakhtá thá, aur Isráíl ke bádsháh ko ek lákh barron aur ek lákh mendhon kí ún detá thá. 5 Lekin jab Akhíab mar gayá, to sháh i Moáb Isráíl ke bádsháh se bágí ho gayá. 6 Us waqt Yahúrám bádsháh ne Sámariya se nikalkar sáre Isráíl kí maujúdát lí. 7 Aur us ne jákar sháh i Yahúdáh Yahúsafat se puchhwá bhejá, ki Sháh i Moáb mujh se bágí ho gayá hai: so kyá tú Moáb se larne ke liye mere sáth chalegá? Us ne jawáb diyá, ki Main chalúngá: kyúnki jaisá main hún waisá hí tú hai; aur jaise mere log waise hí tere log; aur jaise mere ghore waise hí tere ghore hain. 8 Tab us ne púchhá, ki Ham kis ráh se jáen? Us ne jawáb diyá, Dasht i Adom kí ráh se. 9 Chunánchi sháh i Isráíl, aur sháh i Yahúdáh, aur sháh i Adom nikle; aur unhon ne sát din kí manzil ká chakkar kátá, aur un ke lashkar aur chaupáyon ke liye jo píchhe píchhe áte the kahín pání na thá. 10 Aur sháh i Isráíl ne kahá, Afsos, ki KHUDÁWAND ne in tín bádsháhon ko ikatthá kiyá hai, táki un ko sháh i Moáb ke hawále kar de. 11 Lekin Yahúsafat ne kahá, Kyá KHUDÁWAND ke nabíon men se koí yahán nahín hai, táki us

ke wasíle se ham KHUDÁWAND kí marzí daryáft karen? Aur sháh i Isráíl ke khádimon men se ek ne jawáb diyá, ki Ilísha' bin Sáfat yahán hai, jo I'liyáh ke háth par páni dáltá thá. 12 Yahúsafat ne kahá, KHUDÁWAND ká kalám us ke sáth hai. So sháh i Isráíl aur Yahúsafat aur sháh i Adom us ke pás gaye. 13 Tab Ilísha' ne sháh i Isráíl se kahá, Mujh ko tujh se kyá kám? Tú apne báp ke nabíon, aur apní mán ke nabíon ke pás já. Par sháh i Isráíl ne us se kahá, Nahín, nahín, kyúnki KHUDÁWAND ne in tínon bádsháhon ko ikatthá kiyá hai, táki un ko Moáb ke hawále kar de. 14 Ilísha' ne kahá, RABB u'l afwáj kí hayát kí qasam, jis ke áge main khará hún, agar mujhe sháh i Yahúdáh Yahúsafat kí huzúrí ká pás na hotá, to main terí taraf nazar bhí na kartá, aur na tujhe dekhtá. 15 Lekin khair, kisí bajánewále ko mere pás láo. Aur aisá húá ki jab us bajánewále ne bajáyá, to KHUDÁWAND ká háth us par thahrá. 16 Pas us ne kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Is wádí men khandaq hí khandaq khod dálo. 17 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum na hawá átí dekhoge, aur na menh dekhoge, taubhí yih wádí pání se bhar jáegí, aur tum bhí píoge aur tumhárí mawáshí, aur tumháre chaupáye bhí. 18 Aur yih KHUDÁWAND ke liye ek halkí sí bát hai; wuh Moábíon ko bhí tumháre háth men kar degá. 19 Aur tum har fasíldár shahr aur 'umda shahr már loge, aur har achchhe darakht ko kát dáloge, aur pání ke sab chashmon ko bhar doge, aur har achchhe khet ko pattharon se kharáb kar doge. 20 So subh ko qurbání charháne ke waqt aisá húá, ki Adom kí ráh se pání bahtá áyá, aur wuh mulk pání se bhar gayá. 21 Jab sab Moábíon ne yih suná ki bádsháhon ne un se larne ko charhái kí hai, to wuh sab, jo hathyár bándhne ke qábil the aur ziyáda 'umr ke bhí, ikatthe hokar sarhadd par khare ho gaye. 22 Aur wuh subh sawere uthe, aur súraj pání par chamak rahá thá, aur Moábíon ko wuh pání jo un ke muqábil thá, khún kí mánind surkh dikhái diyá. 23 So wuh kahne lage, Yih to khún hai; wuh bádsháh yaqínan halák ho gaye hain; aur unhon ne ápas men ek dúsre ko már diyá hai; so ab, ai Moáb, lút ko chal. 24 Aur jab wuh Isráíl kí lashkargáh men áe, to Isráílíon ne uthkar Moábíon ko aisá márá, ki wuh un ke áge se bháge; par wuh áge barhkar Moábíon ko márte márte un ke mulk men ghus gaye. 25 Aur unhon ne shahron ko mismár kiyá, aur zamín ke har achchhe qit'e par sabhon ne ek ek patthar dálkar use bhar diyá; aur unhon ne pání ke sab chashme band kar diye, aur sab achchhe darakht kát dále: faqat Qír Harásat hí ke pattharon ko báqí chhorá; par gopiyá chalánewálon ne us ko bhí já gherá, aur use márá. 26 Jab sháh i Moáb ne dekhá ki jang us ke liye niháyat sakht ho gayí, to us ne sát sau shamsherzan mard apne sáth liye, táki saff chírkar sháh i Adom tak já paren: par wuh aisá na kar sake. 27 Tab us ne apne pahlauthe bete ko liyá, jo us kí jagah bádsháh hotá, aur use díwár par sokhtaní qurbání ke taur par guzráná. Yún Isráíl par qahr i shadíd húá: so wuh us ke pás se hat gaye aur apne mulk ko laut áe.

4 Aur ambiyázádon kí bíwiyon men se ek 'aurat ne Ilísha' se faryád kí aur kahne lagí, ki Terá khádim merá shauhar mar gayá hai; aur tú jántá hai, ki terá khádim KHUDÁWAND se dártá thá: so ab qarzkhwáh áyá hai, ki mere donon beton ko le jáe táki wuh gulám banen. 2 Ilísha' ne us se kahá, Main tere liye kyá karún? mujhe batá, tere pás ghar men kyá hai? Us ne kahá, ki Terí laundí ke pás ghar men ek piyála tel ke siwá kuchh nahín. 3 Tab us ne kahá, Tú já, aur báhar se apne sab hamsáyon se bartan 'áriyat le, wuh bartan khálí hon, aur thore bartan na lená. 4 Phir tú apne beton ko sáth lekar andar jáná, aur píchhe se darwáza band kar lená; aur un sab bartanon men tel undelná, aur jo bhar jáe use uthákar alag rakhná. 5 So wuh us ke pás se gayí, aur us ne apne beton ko andar sáth lekar darwáza band kar liyá; aur wuh us ke pás láte játe the, aur wuh undeltí játí thí. 6 Jab wuh bartan bhar gaye, to us ne apne bete se kahá, Mere pás ek aur bartan lá. Us ne us se kahá, Aur to koí bartan rahá nahín. Tab tel mauquf ho gayá.

7 Tab us ne ákar mard i Khudá ko batáyá. Us ne kahá, Já, tel bech, aur qarz adá kar; aur jo báqí rahe, us se tú aur tere farzand guzrán karen.

8 Aur ek roz aisá húá, ki Ilísha' Shúním ko gayá; wahán ek daulatmand 'aurat thí: aur us ne use roṭí kháne par majbúr kiyá. Phir to jab kabhí wuh udhar se guzartá, roṭí kháne ke liye wahín chalá játá thá. 9 So us ne apne shauhar se kahá, Dekh, mujhe ma'lúm hotá hai, ki yih mard i Khudá jo aksar hamárí taraf átá hai, muqaddas hai. 10 Ham us ke liye ek chhoṭí si koṭhrí díwár par baná den, aur us ke liye ek palang, aur mez, aur chaukí, aur sham'adán lagá den; phir jab kabhí wuh hamáre pás áe, to wahín ṭhahregá. 11 So ek din aisá húá, ki wuh udhar gayá, aur us koṭhrí men jákar wahín soyá. 12 Phir us ne apne khádim Jaihází se kahá, ki Is Shúnímí 'aurat ko bulá le. Us ne use bulá liyá. Aur wuh us ke sámne khaṛí húí. 13 Phir us ne apne khádim se kahá, Tú us se púchh, ki Tú ne jo hamáre liye is qadr fikren kín, to tere liye kyá kiyá jáe? kyá tú cháhtí hai ki bádsháh se yá fauj ke sardár se terí sifárish kí jáe? Us ne jawáb diyá, Main to apne hí logon men rahtí hún. 14 Phir us ne kahá, Us ke liye kyá kiyá jáe? Tab Jaihází ne jawáb diyá, ki Wáqa'í us ke koí farzand nahín, aur us ká shauhar buḍḍhá hai. 15 Tab us ne kahá, Use bulá le. Aur jab us ne use bulává, to wuh darwáze par khaṛí húí. 16 Tab us ne kahá, Mausim bahár men, waqt púrá hone par, terí god men beṭá hogá. Us ne kahá, Nahín, ai mere málik; ai mard i Khudá, apní laundí se jhúṭh na kah. 17 So wuh 'aurat hámila húí, aur jaisá Ilísha' ne us se kahá thá, mausim bahár men, waqt púrá hone par, us ke beṭá húá. 18 Aur jab wuh laṛká baṛhá, to ek din aisá húá, ki wuh apne báp ke pás khet káṭnewálon men chalá gayá. 19 Aur us ne apne báp se kahá, Háe, merá sir; háe, merá sir. Us ne apne khádim se kahá, Use us kí mán ke pás le já. 20 Jab us ne use lekar us kí mán ke pás pahunchá diyá, to wuh us ke ghuṭnon par do pahar tak baithá rahá; is ke ba'd mar gayá. 21 Tab us kí mán ne úpar jákar use mard i Khudá ke palang par liṭá diyá, aur darwáza band karke báhar gayí. 22 Aur us ne apne shauhar se pukárkar kahá, ki Jald jawánon men se ek ko, aur gadhon men se ek ko, mere liye bhej de, táki main mard i Khudá ke pás dauṛ jáún, aur phir lauṭ áún. 23 Us ne kahá, Áj tú us ke pás kyún jáná cháhtí hai? áj na to nayá chánd hai, na sabt. Us ne jawáb diyá, ki Achchhá hí hogá. 24 Aur us ne gadhe par zín kaskar apne khádim se kahá, Hánk, áge baṛh, aur sawárí chaláne men ḍhíl na ḍál, jab tak main tujh se na kahún. 25 So wuh chalí, aur koh i Karmil ko mard i Khudá ke pás gayí. Us mard i Khudá ne dúr se use dekhkar apne khádim Jaihází se kahá, Dekh, udhar wuh Shúnímí 'aurat hai: 26 ab zará us ke istiqbál ko dauṛ já, aur us se púchh, Kyá tú khairiyat se hai? terá shauhar khairiyat se hai? bachchá khairiyat se hai? Us ne jawáb diyá, Khairiyat hai. 27 Aur jab wuh us pahár par mard i Khudá ke pás áí, to us ke pánw pakaṛ liye. Aur Jaihází use haṭáne ke liye nazdík áyá; par mard i Khudá ne kahá, ki Use chhoṛ de; kyúnki us ká jí pareshán hai, aur KHUDÁWAND ne yih bát mujh se chhipáí, aur mujhe na bátáí. 28 Aur wuh kahne lagí, Kyá main ne apne málik se beṭe ká suwál kiyá thá? kyá main ne na kahá thá, ki Mujhe dhoká na de? 29 Tab us ne Jaihází se kahá, Kamar bándh, aur merá 'asá háth men lekar apní ráh le; agar koí tujhe ráh men mile, to use salám na karná, aur agar koí tujhe salám kare, to jawáb na dená; aur merá 'asá us laṛke ke munh par rakh dená. 30 Us laṛke kí mán ne kahá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam aur terí ján kí saugand, main tujhe nahín chhoṛúngí. Tab wuh uṭhkar us ke píchhe píchhe chalá. 31 Aur Jaihází ne un se pahle ákar 'asá ko us laṛke ke munh par rakkhá; par na to kuchh áwáz húí, na sunná. Is liye wuh us se milne ko lauṭá, aur use batáyá, ki Laṛká nahín jágá. 32 Jab Ilísha' us ghar men áyá, to dekho, wuh laṛká mará húá us ke palang par paṛá thá. 33 So wuh akelá andar gayá, aur darwáza band karke KHUDÁWAND se du'á kí. 34 Aur úpar chaṛhkar us bachche par leṭ gayá, aur us ke munh

par apná muṇh, aur us kí áṇkhoṇ par apní áṇkheṇ, aur us ke háthoṇ par apne háth rakh liye, aur us ke úpar pasar gayá; tab us bachche ká jism garm hone lagá. 35 Phir wuh uṭhkar us ghar meṇ ek bár ṭahlá; aur úpar chaṛhkar us bachche ke úpar pasar gayá; aur wuh bachcha sát bár chhínká, aur bachche ne áṇkheṇ khol dín. 36 Tab us ne Jaihází ko bulákar kahá, Us Shúnímí 'aurat ko bulá le. So us ne use buláyá. Aur jab wuh us ke pás áí, to us ne us se kahá, Apne beṭe ko uṭhá le. 37 Tab wuh andar jákar us ke qadamoṇ par girí, aur zamín par sarnigún ho gayí; phir apne beṭe ko uṭhákar báhar chalí gayí.

38 Aur Ilísha' phir Jiljál meṇ áyá. Aur mulk meṇ kál thá, aur ambiyázáde us ke huzúr baiṭhe húe the. Aur us ne apne khádim se kahá, Baṛí deg chaṛhá de, aur in ambiyázádoṇ ke liye lapsí paká. 39 Aur un meṇ se ek khet meṇ gayá, ki kuchh tarkárí chun láe. So use koí janglí latá mil gayí; us ne us meṇ se indráyan toṛkar dáman bhar liyá, aur lauṭá, aur un ko káṭkar lapsí kí deg meṇ ḍál diyá: kyúṇki wuh un ko pahchánte na the. 40 Chunánchi unhoṇ ne un mardoṇ ke kháne ke liye us meṇ se unḍelá. Aur aisá húá, ki jab wuh us lapsí meṇ se kháne lage, to chillá uṭhe, aur kahá, Ai mard i Khudá, deg meṇ maut hai. Aur wuh us meṇ se khá na sake. 41 Lekin us ne kahá, ki A'ṭá láo. Aur us ne use deg meṇ ḍál diyá; aur kahá, ki Un logoṇ [illegible] liye unḍelo, táki wuh kháeṇ. [illegible] deg meṇ koí muzirr chíz báqí na rahí.

42 Aur Ba'l Salísah se ek shakhs áyá, aur pahle phaloṇ kí roṭiyáṇ ya'ní jau ke bís girde, aur anáj kí harí harí báleṇ mard i Khudá ke pás láyá. Us ne kahá, In logoṇ ko de de, táki wuh kháeṇ. 43 Us ke khádim ne kahá, Kyá maiṇ itne hí ko sau ádmíoṇ ke sámne rakh dúṇ? So us ne phir kahá, ki Logoṇ ko de de, táki kháeṇ: kyúṇki Khudáwand yúṇ farmátá hai, ki Wuh kháeṇge, aur us meṇ se kuchh chhoṛ bhí deṇge. 44 Pas us ne use un ke áge rakkhá, aur unhoṇ ne kháyá, aur jaisá Khudáwand ne farmáyá thá, us meṇ se kuchh chhoṛ bhí diyá.

5 Aur sháh i Arám ke lashkar ká sardár Na'mán apne áqá ke nazdík mu'azzaz o mukarram shakhs thá; kyúṇki Khudáwand ne us ke wasíle se Arám ko fath bakhshí thí: wuh zabardast súrmá bhí thá, lekin koṛhí thá. 2 Aur Arámí dal bándhkar nikle the, aur Isráíl ke mulk meṇ se ek chhoṭí laṛkí ko asír karke le áe the; wuh Na'mán kí bíwí kí khidmat kartí thí. 3 Us ne apní bíbí se kahá, Kásh merá áqá us nabí ke háṇ hotá jo Sámariya meṇ hai! to wuh use us ke koṛh se shifá de detá. 4 So kisí ne andar jákar apne málik se kahá, Wuh chhokrí jo Isráíl ke mulk kí hai aisá aisá kahtí hai. 5 So Arám ke bádsháh ne kahá, Tú já, aur maiṇ sháh i Isráíl ko khatt bhejúṇgá. So wuh rawána húá, aur das qintár chándí aur chha hazár misqál soná, aur das joṛe kapṛe apne sáth le liye. 6 Aur wuh us khatt ko sháh i Isráíl ke pás láyá, jis ká mazmún yih thá, ki Yih náma jab tujh ko mile, to ján lená ki maiṇ ne apne khádim Na'mán ko tere pás bhejá hai, táki tú us ke koṛh se use shifá de. 7 Jab sháh i Isráíl ne us khatt ko paṛhá, to apne kapṛe pháṛkar kahá, Kyá maiṇ Khudá húṇ ki márúṇ aur jiláúṇ, jo yih shakhs ek ádmí ko mere pás bhejtá hai ki us ko koṛh se shifá dúṇ? so ab zará gaur karo, dekho, kí wuh kis tarah mujh se jhagaṛne ká bahána ḍhúṇḍhtá hai. 8 Jab mard i Khudá Ilísha' ne suná ki sháh i Isráíl ne apne kapṛe pháṛe, to bádsháh ko kahlá bhejá, Tú ne apne kapṛe kyúṇ pháṛe? ab use mere pás áne de, aur wuh ján legá, ki Isráíl meṇ ek nabí hai. 9 So Na'mán apne ghoṛoṇ aur rathoṇ samet áyá, aur Ilísha' ke ghar ke darwáze par khaṛá húá. 10 Aur Ilísha' ne ek qásid kí ma'rifat kahlá bhejá, Já, aur Yardan meṇ sát bár gota már, to terá jism phir bahál ho jáegá, aur tú pák sáf hogá. 11 Par Na'mán náráz hokar chalá gayá, aur kahne lagá, Mujhe gumán thá ki wuh nikalkar zarúr mere pás áegá, aur khaṛá hokar Khudáwand apne Khudá se du'á karegá, aur us jagah ke úpar apná háth idhar udhar hilákar koṛhí ko shifá degá. 12 Kyá Damishq ke daryá Abánah, aur Farfar Isráíl ke sab nadiyoṇ se baṛhkar nahíṇ haiṇ? kyá maiṇ un meṇ naháksr pák sáf

nahín ho saktá? So wuh murá, aur baṛe qahr men chalá gayá. 13 Tab us ke mulázim pás ákar us se yun kahne lage, Ai hamáre báp, agar wuh nabí koí baṛá kám karne ká hukm tujhe detá, to kyá tú use na kartá; pas jab wuh tujh se kahtá hai, ki Naháo, aur pák sáf ho já, to kitná ziyáda ise manná cháhiye? 14 Tab us ne utarkar mard i Ḳhudá ke kahne ke mutábiq Yardan men sát gote máre, aur us ká jism chhoṭe bachche ke jism kí mánind ho gayá, aur wuh pák sáf húá. 15 Phir wuh apní jilau ke sab logon samet mard i Ḳhudá ke pás lauṭá, aur us ke sámne khaṛá húá, aur kahne lagá, ki Dekh, ab main ne ján liyá, ki Isráíl ko chhoṛ aur kahín rú e zamín par koí Ḳhudá nahín; is liye ab karam farmákar apne ḳhádim ká hadya qubúl kar. 16 Lekin us ne jawáb diyá, KHUDÁWAND kí hayát kí qasam, jis ke áge main khaṛá hún, main kuchh nahín lúngá. Aur us ne us se bahut isrár kiyá, ki le; par us ne inkár kiyá. 17 Tab Na'mán ne kahá, Achchhá, to main terí minnat kartá hún, ki tere ḳhádim ko do ḳhachcharon ká bojh miṭṭí dí jáe, kyúnki terá ḳhádim ab se áge KHUDÁWAND ke siwá kisí gair-ma'búd ke huzúr na to sokhtaní qurbání na zabíha chaṛháegá. 18 Par itní bát men KHUDÁWAND tere ḳhádim ko mu'áf kare, ki jab merá áqá parastish karne ko Rimmon ke mandir men jáe, aur wuh mere háth par takya kare, aur main Rimmon ke mandir men sarnigún hoún; to jab main Rimmon ke mandir men sarnigún hoún, to KHUDÁWAND is bát men tere ḳhádim ko mu'áf kare. 19 Us ne us se kahá, Salámat já. So wuh us se rukhsat hokar thoṛí dúr nikal gayá.

20 Lekin us mard i Ḳhudá Ilísha' ke ḳhádim Jaihází ne sochá, ki Mere áqá ne Arámí Na'mán ko yún hí jáne diyá, ki jo kuchh wuh láyá thá, us se na liyá; so KHUDÁWAND kí hayát kí qasam main us ke píchhe dauṛ jáúngá, aur us se kuchh na kuchh lúngá. 21 So Jaihází Na'mán ke píchhe chalá. Jab Na'mán ne dekhá, ki koí us ke píchhe dauṛtá á rahá hai, to wuh us se milne ko rath par se utrá, aur kahá, Khair to hai? 22 Us ne kahá, Sab khair hai. Mere málik ne mujhe yih kahne ko bhejá hai, ki Dekh, ambiyázádon men se abhí do jawán Ifraím ke kohistání mulk se mere pás á gaye hain: so zará ek qintár chándí aur do joṛe kapṛe un ke liye de de. 23 Na'mán ne kahá, Khushí se, do qintár le. Aur wuh us se bajidd húá, aur us ne do qintár chándí do thailion men bándhí, aur do joṛe kapṛon samet un ko apne do naukaron par ládá, aur wuh un ko lekar us ke áge áge chale. 24 Aur us ne ṭíle par pahunchkar un ke háth se un ko le liyá, aur ghar men rakh diyá, aur un mardon ko rukhsat kiyá. So wuh chale gaye. 25 Lekin áp andar jákar apne áqá ke huzúr khaṛá ho gayá. Ilísha' ne us se kahá, Jaihází, tú kahán se á rahá hai? Us ne kahá, Terá ḳhádim to kahín nahín gayá thá. 26 Us ne us se kahá, Kyá merá dil us waqt tere sáth na thá, jab wuh shakhs tujh se milne ko apne rath par se lauṭá? Kyá rupaye lene, aur poshák, aur zaitún ke bágon, aur tákistánon, aur bheṛon, aur bailon, aur gulámon, aur laundiyon ke lene ká yih waqt hai? 27 Is liye Na'mán ká koṛh tujhe aur terí nasl ko sadá lagá rahegá. So wuh barf sá safed koṛhí hokar us ke sámne se chalá gayá.

6 Aur ambiyázádon ne Ilísha' se kahá, Dekh, yih jagah jahán ham tere sámne rahte hain, hamáre liye tang hai: 2 so ham ko zará Yardan ko jáne de, ki ham wahán se ek ek kaṛí len, aur wahín koí jagah banáen jahán ham rah saken. Us ne jawáb diyá, Jáo. 3 Tab ek ne kahá, Mihrbání se apne ḳhádimon ke sáth chal. Us ne kahá, Main chalúngá. 4 Chunánchi wuh un ke sáth gayá. Aur jab wuh Yardan par pahunche to lakṛí kátne lage. 5 Lekin ek kí kulháṛí ká lohá, jab wuh kaṛí káṭ rahá thá, pání men gir gayá: so wuh chillá uṭhá, aur kahne lagá, Háe, mere málik; yih to mángá húá thá. 6 Mard i Ḳhudá ne kahá, Wuh kis jagah girá? Us ne use wuh jagah dikhái. Tab us ne ek chhaṛí káṭkar us jagah ḍál dí, aur lohá tairne lagá. 7 Phir us ne kahá, Apne liye uṭhá le. So us ne háth baṛhákar use uṭhá liyá.

8 Aur sháh i Arám sháh i Isráíl se laṛ rahá thá; aur us ne apne ḳhádimon se mashwarat lí, aur kahá ki Main fulán fulán jagah ḍerá

ḍálúngá. 9 So mard i Khudá ne sháh i Isráíl ko kahlá bhejá, Khabardár, tú fulán jagah se mat guzarná, kyúnki wahán Arámí áne ko hain. 10 Aur sháh i Isráíl ne us jagah, jis kí khabar mard i Khudá ne dí thí, aur us ko ágáh kar diyá thá, ádmí bheje, aur wahán se apne ko bacháyá; aur yih faqat ek yá do bár hí nahín. 11 Is bát ke sabab se sháh i Arám ká dil niháyat bechain húá, aur us ne apne khádimon ko bulákar un se kahá, Kyá tum mujhe nahín batáoge, kí ham men se kaun sháh i Isráíl kí taraf hai? 12 Tab us ke khádimon men se ek ne kahá, Nahín, ai mere málik, ai bádsháh, balki Ilísha' jo Isráíl men nabí hai, faqat wuhí terí un báton ko jo tú apní khalwatgáh men kahtá hai sháh i Isráíl ko batá detá hai. 13 Us ne kahá, Jákar, dekho, wuh kahán hai, táki main use pakarwá mangáún. Aur use yih batáyá gayá, ki Wuh Dútain men hai. 14 Tab us ne wahán ghoron aur rathon, aur ek bare lashkar ko rawána kiyá: so unhon ne ráton rát ákar us shahr ko gher liyá. 15 Aur jab us mard i Khudá ká khádim subh ko uṭhkar báhar niklá, to dekhá, ki ek lashkar ma' ghoron aur rathon ke, shahr ke chaugird hai. So us khádim ne jákar us se kahá, Háe, ai mere málik, ham kyá karen? 16 Us ne jawáb diyá, Khauf na kar, kyúnki hamáre sáthwále un ke sáthwálon se ziyáda hain. 17 Aur Ilísha' ne du'á ki, aur kahá, Ai KHUDÁWAND, us kí ánkhen khol de, táki wuh dekh sake. Tab KHUDÁWAND ne us jawán kí ánkhen khol dín, aur us ne jo nigáh kí, to dekhá ki Ilísha' ke girdágird ká pahár átashí ghoron aur rathon se bhará hai. 18 Aur jab wuh us ki taraf áne lage, to Ilísha' ne KHUDÁWAND se du'á kí, aur kahá, Main terí minnat kartá hún, in logon ko andhá kar de. So us ne, jaisá Ilísha' ne kahá thá, un ko andhá kar diyá. 19 Phir Ilísha' ne un se kahá, Yih wuh rásta nahín, aur na yih wuh shahr hai: tum mere píchhe chale áo, aur main tum ko us shakhs ke pás pahunchá dúngá, jis kí tum talásh karte ho. Aur wuh un ko Sámariya ko le gayá. 20 Aur jab wuh Sámariya men pahunche, to Ilísha' ne kahá, Ai KHUDÁWAND, in logon kí ánkhen khol de táki wuh dekh saken. Tab KHUDÁWAND ne un kí ánkhen khol dín, aur unhon ne jo nigáh kí, to kyá dekhá, ki Sámariya ke andar hain. 21 Aur sháh i Isráíl ne un ko dekhkar Ilísha' se kahá, Ai mere báp, kyá main un ko már lún? main un ko már lún? 22 Us ne jawáb diyá, Tú un ko na már: kyá tú un ko már diyá kartá hai jin ko tú talwár aur kamán se asír kar letá hai? tú un ke áge roṭí aur pání rakh, táki wuh kháen píen, aur apne áqá ke pás jáen. 23 So us ne un ke liye bahut sá khána taiyár kiyá: aur jab wuh khá pí chuke, to us ne un ko rukhsat kiyá; aur wuh apne áqá ke pás chale gaye. Aur Arám ke jathe Isráíl ke mulk men phir na áe.

24 Is ke ba'd aisá húá ki Bin Hadad sháh i Arám apní sab fauj ikaṭṭhí karke charh áyá, aur Sámariya ká muhásara kar liyá. 25 Aur Sámariya men bará kál thá: aur wuh use ghere rahe, yahán tak ki gadhe ká sir chándí ke assí sikkon men, aur kabútar kí bíṭ ká ek chauthái paimána chándí ke pánch sikkon men bikne lagá. 26 Aur jab sháh i Isráíl díwár par já rahá thá, to ek 'aurat ne us kí duhái dí, aur kahá, Ai mere málik, ai bádsháh, madad kar. 27 Us ne kahá, ki Agar KHUDÁWAND hí terí madad na kare, to main kahán se terí madad karún? kyá khalíhán se, yá angúr ke kolhú se? 28 Phir bádsháh ne us se kahá, Tujhe kyá húá? Us ne jawáb diyá, Is 'aurat ne mujh se kahá, ki Apná beṭá de de, táki ham áj ke din use kháen; aur merá beṭá jo hai, so use ham kal kháenge. 29 So mere beṭe ko ham ne pakáyá, aur use khá liyá: aur dúsre din main ne us se kahá, Apná beṭá lá, táki ham use kháen; lekin us ne apná beṭá chhipá diyá hai. 30 Bádsháh ne us 'aurat kí báten sunkar apne kapre pháre: us waqt wuh díwár par chalá játá thá, aur logon ne dekhá ki andarwár us ke tan par ṭáṭ hai. 31 Aur us ne kahá, ki Agar áj Sáfaṭ ke beṭe Ilísha' ká sir us ke tan par rah jáe, to KHUDÁWAND mujh se aisá balki is se ziyáda kare. 32 Lekin Ilísha' apne ghar men baithá rahá, aur buzurg log us ke sáth baiṭhe the: aur bádsháh ne apne huzúr se ek

shakhs ko bhejá; par is se pahle ki wuh qásid us ke pás áe, us ne buzurgon se kahá, Tum dekhte ho, ki us qátilzáde ne merá sir urá dene ko ek ádmí bhejá hai? So dekho, jab wuh qásid áe, to darwáza band kar lená, aur mazbútí se darwáze ko us ke muqábil pakre rahná; kyá us ke píchhe píchhe us ke áqá ke pánwon kí áhat nahín? 33 Aur wuh un se hanoz báten kar hí rahá thá, ki dekho, wuh qásid us ke pás á pahunchá, aur us ne kahá, ki Dekho, yih balá Khudáwand kí taraf se hai: ab áge main Khudáwand kí ráh kyún takún?

7 1 Tab Ilísha' ne kahá, Tum Khudáwand kí bát suno; Khudáwand yún farmátá hai, ki Kal isí waqt ke qaríb Sámariya ke phátak par ek misqál men ek paimána maida, aur ek hí misqál men do paimáne jau bikegá. 2 Tab us sardár ne, jis ke háth par bádsháh takya kartá thá, mard i Khudá ko jawáb diyá, Dekh, agar Khudáwand ásmán men khirkiyán bhí lagá de, taubhí kyá yih bát ho saktí hai? Us ne kahá, Sun, tú ise apní ánkhon se dekhegá, par us men se kháne na páegá.

3 Aur us jagah jahán se phátak men dakhil hote the, chár korhí the: unhon ne ek dúsre se kahá, Ham yahán baithe baithe kyún maren? 4 Agar ham kahen, ki Shahr ke andar jáenge, to shahr men kál hai, aur ham wahán mar jáenge; aur agar yahín baithe rahen, taubhí marenge. So áo, ham Arámí lashkar men jáen: agar wuh ham ko jítá chhoren, to ham jíte rahenge; aur agar wuh ham ko már dálen, to ham ko marná hí to hai. 5 Pas wuh shám ke waqt uthe ki Arámíon kí lashkargáh ko jáen: aur jab wuh Arámíon kí lashkargáh kí báhar ki hadd par pahunche, to dekhá ki wahán koí ádmí nahín hai. 6 Kyúnki Khudáwand ne rathon kí áwáz, aur ghoron kí áwáz, balki ek barí fauj kí áwáz Arámíon ke lashkar ko sunwái: so wuh ápas men kahne lage, ki Dekho, sháh i Isráíl ne Hittíon ke bádsháhon aur Misríon ke bádsháhon ko hamáre khiláf ujrat par bulάyá hai, táki wuh ham par charh áen. 7 Is liye wuh uthe aur shám ko bhág nikle, aur apne dere, aur apne ghore, aur apne gadhe, balki sárí lashkargáh jaisí kí taisí chhor dí, aur apní ján lekar bhâge. 8 Chunánchi jab yih korhí lashkargáh kí báhar kí hadd par pahunche, to ek dere men jákar unhon ne kháyá piyá, aur chándí, aur soná, aur libás wahán se le jákar chhipá diyá; aur lautkar áe, aur dúsre dere men dákhil hokar wahán se bhí le gaye, aur jákar chhipá diyá. 9 Phir wuh ek dúsre se kahne lage, Ham achchhá nahín karte: áj ká din khushkhabarí ká din hai: aur ham khámosh hain; agar ham subh kí raushní tak thahre rahen, to sazá páenge: pas, áo, ham jákar bádsháh ke gharáne ko khabar den. 10 So unhon ne ákar shahr ke darbán ko buláyá, aur un ko batáyá, ki Ham Arámíon kí lashkargáh men gaye, aur dekho, wahán na ádmí hai, na ádmí kí áwáz, sirf ghore bandhe húe, aur gadhe bandhe húe, aur khaime jún ke tún hain. 11 So us ne aur darbánon ko buláyá; aur unhon ne andar bádsháh ke gharáne ko khabar kí. 12 Tab bádsháh rát hí ko uthá, aur apne khádimon se kahá, ki Main tum ko batátá hún Arámíon ne ham se kyá kiyá hai. Wuh khúb jánte hain ki ham bhúke hain; so wuh maidán men chhipne ke liye lashkargáh se nikal gaye hain, aur sochá hai, ki jab ham shahr se niklen, to wuh ham ko jítá pakar len, aur shahr men dákhil ho jáen. 13 Aur us ke khádimon men se ek ne jawáb diyá, ki Zará koí un bache húe ghoron men se jo shahr men báqí hain pánch ghore le, (wuh to Isráílíon kí sárí jamá'at kí mánind hain jo báqí rah gayí hai; balki wuh us sárí Isráílí jamá'at kí mánind hain jo faná ho gayí:) aur ham un ko bhejkar dekhen. 14 So unhon ne do rath ghoron samet liye; aur bádsháh ne un ko Arámíon ke lashkar ke píchhe bhejá ki jákar dekhen 15 Aur wuh un ke píchhe Yardan tak chale gaye; aur dekho, sárá rásta kapron, aur bartanon se bhará pará thá, jin ko Arámíon ne jaldí men phenk diyá thá. So qásidon ne lautkar bádsháh ko khabar dí. 16 Tab logon ne nikalkar Arámíon kí lashkargáh ko lútá. So ek misqál men ek paimána maida, aur ek hí misqál men do paimáne jau, Khudáwand ke kalám ke mutábiq bíká. 17 Aur bádsháh ne usí sardár ko

jis ke háth par takya kartá thá, phátak par muqarrar kiyá: aur wuh phátak men logon ke pánwon ke níche dabkar mar gayá, jaisá mard i Khudá ne farmáyá thá, jis ne yih us waqt kahá thá jab bádsháh us ke pás áyá thá. 18 Aur mard i Khudá ne jaisá bádsháh se kahá thá, ki Kal isí waqt ke qaríb ek misqál men do paimáne jau, aur ek hí misqál men ek paimána maida Sámariya ke phátak par milegá, waisá hí húá: 19 aur us sardár ne mard i Khudá ko jawáb diyá thá, ki Dekh, agar Khudáwand ásmán men khirkiyán bhí lagá de, taubhí kyá aisí bát ho saktí hai? Aur is ne kahá thá, ki Tú apní ánkhon se dekhegá, par us men se kháne na páegá. 20 So us ke sáth thík aisá hí húá; kyúnki wuh phátak men logon ke pánwon ke níche dabkar mar gayá.

8 Aur Ilísha' ne us 'aurat se jis ke bete ko us ne jiláyá thá, yih kahá thá, ki Uth, aur apne kunbe samet já, aur jahan kahín tú rah sake, wahán rah: kyúnki Khudáwand ne kál ká hukm diyá hai; aur wuh mulk men sát baras tak rahegá bhí. 2 Tab us 'aurat ne uthkar mard i Khudá ke kahne ke mutábiq kiyá, aur apne kunbe samet jákar Filistíon ke mulk men sát baras tak rahí. 3 Aur sátwen sál ke ákhir men aisá húá ki yih 'aurat Filistíon ke mulk se lautí, aur bádsháh ke pás apne ghar aur apní zamín ke liye faryád karne lagí. 4 Us waqt bádsháh mard i Khudá ke khádim Jaiházi se báten kar rahá, aur kah rahá thá, ki Zará wuh sab bare bare kám jo Ilísha' ne kiye, mujhe batá. 5 Aur aisá húá, ki jab wuh bádsháh ko batá hí rahá thá, ki us ne ek murde ko jiláyá, to wuhí 'aurat, jis ke bete ko us ne jiláyá thá, ákar bádsháh ke huzúr apne ghar aur apní zamín ke liye faryád karne lagí. Tab Jaiházi bol uthá, Ai mere málik, ai bádsháh, yihí wuh 'aurat hai, aur yihí us ká betá hai jise Ilísha' ne jiláyá thá. 6 Jab bádsháh ne us 'aurat se púchhá, to us ne use sab kuchh batáyá. Tab bádsháh ne ek khwájasará ko us ke liye muqarrar kar diyá, aur farmáyá, ki Sab kuchh jo us ká thá, aur jab se is ne is mulk ko chhorá, us waqt se ab tak kí khet kí sárí paidáwár us ko pher do.

7 Aur Ilísha' Damishq men áyá; aur sháh i Arám Bin Hadad bímár thá. Aur us ko khabar húí ki wuh mard i Khudá idhar áyá hai. 8 Aur bádsháh ne Hazáel se kahá, ki Apne háth men hadya lekar mard i Khudá ke istiqbál ko já, aur us kí ma'rifat Khudáwand se daryáft kar ki Main is bímárí se shifá páúngá yá nahín? 9 Pas Hazáel us se milne ko chalá, aur us ne Damishq kí har nafís chíz men se chálís únton par hadya ladwákar apne sáth liyá, aur ákar us ke sámne khará húá, aur kahne lagá, Tere bete Bin Hadad sháh i Arám ne mujh ko tere pás yih púchhne ko bhejá hai, ki Main is bímárí se shifá páúngá, yá nahín? 10 Ilísha' ne us se kahá, Já, us se kah, Tú zarúr shifá páegá; taubhí Khudáwand ne mujh ko yih batáyá hai, ki wuh yaqínan mar jáegá. 11 Aur wuh us kí taraf tiktikí bándhkar dekhtá rahá, yahán tak ki wuh sharmá gayá: phir mard i Khudá rone lagá. 12 Aur Hazáel ne kahá, Merá málik rotá kyún hai? Us ne jawáb diyá, Is liye ki main us badí se jo tú baní Isráíl se karegá, ágáh hún; tú un ke qil'on men ág lagáegá, aur un ke jawánon ko tah i teg karegá, aur un ke bachchon ko patak patakkar tukre tukre karegá, aur un kí hámila 'auraton ko chír dálegá. 13 Hazáel ne kahá, Tere khádim kí jo kutte ke barábar hai, haqíqat hí kyá hai, jo wuh aisí barí bát kare? Ilísha' ne jawáb diyá, Khudáwand ne mujhe batáyá hai, ki tú Arám ká bádsháh hogá. 14 Phir wuh Ilísha' se rukhsat húá, aur apne áqá ke pás áyá. Us ne púchhá, Ilísha' ne tujh se kyá kahá? Us ne jawáb diyá, ki Us ne mujhe batáyá, ki tú zarúr shifá páegá. 15 Aur dúsre din aisá húá, ki us ne báláposh ko liyá, aur use pání men bhigokar us ke munh par tán diyá, aisá ki wuh mar gayá: aur Hazáel us kí jagah saltanat karne lagá.

16 Aur sháh i Isráíl Akhiab ke bete Yúrám ke pánchwen sál, jab Yahúsafat Yahúdáh ká bádsháh thá, to sháh i Yahúdáh Yahúsafat ká betá Yahúrám saltanat karne lagá. 17 Aur jab wuh saltanat karne lagá, wuh battís baras ká thá: aur us ne Yarúshalem men áth baras bádsháhí kí. 18 Aur wuh bhí Akhiab ke gharáne kí tarah Isráíl ke bádsháhon kí ráh

par chalá, kyúṇki Akhíab kí beṭí us kí bíwí thí: aur us ne KHUDÁWAND kí nazar meṇ badí kí. 19 Taubhí KHUDÁWAND ne apne bande Dáúd kí khátir na cháhá ki Yahúdáh ko halák kare; kyúṇki us ne us se wa'da kiyá thá, ki wuh use us kí nasl ke wáste hamesha ke liye ek chirág degá. 20 Usí ke dinoṇ meṇ Adom Yahúdáh kí itá'at se munharif ho gayá, aur unhoṇ ne apne liye ek bádsháh baná liyá. 21 Tab Yúrám Sa'ír ko gayá, aur us ke sab rath us ke sáth the: aur us ne rát ko uṭhkar Adomioṇ ko jo use ghere húe the, aur rathoṇ ke sardároṇ ko márá; aur log apne ḍeroṇ ko bhág gaye. 22 So Adom Yahúdáh kí itá'at se áj tak munharif hai. Aur usí waqt Libnáh bhí munharif ho gayá. 23 Aur Yúrám ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhoṇ kí tawáríkh kí kitáb meṇ qalamband nahíṇ? 24 Aur Yúrám apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr meṇ apne bápdádá ke sáth dafn húá: aur us ká beṭá Akhaziyáh us kí jagah bádsháh húá.

25 Aur sháh i Isráíl Akhíab ke beṭe Yúrám ke bárahweṇ baras se sháh i Yahúdáh Yahúrám ká beṭá Akhaziyáh saltanat karne lagá. 26 Akhaziyáh báís baras ká thá, jab wuh saltanat karne lagá; aur us ne Yarúshalem meṇ ek baras saltanat kí. Us kí máṇ ká nám 'Ataliyáh thá jo sháh i Isráíl 'Umrí kí beṭí thí. 27 Aur wuh bhí Akhíab ke gharáne kí ráh par chalá; aur us ne Akhíab ke gharáne kí mánind KHUDÁWAND kí nazar meṇ badí kí; kyúṇki wuh Akhíab ke gharáne ká dámád thá. 28 Aur wuh Akhíab ke beṭe Yúrám ke sáth Rámát Jilí'ád meṇ sháh i Arám Hazáel se laṛne ko gayá; aur Arámioṇ ne Yúrám ko zakhmí kiyá. 29 So Yúrám bádsháh lauṭ gayá, táki wuh Yazra'el meṇ un zakhmoṇ ká 'iláj karáe jo sháh i Arám Hazáel se laṛte waqt Rámah meṇ Arámioṇ ke háth se lage the. Aur sháh i Yahúdáh Yahúrám ká beṭá Akhaziyáh Akhíab ke beṭe Yúrám ko dekhne ke liye Yazra'el meṇ áyá, kyúṇki wuh bímár thá.

9 Aur Ilísha' nabí ne ambiyázádoṇ meṇ se ek ko bulákar us se kahá, Apní kamar bándh, aur tel kí yih kuppí apne háth meṇ le, aur Rámát Jilí'ád ko já: 2 aur jab tú waháṇ pahuṇche, to Yáhú bin Yahúsafat bin Nimsí ko púchh, aur andar jákar use us ke bháiyoṇ ke bích se uṭhwá aur andar kí koṭhrí meṇ le já: 3 phir tel kí yih kuppí lekar us ke sir par ḍhál, aur kah, KHUDÁWAND yúṇ farmátá hai, ki Maiṇ ne tujhe masah karke Isráíl ká bádsháh banáyá hai. Phir tú darwáza kholkar bhágná, aur ṭhahrná mat. 4 So wuh jawán, ya'ní wuh jawán jo nabí thá, Rámát Jilí'ád ko gayá. 5 Aur jab wuh pahuṇchá, to lashkar ke sardár baiṭhe húe the. Us ne kahá, Ai sardár, mere pás tere liye ek paigám hai. Yáhú ne kahá, Ham sabhoṇ meṇ se kis ke liye? Us ne kahá, Ai sardár, tere liye. 6 So wuh uṭhkar us ghar meṇ gayá; tab us ne us ke sir par wuh tel ḍhálá, aur us se kahá, KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yúṇ farmátá hai, ki Maiṇ ne tujhe masah karke KHUDÁWAND kí qaum ya'ní Isráíl ká bádsháh banáyá hai. 7 So tú apne áqá Akhíab ke gharáne ko már ḍálná, táki maiṇ apne bandoṇ nabíoṇ ke khún ká, aur KHUDÁWAND ke sab bandoṇ ke khún ká intiqám I'zabil ke háth se lúṇ. 8 Kyúṇki Akhíab ká sárá gharáná nábúd hogá; aur maiṇ Akhíab kí nasl ke har ek laṛke ko, aur us ko jo Isráíl meṇ band hai, aur us ko jo ázád chhúṭá húá hai, káṭ ḍálúṇgá. 9 Aur maiṇ Akhíab ke ghar ko, Nabát ke beṭe Yarubí'ám ke ghar, aur Akhiyáh ke beṭe Ba'shá ke ghar kí mánind kar dúṇgá: 10 aur I'zabil ko Yazra'el ke 'iláqe meṇ kutte kháeṇge; waháṇ koí na hogá jo use dafn kare. Phir wuh darwáza kholkar bhágá. 11 Tab Yáhú apne áqá ke khádimoṇ ke pás báhar áyá; aur ek ne us se púchhá, Sab khair to hai? yih díwána tere pás kyúṇ áyá thá? Us ne un se kahá, Tum us shakhs se, aur us ke paigám se, wáqif ho. 12 Unhoṇ ne kahá, Yih jhúṭh hai; ab ham ko hál batá. Us ne kahá, Us ne mujh se is is tarah kí bát kí, aur kahá, ki KHUDÁWAND yúṇ farmátá hai, Maiṇ ne tujhe masah karke Isráíl ká bádsháh banáyá hai. 13 Tab unhoṇ ne jaldí kí, aur har ek ne apní poshák lekar us ke níche síṛhiyoṇ kí choṭí par bichhái, aur narsingá phúṇkkar kahne lage, ki Yáhú bád-

sháh hai. 14 So Yáhú bin Yahúsafat bin Nimsí ne Yúrám ke khiláf sázish kí. Aur Yúrám sáre Isráíl samet sháh i Arám Hazáel ke sabab se Rámát Jili'ád kí himáyat kar rahá thá. 15 Lekin sháh i Yúrám laut gayá thá, táki Yazra'el men un zakhmon ká 'iláj karáe jo sháh i Arám Hazáel se larte waqt Arámíon ke háth se lage the. Tab Yáhú ne kahá, Agar tumhárí marzí yihí hai, to koí Yazra'el jákar khabar karne ke liye is shahr se bhágne aur nikalne na páe. 16 Aur Yáhú rath par sawár hokar Yazra'el ko gayá, kyúnki Yúrám wahín pará húá thá. Aur sháh i Yahúdáh Akhaziyáh Yúrám kí muláqát ko áyá húá thá. 17 Aur Yazra'el men nigahbán burj par khará thá, aur us ne jo Yáhú ke jathe ko áte húe dekhá, to kahá, Mujhe ek jathá dikhái detá hai. Yúrám ne kahá, Ek sawár ko lekar un se milne ko bhej; wuh yih púchhe, Khair hai? 18 Chunánchi ek shakhs ghore par us se milne ko gayá, aur kahá, Bádsháh púchhtá hai, Khair hai? Yáhú ne kahá, Tujh ko khair se kyá kám? Mere píchhe ho le. Phir nigahbán ne kahá, ki Qásid un ke pás pahunch to gayá, lekin wápas nahín átá. 19 Tab us ne dúsre ko ghore par rawána kiyá, jis ne un ke pás jákar un se kahá, Bádsháh yún kahtá hai, Khair hai? Yáhú ne jawáb diyá, Tujhe khair se kyá kám? Mere píchhe ho le. 20 Phir nigahbán ne kahá, Wuh bhí un ke pás pahunch to gayá, lekin wápas nahín átá. Aur rath ká hánkná aisá hai jaise Nimsí ke bete Yáhú ká hánkná hotá hai; kyúnki wuhí tundí se hánktá hai. 21 Tab Yúrám ne farmáyá, Jot le. So unhon ne us ke rath ko jot liyá. Tab sháh i Isráíl Yúrám, aur sháh i Yahúdáh Akhaziyáh apne apne rath par nikle, aur Yáhú se milne ko gaye, aur Yazra'elí Nabot kí milkíyat men us se dochár húe. 22 Aur Yúrám ne Yáhú ko dekhkar kahá, Ai Yáhú, khair hai? Us ne jawáb diyá, Jab tak terí mán I'zabil kí zinákárián, aur us kí jádúgarián is qadr hain tab tak kaisí khair? 23 Tab Yúrám ne bág morí aur bhágá, aur Akhaziyáh se kahá, Ai Akhaziyáh, fitna barpá hai. 24 Tab Yáhú ne apne sáre zor se kamán khenchí, aur Yúrám ke donon shánon ke darmiyán aisá márá, ki tír us ke dil se pár ho gayá, aur wuh apne rath men girá. 25 Tab Yáhú ne apne lashkar ke sardár Bidqar se kahá, Use lekar apne Yazra'elí Nabot kí milkíyat ke khet men dál de: kyúnki yád kar, ki jab main aur tú us ke báp Akhíab ke píchhe píchhe sawár hokar chal rahe the, to KHUDÁWAND ne yih fatwá us par diyá thá; 26 ki Yaqínan main ne kal Nabot ke khún aur us ke beton ke khún ko dekhá hai, KHUDÁWAND farmátá hai; aur main isí khet men tujhe badla dúngá, KHUDÁWAND farmátá hai. So jaisá KHUDÁWAND ne farmáyá hai, use lekar usí jagah dál de. 27 Lekin jab sháh i Yahúdáh Akhaziyáh ne yih dekhá, to wuh bág kí bárahdarí kí ráh se nikal bhágá: aur Yáhú ne us ká píchhá kiyá, aur kahá, ki Use bhí rath hí men már do. Chunánchi unhon ne use Júr kí charháí par jo Iblí'ám ke muttasil hai márá. Aur wuh Majiddo ko bhágá, aur wahín mar gayá. 28 Aur us ke khádim us ko ek rath men Yarúshalem ko le gaye, aur use us kí qabr men Dáúd ke shahr men us ke bápdádá ke sáth dafn kiyá.

29 Aur Akhíab ke bete Yúrám ke gyárahwen baras Akhaziyáh Yahúdáh ká bádsháh húá thá.

30 Aur jab Yáhú Yazra'el men áyá, to I'zabil ne suná, aur apní ánkhon men surma lagá, aur apná sir sanwár khirkí se jhánkne lagí. 31 Aur jaise hí Yáhú phátak men dákhil húá, wuh kahne lagí, Ai Zimrí! apne áqá ke qátil, khair to hai? 32 Par us ne khirkí kí taraf munh uthákar kahá, Merí taraf kaun hai, kaun? Tab do tín khwájasaráon ne is kí taraf dekhá. 33 Is ne kahá, Use níche girá do. So unhon ne use níche girá diyá, aur us ke khún kí chhínten díwár par aur ghoron par parín: aur is ne use pánwon tale raundá. 34 Aur jab yih andar áyá, to is ne kháyá piyá; phir kahne lagá, Jáo, us la'natí 'aurat ko dekho, aur use dafn karo, kyúnki wuh sháhzádí hai. 35 Aur wuh use dafn karne gaye; par khoprí aur us ke pánwon aur hathelíyon ke siwá us ká aur kuchh un ko na milá. 36 So wuh laut áe, aur ise yih batáyá. Is ne kahá, Yih KHUDÁWAND ká wuhí sukhan hai jo

us ne apne bande I'liyáh Tishbí ki ma'rifat farmáyá thá, ki Yazra'el ke 'iláqe men kutte I'zabil ká gosht kháenge: 37 aur I'zabil kí lásh Yazra'el ke 'iláqe men khet kí khád kí tarah parí rahegí; yahán tak ki koí na kahegá, ki Yih I'zabil hai.

10 Aur Sámariya men Akhíab ke sattar bete the. So Yáhú ne Sámariya men Yazra'el ke amíron, ya'ní buzurgon ke pás, aur un ke pás jo Akhíab ke beton ke pálnewále the khatt likh bheje; 2 ki Jis hál tumháre áqá ke bete tumháre sáth hain, aur tumháre pás rath, aur ghore, aur fasíldár shahr bhí, aur hathyár bhí hain; so is khatt ke pahunchte hí, 3 tum apne áqá ke beton men sab se achchhe aur lálq ko chunkar use us ke báp ke takht par bitháo, aur apne áqá ke gharáne ke liye jang karo. 4 Lekin wuh nihávat hirásán húe, aur kahne lage, Dekho, do bádsháh to us ká muqábala na kar sake; pas ham kyúnkar kar sakenge? 5 So mahall ke díwán ne, aur shahr ke hákim ne, aur buzurgon ne bhí, aur larkon ke pálnewálon ne Yáhú ko kahlá bhejá, Ham sab tere khádim hain; aur jo kuchh tú farmáegá, wuh sab ham karenge; ham kisí ko bádsháh nahín banáenge; jo kuchh terí nazar men achchhá ho, so kar. 6 Tab us ne dúsrí bár ek khatt un ko likh bhejá, ki Agar tum merí taraf ho, aur merí bát mánní cháhte ho, to apne áqá ke beton ke sir utárkar kal Yazra'el men isí waqt mere pás á jáo. Us waqt sháhzáde jo sattar ádmí the shahr ke un bare ádmíon ke sáth the jo un ke pálnewále the. 7 So jab yih náma un ke pás áyá, to unhon ne sháhzádon ko lekar un ko, ya'ní un sattar ádmíon ko qatl kiyá, aur un ke sir tokron men rakhkar un ko us ke pás Yazra'el men bhej diyá. 8 Tab ek qásid ne ákar use khabar dí, ki Wuh sháhzádon ke sir láe hain. Us ne kahá, ki Tum shahr ke phátak ke madkhal par un kí do dheriyán lagákar kal subh tak rahne do. 9 Aur subh ko aisá húá, ki wuh nikalkar khará húá, aur sab logon se kahne lagá, Tum to rást ho. Dekho, main ne to apne áqá ke barkhiláf bandish bándhí, aur use márá; par in sabhon ko kis ne márá? 10 So ab ján lo, ki KHUDÁWAND ke us sukhan men se jise KHUDÁWAND ne Akhíab ke gharáne ke haqq men farmáyá, koí bát khák men nahín milegí; kyúnki KHUDÁWAND ne jo kuchh apne bande I'liyáh kí ma'rifat farmáyá thá, use púrá kiyá. 11 So Yáhú ne un sab ko, jo Akhíab ke gharáne se Yazra'el men bach rahe the, aur us ke sab bare bare ádmíon aur muqarrab doston aur káhinon ko qatl kiyá, yahán tak ki us ne us ke kisí ádmí ko báqí na chhorá. 12 Phir wuh uthkar rawána húá, aur Sámariya ko chalá. Aur ráste men gadariyon ke bál katarne ke ghar tak pahunchá hí thá, ki 13 Yáhú ko sháh i Yahúdáh Akhaziyáh ke bháí mil gaye; is ne púchhá, ki Tum kaun ho? Unhon ne kahá, Ham Akhaziyáh ke bháí hain; aur ham játe hain ki bádsháh ke beton, aur malika ke beton ko salám karen. 14 Tab us ne kahá, ki Un ko jítá pakar lo. So unhon ne un ko jítá pakar liyá, aur un ko jo bayálís ádmí the bál katarne ke ghar ke hauz par qatl kiyá; un men se ek ko bhí na chhorá.

15 Phir jab wuh wahán se rukhsat húá, to Yahúnádáb bin Raikáb jo us ke istiqbál ko á rahá thá use milá. Tab us ne use salám kiyá, aur us se kahá, Kyá terá dil thík hai, jaisá merá dil tere dil ke sáth hai? Yahúnádáb ne jawáb diyá, ki Hai. So us ne kahá, Agar aisá hai, to apná háth mujhe de. So us ne use apná háth diyá; aur us ne use rath men apne sáth bithá liyá, 16 aur kahá, Mere sáth chal, aur merí gairat ko jo KHUDÁWAND ke liye hai dekh. So unhon ne use us ke sáth rath par sawár karáyá. 17 Aur jab wuh Sámariya men pahunchá, to Akhíab ke sab báqí logon ko jo Sámariya men the qatl kiyá, yahán tak ki us ne, jaisá KHUDÁWAND ne I'liyáh se kahá thá, us ko nest o nábúd kar diyá. 18 Phir Yáhú ne sab logon ko faráham kiyá, aur un se kahá, ki Akhíab ne Ba'l kí thorí parastish kí: Yáhú us kí bahut hí parastish karegá. 19 So ab tum Ba'l ke sab nabíon, aur us ke sab pújnewálon, aur sab pujáríon ko mere pás bulá láo, un men se koí gairházir na rahe: kyúnki mujhe Ba'l ke liye barí qurbání karní hai; so jo koí gairházir rahe, wuh jítá na bachegá. Par Yáhú ne is garaz se ki Ba'l ke

pújnewálon ko nest kar de yih hīla nikálá thá. 20 Aur Yáhú ne kahá, ki Ba'l ke liye ek kháss 'íd kí taqdís karo: so unhon ne us kí manádí kar dí. 21 Aur Yáhú ne sáre Isráíl men log bheje. Aur Ba'l ke sab pújnewále áe, yahán tak ki ek shakhs bhí aisá na thá jo na áyá ho. Aur wuh Ba'l ke mandir men dákhil húe; aur Ba'l ká mandir is sire se us sire tak bhar gayá. 22 Phir us ne us ko jo toshakháne par muqarrar thá hukm kiyá, ki Ba'l ke sab pújnewálon ke liye libás nikál lá. So wuh un ke liye libás nikál láyá. 23 Tab Yáhú, aur Yahúnádáb bin Raikáb Ba'l ke mandir ke andar gaye, aur us ne Ba'l ke pújnewálon se kahá, ki Taftish karo, aur dekh lo ki yahán tumháre sáth KHUDÁWAND ke khádimon men se koí na ho; faqat Ba'l hí ke pújnewále hon. 24 Aur wuh zabíhe aur sokhtaní qurbáníán guzránne ko andar gaye, aur Yáhú ne báhar assí jawán muqarrar kar diye, aur kahá, ki Agar koí un logon men se jin ko main tumháre háth men kar dún, nikal bháge, to chhoṛnewále kí ján us kí ján ke badle jáegí. 25 Aur jab wuh sokhtaní qurbání chaṛhá chuká, to Yáhú ne pahrewálon aur sardáron se kahá, ki Ghus jáo, aur un ko qatl karo; ek bhí nikalne na páe. Chunánchi unhon ne un ko tah i teg kiyá. Aur pahrewálon aur sardáron ne un ko báhar phenk diyá, aur Ba'l ke mandir ke shahr ko gaye. 26 Aur unhon ne Ba'l ke mandir ke sutúnon ko báhar nikálkar un ko ág men jaláyá. 27 Aur Ba'l ke sutún ko chaknáchúr kiyá, aur Ba'l ká mandir ḍhákar use sandás baná diyá, jaisá áj tak hai. 28 Yún Yáhú ne Ba'l ko Isráíl ke darmiyán se nest o nábúd kar diyá. 29 Taubhí Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, Yáhú báz na áyá, ya'ní us ne sone ke bachhṛon ko mánne se, jo Baitel aur Dán men the, kanárakashí na kí. 30 Aur KHUDÁWAND ne Yáhú se kahá, Chúnki tú ne yih neki kí hai, ki jo kuchh merí nazar men bhalá thá, use anjám diyá hai, aur Akhíab ke gharáne se merí marzí ke mutábiq bartáo kiyá hai, is liye tere beṭe chauthí pusht tak Isráíl ke takht par baiṭhenge. 31 Par Yáhú ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí sharí'at par apne sáre dil se chalne kí fikr na kí; wuh Yarubi'ám ke gunáhon se, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, alag na húá.

32 Un dinon KHUDÁWAND Isráíl ko ghaṭáne lagá; aur Hazáel ne un ko Isráíl kí sab sarhaddon men márá; 33 ya'ní Yardan se lekar mashriq kí taraf Jili'ád ke sáre mulk men, aur Jaddíon, aur Rúbíníon, aur Munassion ko, 'Aro'ír se jo wádí e Arnon men hai, ya'ní Jili'ád, aur Basan ko bhí. 34 Aur Yáhú ke báqí kám, aur sab jo us ne kiyá, aur us kí quwwat ká bayán, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 35 Aur Yáhú apne bápdádá ke sáth so gayá; aur unhon ne use Sámariya men dafn kiyá. Aur us ká beṭá Yahúákhaz us kí jagah bádsháh húá. 36 Aur wuh 'arsa jis men Yáhú ne Sámariya men baní Isráíl par saltanat kí aṭháís baras ká thá.

11 Jab Akhaziyáh kí mán 'Ataliyáh ne dekhá ki us ká beṭá mar gayá, tab us ne uṭhkar bádsháh kí sárí nasl ko nábúd kiyá. 2 Par Yúrám bádsháh kí beṭí Yahúsaba' ne jo Akhaziyáh kí bahin thí Akhaziyáh ke beṭe Yúás ko liyá, aur use un shahzádon se jo qatl húe chupke se judá kiyá; aur use us kí dádá samet bistaron kí koṭhrí men kar diyá, aur unhon ne use 'Ataliyáh se chhipáe rakkhá; wuh márá na gayá. 3 Aur wuh us ke sáth KHUDÁWAND ke ghar men chha baras tak chhipá rahá. Aur 'Ataliyáh mulk men saltanat kartí rahí.

4 Aur sátwen baras men Yahoyada' ne Kárion aur pahrewálon ke sau sau ke sardáron ko bulá bhejá, aur un ko KHUDÁWAND ke ghar men apne pás lákar un se 'ahd o paimán kiyá, aur KHUDÁWAND ke ghar men un ko qasam khilái, aur bádsháh ke beṭe ko un ko dikháyá. 5 Aur us ne un ko yih hukm diyá, ki Tum yih kám karná, ki tum jo sabt ko yahán áte ho, so tum men se ek tihái ádmí bádsháh ke qasr ke pahre par rahen; 6 aur ek tihái, Súr nám pháṭak par rahen, aur ek tihái us pháṭak par hon jo pahrewálon ke píchhe hai: yún tum mahall kí nigahbání karná aur logon ko roke rahná. 7 Aur tumháre do jathe, ya'ní sab jo sabt ke din báhar nikalte hain, wuh bádsháh

ke áspás hokar Ḳhudáwand ke ghar kí nigahbání karen. 8 Aur tum apne apne hathyár háth men liye húe bádsháh ko cháron taraf se ghere rahná; aur jo koí saffon ke andar chalá áe, wuh qatl kar diyá jáe: aur tum bádsháh ke báhar játe aur andar áte waqt us ke sáth sáth rahná. 9 Chunánchi sau sau ke sardáron ne, jaisá Yahoyada' káhin ne un ko hukm diyá thá, waisá hí sab kuchh kiyá: aur un men se har ek ne apne ádmíon ko, jin kí sabt ke din andar áne kí bárí thí, ma' un logon ke, jin kí sabt ke din báhar nikalne kí bárí thí, liyá, aur Yahoyada' káhin ke pás áe. 10 Aur káhin ne Dáúd bádsháh kí barchhiyán aur siparen jo Ḳhudáwand ke ghar men thín sau sau ke sardáron ko dín. 11 Aur pahrewále apne apne hathyár háth men liye húe haikal ke dahine pahlú se lekar báen pahlú tak mazbah aur haikal ke barábar barábar bádsháh ke girdágird khaṛe ho gaye. 12 Phir us ne shahzáde ko báhar lákar us par táj rakkhá, aur shahádatnáma use diyá; aur unhon ne use bádsháh banáyá, aur use masah kiyá; aur unhon ne tálián bajáín, aur kahá, Bádsháh jítá rahe. 13 Jab 'Ataliyáh ne pahrewálon aur logon ká gul suná, to wuh un logon ke pás Ḳhudáwand kí haikal men gayí. 14 Aur dekhá ki bádsháh dastúr ke mutábiq sutún ke qaríb khaṛá hai; aur us ke pás hí sardar, aur narsinge hain; aur mamlukat ke sab log khush hain, aur narsinge phúnk rahe hain: tab 'Ataliyáh ne apne kapṛe pháṛe, aur chhillái, Gadr hai, gadr. 15 Tab Yahoyada' káhin ne sau sau ke sardáron ko jo lashkar ke úpar the yih hukm diyá, ki Us ko saffon ke bích karke báhar nikál le jáo, aur jo koí us ke píchhe chale, us ko talwár se qatl kar do; kyúnki káhin ne kahá ki Wuh Ḳhudáwand ke ghar ke andar qatl na kí jáe. 16 Tab unhon ne us ke liye rásta chhoṛ diyá, aur wuh us ráh se gayí, jis se ghoṛe bádsháh ke qasr men dákhil hote the: aur wahín qatl húí.

17 Aur Yahoyada' ne Ḳhudáwand ke aur bádsháh aur logon ke darmiyán ek 'ahd bándhá, táki wuh Ḳhudáwand ke log hon: aur bádsháh aur logon ke darmiyán bhí 'ahd bándhá. 18 Aur mamlukat ke sab log Ba'l ke mandir men gaye aur use ḍháyá; aur unhon ne us ke mazbahon aur múraton ko bi'lkull chaknáchúr kiyá; aur Ba'l ke pujárí Mattán ko mazbahon ke sámne qatl kiyá. Aur káhin ne Ḳhudáwand ke ghar ke liye sardáron ko muqarrar kiyá. 19 Aur us ne sau sau ke sardáron, aur Káríon, aur pahrewálon, aur ahl i mamlukat ko liyá; aur wuh bádsháh ko Ḳhudáwand ke ghar se utár láe, aur pahrewálon ke pháṭak kí ráh se bádsháh ke qasr men áe. Aur us ne bádsháhon ke takht par julús farmáyá. 20 Aur mamlukat ke sab log khush húe, aur shahr men amn ho gayá. Aur unhon ne 'Ataliyáh ko bádsháh ke qasr ke pás talwár se qatl kiyá.

21 Aur jab Yúás saltanat karne lagá, to sát baras ká thá.

12 1 Aur Yáhú ke sátwen baras Yahúás bádsháh húá: aur us ne Yarúshalem men chális baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Zibyáh thá jo Bairsaba' kí thí. 2 Aur Yahúás ne is tamám 'arse men jab tak Yahoyada' káhin us kí ta'lím o tarbíyat kartá rahá, wuhí kám kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar men ṭhík thá. 3 Taubhí únche maqám ḍháe na gaye; aur log hanoz únche maqámon par qurbání karte aur bakhúr jaláte the.

4 Aur Yahúás ne káhinon se kahá, ki Muqaddas kí húí chízon kí sab naqdí, jo ráij sikke men Ḳhudáwand ke ghar men pahuncháí játí hai, ya'ní un logon kí naqdí jin ke liye har shakhs kí haisíyat ke mutábiq andáza lagáyá játá hai, wuh sab naqdí jo har ek apní khushí se Ḳhudáwand ke ghar men látá hai, 5 is sab ko káhin apne apne jánpahchán se lekar apne pás rakh len; aur haikal kí daráṛon kí, jahán kahín koí daráṛ mile, marammat karen. 6 Lekin Yahúás ke teíswen sál tak káhinon ne haikal kí daráṛon kí marammat na kí. 7 Tab Yahúás bádsháh ne Yahoyada' káhin ko aur aur káhinon ko bulákar un se kahá, ki Tum haikal kí daráṛon kí marammat kyún nahín karte? So ab apne apne jánpahchán se naqdí na lená, balki is ko haikal kí daráṛon ke liye hawála karo. 8 So káhinon ne manzúr kar liyá, ki na to logon se naqdí len, aur na haikal ke daráṛon kí marammat karen. 9 Tab Yahoyada' káhin ne ek sandúq

lekar us ke sarposh men ek súrákh kiyá, aur use mazbah ke pás rakkhá, aisá ki KHUDÁWAND kíhai kal men dákhil hote waqt wuh dahiní taraf partá thá: aur jo káhin darwáze ke nigahbán the, wuh sab naqdí jo KHUDÁWAND ke ghar men láí játí thí usí men dál dete the. 10 Aur jab wuh dekhte the ki sandúq men bahut naqdí ho gayí hai, to bádsháh ká munshí, aur sardár káhin úpar ákar use thailiyon men bándhte the, aur us naqdí ko jo KHUDÁWAND ke ghar men miltí thí gin lete the. 11 Aur wuh us naqdí ko jo tol lí játí thí un ke háthon men saunp dete the jo kám karnewále, ya'ní KHUDÁWAND kí haikal ke názir the; aur wuh use barhaiyon, aur mi'máron par jo KHUDÁWAND ke ghar ká kám banáte the, 12 aur rájon, aur sangtaráshon par, aur KHUDÁWAND kí haikal kí dararon kí marammat ke liye lakrí aur taráshe húe patthar kharídne men, aur un sab chízon par jo haikal kí marammat ke liye isti'mál men átí thín kharch karte the. 13 Lekin jo naqdí KHUDÁWAND kí haikal men láí játí thí us se KHUDÁWAND kí haikal ke liye chándí ke piyále, yá gulgír, yá degche, yá narsinge, ya'ní sone ke bartan, yá chándí ke bartan, na banáe gaye: 14 kyúnki yih naqdí kárígaron ko dí játí thí, aur isí se unhon ne KHUDÁWAND kí haikal kí marammat kí. 15 Másiwá is ke jin logon ke háth wuh is naqdí ko supurd karte the, táki wuh use kárígaron ko den, un se wuh us ká kuchh hisáb nahín lete the, is liye ki wuh diyánat se kám karte the. 16 Aur jurm kí qurbání kí naqdí aur khatá kí qurbání kí naqdí KHUDÁWAND kí haikal men nahín láí játí thí; wuh káhinon kí thí.

17 Tab sháh i Arám Hazáel ne charháí kí, aur Ját se larkar use le liyá: phir Hazáel ne Yarúshalem ká rukh kiyá, táki us par charháí kare. 18 Tab sháh i Yahúdáh Yahúás ne sab muqaddas chízen jin ko us ke bápdádá Yahúsafat, aur Yúrám, aur Akhaziyáh, Yahúdáh ke bádsháhon ne nazr kiyá thá, aur apní sab muqaddas chízon ko, aur sab soná jo KHUDÁWAND kí haikal ke khazánon aur bádsháh ke qasr men milá, lekar sháh i Arám Hazáel ko bhej diyá: tab wuh Yarúshalem se talá. 19 Aur Yúás ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 20 Aur us ke khádimon ne uthkar sázish kí, aur Yúás ko Millo ke mahall men jo Sillá kí utráí par hai qatl kiyá: 21 ya'ní us ke khádimon Yúsakár bin Samá'at, aur Yahúzabad bin Shúmír ne use márá, aur wuh mar gayá; aur unhon ne use us ke bápdádá ke sáth Dáúd ke shahr men dafn kiyá: aur us ká betá Amasiyáh us kí jagah bádsháh húá.

13 Aur sháh i Yahúdáh Akhaziyáh ke bete Yúás ke teiswen baras se Yáhú ká betá Yahúákhaz Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne sattrah baras saltanat kí. 2 Aur us ne KHUDÁWAND kí nazar men badí kí; aur Nabát ke bete Yarubi'ám ke gunáhon kí pairawí kí, jin se us ne baní Isráíl se gunáh karáyá; us ne un se kanára na kiyá. 3 Aur KHUDÁWAND ká gussa baní Isráíl par bharká, aur us ne un ko bár bár sháh i Arám Hazáel, aur Hazáel ke bete Bin Hadad ke qábú men kar diyá. 4 Aur Yahúákhaz KHUDÁWAND ke huzúr girgiráyá; aur KHUDÁWAND ne us kí suní; kyúnki us ne Isráíl kí mazlúmí ko dekhá, ki Arám ká bádsháh un par kaisá zulm kartá hai. 5 (Aur KHUDÁWAND ne baní Isráíl ko ek naját denewálá 'ináyat kiyá, so wuh Arámíon ke háth se nikal gaye; aur baní Isráíl pahle kí tarah apne deron men rahne lage. 6 Taubhí unhon ne Yarubi'ám ke gharáne ke gunáhon se jin se us ne baní Isráíl se gunáh karáyá, kanárakashí na kí, balki un hí par chalte rahe; aur Yasírat bhí Sámariya men rahí.) 7 Aur us ne Yahúákhaz ke liye logon men se sirf pachás sawár, aur das rath, aur das hazár piyáde chhore: is liye ki Arám ke bádsháh ne un ko tabáh kar dálá, aur raund raundkar khák kí mánind kar diyá. 8 Aur Yahúákhaz ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur us kí quwwat, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 9 Aur Yahúákhaz apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne use Sámariya men dafn kiyá. Aur us ká betá Yúás us kí jagah bádsháh húá.

10 Aur sháh i Yahúdáh Yúás ke

saintíswen baras Yahúákhaz ká beṭá Yahúás Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá: aur us ne solah baras saltanat kí. 11 Aur us ne Khudáwand kí nazar men badí kí; aur Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, báz na áyá, balki un hí par chaltá rahá. 12 Aur Yúás ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur us kí quwwat jis se wuh sháh i Yahúdáh Amasiyah se laṛá, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 13 Aur Yúás apne bápdádá ke sáth so gayá; aur Yarubi'ám us ke takht par baiṭhá: aur Yúás Sámariya men Isráíl ke bádsháhon ke sáth dafn húá.

14 Aur Ilísha' ko wuh marz lagá, jis se wuh mar gayá. Aur sháh i Isráíl Yúás us ke pás gayá, aur us ke úpar rokar kahne lagá, Ai mere báp, ai mere báp, Isráíl ke rath, aur us ke sawár! 15 Aur Ilísha' ne us se kahá, Tír o kamán le le. So us ne apne liye tír o kamán le liyá. 16 Phir us ne sháh i Isráíl se kahá, Kamán par apná háth rakh. So us ne apná háth us par rakkhá; aur Ilísha' ne bádsháh ke háthon par apne háth rakkhe, 17 aur kahá, Mashriq kí taraf kí khiṛkí khol. So us ne use kholá. Tab Ilísha' ne kahá, ki Tír chalá. So us ne chaláyá. Tab wuh kahne lagá, Yih fath ká tír Khudáwand ká, ya'ní Arám par fath páne ká tír hai: kyúnki tú Afíq men Arámíon ko máregá, yahán tak ki un ko nábúd kar degá. 18 Phir us ne kahá, Tíron ko le. So us ne un ko liyá. Phir us ne sháh i Isráíl se kahá, Zamín par már. So us ne tín bár márá, aur ṭhahr gayá. 19 Tab mard i Khudá us par gussa húá, aur kahne lagá, ki Tujhe pánch yá chha bár márná cháhiye thá, tab tú Arámíon ko itná mártá ki un ko nábúd kar detá: par ab tú Arámíon ko faqat tín bár máregá.

20 Aur Ilísha' ne wafát pái, aur unhon ne use dafn kiyá. Aur naye sál ke shurú' men Moáb ke jathe mulk men ghus áe. 21 Aur aisá húá, ki jab wuh ek ádmí ko dafn kar rahe the, to un ko ek jathá nazar áyá; so unhon ne us shakhs ko Ilísha' kí qabr men ḍál diyá: aur wuh shakhs Ilísha' kí haḍḍiyon se ṭakráte hí jí uṭhá, aur apne pánwon par khaṛá ho gayá.

22 Aur sháh i Arám Hazáel, Yahúákhaz ke 'ahd men barábar Isráíl ko satátá rahá. 23 Aur Khudáwand un par mihrbán húá, aur us ne un par tars kháyá; aur us 'ahd ke sabab se jo us ne Abrahám, aur Izháq, aur Ya'qúb se bándhá thá, un kí taraf iltifát kí; aur na cháhá ki un ko halák kare, aur ab bhí un ko apne huzúr se dúr na kiyá. 24 Aur sháh i Arám Hazáel mar gayá; aur us ká beṭá Bin Hadad us kí jagah bádsháh húá. 25 Aur Yahúákhaz ke beṭe Yahúás ne Hazáel ke beṭe Bin Hadad ke háth se wuh shahr chhín liye jo us ne us ke báp Yahúákhaz ke háth se jang karke le liye the. Tín bár Yúás ne use shikast dí, aur Isráíl ke shahron ko wápas le liyá.

14 Aur sháh i Isráíl Yahúákhaz ke beṭe Yúás ke dúsre sál se sháh i Yahúdáh Yúás ká beṭá Amasiyáh saltanat karne lagá. 2 Wuh pachchís baras ká thá jab saltanat karne lagá, aur us ne Yarúshalem men untís baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Yahú'addán thá, jo Yarúshalem kí thí. 3 Aur us ne wuh kám kiyá jo Khudáwand kí nazar men bhalá thá; taubhí apne báp Dáúd kí mánind nahín: balki us ne sab kuchh apne báp Yúás kí tarah kiyá. 4 Kyúnki únche maqám ḍhae na gaye: log hanoz únche maqámon par qurbání karte, aur bakhúr jaláte the. 5 Aur jab saltanat us ke háth men mustahkam ho gayí, to us ne apne un mulázimon ko jinhon ne us ke báp bádsháh ko qatl kiyá thá ján se márá. 6 Par us ne un khúníon ke bachchon ko ján se na márá; kyúnki Músá kí sharí'at kí kitáb men, jaisá Khudáwand ne farmáyá, likhá hai, ki Beṭon ke badle báp na máre jáen, aur na báp ke badle beṭe máre jáen; balki har shakhs apne hí gunáh ke sabab se mare. 7 Aur us ne wádí e Shor men das hazár Adomí máre, aur Sila' ko jang karke le liyá; aur us ká nám Yuqtíl rakkhá jo áj tak hai.

8 Tab Amasiyáh ne sháh i Isráíl Yahúás bin Yahúákhaz bin Yáhú ke pás qásid rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Zará á, to ham ek dúsre ká muqábala karen. 9 Aur sháh i Isráíl Yahúás ne sháh i Yahúdáh

Amasiyáh ko kahlá bhejá, ki Lubnán ke úntkatáre ne Lubnán ke deodár ko paigám bhejá, ki Apní betí mere bete se biyáh de; itne men ek janglí jánwar jo Lubnán men thá guzrá, aur úntkatáre ko raund dálá. 10 Tú ne beshakk Adom ko márá; aur tere dil men gurúr samá gayá hai; so usí kí díng már, aur ghar hí men rah: tú kyún nuqsán utháne ko chher chhár kartá hai, jis se tú bhí zak utháe, aur tere sáth Yahúdáh bhí? 11 Par Amasiyáh ne na máná. Tab sháh i Isráíl Yahúás ne charhái kí, aur wuh aur sháh i Yahúdáh Amasiyáh Bait Shams men jo Yahúdáh men hai ek dúsre ke muqábil húe. 12 Aur Yahúdáh ne Isráíl ke áge shikast khái; aur un men se har ek apne dere ko bhágá. 13 Lekin sháh i Isráíl Yahúás ne sháh i Yahúdáh Amasiyáh bin Yahúás bin Akhaziyáh ko Bait Shams men pakar liyá, aur Yarúshalem men áyá, aur Yarúshalem kí díwár Ifráím ke phátak se konewále phátak tak, chár sau háth ke barábar dhá dí. 14 Aur us ne sab sone, aur chándí ko, aur sab bartanon ko jo Khudáwand kí haikal, aur sháhí mahall ke khazánon men mile, aur kafílon ko bhí sáth liyá, aur Sámariya ko lautá. 15 Aur Yahúás ke báqí kám jo us ne kiye, aur us kí quwwat, aur jaisé sháh i Yahúdáh Amasiyáh se lará, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 16 Aur Yahúás apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Isráíl ke bádsháhon ke sáth Sámariya men dafn húá; aur us ká betá Yarubi'ám us kí jagah bádsháh húá.

17 Aur sháh i Yahúdáh Yúás ká betá Amasiyáh sháh i Isráíl Yahúákhaz ke bete Yahúás ke marne ke ba'd pandrah baras jítá rahá. 18 Aur Amasiyáh ke báqí kám, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 19 Aur unhon ne Yarúshalem men us ke khiláf sázish kí; so wuh Lakís ko bhágá: lekin unhon ne Lakís tak us ká píchhá karke wahín use qatl kiyá. 20 Aur wuh use ghoron par le áe, aur wuh Yarúshalem men apne bápdádá ke sáth Dáúd ke shahr men dafn húá. 21 Aur Yahúdáh ke sab logon ne 'Azariyáh ko jo solah baras ká thá us ke báp Amasiyáh kí jagah bádsháh banáyá. 22 Aur bádsháh ke apne bápdádá ke sáth so jáne ke ba'd us ne Ailát ko ko banáyá, aur use phir Yahúdáh kí mamlukat men dákhil kar liyá.

23 Aur sháh i Yahúdáh Yúás ke bete Amasiyáh ke pandrahwen baras se sháh i Isráíl Yúás ká betá Yarubi'ám Sámariya men bádsháhí karne lagá: us ne iktális baras bádsháhí kí. 24 Aur us ne Khudáwand kí nazar men badí kí: wuh Nabát ke bete Yarubi'ám ke un sab gunáhon se jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá báz na áyá. 25 Aur us ne Khudáwand Isráíl ke Khudá ke us sukhan ke mutábiq jo us ne apne bande aur nabí Yúnáh bin Amittai kí ma'rifat jo Ját Hifr ká thá farmáyá thá, Isráíl kí hadd ko Hamát ke madkhal se maidán ke daryá tak phir pahunchá diyá. 26 Is liye ki Khudáwand ne Isráíl ke dukh ko dekhá, ki wuh bahut sakht hai, kyúnki na to koí band kiyá húá, na ázád chhútá húá rahá, aur na koí Isráíl ká madadgár thá. 27 Aur Khudáwand ne yih to nahín farmáyá thá, ki Main rú e zamín par se Isráíl ká nám mitá dúngá: so us ne un ko Yúás ke bete Yarubi'ám ke wasíle se rihái dí. 28 Aur Yarubi'ám ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur us kí quwwat, ya'ní kyúnkar us ne larkar Damishq aur Hamát ko jo Yahúdáh ke the Isráíl ke liye wápas le liyá, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 29 Aur Yarubi'ám apne bápdádá, ya'ní Isráíl ke bádsháhon ke sáth so gayá; aur us ká betá Zakariyáh us kí jagah bádsháh húá.

15 Sháh i Isráíl Yarubi'ám ke sattáíswen baras se sháh i Yahúdáh Amasiyáh ká betá 'Azariyáh saltanat karne lagá. 2 Jab wuh saltanat karne lagá, to solah baras ká thá; aur us ne Yarúshalem men báwan baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Yakúliyáh thá, jo Yarúshalem kí thí. 3 Aur us ne, jaisá us ke báp Amasiyáh ne kiyá thá, thík usí tarah wuh kám kiyá jo Khudáwand kí nazar men bhalá thá. 4 Taubhí únche maqám dháe na gaye; aur log ab tak únche maqámon par qurbání karte, aur bakhúr jaláte the. 5 Aur bádsháh par Khudáwand kí

aisí már paṛí, ki wuh apne marne ke din tak koṛhí rahá, aur alag ek ghar men rahtá thá. Aur bádsháh ká beṭá Yútám mahall ká málik thá, aur mulk ke logon kí 'adálat kiyá kartá thá. 6 Aur 'Azariyáh ká báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríḳh kí kitab men qalamband nahín? 7 Aur 'Azariyáh apne bápdádá ke sáth so gayá; aur unhon ne use Dáúd ke shahr men us ke bápdádá ke sáth dafn kiyá: aur us ká beṭá Yútám us kí jagah bádsháh húá.

8 Aur sháh i Yahúdáh 'Azariyáh ke aṛtíswen sál Yarubi'ám ke beṭe Zakariyáh ne Isráíl par Sámariya men chha mahíne bádsháhí kí. 9 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men badí kí, jis tarah us ke bápdádá ne kí thí; aur Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá báz na áyá. 10 Aur Yabís ke beṭe Salúm ne us ke ḳhiláf sázish kí, aur logon ke sámne use márá, aur qatl kiyá, aur us kí jagah bádsháh ho gayá. 11 Aur Zakariyáh ke báqí kám Isráíl ke bádsháhon kí tawáríḳh kí kitáb men qalamband hain. 12 Aur Ḳhudáwand ká wuh wa'da jo us ne Yáhú se kiyá yihí thá, ki Chauthí pusht tak tere farzand Isráíl ke taḳht par baiṭhenge: so waisá hí húá.

13 Aur sháh i Yahúdáh 'Uzziyáh ke untálíswen baras Yabís ká beṭá Salúm bádsháhí karne lagá; aur us ne Sámariya men mahína bhar saltanat kí. 14 Aur Jádí ká beṭá Manáhim Tirzah se chalá, aur Sámariya men áyá, aur Yabís ke beṭe Salúm ko Sámariya men márá, aur qatl kiyá, aur us kí jagah bádsháh ho gayá. 15 Aur Salúm ke báqí kám, aur jo sázish us ne kí, so dekho, wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríḳh kí kitáb men qalamband hain. 16 Phir Manáhim ne Tirzah se jákar Tifsah ko, aur un sabhon ko jo wahán the, aur us kí hudúd ko márá: aur márne ká sabab yih thá, ki unhon ne us ke liye phátak nahín khole the; aur us ne wahán kí sab hámila 'auraton ko chír dálá.

17 Aur sháh i Yahúdáh 'Azariyáh ke untálíswen baras se Jádí ká beṭá Manáhim Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne Sámariya men das baras saltanat kí. 18 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men badí kí; aur Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, apní sárí 'umr báz na áyá. 19 Aur sháh i Asúr Púl us ke mulk par chaṛh áyá. So Manáhim ne hazár qintár chándí Púl ko nazr kí, táki wuh us kí dastgírí kare, aur saltanat ko us ke háth men mustahkam kar de. 20 Aur Manáhim ne yih naqdí sháh i Asúr ko dene ke liye Isráíl se ya'ní sab baṛe baṛe daulatmandon se pachás pachás misqál fí kas ke hisáb se jabran lí. So Asúr ká bádsháh lauṭ gayá, aur us mulk men na ṭhahrá. 21 Aur Manáhim ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Isráíl ke bádsháhon kí tawáríḳh ki kitáb men qalamband nahín? 22 Aur Manáhim apne bápdádá ke sáth so gayá; aur us ká beṭá Fiqahiyáh us kí jagah bádsháh húá.

23 Aur sháh i Yahúdáh 'Azariyáh ke pachásswen sál Manáhim ká beṭá Fiqahiyáh Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne do baras saltanat kí. 24 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men badí kí; wuh Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, báz na áyá. 25 Aur Fiqah bin Ramaliyáh ne jo us ká ek sardár thá us ke ḳhiláf sázish kí, aur us ko Sámariya men, bádsháh ke mahall ke muhkam hisse men, Arjúb aur Ariyah ke sáth márá, aur Jilí'ádion men se pachás mard us ke hamráh the; so wuh use qatl karke us kí jagah bádsháh ho gayá. 26 Aur Fiqahiyáh ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, Isráíl ke bádsháhon kí tawáríḳh kí kitáb men qalamband hain.

27 Aur sháh i Yahúdáh 'Azariyáh ke báwanwen baras se Fiqah bin Ramaliyáh Sámariya men Isráíl par saltanat karne lagá, aur us ne bís baras saltanat kí. 28 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men badí kí; aur Nabát ke beṭe Yarubi'ám ke gunáhon se, jin se us ne Isráíl se gunáh karáyá, báz na áyá. 29 Aur sháh i Isráíl Fiqah ke aiyám men sháh i Asúr Tiglatpilásar ne ákar 'Aiyún, aur Abíl Bait Ma'kah, aur Yanúha, aur Qádis, aur Hasúr, aur

Jili'ád, aur Galíl, aur Naftálí ke sáre mulk ko le liyá; aur logon ko asír karke Asúr men le gayá. 30 Aur Húsi'a bin Ailah ne Fiqah bin Ramaliyáh ke khiláf sázish kí, aur use márá aur qatl kiyá, aur us kí jagah 'Uzziyáh ke bețe Yútám ke bíswen baras bádsháh ho gayá. 31 Aur Fiqah ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, Isráíl ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband hain.

32 Aur sháh i Isráíl Ramaliyáh ke bețe Fiqah ke dúsre sál se sháh i Yahúdáh 'Uzziyáh ká bețá Yútám saltanat karne lagá. 33 Aur jab wuh saltanat karne lagá, to pachchís baras ká thá; us ne solah baras Yarúshalem men saltanat kí: aur us kí mán ká nám Yarúsá thá jo Sadoq kí bețí thí. 34 Aur us ne wuh kám kiyá jo Khudáwand kí nazar men bhalá hai: us ne sab kuchh thík waise hí kiyá, jaise us ke báp 'Uzziyáh ne kiyá thá. 35 Taubhí únche maqám dháe na gaye; log hanoz únche maqámon par qurbání karte, aur bakhúr jaláte the. Khudáwand ke ghar ká bálái darwáza isí ne banáyá. 36 Aur Yútám ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 37 Un hí dinon men Khudáwand sháh i Arám Razín ko, aur Fiqah bin Ramaliyáh ko, Yahúdáh par charháí karne ke liye bhejne lagá. 38 Aur Yútám apne bápdádá ke sáth so gayá; aur apne báp Dáúd ke shahr men apne bápdádá ke sáth dafn húá: aur us ká bețá A'khaz us kí jagah bádsháh húá.

16 Aur Ramaliyáh ke bețe Fiqah ke sattrahwen baras se sháh i Yahúdáh Yútám ká bețá A'khaz saltanat karne lagá. 2 Aur jab wuh saltanat karne lagá, to bís baras ká thá, aur us ne solah baras Yarúshalem men bádsháhí kí. Aur us ne wuh kám na kiyá jo Khudáwand us ke Khudá kí nazar men bhalá hai, jaisá us ke báp Dáúd ne kiyá thá. 3 Balki wuh Isráíl ke bádsháhon kí ráh par chalá; aur us ne un qaumon ke nafratí dastúr ke mutábiq, jin ko Khudáwand ne baní Isráíl ke sámne se khárij kar diyá thá, apne bețe ko bhí ág men chalwáyá. 4 Aur únche maqámon, aur tílon par, aur har ek hare darakht ke níche us ne qurbání kí, aur bakhúr jaláyá. 5 Tab sháh i Arám Razín aur sháh i Isráíl Ramaliyáh ke bețe Fiqah ne larne ko Yarúshalem par charháí kí. Aur unhon ne A'khaz ko gher liyá, lekin us par gálib na á sake. 6 Us waqt sháh i Arám Razín ne Ailát ko fath karke Arám men phir shámil kar liyá, aur Yahúdíon ko Ailát se nikál diyá; aur Arámí Ailát men ákar wahán bas gaye, jaisá áj tak hai. 7 So A'khaz ne sháh i Asúr Tiglatpilásar ke pás elchí rawána kiye, aur kahlá bhejá, ki Main terá khádim aur bețá hún: so tú á, aur mujh ko sháh i Arám ke háth se, aur sháh i Isráíl ke háth se jo mujh par charh áe hain rihái de. 8 Aur A'khaz ne us chándí aur sone ko, jo Khudáwand ke ghar men aur sháhí mahall ke khazánon men milá lekar sháh i Asúr ke liye nazrána bhejá. 9 Aur sháh i Asúr ne us kí bát mání; chunánchi sháh i Asúr ne Damishq par lashkarkashí kí, aur use le liyá, aur wahán ke logon ko asír karke Qír men le gayá, aur Razín ko qatl kiyá. 10 Aur A'khaz bádsháh sháh i Asúr Tiglatpilásar kí muláqát ke liye Damishq ko gayá, aur us mazbah ko dekhá jo Damishq men thá; aur A'khaz bádsháh ne us mazbah ká naqsha, aur us kí sárí san'at ká namúna U'riyáh káhin ke pás bhejá. 11 Aur U'riyáh káhin ne thík usí namúne ke mutábiq jise A'khaz ne Damishq se bhejá thá ek mazbah banáyá. Aur A'khaz bádsháh ke Damishq se lautne tak U'riyáh káhin ne use taiyár kar diyá. 12 Jab bádsháh Damishq se laut áyá, to bádsháh ne mazbah ko dekhá; aur bádsháh mazbah ke pás gayá, aur us par qurbání guzrání. 13 Aur us ne us mazbah par apní sokhtaní qurbání, aur apní nazr kí qurbání jaláí, aur apná tapáwan tapáyá, aur apní salámatí ke zabíhon ká khún usí mazbah par chhirká. 14 Aur us ne pítal ká wuh mazbah jo Khudáwand ke áge thá haikal ke sámne se, ya'ní apne mazbah aur Khudáwand kí haikal ke bích men se, uthwákar use apne mazbah ke shimál kí taraf rakhwá diyá. 15 Aur A'khaz bádsháh ne U'riyáh káhin

ko hukm kiyá, ki Bare mazbah par subh kí sokhtaní qurbání, aur shám kí nazr kí qurbání, aur bádsháh kí sokhtaní qurbání, aur us kí nazr kí qurbání, aur mamlukat ke sab logon kí sokhtaní qurbání aur un kí nazr kí qurbání, aur un ká tapáwan chharháyá kar; aur sokhtaní qurbání ká sárá khún, aur zabíhe ká sárá khún, us par chhirká kar: aur pítal ká wuh mazbah mere suwál karne ke liye rahegá. 16 So jo kuchh A'khaz bádsháh ne farmáyá, U'riyáh káhin ne wuh sab kiyá. 17 Aur A'khaz bádsháh ne kursíon ke kanáron ko kát dálá, aur un ke úpar ke hauz ko un se judá kar diyá, aur us bare hauz ko pítal ke bailon par se jo us ke níche the utárkar pattharon ke farsh par rakh diyá. 18 Aur us ne us ráste ko jis par chhat thí, aur jise unhon ne sabt ke din ke liye haikal ke andar banáyá thá, aur bádsháh ke darámad ke ráste ko jo báhar thá sháh i Asúr ke sabab se Khudáwand ke ghar men shámil kar diyá. 19 Aur A'khaz ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 20 Aur A'khaz apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr men apne bápdádá ke sáth dafn húá: aur us ká betá Hizqiyáh us kí jagah bádsháh húá.

17 Aur sháh i Yahúdáh A'khaz ke bárahwen baras se Ailah ká betá Húsí'a Isráíl par Sámariya men saltanat karne lagá, aur nau baras saltanat kí. 2 Aur us ne Khudáwand kí nazar men badí kí, taubhí Isráíl ke un bádsháhon kí mánind nahín jo us se pahle húe. 3 Aur sháh i Asúr Salmanasar ne is par charhái kí, aur Húsí'a us ká khádim ho gayá, aur us ke liye hadya láyá. 4 Aur sháh i Asúr ne Húsí'a kí sázish ma'lúm kar lí; kyúnki us ne sháh i Misr So ke pás elchí bheje, aur sháh i Asúr ko hadya na diyá jaisá wuh sál ba sál detá thá. So sháh i Asúr ne use band kar diyá, aur qaidkháne men us ke beriyán dál dín. 5 Aur sháh i Asúr ne sárí mamlukat par charhái kí, aur Sámariya ko jákar tín baras use ghere rahá. 6 Aur Húsí'a ke nauwen baras sháh i Asúr ne Sámariya ko le liyá, aur Isráíl ko asír karke Asúr men le gayá, aur un ko Khalah men aur Jauzán kí nadí Khábúr par, aur Mádíon ke shahron men basáyá. 7 Aur yih is liye húá, ki baní Isráíl ne Khudáwand apne Khudá ke khiláf, jis ne un ko mulk i Misr se nikálkar sháh i Misr Fir'aun ke háth se rihái dí thí, gunáh kiyá, aur gair ma'búdon ká khauf máná. 8 Aur un qaumon ke áín par jin ko Khudáwand ne baní Isráíl ke áge se khárij kiyá, aur Isráíl ke bádsháhon ke áín par jo unhon ne khud banáe the chalte rahe. 9 Aur baní Isráíl ne Khudáwand apne Khudá ke khiláf chhipkar wuh kám kiye jo bhale na the, aur unhon ne apne sab shahron men, nigahbánon ke burj se fasíldár shahr tak, apne liye únche maqám banáe. 10 Aur har ek únche pahár par, aur har ek hare darakht ke níche unhon ne apne liye sutúnon aur Yasíraton ko nasb kiyá. 11 Aur wahín, un sab únche maqámon par, un qaumon kí mánind jin ko Khudáwand ne un ke sámne se dafa' kiyá, bakhúr jaláyá; aur Khudáwand ko gussa diláne ke liye shararáten kín: 12 aur buton kí parastish kí, jis ke báre men Khudáwand ne un se kahá thá, ki Tum yih kám na karná. 13 Taubhí Khudáwand sab nabíon aur gaibbínon kí ma'rifat Isráíl aur Yahúdáh ko ágáh kartá rahá, ki Tum apní burí ráhon se báz áo, aur us sárí sharí'at ke mutábiq, jis ká hukm main ne tumháre bápdádá ko diyá, aur jise main ne apne bandon nabíon kí ma'rifat tumháre pás bhejá hai, mere ahkám o áín ko máno. 14 Báwujúd is ke unhon ne na suná, balki apne bápdádá kí tarah jo Khudáwand apne Khudá par ímán nahín láe the gardankashí kí. 15 Aur us ke áín ko, aur us ke 'ahd ko jo us ne un ke bápdádá se bándhá thá, aur us kí shahádaton ko jo us ne un ko dí thín radd kiyá; aur bátil báton ke pairau hokar nikamme ho gaye, aur apne áspás kí qaumon kí taqlíd kí, jin ke báre men Khudáwand ne un ko takíd kí thí, ki wuh un ke se kám na karen. 16 Aur unhon ne Khudáwand apne Khudá ke sab ahkám tark karke apne liye dhálí húí múraten ya'ní do bachhre banáe, aur Yasírat taiyár kí, aur ásmání fauj kí parastish kí, aur Ba'l ko pújá. 17 Aur unhon

ne apne beṭon aur beṭiyon ko ág men chalwáyá; aur fálgírí aur jádúgarí se kám liyá; aur apne ko bech ḍálá, táki Ḳhudáwand kí nazar men badí karke use gussa diláen. 18 Is liye Ḳhudáwand Isráíl se bahut náráz húá, aur apní nazar se un ko dúr kar diyá; so Yahúdáh ke qabíle ke siwá âur koí na chhúṭá. 19 Aur Yahúdáh ne bhí Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke ahkám na máne, balki un áín par chale jin ko Isráíl ne banáyá thá. 20 Tab Ḳhudáwand ne Isráíl kí sárí nasl ko radd kiyá, aur un ko dukh diyá, aur un ko luṭeron ke háth men karke áḳhirkár un ko apní nazar se dúr kar diyá. 21 Kyúnki us ne Isráíl ko Dáúd ke gharáne se judá kiyá; aur unhon ne Nabát ke beṭe Yarubi'ám ko bádsháh banáyá: aur Yarubi'ám ne Isráíl ko Ḳhudáwand kí pairawí se dúr hankáyá, aur un se baṛá gunáh karáyá. 22 Aur baní Isráíl un sab gunáhon kí jo Yarubi'ám ne kiye taqlíd karte rahe; wuh un se báz na áe; 23 yahán tak ki Ḳhudáwand ne Isráíl ko apní nazar se dúr kar diyá, jaisá us ne apne sab bandon kí ma'rifat jo nabí the farmáyá thá. So Isráíl apne mulk se Asúr ko pahuncháyá gayá, jahán wuh áj tak hai.

24 Aur sháh i Asúr ne Bábul aur Kútah, aur 'Awá, aur Hamát, aur Sifrwáím ke logon ko lákar baní Isráíl kí jagah Sámariya ke shahron men basáyá: so wuh Sámariya ke málik húe, aur us ke shahron men bas gaye. 25 Aur apne bas jáne ke shurú' men unhon ne Ḳhudáwand ká ḳhauf na máná: is liye Ḳhudáwand ne un ke darmiyán sheron ko bhejá jinhon ne un men se ba'z ko már ḍálá. 26 Pas unhon ne sháh i Asúr se yih kahá, ki Jin qaumon ko tú ne le jákar Sámariya ke shahron men basáyá hai, wuh us mulk ke Ḳhudá ke taríqe se wáqif nahín hain: chunánchi us ne un men sher bhej diye hain, aur dekh, wuh un ko pháṛte hain, is liye ki wuh us mulk ke Ḳhudá ke taríqe se wáqif nahín hain. 27 Tab Asúr ke bádsháh ne yih hukm diyá, ki Jin káhinon ko tum wahán se le áe ho, un men se ek ko wahán le jáo, aur wuh jákar wahín rahe, aur yih káhin un ko us mulk ke Ḳhudá ká taríqa sikháe. 28 So un káhinon men se jin ko wuh Sámariya se le gaye the ek káhin ákar Baitel men rahne lagá, aur un ko sikháyá, ki un ko Ḳhudáwand ká ḳhauf kyúnkar mánná cháhiye. 29 Tis par bhí har qaum ne apne deotá banáe, aur un ko Sámariyon ke banáe húe únche maqámon ke mandiron men rakkhá; har qaum ne apne shahr men jahán us kí sukúnat thí aisá hí kiyá. 30 So Bábulíon ne Sukkát Banát ko, aur Kútíon ne Naiyirgul ko, aur Hamátíon ne Asímá ko, 31 aur 'Awáíon ne Nibház aur Tartáq ko banáyá, aur Sifrwíon ne apne beṭon ko Adrammalik aur 'Anammalik ke liye jo Sifrwáím ke deotá the ág men jaláyá. 32 Yún wuh Ḳhudáwand se bhí ḍarte the, aur apne liye únche maqámon ke káhin bhí apne hí men se baná liye, jo únche maqámon ke mandiron men un ke liye qurbání guzránte the. 33 So wuh Ḳhudáwand se bhí ḍarte the, aur apní qaumon ke dastúr ke mutábiq, jin men se wuh nikál liye gaye the, apne apne deotá kí parastish bhí karte the. 34 Áj ke din tak wuh pahle dastúr par chalte hain: wuh Ḳhudáwand se ḍarte nahín, aur na to apne áín o qawánín par, aur na us shara' aur farmán par chalte hain, jis ká hukm Ḳhudáwand ne Ya'qúb kí nasl ko diyá thá, jis ká nám us ne Isráíl rakkhá thá; 35 un hí se Ḳhudáwand ne 'ahd bándhkar un ko yih tákíd kí thí, ki Tum gairma'búdon se na ḍarná, aur na un ko sijda karná na pújná, aur na un ke liye qurbání karná; 36 balki Ḳhudáwand jo baṛí quwwat aur baland bázú se tum ko mulk i Misr se nikál láyá, tum usí se ḍarná, aur usí ko sijda karná, aur usí ke liye qurbání guzránná. 37 Aur jo jo áín, aur rasm, aur jo sharí'at, aur hukm us ne tumháre liye qalamband kiye, un ko sadá mánne ke liye ihtiyát rakhná; aur tum gairma'búdon se na ḍarná; 38 aur us 'ahd ko jo main ne tum se kiyá hai tum bhúl na jáná; aur na tum gairma'búdon ká ḳhauf mánná: 39 balki tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ká ḳhauf mánná; aur wuh tum ko tumháre sab dushmanon ke háth se chhuṛáegá. 40 Lekin unhon ne na máná, balki apne pahle dastúr

ke mutábiq karte rahe. 41 So yih qaumeṉ KHUDÁWAND se bhí ḍartí rahíṉ, aur apní khodí húí múratoṉ ko bhí pújtí rahíṉ; isí tarah un kí aulád, aur un kí aulád kí nasl bhí, jaisá un ke bápdádá karte the, waisá wuh bhí áj ke din tak kartí haiṉ.

18 Aur sháh i Isráíl Húsí'a bin Ailah ke tísre sál aisá húá, ki sháh i Yahúdáh A'khaz ká beṭá Hizqiyáh saltanat karne lagá. 2 Aur jab wuh saltanat karne lagá, to pachchís baras ká thá; aur us ne untís baras Yarúshalem meṉ saltanat kí. Us kí máṉ ká nám Abí thá jo Zakariyáh kí beṭí thí. 3 Aur jo jo us ke báp Dáúd ne kiyá thá, us ne ṭhík usí ke mutábiq wuh kám kiyá jo KHUDÁWAND kí nazar meṉ bhalá thá: 4 us ne úṉche maqámoṉ ko dúr kar diyá, aur sutúnoṉ ko toṛá, aur Yasírat ko káṭ ḍálá; aur us ne pítal ke sáṉp ko jo Músá ne banáyá thá chaknáchúr kar diyá; kyúṉki baní Isráíl un dinoṉ tak us ke áge bakhúr jaláte the; aur us ne us ká nám Nahushtán rakkhá. 5 Aur wuh KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá par tawakkul rakhtá thá, aisá ki us ke ba'd Yahúdáh ke sab bádsháhoṉ meṉ us kí mánind ek na húá, aur na us se pahle koí húá thá. 6 Kyúṉki wuh KHUDÁWAND se lipṭá rahá, aur us kí pairawí karne se báz na áyá; balki us ke hukmoṉ ko máná jin ko KHUDÁWAND ne Músá ko diyá thá. 7 Aur KHUDÁWAND us ke sáth rahá; aur jaháṉ kahíṉ wuh gayá, kámyáb húá: aur wuh sháh i Asúr se munharif ho gayá, aur us kí itá'at na kí. 8 Us ne Filistíoṉ ko Gazzah aur us kí sarhaddoṉ tak nigahbánoṉ ke burj se fasíldár shahr tak márá.

9 Aur Hizqiyáh bádsháh ke chauthe baras jo sháh i Isráíl Húsí'a bin Ailah ká sátwáṉ baras thá aisá húá ki sháh i Asúr Salmanasar ne Sámariya par chaṛhái kí, aur us ká muhásara kiyá. 10 Aur tín sál ke ákhir meṉ unhoṉ ne us ko le liyá: ya'ní Hizqiyáh ke chhaṭe sál jo sháh i Isráíl Húsí'a ká nauwáṉ baras thá, Sámariya le liyá gayá. 11 Aur sháh i Asúr Isráíl ko asír karke Asúr ko le gayá, aur un ko Khalah meṉ aur Jauzán kí nadí Khábúr par, aur Mádioṉ ke shahroṉ meṉ rakkhá: 12 is liye ki unhoṉ ne KHUDÁWAND apne Khudá kí bát na mání, balki us ke 'ahd ko, ya'ní un sab bátoṉ ko, jin ká hukm KHUDÁWAND ke bande Músá ne diyá thá, 'udúl kiyá, aur na un ko suná, na un par 'amal kiyá.

13 Aur Hizqiyáh bádsháh ke chaudahweṉ baras sháh i Asúr Sanherib ne Yahúdáh ke sab fasíldár shahroṉ par chaṛhái kí, aur un ko le liyá. 14 Aur sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ne sháh i Asúr ko Lakís meṉ kahlá bhejá, ki Mujh se khatá húí; mere pás se lauṭ já; jo kuchh tú mere sir kare, maiṉ use uṭháúṉgá. So sháh i Asúr ne tín sau qintár chándí, aur tís qintár soná sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ke zimme lagáyá. 15 Aur Hizqiyáh ne sárí chándí jo KHUDÁWAND ke ghar, aur sháhí mahall ke khazánoṉ meṉ milí use de dí. 16 Us waqt Hizqiyáh ne KHUDÁWAND kí haikal ke darwázoṉ ká, aur un sutúnoṉ par ká soná jin ko sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ne khud manḍhwáyá thá utarwákar, sháh i Asúr ko de diyá. 17 Phir bhí sháh i Asúr ne Tartán, aur Rab Sárís, aur Rab Sháqí ko, Lakís se baṛe lashkar ke sáth Hizqiyáh bádsháh ke pás Yarúshalem ko bhejá. So wuh chale aur Yarúshalem ko áe. Aur jab waháṉ pahuṉche, to jákar úpar ke táláb kí nálí ke pás jo dhobiyoṉ ke maidán ke ráste par hai, khaṛe ho gaye. 18 Aur jab unhoṉ ne bádsháh ko pukárá, to Iliyáqím bin Khilqiyáh jo ghar ká díwán thá aur Shabnáh munshí, aur A'saf muharrir ká beṭá Yúákh, un ke pás nikalkar áe. 19 Aur Rab Sháqí ne un se kahá, Tum Hizqiyáh se kaho, ki Malik i mu'azzam sháh i Asúr yúṉ farmátá hai, Tú kyá i'timád kiye baiṭhá hai? 20 Tú kahtá to hai, par yih faqat báteṉ hí báteṉ haiṉ, ki Jang kí maslahat bhí hai aur hausala bhí. A'khir kis ke barte par tú ne mujh se sarkashí kí hai? 21 Dekh, tujhe is masle húe sarkanḍe ke 'asá, ya'ní Misr par, bharosá hai: us par agar koí ṭek lagáe, to wuh us ke háth meṉ gaṛ jáegá, aur use chhed degá; sháh i Misr Fir'aun un sab ke liye jo us par bharosá karte haiṉ, aisá hí hai. 22 Aur agar tum mujh se kaho, ki Hamárá tawakkul KHUDÁWAND hamáre Khudá par hai: to kyá wuh wuhí nahíṉ hai, jis ke úṉche maqámoṉ aur mazbahoṉ ko Hizqiyáh ne ḍhákar Yahúdáh aur Yarúshalem se kahá hai, ki Tum

Yarúshalem men is mazbah ke áge sijda kiyá karo? 23 Is liye ab zará mere áqá sháh i Asúr ke sáth shart bándh, aur main tujhe do hazár ghore dúngá, basharte ki tú apní taraf se un par sawár charhá sake. 24 Bhalá phir tú kyúnkar mere áqá ke kamtarín mulázimon men se ek sardár ká bhí munh pher saktá hai, aur rathon aur sawáron ke liye Misr par bharosá rakhtá hai? 25 Aur kyá ab main ne Khudáwand ke bekahe hí is maqám ko gárat karne ke liye is par charháí kí hai? Khudáwand hí ne mujh se kahá, ki Is mulk par charháí kar, aur ise gárat kar de. 26 Tab Iliyáqím bin Khilqiyáh, aur Shabnáh, aur Yúákh ne Rab Sháqí se 'arz kí, ki Apne khádimon se Arámí zabán men bát kar, kyúnki ham use samajhte hain; aur un logon ke sunte húe jo díwár par hain Yahúdíon kí zabán men báten na kar. 27 Lekin Rab Sháqí ne un se kahá, Kyá mere áqá ne mujhe yih báten kahne ko tere áqá ke pás, yá tere pás bhejá hai? kyá us ne mujhe un logon ke pás nahín bhejá jo tumháre sáth apní hí najásat kháne aur apná hí qárúra píne ko díwár par baithe hain? 28 Phir Rab Sháqí khará ho gayá, aur Yahúdíon kí zabán men baland áwáz se yih kahne lagá, ki Malik i mu'azzam, sháh i Asúr ká kalám suno: 29 bádsháh yún farmátá hai, ki Hizqiyáh tum ko fareb na de; kyúnki wuh tum ko us ke háth se chhurá na sakegá. 30 Aur na Hizqiyáh yih kahkar tum se Khudáwand par bharosá karáe, ki Khudáwand zarúr ham ko chhuráegá, aur yih shahr sháh i Asúr ke hawále na hogá. 31 Hizqiyáh kí na suno: kyúnki sháh i Asúr yún farmátá hai, ki Tum mujh se sulh kar lo, aur nikalkar mere pás áo, aur tum men se har ek apní ták, aur apne anjír ke darakht ká mewa khátá, aur apne hauz ká pání pítá rahe, 32 jab tak main ákar tum ko aise mulk men na le jáún, jo tumháre mulk kí tarah galla aur mai ká mulk, roti aur tákistánon ká mulk, zaitúní tel aur shahd ká mulk hai; táki tum jíte raho, aur mar na jáo: so Hizqiyáh kí na sunná, jab wuh tum ko yih targíb de, ki Khudáwand ham ko chhuráegá. 33 Kyá qaumon ke deotáon men se kisí ne apne mulk ko sháh i Asúr ke háth se chhuráyá hai? 34 Hamát aur Arfád ke deotá kahán hain? aur Sifrwáím aur Hena' aur 'Iwáh ke deotá kahán hain? kyá unhon ne Sámariya ko mere háth se bachá liyá? 35 Aur mulkon ke tamám deotáon men se kis kis ne apná mulk mere háth se chhurá liyá jo Yahowáh Yarúshalem ko mere háth se chhurá legá? 36 Par log khámosh rahe, aur us ke jawáb men ek bát bhí na kahí: kyúnki bádsháh ká hukm yih thá, ki Use jawáb na dená. 37 Tab Iliyáqím bin Khilqiyáh jo ghar ká díwán thá, aur Shabnáh munshí, aur Yúákh bin A'saf muharrir apne kapre chák kiye húe Hizqiyáh ke pás áe, aur Rab Sháqí kí báten use sunáín.

19 Jab Hizqiyáh bádsháh ne yih suná, to apne kapre pháre, aur tát orhkar Khudáwand ke ghar men gayá. 2 Aur us ne ghar ke díwán Iliyáqím, aur Shabnáh munshí, aur káhinon ke buzurgon ko tát urhákar A'mús ke bete Yasa'iyáh nabí ke pás bhejá. 3 Aur unhon ne us se kahá, Hizqiyáh yún kahtá hai, ki A'j ká din dukh, aur malámat, aur tauhín ká din hai: kyúnki bachche paidá hone par hain, lekin wiládat kí táqat nahín. 4 Sháyad Khudáwand terá Khudá Rab Sháqí ki sab báten sune jis ko us ke áqá sháh i Asúr ne bhejá hai, ki zinda Khudá kí tauhín kare, aur jo báten Khudáwand tere Khudá ne suní hain un par wuh malámat karegá. Pas tú us baqiya ke liye jo maujúd hai, du'á kar. 5 Pas Hizqiyáh bádsháh ke mulázim Yasa'iyáh ke pás áe. 6 Yasa'iyáh ne un se kahá, ki Tum apne áqá se yún kahná, ki Khudáwand yún farmátá hai, ki Tú un báton se jo tú ne suní hain, jin se sháh i Asúr ke mulázimon ne merí takfír kí hai, na dar. 7 Dekh, main us men ek rúh dál dúngá, aur wuh ek afwáh sunkar apne mulk ko laut jáegá: aur main use usí ke mulk men talwár se marwá dálúngá.

8 So Rab Sháqí laut gayá; aur us ne sháh i Asúr ko Libnáh se larte páyá, kyúnki us ne suná thá, ki wuh Lakís se chalá gayá hai; 9 aur jab us ne Kúsh ke bádsháh Tirháqah kí bábat yih kahte suná, ki Dekh, wuh tujh se larne ko niklá hai, to us ne phir Hizqiyáh ke pás elchí rawána kiye, aur kahá, 10 ki Sháh i Yahúdáh Hizqiyáh se yún kahná, ki Terá

Khudá, jis par terá bharosá hai, tujhe yih kahkar fareb na de, ki Yarúshalem sháh i Asúr ke qabze men nahín kiyá jáegá. 11 Dekh, tú ne suná hai, ki Asúr ke bádsháhon ne tamám mamálik ko bi'lkull gárat karke un ká kyá hál banáyá hai: so kyá tú bachá rahegá? 12 Kyá un qaumon ke deotáon ne un ko, ya'ní Jauzán, aur Harrán, aur Rasaf, aur baní 'Adan jo Tillasár men the jin ko hamáre bápdádá ne halák kiyá, chhuṛáyá? 13 Hamát ká bádsháh, aur Arfád ká bádsháh, aur shahr Sifrwáim, aur Hena' aur 'Iwáh ká bádsháh kahán hain? 14 Hizqiyáh ne elchíon ke háth se náma liyá, aur use paṛhá; aur Hizqiyáh ne Khudáwand ke ghar men jákar use Khudáwand ke huzúr phailá diyá. 15 Aur Hizqiyáh ne Khudáwand ke huzúr yún du'á kí, Ai Khudáwand, Isráil ke Khudá, karúbíon ke úpar baiṭhnewále, tú hí akelá zamín kí sab saltanaton ká Khudá hai; tú hí ne ásmán aur zamín ko paidá kiyá. 16 Ai Khudáwand, kán lagá, aur sun; ai Khudáwand, apní ánkhen khol, aur dekh; aur Sanherib kí báton ko, jin se zinda Khudá kí tauhín karne ke liye us ne is ádmí ko bhejá hai, sun le. 17 Ai Khudáwand, Asúr ke bádsháhon ne darhaqíqat qaumon ko un ke mulkon samet tabáh kiyá, 18 aur un ke deotáon ko ág men ḍálá; kyúnki wuh khudá na the, balki ádmíon kí dastkárí, ya'ní lakṛí, aur patthar the: is liye unhon ne un ko nábúd kiyá hai. 19 So ab, ai Khudáwand, hamáre Khudá, main terí minnat kartá hún, ki tú ham ko us ke háth se bachá le, táki zamín kí sab saltanaten ján len ki tú hí akelá Khudáwand Khudá hai.

20 Tab Yasa'iyáh bin Amús ne Hizqiyáh ko kahlá bhejá, ki Khudáwand Isráil ká Khudá yún farmátá hai, Chúnki tú ne sháh i Asúr Sanherib ke khiláf mujh se du'á kí hai, main ne terí sun lí. 21 Is liye Khudáwand ne us ke haqq men yún farmáyá hai, ki Kunwárí dukhtar i Siyyún ne tujh ko haqír jáná, aur terá mazhaka uṛáyá hai. Yarúshalem kí beṭí ne tujh par sir hiláyá hai. 22 Tú ne kis kí tauhín o takfír kí hai? tú ne kis ke khiláf apní áwáz baland kí, aur apní ánkhen úpar uṭháin? Isráil ke Quddús ke khiláf. 23 Tú ne apne qásidon ke zarí'e se Khudáwand kí tauhín kí, aur kahá, ki Main bahut se rathon ko sáth lekar paháṛon kí choṭiyon par, balki Lubnán ke wastí hisson tak chaṛh áyá hún: aur main us ke únche únche deodáron aur achchhe se achchhe sanaubar ke darakhton ko káṭ ḍálúngá, aur main us ke dúr se dúr maqám men, jahán us kí zarkhez zamín ká jangal hai, ghusá chalá jáúngá. 24 Main ne jagah jagah ká pání khod khodkar piyá hai, aur main apne pánwon ke talwe se Misr kí sab nadiyán sukhá ḍálúngá. 25 Kyá tú ne nahín suná, ki mujhe yih kiye húe muddat húí, aur main ne ise qadím aiyám men ṭhahrá diyá thá? Ab main ne usí ko púrá kiyá hai, ki tú fasíldár shahron ko ujáṛkar khanḍar baná dene ke liye barpá ho. 26 Isí sabab se un ke báshinde kamzor húe, aur wuh ghabrá gaye, aur sharminda húe; wuh maidán kí ghás aur harí paud aur chhaton par kí ghás, aur us anáj kí mánind ho gaye jo baṛhne se peshtar súkh jáe. 27 Lekin main terí nishast aur ámad o raft, aur terá mujh par jhunjhláná jántá hún. 28 Tere mujh par jhunjhláne ke sabab se, aur is liye ki terá ghamanḍ mere kánon tak pahunchá hai, main apní nakel terí nák men, aur apní lagám tere munh men ḍálúngá; aur tú jis ráh se áyá hai, main tujhe usí ráh se wápas lauṭá dúngá. 29 Aur tere liye yih nishán hogá, ki tum is sál wuh chízen jo azkhud ugtí hain, aur dúsre sál wuh chízen jo un se paidá hon kháoge; aur tísre sál tum boná, aur káṭná, aur tákistán lagákar un ká phal kháná. 30 Aur wuh baqiya jo Yahúdáh ke gharáne se bach rahá hai phir níche kí taraf jaṛ pakṛegá, aur úpar kí taraf phal láegá. 31 Kyúnki ek baqiya Yarúshalem se, aur wuh jo bach rahe hain, koh i Siyyún se niklenge; Khudáwand kí gaiyúrí yih kar dikháegí. 32 So Khudáwand sháh i Asúr ke haqq men yún farmátá hai, ki Wuh is shahr men áne, yá yahán tír chaláne na páegá; wuh na to sipar lekar us ke sámne áne, aur na us ke muqábil damdama bándhne páegá; 33 balki Khudáwand farmátá hai, ki Jis ráh se wuh áyá, usí ráh se lauṭ

jáegá; aur is shahr men áne na páegá; 34 kyúnki main apní khátir, aur apne bande Dáúd kí khátir, is shahr kí himáyat karúngá, táki use bachá lún.

35 So usí rát ko KHUDÁWAND ke firishte ne nikalkar Asúr kí lashkargáh men ek lákh pachásí hazár ádmí már dále; aur subh ko jab log sawere uthe, to dekhá, ki wuh sab mare pare hain. 36 Tab sháh i Asúr Sanherib wahán se chalá gayá, aur lautkar Nínawah men rahne lagá. 37 Aur jab wuh apne deotá Nisrúk ke mandir men pújá kar rahá thá, to Adrammalik aur Sharázar ne use talwár se qatl kiyá: aur Arárát kí sarzamín ko bhág gaye. Aur us ká betá Asar Haddún us kí jagah bádsháh húá.

20 Un hí dinon men Hizqiyáh aisá bímár pará ki marne ke qaríb ho gayá. Tab Yasa'iyáh nabí A'mús ke bete ne us ke pás ákar us se kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú apne ghar ká intizám kar de; kyúnki tú mar jáegá, aur bachne ká nahín. 2 Tab us ne apná munh díwár kí taraf karke KHUDÁWAND se yih du'á kí, ki 3 Ai KHUDÁWAND, main terí minnat kartá hún, yád farmá ki main tere huzúr sachcháí aur púre dil se chaltá rahá hún, aur jo terí nazar men bhalá hai, wuhí kiyá hai. Aur Hizqiyáh zár zár royá. 4 Aur aisá húá ki Yasa'iyáh nikalkar shahr ke bích ke hisse tak pahunchá bhí na thá, ki KHUDÁWAND ká kalám us par názil húá, ki 5 Laut, aur merí qaum ke peshwá Hizqiyáh se kah, ki KHUDÁWAND tere báp Dáúd ká Khudá yún farmátá hai, ki Main ne terí du'á suní, aur main ne tere ánsú dekhe: dekh, main tujhe shifá dúngá, aur tísre din tú KHUDÁWAND ke ghar men jáegá. 6 Aur main terí 'umr pandrah baras aur barhá dúngá, aur main tujh ko, aur is shahr ko sháh i Asúr ke háth se bachá lúngá, aur main apní khátir, aur apne bande Dáúd kí khátir is shahr kí himáyat karúngá. 7 Aur Yasa'iyáh ne kahá, Anjíron kí tikkiyá lo: so unhon ne use lekar phore par bándhá, tab wuh achchhá ho gayá. 8 Aur Hizqiyáh ne Yasa'iyáh se púchhá, ki Is ká kyá nishán hogá, ki KHUDÁWAND mujhe sihhat bakhshegá, aur main tísre din KHUDÁWAND ke ghar men jáúngá? 9 Yasa'iyáh ne jawáb diyá, ki Is bát ká, ki KHUDÁWAND ne jis kám ko kahá hai, use wuh karegá, KHUDÁWAND kí taraf se tere liye nishán yih hogá, kí sáya yá das darje áge ko jáe, yá das darje píchhe ko laute. 10 Aur Hizqiyáh ne jawáb diyá, Yih to chhotí bát hai, ki sáya das darje áge ko jáe; so yún nahín, balki sáya das darje píchhe ko laute. 11 Tab Yasa'iyáh nabí ne KHUDÁWAND se du'á kí: so us ne sáye ko A'khaz kí dhúpgharí men das darje ya'ní jitná wuh dhal chuká thá, utná hí píchhe ko lautá diyá.

12 Us waqt sháh i Bábul Barúdak Baladán bin Baladán ne Hizqiyáh ke pás náma aur taháif bheje: kyúnki us ne suná thá, ki Hizqiyáh bímár ho gayá hai. 13 So Hizqiyáh ne un kí báten sunín; aur us ne apní beshbahá chízon ká sárá ghar, aur chándí, aur soná, aur masálih, aur beshqímat 'itr, aur apná siláhkhána, aur jo kuchh us ke khazánon men maujúd thá, un ko dikhláyá: us ke ghar men, aur us kí sárí mamlukat men, aisí koí chíz na thí jo Hizqiyáh ne un ko na dikhái. 14 Tab Yasa'iyáh nabí ne Hizqiyáh bádsháh ke pás ákar us se kahá, ki Yih log kyá kahte the, aur yih tere pás kahán se áe? Hizqiyáh ne kahá, Yih dúr mulk se, ya'ní Bábul se mere pás áe hain. 15 Phir us ne púchhá, Unhon ne tere ghar men kyá dekhá? Hizqiyáh ne jawáb diyá, Unhon ne sab kuchh jo mere ghar men hai dekhá; mere khazánon men aisí koí chíz nahín jo main ne un ko dikhái na ho. 16 Tab Yasa'iyáh ne Hizqiyáh se kahá, KHUDÁWAND ká kalám sun le. 17 Dekh, wuh din áte hain, ki sab kuchh jo tere ghar men hai, aur jo kuchh tere bápdádá ne áj ke din tak jama' karke rakkhá hai, Bábul ko le jáenge; KHUDÁWAND farmátá hai, Kuchh bhí báqí na rahegá. 18 Aur wuh tere beton men se jo tujh se paidá honge, aur jin ká báp tú hí hogá, kitnon ko le jáenge; aur wuh sháh i Bábul ke mahall men khwájasará honge. 19 Hizqiyáh ne Yasa'iyáh se kahá, KHUDÁWAND ká kalám jo tú ne kahá hai bhalá hai. Aur us ne yih bhí kahá, Bhalá hí hogá, agar mere aiyám men amn aur amán rahe. 20 Aur Hizqiyáh

ke báqí kám, aur us kí quwwat, aur kyúnkar us ne táláb aur nálí banákar shahr men pání pahuncháyá, so kyá wuh sháhán i Yahúdáh kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 21 Aur Hizqiyáh apne bápdádá ke sáth so gayá: aur us ká beṭá Munassí us kí jagah bádsháh húá.

21 Jab Munassí saltanat karne lagá, to wuh bárah baras ká thá: us ne pachpan baras Yarúshalem men saltanat kí. Aur us kí mán ká nám Hifsíbáh thá. 2 Us ne un qaumon ke nafratí kámon kí tarah, jin ko Ḳhudáwand ne baní Isráíl ke áge se dafa' kiyá, Ḳhudáwand kí nazar men badí kí. 3 Kyúnki us ne un únche maqámon ko jin ko us ke báp Hizqiyáh ne ḍháyá thá, phir banáyá; aur Ba'l ke liye mazbah banáe, aur Yasírat banáí, jaise sháh i Isráíl Akhíab ne kiyá thá; aur ásmán kí sárí fauj ko sijda kartá, aur un kí parastish kartá thá. 4 Aur us ne Ḳhudáwand kí haikal men, jis kí bábat Ḳhudáwand ne farmáyá thá, ki Main Yarúshalem men apná nám rakkhúngá, mazbahe banáe. 5 Aur us ne ásmán kí sárí fauj ke liye Ḳhudáwand kí haikal ke donon sahnon men mazbahe banáe. 6 Aur us ne apne beṭe ko ág men chaláyá, aur wuh shugún nikáltá, aur afsúngarí kartá, aur jinnát ke yáron aur jádúgaron se ta'alluq rakhtá thá; us ne Ḳhudáwand ke áge us ko gussa diláne ke liye baṛí sharárat kí. 7 Aur us ne Yasírat kí khodí húí múrat ko jise us ne banáyá thá us ghar men nasb kiyá, jis kí bábat Ḳhudáwand ne Dáúd aur us ke beṭe Sulaimán se kahá thá, ki Isí ghar men, aur Yarúshalem men jise main ne baní Isráíl ke sab qabílon men se chun liyá hai main apná nám abad tak rakkhúngá: 8 aur main aisá na karúngá ki baní Isráíl ke pánw us mulk se báhar áwára phiren jise main ne un ke bápdádá ko diyá; basharte ki wuh un sab ahkám ke mutábiq aur us sharí'at ke mutábiq, jis ká hukm mere bande Músá ne un ko diyá, 'amal karne kí ihtiyát rakkhen. 9 Par unhon ne na máná: aur Munassí ne un ko bahkáyá, ki wuh un qaumon kí nisbat jin ko Ḳhudáwand ne baní Isráíl ke áge se nábúd kiyá, ziyáda badí karen. 10 So Ḳhudáwand ne apne bandon nabíon kí ma'rifat farmáyá; 11 Chúnki sháh i Yahúdáh Munassí ne nafratí kám kiye, aur Amoríon kí nisbat jo us se peshtar húe ziyáda badí kí, aur Yahúdáh se bhí apne buton ke zarí'e se gunáh karáyá: 12 is liye Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá yún farmátá hai, Dekho, main Yarúshalem aur Yahúdáh par aisí balá láne ko hún, ki jo koí us ká hál sune, us ke kán jhanná uṭhenge. 13 Aur main Yarúshalem par Sámariya kí rassí, aur Akhíab ke gharáne ká sáhúl ḍálúngá; aur main Yarúshalem ko aisá ponchhúngá, jaise ádmí tháli ko ponchhtá hai aur use ponchhkar ulṭí rakh detá hai. 14 Aur main apní mírás ke báqí logon ko tark karke un ko un ke dushmanon ke hawále karúngá; aur wuh apne sab dushmanon ke liye shikár aur lúṭ ṭhahrenge; 15 kyúnki jab se un ke bápdádá Misr se nikle, us din se áj tak, wuh mere áge badí karte aur mujhe gussa diláte rahe. 16 'Aláwa is ke Munassí ne us gunáh ke siwá, ki us ne Yahúdáh ko gumráh karke Ḳhudáwand kí nazar men badí karáí begunáhon ká khún bhí is qadr kiyá, ki Yarúshalem is sire se us sire tak bhar gayá. 17 Aur Munassí ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, aur wuh gunáh jo us se sarzad húá, so kyá wuh baní Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 18 Aur Munassí apne bápdádá ke sáth so gayá, aur apne ghar ke bág men jo 'Uzzá ká bág hai dafn húá: aur us ká beṭá Amún us kí jagah bádsháh húá.

19 Aur Amún jab saltanat karne lagá to báís baras ká thá. Us ne Yarúshalem men do baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Musallimat thá jo Harús Yutbahí kí beṭí thí. 20 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men badí kí, jaise us ke báp Munassí ne kí thí. 21 Aur wuh apne báp kí sab ráhon par chalá, aur un buton kí parastish kí, jin kí parastish us ke báp ne kí thí, aur un ko sijda kiyá. 22 Aur us ne Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ko tark kiyá, aur Ḳhudáwand kí ráh par na chalá. 23 Aur Amún ke ḳhádimon ne us ke ḳhiláf sázish kí, aur bádsháh ko usí ke qasr men ján se már diyá.

24 Lekin us mulk ke logon ne un sab ko jinhon ne Amún bádsháh ke khiláf sázish kí thí, qatl kiyá. Aur mulk ke logon ne us ke bețe Yúsiyáh ko us kí jagah bádsháh banáyá. 25 Aur Amún ke báqí kám jo us ne kiye, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 26 Aur wuh apní gor men 'Uzzá ke bág men dafn húá: aur us ká bețá Yúsiyáh us kí jagah bádsháh húá.

22 Jab Yúsiyáh saltanat karne lagá, to áțh baras ká thá; us ne iktís baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Jadídah thá jo Busqatí 'Adáyáh kí bețí thí. 2 Us ne wuh kám kiyá jo Khudáwand kí nigáh men thík thá, aur apne báp Dáúd kí sab ráhon par chalá, aur dahine yá báen háth ko mutlaq na muțá.

3 Aur Yúsiyáh bádsháh ke ațhárahwen baras aisá húá, ki bádsháh ne Sáfan bin Asaliyáh bin Masullám munshí ko Khudáwand ke ghar ko bhejá aur kahá, 4 ki Tú Khilqiyáh sardár káhin ke pás já, táki wuh sárí naqdí ko jo Khudáwand ke ghar men láí játí hai, aur jise darbánon ne logon se lekar jama' kiyá hai gine. 5 Aur wuh use un kárguzáron ko saunp den jo Khudáwand ke ghar kí nigrání rakhte hain: aur yih log use un kárígaron ko den jo Khudáwand ke ghar men kám karte hain táki haikal kí daráron kí marammat ho; 6 ya'ní barhaiyon, aur rájon, aur mi'máron ko den; aur haikal kí marammat ke liye lakrí aur taráshe húe pattharon ke kharídne par kharch karen. 7 Lekin un se us naqdí ká jo un ke háth men dí játí thí, koí hisáb nahín liyá játá thá, is liye ki wuh amánatdárí se kám karte the. 8 Aur sardár káhin Khilqiyáh ne Sáfan munshí se kahá, ki Mujhe Khudáwand ke ghar men Tauret kí kitáb milí hai. Aur Khilqiyáh ne wuh kitáb Sáfan ko dí, aur us ne us ko parhá. 9 Aur Sáfan munshí bádsháh ke pás áyá, aur bádsháh ko khabar dí, ki Tere khádimon ne wuh naqdí jo haikal men milí lekar un kárguzáron ke háth men supurd kí jo Khudáwand ke ghar kí nigrání rakhte hain. 10 Aur Sáfan munshí ne bádsháh ko yih bhí batáyá, ki Khilqiyáh káhin ne ek kitáb mere hawále kí hai. Aur Sáfan ne use bádsháh ke huzúr parhá. 11 Jab bádsháh ne Tauret kí kitáb kí báten suníu, to apne kapre pháre; 12 aur bádsháh ne Khilqiyáh káhin, aur Sáfan ke bețe Akhíqám, aur Míkáyáh ke bețe 'Akbor, aur Sáfan munshí, aur 'Asáyáh ko jo bádsháh ká mulázim thá yih hukm diyá, ki 13 Yih kitáb jo milí hai, is kí báton ke báre men tum jákar merí, aur sab logon aur sáre Yahúdáh kí taraf se Khudáwand se daryáft karo: kyúnki Khudáwand ká bará gazab ham par isí sabab se bharká hai, ki hamáre bápdádá ne is kitáb kí báton ko na suná, ki jo kuchh us men hamáre báre men likhá hai us ke mutábiq 'amal karte. 14 Tab Khilqiyáh káhin, aur Akhíqám, aur 'Akbor, aur Sáfan, aur 'Asáyáh, Khuldah nabiya ke pás gaye jo toshakháne ke dároga Salúm bin Tiqwah bin Kharkhas kí biwí thí; (yih Yarúshalem men Mishnah náme mahalle men rahtí thí;) so unhon ne us se guftogú kí. 15 Us ne un se kahá, Khudáwand Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Tum us shakhs se jis ne tum ko mere pás bhejá hai kahná, 16 ki Khudáwand yún farmátá hai, ki Main is kitáb kí un sab báton ke mutábiq, jin ko shah i Yahúdáh ne parhá hai, is maqám par, aur is ke sab báshindon par balá názil karúngá: 17 kyúnki unhon ne mujhe tark kiyá, aur gairma'búdon ke áge bakhúr jaláyá, táki apne háthon ke sab kámon se mujhe gussa diláen: so merá qahr is maqám par bharkegá, aur thandá na hogá. 18 Lekin sháh i Yahúdáh se jis ne tum ko Khudáwand se daryáft karne ko bhejá hai yún kahná, ki Khudáwand Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Jo báten tú ne suní hain, un ke báre men yih hai, ki 19 chúnki terá dil narm hai, aur jab tú ne wuh bát suní jo main ne is maqám aur is ke báshindon ke haqq men kahí, ki wuh tabáh ho jáenge, aur la'natí bhí thahrenge, to tú ne Khudáwand ke áge 'ájizí kí, aur apne kapre pháre, aur mere áge royá; so main ne bhí terí sun lí, Khudáwand farmátá hai. 20 Is liye dekh, main tujhe tere bápdádá ke sáth milá dúngá. aur tú apní gor men

salámatí se utár diyá jáegá; aur un sab áfatoṉ ko, jo maiṉ is maqám par názil karúngá, terí áṉkheṉ nahíṉ dekheṉgí. So wuh yih ḳhabar bádsháh ke pás láe.

23 Aur bádsháh ne log bheje, aur unhoṉ ne Yahúdáh aur Yarúshalem ke sab buzurgoṉ ko us ke pás jama' kiyá. 2 Aur bádsháh Ḳhudáwand ke ghar ko gayá; aur us ke sáth Yahúdáh ke sab log, aur Yarúshalem ke sab báshinde, aur káhin, aur nabí, aur sab chhoṭe baṛe ádmí the; aur us ne jo 'ahd kí kitáb Ḳhudáwand ke ghar meṉ milí thí, us kí sab báteṉ un ko paṛh sunáíṉ. 3 Aur bádsháh sutún ke barábar khaṛá húá, aur us ne Ḳhudáwand kí pairawí karne, aur us ke hukmoṉ, aur shahádatoṉ, aur áín ko, apne sáre dil aur sárí ján se mánne, aur is 'ahd kí bátoṉ par jo is kitáb meṉ likhí haiṉ 'amal karne ke liye Ḳhudáwand ke huzúr 'ahd báṉdhá. Aur sab log us 'ahd par qáim húe. 4 Phir bádsháh ne sardár káhin Ḳhilqiyáh ko, aur un káhinoṉ ko jo dúsre darje ke the aur darbánoṉ ko hukm diyá, ki un sab bartanoṉ ko jo Ba'l, aur Yasírat, aur ásmán kí sárí fauj ke liye banáe gaye the, Ḳhudáwand kí haikal se báhar nikáleṉ; aur us ne Yarúshalem ke báhar Qidron ke khetoṉ meṉ un ko jalá diyá, aur un kí rákh Baitel pahuṉcháí: 5 aur us ne un butparast káhinoṉ ko jin ko sháhán i Yahúdáh ne Yahúdáh ke shahroṉ ke úṉche maqámoṉ aur Yarúshalem ke ás pás ke maqámoṉ meṉ baḳhúr jaláne ko muqarrar kiyá thá, aur un sab ko bhí jo Ba'l, aur súraj, aur chánd, aur saiyároṉ, aur ásmán ke sáre lashkar ke liye baḳhúr jaláte the, mauqúf kiyá. 6 Aur wuh Yasírat ko Ḳhudáwand ke ghar se Yarúshalem ke báhar Qidron ke nále par le gayá, aur use Qidron ke nále par jalá diyá, aur use kúṭ kúṭkar ḳhák baná diyá, aur us ko 'ámm logoṉ kí qabroṉ par pheṉk diyá. 7 Aur us ne lútíoṉ ke makánoṉ ko jo Ḳhudáwand ke ghar meṉ the jin meṉ 'aurateṉ Yasírat ke liye parde buná kartí thíṉ, ḍhá diyá. 8 Aur us ne Yahúdáh ke sab shahroṉ se káhinoṉ ko lákar Jiba' se Bairsaba' tak, un sab úṉche maqámoṉ meṉ jahán káhinoṉ ne baḳhúr jaláyá thá najásat ḍalwáí; aur us ne pháṭakoṉ ke un úṉche maqámoṉ ko jo shahr ke názim Yashú' ke pháṭak ke madḳhal, ya'ní shahr ke pháṭak ke báeṉ háth ko the, girá diyá. 9 Taubhí úṉche maqámoṉ ke káhin Yarúshalem meṉ Ḳhudáwand ke mazbah ke pás na áe, lekin wuh apne bháiyoṉ ke sáth beḳhamírí roṭí khá lete the. 10 Aur us ne Túfat meṉ jo baní Hinnúm kí wádí meṉ hai, najásat phiṉkwáí, táki koí shaḳhs Molak ke liye apne beṭe yá beṭí ko ág meṉ na chalwá sake. 11 Aur us ne un ghoṛoṉ ko dúr kar diyá, jin ko Yahúdáh ke bádsháhoṉ ne súraj ke liye maḳhsús karke Ḳhudáwand ke ghar ke ástáne par Nátan Malik ḳhwájasará kí koṭhrí ke barábar rakkhá thá, jo haikal kí hadd ke andar thí, aur súraj ke rathoṉ ko ág se jalá diyá. 12 Aur un mazbahoṉ ko jo A'ḳhaz ke báláḳháne kí chhat par the jin ko sháhán i Yahúdáh ne banáyá thá, aur un mazbahoṉ ko jin ko Munassí ne Ḳhudáwand ke ghar ke donoṉ sahnoṉ meṉ banáyá thá bádsháh ne ḍhá diyá, aur wahán se un ko chúr chúr karke un kí ḳhák ko Qidron ke nále meṉ phiṉkwá diyá. 13 Aur bádsháh ne un úṉche maqámoṉ par najásat ḍalwáí jo Yarúshalem ke muqábil Koh i A'láish kí dahiní taraf the jin ko Isráílíoṉ ke bádsháh Sulaimán ne Saidáníoṉ kí nafratí 'Istárát, aur Moábíoṉ ke nafratí Kamos, aur baní 'Ammon ke nafratí Milkúm ke liye banáyá thá. 14 Aur us ne sutúnoṉ ko ṭukṛe ṭukṛe kar diyá, aur Yasíratoṉ ko káṭ ḍálá, aur un kí jagah meṉ murdoṉ kí haḍḍiyáṉ bhar díṉ. 15 Phir Baitel ká wuh mazbah, aur wuh úṉchá maqám jise Nabát ke beṭe Yarubi'ám ne banáyá thá jis ne Isráíl se gunáh karáyá, so is mazbah aur úṉche maqám donoṉ ko us ne ḍhá diyá, aur úṉche maqám ko jalá diyá, aur use kúṭ kúṭkar ḳhák kar diyá, aur Yasírat ko jalá diyá. 16 Aur jab Yúsiyáh muṛá, to us ne un qabroṉ ko dekhá jo wahán us paháṛ par thíṉ; so us ne log bhejkar un qabroṉ meṉ se haḍḍiyáṉ nikalwáíṉ, aur un ko us mazbah par jalákar use nápák kiyá; yih Ḳhudáwand ke suḳhan ke mutábiq húá jise us mard i Ḳhudá ne jis ne in bátoṉ kí ḳhabar dí thí sunáyá thá. 17 Phir us ne púchhá, Yih kaisí yádgár hai jise

main dekhtá hún? Shahr ke logon ne use batáyá, Yih us mard i Khudá kí qabr hai jis ne Yahúdáh se ákar in kámon kí jo tú ne Baitel ke mazbah se kiye, khabar dí: 18 tab us ne kahá, Use rahne do; koí us kí haddiyon ko na sarkáe. So unhon ne us kí haddiyán us nabí kí haddiyon ke sáth jo Sámariya se áyá thá rahne dín. 19 Aur Yúsiyáh ne un únche maqámon ke sab gharon ko bhí jo Sámariya ke shahron men the jin ko Isráíl ke bádsháhon ne Khudáwand ko gussa diláne ko banáyá thá, dhá diyá; aur jaisá us ne Baitel men kiyá thá, waisá hí un se bhí kiyá. 20 Aur us ne únche maqámon ke sab káhinon ko jo wahán the un mazbahon par qatl kiyá, aur ádmíon kí haddiyán un par jaláín; phir wuh Yarúshalem ko laut áyá.

21 Aur bádsháh ne sab logon ko yih hukm diyá, ki Khudáwand apne Khudá ke liye fasah manáo, jaisá 'ahd kí is kitáb men likhá hai. 22 Aur yaqínan qázíon ke zamáne se jo Isráílíon kí 'adálat karte the, aur Isráíl ke bádsháhon, aur Yahúdáh ke bádsháhon ke kull aiyám men, aisí 'íd i fasah kabhí nahín húí thí. 23 Yúsiyáh bádsháh ke athárahwen baras yih fasah Yarúshalem men Khudáwand ke liye manáí gayí. 24 Másiwá is ke Yúsiyáh ne jinnát ke yáron, aur jádúgaron, aur múraton, aur buton, aur sab nafratí chízon ko jo mulk i Yahúdáh aur Yarúshalem men nazar áín, dúr kar diyá, táki wuh sharí'at kí un báton ko púrá kare jo us kitáb men likhí thín jo Khilqiyáh káhin ko Khudáwand ke ghar men milí thí. 25 Aur us se pahle koí bádsháh us kí mánind nahín húá thá, jo apne sáre dil aur apní sárí ján, aur apne sáre zor se Músá kí sárí sharí'at ke mutábiq Khudáwand kí taraf rujú' láyá ho; aur na us ke ba'd koí us kí mánind barpá húá. 26 Báwujúd is ke Munassí kí sab badkáríon kí wajh se jin se us ne Khudáwand ko gussa diláyá thá, Khudáwand apne sakht o shadíd qahr se, jis se us ká gazab Yahúdáh par bharká thá, báz na áyá. 27 Aur Khudáwand ne farmáyá, ki Main Yahúdáh ko bhí apní ánkhon ke sámne se dúr karúngá, jaise main ne Isráíl ko dúr kiyá; aur main is shahr ko jise main ne chuná, ya'ni Yarúshalem ko, aur is ghar ko jis kí bábat main ne kahá thá, ki Merá nám wahán hogá, radd kar dúngá. 28 Aur Yúsiyáh ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 29 Usí ke aiyám men sháh i Misr Fir'aun Nikoh sháh i Asúr par charháí karne ke liye daryá e Furát ko gayá thá; aur Yúsiyáh bádsháh us ká sámná karne ko niklá; so us ne use dekhte hí Majiddo men qatl kar diyá. 30 Aur us ke mulázim us ko ek rath men Majiddo se mará húá le gaye, aur use Yarúshalem men lákar usí kí qabr men dafn kiyá. Aur us mulk ke logon ne Yúsiyáh ke bete Yahúákhaz ko lekar use masah kiyá, aur us ke báp kí jagah use bádsháh banáyá.

31 Aur Yahúákhaz jab saltanat karne lagá to teís baras ká thá: us ne Yarúshalem men tín mahíne saltanat kí. Us kí mán ká nám Hamútal thá jo Libnáhí Yarmiyáh kí betí thí. 32 Aur jo jo us ke bápdádá ne kiyá thá, un ke mutábiq is ne bhí Khudáwand kí nazar men badí kí. 33 So Fir'aun Nikoh ne use Riblah men jo mulk i Hamát men hai qaid kar diyá, táki wuh Yarúshalem men saltanat na karne páe: aur us mulk par sau qintár chándí, aur ek qintár soná khiráj muqarrar kiyá. 34 Aur Fir'aun Nikoh ne Yúsiyáh ke bete Iliyáqím ko us ke báp Yúsiyáh kí jagah bádsháh banáyá; aur us ká nám badalkar Yahúyaqím rakkhá, lekin Yahúákhaz ko le gayá: so wuh Misr men ákar wahán mar gayá. 35 Aur Yahúyaqím ne wuh chándí aur soná Fir'aun ko pahuncháyá; par is naqdí ko Fir'aun ke hukm ke mutábiq dene ke liye us ne mamlukat par khiráj muqarrar kiyá: ya'ni us ne us mulk ke logon se har shakhs ke lagán ke mutábiq chándí aur soná liyá, táki Fir'aun Nikoh ko de.

36 Aur Yahúyaqím jab saltanat karne lagá to pachchís baras ká thá; us ne Yarúshalem men gyárah baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Zabúdah thá jo Rúmáh ke Fidáyáh kí betí thí. 37 Aur jo jo us ke bápdádá ne kiyá thá, usí ke mutábiq us ne bhí Khudáwand kí nazar men badí kí.

24 Usí ke aiyám men sháh i Bábul Nabúkadnazar ne charháí kí, aur Yahúyaqím tín baras tak us ká khádim rahá; tab wuh phirkar

us se munharif ho gayá. 2 Aur KHUDÁWAND ne Kasdíon ke dal, aur Arám ke dal, aur Moáb ke dal, aur baní ʻAmmon ke dal us par bheje, aur Yahúdáh par bhí bheje, táki use jaisá KHUDÁWAND ne apne bandon nabíon kí ma'rifat farmáyá thá, halák kar de. 3 Yaqínan KHUDÁWAND hí ke hukm se Yahúdáh par yih sab kuchh húá, táki Munassí ke sab gunáhon ke bá'is jo us ne kiye un ko apní nazar se dúr kare; 4 aur un sab begunáhon ke khún ke bá'is bhí jise Munassí ne baháyá; kyúnki us ne Yarúshalem ko begunáhon ke khún se bhar diyá thá, aur KHUDÁWAND ne mu'áf karná na cháhá. 5 Aur Yahúyaqím ke báqí kám, aur sab kuchh jo us ne kiyá, so kyá wuh Yahúdáh ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 6 Aur Yahúyaqím apne bápdádá ke sáth so gayá: aur us ká betá Yahúyákín us kí jagah bádsháh húá. 7 Aur sháh i Misr phir kabhí apne mulk se báhar na gayá, kyúnki sháh i Bábul ne Misr ke nále se daryá e Furát tak sab kuchh jo sháh i Misr ká thá le liyá thá.

8 Aur Yahúyákín jab saltanat karne lagá to athárah baras ká thá, aur Yarúshalem men us ne tín mahíne saltanat kí. Us kí mán ká nám Nahushtá thá jo Yarúshalemí Ilnátan kí betí thí. 9 Aur jo jo us ke báp ne kiyá thá, us ke mutábiq us ne bhí KHUDÁWAND kí nazar men badí kí. 10 Us waqt sháh i Bábul Nabúkadnazar ke khádimon ne Yarúshalem par charhái kí, aur shahr ká muhásara kar liyá. 11 Aur sháh i Bábul Nabúkadnazar bhí jab us ke khádimon ne us shahr ká muhásara kar rakkhá thá, wahán áyá. 12 Tab sháh i Yahúdáh Yahúyákín apní mán aur apne mulázimon, aur sardáron aur ʻuhdadáron samet nikalkar sháh i Bábul ke pás gayá: aur sháh i Bábul ne apní saltanat ke áthwen baras use giriftár kiyá. 13 Aur wuh KHUDÁWAND ke ghar ke sab khazánon aur sháhí mahall ke sab khazánon ko wahán se le gayá, aur sone ke sab bartanon ko jin ko sháh i Isráíl Sulaimán ne KHUDÁWAND ke ghar men banáyá thá us ne kátkar KHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq un ke tukre tukre kar diye. 14 Aur wuh sáre Yarúshalem ko, aur sab sardáron, aur súrmáon ko jo das hazár ádmí the, aur sab dastkáron aur loháron ko asír karke le gayá: so wahán mulk ke logon men se siwá kangálon ke aur koí báqí na rahá. 15 Aur Yahúyákín ko wuh Bábul le gayá, aur bádsháh kí mán, aur bádsháh kí bíwiyon aur us ke ʻuhdadáron, aur mulk ke raíson ko wuh asír karke Yarúshalem se Bábul ko le gayá. 16 Aur sab táqatwar ádmíon ko jo sát hazár the, aur dastkáron aur loháron ko jo ek hazár the, aur sab ke sab mazbút aur jang ke láiq the, sháh i Bábul asír karke Bábul men le áyá. 17 Aur sháh i Bábul ne us ke báp ke bhái Mattaniyáh ko us kí jagah bádsháh banáyá; aur us ká nám badalkar Sidqiyáh rakkhá.

18 Jab Sidqiyáh saltanat karne lagá to ikkís baras ká thá: aur us ne gyárah baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Hamútal thá jo Libnáhí Yarmiyáh kí betí thí. 19 Aur jo jo Yahúyaqím ne kiyá thá, usí ke mutábiq us ne bhí KHUDÁWAND kí nazar men badí kí. 20 Kyúnki KHUDÁWAND ke gazab ke sabab se Yarúshalem aur Yahúdáh kí yih naubat áí, ki ákhir us ne un ko apne huzúr se dúr hí kar diyá: aur Sidqiyáh sháh i Bábul se munharif ho gayá.

25 Aur us kí saltanat ke nauwen baras ke daswen mahíne ke daswen din yún húá, ki sháh i Bábul Nabúkadnazar ne apní sárí fauj samet Yarúshalem par charhái kí, aur us ke muqábil khaimazan húá, aur unhon ne us ke muqábil girdágird hisár banáe. 2 Aur Sidqiyáh bádsháh kí saltanat ke gyárahwen baras tak shahr ká muhásara rahá. 3 Aur chauthe mahíne ke nauwen din se shahr men kál aisá sakht ho gayá, ki mulk ke logon ke liye khurish na rahí. 4 Tab shahrpanáh men rakhna ho gayá, aur donon díwáron ke darmiyán, jo phátak sháhí bág ke barábar thá, us se sab jangí mard rát hí rát bhág gaye: (us waqt Kasdí shahr ke ghere húe the:) aur bádsháh ne biyábán ká rásta liyá. 5 Lekin Kasdíon kí fauj ne bádsháh ká píchhá kiyá, aur use Yaríhú ke maidán men já liyá, aur us ká sárá lashkar us ke pás se paráganda ho gayá thá. 6 So

wuh bádsháh ko pakarkar Riblah men sháh i Bábul ke pás le gaye; aur unhon ne us par fatwá diyá. 7 Aur unhon ne Sidqiyáh ke beṭon ko us kí ánkhon ke sámne zabh kiyá, aur Sidqiyáh kí ánkhen nikál dálín, aur use zanjíron se jakaṛkar Bábul ko le gaye.

8 Aur sháh i Bábul Nabúkadnazar ke 'ahd ke unnísweṉ baras ke pánchwen mahíne ke sátwen din sháh i Bábul ká ek khádim Nabúzarádán, jo jilaudáron ká sardár thá, Yarúshalem men áyá. 9 Aur us ne KHUDÁWAND ká ghar, aur bádsháh ká qasr, aur Yarúshalem ke sab ghar, ya'ní har ek baṛá ghar, ág se jalá diyá. 10 Aur Kasdíon ke sáre lashkar ne jo jilaudáron ke sardár ke hamráh thá fasíl ko cháron taraf se girá diyá. 11 Aur báqí logon ko jo shahr men rah gaye the, aur un ko jinhon ne apnon ko chhoṛkar sháh i Bábul kí panáh lí thí, aur 'awámm men se jitne báqí rah gaye the, un sab ko Nabúzarádán, jilaudáron ká sardár, asír karke le gayá. 12 Par jilaudáron ke sardár ne mulk ke kangálon ko rahne diyá, táki khetí aur tákistánon kí bágbání karen. 13 Aur pítal ke un sutúnon ko jo KHUDÁWAND ke ghar men the, aur kursíon ko, aur pítal ke baṛe hauz ko jo KHUDÁWAND ke ghar men thá, Kasdíon ne toṛkar ṭukṛe ṭukṛe kiyá, aur un ká pítal Bábul ko le gaye. 14 Aur tamám degen, aur belche, aur gulgír, aur chamche, aur pítal ke tamám bartan jo wahán kám áte the le gaye. 15 Aur angíṭhiyán, aur kaṭore, garaz jo kuchh sone ká thá, us ke sone ko, aur jo kuchh chándí ká thá, us kí chándí ko, jilaudáron ká sardár le gayá. 16 Wuh donon sutún, aur wuh baṛá hauz, aur wuh kursíán jin ko Sulaimán ne KHUDÁWAND ke ghar ke liye banáyá thá, in sab chízon ke pítal ká wazn behisáb thá. 17 Ek sutún aṭhárah háth únchá thá, aur us ke úpar pítal ká ek táj thá; aur wuh táj tín háth baland thá; us táj par girdágird jáliyán, aur anár kí kaliyán, sab pítal kí baní húí thín; aur dúsre sutún ke lawázim bhí jálí samet in hí kí tarah the. 18 Aur jilaudáron ke sardár ne Siráyáh sardár káhin ko, aur káhin i sání Safaniyáh ko, aur tínon darbánon ko pakaṛ liyá; 19 aur us ne shahr men se ek sardár ko pakaṛ liyá jo jangí mardon par muqarrar thá; aur jo log bádsháh ke huzúr házir rahte the un men se pánch ádmíon ko jo shahr men mile, aur lashkar ke baṛe muharrir ko jo ahl i mulk kí maujúdát letá thá, aur mulk ke logon men se sáṭh ádmíon ko jo shahr men mile, 20 in ko jilaudáron ká sardár Nabúzarádán pakaṛkar sháh i Bábul ke huzúr Riblah men le gayá. 21 Aur sháh i Bábul ne Hamát ke 'iláqe ke Riblah men in ko qatl kiyá. So Yahúdáh bhí apne mulk se asír hokar chalá gayá. 22 Aur jo log Yahúdáh kí sarzamín men rah gaye jin ko Nabúkadnazar sháh i Bábul ne chhoṛ diyá, un par us ne Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ko hákim muqarrar kiyá.

23 Jab jathon ke sab sardáron aur un kí sipáh ne, ya'ní Ismá'íl bin Nataniyáh, aur Yúhanan bin Qaríh, aur Siráyáh bin Tanhúmat Natúfátí, aur Yázaniyáh bin Ma'kátí ne suná, ki sháh i Bábul ne Jidaliyáh ko hákim banáyá hai, to wuh apne logon samet Misfáh men Jidaliyáh ke pás áe. 24 Aur Jidaliyáh ne un se aur un kí sipáh se qasam khákar kahá, Kasdíon ke mulázimon se mat ḍaro: mulk men base raho, aur sháh i Bábul kí khidmat karo; aur tumhárí bhalái hogí. 25 Magar sátwen mahíne aisá húá, ki Ismá'íl bin Nataniyáh bin Ilísama' jo bádsháh kí nasl se thá apne sáth das mard lekar áyá, aur Jidaliyáh ko aisá márá, ki wuh mar gayá; aur un Yahúdíon aur Kasdíon ko bhí jo us ke sáth Misfáh men the qatl kiyá. 26 Tab sab log, kyá chhoṭe kyá baṛe, aur jathon ke sardar uṭhkar Misr ko chale gaye, kyúnki wuh Kasdíon se ḍarte the.

27 Aur Yahúyákín sháh i Yahúdáh kí asírí ke saintísweṉ baras ke bárahwen mahíne ke satáísweṉ din aisá húá, ki sháh i Bábul Awíl Marúdak ne apní saltanat ke pahle hí sál Yahúyákín sháh i Yahúdáh ko qaidkháne se nikálkar sarfaráz kiyá; 28 aur us ke sáth mihr se báten kín, aur us kí kursí un sab bádsháhon kí kursíon se jo us ke sáth Bábul men the baland kí; 29 so wuh apne qaidkháne ke kapṛe badalkar 'umr bhar barábar us ke huzúr kháná khátá rahá. 30 Aur us ko 'umr bhar bádsháh kí taraf se wazífa ke taur par har roz rasad miltí rahí.

I TAWA'RI'KH

1 A'dam, Set, Anús, 2 Qínán, Mahalalel, Yárid, 3 Hanúk, Matúsilah, Lamak, 4 Núh, Sim, Hám, aur Yáfat.

5 Baní Yáfat: Jumar, aur Májúj, aur Mádí, aur Yáwán, aur Túbal, aur Masak, aur Tírás hain. 6 Aur baní Jumar: Askanáz, aur Dífat, aur Tujarmah hain. 7 Aur baní Yáwán: Ilísah, aur Tarsís, Kittí, aur Dodání log hain.

8 Baní Hám: Kúsh, aur Misr, Fút, aur Kan'án hain. 9 Aur baní Kúsh: Sabá, aur Hawílah, aur Sabtah, aur Ra'máh, aur Sabtaka hain. Aur baní Ra'máh: Sabá, aur Dadán hain. 10 Aur Kúsh se Namrúd paidá húá; zamín par pahle wuhí baháduri karne lagá. 11 Aur Misr se Lúdí, aur 'Anámí, aur Lihábí, aur Naftúhí, 12 aur Fatrúsí, aur Kaslúhí, (jin se Filistí nikle,) aur Kaftúrí paidá húe. 13 Aur Kan'án se Saidá jo us ká pahlauṭhá thá, aur Hitt; 14 aur Yabúsí, aur Amorí, aur Jirjáshí, 15 aur Hawwí, aur 'Arqí, aur Síní, 16 aur Arwádí, aur Simárí, aur Hamátí paidá húe.

17 Baní Sim: 'Ailám, aur Asúr, aur Arfaksad, aur Lúd, aur Arám, aur 'U'z, aur Húl, aur Jatar, aur Masak hain. 18 Aur Arfaksad se Silah paidá húá, aur Silah se 'Ibr paidá húá; 19 aur 'Ibr se do beṭe paidá húe; pahle ká nám Falaj thá, kyúnki us ke aiyám men zamín baṭí; aur us ke bhái ká nám Yuqtán thá. 20 Aur Yuqtán se Almúdád, aur Salaf, aur Hasármávat, aur Irákh; 21 aur Hadúrám, aur U'zál, aur Diqlah; 22 aur 'Aibál, aur Abímáel, aur Sibá; 23 aur Ofír, aur Hawílah, aur Yúbáb paidá húe. Yih sab baní Yuqtán hain.

24 Sim, Arfaksad, Silah; 25 'Ibr, Falaj, Ra'ú; 26 Sarúj, Nahúr, [illegible]; 27 Abrám, [illegible] Abrahám. 28 Abrahám ke beṭe: Izháq aur Ismá'íl the.

29 In kí aulád [illegible]: Ismá'íl ká pahlauṭhá Nabáyot; us ke ba'd Qidár, aur Adbiel, aur Mibsám; 30 Mism'á, aur Dúmah, aur Masá; Hadad, aur Taimá; 31 Yatúr, Nafís, Qidmah. Yih baní Ismá'íl hain.

32 Aur Abrahám kí haram Qatúrah ke beṭe yih hain: us ke baṭn se Zimrán, aur Yuqsán, aur Midán, aur Midyán, aur Isbáq, aur Súkh paidá húe. Aur baní Yuqsán: Sibá, aur Dadán hain. 33 Aur baní Midyán: 'Aifah, aur 'Ifr, aur Hanúk, aur Abídá', aur Ildu'á hain. Yih sab baní Qatúrah hain.

34 Aur Abrahám se Izháq paidá húá. Baní Izháq: 'Esau, aur Isráíl the.

35 Baní 'Esau: Ilífaz, aur Ra'úel, aur Ya'os, aur Ya'lám, aur Qorah hain. 36 Baní Ilífaz: Temán, aur Omar, Safí, aur Ja'tám, Qanaz, aur Timna' aur 'Amáliq hain. 37 Baní Ra'úel: Nahat, Zárah, Sammah, aur Mizzah hain. 38 Aur baní Sha'ír: Laután, aur Sobal, aur Saba'ún, aur 'Anah, aur Díson, aur Asar, aur Dísán hain. 39 Aur Horí, aur Homám Laután ke beṭe the; aur Timna' Laután ki bahin thí. 40 Baní Sobal: 'Alyán, aur Mánahat, 'Ebál, Safí aur Onám hain. Aur Aiyah, aur 'Anah Saba'ún ke beṭe the. 41 Aur 'Anah ká beṭá Díson thá. Aur Hamrán, aur Ishbán, aur Yitrán, aur Kirán Díson ke beṭe the. 42 Aur Asar ke beṭe Bilhán, aur Za'wán, aur Ya'qán the; aur 'U'z, aur Arán Dísán ke beṭe the.

43 Aur jin bádsháhon ne mulk i Adom par us waqt saltanat kí jab baní Isráil par koí bádsháh hukmrán na thá, wuh yih hain; Bála' bin Ba'or: us ke shahr ká nám Dinhábá thá. 44 Aur Bála' mar gayá, aur Yúbáb bin Zirah jo Busráhí thá us kí jagah bádsháh húá. 45 Aur Yúbáb mar gayá, aur Hashám jo Temán ke 'iláqe ká thá us kí jagah bádsháh húá. 46 Aur Hashám mar gayá, aur Hadad bin Bidad jis ne Midyánion ko Moáb ke maidán men [illegible] us kí jagah bádsháh húá; aur us ke shahr ká nám [illegible] thá. 47 Aur Hadad mar gayá, aur Shamlah jo Musriqa ká thá us kí jagah bádsháh húá.

48 Aur Shamlah mar gayá, aur Sáúl jo daryá e Furát ke pás ke Rahobot ká báshinda thá us kí jagah bádsháh húá. 49 Aur Sáúl mar gayá, aur Ba'l Hanán bin 'Akbor us kí jagah bádsháh húá. 50 Aur Ba'l Hanán mar gayá, aur Hadad us kí jagah bádsháh húá; us ke shahr ká nám Fá'í, aur us kí bíwí ká nám Mahetabel thá jo Matrid bint Mezáháb kí betí thí. 51 Aur Hadad mar gayá. Phir yih Adom ke raís húe; raís Timná, raís 'Alyáh, raís Yatít; 52 raís Uhlíbámah, raís Ailah, raís Fínon; 53 raís Qanaz, raís Temán, raís Mibsár; 54 raís Majdiel, raís 'Irám. Adom ke raís yihí hain.

2 Yih baní Isráíl hain: Rúbin, Shama'ún, Láwí, Yahúdáh, Ishkar, aur Zabúlún; 2 Dán, Yúsuf, aur Binyamín, Naftálí, Jadd, aur A'shar.

3 'Er aur Onán, aur Selah, yih Yahúdáh ke bete hain; yih tínon us se ek Kan'ání 'aurat Batsú'a ke batn se paidá húe. Aur Yahúdáh ká pahlauthá 'Er KHUDÁWAND kí nazar men sharír thá; is liye us ne us ko már dálá. 4 Aur us kí bahú Tamar ke us se Fáras aur Zárah húe. Yadúdáh ke kull pánch bete the. 5 Aur Fáras ke bete Hasron, aur Hamúl the. 6 Aur Zárah ke bete Zimrí, aur Aitán, Haimán, aur Kalkúl, aur Dára' ya'ní kull pánch the. 7 Aur Isráíl ká dukh denewálá 'Akar jis ne makhsús kí húí chíz men khiyánat kí Karmí ká betá thá. 8 Aur Aitán ká betá 'Azariyáh thá. 9 Aur Hasron ke bete jo us se paidá húe yih hain: Yarahmiel, aur Rám, aur Kalúbí; 10 aur Rám se 'Amminadáb paidá húá, aur 'Amminadáb se Nahson paidá húá jo baní Yahúdáh ká sardár thá. 11 Aur Nahson se Salmá paidá húá, aur Salmá se Bo'az paidá húá. 12 Aur Bo'az se 'Obed paidá húá, aur 'Obed se Yassí paidá húá. 13 Yassí se us ká pahlauthá Iliáb paidá húá, aur Abinadáb dúsrá, aur Simma' tísrá; 14 Natániel chauthá; Raddí pánchwán; 15 'Ozam chhatá, Dáúd sátwán. 16 Aur un kí bahinen Zarúyáh aur Abíjel thín. Aur Abíshai, aur Yoáb, aur 'Asahel, yih tínon Zarúyáh ke bete hain. 17 Aur Abíjel se 'Amásá paidá húá: aur 'Amásá ká báp Ismá'ílí Yatar thá. 18 Aur Hasron ke bete Kálib se us kí bíwí 'Azúbah, aur Yarí'ot ke, aulád húí; 'Azúbah ke bete yih hain; Yashar, aur Súbáb, aur Ardún. 19 Aur 'Azúbah mar gayí, aur Kálib ne Ifrát ko biyáh liyá, jis ke batn se Húr paidá húá. 20 Aur Húr se U'rí paidá húá, aur U'rí se Bazilliel paidá húá. 21 Us ke ba'd Hasron Jilí'ád ke báp Makír kí betí ke pás gayá, jis se us ne sáth baras kí 'umr men biyáh kiyá thá, aur us ke batn se Shajúb paidá húá. 22 Aur Shajúb se Yáír paidá húá jo mulk i Jilí'ád men teís shahron ká málik thá. 23 Aur Jasúr, aur Arám ne Yáír ke shahron ko, aur Qanát ko ma' us ke qasbon ke, ya'ní sáth shahron ko, un se le liyá. Yih sab Jilí'ád ke báp Makír ke bete the. 24 Aur Hasron ke Kálib Ifrátah men mar jáne ke ba'd Hasron kí bíwí Abiyáh ke us se Ashúr paidá húá jo Taqú'a ká báp thá. 25 Aur Hasron ke pahlauthe Yarahmiel ke bete yih hain: Rám jo us ká pahlauthá thá, aur Búnah, aur Oran, aur Ozam, aur Akhiyáh. 26 Aur Yarahmiel kí ek aur bíwí thí, jis ká nám 'Atárah thá; wuh Onám kí mán thí. 27 Aur Yarahmiel ke pahlauthe Rám ke bete, Ma'z, aur Yamín, aur 'Eqar the. 28 Aur Onám ke bete Sammí, aur Yada'. Aur Sammí ke bete Nadab, aur Abísúr the. 29 Aur Abísúr kí bíwí ká nám Abíkhail thá, us ke batn se Akhbán aur Molíd paidá húe. 30 Aur Nadab ke bete Silid, aur Affáím the; lekin Silid beaulád mar gayá. 31 Aur Affáím ká betá Yasa'í. Aur Yasa'í ká betá Sísán. Aur Sísán ká betá Akhlí thá. 32 Aur Sammí ke bhái Yada' ke bete Yatar, aur Yúnatan the. Aur Yatar beaulad mar gayá. 33 Aur Yúnatan ke bete; Falat, aur Zázá. Yih Yarahmiel ke bete the. 34 Aur Sísán ke bete nahín, sirf betiyán thín. Aur Sísán ká ek Misrí naukar Yarkha' námí thá. 35 So Sísán ne apní betí ko apne naukar Yarkha' se biyáh diyá, aur us ke us se 'Attí paidá húá. 36 Aur 'Attí se Nátan paidá húá, aur Nátan se Zábád paidá húá; 37 aur Zábád se Iflál paidá húá, aur Iflál se 'Obed paidá húá; 38 aur 'Obed se Yáhú paidá húá, aur Yáhú se 'Azariyáh paidá húá; 39 aur 'Azariyáh se Khalas paidá húá, aur Khalas se Ilí'ásah paidá húá; 40 aur Ilí'ásah se Sisamí paidá húá, aur

Sisamí se Salúm paidá húá; 41 aur Salúm se Yaqamiyáh paidá húá, aur Yaqamiyáh se Ilísáma' paidá húá. 42 Yarahmiel ke bhái Kálib ke bete yih hain: Mísá us ká pahlauthá jo Zíf ká báp hai; aur Habrún ke báp Marísah ke bete. 43 Aur baní Habrún: Qorah, aur Taffúah, aur Raqam, aur Sama' the. 44 Aur Sama' se Yurqi'ám ká báp, Rakham, paidá húá; aur Raqam se Sammí paidá húá. 45 Aur Sammí ká betá, Ma'ún: aur Ma'ún Bait Súr ká báp thá. 46 Aur Kálib kí haram 'Aifah se Hárán, aur Mauzá, aur Jáziz paidá húe. Aur Hárán se Jáziz paidá húá. 47 Aur baní Yahdí: Rajam, aur Yotám, aur Jasám, aur Falat, aur 'Aifah, aur Sha'f the. 48 Aur Kálib kí haram Ma'kah se Shibir, aur Tirhanáh, paidá húe. 49 Usí ke batn se Madmannáh ká báp, Sha'f, aur Makbíná ká báp, Siwá, aur Jibi'ah ká báp bhí paidá húe. Aur Kálib kí betí 'Aksah hai. 50 Kálib ke bete yih the: Ifrátah ke pahlauthe Húr ká betá Qaryat Ya'rím ká báp Sobal; 51 Baitlahm ká báp Salmá, aur Bait Jádir ká báp Khárif. 52 Aur Qaryat Ya'rím ke báp Sobal ke bete hí bete the: Harái, aur Manúkhat ke ádhe log. 53 Aur Qaryat Ya'rím ke gharáne yih the: Itrí, aur Fútí, aur Samátí, aur Masra'í; in hí se Sura'tí aur Istáolí nikle hain. 54 Baní Salmá yih the: Baitlahm, aur Natúfátí, aur 'Atarot bait Yoáb, aur Manúkhation ke ádhe log, aur Sura'í. 55 Aur Ya'biz ke rahnewále munshíon ke gharáne; Tir'átí, aur Sam'átí, aur Saukátí. Yih wuh Qíní hain jo Raikáb ke gharáne ke báp Hamát kí nasl se the.

3 Yih Dáúd ke bete hain jo Habrún men us se paidá húe: pahlauthá Amnon, Yazra'elí Akhinúa'm ke batn se; dúsrá Dániel, Karmilí Abíjel ke batn se; 2 tísrá Abísalom jo Jasúr ke bádsháh Talmí kí betí Ma'kah ká betá thá; chauthá Aduniyáh jo Hajjít ká betá thá; 3 pánchwán Safatiyáh, Abítál ke batn se: chhatá Itri'ám, us kí bíwí 'Ijlah se. 4 Yih chha Habrún men us se paidá húe; us ne wahán sát baras chha mahíne saltanat kí, aur Yarúshalem men us ne tentís baras saltanat kí. 5 Aur yih Yarúshalem men us se paidá húe: Simi'á, aur Sobáb, aur Nátan, aur Sulaimán; yih cháron 'Ammíel kí betí Batsú'a ke batn se the; 6 aur Ibhár, aur Ilísama'; aur Ilífalat, 7 aur Nujah, aur Nafaj, aur Yafí'a; 8 aur Ilísama', aur Ilyada', aur Ilífalat, yih nau. 9 Yih sab haramon ke beton ke 'aláwa Dáúd ke bete the. Aur Tamar in kí bahin thí. 10 Aur Sulaimán ká betá Rahubi'ám thá, us ká betá Abiyáh, us ká betá A'sá, us ká betá Yahúsafat; 11 us ká betá Yúrám, us ká betá Akhaziyáh, us ká betá Yúás; 12 us ká betá Amasiyáh, us ká betá 'Azariyáh, us ká betá Yútám; 13 us ká betá A'khaz, us ká betá Hizqiyáh, us ká betá Munassí; 14 us ká betá Amún, us ká betá Yúsiyáh. 15 Aur Yúsiyáh ke bete yih the; pahlauthá Yúhanán, dúsrá Yahúyaqím, tísrá Sidqiyáh, chauthá Salúm. 16 Aur baní Yahúyaqím: us ká betá Yakúniyáh; us ká betá Sidqiyáh. 17 Aur Yakúniyáh, jo asír thá, us ke bete yih hain: Siyáltíel, 18 aur Malikirám, aur Fidáyáh, aur Shenázar, Yaqamiyáh, Húsama', aur Nadabiyáh. 19 Aur Fidáyáh ke bete yih hain: Zarubbábul, aur Sama'í. Aur baní Zarubbábul ke bete yih hain; Masullám, aur Hanániyáh, aur Salúmít un kí bahin thí. 20 Aur Hasúbah, aur Ahl, aur Barakiyáh, aur Hasadiyáh, Yúsabhasad, yih pánch. 21 Aur Hanániyáh ke bete yih hain: Falatiyáh, aur Yasa'iyáh: baní Rifáyáh, baní Arnán, baní 'Abadiyáh, baní Sakaniyáh. 22 Aur Sakaniyáh ká betá, Sama'iyáh. Aur baní Sama'iyáh: Hatúsh, aur Ijál, aur Baríh, aur Na'riyáh, aur Sáfat; yih chha. 23 Aur Na'riyáh ke bete yih the: Ilayú'ainí, aur Hizqiyáh, aur 'Azríqám; yih tín. 24 Aur baní Ilayú'ainí yih the: Húdaiwáhú, aur Iliyásib, aur Filáyáh, aur 'Aqqúb, aur Yúhanán, aur Diláyáh, aur 'Anání; yih sát.

4 Baní Yahúdáh yih hain: Fáras, Hasron, aur Karmí, aur Húr, aur Sobal. 2 Aur Riyáyáh bin Sobal se Yahat paidá húá; aur Yahat se Akhúm aur Láhad paidá húe. Yih Sura'tíon ke khándán hain. 3 Aur yih Aitám ke báp se hain: Yazra'el, aur Isma', aur Idbás; aur un kí bahin ká nám Hazlilfúní thá. 4 Aur Fanúel Jadúr ká báp, aur 'Azar Húsah ká báp thá. Yih Ifrátah ke pahlauthe Húr ke bete

hain jo Baitlahm ká báp thá. 5 Aur Taqú'a ke báp Ashúr kí do bíwiyán thín, Híláh, aur Na'ráh. 6 Aur Na'ráh ke us se Akhúsám, aur Hifr, aur Temaní, aur Hakhastarí paidá húe. Yih Na'ráh ke beṭe the. 7 Aur Híláh ke beṭe: Zarat, aur Yazúár, aur Itnán the. 8 Aur Qúz se 'Anúb, aur Zobibah, aur Harúm ke beṭe A'khirkhail ke gharáne paidá húe. 9 Aur Ya'bíz apne bháiyon se mu'azzaz thá: aur us kí mán ne us ká nám Ya'bíz rakkhá kyúnki kahtí thí, ki Main ne gam ke sáth use janá. 10 Aur Ya'bíz ne Isráíl ke Khudá se yih du'á kí, A'h, tú mujhe wáqa'í barakat de, aur merí hudúd ko baṛháe, aur terá háth mujh par ho, aur tú mujhe badí se bacháe, táki wuh mere gam ká bá'is na ho. Aur jo us ne mángá Khudá ne us ko bakhshá. 11 Aur Súkhah ke bháí Kalúb se Mahír paidá húá jo Istún ká báp thá. 12 Aur Istún se Bait Rafá, aur Fásah, aur 'I'r Nahas ká báp Takhinnah paidá húe. Yihí Raikah ke log hain. 13 Aur Qanaz ke beṭe Gutníel, aur Shiráyáh the. Aur Gutníel ká beṭá Hatat thá. 14 Aur Ma'únátí se 'Ufrah paidá húá, aur Shiráyáh se Yoáb paidá húá jo Kharásím ká báp hai, kyúnki wuh kárígar the. 15 Aur Yafunnah ke beṭe Kálib ke beṭe yih hain: 'I'rú, aur Ailah, aur Na'm: aur baní Ailah; aur Qanaz. 16 Aur Yahlalel ke beṭe yih hain; Zíf, aur Zífah, Tairiyáh, aur Asaríel. 17 Aur 'Azrah ke beṭe yih hain: Yatar, aur Marad, aur 'Ifr, aur Yalún; aur us ke batn se Maryam, aur Sammí, aur Istimú'a ká báp Isbáh paidá húe. 18 Aur us kí Yahúdí bíwí ke us se Jadúr ká báp Yarad, aur Shoko ká báp Hibr, aur Zanúh ká báp Yaqútíel paidá húe. Aur Fir'aun kí beṭí Bintiyáh ke beṭe jise Marad ne biyáh liyá thá yih hain. 19 Aur Húdiyáh kí bíwí Naham kí bahin ke beṭe, Qa'ílah Jarmí ká báp aur Istimú'a Ma'kátí the. 20 Aur Simún ke beṭe yih hain: Amnon, aur Rinnah, Bin Hannán, aur Tilon. Aur Yása'í ke beṭe Zohit, aur Bin Zohit the. 21 Aur Selah bin Yahúdáh ke beṭe yih hain: 'Er Lakah ká báp, aur La'dah Marísah ká báp, aur Bait Ashbí'a ke gharáne jo bárík katán ká kám karte the; 22 aur Yoqím, aur Kozíbá ke log, aur Yúás, aur Sharráf jo Moáb ke darmiyán hukmrán the, aur Yasúbí Lahm. Yih purání tawáríkh hai. 23 Yih kumhár the, aur Nataím aur Gaderá ke báshinde the; wuh wahán bádsháh ke sáth us ke kám ke liye rahte the.

24 Baní Shama'ún yih hain: Namúel, aur Yamín, Yaríb, Zárah, Sáúl: 25 aur Sáúl ká beṭá Salúm, aur Salúm ká beṭá Mibsám, aur Mibsám ká beṭá Misma'. 26 Aur Misma' ke beṭe yih hain: Hamúel, Hamúel ká beṭá Zakúr, Zakúr ká beṭá Sama'í. 27 Aur Sama'í ke solah beṭe aur chha beṭiyán thín: lekin us ke bháiyon ke bahut aulápúd na húí, aur un ke sab gharáne baní Yahúdáh kí mánind na baṛhe. 28 Aur wuh Bairsaba', aur Moládah, aur Hasár Su'ál, 29 aur Bilháh, aur 'Azam, aur Tolád, 30 aur Batúel, aur Hurmah, aur Siqláj, 31 aur Bait Markabot, aur Hasár Súsím, aur Bait Biráí, aur Sagarím men rahte the. Dáúd kí saltanat tak yihí un ke shahr the. 32 Aur un ke gánw 'Aitám, aur 'Ain, aur Rimmon, aur Tokan, aur 'Asan; yih pánch shahr the: 33 aur un ke sab díhát bhí jo Ba'l tak un shahron ke ás pás the. Yih un ke rahne ke maqám the, aur un ke nasabnáme hain. 34 Aur Misobáb, Yamlík, aur Yúshah bin Amasiyáh, 35 aur Yúel, aur Yáhú bin Yúsíbiyáh, bin Shiráyáh, bin 'Asíel, 36 aur Ilayú'ainí, aur Ya'qúbah, aur Yasúkháyah, aur 'Asáyáh, aur 'Adíel, aur Yasímiel, aur Bináyáh, 37 aur Zízá bin Shifa'í, bin Allún, bin Yadáyáh, bin Simrí, bin Sama'iyáh: 38 yih, jin ke nám mazkúr húe, apne apne gharáne ke sardár the; aur un ke ábáí khándán bahut baṛhe. 39 Aur wuh Jadúr ke madkhal tak, ya'ní us wádí ke mashriq tak apne gallon ke liye charágáh ḍhúnḍhne gaye. 40 Wahán unhon ne achchhí aur suthrí charágáh páí, aur mulk wasí', aur chain aur sukh kí jagah thá, kyúnki Hám ke log qadím se us men rahte the. 41 Aur wuh jin ke nám likhe gaye hain, sháh i Yahúdáh Hizqíyáh ke aiyám men áe, aur unhon ne un ke ḍeron par hamla kiyá, aur Ma'úním ko jo wahán mile qatl kiyá, aisá ki wuh áj ke din tak nábúd hain, aur un kí jagah rahne lage, kyúnki un ke

gallon ke liye wahán charáí thí. 42 Aur un men se, ya'ní Shama'ún ke beṭon men se, pánch sau mard koh i Sha'ír ko gaye, aur Yasá'í ke beṭe Falatiyáh, aur Na'riyáh, aur Rifáyáh, aur 'Uzzíel un ke sardár the; 43 aur unhon ne un báqí 'Amáliqíon ko jo bach rahe the qatl kiyá, aur áj ke din tak wahín base húe hain.

5 Aur Isráíl ke pahlauṭhe Rúbin ke beṭe, (kyúnki wuh us ká pahlauṭhá thá, lekin is liye ki us ne apne báp ke bichhaune ko nápák kiyá thá, us ke pahlauṭhe hone ká haqq Isráíl ke beṭe Yúsuf kí aulád ko diyá gayá, táki nasabnáma pahlauṭhepan ke mutábiq na ho. 2 Kyúnki Yahúdáh apne bháiyon se zoráwar ho gayá, aur sardár usí men se niklá, lekin pahlauṭhe ká haqq Yúsuf ká húá:) 3 so Isráíl ke pahlauṭhe Rúbin ke beṭe yih hain: Hanúk, aur Fallú, Hasron, aur Karmí. 4 Yúel ke beṭe yih hain: us ká beṭá Sama'iyáh, Sama'iyáh ká beṭá Júj, Júj ká beṭá Sima'í, 5 Sima'í ká beṭá Míkáh, Míkáh ká beṭá Riyáyáh, Riyáyáh ká beṭá Ba'l, 6 Ba'l ká beṭá Bairah jis ko Asúr ká bádsháh Tilgátpilnásar asír karke le gayá; wuh Rúbiníon ká sardár thá. 7 Aur us ke bháí apne apne gharáne ke mutábiq, jab un kí aulád ká nasabnáma likhá gayá, yih the; sardár Ya'íel, aur Zakariyáh, 8 aur Bála' bin 'Azaz, bin Sama', bin Yúel; wuh 'Aro'ír men, Nabo aur Ba'l Ma'ún tak, 9 aur mashriq kí taraf daryá e Furát se biyábán men dákhil hone kí jagah tak basá húá thá, kyúnki mulk i Jilí'ád men un ke chaupáye bahut baṛh gaye the. 10 Aur Sáúl ke aiyám men unhon ne Hájiríon se laṛáí kí, jo un ke háth se qatl húe, aur wuh Jilí'ád ke mashriq ke sáre 'iláqe men un ke ḍeron men bas gaye.

11 Aur baní Jadd un ke muqábil mulk i Basan men Salkah tak base húe the: 12 awwal Yúel thá, aur Sáfam dúsrá aur Ya'ní, aur Sáfat Basan men the; 13 aur un ke ábáí khándánon ke bháí yih hain: Míkáel, aur Masullám, aur Sab'a, aur Yúrí, aur Ya'kán, aur Zí'a, aur 'Ibr, yih sáton. 14 Yih baní Abíkhail bin Húrí, bin Yárúáh, bin Jilí'ád, bin Míkáel, bin Yasísí, bin Yahdú, bin Búz the; 15 Akhí bin 'Abdíel, bin Júní, in ke ábáí khándánon ká sardár thá. 16 Aur wuh Basan men Jilí'ád, aur us ke qasbon, aur Shárún kí sárí nawáhí men, jahán tak un kí hadd thí base húe the. 17 Yahúdáh ke bádsháh Yútám ke aiyám men, aur Isráíl ke bádsháh Yarubi'ám ke aiyám men, un sabhon ke nám un ke nasabnámon ke mutábiq likhe gaye.

18 Aur baní Rúbin, aur Jaddíon aur Munassí ke ádhe qabíle men súrmá, ya'ní aise log jo sipar aur teg uṭháne ke qábil, aur tírandáz aur jangázmúda the, chauális hazár sát sau sáth the jo jang par jáne ke láiq the. 19 Yih Hájiríon, aur Yatúr, aur Nafís, aur Nodab se laṛe; 20 aur un se muqábala karne ke liye madad páí, aur Hájirí, aur sab jo un ke sáth the, un ke hawále kiye gaye; kyúnki unhon ne laṛáí men Khudá se du'á kí, aur un kí du'á qubúl húí, is liye ki unhon ne us par bharosá rakkhá. 21 Aur wuh un kí mawáshí le gaye; un ke únṭon men se pachás hazár, aur bheṛ bakriyon men se ḍhái lákh, aur gadhon men se do hazár, aur ádmíon men se ek lákh. 22 Kyúnki bahut se log qatl húe, is liye ki jang Khudá kí thí. Aur wuh asírí ke waqt tak un kí jagah base rahe.

23 Aur Munassí ke ádhe qabíle ke log mulk men base: wuh Basan se Ba'l Harmún, aur Sanír, aur Harmún ke pahár tak phail gaye. 24 Aur un ke ábáí khándánon ke sardár yih the: 'I'fr, aur Yasa'í, aur Iliel, 'Azríel, Yarmiyáh, aur Húdáwiyáh, aur Yahdíel, jo zabardast súrmá, aur námwar, aur apne ábáí khándánon ke sardár the.

25 Aur unhon ne apne bápdádá ke Khudá kí hukm'udúlí kí, aur jis mulk ke báshindon ko Khudá ne un ke sámne se halák kiyá thá un hí ke deotáon kí pairawí men unhon ne zinákárí kí. 26 Tab Isráíl ke Khudá ne Asúr ke bádsháh Púl ke dil ko aur Asúr ke bádsháh Tilgátpilnásar ke dil ko ubhárá, aur wuh un ko, ya'ní Rúbiníon, aur Jaddíon, aur Munassí ke ádhe qabíle ko asír karke le gaye, aur un ko Khalah, aur Khábúr, aur Hárá, aur Jauzán kí nadí tak le áe; yih áj ke din tak wahín hain.

6 Baní Láwí: Jairson, Qihát, aur Mirárí hain. 2 Aur baní Qihát; 'Amrám, aur Izhár, aur Habrún, aur 'Uzzíel. 3 Aur 'Amrám kí aulád; Hárún, aur Músá, aur Maryam. Aur baní Hárún: Nadab, aur Abíhú, Ilí'azar, aur Itamar. 4 Ilí'azar se Fínihás paidá húá, Fínihás se Abísú'a paidá húá, 5 aur Abísú'a se Búqí paidá húá, aur Búqí se 'Uzzí paidá húá, 6 aur 'Uzzí se Zaráḳhiyáh paidá húá, aur Zaráḳhiyáh se Miráyot paidá húá, 7 Miráyot se Amariyáh paidá húá, aur Amariyáh se Aḳhítob paidá húá, 8 aur Aḳhítob se Sadoq paidá húá, aur Sadoq se Aḳhíma'z paidá húá, 9 aur Aḳhíma'z se 'Azariyáh paidá húá, aur 'Azariyáh se Yúhanán paidá húá, 10 aur Yúhanán se 'Azariyáh paidá húá, (yih wuh hai jo us haikal men jise Sulaimán ne Yarúshalem men banáyá thá káhin thá:) 11 aur 'Azariyáh se Amariyáh paidá húá, aur Amariyáh se Aḳhítob paidá húá, 12 aur Aḳhítob se Sadoq paidá húá, aur Sadoq se Salúm paidá húá, 13 aur Salúm se Ḳhilqiyáh paidá húá, aur Ḳhilqiyáh se 'Azariyáh paidá húá, 14 aur 'Azariyáh se Siráyáh paidá húá, aur Siráyáh se Yahúsadaq paidá húá. 15 Aur jab Ḳhudáwand ne Nabúkadnazar ke háth se Yahúdáh aur Yarúshalem ko jiláwatan karáyá, to Yahúsadaq bhí asír ho gayá.

16 Baní Láwí: Jairsom, Qihát, aur Mirárí hain. 17 Aur Jairsom ke beṭon ke nám yih hain: Libní, aur Sima'í. 18 Aur baní Qihát: 'Amrám, aur Izhár, aur Habrún, aur 'Uzzíel the. 19 Mirárí ke beṭe yih hain: Mahlí, aur Múshí. Aur Láwion ke gharáne un ke ábáí ḳhándánon ke mutábiq yih hain. 20 Jairsom se us ká beṭá Libní, Libní ká beṭá Yahat, Yahat ká beṭá Zimmah, 21 Zimmah ká beṭá Yúáḳh, Yúáḳh ká beṭá 'I'dú, 'I'dú ká beṭá Zárah, Zárah ká beṭá Yatrí. 22 Baní Qihát: Qihát ká beṭá 'Ammínadáb, 'Ammínadáb ká beṭá Qorah, Qorah ká beṭá Assír, 23 Assír ká beṭá Ilqánah, Ilqánah ká beṭá Abiyásaf, Abiyásaf ká beṭá Assír, 24 Assír ká beṭá Tahat, Tahat ká beṭá U'ríel, U'ríel ká beṭá 'Uzziyáh, 'Uzziyáh ká beṭá Sáúl. 25 Aur Ilqánah ke beṭe yih hain: 'Amásí, aur Aḳhímot. 26 Rahá Ilqánah, so Ilqánah ke beṭe yih hain: ya'ní us ká beṭá Súfí, Súfí ká beṭá Nahat, 27 Nahat ká beṭá Iliáb, Iliáb ká beṭá Yarohám, Yarohám ká beṭá Ilqánah. 28 Samúel ke beṭon men pahlauṭhá Yúel, dúsrá Abiyáh. 29 Baní Mirárí yih hain: Mahlí, Mahlí ká beṭá Libní, Libní ká beṭá Sama'í, Sama'í ká beṭá 'Uzzah, 30 'Uzzah ká beṭá Simá', Simá' ká beṭá Hajjiyáh, Hajjiyáh ká beṭá 'Asáyáh.

31 Wuh jin ko Dáúd ne sandúq ke ṭhikáná páne ke ba'd Ḳhudáwand ke ghar men gáne ke kám par muqarrar kiyá yih hain. 32 Aur wuh jab tak Sulaimán Yarúshalem men Ḳhudáwand ká ghar banwá na chuká gít gá gákar ḳhaima e ijtimá' ke maskan ke sámne ḳhidmat karte rahe aur apní apní bárí ke muwáfiq apne kám par házir rahte the. 33 Aur jo házir rahte the, wuh aur un ke beṭe yih hain: Qihátion kí aulád men se, Haimán gawaiyá, bin Yúel, bin Samúel, 34 bin Ilqánah, bin Yarohám, bin Ilíel, bin Túh, 35 bin Súf, bin Ilqánah, bin Mahat, bin 'Amásí, 36 bin Ilqánah, bin Yúel, bin 'Azariyáh, bin Safaniyáh, 37 bin Tahat, bin Assír, bin Abiásaf, bin Qorah, 38 bin Izhár, bin Qihát, bin Láwí, bin Isráíl. 39 Aur us ká bháí A'saf, jo us ke dahine khaṛá hotá thá, ya'ní A'saf bin Barakiyáh, bin Sama', 40 bin Míkáel, bin Ba'siyáh, bin Malkiyáh, 41 bin Atní, bin Zárah, bin 'Adáyáh, 42 bin Aitán, bin Zimmah, bin Sima'í, 43 bin Yahat, bin Jairsom, bin Láwí. 44 Aur baní Mirárí un ke bháí báen háth khaṛe hote the, ya'ní Aitán bin Qísí, bin 'Abdí, bin Malúk, 45 bin Hasabiyáh, bin Amasiyáh, bin Ḳhilqiyáh, 46 bin Amsí, bin Bání, bin Sámar, 47 bin Mahlí, bin Múshí, bin Mirárí, bin Láwí. 48 Aur un ke bháí Láwí Baitulláh ke maskan kí sárí ḳhidmat par muqarrar the.

49 Lekin Hárún aur us ke beṭe soḳhtaní qurbání ke mazbah, aur baḳhúr kí qurbángáh donon par páktarín makán kí sárí ḳhidmat ko anjám dene aur Isráíl ke liye kaffára dene ke liye, jaisá jaisá Ḳhudá ke bande Músá ne hukm kiyá thá qurbání chaṛháte the. 50 Aur baní Hárún yih hain: Hárún ká beṭá Ilí'azar, Ilí'azar ká beṭá Fínihás, Fínihás ká beṭá Abísú'a, 51 Abísú'a ká beṭá Buqqí, Buqqí ká beṭá 'Uzzí, 'Uzzí ká beṭá

Zaráḳhiyáh, 52 Zaráḳhiyáh ká beṭá Miráyot, Miráyot ká beṭá Amariyáh, Amariyáh ká beṭá Aḳhítob, 53 Aḳhítob ká beṭá Sadoq, Sadoq ká beṭá Aḳhíma'z.

54 Aur un kí hudúd men un kí chháoniyon ke mutábiq un kí sukúnatgáhen yih hain: baní Hárún men se Qiháttíon ke ḳhándánon ko, jin ká qur'a awwal niklá, 55 unhon ne Yahúdáh kí zamín men Habrún aur us kí nawáhí ko diyá. 56 Lekin us shahr ke khet aur us ke díhát Yafunnah ke beṭe Kálib ko diye. 57 Aur baní Hárún ko unhon ne panáh ke shahr diye, aur Habrún aur Libnáh bhí aur us kí nawáhí, aur Yatír, aur Istimú'a, aur us kí nawáhí; 58 aur Hailán aur us kí nawáhí, aur Dabír aur us kí nawáhí; 59 aur 'Asan aur us kí nawáhí, aur Bait Shams aur us kí nawáhí; 60 aur Binyamín ke qabíle men se Jibí'ah aur us kí nawáhí, aur 'Alamat aur us kí nawáhí, aur 'Anatot aur us kí nawáhí. Un ke gharánon ke sab shahr terah the. 61 Aur báqí baní Qihát ko ádhe qabíle ya'ní Munassí ke ádhe qabíle men se, das shahr qur'a dálkar diye gaye. 62 Aur Jairsom ke beṭon ko, un ke gharánon ke muwáfiq, Ishkár ke qabíle, aur A'shar ke qabíle aur Naftálí ke qabíle aur Munassí ke qabíle se, jo Basan men thá, terah shahr mile. 63 Mirárí ke beṭon ko, un ke gharánon ke muwáfiq, Rúbin ke qabíle, aur Jadd ke qabíle, aur Zabúlún ke qabíle men se bárah shahr qur'a dálkar diye gaye. 64 So baní Isráíl ne Láwíon ko wuh shahr un kí nawáhí samet diye. 65 Aur unhon ne baní Yahúdáh ke qabíle aur baní Shama'ún ke qabíle aur baní Binyamín ke qabíle men se yih shahr, jin ke nám mazkúr húe, qur'a dálkar diye. 66 Aur baní Qihát ke ba'z ḳhándánon ke pás un kí sarhaddon ke shahr Ifráím ke qabíle men se the. 67 Aur unhon ne un ko panáh ke shahr diye, ya'ní Ifráím ke kohistání mulk men Sikm aur us kí nawáhí, aur Jazar bhí aur us kí nawáhí, 68 aur Yuqmi'ám aur us kí nawáhí, aur Bait Haurún aur us kí nawáhí; 69 aur Aiyálon aur us kí nawáhí, aur Ját Rimmon aur us kí nawáhí dí; 70 aur Munassí ke ádhe qabíle men se, 'A'ner aur us kí nawáhí, aur Bil'ám aur us kí nawáhí, baní Qihát ke báqí ḳhándán ko milí. 71 Baní Jairsom ko: Munassí ke ádhe qabíle ke ḳhándán men se, Jaulán aur us kí nawáhí Basan men, aur 'Istárát aur us kí nawáhí; 72 aur Ishkár ke qabíle men se, Qádis aur us kí nawáhí, Dábirát aur us kí nawáhí, 73 aur Rámát aur us kí nawáhí, aur 'Ainaim aur us kí nawáhí; 74 aur A'shar ke qabíle men se, Masal aur us kí nawáhí, aur 'Abdon aur us kí nawáhí, 75 aur Huqúq aur us kí nawáhí, aur Rahob aur us kí nawáhí; 76 aur Naftálí ke qabíle men se Qádis aur us kí nawáhí Galíl men, aur Ḥammún aur us kí nawáhí, aur Qaryatáim aur us kí nawáhí milí. 77 Báqí Láwíon, ya'ní baní Mirárí ko Zabúlún ke qabíle men se Rimmon aur us kí nawáhí, aur Tabúr aur us kí nawáhí; 78 Yarihú ke nazdík Yardan ke pár, ya'ní Yardan kí mashriq kí taraf, Rúbin ke qabíle men se, biyabán men, Basar aur us kí nawáhí, aur Yahsah aur us kí nawáhí, 79 aur Qadímát aur us kí nawáhí, aur Mifa't aur us kí nawáhí, 80 aur Jadd ke qabíle men se, Rámát aur us kí nawáhí Jilí'ád men, aur Mahanáyim aur us kí nawáhí, 81 aur Hasbon aur us kí nawáhí, aur Ya'zer aur us kí nawáhí milí.

7 Aur baní Ishkár yih hain: Tola', aur Fúáh, aur Yasúb, aur Simron, yih cháron. 2 Aur baní Tola': 'Uzzí, aur Rifáyáh, aur Yariel, aur Yahmí, aur Ibsám, aur Samúel jo Tola'; ya'ní apne ábáí ḳhándánon ke sardár the; wuh apne zamáne men zabardast súrmá the; aur Dáúd ke aiyám men un ká shumár báís hazár chha sau thá. 3 Aur 'Uzzí ká beṭá, Izráḳhiyáh thá. Aur Izráḳhiyáh ke beṭe yih hain: Míkáel, aur 'Abadiyáh, aur Yúel, aur Yissiyáh, yih pánchon; yih sab ke sab sardár the. 4 Aur un ke sáth apní apní pushton aur apne apne ábáí ḳhándánon ke mutábiq jangí lashkar ke dal the, jin men chhattís hazár jawán the; kyúnki un ke hán bahut sí bíwiyán aur beṭe the. 5 Aur un ke bháí Ishkár ke sab gharánon men zabardast súrmá the, aur nasabnáme ke hisáb ke mutábiq kull sattásí hazár the.

6 Baní Binyamín yih hain: Bála', aur Bakr, aur Yadí'el, yih tínon. 7 Aur baní Bála': Isbún, aur 'Uzzí, aur

'Uzziel, aur Yarímot, aur 'I'rí, yih pánchon; yih apne ábáí khándánon ke sardár aur zabardast súrmá the, aur nasabnáme ke hisáb ke mutábiq báís hazár chauntís the. 8 Aur baní Bakr yih hain: Zamírah, aur Yúás, aur Ilí'azar, aur Ilayú'ainí, aur 'Umrí, aur Yarímot, aur Abiyáh, aur 'Anatot, aur 'Alámat. Yih sab Bakr ke beṭe the. 9 Un kí nasl ke log nasabnáme ke mutábiq bís hazár do sau zabardast súrmá aur apne ábáí khándánon ke sardár the. 10 Aur Yada'el ká beṭá Bilhán thá. Aur baní Bilhán yih hain: Ya'os aur Binyamín, aur Ahúd, aur Kan'ánah, aur Zaitán, aur Tarsís, aur Akhísahar. 11 Yih sab Yada'el ke beṭe, jo apne ábáí khándánon ke sardár aur zabardast súrmá the, sattrah hazár do sau the jo lashkar ke sáth jang par jáne ke láiq the. 12 Aur Suffím, aur Huffím, 'I'r ke beṭe, aur Hashím, Akhír ká beṭá thá.

13 Baní Naftálí yih hain: Yahasíel, aur Júní, aur Yasar, aur Salúm, baní Bilhah.

14 Baní Munassí yih hain: Asríel jo us kí bíwí ke batn se thá (us kí Arámí haram se Jilí'ád ká báp Makír paidá húá, 15 aur Makír ne Huffím aur Suffím kí bahin ko jis ká nám Ma'kah thá biyáh liyá) aur dúsre ká nám Siláfihád thá; aur Siláfihád ke pás beṭiyán thín. 16 Aur Makír kí bíwí Ma'kah ke ek beṭá húá, aur us ne us ká nám Faras rakkhá, aur us ke bháí ká nám Sharas thá; aur us ke beṭe Aulám, aur Raqam the. 17 Aur Aulám ká beṭá Bidán thá. Yih Jilí'ád bin Makír bin Munassí ke beṭe the. 18 Aur us kí bahin Hammúlikat se Ishhúd, aur Abí'azar, aur Mahalah paidá húe. 19 Aur baní Simída' yih hain: Akhyán, aur Sikm, aur Liqhí, aur Ani'ám.

20 Aur baní Ifráím yih hain: Sútalah, Sútalah ká beṭá Barad, Barad ká beṭá Tahat, Tahat ká beṭá Ilí'adah, Ilí'adah ká beṭá Tahat. 21 Tahat ká beṭá Zabad, Zabad ká beṭá Sútalah thá, aur 'Azar, aur Ilí'ad bhí jin ko Ját ke logon ne, jo us mulk men paidá húe the, már ḍálá; kyúnki wuh un kí mawáshí le jáne ko utar áe the. 22 Aur un ká báp Ifráím bahut dinon tak mátam kartá rahá, aur us ke bháí use tasallí dene ko áe. 23 Aur wuh apní bíwí ke pás gayá, aur wuh hámila húí, aur us ke ek beṭá húá, aur Ifráím ne us ká nám Barí'ah rakkhá; kyúnki us ke ghar par áfat áí thí. 24 (Aur us kí beṭí Saráh thí jis ne nasheb aur firáz ke Bait Haurún, aur 'Uzzan Saráh ko banáyá.) 25 Aur us ká beṭá Rafah, aur Rasaf bhí, aur us ká beṭá Tiláh, aur Tiláh ká beṭá Tahan, 26 Tahan ká beṭá La'dán, La'dán ká beṭá 'Ammíhúd, 'Ammíhúd ká beṭá Ilísama', 27 Ilísama' ká beṭá Nún, Nún ká beṭá Yahúsú'a. 28 Aur un kí milkíyat aur bastiyán yih thín: Baitel aur us ke díhát, aur mashriq kí taraf Na'rán, aur magrib kí taraf Jazar aur us ke díhát, aur Sikm bhí aur us ke díhát, 'Azzah aur us ke díhát tak; 29 aur baní Munassí kí hudúd ke pás Bait Shán aur us ke díhát, Ta'nák aur us ke díhát, Majiddo aur us ke díhát, Dor aur us ke díhát the. In men Yúsuf bin Isráíl ke beṭe rahte the.

30 Baní A'shar yih hain: Yimnáh, aur Iswáh, aur Iswí, aur Barí'ah, aur un kí bahin Sirah. 31 Aur Barí'ah ke beṭe Hibar, aur Birzávít ká báp Malkíel the. 32 Aur Hibar se Yaflít, aur Somir, aur Khútám, aur un kí bahin Sú'a paidá húe. 33 Aur baní Yaflít: Fásak, aur Bimhál, aur 'Aswát. Yih baní Yaflít hain. 34 Aur baní Sámir: Akhí, aur Rúhjah, aur Yahubbah, aur Arám the, 35 aur us ke bháí Hílam ke beṭe: Súfah, aur Imna', aur Salas, aur 'Amal the. 36 Aur baní Súfah: Súah, aur Harnafar, aur Sú'al, aur Bairí, aur Imráh, 37 Basar, aur Húd, aur Sammá, aur Silsah, aur Itrán, aur Bairá the. 38 Aur baní Yatar: Yafunnah, aur Fisfáh, aur A'rá the. 39 Aur baní 'Ulla: Arakh, aur Haníel, aur Riziyáh the. 40 Yih sab baní A'shar apne ábáí khándánon ke rais, chída aur zabardast súrmá, aur amíron ke sardár the. Un men se jo apne nasabnáme ke mutábiq jang karne ke láiq the, wuh shumár men chhabbís hazár jawán the.

8 Aur Binyamín se us ká pahlauṭhá Bála' paidá húá, dúsrá Ashbel, tísrá Akhirakh, 2 chauthá Núhah, aur pánchwán Rafá. 3 Aur Bála' ke beṭe: Addár, aur Jírá, aur Abíhúd; 4 aur Abísú'a, aur Na'mán, aur Akhúah; 5 aur Jírá, aur Safúfán, aur Húrám the. 6 Aur

Ahúd ke bete yih hain, yih Jibi'ah ke báshindon ke darmiyán ábái khándánon ke sardár the; aur in hí ko asír karke Munáhat ko le gaye the: 7 ya'ní Na'mán, aur Akhiyáh, aur Jirá; yih in ko asír karke le gayá thá, aur us se 'Uzzá, aur Akhihúd paidá húe. 8 Aur Saharím se, Moáb ke mulk men apní donon bíwiyon Húsím aur Ba'ráh ko chhor dene ke ba'd larke paidá húe. 9 Aur us kí bíwí Húdas ke batn se Yúbáb, aur Zibya, aur Maisá, aur Malkám, 10 aur Ya'úz, aur Sakiyáh, aur Mirmah paidá húe. Yih us ke bete the jo ábái khándánon ke sardár the. 11 Aur Húsím se Abítúb, aur Ilifi'al paidá húe. 12 Aur baní Ilifi'al: 'Ibr, aur Mish'ám, aur Sámir the; isí ne Onú, aur Ludd, aur us ke dihát ko ábád kiyá; 13 aur Barí'ah aur Sam'a bhí jo Aiyálon ke báshindon ke darmiyán ábái khándánon ke sardár the, aur jinhon ne Ját ke báshindon ko bhagá diyá; 14 aur Akhyú, Sháshaq, aur Yarímot, 15 aur Zabadiyáh, aur 'Arád, aur 'Adar, 16 aur Míkáel, aur Isfáh, aur Yúkhá jo baní Barí'ah hain; 17 aur Zabadiyáh, aur Masullám, aur Hiziqí, aur Hibar, 18 aur Yasmarí, aur Yazliyáh, aur Yúbáb, jo baní Ilifi'al hain; 19 aur Yaqím, aur Zikrí, aur Zabdí, 20 aur Ili'ainí, aur Ziltí, aur Iliel, 21 aur 'Adáyáh, aur Biráyáh, aur Simrát jo baní Sama'í hain; 22 aur Isfán, aur 'Ibr, aur Iliel, 23 aur 'Abdon, aur Zikrí, aur Hanán, 24 aur Hanániyáh, aur 'Ailám, aur 'Antútiyáh, 25 aur Yafdiyáh, aur Fanúel jo baní Sháshaq hain; 26 aur Samsarí, aur Shaháriyáh, aur 'Atáliyáh, 27 aur Ya'rasiyáh, aur Iliyáh, aur Zikrí jo baní Yarohám hain. 28 Yih apní pushton men ábái khándánon ke sardár aur raís the, aur Yarúshalem men rahte the. 29 Aur Jiba'ún men Jiba'ún ká báp rahtá thá, jis kí bíwí ká nám Ma'kah thá: 30 aur us ká pahlauthá betá 'Abdon, aur Súr, aur Qís, aur Ba'l, aur Nadab, 31 aur Jadúr, aur Akhyú, aur Zakar. 32 Aur Miklot se Simiáh paidá húá. Aur wuh bhí apne bháiyon ke sáth Yarúshalem men apne bháiyon ke sámne rahte the. 33 Aur Naiyir se Qís paidá húá, aur Qís se Sáúl paidá húá, aur Sáúl se Yúnatan, aur Malikishú'a aur Abinadáb, aur Ishba'l paidá húe. 34 Aur Yúnatan ká betá Maribba'l thá; aur Maribba'l se Míkáh paidá húá. 35 Aur baní Míkáh: Fitún, aur Malik, aur Tárí'a, aur A'khaz the. 36 Aur A'khaz se Yahú'adah paidá húá; aur Yahú'adah se 'Álamat, aur 'Azmáwat, aur Zimrí paidá húe; aur Zimrí se Mauzá paidá húá; 37 aur Mauzá se Bin'a paidá húá; Bin'a ká betá Ráfah, Ráfah ká betá Ili'asah, aur Ili'asah ká betá Asíl. 38 Aur Asíl ke chha bete the, jin ke nám yih hain: 'Azríqám, Bokirú, aur Ismá'íl, aur Sagariyáh, aur 'Abadiyáh, aur Hanán. Yih sab Asíl ke bete the. 39 Aur us ke bhái 'I'shaq ke bete yih hain: us ká pahlauthá Aulám, dúsrá Ya'os, tísrá Ilífalat. 40 Aur Aulám ke bete zabardast súrmá aur tírandáz the, aur us ke bahut se bete aur pote the jo derh sau the. Yih sab baní Binyamín men se the.

9 Pas sárá Isráíl nasabnámon ke mutábiq jo Isráíl ke bádsháhon kí kitáb men darj hain giná gayá, aur Yahúdáh apne gunáhon ke sabab se asír hokar Bábul ko gayá. 2 Aur wuh jo pahle apní milkíyat aur apne shahron men base, so Isráílí, aur káhin, aur Láwí, aur Natiním the. 3 Aur Yarúshalem men baní Yahúdáh men se, aur baní Binyamín men se, aur baní Ifráím aur Munassí men se yih log rahne lage, ya'ní 4 'Ú'tí bin 'Ammíhúd, bin 'Umrí, bin Imrí, bin Bání jo Fáras bin Yahúdáh kí aulúd men se thá. 5 Aur Sailánion men se: 'Ásáyáh, jo pahlauthá thá, aur us ke bete. 6 Aur baní Zárah men se: Ya'úel, aur un ke chha sau nawwe bhái. 7 Aur baní Binyamín men se: Sallú bin Masullám, bin Húdáviyáh, bin Hasínúáh; 8 aur Ibniyáh bin Yarohám, aur Ailah bin 'Uzzí, bin Mikrí, aur Masullám bin Safatiyáh, bin Ra'úel, bin Ibniyáh; 9 aur un ke bhái jo apne nasabnámon ke mutábiq nau sau chhappan the. Yih sab mard apne apne ábái khándánon ke mutábiq ábái khándánon ke sardár the.

10 Aur káhinon men se: Yada'iyáh, aur Yahúyaríb, aur Yakín, 11 aur 'Azariyáh bin Khilqiyáh, bin Masullám, bin Sadoq, bin Miráyat bin Akhítob jo Khudá ke ghar ká názim thá; 12 aur 'Adáyáh bin Yarohám,

bin Fashhúr, bin Malkiyáh, aur Ma'sí bin 'Adíel, bin Yahzíráh, bin Masullám, bin Musallimít, bin Immer; 13 aur un ke bháí apne ábáí khándánon ke raís, ek hazár sát sau sáth the jo Khudá ke ghar kí khidmat ke kám ke liye bare qábil ádmí the. 14 Aur Láwíon men se yih the: Sama'iyáh bin Hasúb, bin 'Azríqám, bin Hasabiyáh, baní Mirárí men se; 15 aur Baqbaqqar, Haras, aur Jalál, aur Mattaniyáh bin Míkáh, bin Zikrí, bin A'saf; 16 aur 'Abadiyáh bin Sama'iyáh, bin Jalál, bin Yadútún, aur Barakiyáh bin Asá, bin Ilqánah jo Natúfátíon ke dihát men bas gaye the. 17 Aur darbánon men se: Salúm, aur 'Aqqúb, aur Talmún, aur Akhímán, aur un ke bháí; Salúm sardár thá; 18 wuh ab tak sháhí phátak par mashriq kí taraf rahe; baní Láwí kí chháoní ke darbán yihí the. 19 Aur Salúm bin Qorí, bin Abíásaf, bin Qorah, aur us ke ábáí khándán ke bháí, ya'ní Qorahí, khidmat kí kárguzárí par ta'ínát the, aur khaime ke phátakon ke nigahbán the; un ke bápdádá Khudáwand kí lashkargáh par ta'ínát aur madkhal ke nigahbán the. 20 Aur Fínihás bin Ilí'azar is se peshtar un ká sardár thá, aur Khudáwand us ke sáth thá. 21 Zakariyáh bin Musalimiyáh khaima e ijtimá' ke darwáze ká nigahbán thá. 22 Yih sab jo phátakon ke darbán hone ko chune gaye, do sau bárah the. Yih jin ko Dáúd aur Samúel gaibbín ne in ke mansab par muqarrar kiyá thá, apne nasabnáme ke mutábiq apne apne gánwon men gine gaye the. 23 So wuh aur un ke bete Khudáwand ke ghar, ya'ní maskan ke ghar ke phátakon kí nigrání bárí bárí se karte the. 24 Aur darbán cháron taraf the, ya'ní mashriq, magrib, shimál, aur junúb kí taraf. 25 Aur un ke bháí jo apne apne gánwon men the, un ko sát sát din ke ba'd naubat ba naubat un ke sáth rahne ko áná partá thá; 26 kyúnki cháron sardár darbán jo Láwí the kháss mansab par mámúr the, aur Khudá ke ghar kí kothriyon aur khazánon par muqarrar the. 27 Aur wuh Khudá ke ghar ke ás pás rahá karte the, kyúnki us kí nigahbání un ke supurd thí, aur har subh ko use kholná un ke zimme thá. 28 Aur un men se ba'z ki tahwíl men 'ibádat ke bartan the, kyúnki wuh un ko ginkar andar láte aur ginkar nikálte the. 29 Aur ba'z un men se asbáb aur maqdis ke sáre zurúf aur maide, aur mai, aur tel, aur lubán, aur khushbúdár masálih par muqarrar the. 30 Aur káhinon ke beton men se ba'z khushbúdár masálih ká tel taiyár karte the. 31 Aur Láwíon men se ek shakhs Matittiyáh, Qorahí Salúm ká pahlauthá thá, un chízon par kháss taur se muqarrar thá jo tawe par pakái játi thín. 32 Aur un ke ba'z bhái jo Qihátíon kí aulád men se the, nazr kí rotí par ta'ínát the, ki har sabt ko use taiyár karen. 33 Aur yih wuh gánewále hain jo Láwíon ke ábáí khandánon ke sardár the, aur kothriyon men rahte, aur âur khidmat se ma'zúr the, kyúnki wuh din rát apne kám men mashgúl rahte the. 34 Yih apní apní pusht men Láwíon ke ábáí khándánon ke sardár aur raís the, aur Yarúshalem men rahte the.

35 Aur Jiba'ún men Jiba'ún ká báp Ya'íel rahtá thá, jis kí bíwí ká nám Ma'kah thá: 36 aur us ká pahlauthá betá 'Abdon, aur Súr, aur Qís, aur Ba'l, aur Naiyir, aur Nadab, 37 aur Jadúr, aur Akhyú, aur Zakariyáh, aur Miqlot. 38 Aur Miqlot se Simí'ám paidá húá. Aur wuh bhí apne bháiyon ke sáth Yarúshalem men apne bháiyon ke sámne rahte the. 39 Aur Naiyir se Qís paidá húá, aur Qís se Sáúl paidá húá, aur Sáúl se Yúnatan, aur Malikishú'a, aur Abínadáb, aur Ishba'l paidá húe. 40 Aur Yúnatan ká betá Maríbba'l thá, aur Maríbba'l se Míkáh paidá húá. 41 Aur Míkáh ke bete Fítún, aur Malik, aur Tahrí'a, aur A'khaz the. 42 Aur A'khaz se Ya'rah paidá húá, aur Ya'rah se 'Alamat, aur 'Azmáwat, aur Zimrí paidá húe: aur Zimrí se Mauzá paidá húá. 43 Aur Mauzá se Bin'a paidá húá; Bin'a ká betá Rifáyáh, Rifáyáh ká betá Ilí'asah, Ilí'asah ká betá Asíl. 44 Aur Asíl ke chha bete the, aur yih un ke nám hain: 'Azríqám, Bokirú, aur Ismá'íl, aur Sagariyáh, aur 'Abadiyáh, aur Hanán: yih baní Asíl the.

10 Aur Filistí Isráíl se lare; aur Isráíl ke log Filistíon ke áge se bháge, aur kohistán Jilbú'a men qatl hokar gire. 2 Aur Filistíon ne Sáúl ká aur us ke beton ká khúb

píchhá kiyá; aur Filistíon ne Yúnatan, aur Abinadáb, aur Malikishú'a ko jo Sáúl ke beṭe the, qatl kiyá. 3 Aur Sáúl par jang dobar ho gayí, aur tírandázon ne use já liyá, aur wuh tírandázon ke sabab se pareshán thá. 4 Tab Sáúl ne apne siláhbardár se kahá, Apní talwár khench, aur us se mujhe chhed de, tá na ho ki yih námakhtún ákar merí behurmati karen. Par us ke siláhbardár ne na máná, kyúnki wuh bahut ḍar gayá. Tab Sáúl ne apní talwár lí, aur us par girá. 5 Jab us ke siláhbardár ne dekhá, ki Sáúl mar gayá, to wuh bhí talwár par girá, aur mar gayá. 6 Pas Sáúl mar gayá, aur us ke tínon beṭe bhí, aur us ká sárá ḳhándán yak lakht mar miṭá. 7 Jab sab Isráílí logon ne jo wádí men the dekhá ki log bhág nikle, aur Sáúl aur us ke beṭe mar gaye, to wuh apne shahron ko chhoṛkar bhág gaye, aur Filistí ákar un men base.

8 Aur dúsre din subh ko, jab Filistí maqtúlon ko nangá karne áe, to unhon ne Sáúl aur us ke beṭon ko koh i Jilbú'a par paṛe páyá. 9 So unhon ne us ko nangá kiyá, aur us ká sir, aur us ke hathyár le liye, aur Filistíon ke mulk men cháron taraf log rawána kar diye, táki un ke buton aur logon ke pás us khushkhabarí ko pahunchâen. 10 Aur unhon ne us ke hathyáron ko apne deotáon ke mandir men rakkhá, aur us ke sir ko Dajún ke mandir men laṭká diyá. 11 Jab Yabís Jilí'ád ke sab logon ne jo kuchh Filistíon ne Sáúl se kiyá thá suná, 12 to un men ke sab bahádur uṭhe, aur Sáúl kí lásh aur us ke beṭon kí láshen lekar un ko Yabís men láe, aur un kí haḍḍiyon ko Yabís ke balút ke níche dafn kiyá, aur sát din tak roza rakkhá. 13 So Sáúl apne gunáh ke sabab se, jo us ne ḲHUDÁWAND ke huzúr kiyá thá, mará, is liye ki us ne ḲHUDÁWAND kí bát na mání, aur is liye bhí, ki us ne us se mashwara kiyá, jis ká yár jinn thá táki us ke zarí'e se daryáft kare, 14 aur us ne ḲHUDÁWAND se daryáft na kiyá; so us ne us ko már ḍálá, aur saltanat Yassí ke beṭe Dáúd kí taraf muntaqil kar dí.

11 Tab sáre Isráílí Habrún men Dáúd ke pás jama' hokar kahne lage, Dekh, ham terí hí haḍḍí aur terá hí gosht hain. 2 Aur guzashta zamáne men us waqt bhí jab Sáúl bádsháh thá, tú hí le jáne aur le áne men Isráílíon ká rahbar thá; aur ḲHUDÁWAND tere Ḳhudá ne tujhe farmáyá, ki Tú merí qaum Isráíl kí galláḅání karegá, aur tú hí merí qaum Isráíl ká sardár hogá. 3 Ġaraz, Isráíl ke sáre buzurg Habrún men bádsháh ke pás áe; aur Dáúd ne Habrún men un ke sáth ḲHUDÁWAND ke huzúr 'ahd kiyá; aur unhon ne ḲHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq jo us ne Samúel kí ma'rifat farmáyá thá Dáúd ko mamsúh kiyá, táki wuh Isráílíon ká bádsháh ho. 4 Aur Dáúd aur tamám Isráílí Yarúshalem ko gaye, (Yabús yihí hai,) aur us mulk ke báshinde Yabúsí wahán the. 5 Aur Yabús ke báshindon ne Dáúd se kahá, ki Tú yahán áne na páegá. Taubhí Dáúd ne Siyyún ká qil'a le liyá, yihí Dáúd ká shahr hai. 6 Aur Dáúd ne kahá, ki Jo koí pahle Yabúsíon ko máre, wuh sardár aur sipahsálár hogá. Aur Yoáb bin Zarúyáh pahle chaṛh gayá, aur sardár baná. 7 Aur Dáúd qil'e men rahne lagá, is liye unhon ne us ká nám Dáúd ká shahr rakkhá. 8 Aur us ne shahr ko girdágird ya'ní Millo se lekar girdágird banáyá; aur Yoáb ne báqí shahr kí marammat kí. 9 Aur Dáúd taraqqí par taraqqí kartá gayá, kyúnki RABB u'l afwáj us ke sáth thá.

10 Aur Dáúd ke súrmáon ke sardár yih hain, jinhon ne us kí saltanat men sáre Isráíl ke sáth use taqwiyat dí, táki jaisá ḲHUDÁWAND ne Isráíl ke haqq men kahá thá, use bádsháh banáen. 11 Aur Dáúd ke súrmáon ká shumár yih hai: Yasúbi'am bin Hakmúní jo tíson ká sardár thá: us ne tín sau par apná bhálá chaláyá, aur un ko ek hí waqt men qatl kiyá. 12 Us ke ba'd Aḳhúhí Dodo ká beṭá Ilí'azar thá jo un tínon súrmáon men se ek thá. 13 Wuh Dáúd ke sáth Fasdammím men thá, jahán Filistí jang karne ko jama' húe the, wahán zamín ká ek qit'a jau se bhará húá thá; aur log Filistíon ke áge se bhâge. 14 Tab unhon ne us qit'e ke bích men khaṛe hokar use bacháyá, aur Filistíon ko qatl kiyá, aur ḲHUDÁWAND ne baṛí fath dekar un ko rihái bakhshí. 15 Aur un tíson sardáron men se tín Dáúd ke sáth us chaṭán par, ya'ní 'Adullám ke magáre men

utar gaye, aur Filistíon kí fauj Rifáím kí wádí men khaimazan thí. 16 Aur Dáúd us waqt garhí men thá, aur Filistíon kí chaukí us waqt Baitlahm men thí. 17 Aur Dáúd ne tarskar kahá, Ai kásh koí Baitlahm ke us kúen ká pání jo phátak ke qaríb hai mujhe píne ko detá! 18 Tab wuh tínon Filistíon kí saff torkar nikal gaye, aur Baitlahm ke us kúen men se jo phátak ke qaríb hai pání bhar liyá, aur use Dáúd ke pás láe; lekin Dáúd ne na cháhá ki use piye; balki use KHUDÁWAND ke liye tapáyá, 19 aur kahne lagá, ki Khudá na kare, ki main aisá karún: kyá main in logon ká khún píún jo apní jánon par khele hain? kyúnki wuh jánbází karke us ko láe hain. So us ne na piyá par na piyá. Wuh tínon súrmá aise aise kám karte the. 20 Aur Yoáb ká bhái Abíshai tínon ká sardár thá: us ne tín sau par bhálá chaláyá, aur un ko már dálá; wuh in tínon men námí thá. 21 Yih in tínon men un donon se ziyáda mu'azzaz thá, aur un ká sardár baná, lekin un pahle tínon ke darje ko na pahunchá. 22 Aur Bináyáh bin Yahoyada', ek Qabzíelí súrmá ká betá thá jis ne barí bahádurí ke kám kiye the: us ne Moáb ke Aríel ke donon beton ko qatl kiyá, aur jákar barf ke mausim men ek garhe ke bích ek sher ko márá. 23 Aur us ne pánch háth ke ek qaddáwar Misrí ko qatl kiyá, hálánki us Misrí ke háth men juláhe ke shahtír ke barábar ek bhálá thá; par wuh ek láthí liye húe us ke pás gayá, aur bhále ko us Misrí ke háth se chhínkar usí ke bhále se us ko qatl kiyá. 24 Yahoyada' ke bete Bináyáh ne aise aise kám kiye; aur wuh un tínon súrmáon men námí thá. 25 Wuh un tíson se mu'azzaz thá, par pahle tínon ke darje ko na pahunchá; aur Dáúd ne use apne muháfiz sipáhíon ká sardár banáyá.

26 Aur lashkaron men súrmá yih the: Yoáb ká bhái 'Asáhel aur Baitlahmí Dodo ká betá Ilhanán; 27 aur Sammot Harúrí; Khalis Falúní; 28 Taqú'í 'Aqqís ká betá 'I'rá; Abí-'azar 'Anatotí; 29 Sibbakí Húsátí; 'I'lí Akhúhí; 30 Maharí Natúfátí; Halid bin Ba'nah Natúfátí; 31 baní Binyamín ke Jibi'ah ke Ríbí ká betá Ittaí; Bináyáh Fir'átoní; 32 Ja's kí nadiyon ká báshinda Húrí; Abíel 'Arbátí; 33 'Azmávat Baharúmí; Ilyahbá Sa'lbúní; 34 baní Hashím Jizúní; Harárí Shají ká betá Yúnatan; 35 aur Harárí Sakár ká betá Akhíám; Ilifál bin U'r; 36 Hifr Makírátí; Akhiyáh Falúní; 37 Hasrú Karmilí; Nagarí bin Azbí; 38 Nátan ká bhái Yúel; Mibkhár bin Hájirí; 39 Silaq 'Ammoní; Naharí Bairotí jo Yoáb bin Zarúyáh ká siláhbardár thá; 40 'I'rá Itrí; Jaríb Itrí; 41 U'riyáh Hittí; Zabad bin Akhlí; 42 Sízá Rúbiní ká betá 'Adína, Rúbiníon ká ek sardár, jis ke sáth tís jawán the; 43 Hanán bin Ma'kah; Yahúsafat Mitní; 44 'Uzziyá 'Istárátí; Khútám 'Aro'írí ke bete Samá' aur Ya'íel, 45 Yadí'ael bin Simrí, aur us ká bhái Yúkhá Tísí; 46 Ilíel Mahávví aur Ilna'm ke bete Yaríbí, aur Yúsáviyáh; aur Yitmah Moábí; 47 Ilíel; aur 'Obed; aur Ya'síel Mazobáí.

12 Yih wuh hain jo Siqláj men Dáúd ke pás áe, jab ki wuh hanoz Qís ke bete Sáúl ke sabab se chhipá rahtá thá; aur wuh un súrmáon men the jo laráí men us ke madadgár the. 2 Un ke pás kamánen thín, aur wuh falákhun se patthar marte, aur kamán se tír chaláte waqt dahine aur báen donon háthon ko kám men lá sakte the; aur Sáúl ke Binyamíní bháiyon men se the. 3 Akhí'azar sardár thá, phir Yúás baní Samá'ah Jibi'atí; aur Yaziel, aur Falat jo 'Azmávat ke bete the aur Barákah aur Yáhú 'Anatotí, 4 aur Ismá'iyáh Jiba'úní jo tíson men súrmá aur un tíson ká sardár thá: aur Yarmiyáh, aur Yahaziel, aur Yúhanán, aur Yúzabád Jadírátí, 5 Ilí'auzí, aur Yarímot, aur Ba'liyáh, aur Samariyáh, aur Safatiyáh Kharúfí, 6 Ilqánah, aur Yasiyáh, aur 'Azirel, aur Yú'azar, aur Yasúbi'ám jo Qorahí the; 7 aur Yúíláh, aur Zabadiyáh jo Yarohám Jadúrí ke bete the. 8 Aur Jaddíon men se bahutere alag hokar biyábán ke qil'e men Dáúd ke pás á gaye; wuh zabardast súrmá aur jangámokhta log the jo dhál aur barchhí ká isti'mál jánte the; un kí súraten aisí thín, jaisí sheron kí súraten, aur wuh paháron par kí harniyon kí mánind tezrau the; 9 awwal 'Azar thá, 'Abadiyáh dúsrá, Iliáb tísrá, 10 Mismannah chauthá, Yarmiyáh pánchwán, 11 'Attaí chhatá, Ilíel sátwán,

12 Yúhanán áṭhwáṉ, Ilzabád nauwáṉ, 13 Yarmiyáh daswáṉ, Makbání gyárahwáṉ. 14 Yih baní Jadd meṉ se sarlashkar the; in meṉ sab se chhoṭá sau ke barábar, aur sab se baṛá hazár ke barábar thá. 15 Yih wuh haiṉ jo pahle mahíne meṉ Yardan ke pár gaye, jab us ke sab kanáre ḍúbe húe the, aur unhoṉ ne wádíoṉ ke sab logoṉ ko mashriq aur magrib kí taraf bhagá diyá. 16 Aur baní Binyamín aur Yahúdáh meṉ se kuchh log qil'e meṉ Dáúd ke pás áe. 17 Tab Dáúd un ke istiqbál ko niklá, aur un se kahne lagá, Agar tum nekníyatí se merí madad ke liye mere pás áe ho, to merá dil tum se milá rahegá; par agar mujhe mere dushmanoṉ ke háth meṉ pakaṛwáne áe ho, hálánki merá háth zulm se pák hai, to hamáre bápdádá ká Khudá yih dekhe, aur malámat kare. 18 Tab rúh 'Amásí par názil húí, jo un tísoṉ ká sardár thá, aur wuh kahne lagá, Ham tere haiṉ, ai Dáúd, aur ham terí taraf haiṉ, ai Yassí ke beṭe: salámatí, terí salámatí, aur tere madadgároṉ kí salámatí ho; kyúnki terá Khudá terí madad kartá hai. Tab Dáúd ne un ko qubúl kiyá, aur un ko fauj ke sardár banáyá. 19 Aur Munassí meṉ se kuchh log Dáúd se mil gaye, jab wuh Sáúl ke muqábil jang ke liye Filistíoṉ ke sáth niklá, par unhoṉ ne un kí madad na kí, kyúnki Filistíoṉ ke umará ne saláh karke use lauṭá diyá, aur kahne lage, ki Wuh hamáre sir káṭkar apne áqá Sáúl se já milegá. 20 Jab wuh Siqláj ko já rahá thá, Munassí meṉ se 'Adnah, aur Yúzabád, aur Yadí'el, aur Míkáel, aur Yúzabád, aur Ilíhú, aur Ziltí jo baní Munassí meṉ hazároṉ ke sardár the us se mil gaye. 21 Unhoṉ ne gáratgaroṉ ke jathe ke muqábale meṉ Dáúd kí madad kí: kyúnki wuh zabardast súrmá, aur lashkar ke sardár the. 22 Balki roz ba roz log Dáúd ke pás us kí madad ko áte gaye, yahán tak ki Khudá kí fauj kí mánind ek baṛí fauj taiyár ho gayí.

23 Aur jo log jang ke liye hathyár bándhkar Habrún meṉ Dáúd ke pás áe, táki KHUDÁWAND kí bát ke muwáfiq Sáúl kí mamlukat ko us kí taraf muntaqil kareṉ, un ká shumár yih hai: 24 baní Yahúdáh chha hazár áṭh sau jo sipar aur neza liye húe jang ke liye musallah the. 25 Baní Shama'ún meṉ se jang ke liye sát hazár ek sau zabardast súrmá. 26 Baní Láwí meṉ se chár hazár chha sau. 27 Aur Yahoyada' Hárúníoṉ ká sardár thá, aur us ke sáth tín hazár sát sau the; 28 aur Sadoq ek jawán súrmá, aur us ke ábáí gharáne ke báís sardár. 29 Aur Sáúl ke bháí baní Binyamín meṉ se tín hazár: lekin us waqt tak un ká bahut baṛá hissa Sáúl ke gharáne ká tarafdár thá. 30 Aur baní Ifráím meṉ se bís hazár áṭh sau zabardast súrmá jo apne ábáí khándánoṉ meṉ námí ádmí the. 31 Aur Munassí ke ádhe qabíle se aṭhárah hazár, jin ke nám batáe gaye the, ki ákar Dáúd ko bádsháh banáeṉ. 32 Aur baní Ishkár meṉ se aise log jo zamáne ko samajhte aur jánte the, ki kyá karná munásib hai, do sau the; aur un ke sab bháí un ke hukm meṉ the. 33 Aur Zabúlún meṉ se aise log jo maidán meṉ jáne aur har qism ke jangí álát ke sáth ma'rakaárái ke qábil the pachás hazár; yih saffárái karní jánte the aur dodile na the. 34 Aur Naftálí meṉ se ek hazár sardár, aur un ke sáth saintís hazár ḍháleṉ aur bhále liye húe. 35 Aur Dáníoṉ meṉ se aṭháís hazár chha sau ma'rakaárái karnewále. 36 Aur A'shar meṉ se chális hazár jo maidán meṉ jáne aur ma'rakaárái ke qábil the. 37 Aur Yardan ke pár ke Rúbíníoṉ, aur Jaddíoṉ, aur Munassí ke ádhe qabíle meṉ se, ek lákh bís hazár, jin ke sáth laṛáí ke liye har qism ke jangí álát the. 38 Yih sab jangí mard jo ma'rakaárái kar sakte the, khulús i dil se Habrún ko áe, táki Dáúd ko sáre Isráíl ká bádsháh banáeṉ; aur báqí sáre Isráílí bhí Dáúd ko bádsháh banáne par muttafiq the. 39 Aur wuh waháṉ Dáúd ke sáth tín din tak ṭhahre, aur kháte píte rahe; kyúnki un ke bháíyoṉ ne un ke liye taiyárí kí thí. 40 Másiwá in ke jo un ke qaríb ke the, balki Ishkár, aur Zabúlún, aur Naftálí tak ke log gadhoṉ, aur úntoṉ, aur khachcharoṉ, aur bailoṉ par roṭiyáṉ, aur maide kí baní húí kháne kí chízeṉ, aur anjír kí ṭikkiyáṉ, kulche, aur kishmish ke guchchhe, aur mai, aur tel láde húe, aur bail, aur bheṛ bakriyáṉ ifrát se láe; is liye ki Isráíl meṉ khushí thí.

13 Aur Dáúd ne un sardáron se jo hazár hazár aur sau sau par the ya'ní har ek sarlashkar se saláh lí. 2 Aur Dáúd ne Isráíl kí sárí jamá'at se kahá, ki Agar tum ko achchhá lage, aur Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí marzí ho, to áo, ham har jagah Isráíl ke sáre mulk men apne báqí bháiyon ko, jin ke sáth káhin aur Láwí bhí apne nawáhídár shahron men rahte hain, kahlá bhejen táki wuh hamáre pás jama' hon. 3 Aur ham apne Ḳhudá ká sandúq phir apne pás le áen, kyúnki ham Sáúl ke aiyám men us ke tálib na húe. 4 Tab sárí jamá'at bol uṭhí, ki Ham aisá hí karenge; kyúnki yih bát sab logon kí nigáh men ṭhík thí. 5 Tab Dáúd ne Misr kí nadí Saihúr se Hamát ke madkhal tak ke sáre Isráíl ko jama' kiyá, táki Ḳhudá ke sandúq ko Qaryat Ya'rím se le áen. 6 Aur Dáúd aur sárá Isráíl Ba'lah ko, ya'ní Qaryat Ya'rím ko jo Yahúdáh men hai gaye, táki Ḳhudá ke sandúq ko wahán se le áen jo karúbíon par baiṭhnewálá Ḳhudáwand hai aur is nám se pukárá játá hai. 7 Aur wuh Ḳhudá ke sandúq ko ek nayí gáṛí par rakhkar Abinadáb ke ghar se báhar nikál láe, aur 'Uzzá aur Aḳhyú gáṛí ko hánk rahe the. 8 Aur Dáúd aur sárá Isráíl Ḳhudáwand ke áge baṛe zor se gít gáte, aur barbat, aur sitár aur daf, aur jhánjh, aur turhí bajáte chale áte the. 9 Aur jab wuh Kaidún ke khalíhán par pahunche, to 'Uzzá ne sandúq ke thámne ko apná háth baṛháyá; kyúnki bailon ne ṭhokar khái thí. 10 Tab Ḳhudáwand ká qahr 'Uzzá par bhaṛká, aur us ne us ko már ḍálá, is liye ki us ne apná háth sandúq par baṛháyá thá; aur wuh wahín Ḳhudá ke huzúr mar gayá. 11 Tab Dáúd udás húá, is liye ki Ḳhudáwand 'Uzzá par ṭúṭ paṛá; aur us ne us maqám ká nám Paraz 'Uzzá rakkhá jo áj tak hai. 12 Aur Dáúd us din Ḳhudá se ḍar gayá, aur kahne lagá, ki Main Ḳhudá ke sandúq ko apne hán kyúnkar láún? 13 So Dáúd sandúq ko apne hán Dáúd ke shahr men na láyá, balki use báhar hí báhar Játí 'Obed Adom ke ghar men le gayá. 14 So Ḳhudá ká sandúq 'Obed Adom ke gharáne ke sáth us ke ghar men tín mahíne tak rahá. Aur Ḳhudáwand ne 'Obed Adom ke ghar ko, aur us kí sab chízon ko barakat dí.

14 Aur Súr ke bádsháh Hírám ne Dáúd ke pás elchí, aur us ke wáste mahall banáne ke liye deodár ke laṭhe, aur ráj, aur baṛhai bheje. 2 Aur Dáúd ján gayá ki Ḳhudáwand ne use baní Isráíl ká bádsháh banákar qáim kar diyá hai, kyúnki us kí saltanat us ke Isráílí logon kí ḳhátir mumtáz kí gayí thí.

3 Aur Dáúd ne Yarúshalem men âur 'auraten biyáh lín, aur us se âur beṭe beṭiyán paidá húe. 4 Aur us ke un bachchon ke nám jo Yarúshalem men paidá húe yih hain: Samú'a, aur Sobáb, aur Nátan, aur Sulaimán, 5 aur Ibhár, aur Ilísú'a, aur Ilifálat, 6 aur Naujah, aur Nafaj, aur Yafí'ah; 7 aur Ilísama', aur Ba'lyada', aur Ilifálat.

8 Aur jab Filistíon ne suná ki Dáúd mamsúh hokar sáre Isráíl ká bádsháh baná hai, to sab Filistí Dáúd kí talásh men chaṛh áe. Aur Dáúd yih sunkar un ke muqábale ko niklá. 9 Aur Filistíon ne ákar Rafáím kí wádí men dháwá márá. 10 Tab Dáúd ne Ḳhudá se suwál kiyá, Kyá main Filistíon par chaṛh jáún? kyá tú un ko mere háth men kar degá? Ḳhudáwand ne use farmáyá, Chaṛh já, kyúnki main un ko tere háth men kar dúngá. 11 So wuh Ba'l Parázím men áe, aur Dáúd ne wahín un ko márá. Aur Dáúd ne kahá, Ḳhudá ne mere háth se mere dushmanon ko aisá chírá, jaise pání chák chák ho játá hai; is sabab se unhon ne us maqám ká nám Ba'l Parázím rakkhá. 12 Aur wuh apne buton ko wahán chhoṛ gaye, aur wuh Dáúd ke hukm se ág men jalá diye gaye. 13 Aur Filistíon ne phir us wádí men dháwá márá. 14 Aur Dáúd ne phir Ḳhudá se suwál kiyá, aur Ḳhudá ne us se kahá, ki Tú un ká píchhá na kar, balki un ke pás se katrákar nikal já aur tút ke peṛon ke sámne se un par hamla kar. 15 Aur jab tú tút ke daraḳhton kí phungiyon par chalne kí sí áwáz sune, tab laṛái ko nikalná, kyúnki Ḳhudá tere áge áge Filistíon ke lashkar ko márne ke liye niklá hai. 16 Aur Dáúd ne, jaisá Ḳhudá ne use farmáyá thá, kiyá; aur unhon ne Filistíon kí fauj ko Jiba'ún se Jazar tak

qatl kiyá. 17 Aur Dáúd kí shuhrat sab mulkon men phail gayí, aur KHUDÁWAND ne sab qaumon par us ká khauf biṭhá diyá.

15 Aur Dáúd ne Dáúd ke shahr men apne liye mahall banáe, aur Khudá ke sandúq ke liye ek jagah taiyár karke us ke liye ek khaima khaṛá kiyá. 2 Tab Dáúd ne kahá, ki Láwíon ke siwá âur kisí ko Khudá ke sandúq ko uṭháná nahín cháhiye, kyúnki KHUDÁWAND ne un hí ko chuná hai, ki Khudá ke sandúq ko uṭháen, aur hamesha us kí khidmat karen. 3 Aur Dáúd ne sáre Isráíl ko Yarúshalem men jama' kiyá, táki KHUDÁWAND ke sandúq ko us jagah jo us ne us ke liye taiyár kí thí le áen. 4 Aur Dáúd ne baní Hárún ko aur Láwíon ko ikaṭṭhá kiyá: 5 ya'ní baní Qihát men se; U'ríel sardár, aur us ke ek sau bís bháiyon ko: 6 baní Mirárí men se; 'Asáyáh sardár, aur us ke do sau bís bháiyon ko: 7 baní Jairsom men se: Yúel sardár, aur us ke ek sau tís bháiyon ko: 8 baní Ilísafan men se; Sama'iyáh sardár, aur us ke do sau bháiyon ko: 9 baní Habrún men se; Ilíel sardár, aur us ke assí bháiyon ko: 10 baní 'Uzzíel men se; 'Ammínadáb sardár, aur us ke ek sau bárah bháiyon ko. 11 Aur Dáúd ne Sadoq aur Abíyátar káhinon ko, aur U'ríel aur 'Asáyáh, aur Yúel, aur Sama'iyáh, aur Ilíel, aur 'Ammínadáb, Láwíon ko buláyá, 12 aur un se kahá, ki Tum Láwíon ke ábáí khándánon ke sardár ho; tum apne áp ko pák karo; tum bhí aur tumháre bháí bhí táki tum KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke sandúq ko us jagah jo main ne us ke liye taiyár kí hai lá sako. 13 Kyúnki jab tum ne pahlí bár use na uṭháyá, to KHUDÁWAND hamárá Khudá ham par ṭúṭ paṛá, kyúnki ham áín ke mutábiq us ke tálib nahín húe the. 14 Tab káhinon aur Láwíon ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke sandúq ko láne ke liye apne áp ko pák kiyá. 15 Aur baní Láwí ne Khudá ke sandúq ko, jaisá Músá ne KHUDÁWAND ke kalám ke muwáfiq hukm kiyá thá, chobon se apne kandhon par uṭhá liyá. 16 Aur Dáúd ne Láwíon ke sardáron ko farmáyá, ki apne bháiyon men se gánewálon ko muqarrar karen, ki músíqí ke sáz, ya'ní sitár aur barbat, aur jhánjh bajáen, aur áwáz baland karke khushí se gáen. 17 So Láwíon ne Haimán bin Yúel ko muqarrar kiyá; aur us ke bháiyon men se A'saf bin Barakiyáh ko; aur un ke bháiyon baní Mirárí men se Aitán bin Qausayáh ko; 18 aur un ke sáth un ke dúsre darje ke bháiyon ya'ní Zakariyáh, Bin, aur Ya'zíel, aur Simírámot, aur Yahíel, aur 'Unní, aur Ilíáb, aur Bináyáh, aur Ma'siyáh, aur Mattitiyáh, aur Ilifalahú, aur Miqniyáh, aur 'Obed Adom, aur Ya'íel ko jo darbán the. 19 Pas gánewále Haimán, A'saf, aur Aitán muqarrar húe ki pítal kí jhánjhon ko zor se bajáen; 20 aur Zakariyáh, aur 'Azíel, aur Simírámot, aur Yahíel, aur 'Unní, aur Ilíáb, aur Ma'siyáh, aur Bináyáh sitár ko 'Alámot rág par chheṛen; 21 aur Mattitiyáh, aur Ilifalahú, aur Miqniyáh, aur 'Obed Adom, aur Ya'íel, aur 'Azaziyáh Shaminít rág par sáz bajáen. 22 Aur Kanániyáh Láwíon ká sardár gít par muqarrar thá: wuh gít sikhátá thá, kyúnki wuh baṛá hí máhir thá. 23 Aur Barakiyáh, aur Ilqánah sandúq ke darbán the. 24 Aur Shabaniyáh, aur Yahúsafat, aur Nataniel, aur 'Amásí, aur Zakariyáh, aur Bináyáh, aur Ilí'azar káhin, Khudá ke sandúq ke áge áge narsinge phúnkte játe the; aur 'Obed Adom aur Yahiyáh sandúq ke darbán the. 25 So Dáúd, aur Isráíl ke buzurg, aur hazáron ke sardár rawána húe, ki KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko 'Obed Adom ke ghar se khushí manáte húe láen. 26 Aur aisá húá, ki jab Khudá ne un Láwíon kí jo KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko uṭháe húe the madad kí, to unhon ne sát bail aur sát menḍhe qurbán kiye. 27 Aur Dáúd, aur sab Láwí jo sandúq ko uṭháe húe the aur gánewále, aur gánewálon ke sáth Kanániyáh jo gáne men ustád thá katání pairáhanon se mulabbas the; aur Dáúd katán ká afod bhí pahine thá. 28 Yún sab Isráílí na'ra márte aur narsingon, aur turhiyon, aur jhánjhon kí áwáz ke sáth sitár aur barbat ko zor se bajáte húe, KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko láe. 29 Aur aisá húá, ki jab KHUDÁWAND ke 'ahd ká sandúq Dáúd ke shahr men pahunchá, to Sáúl kí beṭí

Míkal ne khirkí men se jhánk-kar Dáúd bádsháh ko khúb náchte kúdte dekhá; aur us ne apne dil men us ko haqír jáná.

16 1 So wuh Khudá ke sandúq ko le áe, aur use us khaime ke bích men jo Dáúd ne us ke liye khará kiyá thá rakkhá, aur sokhtaní qurbánián, aur salámatí kí qurbánián Khudá ke huzúr charháin. 2 Aur jab Dáúd sokhtaní qurbání, aur salámatí kí qurbánián charhá chuká, to us ne KHUDÁWAND ke nám se logon ko barakat dí. 3 Aur us ne sáre Isráílí logon ko, kyá mard, kyá 'aurat, ek ek roţí, aur ek ek ţukrá gosht, aur kishmish kí ek ek ţikkiyá dí.

4 Aur us ne Láwíon men se ba'zon ko muqarrar kiyá, ki KHUDÁWAND ke sandúq ke áge khidmat karen, aur KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ká zikr, aur shukr, aur us kí hamd karen; 5 awwal A'saf, aur us ke ba'd Zakariyáh, aur Ya'íel, aur Simírámot, aur Yahíel, aur Mattitiyáh, aur Iliáb, aur Bináyáh, aur 'Obed Adom, aur Ya'íel sitár aur barbat ke sáth; aur A'saf jhánjhon ko zor se bajátá húá; 6 aur Bináyáh aur Yahazíel káhin sadá turhiyon ke sáth Khudá ke 'ahd ke sandúq ke áge rahá karen.

7 Pahle usí din Dáúd ne yih ţhahráyá, ki KHUDÁWAND ká shukr A'saf aur us ke bháí bajá láyá karen.

8 KHUDÁWAND kí shukrguzárí karo, us se du'á mángo;
Qaumon ke darmiyán us ke kámon ká ishtihár do.
9 Us ke huzúr gáo, us kí madh-saráí karo,
Us ke 'ajíb kámon ká charchá karo.
10 Us ke pák nám par fakhr karo:
Jo KHUDÁWAND ke tálib hain un ká dil khush rahe.
11 Tum KHUDÁWAND aur us kí quwwat ke tálib ho;
Tum sadá us ke dídár ke tálib raho.
12 Tum us ke 'ajíb kámon ko jo us ne kiye,
Aur us ke mu'jizon aur munh ke áin ko yád rakkho.
13 Aí us ke bande Isráíl kí nasl,
Aí baní Ya'qúb jo us ke bar-guzída ho.
14 Wuh KHUDÁWAND hamárá Khudá hai:
Tamám rú e zamín par us ke áin hain.
15 Sadá us ke 'ahd ko yád rakkho,
Aur hazár pushton tak us ke kalám ko jo us ne farmáyá;
16 Usí 'ahd ko jo us ne Abrahám se bándhá,
Aur us qasam ko jo us ne Izháq se kháí;
17 Jise us ne Ya'qúb ke liye áín ke taur par
Aur Isráíl ke liye abadí 'ahd ke taur par qáim kiyá:
18 Yih kahkar ki, Main Kan'án ká mulk tujh ko dúngá,
Wuh tumhárá maurúsí hissa hogá.
19 Us waqt tum shumár men thoŗe the;
Balki bahut hí thoŗe, aur mulk men pardesí the.
20 Wuh ek qaum se dúsrí qaum men,
Aur ek mamlukat se dúsrí mamlukat men phirte rahe.
21 Us ne kisí shakhs ko un par zulm karne na diyá;
Balki un kí khátir bádsháhon ko tambíh kí,
22 Ki Tum mere mamsúhon ko na chhúo,
Aur mere nabíon ko na satáo.
23 Ai sab ahl i zamín, KHUDÁWAND ke huzúr gáo;
Roz ba roz us kí naját kí bashárat do.
24 Qaumon men us ke jalál ká,
Sab logon men us ke 'ajáib ká bayán karo.
25 Kyúnki KHUDÁWAND buzurg, aur niháyat sitáish ke láiq hai:
Wuh sab ma'búdon se ziyáda muhib hai.
26 Is liye ki áur qaumon ke sab ma'búd mahz but hain;
Lekin KHUDÁWAND ne ásmánon ko banáyá.
27 'Azmat aur jalál us ke huzúr men hain;
Aur us ke hán qudrat aur shádmání hain.
28 Ai qaumon ke qabílo, KHUDÁWAND kí,
KHUDÁWAND hí kí tamjíd o ta'zím karo.
29 KHUDÁWAND kí aisí tamjíd karo jo us ke nám ke sháyán hai;
Hadya láo, aur us ke huzúr áo:

Pák áráish ke sáth Ḳhudáwand
ko sijda karo.
30 Ai sab ahl i zamín, us ke huzúr
kánpte raho:
Jahán qáim hai aur use jumbish
nahín.
31 A'smán khushí manáe, aur zamín
shádmán ho;
Wuh qaumon men i'lán karen,
ki Ḳhudáwand saltanat kartá
hai.
32 Samundar aur us kí ma'múrí
shor macháe,
Maidán aur jo kuchh us men hai
bág bág ho.
33 Tab jangal ke darakht khushí se
Ḳhudáwand ke huzúr gáne
lagenge,
Kyúnki wuh zamín ká insáf karne
ko á rahá hai.
34 Ḳhudáwand ká shukr karo; is
liye ki wuh nek hai:
Kyúnki us kí shafaqat abadí hai.
35 Tum kaho, Ai hamárí naját ke
Ḳhudá, ham ko bachá le;
Aur qaumon men se ham ko jama'
kar, aur un se ham ko riháí de,
Táki ham tere quddús nám ká
shukr karen,
Aur lalkárte húe terí sitáish
karen.
36 Ḳhudáwand, Isráíl ká Ḳhudá,
Ázal se abad tak mubárak ho.
Aur sab log bol uthe, A'mín, aur
unhon ne Ḳhudáwand kí sitáish
kí.

37 Aur us ne wahán Ḳhudáwand ke 'ahd ke sandúq ke áge A'saf aur us ke bháiyon ko har roz ke zarúrí kám ke mutábiq hamesha sandúq ke áge khidmat karne ko chhorá; 38 aur 'Obed Adom aur us ke arsath bháiyon ko, aur 'Obed Adom bin Yadútún, aur Húsáh ko, táki darbán hon; 39 aur Sadoq káhin, aur us ke káhin bháiyon ko, Ḳhudáwand ke maskan ke áge Jiba'ún ke únche maqám par is liye 40 ki wuh Ḳhudáwand kí sharí'at kí sab likhí húí báton ke mutábiq, jo us ne Isráíl ko farmáín, har subh aur shám sokhtaní qurbání ke mazbah par Ḳhudáwand ke liye sokhtaní qurbánián charháen; 41 aur un ke sáth Haimán aur Yadútún, aur báqí chune húe ádmíon ko jo nám ba nám mazkúr húe the táki Ḳhudáwand ká shukr karen, kyúnki us kí shafaqat abadí hai. 42 Un hí ke sáth Haimán aur Yadútún the jo bajánewálon ke liye turhiyán aur jhánjhen aur Ḳhudá ke gíton ke liye báje liye húe the: aur baní Yadútún darbán the. 43 Tab sab log apne apne ghar gaye; aur Dáúd lautá ki apne gharáne ko barakat de.

17 Aur jab Dáúd apne mahall men rahne lagá, to us ne Nátan nabí se kahá, Main to deodár ke mahall men rahtá hún, par Ḳhudáwand ke 'ahd ká sandúq khaime men hai. 2 Nátan ne Dáúd se kahá, ki Jo kuchh tere dil men hai, so kar, kyúnki Ḳhudá tere sáth hai. 3 Aur usí rát aisá húá, ki Ḳhudá ká kalám Nátan par názil húá, ki 4 Jákar mere bande Dáúd se kah, ki Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tú mere rahne ke liye ghar na banáná: 5 kyúnki jab se main baní Isráíl ko nikál láyá áj ke din tak main ne kisí ghar men sukúnat nahín kí, balki khaima ba khaima aur maskan ba maskan phirtá rahá hún. 6 Un jagahon men jahán jahán main sáre Isráíl ke sáth phirtá rahá, kyá main ne Isráílí qázíon men se, jin ko main ne hukm kiyá thá ki mere logon kí gallabání karen, kisí se ek harf bhí kahá, ki Tum ne mere liye deodár ká ghar kyún nahín banáyá? 7 Pas tú mere bande Dáúd se yún kahná, ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Main ne tujhe bhersále men se, jab tú bher bakriyon ke píchhe píchhe chaltá thá, liyá, táki tú merí qaum Isráíl ká peshwá ho: 8 aur jahán kahín tú gayá, main tere sáth rahá, aur tere sab dushmanon ko tere sámne se kát dálá hai, aur main rú e zamín ke bare bare ádmíon ke nám kí mánind terá nám kar dúngá. 9 Aur main apní qaum Isráíl ke liye ek jagah thahráúngá, aur un ko qáim kar dúngá, táki apní jagah base rahen aur phir hatáe na jáen, aur na sharír log phir un ko dukh dene páenge, jaisá shurú' men húá, 10 aur us waqt bhí jab main ne hukm diyá, ki merí qaum Isráíl par qází muqarrar hon; aur main tere sab dushmanon ko maglúb karúngá. Másiwá is ke main tujhe batátá hún, ki Ḳhudáwand tere liye ek ghar banáegá. 11 Aur jab tere din púre ho jáenge, táki tú apne bápdádá ke sáth mil jáne ko chalá jáe, to main tere ba'd terí nasl ko, tere beton men se, barpá karúngá, aur us kí saltanat

ko qáim karúngá. 12 Wuh mere liye ghar banáegá, aur main us ká takht hamesha ke liye qáim karúngá. 13 Main us ká báp húngá, aur wuh merá betá hogá; aur main apní shafaqat us par se nahín hatáúngá, jaise main ne us par se jo tujh se pahle thá hatá lí: 14 balki main us ko apne ghar men aur apní mamlukat men abad tak qáim rakkhúngá, aur us ká takht abad tak sábit rahegá. 15 So Nátan ne in sab báton aur is sárí royá ke mutábiq aisá hí Dáúd se kahá.

16 Tab Dáúd bádsháh andar jákar Khudáwand ke huzúr baithá, aur kahne lagá, Ai Khudáwand Khudá, main kaun hún, aur merá gharáná kyá hai, ki tú ne mujh ko yahán tak pahuncháyá? 17 Aur yih, ai Khudá, terí nazar men chhotí bát thí; balki tú ne to apne bande ke ghar ke haqq men áyanda bahut dinon ká zikr kiyá hai, aur tú ne, ai Khudáwand Khudá, mujhe aisá máná, ki goyá main bará manzilatwálá ádmí hún. 18 Bhalá Dáúd tujh se us ikrám kí nisbat jo tere khádim ká húá âur kyá kahe? kyúnki tú apne bande ko jántá hai. 19 Ai Khudáwand, tú ne apne bande kí khátir apní hí marzí se in bare bare kámon ko záhir karne ke liye itní barí bát kí. 20 Ai Khudáwand, koí terí mánind nahín, aur tere siwá jise ham ne apne kánon se suná hai âur koí Khudá nahín. 21 Aur rú e zamín par terí qaum Isráíl kí tarah âur kaun sí qaum hai jise Khudá ne jákar apní ummat banáne ko áp chhuráyá, táki tú apní ummat ke sámne se, jise tú ne Misr se khalásí bakhshí, qaumon ko dúr karke bare aur muhíb kámon se apná nám kare? 22 Kyúnki tú ne apní qaum Isráíl ko hamesha ke liye apní qaum thahráyá hai; aur tú áp, ai Khudáwand, un ká Khudá húá hai. 23 Aur ab, ai Khudáwand, wuh bát jo tú ne apne bande ke haqq men aur us ke gharáne ke haqq men farmáí, abad tak sábit rahe, aur jaisá tú ne kahá hai waisá hí kar. 24 Aur terá nám abad tak qáim aur buzurg ho, táki kahá jáe, ki Rabb u'l afwáj Isráíl ká Khudá hai, balki wuh Isráíl hí ke liye Khudá hai; aur tere bande Dáúd ká gharáná tere huzúr qáim rahe. 25 Kyúnki tú ne, ai mere Khudá, apne bande par záhir kiyá hai, ki tú us ke liye ek ghar banáegá; so tere bande ko tere huzúr du'á karne ká hausala húá. 26 Aur ai Khudáwand, tú hí Khudá hai, aur tú ne apne bande se is bhaláí ká wa'da kiyá: 27 aur tujhe pasand áyá, ki tú apne bande ke gharáne ko barakat bakhshe, táki wuh abad tak tere huzúr páedár rahe; kyúnki tú, ai Khudáwand, barakat de chuká hai, so wuh abad tak mubárak hai.

18 Us ke ba'd yún húá, ki Dáúd ne Filistíon ko márá, aur un ko maglúb kiyá, aur Ját ko us ke qasbon samet Filistíon ke háth se le liyá. 2 Aur us ne Moáb ko márá: aur Moábí Dáúd ke mutí' ho gaye, aur hadye láe. 3 Aur Dáúd ne Zobáh ke bádsháh Hadar'azar ko bhí, jab wuh apní saltanat daryá e Furát tak qáim karne gayá, Hamát men már liyá. 4 Aur Dáúd ne us se ek hazár rath, aur sát hazár sawár, aur bís hazár piyáde le liye, aur us ne rathon ke sab ghoron kí konchen katwá dín, par un men se ek sau rathon ke liye ghore bachá liye. 5 Aur jab Damishq ke Arámí Zobáh ke bádsháh Hadar'azar kí madad karne ko áe, to Dáúd ne Arámíon men se báís hazár ádmí qatl kiye. 6 Tab Dáúd ne Damishq ke Arám men sipáhíon kí chaukiyán bitháín; aur Arámí Dáúd ke mutí' ho gaye, aur hadye láe. Aur jahán kahín Dáúd játá Khudáwand use fath bakhshtá thá. 7 Aur Dáúd Hadar'azar ke naukaron kí sone kí dhálen lekar un ko Yarúshalem men láyá. 8 Aur Hadar'azar ke shahron, Tibkhat aur Kún se Dáúd bahut sá pítal láyá, jis se Sulaimán ne pítal ká bará hauz, aur sutún, aur pítal ke bartan banáe. 9 Aur jab Hamát ke bádsháh Tu'ú ne suná ki Dáúd ne Zobáh ke bádsháh Hadar'azar ká sárá lashkar már liyá, 10 to us ne apne bete Hadúrám ko Dáúd bádsháh ke pás bhejá, táki use salám kare, aur mubárakbád de, is liye ki us ne jang karke Hadar'azar ko márá, (kyúnki Hadar'azar Tu'ú se lará kartá thá;) aur har tarah ke sone aur chándí aur pítal ke bartan us ke sáth the. 11 In ko bhí Dáúd bádsháh ne us chándí aur sone ke sáth jo us ne âur sab qaumon, ya'ní Adom, aur Moáb, aur baní 'Ammon,

aur Filistíon, aur 'Amálíq se liyá thá, Khudáwand ko nazr kiyá. 12 Aur Abíshai bin Zarúyáh ne wádí e Shor men athárah hazár Adomíon ko márá. 13 Aur us ne Adom men sipáhíon kí chaukiyán bitháin; aur sáre Adomí Dáúd ke mutí' ho gaye. Aur jahán kahín Dáúd játá, Khudáwand use fath bakhshtá thá.

14 So Dáúd sáre Isráíl par saltanat karne lagá, aur apní sárí ra'íyat ke sáth 'adl o insáf kartá thá. 15 Aur Yoáb bin Zarúyáh lashkar ká sardár thá; aur Yahúsafat bin Akhílúd muarrikh thá; 16 aur Sadoq bin Akhítob aur Abímalik bin Abiyátar káhin the; aur Shaushá munshí thá; 17 aur Bináyáh bin Yahoyada' Karetíon aur Faletíon par thá; aur Dáúd ke bete bádsháh ke khāss musáhib the.

19 Is ke ba'd aisá húá, ki baní 'Ammon ká bádsháh Náhas mar gayá, aur us ká betá us kí jagah saltanat karne lagá. 2 Tab Dáúd ne kahá, ki Main Náhas ke bete Hanún ke sáth nekí karúngá, kyúnki us ke báp ne mere sáth nekí kí. Pas Dáúd ne qásid bheje, táki us ke báp ke báre men use tasallí den. So Dáúd ke khádim baní 'Ammon ke mulk men Hanún ke pás áe, ki use tasallí den. 3 Phir baní 'Ammon ke amíron ne Hanún se kahá, Kyá terá khayál hai ki Dáúd tere báp kí 'izzat kartá hai jo us ne tere pás tasallí denewále bheje hain? kyá us ke khádim tere mulk ká hál daryáft karne aur use tabáh karne aur bhed lene nahín áe hain? 4 Tab Hanún ne Dáúd ke khádimon ko pakrá, aur un kí dárhí múnchhen mundwákar un kí ádhí poshák un ke surínon tak katwá dálí, aur un ko rawána kar diyá. 5 Tab ba'zon ne jákar Dáúd ko batáyá ki un ádmíon se kaisá sulúk kiyá gayá. So us ne un ke istiqbál ko log bheje, is liye ki wuh niháyat sharmáte the. Aur bádsháh ne kahá, ki Jab tak tumhárí dárhiyán na barh jáen, Yaríhú men thahre raho; is ke ba'd laut áná. 6 Jab baní 'Ammon ne dekhá ki wuh Dáúd ke huzúr nafratangez ho gaye hain, to Hanún aur baní 'Ammon ne Masopatámiyá aur Arám Ma'kah aur Zobáh se rathon aur sawáron ko kiráya karne ke liye ek hazár qintár chándí bhejí. 7 So unhon ne battís hazár rathon, aur Ma'kah ke bádsháh, aur us ke logon ko apne liye kiráya kar liyá jo ákar Mídbá ke sámne khaimazan ho gaye. Aur baní 'Ammon apne apne shahr se jama' húe, aur larne ko áe. 8 Jab Dáúd ne yih suná to us ne Yoáb, aur súrmáon ke sáre lashkar ko bhejá. 9 Tab baní 'Ammon ne nikalkar shahr ke phátak par laráí ke liye saff bándhí; aur wuh bádsháh jo áe the so un se alag maidán men the. 10 Jab Yoáb ne dekhá ki us ke áge aur píchhe laráí ke liye saff bandhí hai, to us ne Isráíl ke kháss logon men se ádmí chun liye, aur Arámíon ke muqábil un kí saffáráí kí. 11 Aur báqí logon ko apne bháí Abíshai ke supurd kiyá, aur unhon ne baní 'Ammon ke sámne apní saff bándhí. 12 Aur us ne kahá, ki Agar Arámí mujh par gálib áen, to tú merí kumak karná; aur agar baní 'Ammon tujh par gálib áen, to main terí kumak karúngá. 13 So himmat bándho, aur áo, ham apní qaum aur apne Khudá ke shahron kí khátir mardánagí karen; aur Khudáwand jo kuchh use bhalá ma'lúm ho kare. 14 Pas Yoáb apne logon samet Arámíon se larne ko áge barhá, aur wuh us ke sámne se bháge. 15 Jab baní 'Ammon ne Arámíon ko bhágte dekhá, to wuh bhí us ke bháí Abíshai ke sámne se bhágkar shahr men ghus gaye. Tab Yoáb Yarúshalem ko laut áyá. 16 Jab Arámíon ne dekhá, ki unhon ne baní Isráíl se shikast khái, to unhon ne qásid bhejkar daryá e Furát ke pár ke Arámíon ko bulwáyá, aur Hadar'azar ká sipahsálár Sofak un ká sardár thá. 17 Aur is kí khabar Dáúd ko milí; tab wuh sáre Isráíl ko jama' karke Yardan ke pár gayá, aur un ke qaríb pahunchá aur un ke muqábil saff bándhí. So jab Dáúd ne Arámíon ke muqábale men jang ke liye saff bándhí, to wuh us se lare. 18 Aur Arámí Isráíl ke sámne se bháge; aur Dáúd ne Arámíon ke sát hazár rathon ke sawáron, aur chális hazár piyádon ko márá, aur lashkar ke sardár Sofak ko qatl kiyá. 19 Jab Hadar'azar ke mulázimon ne dekhá, ki wuh Isráíl se hár gaye, to wuh Dáúd se sulh karke us ke mutí' ho gaye. Aur Arámí baní 'Ammon kí kumak par phir kabhí rází na húe.

20 Phir naye sál ke shurú' meṉ, jab bádsháh jang ke liye nikalte haiṉ, Yoáb ne zabardast lashkar le jákar baní 'Ammon ke mulk ko ujáṛ ḍálá, aur ákar Rabbah ko gher liyá. Lekin Dáúd Yarúshalem meṉ rah gayá thá. Aur Yoáb ne Rabbah ko sar karke use ḍhá diyá. 2 Aur Dáúd ne un ke bádsháh ke táj ko us ke sir par se utár liyá, aur us ká wazn ek qintár soná páyá, aur us meṉ beshqímat jawáhir jaṛe the; so wuh Dáúd ke sir par rakkhá gayá; aur wuh us shahr meṉ se bahut sá lúṭ ká mál nikál láyá. 3 Aur us ne un logoṉ ko jo us meṉ the báhar nikálkar ároṉ, aur lohe ke hiṉgoṉ, aur kulháṛoṉ se káṭá. Aur Dáúd ne baní 'Ammon ke sab shahroṉ se aisá hí kiyá. Tab Dáúd aur sab log Yarúshalem ko lauṭ áe.

4 Is ke ba'd Jazar meṉ Filistíoṉ se jang húí. Tab Húsátí Sibkí ne Saffí ko jo pahlawán ke beṭoṉ meṉ se ek thá qatl kiyá, aur Filistí maglúb húe. 5 Aur Filistíoṉ se phir jang húí. Tab Ya'úr ke beṭe Ilhanán ne Játí Júliyat ke bháí Lahmí ko, jis ke bhále kí chhaṛ juláhe ke shahtír ke barábar thí, már ḍálá. 6 Phir Ját meṉ ek áur jang húí; jahán ek baṛá qaddáwar ádmí thá, jis ke chaubís ungliyáṉ, ya'ní háthoṉ meṉ chha chha aur páṉwoṉ meṉ chha chha thíṉ, aur wuh bhí usí pahlawán ká beṭá thá. 7 Jab us ne Isráíl kí fazíhat kí, to Dáúd ke bháí Sima'í ke beṭe Yúnatan ne us ko már ḍálá. 8 Yih Ját meṉ usí pahlawán se paidá húe the, aur Dáúd aur us ke ḳhádimoṉ ke háth se qatl húe.

21 Aur Shaitán ne Isráíl ke ḳhiláf uṭhkar Dáúd ko ubhárá ki Isráíl ká shumár kare. 2 Tab Dáúd ne Yoáb se, aur logoṉ ke sardároṉ se kahá, ki Jáo, Bairsaba' se Dán tak Isráíl ká shumár karo, aur mujhe ḳhabar do, táki mujhe un kí ta'dád ma'lúm ho. 3 Yoáb ne kahá, Ḳhudáwand apne logoṉ ko, jitne haiṉ, us se sau guná ziyáda kare: lekin, ai mere málik bádsháh, kyá wuh sab ke sab mere málik ke ḳhádim nahíṉ haiṉ? phir merá ḳhudáwand yih bát kyúṉ cháhtá hai? Wuh Isráíl ke liye ḳhatá ká bá'is kyúṉ bane? 4 Taubhí bádsháh ká farmán Yoáb par gálib rahá. Chúnánchi Yoáb rukhsat húá, aur tamám Isráíl meṉ phirá, aur Yarúshalem ko lauṭá. 5 Aur Yoáb ne logoṉ ke shumár kí mízán Dáúd ko batáí. Aur sab Isráílí gyárah lákh shamsherzan mard, aur Yahúdáh chár lákh sattar hazár shamsherzan mard the. 6 Lekin us ne Láwí aur Binyamín ká shumár un ke sáth nahíṉ kiyá thá; kyúṉki bádsháh ká hukm Yoáb ke nazdík nafratangez thá. 7 Lekin Ḳhudá is bát se náráz húá; is liye us ne Isráíl ko márá. 8 Tab Dáúd ne Ḳhudá se kahá, ki Mujh se baṛá gunáh húá, ki main ne yih kám kiyá; ab maiṉ terí minnat kartá húṉ, ki apne bande ká qusúr mu'áf kar, kyúṉki main ne behúda kám kiyá hai. 9 Aur Ḳhudáwand ne Dáúd ke gaibbín Jád se kahá, 10 ki Jákar Dáúd se kah, Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki Main tere sámne tín chízeṉ pesh kartá húṉ; un meṉ se ek chun le, táki maiṉ use tujh par bhejúṉ. 11 So Jád ne Dáúd ke pás ákar us se kahá, Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki Tú jise cháhe use chun le, 12 yá to qaht ke tín baras, yá apne dushmanoṉ ke áge tín mahíne tak halák hote rahná, aise hál meṉ ki tere dushmanoṉ kí talwár tujh par wár kartí rahe, yá tín din Ḳhudáwand kí talwár, ya'ní mulk meṉ wabá rahe, aur Ḳhudáwand ká firishta Isráíl kí sab sarhaddoṉ meṉ mártá rahe. Ab soch le, ki main apne bhejnewále ko kyá jawáb dúṉ. 13 Dáúd ne Jád se kahá, Maiṉ baṛe shikanje meṉ húṉ; maiṉ Ḳhudáwand ke háth meṉ paṛúṉ, kyúṉki us kí rahmateṉ bahut ziyáda haiṉ; lekin insán ke háth meṉ na paṛúṉ. 14 So Ḳhudáwand ne Isráíl meṉ wabá bhejí: aur Isráíl meṉ se sattar hazár ádmí maṛ gaye. 15 Aur Ḳhudáwand ne ek firishta Yarúshalem ko bhejá, ki use halák kare; aur jab wuh halák karne hí ko thá, to Ḳhudáwand dekhkar us balá se malúl húá, aur us halák karnewále firishte se kahá, Bas, ab apná háth khench. Aur Ḳhudáwand ká firishta Yabúsí Urnán ke khalíhán ke pás khaṛá thá. 16 Aur Dáúd ne apní áṉkheṉ uṭhákar ásmán o zamín ke bích Ḳhudáwand ke firishte ko khaṛe dekhá, aur us ke háth meṉ nangí talwár thí jo Yarúshalem par baṛhái húí thí. Tab Dáúd aur buzurg log ṭáṭ oṛhe húe muṉh ke

bal gire. 17 Aur Dáúd ne Khudá se kahá, Kyá main hí ne hukm nahín kiyá thá, ki logon ká shumár kiyá jáe? gunáh to main ne kiyá, aur barí sharárat mujh se húí; par in bheron ne kyá kiyá hai? Ai Khudáwand, mere Khudá, terá háth mere aur mere báp ke gharáne ke khiláf ho, na ki apne logon ke khiláf, ki wuh wabá men mubtalá hon. 18 Tab Khudáwand ke firishte ne Jád ko hukm kiyá, ki Dáúd se kahe, ki Dáúd jákar Yabúsí Urnán ke khalíhán men Khudáwand ke liye ek qurbángáh banáe. 19 Aur Dáúd Jád ke kalám ke muwáfiq jo us ne Khudáwand ke nám se kahá thá gayá. 20 Aur Urnán ne murkar us firishte ko dekhá; aur us ke cháron bete jo us ke sáth the chhip gaye. Us waqt Urnán gehún daotá thá. 21 Aur jab Dáúd Urnán ke pás áyá, tab Urnán ne nigáh kí, aur Dáúd ko dekhá, aur khalíhán se báhar nikalkar Dáúd ke áge jhuká aur zamín par sarnigún ho gayá. 22 Tab Dáúd ne Urnán se kahá, ki Is khalíhán kí yih jagah mujhe de de, táki main is men Khudáwand ke liye ek qurbángáh banáún: tú is ká púrá dám lekar mujhe de, táki wabá logon se dúr kar dí jáe. 23 Urnán ne Dáúd se kahá, Tú ise le le, aur merá málik bádsháh jo kuchh use bhalá ma'lúm ho kare: dekh, main in bailon ko sokhtaní qurbánion ke liye, aur daone ke sámán indhan ke liye, aur yih gehún nazr kí qurbání ke liye detá hún. Main yih sab kuchh diye detá hún. 24 Dáúd bádsháh ne Urnán se kahá, Nahín, nahín, balki main zarúr púrá dám dekar tujh se kharíd lúngá; kyúnki main use jo terá mál hai, Khudáwand ke liye nahín lene ká, aur na bagair kharch kiye sokhtaní qurbání charháúngá. 25 So Dáúd ne Urnán ko us jagah ke liye chha sau misqál soná tolkar diyá. 26 Aur Dáúd ne wahán Khudáwand ke liye mazbah banáyá, aur sokhtaní qurbánián, aur salámatí kí qurbánián charháín, aur Khudáwand se du'á kí; aur us ne ásmán par se sokhtaní qurbání ke mazbah par ág bhejkar us ko jawáb diyá. 27 Aur Khudáwand ne us firishte ko hukm diyá, tab us ne apní talwár phir miyán men kar lí.

28 Us waqt jab Dáúd ne dekhá, ki Khudáwand ne Yabúsí Urnán ke khalíhán men us ko jawáb diyá thá, to us ne wahín qurbání charhái. 29 Kyúnki us waqt Khudáwand ká maskan, jise Músá ne biyábán men banáyá thá, aur sokhtaní qurbání ká mazbah Jiba'ún kí únchí jagah men the. 30 Lekin Dáúd Khudá se púchhne ke liye us ke áge na já saká, kyúnki wuh Khudáwand ke firishte kí talwár ke sabab se dar gayá.

22

1 Aur Dáúd ne kahá, Yihí Khudáwand Khudá ká ghar, aur yihí Isráíl kí sokhtaní qurbání ká mazbah hai.

2 Aur Dáúd ne hukm diyá, ki un pardesiyon ko jo Isráíl ke mulk men the jama' karen; aur us ne sangtarásh muqarrar kiye, ki Khudá ke ghar ke banáne ke liye patthar kátkar gharen. 3 Aur Dáúd ne darwázon ke kiwáron kí kílon aur qabzon ke liye bahut sá lohá, aur itná pítal ki tol se báhar thá, 4 aur deodár ke beshumár latthe taiyár kiye, kyúnki Saidání aur Súrí deodár ke latthe kasrat se Dáúd ke pás láte the. 5 Aur Dáúd ne kahá, ki Merá betá Sulaimán larká aur nátajribakár hai; aur zarúr hai ki wuh ghar jo Khudáwand ke liye banáyá jáe, niháyat 'azímu'sh shán ho, aur sab mulkon men us ká nám aur shuhrat ho: so main us ke liye taiyárí karúngá. Chunánchi Dáúd ne apne marne se pahle bahut taiyárí kí.

6 Tab us ne apne bete Sulaimán ko buláyá, aur use takíd kí ki Khudáwand Isráíl ke Khudá ke liye ek ghar banáe. 7 Aur Dáúd ne apne bete Sulaimán se kahá, Yih to khud mere dil men thá, ki Khudáwand apne Khudá ke nám ke liye ek ghar banáún; 8 lekin Khudáwand ká kalám mujhe pahunchá, ki Tú ne bahut khúnrezí kí hai, aur barí barí laráián lará hai; so tú mere nám ke liye ghar na banáná: kyúnki tú ne zamín par mere sámne bahut khún baháyá hai. 9 Dekh, tujh se ek betá paidá hogá; wuh mard i sulh hogá, aur main use cháron taraf ke sab dushmanon se amn bakhshúngá; kyúnki Sulaimán us ká nám hogá, aur main us ke aiyám men Isráíl ko amn o amán bakhshúngá. 10 Wuhí mere nám ke liye ek ghar banáegá; wuh merá betá hogá, aur main us ká báp húngá;

o

aur main Isráíl par us kí saltanat ká taḳht abad tak qáim rakkhúngá. 11 Ab, ai mere beṭe, Ḳhudáwand tere sáth rahe, aur tú iqbálmand ho, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá ká ghar baná, jaisá us ne tere haqq men farmáyá hai. 12 Ab Ḳhudáwand tujhe 'aql o dánáí baḳhshe, aur Isráíl kí bábat terí hidáyat kare, táki tú Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí sharí'at ko mántá rahe. 13 Tab tú iqbálmand hogá, basharte ki tú un áín aur ahkám par jo Ḳhudáwand ne Músá ko Isráíl ke liye diye ihtiyát karke 'amal kare. So himmat bándh, aur hausala rakh; ḳhauf na kar; hirásán na ho. 14 Dekh, main ne mashaqqat se Ḳhudáwand ke ghar ke liye ek lákh qintár soná, aur das lákh qintár chándí, aur beandáza pítal aur lohá taiyár kiyá hai; kyúnki wuh kasrat se hai; aur lakṛí aur patthar bhí main ne taiyár kiye hain; aur tú un ko âur baṛhá saktá hai. 15 Aur bahut se kárígar, patthar aur lakṛí ke káṭne aur taráshnewále, aur sab tarah ke hunarmand jo qism qism ke kám men máhir hain tere pás hain. 16 Sone aur chándí, aur pítal, aur lohe ká kuchh hisáb nahín hai. So uṭh, aur kám men lag já, aur Ḳhudáwand tere sáth rahe. 17 Is ke 'aláwa Dáúd ne Isráíl ke sab sardáron ko apne beṭe Sulaimán kí madad ká hukm diyá, aur kahá, 18 Kyá Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá tumháre sáth nahín hai? aur kyá us ne tum ko cháron taraf chain nahín diyá hai? kyúnki us ne is mulk ke báshindon ko mere háth men kar diyá hai, aur mulk Ḳhudáwand aur us ke logon ke áge maglúb húá hai. 19 So ab tum apne dil ko aur apní ján ko Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí talásh men lagáo; aur uṭho, aur Ḳhudáwand Ḳhudá ká maqdis banáo, táki tum Ḳhudáwand ke 'ahd ke sandúq ko, aur Ḳhudá ke pák bartanon ko, us ghar men jo Ḳhudáwand ke nám ká banegá le áo.

23 Ab Dáúd buḍḍhá aur 'umrrasída ho gayá thá, so us ne apne beṭe Sulaimán ko Isráíl ká bádsháh banáyá. 2 Aur us ne Isráíl ke sab sardáron ko, káhinon aur Láwíon samet ikaṭṭhá kiyá. 3 Aur tís baras ke aur us se ziyáda 'umr ke Láwí gine gaye, aur un kí ginti ek ek ádmí ko shumár karke aṛtís hazár thí. 4 In men se chaubís hazár Ḳhudáwand ke ghar ke kám kí nigrání par muqarrar húe, aur chha hazár sardár aur munsif the; 5 aur chár hazár darbán the; aur chár hazár un sázon se Ḳhudáwand kí ta'ríf karte the, jin ko main ne ya'ní Dáúd ne madhsaráí ke liye banáyá thá. 6 Aur Dáúd ne un ko Jairson, Qihát, aur Mirárí nám baní Láwí ke fariqon men taqsím kiyá. 7 Jairsonion men se yih the: La'dán, aur Sima'í. 8 La'dán ke beṭe: sardár Yahíel, aur Zaitám, aur Yúel, yih tín the. 9 Sima'í ke beṭe: Salúmít, aur Hazíel, aur Hárán, yih tín the. Yih La'dán ke ábáí ḳhándánon ke sardár the. 10 Aur Sima'í ke beṭe: Yahat, Ziná, aur Ya'os, aur Barí'ah; yih cháron Sima'í ke beṭe the. 11 Awwal Yahat thá, aur Zízah dúsrá; aur Ya'os aur Barí'ah ke beṭe bahut na the, is sabab se wuh ek hí ábáí ḳhándán men gine gaye. 12 Aur Qihát ke beṭe: 'Amrám, Izhár, Habrún, aur 'Uzzíel, yih chár the. 13 'Amrám ke beṭe: Hárún aur Músá the. Aur Hárún alag kiyá gayá, táki wuh aur us ke beṭe hamesha páktarín chízon kí taqdís kiyá karen, aur sadá Ḳhudáwand ke áge baḳhúr jaláen, aur us kí ḳhidmat karen, aur us ká nám lekar barakat den. 14 Rahá mard i Ḳhudá Músá, so us ke beṭe Láwí ke qabíle men gine gaye. 15 Aur Músá ke beṭe: Jairsom, aur Ilí'azar the. 16 Aur Jairsom ká beṭá Sabúel sardár thá. 17 Aur Ilí'azar ká beṭá Rahabiyáh sardár thá. Aur Ilí'azar ke âur beṭe na the, par Rahabiyáh ke bahut se beṭe the. 18 Izhár ká beṭá Salúmít sardár thá. 19 Habrún ke beṭon men awwal Yariyáh Amariyáh dúsrá, Yaházíel tísrá, aur Yaqamí'ám chauthá thá. 20 'Uzzíel ke beṭon men awwal Míkáh sardár, aur Yasiyáh dúsrá thá. 21 Mirárí ke beṭe: Mahlí, aur Múshí, aur Mahlí ke beṭe: Ilí'azar aur Qís the. 22 Aur Ilí'azar mar gayá, aur us ke koí beṭá na thá, faqat beṭiyán thín; aur un ke bháí Qís ke beṭon ne un se biyáh kiyá. 23 Múshí ke beṭe: Mahlí, aur 'Edar, aur Yarímot, yih tín the. 24 Láwí ke beṭe yihí the jo apne apne ábáí ḳhándán ke mutábiq the: un ke ábáí ḳhándánon ke sardár, jaisá wuh nám ba nám ek ek karke gine gaye,

yihí hain; wuh bís baras aur us se úpar kí 'umr se KHUDÁWAND ke ghar kí khidmat ká kám karte the. 25 Kyúnki Dáúd ne kahá, ki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne apne logon ko árám diyá hai, aur wuh abad tak Yarúshalem men sukúnat karegá: 26 aur Láwíon ko bhí maskan, aur us kí khidmat ke sab zurúf ko phir kabhí uṭháná na paṛegá. 27 Kyúnki Dáúd kí pichhlí báton ke muwáfiq baní Láwí jo bís baras aur us se ziyáda 'umr ke the gine gaye: 28 kyúnki un ká kám yih thá, ki KHUDÁWAND ke ghar kí khidmat ke waqt sahnon, aur koṭhriyon men, aur sab muqaddas chízon ke pák karne men, ya'ní Khudá ke ghar kí khidmat ke kám men, baní Hárún kí madad karen. 29 Aur nazr kí roṭí ká, aur maide kí nazr kí qurbání ká khwáh wuh bekhamírí roṭiyon yá tawe par kí pakí húí chízon, yá tulí húí chízon kí ho, aur har tarah ke tol aur náp ká kám karen; 30 aur har subh aur shám ko khaṛe hokar KHUDÁWAND kí shukrguzárí aur sitáish karen; 31 aur sabton, aur naye chándon, aur muqarrara 'ídon men hamesha KHUDÁWAND ke huzúr púrí ta'dád men sab sokhtaní qurbánián us qá'ide ke mutábiq jo un ke báre men hai, chaṛháyá karen: 32 aur KHUDÁWAND ke ghar kí khidmat ko anjám dene ke liye khaima e ijtimá' kí hifázat aur maqdis kí nigrání aur apne bhái baní Hárún kí itá'at karen.

24 Aur baní Hárún ke fariq yih the. Hárún ke beṭe: Nadab, Abíhú, aur Ilí'azar, aur Itamar the. 2 Aur Nadab aur Abíhú apne báp se pahle mar gaye, aur un ke aulád na thí: so Ilí'azar aur Itamar ne kahánat ká kám kiyá. 3 Aur Dáúd ne Ilí'azar ke beṭon men se Sadoq, aur Itamar ke beṭon men se Akhímalik ko un kí khidmat kí tartíb ke mutábiq taqsím kiyá. 4 Aur Itamar ke beṭon se ziyáda Ilí'azar ke beṭon men rais mile; aur is tarah se wuh taqsím kiye gaye, ki Ilí'azar ke beṭon men ábáí khándánon ke solah sardár the, aur Itamar ke beṭon men se ábáí khándánon ke mutábiq áṭh. 5 Is tarah qur'a ḍálkar aur báham khalt malt hokar wuh taqsím húe; kyúnki maqdis ke sardár, aur Khudá ke sardár baní Ilí'azar aur baní Itamar donon men se the. 6 Aur Nataniel munshí ke beṭe Sama'iyáh ne jo Láwíon men se thá un ke námon ko bádsháh, aur amíron, aur Sadoq káhin, aur Akhímalik bin Abíyátar, aur káhinon, aur Láwíon ke ábáí khándánon ke sardáron ke sámne likhá; jab Ilí'azar ká ek ábáí khándán liyá gayá, to Itamar ká bhí ek ábáí khándán liyá gayá. 7 Aur pahlí chiṭṭhí Yahúyaríb kí niklí, dúsrí Yada'iyáh kí, 8 tísrí Hárim kí, chauthí Shu'úrím kí, 9 pánchwín Malkiyáh kí, chhaṭí Miyámín kí, 10 sátwín Haqqúz kí, áṭhwín Abiyáh kí, 11 nawín Yashú' kí, daswín Sikániyáh kí, 12 gyárahwín Iliyásib kí, bárahwín Yaqím kí, 13 terahwín Huffáh kí, chaudahwín Yasbiáb kí, 14 pandrahwín Biljáh kí, solahwín Immer kí, 15 sattrahwín Khazír kí, aṭhárahwín Fazíz kí, 16 uníswín Fatahiyáh kí, bíswín Yahizqel kí, 17 ikkíswín Yákin kí, báíswín Jamúl kí, 18 teíswín Diláyáh kí, chaubíswín Ma'ziyáh kí. 19 Yih un kí khidmat kí tartíb thí, táki wuh KHUDÁWAND ke ghar men us qánún ke mutábiq áen jo un ko un ke báp Hárún kí ma'rifat waisá hí milá jaisá KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne use hukm kiyá thá.

20 Báqí baní Láwí men se 'Amrám ke beṭon men se Súbáel; Súbáel ke beṭon men se Yahadiyáh; 21 rahá Rahabiyáh; so Rahabiyáh ke beṭon men se pahlá Yassiyáh; 22 Izháríon men se Salúmot; baní Salúmot men se Yahat. 23 Aur baní Habrún men se Yariyáh pahlá, Amariyáh dúsrá, Yahaziel tísrá, Yaqamí'ám chauthá. 24 Baní 'Uzziel men se Míkáh; baní Míkáh men se Samír. 25 Míkáh ká bhái Yassiyáh; baní Yassiyáh men se Zakariyáh. 26 Mirárí ke beṭe; Mahlí, aur Múshí; baní Ya'ziyáh men se Binú. 27 Rahe baní Mirárí, so Ya'ziyáh se Binú, aur Súham, aur Zakkúr, aur 'Ibrí. 28 Mahlí se Ilí'azar, jis ke koí beṭá na thá. 29 Qís se Qís ká beṭá Yarahmiel. 30 Aur Múshí ke beṭe Mahlí, aur 'Edar, aur Yarímot. Láwíon kí aulád apne ábáí khándánon ke mutábiq yihí thí. 31 Inhon ne bhí apne bhái baní Hárún kí tarah Dáúd bádsháh, aur Sadoq, aur Akhímalik, aur káhinon, aur Láwíon

ke ábái khándánon ke sardáron ke sámne apná apná qur'a dálá, ya'ní sardár ke ábái khándánon ká jo haqq thá, wuhí us ke chhoṭe bhái ke khándánon ká thá.

25 Phir Dáúd aur lashkar ke sardáron ne A'saf, aur Haimán, aur Yadútún ke beṭon men se ba'zon ko khidmat ke liye alag kiyá, táki wuh barbat, aur sitár, aur jhánjh se nubuwwat karen; aur jo us kám ko karte the un ká shumár un kí khidmat ke mutábiq yih thá: 2 A'saf ke beṭon men se; Zakkúr, Yúsuf, aur Nataniyáh, aur Asariláh; A'saf ke yih beṭe A'saf ke mátaht the jo bádsháh ke hukm ke mutábiq nubuwwat kartá thá. 3 Yadútún se bani Yadútún, so Jidaliyáh, Zari, aur Yasa'iyáh, Hasabiyáh, aur Mattitiyáh; yih chha apne báp Yadútún ke mátaht the, jo barbat liye rahtá aur KHUDÁWAND kí shukrguzárí aur hamd kartá húá nubuwwat kartá thá. 4 Rahá Haimán, so Haimán ke beṭe: Buqqiyáh, Mattaniyáh, 'Uzziel, Sabúel, Yarimot, Hananiyáh, Hanání, Iliátah, Jiddálti, Rúmamtí 'Azar, Yasbiqáshah, Mallútí, Hautír, aur Mahaziyot; 5 yih sab Haimán ke beṭe the jo Khudá kí báton men síng baland karne ke liye bádsháh ká gaibbín thá; aur Khudá ne Haimán ko chaudah beṭe aur tín beṭiyán dí thín. 6 Yih sab KHUDÁWAND ke ghar men gít gáne ke liye apne báp ke mátaht the, aur jhánjhon aur sitár aur barbat se Khudá ke ghar kí khidmat karte the, aur A'saf, aur Yadútún, aur Haimán bádsháh ke hukm ke tábi' the. 7 Aur un ke bháiyon samet jo KHUDÁWAND kí madhsaráí kí ta'lím pá chuke the, ya'ní wuh sab jo mashsháq the, un ká shumár do sau athási thá. 8 Aur unhon ne kyá chhoṭe kyá baṛe, kyá ustád kyá shágird, ek hí taríqe se apní apni khidmat ke liye qur'a ḍálá. 9 Pahlí chiṭṭhí A'saf kí Yúsuf ko milí; dúsri Jidaliyáh ko, aur us ke bhái aur beṭe us samet bárah the; 10 tísri Zakkúr ko, aur us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 11 chauthí Yizrí ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 12 pánchwín Nataniyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 13 chhaṭí Buqqiyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 14 sátwín Yasariláh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 15 áṭhwín Yasa'iyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 16 nawín Mattaniyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 17 daswín Sima'í ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 18 gyárahwín 'Azarel ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 19 bárahwín Hasabiyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 20 terahwín Sabúel ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 21 chaudahwín Mattitiyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 22 pandrahwín Yarimot ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 23 solahwín Hananiyáh ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 24 sattrahwín Yasbiqáshah ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 25 aṭhárahwín Hanání ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 26 unníswín Mallútí ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 27 bíswín Iliátah ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 28 ikíswín Hautír ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 29 báiswín Jiddálti ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 30 teíswín Maháziyot ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the; 31 chaubíswín Rúmamtí 'Azar ko; us ke beṭe aur bhái us samet bárah the.

26 Darbánon ke faríq yih the: Qorahion men, Masalamiyáh bin Qure jo bani A'saf men se thá. 2 Aur Masalamiyáh ke hán beṭe the: Zakariyáh pahlauṭhá, Yadí'el dúsrá, Zabadiyáh tísrá, Yatniel chauthá, 3 'Ailám pánchwán, Yahúhanán chhaṭá, Iliyahú'ainí sátwán thá. 4 Aur 'Obed Adom ke hán beṭe the: Sama'iyáh pahlauṭhá, Yahúzabád dúsrá, Yúákh tísrá, aur Sakár chauthá, aur Nataniel pánchwán, 5 'Ammíel chhaṭá, Ishkár sátwán, Fa'ultí áṭhwán; kyúnki Khudá ne use barakat bakhshi thí. 6 Aur us ke beṭe Sama'iyáh ke hán bhí beṭe paidá húe jo apne ábái khándán par sardárí karte the: kyúnki wuh zabardast súrmá the. 7 Sama'iyáh ke beṭe: 'Utní, aur Rafáel, aur 'Obed, aur Ilzabád jin ke bhái Ilihú, aur Samákiyáh súrmá the. 8 Yih sab 'Obed Adom kí aulád men se the; wuh aur un ke beṭe, aur un ke

bhái khidmat ke liye quwwat ke i'tibár se qábil ádmí the; yún 'Obed Adomí básath the. 9 Aur Masalamiyáh ke bete aur bhái atharah súrmá the. 10 Aur baní Mirárí men se Húsah ke hán bete the: Simrí sardár thá; (wuh pahlauthá to na thá, par us ke báp ne use sardár baná diyá thá;) 11 dúsrá Khilqiyáh, tísrá Tabaliyáh, chauthá Zakariyáh; Húsah ke sab bete aur bhái terah the. 12 In hí men se, ya'ní sardáron men se, darbánon ke fariq the jin ká zimma apne bháiyon kí tarah Khudáwand ke ghar men khidmat karne ká thá. 13 Aur unhon ne kyá chhote kyá bare, apne apne ábáí khándán ke muwáfiq har ek phátak ke liye qur'a dálá. 14 Aur mashriq kí taraf ká qur'a Salamiyáh ke nám niklá. Phir us ke bete Zakariyáh ke liye bhí jo 'aqlmand saláhkár thá qur'a dálá gayá, aur us ká qur'a shimál kí taraf ká niklá. 15 'Obed Adom ke liye junúb kí taraf ká thá; aur us ke beton ke liye toshakháne ká; 16 Suffím aur Húsah ke liye magrib kí taraf Salkat ke phátak ke nazdík ká, jahán se únchí sarak úpar játí hai, aisá ki ámne sámne hokar pahrá den. 17 Mashriq kí taraf chha Lewí the; shimál kí taraf har roz chár; junúb kí taraf har roz chár, aur toshakháne ke pás do do; 18 magrib kí taraf Parbár ke wáste chár to únchí sarak par, aur do Parbár ke liye. 19 Baní Qorahí aur baní Mirárí men se darbánon ke fariq yihí the.

20 Aur Láwíon men se Akhiyáh Khudá ke ghar ke khazánon aur nazr kí chízon ke khazánon par muqarrar thá. 21 Baní La'dán; so La'dán ke khándán ke Jairsoníon ke bete jo un ábáí khándánon ke sardár the jo Jairsoní La'dán se ta'alluq rakhte the yih the: Yahíelí, 22 aur Yahíelí ke bete Zaitám aur us ká bhái Yúel, Khudáwand ke ghar ke khazánon par the. 23 'Amrámíon, Izháríon, Habrúníon, aur 'Uzzíelíon men se: 24 Sabúel bin Jairsom bin Músá baitu'l mál par mukhtár thá. 25 Aur us ke bhái Ilí'azar kí taraf se, us ká betá Rahabiyáh, Rahabiyáh ká betá Yasa'iyáh, Yasa'iyáh ká betá Yúrám, Yúrám ká betá Zikrí, Zikrí ká betá Salúmít. 26 Yih Salúmít aur us ke bhái nazr kí húí chízon ke sab khazánon par muqarrar the, jin ko Dáúd bádsháh aur ábáí khándánon ke sardáron aur hazáron aur saikron ke sardáron, aur lashkar ke sardáron ne nazr kiyá thá. 27 Laráiyon kí lút men se unhon ne Khudáwand ke ghar kí marammat ke liye kuchh nazr kiyá thá. 28 Aur Samúel gaibbín, aur Sáúl bin Qís, aur Abinaiyir bin Naiyir, aur Yoáb bin Zarúyáh kí sárí nazr, garaz jo kuchh kisí ne nazr kiyá thá, wuh sab Salúmít aur us ke bháiyon ke háth men supurd thá. 29 Izháríon men se Kanániyáh aur us ke bete, Isráílíon ke báhar ke kám ke liye hákim aur qází the. 30 Habrúníon men se, Hasabiyáh aur us ke bhái, ek hazár sát sau súrmá magrib kí taraf Yardan ke pár Isráílíon kí nigrání kí khátir, Khudáwand ke sab kám aur bádsháh kí khidmat ke liye ta'ínát the. 31 Habrúníon men Yariyáh, Habrúníon ká, un ke ábáí khándánon ke nasabon ke muwáfiq sardár thá. Dáúd kí saltanat ke cháliswen baras men wuh dhúndh nikále gaye, aur Jili'ád ke Ya'zer men un ke darmiyán zabardast súrmá mile. 32 Aur us ke bhái do hazár sát sau súrmá aur ábáí khándánon ke sardár the jin ko Dáúd bádsháh ne Rúbíníon, aur Jaddíon, aur Munassí ke ádhe qabíle par Khudá ke har ek kám aur sháhí mu'ámalát ke liye sardár banáyá.

27 Aur baní Isráíl, apne shumár ke muwáfiq, ya'ní ábáí khándánon ke rais, aur hazáron aur saikron ke sardár, aur un ke mansabdár jo un fariqon ke har amr men bádsháh kí khidmat karte the, jo sál ke sab mahínon men máh ba máh áte aur rukhsat hote the, har fariq men chaubís hazár the. 2 Pahle mahíne ke pahle fariq par Yasúbi'ám bin Zabdíel thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 3 Wuh baní Paras men se thá, aur pahle mahíne ke lashkar ke sab sardáron ká rais thá. 4 Aur dúsre mahíne ke fariq par Dúdai Akhúhí thá, aur us ke fariq men Miqlot bhí sardár thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 5 Tísre mahíne ke lashkar ká kháss tísrá sardár Yahoyada' káhin ká betá Bináyáh thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 6 Yih wuh Bináyáh hai jo tíson men zabardast, aur un tíson ke úpar thá; usí ke fariq men us ká betá 'Ammízabád bhí shámil thá. 7 Chauthe mahíne ke

liye Yoáb ká bhái 'Asáhel thá, aur us ke píchhe us ká beṭá Zabadiyáh thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 8 Pánchwen mahíne ke liye pánchwán sardár Samhút Ishrákhí thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 9 Chhaṭe mahíne ke liye chhaṭá sardár Taqú'í Aqqís ká beṭá 'I'rá thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 10 Sátwen mahíne ke liye sátwán sardár baní Ifráím men se Falúní Khalas thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 11 A'ṭhwen mahíne ke liye áṭhwán sardár Zárhion men se Húsátí Sibbakí thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 12 Nawen mahíne ke liye nawán sardár Binyamínion men se 'Anatotí Abí'azar thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 13 Daswen mahíne ke liye daswán sardár Zárhion men se Natúfátí Maharí thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 14 Gyárahwen mahíne ke liye gyárahwán sardár baní Ifráím men se Fir'átoní Bináyáh thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the. 15 Bárahwen mahíne ke liye bárahwán sardár Gutnielion men se Natúfátí Khaldí thá, aur us ke fariq men chaubís hazár the.

16 Aur Isráíl ke qabílon par Rúbínion ká sardár Ilí'azar bin Zikrí thá; Shama'únion ká Safatiyáh bin Ma'kah; 17 Láwíon ká Hasabiyáh bin Qamúel; Hárúnion ká Sadoq; 18 Yahúdáh ká Ilíhú jo Dáúd ke bháiyon men se thá; Ishkár ká 'Umrí bin Míkáel; 19 Zabúlún ká Ismá'iyáh bin 'Abadiyáh; Naftálí ká Yarímot bin 'Azríel; 20 baní Ifráím ká Húsí'a bin 'Azáziyáh; Munassí ke ádhe qabíle ká Yúel bin Fidáyáh; 21 Jili'ád men Munassí ke ádhe qabíle ká 'I'dú bin Zakariyáh; Binyamín ká Ya'síel bin Abinaiyir; 22 Dán ká 'Azarel bin Yarohám. Yih Isráíl ke qabílon ke sardár the. 23 Par Dáúd ne un ká shumár nahín kiyá thá jo bís baras yá kam 'umr ke the, kyúnki KHUDÁWAND ne kahá thá, ki Main Isráíl ko ásmán ke táron kí mánind barháúngá. 24 Zarúyáh ke beṭe Yoáb ne ginná to shurú' kiyá, par khatm nahín kiyá thá, ki itne men Isráíl par qahr názil húá; aur na wuh ta'dád Dáúd bádsháh kí tawáríkhí ta'dádon men darj húí.

25 Aur sháhí khazánon par 'Azmávat bin 'Adíel muqarrar thá: aur kheton, aur shahron, aur gánwon, aur qil'on ke khazánon par Yahúnatan bin 'Uzziyáh thá: 26 aur kásht-kárí ke liye kheton men kám karnewálon par 'Azrí bin Kalúb thá: 27 aur angúristánon par Sima'í Rámátí thá: aur mai ke zakhíron ke liye angúristánon kí paidáwár par Zabadí Shifmí thá: 28 aur zaitún ke bágon aur gúlar ke darakhton par jo nasheb ke maidánon men the Ba'l Hanán Jadirí thá: aur Yúás tel ke godámon par: 29 aur gáe bail ke gallon par jo Shárún men charte the Sitrí Shárúní thá: aur Sáfat bin 'Adlí gáe bail ke un gallon par thá jo wádíon men the: 30 aur únṭon par Ismá'ílí Obíl thá: aur gadhon par Yahdaiyáh Marúnotí thá: 31 aur bheṛ bakrí ke rewaṛon par Yáziz Hájirí thá. Yih sab Dáúd bádsháh ke mál par muqarrar the.

32 Aur Dáúd ká chachá Yúnatan, mushír aur dánishmand aur munshí thá: aur Yahíel bin Hakmúní shahzádon ke sáth rahtá thá: 33 aur Akhítuffal bádsháh ká mushír thá: aur Húsí Arkí bádsháh ká dost thá: 34 aur Akhítuffal se níche Yahoyada' bin Bináyáh aur Abíyátar the: aur sháhí fauj ká sipahsálár Yoáb thá.

28

Aur Dáúd ne Isráíl ke sab umará ko jo qabílon ke sardár the, aur un fariqon ke sardáron ko jo bárí bárí bádsháh kí khidmat karte the, aur hazáron ke sardáron, aur saikṛon ke sardáron, aur bádsháh ke aur us ke beṭon ke sab mál aur maweshí ke sardáron, aur khwájasaráon, aur bahádurон, balki sab zabardast súrmáon ko, Yarúshalem men ikaṭṭhá kiyá. 2 Tab Dáúd bádsháh apne pánwon par uṭh khará húá, aur kahne lagá, Ai mere bháiyo, aur mere logo, merí suno: mere dil men to thá, ki KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ke liye árámgáh, aur apne Khudá ke liye pánwon kí kursí banáún, aur main ne us ke banáne kí taiyárí bhí kí, 3 par Khudá ne mujh se kahá, ki Tú mere nám ke liye ghar nahín banáne páegá, kyúnki tú jangí mard hai, aur tú ne khún baháyá hai. 4 Taubhí KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne mujhe mere báp ke sáre gharáne men se chun liyá, ki main sadá Isráíl ká bádsháh rahún;

kyúṇki us ne Yahúdáh ko peshwá hone ke liye muntaḳhab kiyá; aur Yahúdáh ke gharáne meṉ se mere báp ke gharáne ko chuná hai, aur mere báp ke beṭoṉ meṉ se mujhe pasand kiyá, táki mujhe sáre Isráíl ká bádsháh banáe: 5 aur mere sab beṭoṉ meṉ se, (kyúṇki Ḳhudáwand ne mujhe bahut se beṭe diye haiṉ,) us ne mere beṭe Sulaimán ko pasand kiyá, táki wuh Isráíl par Ḳhudáwand kí saltanat ke taḳht par baiṭhe. 6 Aur us ne mujh se kahá, ki Terá beṭá Sulaimán mere ghar aur merí bárgáhoṉ ko banáegá; kyúṇki main ne use chun liyá hai, ki wuh merá beṭá ho, aur maiṉ us ká báp húngá. 7 Aur agar wuh mere hukmoṉ aur farmánoṉ par ʻamal karne meṉ sábitqadam rahe, jaisá áj ke din hai, to maiṉ us kí bádsháhí hamesha tak qáim rakkhúṇgá. 8 Pas ab sáre Isráíl, yaʻní Ḳhudáwand kí jamáʻat ke rúbarú, aur hamáre Ḳhudá ke huzúr, tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke sab hukmoṉ ko máno, aur un ke tálib ho, táki tum is achchhe mulk ke wáris ho, aur use apne baʻd apní aulád ke wáste hamesha ke liye mírás chhoṛ jáo. 9 Aur tú, ai mere beṭe Sulaimán, apne báp ke Ḳhudá ko pahchán, aur púre dil aur rúh kí mustaʻiddí se us kí ʻibádat kar; kyúṇki Ḳhudáwand sab diloṉ ko jáṇchtá hai, aur jo kuchh ḳhayál meṉ átá hai, use pahchántá hai: agar tú use ḍhúṇḍhe, to wuh tujh ko mil jáegá; aur agar tú use chhoṛe, to wuh hamesha ke liye tujhe radd kar degá. 10 So hoshyár ho, kyúṇki Ḳhudáwand ne tujh ko maqdis ke liye ek ghar banáne ko chuná hai; so himmat báṇdhkar kám kar.

11 Tab Dáúd ne apne beṭe Sulaimán ko haikal ke usáre, aur us ke makánoṉ, aur ḳhazánoṉ, aur báláḳhánoṉ, aur andar kí koṭhriyoṉ, aur kaffáragáh kí jagah ká namúna, 12 aur un sab chízoṉ, yaʻní Ḳhudáwand ke ghar ke sahnoṉ, aur ás pás kí koṭhriyoṉ, aur Ḳhudá ke maskan ke ḳhazánoṉ, aur nazr kí húí chízoṉ ke ḳhazánoṉ ká namúna bhí diyá jo us ko rúh se milá thá. 13 Aur káhinoṉ aur Láwíoṉ ke fariqoṉ, aur Ḳhudáwand ke maskan kí ʻibádat ke sab kám, aur Ḳhudáwand ke maskan kí ʻibádat ke sab zurúf ke liye; 14 yaʻní sone ke zurúf ke wáste soná tolkar, har tarah kí ḳhidmat ke sab zurúf ke liye, aur chándí ke sab zurúf ke wáste chándí tolkar, har tarah kí ḳhidmat ke sab zurúf ke liye; 15 aur sone ke shamʻadánoṉ, aur us ke chirágoṉ ke wáste ek ek shamʻadán aur us ke chirágoṉ ká soná tolkar, aur chándí ke shamʻadánoṉ ke wáste ek ek shamʻadán aur us ke chirágoṉ ke liye, har shamʻadán ke istiʻmál ke mutábiq chándí tolkar, 16 aur nazr kí roṭí kí mezoṉ ke wáste ek ek mez ke liye soná tolkar, aur chándí kí mezoṉ ke liye chándí, 17 aur káṇṭoṉ, aur katoroṉ aur piyáloṉ ke liye ḳhális soná diyá; aur sunahle piyáloṉ ke wáste ek ek piyále ke liye tolkar, aur chándí ke piyáloṉ ke wáste ek ek piyále ke liye tolkar, 18 aur baḳhúr kí qurbángáh ke liye chokhá soná tolkar; aur rath ke namúne, yaʻní un karúbíoṉ ke liye jo par phailáe Ḳhudáwand ke ʻahd ke sandúq ko ḍhaṇke húe the, soná diyá. 19 Yih sab yaʻní is namúne ke sab kám Ḳhudáwand ke háth kí tahrír se mujhe samjháe gaye. 20 Aur Dáúd ne apne beṭe Sulaimán se kahá, ki Himmat báṇdh aur hausala se kám kar, ḳhauf na kar, hirásán na ho, kyúṇki Ḳhudáwand Ḳhudá jo merá Ḳhudá hai, tere sáth hai; wuh tujh ko na chhoṛegá, aur na tark karegá, jab tak Ḳhudáwand ke maskan kí ḳhidmat ká sárá kám tamám na ho jáe. 21 Aur dekh, káhinoṉ aur Láwíoṉ ke fariq Ḳhudá ke maskan kí sárí ḳhidmat ke liye házir haiṉ; aur har qism kí ḳhidmat ke liye sab tarah ke kám meṉ har shaḳhs jo máhir hai, baḳhushí tere sáth ho jáegá, aur lashkar ke sardár aur sab log bhí tere hukm meṉ hoṉge.

29 Aur Dáúd bádsháh ne sárí jamáʻat se kahá, ki Ḳhudá ne faqat mere beṭe Sulaimán ko chuná hai, aur wuh hanoz laṛká aur nátajribakár hai, aur kám baṛá hai; kyúṇki wuh mahall insán ke liye nahíṉ balki Ḳhudáwand Ḳhudá ke liye hai. 2 Aur maiṉ ne to apne maqdúr bhar apne Ḳhudá kí haikal ke liye sone kí chízoṉ ke liye soná, aur chándí kí chízoṉ ke liye chándí, aur pítal kí chízoṉ ke liye pítal, lohe kí chízoṉ ke liye lohá, aur lakṛí kí chízoṉ ke liye lakṛí, aur ʻaqíq

aur jaráú patthar aur pachchí ke kám ke liye rang ba rang ke patthar, aur har qism ke beshqímat jawáhir, aur bahut sá sang i marmar taiyár kiyá hai; 3 aur chúnki mujhe apne Khudá ke ghar kí lau lagí hai, aur mere pás sone aur chándí ká merá apná khazána hai, so main us ko bhí un sab chízon ke 'aláwa jo main ne us muqaddas haikal ke liye nazr kí hain, apne Khudá ke ghar ke liye detá hún; 4 ya'ní tín hazár qintár soná jo Ofír ká soná hai, aur sát hazár qintár khális chándí 'imáraton kí díwáron par mandhne ke liye: 5 aur kárígaron ke háth ke har qism ke kám ke liye sone kí chízon ke wáste soná, aur chándí kí chízon ke wáste chándí hai. Pas kaun taiyár hai ki apní khushí se apne áp ko áj KHUDÁWAND ke liye makhsús kare? 6 Tab ábái khándánon ke sardáron, aur Isráíl ke qabílon ke sardáron, aur hazáron aur saikron ke sardáron, aur sháhí kám ke názimon ne apní khushí se taiyár hokar, 7 Khudá ke ghar ke kám ke liye soná, pánch hazár qintár aur das hazár dirham, aur chándí das hazár qintár, aur pítal athárah hazár qintár, aur lohá, ek lakh qintár diyá. 8 Aur jin ke pás jawáhir the, unhon ne un ko Jairsoní Yahíel ke háth men KHUDÁWAND ke ghar ke khazáne ke liye de dálá. 9 Tab log shádmán húe, is liye ki unhon ne apní khushí se diyá, kyúnki unhon ne púre dil se razámandí se KHUDÁWAND ke liye diyá thá: aur Dáúd bádsháh bhí niháyat shádmán húá. 10 Pas Dáúd ne sárí jamá'at ke áge KHUDÁWAND ká shukr kiyá; aur Dáúd kahne lagá, Ai KHUDÁWAND, hamáre báp Isráíl ke Khudá, tú abadu'l ábád mubárak ho. 11 Ai KHUDÁWAND, 'azmat, aur qudrat, aur jalál, aur galba, aur hashmat tere hí liye hain, kyúnki sab kuchh jo ásmán aur zamín men hai terá hai; ai KHUDÁWAND, bádsháhí terí hai, aur tú hí bahaisiyat i sardár sabhon se mumtáz hai; 12 aur daulat aur 'izzat terí taraf se átí hain, aur tú sabhon par hukúmat kartá hai, aur tere háth men qudrat aur tawánáí hain, aur sarfaráz karná aur sabhon ko zor bakhshná tere háth men hai. 13 Aur ai hamáre Khudá, ham terá shukr aur tere jalálí nám kí ta'ríf karte hain. 14 Par main kaun, aur mere logon kí haqíqat kyá, ki ham is tarah se khushí khushí nazrána dene ke qábil hon? kyúnki sab chízen terí taraf se miltí hain aur terí hí chízon men se ham ne tujhe diyá hai. 15 Kyúnki ham tere áge pardesí aur musáfir hain jaise hamáre bápdádá the; hamáre din rú e zamín par sáye kí tarah hain, aur qiyám nasíb nahín. 16 Ai KHUDÁWAND, hamáre Khudá, yih sárá zakhíra jo ham ne taiyár kiyá hai, ki tere pák nám ke liye ek ghar banáen, tere hí háth se milá hai, aur sab terá hí hai. 17 Ai mere Khudá, main yih bhí jántá hún, ki tú dil ko jánchtá hai, aur rástí men terí khushnúdí hai. Main ne to apne dil kí rástí se yih sab kuchh razámandí se diyá; aur mujhe tere logon ko jo yahán házir hain, tere huzúr khushí khushí dete dekhkar masarrat hásil húí. 18 Ai KHUDÁWAND, hamáre bápdádá, Abrahám, Izháq, aur Isráíl ke Khudá, apne logon ke dil ke khayál aur tasawwur men yih bát sadá jamáe rakh, aur un ke dil ko apne jánib musta'idd kar: 19 aur mere bete Sulaimán ko aisá kámil dil 'atá kar ki wuh tere hukmon, aur shahádaton, aur áín ko máne, aur in sab báton par 'amal kare, aur us haikal ko banáe, jis ke liye main ne taiyárí kí hai. 20 Phir Dáúd ne sárí jamá'at se kahá, Ab apne KHUDÁWAND Khudá ko mubárak kaho. Tab sárí jamá'at ne KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ko mubárak kahá, aur sir jhukákar unhon ne KHUDÁWAND aur bádsháh ke áge sijda kiyá. 21 Aur dúsre din KHUDÁWAND ke liye zabíhon ko zabh kiyá, aur KHUDÁWAND ke liye sokhtaní qurbáníán charháín, ya'ní ek hazár bail, aur ek hazár mendhe, aur ek hazár barre ma' un ke tapáwanon ke charháe aur bakasrat qurbáníán kín jo sáre Isráíl ke liye thín; 22 aur unhon ne us din niháyat shádmání ke sáth KHUDÁWAND ke áge kháyá piyá. Aur unhon ne dúsrí bár Dáúd ke bete Sulaimán ko bádsháh banákar us ko KHUDÁWAND kí taraf se peshwá hone aur Sadoq ko káhin hone ke liye masah kiyá. 23 Tab Sulaimán KHUDÁWAND ke takht par apne báp Dáúd kí jagah bádsháh hokar baithá, aur iqbálmand húá; aur sárá Isráíl us ká mutí' húá

24 Aur sab umará, aur bahádur, aur Dáúd bádsháh ke sab bete bhí, Sulaimán bádsháh ke mutí' húe. 25 Aur Khudáwand ne sáre Isráíl kí nazar men Sulaimán ko niháyat sarfaráz kiyá, aur use aisá sháhána dabdaba 'ináyat kiyá jo us se pahle Isráíl men kisí bádsháh ko nasíb na húá thá.

26 Aur Dáúd bin Yassí ne sáre Isráíl par saltanat kí. 27 Aur wuh 'arsa, jis men us ne Isráíl par saltanat kí, cháлís baras ká thá; us ne Habrún men sát baras, aur Yarúshalem men tentís baras saltanat kí. 28 Aur us ne niháyat burhápe men khúb 'umr-rasída, aur daulat o 'izzat se ásúda hokar, wafát páí, aur us ká betá Sulaimán us kí jagah bádsháh húá. 29 Aur Dáúd bádsháh ke kám, shurú' se ákhir tak, sab ke sab Samúel gaibbín kí tawáríkh men, aur Nátan nabí kí tawáríkh men, aur Jád gaibbín kí tawáríkh men, 30 ya'ní us kí sárí hukúmat aur zor, aur jo zamáne us par aur Isráíl par, aur zamín kí sab mamlukaton par guzre, sab un men likhe hain.

II TAWA'RI'KH

---

1 Aur Sulaimán bin Dáúd apní mamlukat men mustahkam húá, aur Khudáwand us ká Khudá us ke sáth rahá, aur use niháyat sarfaráz kiyá. 2 Aur Sulaimán ne sáre Isráíl, ya'ní hazáron aur saikron ke sardáron, aur qázíon, aur sab Isráílíon ke har raís se jo ábáí khándánon ke sardár the, báten kín. 3 Aur Sulaimán sárí jamá'at samet Jiba'ún ke únche maqám ko gayá; kyúnki Khudá ká khaima e ijtimá' jise Khudáwand ke bande Músá ne biyábán men banáyá thá wahín thá. 4 Lekin Khudá ke sandúq ko Dáúd Qaryat Ya'rím se us maqám men utha láyá thá, jo us ne us ke liye taiyár kiyá thá, kyúnki us ne us ke liye Yarúshalem men ek khaima khará kiyá thá. 5 Par pítal ká wuh mazbah jise Bazillíel bin Urí ne banáyá thá wahín Khudáwand ke maskan ke áge thá: pas Sulaimán us jamá'at samet wahín gayá. 6 Aur Sulaimán wahán pítal ke mazbah ke pás jo Khudáwand ke áge khaima e ijtimá' men thá gayá, aur us par ek hazár sokhtaní qurbánián charháín.

7 Usí rát Khudá Sulaimán ko dikhái diyá, aur us se kahá, Máng, main tujhe kyá dún? 8 Sulaimán ne Khudá se kahá, Tú ne mere báp Dáúd par barí mihrbání kí, aur mujhe us kí jagah bádsháh banáyá; 9 ab, ai Khudáwand Khudá, jo wa'da tú ne mere báp Dáúd se kiyá, wuh barqarár rahe; kyúnki tú ne mujhe ek aisí qaum ká bádsháh banáyá hai jo kasrat men zamín kí khák ke zarron kí mánind hai. 10 So mujhe hikmat o ma'rifat 'ináyat kar, táki main in logon ke áge andar báhar áyá jáyá karún; kyúnki terí is barí qaum ká insáf kaun kar saktá hai? 11 Tab Khudá ne Sulaimán se kahá, Chúnki tere dil men yih bát thí, aur tú ne na to daulat na mál na 'izzat, na apne dushmanon kí maut mángí, aur na 'umr kí darází talab kí, balki apne liye hikmat o ma'rifat kí darkhwást kí, táki mere logon ká, jin par main ne tujhe bádsháh banáyá hai, insáf kare: 12 so hikmat o ma'rifat tujhe 'atá húí, aur main tujhe is qadr daulat aur mál aur 'izzat bakhshúngá, ki na to un bádsháhon men se jo tujh se pahle húe, kisí ko nasíb húí, aur na kisí ko tere ba'd nasíb hogí. 13 Chunánchi Sulaimán Jiba'ún ke únche maqám se, ya'ní khaima e ijtimá' ke áge se, Yarúshalem ko laut áyá, aur baní Isráíl par saltanat karne lagá.

14 Aur Sulaimán ne rath aur sawár ikatthe kar liye: aur us ke pás ek hazár chár sau rath, aur bárah hazár sawár the jin ko us ne rathon ke shahron men, aur Yarúshalem men bádsháh ke pás rakkhá. 15 Aur bádsháh ne Yarúshalem men chándí aur sone ko kasrat kí wajh se pattharon kí mánind, aur deodáron ko

nasheb kí zamín ke gúlar ke daraḳhton kí mánind baná diyá. 16 Aur Sulaimán ke ghoṛe Misr se áte the: aur bádsháh ke saudágar un ke jhunḍ ke jhunḍ, ya'ní har jhunḍ ká mol karke un ko lete the. 17 Aur wuh ek rath chha sau misqál chándí, aur ek ghoṛá ḍeṛh sau misqál men lete, aur Misr se le áte the; aur isí tarah Hittíon ke sab bádsháhon aur Arám ke bádsháhon ke liye un hí ke wasíle se un ko láte the.

2 Aur Sulaimán ne iráda kiyá ki ek ghar Ḳhudáwand ke nám ke liye aur ek ghar apní saltanat ke liye banáe. 2 Aur Sulaimán ne sattar hazár bárbardár, aur paháṛ men assí hazár patthar káṭnewále, aur tín hazár chha sau ádmí un kí nigrání ke liye ginkar ṭhahrá diye. 3 Aur Sulaimán ne Súr ke bádsháh Húrám ke pás kahlá bhejá, ki Jaisá tú ne mere báp Dáúd ke sáth kiyá, aur us ke pás deodár kí lakṛí bhejí, ki wuh apne rahne ke liye ek ghar banáe, waisá hí mere sáth bhí kar. 4 Main Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke nám ke liye ek ghar banáne ko hún, ki us ke liye muqaddas karún, aur us ke áge ḳhushbúdár masálih ká baḳhúr jaláún, aur wuh sabton, aur naye chándon, aur Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí muqarrara 'ídon par dáimí nazr kí roṭí, aur subh aur shám kí sokhtaní qurbáníon ke liye ho, kyúnki yih abad tak Isráíl par farz hai. 5 Aur wuh ghar jo main banáne ko hún, 'azímu'sh shán hogá; kyúnki hamárá Ḳhudá sab ma'búdon se 'azím hai. 6 Lekin kaun us ke liye ghar banáne ke qábil hai? jis hál ki ásmán men, balki ásmánon ke ásmán men bhí, wuh samá nahín saktá, to bhalá main kaun hún jo us ke huzúr baḳhúr jaláne ke siwá kisí áur ḳhayál se us ke liye ghar banáún? 7 So ab tú mere pás ek aise shaḳhs ko bhej de, jo sone aur chándí, aur pítal, aur lohe ke kám men, aur argawání, aur qirmizí, aur níle kapṛe ke kám men máhir ho, aur naqqáshí bhí jántá ho, táki wuh un kárígaron ke sáth rahe jo mere báp Dáúd ke ṭhahráe húe Yahúdáh aur Yarúshalem men mere pás hain. 8 Aur deodár aur sanaubar aur sandal ke laṭṭhe Lubnán se mere pás bhejná; kyúnki main jántá hún, ki tere naukar Lubnán kí lakṛí káṭne men hoshyár hain; aur mere naukar tere naukaron ke sáth rahkar, 9 mere liye bahut sí lakṛí taiyár karenge: kyúnki wuh ghar jo main banáne ko hún niháyat 'álíshán hogá. 10 Aur main tere naukaron ya'ní lakṛí káṭnewálon ko, bís hazár kurr sáf kiyá húá gehún, aur bís hazár kurr jau, aur bís hazár batt tel batt mai, aur bís hazár batt tel dúngá. 11 Tab Súr ke bádsháh Húrám ne jawáb likhkar use Sulaimán ke pás bhejá, ki Chúnki Ḳhudáwand ko apne logon se mahabbat hai, is liye us ne tujh ko un ká bádsháh banáyá hai. 12 Aur Húrám ne yih bhí kahá, Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá, jis ne ásmán aur zamín ko paidá kiyá, mubárak ho, ki us ne Dáúd bádsháh ko ek dáná beṭá fahm o ma'rifat se ma'múr baḳhshá, táki wuh Ḳhudáwand ke liye ek ghar, aur apní saltanat ke liye ek ghar banáe. 13 So main ne apne báp Húrám ke ek hoshyár shaḳhs ko jo dánish se ma'múr hai bhej diyá hai. 14 Wuh Dán kí beṭiyon men se ek 'aurat ká beṭá hai, aur us ká báp Súr ká báshinda thá; wuh sone, aur chándí, aur pítal, aur lohe, aur patthar, aur lakṛí ke kám men, aur argawání, aur níle, aur qirmizí, aur katání kapṛe ke kám men máhir, aur har tarah kí naqqáshí, aur har qism kí san'at men ṭáq hai, táki tere hunarmandon aur mere maḳhdúm tere báp Dáúd ke hunarmandon ke sáth us ke liye jagah muqarrar ho jáe. 15 Aur ab gehún, aur jau, aur tel aur mai, jin ká mere málik ne zikr kiyá hai, wuh un ko apne ḳhádimon ke liye bheje: 16 aur jitní lakṛí tujh ko darkár hai, ham Lubnán se káṭenge, aur un ke beṛe banwákar samundar hí samundar tere pás Yáfá men pahuncháenge; phir tú un ko Yarúshalem ko le jáná. 17 Aur Sulaimán ne Isráíl ke mulk men ke sab pardesiyon ko shumár kiyá, jaise us ke báp Dáúd ne un ko shumár kiyá thá; aur wuh ek lákh tirpan hazár chha sau nikle. 18 Aur us ne un men se sattar hazár ko bárbardárí par, aur assí hazár ko paháṛ par patthar káṭne ke liye, aur tín hazár chha sau ko logon se kám lene ke liye názir ṭhahráyá.

3 Aur Sulaimán Yarúshalem men koh i Moriyáh par, jahán us ke báp Dáúd ne royat dekhí, usí jagah jise Dáúd ne taiyárí karke

muqarrar kiyá, ya'ní Urnán Yabúsí ke khalíhán men KHUDÁWAND ká ghar banáne lagá. 2 Aur us ne apní saltanat ke chauthe baras ke dúsre mahíne kí dúsrí tárikh ko banáná shurú' kiyá 3 Aur jo bunyád Sulaimán ne Khudá ke ghar kí ta'mír ke liye dálí wuh yih hai, us ká túl háthon ke hisáb se pahle náp ke muwáfiq sáth háth, aur 'arz bís háth thá. 4 Aur ghar ke sámne ke usáre kí lambái ghar kí chaurái ke mutábiq bís háth, aur únchái ek sau bís háth thí: aur us ne use andar se kháliṣ sone se mandhá. 5 Aur us ne bare ghar kí chhat sanaubar ke takhton se pitwái, jin par chokhá soná mandhá thá, aur us ke úpar khajúr ke darakht aur zanjíren banáín. 6 Aur khúbsúratí ke liye us ne us ghar ko beshqímat jawáhir se árásta kiyá; aur soná Parwáim ká soná thá. 7 Aur us ne ghar ko, ya'ní us ke shahtíron, chaukhaton, díwáron, aur kiwáron ko sone se mandhá, aur díwáron par karúbíon kí súrat kanda kí. 8 Aur us ne páktarín makán banáyá, jis kí lambái ghar kí chaurái ke mutábiq bís háth, aur us kí chaurái bís háth thí, aur us ne use chha sau qintár chokhe sone se mandhá. 9 Aur kílon ká wazn pachás misqál soná ká thá. Aur us ne úpar kí kothriyán bhí sone se mandhín. 10 Aur us ne páktarín makán men do karúbíon ko taráshkar banáyá, aur unhon ne un ko sone se mandhá. 11 Aur karúbíon ke bázú bís háth lambe the; ek karúbí ká ek bázú pánch háth ká, ghar kí díwár tak pahunchá húá, aur dúsrá bázú bhí pánch háth ká, dúsre karúbí ke bázú tak pahunchá húá thá. 12 Aur dúsre karúbí ká ek bázú pánch háth ká, ghar kí díwár tak pahunchá húá, aur dúsrá bázú bhí pánch háth ká, dúsre karúbí ke bázú se milá húá thá. 13 In karúbíon ke par bís háth tak phaile húe the; aur wuh apne pánwon par khare the, aur un ke munh us ghar kí taraf the. 14 Aur us ne parda ásmání, aur argawání, aur qirmizí kapre, aur mihín katán se banáyá, aur us par karúbíon ko karhwáyá. 15 Aur us ne ghar ke sámne paintís paintís háth únche do sutún banáe, aur har ek ke sire par pánch háth ká táj thá. 16 Aur us ne ilhámgáh men zanjíren banákar sutúnon ke siron par lagáín, aur ek sau anár banákar zanjíron men lagá diye. 17 Aur us ne haikal ke áge un sutúnon ko ek ko dahiní aur dúsre ko báín taraf khará kiyá; aur jo dahine thá us ká nám Yákín, aur jo báen thá us ká nám Bo'az rakkhá.

4 Aur us ne pítal ká ek mazbah banáyá, us kí lambái bís háth, aur chaurái bís háth, aur únchái das háth thí. 2 Aur us ne ek dhálá húá bará hauz banáyá, jo ek kanáre se dúsre kanáre tak das háth thá; wuh gol thá, aur us kí únchái pánch háth thí; aur us ká gher tís háth ke náp ká thá. 3 Aur us ke níche bailon kí súraten us ke girdágird das das háth tak thín, aur us bare hauz ko cháron taraf se ghere húe thín. Yih bail do qatáron men the, aur usí ke sáth dhále gaye the. 4 Aur wuh bárah bailon par dhará húá thá; tín ká rukh shimál kí taraf, aur tín ká rukh magrib kí taraf, aur tín ká rukh junúb kí taraf, aur tín ká rukh mashriq kí taraf thá; aur wuh bará hauz un ke úpar thá, aur un sab ke píchhle a'zá andar ke rukh the. 5 Us kí motái chár ungal kí thí, aur us ká kanára piyále ke kanáre kí tarah, aur sosan ke phúl se mushábih thá; us men tín hazár batt kí samái thí. 6 Aur us ne das hauz bhí banáe, aur pánch dahiní aur pánch báín taraf rakkhe, táki un men sokhtaní qurbání kí chízen dhoí jáen; un men wuh un hí chízon ko dhote the, par wuh bará hauz káhinon ke naháne ke liye thá. 7 Aur us ne sone ke das sham'adán us hukm ke muwáfiq banáe jo un ke báre men milá thá; us ne un ko haikal men pánch dahiní aur pánch báín taraf rakkhá. 8 Aur us ne das mezen bhí banáín, aur un ko haikal men pánch dahiní aur pánch báín taraf rakkhá; aur us ne sone ke sau katore banáe. 9 Aur us ne káhinon ká sahn, aur bará sahn, aur us sahn ke darwázon ko banáyá, aur un ke kiwáron ko pítal se mandhá. 10 Aur us ne us bare hauz ko mashriq kí taraf dahine háth junúbí rukh par rakkhá. 11 Aur Húrám ne bartan aur belche aur katore banáe So Húrám ne us kám ko jise wuh Sulaimán bádsháh ke liye Khudá ke ghar men kar rahá thá tamám kiyá: 12 ya'ní donon sutún, aur kure, aur donon táj jo un donon sutúnon par

the, aur sutúnon kí choṭí par ke tájon ke donon kuron ko ḍhánkne kí donon jáliyán; 13 aur donon jáliyon ke liye chár sau anár, ya'ní har jálí ke liye anáron kí do do qatáren, táki sutúnon par ke tájon ke donon kure ḍhak jáen; 14 aur us ne kursíán bhí banáin, aur un kursíon par hauz lagáe; 15 aur ek baṛá hauz, aur us ke níche bárah bail. 16 Aur degen, belche, aur kánṭe, aur us ke sab zurúf, us ke báp Húrám ne Sulaimán bádsháh ke liye KHUDÁWAND ke ghar ke liye jhalakte húe pítal ke banáe. 17 Aur bádsháh ne un sab ko Yardan ke maidán men Sukkát aur Zaridá ke darmiyán kí chiknī miṭṭí men ḍhálá. 18 Aur Sulaimán ne yih sab zurúf is kasrat se banáe, ki us pítal ká wazn ma'lúm na ho saká. 19 Aur Sulaimán ne un sab zurúf ko jo Khudá ke ghar men the banáyá, ya'ní sone kí qurbángáh, aur wuh mezen bhí jin par nazr kí roṭíyán rakkhí játí thín; 20 aur khális sone ke sham'adán, ma' chirágon ke, táki wuh dastúr ke muwáfiq ilhámgah ke áge raushan rahen; 21 aur sone balki kundan ke phúl, aur chirág, aur chimṭe; 22 aur gulgír aur kaṭore, aur chamche, aur bakhúrdán khális sone ke, aur maskan ká madkhal, ya'ní us ke andarúní darwáze páktarín makán ke liye, aur ghar, ya'ní haikal ke darwáze sone ke the.

5

1 Is tarah sab kám jo Sulaimán ne KHUDÁWAND ke ghar ke liye banwáyá, khatm húá, aur Sulaimán apne báp Dáúd kí muqaddas kí húí chízon, ya'ní sone, aur chándí, aur sab zurúf ko andar le áyá, aur un ko Khudá ke ghar ke khazáne men rakh diyá.

2 Tab Sulaimán ne Isráíl ke buzurgon aur qabílon ke sab raíson, ya'ní baní Isráíl ke ábáí khándánon ke sardáron ko, Yarúshalem men ikaṭṭhá kiyá, táki wuh Dáúd ke shahr se, jo Siyyún hai KHUDÁWAND ke 'ahd ká sandúq le áen. 3 Aur Isráíl ke sab log sátwen mahíne kí 'íd men bádsháh ke pás jama' húe. 4 Aur Isráíl ke sab buzurg ăe; aur Láwíon ne sandúq utháyá. 5 Aur wuh sandúq ko, aur khaima e ijtimá' ko, aur sáre muqaddas zurúf ko jo us khaime men the le áe; in ko Láwí káhin láe the. 6 Aur Sulaimán bádsháh, aur Isráíl kí sárí jamá'at ne jo us ke pás ikaṭṭhí húí thí sandúq ke áge khaṛe hokar bheṛ bakríyán aur bail zabh kiye, aisá ki kasrat kí wajh se un ká shumár o hisáb nahín ho saktá thá. 7 Aur káhinon ne KHUDÁWAND ke 'ahd ke sandúq ko us kí jagah maskan kí ilhámgáh men jo páktarín makán hai ya'ní karúbíon ke bázúon ke níche lákar rakkhá. 8 Aur karúbí apne bázú sandúq kí jagah ke úpar phailáe húe the, aur yún karúbí sandúq aur us kí chobon ko úpar se ḍhánke húe the. 9 Aur wuh choben aisí lambí thín, ki un ke sire sandúq se nikle húe ilhámgáh ke áge dikhái dete the, par báhar se nazar nahín áte the: aur wuh áj ke din tak wahín hain. 10 Aur us sandúq men kuchh na thá, siwá patthar kí un do lauhon ke jin ko Músá ne Horib par us men rakkhá thá, jab KHUDÁWAND ne baní Isráíl se jis waqt wuh Misr se nikle the 'ahd bándhá. 11 Aur aisá húá, ki jab káhin pák makán se nikle, (kyúnki sab káhin jo házir the apne ko pák karke áe the, aur bárí bárí khidmat nahín karte the; 12 aur Láwí jo gáte the wuh sab ke sab, jaise A'saf, aur Haimán, aur Yadútún, aur un ke beṭe aur un ke bhái katání kapṛe se mulabbas hokar aur jhánjh aur sitár, aur barbat liye húe mazbah ke mashriqí kanáre par khaṛe the, aur un ke sáth ek sau bís káhin the jo narsinge phúnk rahe the;) 13 to aisá húá, ki jab narsinge phúnknewále aur gánewále mil gaye, táki KHUDÁWAND kí hamd aur shukrguzárí men un sab kí ek áwáz sunái de, aur jab narsingon, aur jhánjhon, aur músíqí ke sab sázon ke sáth unhon ne apní áwáz baland karke KHUDÁWAND kí sitáish kí, ki Wuh bhalá hai, kyúnki us kí rahmat abadí hai; to wuh ghar jo KHUDÁWAND ká maskan hai, abr se bhar gayá; 14 yahán tak ki káhin abr ke sabab se khidmat ke liye khaṛe na rah sake, is liye ki Khudá ká ghar KHUDÁWAND ke jalál se ma'múr ho gayá thá.

6

Tab Sulaimán ne kahá, KHUDÁWAND ne farmáyá hai, ki wuh gahrí táríkí men rahegá. 2 Lekin main ne ek ghar tere rahne ke liye balki terí dáimí sukúnat ke wáste, ek jagah banáí hai. 3 Aur bádsháh ne apná munh pherá aur Isráíl kí sárí jamá'at ko barakat dí; aur Isráíl kí sárí jamá'at khaṛí rahí.

4 So us ne kahá, KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá mubárak ho, jis ne apne munh se mere báp Dáúd se kalám kiyá, aur use apne háthon se yih kahkar púrá kiyá, 5 ki Jis din se main apní qaum ko mulk i Misr se nikál láyá, tab se main ne Isráíl ke sab qabílon men se na to kisí shahr ko chuná táki us men ghar banáyá jáe aur wahán merá nám ho, aur na kisí mard ko chuná táki wuh merí qaum Isráíl ká peshwá ho: 6 par main ne Yarúshalem ko chuná ki wahán merá nám ho; aur Dáúd ko chuná, táki wuh merí qaum Isráíl par hákim ho. 7 Aur mere báp Dáúd ke dil men thá, ki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke nám ke liye ek ghar banáe. 8 Par KHUDÁWAND ne mere báp Dáúd se kahá, Chúnki mere nám ke liye ek ghar banáne ká khayál tere dil men thá, so tú ne achchhá kiyá ki apne dil men aisá thháná; 9 taubhí tú is ghar ko na banáná, balki terá betá jo tere sulb se niklegá, wuhí mere nám ke liye ghar banáegá. 10 Aur KHUDÁWAND ne apní wuh bát jo us ne kahí thí púrí kí; kyúnki main apne báp Dáúd kí jagah uthá hún; aur jaisá KHUDÁWAND ne wa'da kiyá thá, main Isráíl ke takht par baithá hún; aur main ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke nám ke liye us ghar ko banáyá hai; 11 aur wahín main ne wuh sandúq rakkhá hai, jis men KHUDÁWAND ká wuh 'ahd hai jo us ne baní Isráíl se kiyá.

12 Aur Sulaimán ne Isráíl kí sárí jamá'at ke rúbarú KHUDÁWAND ke mazbah ke áge khare hokar apne háth phailáe: 13 (kyúnki Sulaimán ne pánch háth lambá, aur pánch háth chaurá, aur tín háth únchá, pítal ká ek mimbar banákar sahn ke bích men use rakkhá thá; usí par wuh khará thá, so us ne Isráíl kí sárí jamá'at ke rúbarú ghutne teke, aur ásmán kí taraf apne háth phailáe,) 14 aur kahne lagá, Ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, terí mánind na to ásmán men na zamín par koí Khudá hai; tú apne un bandon ke liye jo tere huzúr apne sáre dil se chalte hain 'ahd aur rahmat ko nigáh rakhtá hai. 15 Tú ne apne bande mere báp Dáúd ke haqq men wuh bát qáim rakkhí, jis ká tú ne us se wa'da kiyá thá; tú ne apne munh se farmáyá, aur use apne háth se púrá kiyá, jaisá áj ke din hai. 16 Ab, ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, apne bande mere báp Dáúd ke sáth us qaul ko bhí púrá kar jo tú ne us se kiyá thá, ki Tere hán mere huzúr Isráíl ke takht par baithne ke liye ádmí kí kamí na hogí, basharte ki terí aulád jaise tú mere huzúr chaltá rahá, waise hí merí sharí'at par 'amal karne ke liye apní ráh kí ihtiyát rakkhe. 17 Aur ab, ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, jo qaul tú ne apne bande Dáúd se kiyá thá wuh sachchá sábit kiyá jáe. 18 Lekin kyá Khudá fi'lhaqíqat ádmíon ke sáth zamín par sukúnat karegá? Dekh, ásmán balki ásmánon ke ásmán men bhí tú samá nahín saktá: to yih ghar to kuchh bhí nahín jise main ne banáyá! 19 Taubhí, ai KHUDÁWAND mere Khudá, apne bande kí du'á aur munáját ká liház karke us faryád aur du'á ko sun le jo terá banda tere huzúr kartá hai; 20 táki terí ánkhen is ghar kí taraf, ya'ní usí jagah kí taraf jis kí bábat tú ne farmáyá ki Main apná nám wahán rakkhúngá, din aur rát khulí rahen; táki tú us du'á ko sune jo terá banda is maqám kí taraf rukh karke tujh se mángegá. 21 Aur tú apne bande, aur apní qaum Isráíl kí munáját ko, jab wuh is jagah kí taraf rukh karke karen, to sun lená, balki tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sun lená, aur sunkar mu'áf kar dená. 22 Agar koí shakhs apne parausí ká gunáh kare, aur use qasam khiláne ke liye us ko half diyá jáe, aur wuh ákar is ghar men tere mazbah ke áge qasam kháe, 23 to tú ásmán par se sunkar 'amal karná, aur apne bandon ká insáf karke badkár ko sazá dená táki us ke a'mál ko usí ke sir dále; aur sádiq ko rást thahráná, táki us kí sadáqat ke mutábiq use jazá de. 24 Aur agar terí qaum Isráíl terá gunáh karne ke bá'is apne dushmanon se shikast kháe, aur phir terí taraf rujú' láe, aur tere nám ká iqrár karke is ghar men tere huzúr du'á aur munáját kare; 25 to tú ásmán par se sunkar apní qaum Isráíl ke gunáh ko bakhsh dená, aur un ko is mulk men, jo tú ne un ko aur un ke bápdádá ko diyá hai, phir le áná. 26 Aur jab is sabab se ki unhon ne terá gunáh kiyá ho ásmán band ho jáe, aur bárish na ho, aur wuh is maqám kí taraf rukh karke

du'á mángen, aur tere nám ká iqrár karen, aur apne gunáh se báz áen, jab tú un ko dukh de; 27 to tú ásmán par se sunkar apne bandon aur apní qaum Isráíl ká gunáh mu'áf kar dená, kyúnki tú ne un ko us achchhí ráh kí ta'lím dí, jis par un ko chalná farz hai, aur apne mulk par jise tú ne apní qaum ko mírás ke liye diyá hai, menh barsáná. 28 Agar mulk men kál ho, agar wabá ho, agar bád i samúm, yá gerúí, ṭiḍḍí yá kamlá ho, agar un ke dushman un ke shahron ke mulk men un ko gher len, garaz kaisí hí balá, yá kaisá hí rog ho: 29 to jo du'á aur munáját kisí ek shakhs yá terí sárí qaum Isráíl kí taraf se ho, jin men se har shakhs apne dukh aur ranj ko jánkar apne háth is ghar kí taraf phailáe: 30 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sunkar mu'áf kar dená; aur har shakhs ko, jis ke dil ko tú jántá hai, us kí sab rawish ke mutábiq badla dená (kyúnki faqat tú hí baní A'dam ke dilon ko jántá hai;) 31 táki jab tak wuh us mulk men jise tú ne hamáre bápdádá ko diyá, jíte rahen, terá khauf mánkar terí ráhon men chalen. 32 Aur wuh pardesí bhí, jo terí qaum Isráíl men se nahín hai, jab wuh tere buzurg nám, aur qawí háth, aur tere baland bázú ke sabab se dúr mulk se áe aur ákar is ghar kí taraf rukh karke du'á kare; 33 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai sun lená, aur jis jis bát ke liye wuh pardesí tujh se faryád kare us ke mutábiq karná, táki zamín kí sab qaumen tere nám ko pahchánen, aur terí qaum Isráíl kí tarah terá khauf mánen, aur ján len ki yih ghar jise main ne banáyá hai, tere nám ká kahlátá hai. 34 Agar tere log khwáh kisí ráste se tú un ko bheje apne dushman se larne ko niklen, aur is shahr kí taraf jise tú ne chuná hai, aur is ghar kí taraf jise main ne tere nám ke liye banáyá hai rukh karke tujh se du'á karen; 35 to tú ásmán par se un kí du'á aur munáját ko sunkar un kí himáyat karná. 36 Agar wuh terá gunáh karen, (kyúnki koí insán nahín jo gunáh na kartá ho,) aur tú un se náráz hokar un ko dushman ke hawále kar de, aisá ki wuh dushman un ko asír karke dúr yá nazdík mulk men le jáe; 37 taubhí agar wuh us mulk men, jahán asír hokar pahuncháe gaye, hosh men áen aur rujú' láen aur apní asírí ke mulk men tujh se munáját karen, aur kahen, ki Ham ne gunáh kiyá, ham ṭeṛhí chál chale, aur ham ne shararat kí; 38 so agar wuh apní asírí ke mulk men, jahán un ko asír karke le gaye hon, apne sáre dil aur apní sárí ján se terí taraf phiren, aur apní mulk kí taraf jo tú ne un ke bápdádá ko diyá, aur is shahr kí taraf jise tú ne chuná hai, aur is ghar kí taraf jo main ne tere nám ke liye banáyá hai rukh karke du'á karen; 39 to tú ásmán par se jo terí sukúnatgáh hai un kí du'á aur munáját sunkar un kí himáyat karná, aur apní qaum ko jis ne terá gunáh kiyá ho mu'áf kar dená. 40 Pas, ai mere Khudá, main terí minnat kartá hún, ki us du'á kí taraf jo is maqám men kí jáe terí ánkhen khulí aur tere kán lage rahen. 41 So ab, ai KHUDÁWAND Khudá, tú apní quwwat ke sandúq samet uṭhkar apní árámgáh men dákhil ho; ai KHUDÁWAND Khudá, tere káhin naját se mulabbas hon, aur tere muqaddas nekí men magan rahen. 42 Ai KHUDÁWAND Khudá, tú apne mamsúh kí du'á námanzúr na kar, to apne bande Dáúd par kí rahmaten yád farmá.

7 Aur jab Sulaimán du'á máng chuká, to ásmán par se ág utrí, aur sokhtaní qurbání aur zabíhon ko bhasam kar diyá; aur maskan KHUDÁWAND ke jalál se ma'múr ho gayá. 2 Aur káhin KHUDÁWAND ke ghar men dákhil na ho sake, is liye ki KHUDÁWAND ká ghar KHUDÁWAND ke jalál se ma'múr thá. 3 Aur jab ág názil húí aur KHUDÁWAND ká jalál us ghar par chhá gayá, to sab baní Isráíl dekh rahe the; so unhon ne wahín farsh par munh ke bal zamín tak jhukkar sijda kiyá, aur KHUDÁWAND ká shukr adá kiyá, ki Wuh bhalá hai, kyúnki us kí rahmat abadí hai. 4 Tab bádsháh aur sab logon ne KHUDÁWAND ke áge zabíhe zabh kiye. 5 Aur Sulaimán bádsháh ne báís hazár bailon aur ek lákh bís hazár bheṛ bakriyon kí qurbání chaṛháí; yún bádsháh aur sab logon ne Khudá ke ghar ko makhsús kiyá. 6 Aur káhin apne apne mansab ke mutábiq khaṛe the, aur Láwí bhí KHUDÁWAND

ke liye músiqí ke sáz liye húe the, jin ko Dáúd bádsháh ne KHUDÁWAND ká shukr bajá láne ko banáyá thá, jab us ne un ke zarí'e se us kí sitáish kí thí, kyúnki us kí rahmat abadí hai, aur káhin un ke áge narsinge phúnkte rahe, aur sab Isráílí khaṛe rahe. 7 Aur Sulaimán ne us sahn ke bích ke hisse ko jo KHUDÁWAND ke ghar ke sámne thá muqaddas kiyá; kyúnki us ne wahán sokhtaní qurbánion, aur salámatí kí qurbánion kí charbí chaṛháí, kyúnki pítal ke us mazbah par jise Sulaimán ne banáyá thá sokhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání, aur charbí ke liye gunjáish na thí. 8 Aur Sulaimán aur us ke sáth Hamát ke madkhal se Misr kí nadí tak ke sab Isráílion kí bahut baṛí jamá'at ne us mauqe' par sát din tak 'íd manáí. 9 Aur áṭhwen din un ká muqaddas majma' faráham húá; kyúnki wuh sát din mazbah ke makhsús karne men aur sát din 'íd manáne men lage rahe. 10 Aur sátwen mahíne kí teíswín táríkh ko us ne logon ko rukhsat kiyá, táki wuh us nekí ke sabab se jo KHUDÁWAND ne Dáúd aur Sulaimán, aur apní qaum Isráíl se kí thí, khush aur shádmán hokar apne ḍeron ko jáen.

11 Yún Sulaimán ne KHUDÁWAND ká ghar aur bádsháh ká ghar tamám kiyá; aur jo kuchh Sulaimán ne KHUDÁWAND ke ghar men aur apne ghar men banáná cháhá, us ne use bakhúbí anjám tak pahuncháyá. 12 Aur KHUDÁWAND rát ko Sulaimán par záhir húá, aur us se kahá, ki Main ne terí du'á suní, aur is jagah ko apne wáste chun liyá, ki yih qurbání ká ghar ho. 13 Agar main ásmán ko band kar dún ki bárish na ho, yá ṭiḍḍiyon ko hukm dún ki mulk ko ujáṛ ḍálen, yá apne logon ke darmiyán wabá bhejún; 14 tab agar mere log, jo mere nám se kahláte hain, khaksár bankar du'á mángen, aur mere dídár ke tálib hon, aur apní burí ráhon se phiren; to main ásmán par se sunkar un ká gunáh mu'áf karúngá, aur un ke mulk ko bahál kar dúngá. 15 Ab se jo du'á is jagah mángí jáegí us par merí ánkhen khulí aur mere kán lage rahenge. 16 Kyúnki main ne is ghar ko ab chuná, aur muqaddas kiyá hai, ki merá nám yahán sadá rahe; aur merí ánkhen aur merá dil barábar yahín lage rahenge. 17 Aur tú agar mere huzúr waise hí chále, jaise terá báp Dáúd chaltá rahá, aur jo kuchh main ne tujhe hukm kiyá us ke mutábiq 'amal kare, aur mere áín aur ahkám ko máne; 18 to main tere takht i saltanat ko qáim rakkhúngá, jaisá main ne tere báp Dáúd se 'ahd karke kahá thá, ki Isráíl ká sardár hone ke liye tere hán mard kí kabhí kamí na hogí. 19 Par agar tum bargashta ho jáo, aur mere áín o ahkám ko jin ko main ne tumháre age rakkhá hai tark kar do, aur jákar gairma'búdon kí 'ibádat karo, aur un ko sijda karo; 20 to main un ko apne is mulk se jo main ne un ko diyá hai jaṛ se ukháṛ ḍálúngá, aur is ghar ko jise main ne apne nám ke liye muqaddas kiyá hai apne sámne se dúr kar dúngá, aur is ko sárí qaumon men zarbu'l masal aur angushtnumá baná dúngá. 21 Aur yih ghar, jo aisá 'álíshán hai, so har ek jo is ke pás se guzregá hairán hokar kahegá, ki KHUDÁWAND ne is mulk aur is ghar ke sáth aisá kyún kiyá? 22 Tab wuh jawáb denge, Is liye ki unhon ne KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ko jo un ko mulk i Misr se nikál láyá thá tark kiyá, aur gairma'búdon ko ikhtiyár karke un ko sijda kiyá, aur un kí 'ibádat kí; isí liye KHUDÁWAND ne un par yih sárí musíbat názil kí.

8 Aur bís baras ke ákhir men jin men Sulaimán ne KHUDÁWAND ká ghar aur apná ghar banáyá thá, yún húá, ki 2 Sulaimán ne un shahron ko jo Húrám ne Sulaimán ko diye the phir ta'mír kiyá, aur baní Isráíl ko wahán basáyá.

3 Aur Sulaimán Hamát Zobáh ko jákar us par gálib húá. 4 Aur us ne biyábán men Tadmúr ko banáyá, aur khazáne ke sab shahron ko bhí jo us ne Hamát men banáe the. 5 Aur us ne úpar ke Bait Haurún aur níche ke Bait Haurún ko banáyá, jo díwáron aur pháṭakon aur arbangon se mazbút kiye húe shahr the. 6 Aur Ba'lat, aur khazáne ke sab shahr jo Sulaimán ke the, aur rathon ke shahr, aur sawáron ke shahr, aur jo kuchh Sulaimán cháhtá thá ki Yarúshalem, aur Lubnán, aur apní mamlukat kí sárí sarzamín men

banáe, wuh sab banáyá. 7 Aur wuh sab log jo Hittion, aur Amorion, aur Farizzion, aur Hawwion, aur Yabúsion men se báqí rah gaye the, aur Isráílí na the, 8 un hí kí aulád jo un ke ba'd mulk men báqí rah gayí thí jise baní Isráíl ne nábúd nahín kiyá, usí men se Sulaimán ne begárí muqarrar kiye, jaisá áj ke din hai. 9 Par Sulaimán ne apne kám ke liye baní Isráíl men se kisí ko gulám na banáyá, balki wuh jangí mard, aur us ke lashkaron ke sardár, aur us ke rathon aur sawáron par hukmrán the. 10 Aur Sulaimán bádsháh ke khâss mansabdár jo logon par hukúmat karte the do sau pachás the. 11 Aur Sulaimán Fir'aun kí betí ko Dáúd ke shahr se us ghar men jo us ke liye banáyá thá le áyá: kyúnki us ne kahá, ki Merí bíwí Isráíl ke bádsháh Dáúd ke ghar men nahín rahegí; kyúnki wuh maqám muqaddas hain jin men KHUDÁWAND ká sandúq á gayá hai.

12 Tab Sulaimán KHUDÁWAND ke liye KHUDÁWAND ke us mazbah par jis ko us ne usáre ke sámne banáyá thá sokhtaní qurbánián charháne lagá; 13 wuh har roz ke farz ke mutábiq jaisá Músá ne hukm diyá thá, sabton, aur naye chándon, aur sál men tín bár muqarrara 'ídon, ya'ní fatírí rotí kí 'íd, aur hafton kí 'íd, aur khaimon kí 'íd par qurbání kartá thá. 14 Aur us ne apne báp Dáúd ke hukm ke muwáfiq káhinon ke fariqon ko har roz ke farz ke mutábiq un ke kám par, aur Láwion ko un kí khidmat par muqarrar kiyá, táki wuh káhinon ke rú ba rú hamd aur khidmat karen, aur darbánon ko bhí un ke fariqon ke mutábiq har phátak par muqarrar kiyá; kyúnki mard i Khudá Dáúd ne aisá hí hukm diyá thá. 15 Aur wuh bádsháh ke hukm se jo us ne káhinon aur Láwion ko kisí bát kí nisbat yá khazánon ke haqq men diyá thá, báhar na húe. 16 Aur Sulaimán ká sárá kám, KHUDÁWAND ke ghar kí bunyád dálne ke din se us ke taiyár hone tak, tamám húá; aur KHUDÁWAND ká ghar púrá ban gayá.

17 Tab Sulaimán 'Asyún Jábar aur Ailot ko gayá jo mulk i Adom men samundar ke kanáre hain. 18 Aur Húrám ne apne naukaron ke háth se jaházon, aur malláhon ko, jo samundar se wáqif the, us ke pás bhejá; aur wuh Sulaimán ke mulázimon ke sáth Ofír men áe, aur wahán se sárhe chár sau qintár soná lekar Sulaimán bádsháh ke pás láe.

9 Jab Sabá kí malika ne Sulaimán kí shuhrat suní, to wuh mushkil suwálon se Sulaimán ko ázmáne ke liye bahut barí jilau aur únton ke sáth, jin par masálih aur bá ifrát soná aur jawáhir the, Yarúshalem men áí; aur Sulaimán ke pás ákar jo kuchh us ke dil men thá us sab kí bábat us se guftogú kí. 2 Sulaimán ne us ke sab suwálon ká jawáb use diyá: aur Sulaimán se koí bát poshída na thí ki wuh us ko batá na saká. 3 Jab Sabá kí malika ne Sulaimán kí dánishmandí ko aur us ghar ko jo us ne banáyá thá, 4 aur us ke dastarkhwánon kí ni'mat, aur us ke khádimon kí nishast, aur us ke mulázimon kí házirbáshí, aur un kí poshák, aur us ke sáqíon aur un ke libás ko, aur us zíne ko, jis se wuh KHUDÁWAND ke maskan ko játá thá, dekhá; to us ke hosh ur gaye. 5 Aur us ne bádsháh se kahá, ki Wuh sachchí khabar thí jo main ne tere kámon aur terí hikmat kí bábat apne mulk men suní thí: 6 taubhí jab tak main ne ákar apní ánkhon se na dekh liyá, un kí báton ko báwar na kiyá: aur dekh, jitní barí terí hikmat hai, us ká ádhá bayán bhí mere áge nahín húá; tú us shuhrat se barhkar hai jo main ne suní thí. 7 Khushnasíb hain tere log, aur khushnasíb hain tere yih mulázim, jo sadá tere huzúr khare rahte aur terí hikmat sunte hain. 8 KHUDÁWAND terá Khudá mubárak ho jo tujh se aisá rází húá ki tujh ko apne takht par bitháyá, táki tú KHUDÁWAND apne Khudá kí taraf se bádsháh ho: chúnki tere Khudá ko Isráíl se mahabbat thí, ki un ko hamesha ke liye qáim kare, is liye us ne tujhe un ká bádsháh banáyá, táki tú 'adl o insáf kare. 9 Aur us ne ek sau bís qintár soná, aur masálih ká bahut bará ambár, aur jawáhir Sulaimán ko diye: aur jo masálih Sabá kí malika ne Sulaimán bádsháh ko diye waise phir kabhí muyassar na áe. 10 Aur Húrám ke naukar bhí aur Sulaimán ke naukar jo Ofír se soná láte the wuh chandan

ke darakht aur jawáhir bhí láte the. 11 Aur bádsháh ne chandan kí lakṛí se KHUDÁWAND ke ghar ke liye aur sháhí mahall ke liye chabútare, aur gánewálon ke liye barbat, aur sitár taiyár karáe: aur aisí chízen Yahúdáh ke mulk men pahle kabhí dekhne men nahín áí thín. 12 Aur Sulaimán bádsháh ne Sabá kí malika ko jo kuchh us ne cháhá aur mángá, us se ziyáda jo wuh bádsháh ke liye láí thí, diyá. Aur wuh lauṭkar apne mulázimon samet apní mamlukat ko chalí gayí.

13 Aur jitná soná Sulaimán ke pás ek sál men átá thá us ká wazn chha sau chhiyásaṭh qintár sone ká thá; 14 yih us ke 'aláwa thá jo byopárí aur saudágar láte the. Aur 'Arab ke sab bádsháh aur mulk ke hákim Sulaimán ke pás soná aur chándí láte the. 15 Aur Sulaimán bádsháh ne piṭe húe sone kí do sau baṛí ḍhálen banwáin; chha sau misqál piṭá húá soná ek ek ḍhál men lagá. 16 Aur us ne piṭe húe sone kí tín sau ḍhálen aur banwáin; ek ek ḍhál men tín sau misqál soná lagá: aur bádsháh ne un ko Lubnání ban ke ghar men rakkhá. 17 Is ke siwá, bádsháh ne háthídánt ká ek baṛá takht banwáyá, aur us par khális soná maṇḍhwáyá. 18 Aur us takht ke liye chha síṛhiyán, aur sone ká ek páyadán thá, yih sab, takht se juṛe húe the, aur baiṭhne kí jagah kí donon taraf ek ek tek thí, aur un tekon ke barábar do sher i babar khaṛe the. 19 Aur un chhaon síṛhiyon par, idhar aur udhar bárah sher i babar khaṛe the. Kisí saltanat men aisá kabhí nahín baná thá. 20 Aur Sulaimán bádsháh ke píne ke sab bartan sone ke the, aur Lubnání ban ke ghar ke sab bartan khális sone ke the; Sulaimán ke aiyám men chándí kí kuchh qadr na thí. 21 Kyúnki bádsháh ke pás jaház the jo Húrám ke naukaron ke sáth Tarsís ko játe the: Tarsís ke yih jaház tín baras men ek bár, soná, aur chándí, aur háthídánt, aur bandar, aur mor lekar áte the. 22 So Sulaimán bádsháh daulat aur hikmat men rú e zamín ke sab bádsháhon se baṛh gayá. 23 Aur rú e zamín ke sab bádsháh Sulaimán ke dídár ke mushtáq the, táki wuh us kí hikmat ko jo Khudá ne us ke dil men ḍálí thí sunen. 24 Aur wuh sál ba sál, apná apná hadya, ya'ní chándí ke bartan, aur sone ke bartan, aur poshák, aur hathyár, aur masálih, aur ghoṛe, aur khachchar, jitne muqarrar the láte the. 25 Aur Sulaimán ke pás ghoṛon aur rathon ke liye chár hazár thán, aur bárah hazár sawár the, jin ko us ne rathon ke shahron aur Yarúshalem men bádsháh ke pás rakkhá. 26 Aur wuh daryá e Furát se Filistíon ke mulk, balki Misr kí hadd tak, sab bádsháhon par hukmrán thá. 27 Aur bádsháh ne Yarúshalem men ifrát kí wajh se chándí ko pattharon kí mánind, aur deodár ke darakhton ko gúlar ke un darakton ke barábar kar diyá jo nasheb kí sarzamín men hain. 28 Aur wuh Misr se aur aur sab mulkon se Sulaimán ke liye ghoṛe láyá karte the.

29 Aur Sulaimán ke báqí kám shurú' se ákhir tak, kyá wuh Nátan nabí kí kitáb men, aur Sailání Akhiyáh kí peshíngoí men, aur 'I'dú gaibbín kí royaton kí kitáb men, jo us ne Yarubi'ám bin Nabát kí bábat dekhí thín, mundarj nahín hain? 30 Aur Sulaimán ne Yarúshalem men sáre Isráíl par chálís baras saltanat kí. 31 Aur Sulaimán apne bápdádá ke sáth so gayá, aur apne báp Dáúd ke shahr men dafn húá: aur us ká beṭá Rahubi'ám us kí jagah saltanat karne lagá.

10 Aur Rahubi'ám Sikm ko gayá; is liye ki sáre Isráílí use bádsháh banáne ko Sikm men ikaṭṭhe húe the. 2 Jab Nabát ke beṭe Yarubi'ám ne yih suná, (kyúnki wuh Misr men thá, jahán wuh Sulaimán bádsháh ke áge se bhág gayá thá,) to Yarubi'ám Misr se lauṭá. 3 Aur logon ne use bulwá bhejá. So Yarubi'ám aur sáre Isráílí áe, aur Rahubi'ám se kahne lage, 4 ki Tere báp ne hamárá júá sakht kar rakkhá thá; so ab tú apne báp kí us sakht khidmat ko, aur us bhárí júe ko jo us ne ham par ḍál rakkhá thá, kuchh halká kar de, aur ham terí khidmat karenge. 5 Aur us ne un se kahá, Tín din ke ba'd phir mere pás áná. Chunánchi wuh log chale gaye. 6 Tab Rahubi'ám bádsháh ne un buzurgon se jo us ke báp Sulaimán ke huzúr us ke jíte jí khaṛe rahte the, mashwarat kí, aur

kahá, Tumhárí kyá saláh hai? main in logon ko kyá jawáb dún? 7 Unhon ne us se kahá, ki Agar tú in logon par mihrbán ho, aur in ko rází kare, aur in se achchhí achchhí báten kahe, to wuh hamesha terí khidmat karenge. 8 Lekin us ne un buzurgon kí saláh ko, jo unhon ne use dí thí, chhorkar un jawánon se jinhon ne us ke sáth parwarish pái thí aur us ke áge házir rahte the, mashwarat kí; 9 aur un se kahá, Tum mujhe kyá saláh dete ho ki ham in logon ko kyá jawáb den jinhon ne mujh se yih darkhwást kí hai, ki Us júe ko jo tere báp ne ham par rakkhá kuchh halká kar? 10 Un jawánon ne jinhon ne us ke sáth parwarish pái thí us se kahá, Tú un logon ko jinhon ne tujh se kahá, Tere báp ne hamáre júe ko bhárí kiyá, par tú us ko hamáre liye kuchh halká kar de, yún jawáb dená, aur un se kahná, ki Merí chhingulí mere báp kí kamar se bhí motí hai; 11 aur mere báp ne to bhárí júá tum par rakkhá hí thá, par main us júe ko áur bhí bhárí karúngá; mere báp ne tumhen koron se thík kiyá, par main tum ko bichchhúon se thík karúngá. 12 Aur jaisá bádsháh ne hukm diyá thá, ki Tísre din mere pás phir áná, tísre din Yarubi'ám aur sab log Rahubi'ám ke pás házir húe. 13 Tab bádsháh ne un ko sakht jawáb diyá; aur Rahubi'ám bádsháh ne buzurgon kí saláh ko chhorkar, 14 jawánon kí saláh ke muwáfiq un se kahá, ki Mere báp ne tumhárá júá bhárí kiyá, par main us ko áur bhí bhárí karúngá; mere báp ne tum ko koron se thík kiyá, par main tum ko bichchhúon se thík karúngá. 15 So bádsháh ne logon kí na mání; kyúnki yih Khudá hí kí taraf se thá, táki wuh us bát ko jo us ne Sailání Akhiyáh kí ma'rifat Nabát ke bete Yarubi'ám ko farmái thí, púrá kare. 16 Jab sáre Isráílíon ne yih dekhá, ki bádsháh ne un kí na mání, to logon ne bádsháh ko jawáb diyá, aur yún kahá, ki Dáúd ke sáth hamárá kyá hissa hai? Yassí ke bete ke sáth hamárí kuchh mirás nahín: ai Isráílio, apne apne dere ko chale jáo; ab, ai Dáúd, apne hí gharáne ko sambhál. Pas sab Isráílí apne deron ko chal diye. 17 Lekin un baní Isráíl par jo Yahúdáh ke shahron men rahte the Rahubi'ám saltanat kartá rahá. 18 Tab Rahubi'ám bádsháh ne Hadúrám ko jo begárion ká dároga thá bhejá; lekin baní Isráíl ne us ko sangsár kiyá, aur wuh mar gayá. Tab Rahubi'ám Yarúshalem ko bhág jáne ke liye jhat apne rath par sawár ho gayá. 19 Pas Isráílí áj ke din tak Dáúd ke gharáne se bágí hain.

11

Aur jab Rahubi'ám Yarúshalem men á gayá, to us ne Isráíl se larne ke liye Yahúdáh aur Binyamín ke gharáne men se ek lákh assí hazár chune húe jawán jo jangí mard the faráham kiye, táki wuh phir mamlukat ko Rahubi'ám ke qabze men kará den. 2 Lekin Khudáwand ká kalám mard i Khudá Sama'iyáh ko pahunchá, ki 3 Yahúdáh ke bádsháh Sulaimán ke bete Rahubi'ám se aur sáre Isráíl se jo Yahúdáh aur Binyamín men hain kah, ki 4 Khudáwand yún farmátá hai, ki Tum charhái na karná, aur na apne bháiyon se larná; tum apne apne ghar ko laut jáo, kyúnki yih mu'ámala merí taraf se hai. Pas unhon ne Khudáwand kí báten mán lín, aur Yarubi'ám par charhái kiye bagair laut gaye. 5 Aur Rahubi'ám Yarúshalem men rahne lagá, aur us ne Yahúdáh men hifázat ke liye shahr banáe. 6 Chunánchi us ne Baitlahm, aur Aitám, aur Taqú'a, 7 aur Baitsúr, aur Shoko, aur 'Adullám, 8 aur Ját, aur Máresáh, aur Zíf, 9 aur Adúraim, aur Lakís, aur 'Azíqah, 10 aur Sur'ah, aur Aiyálon, aur Habrún ko jo Yahúdáh aur Binyamín men hai banákar qil'aband kar diyá. 11 Aur us ne qil'on ko bahut mazbút kiyá, aur un men sardáron ko muqarrar kiyá, aur rasad, aur tel, aur mai ke zakhíre ko rakkhá. 12 Aur ek ek shahr men dhálen aur bhále rakhwákar un ko niháyat hí mazbút kar diyá. Aur Yahúdáh aur Binyamín usí ke rahe. 13 Aur káhin aur Láwí jo sáre Isráíl men the apní apní sarhadd se nikalkar us ke pás á gaye. 14 Kyúnki Láwí apní girdnawáhon aur milkíyaton ko chhorkar Yahúdáh aur Yarúshalem men áe: is liye ki Yarubi'ám aur us ke beton ne unhen nikál diyá thá, táki wuh Khudáwand ke huzúr kahánat kí khidmat ko anjám na dene páen. 15 Aur us ne apní taraf se únche maqámon aur bakron aur apne banáe húe bachh-

ron ke liye, káhin muqarrar kiye. 16 Aur Láwion ke píchhe Isráíl ke sáre qabílon men se aise log, jinhon ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí talásh men apná dil lagáyá thá, Yarúshalem men áe, ki KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ke huzúr qurbání charháen. 17 So unhon ne Yahúdáh kí saltanat ko táqatwar baná diyá, aur tín baras tak Sulaimán ke bete Rahubi'ám ko qawí baná rakkhá: kyúnki wuh tín baras tak Dáúd aur Sulaimán kí ráh par chalte rahe. 18 Aur Rahubi'ám ne Mahálát ko, jo Yarímot bin Dáúd aur Iliáb bin Yassí kí Abíkhail kí betí thí, biyáh liyá. 19 Us ke us se bete paidá húe, ya'ní Ya'os, aur Samariyáh, aur Zaham. 20 Us ke ba'd us ne Abísalom kí betí Ma'kah ko biyáh liyá, jis ke us se Abiyáh, aur 'Attaí, aur Zaizá, aur Salomít paidá húe. 21 Aur Rahubi'ám Abísalom kí betí Ma'kah ko apní sárí bíwiyon aur haramon se ziyáda piyár kartá thá: (kyúnki us kí athárah bíwiyán aur sáth haramen thín, aur us se athá-ís bete aur sáth betiyán paidá húín.) 22 Aur Rahubi'ám ne Abiyáh bin Ma'kah ko peshwá muqarrar kiyá, táki apne bháiyon men sardár ho, kyúnki us ká iráda thá ki use bádsháh banáe. 23 Aur us ne hoshyárí kí, aur apne beton ko Yahúdáh aur Binyamín kí sárí mamlukat ke bích har fasíldár shahr men alag alag kar diyá, aur un ko bahut khurish dí; aur un ke liye bahut sí bíwiyán talásh kín.

12 Aur yún húá, ki jab Rahubi'ám kí saltanat mustahkam ho gayí, aur wuh qawí ban gayá, to us ne, aur us ke sáth sáre Isráíl ne KHUDÁWAND kí sharí'at ko tark kiyá. 2 Aur Rahubi'ám bádsháh ke pánchwen baras men aisá húá, ki Misr ká bádsháh Sísaq Yarúshalem par charh áyá, is liye ki unhon ne KHUDÁWAND kí hukm'udúlí kí thí. 3 Aur us ke sáth bárah sau rath aur sáth hazár sawár the; aur Lúbí, aur Súkí, aur Kúshí log jo us ke sáth Misr se áe the beshumár the. 4 Aur us ne Yahúdáh ke fasíldár shahr le liye, aur Yarúshalem tak áyá. 5 Tab Sama'iyáh nabí Rahubi'ám ke aur Yahúdáh ke umará ke pás jo Sísaq ke dar ke máre Yarúshalem men jama' ho gaye the áyá, aur un se kahá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum ne mujh ko tark kiyá, isí liye main ne bhí tum ko Sísaq ke háth men chhor diyá hai. 6 Tab Isráíl ke umará ne aur bádsháh ne apne ko kháksár banáyá, aur kahá, ki KHUDÁWAND sádiq hai. 7 Jab KHUDÁWAND ne dekhá ki unhon ne apne ko kháksár banáyá, to KHUDÁWAND ká kalám Sama'iyáh par názil húá, ki Unhon ne apne ko kháksár banáyá hai, so main un ko halák nahín karúngá; balki un ko kuchh rihái dúngá, aur merá gazab Sísaq ke háth se Yarúshalem par názil na hogá. 8 Taubhí wuh us ke khádim honge, táki wuh merí khidmat ko aur mulk mulk kí saltanaton kí khidmat ko ján len. 9 So Misr ká bádsháh Sísaq Yarúshalem par charh áyá, aur KHUDÁWAND ke ghar ke khazáne, aur bádsháh ke ghar ke khazáne, le gayá; balki wuh sab kuchh le gayá, aur sone kí wuh dhálen bhí, jo Sulaimán ne banwáí thín, le gayá. 10 Aur Rahubi'ám bádsháh ne un ke badle pítal kí dhálen banwáín, aur un ko muháfiz sipáhíon ke sardáron ko jo sháhí mahall kí nigahbání karte the saunpá. 11 Aur jab bádsháh KHUDÁWAND ke ghar men játá thá, to wuh muháfiz sipáhí áte, aur un ko uthákar chalte the, aur phir un ko wápas lákar siláhkháne men rakh dete the. 12 Aur jab us ne apne ko kháksár banáyá, to KHUDÁWAND ká gazab us par se tal gayá, aur us ne us ko púre taur se tabáh na kiyá: aur níz Yahúdáh men khúbián bhí thín. 13 So Rahubi'ám bádsháh ne qawí hokar Yarúshalem men saltanat kí. Rahubi'ám jab saltanat karne lagá to iktálís baras ká thá, aur us ne Yarúshalem men, ya'ní us shahr men jo KHUDÁWAND ne Isráíl ke sab qabílon men se chun liyá thá, ki apná nám wahán rakkhe, sattrah baras saltanat kí. Aur us kí mán ká nám Na'mah 'Ammoniya thá. 14 Aur us ne badí kí, kyúnki us ne KHUDÁWAND kí talásh men apná dil na lagáyá. 15 Aur Rahubi'ám ke kám awwal se ákhir tak, kyá wuh Sama'iyáh nabí aur 'I'dú gaibbín kí táríkhon men nasabnámon ke mutábiq qalamband nahín? Aur Rahubi'ám aur Yarubi'ám ke darmiyán hamesha jang rahí. 16 Aur Rahubi'ám apne bápdádá ke

sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr men dafn húá; aur us ká beṭá Abiyáh us kí jagah bádsháh húá.

13 Yarubi'ám bádsháh ke aṭhárahwen baras se Abiyáh Yahúdáh par saltanat karne lagá. 2 Us ne Yarúshalem men tín baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Míkáyáh thá jo U'ríel Jiba'í kí beṭí thí. Aur Abiyáh aur Yarubi'ám ke darmiyán jang húí. 3 Aur Abiyáh jangí súrmáon ká lashkar, ya'ní chár lákh chune húe mard lekar laṛáí men gayá; aur Yarubi'ám ne us ke muqábale men áṭh lákh chune húe mard lekar jo zabardast súrmá the saffáráí kí. 4 Aur Abiyáh Samaraim ke pahár par, jo Ifráim ke kohistání mulk men hai, khaṛá húá, aur kahne lagá, ki Ai Yarubi'ám, aur sab Isráílío, merí suno. 5 Kyá tum ko ma'lúm nahín, ki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ne Isráíl kí saltanat Dáúd hí ko aur us ke beṭon ko namak ke 'ahd se hamesha ke liye dí hai? 6 Taubhí Nabát ká beṭá Yarubi'ám jo Sulaimán bin Dáúd ká ḳhádim thá, uṭhkar apne áqá se bágí húá: 7 aur us ke pás nikamme aur ḳhabís ádmí jama' ho gaye jinhon ne Sulaimán ke beṭe Rahubi'ám ke muqábale men zor pakṛá jab Rahubi'ám hanoz jawán aur narmdil thá, aur un ká muqábala nahín kar saktá thá. 8 Aur ab tumhárá ḳhayál hai, ki tum Ḳhudáwand kí bádsháhí ká jo Dáúd kí aulád ke háth men hai muqábala karo; aur tum bhárí amboh ho, aur tumháre sáth wuh sunahle bachhṛe hain jin ko Yarubi'ám ne banáyá, ki tumháre ma'búd hon. 9 Kyá tum ne Hárún ke beṭon, aur Láwíon ko jo Ḳhudáwand ke káhin the, ḳhárij nahín kiyá, aur âur mulkon kí qaumon ke taríqe par apne liye káhin muqarrar nahín kiye? aisá, ki jo koí ek bachhṛá aur sát mendhe lekar apní taqdís karne áe, wuh un ká jo haqíqat men Ḳhudá nahín hain káhin ho sake. 10 Lekin hamárá yih hál hai, ki Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá hai, aur ham ne use tark nahín kiyá hai; aur hamáre hán Hárún ke beṭe káhin hain jo Ḳhudáwand kí ḳhidmat karte hain, aur Láwí apne apne kám men lage rahte hain; 11 aur wuh har subh aur har shám ko Ḳhudáwand ke huzúr soḳhtaní qurbáníán aur ḳhushbúdár baḳhúr jaláte hain, aur pák mez par nazr kí roṭiyán qá'ide ke mutábiq rakhte, aur sunahle sham'adán aur us ke chirágon ko har shám ko raushan karte hain; kyúnki ham Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke hukm ko mánte hain; par tum ne us ko tark kar diyá hai. 12 Aur dekho, Ḳhudá hamáre sáth hamárá peshwá hai, aur us ke káhin tumháre ḳhiláf sáns bándhkar zor se phúnkne ko narsinge liye húe hain. Ai baní Isráíl, Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá se mat laṛo; kyúnki tum kámyáb na hoge. 13 Par Yarubi'ám ne un ke píchhe kamín lagwá dí; so wuh baní Yahúdáh ke áge rahe, aur kamín píchhe thí. 14 Jab baní Yahúdáh ne píchhe nazar kí, to kyá dekhá, ki laṛáí un ke áge aur píchhe donon taraf se hai; aur unhon ne Ḳhudáwand se faryád kí, aur káhinon ne narsinge phúnke. 15 Tab Yahúdáh ke logon ne lalkárá: aur jab unhon ne lalkárá, to aisá húá, ki Ḳhudá ne Abiyáh aur Yahúdáh ke áge Yarubi'ám ko aur sáre Isráíl ko márá. 16 Aur baní Isráíl Yahúdáh ke áge se bháge; aur Ḳhudá ne un ko un ke háth men kar diyá. 17 Aur Abiyáh aur us ke logon ne un ko baṛí ḳhúnrezí ke sáth qatl kiyá; so Isráíl ke pánch lákh chune húe mard khet áe. 18 Yún baní Isráíl us waqt maglúb húe; aur baní Yahúdáh gálib áe, is liye ki unhon ne Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá par bharosá kiyá. 19 Aur Abiyáh ne Yarubi'ám ká píchhá kiyá, aur in shahron ko us se le liyá, ya'ní Baitel aur us ke díhát, Yasánah aur us ke díhát, 'Ifron aur us ke díhát. 20 Aur Abiyáh ke dinon men Yarubi'ám ne phir zor na pakṛá; aur Ḳhudáwand ne use márá, aur wuh mar gayá. 21 Lekín Abiyáh qawí ho gayá, aur us ne chaudah bíwiyán biyáhín, aur us se báís beṭe aur solah beṭiyán paidá húín. 22 Aur Abiyáh ke báqí kám, aur us ke hálát aur us kí kaháwaten, 'I'dú nabí kí tafsír men mundarj hain.

14 Aur Abiyáh apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne use Dáúd ke shahr men dafn kiyá; aur us ká beṭá A'sá us kí jagah bádsháh húá. Us ke dinon men das baras tak mulk men amn rahá. 2 Aur A'sá ne wuhí kiyá jo Ḳhudáwand us ke Ḳhudá ke huzúr bhalá

aur ṭhík thá. 3 Kyúnki us ne ajnabí mazbahon aur únche maqámon ko dúr kiyá, aur láṭon ko girá diyá, aur Yasíraton ko káṭ ḍálá; 4 aur Yahúdáh ko hukm kiyá, ki KHUDÁWAND apne bápdádá ke Ḳhudá ke tálib hon, aur sharí'at aur farmán par 'amal karen. 5 Aur us ne Yahúdáh ke sab shahron men se únche maqámon aur súraj kí múraton ko dúr kar diyá; aur us ke sámne saltanat men amn rahá. 6 Aur us ne Yahúdáh men fasíldár shahr banáe, kyúnki mulk men amn thá, aur un barason men use jang na karní paṛí, kyúnki KHUDÁWAND ne use amán bakhshí thí. 7 Is liye us ne Yahúdáh se kahá, ki Ham yih shahr ta'mír karen, aur un ke gird díwár aur burj banáen, aur pháṭak aur arbange lagáen; yih mulk abhí hamáre qábú men hai, kyúnki ham KHUDÁWAND apne Ḳhudá ke tálib húe hain; ham us ke tálib húe, aur us ne ham ko cháron taraf amán bakhshí hai. So unhon ne un ko ta'mír kiyá aur kámyáb húe. 8 Aur A'sá ke pás baní Yahúdáh ke tín lákh ádmíon ká lashkar thá jo ḍhál aur bhálá uṭháte the; aur Binyamín ke do lákh assí hazár the jo ḍhál uṭháte aur tír chaláte the: yih sab zabardast súrmá the. 9 Aur in ke muqábale men Zárah Kúshí, das lákh kí fauj aur tín sau rathon ko lekar nikla, aur Maresah men áyá. 10 Aur A'sá us ke muqábale ko gayá, aur unhon ne Maresah ke bích Safátah kí wádí men jang ke liye saff bándhí. 11 Aur A'sá ne KHUDÁWAND apne Ḳhudá se faryád kí, aur kahá, Ai KHUDÁWAND, zoráwar aur kamzor ke muqábale men madad karne ko tere siwá âur koí nahín; ai KHUDÁWAND, hamáre Ḳhudá, tú hamárí madad kar; kyúnki ham tujh par bharosá rakhte hain, aur tere nám se is amboh ká sámná karne áe hain. Tú, ai KHUDÁWAND, hamárá Ḳhudá hai; insán tere muqábale men gálib hone na páe. 12 Pas KHUDÁWAND ne A'sá aur Yahúdáh ke áge Kúshíon ko márá, aur Kúshí bhâge 13 Aur A'sá aur us ke logon ne un ko Jirár tak ragedá; aur Kúshíon men se itne qatl húe ki wuh phir sambhal na sake; kyúnki wuh KHUDÁWAND aur us ke lashkar ke áge halák húe. Aur wuh bahut sí lúṭ le áe. 14 Aur unhon ne Jirár ke ás pás ke sab shahron ko márá; kyúnki KHUDÁWAND ká ḳhauf un par chhá gayá thá: aur unhon ne sab shahron ko lúṭ liyá; kyúnki un men baṛí lúṭ thí. 15 Aur unhon ne mawáshí ke ḍeron par bhí hamla kiyá, aur kasrat se bheṛen aur únṭ lekar Yarúshalem ko lauṭe.

15 Aur Ḳhudá kí rúh 'Azariyáh bin 'Odíd par názil húí. 2 Aur wuh A'sá se milne ko gayá, aur us se kahá, Ai A'sá, aur sáre Yahúdáh aur Binyamín, merí suno: KHUDÁWAND tumháre sáth hai, jab tak tum us ke sáth ho; aur agar tum us ke tálib ho to wuh tum ko milegá; par agar tum use tark karo to wuh tum ko tark karegá. 3 Ab baṛí muddat se baní Isráíl bagair sachche Ḳhudá, aur bagair sikhánewále káhin, aur bagair sharí'at ke rahe hain; 4 par jab wuh apne dukh men KHUDÁWAND Isráíl ke Ḳhudá kí taraf phirkar us ke tálib húe to wuh un ko mil gayá. 5 Aur un dinon men use jo báhar játá thá, aur use jo andar átá thá, mutlaq chain na thá, balki mamálik ke sab báshindon par baṛí azíyaten thín. 6 Qaum qaum ke muqábale men, aur shahr shahr ke muqábale men pis gaye; kyúnki Ḳhudá ne un ko har tarah musíbat se tang kiyá. 7 Lekin tum mazbút bano, aur tumháre háth ḍhíle na hone páen; kyúnki tumháre kám ka ajr milegá. 8 Jab A'sá ne in báton, aur 'Odíd nabí kí nubuwwat ko suná, to us ne himmat bándhkar Yahúdáh aur Binyamín ke sáre mulk se, aur un shahron se jo us ne Ifráím ke kohistání mulk men se le liye the, makrúh chízon ko dúr kar diyá, aur KHUDÁWAND ke mazbah ko jo KHUDÁWAND ke usáre ke sámne thá phir banáyá. 9 Aur us ne sáre Yahúdáh aur Binyamín ko, aur un logon ko jo Ifráím, aur Munassí, aur Shama'ún men se un ke darmiyán búdobásh karte the ikaṭṭhá kiyá; kyúnki jab unhon ne dekhá, ki KHUDÁWAND us ká Ḳhudá us ke sáth hai, to wuh Isráíl men se bakasrat us ke pás chale áe. 10 Wuh A'sá kí saltanat ke pandrahwen baras ke tísre mahíne men Yarúshalem men jama' húe. 11 Aur unhon ne usí waqt us lúṭ men se jo wuh láe the, KHUDÁWAND ke huzúr sát

sau bail aur sát hazár bheṛen qurbán kín. 12 Aur wuh us 'ahd men shámil ho gaye, táki apne sáre dil aur apní sárí ján se KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ke tálib hon; 13 aur jo koí, kyá chhoṭá kyá baṛá, kyá mard kyá 'aurat, KHUDÁWAND Isráil ke Khudá ká tálib na ho wuh qatl kiyá jáe. 14 Aur unhon ne baṛí áwáz se lalkárkar turhiyon aur narsingon ke sáth KHUDÁWAND ke huzúr qasam kháí. 15 Aur sárá Yahúdáh us qasam se bág bág ho gayá; kyúnki unhon ne apne sáre dil se qasam kháí thí, aur kamál árzú se KHUDÁWAND ke tálib húe the, aur wuh un ko milá; aur KHUDÁWAND ne un ko cháron taraf amán bakhshí. 16 Aur A'sá bádsháh kí mán Ma'kah ko bhí us ne malika ke mansab se utár diyá; kyúnki us ne Yasírat ke liye ek makrúh but banáyá thá: so A'sá ne us ke but ko káṭkar use chúr chúr kiyá, aur wádí e Qidron men us ko jalá diyá. 17 Lekin únche maqám Isráil men se dúr na kiye gaye, taubhí A'sá ká dil 'umr bhar kámil rahá. 18 Aur us ne KHUDÁWAND ke ghar men wuh chízen jo us ke báp ne muqaddas kí thín, aur jo kuchh us ne khud muqaddas kiyá thá, dákhil kar diyá, ya'ní chándí aur soná aur zurúf. 19 Aur A'sá kí saltanat ke paintíswen sál tak koí jang na húí.

16 A'sá kí saltanat ke chhattíswen baras Isráil ká bádsháh Ba'shá Yahúdáh par chaṛh áyá, aur Rámah ko ta'mír kiyá, táki Yahúdáh ke bádsháh A'sá ke hán kisí ko áne jáne na de. 2 Tab A'sá ne KHUDÁWAND ke ghar aur sháhí mahall ke khazánon men se chándí aur soná nikálkar Arám ke bádsháh Bin Hadad ke pás, jo Damishq men rahtá thá, rawána kiyá, aur kahlá bhejá, ki 3 Mere aur tere darmiyán, aur mere báp aur tere báp ke darmiyán 'ahd o paimán hai; dekh, main ne tere liye chándí aur soná bhejá hai; so tú jákar sháh i Isráil Ba'shá se 'ahdshikaní kar, táki wuh mere pás se chalá jáe. 4 Aur Bin Hadad ne A'sá bádsháh kí bát máni, aur apne lashkaron ke sardáron ko Isráílí shahron par chaṛháí karne ko bhejá; so unhon ne 'Aiyún, aur Dán aur Abílmáím, aur Naftálí ke zakhíre ke sab shahron ko gárat kiyá. 5 Jab Ba'shá ne yih suná, to Rámah ká banáná chhoṛá, aur apná kám band kar diyá. 6 Tab A'sá bádsháh ne sáre Yahúdáh ko sáth liyá, aur wuh Rámah ke pattharon aur lakṛiyon ko jin se Ba'shá ta'mír kar rahá thá uṭhá le gaye; aur us ne un se Jib'a aur Misfáh ko ta'mír kiyá. 7 Us waqt Hanání gaibbín Yahúdáh ke bádsháh A'sá ke pás ákar kahne lagá, Chúnki tú ne Arám ke bádsháh par bharosá kiyá, aur KHUDÁWAND apne Khudá par bharosá nahín rakkhá, isí sabab se Arám ke bádsháh ká lashkar tere háth se bach niklá hai. 8 Kyá Kúshí aur Lúbí amboh kasír na the, jin ke sáth gáṛiyán aur sawár baṛí kasrat se the? taubhí chúnki tú ne KHUDÁWAND par bharosá rakkhá, us ne un ko tere háth men kar diyá. 9 Kyúnki KHUDÁWAND kí ánkhen sárí zamín par phirtí hain, táki wuh un kí imdád men, jin ká dil us kí taraf kámil hai, apne taín qawí dikháe. Is bát men tú ne bewuqúfí kí: kyúnki ab se tere liye jang hí jang hai. 10 Tab A'sá ne us gaibbín se khafá hokar use qaidkháne men ḍál diyá; kyúnki wuh us kalám ke sabab se niháyat gazabnák húá. Aur A'sá ne us waqt logon men se ba'z auron par bhí zulm kiyá. 11 Aur dekho, A'sá ke kám shurú' se ákhir tak Yahúdáh aur Isráíl ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. 12 Aur A'sá kí saltanat ke untálíswen baras us ke pánwon men ek rog lagá, aur wuh rog bahut baṛh gayá; taubhí apní bímárí men wuh KHUDÁWAND ká tálib nahín, balki tabíbon ká khwáhán húá. 13 Aur A'sá apne bápdádá ke sáth so gayá; us ne apní saltanat ke iktálíswen baras men wafát páí. 14 Aur unhon ne use un qabron men, jo us ne apne liye Dáúd ke shahr men khudwáí thín, dafn kiyá; aur use us tábút men liṭá diyá jo 'itron aur qism qism ke masálih se bhará thá jin ko 'attáron kí hikmat ke mutábiq taiyár kiyá thá; aur unhon ne us ke liye un ko khúb jaláyá.

17 Aur us ká beṭá Yahúsafat us kí jagah bádsháh húá, aur us ne Isráíl ke muqábil apne áp ko qawí kiyá. 2 Aur us ne Yahúdáh ke sab fasíldár shahron men

faujen rakkhín, aur Yahúdáh ke mulk men aur Ifráím ke un shahron men jin ko us ke báp A'sá ne le liyá thá chaukiyán biṭháín. 3 Aur Khudáwand Yahúsafat ke sáth thá; kyúnki us kí rawish us ke báp Dáúd ke pahle tariqon par thí, aur wuh Ba'lím ká tálib na húá, 4 balki apne bápdádá ke Ḳhudá ká tálib húá, aur us ke hukmon par chaltá rahá, aur Isráíl ke se kám na kiye. 5 Is liye Khudáwand ne us ke háth men saltanat ko mustahkam kiyá, aur sárá Yahúdáh Yahúsafat ke pás hadye láyá, aur us kí daulat aur 'izzat bahut firáwán húí. 6 Aur us ká dil Khudáwand kí ráhon men bahut masrúr thá, aur us ne únche maqámon aur Yasíraton ko Yahúdáh men se dúr kar diyá. 7 Aur apní saltanat ke tísre baras us ne Binḳhail, aur 'Abadiyáh, aur Zakariyáh, aur Nataniel, aur Míkáyáh ko jo us ke umará the Yahúdáh ke shahron men ta'lím dene ko bhejá. 8 Aur un ke sáth yih Láwí the: ya'ní Sama'iyáh, aur Nataniyáh, aur Zabadiyáh, aur 'Asáhel, aur Samírámot, aur Yahúnatan, aur Adúniyáh, aur Túbiyáh aur Túbadúniyáh, Láwíon men se; aur Ilísama', aur Yahúrám káhinon men se the. 9 So unhon ne Khudáwand kí sharí'at kí kitáb sáth rakhkar Yahúdáh ko ta'lím dí, aur wuh Yahúdáh ke sab shahron men gaye, aur logon ko ta'lím dí. 10 Aur Khudáwand ká ḳhauf Yahúdáh ke girdágird ke mamálik kí sab saltanaton par chhá gayá, yahán tak ki unhon ne Yahúsafat se kabhí jang na kí. 11 Aur ba'z Filistí Yahúsafat ke pás hadye aur ḳhiráj men chándí láe; aur 'Arab ke log bhí us ke pás rewar láe, ya'ní sát hazár sát sau menḍhe, aur sát hazár sát sau bakre. 12 Aur Yahúsafat bahut hí baṛhá aur us ne Yahúdáh men qil'e aur zaḳhíre ke shahr banáe. 13 Aur Yahúdáh ke shahron men us ke bahut se károbár, aur Yarúshalem men us ke jangí mard ya'ní zabardast súrmá the. 14 Aur un ká shumár apne apne ábáí ḳhándán ke muwáfiq yih thá: Yahúdáh men se hazáron ke sardár yih the; sardár 'Adnah, aur us ke sáth tín lákh zabardast súrmá; 15 aur us se dúsre darje par sardár Yahúhanán, aur us ke sáth do lákh assí hazár; 16 aur us se níche 'Amasiyáh bin Zikrí thá, jis ne apne ko baḳhushí Khudáwand ke liye pesh kiyá thá, aur us ke sáth do lákh zabardast súrmá the; 17 aur Binyamín men se Iliyada' ek zabardast súrmá thá, aur us ke sáth kamán aur sipar se musallah do lákh the; 18 aur us se níche Yahúzabad thá, aur us ke sáth ek lákh assí hazár the jo jang ke liye taiyár rahte the. 19 Yih bádsháh ke ḳhidmatguzár the, aur un se alag the jin ko bádsháh ne tamám Yahúdáh ke fasíldár shahron men rakkhá thá.

18 Aur Yahúsafat kí daulat aur 'izzat firáwán thí; aur us ne Aḳhíab ke sáth nátá joṛá. 2 Aur chand barason ke ba'd wuh Aḳhíab ke pás Sámariya ko gayá. Aur Aḳhíab ne us ke aur us ke sáthíon ke liye bheṛ bakriyán aur bail kasrat se zabh kiye, aur use apne sáth Rámát Jilí'ád par chaṛhái karne kí targíb dí. 3 Aur Isráíl ke bádsháh Aḳhíab ne Yahúdáh ke bádsháh Yahúsafat se kahá, Kyá tú mere sáth Rámát Jilí'ád ko chalegá? Us ne jawáb diyá, Main waisá hí hún jaisá tú hai, aur mere log aise hain jaise tere log: so ham laṛáí men tere sáth honge. 4 Aur Yahúsafat ne sháh i Isráíl se kahá, A'j zará Khudáwand kí bát daryáft kar le. 5 Tab sháh i Isráíl ne nabíon ko jo chár sau mard the ikaṭṭhá kiyá, aur un se púchhá, Ham Rámát Jilí'ád ko jang ke liye jáen, yá main báz rahún? Unhon ne kahá, Chaṛhái kar, kyúnki Ḳhudá use bádsháh ke qabze men kar degá. 6 Phir Yahúsafat ne kahá, Kyá yahán in ke siwá Khudáwand ká koí nabí nahín, táki ham us se púchhen? 7 Sháh i Isráíl ne Yahúsafat se kahá, Ek shaḳhs hai to sahíh jis ke zarí'e se ham Khudáwand se púchh sakte hain; lekin mujhe us se nafrat hai, kyúnki wuh mere haqq men kabhí nekí kí nahín, balki hamesha badí kí peshíngoí kartá hai. Wuh shaḳhs Míkáyáh bin Imlah hai. Yahúsafat ne kahá, Bádsháh aisá na kahe. 8 Tab sháh i Isráíl ne ek 'uhdadár ko bulákar hukm kiyá, ki Míkáyáh bin Imlah ko jald le á. 9 Aur sháh i Isráíl aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat apne apne taḳht par apná apná libás pahine baiṭhe the; wuh Sámariya ke phátak

ke madkhal par khulí jagah men baiṭhe the; aur sab ambiyá un ke huzúr nubuwwat kar rahe the. 10 Aur Sidqiyáh bin Kana'nah ne apne liye lohe ke síng banáe, aur kahá, Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tú in se Arámíon ko dhakelegá, jab tak ki wuh faná na ho jáen. 11 Aur sab nabíon ne aisí hí nubuwwat kí, aur kahte rahe, ki Rámát Jili'ád ko já, aur kámyáb ho: kyúnki Ḳhudáwand use bádsháh ke qabze men kar degá. 12 Aur us qásid ne jo Míkáyáh ko buláne gayá thá us se yih kahá, Dekh, sab ambiyá ekzabán hokar bádsháh ko ḳhushḳhabarí de rahe hain: so terí bát bhí zará un kí bát kí tarah ho, aur tú ḳhushḳhabarí hí dená. 13 Míkáyáh ne kahá, Ḳhudáwand kí hayát kí qasam, jo kuchh merá Ḳhudá farmáegá main wuhí kahúngá. 14 Jab wuh bádsháh ke pás pahunchá, to bádsháh ne us se kahá, Míkáyáh, ham Rámát Jili'ád ko jang ke liye jáen, yá main báz rahún? Us ne kahá, Tum chaṛháí karo, aur kámyáb ho, aur wuh tumháre háth men kar diye jáenge. 15 Bádsháh ne us se kahá, Main tujhe kitní bár qasam dekar kahún, ki tú mujhe Ḳhudáwand ke nám se haqq ke siwá aur kuchh na batáe? 16 Us ne kahá, Main ne sab baní Isráíl ko pahároṇ par un bheṛon kí mánind parágandá dekhá jin ká koí charwáhá na ho; aur Ḳhudáwand ne kahá, In ká koí málik nahín; so in men se har shaḳhs apne ghar ko salámat lauṭ jáe. 17 Tab sháh i Isráíl ne Yahúsafat se kahá, Kyá main ne tujh se kahá na thá, ki Wuh mere haqq men neki kí nahín, balki badí kí peshíngoí karegá? 18 Tab wuh bol uṭhá, Achchhá, tum Ḳhudáwand ke suḳhan ko suno: Main ne dekhá, ki Ḳhudáwand apne taḳht par baiṭhá hai, aur sárá ásmání lashkar us ke dahine aur báen háth khaṛá hai. 19 Aur Ḳhudáwand ne farmáyá, ki Sháh i Isráíl Aḳhiab ko kaun bahkáegá, táki wuh chaṛháí kare aur Rámát Jili'ád men maqtúl ho? Aur kisí ne kuchh aur kisí ne kuchh kahá. 20 Tab ek rúh nikalkar Ḳhudáwand ke sámne khaṛí húí, aur kahne lagí, Main use bahkáúngí. Ḳhudáwand ne us se púchhá, Kis tarah? 21 Us ne kahá, Main jáúngí, aur us ke sab nabíon ke munh men jhúṭh bolnewálí rúh ban jáúngí. Ḳhudáwand ne kahá, Tú use bahkáegí, aur gálib bhí hogí: já aur aisá hí kar. 22 So dekh, Ḳhudáwand ne tere in sab nabíon ke munh men jhúṭh bolnewálí rúh ḍálí hai, aur Ḳhudáwand ne tere haqq men badí ká hukm diyá hai. 23 Tab Sidqiyáh bin Kana'nah ne pás ákar Míkáyáh ke gál par márá, aur kahne lagá, Ḳhudáwand kí rúh tujh se kalám karne ko kis ráste mere pás se nikalkar gayí? 24 Míkáyáh ne kahá, Tú us din dekh legá, jab tú andar kí koṭhrí men chhipne ko ghusegá. 25 Aur sháh i Isráíl ne kahá, Míkáyáh ko pakaṛkar use shahr ke názim Amún aur Yúás shahzáde ke pás lauṭá le jáo, 26 aur kahná, ki Bádsháh yún farmátá hai, ki Jab tak main salámat wápas na á jáún, is ádmí ko qaidḳháne men rakkho, aur use musíbat kí roṭí khiláná, aur musíbat ká pání piláná. 27 Míkáyáh ne kahá, Agar tú kabhí salámat wápas áe, to Ḳhudáwand ne merí ma'rifat kalám hí nahín kiyá. Aur us ne kahá, Ai logo, tum sab ke sab sun lo.

28 So sháh i Isráíl aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat ne Rámát Jili'ád par chaṛháí kí. 29 Aur sháh i Isráíl ne Yahúsafat se kahá, Main apná bhes badalkar laṛáí men jáúngá, par tú apná libás pahine rah. So sháh i Isráíl ne bhes badal liyá, aur wuh laṛáí men gaye. 30 Udhar sháh i Arám ne apne rathon ke sardáron ko hukm diyá thá, ki Sháh i Isráíl ke siwá, kisí chhoṭe yá baṛe se jang na karná. 31 Aur aisá húá, ki jab rathon ke sardáron ne Yahúsafat ko dekhá, to kahne lage, Sháh i Isráíl yihí hai. So wuh us se laṛne ko muṛe, lekin Yahúsafat chillá uṭhá, aur Ḳhudáwand ne us kí madad kí, aur Ḳhudá ne un ko us ke pás se lauṭá diyá. 32 Jab rathon ke sardáron ne dekhá ki wuh sháh i Isráíl nahín hai, to us ká píchhá chhoṛkar lauṭ gaye. 33 Aur kisí shaḳhs ne yún hí kamán khenchí, aur sháh i Isráíl ko jaushan ke bandon ke bích márá. Tab us ne apne sárathí se kahá, Bág moṛ aur mujhe lashkar se nikál le chal, kyúnki main bahut zaḳhmí ho gayá hún. 34 Aur us din jang ḳhúb hí húí: taubhí shám tak sháh i Isráíl Arámíon ke muqábil apne

ko apne rath par sambhále rahá, aur súraj dúbne ke waqt ke qaríb mar gayá.

19 Aur sháh i Yahúdáh Yahúsafat Yarúshalem ko apne mahall men salámat lautá. 2 Tab Hanání gaibbín ká betá Yáhú us ke istiqbál ko niklá, aur Yahúsafat bádsháh se kahne lagá, Kyá munásib hai ki tú sharíron kí madad kare, aur KHUDÁWAND ke dushmanon se mahabbat rakkhe? Is bát ke sabab se KHUDÁWAND kí taraf se tujh par gazab hai; 3 taubhí tujh men khúbián hain; kyúnki tú ne Yasíraton ko mulk men se dafa' kiyá, aur Khudá kí talásh men apná dil lagáyá hai.

4 Aur Yahúsafat Yarúshalem men rahtá thá, aur us ne phir Bairsaba' se Ifráím ke kohistán tak logon ke darmiyán daura karke un ko KHUDÁWAND un ke bápdádá ke Khudá kí taraf phir rujú' kiyá. 5 Aur us ne Yahúdáh ke sab fasíldár shahron men, shahr ba shahr qází muqarrar kiye. 6 Aur qázíon se kahá, ki Jo kuchh karo, soch samajhkar karo; kyúnki tum ádmíon kí taraf se nahín, balki Khudá kí taraf se 'adálat karte ho, aur wuh faisale men tumháre sáth hai. 7 Pas KHUDÁWAND ká khauf tum men rahe; so khabardárí se kám karná; kyúnki KHUDÁWAND hamáre Khudá men beinsáfí nahín hai, aur na kisí kí rúdárí, na rishwatkhorí hai. 8 Aur Yarúshalem men bhí Yahúsafat ne Láwíon, aur káhinon, aur Isráíl ke ábáí khándánon ke sardáron men se logon ko KHUDÁWAND kí 'adálat, aur muqaddamon ke liye muqarrar kiyá, aur wuh Yarúshalem ko laute. 9 Aur us ne un ko tákíd kí, aur kahá, ki Tum KHUDÁWAND ke khauf se diyánatdárí aur kámil dil se aisá karná. 10 Aur jab kabhí tumháre bháiyon kí taraf se, jo apne apne shahron men rahte hain, koí muqaddama tumháre sámne áe, jo ápas ke khún se yá sharí'at aur farmán, yá áín aur 'adálat se 'iláqa rakhtá ho, to tum un ko ágáh kar dená, ki wuh KHUDÁWAND ká gunáh na karen, jis se tum par aur tumháre bháiyon par gazab názil ho; yih karo, to tum se khatá na hogí. 11 Aur dekho, KHUDÁWAND ke sab mu'ámalon men Amariyáh káhin tumhárá sardár hai, aur bádsháh ke sab mu'ámalon men Zabadiyáh bin Ismá'íl hai jo Yahúdáh ke khándán ká peshwá hai; aur Láwí bhí tumháre áge sardár honge. Hausala ke sáth kám karná, aur KHUDÁWAND nekon ke sáth ho.

20 Is ke ba'd aisá húá, ki baní Moáb, aur baní 'Ammon, aur un ke sáth ba'z 'Ammoníon ne Yahúsafat se larne ko charhái kí. 2 Tab chand logon ne ákar Yahúsafat ko khabar dí, ki Daryá ke pár Arám kí taraf se ek bará amboh tere muqábale ko á rahá hai, aur dekh, wuh Hasásún Tamar men hain jo 'Ain Jadí hai. 3 Aur Yahúsafat darkar dil se KHUDÁWAND ká tálib húá, aur sáre Yahúdáh men roze kí manádí karáí. 4 Aur baní Yahúdáh KHUDÁWAND se madad mángne ko ikatthe húe, balki Yahúdáh ke sab shahron men se KHUDÁWAND se madad mángne ko áe. 5 Aur Yahúsafat, Yahúdáh aur Yarúshalem kí jamá'at ke darmiyán, KHUDÁWAND ke ghar men naye sahn ke áge khará húá, 6 aur kahá, Ai KHUDÁWAND, hamáre bápdádá ke Khudá, kyá tú hí ásmán men Khudá nahín? aur kyá qaumon kí sab mamlukaton par hukúmat karnewálá tú hí nahín? zor aur qudrat tere háth men hai, aisá ki koí terá sámná nahín kar saktá. 7 Ai hamáre Khudá, kyá tú hí ne is sarzamín ke báshindon ko apní qaum Isráíl ke áge se nikálkar ise apne dost Abrahám kí nasl ko hamesha ke liye nahín diyá? 8 Chunánchi wuh us men bas gaye, aur unhon ne tere nám ke liye us men ek maqdis banáyá hai; aur kahte hain, ki 9 Agar koí balá ham par á pare, jaise talwár, yá áfat, yá wabá, yá kál, to ham is ghar ke áge aur tere huzúr khare honge (kyúnki terá nám is ghar men hai,) aur ham apní musíbat men tujh se faryád karenge, aur tú sunegá, aur bachá legá. 10 So ab dekh, 'Ammon, aur Moáb, aur koh i Sha'ír ke log, jin par tú ne baní Isráíl ko, jab wuh mulk i Misr se nikalkar á rahe the, hamla karne na diyá, balki wuh un kí taraf se mur gaye, aur un ko halák na kiyá; 11 dekh, wuh ham ko kaisá badla dete hain, ki ham ko terí mírás se, jis ká tú ne ham ko málik banáyá hai, nikálne ko á rahe hain. 12 Ai hamáre Khudá, kyá tú un kí 'adálat nahín karegá? kyúnki

is baṛe amboh ke muqábil jo ham par chaṛhá átá hai ham kuchh táqat nahíṉ rakhte; aur na ham yih jánte haiṉ ki kyá kareṉ, balki hamárí áṉkheṉ tujh par lagí haiṉ. 13 Aur sárá Yahúdáh, apne bachchoṉ, aur bíwiyoṉ aur laṛkoṉ samet, Khudáwand ke huzúr khaṛá rahá. 14 Tab jamá'at ke bích Yahaziel bin Zakariyáh, bin Bináyáh, bin Ya'iel, bin Mattaniyáh, ek Láwí par jo baní A'saf meṉ se thá Khudáwand kí rúh názil húí. 15 Aur wuh kahne lagá, Ai sáre Yahúdáh, aur Yarúshalem ke báshindo, aur ai bádsháh Yahúsafat, tum sab suno: Khudáwand tum ko yúṉ farmátá hai, ki Tum is baṛe amboh kí wajh se na to ḍaro, aur na ghabráo; kyúṉki yih jang tumhárí nahíṉ, balki Khudá kí hai. 16 Tum kal un ká sámná karne ko jáná; dekho, wuh Sís kí chaṛháí se á rahe haiṉ, aur dasht i Yarúel ke sámne wádí ke sire par tum ko milenge. 17 Tum ko is jagah meṉ laṛná nahíṉ paṛegá; ai Yahúdáh aur Yarúshalem, tum qatár báṉdhkar chup cháp khaṛe rahná, aur Khudáwand kí naját jo tumháre sáth hai dekhná: kal un ke muqábale ko nikalná, kyúṉki Khudáwand tumháre sáth hai. 18 Aur Yahúsafat sarnigún hokar zamín tak jhuká, aur tamám Yahúdáh aur Yarúshalem ke rahnewáloṉ ne Khudáwand ke áge girkar us ko sijda kiyá. 19 Aur baní Qihát aur baní Qorah ke Láwí baland áwáz se Khudáwand Isráíl ke Khudá kí hamd karne ko khaṛe ho gaye. 20 Aur wuh subh sawere uṭhkar dasht i Taqú'a meṉ nikal gaye, aur un ke chalte waqt Yahúsafat ne khaṛe hokar kahá, Ai Yahúdáh, aur Yarúshalem ke báshindo, merí suno; Khudáwand apne Khudá par ímán rakkho, to tum qáim kiye jáoge; us ke nabíoṉ ká yaqín karo, to tum kámyáb hoge. 21 Aur jab us ne qaum se mashwara kar liyá, to un logoṉ ko muqarrar kiyá jo lashkar ke áge áge chalte húe Khudáwand ke liye gáeṉ, aur husn i taqaddus ke sáth us kí hamd kareṉ, aur kaheṉ, ki Khudáwand kí shukrguzárí karo, kyúṉki us kí rahmat abad tak hai. 22 Jab wuh gáne aur hamd karne lage, to Khudáwand ne baní 'Ammon, aur Moáb, aur koh i Sha'ír ke báshindoṉ par jo Yahúdáh par chaṛhe á rahe the, kamínwáloṉ ko biṭhá diyá; so wuh máre gaye. 23 Kyúṉki baní 'Ammon aur Moáb koh i Sha'ír ke báshindoṉ ke muqábale meṉ khaṛe ho gaye, ki un ko bi'lkull tah i teg aur halák kareṉ; aur jab wuh Sha'ír ke báshindoṉ ká kḥátima kar chuke, to ápas meṉ ek dúsre ko halák karne lage. 24 Aur jab Yahúdáh ne dídbánoṉ ke burj par, jo biyábán meṉ thá, pahuṉchkar us amboh par nazar kí, to kyá dekhá, ki un kí lásheṉ zamín par paṛí haiṉ, aur koí na bachá. 25 Jab Yahúsafat aur us ke log un ká mál lúṭne áe, to un ko is kasrat se daulat aur lásheṉ aur qímatí jawáhir, jin ko unhoṉ ne apne liye utár liyá mile, ki wuh in ko le já bhí na sake, aur mál i ganímat itná thá ki wuh tín din tak us ke baṭorne meṉ lage rahe. 26 Aur chauthe din wuh Barákáh kí wádí meṉ ikaṭṭhe húe; kyúṉki unhoṉ ne waháṉ Khudáwand ko mubárak kahá: is liye us maqám ká nám áj tak Barákáh kí wádí hai. 27 Tab wuh lauṭe, ya'ní Yahúdáh aur Yarúshalem ká har shakhs, aur un ke áge áge Yahúsafat, táki wuh khushí khushí Yarúshalem ko wápas jáeṉ; kyúṉki Khudáwand ne un ko un ke dushmanoṉ par shádmán kiyá thá. 28 So wuh sitár, aur barbat, aur narsinge liye, Yarúshalem meṉ Khudáwand ke ghar meṉ áe. 29 Aur Khudá ká khauf un mulkoṉ kí sab saltanatoṉ par chhá gayá, jab unhoṉ ne suná, ki Isráíl ke dushmanoṉ se Khudáwand ne laṛáí kí hai. 30 So Yahúsafat kí mamlukat meṉ amn rahá, kyúṉki us ke Khudá ne use chároṉ taraf amán bakhshí.

31 Yahúsafat Yahúdáh par saltanat kartá rahá: jab wuh saltanat karne lagá, to paiṉtís baras ká thá, aur us ne Yarúshalem meṉ pachchís baras saltanat kí. Us kí máṉ ká nám 'Azúbah thá jo Silhí kí beṭí thí. 32 Aur wuh apne báp A'sá kí ráh par chalá, aur us se na muṛá, ya'ní wuhí kiyá jo Khudáwand kí nazar meṉ ṭhík hai. 33 Taubhí úṉche maqám dúr na kiye gaye the, aur ab tak logoṉ ne apne bápdádá ke Khudá se dil nahíṉ lagáyá thá. 34 Aur Yahúsafat ke báqí kám shurú' se ákhir tak Yáhú bin Hanání kí táríkh meṉ darj haiṉ jo Isráíl ke salátín kí kitáb meṉ shámil hai.

35 Is ke ba'd Yahúdáh ke bádsháh Yahúsafat ne Isráíl ke bádsháh Akhaziyáh se jo baṛá badkár thá ittihád kiyá: 36 aur is liye us se ittihád kiyá ki Tarsís jáne ko jaház banáe: aur unhon ne 'Asyún Jábar men jaház banáe. 37 Tab Ilí'azar bin Dúdáwáhú ne jo Maresah ká thá Yahúsafat ke barkhiláf nubuwwat kí, aur kahá, Is liye ki tú ne Akhaziyáh se ittihád kar liyá hai, KHUDÁWAND ne tere banáe ko toṛ diyá hai. Pas wuh jaház aise ṭúṭe ki Tarsís ko na já sake.

21 Aur Yahúsafat apne bápdádá ke sáth so gayá, aur Dáúd ke shahr men apne bápdádá ke sáth dafn húá; aur us ká beṭá Yahúrám us kí jagah saltanat karne lagá. 2 Aur us ke bháí jo Yahúsafat ke beṭe the, yih the; ya'ní 'Azariyáh, aur Yahíel, aur Zakariyáh, aur 'Azariyáh, aur Míkáel, aur Safatiyáh: yih sab sháh i Isráíl Yahúsafat ke beṭe the. 3 Aur un ke báp ne un ko chándí, aur sone, aur beshqímat chízon ke baṛe in'ám, aur fasíldár shahr Yahúdáh men 'atá kiye; lekin saltanat Yahúrám ko dí, kyúnki wuh pahlauṭhá thá. 4 Jab Yahúrám apne báp kí saltanat par qáim ho gayá, aur apne ko qawí kar liyá, to us ne apne sab bháiyon ko aur Isráíl ke ba'z sardáron ko bhí talwár se qatl kiyá. 5 Yahúrám jab saltanat karne lagá, to battís baras ká thá, aur us ne áṭh baras Yarúshalem men saltanat kí. 6 Aur wuh Akhíab ke gharáne kí mánind Isráíl ke bádsháhon kí ráh par chalá, kyúnki Akhíab kí beṭí us kí bíwí thí: aur us ne wuhí kiyá jo KHUDÁWAND kí nazar men burá hai. 7 Taubhí KHUDÁWAND ne Dáúd ke khándán ko halák karná na cháhá, us 'ahd ke sabab se jo us ne Dáúd se bándhá thá, aur jaisá us ne use aur us kí nasl ko hamesha ke liye ek chirág dene ká wa'da kiyá thá. 8 Usí ke dinon men Adom Yahúdáh kí hukúmat se munharif ho gayá, aur apne úpar ek bádsháh baná liyá. 9 Tab Yahúrám apne amíron aur apne sab rathon ko sáth lekar 'ubúr kar gayá, aur rát ko uṭhkar Adomíon ko jo use aur rathon ke sardáron ko ghere húe the márá. 10 So Adomí Yahúdáh se áj tak munharif hain. Aur usí waqt Libnáh bhí us ke háth se nikal gayá, kyúnki us ne KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ko tark kiyá thá. 11 Aur is ke 'aláwa us ne Yahúdáh ke paháṛon par únche maqám banáe, aur Yarúshalem ke báshindon ko zinákár banáyá, aur Yahúdáh ko gumráh kiyá. 12 Aur I'liyáh nabí se use is mazmún ká khatt milá, ki KHUDÁWAND tere báp Dáúd ká Khudá yún farmátá hai, Is liye ki tú na apne báp Yahúsafat kí ráhon par, aur na Yahúdáh ke bádsháh A'sá kí ráhon par chalá, 13 balki Isráíl ke bádsháhon kí ráh par chalá hai, aur Yahúdáh aur Yarúshalem ke báshindon ko zinákár banáyá, jaisá Akhíab ke khándán ne kiyá thá, aur apne báp ke gharáne men se apne bháiyon ko jo tujh se achchhe the qatl bhí kiyá: 14 so dekh, KHUDÁWAND tere logon ko, aur tere beṭon, aur terí bíwiyon ko, aur tere sáre mál ko, baṛí áfaton se máregá: 15 aur tú antṛiyon ke marz ke sabab se sakht bímár ho jáegá, yahán tak ki terí antṛiyán us marz ke sabab se roz ba roz nikaltí jáengí. 16 Aur KHUDÁWAND ne Yahúrám ke khiláf Filistíon aur un 'Arabon ká, jo Kúshíon kí samt men rahte hain, dil ubhárá; 17 so wuh Yahúdáh par chaṛháí karke us men ghus áe, aur sáre mál ko jo bádsháh ke ghar men milá, aur us ke beṭon, aur us kí bíwiyon ko bhí le gaye; aisá ki Yahúákhaz ke siwá jo us ke beṭon men sab se chhoṭá thá us ká koí beṭá báqí na rahá. 18 Aur is sab ke ba'd KHUDÁWAND ne ek lá'iláj marz us kí antṛiyon men lagá diyá. 19 Aur kuchh muddat ke ba'd do baras ke ákhir men aisá húá kí us ke rog ke máre us kí antṛiyán nikal paṛín, aur wuh burí bímáríon se mar gayá; aur us ke logon ne us ke liye ág na jaláí, jaisá us ke bápdádá ke liye jaláte the. 20 Wuh battís baras ká thá jab saltanat karne lagá, aur us ne áṭh baras Yarúshalem men saltanat kí; aur wuh bagair mátam ke rukhsat húá. Aur unhon ne use Dáúd ke shahr men dafn kiyá, par sháhí qabron men nahín.

22 Aur Yarúshalem ke báshindon ne us ke sab se chhoṭe beṭe Akhaziyáh ko us kí jagah bádsháh banáyá; kyúnki logon ke us jathe ne jo 'Arabon ke sáth chháoní men áyá thá sab baṛe beṭon ko qatl kar diyá thá. So sháh i

Yahúdáh Yahúrám ká beṭá Aḳhaziyáh bádsháh húá. 2 Aḳhaziyáh bayálís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne Yarúshalem men̲ ek baras saltanat kí. Us kí mán̲ ká nám 'Ataliyáh thá jo 'Umrí kí beṭí thí. 3 Wuh bhí Aḳhíab ke ḳhándán kí ráh par chalá; kyún̲ki us kí mán̲ us ko badí kí mashwarat detí thí. 4 Aur us ne Ḳhudáwand kí nazar men̲ badí kí jaisá Aḳhíab ke ḳhándán ne kiyá thá; kyún̲ki us ke báp ke marne ke ba'd wuhí us ke mushír the jis se us kí barbádí húí. 5 Aur us ne un ke mashware par 'amal bhí kiyá, aur sháh i Isráíl Aḳhíab ke beṭe Yahúrám ke sáth sháh i Arám Hazáel se Rámát Jili'ád men̲ laṛne ko gayá, aur Arámíon̲ ne Yahúrám ko zaḳhmí kiyá. 6 Aur wuh Yazra'el ko un zaḳhmon̲ ke 'iláj ke liye lauṭá jo use Rámah men̲ sháh i Arám Hazáel ke sáth laṛte waqt un logon̲ ke háth se lage the. Aur sháh i Yahúdáh Yahúrám ká beṭá 'Azariyáh Yahúrám bin Aḳhíab ko Yazra'el men̲ dekhne gayá, kyún̲ki wuh bímár thá. 7 Aur Aḳhaziyáh kí halákat Ḳhudá kí taraf se yún̲ húí, ki wuh Yahúrám ke pás gayá, kyún̲ki jab wuh pahun̲chá to Yahúrám ke sáth Yáhú bin Nimsí se milne ko gayá jise Ḳhudáwand ne Aḳhíab ke ḳhándán ko káṭ dálne ke liye masah kiyá thá. 8 Aur jab Yáhú Aḳhíab ke ḳhándán ko sazá de rahá thá, to us ne Yahúdáh ke sardáron̲ aur Aḳhaziyáh ke bháiyon̲ ke beṭon̲ ko Aḳhaziyáh kí ḳhidmat karte páyá, aur un ko qatl kiyá. 9 Aur us ne Aḳhaziyáh ko ḍhún̲ḍhá, (wuh Sámariya men̲ chhipá thá) so wuh use pakaṛkar Yáhú ke pás láe, aur use qatl kiyá, aur unhon̲ ne use dafn kiyá; kyún̲ki wuh kahne lage ki Wuh Yahúsafat ká beṭá hai jo apne sáre dil se Ḳhudáwand ká tálib rahá. Aur Aḳhaziyáh ke gharáne men̲ saltanat sambhálne kí táqat kisí men̲ na rahí.

10 Jab Aḳhaziyáh kí mán̲ 'Ataliyáh ne dekhá ki us ká beṭá mar gayá, to us ne uṭhkar Yahúdáh ke gharáne kí sárí sháhí nasl ko nábúd kar diyá. 11 Lekin bádsháh kí beṭí Yahúsaba't Aḳhaziyáh ke beṭe Yúás ko bádsháh ke beṭon̲ ke bích se jo qatl kiye gaye churá le gayí, aur use aur us kí dáya ko bistaron̲ kí koṭhrí men̲ rakkhá. So Yahúrám bádsháh kí beṭí Yahoyada' káhin kí bíwí Yahúsaba't ne (chún̲ki wuh Aḳhaziyáh kí bahin thí,) use 'Ataliyáh se aisá chhipáyá, ki wuh use qatl karne na páí. 12 Aur wuh un ke pás Ḳhudá kí haikal men̲ chha baras tak chhipá rahá. Aur 'Ataliyáh mulk par hukumat kartí rahí.

23 Aur sátwen̲ baras Yahoyada' ne zor pakṛá, aur saikṛon̲ ke sardáron̲, ya'ní 'Azariyáh bin Yahúrám, aur Ismá'íl bin Yahúhanán, aur 'Azariyáh bin 'Obed, aur Ma'siyáh bin 'Adáyáh, aur Ilísáfat bin Zikrí se 'ahd bán̲dhá. 2 Wuh Yahúdáh men̲ phire, aur Yahúdáh ke sab shahron̲ men̲ se Láwíon̲ ko aur Isráíl ke ábáí ḳhándánon̲ ke sardáron̲ ko ikaṭṭhá kiyá, aur wuh Yarúshalem men̲ áe. 3 Aur sárí jamá'at ne Ḳhudá ke ghar men̲ bádsháh ke sáth 'ahd bán̲dhá. Aur Yahoyada' ne un se kahá, Dekho, yih sháhzáda, jaisá Ḳhudáwand ne baní Dáúd ke haqq men̲ farmáyá hai, saltanat karegá. 4 Jo kám tum ko karná hai, wuh yih hai, ki tum káhinon̲ aur Láwíon̲ men̲ se jo sabt ko áte ho, ek tiháí darbán hon̲; 5 aur ek tiháí sháhí mahall par, aur ek tiháí bunyád ke pháṭak par; aur sáre log Ḳhudáwand ke ghar ke sahnon̲ men̲ hon̲. 6 Par Ḳhudáwand ke ghar men̲ siwá káhinon̲ ke aur un ke jo Láwíon̲ men̲ se ḳhidmat karte hain̲. âur koí na áne páe; wuh andar áen̲, kyún̲ki wuh muqaddas hain̲; lekin sáre log Ḳhudáwand ká pahra dete rahen̲. 7 Aur Láwí apne apne háth men̲ apne hathyár liye húe bádsháh ko cháron̲ taraf se ghere rahen̲, aur jo koí haikal men̲ áe, qatl kiyá jáe; aur bádsháh jab andar áe aur báhar nikle, to tum us ke sáth rahná. 8 So Láwíon̲ aur sáre Yadúdáh ne Yahoyada' káhin ke hukm ke mutábiq sab kuchh kiyá, aur un men̲ se har shaḳhs ne apne logon̲ ko liyá, ya'ní un ko jo sabt ko andar áte the, aur un ko jo sabt ko báhar chale játe the; kyún̲ki Yahoyada' káhin ne báríwálon̲ ko ruḳhsat nahín̲ kiyá thá. 9 Aur Yahoyada' káhin ne Dáúd bádsháh kí barchhiyán̲, aur ḍhálen̲, aur phariyán̲ jo Ḳhudá ke ghar men̲ thín̲, saikṛon̲ ke sardáron̲ ko dín̲. 10 Aur us ne sab logon̲ ko jo apná apná hathyár háth men̲ liye húe the haikal kí dahiní taraf se us kí báín̲ taraf tak mazbah aur haikal ke pás bádsháh ke girdágird khaṛá kar diyá.

11 Phir wuh sháhzáde ko báhar láe, aur us ke sir par táj rakhkar shahádatnáma diyá, aur use bádsháh banáyá. Aur Yahoyada' aur us ke beṭon ne use masah kiyá, aur wuh bol uṭhe, Bádsháh salámat rahe. 12 Jab 'Ataliyáh ne logon ká shor suná jo dauṛ dauṛkar bádsháh kí ta'ríf kar rahe the, to wuh Ḳhudáwand ke ghar men logon ke pás áí; 13 aur us ne nigáh kí aur kyá dekhá, ki bádsháh pháṭak men apne sutún ke pás khaṛá hai, aur bádsháh ke nazdík umará aur narsinge hain, aur sárí mamlukat ke log ḳhush hain, aur narsinge phúnk rahe hain, aur gánewále bájon ko liye húe madhsarái karne men peshwáí kar rahe hain. Tab 'Ataliyáh ne apne kapṛe pháṛe, aur kahá, Gadr hai, gadr. 14 Tab Yahoyada' káhin ne saikṛon ke sardáron ko, jo lashkar par muqarrar the, báhar le áyá, aur un se kahá, ki Us ko saffon ke bích karke nikál le jáo, aur jo koí us ke píchhe chale wuh talwár se márá jáe. Kyúnki káhin kahne lagá, ki Ḳhudáwand ke ghar men use qatl na karo. 15 So unhon ne us ke liye rásta chhoṛ diyá, aur wuh sháhí mahall ke ghoṛá pháṭak ke madḳhal ko gayí, aur wahán unhon ne use qatl kar diyá.

16 Phir Yahoyada' ne apne aur sab logon aur bádsháh ke darmiyán 'ahd bándhá, ki wuh Ḳhudáwand ke log hon. 17 Tab sab log Ba'l ke mandir ko gaye, aur use ḍháyá, aur unhon ne us ke mazbahon aur us kí múraton ko chaknáchúr kiyá, aur Ba'l ke pujárí Mattán ko mazbahon ke sámne qatl kiyá. 18 Aur Yahoyada' ne Ḳhudáwand kí haikal kí ḳhidmat Láwí káhinon ke háth men saunpí, jin ko Dáúd ne Ḳhudáwand kí haikal men alag alag ṭhahráyá thá, ki Ḳhudáwand kí sokhtaní qurbáníán, jaisá Músá kí tauret men likhá hai, khushí manáte húe aur gáte húe Dáúd ke dastúr ke mutábiq guzránen. 19 Aur us ne Ḳhudáwand kí haikal ke pháṭakon par darbánon ko biṭháyá, táki jo koí kisí tarah se nápák ho, andar áne na páe. 20 Aur us ne saikṛon ke sardáron, aur umará, aur qaum ke hákimon, aur mulk ke sab logon ko sáth liyá, aur bádsháh ko Ḳhudáwand kí haikal se le áyá; aur wuh úpar ke pháṭak se sháhí mahall men áe, aur bádsháh ko taḳht i saltanat par biṭháyá. 21 So mulk ke sab logon ne ḳhushí manáí; aur shahr men amn húá, aur unhon ne 'Ataliyáh ko talwár se qatl kar diyá.

24 Yúás sát baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne chális baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Zibiyáh thá jo Bairsaba' kí thí. 2 Aur Yúás Yahoyada' káhin ke jíte jí wuhí jo Ḳhudáwand kí nazar men ṭhík hai kartá rahá. 3 Aur Yahoyada' ne use do bíwiyán biyáh dín, aur us se beṭe aur beṭiyán paidá húín. 4 Is ke ba'd yún húá, ki Yúás ne Ḳhudáwand ke ghar kí marammat ká iráda kiyá. 5 So us ne káhinon aur Láwíon ko ikaṭṭhá kiyá, aur un se kahá, ki Yahúdáh ke shahron men já jákar sáre Isráíl se sál ba sál apne Ḳhudá ke ghar kí marammat ke liye rupaya jama' kiyá karo, aur is kám men tum jaldí karná. Taubhí Láwíon ne kuchh jaldí na kí. 6 Tab bádsháh ne Yahoyada' sardár ko bulákar us se kahá, ki Tú ne Láwíon se kyún taqázá nahín kiyá, ki wuh shahádat ke ḳhaime ke liye Yahúdáh aur Yarúshalem se Ḳhudáwand ke bande aur Isráíl kí jamá'at ke ḳhádim Músá ká mahsúl láyá karen? 7 Kyúnki us sharír 'aurat 'Ataliyáh ke beṭon ne Ḳhudá ke ghar men rakhne kar diye the; aur Ḳhudáwand ke ghar kí sárí muqaddas kí húí chízen bhí unhon ne Ba'lím ko de dí thín. 8 Pas bádsháh ne hukm diyá, aur unhon ne ek sandúq banákar use Ḳhudáwand ke ghar ke darwáze par báhar rakkhá; 9 aur Yahúdáh aur Yarúshalem men manádí kí, ki log wuh mahsúl jise banda e Ḳhudá Músá ne biyábán men Isráíl par lagáyá thá, Ḳhudáwand ke liye láen. 10 Aur sab sardár aur sab log ḳhush húe, aur lákar us sandúq men dálte rahe jab tak púrá na kar diyá. 11 Jab sandúq Láwíon ke háth se bádsháh ke mukhtáron ke pás pahunchá, aur unhon ne dekhá ki us men bahut naqdí hai, to bádsháh ke munshí aur sardár káhin ke náib ne ákar sandúq ko ḳhálí kiyá, aur use lekar phir us kí jagah pahunchá diyá. Aur roz aisá hí karke unhon ne bahut sí naqdí jama' kar lí. 12 Phir bádsháh aur Yahoyada' ne use un ko de diyá jo Ḳhudáwand ke ghar kí 'ibádat ke

kám par muqarrar the; aur unhon ne sangtaráshon aur baṛhaiyon ko Ḳhudáwand ke ghar ko bahál karne ke liye, aur lohároṉ aur ṭhaṭheron ko bhí Ḳhudáwand ke ghar kí marammat ke liye mazdúrí par rakkhá. 13 So kárígar lag gaye, aur kám un ke háth se púrá hotá gayá, aur unhon ne Ḳhudá ke ghar ko us kí pahlí hálat par karke use mazbút kar diyá. 14 Aur jab use tamám kar chuke, to báqí rupaya bádsháh aur Yahoyada' ke pás le áe, jis se Ḳhudáwand ke ghar ke liye zurúf, ya'ní ḳhidmat ke aur qurbání chaṛháne ke bartan aur chamche aur sone aur chándí ke bartan bane. Aur wuh Yahoyada' ke jíte jí Ḳhudáwand ke ghar men hamesha sokhtaní qurbáníán charháte rahe. 15 Lekin Yahoyada' ne buḍḍhá aur 'umrrasída hokar wafát páí; aur jab wuh mará to ek sau tís baras ká thá. 16 Aur unhon ne use Dáúd ke shahr men bádsháhon ke sáth dafn kiyá, kyúnki us ne Isráíl men aur Ḳhudá aur us ke ghar kí ḳhátir nekí kí thí. 17 Aur Yahoyada' ke marne ke ba'd Yahúdáh ke sardár ákar bádsháh ke huzúr kornish bajá láe. Tab bádsháh ne un kí suní. 18 Aur wuh Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ke ghar ko chhoṛkar Yasíraton aur buton kí parastish karne lage; aur un kí is ḳhatá ke bá'is Yahúdáh aur Yarúshalem par gazab názil húá. 19 Taubhí Ḳhudáwand ne nabíon ko un ke pás bhejá, táki un ko us kí taraf pher láen; aur wuh un ko ilzám dete rahe, par unhon ne kán na lagáyá. 20 Tab Ḳhudá kí rúh Yahoyada' káhin ke beṭe Zakariyáh par názil húí; so wuh logon se baland jagah par khaṛá hokar kahne lagá, Ḳhudá yún farmátá hai, ki Tum kyún Ḳhudáwand ke hukmon se báhar játe ho, ki yún ḳhushhál nahín rah sakte? chúnki tum ne Ḳhudáwand ko chhoṛá hai, us ne bhí tum ko chhoṛ diyá. 21 Tab unhon ne us ke ḳhiláf sázish kí, aur bádsháh ke hukm se Ḳhudáwand ke ghar ke sahn men use sangsár kar diyá. 22 Yún Yúás bádsháh ne us ke báp Yahoyada' ke ihsán ko, jo us ne us par kiyá thá, yád na rakkhá, balki us ke beṭe ko qatl kiyá. Aur marte waqt us ne kahá, Ḳhudáwand is ko dekhe, aur intiqám le. 23 Aur usí sál ke áḳhir men aisá húá, ki Arámíon kí fauj ne us par chaṛháí kí: aur Yahúdáh aur Yarúshalem men ákar logon men se qaum ke sab sardáron ko halák kiyá aur un ká sárá mál lúṭkar Damishq ke bádsháh ke pás bhej diyá. 24 Agarchi Arámíon ke lashkar se ádmíon ká chhoṭá hí jathá áyá, taubhí Ḳhudáwand ne ek niháyat baṛá lashkar un ke háth men kar diyá, is liye ki unhon ne Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ko chhoṛ diyá thá. So unhon ne Yúás ko us ke liye ká badla diyá. 25 Aur jab wuh us ke pás se lauṭ gaye (unhon ne use baṛí bímáríon men mubtalá chhoṛá) to usí ke mulázimon ne Yahoyada' káhin ke beṭon ke ḳhún ke sabab se us ke ḳhiláf sázish kí, aur use us ke bistar par qatl kiyá, aur wuh mar gayá; aur unhon ne use Dáúd ke shahr men to dafn kiyá, par use bádsháhon kí qabron men dafn na kiyá. 26 Aur us ke ḳhiláf sázish karnewále yih hain; 'Ammoniya Samá't ká beṭá Zabad, aur Moábiya Simríyat ká beṭá Yahúzabad. 27 Ab rahe us ke beṭe, aur wuh baṛe bojh jo us par rakkhe gaye, aur Ḳhudá ke ghar ká dobára banáná, so dekho, yih sab kuchh bádsháhon kí kitáb kí tafsír men likhá hai. Aur us ká beṭá Amasiyáh us kí jagah bádsháh húá.

25 Amasiyáh pachchís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne untís baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Yahú'adán thá jo Yarúshalem kí thí. 2 Aur us ne wuhí kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar men ṭhík hai, par kámil dil se nahín. 3 Aur jab wuh saltanat par jam gayá, to us ne apne un mulázimon ko jinhon ne us ke báp bádsháh ko már ḍálá thá qatl kiyá; 4 par un kí auláḍ ko ján se nahín márá, balki usí ke mutábiq kiyá jo Músá kí kitáb Tauret men likhá hai, jaisá Ḳhudáwand ne farmáyá, ki Beṭon ke badle bápdádá na máre jáen, aur na bápdádá ke badle beṭe máre jáen, balki har ádmí apne hí gunáh ke liye márá jáe. 5 Is ke siwá Amasiyáh ne Yahúdáh ko ikaṭṭhá kiyá, aur un ko, un ke ábáí ḳhándánon ke muwáfiq, tamám mulk i Yahúdáh aur Binyamín men, hazár hazár ke sardáron aur sau sau ke sardáron ke niche ṭhahráyá, aur un men se

jin kí 'umr bís baras yá us se úpar thí, un ko shumár kiyá, aur un ko tín lákh chune húe mard páyá, jo jang men jáne ke qábil, aur barchhí aur dhál se kám le sakte the. 6 Aur us ne sau qintár chándí dekar Isráíl men se ek lákh zabardast súrmá naukar rakkhe. 7 Lekin ek mard i Khudá ne us ke pás ákar kahá, Ai bádsháh, Isráíl kí fauj tere sáth jáne na páe; kyúnki KHUDÁWAND Isráíl, ya'ní sáre baní Ifráím ke sáth nahín hai. 8 Par agar tú jáná hí cháhtá hai, to já, aur laráí ke liye mazbút ho; Khudá tujhe dushmanon ke áge giráegá; kyúnki Khudá men sambhálne aur giráne kí táqat hai. 9 Amasiyáh ne us mard i Khudá se kahá, Lekin sau qintáron ke liye jo main ne Isráíl ke lashkar ko diye ham kyá karen? Us mard i Khudá ne jawáb diyá, KHUDÁWAND tujhe us se bahut ziyáda de saktá hai. 10 Tab Amasiyáh ne us lashkar ko jo Ifráím men se us ke pás áyá thá judá kiyá, táki wuh phir apne ghar jáen: is sabab se un ká gussa Yahúdáh par bahut bharká, aur wuh niháyat gusse men ghar ko laute. 11 Aur Amasiyáh ne hausala bándhá, aur apne logon ko lekar Wádí e Shor ko gayá, aur baní Sha'ír men se das hazár ko már diyá. 12 Aur das hazár ko baní Yahúdáh jítá pakarkar le gaye, aur un ko ek chatán kí chotí par pahuncháyá, aur us chatán kí chotí par se un ko níche girá diyá, aisá ki sab ke sab tukre tukre ho gaye. 13 Par us lashkar ke log jin ko Amasiyáh ne lautá diyá thá, ki us ke sáth jang men na jáen, Sámariya se Bait Haurún tak, Yahúdáh ke shahron par tút pare, aur un men se tín hazár jawánon ko már dálá, aur bahut sí lút le gaye.

14 Jab Amasiyáh Adomíon ke qattál se lautá, to baní Sha'ír ke deotáon ko letá áyá, aur un ko nasab kiyá táki wuh us ke ma'búd hon, aur un ke áge sijda kiyá, aur un ke áge bakhúr jaláyá. 15 Is liye KHUDÁWAND ká gazab Amasiyáh par bharká, aur us ne ek nabí ko us ke pás bhejá, jis ne us se kahá, Tú un logon ke deotáon ká tálib kyún húá jinhon ne apne hí logon ko tere háth se na chhuráyá? 16 Wuh us se báten kar hí rahá thá, ki us ne us se kahá, ki Kyá ham ne tujhe bádsháh ká mushír banáyá hai? Chup rah, tú kyún már kháe? Tab wuh nabí yih kahkar chup ho gayá, ki Main jántá hún ki Khudá ká iráda yih hai, ki tujhe halák kare, is liye ki tú ne yih kiyá hai, aur merí mashwarat nahín máni.

17 Tab Yahúdáh ke bádsháh Amasiyáh ne mashwara karke Isráíl ke bádsháh Yúás bin Yahúákhaz bin Yáhú ke pás kahlá bhejá, ki Zará á, to ham ek dúsre ká muqábala karen. 18 So Isráíl ke bádsháh Yúás ne Yahúdáh ke bádsháh Amasiyáh ko kahlá bhejá, ki Lubnán ke úntkatáre ne Lubnán ke deodár ko paigám bhejá, ki Apní betí mere bete ko biyáh de; itne men ek janglí daranda jo Lubnán men rahtá thá guzrá, aur us ne úntkatáre ko raund dálá. 19 Tú kahtá hai, Dekh, main ne Adomíon ko márá; so tere dil men ghamand samáyá hai, ki fakhr kare: ghar hí men baithá rah; tú kyún apne nuqsán ke liye dastandází kartá hai, ki tú bhí gire, aur tere sáth Yahúdáh bhí? 20 Lekin Amasiyáh ne na máná; kyúnki yih Khudá kí taraf se thá, táki wuh un ko un ke dushmanon ke háth men kar de, is liye ki wuh Adomíon ke ma'búdon ke tálib húe the. 21 So Isráíl ká bádsháh Yúás charh áyá; aur wuh aur sháh i Yahúdáh Amasiyáh, Yahúdáh ke Bait Shams men ek dúsre ke muqábil húe. 22 Aur Yahúdáh ne Isráíl ke muqábale men shikast kháí, aur un men se har ek apne dere ko bhágá. 23 Aur sháh i Isráíl Yúás ne sháh i Yahúdáh Amasiyáh bin Yúás bin Yahúákhaz ko Bait Shams men pakar liyá, aur use Yarúshalem men láyá, aur Yarúshalem kí díwár Ifráím ke phátak se kone ke phátak tak chár sau háth dhá dí; 24 aur sáre sone aur chándí aur sab bartanon ko jo 'Obed Adom ke pás Khudá ke ghar men mile, aur sháhí mahall ke khazánon aur kafílon ko bhí lekar Sámariya ko lautá.

25 Aur sháh i Yahúdáh Amasiyáh bin Yúás sháh i Isráíl Yúás bin Yahúákhaz ke marne ke ba'd pandrah baras jítá rahá. 26 Aur Amasiyáh ke báqí kám shurú' se ákhir tak Yahúdáh aur Isráíl ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. 27 Aur jab se Amasiyáh KHUDÁWAND kí

pairawí se phirá, tab hí se Yarúshálem ke logon ne us ke khiláf sázish kí; so wuh Lakís ko bhág gayá: par unhon ne Lakís men us ke píchhe log bhejkar use wahán qatl kiyá. 28 Aur wuh use ghoron par le áe, aur Yahúdáh ke shahr men us ke bápdádá ke sáth use dafn kiyá.

26 Tab Yahúdáh ke sab logon ne 'Uzziyáh ko jo solah baras ká thá lekar use us ke báp Amasiyáh kí jagah bádsháh banáyá. 2 Us ne bádsháh ke apne bápdádá ke sáth so jáne ke ba'd Ailút ko ta'mír kiyá, aur use phir Yahúdáh men shámil kar diyá. 3 'Uzziyáh solah baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne Yarúshalem men báwan baras saltanat kí. Us kí mán ká nám Yakúliyáh thá jo Yarúshalem kí thí. 4 Us ne wuhí jo Khudáwand kí nazar men durust hai, thík usí ke mutábiq kiyá jo us ke báp Amasiyáh ne kiyá thá. 5 Aur wuh Zakariyáh ke dinon men, jo Khudá kí royaton men máhir thá, Khudá ká tálib rahá, aur jab tak wuh Khudáwand ká tálib rahá Khudá ne us ko kámyáb rakkhá. 6 Aur wuh niklá aur Filistíon se lará, aur Ját kí díwár ko, aur Yabnah kí díwár ko, aur Ashdúd kí díwár ko dhá diyá, aur Ashdúd ke mulk men aur Filistíon ke darmiyán shahr ta'mír kiye. 7 Aur Khudá ne Filistíon aur Júr Ba'l ke rahnewále 'Arabon aur Ma'úníon ke muqábale men us kí madad kí. 8 Aur 'Ammoní 'Uzziyáh ko nazráne dene lage, aur us ká nám Misr kí sarhadd tak phail gayá; kyúnki wuh niháyat zoráwar ho gayá thá. 9 Aur 'Uzziyáh ne Yarúshalem men kone ke phátak, aur Wádí ke phátak, aur díwár ke mor par burj banwáe, aur un ko muhkam kiyá. 10 Aur us ne biyábán men burj banwáe, aur bahut se hauz khudwáe; kyúnki nasheb kí zamín men bhí aur maidán men us ke bahut chaupáye the; aur paháron aur zarkhez kheton men us ke kisán aur tákistánon ke málí the; kyúnki káshtkárí use bahut pasand thí. 11 Is ke siwá 'Uzziyáh ke pás jangí mardon ká lashkar thá, jo Ya'iel kátib aur Ma'siyáh názim ke shumár ke mutábiq jo gol gol hokar us shumár ke mutábiq jo bádsháh ke ek sardár Hanániyáh kí nigrání men Ya'iel munshí aur Ma'siyáh názim ne kiyá, larái par játá thá. 12 Aur ábái khándánon ke sardáron, ya'ní zabardast súrmáon ká kull shumár do hazár chha sau thá. 13 Aur un ke mátaht tín lákh sárhe sát hazár ká zabardast lashkar thá, jo dushman ke muqábale men bádsháh kí madad karne ko bare zor se lartá thá. 14 Aur 'Uzziyáh ne un ke liye, ya'ní sáre lashkar ke liye, dhálen, aur barchhe, aur khod, aur baktar, aur kamánen, aur falákhun ke liye patthar taiyár kiye. 15 Aur us ne Yarúshalem men hunarmand logon kí íjád kí húí kalen banwáin, táki wuh tír chaláne aur bare bare patthar phenkne ke liye burjon aur fasílon par hon. So us ká nám dúr tak phail gayá; kyúnki us kí madad aisí 'ajíb tarah se húí, ki wuh zoráwar ho gayá.

16 Lekin jab wuh zoráwar ho gayá, to is ká dil is qadr phúl gayá, ki wuh kharáb ho gayá; aur Khudáwand apne Khudá kí náfarmání karne lagá; chunánchi wuh Khudáwand kí haikal men gayá, táki bakhúr kí qurbángáh par bakhúr jaláe. 17 Tab 'Azariyáh káhin us ke píchhe píchhe gayá, aur us ke sáth Khudáwand ke assí káhin aur the jo bahádur ádmí the. 18 Aur unhon ne 'Uzziyáh bádsháh ká sámná kiyá, aur us se kahne lage, Ai 'Uzziyáh, Khudáwand ke liye bakhúr jaláná terá kám nahín, balki káhinon ya'ní Hárún ke beton ká kám hai, jo bakhúr jaláne ke liye muqaddas kiye gaye hain: so maqdis se báhar já, kyúnki tú ne khatá kí hai, aur Khudáwand Khudá kí taraf se yih terí 'izzat ká bá'is na hogá. 19 Tab 'Uzziyáh gussa húá; aur khushbú jaláne ko bakhúrdán apne háth men liye húe thá; aur jab wuh káhinon par jhunjhlá rahá thá, to káhinon ke sámne hí Khudáwand ke ghar ke andar bakhúr kí qurbángáh ke pás us kí peshání par korh phút niklá. 20 Aur sardár káhin 'Azariyáh aur sab káhinon ne us par nazar kí, aur kyá dekhá, ki us kí peshání par korh niklá hai: so unhon ne use jald wahán se nikálá, balki us ne khud bhí báhar jáne men jaldí kí, kyúnki Khudáwand kí már us par parí thí. 21 Chunánchi 'Uzziyáh bádsháh apne marne

ke din tak korhí rahá, aur korhí hone kí wajh se ek alag ghar men rahtá thá; kyúnki wuh Ḳhudáwand ke ghar se kát ḍálá gayá thá: aur us ká beṭá Yútám bádsháh ke ghar ká mukhtár thá, aur mulk ke logon ká insáf kartá thá. 22 Aur 'Uzziyáh ke báqí kám shurú' se ákhir tak Ámús ke beṭe Yasa'iyáh nabí ne likhe. 23 So 'Uzziyáh apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne qabristán ke maidán men jo bádsháhon ká thá, us ke bápdádá ke sáth use dafn kiyá, kyúnki wuh kahne lage, ki Wuh korhí hai: aur us ká beṭá Yútám us kí jagah bádsháh húá.

27 Yútám pachchís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne solah baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Yarúsah thá jo Sadoq kí beṭí thí. 2 Aur us ne wuhí jo Ḳhudáwand kí nazar men durust hai, ṭhík aisá hí kiyá, jaisá us ke báp 'Uzziyáh ne kiyá thá; magar wuh Ḳhudáwand kí haikal men na ghusá. Par log gunáh karte hí rahe. 3 Aur us ne Ḳhudáwand ke ghar ká báláí darwáza banáyá, aur 'Ofal kí díwár par us ne bahut kuchh ta'mír kiyá. 4 Aur Yahúdáh ke kohistání mulk men us ne shahr ta'mír kiye, aur jangalon men qil'e aur burj banwáe. 5 Wuh baní 'Ammon ke bádsháh se bhí lará, aur un par gálib húá. Aur usí sál baní 'Ammon ne ek sau qintár chándí, aur das hazár kurr gehún, aur das hazár kurr jau use diye. Aur utná hí baní 'Ammon ne dúsre aur tísre baras bhí use diyá. 6 So Yútám zabardast ho gayá, kyúnki us ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke áge apní ráhen durust kí thín. 7 Aur Yútám ke báqí kám aur us kí sab laráiyán, aur us ke taur tariqe Isráíl aur Yahúdáh ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. 8 Wuh pachchís baras ká thá jab saltanat karne lagá, aur us ne solah baras Yarúshalem men saltanat kí. 9 Aur Yútám apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne use Dáúd ke shahr men dafn kiyá; aur us ká beṭá Á'khaz us kí jagah bádsháh húá.

28 Á'khaz bís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne solah baras Yarúshalem men saltanat kí. Aur us ne wuh na kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar men durust hai, jaisá us ke báp Dáúd ne kiyá thá; 2 balki Isráíl ke bádsháhon kí ráhon par chalá; aur Ba'lím kí ḍhálí húí múraten bhí banwáín. 3 Is ke siwá us ne Hinnum ke beṭe kí wádí men bakhúr jaláyá, aur un qaumon ke nafratí dastúron ke mutábiq jin ko Ḳhudáwand ne baní Isráíl ke sámne se khárij kiyá thá apne hí beṭon ko ág men jhonká. 4 Us ne únche maqámon aur paháron par, aur har ek hare darakht ke níche qurbániyán kín, aur bakhúr jaláyá. 5 Is liye Ḳhudáwand us ke Ḳhudá ne us ko sháh i Arám ke háth men kar diyá: so unhon ne use márá, aur us ke logon men se asíron kí bhír kí bhír le gaye, aur un ko Damishq men láe. Aur wuh sháh i Isráíl ke háth men bhí kar diyá gayá, jis ne use márá aur barí khúnrezí kí. 6 Aur Fiqah bin Ramaliyáh ne ek hí din men Yahúdáh men se ek lákh bís hazár ko, jo sab ke sab súrmá the, qatl kiyá; kyúnki unhon ne Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ko chhor diyá thá. 7 Aur Zikrí ne jo Ifráím ká ek pahlawán thá Ma'siyáh sháhzáde ko, aur mahall ke názim 'Azríqám ko, aur bádsháh ke wazír Ilqánah ko már ḍálá. 8 Aur baní Isráíl apne bháiyon men se do lákh 'auraton aur beṭe beṭiyon ko asír karke le gaye, aur un ká bahut sá mál lúṭ liyá, aur lúṭ ko Sámariya men láe. 9 Lekin wahán Ḳhudáwand ká ek nabí thá jis ká nám 'Odid thá: wuh us lashkar ke istiqbál ko gayá jo Sámariya ko á rahá thá, aur un se kahne lagá, Dekho, is liye ki Ḳhudáwand tumháre bápdádá ká Ḳhudá Yahúdáh se náráz thá, us ne un ko tumháre háth men kar diyá, aur tum ne un ko aise taish men qatl kiyá hai, jo ásmán tak pahunchá. 10 Aur ab tumhárá iráda hai, ki baní Yahúdáh aur Yarúshalem ko apne gulám aur laundiyán banákar un ko dabáe rakkho; lekin kyá tumháre hí gunáh jo tum ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke khiláf kiye hain tumháre sir nahín hain? 11 So tum ab merí suno, aur un asíron ko jin ko tum ne apne bháiyon men se asír kar liyá hai ázád karke lauṭá do; kyúnki Ḳhudáwand ká qahr i shadíd tum par hai. 12 Tab baní Ifráím ke

sardáron men se 'Azariyáh bin Yúhanán, aur Barakiyáh bin Masilímot, aur Yahizqiyáh bin Salúm, aur 'Amásá bin Ḳhadli un ke sámne, jo jang se á rahe the, khaṛe ho gaye, aur un se kahá, ki 13 Tum asíron ko yahán nahín láne páoge; kyúnki jo tum ne ṭháná hai us se ham Ḳhudáwand ke gunahgár banenge, aur hamáre gunáh aur ḳhatáen baṛh jáengí; kyúnki hamárí ḳhatá baṛí hai, aur Isráíl par qahr i shadíd hai. 14 So un hathyárband logon ne asíron aur mál i ganímat ko amíron aur sárí jamá'at ke áge chhoṛ diyá. 15 Aur wuh ádmí jin ke nám mazkúr húe uṭhe, aur asíron ko liyá, aur lúṭ ke mál men se un sabhon ko jo un men nange the, libás se árásta kiyá, aur un ko júte pahináe, aur un ko kháne píne ko diyá, aur un par tel malá, aur jitne un men kamzor the, un ko gadhon par chaṛhákar khajúr ke daraḳhton ke shahr Yaríhú men un ke bháiyon ke pás pahunchá diyá; tab Sámariya ko lauṭ gaye.

16 Us waqt A'ḳhaz bádsháh ne Asúr ke bádsháhon ke pás kahlá bhejá, ki us kí madad karen; 17 is liye ki Adomíon ne phir chaṛháí karke Yahúdáh ko már liyá aur asíron ko le gaye the. 18 Aur Filistíon ne bhí nasheb kí zamín ke aur Yahúdáh ke junúb ke shahron par hamla karke Bait Shams, aur Aiyálon, aur Jadírot ko, aur Shoko aur us ke dihát ko, aur Timnah aur us ke dihát ko, aur Jimsú aur us ke dihát ko bhí le liyá thá, aur un men bas gaye the. 19 Kyúnki Ḳhudáwand ne sháh i Isráíl A'ḳhaz ke sabab se Yahúdáh ko past kiyá, is liye ki us ne Yahúdáh men behayáí kí chál chalkar Ḳhudáwand ká baṛá gunáh kiyá thá. 20 Aur sháh i Asúr Tiglatpilnásar us ke pás áyá; par us ne us ko tang kiyá, aur us kí kumak na kí. 21 Kyúnki A'ḳhaz ne Ḳhudáwand ke ghar, aur bádsháh aur sardáron ke mahallon se mál lekar sháh i Asúr ko diyá; taubhí us kí kuchh madad na húí. 22 Aur apní tangí ke waqt men bhí us ne, ya'ní isí A'ḳhaz bádsháh ne, Ḳhudáwand ká aur bhí ziyáda gunáh kiyá. 23 Kyúnki us ne Damishq ke deotáon ke liye, jinhon ne use márá thá, qurbánián kín, aur kahá, Chúnki Arám ke bádsháhon ke ma'búdon ne un kí madad kí hai, so main un ke liye qurbání karúngá, táki wuh merí madad karen. Lekin wuh us kí aur sáre Isráíl kí tabáhí ká bá'is húe. 24 Aur A'ḳhaz ne Ḳhudá ke ghar ke bartanon ko jama' kiyá, aur Ḳhudá ke ghar ke bartanon ko ṭukṛe ṭukṛe kiyá, aur Ḳhudáwand ke ghar ke darwázon ko band kiyá, aur apne liye Yarúshalem ke har kone men mazbahe banáe; 25 aur Yahúdáh ke ek ek shahr men gairma'búdon ke áge baḳhúr jaláne ke liye únche maqám banáe, aur Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ko gussa diláyá. 26 Aur us ke báqí kám aur us ke sab taur taríqe shurú' se áḳhir tak Yahúdáh aur Isráíl ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. 27 Aur A'ḳhaz apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne use shahr men, ya'ní Yarúshalem men, dafn kiyá, kyúnki wuh use Isráíl ke bádsháhon kí qabron men na láe; aur us ká beṭá Hizqiyáh us kí jagah bádsháh húá.

29 Hizqiyáh pachchís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne untís baras Yarúshalem men saltanat kí. Us kí mán ká nám Abiyáh thá jo Zakariyáh kí beṭí thí. 2 Us ne wuhí kám jo Ḳhudáwand kí nazar men durust hai ṭhík usí ke mutábiq jo us ke báp Dáúd ne kiyá thá kiyá. 3 Us ne apní saltanat ke pahle baras ke pahle mahíne men Ḳhudáwand ke ghar ke darwázon ko kholá, aur un kí marammat kí. 4 Aur wuh káhinon aur Láwíon ko le áyá, aur un ko mashriq kí taraf maidán men ikaṭṭhá kiyá, 5 aur un se kahá, Ai Láwío, merí suno: tum ab apne ko pák karo, aur Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ke ghar ko pák karo, aur is pák maqám men se sárí najásat ko nikál ḍálo. 6 Kyúnki hamáre bápdádá ne gunáh kiyá, aur jo Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí nazar men burá hai, wuhí kiyá, aur Ḳhudá ko chhoṛ diyá, aur Ḳhudáwand ke maskan se munh pher liyá, aur apní píṭh us kí taraf kar dí; 7 aur usáre ke darwázon ko bhí band kar diyá, aur chirág bujhá diye, aur Isráíl ke Ḳhudá ke maqdis men na to baḳhúr jaláyá aur na soḳhtaní qurbánián chaṛháín. 8 Is sabab se Ḳhudá-

WAND ká qahr Yahúdáh aur Yarúshalem par názil húá, aur us ne un ko aisá hawála kiyá ki máre máre phiren, aur hairat aur siskár ká bá'is hon, jaisá tum apní ánkhon se dekhte ho. 9 Dekho, isí sabab se hamáre bápdádá talwár se máre gaye, aur hamáre bete betiyán aur hamárí bíwiyán asírí men hain. 10 Ab mere dil men hai, ki KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke sáth 'ahd bándhún, táki us ká qahr i shadíd ham par se tal jáe. 11 Ai mere farzando, tum ab gáfil na raho; kyúnki KHUDÁWAND ne tum ko chun liyá hai, ki us ke huzúr khare ho, aur us kí khidmat karo, aur us ke khádim bano aur bakhúr jaláo.

12 Tab yih Láwí uthe, ya'ní baní Qihát men se Mahat bin 'Amásí, aur Yúel bin 'Azariyáh, aur baní Mirárí men se Qís bin 'Abdí, aur 'Azariyáh bin Yahalalliel, aur Jairsoníon men se Yúákh bin Zimmah, aur 'Adan bin Yúákh, 13 aur baní Ilísafan men se Simrí, aur Ya'úel, aur baní A'saf men se Zakariyáh, aur Mattaniyáh, 14 aur baní Haimán men se Yahíel, aur Sima'í, aur baní Yadútún men se Sama'iyáh, aur 'Uzziel; 15 aur unhon ne apne bháiyon ko ikatthá karke apne ko pák kiyá, aur bádsháh ke hukm ke muwáfiq jo KHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq thá KHUDÁWAND ke ghar ko pák karne ke liye andar gaye. 16 Aur káhin KHUDÁWAND ke ghar ke andarúní hisse men use pák sáf karne ko dákhil húe, aur sárí najásat ko jo KHUDÁWAND kí haikal men un ko milí, nikálkar báhar KHUDÁWAND ke ghar ke sahn men le áe; aur Láwíon ne use uthá liyá, táki use báhar Qidron ke nále men pahunchá den. 17 Aur pahle mahíne kí pahlí táríkh ko unhon ne taqdís ká kám shurú' kiyá, aur us mahíne kí áthwin táríkh ko KHUDÁWAND ke usáre tak pahunche, aur unhon ne áth din men KHUDÁWAND ke ghar ko pák kiyá. So pahle mahíne kí solahwin táríkh ko use tamám kiyá. 18 Tab unhon ne mahall ke andar Hizqiyáh bádsháh ke pás jákar kahá, ki Ham ne KHUDÁWAND ke sáre ghar ko, aur sokhtaní qurbání ke mazbah ko, aur us ke sab zurúf ko, aur nazr kí rotiyon kí mez ko, aur us ke sab zurúf ko pák sáf kar diyá; 19 is ke siwá ham ne un sáre zurúf ko jin ko A'khaz bádsháh ne apne daur i saltanat men khatá karke radd kar diyá thá, phir taiyár karke un ko muqaddas kiyá hai; aur dekh, wuh KHUDÁWAND ke mazbah ke sámne hain.

20 Tab Hizqiyáh bádsháh sawere uthkar aur shahr ke raíson ko faráham karke KHUDÁWAND ke ghar ko gayá. 21 Aur wuh sát bail, aur sát mendhe, aur sát barre, aur sát bakre mamlukat ke liye, aur maqdis ke liye, aur Yahúdáh ke liye, khatá kí qurbání ke wáste le áe. Aur us ne káhinon ya'ní baní Hárún ko hukm kiyá, ki un ko KHUDÁWAND ke mazbah par charháen. 22 So unhon ne bailon ko zabh kiyá, aur káhinon ne khún ko lekar use mazbah par chhirká; phir unhon ne mendhon ko zabh kiyá, aur khún ko mazbah par chhirká; aur barron ko bhí zabh kiyá, aur khún mazbah par chhirká. 23 Aur wuh khatá kí qurbání ke bakron ko bádsháh aur jamá'at ke áge nazdík le áe; aur unhon ne apne háth un par rakkhe. 24 Phir káhinon ne un ko zabh kiyá, aur un ke khún ko mazbah par chhirakkar khatá kí qurbání kí, táki sáre Isráíl ke liye kaffára ho; kyúnki bádsháh ne farmáyá thá, ki sokhtaní qurbání aur khatá kí qurbání sáre Isráíl ke liye charháí jáen. 25 Aur us ne Dáúd, aur bádsháh ke gaibbín Ját, aur Nátan nabí ke hukm ke mutábiq KHUDÁWAND ke ghar men Láwíon ko jhánjh, aur sitár, aur barbat ke sáth muqarrar kiyá; kyúnki yih nabíon kí ma'rifat KHUDÁWAND ká hukm thá. 26 Aur Láwí Dáúd ke bájon ko, aur káhin narsingon ko, lekar khare húe. 27 Aur Hizqiyáh ne mazbah par sokhtaní qurbání charháne ká hukm diyá: aur jab sokhtaní qurbání shurú' húí, to KHUDÁWAND ká gít bhí narsingon aur sháh i Isráíl Dáúd ke bájon ke sáth shurú' húá. 28 Aur sárí jamá'at ne sijda kiyá, aur gánewále gáne, aur narsingewále narsinge phúnkne lage; jab tak sokhtaní qurbání jal na chukí, yih sab hotá rahá. 29 Aur jab wuh qurbání charhá chuke, to bádsháh aur us ke sáth sab házirín ne jhukkar sijda kiyá. 30 Phir Hizqiyáh bádsháh aur raíson ne Láwíon ko hukm kiyá, ki Dáúd aur A'saf gaibbín ke

git gákar Ḳhudáwand kí hamd karen. Aur unhon ne ḳhushí se madhsaráí kí, aur sir jhukáe aur sijda kiyá. 31 Aur Hizqiyáh kahne lagá, ki Ab tum ne apne áp ko Ḳhudáwand ke liye pák kar liyá hai, so nazdík áo, aur Ḳhudáwand ke ghar men zabíhe aur shukrguzárí kí qurbáníán láo. Tab jamá'at zabíhe aur shukrguzárí kí qurbáníán láí; aur jitne dil se rází the sokhtaní qurbáníán láe. 32 Aur sokhtaní qurbáníon ká shumár jo jamá'at láí yih thá, sattar bail, aur sau menḍhe, aur do sau barre: yih sab Ḳhudáwand kí sokhtaní qurbání ke liye the. 33 Aur muqaddas kiye húe jánwar yih the; chha sau bail aur tín hazár bheṛ bakriyán. 34 Magar káhin aise thoṛe the, ki wuh sárí sokhtaní qurbání ke jánwaron kí khálen utár na sake: is liye un ke bháí Láwíon ne un kí madad kí, jab tak kám tamám na ho gayá, aur káhinon ne apne ko pák na kar liyá; kyúnki Láwí apne áp ko pák karne men káhinon se ziyáda rástdil the. 35 Aur sokhtaní qurbáníán bhí kasrat se thín, aur un ke sáth salámatí kí qurbáníon kí charbí, aur sokhtaní qurbáníon ke tapáwan the. Yún Ḳhudáwand ke ghar kí ḳhidmat kí tartíb durust húí. 36 Aur Hizqiyáh aur sab log us kám ke sabab se jo Ḳhudá ne logon ke liye taiyár kiyá thá, bág bág húe, kyúnki wuh kám yakbáragí kiyá gayá thá.

30 Aur Hizqiyáh ne sáre Isráíl aur Yahúdáh ko kahlá bhejá, aur Ifráím aur Munassí ke pás bhí ḳhatt likh bheje, ki wuh Ḳhudáwand ke ghar men Yarúshalem ko Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ke liye 'íd i fasah karne ko áen. 2 Kyúnki bádsháh, aur sardáron, aur Yarúshalem kí sárí jamá'at ne dúsre mahíne men 'íd i fasah manáne ká mashwara kar liyá thá. 3 Kyúnki wuh us waqt use is liye nahín maná sake, ki káhinon ne káfí ta'dád men apne áp ko pák nahín kiyá thá, aur log bhí Yarúshalem men ikatthe nahín húe the. 4 Aur yih bát bádsháh aur sárí jamá'at kí nazar men achchhí thí. 5 So unhon ne hukm jári kiyá, ki Bairsaba' se Dán tak sáre Isráíl men manádí kí jáe, ki log Yarúshalem men ákar Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ke liye 'íd i fasah karen; kyúnki unhon ne aisí baṛí ta'dád men us ko nahín manáyá thá jaise likhá hai. 6 So harkáre bádsháh aur us ke sardáron se ḳhatt lekar bádsháh ke hukm ke muwáfiq sáre Isráíl aur Yahúdáh men phire, aur kahte gaye, Ai baní Isráíl, Abrahám, aur Izháq, aur Isráíl ke Ḳhudáwand Ḳhudá kí taraf phir rujú' láo, táki wuh tumháre báqí logon kí taraf jo Asúr ke bádsháhon ke háth se bach rahe hain phir mutawajjih ho. 7 Aur tum apne bápdádá, aur apne bháiyon kí mánind mat ho, jinhon ne Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá kí náfarmání kí, yahán tak ki us ne un ko chhoṛ diyá, ki barbád ho jáen, jaisá tum dekhte ho. 8 Pas tum apne bápdádá kí mánind gardankash na bano; balki Ḳhudáwand ke tábi' ho jáo, aur us ke maqdis men áo, jise us ne hamesha ke liye muqaddas kiyá hai, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí 'ibádat karo, táki us ká qahr i shadíd tum par se ṭal jáe. 9 Kyúnki agar tum Ḳhudáwand kí taraf phir rujú' láo, to tumháre bháí aur tumháre beṭe apne asír karnewálon kí nazar men qábil i rahm ṭhahrenge, aur is mulk men phir áenge; kyúnki Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá gafúr o rahím hai: aur agar tum us kí taraf phiro, to wuh tum se apná munh pher na legá. 10 So harkáre Ifráím aur Munassí ke mulk men shahr ba shahr hote húe Zabúlún tak gaye: par unhon ne un ká tamasḳhur kiyá, aur un ko ṭhaṭṭhon men uṛáyá. 11 Phir bhí A'shar aur Munassí, aur Zabúlún men se ba'z logon ne farotaní kí, aur Yarúshalem ko áe. 12 Aur Yahúdáh par bhí Ḳhudáwand ká háth thá, ki un ko yakdil baná de, táki wuh Ḳhudáwand ke kalám ke mutábiq bádsháh aur sardáron ke hukm par 'amal karen. 13 So bahut se log Yarúshalem men jama' húe, ki dúsre mahíne men fatírí roṭí kí 'íd karen; yún bahut baṛí jamá'at ho gayí. 14 Aur wuh uṭhe, aur un mazbahon ko jo Yarúshalem men the, aur baḳhúr kí sab qurbángáhon ko dúr kiyá, aur un ko Qidron ke nále men ḍál diyá. 15 Phir dúsre mahíne kí chaudahwín táríḳh ko unhon ne fasah ko zabh kiyá; aur káhinon aur Láwíon ne sharminda hokar apne áp ko pák kiyá, aur Ḳhudáwand ke ghar men sokhtaní qurbáníán láe. 16 Aur wuh

apne dastúr par mard i Ḳhudá Músá kí sharí'at ke mutábiq apní apní jagah khaṛe húe; aur káhinon ne Láwíon ke háth se ḳhún lekar chhiṛká. 17 Kyúnki jamá'at men bahutere aise the jinhon ne apne áp ko pák nahín kiyá thá; is liye yih kám Láwíon ke supurd húá, ki wuh sab ná-pák shaḳhson ke liye fasah ke barron ko zabh karen, táki wuh Ḳhudáwand ke liye muqaddas hon. 18 Kyúnkí Ifráím, aur Munassí, aur Ishkár, aur Zabúlún men se bahut se logon ne apne áp ko pák nahín kiyá thá, taubhí unhon ne fasah ko, jis tarah likhá hai, us tarah se na kháyá. Kyúnki Hizqiyáh ne un ke liye yih du'á kí thí, ki Ḳhudáwand jo nek hai har ek ko, 19 jis ne Ḳhudáwand Ḳhudá, apne bápdádá ke Ḳhudá, kí talab men dil lagáyá hai, mu'áf kare, go wuh maqdis kí tahárat ke mutábiq pák na húá ho. 20 Aur Ḳhudáwand ne Hizqiyáh kí suní, aur logon ko shifá dí. 21 Aur jo baní Isráíl Yarúshalem men házir the, unhon ne baṛí ḳhushí se sát din tak 'íd i fatír manáí; aur Láwí aur káhin baland áwáz ke bájon ke sáth Ḳhudáwand ke huzúr gá gákar har roz Khudá kí hamd karte rahe. 22 Aur Hizqiyáh ne sab Láwíon se jo Ḳhudáwand kí ḳhidmat men máhir the tasallíbaḳhsh báten kín: so wuh 'íd ke sáton din tak kháte aur salámatí ke zabíhon kí qurbáníán chaṛháte, aur Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá ke huzúr iqrár karte rahe. 23 Phir sárí jamá-'at ne áur sát din mánne ká mashwara kiyá; aur ḳhushí se áur sát din máne. 24 Kyúnki sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ne jamá'at ko qurbáníon ke liye ek hazár bachhṛe aur sát hazár bheṛen 'ináyat kín, aur sardáron ne jamá'at ko ek hazár bachhṛe aur das hazár bheṛen dín; aur bahut se káhinon ne apne áp ko pák kiyá. 25 Aur Yahúdáh kí sárí jamá'at ne káhinon aur Láwíon samet, aur us sárí jamá'at ne jo Isráíl men se áí thí, aur un pardesíyon ne jo Isráíl ke mulk se áe the, aur jo Yahúdáh men rahte the, ḳhushí manáí. 26 So Yarúshalem men baṛí ḳhushí húí; kyúnki sháh i Isráíl Sulaimán bin Dáúd ke zamáne se Yarúshalem men aisá nahín húá thá. 27 Tab Láwí káhinon ne uṭhkar logon ko barakat dí: aur un kí suní gayí, aur un kí du'á us ke muqaddas makán ásmán tak pahunchí.

31 Jab yih sab ho chuká, to sab Isráílí jo házir the Yahúdáh ke shahron men gaye, aur sáre Yahúdáh, aur Binyamín ke, balki Ifráím, aur Munassí ke bhí sutúnon ko ṭukṛe ṭukṛe kiyá, aur Yasíraton ko káṭ ḍálá, aur únche maqámon aur mazbahon ko ḍhá diyá, yahán tak ki un sabhon ko nábúd kar diyá. Tab sab baní Isráíl apne apne shahr men apní apní milkíyat ko lauṭ gaye. 2 Aur Hizqiyáh ne káhinon ke fariqon ko, aur Láwíon ko un ke fariqon ke muwáfiq, ya'ní káhinon aur Láwíon donon ke har shaḳhs ko, us kí ḳhidmat ke mutábiq Ḳhudáwand kí ḳhaimagáh ke pháṭakon ke andar soḳhtaní qurbáníon aur salámatí kí qurbáníon ke liye, aur 'ibádat, aur shukrguzárí, aur sitáish karne ke liye muqarrar kiyá. 3 Aur us ne apne mál men se bádsháhí hissa soḳhtaní qurbáníon ke liye, ya'ní subh aur shám kí soḳhtaní qurbáníon ke liye, aur sabton, aur naye chándon, aur muqarrara 'ídon kí soḳhtaní qurbáníon ke liye ṭhahráyá, jaisá Ḳhudáwand kí sharí'at men likhá hai. 4 Aur us ne un logon ko jo Yarúshalem men rahte the hukm kiyá, ki káhinon aur Láwíon ká hissa den, táki wuh Ḳhudáwand kí sharí'at men lage rahen. 5 Is farmán ke járí hote hí baní Isráíl anáj, aur mai, aur tel, aur shahd, aur khet kí sab paidáwár ke pahle phal bahutát se dene, aur sab chízon ká daswán hissa kasrat se láne lage. 6 Aur baní Isráíl aur Yahúdáh, jo Yahúdáh ke shahron men rahte the, wuh bhí bailon aur bheṛ bakriyon ká daswán hissa, aur un muqaddas chízon ká daswán hissa jo Ḳhudáwand un ke Khudá ke liye muqaddas kí gayí thín láe, aur un ko ḍher ḍher karke lagá diyá. 7 Unhon ne tísre mahíne men ḍher lagáná shurú' kiyá, aur sátwen mahíne men tamám kiyá. 8 Jab Hizqiyáh aur sardáron ne ákar ḍheron ko dekhá, to Ḳhudáwand ko aur us kí qaum Isráíl ko mubárak kahá. 9 Aur Hizqiyáh ne káhinon aur Láwíon se un ḍheron ke báre men púchhá. 10 Tab sardár káhin 'Azariyáh ne jo Sadoq ke ḳhándán ká

thá use jawáb diyá, ki Jab se logoṉ ne ḲHUDÁWAND ke ghar meṉ hadye láná shurú' kiyá, tab se ham kháte rahe, aur ham ko káfí milá, aur bahut bach rahá hai; kyúṉki ḲHUDÁWAND ne apne logoṉ ko barakat baḳhshí hai, aur wuhí bachá húá yih baṛá ambár hai. 11 Tab Hizqiyáh ne hukm kiyá, ki ḲHUDÁWAND ke ghar meṉ koṭhriyáṉ taiyár kareṉ; so unhoṉ ne un ko taiyár kiyá; 12 aur wuh hadye, aur wuh dahyakiáṉ, aur muqaddas kí húí chízeṉ diyánatdárí se láte rahe: aur un par Kana'niyáh Láwí muḳhtár thá, aur us ká bháí Sima'í náib thá. 13 Aur Yahíel, aur 'Azaziyáh, aur Nahát, aur 'Asahel, aur Yarímot, aur Yúzabad, aur Ilíel, aur Ismákiyáh, aur Mahát, aur Bináyáh, Hizqiyáh bádsháh aur Ḳhudá ke ghar ke sardár 'Azariyáh ke hukm se, Kana'niyáh aur us ke bháí Sima'í ke mátaht peshkár the. 14 Aur mashriqí pháṭak ká darbán Yimnah Láwí ká beṭá Qore Ḳhudá kí razá kí qurbánioṉ par muqarrar thá, táki ḲHUDÁWAND ke hadyoṉ aur páktarín chízoṉ ko báṉṭ diyá kare. 15 Aur us ke mátaht 'Adan, aur Minyamín, aur Yashú', aur Sama'iyáh, aur Amariyáh, aur Sakaniyáh, káhinoṉ ke shahroṉ meṉ is 'uhde par muqarrar the, ki apne bháiyoṉ ko, kyá baṛe kyá chhoṭe, un ke faríqoṉ ke muwáfiq, hissa diyá kareṉ; 16 aur in ke 'aláwa un ko bhí deṉ jo tín baras kí 'umr se aur us se úpar úpar mardoṉ ke nasabnáme meṉ shumár kiye gaye, ya'ní un ko jo apne apne faríq kí bárioṉ par apne apne zimme kí ḳhidmat ko har roz ke farz ke mutábiq anjám dene ko ḲHUDÁWAND ke ghar meṉ játe the; 17 aur un ko bhí jo apne apne ábáí ḳhándánoṉ ke muwáfiq káhinoṉ ke nasabnáme meṉ shumár kiye gaye, aur un Láwioṉ ko jo bís baras ke aur us se úpar the, aur apne apne faríq kí bárioṉ par ḳhidmat karte the; 18 aur un ko jo sárí jamá'at meṉ se apne apne bál bachchoṉ aur bíwiyoṉ aur beṭoṉ aur beṭiyoṉ ke nasabnáme ke mutábiq shumár kiye gaye; kyúṉki apne apne muqarrara kám par wuh apne áp ko taqaddus ke liye pák karte the: 19 aur baní Hárún ke káhinoṉ ke liye bhí jo shahr ba shahr apne shahroṉ kí gird o nawáh ke khetoṉ meṉ the, kaí mard jin ke nám batá diye gaye the muqarrar húe, ki káhinoṉ ke sab mardoṉ ko, aur un sabhoṉ ko, jo Láwioṉ ke darmiyán nasabnáme ke mutábiq shumár kiye gaye the, hissa deṉ. 20 So Hizqiyáh ne sáre Yahúdáh meṉ aisá hí kiyá, aur jo kuchh ḲHUDÁWAND us ke Ḳhudá kí nazar meṉ bhalá aur rást aur haqq thá wuhí kiyá. 21 Aur Ḳhudá ke ghar kí ḳhidmat aur sharí'at aur ahkám ke i'tibár se, jis jis kám ko us ne apne Ḳhudá ká tálib hone ke liye kiyá, use apne sáre dil se kiyá aur kámyáb húá.

32 In báton aur is ímándárí ke ba'd sháh i Asúr Sanherib chaṛh áyá, aur Yahúdáh meṉ dáḳhil húá, aur fasíldár shahroṉ ke muqábil ḳhaimazan húá, aur un ko apne qabze meṉ láná cháhá. 2 Jab Hizqiyáh ne dekhá ki Sanherib áyá hai, aur us ká iráda hai ki Yarúshalem se laṛe, 3 to us ne apne sardároṉ aur baháduroṉ ke sáth mashwarat kí, ki un chashmoṉ ke pání ko jo shahr se báhar the band kar de; aur unhoṉ ne us kí madad kí. 4 Aur bahut log jama' húe, aur sab chashmoṉ ko aur us nadí ko jo us sarzamín ke bích bahtí thí yih kahkar band kar diyá, ki Asúr ke bádsháh ákar bahut sá pání kyúṉ páeṉ? 5 Aur us ne himmat báṉdhí, aur sárí díwár ko jo ṭúṭí thí banáyá, aur use burjoṉ ke barábar úṉchá kiyá, aur báhar se ek dúsrí díwár uṭhái, aur Dáúd ke shahr meṉ Millo ko mazbút kiyá, aur bahut se hathyár aur ḍháleṉ banáíṉ. 6 Aur us ne logoṉ par sarlashkar ṭhahráe, aur shahr ke pháṭak ke pás ke maidán meṉ un ko apne pás ikaṭṭhá kiyá, aur un se himmatafzáí kí báteṉ kíṉ, aur kahá, 7 Himmat báṉdho, aur hausala rakkho, aur Asúr ke bádsháh aur us ke sáth ke sáre amboh ke sabab se na ḍaro, na hirásán ho; kyúṉki wuh jo hamáre sáth hai, us se baṛá hai jo us ke sáth hai. 8 Us ke sáth bashar ká háth hai; lekin hamáre sáth ḲHUDÁWAND hamárá Ḳhudá hai, ki hamárí madad kare, aur hamárí laṛáiyáṉ laṛe. So logoṉ ne sháh i Yahúdáh Hizqiyáh kí báton par takya kiyá.

9 Us ke ba'd sháh i Asúr Sanherib ne jo apne sáre lashkar ke sáth Lakís ke muqábil paṛá thá apne naukar Yarúshalem ko sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ke pás, aur tamám Yahúdáh

ke pás jo Yarúshalem men the yih kahne ko bheje, ki 10 Sháh i Asúr Sanherib yún farmátá hai, ki Tumhárá kis par bharosá hai, ki tum Yarúshalem men muhásare ko jhel rahe ho? 11 Kyá Hizqiyáh tum ko qaht aur piyás kí maut ke hawále karne ko tum ko nahín bahká rahá hai, ki KHUDÁWAND hamárá Khudá ham ko sháh i Asúr ke háth se bachá legá? 12 Kyá isí Hizqiyáh ne us ke únche maqámon aur mazbahon ko dúr karke Yahúdáh aur Yarúshalem ko hukm nahín diyá, ki Tum ek hí mazbah ke áge sijda karná, aur usí par bakhúr jaláná? 13 Kyá tum nahín jánte kí main ne aur mere bápdádá ne âur mulkon ke sáre logon se kyá kyá kiyá hai? kyá un mamálik kí qaumon ke ma'búd apne mulk ko kisí tarah se mere háth se bachá sake? 14 Jin qaumon ko mere bápdádá ne bi'lkull halák kar dálá, un ke ma'búdon men kaun aisá niklá jo apne logon ko mere háth se bachá saká, ki tumhárá ma'búd tum ko mere háth se bachá sakegá? 15 Pas Hizqiyáh tum ko fareb na dene páe, aur na is taur par bahkáe, aur na tum us ká yaqín karo; kyúnki kisí qaum yá mamlukat ká deotá apnelogon ko mere háth se aur mere bápdádá ke háth se bachá nahín saká: to kitná kam tumhárá ma'búd tum ko mere háth se bachá sakegá. 16 Aur us ke naukaron ne KHUDÁWAND Khudá ke khiláf aur us ke bande Hizqiyáh ke khiláf bahut sí âur báten kahín. 17 Aur us ne KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá kí ihánat karne, aur us ke haqq men kufr bakne ke liye is mazmún ke khatt bhí likhe, ki Jaise âur mulkon kí qaumon ke ma'búdon ne apne logon ko mere háth se nahín bacháyá hai, waise hí Hizqiyáh ká ma'búd bhí apne logon ko mere háth se nahín bachá sakegá. 18 Aur unhon ne barí áwáz se pukárkar Yahúdíon kí zabán men Yarúshalem ke logon ko jo díwár par the yih báten kah sunáín, táki un ko daráen aur pareshán karen, aur shahr ko le len. 19 Aur unhon ne Yarúshalem ke Khudá ká zikr zamín kí qaumon ke ma'búdon kí tarah kiyá, jo ádmíon ke háth kí san'at hain. 20 Isí sabab se Hizqiyáh bádsháh aur Amús ke bete Yasa'iyáh nabí ne du'á mángí aur ásmán kí taraf chilláe. 21 Aur KHUDÁWAND ne ek firishte ko bhejá, jis ne sháh i Asúr ke lashkar men sáre zabardast súrmáon aur peshwáon, aur sardáron ko halák kar dálá. Pas wuh sharminda hokar apne mulk ko lautá. Aur jab wuh apne deotá ke mandir men gayá, to un hí ne jo us ke sulb se nikle the use wahín talwár se qatl kiyá. 22 Yún KHUDÁWAND ne Hizqiyáh ko aur Yarúshalem ke báshindon ko sháh i Asúr Sanherib ke háth se aur âur sabhon ke háth se bacháyá, aur har tarah un kí rahnumáí kí. 23 Aur bahut log Yarúshalem men KHUDÁWAND ke liye hadye, aur sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ke liye qímatí chízen láe; yahán tak ki wuh us waqt se sab qaumon kí nazar men mumtáz ho gayá.

24 Un dinon men Hizqiyáh aisá bímár pará ki marne ke qaríb ho gayá, aur us ne KHUDÁWAND se du'á mángí; tab us ne us se báten kín, aur use ek nishán diyá. 25 Lekin Hizqiyáh ne us ihsán ke láiq jo us par kiyá gayá 'amal na kiyá; kyúnki us ke dil men ghamand samá gayá; is liye us par aur Yahúdáh aur Yarúshalem par gazab bharká. 26 Tab Hizqiyáh aur Yarúshalem ke báshindon ne apne dil ke gurúr ke badle kháksárí ikhtiyár kí; so Hizqiyáh ke dinon men KHUDÁWAND ká gazab un par názil na húá. 27 Aur Hizqiyáh kí daulat aur 'izzat niháyat firáwán thí; aur us ne chándí, aur sone, aur jawáhir, aur masálih, aur dhálon, aur sab tarah kí qímatí chízon ke liye khazáne, 28 aur anáj aur mai aur tel ke liye ambárkháne, aur sab qism ke jánwaron ke liye thán, aur bher bakriyon ke liye báre banáe. 29 Is ke 'aláwa us ne apne liye shahr basáe, aur bher bakriyon aur gáe bailon ko kasrat se muhaiyá kiyá, kyúnki Khudá ne use bahut mál bakhshá thá. 30 Isí Hizqiyáh ne Jaihún ke pání ke úpar ke sote ko band kar diyá, aur use Dáúd ke shahr kí magrib kí taraf sídhá pahuncháyá. Aur Hizqiyáh apne sáre kám men kámyáb húá. 31 Taubhí Bábul ke amíron ke mu'ámale men, jinhon ne apne elchí us ke pás bheje táki us mu'jize ká hál jo us mulk men kiyá gayá thá daryáft karen, Khudá ne use ázmáne

ke liye chhoṛ diyá, táki ma'lúm kare ki us ke dil men kyá hai. 32 Aur Hizqiyáh ke báqí kám aur us ke nek a'mál A'mús ke beṭe Yasa'iyáh nabí kí royá men, aur Yahúdáh aur Isráíl ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. 33 Aur Hizqiyáh apne bápdádá ke sáth so gayá, aur unhon ne use baní Dáúd kí qabron kí charháí par dafn kiyá; aur sáre Yahúdáh aur Yarúshalem ke sab báshindon ne us kí maut par us kí ta'zím kí. Aur us ká beṭá Munassí us kí jagah bádsháh húá.

33 Munassí bárah baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne Yarúshalem men pachpan baras saltanat kí. 2 Aur us ne un qaumon ke nafratangez kámon ke mutábiq, jin ko Ḳhudáwand ne baní Isráíl ke áge se dafa' kiyá thá, wuhí kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar men burá thá. 3 Kyúnki us ne un únche maqámon ko jin ko us ke báp Hizqiyáh ne ḍháyá thá phir banáyá; aur Ba'lím ke liye mazbah banáe, aur Yasíraten taiyár kín, aur sáre ásmání lashkar ko sijda kiyá aur un kí parastish kí. 4 Aur us ne Ḳhudáwand ke ghar men, jis kí bábat Ḳhudáwand ne farmáyá thá, ki Merá nám Yarúshalem men hamesha rahegá, mazbahe banáe. 5 Aur us ne Ḳhudáwand ke ghar ke donon sahnon men sáre ásmání lashkar ke liye mazbah banáe. 6 Aur us ne Bin Hinnúm kí wádí men apne farzandon ko bhí ág men jhonká: aur wuh shugún mántá aur jádú aur afsún kartá, aur badrúhon ke áshnáon aur jádúgaron se ta'alluq rakhtá thá: us ne Ḳhudáwand kí nazar men bahut badkárí kí, jis se use gussa diláyá. 7 Aur jo khodí húí múrat us ne banwáí thí, us ko Ḳhudá ke ghar men nasb kiyá, jis kí bábat Ḳhudá ne Dáúd aur us ke beṭe Sulaimán se kahá thá, ki Main is ghar men, aur Yarúshalem men jise main ne baní Isráíl ke sáre qabílon men se chun liyá hai apná nám abad tak rakkhúngá; 8 aur main baní Isráíl ke pánwon ko us sarzamín se jo main ne un ke bápdádá ko 'ináyat kí hai phir kabhí nahín haṭáúngá, basharte ki wuh un sab báton ko, jo main ne un ko farmáín, ya'ní us sárí sharí'at aur áín aur hukmon ko jo Músá kí ma'rifat mile, mánne kí ihtiyát rakkhen. 9 Aur Munassí ne Yahúdáh aur Yarúshalem ke báshindon ko yahán tak gumráh kiyá, ki unhon ne un qaumon se bhí ziyáda badí kí jin ko Ḳhudáwand ne baní Isráíl ke sámne se halák kiyá thá. 10 Aur Ḳhudáwand ne Munassí aur us ke logon se báten kín; par unhon ne kuchh dhiyán na diyá. 11 Is liye Ḳhudáwand un par sháh i Asúr ke sipahsáláron ko charhá láyá, jo Munassí ko zanjíron se jakarkar aur beṛiyán ḍálkar Bábul ko le gaye. 12 Jab wuh musíbat men paṛá, to us ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá se minnat kí, aur apne bápdádá ke Ḳhudá ke huzúr niháyat ḳháksár baná; 13 aur us ne us se du'á mángí, tab us ne us kí du'á qubúl karke us kí faryád suní, aur use us kí mamlukat men Yarúshalem ko wápas láyá. Tab Munassí ne ján liyá, ki Ḳhudáwand hí Ḳhudá hai.

14 Is ke ba'd us ne Dáúd ke shahr ke liye, Jaihún kí magrib kí taraf wádí men machhlí pháṭak ke madkhal tak, ek báhar kí díwár uṭhái, aur 'Ofal ko gherá, aur use bahut únchá kiyá, aur Yahúdáh ke sab fasíldár shahron men bahádur jangí sardár rakkhe. 15 Aur us ne ajnabí ma'búdon ko, aur Ḳhudáwand ke ghar se us múrat ko, aur sab mazbahon ko jo us ne Ḳhudáwand ke ghar ke paháṛ par aur Yarúshalem men banwáe the dúr kiyá, aur un ko shahr ke báhar phenk diyá. 16 Aur us ne Ḳhudáwand ke mazbah kí marammat kí, aur us par salámatí ke zabíhon kí aur shukrguzárí kí qurbánián charháín, aur Yahúdáh ko Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí parastish ká hukm diyá. 17 Taubhí log únche maqámon men qurbání karte rahe, par faqat Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke liye. 18 Aur Munassí ke báqí kám aur apne Ḳhudá se us kí du'á, aur un gaibbínon kí báten, jinhon ne Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ke nám se us ke sáth kalám kiyá, wuh sab Isráíl ke bádsháhon ke a'mál ke sáth qalamband hain. 19 Us kí du'á aur us ká qubúl honá aur us kí ḳháksárí se pahle kí sab ḳhatáen, aur us kí beímání, aur wuh jagahen jahán us ne únche maqám banwáe, aur Yasíraten aur khodí húí múraten kharí kín; yih sab báten Húzai kí táríḳh men qalamband hain. 20 Aur Munassí apne bápdádá ke

sáth so gayá, aur unhon ne use usí ke ghar men dafn kiyá: aur us ká betá Amún us kí jagah bádsháh húá.

21 Amún báís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne do baras Yarúshalem men saltanat kí. 22 Aur jo KHUDÁWAND kí nazar men burá hai, wuhí us ne kiyá, jaisá us ke báp Munassí ne kiyá thá: aur Amún ne un sab khodí húí múraton ke áge, jo us ke báp Munassí ne banwáí thín, qurbánián kín, aur un kí parastish kí: 23 aur wuh KHUDÁWAND ke huzúr khháksár na baná, jaisá us ká báp Munassí kháksár baná thá; balki Amún ne gunáh par gunáh kiyá. 24 So us ke khádimon ne us ke khiláf sázish kí, aur usí ke ghar men use már dálá. 25 Par ahl i mulk ne un sab ko qatl kiyá jinhon ne Amún bádsháh ke khiláf sázish kí thí; aur ahl i mulk ne us ke bete Yúsiyáh ko us kí jagah bádsháh banáyá.

34 Yúsiyáh áth baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne iktís baras Yarúshalem men saltanat kí. 2 Us ne wuh kám kiyá jo KHUDÁWAND kí nazar men thík thá, aur apne báp Dáúd kí ráhon par chalá; aur dahine yá báen háth ko na murá. 3 Kyúnki apní saltanat ke áthwen baras, jab wuh larká hí thá, wuh apne báp Dáúd ke Khudá ká tálib húá, aur bárahwen baras men Yahúdáh aur Yarúshalem ko únche maqámon, aur Yasíraton, aur khode húe buton, aur dhálí húí múraton se pák karne lagá. 4 Aur logon ne us ke sámne Ba'lím ke mazbahon ko dhá diyá, aur súraj kí múraton ko, jo un ke úpar únche par thín, us ne kát dálá, aur Yasíraton, aur khodí húí múraton, aur dhálí húí múraton ko us ne tukre tukre karke un ko dhúl baná diyá, aur us ko un kí qabron par bithráyá jinhon ne un ke liye qurbánián charháí thín. 5 Aur us ne un káhinon kí haddiyán un hí ke mazbahon par jaláín, aur Yahúdáh aur Yarúshalem ko pák kiyá. 6 Aur Munassí, aur Ifráím, aur Shama'ún ke shahron men, balki Naftálí tak, un ke irdgird khandaron men us ne aisá hí kiyá; 7 aur mazbahon ko dhá diyá, aur Yasíraton aur khudí húí múraton ko torkar dhúl kar diyá, aur Isráíl ke tamám mulk men súraj kí sab múraton ko kát dálá, tab Yarúshalem ko lautá.

8 Aur apní saltanat ke athárahwen baras, jab wuh mulk aur haikal ko pák kar chuká, to us ne Asaliyáh ke bete Sáfan ko, aur shahr ke hákim Ma'siyáh, aur Yúákhaz ke bete Yúákh muwarrikh ko bhejá, ki KHUDÁWAND apne Khudá ke ghar kí marammat karen. 9 Wuh Khilqiyáh sardár káhin ke pás áe, aur wuh naqdí jo Khudá ke ghar men láí gayí thí, jise darbán Láwíon ne Munassí aur Ifráím aur Isráíl ke sab báqí logon se aur tamám Yahúdáh aur Binyamín, aur Yarúshalem ke báshindon se lekar jama' kiyá thá, us ke supurd kí. 10 Aur unhon ne use un kárindon ke háth men saunpá jo KHUDÁWAND ke ghar kí nigrání karte the, aur un kárindon ne jo KHUDÁWAND ke ghar men kám karte the, use us ghar kí marammat aur durust karne men lagáyá; 11 ya'ní use barhaiyon aur mi'máron ko diyá, ki ghare húe patthar, aur joron ke liye lakrí kharíden, aur un gharon ke liye jin ko Yahúdáh ke bádsháhon ne ujár diyá thá shahtír banáen. 12 Aur wuh mard diyánat se kám karte the. Aur Yahat aur 'Abadiyáh Láwí jo baní Mirárí men se the un kí nigrání karte the, aur baní Qihát men se Zakariyáh aur Masullám kám karáte the; aur Láwíon men se wuh log the jo bájon men máhir the. 13 Aur wuh bárbardáron ke bhí dároga the, aur sab qism qism ke kám karnewálon se kám karáte the; aur munshí aur muhtamim aur darbán Láwíon men se the. 14 Aur jab wuh us naqdí ko jo KHUDÁWAND ke ghar men láí gayí thí nikál rahe the, to Khilqiyáh káhin ko KHUDÁWAND kí Tauret kí kitáb, jo Músá kí ma'rifat dí gayí thí, milí. 15 Tab Khilqiyáh ne Sáfan munshí se kahá, ki Main ne KHUDÁWAND ke ghar men Tauret kí kitáb pái hai. Aur Khilqiyáh ne wuh kitáb Sáfan ko dí. 16 Aur Sáfan wuh kitáb bádsháh ke pás le gayá; phir us ne bádsháh ko yih batáyá, ki Sab kuchh jo tú ne apne naukaron ke supurd kiyá thá use wuh kar rahe hain. 17 Aur wuh naqdí jo KHUDÁWAND ke ghar men maujúd thí unhon ne lekar náziron aur kárindon ke háth men saunpí hai. 18 Phir Sáfan munshí ne bádsháh se kahá, ki Khilqiyáh káhin ne mujhe yih kitáb

dí hai. Aur Sáfan ne us meṉ se bádsháh ke huzúr paṛhá. 19 Aur aisá húá, ki jab bádsháh ne Tauret kí báteṉ suníṉ, to apne kapṛe pháṛe. 20 Phir bádsháh ne Ḳhilqiyáh, aur Aḳhíqám bin Sáfan, aur 'Abdon bin Míkáh, aur Sáfan munshí, aur bádsháh ke naukar 'Asáyáh ko yih hukm diyá, 21 ki Jáo, aur merí taraf se aur un logoṉ kí taraf se jo Isráíl aur Yahúdáh meṉ báqí rah gaye haiṉ is kitáb kí bátoṉ ke haqq meṉ jo milí hai Ḳhudáwand se púchho; kyúṉki Ḳhudáwand ká qahr jo ham par názil húá hai baṛá hai, is liye ki hamáre bápdádá ne Ḳhudáwand ke kalám ko nahíṉ máná hai, ki sab kuchh jo is kitáb meṉ likhá hai us ke mutábiq karte. 22 Tab Ḳhilqiyáh aur wuh jin ko bádsháh ne hukm kiyá thá, Ḳhuldah nabiya ke pás jo toshaḳháne ke dároga Salúm bin Toqahat bin Ḳhasrah kí bíwí thí gaye: wuh Yarúshalem meṉ Mishnah námí mahalle meṉ rahtí thí; so unhoṉ ne us se wuh báteṉ kahíṉ. 23 Us ne un se kahá, Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Tum us shaḳhs se jis ne tum ko mere pás bhejá hai kaho, ki 24 Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, Dekh, maiṉ is jagah par, aur is ke báshindoṉ par áfat láúṉgá, ya'ní sab la'nateṉ jo us kitáb meṉ likhí haiṉ jo unhoṉ ne sháh i Yahúdáh ke áge paṛhí hai: 25 kyúṉki unhoṉ ne mujhe tark kiyá, aur gairma'búdoṉ ke áge baḳhúr jaláyá, aur apne háthoṉ ke sab kámoṉ se mujhe gussa diláyá; so merá qahr is maqám par názil húá hai, aur dhímá na hogá. 26 Rahá sháh i Yahúdáh jis ne tum ko Ḳhudáwand se daryáft karne ko bhejá hai; so tum us se yúṉ kahná, ki Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Un bátoṉ ke báre meṉ jo tú ne suní haiṉ, 27 chúṉki terá dil mom ho gayá, aur tú ne Ḳhudá ke huzúr 'ájizí kí jab tú ne us kí wuh báteṉ suníṉ jo us ne is maqám aur is ke báshindoṉ ke ḳhiláf kahí haiṉ, aur apne ko mere huzúr ḳháksár banáyá, aur apne kapṛe pháṛkar mere áge royá; is liye maiṉ ne bhí terí sun lí hai, Ḳhudáwand farmátá hai. 28 Dekh, maiṉ tujhe tere bápdádá ke sáth miláúṉgá, aur tú apní gor meṉ salámatí se pahuṉcháyá jáegá, aur sárí áfat ko jo maiṉ is maqám aur is ke báshindoṉ par láúṉgá, terí áṉkheṉ nahíṉ dekheṉgí. So unhoṉ ne yih jawáb bádsháh ko pahuṉchá diyá.

29 Tab bádsháh ne Yahúdáh aur Yarúshalem ke sab buzurgoṉ ko bulwákar ikaṭṭhá kiyá. 30 Aur bádsháh aur sare ahl i Yahúdáh, aur Yarúshalem ke báshinde, káhin, aur Láwí, aur sab log kyá chhoṭe kyá baṛe Ḳhudáwand ke ghar ko gaye, aur us ne jo 'ahd kí kitáb Ḳhudáwand ke ghar meṉ milí thí, us kí sab báteṉ un ko paṛh sunáíṉ. 31 Aur bádsháh apní jagah khaṛá húá, aur Ḳhudáwand ke áge 'ahd kiyá, ki wuh Ḳhudáwand kí pairawí karegá, aur us ke hukmoṉ, aur us kí shahádatoṉ, aur áín ko apne sáre dil aur sárí ján se mánegá, táki us 'ahd kí un bátoṉ ko jo us kitáb meṉ likhí thíṉ púrá kare. 32 Aur us ne un sab ko jo Yarúshalem aur Binyamín meṉ maujúd the us 'ahd meṉ sharík kiyá. Aur Yarúshalem ke báshindoṉ ne Ḳhudá apne bápdádá ke Ḳhudá ke 'ahd ke mutábiq 'amal kiyá. 33 Aur Yúsiyáh ne baní Isráíl ke sab 'iláqoṉ meṉ se sárí makrúhát ko dafa' kiyá, aur jitne Isráíl meṉ mile un sabhoṉ se 'ibádat, ya'ní Ḳhudáwand un ke Ḳhudá kí 'ibádat karáí. Aur wuh us ke jíte jí Ḳhudáwand apne bápdádá ke Ḳhudá kí pairawí se na haṭe.

35 Aur Yúsiyáh ne Yarúshalem meṉ Ḳhudáwand ke liye 'íd i fasah kí; aur unhoṉ ne fasah ko pahle mahíne kí chaudahwíṉ táríḳh ko zabh kiyá. 2 Aur us ne káhinoṉ ko un kí ḳhidmat par muqarrar kiyá, aur un ko Ḳhudáwand ke ghar kí ḳhidmat kí targíb dí. 3 Aur un Láwíoṉ se jo Ḳhudáwand ke liye muqaddas hokar tamám Isráíl ko ta'lím dete the kahá, ki Pák sandúq ko us ghar meṉ jise sháh i Isráíl Sulaimán bin Dáúd ne banáyá thá rakkho; áge ko tumháre kandhoṉ par koí bojh na hogá; so ab tum Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí aur us kí qaum Isráíl kí ḳhidmat karo; 4 aur apne ábáí ḳhándánoṉ aur fariqoṉ ke mutábiq, jaisá sháh i Isráíl Dáúd ne likhá aur jaisá us ke beṭe Sulaimán ne likhá hai, apne áp ko taiyár kar lo. 5 Aur tum maqdis meṉ apne bháiyoṉ ya'ní qaum ke farzandoṉ ke ábáí ḳhándánoṉ kí

taqsím ke mutábiq khaṛe ho; táki un meṉ se har ek ke liye Láwíoṉ ke kisí na kisí ábáí ḳhándán kí koí sháḳh ho. 6 Aur fasah ko zabh karo, aur ḲHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq jo Músá kí ma'rifat milá 'amal karne ke liye apne áp ko pák karke apne bháiyoṉ ke liye taiyár ho. 7 Aur Yúsiyáh ne logoṉ ke liye, jitne wahán maujúd the, rewaṛoṉ meṉ se baṛre aur halwán, sab ke sab fasah kí qurbáníoṉ ke liye diye, jo gintí meṉ tís hazár the aur tín hazár bachhṛe the: yih sab bádsháhí mál meṉ se diye gaye. 8 Aur us ke sardároṉ ne razá kí qurbání ke taur par logoṉ ko, aur káhinoṉ ko, aur Láwíoṉ ko diyá: Ḳhilqiyáh, aur Zakariyáh, aur Yahíel ne jo Ḳhudá ke ghar ke názim the káhinoṉ ko fasah ke liye do hazár chha sau bheṛ bakrí aur tín sau bail diye. 9 Aur Kana'niyáh ne bhí aur us ke bháiyoṉ Sama'iyáh, aur Nataniel ne aur Hasabiyáh, aur Ya'iel, aur Yúzabad ne, jo Láwíoṉ ke sardár the, Láwíoṉ ko fasah ke liye pánch hazár bheṛ bakrí aur pánch sau bail diye. 10 Yúṉ 'ibádat kí taiyárí húí, aur bádsháh ke hukm ke mutábiq káhin apní apní jagah par aur Láwí apne apne faríq ke mutábiq khaṛe húe. 11 Unhoṉ ne fasah ko zabh kiyá, aur káhinoṉ ne un ke háth se ḳhún lekar chhiṛká, aur Láwí khál khenchte gaye. 12 Phir unhoṉ ne soḳhtaní qurbáníán alag kín, táki wuh logoṉ ke ábáí ḳhándánoṉ kí taqsím ke mutábiq ḲHUDÁWAND ke huzúr chaṛháne ko un ko deṉ, jaisá Músá kí kitáb meṉ likhá hai. Aur bailoṉ se bhí unhoṉ ne aisá hí kiyá. 13 Aur unhoṉ ne dastúr ke muwáfiq fasah ko ág par bhúná; aur pák hadyoṉ ko degoṉ, aur handoṉ, aur karáhíoṉ meṉ pakáyá, aur un ko jald logoṉ ko pahuṉchá diyá. 14 Is ke ba'd unhoṉ ne apne liye aur káhinoṉ ke liye taiyár kiyá; kyúṉki káhin ya'ní baní Hárún soḳhtaní qurbáníoṉ aur charbí ke chaṛháne meṉ rát tak mashgúl rahe; so Láwíoṉ ne apne liye aur káhinoṉ ke liye jo baní Hárún the taiyár kiyá. 15 Aur gánewále, jo baní A'saf the, Dáúd, aur A'saf, aur Haimán, aur bádsháh ke ġaibbín Yadútún ke hukm ke muwáfiq apní apní jagah meṉ the, aur har darwáze par darbán the; un ko apná apná kám chhoṛná na paṛá, kyúṉki un ke bháí Láwíoṉ ne un ke liye taiyár kiyá. 16 So usí din Yúsiyáh bádsháh ke hukm ke muwáfiq fasah mánne aur ḲHUDÁWAND ke mazbah par soḳhtaní qurbáníán chaṛháne ke liye ḲHUDÁWAND kí púrí 'ibádat kí taiyárí kí gayí. 17 Aur baní Isráíl ne jo házir the fasah ko us waqt aur fatírí roṭí kí 'íd ko sát din tak manáí. 18 Is kí mánind koí fasah Samúel nabí ke dinoṉ se Isráíl meṉ nahíṉ manáyá gayá thá, aur na sháhán i Isráíl meṉ se kisí ne aisí 'íd i fasah kí, jaisí Yúsiyáh, aur káhinoṉ, aur Láwíoṉ, aur sáre Yahúdáh aur Isráíl ne jo házir the, aur Yarúshalem ke báshindoṉ ne kí. 19 Yih fasah Yúsiyáh kí saltanat ke aṭhárahweṉ baras meṉ manáyá gayá.

20 Is sab ke ba'd, jab Yúsiyáh haikal ko taiyár kar chuká, to sháh i Misr Niko ne Karkimís se jo Furát ke kanáre hai laṛne ke liye chaṛháí kí; aur Yúsiyáh us ke muqábale ko niklá. 21 Lekín us ne us ke pás elchíoṉ se kahlá bhejá, ki Ai Yahúdáh ke bádsháh, tujh se merá kyá kám? maiṉ áj ke din tujh par nahíṉ, balki us ḳhándán par chaṛháí kar rahá húṉ jis se merí jang hai: aur Ḳhudá ne mujh ko jaldí karne ká hukm diyá hai: so tú Ḳhudá se jo mere sáth hai muzáhim na ho, aisá na ho ki wuh tujhe halák kar de. 22 Lekín Yúsiyáh ne us se muṉh na moṛá, balki us se laṛne ke liye apná bhes badlá, aur Niko kí bát jo Ḳhudá ke muṉh se niklí thí na mání, aur Majiddo kí wádí meṉ laṛne ko gayá. 23 Aur tírandázoṉ ne Yúsiyáh bádsháh ko tír márá; aur bádsháh ne apne naukaroṉ se kahá, ki Mujhe le chalo, kyúṉki maiṉ bahut zaḳhmí ho gayá húṉ. 24 So us ke naukaroṉ ne use us rath par se utárkar us ke dúsre rath par chaṛháyá, aur use Yarúshalem ko le gaye; aur wuh mar gayá, aur apne bápdádá kí qabroṉ meṉ dafn húá. Aur sáre Yahúdáh aur Yarúshalem ne Yúsiyáh ke liye mátam kiyá. 25 Aur Yarmiyáh ne Yúsiyáh par nauha kiyá, aur gánewále aur gánewáliyáṉ sab apne marsiyoṉ meṉ áj ke din tak Yúsiyáh ká zikr karte haiṉ; yih unhoṉ ne Isráíl meṉ ek dastúr baná diyá; aur dekho, wuh báteṉ nauhoṉ meṉ likhí haiṉ. 26 Aur Yúsiyáh ke báqí kám, aur jaisá ḲHUDÁWAND kí

sharí'at men likhá hai us ke mutábiq us ke nek a'mál, 27 aur us ke kám shurú' se áḳhir tak, Isráíl aur Yahúdáh ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain.

36 Aur mulk ke logon ne Yúsiyáh ke bete Yahúáḳhaz ko us ke báp kí jagah Yarúshalem men bádsháh banáyá. 2 Yahúáḳhaz teís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá: us ne tín mahíne Yarúshalem men saltanat kí. 3 Aur sháh i Misr ne use Yarúshalem men taḳht se utár diyá, aur mulk par sau qintár chándí aur ek qintár soná jurmána kiyá. 4 Aur sháh i Misr ne us ke bháí Iliyáqím ko Yahúdáh aur Yarúshalem ká bádsháh banáyá, aur us ká nám badalkar Yahúyaqím rakkhá. Aur Niko us ke bháí Yahúáḳhaz ko pakarkar Misr ko le gayá.

5 Yahúyaqím pachchís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne gyárah baras Yarúshalem men saltanat kí; aur us ne wuhí kiyá jo Ḳhudáwand us ke Ḳhudá kí nazar men burá thá. 6 Us par sháh i Bábul Nabúkadnazar ne charháí kí, aur use Bábul le jáne ke liye us ke beriyán dálín. 7 Aur Nabúkadnazar Ḳhudáwand ke ghar ke kuchh zurúf bhí Bábul ko le gayá, aur un ko Bábul men apne mandir men rakkhá. 8 Aur Yahúyaqím ke báqí kám, aur us ke nafratangez a'mál, aur jo kuchh us men páyá gayá, wuh Isráíl aur Yahúdáh ke bádsháhon kí kitáb men qalamband hain. Aur us ká betá Yahúyákín us kí jagah bádsháh húá.

9 Yahúyákín áth baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne tín mahíne das din Yarúshalem men saltanat kí; aur us ne wuhí kiyá jo Ḳhudáwand kí nazar men burá thá. 10 Aur naye sál ke shurú' hote hí Nabúkadnazar ne use Ḳhudáwand ke ghar ke nafís bartanon ke sáth Bábul ko bulwá liyá, aur us ke bháí Sidqiyáh ko Yahúdáh aur Yarúshalem ká bádsháh banáyá.

11 Sidqiyáh ikkís baras ká thá jab wuh saltanat karne lagá, aur us ne gyárah baras Yarúshalem men saltanat kí. 12 Aur us ne wuhí kiyá jo Ḳhudáwand us ke Ḳhudá kí nazar men burá thá; aur us ne Yarmiyáh nabí ke huzúr jis ne Ḳhudáwand ke munh kí báten us se kahín 'ájizí na kí. 13 Aur us ne Nabúkadnazar bádsháh se bhí, jis ne use Ḳhudá kí qasam khiláí thí, bagáwat kí; balki wuh gardankash ho gayá, aur us ne apná dil aisá saḳht kar liyá, ki Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá kí taraf rujú' na láyá. 14 Is ke siwá káhinon ke sab sardáron aur logon ne ăur qaumon ke sab nafratí kámon ke mutábiq barí badkáríán kín; aur unhon ne Ḳhudáwand ke ghar ko jise us ne Yarúshalem men muqaddas thahráyá thá nápák kiyá. 15 Aur Ḳhudáwand un ke bápdádá ke Ḳhudá ne apne paigambaron ko un ke pás bar waqt bhej bhejkar paigám bhejá; kyúnki use apne logon aur apne maskan par tars átá thá: 16 lekin unhon ne Ḳhudá ke paigambaron ko thatthon men uráyá, aur us kí báton ko náchíz jáná, aur us ke nabíon kí hansí uráí, yahán tak ki Ḳhudáwand ká gazab apne logon par aisá bharká, ki koí chára na rahá. 17 Chunánchi wuh Kasdíon ke bádsháh ko un par charhá láyá, jis ne un ke maqdis ke ghar men un ke jawánon ko talwár se qatl kiyá, aur us ne, kyá jawán mard, kyá kunwárí, kyá buddhá yá 'umrrasída, kisí par tars na kháyá; us ne sab ko us ke háth men de diyá. 18 Aur Ḳhudá ke ghar ke sab zurúf, kyá bare kyá chhote, aur Ḳhudáwand ke ghar ke ḳhazáne, aur bádsháh aur us ke sardáron ke ḳhazáne, yih sab wuh Bábul ko le gayá. 19 Aur unhon ne Ḳhudá ke ghar ko jalá diyá, aur Yarúshalem kí fasíl dhá dí, aur us ke tamám mahall ág se jalá diye, aur us ke sab qímatí zurúf ko barbád kiyá. 20 Aur jo talwár se bache, wuh un ko Bábul ko le gayá; aur wahán wuh us ke aur us ke beton ke gulám rahe, jab tak Fárs kí saltanat shurú' na húí: 21 táki Ḳhudáwand ká wuh kalám jo Yarmiyáh kí zabání áyá thá púrá ho, ki mulk apne sabton ká áram pá le; kyúnki jab tak wuh sunsán pará rahá, tab tak, ya'ní sattar baras tak, use sabt ká árám milá.

22 Aur sháh i Fárs Ḳhoras kí saltanat ke pahle sál, is liye ki Ḳhudáwand ká kalám jo Yarmiyáh kí zabání áyá thá púrá ho, Ḳhudáwand ne sháh i Fárs Ḳhoras ká dil ubhárá, so us ne apní sárí mamlukat men manádí karwáí, aur is mazmún ká farmán bhí likhá, ki 23 Sháh

Fárs Ḳhoras yún farmátá hai, ki Ḳhudáwand ásmán ke Ḳhudá ne zamín kí sab mamlukaten mujhe baḳhshí hain; aur us ne mujh ko tákíd kí hai, ki main Yarúshalem men jo Yahúdáh men hai us ke liye ek maskan banáún. Pas tumháre darmiyán jo koí us kí sárí qaum men se ho, Ḳhudáwand us ká Ḳhudá us ke sáth ho, aur wuh rawána ho jáe.

'AZRA'

1 Aur shåh i Fárs Ḳhoras kí saltanat ke pahle sál men, is liye ki Ḳhudáwand ká kalám jo Yarmiyáh kí zabání áyá thá púrá ho, Ḳhudáwand ne sháh i Fárs Ḳhoras ká dil ubhárá, so us ne apní tamám mamlukat men manádí karáí, aur is mazmún ká farmán bhí likhá, ki 2 Sháh i Fárs Ḳhoras yún farmátá hai, ki Ḳhudáwand ásmán ke Ḳhudá ne zamín kí sab mamlukaten mujhe baḳhshí hain, aur mujhe tákíd kí hai, ki main Yarúshalem men jo Yahúdáh men hai us ke liye ek maskan banáún. 3 Pas tumháre darmiyán jo koí us kí sárí qaum men se ho, us ká Ḳhudá us ke sáth ho, aur wuh Yarúshalem ko jo Yahúdáh men hai jáe, aur Ḳhudáwand Isráíl ke Ḳhudá ká ghar jo Yarúshalem men hai banáe, (Ḳhudá wuhí hai.) 4 Aur jo koí kisí jagah jahán us ne qiyám kiyá báqí rahá ho, to usí jagah ke log chándí aur sone aur mál aur mawáshí se us kí madad karen, aur 'aláwa is ke, wuh Ḳhudá ke ghar ke liye jo Yarúshalem men hai razá ke hadye den. 5 Tab Yahúdáh aur Binyamín ke ábái ḳhándánon ke sardár, aur káhin, aur Láwí, aur wuh sab jin ke dil ko Ḳhudá ne ubhárá, uṭhe, ki jákar Ḳhudáwand ká ghar, jo Yarúshalem men hai, banáen. 6 Aur un sabhon ne jo un ke parau men the, 'aláwa un sab chízon ke jo ḳhushí se dí gayín, chándí ke bartanon aur sone, aur asbáb, aur mawáshí, aur qímatí ashyá se un kí madad kí. 7 Aur Ḳhoras bádsháh ne bhí Ḳhudáwand ke ghar ke un bartanon ko nikalwáyá jin ko Nabúkadnazar Yarúshalem se le áyá thá aur apne deotáon ke mandir men rakkhá thá. 8 In hí ko sháh i Fárs Ḳhoras ne ḳhazánchí Mitradát ke háth se nikalwáyá, aur un ko ginkar Yahúdáh ke amír Shesbazzar ko diyá. 9 Aur un kí gintí yih hai: sone kí tís tháliyán, aur chándí kí hazár tháliyán, aur untís chhuriyán, 10 aur sone ke tís piyále, aur chándí ke dúsrí qism ke chár sau das piyále, aur áur qism ke bartan ek hazár. 11 Sone aur chándí ke kull zurúf pánch hazár chár sau the. Shesbazzar in sabhon ko jab asírí ke log Bábul se Yarúshalem ko pahunchác gaye le áyá.

2 Mulk ke jin logon ko sháh i Bábul Nabúkadnazar Bábul ko le gayá thá, un asíron kí asírí men se wuh jo nikal áe aur Yarúshalem aur Yahúdáh men apne apne shahr ko wápas áe, yih hain; 2 wuh Zarubbábul, Yashú', Nahamiyáh, Siráyáh, Ra'láyáh, Mardakí, Bilshán, Misfár, Bigvai, Rahúm, aur Ba'nah ke sáth áe. Isráílí qaum ke mardon ká yih shumár hai: 3 baní Para'ús, do hazár ek sau bahattar. 4 Baní Safatiyáh, tín sau bahattar. 5 Baní Arakh, sát sau pachhattar. 6 Baní Pakhat-moáb jo Yashú' aur Yoáb kí aulád men se the, do hazár áṭh sau bárah. 7 Baní 'Ailám, ek hazár do sau chauwan. 8 Baní Zattú, nau sau paintális. 9 Baní Zakkai, sát sau sáṭh. 10 Baní Báni, chha sau bayális. 11 Baní Babai, chha sau teís. 12 Baní 'Azjád, ek hazár do sau báís. 13 Baní Adúniqám, chha sau chhiyásaṭh. 14 Baní Bigvai, do hazár chhappan. 15 Baní 'Adín, chár sau chauwan. 16 Baní Atír, Hizqiyáh ke gharáne ke, aṭhánawe. 17 Baní Bazai, tín sau teís. 18 Baní Yúrah, ek sau bárah. 19 Baní Háshúm, do sau teís. 20 Baní Jibbár, pachánawe. 21 Baní Baitlahm, ek sau teís.

22 Ahl i Natúfah, chhappan. 23 Ahl i 'Anatot, ek sau aṭháís. 24 Baní 'Azmávat, bayális. 25 Qaryat 'Arím, aur Kafirah aur Bairot ke log, sát sau teṉtális. 26 Rámah aur Jiba' ke log, chha sau ikkís. 27 Ahl i Mikmás, ek sau báís. 28 Baitel aur 'Ai ke log, do sau teís. 29 Baní Nabú, báwan. 30 Baní Majbís, ek sau chhappan. 31 Dúsre 'Ailám kí aulád, ek hazár do sau chauwan. 32 Baní Hárim, tín sau bís. 33 Lúd, aur Hádid, aur Onú kí aulád, sát sau pachchís. 34 Yaríhú ke log, tín sau paiṉtális. 35 Sanáäh ke log, tín hazár chha sau tís. 36 Phir káhinoṉ ya'ní Yashú' ke ḳhándán meṉ se Yada'iyáh kí aulád, nau sau tihattar. 37 Baní Immer, ek hazár báwan. 38 Baní Pashhúr, ek hazár do sau saiṉtális. 39 Baní Hárim, ek hazár sattrah. 40 Aur Láwioṉ ya'ní Húdáviyáh kí nasl meṉ se Yashú' aur Qadmíel kí aulád, chauhattar. 41 Gánewáloṉ meṉ se: baní A'saf, ek sau aṭháís. 42 Darbánoṉ kí nasl meṉ se: baní Salúm, baní Atír, baní Tálmún, baní 'Aqqob, baní Ḳhatítá, baní Sobai, sab milkar ek sau untális. 43 Aur Natiním meṉ se: baní Zíhá, baní Hasúfá, baní Taba'ot, 44 baní Qarús, baní Sí'ahá, baní Fadún, 45 baní Libánah, baní Hajábah, baní 'Aqqob, 46 baní Hajáb, baní Shamlai, baní Hanán, 47 baní Jiddel, baní Jahar, baní Riyáyáh, 48 baní Rasín, baní Naqúdá, baní Jazzám, 49 baní 'Uzzá, baní Fáseḳh, baní Basai, 50 baní Asnáh, baní Ma'úním, baní Nafísím, 51 baní Baqboq, baní Haqúfá, baní Harhúr, 52 baní Bazlút, baní Mahídá, baní Harshá, 53 baní Barqús, baní Sísará, baní Támah, 54 baní Naziyáh, baní Ḳhatífá. 55 Sulaimán ke ḳhádimoṉ kí aulád: baní Sútí, baní Hasúfirat, baní Farúdá, 56 baní Ya'lah, baní Darqún, baní Jiddel, 57 baní Safatiyáh, baní Ḳhattíl, baní Fúkirat Zabáím, baní Ámí. 58 Sab Natiním aur Sulaimán ke ḳhádimoṉ kí aulád, tín sau bánawe. 59 Aur jo log Tall i Milh, aur Tall i Harsá, aur Karúb, aur Addán, aur Amír se gaye the, so yih haiṉ; par yih log apne apne ábáí ḳhándán aur nasl ká patá nahíṉ de sake, ki Isráíl ke haiṉ yá nahíṉ: 60 ya'ní baní Diláyáh, baní Túbiyáh, baní Naqúdá, chha sau báwan. 61 Aur káhinoṉ kí aulád meṉ se: baní Habáyáh, baní Haqos, baní Barzillí jis ne Jilí'ádí Barzillí kí beṭiyoṉ meṉ se ek ko biyáh liyá aur un ke nám se kahláyá. 62 Unhoṉ ne apní sanad un ke darmiyán jo nasbnámoṉ ke mutábiq gine gaye the, ḍhúṉḍhí, par na páí; is liye wuh nápák samjhe gaye, aur kahánat se ḳhárij húe. 63 Aur hákim ne un se kahá, Jab tak koí káhin U'rím o Tummím liye húe na uṭhe, tab tak wuh páktarín chízoṉ meṉ se na kháeṉ. 64 Sárí jamá'at milkar bayális hazár tín sau sáṭh kí thí. 65 In ke 'aláwa un ke gulámoṉ aur lauṉḍiyoṉ ká shumár sát hazár tín sau saiṉtís thá: aur un ke sáth do sau gánewále aur gánewáliyáṉ thíṉ. 66 Un ke ghoṛe, sát sau chhattís, un ke ḳhachchar, do sau paiṉtális, 67 un ke úṉṭ, chár sau paiṉtís, aur un ke gadhe, chha hazár sát sau bís the. 68 Aur ábáí ḳhándánoṉ ke ba'z sardároṉ ne, jab wuh KHUDÁWAND ke ghar meṉ jo Yarúshalem meṉ hai áe, to ḳhushí se Ḳhudá ke maskan ke liye hadye diye, táki wuh phir apní jagah par ta'mír kiyá jáe. 69 Unhoṉ ne apne maqdúr ke muwáfiq kám ke ḳhazáne meṉ sone ke iksaṭh hazár dirham, aur chándí ke páṉch hazár manah, aur káhinoṉ ke ek sau pairáhan diye. 70 So káhin, aur Láwí, aur báz log, aur gánewále, aur darbán, aur Natiním apne apne shahroṉ meṉ, aur sab Isráílí apne apne shahroṉ meṉ bas gaye.

3 Jab sátwáṉ mahína áyá, aur baní Isráíl apne apne shahroṉ meṉ bas gaye, to log yaktan hokar Yarúshalem meṉ ikaṭṭhe húe. 2 Tab Yashú' bin Yúsadaq aur us ke bháí jo káhin the, aur Zarubbábul bin Siyáltiel, aur us ke bháí, uṭh khaṛe húe, aur unhoṉ ne Isráíl ke Ḳhudá ká mazbah banáyá, táki us par soḳhtaní qurbániáṉ chaṛháeṉ, jaisá mard i Ḳhudá Músá kí sharí'at meṉ likhá hai. 3 Aur unhoṉ ne mazbah ko us kí jagah par rakkhá; kyúṉki un aṭráf kí qaumoṉ ke sabab se un ko ḳhauf rahá; aur wuh us par KHUDÁWAND ke liye soḳhtaní qurbániáṉ, ya'ní subh aur shám kí soḳhtaní qurbániáṉ chaṛháne lage. 4 Aur unhoṉ ne nawishte ke mutábiq ḳhaimoṉ kí 'íd manáí, aur roz kí soḳhtaní

qurbánián gin ginkar, jaisá jis din ká farz thá, dastúr ke muwáfiq charháin; 5 us ke ba'd dáimí sokhtaní qurbání, aur naye chánd kí, aur Khudáwand kí un sab muqarrara 'ídon kí jo muqaddas thahrái gayí thín, aur har shakhs kí taraf se aisí qurbánián charháin jo razá kí qurbání khushí se Khudáwand ke liye guzrántá thá. 6 Sátwen mahíne kí pahlí tárikh se wuh Khudáwand ke liye sokhtaní qurbánián charháne lage. Par Khudáwand kí haikal kí bunyád hanoz dálí na gayí thí. 7 Aur unhon ne mi'máron aur barhaiyon ko naqdí dí, aur Saidánion aur Súrion ko kháná píná aur tel diyá, táki wuh deodár ke lathe Lubnán se Yáfá ko samundar kí ráh se láen, jaisá un ko sháh i Fárs Khoras se parwána milá thá.

8 Phir un ke Khudá ke ghar men jo Yarúshalem men hai á pahunchne ke ba'd, dúsre baras ke dúsre mahíne men, Zarubbábul bin Siyáltiel, aur Yashú' bin Yúsadaq ne, aur un ke báqí bháí káhinon, aur Láwion, aur sabhon ne jo asírí se lautkar Yarúshalem ko áe the kám shurú' kiyá, aur Láwion ko jo bís baras ke aur us se úpar the muqarrar kiyá, ki Khudáwand ke ghar ke kám kí nigrání karen. 9 Tab Yashú' aur us ke bete, aur bháí, aur Qadmíel aur us ke bete jo Yahúdáh kí nasl se the milkar uthe ki Khudá ke ghar men kárígaron kí nigrání karen; aur baní Hannadád bhí aur un ke bete aur bháí jo Láwí the un ke sáth the. 10 So jab mi'már Khudáwand kí haikal kí bunyád dálne lage, to unhon ne káhinon ko apne apne pairáhan pahine, aur narsinge liye húe, aur Ásaf kí nasl ke Láwion ko jhánjh liye húe khará kiyá, ki sháh i Isráíl Dáúd kí tartíb ke mutábiq Khudáwand kí hamd karen. 11 So wuh báham naubat ba naubat Khudáwand kí sitáish aur shukrguzárí men gá gákar kahne lage, ki Wuh bhalá hai, kyúnki us kí rahmat hamesha Isráíl par hai. Jab wuh Khudáwand kí sitáish kar rahe the, to sab logon ne baland áwáz se na'ra márá, is liye ki Khudáwand ke ghar kí bunyád parí thí. 12 Lekin káhinon, aur Láwion, aur ábáí khándánon ke sardáron men se bahut se 'umrrasída log, jinhon ne pahle ghar ko dekhá thá, us waqt jab is ghar kí bunyád un kí ánkhon ke sámne dálí gayí, to barí áwáz se chillákar rone lage; aur bahutere khushí ke máre zor zor se lalkáre. 13 So log khushí kí áwáz ke shor aur logon ke rone kí sadá men imtiyáz na kar sake; kyúnki log baland áwáz se na're már rahe the, aur áwáz dúr tak sunáí detí thí.

4 Jab Yahúdáh aur Binyamín ke dushmanon ne suná, ki wuh jo asír húe the Khudáwand Isráíl ke Khudá ke liye haikal ko baná rahe hain; 2 to wuh Zarubbábul aur ábáí khándánon ke sardáron ke pás ákar un se kahne lage, ki Ham ko bhí apne sáth banáne do: kyúnki ham bhí tumháre Khudá ke tálib hain, jaise tum ho, aur ham sháh i Asúr aur Asar Haddún ke dinon se, jo ham ko yahán láyá, us ke liye qurbání charháte hain. 3 Lekin Zarubbábul, aur Yashú', aur Isráíl ke ábáí khándánon ke báqí sardáron ne un se kahá, ki Tumhárá kám nahín, ki hamáre sáth hamáre Khudá ke liye ghar banáo; balki ham áp hí milkar Khudáwand Isráíl ke Khudá ke liye use banáenge, jaisá sháh i Fárs Khoras ne ham ko hukm kiyá hai. 4 Tab mulk ke log Yahúdáh ke logon kí mukhálafat karne aur banáte waqt un ko taklíf dene lage. 5 Aur sháh i Fárs Khoras ke jíte jí, balki sháh i Fárs Dárá kí saltanat tak un ke maqsúd ko bátil rakhne ke liye un ke khiláf mushíron ko ujrat dete rahe. 6 Aur Akhasúerus ke 'ahd i saltanat, ya'ní us kí saltanat ke shurú' men unhon ne Yahúdáh aur Yarúshalem ke báshindon kí shikáyat likh bhejí.

7 Phir Artakhshashatá ke dinon men Bishlám, aur Mitradát, aur Tábiel, aur us ke báqí rafíqon ne sháh i Fárs Artakhshashatá ko likhá: un ká khatt Arámí hurúf, aur Arámí zabán men likhá thá. 8 Rahúm díwán aur Shamsí munshí ne Artakhshashatá bádsháh ko Yarúshalem ke khiláf yún khatt likhá: 9 so Rahúm díwán, aur Shamsí munshí, aur un ke báqí rafíqon ne jo Dínah aur Afársatkah, aur Tarfilah, aur Fára, aur Arak, aur Bábul, aur Sosan, aur Dih, aur 'Ailám ke the, 10 aur báqí un qaumon ne, jin ko us buzurg o sharíf Asnaffar ne pár lákar shahr i

Sámariya aur daryá ke is pár ke báqí 'iláqe men basáyá thá, wagaira, wagaira, is ko likhá. 11 Us khatt kí naql jo unhon ne Artakhshashatá bádsháh ke pás bhejá yih hai: Áp ke gulám, ya'ní wuh log jo daryá pár rahte hain, wagaira; 12 Bádsháh par raushan ho, ki Yahúdí log jo huzúr ke pás se hamáre darmiyán Yarúshalem men áe hain, wuh us bágí aur fasádí shahr ko baná rahe hain; chunánchi díwáron ko khatm aur bunyádon kí marammat kar chuke hain. 13 So bádsháh par raushan ho jáe, ki agar yih shahr ban jáe, aur fasíl taiyár ho jáe, to wuh khiráj, chungí, yá mahsúl nahín denge, aur ákhir bádsháhon ko nuqsán hogá. 14 So chúnki ham huzúr ke daulat-kháne ká namak kháte hain, aur munásib nahín ki hamáre sámne bádsháh kí tahqír ho, is liye ham ne likhkar bádsháh ko ittilá' dí hai, 15 táki huzúr ke bápdádá ke daftar kí kitáb men taftísh kí jáe, to us daftar kí kitáb se huzúr ko ma'lúm hogá, aur yaqín ho jáegá, ki yih shahr fitnaangez shahr hai, jo bádsháhon aur súbon ko nuqsán pahunchátá rahá hai, aur qadím zamáne se us men fasád barpá karte rahe hain: isí sabab se yih shahr ujár diyá gayá thá. 16 Aur ham bádsháh ko yaqín diláte hain ki agar yih shahr ta'mír ho aur is kí fasíl ban jáe, to is súrat men huzúr ká hissa daryá pár kuchh na rahegá. 17 Tab bádsháh ne Rahúm díwán, aur Shamsí munshí, aur un ke báqí rafíqon ko jo Sámariya aur daryá pár ke báqí mulk men rahte hain yih jawáb bhejá; ki Salám, wagaira. 18 Jo khatt tum ne hamáre pás bhejá wuh mere huzúr sáf sáf parhá gayá. 19 Aur main ne hukm diyá aur taftísh húí, aur ma'lúm húá, ki is shahr ne qadím zamáne se bádsháhon se bagáwat kí hai, aur fitna aur fasád us men hotá rahá hai. 20 Aur Yarúshalem men zoráwar bádsháh bhí húe hain, jinhon ne daryá pár ke sáre mulk par hukúmat kí hai, aur khiráj, chungí aur mahsúl un ko diyá játá thá. 21 So tum hukm járí karo, ki yih log kám band karen, aur yih shahr na bane, jab tak merí taraf se farmán járí na ho. 22 Khabardár, is men sustí na karná; bádsháhon ke nuqsán ke liye kharábí kyún barhne páe? 23 Pas Artakhshashatá bádsháh ke khatt kí naql Rahúm aur Shamsí munshí, aur un ke rafíqon ke sámne parhí gayí, to wuh jald Yahúdíon ke pás Yarúshalem ko gaye, aur jabr aur zor se un ko rok diyá. 24 Tab Khudá ke ghar ká jo Yarúshalem men hai kám mauqúf húá; aur sháh i Fárs Dárá kí saltanat ke dúsre baras tak band rahá.

5 Phir nabí ya'ní Hajjai nabí aur Zakariyáh bin 'Idú un Yahúdíon ke sámne jo Yahúdáh aur Yarúshalem men the nubuwwat karne lage; unhon ne Isráíl ke Khudá ke nám se un ke sámne nubuwwat kí. 2 Tab Zarubbábul bin Siyáltiel aur Yashú' bin Yúsadaq uthe, aur Khudá ke ghar ko jo Yarúshalem men hai banáne lage, aur Khudá ke wuh nabí un ke sáth hokar un kí madad karte the. 3 Un hí dinon daryá pár ká hákim Tatnai, aur Shatar Boznai, aur un ke sáthí un ke pás ákar un se kahne lage, ki Kis ke farmán se tum is ghar ko banáte, aur is fasíl ko tamám karte ho? 4 Tab ham ne un se is tarah kahá, ki Un logon ke kyá nám hain jo is 'imárat ko baná rahe hain? 5 Par Yahúdíon ke buzurgon par un ke Khudá kí nazar thí; so unhon ne un ko na roká jab tak ki wuh mu'ámala Dárá tak na pahunchá; aur phir is ke báre men khatt ke zarí'e se jawáb na áyá.

6 Us khatt kí naql jo daryá pár ke hákim Tatnai aur Shatar Boznai, aur us ke Afársakí rafíqon ne jo daryá pár the Dárá bádsháh ko bhejá; 7 unhon ne us ke pás ek khatt bhejá, jis men yún likhá thá: Dárá bádsháh kí har tarah salámatí ho. 8 Badsháh ko ma'lúm ho, ki ham Yahúdáh ke súbe men Khudá e Ta'álá ke ghar ko gaye; wuh bare bare pattharon se ban rahá hai, aur díwáron par kariyán dharí já rahí hain, aur kám khúb koshish se ho rahá hai, aur un ke háthon taraqqí pá rahá hai. 9 Tab ham ne un buzurgon se suwál kiyá, aur un se yún kahá, ki Tum kis ke farmán se is ghar ko banáte aur is díwár ko tamám karte ho? 10 Aur ham ne un ke nám bhí púchhe, táki ham un logon ke nám likhkar huzúr ko khabar den, ki un ke sardár kaun

hain. 11 Aur unhon ne ham ko yún jawáb diyá, ki Ham zamín o ásmán ke Khudá ke bande hain, aur wuhí maskan baná rahe hain jise bane bahut baras húe, aur jise Isráíl ke ek bare bádsháh ne banákar taiyár kiyá thá. 12 Lekin jab hamáre bápdádá ne ásmán ke Khudá ko gussa diláyá, to us ne un ko sháh i Bábul Nabúkadnazar Kasdí ke háth men kar diyá, jis ne is ghar ko ujár diyá, aur logon ko Bábul ko le gayá. 13 Lekin sháh i Bábul Khoras ke pahle sál Khoras bádsháh ne hukm diyá, ki Khudá ká yih ghar banáyá jáe. 14 Aur Khudá ke ghar ke sone aur chándí ke zurúf ko bhí jin ko Nabúkadnazar Yarúshalem kí haikal se nikálkar Bábul ke mandir men le áyá thá, un ko Khoras bádsháh ne Bábul ke mandir se nikálá, aur un ko Shesbazzar námí ek shakhs ko jise us ne hákim banáyá thá saunp diyá; 15 aur us se kahá, ki In bartanon ko le, aur já, aur in ko Yarúshalem kí haikal men rakh, aur Khudá ká maskan apní jagah par banáyá jáe. 16 Tab usí Shesbazzar ne ákar Khudá ke ghar kí jo Yarúshalem men hai bunyád dálí; aur us waqt se ab tak yih ban rahá hai, par abhí taiyár nahín húá. 17 So ab agar bádsháh munásib jáne, to bádsháh ke daulatkháne men jo Bábul men hai taftísh kí jáe, ki Khoras bádsháh ne Khudá ke is ghar ko Yarúshalem men banáne ká hukm diyá thá, yá nahín; aur is mu'ámale men bádsháh apní marzí ham par záhir kare.

6 Tab Dárá bádsháh ke hukm se Bábul ke us tawáríkhí kutubkháne men, jis men khazáne dhare the, taftísh kí gayí. 2 Chunánchi Akhmatá ke mahall men jo Mádai ke súbe men wáqi' hai ek túmár milá, jis men yih hukm likhá húá thá: 3 Khoras bádsháh ke pahle sál Khoras bádsháh ne Khudá ke ghar kí bábat jo Yarúshalem men hai hukm kiyá, ki wuh ghar, ya'ní wuh maqám jahán qurbánián karte hain, banáyá jáe, aur us kí bunyáden mazbútí se dálí jáen; us kí únchái sáṭh háth, aur chaurái sáṭh háth ho; 4 tín radde bhárí pattharon ke, aur ek radda nayí lakrí ká ho; aur kharch sháhí mahall se diyá jáe. 5 Aur Khudá ke ghar ke sone aur chándí ke bartan bhí jin ko Nabúkadnazar us haikal se jo Yarúshalem men hai nikálkar Bábul ko láyá, wápas diye jáen, aur Yarúshalem kí haikal men apní apní jagah pahuncháe jáen, aur tú un ko Khudá ke ghar men rakh dená. 6 So tú, ai daryá pár ke hákim, Tatnai, aur Shatar Boznai, aur tumháre Afársakí rafíq jo daryá pár hain, tum wahán se dúr raho: 7 Khudá ke is ghar ke kám men dastandází na karo; Yahúdíon ká hákim, aur Yahúdíon ke buzurg, Khudá ke ghar ko us kí jagah par ta'mír karen. 8 'Aláwa is ke, Khudá ke is ghar ke banáne men Yahúdíon ke buzurgon ke sáth tum ko kyá karná hai, so us kí bábat merá yih hukm hai; ki sháhí mál men se, ya'ní daryá pár ke khiráj men se, un logon ko bilá tawaqquf kharch diyá jáe, táki un ko rukná na pare. 9 Aur ásmán ke Khudá kí sokhtaní qurbánion ke liye, jis jis chíz kí un ko zarúrat ho, ya'ní bachhre aur mendhe aur halwán, aur jitná gehún, aur namak, aur mai, aur tel, wuh káhin jo Yarúshalem men hain bataen, wuh sab bilánága roz ba roz un ko diyá jáe; 10 táki wuh ásmán ke Khudá ke huzúr ráhatangez qurbánián charháen, aur bádsháh aur sháhzádon kí 'umrdarází ke liye du'á karen. 11 Main ne yih hukm bhí diyá hai, ki Jo shakhs is farmán ko badal de, us ke ghar men se karí nikálí jáe, aur use usí par charhákar súlí dí jáe; aur is bát ke sabab se us ká ghar kúrákhána baná diyá jáe. 12 Aur wuh Khudá jis ne apná nám wahán rakkhá hai, sab bádsháhon aur logon ko jo Khudá ke us ghar ko jo Yarúshalem men hai dháne kí garaz se is hukm ko badalne ke liye apná háth barháen, gárat kare. Main Dárá ne hukm de diyá; is par barí koshish se 'amal ho.

13 Tab daryá pár ke hákim Tatnai, aur Shatar Boznai, aur un ke rafíqon ne Dárá bádsháh ke farmán bhejne ke sabab se bilá tawaqquf us ke mutábiq 'amal kiyá. 14 So Yahúdíon ke buzurg, Hajjai nabí aur Zakariyáh bin 'Iddú kí nubuwwat ke sabab se, ta'mír karte aur kámyáb hote rahe. Aur unhon ne Isráíl ke Khudá ke hukm, aur Khoras, aur Dárá, aur sháh i Fárs Artakhshashatá ke hukm

ke mutábiq use banáyá aur tamám kiyá. 15 So yih maskan Adár ke mahíne kí tísrí táríkh meṉ Dárá bádsháh kí saltanat ke chhaṭe baras tamám húá. 16 Aur baní Isráíl, aur káhinoṉ, aur Láwioṉ, aur asírí ke báqí logoṉ ne khushí ke sáth Khudá ke ghar kí taqdís kí. 17 Aur unhoṉ ne Khudá ke ghar kí taqdís ke mauqa' par sau bail, aur do sau meṉḍhe, aur chár sau barre, aur sáre Isráíl kí khatá kí qurbání ke liye, Isráíl ke qabíloṉ ke shumár ke mutábiq, bárah bakre chaṛháe. 18 Aur jaisá Músá kí kitáb meṉ likhá hai, unhoṉ ne káhinoṉ ko un kí taqsím, aur Láwioṉ ko, un ke faríqoṉ ke mutábiq, Khudá kí 'ibádat ke liye jo Yarúshalem meṉ hotí hai muqarrar kiyá.

19 Aur pahle mahíne kí chaudahwíṉ táríkh ko un logoṉ ne jo asírí se áe the 'íd i fasah manáí; 20 kyúṉki káhinoṉ aur Láwioṉ ne yaktan hokar apne áp ko pák kiyá thá; wuh sab ke sab pák the; aur unhoṉ ne un sab logoṉ ke liye jo asírí se áe the, aur apne bháí káhinoṉ ke liye, aur apne wáste fasah ko zabh kiyá. 21 Aur baní Isráíl ne jo asírí se lauṭe the aur un sabhoṉ ne jo KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ke tálib hone ke liye us sarzamín kí ajnabí qaumoṉ kí najásatoṉ se alag ho gaye the, fasah kháyá. 22 Aur khushí ke sáth sát din tak fatírí roṭí kí 'íd manáí; kyúṉki KHUDÁWAND ne un ko shádmán kiyá thá, aur sháh i Asúr ke dil ko un kí taraf máil kiyá thá, táki wuh Khudá, ya'ní Isráíl ke Khudá ke maskan ke banáne meṉ un kí madad kare.

7 In báton ke ba'd sháh i Fárs Artakhshashatá ke daur i saltanat meṉ 'Azrá bin Siráyáh, bin 'Azariyáh, bin Khilqiyáh, 2 bin Salúm, bin Sadoq, bin Akhítob, 3 bin Amariyáh, bin 'Azariyáh, bin Miráyot, 4 bin Zarákhiyáh, bin 'Uzzí, bin Buqqí, 5 bin Abísú', bin Fínihás, bin Ilí'azar, bin Hárún sardár káhin: 6 yihí 'Azrá Bábul se gayá; aur wuh Músá kí sharí'at meṉ jise KHUDÁWAND Isráíl ke Khudá ne diyá thá máhir faqíh thá: aur chúṉki KHUDÁWAND us ke Khudá ká háth us par thá, bádsháh ne us kí sab darkhwásteṉ manzúr kíṉ. 7 Aur baní Isráíl, aur káhinoṉ, aur Láwioṉ, aur gánewáloṉ, aur darbánoṉ, aur Natiním meṉ se kuchh log Artakhshashatá bádsháh ke sátweṉ sál Yarúshalem meṉ áe. 8 Aur wuh bádsháh kí saltanat ke sátweṉ baras ke páṉchweṉ mahíne Yarúshalem meṉ pahuṉchá. 9 Kyúṉki pahle mahíne kí pahlí táríkh ko to wuh Bábul se chalá, aur páṉchweṉ mahíne kí pahlí táríkh ko Yarúshalem meṉ á pahuṉchá; kyúṉki us ke Khudá kí shafaqat ká háth us par thá. 10 Is liye ki 'Azrá ámáda ho gayá thá, ki KHUDÁWAND kí sharí'at ká tálib ho, aur us par 'amal kare, aur Isráíl meṉ áín aur ahkám kí ta'lím de.

11 Aur 'Azrá káhin aur faqíh ya'ní KHUDÁWAND ke Isráíl ko diye húe ahkám aur áín kí bátoṉ ke faqíh ko jo khatt Artakhshashatá bádsháh ne 'ináyat kiyá, us kí naql yih hai: 12 Artakhshashatá sháhansháh kí taraf se 'Azrá káhin ya'ní ásmán ke Khudá kí sharí'at ke faqíh i kámil wagaira, wagaira ko. 13 Maiṉ yih farmán járí kartá húṉ, ki Isráíl ke jo log aur un ke káhin aur Láwí merí mamlukat meṉ haiṉ, un meṉ se jitne apní khushí se Yarúshalem ko jáná cháhte haiṉ, tere sáth jáeṉ. 14 Chúṉki tú bádsháh aur us ke sáton mushíroṉ kí taraf se bhejá játá hai, táki apne Khudá kí sharí'at ke mutábiq jo tere háth meṉ hai Yahúdáh aur Yarúshalem ká hál daryáft kare; 15 aur jo chándí aur soná bádsháh aur us ke mushíroṉ ne Isráíl ke Khudá ke, jis ká maskan Yarúshalem meṉ hai, apní khushí se nazr kiyá hai, le jáe; 16 aur jis qadr chándí soná Bábul ke sáre súbe se tujhe milegá, aur jo khushí ke hadye log aur káhin apne Khudá ke ghar ke liye jo Yarúshalem meṉ hai apní khushí se deṉ, un ko le jáe; 17 Is liye us rupaye se bail, aur meṉḍhe, aur halwán, aur un kí nazr kí qurbániáṉ, aur un ke tapáwan kí chízeṉ tú baṛí koshish se kharídná aur un ko apne Khudá ke ghar ke mazbah par jo Yarúshalem meṉ hai chaṛháná. 18 Aur tujhe aur tere bháiyoṉ ko báqí chándí sone ke sáth jo kuchh karná munásib ma'lúm ho, wuhí apne Khudá kí marzí ke mutábiq karná. 19 Aur jo bartan tujhe tere Khudá ke ghar kí 'ibádat ke liye sauṉpe játe haiṉ, un ko Yarúshalem ke Khudá ke huzúr de dená. 20 Aur jo kuchh aur tere Khudá ke ghar ke liye zarúrí

ho jo tujhe dená paṛe use sháhí ḳhazáne se dená. 21 Aur main Artaḳhshashatá bádsháh ḳhud daryá pár ke sab ḳhazánchíon ko hukm kartá hún, ki jo kuchh 'Azrá káhin, ásmán ke Ḳhudá kí sharí'at ká faqíh, tum se cháhe, wuh bilá tawaqquf kiyá jáe; 22 ya'ní sau qintár chándí, aur sau kurr gehún, aur sau batt mai, aur sau batt tel tak, aur namak beandáza. 23 Jo kuchh ásmán ke Ḳhudá ne hukm kiyá hai, so ṭhík waisá hí ásmán ke Ḳhudá ke ghar ke liye kiyá jáe; kyúnki bádsháh aur sháhzádon kí mamlukat par gazab kyún bhaṛke? 24 Aur tum ko ham ágáh karte hain, ki káhinon, aur Láwíon, aur gánewálon, aur darbánon, aur Natiním, aur Ḳhudá ke is ghar ke ḳhádimon men se kisí par ḳhiráj, chungí yá mahsúl lagáná jáiz na hogá. 25 Aur, ai 'Azrá, tú apne Ḳhudá kí us dánish ke mutábiq jo tujh ko 'ináyat húí, hákimon aur qázíon ko muqarrar karná, ki daryá pár ke sab logon ká jo tere Ḳhudá kí sharí'at ko jánte hain insáf karen; aur tum us ko jo na jántá ho sikháo. 26 Aur jo koí tere Ḳhudá kí sharí'at par aur bádsháh ke farmán par 'amal na kare, us ko bilá tawaqquf qánúní sazá dí jáe, ḳhwáh maut yá jiláwataní, yá mál kí zabtí, yá qaid kí.

27 Ḳhudáwand hamáre bápdádá ká Ḳhudá mubárak ho jis ne yih bát bádsháh ke dil men dálí, ki Ḳhudáwand ke ghar ko jo Yarúshalem men hai árásta kare; 28 aur bádsháh aur us ke mushíron ke huzúr, aur bádsháh ke sab 'álíqadr sardáron ke áge, apní rahmat mujh par kí. Aur main ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke háth se jo mujh par thá, taqwíyat páí, aur main ne Isráíl men se ḳháss logon ko ikaṭṭhá kiyá, ki wuh mere hamráh chalen.

8 Artaḳhshashatá bádsháh ke daur i saltanat men jo log mere sáth Bábul se nikle un ke ábáí ḳhándánon ke sardár yih hain, aur un ká nasabnáma yih hai. 2 Baní Fínihás men se, Jairsom; baní Itamar men se, Dáníel; baní Dáúd men se, Hattúsh. 3 Baní Sikaniyáh kí nasl ke baní Pargús men se, Zakariyáh, aur us ke sáth ḍeṛh sau mard nasabnáme ke rú se gine húe the. 4 baní Paḳhat-moáb men se, Ilíhú'aíní bin Zaráḳhiyáh, aur us ke sáth do sau mard. 5 Aur baní Sikaniyáh men se, Yahazíel ká beṭá, aur us ke sáth tín sau mard. 6 Aur baní 'Adín men se, 'Abad bin Yúnatan, aur us ke sáth pachás mard. 7 Aur baní 'Ailám men se, Yasa'iyáh bin Ataliyáh, aur us ke sáth sattar mard. 8 Aur baní Safatiyáh men se, Zabadiyáh bin Míkáel, aur us ke sáth assí mard. 9 Aur baní Yoáb men se, 'Abadiyáh bin Yahíel, aur us ke sáth do sau aṭhárah mard. 10 Aur baní Salúmít men se, Yúsifiyáh ká beṭá, aur us ke sáth ek sau sáṭh mard. 11 Aur baní Babai men se, Zakariyáh bin Babai, aur us ke sáth aṭháís mard. 12 Aur baní 'Azjád men se, Yúhanán bin Haqqátán, aur us ke sáth ek sau das mard. 13 Aur baní Adúniqám men se, jo sab se píchhe gaye, un ke nám yih hain, Ilífalat, aur Ya'íel, aur Sama'iyáh, aur un ke sáth sáṭh mard. 14 Aur baní Bigvai men se, 'U'tai aur Zabbúd, aur un ke sáth sattar mard.

15 Phir main ne un ko us daryá ke pás jo Ahává kí samt ko bahtá hai ikaṭṭhá kiyá; aur wahán ham tín din ḳhaimon men rahe; aur main ne logon aur káhinon ká muláhaza kiyá, par baní Láwí men se kisí ko na páyá. 16 Tab main ne Ilí'azar, aur Aríel, aur Sama'iyáh, aur Ilnátan, aur Yaríb, aur Ilnátan, aur Nátan, aur Zakariyáh, aur Masullám ko jo raís the, aur Yúyaríb aur Ilnátan ko jo mu'allim the bulwáyá. 17 Aur main ne un ko Kasífiyá nám ek maqám men 'Iddú sardár ke pás bhejá, aur jo kuchh un ko 'Iddú aur us ke bhái Natiním se Kasífiyá men kahná thá, batáyá, ki wuh hamáre Ḳhudá ke ghar ke liye ḳhidmat karnewále hamáre pás le áen. 18 Aur chúnki hamáre Ḳhudá kí shafaqat ká háth ham par thá, is liye wuh Mahlí bin Láwí bin Isráíl kí aulád men se ek dánishmand shaḳhs ko aur Saribiyáh ko, aur us ke beṭon aur bháiyon, ya'ní aṭhárah ádmíon ko, 19 aur Hasabiyáh ko, aur us ke sáth baní Mirárí men se Yasa'iyáh ko, aur us ke bháiyon aur un ke beṭon ko, ya'ní bís ádmíon ko; 20 aur Natiním men se, jin ko Dáúd aur amíron ne Láwíon kí ḳhidmat ke liye muqarrar kiyá thá do sau bís Natiním ko, le áe; in sabhon ke nám batá diye gaye the. 21 Tab main ne Ahává ke

daryá par roze kí manádí karáí, táki ham apne Ḳhudá ke huzúr us se apne, aur apne bálbachchon̲, aur apne mál ke liye, sídhí ráh talab karne ko firotan banen̲. 22 Kyún̲ki main̲ ne sharm ke bá'is bádsháh se sipáhíon̲ ke jathe aur sawáron̲ ke liye dar-ḳhwást na kí thí, táki wuh ráh men̲ dushman ke muqábale men̲ hamárí madad karen̲; kyún̲ki ham ne bád-sháh se kahá thá, ki Hamáre Ḳhudá ká háth bhaláí ke liye un sab ke sáth hai jo us ke tálib hain̲, aur us ká zor aur qahr un sab ke ḳhiláf hai jo use tark karte hain̲. 23 So ham ne roza rakhkar is bát ke liye apne Ḳhudá se minnat kí; aur us ne hamárí suní. 24 Tab main̲ ne sar-dár káhinon̲ men̲ se bárah ko, ya'ní Saribiyáh aur Hasabiyáh, aur un ke sáth un ke bháiyon̲ men̲ se das ko alag kiyá, 25 aur un ko wuh chándí soná aur zurúf, ya'ní wuh hadya jo hamáre Ḳhudá ke ghar ke liye bád-sháh, aur us ke wazíron̲, aur amíron̲, aur tamám Isráíl ne jo wahán̲ házir the nazr kiyá thá, diyá. 26 Main̲ hí ne un ke háth men̲ sáṛhe chha sau qintár chándí, aur sau qintár chándí ke bartan, aur sau qintár soná, 27 aur sone ke bís piyále jo hazár dirham ke the, aur chokhe chamakte húe pítal ke do bartan jo sone kí tarah qímatí the, tolkar diye. 28 Aur main̲ ne un se kahá, ki Tum Ḳhudá-wand ke liye muqaddas ho, aur yih bartan bhí muqaddas hain̲, aur yih chándí aur soná Ḳhudáwand tum-háre bápdádá ke Ḳhudá ke liye razá kí qurbání hai. 29 So hoshyár rah-ná, jab tak Yarúshalem men̲ Ḳhudá-wand ke ghar kí koṭhriyon̲ men̲ sardár káhinon̲ aur Láwíon̲, aur Isráíl ke ábáí ḳhándánon̲ ke amíron̲ ke sámne un ko tol na do, un kí hifázat karná. 30 So káhinon̲ aur Láwíon̲ ne sone, aur chándí, aur bartanon̲ ko tolkar liyá, táki un ko Yarúshalem men̲ hamáre Ḳhudá ke ghar men̲ pahun̲cháen̲.

31 Phir ham pahle mahíne kí bá-rahwín̲ táríḳh ko Aháwá ke daryá se rawána húe, ki Yarúshalem ko jáen̲: aur hamáre Ḳhudá ká háth hamáre sáth thá, aur us ne ham ko dushmanon̲ aur ráste men̲ ghát lagá-newálon̲ ke háth se bacháyá. 32 Aur ham Yarúshalem pahun̲chkar tín din tak ṭhahre rahe. 33 Aur chauthe din wuh chándí, aur soná, aur bartan hamáre Ḳhudá ke ghar men̲ tolkar káhin Marímot bin U'riyáh ke háth men̲ diye gaye; aur us ke sáth Ilí'azar bin Fínihás thá; aur un ke sáth yih Láwí the, ya'ní Yúzabád bin Yashú' aur Nau'ídiyáh bin Binwí; 34 sab chízon̲ ko ginkar aur tolkar púrá wazn usí waqt likh liyá gayá. 35 Aur asírí men̲ se un logon ne, jo jiláwataní se lauṭ áe the, Isráíl ke Ḳhudá ke liye soḳhtaní qurbáníán̲ chaṛháín̲, ya'ní sáre Isráíl ke liye bárah bachhṛe, aur chhiyánawe men̲-ḍhe, aur satattar barre, aur ḳhatá kí qurbání ke liye bárah bakre; yih sab Ḳhudáwand ke liye soḳhtaní qurbání thí. 36 Aur unhon̲ ne bád-sháh ke farmánon̲ ko bádsháh ke náibon̲, aur daryá pár ke hákimon̲ ke hawála kiyá; aur unhon̲ ne logon̲ kí aur Ḳhudá ke ghar kí himáyat kí.

9 Jab yih sab kám ho chuke, to sardáron̲ ne mere pás ákar kahá, ki Isráíl ke log, aur káhin, aur Láwí, in atráf kí qaumon̲ se alag nahín̲ rahe, kyún̲ki Kan'ánion̲, aur Hittíon̲, aur Farizzíon̲, aur Yabú-síon̲, aur 'Ammoníon̲, aur Moábíon̲, aur Misríon̲, aur Amoríon̲ ke se nafratí kám karte hain̲; 2 chunán̲-chi unhon̲ ne apne aur apne beṭon̲ ke liye un kí beṭiyán̲ lí hain̲; so muqaddas nasl in atráf kí qaumon̲ ke sáth ḳhalt malt ho gayí; aur sardár-on̲ aur hákimon̲ ká háth is badkárí men̲ sab se baṛhá húá hai. 3 Jab main̲ ne yih bát suní, to apne pairáhan aur apní chádar ko chák kiyá, aur sir aur dáṛhí ke bál noche, aur hairán ho baiṭhá. 4 Tab wuh sab jo Isráíl ke Ḳhudá kí báton̲ se kán̲pte the asíron̲ kí is badkárí ke bá'is mere pás jama' húe; aur main̲ shám kí qurbání tak hairán baiṭhá rahá. 5 Aur shám kí qurbání ke waqt main̲ apná phaṭá pairáhan pahine, aur apní phaṭí chádar oṛhe húe apní sharmindagí kí hálat se uṭhá, aur apne ghuṭnon̲ par girkar Ḳhudá-wand apne Ḳhudá kí taraf apne háth phailáe, 6 aur kahá, Ai mere Ḳhudá, main̲ sharminda hún̲, aur terí taraf, ai mere Ḳhudá, apná mun̲h uṭháte mujhe láj átí hai; kyún̲ki hamáre gunáh baṛhte baṛhte hamáre sir se baland ho gaye, aur hamárí ḳhatákárí ásmán tak pahun̲ch gayí

hai. 7 Apne bápdádá ke waqt se áj tak ham baṛe khatákár rahe; aur apní badkárí ke bá'is ham, aur hamáre bádsháh, aur hamáre káhin, aur mulkon ke bádsháhon aur talwár, aur asírí, aur gárat, aur sharmindagí ke hawále húe hain, jaisá áj ke din hai. 8 Ab thoṛe dinon se KHUDÁWAND hamáre Khudá kí taraf se ham par fazl húá hai, táki hamárá kuchh baqiya bach nikalne ko chhúṭe, aur us ke makán i muqaddas men ham ko ek khúnṭí mile, aur hamárá Khudá hamárí ánkhen raushan kare, aur hamárí gulámí men ham ko kuchh tázagí bakhshe. 9 Kyúnki ham to gulám hain; par hamáre Khudá ne hamárí gulámí men ham ko chhoṛá nahín; balki ham ko tázagí bakhshne aur apne Khudá ke ghar ko banáne, aur us ke khanḍaron kí marammat karne, aur Yahúdáh aur Yarúshalem men ham ko shahr i panáh dene ko Fárs ke bádsháhon ke sámne ham par rahmat kí. 10 Aur ab, ai hamáre Khudá, ham is ke ba'd kyá kahen? kyúnki ham ne tere un hukmon ko tark kar diyá hai 11 jo tú ne apne khádimon, ya'ní nabíon kí ma'rifat farmáe; ki Wuh mulk jise tum mírás men lene ko játe ho áur mulkon kí qaumon kí najásat aur nafratí kámon ke sabab se nápák mulk hai, kyúnki unhon ne apní nápákí se us ko is sire se us sire tak bhar diyá hai. 12 So tum apní beṭiyán un ke beṭon ko na dená, aur un kí beṭiyán apne beṭon ke liye na lená; aur na kabhí un kí salámatí yá iqbálmandí cháhná, táki tum mazbút bano, aur us mulk kí achchhí achchhí chízen kháo, aur apní aulád ke wáste hamesha kí mírás ke liye use chhoṛ jáo. 13 Aur hamáre bure kámon aur baṛe gunáh ke bá'is jo kuchh ham par guzrá, us ke ba'd, ai hamáre Khudá, dar háleki tú ne hamáre gunáhon ke andáze se ham ko kam sazá dí, aur ham men se aisá baqiya chhoṛá; 14 kyá ham phir tere hukmon ko toṛen, aur un qaumon se nátá joṛen jo in nafratí kámon ko kartí hain? kyá tú ham se aisá gussa na hogá, ki ham ko nest o nábúd kar de, yahán tak ki na koí baqiya rahe, aur na koí bache? 15 Ai KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, tú sádiq hai, kyúnki ham ek baqiya hain jo bach niklá hai, jaisá áj ke din hai; dekh, ham apní khatákárí men tere huzúr házir hain; kyúnki isí sabab se koí tere huzúr khaṛá rah nahín saktá.

10 Jab 'Azrá Khudá ke ghar ke áge ro rokar aur aundhe munh girkar du'á aur iqrár kar rahá thá, to Isráíl men se mardon, aur 'auraton, aur bachchon kí ek bahut baṛí jamá'at us ke pás faráham ho gayí, aur log phúṭ phúṭkar ro rahe the. 2 Tab Sikaniyáh bin Yahíel jo baní 'Ailám men se thá, 'Azrá se kahne lagá, Ham apne Khudá ke gunahgár to húe hain, aur is sarzamín kí qaumon men se ajnabí 'auraten biyáh lí hain; taubhí is mu'ámale men ab baní Isráíl ke liye ummed hai. 3 So ab ham, apne makhdúm kí aur un kí saláh ke mutábiq jo hamáre Khudá ke hukm se kánpte hain, sab bíwiyon aur un kí aulád ko dúr karne ke liye apne Khudá se 'ahd bándhen, aur yih sharí'at ke mutábiq kiyá jáe. 4 Pas uṭh, kyúnki yih terá hí kám hai, aur ham tere sáth hain; himmat bándhkar kám men lag jáo. 5 Tab 'Azrá ne uṭhkar sardár káhinon, aur Láwíon, aur sáre Isráíl se qasam lí ki wuh is iqrár ke mutábiq 'amal karenge. Aur unhon ne qasam khái. 6 Tab 'Azrá Khudá ke ghar ke sámne se uṭhá, aur Yahúhánán bin Iliyásib kí koṭhrí men gayá, aur wahán jákar na roṭí khái, na pání piyá; kyúnki wuh asírí ke logon kí khatá ke sabab se mátam kartá rahá. 7 Phir unhon ne Yahúdáh aur Yarúshalem men, asírí ke sab logon ke darmiyán, manádí kí, ki wuh Yarúshalem men ikaṭṭhe ho jáen; 8 aur jo koí sardáron aur buzurgon kí saláh ke mutábiq tín din ke andar na áe, us ká sárá mál zabt ho, aur wuh khud asíron kí jamá'at se alag kiyá jáe. 9 Tab Yahúdáh aur Binyamín ke sab mard un tín dinon ke andar Yarúshalem men ikaṭṭhe húe: mahína nawán thá, aur us kí biswín táríkh thí: aur sab log is mu'ámale, aur baṛí bárish ke sabab se Khudá ke ghar ke sámne ke maidán men baiṭhe kánp rahe the. 10 Tab 'Azrá káhin khaṛá hokar un se kahne lagá, ki Tum ne khatá kí hai, aur Isráíl ká gunáh baṛháne ko ajnabí 'auraten biyáh lí hain. 11 Pas KHUDÁWAND apne bápdádá ke Khudá ke áge iqrár karo, aur us kí marzí par 'amal

karo, aur is sarzamín ke logon aur ajnabí 'auraton se alag ho jáo. 12 Tab sárí jamá'at ne jawáb diyá, aur baland áwáz se kahá, ki Jaisá tú ne kahá, waisá hí ham ko karná lázim hai. 13 Lekin log bahut hain, aur is waqt shiddat kí bárish ho rahí hai, aur ham báhar khare nahín rah sakte, aur na yih ek do din ká kám hai: kyúnki ham ne is mu'ámale men bara gunáh kiyá hai. 14 Ab sárí jamá'at ke liye hamáre sardár muqarrar hon, aur hamáre shahron men jinhon ne ajnabí 'auraten biyáh lí hain, wuh sab muqarrara waqton par áen, aur un ke sáth har shahr ke buzurg aur qází hon, jab tak ki hamáre Khudá ká qahr i shadíd ham par se tal na jáe, aur is mu'ámale ká tasfiya na ho jáe. 15 Faqat Yúnatan bin 'Asahel aur Yaháziyáh bin Tiqwah is bát ke khiláf khare húe, aur Masullám aur Sabbatí Láwí ne un kí madad kí. 16 Par asírí ke logon ne waisá hí kiyá. Aur 'Azrá káhin, aur ábáí khándánon ke sardáron men se ba'z apne apne ábáí khándánon kí taraf se, sab nám ba nám alag kiye gaye, aur wuh daswen mahíne kí pahlí táríkh ko is bát kí tahqíqát ke liye baithe. 17 Aur pahle mahíne ke pahle din tak un sab mardon ke mu'ámale ká faisala kiyá, jinhon ne ajnabí 'auraten biyáh lí thín. 18 Aur káhinon kí aulád men yih log mile, jinhon ne ajnabí 'auraten biyáh lí thín: ya'ní baní Yashú' men se Yúsadaq ká betá, aur us ke bháí, Ma'siyáh, aur Ilí'azar, aur Yárib, aur Jidaliyáh. 19 Unhon ne apní apní bíwiyon ko dúr karne ká wa'da kiyá, aur gunahgár hone ke sabab se unhon ne apne gunáh ke liye apne rewar men se ek ek mendhá qurbán kiyá. 20 Aur baní Immer men se: Hanání aur Zabadiyáh. 21 Aur baní Hárim men se: Ma'siyáh, aur Iliyáh, aur Sama'iyáh, aur Yahíel, aur 'Uzziyáh. 22 Aur baní Fashúr men se: Ilyú'ainí, aur Ma'siyáh, aur Ismá'íl, aur Nataníel, aur Yúzabád, aur Ilí'sah. 23 Aur Láwíon men se: Yúzabád, aur Sama'í, aur Qiláyáh, (jo Qalítá bhí kahlátá hai,) Fatahiyáh, aur Yahúdáh, aur Ilí'azar. 24 Aur gánewálon men se: Iliyásib; aur darbánon men se: Salúm, aur Talam, aur U'rí. 25 Aur Isráíl men se: baní Para'ús men se, Ramiyáh, aur Yazziyáh, aur Malkiyáh, aur Miyámín, aur Ilí'azar, aur Malkiyáh, aur Bináyáh. 26 Aur baní 'Ailám men se: Mattaniyáh, aur Zakariyáh, aur Yahíel, aur 'Abdí, aur Yarímot, aur Iliyáh. 27 Aur baní Zattú men se: Ilyú'ainí, aur Iliyásib, aur Mattaniyáh, aur Yarímot, aur Zábád, aur 'Azízá. 28 Aur baní Babai men se: Yahúhanán, aur Hananiyáh, aur Zabbai, aur 'Atlai. 29 Aur baní Báni men se: Masullám, aur Malúk, aur 'Adáyáh, aur Yásúb, aur Siyál, aur Yarámot. 30 Aur baní Pakhat-moáb men se: 'Adná, aur Kilál, aur Bináyáh, aur Ma'siyáh, aur Mattaniyáh, aur Bazilíel, aur Binwí, aur Munassí. 31 Aur baní Hárim men se: Ilí'azar, aur Yashiyáh, aur Malkiyáh, aur Sama'iyáh, aur Shama'ún, 32 Binyamín, aur Malúk, aur Samariyáh. 33 Aur baní Háshúm men se: Mattanai, aur Mattatáh, aur Zábád, aur Ilífalat, aur Yaremai, aur Munassí, aur Sima'í. 34 Aur baní Báni men se: Ma'dai, aur 'Amrám, aur U'el, 35 Bináyáh, aur Badiyáh, aur Kalúh, 36 aur Waniyáh, aur Marímot, aur Iliyásib, 37 aur Mattaniyáh, aur Mattanai, aur Ya'sau, 38 aur Báni, aur Binwí, aur Sima'í, 39 aur Salamiyáh, aur Nátan, aur 'Adáyáh, 40 Maknadabai, Sásai, Sárai, 41 'Azaríel, aur Salamiyáh, Samariyáh, 42 Salúm, Amariyáh, Yúsuf. 43 Baní Nabú men se: Ya'íel, Mattitiyáh, Zábád, Zabíná, Yaddo, aur Yúel, Bináyáh. 44 Yih sab ajnabí 'auraton ko biyáh láe the; aur ba'zon kí bíwiyán aisí thín jin se un ke aulád thí.

NAHAMIYÁH

1 Nahamiyáh bin Hakaliyáh ká kalám.

Bíswen baras Kisleu ke mahíne men jab main qasr i Sosan men thá to aisá húá, 2 ki Hanání jo mere bháiyon men se ek hai aur chand ádmí Yahúdáh se áe; aur main ne un se un Yahúdíon ke báre men jo bach nikle the aur asíron men se báqí rahe the, aur Yarúshalem ke báre men púchhá. 3 Unhon ne mujh se kahá, ki Wuh báqí log jo asírí se chhúṭkar us súbe men rahte hain niháyat musíbat aur zillat men paṛe hain; aur Yarúshalem kí fasíl ṭúṭí húí, aur us ke pháṭak ág se jale húe hain. 4 Jab main ne yih báten sunín to baiṭhkar rone lagá, aur kai dinon tak mátam kartá rahá, aur roza rakkhá, aur ásmán ke Khudá ke huzúr du'á kí. 5 Aur kahá, Ai KHUDÁWAND, ásmán ke Khudá, Khudá e 'azím o muhíb, jo un ke sáth jo tujh se mahabbat rakhte aur tere hukmon ko mánte hain 'ahd o fazl ko qáim rakhtá hai; main terí minnat kartá hún, 6 ki tú kán lagá, aur apní ánkhen khulí rakh, táki tú apne bande kí is du'á ko sune jo main ab rát din tere huzúr tere bandon baní Isráíl ke liye kartá hún, aur baní Isráíl kí khatáon ko jo ham ne tere barkhiláf kín mán letá hún; aur main aur mere ábáí khándán donon ne gunáh kiyá hai. 7 Ham ne tere khiláf baṛí badí kí hai, aur un hukmon, aur áín, aur farmánon ko jo tú ne apne bande Músá ko diye nahín máná. 8 Main terí minnat kartá hún, ki apne us qaul ko yád kar jo tú ne apne bande Músá ko farmáyá ki Agar tum náfarmání karo, to main tum ko qaumon men tittar bittar karúngá: 9 par agar tum merí taraf phirkar mere hukmon ko máno, aur un par 'amal karo, to go tumháre áwáragard ásmán ke kanáron par bhí hon, main un ko wahán se ikaṭṭhá karke us maqám men pahuncháúngá jise main ne chun liyá hai táki apná nám wahán rakkhún. 10 Wuh to tere bande aur tere log hain jin ko tú ne apní baṛí qudrat aur qawí háth se chhuṛáyá hai. 11 Ai KHUDÁWAND, main terí minnat kartá hún, ki apne bande kí du'á par, aur apne bandon kí du'á par jo tere nám se ḍarná pasand karte hain kán lagá, aur áj main terí minnat kartá hún, apne bande ko kámyáb kar, aur is shakhs ke sámne us par fazl kar. (Main to bádsháh ká sáqí thá.)

2 Artakhshashatá bádsháh ke bíswen baras Nísán ke mahíne men jab mai us ke áge thí, to main ne mai uṭhákar bádsháh ko dí. Aur is se pahle main kabhí us ke huzúr udás nahín húá thá. 2 So bádsháh ne mujh se kahá, Terá chihra kyún udás hai, báwujúde ki tú bímár nahín hai? pas yih dil ke gam ke siwá aur kuchh na hogá. Tab main bahut ḍar gayá. 3 Aur main ne bádsháh se kahá, ki Bádsháh hamesha jítá rahe: merá chihra udás kyún na ho, jab wuh shahr, jahán mere bápdádá kí qabren hain ujáṛ paṛá hai, aur us ke pháṭak ág se jale húe hain? 4 Bádsháh ne mujh se farmáyá, Kis bát ke liye terí darkhwást hai? Tab main ne ásmán ke Khudá se du'á kí: 5 phir main ne bádsháh se kahá, Agar bádsháh kí marzí ho, aur agar tere khádim par tere karam kí nazar hai, to tú mujhe Yahúdáh men mere bápdádá kí qabron ke shahr ko bhej de, táki main use ta'mír karún. 6 Tab bádsháh ne, (malika bhí us ke pás baiṭhí thí,) mujh se kahá, Terá safar kitní muddat ká hogá, aur tú kab lauṭegá? Garaz bádsháh kí marzí húí ki mujhe bheje; aur main ne waqt muqarrar karke use batáyá. 7 Aur main ne bádsháh se yih bhí kahá, Agar bádsháh kí marzí ho to daryá pár ke hákimon ke liye mujhe parwáne 'ináyat hon, ki wuh mujhe Yahúdáh tak pahunchne ke liye guzar jáne den. 8 Aur A'saf ke liye jo sháhí jangal ká nigahbán hai ek sháhí khatt mile, ki wuh haikal ke qil'e ke pháṭakon ke liye aur shahr-

panáh aur us ghar ke liye, jis men main rahúngá, kaṛiyán banáne ko mujhe lakṛí de. Aur chúnki mere Khudá kí shafaqat ká háth mujh par thá, bádsháh ne merí 'arz qubúl kí. 9 Tab main ne daryá pár ke hákimon ke pás pahunchkar bádsháh ke parwáne un ko diye; aur bádsháh ne faují sardáron aur sawáron ko mere sáth kar diyá thá. 10 Aur jab Sanballat Húrúní aur 'Ammoní gulám Túbiyáh ne yih suná, ki ek shakhs baní Isráíl kí bihbúdí ká khwáhán áyá hai, to wuh niháyat ranjída húe. 11 Aur main Yarúshalem pahunchkar tín din rahá. 12 Phir main rát ko uṭhá, main bhí aur mere sáth chand ádmí; par jo kuchh Yarúshalem ke liye karne ko Khudá ne mere dil men dálá thá, wuh main ne kisí ko na batáyá; aur jis jánwar par main sawár thá, us ke siwá aur koí jánwar mere sáth na thá. 13 Aur main rát ko wádí ke pháṭak se nikalkar azhdahe ke kúen aur kúṛe ke pháṭak ko gayá, aur Yarúshalem kí fasíl ko, jo toṛ dí gayí thí, aur us ke pháṭakon ko jo ág se jale húe the dekhá. 14 Phir main chashme ke pháṭak aur bádsháh ke táláb ko gayá; par wahán us jánwar ke liye jis par main sawár thá guzarne kí jagah na thí. 15 Phir main rát hí ko nále kí taraf se fasíl ko dekhkar lauṭá, aur wádí ke pháṭak se dákhil húá, aur yún wápas á gayá. 16 Aur hákimon ko ma'lúm na húá, ki main kahán kahán gayá, yá main ne kyá kyá kiyá; aur main ne us waqt tak na Yahúdíon, na káhinon, na amíron, na hákimon, na báqíon ko jo kárguzár the kuchh batáyá thá. 17 Tab main ne un se kahá, Tum dekhte ho ki ham kaisí musíbat men hain, ki Yarúshalem ujáṛ paṛá hai, aur us ke pháṭak ág se jale húe hain: áo, ham Yarúshalem kí fasíl banáen, táki áge ko ham zillat ká nishán na rahen. 18 Aur main ne un ko batáyá, ki Khudá kí shafaqat ká háth mujh par kaise rahá, aur yih ki bádsháh ne mujh se kyá kyá báten kahí thín. Unhon ne kahá, Ham uṭhkar banáne lagen. So is achchhe kám ke liye unhon ne apne háthon ko mazbút kiyá. 19 Par jab Sanballat Húrúní, aur 'Ammoní gulám Túbiyáh, aur 'Arabí Jasham ne yih suná, to wuh ham ko ṭhaṭṭhon men uṛáne, aur hamárí hiqárat karke kahne lage, Tum yih kyá kám karte ho? kyá tum bádsháh se bagáwat karoge? 20 Tab main ne jawáb dekar un se kahá, A'smán ká Khudá wuhí ham ko kámyáb karegá; isí sabab se ham jo us ke bande hain uṭhkar ta'mír karenge: lekin Yarúshalem men tumhárá na to koí hissa, na haqq, na yádgár hai.

3 Tab Iliyásib sardár káhin apne bháiyon ya'ní káhinon ke sáth uṭhá, aur unhon ne bheṛ pháṭak ko banáyá; aur use muqaddas kiyá, aur us ke kiwáṛon ko lagáyá; unhon ne Hammiyáh ke burj balki Hananel ke burj tak use muqaddas kiyá. 2 Us se áge Yaríhú ke logon ne banáyá. Aur un se áge Zakkúr bin Imrí ne banáyá. 3 Aur machhlí pháṭak ko baní Hassanáah ne banáyá; unhon ne us kí kaṛiyán rakkhín, aur us ke kiwáṛe, aur chaṭkaniyán aur aṛbange lagáe. 4 Aur un se áge Marímot bin U'riyáh bin Haqqús ne marammat kí. Aur un se áge Masullám bin Barakiyáh bin Mashezabíl ne marammat kí. Aur in se áge Sadoq bin Ba'na ne marammat kí. 5 Aur in se áge Taqú'íon ne marammat kí; par un ke amíron ne apne málik ke kám ke liye gardan na jhukáí. 6 Aur puráne pháṭak kí Yahoyada' bin Fásakh aur Masullám bin Basúdiyáh ne marammat kí; unhon ne us kí kaṛiyán rakkhín, aur us ke kiwáṛe, aur chaṭkaniyán aur aṛbange lagáe. 7 Aur un se áge Malatiyáh Jiba'úní aur Yadún Marúnotí, aur Jiba'ún aur Misfáh ke logon ne jo daryá pár ke hákim kí 'amaldárí men se the marammat kí, 8 aur un se áge sunáron kí taraf se 'Uzzíel bin Harhiyáh ne, aur us se áge 'attáron men se Hananiyáh ne marammat kí, aur unhon ne Yarúshalem ko chauṛí díwár tak muhkam kiyá. 9 Aur un se áge Rifáyáh ne, jo Húr ká beṭá aur Yarúshalem ke ádhe halqe ká sardár thá, marammat kí. 10 Aur us se áge Yadáyáh bin Harúmaf ne apne hí ghar ke sámne tak kí marammat kí; aur us se áge Hattúsh bin Hasabniyáh ne marammat kí. 11 Malkiyáh bin Hárim aur Hasúb bin Pakhat-moáb ne dúsre hisse ko aur tanúron ke burj kí marammat kí. 12 Aur us se áge Salúm bin Halúhesh ne, jo Yarúshalem ke ádhe halqe ká sardár thá, aur us kí beṭiyon ne marammat

kí. 13 Wádí k phátak kí marammat Hanún aur Zanúah ke báshindon ne kí; unhon ne use banáyá, aur us ke kiwáre, aur chatkaniyán, aur arbange lagáe, aur kúre ke phátak tak ek hazár háth díwár taiyár kí. 14 Aur kúre ke phátak kí marammat Malkíyáh bin Raikáb ne kí jo Bait Hakkaram ke halqe ká sardár thá; us ne use banáyá, aur us ke kiwáre, aur chatkaniyán aur arbange lagáe. 15 Aur chashma phátak ko Salúm bin Kull Hozí ne, jo Misfáh ke halqe ká sardár thá, marammat kíyá; us ne use banáyá, aur us ko pátá, aur us ke kiwáre, aur chatkaniyán aur us ke arbange lagáe; aur bádsháhí bág ke pás Shilokh ke hauz kí díwár ko, us sirhí tak jo Dáúd ke shahr se níche átí hai, banáyá. 16 Phir Nahamiyáh bin 'Azbúq ne, jo Bait Súr ke ádhe halqe ká sardár thá, Dáúd kí qabron ke sámne kí jagah aur us hauz tak jo banáyá gayá thá aur súrmáon ke ghar tak marammat kí. 17 Phir Láwion men se Rahúm bin Bání ne marammat kí. Us se áge Hasabiyáh ne jo Qa'íláh ke ádhe halqe ká sardár thá apne halqe kí taraf se marammat kí. 18 Phir un ke bháiyon men se Bawí bin Hanadád ne jo Qa'íláh ke ádhe halqe ká sardár thá marammat kí. 19 Aur us se áge 'Ízar bin Yashú' Misfáh ke sardár ne dúsre tukre kí jo mor ke pás siláhkháne kí charhái ke sámne hai marammat kí. 20 Phir Bárúk bin Zabbai ne sargarmí se, us mor se sardár káhin Iliyásib ke ghar ke darwáze tak, ek áur tukre kí marammat kí. 21 Phir Marímot bin U'riyáh bin Haqqús ne ek áur tukre kí Iliyásib ke ghar ke darwáze se Iliyásib ke ghar ke ákhir tak marammat kí. 22 Aur phir nasheb ke rahnewále káhinon ne marammat kí. 23 Phir Binyamín aur Hasúb ne apne ghar ke sámne tak marammat kí. Phir 'Azariyáh bin Ma'siyáh bin 'Ananiyáh ne apne ghar ke barábar tak marammat kí. 24 Phir Binwí bin Hanadád ne 'Azariyáh ke ghar se díwár ke mor aur kone tak ek áur tukre kí marammat kí. 25 Fálál bin U'zai ne mor ke sámne ke hisse kí aur us burj kí jo qaidkháne ke sahn ke pás ke sháhí mahall se báhar niklá húá hai marammat kí. Phir Fidáyáh bin Para'ús ne marammat kí. 26 (Aur Natiním mashriq kí taraf 'Ofal men pání phátak ke sámne aur us burj tak base húe the jo báhar niklá húá hai.) 27 Phir Taqú'íon ne us bare burj ke sámne jo báhar niklá húá hai, aur 'Ofal kí díwár tak ek áur tukre kí marammat kí. 28 Ghorá phátak ke úpar káhinon ne apne apne ghar ke sámne marammat kí. 29 Un ke píchhe Sadoq bin Immer ne apne ghar ke sámne marammat kí. Aur phir mashriqí phátak ke darbán Sama'iyáh bin Sikaniyáh ne marammat kí. 30 Phir Hananiyáh bin Salamiyáh aur Hanún ne jo Salaf ká chhatá betá thá ek áur tukre kí marammat kí. Phir Masullám bin Barakiyáh ne apní kothrí ke sámne marammat kí. 31 Phir sunáron men se ek shakhs Malkiyáh ne Natiním aur saudágaron ke ghar tak Hammifaqád ke phátak ke sámne aur kone kí charhái tak marammat kí. 32 Aur us kone kí charhái aur bher phátak ke bích sunáron aur saudágaron ne marammat kí.

4

Lekin aisá húá, ki jab Sanballat ne suná, ki ham shahrpanáh baná rahe hain, to wuh jal gayá, aur bahut gusse húá, aur Yahúdion ko thatthon men uráne lagá. 2 Aur wuh apne bháiyon aur Sámariya ke lashkar ke áge yún kahne lagá, ki Yih kamzor Yahúdí kyá kar rahe hain? Kyá yih apne gird morchabandí karenge? kyá wuh qurbání charháenge? kyá wuh ek hí din men sab kuchh kar chukenge? kyá wuh jale húe pattharon ko kúre ke dheron men se nikálkar phir naye kar denge? 3 Aur Túbiyáh 'Ammoní us ke pás khará thá, so wuh kahne lagá, Jo kuchh wuh baná rahe hain, agar us par lomrí charh jáe, to wuh un kí patthar kí shahrpanáh ko girá degí. 4 Sun le, ai hamáre Khudá, kyúnki hamárí hiqárat hotí hai, aur un kí malámat un hí ke sir par dál, aur asírí ke mulk men un ko gáratgaron ke hawála kar de: 5 aur un kí badí ko na dhánk, aur un kí khatá tere huzúr se mitái na jáe: kyúnki unhon ne mi'máron ke sámne tujhe gussa diláyá hai. 6 Garaz ham díwár banáte rahe, aur sárí díwár ádhí balandí tak jorí gayí; kyúnki log dil lagákar kám karte the.

7 Par jab Sanballat, aur Túbiyáh, aur 'Arabon, aur 'Ammoníon aur Ashdúdíon ne suná, ki Yarúshalem kí fasíl marammat hotí játí hai, aur darárẹn band hone lagín, to wuh jal gaye. 8 Aur sabhon ne milkar bandish bándhí, ki ákar Yarúshalem se larẹn, aur wahán pareshání paidá kar den. 9 Par ham ne apne Ḳhudá se du'á kí, aur un ke sabab se din aur rát un ke muqábale men pahrá biṭháe rakkhá. 10 Aur Yahúdáh kahne lagá, ki Bojh uṭhánewálon ká zor ghaṭ gayá, aur malba bahut hai; so ham díwár nahín baná sakte hain. 11 Aur hamáre dushman kahne lage, ki Jab tak ham un ke bích pahunchkar un ko qatl na kar dálen, aur kám mauqúf na kar den, tab tak un ko na ma'lúm hogá, na wuh dekhenge. 12 Aur jab wuh Yahúdí jo un ke ás pás rahte the áe, to unhon ne sab jagahon se das bár ákar ham se kahá, ki Tum ko hamáre pás lauṭ áná zarúr hai; 13 is liye main ne shahrpanáh ke píchhe kí jagah ke sab se níche hisson men jahán jahán khulá thá logon ko apní apní talwáren aur barchhiyán aur kamánen liye húe un ke gharánon ke mutábiq biṭhá diyá. 14 Tab main dekhkar uṭhá, aur amíron aur hákimon, aur báqí logon se kahá, ki Tum un se mat ḍaro: Ḳhudáwand ko jo buzurg aur muhíb hai yád karo, aur apne bháiyon, aur beṭe beṭiyon, aur apní bíwiyon, aur gharon ke liye laṛo. 15 Aur jab hamáre dushmanon ne suná, ki yih bát ham ko ma'lúm ho gayí, aur Ḳhudá ne un ká mansúba bátil kar diyá, to ham sab ke sab shahrpanáh ko apne apne kám par lauṭe. 16 Aur aisá húá, ki us din se mere ádhe naukar kám men lag játe, aur ádhe barchhiyán aur ḍhálen aur kamánen liye aur baktar pahine rahte the: aur wuh jo hákim the Yahúdáh ke sáre ḳhándán ke píchhe maujúd rahte the. 17 So jo log díwár banáte the, aur jo bojh uṭháte aur ḍhote the, har ek apne ek háth se kám kartá thá, aur dúsre men apná hathyár liye rahtá thá. 18 Aur mi'máron men se har ek ádmí apní talwár apní kamar se bándhe húe kám kartá thá. Aur wuh jo narsingá phúnktá thá, mere pás rahtá thá. 19 Aur main ne amíron, aur hákimon, aur báqí logon se kahá, ki Kám to baṛá aur phailá húá hai, aur ham díwár par alag alag ek dúsre se dúr rahte hain: 20 so jidhar se narsingá tum ko sunáí de, udhar hí tum hamáre pás chale áná; hamárá Ḳhudá hamáre liye laṛegá. 21 Yún ham kám karte rahe; aur un men se ádhe log pau phaṭne ke waqt se táron ke dikháí dene tak barchhiyán liye rahte the. 22 Aur main ne usí mauqa' par logon se yih bhí kah diyá thá, ki Har shaḳhs apne naukar ko lekar Yarúshalem men rát káṭá kare, táki rát ko wuh hamáre liye pahrá diyá karen, aur din ko kam karen. 23 So na to main, na mere bháí, na mere naukar, aur na pahre ke log jo mere pairau the, kabhí apne kapṛe utárte the, balki har shaḳhs hathyár liye húe pání ke pás játá thá.

5 Phir logon aur un kí bíwiyon kí taraf se un ke Yahúdí bháiyon par baṛí shikáyat húí. 2 Kyúnki kaí aise the jo kahte the, ki Ham aur hamáre beṭe beṭiyán bahut hain: so ham anáj le len, táki khákar jíte rahen. 3 Aur ba'z aise bhí the jo kahte the, ki Ham apne kheton, aur angúristánon, aur makánon ko girau rakhte hain, táki ham kál men anáj le len. 4 Aur kitne kahte the, ki Ham ne apne kheton aur angúristánon par bádsháh ke ḳhiráj ke liye rupiya qarz liyá hai. 5 Par hamáre jism to hamáre bháiyon ke jism kí tarah hain, aur hamáre bálbachche aise hain jaise un ke bálbachche: aur dekho, ham apne beṭe beṭiyon ko naukar hone ke liye gulámí ke supurd karte hain, aur hamárí beṭiyon men se ba'z laundiyán ban chukí hain, aur hamárá kuchh bas nahín chaltá, kyúnki hamáre khet aur angúristán auron ke qabze men hain. 6 Jab main ne un kí faryád aur yih báten sunín, to main bahut gussa húá. 7 Aur main ne apne dil men sochá, aur amíron aur hákimon ko malámat karke un se kahá, Tum men se har ek apne bháí se súd letá hai. Aur main ne ek baṛí jamá'at ko un ke ḳhiláf jama' kiyá. 8 Aur main ne un se kahá, ki Ham ne apne maqdúr ke muwáfiq apne Yahúdí bháiyon ko jo áur qaumon ke háth bech diye gaye the dám dekar chhuṛáyá; so kyá tum apne hí bháiyon ko bechoge?

aur kyá wuh hamáre hí háth meṉ beche jáenge? Tab wuh chup rahe, aur un ko kuchh jawáb na sújhá. 9 Aur maiṉ ne yih bhí kahá, ki Yih kám jo tum karte ho, ṭhík nahíṉ: kyá áur qaumoṉ kí malámat ke sabab se, jo hamárí dushman haiṉ, tum ko Ḳhudá ke ḳhauf meṉ chalná lázim nahíṉ? 10 Maiṉ bhí, aur mere bháí aur mere naukar bhí un ko rupiya aur galla súd par dete haiṉ; par maiṉ tumhárí minnat kartá húṉ ki ham sab súd lená chhoṛ deṉ. 11 Maiṉ tumhárí minnat kartá húṉ ki áj hí ke din un ke khetoṉ aur angúristánoṉ aur zaitún ke bágoṉ aur gharoṉ ko aur us rupaye, aur anáj, aur mai, aur tel ke sauweṉ hisse ko jo tum un se jabran lete ho, un ko wápas kar do. 12 Tab unhoṉ ne kahá, ki Ham in ko wápas kar deṉge, aur un se kuchh na máṉgeṉge; jaisá tú kahtá hai, ham waisá hí kareṉge. Phir maiṉ ne káhinoṉ ko buláyá, aur un se qasam lí, ki wuh isí wa'de ke mutábiq kareṉge. 13 Phir maiṉ ne apná dáman jháṛá aur kahá, ki Isí tarah se Ḳhudá har shaḳhs ko, jo apne is wa'de par 'amal na kare, us ke ghar se aur us ke károbár se jháṛ ḍále; wuh isí tarah jháṛ diyá aur nikál pheṉká jáe. Tab sárí jamá'at ne kahá, A'mín, aur Ḳhudáwand kí hamd kí. Aur logoṉ ne is wa'de ke mutábiq kám kiyá. 14 'Aláwa is ke, jis waqt se maiṉ Yahúdáh ke mulk meṉ hákim muqarrar húá, ya'ní Artaḳhshashatá bádsháh ke bísweṉ baras se battísweṉ baras tak, garaz bárah baras, maiṉ ne aur mere bháiyoṉ ne hákim hone kí roṭí na kháí. 15 Lekin agle hákim jo mujh se pahle the ra'iyat par ek bár the, aur 'aláwa chálís misqál chándí ke roṭí aur mai un se lete the; balki un ke naukar bhí logoṉ par hukúmat jatáte the: lekin maiṉ ne Ḳhudá ke ḳhauf ke sabab se aisá na kiyá. 16 Balki maiṉ is shahrpanáh ke kám meṉ barábar mashgúl rahá; aur ham ne kuchh zamín bhí nahíṉ ḳharídí; aur mere sab naukar wahán kám ke liye ikaṭṭhe rahte the. 17 Is ke siwá un logoṉ ke 'aláwa, jo hamáre ás pás kí qaumoṉ meṉ se hamáre pás áte the, Yahúdíoṉ aur sardároṉ meṉ se ḍeṛh sau ádmí mere dastarḳhwán par hote the. 18 Aur ek bail, aur chha moṭí moṭí bheṛeṉ ek din ke liye taiyár hotí thíṉ; murgíáṉ bhí mere liye taiyár kí játí thíṉ; aur das das din ke ba'd har qism kí mai ká zaḳhíra taiyár hotá thá: báwujúd is sab ke, maiṉ ne hákim hone kí roṭí talab na kí, kyúṉki in logoṉ par gulámí girán thí. 19 Ai mere Ḳhudá, jo kuchh maiṉ ne in logoṉ ke liye kiyá hai use tú mere haqq meṉ bhaláí ke liye yád rakh.

6 Jab Sanballat, aur Túbiyáh, aur Jasham 'Arabí, aur hamáre báqí dushmanoṉ ne suná, ki maiṉ shahrpanáh ko baná chuká, aur us meṉ koí raḳhna báqí nahíṉ rahá, agarchi us waqt tak maiṉ ne phátakoṉ meṉ kiwáṛe nahíṉ lagáe the: 2 to Sanballat aur Jasham ne mujhe yih kahlá bhejá, ki A', ham Onú ke maidán ke kisí gáṉw meṉ báham muláqát kareṉ; par wuh mujh se badí karne kí fikr meṉ the. 3 So maiṉ ne un ke pás qásidoṉ se kahlá bhejá, ki Maiṉ baṛe kám meṉ lagá húṉ, aur á nahíṉ saktá: mere ise chhoṛkar tumháre pás áne se yih kám kyúṉ mauqúf rahe? 4 Unhoṉ ne chár bár mere pás aisá hí paigám bhejá, aur maiṉ ne un ko isí tarah ká jawáb diyá. 5 Phir Sanballat ne páṉchwíṉ bár usí tarah se apne naukar ko mere pás háth meṉ khulí chiṭṭhí liye húe bhejá: 6 jis meṉ likhá thá, ki Aur qaumoṉ meṉ yih afwáh hai, aur Jashmú yihí kahtá hai, ki terá aur Yahúdioṉ ká iráda bagáwat karne ká hai: isí sabab se tú shahrpanáh banátá hai, aur tú in bátoṉ ke mutábiq un ká bádsháh banná cháhtá hai. 7 Aur tú ne nabíoṉ ko bhí muqarrar kiyá, ki Yarúshalem meṉ tere haqq meṉ manádí kareṉ, aur kaheṉ, ki Yahúdáh meṉ ek bádsháh hai: pas in bátoṉ ke mutábiq bádsháh ko ittilá' kí jáegí: so ab á, ham báham mashwara kareṉ. 8 Tab maiṉ ne us ke pás kahlá bhejá, Jo tú kahtá hai, is tarah kí koí bát nahíṉ húí, balki tú yih báteṉ apne hí dil se banátá hai. 9 Wuh to ham ko ḍaráná cháhte the, aur kahte the, ki Is kám meṉ un ke háth aise ḍhíle paṛ jáeṉge, ki wuh hone hí ká nahíṉ. Par ab, ai Ḳhudá, tú mere háthoṉ ko zor baḳhsh.

10 Phir maiṉ Sama'iyáh bin Dilâyáh bin Muhaitabel ke ghar gayá; wuh ghar meṉ band thá; us ne kahá, Ham Ḳhudá ke ghar

men haikal ke andar milen, aur haikal ke darwázon ko band kar len; kyúnki wuh tujhe qatl karne ko áenge; wuh zarúr rát ko tujhe qatl karne ko áenge. 11 Main ne kahá, Kyá mujh sá ádmí bhágé? aur kaun hai jo mujh sá ho aur apní ján bacháne ko haikal men ghuse? main andar nahín jáne ká. 12 Aur main ne ma'lúm kar liyá, ki Khudá ne use nahín bhejá thá, lekin us ne mere khiláf peshíngoí kí; balki Sanballat aur Túbiyáh ne use ujrat par rakkhá thá. 13 Aur us ko is liye ujrat dí gayí, táki main dar jáún, aur aisá kám karke khatákár thahrún, aur un ko burí khabar phailáne ká mazmún mil jáe, táki mujhe malámat karen. 14 Ai mere Khudá, Túbiyáh aur Sanballat ko, un ke in kámon ke liház se, aur Nau'ídiyáh nabiya ko bhí, aur báqí nabíon ko jo mujhe daráná cháhte the yád rakh.

15 Garaz báwan din men, Alúl mahíne kí pachchíswín táríkh ko, shahrpanáh ban chukí. 16 Jab hamáre sab dushmanon ne yih suná, to hamáre áspás kí sab qaumen darne lagín, aur apní hí nazar men khud zalíl ho gayín; kyúnki unhon ne ján liyá ki yih kám hamáre Khudá kí taraf se húá. 17 Is ke siwá un dinon men Yahúdáh ke amír bahut se khatt Túbiyáh ko bhejte the, aur Túbiyáh ke khatt un ke pás áte the. 18 Kyúnki Yahúdáh men bahut logon ne us se qaul o qarár kiyá thá, is liye ki wuh Sikaniyáh bin Arakh ká dámád thá; aur us ke bete Yahúhanán ne Masullám bin Barakiyáh kí betí ko biyáh liyá thá. 19 Aur wuh mere áge us kí nekíon ká bayán bhí karte the, aur merí báten use sunáte the. Aur Túbiyáh mujhe daráne ko chitthiyán bhejá kartá thá.

7 Jab shahrpanáh ban chukí, aur main ne darwáze lagá liye, aur darbán, aur gánewále, aur Láwí muqarrar ho gaye, 2 to main ne Yarúshalem ko apne bháí Hanání, aur qil'e ke hákim Hanániyáh ke supurd kiyá; kyúnki wuh amánatdár aur bahuton se ziyáda khudátars thá. 3 Aur main ne un se kahá, ki Jab tak dhúp tez na ho, Yarúshalem ke phátak na khulen, aur jab wuh pahre par khare hon, to kiwáre band kiye jáen aur tum un men arbange lagáo; aur Yarúshalem ke báshindon men se pahrewále muqarrar karo, ki har ek apne ghar ke sámne apne pahre par rahe. 4 Aur shahr to wasí' aur bará thá, par us men log kam the, aur ghar bane na the. 5 Aur mere Khudá ne mere dil men dálá ki amíron, aur sardáron, aur logon ko ikatthá karún, táki nasabnáme ke mutábiq un ká shumár kiyá jáe. Aur mujhe un logon ká nasabnáma milá jo pahle áe the, aur us men yih likhá húá páyá: 6 Mulk ke jin logon ko sháh i Bábul Nabúkadnazar Bábul ko le gayá thá, un asíron kí asírí men se wuh jo nikal áe aur Yarúshalem aur Yahúdáh men apne apne shahr ko gaye, yih hain, 7 jo Zarubbábul, Yashú', Nahamiyáh, 'Azariyáh, Ra'miyáh, Nahamání, Mardakí, Bilshán, Misfarat, Bigvai, Nahúm, Ba'nah ke sáth áe the. Baní Isráíl ke logon ká shumár yih thá: 8 baní Para'ús, do hazár ek sau bahattar; 9 baní Safatiyáh, tín sau bahattar; 10 baní Arakh, chha sau báwan; 11 baní Pakhat-moáb jo Yashú' aur Yoáb kí nasl men se the, do hazár áth sau athárah; 12 baní 'Ailám, ek hazár do sau chauwan; 13 baní Zattú, áth sau paintális; 14 baní Zakkai, sát sau sáth; 15 baní Binwí, chha sau artális; 16 baní Babai, chha sau atháis; 17 baní 'Azjád, do hazár tín sau báis; 18 baní Adúniqám, chha sau sarsath; 19 baní Bigvai, do hazár sarsath; 20 baní 'Adín, chha sau pachpan; 21 Hizqiyáh ke khándán men se baní Atír athánawe; 22 baní Hashúm, tín sau atháis; 23 baní Bazai, tín sau chaubís; 24 baní Khárif, ek sau bárah; 25 baní Jiba'ún, pachánawe; 26 Baitlahm aur Natúfah ke log, ek sau atháis; 27 'Anatot ke log, ek sau atháis; 28 Bait 'Azmávat ke log, bayális; 29 Qaryat Ya'rím, Kafírah, aur Bairot ke log, sát sau tentális; 30 Rámah aur Jiba' ke log, chha sau ikkís; 31 Mikmás ke log, ek sau báís; 32 Baitel aur 'Ai ke log, ek sau teís; 33 dúsre Nabú ke log, báwan; 34 dúsre 'Ailám kí auläd ek hazár do sau chawwan; 35 baní Hárim, tín sau bís; 36 Yaríhú ke log, tín sau paintális; 37 Lúd, aur Hádíd, aur Onú ke log, sát sau ikkís;

38 baní Sanááh, tín hazár nau sau tís. 39 Phir káhin, ya'ní Yashú' ke gharáne men se baní Yada'iyáh, nau sau tihattar; 40 baní Immer, ek hazár báwan; 41 baní Fashúr, ek hazár do sau saintális; 42 baní Hárim, ek hazár sattrah. 43 Phir Láwí: ya'ní baní Hodávah men se Yashú', aur Qadmíel kí aulád, chauhattar. 44 Aur gánewále: ya'ní baní A'saf, ek sau artális. 45 Aur darbán: jo Salúm, aur Atír, aur Tálmún, aur 'Aqqúb, aur Khatítá, aur Sobai kí aulád the, ek sau artís. 46 Aur Natiním, ya'ní baní Zíhá, baní Hasúfá, baní Taba'ot, 47 baní Qarús, baní Sígá, baní Fadún, 48 baní Libánah, baní Hajábah, baní Shalmí, 49 baní Hanán, baní Jiddel, baní Jahár, 50 baní Riyáyáh, baní Rasín, baní Naqúdá, 51 baní Jazzám, baní 'Uzzá, baní Fásakh, 52 baní Basai, baní Ma'úním, baní Nafúshisím, 53 baní Baqbúq, baní Haqúfa, baní Harhúr, 54 baní Bazlít, baní Mahídá, baní Harshá, 55 baní Barqús, baní Sísará, baní Támah, 56 baní Naziyáh, baní Khatífá. 57 Sulaimán ke khádimon kí aulád: baní Sútí, baní Súfirat, baní Farídá, 58 baní Ya'lah, baní Darqún, baní Jiddel, 59 baní Safatiyáh, baní Khatíl, baní Púkirat Zabáim, aur baní Amún. 60 Sáre Natiním, aur Sulaimán ke khádimon kí aulád tín sau bánawe. 61 Aur jo log Tall i Milh, aur Tall i Harsá, aur Karúb, aur Addún, aur Immer se gaye the, par apne ábáí khándánon aur nasl ká pata na de sake, ki Isráíl men se the yá nahín, so yih hain: 62 baní Diláyáh, baní Túbiyáh, baní Naqúdá, chha sau bayális. 63 Aur káhinon men se: baní Habáyáh, baní Haqqús, aur Barzillí kí aulád jis ne Jili'ádí Barzillí kí betiyon men se ek larkí ko biyáh liyá, aur un ke nám se kahláyá. 64 Unhon ne apní sanad un ke darmiyán jo nasabnámon ke mutábiq gine gaye the dhúndhí, par wuh na milí; is liye wuh nápák máne gaye aur kahánat se khárij húe. 65 Aur hákim ne un se kahá, ki wuh páktarín chízon men se na kháen, jab tak koí káhin U'rím o Tummím liye húe barpá na ho. 66 Sárí jamá'at ke log milkar bayális hazár tín sau sáth the, 67 'aláwa un ke gulámon aur laundiyon ká shumár sát hazár tín sau saintís thá: aur un ke sáth do sau paintális gánewále aur gánewáliyán thín. 68 Un ke ghore, sát sau chhattís: un ke khachchar, do sau paintális: 69 un ke únt, chár sau paintís: un ke gadhe, chha hazár sát sau bís the. 70 Aur ábáí khándánon ke sardáron men se ba'z ne us kám ke liye diyá; hákim ne ek hazár sone ke dirham, aur pachás piyále, aur káhinon ke pánch sau tís pairáhan khazáne men dákhil kiye. 71 Aur ábáí khándánon ke sardáron men se ba'z ne us kám ke khazáne men bís hazár sone ke dirham, aur do hazár do sau manah chándí dí. 72 Aur báqí logon ne jo diyá, wuh bís hazár sone ke dirham, aur do hazár manah chándí, aur káhinon ke sarsath pairáhan the. 73 So káhin, aur Láwí, aur darbán, aur gánewále, aur ba'z log, aur Natiním aur tamám Isráíl apne apne shahr men bas gaye.

Aur jab sátwán mahína áyá, to baní Isráíl apne apne shahr men the.

8 Aur sab log yaktan hokar pání phátak ke sámne ke maidán men ikatthe húe. Aur unhon ne 'Azrá faqíh se 'arz kí, ki Músá kí sharí'at kí kitáb ko, jis ká KHUDÁWAND ne Isráíl ko hukm diyá thá, láe. 2 Aur sátwen mahíne kí pahlí táríkh ko 'Azrá káhin Tauret ko jamá'at ke, ya'ní mardon aur 'auraton aur un sab ke sámne le áyá jo sunkar samajh sakte the. 3 Aur wuh us men se pání phátak ke sámne ke maidán men subh se do pahar tak, mardon aur 'auraton aur sabhon ke áge, jo samajh sakte the, parhtá rahá; aur sab log sharí'at kí kitáb par kán lagáe rahe. 4 Aur 'Azrá faqíh ek chobí mimbar par jo unhon ne isí kám ke liye banáyá thá khará húá: aur us ke pás Mattitiyáh aur Sama', aur 'Anáyáh, aur U'riyáh, aur Khilqiyáh, aur Ma'siyáh us ke dahine khare the; aur us ke báen Fidáyáh, aur Mísáel, aur Malkiyáh, aur Háshúm, aur Hasbadánah, aur Zakariyáh, aur Masullám the. 5 Aur 'Azrá ne sab logon ke sámne kitáb kholí; (kyúnki wuh sab logon se úpar thá;) aur jab us ne use kholá to sáre log uth khare húe: 6 aur 'Azrá ne KHUDÁWAND Khudá e 'Azím ko mubárak kahá: aur sab logon ne apne háth uthákar jawáb diyá, A'mín,

A'mín; aur unhon ne aundhe munh zamín tak jhukkar KHUDÁWAND ko sijda kiyá. 7 Aur Yashú', aur Bání, aur Saribiyáh, aur Yámin, aur 'Aqqúb, aur Sabbatai, aur Húdiyáh, aur Ma'siyáh, aur Qalítá, aur 'Azariyáh, aur Yúzabad, aur Hanán, aur Filáyáh, aur Láwí logon ko sharí'at samjháte gaye; aur log apní apní jagah par khare rahe. 8 Aur unhon ne us kitáb ya'ní Khudá kí sharí'at men se sáf áwáz se parhá, phir us ke ma'ní batáe, aur un ko 'ibárat samjhá dí. 9 Aur Nahamiyáh ne, jo hákim thá, aur 'Azrá káhin aur faqíh ne, aur un Láwíon ne jo logon ko sikhá rahe the sab logon se kahá, A'j ká din KHUDÁWAND tumháre Khudá ke liye muqaddas hai; na gam karo, na ro. Kyúnki sab log sharí'at kí báten sunkar rone lage the. 10 Phir us ne un se kahá, ki Ab jáo, aur jo motá hai kháo, aur jo míthá hai piyo, aur jin ke liye kuchh taiyár nahín húá, un ke pás bhí bhejo; kyúnki áj ká din hamáre KHUDÁWAND ke liye muqaddas hai, aur tum udás mat ho; kyúnki KHUDÁWAND kí shádmání tumhárí panáhgáh hai. 11 Aur Láwíon ne sab logon ko chup karáyá, aur kahá, Khámosh ho jáo, kyúnki áj ká din muqaddas hai; aur gam na karo. 12 So sab log kháne píne aur hissa bhejne, aur barí khushí karne ko chale gaye, kyúnki wuh un báton ko, jo un ke áge parhí gayín, samjhe the.

13 Aur dúsre din sab logon ke ábáí khándánon ke sardár, aur káhin, aur Láwí, 'Azrá faqíh ke pás ikatthe húe, ki Tauret kí báton par dhiyán lagáen. 14 Aur un ko sharí'at men yih likhá milá, ki KHUDÁWAND ne Músá kí ma'rifat farmáyá hai, ki baní Isráíl sátwen mahíne kí 'íd men jhonpriyon men rahá karen, 15 aur apne sab shahron men, aur Yarúshalem men yih i'lán aur manádí karáen, ki Pahár par jákar zaitún kí dáliyán, aur janglí zaitún kí dáliyán, aur mahndí kí dáliyán, aur khajúr kí shákhen, aur ghane darakhton kí dáliyán jhonpriyon ke banáne ko láo, jaisá likhá hai. 16 So log já jákar un ko láe, aur har ek ne apne ghar kí chhat par, aur apne iháte men, aur Khudá ke ghar ke sahnon men, aur pání phátak ke maidán men, aur Ifráímí phátak ke maidán men apne liye jhonpriyán banáín. 17 Aur un logon kí sári jamá'at ne, jo asírí se phir áe the, jhonpriyán banáín, aur un hí jhonpriyon men rahe; kyúnki Yashú' bin Nún ke dinon se us din tak baní Isráíl ne aisá nahín kiyá thá. Chunánchi bahut barí khushí húí. 18 Aur pahle din se ákhirí din tak roz ba roz us ne Khudá kí sharí'at kí kitáb parhí. Aur unhon ne sát din 'íd manáí; aur áthwen din, dastúr ke muwáfiq, muqaddas majma' faráham húá.

9 Phir isí mahíne kí chaubíswín táríkh ko baní Isráíl roza rakhkar aur tát orhkar aur mittí apne sir par dálkar ikatthe húe. 2 Aur Isráíl kí nasl ke log sab pardesiyon se alag ho gaye, aur khare hokar apne gunáhon aur apne bápdádá kí khatáon ká iqrár kiyá. 3 Aur unhon ne apní apní jagah par khare hokar ek pahar tak KHUDÁWAND apne Khudá kí sharí'at kí kitáb parhí; aur dúsre pahar men iqrár karke KHUDÁWAND apne Khudá ko sijda karte rahe. 4 Tab Qadmíel, Yashú', aur Bání, aur Sabaniyáh, aur Búnní, aur Saribiyáh, aur Bání, aur Kan'ání ne Láwíon kí sírhiyon par khare hokar baland áwáz se KHUDÁWAND apne Khudá se faryád kí. 5 Phir Yashú', aur Qadmíel, aur Bání, aur Hasabniyáh, aur Saribiyáh, aur Húdiyáh, aur Sabaniyáh, aur Fatahiyáh, Láwíon ne kahá, Khare ho jáo, aur kaho, KHUDÁWAND hamárá Khudá azal se abad tak mubárak hai; terá jalálí nám mubárak ho, jo sab hamd o ta'ríf se bálá hai. 6 Tú hí akelá KHUDÁWAND hai; tú ne ásmán, aur ásmánon ke ásmán ko, aur un ke sáre lashkar ko, aur zamín ko, aur jo kuchh us par hai, aur samundaron ko, aur jo kuchh un men hai, banáyá; aur tú un sabhon ká parwardigár hai; aur ásmán ká lashkar tujhe sijda kartá hai. 7 Tú wuh KHUDÁWAND Khudá hai jis ne Abrám ko chun liyá aur use Kasdíon ke U'r se nikál láyá, aur us ká nám Abrahám rakkhá; 8 tú ne us ká dil apne huzúr wafádár páyá, aur Kan'áníon, aur Hittíon, aur Amoríon, aur Farizzíon, aur Yabúsíon, aur Jirjásíon ká mulk dene ká 'ahd us se bándhá, táki use us kí nasl ko de; aur tú ne apne sukhan púre kiye, kyúnki tú sádiq hai; 9 aur tú ne Misr men

hamáre bápdádá kí musíbat par nazar kí, aur daryá e Qulzum ke kanáre un kí faryád suní, 10 aur Fir'aun, aur us ke sab naukaron, aur us ke mulk kí sab ra'íyat par nishán aur 'ajáib kar dikháe; kyúnki tú jántá thá ki wuh gurúr ke sáth un se pesh áe. So terá bará nám húá jaisá áj hai. 11 Aur tú ne un ke áge samundar ko do hisse kiyá, aisá ki wuh samundar ke bích súkhí zamín par hokar chale; aur tú ne un ká píchhá karnewálon ko gahráo men dálá, jaisá patthar samundar men phenká játá hai. 12 Aur tú ne din ko bádal ke sutún men hokar un kí rahnumáí kí, aur rát ko ág ke sutún men, táki, jis ráste un ko chalná thá, us men un ko raushní mile. 13 Aur tú koh i Síná par utar áyá, aur ásmán par se un ke sáth báten kín, aur rást ahkám aur sachche qánún aur achchhe áín o farmán un ko diye: 14 aur un ko apne muqaddas sabt se wáqif kiyá, aur apne bande Músá kí ma'rifat un ko ahkám aur áín aur sharí'at di; 15 aur tú ne un kí bhúkh miṭáne ko ásmán par se roṭí dí, aur un kí piyás bujháne ko chaṭán men se un ke liye páni nikálá, aur un ko farmáyá, ki wuh jákar us mulk par qabza karen jis ko un ko dene kí tú ne qasam kháí thí. 16 Lekin unhon ne aur hamáre bápdádá ne ghamanḍ kiyá, aur gardankash bane, aur tere hukmon ko na máná; 17 aur farmánbardárí se inkár kiyá, aur tere 'ajáib ko jo tú ne un ke darmiyán kiye yád na rakkhá; balki gardankash bane, aur apní bagáwat men apne liye ek sardár muqarrar kiyá, táki apní gulámí kí taraf lauṭ jáen: par tú wuh Khudá hai jo mu'áf karne ko taiyár, aur qahr karne men dhímá, aur shafaqat men gani hai; so tú ne un ko tark na kiyá. 18 Par jab unhon ne apne liye ḍhálá húá bachhṛá banákar kahá, Yih terá khudá hai jo tujhe mulk i Misr se nikál láyá, aur yún gussa diláne ke baṛe baṛe kám kiye; 19 taubhí tú ne apní gúnágún rahmat se un ko biyábán men chhoṛ na diyá: din ko bádal ká sutún un ke úpar se dúr na húá, táki ráste men un kí rahnumáí kare, aur na rát ko ág ká sutún dúr húá, táki wuh un ko raushní aur wuh rásta dikháe jis se un ko chalná thá. 20 Aur tú ne apní nek rúh bhí un kí tarbíyat ke liye bakhshí, aur mann ko un ke munh se na roká, aur un ko piyás bujháne ko páni diyá. 21 Chális baras tak tú biyábán men un kí parwarish kartá rahá; wuh kisí chíz ke muhtáj na húe; na to un ke kapṛe puráne húe, aur na un ke pánw súje. 22 Is ke siwá tú ne un ko mamlukaten aur ummaten bakhshín, jin ko tú ne un ke hisson ke mutábiq un ko bánṭ diyá: chunánchi wuh Saihún ke mulk, aur sháh i Hasbon ke mulk, aur Basan ke bádsháh 'Oj ke mulk par qábiz húe. 23 Aur tú ne un kí auláAd ko baṛhákar ásmán ke sitáron kí mánind kar diyá, aur un ko us mulk men láyá, jis kí bábat tú ne un ke bápdádá se kahá thá, ki wuh jákar us par qabza karen. 24 So un kí auláAd ne ákar is mulk par qabza kiyá, aur tú ne un ke áge is mulk ke báshindon ya'ní Kan'ánion ko maglúb kiyá, aur un ko un ke bádsháhon aur is mulk ke logon samet, un ke háth men kar diyá ki jaisá cháhen waisá un se karen. 25 So unhon ne fasíldár shahron aur zarkhez mulk ko le liyá, aur wuh sab tarah ke achchhe mál se bhare húe gharon, aur khode húe kúon, aur bahut se angúristánon, aur zaitún ke bágon, aur phaldár darakhton ke málik húe: phir wuh khákar ser húe, aur moṭe táze ho gaye, aur tere baṛe ihsán se niháyat hazz uṭháyá. 26 Taubhí wuh náfarmán hokar tujh se bágí húe, aur unhon ne terí sharí'at ko píṭh píchhe phenká, aur tere nabíon ko, jo un ke khiláf gawáhí dete the táki un ko terí taraf phirá láen, qatl kiyá, aur unhon ne gussa diláne ke baṛe baṛe kám kiye. 27 Is liye tú ne un ko un ke dushmanon ke háth men kar diyá jinhon ne un ko satáyá; aur apne dukh ke waqt men jab unhon ne tujh se faryád kí, to tú ne ásmán par se sun liyá, aur apní gúnágún rahmaton ke mutábiq un ko chhuṛánewále diye jinhon ne un ko un ke dushmanon ke háth se chhuṛáyá. 28 Lekin jab un ko árám milá, to unhon ne phir tere áge badkárí kí; is liye tú ne un ko un ke dushmanon ke qabze men chhoṛ diyá, so wuh un par musallat rahe; taubhí jab wuh rujú' láe, aur tujh se faryád kí, to tú ne ásmán par se sun liyá, aur apní

rahmaton ke mutábiq un ko bár bár chhuráyá; 29 aur tú ne un ke khiláf gawáhí dí, táki apní sharí'at kí taraf un ko pher láe; par unhon ne ghamand kiyá, aur tere farmán na máne, balki tere ahkám ke barkhiláf gunáh kiyá (jin ko agar koí máne, to un ke sabab se jítá rahegá;) aur apne kandhe ko hatákar gardankash ban gaye, aur na suná. 30 Taubhí tú bahut barason tak un kí bardásht kartá rahá, aur apní rúh se apne nabíon kí ma'rifat un ke khiláf gawáhí detá rahá: taubhí unhon ne kán na lagáyá, is liye tú ne un ko âur mulkon ke logon ke háth men kar diyá. 31 Báwujúd is ke tú ne apní gúnágún rahmaton ke bá'is un ko nábúd na kar diyá, aur na un ko tark kiyá, kyúnki tú rahím o karím Khudá hai. 32 So ab, ai hamáre Khudá, buzurg, aur qádir o muhíb Khudá, jo 'ahd o rahmat ko qáim rakhtá hai, wuh dukh jo ham par aur hamáre bádsháhon par, aur hamáre sardáron aur hamáre káhinon par, aur hamáre nabíon aur hamáre bápdádá par, aur tere sab logon par, Asúr ke bádsháhon ke zamáne se áj tak pará hai, so tere huzúr halká na ma'lúm ho. 33 Taubhí jo kuchh ham par áyá hai, us sab men tú 'ádil hai, kyúnki tú sachchái se pesh áyá, par ham ne sharárat kí. 34 Aur hamáre bádsháhon aur sardáron, aur hamáre káhinon aur bápdádá ne na to terí sharí'at par 'amal kiyá, aur na tere ahkám aur shahádaton ko máná, jin se tú un ke khiláf gawáhí detá rahá. 35 Kyúnki unhon ne apní mamlukat men, aur tere bare ihsán ke waqt jo tú ne un par kiyá, aur is wasí' aur zarkhez mulk men jo tú ne un ke hawále kar diyá, terí 'ibádat na kí, aur na wuh apní badkárion se báz áe. 36 Dekh, áj ham gulám hain; balki usí mulk men jo tú ne hamáre bápdádá ko diyá, ki us ká phal aur paidáwár kháen; so dekh, ham usí men gulám hain. 37 Wuh apní kasír paidáwár un bádsháhon ko detá hai jin ko tú ne hamáre gunáhon ke sabab se ham par musallat kiyá hai; wuh hamáre jismon aur hamárí mawáshí par bhí, jaisá cháhte hain ikhtiyár rakhte hain, aur ham sakht musíbat men hain. 38 In sab báton ke sabab se ham sachchá 'ahd karte aur likh bhí dete hain, aur hamáre umará, aur hamáre Láwí, aur hamáre káhin us par muhr karte hain.

10 Aur wuh jinhon ne muhr lagáí, yih hain: Nahamiyáh bin Hakaliyáh hákim, aur Sidqiyáh, 2 Sirâyáh, 'Azariyáh, Yarmiyáh, 3 Fashúr, Amariyáh, Malkiyáh, 4 Hattúsh, Sabaniyáh, Mallúk, 5 Hárim, Marímot, 'Abadiyáh, 6 Dániel, Jinnatún, Bárúk, 7 Masullám, Abiyáh, Míyámín, 8 Ma'ziyáh, Biljí, Sama'iyáh: yih káhin the. 9 Aur Láwí yih the: Yashú' bin Azaniyáh, Binwí baní Hanádád men se, Qadmíel; 10 aur un ke bháí, Sabaniyáh, Húdiyáh, Qalítáh, Filáyáh, Hanán, 11 Míká, Rahob, Hasábiyáh, 12 Zakkúr, Saribiyáh, Sabaniyáh, 13 Húdiyáh, Báni, Banínú. 14 Logon ke raís yih the: Para'ús, Pakhat-moáb, 'Ailám, Zattú, Báni, 15 Bunní, 'Azjád, Babai, 16 Adúniyáh, Bigvai, 'Adín, 17 Atír, Hizqiyáh, 'Azzúr, 18 Húdiyáh, Háshúm, Bazai, 19 Khárif, 'Anatot, Núbaí, 20 Magfí'ás, Masullám, Hízír, 21 Mashezabíl, Sadoq, Yaddú', 22 Filatiyáh, Hanán, 'Anáyáh, 23 Húsí', Hananiyáh, Hasúb, 24 Hallúhes, Filahá, Sobeq, 25 Rahúm, Hasabnáh, Ma'siyáh, 26 Akhiyáh, Hanán, 'Anán, 27 Mallúk, Hárim, Ba'náh. 28 Aur báqí log, aur káhin, aur Láwí, aur darbán, aur gánewále, aur Natiním, aur sab jo Khudá kí sharí'at kí khátir âur mulkon kí qaumon se alag ho gaye the, aur un kí bíwiyán, aur un ke bețe, aur bețiyán, garaz jin men samajh aur 'aql thí, 29 wuh sab ke sab apne bháí amíron ke sáth milkar la'nat o qasam men shámil húe, táki Khudá kí sharí'at par, jo banda e Khudá Músá kí ma'rifat milí, chalen, aur YAHOWÁH hamáre Khudáwand ke sab hukmon, aur farmánon, aur áín ko mánen, aur un par 'amal karen; 30 aur ham apní bețiyán mulk ke báshindon ko na den, aur na apne beton ke liye un kí bețiyán len; 31 aur agar mulk ke log sabt ke din kuchh mál yá kháne kí chíz bechne ko láen, to ham sabt ko yá kisí muqaddas din ko un se mol na len: aur sátwán sál, aur har qarz ká mutálaba chhor den. 32 Aur ham ne apne liye qánún thahráe, ki apne Khudá ke ghar kí khidmat ke liye

sál ba sál misqál ká tísrá hissa diyá karen; 33 ya'ní sabton, aur naye chándon kí nazr kí roṭí, aur dáimí nazr kí qurbání, aur dáimí sokhtaní qurbání ke liye, aur muqarrara 'ídon, aur muqaddas chízon, aur khatá kí qurbánion ke liye, ki Isráíl ke wáste kaffára ho, aur apne Khudá ke ghar ke sab kámon ke liye. 34 Aur ham ne ya'ní káhinon, aur Láwion, aur logon ne, lakṛí ke hadye kí bábat, qur'e ḍále, táki use apne Khudá ke ghar men bápdádá ke gharánon ke mutábiq muqarrara waqton par sál ba sál KHUDÁWAND apne Khudá ke mazbah par jaláne ko láyá karen, jaisá sharí'at men likhá hai: 35 aur sál ba sál apní apní zamín ke pahle phal, aur sab darakhton ke sab mewon men se pahle phal KHUDÁWAND ke ghar men láen; 36 aur jaisá sharí'at men likhá hai, apne pahlauṭhe beṭon ko aur apní mawáshí ya'ní gáe bail aur bheṛ bakrí ke pahlauṭhe bachchon ko apne Khudá ke ghar men káhinon ke pás jo hamáre Khudá ke ghar men khidmat karte hain láen; 37 aur apne gúndhe húe áṭe, aur apní uṭhái húí qurbánion, aur sab darakhton ke mewon, aur mai, aur tel men se pahle phal ko apne Khudá ke ghar kí koṭhriyon men káhinon ke pás, aur apne khet kí dahyakí Láwion ke pás láyá karen; kyúnki Láwí sab shahron men, jahán ham káshtkárí karte hain, daswán hissa lete hain. 38 Aur jab Láwí dahyakí len, to koí káhin jo Hárún kí aulád se ho Láwion ke sáth ho; aur Láwí dahyakíon ká daswán hissa hamáre Khudá ke baitu'l mál kí koṭhriyon men láen. 39 Kyúnki baní Isráíl aur baní Láwí anáj aur mai aur tel kí uṭhái húí qurbánián un koṭhriyon men láyá karenge, jahán pák bartan, aur khidmatguzár káhin, aur darbán, aur gánewále hain; aur ham apne Khudá ke ghar ko nahín chhoṛenge.

11 Aur logon ke sardár Yarúshalem men rahte the; aur báqí logon ne qur'e ḍále, ki har das shakhson men se ek ko shahr i muqaddas Yarúshalem men basne ke liye láen, aur nau báqí shahron men rahen. 2 Aur logon ne un sab ádmion ko, jinhon ne khushí se apne áp ko Yarúshalem men basne ke liye pesh kiyá, du'á dí. 3 Us súbe ke sardár, jo Yarúshalem men á base, yih hain; (par Yahúdáh ke shahron men har ek apne shahr men apní hí milkíyat men rahtá thá, ya'ní ahl i Isráíl, aur káhin, aur Láwí, aur Natiním aur Sulaimán ke mulázimon kí aulád.) 4 Aur Yarúshalem men kuchh baní Yahúdáh aur kuchh baní Binyamín rahte the. Baní Yahúdáh men se: 'Atáyáh bin 'Uzziyáh, bin Zakariyáh, bin Amariyáh, bin Safatiyáh, bin Mahalalel, baní Fáras men se; 5 aur Ma'siyáh bin Bárúk, bin Kull-Hozih, bin Hazáyáh, bin 'Adáyáh, bin Yúyaríb, bin Zakariyáh, bin Shiloní. 6 Sab baní Fáras jo Yarúshalem men base chár sau arsaṭh súrmá the. 7 Aur yih baní Binyamín hain: Sallú bin Masullám, bin Yúed, bin Fidáyáh, bin Qauláyáh, bin Ma'siyáh, bin I'tíel, bin Yasa'iyáh; 8 phir Jabbai, Sallai aur nau sau aṭháís ádmí. 9 Aur Yúel bin Zikrí un ká názim thá, aur Yahúdáh bin Hassanúah shahr ke hákim ká náib thá. 10 Káhinon men se: Yada'-iyáh bin Yúyaríb, aur Yákín, 11 Shiráyáh bin Khilqiyáh, bin Masullám, bin Sadoq, bin Miráyot, bin Akhítob, Khudá ke ghar ká názim, 12 aur un ke bhái jo haikal men kám karte the, áṭh sau báís: aur 'Adáyáh, bin Yaroḥám, bin Filaliyáh, bin Amzí, bin Zakariyáh, bin Fashhúr, bin Malkiyáh, 13 aur us ke bhái ábái khándánon ke rais, do sau bayálís; aur Amasai bin 'Azárel, bin Akhasai, bin Masillamot, bin Immer, 14 aur un ke bhái, zabardast súrmá, ek sau aṭháís; aur un ká sardár Zabdíel bin Hajadúlím thá. 15 Aur Láwion men se: Sama'iyáh bin Hasúb, bin 'Azríqám, bin Hasabiyáh, bin Búnní; 16 aur Sabbatai, aur Yúzabád, Láwion ke raison men se, Khudá ke ghar ke báhar ke kám par muqarrar the; 17 aur Mattaniyáh bin Míká, bin Zabdí, bin A'saf, sardár thá, jo du'á ke waqt shukrguzárí shurú' karne men peshwá thá: aur Baqbúqiyáh us ke bháiyon men se dúsre darje par thá, aur 'Abdá bin Samú'a, bin Jalál, bin Yadútún. 18 Muqaddas shahr men kull do sau chaurásí Láwí the. 19 Aur darbán, 'Aqqúb, Ṭalmún, aur un ke bhái jo phaṭakon kí nigahbání karte the, ek sau bahattar the. 20 Aur Isráílion aur káhinon aur Láwion ke báqí log

Yahúdáh ke sab shahron men apní apní milkíyat men rahte the. 21 Par Natiním' Ofal men base húe the: aur Zíhá, aur Jisfá Natiním par muqarrar the. 22 Aur 'Uzzí bin Bání, bin Hasabiyáh, bin Mattaniyáh, bin Míká jo A'saf kí aulád, ya'ní gánewálon men se thá, Yarúshalem men un Láwíon ká názim thá jo Khudá ke ghar ke kám par muqarrar the. 23 Kyúnki un kí bábat bádsháh kí taraf se hukm ho chuká thá, aur gánewálon ke liye har roz kí zarúrat ke mutábiq muqarrara rasad thí. 24 Aur Fatahiyáh bin Mashezabíl jo Zarah bin Yahúdáh kí aulád men se thá ra'íyat ke sab mu'ámalát ke liye bádsháh ke huzúr rahtá thá. 25 Rahe gánw aur un ke khet, so baní Yahúdáh men se kuchh log Qaryat Arba' aur us ke qasbon men, aur Díbon aur us ke qasbon men, aur Yaqabzíel aur us ke gánwon men rahte the, 26 aur Yashú', aur Moládah aur Bait Falat men, 27 aur Hasar Sú'al, aur Bairsaba' aur us ke qasbon men, 28 aur Siqláj, aur Maqúnáh aur us ke qasbon men, 29 aur 'Ain Rimmon, aur Sára'áh men, aur Yármot men, 30 Zánoáh, 'Adullám, aur un ke gánwon men, Lakís aur us ke kheton men, 'Azíqah aur us ke qasbon men. Yún wuh Bairsaba' se Hinnúm kí wádí tak deron men rahte the. 31 Aur baní Binyamín bhí Jiba' se lekar áge Mikmás, aur 'Aiyáh, aur Baitel, aur us ke qasbon men, 32 aur 'Anatot, aur Núb, aur 'Ananiyáh, 33 aur Hásúr, aur Rámah, aur Jittaim, 34 aur Hádíd, aur Zibo'ím, aur Nabállat, 35 aur Lúd, aur Onú, ya'ní kárígaron kí wádí men rahte the. 36 Aur Láwíon men se ba'z faríq jo Yahúdáh men the wuh Binyamín se mil gaye.

12 Wuh káhin aur Láwí jo Zarubbábul bin Siyáltíel aur Yashú' ke sáth gaye, so yih hain: Siráyáh, Yarmiyáh, 'Azrá, 2 Amariyáh, Mallúk, Hattúsh, 3 Sikaniyáh, Rahúm, Marímot, 4 'Iddú, Jinnatú, Abiyáh, 5 Miyámín, Ma'diyáh, Biljah, 6 Sama'iyáh aur Yúyaríb, Yada'iyáh, 7 Sallú, 'Amúq, Khilqiyáh, Yada'iyáh. Yih Yashú' ke dinon men káhinon aur un ke bháiyon ke sardár the. 8 Aur Láwí yih the: Yashú', Binwí, Qadmíel, Serabiyáh, Yahúdáh, aur Mattaniyáh jo apne bháiyon samet shukrguzárí par muqarrar thá; 9 aur un ke bhái Baqbúqiyáh aur 'Unno, un ke sámne apne apne pahre par muqarrar the. 10 Aur Yashú' se Yúyaqím paidá húá, aur Yúyaqím se Ilyásib paidá húá, aur Ilyásib se Yúyada' paidá húá, 11 aur Yúyada' se Yúnatan paidá húá, aur Yúnatan se Yaddú' paidá húá. 12 Aur Yúyaqím ke dinon men yih káhin ábái khándánon ke sardár the: Siráyáh se Miráyáh; Yarmiyáh se Hananiyáh; 13 'Azrá se Masullám; Amariyáh se Yahúhanán; 14 Malikú se Yúnatan; Sabaniyáh se Yúsuf; 15 Hárim se 'Adná; Miráyot se Khalqai; 16 'Iddú se Zakariyáh; Jinnatún se Masullám; 17 Abiyáh se Zikrí; Minyamín se, Mau'idiyáh se Filtí; 18 Biljah se Sammú'; Sama'iyáh se Yahúnatan; 19 Yúyaríb se Mattanai; Yada'iyáh se 'Uzzí; 20 Sallai se Qallai; 'Amúq se 'Ibr; 21 Khilqiyáh se Hasabiyáh; Yada'iyáh se Natanel. 22 Ilyásib, aur Yúyada', aur Yúhanán, aur Yaddú' ke dinon men, Láwíon ke ábái khándánon ke sardár likhe játe the; aur káhinon ke, Dárá Fársí kí saltanat men. 23 Baní Láwí ke ábái khándánon ke sardár Yúhanán bin Ilyásib ke dinon tak, tawáríkh kí kitáb men likhe játe the. 24 Aur Láwíon ke rais: Hasabiyáh, Serabiyáh, aur Yashú' bin Qadmíel apne bháiyon samet ámne sámne bárí bárí se mard i Khudá Dáúd ke hukm ke mutábiq Khudá kí hamd aur shukrguzárí ke liye muqarrar the. 25 Mattaniyáh, aur Baqbúqiyáh, aur 'Abadiyáh, aur Masullám, aur Tálmún, aur 'Aqqúb darbán the jo phátakon ke makhzanon ke pás pahrá dete the. 26 Yih Yúyaqím bin Yashú' bin Yúsadaq ke dinon men, aur Nahamiyáh hákim aur 'Azrá káhin aur faqíh ke dinon men the.

27 Aur Yarúshalem kí shahrpanáh kí taqdís ke waqt unhon ne Láwíon ko un kí sab jagahon ko dhúndh nikálá, ki un ko Yarúshalem men láen, táki wuh khushí khushí jhánjh, aur sitár, aur barbat ke sáth shukrguzárí karke aur gákar taqdís karen. 28 So gánewálon kí nasl ke log Yarúshalem kí girdnawáh ke maidán se, aur Natúfátion ke dihát se, 29 aur Baitu'l Jiljál se bhí, aur Jiba' aur

'Azmávat ke kheton se ikatthe húe; kyúnki gánewálon ne Yarúshalem ke girdágird apne liye díhát baná liye the. 30 Aur káhinon aur Láwion ne apne áp ko pák kiyá, aur unhon ne logon ko aur phátakon ko aur shahrpanáh ko pák kiyá. 31 Tab main Yahúdáh ke amíron ko díwár par láyá; aur main ne do bare gol muqarrar kiye jo hamd karte húe julús men nikle, ek un men se dahine háth kí taraf díwár ke úpar úpar se kúre ke phátak kí taraf gayá. 32 Aur yih un ke píchhe píchhe gaye, ya'ní Húsa'iyáh aur Yahúdáh ke ádhe sardár, 33 'Azariyáh, 'Azrá, aur Masullám, 34 Yahúdáh, aur Binyamín, aur Sama'iyáh, aur Yarmiyáh, 35 aur kuchh káhinzáde narsinge liye húe, ya'ní Zakariyáh bin Yúnatan, bin Sama'iyáh, bin Mattaniyáh, bin Míkáyáh, bin Zakkúr, bin A'saf; 36 aur us ke bhái Sama'iyáh, aur 'Azárel, Milalai, Jilalai, Ma'í, Nataniel, aur Yahúdáh, aur Hanání, mard i Khudá Dáúd ke bájon ko liye húe játe the, aur 'Azrá faqíh un ke áge áge thá. 37 Aur wuh chashma phátak se hokar sídhe áge gaye, aur Dáúd ke shahr kí sírhiyon par charhkar shahrpanáh kí únchái par pahunche, aur Dáúd ke mahall ke úpar hokar pání phátak tak mashriq kí taraf gaye. 38 Aur shukrguzárí karnewálon ká dúsrá gol, aur un ke píchhe píchhe main aur ádhe log un se milne ko díwár par tanúron ke burj ke úpar chaurí díwár tak, 39 aur Ifráímí phátak ke úpar puráne phátak, aur machhlí phátak, aur Hananel ke burj, aur Hammiyáh ke burj par se hote húe bher phátak tak gaye; aur pahrewálon ke phátak par khare ho gaye. 40 So shukrguzárí karnewálon ke donon gol aur main aur mere sáth ádhe hákim Khudá ke ghar men khare ho gaye: 41 aur káhin; Ilyáqím, Ma'siyáh, Minyamín, Míkáyáh, Ilayú'ainí, Zakariyáh, Hananiyáh, narsinge liye húe the; 42 aur Ma'siyáh, aur Sama'iyáh, aur Ilí'azar, aur 'Uzzí, aur Yahúhanán, au Malkiyáh, aur 'Ailám, aur 'Azar apne sardár gánewále, Izrakhiyáh ke sáth baland áwáz se gáte the. 43 Aur us din unhon ne bahut sí qurbánián charháín, aur khushí kí; kyúnki Khudá ne aisí khushí un ko bakhshí ki wuh niháyat shádmán húe; aur 'auraton aur bachchon ne bhí khushí manáí; so Yarúshalem kí khushí kí áwáz dúr tak sunáí detí thí.

44 Usí din log khazáne kí, aur utháí húí qurbánion aur pahle phalon aur dahyakíon kí kothriyon par muqarrar húe, táki un men shahr shahr ke kheton ke mutábiq jo hisse káhinon aur Láwion ke liye shara' ke mutábiq muqarrar húe, un ko jama' karen: kyúnki baní Yahúdáh káhinon aur Láwion ke sabab se jo házir rahte the khush the. 45 So wuh Khudá ke intizám, aur tahárat ke intizám kí nigrání karte rahe, aur gánewálon aur darbánon ne bhí Dáúd aur us ke bete Sulaimán ke hukm ke mutábiq aisá hí kiyá. 46 Kyúnki qadím zamáne se Dáúd aur A'saf ke dinon men ek sardár muganní hotá thá, aur Khudá kí hamd aur shukr ke gít gáe játe the. 47 Aur tamám Isráíl Zarubbábul ke aur Nahamiyáh ke dinon men har roz kí zarúrat ke mutábiq gánewálon aur darbánon ke hisse dete the; yún wuh Láwion ke liye chízen makhsús karte, aur Láwí baní Hárún ke liye makhsús karte the.

13 Us din unhon ne logon ko Músá kí kitáb men se parhkar sunáyá, aur us men yih likhá milá, ki 'Ammoní aur Moábí Khudá kí jamá'at men kabhí na áne páen; 2 is liye ki wuh rotí aur pání lekar baní Isráíl ke istiqbál ko na nikle, balki Bal'ám ko un ke khiláf ujrat par buláyá, táki un par la'nat kare: par hamáre Khudá ne us la'nat ko barakat se badal diyá. 3 Aur aisá húá, ki sharí'at ko sunkar unhon ne sárí milí julí bhír ko Isráíl se judá kar diyá.

4 Is se pahle Ilyásib káhin ne, jo hamáre Khudá ke ghar kí kothriyon ká mukhtár thá, Túbiyáh ká rishtadár hone kí wajh se, 5 us ke liye ek barí kothrí taiyár kí thí, jahán pahle nazr kí qurbánián, aur lubán, aur bartan, aur anáj kí aur mai kí aur tel kí dahyakíán jo hukm ke mutábiq Láwion, aur gánewálon, aur darbánon ko dí játí thín, aur káhinon ke liye utháí húí qurbánián bhí rakkhí játí thín. 6 Par in aiyám men main Yarúshalem men na thá, kyúnki sháh i Bábul Artakhshashatá ke battíswen baras main bádsháh ke pás gayá thá, aur kuchh

dinon ke ba'd main ne bádsháh se rukhsat kí darkhwást kí. 7 Aur main Yarúshalem men áyá, aur ma'lúm kiyá, ki Khudá ke ghar ke sahnon men Túbiyáh ke wáste ek kothrí taiyár karne se Ilyásib ne kaisí kharábí kí hai. 8 Is se main niháyat ranjída húá, is liye main ne Túbiyáh ke sab khánagí sámán ko us kothrí se báhar phenk diyá. 9 Phir main ne hukm diyá, aur unhon ne un kothriyon ko sáf kiyá; aur main Khudá ke ghar ke bartanon aur nazr kí qurbánion, aur lubán ko phir wahín le áyá. 10 Phir mujhe ma'lúm húá, ki Láwíon ke hisse un ko nahín diye gaye, is liye khidmatguzár Láwí aur gánewále apne apne khet ko bhág gaye hain. 11 Tab main ne hákimon se jhagarkar kahá, ki Khudá ká ghar kyún chhor diyá gayá hai? Aur main ne un ko ikatthá karke un ko un kí jagah par muqarrar kiyá. 12 Tab sab ahl i Yahúdáh ne anáj, aur mai, aur tel ká daswán hissa khazánon men dákhil kiyá. 13 Aur main ne Salamiyáh káhin, aur Sadoq faqíh, aur Láwíon men se Fidáyáh ko khazánon ke khazánchí muqarrar kiyá; aur Hanán bin Zakkúr bin Mattaniyáh un ke sáth thá; kyúnki wuh diyánatdár máne játe the, aur apne bháiyon men bánt dená un ká kám thá. 14 Ai mere Khudá, is ke liye mujhe yád kar, aur mere nek kámon ko, jo main ne apne Khudá ke ghar aur us kí rusúm ke liye kiye, mitá na dál.

15 Un hí dinon men main ne Yahúdáh men ba'z ko dekhá jo sabt ke din hauzon men pánwon se angúr kuchal rahe the, aur púle lákar un ko gadhon par ládte the; isí tarah mai, aur angúr, aur anjír, aur har qism ke bojh sabt ko Yarúshalem men láte the; aur jis din wuh kháne kí chízen bechne lage, main ne un ko toká. 16 Aur wahán Súr ke log bhí rahte the jo machhlí aur har tarah ká sámán lákar sabt ke din Yarúshalem men Yahúdáh ke logon ke háth bechte the. 17 Tab main ne Yahúdáh ke umará se jhagarkar kahá, Yih kyá burá kám hai jo tum karte aur sabt ke din kí behurmatí karte ho? 18 Kyá tumháre bápdádá ne aisá hí nahín kiyá, aur kyá hamárá Khudá ham par aur is shahr par yih sab áfaten nahín láyá? taubhí tum sabt kí behurmatí karke Isráíl par ziyáda gazab láte ho? 19 So jab sabt se pahle Yarúshalem ke phátakon ke pás andherá hone lagá, to main ne hukm diyá, ki Phátak band kar diye jáen, aur hukm de diyá ki jab tak sabt guzar na jáe, wuh na khulen: aur main ne apne chand naukaron ko phátakon par rakkhá, ki sabt ke din koí bojh andar áne na páe. 20 So byopárí aur tarah tarah ke mál ke bechnewále ek yá do bár Yarúshalem ke báhar tike. 21 Tab main ne un ko toká, aur un se kahá, ki Tum díwár ke nazdík kyún tik játe ho? Agar phir aisá kiyá, to main tum ko giriftár kar lúngá. Us waqt se wuh sabt ko phir na áe. 22 Aur main ne Láwíon ko hukm kiyá, ki apne áp ko pák karen, aur sabt ke din kí taqdís kí garaz se ákar phátakon kí rakhwálí karen. Ai mere Khudá, ise bhí mere haqq men yád kar, aur apní barí rahmat ke mutábiq mujh par tars khá.

23 Un hí dinon men main ne un Yahúdíon ko bhí dekhá jinhon ne Ashdúdí, aur 'Ammoní, aur Moábí 'auraten biyáh lí thín. 24 Aur un ke bachchon kí zabán ádhí Ashdúdí thí, aur wuh Yahúdí zabán men bát nahín kar sakte the, balki har qaum kí bolí ke mutábiq bolte the. 25 So main ne un se jhagarkar un ko la'nat kí, aur un men se ba'z ko márá, aur un ke bál noch dále, aur un ko Khudá kí qasam khiláí, ki tum apní betiyán un ke beton ko na dená, aur na apne beton ke liye aur na apne liye un kí betiyán lená. 26 Kyá sháh i Isráíl Sulaimán ne in báton se gunáh nahín kiyá? agarchi aksar qaumon men us kí mánind koí bádsháh na thá, aur wuh apne Khudá ká piyárá thá, aur Khudá ne use sáre Isráíl ká bádsháh banáyá, taubhí ajnabí 'auraton ne use bhí gunáh men phansáyá. 27 So kyá ham tumhárí sunkar aisí barí buráí karen, ki ajnabí 'auraton ko biyáhkar apne Khudá ká gunáh karen? 28 Aur Ilyásib sardár káhin ke bete Yúyada' ke beton men se ek betá Hurúní Sanballat ká dámád thá; is liye main ne us ko apne pás se bhagá diyá. 29 Ai mere Khudá, un ko yád kar, is liye ki unhon ne kahánat

ko, aur kahánat aur Láwion ke 'ahd ko nápák kiyá hai. 30 Yún hí main ne un ko kull ajnabíon se pák kiyá, aur káhinon aur Láwion ke liye un kí khidmat ke mutábiq, 31 aur muqarrara waqton par lakri ke hadye aur pahle phalon ke liye halqe muqarrar kar diye. Ai mere Khudá, bhalái ke liye mujhe yád kar.

A'STAR

1 Akhasúerus ke dinon men aisá húá, (yih wuhí Akhasúerus hai jo Hindostán se Kúsh tak ek sau sattáis subon par saltanat kartá thá:) 2 ki un dinon men jab Akhasúerus apne takht i saltanat par jo qasr i Sosan men thá baithá, 3 to us ne apní saltanat ke tísre sál apne sab hákimon aur khádimon kí ziyáfat kí: aur Fárs aur Mádai kí táqat, aur súbon ke umará aur sardár us ke huzúr házir the: 4 tab wuh bahut din, ya'ní ek sau assí din tak apní jalílu'l qadr saltanat kí daulat aur apní a'lá 'azmat kí shán un ko dikhátá rahá. 5 Jab yih din guzar gaye, to bádsháh ne sab logon kí, kyá bare kyá chhote, jo qasr i Sosan men maujúd the, sháhí mahall ke bág ke sahn men sát din tak ziyáfat kí. 6 Wahán safed, aur sabz, aur ásmání rang ke parde the jo katání aur argawání doriyon se chándí ke halqon aur sang i marmar ke sutúnon se bandhe the; aur surkh, aur safed, aur zard, aur siyáh sang i marmar ke farsh par sone aur chándí ke takht the. 7 Aur unhon ne un ko sone ke piyálon men jo mukhtalif shaklon ke the píne ko diyá, aur sháhí mai bádsháh ke karam ke muwáfiq kasrat se pilái. 8 Aur mainoshí is qá'ide se thí, ki koí majbúr nahín kar saktá thá; kyúnki bádsháh ne apne mahall ke sab 'uhdadáron ko takíd farmái thí, ki wuh har shakhs kí marzí ke mutábiq karen. 9 Aur Washtí malika ne bhí Akhasúerus bádsháh ke sháhí mahall men 'auraton kí ziyáfat kí. 10 Sátwen din, jab bádsháh ká dil mai se masrúr thá, to us ne sáton khwájasaráon ya'ní Mahúmán, aur Biztá, aur Kharbúnáh, aur Bigtá, aur Abagtá, aur Zitár, aur Karkas ko jo Akhasúerus bádsháh ke huzúr khidmat karte the hukm diyá, 11 ki Washtí malika ko sháhí táj pahinákar bádsháh ke huzúr láen, táki us ká jamál logon aur umará ko dikháe; kyúnki wuh dekhne men khúbsúrat thí. 12 Lekin Washtí malika ne sháhí hukm par jo khwájasaráon kí ma'rifat milá thá, áne se inkár kiyá. So bádsháh bahut jhilláyá, aur dil hí dil men us ká gazab bharká. 13 Tab bádsháh ne un dánishmandon se jin ko waqton ká imtiyáz thá púchhá, (kyúnki bádsháh ká dastúr sab qánúndánon aur 'adlshináson ke sáth aisá hí thá; 14 aur Fárs aur Mádai ke sáton amír, ya'ní Karshíná, aur Sitár, aur Admátá, aur Tarsís, aur Maras, aur Marsiná, aur Mamúkán us ke muqarrab the jo bádsháh ká dídár hásil karte, aur mamlukat men sadrnishín the:) 15 ki qánún ke mutábiq Washtí malika se kyá karná cháhiye; kyúnki us ne Akhasúerus bádsháh ká hukm jo khwájasaráon kí ma'rifat milá nahín máná hai? 16 Aur Mamúkán ne bádsháh aur amíron ke huzúr jawáb diyá, ki Washtí malika ne faqat bádsháh hí ká nahín, balki sab umará aur sab logon ká bhí jo Akhasúerus bádsháh ke kull súbon men hain qusúr kiyá hai. 17 Kyúnki malika kí yih bát báhar sab 'auraton tak pahunchegí, jis se un ke shauhar un kí nazar men zalíl ho jáenge, jab yih khabar phailegí kí Akhasúerus bádsháh ne hukm diyá ki Washtí malika us ke huzúr lái jáe, par wuh na áí; 18 aur áj ke din Fárs aur Mádai kí sab begamen jo malika kí bát sun chukí hain bádsháh ke sab umará se aisá hí kahne lagengí. Yún bahut hiqárat aur taish paidá hogá. 19 Agar bádsháh ko manzúr ho, to us kí taraf se sháhí farmán nikle, aur wuh Fársíon aur Mádíon ke áín men

mundarj ho táki badlá na jáe, ki Washtí Malika Akhasúerus bádsháh ke huzúr phir kabhí na áe, aur bádsháh us ká sháhána rutba kisí âur ko jo us se bihtar hai 'ináyat kare. 20 Aur jab bádsháh ká farmán, jise wuh sádir karegá, us kí sárí saltanat men (jo barí hai) shuhrat páegá, to sab bíwiyán apne apne shauhar kí, kyá bará kyá chhotá, 'izzat karengí. 21 Yih bát bádsháh aur umará ko pasand áí; aur bádsháh ne Mamúkán ke kahne ke mutábiq kiyá: 22 kyúnki us ne sab sháhí súbon men súbe súbe ke hurúf, aur qaum qaum kí bolí ke mutábiq khatt bhej diye, ki har mard apne ghar men hukúmat kare, aur apní qaum kí zabán men kalám kare.

2 In báton ke ba'd, jab Akhasúerus bádsháh ká gazab thandá húá, to us ne Washtí ko, aur jo kuchh us ne kiyá thá, aur jo kuchh us ke khiláf hukm húá thá, yád kiyá. 2 Tab bádsháh ke mulázim jo us kí khidmat karte the kahne lage, ki Bádsháh ke liye jawán khúbsúrat kunwáriyán dhúndhí jáen; 3 aur bádsháh apní mamlukat ke sab súbon men mansabdáron ko muqarrar kare, táki wuh sab jawán khúbsúrat kunwáriyon ko qasr i Sosan ke bích haramsará men ikatthá karke bádsháh ke khwájasará Haijá ke supurd karen jo 'auraton ká muháfiz hai; aur tahárat ke liye un ká sámán un ko diyá jáe; 4 aur jo kunwárí bádsháh ko pasand ho, wuh Washtí kí jagah malika ho. Yih bát bádsháh ko pasand áí; aur us ne aisá hí kiyá.

5 Aur qasr i Sosan men ek Yahúdí thá, jis ká nám Mardakí thá, jo Yáír, bin Sima'í, bin Qís ká betá thá, jo Binyamíní thá; 6 aur Yarúshalem se un asíron ke sáth gayá thá jo sháh i Yahúdáh Yakúniyáh ke sáth asírí men gaye the, jin ko sháh i Bábul Nabúkadnazar asír karke le gayá thá. 7 Us ne apne chachá kí betí Hadassáh ya'ní A'star ko pálá thá; kyúnki us ke mán báp na the; aur wuh larkí hasín aur khúbsúrat thí: aur jab us ke mán báp mar gaye, to Mardakí ne use apní betí karke pálá. 8 So aisá húá, ki jab bádsháh ká hukm aur farmán sunne men áyá, aur bahut sí kunwáriyán qasr i Sosan men ikatthí hokar Haijá ke supurd húín, to A'star bhí bádsháh ke mahall men pahunchái gayí, aur 'auraton ke muháfiz Haijá ke supurd húí. 9 Aur wuh larkí use pasand áí, aur us ne us par mihrbání kí; aur fauran use sháhí mahall men se tahárat ke liye us ke sámán, aur kháne ke hisse, aur aisí sát saheliyán jo us ke láiq thín use dín, aur use aur us kí saheliyon ko haramsará kí sab se achchhí jagah men le jákar rakkhá. 10 A'star ne na apní qaum na apná khándán záhir kiyá thá; kyúnki Mardakí ne use tákíd kar dí thí, ki na batáe. 11 Aur Mardakí har roz haramsará ke sahn ke áge phirtá thá, táki daryáft kare, ki A'star kaisí hai, aur us ká kyá hál hogá. 12 Jab ek ek kunwárí kí bárí áí ki 'auraton ke dastúr ke mutábiq bárah mahíne kí safáí ke ba'd Akhasúerus bádsháh ke pás jáe, (kyúnki itne hí din un kí tahárat men lag játe the, ya'ní chha mahíne murr ká tel lagáne men, aur chha mahíne 'itr aur 'auraton kí safáí kí chízon ke lagáne men,) 13 tab is tarah se wuh kunwárí bádsháh ke pás játí thí, ki jo kuchh wuh cháhtí ki haramsará se bádsháh ke mahall men le jáe, wuh us ko diyá játá thá. 14 Shám ko wuh játí thí, aur subh ko lautkar dúsre haramsará men bádsháh ke khwájasará Sha'sjaz ke supurd ho játí thí jo haramon ká muháfiz thá; wuh bádsháh ke pás phir nahín játí thí, magar jab ki bádsháh use cháhtá, tab wuh nám lekar buláí játí thí. 15 Jab Mardakí ke chachá Abíkhail kí betí A'star kí jise Mardakí ne apní betí karke rakkhá thá bádsháh ke pás jáne kí bárí áí, to jo kuchh bádsháh ke khwájasará aur 'auraton ke muháfiz Haijá ne thahráyá thá, us ke siwá us ne âur kuchh na mángá. Aur A'star un sab kí, jin kí nigáh us par parí, manzúr i nazar húí. 16 So A'star Akhasúerus bádsháh ke pás us ke sháhí mahall men us kí saltanat ke sátwen sál ke daswen mahíne men jo Tebat mahína hai pahunchái gayí. 17 Aur bádsháh ne A'star ko sab 'auraton se ziyáda piyár kiyá, aur wuh us kí nazar men un sab kunwáriyon se ziyáda 'azíz aur pasandída thahrí: pas us ne sháhí táj us ke sir par rakh diyá, aur Washtí kí jagah use malika banáyá. 18 Aur bádsháh ne apne sab umará aur mulázimon ke liye ek

baṛí ziyáfat ya'ní A'star kí ziyáfat kí; aur súbon men mu'áfí kí, aur sháhí karam ke mutábiq in'ám bánṭe. 19 Aur jab kunwáriyán dúsrí bár ikaṭṭhí kí gayín, to Mardakí bádsháh ke pháṭak par baiṭhá thá. 20 Aur A'star ne na to apne ḳhándán aur na apní qaum ká patá diyá thá, jaisá Mardakí ne use tákíd kar dí thí; is liye kí A'star Mardakí ká hukm aisá hí mántí thí, jaisá us waqt jab wuh us ke hán parwarish pá rahí thí. 21 Un hí dinon men, jab Mardakí bádsháh ke pháṭak par baiṭhá kartá thá, bádsháh ke ḳhwájasaráon men se jo darwáze par pahrá dete the do shaḳhson, ya'ní Bigtán aur Tarash ne bigaṛkar cháhá ki Aḳhasúerus bádsháh par háth chaláen. 22 Yih bát Mardakí ko ma'lúm húí, aur us ne A'star malika ko batáí; aur A'star ne Mardakí ká nám lekar bádsháh ko ḳhabar kar dí. 23 Jab us mu'ámale kí tahqíqát kí gayí, aur wuh bát sábit húí; to wuh donon ek daraḳht par laṭká diye gaye; aur yih bádsháh ke sámne tawáríḳh kí kitáb men likh liyá gayá.

3 In báton ke ba'd Aḳhasúerus bádsháh ne Ajájí Hammadátá ke beṭe Hámán ko mumtáz aur sarfaráz kiyá, aur us kí kursí ko sab umará se jo us ke sáth the bartar kiyá. 2 Aur bádsháh ke sab mulázim jo bádsháh ke pháṭak par the Hámán ke áge jhukkar us kí ta'zím karte the; kyúnki bádsháh ne us ke báre men aisá hí hukm kiyá thá. Par Mardakí na jhuktá, na us kí ta'zím kartá thá. 3 Tab bádsháh ke mulázimon ne jo bádsháh ke pháṭak par the Mardakí se kahá, Tú kyún bádsháh ke hukm ko toṛtá hai? 4 Jab wuh us se roz kahte rahe, aur us ne un kí na mání, to unhon ne Hámán ko batá diyá, táki dekhen ki Mardakí kí bát chalegí, yá nahín: kyúnki us ne un se kah diyá thá, ki Main Yahúdí hún. 5 Jab Hámán ne dekhá ki Mardakí na jhuktá, na merí ta'zím kartá hai, to Hámán gusse se bhar gayá. 6 Lekin faqat Mardakí hí par háth chaláná apní shán se níche samjhá; kyúnki unhon ne use Mardakí kí qaum batá dí thí; is liye Hámán ne cháhá ki Mardakí kí qaum, ya'ní sab Yahúdíon ko jo Aḳhasúerus kí púrí mamlukat men rahte the halák kare. 7 Aur Aḳhasúerus bádsháh kí saltanat ke bárahwen baras ke pahle mahíne men jo Nísán mahína hai wuh roz ba roz aur máh ba máh bárahwen mahína ya'ní Adár ke mahíne tak Hámán ke sámne púr ya'ní qur'a ḍálte rahe. 8 Aur Hámán ne Aḳhasúerus bádsháh se 'arz kí, ki Huzúr kí mamlukat ke sab súbon men ek qaum sab qaumon ke darmiyán parágandá aur phailí húí hai; us ke dastúr har qaum se niràle hain, aur wuh bádsháh ke qawánín nahín mánte hain; so un ko rahne dená bádsháh ke liye fáidamand nahín. 9 Agar bádsháh ko manzúr ho, to un ko halák karne ká hukm likhá jáe; aur main tahsíldáron ke háth men sháhí ḳhazánon men dáḳhil karne ke liye chándí ke das hazár toṛe dúngá. 10 Aur bádsháh ne apne háth se angúṭhí utárkar Yahúdíon ke dushman Ajájí Hammadátá ke beṭe Hámán ko dí. 11 Aur bádsháh ne Hámán se kahá, ki Wuh chándí tujhe baḳhshí gayí, aur wuh log bhí, táki jo tujhe achchhá ma'lúm ho un se kare. 12 Tab bádsháh ke munshí pahle mahíne kí terahwín táríḳh ko buláe gaye, aur jo kuchh Hámán ne bádsháh ke nawwábon, aur har súbe ke hákimon, aur har qaum ke sardáron ko hukm kiyá us ke mutábiq likhá gayá: súbe súbe ke hurúf aur qaum qaum kí zabán men sháh i Aḳhasúerus ke nám se yih likhá gayá, aur us par bádsháh kí angúṭhí kí muhr kí gayí. 13 Aur harkáron ke háth bádsháh ke sab súbon men ḳhatt bheje gaye, ki bárahwen mahíne ya'ní Adár mahíne kí terahwín táríḳh ko sab Yahúdíon ko, kyá jawán, kyá buḍḍhe, kyá bachche, kyá 'auraten ek hí din men halák aur qatl karen, aur nábúd kar den, aur un ká mál lúṭ len. 14 Is tahrír kí ek ek naql sab qaumon ke liye shá'i kí gayí, ki is farmán ká i'lán har súbe men kiyá jáe, táki us din ke liye taiyár ho jáen. 15 Bádsháh ke hukm se harkáre fauran rawána húe, aur wuh hukm qasr i Sosan men diyá gayá. Aur bádsháh aur Hámán mainoshí karne ko baiṭh gaye; par Sosan shahr pareshán thá.

4 Jab Mardakí ko wuh sab jo kiyá gayá thá ma'lúm húá, to Mardakí ne apne kapṛe pháṛe, aur ṭáṭ pahine aur sir par rákh ḍálkar shahr

ke bích men chalá gayá, aur baland aur purdard áwáz se chilláne lagá. 2 Aur wuh bádsháh ke phátak ke sámne bhí áyá; kyúnki ṭáṭ pahine koí bádsháh ke phátak ke andar jáne na pátá thá. 3 Aur har súbe men, jahán kahín bádsháh ká hukm aur farmán pahunchá, Yahúdíon ke darmiyán bará mátam aur roza aur giryazárí aur nauha shurú' ho gayá; aur bahutere ṭáṭ pahine rákh men par gaye. 4 Aur A'star kí saheliyon aur us ke khwájasaráon ne ákar use khabar dí. Tab malika bahut gamgín húí; aur us ne kapre bheje, ki Mardakí ko pahináen, aur ṭáṭ us par se utár len; par us ne un ko na liyá. 5 Tab A'star ne bádsháh ke khwájasaráon men se Haták ko jise us ne A'star ke pás házir rahne ko muqarrar kiyá thá bulwáyá, aur use tákíd kí ki Mardakí ke pás jákar daryáft kare, ki yih kyá bát hai, aur kis sabab se hai. 6 So Haták nikalkar shahr ke chauk men jo bádsháh ke phátak ke sámne thá Mardakí ke pás gayá. 7 Tab Mardakí ne apní púrí sarguzasht, aur rupaye kí wuh ṭhík raqm use batái jise Hámán ne Yahúdíon ko halák karne ke liye bádsháh ke khazánon men dákhil karne ká wa'da kiyá thá. 8 Aur us farmán kí tahrír kí ek naql bhí, jo un ke halák karne ke liye Sosan men dí gayí thí, use dí, táki use A'star ko dikháe, aur batáe, aur use tákíd kare, ki bádsháh ke huzúr jákar us se minnat kare, aur us ke huzúr apní qaum ke liye darkhwást kare. 9 Chunánchi Haták ne ákar A'star ko Mardakí kí báten kah sunáín. 10 Tab A'star Haták se bát karne lagí, aur use Mardakí ke liye yih paigám diyá, ki 11 Bádsháh ke sab mulázim aur bádsháhí súbon ke sab log jánte hain, ki jo koí mard ho yá 'aurat bebuláe bádsháh kí bárgáh i andarúní men jáe, us ke liye, bas, ek hí qánún hai, ki wuh márá jáe, siwá us ke jis ke liye bádsháh sone ká 'asá uṭháe táki wuh jítá rahe: lekin tís din húe ki main bádsháh ke huzúr nahín bulái gayí. 12 Unhon ne Mardakí se A'star kí báten kahín. 13 Tab Mardakí ne un se kahá, ki A'star ke pás yih jawáb le jáen, ki Tú apne dil men yih na samajh, ki sab Yahúdíon men se tú bádsháh ke mahall men bachí rahegí. 14 Kyúnki agar tú is waqt khámoshí ikhtiyár kare, to khalásí aur naját Yahúdíon ke liye kisí âur jagah se áegí; par tú apne báp ke khándán samet halák ho jáegí: aur kyá jáne ki tú aise hí waqt ke liye saltanat ko pahunchí hai? 15 Tab A'star ne un ko Mardakí ke pás yih jawáb le jáne ká hukm diyá, 16 ki Já, aur Sosan men jitne Yahúdí maujúd hain, un ko ikaṭṭhá kar, aur tum mere liye roza rakkho, aur tín roz tak, din aur rát, na kuchh kháo na piyo; main bhí aur merí saheliyán isí tarah se roza rakkhengí; aur aise hí main bádsháh ke huzúr jáúngí jo áín ke khiláf hai; aur agar main halák húí to halák húí. 17 Chunánchi Mardakí rawána húá, aur A'star ke hukm ke mutábiq sab kuchh kiyá.

5 Aur tísre din aisá húá, ki A'star sháhána libás pahinkar sháhí mahall kí bárgáh i andarúní men sháhí mahall ke sámne kharí ho gayí. Aur bádsháh apne sháhí mahall men apní takht i saltanat par qasr ke muqábil ke darwáze par baiṭhá thá. 2 Aur aisá húá, ki jab bádsháh ne A'star malika ko bárgáh men kharí dekhá, to wuh us kí nazar men maqbúl ṭhahrí; aur bádsháh ne wuh sunahlá 'asá jo us ke háth men thá A'star kí taraf barháyá. So A'star ne nazdík jákar 'asá kí nok ko chhúá. 3 Tab bádsháh ne us se kahá, A'star malika, tú kyá cháhtí hai, aur kis chíz kí darkhwást kartí hai? ádhí saltanat tak wuh tujhe bakhshí jáegí. 4 A'star ne 'arz kí, Agar bádsháh manzúr ho, to bádsháh us jashn men, jo main ne us ke liye taiyár kiyá hai, Hámán ko sáth lekar áj tashríf láe. 5 Bádsháh ne farmáyá, ki Hámán ko jald láo, táki A'star ke kahe ke muwáfiq kiyá jáe. So bádsháh aur Hámán us jashn men áe, jis kí taiyárí A'star ne kí thí. 6 Aur bádsháh ne jashn men mainoshí ke waqt A'star se púchhá, ki Terá kyá suwál hai? wuh manzúr hogá; terí kyá darkhwást hai? ádhí saltanat tak wuh púrí kí jáegí. 7 A'star ne jawáb diyá, Merá suwál aur merí darkhwást yih hai; 8 agar main bádsháh kí nazar men maqbúl hún, aur bádsháh ko manzúr ho ki merá suwál qubúl, aur merí darkhwást púrí kare, to bádsháh aur Hámán

mere jashn men jo main un ke liye taiyár karúngí áen, aur kal jaisá bádsháh ne irshád kiyá hai, main karúngí. 9 Us din Hámán shádmán aur khush hokar niklá; par jab Hámán ne bádsháh ke pháṭak par Mardakí ko dekhá, ki us ke liye na khaṛá húá, na haṭá, to Hámán Mardakí ke khiláf gusse se bhar gayá. 10 Taubhí Hámán apne áp ko zabt karke ghar gayá, aur log bhejkar apne doston ko aur apní bíwí Zarish ko bulwáyá. 11 Aur Hámán un ke áge apní shán o shaukat, aur farzandon kí kasrat ká qissa kahne lagá; aur kis kis tarah bádsháh ne us kí taraqqí kí, aur us ko umará aur bádsháhí mulázimon se ziyáda sarfaráz kiyá. 12 Hámán ne yih bhí kahá, Dekho, A'star malika ne siwá mere kisí ko bádsháh ke sáth apne jashn men jo us ne taiyár kiyá thá áne na diyá; aur kal ke liye bhí us ne bádsháh ke sáth mujhe da'wat dí hai. 13 Taubhí jab tak Mardakí Yahúdí mujhe bádsháh ke pháṭak par baiṭhá dikhái detá hai, in báton se mujhe kuchh hásil nahín. 14 Tab us kí bíwí Zarish aur us ke sab doston ne us se kahá, ki Pachás háth únchí súlí banái jáe, aur kal bádsháh se 'arz karke Mardakí us par charháyá jáe: tab khushí khushí bádsháh ke sáth jashn men jáná. Yih bát Hámán ko pasand áí; aur us ne ek súlí banwáí.

6 Us rát bádsháh ko nínd na áí; so us ne tawáríkh kí kitábon ke láne ká hukm diyá; aur wuh bádsháh ke huzúr paṛhí gayín. 2 Aur yih likhá milá, ki Mardakí ne darbánon men se bádsháh ke do khwájasaráon Bigtáná aur Tarash kí mukhbirí kí thí, jo Akhasúerus bádsháh par háth chaláná cháhte the. 3 Bádsháh ne kahá, Is ke liye Mardakí kí kyá 'izzat o hurmat kí gayí hai? Bádsháh ke mulázimon ne jo us kí khidmat karte the kahá, ki Us ke liye kuchh nahín kiyá gayá. 4 Aur bádsháh ne púchhá, ki Bárgáh men kaun házir hai? Udhar Hámán sháhí mahall kí berúní bárgáh men áyá húá thá, ki Mardakí ko us súlí par charháne ke liye jo us ne us ke liye taiyár kí thí bádsháh se 'arz kare. 5 So bádsháh ke mulázimon ne us se kahá, Huzúr, bárgáh men Hámán khaṛá hai. Bádsháh ne farmáyá, Use andar áne do. 6 So Hámán andar áyá, aur bádsháh ne us se kahá, Jis kí ta'zím bádsháh karní cháhtá hai, us shakhs se kyá kiyá jáe? Hámán ne apne dil men kahá, ki Mujh se ziyáda bádsháh kis kí ta'zím karní cháhtá hogá? 7 So Hámán ne bádsháh se kahá, ki Us shakhs ke liye jis kí ta'zím bádsháh ko manzúr ho, 8 sháhána libás jise bádsháh pahintá hai, aur wuh ghoṛá jo bádsháh kí sawárí ká hai, aur sháhí táj jo us ke sir par rakkhá játá hai láyá jáe; 9 aur wuh libás aur wuh ghoṛá bádsháh ke sab se 'álínasb umará men se ek ke háth men supurd hon, táki us libás se us shakhs ko mulabbas karen jis kí ta'zím bádsháh ko manzúr hai, aur use us ghoṛe par sawár karke shahr ke shára' e 'ámm men phiráen, aur us ke áge áge manádí karen, ki Jis shakhs kí ta'zím bádsháh karní cháhtá hai, us se aisá hí kiyá jáegá. 10 Tab bádsháh ne Hámán se kahá, Jaldí kar, aur apne kahe ke mutábiq wuh libás aur ghoṛá le, aur Mardakí Yahúdí se jo bádsháh ke pháṭak par baiṭhtá hai aisá hí kar; jo kuchh tú ne kahá hai us men kuchh bhí kamí na hone páe. 11 So Hámán ne wuh libás aur ghoṛá liyá, aur Mardakí ko mulabbas karke ghoṛe par sawár shahr ke shára' e 'ámm men phiráyá, aur us ke áge áge manádí kartá gayá, ki Jis shakhs kí ta'zím bádsháh karní cháhtá hai, us se aisá hí kiyá jáegá. 12 Aur Mardakí to phir bádsháh ke pháṭak par lauṭ áyá: par Hámán ázurda aur sir ḍhánke húe jaldí jaldí apne ghar gayá. 13 Aur Hámán ne apní bíwí Zarish aur apne sab doston ko ek ek bát jo us par guzrí thí batáí. Tab us ke dánishmandon aur us kí bíwí Zarish ne us se kahá, Agar Mardakí, jis ke áge tú past hone lagá hai, Yahúdí nasl men se hai, to tú us par gálib na hogá, balki us ke áge zarúr past hotá jáegá. 14 Wuh us se abhí báten kar hí rahe the, ki bádsháh ke khwájasará á gaye, aur Hámán ko us jashn men le jáne ki jaldí kí jise A'star ne taiyár kiyá thá.

7 So bádsháh aur Hámán áe ki A'star malika ke sáth kháen píen. 2 Aur bádsháh ne dúsre din ziyáfat par mainoshí ke waqt A'star se phir púchhá, A'star malika, terá kyá suwál hai? wuh manzúr

hogá; aur terí kyá darḳhwást hai? ádhí saltanat tak wuh púrí kí jáegí. 3 A'star malika ne jawáb diyá, Ai bádsháh, agar maiṉ terí nazar meṉ maqbúl húṉ, aur bádsháh ko manzúr ho, to mere suwál par merí jánbaḳhshí ho, aur merí darḳhwást par merí qaum mujhe mile: 4 kyúṉki maiṉ aur mere log halák, aur qatl kiye jáe aur nest o nábúd hone ko bech diye gaye haiṉ. Agar ham log gulám aur lauṉḍiyáṉ banne ke liye bech ḍále játe to maiṉ chup rahtí; agarchi us dushman ko bádsháh ke nuqsán ká mu'áwaza dene ká maqdúr na hotá. 5 Tab Aḳhasúerus bádsháh ne A'star malika se kahá, Wuh kaun hai, aur kaháṉ hai jis ne apne dil meṉ aisá ḳhayál karne kí jur'at kí? 6 A'star ne kahá, Wuh muḳhálif aur wuh dushman yihí ḳhabís Hámán hai. Tab Hámán, bádsháh aur malika ke huzúr hirásán húá. 7 Aur bádsháh gazabnák hokar mainoshí se uṭhá, aur mahall ke bág meṉ chalá gayá: aur Hámán A'star malika se apní jánbaḳhshí kí darḳhwást karne ko uṭh khaṛá húá; kyúṉki us ne dekhá ki bádsháh ne mere ḳhiláf badí kí ṭhán lí hai. 8 Aur bádsháh mahall ke bág se lauṭkar mainoshí kí jagah áyá; aur Hámán us taḳht ke úpar, jis par A'star baiṭhí thí, paṛá thá. Tab bádsháh ne kahá, Kyá yih ghar hí meṉ mere sámne malika par jabr karná cháhtá hai? Is bát ká bádsháh ke muṉh se nikalná thá ki unhoṉ ne Hámán ká muṉh ḍháṉk diyá. 9 Phir un ḳhwájasaráoṉ meṉ se jo khidmat karte the, ek ḳhwájasará Kharbúnáh ne 'arz kí, ki Huzúr, is ke 'aláwa Hámán ke ghar meṉ wuh pachás háth úṉchí súlí khaṛí hai jis ko Hámán ne Mardakí ke liye taiyár kiyá jis ne bádsháh ke fáide kí bát batáí. Bádsháh ne farmáyá, ki Use us par ṭáṉg do. 10 So unhoṉ ne Hámán ko usí súlí par, jo us ne Mardakí ke liye taiyár kí thí, ṭáṉg diyá. Tab bádsháh ká gussa ṭhanḍá húá.

8 Usí din Aḳhasúerus bádsháh ne Yahúdíoṉ ke dushman Hámán ká ghar A'star malika ko baḳhshá. Aur Mardakí bádsháh ke sámne áyá, kyúṉki A'star ne batá diyá thá, ki us ká us se kyá rishta thá. 2 Aur bádsháh ne apní angúṭhí jo us ne Hámán se le lí thí utárkar Mardakí ko dí. Aur A'star ne Mardakí ko Hámán ke ghar par muḳhtár baná diyá. 3 Aur A'star ne phir bádsháh ke huzúr 'arz kí, aur us ke qadamoṉ par girí aur áṉsú bahá bahákar us kí minnat kí, ki Hámán Ajájí kí badḳhwáhí aur sázish ko jo us ne Yahúdíoṉ ke barḳhiláf kí thí bátil kar de. 4 Tab bádsháh ne A'star kí taraf sunahlá 'asá baṛháyá; so A'star bádsháh ke huzúr uṭh khaṛí húí; 5 aur kahne lagí, ki Agar bádsháh ko manzúr ho, aur maiṉ us kí nazar meṉ maqbúl húṉ, aur yih bát bádsháh ko munásib ma'lúm ho, aur maiṉ us kí nigáh meṉ piyárí húṉ, to un farmánoṉ ko mansúḳh karne ko likhá jáe, jin ko Ajájí Hammadátá ke beṭe Hámán ne un sab Yahúdíoṉ ko halák karne ke liye jo bádsháh ke sab súboṉ meṉ baste haiṉ tajwíz kiyá thá: 6 kyúṉki maiṉ us balá ko jo merí qaum par názil hogí, kyúṉkar dekh saktí húṉ? yá kaise maiṉ apne rishtadároṉ kí halákat dekh saktí húṉ? 7 Tab Aḳhasúerus bádsháh ne A'star malika, aur Mardakí Yahúdí se kahá, ki Dekho, maiṉ ne Hámán ká ghar A'star ko baḳhshá hai, aur use unhoṉ ne súlí par ṭáṉg diyá hai, is liye ki us ne Yahúdíoṉ par háth chaláyá. 8 Tum bhí bádsháh ke nám se Yahúdíoṉ ko jaisá cháhte ho likho, aur us par bádsháh kí angúṭhí se muhr karo: kyúṉki jo nawishta bádsháh ke nám se likhá játá hai, aur us par bádsháh kí angúṭhí se muhr kí játí hai, use koí mansúḳh nahíṉ kar saktá. 9 So usí waqt tísre mahíne, ya'ní Saiwán mahíne kí teíswíṉ táríḳh ko bádsháh ke munshí talab kiye gaye, aur jo kuchh Mardakí ne Hindostán se Kúsh tak ek sau sattáís súboṉ ke Yahúdíoṉ aur nawwáboṉ, aur hákimoṉ aur súboṉ ke amíroṉ ko hukm diyá, wuh sab har súbe ko usí ke hurúf, aur har qaum ko usí kí zabán, aur Yahúdíoṉ ko un ke hurúf aur un kí zabán ke mutábiq likhá gayá. 10 Aur us ne Aḳhasúerus bádsháh ke nám se ḳhatt likhe, aur bádsháh kí angúṭhí se un par muhr kí, aur un ko sawár harkároṉ ke háth rawána kiyá jo 'umda nasl ke tezraftár sháhí ghoṛoṉ par sawár the. 11 In meṉ bádsháh ne Yahúdíoṉ ko, jo har shahr meṉ the, ijázat dí ki ikaṭṭhe hokar apní

ján bacháne ke liye muqábale par aṛ jáeṉ, aur us qaum aur us súbe kí sári fauj ko jo un par aur un ke chhoṭe bachchoṉ par hamlaáwar ho halák aur qatl kareṉ, aur nest o nábúd kar deṉ, aur un ká mál lúṭ leṉ, 12 yih Akhasúerus bádsháh ke sab súboṉ meṉ bárahweṉ mahíne ya'ní Adár mahíne kí terahwíṉ tárikh ko ek hí din meṉ ho. 13 Is tahrír kí ek ek naql sab qaumoṉ ke liye shá'i kí gayí, ki is farmán ká i'lán har súbe meṉ kiyá jáe, táki Yahúdí log us din apne dushmanoṉ se apná intiqám lene ko taiyár raheṉ. 14 So wuh harkáre jo tezraftár sháhí ghoṛoṉ par sawár the rawána húe, aur bádsháh ke hukm kí wajh se tez nikle chale gaye. Aur wuh farmán qasr i Sosan meṉ diyá gayá. 15 Aur Mardakí bádsháh ke huzúr se ásmání aur safed rang ká sháhána libás aur sone ká ek baṛá táj, aur katání aur argawání khil'at pahine niklá. Aur Sosan shahr ne na'ra márá aur khushí manáí. 16 Yahúdíoṉ ko raunaq, aur khushí, aur shádmání, aur 'izzat hásil húí. 17 Aur har súbe aur har shahr meṉ, jaháṉ kahíṉ bádsháh ká hukm aur us ká farmán pahuṉchá, Yahúdíoṉ ko khurramí aur shádmání, aur 'íd aur khushí ká din nasíb húá. Aur us mulk ke logoṉ meṉ se bahutere Yahúdí ho gaye; kyúṉki Yahúdíoṉ ká khauf un par chhá gayá thá.

9 Ab bárahweṉ mahíne ya'ní Adár mahíne kí terahwíṉ tárikh ko, jab bádsháh ke hukm aur farmán par 'amal karne ká waqt nazdík áyá, aur us din Yahúdíoṉ ke dushmanoṉ ko un par gálib hone kí ummed thí, háláṉki bar'aks is ke yih húá, ki Yahúdíoṉ ne apne nafrat karnewáloṉ par galaba páyá; 2 to Akhasúerus bádsháh ke sab súboṉ ke Yahúdí apne apne shahr meṉ ikaṭṭhe húe, ki un par jo un ká nuqsán cháhte the, háth chaláeṉ: aur koí ádmí un ká sámná na kar saká; kyúṉki un ká khauf sab qaumoṉ par chhá gayá thá. 3 Aur súboṉ ke sab amíroṉ aur nawwáboṉ, aur hákimoṉ, aur bádsháh ke kárguzároṉ ne Yahúdíoṉ kí madad kí; is liye ki Mardakí ká ru'b un par chhá gayá thá. 4 Kyúṉki Mardakí sháhí mahall meṉ mu'azzaz thá, aur sab súboṉ meṉ us kí shuhrat phail gayí thí; is liye ki yih mard, ya'ní Mardakí baṛhtá hí chalá gayá. 5 Aur Yahúdíoṉ ne apne sab dushmanoṉ ko talwár kí dhár se káṭ ḍálá, aur qatl aur halák kiyá, aur apne nafrat karnewáloṉ se jo cháhá kiyá. 6 Aur qasr i Sosan meṉ Yahúdíoṉ ne páṉch sau ádmíoṉ ko qatl aur halák kiyá. 7 Aur Parshandátá, aur Dalfún, aur Aspátá, 8 aur Poratá, aur Adaliyáh, aur Aridatá, 9 aur Parmashtá, aur Arísai, aur Arídai, aur Waizátá, 10 ya'ní Yahúdíoṉ ke dushman Hámán bin Hammadátá ke dasoṉ beṭoṉ ko unhoṉ ne qatl kiyá: par lúṭ par unhoṉ ne háth na baṛháyá. 11 Usí din un logoṉ ká shumár, jo qasr i Sosan meṉ qatl húe, bádsháh ke huzúr pahuṉcháyá gayá. 12 Aur bádsháh ne A'star malika se kahá, ki Yahúdíoṉ ne qasr i Sosan hí meṉ páṉch sau ádmíoṉ, aur Hámán ke dasoṉ beṭoṉ ko qatl aur halák kiyá hai, to bádsháh ke báqí súboṉ meṉ unhoṉ ne kyá kuchh na kiyá hogá? ab terá kyá suwál hai? wuh manzúr hogá; aur terí aur kyá darkhwást hai? wuh púrí kí jáegí. 13 A'star ne kahá, Agar bádsháh ko manzúr ho, to un Yahúdíoṉ ko jo Sosan meṉ haiṉ ijázat mile, ki áj ke farmán ke muwáfiq kal bhí kareṉ; aur Hámán ke dasoṉ beṭe súlí par chaṛháe jáeṉ. 14 So bádsháh ne hukm diyá ki aisá hí kiyá jáe; aur Sosan meṉ us farmán ká i'lán kiyá gayá; aur Hámán ke dasoṉ beṭoṉ ko unhoṉ ne ṭaṉg diyá. 15 Aur wuh Yahúdí, jo Sosan meṉ rahte the, Adár mahíne kí chaudahwíṉ tárikh ko ikaṭṭhe húe, aur unhoṉ ne Sosan meṉ tín sau ádmíoṉ ko qatl kiyá, par lúṭ ke mál ko háth na lagáyá. 16 Aur báqí Yahúdí jo bádsháh ke súboṉ meṉ rahte the, ikaṭṭhe hokar apní apní ján bacháne ke liye muqábale ko aṛ gaye, aur apne dushmanoṉ se árám páyá, aur apne nafrat karnewáloṉ meṉ se pachhattar hazár ko qatl kiyá, par lúṭ par unhoṉ ne háth na baṛháyá 17 Yih Adár mahíne kí terahwíṉ tárikh thí: aur usí kí chaudahwíṉ tárikh ko unhoṉ ne árám kiyá, aur use ziyáfat aur khushí ká din ṭhahráyá. 18 Par wuh Yahúdí jo Sosan meṉ the, us kí terahwíṉ, aur chaudahwíṉ tárikh ko ikaṭṭhe húe, aur us kí pandrahwíṉ tárikh ko árám kiyá aur use ziyáfat aur khushí ká din

ṭhahráyá. 19 Is liye díhátí Yahúdí, jo befasíl bastiyon men rahte hain, Adár mahíne kí chaudahwín táríkh ko shádmání aur ziyáfat ká aur khushí ká aur ek dúsre ko tuhfe bhejne ká din mánte hain.

20 Aur Mardakí ne yih sárá ahwál likhkar un Yahúdíon ko jo Akhasúerus bádsháh ke sab súbon men, kyá nazdík kyá dúr rahte the, khatt bheje, 21 táki un ko tákíd kare, ki wuh Adár mahíne kí chaudahwín táríkh ko, aur usí kí pandrahwín ko, sál ba sál, 22 aise dinon kí tarah mánen, jin men Yahúdíon ko apne dushmanon se chain milá, aur wuh mahína un ke liye gam se shádmání men, aur mátam se khushí ke din men mubaddal húá; is liye wuh un ko ziyáfat aur khushí, aur ápas men tuhfe bhejne, aur garíbon ko khairát dene ke din ṭhahráen. 23 Yahúdíon ne jaisá shurú' kiyá thá, aur jaisá Mardakí ne un ko likhá thá, waisá hí karne ká zimma liyá; 24 kyúnki Ajájí Hammadátá ke beṭe Hámán sab Yahúdíon ke dushman ne Yahúdíon ke khiláf un ko halák karne kí tadbír kí thí, aur us ne púr ya'ní qur'a dálá thá, ki un ko nábúd aur halák kare; 25 par jab wuh mu'ámala bádsháh ke sámne pesh húá, to us ne khatton ke zarí'e se hukm kiyá, ki Wuh burí tajwíz jo us ne Yahúdíon ke barkhiláf kí thí ulṭí us hí ke sir par paṛe, aur wuh aur us ke beṭe súlí par chaṛháe jáen. 26 Is liye unhon ne un dinon ko púr ke nám ke sabab se Púrím kahá. So is khatt kí sab báton ke sabab se, aur jo kuchh unhon ne is mu'ámale men khud dekhá thá, aur jo un par guzrá thá, us ke sabab se bhí 27 Yahúdíon ne ṭhahrá diyá, aur apne úpar, aur apní nasl ke liye, aur un sabhon ke liye jo un ke sáth mil gaye the, yih zimma liyá, táki bát aṭal ho jáe, ki wuh us khatt kí tahrír ke mutábiq har sál un donon dinon ko muqarrara waqt par mánenge; 28 aur yih din pusht dar pusht har khándán, aur súbe, aur shahr men yád rakkhe aur mane jáenge, aur Púrím ke din Yahúdíon men kabhí mauqúf na honge, na un kí yádgár un kí nasl se játí rahegí. 29 Aur Abíkhail kí beṭí A'star malika, aur Yahúdí Mardakí ne Púrím ke báb ke khatt par zor dene ke liye púre ikhtiyár se likhá. 30 Aur us ne salámatí aur sachchái kí báten likhkar Akhasúerus kí mamlukat ke ek sau sattáís súbon men sab Yahúdíon ke pás khatt bheje, 31 táki Púrím ke in dinon ko un ke muqarrara waqt ke liye barqarár kare, jaisá Yahúdí Mardakí aur A'star malika ne un ko hukm kiyá thá, aur jaisá unhon ne apne aur apní nasl ke liye roza rakhne aur mátam karne ke báre men ṭhahráyá thá. 32 Aur A'star ke hukm se Púrím kí in rasmon kí tasdíq húí, aur yih kitáb men likh liyá gayá.

10 Aur Akhasúerus bádsháh ne zamín par, aur samundar ke jazíron par, khiráj muqarrar kiyá. 2 Aur us ke zor aur iqtidár ke sab kám aur Mardakí kí 'azmat ká hál, jahán tak bádsháh ne use taraqqí dí thí, kyá wuh Mádai aur Fárs ke bádsháhon kí tawáríkh kí kitáb men qalamband nahín? 3 Kyúnki Yahúdí Mardakí Akhasúerus bádsháh se dúsre darje par thá, aur sab Yahúdíon men mu'azzaz, aur apne bháíyon kí sárí jamá'at men maqbúl thá, aur apní qaum ká khairkhwáh rahá, aur apní sárí aulád se salámatí kí báten kartá thá.

AIYU'B

1 'U'z kí sarzamín men Aiyúb nám ek shakhs thá; wuh shakhs kámil aur rástbáz thá aur Khudá se ḍartá aur badí se dúr rahtá thá. 2 Us ke hán sát beṭe aur tín beṭiyán paidá húín. 3 Us ke pás sát hazár bheṛen, aur tín hazár únṭ, aur pánch sau joṛí bail, aur pánch sau gadhiyán, aur bahut se naukar chákar the, aisá ki ahl i mashriq men wuh sab se baṛá ádmí thá. 4 Us ke beṭe ek dúsre ke ghar jáyá

karte the, aur har ek apne din par ziyáfat kartá thá, aur apne sáth kháne píne ko apní tínon bahinon ko bulwá bhejte the. 5 Aur jab un kí ziyáfat ke din púre ho játe, to Aiyúb unhen bulwákar pák kartá, aur subh ko sawere uṭhkar un sabhon ke shumár ke muwáfiq sokhtaní qurbáníán charhátá thá; kyúnki Aiyúb kahtá thá, ki Sháyad mere beṭon ne kuchh khatá kí ho, aur apne dil men Khudá kí takfír kí ho. Aiyúb hamesha aisá hí kiyá kartá thá.

6 Aur ek din Khudá ke beṭe áe ki Khudáwand ke huzúr házir hon; aur un ke darmiyán Shaitán bhí áyá. 7 Aur Khudáwand ne Shaitán se púchhá, ki Tú kahán se átá hai? Shaitán ne Khudáwand ko jawáb diyá, ki Zamín par idhar udhar ghúmtá phirtá, aur us men sair kartá húá áyá hún. 8 Khudáwand ne Shaitán se kahá, Kyá tú ne mere bande Aiyúb ke hál par bhí kuchh gaur kiyá? kyúnki zamín par us kí tarah kámil aur rástbáz ádmí, jo Khudá se ḍartá aur badí se dúr rahtá ho, koí nahín? 9 Shaitán ne Khudáwand ko jawáb diyá, Kyá Aiyúb yún hí Khudá se ḍartá hai? 10 Kyá tú ne us ke, aur us ke ghar ke gird, aur jo kuchh us ká hai, us sab ke gird cháron taraf báṛ nahín banáí hai? Tú ne us ke háth ke kám men barakat bakhshí hai, aur us ke galle mulk men baṛh gaye hain. 11 Par tú zará apná háth baṛhákar jo kuchh us ká hai use chhú hí de, to kyá wuh tere munh par terí takfír na karegá? 12 Khudáwand ne Shaitán se kahá, Dekh, us ká sab kuchh tere ikhtiyár men hai; sirf us ko háth na lagáná. Tab Shaitán Khudáwand ke sámne se chalá gayá.

13 Aur ek din jab us ke beṭe aur beṭiyán apne baṛe bháí ke ghar men khána khá rahe, aur mainoshí kar rahe the, 14 to ek qásid ne Aiyúb ke pás ákar kahá, ki Bail hal men jute the, aur gadhe un ke pás char rahe the, 15 ki Sabá ke log un par ṭúṭ paṛe, aur unhen le gaye, aur naukaron ko tah i teg kiyá; aur faqat main hí akelá bach niklá, ki tujhe khabar dún. 16 Wuh abhí yih kah hí rahá thá, ki ek âur bhí ákar kahne lagá, ki Khudá kí ág ásmán se názil húí, aur bheṛon aur naukaron ko jalákar bhasam kar diyá; aur faqat main hí akelá bach niklá, ki tujhe khabar dún. 17 Wuh abhí yih kah hí rahá thá, ki ek âur bhí ákar kahne lagá, ki Kasdí tín gol hokar únṭon par á gire, aur unhen le gaye, aur naukaron ko tah i teg kiyá; aur faqat main hí akelá bach niklá, ki tujhe khabar dún. 18 Wuh abhí yih kah hí rahá thá, ki ek âur bhí ákar kahne lagá, ki Tere beṭe beṭiyán apne baṛe bháí ke ghar men khána khá rahe, aur mainoshí kar rahe the; 19 aur dekh, biyábán se ek baṛí ándhí chalí aur us ghar ke cháron konon par aise zor se ṭakráí, ki wuh un jawánon par gir paṛá, aur wuh mar gaye; aur faqat main hí akelá bach niklá, ki tujhe khabar dún. 20 Tab Aiyúb ne uṭhkar apná pairáhan chák kiyá, aur sir munḍáyá, aur zamín par girke sijda kiyá, 21 aur kahá, Nangá main apní mán ke peṭ se niklá, aur nangá hí wápas jáúngá; Khudáwand ne diyá, aur Khudáwand ne le liyá; Khudáwand ká nám mubárak ho. 22 In sab báton men Aiyúb ne na to gunáh kiyá, aur na Khudá par bejá kám ká 'aib lagáyá.

2 Phir ek din Khudá ke beṭe áe, ki Khudáwand ke huzúr házir hon, aur Shaitán bhí un ke darmiyán áyá, ki Khudáwand ke áge házir ho. 2 Aur Khudáwand ne Shaitán se púchhá, ki Tú kahán se átá hai? Shaitán ne Khudáwand ko jawáb diyá, ki Zamín par idhar udhar ghúmtá phirtá, aur us men sair kartá húá áyá hún. 3 Khudáwand ne Shaitán se kahá, Kyá tú ne mere bande Aiyúb ke hál par bhí kuchh gaur kiyá? Kyúnki zamín par us kí tarah kámil aur rástbáz ádmí, jo Khudá se ḍartá aur badí se dúr rahtá ho, koí nahín; aur go tú ne mujh ko ubhárá, ki besabab use halák karún, taubhí wuh apní rástí par qáim hai. 4 Shaitán ne Khudáwand ko jawáb diyá, ki Khál ke badle khál, balki insán apná sárá mál apní ján ke liye de ḍálegá. 5 Ab faqat apná háth baṛhákar us kí haḍḍí aur us ke gosht ko chhú de, to wuh tere munh par terí takfír karegá. 6 Khudáwand ne Shaitán se kahá, ki Dekh, wuh tere ikhtiyár men hai, faqat us kí ján mahfúz rahe. 7 Tab Shaitán Khudáwand ke sámne se chalá gayá, aur Aiyúb ko talwe

se chánd tak dardnák phoron se dukh diyá. 8 Aur wuh apne ko khujláne ke liye ek ṭhíkrá lekar rákh par baiṭh gayá. 9 Tab us kí bíwí us se kahne lagí, ki Kyá tú ab bhí apní rástí par qáim rahegá? Ḳhudá kí takfír kar aur mar já. 10 Par us ne us se kahá, ki Tú nádán ʻauraton kí sí báten kartí hai. Kyá ham Ḳhudá ke háth se sukh páen aur dukh na páen? In sab báton men Aiyúb ne apne labon se ḳhatá na kí.

11 Jab Aiyúb ke tín doston Temání Ilífaz aur Súḳhí Bildad aur Naʻmátí Súfar ne us sárí áfat ká hál, jo us par áí thí, suná, to wuh apní apní jagah se chale, aur unhon ne ápas men ʻahd kiyá, ki jákar us ke sáth roen, aur use tasallí den. 12 Aur jab unhon ne dúr se nigáh kí, aur use na pahcháná, to wuh chillá chillákar rone lage, aur har ek ne apná pairáhan chák kiyá, aur apne sir ke úpar ásmán kí taraf dhúl uṛáí. 13 Aur wuh sát din aur sát rát us ke sáth zamín par baiṭhe rahe, aur kisí ne us se ek bát na kahí, kyúnki unhon ne dekhá ki us ká gam bahut baṛá hai.

3 Is ke baʻd Aiyúb ne apná munh kholkar apne janam din par laʻnat kí. 2 Aur Aiyúb kahne lagá:

3 Nábúd ho wuh din jis men main paidá húá,
Aur wuh rát bhí jis men kahá gayá, ki Dekho, beṭá húá.
4 Wuh din andherá ho jáe;
Ḳhudá úpar se us ká liház na kare,
Aur na us par raushní paṛe.
5 Andherá aur maut ká sáya us par qábiz hon;
Badlí us par chhái rahe,
Aur din ko tárík kar denewálí chízen use dahshatzada karen.
6 Gahrí táríkí us rát ko daboch le;
Wuh sál ke dinon ke darmiyán ḳhushí na karne páe,
Aur na mahínon ke shumár men áe.
7 Wuh rát bánjh ho jáe;
Us men ḳhushí kí koí sadá na áe.
8 Din par laʻnat karnewále us par laʻnat karen,
Aur wuh bhí jo azhdaha ko chheṛne ko taiyár hain.
9 Us kí shám ke táre tárík ho jáen;
Wuh raushní kí ráh dekhe, jab ki wuh hai nahín,
Aur na wuh subh kí palakon ko dekhe.
10 Kyúnki us ne merí mán ke rihm ke darwázon ko band na kiyá,
Aur dukh ko merí ánkhon se chhipá na rakkhá.
11 Main rihm hí men kyún na mar gayá?
Aur main ne peṭ se nikalte hí ján kyún na de dí?
12 Mujhe qubúl karne ko ghuṭne kyún the?
Aur chhátiyán ki main un se píún?
13 Nahín to is waqt main paṛá hotá, aur beḳhabar rahtá,
Main so játá, tab mujhe árám miltá,
14 Zamín ke bádsháhon aur mushíron ke sáth,
Jinhon ne apne liye maqbare banáe;
15 Yá un sháhzádon ke sáth hotá, jin ke pás soná thá,
Jinhon ne apne ghar chándí se bhar liye the;
16 Yá poshída isqáṭ i haml kí mánind wujúd men na átá;
Yá un bachchon kí mánind, jinhon ne raushní hí na dekhí.
17 Wahán sharír fasád se báz áte hain,
Aur thake mánde ráhat páte hain.
18 Wahán qaidí milkar árám karte hain,
Aur dároge kí áwáz sunne men nahín átí.
19 Chhoṭe aur baṛe donon wahín hain,
Aur naukar apne áqá se ázád hai.
20 Dukhyáre ko raushní,
Aur talḳhján ko zindagí kyún miltí hai?
21 Jo maut kí ráh dekhte hain, par wuh átí nahín;
Aur chhipe ḳhazánon se ziyáda us ke joyán hain;
22 Jo niháyat shádmán
Aur ḳhush hote hain jab qabr ko pá lete hain.
23 Aise ádmí ko raushní kyún miltí hai, jis kí ráh chhipí hai,
Aur jise Ḳhudá ne har taraf se band kar diyá hai?
24 Kyúnki mere kháne kí jagah merí áhen hain,

Aur merá karáhná pání kí tarah jārí hai.
25 Kyúṉki jis bát se maiṉ ḍartá húṉ, wuhí mujh par átí hai;
Aur jis bát ká mujhe ḳhauf hotá hai, wuhí mujh par guzartí hai.
26 Kyúṉki mujhe na chain hai, na árám, na mujhe kal paṛtí hai,
Balki musíbat hí átí hai.

4 Tab Temání Ilífaz kahne lagá:
2 Agar koí tujh se bátchít karne kí koshish kare, to kyá tú ranjída hogá?
Par bole bagair kaun rah saktá hai?
3 Dekh, tú ne bahutoṉ ko sikháyá,
Aur kamzor háthoṉ ko mazbút kiyá.
4 Terí bátoṉ ne girte húe ko sambhálá,
Aur tú ne laṛkhaṛáte ghuṭnoṉ ko páedár kiyá,
5 Par ab to tujh hí par á paṛí, aur tú bedil húá játá hai;
Us ne tujhe chhúá, aur tú ghabrá uṭhá.
6 Kyá terí ḳhudátarsí hí terá bharosá nahíṉ?
Kyá terí ráhoṉ kí rástí terí ummed nahíṉ?
7 Kyá tujhe yád hai ki kabhí koí ma'súm bhí halák húá hai?
Yá kahíṉ rástbáz bhí káṭ ḍále gaye?
8 Mere dekhne meṉ to jo gunáh ko jotte,
Aur dukh bote haiṉ, wuhí us ko káṭte haiṉ.
9 Wuh Ḳhudá ke dam se halák hote,
Aur us ke gazab ke jhoke se bhasam hote haiṉ.
10 Babar kí garaj aur ḳhúnḳhwár babar kí dháṛ,
Aur babar ke bachchoṉ ke dáṉt, yih sab toṛe játe haiṉ.
11 Shikár na páne se buḍḍhá babar halák hotá,
Aur sherní ke bachche tittar bittar ho játe haiṉ.
12 Ek bát chupke se mere pás pahuṉchái gayí,
Us kí bhanak mere kán meṉ paṛí.
13 Rát kí royatoṉ ke ḳhayáloṉ ke darmiyán,
Jab logoṉ ko gahrí níṉd átí hai,
14 Mujhe ḳhauf aur kapkapí ne aisá pakṛá,
Ki merí sab haḍḍiyoṉ ko hilá ḍálá.
15 Tab ek rúh mere sámne se guzrí,
Aur mere rúṉgte khaṛe ho gaye.
16 Wuh chupcháp khaṛí ho gayí, par maiṉ us kí shakl pahchán na saká.
Ek súrat merí áṉkhoṉ ke sámne thí,
Aur sannáṭá thá, phir maiṉ ne ek áwáz suní, ki
17 Kyá fání insán Ḳhudá se ziyáda 'ádil hogá?
Kyá ádmí apne ḳháliq se ziyáda pák ṭhahregá?
18 Dekh, use apne ḳhádimoṉ ká i'tibár nahíṉ,
Aur wuh apne firishtoṉ par hamáqat ko 'áid kartá hai.
19 Phir bhalá un kí kyá haqíqat hai, jo miṭṭí ke makánoṉ meṉ rahte haiṉ
Jin kí bunyád ḳhák meṉ hai,
Aur jo patange se bhí jald pis játe haiṉ.
20 Wuh subh se shám tak halák hote haiṉ;
Wuh hamesha ke liye faná ho játe haiṉ, aur koí un ká ḳhayál bhí nahíṉ kartá.
21 Kyá un ke ḍere kí ḍorí un ke andar hí andar toṛí nahíṉ játí?
Wuh marte haiṉ, aur yih bhí bagair dánáí ke.

5 Zará pukár; kyá koí hai jo tujhe jawáb degá?
Aur muqaddasoṉ meṉ se tú kis kí taraf phiregá?
2 Kyúṉki kuṛhná bewuqúf ko már ḍálta hai,
Aur jalan ahmaq kí ján le letí hai.
3 Maiṉ ne bewuqúf ko jaṛ pakaṛte dekhá hai,
Par nágahán us ke maskan par la'nat kí.
4 Us ke bálbachche salámatí se dúr haiṉ;
Wuh pháṭak hí par kuchle játe haiṉ,
Aur koí nahíṉ jo unheṉ chhuṛáe.
5 Bhúká us kí fasl ko khátá hai,
Balki use káṉṭoṉ meṉ se bhí nikál letá hai;
Aur piyásá us ke mál ko nigal játá hai.
6 Kyúṉki musíbat miṭṭí meṉ se nahíṉ ugtí,
Na dukh zamín meṉ se nikaltá hai;
7 Par jaise chingáriyáṉ úpar hí ko úṛtí haiṉ,

Waise hí insán dukh ke liye paidá húá hai.
8 Lekin main to Khudá hí ká tálib rahúngá,
Aur apná mu'ámala Khudá hí par chhorúngá:
9 Jo aise bare bare kám, jo daryáft nahín ho sakte,
Aur beshumár 'ajíb kám kartá hai.
10 Wuhí zamín par menh barsátá,
Aur kheton men pání bhejtá hai.
11 Isí tarah wuh firotanon ko únchí jagah par bithátá hai;
Aur mátam karnewále salámatí kí sarfarází páte hain.
12 Wuh 'aiyáron kí tadbíron ko bátil kar detá hai;
Yahán tak ki un ke háth un ke maqsúd ko púrá nahín kar sakte.
13 Wuh hoshyáron ko un hí kí chálákíon men phansátá hai;
Aur terhe logon kí mashwarat jald játí rahtí hai.
14 Unhen din dahár e andhere se pálá partá hai,
Aur wuh do pahar ke waqt aise tatolte phirte hain jaise rát ko.
15 Lekin muflis ko, un ke munh kí talwár
Aur zabardast ke háth se, wuh bachá letá hai.
16 So miskín ko ummed rahtí hai;
Aur badkárí apná munh band kar letí hai.
17 Dekh, wuh ádmí, jise Khudá tambíh kartá hai, khushqismat hai;
Is liye Khudá kí tádíb ko haqír na ján.
18 Kyúnki wuhí majrúh kartá, aur pattí bándhtá hai;
Wuhí zakhmí kartá hai, aur usí ke háth changá karte hain.
19 Wuh tujhe chha musíbaton se chhuráegá;
Balki sát men bhí koí áfat tujhe chhúne na páegí.
20 Kál men wuh tujh ko maut se bacháegá,
Aur laráí men talwár kí dhár se.
21 Tú zabán ke kore se mahfúz rakkhá jáegá,
Aur jab halákat áegí to tujhe dar nahín lagegá.
22 Tú halákat aur khushksálí par hansegá;
Aur zamín ke darandon se tujhe kuchh khauf na hogá.
23 Maidán ke pattharon ke sáth terá eká hogá;
Aur janglí darande tujh se mel rakkhenge.
24 Aur tú jánegá ki terá derá mahfúz hai;
Aur tú apne maskan men jáegá, aur koí chíz gáib na páegá.
25 Tujhe yih bhí ma'lúm hogá, ki terí nasl barí,
Aur terí aulád zamín kí ghás kí mánind baromand hogí.
26 Tú púrí 'umr men apní qabr men jáegá,
Jaise anáj ke púle apne waqt par jama' kiye játe hain.
27 Dekh, ham ne is kí tahqíq kí, aur yih bát yún hí hai;
Ise sun le, aur apne fáide ke liye use yád rakh.

6 Tab Aiyúb ne jawáb diyá,
2 Kásh ki merá kurhná tolá játá,
Aur merí sárí musíbat tarázú men rakkhí játí!
3 To wuh samundar kí ret se bhí bhárí utartí;
Isí liye merí báten beta'ammulí kí hain.
4 Kyúnki Qádir i mutlaq ke tír mere andar lage húe hain;
Merí rúh un hí ke zahr ko pí rahí hai;
Khudá kí daráoní báten mere khiláf saff bándhe húe hain.
5 Kyá janglí gadhá us waqt bhí rengtá hai, jab use ghás mil játí hai?
Yá kyá bail chárá pákar dakártá hai?
6 Kyá phíkí chíz benamak kháí já saktí hai?
Yá kyá ande kí safedí men koí maza hai?
7 Merí rúh ko un ke chhúne se bhí inkár hai;
Wuh mere liye makrúh gizá hai.
8 Kásh ki merí darkhwást manzúr hotí;
Aur Khudá mujhe wuh chíz bakhshtá jis kí mujhe árzú hai!
9 Ya'ní Khudá ko yihí manzúr hotá ki mujhe kuchal dále;
Aur apná háth chalákar mujhe kát dále!
10 To mujhe tasallí hotí;
Balki main us atal dard men bhí shádmán rahtá,

Kyúnki main ne us Quddús kí
báton ká inkár nahín kiyá.
11 Merí táqat hí kyá hai, jo main
thahrá rahún?
Aur merá anjám hí kyá hai, jo
main sabr karún?
12 Kyá merí táqat pattharon kí
táqat hai?
Yá merá jism pítal ká hai?
13 Kyá bát yihí nahín ki main bebas
hún,
Aur kám karne kí quwwat mujh
se játí rahí hai?
14 Us par jo bedil hone ko hai, us
ke dost kí taraf se mihrbání
honí cháhiye;
Balki us par bhí jo Qádir i mutlaq
ká khauf chhor detá hai.
15 Mere bháiyon ne nále kí tarah
dagá kí,
Un wádion ke nálon kí tarah jo
súkh játe hain;
16 Jo yakh ke sabab se kále hain,
Aur jin men barf chhipí hai.
17 Jis waqt wuh garm hote hain, to
gáib ho játe hain,
Aur jab garmí partí hai, to apní
jagah se ur játe hain.
18 Qáfile apne ráste se mur játe
hain;
Aur biyábán men jákar halák ho
játe hain.
19 Taimá ke qáfile dekhte rahe;
Sabá ke kárwán un ke intizár
men rahe.
20 Wuh sharminda húe, kyúnki un-
hon ne ummed kí thí;
Wuh wahán áe aur pashemán húe.
21 So tumhárí bhí koi haqíqat nahín;
Tum daráoní chíz dekhkar dar
játe ho.
22 Kyá main ne kahá, Kuchh mujhe
do?
Yá, Apne mál men se mere liye
rishwat do?
23 Yá, Mukhálif ke háth se mujhe
bacháo?
Yá, Zálimon ke háth se mujhe
chhuráo?
24 Mujhe samjháo, aur main khá-
mosh rahúngá;
Aur mujhe samjháo ki main kis
bát men chúká.
25 Rástí kí báten kaisí mu'assir hotí
hain!
Par tumhárí dalíl kis bát kí tardíd
kartí hai?
26 Kyá tum is khayál men ho, ki
lafzon kí tardíd karo?
Is liye ki máyús kí báten hawá kí
tarah hotí hain.
27 Hán, tum to yatímon par qur'a
dálnewále,
Aur apne dost ko saudágarí ká
mál banánewále ho.
28 Is liye zará merí taraf nigáh karo;
Kyúnki tumháre munh par main
hargiz jhúth na bolúngá.
29 Main tumhárí minnat kartá hún,
báz áo, beinsáfí na karo;
Hán, báz áo, main haqq par hún.
30 Kyá merí zabán par beinsáfí hai?
Kyá fitnaangezí kí báton ke
pahchánne ká mujhe shu'úr
nahín?

7 Kyá insán ke liye zamín par
jang o jadal nahín?
Aur kyá us ke din mazdúr ke se
nahín hote?
2 Jaise naukar sáye kí barí árzú
kartá hai,
Aur mazdúr apní ujrat ká munta-
zir rahtá hai;
3 Waise hí main butlán ke mahínon
ká málik banáyá gayá hún,
Aur musíbat kí ráten mere liye
thahráí gayí hain.
4 Jab main lettá hún to kahtá hún,
Kab uthúngá? par rát lambí hotí
hai;
Aur din nikalne tak idhar udhar
karwaten badaltá rahtá hún.
5 Merá jism kíron aur mittí ke
dhelon se dhaká hai;
Merí khál simattí aur phir násúr
ho játí hai.
6 Mere din juláhe kí dharkí se bhí
tezraftár hain,
Aur bagair ummed ke guzar játe
hain.
7 A'h, yád kar, ki merí zindagí
hawá hai:
Aur merí ánkh khushí ko phir na
dekhegí.
8 Jo mujhe ab dekhtá hai, us kí
ánkh mujhe phir na dekhegí:
Terí ánkhen to mujh par hongí,
par main na húngá.
9 Jaise bádal phatkar gáib ho játá
hai,
Waise hí wuh jo qabr men utartá
hai, phir kabhí úpar nahín átá.
10 Wuh apne ghar ko phir na
lautegá,
Na us kí jagah use phir pahchá-
negí.
11 Is liye main apná munh band
nahín rakkhúngá;

Main apní rúh kí talkhí men boltá jáúngá;
Main apní ján ke 'azáb men shakwa karúngá.
12 Kyá main samundar hún, yá magarmachh,
Jo tú mujh par pahrá biṭhátá hai?
13 Jab main kahtá hún, Merá bistar mujhe árám pahuncháegá,
Merá bichhauná mere gam ko halká karegá;
14 To tú khwábon se mujhe ḍarátá,
Aur royaton se mujhe sahmá detá hai:
15 Yahán tak ki merí ján phánsí
Aur maut ko, merí in haḍḍiyon par tarjíh detí hai.
16 Mujhe apní ján se nafrat hai; main hamesha tak zinda rahná nahín cháhtá:
Mujhe chhoṛ de; kyúnki mere din butlán hain.
17 Insán kí bisát hí kyá hai, jo tú use sarfaráz kare,
Aur apná dil us par lagáe,
18 Aur har subh us kí khabar le,
Aur har lamha use ázmáe?
19 Tú kab tak apní nigáh merí taraf se nahín haṭáegá,
Aur mujhe itní bhí muhlat na degá ki apná thúk nigal lún?
20 Ai baní A'dam ke názir, agar main ne gunáh kiyá hai, to terá kyá bigáṛtá hún?
Tú ne kyún mujhe apná nishána baná liyá hai,
Yahán tak ki main apne áp par bojh hún?
21 Tú merá gunáh kyún nahín mu'áf kartá, aur merí badkárí kyún nahín dúr kar detá?
Ab to main miṭṭí men so jáúngá,
Aur tú mujhe khúb ḍhúnḍhegá, par main na húngá.

8 Tab Bildad Súkhí kahne lagá,
2 Tú kab tak aise hí baktá rahegá?
Aur tere munh kí báten kab tak ándhí kí tarah hongí?
3 Kyá Khudá beinsáfí kartá hai?
Kyá Qádir i mutlaq 'adl ká khún kartá hai?
4 Agar tere farzandon ne us ká gunáh kiyá hai,
Aur us ne unhen un hí kí khatá ke hawále kar diyá;
5 Taubhí agar tú Khudá ko khúb ḍhúnḍhtá,
Aur Qádir i mutlaq ke huzúr minnat kartá;
6 To agar tú pákdil aur rástbáz hotá,
To wuh zarúr ab tere liye bedár ho játá,
Aur terí rástbází ke maskan ko baromand kartá.
7 Aur agarchi terá ágáz chhoṭá sá thá,
Taubhí terá anjám bahut baṛá hotá.
8 Zará pichhle zamáne ke logon se púchh,
Aur jo kuchh un ke bápdádá ne tahqíq kí hai, us par dhiyán kar:
9 (Kyúnki ham to kal ke hain, aur kuchh nahín jánte,
Aur hamáre din zamín par sáye kí mánind hain.)
10 Kyá wuh tujhe na sikháenge, aur na batáenge,
Aur apne dil kí báten nahín karenge?
11 Kyá nágarmothá bagair kíchaṛ ke ug saktá hai?
Kyá sarkanḍá bagair pání ke baṛh saktá hai?
12 Jab wuh hará hí hai, aur káṭá bhí nahín gayá,
Taubhí aur paudon se pahle súkh játá hai.
13 Aisí hí un sab kí ráhen hain, jo Khudá ko bhúl játe hain;
Bekhudá ádmí kí ummed ṭúṭ jáegí:
14 Us ká i'timád játá rahegá,
Aur us ká bharosá makṛí ká jálá hai.
15 Wuh apne ghar par ṭek lagáegá, lekin wuh khaṛá na rahegá;
Wuh use mazbútí se thámegá, par wuh qáim na rahegá.
16 Wuh dhúp pákar hará bhará ho játá hai,
Aur us kí ḍáliyán usí ke bág men phailtí hain.
17 Us kí jaṛen ḍher men lipṭí húí hain,
Wuh pattharon kí jagah ko dekh letá hai.
18 Agar wuh apní jagah se nest kiyá jáe,
To wuh us ká inkár karke kahne lagegí, ki Main ne tujhe dekhá hí nahín.
19 Dekh, us kí ráh kí khushí itní hí hai,

Aur miṭṭí men se dúsre ug áenge.
20 Dekh, Khudá kámil ádmí ko chhoṛ na degá;
Na wuh badkirdáron ko sambhálegá.
21 Wuh ab bhí tere munh ko hansí se bhar degá,
Aur tere labon ko lalkár kí áwáz se.
22 Tere nafrat karnewále sharm ká jáma pahinenge;
Aur sharíron ká ḍerá qáim na rahegá.

9 Phir Aiyúb ne jawáb diyá,
2 Darhaqíqat main jántá hún, Ki bát yún hí hai;
Par insán Khudá ke huzúr kaise rástbáz ṭhahre?
3 Agar wuh us se bahs karne ko rází bhí ho,
To yih hazár báton men se use ek ká bhí jawáb na de sakegá.
4 Wuh dil ká 'aqlmand, aur táqat men zoráwar hai;
Kis ne jur'at karke us ká sámná kiyá aur baromand húá?
5 Wuh paháṛon ko haṭá detá hai, aur unhen patá bhí nahín lagtá;
Wuh apne qahr men unhen ulaṭ detá hai.
6 Wuh zamín ko us kí jagah se hilá detá hai;
Aur us ke sutún kánpne lagte hain.
7 Wuh áftáb ko hukm kartá hai, aur wuh tulú' nahín hotá;
Aur sitáron par muhr lagá detá hai.
8 Wuh ásmánon ko akelá tán detá hai,
Aur samundar kí lahron par chaltá hai.
9 Us ne Banátu'n na'sh, aur Jabbár, aur Suraiyá,
Aur junúb ke burjon ko banáyá.
10 Wuh baṛe baṛe kám, jo daryáft nahín ho sakte,
Aur beshumár 'ajáib kartá hai.
11 Dekho, wuh mere pás se guzartá hai, par mujhe dikhái nahín detá.
Wuh áge bhí baṛh játá hai, par main use nahín dekhtá.
12 Dekho, wuh shikár pakaṛtá hai, kaun use rok saktá hai?
Kaun us se kahegá, ki Tú kyá kartá hai?
13 Khudá apne gazab ko nahín haṭáegá;
Ráhab ke madadgár us ke níche jhuk játe hain.
14 Phir merí kyá haqíqat hai, ki main use jawáb dún,
Aur us se bahs karne ko apne lafz chhánṭ chhánṭkar nikálún?
15 Use to main, agar sádiq bhí hotá, to jawáb na detá;
Main apne mukhálif kí minnat kartá.
16 Agar wuh mere pukárne par mujhe jawáb bhí detá,
Taubhí main yaqín na kartá ki us ne merí áwáz suní.
17 Wuh túfán se mujhe toṛtá hai;
Aur besabab mere zakhmon ko ziyáda kartá hai.
18 Wuh mujhe dam nahín lene detá,
Balki mujhe talkhí se labrez kartá hai.
19 Agar zoráwar kí táqat ká zikr ho, to dekho, wuh hai.
Aur agar insáf ká, to mere liye waqt kaun ṭhahráegá?
20 Agar main sádiq bhí hún, taubhí merá hí munh mujhe mulzim ṭhahráegá:
Agar kámil bhí hún, taubhí yih mujhe kajrau sábit karegá.
21 Main kámil to hún, par main apne ko kuchh nahín samajhtá;
Main apní zindagí ko haqír jántá hún.
22 Yih sab ek hí bát hai; is liye main kahtá hún,
Ki wuh kámil aur sharír, donon ko, halák kar detá hai.
23 Agar marí nágahán halák karne lage,
To wuh begunáh kí ázmáish ká mazhaka uṛátá hai.
24 Zamín sharíron ko supurd kar dí gayí hai:
Wuh us ke hákimon ke munh ḍhánk detá hai;
Agar wuhí nahín, to aur kaun hai?
25 Mere din harkáron se bhí tezrau hain:
Wuh uṛe chale játe hain, aur khushí nahín dekhne páte.
26 Wuh tez jaházon kí tarah nikal gaye;
Aur us 'uqáb kí mánind jo shikár par jhapaṭtá ho.
27 Agar main kahún, Main apná gam bhulá dúngá,
Aur udásí chhoṛkar dilshád húngá;

28 To main apne dukhon se dartá hún;
Main jántá hún ki tú mujhe begunáh na thahráegá.
29 Main to mulzim thahrúngá;
Phir main 'abas zahmat kyún uṭháún?
30 Agar main apne ko barf ke pání se dhoún,
Aur apne háth kitne hí sáf karún;
31 Taubhí tú mujhe khái men gota degá,
Aur mere hí kapṛe mujh se ghin kháenge.
32 Kyúnki wuh merí tarah ádmí nahín, ki main use jawáb dún,
Aur ham 'adálat men báham házir hon.
33 Hamáre darmiyán koí sális nahín,
Jo ham donon par apná háth rakkhe.
34 Wuh apná 'asá mujh se haṭá le,
Aur us kí daráoní bát mujhe hirásán na kare:
35 Tab main kuchh kahúngá, aur us se darne ká nahín;
Kyúnki apne áp men to main aisá nahín hún.

10 Merí rúh merí zindagí se bezár hai;
Main apná shakwa khúb dil kholkar karúngá;
Main apne dil kí talkhí men bolúngá.
2 Main Khudá se kahúngá, Mujhe mulzim na ṭhahrá;
Mujhe batá, ki tú mujh se kyún jhagaṛtá hai.
3 Kyá tujhe achchhá lagtá hai, ki andher kare,
Aur apne háthon kí banáí húí chíz ko haqír jáne,
Aur sharíron kí mashwarat ko raushan kare?
4 Kyá terí ánkhen gosht kí hain,
Yá tú aise dekhtá hai jaise ádmí dekhtá hai?
5 Kyá tere din ádmí ke din kí tarah,
Aur tere sál insán ke aiyám kí mánind hain,
6 Ki tú merí badkárí ko púchhtá,
Aur merá gunáh ḍhúnḍhtá hai,
7 Go tujhe ma'lúm hai ki main sharír nahín hún;
Aur koí nahín jo tere háth se chhuṛá sake?
8 Tere hí háthon ne mujhe banáyá,
Aur sarásar joṛkar kámil kiyá,
Phir bhí tú mujhe halák kartá hai.
9 Yád kar, ki tú ne gundhí húí miṭṭí kí tarah mujhe banáyá;
Aur kyá tú mujhe phir khák men miláegá?
10 Kyá tú ne mujhe dúdh kí tarah nahín unḍelá,
Aur panír kí tarah nahín jamáyá?
11 Phir tú ne mujh par chamṛá aur gosht chaṛháyá,
Aur haḍḍiyon aur nason se mujhe joṛ diyá.
12 Tú ne mujhe ján bakhshí aur mujh par karam kiyá,
Aur terí nigahbání ne merí rúh salámat rakkhí.
13 Taubhí tú ne yih báten apne dil men chhipá rakkhí thín;
Main jántá hún ki terá yihí iráda hai, ki
14 Agar main gunáh karún, to tú mujh par nigrán hogá;
Aur tú mujhe merí badkárí se barí nahín karegá.
15 Agar main badí karún, to mujh par afsos!
Agar main sádiq banún, taubhí apná sir nahín uṭháne ká;
Kyúnki main ruswáí se bhará hún,
Aur apní musíbat ko dekhtá rahtá hún.
16 Aur agar sir uṭháún, to tú sher kí tarah mujhe shikár kartá hai;
Aur phir 'ajíb súrat men mujh par záhir hotá hai.
17 Tú mere khiláf naye naye gawáh látá hai,
Aur apná qahr mujh par baṛhátá hai;
Nayí nayí faujen mujh par chaṛh átí hain.
18 Pas tú ne mujhe rihm se nikálá hí kyún?
Main ján de detá aur koí ánkh mujhe dekhne na pátí.
19 Main aisá hotá ki goyá thá hí nahín,
Main rihm hí se qabr men pahunchá diyá játá.
20 Kyá mere din thoṛe se nahín? báz á,
Aur mujhe chhoṛ de, táki main kuchh ráhat páún,
21 Is se pahle ki main wahán jáún jahán se phir na lauṭúngá,
Ya'ní táríkí aur maut ke sáye kí sarzamín ko;
22 Gahrí táríkí kí sarzamín jo khud táríkí hí hai;

Maut ke sáye kí sarzamín, jo betartíb hai,
Aur jahán raushní bhí aisí hai jaisí táríkí.

11 Tab Súfar Na'mátí ne jawáb diyá :
2 Kyá in bahut sí báton ká jawáb na diyá jáe?
Aur kyá bakwásí ádmí rást ṭhahráyá jáe?
3 Kyá terí láfzaní logon ko ḳhámosh kar de?
Aur jab tú ṭhaṭṭhá kare, to kyá koí tujhe sharminda na kare?
4 Kyúnki tú kahtá hai, Merí ta'lím pák hai,
Aur main terí nigáh men begunáh hún.
5 Kásh Ḳhudá ḳhud bole,
Aur tere ḳhiláf apne labon ko khole,
6 Aur hikmat ke asrár tujhe dikháe,
Ki wuh tásír men gúnágún hai!
So ján le, ki terí badkárí jis láiq hai, us se kam hí Ḳhudá tujh se mutálaba kartá hai.
7 Kyá tú talásh se Ḳhudá ko pá saktá hai?
Kyá tú Qádir i mutlaq ká bhed kamál ke sáth daryáft kar saktá hai?
8 Wuh ásmán kí tarah únchá hai; tú kyá kar saktá hai?
Wuh pátál se gahrá hai; tú kyá ján saktá hai?
9 Us kí náp zamín se lambí,
Aur samundar se chaurí hai.
10 Agar wuh bích se guzarkar band kar de,
Aur 'adálat men buláe, to kaun use rok saktá hai?
11 Kyúnki wuh behúda ádmíon ko pahchántá hai;
Aur badkárí ko bhí dekhtá hai; ḳhwáh us ká ḳhayál na kare.
12 Lekin behúda ádmí samajh se ḳhálí hotá hai,
Balki insán gorḳhar ke bachche kí tarah paidá hotá hai.
13 Agar tú apne dil ko ṭhík kare,
Aur apne háth us kí taraf phailáe;
14 Agar tere háth men badkárí ho, to use dúr kare,
Aur nárástí ko apne ḍeron men rahne na de;
15 Tab yaqínan tú apná munh bedág uṭháegá,
Balki tú sábitqadam ho jáegá aur ḍarne ká nahín.
16 Kyúnki tú apní ḳhastahálí ko bhúl jáegá;
Tú use us pání kí tarah yád karegá jo bah gayá ho:
17 Aur terí zindagí do pahar se ziyáda raushan hogí;
Aur agar táríkí húí, to wuh subh kí tarah hogí.
18 Aur tú mutma'inn rahegá, kyúnki ummed hogí;
Aur apne chaugird dekh dekhkar, salámatí se árám karegá.
19 Aur tú leṭ jáegá, aur koí tujhe daráegá nahín;
Balki bahutere tujh se faryád karenge.
20 Par sharíron kí ánkhen rah jáengí,
Un ke liye bhágne ko bhí rásta na hogá,
Aur dam de dená hí un kí ummed hogí.

12 Tab Aiyúb ne jawáb diyá :
2 Beshakk ádmí to tum hí ho,
Aur hikmat tumháre hí sáth maregí.
3 Lekin mujh men bhí samajh hai, jaise tum men hai;
Main tum se kam nahín;
Bhalá, aisí báten jaisí yih hain, kaun nahín jántá?
4 Main us ádmí kí tarah hún, jo apne paṛausí ke liye hansí ká nishána baná hai.
Main wuh ádmí thá, jo Ḳhudá se du'á kartá aur wuh us kí sun letá thá:
Rást aur kámil ádmí hansí ká nishána hotá hí hai.
5 Jo chain se hai, us ke ḳhayál men dukh ke liye hiqárat hotí hai.
Yih un ke liye taiyár rahtí hai jin ká pánw phisaltá hai.
6 Ḍákúon ke ḍere salámat rahte hain,
Aur jo Ḳhudá ko gussa diláte hain, wuh mahfúz rahte hain;
Un hí ke háth ko Ḳhudá ḳhúb bhartá hai.
7 Haiwánon se púchh, aur wuh tujhe sikháenge;
Aur hawá ke parandon se daryáft kar, aur wuh tujhe batáenge.
8 Yá zamín se bát kar, aur wuh tujhe sikháegí;

Aur samundar kí machhliyán tujh se bayán karengí.
9 Kaun nahín jántá, ki in sab báton men
Khudá hí ká háth hai, jis ne yih sab banáyá?
10 Usí ke háth men har jándár kí ján,
Aur kull baní A'dam ká dam hai.
11 Kyá kán báton ko nahín parakh letá,
Jaise zabán kháne ko chakh letí hai?
12 Buḍḍhon men samajh hotí hai,
Aur 'umr kí darází men dánáí.
13 Khudá men samajh aur quwwat hai;
Us ke pás maslahat aur dánáí hai.
14 Dekho, wuh ḍhá detá hai, to phir bantá nahín;
Wuh ádmí ko band kar detá hai, to phir khultá nahín.
15 Dekho, wuh menh ko rok letá hai, to pání súkh játá hai;
Phir jab wuh use bhejtá hai, to wuh zamín ko ulaṭ detá hai.
16 Us men táqat aur tásír kí quwwat hai,
Fareb khánewálá, aur fareb denewálá donon usí ke hain.
17 Wuh mushíron ko luṭwákar asírí men le játá hai,
Aur 'adálat karnewálon ko bewuqúf baná detá hai.
18 Wuh sháhí bandhon ko khol ḍáltá hai,
Aur bádsháhon kí kamar par paṭká bándhtá hai.
19 Wuh káhinon ko luṭwákar asírí men le játá,
Aur zabardaston ko pachhár detá hai.
20 Wuh i'timádwále kí quwwat i goyáí dúr kartá,
Aur buzurgon kí dánáí ko chhín letá hai.
21 Wuh umará par hiqárat barsátá hai,
Aur zoráwaron ke kamarband ko khol ḍáltá hai.
22 Wuh andhere men se gahrí báton ko áshkárá kartá,
Aur maut ke sáye ko bhí raushní men le átá hai.
23 Wuh qaumon ko baṛhákar unhen halák kar ḍáltá hai:
Wuh qaumon ko phailátá, aur phir unhen sameṭ letá hai.
24 Wuh zamín kí qaumon ke sardáron kí 'aql uṛá detá,
Aur unhen aise biyábán men bhaṭká detá hai, jahán rásta nahín.
25 Wuh raushní ke bagair táríkí men ṭaṭolte phirte hain,
Aur wuh unhen aisá baná detá hai, ki matwále kí tarah laṛkhaṛáte húe chalte hain.

13 Merí ánkh ne to yih sab kuchh dekhá hai,
Mere kán ne yih suná, aur samajh bhí liyá hai.
2 Jo kuchh tum jánte ho, use main bhí jántá hún;
Main tum se kam nahín.
3 Main to Qádir i mutlaq se guftogú karní cháhtá hún,
Merí árzú hai ki Khudá ke sáth bahs karún.
4 Lekin tum log to jhúṭhí báton ke ghaṛnewále ho,
Tum sab ke sab nikamme tabíb ho.
5 Kash tum bi'lkull khámosh ho játe!
Yihí tumhárí 'aqlmandí hotí.
6 Ab merí dalíl suno,
Aur mere munh ke da'we par kán lagáo.
7 Kyá tum Khudá ke haqq men nárástí se báten karoge,
Aur us ke haqq men fareb se bologe?
8 Kyá tum us kí tarafdárí karoge?
Kyá tum Khudá kí taraf se jhagṛoge?
9 Kyá yih achchhá hogá, ki wuh tumhárí taftísh kare?
Kyá tum use fareb doge, jaise ádmí ko?
10 Wuh zarúr tumhen malámat karegá,
Agar tum khufiyatan tarafdárí karo.
11 Kyá us ká jalál tumhen ḍará na degá,
Aur us ká ru'b tum par chhá na jáegá?
12 Tumhárí ma'rúf báten rákh kí kaháwaten hain,
Tumhárí fasílen miṭṭí kí fasílen hain.
13 Tum chup raho, mujhe chhoṛo, táki main bol sakún,
Aur phir mujh par jo bíte so bíte.
14 Main apná hí gosht apne dánton se kyún chabáún,
Aur apní ján apní hathelí par kyún rakkhún?

15 Dekho, wuh mujhe qatl karegá, main intizár nahín karúngá;
Ba har hál main apní ráhon kí táid us ke huzúr karúngá.
16 Yih bhí merí naját ká bá'is hogá; Kyúnki koí bekhudá us ke sámne á nahín saktá.
17 Merí taqrír ko gaur se suno,
Aur merá bayán tumháre kánon men pare.
18 Dekho, main ne apná da'wá durust kar liyá hai;
Main jántá hún ki main sádiq hún.
19 Kaun hai jo mere sáth jhagregá? Kyúnki phir to main chup hokar apní ján de dúngá.
20 Faqat do hí kám mujh se na kar, Tab main tujh se nahín chhipúngá:
21 Apná háth mujh se dúr hatá le; Aur terí haibat mujhe khaufzada na kare.
22 Tab tere buláne par main jawáb dúngá;
Yá main bolún, aur tú mujhe jawáb de.
23 Merí badkárián aur gunáh kitne hain?
Aisá kar ki main apní khatá aur gunáh ko ján lún.
24 Tú apná munh kyún chhipátá hai, Aur mujhe apná dushman kyún jántá hai?
25 Kyá tú urte patte ko pareshán karegá?
Kyá tú súkhe danthal ke píchhe paregá?
26 Kyúnki tú mere khiláf talkh báten likhtá hai,
Aur merí jawání kí badkárián mujh par wápas látá hai;
27 Tú mere pánw káth men thonktá, aur merí sárí ráhon kí nigrání kartá hai;
Aur mere pánwon ke gird khatt khenchtá hai:
28 Agarchi main sarí húí chíz kí tarah hún, jo faná ho játí hai,
Yá us kapre kí mánind hún jise kíre ne khá liyá ho.

14 Insán jo 'aurat se paidá hotá hai
Thore dinon ká hai, aur dukh se bhará hai.
2 Wuh phúl kí tarah nikaltá, aur kát dálá játá hai:
Wuh sáye kí tarah ur játá hai, aur thahrtá nahín.
3 So kyá tú aise par apní ánkhen kholtá hai,
Aur mujhe apne sáth 'adálat men ghasíttá hai?
4 Nápák chíz men se pák chíz kaun nikál saktá hai? koí nahín.
5 Us ke din to thahre húe hain, aur us ke mahínon kí ta'dád tere pás hai,
Aur tú ne us kí haddon ko muqarrar kar diyá hai jinhen wuh pár nahín kar saktá;
6 So us kí taraf se nazar hatá le, táki wuh árám kare,
Jab tak wuh mazdúr kí tarah apná din púrá na kar le.
7 Kyúnki darakht kí to ummed rahtí hai, ki agar wuh kátá jáe, to phir phút niklegá,
Aur us kí narm narm dáliyán mauqúf na hongí.
8 Agarchi us kí jar zamín men puráni ho jáe,
Aur us ká tana mittí men gal jáe;
9 Taubhí páni kí bú páte hí wuh shagúfe láegá,
Aur paude kí tarah shákhen nikálegá.
10 Lekin insán markar pará rahtá hai;
Balki insán dam chhor detá hai, aur phir wuh kahán rahá?
11 Jaise jhíl ká páni mauqúf ho játá,
Aur daryá utartá aur súkh játá hai:
12 Waise hí ádmí let játá hai, aur uthtá nahín:
Jab tak ásmán tal na jáe, wuh bedár na honge,
Aur na apní nínd se jagáe jáenge.
13 Kásh ki tú mujhe pátál men chhipá de,
Aur jab tak terá qahr tal na jáe, mujhe poshída rakkhe;
Aur koí mu'aiyan waqt mere liye thahráe, aur mujhe yád kare!
14 Agar ádmí mar jáe, to kyá wuh phir jiegá?
Main apní jang ke kull aiyám men muntazir rahtá,
Jab tak merá chhutkárá na hotá.
15 Tú mujhe pukártá, aur main tujhe jawáb detá:
Tujhe apne háthon kí san'at kí taraf ragbat hotí.
16 Par ab to tú mere qadam gintá hai:
Kyá tú mere gunáh kí ták men lagá nahín rahtá?

17 Merí khatá thailí men sarbamuhr hai,
Tú ne mere gunáh ko sí rakkhá hai.
18 Yaqínan pahár girte girte ma'dúm ho játá hai,
Aur chatán apní jagah se hatá dí játí hai;
19 Pání pattharon ko ghis dáltá hai,
Us kí bárh zamín kí khák ko bahá le játí hai;
Isí tarah tú insán kí ummed ko mitá detá hai.
20 Tú sadá us par gálib hotá hai, so wuh guzar játá hai;
Tú us ká chihra badal dáltá, aur use khárij kar detá hai.
21 Us ke beton kí 'izzat hotí hai, par use khabar nahín;
Wuh zalíl hote hain, par wuh un ká hál nahín jántá.
22 Balki us ká gosht, jo us ke úpar hai, dukhí rahtá,
Aur us kí ján us ke andar hí andar gam khátí rahtí hai.

15 Tab Ilifaz Temání ne jawáb diyá:
2 Kyá 'aqlmand ko cháhiye ki lagw báten jorkar jawáb de,
Aur mashriqí hawá se apná pet bhare?
3 Kyá wuh befáida bakwás se bahs kare,
Yá aisí taqríron se jo besúd hain?
4 Balki tú khauf ko bar taraf karke,
Khudá ke huzúr 'ibádat ko záil kartá hai.
5 Kyúnki terá gunáh tere munh ko sikhátá hai,
Aur tú 'aiyáron kí zabán ikhtiyár kartá hai.
6 Terá hí munh tujhe mulzim thahrátá hai, na ki main;
Balki tere hí honth tere khiláf gawáhí dete hain.
7 Kyá pahlá insán tú hí paidá húá?
Yá paháron se pahle terí paidáish húí?
8 Kyá tú ne Khudá kí poshída maslahat sun lí hai?
Aur apne liye 'aqlmandí ká theka le rakkhá hai?
9 Tú aisá kyá jántá hai, jo ham nahín jánte?
Tujh men aisí kyá samajh hai, jo ham men nahín?
10 Ham logon men safed sir aur bare búrhe bhí hain,
Jo tere báp se bhí bahut ziyáda 'umr ke hain.
11 Kyá Khudá kí tasallí tere nazdík kuchh kam hai,
Aur wuh kalám jo tujh se narmí ke sáth kiyá játá hai?
12 Terá dil kyún tujhe khench le játá hai,
Aur terí ánkhen kyún ishára kartí hain,
13 Ki tú apní rúh ko Khudá kí mukhálafat par ámáda kartá hai,
Aur apne munh se aisí báten nikalne detá hai?
14 Insán hai kyá, ki wuh pák ho?
Aur wuh jo 'aurat se paidá húá, kyá hai ki sádiq ho?
15 Dekh, wuh apne qudsíon ká i'tibár nahín kartá,
Balki ásmán bhí us kí nazar men pák nahín.
16 Phir, bhalá us ká kyá zikr, jo ghinauná aur kharáb hai,
Ya'ní wuh ádmí jo badí ko pání kí tarah pítá hai?
17 Main tujhe batátá hún, tú merí sun;
Aur jo main ne dekhá hai, us ká bayán karúngá.
18 (Jise 'aqlmandon ne apne bápdádá se sunkar batáyá hai,
Aur use chhipáyá nahín;
19 Sirf un hí ko mulk diyá gayá thá,
Aur koí pardesí un ke darmiyán nahín áyá:)
20 Sharír ádmí apní sárí 'umr dard se karáhtá hai,
Ya'ní sáre baras jo zálim ke liye rakkhe gaye hain.
21 Daráoní áwázen us ke kán men gúnjtí rahtí hain;
Iqbálmandí ke waqt gáratgar us par á paregá:
22 Use yaqín nahín, ki wuh andhere se báhar niklegá,
Aur talwár us kí muntazir hai:
23 Wuh rotí ke liye márá márá phirtá hai, ki kahán milegí?
Wuh jántá hai ki andhere ká din pás hí hai.
24 Musíbat aur sakht taklíf use daràtí hain,
Aise bádsháh kí tarah, jo laráí ke liye taiyár ho, wuh us par gálib átí hain.

25 Is líye ki us ne Khudá ke ḳhiláf apná háth baṛháyá hai,
Aur Qádir i mutlaq ke ḳhiláf bebákí kartá hai.
26 Wuh apní ḍhálon kí moṭí moṭí gulmeḳhon ke sáth
Gardankash hokar us par lapaktá hai.
27 Is liye ki us ke muṇh par muṭápá chhá gayá hai,
Aur us ke pahlúon par charbí kí tahen jam gayí hain.
28 Aur wuh wírán shahron men bas gayá hai,
Aise makánon men jin men koí ádmí na basá,
Aur jo khanḍar hone ko the.
29 Wuh daulatmand na hogá, us ká mál baná na rahegá,
Aur aison kí paidáwár zamín kí taraf na jhukegí.
30 Wuh andhere se kabhí na niklegá,
Shu'le us kí shákhon ko ḳhushk kar denge,
Aur wuh Ḳhudá ke muṇh ke dam se játá rahegá.
31 Wuh apne áp ko dhoká dekar batálat ká bharosá na kare;
Kyúnki batálat hí us ká ajr ṭhahregí.
32 Yih us ke waqt se pahle púrá ho jáegá,
Aur us kí shákh harí na rahegí.
33 Ták kí tarah us ke angúr kachche hí jhaṛ jáenge,
Aur zaitún kí tarah us ke phúl gir jáenge.
34 Kyúnki bekhudá logon kí jamá'at bephal rahegí,
Aur rishwat ke ḍeron ko ág bhasam kar degí.
35 Wuh sharárat se bárdár hote hain, aur badí paidá hotí hai,
Aur un ká peṭ dagá ko taiyár kartá hai.

16

Tab Aiyúb ne jawáb diyá,
2 Aisí bahut sí báten main sun chuká hún;
Tum sab ke sab nikamme tasallí denewále ho.
3 Kyá lagw báten kabhí ḳhatm hongí?
Tú kaun sí bát se jhiṛakkar jawáb detá hai?
4 Main bhí tumhárí tarah bát baná saktá hún:
Agar tumhárí ján merí ján kí jagah hotí,
To main tumháre ḳhiláf báten ghaṛ saktá,
Aur tum par apná sir hilá saktá.
5 Balki main apní zabán se tumhen taqwíyat detá,
Aur mere labon kí gamgusárí tum ko tasallí detí.
6 Agarchi main boltá hún, par mujh ko tasallí nahín hotí:
Aur go chupká bhi ho játá hún, par mujhe kyá ráhat hoti hai?
7 Par us ne to mujhe bezár kar dálá hai:
Tú ne mere sáre jathe ko tabáh kar diyá hai.
8 Tú ne mujhe mazbútí se pakaṛ liyá hai, yihí mujh par gawáh hai:
Merí lágarí mere ḳhiláf khaṛí hokar mere muṇh par gawáhí detí hai.
9 Us ne apne gazab men mujhe pháṛá, aur merá píchhá kiyá hai;
Us ne mujh par dánt pise:
Merá mukhálif mujhe ánkhen dikhátá hai.
10 Unhon ne mujh par muṇh pasárá hai;
Unhon ne tanzan mujhe gál par márá hai:
Wuh mere ḳhiláf ikaṭṭhe hote hain.
11 Ḳhudá mujhe bedínon ke hawále kartá hai,
Aur sharíron ke háthon men mujhe supurd kartá hai.
12 Main árám se thá, aur us ne mujhe chúr chúr kar dálá;
Us ne merí gardan pakaṛ lí, aur mujhe paṭakkar ṭukṛe ṭukṛe kar diyá;
Aur us ne mujhe apná nisháná banákar khaṛá kar liyá hai.
13 Us ke tírandáz mujhe cháron taraf se gher lete hain,
Wuh mere gurdon ko chírtá hai, aur rahm nahín kartá;
Aur mere pit ko zamín par bahá detá hai.
14 Wuh mujhe zaḳhm par zaḳhm lagákar ḳhasta kartá hai;
Wuh pahlawán kí tarah mujh par dháwá kartá hai.
15 Main ne apní khál par táṭ ko sí liyá hai,
Aur apná sing ḳhák men rakh diyá hai.
16 Merá muṇh rote rote súj gayá hai,

Aur merí palakon par maut ká sáya hai ;
17 Agarchi mere háthon men zulm nahín,
Aur merí du'á beriyá hai.
18 Ai zamín, mere ḳhún ko na ḍhánkná,
Aur merí faryád ko árám kí jagah na mile.
19 Ab bhí dekh, merá gawáh ásmán par hai,
Aur merá zámin 'álam i bálá par hai.
20 Mere dost merí hiqárat karte hain ;
Par merí ánkh Ḳhudá ke huzúr ánsú baháti hai ;
21 Táki wuh ádmí ke haqq ko apne sáth,
Aur ádamzád ke haqq ko us ke parausí ke sáth qáim rakkhe.
22 Kyúnki jab chand sál nikal jáenge,
To main us ráste se chalá jáúngá, jis se phir lauṭne ká nahín.

17 Merí ján tabáh ho gayí, mere din ho chuke,
Qabr mere liye taiyár hai.
2 Yaqínan hansí uṛánewále mere sáth sáth hain,
Aur merí ánkh un kí chhiṛ chháṛ par lagí rahtí hai.
3 Zamánat de, apne aur mere bich men tú hí zámin ho ;
Kaun hai jo mere háth par háth máre?
4 Kyúnki tú ne in ke dil ko samajh se roká hai ;
Is liye tú in ko sarfaráz na karegá.
5 Jo lúṭ kí ḳhátir apne doston ko mulzim ṭhahrátá hai,
Us ke bachchon kí ánkhen bhí játí rahengí.
6 Us ne mujhe logon ke liye zarbu'l masal baná diyá hai ;
Aur main aisá ho gayá, ki log mere munh par thúken.
7 Merí ánkh gam ke máre dhundlá gayí,
Aur mere sab a'zá parchháín kí mánind hain.
8 Rástbáz ádmí is bát se hairán honge,
Aur ma'súm ádmí beḳhudá logon ke ḳhiláf josh men áegá.
9 Taubhí sádiq apní ráh men sábit-qadam rahegá,
Aur jis ke háth sáf hain, wuh zoráwar hí hotá jáegá.
10 Par tum sab ke sab áte ho, to áo :
Mujhe tumháre darmiyán ek bhí 'aqlmand ádmí na milegá.
11 Mere din ho chuke, mere maqsúd,
Balki mere dil ke armán miṭ gaye.
12 Wuh rát ko din se badalte hain,
Wuh kahte hain, Raushni táríkí ke nazdík hai.
13 Agar main ummed karún, ki pátál merá ghar hai ;
Agar main ne andhere men apná bichhauná bichhá liyá hai ;
14 Agar main ne saráhaṭ se kahá hai, ki Tú merá báp hai ;
Aur kíṛe se, ki Tú merí mán aur bahin hai ;
15 To merí ummed kahán rahí?
Aur jo merí ummed hai, use kaun dekhegá?
16 Wuh pátál ke pháṭakon tak níche utar jáegí,
Jab ham milkar ḳhák men árám páenge.

18 Tab Bildad Súḳhí ne jawáb diyá :
2 Tum kab tak lafzon kí justojú men rahoge?
Gaur kar lo, phir ham bolenge.
3 Ham kyún jánwaron kí mánind samjhe játe,
Aur tumhárí nazar men nápák ṭhahre hain?
4 Tú jo apne qahr men apne ko phárṭá hai,
To kyá zamín tere sabab se ujaṛ jáegí?
Yá chaṭán apní jagah se haṭá dí jáegí?
5 Balki sharír ká chirág gul kar diyá jáegá,
Aur us kí ág ká shu'la benúr ho jáegá.
6 Raushní us ke ḍere men táríkí ho jáegí,
Aur jo chirág us ke úpar hai, bujhá diyá jáegá.
7 Us kí quwwat ke qadam chhoṭe kiye jáenge,
Aur usí kí maslahat use níche giráegí.
8 Kyúnki wuh apne hí pánwon se jál men phanstá hai,
Aur phandon par chaltá hai.
9 Dám us kí eṛí ko pakaṛ legá,
Aur jál us ko phansá legá.
10 Kamand us ke liye zamín men chhipá dí gayí hai,
Aur phandá us ke liye ráste men rakkhá gayá hai.

11 Dahshatnák chízen har taraf se use ḍaráengí,
Aur us ke darpai hokar use bhagáengí.
12 Us ká zor bhúk ká márá hogá,
Aur áfat us ke shámilhál rahegí.
13 Wuh us ke jism ke a'zá ko khá jáegí,
Balki maut ká pahlauṭhá us ke a'zá ko chaṭ kar jáegá.
14 Wuh apne ḍere se, jis par us ká bharosá hai, ukhár diyá jáegá,
Aur dahshat ke bádsháh ke pás pahuncháyá jáegá.
15 Wuh jo us ká nahín us ke ḍere men basegá,
Us ke makán par gandhak chhitráí jáegí.
16 Níche us kí jaṛen sukháí jáengí,
Aur úpar us kí ḍálí káṭí jáegí.
17 Us kí yádgár zamín par se miṭ jáegí,
Aur kúchon men us ká nám na hogá.
18 Wuh raushní se andhere men hanká diyá jáegá,
Aur dunyá se khadeṛ diyá jáegá.
19 Us ke logon men us ká na koí beṭá hogá na potá,
Aur jahán wuh ṭiká húá thá, wahán koí us ká báqí na rahegá.
20 Wuh jo píchhe ánewále hain, us ke din par hairán honge,
Jaise wuh jo pahle húe ḍar gaye the.
21 Nárásto ke maskan yaqínan aise hí hain,
Aur jo Khudá ko nahín pahchántá, us kí jagah aisí hí hai.

19 Tab Aiyúb ne jawáb diyá:
2 Tum kab tak merí ján kháte rahoge,
Aur báton se mujhe chúr chúr karoge?
3 Ab das bár tum ne mujhe malámat hí kí:
Tumhen sharm nahín átí, ki tum mere sáth sakhtí se pesh áte ho.
4 Aur máná ki mujh se khatá húí,
Merí khatá merí hí hai.
5 Agar tum mere muqábale men apní baṛáí karte ho,
Aur mere nang ko mere khiláf pesh karte ho:
6 To ján lo ki Khudá ne mujhe past kiyá,
Aur apne jál se mujhe gher liyá hai.
7 Dekho, main Zulm, zulm, pukártá hún, par merí suní nahín játí:
Main madad ke liye duháí detá hún, par insáf nahín hotá.
8 Us ne merá rásta aisá masdúd kar diyá hai, ki main guzar nahín saktá;
Us ne merí ráhon par táríkí ko biṭhá diyá hai.
9 Us ne merí hashmat mujh se chhín lí,
Aur mere sir par se táj utár liyá.
10 Us ne mujhe har taraf se toṛkar níche girá diyá; bas, main to ho liyá;
Aur merí ummed ko us ne peṛ kí tarah ukhár ḍálá hai.
11 Us ne apne gazab ko bhí mere khiláf bhaṛkáyá hai,
Aur wuh mujhe apne mukhálifon men shumár kartá hai.
12 Us kí faujen ikaṭṭhí hokar átí,
Aur mere khiláf apní ráh taiyár kartí,
Aur mere ḍere ke chaugird khaimazan hotí hain.
13 Us ne mere bháiyon ko mujh se dúr kar diyá hai,
Aur mere jánpahchán mujh se begána ho gaye hain.
14 Mere rishtadár kám na áe,
Aur mere dilí dost mujhe bhúl gaye hain.
15 Main apne ghar ke rahnewálon, aur apní launḍiyon kí nazar men ajnabí hún;
Main un kí nigáh men pardesí ho gayá hún.
16 Main apne naukar ko bulátá hún, aur wuh mujhe jawáb nahín detá,
Agarchi main apne munh se us kí minnat kartá hún.
17 Merá sáns merí bíwí ke liye makrúh hai,
Aur merí minnat merí mán kí aulád ke liye.
18 Chhoṭe bachchhe bhí mujhe haqír jánte hain,
Jab main khaṛá hotá hún, to wuh mujh par áwáza kaste hain.
19 Mere sab hamráz dost mujh se nafrat karte hain:
Aur jin se main mahabbat kartá thá, wuh mere khiláf ho gaye hain.

20 Merí khál aur merá gosht merí haḍḍiyon se chimaṭ gaye hain;
Aur main bálbál bach niklá hún.
21 Ai mere dosto, mujh par tars kháo, tars kháo;
Kyúnki Ḳhudá ká háth mujh par bhárí hai.
22 Tum kyún Ḳhudá kí tarah mujhe satáte ho,
Aur mere gosht par qaná'at nahín karte?
23 Kásh ki merí báten ab likh lí játín!
Kásh ki wuh kisí kitáb men qalamband hotín!
24 Kásh ki wuh lohe ke qalam aur síse se
Hamesha ke liye chaṭán par kanda kí játín!
25 Lekin main jántá hún ki merá maḳhlasí denewálá zinda hai,
Aur áḳhirkár wuh zamín par khaṛá hogá:
26 Aur apní khál ke is tarah barbád ho jáne ke ba'd bhí,
Main apne is jism men se Ḳhudá ko dekhúngá;
27 Jise main ḳhud dekhúngá,
Aur merí hí ánkhen dekhengí, na ki begáne kí.
Mere gurde mere andar faná ho gaye hain.
28 Agar tum kaho, Ham use kaisá kaisá satáenge!
Hálánki aslí bát mujh men pái gayí hai;
29 To tum talwár se ḍaro:
Kyúnki qahr talwár kí sazáon ko látá hai,
Táki tum ján lo ki insáf hogá.

20 Tab Súfar Na'mátí ne jawáb diyá:
2 Isí liye mere ḳhayál mujhe jawáb sikháte hain,
Us jaldbází kí wajh se jo mujh men hai.
3 Main ne wuh jhiṛkí sun lí, jo mujhe sharminda kartí hai,
Aur merí 'aql kí rúh mujhe jawáb detí hai.
4 Kyá tú qadím zamáne kí yih bát nahín jántá,
Jab se insán zamín par basáyá gayá,
5 Ki sharíron kí fath chandroza hai,
Aur bedínon kí ḳhushí dam bhar kí hai?
6 Ḳhwáh us ká jáh o jalál ásmán tak baland ho jáe,
Aur us ká sir bádalon tak pahunche;
7 Taubhí wuh apne hí fuzla kí tarah hamesha ke liye faná ho jáegá;
Jinhon ne use dekhá hai, kahenge, Wuh kahán hai?
8 Wuh ḳhwáb kí tarah uṛ jáegá, aur phir na milegá:
Balki wuh rát kí royá kí tarah dúr kar diyá jáegá.
9 Jis ánkh ne use dekhá, wuh use phir na dekhegí;
Na us ká makán use phir kabhí dekhegá.
10 Us kí aulád garíbon kí ḳhushámad karegí,
Aur usí ke háth us kí daulat ko wápas denge.
11 Us kí haḍḍiyán us kí jawání se pur hain,
Par wuh us ke sáth ḳhák men mil jáegí.
12 Ḳhwáh sharárat us ko miṭhí lage,
Ḳhwáh wuh use apní zabán ke níche chhipáe;
13 Ḳhwáh wuh use bachá rakkhe, aur na chhoṛe,
Balki use apne munh ke andar dabá rakkhe;
14 Taubhí us ká kháná us kí antṛiyon men badal gayá hai,
Wuh us ke andar afa'í ká zahr hai.
15 Wuh daulat ko nigal gayá hai, par wuh use phir uglegá;
Ḳhudá use us ke peṭ se báhar nikál degá.
16 Wuh afa'í ká zahr chúsegá:
Afa'í kí zabán use már ḍálegí.
17 Wuh daryáon ko dekhne na páegá,
Ya'ní shahd aur makkhan kí bahtí nadiyon ko.
18 Jis chíz ke liye us ne mashaqqat khenchí, use wuh wápas karegá aur niglegá nahín;
Jo mál us ne jama' kiyá, us ke mutábiq wuh ḳhushí na karegá.
19 Kyúnki us ne garíbon par zulm kiyá, aur unhen tark kar diyá;
Us ne zabardastí ghar chhíná, par wuh use banáne na páegá.
20 Is sabab se ki wuh apne bátin men ásúdagí se wáqif na húá,
Wuh apní dilpasand chízon men se kuchh nahín bacháegá.
21 Koí chíz aisí báqí na rahí, jis ko us ne niglá na ho;

Is liye us kí iqbálmandí qáim na rahegí.
22 Apni kamál ásúdahálí men bhí wuh tangí men hogá:
Har dukhyáre ká háth us par paregá.
23 Jab wuh apná peṭ bharne par hogá, to Ḳhudá apne qahr i shadíd us par názil karegá,
Aur jab wuh khátá hogá, tab yih us par barsegá.
24 Wuh lohe ke hathyár se bhágegá,
Lekin pítal kí kamán use chhed dálegí.
25 Wuh tír nikálegá, aur wuh us ke jism se báhar áegá:
Us kí chamaktí nok us ke pítte se niklegí;
Dahshat us par chhái húí hai.
26 Sárí táríkí us ke ḳhazánon ke liye rakkhí húí hai:
Wuh ág jo kisí insán kí sulgáí húí nahín use khá jáegí;
Wuh use jo us ke ḍere men bachá húá hogá, bhasam kar degí.
27 A'smán us kí badí ko záhir kar degá,
Aur zamín us ke ḳhiláf khaṛí ho jáegí.
28 Us ke ghar kí baṛhtí játí rahegí,
Ḳhudá ke gazab ke din us ká mál játá rahegá.
29 Ḳhudá kí taraf se sharír ádmí ká hissa,
Aur us ke liye Ḳhudá kí muqarrar kí húi mirás yihí hai.

21

Tab Aiyúb ne jawáb diyá:
2 Gaur se merí bát suno;
Aur yihí tumhárá tasallí dená ho.
3 Mujhe ijázat do, to main bhí kuchh kahúngá;
Aur jab main kah chukún, to thaṭṭhá már lená.
4 Lekin main, kyá merí faryád insán se hai?
Phir main besabrí kyún na karún?
5 Mujh par gaur karo, aur muta'ajjib ho,
Aur apná háth apne munh par rakkho.
6 Jab main yád kartá hún, to ghabrá játá hún,
Aur merá jism tharrá uṭhtá hai.
7 Sharír kyún jíte rahte,
'Umrrasída hote, balki quwwat men zabardast hote hain?
8 Un kí aulád un ke sáth, un ke dekhte dekhte,
Aur un kí nasl un kí ánkhon ke sámne qáim ho játí hai.
9 Un ke ghar dar se mahfúz hain,
Aur Ḳhudá kí chhaṛí un par nahín hai.
10 Un ká sánḍ bárdár kar detá hai, aur chuktá nahín;
Un kí gáe biyátí hai, aur apná bachchá nahín girátí.
11 Wuh apne chhoṭe chhoṭe bachchon ko rewaṛ kí tarah báhar bhejte hain,
Aur un kí aulád náchti hai.
12 Wuh ḳhanjarí aur sitár kí tál par gáte,
Aur bánslí kí áwáz se ḳhush hote hain.
13 Wuh ḳhushhálí men apne din káṭte,
Aur dam ke dam men pátál men utar játe hain.
14 Hálánki unhon ne Ḳhudá se kahá thá, ki Hamáre pás se chalá já;
Kyúnki ham terí ráhon kí ma'rifat ke ḳhwáhán nahín.
15 Qádir i mutlaq hai kyá, ki ham us kí 'ibádat karen?
Aur agar ham us se du'á karen, to hamen kyá fáida hogá?
16 Dekho, un kí iqbálmandí un ke háth men nahín hai;
Sharíron kí mashwarat mujh se dúr hai.
17 Kitní bár sharíron ká chirág bujh játá hai?
Aur un kí áfat un par á paṛtí hai?
Aur Ḳhudá apne gazab men unhen gam par gam detá hai?
18 Aur wuh aise hain jaise hawá ke áge ḍanthal,
Aur jaise bhúsá jise ándhí uṛá le játí hai?
19 Ḳhudá us kí badí us ke bachchon ke liye rakh chhoṛtá hai;
Wuh us ká badla usí ko de, táki wuh ján le.
20 Us kí halákat ko usí kí ánkhen dekhen,
Aur wuh Qádir i mutlaq ke gazab men se piye.
21 Kyúnki apne ba'd us ko apne gharáne se kyá ḳhushí hai,
Jab us ke mahínon ká silsila hí káṭ ḍálá gayá?
22 Kyá koí Ḳhudá ko 'ilm sikháegá?

Jis hál ki wuh sarfarázon kí 'adálat kartá hai.
23 Koí to apní púrí táqat men
Chain aur sukh se rahtá húá mar játá hai:
24 Us kí dohniyán dúdh se bharí hain,
Aur us kí haḍḍiyon ká gúdá tar hai.
25 Aur koí apne jí men kuṛh kuṛhkar martá hai,
Aur kabhí sukh nahín pátá.
26 Wuh donon miṭṭí men yaksán paṛ játe hain,
Aur kíṛe unhen ḍhánk lete hain.
27 Dekho, main tumháre khayálon ko jántá hún,
Aur un mansúbon ko bhí jo tum beinsáfí se mere khiláf bándhte ho.
28 Kyúnki tum kahte ho, ki Amír ká ghar kahán rahá?
Aur wuh khaima kahán hai, jis men sharír baste the?
29 Kyá tum ne rásta chalnewálon se kabhí nahín púchhá?
Aur un ke ásár nahín pahchánte?
30 Ki sharír áfat ke din ke liye rakkhá játá hai?
Aur gazab ke din tak pahuncháyá játá hai?
31 Kaun us kí ráh ko us ke munh par bayán karegá?
Aur us ke kiye ká badla kaun use degá?
32 Taubhí wuh gor men pahuncháyá jáegá,
Aur us kí qabr par pahrá diyá jáegá.
33 Wádí ke ḍhele use margúb hain,
Aur sab log us ke píchhe chale jáenge,
Jaise us se pahle beshumár log gaye.
34 So tum kyún mujhe 'abas tasallí dete ho,
Jis hál ki tumhárí báton men jhúṭh hí jhúṭh hai.

22 Tab Ilífaz Temání ne jawáb diyá:
2 Kyá koí insán Khudá ke kám á saktá hai?
Yaqínan 'aqlmand apne hí kám ká hai.
3 Kyá tere sádiq hone se Qádir i mutlaq ko koí khushí hai?
Yá is bát se, ki tú apní ráhon ko kámil kartá hai, use kuchh fáida hai?
4 Kyá is liye ki tujhe us ká khauf hai, wuh tujhe jhiṛaktá,
Aur tujhe 'adálat men látá hai?
5 Kyá terí sharárat baṛí nahín?
Kyá terí badkárion kí koí hadd hai?
6 Kyúnki tú ne apne bhái kí chízen besabab rahn rakkhín,
Aur nangon ká libás utár liyá.
7 Tú ne thake mándon ko pání na piláyá,
Aur bhúkon se roṭí ko rok rakkhá.
8 Lekin zabardast ádmí zamín ká málik baná,
Aur 'izzatdár ádmí us men basá.
9 Tú ne bewáon ko khálí chaltá kiyá,
Aur yatímon ke bázú toṛe gaye.
10 Is liye phande terí cháron taraf hain,
Aur nágahání khauf tujhe satátá hai,
11 Yá aisí táríkí ki tú dekh nahín saktá,
Aur pání kí báṛh tujhe chhipáe letí hai.
12 Kyá ásmán kí balandí men Khudá nahín?
Aur táron kí balandí ko dekh, wuh kaise únche hain!
13 Phir tú kahtá hai, ki Khudá kyá jántá hai?
Kyá wuh gahrí táríkí men se 'adálat karegá?
14 Daldár bádal us ke liye parda hain, ki wuh dekh nahín saktá;
Wuh ásmán ke dáire men sair kartá phirtá hai.
15 Kyá tú usí puráni ráh par chaltá rahegá,
Jis par sharír log chale hain?
16 Jo apne waqt se pahle uṭhá liye gaye,
Aur sailáb un kí bunyád ko bahá le gayá:
17 Jo Khudá se kahte the, Hamáre pás se chalá já;
Aur yih, ki Qádir i mutlaq hamáre liye kar kyá saktá hai?
18 Taubhí us ne un ke gharon ko achchhí achchhí chízon se bhar diyá:
Lekin sharíron kí mashwarat mujh se dúr hai.
19 Sádiq yih dekhkar khush hote hain;

Aur begunáh un kí hansí uṛáte hain:
20 Aur kahte hain, ki Yaqínan wuh jo hamáre khiláf uṭhe the kaṭ gaye,
Aur jo un men se báqí rah gaye the un ko ág ne bhasam kar diyá hai.
21 Us se milá rah, to salámat rahegá;
Aur is se terá bhalá hogá.
22 Main terí minnat kartá hún, ki sharí'at ko usí kí zabání qubul kar,
Aur us kí báton ko apne dil men rakh le.
23 Agar tú Qádir i mutlaq kí taraf phire, to baḥál kiyá jáegá;
Basharte ki tú nárástí ko apne khaimon se dúr kar de.
24 Tú apne khazáne ko miṭṭí men,
Aur Ofír ke sone ko nadiyon ke pattharon men ḍál de;
25 Tab Qádir i mutlaq terá khazána,
Aur tere liye beshqímat chándí hogá.
26 Kyúnki tab hí tú Qádir i mutlaq men masrúr rahegá,
Aur Khudá kí taraf apná munh uṭháegá.
27 Tú us se du'á karegá, aur wuh terí sunegá;
Aur tú apní mannaten púrí karegá.
28 Jis bát ko tú kahegá, wuh tere liye ho jáegí;
Aur núr terí ráhon ko raushan karegá.
29 Jab wuh past karenge, tú kahegá, Balandí hogí;
Aur wuh halím ádmí ko bacháegá.
30 Wuh us ko bhí chhuṛá legá, jo begunáh nahín hai:
Hán, wuh tere háthon kí pákízagí ke sabab se chhuṛáyá jáegá.

23 Tab Aiyúb ne jawáb diyá:
2 Merí shikáyat áj bhí talkh hai:
Merí már mere karáhne se bhí bhárí hai.
3 Kásh ki mujhe ma'lúm hotá ki wuh mujhe kahán mil saktá hai,
Táki main 'ain us kí masnad tak pahunch játá!
4 Main apná mu'ámala us ke huzúr pesh kartá,
Aur apná munh dalílon se bhar letá.
5 Main un lafzon ko ján letá, jin men wuh mujhe jawáb detá,
Aur jo kuchh wuh mujh se kahtá, main samajh letá.
6 Kyá wuh apní qudrat kí 'azmat men mujh se laṛtá?
Nahín; balki wuh merí taraf tawajjuh kartá.
7 Rástbáz wahán us ke sáth bahs kar sakte;
Yún main apne munsif ke háth se hamesha ke liye rihái pátá.
8 Dekho, main áge játá hún, par wuh wahán nahín;
Aur píchhe haṭtá hún, par main use dekh nahín saktá:
9 Báen háth phirtá hún, jab wuh kám kartá hai, par wuh mujhe dikhái nahín detá:
Wuh dahine háth kí taraf chhip játá hai, aisá ki main use dekh nahín saktá.
10 Lekin wuh us ráste ko, jis par main chaltá hún, jántá hai;
Jab wuh mujhe tá legá, to main sone kí mánind nikal áúngá.
11 Merá pánw us ke qadamon se lagá rahá hai;
Main us ke ráste par chaltá rahá hún, aur bargashta nahín húá.
12 Main us ke labon ke hukm se haṭá nahín;
Main ne us ke munh kí báton ko apní zarúrí khurák se bhí ziyáda zakhíra kiyá.
13 Lekin wuh ek khayál men rahtá hai, aur kaun us ko phirá saktá hai?
Aur jo kuchh us ká jí cháhtá hai, wuh kartá hai.
14 Kyúnki jo kuchh mere liye muqarrar hai wuh púrá kartá hai;
Aur bahut sí aisí báten us ke háth men hain.
15 Isí liye main us ke huzúr men ghabrá játá hún;
Main jab sochtá hún, to us se ḍar játá hún.
16 Kyúnki Khudá ne mere dil ko bodá kar ḍálá hai,
Aur Qádir i mutlaq ne mujh ko ghabrá diyá hai:
17 Is liye ki main is zulmat se pahle kaṭ ḍálá na gayá,
Aur us ne baṛí táríkí ko mere sámne se na chhipáyá.

24

Qádir i mutlaq ne waqt kyún nahín ṭhahráe?
Aur jo use jánte hain wuh us ke dinon ko kyún nahín dekhte?
2 Aise log bhí hain jo zamín kí haddon ko sarká dete hain;
Wuh rewaṛon ko zabardastí le játe, aur unhen charáte hain.
3 Wuh yatím ke gadhe ko hánk le játe hain,
Wuh bewa ke bail ko girau lete hain.
4 Wuh muhtáj ko ráste se haṭá dete hain;
Zamín ke ġaríb ikaṭṭhe chhipte hain.
5 Dekho, wuh biyábán ke gorkharon kí tarah apne kám ko játe,
Aur mashaqqat uṭhákar ḳhurák ḍhúnḍhte hain;
Biyábán un ke bachchon ke liye ḳhurák baham pahunchátá hai.
6 Wuh khet men apná chárá káṭte hain;
Aur sharíron ke angúr kí ḳhoshachíní karte hain.
7 Wuh sárí rát bekapṛe nange paṛe rahte hain,
Aur jáṛon men un ke pás koí oṛhná nahín hotá.
8 Wuh paháṛon kí bárish se bhíge rahte hain,
Aur kisí áṛ ke na hone se chaṭán se lipaṭ játe hain.
9 Aise log bhí hain jo yatím ko chhátí par se haṭá lete hain,
Aur ġaríbon se girau lete hain.
10 So wuh bekapṛe nange phirte,
Aur bhúk ke máre púliyán ḍhote hain;
11 Wuh in logon ke iháton men tel nikálte hain;
Wuh un ke kunḍon men angúr raunḍte, aur piyáse rahte hain.
12 A'bád shahr men se nikalkar log karáhte hain,
Aur zakhmíon kí ján faryád kartí hai:
Taubhí Ḳhudá is hamáqat ká khayál nahín kartá.
13 Yih un men se hain, jo núr se baġáwat karte hain;
Wuh us kí ráhon ko nahín jánte,
Na us ke ráston par qáim rahte hain.
14 Khúní raushní hote hí uṭhtá hai,
Wuh ġaríbon aur muhtájon ko már ḍáltá hai;
Aur rát ko wuh chor kí mánind hai.
15 Zání kí ánkh bhí shám kí muntazir rahtí hai,
Wuh kahtá hai, Kisí kí nazar mujh par na paṛegí;
Aur wuh apná munh ḍhánk letá hai.
16 Andhere men wuh gharon men sendh márte hain:
Wuh din ke waqt chhipe rahte hain;
Wuh núr ko nahín jánte.
17 Kyúnki subh un sabhon ke liye aisí hai, jaise maut ká sáya;
Is liye ki unhen maut ke sáye kí dahshat ma'lúm hai.
18 Wuh pání kí sath par tezrau hai;
Zamín par un ká bakhra mal'ún hai:
Wuh tákistánon kí ráh par nahín chalte.
19 Ḳhushkí aur garmí barfání pání ke nálon ko sukhá detí hain:
Aisá hí qabr gunahgáron ke sáth kartí hai.
20 Rihm use bhúl jáegá;
Kíṛá use maze se kháegá;
Us kí yád phir na hogí;
Nárástí daraḳht kí tarah toṛ dí jáegí.
21 Wuh bánjh ko, jo jantí nahín, nigal játá hai;
Aur bewa ke sáth bhaláí nahín kartá.
22 Ḳhudá apní quwwat se zabardaston ko bhí khench letá hai:
Wuh uṭhtá hai, aur kisí ko zindagí ká yaqín nahín rahtá.
23 Ḳhudá unhen amn bakhshtá hai, aur wuh usí men qáim rahte hain;
Aur us kí ánkhen un kí ráhon par lagí rahtí hain.
24 Wuh sarfaráz to hote hain, par thoṛe hí der men játe rahte hain;
Balki wuh past kiye játe hain; aur sab dúsron kí tarah ráste se uṭhá liye játe,
Aur anáj kí bálon kí tarah káṭ ḍále játe hain.
25 Aur agar yih yún hí nahín hai, to kaun mujhe jhúṭhá sábit karegá,
Aur merí taqrír ko náchíz ṭhahráegá?

25 Tab Bildad Súkhí ne jawáb diyá:
2 Iqtidár aur dabdaba us ke sáth hai;
Wuh apne baland maqámon men amn rakhtá hai.
3 Kyá us kí faujon kí koí ta'dád hai?
Aur kaun hai jis par us kí raushní nahín partí?
4 Phir insán kyúnkar Khudá ke huzúr rást thahar saktá?
Yá wuh jo 'aurat se paidá húá hai, kyúnkar pák ho saktá hai?
5 Dekh, chánd men bhí raushní nahín,
Aur táre us kí nazar men pák nahín:
6 Phir bhalá insán ká, jo mahz kírá hai,
Aur ádamzád ká, jo sirf kirm hai, kyá zikr!

26 Tab Aiyúb ne jawáb diyá:
2 Jo betáqat hai, us kí tú ne kaisí madad kí!
Jis bázú men quwwat na thí, us ko tú ne kaisá sambhálá!
3 Nádán ko tú ne kaisí saláh dí,
Aur haqíqí ma'rifat khúb hí batáí!
4 Tú ne jo báten kahín, so kis se?
Aur kis kí rúh tujh men se hokar niklí?
5 Murdon kí rúhen
Pání aur us ke rahnewálon ke níche kánptí hain.
6 Pátál us ke huzúr khulá hai,
Aur jahannam beparda hai.
7 Wuh shimál ko fazá men phailátá hai,
Aur zamín ko khalá men latkátá hai.
8 Wuh apne daldár bádalon men pání ko bándh detá hai;
Aur bádal us ke bojh se phattá nahín.
9 Wuh apne takht ko dhánk letá hai,
Aur us ke úpar apne bádal ko tán detá hai.
10 Us ne raushní aur andhere ke milne kí jagah tak,
Pání kí sath par hadd bándh dí hai.
11 A'smán ke sutún kánpte,
Aur us kí jhirkí se hairán hote hain.
12 Wuh apní qudrat se samundar ko maujzan kartá,
Aur apne fahm se Ráhab ko chhed detá hai.
13 Us ke dam se ásmán árásta hotá hai;
Us ke háth ne tezrau sánp ko chhedá hai.
14 Dekho, yih to us kí ráhon ke faqat kanáre hain:
Aur us kí kaisí dhímí áwáz ham sunte hain!
Par kaun us kí qudrat kí garaj ko samajh saktá hai?

27 Aur Aiyúb ne phir apní masal shurú' kí, aur kahne lagá:
2 Zinda Khudá kí qasam, jis ne merá haqq chhín liyá;
Aur Qádir i mutlaq kí saugand, jis ne merí ján ko dukh diyá hai;
3 (Kyúnki merí ján mujh men ab tak sálim hai,
Aur Khudá ká dam mere nathnon men hai;)
4 Yaqínan mere lab nárástí kí báten na kahenge,
Na merí zabán se fareb kí bát niklegí.
5 Khudá na kare ki main tumhen rást thahráún:
Main marte dam tak apní rásti ko tark na karúngá.
6 Main apní sadáqat par qáim hún, aur ise na chhorúngá:
Jab tak merí zindagí hai, merá dil mujhe malámat na karegá.
7 Merá dushman sharíron kí mánind ho,
Aur mere khiláf uthnewálá náráston kí mánind!
8 Kyúnki go bedín daulat hásil kar le, taubhí us kí ummed kyá hai,
Jab Khudá us kí ján le le?
9 Kyá Khudá us kí faryád sunegá,
Jab musíbat us par áe?
10 Kyá wuh Qádir i mutlaq men masrúr rahegá,
Aur har waqt Khudá se du'á karegá?
11 Main tumhen Khudá ke bartáo kí ta'lím dúngá;
Aur Qádir i mutlaq kí bát na chhipáúngá.
12 Dekho, tum sabhon ne khud yih dekhá hai;
Phir tum bilkull khudbín kaise ho gaye?
13 Khudá kí taraf se sharír ádmí ká hissa,

Aur zálimon kí mirás, jo wuh Qádir i mutlaq kí taraf se páte hain, yihí hai.
14 Agar us ke bachche bahut ho jáen, to wuh talwár ke liye hain ;
Aur us kí auládrotí se ser na hogí.
15 Us ke báqí log markar dafn honge,
Aur us kí bewáen nauha na karengí.
16 Cháhe wuh khák kí tarah chándí jama' kar le,
Aur kasrat se libás taiyár kar rakkhe ;
17 Wuh taiyár kar le, par jo rást hain, wuh un ko pahinenge,
Aur jo begunáh hain, wuh us chándí ko bánt lenge.
18 Us ne makrí kí tarah apná ghar banáyá,
Aur us jhonprí kí tarah jise rakhwálá banátá hai.
19 Wuh leṭtá hai daulatmand, par wuh dafn na kiyá jáegá ;
Wuh apní ánkh kholtá hai, aur wuh hai hí nahín.
20 Dahshat use pání kí tarah á letí hai ;
Rát ko túfán use uṛá le játá hai.
21 Mashriqí hawá use uṛá le játí hai, aur wuh játá rahtá hai ;
Wuh use us kí jagah se ukhár phenktí hai.
22 Kyúnki Khudá us par barsáegá, aur chhoṛne ká nahín :
Wuh us ke háth se nikal bhágná cháhegá.
23 Log us par táliyán bajáenge,
Aur siskárkar use us kí jagah se nikál denge.

28

Yaqínan chándí kí kán hotí hai,
Aur sone ke liye jagah hotí hai, jahán táyá játá hai.
2 Lohá zamín se nikálá játá hai,
Aur pítal patthar men se guláyá játá hai.
3 Insán táríkí kí tah tak pahunchtá hai,
Aur zulmát aur maut ke sáye kí intihá tak
Pattharon kí talásh kartá hai.
4 A'bádí se dúr wuh surang lagátá hai ;
A'ne jánewálon ke pánwon se bekhabar,
Aur logon se dúr wuh laṭakte aur jholte hain.
5 Aur zamín, us se khurák paidá hotí hai :
Aur us ke andar goyá ág se inqiláb hotá rahtá hai.
6 Is ke pattharon men nílam hai,
Aur is men sone ke zarre hain.
7 Us ráh ko koí shikárí paranda nahín jántá,
Na báz kí ánkh ne use dekhá hai :
8 Na mutakabbir jánwar us par chale hain,
Na khúnkhwár babar udhar se guzrá hai.
9 Wuh chaqmáq kí chaṭán par háth lagátá hai ;
Wuh paháron ko jaṛ se ulaṭ detá hai.
10 Wuh chaṭánon men se náliyán káṭtá ;
Us kí ánkh har beshqímat chíz ko dekh letí hai.
11 Wuh nadiyon ko masdúd kartá hai, ki wuh ṭapaktí bhí nahín ;
Aur chhipí chíz ko wuh raushní men nikál látá hai.
12 Lekin hikmat kahán milegí ?
Aur khirad kí jagah kahán hai ?
13 Na insán us kí qadr jántá hai ;
Na wuh zindon kí sarzamín men miltí hai.
14 Gahráo kahtá hai, Wuh mujh men nahín hai :
Samundar kahtá hai, Wuh mere pás nahín.
15 Na wuh sone ke badle mil saktí hai,
Na chándí us kí qímat ke liye tulegí.
16 Na Ofír ká soná us ká mol ho saktá hai,
Aur na qímatí sulaimání patthar, yá nílam.
17 Na soná aur kánch us kí barábarí kar sakte hain :
Na chokhe sone ke zewar us ká badal ṭhahrenge.
18 Múnge aur billaur ká nám bhí nahín liyá jáegá :
Balki hikmat kí qímat marján se baṛhkar hai.
19 Na Kúsh ká pukhráj us ke barábar ṭhahregá,
Na chokhá soná us ká mol hogá.
20 Phir hikmat kahán se átí hai ?
Aur khirad kí jagah kahán hai ?
21 Jis hál ki wuh sab zindon kí ánkhon se chhipí hai,
Aur hawá ke parandon se poshída rakkhí gayí hai.

22 Halákat aur Maut kahtí hain,
Ham ne apne kánon se us kí afwáh to suní hai.
23 Khudá us kí ráh ko jántá hai,
Aur us kí jagah se wáqif hai.
24 Kyúnki wuh zamín kí intihá tak nazar kartá hai,
Aur sáre ásmán ke níche dekhtá hai;
25 Táki wuh hawá ká wazn thahráe;
Balki wuh páni ko paimáne se náptá hai.
26 Jab us ne bárish ke liye qánún,
Aur ra'd kí barq ke liye rásta thahráyá:
27 Tab hí us ne use dekhá, aur us ká bayán kiyá;
Us ne use qáim kiyá, balki use dhúndh nikálá.
28 Aur us ne insán se kahá,
Dekh, KHUDÁWAND ká khauf hí hikmat hai,
Aur badí se dúr rahná khirad hai.

29 Aur Aiyúb phir apní masal lákar kahne lagá:
2 Kásh ki main aisá hotá, jaisá guzashta mahínon men,
Ya'ní jaisá un dinon men jab Khudá merí hifázat kartá thá;
3 Jab us ká chirág mere sir par raushan rahtá thá,
Aur main andhere men us ke núr ke zarí'e se chaltá thá;
4 Jaisá main apní baromandí ke aiyám men thá,
Jab Khudá kí khushnúdí mere dere par thí;
5 Jab Qádir i mutlaq hanoz mere sáth thá,
Aur mere bachche mere sáth the;
6 Jab mere qadam makkhan se dhulte the,
Aur chatán mere liye tel kí nadiyán baháti thí!
7 Jab main shahr ke phátak par játá,
Aur apne liye chauk men baithak taiyár kartá thá,
8 To jawán mujhe dekhte aur chhip játe,
Aur 'umrrasída log uth khare hote the;
9 Umará bolná band kar dete,
Aur apná háth apne munh par rakh lete the;
10 Raíson kí áwáz tham játí,
Aur un kí zabán tálú se chipak játí thí.
11 Kyúnki kán, jab merí sun letá, to mujhe mubárak kahtá thá;
Aur ánkh, jab mujhe dekh letí, to merí gawáhí detí thí:
12 Kyúnki main garíb ko, jab wuh faryád kartá, chhurátá thá,
Aur yatím ko bhí, jis ká koí madadgár na thá.
13 Halák honewálá mujhe du'á detá thá:
Aur main bewa ke dil ko aisá khush kartá thá, ki wuh gáne lagtí thí.
14 Main ne sadáqat ko pahiná aur us se mulabbas húá;
Merá insáf goyá jubba aur 'amáma thá.
15 Main andhon ke liye ánkhen thá,
Aur langron ke liye pánw.
16 Main muhtáj ká báp thá,
Aur main ajnabí ke mu'ámale kí bhí tahqíq kartá thá.
17 Main nárást ke jabron ko tor dáltá,
Aur us ke dánton se shikár chhurá letá thá.
18 Tab main kahtá thá, ki Main apne áshiyáne men marúngá,
Aur main apne dinon ko ret kí tarah beshumár karúngá:
19 Merí jaren páni tak phail gayí hain,
Aur rát bhar os merí shákhon par rahtí hai:
20 Merí shaukat mujh men táza hai,
Aur merí kamán mere háth men nayí kí játí hai.
21 Log merí taraf kán lagáte, aur muntazir rahte,
Aur merí mashwarat ke liye khámosh ho játe the.
22 Merí báton ke ba'd wuh phir na bolte the;
Aur merí taqrír un par tapaktí thí.
23 Wuh merá aisá intizár karte the jaisá bárish ká;
Aur apná munh aise pasárte the jaise pichhle menh ke liye.
24 Jab wuh máyús hote the, tab main un par muskurátá thá;
Aur mere chihre kí basháshat ko unhon ne kabhí na bigárá.
25 Main un kí ráh ko chuntá, aur sardár kí tarah baithtá,
Aur aise rahtá thá jaise fauj men bádsháh,
Aur jaise wuh jo gamzadon ko tasallí detá hai.

30 Par ab to wuh jo mujh se kam'umr hain, merá tamaskhur karte hain,
Jin ke bápdádá ko apne galle ke kutton ke sáth rakhná bhí mujhe nágawár thá.
2 Balki un ke háthon kí quwwat mujhe kis bát ká fáida pahuncháegí?
Wuh aise ádmí hain jin kí jawání ká zor záil ho gayá.
3 Wuh iflás aur qaht ke máre duble ho gaye hain;
Wuh wíráni aur sunsání kí táríkí men khák chátte hain.
4 Wuh jháriyon ke pás loniye ká ság torte hain;
Aur jháú kí jaren un kí khurák hai.
5 Wuh logon ke darmiyán ragede gaye hain;
Log un ke píchhe aise chilláte hain jaise chor ke píchhe.
6 Un ko wádíon ke shigáfon men,
Aur gáron aur zamín ke bhatton men rahná partá hai.
7 Wuh jháriyon ke darmiyán rainkte;
Aur jhankáron ke níche ikatthe pare rahte hain.
8 Wuh ahmaqon, balki kamínon kí aulád hain;
Wuh mulk se már márkar nikále gaye the.
9 Aur ab main un ká gít baná hún,
Balki un ke liye zarbu'l masal hún.
10 Wuh mujh se ghin kháte, wuh mujh se dúr khare hote,
Aur mere munh par thúkne se báz nahín rahte hain.
11 Kyúnki Khudá ne merá challa dhilá kar diyá, aur mujh par áfat bhejí,
Is liye wuh mere sámne belagám ho gaye hain.
12 Mere dahine háth par logon ká hujúm uthtá hai;
Wuh mere pánwon ko ek taraf sarká dete hain,
Aur mere khiláf apní muhlik ráhen nikálte hain.
13 Aise log bhí jin ká koí madadgár nahín
Mere ráste ko bigárte,
Aur merí musíbat ko barháte hain.
14 Wuh goyá bare rakhne men se hokar áte hain,
Aur tabáhí men mujh par tút parte hain.
15 Dahshat mujh par tárí ho gayí,
Wuh hawá kí tarah merí ábrú ko urátí hai;
Merí 'áfíyat bádal kí tarah játí rahí.
16 Ab to merí ján mere andar gudáz ho gayí;
Dukh ke dinon ne mujhe jakar liyá hai.
17 Rát ke waqt merí haddiyán mere andar chhid játí hain,
Aur wuh dard jo mujhe kháe játe hain dam nahín lete.
18 Mere marz kí shiddat se merí poshák badnumá ho gayí:
Wuh mere pairáhan ke girebán kí tarah mujh se lipti húí hai.
19 Us ne mujhe kíchar men dhakel diyá hai,
Main khák aur rákh kí mánind ho gayá hún.
20 Main tujh se faryád kartá hún, aur tú mujhe jawáb nahín detá:
Main khará hotá hún, aur tú mujhe ghúrne lagtá hai.
21 Tú badalkar mujh par berahm ho gayá hai:
Apne bázú ke zor se tú mujhe satátá hai.
22 Tú mujhe úpar uthákar hawá par sawár kartá hai;
Aur mujhe ándhí men ghulá detá hai.
23 Kyúnki main jántá hún ki tú mujhe maut tak pahunchágá,
Aur us ghar tak jo sab zindon ke liye muqarrar hai.
24 Taubhí kyá tabáhí ke waqt koí apná háth na barháegá,
Aur musíbat men faryád na karegá?
25 Kyá main dardmand ke liye rotá na thá?
Kyá merí ján muhtáj ke liye ázurda na hotí thí?
26 Jab main bhaláí ká muntazir thá, to buráí pesh áí;
Jab main raushní ke liye thahrá thá, to táríkí áí.
27 Merí antriyán ubal rahí hain, aur árám nahín pátí;
Mujh par musíbat ke din á pare hain.
28 Main bagair dhúp ke kálá ho gayá hún:
Main majma' men khará hokar madad ke liye duháí detá hún.

29 Main gidaron ká bhái,
Aur shutrmurgon ká sáthí hún,
30 Merí khál kálí hokar mujh par se girtí játí hai,
Aur merí haddiyán harárat se jal gayín.
31 Isí liye merí sitár se mátam,
Aur merí bánslí se rone kí áwáz nikaltí hai.

31 Main ne apní ánkhon se 'ahd kiyá hai,
Phir main kisí kunwárí par kyúnkar nazar karún?
2 Kyúnki úpar se Khudá kí taraf se kyá bakhra hai,
Aur 'álam i bálá se Qádir i mutlaq kí taraf se kyá mírás hai?
3 Kyá wuh nárástón ke liye áfat,
Aur badkirdáron ke liye tabáhí nahín hai?
4 Kyá wuh merí ráhon ko nahín dekhtá,
Aur mere sab qadamon ko nahín gintá?
5 Agar main batálat se chalá hún,
Aur mere pánwon ne dagá ke liye jaldí kí hai;
6 (To main thík tarázú men tolá jáún,
Táki Khudá merí rástí ko ján le;)
7 Agar merá qadam ráste se bargashta húá hai,
Aur mere dil ne merí ánkhon kí pairawí kí hai,
Aur agar mere háthon par dág lagá hai:
8 To main boún, aur dúsrá kháe;
Aur mere khet kí paidáwár ukhár dí jáe.
9 Agar merá dil kisí 'aurat par farefta húá,
Aur main apne parausí ke darwáze par ghát men baithá:
10 To merí bíwí dúsre ke liye píse,
Aur gair mard us par jhuken.
11 Kyúnki yih niháyat burá jurm hotá;
Balki aisí badí hotí, jis kí sazá qází dete hain:
12 Kyúnki wuh aisí ág hai, jo jalákar bhasam kar detí hai,
Aur mere sáre hásil ko jar se nest kar dáltí hai.
13 Agar main ne apne khádim yá apní khádima ká haqq márá ho,
Jab unhon ne mujh se jhagrá kiyá,
14 To jab Khudá uthegá, tab main kyá karúngá?
Aur jab wuh áegá to main use kyá jawáb dúngá?
15 Kyá wuhí us ká banánewálá nahín jis ne mujhe batn men banáyá?
Aur kyá ek hí ne hamárí súrat rihm men nahín banáí?
16 Agar main ne muhtáj se us kí murád rok rakkhí,
Yá aisá kiyá ki bewa kí ánkhen rah gayín;
17 Yá apná nawála akele hí kháyá ho,
Aur yatím us men se kháne na páyá;
18 (Nahín, balki mere larakpan se wuh mere sáth aise palá jaise báp ke sáth,
Aur main apní mán ke batn hí se bewa ká rahnumá rahá hún;)
19 Agar main ne dekhá ki koí bekapre martá hai,
Yá kisí muhtáj ke pás orhne ko nahín;
20 Agar us kí kamar ne mujh ko du'á na dí ho,
Aur agar wuh merí bheron kí ún se garm na húá ho;
21 Agar main ne kisí yatím par háth utháyá ho,
Kyúnki phátak par mujhe apní kumak dikhái dí:
22 To merá kandhá mere sháne se utar jáe,
Aur mere bázú kí haddí tút jáe.
23 Kyúnki Khudá kí taraf se áfat ká khauf thá,
Aur us kí buzurgí kí wajh se main kuchh na kar saká.
24 Agar main ne sone par bharosá kiyá ho,
Aur chokhe sone se kahá, Merá i'tibár tujh par hai;
25 Agar main is liye ki merí daulat firáwán thí,
Aur mere háth ne bahut kuchh hásil kar liyá thá, názán húá;
26 Agar main ne súraj par, jab wuh chamaktá hai, nazar kí ho,
Yá chánd par jab wuh áb o táb men chaltá hai;
27 Aur merá dil khufyatan farefta ho gayá ho,
Aur mere munh ne mere háth ko chúm liyá ho:
28 To yih bhí aisí badí hai, jis kí sazá qází dete hain:
Kyúnki yún main ne Khudá ká jo 'álam i bálá par hai inkár kiyá hotá.

29 Agar main apne nafrat karnewále kí halákat se khush húá,
Yá jab us par áfat áí to shádmán húá;
30 (Hán, main ne to apne munh ko itná gunáh bhí na karne diyá,
Ki la'nat bhejkar us kí maut ke liye du'á kartá;)
31 Agar mere khaime ke logon ne yih na kahá ho,
Aisá kaun hai jo us ke hán gosht se ser na húá?
32 Pardesí ko galí kúchon men ṭikná na paṛá;
Balki main musáfir ke liye apne darwáze khol detá thá;
33 Agar A'dam kí tarah apní badí apne síne men chhipákar
Main ne apní taqsíron par parda ḍálá ho;
34 Is sabab se ki mujhe 'awámmu'n nás ká khauf thá,
Aur main khándánon kí ḥiqárat se ḍar gayá,
Yahán tak main khámosh ho gayá aur darwáze se báhar na niklá—
35 Kásh ki koí merí sunnewálá hotá!
(Yih lo, merá dastkhatt, Qádir i mutlaq mujhe jawáb de:)
Kásh ki mere mukhálif ke da'we kí tahrír hotí!
36 Yaqínan main use apne kandhe par liye phirtá;
Aur use apne liye 'amáme kí tarah bándh letá.
37 Main use apne qadamon kí ta'dád batátá;
Amír kí tarah main us ke pás játá.
38 Agar merí zamín mere khiláf duhái detí ho,
Aur us kí regháriyán milkar rotí hon;
39 Agar main ne bedám us ke phal kháe hon,
Yá aisá kiyá ki us ke málikon kí ján gayí:
40 To gehún ke badle úntkaṭáre,
Aur jau ke badle kaṛwe dáne ugen!

Aiyúb kí báten tamám húín.

32 So un tínon ádmíon ne Aiyúb ko jawáb dená chhoṛ diyá, is liye ki wuh apní nazar men sádiq thá. 2 Tab Ilíhú bin Barákel Bozí ká, jo Rám ke khándán se thá, qahr bhaṛká. Us ká qahr Aiyúb par bhaṛká, is liye ki us ne Khudá ko nahín, balkí apne áp ko rást ṭhahráyá. 3 Aur us ke tínon doston par bhí us ká qahr bhaṛká, is liye ki unhen jawáb to sújhá nahín, taubhí unhon ne Aiyúb ko mujrim ṭhahráyá. 4 Aur Ilíhú Aiyúb se bát karne se is liye ruká rahá, ki wuh us se baṛe the. 5 Jab Ilíhú ne dekhá ki un tínon ke munh men jawáb na rahá, to us ká qahr bhaṛak uṭhá.

6 Aur Barákel Bozí ká beṭá Ilíhú kahne lagá,
Main jawán hún, aur tum bahut 'umrrasída ho;
Is liye main ruká rahá, aur apní ráe dene kí jur'at na kí.
7 Main ne kahá, Sálkhurda log bolen,
Aur 'umrrasída hikmat sikháen.
8 Lekin insán men rúh hai,
Aur Qádir i mutlaq ká dam khirad bakhshtá hai.
9 Baṛe ádmí hí 'aqlmand nahín hote,
Aur 'umrrasída hí insáf ko nahín samajhte.
10 Is liye main kahtá hún, Merí suno;
Main bhí apní ráe dúngá.
11 Dekho, main tumhárí báton ke liye ruká rahá,
Jab tum alfáz kí talásh men the.
Main tumhárí dalílon ká muntazir rahá.
12 Balki main tumhárí taraf tawajjuh kartá rahá,
Aur dekho, tum men koí na thá jo Aiyúb ko qáil kartá,
Yá us kí báton ká jawáb detá.
13 Khabardár, yih na kahná, ki Ham ne hikmat ko pá liyá hai;
Khudá hí use lájawáb kar saktá hai, na ki insán:
14 Kyúnki na us ne mujhe apní báton ká nishána banáyá,
Na main tumhárí sí taqríron se use jawáb dúngá.
15 Wuh hairán hain, wuh ab jawáb nahín dete:
Un ke pás kahne ko koí bát na rahí.
16 Aur kyá main ruká rahún, is liye ki wuh bolte nahín,
Is liye ki wuh chupcháp khaṛe hain aur ab jawáb nahín dete?
17 Main bhí apní bát kahúngá,
Main bhí apní ráe dúngá.
18 Kyúnki main báton se bhará hún;

Aur jo rúh mere andar hai, wuh mujhe majbúr kartí hai.
19 Dekho, merá peṭ benikás sharáb kí mánind hai;
Wuh nayí mashkon kí tarah phaṭne hí ko hai.
20 Main bolúngá, táki mujhe taskín ho;
Main apne labon ko kholúngá aur jawáb dúngá.
21 Na main kisí ádmí kí tarafdárí karúngá,
Na main kisí shakhs ko ḳhushámad ke ḳhitáb dúngá.
22 Kyúnki mujhe ḳhushámad ke ḳhitáb dene nahín áte,
Warna merá banánewálá mujhe jald uṭhá letá.

33 Taubhí, ai Aiyúb! zará merí taqrír sun le,
Aur merí sárí báton par kán lagá.
2 Dekh, main ne apná munh kholá hai,
Merí zabán ne mere munh men sukhanáráí kí hai.
3 Merí báten mere dil kí rástbází ko záhir karengí:
Aur mere lab jo kuchh jánte hain, usí ko sachchái se kahenge.
4 Ḳhudá kí rúh ne mujhe banáyá hai,
Aur Qádir i mutlaq ká dam mujhe zindagí baḳhshtá hai.
5 Agar tú mujhe jawáb de saktá hai, to de;
Aur apní báton ko mere sámne tartíb dekar khaṛá ho já.
6 Dekh, Ḳhudá ke huzúr main tere barábar hún:
Main bhí miṭṭí se baná hún.
7 Dekh, merá ru'b tujhe hirásán na karegá,
Merá dabáo tujh par bhárí na hogá.
8 Yaqínan tú ne mere sunte kahá hai,
Aur main ne terí báten suní hain,
9 Ki Main sáf aur betaqsír hún;
Main begunáh hún, aur mujh men badí nahín:
10 Wuh mere ḳhiláf mauqa' ḍhúnḍhtá hai,
Wuh mujhe apná dushman samajhtá hai;
11 Wuh mere donon pánwon ko káṭh men ṭhok detá hai.
Wuh merí sab ráhon kí nigrání kartá hai
12 Dekh, main tujhe jawáb detá hún, is bát men tú haqq par nahín;
Kyúnki Ḳhudá insán se baṛá hai.
13 Tú kyún us se jhagaṛtá hai?
Kyúnki wuh apní báton men se kisí ká hisáb nahín detá.
14 Kyúnki Ḳhudá ek bár boltá hai,
Balki do bár, ḳhwáh insán is ká ḳhayál na kare.
15 Ḳhwáb men, rát kí royá men,
Jab logon ko gahrí nínd átí hai,
Aur bistar par sote waqt;
16 Tab wuh logon ke kán kholtá hai,
Aur un kí ta'lím par muhr lagátá hai.
17 Táki insán ko us ke maqsúd se roke,
Aur gurúr ko insán se dúr kare;
18 Wuh us kí ján ko gaṛhe se bachátá hai,
Aur us kí zindagí talwár kí már se.
19 Wuh apne bistar par dard se tambíh pátá hai,
Aur us kí haḍḍiyon men dáimí jang hai:
20 Yahán tak ki us ká jí roṭí se,
Aur us kí ján lazíz khána se nafrat karne lagtí hai.
21 Us ká gosht aisá súkh játá hai, ki dikhái nahín detá;
Aur us kí haḍḍiyán, jo dikhái nahín detí thín, nikal átí hain.
22 Balki us kí ján gaṛhe ke qaríb pahunchtí hai,
Aur us kí zindagí halák karnewálon ke nazdík.
23 Wahán agar us ke sáth koí firishta ho,
Yá hazár men ek ta'bír karnewálá,
Jo insán ko batáe ki us ke liye kyá ṭhík hai;
24 To wuh us par rahm kartá, aur kahtá hai,
Ki Use gaṛhe men jáne se bachá le,
Mujhe fidya mil gayá hai.
25 Tab us ká jism bachche ke jism se bhí táza hogá;
Aur us kí jawání ke din lauṭ áte hain:
26 Wuh Ḳhudá se du'á kartá hai, aur wuh us par mihrbán hotá hai;
Aisá ki wuh ḳhushí se us ká munh dekhtá hai:
Aur wuh insán kí sadáqat ko bahál kar detá hai.

27 Wuh logon ke sámne gáne aur kahne lagtá hai,
Ki Main ne gunáh kiyá aur haqq ko ulaṭ diyá,
Aur is se mujhe fáida na húá:
28 Us ne merí ján ko gaṛhe men jáne se bacháyá,
Aur merí zindagí raushní ko dekhegí.
29 Dekho, Ḳhudá ádmí ke sáth yih sab kám
Do bár, balki tín bár kartá hai,
30 Táki us kí ján ko gaṛhe se lauṭá láe,
Aur wuh zindon ke núr se munawwar ho.
31 Ai Aiyúb, tawajjuh se merí sun:
Ḳhámosh rah, aur main bolúngá.
32 Agar tujhe kuchh kahná hai, to mujhe jawáb de:
Bol, kyúnki main tujhe rást ṭhahráná cháhtá hún.
33 Agar nahín, to tú merí sun:
Ḳhámosh rah, aur main tujhe dánáí sikháúngá.

34

Is ke 'aláwa Ilíhú ne yih bhí kahá:
2 Ai tum 'aqlmand logo, merí báten suno;
Aur, ai tum jo ahl i ma'rifat ho, merí taraf kán lagáo.
3 Kyúnki kán báton ko parakhtá hai,
Jaise zabán kháne ko chakhtí hai.
4 Jo kuchh ṭhík hai, ham apne liye chun len;
Jo bhalá hai, ham ápas men ján len.
5 Kyúnki Aiyúb ne kahá, Main sádiq hún,
Aur Ḳhudá ne merí haqqtalafí kí hai:
6 Agarchi main haqq par hún, taubhí jhúṭhá ṭhahrtá hún;
Go main betaqsír hún, merá zaḳhm lá'iláj hai.
7 Aiyúb sá bahádur kaun hai,
Jo tamasḳhur ko pání kí tarah pí játá hai?
8 Jo badkirdáron kí rifáqat men chaltá,
Aur sharír logon ke sáth phirtá hai.
9 Kyúnki us ne kahá hai, ki A'dmí ko kuchh fáida nahín
Ki wuh Ḳhudá men masrúr rahe.
10 Is liye, ai ahl i ḳhirad, merí suno:
Yih hargiz ho nahín saktá, ki Ḳhudá sharárat ká kám kare,
Aur Qádir i mutlaq badí kare.
11 Wuh insán ko us ke a'mál ke mutábiq jazá degá,
Aur aisá karegá ki har kisí ko apní hí ráhon ke mutábiq badla milegá.
12 Yaqínan Ḳhudá buráí nahín karegá,
Qádir i mutlaq se beinsáfí na hogí.
13 Kis ne us ko zamín par iḳhtiyár diyá?
Yá kis ne sárí dunyá ká intizám kiyá hai?
14 Agar wuh insán se apná dil lagáe,
Agar wuh apní rúh aur apne dam ko wápas le le,
15 To tamám bashar ikaṭṭhe faná ho jáenge,
Aur insán phir miṭṭí men mil jáegá.
16 So agar tujh men samajh hai, to ise sun le,
Aur merí báton par tawajjuh kar.
17 Kyá wuh jo haqq se 'adáwat rakhtá hai hukúmat karegá?
Aur kyá tú use jo 'ádil aur qádir hai mulzim ṭhahráegá?
18 Wuh to bádsháh se kahtá hai, Tú razíl hai,
Aur sharífon se, ki Tum sharír ho.
19 Wuh umará kí tarafdárí nahín kartá,
Aur amír ko garíb se ziyáda nahín mántá,
Kyúnki wuh sab usí ke háth kí kárígarí hain.
20 Wuh dam bhar men ádhí rát ko mar játe hain;
Log hiláe játe aur guzar játe hain,
Aur zabardast log bagair háth lagáe uṭhá liye játe hain.
21 Kyúnki us kí ánkhen ádmí kí ráhon par lagí hain,
Aur wuh us kí sab rawishon ko dekhtá hai.
22 Na koí aisí táríkí na maut ká sáya hai
Jahán badkirdár chhip saken.
23 Kyúnki use zarúr nahín ki ádmí ká ziyáda ḳhayál kare,
Táki wuh Ḳhudá ke huzúr 'adálat men jáe.
24 Wuh bilá taftísh zabardaston ko ṭukṛe ṭukṛe kartá,
Aur un kí jagah auron ko barpá kartá hai.

25 Is liye wuh un ke kámon ká khayál rakhtá hai,
Aur wuh unhen rát ko ulat detá hai, aisá ki wuh halák ho játe hain.
26 Wuh auron ke dekhte húe
Un ko aisá mártá hai, jaisá sharíron ko.
27 Is liye ki wuh us kí pairawí se phir gaye,
Aur us kí kisí ráh ká khayál na kiyá.
28 Yahán tak ki un ke sabab se garíbon kí faryád us ke huzúr pahunchí,
Aur us ne musíbatzadon kí faryád suní.
29 Jab wuh ráhat bakhshe, to kaun mulzim thahrá saktá hai?
Jab wuh munh chhipá le, to kaun use dekh saktá hai?
Khwáh koí qaum ho yá ádmí, donon ke sáth yaksán sulúk hai.
30 Táki bedín ádmí saltanat na kare,
Aur logon ko phande men phansáne ke liye koí na ho.
31 Kyúnki kyá kisí ne Khudá se kahá hai,
Main ne sazá uthá lí hai, main ab burái na karúngá;
32 Jo mujhe dikhái nahín detá, wuh tú mujhe sikhá;
Agar main ne badí kí hai, to ab aisá nahín karúngá?
33 Kyá us ká ajr terí marzí par ho, ki tú use námanzúr kartá hai?
Kyúnki tujhe faisala karná hai, na ki mujhe;
Is liye jo kuchh tú jántá hai, kah de.
34 Ahl i khirad mujh se kahenge,
Balki har 'aqlmand jo merí suntá hai kahegá,
35 Aiyúb nádání se boltá hai,
Aur us kí báten hikmat se khálí hain.
36 Kásh ki Aiyúb ákhir tak ázmáyá játá,
Kyúnki wuh sharíron kí tarah jawáb detá hai.
37 Is liye ki wuh apne gunáh par bagáwat ko barhátá hai,
Wuh hamáre darmiyán táliyán bajátá hai,
Aur Khudá ke khiláf bahut báten banátá hai.

35 Is ke 'aláwa Ilíhú ne yih bhi kahá:
2 Kyá tú ise apná haqq samajhtá hai,
Yá yih da'wá kartá hai ki terí sadáqat Khudá kí sadáqat se ziyáda hai,
3 Jo tú kahtá hai, ki Mujhe is se kyá nafa' milegá?
Aur, Mujhe is men gunahgár hone kí nisbat kaun sá ziyáda fáida hogá?
4 Main tujhe aur tere sáth
Tere rafíqon ko jawáb dúngá.
5 A'smán kí taraf nazar kar aur dekh,
Aur aflák par, jo tujh se baland hain, nigáh kar.
6 Agar tú gunáh kartá hai, to us ká kyá bigártá hai?
Aur agar terí taqsíren barh jáen, to tú us ká kyá kartá hai?
7 Agar tú sádiq hai, to us ko kyá de detá hai?
Yá use tere háth se kyá mil játá hai?
8 Terí sharárat tujh jaise ádmí ke liye hai,
Aur terí sadáqat ádamzád ke liye.
9 Zulm kí kasrat kí wajh se wuh chilláte hain,
Zabardast ke bázú ke sabab se wuh madad ke liye duhái dete hain.
10 Par koí nahín kahtá, ki Khudá merá kháliq kahán hai,
Jo rát ke waqt nagme 'ináyat kartá hai,
11 Jo ham ko zamín ke jánwaron se ziyáda ta'lím detá hai,
Aur hamen hawá ke parandon se ziyáda 'aqlmand banátá hai?
12 Wuh duhái dete hain, par koí jawáb nahín detá;
Yih bure ádmíon ke gurúr ke sabab se hai.
13 Yaqínan Khudá batálat ko nahín sunegá,
Aur Qádir i mutlaq us ká liház na karegá;
14 Khasskar jab tú kahtá hai, ki tú use dekhtá nahín,
Muqaddama us ke sámne hai, aur tú us ke liye thahrá húá hai.
15 Par ab chúnki us ne apne gazab men sazá na dí,
Aur wuh gurúr ká ziyáda khayál nahín kartá;

16 Is liye Aiyúb khudbíní ke sabab se apná munh kholtá hai,
Aur nádání se báten banátá hai.

36 Phir Ilíhú ne yih bhí kahá:
2 Mujhe zará ijázat de, aur main tujhe batáúngá,
Kyúnki Khudá kí taraf se mujhe kuchh áur bhí kahná hai.
3 Main apne 'ilm ko dúr se láúngá,
Aur rástí apne kháliq se mansúb karúngá.
4 Kyúnki fi'lhaqíqat merí báten jhúthí nahín hain,
Wuh jo tere sáth hai 'ilm men kámil hai.
5 Dekh, Khudá qádir hai, aur kisí ko haqír nahín jántá,
Wuh fahm kí quwwat men gálib hai.
6 Wuh shaniron kí zindagí ko barqarár nahín rakhtá,
Balki musíbatzadon ko un ká haqq 'atá kartá hai.
7 Wuh sádiqon kí taraf se apní ánkhen nahín phertá,
Balki unhen bádsháhon ke sáth hamesha ke liye takht par bithátá hai,
Aur wuh sarfaráz hote hain.
8 Aur agar wuh beriyon se jakre jáen,
Aur musíbat kí rassiyon se bandhen,
9 To wuh unhen un ká 'amal aur un kí taqsíren dikhátá hai,
Ki unhon ne ghamand kiyá.
10 Wuh un ke kán ko ta'lím ke liye kholtá hai,
Aur hukm detá hai, ki wuh badi se báz áen.
11 Agar wuh sun len, aur us kí 'ibádat karen,
To apne din iqbálmandí men,
Aur apne baras khushhálí men basar karenge.
12 Par agar na sunen, to wuh talwár se halák honge,
Aur jahálat men marenge.
13 Lekin wuh jo dil men bedín hain, gazab ko rakh chhorte hain;
Jab wuh unhen bándhtá hai, to wuh madad ke liye duhái nahín dete.
14 Wuh jawání men marte hain,
Aur un kí zindagí lútion ke darmiyán barbád hotí hai.
15 Wuh musíbatzada ko us kí musíbat se chhurátá hai,
Aur zulm men un ke kán kholtá hai.
16 Balki wuh tujhe bhí dukh se chhutkárá dekar
Aisí wasí' jagah men jahán tangí nahín hai, pahunchá detá,
Aur jo kuchh tere dastarkhwán par chuná játá hai, wuh chiknái se pur hotá.
17 Par tú to shariron ke muqaddame kí táíd kartá hai,
Is liye 'adl aur insáf tujh par qábiz hain.
18 Khabardár, terá qahr tujh se takfír na karáe,
Aur fidya kí firáwání tujhe gumráh na kare.
19 Kyá terá roná yá terí quwwat o tawánái
Is bát ke liye káfí hain, ki tú dukh men na pare?
20 Us rát kí khwáhish na kar,
Jis men qaumen apne maskanon se uthái játí hain.
21 Hoshyár rah: badí kí taraf rágib na ho,
Kyúnki tú ne musíbat ko nahín balki isí ko chuná hai.
22 Dekh, Khudá apní qudrat se bare bare kám kartá hai,
Kaun sá ustád us kí mánind hai?
23 Kis ne use us ká rásta batáyá?
Yá kaun kah saktá hai, ki Tú ne nárástí kí hai?
24 Us ke kám kí barái karná yád rakh,
Jis kí ta'ríf log gáte rahe hain.
25 Sab logon ne is ko dekhá hai,
Insán use dúr se dekhtá hai.
26 Dekh, Khudá buzurg hai, aur ham use nahín jánte,
Us ke barason ká shumár daryáft se báhar hai.
27 Kyúnki wuh pání ke qatron ko úpar khenchtá hai,
Jo usí ke abkhirát se menh kí súrat men tapakte hain,
28 Jin ko aflák undelte
Aur insán par kasrat se barsáte hain.
29 Balki kyá koí bádalon ke phailáo,
Aur us ke shámiyáne kí garajon ko samajh saktá hai?
30 Dekh, wuh apne núr ko apne chaugird phailátá hai,
Aur samundar kí tah ko dhánktá hai.
31 Kyúnki in hí se wuh qaumon ká insáf kartá hai,

Aur khurák ifrát se 'atá farmátá hai.
32 Wuh bijlí ko apne háthon men lekar
Use hukm detá hai, ki dushman par gire.
33 Is kí karak usí kí khabar detí hai,
Chaupáye bhí túfán kí ámad batáte hain.

37 Is bát se bhí merá dil kánptá hai,
Aur apní jagah se uchhal partá hai.
2 Zará us ke bolne kí áwáz ko suno,
Aur us zamzame ko jo us ke munh se nikaltá hai.
3 Wuh use sáre ásmán ke níche,
Aur apní bijlí ko zamín kí intihá tak bhejtá hai.
4 Is ke ba'd ra'd kí áwáz átí hai;
Wuh apne jalál kí áwáz se garajtá hai,
Aur jab us kí áwáz sunáí detí hai, to wuh ise roktá hai.
5 Khudá 'ajíb taur par apní áwáz se garajtá hai,
Wuh bare bare kám kartá hai, jin ko ham samajh nahín sakte.
6 Kyúnki wuh barf ko farmátá hai, ki Tú zamín par gir.
Isí tarah wuh bárish se
Aur músládhár menh se kahtá hai.
7 Wuh har ádmí ke háth par muhr kar detá hai,
Táki sab log jin ko us ne banáyá hai is bát ko ján len.
8 Tab darande gáron men ghus játe,
Aur apní apní mánd men pare rahte hain.
9 A'ndhí junúb kí kothrí se,
Aur sardí shimál se átí hai.
10 Khudá ke dam se barf jam játí hai,
Aur pání ká phailáo tang ho játá hai.
11 Balki wuh ghatá par namí ko ládtá hai,
Aur apne bijlíwále bádalon ko dúr tak phailátá hai.
12 Usí kí hidáyat se wuh idhar udhar phiráe játe hain,
Táki jo kuchh wuh unhen farmáe,
Usí ko wuh dunyá ke ábád hisse par anjám den.
13 Khwáh tambíh ke liye, yá apne mulk ke liye,
Yá rahmat ke liye wuh use bheje.
14 Ai Aiyúb, is ko sun le;
Chupcháp khará rah, aur Khudá ke hairatangez kámon par gaur kar.
15 Kyá tujhe ma'lúm hai, ki Khudá kyúnkar unhen tákíd kartá hai,
Aur apne bádal kí bijlí ko chamkátá hai?
16 Kyá tú bádalon ke muwázane se wáqif hai?
Yih usí ke hairatangez kám hain, jo 'ilm men kámil hai.
17 Jab zamín par junúbí hawá kí wajh se sannátá hotá hai,
To tere kapre kyún garm ho játe hain?
18 Kyá tú us ke sáth falak ko phailá saktá hai,
Jo dhale húe áíne kí tarah mazbút hai?
19 Ham ko sikhá, ki ham us se kyá kahen,
Kyúnki andhere ke sabab se ham apní taqrír ko durust nahín kar sakte.
20 Kyá us ko batáyá jáe, ki main bolná cháhtá hún?
Yá kyá koí ádmí yih khwáhish kare ki wuh nigal liyá jáe?
21 Abhí to ádmí us núr ko nahín dekhte, jo aflák par raushan hai;
Lekin hawá chaltí hai aur unhen sáf kar detí hai.
22 Shimál se sunahrí raushní átí hai;
Khudá muhíb shaukat se mulabbas hai.
23 Ham Qádir i mutlaq ko pá nahín sakte; wuh qudrat o 'adl men shándár hai,
Aur insáf kí firáwání men zulm na karegá.
24 Isí liye log us se darte hain,
Wuh dánádilon kí parwá nahín kartá.

38 Tab Khudáwand ne Aiyúb ko bagole men se yún jawáb diyá:
2 Yih kaun hai jo nádání kí báton se
Maslahat par parda dáltá hai?
3 Mard kí mánind ab apní kamar kas le,
Kyúnki main tujh se suwál kartá hún, aur tú mujhe batá.
4 Tú kahán thá, jab main ne zamí kí bunyád dálí?

Tú dánishmand hai, to batá.
5 Kyá tujhe ma'lúm hai kis ne us kí náp ṭhahráí?
Yá kis ne us par sút khenchá?
6 Kis chíz par us kí bunyád ḍálí gayi?
Yá kis ne us ke kone ká patthar biṭháyá,
7 Jab subh ke sitáre milkar gáte the,
Aur Khudá ke sab beṭe ḳhushí se lalkárte the?
8 Yá kis ne samundar ko darwázon se band kiyá,
Jab wuh aisá phúṭ niklá goyá rihm se,
9 Jab main ne bádal ko us ká libás banáyá,
Aur gahrí táríkí ko us ká lapeṭne ká kapṛá,
10 Aur us ke liye hadd ṭhahráí,
Aur bende aur kiwáṛ lagáe,
11 Aur kahá, Yahán tak tú áná, par áge nahín;
Aur yahán terí bipharti húí mauj-en ruk jáengí?
12 Kyá tú ne apní 'umr men kabhí subh par hukmrání kí,
Aur kyá tú ne fajr ko us kí jagah batái,
13 Táki wuh zamín ke kanáron par qabza kare,
Aur sharír log us men se jhár diye jáen?
14 Wuh aise badaltí hai, jaise muhr ke níche chikní miṭṭí;
Aur tamám chízen kapṛe kí tarah numáyán ho játí hain:
15 Aur sharíron se un kí raushní rok lí játí hai,
Aur baland bázú toṛá játá hai.
16 Kyá tú samundar ke soton men dákhil húá hai?
Yá gahráo kí tháh men chalá hai?
17 Kyá maut ke pháṭak tujh par záhir kar diye gaye hain?
Yá tú ne maut ke sáye ke pháṭak-on ko dekh liyá hai?
18 Kyá tú ne zamín kí chauṛáí ko samajh liyá hai?
Agar tú yih sab jántá hai, to batá.
19 Núr ke maskan ká rásta kahán hai,
Rahí táríkí, so us ká makán kahán hai;
20 Táki tú use us kí hadd tak pah-unchá de,
Aur us ke makán kí ráhon ko pahcháne?
21 Beshakk tú jántá hogá, kyúnki tú us waqt paidá húá thá,
Aur tere dinon ká shumár baṛá hai!
22 Kyá tú barf ke maḳhzanon men dákhil húá hai,
Yá olon ke maḳhzanon ko dekhá hai,
23 Jin ko main ne taklíf ke waqt ke liye,
Aur laṛái aur jang ke din kí ḳhátir rakh chhoṛá hai?
24 Raushní kis taríq se taqsím hotí hai,
Yá mashriqí hawá zamín par phailái játí hai?
25 Sailáb ke liye kis ne nálí káṭí,
Yá ra'd kí bijlí ke liye rásta,
26 Táki use gairábád zamín par barsáe,
Aur biyábán par jis men insán nahín basta,
27 Táki ujṛí aur súní zamín ko seráb kare,
Aur narm narm ghás ugáe?
28 Kyá bárish ká koí báp hai?
Yá shabnam ke qatre kis se tawallud húe?
29 Yaḳh kis ke batn se niklá?
Aur ásmán ke safed pále ko kis ne paidá kiyá?
30 Páni patthar sá ho játá hai,
Aur gahráo kí sath jam játí hai.
31 Kyá tú 'aqd i Suraiyá ko bándh saktá,
Yá Jabbár ke bandhan khol saktá hai?
32 Kyá tú Mintaqatu'l burúj ko un ke waqton par nikál saktá hai?
Yá Binátu'n na'sh kí un kí sahe-liyon ke sáth rahbarí kar saktá hai?
33 Kyá tú ásmán ke qawánín ko jántá hai?
Aur zamín par un ká iḳhtiyár qáim kar saktá hai?
34 Kyá tú bádalon tak apní áwáz baland kar saktá hai,
Táki páni kí firáwání tujhe chhipá le?
35 Kyá tú bijlí ko rawána kar saktá hai, ki wuh jáe,
Aur tujh se kahe, Main házir hún?
36 Bátin men hikmat kis ne rakkhí,
Aur dil ko dánish kis ne baḳhshí?
37 Bádalon ko hikmat se kaun gin saktá hai?
Yá kaun ásmán kí mashkon ko unḍel saktá hai,

38 Jab gard milkar túda ban játí hai,
Aur ḍhele báham saṭ játe hain?
39 Kyá tú sherní ke liye shikár már degá?
Yá babar ke bachchon ko ásúda kar degá,
40 Jab wuh apní mándon men baiṭhe hon,
Aur ghát lagáe áṛ men dabke hon?
41 Paháṛí kauwe ke liye kaun ḳhurák muhaiyá kartá hai,
Jab us ke bachche Ḳhudá se faryád karte,
Aur ḳhurák na milne se uṛte phirte hain?

39 Kyá tú jántá hai paháṛ kí janglí bakriyán kab bachche detí hain?
Yá jab harniyán biyátí hain, to kyá tú dekh saktá hai?
2 Kyá tú un mahínon ko, jinhen wuh púrá kartí hain, gin saktá hai?
Yá tujhe wuh waqt ma'lúm hai jab wuh bachche detí hain?
3 Wuh jhuk játí hain, wuh apne bachche detí hain,
Aur apne dard se riháí pátí hain.
4 Un ke bachche moṭe táze hote hain; wuh khule maidán men baṛhte hain;
Wuh nikal játe hain aur phir nahín lauṭte.
5 Gorḳhar ko kis ne ázád kiyá?
Janglí gadhe ke band kis ne khole?
6 Biyábán ko main ne us ká makán banáyá,
Aur zamín i shor ko us ká maskan.
7 Wuh shahr ke shor o gul ko hech samajhtá hai,
Aur hánknewále kí ḍánṭ ko nahín suntá.
8 Paháṛon ká silsila us kí charágáh hai,
Aur wuh hariyálí kí talásh men rahtá hai.
9 Kyá janglí sánḍ terí ḳhidmat par rází hogá?
Kyá wuh terí charní ke pás rahegá?
10 Kyá tú janglí sánḍ ko rasse se bándhkar regharí men chalá saktá hai?
Yá wuh tere píchhe píchhe wádíon men hengá pheregá?
11 Kyá tú us kí baṛí táqat ke sabab se us par bharosá karegá?
Yá kyá tú apná kám us par chhoṛ degá?
12 Kyá tú us par i'timád karegá ki wuh terá galla ghar le áe,
Aur tere khalíhán ká anáj ikaṭṭhá kare?
13 Shutrmurg ke bázú ásúda hain,
Lekin kyá us ke par o bál se shafaqat záhir hotí hai?
14 Kyúnki wuh to apne anḍe zamín par chhoṛ detí hai,
Aur ret se un ko garmí pahunchátí hai;
15 Aur bhúl játí hai ki wuh pánwon se kuchle jáenge,
Yá koí janglí jánwar un ko raund dálegá.
16 Wuh apne bachchon se aisí saḳhtdilí kartí hai ki goyá wuh us ke nahín,
Ḳhwáh us kí mihnat ráegán jáe use kuchh ḳhauf nahín;
17 Kyúnki Ḳhudá ne use 'aql se mahrúm rakkhá,
Aur use samajh nahín dí.
18 Jab wuh tankar sídhí khaṛí ho játí hai,
To ghoṛe aur us ke sawár donon ko náchíz samajhtí hai.
19 Kyá ghoṛe ko us ká zor tú ne diyá hai?
Kyá us kí gardan ko lahrátí aiyál se tú ne mulabbas kiyá?
20 Kyá use ṭiḍḍí kí tarah tú ne kudáyá hai?
Us ke farráne kí shán muhíb hai.
21 Wuh wádí men ṭáp mártá hai, aur apne zor men ḳhush hai,
Wuh musallah ádmion ká sámná karne ko nikaltá hai.
22 Wuh ḳhauf ko náchíz jántá hai aur ghabrátá nahín;
Aur wuh talwár se munh nahín moṛtá.
23 Tarkash us par khaṛkhaṛátá hai,
Chamaktá húá bhálá aur sáng bhí.
24 Wuh tundí aur qahr men zamín paimáí kartá hai,
Aur use yaqín nahín hotá ki yih turhí kí áwáz hai.
25 Jab jab turhí bajtí hai wuh hinn hinn kartá hai,
Aur laṛáí ko dúr se súngh letá hai,
Sardáron kí garaj aur lalkár ko bhí.
26 Kyá báz terí hikmat se uṛtá hai,
Aur junúb kí taraf apne bázú phailátá hai?

27 Kyá 'uqáb tere hukm se úpar charhtá hai,
Aur balandí par apná ghonslá banátá hai?
28 Wuh chatán par rahtá aur wahín basera kartá hai,
Ya'ní chatán kí chotí par aur panáh kí jagah men.
29 Wahín se wuh shikár ko tár letá hai:
Us kí ánkhen use dúr se dekh letí hain.
30 Us ke bachche bhí khún chúste hain:
Aur jahán maqtúl hain, wahán wuh bhí hai.

40 Khudáwand ne Aiyúb se yih bhí kahá:
2 Kyá jo fuzúl hujjat kartá hai, wuh Qádir i mutlaq se jhagrá kare?
Jo Khudá se bahs kartá hai, wuh is ká jawáb de.

3 Tab Aiyúb ne Khudáwand ko jawáb diyá:
4 Dekh, main náchíz hún, main tujhe kyá jawáb dún?
Main apná háth apne munh par rakhtá hún.
5 Ab jawáb na dúngá; ek bár main bol chuká,
Balki do bár, par ab áge na barhúngá.

6 Tab Khudáwand ne Aiyúb ko bagole men se jawáb diyá:
7 Mard kí mánind ab apní kamar kas le,
Main tujh se suwál kartá hún, aur tú mujhe batá.
8 Kyá tú mere insáf ko bhí bátil thahráegá?
Kyá tú mujhe mujrim thahráegá, táki khud rást thahre?
9 Yá kyá terá bázú Khudá ká sá hai?
Aur kyá tú us kí sí áwáz se garaj saktá hai?
10 Ab apne ko shán o shaukat se árásta kar,
Aur 'izzat o jalál se mulabbas ho já.
11 Apne qahr ke sailábon ko bahá de,
Aur har magrúr ko dekh aur zalíl kar.
12 Har magrúr ko dekh aur use nichá kar,
Aur sharíron ko jahán khare hon, pámál kar de.
13 Un ko ikatthá mittí men chhipá de,
Aur us poshída maqám men un ke munh bándh de.
14 Tab main bhí tere báre men mán lúngá,
Ki terá hí dahiná háth tujhe bachá saktá hai.
15 Ab hipopotímas ko dekh, jise main ne tere sáth banáyá,
Wuh bail kí tarah ghás khátá hai.
16 Dekh, us kí táqat us kí kamar men hai,
Aur us ká zor us ke pet ke patthon men.
17 Wuh apní dum ko deodár kí tarah hilátá hai,
Us kí ránon kí nasen báham paiwasta hain.
18 Us kí haddiyán pítal ke nalon kí tarah hain,
Us ke a'zá lohe ke bendon kí mánind hain.
19 Wuh Khudá kí kháss san'at hai;
Us ke kháliq hí ne use talwár bakhshí hai.
20 Yaqínan tíle us ke liye khurák báham pahunchároe hain,
Jahán maidán ke sab jánwar khelte kúdte hain.
21 Wuh kanwal ke darakht ke níche lettá hai,
Sarkandon kí ár aur daldal men.
22 Kanwal ke darakht use apne sáye ke níche chhipá lete hain,
Nále kí beden use gher letí hain.
23 Dekh, agar daryá men bárh ho, to wuh nahín kánptá;
Khwáh Yardan us ke munh tak charh áe, wuh bekhauf hai.
24 Jab wuh chaukas ho, to kyá koí use pakar legá,
Yá phandá lagákar us kí nák ko chhedegá?

41 Kyá tú magar ko shist se báhar nikál saktá hai?
Yá rassí se us kí zabán ko dabá saktá hai?
2 Kyá tú us kí nák men rassí dál saktá hai?
Yá us ká jabrá mekh se chhed saktá hai?
3 Kyá wuh terí bahut minnat samáját karegá?
Yá tujh se mítní míthí báten kahegá?
4 Kyá wuh tere sáth 'ahd bándhegá,

Ki tú use hamesha ke liye naukar baná le?
5 Kyá tú us se aise khelegá jaise parande se?
Yá kyá tú use apní laṛkiyoṉ ke liye báṉdh degá?
6 Kyá log us kí tajárat kareṉge?
Kyá wuh use saudágaroṉ meṉ taqsím kareṉge?
7 Kyá tú us kí khál ko bháloṉ se,
Yá us ke sir ko máhígír ke tarsúloṉ se bhar saktá hai?
8 Tú apná háth us par dhare,
To laṛáí ko yád rakkhegá, aur phir aisá na karegá.
9 Dekh, us ke báre meṉ ummed befáida hai.
Kyá koí use dekhte hí gir na paṛegá?
10 Koí aisá tundḳho nahíṉ jo use chheṛne kí jur'at kare.
Phir wuh kaun hai jo mere sámne khaṛá ho sake?
11 Kis ne mujhe pahle kuchh diyá hai, ki maiṉ use adá karúṉ?
Jo kuchh sáre ásmán ke níche hai, wuh merá hai.
12 Na maiṉ us ke a'zá ke báre meṉ ḳhámosh rahúṉgá,
Na us kí baṛí táqat aur ḳhúbsúrat ḍíldaul ke báre meṉ.
13 Us ke úpar ká libás kaun utár saktá hai?
Us ke jabṛoṉ ke bích kaun áegá?
14 Us ke muṉh ke kiwáṛoṉ ko kaun khol saktá hai?
Us ke dáṉtoṉ ká dáira dahshatnák hai.
15 Us kí ḍháleṉ us ká faḳhr haiṉ,
Jo goyá saḳht muhr se paiwasta kí gayí haiṉ.
16 Wuh ek dúsrí se aisí juṛí húí haiṉ,
Ki un ke darmiyán hawá bhí nahíṉ á saktí.
17 Wuh ek dúsrí se báham paiwasta haiṉ,
Wuh ápas meṉ aisí saṭí haiṉ ki judá nahíṉ ho saktíṉ.
18 Us kí chhíṉkeṉ núrafshání kartí haiṉ,
Us kí áṉkheṉ subh ke papúṭoṉ kí tarah haiṉ.
19 Us ke muṉh se jaltí mash'aleṉ nikaltí haiṉ,
Aur ág kí chingáriyáṉ uṛtí haiṉ.
20 Us ke nathnoṉ se dhuwáṉ nikaltá hai,
Goyá khaultí deg aur sulagtí sarkanḍe se.
21 Us ká sáṉs koeloṉ ko dahká detá hai,
Aur us ke muṉh se shu'le nikalte haiṉ.
22 Táqat us kí gardan meṉ bastí hai,
Aur dahshat us ke áge áge chaltí hai.
23 Us ke gosht kí taheṉ ápas meṉ juṛí húí haiṉ,
Wuh us par ḳhúb saṭí haiṉ, aur haṭ nahíṉ saktíṉ.
24 Us ká dil patthar kí tarah mazbút hai,
Balki chakkí ke nichle páṭ kí tarah.
25 Jab wuh uṭh khaṛá hotá hai, to zabardast log ḍar játe haiṉ,
Aur ghabrákar hawásbáḳhta ho játe haiṉ.
26 Agar koí us par talwár chaláe, to us se kuchh nahíṉ bantá,
Na bhále, na tír, na barchhí se.
27 Wuh lohe ko bhúsá samajhtá hai,
Aur pítal ko galí húí lakṛí.
28 Tír use bhagá nahíṉ saktá:
Falákhun ke patthar us par tinke se haiṉ.
29 Láṭhiyáṉ goyá tinke haiṉ:
Wuh barchhí ke chalne par haṉstá hai.
30 Us ke níche ke hisse tez ṭhíkroṉ kí mánind haiṉ,
Wuh kíchaṛ par goyá heṉgá phertá hai.
31 Wuh gahráo ko deg kí tarah khaulátá hai:
Aur samundar ko marham kí mánind baná detá hai.
32 Wuh apne píchhe chamkílí lík chhoṛtá játá hai,
Gahráo goyá safed nazar áne lagtá hai.
33 Zamín par us ká nazír nahíṉ,
Jo aisá beḳhauf paidá húá ho.
34 Wuh har úṉchí chíz ko dekhtá hai,
Aur sab magrúroṉ ká bádsháh hai.

42

Tab Aiyúb ne KHUDÁWAND ko yúṉ jawáb diyá:
2 Maiṉ jántá húṉ, ki tú sab kuchh kar saktá hai,
Aur terá koí iráda ruk nahíṉ saktá.
3 Yih kaun hai jo nádání se maslahat par parda ḍáltá hai?
Lekin maiṉ ne jo na samjhá wuhí kahá,

Ya'ní aisí báteṉ jo mere liye niháyat 'ajíb thíṉ, jin ko maiṉ jántá na thá.
4 Maiṉ terí minnat kartá húṉ, sun, maiṉ kuchh kahúṉgá,
Maiṉ tujh se suwál karúṉgá, tú mujhe batá.
5 Maiṉ ne terí ḳhabar kán se suní thí,
Par ab merí áṉkh tujhe dekhtí hai.
6 Is liye mujhe apne áp se nafrat hai,
Aur maiṉ ḳhák aur rákh meṉ tauba kartá húṉ.

7 Aur aisá húá ki jab Ḳhudáwand yih báteṉ Aiyúb se kah chuká, to us ne Ilífaz Temání se kahá, ki Merá ġazab tujh par aur tere donoṉ dostoṉ par bharká hai, kyúṉki tum ne merí bábat wuh bát na kahí jo haqq hai, jaise mere bande Aiyúb ne kahí. 8 Pas ab apne liye sát bail aur sát meṉḍhe lekar mere bande Aiyúb ke pas jáo, aur apne liye soḳhtaní qurbání guzráno, aur merá banda Aiyúb tumháre liye du'á karegá, kyúṉki use to maiṉ qubúl karúṉgá; táki tumhárí jahálat ke mutábiq tumháre sáth sulúk na karúṉ; kyúṉki tum ne merí bábat wuh bát na kahí jo haqq hai, jaise mere bande Aiyúb ne kahí. 9 So Ilífaz Temání aur Bildad Súḳhí aur Súfar Na'mátí ne jákar jaisá Ḳhudáwand ne un ko farmáyá thá kiyá, aur Ḳhudáwand ne Aiyúb ko qubúl kiyá. 10 Aur Ḳhudáwand ne Aiyúb kí asírí ko, jab us ne apne dostoṉ ke liye du'á kí, badal diyá: aur Ḳhudáwand ne Aiyúb ko jitná us ke pás pahle thá, us ká do chand diyá. 11 Tab us ke sab bháí aur sab bahineṉ aur us ke sab agle jánpahchán us ke pás áe, aur us ke ghar meṉ us ke sáth khána kháyá, aur us par nauha kiyá aur un sab baláoṉ ke báre meṉ, jo Ḳhudáwand ne us par názil kí thíṉ, use tasallí dí: har shaḳhs ne use ek sikka bhí diyá, aur har ek ne sone kí ek bálí. 12 Yúṉ Ḳhudáwand ne Aiyúb ke áḳhirí aiyám meṉ ibtidá kí nisbat ziyáda barakat baḳhshí; aur us ke pás chaudah hazár bheṛ bakriyáṉ aur chha hazár úṉt, aur hazár joṛí bail, aur hazár gadhiyáṉ ho gayíṉ. 13 Us ke sát beṭe aur tín beṭiyáṉ bhí húíṉ. 14 Aur us ne pahlí ká nám Yamíma, aur dúsrí ká nám Qasiyáh, aur tísrí ká nám Qaranhappúk rakkhá. 15 Aur us sárí sarzamín meṉ aisí 'auraten kahíṉ na thíṉ, jo Aiyúb kí beṭiyoṉ kí tarah ḳhúbsúrat hoṉ, aur un ke báp ne un ko un ke bháiyoṉ ke darmiyán mírás dí. 16 Aur is ke ba'd Aiyúb ek sau chális baras jítá rahá, aur apne beṭe aur pote chauthí pusht tak dekhe. 17 Aur Aiyúb ne buḍḍhá aur 'umrrasída hokar wafát pái.

ZABU'R

PAHLI' KITA'B

1 Mubárak hai wuh ádmí jo sharíroṉ kí saláh par nahíṉ chaltá,
Aur ḳhatákároṉ kí ráh meṉ khaṛá nahíṉ hotá,
Aur ṭhaṭṭhebázoṉ kí majlis meṉ nahíṉ baiṭhtá.
2 Balki Ḳhudáwand kí sharí'at meṉ us kí ḳhushnúdí hai;
Aur usí kí sharí'at par din rát us ká dhyán rahtá hai.
3 Wuh us daraḳht kí mánind hogá, jo páni kí nadiyoṉ ke pás lagáyá gayá hai;
Jo apne waqt par phaltá hai,
Aur jis ká pattá bhí nahíṉ murjhátá;
So jo kuchh wuh kare bárwar hogá.
4 Sharír aise nahíṉ;
Balki wuh bhúse kí mánind haiṉ jise hawá uṛá le játí hai.

5 Is liye sharír 'adálat men qáim na rahenge,
Na khatákár sádiqon kí jamá'at men.
6 Kyúnki Khudáwand sádiqon kí ráh jántá hai:
Par shaníron kí ráh nábúd ho jáegí.

2 Qaumen kis liye taish men hain,
Aur log kyún bátil khayál bándhte hain?
2 Khudáwand aur us ke masíh ke khiláf
Zamín ke bádsháh saffárái karke
Aur hákim ápas men mashwara karke kahte hain,
3 A'o, ham un ke bandhan tor dálen,
Aur un kí rassiyán apne úpar se utár phenken.

4 Wuh jo ásmán par takhtnishín hai hansegá:
Khudáwand un ká mazhaka urá-egá.
5 Tab wuh apne gazab men un se kalám karegá,
Aur apne qahr i shadíd men un ko pareshán kar degá.
6 Main to apne bádsháh ko
Apne koh i muqaddas Siyyún par bithá chuká hún.

7 Main us farmán ko bayán karúngá:
Khudáwand ne mujh se kahá, Tú merá betá hai;
A'j tú mujh se paidá húá.
8 Mujh se máng, aur main qaumon ko terí mírás ke liye,
Aur zamín ke intihái hisse terí milkíyat ke liye tujhe bakhshúngá.
9 Tú un ko lohe ke 'asá se toregá:
Kumhár ke bartan kí tarah tú un ko chaknáchúr kar dálegá.

10 Pas ab, ai bádsháho, dánishmand bano:
Ai zamín ke 'adálat karnewálo, tarbiyat páo.
11 Darte húe Khudáwand kí 'ibádat karo,
Kánpte húe khushí manáo.
12 Bete ko chúmo, aisá na ho ki wuh qahr men áe, aur tum ráste men halák ho jáo;
Kyúnki us ká gazab jald bharakne ko hai.
Mubárak hain wuh sab jin ká tawakkul us par hai.

3 *Dáúd ká Mazmúr, jab wuh apne bete Abisalom ke sámne se bhágá.*

1 Ai Khudáwand, mere satánewále kitne barh gaye!
Wuh jo mere khiláf uthte hain bahut hain.
2 Bahut se merí ján ke báre men kahte hain,
Ki Khudá kí taraf se us kí kumak na hogí. (Siláh.)
3 Lekin tú, ai Khudáwand, har taraf merí sipar hai:
Merá fakhr aur sarfaráz karnewálá.
4 Main baland áwáz se Khudáwand ke huzúr faryád kartá hún,
Aur wuh apne koh i muqaddas par se mujhe jawáb detá hai. (Siláh.)
5 Main letkar so gayá:
Main jág uthá; kyúnki Khudáwand mujhe sambháltá hai.
6 Main un das hazár ádmíon se nahín darne ká,
Jo girdágird mere khiláf saffbasta hain.
7 Uth, ai Khudáwand; ai mere Khudá, mujhe bachá le.
Kyúnki tú ne mere sab dushmanon ko jabre par márá hai:
Tú ne shaníron ke dánt tor dále hain.
8 Naját Khudáwand kí taraf se hai:
Tere logon par terí barakat ho. (Siláh.)

4 *Mír mughanní ke liye; tárdár sázon ke sáth. Dáúd ká Mazmúr.*

Jab main pukárún to mujhe jawáb de, ai merí sadáqat ke Khudá;
Tangí men tú ne mujhe kushádagí bakhshí: mujh par rahm kar aur merí du'á sun le.
2 Ai baní A'dam, kab tak merí 'izzat ke badle ruswáí hogí?
Tum kab tak batálat se mahabbat rakkhoge aur jhúth ke darpai rahoge? (Siláh.)
3 Ján rakkho ki Khudáwand ne díndár ko apne liye alag kar rakkhá hai:
Jab main Khudáwand ko pukárúngá to wuh sun legá.
4 Thartharáo aur gunáh na karo:
Apne apne bistar par dil men soche aur khámosh raho. (Siláh.)

5 Sadáqat kí qurbánián guzráno,
Aur Ḳhudáwand par tawakkul karo.
6 Bahut kahte hain, Kaun ham ko kuchh bhaláí dikháegá?
Ai Ḳhudáwand, tú apne chihre ká núr ham par jalwagar farmá.
7 Tú ne mere dil ko us se ziyáda ḳhushí baḳhshí hai,
Jo un ko galle aur mai kí firáwání se hotí thí.
8 Main salámatí se leṭ jáúngá, aur so rahúngá;
Kyúnki, ai Ḳhudáwand, faqat tú hí mujhe mutma'inn rakhtá hai.

5

Mír mugannī ke liye; bánsliyon ke sáth. Dáúd ká Mazmúr.

Ai Ḳhudáwand, merí báton par kán lagá;
Merí áhon par tawajjuh kar.
2 Ai mere bádsháh, ai mere Ḳhudá, merí faryád kí áwáz kí taraf mutawajjih ho,
Kyúnki main tujh hí se du'á kartá hún.
3 Ai Ḳhudáwand, tú subh ko merí áwáz sunegá;
Main sawere hí tujh se du'á karke intizár karúngá.
4 Kyúnki tú aisá Ḳhudá nahín jo sharárat se ḳhush ho;
Badí tere sáth nahín rah saktí.
5 Ghamandí tere huzúr khaṛe na honge;
Tujhe sab badkirdáron se nafrat hai.
6 Tú un ko jo jhúṭh bolte hain halák karegá:
Ḳhudáwand ko ḳhúnkhwár aur dagábáz ádmí se karáhiyat hai.
7 Lekin main terí shafaqat kí kasrat se tere ghar men áúngá:
Main terá ru'b mánkar terí muqaddas haikal kí taraf ruḳh karke sijda karúngá.
8 Ai Ḳhudáwand, mere dushmanon ke sabab se mujhe apní sadáqat men chalá:
Mere áge áge apní ráh ko sáf kar de.
9 Kyúnki un ke munh men zará sachchái nahín:
Un ká bátin mahz sharárat hai.
Un ká galá khuli qabr hai:
Wuh apní zabán se ḳhushámad karte hain.
10 Ai Ḳhudá, tú un ko mujrim ṭhahrá:
Wuh apne hí mashwaron se tabáh hon:
Un ko un ke gunáhon kí kasrat ke sabab se ḳhárij kar de;
Kyúnki unhon ne tujh se sarkashí kí hai.
11 Lekin wuh sab jo tujh par bharosá rakhte hain shádmán hon,
Wuh sadá ḳhushí se lalkáren,
kyúnki tú un kí himáyat kartá hai:
Aur jo tere nám se mahabbat rakhte hain tujh men shád rahen.
12 Kyúnki tú sádiq ko barakat baḳhshegá,
Ai Ḳhudáwand, tú use karam se sipar kí tarah ḍhánk legá.

6

Mír mugannī ke liye; tárdár sázon ke sáth, Shamínít ke sur par. Dáúd ká Mazmúr.

1 Ai Ḳhudáwand, tú mujhe apne qahr men na jhiṛak,
Aur apne gaiz o gazab men mujhe tambíh na de.
2 Ai Ḳhudáwand, mujh par rahm kar, kyúnki main pazhmurda ho gayá hún:
Ai Ḳhudáwand, mujhe shifá de, kyúnki merí haḍḍiyon men beqarárí hai.
3 Merí ján bhí niháyat beqarár hai:
Aur tú, ai Ḳhudáwand, kab tak?
4 Lauṭ, ai Ḳhudáwand, merí ján ko chhuṛá:
Apní shafaqat kí ḳhátir mujhe bachá le.
5 Kyúnki maut ke ba'd terí yád nahín hotí:
Qabr men kaun terí shukrguzárí karegá?
6 Main karáhte karáhte thak gayá;
Main apná palang ánsúon se bhigotá hún;
Har rát merá bistar tairtá hai.
7 Merí ánkh gam ke máre baiṭhí játí hai,
Aur mere sab muḳhálifon ke sabab se dhundhláne lagí.
8 Ai sab badkirdáro, mere pás se dúr ho,
Kyúnki Ḳhudáwand ne mere rone kí áwáz sun lí hai.
9 Ḳhudáwand ne merí minnat sun lí:
Ḳhudáwand merí du'á qubúl karegá.

10 Mere sab dushman sharminda aur niháyat beqarár honge:
Wuh lauṭ jáenge: wuh daf'atan sharminda honge.

7

Dáúd ká Shigáyún, jise us ne Binyamíní Kúsh kí báton ke sabab se Ḳhudáwand ke huzúr gáyá.

1 Ai Ḳhudáwand, mere Ḳhudá, merá tawakkul tujh par hai:
Sab píchhá karnewálon se mujhe bachá aur chhuṛá,
2 Aisá na ho ki wuh sher i babar kí tarah merí ján ko pháṛe;
Wuh use ṭukṛe ṭukṛe kar de, aur koí chhuṛánewálá na ho.
3 Ai Ḳhudáwand, mere Ḳhudá, agar main ne yih kiyá ho,
Agar mere háthon se badí húí ho,
4 Agar main ne apne mel rakhnewále se bhaláí ke badle buráí ki ho
(Balki main ne to use jo náhaqq merá mukhálif thá bacháyá hai)
5 To dushman merí ján ká píchhá karke use á pakṛe,
Balki wuh merí zindagí ko pámál karke miṭṭí men
Aur merí 'izzat ko ḳhák men milá de. (Siláh.)
6 Ai Ḳhudáwand, apne qahr men uṭh;
Mere mukhálifon ke gazab ke muqábale men tú khaṛá ho já,
Aur mere liye jág. Tú ne insáf ká hukm to de diyá hai.
7 Tere chaugird qaumon ká ijtimá' ho,
Aur tú un ke úpar 'álam i bálá ko lauṭ já.
8 Ḳhudáwand qaumon ká insáf kartá hai:
Ai Ḳhudáwand, us sadáqat o rástí ke mutábiq jo mujh men hai merí 'adálat kar.
9 Kásh ki sharíron kí badí ká ḳhátima ho jáe, par sádiq ko tú qiyám bakhsh,
Kyúnki Ḳhudá e sádiq dilon aur gurdon ko jánchtá hai.
10 Merí sipar Ḳhudá ke háth men hai,
Jo rástdilon ko bachátá hai.
11 Ḳhudá sádiq munsif hai,
Balki aisá Ḳhudá jo har roz qahr kartá hai;
12 Agar ádmí báz na áe to wuh apní talwár tez karegá:
Us ne apní kamán par chillá chaṛhákar use taiyár kar liyá hai.
13 Us ne us ke liye maut ke hathyár bhí taiyár kiye hain:
Wuh apne tíron ko átishí banátá hai.
14 Dekho, use badí ká dard i zih lagá hai;
Balki wuh sharárat se bárdár huá,
aur us se jhúṭh paidá húá.
15 Us ne gaṛhá khodkar use gahrá kiyá,
Aur us khái men jo us ne banáí thí ḳhud girá.
16 Us kí sharárat ulṭí usí ke sir par áegí;
Us ká zulm usí kí khopṛí par názil hogá.
17 Ḳhudáwand kí sadáqat ke mutábiq main us ká shukr karúngá,
Aur Ḳhudáwand Ta'álá ke nám kí ta'ríf karúngá.

8

Mír muganní ke liye; Gittít ke sur par. Dáúd ká Mazmúr.

Ai Ḳhudáwand hamáre Rabb,
Terá nám tamám zamín par kaisá buzurg hai!
Tú ne apná jalál ásmán par qáim kiyá hai.
2 Tú ne apne mukhálifon ke sabab se
Bachchon aur shírḳhwáron ke munh se qudrat ko qáim kiyá,
Táki tú dushman aur intiqám lenewále ko ḳhámosh kar de.
3 Jab main tere ásmán par, jo terí dastkárí hai,
Aur chánd aur sitáron par jin ko tú ne muqarrar kiyá gaur kartá hún;
4 To phir insán kyá hai ki tú use yád rakkhe?
Aur ádamzád kyá hai ki tú us kí ḳhabar le?
5 Kyúnki tú ne use Ḳhudá se kuchh hí kamtar banáyá hai,
Aur jalál aur shaukat se use tájdár kartá hai.
6 Tú ne use apní dastkárí par tasallut bakhshá hai;
Tú ne sab kuchh us ke qadamon ke niche kar diyá hai.
7 Sab bheṛ bakriyán, gáe bail,
Balki sab janglí jánwar,
8 Hawá ke parande aur samundar kí machhliyán,
Aur jo kuchh samundaron ke ráston men chaltá phirtá hai.

9 Ai Ḳhudáwand, hamáre Rabb,
Terá nám tamám zamín par kaisá buzurg hai.

9 *Mír muganní ke liye; Mút labbín ke sur par. Dáúd ká Mazmúr.*
Main apne púre dil se Ḳhudáwand kí shukrguzárí karúngá:
Main tere sab 'ajíb kámon ká bayán karúngá.
2 Main tujh men ḳhushí manáúngá aur masrúr húngá:
Ai Haqq Ta'álá, main terí sitáish karúngá.
3 Jab mere dushman píchhe haṭte hain,
To terí huzúrí ke sabab se lagzish kháte aur halák ho játe hain.
4 Kyúnki tú ne mere haqq kí aur mere mu'ámale kí táíd kí hai:
Tú ne taḳht par baiṭhkar sadáqat se insáf kiyá.
5 Tú ne qaumon ko jhiṛká; tú ne sharíron ko halák kiyá hai;
Tú ne un ká nám abadu'l ábád ke liye miṭá ḍálá hai.
6 Dushman tamám húe; wuh hamesha ke liye barbád ho gaye,
Aur jin shahron ko tú ne ḍhá diyá,
Un kí yádgár tak miṭ gayí.
7 Lekin Ḳhudáwand abad tak taḳhtnishín hai;
Us ne insáf ke liye apná taḳht taiyár kiyá hai,
8 Aur wuhí sadáqat se jahán kí 'adálat karegá:
Wuh rástí se qaumon ká insáf karegá.
9 Ḳhudáwand mazlúmon ke liye únchá burj hogá,
Musíbat ke aiyám men únchá burj;
10 Aur wuh jo terá nám jánte hain tujh par tawakkul karenge,
Kyúnki, ai Ḳhudáwand, tú ne apne tálibon ko tark nahín kiyá hai.
11 Ḳhudáwand kí sitáish karo, jo Siyyún men rahtá hai:
Logon ke darmiyán us ke kámon ko bayán karo.
12 Kyúnki ḳhún kí pursish karnewálá un ko yád rakhtá hai;
Wuh garíbon kí faryád ko nahín bhúltá.
13 Ai Ḳhudáwand, mujh par rahm kar;
Tú jo maut ke pháṭakon se mujhe uṭhátá hai:
Mere us dukh ko dekh jo mere nafrat karnewálon kí taraf se hai;
14 Táki main terí kámil sitáish ká izhár karún:
Siyyún kí beṭí ke pháṭakon par,
Main terí naját se shádmán húngá.
15 Qaumen ḳhúd us gaṛhe men girí hain jise unhon ne khodá thá;
Jo jál unhon ne lagáyá thá us men un hí ká pánw phansá.
16 Ḳhudáwand kí shuhrat phail gayí, us ne insáf kiyá hai:
Sharír apne hí háth ke kámon men phans gayá hai. (Higgáyún. Siláh.)
17 Sharír qabr men jáenge,
Ya'ní wuh sab qaumen jo Ḳhudá ko bhúl játí hain.
18 Kyúnki miskín sadá bhúle bisre na rahenge,
Na garíbon kí ummed hamesha ke liye ṭúṭegí.
19 Uṭh, ai Ḳhudáwand; insán gálib na hone páe;
Qaumon kí 'adálat tere huzúr ho.
20 Ai Ḳhudáwand, un ko ḳhauf dilá:
Qaumen apne áp ko bashar hí jánen.

10 Ai Ḳhudáwand, tú kyún dúr khaṛá rahtá hai?
Musíbat ke waqt tú kyún chhip játá hai?
2 Sharír ke gurúr ke sabab se garíb ká tundí se píchhá kiyá játá hai;
Jo mansúbe unhon ne bándhe hain wuh un hí men giriftár ho jáen.
3 Kyúnki sharír apní nafsání ḳhwáhish par faḳhr kartá hai,
Aur lálachí Ḳhudáwand ko tark kartá, balki us kí ihánat kartá hai.
4 Sharír apne takabbur men kahtá hai ki Wuh bázpurs nahín karegá:
Us ká ḳhayál sarásar yihí hai, ki Koí ḳhudá nahín.
5 Us kí ráhen hamesha ustuwár hain;
Tere ahkám us kí nazar se ba'íd o baland hain:
Wuh apne sab muḳhálifon par phunkártá hai.
6 Wuh apne dil men kahtá hai, Main jumbish nahín kháne ká:

Pusht dar pusht mujh par kabhí musíbat na áegí.
7 Us ká muṇh la'nat o dagá aur zulm se pur hai;
Sharárat aur badí us kí zabán par hain.
8 Wuh díhát kí kamíngáhon men baiṭhtá hai:
Wuh poshída maqámon men begunáh ko qatl kartá hai:
Us kí áṇkhen bekas kí ghát men lagí rahtí hain.
9 Wuh poshída maqám men sher i babar kí tarah dabakkar baiṭhtá hai:
Wuh garíb ke pakarne ko ghát lagáe rahtá hai;
Wuh garíb ko apne jál men phansákar pakar letá hai.
10 Wuh dabaktá hai, wuh jhuk játá hai,
Aur bekas us ke pahlawánon ke háth se máre játe hain.
11 Wuh apne dil men kahtá hai,
Ḳhudá bhúl gayá hai:
Wuh apná muṇh chhipátá hai; wuh hargiz nahín dekhegá.
12 Uṭh, ai Ḳhudáwand; ai Ḳhudá, apná háth baland kar:
Garíbon ko na bhúl.
13 Sharír kis liye Ḳhudá kí ihánat kartá hai,
Aur apne dil men kahtá hai, ki Tú bázpurs na karegá?
14 Tú ne dekh liyá hai, kyúnki tú sharárat aur bugz dekhtá hai, táki apne háth se badla de:
Bekas apne áp ko tere supurd kartá hai;
Tú hí yatím ká madadgár rahá hai.
15 Sharír ká bázú toṛ de;
Aur badkár kí sharárat ko jab tak nábúd na ho ḍhúndh ḍhúndhkar nikál.
16 Ḳhudáwand abadu'l ábád bádsháh hai:
Qaumen us ke mulk men se nábúd ho gayín.
17 Ai Ḳhudáwand, tú ne halímon ká mudda'á sun liyá hai:
Tú un ke dil ko taiyár karegá, tú kán lagákar sunegá:
18 Ki yatím aur mazlúm ká insáf kare,
Táki insán jo ḳhák se hai phir na daráe.

11

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.

Merá tawakkul Ḳhudáwand par hai:
Tum kyúnkar merí ján se kahte ho,
Ki Chiṛiyá kí tarah apne pahár par uṛ já?
2 Kyúnki, dekho, sharír kamán khenchte hain;
Wuh tír ko chille par rakhte hain,
Táki andhere men rástdilon par chaláen.
3 Agar bunyád hí ukhár dí jáe,
To sádiq kyá kar saktá hai?
4 Ḳhudáwand apní muqaddas haikal men hai:
Ḳhudáwand ká taḳht ásmán par hai:
Us kí áṇkhen baní A'dam ko dekhtí, aur us kí palaken un ko jánchtí hain.
5 Ḳhudáwand sádiq ko parakhtá hai;
Par sharír aur zulmdost se us kí rúh ko nafrat hai.
6 Wuh sharíron par phande barságá:
A'g aur gandhak aur lú un ke piyále ká hissa hogá.
7 Kyúnki Ḳhudáwand sádiq hai; wuh sadáqat ko pasand kartá hai:
Rástbáz us ká dídár hásil karenge.

12

Mír muganní ke liye; Shamínít ke sur par. Dáúd ká Mazmúr.

1 Ai Ḳhudáwand, bachá le, kyúnki koí díndár nahín rahá,
Aur amánatdár log baní A'dam men se miṭ gaye.
2 Wuh apne apne hamsáye se jhúṭh bolte hain;
Wuh khushámadí labon se do-rangí báten karte hain.
3 Ḳhudáwand sab khushámadí labon ko
Aur bare bol bolnewálí zabán ko káṭ dálegá.
4 Wuh kahte hain, Ham apní zabán se jítenge;
Hamáre honṭh hamáre hí hain:
hamárá málik kaun hai?
5 Garíbon kí tabáhí aur miskínon kí áh ke sabab se
Ḳhudáwand farmátá hai, ki Ab main uṭhúngá,
Aur jis par wuh phunkárte hain use amn o amán men rakkhúngá.
6 Ḳhudáwand ká kalám pák hai,
Us chándí kí mánind jo bhaṭṭí men miṭṭí par taí gayí,
Aur sát bár sáf kí gayí ho.

7 Tú hí, ai Khudáwand, un kí hifázat karegá,
Tú hí un ko is pusht se hamesha tak bacháe rakkhegá.
8 Jab baní A'dam men pájípan kí qadr hotí hai,
To sharír har taraf chalte phirte hain.

13 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*
Ai Khudáwand kab tak, kyá tú hamesha mujhe bhúlá rahegá?
Tú kab tak apná chihra mujh se chhipáe rakkhegá?
2 Kab tak main jí hí jí men mansúba bándhtá rahún,
Aur sare din apne dil men gam kiyá karún?
Kab tak merá dushman mujh par sarbaland rahegá?
3 Ai Khudáwand mere Khudá, merí taraf tawajjuh kar aur mujhe jawáb de:
Merí ánkhen raushan kar, aisá na ho ki mujhe maut kí nínd á jáe;
4 Aisá na ho ki merá dushman kahe, ki Main is par gálib á gayá;
Na ho ki jab main jumbish kháún, to mere mukhálif khush hon.
5 Lekin main ne to terí rahmat par tawakkul kiyá hai:
Merá dil terí naját se khush hogá.
6 Main Khudáwand ká gít gáúngá;
Kyúnki us ne mujh par ihsán kiyá hai.

14 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*
Ahmaq ne apne dil men kahá hai, ki Koí Khudá nahín:
Wuh bigar gaye, unhon ne nafratangez kám kiye hain:
Koí nekokár nahín.
2 Khudáwand ne ásmán par se baní A'dam par nigáh kí,
Táki dekhe ki koí dánishmand,
Koí Khudá ká tálib hai yá nahín.
3 Wuh sab ke sab gumráh húe, wuh báham najis ho gaye:
Koí nekokár nahín, ek bhí nahín.
4 Kyá un sab badkirdáron ko kuchh 'ilm nahín,
Jo mere logon ko aise khá játe hain jaise rotí;
Aur Khudáwand ká nám nahín lete?
5 Waháŋ un par bará khauf chhá gayá;
Kyúnki Khudá sádiq pusht ke sáth hai.
6 Tum garíb kí mashwarat kí hansí uráte ho,
Is liye ki Khudáwand us kí panáh hai.
7 Kásh ki Isráíl kí naját Siyyún men se hotí:
Jab Khudáwand apne logon ko asírí se lautá láegá,
To Ya'qúb khush aur Isráíl shádmán hogá.

15 *Dáúd ká Mazmúr.*
Ai Khudáwand, tere khaime men kaun rahegá?
Tere koh i muqaddas par kaun sukúnat karegá?
2 Wuh jo rástí se chaltá aur sadáqat ká kám kartá,
Aur dil se sach boltá hai.
3 Wuh jo apní zabán se buhtán nahín bándhtá,
Aur apne dost se badí nahín kartá,
Aur apne hamsáye kí badnámí nahín suntá.
4 Wuh jis kí nazar men razíl ádmí haqír hai,
Par jo Khudáwand se darte hain un kí 'izzat kartá hai;
Wuh jo qasam khákar badaltá nahín, khwáh nuqsán hí uthác.
5 Wuh jo apná rupaya súd par nahín detá,
Aur begunáh ke khiláf rishwat nahín letá.
Aise kám karnewálá kabhí jumbish na kháegá.

16 *Dáúd ká Miktám.*
Ai Khudá, merí hifázat kar, kyúnki main tujh hí men panáh letá hún.
2 Main ne Khudáwand se kahá hai, Tú hí Rabb hai:
Tere siwá merí bhaláí nahín.
3 Zamín ke muqaddas log wuh barguzída hain,
Jin men merí púrí khushnúdí hai.
4 Gairma'búdon ke pichhe daurnewálon ká gam barh jáegá:
Main un ke se khúnwále tapáwan nahín tapáúngá,
Aur apne honthon se un ke nám nahín lúngá.
5 Khudáwand hí merí mírás aur mere piyále ká hissa hai:

Tú mere bakhre ká muháfiz hai.
6 Jaríb mere liye dilpasand jagahon men parí,
Balki merí mírás khúb hai.
7 Main Khudáwand kí hamd karúngá jis ne mujhe nasíhat dí hai;
Balki merá dil rát ko merí tarbiyat kartá hai.
8 Main ne Khudáwand ko hamesha apne sámne rakkhá hai:
Chúnki wuh mere dahine háth hai is liye mujhe jumbish na hogí.
9 Isí sabab se merá dil khush aur merí rúh shádmán hai:
Merá jism bhí amn o amán men rahegá.
10 Kyúnki tú na merí ján ko pátál men rahne degá;
Na apne muqaddas ko sarne degá.
11 Tú mujhe zindagí kí ráh dikháegá:
Tere huzúr men kámil shádmání hai:
Tere dahine háth men dáimí khushí hai.

17

Dáúd kí Du'á.

Ai Khudáwand, haqq ko sun, merí faryád par tawajjuh kar;
Merí du'á par jo beriyá labon se nikaltí hai kán lagá.
2 Merá faisala tere huzúr se sádir ho:
Terí ánkhen rástí ko dekhen.
3 Tú ne mere dil ko ázmá liyá hai; tú ne rát ko merí nigrání kí;
Tú ne mujhe parkhá aur kuchh khot na páyá;
Main ne thán liyá hai ki merá munh khatá na kare.
4 Insání kámon men tere labon ke kalám kí madad se
Main zálimon kí ráhon se báz rahá hún.
5 Mere qadam tere ráston par qáim rahe hain,
Mere pánw phisale nahín.
6 Ai Khudá, main ne tujh se du'á kí hai, kyúnki tú mujhe jawáb degá:
Merí taraf kán jhuká aur merí 'arz sun le.
7 Tú jo apne dahine háth se apne tawakkul karnewálon ko
Un ke mukhálifon se bachátá hai, apní 'ajíb shafaqat dikhá.
8 Mujhe ánkh kí putlí kí tarah mahfúz rakh,
Mujhe apne paron ke sáye men chhipá le,
9 Un sharíron se jo mujh par zulm karte hain,
Mere jání dushmanon se jo mujhe ghere húe hain.
10 Unhon ne apne dilon ko sakht kiyá hai,
Wuh apne munh se bará bol bolte hain.
11 Unhon ne qadam qadam par ham ko gherá hai:
Wuh ták lagáe hain ki ham ko zamín par patak den.
12 Wuh us babar kí mánind hai jo phárne par harís ho:
Wuh goyá jawán babar hai jo poshída jagahon men dabká húá hai.
13 Uth, ai Khudáwand;
Us ká sámná kar, use patak de:
Apní talwár se merí ján ko sharír se bachá le;
14 Apne háth se, ai Khudáwand, mujhe logon se bachá,
Ya'ní dunyá ke logon se jin ká bakhra isí zindagí men hai,
Aur jin ká pet tú apne zakhíre se bhartá hai:
Un kí aulád bhí hasb i murád hai;
Wuh apná báqí mál apne bachchon ke liye chhor játe hain.
15 Par main to sadáqat men terá dídár hásil karúngá:
Main jab jágúngá to terí shabáhat se ser húngá.

18

Mír muganní ke liye. Khudáwand ke bande Dáúd ká Mazmúr. Is gít ke alfáz us ne Khudáwand se us roz kahe, jab Khudáwand ne use us ke sab dushmanon aur Sáúl ke háth se bacháyá; chunánchi us ne kahá:

1 Ai Khudáwand, ai merí quwwat, main tujh se mahabbat rakhtá hún.
2 Khudáwand merí chatán aur merá qil'a aur merá chhuránewálá hai:
Merá Khudá, merí chatán, jis par main bharosá rakkhúngá;
Merí sipar aur merí naját ká sing; merá únchá burj.
3 Main Khudáwand ko jo sitáish ke láiq hai pukárúngá;

Yún main apne dushmanon se bacháyá jáúngá.
4 Maut kí rassíyon ne mujhe gher liyá,
Aur bedíní ke sailábon ne mujhe daráyá;
5 Pátál kí rassiyán mere chaugird thín:
Maut ke phande mujh par á pare the.
6 Apní musíbat men main ne KHUDÁWAND ko pukárá,
Aur apne Khudá se faryád kí:
Us ne apní haikal men se merí áwáz suní,
Aur merí faryád jo us ke huzúr thí us ke kán men pahunchí.
7 Tab zamín hil gayí aur kánp uthí:
Paháron kí bunyádon ne jumbish kháí
Aur hil gayín, is liye ki wuh gazabnák húá.
8 Us ke nathnon se dhuwán uthá,
Aur us ke munh se ág nikalkar bhasam karne lagí:
Koele us se dahak uthe.
9 Us ne ásmánon ko bhí jhuká diyá, aur niche utar áyá,
Aur us ke pánwon tale gahrí táríkí thí.
10 Wuh karúbí par sawár hokar urá,
Balki wuh tezí se hawá ke bázúon par urá.
11 Us ne zulmat ya'ní abr kí táríkí aur ásmán ke daldár bádalon ko
Apne chaugird apne chhipne kí jagah aur apná shámiyána banáyá.
12 Us kí huzúrí kí jhalak se us ke daldár bádal phat gaye,
Ole aur angáre.
13 Aur KHUDÁWAND ásmán men garajá,
Haqq Ta'álá ne apní áwáz sunáí;
Ole aur angáre.
14 Us ne apne tír chalákar un ko paráganda kiyá,
Balki tábartor bijlí se un ko shikast dí.
15 Tab terí dánt se, ai KHUDÁWAND,
Tere nathnon ke dam ke jhoke se
Pání kí tháh dikháí dene lagí,
Aur jahán kí bunyáden namúdár húín.
16 Us ne úpar se háth barhákar mujhe thám liyá,
Aur mujhe bahut pání men se khenchkar báhar nikálá.
17 Us ne mere zoráwar dushman aur mere 'adáwat rakhnewálon se
Mujhe chhurá liyá, kyúnki wuh mere liye niháyat zabardast the.
18 Wuh merí musíbat ke din mujh par á pare:
Par KHUDÁWAND merá sahárá thá.
19 Wuh mujhe kusháda jagah men nikál bhí láyá;
Us ne mujhe chhuráyá, is liye ki wuh mujh se khush thá.
20 KHUDÁWAND ne merí rástí ke muwáfiq mujhe jazá dí,
Aur mere háthon kí pákízagí ke mutábiq mujhe badla diyá.
21 Kyúnki main KHUDÁWAND kí ráhon par chaltá rahá,
Aur sharárat se apne Khudá se alag na húá.
22 Kyúnki us ke sab faisale mere sámne rahe,
Aur main us ke áín se bargashta na húá.
23 Main us ke huzúr kámil bhí rahá,
Aur apne ko apní badkárí se báz rakkhá.
24 KHUDÁWAND ne mujhe merí rástí ke muwáfiq
Aur mere háthon kí pákízagí ke mutábiq jo us ke sámne thí badla diyá.
25 Rahmdil ke sáth tú rahím hogá;
Aur kámil ádmí ke sáth kámil;
26 Nekokár ke sáth nek hogá;
Aur kajrau ke sáth terhá.
27 Kyúnki tú musíbatzada logon ko bacháegá,
Lekin magrúron kí ánkhon ko nichá karegá.
28 Is liye ki tú mere chirág ko raushan karegá:
KHUDÁWAND merá Khudá mere andhere ko ujálá kar degá.
29 Kyúnki terí badaulat main fauj par dháwá kartá hún;
Aur apne Khudá kí badaulat díwár phánd játá hún.
30 Lekin Khudá kí ráh kámil hai:
KHUDÁWAND ká kalám táyá húá hai:
Wuh un sab kí sipar hai jo us par bharosá rakhte hain.
31 Kyúnki KHUDÁWAND ke siwá aur kaun Khudá hai?

Aur hamáre Ḳhudá ko chhoṛkar
Aur kaun chaṭán hai?
32 Ḳhudá hí mujhe quwwat se kamar-
basta kartá hai,
Aur merí ráh ko kámil kartá hai.
33 Wuhí mere pánw harniyoṉ ke se
baná detá hai,
Aur mujhe merí úṉchí jagahoṉ
meṉ qáim kartá hai.
34 Wuh mere háthoṉ ko jang karná
sikhátá hai,
Yahán tak ki mere bázú pítal kí
kamán ko jhuká dete haiṉ.
35 Tú ne mujh ko apní naját kí sipar
baḳhshí:
Aur tere dahine háth ne mujhe
sambhálá,
Aur terí narmí ne mujhe buzurg
banáyá hai.
36 Tú ne mere níche mere qadam
kusháda kar diye,
Aur mere pánw nahíṉ phisale.
37 Maiṉ apne dushmanoṉ ká píchhá
karke un ko já lúngá;
Aur jab tak wuh faná na ho jáeṉ,
wápas nahíṉ áúngá.
38 Maiṉ un ko aisá chhedúṉgá ki
wuh uṭh na sakeṉge:
Wuh mere pánwoṉ ke níche gir
paṛeṉge.
39 Kyúṉki tú ne laṛáí ke liye mujhe
quwwat se kamarbasta kiyá,
Aur mere muḳhálifoṉ ko mere
sámne zer kiyá.
40 Tú ne mere dushmanoṉ kí pusht
merí taraf pher dí,
Táki maiṉ apne ʻadáwat rakhne-
wáloṉ ko káṭ dálúṉ.
41 Unhoṉ ne duhái dí, par koí na
thá jo bacháe;
Ḳhudáwand ko bhí pukárá, par
us ne un ko jawáb na diyá.
42 Tab maiṉ ne un ko káṭ kúṭkar ha-
wá meṉ uṛtí húí gard kí mánind
kar diyá;
Maiṉ ne un ko galí kúchoṉ kí
kíchaṛ kí tarah nikál phenká.
43 Tú ne mujhe qaum ke jhagṛoṉ se
bhí chhuṛáyá:
Tú ne mujhe qaumoṉ ká sardár
banáyá hai:
Jis qaum se maiṉ wáqif bhí na-
híṉ, wuh merí mutíʻ hogí.
44 Merá nám sunte hí wuh merí
farmánbardárí kareṉge:
Pardesí mere tábiʻ ho jáeṉge.
45 Pardesí murjhá jáeṉge,
Aur apne qilʻoṉ se thartharáte
húe nikleṉge.
46 Ḳhudáwand zinda hai; merí cha-
ṭán mubárak ho;
Aur merá naját denewálá Ḳhudá
mumtáz ho:
47 Wuhí Ḳhudá jo merá intiqám letá
hai,
Aur ummatoṉ ko mere sámne zer
kartá hai.
48 Wuh mujhe mere dushmanoṉ se
chhuṛátá hai,
Balki tú mujhe mere muḳhálifoṉ
par sarfaráz kartá hai:
Tú mujhe tundḳhú ádmí se rihái
detá hai.
49 Is liye, ai Ḳhudáwand, maiṉ
qaumoṉ ke darmiyán terí
shukrguzárí
Aur tere nám kí madhsaráí kar-
úṉgá.
50 Wuh apne bádsháh ko baṛí naját
ʻináyat kartá hai,
Aur apne mamsúh Dáúd aur us kí
nasl par
Hamesha shafaqat kartá hai.

19

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.

Ásmán Ḳhudá ká jalál záhir
kartá hai,
Aur fazá us kí dastkárí dikhátí
hai.
2 Din se din bát kartá hai,
Aur rát ko rát hikmat sikhátí hai.
3 Na bolná hai na kalám,
Na un kí áwáz sunáí detí hai.
4 Un ká sur sárí zamín par,
Aur un ká kalám dunyá kí intihá
tak pahuṉchá hai.
Us ne áftáb ke liye un meṉ ḳhai-
ma lagáyá hai.
5 Jo dulhe kí mánind apne ḳhalwat-
ḳháne se nikaltá hai,
Aur pahlawán kí tarah apní dauṛ
meṉ dauṛne ko ḳhush hai.
6 Wuh ásmán kí intihá se nikaltá
hai,
Aur us kí gasht us ke kanároṉ tak
hotí hai:
Aur us kí harárat se koí chíz be-
bahra nahíṉ.

7 Ḳhudáwand kí sharíʻat kámil hai,
wuh ján ko bahál kartí hai:
Ḳhudáwand kí shahádat barhaqq
hai, nádán ko dánish baḳhshtí
hai.
8 Ḳhudáwand ke qawánín rást
haiṉ, wuh dil ko farhat pahuṉch-
áte haiṉ:

KHUDÁWAND ká hukm be'aib hai, wuh ánkhon ko raushan kartá hai:
9 KHUDÁWAND ká khauf pák hai, wuh abad tak qáim rahtá hai:
KHUDÁWAND ke ahkám barhaqq aur bi'lkull rást hain.
10 Wuh sone se balki bahut kundan se ziyáda pasandída hain:
Wuh shahd se balki chhatte ke tapkon se bhí shírín hain.
11 Níz un se tere bande ko ágáhí miltí hai:
Un ko mánne ká ajr bará hai.
12 Kaun apní bhúl chúk ko ján saktá hai?
Tú mujhe poshída 'aibon se pák kar.
13 Tú apne bande ko bebákí ke gunáhon se bhí báz rakh;
Wuh mujh par gálib na áen: to main kámil húngá,
Aur bare gunáh se bachá rahúngá.
14 Mere munh ká kalám aur mere dil ká khayál tere huzúr maqbúl thahre,
Ai KHUDÁWAND, ai merí chatán aur mere fidya denewále.

20

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.

Musíbat ke din KHUDÁWAND terí sune;
Ya'qúb ke Khudá ká nám tujhe balandí par qáim kare;
2 Wuh maqdis se tere liye kumak bheje,
Aur Siyyún se tujhe taqwíyat bakhshe;
3 Wuh tere sab hadyon ko yád rakkhe,
Aur terí sokhtaní qurbání ko qubúl kare! (Siláh.)
4 Wuh tere dil kí árzú bar láe,
Aur terí sab mashwarat púrí kare.
5 Ham terí naját par shádiyána bajáenge,
Aur apne Khudá ke nám par jhande khare karenge:
KHUDÁWAND terí tamám darkhwásten púrí kare.
6 Ab main ján gayá ki KHUDÁWAND apne mamsúh ko bachá letá hai;
Wuh apne dahine háth kí naját-bakhsh quwwat se
Apne muqaddas ásmán par se use jawáb degá.
7 Kisí ko rathon ká aur kisí ko ghoron ká bharosá hai:
Par ham to KHUDÁWAND apne Khudá hí ká nám lenge.
8 Wuh to jhuke aur gir pare:
Par ham uthe aur sídhe khare hain.
9 Ai KHUDÁWAND, bachá le;
Jis din ham pukáren to bádsháh hamen jawáb de.

21

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.

1 Ai KHUDÁWAND, terí quwwat se bádsháh khush hogá,
Aur terí naját se use niháyat shádmání hogí.
2 Tú ne us ke dil kí árzú púrí kí hai,
Aur us ke munh kí darkhwást ko námanzúr nahín kiyá. (Siláh.)
3 Kyúnki tú use 'umda barakaten bakhshne men peshqadamí kartá,
Aur khális sone ká táj us ke sir par rakhtá hai.
4 Us ne tujh se zindagí cháhí aur tú ne bakhshí,
Balki 'umr kí darází hamesha ke liye.
5 Terí naját ke sabab se us kí shaukat 'azím hai;
Tú use hashmat o jalál se árásta kartá hai.
6 Kyúnki tú hamesha ke liye use barakaton se málámál kartá hai,
Aur apne huzúr use khush o khurram rakhtá hai.
7 Kyúnki bádsháh ká tawakkul KHUDÁWAND par hai;
Aur Haqq Ta'álá kí shafaqat ki badaulat use hargiz jumbish na hogí.
8 Terá háth tere sab dushmanon ko dhúndh nikálegá:
Terá dahiná háth tujh se kína rakhnewálon ká patá lagá legá.
9 Tú apne qahr ke waqt un ko jalte tanúr kí mánind kar degá.
KHUDÁWAND apne gazab men un ko nigal jáegá,
Aur ág un ko khá jáegí.
10 Tú un ke phal ko zamín par se nábúd kar degá,
Aur un kí nasl ko baní A'dam men se.
11 Kyúnki unhon ne tujh se badí karní cháhí:

Unhon ne aisá mansúba bándhá
jise wuh púrá nahín kar sakte.
12 Kyúnki tú un ká munh pher degá,
Tú un ke muqábale men apne
chille charháegá.
13 Ai Khudáwand, tú apní hí quwwat
men sarbaland ho:
Aur ham gákar terí qudrat kí
sitáish karenge.

22 *Mír muganní ke liye; Aillit hashshahr ke sur par. Dáúd ká Mazmúr.*

1 Ai mere Khudá, ai mere Khudá,
tú ne mujhe kyún chhor diyá?
Tú merí madad aur mere nála o
faryád se kyún dúr rahtá hai?
2 Ai mere Khudá, main din ko
pukártá hún, par tú jawáb
nahín detá;
Aur rát ko bhí, aur khámosh
nahín hotá.
3 Lekin tú quddús hai,
Tú jo Isráíl kí hamd o saná par
takhtnishín hai.
4 Hamáre bápdádá ne tujh par tawakkul
kiyá:
Unhon ne tawakkul kiyá aur tú
ne un ko chhuráyá.
5 Unhon ne tujh se faryád kí aur
rihái pái:
Unhon ne tujh par tawakkul kiyá,
aur sharminda na húe.
6 Par main to kírá hún, insán nahín;
A'dmíon men angushtnumá hún
aur logon men haqír.
7 Wuh sab jo mujhe dekhte hain
merá mazhaka uráte hain;
Wuh munh chiráte, wuh sir hilá
hilákar kahte hain,
8 Apne ko Khudáwand ke supurd
kar de; wuhí use chhuráe:
Jab ki wuh us se khush hai, to
wuhí use chhuráe.
9 Par tú hí mujhe pet se báhar
láyá:
Jab main shírkhwár hí thá, tú ne
mujhe tawakkul karná sikháyá.
10 Main paidáish hí se tujh par
chhorá gayá:
Merí mán ke pet hí se tú merá
Khudá hai.
11 Mujh se dúr na rah; kyúnki
musíbat qaríb hai;
Is liye ki koí madadgár nahín.
12 Bahut se sándon ne mujhe gher
liyá hai:
Basan ke zoráwar sánd mujhe
ghere húe hain.
13 Wuh phárne aur garajnewále
babar kí tarah
Mujh par apná munh pasáre húe
hain.
14 Main pání kí tarah bah gayá,
Merí sab haddiyán ukhar gayín:
Merá dil mom kí mánind ho gayá;
Wuh mere síne men pighal gayá.
15 Merí quwwat thíkre kí mánind
khushk ho gayí;
Aur merí zabán mere tálú se
chipak gayí;
Aur tú ne mujhe maut kí khák
men milá diyá.
16 Kyúnki kutton ne mujhe gher
liyá hai:
Badkáron ká guroh mujhe ghere
húe hai;
Wuh mere háth aur mere pánw
chhedte hain.
17 Main apní sab haddiyán gin
saktá hún;
Wuh mujhe tákte aur ghúrte
hain:
18 Wuh mere kapre ápas men bántte
hain,
Aur merí poshák par qur'a dálte
hain.
19 Lekin tú, ai Khudáwand, dúr na
rah:
Ai mere chárasáz, merí madad ke
liye jaldí kar.
20 Merí ján ko talwár se bachá;
Merí ján ko kutte ke qábú se.
21 Mujhe babar ke munh se bachá;
Balki tú ne sándon ke síngon
men se mujhe chhuráyá hai.

22 Main apne bháiyon se tere nám
ká izhár karúngá:
Jamá'at men terí sitáish karúngá.
23 Ai Khudáwand se darnewálo, us
kí sitáish karo;
Ai Ya'qúb kí aulád, sab us kí
tamjíd karo;
Aur ai Isráíl kí nasl, sab us ká
dar máno.
24 Kyúnki us ne na to musíbatzada
kí musíbat ko haqír jáná, na
us se nafrat kí;
Na us se apná munh chhipáyá;
Balki jab us ne Khudá se faryád
kí to us ne sun lí.
25 Bare majma' men merí sanákhwání
ká bá'is tú hí hai:
Main us se darnewálon ke rúbarú
apní nazren adá karúngá.
26 Halím kháenge aur ser honge:

Ḳhudáwand ke tálib us kí sitáish karenge:
Tumhárá dil abad tak zinda rahe.
27 Sárí dunyá Ḳhudáwand ko yád karegí aur us kí taraf rujú' láegí:
Aur qaumon ke sab gharáne tere huzúr sijda karenge.
28 Kyúnki saltanat Ḳhudáwand kí hai:
Wuhí qaumon par hákim hai.
29 Dunyá ke sab ásúdahál log kháenge aur sijda karenge:
Wuh sab jo ḳhák men mil játe hain us ke huzúr jhukenge,
Balki wuh bhí jo apní ján ko jítá nahín rakh saktá.
30 Ek nasl us kí bandagí karegí;
Dusrí pusht ko Ḳhudáwand kí ḳhabar dí jáegí.
31 Wuh áenge aur us kí sadáqat ko ek qaum par
Jo paidá hogí yih kahkar záhir karenge ki Us ne yih kám kiyá hai.

Dáúd ká Mazmúr.

23 Ḳhudáwand merá chaupán hai; mujhe kamí na hogí.
2 Wuh mujhe harí harí charágáhon men biṭhátá hai:
Wuh mujhe ráhat ke chashmon ke pás le játá hai.
3 Wuh merí ján ko bahál kartá hai:
Wuh mujhe apne nám kí ḳhátir sadáqat kí ráhon par le chaltá hai.
4 Balki ḳhwáh maut ke sáye kí wádí men se merá guzar ho,
Main kisí balá se nahín ḍarúngá; kyúnki tú mere sáth hai:
Tere 'asá aur terí láṭhí se mujhe tasallí hai.
5 Tú mere dushmanon ke rúbarú mere áge dastarḳhwán bichhátá hai:
Tú ne mere sir par tel malá hai, merá piyála labrez hotá hai.
6 Yaqínan bhaláí aur rahmat 'umr bhar mere sáth sáth rahengí:
Aur main hamesha Ḳhudáwand ke ghar men sukúnat karúngá.

Dáúd ká Mazmúr.

24 Zamín aur us kí ma'múrí Ḳhudáwand hí kí hai;
Jahán aur us ke báshinde bhí.
2 Kyúnki us ne samundaron par us kí bunyád rakkhí,
Aur sailábon par use qáim kiyá.
3 Ḳhudáwand ke paháṛ par kaun chaṛhegá?
Aur us ke muqaddas maqám par kaun khaṛá hogá?
4 Wuhí jis ke háth sáf hain, aur jis ká dil pák hai;
Jis ne batálat par dil nahín lagáyá,
Aur makr se qasam nahín kháí.
5 Wuh Ḳhudáwand kí taraf se barakat páegá,
Hán, apne naját denewále Ḳhudá kí taraf se sadáqat.
6 Yihí us ke tálibon kí pusht hai,
Yihí tere dídár ke ḳhwáhán hain, ya'ní Ya'qúb. (Siláh.)

7 Ai pháṭako, apne sir baland karo:
Ai abadí darwázo, únche ho jáo:
Aur jalál ká bádsháh dáḳhil hogá.
8 Yih jalál ká bádsháh kaun hai?
Ḳhudáwand jo qawí aur qádir hai,
Ḳhudáwand jo jang men zoráwar hai.
9 Ai pháṭako, apne sir baland karo;
Ai abadí darwázo, un ko baland karo:
Aur jalál ká bádsháh dáḳhil hogá.
10 Yih jalál ká bádsháh kaun hai?
Lashkaron ká Ḳhudáwand,
Wuhí jalál ká bádsháh hai. (Siláh.)

Dáúd ká Mazmúr.

25 Ai Ḳhudáwand, main apní ján terí taraf uṭhátá hún.
2 Ai mere Ḳhudá, main ne tujh par tawakkul kiyá hai,
Mujhe sharminda na hone de;
Mere dushman mujh par shádiyána na bajáen.
3 Balki jo tere muntazir hain un men se koí sharminda na hogá:
Par jo náhaqq bewafáí karte hain wuhí sharminda honge.
4 Ai Ḳhudáwand, apní ráhen mujhe dikhá;
Apne ráste mujhe batá de.
5 Mujhe apní sachcháí par chalá aur ta'lím de;
Kyúnki tú merá naját denewálá Ḳhudá hai;
Main din bhar terá hí muntazir rahtá hún.
6 Ai Ḳhudáwand, apní rahmaton aur shafaqaton ko yád farmá;
Kyúnki wuh azal se hain.

7 Merí jawání kí khatáon aur mere gunáhon ko yád na kar ;
Ai Khudáwand, apní nekí kí khátir
Apní shafaqat ke mutábiq mujhe yád farmá.
8 Khudáwand nek aur rást hai :
Is liye wuh gunahgáron ko ráh i haqq kí ta'lím degá.
9 Wuh halimon ko insáf kí hidáyat karegá :
Hán, wuh halímon ko apní ráh batáegá.
10 Jo Khudáwand ke 'ahd aur us kí shahádaton ko mánte hain,
Un ke liye us kí sab ráhen shafaqat aur sachchái hain.
11 Ai Khudáwand, apne nám kí khátir
Merí badkárí mu'áf kar de, kyúnki wuh barí hai.
12 Wuh kaun hai jo Khudáwand se dartá hai?
Khudáwand us ko usí ráh kí ta'lím degá jo use pasand hai.
13 Us kí ján ráhat men rahegí ;
Aur us kí nasl zamín kí wáris hogí.
14 Khudáwand ke ráz ko wuhí jánte hain jo us se darte hain ;
Aur wuh apná 'ahd un ko batáegá.
15 Merí ánkhen hamesha Khudáwand kí taraf lagí rahtí hain ;
Kyúnki wuhí mere pánw dám se chhuráegá.
16 Merí taraf mutawajjih ho, aur mujh par rahm kar ;
Kyúnki main bekas aur musíbatzada hún.
17 Mere dil ke dukh barh gaye :
Tú mujhe merí taklífon se rihái de.
18 Tú merí musíbat aur jánfishání ko dekh ;
Aur mere sab gunáh mu'áf farmá.
19 Mere dushmanon ko dekh, kyúnki wuh bahut hain ;
Aur un ko mujh se sakht 'adáwat hai.
20 Merí ján kí hifázat kar, aur mujhe chhurá :
Mujhe sharminda na hone de, kyúnki merá tawakkul tujh hí par hai.
21 Diyánatdárí aur rástbází mujhe salámat rakkhen,
Kyúnki mujhe terí hí ás hai.
22 Ai Khudá, Isráíl ko
Us ke sab dukhon se chhurá le.

26

Dáúd ká Mazmúr.

Ai Khudáwand, merá insáf kar, kyúnki main rástí se chaltá rahá hún :
Aur main ne Khudáwand par belagzish tawakkul kiyá hai.
2 Ai Khudáwand, mujhe jánch aur ázmá ;
Mere dil o dimág ko parakh.
3 Kyúnki terí shafaqat merí ánkhon ke sámne hai ;
Aur main terí sachchái kí ráh par chaltá rahá hún.
4 Main behúda logon ke sáth nahín baithá ;
Main riyákáron ke sáth kahín nahín jáúngá.
5 Badkirdáron kí jamá'at se mujhe nafrat hai,
Main sharíron ke sáth nahín baithúngá.
6 Main begunáhí men apne háth dhoúngá ;
Aur ai Khudáwand, main tere mazbah ká tawáf karúngá :
7 Táki shukrguzárí kí áwáz baland karún,
Aur tere sab 'ajíb kámon ko bayán karún.
8 Ai Khudáwand, main terí sukúnatgáh,
Aur tere jalál ke khaime ko 'azíz rakhtá hún.
9 Merí ján ko gunahgáron ke sáth,
Aur merí zindagí ko khúní ádmíon ke sáth na milá :
10 Jin ke háthon men sharárat hai,
Aur jin ká dahiná háth rishwaton se bhará hai.
11 Par main to rástí se chaltá rahúngá :
Mujhe chhurá le aur mujh par rahm kar.
12 Merá pánw hamwár jagah par qáim hai :
Main jamá'aton men Khudáwand ko mubárak kahúngá.

27

Dáúd ká Mazmúr.

Khudáwand merí raushní aur merí naját hai ; mujhe kis kí dahshat?
Khudáwand merí zindagí ká pushta hai ; mujhe kis kí haibat?
2 Jab sharír, ya'ní mere mukhálif aur mere dushman,

Merá gosht kháne ko mujh par charh áe, to wuh ṭhokar khákar gir pare.
3 Ḳhwáh mere ḳhiláf lashkar ḳhaimazan ho,
Merá dil nahíṉ ḍaregá:
Ḳhwáh mere muqábale meṉ jang barpá ho,
Taubhí maiṉ ḳhátirjama' rahúṉgá.
4 Maiṉ ne Ḳhudáwand se ek darḳhwást kí hai, maiṉ isí ká tálib rahúṉgá;
Ki maiṉ 'umr bhar Ḳhudáwand ke ghar meṉ rahúṉ,
Táki Ḳhudáwand ke jamál ko dekhúṉ, aur us kí haikal meṉ istifsár kiyá karúṉ.
5 Kyúṉki musíbat ke din wuh mujhe apne shámiyáne meṉ poshída rakkhegá:
Wuh mujhe apne ḳhaime ke parde meṉ chhipá legá;
Wuh mujhe chaṭán par charhá degá.
6 Ab maiṉ apne cháron taraf ke dushmanoṉ par sarfaráz kiyá jáúṉgá;
Maiṉ us ke ḳhaime meṉ khushí kí qurbániáṉ guzránúṉgá;
Maiṉ gáúṉgá, maiṉ Ḳhudáwand kí madhsaráí karúṉgá.

7 Ai Ḳhudáwand, merí áwáz sun, maiṉ pukártá húṉ:
Mujh par rahm kar aur mujhe jawáb de.
8 Jab tú ne farmáyá, kí Mere dídár ke tálib ho; táb mere dil ne tujh se kahá,
Ai Ḳhudáwand, maiṉ tere dídár ká tálib rahúṉgá.
9 Mujh se rúposh na ho;
Apne bande ko qahr se na nikál:
Tú merá madadgár rahá hai;
Na mujhe tark kar, na mujhe chhoṛ, ai mere naját denewále Ḳhudá.
10 Jab merá báp aur merí máṉ mujhe chhoṛ den,
To Ḳhudáwand mujhe sambhál legá.
11 Ai Ḳhudáwand, mujhe apní ráh batá;
Aur mere dushmanoṉ ke sabab se
Mujhe hamwár ráste par chalá.
12 Mujhe mere muḳhálifoṉ kí marzí par na chhoṛ:
Kyúṉki jhúṭhe gawáh aur berahmí se phuṉkárnewále mere ḳhiláf uṭhe haiṉ.
13 Agar mujhe yaqín na hotá ki zindoṉ kí zamín meṉ
Ḳhudáwand ke ihsán ko dekhúṉgá to mujhe gash á játá.
14 Ḳhudáwand kí ás rakh:
Mazbút ho aur terá dil qawí ho;
Háṉ, Ḳhudáwand hí kí ás rakh.

28

Dáúd ká Mazmúr.

Ai Ḳhudáwand, maiṉ tujh hí ko pukárúṉgá;
Ai merí chaṭán, tú merí taraf se kán band na kar:
Aisá na ho ki agar tú merí taraf se ḳhámosh rahe,
To maiṉ un kí máṉind ban jáúṉ jo pátál meṉ játe haiṉ.
2 Jab maiṉ tujh se faryád karúṉ aur apne háth
Terí muqaddas haikal kí taraf uṭháúṉ to merí minnat kí áwáz ko sun le.
3 Mujhe un sharíroṉ aur badkirdároṉ ke sáth ghasíṭ na le já;
Jo apne hamsáyoṉ se sulh kí báteṉ karte haiṉ,
Magar un ke diloṉ meṉ badí hai.
4 Un ke af'ál o a'mál kí buráí ke muwáfiq un ko badla de:
Un ke háthoṉ ke kámoṉ ke mutábiq un se sulúk kar;
Un ke kiye ká 'iwaz un ko de.
5 Wuh Ḳhudáwand ke kámoṉ
Aur us kí dastkárí par dhyán nahíṉ karte,
Is liye wuh un ko girá degá aur phir nahíṉ uṭháegá.

6 Ḳhudáwand mubárak ho,
Is liye ki us ne merí minnat kí áwáz sun lí.
7 Ḳhudáwand merí quwwat aur merí sipar hai;
Mere dil ne us par tawakkul kiyá hai, aur mujhe madad milí hai:
Isí liye merá dil niháyat shádmán hai;
Aur maiṉ gít gákar us kí sitáish karúṉgá.
8 Ḳhudáwand un kí quwwat hai,
Wuh apne mamsúh ke liye naját ká qil'a hai.
9 Apní ummat ko bachá, aur apní mírás ko barakat de:
Un kí pásbání kar aur un ko hamesha tak sambhále rah.

29

Dáúd ká Mazmúr.

Ai firishtagán, Khudáwand kí,
Khudáwand hí kí tamjíd o ta'zím karo.
2 Khudáwand kí aisí tamjíd karo jo us ke nám ke sháyán hai;
Pák áráish ke sáth Khudáwand ko sijda karo.

3 Khudáwand kí áwáz bádalon par hai:
Khudá e zu'l jalál garajtá hai:
Khudáwand daldár bádalon par hai.
4 Khudáwand kí áwáz men qudrat hai;
Khudáwand kí áwáz men jalál hai.
5 Khudáwand kí áwáz deodáron ko tor dáltí hai;
Balki Khudáwand Lubnán ke deodáron ko tukre tukre kar detá hai.
6 Wuh un ko bachhre kí mánind;
Lubnán aur Siryún ko janglí bachhre kí mánind kudátá hai.
7 Khudáwand kí áwáz ág ke shu'lon ko chírtí hai.
8 Khudáwand kí áwáz biyábán ko hilá detí hai;
Khudáwand Qádis ke biyábán ko hilá dáltá hai.
9 Khudáwand kí áwáz se harniyon ke haml gir játe hain,
Aur wuh jangalon ko bebarg kar detí hai:
Us kí haikal men har ek Jalál hí Jalál pukártá hai.

10 Khudáwand túfán ke waqt takhtnishín thá;
Balki Khudáwand hamesha tak takhtnishín hai.
11 Khudáwand apní ummat ko zor bakhshegá;
Khudáwand apní ummat ko salámatí kí barakat degá.

30

Dáúd ká Mazmúr; haikal kí taqdís ke waqt ká gít.

Ai Khudáwand, main terí tamjíd karúngá, kyúnki tú ne mujhe sarfaráz kiyá hai,
Aur mere dushmanon ko mujh par khush hone na diyá.
2 Ai Khudáwand mere Khudá,
Main ne tujh se faryád kí, aur tú ne mujhe shifá bakhshí.
3 Ai Khudáwand, tú merí ján ko pátál se nikál láyá hai:
Tú ne mujhe zinda rakkhá hai ki gor men na jáún.
4 Khudáwand kí sitáish karo, ai us ke muqaddaso;
Aur us ke quds ko yád karke shukrguzárí karo.
5 Kyúnki us ká qahr dam bhar ká hai;
Us ká karam 'umr bhar ká:
Rát ko sháyad roná pare,
Par subh ko khushí kí naubat átí hai.
6 Main ne apní iqbálmandí ke waqt yih kahá thá,
Ki Mujhe kabhí jumbish na hogí.
7 Ai Khudáwand, tú ne apne karam se mere pahár ko qáim rakkhá thá;
Jab tú ne apná chihra chhipáyá to main ghabrá uthá.
8 Ai Khudáwand, main ne tujh se faryád kí;
Main ne Khudáwand se minnat kí:
9 Jab main gor men jáún to merí maut se kyá fáida?
Kyá khák terí sitáish karegí? kyá wuh terí sachchái ko bayán karegí?
10 Sun le, ai Khudáwand, aur mujh par rahm kar:
Ai Khudáwand, tú merá madadgár ho.
11 Tú ne mere mátam ko nách se badal diyá;
Tú ne merá tát utár dálá aur mujhe khushí se kamarbasta kiyá:
12 Táki merí rúh terí madhsarái kare aur chup na rahe.
Ai Khudáwand mere Khudá, main hamesha terá shukr kartá rahúngá.

31

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.

Ai Khudáwand, merá tawakkul tujh par hai; mujhe kabhí sharminda na hone de:
Apní sadáqat kí khátir mujhe rihái de.
2 Apná kán merí taraf jhuká; jald mujhe chhurá:
Tú mere liye mazbút chatán, mere bacháne ko panáhgáh ho.

3 Kyúnki tú hí merí chaṭán aur merá qil'a hai;
Is liye apne nám kí ḳhátir merí rahbarí aur rahnumáí kar.
4 Mujhe us jál se nikál le jo unhoṉ ne chhipkar mere liye bichháyá hai;
Kyúnkí tú hí merá muhkam qil'a hai.
5 Maiṉ apní rúh tere háth meṉ saunptá húṉ;
Ai Ḳhudáwand, sachcháí ke Khudá, tú ne merá fidya diyá hai.
6 Mujhe un se nafrat hai jo jhúṭhe ma'búdoṉ ko mánte haiṉ:
Merá tawakkul to Ḳhudáwand hí par hai.
7 Maiṉ terí rahmat se ḳhush o ḳhurram rahúṉgá:
Kyúṉki tú ne merá dukh dekh liyá hai;
Tú merí ján kí musíbatoṉ se wáqif hai:
8 Tú ne mujhe dushman ke háth meṉ asír nahíṉ chhoṛá;
Tú ne mere pánw kusháda jagah meṉ rakkhe haiṉ.
9 Ai Ḳhudáwand, mujh par rahm kar, kyúṉki maiṉ musíbat meṉ húṉ:
Merí áṉkh balki merí ján aur merá jism sab ranj ke máre ghule játe haiṉ.
10 Kyúṉki merí ján gam meṉ aur merí 'umr karáhne meṉ faná húí:
Merá zor merí badkárí ke bá'is se játá rahá, aur merí haḍḍiyáṉ ghul gayíṉ.
11 Maiṉ apne sab muḳhálifoṉ ke sabab se apne hamsáyoṉ ke liye
Azbas angushtnumá, aur apne jánpahchánoṉ ke liye ḳhauf ká bá'is húṉ:
Jinhoṉ ne mujh ko báhar dekhá mujh se dúr bháge.
12 Maiṉ murde kí mánind dil se bhulá diyá gayá húṉ:
Maiṉ ṭúṭe bartan kí mánind húṉ.
13 Kyúṉki maiṉ ne bahutoṉ se apní badnámí suní hai,
Har taraf ḳhauf hí ḳhauf hai:
Jab unhoṉ ne milkar mere ḳhiláf mashwara kiyá
To merí ján lene ká mansúba bándhá.
14 Lekin ai Ḳhudáwand, merá tawakkul tujh par hai:
Maiṉ ne kahá, Tú merá Ḳhudá hai
15 Mere aiyám tere háth meṉ haiṉ:
Mujhe mere dushmanoṉ aur satánewáloṉ ke háth se chhuṛá.
16 Apne chihre ko apne bande par jalwagar farmá:
Apní shafaqat se mujhe bachá le.
17 Ai Ḳhudáwand, mujhe sharminda na hone de; kyúṉki maiṉ ne tujh se du'á kí hai:
Sharír sharminda ho jáeṉ, aur pátál meṉ ḳhámosh hoṉ.
18 Jhúṭhe hoṉṭh band ho jáeṉ;
Jo sádiqoṉ ke ḳhiláf gurúr aur hiqárat se
Takabbur kí báteṉ bolte haiṉ.
19 A'h, tú ne apne ḍarnewáloṉ ke liye kaisí baṛí ni'mat rakh chhoṛí hai,
Jise tú ne baní A'dam ke sámne apne tawakkul karnewáloṉ ke liye taiyár kiyá!
20 Tú un ko insán kí bandishoṉ se apní huzúrí ke parde meṉ chhipá legá:
Tú un ko zabán ke jhagṛoṉ se shámiyáne meṉ poshída rakhegá.
21 Ḳhudáwand mubárak ho:
Kyúṉki us ne mujh ko muhkam shahr meṉ apní 'ajíb shafaqat dikhái.
22 Maiṉ ne to jaldbází se kahá thá, ki Maiṉ tere sámne se káṭ dálá gayá:
Taubhí jab maiṉ ne tujh se faryád kí to tú ne merí minnat kí áwáz sun lí.
23 Ḳhudáwand se mahabbat rakkho, ai us ke sab muqaddaso:
Ḳhudáwand ímándároṉ ko salámat rakhtá hai,
Aur magrúroṉ ko ḳhúb hí badla detá hai.
24 Ai Ḳhudáwand par ás rakhnewálo,
Sab mazbút ho, aur tumhárá dil qawí rahe.

32

Dáúd ká Mazmúr—Maskíl.

Mubárak hai wuh jis kí khatá bakhshí gayí, aur jis ká gunáh ḍhaṉká gayá.
2 Mubárak hai wuh ádmí jis ki badkárí ko Ḳhudáwand hisáb meṉ nahíṉ látá,
Aur jis ke dil meṉ makr nahíṉ.
3 Jab maiṉ ḳhámosh rahá to din bhar ke karáhne se

Merí haḍḍiyán ghul gayín.
4 Kyúnki terá háth rát din mujh par bhárí thá:
Merí taráwaṭ garmíon kí ḳhushkí se badal gayí. (Siláh.)
5 Main ne tere huzúr apne gunáh ko mán liyá aur apní badkárí ko na chhipáyá:
Main ne kahá, Main Ḳhudáwand ke huzúr apní ḳhaṭáon ká iqrár karúngá;
Aur tú ne mere gunáh kí badí ko mu'áf kiyá. (Siláh.)
6 Isí liye har díndár tujh se aise waqt men du'á kare jab tú mil saktá hai:
Yaqínan jab sailáb áe to us tak nahín pahunchegá.
7 Tú mere chhipne kí jagah hai; tú mujhe dukh se bacháe rakkhegá;
Tú mujhe rihái ke nagmon se gher legá. (Siláh.)
8 Main tujhe ta'lím dúngá aur jis ráh par tujhe chalná hogá tujhe batáúngá:
Main tujhe saláh dúngá, merí nazar tujh par hogí.
9 Tum ghoṛe yá ḳhachchar kí mánind na bano jin men samajh nahín:
Jin ko qábú men rakhne ká sáz daháná aur lagám hai,
Warna wuh tere pás áne ke bhí nahín.
10 Sharír par bahut sí musíbaten áengí:
Par jis ká tawakkul Ḳhudáwand par hai, rahmat use ghere rahegí.
11 Ai sádiqo, Ḳhudáwand men ḳhush o ḳhurram raho:
Aur ai rástdilo, sab ḳhushí se lalkáro.

33 Ai sádiqo, Ḳhudáwand men shádmán raho:
Hamd karná rástbázon ko zebá hai.
2 Sitár ke sáth Ḳhudáwand ká shukr karo:
Das tár kí barbat ke sáth us kí sitáish karo.
3 Us ke liye nayá gít gáo;
Baland áwáz ke sáth achchhí tarah bajáo.
4 Kyúnki Ḳhudáwand ká kalám rást hai:
Aur us ke sab kám báwafá hain.
5 Wuh sadáqat aur insáf ko pasand kartá hai:
Zamín Ḳhudáwand kí shafaqat se ma'múr hai.
6 A'smán Ḳhudáwand ke kalám se
Aur us ká sárá lashkar us ke munh ke dam se baná.
7 Wuh samundar ká pání túde kí mánind jama' kartá hai:
Wuh gahre samundaron ko maḳhzanon men rakhtá hai.
8 Sárí zamín Ḳhudáwand se ḍare:
Jahán ke sab báshinde us ká ḳhauf rakkhen.
9 Kyúnki us ne farmáyá aur ho gayá;
Us ne hukm diyá aur wáqi' húá.
10 Ḳhudáwand qaumon kí mashwarat ko báṭil kar detá hai:
Wuh ummaton ke mansúbon ko náchíz baná detá hai.
11 Ḳhudáwand kí maslahat abad tak qáim rahegí,
Aur us ke dil ke ḳhayál nasl dar nasl.
12 Mubárak hai wuh qaum jis ká Ḳhudá Ḳhudáwand hai;
Aur wuh ummat jis ko us ne apní hí mírás ke liye barguzída kiyá.
13 Ḳhudáwand ásmán par se dekhtá hai;
Sab baní A'dam par us kí nigáh hai;
14 Apní sukúnatgáh se
Wuh zamín ke sab báshindon ko dekhtá hai;
15 Wuhí hai jo un sab ke dilon ko banátá,
Aur un ke sab kámon ká ḳhayál rakhtá hai.
16 Kisí bádsháh ko fauj kí kasrat na bacháegí:
Aur kisí zabardast ádmí ko us kí baṛí táqat rihái na degí.
17 Bach nikalne ke liye ghoṛá bekár hai:
Wuh apní shahzorí se kisí ko na bacháegá.
18 Dekho, Ḳhudáwand kí nigáh un par hai jo us se ḍarte hain,
Jo us kí shafaqat ke ummedwár hain;
19 Táki un kí ján maut se bacháe,
Aur qaht men un ko jítá rakkhe.
20 Hamárí ján ko Ḳhudáwand kí ás hai:
Wuhí hamárí kumak aur hamárí sipar hai.

21 Hamárá dil us meṉ shádmán rahegá,
Kyúṉki ham ne us ke pák nám par tawakkul kiyá hai.
22 Ai Ḳhudáwand, jaisí tujh par hamárí ás hai,
Waisí hí terí rahmat ham par ho.

34

Dáúd ká Mazmúr, us waqt ká jab us ne Abímalik ke sámne apní waza' badlí, jis ne use nikál diyá aur wuh chalá gayá.

1 Maiṉ har waqt Ḳhudáwand ko mubárak kahúṉgá:
Us kí sitáish hamesha merí zabán par rahegí.
2 Merí rúh Ḳhudáwand par faḳhr karegí:
Halím yih sunkar ḳhush hoṉge.
3 Mere sáth Ḳhudáwand kí baṛáí karo,
Ham milkar us ke nám kí tamjíd kareṉ.
4 Maiṉ Ḳhudáwand ká tálib húá, us ne mujhe jawáb diyá,
Aur merí sárí dahshat se mujhe rihái baḳhshí.
5 Unhoṉ ne us kí taraf nazar kí aur munawwar ho gaye:
Aur un ke muṉh par kabhí sharmindagí na áegí.
6 Is garíb ne duhái dí, Ḳhudáwand ne is kí suní,
Aur ise is ke sab dukhoṉ se bachá liyá.
7 Ḳhudáwand se ḍarnewáloṉ kí chároṉ taraf us ká firishta ḳhaimazan hotá hai,
Aur un ko bachátá hai.
8 A'zmákar dekho ki Ḳhudáwand kaisá mihrbán hai:
Mubárak hai wuh ádmí jo us par tawakkul kartá hai.
9 Ḳhudáwand se ḍaro, ai us ke muqaddaso:
Kyúṉki jo us se ḍarte haiṉ, un ko kuchh kamí nahíṉ.
10 Babar ke bachche to hájatmand aur bhúke hote haiṉ:
Par Ḳhudáwand ke tálib kisí ni'mat ke muhtáj na hoṉge.
11 Ai bachcho, áo, merí suno:
Maiṉ tum ko Ḳhudátarsí sikháúṉgá.
12 Wuh kaun ádmí hai jo zindagí ká mushtáq hai,
Aur baṛí 'umr cháhtá hai táki bhaláí dekhe?
13 Apní zabán ko badí se báz rakh,
Aur apne hoṉṭhoṉ ko dagá kí bát se.
14 Badí ko chhoṛ aur nekí kar;
Sulh ká tálib ho, aur usí kí pairawí kar.
15 Ḳhudáwand kí nigáh sádiqoṉ par hai,
Aur us ke kán un kí faryád par lage rahte haiṉ.
16 Ḳhudáwand ká chihra badkároṉ ke ḳhiláf hai,
Táki un kí yád zamín par se miṭá de.
17 Sádiq chilláe aur Ḳhudáwand ne suná,
Aur un ko un ke sab dukhoṉ se chhuṛáyá.
18 Ḳhudáwand shikastadiloṉ ke nazdík hai,
Aur ḳhastajánoṉ ko bachátá hai.
19 Sádiq kí musíbateṉ bahut haiṉ:
Lekin Ḳhudáwand us ko un sab se rihái baḳhshtá hai.
20 Wuh us kí sab haḍḍiyoṉ ko mahfúz rakhtá hai:
Un meṉ se ek bhí toṛí nahíṉ játí.
21 Badí sharír ko halák kar degí:
Aur sádiq se 'adáwat rakhnewále mujrim ṭhahreṉge.
22 Ḳhudáwand apne bandoṉ kí ján ká fidya detá hai:
Aur jo us par tawakkul karte haiṉ un meṉ se koí mujrim na ṭhahregá.

35

Dáúd ká Mazmúr.

Ai Ḳhudáwand, jo mujh se jhagaṛte haiṉ, tú un se jhagaṛ:
Jo mujh se laṛte haiṉ, tú un se laṛ.
2 Ḍhál aur sipar lekar
Merí kumak ke liye khaṛá ho.
3 Bhálá bhí nikál, aur merá píchhá karnewáloṉ ká rásta band kar de:
Merí ján se kah, Maiṉ terí naját húṉ.
4 Jo merí ján ke ḳhwáháṉ haiṉ, wuh sharminda aur ruswá hoṉ:
Jo mere nuqsán ká mansúba báṉdhte haiṉ, wuh paspá aur pareshán hoṉ.
5 Wuh aise ho jáeṉ jaise hawá ke áge bhúsá,
Aur Ḳhudáwand ká firishta un ko háṉktá rahe.

6 Un kí ráh andherí aur phisalní ho jáe,
Aur Ḳhudáwand ká firishta un ko ragedtá jáe.
7 Kyúnki unhon ne besabab mere liye gaṛhe men jál bichháyá,
Aur náhaqq merí ján ke liye gaṛhá khodá hai.
8 Us par nágahán tabáhí á paṛe;
Aur jis jál ko us ne bichháyá hai, us men áp hí phanse:
Aur usí halákat men giriftár ho.
9 Lekin merí ján Ḳhudáwand men ḳhush rahegí,
Aur us kí naját se shádmán hogí.
10 Merí sárí haḍḍiyán kahengí, Ai Ḳhudáwand, tujh sá kaun hai,
Jo garíb ko us ke háth se jo us se zoráwar hai
Aur miskín o muhtáj ko gáratgar se chhuṛátá hai?
11 Jhúṭhe gawáh uṭhte hain;
Aur jo báten main nahín jántá, wuh mujh se púchhte hain.
12 Wuh mujh se nekí ke badle badí karte hain,
Yahán tak ki merí ján bekas ho játí hai.
13 Lekin main ne to un kí bímárí men jab wuh bímár the ṭáṭ oṛhá:
Aur roze rakh rakhkar apní ján ko dukh diyá;
Aur merí du'á mere hí síne men wápas áí.
14 Main ne to aisá kiyá goyá wuh merá dost yá merá bhái thá:
Main ne sir jhukákar gam kiyá jaise koí apní mán ke liye mátam kartá ho.
15 Par jab main langṛáne lagá to wuh ḳhush hokar ikaṭṭhe ho gaye.
Kamíne mere ḳhiláf ikaṭṭhe húe aur mujhe ma'lúm na thá;
Unhon ne mujhe pháṛá aur báz na áe:
16 Ziyáfaton ke badtamíz masḳharon kí tarah,
Unhon ne mujh par dánt píse.
17 Ai Ḳhudáwand, tú kab tak dekhtá rahegá?
Merí ján ko un kí gáratgarí se,
Merí ján ko sheron se chhuṛá.
18 Main baṛe majma' men terí shukrguzárí karúngá;
Main bahut se logon men terí sitáish karúngá.
19 Jo náhaqq mere dushman hain mujh par shádiyána na bajáen:
Aur jo mujh se besabab 'adáwat rakhte hain, chashmakzaní na karen.
20 Kyúnki wuh salámatí kí báten nahín karte:
Balki mulk ke amnpasand logon ke ḳhiláf makr ke mansúbe bándhte hain.
21 Yahán tak unhon ne ḳhúb munh pháṛá;
Aur kahá, Ahá, há, há, ham ne apní ánkh se dekh liyá hai.
22 Ai Ḳhudáwand, tú ne ḳhud yih dekhá hai; ḳhámosh na rah:
Ai Ḳhudáwand, mujh se dúr na rah.
23 Uṭh, mere insáf ke liye jág,
Aur mere mu'ámale ke liye, ai mere Ḳhudá, ai mere Ḳhudáwand.
24 Apní sadáqat ke mutábiq merí 'adálat kar, ai Ḳhudáwand mere Ḳhudá;
Aur un ko mujh par shádiyána bajáne na de.
25 Wuh apne dil men yih na kahne páen, Ahá! ham to yihí cháhte the:
Wuh yih na kahen, ki Ham use nigal gaye.
26 Jo mere nuqsán se ḳhush hote hain, wuh báham sharminda aur pareshán hon:
Jo mere muqábale men takabbur karte hain, wuh sharmindagí aur ruswáí se mulabbas hon.
27 Jo mere sachche mu'ámale kí táíd karte hain wuh ḳhushí se lalkáren aur shád hon:
Wuh sadá yih kahen, Ḳhudáwand kí tamjíd ho,
Jis kí ḳhushnúdí apne bande kí iqbálmandí men hai.
28 Tab merí zabán se terí sadáqat ká zikr hogá,
Aur din bhar terí ta'ríf hogí.

36

Mír muganní ke liye. Ḳhudá ke bande Dáúd ká Mazmúr.

Sharír kí badí se mere dil men ḳhayál átá hai
Ki Ḳhudá ká ḳhauf us ke pesh i nazar nahín.
2 Kyúnki wuh apne áp ko apní nazar men is ḳhayál se tasallí detá hai
Ki us kí badí na to fásh hogí na makrúh samjhí jáegí.
3 Us ke munh men badí aur fareb kí báten hain,

Wuh dánish aur nekí se dastbardár ho gayá hai.
4 Wuh apne bistar par badi ke mansúbe báṉdhtá hai;
Wuh aisí ráh ikhtiyár kartá hai jo achchhí nahíṉ:
Wuh badí se nafrat nahíṉ kartá.

5 Ai Khudáwand, ásmán meṉ terí shafaqat hai;
Terí wafádárí aflák tak baland hai.
6 Terí sadáqat Khudá ke paháṛoṉ kí mánind hai,
Tere ahkám niháyat ʻamíq haiṉ,
Ai Khudáwand, tú insán aur haiwán donoṉ ko mahfúz rakhtá hai.
7 Ai Khudá, terí shafaqat kyá hí beshqímat hai!
Baní A'dam tere bázúoṉ ke sáye meṉ panáh lete haiṉ.
8 Wuh tere ghar kí niʻmatoṉ se khúb ásúda hoṉge;
Tú un ko apní khushnúdí ke daryá meṉ se piláegá.
9 Kyúṉki zindagí ká chashma tere pás hai,
Tere núr kí badaulat ham raushní dekheṉge.
10 Tere pahchánnewáloṉ par terí shafaqat dáimí ho,
Aur rástdiloṉ par terí sadáqat.
11 Magrúr ádmí mujh par lát na uṭháne páe,
Aur sharír ká háth mujhe háṉk na de.
12 Badkirdár waháṉ gire paṛe haiṉ,
Wuh girá diye gaye haiṉ aur phir uṭh na sakeṉge.

37

Dáúd ká Mazmúr.

Tú badkirdároṉ ke sabab se bezár na ho,
Aur badí karnewáloṉ par rashk na kar.
2 Kyúṉki wuh ghás kí tarah jald káṭ ḍále jáeṉge,
Aur sabze kí tarah murjhá jáeṉge.
3 Khudáwand par tawakkul kar aur nekí kar,
Mulk meṉ ábád rah aur us kí wafádárí se parwarish pá.
4 Khudáwand meṉ masrúr rah,
Aur wuh tere dil kí muráden púrí karegá.
5 Apní ráh Khudáwand par chhoṛ de,
Aur us par tawakkul kar, wuhí sab kuchh karegá.
6 Wuh terí rástbází ko núr kí tarah
Aur tere haqq ko do pahar kí tarah raushan karegá.
7 Khudáwand meṉ mutma'inn rah, aur sabr se us kí ás rakh:
Us ádmí ke sabab se jo apní ráh meṉ kámyáb hotá
Aur bure mansúboṉ ko anjám detá hai bezár na ho.
8 Qahr se báz á aur gazab ko chhoṛ de;
Bezár na ho; is se buráí hí nikaltí hai.
9 Kyúṉki badkirdár káṭ ḍále jáeṉge,
Lekin jin ko Khudáwand kí ás hai mulk ke wáris hoṉge.
10 Kyúṉki thoṛí der meṉ sharír nábúd ho jáegá.
Tú us kí jagah ko gaur se dekhegá, par wuh na hogá.
11 Lekin halím mulk ke wáris hoṉge,
Aur salámatí kí firáwání se shádmán raheṉge.
12 Sharír rástbáz ke khiláf bandisheṉ báṉdhtá hai
Aur us par dáṉt pístá hai.
13 Khudáwand us par haṉsegá,
Kyúṉki wuh dekhtá hai ki us ká din átá hai.
14 Shariroṉ ne talwár nikálí aur kamán kheṉchí hai,
Táki garíb aur muhtáj ko girá deṉ,
Aur rástrau ko qatl kareṉ.
15 Un kí talwár un hí ke dil ko chhedegí,
Aur un kí kamáneṉ toṛí jáeṉgí.
16 Sádiq ká thoṛá sá mál
Bahut se shariroṉ kí daulat se bihtar hai.
17 Kyúṉki shariroṉ ke bázú toṛe jáeṉge;
Lekin Khudáwand sádiqoṉ ko sambháltá hai.
18 Kámil logoṉ ke aiyám ko Khudáwand jántá hai:
Un kí mírás hamesha ke liye hogí.
19 Wuh áfat ke waqt sharminda na hoṉge,
Aur kál ke dinoṉ meṉ ásúda raheṉge.
20 Lekin sharír halák hoṉge:
Khudáwand ke dushman charágáhoṉ kí sarsabzí kí mánind hoṉge;
Wuh faná ho jáeṉge, wuh dhuweṉ kí tarah játe raheṉge.
21 Sharír qarz letá hai aur adá nahíṉ kartá;

Lekin sádiq rahm kartá hai aur detá hai.
22 Kyúnki jin ko wuh barakat detá hai, wuh zamín ke wáris honge ;
Aur jin par wuh la'nat kartá hai, wuh kát dále jáenge.
23 Insán kí rawishen Khudáwand kí taraf se qáim hain,
Aur wuh us kí ráh se khush hai.
24 Agar wuh gir bhí jáe to pará na rahegá,
Kyúnki Khudáwand use apne háth se sambháltá hai.
25 Main jawán thá, aur ab búrhá hún,
Taubhí main ne sádiq ko bekas
Aur us kí aulád ko tukre mángte nahín dekhá.
26 Wuh din bhar rahm kartá aur qarz detá hai,
Aur us kí aulád ko barakat miltí hai.
27 Badí ko chhor de aur nekí kar,
Aur hamesha tak ábád rah.
28 Kyúnki Khudáwand insáf ko pasand kartá hai,
Aur apne muqaddason ko tark nahín kartá :
Wuh hamesha ke liye mahfúz hain,
Par sharíron kí nasl kát dálí jáegí.
29 Sádiq zamín ke wáris honge,
Aur us men hamesha base rahenge.
30 Sádiq ke munh se dánáí nikaltí hai,
Aur us kí zabán se insáf kí báten.
31 Us ke Khudá kí sharí'at us ke dil men hai,
Wuh a ní rawish men phislegá nahín.
32 Sharír sádiq kí ták men rahtá hai,
Aur use qatl karná cháhtá hai.
33 Khudáwand use us ke háth men nahín chhoregá,
Aur jab us kí 'adálat ho to use mujrim na thahráegá.
34 Khudáwand kí ás rakh aur usí kí ráh par chaltá rah,
Aur wuh tujhe sarfaráz karke zamín ká wáris banáegá :
Jab sharír kát dále jáenge to tú dekhegá.
35 Main ne sharír ko bare iqtidár men aur aisá phailte dekhá,
Jaise koí hará darakht apní aslí zamín men phailtá hai.
36 Lekin jab koí udhar se guzrá aur dekhá to wuh thá hí nahín ;
Balki main ne use dhúndhá, par wuh na milá.
37 Kámil ádmí par nigáh kar, aur rástbáz ko dekh,
Kyúnki sulhdost ádmí ke liye ajr hai.
38 Lekin khatákár ikatthe mar mitenge ;
Sharíron ká anjám halákat hai.
39 Lekin sádiqon kí naját Khudáwand kí taraf se hai ;
Musíbat ke waqt wuh un ká muhkam qil'a hai ;
40 Aur Khudáwand un kí madad kartá aur un ko bachátá hai :
Wuh un ko sharíron se chhurátá aur bachá letá hai,
Is liye ki unhon ne us men panáh lí hai.

38

Yádgár ke liye, Dáúd ká Mazmúr.

Ai Khudáwand, apne qahr men mujhe jhirak na de,
Aur apne gazab men mujhe tambíh na kar.
2 Kyúnki tere tír mujh men lage hain,
Aur terá háth mujh par bhárí hai.
3 Tere qahr ke sabab se mere jism men sihhat nahín,
Aur mere gunáh ke bá'is merí haddiyon ko árám nahín:
4 Kyúnki merí badí mere sir se guzar gayí,
Aur wuh bare bojh kí mánind mere liye niháyat bhárí hai.
5 Merí hamáqat ke sabab se
Mere zakhmon se badbú átí hai ;
wuh sar gaye hain.
6 Main purdard aur bahut jhuká húá hún ;
Main din bhar mátam kartá phirtá hún.
7 Kyúnki merí kamar men sozish hí sozish hai,
Aur mere jism men kuchh sihhat nahín.
8 Main nahíf aur niháyat kuchlá húá hún ;
Aur dil kí bechainí ke sabab se karáhtá rahá.
9 Ai Khudáwand, merí sárí tamanná tere sámne hai,
Aur merá karáhná tujh se chhipá nahín.
10 Merá dil dharaktá hai, merí táqat ghatí játí hai ;

Merí áṉkhoṉ kí raushní bhí mujh se játí rahí.
11 Mere 'azíz aur dost merí balá meṉ alag ho gaye,
Aur mere rishtadár dúr já khaṛe húe.
12 Merí ján ke ḳhwáháṉ mere liye jál bichháte haiṉ,
Aur mere nuqsán ke tálib sharárat kí báteṉ bolte,
Aur din bhar makr o fareb ke mansúbe báṉdhte haiṉ.
13 Par maiṉ bahre kí mánind suntá hí nahíṉ,
Maiṉ gúṉge kí mánind muṉh nahíṉ kholtá,
14 Balki maiṉ us ádmí kí mánind húṉ, jise sunáí nahíṉ detá,
Aur jis ke muṉh meṉ malámat kí báteṉ nahíṉ.
15 Kyúṉki ai Ḳhudáwand, mujhe tujh se ummed hai:
Ai Ḳhudáwand mere Ḳhudá, tú jawáb degá.
16 Kyúṉki maiṉ ne kahá, ki Kahíṉ wuh mujh par shádiyána na bajáeṉ;
Jab merá páṉw phisaltá hai to wuh mere ḳhiláf takabbur karte haiṉ.
17 Kyúṉki maiṉ girne hí ko húṉ,
Aur merá gam barábar mere sámne hai.
18 Is liye ki maiṉ apní badí ko záhir karúṉgá,
Aur apne gunáh ke bá'is gamgín rahúṉgá.
19 Lekin mere dushman chust aur zabardast haiṉ;
Aur mujh se náhaqq 'adáwat rakhnewále bahut ho gaye haiṉ.
20 Jo nekí ke badle badí karte haiṉ
Wuh bhí mere mukhálif haiṉ, kyúṉki maiṉ nekí kí pairawí kartá húṉ.
21 Ai Ḳhudáwand, mujhe chhoṛ na de,
Ai mere Ḳhudá, mujh se dúr na ho.
22 Ai Ḳhudáwand, ai merí naját,
Merí madad ke liye jaldí kar.

39 *Mír muganní ke liye, Yadútún ke wáste. Dáúd ká Mazmúr.*

Maiṉ ne kahá, Maiṉ apní ráh kí nigrání karúṉgá,
Táki merí zabán se ḳhatá na ho;
Jab tak sharír mere sámne hai
Maiṉ apne muṉh ko lagám diye rahúṉgá.
2 Maiṉ gúṉgá bankar ḳhámosh rahá, aur nekí kí taraf se bhí ḳhámoshí iḳhtiyár kí;
Aur merá gam baṛh gayá.
3 Merá dil andar hí andar jal rahá thá,
Sochte sochte ág bhaṛak uṭhí,
Tab maiṉ apní zabán se kahne lagá,
4 Ai Ḳhudáwand, aisá kar ki maiṉ apne anjám se wáqif ho jáúṉ,
Aur is se bhí ki merí 'umr kí mí'ád kyá hai;
Maiṉ ján lúṉ ki kaisá fání húṉ.
5 Dekh, tú ne merí 'umr bálisht bhar kí rakkhí hai,
Aur merí zindagí tere huzúr behaqíqat hai:
Yaqínan har insán bihtarín hálat meṉ bhí bi'lkull besabát hai. (Siláh.)
6 Darhaqíqat insán sáye kí tarah chaltá phirtá hai;
Yaqínan wuh fuzúl ghabráte haiṉ;
Wuh zakhíra kartá hai, aur yih nahíṉ jántá ki use kaun legá.
7 Ai Ḳhudáwand, ab maiṉ kis bát ke liye ṭhahrá húṉ?
Merí ummed tujh hí se hai.
8 Mujh ko merí sab ḳhatáoṉ se rihái de;
Ahmaqoṉ ko mujh par angushtnumáí na karne de.
9 Maiṉ gúṉgá baná, maiṉ ne muṉh na kholá,
Kyúṉki tú hí ne yih kiyá hai.
10 Mujh se apní balá dúr kar de;
Maiṉ to tere háth kí már se faná húá játá húṉ.
11 Jab tú insán ko badí par malámat karke tambíh kartá hai
To us ke husn ko patange kí tarah faná kar detá hai.
Yaqínan har insán besabát hai. (Siláh.)
12 Ai Ḳhudáwand, merí du'á sun, aur merí faryád par kán lagá.
Mere áṉsúoṉ ko dekhkar ḳhámosh na rah,
Kyúṉki maiṉ tere huzúr pardesí aur musáfir húṉ,
Jaise mere sab bápdádá the.
13 Áh! mujh se nazar haṭá le, táki tázadam ho jáúṉ
Is se pahle ki rihlat karúṉ aur nábúd ho jáúṉ.

40 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*

Main ne sabr se Khudáwand par ás rakkhí,
Us ne merí taraf máil hokar merí faryád suní.
2 Us ne mujhe haulnák garhe aur daldal kí kíchar men se nikálá,
Aur us ne mere pánw chatán par rakkhe aur merí rawish qáim kí.
3 Us ne hamáre Khudá kí sitáish ká nayá gít mere munh men dálá:
Bahutere dekhenge aur darenge,
Aur Khudáwand par tawakkul karenge.
4 Mubárak hai wuh ádmí jo Khudáwand par tawakkul kartá hai,
Aur magrúron aur darogdoston kí taraf máil nahín hotá.
5 Ai Khudáwand mere Khudá, jo 'ajíb kám tú ne kiye,
Aur tere khayál jo hamárí taraf hain, wuh bahut se hain.
Main un ko tere huzúr tartíb nahín de saktá,
Agar main un ká zikr aur bayán karná cháhún,
To wuh shumár se báhar hain.
6 Qurbání aur nazr ko tú pasand nahín kartá;
Tú ne mere kán khol diye hain,
Sokhtaní qurbání aur khatá kí qurbání tú ne talab nahín kí.
7 Tab main ne kahá, Dekh, main áyá hún,
Kitáb ke túmár men merí bábat likhá hai:
8 Ai mere Khudá, merí khushí terí marzí púrí karne men hai,
Balki terí sharí'at mere dil men hai.
9 Main ne bare majma' men sadáqat kí bashárat dí hai;
Dekh, main apná munh band nahín karúngá,
Ai Khudáwand, tú jántá hai.
10 Main ne terí sadáqat apne dil men chhipá nahín rakkhí;
Main ne terí wafádárí aur naját ká izhár kiyá hai:
Main ne terí shafaqat aur sachchái bare majma' se nahín chhipái.
11 Ai Khudáwand, tú mujh par rahm karne men dareg na kar:
Terí shafaqat aur sachchái barábar merí hifázat karen.
12 Kyúnki beshumár buráiyon ne mujhe gher liyá hai,
Merí badí ne mujhe á pakrá hai, aisá ki main ánkh nahín uthá saktá:
Wuh mere sír ke bálon se bhí ziyáda hain, so merá jí chhút gayá.
13 Ai Khudáwand, mihrbání karke mujhe chhurá;
Ai Khudáwand, merí madad ke liye jaldí kar.
14 Jo merí ján ko halák karne ke darpai hain,
Wuh sab sharminda aur khajil hon;
Jo mere nuqsán se khush hain,
Wuh paspá aur ruswá hon.
15 Jo mujh par ahá há há karte hain,
Wuh apní ruswái ke sabab se tabáh ho jáen.
16 Tere sab tálib tujh men khush o khurram hon,
Terí naját ke 'áshiq hamesha kahá karen,
Khudáwand kí tamjíd ho.
17 Par main miskín aur muhtáj hún,
Khudáwand merí fikr kartá hai.
Merá madadgár aur chhuránewálá tú hí hai;
Ai mere Khudá, der na kar.

41 *Sardár muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*

Mubárak hai wuh jo garíb ká khayál rakhtá hai,
Khudáwand musíbat ke din use chhuráegá.
2 Khudáwand use mahfúz aur jítá rakkhegá, aur wuh zamín par mubárak hogá:
Tú use us ke dushmanon kí marzí par na chhor.
3 Khudáwand use bímárí ke bistar par sambhálegá,
Tú us kí bímárí men us ke púre bistar ko thík kartá hai.
4 Main ne kahá, Ai Khudáwand, mujh par rahm kar,
Merí ján ko shifá de, kyúnki main terá gunahgár hún.
5 Mere dushman yih kahkar merí buráí karte hain,
Ki Wuh kab maregá, aur us ká nám kab mitegá?
6 Jab wuh mujh se milne ko átá hai, to jhúthí báten baktá hai;
Us ká dil apne andar badí sametțá hai:

Wuh báhar jákar usí ká zikr kartá hai.
7 Mujh se 'adáwat rakhnewále sab milkar merí gíbat karte hain;
Wuh mere khiláf mere nuqsán ke mansúbe bándhte hain.
8 Wuh kahte hain, Ise to burá rog lag gayá hai,
Ab jo wuh pará hai to phir uṭhne ká nahín.
9 Balki mere dilí dost ne, jis par mujhe bharosá thá aur jo merí roṭí khátá thá,
Mujh par lát uṭhái hai.
10 Par tú ai KHUDÁWAND, mujh par rahm karke mujhe uṭhá khaṛá kar,
Táki main un ko badla dún.
11 Is se main ján gayá ki tú mujh se khush hai,
Ki merá dushman mujh par fath nahín pátá.
12 Mujhe to tú hí merí rástí men qiyám bakhshtá hai,
Aur mujhe hamesha apne huzúr qáim rakhtá hai.

13 KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá
Ázal se abad tak mubárak ho.
A'mín summ A'mín.

DU'SRI' KITA'B

42 *Sardár muganní ke liye; baní Qorah ká Mashkíl.*

Jaise harní páni ke nálon ko tarastí hai,
Waise hí, ai Khudá, merí rúh tere liye tarastí hai.
2 Merí rúh Khudá kí, zinda Khudá kí piyásí hai:
Main kab jákar Khudá ke huzúr házir húngá?
3 Mere ánsú din rát merí khurák hain,
Jis hál ki wuh mujh se barábar kahte hain, Terá Khudá kahán hai?
4 In báton ko yád karke merá dil bhar átá hai,
Ki main kis tarah bhíṛ ya'ní 'íd mánanewálí jamá'at ke hamráh
Khushí aur hamd kartá húá un ko Khudá ke ghar men le játá thá.
5 Ai merí ján, tu kyún girí játí hai?
Tú andar hí andar kyún bechain hai?
Khudá se ummed rakh, kyúnki us ke najátbakhsh dídár kí khátir
Main phir us kí sitáish karúngá.

6 Ai mere Khudá, merí ján mere andar girí játí hai,
Is liye main tujhe Yardan kí sarzamín se
Aur Harmún aur koh i Misgár par se yád kartá hún.
7 Tere ábsháron kí áwáz se gahráo gahráo ko pukártá hai,
Terí sab maujen aur lahren mujh par se guzar gayín.
8 Taubhí din ko KHUDÁWAND apní shafaqat dikháegá,
Aur rát ko main us ká gít gáúngá;
Balki apní hayát ke Khudá se du'á karúngá.
9 Main Khudá se jo merí chaṭán hai kahúngá, Tú mujhe kyún bhúl gayá?
Main dushman ke zulm ke sabab se kyún mátam kartá phirtá hún?
10 Mere mukhálifon kí malámat goyá merí haḍḍiyon men talwár hai;
Kyúnki wuh mujh se barábar kahte hain, Terá Khudá kahán hai?
11 Ai merí ján, tú kyún girí játí hai?
Tú andar hí andar kyún bechain hai?
Khudá se ummed rakh, kyúnki wuh mere chihre kí raunaq aur merá Khudá hai,
Main phir us kí sitáish karúngá.

43 Ai Khudá, merá insáf kar aur bedín qaum ke muqábale men merí wakálat kar;
Aur dagábáz aur beinsáf ádmí se mujhe chhuṛá.
2 Kyúnki tú hí merí quwwat ká Khudá hai; tú ne kyún mujhe tark kar diyá?
Main dushman ke zulm ke sabab se kyún mátam kartá phirtá hún?
3 Apne núr aur apní sachchái ko bhej; wuhí merí rahbarí karen:

Wuhí mujh ko tere koh i muqaddas
Aur tere maskanon tak pahunchāen.
4 Tab main Khudá ke mazbah ke pás jáúngá,
Khudá ke huzúr jo merí kamál khushí hai.
Ai Khudá, mere Khudá,
Main sitár bajákar terí sitáish karúngá.
5 Ai merí ján, tú kyún girí jatí hai?
Tú andar hí andar kyún bechain hai?
Khudá se ummed rakh! kyúnki wuh mere chihre kí raunaq aur merá Khudá hai,
Main phir us kí sitáish karúngá.

44 *Mír muganní ke liye; baní Qorah ká Mazmúr—Mashkil.*

Ai Khudá, ham ne apne kánon se suná, hamáre báp-dádá ne ham se bayán kiyá
Ki tú ne un ke dinon men qadím zamáne men kyá kyá kám kiye.
2 Tú ne qaumon ko apne háth se nikál diyá aur in ko basáyá;
Tu ne ummaton ko tabáh kiyá aur in ko cháron taraf phailáyá.
3 Kyúnki na to yih apní talwár se is mulk par qábiz húe,
Aur na in ke bázú ne in ko bacháyá;
Balki tere dahine háth aur tere bázú aur chihre ke núr ne in ko fath bakhshí,
Kyúnki tú in se khushnúd thá.
4 Ai Khudá, tú merá bádsháh hai:
Ya'qúb ke haqq men naját ká hukm sádir farmá.
5 Terí badaulat ham apne mukhálifon ko girá denge,
Tere nám se ham apne khiláf uthnewálon ko pámál karenge.
6 Kyúnki na to main apní kamán par bharosá karúngá,
Aur na merí talwár mujhe bacháegí.
7 Lekin tú ne ham ko hamáre mukhálifon se bacháyá hai,
Aur ham se 'adáwat rakhnewálon ko sharminda kiyá.
8 Ham din bhar Khudá par fakhr karte rahe hain;
Aur hamesha ham tere hí nám ká shukriya adá karte rahenge. (Siláh.)
9 Lekin tú ne to ab ham ko tark kar diyá, aur ham ko ruswá kiyá,
Aur hamáre lashkaron ke sáth nahín játá.
10 Tú ham ko mukhálif ke áge paspá kartá hai,
Aur ham se 'adáwat rakhnewále lúṭmár karte hain.
11 Tú ne ham ko zabh honewálí bheron kí mánind kar diyá,
Aur qaumon ke darmiyán ham ko paráganda kiyá.
12 Tú apne logon ko muft bech dáltá hai,
Aur un kí qímat se terí daulat nahín barhtí.
13 Tú ham ko hamáre parausiyon kí malámat ká nishána
Aur hamáre áspás ke logon ke tamaskhur aur mazzáq ká bá'is banátá hai.
14 Tú ham ko qaumon ke darmiyán zarbu'l masal
Aur ummaton men sir hiláne ká bá'is thahrátá hai.
15 Merí ruswáí din bhar mere sámne rahtí hai,
Aur mere munh par sharmindagí chhá gayí,
16 Malámat karnewále aur kufr baknewále kí báton ke sabab se,
Aur mukhálif aur intiqám lenewále ke bá'is.
17 Yih sab kuchh ham par bítá, taubhí ham tujh ko nahín bhúle,
Na tere 'ahd se bewafáí kí;
18 Na hamáre dil bargashta húe,
Na hamáre qadam terí ráh se muṛe;
19 Jo tú ne ham ko gídaron kí jagah men khúb kuchlá,
Aur maut ke sáye men ham ko chhipáyá.
20 Agar ham apne Khudá ke nám ko bhúle,
Yá ham ne kisí ajnabí ma'búd ke áge apne háth phailáe hon,
21 To kyá Khudá ise daryáft na kar legá?
Kyúnki wuh dilon ke bhed jántá hai.
22 Balki ham to din bhar terí hí khátir ján se máre játe hain,
Aur goyá zabh honewálí bheren samjhe játe hain.
23 Ai Khudáwand, jág, tú kyún sotá hai?
Uṭh, hamesha ke liye ham ko tark na kar.

24 Tú apná munh kyún chhipátá hai,
Aur hamárí musíbat aur mazlúmí ko bhúltá hai?
25 Kyúnki hamárí ján khák men mil gayí;
Hamárá jism miṭṭí ho gayá.
26 Hamárí madad ke liye uṭh,
Aur apní shafaqat kí khátir hamárá fidya de.

45

Mír muganní ke liye; Shoshanním ke sur par; baní Qorah ká Mazmúr—Mashkíl. 'Arúsí sarod.

1 Mere dil men ek nafís mazmún josh már rahá hai:
Main wuhí mazámín sunáúngá jo main ne bádsháh ke haqq men qalamband kiye hain;
Merí zabán máhir kátib ká qalam hai.
2 Tú baní A'dam men sab se hasín hai,
Tere honṭhon men latáfat bharí hai,
Is liye Khudá ne tujhe hamesha ke liye mubárak kiyá.
3 Ai zabardast, tú apní talwár ko
Jo terí hashmat o shaukat hai apní kamar se hamáil kar;
4 Aur sachchái aur hilm aur sadáqat kí khátir
Apní shán o shaukat men iqbálmandí se sawár ho,
Aur terá dahiná háth tujhe muhíb kám dikháegá.
5 Tere tír tez hain,
Wuh bádsháh ke dushmanon ke dil men lage hain,
Ummaten tere sámne zer hotí hain.
6 Ai Khudá, terá takht abadu'l ábád hai:
Terí saltanat ká 'asá rástí ká 'asá hai.
7 Tú ne sadáqat se mahabbat rakhí aur badkárí se nafrat:
Isí liye Khudá, tere Khudá ne shádmání ke tel se
Tujh ko tere hamsaron se ziyáda masah kiyá hai.
8 Tere sáre libás se murr aur 'úd aur taj kí khushbú átí hai,
Háthídánt ke mahallon men se tárdár sázon ne tujhe khush kiyá hai.
9 Terí mu'azzaz khawátín men shahzádián hain,
Malika tere dahine háth Ofír ke sone se árásta kharí hai.
10 Ai beṭí, sun, gaur kar aur kán lagá,
Apní qaum aur apne báp ke ghar ko bhúl já.
11 Aur bádsháh tere husn ká mushtáq hogá:
Kyúnki wuh terá Khudáwand hai: tú use sijda kar.
12 Aur Súr kí beṭí hadya lekar házir hogí;
Qaum ke daulatmand terí razájoí karenge.
13 Bádsháh kí beṭí mahall men sartápá husnafroz hai,
Us ká libás zarbaft ká hai.
14 Wuh belbúṭedár libás men bádsháh ke huzúr pahunchái jáegí;
Us kí kunwárí saheliyán, jo us ke píchhe píchhe chaltí hain, tere sámne házir kí jáengí.
15 Wuh un ko khushí aur khurramí se le áenge,
Wuh bádsháh ke mahall men dákhil hongí.
16 Tere beṭe tere bápdádá ke jánishín honge
Jin ko tú tamám rú e zamín par sardár muqarrar karegá.
17 Main tere nám kí yád ko nasl dar nasl qáim rakkhúngá,
Is liye ummaten abadu'l ábád terí shukrguzárí karengí.

46

Mír muganní ke liye; baní Qorah ká Mazmúr; Galámot ke sur par. Ek gít.

1 Khudá hamárí panáh aur quwwat hai,
Musíbat men musta'idd madadgár.
2 Is liye ham ko kuchh khauf nahín, khwáh zamín ulaṭ jáe
Aur pahár samundar kí tah men dál diye jáen;
3 Khwáh us ká pání shor macháe aur maujzan ho,
Aur pahár us kí tugyání se hil jáen. (Siláh.)

4 Ek aisá daryá hai jis kí shákhon se Khudá ke shahr ko
Ya'ní Haqq Ta'álá ke muqaddas maskan ko farhat hotí hai.
5 Khudá us men hai; use kabhí jumbish na hogí:
Khudá subh sawere us kí kumak karegá.
6 Qaumen jhunjhláín, saltanaton ne jumbish khái:
Wuh bol uṭhá, zamín pighal gayí.

7 Lashkaron ká Ḳhudáwand hamáre sáth hai;
Ya'qúb ká Khudá hamárí panáh hai. (Siláh.)

8 A'o, Ḳhudáwand ke kámon ko dekho
Ki us ne zamín par kyá kyá wíráníán kí hain.
9 Wuh zamín kí intihá tak jang mauqúf karátá hai;
Wuh kamán ko tortá, aur neze ke ṭukre kar dáltá hai;
Wuh rathon ko ág se jalá detá hai.
10 Ḳhámosh ho jáo, aur ján lo ki main Ḳhudá hún:
Main qaumon ke darmiyán sarbaland húngá: main sárí zamín par sarbaland húngá.
11 Laskaron ká Ḳhudáwand hamáre sáth hai;
Ya'qúb ká Khudá hamárí panáh hai. (Siláh.)

47

Mír muganní ke liye; baní Qorah ká Mazmúr.

Ai sab ummato, táliyán bajáo;
Ḳhudá ke liye ḳhushí kí áwáz se lalkáro.
2 Kyúnki Ḳhudáwand Ta'álá muhíb hai,
Wuh tamám rú e zamín ká shahansháh hai.
3 Wuh ummaton ko hamáre sámne zer karegá,
Aur qaumen hamáre qadamon tale ho jáengí.
4 Wuh hamáre liye hamárí mírás ko chunegá,
Jo us ke mahbúb Ya'qúb kí hashmat hai. (Siláh.)
5 Ḳhudáwand ne baland áwáz ke sáth,
Ḳhudáwand ne narsinge kí áwáz ke sáth su'úd farmáyá.
6 Madhsaráí karo; Ḳhudá kí madhsaráí karo:
Madhsaráí karo; hamáre bádsháh kí madhsaráí karo.
7 Kyúnki Ḳhudá sárí zamín ká bádsháh hai;
'Aql se madhsaráí karo.
8 Ḳhudá qaumon par saltanat kartá hai:
Ḳhudá apne muqaddas taḳht par baiṭhá hai.
9 Ummaton ke sardár ikaṭṭhe húe hain,
Táki Abrahám ke Ḳhudá kí ummat ban jáen;
Kyúnki zamín kí siparen Ḳhudá kí hain,
Wuh niháyat baland hai.

48

Ek gít; baní Qorah ká Mazmúr.

Hamáre Ḳhudá ke shahr men, apne koh i muqaddas par
Ḳhudáwand buzurg aur behadd sitáish ke láiq hai.
2 Shimál kí jánib, koh i Siyyún,
Jo baṛe bádsháh ká shahr hai;
Wuh balandí men ḳhushnumá aur tamám zamín ká faḳhr hai.
3 Us ke mahallon men Ḳhudá panáh máná játá hai.
4 Kyúnki dekho, bádsháh ikaṭṭhe húe,
Wuh milkar guzre.
5 Wuh dekhkar dang ho gaye,
Wuh ghabrákar bhráge.
6 Wahán kapkapí ne un ko á dabáyá,
Aur aise dard ne jaisá dard i zih.
7 Tú púrabí hawá se
Tarsís ke jaházon ko toṛ ḍáltá hai.
8 Lashkaron ke Ḳhudáwand ke shahr men, ya'ní apne Ḳhudá ke shahr men,
Jaisá ham ne suná thá waisá hí ham ne dekhá;
Ḳhudá use hamesha barqarár rakkhegá. (Siláh.)
9 Ai Ḳhudá, terí haikal ke andar
Ham ne terí shafaqat par gaur kiyá hai.
10 Ai Ḳhudá, jaisá terá nám hai
Waisí hí, terí sitáish zamín kí intihá tak hai;
Terá dahíná háth sadáqat se ma'múr hai.
11 Tere ahkám ke sabab se
Koh i Siyyún shádmán ho;
Yahúdáh kí beṭiyán ḳhushí manáen.
12 Siyyún ke gird phiro, aur us kí tawáf karo,
Us ke burjon ko gino.
13 Us kí shahrpanáh ko ḳhúb dekh lo,
Us ke mahallon par gaur karo,
Táki tum ánewálí nasl ko us kí ḳhabar de sako.
14 Kyúnki yihí Ḳhudá abadu'l ábád hamárá Ḳhudá hai:
Yihí maut tak hamárá hádí rahegá.

49

Mír muganní ke liye; baní Qorah ká Mazmúr.

Ai sab ummato, yih suno,
Ai jahán ke sab báshindo, kán lagáo.
2 Kyá adná, kyá a'lá.
Kyá amír, kyá faqír;
3 Mere munh se hikmat kí báten niklengí,
Aur mere dil ká khayál purkhirad hogá.
4 Main tamsíl kí taraf kán lagáúngá,
Main apná mu'ammá sitár par bayán karúngá.
5 Main musíbat ke dinon men kyún darún,
Jab merá ta'áqqub karnewálí badí mujhe ghere ho?
6 Jo apní daulat par bharosá rakhte,
Aur apne mál kí kasrat par fakhr karte hain,
7 Un men se koí kisí tarah apne bhái ká fidya nahín de saktá,
Na Khudá ko us ká mu'áwaza de saktá hai,
8 (Kyúnki un kí ján ká fidya giránbahá hai,
Wuh abad tak adá na hogá;)
9 Táki wuh abad tak jítá rahe
Aur qabr ko na dekhe.
10 Kyúnki wuh dekhtá hai ki dánishmand mar játe hain,
Bewuqúf o haiwán khaslat báham halák hote hain,
Aur apní daulat auron ke liye chhor játe hain.
11 Un ká dilí khayál yih hai ki un ke ghar hamesha tak,
Aur un ke maskan pusht dar pusht bane rahenge;
Wuh apní zamín apne hí nám se námzad karte hain.
12 Par insán 'izzat kí hálat men qáim nahín rahtá,
Wuh jánwaron kí mánind hai jo faná ho játe hain.

13 Un ká yih taríq un kí hamáqat hai,
Taubhí un ke ba'd log un kí báton ko pasand karte hain. (Siláh.)
14 Wuh goyá pátál ká rewar thahráe gaye hain;
Maut un kí pásbán hogí:
Diyánatdár subh ko un par musalit hogá;
Aur un ká husn pátál ká luqma hokar bethikáná hogá.
15 Lekin Khudá merí ján ko pátál ke ikhtiyár se chhurá legá:
Kyúnki wuhí mujhe qubúl karegá. (Siláh.)
16 Jab koí máldár ho jáe,
Jab us ke ghar kí hashmat barhe to tú khauf na kar;
17 Kyúnki wuh markar kuchh sáth na le jáegá;
Us kí hashmat us ke sáth na jáegí;
18 Khwáh jíte jí wuh apní ján ko mubárak kahtá rahá ho,
(Aur jab tú apná bhalá kartá hai to log terí ta'ríf karte hain.)
19 Taubhí wuh apne bápdádá ke guroh se já milegá;
Wuh raushní ko hargiz na dekhenge.
20 Ádmí jo 'izzat kí hálat men rahtá hai, par khirad nahín rakhtá,
Jánwaron kí mánind hai jo faná ho játe hain.

50

A'saf ká Mazmúr.

Ab Khudáwand Khudá ne kalám kiyá,
Aur mashriq se magrib tak dunyá ko buláyá.
2 Siyyún se, jo husn ká kamál hai,
Khudá jalwagar húá hai.
3 Hamárá Khudá áegá aur khámosh nahín rahegá,
Ág us ke áge áge bhasam kartí jáegí,
Aur us ke cháron taraf barí ándhí chalegí.
4 Apní ummat kí 'adálat karne ke liye
Wuh ásmán o zamín ko talab karegá,
5 Ki Mere muqaddason ko mere huzur jama' karo,
Jinhon ne qurbání ke zarí'e se mere sáth 'ahd bándhá hai.
6 Aur ásmán us kí sadáqat bayán karenge,
Kyúnki Khudá áp hí insáf karnewálá hai. (Siláh.)
7 Ai merí ummat, sun, main kalám karúngá;
Aur ai Isráíl, main tujh par gawáhí dúngá:
Khudá, terá Khudá main hí húń.
8 Main tujhe terí qurbánion ke sabab se malámat nahín karúngá,
Aur terí sokhtaní qurbánián barábar mere sámne rahtí hain.
9 Na main tere ghar se bail lúngá
Na tere báre se bakre;
10 Kyúnki jangal ká ek ek jánwar

Aur hazáron paháron ke chaupáye mere hí hain.
11 Main paháron ke sab parandon ko jántá hún,
Aur maidán ke darande mere hí hain.
12 Agar main bhúká hotá to tujh se na kahtá,
Kyúnki dunyá aur us kí ma'múrí merí hí hai.
13 Kyá main sándon ká gosht kháúngá,
Yá bakron ká khún píúngá?
14 Khudá ke liye shukrguzárí kí qurbání guzrán,
Aur Haqq Ta'álá ke liye apní mannaten púrí kar;
15 Aur musíbat ke din mujh se faryád kar,
Main tujhe chhuráúngá, aur tú merí tamjíd karegá.

16 Lekin Khudá sharír se kahtá hai,
Tujhe mere áín bayán karne se kyá wásta,
Aur tú mere 'ahd ko apní zabán par kyún látá hai?
17 Jab ki tujhe tarbiyat se 'adáwat hai
Aur merí báton ko píth pichhe phenk detá hai.
18 Tú chor ko dekhkar us se mil gayá,
Aur záníon ká sharík rahá hai.
19 Tere munh se badí nikaltí hai,
Aur terí zabán fareb ghartí hai.
20 Tú baithá baithá apne bháí kí gíbat kartá hai,
Aur apní hí mán ke bete par tuhmat lagátá hai.
21 Tú ne yih kám kiye, aur main khámosh rahá;
Tú ne gumán kiyá ki main bi'l-kull tujh hí sá hún:
Lekin main tujhe malámat karke in ko terí ánkhon ke sámne tartíb dúngá.

22 Ab ai Khudá ke bhúlnewálo, ise soch lo,
Aisá na ho ki main tum ko phár dálún, aur koí chhuránewálá na ho.
23 Jo shukrguzárí kí qurbání guzrántá hai, wuh merí tamjíd kartá hai;
Aur jo apná chál chalan durust rakhtá hai,
Us ko main Khudá kí naját dikháúngá.

51

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr: us ke Bat saba' ke pás jáne ke ba'd, jab Nátan nabí us ke pás áyá.

1 Ai Khudá, apní shafaqat ke mutábiq mujh par rahm kar:
Apní rahmat kí kasrat ke mutábiq merí khatáen mitá de.
2 Merí badí ko mujh se dho dál,
Aur mere gunáh se mujhe pák kar.
3 Kyúnki main apní khatáon ko mántá hún,
Aur merá gunáh hamesha mere sámne hai.
4 Main ne faqat terá hí gunáh kiyá hai,
Aur wuh kám kiyá hai jo terí nazar men burá hai:
Táki tú apní báton men rást thahre,
Aur apní 'adálat men be'aib rahe.
5 Dekh, main ne badí men súrat pakri,
Aur main gunáh kí hálat men mán ke pet men pará.
6 Dekh, tú bátin kí sachcháí pasand kartá hai,
Aur bátin hí men mujhe dánáí sikháegá.
7 Zúfe se mujhe sáf kar, to main pák húngá;
Mujhe dho, aur main barf se ziyáda safed húngá.
8 Mujhe khushí aur khurramí kí khabar suná,
Táki wuh haddiyán jo tú ne tor dálí hain shádmán hon.
9 Mere gunáhon kí taraf se apná munh pher le,
Aur merí sab badkárí mitá dál.
10 Ai Khudá, mere andar pák dil paidá kar,
Aur mere bátin men az sar i nau mustaqím rúh dál.
11 Mujhe apne huzúr se khárij na kar,
Aur apní pák rúh ko mujh se judá na kar.
12 Apní naját kí shádmání mujhe phir 'ináyat kar,
Aur musta'idd rúh se mujhe sambhál.
13 Tab main khatákáron ko terí ráhen sikháúngá,
Aur gunahgár terí taraf rujú' karenge.
14 Ai Khudá, ai mere najátbakhsh Khudá, mujhe khún ke jurm se chhurá,

To merí zabán terí sadáqat ká gít gáegí.
15 Ai Khudáwand, mere honthon ko khol de,
To mere munh se terí sitáish niklegí.
16 Kyúnki qurbání men terí khushnúdí nahín, warna main detá;
Sokhtaní qurbání se tujhe kuchh khushí nahín.
17 Shikasta rúh Khudá kí qurbání hai,
Ai Khudá, tú shikasta aur khasta dil ko haqír na jánegá.

18 Apne karam se Siyyún ke sáth bhaláí kar;
Yarúshalem kí fasíl ko ta'mír kar.
19 Tab tú sadáqat kí qurbánion aur sokhtaní qurbání aur púrí sokhtaní qurbání se khush hogá.
Aur wuh tere mazbah par bachhre charháenge.

52 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mashkil: jab Adomí Doeg ne jákar Sáúl ko batáyá ki Dáúd Abímalik ke ghar men dákhil húá hai.*

1 Ai zabardast, tú sharárat par kyún fakhr kartá hai?
Khudá kí shafaqat dáimí hai.
2 Terí zabán mahz sharárat íjád kartí hai;
Ai dagábáz, wuh tez usture kí mánind hai.
3 Tú badí ko nekí se ziyáda pasand kartá hai,
Aur jhúth ko sadáqat kí bát se. (Siláh.)
4 Ai dagábáz zabán,
Tú muhlik báton ko pasand kartí hai.
5 Khudá bhí tujhe hamesha ke liye halák kar dálegá,
Wuh tujhe pakarkar tere khaime se nikál phenkegá,
Aur zindon kí zamín se tujhe ukhár dálegá. (Siláh.)
6 Sádiq bhí is bát ko dekhkar dar jáenge,
Aur us par hansenge,
7 Ki Dekho, yih wuhí ádmí hai jis ne Khudá ko apní panáhgáh na banáyá,
Balki apne mál kí firáwání par bharosá kiyá,
Aur sharárat men pakká ho gayá.
8 Lekin main to Khudá ke ghar men zaitún ke hare darakht kí mánind hún:
Merá tawakkul abadu'l ábád Khudá kí shafaqat par hai.
9 Main hamesha terí shukrguzárí kartá rahúngá, kyúnki tú hí ne yih kiyá hai;
Aur mujhe tere hí nám kí ás hogí, kyúnki wuh tere muqaddason ke nazdík khúb hai.

53 *Mír muganní ke liye. Mahlat ke sur par. Dáúd ká Mashkil.*

1 Ahmaq ne apne dil men kahá hai, ki Koí Khudá nahín:
Wuh bigar gaye, unhon ne nafratangez badí kí hai;
Koí nekokár nahín.
2 Khudá ne ásmán par se baní A'dam par nigáh kí,
Táki dekhe ki koí dánishmand,
Koí Khudá ká tálib hai yá nahín.
3 Wuh sab ke sab phir gaye hain, wuh báham najis ho gaye;
Koí nekokár nahín, ek bhí nahín.
4 Kyá un sab badkirdáron ko kuchh 'ilm nahín
Jo mere logon ko aise kháte hain jaise rotí,
Aur Khudá ká nám nahín lete?
5 Wahán un par bará khauf chhá gayá, go khauf kí koí bát na thí,
Kyúnki Khudá ne un kí haddiyán jo tere khiláf khaimazan the bakher dín:
Tú ne un ko sharminda kar diyá, is liye ki Khudá ne un ko radd kar diyá hai.
6 Kásh ki Isráíl kí naját Siyyún men se hotí!
Jab Khudá apne logon ko asírí se lautá láegá,
To Ya'qúb khush aur Isráíl shádmán hogá.

54 *Mír muganní ke liye, tárdár sázon ke sáth. Dáúd ká Mashkil: us waqt ká jab Zífion ne jákar Sáúl se kahá, Kyá Dáúd hamáre hán chhipá húá nahín?*

1 Ai Khudá, apne nám ke wasíle se mujhe bachá,
Aur apní qudrat se merá insáf kar.
2 Ai Khudá, merí du'á sun le;
Mere munh kí báton par kán lagá.

3 Kyúnki begáne mere khiláf uthe hain;
Aur tundkhú log merí ján ke khwáhán húe hain;
Unhon ne Khudá ko apne rúbarú nahín rakkhá. (Siláh.)
4 Dekho, Khudá merá madadgár hai,
Khudáwand merí ján ko sambhálnewálon men hai.
5 Wuh burái ko mere dushmanon hí par lautá degá:
Tú apní sachchái ke rú se un ko faná kar.
6 Main tere huzúr razá kí qurbání charháúngá:
Ai KHUDÁWAND, main tere nám kí shukrguzárí karúngá, kyúnki wuh khúb hai.
7 Kyúnki us ne mujhe sab musíbaton se chhuráyá hai;
Aur merí ánkh ne mere dushmanon ko dekh líyá hai.

55

Mír muganní ke liye; tárdár sázon ke sáth. Dáúd ká Mashkíl.

1 Ai Khudá, merí du'á par kán lagá;
Aur merí minnat se munh na pher.
2 Merí taraf mutawajjih ho. aur mujhe jawáb de;
Main gam se beqarár hokar karáhtá hún;
3 Dushman ke áwáze se,
Aur sharír ke zulm ke bá'is;
Kyúnki wuh mujh par badí ládte,
Aur qahr men mujhe satáte hain.
4 Merá dil mujh men betáb hai:
Aur maut ká haul mujh par chhá gayá hai.
5 Khauf aur kapkapí mujh par tárí hai,
Haibat ne mujhe dabá liyá hai.
6 Aur main ne kahá, Kásh ki kabútar kí tarah mere par hote,
To main ur játá aur árám pátá!
7 Phir to main dúr nikal játá,
Aur biyábán men baserá kartá. (Siláh.)
8 Main ándhí ke jhoke aur túfán se
Kisí panáh kí jagah men bhág játá.
9 Ai Khudáwand, un ko halák kar, aur un kí zabán men tafriqa dál,
Kyúnki main ne shahr men zulm aur jhagrá dekhá hai.
10 Din rát wuh us kí fasíl par gasht lagáte hain:
Badí aur fasád us ke andar hain.
11 Sharárat us ke bích men basí húí hai:
Sitam aur fareb us ke kúchon se dúr nahín hote.
12 Jis ne mujhe malámat kí wuh dushman na thá,
Warna main us ko bardásht kar letá;
Aur jis ne mere khiláf takabbur kiyá wuh mujh se 'adáwat rakhnewálá na thá,
Nahín to main us se chhip játá:
13 Balki wuh to tú hí thá jo merá hamsar,
Merá rafíq aur dilí dost thá.
14 Hamárí báhamí guftogú shírín thí,
Aur hujûm ke sáth Khudá ke ghar men phirte the.
15 Un ko maut achának á dabáe,
Wuh jíte jí pátál men utar jáen,
Kyúnki sharárat un ke maskanon men aur un ke andar hai.
16 Par main to Khudá ko pukárúngá,
Aur KHUDÁWAND mujhe bachá legá.
17 Subh o shám aur do pahar ko main faryád karúngá aur karáhtá rahúngá:
Aur wuh merí áwáz sun legá.
18 Us ne us larái se jo mere khiláf thí merí ján ko salámat chhurá liyá,
Kyúnki mujh se jhagrá karnewále bahut the.
19 Khudá jo qadím se hai
Sun legá, aur un ko jawáb degá. (Siláh.)
Yih wuh hain jin ke liye inqiláb nahín,
Aur jo Khudá se nahín darte.
20 Us shakhs ne aison par háth barháyá hai jo us se sulh rakhte the;
Us ne apne 'ahd ko tor diyá hai.
21 Us ká munh makkhan kí mánind chikná thá,
Par us ke dil men jang thí:
Us kí báten tel se ziyáda muláim,
Par nangí talwáren thín.
22 Apná bojh KHUDÁWAND par dál de, wuh tujhe sambhálegá:
Wuh sádiq ko kabhí jumbish na kháne degá.
23 Lekin ai Khudá, tú un ko halákat ke garhe men utáregá:

Khúní aur dagábáz apní ádhí 'umr tak bhí jíte na rahenge;
Par main tujh par tawakkul karúngá.

56

Mír muganní ke liye; Yonat-ailim Rakhoqím ke sur par. Dáúd ká Mazmúr: Miktám; us waqt ká jab Filistíon ne use Ját men pakar liyá.

1 Ai Khudá, mujh par rahm farmá, kyúnki insán mujhe nigalná cháhtá hai:
Wuh din bhar larkar mujhe satátá hai.
2 Mere dushman din bhar mujhe nigalná cháhte hain,
Kyúnki jo gurúr karke mujh se larte hain wuh bahut hain.
3 Jis waqt mujhe dar lagegá,
Main tujh par tawakkul karúngá.
4 Merá fakhr Khudá par aur us ke kalám par hai:
Merá tawakkul Khudá par hai, main darne ká nahín;
Bashar merá kyá kar saktá hai?
5 Wuh din bhar merí báton ko marorte rahte hain:
Un ke khayál sarásar yihí hain ki mujh se badí karen.
6 Wuh ikatthe hokar chhip játe hain,
Wuh mere naqsh i qadam ko dekhte bhálte hain,
Kyúnki wuh merí ján kí ghát men hain.
7 Kyá wuh badkárí karke bach jáenge?
Ai Khudá, qahr men ummaton ko girá de.
8 Tú merí áwáragí ká hisáb rakhtá hai:
Mere ánsúon ko apne mashkíze men rakh le;
Kyá wuh terí kitáb men mundarj nahín hain?
9 Tab to jis din main faryád karúngá, mere dushman paspá honge:
Mujhe yih ma'lúm hai ki Khudá merí taraf hai.
10 Merá fakhr Khudá par aur us ke kalám par hai:
Merá fakhr KHUDÁWAND par aur us ke kalám par hai.
11 Merá tawakkul Khudá par hai, main darne ká nahín;
Insán merá kyá kar saktá hai?
12 Ai Khudá, terí mannaten mujh par hain:
Main tere huzúr shukrguzárí kí qurbánián guzránúngá.
13 Kyúnki tú ne merí ján ko maut se chhuráyá;
Kyá tú ne mere pánwon ko phisalne se nahín bacháyá,
Táki main Khudá ke sámne
Zindon ke núr men chalún?

57

Mír muganní ke liye; Altashkhít ke sur par. Dáúd ká Mazmúr —Miktám, us waqt ká jab wuh magáre men Sáúl se bhágá.

1 Mujh par rahm kar; ai Khudá, mujh par rahm kar,
Kyúnki merí ján terí panáh letí hai:
Main tere paron ke sáye men panáh lúngá,
Jab tak yih áfaten guzar na jáen.
2 Main Khudá Ta'álá se faryád karúngá,
Khudá se jo mere liye sab kuchh kartá hai.
3 Wuh merí naját ke liye ásmán se bhejegá,
Jab wuh jo mujhe nigalná cháhtá hai malámat kartá ho; (Siláh.)
Khudá apní shafaqat aur sachcháí ko bhejegá.
4 Merí ján babaron ke darmiyán hai;
Main átishmizáj logon men pará hún,
Ya'ní aise logon men jin ke dánt barchhiyán aur tír hain,
Jin kí zabán tez talwár hai.
5 Ai Khudá, tú ásmán par sarfaráz ho;
Terá jalál sárí zamín par ho!
6 Unhon ne mere pánwon ke liye jál lagáyá hai,
Merí ján 'ájiz á gayí;
Unhon ne mere áge garhá khodá,
Wuh khud us men gir pare. (Siláh.)
7 Merá dil qáim hai, ai Khudá, merá dil qáim hai:
Main gáúngá, balki main madhsaráí karúngá.
8 Ai merí shaukat, bedár ho; ai barbat aur sitár, jágo;
Main khud subh sawere jág uthúngá.
9 Ai KHUDÁWAND, main logon men terá shukr karúngá:

Main ummaton men terí madhsaráí karúngá.
10 Kyúnki terí shafaqat ásmán ke
Aur terí sachcháí aflák ke barábar baland hai.
11 Ai Khudá, tú ásmánon par sarfaráz ho;
Terá jalál sárí zamín par ho.

58

Mír muganní ke liye; Altashkhít ke sur par. Dáúd ká Mazmúr: Miktám.

1 Ai buzurgo, kyá tum darhaqíqat rástgoí karte ho?
Ai baní A'dam, kyá tum ṭhík 'adálat karte ho?
2 Balki tum to dil hí dil men sharárat karte ho,
Aur zamín par apne háthon se zulmpaimáí karte ho.
3 Sharír paidáish hí se kajrawí ikhtiyár karte hain;
Wuh paidá hote hí jhúṭh bolkar gumráh ho játe hain.
4 Un ká zahr sánp ká sá zahr hai:
Wuh bahre afa'í kí mánind hain, jo kán band kar letá hai;
5 Jo mantar paṛhnewálon kí áwáz hí nahín suntá,
Khwáh wuh kitní hí hoshyárí se mantar paṛhen.
6 Ai Khudá, tú un ke dánt un ke munh men toṛ de:
Ai Khudáwand, babar ke bachchon kí dáṛhen toṛ ḍál.
7 Wuh ghulkar bahte pání kí mánind ho jáen;
Jab wuh apne tír chaláe, to wuh goyá kund paikán hon.
8 Wuh aise ho jáen jaise ghongá jo galkar faná ho játá hai,
Aur jaise 'aurat ká isqát jis ne súraj ko dekhá hí nahín.
9 Is se pahle ki tumhárí hánḍiyon ko kánṭon kí ánch lage
Wuh hare aur jalte donon ko yaksán bagole se uṛá le jáegá.
10 Sádiq intiqám ko dekhkar khush hogá;
Wuh sharír ke khún se apne pánw tar karegá.
11 Tab log kahenge, Yaqínan sádiq ke liye ajr hai;
Beshakk Khudá hai jo zamín par 'adálat kartá hai.

59

Mír muganní ke liye; Altashkhít ke sur par. Dáúd ká mazmúr: Miktám: us waqt ká jab Sáúl ne log bheje aur unhon ne us ke ghar par pahrá lagá diyá táki use már ḍálen.

1 Ai mere Khudá, mujhe mere dushmanon se chhuṛá;
Mujhe mere khiláf uṭhnewálon par sarfaráz kar.
2 Mujhe badkirdáron se chhuṛá:
Aur khúnkhwár ádmíon se mujhe bachá.
3 Kyúnki dekh, wuh merí ján kí ghát men hain;
Ai Khudáwand, merí khatá yá mere gunáh ke bagair
Zabardast log mere khiláf ikaṭṭhe hote hain.
4 Wuh mujh bequsúr par dauṛ dauṛkar taiyár hote hain:
Merí kumak ke liye jág, aur dekh.
5 Ai Khudáwand lashkaron ke Khudá, Isráíl ke Khudá,
Sab qaumon ke mahásaba ke liye uṭh:
Kisí dagábáz khatákár par rahm na kar. (Siláh.)
6 Wuh shám ko lauṭte aur kutte kí tarah bhaunkte hain,
Aur shahr ke gird phirte hain.
7 Dekh, wuh apne munh se ḍakárte hain;
Un ke labon ke andar talwáren hain:
Kyúnki wuh kahte hain, Kaun suntá hai?
8 Par ai Khudáwand, tú un par hansegá;
Tú tamám qaumon ko ṭhaṭṭhon men uṛáegá.
9 Ai merí quwwat, mujhe terí hí ás hogí:
Kyúnki Khudá merá únchá burj hai.
10 Merá Khudá apní shafaqat se merá peshrau hogá:
Khudá mujhe mere dushmanon kí pastí dikháegá.
11 Un ko qatl na kar, mabádá mere log bhúl jáen;
Ai Khudáwand, ai hamárí sipar,
Apní qudrat se un ko paráganda karke past kar de.
12 Wuh apne munh ke gunáh aur apne honṭhon kí báton
Aur apní la'n ta'n aur jhúṭh bolne ke bá'is

Apne gurúr men pakṛe jáen.
13 Qahr men un ko faná kar de; faná kar de, táki wuh nábúd ho jáen,
Aur wuh zamín kí intihá tak ján len
Ki Ḳhudá Ya'qúb par hukmrán hai. (Siláh.)
14 Phir shám ko wuh lauṭen aur kutte kí tarah bhaunken,
Aur shahr ke gird phiren;
15 Wuh kháne kí talásh men máre máre phiren,
Aur agar ásúda na hon to sárí rát ṭhahre rahen.
16 Lekin main terí qudrat ká gít gáúngá,
Balki subh ko baland áwáz se terí shafaqat ká gít gáúngá,
Kyúnki tú merá únchá burj hai,
Aur merí musíbat ke din merí panáhgáh.
17 Ai merí quwwat, main terí madhsaráí karúngá,
Kyúnki Ḳhudá, merá shafíq Ḳhudá, merá únchá burj hai.

60

Mír muganní ke liye; ta'lím ke liye: Dáúd ká Miktám, Sosan 'Udút ke sur par: us waqt ká jab wuh Arám i Nahráím aur Arám i Zobáh se laṛá, aur Yoáb ne lauṭkar wádí e Shor men bárah hazár Adomion ko márá.

1 Ai Ḳhudá, tú ne hamen radd kiyá; tú ne hamen shikastahál kar diyá;
Tú náráz rahá hai; hamen phir bahál kar.
2 Tú ne zamín ko larzá diyá, tú ne use pháṛ ḍálá hai;
Us ke raḳhne band kar de, kyúnki wuh larzán hai.
3 Tú ne apne logon ko saḳhtián dikháín,
Tú ne ham ko laṛkhaṛá denewálí mai pilái.
4 Jo tujh se ḍarte hain tú ne un ko ek jhanḍá diyá hai
Táki wuh haqq kí ḳhátir baland kiyá jáe. (Siláh.)

5 Apne dahine háth se bachá aur hamen jawáb de,
Táki tere mahbúb bacháe jáen.
6 Ḳhudá ne apní qudsíyat men farmáyá hai, Main ḳhushí karúngá:
Main Sikm ko taqsím karúngá, aur Sukkát kí wádí ko bánṭúngá.
7 Jili'ád merá hai, Munassí bhí merá hai;
Ifráím mere sir ká ḳhod hai;
Yahúdáh merá 'asá hai.
8 Moáb merí chalamchí hai,
Adom par main jútá phenkúngá.
Ai Filistín, mere sabab se lalkár.
9 Mujhe us muhkam shahr men kaun pahuncháegá?
Kaun mujhe Adom tak le gayá hai?
10 Ai Ḳhudá, kyá tú ne hamen radd nahín kar diyá?
Ai Ḳhudá, tú hamáre lashkaron ke sáth nahín játá.
11 Muḳhálif ke muqábale men hamárí kumak kar,
Kyúnki insání madad 'abas hai.
12 Ḳhudá kí madad se ham bahádurí karenge,
Kyúnki wuhí hamáre muḳhálifon ko pámál karegá.

61

Mír muganní ke liye; tárdár sáz ke sáth. Dáúd ká Mazmúr.

1 Ai Ḳhudá, merí faryád sun;
Merí du'á par tawajjuh kar.
2 Main apní afsurdadilí men zamín kí intihá se tujhe pukárúngá:
Tú mujhe us chaṭán par le chal jo mujh se únchí hai.
3 Kyúnki tú merí panáh rahá hai,
Aur dushman se bachne ke liye únchá burj.
4 Main hamesha tere ḳhaime men rahúngá:
Main tere paron ke sáye men panáh lúngá. (Siláh.)
5 Kyúnki, ai Ḳhudá, tú ne merí mannaten qubúl kí hain:
Tú ne mujhe un logon kí sí mírás baḳhshí hai jo tere nám se ḍarte hain.
6 Tú bádsháh kí 'umr daráz karegá:
Us kí 'umr bahut sí pushton ke barábar hogí.
7 Wuh Ḳhudá ke huzúr hamesha qáim rahegá,
Tú shafaqat aur sachcháí ko us kí hifázat ke liye muhaiyá kar.
8 Yún main hamesha terí madhsaráí karúngá,
Táki rozána apní mannaten púrí karún.

62 *Mír muganní ke liye; Yadútún ke taur par. Dáúd ká Mazmúr.*

1 Merí ján ko Khudá hí kí ás hai:
Merí naját usí se hai.
2 Wuhí akelá merí chaṭán aur merí naját hai:
Wuhí merá únchá burj hai; mujhe ziyáda jumbish na hogí.
3 Tum kab tak aise shakhs par hamla karte rahoge,
Jo jhukí húí diwár aur hiltí báṛ kí mánind hai,
Táki sab milkar use qatl karo?
4 Wuh us ko us ke martaba se girá dene hí ká mashwara karte rahte hain;
Wuh jhúṭh se khush hote hain:
Wuh apne munh se to barakat dete hain, par dil men la'nat karte hain. (Siláh.)
5 Ai merí ján, Khudá hí kí ás rakh,
Kyúnki usí se mujhe ummed hai.
6 Wuhí akelá merí chaṭán aur merí naját hai:
Wuhí merá únchá burj hai; mujhe jumbish na hogí.
7 Merí naját aur merí shaukat Khudá kí taraf se hai:
Khudá hí merí quwwat kí chaṭán aur merí panáh hai.
8 Ai logo, har waqt us par tawakkul karo:
Apne dil ká hál us ke sámne khol do: (Siláh.)
Khudá hamárí panáhgáh hai.
9 Yaqínan adná log besabát hain aur a'lá ádmí jhúṭhe;
Wuh tarázú men halke niklenge;
Wuh sab ke sab besabátí se bhí hech hain.
10 Zulm par takiya na karo,
Lúṭmár karne par na phúlo;
Agar mál baṛh jáe to us par dil na lagáo.
11 Khudá ne ek bár farmáyá,
Main ne yih do bár suná,
Ki qudrat Khudá hí kí hai.
12 Shafaqat bhí, ai Khudáwand, terí hí hai,
Kyúnki tú har shakhs ko us ke 'amal ke mutábiq badla detá hai.

63 *Dáúd ká Mazmúr, jab wuh dasht i Yahúdáh men thá.*

Ai Khudá, tú merá Khudá hai; main dil se terá tálib húngá:
Khushk aur piyásí zamín men jahán pání nahín
Merí ján terí piyásí aur merá jism terá mushtáq hai.
2 Is tarah main ne maqdis men tujh par nigáh kí,
Táki terí qudrat aur hashmat ko dekhún.
3 Kyúnki terí shafaqat zindagí se bihtar hai;
Mere honṭh terí ta'ríf karenge.
4 Isí tarah main 'umr bhar tujhe mubárak kahúngá;
Aur terá nám lekar apne háth uṭháyá karúngá.
5 Merí ján goyá gúde aur charbí se ser hogí,
Aur merá munh masrúr labon se terí ta'ríf karegá,
6 Jab main bistar par tujhe yád karúngá,
Aur rát ke ek ek pahar men tujh par dhyán karúngá.
7 Is liye ki tú merá madadgár rahá hai,
Aur main tere paron ke sáye men khushí manáúngá.
8 Merí ján ko terí hí dhun hai:
Terá dahiná háth mujhe sambháltá hai.
9 Par jo merí ján kí halákat ke darpai hain,
Wuh zamín ke asfal men chale jáenge;
10 Wuh talwár ke hawále honge;
Wuh gídaron ká luqma banenge.
11 Lekin bádsháh Khudá men shádmán hogá,
Jo us kí qasam khátá hai, wuh fakhr karegá;
Kyúnki jhúṭh bolnewálon ká munh band kar diyá jáegá.

64 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*

Ai Khudá, merí faryád kí áwáz sun le,
Merí ján ko dushman ke khauf se bacháe rakh.
2 Shaíron ke khufiya mashwara se
Aur badkirdáron ke hangáme se mujhe chhipá le.
3 Jinhon ne apní zabán talwár kí tarah tez kí,
Aur talkh báton ke tíron ká nishána liyá hai.
4 Táki un ko khufiya maqámon men kámil ádmí par chaláen;
Wuh un ko nágahán us par chaláte hain, aur darte nahín.

5 Wuh bure kám ká musammam iráda karte hain :
Wuh phande lagáne kí saláh karte hain ;
Wuh kahte hain, Ham ko kaun dekhegá?
6 Wuh shararaton ko khoj khoj kar nikálte hain :
Wuh kahte hain, Ham ne ḳhúb khoj lagáyá :
Us men se har ek ká bátin aur dil 'amíq hai.
7 Lekin Ḳhudá un par tír chaláegá ;
Wuh nágahán tír se zaḳhmí ho jáenge.
8 Aur un hí kí zabán un ko tabáh karegí ;
Jitne un ko dekhenge sab sir hiláenge.
9 Aur sab log ḍar jáenge,
Aur Ḳhudá ke kám ká bayán karenge,
Aur us ke taríq i 'amal ko baḳhúbí samajh lenge.
10 Sádiq Ḳhudá men shádmán hogá, aur us par tawakkul karegá ;
Aur jitne rástdil hain sab faḳhr karenge.

65

Mír muganní ke liye. Mazmúr. Dáúd ká gít.

Ai Ḳhudá, Siyyún men ta'ríf terí muntazir hai :
Aur tere liye mannat púrí kí jágí.
2 Ai du'á ke sunnewále,
Sab bashar tere pás áenge.
3 Bad a'mál mujh par gálib á játe hain,
Par hamárí ḳhatáon ká kaffára tú hí degá.
4 Mubárak hai wuh ádmí jise tú barguzída kartá aur apne pás áne detá hai,
Táki wuh terí bárgáhon men rahe :
Ham tere ghar kí ḳhúbí se,
Ya'ní terí muqaddas haikal se, ásúda honge.
5 Ai hamáre naját denewále Ḳhudá,
Tú jo zamín ke sab kanáron ká
Aur samundar par dúr dúr rahnewálon ká takiya hai,
Ḳhaufnák báton ke zarí'e se tú hamen sadáqat se jawáb degá.
6 Tú qudrat se kamarbasta hokar
Apní quwwat se paháṛon ko istahkám baḳhshtá hai.
7 Tú samundar ke aur us kí maujon ke shor ko
Aur ummaton ke hangáme ko mauqúf kar detá hai.
8 Zamín kí intihá ke rahnewále tere mu'jizon se ḍarte hain :
Tú matla' i subh ko aur shám ko shádmání baḳhshtá hai.
9 Tú zamín par tawajjuh karke use seráb kartá hai ;
Tú use ḳhúb málámál kar detá hai :
Ḳhudá ká daryá pání se bhará hai.
Jab tú zamín ko yún taiyár kar letá hai to un ke liye anáj muhaiyá kartá hai.
10 Tú us kí regháriyon ko ḳhúb seráb kartá,
Aur us kí mínḍon ko biṭhá detá hai :
Tú use bárish se narm kartá hai ;
Aur us kí paidáwár men barakat detá hai.
11 Tú sál ko apne lutf ká táj pahinátá hai ;
Aur terí ráhon se raugan ṭapaktá hai.
12 Wuh biyábán kí charágáhon par ṭapaktá hai,
Aur paháṛiyán ḳhushí se kamarbasta hain.
13 Charágáhon men jhunḍ ke jhunḍ phaile húe hain :
Wádíán anáj se ḍhakí húí hain ;
Wuh ḳhushí ke máre lalkártí aur gátí hain.

66

Mír muganní ke liye. Gít, ya'ní Mazmúr.

Ai sárí zamín, Ḳhudá ke huzúr ḳhushí ká na'ra már.
2 Us ke nám ke jalál ká gít gáo :
Sitáish karte húe us kí tamjíd karo.
3 Ḳhudá se kaho, Tere kám kyá hí muhíb hain !
Terí baṛí qudrat ke bá'is tere dushman 'ájizí karenge.
4 Sárí zamín tujhe sijda karegí,
Aur tere huzúr gáegí ;
Wuh tere nám ke gít gáenge. (Siláh.)
5 A'o, aur Ḳhudá ke kámon ko dekho ;
Baní A'dam ke sáth wuh apne sulúk men muhíb hai.
6 Us ne samundar ko ḳhushk zamín baná diyá :
Wuh daryá men se paidal guzar gaye :
Wahán ham ne us men ḳhushí manáí.

7 Wuh apní qudrat se abad tak saltanat karegá ;
Us kí áṉkheṉ qaumoṉ ko dekhtí rahtí haiṉ :
Sarkash log takabbur na kareṉ. (Siláh.)
8 Ai logo, hamáre Ḳhudá ko mubárak kaho,
Aur us kí ta'ríf meṉ áwáz baland karo.
9 Wuhí hamárí ján ko zinda rakhtá hai,
Aur hamáre páṉwoṉ ko phisalne nahíṉ detá.
10 Kyúṉki ai Ḳhudá, tú ne hameṉ ázmá liyá hai,
Tú ne hameṉ aisá táyá jaise chándí tái játí hai.
11 Tú ne hameṉ jál meṉ phaṉsáyá,
Aur hamárí kamar par bhárí bojh rakkhá.
12 Tú ne sawároṉ ko hamáre siroṉ par se guzárá ;
Ham ág meṉ se aur pání meṉ se hokar guzre ;
Lekin tú ham ko firáwání kí jagah meṉ nikál láyá.
13 Maiṉ soḳhtaní qurbániáṉ lekar tere ghar meṉ dáḳhil húṉgá,
Aur apní mannateṉ tere huzúr adá karúṉgá,
14 Jo musíbat ke waqt mere laboṉ se niklíṉ,
Aur maiṉ ne apne muṉh se mánín.
15 Maiṉ moṭe moṭe jánwaroṉ kí soḳhtaní qurbániáṉ
Meṉḍhoṉ kí ḳhushbú ke sáth chaṛháúṉgá :
Maiṉ bail aur bakre guzránúṉgá.
16 Ai Ḳhudá se ḍaṛnewálo, sab áo, suno,
Aur maiṉ batáúṉgá ki us ne merí ján ke liye kyá kyá kiyá hai.
17 Maiṉ ne apne muṉh se us ko pukárá,
Us kí tamjíd merí zabán se húí.
18 Agar maiṉ badí ko apne dil meṉ rakhtá
To Khudáwand merí na suntá.
19 Lekin Ḳhudá ne yaqínan sun liyá hai ;
Us ne merí du'á kí áwáz par kán lagáyá hai.
20 Ḳhudá mubárak ho,
Jis ne na to merí du'á ko radd kiyá,
Aur na apní shafaqat ko mujh se báz rakkhá.

67

Mír muganní ke liye ; tárdár sázoṉ ke sáth. Mazmúr, ya'ní Gít.

1 Ḳhudá ham par rahm kare aur ham ko barakat baḳhshe,
Aur apne chihre ko ham par jalwagar farmáe ; (Siláh.)
2 Táki terí ráh zamín par záhir ho jáe,
Aur terí naját sab qaumoṉ par.
3 Ai Ḳhudá, log terí ta'ríf kareṉ ;
Sab log terí ta'ríf kareṉ.
4 Ummateṉ ḳhush hoṉ, aur ḳhushí se lalkáreṉ ;
Kyúṉki tú rástí se logoṉ kí 'adálat karegá,
Aur zamín kí ummatoṉ par hukúmat karegá. (Siláh.)
5 Ai Ḳhudá, log terí ta'ríf kareṉ ;
Sab log terí ta'ríf kareṉ.
6 Zamín ne apní paidáwár de dí :
Ḳhudá ya'ní hamárá Ḳhudá ham ko barakat degá.
7 Ḳhudá ham ko barakat degá,
Aur zamín kí intihá tak sab log us ká ḍar mánenge.

68

Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr, ya'ní Gít.

Ḳhudá uṭhe, us ke dushman paráganda hoṉ ;
Us se 'adáwat rakhnewále us ke sámne se bhág jáeṉ.
2 Jaise dhuwáṉ uṛ játá hai waise hí tú un ko uṛá de ;
Jaise mom ág ke sámne pighal játá hai,
Waise hí sharír Ḳhudá ke huzúr faná ho jáeṉ.
3 Lekin sádiq ḳhushí manáeṉ ; wuh Ḳhudá ke huzúr shádmán hoṉ ;
Balki wuh ḳhushí se phúle na samáeṉ.
4 Ḳhudá ke liye gáo, us ke nám kí madhsaráí karo :
Sahrá ke sawár ke liye sháhráh taiyár karo :
Us ká nám Yáh hai ; aur tum us ke huzúr shádmán ho.
5 Ḳhudá apne muqaddas makán meṉ
Yatímoṉ ká báp aur bewáoṉ ká dádras hai.
6 Ḳhudá tanhá ko ḳhándán baḳhshtá hai :
Wuh qaidíoṉ ko ázád karke iqbálmand kartá hai ;
Lekin sarkash ḳhushk zamín meṉ rahte haiṉ.

7 Ai Ḳhudá, jab tú apne logon ke áge áge chalá,
Jab tú biyábán men se guzrá, (Siláh.)
8 To zamín kánp uṭhí,
Ḳhudá ke huzúr ásmán ṭúṭ paṛá;
Balki koh i Síná bhí Ḳhudá ke huzúr, Isráíl ke Ḳhudá ke huzúr, kánp uṭhá.
9 Ai Ḳhudá, tú ne ḳhúb menh barsáyá,
Tú ne apní ḳhushk mírás ko tázagí baḳhshí.
10 Tere log us men basne lage:
Ai Ḳhudá, tú ne apne faiz se garíbon ke liye use taiyár kiyá.
11 Ḳhudá hukm detá hai:
Ḳhushḳhabarí denewáliyán fauj kí fauj hain.
12 Lashkaron ke bádsháh bhágte hain, wuh bhág játe hain:
Aur 'aurat ghar men baiṭhí baiṭhí lúṭ ká mál bánṭtí hai.
13 Jab tum bheṛsálon men paṛe rahte ho,
To us kabútar kí mánind hoge jis ke bázú goyá chándí se
Aur par ḳhális sone se manḍhe húe hon.
14 Jab Qádir i mutlaq ne bádsháhon ko us men parágenda kiyá,
To aisa hál ho gayá goyá Salmon par barf paṛ rahí thí.
15 Basan ká paháṛ Ḳhudá ká paháṛ hai:
Basan ká paháṛ únchá paháṛ hai.
16 Ai únche paháṛo, tum us paháṛ ko kyún tákte ho,
Jise Ḳhudá ne apní sukúnat ke liye pasand kiyá hai?
Balki Ḳhudáwand us men abad tak rahegá.
17 Ḳhudá ke rath bís hazár balki hazárhá hazár hain:
Ḳhudáwand jaisá koh i Síná men waisá hí un ke darmiyán maqdis men hai.
18 Tú ne 'álam i bálá ko su'úd farmáyá, tú qaidíon ko sáth le gayá:
Tujhe logon se balki sarkashon se bhí hadye mile,
Táki Ḳhudáwand Ḳhudá un ke sáth rahe.

19 Ḳhudáwand mubárak ho, jo har roz hamárá bojh uṭhátá hai,
Wuhí hamárá naját denewálá Ḳhudá hai. (Siláh.)
20 Ḳhudá hamáre liye chhuṛánewálá Ḳhudá hai;
Aur maut se bachne kí ráhen bhí Ḳhudáwand Ḳhudá kí hain.
21 Lekin Ḳhudá apne dushmanon ke sir ko,
Aur mutawátir gunáh karnewále kí báldár khopṛí ko chír ḍálegá.
22 Ḳhudáwand ne farmáyá, Main un ko Basan se nikál láúngá;
Main un ko samundar kí tah se nikál láúngá.
23 Táki tú apná pánw ḳhún se tar kare,
Aur tere dushman tere kutton ke munh ká nawála banen.
24 Ai Ḳhudá, logon ne terí ámad dekhí,
Maqdis men mere Ḳhudá, mere bádsháh, kí ámad.
25 Gánewále áge áge aur bajánewále píchhe píchhe chale,
Daf bajánewálí jawán laṛkiyán bích men.
26 Tum jo Isráíl ke chashme se ho, Ḳhudáwand ko mubárak kaho,
Hán, majma' men Ḳhudá ko mubárak kaho.
27 Wahán chhoṭá Binyamín un ká hákim hai,
Yahúdah ke umará aur un ke mushír,
Zabúlún ke umará aur Naftálí ke umará hain.

28 Tere Ḳhudá ne terí páedárí ká hukm diyá hai;
Ai Ḳhudá, jo kuchh tú ne hamáre liye kiyá hai use páedárí baḳhsh.
29 Terí haikal ke sabab se jo Yarúshalem men hai
Bádsháh tere pás hadye láenge.
30 Tú naistán ke janglí jánwaron ko dhamká de,
Sánḍon ke gol ko aur qaumon ke bachhṛon ko,
Jo chándí ke sikkon ko pámál karte hain;
Us ne jangjú qaumon ko parágenda kar diyá hai.
31 Umará Misr se áenge;
Kúsh Ḳhudá kí taraf apne háth baṛháne men jaldí karegá.
32 Ai zamín kí mamlukato, Ḳhudá ke liye gáo;
Ḳhudáwand kí madhsaráí karo; (Siláh.)

33 Usí kí jo qadím falaku'l aflák par sawár hai;
Dekho, wuh apní áwáz baland kartá hai, us kí áwáz men qudrat hai.
34 Khudá hí kí ta'zím karo:
Us kí hashmat Isráíl men hai,
Aur us kí qudrat aflák par.
35 Ai Khudá, tú apne maqdison men muhíb hai:
Isráíl ká Khudá hí apne logon ko zor aur tawánáí bakhshtá hai:
Khudá mubárak ho.

69 *Mír muganní ke liye; Shoshaním ke sur. Dáúd ká Mazmúr.*

1 Ai Khudá, mujh ko bachá le,
Kyúnki pání merí ján tak á pahunchá hai.
2 Main gahrí daldal men dhasá játá hún, jahán khará nahín rahá játá:
Main gahre pání men á pará hún, jahán sailáb mere sir par se guzarte hain.
3 Main chilláte chilláte thak gayá; merá galá súkh gayá:
Merí ánkhen apne Khudá ke intizár men patthrá gayín.
4 Mujh se besabab 'adáwat rakhnewále mere sir ke bálon se ziyáda hain:
Merí halákat ke khwáhán aur náhaqq dushman zabardast hain;
Pas jo main ne chhíná nahín mujhe dená pará.
5 Ai Khudá, tú merí hamáqát se wáqif hai,
Aur mere gunáh tujh se poshída nahín hain.
6 Ai Khudáwand lashkaron ke Khudá, terí ás rakhnewále mere sabab se sharminda na hon:
Ai Isráíl ke Khudá, tere tálib mere sabab se ruswá na hon.
7 Kyúnki tere nám kí khátir main ne malámat uthái hai,
Sharmindagí mere munh par chhá gayí hai.
8 Main apne bháiyon ke nazdík begána baná hún,
Aur apní mán ke farzandon ke nazdík ajnabí.
9 Kyúnki tere ghar kí gairat mujhe khá gayí,
Aur tujh ko malámat karnewálon kí malámaten mujh par á parín.
10 Mere roza rakhne se merí ján ne zárí kí,
Aur yih bhí merí malámat ká bá'is húá.
11 Jab main ne tát orhá,
To un ke liye zarbu'l masal thahrá.
12 Phátak par baithnewálon men merá hí zikr rahtá hai:
Aur main nashabázon ká gít hún.
13 Lekin, ai Khudáwand, terí khushnúdí ke waqt merí du'á tujh hí se hai:
Ai Khudá, apní shafaqat kí firáwání se
Apní naját kí sachchái men mujhe jawáb de.
14 Mujhe daldal men se nikál le aur dhasne na de:
Mujh se 'adáwat rakhnewálon aur gahre pání se mujhe bachá le.
15 Main sailáb men dúb na jáún,
Aur gahráo mujhe nigal na jáe;
Aur pátál mujh par apná munh band na kar le.
16 Ai Khudáwand, mujhe jawáb de, kyúnki terí shafaqat khúb hai:
Apní rahmaton kí kasrat ke mutábiq merí taraf mutawajjih ho.
17 Apne bande se rúposhí na kar,
Kyúnki main musíbat men hún; jald mujhe jawáb de.
18 Merí ján ke pás ákar use chhurá le:
Mere dushmanon ke rúbarú merá fidya de.
19 Tú merí malámat aur sharmindagí aur ruswáí se wáqif hai:
Mere dushman sab ke sab tere sámne hain.
20 Malámat ne merá dil tor diyá, main bahut udás hún;
Aur main isí intizár men rahá ki koí tars kháe, par koí na thá;
Aur tasallí denewálon ká muntazir rahá, par koí na milá.
21 Unhon ne mujhe kháne ko indráyan bhí diyá,
Aur merí piyás bujháne ko unhon ne mujhe sirka piláyá.
22 Un ká dastarkhwán un ke liye phandá ho jáe,
Aur jab wuh amn se hon to jál ban jáe.

23 Un kí ánkhen tárík ho jáen táki wuh dekh na saken;
Aur un kí kamaren hamesha kánptí rahen.
24 Apná gazab un par undel de,
Aur terá shadíd qahr un par á paṛe.
25 Un ká maskan ujaṛ jáe;
Un ke khaimon men koí na base.
26 Kyúnki wuh us ko, jise tú ne márá hai, satáte hain;
Aur jin ko tú ne zakhmí kiyá hai, un ke dukh ká charchá karte hain.
27 Un ke gunáh par gunáh baṛhá,
Aur wuh terí sadáqat men dákhil na hon.
28 Un ke nám kitáb i hayát se miṭá diye jáen,
Aur sádiqon ke sáth mundarj na hon.
29 Lekin main to garíb aur gamgín hún:
Ai Khudá, terí naját mujhe sarbaland kare.
30 Main gít gákar Khudá ke nám kí ta'ríf karúngá,
Aur shukrguzárí ke sáth us kí tamjíd karúngá.
31 Yih Khudáwand ko bail se ziyáda pasand hai,
Balki síng aur khurwále bachhṛe se ziyáda.
32 Halím ise dekhkar khush húe hain:
Ai Khudá ke tálibo, tumháre dil zinda rahen.
33 Kyúnki Khudáwand muhtájon kí suntá hai,
Aur apne qaidíon ko haqír nahín jántá.
34 A'smán aur zamín us kí ta'ríf karen,
Aur samundar aur jo kuchh un men chaltá phirtá hai.
35 Kyúnki Khudá Siyyún ko bacháegá, aur Yahúdáh ke shahron ko banáegá;
Aur wuh wahán basenge aur us ke wáris honge.
36 Us ke bandon kí nasl bhí us kí málik hogí,
Aur us ke nám se mahabbat rakhnewále us men basenge.

70

Mír mugannī ke liye. Dáúd ká Mazmúr; yádgár ke liye.

1 Ai Khudá, mujhe chhuṛáne ke liye,
Ai Khudáwand, merí madad ke liye jaldí kar.
2 Jo merí ján ko halák karne ke darpai hain, wuh sab sharminda aur khajil hon:
Jo mere nuqsán se khush hain, wuh paspá aur ruswá hon.
3 Ahá, há, há karnewále
Apní ruswáí kí wajh se paspá hon.
4 Tere sab tálib tujh men khush o khurram hon;
Terí naját ke 'áshiq hamesha kahá karen,
Khudá kí tamjíd ho.
5 Par main garíb aur muhtáj hún;
Ai Khudá, mere pás jald á;
Merá madadgár aur chhuṛánewálá tú hí hai;
Ai Khudáwand, der na kar.

71

1 Ai Khudáwand, tú hí merí panáh hai:
Mujhe kabhí sharminda na hone de.
2 Apní sadáqat men mujhe rihái de aur chhuṛá:
Merí taraf kán lagá aur mujhe bachá le.
3 Tú mere liye sukúnat kí chaṭán ho, jahán main barábar já sakún:
Tú ne mere bacháne ká hukm de diyá hai,
Kyúnki merí chaṭán aur merá qil'a tú hí hai.
4 Ai mere Khudá, mujhe sharír ke háth se,
Nárást aur bedard ádmí ke háth se chhuṛá.
5 Kyúnki, ai Khudáwand Khudá, tú hí merí madad hai:
Laṛakpan se merá tawakkul tujh hí par hai.
6 Tú paidáish hí se mujhe sambhaltá áyá hai:
Tú merí mán ke batn hí se merá shafíq rahá hai:
So main sadá terí sitáish kartá rahúngá.
7 Main bahuton ke liye hairat ká bá'is hún,
Lekin tú merí muhkam panáhgáh hai.
8 Merá munh terí sitáish se
Aur terí ta'zím se din bhar pur rahegá.
9 Buṛhápe ke waqt mujhe tark na kar;

Merí za'ífí men mujhe chhor na de.
10 Kyúnki mere dushman mere báre men báten karte hain;
Aur jo merí ján kí ghát men hain, wuh ápas men mashwara karte hain,
11 Aur kahte hain, ki Khudá ne use chhor diyá hai:
Us ká píchhá karo, aur pakar lo; kyúnki chhuránewálá koí nahín.
12 Ai Khudá, mujh se dúr na rah:
Ai mere Khudá, merí madad ke liye jaldí kar.
13 Merí ján ke mukhálif sharminda aur faná ho jáen:
Merá nuqsán cháhnewále malámat aur ruswái se mulabbas hon.
14 Lekin main hamesha ummed rakkhúngá;
Aur terí ta'ríf âur bhí ziyáda kiyá karúngá.
15 Merá munh terí sadáqat ká,
Aur terí naját ká bayán din bhar karegá;
Kyúnki mujhe un ká shumár ma'lúm nahín.
16 Main Khudáwand KHUDÁ kí qudrat ke kámon ká izhár karúngá:
Main sirf terí hí sadáqat ká zikr karúngá.
17 Ai Khudá, tú mujhe bachpan se sikhátá áyá hai;
Aur main ab tak tere 'ajáib ká bayán kartá rahá hún.
18 Ai Khudá, jab main buddhá aur sarsafed ho jáún, to mujhe tark na karná;
Jab tak ki main terí qudrat áyanda pusht par,
Aur terá zor har ánewále par záhir na kar dún.
19 Ai Khudá, terí sadáqat bhí bahut baland hai;
Ai Khudá, terí mánind kaun hai
Jis ne bare bare kám kiye hain?
20 Tú jis ne ham ko bahut aur sakht taklífen dikhái hain,
Phir ham ko zinda karegá,
Aur zamín ke asfal se hamen phir úpar le áegá.
21 Tú merí 'azmat ko barhá,
Aur phirkar mujhe tasallí de.
22 Ai mere Khudá, main barbat par
Terí, hán, terí sachchái kí hamd karúngá,
Ai Isráíl ke Quddús.
Main sitár ke sáth terí madhsaráí karúngá.
23 Jab main terí madhsaráí karúngá to mere honth niháyat shádmán honge,
Aur merí ján bhí jis ká tú ne fidya diyá hai.
24 Aur merí zabán din bhar terí sadáqat ká zikr karegí,
Kyúnki merá nuqsán cháhnewále sharminda aur pashemán húe hain.

72

Sulaimán ká Mazmúr.

Ai Khudá, bádsháh ko apne ahkám,
Aur sháhzáde ko apní sadáqat 'atá farmá.
2 Wuh sadáqat se tere logon kí,
Aur insáf se tere garíbon kí 'adálat karegá.
3 In logon ke liye paháron se salámatí ke,
Aur pahāriyon se sadáqat ke phal paidá honge.
4 Wuh in logon ke garíbon kí 'adálat karegá,
Wuh muhtájon kí aulád ko bacháegá,
Aur zálim ko tukre tukre kar dálegá.
5 Jab tak súraj aur chánd qáim hain
Log nasl dar nasl tujh se darte rahenge.
6 Wuh katí húí ghás par menh kí mánind,
Aur zamín ko seráb karnewálí bárish kí tarah názil hogá.
7 Us ke aiyám men sádiq baromand honge,
Aur jab tak chánd qáim hai khúb amn rahegá.
8 Us kí saltanat samundar se samundar tak,
Aur daryá e Furát se zamín kí intihá tak hogí.
9 Biyábán ke rahnewále us ke áge jhukenge,
Aur us ke dushman khák cháttenge.
10 Tarsís ke aur jazíron ke bádsháh nazren guzránenge;
Sabá aur Síbá ke bádsháh hadye láenge.
11 Balki sab bádsháh us ke sámne sarnigún honge,
Kull qaumen us kí mutí' hongí.
12 Kyúnki wuh muhtáj ko jab wuh faryád kare,

Aur garíb ko, jis ká koí madadgár nahíṉ, chhuṛáegá.
13 Wuh garíb aur muhtáj par tars kháegá,
Aur muhtájoṉ kí ján ko bacháegá.
14 Wuh fidya dekar un kí ján ko zulm aur jabr se chhuṛáegá,
Aur un ká ḳhún us kí nazar meṉ beshqímat hogá.
15 Wuh jíte raheṉge, aur Sabá ká soná us ko diyá jáegá:
Log barábar us ke haqq meṉ du'á kareṉge;
Wuh din bhar use du'á deṉge.
16 Zamín meṉ paháṛoṉ kí choṭiyoṉ par anáj kí ifrát hogí;
Un ká phal Lubnán ke daraḳhtoṉ kí tarah jhúmegá:
Aur shahrwále zamín kí ghás kí mánind hare bhare hoṉge.
17 Us ká nám hamesha qáim rahegá;
Jab tak súraj hai us ká nám rahegá:
Aur log us ke wasíle se barakat páeṉge;
Sab qaumeṉ use ḳhushnasíb kahengí.

18 Ḳhudáwand Ḳhudá, Isráíl ká Ḳhudá mubárak ho,
Wuhí 'ajíb o garíb kám kartá hai:
19 Us ká jalíl nám hamesha ke liye mubárak ho;
Aur sárí zamín us ke jalál se ma'múr ho.
A'míṉ summ A'mín.

20 *Dáúd bin Yassí kí du'áeṉ tamám húíṉ.*

TI'SRI' KITA'B

73 *A'saf ká Mazmúr.*

Beshakk Ḳhudá Isráíl par
Ya'ní pákdiloṉ par mihrbán hai.
2 Lekin mere páṉw to phisalne ko the;
Mere qadam qaríban lagzish khá chuke the.
3 Kyúṉki jab maiṉ shaníroṉ kí iqbálmandí dekhtá,
To magrúroṉ par hasad kartá thá.
4 Is liye ki un kí maut meṉ jánkaní nahíṉ,
Balki un kí quwwat baní rahtí hai.
5 Wuh âur ádmíoṉ kí tarah musíbat meṉ nahíṉ paṛte;
Na âur logoṉ kí tarah un par áfat átí hai.
6 Is liye gurúr un ke gale ká hár hai,
Goyá wuh zulm se mulabbas haiṉ.
7 Un kí áṉkheṉ charbí se ubhrí húí haiṉ:
Un ke dil ke ḳhayálát hadd se baṛh gaye haiṉ.
8 Wuh ṭhaṭṭhá márte aur sharárat se zulm kí báteṉ karte haiṉ:
Wuh baṛá bol bolte haiṉ.
9 Un ke muṉh ásmán par haiṉ,
Aur un kí zabáneṉ zamín kí sair kartí haiṉ.
10 Is liye us ke log is taraf rujú' hote haiṉ,
Aur jí bharkar píte haiṉ.
11 Wuh kahte haiṉ, Ḳhudá ko kaise ma'lúm hai?
Kyá Haqq Ta'álá ko kuchh 'ilm hai?
12 In sharíroṉ ko dekho;
Yih sadá chain se rahte húe daulat baṛháte haiṉ.
13 Yaqínan maiṉ ne 'abas apne dil ko sáf,
Aur apne háthoṉ ko pák kiyá.
14 Kyúṉki mujh par din bhar áfat rahtí hai;
Aur maiṉ har subh tambíh pátá húṉ.
15 Agar maiṉ kahtá ki Yúṉ kahúṉgá,
To tere farzandoṉ kí nasl se bewafáí kartá.
16 Jab maiṉ sochne lagá ki ise kaise samjhúṉ,
To yih merí nazar meṉ dushwár thá;
17 Jab tak ki maiṉ ne Ḳhudá ke maqdis meṉ jákar
Un ke anjám ko na sochá.
18 Yaqínan tú un ko phisalní jagahoṉ meṉ rakhtá hai,
Aur halákat kí taraf dhakel detá hai.
19 Wuh dam bhar meṉ kaise ujaṛ gaye!
Wuh hádisoṉ se bi'lkull faná ho gaye.
20 Jaise jág uṭhnewálá ḳhwáb ko,

Waise hí tú, ai KHUDÁWAND, jágkar un kí súrat ko náchíz jánegá.
21 Kyúnki merá dil ranjída húá,
Aur merá jigar chhid gayá thá.
22 Main be'aql aur jáhil thá;
Main tere sámne jánwar kí mánind thá.
23 Taubhí main barábar tere sáth hún:
Tú ne merá dahiná háth pakar rakkhá hai.
24 Tú apní maslahat se merí rahnumáí karegá,
Aur ákhirkár mujhe jalál men qubúl farmáegá.
25 A'smán par tere siwá merá kaun hai?
Aur zamín par tere siwá main kisí ká mushtáq nahín.
26 Go merá jism aur merá dil záil ho jáen,
Taubhí Khudá hamesha mere dil kí quwwat aur merá bakhra hai.
27 Kyúnki dekh, wuh jo tujh se dúr hain faná ho jáenge:
Tú ne un sab ko jinhon ne tujh se bewafáí kí, halák kar diyá hai.
28 Lekin mere liye yihí bhalá hai ki Khudá kí nazdíkí hásil karún:
Main ne Khudáwand KHUDÁ ko apní panáhgáh bana liyá hai,
Táki tere sab kámon ká bayán karún.

74

A'saf ká Mashkil.

Ai Khudá, tú ne ham ko hamesha ke liye kyún tark kar diyá?
Terí charágáh kí bheron par terá qahr kyún bharak rahá hai?
2 Apní jamá'at ko jise tú ne qadím se kharídá hai,
Jis ká tú ne fidya diyá táki terí mírás ká qabíla ho,
Aur koh i Siyyún ko jis par tú ne sukúnat kí hai, yád kar.
3 Apne qadam dáimí khandaron kí taraf barhá,
Ya'ní un sab kharábíon kí taraf jo dushman ne maqdis men kí hain.
4 Tere majma' men tere mukhálif garajte rahe hain;
Nishán ke liye unhon ne apne hí jhande khare kiye hain.
5 Wuh un ádmíon kí mánind the,
Jo gunján darakhton par kulháre chaláte hain.
6 Aur ab wuh us kí sárí naqshkárí ko
Kulhárí aur hathauron se bi'lkull tore dálte hain.
7 Unhon ne tere maqdis men ág lagá dí hai,
Aur tere nám ke maskan ko zamín tak mismár karke nápák kiyá hai.
8 Unhon ne apne dil men kahá hai,
Ham un ko bi'lkull wírán kar dálen:
Unhon ne is mulk men Khudá ke sab 'ibádatkhánon ko jalá diyá hai.
9 Hamáre nishán nazar nahín áte:
Aur koí nabí nahín rahá;
Aur ham men koí nahín jántá ki yih hál kab tak rahegá.
10 Ai Khudá, mukhálif kab tak ta'nazaní kartá rahegá?
Kyá dushman hamesha tere nám par kufr baktá rahegá?
11 Tú apná háth kyún roktá hai?
Apná dahiná háth bagal se nikál aur faná kar.
12 Khudá qadím se merá bádsháh hai,
Jo zamín par naját bakhshtá hai.
13 Tú ne apní qudrat se samundar ke do hisse kar diye:
Tú pání men azhdaháon ke sir kuchaltá hai.
14 Tú ne lawiyátán ke sir ke tukre kiye,
Aur use biyábán ke rahnewálon kí khurák banáyá.
15 Tú ne chashme aur sailáb járí kiye:
Tú ne bare bare daryáon ko khushk kar dálá.
16 Din terá hai, rát bhí terí hí hai:
Núr aur áftáb ko tú hí ne taiyár kiyá.
17 Zamín kí tamám hudúd tú hí ne thahráí hain:
Garmí aur sardí ke mausim tú hí ne banáe.
18 Ai KHUDÁWAND, ise yád rakh, ki dushman ne ta'nazaní kí hai;
Aur bewuqúf qaum ne tere nám kí takfír kí hai.
19 Apní fákhta kí ján ko jangli jánwar ke hawále na kar;
Apne garíbon kí ján ko hamesha ke liye bhúl na já.

20 Apne 'ahd ká khayál farmá,
Kyúnki zamín ke tárík maqám zulm ke maskanon se bhare hain.
21 Mazlúm sharminda hokar na lauṭe:
Ġaríb aur muhtáj tere nám kí ta'ríf karen.
22 Uṭh, ai Khudá, áp hí apní wakálat kar:
Yád kar ki ahmaq din bhar tujh par kaisí ta'nazaní kartá hai.
23 Apne dushmanon kí áwáz ko bhúl na já:
Tere mukhálifon ká hangáma barpá hotá rahtá hai.

75

Mír muganní ke liye; Altashkhít ke sur par. A'saf ká Mazmúr, ya'ní Gít.

1 Ai Khudá, ham terá shukr karte hain:
Ham terá shukr karte hain, kyúnki terá nám nazdík hai:
Log tere 'ajíb kámon ká zikr karte hain.
2 Jab merá mu'aiyan waqt áegá
To main rástí se 'adálat karúngá.
3 Zamín aur us ke sab báshinde gudáz ho gaye hain:
Main ne us ke sutúnon ko qáim kar diyá hai. (Siláh.)
4 Main ne magrúron se kahá, Ġurúr na karo;
Aur sharíron se ki Síng únchá na karo:
5 Apná síng únchá na karo;
Gardankashí se bát na karo.
6 Kyúnki sarfarází na to mashriq se na magrib se
Aur na junúb se átí hai.
7 Balki Khudá hí 'adálat karnewálá hai:
Wuh kisí ko past kartá hai aur kisí ko sarfarází bakhshtá hai.
8 Kyúnki Khudáwand ke háth men piyála hai aur mai jhágwálí hai;
Wuh milí húí sharáb se bhará hai aur Khudáwand usí men se undeltá hai:
Beshakk us kí talchhaṭ zamín ke sab sharír nichor nichorkar píenge.
9 Lekin main to hamesha zikr kartá rahúngá;
Main Ya'qúb ke Khudá kí madhsaráí karúngá
10 Aur main sharíron ke sab síng káṭ dálúngá;
Lekin sádiqon ke síng únche kiye jáenge.

76

Mír muganní ke liye; tárdár sázon ke sáth. A'saf ká Mazmúr, ya'ní Gít.

1 Khudá Yahúdáh men mashhúr hai:
Us ká nám Isráíl men buzurg hai.
2 Sálim men us ká khaima hai,
Aur Siyyún men us ká maskan.
3 Wahán us ne barq i kamán ko
Aur dhál aur talwár aur sámán i jang ko toṛ dálá. (Siláh.)
4 Tú jalálí hai, aur shikár ke paháron se shándár hai.
5 Mazbútdil luṭ gaye, wuh gahrí nínd men paṛe hain;
Aur zabardast logon men se kisí ká háth kám na áyá.
6 Ai Ya'qúb ke Khudá, terí jhiṛkí se
Rath aur ghoṛe donon par maut kí nínd tárí hai.
7 Faqat tujh hí se daṛná chahiye:
Aur tere qahr ke waqt kaun tere huzúr khaṛá rah saktá hai?
8 Tú ne ásmán par se faisala sunáyá;
Zamín ḍarkar chup ho gayí,
9 Jab Khudá 'adálat karne ko uṭhá,
Táki zamín ke sab halímon ko bachá le. (Siláh.)
10 Beshakk insán ká gazab terí sitáish ká bá'is hogá:
Aur tú gazab ke baqiye se kamarbasta hogá.
11 Khudáwand apne Khudá ke liye mannat máno aur púrí karo:
Aur jo us ke gird hain wuh usí ke liye jis se daṛná wájib hai hadye láen.
12 Wuh umará kí rúh ko qabz karegá:
Wuh zamín ke bádsháhon ke liye muhíb hai.

77

Mír muganní ke liye; Yadútún ke taur par. A'saf ká Mazmúr.

1 Main baland áwáz se Khudá ke huzúr faryád karúngá,
Khudá hí ke huzúr baland áwáz se; aur wuh merí taraf kán lagáegá.
2 Apní musíbat ke din main ne Khudáwand ko ḍhúnḍhá:

Mere háth rát ko phaile rahe aur dhíle na húe;
Merí ján ko taskín na húí.
3 Main Khudá ko yád kartá hún, aur bechain hún:
Main wáwailá kartá hún, aur merí ján nidhál hai. (Siláh.)
4 Tú merí ánkhen khulí rakhtá hai:
Main aisá betáb hún, ki bol nahín saktá.
5 Main guzashta aiyám par
Ya'ní qadím zamáne ke barason par sochtá rahá.
6 Mujhe rát ko apná gít yád átá hai:
Main apne dil hí men sochtá hún;
Merí rúh barí taftísh men lagí hai.
7 Kyá Khudáwand hamesha ke liye chhoṛ degá?
Kyá wuh phir kabhí mihrbán na hogá?
8 Kyá us kí shafaqat hamesha ke liye játí rahí?
Kyá us ká wa'da abad tak bátil ho gayá?
9 Kyá Khudá karam karná bhúl gayá?
Kyá us ne qahr se apní rahmat rok lí? (Siláh.)
10 Phir main ne kahá, Yih merí hí kamzorí hai;
Main to Haqq Ta'álá kí qudrat ke zamáne ko yád karúngá.
11 Main Khudáwand ke kámon ká zikr karúngá,
Kyúnki mujhe tere qadím 'ajáib yád áenge.
12 Main terí sárí san'at par dhyán karúngá;
Aur tere kámon ko sochúngá.
13 Ai Khudá, terí ráh maqdis men hai:
Kaun sá deotá Khudá kí mánind baṛá hai?
14 Tú wuh Khudá hai jo 'ajíb kám kartá hai:
Tú ne qaumon ke darmiyán apní qudrat záhir kí.
15 Tú ne apne hí bázú se apní qaum
Baní Ya'qúb aur baní Yúsuf ko fidya dekar chhuṛáyá hai. (Siláh.)
16 Ai Khudá, samundaron ne tujhe dekhá:
Samundar tujhe dekhkar ḍar gaye;
Gahráo bhí kánp uṭhe.
17 Badliyon ne pání barsáyá;
Aflák se áwáz áí;
Tere tír bhí cháron taraf chale.
18 Bagole men tere ra'd kí áwáz thí;
Barq ne jahán ko raushan kar diyá:
Zamín larzí aur kánpí.
19 Terí ráh samundar men hai,
Tere ráste baṛe samundaron men hain,
Aur tere naqsh i qadam náma'lúm hain.
20 Tú ne Músá aur Hárún ke wasíle se
Galle kí tarah apne logon kí rahnumáí kí.

78

A'saf ká Mashkil.

Ai mere logo, merí sharí'at ko suno:
Mere munh kí báton par kán lagáo.
2 Main tamsíl men kalám karúngá;
Aur qadím mu'amme kahúngá,
3 Jin ko ham ne suná aur ján liyá,
Aur hamáre bápdádá ne ham ko batáyá;
4 Aur jin ko ham un kí aulád se poshída nahín rakkhenge,
Balki áyanda pusht ko bhí Khudáwand kí ta'ríf
Aur us kí qudrat aur 'ajáib, jo us ne kiye, batáenge.
5 Kyúnki us ne Ya'qúb men ek shahádat qáim kí,
Aur Isráíl men sharí'at muqarrar kí,
Jin kí bábat us ne hamáre bápdádá ko hukm diyá
Ki wuh apní aulád ko un kí ta'lím den.
6 Táki áyanda pusht ya'ní wuh farzand jo paidá honge un ko ján len,
Aur wuh baṛe hokar apní aulád ko sikháen:
7 Ki wuh Khudá par ás rakkhen,
Aur us ke kámon ko bhúl na jáen,
Balki us ke hukmon par 'amal karen:
8 Aur apne bápdádá kí tarah
Sarkash aur bágí nasl na banen;
Aisí nasl jis ne apná dil durust na kiyá;
Aur jis kí rúh Khudá ke huzúr wafádár na rahí.
9 Baní Ifráím musallah hokar aur kamánen rakhte húe
Laṛáí ke din phir gaye.
10 Unhon ne Khudá ke 'ahd ko qáim na rakkhá,
Aur us kí sharí'at par chalne se inkár kiyá;
11 Aur us ke kámon ko aur us ke 'ajáib ko

Jo us ne un ko dikháe the bhúl gaye.
12 Us ne mulk i Misr men, Zu'an ke 'iláqe men
Un ke bápdádá ke sámne 'ajíb o garíb kám kiye.
13 Us ne samundar ke do hisse karke un ko pár utárá;
Aur pání ko túde kí tarah khaṛá kar diyá.
14 Us ne din ko bádal se un kí rahbarí kí,
Aur rát bhar ág kí raushní se.
15 Us ne biyábán men chaṭánon ko chírá,
Aur un ko goyá bahr se ḳhúb piláyá.
16 Us ne chaṭán men se nadiyán jári kín,
Aur daryáon kí tarah pání baháyá.
17 Taubhí wuh us ke ḳhiláf gunáh karte hí gaye,
Aur biyábán men Haqq Ta'álá se sarkashí karte rahe.
18 Aur unhon ne apní ḳhwáhish ke mutábiq khána mángkar
Apne dil men Ḳhudá ko ázmáyá.
19 Balki wuh Ḳhudá ke ḳhiláf bakne lage,
Aur kahá, Kyá Ḳhudá biyábán men dastarḳhwán bichhá saktá hai?
20 Dekho, us ne chaṭán ko márá to pání phúṭ niklá,
Aur nadiyán bahne lagín;
Kyá wuh roṭí bhí de saktá hai?
Kyá wuh apne logon ke liye gosht muhaiyá kar degá?
21 Pas Ḳhudáwand sunkar gazabnák húá:
Aur Ya'qúb ke ḳhiláf ág bhaṛak uṭhí,
Aur Isráíl par qahr ṭúṭ paṛá;
22 Is liye ki wuh Ḳhudá par ímán na láe,
Aur us kí naját par bharosá na kiyá.
23 Taubhí us ne aflák ko hukm diyá,
Aur ásmán ke darwáze khole,
24 Aur kháne ke liye un par mann barsáyá,
Aur un ko asmání ḳhurák baḳhshí.
25 Insánon ne firishton kí gizá kháí:
Us ne khána bhejkar un ko ásúda kiyá
26 Us ne ásmán men purwá chaláí:
Aur apní qudrat se dakkhiná baháí.
27 Us ne un par gosht ko ḳhák kí mánind barsáyá,
Aur parandon ko samundar kí ret kí mánind:
28 Jin ko us ne un kí ḳhaimagáh men
Un ke maskanon ke ás pás giráyá.
29 Pas wuh khákar ḳhúb ser húe,
Aur us ne un kí ḳhwáhish púrí kí.
30 Wuh apní ḳhwáhish se báz na áe,
Aur un ká khána un ke munh hí men thá
31 Ki Ḳhudá ká gazab un par ṭúṭ paṛá,
Aur un ke sab se moṭe táza ádmí qatl kiye,
Aur Isráílí jawánon ko már giráyá.
32 Báwujúd in sab báton ke wuh gunáh karte hí rahe,
Aur us ke 'ajíb o garíb kámon par ímán na láe.
33 Is liye us ne un ke dilon ko batálat se,
Aur un ke barason ko dahshat se tamám kar diyá.
34 Jab wuh un ko qatl karne lagá, to wuh us ke tálib húe:
Aur rujú' hokar dil o ján se Ḳhudá ko ḍhúnḍhne lage.
35 Aur un ko yád áyá ki Ḳhudá un kí chaṭán,
Aur Haqq Ta'álá un ká fidya denewálá hai.
36 Lekin unhon ne apne munh se us kí ḳhushámad kí,
Aur apní zabán se us se jhúṭh bolá.
37 Kyúnki un ká dil us ke huzúr durust na thá,
Aur wuh us ke 'ahd men wafádár na nikle.
38 Lekin wuh rahím hokar badkárí mu'áf kartá hai aur halák nahín kartá;
Balki bárhá apne qahr ko rok letá hai,
Aur apne púre gazab ko bhaṛakne nahín detá.
39 Aur use yád rahtá hai ki Yih mahz bashar hain,
Ya'ní hawá jo chalí játí hai aur phir nahín átí.
40 Kitní bár unhon ne biyábán men us se sarkashí kí,
Aur sahrá men use ázurda kiyá.
41 Aur wuh phir Ḳhudá ko ázmáne lage,
Aur unhon ne Isráíl ke Quddús ko náráz kiyá.

42 Unhon ne us ke háth ko yád na rakkhá,
Na us din ko jab us ne fidya dekar un ko mukhálif se rihái bakhshí.
43 Us ne Misr men apne nishán dikháe,
Aur Zu'an ke 'iláqe men apne 'ajáib;
44 Aur un ke daryáon ko khún baná diyá,
Aur wuh apní nadiyon se pí na sake.
45 Us ne un par machchhar bheje jo un ko khá gaye;
Aur mendak jinhon ne un ko tabáh kar diyá.
46 Us ne un kí paidáwár kíron ko,
Aur un kí mihnat ká phal ṭiḍḍiyon ko de diyá.
47 Us ne un kí tákon ko olon se
Aur un ke gúlar ke darakhton ko pále se mará.
48 Us ne un ke chaupáyon ko olon ke hawále kiyá,
Aur un kí bheṛ bakriyon ko bijlí ke.
49 Us ne 'azáb ke firishton kí fauj bhejkar
Apne qahr kí shiddat,
Ǵaiz aur gazab aur balá ko, un par názil kiyá.
50 Us ne apne qahr ke liye rásta banáyá;
Aur un kí ján maut se na bachái,
Balki un kí zindagí wabá ke hawále kí;
51 Us ne Misr ke sab pahlauṭhon ko,
Ya'ní Hám ke maskanon men un kí quwwat ke pahle phal ko márá:
52 Lekin wuh apne logon ko bheṛon kí mánind le chalá,
Aur biyábán men galle kí mánind un kí rahnumái kí.
53 Aur wuh un ko salámat le gayá aur wuh na ḍare:
Lekin un ke dushmanon ko samundar ne chhipá liyá.
54 Aur wuh un ko apne maqdis kí sarhadd tak láyá,
Ya'ní us pahár tak jise us ke dahine háth ne hásil kiyá thá.
55 Us ne aur qaumon ko un ke sámne se nikál diyá,
Jin kí mirás jaríb ḍálkar un ko bánṭ dí,
Aur jin ke khaimon men Isráíl ke qabílon ko basáyá.
56 Taubhí unhon ne Khudá Ta'álá ko ázmáyá aur us se sarkashí kí,
Aur us kí shahádaton ko na máná;
57 Balki bargashta hokar apne bápdádá kí tarah bewafái kí,
Aur dhoká denewálí kamán kí tarah ek taraf ko jhuk gaye.
58 Kyúnki unhon ne apne únche maqámon ke bá'is us ká qahr bhaṛkáyá;
Aur apní khodí húí múraton se use gairat diláí.
59 Khudá yih sunkar gazabnák húá,
Aur Isráíl se sakht nafrat kí.
60 So us ne Sailá ke maskan ko tark kar diyá,
Ya'ní us khaime ko jo baní A'dam ke darmiyán khaṛá kiyá thá.
61 Aur us ne apní quwwat ko asírí men
Aur apní hashmat ko mukhálif ke háth men de diyá.
62 Us ne apne logon ko talwár ke hawále kar diyá,
Aur wuh apní mírás se gazabnák ho gayá.
63 A'g un ke jawánon ko khá gayí;
Aur un kí kunwáriyon ke sahág na gáe gaye.
64 Un ke káhin talwár se máre gaye,
Aur un kí bewáon ne nauha na kiyá.
65 Tab KHUDÁWAND goyá nínd se jág uṭhá,
Us zabardast ádmí kí tarah jo mai ke sabab se lalkártá ho.
66 Aur us ne apne mukhálifon ko márkar paspá kar diyá;
Us ne un ko hamesha ke liye ruswá kiyá.
67 Aur us ne Yúsuf ke khaime ko chhoṛ diyá,
Aur Ifráím ke qabíle ko na chuná;
68 Balki Yahúdáh ke qabíle ko chuná,
Usí koh i Siyyún ko jis se us ko mahabbat thí.
69 Aur apne maqdis ko paháṛon kí mánind ta'mír kiyá,
Aur zamín kí mánind jise us ne hamesha ke liye qáim kiyá hai.
70 Us ne apne bande Dáúd ko bhí chuná,
Aur bheṛsálon men se use le liyá.
17 Wuh use bachchewálí bheṛon kí chaupání se hatá láyá,
Táki us kí qaum Ya'qúb aur us kí mírás Isráíl kí gallabání kare.

72 So us ne khulús i dil se un kí pásbání kí,
Aur apne máhir háthon se un kí rahnumáí kartá rahá.

A'saf ká Mazmúr.

79 Ai Khudá, qaumen terí mírás men ghus áí hain;
Unhon ne terí muqaddas haikal ko nápák kiyá hai;
Unhon ne Yarúshalem ko khandar baná diyá hai.
2 Unhon ne tere bandon kí láshon ko ásmán ke parandon kí,
Aur tere muqaddason ke gosht ko zamín ke darandon kí khurák baná diyá hai.
3 Unhon ne un ká khún Yarúshalem ke gird pání kí tarah baháyá;
Aur koí un ko dafn karnewálá na thá.
4 Ham apne parausiyon kí malámat ká nishána hain,
Aur apne ás pás ke logon ke tamaskhur aur mazzáq ká bá'is.
5 Ai KHUDÁWAND, kab tak? kyá tú hamesha ke liye náráz rahegá?
Kyá terí gairat ág kí tarah bharaktí rahegí?
6 Apná qahr un qaumon par jo tujhe nahín pahchántín,
Aur un mamlukaton par, jo terá nám nahín letín, undel de.
7 Kyúnki unhon ne Ya'qúb ko khá liyá,
Aur us ke maskan ko újár diyá hai.
8 Hamáre bápdádá ke gunáhon ko hamáre khiláf yád na kar;
Terí rahmat jald ham tak pahunche,
Kyúnki ham bahut past ho gaye hain.
9 Ai hamáre naját denewále Khudá, apne nám ke jalál kí khátir hamárí madad kar:
Apne nám kí khátir ham ko chhurá, aur hamáre gunáhon ká kaffára de.
10 Qaumen kyún kahen, ki Un ká Khudá kahán hai?
Tere bandon ke baháe húe khún ká badla
Hamárí ánkhon ke sámne qaumon par wázih ho jáe.
11 Qaidí kí áh tere huzúr tak pahunche;
Apní barí qudrat se marnewálon ko bachá le.
12 Ai Khudáwand, hamáre parausiyon kí ta'nazani jo wuh tujh par karte rahe hain
Ulti sát guná un hí ke dáman men dál de.
13 Tab ham jo tere log aur terí charagáh kí bheren hain,
Hamesha terí shukrguzárí karenge:
Ham pusht dar pusht terí sitáish karenge.

Mír muganni ke liye; Shoshanním 'Edot ke sur par. A'saf ká Mazmúr.

80
1 Ai Isráíl ke chaupán,
Tú jo galle kí mánind Yúsuf ko le chaltá hai, kán lagá;
Tú jo karúbíon par baithá hai, jalwagar ho.
2 Ifráím o Binyamín aur Munassí ke sámne apní quwwat ko bedár kar,
Aur hamen bacháne ko á.
3 Ai Khudá, ham ko bahál kar;
Aur apná chihra chamká, to ham bach jáenge.
4 Ai KHUDÁWAND lashkaron ke Khudá,
Tú kab tak apne logon kí du'á se náráz rahegá?
5 Tú ne un ko ánsúon kí rotí khiláí,
Aur píne ko kasrat se ánsú hí diye.
6 Tú ham ko hamáre parausiyon ke liye jhagre ká bá'is banátá hai:
Aur hamáre dushman ápas men hanste hain.
7 Ai lashkaron ke Khudá, ham ko bahál kar;
Aur apná chihra chamká, to ham bach jáenge.
8 Tú Misr se ek ták láyá:
Tú ne qaumon ko khárij karke use lagáyá.
9 Tú ne us ke liye jagah taiyár kí,
Us ne gahrí jar pakrí aur zamín ko bhar diyá.
10 Pahár us ke sáye men chhip gaye,
Aur us kí dáliyán Khudá ke deodáron kí mánind thín.
11 Us ne apní shákhen samundar tak phailáín,
Aur apní tahniyán daryá e Furát tak.

12 Phir tú ne us kí báron ko kyún tor dálá,
Ki sab áne jánewále us ká phal torte hain?
13 Jangli súar use barbád kartá hai,
Aur jangli jánwar use khá játe hain.
14 Ai lashkaron ke Ḳhudá, ham terí minnat karte hain, phir mutawajjih ho:
A'smán par se nigáh kar aur dekh, aur is ták kí nigahbání farmá;
15 Aur us paude kí bhí jise tere dahine háth ne lagáyá hai,
Aur us shákh kí jise tú ne apne liye mazbút kiyá hai.
16 Yih ág se jalí húí hai, yih kaṭí paṛí hai:
Wuh tere munh kí jhiṛkí se halák ho játe hain.
17 Terá háth terí dahiní taraf ke insán par ho,
Us Ibn i A'dam par jise tú ne apne liye mazbút kiyá hai.
18 Phir ham tujh se bargashta na honge:
Tú ham ko phir zinda kar, aur ham terá nám liyá karenge.
19 Ai Ḳhudáwand lashkaron ke Ḳhudá, ham ko bahál kar;
Apná chihra chamká, to ham bach jáenge.

81

Mír muganní ke liye; Gittít ke sur par. A'saf ká Mazmúr.

Ḳhudá ke huzúr jo hamárí quwwat hai baland áwáz se gáo:
Ya'qúb ke Ḳhudá ke huzúr ḳhushí ká na'ra máro.
2 Nagma chheṛo aur daf láo,
Aur dilnawáz sitár aur barbat.
3 Naye chánd aur púre chánd ke waqt
Hamárí 'íd ke din narsingá phúnko.
4 Kyúnki yih Isráíl ke liye áín,
Aur Ya'qúb ke Ḳhudá ká hukm hai.
5 Is ko us ne Yúsuf men shahádat ṭhahráyá
Jab wuh mulk i Misr ke ḳhiláf niklá:
Main ne us ká kalám suná jis ko main jántá na thá.
6 Main ne us ke kandhe par se bojh utár diyá:
Us ke háth ṭokrí ḍhone se chhúṭ gaye.
7 Tú ne musíbat men pukárá, aur main ne tujhe chhuṛáyá:
Main ne ra'd ke parde men se tujhe jawáb diyá:
Main ne tujhe Meríbah ke chashme par ázmáyá. (Siláh.)
8 Ai mere logo, suno, main tum ko ágáh kartá hún:
Ai Isráíl, kásh ki tú merí suntá,
9 Tere darmiyán koí gairma'búd na ho;
Aur tú kisí gairma'búd ko sijda na karná.
10 Ḳhudáwand terá Ḳhudá main hún,
Jo tujhe mulk i Misr se nikál láyá:
Tú apná munh ḳhúb khol, aur main use bhar dúngá.
11 Par mere logon ne merí bát na suní,
Aur Isráíl mujh se razámand na húá.
12 Pas main ne un ko un ke dil kí haṭ par chhoṛ diyá,
Táki wuh apne hí mashwaron par chalen.
13 Kásh ki mere log merí sunte,
Aur Isráíl merí ráhon par chaltá!
14 Main jald un ke dushmanon ko maglúb kar detá,
Aur un ke muḳhálifon par apná háth chalátá.
15 Ḳhudáwand se 'adáwat rakhnewále us ke tábi' ho játe,
Aur in ká zamána hamesha tak baná rahtá.
16 Wuh in ko achchhe se achchhá gehún khilátá:
Aur main tujhe chaṭán men ke shahd se ser kartá.

82

A'saf ká Mazmúr.

Ḳhudá kí jamá'at men Ḳhudá maujúd hai;
Wuh iláhon ke darmiyán 'adálat kartá hai.
2 Tum kab tak beinsáfí se 'adálat karoge,
Aur sharíron kí tarafdárí karoge? (Siláh.)
3 Garíb aur yatím ká insáf karo:
Gamzada aur muflis ke sáth insáf se pesh áo.
4 Garíb aur muhtáj ko bacháo:
Sharíron ke háth se un ke chhuṛáo.

5 Wuh na to kuchh jánte hain na samajhte hain;
Wuh andhere men idhar udhar chalte hain:
Zamín kí sab bunyáden hil gayí hain.
6 Main ne kahá thá, ki Tum iláh ho,
Aur tum sab Haqq Ta'álá ke farzand ho.
7 Taubhí tum ádmíon kí tarah maroge,
Aur umará men se kisí kí tarah gir jáoge.
8 Ai Khudá, uṭh, zamín kí 'adálat kar,
Kyúnki tú hí sab qaumon ká málik hogá.

83 *Gít, A'saf ká Mazmúr.*

Ai Khudá, khámosh na rah;
Ai Khudá, chup cháp na ho, aur khámoshí ikhtiyár na kar.
2 Kyúnki dekh, tere dushman údham macháte hain:
Aur tujh se 'adáwat rakhnewálon ne sir uṭháyá hai.
3 Kyúnki wuh tere logon ke khiláf makkárí se mansúba bándhte hain,
Aur un ke khiláf jo terí panáh men hain mashwara karte hain.
4 Unhon ne kahá, A'o, ham in ko káṭ ḍálen ki in kí qaum hí na rahe;
Aur Isráíl ke nám ká phir zikr na ho.
5 Kyúnki unhon ne eká karke ápas men mashwara kiyá hai;
Wuh tere khiláf 'ahd bándhte hain:
6 Ya'ní Adom ke ahl i khaima aur Ismá'ílí;
Moáb aur Hájirí;
7 Jabal aur 'Ammon aur 'Amáliq;
Filistín aur Súr ke báshinde hain:
8 Asúr bhí in se milá húá hai;
Unhon ne baní Lút kí kumak kí hai. (Siláh.)
9 Tú un se aisá kar jaisá Midyán se
Aur jaisá wádí e Qaison men Sísará aur Yábín se kiyá thá.
10 Jo 'Ain Dor men halák húe,
Wuh goyá zamín kí khád ho gaye.
11 Un ke sardáron ko 'Oreb aur Zaeb kí mánind,
Balki un ke sháhzádon ko Zibah aur Zilmana' kí mánind baná de;
12 Jinhon ne kahá hai, A'o
Ham Khudá kí bastiyon par qabza kar len.
13 Ai mere Khudá, un ko bagole kí gard kí mánind baná de;
Aur jaise hawá ke áge ḍanṭhal.
14 Us ág kí tarah jo jangal ko jalá detí hai,
Us shu'le kí tarah jo paháṛon men ág lagá detá hai;
15 Tú isí tarah apní ándhí se un ká píchhá kar,
Aur apne túfán se un ko paresh-án kar de.
16 Ai Khudáwand, un ke chihron par ruswáí tárí kar;
Táki wuh tere nám ke tálib hon.
17 Wuh hamesha sharminda aur pareshán rahen;
Balki wuh ruswá hokar halák ho jáen:
18 Táki wuh ján len ki tú hí, jis ká nám Yahowáh hai,
Tamám zamín par baland o bálá hai.

84 *Mír muganní ke liye; Gattít ke sur par. Baní Qorah ká Mazmúr.*

1 Ai lashkaron ke Khudáwand,
Tere maskan kyá hí dilkash hain!
2 Merí ján Khudáwand kí bárgáh-on kí mushtáq hai balki gudáz ho chalí;
Merá dil aur merá jism zinda Khudá ke liye khushí se lal-kárte hain.
3 Ai lashkaron ke Khudáwand, ai mere bádsháh aur mere Khudá,
Tere mazbahon ke pás gauraiyá ne apná áshiyána,
Aur ababíl ne apne liye ghonslá baná liyá,
Jahán wuh apne bachchon ko rakkhe.
4 Mubárak hain wuh jo tere ghar men rahte hain:
Wuh sadá terí ta'ríf karenge. (Siláh.)
5 Mubárak hai wuh ádmí jis kí quwwat tujh se hai;
Jis ke dil men Siyyún kí sháh-ráhen hain.
6 Wuh Wádí e Buká se guzarkar use chashmon kí jagah baná lete hain;
Balki pahlí bárish use barakaton se ma'múr kar detí hai.
7 Wuh táqat par táqat páte hain,

Un men se har ek Siyyún men
Khudá ke huzúr házir hotá hai.
8 Ai Khudáwand lashkaron ke
Khudá, merí du'á sun:
Ai Ya'qúb ke Khudá, kán lagá.
(Siláh.)
9 Ai Khudá, ai hamárí sipar, dekh,
Aur apne mamsúh ke chihre par
nazar kar.
10 Kyúnki terí bárgáhon men ek
din hazár se bihtar hai.
Main apne Khudá ke ghar ká
darbán honá
Sharárat ke khaimon men basne
se ziyáda pasand karúngá.
11 Kyúnki Khudáwand Khudá áftáb
aur sipar hai:
Khudáwand fazl aur jalál bakhsh-
egá:
Wuh rástrau se koí ni'mat báz
na rakkhegá.
12 Ai lashkaron ke Khudáwand,
Mubárak hai wuh ádmí jis ká
tawakkul tujh par hai.

85

Mír muganní ke liye. Baní Qorah ká Mazmúr.

Ai Khudáwand, tú apne
mulk par mihrbán rahá
hai:
Tú Ya'qúb ko asírí se wápas
láyá hai.
2 Tú ne apne logon kí badkárí
mu'áf kar dí hai,
Tú ne un ke sab gunáh dhánk
diye hain. (Siláh.)
3 Tú ne apná gazab bi'lkull uthá
liyá:
Tú apne qahr i shadíd se báz áyá
hai.
4 Ai hamáre naját denewále Khudá,
ham ko bahál kar,
Apná gazab ham se dúr kar.
5 Kyá tú sadá ham se náráz rah-
egá?
Kyá tú apne qahr ko pusht dar
pusht járí rakkhegá?
6 Kyá tú ham ko phir zinda na
karegá,
Táki tere log tujh men shádmán
hon?
7 Ai Khudáwand, tú apní shafaqat
ham ko dikhá,
Aur apní naját ham ko bakhsh.
8 Main sunúngá ki Khudáwand
Khudá kyá farmátá hai:
Kyúnki wuh apne logon aur apne
muqaddason se salámatí kí
báten karegá:
Par wuh phir hamáqat kí taraf
rujú' na karen.
9 Yaqínan us kí naját us se darne-
wálon ke qaríb hai,
Táki jalál hamáre mulk men
base.
10 Shafaqat aur rástí báham mil
gayí hain:
Sadáqat aur salámatí ne ek dúsre
ká bosa liyá hai.
11 Rástí zamín se nikaltí hai;
Aur sadáqat ásmán par se jhánktí
hai.
12 Jo kuchh achchhá hai wuhí
Khudáwand 'atá farmáegá;
Aur hamárí zamín apní paidáwár
degí.
13 Sadáqat us ke áge áge chalegí;
Aur us ke naqsh i qadam ko
hamárí ráh banáegí.

86

Dáúd kí Du'á.

Ai Khudáwand, apná kán
jhuká aur mujhe jawáb de,
Kyúnki main miskín aur muhtáj
hún.
2 Merí ján kí hifázat kar, kyúnki
main díndár hún:
Ai mere Khudá, apne bande ko,
jis ká tawakkul tujh par hai,
bachá le.
3 Yá Rabb, mujh par rahm kar;
Kyúnki main din bhar tujh se
faryád kartá hún.
4 Yá Rabb, apne bande kí ján ko
shád kar de;
Kyúnki main apní ján terí taraf
uthátá hún.
5 Is liye ki tú, yá Rabb, nek aur
mu'áf karne ko taiyár hai,
Aur apne sab du'á karnewálon
par shafaqat men ganí hai.
6 Ai Khudáwand, merí du'á par
kán lagá;
Aur merí minnat kí áwáz par
tawajjuh farmá.
7 Main apní musíbat ke din tujh se
du'á karúngá,
Kyúnki tú mujhe jawáb degá.
8 Yá Rabb, ma'búdon men tujh
sá koí nahín,
Aur terí san'aten bemisál hain.
9 Yá Rabb, sab qaumen jin ko tú
ne banáyá ákar tere huzúr
sijda karengí,
Aur tere nám kí tamjíd karengí.
10 Kyúnki tú buzurg hai aur 'ajíb
o garíb kám kartá hai:
Tú hí wáhid Khudá hai.

11 Ai Khudáwand, mujh ko apní ráh kí ta'lím de, main terí rástí men chalúngá :
Mere dil ko yaksúí bakhsh, táki tere nám ká khauf mánún.
12 Yá Rabb, mere Khudá, main púre dil se terí ta'ríf karúngá :
Main abad tak tere nám kí tamjíd karúngá.
13 Kyúnki mujh par terí barí shafaqat hai ;
Aur tú ne merí ján ko pátál kí tah se nikálá hai.
14 Ai Khudá, magrúr mere khiláf uthe hain,
Aur tundkhú jamá'at merí ján ke píchhe parí hai,
Aur unhon ne tujhe apne sámne nahín rakkhá.
15 Lekin tú, yá Rabb, rahím o karím Khudá hai,
Qahr karne men dhímá, aur shafaqat o rástí men ganí.
16 Merí taraf mutawajjih ho, aur mujh par rahm kar :
Apne bande ko apní quwwat bakhsh,
Aur apní laundí ke bete ko bachá le.
17 Mujhe bhalái ká koí nishán dikhá,
Táki mujh se 'adáwat rakhnewále ise dekhkar sharminda hon ;
Kyúnki tú ne, ai Khudáwand, merí madad kí aur mujhe tasallí dí hai.

87

Bani Qorah ká Mazmúr ; ya'ní Gít.

Us kí bunyád muqaddas paháron men hai.
2 Khudáwand Siyyún ke phátakon ko
Ya'qúb ke sab maskanon se ziyáda 'azíz rakhtá hai.
3 Ai Khudá ke shahr,
Terí barí barí khúbián bayán kí játí hain. (Siláh.)
4 Main Rahab aur Bábul ká yún zikr karúngá ki wuh mere jánnewálon men hain,
Filistín aur Súr aur Kúsh ko dekho,
Yih wahán paidá húá thá.
5 Balki Siyyún ke báre men kahá jáegá ki Fulán fulán ádmí us men paidá húe,
Aur Haqq Ta'álá khúd us ko qiyám bakhshegá.
6 Khudáwand qaumon ke shumár ke waqt darj karegá,
Ki Yih shakhs wahán paidá húá thá. (Siláh.)
7 Gánewále aur náchnewále yihí kahenge,
Ki Mere sab chashme tujh hí men hain.

88

Gít, bani Qorah ká Mazmúr ; mír muganní ke liye ; Mahalat Li'niwwat ke sur par, Haimán Izrákhi ká Mashkil.

1 Ai Khudáwand, mere naját denewále Khudá,
Main ne rát din tere huzúr faryád kí hai.
2 Merí du'á tere huzúr pahunche :
Merí faryád par kán lagá.
3 Kyúnki merá dil dukhon se bhará hai,
Aur merí ján pátál ke nazdík pahunch gayí hai.
4 Main gor men utarnewálon ke sáth giná játá hún :
Main us shakhs kí mánind hún jo bi'lkull bekas ho :
5 Goyá maqtúlon kí mánind jo qabr men pare hain
Murdon ke darmiyán dál diyá gayá hún,
Jin ko tú phir kabhí yád nahín kartá ;
Aur wuh tere háth se kát dále gaye.
6 Tú ne mujhe gahráo men, andherí jagah men,
Pátál kí tah men rakkhá hai.
7 Mujh par terá qahr bhárí hai,
Tú ne apní maujon se mujhe dukh diyá hai. (Siláh.)
8 Tú ne mere jánpahchánon ko mujh se dúr kar diyá ;
Tú ne mujhe un ke nazdík ghinauná baná diyá :
Main band hún aur nikal nahín saktá.
9 Merí ánkh dukh se dhundlá chalí :
Ai Khudáwand, main ne har roz tujh se du'á kí hai,
Main ne apne háth terí taraf phailáe hain.
10 Kyá tú murdon ko 'ajáib dikháegá ?
Kyá wuh jo mar gaye hain uthkar terí ta'ríf karenge ?
(Siláh.)

11 Kyá terí shafaqat ká charchá gor meṉ hogá,
Yá terí wafádárí ká jahannam meṉ?
12 Kyá tere 'ajáib ko andhere meṉ pahchánenge,
Aur terí sadáqat ko farámoshí kí sarzamín meṉ?
13 Par ai Ḳhudáwand, maiṉ ne to terí duhái di hai,
Aur subh ko merí du'á tere huzúr pahuṉchegí.
14 Ai Ḳhudáwand, tú kyúṉ merí ján ko tark kartá hai?
Tú apná chihra mujh se kyúṉ chhipátá hai?
15 Maiṉ laṛakpan hí se musíbatzada aur qaríbu'l maut húṉ;
Maiṉ tere ḍar ke máre hawásbákhta ho gayá.
16 Terá qahr i shadíd mujh par á paṛá;
Terí dahshat ne merá kám tamám kar diyá.
17 Us ne din bhar sailáb kí tarah merá iháta kiyá,
Us ne mujhe bi'lkull gher liyá.
18 Tú ne dost o ahbáb ko mujh se dúr kiyá;
Aur mere jánpahchánoṉ ko andhere meṉ ḍál diyá hai.

89

Etán Izráḳhí ká Mashkíl.

Maiṉ hamesha Ḳhudáwand kí shafaqat ke gít gáúṉgá:
Maiṉ pusht dar pusht apne muṉh se terí wafádárí ká i'lán karúṉgá.
2 Kyúṉki maiṉ ne kahá ki Shafaqat abad tak baní rahegí;
Tú apní wafádárí ko ásmán meṉ qáim rakkhegá.

3 Maiṉ ne apne barguzíde ke sáth 'ahd bándhá hai:
Maiṉ ne apne bande Dáúd se qasam kháí hai.
4 Maiṉ terí nasl ko hamesha ke liye qáim karúṉgá;
Aur tere taḳht ko pusht dar pusht banáe rakkhúṉgá. (Siláh.)
5 Ai Ḳhudáwand, ásmán tere 'ajáib kí ta'ríf karegá;
Muqaddasoṉ ke majma' meṉ terí wafádárí kí ta'ríf hogí.
6 Kyúṉki aflák par Ḳhudáwand ká nazír kaun hai?
Firishtagán meṉ kaun Ḳhudáwand kí mánind hai?
7 Aisá ma'búd jo muqaddasoṉ kí mahfil meṉ niháyat ta'zím ke láiq hai;
Aur apne sab irdgirdwáloṉ se ziyáda muhib hai.
8 Ai Ḳhudáwand lashkaroṉ ke Ḳhudá,
Ai Yáh, tujh sá zabardast kaun hai?
Terí wafádárí tere chaugird hai.
9 Samundar ke josh o ḳharosh par tú hukmrání kartá hai:
Tú us kí uṭhtí lahroṉ ko thamá detá hai.
10 Tú ne Rahab ko maqtúl kí mánind ṭukṛe ṭukṛe kiyá:
Tú ne apne qawí bázú se apne dushmanoṉ ko parágranda kar diyá.
11 A'smán terá hai, zamín bhí terí hai;
Jahán aur us kí ma'múrí ko tú hí ne qáim kiyá hai.
12 Shimál aur junúb ká paidá karnewálá tú hí hai:
Tabúr aur Harmún tere nám se ḳhushí manáte haiṉ.
13 Terá bázú qudratwálá hai;
Terá háth qawí aur terá dahiná háth baland hai.
14 Sadáqat aur 'adl tere taḳht kí bunyád haiṉ:
Shafaqat aur wafádárí tere áge áge chaltí haiṉ.
15 Mubárak hai wuh qaum jo ḳhushí kí lalkár ko pahchántí hai:
Wuh, ai Ḳhudáwand, jo tere chihre ke núr meṉ chalte haiṉ.
16 Wuh din bhar tere nám se ḳhushí manáte haiṉ,
Aur terí sadáqat se sarfaráz hote haiṉ.
17 Kyúṉki un kí quwwat kí shán tú hí hai:
Aur tere karam se hamárá síṉg baland hogá.
18 Kyúṉki hamárí sipar Ḳhudáwand kí taraf se hai,
Aur hamárá bádsháh Isráíl ke Quddús kí taraf se.

19 Us waqt tú ne royá meṉ apne muqaddasoṉ se kalám kiyá,
Aur farmáyá, ki Maiṉ ne ek zabardast ko madadgár banáyá hai,
Aur qaum meṉ se ek ko chunkar sarfaráz kiyá hai.
20 Merá banda Dáúd mujhe mil gayá,

Apne muqaddas tel se main ne use masah kiyá hai.
21 Merá háth us ke sáth rahegá:
Merá bázú use taqwiyat degá.
22 Dushman us par jabr na karne páegá,
Aur sharír use na satáegá.
23 Main us ke makhálifon ko us ke sámne maglúb karúngá;
Aur us se 'adáwat rakhnewálon ko márúngá.
24 Par merí wafádárí aur shafaqat us ke sáth rahengí;
Aur mere nám se us ká sing baland hogá.
25 Main us ká háth samundar tak baṛháúngá,
Aur us ke dahine háth ko daryáon tak.
26 Wuh mujhe pukárkar kahegá, Tú merá báp,
Merá Khudá aur merí naját kí chaṭán hai.
27 Aur main us ko apná pahlauṭhá banáúngá,
Aur dunyá ká sháhansháh.
28 Main apní shafaqat ko us ke liye abad tak qáim rakkhúngá;
Aur merá 'ahd us ke sáth lá-tabdíl rahegá.
29 Main us kí nasl ko hamesha tak qáim rakkhúngá,
Aur us ke takht ko jab tak ásmán hai.
30 Agar us ke farzand merí sharí'at ko tark kar den
Aur mere ahkám par na chalen;
31 Agar wuh mere áín ko toṛen,
Aur mere farmán ko na mánen;
32 To main un ko chhaṛí se khatá kí
Aur koṛon se badkárí kí sazá dúngá.
33 Lekin main apní shafaqat us par se haṭá na lúngá;
Aur apní wafádárí ko bátil hone na dúngá.
34 Main apne 'ahd ko na toṛúngá,
Aur apne munh kí bát ko na badlúngá.
35 Main ek bár apní quddúsí kí qasam khá chuká hún;
Main Dáúd se jhúṭh na bolúngá.
36 Us kí nasl hamesha qáim rahegí;
Aur us ká takht áftáb kí mánind mere huzúr qáim rahegá.
37 Wuh hamesha chánd kí tarah,
Aur ásmán ke sachche gawáh kí mánind qáim rahegá. (Siláh.)

38 Lekin tú ne to tark kar diyá aur chhoṛ diyá:
Tú apne mamsúh se náráz húá hai.
39 Tú ne apne khádim ke 'ahd ko radd kar diyá:
Tú ne us ke táj ko khák men milá diyá.
40 Tú ne us kí sab báṛon ko toṛ ḍálá:
Tú ne us ke qil'on ko khanḍar baná diyá.
41 Sab áne jánewále use lúṭte hain:
Wuh apne paṛausiyon kí malámat ká nishána ban gayá.
42 Tú ne us ke mukhálifon ke dahine háth ko baland kiyá:
Tú ne us ke sab dushmanon ko khush kiyá.
43 Balki tú us kí talwár kí dhár ko moṛ detá hai,
Aur laṛáí men us ke páñwon ko jamne nahín diyá.
44 Tú ne us kí raunaq uṛá dí,
Aur us ká takht khák men milá diyá.
45 Tú ne us kí jawání ke din ghaṭá diye:
Tú ne use sharmálúd kar diyá hai. (Siláh.)

46 Ai KHUDÁWAND, kab tak? kyá tú hamesha tak poshída rahegá?
Tere qahr kí ág kab tak bhaṛaktí rahegí?
47 Yád rakh, merá qiyám hí kyá hai:
Tú ne kaisí batálat ke liye kull baní A'dam ko paidá kiyá!
48 Wuh kaun sá ádmí hai jo jítá hí rahegá aur maut ko na dekhegá,
Aur apní ján ko pátál ke háth se bachá legá? (Siláh.)
49 Yá Rabb, terí wuh pahlí shafaqat kyá húí,
Jis kí bábat tú ne Dáúd se apní wafádárí kí qasam khái thí?
50 Yá Rabb, apne bandon kí ruswáí ko yád kar:
Main to sab zabardast qaumon kí ta'nazaní apne síne men liye phirtá hún.
51 Ai KHUDÁWAND, tere dushmanon ne kaise ta'ne máre:
Tere mamsúh ke qadam qadam par kaisí ta'nazaní kí hai.

52 KHUDÁWAND abadu'l ábád mubárak ho.
A'mín summ A'mín.

CHAUTHI' KITA'B

90

Mard i ḲHUDÁ Músá kí Du'á.

Yá Rabb, pusht dar pusht
Tú hí hamárí panáhgáh rahá hai.
2 Is se peshtar ki pahár paidá húe,
Yá zamín aur dunyá ko tú ne banáyá,
Azal se abad tak tú hí Ḳhudá hai.
3 Tú insán ko phir ḳhák meṉ milá detá hai,
Aur farmátá hai, Ai baní A'dam, laut áo.
4 Kyúṉki terí nazar meṉ hazár baras aise haiṉ
Jaise kal ká din jo guzar gayá,
Aur jaise rát ká ek pahar.
5 Tú un ko goyá sailáb se bahá le játá hai:
Wuh níṉd kí ek jhapkí kí mánind haiṉ:
Wuh subh ko ugnewálí ghás kí mánind haiṉ.
6 Wuh subh ko lahlahátí aur baṛhtí hai;
Wuh shám ko kaṭtí aur súkh játí hai.
7 Kyúṉki ham tere qahr se faná ho gaye,
Aur tere gazab se pareshán húe.
8 Tú ne hamárí badkárí ko apne sámne rakkhá,
Aur hamáre poshída gunáhoṉ ko apne chihre kí raushní meṉ.
9 Kyúṉki hamáre tamám din tere qahr meṉ guzre:
Hamárí 'umr ḳhayál kí tarah játí rahtí hai.
10 Hamárí 'umr kí mí'ád sattar baras hai,
Yá quwwat ho to assí baras;
Taubhí un kí raunaq mahz mashaqqat aur gam hai,
Kyúṉki wuh jald játí rahtí hai, aur ham uṛ játe haiṉ.
11 Tere qahr kí shiddat ko kaun jántá hai,
Aur tere ḳhauf ke mutábiq tere gazab ko?
12 Ham ko apne din ginná sikhá,
Aisá ki ham dáná dil hásil kareṉ.
13 Ai ḲHUDÁWAND, báz á, kab tak?
Aur apne bandoṉ par rahm farmá.
14 Subh ko apní shafaqat se ham ko ásúda kar,
Táki ham 'umr bhar ḳhush o ḳhurram raheṉ.
15 Jitne din tú ne ham ko dukh diyá,
Aur jitne baras ham musíbat meṉ rahe, utní hí ḳhushí ham ko 'ináyat kar.
16 Terá kám tere bandoṉ par,
Aur terá jalál un kí aulád par záhir ho.
17 Aur Rabb, hamáre Ḳhudá, ká karam ham par sáya kare:
Hamáre háthoṉ ke kám ko hamáre liye qiyám bakhsh;
Háṉ, hamáre háthoṉ ke kám ko qiyám bakhsh de.

91

Jo Haqq Ta'álá ke parde meṉ rahtá hai,
Wuh Qadir i Mutlaq ke sáye meṉ sukúnat karegá.
2 Main ḲHUDÁWAND ke báre meṉ kahúṉgá, Wuhí merí panáh aur merá gaṛh hai:
Wuh merá Ḳhudá hai, jis par merá tawakkul hai.
3 Kyúṉki wuh tujhe saiyád ke phande se,
Aur muhlik wabá se chhuṛáegá.
4 Wuh tujhe apne paroṉ se chhipáegá,
Aur tujhe us ke bázúoṉ ke níche panáh milegí:
Us kí sachchái ḍhál aur sipar hai.
5 Tú na rát kí haibat se ḍaregá,
Na din ko uṛnewále tír se;
6 Na us wabá se jo andhere meṉ chaltí hai,
Na us halákat se jo do pahar ko wírán kartí hai.
7 Tere ás pás ek hazár gir jáeṉge,
Aur tere dahine háth kí taraf das hazár,
Lekin wuh tere nazdík na áegí.
8 Lekin tú apní áṉkhoṉ se nigáh karegá,
Aur sharíroṉ ke anjám ko dekhegá.
9 Par tú, ai ḲHUDÁWAND, merí panáh hai:
Tú ne Haqq Ta'álá ko apná maskan banáyá hai.
10 Tujh par koí áfat nahíṉ áegí;
Aur koí wabá tere ḳhaime ke nazdík na pahuṉchegí.

11 Kyúnki wuh terí bábat apne firishton ko hukm degá,
Ki terí sab ráhon men terí hifázat karen.
12 Wuh tujhe apne háthon par uṭhá lenge,
Tá aisá na ho ki tere pánw ko patthar se ṭhes lage.
13 Tú sher'i babar aur afa'í ko raundegá:
Tú jawán sher aur azhdahá ko pámál karegá.
14 Chúnki us ne mujh se dil lagáyá hai, is liye main use chhuṛáúngá:
Main use sarfaráz karúngá, kyúnki us ne merá nám pahchháná hai.
15 Wuh mujhe pukáregá, aur main use jawáb dúngá:
Main musíbat men us ke sáth rahúngá:
Main use chhuṛáúngá, aur 'izzat bakhshúngá.
16 Main use 'umr kí darází se ásúda karúngá,
Aur apní naját use dikháúngá.

92

Mazmúr, sabt ke din ke liye Gít.

Kyá hí bhalá hai Khudáwand ká shukr karná,
Aur tere nám kí madhsaráí karná, ai Haqq Ta'álá.
2 Subh ko terí shafaqat ká izhár karná;
Aur rát ko terí wafádárí ká.
3 Das tárwále sáz aur barbat par,
Aur sitár par gúnjtí áwáz ke sáth.
4 Kyúnki, ai Khudáwand, tú ne mujhe apne kám se khush kiyá:
Main terí san'atkárí ke sabab se shádiyána bajáúngá.
5 Ai Khudáwand, terí san'aten kaisí baṛí hain:
Tere khayál bahut 'amíq hain.
6 Haiwánkhaslat nahín jántá,
Aur ahmaq is ko nahín samajhtá hai.
7 Jab sharír ghás kí tarah ugte hain,
Aur sab badkirdár phúlte phalte hain,
To yih isí liye hai ki wuh hamesha ke liye faná hon.
8 Lekin tú, ai Khudáwand, abadu'l ábád baland hai.
9 Kyúnki dekh, ai Khudáwand, tere dushman,
Dekh, tere dushman halák ho jáenge:
Sab badkirdár parágánda kar diye jáenge.
10 Lekin tú ne mere síng ko janglí sánd ke síng kí mánind baland kiyá hai:
Mujh par táza tel malá gayá hai.
11 Merí ánkh ne mere dushmanon ko dekh liyá:
Mere kánon ne mere mukhálif badkáron ká hál sun liyá hai.
12 Sádiq khajúr ke darakht kí mánind sarsabz hogá:
Wuh Lubnán ke deodár kí tarah baṛhegá.
13 Jo Khudáwand ke ghar men lagáe gaye hain,
Wuh hamáre Khudá kí bárgáhon men sarsabz honge.
14 Wuh buṛhápe men bhí baromand honge:
Wuh tar o táza aur sarsabz rahenge.
15 Táki wázih karen ki Khudáwand rást hai;
Wuhí merí chaṭán hai, aur us men nárástí nahín.

93

Khudáwand saltanat kartá hai; wuh shaukat se mulabbas hai:
Khudáwand qudrat se mulabbas hai; wuh us se kamarbasta hai:
Is liye jahán qáim hai aur use jumbish nahín.
2 Terá takht qadím se qáim hai:
Tú azal se hai.
3 Sailábon ne, ai Khudáwand,
Sailábon ne shor machá rakkhá hai;
Sailáb maujzan hain.
4 Bahron kí áwáz se,
Samundar kí zabardast maujon se bhí,
Khudáwand baland o qádir hai.
5 Terí shahádaten bi'lkull sachchí hain:
Ai Khudáwand, abadu'l ábád ke liye,
Qudsíyat tere ghar ko zebá hai.

94

Ai Khudáwand, ai intiqám lenewále Khudá,
Ai intiqám lenewále Khudá, jalwagar ho.
2 Ai jahán ká insáf karnewále, uṭh;
Magrúron ko badla de.
3 Ai Khudáwand, sharír kab tak,

Sharír kab tak shádiyána bajáyá karenge?
4 Wuh bakwás karte aur bará bol bolte hain:
Sab badkirdár láfzaní karte hain.
5 Ai Khudáwand, wuh tere logon ko písé dálte hain,
Aur terí mirás ko dukh dete hain.
6 Wuh bewa aur pardesí ko qatl karte,
Aur yatím ko már dálte hain.
7 Aur kahte hain ki Khudáwand nahín dekhegá,
Aur Ya'qúb ká Khudá khayál nahín karegá.
8 Ai qaum ke haiwáno, zará khayál karo;
Ai ahmaqo, tumhen kab 'aql áegí?
9 Jis ne kán diyá, kyá wuh nahín suntá?
Jis ne ánkh banáí, kyá wuh dekh nahín saktá?
10 Kyá wuh jo qaumon ko tambíh kartá hai
Aur insán ko dánish sikhátá hai sazá na degá?
11 Khudáwand insán ke khayálon ko jántá hai
Ki wuh bátil hain.
12 Ai Khudáwand, mubárak hai wuh ádmí jise tú tambíh kartá,
Aur apní sharí'at kí ta'lím detá hai;
13 Táki us ko musíbat ke dinon men árám bakhshe,
Jab tak sharír ke liye garhá na khodá jáe.
14 Kyúnki Khudáwand apne logon ko tark nahín karegá;
Aur wuh apní mirás ko nahín chhoregá.
15 Kyúnki 'adl sadáqat kí taraf rujú' karegá:
Aur sab rástdil us kí pairawí karenge.
16 Sharíron ke muqábale men kaun mere liye uthegá?
Badkirdáron ke khiláf kaun mere liye khará hogá?
17 Agar Khudáwand merá madadgár na hotá,
To merí ján kab kí 'álam i khámoshí men já basí hotí.
18 Jab main ne kahá, Merá pánw phisal chalá,
To ai Khudáwand, terí shafaqat ne mujhe sambhál liyá.
19 Jab mere dil men fikron kí kasrat hotí hai,
To terí tasallí merí ján ko shád kartí hai.
20 Kyá sharárat ke takht se tujhe kuchh wásta hogá,
Jo qánún kí ár men badí ghartá hai?
21 Wuh sádiq kí ján lene ko ikatthe hote hain;
Aur begunáh par qatl ká fatwá dete hain.
22 Lekin Khudáwand merá únchá burj,
Aur merá Khudá merí panáh ki chatán rahá hai.
23 Wuh un kí badkárí un hí par láegá,
Aur un hí kí sharárat men un ko kát dálegá;
Khudáwand hamárá Khudá un ko kát dálegá.

95

A'o, ham Khudáwand ke huzúr nagmasaráí karen:
Apní naját kí chatán ke sámne khushí se lalkáren.
2 Shukrguzárí karte húe us ke huzúr men házir hon;
Mazmúr gáte húe us ke áge khushí se lalkáren.
3 Kyúnki Khudáwand Khudá e 'azím hai,
Aur sab iláhon par sháh i 'azím hai.
4 Zamín ke gahráo us ke qabze men hain:
Paháron kí chotiyán bhí usí kí hain.
5 Samundar us ká hai, usí ne us ko banáyá;
Aur usí ke háthon ne khushkí ko bhí taiyár kiyá.
6 A'o, ham jhuken aur sijda karen;
Aur apne kháliq Khudáwand ke huzúr ghutne teken:
7 Kyúnki wuh hamárá Khudá hai,
Aur ham us kí charágáh ke log aur us ke háth kí bheren hain.
Kásh ki áj ke din tum us kí áwáz sunte!
8 Tum apne dil ko sakht na karo, jaisá Maríbah men,
Jaisá Massáh ke din biyábán men kiyá thá.
9 Us waqt tumháre bápdádá ne mujhe ázmáyá,
Aur merá imtihán kiyá, aur mere kám ko bhí dekhá.
10 Chális baras tak main us nasl se bezár rahá;

Aur main ne kahá, ki Yih wuh log hain jin ke dil áwára hain,
Aur unhon ne merí ráhon ko nahín pahcháná.
11 Chunánchi main ne apne gazab men qasam kháí,
Ki Yih log mere árám men dákhil na honge.

96 Khudáwand ke huzúr nayá gít gáo:
Ai sab ahl i zamín, Khudáwand ke huzúr gáo.
2 Khudáwand ke huzúr gáo, us ke nám ko mubárak kaho:
Roz ba roz us kí naját kí bashárat do.
3 Qaumon men us ke jalál ká,
Sab logon men us ke 'ajáib ká bayán karo.
4 Kyúnki Khudáwand buzurg aur niháyat sitáish ke láiq hai;
Wuh sab ma'búdon se ziyáda ta'zím ke láiq hai.
5 Is liye ki âur qaumon ke sab ma'búd mahz but hain,
Lekin Khudáwand ne ásmánon ko banáyá.
6 'Azmat o jalál us ke huzúr men hain:
Qudrat o jamál us ke maqdis men.
7 Ai qaumon ke qabílo, Khudáwand kí,
Khudáwand hí kí tamjíd o ta'zím karo.
8 Khudáwand kí aisí tamjíd karo jo us ke nám ke sháyán hai:
Hadya láo aur us kí bárgáhon men áo.
9 Pák áráish ke sáth Khudáwand ko sijda karo:
Ai sab ahl i zamín, us ke huzúr kánpte raho.
10 Qaumon men i'lán karo ki Khudáwand saltanat kartá hai:
Jahán qáim hai aur use jumbish nahín:
Wuh rástí se qaumon kí 'adálat karegá.
11 A'smán khushí manáe, aur zamín shádmán ho;
Samundar aur us kí ma'múrí shor macháe.
12 Maidán aur jo kuchh us men hai bág bág hon;
Tab jangal ke sab darakht khushí se gáne lagenge;
13 Khudáwand ke huzúr, kyúnki wuh á rahá hai:
Wuh zamín kí 'adálat karne ko rahá hai:
Wuh sadáqat se jahán kí
Aur apní sachcháí se qaumon [illegible] 'adálat karegá.

97 Khudáwand saltanat kar[illegible] hai, zamín shádmán ho:
Beshumár jazíre khus[illegible] manáen.
2 Bádal aur tárikí us ke irdgi[illegible] hain:
Sadáqat aur 'adl us ke takht [illegible] bunyád hain.
3 A'g us ke áge áge chaltí hai,
Aur cháron taraf us ke mukháli[illegible] on ko bhasam kar detí hai.
4 Us kí bijliyon ne jahán ko raus[illegible] an kar diyá;
Zamín ne dekhá aur kánp gayí.
5 Khudáwand ke huzúr pahár mo[illegible] kí tarah pighal gaye,
Ya'ní sárí zamín Khudáwand [illegible] huzúr.
6 A'smán us kí sadáqat záhir kar[illegible] hai:
Sab qaumon ne us ká jalál dek[illegible] hai.
7 Khodí húí múraton ke sab pújn[illegible] wále,
Jo buton par fakhr karte hai[illegible] sharminda hon:
Ai ma'búdo, sab us ko sijda kar[illegible]
8 Ai Khudáwand, Siyyún ne su[illegible] aur khush húí,
Aur Yahúdáh kí betiyán te[illegible] ahkám se shádmán húín.
9 Kyúnki ai Khudáwand, tú tamá[illegible] zamín par baland o bálá hai:
Tú sab ma'búdon se niháy[illegible] a'lá hai.
10 Ai Khudáwand se mahabbat rak[illegible] newálo, badí se nafrat karo:
Wuh apne muqaddason kí ján[illegible] ko mahfúz rakhtá hai;
Wuh un ko sharíron ke háth [illegible] chhurátá hai.
11 Sádiqon ke liye núr boyá ga[illegible] hai,
Aur rástdilon ke liye khushí.
12 Ai sádiqo, Khudáwand men khu[illegible] raho,
Aur us ke pák nám ká shukr ka[illegible]

Mazmúr.

98 Khudáwand ke huzúr na[illegible] gít gáo,
Kyúnki us ne 'ajíb kám ki[illegible] hain:

Us ke dahine háth aur us ke muqaddas bázú ne us ke liye fath hásil kí hai.
2 Ḳhudáwand ne apní naját záhir kí hai:
Us ne apní sadáqat qaumon ke sámne numáyán kí hai.
3 Us ne Isráil ke gharáne ke haqq men apní shafaqat o wafádárí yád kí hai;
Intihá e zamín ke logon ne hamáre Ḳhudá kí naját dekhí hai.
4 Ai tamám 'ahl i zamín, Ḳhudáwand ke huzúr khushí ká na'ra máro:
Lalkáro aur khushí se gáo aur madhsaráí karo.
5 Ḳhudáwand kí sitáish sitár par karo,
Sitár aur surílí áwáz se.
6 Narsinge aur qarná kí áwáz se Bádsháh ya'ní Ḳhudáwand ke huzúr khushí ká na'ra máro.
7 Samundar aur us kí ma'múrí shor macháen;
Aur jahán aur us ke báshinde;
8 Sailáb táliyán bajáen;
Pahárıyán milkar khushí se gáen;
9 Ḳhudáwand ke huzúr, kyúnki wuh zamín kí 'adálat karne á rahá hai;
Wuh sadáqat se jahán kí
Aur rástí se qaumon kí 'adálat karegá.

99

Ḳhudáwand saltanat kartá hai; qaumen kánpen;
Wuh karúbion par baithtá hai; zamín larze.
2 Ḳhudáwand Siyyún men buzurg hai,
Aur wuh sab qaumon par baland o bálá hai.
3 Wuh tere buzurg aur muhíb nám kí ta'ríf karen;
Wuh quddús hai.

4 Bádsháh kí quwwat insáfpasand hai;
Tú rástí ko qáim kartá hai,
Tú hí ne 'adl aur sadáqat ko Ya'qúb men ráij kiyá.
5 Tum Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí tamjíd karo,
Aur us ke pánwon kí chaukí par sijda karo;
Wuh quddús hai.
6 Us ke káhinon men se Músá aur Hárún ne,
Aur us ká nám lenewálon men se Samúel ne
Ḳhudáwand se du'á kí, aur us ne un ko jawáb diyá.
7 Us ne bádal ke sutún men se un se kalám kiyá:
Unhon ne us kí shahádaton ko aur us áín ko jo us ne un ko diyá thá máná.
8 Ai Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá, tú un ko jawáb detá hai:
Tú wuh Ḳhudá hai jo un ko mu'áf kartá rahá,
Agarchi tú ne un ke a'mál ká badla bhí diyá.
9 Tum Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí tamjíd karo,
Aur us ke muqaddas pahár par sijda karo;
Kyúnki Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá quddús hai.

100

Shukrguzárí ká Mazmúr.

Ai ahl i zamín, sab Ḳhudáwand ke huzúr khushí ká na'ra máro.
2 Khushí se Ḳhudáwand kí 'ibádat karo:
Gáte húe us ke huzúr házir ho.
3 Ján rakkho ki Ḳhudáwand hí Ḳhudá hai:
Usí ne ham ko banáyá aur ham usí ke hain;
Ham us ke log aur us kí charágáh kí bheren hain.
4 Shukrguzárí karte húe us ke phátakon men,
Aur hamd karte húe us kí bárgáhon men dákhil ho:
Us ká shukr karo, aur us ke nám ko mubárak kaho.
5 Kyúnki Ḳhudáwand bhalá hai; us kí shafaqat abadí hai;
Aur us kí wafádárí pusht dar pusht rahtí hai.

101

Dáúd ká Mazmúr.

Main shafaqat aur 'adl ká gít gáúngá:
Ai Ḳhudáwand, main terí madhsaráí karúngá.
2 Main 'aqlmandí se kámil ráh par chalúngá:
Tú mere pás kab áegá?
Ghar men merí rawish khulús i dil se hogí.

3 Main kisí khabásat ko madd i nazar nahín rakkhúngá:
Mujhe kajraftáron ke kám se nafrat hai;
Un ko mujh se kuchh sarokár na hogá.
4 Kajdilí mujh se dúr ho jáegí;
Main kisí buráí se áshná na húngá.
5 Jo dar parda apne hamsáye kí gíbat kare, main use halák kar dálúngá:
Main balandnazar aur magrúr dil kí bardásht na karúngá.
6 Mulk ke ímándáron par merí nigáh hogí, táki wuh mere sáth rahen:
Jo kámil ráh par chaltá hai, wuhí merí khidmat karegá.
7 Dagábáz mere ghar men rahne na páegá:
Daroggo ko mere rúbarú qiyám na hogá.
8 Main har subh mulk ke sab sharíron ko halák kiyá karúngá,
Táki Khudáwand ke shahr se badkáron ko kát dálún.

102 *Musíbatzada kí du'á, jab wuh afsurdadil hokar Khudáwand ke huzúr apná roná rotá hai.*

1 Ai Khudáwand, merí du'á sun,
Aur merí faryád tere huzúr pahunche.
2 Merí musíbat ke din mujh se rúposh na ho:
Apná kán merí taraf jhuká,
Jis din main faryád karún mujhe jald jawáb de.
3 Kyúnki mere din dhuwen kí tarah ure játe hain,
Aur merí haddiyán índhan kí tarah jal gayín.
4 Merá dil ghás kí tarah jhulaskar súkh gayá,
Kyúnki main apní rotí kháná bhúl játá hún.
5 Karáhte karáhte
Merí haddiyán mere gosht se já lagín.
6 Main janglí hawásil kí mánind hún,
Main wiráne ká ullú ban gayá.
7 Main bekhwáb aur us gaure kí mánind ho gayá hún
Jo chhat par akelá ho.
8 Mere dushman mujhe din bhar malámat karte hain:
Mere mukhálif díwána hokar mujh par la'nat karte hain.
9 Kyúnki main ne rotí kí tarah rákh kháí,
Aur ánsú milákar pání piyá.
10 Yih tere gazab aur qahr ke sabab se hai:
Kyúnki tú ne mujhe utháyá aur phir patak diyá.
11 Mere din dhalnewále sáye k mánind hain;
Aur main ghás kí tarah murjh gayá hún.

12 Lekin tú, ai Khudáwand, abad tak rahegá;
Aur terí yádgár pusht dar push rahegí.
13 Tú uthegá aur Siyyún par rahm karegá;
Kyúnki us par tars kháne k waqt hai, hán us ká mu'aiyan waqt á gayá hai.
14 Is liye ki tere bande us ke pat tharon ko cháhte,
Aur us kí khák par tars kháte hain.
15 Aur qaumon ko Khudáwand k nám ká
Aur zamín ke sab bádsháhon k tere jalál ká khauf hogá.
16 Kyúnki Khudáwand ne Siyyún ko banáyá hai:
Wuh apne jalál men záhir hú hai.
17 Us ne bekason kí du'á par tawajjuh kí,
Aur un kí du'á ko haqír na jáná.
18 Yih áyanda pusht ke liye likhá jáegá:
Aur ek qaum paidá hogí j Khudáwand kí sitáish karegí.
19 Kyúnki us ne apne maqdis k balandí par se nigáh kí;
Khudáwand ne ásmán par se zamín par nazar kí;
20 Táki asír ká karáhná sune,
Aur marnewálon ko chhurá le;
21 Táki log Siyyún men Khudáwand ke nám ká izhár,
Aur Yarúshalem men us kí ta'ríf karen;
22 Jab Khudáwand kí 'ibádat ke liye Qaumen aur mamlukaten milkar jama' hon.

23 Us ne ráh men merá zor ghatá diyá:
Us ne merí 'umr kotáh kar dí.

24 Main ne kahá, Ai mere Khudá, mujhe ádhí 'umr men na uṭhá:
Tere baras pusht dar pusht hain.
25 Tú ne qadím se zamín kí bunyád ḍálí:
A'smán tere háth kí san'at hai.
26 Wuh nest ho jáenge, par tú báqí rahegá:
Balki wuh sab poshák kí mánind puráne ho jáenge;
Tú un ko libás kí mánind badlegá, aur wuh badal jáenge:
27 Par tú látabdíl hai,
Aur tere baras láintihá.
28 Tere bandon ke farzand barqarár rahenge,
Aur un kí nasl tere huzúr qáim rahegí.

103

Dáúd ká Mazmúr.

Ai merí ján, KHUDÁWAND ko mubárak kah,
Aur jo kuchh mujh men hai us ke quddús nám ko mubárak kahe.
2 Ai merí ján, KHUDÁWAND ko mubárak kah,
Aur us kí kisí ni'mat ko farámosh na kar.
3 Wuh terí sárí badkárí ko bakhshtá hai:
Wuh tujhe tamám bímárion se shifá detá hai.
4 Wuh terí ján halákat se bachátá hai:
Wuh tere sir par shafaqat o rahmat ká táj rakhtá hai.
5 Wuh tujhe 'umr bhar achchhí achchhí chízon se ásúda kartá hai:
Tú 'uqáb kí mánind az sar i nau jawán hotá hai.
6 KHUDÁWAND sab mazlúmon ke liye
Sadáqat aur 'adl ke kám kartá hai.
7 Us ne apní ráhen Músá par
Aur apne kám baní Isráíl par záhir kiye.
8 KHUDÁWAND rahím o karím hai,
Qahr karne men dhímá aur shafaqat men ganí.
9 Wuh sadá jhiṛaktá na rahegá:
Wuh hamesha gazabnák na rahegá.
10 Us ne hamáre gunáh ke muwáfiq ham se sulúk nahín kiyá;
Aur hamárí badkárí ke mutábiq ham ko badla nahín diyá.
11 Kyúnkí jis qadr ásmán zamín se baland hai,
Usí qadr us kí shafaqat un par hai jo us se ḍarte hain.
12 Jaise púrab pachchhim se dúr hai,
Waise hí us ne hamárí khatáen ham se dúr kar dín.
13 Jaise báp apne beṭon par tars khátá hai,
Waise hí KHUDÁWAND un par jo us se ḍarte hain tars khátá hai
14 Kyúnki wuh hamárí sarisht se wáqif hai:
Use yád hai ki ham khák hain.
15 Insán kí 'umr to ghás kí mánind hai:
Wuh janglí phúl kí tarah khilta hai.
16 Ki hawá us par chalí aur wuh nahín,
Aur us kí jagah use phir na dekhegí.
17 Lekin KHUDÁWAND kí shafaqat us se ḍarnewálon par azal se abad tak,
Aur us kí sadáqat nasl dar nasl hai;
18 Ya'ní un par jo us ke 'ahd par qáim rahte hain,
Aur us ke qawánín par 'amal karná yád rakhte hain.
19 KHUDÁWAND ne apná takht ásmán par qáim kiyá hai,
Aur us kí saltanat sab par musallat hai.
20 Ai KHUDÁWAND ke firishto, us ko mubárak kaho,
Tum jo zor men baṛhkar ho aur us ke kalám kí áwáz sunkar
Us par 'amal karte ho.
21 Ai KHUDÁWAND ke lashkaro, sab us ko mubárak kaho,
Tum jo us ke khádim ho aur us kí marzí bajá láte ho.
22 Ai KHUDÁWAND kí makhlúqát, sab us ko mubárak kaho,
Tum jo us ke tasallut ke sab maqámon men ho:
Ai merí ján, tú KHUDÁWAND ko mubárak kah.

104

Ai merí ján, tú KHUDÁWAND ko mubárak kah:
Ai KHUDÁWAND mere Khudá, tú niháyat buzurg hai;
Tú hashmat aur jalál se mulabbas hai

2 Tú núr ko poshák kí tarah pahintá hai,
Aur ásmán ko sáyabán kí tarah tántá hai.
3 Tú apne bálákhánon ke shahtír páni par ṭikátá hai:
Tú bádalon ko apná rath banátá hai:
Tú hawá ke bázúon par sair kartá hai.
4 Tú apne firishton ko hawáen
Aur apne khádimon ko ág ke shu'le banátá hai.
5 Tú ne zamín ko us kí bunyád par qáim kiyá,
Táki wuh kabhí jumbish na kháe.
6 Tú ne us ko samundar se chhipáyá jaise libás se;
Páni paháron se bhí baland thá.
7 Wuh terí jhiṛkí se bhágá;
Wuh terí garaj kí áwáz se jaldí jaldí chalá;
8 Us jagah pahunch gayá jo tú ne us ke liye taiyár kí thí,
Pahár ubhar áe; wádíán baiṭh gayín.
9 Tú ne hadd bándh dí táki wuh áge na baṛh sake,
Aur phir lauṭkar zamín ko na chhipáe.
10 Wuh wádíon men chashme jári kartá hai,
Jo paháron men bahte hain.
11 Sab janglí jánwar un se píte hain;
Gorkhar apní piyás bujháte hain.
12 Un ke ás pás hawá ke parande baserá karte,
Aur ḍáliyon men chahchaháte hain.
13 Wuh apne bálákhánon se paháron ko seráb kartá hai:
Terí san'aton ke phal se zamín ásúda hai.
14 Wuh chaupáyon ke liye ghás ugátá hai,
Aur insán ke kám ke liye sabza,
Táki zamín se khurák paidá kare;
15 Aur mai jo insán ke dil ko khush kartí hai,
Aur raugan jo us ke chihre ko chamkátá hai,
Aur roṭi jo ádmí ke dil ko tawánáí bakhshtí hai.
16 Khudáwand ke darakht shádáb rahte hain,
Ya'ní Lubnán ke deodár jo us ne lagáe.
17 Jahán parande apne ghonsle banáte hain:
Sanaubar ke darakhton men laq laq ká baserá hai.
18 U'nche pahár janglí bakron k[e] liye hain:
Chaṭánen sáfánon kí panáh k[í] jagah hain.
19 Us ne chánd ko zamánon k[e] imtíyáz ke liye muqarrar kiyá:
A'ftáb apne gurúb kí jagah jánt[á] hai.
20 Tú andherá kar detá hai, to rá[t] ho játí hai,
Jis men sab janglí jánwar nika[l] áte hain.
21 Jawán sher apne shikár kí ta[-]lásh men garajte hain,
Aur Khudá se apní khurá[k] mángte hain.
22 A'ftáb nikalte hí wuh chal det[e] hain,
Aur jákar apní mándon men paṛ[e] rahte hain.
23 Insán apne kám ke liye,
Aur shám tak apní mihnat karn[e] ke liye nikaltá hai.
24 Ai Khudáwand, terí san'ate[n] kaisí beshumár hain!
Tú ne yih sab kuchh hikmat s[e] banáyá:
Zamín terí makhlúqát se ma'mú[r] hai.
25 Dekho, yih baṛá aur chauṛá sa[-]mundar,
Jis men beshumár rengnewál[e] jándár hain,
Ya'ní chhoṭe aur baṛe jánwar.
26 Jaház isí men chalte hain,
Isí men lawiyátán hai jise tú n[e] is men khelne ko paidá kiyá.
27 In sab ko terá hí ásrá hai,
Táki tú un ko waqt par khurá[k] de.
28 Jo kuchh tú detá hai yih le let[e] hain:
Tú apní muṭṭhí kholtá hai, au[r] yih achchhí chízon se ser hot[e] hain.
29 Tú apná chihra chhipá letá ha[i,] aur yih pareshán ho játe hain
Tú in ká dam rok letá hai, au[r] yih mar játe hain,
Aur phir miṭṭí men mil ját[e] hain.
30 Tú apní rúh bhejtá hai, aur yi[h] paidá hote hain:
Aur tú rú e zamín ko nayá ban[á] detá hai.
31 Khudáwand ká jalál abad ta[k] rahe:

Ḳhudáwand apní san'aton se ḳhush ho.
Wuh zamín par nigáh kartá hai, aur wuh kánp játí hai:
Wuh paháron ko chhútá hai aur un se dhuwán nikalne lagtá hai.
Main 'umr bhar Ḳhudáwand kí ta'ríf gáúngá;
Jab tak merá wujúd hai, main apne Ḳhudá kí madhsaráí karúngá.
Merá dhyán use pasand áe;
Main Ḳhudáwand men shádmán rahúngá.
Gunahgár zamín par se faná ho jáen,
Aur sharír báqí na rahen.
Ai merí ján, Ḳhudáwand ko mubárak kah.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

05 Ḳhudáwand ká shukr karo, us ke nám se du'á karo:
Qaumon men us ke kámon ká bayán karo.
Us kí ta'ríf men gáo, us kí madhsaráí karo:
Us ke tamám 'ajáib ká charchá karo.
Us ke muqaddas nám par faḳhr karo:
Ḳhudáwand ke tálibon ke dil shádmán hon.
Ḳhudáwand aur us kí quwwat ke tálib ho;
Hamesha us ke dídár ke tálib raho.
Un 'ajíb kámon ko jo us ne kiye,
Us ke 'ajáib aur munh ke ahkám ko yád rakkho.
Ai us ke bande Abrahám kí nasl,
Ai baní Ya'qúb, us ke barguzído.
Wuhí Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá hai:
Us ke ahkám tamám zamín par hain.
Us ne apne 'ahd ko hamesha yád rakkhá,
Ya'ní us kalám ko jo us ne hazár pushton ke liye farmáyá.
Usí 'ahd ko jo us ne Abrahám se bándhá,
Aur us qasam ko jo us ne Izháq se kháí;
Aur usí ko us ne Ya'qúb ke liye áín,
Ya'ní Isráíl ke liye abadí 'ahd ṭhahráyá:
11 Aur kahá ki Main Kan'án ká mulk tujhe dúngá,
Ki tumhárá maurúsí hissa ho.
12 Us waqt wuh shumár men thoṛe the,
Balki bahut thoṛe, aur us mulk men musáfir the.
13 Aur wuh ek qaum se dúsrí qaum men
Aur ek saltanat se dúsrí saltanat men phirte rahe.
14 Us ne kisí ádmí ko un par zulm na karne diyá,
Balki un kí ḳhátir us ne bádsháhon ko dhamkáyá;
15 Aur kahá, ki Mere mamsúhon ko háth na lagáo,
Aur mere nabíon ko koí nuqsán na pahuncháo.
16 Phir us ne farmáyá, ki Us mulk par qaht názil ho;
Aur us ne roṭí ká sahárá bi'lkull toṛ diyá.
17 Us ne un se pahle ek ádmí ko bhejá;
Yúsuf ġulámí men bechá gayá:
18 Unhon ne us ke pánwon ko beṛiyon se dukh diyá,
Wuh lohe kí zanjíron men jakṛá rahá:
19 Jab tak ki us ká suḳhan púrá na húá
Ḳhudáwand ká kalám use ázmátá rahá.
20 Bádsháh ne hukm bhejkar use chhuṛáyá,
Hán, qaumon ke farmánrawá ne use ázád kiyá.
21 Us ne us ko apne ghar ká muḳhtár,
Aur apní sárí milkíyat par hákim banáyá,
22 Táki us ke umará ko jab cháhe qaid kare,
Aur us ke buzurgon ko dánish sikháe.
23 Isráíl bhí Misr men áyá;
Aur Ya'qúb Hám kí sarzamín men musáfir rahá.
24 Aur Ḳhudá ne apne logon ko ḳhúb baṛháyá,
Aur un ko un ke muḳhálifon se ziyáda qawí kiyá.
25 Us ne un ke dil ko bargashta kiyá táki us kí qaum se 'adáwat rakkhen,
Aur us ke bandon se dagábází karen.

26 Us ne apne bande Músá ko
Aur apne barguzída Hárún ko bhejá;
27 Us ne un ke darmiyán mu'jizát
Aur Hám kí sarzamín meṉ 'ajáib dikháe.
28 Us ne táríkí bhejkar andherá kar diyá;
Aur unhoṉ ne us kí bátoṉ se sarkashí na kí.
29 Us ne un kí nadiyoṉ ko lahú baná diyá,
Aur un kí machhliyáṉ már ḍáliṉ.
30 Un ke mulk aur bádsháhoṉ ke bálákhánoṉ meṉ
Meṉḍak hí meṉḍak bhar gaye.
31 Us ne hukm diyá aur machchharoṉ ke gol áe,
Aur un kí sab hudúd meṉ júeṉ á gayíṉ.
32 Us ne un par meṉh kí jagah ole barsáe,
Aur un ke mulk par dahaktí ág názil kí,
33 Us ne un ke angúr aur anjír ke daraḳhtoṉ ko bhí barbád kar ḍálá;
Aur un kí hudúd ke peṛ toṛ ḍále.
34 Us ne hukm diyá to beshumár ṭiḍḍiyáṉ
Aur kíṛe á gaye,
35 Aur un ke mulk kí tamám nabátát chaṭ kar gaye,
Aur un kí zamín kí paidáwár khá gaye.
36 Us ne un ke mulk ke sab pahlauṭhoṉ ko bhí már ḍálá,
Jo un kí púrí quwwat ke pahle phal the.
37 Aur Isráíl ko chándí aur sone ke sáth nikál láyá:
Aur us ke qabíloṉ meṉ ek bhí kamzor ádmí na thá.
38 Un ke chale jáne se Misr ḳhush ho gayá,
Kyúṉki un ká ḳhauf Misríoṉ par chhá gayá thá.
39 Us ne bádal ko sáyabán hone ke liye phailá diyá;
Aur rát ko raushní ke liye ág dí.
40 Un ke mángne par us ne baṭereṉ bhejíṉ,
Aur un ko ásmání roṭí se ser kiyá.
41 Us ne chaṭán ko chírá aur pání phúṭ niklá,
Aur ḳhushk zamín par nadí kí tarah bahne lagá.
42 Kyúṉki us ne apne pák qaul ko
Aur apne bande Abrahám ko y[á]d kiyá.
43 Aur wuh apní qaum ko shádmá[ní] ke sáth,
Aur apne barguzídoṉ ko gít gá[te] húe nikál láyá.
44 Aur us ne un ko qaumoṉ ke mu[lk] diye,
Aur unhoṉ ne ummatoṉ kí mihna[t] ke phal par qabza kiyá.
45 Táki wuh us ke áín par chaleṉ,
Aur us kí sharí'at ko máneṉ.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

106

Ḳhudáwand kí ham[d] karo.
Ḳhudáwand ká shuk[r] karo, kyúṉki wuh bhal[á] hai,
Aur us kí shafaqat abadí hai.
2 Kaun Ḳhudáwand kí qudrat k[e] kámoṉ ko bayán kar saktá hai[?]
Yá us kí púrí sitáish suná sakt[á] hai?
3 Mubárak haiṉ wuh jo 'adl kar[te] haiṉ,
Aur wuh jo har waqt sadáqat k[á] kám kartá hai.
4 Ai Ḳhudáwand, us karam se [jo] tú apne logoṉ par kartá h[ai] mujhe yád kar;
Apní naját mujhe 'ináyat farmá:
5 Táki main tere barguzídoṉ [kí] iqbálmandí dekhúṉ,
Aur terí qaum kí shádmání m[eṉ] shád rahúṉ,
Aur terí mírás ke logoṉ ke sá[th] faḳhr karúṉ.

6 Ham ne aur hamáre bápdádá [ne] gunáh kiyá;
Ham ne badkárí kí; ham ne shar[á]rat ke kám kiye.
7 Hamáre bápdádá Misr meṉ te[re] 'ajáib na samjhe:
Unhoṉ ne terí shafaqat kí kas[rat] ko yád na kiyá,
Balki samundar par ya'ní bah[r i] Qulzum par bágí húe.
8 Taubhí us ne un ko apne nám [kí] ḳhátir bacháyá,
Táki apní qudrat záhir kare.
9 Us ne bahr i Qulzum ko ḍáṉ[ṭá] aur wuh súkh gayá:
Wuh un ko gahráo meṉ se a[ise] nikál le gayá jaise biyábán m[eṉ] se.
10 Aur us ne un ko 'adáwat rakh[ne] wále ke háth se bacháyá,

Aur dushman ke háth se chhuṛáyá.
Samundar ne un ke mukhálifoṉ ko chhipá liyá:
Un meṉ se ek bhí na bachá.
Tab unhoṉ ne us ke qaul ká yaqín kiyá,
Aur us kí madhsaráí karne lage.
Phir wuh jald us ke kámoṉ ko bhúl gaye,
Aur us kí mashwarat ká intizár na kiyá:
Balki biyábán meṉ baṛí hirs kí,
Aur sahrá meṉ Ḳhudá ko ázmáyá.
So us ne un kí murád to púrí kar dí,
Par un kí ján ko sukhá diyá.
Unhoṉ ne ḳhaimagáh meṉ Músá par
Aur Ḳhudáwand ke muqaddas mard Hárún par hasad kiyá;
So zamín phaṭí aur Dátan ko nigal gayí,
Aur Abírám kí jamá'at ko khá gayí.
Aur un ke jathe meṉ ág bhaṛak uṭhí,
Aur shu'loṉ ne sharíroṉ ko bhasam kar diyá.
Unhoṉ ne Horib meṉ ek bachhṛá banáyá,
Aur ḍhálí húí múrat ko sijda kiyá.
Yúṉ unhoṉ ne Ḳhudá ke jalál ko
Ghás khánewále bail kí shakl se badal diyá.
Wuh apne munjí Ḳhudá ko bhúl gaye,
Jis ne Misr meṉ baṛe baṛe kám kiye;
Aur Hám kí sarzamín meṉ 'ajáib
Aur bahr i Qulzum par dahshatangez kám kiye.
Is liye us ne farmáyá, Maiṉ un ko halák kar ḍáltá,
Agar merá barguzída Músá mere huzúr bích meṉ na átá,
Ki mere qahr ko ṭál de, tá na ho ki maiṉ un ko halák karúṉ.
Aur unhoṉ ne us suháne mulk ko haqír jáná;
Aur us ke qaul ká yaqín na kiyá;
Balki wuh apne ḍeroṉ meṉ buṛbuṛáe,
Aur Ḳhudáwand kí bát na mání.
Tab us ne un ke ḳhiláf qasam kháí
Ki Maiṉ un ko biyábán meṉ past karúṉgá,
Aur un kí nasl ko qaumoṉ ke darmiyán girá dúṉgá:
Aur un ko mulk mulk meṉ tittar bittar karúṉgá.
28 Wuh Ba'l Fagúr ko pújne lage,
Aur búton kí qurbáníáṉ kháne lage.
29 Yúṉ unhoṉ ne apne a'mál se us ko ḳhashmnák kiyá,
Aur wabá un meṉ phúṭ niklí.
30 Tab Fíniḥás uṭhá aur bích meṉ áyá,
Aur wabá ruk gayí.
31 Aur yih kám us ke haqq meṉ pusht dar pusht
Hamesha ke liye rástbází giná gayá.
32 Unhoṉ ne us ko Maríbah ke chashme par bhí ḳhashmnák kiyá,
Aur un kí ḳhátir Músá ko nuqsán pahuṉchá;
33 Is liye ki unhoṉ ne us kí rúh se sarkashí kí,
Aur Músá besoch bol uṭhá.
34 Unhoṉ ne un qaumoṉ ko halák na kiyá,
Jaisá Ḳhudáwand ne un ko hukm diyá thá;
35 Balki un qaumoṉ ke sáth mil gaye,
Aur un ke se kám síkh gaye;
36 Aur un ke butoṉ kí parastish karne lage,
Jo un ke liye phandá ban gaye;
37 Balki unhoṉ ne apne beṭe beṭiyoṉ ko shayátín ke liye qurbán kiyá,
38 Aur ma'súmoṉ ká ya'ní apne beṭe beṭiyoṉ ká ḳhún baháyá,
Jin ko unhoṉ ne Kan'án ke butoṉ ke liye qurbán kar diyá;
Aur mulk ḳhún se nápák ho gayá.
39 Yúṉ wuh apne hí kámoṉ se álúda ho gaye,
Aur apne fi'loṉ se bewafá bane.
40 Is liye Ḳhudáwand ká qahr apne logoṉ par bhaṛká,
Aur use apní mírás se nafrat ho gayí.
41 Aur us ne un ko qaumoṉ ke qabze meṉ kar diyá,
Aur un se 'adáwat rakhnewále un par hukmrán ho gaye.
42 Un ke dushmanoṉ ne un par zulm kiyá,
Aur wuh un ke mahkúm ho gaye.
43 Us ne to bárhá un ko chhuṛáyá,
Lekin un ká mashwara bágiyána hí rahá;
Aur wuh apní badkárí ke bá'is past ho gaye.

44 Taubhí jab us ne un kí faryád suní,
To un ke dukh par nazar kí.
45 Aur us ne un ke haqq men apne 'ahd ko yád kiyá,
Aur apní shafaqat kí kasrat ke mutábiq tars kháyá.
46 Us ne un ko asír karnewálon ke dil men
Un ke liye rahm ḍálá.

47 Ai Ḳhudáwand, hamáre Ḳhudá, ham ko bachá le,
Aur ham ko qaumon men ikaṭṭhá kar le,
Táki ham tere quddús nám shukr karen,
Aur lalkárte húe terí sitáish ka en.

48 Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá
Azal se abad tak mubár ho.
Aur sárí qaum kahe, A'mín.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

PA'NCHWI'N KITA'B

107 Ḳhudáwand ká shukr karo, kyúnki wuh bhalá hai:
Aur us kí shafaqat abadí hai.
2 Ḳhudáwand ke chhuṛáe húe yihí kahen,
Jin ko us ne fidya dekar muḳhálif ke háth se chhuṛá liyá.
3 Aur un ko mulk mulk se jama' kiyá,
Púrab se aur pachchhim se
Uttar se aur dakkhin se.

4 Wuh biyábán men sahrá ke ráste par bhaṭakte phire;
Un ko basne ke liye koí shahr na milá.
5 Wuh bhúke aur piyáse the,
Aur un ká dil baiṭhá játá thá.
6 Tab apní musíbat men unhon ne Ḳhudáwand se faryád kí,
Aur us ne un ko un ke sab dukhon se rihái bakhshí.
7 Wuh un ko sídhí ráh se le gayá,
Táki basne ke liye kisí shahr men já pahunchen.
8 Kásh ki log Ḳhudáwand kí shafaqat kí ḳhátir,
Aur baní A'dam ke liye us ke 'ajáib kí ḳhátir us kí sitáish karte!
9 Kyúnki wuh tarastí ján ko ser kartá hai,
Aur bhúkí ján ko ni'maton se málámál kartá hai.

10 Jo andhere aur maut ke sáye men baiṭhe,
Musíbat aur lohe se jakṛe húe the;
11 Chúnki unhon ne Ḳhudá ke kalám se sarkashí kí,
Aur Haqq Ta'álá kí mashwarat ko haqír jáná;
12 Is liye us ne un ká dil mashaqq se 'ájiz kar diyá,
Wuh gir paṛe aur koí madadg na thá.
13 Tab apní musíbat men unhon Ḳhudáwand se faryád kí,
Aur us ne un ko un ke sab duk on se rihái bakhshí.
14 Wuh un ko andhere aur maut sáye se nikál láyá,
Aur un ke bandhan toṛ ḍále.
15 Kásh ki log Ḳhudáwand shafaqat kí ḳhátir,
Aur baní A'dam ke liye us 'ajáib kí ḳhátir us kí sitái karte!
16 Kyúnki us ne pítal ke pháṭak diye,
Aur lohe ke bendon ko káṭ ḍálá

17 Ahmaq apní ḳhatáon ke sab se
Aur apní badkárí ke bá'is musíl men paṛte hain.
18 Un ke jí ko har tarah ke khá se nafrat ho játí hai,
Aur wuh maut ke pháṭakon nazdík pahunch játe hain.
19 Tab wuh apní musíbat m Ḳhudáwand se faryád ka hain,
Aur wuh un ko un ke sab dukh se rihái bakhshtá hai.
20 Wuh apná kalám názil farmák un ko shifá detá hai,
Aur un ko un kí halákat se ril bakhshtá hai.
21 Kásh ki log Ḳhudáwand shafaqat kí ḳhátir,
Aur baní A'dam ke liye us 'ajáib kí ḳhátir us kí sitái karte.

22 Wuh shukrguzárí kí qurbáníán guzránen,
Aur gáte húe us ke kámon ká bayán karen.

23 Jo log jaházon men bahr par játe hain,
Aur samundar par kár o bár men lage rahte hain;
24 Wuh samundar men KHUDÁWAND ke kámon ko,
Aur us ke 'ajáib ko dekhte hain.
25 Kyúnki wuh hukm dekar túfání hawá chalátá hai,
Jo us men lahren uṭhátí hai.
26 Wuh ásmán tak chaṛhte aur gahráo men utarte hain:
Pareshání se un ká dil pání pání ho játá hai.
27 Wuh jhúmte aur matwále kí tarah laṛkharáte,
Aur hawássbákhta ho játe hain.
28 Tab wuh apní musíbat men KHUDÁWAND se faryád karte hain,
Aur wuh un ko un ke dukhon se rihái bakhshtá hai.
29 Wuh ándhí ko thamá detá hai,
Aur lahren mauqúf ho játí hain.
30 Tab wuh us ke tham jáne se khush hote hain,
Yún wuh un ko bandargáh i maqsúd tak pahunchá detá hai.
31 Kásh ki log KHUDÁWAND kí shafaqat kí khátir,
Aur baní A'dam ke liye us ke 'ajáib kí khátir us kí sitáish karte!
32 Wuh logon ke majma' men us kí baṛáí karen,
Aur buzurgon kí majlis men us kí hamd.

33 Wuh daryáon ko biyábán baná detá hai,
Aur pání ke chashmon ko khushk zamín.
34 Wuh zarkhez zamín ko sahráí shor kar detá hai,
Is liye ki us ke báshinde sharír hain.
35 Wuh biyábán ko jhíl baná detá hai,
Aur khushk zamín ko pání ke chashme.
36 Wahán wuh bhúkon ko basátá hai,
Táki basne ke liye shahr taiyár karen;
37 Aur khet boen aur tákistán lagáen,
Aur paidáwár hásil karen.
38 Wuh un ko barakat detá hai, aur wuh bahut baṛhte hain,
Aur wuh un ke chaupáyon ko kam nahín hone detá.
39 Phir zulm o taklíf aur gam ke máre
Wuh ghaṭ játe aur past ho játe hain.
40 Wuh umará par zillat unḍel detá hai,
Aur un ko beráh wíráne men bhaṭkátá hai.
41 Taubhí wuh muhtáj ko musíbat se nikálkar sarfaráz kartá hai,
Aur us ke khándán ko rewaṛ kí tarah baṛhátá hai.
42 Rástbáz yih dekhkar khush honge,
Aur sab badkáron ká munh band ho jáegá.
43 Dáná in báton par tawajjuh karegá,
Aur wuh KHUDÁWAND kí shafaqat par gaur karenge.

108

Gít, Dáúd ká Mazmúr.

Ai Khudá, merá dil qáim hai,
Main gáúngá aur dil se madhsaráí karúngá.
2 Ai barbat aur sitár, jágo;
Main khud bhí subh sawere jág uṭhúngá.
3 Ai KHUDÁWAND, main logon men terá shukr karúngá:
Main ummaton men terí madhsaráí karúngá.
4 Kyúnki terí shafaqat ásmán se baland hai,
Aur terí sachcháí aflák ke barábar hai.
5 Ai Khudá, tú ásmánon par sarfaráz ho,
Aur terá jalál sárí zamín par ho.
6 Apne dahine háth se bachá aur hamen jawáb de,
Táki tere mahbúb bacháe jáen.
7 Khudá ne apní quddúsiyat men yih farmáyá hai, Main khushí karúngá;
Main Sikm ko taqsím karúngá aur Sukkát kí wádí ko bánṭúngá.
8 Jili'ád merá hai, Munassí merá hai;
Ifráím mere sir ká khod hai;
Yahúdáh merá 'asá hai.
9 Moáb merí chilamchí hai;

Adom par main̲ jútá phen̲kún̲gá :
Main̲ Filistín par lalkárún̲gá.
10 Mujhe us fasíldár shahr men̲ kaun pahun̲cháegá?
Kaun mujhe Adom tak le gayá hai?
11 Ai Khudá, kyá tú ne hamen̲ radd nahín̲ kar diyá?
Ai Khudá, tú hamáre lashkaron̲ ke sáth nahín̲ játá.
12 Mukhálif ke muqábale men̲ hamárí kumak kar,
Kyún̲ki insání madad 'abas hai.
13 Khudá kí badaulat ham diláwarí karen̲ge,
Kyún̲ki wuhí hamáre mukhálifon̲ ko pámál karegá.

109

Mír muganní ke liye, Dáúd ká Mazmúr.

Ai Khudá, mere mahmúd, khámosh na rah;
2 Kyún̲ki sharíron̲ aur dagábázon̲ ne mere khiláf mun̲h kholá hai,
Unhon̲ ne jhúṭhí zabán se mujh se báten̲ kí hain̲.
3 Unhon̲ ne 'adáwat kí báton̲ se mujhe gher liyá,
Aur besabab mujh se laṛe hain̲.
4 Wuh merí mahabbat ke sabab se mere mukhálif hain̲:
Lekin main̲ to bas du'á kartá hún̲.
5 Unhon̲ ne nekí ke badle mujh se badí kí hai,
Aur mahabbat ke badle 'adáwat.
6 Tú kisí sharír ádmí ko us par muqarrar kar de,
Aur koí mukhálif us ke dahine háth khaṛá rahe.
7 Jab us kí 'adálat ho to wuh mujrim ṭhahre,
Aur us kí du'á bhí gunáh giní jáe.
8 Us kí 'umr kotáh ho jáe,
Aur us ká mansab koí dúsrá le le.
9 Us ke bachche yatím ho jáen̲,
Aur us kí bíwí bewa ho jáe.
10 Us ke bachche áwára hokar bhík mán̲gen̲,
Un ko apne wírán maqámon̲ se dúr jákar ṭukṛe mán̲gná paṛe.
11 Qarzkhwáh us ká sab kuchh chhín le,
Aur pardesí us kí kamáí lúṭ len̲.
12 Koí na ho jo us par shafaqat kare,
Na koí us ke yatím bachchon̲ par tars kháe.
13 Us kí nasl kaṭ jáe,
Aur dúsrí pusht men̲ un ká nám miṭá diyá jáe.
14 Us ke bápdádá kí badí Khudáwand ke huzúr yád rahe,
Aur us kí mán̲ ká gunáh miṭáyá na jáe.
15 Wuh barábar Khudáwand ke sámne rahen̲,
Táki wuh zamín par se un ká zikr miṭá de.
16 Is liye ki us ne rahm karná yád na rakkhá,
Par garíb aur muhtáj aur shikasta dil ko satáyá,
Táki un ko már ḍále.
17 Balki la'nat karná use pasand thá so wuhí us par á paṛí,
Aur du'á dená use margúb na thá so wuh us se dúr rahí.
18 Us ne la'nat ko apní poshák kí tarah pahiná,
Aur wuh pání kí tarah us ke báṭin men̲
Aur tel kí tarah us kí haḍḍiyon̲ men̲ samá gayí.
19 Wuh us ke liye us poshák kí mánind ho jise wuh pahintá hai
Aur us paṭke kí jagah jis se wuh apní kamar kase rahtá hai.
20 Khudáwand kí taraf se mere mukhálifon̲ ká,
Aur merí ján ko burá kahnewálon̲ ká yihí badla hai.
21 Lekin ai Málik Khudáwand apne nám kí khátir mujh par ihsán kar:
Mujhe chhuṛá, kyún̲ki terí shafaqat khúb hai.
22 Is liye ki main̲ garíb aur muhtáj hún̲,
Aur merá dil mere pahlú men̲ zakhmí hai.
23 Main̲ ḍhalte sáye kí tarah játá rahá:
Main̲ ṭiḍḍí kí tarah uṛá diyá gayá.
24 Fáqa karte karte mere ghuṭne kamzor ho gaye,
Aur chiknáí kí kamí se merá jism súkh gayá.
25 Main̲ un kí malámat ká nishána ban gayá hún̲,
Jab wuh mujhe dekhte hain̲, to sir hiláte hain̲.
26 Ai Khudáwand mere Khudá, merí madad kar:
Apní shafaqat ke mutábiq mujhe bachá le:
27 Táki wuh ján len̲ ki is men̲ terá háth hai,
Aur tú hí ne, ai Khudáwand, yih kiyá hai.

28 Wuh la'nat karte rahen, par tú barakat de:
Wuh jab uṭhenge to sharminda honge, par terá banda shádmán hogá.
29 Mere mukhálif zillat se mulabbas ho jáen,
Aur apní hí sharmindagí ko chádar kí tarah oṛh len.
30 Main apne munh se Khudáwand ká baṛá shukr karúngá,
Balki baṛí bhíṛ men us kí hamd karúngá.
31 Kyúnki wuh muhtáj ke dahine háth khaṛá hogá,
Táki us kí ján par fatwá denewálon se use rihái de.

110

Dáúd ká Mazmúr.

Yahowáh ne mere Khudáwand se kahá, Tú mere dahine háth baiṭh,
Jab tak ki main tere dushmanon ko tere pánwon kí chaukí na kar dún.
2 Khudáwand tere zor ká 'asá Siyyún se bhejegá:
Tú apne dushmanon men hukmrání kar.
3 Lashkarkashí ke din tere log khushí se apne áp ko pesh karte hain:
Tere jawán pák áráish men hain,
Aur subh ke baṭn se shabnam kí mánind.
4 Khudáwand ne qasam khái hai aur phiregá nahín,
Ki tú Malik i Sidq ke taur par
Abad tak káhin hai.
5 Khudáwand tere dahine háth par
Apne qahr ke din bádsháhon ko chhed dálegá.
6 Wuh qaumon men 'adálat karegá;
Wuh láshon ke ḍher lagá degá,
Aur bahut se mulkon men siron ko kuchlegá.
7 Wuh ráh men nadí ká pání piegá,
Is liye wuh sir ko baland karegá.

111

Khudáwand kí hamd karo,
Main rástbázon kí majlis men aur jamá'at men
Apne sáre dil se Khudáwand ká shukr karúngá.
2 Khudáwand ke kám 'azím hain,
Jo un men masrúr hain un kí taftísh men rahte hain.
3 Us ke kám jalálí aur purhashmat hain,
Aur us kí sadáqat abad tak qáim hai.
4 Us ne apne 'ajáib kí yádgár qáim kí hai,
Khudáwand rahím o karím hai.
5 Wuh un ko jo us se ḍarte hain khurák detá hai:
Wuh apne 'ahd ko hamesha yád rakkhegá.
6 Us ne qaumon kí mírás apne logon ko dekar
Apne kámon ká zor un ko dikháyá.
7 Us ke háthon ke kám barhaqq aur pur'adl hain:
Us ke tamám qawánín rást hain.
8 Wuh abadu'l ábád qáim rahenge:
Wuh sachchái aur rástí se banáe gaye hain.
9 Us ne apne logon ke liye fidya diyá:
Us ne apná 'ahd hamesha ke liye ṭhahráyá hai:
Us ká nám quddús aur muhíb hai.
10 Khudáwand ká khauf dánái ká shurú' hai:
Us ke mutábiq 'amal karnewále dánishmand hain:
Us kí sitáish abad tak qáim hai.

112

Khudáwand kí hamd karo.
Mubárak hai wuh ádmí jo Khudáwand se ḍartá hai,
Aur us ke hukmon men khúb masrúr rahtá hai.
2 Us kí nasl zamín par zoráwar hogí:
Rástbázon kí aulád mubárak hogí.
3 Mál o daulat us ke ghar men hai,
Aur us ki sadáqat abad tak qáim hai.
4 Rástbázon ke liye táríkí men núr chamaktá hai:
Wuh rahím o karím aur sádiq hai.
5 Rahmdil aur qarz denewálá ádmí sa'ádatmand hai:
Wuh apná kár o bár rástí se karegá.
6 Use kabhí jumbish na hogí:
Sádiq kí yádgár hamesha rahegí.
7 Wuh burí khabar se na ḍaregá:
Khudáwand par tawakkul karne se us ká dil qáim hai.

8 Us ká dil barqarár hai, wuh ḍarne ká nahíṉ,
Yaháṉ tak ki wuh apne mukhálifoṉ ko dekh legá.
9 Us ne báṉṭá aur muhtájoṉ ko diyá:
Us kí sadáqat hamesha qáim rahegí:
Us ká siṉg 'izzat ke sáth baland kiyá jáegá.
10 Sharír yih dekhegá aur kuṛhegá;
Wuh dáṉt písegá aur ghulegá:
Sharíroṉ kí murád nábúd hogí.

113 Ḳhudáwand kí hamd karo.
Ai Ḳhudáwand ke bando, hamd karo;
Ḳhudáwand ke nám kí hamd karo.
2 Ab se abad tak
Ḳhudáwand ká nám mubárak ho!
3 A'ftáb ke tulú' se gurúb tak
Ḳhudáwand ke nám kí hamd ho.
4 Ḳhudáwand sab qaumoṉ par baland o bálá hai:
Us ká jalál ásmán se bartar hai.
5 Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá kí mánind kaun hai,
Jo 'álam i bálá par taḳhtnishín hai,
6 Jo firotaní se
A'smán o zamín par nazar kartá hai?
7 Wuh miskín ko ḳhák se
Aur muhtáj ko mazbale par se uṭhá letá hai;
8 Táki use umará ke sáth,
Ya'ní apní qaum ke umará ke sáth biṭháe.
9 Wuh báṉjh ká ghar basátá hai,
Aur use bachchoṉwálí banákar dilshád kartá hai.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

114 Jab Isráíl Misr se nikal áyá,
Ya'ní Ya'qúb ká gharáná ajnabí zabánwálí qaum meṉ se,
2 To Yahúdáh us ká maqdis
Aur Isráíl us kí mamlukat ṭhahrá.
3 Yih dekhte hí samundar bhágá;
Yardan píchche haṭ gayá.
4 Pahár menḍhoṉ kí tarah uchhle,
Pahári yáṉ bheṛ ke bachchoṉ kí tarah kúdíṉ.
5 Ai samundar, tujhe kyá húá ki tú bhágtá hai?
Ai Yardan, tujhe kyá húá ki tú píchche haṭtá hai?
6 Ai paháṛo, tum ko kyá húá ki tum menḍhoṉ kí tarah uchhalte ho?
Ai paháṛiyo, tum ko kyá húá ki tum bheṛ ke bachchoṉ kí tarah kúdtí ho?
7 Ai zamín, tú Rabb ke huzúr,
Ya'qúb ke Ḳhudá ke huzúr tharthará;
8 Jo chaṭán ko jhíl
Aur chaqmáq ko pání ká chashma baná detá hai.

115 Ham ko nahíṉ, ai Ḳhudáwand, ham ko nahíṉ,
Balki tú apne hí nám ko
Apní shafaqat aur sachchái kí ḳhátir jalál baḳhsh.
2 Qaumeṉ kyúṉ kaheṉ
Ab un ká Ḳhudá kaháṉ hai?
3 Hamárá Ḳhudá to ásmán par hai:
Us ne jo kuchh cháhá wuhí kiyá
4 Un ke but chándí aur soná haiṉ,
Ya'ní ádmí kí dastkárí.
5 Un ke muṉh haiṉ, par wuh bolte nahíṉ;
A'ṉkheṉ haiṉ, par wuh dekhte nahíṉ.
6 Un ke kán haiṉ, par wuh sunte nahíṉ;
Nák haiṉ, par wuh súṉghte nahíṉ
7 Un ke háth haiṉ, par wuh chhúte nahíṉ;
Páṉw haiṉ, par wuh chalte nahíṉ
Aur un ke gale se áwáz nahíṉ nikaltí.
8 Un ke banánewále un hí kí mánind ho jáeṉge,
Balki wuh sab jo un par bharosa rakhte haiṉ.
9 Ai Isráíl, Ḳhudáwand par tawakkul kar:
Wuhí un kí kumak aur un kí sipar hai.
10 Ai Hárún ke gharáne, Ḳhudáwand par tawakkul karo:
Wuhí un kí kumak aur un kí sipar hai.
11 Ai Ḳhudáwand se ḍarnewálo Ḳhudáwand par tawakkul karo:
Wuhí un kí kumak aur un kí sipar hai.
12 Ḳhudáwand ne ham ko yád rakkhá; wuh barakat degá:
Wuh Isráíl ke gharáne ko barakat degá;

Wuh Hárún ke gharáne ko barakat degá.
13 Jo Ḳhudáwand se ḍarte hain, kyá chhoṭe kyá baṛe,
Wuh un sab ko barakat degá.
14 Ḳhudáwand tum ko baṛháe,
Tum ko aur tumhárí aulád ko.
15 Tum Ḳhudáwand kí taraf se mubárak ho,
Jis ne ásmán aur zamín ko banáyá.
16 A'smán to Ḳhudáwand ká ásmán hai,
Lekin zamín us ne baní A'dam ko dí hai.
17 Murde Ḳhudáwand kí sitáish nahín karte,
Na wuh jo ḳhámoshí ke 'álam men utar játe hain;
18 Lekin ham ab se abad tak
Ḳhudáwand ko mubárak kahenge.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

116 Main Ḳhudáwand se mahabbat rakhtá hún,
Kyúnki us ne merí faryád aur minnat suní hai.
2 Chúnki us ne merí taraf kán lagáyá,
Is liye main 'umr bhar us se du'á karúngá.
3 Maut kí rassiyon ne mujhe jakaṛ liyá,
Aur pátál ke dard mujh par á paṛe:
Main dukh aur gam men giriftár húá.
4 Tab main ne Ḳhudáwand se du'á kí,
Ki Ai Ḳhudáwand, main terí minnat kartá hún merí ján ko riháí baḳhsh.
5 Ḳhudáwand sádiq aur karím hai:
Hamárá Ḳhudá rahím hai.
6 Ḳhudáwand sáda logon kí hifázat kartá hai:
Main past ho gayá thá, usí ne mujhe bachá liyá.
7 Ai merí ján, phir mutma'inn ho,
Kyúnki Ḳhudáwand ne tujh par ihsán kiyá hai.
8 Is liye ki tú ne merí ján ko maut se,
Merí ánkhon ko ánsú baháne se,
Aur mere pánwon ko phisalne se bacháyá hai;
9 Main zindon kí zamín men
Ḳhudáwand ke huzúr chaltá rahúngá.
10 Main ímán rakhtá hún, is liye yih kahúngá:
Main baṛí musíbat men thá:
11 Main ne jaldbází se kah diyá,
Ki Sab ádmí jhúṭhe hain.
12 Ḳhudáwand kí sab ni'maten jo mujhe milín
Main un ke 'iwaz men use kyá dún?
13 Main naját ká piyála uṭhákar
Ḳhudáwand se du'á karúngá.
14 Main Ḳhudáwand ke huzúr apní mannaten
Us kí sárí qaum ke sámne púrí karúngá.
15 Ḳhudáwand kí nigáh men
Us ke muqaddason kí maut giránqadr hai.
16 A'h, ai Ḳhudáwand, main terá banda hún:
Main terá banda, terí laundí ká beṭá hún;
Tú ne mere bandhan khole hain.
17 Main tere huzúr shukrguzárí kí qurbání chaṛháúngá,
Aur Ḳhudáwand se du'á karúngá.
18 Main Ḳhudáwand ke huzúr apní mannaten
Us kí sárí qaum ke sámne púrí karúngá;
19 Ḳhudáwand ke ghar kí bárgáhon men,
Tere andar, ai Yarúshalem.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

117 Ai qaumo, sab Ḳhudáwand kí hamd karo,
Ai ummato, sab us kí sitáish karo.
2 Kyúnki ham par us kí baṛí shafaqat hai,
Aur Ḳhudáwand kí sachchái abadí hai.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

118 Ḳhudáwand ká shukr karo, kyúnki wuh bhalá hai,
Aur us kí shafaqat abadí hai.
2 Isráíl ab kahe,
Us kí shafaqat abadí hai.
3 Hárún ká gharáná ab kahe,
Us kí shafaqat abadí hai.
4 Ḳhudáwand se ḍarnewále ab kahen,
Us kí shafaqat abadí hai.

5 Main ne musíbat men Khudáwand se du'á kí:
Khudáwand ne mujhe jawáb diyá aur kushádagí bakhshí.
6 Khudáwand merí taraf hai, main nahín darne ká:
Insán merá kyá kar saktá hai?
7 Khudáwand merí taraf, mere madadgáron men hai,
Is liye main apne 'adáwat rakhnewálon ko dekh lúngá.
8 Khudáwand par tawakkul karná Insán par bharosá rakhne se bihtar hai.
9 Khudáwand par tawakkul karná Umará par bharosá rakhne se bihtar hai.
10 Sab qaumon ne mujhe gher liyá:
Main Khudáwand ke nám se un ko kát dálúngá.
11 Unhon ne mujhe gher liyá; beshakk gher liyá:
Main Khudáwand ke nám se un ko kát dálúngá.
12 Unhon ne shahd kí makkhiyon kí tarah mujhe gher liyá; wuh kánton kí ág kí tarah bujh gaye:
Main Khudáwand ke nám se un ko kát dálúngá.
13 Tú ne mujhe zor se dhakel diyá ki gir parún:
Lekin Khudáwand ne merí madad kí.
14 Khudáwand merí quwwat aur merá gít hai;
Wuhí merí naját húá.
15 Sádiqon ke khaimon men shádmání aur naját kí rágní hai:
Khudáwand ká dahiná háth diláwarí kartá hai.
16 Khudáwand ká dahiná háth baland húá hai;
Khudáwand ká dahiná háth diláwarí kartá hai.
17 Main marúngá nahín, balki jítá rahúngá,
Aur Khudáwand ke kámon ká bayán karúngá.
18 Khudáwand ne mujhe sakht tambíh to kí:
Lekin maut ke hawále nahín kiyá.
19 Sadáqat ke phátakon ko mere liye khol do:
Main un se dákhil hokar Khudáwand ká shukr karúngá.
20 Khudáwand ká phátak yihí hai;
Sádiq is se dákhil honge.
21 Main terá shukr karúngá, kyúnki tú ne mujhe jawáb diyá,
Aur khud merí naját baná hai.
22 Jis patthar ko mi'máron ne radd kiyá,
Wuhí kone ke sire ká patthar ho gayá.
23 Yih Khudáwand kí taraf se húá;
Aur hamárí nazar men 'ajíb hai.
24 Yih wuhí din hai jise Khudáwand ne muqarrar kiyá;
Ham is men shádmán honge aur khushí manáenge.
25 A'h, ai Khudáwand, bachá le:
A'h, ai Khudáwand, khushhálí bakhsh.
26 Mubárak hai wuh jo Khudáwand ke nám se átá hai:
Ham ne tum ko Khudáwand ke ghar se du'á dí hai.
27 Yahowáh hí Khudá hai, aur us ne ham ko núr bakhshá hai:
Qurbání ko mazbah ke síngon se rassiyon se bándho.
28 Tú merá Khudá hai, main terá shukr karúngá:
Tú merá Khudá hai, main terí tamjíd karúngá.
29 Khudáwand ká shukr karo, kyúnki wuh bhalá hai,
Aur us kí shafaqat abadí hai.

119

ℵ ALAF

Mubárak hain wuh jo kámilraftár hain,
Jo Khudáwand kí sharí'at par 'amal karte hain.
2 Mubárak hain wuh jo us kí shahádaton ko mánte hain,
Aur púre dil se us ke tálib hain.
3 Un se nárástí nahín hotí,
Wuh us kí ráhon par chalte hain.
4 Tú ne apne qawánín diye hain,
Táki ham dil lagákar un ko mánen.
5 Kásh ki tere áín mánne ke liye
Merí rawishen durust ho jáen.
6 Jab main tere sab ahkám ká liház rakkhúngá
To sharminda na húngá.
7 Jab main terí sadáqat ke ahkám síkh lúngá
To sachche dil se terá shukr adá karúngá.
8 Main tere áín mánúngá:
Mujhe bi'lkull tark na kar de

ב BETH

9 Jawán apní rawish kis tarah pák rakkhe?
Tere kalám ke mutábiq us par nigáh rakhne se.
10 Main púre dil se terá tálib húá hún:
Mujhe apne farmán se bhaṭakne na de.
11 Main ne tere kalám ko apne dil men rakh liyá hai,
Táki main tere khiláf gunáh na karún.
12 Ai KHUDÁWAND, tú mubárak hai:
Mujhe apne áín sikhá.
13 Main ne apne labon se
Tere farmúda ahkám ko bayán kiyá.
14 Mujhe terí shahádaton kí ráh se aisí shádmání húí,
Jaisí har tarah kí daulat se hotí hai.
15 Main tere qawánín par gaur karúngá,
Aur terí ráhon ká liház rakkhúngá.
16 Main tere áín men masrúr rahúngá:
Main tere kalám ko na bhúlúngá.

ג GIMAL

17 Apne bande par ihsán kar táki main jítá rahún,
Aur tere kalám ko mántá rahún.
18 Merí ánkhen khol de,
Táki main terí sharí'at ke 'ajáib dekhún.
19 Main zamín par musáfir hún:
Apne farmán mujh se poshída na rakh.
20 Merá dil tere ahkám ke ishtiyáq men
Har waqt taṛaptá rahtá hai.
21 Tú ne un mal'ún magrúron ko jhiṛak diyá,
Jo tere farmán se bhaṭakte rahte hain.
22 Malámat aur hiqárat ko mujh se dúr kar de;
Kyúnki main ne terí shahádaten mání hain.
23 Umará bhí baiṭhkar mere khiláf báten karte rahe,
Lekin terá banda tere áín par dhyán lagáe rahá.
24 Terí shahádaten mujhe margúb
Aur merí mushír hain.

ד DALATH

25 Merí ján khák men mil gayí:
Tú apne kalám ke mutábiq mujhe zinda kar.
26 Main ne apní rawishon ká izhár kiyá, aur tú ne mujhe jawáb diyá:
Mujhe apne áín kí ta'lím de.
27 Apne qawánín kí ráh mujhe samjhá de,
Aur main tere 'ajáib par dhyán karúngá.
28 Gam ke máre merí ján ghulí játí hai:
Apne kalám ke mutábiq mujhe taqwiyat de.
29 Jhúṭh kí ráh se mujhe dúr rakh.
Aur mujhe apní sharí'at 'ináyat farmá.
30 Main ne wafádárí kí ráh ikhtiyár kí hai:
Main ne tere ahkám apne sámne rakkhe hain.
31 Main terí shahádaton se lipṭá húá hún:
Ai KHUDÁWAND, mujhe sharminda na hone de.
32 Jab tú merá hausala baṛháegá
To main tere farmán kí ráh men dauṛúngá.

ה HE

33 Ai KHUDÁWAND, mujhe apne áín kí ráh batá,
Aur main ákhir tak us par chalúngá.
34 Mujhe fahm 'atá kar, aur main terí sharí'at par chalúngá,
Balki main púre dil se us ko mánúngá.
35 Mujhe apne farmán kí ráh par chalá,
Kyúnki isí men merí khushí hai.
36 Mere dil ko apní shahádaton kí taraf rujú' dilá,
Na ki lálach kí taraf.
37 Merí ánkhon ko butlán par nazar karne se báz rakh,
Aur mujhe apní ráhon men zinda kar.
38 Apne bande ke liye apná wuh qaul púrá kar
Jis se terá khauf paidá hotá hai.
39 Merí malámat ko jis se main dartá hún dúr kar de;
Kyúnki tere ahkám bhale hain.
40 Dekh, main tere qawánín ká mushtáq rahá hún:
Mujhe apní sadáqat se zinda kar.

ו WA'O

41 Ai Khudáwand, tere qaul ke mutábiq,
Terí shafaqat aur terí naját mujhe nasíb ho.
42 Tab main apne malámat karnewále ko jawáb de sakúngá,
Kyúnki main tere kalám par bharosá rakhtá hún.
43 Aur haqq bát ko mere munh se hargiz judá na hone de,
Kyúnki merá i'timád tere ahkám par hai.
44 Pas main abadu'l ábád
Terí sharí'at ko mántá rahúngá.
45 Aur main ázádí se chalúngá,
Kyúnki main tere qawánín ká tálib rahá hún.
46 Main bádsháhon ke sámne terí shahádaton ká bayán karúngá,
Aur sharminda na húngá.
47 Tere farmán mujhe 'azíz hain;
Main un men masrúr rahúngá.
48 Main apne háth tere farmán kí taraf, jo mujhe 'azíz hai, uṭháúngá,
Aur tere áín par dhyán karúngá.

ז ZAIN

49 Jo kalám tú ne apne bande se kiyá use yád kar,
Kyúnki tú ne mujhe ummed diláí hai.
50 Merí musíbat men yihí merí tasallí hai,
Ki tere kalám ne mujhe zinda kiyá hai.
51 Magrúron ne mujhe bahut ṭhaṭṭhon men uṛáyá,
Taubhí main ne terí sharí'at se kanára nahín kiyá.
52 Ai Khudáwand, main tere qadím ahkám ko yád kartá,
Aur itmínán pátá rahá hún.
53 Un sharíron ke sabab se jo terí sharí'at ko tark karte hain,
Main sakht taish men á gayá hún.
54 Mere musáfirkháne men
Tere áín merá gít rahe hain.
55 Ai Khudáwand, rát ko main ne terá nám yád kiyá hai,
Aur terí sharí'at par 'amal kiyá hai.
56 Yih mere wáste is liye húá
Ki main ne tere qawánín ko máná.

ח KHETH

57 Khudáwand merá bakhra hai:
Main ne kahá hai, Main terí báten mánúngá.
58 Main púre dil se tere karam ká khwáhán húá:
Apne kalám ke mutábiq mujh par rahm kar.
59 Main ne terí ráhon par gaur kiyá
Aur terí shahádaton kí taraf apne qadam moṛe.
60 Main ne tere farmán mánne men
Jaldí kí aur der na lagáí.
61 Sharíron kí rassiyon ne mujhe jakaṛ liyá,
Par main terí sharí'at ko na bhúlá.
62 Terí sadáqat ke ahkám ke liye
Main ádhí rát ko terá shukr karne ko uṭhúngá.
63 Main un sab ká sáthí hún jo tujh se ḍarte hain,
Aur un ká jo tere qawánín ko mánte hain.
64 Ai Khudáwand, zamín terí shafaqat se ma'múr hai:
Mujhe apne áín sikhá.

ט TETH

65 Ai Khudáwand, tú ne apne kalám ke mutábiq
Apne bande ke sáth bhaláí kí hai.
66 Mujhe sahíh imtiyáz aur dánish sikhá,
Kyúnki main tere farmán par ímán láyá hún.
67 Main musíbat uṭháne se pahle gumráh thá,
Par ab tere kalám ko mántá hún.
68 Tú bhalá hai aur bhaláí kartá hai:
Mujhe apne áín sikhá.
69 Magrúron ne mujh par buhtán bándhá hai:
Main púre dil se tere qawánín ko mánúngá.
70 Un ke dil chiknáí se farbih ho gaye,
Lekin main terí sharí'at men masrúr hún.
71 Achchhá húá ki main ne musíbat uṭháí,
Táki tere áín síkh lún.
72 Tere munh kí sharí'at mere liye
Sone chándí ke hazáron sikkon se bihtar hai.

י YOD

73 Tere háthoṉ ne mujhe banáyá aur tartíb dí:
Mujhe fahm 'atá kar táki tere farmán síkh lúṉ.
74 Tujh se ḍarnewále mujhe dekhkar ḳhush hoṉge,
Is liye ki mujhe tere kalám par i'timád hai.
75 Ai Ḳhudáwand, maiṉ tere ahkám kí sadáqat ko jántá húṉ,
Aur yih ki wafádárí hí se tú ne mujhe dukh meṉ ḍálá.
76 Us kalám ke mutábiq jo tú ne apne bande se kiyá
Terí shafaqat merí tasallí ká bá'is ho.
77 Terí rahmat mujhe nasíb ho, táki maiṉ zinda rahúṉ,
Kyúṉki terí sharí'at merí ḳhushnúdí hai.
78 Magrúr sharminda hoṉ, kyúṉki unhoṉ ne náhaqq mujhe giráyá;
Lekin maiṉ tere qawánín par dhyán karúṉgá.
79 Tujh se ḍarnewále merí taraf rujú' hoṉ,
To wuh terí shahádatoṉ ko ján lenge.
80 Merá dil tere áín mánne meṉ kámil rahe,
Táki maiṉ sharmindagí na uṭháúṉ.

כ KA'F

81 Merí ján terí naját ke liye betáb hai,
Lekin mujhe tere kalám par i'timád hai.
82 Tere kalám ke intizár meṉ merí áṉkheṉ rah gayíṉ:
Maiṉ yihí kahtá rahá ki Tú mujhe kab tasallí degá?
83 Maiṉ us mashkíze kí mánind ho gayá jo dhuweṉ meṉ ho,
Taubhí maiṉ tere áín ko nahíṉ bhúltá.
84 Tere bande ke din hí kitne haiṉ?
Tú mere satánewáloṉ par kab fatwá degá?
85 Magrúroṉ ne, jo terí sharí'at ke pairau nahíṉ,
Mere liye gaṛhe khode haiṉ.
86 Tere sab farmán barhaqq haiṉ:
Wuh náhaqq mujhe satáte haiṉ; tú merí madad kar.
87 Unhoṉ ne mujhe zamín par se faná kar hí ḍálá thá,
Lekin maiṉ ne tere qawánín ko tark na kiyá.
88 Tú mujhe apní shafaqat ke mutábiq zinda kar,
To maiṉ tere muṉh kí shahádat ko mánúṉgá.

ל LA'MAD

89 Ai Ḳhudáwand, terá kalám
A'smán par abad tak qáim hai.
90 Terí wafádárí pusht dar pusht hai:
Tú ne zamín ko qiyám baḳhshá aur wuh qáim hai.
91 Wuh áj tere ahkám ke mutábiq qáim haiṉ,
Kyúṉki sab chízeṉ terí ḳhidmatguzár haiṉ.
92 Agar terí sharí'at merí ḳhushnúdí na hotí
To maiṉ apní musíbat meṉ halák ho játá.
93 Maiṉ tere qawánín ko kabhí na bhúlúṉgá,
Kyúṉki tú ne un hí ke wasíle se mujhe zinda kiyá hai.
94 Maiṉ terá hí húṉ, mujhe bachá le;
Kyúṉki maiṉ tere qawánín ká tálib rahá húṉ.
95 Sharír mujhe halák karne ko ghát meṉ lage rahe,
Lekin maiṉ terí shahádatoṉ par gaur karúṉgá.
96 Maiṉ ne dekhá ki har kamál kí intihá hai;
Lekin terá hukm niháyat wasí' hai.

מ MI'M

97 A'h, maiṉ terí sharí'at se kaisí mahabbat rakhtá húṉ!
Mujhe din bhar usí ká dhyán rahtá hai.
98 Tere farmán mujhe mere dushmanoṉ se ziyáda dánishmand banáte haiṉ,
Kyúṉki wuh hamesha mere sáth haiṉ.
99 Maiṉ apne sab ustádoṉ se 'aqlmand húṉ,
Kyúṉki terí shahádatoṉ par merá dhyán rahtá hai.
100 Maiṉ 'umrrasída logoṉ se ziyáda samajh rakhtá húṉ,
Kyúṉki maiṉ ne tere qawánín ko máná hai.
101 Maiṉ ne har burí ráh se apne qadam rok rakkhe haiṉ,

Táki terí sharí'at par 'amal karún.
102 Main ne tere ahkám se kanára nahín kiyá,
Kyúnki tú ne mujhe ta'lím dí hai.
103 Terí báten mere liye kaisí shírín hain!
Wuh mere munh ko shahd se bhí míṭhí ma'lúm hotí hain.
104 Tere qawánín se mujhe fahm hásil hotá hai,
Is liye mujhe har jhúṭhí ráh se nafrat hai.

ג NU'N

105 Terá kalám mere qadamon ke liye chirág
Aur merí ráh ke liye raushní hai.
106 Main ne qasam kháí hai, aur is par qáim hún,
Ki terí sadáqat ke ahkám par 'amal karúngá.
107 Main barí musíbat men hún:
Ai Ḳhudáwand, apne kalám ke mutábiq mujhe zinda kar.
108 Ai Ḳhudáwand, mere munh se razá kí qurbánián qubúl farmá:
Aur mujhe apne ahkám kí ta'lím de.
109 Merí ján hamesha hathelí par hai,
Taubhí main terí sharí'at ko nahín bhúltá.
110 Shaaríron ne mere liye phandá lagáyá hai,
Taubhí main tere qawánín se nahín bhaṭká.
111 Main ne terí shahádaton ko apní abadí mírás banáyá hai;
Kyúnki un se mere dil ko shádmání hotí hai.
112 Main ne hamesha ke liye
Tere áín mánne par dil lagáyá hai.

ס SA'MAK

113 Mujhe dodilon se nafrat hai;
Par terí sharí'at se mahabbat rakhtá hún.
114 Tú mere chhipne kí jagah aur merí sipar hai:
Mujhe tere kalám par i'timád hai.
115 Ai badkirdáro, mujh se dúr ho jáo,
Táki main apne Ḳhudá ke farmán par 'amal karún.
116 Tú apne kalám ke mutábiq mujhe sambhál, táki zinda rahún,
Aur mujhe apne i'timád se sharmindagí na uṭháne de.
117 Mujhe sambhál, aur main salámat rahúngá,
Aur hamesha tere áín ká liház rakkhúngá.
118 Tú ne un sab ko haqír jáná hai jo tere áín se bhaṭak játe hain,
Kyúnki un kí dagábází 'abas hai.
119 Tú zamín ke sab sharíron ko mail kí tarah chhánṭ detá hai,
Is liye main terí shahádaton ko 'azíz rakhtá hún.
120 Merá jism tere ḳhauf se kánptá hai,
Aur main tere ahkám se ḍartá hún.

ע 'AIN

121 Main ne 'adl aur insáf kiyá hai:
Mujhe un ke hawále na kar jo mujh par zulm karte hain.
122 Bhaláí ke liye apne bande ká zámin ho;
Magrúr mujh par zulm na karen.
123 Terí naját aur terí sadáqat ke kalám ke intizár men
Merí ánkhen rah gayín.
124 Apne bande se apní shafaqat ke mutábiq sulúk kar;
Aur mujhe apne áín sikhá.
125 Main terá banda hún, mujh ko fahm 'atá kar,
Táki terí shahádaton ko samajh lún.
126 Ab waqt á gayá ki Ḳhudáwand kám kare,
Kyúnki unhon ne terí sharí'at ko bátil kar diyá hai.
127 Is liye main tere farmán ko sone se
Balki kundan se bhí ziyáda 'azíz rakhtá hún.
128 Is liye main tere sab qawánín ko barhaqq jántá hún,
Aur har jhúṭhí ráh se mujhe nafrat hai.

פ PE

129 Terí shahádaten 'ajíb hain:
Is liye merá dil un ko mántá hai.
130 Terí báton kí tashríh núr bakhshtí hai;
Wuh sádadilon ko 'aqlmand banátí hai.
131 Main ḳhúb munh kholkar hánptá rahá,
Kyúnki main tere farmán ká mushtáq thá.
132 Merí taraf tawajjuh kar aur mujh par rahm farmá,

Jaisá tere nám se mahabbat rakhnewálon ká haqq hai.
133 Apne kalám men merí rahnumáí kar;
Koí badkárí mujh par tasallut na páe.
134 Insán ke zulm se mujhe chhuṛá le,
To tere qawánín par 'amal karúngá.
135 Apná chihra apne bande par jalwagar farmá,
Aur mujhe apne áín sikhá.
136 Merí ánkhon se pání ke chashme jári hain,
Is liye ki log terí sharí'at ko nahín mánte.

צ SA'DE.

137 Ai Ḳhudáwand, tú sádiq hai,
Aur tere ahkám barhaqq hain.
138 Tú ne sadáqat aur kamál wafádárí se
Apní shahádaton ko záhir farmáyá hai.
139 Merí gairat mujhe khá gayí,
Kyúnki mere mukhálif terí báten bhúl gaye.
140 Terá kalám bi'lkull ḳhális hai,
Is liye tere bande ko us se mahabbat hai.
141 Main adná aur haqír hún,
Taubhí main tere qawánín ko nahín bhúltá.
142 Terí sadáqat abadí sadáqat hai,
Aur terí sharí'at barhaqq hai.
143 Main taklíf aur 'azáb men mubtalá hún,
Taubhí tere farmán merí ḳhushnúdí hain.
144 Terí shahádaten hamesha rást hain:
Mujhe fahm 'atá kar, to main zinda rahúngá.

ק QOF

145 Main púre dil se du'á kartá hún, ai Ḳhudáwand, mujhe jawáb de:
Main tere áín par 'amal karúngá.
146 Main ne tujh se du'á kí hai, mujhe bachá le;
Aur main terí shahádaton ko mánúngá.
147 Main ne pau phaṭne se pahle faryád kí:
Mujhe tere kalám par i'timád hai.
148 Merí ánkhen rát ke har pahar se pahle khul gayín,
Táki tere kalám par dhyán karún.
149 Apní shafaqat ke mutábiq merí faryád sun:
Ai Ḳhudáwand, apne ahkám ke mutábiq mujhe zinda kar.
150 Jo sharárat ke darpai rahte hain, wuh nazdík á gaye;
Wuh terí sharí'at se dúr hain.
151 Ai Ḳhudáwand, tú nazdík hai,
Aur tere sab farmán barhaqq hain.
152 Terí shahádaton se mujhe qadím se ma'lúm húá
Ki tú ne un ko hamesha ke liye qáim kiyá hai.

ר RESH

153 Merí musíbat ká ḳhayál kar, aur mujhe chhuṛá,
Kyúnki main terí sharí'at ko nahín bhúltá.
154 Merí wakálat kar aur merá fidya de:
Apne kalám ke mutábiq mujhe zinda kar.
155 Naját sharíron se dúr hai,
Kyúnki wuh tere áín ke tálib nahín hain.
156 Ai Ḳhudáwand, terí rahmat baṛí hai:
Apne ahkám ke mutábiq mujhe zinda kar.
157 Mere satánewále aur mukhálif bahut hain,
Taubhí main ne terí shahádaton se kanára na kiyá.
158 Main dagábázon ko dekhkar malúl húá,
Kyúnki wuh tere kalám ko nahín mánte.
159 Ḳhayál farmá ki mujhe tere qawánín se kaisí mahabbat hai:
Ai Ḳhudáwand, apní shafaqat ke mutábiq mujhe zinda kar.
160 Tere kalám ká ḳhulása sachchái hai:
Terí sadáqat ke kull ahkám abadí hain.

ש SHI'N

161 Umará ne mujhe besabab satáyá hai,
Lekin mere dil men terí báton ká ḳhauf hai.

162 Main baṛí lúṭ pánewále kí mánind
Tere kalám se khush húṉ.
163 Mujhe jhúṭh se nafrat aur karáhiyat hai,
Lekin terí sharí'at se mahabbat hai.
164 Main terí sadáqat ke aḥkám ke sabab se
Din men sát bár terí sitáish kartá húṉ.
165 Terí sharí'at se mahabbat rakhnewále mutma'inn hain;
Un ke liye ṭhokar kháne ká koí mauqa' nahíṉ.
166 Ai Khudáwand, main terí naját ká ummedwár rahá húṉ,
Aur tere farmán bajá láyá húṉ.
167 Merí ján ne terí shahádaten mání hain,
Aur wuh mujhe niháyat 'azíz hain.
168 Main ne tere qawánín aur shahádaton ko máná hai,
Kyúnki merí sab rawishen tere sámne hain.

ת TAU

169 Ai Khudáwand, merí faryád tere huzúr pahunche:
Apne kalám ke mutábiq mujhe fahm 'atá kar.
170 Merí iltijá tere huzúr pahunche:
Apne kalám ke mutábiq mujhe chhuṛá.
171 Mere labon se terí sitáish ho,
Kyúnki tú mujhe apne áín sikhátá hai.
172 Merí zabán tere kalám ká gít gáe,
Kyúnki tere sab farmán barhaqq hain.
173 Terá háth merí madad ko taiyár rahe,
Kyúnki main ne tere qawánín ikhtiyár kiye hain.
174 Ai Khudáwand, main terí naját ká mushtáq rahá húṉ,
Aur terí sharí'at merí khushnúdí hai.
175 Merí ján zinda rahe, to wuh terí sitáish karegí,
Aur tere aḥkám merí madad karen.
176 Main khoí húí bheṛ kí mánind bhaṭak gayá húṉ; apne bande ko talásh kar,
Kyúnki main tere farmán ko nahíṉ bhúltá.

120

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Main ne musíbat men Khudáwand se faryád kí,
Aur us ne mujhe jawáb diyá.
2 Jhúṭhe honṭhon aur dágábáz zabán se,
Ai Khudáwand, merí ján ko chhuṛá.
3 Ai dágábáz zabán,
Tujhe kyá diyá jáe, aur tujh se aur kyá kiyá jáe?
4 Zabardast ke tez tír
Jháú ke angáron ke sáth.
5 Mujh par afsos kí main Masak men bastá,
Aur Qídár ke khaimon men rahtá húṉ.
6 Sulh ke dushman ke sáth rahte húe
Mujhe baṛí muddat ho gayí.
7 Main to sulhdost húṉ,
Par jab boltá húṉ to wuh jang par ámáda ho játe hain.

121

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Main apní ánkhen paháṛon kí taraf uṭháúngá:
Merí kumak kahán se áegí?
2 Merí kumak Khudáwand se hai,
Jis ne ásmán o zamín ko banáyá.
3 Wuh tere pánw ko phisalne na degá:
Terá muháfiz úṉghne ká nahíṉ.
4 Dekh, Isráíl ká muháfiz
Na úṉghegá, na soegá.
5 Khudáwand terá muháfiz hai:
Khudáwand tere dahine háth par terá sáyabán hai.
6 Na áftáb din ko tujhe zarar pahuncháegá,
Na máhtáb rát ko.
7 Khudáwand har balá se tujhe mahfúz rakkhegá:
Wuh terí ján ko mahfúz rakkhegá.
8 Khudáwand terí ámad o raft men
Ab se hamesha tak terí hifázat karegá.

122

Ma'lot ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít; Dáúd ká.

Main khush húá jab wuh mujh se kahne lage,
A'o, Khudáwand ke ghar chalen.
2 Ai Yarúshalem, hamáre qadam

Tere phátakon ke andar hain.
3 Ai Yarúshalem, tú aise shahr kí mánind hai
Jo gunján baná ho;
4 Jahán qabíle, ya'ní KHUDÁWAND ke qabíle,
Isráíl kí shahádat ke liye
KHUDÁWAND ke nám ká shukr karne ko játe hain.
5 Kyúnki waháŋ 'adálat ke takht,
Ya'ní Dáúd ke khándán ke takht, qáim hain.
6 Yarúshalem kí salámatí kí du'á karo:
Wuh jo tujh se mahabbat rakhte hain iqbálmand honge.
7 Terí fasíl ke andar salámatí
Aur tere mahallon men iqbálmandí ho.
8 Main apne bháiyon aur doston kí khátir
Ab kahúngá, Tujh men salámatí rahe.
9 KHUDÁWAND apne Khudá ke ghar kí khátir
Main terí bhaláí ká tálib rahúngá.

123

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Tú jo ásmán par takhtnishín hai,
Main apní ánkhen terí taraf uthátá hún.
2 Dekh, jis tarah gulámon kí ánkhen apne áqá ke háth kí taraf,
Aur laundí kí ánkhen apní bíbí ke háth kí taraf lagí rahtí hain,
Usí tarah hamárí ánkhen KHUDÁWAND apne Khudá kí taraf lagí hain,
Jab tak wuh ham par rahm na kare.
3 Ham par rahm kar, ai KHUDÁWAND, ham par rahm kar,
Kyúnki ham zillat uṭháte uṭháte tang á gaye.
4 A'súdahálon ke tamaskhur
Aur magrúron kí hiqárat se
Hamárí ján ser ho gayí.

124

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít; Dáúd ká.

Ab Isráíl yún kahe,
Agar KHUDÁWAND hamárí taraf na hotá,
2 Agar KHUDÁWAND us waqt hamárí taraf na hotá,
Jab log hamáre khiláf uṭhe,
3 To jab un ká qahr ham par bhaṛká thá,
Wuh ham ko jítá hí nigal játe:
4 Us waqt pání ham ko ḍubo detá,
Aur sailáb hamárí ján par se guzar játá:
5 Us waqt maujzan pání hamárí ján par se guzar játá.
6 KHUDÁWAND mubárak ho
Jis ne hamen un ke dánton ká shikár na hone diyá.
7 Hamárí ján chiṛiyá kí mánind chirímáron ke jál se bach niklí:
Jál to ṭúṭ gayá aur ham bach nikle.
8 Hamárí madad KHUDÁWAND ke nám se hai,
Jis ne ásmán aur zamín ko banáyá.

125

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Jo KHUDÁWAND par tawakkul karte hain,
Wuh Koh i Siyyún kí mánind hain jo aṭal balki hamesha qáim hai.
2 Jaise Yarúshalem paháṛon se ghirá hai,
Waise hí ab se abad tak
KHUDÁWAND apne logon ko ghere rahegá.
3 Kyúnki sharárat ká 'asá sádiqon kí mírás par qáim na hogá,
Táki sádiq badkárí kí taraf apne háth na baṛháen.
4 Ai KHUDÁWAND, bhalon ke sáth bhaláí kar,
Aur un ke sáth bhí jo rástdil hain.
5 Lekin jo apní ṭeṛhí ráhon kí taraf muṛte hain
Un ko KHUDÁWAND badkirdáron ke sáth nikál le jáegá.
Isráíl kí salámatí ho.

126

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Jab KHUDÁWAND Siyyún ke asíron ko wápas láyá,
To ham khwáb dekhnewálon kí mánind the.
2 Us waqt hamáre munh men hansí
Aur hamárí zabán par rágní thí:
Tab qaumon men yih charchá hone lagá,
Ki KHUDÁWAND ne in ke liye baṛe baṛe kám kiye hain.
3 KHUDÁWAND ne hamáre liye baṛe baṛe kám kiye hain,
Aur ham shádmán hain.

4 Ai Khudáwand, junúb kí nadiyon kí tarah
Hamáre asíron ko wápas lá.
5 Jo ánsúon ke sáth bote hain, wuh khushí ke sáth kátenge.
6 Jo rotá húá bíj bone ko játá hai,
Wuh apne púle liye húe shádmán lautegá.

127

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít; Sulaimán ká.

1 Agar Khudáwand hí ghar na banáe,
To banánewálon kí mihnat 'abas hai:
Agar Khudáwand hí shahr kí hifázat na kare,
To nigahbán ká jágná 'abas hai.
2 Tumháre liye sawere uthná, aur der men árám karná,
Aur mashaqqat kí rotí kháná 'abas hai:
Kyúnki wuh apne mahbúb ko to nínd hí men de detá hai.
3 Dekho, aulád Khudáwand kí taraf se mírás hai;
Aur pet ká phal usí kí taraf se ajr hai.
4 Jawání ke farzand aise hain
Jaise zabardast ke háth men tír.
5 Khushnasíb hai wuh admí jis ká tarkash un se bhará hai:
Jab wuh apne dushmanon se phátak par báten karenge,
To sharminda na honge.

128

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Mubárak hai har ek jo Khudáwand se dartá
Aur us kí ráhon par chaltá hai.
2 Tú apne háthon kí kamáí kháegá:
Tú mubárak aur sa'ádatmand hogá.
3 Terí bíwí tere ghar ke andar mewadár ták kí mánind hogí,
Aur terí aulád tere dastarkhwán par zaitún ke paudon kí mánind.
4 Dekho, aisí barakat usí ádmí ko milegí
Jo Khudáwand se darta hai.
5 Khudáwand Siyyún men se tujh ko barakat de:
Aur tú 'umr bhar Yarúshalem kí bhaláí dekhe.
6 Balki tú apne bachchon ke bachche dekhe.
Isráíl kí salámatí ho!

129

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Isráíl ab yún kahe,
Unhon ne merí jawání se ab tak mujhe bár bár satáyá.
2 Hán, unhon ne merí jawání se ab tak mujhe bár bár satáyá,
Taubhí wuh mujh par gálib na áe.
3 Halwáhon ne merí pith par hal chaláe,
Aur lambí lambí regháriyán banáín.
4 Khudáwand sádiq hai,
Us ne sharíron kí rassiyán kát dálín.
5 Siyyún se nafrat rakhnewále,
Sab sharminda aur paspá hon.
6 Wuh chhat par kí ghás kí mánind hon,
Jo barhne se pahle hí súkh játí hai.
7 Jis se fasl kátnewálá apní mutthí ko
Aur púle bándhnewálá apne dáman ko nahín bhartá;
8 Na áne jánewále yih kahte hain,
Ki Tum par Khudáwand kí barakat ho;
Ham Khudáwand ke nám se tum ko du'á dete hain.

130

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Ai Khudáwand, main ne gahráo men se tere huzúr faryád kí hai.
2 Ai Khudáwand, merí áwáz sun le:
Merí iltijá kí áwáz par
Tere kán lage rahen.
3 Ai Khudáwand, agar tú badkárí ko hisáb men láe
To, ai Khudáwand, kaun qáim rah sakegá?
4 Par magfirat tere háth men hai,
Táki log tujh se daren.
5 Main Khudáwand ká intizár kartá hún, merí ján muntazir hai,
Aur mujhe us ke kalám par i'timád hai.
6 Subh ká intizár karnewálon se ziyáda,
Hán, subh ká intizár karnewálon se kahín ziyáda
Merí ján Khudáwand kí muntazir hai.
7 Ai Isráíl, Khudáwand par i'timád kar;

Kyúṉki Ḳhudáwand ke háth
men shafaqat hai,
Usí ke háth meṉ fidye kí kasrat
hai.
8 Aur wuhí Isráíl ká fidya dekar
Us ko sárí badkárí se chhuṛáegá.

131

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít; Dáúd ká.

Ai Ḳhudáwand, merá dil
magrúr nahíṉ aur maiṉ
balandnazar nahíṉ húṉ;
Na mujhe baṛe baṛe mu'ámaloṉ
se koí sar o kár hai,
Na un báton se jo merí samajh
se báhar hain.
2 Yaqínan maiṉ ne apne dil ko
taskín dekar mutma'inn kar
diyá hai;
Merá dil mujh meṉ dúdh chhuṛáe
húe bachche kí mánind hai,
Hán, jaise dúdh chhuṛáyá húá
bachcha máṉ kí god meṉ.
3 Ai Isráíl, ab se abad tak
Ḳhudáwand par i'timád kar.

132

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Ai Ḳhudáwand, Dáúd kí
ḳhátir
Us kí sab musíbatoṉ ko yád kar;
2 Ki us ne kis tarah Ḳhudáwand
se qasam kháí
Aur Ya'qúb ke Qádir ke huzúr
mannat mání,
3 Ki Yaqínan maiṉ na apne ghar
meṉ dáḳhil húṉgá,
Na apne palang par jáúṉgá,
4 Aur na apní áṉkhoṉ meṉ nínd
Na apní palakoṉ meṉ jhapkí áne
dúṉgá,
5 Jab tak Ḳhudáwand ke liye koí
jagah,
Aur Ya'qúb ke Qádir ke liye
maskan na ho.
6 Dekho, ham ne is kí ḳhabar
Ifráta meṉ suní:
Hameṉ yih jangal ke maidán meṉ
milí.
7 Ham us ke maskanoṉ meṉ dá-
ḳhil honge;
Ham us ke páṉwoṉ kí chaukí ke
sámne sijda karenge.
8 Uṭh, ai Ḳhudáwand, apní árám-
gáh meṉ dáḳhil ho;
Tú aur terí qudrat ká sandúq.
9 Tere káhin sadáqat se mulabbas
hoṉ,
Aur tere muqaddas ḳhushí ke
na're máreṉ.
10 Apne bande Dáúd kí ḳhátir
Apne mamsúh kí du'á námanzúr
na kar.
11 Ḳhudáwand ne sachchái ke sáth
Dáúd se qasam kháí hai,
Wuh us se phirne ká nahíṉ,
Ki Maiṉ terí aulád meṉ se kisí
ko tere taḳht par biṭháúṉgá.
12 Agar tere farzand mere 'ahd aur
merí shahádat par
Jo maiṉ un ko sikháúṉgá 'amal
kareṉ,
To un ke farzand bhí hamesha
tere taḳht par baiṭhenge.
13 Kyúṉki Ḳhudáwand ne Siyyún
ko chuná hai,
Us ne use apne maskan ke liye
pasand kiyá hai.
14 Yih hamesha ke liye merí árám-
gáh hai,
Maiṉ yahíṉ rahúṉgá, kyúṉki maiṉ
ne ise pasand kiyá hai.
15 Maiṉ us ke rizq meṉ ḳhúb barakat
dúṉgá:
Maiṉ is ke garíboṉ ko roṭí se ser
karúṉgá.
16 Is ke káhinoṉ ko bhí maiṉ naját
se mulabbas karúṉgá,
Aur is ke muqaddas baland áwáz
se ḳhushí ke na're márenge.
17 Wahíṉ maiṉ Dáúd ke liye ek
síng nikálúṉgá:
Maiṉ ne apne mamsúh ke liye
chirág taiyár kiyá hai.
18 Maiṉ us ke dushmanoṉ ko shar-
mindagí ká libás pahináúṉgá,
Lekin us par usí ká táj raunaq-
afroz hogá.

133

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít; Dáúd ká.

Dekho, kaisí achchhí aur
ḳhushí kí bát hai
Ki bháí báham milkar raheṉ.
2 Yih us beshqímat tel kí mánind
hai jo sir par lagáyá gayá
Aur bahtá húá dáṛhí par,
Ya'ní Hárún kí dáṛhí par á gayá,
Balki us ke pairáhan ke dáman
tak já pahunchá.
3 Yá Harmún kí os kí mánind hai
Jo Siyyún ke paháṛoṉ par paṛtí
hai;
Kyúṉki wahíṉ Ḳhudáwand ne
barakat ká,
Ya'ní hamesha kí zindagí ká
hukm farmáyá.

134

Ma'lot, ya'ní haikal kí ziyárat ká Gít.

Ai Ḳhudáwand ke bando, áo; sab Ḳhudáwand ko mubárak kaho;
Tum jo rát ko Ḳhudáwand ke ghar meṉ khaṛe rahte ho.
2 Maqdis kí taraf apne háth uṭháo,
Aur Ḳhudáwand ko mubárak kaho.
3 Ḳhudáwand, jis ne ásmán aur zamín ko banáyá,
Siyyún meṉ se tujhe barakat bakhshe.

135

Ḳhudáwand kí hamd karo.
Ḳhudáwand ke nám kí hamd karo;
Ai Ḳhudáwand ke bando, us kí hamd karo:
2 Tum jo Ḳhudáwand ke ghar meṉ
Hamáre Ḳhudá ke ghar kí bárgáhoṉ meṉ khaṛe rahte ho.
3 Ḳhudáwand kí hamd karo; kyúṉki Ḳhudáwand bhalá hai;
Us ke nám kí madhsaráí karo, ki yih dilpasand hai.
4 Kyúṉki Ḳhudáwand ne Ya'qúb ko apne liye
Aur Isráíl ko apní ḳháss milkíyat ke liye chun liyá hai.
5 Is liye ki maiṉ jántá húṉ ki Ḳhudáwand buzurg hai,
Aur hamárá Rabb sab ma'búdoṉ se bálátar hai.
6 A'smán aur zamín meṉ, samundar aur gahráo meṉ,
Ḳhudáwand ne jo kuchh cháhá wuhí kiyá.
7 Wuh zamín kí intihá se bukhárát uṭhátá hai;
Wuh bárish ke liye bijliyáṉ banátá hai;
Aur apne maḳhzanoṉ se áṉdhí nikáltá hai.
8 Usí ne Misr ke pahlauṭhoṉ ko márá,
Kyá insán ke kyá haiwán ke.
9 Ai Misr, usí ne tujh meṉ Fir'aun aur us ke sab ḳhádimoṉ par
Nishán aur 'ajáib záhir kiye.
10 Us ne bahut sí qaumoṉ ko márá,
Aur zabardast bádsháhoṉ ko qatl kiyá.
11 Amorioṉ ke bádsháh Síhon ko,
Aur Basan ke bádsháh 'Oj ko,
Aur Kan'án kí sab mamlukatoṉ ko;
12 Aur un kí zamín mirás kar dí,
Ya'ní apní qaum Isráíl kí mirás.
13 Ai Ḳhudáwand, terá nám abadí hai,
Aur terí yádgár pusht dar pusht qáim hai.
14 Kyúṉki Ḳhudáwand apní qaum kí 'adálat karegá,
Aur apne bandoṉ par tars kháegá.

15 Qaumoṉ ke but chándí aur soná hain,
Ya'ní ádmí kí dastkárí.
16 Un ke muṉh hain, par wuh bolte nahíṉ;
A'ṉkheṉ hain, par wuh dekhte nahíṉ;
17 Un ke kán haiṉ, par wuh sunte nahíṉ;
Aur un ke muṉh meṉ sáṉs nahíṉ.
18 Un ke banánewále un hí kí mánind ho jáeṉge,
Balki wuh sab jo un par bharosá rakhte haiṉ.
19 Ai Isráíl ke gharáne, Ḳhudáwand ko mubárak kaho:
Ai Hárún ke gharáne, Ḳhudáwand ko mubárak kaho.
20 Ai Láwí ke gharáne, Ḳhudáwand ko mubárak kaho:
Ai Ḳhudáwand se ḍarnewálo, Ḳhudáwand ko mubárak kaho.
21 Siyyún meṉ Ḳhudáwand mubárak ho,
Wuh Yarúshalem meṉ sukúnat kartá hai.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

136

Ḳhudáwand ká shukr karo, kyúṉki wuh bhalá hai:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
2 Iláhoṉ ke Ḳhudá ká shukr karo:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
3 Málikoṉ ke Málik ká shukr karo:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
4 Usí ká jo akelá baṛe baṛe 'ajíb kám kartá hai:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
5 Usí ká jis ne dánáí se ásmán banáyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
6 Usí ká jis ne zamín ko pání par phailáyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
7 Usí ká jis ne baṛe baṛe naiyir banáe:
Ki us kí shafaqat abadí hai.

8 Din ko hukúmat karne ke liye áftáb:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
9 Rát ko hukúmat karne ke liye máhtáb aur sitáre:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
10 Usí ká jis ne Misr ke pahlauṭhon ko márá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
11 Aur Isráíl ko un men se nikál láyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
12 Qawí háth aur baland bázú se:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
13 Usí ká jis ne daryá e Qulzum ko do hisse kar diyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
14 Aur Isráíl ko us men se pár kiyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
15 Lekin Fir'aun aur us ke lashkar ko daryá e Qulzum men ḍál diyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
16 Usí ká jo biyábán men apne logon ká ráhnumá húá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
17 Usí ká jis ne baṛe baṛe bádsháhon ko márá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
18 Aur námwar bádsháhon ko qatl kiyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
19 Amoríon ke bádsháh Síhon ko:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
20 Aur Basan ke bádsháh 'Oj ko:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
21 Aur un kí zamín mírás kar dí:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
22 Ya'ní apne bande Isráíl kí mírás:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
23 Jis ne hamárí pastí men ham ko yád kiyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
24 Aur hamáre mukhálifon se ham ko chhuṛáyá:
Ki us kí shafaqat abadí hai.
25 Jo sab bashar ko rozí detá hai:
Ki us kí shafaqat abadí hai:
26 A'smán ke Khudá ká shukr karo:
Ki us kí shafaqat abadí hai.

137 Ham Bábul kí nadiyon par baiṭhe
Aur Siyyún ko yád karke roe.
2 Wahán bed ke darakhton par
Ham ne apne sitáron ko ṭáng diyá.
3 Kyúnki wahán ham ko asír karnewálon ne gít gáne ká hukm diyá,
Aur tabáh karnewálon ne khushí karne ká;
Aur kahá, Siyyún ke gíton men se ham ko koí gít sunáo.
4 Ham pardes men
Khudáwand ká gít kaise gáen?
5 Ai Yarúshalem, agar main tujhe bhúlún
To merá dahiná háth apná hunar bhúl jáe.
6 Agar main tujhe yád na rakkhún,
Agar main Yarúshalem ko
Apní baṛí se baṛí khushí par tarjíh na dún,
To merí zabán merí tálú se chipak jáe.
7 Ai Khudáwand, Yarúshalem ke din ko
Baní Adom ke khiláf yád kar,
Jo kahte the, Ise ḍhá do,
Ise bunyád tak ḍhá do.
8 Ai Bábul kí beṭí, jo halák honewálí hai,
Wuh mubárak hogá jo tujhe us sulúk ká
Jo tú ne ham se kiyá badla de.
9 Wuh mubárak hogá jo tere bachchon ko lekar
Chaṭán par paṭak de.

138 *Dáúd ká Mazmúr.*
Main púre dil se terá shukr karúngá:
Ma'búdon ke sámne terí madhsaráí karúngá.
2 Main terí muqaddas haikal kí taraf rukh karke sijda karúngá,
Aur terí shafaqat aur sachcháí kí khátir tere nám ká shukr karúngá,
Kyúnki tú ne apne kalám ko apne har nám se ziyáda 'azmat dí hai.
3 Jis din main ne tujh se du'á kí tú ne mujhe jawáb diyá,
Aur merí ján ko taqwiyat dekar merá hausala baṛháyá.
4 Ai Khudáwand, zamín ke sab bádsháh terá shukr karenge,
Kyúnki unhon ne tere munh ká kalám suná hai.
5 Balki wuh Khudáwand kí ráhon ká gít gáenge,
Kyúnki Khudáwand ká jalál baṛá hai.
6 Kyúnki Khudáwand, agarchi baland o bálá hai, taubhí khaksár ká khayál rakhtá hai;

Lekin magrúr ko dúr hí se pahchán letá hai.
7 Ḳhwáh main dukh men se guzrún, tú mujhe tázadam karegá:
Tú mere dushmanon ke qahr ke ḳhiláf háth baṛháegá,
Aur terá dahiná háth mujhe bachá legá.
8 Ḳhudáwand mere liye sab kuchh karegá:
Ai Ḳhudáwand, terí shafaqat abadí hai;
Apní dastkárí ko tark na kar.

139 *Mír muganní ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*

Ai Ḳhudáwand, tú ne mujhe jánch liyá aur pahchán liyá.
2 Tú merá uṭhná baiṭhná jántá hai:
Tú mere ḳhayál ko dúr se samajh letá hai.
3 Tú mere ráste kí aur merí ḳhwábgáh kí chhánbín kartá hai,
Aur merí sab rawishon se wáqif hai.
4 Dekh, merí zabán par koí aisí bát nahín
Jise tú, ai Ḳhudáwand, púre taur par na jántá ho.
5 Tú ne mujhe áge píchhe se gher rakkhá hai,
Aur terá háth mujh par hai.
6 Yih 'irfán mere liye niháyat 'ajíb hai:
Yih baland hai, main is tak pahunch nahín saktá.
7 Main terí rúh se bachkar kahán jáún?
Yá terí huzúrí se kidhar bhágún?
8 Agar ásmán par chaṛh jáún to tú wahán hai;
Agar main pátál men bistar bichháún, to dekh, tú wahán bhí hai.
9 Agar main subh ke par lagákar
Samundar kí intihá men já basún,
10 To wahán bhí terá háth merí rahnumáí karegá,
Aur terá dahiná háth mujhe sambhálegá.
11 Agar main kahún, ki Yaqínan táríkí mujhe chhipá legí,
Aur merí cháron taraf ká ujálá rát ban jáegá,
12 To andherá bhí tujh se chhipá nahín saktá,
Balki rát bhí din kí mánind raushan hai:
Andherá aur ujálá donon yaksán hain.
13 Kyúnki mere dil ko tú hí ne banáyá:
Merí mán ke peṭ men tú hí ne mujhe súrat baḳhshí.
14 Main terá shukr karúngá, kyúnki main 'ajíb o garíb taur se baná hún:
Tere kám hairatangez hain:
Merá dil ise ḳhúb jántá hai.
15 Jab main poshídagí men ban rahá thá,
Aur zamín ke asfal men 'ajíb taur se murattab ho rahá thá,
To merá qálib tujh se chhipá na thá.
16 Terí ánkhon ne mere betartíb mádde ko dekhá,
Aur jo aiyám mere liye muqarrar the
Wuh sab terí kitáb men likhe the,
Jab ki ek bhí wujúd men na áyá thá.
17 Ai Ḳhudá, tere ḳhayál mere liye kaise beshbahá hain:
Un ká majmú'a kaisá baṛá hai.
18 Agar main un ko ginún, to wuh shumár men ret se bhí ziyáda hain:
Jág uṭhte hí tujhe apne sáth pátá hún.
19 Ai Ḳhudá, kásh ki tú sharír ko qatl kare:
Is liye, ai ḳhúnḳhwáro, mere pás se dúr ho jáo.
20 Kyúnki wuh sharárat se tere ḳhiláf báten karte hain,
Aur tere dushman terá nám befáida lete hain.
21 Ai Ḳhudáwand, kyá main tujh se 'adáwat rakhhewálon se 'adáwat nahín rakhtá?
Aur kyá main tere muḳhálifon se bezár nahín hún?
22 Mujhe un se púrí 'adáwat hai:
Main un ko apne dushman samajhtá hún.
23 Ai Ḳhudá, tú mujhe jánch aur mere dil ko pahchán:
Mujhe ázmá aur mere ḳhayálon ko ján le:
24 Aur dekh ki mujh men koí burí rawish to nahín,
Aur mujh ko abadí ráh men le chal.

140 *Mír mugannî ke liye. Dáúd ká Mazmúr.*

Ai KHUDÁWAND, mujhe bure ádmí se rihái bakhsh:
Mujhe tundkho ádmí se mahfúz rakh:
2 Jo dil men sharárat ke mansúbe bándhte hain;
Wuh hamesha milkar jang ke liye jama' ho játe hain.
3 Unhon ne apní zabán sánp kí tarah tez kar rakkhí hai:
Un ke honthon ke níche afa'í ká zahr hai. (Siláh.)
4 Ai KHUDÁWAND, mujhe sharír ke háth se bachá:
Mujhe tundkho ádmí se mahfúz rakh,
Jin ká iráda hai ki mere pánw ukhár den.
5 Magrúron ne mere liye phande aur rassiyon ko chhipáyá hai:
Unhon ne ráh ke kanáre jál lagáyá hai:
Unhon ne mere liye dám bichhá rakkhe hain. (Siláh.)

6 Main ne KHUDÁWAND se kahá, Merá Khudá tú hí hai:
Ai KHUDÁWAND, merí iltijá kí áwáz par kán lagá.
7 Ai KHUDÁWAND, mere málik, ai merí naját kí quwwat;
Tú ne jang ke din mere sir par sáya kiyá hai
8 Ai KHUDÁWAND, sharír kí murád púrí na kar:
Us ke bure mansúbe ko anjám na de, táki wuh díng na máre. (Siláh.)
9 Mujhe ghernewálon ke munh kí sharárat
Un hí ke sir par pare.
10 Un par angáre giren:
Wuh ág men dále jáen
Aur aise garhon men ki phir na uthen.
11 Badzabán ádmí ko zamín par qiyám na hogá:
A'fat tundkho ádmí ko ragedkar halák karegí.
12 Main jántá hún ki KHUDÁWAND musíbatzade ke mu'ámale kí
Aur muhtáj ke haqq kí táíd karegá.
13 Yaqínan sádiq tere nám ká shukr karenge,
Aur rástbáz tere huzúr men rahenge.

141 *Dáúd ká Mazmúr.*

Ai KHUDÁWAND, main ne terí duhái dí hai, merí taraf jald á:
Jab main tujh se du'á karún to merí áwáz par kán lagá.
2 Merí du'á tere huzúr bakhúr kí mánind ho,
Aur merá háth uthánâ shám kí qurbání kí mánind.
3 Ai KHUDÁWAND, mere munh par pahrá bithá:
Mere labon ke darwáze kí nigahbání kar.
4 Mere dil ko kisí burí bát kí taraf máil na hone de,
Ki badkáron ke sáth milkar
Sharárat ke kámon men masrúf ho jáe:
Aur mujhe un ke nafís khâne se báz rakh.
5 Sádiq mujhe máre to mihrbání hogí,
Wuh mujhe tambíh kare to goyá sir par raugan hogá:
Merá sir is se inkár na kare,
Kyúnki un kí sharárat men bhí main du'á kartá rahúngá.
6 Un ke hákim chatán ke kanáron par se girá diye gaye hain,
Aur wuh merí báten sunenge, kyúnki shírín hain.
7 Jaise koí hal chalákar zamín ko tortá hai,
Waise hí hamárí haddiyán pátál ke munh par bikharí parí hain.
8 Kyúnki, ai MÁLIK KHUDÁWAND, merí ánkhen terí taraf hain:
Merá tawakkul tujh par hai, merí ján ko bekas na chhor.
9 Mujhe is phande se jo unhon ne mere liye lagáyá hai,
Aur badkirdáron ke dám se bachá.
10 Sharír áp apne jál men phansen,
Aur main salámat bach niklún.

142 *Dáúd ká Mashkíl, jab wuh gár men thá; Du'á.*

Main apní áwáz baland karke KHUDÁWAND se faryád kartá hún:
Main apní hí áwáz se KHUDÁWAND se minnat kartá hún.
2 Main us ke huzúr faryád kartá hún:

Main apná dukh us ke huzúr bayán kartá húṉ.
3 Jab mujh meṉ merí ján niḍhál thí tú merí ráh se wáqif thá:
Jis ráh par main chaltá húṉ, us meṉ unhoṉ ne mere liye phandá lagáyá hai.
4 Dahiní taraf nigáh kar aur dekh; mujhe koí nahíṉ pahchántá:
Mere liye kahíṉ panáh na rahí; kisí ko merí ján kí fikr nahíṉ.
5 Ai Ḳhudáwand, maiṉ ne tujh se faryád kí:
Maiṉ ne kahá, Tú merí panáh hai,
Aur zindoṉ kí zamín meṉ merá bakhra.
6 Merí faryád par tawajjuh kar, kyúṉki maiṉ niháyat past ho gayá húṉ:
Mere satánewáloṉ se mujhe rihái bakhsh, kyúṉki wuh mujh se zoráwar haiṉ.
7 Merí ján ko qaid se nikál, táki tere nám ká shukr karúṉ:
Sádiq mere gird jama' ho gaye,
Kyúṉki tú mujh par ihsán karegá.

143

Dáúd ká Mazmúr.

Ai Ḳhudáwand, merí du'á sun, merí iltijá par kán lagá:
Apní wafádárí aur sadáqat meṉ mujhe jawáb de.
2 Aur apne bande ko 'adálat meṉ na lá,
Kyúṉki terí nazar meṉ koí ádmí rástbáz nahíṉ ṭhahr saktá.
3 Is liye ki dushman ne merí ján ko satáyá hai:
Us ne merí zindagí ko ḳhák meṉ milá diyá,
Aur mujhe andherí jagahoṉ meṉ un kí mánind basáyá hai jin ko mare muddat ho gayí ho.
4 Isí sabab se mujh meṉ merí ján niḍhál hai,
Aur merá dil mujh meṉ bekal hai.
5 Maiṉ guzashta zamánoṉ ko yád kartá húṉ;
Maiṉ tere sab kámoṉ par gaur kartá húṉ,
Aur terí dastkárí par dhyán kartá húṉ.
6 Maiṉ apne háth terí taraf phailátá húṉ:
Merí ján khushk zamín kí mánind terí piyásí hai. (Siláh.)
7 Ai Ḳhudáwand, jald mujhe jawáb de; merí rúh gudáz ho chalí:
Apná chihra mujh se na chhipá;
Aisá na ho ki maiṉ qabr meṉ utarnewáloṉ ki mánind ho jáúṉ.
8 Subh ko mujhe apní shafaqat kí ḳhabar de,
Kyúṉki merá tawakkul tujh par hai:
Mujhe wuh ráh batá jis par maiṉ chalúṉ,
Kyúṉki maiṉ apná dil terí hí taraf lagátá húṉ.
9 Ai Ḳhudáwand, mujhe mere dushmanoṉ se rihái bakhsh,
Kyúṉki maiṉ panáh ke liye tere pás bhág áyá húṉ.
10 Mujhe sikhá ki terí marzí par chalúṉ, is liye ki tú merá Ḳhudá hai:
Terí nek rúh mujhe rástí ke mulk meṉ le chale.
11 Ai Ḳhudáwand, apne nám kí ḳhátir mujhe zinda kar:
Apní sadáqat meṉ merí ján ko musíbat se nikál.
12 Apní shafaqat se mere dushmanoṉ ko káṭ ḍál,
Aur merí ján ke sab dukh denewáloṉ ko halák kar de,
Kyúṉki maiṉ terá banda húṉ.

144

Dáúd ká Mazmúr.

Ḳhudáwand, merí chaṭán, mubárak ho,
Jo mere háthoṉ ko jang karná
Aur merí unglíoṉ ko laṛná sikhátá hai.
2 Wuh mujh par shafaqat karnewálá aur merá qil'a hai:
Merá úṉchá burj aur merá chhuṛánewálá:
Wuh merí sipar aur merí panáhgáh hai,
Jo mere logoṉ ko mere tábi' kartá hai.
3 Ai Ḳhudáwand, insán kyá hai ki tú use yád rakkhe?
Aur ádamzád kyá hai ki tú us ká ḳhayál kare?
4 Insán butlán kí mánind hai:
Us ke din ḍhalte sáye kí mánind haiṉ.
5 Ai Ḳhudáwand, ásmánoṉ ko jhukákar utar á:
Pahároṉ ko chhú to un se dhuwáṉ uṭhegá.
6 Bijlí girákar un ko parágandá kar de:

Apne tír chalákar un ko shikast de.
7 U'par se háth baṛhá ;
Mujhe rihái de aur baṛe sailáb
Ya'ní pardesiyon ke háth se chhuṛá,
8 Jin ke munh se batálat nikaltí rahtí hai,
Aur jin ká dahiná háth jhúṭh ká dahiná háth hai.
9 Ai Khudá, main tere liye nayá gít gáúngá :
Das tárwálí barbat par main terí madhsaráí karúngá.
10 Wuhí bádsháhon ko naját bakhshtá hai,
Aur apne bande Dáúd ko muhlik talwár se bachátá hai.
11 Mujhe bachá aur pardesiyon ke háth se chhuṛá,
Jin ke munh se batálat nikaltí rahtí hai,
Aur jin ká dahiná háth jhúṭh ká dahiná háth hai.

12 Jab hamáre beṭe jawání men qaddáwar paudon kí mánind hon,
Aur hamárí beṭiyán mahall ke kone ke liye taráshe húe pattharon kí mánind hon ;
13 Jab hamáre khatte bhare hon jin se har qism kí jins mil sake,
Aur hamárí bheṛ bakriyán hamáre kúchon men hazáron aur lákhon bachche den ;
14 Jab hamáre bail khúb lade hon,
Jab na rakhna ho na khurúj,
Aur na hamáre kúchon men wáwailá ho ;
15 Mubárak hai wuh qaum jis ká yih hál hai :
Mubárak hai wuh qaum jis ká Khudá Khudáwand hai.

145

Dáúd ká Mazmúr ; Madh.

Ai mere Khudá, ai bádsháh, main terí tamjíd karúngá,
Aur abadu'l ábád tere nám ko mubárak kahúngá.
2 Main har roz tujhe mubárak kahúngá,
Aur abadu'l ábád tere nám kí sitáish karúngá.
3 Khudáwand buzurg aur behadd sitáish ke láiq hai :
Us kí buzurgí idrák se báhar hai.
4 Ek pusht dusri pusht se tere kámon kí ta'ríf
Aur terí qudrat ke kámon ká bayán karegí.
5 Main terí 'azmat kí jalálí shán par
Aur tere 'ajáib par gaur karúngá.
6 Aur log terí qudrat ke haulnák kámon ká zikr karenge,
Aur main terí buzurgí bayán karúngá.
7 Wuh tere baṛe ihsán kí yádgár ká bayán karenge,
Aur terí sadáqat ká gít gáenge.
8 Khudáwand rahím o karím hai :
Wuh qahr karne men dhímá, aur shafaqat men ganí hai.
9 Khudáwand sab par mihrbán hai,
Aur us kí rahmat us kí sárí makhlúq par hai.
10 Ai Khudáwand, terí sárí makhlúq terá shukr karegí,
Aur tere muqaddas tujhe mubárak kahenge.
11 Wuh terí saltanat ke jalál ká bayán
Aur terí qudrat ká charchá karenge ;
12 Táki baní A'dam par us kí qudrat ke kámon ko
Aur us kí saltanat ke jalál kí shán ko záhir karen.
13 Terí saltanat abadí saltanat hai,
Aur terí hukúmat pusht dar pusht.
14 Khudáwand girte húe ko sambháltá,
Aur jhuke húe ko uṭhá khaṛá kartá hai.
15 Sab kí ánkhen tujh par lagí hain :
Tú un ko waqt par un kí khurák detá hai.
16 Tú apní muṭṭhí kholtá hai,
Aur har jándár kí khwáhish púrí kartá hai.
17 Khudáwand apní sab ráhon men sádiq
Aur apne sab kámon men rahím hai.
18 Khudáwand un sab ke qaríb hai jo us se du'á karte hain,
Ya'ní un sab ke jo sachchái se du'á karte hain.
19 Jo us se ḍarte hain, wuh un kí murád púrí karegá,
Wuh un kí faryád sunegá aur un ko bacháegá.
20 Khudáwand apne sab mahabbat rakhnewálon kí hifázat karegá ;
Lekin sab sharíron ko halák kar ḍálegá.

21 Mere muṇh se Ḳhudáwand kí sitáish hogí;
Aur har bashar us ke pák nám ko abadu'l ábád mubárak kahe.

146 Ḳhudáwand kí hamd karo.
Ai merí ján, Ḳhudáwand kí hamd kar.
2 Maiṇ 'umr bhar Ḳhudáwand kí hamd karúṇgá:
Jab tak merá wujúd hai maiṇ apne Ḳhudá kí madhsaráí karúṇgá.
3 Na umará par bharosá karo, na ádamzád par;
Wuh bachá nahíṇ saktá.
4 Us ká dam nikal játá hai, to wuh miṭṭí meṇ mil játá hai;
Usí din us ke mansúbe faná ho játe haiṇ.
5 Ḳhushnasíb hai wuh jis ká madadgár Ya'qúb ká Ḳhudá hai,
Aur jis kí ummed Ḳhudáwand us ke Ḳhudá se hai:
6 Jis ne ásmán aur zamín aur samundar ko
Aur jo kuchh un meṇ hai banáyá;
Jo sachcháí ko hamesha qáim rakhtá hai:
7 Jo mazlúmoṇ ká insáf kartá hai;
Jo bhúkoṇ ko kháná detá hai:
Ḳhudáwand qaidíoṇ ko ázád kartá hai;
8 Ḳhudáwand andhoṇ kí áṇkheṇ kholtá hai;
Ḳhudáwand jhuke húe ko uṭhá khaṛá kartá hai;
Ḳhudáwand sádiqoṇ se mahabbat rakhtá hai:
9 Ḳhudáwand pardesiyoṇ kí hifázat kartá hai;
Wuh yatím aur bewa ko sambháltá hai;
Lekin sharíroṇ kí ráh ṭeṛhí kar detá hai.
10 Ḳhudáwand abad tak saltanat karegá,
Ai Siyyún, terá Ḳhudá pusht dar pusht.
Ḳhudáwand kí hamd karo.

147 Ḳhudáwand kí hamd karo;
Kyúṇki Ḳhudá kí madhsaráí karná bhalá hai,
Is liye ki yih dilpasand, aur sitáish zebá hai.
2 Ḳhudáwand Yarúshalem ko ta'mír kartá hai:
Wuh Isráíl ke jiláwatanoṇ ko jama' kartá hai.
3 Wuh shikastadiloṇ ko shifá detá hai,
Aur un ke zaḳhm báṇdhtá hai.
4 Wuh sitároṇ ko shumár kartá hai,
Aur un sab ke nám rakhtá hai.
5 Hamárá Ḳhudáwand buzurg aur qudrat meṇ 'azím hai:
Us ke fahm kí intihá nahíṇ.
6 Ḳhudáwand halímoṇ ko sambháltá hai:
Wuh sharíroṇ ko ḳhák meṇ milá detá hai.
7 Ḳhudáwand ke huzúr shukrguzárí ká gít gáo:
Sitár par hamáre Ḳhudá kí madhsaráí karo;
8 Jo ásmán ko bádaloṇ se mulabbas kartá hai;
Jo zamín ke liye meṇh taiyár kartá hai;
Jo paháṛoṇ par ghás ugátá hai;
9 Jo haiwánát ko ḳhurák detá hai,
Aur kauwe ke bachchoṇ ko jo káeṇ káeṇ karte haiṇ.
10 Ghoṛe ke zor meṇ us kí ḳhushnúdí nahíṇ:
Na ádmí kí ṭáṇgoṇ se use koí ḳhushí hai.
11 Ḳhudáwand un se ḳhush hai jo us se ḍarte haiṇ,
Aur un se jo us kí shafaqat ke ummedwár haiṇ.
12 Ai Yarúshalem, Ḳhudáwand kí sitáish kar;
Ai Siyyún, apne Ḳhudá kí sitáish kar.
13 Kyúṇki us ne tere pháṭakoṇ ke beṇḍoṇ ko mazbút kiyá hai;
Us ne tere andar terí auláḍ ko barakat dí hai.
14 Wuh terí hudúd meṇ amn rakhtá hai;
Wuh tujhe achchhe se achchhe gehúṇ se ásúda kartá hai.
15 Wuh apná hukm zamín par bhejtá hai;
Us ká kalám niháyat tezrau hai.
16 Wuh barf ko ún kí mánind girátá hai,
Aur pále ko rákh kí mánind bakhertá hai.
17 Wuh yaḳh ko luqmoṇ kí mánind pheṇktá hai:
Us kí ṭhanḍ ko kaun sah saktá hai?

18 Wuh apná kalám názil karke un ko pighlá detá hai:
Wuh hawá chalátá hai aur pání bahne lagtá hai.
19 Wuh apná kalám Ya'qúb par záhir kartá hai,
Aur apne áin o ahkám Isráíl par.
20 Us ne kisí aur qaum se aisá sulúk nahín kiyá:
Aur us ke ahkám ko unhon ne nahín jáná.
KHUDÁWAND kí hamd karo.

148 KHUDÁWAND kí hamd karo.
A'smán par se us kí hamd karo:
Balandíon par us kí hamd karo.
2 Ai us ke firishto, sab us kí hamd karo:
Ai us ke lashkaro, sab us kí hamd karo.
3 Ai súraj, ai chánd, us kí hamd karo:
Ai núrání sitáro, sab us kí hamd karo.
4 Ai falaku'l aflák, us kí hamd karo,
Aur tú bhí, ai fazá par ke pání.
5 Yih sab KHUDÁWAND ke nám kí hamd karen,
Kyúnki us ne hukm diyá aur yih paidá ho gaye.
6 Us ne un ko abadu'l ábád ke liye qáim kiyá hai:
Us ne aṭal qánún muqarrar kar diyá hai.
7 Zamín par se KHUDÁWAND kí hamd karo
Ai azhdaho aur gahre samundaro;
8 Ai ág aur olo, ai barf aur kuhar;
Ai túfání hawá, jo us ke kalám kí ta'míl kartí hai;
9 Ai paháro aur ṭilo;
Ai mewadár darakhto aur sab deodáro,
10 Ai jánwaro, aur sab chaupáyo;
Ai rengnewálo aur parando:
11 Ai zamín ke bádsháho aur sab ummato;
Ai umará aur zamín ke sab hákimo:
12 Ai naujawáno aur kunwáriyo;
Ai buḍḍho aur bachcho:
13 Yih sab KHUDÁWAND ke nám kí hamd karen;
Kyúnki sirf usí ká nám mumtáz hai:
Us ká jalál zamín aur ásmán se baland hai.
14 Aur us ne apne sab muqaddason,
Ya'ní apní muqarrab qaum baní Isráíl ke fakhr ke liye,
Apní qaum ká sing baland kiyá.
KHUDÁWAND kí hamd karo.

149 KHUDÁWAND kí hamd karo.
KHUDÁWAND ke huzúr nayá gít gáo,
Aur muqaddason ke majma' men us kí madhsaráí karo.
2 Isráíl apne kháliq men shádmán rahe:
Farzandán i Siyyún apne bádsháh ke sabab se shádmán hon.
3 Wuh náchte húe us ke nám kí sitáish karen:
Wuh daf aur sitár par us kí madhsaráí karen.
4 Kyúnki KHUDÁWAND apne logon se khushnúd rahtá hai:
Wuh halímon ko naját se zínat bakhshegá.
5 Muqaddas log jalál par fakhr karen:
Wuh apne bistaron par khushí se nagmasaráí karen.
6 Un ke munh men Khudá kí tamjíd,
Aur háth men dodhárí talwár ho;
7 Táki qaumon se intiqám len,
Aur ummaton ko sazá den;
8 Un ke bádsháhon ko zanjíron se jakṛen,
Aur un ke sardáron ko lohe kí beṛiyán pahináen;
9 Táki un ko wuh sazá den jo marqúm hai:
Us ke sab muqaddason ko yih sharf hásil hai.
KHUDÁWAND kí hamd karo.

150 KHUDÁWAND kí hamd karo.
Tum KHUDÁWAND ke maqdis men us kí hamd karo:
Us kí qudrat ke falak par us kí hamd karo.
2 Us kí qudrat ke kámon ke sabab se us kí hamd karo:
Us kí baṛí 'azmat ke mutábiq us kí hamd karo.

3 Narsinge kí áwáz ke sáth us kí hamd karo:
Barbat aur sitár par us kí hamd karo.
4 Daf bajáte aur náchte húe us kí hamd karo:
Tárdár sázon aur bánslí ke sáth us kí hamd karo.
5 Balandáwáz jhánjh ke sáth us kí hamd karo:
Zor se jhanjhanátí jhánjh ke sáth us kí hamd karo.
6 Har mutanaffis KHUDÁWAND kí hamd kare.
KHUDÁWAND kí hamd karo.

AMSA'L

1 Isráíl ke bádsháh Sulaimán bin Dáúd kí amsál:
2 Hikmat aur tarbiyat hásil karne,
Aur fahm kí báton ká imtiyáz karne ke liye;
3 'Aqlmandí aur sadáqat aur 'adl,
Aur rástí men tarbiyat hásil karne ke liye;
4 Sádadilon ko hoshyárí,
Jawán ko 'ilm aur tamíz bakhshne ke liye:
5 Táki dáná ádmí sunkar 'ilm men taraqqí kare;
Aur fahím ádmí durust mashwarat tak pahunche:
6 Jis se masal aur tamsíl ko,
Dánáon kí báton aur un ke mu'ammon ko samajh sake.

7 KHUDÁWAND ká khauf 'ilm ká shurú* hai:
Lekin ahmaq hikmat aur tarbiyat kí hiqárat karte hain.
8 Ai mere bete, apne báp kí tarbiyat par kán lagá,
Aur apní mán kí ta'lím ko tark na kar:
9 Kyúnki wuh tere sir ke liye zínat ká sihrá,
Aur tere gale ke liye tauq hongí.
10 Ai mere bete, agar gunahgár tujhe phusláen,
Tú razámand na honá.
11 Agar wuh kahen, Hamáre sáth chal,
Ham khún karne ke liye ták men baithen,
Aur chhipkar begunáh ke liye náhaqq ghát lagáen;
12 Ham un ko is tarah jítá aur samúchá nigal jáen,
Jis tarah pátál murdon ko nigal játá hai;
13 Ham ko har qism ká nafís mál milegá,
Ham apne gharon ko lút se bhar lenge;
14 Tú hamáre sáth mil já;
Ham sab kí ek hí thailí hogí:
15 To, ai mere bete, tú un ke hamráh na jáná;
Un kí ráh se apná pánw rokná:
16 Kyúnki un ke pánw badí kí taraf daurte hain,
Aur khún baháne ke liye jaldí karte hain.
17 Kyúnki parande kí ánkhon ke sámne
Jál bichháná 'abas hai.
18 Aur yih log to apná hí khún karne ke liye ták men baithte hain,
Aur chhipkar apní hí ján kí ghát lagáte hain.
19 Nafa' ke lálachí kí ráhen aisí hí hain;
Aisá nafa' us kí ján lekar hí chhortá hai.

20 Hikmat kúche men zor se pukártí hai;
Wuh chaukon men apní áwáz baland kartí hai,
21 Wuh purhujúm bázár men chillátí hai;
Wuh phátakon ke madkhal par,
Aur shahr men yih kahtí hai,
22 Ai nádáno, tum kab tak nádání ko dost rakkhoge?
Aur thatthebáz kab tak thatthebází se khush rahenge,
Aur ahmaq kab tak 'ilm se 'adáwat rakkhenge?
23 Tum merí malámat ko sunkar báz áo:
Dekho, main apní rúh tum par undelúngí,
Main tum ko apní báten batáúngí.

24 Chúnki main ne buláyá aur tum ne inkár kiyá,
Main ne háth phailáyá aur kisí ne khayál na kiyá;
25 Balki tum ne merí tamám mashwarat ko náchíz jáná,
Aur merí malámat kí beqadrí kí;
26 Is liye main bhí tumhárí musíbat ke din hansúngí,
Aur jab tum par dahshat chháegí to thatthe márúngí;
27 Ya'ní jab dahshat túfán kí tarah á paregí,
Aur áfat bagole kí tarah tum ko á legí,
Jab musíbat aur jánkaní tum par ṭúṭ paregí,
28 Tab wuh mujhe pukárenge, lekin main jawáb na dúngí;
Aur dil o ján se mujhe ḍhúnḍhenge, par na páenge.
29 Is liye ki unhon ne 'ilm se 'adáwat rakkhí,
Aur KHUDÁWAND ke khauf ko ikhtiyár na kiyá.
30 Unhon ne merí mashwarat kí beqadrí kí,
Aur merí malámat ko haqír jáná.
31 Pas wuh apní hí rawish ká phal kháenge,
Aur apne hí mansúbon se peṭ bharenge;
32 Kyúnki nádánon kí bargashtagí un ko qatl karegí,
Aur ahmaqon kí fárigu'l bálí un kí halákat ká bá'is hogí;
33 Lekin jo merí suntá hai wuh mahfúz hogá,
Aur áfat se niḍar hokar itmínán se rahegá.

2 Ai mere beṭe, agar tú merí báton ko qubúl kare
Aur mere farmán ko nigáh men rakkhe;
2 Aisá kí tú hikmat kí taraf kán lagáe,
Aur fahm se dil lagáe;
3 Balki agar tú 'aql ko pukáre,
Aur fahm ke liye áwáz baland kare;
4 Aur us ko aisá ḍhúnḍhe jaise chándí ko,
Aur us kí aisí talásh kare jaisí poshída khazánon kí;
5 To tú KHUDÁWAND ke khauf ko samjhegá,
Aur Khudá kí ma'rifat ko hásil karegá;
6 Kyúnki KHUDÁWAND hikmat bakhshtá hai,
'Ilm o fahm usí ke munh se nikalte hain.
7 Wuh rástbázon ke liye madad taiyár rakhtá hai,
Aur rástrau ke liye sipar hai;
8 Táki wuh 'adl kí ráhon kí nigahbání kare,
Aur apne muqaddason kí ráh ko mahfúz rakkhe.
9 Tab tú sadáqat aur 'adl aur rástí ko,
Balki har ek achchhí ráh ko samjhegá.
10 Kyúnki hikmat tere dil men dákhil hogí,
Aur 'ilm terí ján ko margúb hogá;
11 Tamíz terí nigahbán hogí,
Fahm terí hifázat karegá;
12 Táki tujhe sharír kí ráh se
Aur kajgo se bacháen;
13 Jo rástbází kí ráh ko tark karte hain,
Táki tárikí kí ráhon men chalen;
14 Jo badkárí se khush hote hain,
Aur sharárat kí kajrawí men khush rahte hain;
15 Jin kí rawishen náhamwár,
Aur jin kí ráhen ṭeṛhí hain:
16 Táki tujhe begána 'aurat se bacháen,
Ya'ní chikní chupṛí báten karnewálí paráí 'aurat se;
17 Jo apní jawání ke sáthí ko chhoṛ detí,
Aur apne Khudá ke 'ahd ko bhúl játí hai:
18 Kyúnki us ká ghar maut kí utráí par hai,
Aur us kí ráhen pátál ko játí hain:
19 Jo koí us ke pás játá hai wápas nahín átá,
Aur zindagí kí ráhon tak nahín pahunchtá:
20 Táki tú nekon kí ráh par chale,
Aur sádiqon kí ráhon par qáim rahe.
21 Kyúnki rástbáz mulk men basenge,
Aur kámil us men ábád rahenge.
22 Lekin sharír zamín par se káṭ ḍále jáenge,
Aur dagábáz us se ukhár phenke jáenge.

3 Ai mere beṭe, merí ta'lím ko farámosh na kar;
Balki terá dil mere hukmon ko máne:
2 Kyúnki tú in se 'umr kí darází aur pírí

Aur salámatí hásil karegá.
3 Shafaqat aur sachchái tujh se judá na hon:
Tú un ko apne gale ká tauq banáná;
Aur apne dil kí takhtí par likh lená:
4 Yún tú Khudá aur insán kí nazar men
Maqbúlíyat aur 'aqlmandí hásil karegá.
5 Sáre dil se Khudáwand par tawakkul kar,
Aur apne fahm par takya na kar:
6 Apní sab ráhon men us ko pahchán,
Aur wuh terí rahnumáí karegá.
7 Tú apni hí nigáh men dánishmand na ban;
Khudáwand se dar aur badí se kanára kar:
8 Yih terí náf kí sihhat,
Aur terí haddiyon kí tázagí hogí.
9 Apne mál se aur apní sárí paidáwár ke pahle phalon se
Khudáwand kí ta'zím kar:
10 Yún tere khatte khúb bhare rahenge,
Aur tere hauz nayí mai se labréz honge.

11 Ai mere bete, Khudáwand kí tambíh ko haqír na ján;
Aur us kí malámat se bezár na ho:
12 Kyúnki Khudáwand usí ko malámat kartá hai jis se use mahabbat hai;
Jaise báp us bete ko jis se wuh khush hai.
13 Mubárak hai wuh ádmí jo hikmat ko pátá hai,
Aur wuh jo fahm hásil kartá hai.
14 Kyúnki is ká husúl chándí ke husúl se,
Aur is ká nafa' kundan se bihtar hai.
15 Wuh marján se ziyáda beshbahá hai,
Aur terí margúb chízon men benazír.
16 Us ke dahine háth men 'umr kí darází hai;
Aur us ke báen háth men daulat o 'izzat.
17 Us kí ráhen khushgawár ráhen hain,
Aur us ke sab ráste salámatí ke hain.
18 Jo use pakre rahte hain, wuh un ke liye hayát ká darakht hai:
Aur har ek jo use liye rahtá hai mubárak hai.
19 Khudáwand ne hikmat se zamín kí bunyád dálí,
Aur fahm se ásmán ko qáim kiyá.
20 Usí ke 'ilm se gahráo ke sote phút nikle,
Aur aflák shabnam tapkáte hain.

21 Ai mere bete, dánáí aur tamíz kí hifázat kar;
Un ko apni ánkhon se ojhal na hone de;
22 Yún wuh terí ján kí hayát,
Aur tere gale kí zínat hongí.
23 Tab tú bekhatke apne ráste par chalegá,
Aur tere pánw ko thes na lagegí.
24 Jab tú letegá to khauf na kháegá:
Balki tú let jáegá aur terí nínd míthí hogí.
25 Nágahání dahshat se khauf na kháná,
Aur na sharíron kí halákat se jab wuh áe:
26 Kyúnki Khudáwand terá sahárá hogá,
Aur tere pánw ko phans jáne se mahfúz rakkhegá.
27 Bhaláí ke haqqdár se use dareg na karná,
Jab tere maqdúr men ho.
28 Jab tere pás dene ko kuchh ho
To apne hamsáye se yih na kahná,
Ab já, phir áná,
Main tujhe kal dúngá.
29 Apne hamsáye ke khiláf buráí ká mansúba na bándhná,
Jis hál ki wuh tere paraus men bekhatke rahtá hai.
30 Agar kisí ne tujhe nuqsán na pahuncháyá ho,
To us se besabab jhagrá na karná.
31 Tundkho ádmí par hasad na karná,
Aur us kí kisí rawish ko ikhtiyár na karná.
32 Kyúnki kajrau se Khudáwand ko nafrat hai:
Lekin rástbáz us ke mahram i ráz hain.
33 Sharíron ke ghar par Khudáwand kí la'nat hai;
Lekin sádiqon ke maskan par us kí barakat hai.

34 Yaqínan wuh ṭhaṭṭhebázon par ṭhaṭṭhe mártá hai,
Lekin firotanon par fazl kartá hai.
35 Dáná jalál ke wáris honge;
Lekin ahmaqon kí taraqqí sharmindagí hogí.

4 Ai mere beṭo, báp kí tarbiyat par kán lagáo,
Aur fahm hásil karne ke liye tawajjuh karo:
2 Kyúnki main tum ko achchhí talqín kartá hún;
Tum merí ta'límko tark na karná.
3 Kyúnki main bhí apne báp ká beṭá thá,
Aur apní mán kí nigáh men názuk aur akelá ládlá.
4 Báp ne mujhe sikháyá aur mujh se kahá,
Merí báten tere dil men rahen;
Mere farmán bajá lá, aur zinda rah:
5 Hikmat hásil kar, fahm hásil kar,
Bhúlná mat, aur mere munh kí báton se bargashta na honá:
6 Hikmat ko tark na karná, wuh terí hifázat karegí;
Us se mahabbat rakhná, wuh terí nigahbán hogí.
7 Hikmat afzal asl hai; pas hikmat hásil kar:
Balki apne tamám hásilát se fahm hásil kar.
8 Us kí ta'zím kar, wuh tujhe sarfaráz karegí:
Jab tú use gale lagáegá, wuh tujhe 'izzat bakhshegí.
9 Wuh tere sir par zínat ká sihrá bándhegí:
Aur tujh ko jamál ká táj 'atá karegí.

10 Ai mere beṭe, sun, aur merí báton ko qubúl kar;
Aur terí zindagí ke din bahut se honge.
11 Main ne tujhe hikmat kí ráh batáí hai;
Aur ráh i rást par terí rahnumáí kí hai.
12 Jab tú chalegá tere qadam kotáh na honge;
Aur agar tú dauṛe to ṭhokar na kháegá.
13 Tarbiyat ko mazbútí se pakṛe rah; use jáne na de:
Us kí hifázat kar, kyúnki wuh terí hayát hai.
14 Sharíron ke ráste men na jáná;
Aur bure ádmíon kí ráh men na chalná.
15 Us se bachná, us ke pás se na guzarná;
Us se muṛkar áge baṛh jáná.
16 Kyúnki wuh jab tak buráí na kar len sote nahín;
Aur jab tak kisí ko girá na den un kí nínd játí rahtí hai.
17 Kyúnki wuh sharárat kí roṭí kháte
Aur zulm kí mai píte hain.
18 Lekin sádiqon kí ráh núr i sahar kí mánind hai,
Jis kí raushní do pahar tak baṛhtí hí játí hai.
19 Sharíron kí ráh táríkí kí mánind hai:
Wuh nahín jánte ki kin chízon se un ko ṭhokar lagtí hai.

20 Ai mere beṭe, merí báton par tawajjuh kar;
Mere kalám par kán lagá.
21 Us ko apní ánkh se ojhal na hone de;
Us ko apne dil men rakh.
22 Kyúnki jo is ko pá lete hain yih un kí hayát,
Aur un ke sáre jism kí sihhat hai.
23 Apne dil kí khúb hifázat kar;
Kyúnki zindagí ká sarchashma wuhí hai.
24 Kajgo munh tujh se alag rahe,
Daroggo lab tujh se dúr hon.
25 Terí ánkhen sámne hí nazar karen,
Aur terí palaken sídhí rahen.
26 Apne pánwon ke ráste ko hamwár baná,
Aur terí sab ráhen qáim rahen.
27 Na dahine muṛ, na báen;
Aur pánw ko badí se haṭá le.

5 Ai mere beṭe, merí hikmat par tawajjuh kar,
Mere fahm par kán lagá:
2 Táki tú tamíz ko mahfúz rakkhe,
Aur tere lab 'ilm ke nigahbán hon.
3 Kyúnki begána 'aurat ke honṭhon se shahd ṭapaktá hai,
Aur us ká munh tel se ziyáda chikná hai:
4 Par us ká anjám nágdaune kí mánind talkh,
Aur dodhárí talwár kí mánind tez hai.

5 Us ke páṉw maut kí taraf játe haiṉ;
Us ke qadam pátál tak pahuṉchte haiṉ;
6 So use zindagí ká hamwár rásta nahíṉ miltá;
Us kí ráheṉ beṭhikáná haiṉ, par wuh bekhabar hai.
7 Is liye, ai mere beṭo, merí suno,
Aur mere muṉh kí bátoṉ se bargashta na ho.
8 Us 'aurat se apní ráh dúr rakh,
Aur us ke ghar ke darwáze ke pás bhí na já:
9 Aisá na ho ki tú apní ábrú kisí gair ke,
Aur apní 'umr berahm ke hawále kare:
10 Aisá na ho ki begáne terí quwwat se ser hoṉ;
Aur terí kamáí kisí gair ke ghar jáe;
11 Aur jab terá gosht aur terá jism ghul jáeṉ,
To tú apne anjám par nauha kare,
12 Aur kahe, Maiṉ ne tarbiyat se kaisí 'adáwat rakkhí,
Aur mere dil ne malámat ko haqír jáná;
13 Na maiṉ ne apne ustádoṉ ká kahá máná,
Na apne tarbiyat karnewáloṉ kí suní.
14 Maiṉ jamá'at aur majlis ke darmiyán
Qaríban sab buráiyoṉ meṉ mubtalá húá.
15 Tú pání apne hí hauz se,
Aur bahtá pání apne hí chashme se píná.
16 Kyá tere chashme báhar bah jáeṉ,
Aur pání kí nadiyáṉ kúchoṉ meṉ?
17 Wuh faqat tere hí liye hoṉ,
Na tere sáth gairoṉ ke liye bhí.
18 Terá sotá mubárak ho;
Aur tú apní jawání kí bíwí ke sáth shád rah.
19 Piyárí harní aur dilfareb gazál kí mánind
Us kí chhátiyáṉ tujhe har waqt ásúda kareṉ;
Aur us kí mahabbat tujhe hamesha farefta rakkhe.
20 Ai mere beṭe, tujhe begána 'aurat kyúṉ farefta kare,
Aur tú gair 'aurat se kyúṉ hamágosh ho?
21 Kyúṉki insán kí ráheṉ KHUDÁWAND kí áṉkhoṉ ke sámne haiṉ,
Aur wuhí us ke sab rástoṉ ko hamwár banátá hai.
22 Sharír ko usí kí badkárí pakṛegí,
Aur wuh apne hí gunáh kí rassiyoṉ se jakṛá jáegá.
23 Wuh tarbiyat na páne ke sabab se mar jáegá;
Aur apní sakht hamáqat ke sabab se gumráh hogá.

6 Ai mere beṭe, agar tú apne paṛausí ká zámin húá hai,
Agar tú háth par háth márkar kisí begáne ká zimmawár húá hai;
2 To tú apne hí muṉh kí bátoṉ meṉ phaṉsá,
Tú apne hí muṉh kí bátoṉ se pakṛá gayá.
3 So ai mere beṭe, chúṉki tú apne paṛausí ke háth meṉ phaṉs gayá hai;
Ab yih kar, aur apne áp ko bachá le.
Já, khákṣár bankar apne paṛausí se isrár kar.
4 Tú na apní áṉkhoṉ meṉ níṉd áne de,
Aur na apní palakoṉ meṉ jhapkí.
5 Apne áp ko harní kí mánind saiyád ke háth se,
Aur chiṛiyá kí mánind chiṛímár ke háth se chhuṛá.

6 Ai káhil, chyúṉṭí ke pás já;
Us kí rawishoṉ par gaur kar aur dánishmand ban:
7 Jo báwujúde ki us ká na koí sardár,
Na názir, na hákim hai,
8 Garmí ke mausim meṉ apní khurák muhaiyá kartí hai,
Aur fasl kaṭne ke waqt apní khurish jama' kartí hai.
9 Ai káhil, tú kab tak paṛá rahegá?
Tú níṉd se kab uṭhegá?
10 Thoṛí sí níṉd, ek áur jhapkí,
Zará paṛe rahne ko háth par háth:
11 Isí tarah terí muflisí ráhzan kí tarah
Aur terí tangdastí musallah ádmí kí tarah á paṛegí.

12 Khabís o badkár ádmí
Ṭeṛhí tirchhí zabán liye phirtá hai;

13 Wuh ánkh mártá hai, wuh pánwon se báten,
Aur ungliyon se ishára kartá hai;
14 Us ke dil men kají hai, wuh burái ke mansúbe bándhtá rahtá hai;
Wuh fitnaangez hai.
15 Is liye áfat us par nágahán á paregí;
Wuh yaklakht tor diyá jáegá, aur koí chára na hogá.
16 Chha chízen hain jin se KHUDÁWAND ko nafrat hai;
Balki sát hain jin se use karáhiyat hai:
17 U'nchí ánkhen, jhúthí zabán,
Begunáh ká khún bahánewále háth;
18 Bure mansúbe bándhnewálá dil,
Sharárat ke liye tezrau pánw;
19 Jhúthá gawáh jo daroggoí kartá hai,
Aur wuh jo bháiyon men nifáq dáltá hai.

20 Ai mere bete, apne báp ke farmán ko bajá lá,
Aur apní mán kí ta'lím ko na chhor:
21 In ko apne dil par bándhe rakh,
Aur apne gale ká tauq baná le.
22 Yih chalte waqt terí rahbarí,
Aur sote waqt terí nigahbání,
Aur jágte waqt tujh se báten karegí.
23 Kyúnki farmán chirág hai, aur ta'lím núr;
Aur tarbiyat kí malámat hayát kí ráh hai:
24 Táki tujh ko burí 'aurat se bacháe,
Ya'ní begána 'aurat kí zabán kí cháplúsí se.
25 Tú apne dil men us ke husn par 'áshiq na ho;
Aur wuh tujh ko apní palakon se shikár na kare.
26 Kyúnki chhinál ke sabab se ádmí tukre ká muhtáj ho játá hai:
Aur zániya qímatí ján ká shikár kartí hai.
27 Kyá mumkin hai ki ádmí apne síne men ág rakkhe,
Aur us ke kapre na jalen?
28 Yá koí angáron par chale,
Aur us ke pánw na jhulsen?
29 Wuh bhí aisá hai jo apne parausí kí bíwí ke pás játá hai;
Jo koí use chhúe besazá na rahegá.
30 Chor agar bhúk ke máre apná pet bharne ko chorí kare,
To log use haqír nahín jánte;
31 Par agar wuh pakrá jáe to sát guná bharegá;
Use apne ghar ká sárá mál dená paregá.
32 Jo kisí 'aurat se ziná kartá hai wuh be'aql hai;
Wuhí aisá kartá hai jo apní ján ko halák karná cháhtá hai.
33 Wuh zakhm aur zillat utháegá;
Aur us kí ruswáí kabhí na mitegí.
34 Kyúnki gairat se ádmí gazabnák hotá hai;
Aur wuh intiqám ke din nahín chhoregá.
35 Wuh koí fidya manzúr nahín karegá;
Aur go tú bahut se in'ám bhí de, taubhí wuh rází na hogá.

7 Ai mere bete, merí báton ko mán,
Aur mere farmán ko nigáh men rakh.
2 Mere farmán ko bajá lá, aur zinda rah;
Aur merí ta'lím ko apní ánkh kí putlí ján.
3 Un ko apní ungliyon par bándh le;
Un ko apne dil kí takhtí par likh le.
4 Hikmat se kah, Tú merí bahin hai;
Aur fahm ko apná rishtadár qarár de:
5 Táki wuh tujh ko paráí 'aurat se bacháen,
Ya'ní begána 'aurat se jo cháplúsí kí báten kartí hai.
6 Kyúnki main ne apne ghar kí khirkí se
Ya'ní jharoke men se báhar nigáh kí;
7 Aur main ne ek be'aql jawán ko
Nádánon ke darmiyán dekhá,
Ya'ní naujawánon ke darmiyán wuh mujhe nazar áyá,
8 Ki us 'aurat ke ghar ke pás galí ke mor se já rahá hai,
Aur us ne us ke ghar ká rásta liyá;
9 Din chhipe shám ke waqt,
Rát ke andhere aur táríkí men

10 Aur dekho, wahán us se ek 'aurat á milí,
Jo dil kí chálák aur kasbí ká libás pahine thí.
11 Wuh gaugáí aur khudsar hai,
Us ke pánw apne ghar men nahín ṭikte:
12 Abhí wuh kúchon men hai, abhí bázáron men,
Aur har moṛ par ghát men baiṭhtí hai.
13 So us ne us ko pakaṛkar chúmá,
Aur behayá munh se us se kahne lagí:
14 Salámatí kí qurbání ke zabíhe mujh par farz the;
A'j main ne apní nazren adá kí hain.
15 Isí liye main terí muláqát ko niklí,
Ki kisí tarah terá dídár hásil karún: so tú mujhe mil gayá.
16 Main ne apne palang par kámdár gáliche,
Aur Misr ke sút ke dhárídár kapṛe bichháe hain.
17 Main ne apne bistar ko murr aur 'úd
Aur dárchíní se mu'attar kiyá hai.
18 A', ham subh tak dil bharkar 'ishqbází karen;
Aur mahabbat kí báton se dil bahláen.
19 Kyúnki merá shauhar ghar men nahín,
Us ne dúr ká safar kiyá hai:
20 Wuh apne sáth rupaye kí thailí le gayá hai;
Aur púre chánd ke waqt ghar áegá.
21 Us ne míṭhí míṭhí báton se us ko phuslá liyá,
Aur apne labon kí cháplúsí se us ko bahká liyá.
22 Wuh fauran us ke píchhe ho liyá,
Jaise bail zabh hone ko játá hai,
Yá beṛiyon men ahmaq sazá páne ko:
23 Jaise paranda jál kí taraf tez játá hai,
Aur nahín jántá ki wuh us kí ján ke liye hai;
Hatta ki tír us ke jigar ke pár ho jáegá.
24 So ab, ai beṭo, merí suno,
Aur mere munh kí báton par tawajjuh karo.
25 Terá dil us kí ráhon kí taraf máil na ho,
Tú us ke rástou men gumráh na honá.
26 Kyúnki us ne bahuton ko zakhmí karke girá diyá hai:
Balki us ke maqtúl beshumár hain.
27 Us ká ghar pátál ká rásta hai,
Aur maut kí koṭhriyon ko játá hai.

8 Kyá hikmat pukár nahín rahí,
Aur fahm áwáz baland nahín kar rahá?
2 Wuh ráh ke kanáre kí únchí jagahon kí choṭiyon par,
Jahán saṛaken miltí hain, kharí hotí hai;
3 Pháṭakon ke pás shahr ke madkhal par,
Ya'ní darwázon ke madkhal par wuh zor se pukártí hai:
4 Ai ádmío, main tum ko pukártí hún,
Aur baní A'dam ko áwáz detí hún.
5 Ai sádadilo, hoshyárí síkho;
Aur ai ahmaqo, dánádil bano.
6 Suno, kyúnki main latíf báten kahúngí,
Aur mere labon se rástí kí báten niklengí.
7 Is liye ki merá munh sachcháí ko bayán karegá,
Aur mere honṭhon ko sharárat se nafrat hai.
8 Mere munh kí sab báten sadáqat kí hain.
Un men kuchh ṭeṛhá tirchhá nahín hai.
9 Samajhnewále ke liye wuh sab sáf hain,
Aur 'ilm hásil karnewálon ke liye rást hain.
10 Chándí ko nahín balki merí tarbiyat ko qubúl karo,
Aur kundan se baṛhkar 'ilm ko.
11 Kyúnki hikmat marján se afzal hai,
Aur sab margúb chízon men benazír.
12 Mujh hikmat ne hoshyárí ko apná maskan banáyá hai,
Aur 'ilm aur tamíz ko pá letí hún.
13 Khudáwand ká khauf badí se 'adáwat hai.
Gurúr aur ghamand aur burí ráh,
Aur kajgo munh se mujhe nafrat hai.
14 Mashwarat aur himáyat merí hain;

Fahm main hí hún; mujh men qudrat hai.
15 Merí badaulat bádsháh saltanat karte,
Aur umará insáf ká fatwá dete hain.
16 Merí hí badaulat hákim hukúmat karte hain,
Aur sardár ya'ní dunyá ke sab qází bhí.
17 Jo mujh se mahabbat rakhte hain main un se mahabbat rakhtí hún,
Aur jo mujhe dil se dhúndhte hain wuh mujhe pá lenge.
18 Daulat o 'izzat mere sáth hain,
Balki dáimí daulat aur sadáqat.
19 Merá phal sone se, balki kundan se bhí bihtar hai,
Aur merá hásil khális chándí se.
20 Main sadáqat kí ráh par
Insáf ke ráston men chaltí hún:
21 Táki main un ko jo mujh se mahabbat rakhte hain mál ke wáris banáún,
Aur un ke khazánon ko bhar dún.
22 Khudáwand ne intizám i 'álam ke shurú' men
Apní qadímí san'aton se pahle mujhe paidá kiyá.
23 Main azal se ya'ní ibtidá hí se muqarrar húí,
Is se pahle kí zamín thí.
24 Main us waqt paidá húí jab gahráo na the,
Jab pání se bhare húe chashme bhí na the.
25 Main paháron ke qáim kiye jáne se pahle,
Aur tílon se pahle khalq húí.
26 Jab ki us ne abhí na zamín ko banáyá thá, na maidánon ko,
Aur na zamín kí khák kí ibtidá thí.
27 Jab us ne ásmán ko qáim kiyá, main wahín thí:
Jab us ne samundar kí sath par dáira khenchá:
28 Jab us ne úpar aflák ko ustuwár kiyá,
Aur gahráo ke sote mazbút ho gaye:
29 Jab us ne samundar kí hadd thahráí,
Táki pání us ke hukm ko na tore;
Jab us ne zamín kí bunyád ke nishán lagáe:
30 Us waqt máhir kárígar kí mánind main us ke pás thí:
Aur main har roz us kí khushnúdí thí,
Aur hamesha us ke huzúr shádmán rahtí thí;
31 A'bádí ke láiq zamín se shádmán thí;
Aur merí khushnúdí baní A'dam kí suhbat men thí.
32 Is liye, ai beto, merí suno:
Kyúnki mubárak hain wuh jo merí ráhon par chalte hain.
33 Tarbiyat kí bát suno aur dáná bano,
Aur is ko radd na karo.
34 Mubárak hai wuh ádmí jo merí suntá hai,
Aur har roz mere phátakon par intizár kartá hai,
Aur mere darwázon kí chaukhaton par thahrá rahtá hai.
35 Kyúnki jo mujh ko pátá hai zindagí pátá hai,
Aur wuh Khudáwand ká maqbúl hogá.
36 Lekin jo mujh se bhatak játá hai apní hí ján ko nuqsán pahunchátá hai:
Mujh se 'adáwat rakhnewále sab maut se mahabbat rakhte hain.

9 Hikmat ne apná ghar baná liyá,
Us ne apne sáton sutún tarásh liye hain:
2 Us ne apne jánwaron ko zabh kar liyá; aur apní mai milákar taiyár kar lí;
Us ne apná dastarkhwán bhí chun liyá.
3 Us ne apní saheliyon ko rawána kiyá hai,
Wuh khud shahr kí únchí jagahon par pukártí hai,
4 Jo sádadil hai idhar á jáe:
Aur be'aql se wuh kahtí hai,
5 A'o, merí rotí men se kháo,
Aur merí miláí húí mai men se piyo.
6 Ai sádadilo, báz áo, aur zinda raho;
Aur fahm kí ráh par chalo.

7 Thatthebáz ko tambíh karnewálá la'n ta'n uthaegá:
Aur sharír ko malámat karnewale par dhabbá lagegá.
8 Thatthebáz ko malámat na kar, na ho kí wuh tujh se 'adáwat rakhne lage:
Dáná ko malámat kar aur wuh tujh se mahabbat rakkhegá.

9 Dáná ko tarbiyat kar, aur wuh âur bhí dáná ban jáegá;
Sádiq ko síkhá, aur wuh 'ilm men taraqqí karegá.
10 Ḳhudáwand ká ḳhauf hikmat ká shurú' hai:
Aur us Quddús kí pahchán fahm hai.
11 Kyúnki merí badaulat tere aiyám baṛh jáenge,
Aur terí zindagí ke sál ziyáda honge.
12 Agar tú dáná hai, to apne liye:
Aur agar tú ṭhaṭṭhebáz hai, to ḳhud hí bhugtegá.

13 Ahmaq 'aurat gaugáí hai;
Wuh nádán hai, aur kuchh nahín jántí.
14 Wuh apne ghar ke darwáze par
Shahr kí únchí jagahon men baiṭh játí hai,
15 Táki áne jánewálon ko buláe,
Jo apne apne ráste par sídhe já rahe hain,
16 Sádadil idhar á jáen:
Aur be'aql se wuh yih kahtí hai,
17 Chorí ká pání míṭhá hai,
Aur poshídagí kí roṭí lazíz.
18 Par wuh nahín jántá ki wahán murde paṛe hain;
Aur us 'aurat ke mihmán pátál kí tah men hain.

Sulaimán kí amsál.

10 Dáná beṭá báp ko ḳhush rakhtá hai;
Lekin ahmaq beṭá apní mán ká gam hai.
2 Sharárat ke ḳhazáne 'abas hain:
Lekin sadáqat maut se chhuṛátí hai.
3 Ḳhudáwand sádiq kí ján ko fáqa na karne degá:
Par sharíron kí hawas ko dúr o dafa' karegá.
4 Jo ḍhíle háth se kám kartá hai kangál ho játá hai:
Lekin mihnatí ká háth daulatmand baná detá hai.
5 Wuh jo garmí men jama' kartá hai dáná beṭá hai:
Par wuh beṭá jo dirau ke waqt sotá rahtá hai sharm ká bá'is hai.
6 Sádiq ke sir par barakaten hotí hain:
Lekin sharíron ke munh ko zulm ḍhánktá hai.
7 Rást ádmí kí yádgár mubárak hai:
Lekin sharíron ká nám saṛ jáegá.
8 Dánádil farmán bajá láegá:
Par bakwásí ahmaq pichháṛ kháegá.
9 Rástrau bekhaṭke chaltá hai:
Lekin jo kajrawí kartá hai záhir ho jáegá.
10 A'nkh márnewálá ranj pahunchátá hai:
Aur bakwásí ahmaq pichháṛ kháegá.
11 Sádiq ká munh hayát ká chashma hai:
Lekin sharíron ke munh ko zulm ḍhánktá hai.
12 'Adáwat jhagṛe paidá kartí hai:
Lekin mahabbat sab ḳhatáon ko ḍhánk detí hai.
13 'Aqlmand ke labon par hikmat hai:
Lekin be'aql kí píṭh ke liye laṭh hai.
14 Dáná ádmí 'ilm jama' karte hain:
Lekin ahmaq ká munh qaríbí halákat hai.
15 Daulatmand kí daulat us ká muhkam shahr hai:
Kangál kí halákat usí kí tangdastí hai.
16 Sádiq kí mihnat zindagání ká bá'is hai;
Sharír kí iqbálmandí gunáh karátí hai.
17 Tarbiyatpazír zindagí kí ráh par hai:
Lekin malámat ko tark karnewálá gumráh ho játá hai.
18 'Adáwat ko chhipánewálá darog-go hai;
Aur tuhmat lagánewálá ahmaq hai.
19 Kalám kí kasrat ḳhatá se ḳhálí nahín:
Lekin honṭhon ko qábú men rakhnewálá dáná hai.
20 Sádiq kí zabán ḳhális chándí hai:
Sharíron ke dil beqadr hain.
21 Sádiq ke honṭh bahuton ko gizá pahuncháte hain;
Lekin ahmaq be'aqlí se marte hain.
22 Ḳhudáwand hí kí barakat daulat bakhshtí hai,
Aur wuh us ke sáth dukh nahín milátá.
23 Ahmaq ke liye sharárat khel hai:
Par hikmat 'aqlmand kel iye hai.
24 Sharír ká ḳhauf us par á paṛegá:

Aur sádiqon kí murád púrí hogí.
25 Jab bagolá guzartá hai, to sharír nest ho játá hai:
Lekin sádiq abadí bunyád hai.
26 Jaisá dánton ke liye sirka aur ánkhon ke liye dhuwán,
Waisá hí káhil apne bhejnewálon ke liye hai.
27 Khudáwand ká khauf 'umr kí darází bakhshtá hai:
Lekin sharíron kí zindagí kotáh kar dí jáegí.
28 Sádiqon kí ummed khushí láegí;
Lekin sharíron kí tawaqqu' khák men mil jáegí.
29 Khudáwand kí ráh rástbázon ke liye panáhgáh,
Lekin badkirdáron ke liye halákat hai.
30 Sádiqon ko kabhí jumbish na hogí:
Lekin sharír zamín par qáim nahín rahenge.
31 Sádiq ke munh se hikmat nikaltí hai:
Lekin kajgo zabán kát dálí jáegí.
32 Sádiq ke honth pasandída bát se áshná hain,
Lekin sharíron ke munh kajgoí se.

11 Dagá kí tarázú se Khudáwand ko nafrat hai:
Lekin púrá bát us kí khushí hai.
2 Takabbur ke hamráh ruswáí átí hai:
Lekin kháksáron ke sáth hikmat hai.
3 Rástbázon kí rástí un kí rahnumá hogí:
Lekin dagábázon kí kajrawí un ko barbád karegí.
4 Qahr ke din mál kám nahín átá:
Lekin sadáqat maut se riháí detí hai.
5 Kámil kí sadáqat us kí rahnumáí karegí:
Lekin sharír apní hí sharárat se gir paregá.
6 Rástbázon kí sadáqat un ko riháí degí:
Lekin dagábáz apní hí badníyatí men phans jáenge.
7 Marne par sharír kí tawaqqu' khák men mil játí hai:
Aur zálimon kí ummed nest ho játí hai.
8 Sádiq musíbat se riháí pátá hai,
Aur sharír us men par játá hai.
9 Bedín apní báton se apne parausí ko halák kartá hai:
Lekin sádiq 'ilm ke zarí'e se riháí páegá.
10 Sádiqon kí khushhálí se shahr khush hotá hai:
Aur sharíron kí halákat par khushí kí lalkár hotí hai.
11 Rástbázon kí du'á se shahr sarfarází pátá hai:
Lekin sharíron kí báton se barbád hotá hai.
12 Apne parausí kí tahqír karnewálá be'aql hai:
Lekin sáhib i fahm khámosh rahtá hai.
13 Jo koí lutrápan kartá phirtá hai ráz fásh kartá hai:
Lekin jis men wafá kí rúh hai wuh rázdár hai.
14 Nek saláh ke bagair log tabáh hote hain:
Lekin saláhkáron kí kasrat men salámatí hai.
15 Jo begáne ká zámin hotá hai sakht nuqsán uthaegá:
Lekin jis ko zamánat se nafrat hai bekhatar hai.
16 Neksírat 'aurat 'izzat pátí hai;
Aur tundkho ádmí mál hásil karte hain.
17 Rahmdil apní ján ke sáth nekí kartá hai:
Lekin berahm apne jism ko dukh detá hai.
18 Sharír kí kamáí bátil hai:
Lekin sadáqat bonewálá haqíqí ajr pátá hai.
19 Sadáqat par qáim rahnewálá zindagí hásil kartá hai:
Aur badí ká pairau apní maut ko pahunchtá hai.
20 Kajdilon se Khudáwand ko nafrat hai:
Lekin kámilraftár us kí khushnúdí hain.
21 Yaqínan sharír besazá na chhútegá:
Lekin sádiqon kí nasl riháí páegí.
22 Betamíz 'aurat men khúbsúratí
Goyá súar kí nák men sone kí nath hai.
23 Sádiqon kí tamanná sirf nekí hai:
Lekin sharíron kí ummed gazab hai.
24 Koí to bithrátá hai par taubhí taraqqí kartá hai;
Aur koí wájibí kharch se dareg kartá hai par taubhí kangál hai.

25 Faiyáz dil moṭá ho jáegá :
Aur seráb karnewálá k͟hud bhí seráb hogá.
26 Jo galla rok rakhtá hai log us par la'nat karenge :
Lekin jo use bechtá hai us ke sir par barakat hogí.
27 Jo dil se nekí kí talásh men hai maqbúlíyat ká tálib hai :
Lekin jo badí kí talásh men hai wuh usí ke áge áegí.
28 Jo apne mál par bharosá kartá hai gir paṛegá :
Lekin sádiq hare patton kí tarah sarsabz honge.
29 Jo apne gharáne ko dukh detá hai hawá ká wáris hogá :
Aur ahmaq dánádil ká k͟hádim banegá.
30 Sádiq ká phal hayát ká darak͟ht hai ;
Aur jo dánishmand hai dilon ko moh letá hai.
31 Dekh, sádiq ko zamín par badla diyá jáegá :
To kitná ziyáda sharír aur gunahgár ko !

12 Jo tarbiyat ko dost rakhtá hai wuh 'ilm ko dost rakhtá hai :
Lekin jo tambíh se nafrat rakhtá hai wuh haiwán hai.
2 Nek ádmí K͟HUDÁWAND ká maqbúl hogá :
Lekin bure mansúbe bándhnewále ko wuh mujrim ṭhahráegá.
3 A'dmí sharárat se páedár nahín hogá ;
Lekin sádiqon kí jaṛ ko kabhí jumbish na hogí.
4 Nek 'aurat apne shauhar ke liye táj hai :
Lekin nadámat lánewálí us kí haḍḍiyon men bosídagí kí mánind hai.
5 Sádiqon ke k͟hayálát durust hain :
Lekin sharíron kí mashwarat makr hai.
6 Sharíron kí báten yihí hain, ki k͟hún karne ke liye ták men baiṭhen :
Lekin sádiqon kí báten un ko riháí dengí.
7 Sharír pichhaṛ kháte aur nest hote hain :
Lekin sádiqon ká ghar qáim rahegá.
8 A'dmí kí ta'ríf us kí 'aqlmandí ke mutábiq kí játí hai :
Lekin be'aql haqír hogá.
9 Jo chhoṭá samjhá játá hai lekin us ke pás ek naukar hai,
Us se bihtar hai jo apne áp ko baṛá jántá aur roṭí ká muhtáj hai.
10 Sádiq apne chaupáye kí ján ká k͟hayál rakhtá hai :
Lekin sharíron kí rahmat bhí 'ain zulm hai.
11 Jo apní zamín men káshtkárí kartá hai roṭí se ser hogá :
Lekin batálat ká pairau be'aql hai.
12 Sharír badkirdáron ke dám ká mushtáq hai :
Lekin sádiqon kí jaṛ phaltí hai.
13 Labon kí k͟hatákárí men sharír ke liye phandá hai :
Lekin sádiq musíbat se bach niklegá.
14 A'dmí ke kalám ká phal us ko nekí se ásúda karegá :
Aur us ke háthon ke kiye kí jazá us ko milegí.
15 Ahmaq kí rawish us kí nazar men durust hai :
Lekin dáná nasíhat ko suntá hai.
16 Ahmaq ká gazab fauran záhir ho játá hai :
Lekin hoshyár nadámat ko chhipátá hai.
17 Rástgo sadáqat záhir kartá hai,
Lekin jhúṭhá gawáh dagábází.
18 Beta'ammul bolnewále kí báten talwár kí tarah chhedtí hain :
Lekin dánishmand kí zabán sihhatbak͟hsh hai.
19 Sachche honṭh hamesha tak qáim rahenge :
Lekin jhúṭhí zabán sirf dam bhar kí hai.
20 Badí ke mansúbe bándhnewalon ke dil men dagá hai :
Lekin sulh kí mashwarat denewálon ke liye k͟hushí hai.
21 Sádiq par koí áfat nahín áegí :
Lekin sharír balá men mubtalá honge.
22 Jhúṭhe labon se K͟HUDÁWAND ko nafrat hai :
Lekin rástkár us kí k͟hushnúdí hain.
23 Hoshyár ádmí 'ilm ko chhipátá hai :
Lekin ahmaq ká dil hamáqat kí manádí kartá hai.
24 Mihnatí ádmí ká háth hukmrán hogá :

Lekin sust ádmí bájguzár banegá.
25 A'dmí ká dil fikrmandí se dab játá hai;
Lekin achchhí bát se khush hotá hai.
26 Sádiq apne hamsáye kí rahnumáí kartá hai:
Lekin shariron kí rawish un ko gumráh kar detí hai.
27 Sust ádmí shikár pakarkar kabáb nahín kartá:
Lekin insán kí giránbahá daulat mihnatí pátá hai.
28 Sadáqat kí ráh men zindagí hai,
Aur us ke ráste men hargiz maut nahín.

13 Dánishmand betá apne báp kí ta'lím ko suntá hai:
Lekin thatthebáz sarzanish par kán nahín lagátá.
2 A'dmí apne kalám ke phal se achchhá kháegá:
Lekin dagábázon kí ján ke liye sitam hai.
3 Apne munh kí nigahbání karnewálá apní ján kí hifázat kartá hai:
Lekin jo apne honth pasártá hai halák hogá.
4 Sust ádmí árzú kartá hai par kuchh nahín pátá:
Lekin mihnatí kí ján farbih hogí.
5 Sádiq ko jhúth se nafrat hai:
Lekin sharír nafratangez o ruswá hotá hai.
6 Sadáqat rástrau kí hifázat kartí hai:
Lekin sharárat sharír ko girá detí hai.
7 Koí apne áp ko daulatmand jatátá hai lekin nádár hai:
Aur koí apne áp ko kangál batátá hai par bará maldár hai.
8 A'dmí kí ján ká kaffára us ká mál hai:
Par kangál dhamkí ko nahín suntá.
9 Sádiqon ká chirág raushan rahegá:
Lekin shariron ká diyá bujháyá jáegá.
10 Takabbur se sirf jhagrá paidá hotá hai:
Lekin mashwaratpasand ke sáth hikmat hai.
11 Jo daulat batálat se hásil kí jáe kam ho jáegí:
Lekin mihnat se jama' karnewále kí daulat barhtí rahegí.
12 Ummed ke bar áne men tákhír dil ko bímár kartí hai:
Par árzú ká púrá honá zindagí ká darakht hai.
13 Jo kalám kí tahqír kartá hai apne áp par halákat látá hai:
Par jo farmán se dartá hai ajr páegá.
14 Dánishmand kí ta'lím hayát ká chashma hai,
Jo maut ke phandon se chhutkáre ká bá'is ho.
15 Fahm kí durustí maqbúlíyat bakhshtí hai:
Lekin dagábázon kí ráh kathan hai.
16 Har ek hoshyár ádmí dánáí se kám kartá hai:
Par ahmaq apní hamáqat ko phailá detá hai.
17 Sharír qásid balá men giriftár hotá hai:
Par diyánatdár elchí sihhatbakhsh hai.
18 Tarbiyat ko radd karnewálá kangál aur ruswá hogá:
Par wuh jo tambíh ká liház rakhtá hai 'izzat páegá.
19 Jab murád bar átí hai, tab jí bahut khush hotá hai:
Par badí ko tark karne se ahmaq ko nafrat hai.
20 Wuh jo dánáon ke sáth chaltá hai dáná hogá:
Par ahmaqon ká sáthí halák kiyá jáegá.
21 Badí gunahgáron ká píchhá kartí hai:
Par sádiqon ko nek jazá milegí.
22 Nek ádmí apne poton ke liye mírás chhortá hai:
Par gunahgár kí daulat sádiqon ke liye faráham kí játí hai.
23 Kangálon kí khetí men bahut khurák hotí hai:
Par aise log bhí hain jo beinsáfí se barbád ho játe hain.
24 Wuh jo apní chharí ko báz rakhtá hai apne bete se kína rakhtá hai:
Par wuh jo us se mahabbat rakhtá hai har waqt us ko tambíh kartá hai.
25 Sádiq khákar ser ho játá hai:
Par sharír ká pet nahín bhartá.

14 Dáná 'aurat apná ghar banátí hai:
Par ahmaq use apne hí háthon se barbád kartí hai.
2 Rástrau KHUDÁWAND se dartá hai:

Par kajrau us kí hiqárat kartá hai.
3 Ahmaq men se gurúr phúṭ nikaltá hai:
Par dánishmandon ke lab un kí nigahbání karte hain.
4 Jahán bail nahín wahán charní sáf hai:
Lekin galle kí afzáish bail ke zor se hai.
5 Diyánatdár gawáh jhúṭh nahín boltá:
Lekin jhúṭhá gawáh jhúṭhí báten bayán kartá hai.
6 Ṭhaṭṭhebáz hikmat kí talásh kartá hai aur nahín pátá:
Lekin sáhib i fahm ko 'ilm ásání se hásil hotá hai.
7 Ahmaq se kanára kar,
Kyúnki tú us men 'ilm kí báten nahín páegá.
8 Hoshyár kí hikmat yih hai ki apní ráh pahcháne:
Lekin ahmaqon kí hamáqat dhoká hai.
9 Ahmaq gunáh karke hanste hain:
Par rástkáron men razámandí hai.
10 Apní talkhí ko dil hí khúb jántá hai:
Aur begána us kí khushí men dakhl nahín rakhtá.
11 Sharír ká ghar barbád ho jáegá:
Par rást ádmí ká khaima ábád rahegá.
12 Aisí ráh bhí hai jo insán ko sídhí ma'lúm hotí hai:
Par us kí intihá men maut kí ráhen hain.
13 Hansne men bhí dil gamgín hai:
Aur shádmání ká anjám gam hai.
14 Bargashta dil apní rawish ká ajr pátá hai;
Aur nek ádmí apne kám ká.
15 Nádán har bát ká yaqín kar letá hai:
Lekin hoshyár ádmí apní rawish ko dekhtá bháltá hai.
16 Dáná dartá hai aur badí se alag rahtá hai:
Par ahmaq jhunjhlátá hai aur bebák rahtá hai.
17 Zúdranj bewuqúfí kartá hai:
Aur bure mansúbe bándhnewálá ghinauná hai.
18 Nádán hamáqat kí mirás páte hain:
Par hoshyáron ke sir par 'ilm ká táj hai.
19 Sharír nekon ke sámne jhukte hain,
Aur khabís sádiqon ke darwázon par.
20 Kangál se us ká hamsáya bhí bezár hai;
Par máldár ke dost bahut hain.
21 Apne hamsáye ko haqír jánnewálá gunáh kartá hai:
Lekin kangál par rahm karnewálá mubárak hai.
22 Kyá badí ke mújid gumráh nahín hote?
Aur shafaqat aur sachchái nekí ke mújid ke liye hain.
23 Har tarah kí mihnat men nafa' hai:
Par munh kí báton men mahz muhtájí hai.
24 Dánáon ká táj un kí daulat hai:
Par ahmaqon kí hamáqat hamáqat hí hai.
25 Sachchá gawáh ján bachánewálá hai:
Par daroggo dagábází kartá hai.
26 Khudáwand ke khauf men qawí ummed hai,
Aur us ke farzandon ko panáh kí jagah miltí hai.
27 Khudáwand ká khauf hayát ká chashma hai,
Jo maut ke phandon se chhuṭkáre ká bá'is hai.
28 Ra'áyá kí kasrat men bádsháh kí shán hai:
Par logon kí kamí men hákim kí tabáhí hai.
29 Jo qahr karne men dhímá hai bará 'aqlmand hai:
Par wuh jo jhakkí hai hamáqat ko barhátá hai.
30 Mutma'inn dil jism kí ján hai:
Lekin hasad haḍḍiyon kí bosídagí hai.
31 Miskín par zulm karnewálá us ke kháliq kí ihánat kartá hai:
Lekin us kí ta'zím karnewálá muhtájon par rahm kartá hai.
32 Sharír apní sharárat men past kiyá játá hai:
Lekin sádiq marne par bhí ummedwár hai.
33 Hikmat 'aqlmand ke dil men qáim rahtí hai:
Par ahmaqon ká dilí ráz fásh ho játá hai.
34 Sadáqat qaum ko sarfarází bakhshtí hai:

Par gunáh se ummaton kí ruswáí hai.
35 'Aqlmand khádim par bádsháh kí nazar i 'ináyat hai:
Par us ká qahr us par hai jo ruswáí ká bá'is hai.

15 Narm jawáb qahr ko dúr kar detá hai:
Par karakht báten gazab-angez hain.
2 Dánáon kí zabán 'ilm ká durust bayán kartí hai:
Par ahmaqon ká munh hamáqat ugaltá hai.
3 KHUDÁWAND kí ánkhen har jagah hain,
Aur nekon aur badon kí nigrán hain.
4 Sihhatbakhsh zabán hayát ká darakht hai:
Par us kí kajgoí rúh kí shikastagí ká bá'is hai.
5 Ahmaq apne báp kí tarbiyat ko haqír jántá hai:
Par tambíh ká liház rakhnewálá hoshyár ho játá hai.
6 Sádiq ke ghar men bará khazána hai:
Par sharír kí ámadaní men pareshání hai.
7 Dánáon ke lab 'ilm phailáte hain:
Par ahmaqon ke dil aise nahín.
8 Sharíron ke zabíhe se KHUDÁWAND ko nafrat hai:
Par rástkár kí du'á us kí khushnúdí hai.
9 Sharíron kí rawish se KHUDÁWAND ko nafrat hai:
Par wuh sadáqat ke pairau se mahabbat rakhtá hai.
10 Ráh se bhataknewále ke liye sakht tádíb hai:
Aur tambíh se nafrat karnewálá maregá.
11 Jab pátál aur jahannam KHUDÁWAND ke huzúr khule hain,
To baní A'dam ke dil ká kyá zikr?
12 Thatthebáz tambíh ko dost nahín rakhtá;
Aur dánáon kí majlis men hargíz nahín játá.
13 Khushdilí khandarúí paidá kartí hai:
Par dil kí gamginí se insán shikastakhátir hotá hai.
14 Sáhib i fahm ká dil 'ilm ká tálib hai:
Par ahmaqon kí khurák hamáqat hai.
15 Musíbatzada ke tamám aiyám bure hain:
Par khushdil hamesha jashan kartá hai.
16 Thorá jo KHUDÁWAND ke khauf ke sáth ho
Us bare ganj se jo pareshání ke sáth ho bihtar hai.
17 Mahabbatwále ghar men zará ságpát,
'Adáwatwále ghar men pale húe bail se bihtar hai.
18 Gazabnák ádmí fitna barpá kartá hai:
Par jo qahr men dhímá hai jhagrá mitátá hai.
19 Káhil kí ráh kánton kí ár sí hai:
Par rástkáron kí rawish sháhráh kí mánind hai.
20 Dáná betá báp ko khush rakhtá hai:
Par ahmaq apní mán kí tahqír kartá hai.
21 Be'aql ke liye hamáqat shádmání ká bá'is hai:
Par sáhib i fahm apní rawish ko durust kartá hai.
22 Saláh ke bagair iráde púre nahín hote:
Par saláhkáron kí kasrat se qiyám páte hain.
23 A'dmí apne munh ke jawáb se masrúr hotá hai;
Aur bámauqa' bát kyá khúb hai!
24 Dáná ke liye zindagí kí ráh úpar ko játí hai,
Táki wuh pátál men utarne se bach jáe.
25 KHUDÁWAND magrúron ká ghar dhá detá hai:
Par wuh bewa ke siwáne ko qáim kartá hai.
26 Bure mansúbon se KHUDÁWAND ko nafrat hai:
Par pák logon ká kalám pasandída hai.
27 Nafa' ká lálachí apne gharáne ko pareshán kartá hai:
Par wuh jis ko rishwat se nafrat hai zinda rahegá.
28 Sádiq ká dil sochkar jawáb detá hai:
Par sharíron ká munh burí báten ugaltá hai.
29 KHUDÁWAND sharíron se dúr hai:
Par wuh sádiqon kí du'á suntá hai.
30 A'nkhon ká núr dil ko khush kartá hai;

Aur ḳhushḳhabarí haḍḍiyon men farbihí paidá kartí hai.
31 Jo zindagíbaḳhsh tambíh par kán lagátá hai,
Dánáon ke darmiyán sukúnat karegá.
32 Tarbiyat ko radd karnewálá apní hí ján ká dushman hai :
Par tambíh par kán lagánewálá fahm hásil kartá hai.
33 Ḳhudáwand ká ḳhauf hikmat kí tarbiyat hai :
Aur sarfarází se pahle firotaní hai.

16 Dil kí tadbíren insán se hain :
Lekin zabán ká jawáb Ḳhudáwand kí taraf se hai.
2 Insán kí nazar men us kí sab rawishen pák hain :
Lekin Ḳhudáwand rúhon ko jánchtá hai.
3 Apne sab kám Ḳhudáwand par chhoṛ de,
To tere iráde qáim rahenge.
4 Ḳhudáwand ne har ek chíz ḳháss maqsad ke liye banáí ;
Hán, sharíron ko bhí us ne bure din ke liye banáyá.
5 Har ek se jis ke dil men gurúr hai Ḳhudáwand ko nafrat hai :
Yaqínan wuh besazá na chhúṭegá.
6 Shafaqat aur sachcháí se badí ká kaffára hotá hai :
Aur log Ḳhudáwand ke ḳhauf ke sabab se badí se báz áte hain.
7 Jab insán kí rawishen Ḳhudáwand ko pasand átí hain,
To wuh us ke dushmanon ko bhí us ke dost banátá hai.
8 Sadáqat ke sáth thoṛá sá mál
Beinsáfí kí baṛí ámadaní se bihtar hai.
9 A'dmí ká dil apní ráh ṭhahrátá hai :
Par Ḳhudáwand us ke qadamon kí rahnumáí kartá hai.
10 Kalám i rabbání bádsháh ke labon se nikaltá hai,
Aur us ká munh 'adálat karne men ḳhatá nahin kartá.
11 Ṭhík tarázú aur palṛe Ḳhudáwand ke hain :
Thailí ke sab báṭ us ká kám hain.
12 Sharárat karne se bádsháhon ko nafrat hai ;
Kyúnki taḳht kí páedárí sadáqat se hai.
13 Sádiq lab bádsháhon kí ḳhushnúdí hain,
Aur wuh sach bolnewálon ko dost rakhte hain.
14 Bádsháh ká qahr maut ká qásid hai :
Par dáná ádmí use ṭhanḍá kartá hai.
15 Bádsháh ke chihre ke núr men zindagí hai,
Aur us kí nazar i 'ináyat áḳhirí barsát ke bádal kí mánind hai.
16 Hikmat ká husúl sone se bahut bihtar hai :
Aur fahm ká husúl chándí se bahut pasandída hai.
17 Rástkár ádmí kí sháhráh yih hai ki badí se bháge :
Aur apní ráh ká nigahbán apní ján kí hifázat kartá hai.
18 Halákat se pahle takabbur,
Aur zawál se pahle ḳhudbíní.
19 Miskínon ke sáth firotan banná,
Mutakabbiron ke sáth lúṭ ká mál taqsím karne se bihtar hai.
20 Jo kalám par tawajjuh kartá hai bhaláí dekhegá :
Aur jis ká tawakkul Ḳhudáwand par hai mubárak hai.
21 Dáná dil hoshyár kahláegá :
Aur shírín zabání se 'ilm kí firáwání hotí hai.
22 'Aqlmand ke liye 'aql hayát ká chashma hai :
Par ahmaqon kí tarbiyat hamáqat hai.
23 Dáná ká dil us ke munh kí tarbiyat kartá hai,
Aur us ke labon ko 'ilm baḳhshtá hai.
24 Dilpasand báten shahd ká chhattá hain,
Wuh jí ko míṭhí lagtí hain, aur haḍḍiyon ke liye shifá hain.
25 Aisí ráh bhí hai jo insán ko sídhí ma'lúm hotí hai,
Par us kí intihá men maut kí ráhen hain.
26 Mihnat karnewále kí ḳhwáhish us se kám karátí hai,
Kyúnki us ká peṭ us ko ubhártá hai.
27 Ḳhabís ádmí sharárat ko khodkar nikáltá hai,
Aur us ke labon men goyá jalánewálí ág hai.
28 Kajrau ádmí fitnaangez hai :
Aur gíbat karnewálá doston men judáí ḍáltá hai.

29 Tundkho ádmí apne hamsáye ko wargalátá hai,
Aur us ko burí ráh par le játá hai.
30 A'ṉkh márnewálá kají íjád kartá hai:
Aur lab chabánewálá fasád barpá kartá hai.
31 Safed sir shaukat ká táj hai,
Wuh sadáqat kí ráh par páyá jáegá.
32 Jo qahr karne meṉ dhímá hai pahlawán se bihtar hai:
Aur wuh jo apní rúh par zábit hai us se jo shahr ko le letá hai.
33 Qur'a god meṉ ḍálá játá hai,
Par us ká sárá intizám Ḳhudáwand kí taraf se hai.

17 Salámatí ke sáth ḳhushk nawála is se bihtar hai
Ki ghar ni'mat se pur ho, aur us ke sáth jhagṛá ho.
2 'Aqlmand naukar us beṭe par jo ruswá kartá hai hukmrán hogá;
Aur bháiyoṉ meṉ shámil hokar mirás ká hissa legá.
3 Chándí ke liye kuṭhálí hai aur sone ke liye bhaṭṭí:
Par diloṉ ko Ḳhudáwand parakhtá hai.
4 Badkirdár jhúṭhe laboṉ kí suntá hai,
Aur daroggo mufsid zabán ká shanawá hotá hai.
5 Miskín par hansnewálá us ke ḳháliq kí ihánat kartá hai:
Aur jo auroṉ kí musíbat se ḳhush hotá hai besazá na chhúṭegá.
6 Beṭoṉ ke beṭe búṛhoṉ ke liye táj haiṉ:
Aur beṭoṉ ke faḳhr ká bá'is un ke bápdádá haiṉ.
7 Ḳhushgoí ahmaq ko nahíṉ sajtí:
To kis qadr kam daroggoí sharíf ko sajegí.
8 Rishwat jis ke háth meṉ hai us kí nazar meṉ giráṉbahá jauhar hai;
Aur wuh jidhar tawwajuh kartá hai kámyáb hotá hai.
9 Jo ḳhatáposhí kartá hai dostí ká joyán hai:
Par jo aisí bát ko bár bár chheṛtá hai doston meṉ judáí ḍáltá hai.
10 Sáhib i fahm par ek jhiṛkí
Ahmaq par sau koṛoṉ se ziyáda asar kartí hai.
11 Sharír mahz sarkashí ká joyán hai,
Us ke muqábale meṉ sangdil qásid bhejá jáegá.
12 Jis ríchhní ke bachche pakṛe gaye hoṉ ádmí ká us se dochár honá
Is se bihtar hai ki ahmaq kí hamáqat meṉ us ke sámne áe.
13 Jo nekí ke badle meṉ badí kartá hai,
Us ke ghar se badí hargiz judá na hogí.
14 Jhagṛe ká shurú' pání ke phúṭ nikalne kí mánind hai;
Is liye laṛáí se pahle jhagṛe ko chhoṛ do
15 Jo sharír ko sádiq aur jo sádiq ko sharír ṭhahrátá hai,
Ḳhudáwand ko un donoṉ se nafrat hai.
16 Hikmat ḳharídne ko ahmaq ke háth meṉ qímat se kyá fáida hai,
Háláṉki us ká dil us kí taraf nahíṉ?
17 Dost har waqt mahabbat dikhátá hai,
Aur bhái musíbat ke din ke liye paidá húá hai.
18 Be'aql ádmí háth par háth mártá hai,
Aur apne hamsáye ke rúbarú zámin hotá hai.
19 Fasádpasand ḳhatápasand hai,
Aur apne darwáze ko baland karnewálá halákat ká tálib.
20 Kajdilá bhaláí ko na dekhegá:
Aur jis kí zabán kajgo hai musíbat meṉ paṛegá.
21 Bewuqúf ke wálid ke liye gam hai;
Kyúṉki ahmaq ke báp ko ḳhushí nahíṉ.
22 Shádmán dil shifá baḳhshtá hai:
Lekin afsurdadilí haḍḍiyoṉ ko ḳhushk kar detí hai.
23 Sharír bagal meṉ rishwat rakh letá hai,
Táki 'adálat kí ráheṉ bigáṛe.
24 Hikmat sáhib i fahm ke rúbarú hai:
Lekin ahmaq kí áṉkheṉ zamín ke kanároṉ par lagí haiṉ.
25 Ahmaq beṭá apne báp ke liye gam
Aur apní máṉ ke liye talḳhí hai.
26 Sádiq ko sazá dená
Aur sharífoṉ ko un kí rástí ke sabab se márná ḳhúb nahíṉ.
27 Sáhib i 'ilm kamgo hai:
Aur sáhib i fahm matín hai.

28 Ahmaq bhí jab tak ḳhámosh hai 'aqlmand giná játá hai:
Jo apne lab band rakhtá hai hoshyár hai.

18 Jo apne áp ko sab se alag rakhtá hai apní ḳhwáhish ká tálib hai,
Aur har ma'qúl bát se barham hotá hai.
2 Ahmaq fahm se ḳhush nahíṉ hotá,
Lekin sirf is se ki apne dil ká hál záhir kare.
3 Sharír ke sáth hiqárat átí hai,
Aur ruswáí ke sáth ihánat.
4 Insán ke muṉh kí báteṉ gahre pání kí mánind haiṉ;
Aur hikmat ká chashma bahtá nálá hai.
5 Sharír kí tarafdárí karná,
Yá 'adálat meṉ sádiq se beinsáfí karná ḳhúb nahíṉ.
6 Ahmaq ke hoṉṭh fitnaangezí karte haiṉ,
Aur us ká muṉh tamáṉchoṉ ke liye pukártá hai.
7 Ahmaq ká muṉh us kí halákat hai,
Aur us ke hoṉṭh us kí ján ke liye phandá haiṉ.
8 Ģíbatgo kí báteṉ lazíz nawále haiṉ,
Aur wuh ḳhúb hazm ho játí haiṉ.
9 Kám meṉ sustí karnewálá
Musrif ká bháí hai.
10 Ḳhudáwand ká nám muhkam burj hai:
Sádiq us meṉ bhág játá hai aur amn meṉ rahtá hai.
11 Daulatmand ádmí ká mál us ká muhkam shahr
Aur us ke tasawwur meṉ úṉchí díwár kí mánind hai.
12 A'dmí ke dil meṉ takabbur halákat ká peshrau hai,
Aur firotaní 'izzat kí peshwá.
13 Jo bát sunne se pahle us ká jawáb de,
Yih us kí hamáqat aur ḳhijálat hai.
14 Insán kí rúh us kí nátawání meṉ use sambhálegí:
Lekin afsurdadilí kí kaun bardásht kar saktá hai?
15 Hoshyár ká dil 'ilm hásil kartá hai,
Aur dáná ke kán 'ilm ke tálib haiṉ.
16 A'dmí ká nazrána us ke liye jagah kar letá hai,
Aur baṛe ádmíoṉ ke huzúr us kí rasáí kar detá hai.
17 Jo pahle apná da'wá bayán kartá hai rást ma'lúm hotá hai:
Par dúsrá ákar us kí haqíqat záhir kartá hai.
18 Qur'a jhagṛoṉ ko mauqúf kartá hai,
Aur zabardastoṉ ke darmiyán faisala kar detá hai.
19 Ranjída bháí ko rází karná muhkam shahr le lene se ziyáda mushkil hai:
Aur jhagṛe qil'e ke beṉḍoṉ kí mánind haiṉ.
20 A'dmí ká peṭ us ke muṉh ke phal se bhartá hai,
Aur wuh apne laboṉ kí paidáwár se ser hotá hai.
21 Maut aur zindagí zabán ke qábú meṉ haiṉ,
Aur jo use dost rakhte haiṉ us ká phal kháte haiṉ.
22 Jis ko bíwí milí us ne tuhfa páyá;
Aur us par Ḳhudáwand ká fazl húá.
23 Muhtáj minnat samájat kartá hai:
Par daulatmand saḳht jawáb detá hai.
24 Jo bahutoṉ se dostí kartá hai apní barbádí ke liye kartá hai:
Par aisá dost bhí hai jo bháí se ziyáda mahabbat rakhtá hai.

19 Rástrau miskín
Kajgo aur ahmaq se bihtar hai.
2 Yih bhí achchhá nahíṉ ki rúh 'ilm se ḳhálí rahe;
Jo chalne meṉ jaldbází kartá hai, bhaṭak játá hai.
3 A'dmí kí hamáqat use gumráh kartí hai,
Aur us ká dil Ḳhudáwand se bezár hotá hai.
4 Daulat bahut se dost paidá kartí hai:
Par miskín apne hí dost se begána hai.
5 Jhúṭhá gawáh besazá na chhúṭegá:
Aur jhúṭh bolnewálá rihái na páegá.
6 Bahutere log faiyáz kí ḳhushámad karte haiṉ,
Aur har ek ádmí in'ám denewále ká dost hai.
7 Jab miskín ke sab bháí hí us se nafrat karte haiṉ,

To us ke dost kitne ziyáda us se
dúr bhágenge.
Wuh báton se un ká píchhá kartá
hai, par un ko nahín pátá.
8 Jo hikmat hásil kartá hai apní
ján ko 'azíz rakhtá hai:
Jo fahm kí muháfizat kartá hai
fáida uṭháegá.
9 Jhúṭhá gawáh besazá na chhúṭegá;
Aur jo jhúṭh boltá hai faná hogá.
10 Jab ahmaq ke liye náz o ni'mat
zebá nahín,
To khádim ká sháhzádon par
hukmrán honá áur bhí námunásib hai.
11 A'dmí kí tamíz us ko qahr karne
men dhímá banátí hai,
Aur khatá se darguzar karne men
us kí shán hai.
12 Bádsháh ká gazab sher kí garaj
kí mánind hai,
Aur us kí nazar i 'ináyat ghás
par shabnam kí mánind.
13 Ahmaq beṭá apne báp ke liye
balá hai,
Aur bíwí ká jhagṛá ragṛá sadá
ká ṭapká.
14 Ghar aur mál to bápdádá se
mírás men milte hain:
Lekin dánishmand bíwí KHUDÁWAND se milti hai.
15 Káhilí nínd men garq kar detí
hai:
Aur káhil ádmí bhúká rahegá.
16 Jo farmán bajá látá hai apní ján
kí muháfizat kartá hai:
Par jo apní ráhon se gáfil hai
maregá.
17 Jo miskínon par rahm kartá hai
KHUDÁWAND ko qarz detá hai,
Aur wuh apní nekí ká badla
páegá.
18 Jab tak ummed hai apne beṭe kí
tádíb kiye já,
Aur us kí barbádí par dil na
lagá.
19 Shadídu'l gazab ádmí sazá páegá,
Kyúnki agar tú use rihái de to
tujhe bár bár aisá hí karná hogá.
20 Mashwarat ko sun aur tarbiyatpazír ho,
Táki tú ákhirkár dáná ho jáe.
21 A'dmí ke dil men bahut se
mansúbe hain;
Lekin sirf KHUDÁWAND ká iráda
hí qáim rahegá.
22 A'dmí kí maqbúliyat us ke ihsán
se hai;
Aur kangál jhúṭhe ádmí se bihtar
hai.
23 KHUDÁWAND ká khauf zindagíbakhsh hai,
Aur khudátars ser hogá,
Aur badí se mahfúz rahegá.
24 Sust ádmí apná háth thálí men
ḍáltá hai,
Aur itná bhí nahín kartá ki phir
use apne munh tak láe.
25 Ṭhaṭṭhá karnewále ko már, is
se sádadil hoshyár ho jáegá:
Aur sáhib i fahm ko tambíh kar,
wuh 'ilm hásil karegá.
26 Jo apne báp se badsulúkí kartá
aur mán ko nikál detá hai,
Khijálat ká bá'is aur ruswáí
lánewálá beṭá hai.
27 Ai mere beṭe, agar tú 'ilm se
bargashta hotá hai,
To ta'lím sunne se kyá fáida?
28 Khabís gawáh 'adl par hanstá hai,
Aur sharír ká munh badí ngaltá
rahtá hai.
29 Ṭhaṭṭhá karnewálon ke liye sazáen ṭhahráí játí hain;
Aur ahmaqon kí píṭh ke liye koṛe
hain.

20

Mai maskhara aur sharáb
hangáma karnewálí hai,
Aur jo koí in se fareb khátá
hai dáná nahín.
2 Bádsháh ká ru'b sher kí garaj
kí mánind hai,
Jo koí use gussa dilátá hai apní
ján se badí kartá hai.
3 Jhagṛe se alag rahne men ádmí
kí 'izzat hai,
Lekin har ek ahmaq jhagaṛtá
rahtá hai.
4 Káhil ádmí jáṛe ke bá'is hal nahín
chalátá,
Is liye fasl káṭne ke waqt wuh
bhíkh mángegá aur kuchh na
páegá.
5 A'dmí ke dil kí bát gahre pání kí
mánind hai:
Lekin sáhib i fahm ádmí use
khench nikálegá.
6 Aksar log apná apná ihsán jatáte
hain,
Lekin wafádár ádmí kis ko milegá?
7 Rástrau sádiq ke ba'd
Us ke beṭe mubárak hote hain.
8 Bádsháh jo takht i 'adálat par
baiṭhtá hai,
Khud dekhkar har tarah kí badí
ko phaṭaktá hai.

9 Kaun kah saktá hai ki Main ne apne dil ko sáf kar liyá hai,
Aur main apne gunáh se pák ho gayá hún?
10 Do tarah ke báṭ aur do tarah ke paimáne,
In donon se Ḳhudáwand ko nafrat hai.
11 Bachcha bhí apní harakát se pahcháná játá hai,
Ki us ke kám nek o rást hain ki nahín.
12 Sunnewále kán aur dekhnewálí ánkh,
Donon ko Ḳhudáwand ne banáyá hai.
13 Ḳhwábdost na ho, mabádá tú kangál ho jáe:
Apní ánkhen khol, ki tú roṭí se ser hogá.
14 Ḳharídár kahtá hai, Raddí hai, raddí;
Lekin jab chal paṛtá hai to faḳhr kartá hai.
15 Zar o marján kí to kasrat hai;
Lekin beshbahá sarmáya 'ilmwále honṭh hain.
16 Jo begáne ká zámin ho us ke kapṛe chhín le;
Aur jo ajnabí ká zámin ho us se kuchh girau rakh le.
17 Dagá kí roṭí ádmí ko míṭhí lagtí hai;
Lekin áḳhir ko us ká munh kankaron se bhará játá hai.
18 Har ek kám mashwarat se ṭhík hotá hai:
Aur tú nek saláh lekar jang kar.
19 Jo koí luṭrápan kartá phirtá hai ráz fásh kartá hai;
Is liye tú munhphaṭ se kuchh wásta na rakh.
20 Jo apne báp yá apní mán par la'nat kartá hai,
Us ká chirág gahrí táríkí men bujháyá jáegá.
21 Agarchi ibtidá men mírás yaklaḳht hásil ho,
Taubhí us ká anjám mubárak na hogá.
22 Tú yih na kahná, ki Main badí ká badla lúngá;
Ḳhudáwand kí ás rakh, aur wuh tujhe bacháegá.
23 Do tarah ke báṭ se Ḳhudáwand ko nafrat hai:
Aur dagá kí tarázú ṭhík nahín.
24 A'dmí kí raftár Ḳhudáwand kí taraf se hai:
Pas insán apní ráh ko kyúnkar ján saktá hai?
25 Jaldbází se kisí chíz ko muqaddas ṭhahráná,
Aur mannat mánne ke ba'd daryáft karná ádmí ke liye phandá hai.
26 Dáná bádsháh sharíron ko phaṭaktá hai,
Aur un par dáone ká pahiyá phirwátá hai.
27 A'dmí ká zamír Ḳhudáwand ká chirág hai,
Jo us ke tamám andarúní hál ko daryáft kartá hai.
28 Shafaqat aur sachchái bádsháh kí nigahbán hain,
Balki shafaqat hí se us ká taḳht qáim rahtá hai.
29 Jawánon ká zor un kí shaukat hai,
Aur búṛhon ke safed bál un kí zínat hain.
30 Koṛon ke zaḳhm se badí dúr hotí hai,
Aur már kháne se dil sáf hotá hai.

21 Bádsháh ká dil Ḳhudáwand ke háth men hai,
Wuh us ko pání ke nálon kí mánind jidhar cháhtá hai pherṭá hai.
2 Insán kí har ek rawish us kí nazar men rást hai:
Par Ḳhudáwand dilon ko jánchtá hai.
3 Sadáqat aur 'adl
Ḳhudáwand ke nazdík qurbání se ziyáda pasandída hain.
4 Balandnazarí aur dil ká takabbur,
Aur sharíron kí iqbálmandí gunáh hai.
5 Mihnatí kí tadbíren yaqínan firáwání ká bá'is hain:
Lekin har ek jaldbáz ká anjám muhtájí hai.
6 Daroggoí se ḳhazáne hásil karná beṭhikáná buḳhárát kí mánind hai,
Aur us ke tálib maut ke tálib hain.
7 Sharíron ká zulm un ko uṛá le jáegá,
Kyúnki unhon ne insáf karne se inkár kiyá hai.
8 Gunáhálúda ádmí kí ráh bahut ṭeṛhí hai:
Par jo pák hai us ká kám ṭhík hai.
9 Ghar kí chhat par ek kone men rahná,

Jhagṛálú bíwí ke sáth kusháda ghar men̲ rahne se bihtar hai.
10 Sharír kí ján burái kí mushtáq hai,
Us ká hamsáya us kí nigáh men̲ maqbúl nahín̲ hotá.
11 Jab ṭhaṭṭhá karnewále ko sazá dí játí hai to sádadil hikmat hásil kartá hai;
Aur jab dáná tarbiyat pátá hai to ʻilm hásil kartá hai.
12 Sádiq sharír ke ghar par gaur kartá hai;
Sharír kaise girkar barbád ho gaye hain̲.
13 Jo miskín ká nála sunkar apne kán band kar letá hai,
Wuh áp bhí nála karegá aur koí na sunegá.
14 Poshídagí men̲ hadya dená qahr ko ṭhanḍá kartá hai,
Aur inʻám bagal men̲ de dená gazab i shadíd ko.
15 Insáf karne men̲ sádiq kí shádmání hai,
Lekin badkirdáron̲ kí halákat.
16 Jo fahm kí ráh se bhaṭaktá hai,
Murdon̲ ke gol men̲ paṛá rahegá.
17 Aiyásh kan̲gál rahegá;
Jo mai aur tel ká mushtáq hai máldár na hogá.
18 Sharír sádiq ká fidya hogá,
Aur dagábáz rástbázon̲ ke badle men̲ diyá jáegá.
19 Biyábán men̲ rahná,
Jhagṛálú aur chiṛchiṛí bíwí ke sáth rahne se bihtar hai.
20 Qímatí ḳhazána aur tel dánáon̲ ke ghar men̲ hain̲,
Lekin ahmaq un ko uṛá detá hai.
21 Jo sadáqat aur shafaqat kí pairawí kartá hai,
Zindagí aur sadáqat o ʻizzat pátá hai.
22 Dáná ádmí zabardaston̲ ke shahr par chaṛh játá hai,
Aur jis quwwat par un ká iʻtimád hai use girá detá hai.
23 Jo apne mun̲h aur apní zabán kí nigahbání kartá hai,
Apní ján ko musíbaton̲ se mahfúz rakhtá hai.
24 Mutakabbir o magrúr shaḳhs, jo ṭhaṭṭhebáz kahlátá hai,
Bahut takabbur se kám kartá hai.
25 Káhil kí tamanná use már ḍáltí hai,
Kyún̲ki us ke háth mihnat se inkár karte hain̲.
26 Wuh din bhar tamanná men̲ rahtá hai;
Lekin sádiq detá hai aur dareg nahín̲ kartá.
27 Sharír kí qurbání nafratangez hai,
Ḳhusúsan jab wuh badníyatí se látá hai.
28 Jhúṭhá gawáh halák hogá:
Lekin jis shaḳhs ne bát suní hai wuh ḳhámosh na rahegá.
29 Sharír apne chihre ko saḳht kartá hai:
Lekin sádiq apní ráh par gaur kartá hai.
30 Koí hikmat koí fahm aur koí mashwarat nahín̲
Jo Ḳhudáwand ke muqábil ṭhahr sake.
31 Jang ke din ke liye ghoṛá to taiyár kiyá játá hai,
Lekin fathyábí Ḳhudáwand kí taraf se hai.

22 Neknám beqiyás ḳhazáne se,
Aur ihsán sone chándí se bihtar hai.
2 Amír o garíb ek dúsre se milte hain̲,
Un sab ká ḳháliq Ḳhudáwand hí hai.
3 Hoshyár balá ko dekhkar chhip játá hai;
Lekin nádán baṛhe chale játe aur nuqsán uṭháte hain̲.
4 Daulat aur ʻizzat o hayát
Ḳhudáwand ke ḳhauf aur firotaní ká ajr hain̲.
5 Kajrau kí ráh men̲ kán̲ṭe aur phande hain̲:
Jo apní ján kí nigahbání kartá hai un se dúr rahegá.
6 Laṛke kí us ráh men̲ tarbiyat kar jis par use jáná hai,
Wuh búṛhá hokar bhí us se nahín̲ muṛegá.
7 Máldár miskín par hukmrán hotá hai,
Aur qarz lenewálá qarz denewále ká naukar hai.
8 Jo badí botá hai musíbat káṭegá,
Aur us ke qahr kí láṭhí ṭúṭ jáegí.
9 Jo neknazar hai barakat páegá,
Kyún̲ki wuh apní roṭí men̲ se miskínon̲ ko detá hai.
10 Ṭhaṭṭhá karnewále ko nikál de to fasád játá rahegá,
Hán̲, jhagṛá ṭagṛá aur ruswáí dúr ho jáenge.

11 Jo pákdilí ko cháhtá hai us ke honthon men lutf hai,
Aur bádsháh us ká dostdár hogá.
12 Khudáwand kí ánkhen 'ilm kí hifázat kartí hain,
Aur wuh dagábázon ke kalám ko ulat detá hai.
13 Sust ádmí kahtá hai, Báhar sher khará hai;
Main galíon men phárá jáúngá.
14 Begána 'aurat ká munh gahrá garhá hai;
Us men wuh girtá hai jis se Khudáwand ko nafrat hai.
15 Hamáqat larke ke dil se wábasta hai,
Lekin tarbiyat kí chharí us ko us se dúr kar degí.
16 Jo apne fáide ke liye miskín par zulm kartá hai,
Aur jo máldár ko detá hai yaqínan muhtáj ho jáegá.

17 Apná kán jhuká aur dánáon kí báten sun,
Aur merí ta'lím par dil lagá.
18 Kyúnki yih pasandída hai ki tú un ko apne dil men rakkhe,
Aur wuh tere labon par qáim rahen.
19 Táki terá tawakkul Khudáwand par ho,
Main ne áj ke din tujh ko, hán tujh hí ko, jatá diyá hai.
20 Kyá main ne tere liye mashwarat aur 'ilm kí latíf báten
Is liye nahín likhí hain, ki
21 Sachchái kí báton kí haqíqat tujh par záhir kar dún,
Táki tú sachchí báten hásil karke apne bhejnewálon ke pás wápas jáe?

22 Miskín ko is liye na lút ki wuh miskín hai,
Aur musíbatzada par 'adálatgáh men zulm na kar;
23 Kyúnki Khudáwand un kí wakálat karegá,
Aur un ke gáratgaron kí ján ko gárat karegá.
24 Gussawar ádmí se dostí na kar,
Aur gazabnák shakhs ke sáth na já:
25 Mabádá tú us kí rawishen síkhe,
Aur apní ján ko phande men phansáe.
26 Tú un men shámil na ho jo háth par háth márte hain;
Aur na un men jo qarz ke zámin hote hain.
27 Kyúnki agar tere pás adá karne ko kuchh na ho
To wuh terá bistar tere níche se kyún khench le jáe?
28 Un qadím hudúd ko na sarká
Jo tere bápdádá ne bándhí hain.
29 Tú kisí ko us ke kám men mihnatí dekhtá hai?
Wuh bádsháhon ke huzúr khará hogá;
Wuh kamqadr logon kí khidmat na karegá.

23 Jab tú hákim ke sáth kháne baithe,
To khúb gaur kar ki tere sámne kaun hai;
2 Agar tú kháú hai,
To apne gale par chhurí rakh de.
3 Us ke mazadár khánon kí tamanná na kar;
Kyúnki wuh dagábází ká kháná hai.
4 Máldár hone ke liye pareshán na ho;
Apní is dánishmandí se báz á.
5 Kyá tú us chíz par ánkh lagáegá jo hai hí nahín?
Kyúnki daulat yaqínan 'uqáb kí tarah par lagákar
A'smán kí taraf ur játí hai.
6 Tú tangchashm kí rotí na khá,
Aur us ke mazadár khánon kí tamanná na kar.
7 Kyúnki jaise us ke dil ke andeshe hain wuh waisá hí hai;
Wuh tujh se kahtá hai, Khá aur pí;
Lekin us ká dil terí taraf nahín.
8 Jo nawála tú ne kháyá hai tú use ugal degá,
Aur terí míthí báten besúd hongí.
9 Apní báten ahmaq ko na suná,
Kyúnki wuh tere dánái ke kalám kí tahqír karegá.
10 Qadím hudúd ko na sarká,
Aur yatímon ke kheton men dakhl na kar.
11 Kyúnki un ká rihái bakhshnewálá zabardast hai,
Wuh khud hí tere khiláf un kí wakálat karegá.
12 Tarbiyat par dil lagá,
Aur 'ilm kí báten sun.
13 Larke se tádíb ko dareg na kar;
Agar tú use chharí se máregá to wuh mar na jáegá.
14 Tú use chharí se máregá,

Aur us kí ján ko pátál se bachaegá.
15 Ai mere beṭe, agar tú dánádil hai,
To merá dil, hán, merá dil ḳhush hogá.
16 Aur jab tere labon se sachchí báten niklengí
To merá dil shádmán hogá.
17 Terá dil gunahgáron par rashk na kare,
Balki tú din bhar Ḳhudáwand se ḍartá rah.
18 Kyúnki ajr yaqíní hai,
Aur terí ás nahín ṭúṭegí.
19 Ai mere beṭe, tú sun aur dáná ban,
Aur apne dil kí rahbarí kar.
20 Tú sharábíon men shámil na ho,
Aur na harís kabábíon men.
21 Kyúnki sharábí aur kháú kangál ho jáenge,
Aur nínd un ko chithṛe pahináegí.
22 Apne báp ká jis se tú paidá húá shanawá ho,
Aur apní mán ko us ke buṛhápe men haqír na ján.
23 Sachchái ko mol le, aur use bech na ḍál;
Hikmat aur tarbiyat aur fahm ko bhí.
24 Sádiq ká báp niháyat ḳhush hogá;
Aur dánishmand ká báp us se shádmání karegá.
25 Apne mán báp ko ḳhush kar,
Apní wálida ko shádmán rakh.
26 Ai mere beṭe, apná dil mujh ko de,
Aur merí ráhon se terí ánkhen ḳhush hon.
27 Kyúnki fáhisha gahrí ḳhandaq hai;
Aur begána 'aurat tang gaṛhá hai.
28 Wuh ráhzan kí tarah ghát men lagí hai;
Aur baní A'dam men badkáron ká shumár baṛhátí hai.
29 Kaun afsos kartá hai? kaun gamzada hai? kaun jhagṛálú hai?
Kaun shákí hai? kaun besabab gháyal hai?
Aur kis kí ánkhon men surḳhí hai?
30 Wuhí jo der tak mainoshí karte hain:
Wuhí jo miláí húí mai kí talásh men rahte hain.
31 Jab mai lál lál ho,
Jab us ká 'aks jám par paṛe,
Aur jab wuh rawání ke sáth níche utre, to us par nazar na kar.
32 Kyúnki anjámkár wuh sánp kí tarah káṭtí,
Aur afa'í kí tarah ḍas játí hai.
33 Terí ánkhen 'ajíb chízen dekhengí,
Aur tere munh se ulṭí sídhí báten niklengí.
34 Balki tú us kí mánind hogá, jo samundar ke darmiyán leṭ jáe;
Yá us kí mánind jo mastúl ke sire par so rahe.
35 Tú kahegá, Unhon ne to mujhe márá hai, par mujh ko choṭ nahín lagí;
Unhon ne mujhe píṭá hai, par mujhe ma'lúm bhí nahín húá.
Main kab bedár húngá? main phir us ká tálib húngá.

24 Tú sharíron par rashk na karná,
Aur un kí suhbat kí ḳhwáhish na rakhná.
2 Kyúnki un ke dil zulm kí fikr karte hain,
Aur un ke lab sharárat ká charchá.
3 Hikmat se ghar ta'mír kiyá játá hai;
Aur fahm se us ko qiyám hotá hai.
4 Aur 'ilm ke wasíle se koṭhriyán
Nafís o latíf mál se ma'múr kí játí hain.
5 Dáná ádmí zoráwar hai;
Balki sáhib-i-'ilm ká zor baṛhtá rahtá hai.
6 Kyúnki tú nek saláh lekar jang kar saktá hai;
Aur saláhkáron kí kasrat men salámatí hai.
7 Hikmat ahmaq ke liye bahut baland hai;
Wuh pháṭak par munh nahín khol saktá.
8 Jo badí ke mansúbe bándhtá hai,
Fitnaangez kahláegá.
9 Hamáqat ká mansúba bhí gunáh hai;
Aur ṭhaṭṭhá karnewále se logon ko nafrat hai.
10 Agar tú musíbat ke din bedil ho jáe,
To terí táqat bahut kam hai.
11 Jo qatl ke liye ghasíṭe játe hain, un ko chhuṛá;
Jo máre jáne ko hain, un ko hawála na kar.
12 Agar tú kahe, Dekho, ham ko yih ma'lúm na thá,

To kyá dilon ko jánchnewálá yih nahín samajhtá?
Aur kyá terí ján ká nigahbán yih nahín jántá?
Aur kyá wuh har shakhs ko us ke kám ke mutábiq ajr na degá?
13 Ai mere bete, tú shahd khá, kyúnki wuh achchhá hai;
Aur shahd ká chhattá bhí, kyúnki wuh tujhe míthá lagtá hai:
14 Hikmat bhí terí ján ke liye aisí hí hogí;
Agar wuh tujhe mil jáe to tere liye ajr hogá,
Aur terí ás nahín tútegí.
15 Ai sharír, tú sádiq ke ghar kí ghát men na baithná:
Us kí árámgáh ko gárat na karná.
16 Kyúnki sádiq sát bár girtá hai, aur phir uth khará hotá hai:
Lekin sharír balá men girkar pará hí rahtá hai.
17 Jab terá dushman gir pare, to khushí na karná:
Aur jab wuh pichhár kháe, to dilshád na honá.
18 Mabádá Khudáwand ise dekhkar náráz ho,
Aur apná qahr us par se uthá le.
19 Tú badkirdáron ke sabab se bezár na ho;
Aur sharíron par rashk na kar.
20 Kyúnki badkirdár ke liye kuchh ajr nahín;
Sharíron ká chirág bujhá diyá jáegá.
21 Ai mere bete, Khudáwand se aur bádsháh se dar:
Aur mufsidon ke sáth suhbat na rakh:
22 Kyúnki un par nágahán áfat áegí,
Aur un donon kí taraf se ánewálí halákat ko kaun jántá hai?

23 Yih bhí dánáon ke aqwál hain.

'Adálat men tarafdárí karná achchhá nahín.
24 Jo sharír se kahtá hai, Tú sádiq hai,
Log us par la'nat karenge, aur ummaten us se nafrat rakkhengí.
25 Lekin jo us ko dántte hain khush honge,
Aur un ko barí barakat milegí.
26 Jo haqq bát kahtá hai,
Labon par bosá detá hai.
27 Apná kám báhar taiyár kar,
Use apne liye khet men durust kar le,
Aur us ke ba'd apná ghar baná.
28 Besabab apne hamsáye ke khiláf gawáhí na dená,
Aur apne labon se fareb na dená.
29 Yún na kah, Main us se waisá hí karúngá jaisá us ne mujh se kiyá;
Main us ádmí se us ke kám ke mutábiq sulúk karúngá.
30 Main káhil ke khet aur be'aql ke tákistán
Ke pás se guzrá;
31 Aur dekho, wuh sab ká sab kánton se bhará thá,
Aur bichchhúbútí se dhaká thá,
Aur us kí sangín díwár giráí gayí thí.
32 Tab main ne dekhá, aur us par khúb gaur kiyá:
Hán, main ne us par nigáh kí, aur 'ibrat páí.
33 Thorí sí nínd, ek áur jhapkí,
Zará pare rahne ko háth par háth:
34 Isí tarah terí muflisí ráhzán kí tarah,
Aur terí tangdastí musallah ádmí kí tarah á paregí.

25

Yih bhí Sulaimán kí amsál hain, jin kí sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ke logon ne naql kí thí.

2 Khudá ká jalál rázdárí men hai:
Lekin bádsháhon ká jalál mu'ámalát kí taftísh men.
3 A'smán kí únchái aur zamín kí gahráí,
Aur bádsháhon ke dil kí intihá nahín miltí.
4 Chándí kí mail dúr karne se,
Sunár ke liye bartan ban játá hai.
5 Sharíron ko bádsháh ke huzúr se dúr karne se,
Us ká takht sadáqat par qáim ho jáegá.
6 Bádsháh ke huzúr apní baráí na karná;
Aur bare ádmíon kí jagah khará na honá.
7 Kyúnki yih bihtar hai ki hákim ke rúbarú,
Jis ko terí ánkhen ne dekhá hai,
Tujh se kahá jáe, A'ge barhkar baith,
Na ki tú píchhe hatá diyá jáe.

8 Jhagṛá karne men jaldí na kar,
A'khir kár jab terá hamsáya tujh ko zalíl kare,
Tab tú kyá karegá?
9 Tú hamsáye ke sáth apne da'we ká charchá kar,
Lekin kisí dúsre ká ráz fásh na kar;
10 Mabádá jo koí use sune tujhe ruswá kare,
Aur terí badnámí hotí rahe.
11 Bámauqa' báten
Rupahlí ṭokriyon men sone ke seb hain.
12 Dáná malámat karnewále kí bát
Sunnewále ke kán men sone kí bálí aur kundan ká zewar hai.
13 Wafádár elchí apne bhejnewálon ke liye
Aisá hai jaise fasl káṭne ke aiyám men barf kí ṭhanḍak;
Kyúnki wuh apne málikon kí ján ko tázadam kartá hai.
14 Jo kisí jhúṭhí liyáqat par fakhr kartá hai,
Wuh bebárish bádal aur hawá kí mánind hai.
15 Tahammul karne se hákim rázi ho játá hai;
Aur narm zabán haḍḍí ko bhí toṛ dáltí hai.
16 Kyá tú ne shahd páyá? tú itná khá jitná tere liye káfí hai;
Mabádá tú ziyáda khá jáe aur use ugal ḍále.
17 Apne hamsáye ke ghar bár bár jáne se apne pánwon ko rok;
Mabádá wuh diqq hokar tujh se nafrat kare.
18 Jo apne hamsáye ke khiláf jhúṭhí gawáhí detá hai,
Wuh gurz aur talwár aur tez tír hai.
19 Musíbat ke waqt bewafá ádmí par i'timád
Ṭúṭá dánt aur ukhṛá pánw hai.
20 Jo kisí gamgín ke sámne gít gátá hai,
Wuh goyá jáṛe men kisí ke kapṛe utártá, aur sajjí par sirka ḍáltá hai.
21 Agar terá dushman bhúká ho, to use roṭí khilá;
Aur agar wuh piyása ho, to use pání pilá;
22 Kyúnki tú us ke sir par angáron ká ḍher lagáegá,
Aur KHUDÁWAND tujh ko ajr degá.
23 Shimálí hawá menh ko látí hai:
Aur gíbatgo zabán turshrúí ko.
24 Ghar kí chhat par ek kone men rahná,
Jhagṛálú bíwí ke sáth kushádа makán men rahne se bihtar hai.
25 Wuh khushkhabarí jo dúr ke mulk se áe,
Aisí hai jaise thake mánde kí ján ke liye ṭhandá pání.
26 Sádiq ká sharír ke áge girná,
Goyá gadlá chashma aur nápák sotá hai.
27 Bahut shahd khána achchhá nahín,
Aur apní buzurgí ká tálib honá zebá nahín hai.
28 Jo apne nafs par zábit nahín,
Wuh befasil aur mismárshuda shahr kí mánind hai.

26 Jis tarah aiyám i garmí men barf aur dirau ke waqt bárish,
Usí tarah ahmaq ko 'izzat zeb nahín detí.
2 Jis tarah gauraiyá áwára phirtí aur abábíl urtí rahtí hai,
Usí tarah besabab la'nat bemahall hai.
3 Ghoṛe ke liye chábuk aur gadhe ke liye lagám:
Lekin ahmaq kí píṭh ke liye chhaṛí hai.
4 Ahmaq ko us kí hamáqat ke mutábiq jawáb na de,
Mabádá tú bhí us kí mánind ho jáe.
5 Ahmaq ko us kí hamáqat ke mutábiq jawáb de,
Mabádá wuh apní nazar men dáná ṭhahre.
6 Jo ahmaq ke háth paigám bhejtá hai,
Apne pánwon par kulháṛá mártá aur nuqsán ká piyála pítá hai.
7 Jis tarah langṛe kí ṭáng laṛkhaṛátí hai,
Usí tarah ahmaq ke munh men tamsíl hai.
8 Ahmaq kí ta'zím karnewálá
Goyá jawáhir ko pattharon ke ḍher men rakhtá hai.
9 Ahmaq ke munh men tamsíl,
Sharábí ke háth men chubhnewále káṇṭe kí mánind hai.
10 Jo ahmaqon aur ráhguzaron ko mazdúrí par lagátá hai,
Us tírandáz kí mánind hai jo sab ko zakhmí kartá hai.

11 Jis tarah kuttá apne ugle húe ko phir khátá hai,
Usí tarah ahmaq apní hamáqat ko duhrátá hai.
12 Kyá tú us ko jo apní nazar men dáná hai dekhtá hai?
Us ke muqábale men ahmaq se ziyáda ummed hai.
13 Sust ádmí kahtá hai, Ráh men sher hai,
Sher i babar galiyon men hai.
14 Jis tarah darwáza apní chúlon par phirtá hai,
Usí tarah sust ádmí apne bistar par karwaṭ badaltá rahtá hai.
15 Sust ádmí apná háth thálí men ḍáltá hai,
Aur use phir munh tak láná us ko thaká detá hai.
16 Káhil apní nazar men dáná hai,
Balki dalíl lánewále sát shakhson se baṛhkar.
17 Jo rásta chalte húe paráye jhagṛe men dakhl detá hai,
Us kí mánind hai jo kutte ko kán se pakaṛtá hai.
18 Jaisá wuh díwána jo jaltí lakṛiyán Aur maut ke tír phenktá hai,
19 Waisá hí wuh shakhs hai jo apne hamsáye ko dagá detá hai,
Aur kahtá hai, Main to dillagí kar rahá thá.
20 Lakṛí na hone se ág bujh játí hai,
So jahán gíbatgo nahín wahán jhagṛá mauqúf ho játá hai.
21 Jaise angáron par koele aur ág par índhan hai,
Waisá hí jhagṛálú jhagṛá barpá karne ke liye hai.
22 Gíbatgo kí báten lazíz nawále hain,
Aur wuh khúb hazm ho játí hain.
23 Ulfatí lab badkhwáh dil ke sáth
Us ṭhikre kí mánind hain jis par khoṭí chándí manḍhí ho.
24 Kínawar dil men dagá rakhtá hai,
Lekin apní báton se chhipátá hai.
25 Jab wuh míṭhí míṭhí báten kare to us ká yaqín na kar,
Kyúnki us ke dil men kamál nafrat hai.
26 Agarchi us kí badkhwáhí makr men chhipí hai,
Taubhí us kí badí jamá'at ke rúbarú fásh kí jáegí.
27 Jo gaṛhá khodtá hai áp hí us men giregá;
Aur jo patthar ḍhalkátá hai wuh palaṭkar usí par paṛegá.
28 Jhúṭhí zabán un ká kína rakhtí hai jin ko us ne gháyal kiyá hai;
Aur cháplús munh tabáhí kartá hai.

27 Kal kí bábat ghamanḍ na kar,
Kyúnki tú nahín jántá ki ek hí din men kyá hogá.
2 Gair terí sitáish kare, na ki terá hí munh:
Begána kare, na ki tere hí lab.
3 Patthar bhárí hai, aur ret wazndár hai:
Lekin ahmaq ká jhunjhláná in donon se giránṭar hai.
4 Gazab sakht berahmí aur qahr sailáb hai:
Lekin hasad ke sámne kaun khaṛá rah saktá hai?
5 Chhipí mahabbat se
Khulí malámat bihtar hai.
6 Jo zakhm dost ke háth se lagen purwafá hain,
Lekin dushman ke bose báifrát hain.
7 A'súda ján ko shahd ke chhatte se bhí nafrat hai:
Lekin bhúke ke liye har ek kaṛwí chíz míṭhí hai.
8 Apne makán se áwára insán
Usí chiṛiyá kí mánind hai jo apne áshíyáne se bhaṭak jáe.
9 Jaise tel aur 'itr se dil ko farhat hotí hai
Waise hí dost kí dilí mashwarat kí shírínı́ se.
10 Apne dost aur apne báp ke dost ko tark na kar,
Aur apní musíbat ke din apne bhái ke ghar na já:
Kyúnki hamsáya jo nazdík ho us bhái se jo dúr ho bihtar hai.
11 Ai mere beṭe, dáná ban, aur mere dil ko shád kar,
Táki main apne malámat karnewále ko jawáb de sakún.
12 Hoshyár balá ko dekhkar chhip játá hai,
Lekin nádán baṛhe chale játe aur nuqsán uṭháte hain.
13 Jo begáne ká zámin ho us ke kapṛe chhín le,
Aur jo ajnabí ká zámin ho us se kuchh girau rakh le.
14 Jo subh sawere uṭhkar apne dost ke liye baland áwáz se du'á e khair kartá hai,
Us ke liye yih la'nat mahsúb hogí.

15 Jharí ke din ká lagátár ṭapká
Aur jhagṛálú bíwí yaksán hain;
16 Jo us ko roktá hai hawá ko roktá hai,
Aur us ká dahiná háth tel ko pakaṛtá hai.
17 Jis tarah lohá lohe ko tez kartá hai,
Usí tarah ádmí ke dost ke chihre kí áb usí se hai.
18 Jo anjír ke darakht kí nigahbání kartá hai us ká mewa kháegá;
Aur jo apne áqá kí khidmat kartá hai 'izzat páegá.
19 Jis tarah pání men chihra chihre se mushábih hai,
Usí tarah ádmí ká dil ádmí se.
20 Jis tarah pátál aur halákat ko ásúdagí nahín,
Usí tarah insán kí ánkhen ser nahín hotín.
21 Jaise chándí ke liye kuṭhálí aur sone ke liye bhaṭṭí hai,
Waise hí ádmí ke liye us kí sitáish hai.
22 Agarchi tú ahmaq ko anáj ke sáth ukhlí men ḍálkar músal se kúṭe,
Taubhí us kí hamáqat us se kabhí judá na hogí.

23 Apne rewaṛon ká hál daryáft karne men dil lagá,
Aur apne gallon ko achchhí tarah se dekh;
24 Kyúnki daulat sadá nahín rahtí,
Aur kyá tájwarí pusht dar pusht qáim rahtí hai?
25 Súkhí ghás jama' kí játí hai, phir sabza numáyán hotá hai,
Aur paháṛon par se chára káṭkar faráham kiyá játá hai.
26 Barre terí poshish ke liye hain,
Aur bakriyán tere maidánon kí qímat hain:
27 Aur bakriyon ká dúdh terí aur tere khándán kí khurák,
Aur terí laundiyon kí guzrán ke liye káfí hai.

28 Agarchi koí sharír ká píchhá na kare, taubhí wuh bhágtá hai:
Lekin sádiq sher i babar kí mánind diler hai.
2 Mulk kí khatákárí ke sabab se hákim bahut se hain,
Lekin sáhib i 'ilm o fahm se intizám bahál rahegá.
3 Miskín par zulm karnewálá kangál,
Músládhár menh hai, jo ek dána bhí nahín chhoṛtá.
4 Sharí'at ko tark karnewále sharíron kí ta'ríf karte hain;
Lekin sharí'at par 'amal karnewále un ká muqábala karte hain.
5 Sharír 'adl se ágáh nahín,
Lekin KHUDÁWAND ke tálib sab kuchh samajhte hain.
6 Rástrau miskín
Kajrau daulatmand se bihtar hai.
7 Ta'lím par 'amal karnewálá dáná beṭá hai:
Lekin musrifon ká hamnishín apne báp ko ruswá kartá hai.
8 Jo nájáiz súd aur nafa' se apní daulat baṛhátá hai,
Wuh miskínon par rahm karnewále ke liye jama' kartá hai.
9 Jo kán pher letá hai ki sharí'at ko na sune,
Us kí du'á bhí nafratangez hai.
10 Jo koí sádiq ko gumráh kartá hai táki wuh burí ráh par chale,
Wuh apne gaṛhe men áp hí giregá:
Lekin kámil log achchhí chízon ke wáris honge.
11 Máldár apní nazar men dáná hai;
Lekin 'aqlmand miskín use parakh letá hai.
12 Jab sádiq fathyáb hote hain to baṛí dhúm dhám hotí hai:
Lekin jab sharír barpá hote hain to ádmí ḍhúnḍhe nahín milte.
13 Jo apne gunáhon ko chhipátá hai kámyáb na hogá;
Lekin jo un ká iqrár karke un ko tark kartá hai us par rahmat hogí.
14 Mubárak hai wuh ádmí jo sadá ḍartá rahtá hai:
Lekin jo apne dil ko sakht kartá hai musíbat men paṛegá.
15 Miskínon par sharír hákim
Garajte húe sher aur shikár ke tálib ríchh kí mánind hai.
16 Be'aql hákim bhí baṛá zálim hai:
Lekin jo lálach se nafrat rakhtá hai us kí 'umr daráz hogí.
17 Jis ke sir par kisí ká khún hai,
Wuh gaṛhe kí taraf bhágegá; use koí na roke.
18 Jo rástrau hai rihái páegá:
Lekin kajrau nágahán gir paṛegá.

19 Jo apní zamín men ḳáshtkárí kartá hai roṭí se ser hogá:
Lekin batálat ká pairau bahut kangál ho jáegá.
20 Diyánatdár ádmí barakaton se ma'mur hogá:
Lekin jo daulatmand hone ke liye jaldí kartá hai besazá na chhúṭegá.
21 Tarafdárí karná ḳhúb nahín,
Aur na yih ki ádmí roṭí ke ṭukṛe ke liye gunáh kare.
22 Tangchashm daulat jama' karne men jaldí kartá hai,
Aur yih nahín jántá ki iflás use á dabáegá.
23 A'dmí ko sarzanish karnewálá áḳhirkár
Zabání ḳhushámad karnewále se ziyáda maqbúl ṭhahregá.
24 Jo koí apne wálidain ko luṭtá hai,
aur kahtá hai, ki Yih gunáh nahín,
Wuh gáratgar ká sáthí hai.
25 Jis ke dil men lálach hai wuh jhagṛá barpá kartá hai;
Lekin jis ká tawakkul ḲHUDÁWAND par hai wuh farbih kiyá jáegá.
26 Jo apne hí dil par bharosá rakhtá hai bewuqúf hai:
Lekin jo dánái se chaltá hai riháí páegá.
27 Jo miskínon ko detá hai muhtáj na hogá:
Lekin jo ánkh churátá hai bahut mal'ún hogá.
28 Jab sharír barpá hote hain to ádmí ḍhúnḍhe nahín milte:
Lekin jab wuh faná hote hain to sádiq taraqqí karte hain.

29 Jo bár bár tambíh pákar bhí gardankashí kartá hai,
Nágahán barbád kiyá jáegá, aur us ká koí chára na hogá.
2 Jab sádiq iqbálmand hote hain to log ḳhush hote hain:
Lekin jab sharír iqtidár páte hain to log áhen bharte hain.
3 Jo koí hikmat se ulfat rakhtá hai apne báp ko ḳhush kartá hai:
Lekin jo kasbíon se suhbat rakhtá hai apná mál uṛátá hai.
4 Bádsháh 'adl se apní mamlukat ko qiyám bakhshtá hai:
Lekin rishwatsitán us ko wirán kartá hai.
5 Jo apne hamsáye kí ḳhushámad kartá hai,
Us ke pánwon ke liye jál bichhátá hai.
6 Badkirdár ke gunáh men phandá hai,
Lekin sádiq gátá aur ḳhushí kartá hai.
7 Sádiq miskínon ke mu'ámale kí khayál rakhtá hai,
Lekin sharír men us ko jánne kí liyáqat nahín.
8 Thaṭṭhebáz shahr men ág lagát hain,
Lekin dáná qahr ko dúr kar det hain.
9 Agar dáná ahmaq se mubáhasa kare,
To ḳhwáh wuh qahr kare ḳhwáh hanse, kuchh itmínán na hogá.
10 Ḳhúnrez log kámil ádmí se kína rakhte hain:
Lekin rástkár us kí ján bacháne ká qasd karte hain.
11 Ahmaq apná qahr ugal detá hai,
Lekin dáná us ko roktá aur pí játá hai.
12 Agar koí hákim jhúṭh par kán lagátá hai,
To us ke sab ḳhádim sharír ho játe hain.
13 Miskín aur zabardast ek dúsre se milte hain,
Aur ḲHUDÁWAND donon kí ánkhen raushan kartá hai.
14 Jo bádsháh diyánatdárí se miskínon kí 'adálat kartá hai,
Us ká takht hamesha qáim rahtá hai.
15 Chhaṛí aur tambíh hikmat baḳhshtí hain,
Lekin jo laṛká betarbiyat chhoṛ diyá játá hai apní mán ko ruswá karegá.
16 Jab sharír iqbálmand hote hain to badí ziyáda hotí hai:
Lekin sádiq un kí tabáhí dekhenge.
17 Apne beṭe kí tarbiyat kar, aur wuh tujhe árám degá,
Aur terí ján ko shádmán karegá.
18 Jahán royá nahín wahán log beqaid ho játe hain;
Lekin sharí'at par 'amal karnewálá mubárak hai.
19 Naukar báton hí se nahín sudhartá,
Kyúnki agarchi wuh samajhtá hai, taubhí parwá nahín kartá.
20 Kyá tú betáammul bolnewále ko dekhtá hai?

Us ke muqábale men ahmaq se ziyáda ummed hai.
21 Jo apne khánazád ko larakpan se náz men páltá hai,
Wuh ákhirkár us ká betá ban baithegá.
22 Qahrálúda ádmí fitna barpá kartá hai,
Aur gazabnák gunáh men ziyádatí kartá hai.
23 A'dmí ká gurúr us ko past karegá;
Lekin jo dil se firotan hai 'izzat hásil karegá.
24 Jo koí chor ká sharík hotá hai apní ján se dushmaní rakhtá hai;
Wuh half uthátá hai aur hál bayán nahín kartá.
25 Insán ká dar phandá hai;
Lekin jo koí Khudáwand par tawakkul kartá hai mahfúz rahegá.
26 Hákim kí mihrbání ke tálib bahut hain,
Lekin insán ká faisala Khudáwand kí taraf se hai.
27 Sádiq ko beinsáf se nafrat hai,
Aur sharír ko rástrau se.

30 Yáqa ke bete Ajúr ke paigám kí báten.
Us ádmí ne Atíel, hán Atíel aur Ukál se kahá;—
2 Yaqínan main har ek insán se ziyáda haiwán hún;
Aur insán ká sá fahm mujh men nahín;
3 Main ne hikmat nahín síkhí,
Aur na mujhe us Quddús ká 'irfán hásil hai.
4 Kaun ásmán par charhá aur phir níche utrá?
Kis ne hawá ko apní mutthí men jama' kar liyá?
Kis ne pání ko chádar men bándhá?
Kis ne zamín kí hudúd thahráín?
Agar tú jántá hai, to batá us ká kyá nám hai, aur us ke bete ká kyá nám hai?

5 Khudá ká har ek sukhan pák hai:
Wuh un kí sipar hai jin ká tawakkul us par hai.
6 Tú us ke kalám men kuchh na barháná,
Mabádá wuh tujh ko tambíh kare aur tú jhúthá thahre.

7 Main ne tujh se do báton kí darkhwást kí hai,
Mere marne se pahle un ko mujh se dareg na kar.
8 Batálat aur daroggoí ko mujh se dúr kar de,
Aur mujh ko na kangál kar, na daulatmand;
Merí zarúrat ke mutábiq mujhe rozí de,
9 Aisá na ho ki main ser hokar inkár karún, aur kahún, Khudáwand kaun hai?
Yá mabádá muhtáj hokar chorí karún,
Aur apne Khudá ke nám kí takfír karún.

10 Khádim par us ke áqá ke huzúr tuhmat na lagá,
Tá na ho ki wuh tujh par la'nat kare aur tú mujrim thahre.

11 Ek pusht aisí hai jo apne báp par la'nat kartí hai,
Aur apní mán ko mubárak nahín kahtí.
12 Ek pusht aisí hai jo apní nigáh men pák hai,
Lekin us kí gandagí us se dhoí nahín gayí.
13 Ek pusht aisí hai, ki wáh wáh kyá hí balandnazar hai!
Aur un kí palaken úpar ko uthí rahtí hain.
14 Ek pusht aisí hai jis ke dánt talwáren hain aur dárhen chhuriyán,
Táki zamín ke miskínon aur baní A'dam ke kangálon ko khá jáen.

15 Jonk kí do betiyán hain, jo De, de, chillátí hain,
Tín hain jo kabhí ser nahín hotín;
Balki chár hain jo kabhí Bas nahín kahtín:
16 Pátál aur bánjh ká rihm;
Aur zamín jo seráb nahín húí;
Aur ág jo kabhí Bas nahín kahtí:

17 Wuh ánkh jo apne báp kí hansí kartí hai,
Aur apní mán kí farmánbardárí ko haqír jántí hai;

Wádí ke kauwe us ko uchak le jáeṉge,
Aur giddh ke bachche use kháeṉge.

18 Tín chízeṉ mere nazdík bahut hí 'ajíb haiṉ,
Balki chár haiṉ jin ko maiṉ nahíṉ jántá:
19 'Uqáb kí ráh hawá meṉ;
Aur sáṉp kí ráh chaṭán par;
Aur jaház kí ráh samundar meṉ;
Aur mard kí rawish jawán 'aurat ke sáth.
20 Záṉiya kí ráh aisí hí hai;
Wuh khátí hai aur apná muṉh poṉchhtí hai,
Aur kahtí hai, Maiṉ ne kuchh burái nahíṉ kí.

21 Tín chízoṉ se zamín larzán hai,
Balki chár haiṉ jin kí wuh bardásht nahíṉ kar saktí:
22 Ġulám se jo bádsháhí karne lage;
Aur ahmaq se jab us ká peṭ bhare;
23 Aur námaqbúl 'aurat se jab wuh biyáhí jáe;
Aur lauṉḍí se jo apní bíbí kí wáris ho.

24 Chár haiṉ jo zamín par náchíz haiṉ,
Lekin bahut dáná haiṉ:
25 Chyúṉṭiyáṉ kamzor maḳhlúq haiṉ,
Taubhí garmí meṉ apne liye ḳhurák jama' kar rakhtí haiṉ;
26 Aur sáfán agarchi nátawán maḳhlúq haiṉ,
Taubhí chaṭánoṉ ke darmiyán apne ghar banáte haiṉ;
27 Aur ṭiḍḍiyáṉ jin ká koí bádsháh nahíṉ,
Taubhí pare báṉdhkar nikaltí haiṉ;
28 Aur chhipkalí jo apne háthoṉ se pakaṛtí hai,
Aur taubhí sháhí mahalloṉ meṉ hai.

29 Tín ḳhushraftár haiṉ,
Balki chár jin ká chalná ḳhushnumá hai:
30 Ek to sher i babar jo sab haiwánát meṉ bahádur hai,
Aur kisí ko píṭh nahíṉ dikhátá;
31 Janglí ghoṛá aur bakrá,
Aur bádsháh jis ká sámná koí na kare.

32 Agar tú ne hamáqat se apne áp ko baṛá ṭhahráyá hai,
Yá tú ne koí burá mansúba báṉdhá hai, to háth apne muṉh par rakh;
33 Kyúṉki yaqínan dúdh bilone se makkhan nikaltá hai,
Aur nák maroṛne se lahú;
Isí tarah qahr bhaṛkáne se fasád barpá hotá hai.

31

Lamúel bádsháh ke paigám kí báteṉ,
Jo us kí máṉ ne use sikháíṉ.

2 Ai mere beṭe, ai mere rihm ke beṭe,
Tujhe jise maiṉ ne nazreṉ mánkar páyá, kyá kahúṉ?
3 Apní quwwat 'auratoṉ ko na de,
Aur apní ráheṉ bádsháhoṉ ko bigáṛnewáliyoṉ kí taraf na nikál.
4 Bádsháhoṉ ko, ai Lamúel, bádsháhoṉ ko maiḳhwárí zebá nahíṉ,
Aur sharáb kí talásh hákimoṉ ko sháyán nahíṉ.
5 Mabádá wuh píkar qawánín ko bhúl jáeṉ,
Aur kisí mazlúm kí haqqtalafí kareṉ.
6 Sharáb us ko piláo jo marne par hai,
Aur mai us ko jo talḳhján hai:
7 Táki wuh píye aur apní tangdastí farámosh kare,
Aur apní tabáhhálí ko phir yád na kare.
8 Apná muṉh gúṉge ke liye khol,
Un sab kí wakálat ko jo bekas haiṉ.
9 Apná muṉh khol, rástí se faisala kar,
Aur miskínoṉ aur muhtájoṉ ká insáf kar.

10 Nekokár bíwí kis ko miltí hai?
Kyúṉki us kí qadr marján se bhí bahut ziyáda hai.
11 Us ke shauhar ke dil ko us par i'timád hai,
Aur use munáfa' kí kamí na hogí.
12 Wuh apní 'umr ke tamám aiyám meṉ
Us se nekí hí karegí, badí na karegí.
13 Wuh ún aur katán ḍhúṉḍhtí hai,
Aur ḳhushí ke sáth apne háthoṉ se kám kartí hai.
14 Wuh saudágaroṉ ke jaházoṉ kí mánind hai;

Wuh apní khurish dúr se le átí hai.
15 Wuh rát hí ko uṭh baiṭhtí hai,
Aur apne gharáne ko khilátí hai,
Aur apní launḍiyon ko kám detí hai.
16 Wuh kisí khet kí bábat sochtí hai aur use kharíd letí hai,
Aur apne háthon ke nafa' se tákistán lagátí hai.
17 Wuh mazbútí se apní kamar bándhtí hai,
Aur apne bázúon ko mazbút kartí hai.
18 Wuh apní saudágarí ko súdmand pátí hai,
Rát ko us ká chirág nahín bujhtá.
19 Wuh takle par apne háth chalátí hai,
Aur us ke háth aṭeran pakaṛte hain.
20 Wuh muflison kí taraf apná háth baṛhátí hai,
Hán, wuh apne háth muhtájon kí taraf baṛhátí hai.
21 Wuh apne gharáne ke liye barf se nahín ḍartí,
Kyúnki us ke khándán men har ek surkhposh hai.
22 Wuh apne liye nigáren báláposh banátí hai,
Us kí poshák mihín katání aur argawání hai.
23 Us ká shauhar pháṭak men mashhúr hai,
Jab wuh mulk ke buzurgon ke sáth baiṭhtá hai.
24 Wuh mihín katání kapṛe banákar bechtí hai,
Aur paṭke saudágaron ke hawále kartí hai.
25 'Izzat aur hurmat us kí poshák hain;
Aur wuh áyanda aiyám par hanstí hai.
26 Us ke munh se hikmat kí báten nikaltí hain;
Us kí zabán par shafaqat kí ta'lím hai.
27 Wuh apne gharáne par bakhúbí nigáh rakhtí hai;
Aur káhilí kí roṭí nahín khátí.
28 Us ke beṭe uṭhte hain, aur use mubárak kahte hain;
Us ká shauhar bhí us kí ta'ríf kartá hai,
29 Ki Bahuterí beṭiyon ne fazílat dikhái hai,
Lekin tú sab par sabqat le gayí.
30 Husn dhoká aur jamál besabát hai;
Lekin wuh 'aurat jo KHUDÁWAND se ḍartí hai sitúda hogí.
31 Us kí mihnat ká ajr use do,
Aur us ke kámon se majlis men us kí sitáish hogí.

WA'IZ

1 Sháh i Yarúshalem Dáúd ke beṭe Wá'iz kí báten.
2 Bátil hí bátil, Wá'iz kahtá hai, bátil hí bátil: sab kuchh bátil hai. 3 Insán ko us sárí mihnat se jo wuh dunyá men kartá hai, kyá hásil hai? 4 Ek pusht játí hai, aur dúsrí pusht átí hai; par zamín hamesha qáim rahtí hai. 5 Súraj nikaltá hai, aur súraj ḍhaltá bhí hai, aur apní tulú' kí jagah ko jald chalá játá hai. 6 Hawá junúb kí taraf chalí játí hai, aur chakkar khákar shimál kí taraf phirtí hai; yih sadá chakkar mártí hai, aur apní gasht ke mutábiq daura kartí hai. 7 Sab nadiyán samundar men girtí hain, par samundar bhar nahín játá; nadiyán jahán se nikaltí hain, udhar hí ko phir játí hain. 8 Sab chízen mándagí se pur hain; ádmí is ká bayán nahín kar saktá; ánkh dekhne se ásúda nahín hotí, aur kán sunne se nahín bhartá. 9 Jo húá wuhí phir hogá; aur jo chíz ban chukí hai, wuhí hai jo banái jáegí; aur dunyá men koí chíz nayí nahín. 10 Kyá koí chíz aisí hai jis kí bábat kahá játá hai, ki Dekho, yih to nayí hai? wuh to sábiq men ham se peshtar ke zamánon men maujúd thí. 11 Aglon kí koí yádgár nahín; aur ánewálon kí apne ba'd ke logon ke darmiyán koí yád na hogí.

12 Main Wá'iz Yarúshalem men baní Isráíl ká bádsháh thá. 13 Aur main ne apná dil lagáyá, ki jo kuchh ásmán ke níche kiyá játá hai, us sab kí taftísh o tahqíq karún: Khudá ne baní A'dam ko yih sakht dukh diyá hai, ki wuh mashaqqat men mubtalá rahen. 14 Main ne sab kámon par, jo dunyá men kiye játe hain, nazar kí; aur dekho, yih sab kuchh butlán aur hawá kí charán hai. 15 Wuh jo ṭerhá hai, sídhá nahín ho saktá, aur náqis ká shumár nahín ho saktá. 16 Main ne yih bát apne dil men kahí, Dekh, main ne barí taraqqí kí, balki un sabhon se jo mujh se pahle Yarúshalem men the ziyáda hikmat hásil ki; hán, merá dil hikmat aur dánish men bará kárdán húá. 17 Lekin jab main ne hikmat ke jánne, aur hamáqat o jahálat ke samajhne par dil lagáyá, to ma'lúm kiyá, ki yih bhí hawá kí charán hai. 18 Kyúnki bahut hikmat men bahut gam hai; aur 'ilm men taraqqí dukh kí firáwání hai.

2 Main ne apne dil se kahá, A', main tujh ko khushí men ázmáúngá, so 'ishrat kar le; lo, yih bhí butlán hai. 2 Main ne hansí ko Díwána kahá, aur shádmání ke báre men kahá, Is se kyá hásil? 3 Main ne dil men sochá ki jism ko mainoshí se kyúnkar táza karún, aur apne dil ko hikmat kí taraf máil rakkhún, aur kyúnkar hamáqat ko pakre rahún, jab tak ma'lúm karún ki baní A'dam ki bihbúdí kis bát men hai, ki wuh ásmán ke níche 'umr bhar yihí kiyá karen. 4 Main ne bare bare kám kiye, main ne apne liye 'imáraten banáín, aur main ne apne liye tákistán lagáe; 5 main ne apne liye bágíche aur bág taiyár kiye, aur un men har qism ke mewadár darakht lagáe; 6 main ne apne liye táláb banáe, ki un men se bág ke darakhton ká zakhíra sínchún: 7 main ne gulámon aur laundiyon ko kharídá, aur naukar chákar mere ghar men paidá húe, aur jitne mujh se pahle Yarúshalem men the main un se kahín ziyáda gáe bail aur bher bakriyon ká málik thá: 8 main ne soná aur chándí aur bádsháhon aur súbon ká kháss khazána apne liye jama' kiyá; main ne gánewálon aur ganewáliyon ko rakkhá, aur bani A'dam ke asbáb i 'aish, ya'ní laundiyon ko apne liye kasrat se faráham kiyá. 9 So main buzurg húá, aur un sabhon se, jo mujh se pahle Yarúshalem men the ziyáda barh gayá; merí hikmat bhí mujh men qáim rahí. 10 Aur sab kuchh jo merí ánkhen cháhtí thín, main ne un se báz na rakkhá; main ne apne dil ko kisí tarah kí khushí se na roká, kyúnki merá dil merí sárí mihnat se shádmán húá, aur merí sárí mihnat se merá bakhra yihí thá. 11 Phir main ne un sab kámon par, jo mere háthon ne kiye the, aur us mashaqqat par, jo main ne kám karne men khenchí thí, nazar kí, aur dekhá, ki sab butlán aur hawá kí charán hai, aur dunyá men kuchh fáida nahín.

12 Aur main hikmat aur díwánagi aur hamáqat ke dekhne par mutawajjih húá, kyúnki wuh shakhs, jo bádsháh ke ba'd áegá, kyá karegá? wuhí jo hotá chalá áyá hai. 13 Aur main ne dekhá, ki jaisí raushní ko tárikí par fazílat hai, waisí hí hikmat hamáqat se afzal hai. 14 Dánishwar apní ánkhen apne sir men rakhtá hai, par ahmaq andhere men chaltá hai; taubhí main ján gayá ki ek hí hádisa un sab par guzartá hai. 15 Tab main ne dil men kahá, Jaisá ahmaq par hádisa hotá hai, waisá hí mujh par bhí hogá; phir main kyún ziyáda dánishwar húá? So main ne dil men kahá, ki Yih bhí butlán hai. 16 Kyúnki na dánishwar aur na ahmaq kí yádgár abad tak rahegí; is liye ki ánewále dinon men sab kuchh farámosh ho chukegá. Aur dánishwar kyúnkar ahmaq kí tarah martá hai! 17 Pas main zindagí se bezár húá, kyúnki jo kám dunyá men kiyá játá hai, mujhe bahut burá ma'lúm húá; kyúnki sab butlán aur hawá kí charán hai.

18 Balki main apní sárí mihnat se, jo dunyá men kí thí, bezár húá: kyúnki zarúr hai ki main use us ádmí ke liye jo mere ba'd áegá chhor jáún. 19 Aur kaun jántá hai, ki wuh dánishwar hogá yá ahmaq? Ba har hál wuh merí sárí mihnat ke kám par, jo main ne kiyá, aur jis men main ne dunyá men apní hikmat záhir kí, zábit hogá. Yih bhí butlán hai. 20 Tab main phirá, ki apne dil ko us sáre kám se, jo main ne dunyá men kiyá thá, náummed

karún. 21 Kyúnki aisá shakhs bhí hai, jis ke kám hikmat aur dánáí aur kámyábí ke sáth hain; lekin wuh un ko dúsre ádmí ke liye, jis ne un men kuchh mihnat nahín kí, us kí míráș ke liye chhor jáegá. Yih bhí butlán aur bala e 'azím hai. 22 Kyúnki ádmí ko us kí sári mashaqqat aur jánfishání se, jo us ne dunyá men kí, kyá hásil hai? 23 Kyúnki us ke liye 'umr bhar gam hai, aur us kí mihnat mátam hai; balki us ká dil rát ko bhí árám nahín pátá. Yih bhí butlán hai.

24 Pas insán ke liye is se bihtar kuchh nahín, ki wuh kháe aur piye aur apní sári mihnat ke darmiyán khush hokar apná jí bahláe. Main ne dekhá, ki yih bhí Khudá ke háth se hai. 25 Is liye ki mujh se ziyáda kaun khá saktá, aur kaun mazá urá saktá hai? 26 Kyúnki wuh us ádmí ko, jo us ke huzúr men achchhá hai, hikmat aur dánáí aur khushí bakhshtá hai; lekin gunahgár ko zahmat detá hai, ki wuh jama' kare aur ambár lagáe, táki use de jo Khudá ká pasandída hai. Yih bhí butlán aur hawá kí charán hai.

3 Har chíz ká ek mauqa', aur har kám ká, jo ásmán ke níche hotá hai, ek waqt hai. 2 Paidá hone ká ek waqt hai, aur mar jáne ká ek waqt hai; daraklit lagáne ká ek waqt hai, aur lagáe húe ko ukhárne ká ek waqt hai; 3 már dálne ká ek waqt hai, aur shifá dene ká ek waqt hai; dháne ká ek waqt hai, aur ta'mír karne ká ek waqt hai; 4 rone ká ek waqt hai, aur hansne ká ek waqt hai; gam kháne ká ek waqt hai, aur náchne ká ek waqt hai; 5 patthar phenkne ká ek waqt hai, aur patthar batorne ká ek waqt hai; hamágoshí ká ek waqt hai, aur hamágoshí se báz rahne ká ek waqt hai; 6 hásil karne ká ek waqt hai, aur kho dene ká ek waqt hai; rakh chhorne ká ek waqt hai, aur phenk dene ká ek waqt hai; 7 phárne ká ek waqt hai, aur síne ká ek waqt hai; chup rahne ká ek waqt hai, aur bolne ká ek waqt hai; 8 mahabbat ká ek waqt hai, aur 'adáwat ká ek waqt hai; jang ká ek waqt hai, aur sulh ká ek waqt hai. 9 Kám karnewále ko us se, jis men wuh mihnat kartá hai, kyá hásil hotá hai? 10 Main ne us sakht dukh ko dekhá, jo Khudá ne baní A'dam ko diyá hai, ki wuh mashaqqat men mubtalá rahen. 11 Us ne har ek chíz ko us ke waqt men khúb banáyá, aur us ne abadiyat ko bhí un ke dil men jáguzín kiyá hai, is liye ki insán us kám ko, jo Khudá shurú' se ákhir tak kartá hai, daryáft nahín kar saktá. 12 Main yaqínan jántá hún, ki insán he liye yihí bihtar hai, ki khushwaqt ho, aur jab tak jítá rahe neki kare. 13 Aur yih bhí, ki har ek insán kháe aur piye, aur apní sári mihnat se fáida utháe; yih bhí Khudá kí bakhshish hai. 14 Aur mujh ko yaqín hai, ki sab kuchh jo Khudá kartá hai, hamesha ke liye hai; us men kuchh kamí beshí nahín ho saktí, aur Khudá ne yih is liye kiyá hai, ki log us ke huzúr darte rahen. 15 Jo kuchh hai wuh pahle ho chuká; aur jo kuchh hone ko hai, wuh bhí ho chuká; aur Khudá guzashta ko phir talab kartá hai.

16 Phir main ne dunyá men dekhá, ki 'adálatgáh men zulm hai, aur sadáqat ke makán men sharárat hai. 17 Tab main ne dil men kahá, ki Khudá rástbázon aur sharíron kí 'adálat karegá; kyúnki har ek amr aur har kám ká ek waqt hai. 18 Main ne dil men kahá, ki Yih baní A'dam ke liye hai, ki Khudá un ko jánche, aur wuh samajh len, ki Ham khud haiwán hain. 19 Kyúnki jo kuchh baní A'dam par guzartá hai, wuhí haiwán par guzartá hai: ek hí hádisa donon par guzartá hai; jis tarah yih martá hai, usí tarah wuh martá hai; hán, sab men ek hí sáns hai, aur insán ko haiwán par kuchh fauqíyat nahín, kyúnki sab butlán hai. 20 Sab ke sab ek hí jagah játe hain; sab ke sab khák se hain, aur sab ke sab phir khák se já milte hain. 21 Kaun jántá hai ki insán kí rúh úpar charhtí, aur haiwán kí rúh zamín kí taraf níche ko játí hai? 22 Pas, main ne dekhá, ki insán ke liye is se bihtar kuchh nahín, ki wuh apne kár o bár men khush rahe, is liye ki us ká bakhra yihí hai; kyúnki kaun use wápas láegá, ki jo kuchh us ke ba'd hogá dekh le.

4 Tab main ne phirkar us tamám zulm par jo dunyá men hotá hai nazar kí, aur mazlúmon ke ánsúon ko dekhá, aur un ko tasallí dene-

wálá koí na thá; aur un par zulm karnewále zabardast the, par un ko tasallí denewálá koí na thá. 2 Pas main ne murdon ko, jo áge mar chuke, un zindon se jo ab jíte hain ziyáda mubárak jáná. 3 Balki donon se nekbakht wuh hai jo ab tak húá hí nahín; jis ne wuh buráí jo dunyá men hotí hai nahín dekhí.

4 Phir main ne sárí mihnat ke kám aur har ek achchhí dastkárí ko dekhá, ki is ke sabab se ádmí apne hamsáye se hasad kartá hai. Yih bhí butlán aur hawá kí charán hai. 5 Bedánish apne háth sameṭtá hai aur áp hí apná gosht khátá hai. 6 Ek muṭṭhí bhar jo chain ke sáth ho, un do muṭṭhiyon se bihtar hai, jin ke sáth mihnat aur hawá kí charán ho.

7 Aur main ne phirkar dunyá ke butlán ko dekhá. 8 Koí akelá hai aur us ke sáth koí dúsrá nahín; us ke na beṭá hai, na bhái, taubhí us kí sárí mihnat kí intihá nahín, aur us kí ánkh daulat se ser nahín hotí. Wuh kahtá hai, Main kis ke liye mihnat kartá, aur apní ján ko 'aish se mahrúm rakhtá hún? Yih bhí butlán hai, hán, yih sakht dukh hai. 9 Ek se do bihtar hain; kyúnki un kí mihnat se un ko baṛá fáida hotá hai. 10 Kyúnki agar wuh gireṇ, to ek apne sáthí ko uṭháegá; lekin us par afsos jo akelá hai jab wuh girtá hai; kyúnki koí dúsrá nahín jo use uṭhá khaṛá kare. 11 Phir agar do ikaṭṭhe leṭen, to garm hote hain: par akelá kyúnkar garm ho saktá hai? 12 Aur agar koí ek par gálib ho, to do us ká sámná kar sakte hain; aur tihrí ḍorí jald nahín ṭúṭtí.

13 Miskín aur dánishmand laṛká us búṛhe bewuqúf bádsháh se, jis ne nasíhat sunná tark kar diyá, bihtar hai. 14 Kyúnki wuh qaidkháne se nikalkar bádsháhí karne áyá, báwujúde ki wuh jo saltanat hí men paidá húá, miskín ho chalá. 15 Main ne sab zindon ko, jo dunyá men chalte phirte hain, dekhá, ki wuh us dúsre jawán ke sáth the, jo us ká jánishín hone ke liye barpá húá. 16 Un sab logon ká, ya'ní un sab ká jin par wuh hukmrán thá, kuchh shumár na thá; taubhí wuh jo us ke ba'd uṭhenge us se khush na honge. Yaqínan yih bhí butlán aur hawá kí charán hai.

5 Jab tú Khudá ke ghar ko játá hai, to sanjídagí se qadam rakh; kyúnki shanawá hone ke liye jáná ahmaqon ke se zabíhe guzránne se bihtar hai; is liye ki wuh nahín samajhte ki badí karte hain. 2 Bolne men jaldbází na kar, aur terá dil jaldbází se Khudá ke huzúr kuchh na kahe; kyúnki Khudá ásmán par hai, aur tú zamín par; is liye terí báten mukhtasar hon. 3 Kyúnki kám kí kasrat ke bá'is se khwáb dekhá játá hai; aur ahmaq kí áwáz báton kí kasrat hotí hai. 4 Jab tú Khudá ke liye mannat máne, to us ke adá karne men der na kar; kyúnki wuh ahmaqon se khush nahín hai; tú apní mannat ko púrá kar. 5 Terá mannat na mánná is se bihtar hai, ki tú mannat máne aur adá na kare. 6 Terá munh tere jism ko gunahgár na banáe; aur firishte ke huzúr mat kah, ki Bhúl chúk thí; Khudá terí áwáz se kyún bezár ho, aur tere háthon ká kám barbád kare? 7 Kyúnki khwábon kí ziyádatí aur batálat aur báton kí kasrat se aisá hotá hai; lekin tú Khudá se ḍar.

8 Agar tú mulk men miskínon ko mazlúm aur 'adl o insáf ko matrúk dekhe, to is se hairán na ho; kyúnki ek baṛon se baṛá hai, jo nigáh kartá hai, aur koí in sab se bhí baṛá hai. 9 Zamín ká hásil sab ke liye hai, balki káshtkárí se bádsháh ká bhí kám nikaltá hai.

10 Zardost rupaye se ásúda na hogá; aur daulat ká cháhnewálá us ke baṛhne se ser na hogá. Yih bhí butlán hai. 11 Jab mál kí firáwání hotí hai, to us ke khánewále bhí bahut ho játe hain, aur us ke málik ko siwá is ke ki use apní ánkhon se dekhe áur kyá fáida hai? 12 Mihnatí kí nínd míṭhí hai, khwáh wuh thoṛá kháe, khwáh bahut; lekin daulat kí firáwání daulatmand ko sone nahín detí.

13 Ek balá e 'azím hai, jise main ne dunyá men dekhá, ya'ní daulat, jise us ká málik apne nuqsán ke liye rakh chhoṛtá hai; 14 aur wuh mál kisí bure hádise se barbád hotá hai; aur agar us ke ghar men beṭá paidá hotá hai, to us waqt us ke háth men kuchh nahín hotá. 15 Jis tarah se wuh apní mán ke peṭ se niklá, usí tarah nangá, jaisá ki áyá thá, phir jáegá; aur apní mihnat kí ujrat men

kuchh na páegá, jise wuh apne háth men le jáe. 16 Aur yih bhí balá e 'azím hai, ki ṭhík, jaisá wuh áyá thá, waisá hí jáegá; aur use is fuzúl mihnat se kyá hásil hai? 17 Wuh 'umr bhar bechainí men khátá hai, aur us kí diqqdárí aur bezárí aur khafagí kí intihá nahín.

18 Lo, main ne dekhá, ki yih khúb hai, balki khushnumá hai, ki ádmí kháe, aur piye, aur apní sárí mihnat se, jo wuh dunyá men kartá hai, apní tamám 'umr, jo Khudá ne use bakhshí hai, ráhat uṭháe: kyúnki us ká bakhra yihí hai. 19 Níz har ek ádmí, jise Khudá ne mál o asbáb bakhshá, aur use taufíq dí ki us men se kháe, aur apná bakhra le, aur apní mihnat se shádmán rahe; yih to Khudá kí bakhshish hai. 20 Pas wuh apní zindagí ke dinon ko bahut yád na karegá; is liye ki Khudá us kí khushdilí ke mutábiq us se sulúk kartá hai.

6 Ek zabúní hai, jo main ne dunyá men dekhí aur wuh logon par girán hai. 2 Koí aisá hai, ki Khudá ne use dhan, daulat, aur 'izzat bakhshí hai, yahán tak ki us ko kisí chíz kí, jise us ká jí cháhtá hai, kamí nahín, taubhí Khudá ne use taufíq nahín dí, ki us se kháe, balki koí ajnabí use khátá hai; yih butlán aur sakht bímárí hai. 3 Agar ádmí ke sau farzand hon, aur wuh bahut barason tak jítá rahe, yahán tak ki us kí 'umr ke din beshumár hon, par us ká jí shádmání se ser na ho, aur us ká dafn na ho, to main kahtá hún, ki wuh haml jo gir jáe, us se bihtar hai: 4 kyúnki wuh batálat ke sáth áyá, aur táríkí men játá hai, aur us ká nám andhere men poshída rahtá hai; 5 us ne súraj ko bhí na dekhá, na kisí chíz ko jáná; pas wuh us dúsre se ziyáda árám men hai: 6 hán, agarchi wuh do hazár baras tak zinda rahe, aur use kuchh ráhat na ho; kyá sab ke sab ek hí jagah nahín játe? 7 A'dmí kí sárí mihnat us ke munh ke liye hai, taubhí us ká jí nahín bhartá. 8 Kyúnki dánishmand ko ahmaq par kyá fazílat hai? aur miskín ko, jo zindon ke sámne chalná jántá hai, kyá hásil hai? 9 A'nkhon se dekh lená árzú kí áwáragí se bihtar hai; yih bhí butlán aur hawá kí charán hai.

10 Jo kuchh húá hai, us ká nám zamána e qadím men rakkhá gayá, aur yih bhí ma'lúm hai, ki wuh insán hai; aur wuh us ke sáth jo us se zoráwar hai jhagaṛ nahín saktá. 11 Chúnki bahut sí chízen hain jin se batálat firáwán hotí hai, pas insán ko kyá fáida hai? 12 Kyúnki kaun jántá hai, ki insán ke liye us kí zindagí men, ya'ní us kí bátil zindagí ke tamám aiyám men, jin ko wuh parchháín kí mánind basar kartá hai, kaun sí chíz fáidamand hai? kyúnki insán ko kaun batá saktá hai ki us ke ba'd dunyá men kyá wáqi' hogá.

7 Neknámí beshbahá 'itr se bihtar hai; aur marne ká din paidá hone ke din se. 2 Mátam ke ghar men jáná ziyáfat ke ghar men dákhil hone se bihtar hai; kyúnki sab logon ká anjám yihí hai; aur jo zinda hai apne dil men is par sochegá. 3 Gamgíní hansí se bihtar hai; kyúnki chihre kí udásí se dil sudhar játá hai. 4 Dáná ká dil mátam ke ghar men hai; lekin ahmaq ká jí 'ishratkháne se lagá hai. 5 Insán ke liye dánishwar kí sarzanish sunná ahmaqon ká rág sunne se bihtar hai. 6 Jaisá hándí ke níche kánṭon ká chaṭakná, waisá hí ahmaq ká hansná hai: yih bhí butlán hai. 7 Yaqínan zulm dánishwar ádmí ko díwána baná detá hai; aur rishwat 'aql ko tabáh kartí hai. 8 Kisí bát ká anjám us ke ágáz se bihtar hai; aur burdbár mutakabbir mizáj se achchhá hai. 9 Tú apne jí men khafá hone men jaldí na kar; kyúnki khafagí ahmaqon ke sínon men rahtí hai. 10 Tú yih na kah, ki Agle din in se kyúnkar bihtar the? kyúnki tú dánishmandí se is amr kí tahqíq nahín kartá. 11 Hikmat khúbí men mírás ke barábar hai; aur un ke liye jo súraj ko dekhte hain ziyáda súdmand hai. 12 Kyúnki hikmat waisí hí panáhgáh hai, jaise rupaya; lekin 'ilm kí kháss khúbí yih hai, ki hikmat sáhib i hikmat kí ján kí muháfiz hai. 13 Khudá ke kám par gaur kar; kyúnki kaun us chíz ko sídhá kar saktá hai, jise us ne ṭeṛhá kiyá hai? 14 Iqbálmandí ke din khushí men mashgúl ho, par musíbat ke din men soch; balki Khudá ne is ko us ke muqábil baná rakkhá hai, táki insán apne ba'd kí kisí bát ko daryáft na kar sake.

15 Main ne apní batálat ke dinon men yih sab kuchh dekhá: koí rástbáz apní rástbází men martá hai, aur koí badkirdár apní badkirdárí men 'umrdarází pátá hai. 16 Hadd se ziyáda nekokár na ho; aur hikmat men i'tidál se báhar na já; is kí kyá zarúrat hai ki tú apne áp ko barbád kare? 17 Hadd se ziyáda badkirdár na ho, aur ahmaq na ban; tú apne waqt se pahle káhe ko maregá? 18 Achchhá hai ki tú is ko bhí pakre rahe; aur us par se bhí háth na utháe; kyúnki jo khudátars hai in sab se bach niklegá.

19 Hikmat sáhib i hikmat ko shahr ke das hákimon se ziyáda zoráwar baná detí hai. 20 Kyúnki zamín par koí aisá rástbáz insán nahín, ki nekí hí kare, aur khatá na kare. 21 Níz un sab báton ke sunne par, jo kahí jáen kán na lagá; aisá na ho ki tú sun le ki terá naukar tujh par la'nat kartá hai; 22 kyúnki tú to apne dil se jántá hai ki tú ne áp isí tarah se auron par la'nat kí hai.

23 Main ne hikmat se yih sab kuchh ázmáyá hai: main ne kahá, ki Main dánishmand banúngá; par wuh mujh se kahín dúr thí. 24 Jo kuchh hai, so dúr aur niháyat gahrá hai; use kaun pá saktá hai? 25 Main ne apne dil ko mutawajjih kiyá, ki jánún, aur taftísh karún, aur hikmat aur khirad ko daryaft karún, aur samjhún, ki badí hamáqat hai, aur hamáqat díwánagí. 26 Tab main ne maut se talkhtar us 'aurat ko páyá, jis ká dil phandá aur jál hai, aur jis ke háth hathkariyán hain: jis se Khudá khush hai, wuh us se bach jáegá, lekin gunahgár us ká shikár hogá. 27 Dekh, Wá'iz kahtá hai, Main ne ek dúsre se muqábala karke yih daryáft kiyá hai, 28 jis kí mere dil ko ab tak talásh hai, par milá nahín: main ne hazár men ek mard páyá, lekin un sabhon men 'aurat ek bhí na milí. 29 Lo, main ne sirf itná páyá, ki Khudá ne insán ko rást banáyá; par unhon ne bahut sí bandishen tajwíz kín.

8 Dánishmand ke barábar kaun hai? aur kisí bát kí tafsír karná kaun jántá hai? Insán kí hikmat us ke chihre ko raushan kartí hai, aur us ke chihre kí sakhtí us se badal játí hai. 2 Main tujhe saláh detá hún, ki Tú bádsháh ke hukm ko Khudá kí qasam ke sabab se mántá rah. 3 Tú jaldbází karke us ke huzúr se gáib na ho; aur kisí burí bát par isrár na kar; kyúnki wuh jo kuchh cháhtá hai kartá hai. 4 Is liye ki bádsháh ká hukm báikhtiyár hai, aur us se kaun kahegá, ki Tú yih kyá kartá hai? 5 Jo koí hukm mántá hai, buráí ko na dekhegá; aur dánishmand ká dil mauqa' aur insáf ko samajhtá hai. 6 Is liye ki har amr ká mauqa' aur qá'ida hai, lekin insán kí musíbat us par bhárí hai; 7 kyúnki jo kuchh hogá, us ko ma'lúm nahín; aur kaun use batá saktá hai ki kyúnkar hogá? 8 Kisí ádmí ko rúh par ikhtiyár nahín, ki use rok sake; aur marne ká din bhí us ke ikhtiyár se báhar hai; aur us laráí se chhuttí nahín miltí, aur na sharárat us ko jo us men garq hai chhuráegí. 9 Yih sab main ne dekhá, aur apná dil sáre kám par, jo dunyá men kiyá játá hai, lagáyá; aisá waqt hai jis men ek shakhs dúsre par hukúmat karke apne úpar balá látá hai.

10 Is ke 'aláwa main ne dekhá, ki sharír gáre gaye, aur log bhí áe, aur rástbáz pák maqám se nikle, aur apne shahr men farámosh ho gaye. Yih bhí butlán hai. 11 Chúnki bure kám par sazá ká hukm fauran nahín diyá játá, is liye baní A'dam ká dil un men badí par bashiddat máil hai. 12 Agarchi gunahgár sau bár buráí kare, aur us kí 'umrdarází ho, taubhí main yaqínan jántá hún, ki un hí ká bhalá hogá, jo khudátars hain, aur us ke huzúr kánpte hain: 13 lekin gunahgár ká bhalá kabhí na hogá, aur na wuh apne dinon ko sáye kí mánind barháegá; is liye ki wuh Khudá ke huzúr kánptá nahín. 14 Ek batálat hai, jo zamín par wuqú' men átí hai; ki nekokár log hain, jin ko wuh kuchh pesh átá hai jo cháhiye thá ki badkirdáron ko pesh átá; aur sharír log hain, jin ko wuh kuchh miltá hai jo cháhiye thá ki nekokáron ko miltá: main ne kahá, ki Yih bhí butlán hai. 15 Tab main ne khurramí kí ta'ríf kí; kyúnki dunyá men insán ke liye koí chíz is se bihtar nahín, ki kháe aur piye, aur khush rahe; kyúnki yih us kí mihnat kí daurán men us kí zindagí

ke tamám, aiyám men jo Khudá ne dunyá men use bakhshí, us ke sáth rahegí.
16 Jab main ne apná dil lagáyá, ki hikmat síkhún, aur us kám káj ko, jo zamín par kiyá játá hai, dekhún: (kyúnki koí aisá bhí hai jis kí ánkhon men na rát ko nínd átí hai, na din ko:) 17 tab main ne Khudá ke sáre kám par nigáh kí, aur jáná, ki insán us kám ko jo dunyá men kiyá játá hai, daryáft nahín kar saktá; agarchi insán kitní hí mihnat se us kí talásh kare, par kuchh daryáft nahín karegá; balki harchand dánishmand ko gumán ho, ki us ko ma'lúm kar legá, par wuh kabhí us ko daryáft nahín kar sakegá.

9 In sab báton par main ne dil se gaur kiyá, aur sab hál kí taftísh kí, aur ma'lúm húá, ki sádiq, aur dánishmand, aur un ke kám, Khudá ke háth men hain; sab kuchh insán ke sámne hai, lekin wuh na mahabbat jántá hai, na 'adáwat. 2 Sab kuchh sab par yaksán guzartá hai; sádiq aur sharír par; nekokár aur pák aur nápák par; us par jo qurbání guzrántá hai, aur us par jo qurbání nahín guzrántá; ek hí hádisa wáqi' hotá hai: jaisá nekokár hai, waisá hí gunahgár hai: jaisá wuh jo qasam khátá hai, waisá hí wuh jo qasam se dartá hai. 3 Sab chízon men jo dunyá men hotí hain, ek zabúní yih hai, ki ek hí hádisa sab par guzartá hai: hán, baní A'dam ká dil bhí sharárat se bhará hai, aur jab tak wuh jíte hain hamáqat un ke dil men rahtí hai, aur is ke ba'd murdon men shámil hote hain. 4 Chúnki jo zindon ke sáth hai us ke liye ummed hai; is liye zinda kuttá murda sher se bihtar hai. 5 Kyúnki zinda jánte hain ki wuh marenge; par murde kuchh bhí nahín jánte, aur un ke liye aur kuchh ajr nahín; kyúnki un kí yád játí rahí hai. 6 Ab un kí mahabbat aur 'adáwat o hasad sab nest ho gaye; aur tá abad un sab kámon men, jo dunyá men kiye játe hain, un ká koí hissa bakhra nahín.
7 Apní ráh chalá já, khushí se apní rotí khá, aur khushdilí se apní mai pí; kyúnki Khudá tere a'mál ko qubúl kar chuká hai. 8 Terá libás hamesha safed ho, aur terá sir chikanáhat se khálí na rahe. 9 Apní batálat kí zindagí ke sab din jo us ne dunyá men tujhe bakhshí hai, hán, apní batálat ke sab din us bíwí ke sáth, jo terí piyárí hai, 'aish kar le; ki is zindagí men, aur terí us mihnat ke daurán men jo tú ne dunyá men kí, terá yihí bakhra hai. 10 Jo kám terá hath karne ko páe, use maqdúr bhar kar; kyúnki pátál men jahán tú játá hai, na kám hai, na mansúba, na 'ilm, na hikmat.
11 Phir main ne tawajjuh kí, aur dekhá, ki dunyá men na to daur men tezraftár ko sabqat hai, na jang men zoráwar ko fath, aur na rotí dánishmand ko miltí hai, na daulat 'aqlmandon ko, aur na 'izzat ahl i khirad ko; balki un sab ke liye waqt aur hádisa hai. 12 Kyúnki insán apná waqt bhí nahín pahchántá: jis tarah machhliyán jo musíbat ke jál men giriftár hotí hain, aur jis tarah chiriyán phande men phansáí játí hain, usí tarah baní A'dam bhí badbakhtí men, jab achának un par á partí hai, phans játe hain.
13 Main ne yih bhí dekhá, ki dunyá men hikmat hai, aur yih mujhe barí chíz ma'lúm húí: 14 ek chhotá shahr thá, aur us men thore se log the; us par ek bará bádsháh charh áyá, aur us ká muhásara kiyá, aur us ke muqábil bare bare damdame bándhe: 15 magar us shahr men ek kangál dánishwar mard páyá gayá, aur us ne apní hikmat se us shahr ko bachá liyá; taubhí kisí shakhs ne is miskín mard ko yád na kiyá. 16 Tab main ne kahá, ki Hikmat zor se bihtar hai; taubhí miskín kí hikmat kí tahqír hotí hai, aur us kí báten suní nahín játín.
17 Dánishwaron kí báten jo áhistagí se kahí játí hain, ahmaqon ke sardár ke shor se ziyáda suní játí hain. 18 Hikmat laráí ke hathyáron se bihtar hai, lekin ek gunahgár bahut sí nekí ko barbád kar detá hai.

10 1 Murda makkhiyán 'attár ke 'itr ko badbúdár kar detí hain; aur thorí sí hamáqat hikmat o 'izzat ko mát kar detí hai. 2 Dánishwar ká dil us ke dahine háth hai; par ahmaq ká dil us kí báín taraf. 3 Hán, ahmaq jab ráh chaltá hai, to us kí 'aql ur játí hai, aur wuh sab se kahtá hai, ki Main ahmaq hún. 4 Agar hákim tujh par qahr kare, to apní jagah na

chhoṛ; kyúnki bardásht baṛe baṛe gunáhon ko dabá detí hai. 5 Ek zabúní hai jo main ne dunyá men dekhí, goyá wuh ek khatá hai, jo hákim se sarzad hotí hai: 6 hamáqat bálánishín hotí hai, par daulatmand níche baiṭhte hain. 7 Main ne dekhá, ki naukar ghoṛon par sawár hokar phirte hain, aur sardár naukaron kí mánind zamín par paidal chalte hain. 8 Gaṛhá khodnewálá usí men giregá; aur díwár men rakhna karnewále ko sánp ḍasegá. 9 Jo koí pattharon ko káṭtá hai, un se choṭ kháegá; aur jo lakṛí chírtá hai, us se khatre men hai. 10 Agar kulháṛá kund hai aur ádmí dhár tez na kare, to bahut zor lagáná paṛtá hai; par hikmat hidáyat ke liye mufíd hai. 11 Agar sánp ne afsún se pahle ḍasá hai, to afsúngar ko kuchh fáida na hogá. 12 Dánishmand ke munh kí báten latíf hain; par ahmaq ke honṭh usí ko nigal játe hain. 13 Us ke munh kí báton kí ibtidá hamáqat hai; aur us kí báton kí intihá fitnaangez ablahí. 14 Ahmaq bhí bahut sí báten banátá hai; par ádmí nahín batá saktá hai, ki kyá hogá; aur jo kuchh us ke ba'd hogá, use kaun samjhá saktá hai? 15 Ahmaq kí mihnat use thakátí hai, kyúnki wuh shahr ko jáná bhí nahín jántá. 16 Ai mamlukat, tujh par afsos, jab nábálig terá bádsháh ho, aur tere sardár subh ko kháen. 17 Nekbakht hai tú, ai sarzamín, jab terá bádsháh sharífzáda ho, aur tere sardár munásib waqt par tawánáí ke liye kháen, aur na is liye ki badmast hon. 18 Káhilí ke sabab se kaṛiyán jhuk játí hain; aur háthon ke ḍhíle hone se chhat ṭapaktí hai. 19 Hansne ke liye log ziyáfat karte hain, aur mai ján ko khush kartí hai: aur rupiya se sab maqsad púre hote hain. 20 Tú apne dil men bhí bádsháh par la'nat na kar, aur apní khwábgáh men bhí máldár par la'nat na kar; kyúnki hawáí chiṛiyá bát ko le uṛegí aur pardár us ko khol degá.

11 Apní roṭí pání men ḍal de; kyúnki tú bahut dinon ke ba'd use páegá. 2 Sát ko, balki áṭh ko, hissa de; kyúnki tú nahín jántá ki zamín par kyá balá áegí. 3 Jab bádal pání se bhare hote hain, to zamín par baraskar khálí ho játe hain; aur agar darakht junúb kí taraf yá shimál kí taraf gire, to jahán darakht girtá hai, wahín paṛá rahtá hai. 4 Jo hawá ká rukh dekhtá rahtá hai, wuh botá nahín; aur jo bádalon ko dekhtá hai, wuh káṭtá nahín. 5 Jaisá tú nahín jántá hai, ki hawá kí kyá ráh hai, aur hámila ke rihm men haḍḍiyán kyúnkar baṛhtí hain; waisá hí tú Khudá ke kámon ko jo sab kuchh kartá hai, nahín jánegá. 6 Subh ko apná bíj bo, aur shám ko bhí apná háth ḍhílá na hone de: kyúnki tú nahín jántá ki un men se kaun sá bárwar hogá, yih, yá wuh, yá donon ke donon barábar baromand honge. 7 Núr shírín hai, aur áftáb ko dekhná ánkhon ko achchhá lagtá hai. 8 Hán, agar ádmí barason zinda rahe, to un men khushí kare; lekin táríkí ke dinon ko yád rakkhe, kyúnki wuh bahut honge. Sab kuchh jo átá hai butlán hai.

9 Ai jawán, tú apní jawání men khush ho, aur us ke aiyám men apná jí bahlá, aur apne dil kí ráhon men, aur apní ánkhon kí manzúrí men chal: lekin yád rakh, ki in sab báton ke liye Khudá tujh ko 'adálat men láegá. 10 Pas gam ko apne dil se dúr kar, aur badí apne jism se nikál ḍál; kyúnki laṛakpan aur jawání donon bátil hain.

12 1 Aur apní jawání ke dinon men apne Kháliq ko yád kar, jab ki bure din hanoz nahín áe, aur wuh baras nazdík nahín húe jin men tú kahegá, ki In se mujhe kuchh khushí nahín; 2 jab ki hanoz súraj, aur raushní, aur chánd, aur sitáre tárík nahín húe, aur bádal bárish ke ba'd phir jama' nahín húe: 3 jis roz ghar ke nigahbán thartharáne lagen, aur zoráwar log kubṛe ho jáen, aur písnewáliyán ruk jáen is liye ki wuh thoṛí sí hain, aur wuh jo khiṛkiyon se jhánktí hain dhundlá jáen, 4 aur galí ke kiwáṛe band ho jáen; jab chakkí kí áwáz dhímí ho jáe, aur insán chiṛiyá kí áwáz se chaunk uṭhe, aur nagme kí sab beṭiyán za'íf ho jáen; 5 hán, jab wuh chaṛhái se bhí ḍar jáen, aur dahshat ráh men ho; aur bádám ke phúl niklen, aur ṭiḍḍí ek bojh ma'lúm ho, aur khwáhish miṭ jáe: kyúnki insán apne abadí makán

men chalá jáegá, aur mátam karnewále galí galí phirenge: 6 peshtar is se, ki chándí kí dorí kholí jáe, aur sone kí katorí torí jáe, aur ghará chashme par phorá jáe, aur hauz ká charkh tút jáe; 7 aur khák khák se já mile, jis tarah áge milí húí thí, aur rúh Khudá ke pás, jis ne use diyá thá, wápas jáe. 8 Bátil hí bátil, Wá'iz kahtá hai, sab kuchh bátil hai.

9 Garaz, azbaski Wá'iz dánishmand thá, us ne logon ko ta'lím dí; hán, us ne bakhúbí gaur kiyá, aur khúb tajwíz kí, aur bahut sí masalen qaríne se bayán kín. 10 Wá'iz diláwez báton kí talásh men rahá, un sachchí báton kí jo rástí se likhí gayín.

11 Dánishmand kí báten painon kí mánind hain, aur un khúntiyon kí mánind jo sáhibán i majlis ne lagáí hon, aur jo ek hí charwáhe kí taraf se milí hon. 12 So ab, ai mere bete, in se nasíhatpazír ho: bahut kitáben banáne kí intihá nahín hai; aur bahut parhná jism ko thakátá hai.

13 Ab sab kuchh sunáyá gayá; hásil kalám yih hai: Khudá se dar, aur us ke hukmon ko mán; ki insán ká farz i kullí yihí hai. 14 Kyúnki Khudá har ek fi'l ko har ek poshída chíz ke sáth, khwáh bhalí ho khwáh burí, 'adálat men láegá.

ĢAZALU'L ĢAZALA'T

1 Sulaimán kí Gazalu'l Gazalát.

2 Wuh apne munh ke chúmon se mujhe chúme;
Kyúnki terá 'ishq mai se bihtar hai.
3 Tere 'itr kí khushbú latíf hai;
Terá nám 'itr i rekhta hai;
Isí liye kunwáriyán tujh par 'áshiq hain.
4 Mujhe khench le; ham tere píchhe daurengí:
Bádsháh mujhe apne mahall men le áyá:
Ham tujh men shádmán aur masrúr hongí,
Ham tere 'ishq ká tazkira mai se ziyáda karengí:
Wuh sachche dil se tujh par 'áshiq hain.

5 Ai Yarúshalem kí betiyo,
Main siyáhfám lekin khúbsúrat hún,
Qidár ke khaimon
Aur Sulaimán ke pardon kí mánind.
6 Mujhe mat táko, ki main siyáhfám hún,
Kyúnki main dhúp kí jalí hún.
Merí mán ke bete mujh se nákhush the,
Unhon ne mujh se tákistánon kí nigahbání karáí;
Lekin main ne apne tákistán kí nigahbání nahín kí.
7 Ai merí ján ke piyáre, mujhe batá,
Tú apne galle ko kahán charátá hai, aur dopahar ke waqt kahán bithátá hai?
Kyúnki main tere rafíqon ke gallon ke pás
Kyún márí márí phirún?

8 Ai 'auraton men sab se jamíla, agar tú nahín jántí,
To galle ke naqsh i qadam par chalí já,
Aur apne buzgálon ko charwáhon ke khaimon ke pás pás chará.

9 Ai merí piyárí,
Main ne tujhe Fir'aun ke rath kí ghoriyon men se ek ke sáth tashbíh dí hai.
10 Tere gál musalsal zulfon men khushnumá hain,
Aur terí gardan motiyon ke háron men.
11 Ham tere liye sone ke tauq banáenge,
Aur un men chándí ke phúl jarenge.

12 Jab tak bádsháh tanáwul farmátá rahá,
Mere sumbul kí mahak urtí rahí.

13 Merá mahbúb mere liye dasta e murr hai,
Jo rát bhar merí chhátiyon ke darmiyán pará rahtá hai.
14 Merá mahbúb mere liye 'Ain Jadí ke angúristán se
Mihndí ke phúlon ká guchchhá hai.

15 Dekh, tú khúbrú hai, ai merí piyárí; dekh, tú khúbsúrat hai:
Terí ánkhen do kabútar hain.

16 Dekh, tú hí khúbsúrat hai, ai mere mahbúb, balki margúb i khátir hai:
Hamárá palang bhí sabz hai.
17 Hamáre ghar ke shahtír deodár ke,
Aur hamárí kariyán sanaubar kí hain.

2 Main Shárún kí nargis,
Aur wádíon kí sosan hún.

2 Jaisí sosan jháriyon men,
Waisí hí merí mahbúba kunwáriyon men hai.

3 Jaisá seb ká darakht ban ke darakhton men,
Waisá hí merá mahbúb naujawánon men hai.
Main niháyat shádmání se us ke sáye men baithí,
Aur us ká phal mere munh men míthá lagá.
4 Wuh mujhe maikháne ke andar láyá,
Aur us kí mahabbat ká jhandá mere úpar thá,
5 Kishmish se mujhe qarár do, sebon se mujhe tázadam karo,
Kyúnki main 'ishq kí bímár hún.
6 Us ká báyán háth mere sir ke níche hai,
Aur us ká dahiná háth mujhe gale se lagátá hai.

7 Ai Yarúshalem kí betiyo,
Main tum ko gazálon aur maidán kí harniyon kí qasam detí hún,
Ki tum mere piyáre ko na jagáo, na utháo,
Jab tak ki wuh uthná na cháhe.

8 Mere mahbúb kí áwáz! dekh, wuh á rahá hai;
Paháron par se kúdtá, aur tílon par se phándtá húá chalá átá hai.
9 Merá mahbúb áhú yá jawán haran kí mánind hai:
Dekh, wuh hamárí díwár ke píchhe khará hai,
Wuh khirkiyon se jhánktá hai,
Wuh jhanjhriyon se táktá hai.
10 Mere mahbúb ne mujh se báten kín, aur kahá,
Uth, merí piyárí, merí náznín, chalí á;
11 Kyúnki dekh, járá guzar gayá,
Menh baras chuká, aur nikal gayá;
12 Zamín par phúlon kí bahár hai,
Parandon ke chahchaháne ká waqt á pahunchá,
Aur hamárí sarzamín men qumríon kí áwáz sunái dene lagí;
13 Anjír ke darakhton men hare anjír pakne lage,
Aur táken phúlne lagín,
Un kí mahak phail rahí hai.
So uth, merí piyárí, merí jamíla, chalí á.
14 Ai merí kabútarí, jo chatánon ke daráron men, aur karáron kí ár men chhipí hai,
Mujhe apná chihra dikhá, mujhe apní áwáz suná;
Kyúnki tú máhjabín, aur terí áwáz shírín hai.
15 Hamáre liye lomriyon ko pakro, un lomrí bachchon ko, jo tákistán kharáb karte hain;
Kyúnki hamárí tákon men phúl lage hain.
16 Merá mahbúb merá hai, aur main us kí hún;
Wuh sosanon ke darmiyán charátá hai.
17 Jab tak din dhale, aur sáya barhe,
Tú phir á, ai mere mahbúb; tú gazál yá jawán haran kí tarah hokar á,
Jo Bátar ke paháron par hai.

3 Main ne rát ko apne palang par use dhúndhá jo merí ján ká piyárá hai:
Main ne use dhúndhá, par na páyá.
2 Ab main uthúngí, aur shahr men phirúngí,
Kúchon men aur bázáron men,
Us ko dhúndhúngí jo merí ján ká piyárá hai;
Main ne use dhúndhá, par na páyá.
3 Pahrewále, jo shahr men phirte hain, mujhe mile;

Main ne púchhá, Kyá tum ne use dekhá jo merí ján ká piyárá hai?
4 Abhi main un se thoṛá hí áge baṛhí thí,
Ki merí ján ká piyárá mujhe mil gayá;
Main ne use pakaṛ rakkhá, aur use na chhoṛá,
Jab tak ki main use apní mán ke ghar men,
Aur apní wálida ke khalwatkháne men na le gayí.

5 Ai Yarúshalem kí beṭiyo,
Main tum ko gazálon aur maidán kí harniyon kí qasam detí hún,
Ki tum mere piyáre ko na jagáo, na uṭháo,
Jab tak ki wuh uṭhná na cháhe.

6 Yih kaun hai jo murr aur lubán se,
Aur saudágaron ke tamám 'itron se mu'attar hokar,
Biyábán se dhuwen ke sutún kí mánind chalá átá hai?
7 Dekho, yih Sulaimán kí pálki hai;
Jis ke sáth Isráílí baháduron men se
Sáth pahlawán hain.
8 Wuh sab ke sab shamsherzan aur jang men máhir hain;
Rát ke khatre ke sabab se
Har ek kí talwár us kí rán par laṭak rahí hai.
9 Sulaimán bádsháh ne Lubnán kí lakriyon se
Apne liye ek pálkí banwáí.
10 Us ke ḍanḍe chándí ke banwáe,
Us kí nishast sone kí, aur gaddí argawání banwáí,
Aur us ke andar ká farsh
Yarúshalem kí beṭiyon ne 'ishq se murassa' kiyá.
11 Ai Siyyún kí beṭiyo, báhar niklo, aur Sulaimán bádsháh ko dekho,
Us táj ke sáth jo us kí mán ne us ke biyáh ke din
Aur us ke dil kí shádmání ke roz us ke sir par rakkhá.

4 Dekh, tú khúbrú hai, ai merí piyárí; dekh, tú khúbsúrat hai;
Terí ánkhen tere niqáb ke níche do kabútar hain;
Tere bál bakriyon ke galle kí mánind hain,
Jo koh i Jilí'ád par baiṭhí hon.
2 Tere dánt bheṛon ke galle kí mánind hain,
Jin ke bál katre gaye hon, aur jin ko gusl diyá gayá ho;
Jin men se har ek ne do bachche diye hon,
Aur un men ek bhí bánjh na ho.
3 Tere honṭh qirmizí ḍore hain,
Terá munh dilfareb hai;
Terí kanpaṭiyán tere niqáb ke níche
Anár ke ṭukṛon kí mánind hain.
4 Terí gardan Dáúd ká burj hai, jo siláhkháne ke liye baná,
Jis par hazár siparen laṭkái gayí hain,
Wuh sab kí sab pahlawánon kí siparen hain.
5 Terí donon chhátiyán do tawám áhú bachche hain,
Jo sosanon men charte hain.
6 Jab tak din ḍhale, aur sáya baṛhe,
Main murr ke paháṛ aur lubán ke ṭíle par já rahúngá.
7 Ai merí piyárí, tú sarápá jamíl hai;
Tujh men koí 'aib nahín.

8 Lubnán se mere sáth, ai dulhan,
Tú Lubnán se mere sáth chalí á;
Amána kí choṭí par se,
Sanír aur Harmún kí choṭí par se,
Sheron kí mándon se,
Aur chíton ke paháṛon par se nazar dauṛá.
9 Ai merí piyárí, merí zauja, tú ne merá dil lúṭ liyá;
Apní ek nazar se, apní gardan ke ek tauq se,
Tú ne merá dil gárat kar liyá.
10 Ai merí piyárí, merí zauja, terá 'ishq kyá khúb hai!
Terí mahabbat mai se ziyáda lazíz hai!
Aur tere 'itron kí mahak har tarah kí khushbú se baṛhkar hai.
11 Ai merí zauja, tere honṭhon se shahd ṭapaktá hai;
Shahd o shír terí zabán tale hain;
Terí poshák kí khushbú Lubnán kí sí hai.
12 Merí piyárí, merí zauja ek muqaffal bágícha hai;
Wuh mahfúz sotá aur sarbamuhr chashma hai.

13 Tere bág ke paude lazíz mewadár anár hain;
Mehndí aur sumbul bhí hain,
14 Jaṭámásí aur za'farán,
Bedmushk aur dárchíní, aur lubán ke tamám darakht,
Murr aur 'úd aur har tarah kí kháss khushbú.
15 Tú bágon men ek mamba',
A'b i hayát ká chashma,
Aur Lubnán ká jharná hai.

16 Ai bád i shimál, bedár ho, ai bád i junúb, chalí á;
Mere bág par se guzar, táki us kí khushbú phaile.
Merá mahbúb apne bág men áe,
Aur apne lazíz mewe kháe.

5 Main apne bág men áyá hún, ai merí piyárí, merí zauja:
Main ne apná murr apne balsán samet jama' kar liyá:
Main ne apná shahd chhatte samet khá liyá;
Main ne apní mai dúdh samet pí lí hai.
Ai dosto, kháo, piyo:
Piyo, hán, ai 'azízo, khúb jí bharke piyo.

2 Main sotí hún, par merá dil jágtá hai;
Mere mahbúb kí áwáz hai, jo khaṭkhaṭátá aur kahtá hai,
Mere liye darwáza khol, merí mahbúba, meri piyárí, merí kabútarí, merí pákíza;
Kyúnki merá sir shabnam se tar hai,
Aur merí zulfen rát kí búndon se bharí hain.
3 Main to kapre utár chukí, ab phir kaise pahinún?
Main to apne pánw dho chukí; ab un ko kyún mailá karún?
4 Mere mahbúb ne apná háth súrákh se andar kiyá,
Aur mere dil o jigar men us ke liye jumbish húí.
5 Main apne mahbúb ke liye darwáza kholne ko uṭhí;
Aur mere háthon se murr ṭapká,
Aur merí ungliyon se raqíq murr ṭapká,
Aur qufl ke daston par paṛá.
6 Main ne apne mahbúb ke liye darwázá kholá;
Lekin merá mahbúb muṛkar chalá gayá thá.
Jab wuh bolá to main behawás ho gayí:
Main ne use ḍhúnḍhá, par na páyá;
Main ne use pukárá, par us ne mujhe kuchh jawáb na diyá.
7 Pahrewále, jo shahr men phirte hain, mujhe mile,
Unhon ne mujhe márá, aur gháyal kiyá;
Shahrpanáh ke maháfizon ne merí chádar mujh se chhín lí.
8 Ai Yarúshalem kí beṭiyo, main tum ko qasam detí hún, ki agar merá mahbúb tum ko mil jáe,
To us se kah dená, ki main 'ishq kí bímár hún.

9 Tere mahbúb ko kisí dúsre mahbúb par kyá fazílat hai?
Ai 'auraton men sab se jamíla,
Tere mahbúb ko kisí dúsre mahbúb par kyá fauqíyat hai,
Jo tú ham ko is tarah qasam detí hai?

10 Merá mahbúb surkh o safed hai,
Wuh das hazár men mumtáz hai.
11 Us ká sir khális soná hai,
Us kí zulfen pechdarpech aur kauwe se kálí hain.
12 Us kí ánkhen un kabútaron kí mánind hain,
Jo dúdh men nahákar lab i daryá tamkanat se baiṭhe hon.
13 Us ke rukhsár phúlon ke chaman aur balsán kí ubhrí húí kiyáriyán hain;
Us ke honṭh sosan hain, jin se raqíq murr ṭapaktá hai.
14 Us ke háth zabarjad se murassa' sone ke halqe hain;
Us ká peṭ háthídánt ká kám hai, jis par nílam ke phúl bane hon.
15 Us kí ṭángen kundan ke páyon par sang i marmar ke sutún hain;
Wuh dekhne men Lubnán, aur khúbí men rashk i saro hai.
16 Us ká munh azbas shírín hai, hán, wuh sarápá 'ishqangez hai.
Ai Yarúshalem kí beṭiyo,
Yih hai merá mahbúb, yih hai merá piyárá.

6 Terá mahbúb kahán gayá?
Ai 'auraton men sab se jamíla,
Terá mahbúb kis taraf ko niklá,
Ki ham tere sáth us kí talásh men jáen?

2 Merá mahbúb apne bostán men balsán kí kiyáriyon kí taraf gayá hai,
Táki bágon men charáe, aur sosan jama' kare.
3 Main apne mahbúb kí hún, aur merá mahbúb merá hai,
Wuh sosanon men charátá hai.

4 Ai merí piyárí, tú Tirzah kí mánind khúbsúrat hai,
Yarúshalem kí mánind khushmanzar,
Aur 'alamdár lashkar ki mánind muhíb hai.
5 Apní ánkhen merí taraf se pher le,
Kyúnki wuh mujhe ghabrá detí hain.
Tere bál bakriyon ke galle kí mánind hain,
Jo koh i Jili'ád par baiṭhí hon.
6 Tere dánt bheṛon ke galle kí mánind hain,
Jin ko gusl diyá gayá ho;
Jin men se har ek ne do bachche diye hon,
Aur un men ek bhí bánjh na ho.
7 Terí kampaṭiyán tere niqáb ke níche
Anár ke ṭukṛon kí mánind hain.
8 Sáṭh rániyán aur assí haramen,
Aur beshumár kunwáriyán bhí hain.
9 Par merí kabútarí, merí pákíza benazír hai;
Wuh apní mán kí iklautí;
Wuh apní wálida kí ládlí hai.
Beṭiyon ne use dekhá, aur use mubárak kahá;
Rániyon aur haramon ne dekhkar us kí sitáish kí.

10 Yih kaun hai jis ká zuhúr subh kí mánind hai,
Jo husn men máhtáb,
Aur núr men áftáb,
Aur 'alamdár lashkar ki mánind muhíb hai?

11 Main chilgozon ke bág men gayá,
Ki wádí kí nabátát par nazar karún,
Aur dekhún ki ták men gunche,
Aur anáron men phúl nikle hain, ki nahín.
12 Mujhe abhí khabar bhí na thí, ki mere dil ne
Mujhe mere umará ke rathon par chaṛhá diyá.

13 Lauṭ á, lauṭ á, ai Shúlamít,
Lauṭ á, lauṭ á, ki ham tujh par nazar karen.

Tum Shúlamit par kyún nazar karoge,
Goyá wuh do lashkaron ká nách hai?

7 Ai amírzádí, tere pánw jútiyon men kaise khúbsúrat hain.
Terí ránon kí golái un zewaron kí mánind hai,
Jin ko kisí ustád kárígar ne banáyá ho.
2 Terí náf gol piyála hai,
Jis men miláí húí mai kí kamí nahín.
Terá peṭ gehún ká ambár hai,
Jis ke girdágird sosan hon.
3 Terí donon chhátiyán do áhú bachche hain,
Jo tawám paidá húe hon.
4 Terí gardan háthídánt ká burj hai;
Terí ánkhen Baitrabím ke pháṭak ke pás Hasbon ke chashme hain;
Terí nák Lubnán ke burj kí misál hai,
Jo Damishq ke rukh baná hai.
5 Terá sir tujh par Karmil kí mánind hai,
Aur tere sir ke bál argawání hain;
Bádsháh terí zulfon men asír hai.
6 Ai mahbúba, 'aish o 'ishrat ke liye,
Tú kaisí jamíla aur jánfazá hai!
7 Yih terí qámat khajúr kí mánind hai,
Aur terí chhátiyán angúr ke guchchhe hain.
8 Main ne kahá, Main is khajúr par chaṛhúngá,
Aur is kí shákhon ko pakaṛúngá.
Terí chhátiyán angúr ke guchchhe hon,
Aur tere sáns kí khushbú seb kí sí ho;
9 Aur terá munh bihtarín sharáb kí mánind ho,

Jo mere mahbúb ki taraf sídhí chalí játi hai,
Aur sonewálon ke honthon par se áhista áhista bah játí hai.

10 Main apne mahbúb kí hún,
Aur wuh merá mushtáq hai.
11 Ai mere mahbúb, chal, ham kheton men sair karen,
Aur gánwon men rát káṭen.
12 Phir taṛke angúristánon men chalen;
Aur dekhen ki áyá ták shigufta hai, aur us men phúl nikle hain,
Aur anár ki kaliyán khilí hain yá nahín;
Wahán main tujhe apní mahabbat dikháúngí.
13 Mardum giyáh kí khushbú phail rahí hai,
Aur hamáre darwázon par har qism ke tar o khushk mewe hain,
Jo main ne tere liye jama' kar rakkhe hain, ai mere mahbúb.

8 Kásh ki tú mere bhái kí mánind hotá,
Jis ne merí mán kí chhátiyon se dúdh piyá.
Main tujhe jab báhar pátí, to terí machchhiyán letí;
Aur koí mujhe haqír na jántá.
2 Main tujh ko apni mán ke ghar men le játi,
Wuh mujhe sikhátí;
Main apne anáron ke ras se
Tujhe mamzúj mai pilátí.
3 Us ká báyán háth mere sir ke níche hotá,
Aur dahiná mujhe gale se lagátá.

4 Ai Yarúshalem kí beṭiyo, main tum ko qasam detí hún,
Ki tum mere piyáre ko na jagáo, na uṭháo,
Jab tak ki wuh uṭhná na cháhe.

5 Yih kaun hai jo biyábán se
Apne mahbúb par takiya kiye chalí átí hai?

Main ne tujhe seb ke darakht ke níche jagáyá:
Jahán terí wiládat húí,
Jahán terí wálida ne tujhe janam diyá.

6 Nagín kí mánind mujhe apne dil men lagá rakh, aur ta'wíz kí mánind apne bázú par;
Kyúnki 'ishq maut kí mánind zabardast hai;
Aur gairat pátál se bemuruwwat hai.
Us ke shu'le ág ke shu'le hain,
Aur Khudáwand ke shu'le kí mánind.
7 Sailáb 'ishq ko bujhá nahín saktá,
Báṛh us ko ḍubá nahín saktí;
Agar ádmí mahabbat ke badle apná sab kuchh de ḍále,
To wuh sarásar hiqárat ke láiq ṭhahregá.

8 Hamárí ek chhoṭí bahin hai,
Abhí us kí chhátiyán nahin uṭhín;
Jis roz us kí bát chale,
Ham apní bahin ke liye kyá karen?
9 Agar wuh díwár ho,
To ham us par chándí ká burj banáenge;
Aur agar wuh darwáza ho,
To ham us par deodár ke takhte lagáenge.

10 Main díwár hún aur merí chhátiyán burj hain;
Aur main us kí nazar men salámatiyáfta kí mánind thí.
11 Ba'l Hámún men Sulaimán ká tákistán thá;
Us ne us tákistán ko bágbánon ke supurd kiyá,
Ki un men se har ek us ke phal ke badle hazár misqál chándí adá kare.
12 Merá tákistán jo merá hí hai, mere sámne hai:
Ai Sulaimán, tú to hazár le,
Aur us ke phal ke nigahbán do sau páen.

13 Ai bostán men rahnewali,
Rafíq terí áwáz sunte hain;
Mujh ko bhí suná.

14 Ai mere mahbúb, jaldí kar,
Aur us gazál yá áhú bachche kí mánind ho já,
Jo balsání paháṛiyon par hai.

YASA‘IYA'H

1 Yasa‘iyáh bin A'mús kí royá, jo us ne Yahúdáh aur Yarúshalem kí bábat Yahúdáh ke bádsháhon 'Uzziyáh aur Yútám aur A'khaz aur Hizqiyáh ke aiyám men dekhí.

2 Sun, ai ásmán, aur kán lagá, ai zamín, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main ne laṛkon ko pálá aur posá, par unhon ne mujh se sarkashí kí. 3 Bail apne málik ko pahchántá hai, aur gadhá apne sáhib kí charní ko; lekin baní Isráíl nahín jánte, mere log kuchh nahín sochte. 4 A'h khatákár guroh, badkirdárí se ladí húí qaum, badkirdáron kí nasl, makkár aulád; jinhon ne KHUDÁWAND ko tark kiyá, Isráíl ke Quddús ko haqír jáná, aur gumráh o bargashta ho gaye. 5 Tum kyún ziyáda bagáwat karke áur már kháoge? Tamám sir bímár hai, aur dil bi'lkull sust hai. 6 Talwe se lekar chándí tak us men kahín sihhat nahín; faqat zakhm aur choṭ aur saṛe húe gháo hí hain: jo na dabáe gaye, na bándhe gaye, na tel se narm kiye gaye hain. 7 Tumhárá mulk ujáṛ hai; tumhárí bastiyán jal gayín; pardesí tumhárí zamín ko tumháre sámne nigalte hain, wuh wírán hai, goyá use ajnabí logon ne ujáṛá hai. 8 Aur Siyyún kí beṭí chhoṛ dí gayí hai, jaisí jhonpṛí tákistán men aur chhappar kakṛí ke khet men, yá us shahr kí mánind, jo mahsúr ho gayá ho. 9 Agar RABB u'l afwáj hamárá thoṛá sá baqiya báqí na chhoṛtá, to ham Sadúm kí misl aur 'Amúrah kí mánind ho játe.

10 Ai Sadúm ke hákimo, KHUDÁWAND ká kalám suno; ai 'Amúrah ke logo, hamáre Khudá kí sharí'at par kán lagáo. 11 KHUDÁWAND farmátá hai, Tumháre zabíhon kí kasrat se mujhe kyá kám? main menḍhon kí sokhtaní qurbánion se aur farbih bachhṛon kí charbí se bezár hún, aur bailon aur bheṛon aur bakron ke khún men merí khushnúdí nahín. 12 Jab tum mere huzúr ákar mere dídár ke tálib hote ho, to kaun tum se yih cháhtá hai, ki merí bárgáhon ko raundo? 13 A'yande ko bátil hadye na láná, bakhúr se mujhe nafrat hai, naye chánd aur sabt aur 'ídí jamá'at se bhí; kyúnki mujh men badkirdárí ke sáth 'íd kí bardásht nahín. 14 Mere dil ko tumháre naye chándon aur tumhárí muqarrara 'ídon se nafrat hai: wuh mujh par bár hain; main un kí bardásht nahín kar saktá. 15 Jab tum apne háth phailáoge, to main tum se ánkh pher lúngá; hán, jab tum du'á par du'á karoge, to main na sunúngá: tumháre háth to khúnálúda hain. 16 Apne áp ko dho, apne áp ko pák karo; apne bure kámon ko merí ánkhon ke sámne se dúr karo, badfi'lí se báz áo, 17 nekokárí sikho, insáf ke tálib ho, mazlúmon kí madad karo, yatímon kí faryádrasí karo, bewáon ke hámí ho.

18 Ab KHUDÁWAND farmátá hai, A'o, ham báham hujjat karen; agarchi tumháre gunáh qirmizí hon, wuh barf kí mánind safed ho jáenge, aur harchand wuh argawání hon, taubhí ún kí mánind ujle honge. 19 Agar tum rází aur farmánbardár ho, to zamín ke achchhe achchhe phal kháoge: 20 par agar tum inkár karo, aur bágí ho, to talwár ká luqma ho jáoge, kyúnki KHUDÁWAND ne apne munh se yih farmáyá hai.

21 Wafádár bastí kaisí badkár ho gayí! wuh to insáf se ma'múr thí, aur rastbází us men bastí thí, lekin ab khúní rahte hain. 22 Terí chándí mail ho gayí; terí mai men pání mil gayá. 23 Tere sardár gardankash aur choron ke sáthí hain, un men se har ek rishwatdost aur in'ám ká tálib hai; wuh yatímon ká insáf nahín karte, aur bewáon kí faryád un tak nahín pahunchtí.

24 Is liye Khudáwand RABB u'l afwáj Isráíl ká Qádir yún farmátá hai, ki A'h, main zarúr apne mukhálifon se árám páúngá, aur apne dushmanon se intiqám lúngá. 25 Aur main tujh par apná háth baṛháúngá, aur terí mail bi'lkull dúr

kar dúngá, aur us ránge ko jo tujh men milá hai judá karúngá: 26 aur main tere qázion ko pahle kí tarah, aur tere mushiron ko ibtidá ke mutábiq bahál karúngá, is ke ba'd tú rástbáz bastí aur wafádár ábádí kahláegí. 27 Siyyún 'adálat ke sabab se, aur wuh jo us men gunáh se báz áe hain rástbází ke bá'is naját páenge. 28 Lekin gunahgár aur badkirdár sab ikatthe halák honge, aur jo KHUDÁWAND se bágí húe, faná kiye jáenge. 29 Kyúnki wuh un balúton se jin ko tum ne cháhá sharminda honge, aur tum un bágon se jin ko tum ne pasand kiyá hai khajil hoge. 30 Aur tum us balút kí mánind ho jáoge, jis ke patte jhar jáen, aur us bág kí misl jo beábí se súkh jáe. 31 Wahán ká pahlawán aisá ho jáegá, jaisá san, aur us ká kám chingárí ho jáegá; wuh donon báham jal jáenge, aur koí un kí ág na bujháegá.

2 Wuh bát jo Yasa'iyáh bin A'mús ne Yahúdáh aur Yarúshalem ke haqq men royá men dekhí.

2 A'khirí dinon men yún hogá, ki KHUDÁWAND ke ghar ká pahár paháron kí chotí par qáim kiyá jáegá, aur tilon se baland hogá, aur sab qaumen wahán pahunchengí. 3 Balki bahut sí ummaten áengí, aur káhengí, A'o, KHUDÁWAND ke pahár par charhen, ya'ní Ya'qúb ke Khudá ke ghar men dákhil hon, aur wuh apní ráhen ham ko batáegá, aur ham us ke ráston par chalenge: kyúnki sharí'at Siyyún se aur KHUDÁWAND ká kalám Yarúshalem se sádir hogá. 4 Aur wuh qaumon ke darmiyán 'adálat karegá, aur bahut sí ummaton ko dántegá, aur wuh apní talwáron ko torkar phálen, aur apne bhálon ko hansúe bana dálenge; aur qaum qaum par talwár na chaláegí, aur wuh phir kabhí jang karná na síkhenge.

5 Ai Ya'qúb ke gharáne, áo, ham KHUDÁWAND kí raushní men chalen. 6 Tú ne to apne logon ya'ní Ya'qúb ke gharáne ko tark kiyá, is liye ki wuh ahl i mashriq kí rusúm se pur hain, aur Filistion kí mánind shugún lete, aur begánon kí aulád ke sáth háth par háth márte hain. 7 Aur un ká mulk sone chándí se málámál hai, aur un ke khazánon kí kuchh intihá nahín; aur un ká mulk ghoron se bhará hai; aur un ke rathon ká kuchh shumár nahín. 8 Aur un kí sarzamín buton se bhí pur hai, wuh apne hí háthon kí san'at, ya'ní apní hí ungliyon kí kárígarí ko sijda karte hain. 9 Is sabab se chhotá ádmí past kiyá játá hai, aur bará ádmí zalíl hotá hai; aur tú un ko hargiz mu'áf na karegá. 10 KHUDÁWAND ke khauf se aur us ke jalál kí shaukat se chatán men ghus já, aur khák men chhip já. 11 Insán kí únchí nigáh níchí ki jáegí, aur baní A'dam ká takabbur past ho jáegá; aur us roz KHUDÁWAND hí sarbaland hogá. 12 Kyúnki RABB u'l afwáj ká din tamám magrúron, balandnazaron, aur mutakabbiron par áegá, aur wuh past kiye jáenge. 13 Aur Lubnán ke sab deodáron par jo baland aur únche hain, aur Basan ke sab balúton par, 14 aur sab únche paháron, aur sab baland tílon par, 15 aur har ek únche burj par, aur har ek fasílí díwár par, 16 aur Tarsís ke sab jaházon par, garaz har ek khushnumá manzar par, 17 aur ádmí ká takabbur zer kiyá jáegá, aur logon kí balandbíní past kí jáegí, aur us roz KHUDÁWAND hí sarbaland hogá. 18 Aur tamám but bi'lkull faná ho jáenge. 19 Aur jab KHUDÁWAND uthegá, ki zamín ko shiddat se hiláe, to log us ke dar se, aur us ke jalál kí shaukat se paháron ke gáron aur zamín ke shigáfon men ghusenge. 20 Us roz log apní sone chándí kí múraton ko jo unhon ne pújne ke liye banáín, chhuchhúndaron aur chamgádaron ke áge phenk denge; 21 táki jab KHUDÁWAND zamín ko shiddat se hiláne ke liye uthe, to us ke khauf se aur us ke jalál kí shaukat se chatánon ke gáron, aur náhamwár pattharon ke shigáfon men ghus jáen. 22 Pas tum insán se, jis ká dam us ke nathnon men hai, báz raho; kyúnki us kí kyá qadr hai?

3 Kyúnki dekho, Khudáwand RABB u'l afwáj Yarúshalem aur Yahúdáh se sahárá aur takiya, rotí ká tamám sahárá aur pání ká tamám takiya dúr kar degá, 2 ya'ní bahádur aur sáhib i jang ko, qází aur nabí ko, fálgír o kuhansál ko, 3 pachás pachás ke sardáron, aur 'izzatdáron, aur saláh-

káron, aur hoshyár kárígaron, aur máhir jádúgaron ko. 4 Aur main laṛkon ko un ke sardár banáúngá, aur nannhe bachche un par hukmrání karenge. 5 Logon men se har ek dúsre par, aur har ek apne hamsáye par sitam karegá; aur bachche búṛhon kí aur razíl sharífon kí gustákhí karenge. 6 Jab koí ádmí apne báp ke ghar men apne bhái ká dáman pakaṛkar kahe, ki Tú to poshákwálá hai, á tú hamárá hákim ho, aur is ujṛe des par qábiz ho já: 7 us roz wuh baland áwáz se kahegá, ki Mujh se intizám nahín hogá; kyúnki mere ghar men na roṭí hai, na kapṛá: mujhe logon ká hákim na banáo. 8 Kyúnki Yarúshalem kí barbádí ho gayí, aur Yahúdáh gir gayá; is liye ki un kí bolchál aur chálchalan Khudáwand ke khiláf hain, ki us kí jalálí ánkhon ko gazabnák karen. 9 Un ke munh kí súrat un par gawáhí detí hai; wuh apne gunáhon ko Sadúm kí mánind záhir karte hain, aur chhipáte nahín; un kí jánon par wáwailá hai! kyúnki wuh áp apne úpar balá láte hain. 10 Rástbázon kí bábat kaho, ki bhalá hogá; kyúnkí wuh apne kámon ká phal kháenge. 11 Sharíron par wáwailá hai! ki un ko badí pesh áegí, kyúnki wuh apne háthon ká kiyá páenge. 12 Mere logon kí yih hálat hai, kí laṛke un par zulm karte hain, aur 'auraten un par hukmrán hain. Ai mere logo, tumháre peshwá tum ko gumráh karte hain, aur tumháre chalne kí ráhon ko bigáṛte hain. 13 Khudáwand khaṛá hai, ki muqaddama laṛe, aur logon kí 'adálat kare. 14 Khudáwand apne logon ke buzurgon aur un ke sardáron kí 'adálat karne ko áegá; tum hí ho jo tákístán chaṭ kar gaye ho, aur miskínon kí lúṭ tumháre gharon men hai. 15 Khudáwand, Rabb u'l afwáj, farmátá hai, ki Is ke kyá ma'ní hain, ki tum mere logon ko dabáte aur miskínon ke sir kuchalte ho?

16 Aur Khudáwand farmátá hai, Chúnki Siyyún kí beṭiyán mutakabbir hain, aur gardankashí aur shokhchashmí se khirámán hotí hain, aur apne pánwon se názraftárí kartí aur ghúnghrú bajátí játí hain; 17 is liye Khudáwand Siyyún kí beṭiyon ke sir ganje aur un ke badan bepardá kar degá. 18 Us din Khudáwand un ke khalkhál kí zebáish, aur jáliyán aur chánd le legá, 19 aur áweze, aur pahunchián, aur niqáb, 20 aur táj, aur pázeb, aur paṭke, aur 'itrdán, 21 aur ta'wíz, aur angúṭhiyán, aur nath, 22 aur nafís poshákeu, aur oṛhniyán aur dopaṭṭe aur kíse, 23 aur ársiyán, aur bárík katání libás, aur dastáren aur burq'e bhí. 24 Aur yún hogá ki khushbú ke 'iwaz saṛáhaṭ hogí, aur paṭke ke badle rassí, aur gundhe húe bál kí jagah chandlápan, aur nafís libás ke 'iwaz ṭáṭ, aur husn ke badle dág. 25 Tere bahádur tah i teg honge, aur tere pahlawán jang men qatl honge. 26 Us ke pháṭak mátam aur nauha karenge; aur wuh ujáṛ hokar khák par baiṭhegí. 1 Us

4 waqt sát 'auraten ek mard ko pakaṛkar kahengí, ki Ham apní roṭí kháengí, aur apne kapṛe pahinengí: tú ham sab se sirf itná kar, ki ham tere nám se kahláen, táki hamárí sharmindagí miṭe.

2 Tab Khudáwand kí taraf se roídagí khúbsúrat o shándár hogí, aur zamín ká phal un ke liye jo baní Isráíl men se bach nikle, lazíz aur khushnumá hogá. 3 Aur yún hogá ki jo koí Siyyún men chhuṭ jáegá, aur jo koí Yarúshalem men báqí rahegá, balki har ek jis ká nám Yarúshalem ke zindon men likhá hogá, muqaddas kahláegá; 4 jab Khudáwand Siyyún kí beṭiyon kí gandagí ko dúr karegá, aur Yarúshalem ká khún rúh i 'adl aur rúh i sozán ke zarí'e se dho dálegá. 5 Tab Khudáwand phir koh i Siyyún ke har ek makán par aur us kí majlisgáhon par din ko bádal aur dhuwán aur rát ko raushan shu'la paidá karegá: tamám jalál par ek sáyabán hogá. 6 Aur ek khaima hogá jo din ko garmí men sáyadár makán, aur ándhí aur jhaṛí ke waqt árámgáh aur panáh kí jagah ho.

5 Ab main apne mahbúb ke liye apne mahbúb ká ek gít us ke tákistán kí bábat gáúngá. Mere mahbúb ká tákistán ek zarkhez pahár par thá. 2 Aur us ne use khodá aur us se patthar nikál phenke, aur achchhí se achchhí táken us men lagáín, aur us men burj banáyá, aur ek kolhú bhí us men tarāshá: aur intizár kiyá ki us men achchhe angúr lagen, lekin

us men janglí angúr lage. 3 Ab, ai Yarúshalem ke báshindo, aur Yahúdáh ke logo, mere aur mere tákistán men tum hí insáf karo, 4 ki main apne tákistán ke liye aur kyá kar saktá thá, jo main ne na kiyá? aur ab jo main ne achchhe angúron kí ummed kí, to is men janglí angúr kyún lage? 5 Main tum ko batátá hún, ki ab main apne tákistán se kyá karúngá: main us kí báṛ girá dúngá, aur wuh charágáh hogá; us ká iháta toṛ dálúngá, aur wuh pámál kiyá jáegá: 6 aur main use bi'lkull wírán kar dúngá, wuh na chhánṭá jáegá, na niráyá jáegá; us men úṇṭkaṭáre aur kánṭe ugenge, aur main bádalon ko hukm karúngá, ki us par menh na barsáen. 7 So Rabb u'l afwáj ká tákistán baní Isráíl ká gharáná hai, aur baní Yahúdáh us ká khushnumá paudá hai: us ne insáf ká intizár kiyá, par khúnrezí dekhí: wuh dád ká muntazir rahá, par faryád suní.

8 Un par afsos jo ghar se ghar aur khet se khet milá dete hain, yahán tak ki kuchh jagah báqí na bache, aur mulk men wuhí akele basen. 9 Rabb u'l afwáj ne mere kán men kahá, Yaqínan bahut se ghar ujaṛ jáenge, aur baṛe baṛe 'álíshán aur khúbsúrat makán bhí bechirág honge. 10 Kyúnki pandrah bíghe tákistán se faqat ek batt mai hásil hogí, aur ek khomar bíj se ek aifah galla.

11 Un par afsos jo subh sawere uṭhte hain, táki nashabází ke darpai hon, aur jo rát ko jágte hain, jab tak sharáb un ko bhaṛká na de. 12 Aur un ke jashn kí mahfilon men barbat aur sitár aur daf aur bín aur sharáb hain; lekin wuh Khudáwand ke kám ko nahín sochte, aur us ke háthon kí kárígarí par gaur nahín karte. 13 Is liye mere log jahálat ke sabab se asírí men játe hain, un ke buzurg bhúkon marte, aur 'awámm piyás se jalte hain. 14 Pas pátál apní hawas baṛhátá hai, aur apná munh beintihá pháṛtá hai, aur un ke sharíf aur 'ámm log aur gaugáí aur jo koí un men fakhr kartá hai, us men utar jáenge. 15 Aur chhoṭá ádmí jhukáyá jáegá, aur baṛá ádmí past hogá, aur magrúron kí ánkhen níchí ho jáengí. 16 Lekin Rabb u'l afwáj 'adálat men sarbaland hogá, aur Khudá e quddús kí taqdís sadáqat se kí jáegí. 17 Tab barre goyá apní charágáhon men charenge, aur daulatmandon ke wírán khet pardesiyon ke galle kháenge.

18 Un par afsos jo batálat kí tanábon se badkirdárí ko aur goyá gárí ke rasson se gunáh ko khench láte hain. 19 Aur jo kahte hain, ki Wuh jaldí kare aur phurtí se apná kám kare, ki ham dekhen; aur Isráíl ke Quddús kí mashwarat nazdík ho aur án pahunche, táki ham use jánen!

20 Un par afsos jo badí ko nekí, aur nekí ko badí kahte hain; aur jo núr kí jagah táríkí ko, aur táríkí kí jagah núr ko dete hain; aur shíríní ke badle talkhí, aur talkhí ke badle shíríní rakhte hain!

21 Un par afsos jo apní nazar men dánishmand aur apní nigáh men sáhib i imtiyáz hain!

22 Un par afsos jo mai píne men zoráwar, aur sharáb miláne men pahlawán hain; 23 jo rishwat lekar sharíron ko sádiq aur sádiqon ko nárást ṭhahráte hain! 24 Pas jis tarah ág bhúse ko khá játí hai, aur jaltá húá phús baiṭh játá hai, usí tarah un kí jaṛ bosída hogí, aur un kí kalí gard kí tarah uṛ jáegí; kyúnki unhon ne Rabb u'l afwáj kí sharí'at ko tark kiyá, aur Isráíl ke Quddús ke kalám ko haqír jáná.

25 Is liye Khudáwand ká qahr us ke logon par bhaṛká, aur us ne un ke khiláf apná háth baṛháyá, aur un ko márá; chunánchi paháṛ kánp gaye, aur un kí láshen bázáron men galázat kí mánind paṛí hain. Báwujúd is ke us ká qahr ṭal nahín gayá, balki us ká háth hanoz baṛhá húá hai. 26 Aur wuh qaumon ke liye dúr se jhanḍá kháṛá karegá, aur un ko zamín kí intihá se suskárkar buláegá; aur dekh, wuh dauṛe chale áenge: 27 na koí un men thakegá; na phislegá, na koí únghegá, na soegá; na un ká kamarband khulegá, aur na un kí jutiyon ká tasma ṭúṭegá. 28 Un ke tír tez hain, aur un kí sab kamánen kashída hongí, un ke ghoron ke sum chaqmáq aur un kí gáṛiyán girdbád kí mánind hongí. 29 Wuh sherní kí mánind garajenge, hán, wuh jawán sheron kí tarah daháṛenge: wuh gurrákar shikár pakṛenge, aur use berok ṭok le jáenge, aur koí bachánewálá na hogá. 30 Aur us

roz wuh un par aisá shor machá'enge, jaisá samundar ká shor hotá hai; aur agar koí is mulk par nazar kare, to bas, andherá aur tangháli hai; aur raushní us ke bádalon se tárík ho játí hai.

6 Jis sál men 'Uzziyáh bádsháh ne wafát páí, main ne KHUDÁWAND ko ek barí balandí par únche takht par baithe dekhá, aur us ke libás ke dáman se haikal ma'múr ho gayí. 2 Us ke ás pás saráfím khare the, jin men se har ek ke chha bázú the; aur har ek do se apná munh dhanpe thá, aur do se pánw, aur do se urtá thá. 3 Aur ek ne dúsre ko pukárá, aur kahá, Quddús, Quddús, Quddús, RABB u'l afwáj hai; sárí zamín us ke jalál se ma'múr hai. 4 Aur pukárnewále kí áwáz ke zor se ástánon kí bunyáden hil gayín, aur makán dhuwen se bhar gayá. 5 Tab main bol uthá, ki Mujh par afsos! main to barbád húá; kyúnki mere honth nápák hain, aur najislab logon men bastá hún; kyúnki merí ánkhon ne bádsháh RABB u'l afwáj ko dekhá. 6 Us waqt saráfím men se ek, sulgá húá koelá, jo us ne dastpanáh se mazbah par se uthá liyá, apne háth men lekar urtá húá mere pás áyá, 7 aur us se mere munh ko chhúá, aur kahá, Dekh, is ne tere labon ko chhúá; pas terí badkirdárí dúr húí, aur tere gunáh ká kaffára ho gayá. 8 Us waqt main ne KHUDÁWAND kí áwáz suní jis ne farmáyá, Main kis ko bhejún, aur hamárí taraf se kaun jáegá? Tab main ne 'arz kí, Main házir hún, mujhe bhej. 9 Aur us ne farmáyá, Já, aur in logon se kah, ki Tum suná karo, par samjho nahín; tum dekhá karo, par bújho nahín. 10 Tú in logon ke dilon ko charbá de, aur un ke kánon ko bhárí kar, aur un kí ánkhen band kar de, tá na ho, ki wuh apní ánkhon se dekhen, aur apne kánon se sunen, aur apne dilon se samajh len, aur báz áen, aur shifá páen. 11 Tab main ne kahá, Ai KHUDÁWAND yih kab tak? Us ne jawáb diyá, Jab tak bastiyán wírán na hon, aur koí basnewálá na rahe; aur ghar bechirág na hon, aur zamín sarásar ujár na ho jáe, 12 Aur KHUDÁWAND ádmíon ko dúr kar de, aur is sarzamín men matrúk maqám bakasrat hon. 13 Aur agar us men daswán hissa báqí bhí bach jáe, to wuh phir bhasam kiyá jáegá: lekin wuh butm aur balút kí mánind hogá, ki báwujúde ki wuh káte jáen taubhí un ká tund bach rahtá hai; so us ká tund ek muqaddas tukhm hogá.

7 Aur sháh i Yahúdáh A'khaz bin Yútám bin 'Uzziyáh ke aiyám men yún húá, ki Razín sháh i Arám aur Fiqah bin Ramaliyáh sháh i Isráíl ne Yarúshalem par charháí kí, lekin us par gálib na á sake. 2 Us waqt Dáúd ke gharáne ko yih khabar dí gayí, ki Arám Ifráím ke sáth muttahid hai. Pas us ke dil ne aur us ke logon ke dilon ne yún jumbish kháí, jaise jangal ke darakht ándhí se jumbish kháte hain.

3 Tab KHUDÁWAND ne Yasa'iyáh ko hukm kiyá, ki Tú apne bete Shiyár Yáshúb ko lekar úpar ke chashme kí nahr ke sire par, jo dhobiyon ke maidán kí ráh men hai, A'khaz se muláqát kar, 4 aur use kah, Khabardár ho, aur beqarár na ho, in luktiyon ke do dhuwenwále tukron se, ya'ní Arámí Razín aur Ramaliyáh ke bete kí qahrangezí se, na dar, aur terá dil na ghabráe. 5 Chúnki Arám aur Ifráím aur Ramaliyáh ká betá tere khiláf mashwarat karke kahte hain, 6 ki A'o, ham Yahúdáh par charháí karen, aur use tang karen, aur apne liye us men rakhna paidá karen aur Tábíl ke bete ko us ke darmiyán takhtnishín karen: 7 is liye Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, ki Is ko páedárí nahín, balki aisá ho bhí nahín saktá. 8 Kyúnki Arám ká dáru's saltanat Damishq hí hogá, aur Damishq ká sardár Razín: aur painsath baras ke andar Ifráím aisá kat jáegá, ki qaum na rahegá. 9 Ifráím ká bhí dáru's saltanat Sámariya hí hogá, aur Sámariya ká sardár Ramaliyáh ká betá. Agar tum ímán na láoge, to yaqínan tum bhí qáim na rahoge.

10 Phir KHUDÁWAND ne A'khaz se farmáyá, 11 KHUDÁWAND apne Khudá se koí nishán talab kar, khwáh niche pátál men, khwáh úpar balandí par 12 Lekin A'khaz ne kahá, ki Main talab nahín karúngá, aur KHUDÁWAND ko nahín ázmáúngá. 13 Tab us ne kahá, Ai Dáúd ke khándán, ab suno: kyá tumhárá

insán ko bezár karná koí halkí bát hai, ki mere Ḳhudá ko bhí bezár karoge? 14 Lekin Ḳhudáwand áp tum ko ek nishán baḳhshegá. Dekho, ek kuṉwárí hámila hogí, aur beṭá paidá hogá, aur wuh us ká nám 'Immánúel rakkhegí. 15 Wuh dahí aur shahd kháegá, jab tak ki wuh nekí aur badí ke radd o qubúl ke qábil na ho. 16 Par is se peshtar ki yih laṛká nekí aur badí ke radd o qubúl ke qábil ho, yih mulk jis ke donoṉ bádsháhoṉ se tujh ko nafrat hai, wírán ho jáegá. 17 Ḳhudáwand tujh par aur tere logoṉ aur tere báp ke gharáne par aise din láegá, jaise us din se jab Ifráím Yahúdáh se judá húá, áj tak kabhí na láyá, ya'ní sháh i Asúr ke din.

18 Aur us waqt yúṉ hogá, ki Ḳhudáwand Misr kí nahroṉ ke us sire par se makkhiyoṉ ko, aur Asúr ke mulk se zanbúroṉ ko suskárkar buláegá. 19 So wuh sab áeṉge aur wírán wádíoṉ meṉ, aur chaṭánoṉ ke daráṛoṉ meṉ, aur sab ḳháristánoṉ meṉ, aur sab charágáhoṉ meṉ chhá jáeṉge.

20 Usí roz Ḳhudáwand us usture se jo daryá e Furát ke pár se kiráye par liyá, ya'ní Asúr ke bádsháh se, sir aur páṉw ke bál múṉḍegá, aur is se dáṛhí bhí khurchí jáegí.

21 Aur us waqt yúṉ hogá ki ádmí sirf ek gáe aur do bheṛeṉ pálegá. 22 Aur un ke dúdh kí firáwání se log makkhan kháeṉge; kyúṉki har ek jo is mulk meṉ bach rahegá, makkhan aur shahd hí kháyá karegá.

23 Aur us waqt yih hálat ho jáegí, ki har jagah hazároṉ rupaye ke tákistánoṉ kí jagah ḳhárdár jháṛiyáṉ hoṉgí. 24 Log tír aur kamáneṉ lekar waháṉ áeṉge, kyúṉki tamám mulk káṉṭoṉ aur jháṛiyoṉ se pur hogá. 25 Magar un sab paháṛiyoṉ par jo kudálí se khodí játí thíṉ, jháṛiyoṉ aur káṉṭoṉ ke ḳhauf se tú phir na chaṛhegá, lekin wuh gáe bail aur bheṛ bakriyoṉ kí charágáh hoṉgí.

8 Phir Ḳhudáwand ne mujhe farmáyá, ki Ek baṛí taḳhtí le, aur us par sáf sáf likh: Maher-shálál-hásh-baz ke liye. 2 Aur do diyánatdár gawáhoṉ ko, ya'ní Uriyáh káhin ko, aur Zakariyáh bin Yabarakiyáh ko sháhid baná. 3 Aur maiṉ nabiye ke pás gayá; so wuh hámila húí, aur beṭá paidá húá. Tab Ḳhudáwand ne mujhe farmáyá, ki Us ká nám Maher-shálál-hásh-baz rakh: 4 Kyúṉki is se peshtar ki yih laṛká Abbá aur Ammáṉ kahná síkhe, Damishq ká mál aur Sámariya kí lúṭ ko uṭhwákar sháh i Asúr ke huzúr le jáeṉge.

5 Phir Ḳhudáwand ne mujh se farmáyá, 6 Chúṉki in logoṉ ne chashma e Shílokh ke áhistarau pání ko radd kiyá, aur Razín aur Ramaliyáh ke beṭe par máil húe; 7 is liye ab dekh, Ḳhudáwand daryá e Furát ke saḳht shadíd sailáb ko, ya'ní sháh i Asúr aur us kí sárí shaukat ko, in par chaṛhá láegá, aur wuh apne sab náloṉ par aur apne sab kanároṉ se bah niklegá: 8 aur wuh Yahúdáh meṉ baṛhtá chalá jáegá, aur us kí tugyání baṛhtí jáegí, wuh gardan tak pahuṉchegá, aur us ke paroṉ ke phailáo se tere mulk kí sárí wus'at, ai 'Immánúel, chhip jáegí.

9 Ai logo, dhúm macháo, par tum ṭukṛe ṭukṛe kiye jáoge; aur ai dúr dúr ke mulkoṉ ke báshindo, suno: kamar báṉdho, par tumháre ṭukṛe ṭukṛe kiye jáeṉge; kamar báṉdho, par tumháre purze purze hoṉge. 10 Tum mansúba báṉdho, par wuh bátil hogá; tum kuchh kaho, aur use qiyám na hogá: kyúṉki Ḳhudá hamáre sáth hai. 11 Kyúṉki Ḳhudáwand ne, jab us ká háth mujh par gálib húá, aur in logoṉ kí ráh meṉ chalne se mujhe mana' kiyá, to mujh se yúṉ farmáyá, ki 12 Tum us sab ko jise yih log sázish kahte haiṉ, sázish na kaho; aur jis se wuh ḍarte haiṉ, tum na ḍaro, aur na ghabráo. 13 Tum Rabb u'l afwáj hí ko muqaddas jáno, aur usí se ḍaro, aur usí se ḳháif raho. 14 Aur wuh ek maqdis hogá, lekin Isráíl ke donoṉ gharánoṉ ke liye sadma aur ṭhokar ká patthar, aur Yarúshalem ke báshindoṉ ke liye phandá aur dám hogá. 15 Un meṉ se bahutere us se ṭhokar kháeṉge, aur gireṉge, aur pásh pásh hoṉge, aur dám meṉ phaṉseṉge, aur pakṛe jáeṉge.

16 Shahádatnáma band kar do, aur mere shágirdoṉ ke liye sharí'at par muhr karo. 17 Maiṉ bhí Ḳhudáwand kí ráh dekhúṉgá, jo ab Ya'qúb ke gharáne se apná muṉh chhipátá hai; maiṉ us ká intizár karúṉgá.

18 Dekh, main un larkon samet, jo KHUDÁWAND ne mujhe bakhshe, RABB u'l afwáj kí taraf se, jo koh i Siyyún men rahtá hai, baní Isráíl ke darmiyán nishánon aur 'ajáib o gharáib ke liye hún.

19 Aur jab wuh tum se kahen, Tum jinnát ke yáron aur afsúngaron kí, jo phusphusáte aur barbaráte hain, talásh karo, to tum kaho, Kyá logon ko munásib nahín ki apne Khudá ke tálib hon? kyá zindon kí bábat murdon se suwál karen? 20 Sharí'at aur shahádat par nazar karo, agar wuh is kalám ke mutábiq na bolen, to un ke liye subh na hogí. 21 Tab wuh mulk men bhúke aur khastahál phirenge; aur yún hogá ki jab wuh bhúke hon, to ján se bezár honge, aur apne bádsháh aur apne Khudá par la'nat karenge, aur apne munh ásmán kí taraf uthá enge. 22 Phir zamín kí taraf dekhenge, aur nágahán tangí aur táríkí, ya'ní zulmat i andoh aur tíragí men khadere jáenge, 1 lekin andohgín kí tíragí játí rahegí.

9 Us ne qadím zamáne men Zabúlún aur Naftálí ke 'iláqon ko zalíl kiyá; par ákhirí zamáne men qaumon ke Galíl men daryá kí simt Yardan ke pár buzurgí degá. 2 Jo log táríkí men chalte the, unhon ne barí raushní dekhí: jo maut ke sáye ke mulk men rahte the, un par núr chamká. 3 Tú ne qaum ko barháyá, tú ne un kí shádmání ko ziyáda kiyá: wuh tere huzúr aise khush hain, jaise fasl kátte waqt aur ganímat kí taqsím ke waqt log khush hote hain. 4 Kyúnki tú ne un ke bojh ke júe aur un ke kandhe ke lath aur un par zulm karnewále ke 'asá ko aisá torá hai, jaisá Midyán ke din men kiyá thá. 5 Kyúnki jang men musallah mardon ke tamám siláh aur khúnáluda kapre jaláne ke liye ág ká índhan honge. 6 Is liye hamáre liye ek larká tawallud húá, aur ham ko ek betá bakhshá gayá; aur saltanat us ke kandhe par hogí: aur us ká nám 'Ajíb, Mushír, Khudá e Qádir, Abadíyat ká Báp, Salámatí ká Sháhzáda hogá. 7 Us kí saltanat ke iqbál aur salámatí kí kuchh intihá na hogí, wuh Dáúd ke takht, aur us kí mamlukat par áj se abad tak hukmrán rahegá, aur 'adálat aur sadáqat se use qiyám bakhshegá. RABB u'l afwáj kí gaiyúrí yih karegí.

8 KHUDÁWAND ne Ya'qúb ke pás paigám bhejá, aur wuh Isráíl par názil húá. 9 Aur sab log ma'lúm karenge, ya'ní baní Ifráím aur ahl i Sámariya jo takabbur aur sakhtdilí se kahte hain, 10 ki Inten gir gayín, par ham taráshe húe pattharon kí 'imárat banáenge; gúlar ke darakht káte gaye, par ham deodár lagáenge. 11 Is liye KHUDÁWAND Razín kí mukhálif gurohon ko un par charhá láegá, aur un ke dushmanon ko khud musallah karegá; 12 áge Arámí honge, aur píchhe Filistí; aur wuh munh pasárkar Isráíl ko nigal jáenge. Báwujúd is ke us ká qahr tal nahín gayá, balki us ká háth hanoz barhá húá hai.

13 Taubhí log apne márnewále kí taraf na phire, aur RABB u'l afwáj ke tálib na húe. 14 Is liye KHUDÁWAND Isráíl ke sir aur dum aur kháss o 'ámm ko ek hí din men kát dálegá. 15 Buzurg aur 'izzatdár ádmí sir hai, aur jo nabí jhúthí báten sikhátá hai, wuhí dum hai. 16 Kyúnki jo in logon ke peshwá hain, in se khatákárí karáte hain, aur un ke pairau nigle jáenge. 17 Pas KHUDÁWAND un ke jawánon se khushnúd na hogá, aur wuh un ke yatímon aur un kí bewáon par kabhí rahm na karegá; kyúnki un men har ek bedín aur badkirdár hai, aur har ek munh hamáqat ugaltá hai. Báwujúd is ke us ká qahr tal nahín gayá, balki us ká háth hanoz barhá húá hai.

18 Kyúnki sharárat ág kí tarah jalátí hai, wuh khas o khár ko khá játí hai, balki wuh jangal kí gunján jháriyon men shu'lazan hotí hai, aur wuh dhuwen ke bádal men úpar ko ur játí hain. 19 RABB u'l afwáj ke qahr se yih mulk jaláyá gayá hai; aur log índhan kí mánind hain; koí apne bháí par rahm nahín kartá. 20 Aur koí dahiní taraf se chhínegá, par bhúká rahegá; aur wuh báín taraf se kháegá, par ser na hogá; un men se har ek ádmí apne bázú ká gosht kháegá: 21 Munassí Ifráím ká, aur Ifráím Munassí ká, aur wuh milkar Yahúdáh ke mukhálif honge. Báwujúd is ke us ká qahr tal nahín gayá, balki us ká háth hanoz barhá húá hai.

10 Un par afsos jo beinsáfí se faisale karte hain, aur un par jo zulm kí rúbakáren likhte hain: 2 táki miskínon ko 'adálat se mahrúm karen, aur jo mere logon men muhtáj hain, un ká haqq chhín len, aur bewáon ko lúṭen, aur yatím un ká shikár hon. 3 So tum mutálaba ke din aur us kharábí ke din, jo dúr se áegí, kyá karoge? tum kumak ke liye kis ke pás dauṛoge? aur tum apní shaukat kahán rakh chhoṛoge? 4 Wuh qaidíon men ghusenge, aur maqtúlon ke níche chhipenge. Báwujúd is ke us ká qahr ṭal nahín gayá, balki us ká háth hanoz baṛhá húá hai.

5 Asúr, ya'ní mere qahr ke 'asá par, afsos! jo laṭh us ke háth men hai, so mere qahr ká hathyár hai. 6 Main use ek riyákár qaum par bhejúngá, aur un logon kí mukhálafat men jin par merá qahr hai, main use hukm i qata'í dúngá, ki mál lúṭe aur ganímat le le, aur un ko bázáron kí kíchaṛ kí mánind latáṛe. 7 Lekin us ká yih khayál nahín hai, aur us ke dil men yih khwáhish nahín ki aisá kare; balki us ká dil yih cháhtá hai, ki qatl kare, aur bahut sí qaumon ko káṭ ḍále. 8 Kyúnki wuh kahtá hai, Kyá mere umará sab ke sab bádsháh nahín? 9 Kyá Kalno Karkimís kí mánind nahín hai? aur Hamát Arfad kí mánind nahín? aur Sámariya Damishq kí mánind nahín hai? 10 Jis tarah mere háth ne buton kí mamlukaten hásil kín, jin kí khodí húí múraten Yarúshalem aur Sámariya kí múraton se kahín bihtar thín; 11 kyá jaisá main ne Sámariya se aur us ke buton se kiyá, waisá hí Yarúshalem aur us ke buton se na karúngá?

12 Lekin yún hogá, ki jab Khudáwand koh i Siyyún par aur Yarúshalem men apná sab kám kar chukegá, tab, wuh farmátá hai, Main sháh i Asúr ko us ke gustákh dil ke samare kí, aur us kí balandnazarí aur ghamand kí sazá dúngá. 13 Kyúnki wuh kahtá hai, Main ne apne zor i bázú se aur apní dánish se yih kiyá hai; kyúnki main dánishmand hún, hán, main ne qaumon kí hudúd ko sarká diyá, aur un ke khazáne lúṭ liye; aur main ne jangí mard kí mánind takhtnishínon ko utár diyá. 14 Aur mere háth ne logon kí daulat ko ghonsle kí tarah páyá, aur jaise koí un andon ko jo matrúk paṛe hon sameṭ le, waise hí main sárí zamín par qábiz húá, aur kisí ko yih jur'at na húí ki par hiláe, yá chonch khole, yá chahchaháe. 15 Kyá kulháṛá us ke rúbarú jo us se káṭtá hai, láfzaní karegá? Kyá árá árákash ke sámne shekhí máregá? goyá 'asá apne uṭhánewále ko harakat detá hai, aur chhaṛí ádmí ko uṭhátí hai.

16 Is sabab se Khudáwand, Rabb u'l afwáj, us ke farbih jawánon par lágarí bhejegá, aur us kí shaukat ke níche ek sozish ág kí sozish kí mánind bhaṛkáegá. 17 Balki Isráíl ká núr hí ág ban jáegá, aur us ká Quddús ek shu'la hogá, aur wuh us ke khas o khár ko ek din men jalákar bhasam kar degá; 18 aur us ke ban aur bág kí khushnumáí ko bi'lkull nest o nábúd kar degá, aur wuh aisá ho jáegá, jaisá koí maríz jo gash kháe. 19 Aur us ke bág ke darakht aise thoṛe báqí bachenge, ki ek laṛká bhí un ko ginkar likh le.

20 Aur us waqt yún hogá, ki wuh jo baní Isráíl men se báqí rah jáenge, aur Ya'qúb ke gharáne men se bach rahenge, us par jis ne un ko márá phir takiya na karenge; balki Khudáwand Isráíl ke Quddús par sachche dil se tawakkul karenge. 21 Ek baqiya ya'ní Ya'qúb ká baqiya Khudá e Qádir kí taraf phiregá. 22 Kyúnki, ai Isráíl, agarchi tere log samundar kí ret kí mánind hon, taubhí un men ká sirf ek baqiya wápas áegá; aur barbádí púre 'adl se muqarrar ho chukí hai. 23 Kyúnki Khudáwand, Rabb u'l afwáj, muqarrara barbádí tamám rú e zamín par záhir karegá.

24 Lekin Khudáwand, Rabb u'l afwáj, farmátá hai, Ai mere logo, jo Siyyún men baste ho, Asúr se na ḍaro, agarchi wuh tum ko laṭh se máre aur Misr kí tarah tum par apná 'asá uṭháe. 25 Lekin thoṛí hí der hai, ki josh o kharosh mauqúf hogá, aur un kí halákat se mere qahr kí taskín hogí. 26 Kyúnki Rabb u'l afwáj Midyán kí khúnrezí ke mutábiq jo 'Oreb kí chaṭán par húí: us par ek koṛá uṭháegá, us ká 'asá samundar par hogá, hán, wuh use Misr kí tarah uṭháegá. 27 Aur us

waqt yún hogá, ki us ká bojh tere kandhe par se, aur us ká júá terí gardan par se, uṭhá liyá jáegá, aur wuh júá masah ke sabab se toṛá jáegá.

28 Wuh 'Aiyát men áyá hai, Mujron men se hokar guzar gayá; us ne apná asbáb Mikmás men rakkhá hai. 29 Wuh gháṭí se pár gaye, unhon ne Jiba' men rát káṭí; Rámah hirásán hai; Jibi'ah i Sáúl bhág niklá hai. 30 Ai Jalím kí beṭí, chíkh már! ai miskín 'Anatot apní áwáz Lais ko suná! 31 Madmínah chal niklá, Jebím ke rahnewále nikal bháge. 32 Wuh áj ke din Nob men khaimazan hogá; tab wuh dukhtar i Siyyún ke pahár ya'ní koh i Yarúshalem par háth uṭhákar dhamkáegá.

33 Dekho, Khudáwand, Rabb u'l afwáj, haibatnák taur se márkar shákhon ko chhánṭ ḍálegá; qaddáwar káṭ ḍále jáenge, aur baland past kiye jáenge. 34 Aur wuh jangal kí gunján jháṛiyon ko lohe se káṭ ḍálegá, aur Lubnán ek zabardast ke háth se gir jáegá.

11 Aur Yassí ke tane se ek konpal niklegá, aur us kí jaṛon se ek báráwar shákh paidá hogí: 2 aur Khudáwand kí rúh us par ṭhahregí, hikmat aur khirad kí rúh, maslahat aur qudrat kí rúh, ma'rifat aur Khudáwand ke khauf kí rúh; 3 aur us kí shádmání Khudáwand ke khauf men hogí, aur wuh na apní ánkhon ke dekhne ke mutábiq insáf karegá, aur na apne kánon ke sunne ke muwáfiq faisala karegá: 4 balki wuh rástí se miskínon ká insáf karegá, aur 'adl se zamín ke kháksáron ká faisala karegá: aur wuh apní zabán ke 'asá se zamín ko máregá, aur apne labon ke dam se sharíron ko faná kar ḍálegá. 5 Us kí kamar ká paṭká rástbází hogí, aur us ke pahlú par wafádárí ká paṭká hogá. 6 Pas bheriyá barre ke sáth rahegá, aur chítá bakrí ke bachche ke sáth baiṭhegá; aur bachhṛá aur sher bachcha aur palá húá bail mil julkar rahenge; aur nanhá bachcha un kí peshrawí karegá. 7 Gáe aur richhní milkar charengí, un ke bachche ikaṭṭhe baiṭhenge, aur sher i babar bail kí tarah bhúsá kháegá. 8 Aur dúdhpítá bachcha sánp ke bil ke pás khelegá, aur wuh laṛká jis ká dúdh chhuṛáyá gayá ho, afa'í ke bil men háth ḍálegá. 9 Wuh mere koh i muqaddas par na zarar pahuncháenge, na halák karenge; kyúnki jis tarah samundar pání se bhará hai, usí tarah zamín Khudáwand ke 'irfán se ma'múr hogí.

10 Aur us waqt yún hogá, ki log Yassí kí us jaṛ ke tálib honge, jo logon ke liye ek nishán hai; aur us kí árámgáh jalálí hogí.

11 Aur us waqt yún hogá, ki Khudáwand dúsrí martaba apná háth baṛháegá, ki apne logon ká baqiya jo bach rahá ho, Asúr aur Misr, aur Fatrús, aur Kúsh, aur 'Ailám, aur Sin'ár, aur Hamát aur samundar kí atráf se wápas láe. 12 Aur wuh qaumon ke liye ek jhanḍá kháṛá karegá, aur un Isráílíon ko jo khárij kiye gaye hon, jama' karegá; aur sab baní Yahúdáh ko jo parágarda honge, zamín kí cháron taraf se faráham karegá. 13 Tab baní Ifráím men hasad na rahegá, aur baní Yahúdáh ke dushman káṭ ḍále jáenge: baní Ifráím baní Yahúdáh par hasad na karenge, aur baní Yahúdáh baní Ifráím se kína na rakkhenge. 14 Aur wuh magrib kí taraf Filistíon ke kandhon par jhapṭenge, aur wuh milkar mashriq ke basnewálon ko lúṭenge, aur Adom aur Moáb par háth ḍálenge; aur baní 'Ammon un ke farmánbardár honge. 15 Tab Khudáwand bahr i Misr kí khalíj ko bi'lkull nest kar degá, aur apní bád i samúm se daryá e Furát par háth chaláegá, aur us ko sát nále kar degá, aur aisá karegá, ki log júte pahine húe pár chale jáenge. 16 Aur us ke báqí logon ke liye jo Asúr men se bach rahenge. ek aisí sháhráh hogí, jaisí baní Isráíl ke liye thí jab wuh mulk i Misr se nikle.

12 Aur us waqt tú kahegá, Ai Khudáwand, main terí sitáish karúngá; ki agarchi tú mujh se nákhush thá, taubhí terá qahr ṭal gayá, aur tú ne mujhe tasallí dí. 2 Dekho, Khudá merí naját hai; main us par tawakkul karúngá, aur na ḍarúngá; kyúnki Yáh Yahowáh merá zor aur merá sarod hai, aur wuh merí naját húá hai. 3 Pas tum khush hokar naját ke chashmon se pání bharoge. 4 Aur us waqt tum kahoge, Khudáwand kí sitáish

karo, us se du'á karo; logon ke darmiyán us ke kámon ká bayán karo, aur kaho, ki Us ká nám baland hai. 5 Khudáwand kí madhsaráí karo, kyúnki us ne jalálí kám kiye, jin ko tamám dunyá jántí hai. 6 Ai Siyyún kí basnewálí, tú chillá aur lalkár: kyúnki tujh men Isráíl ká Quddús buzurg hai.

13 Bábul kí bábat bár i nubuwwat jo Yasa'iyáh bin A'mús ne royá men páyá.

2 Tum nange pahár par ek jhandá khará karo, un ko baland áwáz se pukáro, aur háth se ishára karo, ki wuh sardáron ke darwázon ke andar jáen. 3 Main ne apne makhsús logon ko hukm kiyá; main ne apne baháduron ko jo merí khudáwandí se masrúr hain buláyá hai, ki wuh mere qahr ko anjám den. 4 Paháron men ek hujúm ká shor hai, goyá bare lashkar ká! mamlukaton kí qaumon ke ijtimá' ká gaugá hai! Rabb u'l afwáj jang ke liye lashkar jama' kartá hai. 5 Wuh dúr mulk se ásmán kí intihá se áte hain, hán, Khudáwand aur us ke qahr ke hathyár, táki tamám mulk ko barbád karen. 6 Ab tum wáwailá karo; kyúnki Khudáwand ká din nazdík hai; wuh Qádir i mutlaq kí taraf se barí halákat kí mánind áegá. 7 Is liye sab háth dhíle honge, aur har ek ká dil pighal jáegá. 8 Aur wuh hirásán honge; jánkaní aur gamginí un ko á legí; wuh aise dard men mubtalá honge, jaise 'aurat zih kí hálat men; wuh sarásíma hokar ek dúsre ká munh dekhenge, aur un ke chihre shu'lanumá honge. 9 Dekho, Khudáwand ká wuh din átá hai, jo gazab men aur qahr i shadíd men sakht durusht hai; táki mulk ko wírán kare, aur gunahgáron ko us par se nest o nábúd kar de. 10 Kyúnki ásmán ke sitáre aur kawákib benúr ho jáenge, aur súraj tulú' hote hote tárík ho jáegá, aur chánd apní raushní na degá. 11 Aur main jahán ko us kí buráí ke sabab se, aur sharíron ko un kí badkirdárí kí sazá dúngá, aur main magrúron ká gurúr nest aur haibatnák logon ká ghamand past kar dúngá. 12 Main ádmí ko khális sone se, balki insán ko Ofír ke kundan se bhí kamyáb banáúngá. 13 Is liye main ásmánon ko larzáúngá, aur Rabb u'l afwáj ke gazab se aur us ke qahr i shadíd ke roz zamín apní jagah se jhatkí jáegí. 14 Aur yún hogá, ki wuh khadere húe áhú aur láwáris bheron kí mánind honge; un men se har ek apne logon kí taraf mutawajjih hogá, aur har ek apne watan ko bhágegá. 15 Har ek jo mil jáe, ár pár chhedá jáegá, aur har ek jo pakrá jáe, talwár se qatl kiyá jáegá. 16 Aur un ke bál bachche un kí ánkhon ke sámne pára pára honge; un ke ghar lúte jáenge, aur un kí 'auraton kí behurmatí hogí. 17 Dekho, main Mádíon ko un ke khiláf barangekhta karúngá, jo chándí ko khátir men nahín láte, aur sone se khush nahín hote. 18 Un kí kamánen jawánon ko tukre tukre kar dálengí, aur wuh shírkhwáron par tars na kháenge, aur chhote bachchon par rahm kí nazar ná karenge. 19 Aur Bábul, jo mamlukaton kí hashmat aur Kasdíon kí buzurgí kí raunaq hai, Sadúm aur 'Amúrah kí mánind ho jáegá, jin ko Khudá ne ulat diyá. 20 Wuh abad tak ábád na hogá, aur pusht dar pusht us men koí na basegá; wahán hargiz 'Arab khaime na lagáenge, aur wahán gadariye gallon ko na bitháenge. 21 Par ban ke janglí darande wahán baithenge, aur un ke gharon men ullú bhare honge: wahán shuturmurg basenge, aur chhagmánas wahán náchenge. 22 Aur gídar un ke 'álíshán makánon men, aur bheriye un ke rangmahallon men chilláenge: us ká waqt nazdík á pahunchá hai, aur us ke dinon ko ab túl nahín hogá.

14 1 Kyúnki Khudáwand Ya'qúb par rahm farmáegá, balki wuh Isráíl ko hanoz barguzída karegá, aur un ko un ke mulk men phir qáim karegá: aur pardesí un ke sáth mel karenge, aur Ya'qúb ke gharáne se mil jáenge. 2 Aur log un ko lákar un ke mulk men pahuncháenge, aur Isráíl ká gharáná Khudáwand kí sarzamín men un ká málik hokar un ko gulám aur laundiyán banáegá; kyúnki wuh apne asír karnewálon ko asír karenge; aur apne zulm karnewálon par hukúmat karenge.

3 Aur yún hogá, ki jab Khudáwand tujhe terí mihnat o mashaqqat

9e aur sakht khidmat se, jo unhon ne tujh se karáí, ráhat bakhshegá, 4 tab tú sháh i Bábul ke khiláf yih masal láegá, aur kahegá, ki Zálim kaisá nábúd ho gayá, aur gásib kaisá nest húá! 5 Khudáwand ne sharíron ká lath ya'ní beinsáf hákimon ká 'asá tor dálá; 6 wuhí jo logon ko qahr se mártá rahá, aur qaumon par gazab ke sáth hukmrání kartá rahá, aur koí rok na saká. 7 Sárí zamín par árám o ásáish hai, wuh yakáyak gít gáne lagte hain. 8 Hán, sanaubar ke darakht aur Lubnán ke deodár tujh par yih kahte húe khushí karte hain, ki Jab se tú giráyá gayá, tab se koí kátnewálá hamárí taraf nahín áyá. 9 Pátál níche se tere sabab se jumbish khátá hai, ki tere áte waqt terá istiqbál kare: wuh tere liye murdon ko ya'ní zamín ke sab sardáron ko jagátá hai; wuh qaumon ke sab bádsháhon ko un ke takhton par se uthá khará kartá hai. 10 Wuh sab tujh se kahenge, Kyá tú bhí hamárí mánind 'ájiz ho gayá? tú aisá ho gayá jaise ham hain? 11 Terí shán o shaukat aur tere sázon kí khusháwází pátál men utárí gayí: tere níche kíron ká farsh húá, aur kíre hí terá báláposh bane. 12 Ai subh ke raushan sitáre, tú kyúnkar ásmán par se gir pará! ai qaumon ko past karnewále, tú kyúnkar zamín par patká gayá! 13 Tú to apne dil men kahtá thá, Main ásmán par charh jáúngá, main apne takht ko Khudá ke sitáron se bhí únchá karúngá, aur main shimálí atráf men jamá'at ke pahár par baithúngá: 14 main bádalon se bhí úpar charh jáúngá; main Khudá Ta'álá kí mánind húngá. 15 Lekin tú pátál men garhe kí tah men utárá jáegá. 16 Aur jin kí nazar tujh par paregí, tujhe gaur se dekhkar kahenge, Kyá yih wuhí shakhs hai, jis ne zamín ko larzáyá, aur mamlukaton ko hilá diyá; 17 jis ne jahán ko wírán kiyá, aur us kí bastiyán ujár dín; jis ne apne asíron ko ázád na kiyá, ki ghar kí taraf jáen? 18 Qaumon ke tamám bádsháh sab ke sab apne apne maskan men shaukat ke sáth árám karte hain. 19 Lekin tú apní gor se báhar nikammí shákh kí mánind nikál phenká gayá; tú un maqtúlon ke níche dabá hai, jo talwár se chhede gaye, aur garhe ke pattharon par gire hain; us lásh kí mánind jo pánwon se latárí gayí ho. 20 Tú un ke sáth kabhí qabr men dafn na kiyá jáegá, kyúnki tú ne apní mamlukat ko wírán kiyá, aur apní ra'íyat ko qatl kiyá; badkirdáron kí nasl ká nám báqí na rahegá. 21 Us ke farzandon ke liye un ke bápdádá ke gunáhon ke sabab se qatl ká sámán taiyár karo; táki wuh phir uthkar mulk ke málik na ho jáen, aur rú e zamín ko shahron se ma'múr na karen. 22 Kyúnki Rabb u'l afwáj farmátá hai, Main un kí mukhálafat ko uthúngá, aur main Bábul ká nám mitáúngá; aur un ko jo báqí hain, beton aur poton samet kát dálúngá; yih Khudáwand ká farmán hai. 23 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Main use khárpusht kí mírás aur táláb baná dúngá: aur main use faná ke jhárú se sáf kar dúngá.

24 Rabb u'l afwáj qasam khákar farmátá hai, ki Yaqínan jaisá main ne cháhá, waisá hí ho jáegá: aur jaisá main ne iráda kiyá hai, waisá hí wuqú' men áegá. 25 Main apne hí mulk men Asúrí ko shikast dúngá, aur apne paháron par use pánw tale latárúngá; tab us ká júá un par se utregá, aur us ká bojh un ke kandhon par se talegá. 26 Sárí dunyá kí bábat yihí hai, aur sab qaumon par yihí háth barháyá gayá hai. 27 Kyúnki Rabb u'l afwáj ne iráda kiyá hai, kaun use bátil karegá? aur us ká háth barháyá gayá hai, use kaun rokegá?

28 Jis sál A'khaz bádsháh ne wafát pái, usí sál yih bár i nubuwwat áyá.

29 Ai kull Filistín, tú is par khush na ho, ki tujhe márnewálá lath tút gayá; kyúnki sánp kí asl se ek nág niklegá, aur us ká phal ek urnewálá átashí sánp hogá. 30 Tab miskínon ke pahlauthe kháenge, aur muhtáj árám se soenge; par main terí jar kál se barbád kar dúngá, aur tere báqí log qatl kiye jáenge. 31 Ai phátak, tú wáwailá kar; ai shahr, tú chillá; ai Filistín, tú bi'lkull gudáz ho gayí; kyúnki shimál se ek dhuwán uthegá, aur us ke lashkaron men se koí píchhe na rah jáegá. 32 Us waqt qaum ke qásidon

ko koí kyá jawáb degá? ki KHUDÁWAND ne Siyyún ko ta'mír kiyá hai, aur us men us ke miskín bande panáh lenge.

15

Moáb kí bábat bár i nubuwwat.

Ek hí rát men 'A'r i Moáb kharáb o nábúd ho gayá; ek hí rát men Qír i Moáb kharáb o nest ho gayá. 2 Bait aur Díbon únche maqámon par rone ke liye charh gaye hain; Nabú aur Mídbá par ahl i Moáb wáwailá karte hain; un sab ke sir mundáe gaye, aur har ek kí dárhí kátí gayí. 3 Wuh apní ráhon men tát ká kamarband bándhte hain, aur apne gharon kí chhaton par aur bázáron men nauha karte húe sab ke sab zár zár rote hain. 4 Hasbon aur Ilí'álah wáwailá karte hain: un kí áwáz Yahaz tak sunáí detí hai: is par Moáb ke musallah sipáhí chillá chillákar rote hain; us kí ján us men thartharátí hai. 5 Merá dil Moáb ke liye faryád kartá hai; us ke bhágnewále Zugr tak 'Ajlat Shalíshiyáh tak pahunche hán: wuh Lúhít kí charháí par rote húe charh játe, aur Horonáyim kí ráh men halákat par wáwailá karte hain. 6 Kyúnki Namrím kí nahren kharáb ho gayín, kyúnki ghás kumlá gayí, aur sabza murjhá gayá, aur roídagí ká nám na rahá. 7 Is liye wuh firáwán mál, jo unhon ne hásil kiyá thá, aur zakhíra, jo unhon ne rakh chhorá thá, bed kí nadí ke pár le jáenge. 8 Kyúnki faryád Moáb kí sarhaddon tak, aur un ká nauha Ijláim tak aur un ká mátam Bair Elím tak pahunch gayá hai. 9 Kyúnki Daimon kí nadiyán lahú se bharí hain: main Daimon par ziyáda musíbat láúngá, kyúnki us par jo Moáb men se bachkar bhágegá aur us mulk ke báqí logon par ek sher i babar bhejúngá.

16

Silá' se biyábán kí ráh dukhtar i Siyyún ke pahár par mulk ke hákim ke pás barre bhejo. 2 Kyúnki Arnon ke ghátonpar Moáb kí betiyán awára parandon aur un ke parágandа bachchon kí mánind hongí. 3 Saláh do, insáf karo; apná sáya do pahar ko rát kí mánind banáo: jiláwatanon ko panáh do; farárion ko hawála na karo. 4 Mere jiláwatan tere sáth rahen, tú Moáb ko gáratgaron se chhipá le; kyúnki sitamgar mauqúf honge, aur gáratgarí tamám ho jáegí; aur sab zálim mulk se faná honge. 5 Yún takht rahmat se qáim hogá, aur ek shakhs rástí se Dáúd ke khaime men us par julús farmákar 'adl kí pairawí karegá, aur rastbází par musta'idd rahegá.

6 Ham ne Moáb ke ghamand kí bábat suná hai, ki wuh bará ghamandí hai; us ká takabbur aur ghamand aur qahr bhí suná hai; us kí shekhí hech hai. 7 So Moáb wáwailá karegá, Moáb ke liye har ek wáwailá karegá: Qír Hirásat kí kishmish kí tikkiyon par tum sakht tabáhhálí men mátam karoge. 8 Kyúnki Hasbon ke khet súkh gaye, qaumon ke sardáron ne Sibmah kí ták kí bihtarín shákhon ko tor dálá; wuh Ya'zer tak barhín; wuh jangal men bhí phailín; us kí shákhen dúr tak phail gayín; wuh daryá pár guzrín. 9 Pas main Ya'zer ke áh o nála se Sibmah kí ták ke liye zárí karúngá; ai Hasbon, ai Ilí'álah main tujhe apne ánsúon se tar karúngá, kyúnki tere aiyám garmí ke mewon, aur galle kí fasl ko gaugá e jang ne á liyá. 10 Aur shádmání chhín lí gayí, aur hare bhare kheton kí khushí játí rahí; aur tákistánon men gáná aur lalkárná band ho jáegá: pámál karnewále angúron ko phir hauzon men pámál na karenge; main ne angúr kí fasl ke gaugá ko mauqúf kar diyá. 11 Is liye merá andarún Moáb par aur merá dil Qír Háras par barbat kí mánind figánkhez hai. 12 Aur yún hogá, ki jab Moáb házir ho, aur únche maqám par apne áp ko thakáe, balki apne ma'bad men jákar du'á kare, to use kuchh fáida na hogá.

13 Yih wuh kalám hai, jo KHUDÁWAND ne Moáb ke haqq men zamána e mází men farmáyá thá. 14 Par ab KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tín baras ke andar, jo mazdúron ke barason kí mánind hon, Moáb kí shaukat us ke tamám lashkaron samet haqír ho jáegí, aur bahut thore báqí bachenge, aur wuh kisí hisáb men na honge.

17

Damishq kí bábat bár i nubuwwat.

Dekho, Damishq ab to shahr na rahegá, balki khandar ká dher hogá. 2 'Aro'ír kí bastiyán wírán

hain aur gallon kí charágáhen hongí: wuh wahán baiṭhenge, aur koí un ke daráne ko bhí wahán na hogá. 3 Aur Ifráím men koí qil‘a na rahegá; Damishq aur Arám ke baqiye se salṭanat játí rahegí, Rabb u’l afwáj farmátá hai: jo hál baní Isráíl kí shaukat ká húá wuhí un ká hogá.

4 Aur us waqt yún hogá, ki Ya‘qúb kí hashmat ghaṭ jáegí, aur us ká charbídár badan dublá ho jáegá. 5 Yih aisá hogá, jaisá koí khaṛe khet káṭkar galla jama‘ kare, aur apne háth se bálen toṛe; balki aisá hogá jaisá koí Rafáím kí wádí men khoshachíní kare. 6 Khudáwand Isráíl ká Khudá farmátá hai, ki Tab us ká baqiya bahut hí thoṛá hogá, jaise Zaitún ke darakht ká, jab wuh hiláyá jáe, ya‘ní do tín dáne choṭí kí shákh par, chár pánch phalwále darakht kí berúní shákhon par. 7 Us roz insán apne Kháliq kí taraf nazar karegá, aur us kí ánkhen Isráíl ke Quddús kí taraf dekhengí. 8 Aur wuh mazbahon, ya‘ní apne háth ke kám par nazar na karegá, aur apní dastkárí, ya‘ní Yasíraton aur buton kí parwá na karegá. 9 Us waqt us ke fasíldár shahr ujṛe jangal aur paháṛ kí choṭí par ke maqámát kí mánind honge, jo baní Isráíl ke sámne ujaṛ gaye, aur wahán wíráni hogí. 10 Chúnki tú ne apne naját denewále Khudá ko farámosh kiyá, aur apní tawánáí kí chaṭán ko yád na kiyá, is liye tú khúbsúrat paude lagátá, aur ‘ajíb qalmen us men jamátá hai; 11 lagáte waqt us ke gird iháta banátá hai, aur subh ko us men phúl khilte hain: lekin us ká hásil dukh aur sakht musíbat ke waqt hech hai.

12 A’h, bahut se logon ká hangáma hai, jo samundar ke shor kí mánind shor macháte hain; aur ummaton ká dháwá baṛe sailáb ke rele kí mánind hai! 13 Ummaten sailáb i ‘azím kí tarah á paṛengí: par wuh un ko ḍánṭegá, aur wuh dúr bhág jáengí, aur us bhúse kí tarah jo ṭílon ke úpar ándhí se uṛtá phire, aur us gard kí mánind jo bagole men chakkar kháe, [illegible] jáengí. 14 Shám ke waqt to haibat hai; subh hone se peshtar wuh nábúd hain. Yih hamáre gháratgaron ká hissa aur ham ko lúṭnewálon ká bakhra hai.

18

A’h, paron ke pharpharáne kí sarzamín, jo Kúsh kí nadiyon ke pár hai, 2 jo daryá kí ráh se burdí kí kishtiyon men sath i áb par elchí bhejtí hai; ai tezraftár elchío, us qaum ke pás jáo, jo zoráwar aur khúbsúrat hai; us qaum ke pás jo ibtidá se ab tak muhíb hai; aisí qaum jo zabardast aur fathyáb hai, jis kí zamín nadiyon se munqasam hai. 3 Ai jahán ke tamám báshindo, aur ai zamín ke rahnewálo, jab paháṛon par jhanḍá khaṛá kiyá jáe, to dekho; aur jab narsingá phúnká jáe, to suno. 4 Kyúnki Khudáwand ne mujh se yún farmáyá hai, ki Main apne maskan men tábish i áftáb kí mánind, aur mausim i dirau kí garmí men shabnam ke bádal kí tarah sukún ke sáth nazar karúngá. 5 Kyúnki fasl se peshtar, jab kalí khil chuke, aur phúl kí jagah angúr pakne par hon, to wuh ṭahniyon ko hansúe se káṭ ḍálegá, aur phailí húí shákhon ko chhánṭ degá. 6 Aur wuh paháṛ ke shikárí parandon aur maidán ke darandon ke liye paṛí rahengí; aur shikárí parande garmí ke mausim men un par baiṭhenge; aur zamín ke sab darande jáṛe ke mausim men un par leṭenge. 7 Us waqt Rabb u’l afwáj ke huzúr us qaum kí taraf se jo zoráwar aur khúbsúrat hai, us guroh kí taraf se jo ibtidá se áj tak muhíb hai, us qaum se jo zabardast aur zafaryáb hai, jis kí zamín nadiyon se munqasam hai, ek hadya Rabb u’l afwáj ke nám ke makán par jo koh i Siyyún hai pahuncháyá jáegá.

19

Misr kí bábat bár i nubuwwat.

Dekho, Khudáwand ek tezrau bádal par sawár hokar Misr men átá hai, aur Misr ke but us ke huzúr larzán honge, aur Misr ká dil pighal jáegá. 2 Aur main Misríon ko ápas men mukhálif kar dúngá; un men har ek apne bháí se aur har ek apne hamsáye se laṛegá; shahr shahr se aur súba súba se. 3 Aur Misr kí rúh afsurda ho jáegí; aur main us ke mansúbe ko faná karúngá; aur wuh buton aur afsúngaron aur jinnát ke yáron aur jádúgaron kí talásh karenge. 4 Par main Misríon ko ek sitamgar hákim ke qábú

men kar dúngá; aur zabardast bádsháh un par saltanat karegá; yih Ḳhudáwand, Rabb u'l afwáj, ká farmán hai. 5 Aur daryá ká pání sukh jáegá, aur nadí ḳhushk aur ḳhálí ho jáegí. 6 Aur nále badbú ho jáenge; aur Misr kí nahren ḳhálí hongí aur súkh jáengí, aur bed aur nai murjhá jáenge. 7 Daryá e Níl ke kanáre kí charágáhen, aur wuh sab chízen jo us ke áspás boí játí hain, murjhá jáengí, aur bi'lkull nest o nábúd ho jáengí. 8 Tab mahígír mátam karenge, aur wuh sab jo daryá men shust ḍálte hain gamgín honge; aur pání men jál ḍálnewále niháyat betáb ho jáenge. 9 Aur san jhárne aur katán bunnewále ghabrá jáenge. 10 Hán, us ke arkán shikasta aur tamám mazdúr ranjídaḳhátir honge. 11 Zu'an ke sháhzáde bi'lkull ahmaq hain; Fir'aun ke sab se dánishmand mushíron kí mashwarat wahshiyána ṭhahrí; pas tum kyúnkar Fir'aun se kahte ho, ki Main dánishmandon ká farzand, aur sháhán i qadím kí nasl hún? 12 Ab tere dánishwar kahán hain? wuh tujhe ḳhabar den; agar wuh jánte hon, ki Rabb u'l afwáj ne Misr ke haqq men kyá iráda kiyá hai. 13 Zu'an ke sháhzáde ahmaq ban gaye hain; Núf ke sháhzádon ne fareb kháyá; aur jin par Misrí qabáil ká bharosá thá, un hí ne un ko gumráh kiyá. 14 Ḳhudáwand ne kajrawí kí rúh un men ḍál dí hai: aur unhon ne Misríon ko un ke sab kámon men us matwále kí tarah bhaṭkáyá, jo qai karte húe ḍagmagátá hai. 15 Aur Misríon ká koí kám na hogá, jo sir, yá dum, yá ḳháss o ámm kar sake.

16 Us waqt Rabb u'l afwáj ke háth chaláne se jo wuh Misr par chaláegá, Misrí 'auraton kí mánind ho jáenge, aur haibatzada aur hirásán honge. 17 Tab Yahúdáh ká mulk Misr ke liye dahshatnák hogá; har ek jis se us ká zikr ho ḳhauf kháegá, us iráde ke sabab se jo Rabb u'l afwáj ne un ke ḳhiláf kar rakkhá hai.

18 Us roz mulk i Misr men pánch shahr honge, jo Kan'ání zabán bolenge, aur Rabb u'l afwáj kí qasam kháenge; un men se ek ká nám shahr i áftáb hogá.

19 Us waqt mulk i Misr ke wasat men Ḳhudáwand ká ek mazbah, aur us kí sarhadd par Ḳhudáwand ká ek sutún hogá. 20 Aur wuh mulk i Misr men Rabb u'l afwáj ke liye nishán aur gawáh hogá; is liye ki wuh sitamgaron ke zulm se Ḳhudáwand se faryád karenge, aur wuh un ke liye riháí denewálá aur hámí bhejegá, aur wuh un ko riháí degá. 21 Aur Ḳhudáwand apne áp ko Misríon par záhir karegá, aur us waqt Misrí Ḳhudáwand ko pahchánenge, aur zabíhe aur hadye guzránenge; hán, wuh Ḳhudáwand ke liye mannat mánenge aur adá karenge. 22 Aur Ḳhudáwand Misríon ko máregá, máregá aur shifá baḳhshegá; aur wuh Ḳhudáwand kí taraf rujú' láenge, aur wuh un kí du'á sunegá, aur un ko sihhat baḳhshegá.

23 Us waqt Misr se Asúr tak ek sháhráh hogí, aur Asúrí Misr men áenge, aur Misrí Asúr ko jáenge; aur Misrí Asúríon ke sáth milkar 'ibádat karenge.

24 Tab Isráíl Misr aur Asúr ke sáth tísrá hogá, aur rú e zamín par barakat ká bá'is ṭhahregá. 25 Kyúnki Rabb u'l afwáj un ko barakat baḳhshegá, aur farmáegá, Mubarak ho Misr merí ummat, Asúr mere háth kí san'at, aur Isráíl merí mírás.

20 Jis sál Sarjún sháh i Asúr ne Tartán ko Ashdúd kí taraf bhejá, aur us ne ákar Ashdúd se laṛáí kí, aur use fath kar liyá; 2 us waqt Ḳhudáwand ne Yasa'iyáh bin A'mús kí ma'rifat yún farmáyá, ki Já, aur ṭáṭ ká libás apní kamar se khol ḍál, aur apne pánwon se júte utár; so us ne aisá hí kiyá, wuh barahna aur nange pánw phirá kartá thá. 3 Tab Ḳhudáwand ne farmáyá, Jis tarah merá banda Yasa'iyáh tín baras tak barahna aur nange pánw phirá kiyá, táki Misríon aur Kúshíon ke báre men nishán aur achambhá ho, 4 usí tarah sháh i Asúr Misrí asíron aur Kúshí jiláwatanon ko kyá búṛhe kyá jawán barahna aur nange pánw aur beparda surínon ke sáth Misríon kí ruswáí ke liye le jáegá. 5 Tab wuh hirásán honge, aur Kúsh se jo un kí ummedgáh thí, aur Misr se jo un ká faḳhr thá sharminda honge. 6 Aur us waqt is sáhil ke báshinde kahenge, Dekho, hamárí ummedgáh ká yih hál húá, jis men

ham madad ke liye bhâge, táki Asúr ke bádsháh se bach jáen: pas ham kis tarah rihái páen?

21 Dasht i daryá kí bábat bár i nubuwwat.

Jis tarah junúbí girdbád zor se chalá átá hai, usí tarah wuh dasht se aur muhíb sarzamín se nazdík á rahá hai. 2 Ek haulnák royá mujhe nazar áí; dagábáz dagábází kartá hai, aur gáratgar gárat kartá hai; ai 'Ailám, charhái kar; ai Mádí muhásara kar; main wuh sab karáhná jo us ke sabab se húá mauqúf kartá hún. 3 So merí kamar men sakht dard hai, aur main goyá dard i zih men taraptá hún; main aisá hirásán hún, ki sun nahín saktá; main aisá pareshán hún, ki dekh nahín saktá. 4 Merá dil dharaktá hai, aur haul yakáyak mujh par gálib á gayá; shifq i shám jis ká main árzúmand thá, mere liye khaufnák ho gayí. 5 Dastarkhwán bichháyá gayá, nigahbán khará kiyá gayá, wuh kháte hain aur píte hain; utho, ai sardáro; sipar par tel malo. 6 Kyúnki Khudáwand ne mujhe yún farmáyá, ki Já, nigahbán bithá; wuh jo kuchh dekhe so batáe. 7 Us ne sawár dekhe, jo do do áte the, aur gadhon aur únton par sawár, aur us ne bare gaur se suná. 8 Tab us ne sher kí sí áwáz se pukárá, Ai Khudáwand main apní dídgáh par tamám din khará rahá, aur main ne har rát pahre kí jagah par kátí. 9 Aur dekh, sipáhíon ke gol aur un ke sawár do do karke áte hain; phir us ne yún kahá, ki Bábul gir pará, gir pará; aur us ke ma'búdon kí sab taráshí húí múraten bi'lkull tútí parí hain. 10 Ai mere gáhe húe, aur mere khalíhán ke galla, jo kuchh main ne Rabb u'l afwáj Isráíl ke Khudá se suná, tum se kah diyá.

11 Dúmah kí bábat bár i nubuwwat.

Kisí ne mujh ko Sha'ír se pukárá, ki Ai nigahbán, rát kí kyá khabar hai? Ai nigahbán, rát kí kyá khabar hai? 12 Nigahbán ne kahá, Subh hotí hai, aur rát bhí; agar tum púchhná chahte ho, to púchho: tum phir áná.

13 'Arab kí bábat bár nubuwwat.

Ai Dadánion ke qáfilo, tum 'Arab ke jangal men rát kátoge. 14 Wuh piyáse ke pás pání láe, Taimá kí sarzamín ke báshinde rotí lekar bhágnewále se milne ko nikle. 15 Kyúnki wuh talwáron ke sámne se, nangí talwár se, aur khenchí húí kamán se, aur jang kí shiddat se bhâge hain. 16 Kyúnki Khudáwand ne mujh se yún farmáyá, ki Mazdúr ke barason ke mutábiq ek baras ke andar andar Qídár kí sárí hashmat játí rahegí. 17 Aur tírandázon kí ta'dád ká baqiya ya'ní baní Qídár ke bahádur thore se honge: kyúnki Khudáwand Isráíl ke Khudá ne yún farmáyá hai.

22 Royá kí wádí kí bábat bár i nubuwwat.

Ab tum ko kyá húá, ki tum sab ke sab kothon par charh gaye? 2 Ai purshor aur gaugáí shahr, ai shádmán bastí, tere maqtúl na talwár se qatl húe, aur na laráí men máre gaye. 3 Tere sab sardár ikatthe bhág nikle, un ko tírandázon ne asír kar liyá: jitne tujh men páe gaye, sab ke sab, balki wuh bhí jo dúr se bhág gaye the, asír kiye gaye hain. 4 Isí liye main ne kahá, Merí taraf mat dekho, kyúnki main zár zár roúngá; merí tasallí kí fikr mat karo, kyúnki merí dukhtar i qaum barbád ho gayí. 5 Kyúnki Khudáwand, Rabb u'l afwáj, kí taraf se royá kí wádí men yih dukh aur pámálí o beqarárí aur díwáron ko giráne aur paháron tak faryád pahuncháne ká din hai. 6 Kyúnki 'Ailám ne jangí rathon aur sawáron ke sáth tarkash uthá liyá, aur Qír ne sipar ká giláf utár diyá. 7 Aur yún húá, ki terí bihtarín wádíán jangí rathon se ma'múr ho gayín, aur sawáron ne phátak par saffáráí kí. 8 Aur Yahúdáh ká niqáb utárá gayá, aur tú ab dasht i mahall ke siláhkháne par nigáh kartá hai. 9 Aur tum ne Dáúd ke shahr ke rakhne dekhe, ki beshumár hain: aur tum ne níche ke hauz men pání jama' kiyá. 10 Aur tum ne Yarúshalem ke gharon ko giná, aur un ko giráyá, táki shahrpanáh ko mazbút karo. 11 Aur tum ne puráne hauz ke pání ke liye donon díwáron ke darmiyán ek áur hauz banáyá: lekin tum ne us ke pání par nigáh na kí, aur us kí taraf jis ne qadím se us kí tadbír kí, mutawajjih na húe. 12 Aur us waqt Khudá-

wand, Rabb u'l afwáj, ne rone, aur mátam karne, aur sir mundáne, aur ṭáṭ se kamar bándhne ká hukm diyá thá. 13 Lekin dekho, khushí aur shádmání, gáe bail ko zabh karná, aur bheṛ bakrí ko halál karná, aur goshtkhwárí o mainoshí, ki áo, kháen aur píen, kyúnki kal to ham marenge. 14 Aur Rabb u'l afwáj ne mere kán men kahá, ki Tumhárí is badkirdárí ká kaffára tumháre marne tak bhí na ho sakegá, yih Khudáwand, Rabb u'l afwáj, ká farmán hai.

15 Khudáwand Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Us khazánchí Shabnáh pás jo mahall par mu'aiyan hai, já aur kah, 16 Tú yahán kyá kartá hai? aur terá yahán kaun hai, ki tú yahán apne liye qabr taráshtá hai ? balandí par apní gor taráshtá hai, aur chaṭán men apne liye ghar khudwátá hai. 17 Dekh, ai zabardast, Khudáwand tujh ko zor se dúr phenk degá; wuh yaqínan tujhe pakaṛ rakkhegá. 18 Wuh beshakk tujh ko gend kí mánind ghumá ghumákar wasí' mulk men uchhálegá; wahán tú maregá, aur terí hashmat ke rath wahín rahenge, ai apne áqá ke ghar kí ruswáí. 19 Aur main tujhe tere mansab se bartaraf karúngá; hán, wuh tujhe terí jagah se khench utáregá. 20 Aur us roz yún hogá, ki main apne bande Iliyáqím bin Khilqiyáh ko buláúngá. 21 Aur main terí khil'at use pahináúngá, aur terá paṭká us par kasúngá, aur terí hukúmat us ke háth men supurd kar dúngá; aur wuh ahl i Yarúshalem ká aur baní Yahúdáh ká báp hogá. 22 Aur main Dáúd ke ghar kí kunjí us ke kandhe par rakkhúngá; pas wuh kholegá, aur koí band na karegá; aur wuh band karegá, aur koí na kholegá. 23 Aur main us ko khúnṭí kí mánind mazbút jagah men muhkam karúngá; aur wuh apne báp ke gharáne ke liye jalálí takht hogá. 24 Aur us ke báp ke khándán kí sárí hashmat ya'ní ál o aulád aur sab chhoṭe baṛe bartan, piyálon se lekar qarábon tak, sab ko usí se mansúb karenge. 25 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Us waqt wuh khúnṭí jo mazbút jagah men lagáí gayí thí, hiláí jáegí, aur wuh kaṭí jáegí, aur gir jáegí, aur us par ká bojh gir paṛegá; kyúnki Khudáwand ne yún farmáyá hai.

23 Súr kí bábat bár i nubuwwat.

Ai Tarsís ke jaházo, wáwailá karo; kyúnki wuh ujaṛ gayá; wahán koí ghar aur koí dákhil hone kí jagah nahín: Kittím kí zamín se un ko yih khabar pahunchí hai. 2 Ai sáhil ke báshindo, jin ko Saidání saudágaron ne, jo samundar ke pár áte játe hain, málámál kar diyá hai, khámosh raho. 3 Samundar ke pár se Síhor ká galla, aur wádí e Níl kí fasl us kí ámadaní thí; so wuh qaumon kí tijáratgáh baná. 4 Ai Saidá, tú sharmá: kyúnki samundar ne kahá hai, samundar kí gaṛhí ne kahá, Mujhe dard i zih nahín lagá, aur main ne bachche nahín jane; main jawánon ko nahín páltí, aur kunwáriyon kí parwarish nahín kartí. 5 Jab ahl i Misr ko yih khabar pahunchegí, to wuh Súr kí khabar se bahut gamgín honge. 6 Ai sáhil ke báshindo, tum zár zár rote húe Tarsís ko chale jáo. 7 Kyá yih tumhárí shádmán bastí hai, jis kí hastí qadím se hai? usí ke pánw use dúr dúr le játe hain, ki pardes men rahe. 8 Kis ne yih mansúba Súr ke khiláf bándhá, jo tájbakhsh hai; jis ke saudágar umará aur jis ke byopárí dunyá bhar ke 'izzatdár hain? 9 Rabb u'l afwáj ne yih iráda kiyá hai, ki sárí hashmat ke ghamand ko nest kare, aur dunyá bhar ke 'izzatdáron ko zalíl kare. 10 Ai dukhtar i Tarsís, daryá e Níl kí tarah apní sarzamín par phail já; ab koí band báqí nahín rahá. 11 Us ne samundar par apná háth baṛháyá, us ne mamlukaton ko hilá diyá: Khudáwand ne Kan'án ke haqq men hukm kiyá hai, ki us ke qil'e mismár kiye jáen. 12 Aur us ne kahá, Ai mazlúm kunwárí, dukhtar i Saidá, tú phir kabhí fakhr na karegí: uṭh, Kittím men chalí já; tujhe wahán bhí chain na milegá. 13 Kasdíon ke mulk ko dekh, yih qaum maujúd na thí; Asúr ne use biyábán ke rahnewálon ká hissa ṭhahráyá: unhon ne apne burj banáe, unhon ne us ke mahall gárat kiye, aur use wírán kiyá. 14 Ai Tarsís ke jaházo, wáwailá karo: kyúnki tumhárá qil'a ujáṛá gayá. 15 Aur us waqt yún hogá, ki Súr kisí bádsháh ke aiyám ke mutábiq sattar baras tak farámosh ho jáegá: aur

sattar baras ke ba'd Súr kí hálat fáhishe ke gít ke mutábiq hogí. 16 Ai fáhisha, tú jo farámosh ho gayí hai, barbat uṭhá le, aur shahr meṉ phirá kar; rág ko chheṛ, aur bahut sí gazaleṉ gá, ki log tujhe yád kareṉ. 17 Aur sattar baras ke ba'd yúṉ hogá, ki KHUDÁWAND Súr kí khabar legá, aur wuh ujrat par jáegí, aur rú e zamín par kí tamám mamlukatoṉ se badkárí karegí. 18 Lekin us kí tijárat aur us kí ujrat KHUDÁWAND ke liye muqaddas hogí: aur us ká mál na zakhíra kiyá jáegá, aur na jama' rahegá, balki us kí tijárat ká hásil un-ke liye hogá, jo KHUDÁWAND ke huzúr rahte haiṉ, ki khákar ser hoṉ, aur nafís poshák pahineṉ.

24 Dekho, KHUDÁWAND zamín ko khálí aur sarnigún karke wírán kartá hai, aur us ke báshindoṉ ko tittar bittar kar detá hai. 2 Aur yúṉ hogá, ki jaisá ra'íyat ká hál waisá hí káhin ká; jaisá naukar ká, waisá hí us ke sáhib ká; jaisá lauṉḍí ká, waisá hí us kí bíbí ká; jaisá kharídár ká, waisá hí bechnewále ká; jaisá qarz denewále ká, waisá hí qarz lenewále ká; jaisá súd denewále ká, waisá hí súd lenewále ká. 3 Zamín bi'lkull khálí kí jáegí, aur bashiddat gárat hogí; kyúṉki yih kalám KHUDÁWAND ká hai. 4 Zamín gamgín hotí aur murjhátí hai: jahán betáb aur pazhmurda hotá hai, zamín ke 'álíqadr log nátawán hote haiṉ. 5 Zamín apne báshindoṉ se najis húí, kyúṉki unhoṉ ne sharí'atoṉ ko 'udúl kiyá: áín se munharif húe, 'ahd i abadí ko toṛá. 6 Is sabab se la'nat ne zamín ko nigal liyá, aur us ke báshinde mujrim ṭhahre: aur isí liye zamín ke log bhasam húe, aur thoṛe se ádmí bach gaye. 7 Nayí mai gamzada, aur ták pazhmurda hai; aur sab jo dilshád the áh bharte haiṉ. 8 Ḍholakoṉ kí khushí band ho gayí, khushí manánewáloṉ ká gul o shor tamám húá, barbat kí shádmání játí rahí. 9 Wuh phir gít ke sáth mai nahíṉ píte, pínewáloṉ ko sharáb talkh ma'lúm hogí. 10 Sunsán shahr wírán ho gayá, har ek ghar band ho gayá, ki koí andar na já sake. 11 Mai ke liye bázároṉ meṉ wáwailá ho rahá hai: sárí khushí par tárikí chhá gayí, mulk kí 'ishrat játí rahí. 12 Shahr meṉ wírání hí wírání hai, aur phátak toṛ phoṛ diye gaye. 13 Kyúṉki zamín meṉ logoṉ ke darmiyán yúṉ hogá, jaisá zaitún ká darakht jháṛá jáe, jaise angúr toṛne ke ba'd khoshachíní. 14 Wuh ápní áwáz baland kareṉge, wuh gít gáeṉge; KHUDÁWAND ke jalál ke sabab se samundar se lalkáreṉge. 15 Pas tum mashriq meṉ KHUDÁWAND kí aur samundar ke jazíroṉ meṉ KHUDÁWAND ke nám kí jo Isráíl ká Khudá hai, tamjíd karo.

16 Intihá e zamín se nagmoṉ kí áwáz ham ko sunáí detí hai, jalál o 'azmat sádiq ke liye. Par maiṉ ne kahá, Maiṉ gudáz ho gayá, maiṉ halák húá, mujh par afsos! dagábázoṉ ne dagá kí; háṉ, dagábázoṉ ne baṛí dagá kí. 17 Ai zamín ke báshinde, khauf aur gaṛhá, aur dám tujh par musallit haiṉ. 18 Aur yúṉ hogá, ki jo khaufnák áwáz sunkar bhágе, gaṛhe meṉ giregá; aur jo gaṛhe se nikal áe, dám meṉ phaṉsegá; kyúṉki ásmán kí khiṛkiyáṉ khul gayíṉ, aur zamín kí bunyádeṉ hil rahí haiṉ. 19 Zamín bi'lkull ujaṛ gayí, zamín yaksar shikasta húí, aur shiddat se hiláí gayí. 20 Wuh matwále kí mánind ḍagmagáegí, aur jhoṉpṛí kí tarah áge píchhe sarkáí jáegí; kyúṉki us ke gunáh ká bojh us par bhárí húá, wuh giregí aur phir na uṭhegí.

21 Aur us waqt yúṉ hogá, ki KHUDÁWAND ásmání lashkar ko ásmán par, aur zamín ke bádsháhoṉ ko zamín par sazá degá. 22 Aur wuh un qaidíoṉ kí mánind jo gaṛhe meṉ ḍále jáeṉ, jama' kiye jáeṉge: aur wuh qaidkháne meṉ qaid kiye jáeṉge, aur bahut dinoṉ ke ba'd un kí khabar lí jáegí. 23 Aur jab RABB u'l afwáj koh i Siyyún par aur Yarúshalem meṉ apne buzurg bandoṉ ke sámne hashmat ke sáth saltanat karegá, to chánd muztarib aur súraj sharminda hogá.

25 Ai KHUDÁWAND, tú merá Khudá hai; maiṉ terí tamjíd karúṉgá, tere nám kí sitáish karúṉgá; kyúṉki tú ne 'ajíb kám kiye haiṉ, terí maslahateṉ qadím se wafádárí aur sachchái haiṉ. 2 Kyúṉki tú ne shahr ko khák ká ḍher kiyá; háṉ, fasíldár shahr ko khanḍar baná diyá: aur pardesiyoṉ ke mahall ko bhí yaháṉ tak ki shahr na

rahá ; wuh phir ta'mír na kiyá jáegá. 3 Is liye zabardast log terí sitáish karenge, aur haibatnák qaumon ká shahr tujh se daregá. 4 Kyúnki tú miskín ke liye qil'a aur muhtáj ke liye pareshání ke waqt maljá, aur ándhí se panáhgáh, aur garmí se bacháne ko sáya húá, jis waqt zálimon kí sáns díwárkan túfán kí mánind ho. 5 Tú pardesiyon ke shor ko khushk makán kí garmí kí mánind dúr karegá ; aur jis tarah abr ke sáye se garmí nest hotí hai, usí tarah zálimon ká shádiyána bajáná mauqúf hogá. 6 Aur RABB u'l afwáj is pahár par sab qaumon ke liye farbih chízon se ek ziyáfat taiyár karegá, balki ek ziyáfat talchhat par se nithrí húí mai se, hán, farbih chízon se jo purmagz hon, aur mai se jo talchhat par se khúb nithrí húí ho. 7 Aur wuh is pahár par us parde ko jo tamám logon par pará hai, aur us niqáb ko jo sab qaumon par latak rahá hai, dúr kar degá. 8 Wuh maut ko hamesha ke liye nábúd karegá ; aur Khudáwand KHUDÁ sab ke chihron se ánsú ponchh dálegá ; aur apne logon kí ruswáí tamám sarzamín par se mitá degá : kyúnki KHUDÁWAND ne yih farmáyá hai.

9 Aur us waqt yún kahá jáegá, Lo, yih hamárá Khudá hai ; ham us kí ráh takte the, aur wuhí ham ko bacháegá : yih KHUDÁWAND hai ; ham us ke intizár men the, ham us kí naját se khush o khurram honge. 10 Kyúnki is pahár par KHUDÁWAND ká háth barqarár rahegá, aur Moáb apní hí jagah men aisá kuchlá jáegá, jaise mazbale ke pání men ghás kuchlí játí hai. 11 Aur wuh us men us kí mánind jo tairte húe háth phailátá hai apne háth phailáegá : par wuh us ke gurúr ko, us ke háthon ke fannfareb samet, past karegá. 12 Aur wuh terí fasíl ke únche burjon ko torkar past karegá, aur zamín ke, balki khák ke barábar kar degá.

26 Us waqt Yahúdáh ke mulk men yih gít gáyá jáegá : Hamárá ek muhkam shahr hai, jis kí fasíl aur pushton kí jagah wuh naját hí ko muqarrar karegá. 2 Tum darwáze kholo, táki sádiq qaum jo wafádár rahí dákhil ho. 3 Jis ká dil qáim hai, tú use salámat rakkhegá ; kyúnki us ká tawakkul tujh par hai. 4 Abad tak KHUDÁWAND par i'timád rakkho : kyúnki KHUDÁWAND YAHOWÁH abadí chatán hai. 5 Kyúnki us ne balandí par basnewálon ko níche utárá : baland shahr ko zer kiyá, us ne use zer karke khák men miláyá. 6 Wuh pánw tale raundá jáegá ; hán, miskínon ke pánwon aur muhtájon ke qadamon se. 7 Sádiq kí ráh rástí hai : tú jo haqq hai, sádiq kí rahbarí kartá hai. 8 Hán, terí 'adálat kí ráh men, ai KHUDÁWAND, ham tere muntazir rahe : hamárí ján ká ishtiyáq tere nám aur terí yád kí taraf hai. 9 Rát ko merí ján terí mushtáq hai ; hán, merí rúh terí justjú men koshán rahegí : kyúnki jab terí 'adálat zamín par járí hai, to dunyá ke báshinde sadáqat síkhte hain. 10 Harchand sharír par mihrbání kí jáe, par wuh sadáqat na síkhegá ; rástí ke mulk men nárástí karegá, aur KHUDÁWAND kí 'azmat ko na dekhegá.

11 Ai KHUDÁWAND, terá háth baland hai, par wuh nahín dekhte : lekin wuh logon ke liye terí gairat ko dekhenge, aur sharmsár honge ; balki ág tere dushmanon ko khá jáegí. 12 Ai KHUDÁWAND, tú hí ham ko salámatí bakhshegá : kyúnki tú hí ne hamáre sab kámon ko hamáre liye anjám diyá hai. 13 Ai KHUDÁWAND, hamáre Khudá, tere siwá dúsre hákimon ne ham par hukúmat kí hai ; lekin terí madad se ham sirf terá hí nám liyá karenge. 14 Wuh mar gaye, phir zinda na honge ; wuh rihlat kar gaye, phir na uthenge : kyúnki tú ne un par nazar kí, aur un ko nábúd kiyá, aur un kí yád ko bhí mitá diyá hai. 15 Ai KHUDÁWAND, tú ne is qaum ko kasrat bakhshí hai : tú ne is qaum ko barháyá hai ; tú hí zú'l jalál hai : tú hí ne mulk kí hudúd ko barhá diyá hai.

16 Ai KHUDÁWAND, wuh musíbat men tere tálib húe ; jab tú ne un ko tádíb kí, to unhon ne girya o zárí kí. 17 Ai KHUDÁWAND, tere huzúr men ham us hámila kí mánind hain, jis kí wiládat ká waqt nazdík ho, jo dukh men hai, aur apne dard se chillátí hai. 18 Ham hámila húe, ham ko dard i zih lagá, par paidá kyá húá? hawá : ham ne zamín par

ázádí ko qáim nahín kiyá; aur na dunyá men basnewále hí paidá húe. 19 Tere murde jí uṭhenge; merí láshen uṭh kharí hongí. Tum jo khák men já base ho, jágo aur gáo; kyúnki terí os us os kí mánind hai, jo nabátát par parṭí hai, aur zamín murdon ko ugal degí.

20 Ai mere logo, apne khilwatkhánon men dákhil ho, aur apne pichhe darwáze band kar lo: aur apne áp ko thorí der tak chhipá rakkho, jab tak ki gazab ṭal na jáe. 21 Kyúnki dekho, KHUDÁWAND apne maqám se chalá átá hai, táki zamín ke báshindon ko un kí badkirdárí kí sazá de: aur zamín us khún ko záhir karegí jo us men hai, aur apne maqtúlon ko hargiz na chhipáegí.

27 Us waqt KHUDÁWAND apní sakht aur barí aur mazbút talwár se azhdahá ya'ní tezrau sánp ko aur azhdahá ya'ní pechída sánp ko sazá degá; aur daryái azhdahá ko qatl karegá.

2 Us waqt tum khushnumá tákistán ká gít gáná. 3 Main KHUDÁWAND us kí hifázat kartá hún; main use har dam sínchtá rahúngá: main din rát us kí nigahbání karúngá, ki use nuqsán na pahunche. 4 Mujh men qahr nahín, taubhí, kash ki janggáh men jháriyán aur kánṭe mere khiláf hote; main un par khurúj kartá, aur un ko bi'lkull jalá detá. 5 Par agar koí merí tawánáí ká dáman pakre, to mujh se sulh kare: hán, wuh mujh se sulh kare. 6 Ab áyanda aiyám men Ya'qúb jar pakregá; aur Isráíl panpegá aur phúlegá: aur rú e zamín ko mewon se málámál karegá.

7 Kyá us ne use márá, jis tarah us ne us ke márnewálon ko márá hai? yá kyá wuh qatl húá, jis tarah us ke qátil qatl húe? 8 Tú ne 'adl ke sáth us ko nikálte waqt us se hujjat kí: us ne mashriqí hawá ke din apne sakht túfán se us ko nikál diyá. 9 Is liye is se Ya'qúb ke gunáh ká kaffára hogá, aur us ká gunáh dúr karne ká kull natíja yihí hai; jis waqt wuh mazbah ke sab pattharon ko ṭúṭe kankaron kí mánind ṭukre ṭukre kare, ki Yasírateṉ aur súraj ke but phir qáim na hon. 10 Kyúnki fasíldár shahr wírán hai, aur wuh bastí ujár aur biyábán kí mánind khálí hai; wahán bachhrá charegá, aur wahín leṭ rahegá, aur us kí dáliyán bi'lkull káṭ kháegá. 11 Jab us kí shákhen murjhá jáengí, to torí jáengí; 'auraten áengí, aur un ko jaláengí; kyúnki log dánish se khálí hain; is liye un ká kháliq un par rahm nahín karegá, aur un ká banánewálá un par tars nahín kháegá.

12 Aur us waqt yún hogá, ki KHUDÁWAND daryá e Furát kí guzargáh se Rúd i Misr tak jhár dálegá; aur tum, ai baní Isráíl, ek ek karke jama' kiye jáoge.

13 Aur us waqt yún hogá, ki bará narsingá phúnká jáegá, aur wuh jo Asúr ke mulk men qaríbu'l maut the, aur wuh jo mulk i Misr men jiláwatan the, áenge, aur Yarúshalem ke muqaddas pahár par KHUDÁWAND kí parastish karenge.

28 Afsos Ifráím ke matwálon ke ghamand ke táj par, aur us kí shándár shaukat ke murjháe húe phúl par, jo un logon kí shádáb wádí ke sire par hai, jo mai ke maglúb hain! 2 Dekho, KHUDÁWAND ke pás ek zabardast aur zoráwar shakhs hai, jo us ándhí kí mánind jis ke sáth ole hon, aur bád i samúm kí mánind aur sailáb i shadíd kí mánind zamín par háth se paṭak degá. 3 Ifráím ke matwálon ke ghamand ká táj pámál kiyá jáegá: 4 aur us shándár shaukat ká murjháyá húá phúl, jo us shádáb wádí ke sire par hai, pahle pakke anjír kí mánind hogá, jo garmí ke aiyám se peshtar lage; jis par kisí kí nigáh pare, aur wuh use dekhte hí aur háth men lete hí nigal jáe. 5 Us waqt RABB u'l afwáj apne logon ke baqiye ke liye shaukat ká afsar aur husn ká táj hogá: 6 aur 'adálat kí kursí par baiṭhnewále ke liye insáf kí rúh, aur pháṭakon se laráí ko dafa' karnewálon ke liye tawánáí hogá. 7 Lekin yih bhí maikhwárí se dagmagáte aur nashe men larkharáte hain; káhin aur nabí bhí nashe men chúr aur mai men garq hain, wuh nashe men jhúmte hain; wuh royá men khatá karte aur 'adálat men lagzish kháte hain. 8 Kyúnki sab dastarkhwán qai aur gandagí se bhare hain, koí jagah báqí nahín. 9 Wuh kis ko dánish sikháegá? kis ko wa'z karke samjháegá? kyá un ko jin ká dúdh chhuráyá gayá, jo chhátiyon

se judá kiye gaye? 10 Kyúnki hukm par hukm, hukm par hukm; qánún par qánún, qánún par qánún hai; thoṛá yahán, thoṛá wahán. 11 Lekin wuh begána labon aur ajnabí zabán se in logon se kalám karegá: 12 jin ko us ne farmáyá, Yih árám hai, tum thake mándon ko árám do; aur yih tázagí hai: par wuh shanawá na húe. 13 Pas Khudáwand ká kalám un ke liye hukm par hukm, hukm par hukm; qánún par qánún, qánún par qánún; thoṛá yahán, thoṛá wahán hogá; táki wuh chale jáen, aur píchhe giren, aur shikast kháen, aur dám men phansen, aur giriftár hon.

14 Pas, ai ṭhaṭṭhá karnewálo, jo Yarúshalem ke in báshindon par hukmrání karte ho, Khudáwand ká kalám suno: 15 Chúnki tum kahá karte ho, ki Ham ne maut se 'ahd bándhá, aur pátál se paimán kar liyá hai; jab sazá ká sailáb áegá, to ham tak nahín pahunchegá; kyúnki ham ne jhúṭh ko apní panáhgáh banáyá hai, aur daroggoí kí áṛ men chhip gaye hain: 16 is liye Khudáwand Khudá yún farmátá hai, Dekho, main Siyyún men bunyád ke liye ek patthar rakkhúngá, ázmúda patthar, muhkam bunyád ke liye, kone ke sire ká qímatí patthar: jo koí ímán látá hai qáim rahegá. 17 Aur main 'adálat ko sút, aur sadáqat ko sáhúl banáúngá: aur ole jhúṭh kí panáhgáh ko sáf kar denge, aur pání chhipne ke makán par phail jáegá. 18 Aur tumhárá 'ahd jo maut se húá, mansúkh ho jáegá, aur tumhárá paimán jo pátál se húá qáim na rahegá; jab sazá ká sailáb áegá, to tum ko pámál karegá, 19 aur guzarte waqt tum ko bahá le jáegá; har subh aur shab o roz áegá: balki us ká charchá sunná bhí khaufnák hogá. 20 Kyúnki palang aisá chhoṭá hai, ki ádmí us par daráz nahín ho saktá: aur liháf aisá tang hai, ki wuh apne áp ko us men lapeṭ nahín saktá. 21 Kyúnki Khudáwand uṭhegá, jaisá koh i Parázím men, aur wuh gazabnák hogá, jaisá Jiba'ún kí wádí men; táki apná kám balki apná 'ajíb kám kare; aur apná kám, hán, apná anokhá kám púrá kare. 22 So ab tum ṭhaṭṭhá na karo, aisá na ho ki tumháre band sakht ho jáen: kyúnki main ne Khudáwand, Rabb u'l afwáj, se suná hai, ki us ne kámil aur musammam iráda kiyá hai, ki sárí sarzamín ko tabáh kare.

23 Kán lagákar merí áwáz suno; shanawá hokar merí bát par dil lagáo. 24 Kyá kisán bone ke liye har roz hal chaláyá kartá hai? kyá wuh har waqt apní zamín ko khodtá, aur us ke ḍhele phoṛá kartá hai? 25 Jab us ko hamwár kar chuká, to kyá wuh ajwáyan ko nahín chhínṭtá, aur zíre ko ḍál nahín detá, aur gehún ko qattáron men nahín botá, aur jau ko us ke mu'aiyan makán men, aur kaṭhiyá gehún ko us kí kháss kiyárí men nahín botá? 26 Kyúnki us ká Khudá us ko tarbiyat karke use sikhátá hai, 27 ki ajwáyan ko dáone ke henge se nahín dáote, aur zíre ke úpar gáṛí ke pahiye nahín ghumáte: balki ajwáyan ko láṭhí se jháṛtá hai, aur zíre ko chhaṛí se. 28 Roṭí ke galle par dáen chalátá hai; lekin wuh hamesha use kúṭtá nahín rahtá: aur apní gáṛí ke pahiyon aur ghoṛon ko us par hamesha phirátá nahín rahtá, wuh use sarásar nahín kuchlegá. 29 Yih bhí Rabb u'l afwáj se muqarrar húá hai, jis kí maslahat 'ajíb aur dánáí 'azím hai.

29 Aríel par afsos; Aríel us shahr par jahán Dáúd khaimazan húá; sál par sál ziyáda karo; 'íd par 'íd manáí jáe: 2 taubhí main Aríel ko dukh dúngá; aur wahán nauha aur mátam hogá; par mere liye wuh Aríel kí thahregá. 3 Main tere khiláf girdágird khaimazan húngá, aur morchabandí karke terá muhásara karúngá, aur tere khiláf damdama bándhúngá. 4 Aur tú past hogá, aur zamín par se bolegá, aur khák par se terí áwáz dhímí áegí; terí sadá bhút kí sí hogí, jo zamín ke andar se niklegí, aur terí bolí khák par se churugne kí áwáz ma'lúm hogí. 5 Lekin tere dushmanon ká gol bárík gard kí mánind hogá, aur un zálimon kí guroh uṛnewále bhúse kí mánind hogí: aur yih nágahán ek dam men wáqi' hogá. 6 Rabb u'l afwáj khud garajne aur zalzale ke sáth, aur baṛí áwáz, aur ándhí, aur túfán, aur ág ke muhlik shu'le ke sáth tujhe sazá dene ko áegá. 7 Aur un sab qaumon ká amboh jo Aríel se laṛegá, ya'ní wuh sab jo us se aur us ke qil'e se jang

karenge, aur use dukh denge, khwáb yá rát kí royá kí mánind ho jáenge. 8 Jaise bhúká ádmí khwáb men dekhe, ki khá rahá hai; par jág uthe, aur us ká jí na bhará ho: yá piyásá ádmí khwáb men dekhe, ki pání pí rahá hai; par jág uthe, aur piyás se betáb ho, aur us kí ján ásúda na ho: waisá hí un sab qaumon ke amboh ká hál hogá, jo koh i Siyyún se jang kartí hain.

9 Thahr jáo, aur ta'ajjub karo; 'aish o 'ishrat karo, aur andhe ho jáo: wuh mast hain, par mai se nahín; wuh larkharáte hain, par nashe men nahín. 10 Kyúnki KHUDÁWAND ne tum par gahrí nínd kí rúh bhejí hai, aur tumhárí ánkhon ya'ní nabíon ko nábíná kar diyá; aur tumháre siron ya'ní gaibbínon par hijáb dál diyá. 11 Aur sárí royá tumháre nazdík sar ba muhr kitáb ke mazmún kí mánind hogí, jise log kisí parhe likhe ko den, aur kahen, Is ko parh; aur wuh kahe, Main parh nahín saktá, kyúnki yih sar ba muhr hai: 12 aur phir wuh kitáb kisí nákhwánda ko den, aur kahen, Is ko parh: aur wuh kahe, Main to parhná nahín jántá.

13 Pas KHUDÁWAND farmátá hai, Chúnki yih log zabán se merí nazdíkí chahte hain, aur honthon se merí ta'zím karte hain, lekin in ke dil mujh se dúr hain, kyúnki merá khauf jo in ko húá, faqat ádmíon kí ta'lím sunne se húá: 14 is liye main in logon ke sáth 'ajíb sulúk karúngá, jo hairatangez aur ta'ajjubkhez hogá: aur in ke 'áqilon kí 'aql záil ho jáegí, aur in ke dánáon kí dánáí játí rahegí.

15 Un par afsos, jo apní mashwarat Khudá se chhipáte hain, jin ká károbár andhere men hotá hai, aur kahte hain, Kaun ham ko dekhtá hai? kaun ham ko pahchántá hai? 16 A'h, tum kaise terhe ho! kyá kumhár mittí ke barábar giná jáegá, yá masnú' apne sáni' se kahegá, ki Main terí san'at nahín? Kyá makhlúq apne kháliq se kahegá, ki Tú kuchh nahín jántá? 17 Kyá thorá hí 'arsa báqí nahín, ki Lubnán shádáb maidán ho jáegá, aur shádáb maidán jangal giná jáegá? 18 Aur us waqt bahre kitáb kí báten sunenge, aur andhon kí ánkhen táríkí aur andhere men se dekhengí. 19 Tab miskín KHUDÁWAND men ziyáda khush honge, aur garíb o muhtáj Isráil ke Quddús men shádmán honge. 20 Kyúnki zálim faná ho jáegá, aur thatthá karnewálá nábúd hogá; aur sab jo badkirdárí ke liye bedár rahte hain, kát dále jáenge: 21 ya'ní jo ádmí ko us ke muqaddame men mujrim thahráte, aur us ke liye jis ne 'adálat se phátak par muqaddama faisal kiyá phandá lagáte, aur rástbáz ko besabab bargashta karte hain. 22 Is liye KHUDÁWAND jo Abrahám ká naját denewálá hai, Ya'qúb ke khándán ke haqq men yún farmátá hai, ki Ya'qúb ab sharminda na hogá, aur wuh hargiz zardrú na hogá. 23 Balki us ke farzand apne darmiyán merí dastkárí dekhkar mere nám kí taqdís karenge; hán, wuh Ya'qúb ke Quddús kí taqdís karenge, aur Isráil ke Khudá se darenge. 24 Aur wuh bhí jo rúh men gumráh hain, fahm hásil karenge, aur barbaránewále ta'límpazír honge.

30 KHUDÁWAND farmátá hai, Un bágí larkon par afsos, jo aisí tadbír karte hain, jo merí taraf se nahín; aur 'ahd o paimán karte hain, jo merí rúh kí hidáyat se nahín, táki gunáh par gunáh karen: 2 wuh mujh se púchhe bagair Misr ko játe hain, táki Fir'aun ke pás panáh len, aur Misr ke sáye men amn se rahen. 3 Lekin Fir'aun kí himáyat tumháre liye khajálat hogí, aur Misr ke sáye men panáh lená tumháre wáste ruswáí hogá. 4 Kyúnki us ke sardár Zu'an men hain, aur us ke elchí Hanís men já pahunche. 5 Wuh us qaum se jo un ko kuchh fáida na pahunchá sake, aur madad o yárí nahín, balki khajálat aur malámat ká bá'is ho, sharminda honge.

6 Junúb ke jánwaron kí bábat bár i nubuwwat.

Dukh aur musíbat kí sarzamín men jahán se nar o máda sher i babar, aur afa'í, aur urnewále átashí sánp áte hain, wuh apní daulat gadhon kí píth par, aur apne khazáne únton ke kohán par ládkar us qaum ke pás le játe hain jis se un ko kuchh fáida na pahunchegá. 7 Kyúnki Misríon kí kumak bátil aur befáida hogí; isí sabab se main ne use Rahab kahá, jo sust baithí hai. 8 Ab

jákar un ke sámne ise takhtí par likh, aur kitáb men qalamband kar, táki áyanda abadu'l ábád tak qáim rahe. 9 Kyúnki yih bágí log aur jhúṭhe farzand hain, jo KHUDÁWAND kí sharí'at ko sunne se inkár karte hain: 10 jo gaibbínon se kahte hain, Gaibbíní na karo; aur nabíon se, ki Ham par sachchí nubuwwaten záhir na karo; ham ko khushgawár báten sunáo, aur ham se jhúṭhí nubuwwat karo: 11 ráh se báhar jáo, ráste se bargashta ho, aur Isráíl ke Quddús ko hamáre darmiyán se mauqúf karo. 12 Pas Isráíl ká Quddús yún farmátá hai, Chúnki tum is kalám ko haqír jánte, aur zulm aur kajrawí par bharosá rakhte aur usí par qáim ho; 13 is liye yih badkirdárí tumháre liye aisí hogí, jaisí phaṭí húí díwár jo girá cháhtí hai, únchí ubhrí húí díwár jis ká girná nágahán ek dam men ho. 14 Wuh ise kumhár ke bartan kí tarah toṛ dálegá, use bedareg chaknáchúr karegá; chunánchi is ke ṭukṛon men ek ṭhíkrá bhí ná milegá, jis men chúlhe par se ág uṭhái jáe, yá hauz se pání liyá jáe. 15 Kyúnki Khudáwand YAHOWÁH, Isráíl ká Quddús, yún farmátá hai, ki Wápas áne aur khámosh baiṭhne men tumhárí salámatí hai; khámoshí aur tawwakkul men tumhárí quwwat hai: par tum ne yih na cháhá. 16 Tum ne kahá, Nahín, ham to ghoṛon par chaṛhke bhágenge; is liye tum bhágoge; aur kahá, Ham tezraftár jánwaron par sawár honge; pas tumhárá píchhá karnewále tezraftár honge. 17 Ek kí jhiṛkí se ek hazár bhágenge; pánch kí jhiṛkí se tum aisá bhágoge, ki tum us 'alámat kí mánind jo pahár kí choṭí par, aur us nishán kí mánind jo koh par nasb kiyá gayá ho rah jáoge. 18 Taubhí KHUDÁWAND tum par mihrbání karne ke liye intizár karegá, aur tum par rahm karne ke liye baland hogá; kyúnki KHUDÁWAND 'ádil Khudá hai; mubárak hain wuh sab jo us ká intizár karte hain.

19 Kyúnki, ai Siyyúní qaum, jo Yarúshalem men basegí: tú phir na roegí; wuh terí faryád kí áwáz sunkar yaqínan tujh par rahm farmáegá; wuh sunte hí tujhe jawáb degá. 20 Aur agarchi KHUDÁWAND tujh ko tangí kí roṭí aur musíbat ká pání detá hai, taubhí terá mu'allim phir tujh se rúposh na hogá; balki terí ánkhen us ko dekhengí: 21 aur jab tú dahiní yá báin taraf muṛe, to tere kán tere píchhe se yih áwáz sunenge, ki Ráh yihí hai, is par chal. 22 Us waqt tú apní khodí húí múraton par maṛhí húí chándí, aur ḍhále húe buton par chaṛhe húe sone ko nápák karegá; tú use haiz ke latte kí mánind phenk degá, tú use kahegá, Nikal, dúr ho. 23 Tab wuh tere bíj ke liye jo tú zamín men boe, bárish bhejegá; aur zamín kí afzáish kí roṭí ká galla 'umda aur kasrat se hogá: us waqt tere jánwar wasí' charágáhon men charenge. 24 Aur bail aur jawán gadhe jin se zamín jotí játí hai, lazíz chára kháenge, jo belche aur chháj se phaṭká gayá ho. 25 Aur jab burj gir jáenge, aur baṛí khúnrezí hogí, to har ek únche pahár aur baland ṭíle par chashme aur pání kí nadiyán hongí. 26 Aur jis waqt KHUDÁWAND apne logon kí shikastagí ko durust karegá, aur un ke zakhmon ko achchhá karegá, to chánd kí chándní aisí hogí, jaisí súraj kí raushní; aur súraj kí raushní sát guní balki sát din kí raushní ke barábar hogí.

27 Dekho, KHUDÁWAND dúr se chalá átá hai, us ká gazab bhaṛká, aur dhuwen ká bádal uṭhá; us ke lab qahrálúda, aur us kí zabán bhasam karnewálí ág kí mánind hai. 28 Us ká dam nadí ke sailáb kí mánind hai, jo gardan tak pahunch jáe: wuh qaumon ko halákat ke chháj men phaṭkegá, aur logon ke jabṛon men lagám dálegá, táki un ko gumráh kare. 29 Tab tum gít gáoge, jaise us rát gáte ho, jab muqaddas 'íd manáte ho; aur dil kí aisí khushí hogí, jaisí us shakhs kí jo bánsrí liye húe khirámán ho, ki KHUDÁWAND ke pahár men Isráíl kí chaṭán ke pás jáe. 30 Kyúnki KHUDÁWAND apní jalálí áwáz sunáegá, aur apne qahr kí shiddat, aur átash i sozán ke shu'le, aur sailáb aur ándhí, aur olon ke sáth apná bázú níche láegá. 31 Hán, KHUDÁWAND kí áwáz hí se Asúr tabáh ho jáegá, wuh use laṭh se máregá. 32 Aur us qazá ke laṭh kí har ek zarb jo KHUDÁWAND us par lagáegá, daf aur barbat ke sáth hogí, aur

wuh us se sakht laṛáí laṛegá. 33 Kyúṉki Túfat muddat se taiyár kiyá gayá, háṉ, wuh bádsháh ke liye gahrá aur wasí' banáyá gayá hai: us ká ḍher ág aur bahut sá índhan hai, aur KHUDÁWAND kí sáṉs gandhak ke sailáb kí mánind us ko sulgátí hai.

31 Un par afsos jo madad ke liye Misr ko játe, aur ghoṛoṉ par 'itimád karte haiṉ; aur rathoṉ par bharosá rakhte haiṉ, is liye ki wuh bahut haiṉ; aur sawároṉ par, is liye ki wuh bahut zoráwar haiṉ; lekin Isráíl ke Quddús par nigáh nahíṉ karte, aur KHUDÁWAND ke tálib nahíṉ hote! 2 Par wuh bhí to 'aqlmand hai, aur balá názil karegá, aur apne kalám ko bátil na hone degá: wuh sharíroṉ ke gharáne par, aur un par jo badkirdároṉ kí himáyat karte haiṉ chaṛhái karegá. 3 Kyúṉki Misrí to insán haiṉ, Khudá nahíṉ; aur un ke ghoṛe gosht haiṉ, rúh nahíṉ; so jab KHUDÁWAND apná háth baṛháegá, to himáyatí gir jáegá, aur wuh jis kí himáyat kí gayí past ho jáegá, aur wuh sab ke sab ikaṭṭhe halák ho jáeṉge. 4 Kyúṉki KHUDÁWAND ne mujh se yúṉ farmáyá hai, ki Jis tarah sher i babar, háṉ, jawán sher i babar, apne shikár par se gurrátá hai, aur agar bahut se gaḍariye us ke muqábale ko buláe jáeṉ, to un kí lalkár se nahíṉ ḍartá, aur un ke hujúm se dab nahíṉ játá: usí tarah RABB u'l afwáj koh i Siyyún aur us ke ṭíle par laṛne ko utregá. 5 Maṉḍláte húe parande kí tarah RABB u'l afwáj Yarúshalem kí himáyat karegá; wuh himáyat karegá, aur rihái bakhshegá, rahm karegá, aur bachá legá. 6 Ai baní Isráíl, tum us kí taraf phiro, jis se tum ne sakht bagáwat kí hai. 7 Kyúṉki us waqt un meṉ se har ek apne chándí ke but, aur apní sone kí múrateṉ, jin ko tumháre háthoṉ ne khatákárí ke liye banáyá, níkál pheṉkegá. 8 Tab Asúr usí talwár se gir jáegá, jo insán kí nahíṉ, aur wuhí talwár jo admí kí nahíṉ, use halák karegí: wuh talwár ke sámne se bhágegá, aur us ke jawán mard khirájguzár baneṉge. 9 Aur wuh khauf ke sabab se apne hasín makán se guzar jáegá, aur us ke sardár jhaṇḍe se khaufzada ho jáeṉge, yih KHUDÁWAND farmátá hai, jis kí ág Siyyún meṉ aur bhaṭṭí Yarúshalem meṉ hai.

32 Dekh, ek bádsháh sadáqat se saltanat karegá, aur sháhzáde 'adálat se hukmrání kareṉge. 2 Aur ek shakhs áṉdhí se panáhgáh kí mánind hogá, aur túfán se chhipne kí jagah: aur khushk zamín meṉ pání kí nadiyoṉ kí mánind aur mándagí kí zamín meṉ baṛí chaṭán ke sáye kí mánind hogá. 3 Us waqt dekhnewáloṉ kí áṉkheṉ dhundhlí na hoṉgí, aur sunnewáloṉ ke kán shanawá hoṉge. 4 Jaldbáz ká dil 'irfán hásil karegá, aur luknatí kí zabán sáf bolne meṉ musta'idd hogí. 5 Tab ahmaq bámuruwwat na kahláegá, aur bakhíl ko koí sakhí na kahegá. 6 Kyúṉki ahmaq hamáqat kí báteṉ karegá, aur us ká dil badí ká maṉsúba báṉdhegá, ki bedíní kare, aur KHUDÁWAND ke khiláf daroggoí kare, aur bhúke ke peṭ ko khálí kare, aur piyáse ko pání se mahrúm rakkhe. 7 Aur bakhíl ke hathyár zabún haiṉ: wuh bure mansúbe báṉdhá kartá hai, táki jhúṭhí bátoṉ se miskín ko aur muhtáj ko, jab ki wuh haqq bayán kartá ho, halák kare. 8 Lekin sáhib i muruwwat sakháwat kí báteṉ sochtá hai, aur wuh sakháwat ke kámoṉ meṉ sábitqadam rahegá.

9 Ai 'aurato, tum jo árám meṉ ho, uṭho, merí áwáz suno; ai beparwá beṭiyo, merí bátoṉ par kán lagáo. 10 Ai beparwá 'aurato, sál se kuchh ziyáda 'arse meṉ tum beárám ho jáogí: kyúṉki angúr kí fasl játí rahegí, phal jama' karne kí naubat na áegí. 11 Ai 'aurato, tum jo árám meṉ ho, thartharáo; ai beparwáo, muztarib ho: kapṛe utárkar barahna ho jáo: kamar par ṭáṭ báṉdho. 12 Wuh dilpazír khetoṉ aur mewadár tákoṉ ke liye chhátí piṭeṉgí. 13 Mere logoṉ kí sarzamín meṉ káṉṭe aur jháṛiyáṉ hoṉgí; balki khushwaqt shahr ke tamám shádmán gharoṉ meṉ bhí. 14 Kyúṉki qasr khálí ho jáegá, aur ábád shahr tark kiyá jáegá, 'Ofal aur dídbání ká burj hamesha tak máṉd bankar gorkharoṉ kí árámgáheṉ, aur galloṉ kí charágáheṉ hoṉge. 15 Táwaqte ki 'álam i bálá se ham

par rúh názil na ho, aur biyábán shádáb maidán na bane, aur shádáb maidán jangal na giná jáe. 16 Tab biyábán men 'adl basegá, aur sadáqat shádáb maidán men rahá karegí. 17 Aur sadáqat ká anjám sulh hogá, aur sadáqat ká phal abadí árám o itminán hogá. 18 Aur mere log salámatí ke makánon men, aur bekhatar gharon men, aur ásúdagí aur ásáish ke káshánon men rahenge. 19 Lekin jangal kí barbádí ke waqt ole parenge, aur shahr bi'lkull past ho jáegá. 20 Tum khushnasíb ho, jo sab nahron ke áspás bote ho, aur bailon aur gadhon ko udhar le játe ho.

33 Tujh par afsos, ki tú gárat kartá hai, aur gárat na kiyá gayá thá; tú dagábází kartá hai, aur kisí ne tujh se dagábází na kí thí! Jab tú gárat kar chukegá, to tú gárat kiyá jáegá; aur jab tú dagábází kar chukegá, to áur log tujh se dagábází karenge. 2 Ai KHUDÁWAND, ham par rahm kar; kyúnki ham tere muntazir hain: tú har subh un ká bázú ho, aur musíbat ke waqt hamárí naját. 3 Hangáme kí áwáz sunte hí log bhág gaye: tere uthte hí qaumen tittar bittar ho gayín. 4 Aur tumhárí lút ká mál usí tarah batorá jáegá, jis tarah kíre bator lete hain: log us par tiddí kí tarah tút parenge. 5 KHUDÁWAND sarfaráz hai, kyúnki wuh balandí par rahtá hai: us ne 'adálat aur sadáqat se Siyyún ko ma'múr kar diyá hai. 6 Aur tere zamáne men amn hogá, naját o hikmat aur dánish kí firáwání hogí: KHUDÁWAND ká khauf us ká khazána hai.

7 Dekh, un ke bahádur báhar faryád karte hain, aur sulh ke elchí phút phútkar rote hain. 8 Sháhráhen sunsán hain, koí chalnewálá na rahá: us ne 'ahdshikaní kí, shahron ko haqír jáná, aur insán ko hisáb men nahín látá. 9 Zamín kurhtí aur murjhátí hai. Lubnán ruswá hùá, aur murjhá gayá: Shárún biyábán kí mánind hai: Basan aur Karmil bebarg ho gaye. 10 KHUDÁWAND farmátá hai, Ab main uthúngá; ab main sarfaráz húngá; ab main sarbaland húngá. 11 Tum bhúse se bárdár hoge, phús tum se paidá hogá: tumhárá dam ág kí tarah tum ko bhasam karegá. 12 Aur log jale chúne kí mánind honge, wuh un kánton kí mánind honge, jo kátkar ág men jaláe jáen.

13 Tum jo dúr ho, suno, ki main ne kyá kiyá: aur tum jo nazdík ho, merí qudrat ká iqrár karo. 14 Wuh gunahgár jo Siyyún men hain dar gaye: kapkapí ne bedínon ko á dabáyá hai; kaun ham men se us muhlik ág men rah saktá hai? aur kaun ham men se abadí shu'lon ke darmiyán bas saktá hai? 15 Wuh jo rástraftár aur durustguftár hai, jo zulm ke nafa' ko haqír jántá hai, jo rishwat se dastbardár hai, jo apne kán band kartá hai, táki khúnrezí ke mazmún na sune, aur ánkhen múndtá hai, táki ziyánkárí na dekhe. 16 Wuh balandí par rahegá, us kí panáhgáh pahár ká qil'a hogá, us ko rotí dí jáegí, us ká pání muqarrar hogá. 17 Terí ánkhen bádsháh ká jamál dekhengí: wuh bahut dúr tak wasí' mulk par nazar karengí. 18 Terá dil us dahshat par sochegá, kahán hai wuh ginnewálá? kahán hai wuh tolnewálá? kahán hai wuh jo burjon ko gintá thá? 19 Tú phir un tundkho logon ko na dekhegá, jin kí bolí tú samajh nahín saktá, jin kí zabán begána hai, jo terí samajh men nahín átí. 20 Hamárí 'ídgáh, Siyyún, par nazar kar; terí ánkhen Yarúshalem ko dekhengí, jo salámatí ká maqám hai, balki aisá khaima, jo hiláyá na jáegá, jis kí mekhon men se ek bhí ukhárí na jáegí, aur us kí doriyon men se ek bhí torí na jáegí. 21 Balki wahán zú'l jalál KHUDÁWAND barí barí nadiyon aur nahron ke badle hamárí gunjáish ke liye áp maujúd hogá, ki wahán dánd kí koí kishtí na jáegí, aur na shándár jah“zon ká guzar us men hogá. 22 Kyúnki KHUDÁWAND hamárá hákim hai: KHUDÁWAND hamárá sharí'at denewálá hai, KHUDÁWAND hamárá bádsháh hai, wuhí ham ko bacháegá. 23 Terí rassiyán dhílí hain: log mastúl kí chúl ko mazbút na kar sake: wuh bádbán na phailá sake, so lút ká wáfir mál taqsím kiyá gayá, langre bhí ganímat par qábiz ho gaye. 24 Wahán ke báshindon men bhí koí na kahegá, ki Main bímár hun: aur un ke gunáh bakhshe jáenge.

34 Ai qaumo, nazdík ákar suno: ai ummato, kán lagáo: zamín aur us kí ma'múrí, dunyá aur sab chízen jo us men hain, sunen. 2 Kyúnki Khudáwand ká qahr tamám qaumon par aur us ká gazab un kí sab faujon par hai: us ne un ko halák kar diyá, us ne un ko zabh hone ke liye hawála kiyá. 3 Aur un ke maqtúl phenk diye jáenge, balki un kí láshon se badbú uthegí, aur pahár un ke lahú se bah jáenge. 4 Aur tamám ajrám i falak gudáz ho jáenge, aur ásmán túmár kí mánind lapete jáenge: aur un kí tamám afwáj, ták aur anjír ke murjháe húe patton kí mánind, gir jáengí. 5 Kyúnki merí talwár ásmán men mast ho gayí hai: dekho, wuh Adom par, aur un logon par, jin ko main ne mal'ún kiyá hai, sazá dene ko názil hogí. 6 Khudáwand kí talwár khúnálúda hai: wuh charbí aur barron aur bakron ke lahú se, aur mendhon ke gurdon kí charbí se chikná gayí: kyúnki Khudáwand ke liye Busráh men ek qurbání, aur Adom ke mulk men barí khúnrezí hai. 7 Aur un ke sáth janglí sánd aur bachhre aur bail zabh honge: aur un ká mulk khún se seráb ho jáegá, aur un kí gard charbí se chikná jáegí. 8 Kyúnki yih Khudáwand ká intiqám lene ká din aur badla lene ká sál hai, jis men wuh Siyyún ká insáf karegá. 9 Aur us kí nadiyán rál ho jáengí, aur us kí khák gandhak aur us kí zamín jaltí húí rál hogí, 10 jo shab o roz kabhí na bujhegí: us se abad tak dhuwán uthtá rahegá: nasl dar nasl wuh ujár rahegí, abadu'l ábád tak koí udhar se na guzregá. 11 Lekin hawásil aur khárpusht us ke málik honge; ullú aur kauwe us men basenge; aur us par wírání ká sút paregá, aur sunsání ká sáhúl dálá jáegá. 12 Us ke ashráf men se koí na hogá, jise wuh buláen ki hukmrání kare; aur us ke sab sardár náchíz honge. 13 Aur us ke qasron men kánte aur us ke qil'on men bichchhúbútí aur úntkatáre ugenge: aur wuh gídaron kí mánden aur shuturmurgon ke rahne ká maqám hogá. 14 Aur dashtí darande bheriyon se muláqát karenge, aur chhagmánas apne sáthí ko pukáregá, hán, 'afrít i shab wahán árám karegá, aur apne tikne ko jagah páegá. 15 Wahán urnewále sánp ká áshiyána hogá, aur ande dená aur sená aur apne sáye men jama' karná hogá: wahán giddh jama' honge, aur har ek ke sáth us kí máda hogí. 16 Tum Khudáwand kí kitáb men dhúndho aur parho: in men se ek bhí kam na hogá, aur koí bejuft na hogá; kyúnki mere munh ne yihí hukm kiyá hai, aur us kí rúh ne in ko jama' kiyá hai. 17 Aur us ne in ke liye qur'a dálá, aur us ke háth ne in ke liye us ko jaríb se taqsím kiyá; so wuh abad tak us ke málik honge, aur pusht dar pusht us men basenge.

35 Biyábán aur wírána shádmán honge, aur dasht khushí karegá, aur nargis kí mánind shigufta hogá. 2 Us men kasrat se kaliyán niklengí: wuh shádmání se gákar khushí karegá; Lubnán kí shaukat aur Karmil aur Shárún kí zínat use dí jáegí: wuh Khudáwand ká jalál aur hamáre Khudá kí hashmat dekhenge.

3 Kamzor háthon ko zor aur nátawán ghutnon ko tawánáí do. 4 Un ko jo kachdile hain kaho, Himmat bándho, mat daro; dekho, tumhárá Khudá sazá aur jazá liye átá hai; hán, Khudá hí áegá, aur tum ko bacháegá. 5 Us waqt andhon kí ánkhen wá kí jáengí, aur bahron ke kán khole jáenge. 6 Tab langre hiran kí mánind chaukariyán bharenge, aur gúnge kí zabán gáegí; kyúnki biyábán men pání, aur dasht men nadiyán phút niklengí. 7 Balki saráb táláb ho jáegá, aur piyásí zamín chashma ban jáegí: gídaron kí mándon men jahán wuh pare the, nai aur nal ká thikáná hogá. 8 Aur wahán ek shāhráh aur guzargáh hogí, jo muqaddas ráh kahláegí; jis se koí nápák guzar na karegá, lekin yih musáfiron ke liye hogí, ahmaq bhí us men gumráh na honge. 9 Wahán sher i babar na hogá, aur na koí daranda us par charhegá, na wahán páyá jáegá; lekin jin ká fidya diyá gayá, wahán sair karenge. 10 Aur jin ko Khudáwand ne makhlasí bakhshí, lautenge, aur Siyyún men gáte húe áenge, aur abadí surúr un ke siron par hogá: wuh khushí aur shádmání hásil karenge, aur gam o andoh káfúr ho jáenge.

36 Aur Hizqiyáh bádsháh kí saltanat ke chaudahwen baras yún húá, ki sháh i Asúr Sanherib ne Yahúdáh ke sab fasíldár shahron par chaṛháí kí, aur un ko le liyá. 2 Aur sháh i Asúr ne Rab Sháqí ko ek baṛe lashkar ke sáth Lakís se Hizqiyáh ke pás Yarúshalem ko bhejá, aur us ne úpar ke táláb kí nálí par dhobiyon ke maidán kí ráh men maqám kiyá. 3 Tab Iliyáqím bin Ḳhilqiyáh jo ghar ká díwán thá, aur Shabnáh munshí aur muharrir Yúáḳh bin A'saf nikalkar us ke pás áe. 4 Aur Rab Sháqí ne un se kahá, Tum Hizqiyáh se kaho, ki Malik i mu'azzam, sháh i Asúr, yún farmátá hai, ki Tú kyá i'timád kiye baiṭhá hai? 5 Kyá mashwarat aur jang kí quwwat munh kí báten hí hain? áḳhir kis ke birte par tú ne mujh se sarkashí kí hai? 6 Dekh, tujhe us masle húe sarkande ke 'asá ya'ní Misr par bharosá hai; us par agar koí ṭek lagáe, to wuh us ke háth men gaṛ jáegá aur use chhed degá: sháh i Misr Fir'aun un sab ke liye jo us par bharosá karte hain, aisá hí hai. 7 Par agar tú mujh se yún kahe, ki Hamárá tawakkul Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá par hai, to kyá wuh wuhí nahín hai, jis ke únche maqámon aur mazbahon ko ḍhákar Hizqiyáh ne Yahúdáh aur Yarúshalem se kahá hai, ki Tum is mazbah ke áge sijda kiyá karo? 8 Is liye ab zará mere áqá sháh i Asúr ke sáth shart bándh, aur main tujhe do hazár ghoṛe dúngá; básharte ki tú apní taraf se un par sawár chaṛhá sake. 9 Bhalá, phir tú kyúnkar mere áqá ke kamtarín mulázimon men se ek sardár ká bhí munh pher saktá hai? aur tú rathon aur sawáron ke liye Misr par bharosá kartá hai? 10 Aur kyá ab main ne Ḳhudáwand ke bekahe hí is maqám ko gárat karne ke liye is par chaṛháí kí hai? Ḳhudáwand hí ne to mujh se kahá, ki Is mulk par chaṛháí kar, aur ise gárat kar de. 11 Tab Iliyáqím aur Shabnáh aur Yúáḳh ne Rab Sháqí se 'arz kí, ki Apne ḳhádimon se Arámí zabán men bát kar, kyúnki ham use samajhte hain, aur díwár par ke logon ke sunte húe Yahúdíon kí zabán men ham se bát na kar. 12 Lekin Rab Sháqí ne kahá, Kyá mere áqá ne mujhe yih báten kahne ko tere áqá ke pás yá tere pás bhejá hai? kyá us ne mujhe un logon ke pás nahín bhejá, jo tumháre sáth apní hí najásat kháne aur apná hí qárúra píne ko díwár par baiṭhe hain? 13 Phir Rabsháqí khaṛá ho gayá, aur Yahúdíon kí zabán men baland áwáz se yún kahne lagá, ki Malik mu'azzam, sháh i Asúr, ká kalám suno. 14 Bádsháh yún farmátá hai, ki Hizqiyáh tum ko fareb na de, kyúnki wuh tum ko chhuṛá nahín sakegá. 15 Aur na wuh yih kahkar tum se Ḳhudáwand par bharosá karáe, ki Ḳhudáwand zarúr ham ko chhuṛáegá, aur yih shahr sháh i Asúr ke hawále na kiyá jáegá. 16 Hizqiyáh kí na suno; kyúnki sháh i Asúr yún farmátá hai, ki Tum mujh se sulh kar lo, aur nikalkar mere pás áo, aur tum men se har ek apní ták aur apne anjír ke daraḳht ká mewa khátá, aur apne hauz ká pání pítá rahe, 17 jab tak ki main ákar tum ko aise mulk men na le jáún, jo tumháre mulk kí mánind galla aur mai ká mulk, roṭí aur tákistánon ká mulk hai. 18 Ḳhabardár, aisá na ho, ki Hizqiyáh tum ko yih kahkar targíb de, ki Ḳhudáwand ham ko chhuṛáegá. Kyá qaumon ke ma'búdon men se kisí ne bhí apne mulk ko sháh i Asúr ke háth se chhuṛáyá hai? 19 Hamát aur Arfád ke deotá kahán hain? Sifrwáim ke deotá kahán hain? kyá unhon ne Sámariya ko mere háth se bachá liyá? 20 In mulkon ke tamám deotáon men se kis kis ne apná mulk mere háth se chhuṛá liyá, jo Ḳhudáwand bhí Yarúshalem ko mere háth se chhuṛá legá? 21 Lekin wuh ḳhámosh rahe, aur us ke jawáb men unhon ne ek bát bhí na kahí; kyúnki bádsháh ká hukm yih thá, ki Use jawáb na dená. 22 Aur Iliyáqím bin Ḳhilqiyáh jo ghar ká díwán thá, aur Shabnáh munshí aur Yúáḳh bin A'saf muharrir apne kapṛe chák kiye húe Hizqiyáh ke pás áe, aur Rab Sháqí kí báten use sunáín.

37 Jab Hizqiyáh bádsháh ne yih suná, to apne kapṛe pháṛe, aur ṭáṭ oṛhkar Ḳhudáwand ke ghar men gayá. 2 Aur us ne ghar ke díwán Iliyáqím aur Shabnáh munshí aur káhinon ke buzurgon ko ṭáṭ oṛhákar A'mús ke beṭe Yasa'iyáh nabí ke pás bhejá. 3 Aur unhon ne us se kahá, ki Hizqiyáh yún kahtá

hai, ki Aj ká din dukh aur malámat aur tauhín ká din hai; kyúnki bachche paidá hone par hain, aur wiládat kí táqat nahín. 4 Sháyad KHUDÁWAND terá Khudá Rab Sháqí kí báten sunegá, jise us ke áqá sháh i Asúr ne bhejá hai, ki zinda Khudá kí tauhín kare: aur jo báten KHUDÁWAND tere Khudá ne suníṇ, un par wuh malámat karegá: pas tú us baqiye ke liye jo maujúd hai du'á kar. 5 Pas Hizqiyáh bádsháh ke mulázim Yasa'iyáh ke pás áe. 6 Aur Yasa'iyáh ne un se kahá, Tum apne áqá se yún kahná, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú un báton se jo tú ne suní hain, jin se sháh i Asúr ke mulázimon ne merí takfír kí hai, hirásán na ho. 7 Dekh, main us men ek rúh ḍál dúngá, aur wuh ek afwáh sunkar apne mulk ko lauṭ jáegá, aur main use usí ke mulk men talwár se marwá ḍálúngá.

8 So Rab Sháqí lauṭ gayá, aur us ne sháh i Asúr ko Libnáh se laṛte páyá; kyúnki us ne suná thá, ki wuh Lakís se chálá gayá hai. 9 Aur us ne Kúsh ke bádsháh Tirháqah kí bábat suná, ki wuh tujh se laṛne ko niklá hai; aur jab us ne yih suná, to Hizqiyáh ke pás elchí bheje, aur kahá, 10 Shah i Yahúdáh Hizqiyáh se yún kahná, ki Terá Khudá, jis par terá bharosá hai, tujhe yih kahkar fareb na de, ki Yarúshalem sháh i Asúr ke qabze men na kiyá jáegá. 11 Dekh, tú ne suná hai, ki Asúr ke bádsháhon ne tamám mamálik ko bi'lkull gárat karke un ká kyá hál banáyá hai: so kyá tú bachá rahegá? 12 Kyá un qaumon ke deotáon ne un ko ya'ní Jauzán aur Harrán aur Rasaf aur baní 'Adan ko jo Tillasár men the, jin ko hamáre bápdádá ne halák kiyá, chhuṛáyá. 13 Hamát ká bádsháh, aur Arfád ká bádsháh, aur shahr Sifrwáím aur Hena' aur 'Iwáh ká bádsháh kahán hain? 14 Hizqiyáh ne elchíon ke háth se náma liyá, aur use paṛhá, aur Hizqiyáh ne KHUDÁWAND ke ghar jákar use KHUDÁWAND ke huzúr phailá diyá. 15 Aur Hizqiyáh ne KHUDÁWAND se yún du'á kí, 16 Ai RABB u'l afwáj, Isráíl ke Khudá, karúbíon ke úpar baiṭhnewále, tú hí akelá zamín kí sab saltanaton ká Khudá hai: tú hí ne ásmán aur zamín ko paidá kiyá. 17 Ai KHUDÁWAND, kán lagá aur sun; ai KHUDÁWAND, apní ánkhen khol aur dekh: aur Sanherib kí un sab báton ko jo us ne zinda Khudá kí tauhín karne ke liye kahlá bhejí hain, sún le. 18 Ai KHUDÁWAND, darhaqíqat Asúr ke bádsháhon ne sab qaumon ko un ke mulkon samet tabáh kiyá, 19 aur un ke deotáon ko ág men ḍálá, kyúnki wuh khudá na the, balki ádmíon kí dastkárí the, lakṛí aur patthar; is liye unhon ne un ko nábúd kiyá hai. 20 So ab, ai KHUDÁWAND, hamáre Khudá, tú ham ko us ke háth se bachá le; táki zamín kí sab saltanaten ján len, ki tú hí akelá KHUDÁWAND hai.

21 Tab Yasa'iyáh bin A'mús ne Hizqiyáh ko kahlá bhejá, ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, Chúnki tú ne sháh i Asúr Sanherib ke khiláf mujh se du'á kí hai, 22 is liye KHUDÁWAND ne us ke haqq men yún farmáyá hai, ki Kunwárí dukhtar i Siyyún ne terí tahqír kí, aur terá mazhaka uṛáyá hai, Yarúshalem kí beṭí ne tujh par sir hiláyá hai. 23 Tú ne kis kí tauhín o takfír kí hai? tú ne kis ke khiláf apní áwáz baland kí, aur apní ánkhen úpar uṭháin? Isráíl ke Quddús ke khiláf. 24 Tú ne apne khádimon ke zarí'e se KHUDÁWAND kí tauhín kí, aur kahá, ki Main apne bahut se rathon ko sáth lekar paháṛon kí choṭiyon par, balki Lubnán ke wastí hisson tak chaṛh áyá hún; aur main us ke únche únche deodáron, aur achchhe se achchhe sanaubar ke daṛakhton ko káṭ ḍálúngá; aur main us kí choṭí par ke zarkhez jangal men já ghusúngá. 25 Main ne khod khodkar páni piyá hai, aur main apne pánwon ke talwe se Misr kí sab nadiyán sukhá ḍálúngá. 26 Kyá tú ne nahín suná, ki mujhe yih kiye húe muddat húí; aur main ne qadím aiyám se ṭhahrá diyá thá? ab main ne usí ko púrá kiyá hai, ki tú fasíldár shahron ko ujaṛ khanḍar baná dene ke liye barpá ho. 27 Isí sabab se un ke báshinde kamzor húe, aur ghabrá gaye, aur sharminda húe: wuh maidán kí ghás aur paud, chhaton par kí ghás, aur khet ke anáj kí mánind ho gaye, jo abhí baṛhá na ho. 28 Lekin main terí nishast aur ámad o raft aur terá mujh par jhunjhláná jántá hún. 29 Tere mujh par jhunjhláne

ke sabab se, aur is liye ki terá ghamand mere kánon tak pahunchá hai, main apní nakel terí nák men, aur apní lagám tere munh men dálúngá, aur tú jis ráh se áyá hai, main tujhe usí ráh se wápas lauṭá dúngá. 30 Aur tere liye yih nishán hogá, ki tum is sál wuh chízen jo azkhud ugtí hain, aur dúsre sál wuh chízen jo un se paidá hon, kháoge; aur tísre sál tum boná aur káṭná aur tákistán lagákar un ká phal kháná. 31 Aur wuh baqiya, jo Yahúdáh ke gharáne se bach rahá hai; phir níche kí taraf jar pakregá, aur úpar kí taraf phal láegá. 32 Kyúnki ek baqiya Yarúshalem men se aur wuh jo bach rahe hain koh i Siyyún se niklenge: Rabb u'l afwáj kí gaiyúrí yih kar dikháegí. 33 So Khudáwand sháh i Asúr ke haqq men yún farmátá hai, ki Wuh is shahr men áne, yá yahán tír chaláne na páegá: wuh na to sipar lekar us ke sámne áne, aur na us ke muqábil damdama bándhne páegá. 34 Balki Khudáwand farmátá hai, ki Jis ráh se wuh áyá, usí ráh se lauṭ jáegá, aur is shahr men áne na páegá. 35 Kyúnki main apní khátir aur apne bande Dáúd kí khátir is shahr kí himáyat karke use bacháúngá.

36 Pas Khudáwand ke firishte ne Asúríon kí lashkargáh men jákar ek lákh pachásí hazár ádmí ján se már dále: aur subh ko jab log sawere uṭhe, to dekhá, ki wuh sab mare paṛe hain. 37 Tab sháh i Asúr Sanherib kúch karke wahán se chalá gayá, aur lauṭkar Nínawah men rahne lagá. 38 Aur jab wuh apne deotá Nisrúk ke mandir men pújá kar rahá thá, to Adrammalik aur Sharázar us ke beṭon ne use talwár se qatl kiyá: aur Arárát kí sarzamín ko bhág gaye. Aur us ká beṭá Asar Haddún us kí jagah bádsháh húá.

38 Un hí dinon men Hizqiyáh aisá bímár paṛá, ki marne ke qaríb ho gayá. Aur Yasa'iyáh bin A'mús nabí ne us ke pás ákar us se kahá, ki Khudáwand yún farmátá hai, ki Tú apne ghar ká intizám kar de; kyúnki tú mar jáegá, aur bachne ká nahín. 2 Tab Hizqiyáh ne apná munh díwár kí taraf kiyá, aur Khudáwand se du'á kí, 3 aur kahá, Ai Khudáwand, main terí minnat kartá hún, yád farmá, ki main tere huzúr sachchái aur púre dil se chaltá rahá hún, aur jo terí nazar men bhalá hai, wuhí kiyá hai. Aur Hizqiyáh zár zár royá. 4 Tab Khudáwand ká yih kalám Yasa'iyáh par názil húá, 5 ki Já, aur Hizqiyáh se kah, ki Khudáwand, tere báp Dáúd ká Khudá, yún farmátá hai, ki Main ne terí du'á suní, main ne tere ánsú dekhe: so dekh, main terí 'umr pandrah baras aur baṛhá dúngá. 6 Aur main tujh ko aur is shahr ko sháh i Asúr ke háth se bachá lúngá: aur main is shahr kí himáyat karúngá. 7 Aur Khudáwand kí taraf se tere liye yih nishán hogá, ki Khudáwand is bát ko jo us ne farmáí, púrá karegá: 8 dekh, main áftáb ke ḍhale húe sáye ke darjon men se A'khaz kí dhúpghaṛí ke mutábiq das darje píchhe ko lauṭá dúngá. Chunánchi áftáb jin darjon se ḍhal gayá thá, un men ke das darje phir lauṭ gayá.

9 Sháh i Yahúdáh Hizqiyáh kí tahrír, jab wuh bímár thá, aur apní bímárí se shifáyáb húá.

10 Main ne kahá, Main apní ádhí
'umr men pátál ke pháṭakon
men dákhil húngá.
Merí zindagí ke báqí baras mujh
se chhín liye gaye.
11 Main ne kahá, Main Khudáwand
ko, hán, Khudáwand ko, zindon
kí zamín men phir na
dekhúngá:
Insán aur dunyá ke báshinde
mujhe phir dikhái na denge.
12 Merá ghar ujaṛ gayá hai, aur
gaḍariye ke khaime kí mánind
mujh se dúr kiyá gayá:
Main ne juláhe kí mánind apní
zindagání ko lapeṭ liyá hai;
wuh mujh ko tánt se káṭ
ḍálegá;
Subh se shám tak tú mujh ko
tamám kar ḍáltá hai.
13 Main ne subh tak tahammul
kiyá; tab wuh sher i babar kí
mánind merí sab haḍḍiyán
chúr kar ḍáltá hai:
Subh se shám tak tú mujhe
tamám kar ḍáltá hai.
14 Main abábíl aur sáras kí tarah
chín chín kartá rahá;
Main kabútar kí tarah kuṛhtá
rahá: merí ánkhen úpar
dekhte dekhte patthrá gayín;

Ai Khudáwand, main bekas hún, tú merá kafíl ho.
15 Main kyá kahún? us ne to mujh se wa'da kiyá, aur usí ne use púrá kiyá:
Main apní báqí 'umr apní ján kí talkhí ke sabab se áhista áhista basar karúngá.
16 Ai Khudáwand, in hí chízon se insán kí zindagí hai,
Aur in hí men merí rúh kí hayát hai:
So tú hí shifá bakhsh, aur mujhe zinda rakh.
17 Dekh, merá sakht ranj ráhat se tabdíl húá:
Aur merí ján par mihrbán hokar tú ne use nestí ke garhe se rihái dí;
Kyúnki tú ne mere sab gunáhon ko apní píth ke píchhe phenk diyá.
18 Is liye ki pátál terí sitáish nahín kar saktá, aur maut se terí hamd nahín ho saktí:
Wuh jo gor men utarnewále hain terí sachchái ke ummedwár nahín ho sakte.
19 Zinda, hán, zinda hí terí sitáish karegá, jaisá áj ke din main kartá hún;
Báp apní aulád ko terí sachchái kí khabar degá.
20 Khudáwand mujhe bacháne ko taiyár hai:
Is liye ham apne tárdár sázon ke sáth
'Umr bhar Khudáwand ke ghar men sarodkhwání karte rahenge.
21 Yasa'iyáh ne kahá thá, ki Anjír kí tikkiyá lekar phore par bándhen, aur wuh shifá páegá. 22 Aur Hizqiyáh ne kahá thá, Is ká kyá nishán hai, ki main Khudáwand ke ghar men jáúngá?

39 Us waqt Marúdak Baladán, bin Baladán, sháh i Bábul ne Hizqiyáh ke liye náme aur tahái̇f bheje: kyúnki us ne suná thá, ki wuh bímár thá, aur shifáyáb húá. 2 Aur Hizqiyáh un se bahut khush húá, aur apne khazáne ya'ní chándí aur soná aur masálih aur beshqímat 'itr aur tamám siláhkhána aur jo kuchh us ke khazánon men maujúd thá, un ko dikháyá: us ke ghar men aur us kí sárí mamlukat men aisí koí chíz na thí, jo Hizqiyáh ne un ko na dikhái. 3 Tab Yasa'iyáh nabí ne Hizqiyáh bádsháh ke pás ákar us se kahá, ki Yih log kyá kahte the, aur yih kahán se tere pás áe? Hizqiyáh ne jawáb diyá, ki Yih ek dúr ke mulk ya'ní Bábul se mere pás áe hain. 4 Tab us ne púchhá, ki Unhon ne tere ghar men kyá kyá dekhá? Hizqiyáh ne jawáb diyá, Sab kuchh jo mere ghar men hai unhon ne dekhá: mere khazánon men aisí koí chíz nahín, jo main ne un ko dikhái na ho. 5 Tab Yasa'iyáh ne Hizqiyáh se kahá, Rabb u'l afwáj ká kalám sun le. 6 Dekh, wuh din áte hain, ki sab kuchh jo tere ghar men hai, aur jo kuchh tere bápdádá ne áj ke din tak jama' karke rakkhá hai, Bábul ko le jáenge: Khudáwand farmátá hai: kuchh bhí báqí na rahegá. 7 Aur wuh tere beton men se jo tujh se paidá honge, aur jin ká báp tú hí hogá, kitnon ko le jáenge; aur wuh sháh i Bábul ke mahall men khwájasará honge. 8 Tab Hizqiyáh ne Yasa'iyáh se kahá, Khudáwand ká kalám jo tú ne sunáyá bhalá hai. Aur us ne yih bhí kahá, ki Mere aiyám men to salámatí aur amn hogá.

40 Tasallí do, tum mere logon ko tasallí do, tumhárá Khudá farmátá hai. 2 Yarúshalem ko dilásá do, aur use pukárkar kaho, ki us kí musíbat ke din jo jang o jadal ke the guzar gaye, us ke gunáh ká kaffára húá; aur us ne Khudáwand ke háth se apne sab gunáhon ká badla do chand páyá.
3 Pukárnewále kí áwáz; Biyábán men Khudáwand kí ráh durust karo, sahrá men hamáre Khudá ke liye sháhráh hamwár karo. 4 Har ek nasheb únchá kiyá jáe, aur har ek pahár aur tílá past kiyá jáe: aur har ek terhí chíz sídhí, aur har ek náhamwár jagah hamwár kí jáe: 5 aur Khudáwand ká jalál áshkárá hogá, aur tamám bashar us ko dekhegá: kyúnki Khudáwand ne apne munh se farmáyá hai. 6 Ek áwáz ái, ki Manádí kar. Aur main ne kahá, Main kyá manádí karún? Har bashar ghás kí mánind hai, aur us kí sárí raunaq maidán ke phúl kí mánind: 7 ghás murjhátí hai, phúl kumlátá hai: kyúnki Khudá-

WAND kí hawá us par chaltí hai: yaqínan log ghás hain. 8 Hán, ghás murjhátí hai, phúl kumlátá hai: par hamáre Khudá ká kalám abad tak qáim hai.

9 Ai Siyyún ko khushkhabarí sunánewálí, únche pahár par charh já; aur ai Yarúshalem ko bashárat denewálí, zor se apní áwáz baland kar; khúb pukár, aur mat dar; Yahúdáh kí bastiyon se kah, Dekho, apná Khudá! 10 Dekho, KHUDÁWAND Khudá barí qudrat ke sáth áegá, aur us ká bázú us ke liye saltanat karegá: dekho, us ká sila us ke sáth hai, aur us ká ajr us ke sámne. 11 Wuh chaupán kí mánind apná galla charáegá, wuh barron ko apne bázúon men jama' karegá, aur apní bagal men lekar chalegá, aur un ko jo dúdh pilátí hain, áhista áhista le jáegá.

12 Kis ne samundar ko chullú se nápá, aur ásmán kí paimáish bálisht se kí, aur zamín kí gard ko paimáne men bhará, aur paháron ko palron men wazn kiyá, aur tílon ko tarázú men tolá? 13 Kis ne KHUDÁWAND kí rúh kí hidáyat kí, yá us ká mushír hokar use sikháyá? 14 Us ne kis se mashwarat lí hai, jo use ta'lím de, aur use 'adálat kí ráh sujháe, aur use ma'rifat kí bát batáe, aur use hikmat kí ráh se ágáh kare? 15 Dekh, qaumen dol kí ek búnd kí mánind hain, aur tarázú kí bárík gard kí mánind giní játí hain: dekh, wuh jazíron ko ek zarra kí mánind uthá letá hai. 16 Lubnán índhan ke liye káfí nahín, aur us ke jánwar sokhtaní qurbání ke liye bas nahín. 17 Sab qaumen us kí nazar men hech hain; balki wuh us ke nazdík batálat aur náchíz se bhí kamtar giní játí hain. 18 Pas tum Khudá ko kis se tashbíh doge? aur kaun sí chíz us se mushábih thahráoge? 19 Taráshí húí múrat, kárígar ne use dhálá, aur sunár us par soná marhtá hai, aur us ke liye chándí kí zanjíren banátá hai. 20 Aur jo aisá tihídast hai ki us ke pás nazar guzránne ko kuchh nahín, wuh aisí lakrí chun letá hai jo sarnewálí na ho: wuh hoshyár kárígar kí talásh kartá hai, táki aisí múrat banáe, jo qáim rah sake. 21 Kyá tum nahín jánte? kyá tum ne nahín suná? kyá yih bát ibtidá hí se tum ko batáí nahín gayí? kyá tum biná e 'álam se nahín samjhe? 22 Wuh muhít i zamín par baithá hai, aur us ke báshinde tiddon kí mánind hain: wuh ásmán ko parde kí mánind tántá hai, aur us ko sukúnat ke liye khaime kí mánind phailátá hai: 23 jo sháhzádon ko náchíz kar dáltá; aur dunyá ke hákimon ho hech thahrátá hai. 24 Wuh hanoz lagáe na gaye; wuh hanoz boe na gaye: un ká tana hanoz zamín men jar na pakar chuká, ki wuh faqat un par phúnk mártá hai, aur wuh khushk ho játe hain, aur girdbád un ko bhúse kí mánind urá le játá hai. 25 Wuh Quddús farmátá hai, Tum mujhe kis se tashbíh doge? aur main kis chíz se mushábih húngá? 26 Apní ánkhen úpar utháo, aur dekho, ki in sab ká kháliq kaun hai; wuhí jo in ke lashkar ko shumár karke nikáltá hai; aur un sab ko nám ba nám bulátá hai: us kí qudrat kí 'azmat, aur us ke bázú kí tawánáí ke sabab se ek bhí gairházir nahín rahtá.

27 Pas, ai Ya'qúb, tú kyún yún kahtá hai, aur ai Isráíl, tú kis liye aisí bát kartá hai, ki Merí ráh KHUDÁWAND se poshída hai, aur merí 'adálat mere Khudá se guzar gayí? 28 Kyá tú nahín jántá? kyá tú ne nahín suná, ki KHUDÁWAND Khudá e abadí o tamám zamín ká kháliq thaktá nahín aur mánda nahín hotá: us kí hikmat idrák se báhar hai. 29 Wuh thake húe ko zor bakhshtá hai: aur nátawán kí tawánáí ko ziyáda kartá hai. 30 Naujawán bhí thak jáenge aur mánda honge, aur súrmá bi'lkull gir parenge: 31 lekin KHUDÁWAND ká intizár karnewále az sar i nau zor hásil karenge: wuh 'uqábon kí mánind bál o par se urenge: wuh daurenge aur na thakenge; wuh chalenge aur mánda na honge.

41 Ai jazíro, mere huzúr khámosh raho; aur ummaten az sar i nau zor hásil karen: wuh nazdík ákar 'arz karen; áo, ham milkar 'adálat ke liye nazdík hon. 2 Kis ne mashriq se us ko barpá kiyá, jis ko wuh sadáqat se apne qadamon men bulátá hai? wuh qaumon ko us ke hawále kartá, aur use bádsháhon par musallit kartá hai; aur un ko khák kí mánind us kí talwár ke, aur urtí húí bhúsí kí

mánind us kí kamán ke hawále kartá hai. 3 Wuh un ká píchhá kartá, aur us ráh se jis par peshtar qadam na rakkhá thá salámat guzartá hai. 4 Yih kis ne kiyá aur ibtidáí pushton ko talab karke anjám diyá? main Khudáwand ne, jo awwal o ákhir hún; wuh main hí hún. 5 Jazíron ne dekhá, aur ḍar gaye: zamín ke kanáre tharrá gaye: wuh nazdík áte gaye. 6 Un men se har ek ne apne paṛausí kí madad kí; aur apne bháí se kahá, Hausala rakh. 7 Baṛhaí ne sunár kí aur us ne jo hathauṛí se sáf kartá hai, us kí jo níháí par píṭtá hai himmat baṛháí, aur kahá, Joṛ to achchhá hai: so unhon ne us ko mekhon se mazbút kiyá táki qáim rahe.

8 Par tú, ai Isráíl, mere bande, ai Ya'qúb jis ko main ne pasand kiyá, jo mere dost Abrahám kí nasl se hai; 9 tú jis ko main ne zamín kí intihá se buláyá, aur us ke siwánon se talab kiyá, aur tujh ko kahá, ki Tú merá banda hai; main ne tujh ko pasand kiyá, aur tujhe radd na kiyá; 10 tú mat ḍar, kyúnki main tere sáth hún: hirásán na ho, kyúnki main terá Khudá hún: main tujhe zor bakhshúngá: yaqínan main terí madad karúngá: aur main apní sadáqat ke dahine háth se tujhe sambhálúngá. 11 Dekh, wuh sab jo tujh par gazabnák hain pashemán aur ruswá honge: wuh jo tujh se jhagaṛte hain náchíz ho jáenge, aur halák honge. 12 Tú apne mukhálifon ko ḍhúnḍhegá, aur na páegá: tujh se laṛnewále náchíz o nábúd ho jáenge. 13 Kyúnki main Khudáwand, terá Khudá, terá dahiná háth pakaṛkar kahúngá, Mat ḍar; main terí madad karúngá. 14 Hirásán na ho, ai kíṛe Ya'qúb, ai Isráíl kí qalíl jamá'at; main terí madad karúngá, Khudáwand farmátá hai; hán, main jo Isráíl ká Quddús terá fidya denewálá hún. 15 Dekh, main tujhe gaháí ká nayá aur tez dandánadár ála banáúngá: tú paháṛon ko kúṭegá, aur un ko reza reza karegá, aur ṭílon ko bhúse kí mánind banáegá. 16 Tú un ko usáegá, aur hawá un ko uṛá le jáegí, aur girdbád un ko tittar bittar karegá: par tú Khudáwand se shádmán hogá, aur Isráíl ke Quddús par fakhr karegá. 17 Muhtáj aur miskín pání ḍhúnḍhte phirte hain, par miltá nahín, un kí zabán piyás se khushk hai; main Khudáwand un kí sunúngá; main Isráíl ká Khudá un ko tark na karúngá. 18 Main nange ṭílon par nahren aur wádíon men chashme kholúngá: sahrá ko táláb aur khushk zamín ko pání ká chashma baná dúngá. 19 Biyábán men deodár, aur babúl, aur ás, aur zaitún ke darakht lagáúngá; sahrá men chír, aur saro o sanaubar ikaṭṭhe lagáúngá: 20 táki wuh sab dekhen, aur jánen, aur gaur karen, aur samjhen, ki Khudáwand hí ke háth ne yih banáyá, aur Isráíl ke Quddús ne yih paidá kiyá.

21 Khudáwand farmátá hai, Apná da'wá pesh karo: Ya'qúb ká bádsháh farmátá hai; apní mazbút dalílen láo. 22 Wuh un ko házir karen, táki wuh ham ko honewálí chízon kí khabar den: ham se aglí báten bayán karo, ki kyá thín, táki ham un par sochen, aur un ke anjám ko samjhen; yá áyanda ko honewálí báton se ham ko ágáh karo. 23 Batáo ki áge ko kyá hogá, táki ham jánen ki tum iláh ho: hán, bhalá yá burá kuchh to karo, táki ham muta'ajjib hon, aur báham use dekhen. 24 Dekho, tum hech aur bekár ho: tum ko pasand karnewálá makrúh hai.

25 Main ne shimál se ek ko barpá kiyá hai, wuh á pahunchá: wuh áftáb ke matla' se hokar merá nám legá: aur sháhzádon ko gáre kí tarah lataṛegá, jaise kumhár miṭṭí gúndhtá hai. 26 Kis ne yih ibtidá se bayán kiyá, ki ham jánen? aur kis ne áge se khabar dí, ki ham kahen, ki Sach hai? koí us ká bayán karnewálá nahín, koí us kí khabar denewálá nahín, koí nahín jo tumhárí báten sune. 27 Main hí ne pahle Siyyún se kahá, ki Dekh, un ko dekh: aur main hí Yarúshalem ko ek bashárat denewálá bakhshúngá. 28 Kyúnki main dekhtá hún ki koí nahín; un men se koí mushír nahín, jis se púchhún, aur wuh mujhe jawáb de. 29 Dekho, wuh sab ke sab batálat hain, un ke kám hech hain: un kí ḍhálí húí múraten bi'lkull náchíz hain.

42 Dekho merá khádim, jis ko main sambháltá hún; merá barguzída, jis se merá dil khush hai: main ne apní rúh us par ḍálí; wuh qaumon men 'adálat járí

karegá. 2 Wuh na chilláegá, aur na shor karegá, aur na bázáron men us kí áwáz sunáí degí. 3 Wuh masle húe sarkande ko na toregá, aur ṭamṭamátí battí ko na bujháegá: wuh rástí se 'adálat karegá. 4 Wuh mánda na hogá, aur himmat na háregá; jab tak ki 'adálat ko zamín par qáim na kare; jazíre us kí sharí'at ká intizár karenge. 5 Jis ne ásmán ko paidá kiyá, aur tán diyá; jis ne zamín ko aur un ko jo us men se nikalte hain phailáyá; jo us ke báshindon ko sáns aur us par chalnewálon ko rúh 'ináyat kartá hai, ya'ní KHUDÁWAND Khudá yún farmátá hai: 6 Main KHUDÁWAND ne tujhe sadáqat se buláyá, main hí terá háth pakrúngá, aur terí hifázat karúngá, aur logon ke 'ahd aur qaumon ke núr ke liye tujhe dúngá; 7 ki tú andhon kí ánkhen khole, aur asíron ko qaid se nikále, aur un ko jo andhere men baiṭhe hain qaidkháne se chhuráe. 8 YAHOWÁH main hún; yihí merá nám hai: main apná jalál kisí dúsre ke liye, aur apní hamd khodí húí múraton ke liye rawá na rakkhúngá. 9 Dekho, puráni báten púrí ho gayín, aur main nayí báten batatá hún: is se peshtar ki wáqi' hon main tum se bayán kartá hún.

10 Ai samundar par guzarnewálo, aur us men basnewálo, ai jazíro aur un ke báshindo, KHUDÁWAND ke liye nayá gít gáo, zamín par sar tá sar usí kí sitáish karo. 11 Biyábán aur us kí bastiyán, Qídár ke ábád gánw apní áwáz baland karen; Sila' ke basnewále gít gáen, paháron kí choṭiyon par se lalkáren. 12 Wuh KHUDÁWAND ká jalál záhir karen, aur jazíron men us kí sanákhwání karen. 13 KHUDÁWAND bahádur kí mánind niklegá; wuh jangí mard kí mánind apní gairat dikháegá: wuh na'ra máregá, hán, wuh lalkáregá; wuh apne dushmanon par gálib áegá. 14 Main bahut muddat se chup rahá: main khámosh ho rahá, aur zabt kartá rahá: par ab main dard i zihwálí kí tarah chilláúngá; main hánpúngá, aur zor zor se sáns lúngá. 15 Main paháron aur ṭílon ko wírán kar dálúngá, aur un ke sabzazáron ko khushk karúngá; aur un kí nadiyon ko jazíre banáúngá, aur tálábon ko sukhá dúngá. 16 Aur andhon ko us ráh se jise wuh nahín jánte le jáúngá; main un ko un ráston par jin se wuh ágáh nahín le chalúngá: main un ke áge táríkí ko raushní, aur únchí níchí jagahon ko hamwár kar dúngá. Main un se yih sulúk karúngá, aur un ko tark na karúngá. 17 Jo khodí húí múraton par bharosá karte, aur ḍhále húe buton se kahte hain, Tum hamáre ma'búd ho, wuh píchhe haṭenge, aur bahut sharminda honge.

18 Ai bahro, suno; ai andho, nazar karo, táki tum dekho. 19 Mere khádim ke siwá andhá kaun hai? aur kaun aisá bahrá hai jaisá merá rasúl jise main bhejtá hún? mere dost kí aur KHUDÁWAND ke khádim kí mánind nábíná kaun hai? 20 Tú bahut sí chízon par nazar kartá hai, par dekhtá nahín; kán to khule hain, par suntá nahín. 21 KHUDÁWAND ko pasand áyá, ki apní sadáqat kí khátir sharí'at ko buzurgí de, aur use qábil i ta'zím banáe. 22 Lekin yih wuh log hain jo luṭ gaye, aur gárat húe: wuh sab ke sab zindánon men giriftár, aur qaidkhánon men poshída hain: wuh shikár húe, aur koí nahín chhuṛátá; wuh luṭ gaye, aur koí nahín kahtá, Pher do. 23 Tum men kaun hai, jo is par kán lagáe? jo áyanda kí bábat tawajjuh se sune? 24 Kis ne Ya'qúb ko hawála kiyá ki gárat ho, aur Isráíl ko ki luṭeron ke háth men paṛe? kyá KHUDÁWAND ne nahín, jis ke khiláf ham ne gunáh kiyá? kyúnki unhon ne na cháhá ki us kí ráhon par chalen, aur wuh us kí sharí'at ke tábi' na húe. 25 Is liye us ne apne qahr kí shiddat aur jang kí sakhtí ko us par ḍálá; aur use har taraf se ág lag gayí, par wuh use daryáft nahín kartá; wuh us se jal játá hai, par khátir men nahín látá.

43

Aur ab, ai Ya'qúb, KHUDÁWAND jis ne tujh ko paidá kiyá, aur jis ne, ai Isráíl, tujh ko banáyá, yún farmátá hai; ki Khauf na kar, kyúnki main ne terá fidya diyá hai; main ne terá nám lekar tujhe buláyá hai, tú merá hai. 2 Jab tú sailáb men se guzregá, to main tere sáth húngá; aur jab tú nadiyon ko 'ubúr karegá, to wuh tujhe na dubáengí; jab tú ág par chalegá, to tujhe ánch na lagegí; aur shu'la tujhe na jaláegá. 3 Kyúnki main KHUDÁWAND terá Khudá, Isráíl ká Quddús, terá naját dene-

wálá húṉ: maiṉ ne tere fidye meṉ Misr ko aur tere badle Kúsh aur Sabá ko diyá. 4 Chúṉki tú merí nigáh meṉ beshqímat aur mukarram ṭhahrá, aur maiṉ ne tujh se mahabbat rakkhí; is liye maiṉ tere badle log aur terí ján ke 'iwaz meṉ ummateṉ de dúṉgá. 5 Tú ḳhauf na kar; kyúṉki maiṉ tere sáth húṉ: maiṉ terí nasl ko mashriq se le áúṉgá, aur magrib se tujhe faráham karúṉgá; 6 maiṉ shimál se kahúṉgá, ki De ḍál; aur junúb se ki Rakh na chhoṛ; mere beṭoṉ ko dúr se, aur merí beṭiyoṉ ko zamín kí intihá se láo: 7 har ek ko jo mere nám se kahlátá hai, aur jis ko maiṉ ne apne jalál ke liye ḳhalq kiyá; jise maiṉ ne paidá kiyá; háṉ, jise maiṉ hí ne banáyá. 8 Un andhe logoṉ ko jo áṉkheṉ rakhte haiṉ, aur un bahroṉ ko jin ke kán haiṉ báhar láo. 9 Tamám qaumeṉ faráham kí jáeṉ, aur sab ummateṉ jama' hoṉ: un ke darmiyán kaun hai, jo use bayán kare, yá ham ko pichhlí báteṉ batáe? wuh apne gawáhoṉ ko láeṉ, táki wuh sachche sábit hoṉ: aur log suneṉ, aur kaheṉ, ki Yih sach hai. 10 Ḳhudáwand farmátá hai, Tum mere gawáh ho, aur merá ḳhádim bhí jise maiṉ ne barguzída kiyá: táki tum jáno, aur mujh par ímán láo, aur samjho, ki maiṉ wuhí húṉ: mujh se pahle koí Ḳhudá na húá, aur mere ba'd bhí koí na hogá. 11 Maiṉ hí Yahowáh húṉ; aur mere siwá koí bachánewálá nahíṉ. 12 Maiṉ ne i'lán kiyá, aur maiṉ ne naját baḳhshí, aur maiṉ hí ne záhir kiyá, jab tum meṉ koí ajnabí ma'búd na thá: so tum mere gawáh ho, Ḳhudáwand farmátá hai, ki maiṉ hí Ḳhudá húṉ. 13 A'j se maiṉ hí húṉ; âur koí nahíṉ, jo mere háth se chhuṛá sake: maiṉ kám karúṉgá, kaun hai jo use radd kar sake?

14 Ḳhudáwand tumhárá naját denewálá Isráíl ká Quddús yúṉ farmátá hai, ki Tumhárí ḳhátir maiṉ ne Bábul par ḳhurúj karáyá, aur maiṉ un sab ko fárarioṉ kí hálat meṉ aur Kasdioṉ ko bhí jo apne jahazoṉ meṉ lalkárte the le áúṉgá. 15 Maiṉ Ḳhudáwand tumhárá Quddús, Isráíl ká ḳháliq, tumhárá bádsháh húṉ. 16 Jis ne samundar meṉ ráh aur sailáb meṉ guzargáh banáí; 17 jo jangí rathoṉ, aur ghoṛoṉ, aur lashkar, aur bahádurоṉ ko nikál látá hai, (wuh sab ke sab leṭ gaye, wuh phir na uṭheṉge: wuh bujh gaye, háṉ, wuh battí kí tarah bujh gaye:) 18 ya'ní Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki Pichhlí bátoṉ ko yád na karo, aur qadím bátoṉ par sochte na raho. 19 Dekho, maiṉ ek nayá kám karúṉgá; ab wuh zuhúr meṉ áegá; kyá tum us se náwáqif rahoge? háṉ, maiṉ biyábán meṉ ek ráh aur sahrá meṉ nadiyáṉ jári karúṉgá. 20 Janglí jánwar, gídaṛ, aur shutrmurg, merí ta'zím kareṉge: kyúṉki maiṉ biyábán meṉ pání aur sahrá meṉ nadiyáṉ jári karúṉgá, táki mere logoṉ ke liye ya'ní mere barguzídoṉ ke píne ke liye hoṉ: 21 maiṉ ne in logoṉ ko apne liye banáyá, táki wuh merí hamd kareṉ. 22 Taubhí, ai Ya'qúb, tú ne mujhe na pukárá; balki, ai Isráíl, tú mujh se tang á gayá. 23 Tú barroṉ ko apní soḳhtaní qurbánioṉ ke liye mere huzúr nahíṉ láyá; aur tú ne apne zabíhoṉ se merí ta'zím nahíṉ kí. Maiṉ ne tujhe hadya láne par majbúr nahíṉ kiyá, aur lubán jaláne kí taklíf nahíṉ dí. 24 Tú ne rupaye se mere liye agar ko nahíṉ ḳharídá, aur tú ne mujhe apne zabíhoṉ kí charbí se ser nahíṉ kiyá: lekin tú ne apne gunáhoṉ se mujhe zerbár kiyá, aur apní ḳhatáoṉ se mujhe bezár kar diyá. 25 Maiṉ hí wuh húṉ, jo apne nám kí ḳhátir tere gunáhoṉ ko miṭátá húṉ; aur maiṉ terí ḳhatáoṉ ko yád nahíṉ rakkhúṉgá. 26 Mujhe yád dilá; ham ápas meṉ bahs kareṉ: apná hál bayán kar, táki tú sádiq ṭhahre. 27 Tere baṛe báp ne gunáh kiyá, aur tere tafsír karnewáloṉ ne merí muḳhálafat kí hai. 28 Is liye maiṉ ne maqdis ke amíroṉ ko nápák ṭhahráyá, aur Ya'qúb ko la'nat, aur Isráíl ko ta'nazaní ke hawále kiyá.

44

Lekin ab, ai Ya'qúb, mere ḳhádim, aur Isráíl mere barguzída, sun; 2 Ḳhudáwand terá ḳháliq jis ne rihm hí se tujhe banáyá, aur terí madad karegá, yúṉ farmátá hai, ki Ai Ya'qúb, mere ḳhádim, aur Yasúrún mere barguzída, ḳhauf na kar. 3 Kyúṉki maiṉ piyásí zamín par pání uṉḍelúṉgá, aur ḳhushk zamín meṉ nadiyáṉ jári karúṉgá: maiṉ apní rúh terí nasl par aur apní barakat terí auláḍ par názil karúṉgá: 4 aur wuh ghás ke dar-

miyán ugenge, jaise bahte páni ke kanare par bed ho. 5 Ek to kahegá, Main Khudáwand ká hún; aur dúsrá apne áp ko Ya'qúb ke nám ká thahráegá, aur tísrá apne háth par likhegá, Main Khudáwand ká hún, aur apne áp ko Isráil ke nám se mulaqqab karegá.

6 Khudáwand, Isráil ká bádsháh, aur us ká fidya denewálá Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Main hí awwal, aur main hí ákhir hún; aur mere siwá koí Khudá nahín. 7 Aur jab se main ne qadím logon kí biná dálí, kaun merí tarah buláegá, aur us ko bayán karke mere liye tartíb degá? hán, jo kuchh ho rahá hai, aur jo kuchh honewálá hai, us ká bayán karen. 8 Tum na daro, aur hirásán na ho: kyá main ne qadím hí se tujhe yih nahín batáyá aur záhir nahín kiyá? tum mere gawáh ho. Kyá mere siwá koí âur Khudá hai? nahín, koí Chatán nahín; main to koí nahín jántá. 9 Khodí húí múraton ke banánewále sab ke sab bátil hain; aur un kí pasandída chízen benafa': un hí ke gawáh dekhte nahín, aur samajhte nahín; táki pashemán hon. 10 Kis ne koí but banáyá, yá koí múrat dhálí jis se kuchh fáida ho? 11 Dekh, us ke sab sáthí sharminda honge; kyúnki banánewále to insán hain: wuh sab ke sab jama' hokar khare hon; wuh dar jáenge; wuh sab ke sab sharminda honge. 12 Luhár kulhárá banátá hai, aur apná kám angáron se kartá hai, aur use hathauron se durust kartá, aur apne bázú kí quwwat se ghartá hai: hán, wuh bhúká ho játá hai, aur us ká zor ghat játá hai: wuh páni nahín pítá, aur thak játá hai. 13 Barhaí sút phailátá hai; aur nukíle hathyár se us kí súrat khenchtá hai: wuh us ko rande se sáf kartá hai, aur parkár se us par naqsh banátá hai, wuh use insán kí shakl balki ádmí kí khúbsúrat shabíh banátá hai, táki use ghar men nasb kare. 14 Wuh deodáron ko apne liye káttá hai, aur qism qism ke balút ko letá hai, aur jangal ke darakhton se jis ko pasand kartá hai: wuh sanaubar ká darakht lagátá hai, aur menh use senchtá hai. 15 Tab wuh ádmí ke liye índhan hotá hai: wuh us men se kuchh sulgákar táptá hai: wuh us ko jalákar rotí pakátá hai: balki us se but banákar us ko sijda kartá hai: wuh khodí húí múrat banátá hai, aur us ke áge munh ke bal girtá hai. 16 Us ká ek tukrá lekar ág men jalátá hai; aur usí ke ek tukre par gosht kabáb karke khátá aur ser hotá hai; phir wuh táptá aur kahtá hai, Ahá, main garm ho gayá, main ne ág dekhí: 17 phir us kí báqí lakrí se deotá ya'ní khodí húí múrat banátá hai, aur us ke áge munh ke bal gir játá hai, aur use sijda kartá, aur us se iltijá karke kahtá hai, Mujhe naját de, kyúnki tú merá khudá hai. 18 Wuh nahín jánte, aur nahín samajhte: kyúnki un kí ánkhen band hain, pas wuh dekhte nahín; aur un ke dil sakht hain, pas wuh samajhte nahín. 19 Balki koí apne dil men nahín sochtá, aur na kisí ko ma'rifat aur tamíz hai, ki itná kahe, Main ne to is ká ek tukrá ág men jaláyá; aur main ne is ke angáron par rotí bhí pakáí; aur main ne gosht bhúná aur kháyá: ab kyá main us ke baqiye se ek makrúh chíz banáún? kyá main darakht ke kunde ko sijda karún? 20 Wuh rákh khátá hai: farebkhurda dil ne us ko aisá gumráh kar diyá hai, ki wuh apní ján bachá nahín saktá, aur nahín kahtá, Kyá mere dahine háth men bátálat nahín?

21 Ai Ya'qúb, ai Isráil, in báton ko yád rakh; kyúnki tú merá banda hai: main ne tujhe banáyá; tú merá khádim hai: ai Isráil, main tujh ko farámosh na karúngá. 22 Main ne terí khatáon ko ghatá kí mánind aur tere gunáhon ko bádal kí mánind mitá dálá: mere pás wápas á já; kyúnki main ne terá fidya diyá hai. 23 Ai ásmáno, gáo, ki Khudáwand ne yih kiyá; ai asfal i zamín, lalkár; ai paháro, ai jangal aur us ke sab darakhto, nagmapardází karo: kyúnki Khudáwand ne Ya'qúb ká fidya diyá, aur Isráil men apná jalál záhir karegá.

24 Khudáwand terá fidya denewálá, jis ne rihm hí se tujhe banáyá, yún farmátá hai, ki Main Khudáwand sab ká kháliq hún; main hí akelá ásmán ko tánne aur zamín ko bichhánewálá hún; kaun merá sharík hai? 25 Main jhúthon ke nishánon ko bátil kartá, aur fálgíron ko

díwána banátá húṉ; aur hikmatwáloṉ ko radd kartá, aur un kí hikmat ko hamáqat ṭhahrátá húṉ: 26 apne ḳhádim ke kalám ko sábit kartá, aur apne rasúloṉ kí maslahat ko púrá kartá húṉ; jo Yarúshalem kí bábat kahtá húṉ, ki Wuh ábád ho jáegá; aur Yahúdáh ke shahroṉ kí bábat, ki Wuh ta'mír kiye jáeṉge, aur maiṉ us ke khanḍaroṉ ko ta'mír karúṉgá: 27 jo samundar ko kahtá húṉ, ki Súkh já, aur maiṉ terí nadiyáṉ sukhá ḍálúṉgá: 28 jo Ḳhoras ke haqq meṉ kahtá húṉ, ki Wuh merá charwáhá hai, aur merí marzí bi'lkull púrí karegá: aur Yarúshalem kí bábat kahtá húṉ, ki Wuh ta'mír kiyá jáegá; aur haikal kí bábat, ki Us kí bunyád ḍálí jáegí.

45 Ḳhudáwand apne mamsúh Ḳhoras ke haqq meṉ yúṉ farmátá hai, ki Maiṉ ne us ká dahiná háth pakṛá, ki ummatoṉ ko us ke sámne zer karúṉ, aur bádsháhoṉ kí kamareṉ khulwá ḍálúṉ; aur darwázoṉ ko us ke liye khol dúṉ, aur pháṭak band na kiye jáeṉge; 2 maiṉ tere áge áge chalúṉgá, aur náhamwár jagahoṉ ko hamwár baná dúṉgá: maiṉ pítal ke darwázoṉ ko ṭukṛe ṭukṛe karúṉgá, aur lohe ke beṇḍoṉ ko káṭ ḍálúṉgá: 3 aur maiṉ zulmát ke ḳhazáne, aur poshída makánoṉ ke dafíne tujhe dúṉgá, táki tú jáne ki maiṉ Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá húṉ, jis ne tujhe nám lekar buláyá hai. 4 Maiṉ ne apne ḳhádim Ya'qúb, aur apne barguzída Isráíl kí ḳhátir tujhe nám lekar buláyá: maiṉ ne tujhe ek laqab baḳhshá, agarchi tú mujh ko nahíṉ jántá. 5 Maiṉ hí Ḳhudáwand húṉ, âur koí nahíṉ; mere siwá koí Ḳhudá nahíṉ: maiṉ ne terí kamar báṉdhí, agarchi tú ne mujhe na pahcháná: 6 táki mashriq se magrib tak log ján leṉ, ki mere siwá koí nahíṉ: maiṉ hí Ḳhudáwand húṉ, mere siwá koí dúsrá nahíṉ. 7 Maiṉ hí raushní ká míjid aur táríkí ká ḳháliq húṉ; maiṉ salámatí ká báni, aur balá ko paidá karnewálá húṉ; maiṉ hí Ḳhudáwand yih sab kuchh karnewálá húṉ.

8 Ai ásmán, úpar se ṭapak paṛ; háṉ, bádal rastbází barsáeṉ: zamín khul jáe, aur naját aur sadáqat ká phal láe: wuh un ko ikaṭṭhe ugáe; maiṉ Ḳhudáwand us ká paidá karnewálá húṉ.

9 Afsos us par jo apne ḳháliq se jhagaṛtá hai! Ṭhíkrá to zamín ke ṭhíkroṉ meṉ se hai! Kyá miṭṭí kumhár se kahe, ki Tú kyá banátá hai? kyá terí dastkárí kahe, Us ke to háth nahíṉ? 10 Us par afsos, jo báp se kahe, Tú kis chíz ká wálid hai? aur máṉ se kahe, Tú kis chíz kí wálida hai? 11 Ḳhudáwand Isráíl ká Quddús aur Ḳháliq yúṉ farmátá hai, ki Kyá tum ánewálí chízoṉ kí bábat mujh se púchhoge? kyá tum mere beṭoṉ yá merí dastkárí kí bábat mujhe hukm doge? 12 Maiṉ ne zamín banáí, aur us par insán ko paidá kiyá: aur maiṉ hí ne, háṉ, mere háthoṉ ne ásmán ko táná, aur us ke sab lashkaroṉ par maiṉ ne hukm kiyá. 13 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Maiṉ ne us ko sadáqat meṉ barpá kiyá hai, aur maiṉ us kí tamám ráhoṉ ko hamwár karúṉgá: wuh merá shahr banáegá, aur mere asíroṉ ko bagair qímat aur 'iwaz liye ázád kar degá.

14 Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki Misr kí daulat aur Kúsh kí tijárat, aur Sabá ke qaddáwar log tere pás áeṉge, aur tere hoṉge; wuh terí pairawí kareṉge; wuh beṛiyáṉ pahine húe apná mulk chhoṛkar áeṉge: aur tere huzúr sijda kareṉge, wuh terí minnat kareṉge, aur kaheṉge, Yaqínan Ḳhudá tujh meṉ hai; aur koí dúsrá nahíṉ, aur us ke siwá koí Ḳhudá nahíṉ. 15 Ai Isráíl ke Ḳhudá, ai naját denewále, yaqínan tú poshída Ḳhudá hai. 16 But banánewále sab ke sab pashemán aur sarásíma hoṉge; wuh sab ke sab sharminda hoṉge. 17 Lekin Ḳhudáwand Isráíl ko bachákar abadí naját baḳhshegá: tum abadu'l ábád tak kabhí pashemán aur sarásíma na hoge.

18 Kyúṉki Ḳhudáwand jis ne ásmán paidá kiye, wuhí Ḳhudá hai; usí ne zamín banáí aur taiyár kí; usí ne use qáim kiyá; us ne use 'abas paidá nahíṉ kiyá, balki us ko ábádí ke liye árásta kiyá: wuh yúṉ farmátá hai, ki Maiṉ Ḳhudáwand húṉ; aur mere siwá âur koí nahíṉ. 19 Maiṉ ne zamín kí kisí tárík jagah meṉ, poshídagí meṉ, to kalám nahíṉ kiyá: maiṉ ne Ya'qúb kí nasl ko nahíṉ farmáyá, ki 'Abas mere tálib ho: maiṉ Ḳhudáwand sach kahtá húṉ, aur rástí kí báteṉ bayán

farmátá húṉ. 20 Tum jo qaumoṉ meṉ se bach nikle ho, jama' hokar áo, milkar nazdík ho: wuh jo apní lakṛí kí khodí húí múrat liye phirte haiṉ, aur aise ma'búd se jo bachá nahíṉ saktá du'á karte haiṉ, dánish se ḳhálí haiṉ. 21 Tum manádí karo, aur un ko nazdík láo; háṉ, wuh báham mashwarat kareṉ; kis ne qadím hí se yih záhir kiyá? kis ne qadím aiyám meṉ is kí ḳhabar pahle hí se dí hai? kyá maiṉ Ḳhudáwand hí ne yih nahíṉ kiyá? so mere siwá koí Ḳhudá nahíṉ hai; sádiqu'l qaul aur naját denewálá Ḳhudá mere siwá koí nahíṉ. 22 Ai intihá e zamín ke sab rahnewálo, tum merí taraf mutawajjih ho, aur naját páo, kyúṉki maiṉ Ḳhudá húṉ, aur mere siwá koí nahíṉ. 23 Maiṉ ne apní zát kí qasam kháí hai, kalám i sidq mere muṉh se niklá hai aur wuh ṭalegá nahíṉ, ki har ek ghuṭná mere huzúr jhukegá, aur har ek zabán merí qasam kháegí. 24 Mere haqq meṉ har ek kahegá, ki Yaqínan Ḳhudáwand hí meṉ rástbází aur tawánáí hai; usí ke pás wuh áegá, aur sab jo us se bezár the pashemán hoṉge. 25 Isráíl kí kull nasl Ḳhudáwand meṉ sádiq ṭhahregí, aur us par faḳhr karegí.

46 Bel jhuktá hai, Nabú ḳham hotá hai; un ke but jánwaroṉ aur chaupáyoṉ par lade haiṉ: jo chízeṉ tum uṭháe phirte the thake húe chaupáyoṉ par ladí haiṉ. 2 Wuh jhukte aur báham ḳham hote haiṉ; wuh us bojh ko bachá na sake, aur wuh áp hí asírí meṉ chale gaye haiṉ.

3 Ai Ya'qúb ke gharáne, aur ai Isráíl ke ghar ke sab báqímánda logo, jin ko baṭn hí se maiṉ ne uṭháyá, aur jin ko rihm hí se maiṉ ne god meṉ liyá, merí suno: 4 maiṉ tumháre buṛhápe tak wuhí húṉ, aur sarsafed hone tak tum ko uṭháe phirúṉgá: maiṉ hí ne ḳhalq kiyá, aur maiṉ hí uṭhátá rahúṉgá; maiṉ hí liye chalúṉgá, aur riháí dúṉgá. 5 Tum mujhe kis se tashbíh doge, aur mujhe kis ke barábar ṭhahráoge, aur mujhe kis kí mánind kahoge, táki ham mushábih hoṉ? 6 Jo thailí se báifrát soná nikálte aur chándí ko tarázú meṉ tolte haiṉ, wuh sunár ko ujrat par lagáte haiṉ, aur wuh us se ek but banátá hai; phir wuh us ke sámne jhukte, balki sijda karte haiṉ. 7 Wuh use kandhe par uṭháte haiṉ, wuh use le jákar us kí jagah par nasb karte haiṉ, aur wuh khaṛá rahtá hai; wuh apní jagah se saraktá nahíṉ: balki agar koí use pukáre, to wuh na jawáb de saktá hai, aur na use musíbat se chhuṛá saktá hai.

8 Ai gunahgáro, is ko yád rakkho, aur mard bano; is par phir socho. 9 Pahlí báton ko jo qadím se haiṉ yád karo, ki maiṉ Ḳhudá húṉ, aur koí dúsrá nahíṉ: maiṉ Ḳhudá húṉ, aur mujh sá koí nahíṉ; 10 jo ibtidá hí se anjám kí ḳhabar detá húṉ, aur aiyám i qadím se wuh báteṉ jo ab tak wuqú' meṉ nahíṉ áíṉ batátá húṉ; aur kahtá húṉ, ki Merí maslahat qáim rahegí, aur maiṉ apní marzí bi'lkull púrí karúṉgá: 11 jo mashriq se 'uqáb ko ya'ní us shaḳhs ko jo mere iráde ko púrá karegá dúr ke mulk se bulátá húṉ; maiṉ hí ne yih kahá, aur maiṉ hí is ko wuqú' meṉ láúṉgá; maiṉ ne is ká iráda kiyá, aur maiṉ hí ise púrá karúṉgá. 12 Ai saḳhtdilo, jo sadáqat se dúr ho, merí suno: 13 maiṉ apní sadáqat ko nazdík látá húṉ, wuh dúr nahíṉ hogí, aur merí naját táḳhír na karegí; aur maiṉ Siyyún ko naját aur Isráíl ko apná jalál baḳhshúṉgá.

47 Ai kuṉwárí duḳhtar i Bábul, utar á, aur ḳhák par baiṭh; ai Kasdíoṉ kí duḳhtar tú betaḳht zamín par baiṭh; kyúṉki ab tú narmandám aur náznín na kahláegí. 2 Chakkí le aur áṭá pís: apná niqáb utár aur dáman sameṭ le, ṭáṉgeṉ nangí karke nadiyoṉ ko 'ubúr kar. 3 Terá badan beparda kiyá jáegá, balki terá satr bhí dekhá jáegá: maiṉ badla lúṉgá, aur kisí par shafaqat na karúṉgá. 4 Hamárá fidya denewále ká nám Rabb u'l afwáj, ya'ní Isráíl ká Quddús hai. 5 Ai Kasdíoṉ kí beṭí, chup hokar baiṭh, aur andhere meṉ dáḳhil ho: kyúṉki ab tú mamlukatoṉ kí ḳhátún na kahláegí. 6 Maiṉ apne logoṉ par gazabnák húá, maiṉ ne apní mírás ko nápák kiyá, aur un ko tere háth meṉ saunp diyá: tú ne un par rahm na kiyá; tú ne buṛhoṉ par bhí apná bhárí júá rakkhá. 7 Aur tú ne kahá bhí, ki Maiṉ abad tak ḳhátún baní rahúṉgí: so tú ne apne

dil men in báton ká khayál na kiyá, aur in ke anjám ko na sochá.

8 Pas ab yih bát sun, ai tú jo 'ishrat men garq hai, jo beparwá rahtí hai, jo apne dil men kahtí hai, ki Main hún, aur mere siwá koí nahín; main bewa kí tarah na baithúngí, aur na beaulád hone kí hálat se wáqif húngí: 9 so nágahán ek hí din men yih do musíbaten tujh par á parengí, ya'ní tú beaulád aur bewa ho jáegí: tere jádú kí ifrát aur tere sihr kí kasrat ke báwujúd yih musíbaten púre taur se tujh par á parengí. 10 Kyúnki tú ne apní sharárat par bharosá kiyá; tú ne kahá, Mujhe koí nahín dekhtá: terí hikmat aur terí dánish ne tujhe bahkáyá: aur tú ne apne dil men kahá, Main hí hún aur mere siwá aur koí nahín. 11 Is liye tujh par musíbat á paregí, jis ká mantar tú nahín jántí; aur aisí balá tujh par názil hogí, jis ko tú dúr na kar sakegí: yakáyak tabáhí tujh par áegí, jis kí tujh ko kuchh khabar nahín. 12 Ab apná jádú aur apná sárá sihr jis kí tú ne bachpan hí se mashq kar rakkhí hai isti'mál kar; sháyad tú un se nafa' páe, sháyad tú gálib áe. 13 Tú apní mashwaraton kí kasrat se thak gayí: ab aflákpaimá aur munajjim aur wuh jo máh ba máh áyanda hálát daryáft karte hain, uthen, aur jo kuchh tujh par ánewálá hai, us se tujh ko bacháen. 14 Dekh, wuh bhúse kí mánind honge; ág un ko jaláegí; wuh apne áp ko shu'le kí shiddat se bachá na sakenge: yih ág na tápne ke angáre hogí, na us ke pás baith sakenge. 15 Jin ke liye tú ne mihnat kí tere liye aise hí honge: jin ke sáth tú ne apní jawání hí se tijárat kí, un men se har ek apní ráh legá; tujh ko bachánewálá koí na rahegá.

48 Yih bát suno, ai Ya'qúb ke gharáne, jo Isráíl ke nám se kahláte ho, aur Yahúdáh ke chashme se nikle ho; jo KHUDÁWAND ká nám lekar qasam kháte ho, aur Isráíl ke Khudá ká iqrár karte ho, par amánat aur sadáqat se nahín. 2 Kyúnki wuh shahr i quds ke log kahláte hain, aur Isráíl ke Khudá par tawakkul karte hain, jis ká nám RABB u'l afwáj hai. 3 Main ne qadím se honewálí báton kí khabar dí hai; hán, wuh mere munh se niklín, main ne un ko záhir kiyá main nágahán un ko 'amal men láyá, aur wuh wuqú' men áín. 4 Chúnki main jántá thá, ki tú ziddí hai, aur terí gardan ká patthá lohe ká hai, aur terí peshání pítal kí hai; 5 is liye main ne qadím hí se yih báten tujhe kah sunáín, aur un ke wáqi' hone se peshtar tujh par záhir kar diyá: tá na ho ki tú kahe, Mere but ne yih kám kiyá, aur mere khode húe sanam ne aur merí dhálí húí múrat ne yih báten farmáín. 6 Tú ne yih suná hai, so is sab par tawajjuh kar: kyá tum is ká iqrár na karoge? ab main tujhe nayí chízen aur poshída báten jin se tú wáqif na thá dikhátá hún. 7 Wuh abhí khalq kí gayí hain, qadím se nahín; balki áj se pahle tú ne un ko suná bhí na thá; tá na ho, ki tú kahe, Dekh, main jántá thá. 8 Hán, tú ne na suná, na jáná; hán, qadím hí se tere kán khule na the: kyúnki main jántá thá, ki tú bi'lkull bewafá hai, aur rihm hí se khatákár kahlátá hai. 9 Main apne nám kí khátir apne gazab men tákhír karúngá, aur apne jalál kí khátir tujh se báz rahúngá, ki tujhe kát na dálún. 10 Dekh, main ne tujhe sáf kiyá, lekin chándí kí mánind nahín: main ne musíbat kí kuthálí men tujhe sáf kiyá. 11 Main ne apní khátir, hán, apní hí khátir yih kiyá hai; kyúnki mere nám kí takfír kyún ho? main to apní shaukat dúsre ko nahín dene ká.

12 Ai Ya'qúb, merí sun, aur ai Isráíl, jo merá buláyá húá hai: main wuhí hún; main hí awwal, aur main hí ákhir hún. 13 Yaqínan mere hí háth ne zamín kí bunyád dálí, aur mere dahine háth ne ásmán ko phailáyá: main un ko pukártá hún, aur wuh házir ho játe hain. 14 Tum sab jama' hokar suno: un men se kis ne in báton kí khabar dí hai? Wuh jise KHUDÁWAND ne pasand kiyá hai: us kí khushí ko Bábul ke muta'alliq 'amal men láegá, aur us ká háth Kasdíon kí mukhálafat men hogá. 15 Main ne, hán, main hí ne kahá; main hí ne use buláyá: main use láyá hún, aur wuh apní rawish men baromand hogá. 16 Mere nazdík áo, aur yih suno; main ne shurú' hí se poshídagí men kalám nahín kiyá; jis waqt se ki wuh thá,

main wahín thá: aur ab Khudáwand Khudá ne aur us kí rúh ne mujh ko bhejá hai. 17 Khudáwand terá fidya denewálá, Isráíl ká Quddús, yún farmátá hai, ki Main hí Khudáwand terá Khudá hún, jo tujhe mufíd ta'lím detá hún, aur tujhe us ráh men jis men tujhe jáná hai, le chaltá hún. 18 Kásh ki tú mere ahkám ká shanawá hotá, aur terí salámatí nahr kí mánind aur terí sadáqat samundar kí maujon kí mánind hotí: 19 terí nasl ret kí mánind hotí aur tere sulbí farzand us ke zarron kí mánind bakasrat hote: aur us ká nám mere huzúr se káṭá aur miṭáyá na játá.

20 Tum Bábul se niklo, Kasdíon ke darmiyán se bhágo; nagma kí áwáz se bayán karo, ise mashhúr karo, hán, is kí khabar zamín ke kanáron tak pahuncháo: kahte jáo, ki Khudáwand ne apne khádim Ya'qúb ká fidya diyá. 21 Aur jab wuh un ko biyábán men se le gayá, to wuh piyáse na húe: us ne un ke liye chaṭán men se pání nikálá: us ne chaṭán ko chírá, aur pání phuṭ niklá. 22 Khudáwand farmátá hai, ki Sharíron ke liye salámatí nahín.

49 Ai jazíro, merí suno; ai ummato jo dúr ho, kán lagáo; Khudáwand ne mujhe rihm hí se buláyá; batn i mádar hí se us ne mere nám ká zikr kiyá: 2 aur us ne mere munh ko tez talwár kí mánind banáyá, aur mujh ko apne háth ke sáye tale chhipáyá: us ne mujhe tír i ábdár kiyá, aur apne tarkash men mujhe chhipá rakkhá: 3 aur us ne mujh se kahá, Tú merá khádim hai; tujh men, ai Isráíl, main apná jalál záhir karúngá. 4 Tab main ne kahá, Main ne befáida mashaqqat uṭhái, main ne apní quwwat befáida batálat men sarf kí: taubhí yaqínan merá haqq Khudáwand ke sáth, aur merá ajr mere Khudá ke pás hai. 5 Chúnki main Khudáwand kí nazar men jalílu'l qadr hún, aur wuh merí tawánáí hai, is liye wuh jis ne mujhe rihm hí se banáyá, táki us ká khádim hokar Ya'qúb ko us ke pás wápas láún, aur Isráíl ko us ke pás jama' karún, yún farmátá hai, 6 hán, Khudáwand farmátá hai, ki Yih to halkí sí bát hai, ki tú Ya'qúb ke qabáil ko barpá karne aur mahfúz Isráílíon ko wápas láne ke liye merá khádim ho: balki main tujh ko qaumon ke liye núr banáúngá; ki tujh se merí naját zamín ke kanáron tak pahunche. 7 Khudáwand Isráíl ká fidya denewálá aur us ká Quddús us ko jise insán haqír jántá hai, aur jis se qaum ko nafrat hai, aur jo hákimon ká chákar hai, yún farmátá hai, ki Bádsháh dekhenge, aur uṭh khaṛe honge; aur umará sijda karenge, Khudáwand ke liye jo sádiqu'l qaul aur Isráíl ká Quddús hai jis ne tujhe barguzída kiyá hai. 8 Khudáwand yún farmátá hai, ki Main ne qubúlíyat ke waqt terí suní, aur naját ke din terí madad kí: aur main terí hifázat karúngá, aur logon ke liye tujhe ek 'ahd ṭhahráúngá, táki mulk ko bahál kare, aur wírán mírás wárison ko de; 9 táki tú qaidíon ko kahe, ki Nikal chalo; aur un ko jo andhere men hain, ki Apne áp ko dikhláo. Wuh ráston men charenge, aur sab nange ṭíle un kí charágáhen honge. 10 Wuh na bhúke honge, na piyáse; aur na garmí aur dhúp se un ko zarar pahunchegá: kyúnki wuh jis kí rahmat un par hai, un ká rahnumá hogá, aur pání ke soton kí taraf un kí rahbarí karegá. 11 Aur main apne sáre kohistán ko ek rásta baná dúngá, aur merí sháhráhen únchí kí jáengí. 12 Dekh, yih dúr se, aur yih shimál aur magrib se, aur yih Síním ke mulk se áenge. 13 Ai ásmáno, gáo; ai zamín, shádmán ho; ai paháro, nagmapardází karo; kyúnki Khudáwand ne apne logon ko tasallí bakhshí hai, aur apne ranjúron par rahm farmáegá.

14 Lekin Siyyún kahtí hai, Yahowáh ne mujhe tark kiyá hai, aur Khudáwand mujhe bhúl gayá hai. 15 Kyá yih mumkin hai, ki koí mán apne shírkhwár bachche ko bhúl jáe, aur apne rihm ke farzand par tars na kháe? hán, wuh sháyad bhúl jáe, par main tujhe na bhúlúngá. 16 Dekh, main ne terí súrat apní hatheliyon par khod rakkhí hai; aur terí shahrpanáh hamesha mere sámne hai. 17 Tere farzand jaldí karte hain; aur wuh jo tujhe barbád karne aur ujáṛnewále the, tujh se nikal jáenge. 18 Apní ánkhen uṭhákar cháron taraf nazar kar, yih sab ke sab milkar ikaṭṭhe hote hain, aur tere pás áte hain. Khudáwand farmátá

hai, Mujhe apní hayát kí qasam, ki tú yaqínan in sab ko zewar kí mánind pahinlegí, aur in se dulhan kí mánind árásta hogí. 19 Kyúnki terí wírán aur ujrí jagahon men aur tere barbád mulk men ab yaqínan basnewále gunjáish se ziyáda honge, aur tujh ko gárat karnewále dúr ho jáenge. 20 Balki tere wuh beṭe jo tujh se le liye gaye the, tere kánon men phir kahenge, ki Basne kí jagah bahut tang hai; ham ko basne kí jagah de. 21 Tab tú apne dil men kahegí, Kaun mere liye in ká báp húá? ki main to láwalad ho gayí, aur akelí thí; main to jiláwataní aur áwáragí men rahí, so kis ne in ko pálá? Dekh, main to akelí rah gayí thí; phir yih kahán the?

22 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main qaumon par háth uṭháúngá, aur ummaton par apná jhanḍá khaṛá karúngá; aur wuh tere beṭon ko apní god men liye áenge, aur terí beṭiyon ko apne kandhon par biṭhákar pahuncháenge. 23 Aur bádsháh tere murabbí honge, aur un kí bíwiyán terí dáya hongí: wuh tere sámne munh ke bal zamín par girenge, aur tere pánwon kí khák chátenge; aur tú jánegí ki main hí Khudáwand hún, jis ke muntazir sharminda na honge. 24 Kyá zabardast se shikár chhín liyá jáegá? aur kyá rástbáz ke qaidí chhuṛá liye jáenge? 25 Khudáwand yún farmátá hai, ki Zoráwar ke asír bhí le liye jáenge, aur muhíb ká shikár chhuṛá liyá jáegá: kyúnki main us se jo tere sáth jhagaṛtá hai jhagṛá karúngá, aur tere farzandon ko bachá lúngá. 26 Aur main tum par zulm karnewálon ko un hí ká gosht khiláúngá; aur wuh míṭhí mai kí mánind apná hí lahú píkar badmast ho jáenge: aur har fard i bashar jánegá, ki main Khudáwand terá naját denewálá, aur Ya'qúb ká Qádir terá fidya denewálá hún.

50 Khudáwand yún farmátá hai, ki Terí mán ká taláqnáma jise likhkar main ne use chhoṛ diyá, kahán hai? yá apne qarzkhwáhon men se kis ke háth main ne tum ko bechá? Dekho, tum apní shararáton ke sabab se bik gaye, aur tumhárí khatáon ke bá'is tumhárí mán ko taláq dí gayí. 2 Pas kis liye, jab main áyá to koí ádmí na thá? aur jab main ne pukárá, to koí jawáb denewálá na húá? kyá merá háth aisá kotáh ho gayá hai, ki chhuṛá nahín saktá? aur kyá mujh men naját dene kí qudrat nahín? Dekho, main apní ek dhamkí se samundar ko sukhá detá hún, aur nahron ko sahrá kar ḍáltá hún: un men kí machhliyán pání ke na hone se badbú ho játí hain, aur piyás se mar játí hain. 3 Main ásmán ko siyáhposh kartá hún, aur us ko ṭáṭ uṛhátá hún.

4 Khudáwand Khudá ne mujh ko shágird kí zabán bakhshí, táki main jánún ki kalám ke wasíle se kis tarah thake mánde kí madad karún: wuh mujhe har subh jagátá hai; aur merá kán lagátá hai, táki shágirdon kí tarah sunún. 5 Khudáwand Khudá ne mere kán khol diye, aur main bágí o bargashta na húá. 6 Main ne apní píṭh píṭnewálon ke, aur apní dáṛhí nochnewálon ke hawále kí; main ne apná munh ruswáí aur thúk se nahín chhipáyá. 7 Par Khudáwand Khudá merí himáyat karegá, aur is liye main sharminda na húngá; aur isí liye main ne apná munh sang i khárá kí mánind banáyá, aur mujhe yaqín hai, ki main sharmsár na húngá. 8 Mujhe rástbáz ṭhahránewálá nazdík hai; kaun mujh se jhagṛá karegá? áo, ham ámne sámne khaṛe hon; merá mukhálif kaun hai? wuh mere pás áe. 9 Dekho, Khudáwand Khudá merí himáyat karegá; kaun mujhe mujrim ṭhahráegá? dekh, wuh sab kapṛe kí mánind puráne ho jáenge; un ko kíṛe khá jáenge.

10 Tumháre darmiyán kaun hai, jo Khudáwand se ḍartá aur us ke khádim kí báten suntá hai? jo andhere men chaltá, aur raushní nahín pátá, wuh Khudáwand ke nám par tawakkul kare, aur apne Khudá par bharosá rakkhe. 11 Dekho, tum sab jo ág sulgáte ho, aur apne áp ko angáron se gher lete ho, apní hí ág ke shu'lon men, aur apne sulgáe húe angáron men chalo. Tum mere háth se yihí páoge; tum 'azáb men leṭ rahoge.

51 Ai logo, jo sadáqat kí pairawí karte ho, aur Khudáwand ke joyán ho, merí suno. Us chaṭán par jis men se tum káṭe gaye ho, aur us gaṛhe ke surákh par jahán se tum khode gaye ho, nazar karo.

2 Apne báp Abrahám par aur Sárah par jis se tum paidá húe, nigáh karo, ki jab main ne use buláyá wuh akelá thá, par main ne us ko barakat di, aur us ko kasrat bakhshí. 3 Yaqínan KHUDÁWAND Siyyún ko tasallí degá; wuh us ke tamám wíránon kí dildárí karegá; wuh us ká biyábán 'Adan kí mánind, aur us ká sahrá KHUDÁWAND ke bág kí mánind banáegá; khushí aur shádmání us men páí jáegí; shukrguzárí aur gáne kí áwáz us men hogí.

4 Merí taraf mutawajjih ho, ai mere logo; merí taraf kán lagá, ai merí ummat; kyúnki sharí'at mujh se sádir hogí, aur main apne 'adl ko logon kí raushní ke liye qáim karúngá. 5 Merí sadáqat nazdík hai; merí naját záhir hai; aur mere bázú logon par hukmrání karenge: jazíre merá intizár karenge; aur mere bázú par un ká tawakkul hogá. 6 Apní ánkhen ásmán kí taraf utháo, aur níche zamín par nigáh karo; kyúnki ásmán dhuwen kí mánind gáib ho jáenge, aur zamín kapre kí tarah purání ho jáegí, aur us ke báshinde machcharon kí tarah mar jáenge; lekin merí naját abad tak rahegí, aur merí sadáqat mauqúf na hogí.

7 Ai sadáqatshináso, merí suno, ai logo, jin ke dil men merí sharí'at hai; insán kí malámat se na daro, aur un kí ta'nazaní se hirásán na ho. 8 Kyúnki kírá un ko kapre kí mánind kháegá, aur kirm un ko pashmíne kí tarah khá jáegá; lekin merí sadáqat abad tak rahegí, aur merí naját pusht dar pusht.

9 Jág, jág, ai KHUDÁWAND ke bázú; tawánáí se mulabbas ho. Jág jaisá qadím zamáne men aur guzashta pushton men: kyá tú wuhí nahín, jis ne Rahab ko tukre tukre kiyá, aur azhdahá ko chhedá? 10 Kyá tú wuhí nahín jis ne samundar ya'ní bahr i 'amíq ke pání ko sukhá dálá; jis ne bahr kí tah ko rásta baná dálá, táki jin ká fidya diyá gayá use 'ubúr karen? 11 So wuh jin ko KHUDÁWAND ne makhlasí bakhshí lautenge, aur gáte húe Siyyún men áenge; aur abadí surúr un ke siron par hogá; wuh khushí aur shádmání hásil karenge, aur gam o andoh káfúr ho jáenge.

12 Tum ko tasallí denewálá main hí hún; tú kaun hai jo fání insán se, aur ádamzád se, jo ghás kí mánind ho jáegá, dartá hai, 13 aur KHUDÁWAND apne kháliq ko bhúl gayá hai, jis ne ásmán ko táná, aur zamín kí bunyád dálí; aur tú har waqt zálim ke josh o kharosh se, ki goyá wuh halák karne ko taiyár hai, dartá hai? par zálim ká josh o kharosh kahán hai? 14 Jiláwatan asír jaldí se ázád kiyá jáegá, wuh gár men na maregá, aur us kí rotí kam na hogí. 15 Kyúnki main hí KHUDÁWAND terá Khudá hún, jo maujzan samundar ko thamá detá hún; merá nám RABB u'l'afwáj hai. 16 Aur main ne apná kalám tere munh men dálá, aur tujhe apne háth ke sáye tale chhipá rakkhá, táki aflák ko barpá karún, aur zamín kí bunyád dálún aur ahl i Siyyún se kahún, ki Tum mere log ho.

17 Jág, jág, uth, ai Yarúshalem; tú ne KHUDÁWAND ke háth se us ke gazab ká piyála piyá; tú ne dagmagáne ká jám talchhat samet pí liyá. 18 Un sab beton men jo us se paidá húe, koí nahín jo us ká rahnumá ho; aur un sab beton men jin ko us ne pálá ek bhí nahín jo us ká háth pakre. 19 Yih do hádise tujh par á pare; kaun terá gamkhwár hogá? wírání aur halákat, kál aur talwár: main kyúnkar tujhe tasallí dún? 20 Tere bete har kúche ke madkhal men aise behosh pare hain, jaise hiran dám men; wuh KHUDÁWAND ke gazab aur tere Khudá kí dhamkí se bekhud hain. 21 Pas ab tú jo badhál aur mast hai, par mai se nahín, yih bát sun. 22 Terá Khudáwand Yahowáh, hán, terá Khudá jo apne logon kí wakálat kartá hai, yún farmátá hai, ki Dekh, main dagmagáne ká piyála, aur apne qahr ká jám tere háth se le lúngá; tú use phir kabhí na piegí. 23 Aur main use un ke háth men dúngá, jo tujhe dukh dete, aur jo tujh se kahte the, ki Jhuk já, ki ham tere úpar se guzren, aur tú ne apní píth ko goyá zamín, balki guzarnewálon ke liye sarak baná diyá.

52 Jág, jág, ai Siyyún: apní shaukat se mulabbas ho; ai Yarúshalem muqaddas shahr, apná khushnumá libás pahin le: kyúnki áge ko koí námakhtún yá nápák tujh men kabhí dákhil na hogá. 2 Apne úpar se gard jhár de; uthkar baith; ai Yarúshalem, ai asír dukhtar

i Siyyún, apní gardan ke bandhanon ko khol dál.

3 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum muft beche gaye, aur tum bezar hí ázád kiye jáoge. 4 KHUDÁWAND Khudá yún farmátá hai, ki Mere log ibtidá men Misr ko gaye, ki wahán musáfir hokar rahen; Asúrion ne bhí besabab un par zulm kiyá. 5 Pas KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Ab merá yahán kyá kám, hálánki mere log muft asírí men gaye hain? wuh jo un par musallit hain lalkárte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, aur har roz matwátir mere nám kí takfír kí játí hai. 6 Yaqínan mere log merá nám jánenge, aur us roz samjhenge, ki kahnewálá main hí hún; dekho, main házir hún.

7 Us ke pánw paháron par kyá hí khushnumá hain jo khushkhabarí látá hai, aur salámatí kí manádí kartá hai, aur khairíyat kí khabar, aur naját ká ishtihár detá hai, jo Siyyún se kahtá hai, Terá Khudá saltanat kartá hai. 8 Apne nigahbánon kí áwáz sun; wuh apní áwáz baland karte hain; wuh áwáz milákar gáte hain; kyúnki jab KHUDÁWAND Siyyún ko wápas áegá, to wuh use rú ba rú dekhenge. 9 Ai Yarúshalem ke wíráno, khushí se lalkáro, milkar nagmasaráí karo, kyúnki KHUDÁWAND ne apní qaum ko dilásá diyá; us ne Yarúshalem ká fidya diyá. 10 KHUDÁWAND ne apná pák bázú tamám qaumon kí ánkhon ke sámne nangá kiyá hai, aur zamín sarásar hamáre Khudá kí naját ko dekhegí. 11 Ai KHUDÁWAND ke zurúf uthánewálo, rawána ho, rawána ho; wahán se chale jáo; nápák chízon ko háth na lagáo; us ke darmiyán se nikal jáo, aur pák ho. 12 Kyúnki tum na to jald nikal jáoge, aur na bhágnewále kí tarah chaloge; kyúnki KHUDÁWAND tumhárá haráwal aur Isráíl ká Khudá tumhárá chandáwal hogá.

13 Dekho, merá khádim iqbálmand hogá, wuh a'lá o bartar aur niháyat baland hogá. 14 Jis tarah bahutere tujh ko dekhkar dang ho gaye (us ká chihra har ek bashar se záid, aur us ká jism baní A'dam se ziyáda bigar gayá thá), 15 usí tarah wuh bahut sí qaumon ko pák karegá, aur bádsháh us ke sámne khámosh honge; kyúnki jo kuchh un se kahá na gayá thá, wuh dekhenge; aur jo kuchh unhon ne suná na thá wuh samjhenge.

53 Hamáre paigám par kaun ímán láyá? aur KHUDÁWAND ká bázú kis par záhir húá? 2 Par wuh us ke áge konpal kí tarah, aur khushk zamín se jar kí mánind phút niklá hai: na us kí koí shakl o súrat hai, na khúbsúratí; aur jab ham us par nigáh karen, to kuchh husn o jamál nahín ki ham us ke mushtáq hon. 3 Wuh ádmíon men haqír o mardúd; mard i gamnák, aur ranj ká áshná thá: log us se goyá rúposh the, us kí tahqír kí gayí, aur ham ne us kí kuchh qadr na jání.

4 Taubhí us ne hamárí mashaqqaten uthá lín, aur hamáre gamon ko bardasht kiyá: par ham ne use Khudá ká mára kútá aur satáyá húá samjhá. 5 Hálánki wuh hamárí khatáon ke sabab se gháyal kiyá gayá, aur hamárí badkirdárí ke bá'is kuchlá gayá: hamárí hí salámatí ke liye us par siyasat húí; táki us ke már kháne se ham shifá páen. 6 Ham sab bheron kí mánind bhatak gaye; ham men se har ek apní ráh ko phirá; par KHUDÁWAND ne ham sab kí badkirdárí us par ládí.

7 Wuh satáyá gayá, taubhí us ne bardasht kí aur munh na kholá; jis tarah barra jise zabh karne ko le játe hain, aur jis tarah bher apne bál katarnewálon ke sámne bezabán hai, usí tarah wuh khámosh rahá. 8 Wuh zulm karke aur fatwá lagákar use le gaye; par us ke zamáne ke logon men se kis ne khayál kiyá, ki wuh zindon kí zamín se kát dálá gayá? mere logon kí khatáon ke sabab se us par már parí. 9 Us kí qabr bhí shariron ke darmiyán thahráí gayí, aur wuh apní maut men daulatmandon ke sáth húá; hálánki us ne kisí tarah ká zulm na kiyá, aur us ke munh men hargiz chhal na thá.

10 Lekin KHUDÁWAND ko pasand áyá, ki use kuchle; us ne use gamgín kiyá: jab us kí ján gunáh kí qurbání ke liye guzrání jáegí, to wuh apní nasl ko dekhegá, us kí umr daráz hogí, aur Khudá kí marzí us ke háth ke wasíle se púrí hogí. 11 Apní ján hí ká dukh uthákar wuh use dekhegá, aur ser hogá: apne hí 'irfán se merá sádiq khádim bahuton ko rastbáz thahráegá: kyúnki wuh un kí bad-

kirdárí khud uṭhá legá. 12 Is liye main use buzurgon ke sáth hissa dúngá, aur wuh lúṭ ká mál zoráwaron ke sáth bánṭ legá; kyúnki us ne apní ján maut ke liye undel dí, aur wuh khatákáron ke sáth shumár kiyá gayá: taubhí us ne bahuton ke gunáh uṭhá liye, aur khatákáron kí shafá'at kí.

54 Ai bánjh, tú jo beaulád thí, nagmasaráí kar; tú jis ne wiládat ká dard bardásht nahín kiyá, khushí se gá, aur zor se chillá; kyúnki Khudáwand farmátá hai, ki Bekas chhorí húí kí aulád shauharwálí kí aulád se ziyáda hai. 2 Apní khaimagáh ko wasí' kar de; hán, apne maskanon ke parde phailá; dareg na kar: apní doriyán lambí aur apní mekhen mazbút kar: 3 is liye ki tú dahiní aur báin taraf baṛhegí, aur terí nasl qaumon kí wáris hogí, aur wirán shahron ko basáegí. 4 Khauf na kar, kyúnki tú phir pashemán na hogí; tú na ghabrá, kyúnki tú phir ruswá na hogí; aur apní jawání ká nang bhúl jáegí, aur apní bewagí kí 'ár ko phir yád na karegí. 5 Kyúnki terá kháliq terá shauhar hai; us ká nám Rabb u'l afwáj hai; aur terá fidya denewálá Isráíl ká Quddús hai; wuh tamám rú e zamín ká Khudá kahláegá. 6 Kyúnki terá Khudá farmátá hai, ki Khudáwand ne tujh ko matrúka aur dilázurda bíwí kí tarah; hán, jawání kí matlúqa bíwí kí mánind, phir buláyá hai. 7 Main ne ek dam ke liye tujhe chhoṛ diyá, lekin rahmat kí firáwání se tujhe le lúngá. 8 Khudáwand terá naját denewálá farmátá hai, ki Qahr kí shiddat men main ne ek dam ke liye tujh se munh chhipáyá, par ab main abadí shafaqat se tujh par rahm karúngá. 9 Kyúnki mere liye yih túfán i Núh ká sá mu'ámala hai, ki jis tarah main ne qasam khái thí, ki phir zamín par Núh ká sá túfán kabhí na áegá, usí tarah ab main ne qasam khái hai, ki main tujh se phir kabhí ázurda na húngá, aur tujh ko na ghuṛkúngá. 10 Khudáwand tujh par rahm karnewálá yún farmátá hai, ki Pahár to játe rahen, aur ṭíle ṭal jáen, lekin merí shafaqat kabhí tujh par se játí na rahegí, aur merá sulh ká 'ahd na ṭalegá.

11 Ai musíbatzada aur túfán kí márí aur tasallí se mahrúm! dekh, main tere pattharon ko siyáh rekhta men lagáúngá, aur terí bunyád nílam se dálúngá: 12 Main tere kunguron ko la'lon, aur tere phátakon ko shabchirág, aur terí sárí fasíl beshqímat pattharon se banáúngá. 13 Aur tere sab farzand Khudáwand se ta'lím páenge, aur tere farzandon kí salámatí kámil hogí. 14 Tú rástbází se páedár ho jáegí: tú zulm se dúr rahegí, kyúnki tú bekhauf hogí; aur dahshat se dúr rahegí, kyúnki wuh tere qaríb na áegí. 15 Mumkin hai, ki wuh kabhí ikaṭṭhe hon, par mere hukm se nahín; jo tere khiláf jama' honge, wuh tere hí sabab se girenge. 16 Dekh, main ne luhár ko paidá kiyá, jo koelon kí ág dhaunktá, aur apne kám ke liye hathyár nikáltá hai; aur gáratgar ko main hí ne paidá kiyá ki lúṭmár kare. 17 Koí hathyár jo tere khiláf banáyá jáe kám na áegá; aur jo zabán 'adálat men tujh par chalegí, tú use majrúm ṭhahráegí. Khudáwand farmátá hai, Yih mere bandon kí mírás hai, aur un kí rástbází mujh se hai.

55 Ai sab piyáso, pání ke pás áo; aur wuh bhí jis ke pás paisa na ho, áo; mol lo, aur kháo, hán, áo, mai aur dúdh bezar aur beqímat kharído. 2 Tum kis liye apná rupaya us chíz ke liye jo roṭí nahín, aur apní mihnat us chíz ke wáste jo ásúda nahín kartí kharch karte ho? tum gaur se merí suno, aur wuh chíz jo achchhí hai kháo; aur tumhárí ján farbihí se lazzat uṭháe. 3 Kán lagáo, aur mere pás áo; suno, aur tumhárí ján zinda rahegí; aur main tum ko abadí 'ahd ya'ní Dáúd kí sachchí ni'maten bakhshúngá. 4 Dekho, main ne use ummaton ke liye gawáh muqarrar kiyá, balki ummaton ká peshwá aur farmánrawá. 5 Dekh, tú ek aisí qaum ko jise tú nahín jántá buláegá, aur ek aisí qaum, jo tujhe nahín jántí thí, Khudáwand tere Khudá aur Isráíl ke Quddús kí khátir tere pás dauṛí áegí; kyúnki us ne tujhe jalál bakhshá hai.

6 Jab tak Khudáwand mil saktá hai us ke tálib ho; jab tak wuh nazdík hai use pukáro. 7 Sharír apní ráh ko tark kare, aur badkirdár apne khayálon ko; aur wuh Khudáwand kí taraf phire, aur wuh us par rahm karegá; aur hamáre Khudá kí taraf,

kyúnki wuh kasrat se mu'áf karegá. 8 Khudáwand farmátá hai, ki Mere khayál tumháre khayál nahín; aur na tumhárí ráhen merí ráhen hain. 9 Kyúnki jis qadr ásmán zamín se baland hai, usí qadr merí ráhen tumhárí ráhon se, aur mere khayál tumháre khayálon se baland hain. 10 Kyúnki jis tarah ásmán se bárish hotí aur barf partí hai, aur phir wuh wahán wápas nahín játí, balki zamín ko seráb kartí hai, aur us kí shádábí aur roídagí ká bá'is hotí hai, táki bonewále ko bíj aur khánewále ko roṭí de, 11 usí tarah merá kalám, jo mere munh se nikaltá hai, hogá: wuh beanjám mere pás wápas na áegá, balki jo kuchh merí khwáhish hogí, wuh use púrá karegá, aur us kám men jis ke liye main ne use bhejá mu'assir hogá. 12 Kyúnki tum khushí se nikloge, aur salámatí ke sáth rawána kiye jáoge; pahár aur ṭíle tumháre sámne nagmapardáz honge, aur maidán ke sab darakht tál denge. 13 Kánṭon kí jagah sanaubar niklegá, aur jhárí ke badle ás ká darakht hogá; aur yih Khudáwand ke liye nám aur abadí nishán hogá, jo kabhí munqata' na hogá.

56 Khudáwand yún farmátá hai, 'Adl ko qáim rakkho, aur sadáqat ko 'amal men láo; kyúnki merí naját nazdík hai, aur merí sadáqat záhir honewálí hai. 2 Mubárak hai wuh insán jo ís par 'amal kartá hai, aur wuh ádamzád jo is par qáim rahtá hai; jo sabt ko mántá, aur use nápák nahín kartá, aur apná háth har tarah kí badí se báz rakhtá hai. 3 Aur begáne ká farzand jo Khudáwand se mil gayá hazgiz na kahe, Khudáwand mujh ko apne logon se judá kar degá: aur khoja na kahe, ki Dekho, main to súkhá darakht hún. 4 Kyúnki Khudáwand yún farmátá hai, ki Wuh khoje jo mere sabton ko mánte hain, aur un kámon ko jo mujhe pasand hain ikhtiyár karte hain, aur mere 'ahd par qáim rahte hain, 5 main un ko apne ghar men, aur apní chárdíwárí ke andar aisá nám o nishán bakhshúngá, jo beṭon aur beṭiyon se bhí barhkar hogá; main har ek ko ek abadí nám dúngá, jo miṭáyá na jáegá. 6 Aur begáne kí aulád bhí, jinhon ne apne áp ko Khudáwand se paiwasta kiyá hai ki us kí khidmat karen, aur Khudáwand ke nám ko 'azíz rakkhen, aur us ke bande hon, wuh sab jo sabt ko hifz karke use nápák na karen, aur mere 'ahd par qáim rahen; 7 main un ko bhí apne koh i muqaddas par láúngá, aur apní 'ibádatgáh men un ko shádmán karúngá; aur un kí sokhtani qurbánián aur un ke zabíhe mere mazbah par maqbúl honge; kyúnki merá ghar sab logon kí 'ibádatgáh kahláegá. 8 Khudáwand Khudá jo Isráíl ke parágand logon ko jama' karnewálá hai, yún farmátá hai, ki Main un ke siwá jo usí ke hokar jama' húe hain, auron ko bhí us ke pás jama' karúngá.

9 Ai dashtí haiwáno, tum sab ke sab kháne ko áo, hán, ai jangal ke sab darando. 10 Us ke nigahbán andhe hain, wuh sab jáhil hain; wuh sab gúnge kutte hain, jo bhaunk nahín sakte; wuh khwáb dekhnewále hain, jo pare rahte hain, aur únghte rahná pasand karte hain. 11 Aur wuh lálachí kutte hain, jo kabhí ser nahín hote; wuh nádán charwáhe hain, wuh sab apní apní ráh ko phir gaye; har ek har taraf se apná hí nafa' ḍhúnḍhtá hai. 12 Har ek kahtá hai, Tum áo, main sharáb láúngá, aur ham khúb nashe men chúr honge, aur kal bhí áj hí kí tarah hogá, balki is se bahut bihtar.

57 Sádiq halák hotá hai, aur koí is bát ko khátir men nahín látá, aur nek log uṭhá liye játe hain, aur koí nahín sochtá ki sádiq uṭhá liyá gayá, táki ánewálí áfat se bache. 2 Wuh salámatí men dákhil hotá hai; har ek rástrau apne bistar par árám páegá.

3 Lekin tum, ai jádúgarní ke beṭo, ai zání aur fáhisha ke bachcho, idhar áge áo. 4 Tum kis par ṭhaṭṭhá márte ho? tum kis par munh pharte aur zabán nikálte ho? kyá tum bágí aulád aur dagábáz nahín ho, 5 jo buton ke sáth har ek hare darakht ke níche apne áp ko barangekhta karte, aur wádíon men chaṭánon ke shigáfon ke níche bachchon ko zabh karte ho? 6 Wádí ke chikne patthar terá bakhra hain, wuhí terá hissa hain; hán, tú ne un ke liye tapáwan diyá, aur hadya charháyá hai; kyá mujhe in kámon se taskín hogí? 7 Ek únche aur

baland pahár par tú ne apná bistar bichháyá hai, aur usí par zabíha zabh karne ko chaṛh gayí. 8 Aur tú ne darwázon aur chaukhaṭon ke píchhe apní yádgár kí 'alámaten nasb kín, aur tú mere siwá dúsre ke áge beparda húí; hán, tú chaṛh gayí aur tú ne apná bichhauná bhí baṛá banáyá aur un ke sáth 'ahd kar liyá hai; tú ne un ke bistar ko jahán dekhá pasand kiyá. 9 Tú khushbú lagákar bádsháh ke huzúr chalí gayí, aur apne áp ko khúb mu'attar kiyá, aur apne elchí dúr dúr bheje, balki tú ne apne áp ko pátál tak past kiyá. 10 Tú apne safar kí darází se thak gayí, taubhí tú ne na kahá, ki Is se kuchh fáida nahín; tú ne apní quwwat kí tázagí páí; is liye tú afsurda na húí. 11 Pas tú kis se ḍarí, aur kis ká khauf kiyá, ki jhúṭh bolí, aur mujhe yád na kiyá, aur khátir men na láí? kyá main ek muddat se khámosh nahín rahá? taubhí tú mujh se na ḍarí. 12 Main terí sadáqat ko aur tere kámon ko fásh karúngá, aur un se tujhe kuchh nafa' na hogá. 13 Jab túf aryád kare, to jin ko tú ne jama' kiyá hai, wuh tujhe chhuṛáen, par hawá un sab ko uṛá le jáegí, ek jhonká un ko le jáegá: lekin mujh par tawakkul karnewálá zamín ká málik hogá, aur mere koh i muqaddas ká wáris hogá. 14 Tab yún kahá jáegá, ki Ráh únchí karo, únchí karo, hamwár karo, mere logon ke ráste se ṭhokar ká bá'is dúr karo.

15 Kyúnki wuh jo 'álí aur baland hai, aur abadu'l ábád tak qáim hai, jis ká nám Quddús hai, yún farmátá hai, ki Main baland aur muqaddas maqám men rahtá hún, aur us ke sáth bhí jo shikastadil aur firotan hai; táki firotanon kí rúh ko zinda karún, aur shikastadilon ko hayát bakhshún. 16 Kyúnki main hamesha na jhagrúngá, aur sadá gazabnák na rahúngá; is liye ki mere huzúr rúh aur jánen jo main ne paidá kí hain betáb ho játí hain. 17 Ki main us ke lálach ke gunáh se gazabnák húá, so main ne use márá, main ne apne áp ko chhipáyá, aur gazabnák húá, is liye ki wuh us ráh par, jo us ke dil ne nikálí, bhaṭak gayá thá. 18 Main ne us kí ráhen dekhín, aur main hí use shifá bakhshúngá; main us kí rahbarí karúngá, aur us ko aur us ke gamkhwáron ko phir dilásá dúngá. 19 KHUDÁWAND farmátá hai, Main labon ká phal paidá kartá hún: salámatí, salámatí us ko jo dúr hai, aur us ko jo nazdík hai, aur main hí use sihhat bakhshúngá. 20 Lekin sharír to samundar kí mánind hain, jo hamesha maujzan aur beqarár hai, jis ká pání kíchaṛ aur gandagí uchháltá hai. 21 Merá Khudá farmátá hai, ki Sharíron ke liye salámatí nahín.

58 Galá pháṛkar chillá, dareg na kar, narsinge kí mánind apní áwáz baland kar, aur mere logon par un kí khatá aur Ya'qúb ke gharáne par un ke gunáhon ko záhir kar. 2 Wuh roz ba roz mere tálib hain, aur us qaum kí mánind jis ne sadáqat ke kám kiye, aur apne Khudá ke ahkám ko tark na kiyá, merí ráhon ko daryaft karná cháhte hain; wuh mujh se sadáqat ke ahkám talab karte hain, wuh Khudá kí nazdíkí cháhte hain. 3 Wuh kahte hain, Ham ne kis liye roze rakkhe, jab ki tú nazar nahín kartá; aur ham ne kyún apní ján ko dukh diyá, jab ki tú khayál men nahín látá? Dekho, tum apne roze ke din men apní khushí ke tálib rahte ho, aur sab tarah kí sakht mihnat logon se karáte ho. 4 Dekho, tum is maqsad se roza rakhte ho, ki jhagrá ragrá karo, aur sharárat ke mukke máro; pas ab tum is tarah ká roza nahín rakhte ho, ki tumhárí áwáz 'álam i bálá par suní jáe. 5 Kyá yih wuh roza hai jo mujh ko pasand hai? aisá din ki us men ádmí apní ján ko dukh de, aur apne sir ko jháú kí tarah jhukáe, aur apne níche ṭáṭ aur rákh bichháe; kyá tú is ko roza aur aisá din kahegá, jo KHUDÁWAND ká maqbúl ho? 6 Kyá wuh roza jo main cháhtá hún yih nahín, ki zulm kí zanjíren toṛen, aur júe ke bandhan kholen, aur mazlúmon ko ázád karen, balki har ek júe ko toṛ ḍálen? 7 Kyá yih nahín, ki tú apní roṭí bhúkon ko khiláe, aur miskínon ko jo áwára hain apne ghar men láe; aur jab kisí ko nangá dekhe, to use pahináe; aur tú apne hamjins se rúposhí na kare? 8 Tab terí raushní subh kí mánind phúṭ niklegí, aur terí sihhat kí taraqqí jald záhir hogí; terí sadáqat terí haráwal hogí, aur KHUDÁWAND ká

jalál terá chandáwal hogá. 9 Tab tú pukáregá, aur KHUDÁWAND jawáb degá, tú chilláegá aur wuh farmáegá, Main yahán hún; agar tú us júe ko aur ungliyon se ishára karne ko, aur harzagoí ko apne darmiyán se dúr karegá; 10 aur agar tú apne dil ko bhúke kí taraf máil kare, aur ázurdadil ko ásúda kare, to terá núr táríkí men chamkegá, aur terí tíragí do pahar kí mánind ho jáegí. 11 Aur KHUDÁWAND sadá terí rahnumáí karegá, aur khushksálí men tujhe ser karegá, aur terí haddiyon ko quwwat bakhshegá; pas tú seráb bág kí mánind hogá, aur us chashme kí mánind jis ká pání kam na ho. 12 Aur tere log qadím wírán makánon ko ta'mír karenge, aur tú pusht dar pusht kí bunyádon ko barpá karegá, aur tú rakhna ke band karnewálá aur ábádí ke liye ráh ká durust karnewálá kahláegá. 13 Agar tú sabt ke roz apná pánw rok rakkhe, aur mere muqaddas din men apní khushí ká tálib na ho, aur sabt ko ráhat aur KHUDÁWAND ká muqaddas aur mu'azzam kahe, aur us kí ta'zím kare, apná kár o bár na kare, aur apní khushí aur befáida báton se dastbardár rahe; 14 tab tú KHUDÁWAND men masrúr hogá, aur main tujhe dunyá kí balandíon par le chalúngá; aur main tujhe tere báp Ya'qúb kí mírás se khiláúngá; kyúnki KHUDÁWAND hí ke munh se yih irshád húá hai.

59 Dekho, KHUDÁWAND ká háth chhotá nahín ho gayá ki bachá na sake, aur us ká kán bhárí nahín ki sun na sake. 2 Balki tumhárí badkirdárí ne tumháre aur tumháre Khudá ke darmiyán judáí kar dí hai, aur tumháre gunáhon ne use tum se rúposh kiyá, aisá ki wuh nahín suntá. 3 Kyúnki tumháre háth khún se, aur tumhárí ungliyán badkirdárí se álúda hain: tumháre lab jhúth bolte, aur tumhárí zabán sharárat kí báten baktí hai. 4 Koí insáf kí bát pesh nahín kartá, aur koí sachcháí se hujjat nahín kartá; wuh batálat par tawakkul karte hain, aur jhúth bolte hain: wuh ziyánkárí* se bárdár hokar badkirdárí ko janam dete hain. 5 Wuh afa'í ke ande sete, aur makrí ká jálá tante hain; jo un ke andon men se kuchh kháe, mar jáegá, aur jo un men se torá jáe, us se afa'í niklegí. 6 Un ke jále se poshák nahín banegí, wuh apní dastkárí se mulabbas na honge; un ke a'mál badkirdárí ke hain, aur zulm ká kám un ke háthon men hai. 7 Un ke pánw badí kí taraf daurte hain, aur wuh begunáh ká khún baháne ke liye jaldí karte hain: un ke khayálát badkirdárí ke hain; tabáhí aur halákat un kí ráhon men hai. 8 Wuh salámatí ká rásta nahín jánte, aur un kí rawish men insáf nahín; wuh apne liye terhí ráh banáte hain; jo koí us men jáegá, salámatí ko na dekhegá. 9 Is liye insáf ham se dúr hai, aur sadáqat hamáre nazdík nahín átí; ham núr ká intizár karte hain, par dekho, táríkí hai; aur raushní ká, par andhere men chalte hain. 10 Ham díwár ko andhe kí tarah tatolte hain; hán, yún tatolte hain, ki goyá hamárí ánkhen nahín; ham do pahar ko yún thokar kháte hain, goyá rát ho gayí; ham tandurruston ke darmiyán goyá murda hain. 11 Ham sab ke sab ríchhon kí mánind gurráte hain, aur kabútaron kí tarah kurhte hain; ham insáf kí ráh takte hain, par wuh kahín nahín; aur naját ke muntazir hain, par wuh ham se dúr hai. 12 Kyúnki hamárí khatáen tere huzúr bahut hain, aur hamáre gunáh ham par gawáhí dete hain; kyúnki hamárí khatáen hamáre sáth hain, aur ham apní badkirdárí ko jánte hain: 13 ki ham ne khatá kí, KHUDÁWAND ká inkár kiyá, aur apne Khudá kí pairawí se bargashta ho gaye; ham ne zulm aur sarkashí kí báten kín, aur dil men bátil tasawwur karke daroggoí kí. 14 'Adálat hatáí gayí, aur insáf dúr khará ho rahá; sadáqat bázár men gir parí, aur rástí dákhil nahín ho saktí. 15 Hán, rástí gum ho gayí, aur wuh jo badí se bhágtá hai, shikár ho játá hai: KHUDÁWAND ne yih dekhá, aur us kí nazar men burá ma'lúm húá, ki 'adálat játí rahí. 16 Aur us ne dekhá ki koí ádmí nahín, aur ta'ajjub kiyá, ki koí shafá'at karnewálá nahín; is liye usí ke bázú ne us ke liye naját hásil kí, aur usí kí rástbází ne use sambhálá. 17 Hán, us ne rástbází ká baktar pahiná, aur naját ká khod

apne sir par rakkhá; aur us ne libás kí jagah intiqám kí poshák pahiní, aur gairat ke jubbe se mulabbas húá. 18 Wuh un ko un ke a'mál ke mutábiq jazá degá, apne mukhálifon par qahr karegá, aur apne dushmanon ko sazá degá, aur jazíron ko badla degá. 19 Tab magrib ke báshinde Khudáwand ke nám se darenge, aur mashriq ke báshinde us ke jalál se; kyúnki wuh daryá ke sailáb kí tarah áegá, jo Khudáwand ke dam se rawán ho. 20 Aur Khudáwand farmátá hai, ki Siyyún men, aur un ke pás jo Ya'qúb men khatákárí se báz áte hain, ek fidya denewálá áegá. 21 Kyúnki un ke sáth merá 'ahd yih hai, Khudáwand farmátá hai, ki merí rúh jo tujh par hai, aur merí báten jo main ne tere munh men dálí hain, tere munh se, aur terí nasl ke munh se, aur terí nasl kí nasl ke munh se ab se lekar abad tak játí na rahengí; Khudáwand ká yihí irshád hai.

60 Uth, munawwar ho; kyúnki terá núr á gayá, aur Khudáwand ká jalál tujh par záhir húá. 2 Kyúnki dekh, táríkí zamín par chhá jáegí, aur tíragí ummaton par; lekin Khudáwand tujh par táli' hogá, aur us ká jalál tujh par numáyán hogá. 3 Aur qaumen terí raushní kí taraf áengí, aur salátín tere tulú' kí tajallí men chalenge. 4 Apní ánkhen uthákar cháron taraf dekh, wuh sab ke sab ikatthe hote hain, aur tere pás áte hain; tere bete dúr se áenge, aur terí betiyon ko god men uthákar láenge. 5 Tab tú dekhegí, aur munawwar hogí; hán, terá dil uchhlegá, aur kusháda hogá; kyúnki samundar kí firáwání terí taraf phiregí, aur qaumon kí daulat tere pás faráham hogí. 6 Únton kí qatáren, aur Midyán aur 'Aifah kí sándniyán ákar tere gird beshumár hongí; wuh sab Sabá se áenge, aur soná aur lubán láenge, aur Khudáwand kí hamd ká i'lán karenge. 7 Qídár kí sab bheren tere pás jama' hongí, Nabáyot ke mendhe terí khidmat men házir honge: wuh mere mazbah par maqbúl honge, aur main apní shaukat ke ghar ko jalál bakhshúngá. 8 Yih kaun hain, jo bádal kí tarah ure chale áte hain, aur jaise kabútar apní kábuk kí taraf? 9 Yaqínan jazíre merí ráh dekhenge, aur Tarsís ke jaház pahle áenge, ki tere beton ko un kí chándí aur un ke sone samet dúr se Khudáwand tere Khudá aur Isráíl ke Quddús ke nám ke liye láen; kyúnki us ne tujhe buzurgí bakhshí hai. 10 Aur begánon ke bete terí díwáren banáenge, aur un ke bádsháh terí khidmatguzárí karenge: agarchi main ne apne qahr se tujhe márá, par apní mihrbání se main tujh par rahm karúngá. 11 Aur tere phátak hamesha khule rahenge; wuh din rát kabhí band na honge; táki qaumon kí daulat aur un ke bádsháhon ko tere pás láen. 12 Kyúnki wuh qaum aur wuh mamlukat jo terí khidmatguzárí na karegí barbád ho jáegí; hán, wuh qaumen bi'lkull halák kí jáengí. 13 Lubnán ká jalál tere pás áegá, saro aur sanaubar aur deodár sab áenge; táki mere maqdis ko árásta karen; aur main apne pánwon kí kursí ko raunaq bakhshúngá. 14 Aur tere gáratgaron ke bete tere sámne jhukte húe áenge; aur terí tahqír karnewále sab tere qadamon par girenge; aur wuh terá nám Khudáwand ká shahr, Isráíl ke Quddús ká Siyyún rakkhenge. 15 Is liye ki tú tark kí gayí, aur tujh se nafrat húí, aisá ki kisí ádmí ne terí taraf guzar bhí na kiyá; main tujhe abadí fazílat aur pusht dar pusht kí shádmání ká bá'is banáúngá. 16 Tú qaumon ká dúdh bhí pí legí; hán, bádsháhon kí chhátí chúsegí: aur tú jánegí, ki main Khudáwand terá naját denewálá aur Ya'qúb ká Qádir terá fidya denewálá hún. 17 Main pítal ke badle soná láúngá, aur lohe ke badle chándí, aur lakrí ke badle pítal, aur pattharon ke badle lohá: aur main tere hákimon ko salámatí, aur tere 'ámilon ko sadáqat banáúngá. 18 Phir kabhí tere mulk men zulm ká zikr na hogá, aur na terí hudúd ke andar kharábí yá barbádí ká; balki tú apní díwáron ká nám Naját, aur apne phátakon ká Hamd rakkhegí. 19 Phir terí raushní na din ko súraj se hogí, na chánd ke chamakne se; balki Khudáwand terá abadí núr, aur terá Khudá terá jalál hogá. 20 Terá súraj phir kabhí na dhalegá, aur tere chánd ko zawál na hogá; kyúnki Khudáwand terá abadí núr

hogá, aur tere mátam ke din ḳhatm ho jáenge. 21 Aur tere log sab ke sab rástbáz honge; wuh abad tak mulk ke wáris honge, ya'ní merí lagáí húí sháḳh aur merí dastkárí ṭhahrenge, táki merá jalál záhir ho. 22 Sab se chhoṭá ek hazár ho jáegá, aur sab se haqír ek zabardast qaum: main Ḳhudáwand 'ain waqt par yih sab kuchh jald karúngá.

61 Ḳhudáwand Ḳhudá kí rúh mujh par hai; kyúnki us ne mujhe masah kiyá, táki ḳhushḳhabarí sunáún; us ne mujhe bhejá hai, ki shikastadilon ko tasallí dún, qaidion ke liye rihái, aur asíron ke liye ázádí ká i'lán karún; 2 táki Ḳhudáwand ke sál i maqbúl ká, aur apne Ḳhudá ke intiqám ke roz ká ishtihár dún; aur sab gamgínon ko dilásá dún; 3 Siyyún ke gamzadon ke liye yih muqarrar kar dún, ki un ko rákh ke badle sihrá, aur mátam kí jagah ḳhushí ká raugan, aur udásí ke badle sitáish ká ḳhil'at baḳhshún; táki wuh sadáqat ke daraḳht, aur Ḳhudáwand ke lagáe húe kahláen, ki us ká jalál záhir ho.

4 Tab wuh puráne ujáṛ makánon ko ta'mír karenge, aur qadím wiránion ko phir biná karenge; aur un ujṛe shahron kí marammat karenge, jo pusht dar pusht ujáṛ paṛe the. 5 Pardesí á khaṛe honge, aur tumháre gallon ko charáenge, aur begánon ke beṭe tumháre hal chalánewále aur tákistánon men kám karnewále honge. 6 Par tum Ḳhudáwand ke káhin kahláoge: wuh tum ko hamáre Ḳhudá ke ḳhádim kahenge: tum qaumon ká mál kháoge, aur tum un kí shaukat par faḳhr karoge. 7 Tumhárí ḳhajálat ká 'iwaz do chand milegá; wuh apní ruswái ke badle apne hisse se ḳhush honge: pas wuh apne mulk men do chand ke málik honge: aur un ko abadí shádmání hogí. 8 Kyúnki main Ḳhudáwand insáf ko 'azíz rakhtá hún, aur gáratgarí aur zulm se nafrat kartá hún; so main sachchái se un ke kámon ká ajr dúngá, aur un ke sáth abadí 'ahd bándhúngá. 9 Un kí nasl qaumon ke darmiyán námwar hogí, aur un kí auláḍ logon ke darmiyán: wuh sab jo un ko dekhenge, iqrár karenge, ki yih wuh nasl hai, jise Ḳhudáwand ne barakat baḳhshí hai.

10 Main Ḳhudáwand se bahut shádmán húngá; merí ján mere Ḳhudá men masrúr hogí; kyúnki us ne mujhe naját ke kapṛe pahináe, us ne rástbází ke ḳhil'at se mujhe mulabbas kiyá, jaise dulhá sihre se apne áp ko árásta kartá hai, aur dulhan apne zewaron se apná singár kartí hai. 11 Kyúnki jis tarah zamín apní nabátát ko paidá kartí hai, aur jis tarah bág un chízon ko jo us men boí gayí hain ugátá hai; usí tarah Ḳhudáwand Ḳhudá sadáqat aur sitáish ko tamám qaumon ke sámne zuhúr men láegá.

62 Siyyún kí ḳhátir main chup na rahúngá, aur Yarúshalem kí ḳhátir main dam na lúngá; jab tak ki us kí sadáqat núr kí mánind na chamke, aur us kí naját raushan chirág kí tarah jalwagar na ho. 2 Tab qaumon par terí sadáqat aur sab bádsháhon par terí shaukat záhir hogí: aur tú ek naye nám se kahláegí, jo Ḳhudáwand ke munh se niklegá. 3 Aur tú Ḳhudáwand ke háth men jalálí táj aur apne Ḳhudá kí hathelí men sháhána afsar hogí. 4 Tú áge ko Matrúka na kahláegí; aur tere mulk ká nám phir kabhí Ḳharába na hogá: balki tú Piyárí aur terí sarzamín Suhágan kahláegí: kyúnki Ḳhudáwand tujh se ḳhush hai, aur terí zamín ḳháwindwálí hogí. 5 Kyúnki jis tarah jawán mard kunwárí 'aurat ko biyáh látá hai, usí tarah tere beṭe tujhe biyáh lenge: aur jis tarah dulhá dulhan men ráhat pátá hai, usí tarah terá Ḳhudá tujh men masrúr hogá.

6 Ai Yarúshalem, main ne terí díwáron par nigahbán muqarrar kiye hain; wuh din rát kabhí ḳhámosh na honge: ai Ḳhudáwand ká zikr karnewálo, ḳhámosh na ho, 7 aur jab tak wuh Yarúshalem ko qáim karke rú e zamín par mahmúd na banáe, use árám na lene do. 8 Ḳhudáwand ne apne dahine háth aur apne qawí bázú kí qasam kháí hai, ki Yaqínan main áge ko terá galla tere dushmanon ke kháne ko na dúngá; aur begánon ke beṭe terí mai jis ke liye tú ne mihnat kí, nahín pienge; 9 balki wuhí jinhon ne fasl jama' kí hai, us men se kháenge, aur Ḳhudáwand kí hamd karenge; aur wuh jo zaḳhíre men láe hain, use mere maqdis kí bárgáhon men pienge.

10 Guzar jáo, pháṭakon men se guzar jáo; logon ke liye ráh durust karo; aur sháhráh únchí aur baland karo; patthar chunkar sáf kar do; logon ke liye jhandá khaṛá karo. 11 Dekh, KHUDÁWAND ne intihá e zamín tak i'lán kar diyá hai, dukhtar i Siyyún se kaho, Dekh, terá naját-denewálá átá hai; dekh, us ká ajr us ke sáth aur us ká kám us ke sámne hai. 12 Aur wuh muqaddas log, aur KHUDÁWAND ke kharíde húe kahláenge: aur tú Matlúba, ya'ní Gair-matrúk shahr kahláegí.

63 Yih kaun hai, jo Adom se, aur surkh poshák pahine Busráh se átá hai? yih jis ká libás darakhshán hai, aur apní tawánáí kí buzurgí se khirámán hai? Yih main hún, jo sádiqu'l qaul aur naját dene par qádir hún. 2 Terí poshák kyún surkh hai? terá libás kyún us shakhs kí mánind hai, jo angúr hauz men raundtá hai? 3 Main ne tan i tanhá angúr hauz men raunde; aur logon men se mere sáth koí na thá; hán, main ne un ko apne qahr men latáṛá, aur apne josh men un ko raundá; aur un ká khún mere libás par chhiṛká gayá, aur main ne apne sab kapṛon ko álúda kiyá. 4 Kyúnki intiqám ká din mere dil men hai, aur mere kharíde húe logon ká sál á pahunchá hai. 5 Main ne nigáh kí, aur koí madadgár na thá; aur main ne ta'ajjub kiyá, ki koí sambhálnewálá na thá: pas mere hí bázú se naját áí, aur mere hí qahr ne mujhe sambhálá. 6 Hán, main ne apne qahr se logon ko latáṛá, aur apne gazab se un ko madhosh kiyá, aur un ká khún zamín par bahá diyá.

7 Main KHUDÁWAND kí shafaqat ká zikr karúngá, KHUDÁWAND hí kí sitáish ká, us sab ke mutábiq jo KHUDÁWAND ne ham ko 'ináyat kiyá hai, aur us baṛí mihrbání ká jo us ne Isráíl ke gharáne par apní kháss rahmat aur firáwán shafaqat ke mutábiq záhir kí hai. 8 Kyúnki us ne farmáyá, Yaqínan wuh mere hí log hain, aisí aulád jo bewafáí na karegí; chunánchi wuh un ká bachánewálá húá. 9 Un kí tamám musíbaton men wuh musíbatzada húá, aur us ke huzúr ke firishte ne un ko bacháyá; us ne apní ulfat aur rahmat se un ká fidya diyá; us ne un ko uṭháyá, aur qadím se hamesha un ko liye phirá. 10 Lekin wuh bágí húe, aur unhon ne us kí rúh i quds ko gamgín kiyá; is liye wuh un ká dushman ho gayá, aur un se laṛá. 11 Phir us ne agle dinon ko, aur Músá ko, aur apne logon ko yád kiyá, aur farmáyá, Wuh kahán hai, jo un ko apne galle ke chaupánon samet samundar men se nikál láyá? wuh kahán hai, jis ne apní rúh i quds un ke andar ḍálí? 12 jis ne Músá ke dahine háth par apne jalálí bázú ko sáth kar diyá, aur un ke áge pání ko chírá, táki apne liye abadí nám paidá kare? 13 jo gahráo men se un ko is tarah le gayá, jis tarah biyábán men se ghoṛá, aisá ki unhon ne ṭhokar na kháí? 14 Jis tarah maweshí wádí men chale játe hain, usí tarah KHUDÁWAND kí rúh un ko árámgáh men láí: aur usí tarah tú ne apní qaum kí hidáyat kí, táki tú apne liye jalíl nám paidá kare. 15 A'smán par se nigáh kar, aur apne muqaddas aur jalíl maskan se dekh. Terí gairat aur terí qudrat ke kám kahán hain? Terí dilí rahmat aur terí shafaqat jo mujh par thí mauqúf ho gayí. 16 Yaqínan tú hamárá báp hai, agarchi Abrahám ham se náwáqif ho, aur Isráíl ham ko na pahcháne: tú, ai KHUDÁWAND, hamárá báp aur fidya denewálá hai, terá nám azal se yihí hai. 17 Ai KHUDÁWAND, tú ne ham ko apní ráhon se kyún gumráh kiyá, aur hamáre dilon ko sakht kiyá, ki tujh se na ḍaren? Apne bandon kí khátir apní mírás ke qabáil kí khátir báz á. 18 Tere muqaddas log thoṛí der tak qábiz rahe: ab hamáre dushmanon ne tere maqdis ko pámál kar ḍálá hai. 19 Ham to un kí mánind húe, jin par tú ne kabhí hukúmat na kí, aur jo tere nám se nahín kahláte.

64 1 Kásh ki tú ásmán ko pháṛe aur utar áe, ki tere huzúr men pahár larzish kháen; 2 jis tarah ág súkhí ḍáliyon ko jalátí hai, aur pání ág se josh mártá hai: táki terá nám tere mukhálifon men mashhúr ho, aur qaumen tere huzúr men larzán hon! 3 Jis waqt tú ne muhíb kám kiye, jin ke ham muntazir na the, tú utar áyá, aur pahár tere huzúr kánp gaye. 4 Kyúnki ibtidá hí se na kisí ne suná, na kisí ke kán tak pahunchá, aur na ánkhon ne tere siwá aise Khudá ko dekhá, jo apne

intizár karnewále ke liye kuchh kar dikháe. 5 Tú us se miltá hai jo khushí se sadáqat ke kám kartá hai, aur un se jo terí ráhon men tujhe yád rakhte hain: dekh, tú gazabnák húá, kyúnki ham ne gunáh kiyá; aur muddat tak usí men rahe, kyá ham naját páenge? 6 Aur ham to sab ke sab aise hain, jaise nápák chíz, aur hamárí tamám rástbází nápák libás kí mánind hai: aur ham sab patte kí tarah kumlá játe hain; aur hamárí badkirdárí ándhí kí mánind ham ko urá le játí hai. 7 Aur koí nahín jo terá nám le, jo apne áp ko ámáda kare, ki tujh se liptá rahe: kyúnki hamárí badkirdárí ke sabab se tú ham se rúposh húá, aur ham ko pighlá dálá. 8 Taubhí, ai KHUDÁWAND, tú hamárá báp hai; ham mittí hain, aur tú hamárá kumhár hai; aur ham sab ke sab terí dastkárí hain. 9 Ai KHUDÁWAND, gazabnák na ho; aur badkirdárí ko hamesha tak yád na rakh; dekh, ham terí minnat karte hain; ham sab tere log hain. 10 Tere pák shahr biyábán ban gaye, Siyyún sunsán aur Yarúshalem wírán hai. 11 Hamárá khushnumá maqdis jis men hamáre bápdádá terí sitáish karte the, ág se jaláyá gayá; aur hamárí nafís chízen barbád ho gayín. 12 Ai KHUDÁWAND, kyá tú is par bhí apne áp ko rokegá? kyá tú khámosh rahegá, aur ham ko yún badhál karegá?

65 Jo mere tálib na the, main un kí taraf mutawajjih húá; jinhon ne mujhe dhúndhá na thá, mujhe pá liyá: main ne ek qaum se jo mere nám se nahín kahlátí thí, farmáyá, Dekh, main házir hún. 2 Main ne sarkash logon kí taraf jo apní fikron kí pairawí men burí ráh par chalte hain, hamesha háth phailáe; 3 aise log jo hamesha mere rúbarú bágon men qurbánián karne aur ínton par khushbú jaláne se mujhe barafrokhta karte hain; 4 jo qabron men baithte aur poshída jagahon men rát kátte: aur súar ká gosht kháte hain, aur jin ke bartanon men nafratí chízon ká shorbá maujúd hai; 5 jo kahte hain, ki Alag hí khará rah, mere nazdík na á, kyúnki main tujh se ziyáda pák hún: yih merí nák men dhuwen kí mánind aur din bhar jalnewálí ág kí tarah hain. 6 Dekho, mere áge yih qalamband húá hai, pas main khámosh na rahúngá, balki badla dúngá, KHUDÁWAND farmátá hai; hán, un kí god men dál dúngá, 7 tumhárí aur tumháre bápdádá kí badkirdárí ká badla ikatthá dúngá, jo paháron par khushbú jaláte aur tílon par merí takfír karte the: pas main pahle un ke kámon ko un kí god men nápkar dúngá.

8 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Jis tarah shíra khosha e angúr men maujúd hai, aur koí kahe, Use kharáb na kar, kyúnki us men barakat hai: usí tarah main apne bandon kí khátir karúngá, táki un sab ko halák na karún. 9 Aur main Ya'qúb men se ek nasl aur Yahúdáh men se apne kohistán ká wáris barpá karúngá: aur mere barguzída log us ke wáris honge, aur mere bande wahán basenge. 10 Aur Shárún gallon ká ghar hogá, aur 'Akúr kí wádí bailon ke baithne ká maqám, mere un logon ke liye jo mere tálib húe. 11 Lekin tum jo KHUDÁWAND ko tark karte, aur us ke koh i muqaddas ko farámosh karte, aur Mushtarí ke liye dastarkhwán chunte, aur Zuhra ke liye sharáb i mamzoj ká jám pur karte ho; 12 main tum ko gin ginkar talwár ke hawála karúngá, aur tum sab zabh hone ke liye kham hoge: kyúnki jab main ne buláyá, to tum ne jawáb na diyá; jab main ne kalám kiyá, to tum ne na suná; balki tum ne wuhí kiyá, jo merí nazar men burá thá, aur wuh chíz pasand kí, jis se main khush na thá.

13 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekho, mere bande kháenge, par tum bhúke rahoge: mere bande píenge, par tum piyáse rahoge: mere bande shádmán honge, par tum sharminda hoge: 14 aur mere bande dil kí khushí se gáenge, par tum dilgírí ke sabab se nálán hoge, aur jánkáhí se wáwailá karoge. 15 Aur tum apná nám mere barguzídon kí la'nat ke liye chhor jáoge, Khudáwand KHUDÁ tum ko qatl karegá; aur apne bandon ko ek dúsre nám se buláegá; 16 yahán tak ki jo koí rú e zamín par apne liye du'á e khair kare, Khudá e barhaqq ke nám se karegá; aur jo koí zamín men qasam kháe, Khudá e barhaqq ke nám se kháegá; kyúnki guzashta musíbaten farámosh ho gayín, aur wuh merí ánkhon se poshída hain.

17 Kyúṉki dekho, maiṉ naye ásmán aur nayí zamín ko paidá kartá húṉ: aur pahlí chízoṉ ká phir zikr na hogá, aur wuh ḳhayál meṉ na áeṉgí. 18 Balki tum merí is nayí ḳhilqat se abadí ḳhushí aur shádmání karo: kyúṉki dekho, maiṉ Yarúshalem ko ḳhushí aur us ke logoṉ ko ḳhurramí banáúṉgá. 19 Aur maiṉ Yarúshalem se ḳhush aur apne logoṉ se masrúr húṉgá: aur us meṉ rone kí sadá aur nále kí áwáz phir kabhí sunáí na degí. 20 Phir kabhí waháṉ koí aisá laṛká na hogá, jo kam'umr rahe, aur na koí aisá búṛhá jo apní 'umr púrí na kare: kyúṉki laṛká sau baras ká hokar maregá; aur jo gunahgár sau baras ká ho jáe, mal'ún hogá. 21 Wuh ghar banáeṉge, aur un meṉ baseṉge; wuh tákistán lagáeṉge, aur un ke mewe kháeṉge. 22 Na ki wuh banáeṉ, aur dúsrá base; wuh lagáeṉ, aur dúsrá kháe: kyúṉki mere bandoṉ ke aiyám daraḳht ke aiyám kí mánind hoṉge, aur mere barguzíde apne háthoṉ ke kám se muddatoṉ tak fáida uṭháeṉge. 23 Un kí mihnat besúd na hogí, aur un kí auláḍ nágahán halák na hogí; kyúṉki wuh apní auláḍ samet Ḳhudáwand ke mubárak logoṉ kí nasl haiṉ. 24 Aur yúṉ hogá, ki maiṉ un ke pukárne se pahle jawáb dúṉgá, aur wuh hanoz kah na chukeṉge, ki maiṉ sun lúṉgá. 25 Bheṛiyá aur barra ikaṭṭhe chareṉge, aur sher i babar bail kí mánind bhúsá kháegá: aur sáṉp kí ḳhurák ḳhák hogí. Wuh mere tamám koh i muqaddas par na zarar pahuṉcháeṉge na halák kareṉge, Ḳhudáwand farmátá hai.

66 Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki A'smán merá taḳht hai, aur zamín mere páṉw kí chaukí; tum mere liye kaisá ghar banáoge, aur kaun sí jagah merí árámgáh hogí? 2 Kyúṉki yih sab chízeṉ to mere háth ne banáíṉ, aur yúṉ manjúd húíṉ, Ḳhudáwand farmátá hai; lekin maiṉ us shaḳhs par nigáh karúṉgá, usí par jo garíb aur shikastadil hai, aur mere kalám se káṉp játá hai. 3 Jo bail zabh kartá hai, us kí mánind hai, jo kisí ádmí ko már ḍáltá hai; aur jo barra kí qurbání kartá hai, us ke barábar hai, jo kutte kí gardan káṭtá hai; jo hadya látá hai, goyá súar ká lahú guzrántá hai; jo lubán jalátá hai, us kí mánind hai, jo but ko mubárak kahtá hai; háṉ, unhoṉ ne apní apní ráheṉ chun líṉ, aur un ke dil un kí nafratí chízoṉ se masrúr haiṉ; 4 maiṉ bhí un ke liye áfatoṉ ko chun lúṉgá; aur jin bátoṉ se wuh ḍarte haiṉ, un par láúṉgá; kyúṉki jab maiṉ ne pukárá, to kisí ne jawáb na diyá; jab maiṉ ne kalám kiyá, to unhoṉ ne na suná; balki unhoṉ ne wuhí kiyá jo merí nazar meṉ burá thá, aur wuh chíz pasand kí jis se maiṉ ḳhush na thá.

5 Ḳhudáwand kí bát suno, ai tum jo us ke kalám se káṉpte ho: Tumháre bháí jo tum se kína rakhte haiṉ, aur mere nám kí ḳhátir tum ko ḳhárij kar dete haiṉ, kahte haiṉ, Ḳhudáwand kí tamjíd karo, táki ham tumhárí ḳhushí ko dekheṉ; lekin wuhí sharminda hoṉge. 6 Shahr se hujúm ká shor, haikal kí taraf se ek nidá, Ḳhudáwand kí áwáz hai, jo apne dushmanoṉ ko badla detá hai. 7 Peshtar is se ki use dard lage, us ne janam diyá; aur is se pahle ki us ko dard ho, us se beṭá paidá húá. 8 Aisí bát kis ne suní? aisí chízeṉ kis ne dekhíṉ? Kyá ek din meṉ koí mulk paidá ho saktá hai? kyá yakbáragí ek qaum paidá ho jáegí? kyúṉki Siyyún ko dard lage hí the, ki us kí auláḍ paidá ho gayí. 9 Ḳhudáwand farmátá hai, Kyá maiṉ use wiládat ke waqt tak láúṉ, aur phir us se wiládat na karáúṉ? terá Ḳhudá farmátá hai, Kyá maiṉ jo wiládat tak látá húṉ, wiládat se báz rakkhúṉ?

10 Tum Yarúshalem ke sáth ḳhushí manáo, aur us ke sabab se shádmán ho, us ke sab dosto: jo us ke liye mátam karte the, us ke sáth niháyat ḳhush ho: 11 táki tum dúdh piyo, aur us ke tasallí ke pistánoṉ se ser ho; táki tum nichoṛo, aur us kí shaukat kí firáwání se hazz uṭháo. 12 Kyúṉki Ḳhudáwand yúṉ farmátá hai, ki Dekh, maiṉ salámatí nahr kí mánind, aur qaumoṉ kí daulat sailáb kí tarah us ke pás rawáṉ karúṉgá, tab tum dúdh píoge; aur bagal meṉ uṭháe jáoge; aur ghuṭnoṉ par kudáe jáoge. 13 Jis tarah máṉ apne beṭe ko dilásá detí hai, usí tarah maiṉ tum ko dilásá dúṉgá; Yarúshalem hí meṉ tum tasallí páoge. 14 Aur tum dekhoge, aur tumhárá dil ḳhush hogá, aur tumhárí haḍḍiyáṉ sabze kí

mánind nashw o numá karengí: aur KHUDÁWAND ká háth apne bandoṉ par záhir hogá, par us ká qahr us ke dushmanoṉ par bhaṛkegá. 15 Kyúṉki dekho, KHUDÁWAND ág ke sáth áegá, aur us ke rath girdbád kí mánind hoṉge; táki apne qahr ko josh ke sáth aur apní tambíh ko ág ke shu'le meṉ záhir kare. 16 Kyúṉki ág se aur apní talwár se KHUDÁWAND tamám baní A'dam ká muqábala karegá: aur KHUDÁWAND ke maqtúl bahut se hoṉge. 17 Wuh jo bágoṉ ke wasat meṉ kisí ke pichhe khaṛe hone ke liye apne áp ko pák o sáf karte haiṉ, jo súar ká gosht aur makrúh chízeṉ aur chúhe kháte haiṉ; KHUDÁWAND farmátá hai, Wuh báham faná ho jáeṉge. 18 Aur maiṉ un ke kám aur un ke mansúbe jántá húṉ. Wuh waqt átá hai, ki maiṉ tamám qaumoṉ aur ahl i lugat ko jama' karúṉga; aur wuh áeṉge, aur merá jalál dekheṉge. 19 Tab maiṉ un ke darmiyán ek nishán nasb karúṉgá; aur maiṉ un ko jo un meṉ se bach nikleṉ, qaumoṉ kí taraf bhejúṉgá, ya'ní Tarsís, aur Púl, aur Lúd ko jo tírandáz haiṉ, aur Túbal, aur Yáwán ko, aur dúr ke jazíroṉ ko, jinhoṉ ne merí shuhrat nahíṉ suní, aur merá jalál nahíṉ dekhá; aur wuh qaumoṉ ke darmiyán merá jalál bayán kareṉge. 20 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, ki Wuh tumháre sab bháiyoṉ ko tamám qaumoṉ meṉ se ghoṛoṉ aur rathoṉ par, aur pálkiyoṉ meṉ, aur ḳhachcharoṉ par aur sáṉḍniyoṉ par biṭhákar KHUDÁWAND ke hadye ke liye Yarúshalem meṉ mere koh i muqaddas ko láeṉge, jis tarah se baní Isráíl KHUDÁWAND ke ghar meṉ pák bartanoṉ meṉ hadya láte haiṉ. 21 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, ki Maiṉ un meṉ se bhí káhin aur Láwí hone ke liye lúṉgá. 22 KHUDÁWAND farmátá hai, Jis tarah nayá ásmán aur nayí zamín jo maiṉ banáúṉgá, mere huzúr qáim raheṉge, usí tarah tumhárí nasl aur tumhárá nám báqí rahegá. 23 Aur yúṉ hogá, KHUDÁWAND farmátá hai, ki ek naye chánd se dúsre tak, aur ek sabt se dúsre tak har fard i bashar 'ibádat ke liye mere huzúr áegá. 24 Aur wuh nikal nikalkar un logoṉ kí láshoṉ par jo mujh se bágí húe nazar kareṉge; kyúṉki un ká kíṛá na maregá, aur un kí ág na bujhegí, aur wuh tamám baní A'dam ke liye nafratí hoṉge.

YARMIYA'H

1 Yarmiyáh bin Ḳhilqiyáh kí báteṉ jo Binyamín kí mamlukat meṉ 'Anatotí káhinoṉ meṉ se thá: 2 jis par KHUDÁWAND ká kalám sháh i Yahúdáh Yúsiyáh bin Amún ke dinoṉ meṉ us kí saltanat ke terahweṉ sál meṉ názil húá. 3 Sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke dinoṉ meṉ bhí, sháh i Yahúdáh Sidqiyáh bin Yúsiyáh ke gyárahweṉ sál ke tamám hone tak ahl i Yarúshalem ke asírí meṉ jáne tak jo páṉchweṉ mahíne meṉ thá, názil hotá rahá.

4 Tab KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, 5 Is se peshtar ki maiṉ ne tujhe batn meṉ ḳhalq kiyá, maiṉ tujhe jántá thá, aur terí wiládat se pahle maiṉ ne tujhe maḳhsús kiyá, aur qaumoṉ ke liye tujhe nabí ṭhahráyá. 6 Tab maiṉ ne kahá, Háe, Ḳhudáwand KHUDÁ, dekh, maiṉ bol nahíṉ saktá, kyúṉki maiṉ to bachcha húṉ. 7 Lekin KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, Yúṉ na kah, ki Maiṉ bachcha húṉ: kyúṉki jis kisí ke pás maiṉ tujhe bhejúṉgá, tú jáegá; aur jo kuchh maiṉ tujhe farmáúṉgá, tú kahegá. 8 Tú un ke chihroṉ ko dekhkar na ḍar: kyúṉki KHUDÁWAND farmátá hai, Maiṉ tujhe chhuṛáne ko tere sáth húṉ. 9 Tab KHUDÁWAND ne apná háth baṛhákar mere muṉh ko chhúá; aur KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, Dekh, maiṉ ne apná kalám tere muṉh meṉ ḍál diyá: 10 dekh, áj ke din maiṉ ne tujhe qaumoṉ par aur saltanatoṉ par muqarrar kiyá, ki ukháṛe aur ḍháe, aur halák

kare aur giráe, aur ta'mír kare, aur lagáe.

11 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, Ai Yarmiyáh, tú kyá dekhtá hai? main ne 'arz kí, ki Bádám ke darakht kí ek shákh dekhtá hún. 12 Aur KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, ki Tú ne khúb dekhá: kyúnki main apne kalám ko púrá karne ke liye bedár rahtá hún. 13 Dúsrí bár KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, Tú kyá dekhtá hai? Main ne 'arz kí, ki Ubaltí húí deg dekhtá hún, jis ká munh shimál kí taraf se hai. 14 Tab KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, ki Shimál kí taraf se is mulk ke tamám báshindon par áfat áegí. 15 Kyúnki KHUDÁWAND farmátá hai, Dekh, main shimál kí saltanaton ke tamám khándánon ko buláúngá, aur wuh áenge, aur har ek apná takht Yarúshalem ke phátakon ke madkhal par, aur us kí sab díwáron ke girdágird, aur Yahúdáh ke tamám shahron ke muqábil qáim karegá. 16 Aur main un kí sárí sharárat ke bá'is un par fatwá dúngá; kyúnki unhon ne mujhe tark kiyá, aur gairma'búdon ke sámne lubán jaláyá, aur apní hí dastkárí ko sijda kiyá. 17 Is liye tú apní kamar kaskar uth khará ho, aur jo kuchh main tujhe farmáún, un se kah: un ke chihron ko dekhkar na dar, aisá na ho, ki main tujhe un ke sámne sarásíma karún. 18 Kyúnki dekh, main áj ke din tujh ko is tamám mulk aur Yahúdáh ke bádsháhon, aur us ke amíron, aur us ke káhinon aur mulk ke logon ke muqábil ek fasíldár shahr, aur lohe ká sutún, aur pítal kí díwár banátá hún. 19 Aur wuh tujh se larenge; lekin tujh par gálib na áenge: kyúnki KHUDÁWAND farmátá hai, Main tujhe chhuráne ko tere sáth hún.

2 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá ki, 2 Tú já aur Yarúshalem ke kán men pukárkar kah, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main terí jawání kí ulfat aur tere biyáh kí mahabbat ko yád kartá hún; ki tú biyábán ya'ní banjar zamín men mere píchhe píchhe chalí. 3 Isráíl KHUDÁWAND ká muqaddas aur us kí afzáish ká pahlá phal thá: KHUDÁWAND farmátá hai, Use nigalnewále sab mujrim thahrenge; un par áfat áegí.

4 Ai ahl i Ya'qúb, aur ahl i Isráíl ke sab khándáno: KHUDÁWAND ká kalám suno: 5 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tumháre bápdádá ne mujh men kaun sí beinsáfí páí, jis ke sabab se wuh mujh se dúr ho gaye, aur butlán kí pairawí karke bátil húe? 6 Aur unhon ne yih na kahá, ki KHUDÁWAND kahán hai, jo ham ko mulk i Misr se nikál láyá, aur biyábán aur banjar aur garhon kí zamín men se khushkí aur maut ke sáye kí sarzamín men se, jahán se na koí guzartá aur na koí búd o básh kartá thá, ham ko le áyá? 7 Aur main tum ko bágonwálí zamín men láyá, ki tum us ke mewe aur us ke achchhe phal kháo; lekin jab tum dákhil húe, to tum ne merí zamín ko nápák kar diyá, aur merí mírás ko makrúh banáyá. 8 Káhinon ne na kahá, ki KHUDÁWAND kahán hai? aur ahl i sharí'at ne mujhe na jáná: aur charwáhon ne mujh se sarkashí kí, aur nabíon ne Ba'l ke nám se nubuwwat kí, aur un chízon kí pairawí kí, jin se kuchh fáida nahín. 9 Is liye, KHUDÁWAND farmátá hai, main phir tum se jhagrúngá, aur tumháre beton ke beton se jhagrá karúngá. 10 Kyúnki pár guzarkar Kittím ke jazíron men dekho, aur Qídár men qásid bhejkar daryáft karo; aur dekho ki aisí bát kahín húí hai? 11 Kyá kisí qaum ne apne ma'búdon ko, hálánki wuh khudá nahín, badal dálá? par merí qaum ne apne jalál ko befáida chíz se badlá. 12 KHUDÁWAND farmátá hai, Ai ásmáno, is se hairán ho; shiddat se thartharáo, aur bi'lkull wírán ho jáo. 13 Kyúnki mere logon ne do buráíyán kín; unhon ne mujh áb i hayát ke chashme ko tark kar diyá, aur apne liye hauz khode hain, shikasta hauz jin men pání nahín thahr saktá. 14 Kyá Isráíl gulám hai? kyá wuh khánazád hai? wuh kis liye lútá gayá? 15 Jawán sher i babar us par gurráe, aur garje: aur unhon ne us ká mulk ujár diyá; us ke shahr jal gaye, wahán koí basnewálá na rahá. 16 Baní Núf aur baní Tahfanís ne bhí terí khoprí phorí. 17 Kyá tú khud hí yih

apne úpar nahín lái, ki tú ne KHUDÁWAND apne Khudá ko tark kiyá, jab ki wuh terí rahbarí kartá thá? 18 Aur ab Síhor ká páni píne ko Misr kí ráh men tujhe kyá kám? aur daryá e Furát ká páni píne ko Asúr kí ráh men terá kyá matlab? 19 Terí hí sharárat terí tádíb karegí, aur terí bargashtagí tujh ko sazá degí: Khudáwand, RABB u'l afwáj, farmátá hai, Dekh, aur ján le, ki yih burá aur beniháyat bejá kám hai, ki tú ne KHUDÁWAND apne Khudá ko tark kiyá, aur tujh ko merá khauf nahín. 20 Kyúnki muddat húí, ki tú ne apne júe ko toṛ dálá, aur apne bandhanon ke ṭukṛe kar dále; aur kahá, ki Main tábi' na rahúngí; hán, har ek únche paháṛ par aur har ek hare darakht ke níche tú badkárí ke liye leṭ gayí. 21 Main ne to tujhe kámil ták lagáyá, aur 'umda bíj boyá thá: phir tú kyúnkar mere liye behaqíqat janglí angúr ká darakht ho gayí? 22 Harchand tú apne ko sajjí se dhoe, aur bahut sá sábún isti'mál kare, taubhí Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Terí sharárat ká dág mere huzúr 'ayán hai. 23 Tú kyúnkar kahtí hai, Main nápák nahín hún; main ne Ba'lím kí pairawí nahín kí? wádí men apní rawish dekh; aur jo kuchh tú ne kiyá hai ma'lúm kar: tú tezrau úntní kí mánind hai, jo idhar udhar dauṛtí hai; 24 máda gorkhar kí mánind, jo biyábán kí 'ádí hai, jo shahwat ke josh men hawá ko súnghtí hai: us kí mastí kí hálat men kaun use rok saktá hai? us ke tálib mánda na honge; us kí mastí ke aiyám men wuh use pá lenge. 25 Tú apne pánwon ko barahnagí se, aur apne halq ko piyás se bachá; lekin tú ne kahá, ki Kuchh ummed nahín: hargiz nahín; kyúnki main begánon par 'áshiq hún, aur un hí ke píchhe jáúngí. 26 Jis tarah chor pakṛá jáne par ruswá hotá hai, usí tarah Isráíl ká gharáná ruswá húá; wuh aur us ke bádsháh, aur umará aur káhin, aur nabí; 27 jo lakṛí se kahte hain, ki Tú merá báp hai; aur patthar se, ki Tú ne mujhe janam diyá: kyúnki unhon ne merí taraf munh na kiyá, balki píṭh kí: par apní musíbat ke waqt wuh kahenge, ki Uṭhkar ham ko bachá. 28 Lekin tere but kahán hain, jin ko tú ne apne liye banáyá? agar wuh terí musíbat ke waqt tujhe bachá sakte hain, to uṭhen: kyúnki, ai Yahúdáh, jitne tere shahr hain, utne hí tere ma'búd hain.

29 Tum mujh se kyún hujjat karoge? tum sab ne mujh se bagáwat kí hai, KHUDÁWAND farmátá hai. 30 Main ne befáida tumháre beṭon ko píṭá: wuh tarbiyatpazír na húe: tumhárí hí talwár pháṛnewále sher i babar kí tarah tumháre nabíon ko khá gayí. 31 Ai is pusht ke logo, KHUDÁWAND ke kalám ká liház karo. Kyá main Isráíl ke liye biyábán yá táríkí kí zamín húá? mere log kyún kahte hain, Ham ázád ho gaye; phir tere pás na áenge? 32 Kyá kunwárí apne zewar, yá dulhan apní áráish bhúl saktí hai? par mere log to muddat i madíd se mujh ko bhúl gaye. 33 Tú talab i 'ishq men apní ráh ko kaisí árásta kartí hai! yaqínan tú ne fáhisha 'auraton ko bhí apní ráhen sikhái hain. 34 Tere hí dáman par begunáh miskínon ká khún bhí páyá gayá: tú ne un ko naqab lagáte nahín pakṛá, balki in hí sab báton ke sabab se. 35 Taubhí tú kahtí hai, Main bequsúr hún; us ká gazab yaqínan mujh par se ṭal jáegá. Dekh, main tujh par fatwá dúngá; kyúnki tú kahtí hai, Main ne gunáh nahín kiyá. 36 Tú apní ráh badalne ko aisí beqarár kyún phirtí hai? tú Misr se bhí sharminda hogí, jaise Asúr se húí. 37 Wahán se bhí tú apne sir par háth rakhkar niklegí: kyúnki KHUDÁWAND ne un ko jin par tú ne i'timád kiyá haqír jáná, aur tú un se kámyáb na hogí.

3

Kahte hain, ki Agar koí mard apní bíwí ko taláq de de, aur wuh us ke hán se jákar kisí dúsre mard kí ho jáe, to kyá wuh pahlá phir us ke pás jáegá? kyá wuh zamín niháyat nápák na hogí? Lekin tú ne to bahut se yáron ke sáth badkárí kí hai; kyá ab bhí tú merí taraf phiregí? KHUDÁWAND farmátá hai. 2 Paháṛon kí taraf apní ánkhen uṭhá, aur dekh; kaun sí jagah hai jahán tú ne badkárí nahín kí? Tú ráh men un ke liye is tarah baiṭhí, jis tarah biyábán men 'Arab: tú ne apní badkárí aur sharárat se zamín ko nápák kiyá. 3 Is liye bárish nahín hotí, aur ákhirí

barsát nahín húí; terí peshání fáhisha kí hai, aur tujh ko sharm nahín áti. 4 Kyá tú ab se mujhe pukárkar na kahegí, Ai mere báp, tú merí jawání ká rahbar thá? 5 Kyá us ká qahr hamesha rahegá? kyá wuh use abad tak rakh chhoṛegá? Dekh, tú aisí báten to kah chukí, lekin jahán tak tujh se ho saká, tú ne bure kám kiye.

6 Aur Yúsiyáh bádsháh ke aiyám men Ḳhudáwand ne mujh se farmáyá, Kyá tú ne dekhá bargashta Isráil ne kyá kiyá hai? wuh har ek únche pahár par aur har ek hare daraḳht ke níche gayí, aur wahán badkárí kí. 7 Aur jab wuh yih sab kuchh kar chukí, to main ne kahá, Wuh merí taraf wápas áegí; par wuh na áí: aur us kí bewafá bahin Yahúdáh ne yih hál dekhá. 8 Phir main ne dekhá, ki jab bargashta Isráil kí zinákárí ke sabab se main ne us ko taláq de dí, aur use taláqnáma likh diyá, taubhí us kí bewafá bahin Yahúdáh na ḍarí; balki us ne bhí jákar badkárí kí. 9 Aur aisá húá, ki us ne apní badkárí kí burái se zamín ko nápák kiyá, aur patthar aur lakṛí ke sáth zinákárí kí. 10 Aur Ḳhudáwand farmátá hai, ki Báwujúd is sab ke us kí bewafá bahin Yahúdáh sachche dil se merí taraf na phirí, balki riyákárí se. 11 Aur Ḳhudáwand ne mujh se farmáyá, Bargashta Isráil ne bewafá Yahúdáh se ziyáda apne áp ko sádiq sábit kiyá hai. 12 Já, aur shimál kí taraf yih bát pukárkar kah de, ki Ḳhudáwand farmátá hai, Ai bargashta Isráil, wápas á; main tujh par qahr kí nazar nahín karúngá; kyúnki Ḳhudáwand farmátá hai, main rahím hún, merá qahr dáimí nahín. 13 Sirf apní badkirdárí ká iqrár kar, ki tú Ḳhudáwand apne Ḳhudá se 'ásí ho gayí, aur har ek hare daraḳht ke níche gairon ke sáth idhar udhar áwára phirí: Ḳhudáwand farmátá hai, tum merí áwáz ke shanawá na húe. 14 Ḳhudáwand farmátá hai, Ai bargashta bachcho, wápas áo; kyúnki main ḳhud tumhárá málik hún: aur main tum ko har ek shahr men se ek, aur har ek gharáne men se do lekar Siyyún men láúngá: 15 aur main tum ko apne ḳhátirḳhwáh charwáhe dúngá, aur wuh tum ko dánáí aur 'aqlmandí se charáenge 16 Aur yún hogá, Ḳhudáwand farmátá hai, ki jab un aiyám men tum mulk men baṛhoge, aur bahut hoge, tab wuh phir na kahenge, ki Ḳhudáwand ke 'ahd ká sandúq; us ká ḳhayál bhí kabhí un ke dil men na áegá: wuh hargiz use yád na karenge, aur us kí ziyárat ko na jáenge, aur us kí marammat na hogí. 17 Us waqt Yarúshalem Ḳhudáwand ká taḳht kahláegá; aur us men, ya'ní Yarúshalem men, sab qaumen Ḳhudáwand ke nám se jama' hongí: aur wuh phir apne bure dil kí saḳhti kí pairawí na karenge. 18 Un aiyám men Yahúdáh ká gharáná Isráil ke gharáne ke sáth chalegá; wuh milkar shimál ke mulk men se us mulk men jise main ne tumháre bápdádá ko mírás men diyá, áenge. 19 A'h, main ne to kahá thá, Main tujh ko farzandon men shámil karke ḳhushnumá mulk ya'ní qaumon kí nafis mírás tujhe dúngá; aur tú mujhe Báp kahkar pukáregí, aur tú phir mujh se bargashta na hogí. 20 Lekin Ḳhudáwand farmátá hai, Ai Isráil ke gharáne, jis tarah bíwí bewafáí se apne shauhar ko chhoṛ detí hai, usí tarah tú ne mujh se bewafáí kí hai. 21 Paháṛon par baní Isráil kí girya o zárí aur minnat kí áwáz sunáí detí hai; kyúnki unhon ne apní ráh ṭeṛhí kí, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá ko bhúl gaye. 22 Ai bargashta farzando, wápas áo; main tumhárí bargashtagí ká chára karúngá. Dekh, ham tere pás áte hain; kyúnki tú hí, ai Ḳhudáwand, hamárá Ḳhudá hai. 23 Fi'lhaqíqat ṭílon aur paháṛon par ke hujúm se kuchh ummed rakhná befáida hai: Yaqínan Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá hí men Isráil kí naját hai. 24 Lekin is ruswáí ke bá'is ne hamárí jawání ke waqt se hamáre bápdádá ke mál ko, aur un kí bheṛon, aur un ke bailon, aur un ke beṭe aur beṭiyon ko nigal liyá hai. 25 Ham apní sharm men leṭen, aur ruswáí ham ko chhipá le: kyúnki ham aur hamáre bápdádá apní jawání ke waqt se áj tak Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke ḳhatákár hain: aur ham Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí áwáz ke shanawá nahín húe.

4 Ai Isráil, agar tú wápas áe, Ḳhudáwand farmátá hai, agar tú merí taraf wápas áe: aur apní makrúhát ko merí nazar se dúr kare,

to tú áwára na hogá; 2 aur agar tú sachchái aur 'adálat aur sadáqat se zinda KHUDÁWAND kí qasam kháe, to qaumen us ke sabab se apne áp ko mubárak kahengí, aur us par fakhr karengí.

3 Kyúnki KHUDÁWAND Yahúdáh aur Yarúshalem ke logon ko yún farmátá hai, ki Apní uftáda zamín par hal chaláo, aur kánton men tukhmrezí na karo. 4 Ai Yahúdáh ke logo, aur Yarúshalem ke báshindo, KHUDÁWAND ke liye apná khatna karáo; hán, apne dil ká khatna karo: tá na ho, ki tumhárí bada'málí ke bá'is se merá qahr ág kí mánind shu'lazan ho, aur aisá bharke ki koí bujhá na sake. 5 Yahúdáh men ishtihár do, aur Yarúshalem men is kí manádí karo; aur kaho, ki Tum mulk men narsingá phúnko: baland áwáz se pukáro, aur kaho, ki Jama' ho, ki hasín shahron men chalen. 6 Tum Siyyún hí men jhandá khará karo: panáh lene ko bhágo, aur der na karo: kyúnki main balá aur halákat i shadíd ko shimál kí taraf se látá hún. 7 Sher i babar jháriyon se niklá hai, aur qaumon ke halák karnewále ne kúch kiyá hai; wuh apní jagah se niklá hai ki terí zamín ko wírán kare, táki tere shahr wírán hon, aur koí basnewálá na rahe. 8 Is liye ṭáṭ orhkar chhátí píṭo, aur wáwailá karo: kyúnki KHUDÁWAND ká qahr i shadíd ham par se ṭal nahín gayá. 9 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Us waqt yún hogá, ki bádsháh aur sardár bedil ho jáenge, aur káhin hairatzada aur nabí sarásíma honge. 10 Tab main ne kahá, Afsos ai Khudáwand KHUDÁ: yaqínan tú ne in logon aur Yarúshalem ko yih kahkar dagá dí, ki Tum salámat rahoge; háláṇki talwár ján tak pahunch gayí hai. 11 Us waqt in logon aur Yarúshalem se yih kahá jáegá, ki Biyábán ke paháron par se ek khushk hawá merí dukhtar i qaum kí taraf chalegí, usáne aur sáf karne ke liye nahín; 12 balki wahán se ek niháyat tund hawá mere liye chalegí: ab main bhí un par fatwá dúngá. 13 Dekho, wuh ghaṭá kí tarah charh áegá: us ke rath girdbád kí mánind, aur us ke ghore 'uqábon se teztar hain. Ham par afsos, ki háe, ham gárat ho gaye. 14 Ai Yarúshalem, tú apne dil ko sharárat se pák kar, táki tú rihái páe. Bure khayálát kab tak tere dil men rahenge? 15 Kyúnki Dán se ek áwáz átí hai, aur Ifráím ke pahár se musíbat kí khabar detí hai: 16 qaumon ko khabar do; dekho, Yarúshalem kí bábat manádí karo, ki muhásara karnewále dúr ke mulk se áte hain, aur Yahúdáh ke shahron ke muqábil lalkárenge. 17 Khet ke rakhwálon kí mánind wuh use cháron taraf se gherenge; kyúnki us ne mujh se bagáwat kí, KHUDÁWAND farmátá hai. 18 Terí chál aur tere kámon se yih musíbat tujh par átí hai; yih terí sharárat hai; yih bahut talkh hai, kyúnki yih tere dil tak pahunch gayí hai.

19 Háe, merá dil! mere parda e dil men dard hai; merá dil betáb hai; main chup nahín rah saktá; kyúnki, ai merí ján, tú ne narsinge kí áwáz aur laráí kí lalkár sun lí hai. 20 Shikast par shikast kí khabar átí hai; yaqínan tamám mulk barbád ho gayá: mere khaime nágahán aur mere parde ek dam men gárat kiye gaye. 21 Main kab tak yih jhandá dekhún, aur narsinge kí áwáz sunún? 22 Fi'lhaqíqat mere log ahmaq hain, unhon ne mujhe nahín pahchámá; wuh beshu'úr bachche hain, aur imtiyáz nahín rakhte: bure kám karne men hoshyár hain, par nekokárí kí samajh nahín rakhte.

23 Main ne zamín par nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki wírán aur sunsán hai; afläk ko bhí benúr páyá. 24 Main ne paháron par nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki wuh kámp gaye, aur sab ṭíle mutazalzal ho gaye. 25 Main ne nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki koí ádmí nahín, aur sab hawáí parande ur gaye. 26 Phir main ne nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki zarkhez zamín biyábán ho gayí, aur us ke sab shahr KHUDÁWAND kí huzúrí aur us ke qahr kí shiddat se barbád ho gaye. 27 Kyúnki KHUDÁWAND farmátá hai, ki Tamám mulk wírán hogá; taubhí main use bi'lkull barbád na karúngá. 28 Isí liye zamín mátam karegí, aur úpar se ásmán tárík ho jáegá: kyúnki main kah chuká, main ne iráda kiyá hai, main us se pashemán na húngá, aur us se báz na áúngá. 29 Sawáron aur tírandázon ke shor se

tamám shahrí bhág jáenge; wuh ghane jangalon men já ghusenge, aur chaṭánon par chaṛh jáenge: sab shahr tark kiye jáenge, aur koí ádmí un men na rahegá. 30 Tab ai gáratshuda, tú kyá karegí? agarchi tú lál joṛá pahine, agarchi tú zarrín zewaron se árásta ho, agarchi tú apní ánkhon men surma lagáe, tú 'abas apne áp ko khúbsúrat banáegí; tere 'áshiq tujh ko haqír jánenge, wuh terí ján ke tálib honge. 31 Kyúnki main ne us 'aurat kí sí áwáz suní hai, jise dard lage hon: aur us kí sí dardnák áwáz jis ke pahlá bachcha paidá ho, ya'ní dukhtar i Siyyún kí áwáz jo hánptí aur apne háth phailákar kahtí hai, Háe! qátilon ke sámne merí ján betáb hai.

5 Ab Yarúshalem ke kúchon men idhar udhar gasht karo, aur dekho, aur daryáft karo, aur us ke chaukon men ḍhúnḍho; agar koí ádmí wahán mile, jo insáf karnewálá aur sachchái ká tálib ho, to main use mu'áf karúngá. 2 Aur agarchi wuh kahte hain, Zinda Ḳhudáwand kí qasam, taubhí yaqínan wuh jhúṭhí qasam kháte hain. 3 Ai Ḳhudáwand, kyá terí ánkhen sachchái par nahín hain? tú ne un ko márá hai, par unhon ne afsos nahín kiyá: tú ne un ko gárat kiyá, par wuh tarbiyatpazír na húe: unhon ne apne chihron ko chaṭán se bhí ziyáda sakht banáyá; unhon ne wápas áne se inkár kiyá hai. 4 Tab main ne kahá, ki Yaqínan yih bechára jáhil hain: kyúnki yih Ḳhudáwand kí ráh aur apne Ḳhudá ke ahkám ko nahín jánte: 5 main buzurgon ke pás jáúngá, aur un se kalám karúngá; kyúnki wuh Ḳhudáwand kí ráh aur apne Ḳhudá ke ahkám ko jánte hain. Lekin inhon ne júá bi'lkull toṛ dálá, aur bandhanon ke ṭukṛe kar dále. 6 Is liye jangal ká sher i babar un ko pháṛegá; biyábán ká bheṛiyá un ko halák karegá, chítá un ke shahron kí ghát men baiṭhá rahegá, jo koí un men se nikle pháṛá jáegá: kyúnki un kí sarkashí bahut húí, aur un kí bargashtagí baṛh gayí. 7 Main tujhe kyúnkar mu'áf karún? tere farzandon ne mujh ko chhoṛá, aur un kí qasam khái jo khudá nahín hain: jab main ne un ko ser kiyá, to unhon ne badkárí kí, aur pare bándhkar qahbakhánon men ikaṭṭhe húe. 8 Wuh peṭ bhare ghoṛon kí mánind ho gaye, har ek subh ke waqt apne paṛausí kí bíwí par hinhináne lagá. 9 Ḳhudáwand farmátá hai, Kyá main in báton ke liye sazá na dúngá: aur kyá merí rúh aisí qaum se intiqám na legí?

10 Us kí díwáron par chaṛh jáo, aur toṛ ḍálo; lekin bi'lkull barbád na karo: us kí shákhen káṭ do: kyúnki wuh Ḳhudáwand kí nahín hain. 11 Is liye ki Ḳhudáwand farmátá hai, ki Isráíl ke gharáne aur Yahúdáh ke gharáne ne mujh se niháyat bewafáí kí. 12 Unhon ne Ḳhudáwand ká inkár kiyá, aur kahá, ki Wuh nahín hai; ham par hargiz áfat na áegí, aur talwár aur kál ko ham na dekhenge: 13 aur nabí mahz hawá ho jáenge, aur kalám un men nahín hai; un ke sáth aisá hí hogá. 14 Pas is liye ki tum yún kahte ho, Ḳhudáwand, Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki dekh, main apne kalám ko tere munh men ág, aur in logon ko lakṛí banáúngá, aur wuh in ko bhasam kar degí. 15 Ai Isráíl ke gharáne, dekh; main ek qaum ko dúr se tujh par chaṛhá láúngá, Ḳhudáwand farmátá hai: wuh zabardast qaum hai, wuh qadím qaum hai; wuh aisí qaum hai jis kí zabán tú nahín jántá, aur un kí bát ko tú nahín samajhtá. 16 Un ke tarkash khulí qabren hain, wuh sab bahádur mard hain. 17 Aur wuh terí fasl ká anáj aur terí roṭí, jo tere beṭon aur beṭiyon ke kháne kí thí, khá jáenge: tere gáe bail aur terí bheṛ bakriyon ko chaṭ kar jáenge: tere angúr aur anjír nigal jáenge: tere hasín shahron ko jin par terá bharosá hai, talwár se wírán kar denge. 18 Lekin, Ḳhudáwand farmátá hai, un aiyám men bhí main tum ko bi'lkull barbád na karúngá. 19 Aur yún hogá ki jab wuh kahenge, ki Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ne yih sab kuchh ham se kyún kiyá? to tú un se kahegá, ki Jis tarah tum ne mujhe chhoṛ diyá, aur apne mulk men gairma'búdon kí 'ibádat kí, usí tarah tum us mulk men jo tumhárá nahín hai ajnabíon kí khidmat karoge.

20 Ya'qúb ke gharáne men is bát ká ishtihár do, aur Yahúdáh men is kí manádí karo, aur kaho; 21 Ab zará suno, ai nádán aur be'aql logo,

jo áṅkheṉ rakhte ho par dekhte nahíṉ; jo kán rakhte ho par sunte nahíṉ. 22 KHUDÁWAND farmátá hai, Kyá tum mujh se nahíṉ ḍarte? kyá tum mere huzúr meṉ thartharáoge nahíṉ, jis ne ret ko samundar kí hadd par abadí hukm se qáim kiyá ki wuh us se áge nahíṉ baṛh saktá? aur harchand us kí lahreṉ uchhaltí haiṉ, taubhí gálib nahíṉ átíṉ; aur harchand shor kartí haiṉ taubhí us se tajáwuz nahíṉ kar saktíṉ. 23 Lekin in logoṉ ke dil bágí aur sarkash haiṉ; inhoṉ ne sarkashí kí aur dúr ho gaye. 24 Inhoṉ ne apne dil meṉ na kahá, ki Ham KHUDÁWAND apne Khudá se ḍareṉ, jo pahlí aur pichhlí barsát waqt par bhejtá hai, aur fasl ke muqarrara hafton ko hamáre liye maujúd kar rakhtá hai. 25 Tumhárí badkirdárí ne in chízoṉ ko tum se dúr kar diyá, aur tumháre gunáhoṉ ne achchhí chízoṉ ko tum se báz rakkhá. 26 Kyúṉki mere logoṉ meṉ sharír páe játe haiṉ: wuh phandá lagánewáloṉ kí mánind ghát meṉ baiṭhe haiṉ; wuh jál phailáte aur ádmíoṉ ko pakaṛte haiṉ. 27 Jaise pinjrá chiṛiyoṉ se bhará ho, waise hí un ke ghar makr se pur haiṉ: pas wuh baṛe aur máldár ho gaye. 28 Wuh moṭe ho gaye, wuh chikne haiṉ: wuh bure kámoṉ meṉ sabqat le játe haiṉ: wun faryád, ya'ní yatímoṉ kí faryád, nahíṉ sunte, táki un ká bhalá ho; aur muhtájoṉ ká insáf nahíṉ karte. 29 KHUDÁWAND farmátá hai, Kyá maiṉ in bátoṉ ke liye sazá na dúṉgá? aur kyá merí rúh aisí qaum se intiqám na legí?

30 Mulk meṉ ek hairatafzá aur haulnák bát húí; 31 nabí jhúṭhí nubuwwat karte haiṉ, aur káhin un ke wasíle se hukmrání karte haiṉ; aur mere log aisí hálat ko pasand karte haiṉ: ab tum is ke ákhir meṉ kyá karoge?

6 Ai baní Binyamín, Yarúshalem meṉ se panáh ke liye bhág niklo, aur Taqú'a meṉ narsingá phúṉko, aur Bait Hakkaram meṉ átashín 'alam baland karo; kyúṉki shimál kí taraf se balá aur baṛí tabáhí ánewálí hai. 2 Maiṉ dukhtar i Siyyún ko, jo shakíl aur náznín hai, halák karúṉgá. 3 Charwáhe apne galloṉ ko lekar us ke pás áeṉge, aur girdágird us ke muqábil khaime khaṛe kareṉge; har ek apní jagah meṉ charáegá. 4 Us se jang ke liye apne áp ko makhsús karo; uṭho, do pahar hí ko chaṛh chaleṉ. Ham par afsos, kyúṉki din ḍhaltá játá hai, aur shám ká sáya baṛhtá játá hai. 5 Uṭho, rát hí ko chaṛh chaleṉ, aur us ke qasroṉ ko ḍhá deṉ. 6 Kyúṉki RABB u'l afwáj yúṉ farmátá hai, ki Darakht káṭ ḍálo, aur Yarúshalem ke muqábil damdama bándho: yih shahr sazá ká sazáwár hai; is meṉ zulm hí zulm hai. 7 Jis tarah pání chashme se phúṭ nikaltá hai, usí tarah sharárat is se jári hai: zulm aur sitam kí sadá is meṉ suní játí hai; har dam mere sámne dukh dard aur zakhm haiṉ. 8 Ai Yarúshalem tarbiyatpazír ho, tá na ho, ki merá dil tujh se haṭ jáe; na ho, ki maiṉ tujhe wírán aur gairábád zamín baná dúṉ.

9 RABB u'l afwáj yúṉ farmátá hai, ki Wuh Isráíl ke baqiye ko angúr kí mánind ḍhúṉḍhkar toṛ leṉge: tú angúr toṛnewále kí tarah phir apná háth shákhoṉ meṉ ḍál. 10 Maiṉ kis se kahúṉ, aur kis ko jatáúṉ, táki wuh suneṉ? dekh, un ke kán námakhtún haiṉ, aur wuh sun nahíṉ sakte; dekh, KHUDÁWAND ká kalám un ke liye hiqárat ká bá'is hai; wuh us se khush nahíṉ hote. 11 Is liye maiṉ KHUDÁWAND ke qahr se labrez húṉ; maiṉ use zabt karte karte tang á gayá: bázároṉ meṉ bachchoṉ par aur jawánoṉ kí jamá'at par use uṉḍel de: kyúṉki shauhar apní bíwí ke sáth aur búṛhá kuhansál ke sáth giriftár hogá. 12 Aur un ke ghar, khetoṉ aur biwiyoṉ samet, auroṉ ke ho jáeṉge: kyúṉki, KHUDÁWAND farmátá hai, maiṉ apná háth is mulk ke báshindoṉ par baṛháúṉgá. 13 Is liye ki chhoṭoṉ se baṛoṉ tak sab ke sab lálachí haiṉ; aur nabí se káhin tak har ek dagábáz hai. 14 Kyúṉki wuh mere logoṉ ke zakhm ko yúṉ hí Salámatí, Salámatí kahkar achchhá karte haiṉ; hálaṉki salámatí nahíṉ hai. 15 Kyá wuh apne makrúh kámoṉ ke sabab se sharminda húe? wuh hargiz sharminda na húe, balki wuh lajjáe tak nahíṉ: is wáste wuh girnewáloṉ ke sáth gireṉge: KHUDÁWAND farmátá hai, jab maiṉ un ko sazá dúṉgá, to past ho jáeṉge.

16 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Rástoṉ par khaṛe ho, aur dekho, aur puráne rástoṉ kí bábat púchho, ki achchhí ráh kahán hai? usí par

chalo, aur tumhárí ján ráhat páegí: par unhon ne kahá, Ham us par na chalenge. 17 Aur main ne tum par nigahbán bhí muqarrar kiye, aur kahá, Narsinge kí áwáz suno; par unhon ne kahá, Ham na sunenge. 18 Is liye, ai qaumo, suno, aur ai ahl i majma', ma'lúm karo, ki un kí kyá hálat hai. 19 Ai zamín sun; dekh, main in logon par áfat láúngá, jo in ke andeshon ká phal hai, kyúnki inhon ne mere kalám ko nahín máná; aur merí sharí'at ko radd kar diyá hai. 20 Is se kyá fáida ki Sabá se lubán aur dúr ke mulk se agar mere huzúr láte hain? tumhárí sokhtaní qurbáníán mujhe pasand nahín, aur tumháre zabíhon se mujhe khushí nahín. 21 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main thokar khilánewálí chízen in logon kí ráh men rakh dúngá: aur báp aur bete báham un se thokar kháenge; hamsáye aur un ke dost hálak honge.

22 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, shimálí mulk se ek guroh átí hai, aur intihá e zamín se ek barí qaum barangekhta kí jáegí. 23 Wuh tírandáz o nezabáz hain; wuh sangdil aur berahm hain; un ke na'ron kí sadá samundar kí sí hai, aur wuh ghoron par sawár hain; ai dukhtar i Siyyún, wuh jangí mardon kí mánind tere muqábil saffárái karte hain. 24 Ham ne is kí shuhrat suní hai; hamáre háth dhíle ho gaye: ham zachche kí mánind musíbat aur dard men giriftár hain. 25 Maidan men na nikalná, aur sarak par na jáná; kyúnki har taraf dushman kí talwár ká khauf hai. 26 Ai merí bint i qaum, tát orh aur rákh men let: apne iklauton par mátam aur dilkharásh nauha kar; kyúnki gáratgar ham par achának áegá. 27 Main ne tujhe apne logon men parakhnewálá aur burj muqarrar kiyá; táki tú un kí rawishon ko ma'lúm kare aur parkhe. 28 Wuh sab ke sab niháyat sarkash hain, wuh gíbat karte hain; wuh to támbá aur lohá hain: wuh sab ke sab mu'ámale ke khote hain. 29 Dhaunkní jal gayí; sísá ág se bhasam ho gayá: sáf karnewále ne befáida sáf kiyá; kyúnki sharír alag nahín húe. 30 Wuh mardúd chándí kahláenge, kyúnki KHUDÁWAND ne un ko radd kar diyá hai.

7 Yih wuh kalám hai, jo KHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, aur us ne farmáyá, 2 Tú KHUDÁWAND ke ghar ke phátak par khará ho, aur wahán is kalám ká ishtihár de, aur kah, Ai Yahúdáh ke sab logo, jo KHUDÁWAND kí 'ibádat ke liye in phátakon se dákhil hote ho, KHUDÁWAND ká kalám suno. 3 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Apní rawishen aur apne a'mál durust karo, to main tum ko is makán men basáúngá. 4 Jhúthí báton par bharosá na karo, aur yún na kahte jáo, ki Yih hai KHUDÁWAND kí haikal, KHUDÁWAND kí haikal, KHUDÁWAND kí haikal. 5 Kyúnki agar tum apní rawishen aur apne a'mál sarásar durust karo; agar har ádmí aur us ke hamsáye men púrá insáf karo; 6 agar pardesí aur yatím aur bewa par zulm na karo, aur is makán men begunáh ká khún na baháo, aur gairma'búdon kí pairawí jis men tumhárá nuqsán hai na karo: 7 to main tum ko is makán men aur is mulk men basáúngá, jo main ne tumháre bápdádá ko qadím se hamesha ke liye diyá. 8 Dekho, tum jhúthí báton par, jo befáida hain, bharosá karte ho. 9 Kyá tum chorí karoge, khún karoge, zinákárí karoge, jhúthí qasam kháoge, aur Ba'l ke liye bakhúr jaláoge, aur gairma'búdon kí, jin ko tum nahín jánte the, pairawí karoge, 10 aur mere huzúr is ghar men, jo mere nám se kahlátá hai, ákar khare hoge, aur kahoge, ki Ham ne khalásí páí; táki yih sab nafratí kám karo? 11 Kyá yih ghar jo mere nám se kahlátá hai, tumhárí nazar men dákúon ká gár ban gayá? Dekh, KHUDÁWAND farmátá hai, main ne khud yih dekhá hai. 12 Pas, ab mere us makán ko jáo, jo Sailá men thá, jis par pahle main ne apne nám ko qáim kiyá thá, aur dekho ki main ne apne logon ya'ní baní Isráíl kí sharárat ke sabab se us se kyá kiyá. 13 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Ab chúnki tum ne yih sab kám kiye, main ne bar waqt tum ko kahá, aur tákíd kí, par tum ne na suná; aur main ne tum ko buláyá, par tum ne jawáb na diyá: 14 is liye main is ghar se, jo mere nám se kahlátá hai, jis par tumhárá i'timád hai, aur is makán se jise main

ne tum ko aur tumháre bápdádá ko diyá, wuhí karúngá jo main ne Sailá se kiyá hai. 15 Aur main tum ko apne huzúr se nikál dúngá, jis tarah tumhárí sárí birádarí Ifráím kí kull nasl ko nikál diyá hai.

16 Pas tú in logon ke liye du'á na kar, aur in ke wáste áwáz baland na kar, aur mujh se minnat aur shafá'at na kar: kyúnki main terí na sunúngá. 17 Kyá tú nahín dekhtá, ki wuh Yahúdáh ke shahron men aur Yarúshalem ke kúchon men kyá karte hain? 18 Bachche lakrí jama' karte hain, aur báp ág sulgáte hain, aur 'auraten átá gúndhtí hain, táki ásmán kí malika ke liye roṭiyán pakáen, aur gairma'búdon ke liye tapáwan tapákar mujhe gazabnák karen. 19 Khudáwand farmátá hai, Kyá wuh mujh hí ko gazabnák karte hain? kyá wuh apní hí rúsiyáhí ke liye nahín karte? 20 Isí wáste Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, merá qahr o gazab is makán par, aur insán aur haiwán, aur maidán ke darakhton par, aur zamín kí paidáwár par undel diyá jáegá: aur wuh bharkegá, aur bujhegá nahín.

21 Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai: ki Apne zabíhon par apní sokhtaní qurbánián bhí baṛháo, aur gosht kháo. 22 Kyúnki jis waqt main tumháre bápdádá ko mulk i Misr se nikál láyá, un ko sokhtaní qurbání aur zabíhe kí bábat kuchh nahín kahá, aur hukm nahín diyá: 23 balki main ne un ko yih hukm diyá, aur farmáyá, ki Merí áwáz ke shanawá ho, aur main tumhárá Khudá húngá, aur tum mere log hoge: aur jis ráh kí main tum ko hidáyat karún, us par chalo, táki tumhárá bhalá ho. 24 Lekin unhon ne na suná, na kán lagáyá, balki apní maslahaton aur apne bure dil kí sakhtí par chale, aur bargashta húe, aur áge na baṛhe. 25 Jab se tumháre bápdádá mulk i Misr se nikal áe, ab tak main ne tumháre pás apne sab khádimon ya'ní nabíon ko bhejá, main ne un ko hamesha bar waqt bhejá: 26 lekin unhon ne merí na suní, aur kán na lagáyá, balki apní gardan sakht kí: unhon ne apne bápdádá se baṛhkar buráí kí.

27 Tú yih sab báten un se kahegá; lekin wuh terí na sunenge: tú un ko buláegá, lekin wuh tujhe jawáb na denge. 28 Pas tú un se kah de, ki Yih wuh qaum hai, jo Khudáwand apne Khudá kí áwáz kí shanawá aur tarbiyatpazír na húí: sachcháí nest ho gayí, aur un ke munh se játí rahí.

29 Apne bál káṭkar phenk de, aur paháṛon par jákar nauha kar; kyúnki Khudáwand ne un logon ko, jin par us ká qahr hai, radd aur tark kar diyá hai. 30 Is liye ki baní Yahúdáh ne merí nazar men buráí kí, Khudáwand farmátá hai: unhon ne us ghar men jo mere nám se kahlátá hai apní makrúhát rakkhín, táki use nápák karen. 31 Aur unhon ne Túfat ke únche maqám Bin Hinnúm kí wádí men banáe, táki apne beṭon aur beṭiyon ko ág men jaláen; jis ká main ne hukm nahín diyá, aur mere dil men is ká khayál bhí na áyá thá. 32 Is liye, Khudáwand farmátá hai, dekh, wuh din áte hain, ki yih na Túfat kahláegí, na Bin Hinnúm kí wádí, balki Wádí e qatl: aur jagah na hone ke sabab se Túfat men dafn karenge. 33 Aur is qaum kí láshen hawáí parandon aur zamín ke darandon kí khurák hongí; aur un ko koí na hankáegá. 34 Tab main Yahúdáh ke shahron men aur Yarúshalem ke bázáron men khushí aur shádmání kí áwáz, dulhe aur dulhan kí áwáz, mauqúf karúngá: kyúnki yih mulk wírán ho jáegá.

8 Khudáwand farmátá hai, ki Us waqt wuh Yahúdáh ke bádsháhon aur us ke sardáron aur káhinon aur nabíon aur Yarúshalem ke báshindon kí haḍḍiyán un kí qabron se nikál láenge: 2 aur un ko súraj aur chánd aur tamám ajrám i falak ke sámne, jin ko wuh dost rakhte, aur jin kí khidmat o pairawí karte the, jin se wuh saláh lete the, aur jin ko sijda karte the, bichháenge: wuh na jama' kí jáengí, na dafn hongí; balki rú e zamín par khád banengí. 3 Aur wuh sab log jo is bure gharáne men se báqí bach rahenge, un sab makánon men jahán jahán main un ko hánk dún, maut ko zindagí se ziyáda cháhenge, Rabb u'l afwáj farmátá hai.

4 Aur tú un se kah de, ki Khudáwand yún farmátá hai, Kyá log girkar phir nahín uṭhte? kyá koí bargashta hokar wápas nahín átá? 5 Phir Yarúshalem ke yih log kyún hamesha kí bargashtagí par aṛe

hain? wuh makr se lipṭe rahte hain, aur wápas áne se inkár karte hain. 6 Main ne kán lagáyá, aur suná, un kí báten ṭhík nahín: kisí ne apní burái se tauba karke nahín kahá, ki Main ne kyá kiyá? har ek apní ráh ko phirtá hai, jis tarah ghoṛá laṛáí men sarpaṭ dauṛtá hai. 7 Hán, hawái laqlaq apne muqarrara waqton ko jántá hai; aur qumrí aur abábíl, aur kulang apne áne ká waqt pahchán lete hain; lekin mere log Ḳhudáwand ke ahkám ko nahín pahchánte. 8 Tum kyúnkar kahte ho, ki Ham to dánishmand hain, aur Ḳhudáwand kí sharí'at hamáre pás hai? lekin dekh, likhnewálon ke bátil qalam ne batálat paidá kí hai. 9 Dánishmand sharminda húe, wuh hairán húe, aur pakṛe gaye: dekh, unhon ne Ḳhudáwand ke kalám ko radd kiyá; un men kaisí dánái hai? 10 Pas main un kí bíwiyán auron ko, aur un ke khet un ko dúngá, jo un par qábiz honge: kyúnki wuh sab chhoṭe se baṛe tak lálachí hain, aur nabí se káhin tak har ek dagábáz hai. 11 Aur wuh merí bint i qaum ke zaḳhm ko yún hí Salámatí, Salámatí kahkar, achchhá karte hain; hálánki salámatí nahín hai. 12 Kyá wuh apne makrúh kámon ke sabab se sharminda húe? wuh hargiz sharminda na húe, balki wuh lajjáe tak nahín: is wáste wuh girnewálon ke sáth girenge: Ḳhudáwand farmátá hai, jab un ko sazá milegí, to wuh past ho jáenge. 13 Ḳhudáwand farmátá hai, ki Main un ko bi'lkull faná karúngá; na ták men angúr lagenge, aur na anjír ke daraḳht men anjír, balki patte bhí súkh jáenge; aur jo kuchh main ne un ko diyá, játá rahegá. 14 Ham kyún chup cháp baiṭhe hain? áo, ikaṭṭhe hokar muhkam shahron men bhág chalen, aur wahán chup ho rahen: kyúnki Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ne ham ko chup karáyá, aur ham ko indráyan ká pání píne ko diyá hai, is liye ki ham Ḳhudáwand ke gunahgár hain. 15 Salámatí ká intizár thá, par kuchh fáida na húá; aur shifá ke waqt ká, par dekho dahshat! 16 Us ke ghoṛon ke farráne kí áwáz Dán se sunáí detí hai: us ke jangí ghoṛon ke hinhináne kí áwáz se tamám zamín kánp gayí; kyúnki wuh á pahunche hain, aur zamín ko aur sab kuchh jo us men hai, aur shahr ko bhí us ke báshindon samet khá jáenge. 17 Kyúnki, Ḳhudáwand farmátá hai, dekho, main tumháre darmiyán sánp aur afa'í bhejúngá, jin par mantar kárgar na hogá; aur wuh tum ko káṭenge.

18 Kásh ki main gam se tasallí pátá! merá dil mujh men sust ho gayá. 19 Dekh, merí bint i qaum ke nále kí áwáz dúr ke mulk se átí hai: kyá Ḳhudáwand Siyyún men nahín? kyá us ká bádsháh us men nahín? Unhon ne kyún apní taráshí húí múraton se, aur begána ma'búdon se gazab nák kiyá? 20 Fasl káṭne ká waqt guzrá, garmí ke aiyám tamám húe, aur ham ne rihái nahín pái. 21 Apní bint i qaum kí shikastagí ke sabab se main shikastahál húá: main kuṛhtá rahtá hún; hairat ne mujhe dabá liyá. 22 Kyá Jilí'ád men raugan i balsán nahín hai? kyá wahán koí tabíb nahín? merí bint i qaum kyún shifá nahín pátí?

9 Kásh ki merá sir pání hotá, aur merí ánkhen ánsúon ká chashma, táki main apní bint i qaum ke maqtúlon par shab o roz mátam kartá! 2 Kásh ki mere liye biyábán men musáfirḳhána hotá; táki main apní qaum ko chhoṛ detá, aur un men se nikal játá! kyúnki wuh sab badkár aur dagábáz jamá'at hain. 3 Wuh apní zabán ko nárastí kí kamán banáte hain; wuh mulk men zoráwar ho gaye hain, lekin rástí ke liye nahín: kyúnki wuh burái se burái tak baṛhte játe hain, aur mujh ko nahín jánte, Ḳhudáwand farmátá hai. 4 Har ek apne hamsáye se hoshyár rahe, aur tum kisí bhái par i'timád na karo: kyúnki har ek bhái dagábází se dúsre kí jagah le legá, aur har ek hamsáya gíbat kartá phiregá. 5 Aur har ek apne hamsáye ko fareb degá, aur sach na bolegá: unhon ne apní zabán ko jhúṭh bolná sikháyá hai: aur badkirdárí men jánfisháni karte hain. 6 Terá maskan fareb ke darmiyán hai; Ḳhudáwand farmátá hai, fareb hí se wuh mujh ko jánne se inkár karte hain.

7 Is liye Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekh, main un ko pighlá ḍálúngá, aur un ko ázmáúngá; kyúnki apní bint i qaum se áur kyá

karún? 8 Un kí zabán muhlik tír hai; us se dagá kí báten nikaltí hain: apne hamsáye ko munh se to salám kahte hain, par bátin men us kí ghát men baithte hain. 9 Khudáwand farmátá hai, Kyá main in báton ke liye un ko sazá na dúngá? kyá merí rúh aisí qaum se intiqám na legí?

10 Main paháron ke liye girya o zárí, aur biyábán kí charágáhon ke liye nauha karúngá, kyúnki wuh yahán tak jal gayín, ki koí un men qadam nahín rakhtá: chaupáyon kí áwáz sunáí nahín detí; hawá ke parande aur maweshí bhág gaye, wuh chale gaye. 11 Main Yarúshalem ko khandar, aur gídaron ká maskan baná dúngá; aur Yahúdáh ke shahron ko aisá wírán karúngá, ki koí báshinda na rahegá. 12 Sáhib i hikmat ádmí kaun hai, ki ise samjhe? aur wuh jis se Khudáwand ke munh ne farmáyá, ki is bát ká i'lán kare, ki yih sarzamín kis liye wírán húí, aur biyábán kí mánind jal gayí, ki koí is men qadam nahín rakhtá?

13 Aur Khudáwand farmátá hai, Is liye ki unhon ne merí sharí'at ko, jo main ne un ke áge rakkhí thí, tark kar diyá, aur merí áwáz ko na suná, aur us ke mutábiq na chale; 14 balki unhon ne apne hattí dilon kí aur Ba'lím kí pairawí kí, jis kí un ke bápdádá ne un ko ta'lím dí thí: 15 is liye, Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekh, main in ko, hán, in logon ko nágdauná khiláúngá, aur indráyan ká pání piláúngá. 16 Aur in ko un qaumon men jin ko na yih na in ke bápdádá jánte the, tittar bittar karúngá: aur talwár in ke píchhe bhejkar in ko nábúd kar dálúngá.

17 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Socho, aur mátam karnewálí 'auraton ko buláo, ki áen; aur máhir 'auraton ko bulwá bhejo, ki wuh bhí áen, 18 aur jaldí karen, aur hamáre liye nauha uthćen, táki hamárí ánkhon se ánsú járí hon, aur hamárí palakon se sailáb i ashk bah nikle. 19 Yaqínan Siyyún se nauhe kí áwáz sunáí detí hai, Ham kaise gárat húe! ham sakht ruswá húe, kyúnki ham watan se áwára húe, aur hamáre ghar girá diye gaye. 20 Ai 'aurato, Khudáwand ká kalám suno; aur tumháre kán us ke munh kí bát qubúl karen, aur tum apní betiyon ko nauhagarí aur apní parosinon ko marsiyakhwání sikháo. 21 Kyúnki maut hamárí khirkiyon men charh áí hai, aur hamáre qasron men ghus baithí hai; táki báhar bachchon ko aur bázáron men jawánon ko kát dále. 22 Kah de, Khudáwand yún farmátá hai, ki Á'dmíon kí láshen maidán men khád kí tarah girengí, aur us mutthí bhar kí mánind hongí, jo fasl kátnewále ke píchhe rah jáe, jise koí jama' nahín kartá.

23 Khudáwand yún farmátá hai, ki Na sáhib i hikmat apní hikmat par, aur na qawí apní quwwat par, aur na máldár apne mál par fakhr kare: 24 lekin jo fakhr kartá hai, is par fakhr kare, ki wuh samajhtá aur mujhe jántá hai, ki main hí Khudáwand hún, jo dunyá men shafaqat o 'adl aur rástbází ko 'amal men látá hún: kyúnki merí khushnúdí in hí báton men hai, Khudáwand farmátá hai. 25 Dekh, wuh din áte hain, Khudáwand farmátá hai, jab main sab makhtúnon ko námakhtúnon ke taur par sazá dúngá; 26 Misr, aur Yahúdáh, aur Adom, aur baní 'Ammon, aur Moáb ko, aur un sab ko jo gáodum dárhí rakhte hain, jo biyábán ke báshinde hain: kyúnki yih sab qaumen námakhtún hain, aur Isráíl ká sárá gharáná dil ká námakhtún hai.

10 Ai Isráíl ke gharáne, wuh kalám jo Khudáwand tum se kartá hai, suno: 2 Khudáwand yún farmátá hai, ki Tum dígar aqwám kí rawish na sikho, aur ásmání 'alámát se hirásán na ho; agarchi dígar aqwám in se hirásán hotí hain. 3 Kyúnki un ke áín batálat hain: chunánchi koí jangal men kulhárí se darakht kátta hai, jo barhaí ke háth ká kám hai. 4 Wuh use chándí aur sone se árásta karte hain; aur us men hathauron se mekhen lagákar use mazbút karte hain, táki qáim rahe. 5 Wuh khajúr kí mánind makhrútí sutún hain, par bolte nahín: un ko uthákar le jáná partá hai, kyúnki wuh chal nahín sakte. Un se na daro; kyúnki wuh nuqsán nahín pahunchá sakte, aur un se fáida bhí nahín pahunch saktá. 6 Ai Khudá-

WAND, terá koí nazír nahín; tú 'azím hai, aur qudrat ke sabab se terá nám buzurg hai. 7 Ai qaumon ke bádsháh, kaun hai jo tujh se na dare? Yaqínan yih tujh hí ko zebá hai: kyúnki qaumon ke sab hakímon men aur un kí tamám mamlukaton men terá hamtá koí nahín. 8 Magar wuh sab haiwánkhaslat aur ahmaq hain: buton kí ta'lím kyá, wuh to lakrí hain. 9 Tarsís se chándí ká pítá húá pattar aur U'fáz se soná átá hai, jo kárígar kí kárígarí aur sunár kí dastkárí hai; un ká libás nílá aur argawání hai; aur yih sab kuchh máhir ustádon kí dastkárí hai. 10 Lekin KHUDÁWAND sachchá Khudá hai; wuh zinda Khudá, aur abadí bádsháh hai: us ke qahr se zamín thartharátí hai, aur qaumon men us ke qahr kí táb nahín.

11 Tum un se yún kahná, ki Yih ma'búd, jinhon ne ásmán aur zamín ko nahín banáyá, zamín par se aur ásmán ke níche se nest ho jáenge.

12 Usí ne apní qudrat se zamín ko banáyá, usí ne apní hikmat se jahán ko qáim kiyá, aur apní 'aql se ásmán ko tán diyá hai: 13 us kí áwáz se ásmán men pání kí firáwání hotí hai, aur wuh zamín kí intihá se bukhárát uthátá hai: wuh bárish ke liye bijlí chamkátá hai, aur apne khazánon se hawá chalátá hai. 14 Har ádmí haiwánkhaslat aur be'ilm ho gayá hai: har ek sunár apní khodí húí múrat se ruswá hai: kyúnki us kí dhálí húí múrat bátil hai, un men dam nahín. 15 Wuh bátil, fi'l i fareb hain: sazá ke waqt barbád ho jáengí. 16 Ya'qúb ká bakhra un kí mánind nahín; kyúnki wuh sab chízon ká kháliq hai; aur Isráíl us kí mírás ká 'asá hai: RABB u'l afwáj us ká nám hai.

17 Ai muhásara men rahnewálí, zamín par se apní gathrí uthá le. 18 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main is mulk ke báshindon ko ab kí bár goyá falákhun men rakhkar phenk dúngá, aur un ko aisá tang karúngá, ki ján len. 19 Háe merí khastagí! merá zakhm dardnák hai: aur main ne samajh liyá, ki yaqínan mujhe yih dukh bardásht karná hai. 20 Merá khaima gárat kiyá gayá, aur merí sab tanáben tor dí gayín: mere bachche mere pás se chale gaye, aur wuh hain nahín: ab koí na rahá jo merá khaima khará kare, aur mere parde lagáe. 21 Kyúnki charwáhe haiwán ban gaye, aur KHUDÁWAND ke tálib na húe: is liye wuh kámyáb na húe, aur un ke sab galle tittar bittar ho gaye. 22 Dekh, shimál ke mulk se bare gaugá aur hangáme kí áwáz átí hai, táki Yahúdáh ke shahron ko ujárkar gídaron ká maskan banáe. 23 Ai KHUDÁWAND, main jántá hún ki insán kí ráh us ke ikhtiyár men nahín: insán apní rawish men apne qadamon kí rahnumáí nahín kar saktá. 24 Ai KHUDÁWAND, mujhe tambíh kar, par andáze se; apne qahr se nahín, na ho, ki tú mujhe nábúd kar de. 25 Ai KHUDÁWAND, un qaumon par jo tujhe nahín jántín, aur un gharánon par jo terá nám nahín lete, apná qahr undel de: kyúnki wuh Ya'qúb ko khá gaye; wuh use nigal gaye aur chat kar gaye, aur us ke maskan ko ujár diyá.

11 Yih wuh kalám hai, jo KHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, aur us ne farmáyá, 2 ki Tum is 'ahd kí báten suno, aur baní Yahúdáh aur Yarúshalem ke báshindon se bayán karo: 3 aur tú un se kah, KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki La'nat us insán par jo is 'ahd kí báten nahín suntá, 4 jo main ne tumháre bápdádá se us waqt farmáín, jab main un ko mulk i Misr se lohe ke tanúr se, yih kahkar nikál láyá, ki Tum merí áwáz kí farmánbardárí karo, aur jo kuchh main ne tum ko hukm diyá hai, us par 'amal karo: to tum mere log hoge, aur main tumhárá Khudá húngá: 5 táki main us qasam ko jo main ne tumháre bápdádá se khái, ki main un ko aisá mulk dúngá, jis men dúdh aur shahd bahtá ho, jaisá ki áj ke din hai, púrá karún. Tab main ne jawáb men kahá, Ai KHUDÁWAND A'mín.

6 Phir KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, ki Yahúdáh ke shahron men aur Yarúshalem ke kúchon men in sab báton kí manádí kar; aur kah ki Is 'ahd kí báten suno, aur un par 'amal karo. 7 Kyúnki main tumháre bápdádá ko, jis din se mulk i Misr se nikál láyá, áj tak tákíd kartá

aur bar waqt jatátá, aur kahtá rahá, ki Merí suno. 8 Par unhon ne kán na lagáyá, aur shanawá na húe, balki har ek ne apne bure dil kí sakhtí kí pairawí kí: is liye main ne is 'ahd kí sab báten jin par 'amal karne ká un ko hukm diyá thá, aur unhon ne na kiyá, un par púrí kín.

9 Tab Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Yahúdáh ke logon aur Yarúshalem ke báshindon men sázish páí játí hai. 10 Wuh apne bápdádá kí badkirdárí kí taraf, jinhon ne merí báten sunne se inkár kiyá, phir gaye; aur gairma'búdon ke pairau hokar un kí 'ibádat kí: Isráíl ke gharáne aur Yahúdáh ke gharáne ne us 'ahd ko jo main ne un ke bápdádá se kiyá thá, tor diyá. 11 Is liye Khudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, main un par aisí balá láúngá, jis se wuh bhág na sakenge; aur wuh mujhe pukárenge, par main un kí na sunúngá. 12 Tab Yahúdáh ke shahr aur Yarúshalem ke báshinde jáenge, aur un ma'búdon ko jin ke áge wuh bakhúr jaláte hain, pukárenge: par wuh musíbat ke waqt un ko hargiz na bacháenge. 13 Kyúnki, ai Yahúdáh, jitne tere shahr hain, utne hí tere ma'búd hain: aur jitne Yarúshalem ke kúche hain, utne hí tum ne us ruswáí ke bá'is ke liye mazbahe banáe, ya'ní Ba'l ke liye bakhúr jaláne kí qurbángáhen. 14 Pas tú in logon ke liye du'á na kar, aur na in ke wáste apní áwáz baland kar, aur na minnat kar: kyúnki jab yih apní musíbat men mujhe pukárenge, main in kí na sunúngá.

15 Mere ghar men merí mahbúba ko kyá kám, jab ki wuh bakasrat sharárat kar chukí? Kyá mannat aur muqaddas gosht terí sharárat ko dúr karenge? Kyá tú in ke zarí'e se rihái páegí? tú sharárat karke khush hotí hai. 16 Khudáwand ne Khushmewa hará zaitún, terá nám rakkhá: us ne bare hangáme kí áwáz hote hí use ág lagá dí, aur us kí dáliyán tor dí gayín. 17 Kyúnki Rabb u'l afwáj ne jis ne tujhe lagáyá, tujh par balá ká hukm kiyá, us badí ke sabab se jo Isráíl ke gharáne aur Yahúdáh ke gharáne ne apne haqq men kí, ki Ba'l ke liye bakhúr jalákar mujhe gazabnák kiyá.

18 Khudáwand ne mujh par záhir kiyá, aur main ján gayá; tab tú ne mujhe un ke kám dikháe. 19 Lekin main us paltú barre kí mánind thá, jise zabh karne ko le játe hain; aur mujhe ma'lúm na thá, ki unhon ne mere khiláf mansúbe bándhe hain, ki A'o, darakht ko us ke phal samet nest karen, aur use zindon kí zamín se kát dálen, táki us ke nám ká zikr tak báqí na rahe. 20 Par, ai Rabb u'l afwáj, jo sadáqat se 'adálat kartá hai, jo dil o dimág ko jánchtá hai, un se intiqám lekar mujhe dikhá: kyúnki main ne apná da'wá tujh hí par záhir kiyá. 21 Is liye Khudáwand farmátá hai 'Anatot ke logon kí bábat jo yih kahkar terí ján ke khwáhán hain, ki Khudáwand ká nám lekar nubuwwat na kar, táki tú hamáre háth se na mârá jáe: 22 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekh, main un ko sazá dúngá: jawán talwár se máre jáenge; un ke bete betiyán kál se marenge; 23 aur un men se koí báqí na rahegá: kyúnki main 'Anatot ke logon par un kí sazá ke sál men áfat láúngá.

12 Ai Khudáwand, agar main tere sáth hujjat karún, to tú hí sádiq thahregá: taubhí main tujh se is amr par bahs karná cháhtá hún: ki sharír apní rawish men kyún kámyáb hote hain? sab dagábáz kyún árám se rahte hain? 2 Tú ne un ko lagáyá, aur unhon ne jar pakar lí: wuh barh gaye, balki baromand húe: tú un ke munh se nazdík, par un ke dilon se dúr hai. 3 Lekin, ai Khudáwand, tú mujhe jántá hai: tú ne mujhe dekhá, aur mere dil ko jo terí taraf hai ázmáyá hai: tú un ko bheron kí mánind zabh hone ke liye khenchkar nikál, aur qatl ke din ke liye un ko makhsús kar. 4 Ahl i zamín kí sharárat se zamín kab tak mátam kare, aur tamám mulk kí roídagí pazhmurda ho? charande aur parande gárat ho gaye; kyúnki unhon ne kahá, Wuh hamárá anjám na dekhegá. 5 Agar tú piyádon ke sáth daurá, aur unhon ne tujhe thaká diyá, to phir tujh men yih táb kahán, ki sawáron kí barábarí kare? tú salámatí kí sarzamín men to bekhauf hai, lekin Yardan ke jangal men kyá karegá? 6 Kyúnki tere bháiyon aur tere báp ke gharáne ne bhí tere sáth bewafáí kí hai, hán unhon, ne barí

áwáz se tere píchhe lalkárá: un par i'timád na kar, agarchi wuh tujh se míṭhí míṭhí báten karen.

7 Main ne apne logon ko tark kiyá, main ne apní mírás ko radd kar diyá; main ne apne dil kí mahbúba ko us ke dushmanon ke hawála kiyá. 8 Merí mírás mere liye janglí sher ban gayí: us ne mere khiláf apní áwáz baland kí; is liye mujhe us se nafrat hai. 9 Kyá merí mírás mere liye ablaq shikárí paranda hai? kyá shikárí parande us ko cháron taraf ghere hain? áo, sab dashtí darandon ko jama' karo; un ko láo, ki wuh khá jáen. 10 Bahut se charwáhon ne mere tákistán ko kharáb kiyá, unhon ne mere bakhre ko pámál kiyá, mere dilpasand bakhre ko ujárkar biyábán baná diyá. 11 Unhon ne use wírán kiyá; wuh wírán hokar mujh se faryádí hai: sárí zamín wírán ho gayí, to bhí koí ise khátir men nahín látá. Biyábán ke sab pahármon par gáratgar á gaye hain: kyúnki, Khudáwand kí talwár mulk ke ek sire se dúsre sire tak nigal játí hai: aur kisí bashar ko salámatí nahín. 13 Unhon ne gehún boyá, par kánṭe jama' kiye; unhon ne mashaqqat khenchí, par fáida na uṭháyá: Khudáwand ke qahr i shadíd ke sabab se apne anjám se sharminda ho.

14 Mere sab sharír parausiyon ke khiláf Khudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, jinhon ne us mírás ko chhúá, jis ká main ne apní qaum Isráíl ko wáris kiyá, main un ko un kí sarzamín se ukhár dálúngá, aur Yahúdáh ke gharáne ko un ke darmiyán se nikál phenkúngá. 15 Aur is ke ba'd ki main un ko ukhár dálúngá, yún hogá, ki main phir un par rahm karúngá; aur har ek ko us kí mírás men aur har ek ko us kí zamín men phir láúngá. 16 Aur yún hogá, ki agar wuh dil lagákar mere logon ke taríqe síkhenge, ki mere nám kí qasam kháen, ki Khudáwand zinda hai; jaisá ki unhon ne mere logon ko sikháyá, ki Ba'l kí qasam kháen; to wuh mere logon men shámil hokar qáim ho jáenge. 17 Lekin agar wuh shanawá na honge, to main us qaum ko yaklakht ukhár dálúngá, aur nest o nábúd kar dúngá, Khudáwand farmátá hai.

13 Khudáwand ne mujhe yún farmáyá, ki Tú jákar apne liye ek katání kamarband kharíd le, aur apní kamar par bándh, par use pání men mat bhigo. 2 So main ne Khudáwand ke kalám ke muwáfiq ek kamarband kharíd liyá, aur apní kamar par bándhá. 3 Aur Khudáwand ká kalám dobára mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, 4 ki Is kamarband ko jo tú ne kharídá, aur jo terí kamar par hai, lekar uṭh aur Furát ko já, aur wahán chaṭán ke ek shigáf men use chhipá de. 5 Chunánchi main gayá, aur use Furát ke kanáre chhipá diyá, jaisá Khudáwand ne mujhe farmáyá thá. 6 Aur bahut dinon ke ba'd yún húá, ki Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Uṭh, Furát kí taraf já, aur us kamarband ko jise tú ne mere hukm se wahán chhipá rakkhá hai, nikál le. 7 Tab main Furát ko gayá, aur khodá, aur kamarband ko us jagah se, jahán main ne use gár diyá thá, nikálá: aur dekh, wuh kamarband aisá kharáb ho gayá thá, ki kisí kám ká na rahá. 8 Tab Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 9 ki Khudáwand yún farmátá hai, ki Isí tarah main Yahúdáh ke ghamand aur Yarúshalem ke bare gurúr ko nest karúngá. 10 Yih sharír log jo merá kalám sunne se inkár karte hain, aur apne hí dil kí sakhtí ke pairau hote, aur gairma'búdon ke tálib hokar un kí 'ibádat karte, aur un ko pújte hain, wuh is kamarband kí mánind honge, jo kisí kám ká nahín. 11 Kyúnki jaisá kamarband insán kí kamar se lipṭá rahtá hai, waisá hí, Khudáwand farmátá hai, main ne Isráíl ke tamám gharáne aur Yahúdáh ke tamám gharáne ko liyá, ki mujh se lipṭe rahen; táki wuh mere log hon, aur un ke sabab se merá nám ho, aur merí sitáish kí jáe, aur merá jalál ho: par unhon ne na suná. 12 Pas tú un se yih bát bhí kah de, ki Khudáwand, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Har ek maṭke men mai bharí jáegí: aur wuh tujh se kahenge, Kyá ham nahín jánte, ki har ek maṭke men mai bharí jáegí? 13 Tab tú un se kahná, Khudáwand yún farmátá hai, ki Dekho, main is mulk ke sab báshindon ko, hán, un bádsháhon ko, jo Dáúd ke takht par

baiṭhte hain, aur káhinon aur nabíon aur Yarúshalem ke sab báshindon ko mastí se bhar dúngá. 14 Aur main un ko ek dúsre par, yahán tak ki báp ko beṭon par, de márúngá, Ḳhudáwand farmátá hai: main na shafaqat karúngá, na ri'áyat, aur na rahm karúngá, ki un ko halák na karún.

15 Suno, aur kán lagáo; ghamanḍ na karo: kyúnki Ḳhudáwand ne farmáyá hai. 16 Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí tamjíd karo, is se pahle ki wuh táríkí láe, aur tumháre panwon ghup andhere men ṭhokar kháen; aur jab tum raushní ká intizár karo, to wuh use maut ke sáye se badal ḍále, aur use saḳht táríkí baná de. 17 Lekin agar tum na sunoge, to merí ján tumháre gurúr ke sabab se ḳhalwatḳhánon men gam kháyá karegí; hán, merí ánkhen phúṭ phúṭkar roengí, aur ánsú baháengí, kyúnki Ḳhudáwand ká galla asírí men chalá gayá. 18 Bádsháh aur us kí wálida se kah, ki 'A'jizí karo, aur níche baiṭho: kyúnki tumhárí buzurgí ká táj tumháre sir par se utár liyá gayá hai. 19 Junúb ke shahr band ho gaye, aur koí nahín kholtá: sab baní Yahúdáh asír ho gaye; sab ko asír karke le gaye.

20 Apní ánkhen uṭhá, aur un ko jo shimál se áte hain, dekh: wuh galla jo tujhe diyá gayá thá, terá ḳhushnumá galla, kahán hai? 21 Jab wuh tujh par un ko muqarrar karegá, jin ko tú ne apní himáyat kí ta'lím dí hai, tú kyá kahegí? kyá tú us 'aurat kí mánind jise dard i zih ho, dard men mubtalá na hogí? 22 Aur agar tú apne dil men kahe, ki Yih hádise mujh par kyún guzre? terí badkirdárí kí shiddat se terá dáman uṭháyá gayá, aur terí eṛiyán jabran barahna kí gayín. 23 Habshí apne chamṛe ko, yá chíta apne dágon ko badal sake, to tum bhí jo badí ke 'ádí ho, nekí kar sakoge. 24 Is liye main un ko us bhúse kí mánind, jo biyábán kí hawá se uṛtá phirtá hai, tittar bittar karúngá. 25 Ḳhudáwand farmátá hai, ki Merí taraf se yihí terá baḳhra, terá napá húá hissa hai; kyúnki tú ne mujhe farámosh karke butlán par tawakkul kiyá hai. 26 Pas main bhí terá dáman tere sámne se uṭhá dúngá, táki tú beparda ho. 27 Main ne terí badkárí, terá hinhinádá, terí harámkárí, aur tere nafratangez kám, jo tú ne paháṛon par aur maidánon men kiye, dekhe hain. Ai Yarúshalem, tujh par afsos! tú apne áp ko kab tak pák o sáf na karegí?

14

Ḳhudáwand ká wuh kalám jo ḳhushksálí kí bábat Yarmiyáh par názil húá.

2 Yahúdáh mátam kartá hai, aur us ke pháṭakon par udásí chhái hai, wuh mátamí libás men ḳhák par baiṭhe hain; aur Yarúshalem ká nála baland húá hai. 3 Un ke umará apne adná logon ko pání ke liye bhejte hain: wuh chashmon tak játe hain, par pání nahín páte: aur ḳhálí ghaṛe liye lauṭ áte hain: wuh sharminda o pashemán hokar apne sir ḍhánpte hain. 4 Chúnki mulk men bárish na húí, is liye zamín phaṭ gayí, aur kisán sarásíma húe, wuh apne sir ḍhánpte hain. 5 Chunánchi harní maidán men bachcha dekar use chhoṛ detí hai, kyúnki ghás nahín miltí. 6 Aur gorḳhar únchí jagahon par khaṛe hokar gídaṛon kí mánind hánpte hain; un kí ánkhen rah játí hain, kyúnki ghás nahín hai.

7 Agarchi hamárí badkirdárí ham par gawáhí detí hai, taubhí, ai Ḳhudáwand, apne nám kí ḳhátir kuchh kar: kyúnki hamárí bargashtagí bahut hai; ham tere ḳhatákár hain. 8 Ai Isráíl kí ummed, musíbat ke waqt us ke bachánewále, tú kyún mulk men pardesí kí mánind baná, aur us musáfir kí mánind jo rát kátne ke liye ḍerá ḍále? 9 Tú kyún insán kí mánind hakká bakká hai, aur us bahádur kí mánind jo rihái nahín de saktá? ba har hál, ai Ḳhudáwand, tú to hamáre darmiyán hai, aur ham tere nám se kahláte hain: tú ham ko tark na kar.

10 Ḳhudáwand in logon se yún farmátá hai, ki Inhon ne gumráhí ko yún dost rakkhá hai; aur apne pánwon ko nahín roká: is liye Ḳhudáwand in ko qubúl nahín kartá; ab wuh in kí badkirdárí yád karegá, aur in ke gunáh kí sazá degá. 11 Aur Ḳhudáwand ne mujhe farmáyá, ki In logon ke liye du'á e ḳhair na kar, 12 kyúnki jab yih roza rakkhen, to main in ká nála na sunúngá; aur jab soḳhtaní qurbání aur hadya

guzránen, to qubúl na karúngá : balki main talwár aur kál aur wabá se in ko halák karúngá. 13 Tab main ne kahá, A'h, ai Khudáwand Khudá, dekh, ambiyá un se kahte hain, Tum talwár na dekhoge, aur tum men kál na paregá ; balki main is maqám men tum ko haqíqí salámatí bakhshúngá. 14 Tab Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Ambiyá merá nám lekar jhúthí nubuwwat karte hain : main ne na un ko bhejá, aur na hukm diyá, aur na un se kalám kiyá : wuh jhúthí royá aur jhúthá 'ilm i gaib aur batálat aur apne dilon kí makkárí, nubuwwat kí súrat men, tum par záhir karte hain. 15 Is liye Khudáwand yún farmátá hai, ki Wuh nabí jin ko main ne nahín bhejá, jo merá nám lekar nubuwwat karte, aur kahte hain, ki Talwár aur kál is mulk men na áenge : wuh talwár aur kál hí se halák honge. 16 Aur jin logon se wuh nubuwwat karte hain, wuh kál aur talwár ke sabab se Yarúshalem ke kúchon men phenk diye jáenge ; un ko aur un kí bíwiyon aur un ke beton aur un kí betiyon ko dafn karnewálá koí na hogá : main un kí buráí un par undel dúngá. 17 Aur tú un se yún kahná, ki Merí ánkhen shab o roz ánsú baháen, aur hargiz na thamen ; kyúnki merí kunwárí dukhtar i qaum barí khastagí aur zarb i shadíd se shikasta hai. 18 Agar main báhar maidán men jáún, to wahán talwár ke maqtúl hain ; aur agar main shahr men dákhil hún, to wahán kál ke máre hain ; hán, nabí aur káhin donon ek aise mulk ko jáenge, jise wuh nahín jánte.

19 Kyá tú ne Yahúdáh ko bi'lkull radd kar diyá? kyá terí ján ko Siyyún se nafrat hai? tú ne ham ko kyún márá, aur hamáre liye shifá nahín? Salámatí ká intizár thá, par kuchh fáida na húá ; aur shifá ke waqt ká, par dekho, dahshat! 20 Ai Khudáwand, ham apní sharárat aur apne bápdádá kí badkirdárí ká iqrár karte hain : kyúnki ham ne terá gunáh kiyá hai. 21 Apne nám kí khátir radd na kar ; aur apne jalál ke takht kí tahqír na kar : yád farmá, aur ham se rishta e 'ahd ko na tor. 22 Qaumon ke buton men koí hai jo menh barsá sake? yá aflák bárish par qádir hain? ai Khudáwand hamáre Khudá, kyá wuh tú hí nahín hai? pas ham tujh hí par ummed rakkhenge ; kyúnki tú hí ne yih sab kám kiye hain.

15 Tab Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Agarchi Músá aur Samúel mere huzúr khare hote, taubhí merá dil in logon kí taraf mutawajjih na hotá : in ko mere sámne se nikál de, ki chale jáen. 2 Aur jab wuh tujh se kahen, ki Ham kidhar jáen? tú un se kahná, ki Khudáwand yún farmátá hai, ki Jo maut ke liye hain, wuh maut kí taraf jáen ; aur jo talwár ke liye hain, wuh talwár kí taraf ; aur jo kál ke liye hain, wuh kál ko ; aur jo asírí ke liye hain wuh asírí men. 3 Aur main chár chízon ko un par musallit karúngá, Khudáwand farmátá hai ; talwár ko ki qatl kare, aur kutton ko ki phár dálen, aur ásmání parandon ko aur zamín ke darandon ko ki nigal jáen aur halák karen. 4 Aur main un ko, sháh i Yahúdáh Munassí bin Hizqiyáh ke sabab se, us kám ke bá'is jo us ne Yarúshalem men kiyá tark kar dúngá, ki zamín kí sab mamlukaton men dhakke kháte phiren. 5 Ab, ai Yarúshalem, kaun tujh par rahm karegá? kaun terá hamdard hogá? yá kaun terí taraf áegá ki terí khair o 'áfiyat púchhe? 6 Khudáwand farmátá hai, Tú ne mujhe tark kiyá, aur bargashta ho gayí : is liye main tujh par apná háth barháúngá, aur tujhe barbád karúngá : main to tars kháte kháte tang á gayá. 7 Aur main ne un ko mulk ke phátakon par chháj se phatká ; main ne un ke bachche chhín liye, main ne apne logon ko halák kiyá ; kyúnki wuh apní ráhon se na phire. 8 Un kí bewáen mere áge samundar kí ret se ziyáda ho gayín : main ne do pahar ke waqt jawánon kí mán par gáratgar ko musallat kiyá : main ne us par nágahán 'azáb o dahshat ko dál diyá. 9 Sát bachchon kí wálida nidhál ho gayí ; us ne ján de dí ; din hí ko us ká súraj dúb gayá ; wuh pashemán aur sarásíma ho gayí hai : Khudáwand farmátá hai, Main un ke baqí logon ko un ke dushmanon ke áge talwár ke kawála karúngá.

10 Ai merí mán, mujh par afsos, ki main tujh se tamám dunyá ke liye laráká ádmí aur jhagrálú shakhs paidá húá. Main ne to na súd par qarz diyá, aur na qarz liyá : taubhí un men

se har ek mujh par la'nat kartá hai. 11 KHUDÁWAND ne farmáyá, Yaqínan main tujhe taqwiyat bakhshúngá, ki terí khair ho; yaqínan main musíbat aur tangí ke waqt dushmanon se tere sámne iltijá karáúngá.

12 Kyá koí lohe ko ya'ní shimálí faulád, aur pítal ko tor saktá hai? 13 Tere mál aur tere khazánon ko muft lutwá dúngá, aur yih tere sab gunáhon ke sabab se terí tamám sarhaddon men hogá. 14 Aur main tujh ko tere dushmanon ke sáth aise mulk men le jáúngá jise tú nahín jántá: kyúnki mere gazab kí ág bharkegí, aur tum ko jaláegí.

15 Ai KHUDÁWAND, tú jántá hai: mujhe yád farmá, aur mujh par shafaqat kar, aur mere satánewálon se merá intiqám le; tú bardásht karte karte mujhe na uthá le: ján rakh ki main ne terí khátir malámat utháí hai. 16 Terá kalám milá, aur main ne use nosh kiyá; aur terí báten mere dil kí khushí aur khurramí thín: kyúnki, ai KHUDÁWAND, Rabb u'l afwáj, main tere nám se kahlátá hún. 17 Na main khushí manánewálon kí mahfil men baithá, aur na shádmán húá: tere háth ke sabab se main tanhá baithá; kyúnki tú ne mujhe qahr se labrez kar diyá hai. 18 Merá dard kyún dáimí, aur merá zakhm kyún lá'iláj hai, ki sihhatpazír nahín hotá? kyá tú mere liye sarásar dhoke kí nadí sá ho gayá hai, us pání kí mánind jis ko qiyám nahín?

19 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agar tú báz áe, to main tujhe pher láúngá, aur tú mere huzúr khará hogá; aur agar tú latíf ko kasíf se judá kare, to tú mere munh kí mánind hogá: wuh terí taraf phiren, lekin tú un kí taraf na phirná. 20 Aur main tujhe in logon ke muqábil pítal kí mazbút díwár thahráúngá; aur yih tujh se larenge, lekin tujh par gálib na áenge: kyúnki KHUDÁWAND farmátá hai, main tere sáth hún, ki terí hifázat karún, aur tujhe riháí dún. 21 Hán, main tujhe sharíron ke háth se riháí dúngá, aur zálimon ke panje se tujhe chhuráúngá.

16 KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, 2 Tú bíwí na karná, is jagah tere hán bete betiyán na hon. 3 Kyúnki KHUDÁWAND un beton aur betiyon kí bábat jo is jagah paidá húe hain, aur un kí máon kí bábat jinhon ne un ko wiládat dí, aur un ke bápon kí bábat jin se wuh paidá húe, yún farmátá hai, 4 ki Wuh burí maut marenge; na un par koí mátam karegá, aur na wuh dafn kiye jáenge; wuh sath i zamín par khád kí mánind honge: wuh talwár aur kál se halák honge; aur un kí láshen hawá ke parandon aur zamín ke darandon kí khurák hongí. 5 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú mátamwále ghar men dákhil na ho, aur na un par rone ke liye já, na un par mátam kar: kyúnki, KHUDÁWAND farmátá hai, main ne apní salámatí aur shafaqat o rahmat ko in logon par se uthá liyá hai. 6 Aur is mulk ke chhote bare sab mar jáenge: na wuh dafn kiye jáenge, na log un par mátam karenge, aur na koí un ke liye zakhmí hogá, na sir mundáegá: 7 na log mátam karnewálon ko kháná khiláenge, táki un ko murdon kí bábat tasallí den; aur na un ko dildárí ká piyála denge, ki wuh apne mán báp ke gam men píen. 8 Aur tú ziyáfatwále ghar men dákhil na honá, ki un ke sáth baithkar kháe piye. 9 Kyúnki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekh, main is jagah se tumháre dekhte húe, aur tumháre hí dinon men khushí aur shádmání kí áwáz dulhe aur dulhan kí áwáz mauqúf karáúngá. 10 Aur jab tú yih sab báten in logon par záhir kare aur wuh tujh se púchhen, ki KHUDÁWAND ne kyún yih sab burí báten hamáre khiláf kahín? ham ne KHUDÁWAND apne Khudá ke khiláf kaun sí badí aur kaun sá gunáh kiyá hai? 11 tab tú un se kahná, KHUDÁWAND farmátá hai, Is liye ki tumháre bápdádá ne mujhe chhor diyá, aur gairma'búdon ke tálib húe, aur un kí 'ibádat aur parastish kí, aur mujhe tark kiyá, aur merí sharí'at par 'amal nahín kiyá: 12 aur tum ne apne bápdádá se barhkar badí kí: kyúnki, dekho, tum men se har ek apne bure dil kí sakhtí kí pairawí kartá hai, ki merí na sune: 13 is liye main tum ko is mulk se khárij karke aise mulk men áwára karúngá, jise na tum aur na tumháre bápdádá jánte the; aur wahán tum rát din

gairma'búdon kí 'ibádat karoge; kyúnki main tum par rahm na karúngá.

14 Lekin, dekh, KHUDÁWAND farmátá hai, wuh din áte hain, ki log kabhí na kahenge, ki Zinda KHUDÁWAND kí qasam jo baní Isráíl ko mulk i Misr se nikál láyá; 15 balki, Zinda KHUDÁWAND kí qasam jo baní Isráíl ko shimál kí sarzamín se, aur un sab mamlukaton se, jahán jahán us ne un ko hánk diyá thá, nikál láyá: aur main un ko phir us mulk men láúngá, jo main ne un ke bápdádá ko diyá thá. 16 KHUDÁWAND farmátá hai, Dekh, main bahut se máhigíron ko bulwáúngá, aur wuh un ko shikár karenge; aur phir main bahut se shikáríon ko bulwáúngá, aur wuh har pahár se aur har ṭíle se aur chaṭánon ke shigáfon se un ko pakar nikálenge. 17 Kyúnki merí ánkhen un kí sab rawishon par lagí hain: wuh mujh se poshída nahín hain, aur un kí badkirdárí merí ánkhon se chhipí nahín. 18 Aur main pahle un kí badkirdárí aur khatákárí kí dúní sazá dúngá; kyúnki unhon ne merí sarzamín ko apní makrúh chízon kí láshon se nápák kiyá, aur merí mírás ko apní makrúhát se bhar diyá hai. 19 Ai KHUDÁWAND, merí quwwat aur mere garh, aur musíbat ke din men merí panáhgáh, dunyá ke kanáron se qaumen tere pás ákar kahengí, ki Fi'lhaqíqat hamáre bápdádá ne mahz jhúṭh kí mírás hásil kí, ya'ní butlán aur besúd chízen. 20 Kyá insán apne liye ma'búd banáe, jo khudá nahín hain? 21 Is liye, dekh, main is martaba un ko ágáh karúngá: main apná háth aur apná zor un ko dikháúngá: aur wuh jánenge ki merá nám KHUDÁWAND hai.

17 Yahúdáh ká gunáh lohe ke qalam aur híre kí nok se likhá gayá hai: un ke dil kí takhtí par aur un ke mazbahon ke síngon par kanda kiyá gayá hai; 2 kyúnki un ke beṭe apne mazbahon aur Yasíraton ko yád karte hain, jo hare darakhton ke pás únche paháron par hain. 3 Ai mere pahár, jo maidán men hai, main terá mál aur tere sab khazáne aur tere únche maqám jin ko, tú ne apní tamám sarhaddon par gunáh ke liye banáyá, luṭáúngá. 4 Aur tú azkhud us mírás se jo main ne tujhe dí, apne qusúr ke bá'is háth uṭháegá: aur main us mulk men jise tú nahín jántá, tujh se tere dushmanon kí khidmat karáúngá: kyúnki tum ne mere qahr kí ág bharká dí hai, jo hamesha tak jaltí rahegí.

5 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Mal'ún hai wuh ádmí, jo insán par tawakkul kartá hai, aur bashar ko apná bázú jántá hai, aur jis ká dil KHUDÁWAND se bargashta ho játá hai. 6 Kyúnki wuh ratama kí mánind hogá, jo biyábán men hai, aur kabhí bhaláí na dekhegá; balki biyábán kí beáb jagahon men, aur gairábád zamín i shor men rahegá. 7 Mubárak hai wuh ádmí jo KHUDÁWAND par tawakkul kartá hai, aur jis kí ummedgáh KHUDÁWAND hai. 8 Kyúnki wuh us darakht kí mánind hogá jo pání ke pás lagáyá jáe, aur apní jar daryá kí taraf phailáe, aur jab garmí áe, to use kuchh khatra na ho, balki us ke patte hare rahen; aur khushksálí ká use kuchh khauf na ho, aur phal láne se báz na rahe. 9 Dil sab chízon se ziyáda hílabáz aur lá'iláj hai: us ko kaun daryáft kar saktá hai? 10 Main KHUDÁWAND dil o dimág ko jánchtá aur ázmátá hún, táki har ek ádmí ko us kí chál ke muwáfiq aur us ke kámon ke phal ke mutábiq badla dún. 11 Beinsáfí se daulat hásil karnewálá us títar kí mánind hai, jo kisí dúsre ke andon par baiṭhe; wuh ádhí 'umr men use kho baiṭhegá, aur ákhir ko ahmaq ṭhahregá.

12 Hamáre maqdis ká makán azal hí se muqarrar kiyá húá jalálí takht hai. 13 Ai KHUDÁWAND, Isráíl kí ummedgáh, tujh ko tark karnewále sab sharminda honge; mujh ko tark karnewále khák men mil jáenge, kyúnki unhon ne KHUDÁWAND ko jo áb i hayát ká chashma hai tark kar diyá. 14 Ai KHUDÁWAND, tú mujhe shifá bakhshe, to main shifá páúngá; tú hí bacháe, to bachúngá: kyúnki tú merá fakhr hai. 15 Dekh, wuh mujhe kahte hain, KHUDÁWAND ká kalám kahán hai? ab názil ho. 16 Main ne to terí pairawí men gadariyá banne se gurez nahín kiyá; aur musíbat ke din kí árzú nahín kí: tú khud jántá hai, ki jo kuchh mere labon se niklá, tere sámne thá. 17 Tú mere liye dah-

shat ká bá'is na ho: musíbat ke din tú hí merí panáh hai. 18 Mujh par sitam karnewále sharminda hon, par mujhe sharminda na hone de; wuh hirásán hon, par mujhe hirásán na hone de: musíbat ká din un par lá, aur un ko shikast par shikast de.

19 KHUDÁWAND ne mujh se yún farmáyá hai, ki Já, aur us phátak par jis se 'ámm log aur sháhán i Yahúdáh áte játe hain, balki Yarúshalem ke sab phátakon par khará ho; 20 aur un se kah de, ki Ai sháhán i Yahúdáh, aur ai sab baní Yahúdáh, aur Yarúshalem ke sab báshindo, jo in phátakon men se áte játe ho, KHUDÁWAND ká kalám suno. 21 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum khabardár raho, aur sabt ke din bojh na utháo, aur Yarúshalem ke phátakon kí ráh se andar na láo; 22 aur tum sabt ke din bojh apne gharon se uthákar báhar na le jáo, aur kisí tarah ká kám na karo: balki sabt ke din ko muqaddas jáno, jaisá main ne tumháre bápdádá ko hukm diyá thá; 23 lekin unhon ne na suná, na kán lagáyá, balki apní gardan ko sakht kiyá, ki shanawá na hon, aur tarbiyat na páen. 24 Aur yún hogá, ki agar tum dil lagákar merí sunoge, KHUDÁWAND farmátá hai, aur sabt ke din tum is shahr ke phátakon ke andar bojh na láoge, balki sabt ke din ko muqaddas jánoge, yahán tak ki us men kuchh kám na karo; 25 to is shahr ke phátakon se Dáúd ke jánishín bádsháh aur umará dákhil honge; wuh aur un ke umará Yahúdáh ke log aur Yarúshalem ke báshinde rathon aur ghoron par sawár honge: aur yih shahr hamesha tak ábád rahegá. 26 Aur Yahúdáh ke shahron, aur Yarúshalem kí nawáhí, aur Binyamín kí sarzamín, aur maidán, aur kohistán, aur junúb se sokhtaní qurbánián, aur zabíhe, aur hadye, aur lubán lekar áenge, aur KHUDÁWAND ke ghar men shukrguzárí ke hadye láenge. 27 Lekin agar tum merí na sunoge, ki sabt ke din ko muqaddas jáno, aur bojh uthákar sabt ke din Yarúshalem ke phátakon men dákhil hone se báz na raho; to main us ke phátakon men ág sulgáúngá, jo us ke qasron ko bhasam kar degí, aur hargiz na bujhegí.

18 KHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh par názil húá, 2 ki Uth aur kumhár ke ghar já, aur main wahán apní báten tujhe sunáúngá. 3 Tab main kumhár ke ghar gayá, aur kyá dekhtá hún, ki wuh chák par kuchh baná rahá hai. 4 Us waqt wuh mittí ká bartan, jo wuh baná rahá thá, us ke háth men bigar gayá; tab us ne us se jaisá munásib samjhá ek dúsrá bartan baná liyá.

5 Tab KHUDÁWAND ká yih kalám mujh par názil húá, 6 ki Ai Isráíl ke gharáne, kyá main is kumhár kí tarah tum se sulúk nahín kar saktá hún? KHUDÁWAND farmátá hai, Dekho, jis tarah mittí kumhár ke háth men hai, usí tarah, ai Isráíl ke gharáne, tum mere háth men ho. 7 Agar kisí waqt main kisí qaum aur kisí saltanat ke haqq men kahún, ki use ukhárún aur tor dálún aur wírán karún; 8 aur agar wuh qaum, jis ke haqq men main ne yih kahá, apní burái se báz áe, to main bhí us badí se jo main ne us par láne ká iráda kiyá thá báz áúngá. 9 Aur phir, agar main kisí qaum aur kisí saltanat kí bábat kahún, ki use banáún aur lagáún; 10 aur wuh merí nazar men badí kare, aur merí áwáz ko na sune, to main bhí us nekí se báz rahúngá jo us ke sáth karne ko kahá thá. 11 Aur ab tú jákar Yahúdáh ke logon aur Yarúshalem ke báshindon se kah de, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekho, main tumháre liye musíbat tajwíz kartá hún, aur tumhárí mukhálafat men mansúba bándhtá hún: so ab tum men se har ek apní burí rawish se báz áe, aur apní ráh aur apne a'mál ko durust kare. 12 Par wuh kahenge, ki Yih to fuzúl hai: kyúnki ham apne mansúbon par chalenge, aur har ek apne bure dil kí sakhtí ke mutábiq 'amal karegá.

13 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Daryáft karo, ki qaumon men se kisí ne kabhí aisí báten suní hain? Isráíl kí kunwárí ne niháyat haulnák kám kiyá. 14 Kyá Lubnán kí barf, jo chatán se maidán men bahtí hai, kabhí band hogí? kyá wuh thandá bahtá pání, jo dúr se átá hai, súkh jáegá? 15 Lekin mere log mujh ko bhúl gaye, aur unhon ne batálat ke liye bakhúr jaláyá; aur us ne un kí

ráhon men ya'ní qadím ráhon men un ko gumráh kiyá, táki wuh pagdandiyon men jáen, aur aisí ráh men jo banáí na gayí; 16 ki wuh apní sarzamín ko wíráni aur hamesha kí hairání aur suskár ká bá'is banáen; har ek jo udhar se guzre dang hogá, aur sir hiláegá. 17 Main un ko dushman ke sámne goyá púrabí hawá se tittar bittar kar dúngá; un kí musíbat ke waqt un ko munh nahín balki píṭh dikháúngá.

18 Tab unhon ne kahá, A'o, ham Yarmiyáh kí mukhálafat men mansúbe bándhen; kyúnki sharí'at káhin se játí na rahegí, aur na mashwarat mushír se, aur na kalám nabí se. A'o, ham use zabán se máren, aur us kí kisí bát par tawajjuh na karen.

19 Ai Khudáwand, tú mujh par tawajjuh kar, aur mujh se jhagaṛnewálon kí áwáz sun. 20 Kyá neki ke badle badí kí jáegí? kyúnki unhon ne merí ján ke liye gaṛhá khodá. Yád kar, ki main tere huzúr khaṛá húá, ki un kí shafá'at karún, aur terá qahr un par se ṭalá dún. 21 Is liye un ke bachchon ko kál ke hawále kar, aur un ko talwár kí dhár ke supurd kar; un kí bíwiyán beaulád aur bewa hon; aur un ke mard máre jáen; un ke jawán maidán i jang men talwár se qatl hon. 22 Jab tú achának un par fauj chaṛhá láegá, un ke gharon se mátam kí sadá nikle; kyúnki unhon ne mujhe phansáne ko gaṛhá khodá, aur mere pánwon ke liye phande lagáe. 23 Par, ai Khudáwand, tú un kí sab sázishon ko jo unhon ne mere qatl par kín jántá hai; un kí badkirdárí ko mu'áf na kar, aur un ke gunáh ko apní nazar se dúr na kar: balki wuh tere huzúr past hon; apne qahr ke waqt tú un se yún hí kar.

19 Khudáwand ne yún farmáyá, ki Tú jákar kumhár se miṭṭí kí suráhí mol le, aur qaum ke buzurgon aur káhinon ke sardáron ko sáth le; 2 aur bin Hinnúm kí wádí men kumháron ke pháṭak ke madkhal par nikal já, aur jo báten main tujh se kahún, wahán un ká i'lán kar: 3 aur kah, Ai Yahúdáh ke bádsháho, aur Yarúshalem ke báshindo, Khudáwand ká kalám suno; Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekho, main is jagah par aisí balá názil karúngá, ki jo koí us kí bábat sune, us ke kán jhanná jáenge. 4 Kyúnki unhon ne mujhe tark kiyá, aur is jagah ko gairon ke liye ṭhahráyá, aur is men gairma'búdon ke liye bakhúr jaláyá, jin ko na wuh, na un ke bápdádá, na Yahúdáh ke bádsháh jánte the; aur is jagah ko begunáhon ke khún se bhar diyá; 5 aur Ba'l ke liye únche maqám banáe, táki apne beṭon ko Ba'l kí sokhtaní qurbáníon ke liye ág men jaláen; jo na main ne farmáyá, na us ká zikr kiyá, aur na kabhí yih mere khayál men áyá: 6 is liye dekh, wuh din áte hain, Khudáwand farmátá hai, ki yih jagah na Túfat kahláegí, aur na bin Hinnúm kí wádí, balki Wádí e qatl. 7 Aur isí jagah main Yahúdáh aur Yarúshalem ká mansúba bátil karúngá; aur main aisá karúngá, ki wuh apne dushmanon ke áge, aur un ke háthon se jo un kí ján ke khwáhán hain, talwár se qatl honge: aur main un kí láshen hawá ke parandon ko aur zamín ke darandon ko kháne ko dúngá. 8 Aur main is shahr ko hairání aur suskár ká bá'is banáúngá; har ek jo idhar se guzre dang hogá, aur us kí sab áfaton ke sabab se suskáregá. 9 Aur main un ko un ke beṭon aur un kí beṭiyon ká gosht khiláúngá, balki har ek dúsre ká gosht kháegá, muhásara ke waqt us tangí men jis se un ke dushman aur un kí ján ke khwáhán un ko tang karenge. 10 Tab tú us suráhí ko un logon ke sámne jo tere sáth jáenge toṛ ḍálná, 11 aur un se kahná, ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Main in logon aur is shahr ko aisá toṛúngá, jis tarah koí kumhár ke bartan ko toṛ ḍále, jo phir durust nahín ho saktá; aur log Túfat men dafn karenge, yahán tak ki dafn karne ko jagah na rahegí. 12 Main is jagah aur is ke báshindon se aisá hí karúngá, Khudáwand farmátá hai; chunánchi main is shahr ko Túfat kí mánind kar dúngá: 13 aur Yarúshalem ke ghar aur Yahúdáh ke bádsháhon ke ghar Túfat ke maqám kí mánind nápák ho jáenge; hán, wuh sab ghar jin kí chhaton par unhon ne tamám ajrám i falak ke liye bakhúr jaláyá, aur gairma'búdon ke liye tapáwan tapáe.

14 Tab Yarmiyáh Túfat se, jahán KHUDÁWAND ne use nubuwwat karne ko bhejá thá, wápas áyá; aur KHUDÁWAND ke ghar ke sahn men khaṛá hokar tamám logon se kahne lagá; 15 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekho, main is shahr par aur is kí sab bastiyon par wuh tamám balá jo main ne us par bhejne ko kahá thá láúngá; is liye ki unhon ne niháyat gardankashí kí, táki merí báton ko na sunen.

20 Fashhúr bin Immer káhin ne jo KHUDÁWAND ke ghar men sardár názim thá, Yarmiyáh ko yih báten nubuwwat se kahte suná. 2 Tab Fashhúr ne Yarmiyáh nabí ko márá, aur use us káṭh men ḍálá, jo Binyamin ke bálái pháṭak men KHUDÁWAND ke ghar men thá. 3 Aur dúsre din yún húá, ki Fashhúr ne Yarmiyáh ko káṭh se nikálá. Tab Yarmiyáh ne use kahá, ki KHUDÁWAND ne terá nám Fashhúr nahín, balki Majúr Mishábíb rakkhá hai. 4 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main tujh ko tere liye aur tere sab doston ke liye dahshat ká bá'is banáúngá: aur wuh apne dushmanon kí talwár se qatl honge, aur terí ánkhen dekhengí: aur main tamám Yahúdáh ko sháh i Bábul ke hawále kar dúngá, aur wuh un ko asír karke Bábul men le jáegá, aur un ko talwár se qatl karegá. 5 Aur main is shahr kí sárí daulat aur is ke tamám mahásil aur is kí sab nafís chízon ko, aur Yahúdáh ke bádsháhon ke sab khazánon ko de ḍálúngá; hán, main un ko un ke dushmanon ke hawále kar dúngá, jo un ko lúṭenge, aur Bábul ko le jáenge. 6 Aur ai Fashhúr, tú aur terá sárá gharáná asírí men jáoge: aur tú Bábul men pahunchegá, aur wahán maregá, aur wahín dafn kiyá jáegá, tú aur tere sab dost jin se tú ne jhúṭhí nubuwwat kí.

7 Ai KHUDÁWAND, tú ne mujhe targíb dí hai, aur main ne mán liyá: tú mujh se tawáná thá, aur tú gálib áyá: main din bhar hansí ká bá'is bantá hún, har ek merí hansí uṛátá hai. 8 Kyúnki jab jab main kalám kartá hún, zor se pukártá hún; main ne gazab aur halákat ká i'lán kiyá, kyúnki KHUDÁWAND ká kalám din bhar merí malámat aur hansí ká bá'is hotá hai. 9 Aur agar main kahún, ki Main us ká zikr na karúngá, na phir kabhí us ke nám se kalám karúngá, to us ká kalám mere dil men jaltí ág kí mánind hai, jo merí haḍḍiyon men poshída hai, aur main zabt karte karte thak gayá, aur mujh se rahá nahín játá. 10 Kyúnki main ne bahuton kí tuhmat suní, cháron taraf dahshat hai. Us kí shikáyat karo, wuh kahte hain; ham us kí shikáyat karenge; mere sab dost mere ṭhokar kháne ke muntazir hain, aur kahte hain; sháyad wuh ṭhokar kháe, tab ham us par gálib áenge aur us se badla lenge. 11 Lekin KHUDÁWAND muhíb bahádur kí mánind merí taraf hai: is liye mujhe satánewálon ne ṭhokar kháí aur gálib na áe: wuh niháyat sharminda húe, is liye ki unhon ne apná maqsad na páyá; un kí sharmindagí hamesha tak rahegí, kabhí farámosh na hogí. 12 Pas, ai RABB u'l afwáj, tú jo sádiqon ko ázmátá, aur dil o dimág ko dekhtá hai, un se badla lekar mujhe dikhá; is liye ki main ne apná da'wá tujh par záhir kiyá hai. 13 KHUDÁWAND kí madhsaráí karo, KHUDÁWAND kí sitáish karo: kyúnki us ne miskín kí ján ko badkirdáron ke háth se chhuṛáyá hai.

14 La'nat us din par jis men main paidá húá: wuh din jis men merí mán ne mujh ko janam diyá hargiz mubárak na ho. 15 La'nat us ádmí par jis ne mere báp ko yih kahkar khabar dí, ki Tere hán beṭá paidá húá; aur use bahut khush kiyá. 16 Hán, wuh ádmí un shahron kí mánind ho, jin ko KHUDÁWAND ne shikast dí, aur afsos na kiyá: aur wuh subh ko khaufnák shor sune, aur do pahar ke waqt baṛí lalkár; 17 is liye ki us ne mujhe rihm hí men qatl na kiyá; ki merí mán merí qabr hotí, aur us ká rihm hamesha tak bhará rahtá. 18 Main paidá hí kyún húá ki mashaqqat aur ranj dekhún, aur mere din ruswáí men kaṭen?

21 Wuh kalám jo KHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, jab Sidqiyáh bádsháh ne Fashhúr bin Malkiyáh aur Safaniyáh bin Ma'siyáh káhin ko us ke pás yih kahne ko bhejá, 2 ki

Hamárí khátir KHUDÁWAND se daryáft kar; kyúnki sháh i Bábul Nabúkadrazar hamáre sáth laṛáí kartá hai: sháyad KHUDÁWAND ham se apne tamám 'ajíb kámon ke muwáfiq aisá sulúk kare, ki wuh hamáre pás se chalá jáe.

3 Tab Yarmiyáh ne un se kahá, Tum Sidqiyáh se yún kahná, 4 ki KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main laṛáí ke hathyáron ko, jo tumháre háth men hain, jin se tum sháh i Bábul aur Kasdíon ke khiláf, jo fasíl ke báhar tumhárá muhásara kiye húe hain, laṛte ho, pher dúngá; aur main un ko is shahr ke bích men ikaṭṭhe karúngá. 5 Aur main áp apne baṛháe húe háth se aur quwwat i bázú se tumháre khiláf laṛúngá, hán, qahr o gazab se, balki qahr i shadíd se. 6 Aur main is shahr ke báshindon ko insán o haiwán donon ko márúngá: wuh baṛí wabá se faná ho jáenge. 7 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Phir main sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ko aur us ke mulázimon aur 'ámm logon ko, jo is shahr men wabá aur talwár aur kál se bach jáenge, sháh i Bábul Nabúkadrazar aur un ke mukhálifon aur jání dushmanon ke hawále karúngá: aur wuh un ko tah i teg karegá; na un ko chhoṛegá, na un par tars kháegá, aur na rahm karegá. 8 Aur tú in logon se kahná, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekho, main tum ko hayát kí ráh aur maut kí ráh dikhátá hún. 9 Jo koí is shahr men rahegá wuh talwár aur kál aur wabá se maregá: lekin jo nikalkar Kasdíon men jo tum ko ghere húe hain, chalá jáegá, wuh jíegá, aur us kí ján us ke liye ganímat hogí. 10 Kyúnki main ne is shahr ká rukh kiyá hai, ki is se buráí karún, aur bhaláí na karún, KHUDÁWAND farmátá hai: wuh sháh i Bábul ke hawále kiyá jáegá, aur wuh use ág se jaláegá.

11 Aur sháh i Yahúdáh ke khándán kí bábat KHUDÁWAND ká kalám suno: 12 Ai Dáúd ke gharáne, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum sawere uṭhkar insáf karo, aur mazlúm ko zálim ke háth se chhuṛáo; mabádá tumháre kámon kí buráí ke sabab se merá qahr ág kí tarah bhaṛke, aur aisá tez ho, ki koí use ṭhanḍá na kar sake. 13 Ai wádí kí basnewálí, ai maidán kí chaṭán par rahnewálí, jo kahtí hai, ki Kaun ham par hamla karegá? yá hamáre maskanon men kaun á ghusegá? KHUDÁWAND farmátá hai, Main terá mukhálif hún: 14 aur tumháre kámon ke phal ke muwáfiq main tum ko sazá dúngá, KHUDÁWAND farmátá hai: aur main us ke ban men ág lagáúngá, jo us kí sárí nawáhí ko bhasam karegí.

22 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Sháh i Yahúdáh ke ghar ko já, aur wahán yih kalám suná, 2 aur kah, Ai sháh i Yahúdáh jo Dáúd ke takht par baiṭhá hai, KHUDÁWAND ká kalám sun, tú aur tere mulázim aur tere log jo in darwázon se dákhil hote hain. 3 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki 'Adálat aur sadáqat ke kám karo, aur mazlúm ko zálim ke háth se chhuṛáo: aur kisí se badsulúkí na karo, aur musáfir o yatím aur bewa par zulm na karo; is jagah begunáh ká khún na baháo. 4 Kyúnki agar tum is par 'amal karoge, to Dáúd ke jánishín bádsháh rathon par aur ghoṛon par sawár hokar is ghar ke pháṭakon se dákhil honge, bádsháh, aur us ke mulázim, aur us ke log. 5 Par agar tum in báton ko na sunoge, to KHUDÁWAND farmátá hai, mujhe apní zát kí qasam, yih ghar wírán ho jáegá. 6 Kyúnki sháh i Yahúdáh ke gharáne kí bábat KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agarchi tú mere liye Jili'ád hai, aur Lubnán kí choṭí: taubhí main yaqínan tujhe ujáṛ dúngá, aur gairábád shahr banáúngá. 7 Aur main tere khiláf gáratgaron ko muqarrar karúngá, har ek ko us ke hathyáron samet: aur wuh tere nafís deodáron ko káṭenge, aur un ko ág men ḍálenge. 8 Aur bahut sí qaumen is shahr kí taraf se guzrengí, aur un men se ek dúsre se kahegá, ki KHUDÁWAND ne is baṛe shahr se aisá kyún kiyá hai? 9 Tab wuh jawáb denge, Is liye ki unhon ne KHUDÁWAND apne Khudá ke 'ahd ko tark kiyá, aur gairma'búdon kí 'ibádat aur parastish kí.

10 Murde par na ro, na nauha karo: magar us par jo chalá játá hai zár zár nála karo; kyúnki wuh phir na áegá, na apne watan ko dekhegá. 11 Kyúnki sháh i Yahúdáh Salúm bin Yúsiyáh kí bábat jo apne báp Yúsi-

yáh ká jánishín húá, aur is jagah se chalá gayá, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Wuh phir is taraf na áegá; 12 balki wuh usí jagah maregá jahán use asír karke le gaye hain, aur is mulk ko phir na dekhegá.

13 Us par afsos jo apne ghar ko beinsáfí se, aur apne báláḳhánon ko zulm se banátá hai: jo apne parausí se begár letá hai, aur us kí mazdúrí use nahín detá; 14 jo kahtá hai, Main apne liye bará makán, aur hawádár báláḳhána banáúngá; aur wuh apne liye jhanjariyán banátá hai; aur díwár kí lakrí kí chhat lagátá hai, aur use shangarfí kartá hai. 15 Kyá tú isí liye saltanat karegá, ki tujhe deodár ke kám ká shauq hai? kyá tere báp ne nahín kháyá piyá, aur 'adálat o sadáqat nahín kí, jis se us ká bhalá húá? 16 Us ne miskín aur muhtáj ká insáf kiyá; isí se us ká bhalá húá. Kyá yihí merá 'irfán na thá? KHUDÁWAND farmátá hai. 17 Par terí ánkhen aur terá dil faqat lálach aur begunáh ká ḳhún baháne aur zulm o sitam par lage hain. 18 Isí liye KHUDÁWAND Yahúyaqím sháh i Yahúdáh bin Yúsiyáh kí bábat yún farmátá hai, ki Us par Háe mere bháí! yá Háe bahin! kahkar mátam nahín karenge; us ke liye Háe áqá! yá Háe málik! kahkar nauha nahín karenge. 19 Us ká dafn gadhe ká sá hogá, us ko ghasíṭkar Yarúshalem ke pháṭakon ke báhar phenk denge.

20 Tú Lubnán par charh já aur chillá; aur Basan men apní áwáz baland kar: aur 'Abárím par se nála kar; kyúnki tere sab cháhnewále máre gaye. 21 Main ne terí iqbálmandí ke aiyám men tujh se kalám kiyá; par tú ne kahá, Main na sunúngí. Terí jawání se terí yihí chál hai, ki tú merí áwáz ko nahín suntí. 22 Ek ándhí tere charwáhon ko urá le jáegí, aur tere 'áshiq asírí men jáenge: tab tú apní sárí shararát ke liye sharmsár aur pashemán hogí. 23 Ai Lubnán kí basnewálí, jo apná áshiyána deodáron par banátí hai, tú kaisí 'ájiz hogí, jab tú zachche kí mánind dard i zih men mubtalá hogí! 24 KHUDÁWAND farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, agarchi tú, ai sháh i Yahúdáh, Kúniyáh bin Yahúyaqím, mere dahine háth kí angúṭhí hotá, taubhí main tujhe nikál phenktá; 25 aur main tujh ko tere jání dushmanon ke, jin se tú dartá hai, ya'ní sháh i Bábul Nabúkadrazar aur Kasdíon ke hawále karúngá. 26 Hán, main tujhe aur terí mán, ko, jis se tú paidá húá, gairmulk men, jo tumhárí zádbúm nahín hai, hánk dúngá; aur tum wahín maroge. 27 Jis mulk men wuh wápas áná cháhte hain hargiz lauṭkar na áenge. 28 Kyá yih shaḳhs Kúniyáh náchíz ṭúṭá bartan hai, yá aisá bartan jise koí nahín púchhtá? wuh aur us kí aulád kyún nikál diye gaye, aur aise mulk men jiláwatan kiye gaye jise wuh nahín jánte? 29 Ai zamín, zamín, zamín, KHUDÁWAND ká kalám sun. 30 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Is ádmí ko beaulád likho, jo apne dinon men iqbálmandí ká munh na dekhegá: kyúnki us kí aulád men se kabhí koí aisá iqbálmand na hogá, ki Dáúd ke taḳht par baiṭhe, aur Yahúdáh par saltanat kare.

23

KHUDÁWAND farmátá hai, Un charwáhon par afsos jo merí charágáh kí bheron ko halák o paráganda karte hain. 2 Is liye KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá, un charwáhon kí muḳhálafat men, jo mere logon kí chaupání karte hain, yún farmátá hai, ki Tum ne mere galle ko paráganda kiyá, aur un ko hánkkar nikál diyá, aur nigahbání nahín kí; dekho, main tumháre kámon kí buráí tum par láúngá, KHUDÁWAND farmátá hai. 3 Par main un ko jo mere galle se bach rahe hain, tamám mamálik se jahán jahán main ne un ko hánk diyá thá jama' kar lúngá, aur un ko phir un ke gallaḳhánon men láúngá; aur wuh phalenge aur barhenge. 4 Aur main un par aise chaupán muqarrar karúngá, jo un ko charáenge: aur wuh phir na darenge, na ghabráenge, na gum honge, KHUDÁWAND farmátá hai.

5 Dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki main Dáúd ke liye ek sádiq Sháḳh paidá karúngá, aur us kí bádsháhí mulk men iqbálmandí aur 'adálat aur sadáqat ke sáth hogí. 6 Us ke aiyám men Yahúdáh naját páegá, aur Isráíl salámatí se sukúnat karegá: aur us ká nám yih rakkhá jáegá, KHUDÁWAND hamárí sadáqat. 7 Isí liye, dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki wuh phir na kahenge, ki Zinda

KHUDÁWAND kí qasam, jo baní Isráíl ko mulk i Misr se nikál láyá; 8 balki, Zinda KHUDÁWAND kí qasam, jo Isráíl ke gharáne kí aulád ko shimál kí sarzamín se aur un sab mamlukaton se jahán jahán main ne un ko hánk diyá thá nikál láyá; aur wuh apne mulk men basenge.

9 Nabíon kí bábat. Merá dil mere andar ṭúṭ gayá, merí sab haḍḍiyán thartharátí hain; KHUDÁWAND aur us ke pák kalám ke sabab se main matwálá sá hún, aur us shakhs kí mánind jo mai se maglúb ho. 10 Yaqínan zamín badkáron se pur hai; la'nat ke sabab se zamín mátam kartí hai; maidán kí charágáhen súkh gayín; kyúnki un kí rawish burí, aur un ká zor náhaqq hai: 11 ki nabí aur káhin donon nápák hain: hán, main ne apne ghar ke andar un kí shararat dekhí, KHUDÁWAND farmátá hai. 12 Is liye un kí ráh un ke haqq men aisí hogí, jaise táríkí men phisalní jagah: wuh us men ragede jáenge, aur wahán girenge: kyúnki, KHUDÁWAND farmátá hai, main un par balá láúngá, ya'ní un kí sazá ká sál. 13 Aur main ne Sámariya ke nabíon men hamáqat dekhí hai: unhon ne Ba'l ke nám se nubuwwat kí, aur merí qaum Isráíl ko gumráh kiyá. 14 Main ne Yarúshalem ke nabíon men bhí ek haulnák bát dekhí; wuh zinákár, jhúṭh ke pairau, aur badkáron ke hámí hain, yahán tak ki koí apní shararat se báz nahín átá: wuh sab mere nazdík Sadúm kí mánind aur us ke báshinde 'Amúrah kí mánind hain.

15 Isí liye RABB u'l afwáj nabíon kí bábat yún farmátá hai, ki Dekh, main un ko nágdauná khiláúngá, aur indráyan ká pání piláúngá: kyúnki Yarúshalem ke nabíon hí se tamám mulk men bedíní phailí hai. 16 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Un nabíon kí báten na suno, jo tum se nubuwwat karte hain; wuh tum ko batálat kí ta'lím dete hain: wuh apne dilon ke ilhám bayán karte hain, na ki KHUDÁWAND ke munh kí báten. 17 Wuh mujhe haqír jannewálon se kahte rahte hain, KHUDÁWAND ne farmáyá hai, ki Tumhárí salámatí hogí; aur har ek se jo apne dil kí sakhtí par chaltá hai, kahte hain ki Tujh par koí balá na áegí. 18 Par un men se kaun KHUDÁWAND kí majlis men shámil húá ki us ká kalám sune, aur samjhe? kis ne us ke kalám kí taraf tawajjuh kí, aur us par kán lagáyá? 19 Dekh, KHUDÁWAND ke qahr i shadíd ká túfán járí húá hai, balki túfán ká bagolá, sharíron ke sir par ṭúṭ paregá. 20 KHUDÁWAND ká gazab phir mauqúf na hogá, jab tak use anjám tak na pahunchác, aur us ke dil ke iráde ko púrá na kare: tum ánewále dinon men use bakhúbí ma'lúm karoge. 21 Main ne in nabíon ko nahín bhejá; par yih dauṛte phire: main ne in se kalám nahín kiyá, par inhon ne nubuwwat kí. 22 Lekin agar wuh merí majlis men shámil hote, to merí báten mere logon ko sunáte, aur un ko un kí burí ráh se aur un ke kámon kí burái se báz rakhte. 23 KHUDÁWAND farmátá hai, Kyá main nazdík hí ká Khudá hún, aur dúr ká Khudá nahín? 24 Kyá koí ádmí poshída jagahon men chhip saktá hai, ki main use na dekhún? KHUDÁWAND farmátá hai. Kyá zamín o ásmán mujh se ma'múr nahín hain? KHUDÁWAND farmátá hai. 25 Main ne suná jo nabíon ne kahá jo merá nám lekar jhúṭhí nubuwwat karte aur kahte hain ki Main ne khwáb dekhá, main ne khwáb dekhá. 26 Kab tak yih nabíon ke dil men rahegá ki jhúṭhí nubuwwat karen; hán, wuh apne dil kí farebkárí ke nabí hain? 27 Jo gumán rakhte hain ki apne khwábon se jo un men se har ek apne paṛausí se bayán kartá hai mere logon ko merá nám bhulá den, jis tarah un ke bápdádá Ba'l ke sabab se merá nám bhúl gaye the. 28 Jis nabí ke pás khwáb hai, wuh khwáb bayán kare; aur jis ke pás merá kalám hai, wuh mere kalám ko diyánatdárí se sunáe. Gehún ko bhúse se kyá nisbat? KHUDÁWAND farmátá hai. 29 Kyá merá kalám ág kí mánind nahín hai? KHUDÁWAND farmátá hai; aur hathauṛe kí mánind jo chaṭán ko chakná-chúr kar ḍáltá hai?

30 Is liye, dekh, main un nabíon ká mukhálif hún, KHUDÁWAND farmátá hai, jo ek dúsre se merí báten churáte hain. 31 Dekh, main un nabíon ká mukhálif hún, KHUDÁWAND farmátá hai, jo apní zabán ko isti'mál karte, aur kahte hain, ki Khudá farmátá hai. 32 KHUDÁWAND farmátá hai, Dekh, main un ká mukhálif

hún, jo jhúṭhe khwábon kí nubuwwat kahte, aur bayán karte hain, aur apní jhúṭhí báton se aur láfzaní se mere logon ko gumráh karte hain: lekin main ne na un ko bhejá, na hukm diyá; is liye in logon ko un se hargiz fáida na hogá, KHUDÁWAND farmátá hai. 33 Aur jab yih log, yá nabí, yá káhin tujh se púchhen, ki KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat kyá hai? tab tú un se kahná, Kaun sá bár i nubuwwat! KHUDÁWAND farmátá hai, Main tum ko phenk dúngá. 34 Aur nabí aur káhin aur logon men se jo koí kahe, KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat, main us shakh sko aur us ke gharáne ko sazá dúngá. 35 Cháhiye ki har ek apne parausí aur apne bhái se yún kahe, ki KHUDÁWAND ne kyá jawáb diyá, aur KHUDÁWAND ne kyá farmáyá hai? 36 Par KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat ká zikr tum kabhí na karná; is liye ki har ek ádmí kí apní hí báten us par bár hongí; kyúnki tum ne zinda Khudá, RABB u'l afwáj, hamáre Khudá ke kalám ko bigár ḍálá hai. 37 Tú nabí se yún kahná, ki KHUDÁWAND ne tujhe kyá jawáb diyá? aur, KHUDÁWAND ne kyá farmáyá? 38 Lekin chúnki tum kahte ho, KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat; is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Chúnki tum kahte ho, KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat, aur main ne tum ko kahlá bhejá, ki KHUDÁWAND kí taraf se bár i nubuwwat na kaho; 39 is liye, dekho, main tum ko bi'lkull farámosh kar dúngá, aur tum ko, aur is shahr ko, jo main ne tum ko aur tumháre bápdádá ko diyá, apní nazar se dúr kar dúngá: 40 aur main tum ko hamesha kí malámat ká nishána banáúngá, aur abadí khajálat tum par láúngá, jo kabhí farámosh na hogí.

24 Jab sháh i Bábul Nabúkadrazar sháh i Yahúdáh Yakúniyáh bin Yahúyaqím ko aur Yahúdáh ke umará ko, kárígaron aur luháron samet, Yarúshalem se asír karke Bábul ko le gayá, to KHUDÁWAND ne mujh par numáyán kiyá, aur kyá dekhtá hún, ki KHUDÁWAND kí haikal ke sámne anjír kí do ṭokriyán dharí thín. 2 Ek ṭokrí men achchhe se achchhe anjír the, un kí mánind jo pahle pakte hain: aur dúsrí ṭokrí men niháyat kharáb anjír the, aise kharáb ki kháne ke qábil na the. 3 Aur KHUDÁWAND ne mujh se farmáyá, Ai Yarmiyáh, tú kyá dekhtá hai? Aur main ne 'arz kí, Anjír; achchhe anjír, niháyat achchhe; aur kharáb anjír, bahut kharáb, aise kharáb ki kháne ke qábil nahín. 4 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, ki 5 KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki In achchhe anjíron kí mánind main Yahúdáh ke un asíron par jin ko main ne is maqám se Kasdíon ke mulk men bhejá hai karam kí nazar rakkhúngá. 6 Kyúnki un par merí nazar i 'ináyat hogí, aur main un ko is mulk men wápas láúngá: aur main un ko barbád nahín balki ábád karúngá; main un ko lagáúngá aur ukhárúngá nahín. 7 Aur main un ko aisá dil dúngá, ki mujhe pahchánen, ki main KHUDÁWAND hún: aur wuh mere log honge, aur main un ká Khudá húngá: is liye ki wuh púre dil se merí taraf phirenge. 8 Par un kharáb anjíron kí bábat, jo aise kharáb hain ki kháne ke qábil nahín; KHUDÁWAND yaqínan yún farmátá hai, ki Isí tarah main sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ko, aur us ke umará ko, aur Yarúshalem ke báqí logon ko, jo is mulk men bach rahe hain, aur jo mulk i Misr men baste hain, tark kar dúngá: 9 hán, main un ko tark kar dúngá, ki dunyá kí sab mamlukaton men dhakke kháte phiren; táki wuh har ek jagah men jahán jahán main un ko hánk dúngá, malámat aur masal aur ta'n aur la'nat ká bá'is hon. 10 Aur main un men talwár aur kál aur wabá bhejúngá, yahán tak ki wuh us mulk se jo main ne un ko aur un ke bápdádá ko diyá nest ho jáenge.

25 Wuh kalám jo sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke chauthe baras men, jo sháh i Bábul Nabúkadrazar ká pahlá baras thá, Yahúdáh ke sab logon kí bábat Yarmiyáh par názil húá; 2 jo Yarmiyáh nabí ne Yahúdáh ke sab logon aur Yarúshalem ke sab báshindon ko sunáyá, aur kahá, 3 ki Sháh i Yahúdáh Yúsiyáh bin Amún ke terahwen baras se áj tak yih teís baras KHUDÁWAND ká kalám mujh

par názil hotá rahá, aur main tum ko sunátá aur har waqt jatátá rahá; par tum ne na suná. 4 Aur KHUDÁWAND ne apne sab khidmatguzár nabíon ko tumháre pás bhejá, us ne un ko bar waqt bhejá; par tum ne na suná, aur na kán lagáyá; 5 unhon ne kahá, ki Tum sab apní apní burí ráh se, aur apne bure kámon se báz áo, aur us mulk men, jo KHUDÁWAND ne tum ko aur tumháre bápdádá ko qadím se hamesha ke liye diyá hai, baso: 6 aur gairma'búdon kí pairawí na karo, ki un kí 'ibádat o parastish karo, aur apne háthon ke kámon se mujhe gazabnák na karo; aur main tum ko kuchh zarar na pahuncháúngá. 7 Par KHUDÁWAND farmátá hai, Tum ne merí na suní; táki apne háthon ke kámon se apne ziyán ke liye mujhe gazabnák karo. 8 Is liye RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Chúnki tum ne merí bát na suní, 9 dekho, main tamám shimálí qabáil ko, aur apne khidmatguzár sháh i Bábul Nabúkadrazar ko bulá bhejúngá, KHUDÁWAND farmátá hai, aur main un ko is mulk aur is ke báshindon par, aur in sab qaumon par jo ás pás hain charhá láúngá; aur in ko bi'lkull nest o nábúd kar dúngá, aur in ko hairání aur suskár ká bá'is banáúngá, aur hamesha ke liye wírán karúngá. 10 Balki main in men se khushí o shádmání kí áwáz, dulhe aur dulhan kí áwáz, chakkí kí áwáz, aur chirág kí raushní mauqúf kar dúngá. 11 Aur yih sárí sarzamín wírána aur hairání ká bá'is ho jáegí; aur yih qaumen sattar baras tak sháh i Bábul kí gulámí karengí. 12 KHUDÁWAND farmátá hai, Jab sattar baras púre honge, to main sháh i Bábul ko, aur us qaum ko, aur Kasdíon ke mulk ko un kí badkirdárí ke sabab se sazá dúngá; aur main use aisá ujárúngá ki hamesha tak wírán rahe. 13 Aur main us mulk par apní sab báten, jo main ne us kí bábat kahín, ya'ní wuh sab jo is kitáb men likhí hain jo Yarmiyáh ne nubuwwat karke sab qaumon ko kah sunáín, purí karúngá; 14 ki un se, hán, un hí se bahut sí qaumen aur bare bare bádsháh gulám kí sí khidmat lenge: tab main un ke a'mál ke mutábiq aur un ke háthon ke kámon ke mutábiq un ko badla dúngá.

15 Chúnki KHUDÁWAND, Isráíl ke Khudá, ne mujhe farmáyá, ki Gazab kí mai ká yih piyála mere háth se le, aur un sab qaumon ko jin ke pás main tujhe bhejtá hún pilá, 16 ki wuh píen aur larkharáen, aur us talwár ke sabab se, jo main un ke darmiyán chaláúngá, behawás hon. 17 Is liye main ne KHUDÁWAND ke háth se wuh piyála liyá, aur un sab qaumon ko jin ke pás KHUDÁWAND ne mujhe bhejá thá piláyá; 18 ya'ní Yarúshalem, aur Yahúdáh ke shahron ko, aur us ke bádsháhon, aur umará ko, táki wuh barbád hon, aur hairání aur suskár aur la'nat ká bá'is thahren, jaise ab hain; 19 sháh i Misr Fir'aun ko aur us ke mulázimon aur us ke umará aur us ke sab logon ko; 20 aur sab mile jule logon, aur 'U'z kí zamín ke sab bádsháhon aur Filistíon kí sarzamín ke sab bádsháhon, aur Asqalon, aur Gazzah aur 'Aqrún, aur Ashdúd ke báqí logon ko; 21 Adom aur Moáb aur baní 'Ammon ko; 22 aur Súr ke sab bádsháhon, aur Saidá ke sab bádsháhon, aur samundar pár ke bahrí mamálik ke bádsháhon ko; 23 Dadán, aur Taimá, aur Búz, aur un sab ko jo gáodum darhí rakhte hain; 24 aur 'Arab ke sab bádsháhon aur un mile jule logon ke sab bádsháhon ko jo biyábán men baste hain; 25 aur Zimrí ke sab bádsháhon, aur 'Ailám ke sab bádsháhon, aur Mádí ke sab bádsháhon ko; 26 aur shimál ke sab bádsháhon ko, jo nazdík aur jo dúr hain, ek dúsre ke sáth; aur dunyá kí sab saltanaton ko, jo rú e zamín par hain: aur un ke ba'd Sheshak ká bádsháh píegá. 27 Aur tú un se kahegá, ki Isráíl ká Khudá, RABB u'l afwáj, yún farmátá hai, ki Tum piyo, aur mast ho, aur qai karo, aur gir paro, aur phir na utho, us talwár ke sabab se jo main tumháre darmiyán bhejúngá. 28 Aur yún hogá, ki agar wuh píne ko tere háth se piyála lene se inkár karen, to un se kahná, ki RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Yaqínan tum ko píná hogá. 29 Kyúnki dekh, main is shahr par jo mere nám se kahlátá hai, áfat láná shurú' kartá hún, aur kyá tum sáf besazá chhút jáoge? tum besazá na chhútoge: kyúnki main zamín ke sab báshindon par talwár ko talab kartá hún, RABB

u'l afwáj farmátá hai. 30 Is liye tú yih sab báten un ke khiláf nubuwwat se bayán kar, aur un se kah de, ki KHUDÁWAND balandí par se garjegá, aur apne muqaddas makán se lalkáregá; wuh bare zor o shor se apní charágáh par garjegá; angúr latárnewálon kí mánind wuh zamín ke sab báshindon ko lalkáregá. 31 Ek gaugá zamín kí sarhaddon tak pahunchá hai; kyúnki KHUDÁWAND qaumon se jhagregá, wuh tamám bashar ko 'adálat men láegá: wuh sharíron ko talwár ke hawále karegá, KHUDÁWAND farmátá hai.

32 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekh, qaum se qaum tak balá názil hogí, aur zamín kí sarhaddon se ek sakht túfán barpá hogá. 33 Aur KHUDÁWAND ke maqtúl us roz zamín ke ek sire se dúsre sire tak pare honge: un par koí nauha na karegá, na wuh jama' kiye jáenge na dafn honge; wuh khád kí tarah rú e zamín par pare rahenge. 34 Ai charwáho, wáwailá karo, aur chilláo; aur ai galle ke sardáro, tum khud rákh men let jáo: kyúnki tumháre qatl ke aiyám á pahunche hain, main tum ko chaknáchúr karúngá, tum nafís bartan kí tarah gir jáoge. 35 Aur na charwáhon ko bhágne kí koí ráh milegí, na galle ke sardáron ko bach nikalne kí. 36 Charwáhon ke nále kí áwáz aur galle ke sardáron ká nauha hai, kyúnki KHUDÁWAND ne un kí charágáh ko barbád kiyá hai. 37 Aur salámatí ke bherkháne KHUDÁWAND ke qahr i shadíd se barbád ho gaye. 38 Wuh jawán sher kí tarah apní kamíngáh se niklá hai: yaqínan sitamgar ke zulm se aur us ke qahr kí shiddat se un ká mulk wírán ho gayá.

26 Sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh kí bádsháhí ke shurú' men yih kalám KHUDÁWAND kí taraf se názil húá, 2 ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú KHUDÁWAND ke ghar ke sahn men khará ho, aur Yahúdáh ke sab shahron ke logon se, jo KHUDÁWAND ke ghar men sijda karne ko áte hain, wuh sab báten jin ká main ne tujhe hukm diyá hai, ki un se kahe, kah de; ek lafz bhí kam na kar. 3 Sháyad wuh shanawá hon, aur har ek apní burí rawish se báz áe; aur main bhí us 'azáb ko, jo un kí bad-a'málí ke bá'is un par láná cháhtá hún, báz rakkhún. 4 Aur tú un se kahná, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agar tum merí na sunoge, ki merí sharí'at par jo main ne tumháre sámne rakkhí 'amal karo, 5 aur mere khidmatguzár nabíon kí báten suno, jin ko main ne tumháre pás bhejá (main ne un ko barwaqt bhejá, par tum ne na suná); 6 to main is ghar ko Sailá kí mánind kar dálúngá, aur is shahr ko zamín kí sab qaumon ke nazdík la'nat ká bá'is thahráúngá. 7 Chunánchi káhinon aur nabíon aur sab logon ne Yarmiyáh ko KHUDÁWAND ke ghar men yih báten kahte suná. 8 Aur yún húá ki jab Yarmiyáh wuh sab báten kah chuká, jo KHUDÁWAND ne use hukm diyá thá ki sab logon se kahe; to káhinon aur nabíon aur sab logon ne use pakrá aur kahá, ki Tú yaqínan qatl kiyá jáegá. 9 Tú ne kyún KHUDÁWAND ká nám lekar nubuwwat kí, aur kahá, ki Yih ghar Sailá kí mánind hogá, aur yih shahr wírán aur gairábád hogá? Aur sab log KHUDÁWAND ke ghar men Yarmiyáh ke pás jama' húe.

10 Aur Yahúdáh ke umará yih báten sunkar bádsháh ke ghar se KHUDÁWAND ke ghar men áe; aur KHUDÁWAND ke ghar ke naye phátak ke madkhal par baithe. 11 Aur káhinon aur nabíon ne umará se aur sab logon se mukhátib hokar kahá, ki Yih shakhs wájibu'l qatl hai; kyúnki is ne is shahr ke khiláf nubuwwat kí hai, jaisá ki tum ne apne kánon se suná. 12 Tab Yarmiyáh ne sab umará aur tamám logon se mukhátib hokar kahá, ki KHUDÁWAND ne mujhe bhejá, ki is ghar aur is shahr ke khiláf wuh sab báten jo tum ne suní hain nubuwwat se kahún. 13 Is liye ab tum apní rawish aur apne a'mál ko durust karo, aur KHUDÁWAND apne Khudá kí áwáz ke shanawá ho, táki KHUDÁWAND us 'azáb se jis ká tumháre khiláf i'lán kiyá hai báz rahe. 14 Aur dekho, main to tumháre qábú men hún: jo kuchh tumhárí nazar men khúb o rást ho, mujh se karo. 15 Par yaqín jáno, ki agar tum mujhe qatl karoge, to begunáh ká khún apne áp par, aur is shahr par, aur is ke báshindon par láoge: kyúnki dar-

haqíqat Khudáwand ne mujhe tumháre pás bhejá hai, ki tumháre kánon men yih sab báten kahún. 16 Tab umará aur sab logon ne káhinon aur nabíon se kahá, ki Yih shakhs wájibu'l qatl nahín; kyúnki us ne Khudáwand hamáre Khudá ke nám se ham se kalám kiyá. 17 Tab mulk ke chand buzurg uṭhe, aur kull jamá'at se mukhátib hokar kahne lage, 18 ki Míkáh Morashtí ne sháh i Yahúdáh Hizqiyáh ke aiyám men nubuwwat kí, aur Yahúdáh ke sab logon se mukhátib hokar yún kahá, ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Siyyún khet kí tarah jotá jáegá, aur Yarúshalem khanḍar ho jáegá, aur is ghar ká pahár jangal kí únchí jagahon kí mánind hogá. 19 Kyá sháh i Yahúdáh Hizqiyáh aur tamám Yahúdáh ne us ko qatl kiyá? kyá wuh Khudáwand se na ḍará, aur Khudáwand se munáját na kí? Aur Khudáwand ne us 'azáb ko jis ká un ke khiláf i'lán kiyá thá báz na rakkhá? Pas yún ham apní jánon par barí áfat láenge. 20 Phir ek aur shakhs ne Khudáwand ke nám se nubuwwat kí, ya'ní U'riyáh bin Sama'iyáh ne jo Qaryat Ya'rím ká thá; us ne is shahr aur mulk ke khiláf Yarmiyáh kí sab báton ke mutábiq nubuwwat kí: 21 aur jab Yahúyaqím bádsháh aur us ke sab jangí mardon aur umará ne us kí báten sunín, to bádsháh ne use qatl karná cháhá; lekin U'riyáh yih sunkar ḍará, aur Misr ko bhág gayá: 22 aur Yahúyaqím bádsháh ne chand ádmíon ya'ní Ilnátan bin 'Akbor aur us ke sáth kuchh aur ádmíon ko Misr men bhejá: 23 aur wuh U'riyáh ko Misr se nikál láe, aur use Yahúyaqím bádsháh ke pás pahuncháyá; aur us ne us ko talwár se qatl kiyá, aur us kí lásh ko 'awámm ke qabristán men phinkwá diyá. 24 Par Akhíqám bin Sáfan Yarmiyáh ká dastgír thá, táki wuh qatl hone ke liye logon ke hawále na kiyá jáe.

27 Sháh i Yahúdáh Sidqiyáh bin Yúsiyáh kí saltanat ke shurú' men Khudáwand kí taraf se yih kalám Yarmiyáh par názil húá, 2 ki Khudáwand ne mujhe yún farmáyá, ki Bandhan aur júe banákar apní gardan par ḍál; 3 aur un ko sháh i Adom, sháh i Moáb, sháh i baní 'Ammon, sháh i Súr aur sháh i Saidá ke pás un qásidon ke háth bhej, jo Yarúshalem men sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ke pás áe hain; 4 aur tú un ko un ke áqáon ke wáste tákíd kar, ki Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Tum apne áqáon se yún kahná; 5 ki Main ne zamín ko aur insán o haiwán ko jo rú e zamín par hain, apní barí qudrat aur baland bázú se paidá kiyá; aur un ko jise main ne munásib jáná bakhshá. 6 Aur ab main ne yih sab mamlukaten apne khidmatguzár sháh i Bábul Nabúkadnazar ke qabze men kar dí hain; aur maidán ke jánwar bhí use diye, ki us ke kám áen. 7 Aur sab qaumen us kí aur us ke beṭe aur us ke pote kí khidmat karengí, jab tak ki us kí mamlukat ká waqt na áe: tab bahut sí qaumen aur bare bare bádsháh us se khidmat karwáenge. 8 Aur Khudáwand farmátá hai, Jo qaum aur jo saltanat us kí, ya'ní sháh i Bábul Nabúkadnazar kí, khidmat na karegí, aur apní gardan sháh i Bábul ke júe tale na jhukáegí, us qaum ko main talwár aur kál aur wabá se sazá dúngá, yahán tak ki main us ke háth se un ko nábúd kar ḍálúngá. 9 Pas tum apne nabíon aur gaibdánon aur khwábbínon aur shugúníon aur jádúgaron kí na suno, jo tum se kahte hain, ki Tum sháh i Bábul kí khidmatguzárí na karoge: 10 kyúnki wuh tum se jhúṭhí nubuwwat karte hain, táki tum ko tumháre mulk se áwára karen, aur main tum ko khárij kar dún, aur tum halák ho jáo. 11 Par jo qaum apní gardan sháh i Bábul ke júe tale rakh degí, aur us kí khidmat karegí, us ko main us kí mamlukat men rahne dúngá, Khudáwand farmátá hai; aur wuh us men khetí karegí, aur us men basegí.

12 Aur in sab báton ke mutábiq main ne sháh i Yahúdáh Sidqiyáh se kalám kiyá, aur kahá, ki Apní gardan sháh i Bábul ke júe tale rakhkar us kí aur us kí qaum kí khidmat karo, aur zinda raho. 13 Tú aur tere log talwár aur kál aur wabá se kyún maroge, jaisá ki Khudáwand ne us qaum kí bábat farmáyá hai, jo sháh i Bábul kí

ḳhidmat na karegí? 14 Aur un nabíon kí báten na suno, jo tum se kahte hain, ki Tum sháh i Bábul kí ḳhidmat na karoge: kyúnki wuh tum se jhúṭhí nubuwwat karte hain. 15 Kyúnki ḲHUDÁWAND farmátá hai, Main ne un ko nahín bhejá, par wuh merá nám lekar jhúṭhí nubuwwat karte hain; táki main tum ko ḳhárij kar dún, aur tum un nabíon ke sáth jo tum se nubuwwat karte hain halák ho jáo. 16 Main ne káhinon se aur un sab logon se bhí muḳhátib hokar kahá, ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Apne nabíon kí báten na suno, jo tum se nubuwwat karte aur kahte hain, ki Dekho, ḲHUDÁWAND ke ghar ke zurúf ab thoṛí hí der men Bábul se wápas á jáenge: kyúnki wuh tum se jhúṭhí nubuwwat karte hain. 17 Un kí na suno; sháh i Bábul kí ḳhidmatguzárí karo, aur zinda raho: yih shahr kyún wírán ho? 18 Par agar wuh nabí hain, aur ḲHUDÁWAND ká kalám un kí amánat men hai, to wuh RABB u'l afwáj se shafá'at karen, táki wuh zurúf jo ḲHUDÁWAND ke ghar men aur sháh i Yahúdáh ke ghar men aur Yarúshalem men báqí hain Bábul ko na jáen. 19 Kyúnki sutúnon kí bábat aur baṛe hauz aur kursíon aur báqí zurúf kí bábat jo is shahr men báqí hain, RABB u'l afwáj yún farmátá hai, 20 ya'ní jin ko sháh i Bábul Nabúkadnazar nahín le gayá, jab wuh Yahúdáh ke bádsháh Yakúniyáh bin Yahúyaqím ko Yarúshalem se aur Yahúdáh aur Yarúshalem ke sab shurafá ko asír karke Bábul ko le gayá; 21 hán, RABB u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, un zurúf kí bábat jo ḲHUDÁWAND ke ghar men aur sháh i Yahúdáh ke mahall men aur Yarúshalem men báqí hain, yún farmátá hai; 22 ki Wuh Bábul men pahunchác jáenge, aur us din tak ki main un ko yád farmáún wahán rahenge, ḲHUDÁWAND farmátá hai; us waqt main un ko uṭhá láúngá, aur phir is makán men rakh dúngá.

28 Aur usí sál sháh i Yahúdáh Sidqiyáh kí saltanat ke shurú' men chauthe baras ke pánchwen mahíne men yún húá, ki Jiba'úní 'Azzúr ke beṭe Hananiyáh nabí ne ḲHUDÁWAND ke ghar men káhinon aur sab logon ke sámne mujh se muḳhátib hokar kahá, 2 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Main ne sháh i Bábul ká júá toṛ ḍálá hai. 3 Do hí baras ke andar main ḲHUDÁWAND ke ghar ke sab zurúf jo sháh i Bábul Nabúkadnazar is makán se Bábul ko le gayá, isí makán men wápas láúngá: 4 sháh i Yahúdáh Yakúniyáh bin Yahúyaqím ko, aur Yahúdáh ke sab asíron ko, jo Bábul ko gaye the, phir isí jagah láúngá, ḲHUDÁWAND farmátá hai: kyúnki main sháh i Bábul ke júe ko toṛ ḍálúngá. 5 Tab Yarmiyáh nabí ne káhinon aur sab logon ke sámne jo ḲHUDÁWAND ke ghar men khaṛe the, Hananiyáh nabí se kahá, 6 hán, Yarmiyáh nabí ne kahá, A'mín: ḲHUDÁWAND aisá hí kare: ḲHUDÁWAND terí báton ko jo tú ne nubuwwat se kahín, púrá kare, ki ḲHUDÁWAND ke ghar ke zurúf ko aur sab asíron ko Bábul se is makán men wápas láe. 7 Taubhí ab yih bát jo main tere aur sab logon ke kánon men kahtá hún, sun: 8 Un nabíon ne jo mujh se aur tujh se pahle guzashta zamáne men the, bahut se mulkon aur baṛí baṛí saltanaton ke haqq men, jang, aur balá, aur wabá kí nubuwwat kí hai. 9 Wuh nabí jo salámatí kí ḳhabar detá hai, jab us nabí ká kalám púrá ho jáe, to ma'lúm hogá ki fi'lhaqíqat ḲHUDÁWAND ne use bhejá hai. 10 Tab Hananiyáh nabí ne Yarmiyáh nabí kí gardan par se júá utárá aur use toṛ ḍálá. 11 Aur Hananiyáh ne sab logon ke sámne is tarah kalám kiyá, ki ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main isí tarah sháh i Bábul Nabúkadnazar ká júá sab qaumon kí gardan par se do hí baras ke andar toṛ ḍálúngá. Tab Yarmiyáh nabí ne apní ráh lí. 12 Jab Hananiyáh nabí Yarmiyáh nabí kí gardan par se júá toṛ chuká thá, to ḲHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh par názil húá, 13 ki Já aur Hananiyáh se kah, ki ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú ne lakṛí ke júon ko to toṛá; par un ke 'iwaz men lohe ke júe baná diye. 14 Kyúnki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Main ne in sab qaumon kí gardan par lohe ká júá ḍál diyá hai, táki wuh sháh i Bábul Nabúkadnazar kí ḳhidmat karen: pas wuh us kí ḳhidmatguzárí karengí: aur main ne maidán ke

jánwar bhí use de diye hain. 15 Tab Yarmiyáh nabí ne Hananiyáh nabí se kahá, Ai Hananiyáh, ab sun; KHUDÁWAND ne tujhe nahín bhejá; lekin tú in logon ko jhúṭhí ummed dilátá hai. 16 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main tujhe rú e zamín par se khárij karúngá: tú isí sál mar jáegá, kyúnki tú ne KHUDÁWAND ke khiláf fitnaangez báten kahí hain. 17 Chunánchi usí sál ke sátwen mahíne Hananiyáh nabí mar gayá.

29 Ab yih us khatt kí báten hain jo Yarmiyáh nabí ne Yarúshalem se báqí buzurgon ko, jo asír ho gaye the, aur káhinon aur nabíon aur un sab logon ko, jin ko Nabúkadnazar Yarúshalem se asír karke Bábul le gayá thá, 2 (us ke ba'd ki Yakúniyáh bádsháh aur us kí wálida aur khwájasará, aur Yahúdáh, aur Yarúshalem ke umará, aur kárígar, aur luhár Yarúshalem se chale gaye the:) 3 Ilí'ásah bin Sáfan aur Jamariyáh bin Khilqiyáh ke háth (jin ko sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ne Bábul men sháh i Bábul Nabúkadnazar ke pás bhejá,) irsál kiyá; aur us ne kahá, 4 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, un sab asíron se jin ko main ne Yarúshalem se asír karwáke Bábul bhejá hai, yún farmátá hai: 5 Tum ghar banáo, aur un men baso; aur bág lagáo, aur un ká phal kháo; 6 bíwiyán karo, táki tum se beṭe beṭiyán paidá hon; aur apne beṭon ke liye bíwiyán lo; aur apní beṭiyán shauharon ko do, táki un se beṭe beṭiyán paidá hon; aur tum wahán phalo phúlo aur kam na ho. 7 Aur us shahr kí khair manáo, jis men main ne tum ko asír karwáke bhejá hai, aur us ke liye KHUDÁWAND se du'á karo: kyúnki us kí salámatí men tumhárí salámatí hogí. 8 Kyúnki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Wuh nabí jo tumháre darmiyán hain, aur tumháre gaibdán tum ko gumráh na karen, aur apne khwábbínon ko, jo tumháre hí kahne se khwáb dekhte hain, na máno. 9 Kyúnki wuh merá nám lekar tum se jhúṭhí nubuwwat karte hain: main ne un ko nahín bhejá, KHUDÁWAND farmátá hai. 10 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Jab Bábul men sattar baras guzar chukenge, to main tum ko yád farmáúngá, aur tum ko is makán men wápas láne se apne nek qaul ko púrá karúngá. 11 Kyúnki main tumháre haqq men apne khayálát ko jántá hún, KHUDÁWAND farmátá hai, ya'ní salámatí ke khayálát, buráí ke nahín, táki main tum ko nek anjám kí ummed bakhshún. 12 Tab tum merá nám loge, aur mujh se du'á karoge, aur main tumhárí sunúngá. 13 Aur tum mujhe ḍhúnḍhoge, aur páoge, jab púre dil se mere tálib hoge. 14 Aur main tum ko mil jáúngá, KHUDÁWAND farmátá hai; aur main tumhárí asírí ko mauqúf karáúngá, aur tum ko un sab qaumon se aur sab jagahon se, jin men main ne tum ko hánk diyá hai, jama' karáúngá, KHUDÁWAND farmátá hai; aur main tum ko us jagah men jahán se main ne tum ko asír karwáke bhejá wápas láúngá. 15 Kyúnki tum ne kahá, ki KHUDÁWAND ne Bábul men tumháre liye nabí barpá kiye. 16 Is liye KHUDÁWAND us bádsháh kí bábat jo Dáúd ke takht par baiṭhá hai, aur un sab logon kí bábat jo is shahr men baste hain, ya'ní tumháre bháiyon kí bábat jo tumháre sáth asír hokar nahín gaye, yún farmátá hai; 17 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekho, main un par talwár aur kál aur wabá bhejúngá, aur un ko kharáb anjíron kí mánind banáúngá, jo aise kharáb hain, ki kháne ke qábil nahín. 18 Aur main talwár aur kál aur wabá se un ká píchhá karúngá, aur main un ko zamín kí sab saltanaton ke hawále karúngá, ki dhakke kháte phiren, aur satáe jáen, aur sab qaumon ke darmiyán jin men main ne un ko hánk diyá hai, la'nat aur hairat aur suskár aur malámat ká bá'is hon: 19 is liye ki unhon ne merí báten nahín sunín, KHUDÁWAND farmátá hai, jab main ne apne khidmatguzár nabíon ko un ke pás bhejá; hán, main ne un ko barwaqt bhejá; par tum ne na suná, KHUDÁWAND farmátá hai. 20 Pas tum, ai asírí ke sab logo, jin ko main ne Yarúshalem se Bábul ko bhejá hai, KHUDÁWAND ká kalám suno.

21 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, Akhíab bin Qauláyáh kí bábat, aur Sidqiyáh bin Ma'siyáh kí bábat, jo merá nám lekar tum se jhúṭhí nu-

nubuwwat karte hain, yún farmátá hai, ki Dekho, main un ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ke hawále karúngá; aur wuh un ko tumhárí ánkhon ke sámne qatl karegá: 22 aur Yahúdáh ke sab asír jo Bábul men hain, un kí la'natí masal banákar kahá karenge, ki KHUDÁWAND tujhe Sidqiyáh aur Akhíab kí mánind kare, jin ko sháh i Bábul ne ág par kabáb kiyá: 23 kyúnki unhon ne Isráíl men hamáqat kí, aur apne parausiyon kí bíwiyon se zinákárí kí, aur merá nám lekar jhúthí báten kahín jin ká main ne un ko hukm nahín diyá thá, KHUDÁWAND farmátá hai; main jántá hún aur gawáh hún.

24 Aur Nakhalámí Sama'iyáh se kahná, 25 ki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, Is liye ki tú ne Yarúshalem ke sab logon ko aur Safaniyáh bin Ma'siyáh káhin aur sab káhinon ko apne nám se yún khatt likh bheje, 26 ki KHUDÁWAND ne Yahoyada' káhin kí jagah tujh ko káhin muqarrar kiyá, ki tú KHUDÁWAND ke ghar ke názimon men ho, aur har ek majnún aur nubuwwat ke mudda'í ko qaid kare, aur káth men dále. 27 Pas tú ne 'Anatotí Yarmiyáh kí, jo kahtá hai, ki Main tumhárá nabí hún, goshmálí kyún nahín kí? 28 Kyúnki us ne Bábul men yih kahlá bhejá hai, ki Yih muddat daráz hai: tum ghar banáo, aur baso; aur bág lagáo, aur un ká phal kháo. 29 Aur Safaniyáh káhin ne yih khatt parhkar Yarmiyáh nabí ko sunáyá. 30 Tab KHUDÁWAND ká yih kalám Yarmiyáh par názil húá, ki 31 Asírí ke sab logon ko kahlá bhej, ki KHUDÁWAND Nakhalámí Sama'iyáh kí bábat yún farmátá hai, Is liye ki Sama'iyáh ne tum se nubuwwat kí, hálánki main ne use nahín bhejá, aur us ne tum ko jhúthí ummed diláí; 32 is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekho, main Nakhalámí Sama'iyáh ko aur us kí nasl ko sazá dúngá; us ká koí ádmí na hogá jo in logon ke darmiyán base, aur wuh us nekí ko, jo main apne logon se karúngá, hargiz na dekhegá, KHUDÁWAND farmátá hai; kyúnki us ne KHUDÁWAND ke khiláf fitnaangez báten kahí hain.

30 Wuh kalám jo KHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá: 2 KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá yún farmátá hai, ki Yih sab báten jo main ne tujh se kahín kitáb men likh. 3 Kyúnki dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki main apní qaum Isráíl aur Yahúdáh kí asírí ko mauqúf karáúngá, KHUDÁWAND farmátá hai: aur main un ko us mulk men wápas láúngá, jo main ne un ke bápdádá ko diyá, aur wuh us ke málik honge.

4 Aur wuh báten jo KHUDÁWAND ne Isráíl aur Yahúdáh kí bábat farmáín, yih hain, 5 ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Ham ne harbarí kí áwáz suní, khauf hai aur salámatí nahín. 6 Ab púchho, aur dekho, kyá kabhí kisí mard ko dard i zih lagá? kyá sabab hai, ki main har ek mard ko zachche kí mánind apne háth kamar par rakkhe dekhtá hún, aur sab ke chihre zard ho gaye hain? 7 Afsos, wuh din bará hai, us kí misál nahín: wuh Ya'qúb kí musíbat ká waqt hai; par wuh us se riháí páegá. 8 Aur us roz yún hogá, RABB u'l afwáj farmátá hai, kí main us ká júá terí gardan par se torúngá, aur tere bandhanon ko khol dálúngá; aur begáne phir tujh se khidmat na karáenge: 9 par wuh KHUDÁWAND apne Khudá kí, aur apne bádsháh Dáúd kí, jise main un ke liye barpá karúngá, khidmat karenge. 10 Is liye, ai mere khádim Ya'qúb, hirásán na ho, KHUDÁWAND farmátá hai; aur ai Isráíl, ghabrá na já: kyúnki dekh, main tujhe dúr se aur terí aulád ko asírí kí sarzamín se chhuráúngá; aur Ya'qúb wápas áegá, aur árám o ráhat se rahegá, aur koí use na daráegá. 11 Kyúnki main tere sáth hún, KHUDÁWAND farmátá hai, táki tujhe bacháun: agarchi main sab qaumon ko jin men main ne tujhe tittar bittar kiyá, tamám kar dálúngá, taubhí tujhe tamám na karúngá; balki tujhe munásib tambíh karúngá, aur hargiz besazá na chhorúngá.

12 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Terí khastagí lá'iláj aur terá zakhm sakht dardnák hai. 13 Terá himáyatí koí nahín jo terí marhampattí kare: tere pás koí shifábakhsh dawá nahín. 14 Tere

sab cháhnewále tujhe bhúl gaye; wuh tere tálib nahín hain: fi'lhaqíqat main ne tujhe dushman kí mánind gháyal kiyá, aur sangdil kí tarah tádíb kí; is liye ki terí badkirdárí baṛh gayí, aur tere gunáh ziyáda ho gaye. 15 Tú apní ḳhastagí ke sabab se kyún chillátí hai? terá dard lá'iláj hai: is liye ki terí badkirdárí niháyat baṛh gayí, aur tere gunáh ziyáda ho gaye, main ne tujh se aisá kiyá. 16 Taubhí wuh sab jo tujhe nigalte hain, nigle jáenge; aur tere sab dushman asírí men jáenge, aur jo tujhe gárat karte hain ḳhud gárat honge; aur main un sab ko jo tujhe lúṭte hain luṭá dúngá. 17 Kyúnki main phir tujhe tandurustí aur tere zaḳhmon se shifá baḳhshúngá, Ḳhudáwand farmátá hai; kyúnki unhon ne terá nám Mardúda rakkhá, ki Yih Siyyún hai, jise koí nahín púchhtá. 18 Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, main Ya'qúb ke ḳhaimon kí asírí ko mauqúf karúngá, aur us ke maskanon par rahmat karúngá; aur shahr apne hí paháṛ par banáyá jáegá, aur qasr apne hí maqám par ábád ho jáegá. 19 Aur un men se shukrguzárí aur ḳhushí karnewálon kí áwáz áegí; aur main un ko afzáish baḳhshúngá, aur wuh thoṛe na honge; main un ko shaukat baḳhshúngá, aur wuh haqír na honge. 20 Aur un kí aulád aisí hogí jaisí pahle thí, aur un kí jamá'at mere huzúr men qáim hogí, aur main un sab ko jo un par zulm karen sazá dúngá. 21 Aur un ká hákim un hí men se hogá, aur un ká farmánrawá un hí ke darmiyán se paidá hogá; aur main use qurbat baḳhshúngá aur wuh mere nazdík áegá: kyúnki kaun hai jis ne yih jur'at ki ho, ki mere pás áe? Ḳhudáwand farmátá hai. 22 Aur tum mere log hoge, aur main tumhárá Ḳhudá húngá.

23 Dekh, Ḳhudáwand ke qahr i shadíd kí ándhí chaltí hai: yih tez túfán sharíron ke sir par ṭúṭ paṛegá. 24 Jab tak yih sab kuchh na ho le, aur Ḳhudáwand apne dil ke maqsad púre na kar le, us ká qahr i shadíd mauqúf na hogá: tum áḳhirí dinon men ise samjhoge.

31 Ḳhudáwand farmátá hai, Main us waqt Isráíl ke sab gharánon ká Ḳhudá húngá, aur wuh mere log honge. 2 Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Isráíl men se jo log talwár se bache jab wuh ráhat kí talásh men gaye, to biyábán men maqbúl ṭhahre. 3 Ḳhudáwand qadím se mujh par záhir húá, aur kahá, ki Main ne tujh se abadí mahabbat rakkhí: isí liye main ne apní shafaqat tujh par baṛháí. 4 Ai Isráíl kí kunwárí, main tujhe phir ábád karúngá, aur tú ábád hojáegí: tú phir daf uṭhákar árásta hogí, aur ḳhushí karnewálon ke nách men shámil hone ko niklegí. 5 Tú phir Sámariya ke paháṛon par tákistán lagáegí: bág lagánewále lagáenge, aur us ká phal kháenge. 6 Kyúnki ek din áegá, ki Ifráím kí paháṛiyon par nigahbán pukárenge, ki Uṭho, ham Siyyún par Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke huzúr chalen. 7 Kyúnki Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Ya'qúb ke liye ḳhushí se gáo, aur qaumon kí sartáj ke liye lalkáro: manádí karo, hamd karo, aur kaho, Ai Ḳhudáwand, apne logon ko ya'ní Isráíl ke baqiye ko bachá. 8 Dekho, main shimálí mulk se un ko láúngá, aur zamín kí sarhaddon se un ko jama' karúngá, aur un men andhe aur langṛe aur hámila aur zachcha sab honge: un kí baṛí jamá'at yahán wápas áegí. 9 Wuh rote aur munáját karte húe áenge, main un kí rahbarí karúngá: main un ko pání kí nadiyon kí taraf ráh i rást par chaláúngá, jis men wuh ṭhokar na kháenge; kyúnki main Isráíl ká báp hún, aur Ifráím merá pahlauṭhá hai.

10 Ai qaumo, Ḳhudáwand ká kalám suno, aur dúr ke jazíron men manádí karo; aur kaho, ki Jis ne Isráíl ko tittar bittar kiyá, wuhí use jama' caregá, aur us kí aisí nigahbání karegá, jaisí gadariyá apne galle kí. 11 Kyúnki Ḳhudáwand ne Ya'qúb ká fidya diyá hai, aur use us ke háth se jo us se zoráwar thá rihái baḳhshí hai. 12 Pas wuh áenge aur Siyyún kí choṭí par gáenge, aur Ḳhudáwand kí ni'maton ya'ní ánáj, aur mai, aur tel, aur gáe bail ke, aur bheṛ bakrí ke bachchon kí taraf ikaṭṭhe rawán honge: aur un kí ján seráb bág kí mánind hogí; aur wuh phir kabhí gamzada na honge. 13 Us waqt kunwáriyán aur pír o jawán ḳhushí se raqs karenge: kyúnki main un ke gam ko ḳhushí se badal

dúngá, aur un ko tasallí dekar gam ke ba'd shádmán karúngá. 14 Aur main káhinon kí ján ko chiknáí se ser karúngá, aur mere log merí ni'maton se ásúda honge, KHUDÁWAND farmátá hai.

15 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Rámah men ek áwáz sunáí dí, nauha aur zár zár roná, Rákhil apne bachchon ko ro rahí hai; wuh apne bachchon kí bábat tasallípazír nahín hotí, kyúnki wuh nahín hain. 16 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Apní zárí kí áwáz ko rok, aur apní ánkhon ko ánsúon se báz rakh: kyúnki terí mihnat ke liye ajr hai, KHUDÁWAND farmátá hai; aur wuh dushman ke mulk se wápas áenge. 17 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Terí 'áqibat kí bábat ummed hai, kyúnki tere bachche phir apní hudúd men dákhil honge. 18 Fi'lhaqíqat main ne Ifráím ko apne áp par yún mátam karte suná, ki Tú ne mujhe tambíh kí, aur main ne us bachhre kí mánind jo sadháyá nahín gayá, tambíh páí: tú mujhe pher, to main phirúngá; kyúnki tú hí merá KHUDÁWAND Khudá hai. 19 Kyúnki phirne ke ba'd main ne tauba kí; aur tarbiyat páne ke ba'd main ne apní rán par háth márá: main sharminda, balki pareshán i khátir húá, is liye ki main ne apní jawání kí malámat utháí thí. 20 Kyá Ifráím merá piyárá betá hai? kyá wuh pasandída farzand hai? kyúnki jab jab main us ke khiláf kuchh kahtá hún, to use jí ján se yád kartá hún: is liye merá dil us ke liye betáb hai; main yaqínan us par rahmat karúngá, KHUDÁWAND farmátá hai.

21 Apne liye sutún khare kar, apne liye khambhe baná: us sháhráh par dil lagá, hán, usí ráh se jis se tú gayí thí wápas á: ai Isráíl kí kunwárí, apne in shahron men wápas á. 22 Ai bargashta betí, tú kab tak áwára phiregí? kyúnki KHUDÁWAND ne zamín par ek nayí chíz paidá kí hai, ki 'aurat mard kí himáyat karegí.

23 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Jab main un ke asíron ko wápas láúngá, to wuh Yahúdáh ke mulk aur us ke shahron men phir yún kahenge, Ai sadáqat ke maskan, ai koh i muqaddas, KHUDÁWAND tujhe barakat bakhshe. 24 Aur Yahúdáh aur us ke sab shahr us men ikatthe sukúnat karenge; kisán aur wuh jo galle liye phirte hain. 25 Kyúnki main ne thakí ján ko ásúda, aur har gamgín rúh ko ser kiyá hai. 26 Ab main ne bedár hokar nigáh kí; aur merí nínd mere liye míthí thí. 27 Dekho, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, jab main Isráíl ke ghar men aur Yahúdáh ke ghar men insán ká bíj aur haiwán ká bíj boúngá. 28 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Jis tarah main ne un kí ghát men baithkar un ko ukhárá, aur dháyá, aur giráyá, aur barbád kiyá, aur dukh diyá; usí tarah main nigahbání karke un ko banáúngá aur lagáúngá. 29 Un aiyám men phir yún na kahenge, ki Bápdádá ne kachche angúr kháe, aur aulád ke dánt khatte ho gaye 30 Kyúnki har ek apní hí badkirdárí ke sabab se maregá: har ek jo kachche angúr khátá hai, usí ke dánt khatte honge.

31 Dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, jab main Isráíl ke gharáne aur Yahúdáh ke gharáne ke sáth nayá 'ahd bándhúngá: 32 us 'ahd ke mutábiq nahín jo main ne un ke bápdádá se kiyá, jab main ne un kí dastgírí kí, táki un ko mulk i Misr se nikál láún; aur unhon ne mere us 'ahd ko torá, agarchi main un ká málik thá, KHUDÁWAND farmátá hai. 33 Balki yih wuh 'ahd hai, jo main un dinon ke ba'd Isráíl ke gharáne se bándhúngá, KHUDÁWAND farmátá hai; main apní sharí'at un ke bátin men rakkhúngá, aur un ke dil par use likhúngá: aur main un ká Khudá húngá, aur wuh mere log honge: 34 aur wuh phir apne apne parausí aur apne apne bháí ko yih kahkar ta'lím nahín denge, ki KHUDÁWAND ko pahcháno: kyúnki chhote se bare tak wuh sab mujhe jánenge, KHUDÁWAND farmátá hai: is liye ki main un kí badkirdárí ko bakhsh dúngá, aur un ke gunáh ko yád na karúngá. 35 KHUDÁWAND jis ne din kí raushní ke liye súraj ko muqarrar kiyá, aur jis ne rát kí raushní ke liye chánd aur sitáron ká nizám qáim kiyá, jo samundar ko maujzan kartá hai, jis se us kí lahren shor kartí hain, yún farmátá hai; us ká nám RABB u'l afwáj hai.

36 ḲHUDÁWAND farmátá hai, Agar yih nizám mere huzúr se mauqúf ho jáe, to Isráíl kí nasl bhí mere sámne se játí rahegí, ki hamesha tak phir qaum na ho. 37 ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agar koí úpar ásmán ko náp sake, aur níche zamín kí bunyád ká patá lagá le, to main bhí baní Isráíl ko un ke sab a'mál ke sabab se radd kar dúngá, ḲHUDÁWAND farmátá hai. 38 Dekh, wuh din áte hain, ḲHUDÁWAND farmátá hai, ki yih shahr Hananel ke burj se kone ke phátak tak ḲHUDÁWAND ke liye ta'mír kiyá jáegá. 39 Aur phir jaríb sídhí koh i Járeb par se hotí húí Jo'átah ko gher legí. 40 Aur láshon aur rákh kí tamám wádí aur sab khet Qidron ke nále tak, aur ghoṛe phátak ke kone tak mashriq kí taraf ḲHUDÁWAND ke liye muqaddas honge; phir wuh hamesha tak na kabhí ukháṛá, na giráyá jáegá.

32 Wuh kalám jo sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ke daswen baras men jo Nabúkadrazar ká aṭhárahwán baras thá, ḲHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá. 2 Aur us waqt sháh i Bábul kí fauj Yarúshalem ká muhásara kiye paṛí thí: aur Yarmiyáh nabí sháh i Yahúdáh ke ghar men qaidkháne ke sahn men band thá. 3 Kyúnki sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ne use yih kahkar qaid kiyá, ki Tú kyún nubuwwat kartá aur kahtá hai, ki ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main is shahr ko sháh i Bábul ke hawále kar dúngá, aur wuh use le legá; 4 aur sháh i Yahúdáh Sidqiyáh Kasdíon ke háth se na bachegá, balki zarúr sháh i Bábul ke hawále kiyá jáegá, aur us se rúbarú báten karegá, aur donon kí ánkhen muqábil hongí; 5 aur wuh Sidqiyáh ko Bábul men le jáegá, aur jab tak main us ko yád na farmáún, wuh wahín rahegá, ḲHUDÁWAND farmátá hai: harchand tum Kasdíon ke sáth jang karoge, par kámyáb na hoge?

6 Tab Yarmiyáh ne kahá, ki ḲHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, aur us ne farmáyá, 7 Dekh, tere chachá Salúm ká beṭá Hanamel tere pás ákar kahegá, ki Merá khet, jo 'Anatot men hai, apne liye ḳharíd le: kyúnki us ko chhuṛáná terá haqq hai. 8 Tab mere chachá ká beṭá Hanamel qaidkháne ke sahn men mere pás áyá, aur jaisá ḲHUDÁWAND ne farmáyá thá, mujh se kahá, ki Merá khet, jo 'Anatot men Binyamín ke 'iláqe men hai, ḳharíd le: kyúnki yih terá maurúsí haqq hai, aur us ko chhuṛáná terá kám hai; use apne liye ḳharíd le. Tab main ne jáná, ki yih ḲHUDÁWAND ká kalám hai. 9 Aur main ne us khet ko jo 'Anatot men thá, apne chachá ke beṭe Hanamel se ḳharíd liyá, aur naqd sattar misqál chándí tolkar use dí. 10 Aur main ne ek qabála likhá, aur us par muhr kí, aur gawáh ṭhahráe, aur chándí tarázú men tolkar use dí. 11 So main ne us qabále ko liyá, ya'ní wuh jo áín aur dastúr ke mutábiq sar ba muhr thá, aur wuh jo khulá thá: 12 aur main ne us qabále ko apne chachá ke beṭe Hanamel ke sámne aur un gawáhon ke rúbarú jinhon ne apne nám qabále par likhe the, un sab Yahúdíon ke rúbarú jo qaidkháne ke sahn men baiṭhe the, Bárúk bin Naiyiriyáh bin Mahasiyáh ko saunpá. 13 Aur main ne un ke rúbarú Bárúk ko tákíd kí, 14 ki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Yih kágazát le, ya'ní yih qabála jo sar ba muhr hai, aur yih jo khulá hai, aur un ko miṭṭí ke bartan men rakh, táki bahut dinon tak mahfúz rahen. 15 Kyúnki RABB u'l afwáj Isráíl ká Ḳhudá yún farmátá hai, ki Is mulk men phir gharon aur kheton aur tákistánon kí ḳharíd o farokht hogí.

16 Bárúk bin Naiyiriyáh ko qabála dene ke ba'd main ne ḲHUDÁWAND se yún du'á kí, 17 A'h, ai ḲHUDÁWAND Ḳhudá! dekh, tú ne apní 'azím qudrat aur apne baland bázú se ásmán aur zamín ko paidá kiyá: aur tere liye koí kám mushkil nahín hai: 18 tú hazáron par shafaqat kartá hai, aur bápdádá kí badkirdárí ká badla un ke ba'd un kí aulád ke dáman men ḍál detá hai: jis ká nám Ḳhudá e 'azím o qádir RABB u'l afwáj hai: 19 mashwarat men buzurg, aur kám men qudratwálá hai: baní A'dam kí sab ráhen tere zer i nazar hain; táki har ek ko us kí rawish ke muwáfiq aur us ke a'mál ke phal ke mutábiq ajr de: 20 jis ne mulk i Misr men áj tak, aur Isráíl

aur dúsre logon men nishán aur 'ajáib dikháe; aur apne liye nám paidá kiyá, jaisá ki is zamáne men hai; 21 kyúnki tú apní qaum Isráíl ko mulk i Misr se nishánon, aur 'ajáib, aur qawí háth, aur baland bázú se, aur barí haibat ke sáth nikál láyá; 22 aur yih mulk un ko diyá, jise dene kí tú ne un ke báp-dádá se qasam kháí thí, aisá mulk jis men dúdh aur shahd bahtá hai; 23 aur wuh ákar us ke málik ho gaye; lekin wuh na terí áwáz ke shanawá húe, aur na terí sharí'at par chale; aur jo kuchh tú ne karne ko kahá unhon ne nahín kiyá: is liye tú yih sab musíbat un par láyá: 24 damdamon ko dekh, wuh shahr tak á pahunche hain, ki use fath kar len; aur shahr talwár aur kál aur wabá ke sabab se Kasdíon ke hawále kar diyá gayá hai, jo us par charh áe: aur jo kuchh tú ne farmáyá, púrá húá; aur tú áp dekhtá hai. 25 Taubhí, ai Khudáwand Khudá, tú ne mujh se farmáyá, ki Wuh khet rupaya dekar apne liye kharíd le, aur gawáh thahrá le; hálánki yih shahr Kasdíon ke hawále kar diyá gayá.

26 Tab Khudáwand ká kalám Yarmiyáh par názil húá, ki 27 Dekh, main Khudáwand tamám bashar ká Khudá hún: kyá mere liye koí kám dushwár hai?

28 Is liye Khudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, main is shahr ko Kasdíon ke aur sháh i Bábul Nabúkadrazar ke hawále kar dúngá, aur wuh ise le legá: 29 aur Kasdí jo is shahr par charháí karte hain, ákar is ko ág lagáenge, aur ise un gharon samet jaláenge, jin kí chhaton par logon ne Ba'l ke liye bakhúr jaláyá, aur gairma'búdon ke liye tapáwan tapáe, ki mujhe gazabnák karen. 30 Kyúnki baní Isráíl aur baní Yahúdáh apní jawání se ab tak faqat wuhí karte áe hain, jo merí nazar men burá hai: kyúnki baní Isráíl ne apne a'mál se mujhe gazabnák hí kiyá, Khudáwand farmátá hai. 31 Kyúnki yih shahr jis din se unhon ne ise ta'mír kiyá, áj ke din tak mere qahr aur gazab ká bá'is ho rahá hai; táki main ise apne sámne se dúr karún: 32 baní Isráíl aur baní Yahúdáh kí tamám badí ke bá'is jo unhon ne, aur un ke bádsháhon ne, aur umará aur káhinon aur nabíon ne, aur Yahúdáh ke logon aur Yarúshalem ke báshindon ne kí, táki mujhe gazabnák karen. 33 Kyúnki unhon ne merí taraf píth kí, aur munh na kiyá: harchand main ne un ko sikháyá, aur barwaqt ta'lím dí, taubhí unhon ne kán na lagáyá ki tarbiyatpazír hon; 34 balki us ghar men jo mere nám se kahlátá hai, apní makrúhát rakkhín, táki use nápák karen. 35 Aur unhon ne Ba'l ke únche maqám jo bin Hinnúm kí wádí men hain banáe, táki apne beton aur betiyon ko Molik ke liye ág men se guzáren, jis ká main ne un ko hukm nahín diyá, aur na mere khayál men áyá, ki wuh aisá makrúh kám karke Yahúdáh ko gunahgár banáen.

36 Aur ab is shahr kí bábat jis ke haqq men tum kahte ho, ki Talwár, aur kál, aur wabá ke wasíle se wuh sháh i Bábul ke hawále kiyá jáegá, Khudáwand, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, 37 Dekh, main un ko un sab mulkon se jahán main ne un ko apne gaiz o gazab aur qahr i shadíd se hánk diyá hai jama' karúngá; aur is maqám men wápas láúngá, aur un ko amn se ábád karúngá: 38 aur wuh mere log honge, aur main un ká Khudá húngá: 39 aur main un ko yakdil aur yakrawish baná dúngá; aur wuh apní aur apne ba'd apní aulád kí bhaláí ke liye hamesha mujh se darte rahenge. 40 Aur main un se abadí 'ahd karúngá, ki un ke sáth bhaláí karne se báz na áúngá; aur main apná khauf un ke dil men dálúngá, táki wuh mujh se bargashta na hon. 41 Hán, main un se khush hokar un se nekí karúngá, aur yaqínan dil o ján se un ko is mulk men lagáúngá. 42 Kyúnki Khudáwand yún farmátá hai, ki Jis tarah main in logon par yih tamám balá e 'azím láyá hún, usí tarah wuh tamám nekí jis ká main ne un se wa'da kiyá hai, un se karúngá. 43 Aur is mulk men jis kí bábat tum kahte ho, ki Wuh wírán hai, wahán na insán hai na haiwán, wuh Kasdíon ke hawále kiyá gayá; phir khet kharíde jáenge. 44 Binyamín ke 'iláqe men aur Yarúshalem kí nawáhí men aur Yahúdáh ke shahron men aur kohistán ke, aur wádí ke, aur junúb ke shahron men log rupaya dekar khet kharídenge; aur qabále

likhákar un par muhr lagáenge, aur gawáh ṭhahráenge; kyúnki main un kí asírí ko mauqúf kar dúngá, KHUDÁWAND farmátá hai.

33 Hanoz Yarmiyáh qaidkháne ke sahn men band thá, ki KHUDÁWAND ká kalám dobára us par názil húá, ki 2 KHUDÁWAND jo púrá kartá, aur banátá, aur qáim kartá hai, jis ká nám YAHOWÁH hai, yún farmátá hai, 3 ki Mujhe pukár, aur main tujhe jawáb dúngá, aur baṛí baṛí aur gahrí báten jin ko tú nahín jántá, tujh par záhir karúngá. 4 Kyúnki KHUDÁWAND, Isráil ká Khudá, is shahr ke gharon kí bábat aur sháhán i Yahúdáh ke gharon kí bábat jo damdamon aur talwár ke bá'is girá diye gaye hain, yún farmátá hai, 5 ki Wuh Kasdíon se laṛne áe hain, aur un ko ádmíon kí láshon se bharenge, jin ko main ne apne qahr o gazab se qatl kiyá hai, aur jin kí tamám sharárat ke sabab se main ne is shahr se apná munh chhipáyá hai. 6 Dekh, main use sihhat o tandurustí bakhshúngá, main un ko shifá dúngá; aur amn o salámatí kí kasrat un par záhir karúngá. 7 Aur main Yahúdáh aur Isráil ko asírí se wápas láúngá, aur un ko pahle kí tarah banáúngá. 8 Aur main un ko un kí sárí badkirdárí se jo unhon ne mere khiláf kí hai pák karúngá; aur main un kí sárí badkirdárí, jis se wuh mere gunahgár húe, aur jis se unhon ne mere khiláf bagáwat kí hai, mu'áf karúngá. 9 Aur yih mere liye rú e zamín kí sab qaumon ke sámne musarratbakhsh nám aur sitáish o jalál ká bá'is hogá: wuh us sab bhaláí ká jo main un se kartá hún zikr sunengí, aur us bhaláí aur salámatí ke sabab se jo main in ke liye muhaiyá kartá hún ḍarengí aur kánpengí. 10 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Is maqám men jis kí bábat tum kahte ho, ki Wuh wírán hai, wahán na insán hai na haiwán, ya'ní Yahúdáh ke shahron men aur Yarúshalem ke bázáron men, jo wírán hain, jahán na insán hain, na báshinde, na haiwán, 11 khushí aur shádmání kí áwáz, dulhe aur dulhan kí áwáz, aur un kí áwáz suní jáegí jo kahte hain, RABB u'l afwáj kí sitáish karo, kyúnki KHUDÁWAND bhalá hai, aur us kí shafaqat abadí hai: hán, un kí áwáz jo KHUDÁWAND ke ghar men shukrguzárí kí qurbání láenge; kyúnki KHUDÁWAND farmátá hai, Main is mulk ke asíron ko wápas lákar bahál karúngá. 12 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Is wírán jagah aur is ke sab shahron men, jahán na insán hai na haiwán, phir charwáhon ke rahne ke makán honge, jo apne gallon ko biṭháenge. 13 Kohistán ke shahron men aur wádí ke aur junúb ke shahron men, aur Binyamín ke 'iláqe men, aur Yarúshalem kí nawáhí men, aur Yahúdáh ke shahron men phir galle ginnewále ke háth ke níche se guzrenge, KHUDÁWAND farmátá hai.

14 Dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki wuh nek bát jo main ne Isráil ke gharáne aur Yahúdáh ke gharáne ke haqq men farmáí hai, púrí karúngá. 15 Un hí aiyám men aur usí waqt main Dáúd ke liye sadáqat kí shákh paidá karúngá; aur wuh mulk men 'adálat o sadáqat se 'amal karegá. 16 Un dinon men Yahúdáh naját páegá, aur Yarúshalem salámatí se sukúnat karegá: aur KHUDÁWAND hamárí sadáqat us ká nám hogá. 17 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Isráil ke gharáne ke takht par baiṭhne ke liye Dáúd ko kabhí ádmí kí kamí na hogí; 18 aur na Láwí káhinon ko ádmíon kí kamí hogí, jo mere huzúr sokhtaní qurbáníán guzránen, aur hadye chaṛháen aur hamesha qurbání karen. 19 Phir KHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh par názil húá, 20 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agar tum merá wuh 'ahd, jo main ne din se aur rát se kiyá, toṛ sako, ki din aur rát apne apne waqt par na hon; 21 to merá wuh 'ahd bhí, jo main ne apne khádim Dáúd se kiyá, ṭúṭ saktá hai, ki us ke takht par bádsháhí karne ko beṭá na ho; aur wuh 'ahd bhí jo apne khidmatguzár Láwí káhinon se kiyá. 22 Jaise ajrám i falak beshumár hain, aur samundar kí ret beandáza hai; waise hí main apne bande Dáúd kí nasl ko, aur Láwíon ko jo merí khidmat karte hain, firáwání bakhshúngá. 23 Phir KHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh par názil húá, 24 ki Kyá tú nahín dekhtá, ki yih log kyá kahte hain, ki Jin do gharánon ko KHUDÁWAND ne chuná, un ko us ne radd kar diyá? yún wuh mere logon ko haqír jánte hain, ki goyá un ke

nazdík wuh qaum hí nahín rahe. 25 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Agar din aur rát ke sáth merá 'ahd na ho, aur agar main ne ásmán aur zamín ká nizám muqarrar na kiyá ho; 26 to main Ya'qúb kí nasl ko aur apne khádim Dáúd kí nasl ko radd karúngá, táki main Abrahám aur Izháq aur Ya'qúb kí nasl par hukúmat karne ke liye us ke farzandon men se kisí ko na lún: balki main to un ko asírí se wápas láúngá, aur un par rahm karúngá.

34 Jab sháh i Bábul Nabúkadrazar aur us kí tamám fauj aur rú e zamín kí tamám saltanaten jo us kí farmánrawáí men thín, aur sab aqwám Yarúshalem aur us kí sab bastiyon ke khiláf jang kar rahí thín, tab KHUDÁWAND ká yih kalám Yarmiyáh nabí par názil húá, 2 ki KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Já, aur sháh i Yahúdáh Sidqiyáh se kah de, ki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main is shahr ko sháh i Bábul ke hawále kar dúngá, aur wuh ise ág se jaláegá: 3 aur tú us ke háth se na bachegá, balki zarúr pakrá jáegá, aur us ke hawále kiyá jáegá; aur terí ánkhen sháh i Bábul kí ánkhon ko dekhengí, aur wuh rúbarú tujh se báten karegá, aur tú Bábul ko jáegá. 4 Taubhí, ai sháh i Yahúdáh Sidqiyáh, KHUDÁWAND ká kalám sun: terí bábat KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú talwár se qatl na kiyá jáegá, 5 tú amn kí hálat men maregá, aur jis tarah tere bápdádá ya'ní tujh se pahle bádsháhon ke liye khushbú jaláte the, usí tarah tere liye bhí jaláenge; aur tujh par nauha karenge, aur kahenge, Háe áqá! kyúnki main ne yih bát kahí hai, KHUDÁWAND farmátá hai. 6 Tab Yarmiyáh nabí ne yih sab báten sháh i Yahúdáh Sidqiyáh se Yarúshalem men kahín, 7 jab ki sháh i Bábul kí fauj Yarúshalem aur Yahúdáh ke shahron se jo bach rahe the, ya'ní Lakís aur 'Azíqah se lar rahí thí; kyúnki Yahúdáh ke shahron men se yihí hasín shahr báqí the.

8 Wuh kalám jo KHUDÁWAND kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, jab Sidqiyáh bádsháh ne Yarúshalem ke sab logon se 'ahd o paimán kiyá, ki ázádí kí manádí kí jáe; 9 ki har ek apne gulám ko aur apní laundí ko, jo 'Ibrání mard yá 'aurat ho, ázád kar de, ki koí apne Yahúdí bháí se gulámí na karáe: 10 aur jab sab umará aur sab logon ne jo is 'ahd men shámil the suná, ki har ek ko lázim hai, ki apne gulám aur apní laundí ko ázád kare, aur phir un se gulámí na karáe; to unhon ne itá'at kí aur un ko ázád kar diyá: 11 par is ke ba'd wuh phir gaye, aur un gulámon aur laundiyon ko, jin ko unhon ne ázád kar diyá thá, phir wápas le áe, aur un ko tábi' karke gulám aur laundiyán baná liyá. 12 Is liye KHUDÁWAND kí taraf se yih kalám Yarmiyáh par názil húá, 13 ki KHUDÁWAND, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Main ne tumháre bápdádá se jis din main un ko mulk i Misr se aur gulámí ke ghar se nikál láyá, yih 'ahd bándhá, 14 ki Tum men se har ek apne 'Ibrání bháí ko, jo us ke háth bechá gayá ho, sát baras ke ákhir men, ya'ní jab wuh chha baras tak khidmat kar chuke, to ázád kar de: lekin tumháre bápdádá ne merí na suní, aur kán na lagáyá. 15 Aur áj hí ke din tum rujú' láe, aur wuhí kiyá, jo merí nazar men bhalá hai, ki har ek ne apne hamsáye ko ázádí ká muzhda diyá; aur tum ne us ghar men jo mere nám se kahlátá hai, mere huzúr 'ahd bándhá: 16 lekin tum ne bargashta hokar mere nám ko nápák kiyá, aur har ek ne apne gulám ko aur apní laundí ko, jin ko tum ne ázád karke un kí marzí par chhor diyá thá, phir pakarkar tábi' kiyá, ki tumháre liye gulám aur laundiyán hon. 17 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tum ne merí na suní, ki har ek apne bháí aur apne hamsáye ko ázádí ká muzhda sunáe. Dekho, KHUDÁWAND farmátá hai, main tum ko talwár aur wabá aur kál ke liye ázádí ká muzhda detá hún; aur main aisá karúngá, ki tum rú e zamín kí sab mamlukaton men dhakke kháte phiroge. 18 Aur main un ádmíon ko jinhon ne mujh se 'ahdshikaní kí, aur us 'ahd kí báten, jo unhon ne mere huzúr bándhá hai, púrí nahín kín, jab bachhre ko do tukre kiyá, aur un do tukron ke darmiyán se hokar guzre; 19 ya'ní Yahúdáh ke aur Yarúshalem ke umará aur khwájasará aur káhin aur mulk ke sab log jo bachhre ke tukron ke darmiyán se hokar guzre; 20 hán,

main un ko un ke mukhálifon aur jání dushmanon ke hawále karúngá: aur un kí láshen hawái parandon aur zamín ke darandon kí khurák hongí. 21 Aur main sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ko aur us ke umará ko un ke mukhálifon aur jání dushmanon, aur sháh i Bábul kí fauj ke, jo tum ko chhoṛkar chalí gayí, hawále kar dúngá. 22 Dekho, main hukm karúngá, Khudáwand farmátá hai, aur un ko phir is shahr kí taraf wápas láúngá; aur wuh is se laṛenge, aur fath karke ág se jaláenge: aur main Yahúdáh ke shahron ko wírán kar dúngá, ki gairábád hon.

35 Wuh kalám jo sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke aiyám men Khudáwand kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, 2 ki Tú Raikábíon ke ghar já, aur un se kalám kar, aur un ko Khudáwand ke ghar kí ek koṭhri men lákar mai pilá. 3 Tab main ne Yázaniyáh bin Yarmiyáh bin Habaziniyáh aur us ke bháiyon aur us ke sab beṭon aur Raikábíon ke tamám gharáne ko sáth liyá. 4 Aur main un ko Khudáwand ke ghar men baní Hanán bin Yajdaliyáh mard i Khudá kí koṭhrí men láyá, jo umará kí koṭhrí ke nazdik Ma'siyáh bin Salúm darbán kí koṭhrí ke úpar thí. 5 Aur main ne mai se labrez piyále aur jám Raikábíon ke gharáne ke beṭon ke áge rakkhe, aur un se kahá, Mai piyo. 6 Par unhon ne kahá, Ham mai na píenge, kyúnki hamáre báp Yúnádáb bin Raikáb ne ham ko yún hukm diyá, ki Tum hargiz mai na píná, na tum, na tumháre beṭe: 7 aur na ghar banáná, na bíj boná, na tákistán lagáná, na un ke málik honá; balki 'umr bhar khaimon men rahná; táki jis sarzamín men tum musáfir ho, tumhárí 'umr daráz ho. 8 Chunánchi ham ne apne báp Yúnádáb bin Raikáb kí bát mání, us ke hukm ke mutábiq ham aur hamárí bíwiyán aur hamáre beṭe beṭiyán kabhí mai nahín píte: 9 aur ham na rahne ke liye ghar banáte: aur na tákistán aur khet aur bíj rakhte hain: 10 par ham khaimon men base hain, aur ham ne farmánbardárí kí, aur jo kuchh hamáre báp Yúnádáb ne ham ko hukm diyá, ham ne us par 'amal kiyá hai. 11 Lekin yún húá, ki jab sháh i Bábul Nabúkadrazar is mulk par chaṛh áyá, to ham ne kahá, ki Ao, ham Kasdíon aur Arámíon kí fauj ke ḍar se Yarúshalem ko chale jáen; yún ham Yarúshalem men baste hain.

12 Tab Khudáwand ká kalám Yarmiyáh par názil húá, 13 ki Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Já, aur Yahúdáh ke ádmíon aur Yarúshalem ke báshindon se yún kah, ki Kyá tum tarbiyatpazír na hoge, ki merí báten suno, Khudáwand farmátá hai? 14 Jo báten Yúnádáb bin Raikáb ne apne beṭon ko farmáín, ki Mai na píyo, wuh bajá láe, aur áj tak mai nahín píte, balki unhon ne apne báp ke hukm ko máná: lekin main ne tum se kalám kiyá, aur barwaqt tum ko farmáyá; aur tum ne merí na suní. 15 Aur main ne apne tamám khidmatguzár nabíon ko tumháre pás bhejá, aur un ko barwaqt yih kahte húe bhejá, ki Tum har ek apní burí ráh se báz áo, aur apne a'mál ko durust karo, aur gairma'búdon kí pairawí aur 'ibádat na karo, aur jo mulk main ne tum ko aur tumháre bápdádá ko diyá hai, tum us men basoge: lekin tum ne na kán lagáyá, na merí suní. 16 Is sabab se ki Yúnádáb bin Raikáb ke beṭe apne báp ke hukm ko jo us ne un ko diyá thá bajá láe, par in logon ne merí na suní; 17 is liye Khudáwand, Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, Dekh, main Yahúdáh par aur Yarúshalem ke tamám báshindon par wuh sab musíbat, jis ká main ne un ke khiláf i'lán kiyá hai, láúngá: kyúnki main ne un se kalám kiyá, par wuh shanawá na húe; aur main ne un ko buláyá, par unhon ne jawáb na diyá. 18 Aur Yarmiyáh ne Raikábíon ke gharáne se kahá, ki Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Chúnki tum ne apne báp Yúnádáb ke hukm ko máná, aur us kí sab wasiyaton par 'amal kiyá hai, aur jo kuchh us ne tum ko farmáyá, tum bajá láe; 19 is liye Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Yúnádáb bin Raikáb ke liye mere huzúr men khaṛe hone ko kabhí ádmí kí kamí na hogí.

36 Sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke chauthe baras men yih kalám Khudáwand kí taraf se Yarmiyáh par názil húá,

2 ki Kitáb ká ek túmár le, aur wuh sab kalám jo main ne Isráíl aur Yahúdáh aur tamám aqwám ke khiláf tujh se kiyá, us din se lekar jab se main tujh se kalám karne lagá, ya'ní Yúsiyáh ke aiyám se áj ke din tak us men likh. 3 Sháyad Yahúdáh ká gharáná us tamám musíbat ká hál, jo main un par láne ká iráda rakhtá hún, sune; táki wuh sab apní burí rawish se báz áen; aur main un kí badkirdárí aur gunáh ko mu'áf karún. 4 Tab Yarmiyáh ne Bárúk bin Naiyiriyáh ko buláyá, aur Bárúk ne Khudáwand ká wuh sab kalám jo us ne Yarmiyáh se kiyá thá, us kí zabání kitáb ke us túmár men likhá. 5 Aur Yarmiyáh ne Bárúk ko hukm diyá, aur kahá, ki Main to majbúr hún; main Khudáwand ke ghar men nahín já saktá: 6 par tú já, aur Khudáwand ká wuh kalám jo tú ne mere munh se us túmár men likhá hai, Khudáwand ke ghar men roze ke din logon ko paṛhkar suná; aur tamám Yahúdáh ke logon ko bhí jo apne shahron se áe hon, tú wuhí kalám paṛhkar suná. 7 Sháyad wuh Khudáwand ke huzúr minnat karen, aur sab ke sab apní burí rawish se báz áen: kyúnki Khudáwand ká qahr o gazab jis ká us ne in logon ke khiláf i'lán kiyá hai, shadíd hai. 8 Aur Bárúk bin Naiyiriyáh ne sab kuchh jaisá Yarmiyáh nabí ne us ko farmáyá thá, waisá hí kiyá, aur Khudáwand ke ghar men Khudáwand ká kalám us kitáb se paṛhkar sunáyá.

9 Aur sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke pánchwen baras ke nauwen mahíne men yún húá, ki Yarúshalem ke sab logon ne aur un sab ne jo Yahúdáh ke shahron se Yarúshalem men áe the, Khudáwand ke huzúr roze kí manádí kí. 10 Tab Bárúk ne kitáb se Yarmiyáh kí báten Khudáwand ke ghar men Jamariyáh bin Sáfan munshí ki koṭhrí men úpar ke sahn ke darmiyán Khudáwand ke ghar ke naye pháṭak ke madkhal par sab logon ke sámne paṛh sunáín. 11 Jab Míkáyáh bin Jamariyáh bin Sáfan ne Khudáwand ká wuh sab kalám jo us kitáb men thá suná, 12 to wuh utarkar bádsháh ke ghar munshí kí koṭhrí men gayá, aur sab umará ya'ní Ilísama' munshí, aur Diláyáh bin Sama'iyáh, aur Ilnátan bin 'Akbor, aur Jamariyáh bin Sáfan, aur Sidqiyáh bin Hananiyáh, aur sab umará wahán baiṭhe the. 13 Tab Míkáyáh ne wuh sab báten jo us ne suní thín jab Bárúk kitáb se paṛhkar logon ko sunátá thá, un se bayán kín. 14 Aur sab umará ne Yahúdí bin Nataniyáh bin Salamiyáh bin Kúshí ko Bárúk ke pás yih kahkar bhejá, ki Wuh túmár jo tú ne logon ko paṛhkar sunáyá hai, apne háth men le, aur chalá á. Pas Bárúk bin Naiyiriyáh wuh túmár lekar un ke pás áyá. 15 Aur unhon ne use kahá, ki Ab baiṭh já, aur ham ko yih paṛhkar suná. Aur Bárúk ne un ko paṛhkar sunáyá. 16 Aur jab unhon ne wuh sab báten sunín, to ḍarkar ek dúsre ká munh ták̤ne lage, aur Bárúk se kahá, ki Ham yaqínan yih sab báten bádsháh se bayán karenge. 17 Aur unhon ne yih kahkar Bárúk se púchhá, ki Ham se kah, ki tú ne yih sab báten us kí zabání kyúnkar likhín? 18 Tab Bárúk ne un se kahá, Wuh yih sab báten mujhe apne munh se kahtá gayá, aur main siyáhí se kitáb men likhtá gayá. 19 Tab umará ne Bárúk se kahá, ki Já, apne áp ko aur Yarmiyáh ko chhipá; aur koí na jáne ki tum kahán ho. 20 Aur wuh bádsháh ke pás sahn men gaye; lekin us túmár ko Ilísama' munshí kí koṭhrí men rakh gaye; aur wuh báten bádsháh ko kah sunáín. 21 Tab bádsháh ne Yahúdí ko bhejá, ki túmár láe: aur wuh use Ilísama' munshí kí koṭhrí men se le áyá; aur Yahúdí ne bádsháh aur sab umará ko jo bádsháh ke huzúr khaṛe the, use paṛhkar sunáyá. 22 Aur bádsháh zamistání mahall men baiṭhá thá, kyúnki nauwán mahína thá; aur us ke sámne angíṭhí jal rahí thí. 23 Aur jab Yahúdí ne tín chár warq paṛhe, to us ne use munshí ke qalam tarásh se káṭá, aur angíṭhí kí ág men ḍál diyá, yahán tak ki tamám túmár angíṭhí kí ág se bhasam ho gayá. 24 Lekin wuh na ḍare, na unhon ne apne kapṛe pháṛe, na bádsháh ne, na us ke mulázimon men se kisí ne, jinhon ne yih sab báten suní thín. 25 Lekin Ilnátan, aur Diláyáh, aur Jamariyáh ne bádsháh se 'arz kí, ki túmár ko na jaláe: par us ne un kí ek na suní.

26 Aur bádsháh ne sháhzáda Yarahmiel ko aur Shiráyáh bin 'Azriel aur Salamiyáh bin 'Abdíel ko hukm diyá, ki Bárúk munshí aur Yarmiyáh nabí ko giriftár karen: lekin Ḳhudáwand ne un ko chhipáyá.

27 Aur jab bádsháh túmár aur un báton ko, jo Bárúk ne Yarmiyáh kí zabání likhí thín, jalá chuká, to Ḳhudáwand ká yih kalám Yarmiyáh par názil húá, 28 ki Tú dúsrá túmár le, aur us men wuh sab báten likh, jo pahle túmár men thín, jise sháh i Yahúdáh Yahúyaqím ne jalá diyá. 29 Aur sháh i Yahúdáh Yahúyaqím se kah, ki Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tú ne túmár ko jalá diyá, aur kahá hai, ki Tú ne us men yún kyún likhá, ki Sháh i Bábul yaqínan áegá, aur is mulk ko gárat karegá, aur na is men insán báqí chhoṛegá, na haiwán? 30 Is liye sháh i Yahúdáh Yahúyaqím kí bábat Ḳhudáwand yún farmátá hai ki Us kí nasl men se koí na rahegá, jo Dáúd ke taḳht par baiṭhe: aur us kí lásh phenkí jáegí, táki din ko garmí men, aur rát ko pále men paṛí rahe. 31 Aur main us ko aur us kí nasl ko aur us ke mulázimon ko un kí badkirdárí kí sazá dúngá; aur main un par aur Yarúshalem ke báshindon par aur Yahúdáh ke logon par wuh sab musíbat láúngá, jis ká main ne un ke ḳhiláf i'lán kiyá, par wuh shanawá na húe. 32 Tab Yarmiyáh ne dúsrá túmár liyá, aur Bárúk bin Naiyiriyáh munshí ko diyá; aur us ne us kitáb kí sab báten jise sháh i Yahúdáh Yahúyaqím ne ág men jaláyá thá, Yarmiyáh kí zabání us men likhín: aur un ke siwá waisí hí aur bahut sí báten un men baṛhá dí gayín.

37 Aur Sidqiyáh bin Yúsiyáh jis ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ne mulk i Yahúdáh par bádsháh muqarrar kiyá thá, Kúniyáh bin Yahúyaqím kí jagah bádsháhí karne lagá. 2 Lekin na us ne, na us ke mulázimon ne, na mulk ke logon ne Ḳhudáwand kí wuh báten sunín, jo us ne Yarmiyáh nabí kí ma'rifat farmáí thín.

3 Aur Sidqiyáh bádsháh ne Yahúkal bin Salamiyáh aur Safaniyáh bin Ma'siyáh káhin kí ma'rifat Yarmiyáh nabí ko kahlá bhejá, ki Ab hamáre liye Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá se du'á kar. 4 Hanoz Yarmiyáh logon ke darmiyán áyá jáyá kartá thá: kyúnki unhon ne abhí use qaidḳháne men nahín ḍálá thá. 5 Is waqt Fir'aun kí fauj ne Misr se chaṛhái kí: aur jab Kasdíon ne jo Yarúshalem ká muhásara kiye the, is kí shuhrat suní, to wahán se chale gaye. 6 Tab Ḳhudáwand ká yih kalám Yarmiyáh nabí par názil húá, 7 ki Ḳhudáwand, Isráíl ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Tum sháh i Yahúdáh se jis ne tum ko merí taraf bhejá ki mujh se daryáft karo, yún kahná, ki Dekh, Fir'aun kí fauj jo tumhárí madad ko niklí hai, apne mulk i Misr ko lauṭ jáegí. 8 Aur Kasdí wápas ákar is shahr se laṛenge; aur ise fath karke ág se jaláenge. 9 Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Tum yih kahkar apne áp ko fareb na do, ki Kasdí zarúr hamáre pás se chale jáenge: kyúnki wuh na jáenge. 10 Aur agarchi tum Kasdíon kí tamám fauj ko jo tum se laṛtí hai, aisí shikast dete, ki un men se sirf zaḳhmí báqí rahte, taubhí wuh sab apne apne ḳhaime se uṭhte, aur is shahr ko jalá dete.

11 Aur jab Kasdíon kí fauj Fir'aun kí fauj ke ḍar se Yarúshalem ke sámne se kúch kar gayí, 12 to Yarmiyáh Yarúshalem se niklá, ki Binyamín ke 'iláqe men jákar wahán logon ke darmiyán apná hissa le. 13 Aur jab wuh Binyamín ke phátak par pahunchá, to wahán pahrewálon ká dároga thá, jis ká nám Iriyáh bin Salamiyáh bin Hananiyáh thá, aur us ne Yarmiyáh nabí ko pakṛá, aur kahá, ki Tú Kasdíon kí taraf bhágá játá hai. 14 Tab Yarmiyáh ne kahá, Yih jhúṭh hai, main Kasdíon kí taraf bhágá nahín játá: par us ne us kí ek na suní: par Iriyáh Yarmiyáh ko pakaṛkar umará ke pás láyá. 15 Aur umará Yarmiyáh par gazabnák húe, aur use márá, aur Yúnatan munshí ke ghar men use qaid kiyá; kyúnki unhon ne us ghar ko qaidḳhána baná rakkhá thá. 16 Jab Yarmiyáh qaidḳháne men aur us ke tahḳhánon men dáḳhil hokar bahut dinon tak wahán rah chuká; 17 to Sidqiyáh bádsháh ne ádmí bhejkar use nikalwáyá: aur apne mahall men us se ḳhufya taur se daryáft kiyá, ki Kyá

KHUDÁWAND kí taraf se koí kalám hai? aur Yarmiyáh ne kahá, ki Hai. Kyúnki us ne farmáya hai, ki Tú sháh i Bábul ke hawále kiyá jáegá. 18 Aur Yarmiyáh ne Sidqiyáh bádsháh se kahá, ki Main ne terá, aur tere mulázimon ká, aur in logon ká kyá gunáh kiyá hai, ki tum ne mujhe qaidkháne men dálá hai? 19 Ab tumháre nabí kahán hain, jo tum se nubuwwat karte aur kahte the, ki Sháh i Bábul tum par aur is mulk par charhái nahín karegá? 20 Ab, ai bádsháh, mere áqá, merí sun; merí darkhwást qubúl farmá, aur mujhe Yúnatan munshí ke ghar men wápas na bhej, aisá na ho, ki main wahán mar jáún. 21 Tab Sidqiyáh bádsháh ne hukm diyá, aur unhon ne Yarmiyáh ko qaidkháne ke sahn men rakkhá, aur har roz use nánbáíon ke mahalle se ek roṭí lekar dete rahe, jab tak ki shahr men roṭí mil saktí thí. Pas Yarmiyáh qaidkháne ke sahn men rahá.

38 Phir Safatiyáh bin Mattán aur Jidaliyáh bin Fashhúr aur Yúkal bin Salamiyáh aur Fashhúr bin Malkiyáh ne wuh báten jo Yarmiyáh sab logon se kahtá thá sunín; wuh kahtá thá, 2 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Jo koí is shahr men rahegá, wuh talwár aur kál aur wabá se maregá; aur jo Kasdíon men já milegá, wuh zinda rahegá, aur us kí ján us ke liye ganímat hogí, aur wuh jítá rahegá. 3 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Yih shahr yaqínan sháh i Bábul kí fauj ke hawále kar diyá jáegá, aur wuh ise le legá. 4 Is liye umará ne bádsháh se kahá, Ham tujh se 'arz karte hain ki is ádmí ko qatl karwá; kyúnki yih jangí mardon ke háthon ko, jo is shahr men báqí hain, aur sab logon ke háthon ko un se aisí báten kahkar sust kartá hai: kyúnki yih shakhs in logon ká khairkhwáh nahín, balki badkhwáh hai. 5 Tab Sidqiyáh bádsháh ne kahá, Wuh tumháre qábú men hai: kyúnki bádsháh tumháre khiláf kuchh nahín kar saktá. 6 Tab unhon ne Yarmiyáh ko pakaṛkar Malkiyáh sháhzáde ke hauz men jo qaidkháne ke sahn men thá ḍál diyá: aur unhon ne Yarmiyáh ko rasse se bándhkar laṭkáyá. Aur hauz men kuchh pání na thá, balki kích thí: aur Yarmiyáh kích men dhas gayá. 7 Aur jab 'Abd Malik Kúshí ne jo sháhí mahall ke khwájasaráon men se thá suná, ki unhon ne Yarmiyáh ko hauz men ḍál diyá hai, jab ki bádsháh Binyamín ke phátak men baiṭhá thá, 8 to 'Abd Malik bádsháh ke mahall se niklá, aur bádsháh se yún 'arz kí, 9 ki Ai bádsháh, mere áqá, in logon ne Yarmiyáh nabí se jo kuchh kiyá burá kiyá; kyúnki unhon ne use hauz men ḍál diyá hai, aur wuh wahán bhúk se mar jáegá: kyúnki shahr men roṭí nahín hai. 10 Tab bádsháh ne 'Abd Malik Kúshí ko yún hukm diyá, ki Tú yahán se tís ádmí apne sáth le, aur Yarmiyáh nabí ko peshtar is se ki wuh mar jáe hauz men se nikál. 11 Aur 'Abd Malik un ádmíon ko jo us ke pás the, apne sáth lekar bádsháh ke mahall men khazáne ke níche gayá, aur puráne chithṛe aur puráne saṛe húe latte wahán se liye, aur un ko rassiyon ke wasíle se hauz men Yarmiyáh ke pás laṭkáyá. 12 Aur 'Abd Malik Kúshí ne Yarmiyáh se kahá, ki In puráne chithṛon aur saṛe húe latton ko rassí ke níche apní bagal tale rakh. Aur Yarmiyáh ne waisá hí kiyá. 13 Aur unhon ne rassiyon se Yarmiyáh ko khenchá, aur hauz se báhar nikálá: aur Yarmiyáh qaidkháne ke sahn men rahá.

14 Tab Sidqiyáh bádsháh ne Yarmiyáh nabí ko KHUDÁWAND ke ghar ke tísre madkhal men apne pás bulwáyá, aur bádsháh ne Yarmiyáh se kahá, Main tujh se ek bát púchhtá hún; tú mujh se kuchh na chhipá. 15 Aur Yarmiyáh ne Sidqiyáh se kahá, ki Agar main tujh se kholkar bayán karún, to kyá tú mujhe yaqínan qatl na karegá? aur agar main tujhe saláh dún, to tú na mánegá. 16 Tab Sidqiyáh bádsháh ne Yarmiyáh ke sámne tanhái men kahá, Zinda KHUDÁWAND kí qasam, jo hamárí jánon ká kháliq hai, ki na main tujhe qatl karúngá, aur na un ke hawále karúngá jo terí ján ke khwáhán hain. 17 Tab Yarmiyáh ne Sidqiyáh se kahá, ki KHUDÁWAND, lashkaron ká Khudá, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Yaqínan agar tú nikalkar sháh i Bábul ke umará ke pás chalá jáegá, to terí ján bach

jáegí, aur yih shahr ág se jaláyá na jáegá; aur tú aur terá gharáná zinda rahegá: 18 par agar tú sháh i Bábul ke umará ke pás na jáegá, to yih shahr Kasdíon ke hawále kar diyá jáegá, aur wuh ise jalá denge, aur tú un ke háth se rihái na páegá. 19 Aur Sidqiyáh bádsháh ne Yarmiyáh se kahá, ki Main un Yahúdíon se dartá hún, jo Kasdíon se já mile hain, aisá na ho, ki wuh mujhe un ke hawále karen, aur wuh mujh par ta'na máren. 20 Aur Yarmiyáh ne kahá, Wuh tujhe hawála na karenge; main terí minnat kartá hún, tú KHUDÁWAND kí bát, jo main tujh se kahtá hún, mán le: is se terá bhalá hogá, aur terí ján bach jáegí. 21 Par agar tú jáne se inkár kare, to yihí kalám hai jo KHUDÁWAND ne mujh par záhir kiyá, 22 ki Dekh, wuh sab 'auraten jo sháh i Yahúdáh ke mahall men báqí hain, sháh i Bábul ke umará ke pás pahunchái jáengí, aur kahengí, ki Tere doston ne tujhe fareb diyá, aur tujh par gálib áe: jab tere pánw kích men dhas gaye, to wuh ulte phir gaye. 23 Aur wuh terí sab bíwiyon aur tere beton ko Kasdíon ke pás nikál le jáenge: aur tú bhí un ke háth se rihái na páegá, balki sháh i Bábul ke háth men giriftár hogá: aur tú is shahr ke ág se jaláe jáne ká bá'is hogá. 24 Tab Sidqiyáh ne Yarmiyáh se kahá, ki In báton ko koí na jáne, to tú márá na jáegá. 25 Par agar umará sun len, ki main ne tujh se bát chít kí, aur wuh tere pás ákar kahen, ki Jo kuchh tú ne bádsháh se kahá, aur jo kuchh bádsháh ne tujh se kahá, ab ham par záhir kar: ham se na chhipá, aur ham tujhe qatl na karenge; 26 tab tú un se kahná, ki Main ne bádsháh se 'arz kí thí, ki mujhe phir Yúnatan ke ghar men wápas na bheje, ki wahán marún. 27 Tab sab umará Yarmiyáh ke pás áe, aur us se púchhá: aur us ne in sab báton ke mutábiq, jo bádsháh ne farmáí thín, un ko jawáb diyá. Aur wuh us ke pás se chup hokar chale gaye; kyúnki asl mu'ámala un ko ma'lúm na húá. 28 Aur jis din tak Yarúshalem fath na húá, Yarmiyáh qaidkháne ke sahn men rahá, aur jab Yarúshalem fath húá to wuh wahín thá.

39 Sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ke nauwen baras ke daswen mahíne men sháh i Bábul Nabúkadrazar apní tamám fauj lekar Yarúshalem par charh áyá, aur us ká muhásara kiyá. 2 Sidqiyáh ke gyárahwen baras ke chauthe mahíne kí nauwín tárikh ko shahr kí fasíl men rakhna ho gayá: 3 aur sháh i Bábul ke sab sardár ya'ní Naiyirgal Sarázar, Samgar Nabú, Sarsakím, khwájasaráon ká sardár, Naiyirgal Sarázar, majúsíon ká sardár aur sháh i Bábul ke báqí sardár dákhil húe, aur darmiyání phátak par baithe. 4 Aur sháh i Yahúdáh Sidqiyáh aur sab jangí mard un ko dekhkar bháge, aur donon díwáron ke darmiyán, jo phátak sháhí bág ke barábar thá, us se wuh rát hí rát bhág nikle, aur biyábán kí ráh lí. 5 Lekin Kasdíon kí fauj ne un ká pichhá kiyá, aur Yaríhú ke maidán men Sidqiyáh ko já liyá: aur us ko pakarkar Riblah men sháh i Bábul Nabúkadrazar ke pás Hamát ke 'iláqe men le gaye, aur us ne us par fatwá diyá. 6 Aur sháh i Bábul ne Sidqiyáh ke beton ko Riblah men us kí ánkhon ke sámne zabh kiyá: aur Yahúdáh ke sab shurafá ko bhí qatl kiyá. 7 Aur us ne Sidqiyáh kí ánkhen nikál dálín, aur Bábul ko le jáne ke liye use zanjíron se jakrá. 8 Aur Kasdíon ne sháhí mahall ko aur logon ke gharon ko ág se jalá diyá, aur Yarúshalem kí fasíl ko girá diyá. 9 Is ke ba'd jilaudáron ká sardár Nabúzarádán báqí logon ko jo shahr men rah gaye the, aur un ko jo us kí taraf hokar us ke pás bhág áe the, ya'ní qaum ke sab báqí logon ko asír karke Bábul ko le gayá. 10 Par qaum ke miskínon ko jin ke pás kuchh na thá, jilaudáron ke sardár Nabúzarádán ne Yahúdáh ke mulk men rahne diyá, aur usí waqt un ko tákistán aur khet bakhshe. 11 Aur sháh i Bábul Nabúkadrazar ne Yarmiyáh kí bábat jilaudáron ke sardár Nabúzarádán ko tákíd karke yún kahá, 12 ki Use lekar us par khúb nigáh rakh, aur use kuchh dukh na de; balki tú us se wuhí kar, jo wuh tujhe kahe. 13 So jilaudáron ke sardár Nabúzarádán Nabúshazbán khwájasaráon ke sardár aur Naiyirgal Sarázar, majúsíon ke sardár, aur Bábul ke sab sardáron

ne ádmí bhejkar 14 Yarmiyáh ko qaidkháne ke sahn se nikalwá liyá, aur Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ke supurd kiyá, ki use ghar le jáe: so wuh logon ke sáth rahne lagá.

15 Aur jab Yarmiyáh qaidkháne ke sahn men band thá, Khudáwand ká yih kalám us par názil húá, 16 ki Já, 'Abd Malik Kúshí se kah, ki Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, kí Dekh, main apní báten is shahr kí bhaláí ke liye nahín, balki kharábí ke liye, púrí karúngá; aur wuh us roz tere sámne púrí hongí. 17 Par us din main tujhe riháí dúngá, Khudáwand farmátá hai: aur tú un logon ke hawále na kiyá jáegá, jin se tú dartá hai. 18 Kyúnki main tujhe zarúr bacháúngá, aur tú talwár se márá na jáegá; balki terí ján tere liye ganímat hogí: is liye ki tú ne mujh par tawakkul kiyá, Khudáwand farmátá hai.

40 Wuh kalám jo Khudá kí taraf se Yarmiyáh par názil húá, is ke ba'd ki jilaudáron ke sardár Nabúzarádán ne us ko Rámah se rawána kar diyá, jab us ne use hathkariyon se jakrá húá un sab asíron ke darmiyán páyá, jo Yarúshalem aur Yahúdáh ke the, jin ko asír karke Bábul ko le já rahe the. 2 Aur jilaudáron ke sardár ne Yarmiyáh ko lekar us se kahá, ki Khudáwand tere Khudá ne is balá kí jo is jagah par áí khabar dí thí: 3 so Khudáwand ne use názil kiyá, aur us ne apne qaul ke mutábiq kiyá; kyúnki tum logon ne Khudáwand ká gunáh kiyá, aur us kí nahín suní, is liye tumhárá yih hál húá. 4 Aur dekh, áj main tujhe in hathkariyon se jo tere háthon men hain riháí detá hún. Agar mere sáth Bábul chalná terí nazar men bihtar ho, to chal, aur main tujh par khúb nigáh rakkhúngá; aur agar mere sáth Bábul chalná terí nazar men burá lage, to yahín rah: tamám mulk tere sámne hai; jahán terá jí cháhe aur tú munásib jáne, wahín chalá já. 5 Wuh wahín thá, ki us ne phir kahá, Tú Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ke pás, jise sháh i Bábul ne Yahúdáh ke shahron ká hákim kiyá hai, chalá já, aur logon ke darmiyán us ke sáth rah: warna jahán terí nazar men bihtar ho, wahín chalá já. Aur jilaudáron ke sardár ne use khurák aur in'ám dekar rukhsat kiyá. 6 Tab Yarmiyáh Jidaliyáh bin Akhíqám ke pás Misfáh men gayá, aur us ke sáth un logon ke darmiyán, jo us mulk men báqí rah gaye the, rahne lagá.

7 Jab lashkaron ke sab sardáron ne aur un ke ádmíon ne, jo maidán men rah gaye the, suná, ki sháh i Bábul ne Jidaliyáh bin Akhíqám ko mulk ká hákim muqarrar kiyá hai, aur mardon, aur 'auraton, aur bachchon ko, aur mamlukat ke miskínon ko jo asír hokar Bábul ko na gaye the, us ke supurd kiyá hai, 8 to Ismá'íl bin Nataniyáh aur Yúhanán, aur Yúnatan, baní Qaríh, aur Siráyáh bin Tanhúmat, aur baní 'Ifí Natúfátí, aur Yazaniyáh bin Ma'kátí, apne ádmíon ke sáth Jidaliyáh ke pás Misfáh men áe. 9 Aur Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ne un se aur un ke ádmíon se qasam khákar kahá, ki Tum Kasdíon kí khidmatguzárí se na daro: apne mulk men baso, aur sháh i Bábul kí khidmat karo, to tumhárá bhalá hogá. 10 Aur dekho, main to is liye Misfáh men rahtá hún ki jo Kasdí hamáre pás áen un kí khidmat men házir rahún: par tum mai aur tábistání mewe, aur tel jama' karke apne bartanon men rakkho, aur apne shahron men jin par tum ne qabza kiyá hai baso. 11 Aur isí tarah jab un sab Yahúdíon ne jo Moáb, aur baní Ammon, aur Adom, aur tamám mamálik men the suná, ki sháh i Bábul ne Yahúdáh ke chand logon ko rahne diyá hai, aur Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ko un par hákim muqarrar kiyá hai; 12 to sab Yahúdí har jagah se jahán wuh tittar bittar kiye gaye the laute, aur Yahúdáh ke mulk men Misfáh men Jidaliyáh ke pás áe, aur mai aur tábistání mewe kasrat se jama' kiye.

13 Aur Yúhanán bin Qaríh aur lashkaron ke sab sardár jo maidánon men the, Misfáh men Jidaliyáh ke pás áe. 14 Aur us se kahne lage, Kyá tú jántá hai, ki baní 'Ammon ke bádsháh Ba'lís ne Ismá'íl bin Nataniyáh ko is liye bhejá hai, ki tujhe qatl kare? Par Jidaliyáh bin Akhíqám ne un ká yaqín na kiyá. 15 Aur

Yúhanán bin Qaríh ne Misfáh men Jidaliyáh se tanhái men kahá, ki Ijázat ho, to main Ismá'íl bin Nataniyáh ko qatl karún, aur is ko koí na jánegá: wuh kyún tujhe qatl kare, aur sab Yahúdí, jo tere pás jama' húe hain, parágauda kiye jáen, aur Yáhúdáh ke báqí mánda log halák hon? 16 Par Jidaliyáh bin Akhíqám ne Yúhanán bin Qaríh se kahá, Tú aisá kám hargiz na karná: kyúnki tú Ismá'íl kí bábat jhúth kahtá hai.

41 Aur sátwen mahíne men yún húá, ki Ismá'íl bin Nataniyáh bin Ilísama' jo sháhí nasl se aur bádsháh ke sardáron men se thá, das ádmí sáth lekar Jidaliyáh bin Akhíqám ke pás Misfáh men áyá; aur unhon ne wahán Misfáh men milkar khána kháyá. 2 Tab Ismá'íl bin Nataniyáh un das ádmíon samet jo us ke sáth the uthá, aur Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ko, jise sháh i Bábul ne mulk ká hákim muqarrar kiyá thá, talwár se márá, aur use qatl kiyá. 3 Aur Ismá'íl ne un sab Yahúdíon ko jo Jidaliyáh ke sáth Misfáh men the, aur Kasdí sipáhíon ko jo wahán házir the qatl kiyá. 4 Aur jab wuh Jidaliyáh ko már chuká, aur kisí ko khabar na húí, to us ke dúsre din yún húá, 5 ki Sikm aur Sailá, aur Sámariya se kuchh log jo sab ke sab assí ádmí the, dárhí mundáe, aur kapre pháre, aur apne áp ko gháyal kiye, aur hadye aur lubán háthon men liye húe wahán áe, táki KHUDÁWAND ke ghar men guzránen. 6 Aur Ismá'íl bin Nataniyáh Misfáh se un ke istiqbál ko niklá, aur rotá húá chalá: aur yún húá, ki jab wuh un se milá, to un se kahne lagá, ki Jidaliyáh bin Akhíqám ke pás chalo. 7 Aur phir jab wuh shahr ke wast men pahunche, to Ismá'íl bin Nataniyáh aur us ke sáthion ne un ko qatl karke hauz men phenk diyá. 8 Par un men se das ádmí the, jinhon ne Ismá'íl se kahá, ki Ham ko qatl na kar: kyúnki hamáre gehún, aur jau, aur tel, aur shahd ke zakhíre kheton men poshída hain. So wuh báz rahá, aur un ko un ke bháiyon ke sáth qatl na kiyá. 9 Aur wuh hauz jis men Ismá'íl ne un logon kí láshon ko phenká thá, jin ko us ne Jidaliyáh ke sáth qatl kiyá, (wuhí hai, jise Ásá bádsháh ne sháh i Isráíl Ba'shá ke dar se banáyá thá,) aur Ismá'íl bin Nataniyáh ne us ko maqtúlon kí láshon se bhar diyá. 10 Tab Ismá'íl sab báqí logon ko, ya'ní sháhzádíon aur un sab logon ko jo Misfáh men rahte the, jin ko jilaudáron ke sardár Nabúzarádán ne Jidaliyáh bin Akhíqám ke supurd kiyá thá, asír karke le gayá: Ismá'íl bin Nataniyáh un ko asír karke rawána húá, ki pár hokar baní 'Ammon men já pahunche.

11 Lekin jab Yúhanán bin Qaríh ne aur lashkar ke sab sardáron ne jo us ke sáth the, Ismá'íl bin Nataniyáh kí tamám sharárat kí bábat jo us ne kí thí suná, 12 to wuh sab logon ko lekar us se larne ko gaye, aur Jiba'ún ke bare táláb par use já liyá. 13 Aur yún húá, ki jab un sab logon ne, jo Ismá'íl ke sáth the, Yúhanán bin Qaríh ko aur us ke sáth sab faují sardáron ko dekhá, to wuh khush húe. 14 Tab wuh sab log jin ko Ismá'íl Misfáh se pakar le gayá thá, palte, aur Yúhanán bin Qaríh ke pás wápas áe. 15 Par Ismá'íl bin Nataniyáh áth ádmíon ke sáth Yúhanán ke sámne se bhág niklá, aur baní 'Ammon kí taraf chalá gayá. 16 Tab Yúhanán bin Qaríh aur wuh faují sardár jo us ke hamráh the, sab báqí mánda logon ko wápas láe, jin ko Ismá'íl bin Nataniyáh Jidaliyáh bin Akhíqám ko qatl karne ke ba'd Misfáh se le gayá thá, ya'ní jangí mardon aur 'auraton aur larkon aur khwájasaráon ko, jin ko wuh Jiba'ún se wápas láyá: 17 aur wuh rawána húe aur saráe Kimhám men jo Baitlahm ke nazdík hai á rahe, táki Misr ko jáen, 18 kyúnki wuh Kasdíon se dare: is liye ki Ismá'íl bin Nataniyáh ne Jidaliyáh bin Akhíqám ko, jise sháh i Bábul ne us mulk par hákim muqarrar kiyá thá, qatl kar dálá.

42 Tab sab faují sardár aur Yúhanán bin Qaríh aur Yazaniyáh bin Húsa'iyáh aur adná o a'lá sab log áe, 2 aur Yarmiyáh nabí se kahá, Tú dekhtá hai, ki ham bahuton men se chand hí rah gaye hain: hamárí darkhwást qubúl kar aur apne KHUDÁWAND Khudá se hamáre liye, hán, is tamám baqiye ke liye, du'á kar, 3 táki KHUDÁWAND, terá Khudá, ham ko

wuh ráh jis men ham chalen, aur wuh kám jo ham karen, batlá de. 4 Tab Yarmiyáh nabí ne un se kahá, Main ne sun liyá; dekho, ab main KHUDÁWAND tumháre Khudá se tumháre kahne ke mutábiq du'á karúngá; aur jo jawáb KHUDÁWAND tum ko degá, main tum ko sunáúngá: main tum se kuchh na chhipáúngá. 5 Aur unhon ne Yarmiyáh se kahá, ki Jo kuchh KHUDÁWAND terá Khudá terí ma'rifat hám se farmáe, agar ham us par 'amal na karen, to wuh hamáre khiláf sachchá aur wafádár gawáh ho. 6 Khwáh bhalá ma'lúm ho, khwáh burá, ham KHUDÁWAND apne Khudá ká hukm, jis ke huzúr ham tujhe bhejte hain, mánenge; táki jab ham KHUDÁWAND apne Khudá kí farmánbardárí karen, to hamárá bhalá ho.

7 Ab das din ke ba'd yún húá, ki KHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh par názil húá. 8 Aur us ne Yúhanán bin Qaríh aur sab faují sardáron ko jo us ke sáth the, aur adná o a'lá sab ko buláyá, 9 aur un se kahá, ki KHUDÁWAND Isráíl ká Khudá, jis ke pás tum ne mujhe bhejá ki main us ke huzúr tumhárí darkhwást pesh karún, yún farmátá hai: 10 Agar tum is mulk men thahre rahoge, to main tum ko barbád nahín, balki ábád karúngá; aur ukhárúngá nahín, balki lagáúngá: kyúnki main us badí se jo main ne tum se kí hai báz áyá. 11 Sháh i Bábul se, jis se tum darte ho, na daro, KHUDÁWAND farmátá hai; us se na daro: kyúnki main tumháre sáth hún, ki tum ko bacháún, aur us ke háth se chhuráún. 12 Aur main tum par rahm karúngá, táki wuh tum par rahm kare, aur tum ko tumháre mulk men wápas jáne kí ijázat de. 13 Lekin agar tum kaho, ki Ham phir is mulk men na rahenge; aur KHUDÁWAND apne Khudá kí bát na mánenge; 14 aur kaho, ki Nahín; ham to mulk i Misr men jáenge, jahán na laráí dekhenge, na turhí kí áwáz sunenge, na bhúk se rotí ko tarsenge; aur ham to wahín basenge: 15 to, ai Yahúdáh ke báqí logo, KHUDÁWAND ká kalám suno. RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Agar tum wáq'í Misr men jákar basne par ámáda ho, 16 to yún hogá, ki wuh talwár jis se tum darte ho, Mulk i Misr men tum ko já legí, aur wuh kál jis se tum hirásán ho, Misr tak tumhárá píchhá karegá; aur tum wahín maroge. 17 Balki yún hogá, ki wuh sab log jo Misr ká rukh karte hain, ki wahán jákar rahen, talwár aur kál aur wabá se marenge: un men se koí báqí na rahegá, aur na koí us balá se, jo main un par názil karúngá, bachegá. 18 Kyúnki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Jis tarah merá qahr o gazab Yarúshalem ke báshindon par názil húá, usí tarah merá qahr tum par bhí, jab tum Misr men dákhil hoge, názil hogá: aur tum la'nat o hairat aur ta'n o tashní' ká bá'is hoge; aur is mulk ko tum phir na dekhoge. 19 Ai Yahúdáh ke báqí mánda logo, KHUDÁWAND ne tumhárí bábat farmáyá hai, ki Misr men na jáo: yaqín jáno, ki main ne áj tum ko jatá diyá hai. 20 Fi'lhaqíqat tum ne apní jánon ko fareb diyá hai; kyúnki tum ne mujh ko KHUDÁWAND apne Khudá ke huzúr yún kahkar bhejá, ki Tú KHUDÁWAND hamáre Khudá se hamáre liye du'á kar; aur jo kuchh KHUDÁWAND hamárá Khudá kahe, ham par záhir kar, aur ham us par 'amal karenge: 21 aur main ne áj tum par yih záhir kar diyá hai; taubhí tum ne KHUDÁWAND apne Khudá kí áwáz ko, yá kisí bát ko, jis ke liye us ne mujhe tumháre pás bhejá hai, nahín máná. 22 Ab tum yaqín jáno, ki tum us mulk men jahán jáná aur rahná cháhte ho, talwár aur kál aur wabá se maroge.

43 Aur yún húá, ki jab Yarmiyáh sab logon se wuh sab báten jo KHUDÁWAND un ke Khudá ne us kí ma'rifat farmáí thín, ya'ní yih sab báten kah chuká, 2 to Azariyáh bin Húsa'iyáh aur Yúhanán bin Qaríh aur sab magrúr logon ne Yarmiyáh se yún kahá, ki Tú jhúth boltá hai: KHUDÁWAND hamáre Khudá ne tujhe yih kahne ko nahín bhejá, ki Misr men basne ko na jáo: 3 balki Bárúk bin Naiyiriyáh tujhe ubhártá hai, ki tú hamárá mukhálif ho, táki ham Kasdíon ke háth men giriftár hon, aur wuh ham ko qatl karen, aur asír karke Bábul ko le jáen. 4 Pas Yúhanán bin Qaríh aur sab faují sardáron aur sab logon ne KHUDÁ-

WAND ká yih hukm, ki wuh Yahúdáh ke mulk men rahen, na máná. 5 Par Yúhanán bin Qaríh aur sab faují sardáron ne Yahúdáh ke sab báqí logon ko jo tamám qaumon men se jahán jahán wuh tittar bittar kiye gaye the, aur Yahúdáh ke mulk men basne ko wápas áe the, sáth liyá; 6 ya'ní mardon aur 'auraton aur bachchon, aur sháhzádíon, aur jis kisí ko jilaudáron ke sardár Nabúzarádán ne Jidaliyáh bin Akhíqám bin Sáfan ke sáth chhorá thá, aur Yarmiyáh nabí aur Bárúk bin Naiyiriyáh ko sáth liyá; 7 aur wuh mulk i Misr men áe; kyúnki unhon ne KHUDÁWAND ká hukm na máná: pas wuh Tahfanhís men pahunche. 8 Tab KHUDÁWAND ká kalám Tahfanhís men Yarmiyáh par názil húá, 9 ki Bare patthar apne háth men le, aur un ko Fir'aun ke mahall ke madkhal par, jo Tahfanhís men hai, baní Yahúdáh kí ánkhon ke sámne chúne se farsh men lagá; 10 aur un se kah, ki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekho, main apne khidmatguzár sháh i Bábul Nabúkadrazar ko buláúngá, aur in pattharon par, jin ko main ne lagáyá hai, us ká takht rakkhúngá; aur wuh in par apná qálín bichháegá. 11 Aur wuh ákar mulk i Misr ko shikast degá; aur jo maut ke liye hain maut ke, aur jo asírí ke liye hain asírí ke, aur jo talwár ke liye hain talwár ke hawále karegá. 12 Aur main Misr ke butkhánon men ág bharkáúngá, aur wuh un ko jaláegá, aur asír karke le jáegá: aur jaise charwáhá apná kaprá lapettá hai, waise hí wuh zamín i Misr ko lapetegá; aur wahán se salámat chalá jáegá. 13 Aur wuh Bait Shams ke sutúnon ko jo mulk i Misr men hain toregá, aur Misríon ke butkhánon ko ág se jalá degá.

44 Wuh kalám jo un sab Yahúdíon kí bábat jo mulk i Misr men Mijdál ke 'iláqe, aur Tahfanhís, aur Núf, aur Fatrús men baste the, Yarmiyáh par názil húá, 2 ki RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Tum ne wuh tamám musíbat, jo main Yarúshalem par aur Yahúdáh ke sab shahron par láyá hún, dekhí; aur dekho, ab wuh wírán aur gairábád hain, 3 us sharárat ke sabab se, jo unhon ne mujhe gazabnák karne ko kí, kyúnki wuh gairma'búdon ke áge bakhúrjaláne ko gaye, aur un kí 'ibádat kí, jin ko na wuh jánte the, na tum, na tumháre bápdádá. 4 Aur main ne apne tamám khidmatguzár nabíon ko tumháre pás bhejá, un ko barwaqt yún kahkar bhejá, ki Tum yih nafratí kám, jis se main nafrat rakhtá hún, na karo. 5 Par unhon ne na suná, na kán lagáyá, ki apní buráí se báz áen, aur gairma'búdon ke áge bakhúr na jaláen. 6 Is liye merá qahr o gazab názil húá, aur Yahúdáh ke shahron aur Yarúshalem ke bázáron par bharká; aur wuh kharáb aur wírán húe jaise ab hain. 7 Aur ab KHUDÁWAND, Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Tum kyún apní jánon se aisí barí badí karte ho, ki Yahúdáh men se mard o zan aur tifl o shírkhwár kát dále jáen, aur tumhárá koí báqí na rahe; 8 ki tum mulk i Misr men, jahán tum basne ko gaye ho, apne a'mál se aur gairma'búdon ke áge bakhúr jalákar mujh ko gazabnák karte ho, ki nest kiye jáo, aur rú e zamín kí sab qaumon ke darmiyán la'nat o malámat ká bá'is bano? 9 Kyá tum apne bápdádá kí sharárat aur Yahúdáh ke bádsháhon aur un kí bíwiyon kí aur khud apní aur apní bíwiyon kí sharárat, jo tum ne Yahúdáh ke mulk men aur Yarúshalem ke bazáron men kí, bhúl gaye ho? 10 Wuh áj ke din tak na firotan húe, na dare, aur merí sharí'at o áín par, jin ko main ne tumháre aur tumháre bápdádá ke sámne rakkhá, na chale. 11 Is liye RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Dekho, main tumháre khiláf ziyánkárí par ámáda húngá, táki tamám Yahúdáh ko nest karún. 12 Aur main Yahúdáh ke báqí logon ko, jinhon ne mulk i Misr ká rukh kiyá hai, ki wahán jákar basen, pakrúngá; aur wuh mulk i Misr hí men nábúd honge; wuh talwár aur kál se halák honge; un ke adná o a'lá nábúd honge, wuh talwár aur kál se faná ho jáenge: aur la'nat o hairat aur ta'n o tashní' ká bá'is honge. 13 Aur main un ko, jo mulk i Misr men basne ko játe hain, usí tarah sazá dúngá, jis tarah main ne Yarúshalem ko talwár aur kál aur

wabá se sazá dí hai: 14 pas Yahúdáh ke báqí logon men se, jo mulk i Misr men basne ko játe hain, na koí bachegá, na báqí rahegá, ki wuh Yahúdáh kí sarzamín men wápas áen, jis men ákar basne ke wuh mushtáq hain: kyúnki bhágkar bach nikalnewálon ke siwá koí wápas na áegá.

15 Tab sab mardon ne, jo jánte the ki un kí bíwiyon ne gairma'búdon ke liye bakhúr jaláyá hai, aur sab 'auraton ne jo pás khaṛí thín, ek baṛí jamá'at, ya'ní sab logon ne jo mulk i Misr men Fatrús men já base the, Yarmiyáh ko yún jawáb diyá, 16 ki Yih bát jo tú ne Ḳhudáwand ká nám lekar ham se kahí, ham kabhí na mánenge. 17 Balki ham to usí bát par 'amal karenge, jo ham khud kahte hain, ki ham ásmán kí malika ke liye bakhúr jaláenge, aur tapáwan tapáenge, jis tarah ham aur hamáre bápdádá, hamáre bádsháh, aur hamáre sardár Yahúdáh ke shahron aur Yarúshalem ke bázáron men kiyá karte the: kyúnki us waqt ham khúb kháte píte aur khushhál aur musíbaton se mahfúz the. 18 Par jab se ham ne ásmán kí malika ke liye bakhúr jaláná aur tapáwan tapáná chhoṛ diyá, tab se ham har chíz ke muhtáj hain, aur talwár aur kál se faná ho rahe hain. 19 Aur jab ham ásmán kí malika ke liye bakhúr jalátí aur tapáwan tapátí thín, to kyá ham ne apne shauharon ke bagair us kí 'ibádat ke liye kulche pakáe, aur tapáwan tapáe the? 20 Tab Yarmiyáh ne un sab mardon aur 'auraton ya'ní un sab logon se, jinhon ne use jawáb diyá thá, kahá, 21 Kyá wuh bakhúr, jo tum ne aur tumháre bápdádá aur tumháre bádsháhon aur umará ne ra'iyat ke sáth Yahúdáh ke shahron aur Yarúshalem ke bázáron men jaláyá, Ḳhudáwand ko yád nahín? kyá wuh us ke khayál men nahín áyá? 22 Pas tumháre bada'mál aur nafratí kámon ke sabab se Ḳhudáwand bardásht na kar saká; is liye tumhárá mulk wírán húá, aur hairat o la'nat ká bá'is baná, jis men koí basnewálá na rahá, jaisá ki áj ke din hai. 23 Chúnki tum ne bakhúr jaláyá, aur Ḳhudáwand ke gunahgár ṭhahre, aur us kí áwáz ke shanawá na húe, aur na us kí sharí'at, na us ke áín, na us kí shahádaton par chale; is liye yih musíbat jaisí ki ab hai, tum par á paṛí.

24 Aur Yarmiyáh ne sab logon aur sab 'auraton se yún kahá, ki Ai tamám baní Yahúdáh, jo mulk i Misr men ho, Ḳhudáwand ká kalám suno. 25 Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yún farmátá hai, ki Tum ne aur tumhárí bíwiyon ne apní zabán se kahá, ki A'smán kí malika ke liye bakhúr jaláne aur tapáwan tapáne kí jo nazren ham ne mání hain zarúr adá karenge, aur tum ne apne háthon se aisá hí kiyá: pas ab tum apní nazron ko qáim rakkho aur adá karo. 26 Is liye, ai tamám baní Yahúdáh, jo mulk i Misr men baste ho, Ḳhudáwand ká kalám suno: Dekho, Ḳhudáwand farmátá hai, main ne apne buzurg nám kí qasam kháí hai, ki ab merá nám Yahúdáh ke logon men tamám mulk i Misr men kisí ke munh se na niklegá, ki wuh kahe, Zinda Ḳhudáwand Ḳhudá kí qasam. 27 Dekho, main nekí ke liye nahín, balki badí ke liye un par nigrán húngá: aur Yahúdáh ke sab log, jo mulk i Misr men hain, talwár aur kál se halák honge, yahán tak ki bi'lkull nest ho jáenge. 28 Aur wuh jo talwár se bachkar mulk i Misr se Yahúdáh ke mulk men wápas áenge, thoṛe honge; aur Yahúdáh ke tamám báqí log, jo mulk i Misr men basne ko gaye, jánenge ki kis kí bát qáim rahí, merí yá un kí. 29 Aur tumháre liye yih nishán hai, Ḳhudáwand farmátá hai, ki main isí jagah tum ko sazá dúngá, táki tum jáno ki tumháre khiláf merí báten musíbat kí bábat yaqínan qáim rahengí: 30 Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Dekho, main sháh i Misr Fir'aun Hufra' ko us ke mukhálifon aur jání dushmanon ke hawále kar dúngá; jis tarah main ne sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ke hawále kar diyá, jo us ká mukhálif aur jání dushman thá.

45

Sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke chauthe baras men, jab Bárúk bin Naiyiriyáh Yarmiyáh kí zabání kalám ko kitáb men likh rahá thá, to Yarmiyáh ne us se kahá, 2 Ai Bárúk, Ḳhudáwand, Isráíl ká Ḳhudá, terí bábat

yún farmátá hai, 3 ki Tú ne kahá, Mujh par afsos! ki Ḳhudáwand ne mere dukh dard par gam bhí baṛhá diyá; main karáhte karáhte thak gayá, aur mujhe árám na milá. 4 Tú us se yún kahná, ki Ḳhudáwand farmátá hai, Dekh, is tamám mulk men, jo kuchh main ne banáyá, girá dúngá, aur jo kuchh main ne lagáyá, ukhár phenkúngá. 5 Aur kyá tú apne liye umúr i 'azím kí talásh men hai? un kí talásh chhoṛ de: kyúnki, Ḳhudáwand farmátá hai, dekh, main tamám bashar par balá názil karúngá: lekin jahán kahín tú jáe terí ján tere liye ganímat ṭhahráúngá.

46 Ḳhudáwand ká kalám jo Yarmiyáh nabí par aqwám kí bábat názil húá.

2 Misr kí bábat: sháh i Misr Fir'aun Nikoh kí fauj kí bábat jo daryá e Furát ke kanáre par Karkimís men thí, jis ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ne sháh i Yahúdáh Yahúyaqím bin Yúsiyáh ke chauthe baras men shikast dí.

3 Sipar aur ḍhál ko taiyár karo, aur laṛái par chale áo. 4 Ghoṛon par sáz lagáo; ai sawáro, tum sawár ho, aur ḳhod pahinkar niklo; nezon ko saiqal karo, baktar pahino. 5 Main un ko ghabráe húe kyún dekhtá hún? wuh palaṭ gaye; un ke baháduron ne shikast kháí, wuh bhág nikle aur píchhe phirkar nahín dekhte: kyúnki cháron taraf ḳhauf hai, Ḳhudáwand farmátá hai. 6 Na subukpá bhágne páegá, na bahádur bach niklegá; shimál men daryá e Furát ke kanáre unhon ne ṭhokar kháí aur gir paṛe. 7 Yih kaun hai, jo daryá e Níl kí mánind baṛhá chalá átá hai, jis ká pání sailáb kí mánind maujzan hai? 8 Misr Níl kí tarah uṭhtá hai, aur us ká pání sailáb kí mánind maujzan hai: aur wuh kahtá hai, ki Main chaṛhúngá, aur zamín ko chhipá lúngá; main shahron ko aur un ke báshindon ko nest kar dúngá. 9 Ghoṛe barangekhta hon; rath hawá ho jáen; aur Kúsh o Fút ke bahádur jo siparbardár hain, aur Lúdí jo kamánkashí aur tírandází men máhir hain, niklen. 10 Kyúnki yih Ḳhudáwand Rabb u'l afwáj ká din, ya'ní intiqám ká roz hai, táki wuh apne dushmanon se intiqám le: pas talwár khá jáegí, aur ser hogí, aur un ke ḳhún se mast hogí: kyúnki Ḳhudáwand, Rabb u'l afwáj, ke liye shimálí sarzamín men daryá e Furát ke kanáre ek zabíha hai. 11 Ai kunwárí duḳhtar i Misr, Jili'ád ko chaṛh já, aur balsán le; tú befáida tarah tarah kí dawáen isti'mál kartí hai; tú shifá na páegí. 12 Qaumon ne terí ruswáí ká hál suná, aur zamín tere nála se ma'múr ho gayí: kyúnki bahádur ek dúsre se ṭakrákar báham gir gaye.

13 Wuh kalám jo Ḳhudáwand ne Yarmiyáh nabí ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ke áne aur mulk i Misr ko shikast dene ke báre men farmáyá:

14 Misr men áshkárá karo, Mijdál men ishtihár do; hán, Núf aur Tahfanhís men manádí karo: kaho, ki Apne áp ko taiyár kar; kyúnki talwár terí cháron taraf kháe játí hai. 15 Tere bahádur kyún bhág gaye? wuh khaṛe na rah sake, kyúnki Ḳhudáwand ne un ko girá diyá. 16 Us ne bahuton ko gumráh kiyá, hán, wuh ek dúsre par gir paṛe: aur unhon ne kahá, Uṭho, ham muhlik talwár ke zulm se apne logon men aur apne watan ko phir jáen. 17 Wuh wahán chilláe, ki Sháh i Misr Fir'aun barbád húá; us ne muqarrara waqt ko guzar jáne diyá. 18 Wuh bádsháh, jis ká nám Rabb u'l afwáj hai, yún farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, jaisá Tabúr paháṛon men aur jaisá Karmil samundar ke kanáre hai, waisá hí wuh áegá. 19 Ai beṭí, jo Misr men rahtí hai, asírí men jáne ká sámán kar: kyúnki Núf wírán aur bhasam hogá, us men koí basnewálá na rahegá. 20 Misr niháyat ḳhúbsúrat bachhiyá hai; lekin shimál se tabáhí átí hai, balki á pahunchí. 21 Us ke mazdúr sipáhí bhí us ke darmiyán moṭe bachhṛon kí mánind hain; par wuh bhí rúgardán húe, wuh ikaṭṭhe bháge, wuh khaṛe na rah sake: kyúnki un kí halákat ká din un par á gayá, un kí sazá ká waqt á pahunchá. 22 Wuh sánp kí mánind chilchiláegí; kyúnki wuh fauj lekar chaṛhái karenge, aur kulháṛe lekar lakaṛháron kí mánind us par chaṛh áenge. 23 Wuh us ká jangal káṭ dálenge, agarchi wuh aisá ghaná hai, ki koí us men se guzar nahín saktá, Ḳhudáwand farmátá hai, kyúnki

wuh tiddiyon se ziyáda, balki beshumár hain. 24 Dukhtar i Misr ruswá hogí; wuh shimálí logon ke hawále kí jáegí. 25 RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, farmátá hai, Dekh, main Ámún i No ko, aur Fir'aun, aur Misr, aur us ke ma'búdon, aur us ke bádsháhon ko; ya'ní Fir'aun aur un ko, jo us par bharosá rakhte hain, sazá dúngá: 26 aur main un ko un ke jání dushmanon, aur sháh i Bábul Nabúkadrazar aur us ke mulázimon ke hawále kar dúngá: lekin is ke ba'd wuh phir aisí ábád hogí, jaisí agle dinon men thí, KHUDÁWAND farmátá hai. 27 Lekin, ai mere khádim Ya'qúb, hirásán na ho; aur ai Isráíl, ghabrá na já: kyúnki, dekh, main tujhe dúr se, aur terí aulád ko un kí asírí kí zamín se riháí dúngá; aur Ya'qúb wápas áegá, aur árám o ráhat se rahegá, aur koí use na daráegá. 28 Ai mere khádim Ya'qúb, hirásán na ho, KHUDÁWAND farmátá hai; kyúnki main tere sáth hún: agarchi main un sab qaumon ko, jin men main ne tujhe hánk diyá, nest o nábúd karún, taubhí main tujhe nest o nábúd na karúngá; balki munásib tambíh karúngá, aur hargiz besazá na chhorúngá.

47 KHUDÁWAND ká kalám jo Yarmiyáh nabí par Filistíon kí bábat názil húá, is se peshtar ki Fir'aun ne Gazzah ko fath kiyá.

2 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, shimál se pání charhenge, aur sailáb kí tarah honge, aur mulk par, aur sab par jo us men hai, shahr par aur us ke báshindon par, bah niklenge: us waqt log chilláenge, aur mulk ke sab báshinde nála karenge. 3 Us ke táqatwar ghoron ke sumon kí táp kí áwáz se us ke rathon ke rele aur us ke pahiyon kí gargaráhat se báp kamzorí ke bá'is apne bachchon kí taraf lautkar na dekhenge; 4 yih us din ke sabab se hogá, jo átá hai ki sab Filistíon ko gárat kare, aur Súr aur Saidá se har madadgár ko jo báqí rah gayá hai nest kare: kyúnki KHUDÁWAND Filistíon ko ya'ní Kaftúr ke jazíre ke báqí logon ko gárat karegá. 5 Gazzah par chandlápan áyá hai; Asqalon apní wádí ke baqiye samet nest kiyá gayá: tú kab tak apne áp ko káttá jáegá? 6 Ai KHUDÁWAND kí talwár, tú kab tak na thahregí? tú chal, apne giláf men árám le; aur sákin ho. 7 Wuh kaise thahr saktí hai, jab ki KHUDÁWAND ne Asqalon aur samundar ke sáhil ke khiláf use hukm diyá hai? us ne use wahán muqarrar kiyá hai.

48 Moáb kí bábat. RABB u'l afwáj, Isráíl ká Khudá, yún farmátá hai, ki Nabú par afsos! ki wuh wírán ho gayá; Qaryatáim ruswá húá, aur le liyá gayá: Misjáb khajil aur past ho gayá. 2 Ab Moáb kí ta'ríf na hogí; Hasbon men unhon ne yih kahkar us ke khiláf mansúbe bándhe, ki Á'o, ham use nest karen, ki wuh qaum na kahláe. Ai Madmen, tú bhí kát dálá jáegá; talwár terá píchhá karegí. 3 Horonáyim men chíkh pukár; wíráni aur barí tabáhí hogí. 4 Moáb barbád húá; us ke bachchon ke nauhe kí áwáz sunáí detí hai. 5 Kyúnki Lúhít kí charháí par áh o nála karte húe charhenge; yaqínan Horonáyim kí utráí par mukhálif halákat kí si áwáz sunte hain. 6 Bhágo, apní ján bacháo, aur biyábán men ratame ke darakht kí mánind ho jáo. 7 Aur chúnki tú ne apne kámon aur khazánon par takiya kiyá, is liye tú bhí giriftár hogá: aur Kamos apne káhinon aur umará samet asír hokar jáegá. 8 Aur gáratgar har ek shahr par áegá, aur koí shahr na bachegá; wádí bhí wírán hogí, aur maidán ujár ho jáegá; jaisá KHUDÁWAND ne farmáyá hai. 9 Moáb ko par lagá do, táki wuh ur jáe: kyúnki us ke shahr ujár honge, aur un men koí basnewálá na hogá. 10 Jo KHUDÁWAND ká kám beparwáí se kartá hai, aur jo apní talwár ko khúnrezí se báz rakhtá hai, mal'ún ho. 11 Moáb bachpan hí se árám se rahá hai, aur us kí talchhat tahnishín rahí, na wuh ek bartan se dúsre men undelá gayá, aur na asírí men gayá: is liye us ká maza us men qáim hai, aur us kí bú nahín badlí. 12 So dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki main undelnewálon ko us ke pás bhejúngá, ki wuh use ultáen: aur us ke bartanon ko khálí, aur matkon ko chaknáchúr karen. 13 Tab Moáb Kamos se sharminda hogá, jis tarah Isráíl ká gharáná Baitel se jo us ká bharosa thá khajil húá. 14 Tum

kyúnkar kahte ho, ki Ham pahlawán hain, aur jang ke liye zabardast súrmá hain? 15 Moáb gárat húá; us ke shahron ká dhuwán uṭh rahá hai, aur us ke chída jawán qatl hone ko utar gaye, wuh bádsháh farmátá hai, jis ká nám RABB u'l afwáj hai. 16 Nazdík hai, ki Moáb par áfat áe, aur un ká wabál dauṛá átá hai. 17 Ai us ke irdgirdwálo, sab us par afsos karo; aur tum sab, jo us ke nám se wáqif ho, kaho, ki Yih moṭá 'asá aur ḳhúbsúrat ḍanḍá kyúnkar ṭúṭ gayá. 18 Ai beṭí, jo Díbon men bastí hai, apní shaukat se níche utar, aur piyásí baiṭh; kyúnki Moáb ká gáratgar tujh par chaṛh áyá hai, aur us ne tere qil'on ko toṛ ḍálá. 19 Ai 'Aro'ír kí rahnewálí, tú ráh par khaṛí ho, aur nigáh kar: bhágnewále se aur us se jo bach niklí ho, púchh, ki Kyá májará hai? 20 Moáb ruswá húá; kyúnki wuh past kar diyá gayá: tum wáwailá macháo, aur chilláo; Arnon men ishtihár do, ki Moáb gárat ho gayá; 21 aur ki sahrá kí atráf par Haulún par, aur Yahsáh par, aur Mafa't par; 22 aur Díbon par, aur Nabú par, aur Bait Diblatáim par; 23 aur Qaryatáim par, aur Bait Jamúl par, aur Bait Ma'ún par; 24 aur Qaryot par, aur Busráh aur mulk i Moáb ke dúr o nazdík ke sab shahron par 'azáb názil húá hai. 25 Moáb ká sing káṭá gayá, aur us ká bázú toṛá gayá, ḲHUDÁWAND farmátá hai. 26 Tum us ko madhosh karo; kyúnki us ne apne áp ko ḲHUDÁWAND ke muqábil baland kiyá: Moáb apní qai men loṭegá, aur masḳhara banegá. 27 Kyá Isráíl tere áge masḳhara na thá? kyá wuh choron ke darmiyán páyá gayá, ki jab kabhí tú us ká nám letá thá tú sir hilátá thá? 28 Ai Moáb ke báshindo, shahron ko chhoṛ do, aur chaṭán par já baso; aur kabútar kí mánind bano, jo gahre gár ke munh ke kanáre par áshiyána banátá hai. 29 Ham ne Moáb ká takabbur suná hai, wuh niháyat magrúr hai, us kí gustáḳhí bhí, aur us kí sheḳhí aur us ká ghamanḍ aur us ke dil ká takabbur. 30 Main us ká qahr jántá hún, ḲHUDÁWAND farmátá hai; wuh kuchh nahín, aur us kí sheḳhí se kuchh ban na paṛá. 31 Is liye main Moáb ke liye wáwailá karúngá, hán, sáre Moáb ke liye main zár zár roúngá: Qír Haras ke logon ke liye mátam kiyá jáegá. 32 Ai Sibmáh kí ták, main Ya'zer ke rone se ziyáda tere liye roúngá: terí sháḳhen samundar tak phail gayín; wuh Ya'zer ke samundar tak pahunch gayín: gáratgar tere tábistání mewon par aur tere angúron par á paṛá hai. 33 Ḳhushí aur shádmání hare bhare kheton se aur Moáb ke mulk se uṭhá lí gayí; aur main ne angúr ke hauz men mai báqí nahín chhoṛí: ab koí lalkárkar na latáṛegá; un ká lalkárná lalkárná na hogá. 34 Hasbon ke rone se wuh apní áwáz ko Ilí'álah aur Yahaz tak aur Zugr se Horonáyim tak 'Ijlat Shalíshiyáh tak baland karte hain: kyúnki Nimrím ke chashme bhí ḳharáb ho gaye hain. 35 Aur ḲHUDÁWAND farmátá hai, ki Jo koí únche maqám par qurbání chaṛhátá hai, aur jo koí apne ma'búdon ke áge baḳhúr jalátá hai, Moáb men se nest kar dúngá. 36 Pas merá dil Moáb ke liye bánsrí kí mánind áhen bhartá, aur Qír Haras ke logon ke liye shahnáon kí tarah figán kartá hai: kyúnki us ká firáwán zaḳhíra talaf ho gayá. 37 Fi'lhaqíqat har ek sir munḍá hai, aur har ek dáṛhí katrí gayí hai: har ek ke háth par zaḳhm hai, aur har ek kí kamar par ṭáṭ. 38 Moáb ke sab gharon kí chhaton par aur us ke sab bázáron men, baṛá mátam hogá: kyúnki main ne Moáb ko us bartan kí mánind jo pasand na áe toṛá hai, ḲHUDÁWAND farmátá hai. 39 Wuh wáwailá karenge, aur kahenge, ki Us ne kaisí shikast kháí! Moáb ne sharm ke máre kyúnkar apní píṭh pheṛí! pas Moáb sab irdgirdwálon ke liye hansí aur ḳhauf ká bá'is hogá. 40 Kyúnki ḲHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, wuh 'uqáb kí mánind uṛegá, aur Moáb ke ḳhiláf bázú phailáegá. 41 Wahán ke shahr aur qil'e le liye jáenge, aur us din Moáb ke baháduron ke dil zachche ke dil kí tarah honge. 42 Aur Moáb halák kiyá jáegá, aur qaum na kahláegá; is liye ki us ne ḲHUDÁWAND ke muqábil apne áp ko baland kiyá. 43 Ḳhauf aur gaṛhá aur dám tujh par musallit honge, ai sákin i Moáb, ḲHUDÁWAND farmátá hai. 44 Jo koí dahshat se bháge, gaṛhe men giregá; aur jo gaṛhe se nikle, dám men phansegá: kyúnki main un par, hán, Moáb par, un kí siyásat ká baras láúngá,

KHUDÁWAND farmátá hai. 45 Jo bhága, so Hasbon ke sáye tale betáb khaṛe hain: par Hasbon se ág aur Saihún ke wasat se ek shu'la niklegá, aur Moáb kí dáṛhí ke kone ko aur har ek fasádí ke chánd ko khá jáegá. 46 Háe tujh par, ai Moáb! Kamos ke log halák húe: kyúnki tere beṭon ko asír karke le gaye, aur terí beṭiyán bhí asír húín. 47 Báwujúd is ke main ákhirí dinon men Moáb ke asíron ko wápas láúngá, KHUDÁWAND farmátá hai. Moáb kí 'adálat yahán tak húí.

49 Baní 'Ammon kí bábat. KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Kyá Isráíl ke beṭe nahín hain? kyá us ká koí wáris nahín? phir Milkúm ne kyún Jadd par qabzá kar liyá, aur us ke log us ke shahron men kyún baste hain? 2 Is liye dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki main baní 'Ammon ke Rabbah men laṛáí ká hullaṛ barpá karúngá; aur wuh khanḍar ho jáegá, aur us kí beṭiyán ág se jaláí jáengí: tab Isráíl un ká, jo us ke wáris ban baiṭhe the, wáris hogá, KHUDÁWAND farmátá hai. 3 Ai Hasbon, wáwailá kar, ki 'Ai barbád kí gayí; ai Rabbah kí beṭiyo, chilláo, aur ṭáṭ oṛhkar mátam karo, aur iháṭon men idhar udhar dauṛo; kyúnki Milkúm asírí men jáegá, aur us ke káhin aur umará bhí sáth jáenge. 4 Tú kyún wádíon par fakhr kartí hai? terí wádí seráb hai, ai bargashta beṭí; tú apne khazánon par takya kartí hai, ki Kaun mujh tak á saktá hai? 5 Dekh, Khudáwand, RABB u'l afwáj, farmátá hai, main tere sab irdgirdwálon ká khauf tujh par gálib karúngá; aur tum men se har ek áge hánká jáegá, aur koí na hogá, jo áwára phirnewálon ko jama' kare. 6 Magar us ke ba'd main baní 'Ammon ko asírí se wápas láúngá, KHUDÁWAND farmátá hai.

7 Adom kí bábat. RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Kyá Temán men khirad mutlaq na rahí? kyá 'áqilon kí maslahat játí rahí? kyá un kí 'aql uṛ gayí? 8 Ai Dadán ke báshindo, bhágo, lauṭo, aur nashebon men já baso; kyúnki main intiqám ke waqt us par 'Esau kí sí musíbat láúngá. 9 Agar angúr toṛnewále tere pás áen, to kyá kuchh dáne báqí na chhoṛenge? yá agar rát ko chor áen, to kyá wuh hasb i khwáhish hí na toṛenge? 10 Par main 'Esau ko bi'lkull nangá karúngá, us ke poshída makánon ko beparda kar dúngá, ki wuh chhip na sake: us kí nasl aur us ke bhái aur us ke paṛausí sab nest kiye jáenge, aur wuh na rahegá. 11 Tú apne yatím farzandon ko chhoṛ; main un ko zinda rakkhúngá; aur terí bewáen mujh par tawakkul karen. 12 Kyúnki KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, jo sazáwár na the, ki piyála píen, unhon ne khúb piyá: kyá tú besazá chhúṭ jáegá? tú besazá na chhúṭegá, balki yaqínan us men se píegá; 13 kyúnki main ne apní zát kí qasam kháí hai, KHUDÁWAND farmátá hai, ki Busráh já e hairat aur malámat aur wírána aur la'nat hogá; aur us ke sab shahr abadu'l ábád wírán rahenge. 14 Main ne KHUDÁWAND se ek khabar suní hai, balki ek elchí yih kahne ko qaumon ke darmiyán bhejá gayá hai, ki Jama' ho, aur us par já paṛo, aur laṛáí ke liye uṭho. 15 Kyúnki dekh, main ne tujhe qaumon ke darmiyán haqír, aur ádmíon ke darmiyán zalíl kiyá. 16 Terí haibat aur tere dil ke gurúr ne tujhe fareb diyá hai, ai tú jo chaṭánon ke shigáfon men rahtí hai, aur paháṛon kí choṭiyon par qábiz hai: agarchi tú 'uqáb kí tarah apná áshiyána balandí par banáe, taubhí main wahán se tujhe níche utárúngá, KHUDÁWAND farmátá hai. 17 Aur Adom bhí já e hairat hogá; har ek jo udhar se guzregá hairán hogá, aur us kí sab áfaton ke sabab se suskáregá. 18 Jis tarah Sadúm aur 'Amúrah aur un ke áspás ke shahr gárat ho gaye, usí tarah us men bhí na koí ádmí basegá, na ádamzád wahán sukúnat karegá, KHUDÁWAND farmátá hai. 19 Dekh, wuh sher i babar kí tarah Yardan ke jangal se nikalkar muhkam bastí par chaṛh áegá: par main achának us ko wahán se bhagá dúngá; aur apne barguzída ko us par muqarrar karúngá; kyúnki mujh sá kaun hai? kaun hai jo mere liye waqt muqarrar kare? aur wuh charwáhá kaun hai jo mere muqábil khaṛá ho sake? 20 Pas KHUDÁWAND kí maslahat ko, jo us ne Adom ke khiláf ṭhahráí hai, aur us ke iráde ko jo us ne Temán ke báshindon

ke ḳhiláf kiyá hai suno: un ke galle ke sab se chhoṭon ko bhí ghasíṭ le jáenge: yaqínan un ká maskan bhí un ke sáth barbád hogá. 21 Un ke girne kí áwáz se zamín kánp jáegí; un ke chilláne ká shor daryá e Qulzum tak sunáí degá. 22 Dekh, wuh chaṛh áegá, aur 'uqáb kí tarah uṛegá, aur Busráh ke ḳhiláf bázú phailáegá; aur us din Adom ke bahádurón ká dil zachche ke dil kí mánind hogá.

23 Damishq kí bábat. Hamát aur Arfád sharminda hain; kyúnki unhon ne burí ḳhabar suní; wuh pighal gaye: samundar ne jumbish kháí; wuh ṭhahr nahín saktá. 24 Damishq ká zor ṭúṭ gayá, us ne bhágne ke liye munh pherá, aur thartharáhaṭ ne use á liyá: zachche ke se ranj o dard ne use á pakṛá. 25 Yih kyúnkar húá, ki wuh námwar shahr, merá shádmán shahr, nahín bachá? 26 So us ke jawán us ke bázáron men gir jáenge, aur sab jangí mard us din káṭ dále jáenge, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 27 Aur main Damishq kí shahrpanáh men ág bhaṛkáúngá, jo Bin Hadad ke mahallon ko bhasam kar degí.

28 Qídár kí bábat aur Hasúr kí bádsháhaton kí bábat jin ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ne shikast dí.

Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Uṭho, Qídár par chaṛháí karo, aur ahl i mashriq ko halák karo. 29 Wuh un ke ḳhaimon aur gallon ko le lenge; un ke pardon aur bartanon aur únṭon ko chhín le jáenge: aur wuh chillákar un se kahenge, ki Cháron taraf ḳhauf hai. 30 Bhágo, dúr nikal jáo; nasheb men baso, ai Hasúr ke báshindo, Ḳhudáwand farmátá hai; kyúnki sháh i Bábul Nabúkadrazar ne tumhárí muḳhálafat men mashwarat kí, aur tumháre ḳhiláf iráda kiyá hai. 31 Ḳhudáwand farmátá hai, Uṭho; us ásúda qaum par, jo befikr rahtí hai, jis ke na kiwáṛe hain, na aṛbange, aur akelí hai, chaṛháí karo. 32 Aur un ke únṭ ganímat ke liye honge, aur un ke chaupáyon kí kasrat lúṭ ke liye: aur main un logon ko jo gáodum dáṛhi rakhte hain, har taraf hawá men parágunda karúngá; aur main un par har taraf se áfat láúngá, Ḳhudáwand farmátá hai. 33 Aur Hasúr gídaṛon ká maqám hamesha ká wírána hogá: na koí ádmí wahán basegá, aur na koí ádamzád us men sukúnat karegá.

34 Ḳhudáwand ká kalám jo sháh i Yahúdáh Sidqiyáh kí saltanat ke shurú' men 'Ailám kí bábat Yarmiyáh nabí par názil húá, 35 ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekh, main 'Ailám kí kamán, un kí baṛí tawánáí ko toṛ ḍálúngá. 36 Aur cháron hawáon ko ásmán ke cháron konon se 'Ailám par láúngá, aur un cháron hawáon kí taraf un ko parágunda karúngá; aur koí aisí qaum na hogí, jis tak 'Ailám ke jiláwatan na pahunchenge. 37 Kyúnki main 'Ailám ko un ke muḳhálifon aur jání dushmanon ke áge hirásán karúngá: aur un par ek balá ya'ní qahr i shadíd ko názil karúngá, Ḳhudáwand farmátá hai; aur talwár ko un ke píchhe lagá dúngá, yahán tak ki un ko nábúd kar ḍálúngá: 38 aur main apná taḳht 'Ailám men rakkhúngá, aur wahán se bádsháh aur umará ko nábúd karúngá, Ḳhudáwand farmátá hai. 39 Par áḳhirí dinon men yún hogá, ki main 'Ailám ko asírí se wápas láúngá, Ḳhudáwand farmátá hai.

50 Wuh kalám jo Ḳhudáwand ne Bábul aur Kasdíon ke mulk kí bábat Yarmiyáh nabí kí ma'rifat farmáyá.

2 Qaumon men i'lán karo, aur ishtihár do, aur jhanḍá khaṛá karo; manádí karo, poshída na rakkho: kah do, ki Bábul le liyá gayá, Bel ruswá húá, Marúdak sarásíma ho gayá; us ke but ḳhajil húe, us kí múraten toṛí gayín. 3 Kyúnki shimál se ek qaum us par chaṛhí chalí átí hai, jo us kí sarzamín ko ujáṛ degí, yahán tak ki us men koí na rahegá: wuh bhág nikle, wuh chal diye, kyá insán kyá haiwán. 4 Ḳhudáwand farmátá hai, un dinon men balki usí waqt baní Isráíl áenge; wuh aur baní Yahúdáh ikaṭṭhe rote húe chalenge, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke tálib honge. 5 Wuh Siyyún kí taraf mutawajjih hokar us kí ráh púchhenge, ki A'o, ham Ḳhudáwand se milkar us se abadí 'ahd karen, jo kabhí farámosh na ho.

6 Mere log bhaṭkí húí bheṛon kí

mánind haiṉ: un ke charwáhoṉ ne un ko gumráh kar diyá, unhoṉ ne un ko paháṛoṉ par le jákar chhoṛ diyá: wuh paháṛoṉ se ṭíloṉ par gaye, aur apne árám ká makán bhúl gaye haiṉ. 7 Sab jinhoṉ ne un ko páyá un ko nigal gaye: aur un ke dushmanoṉ ne kahá, Ham qusúrwár nahíṉ haiṉ; kyúṉki unhoṉ ne Ḳhudáwand ká gunáh kiyá hai, wuh Ḳhudáwand jo maskan i sadáqat aur un ke bápdádá kí ummedgáh hai. 8 Bábul meṉ se bhágo, aur Kasdíoṉ kí sarzamín se niklo, aur un bakroṉ kí mánind ho jo galloṉ ke áge áge chalte haiṉ. 9 Kyúṉki dekh, maiṉ shimál kí sarzamín se baṛí qaumoṉ ke amboh ko barpá karúṉgá, aur Bábul par chaṛhá láúṉgá: aur wuh us ke muqábil saffárá honge; waháṉ se us par qabza kar lenge: un ke tír kárázmúda bahádur ke se honge, jo ḳhálí háth nahíṉ lauṭtá. 10 Kasdístán lúṭá jáegá; use lúṭnewále sab ásúda honge, Ḳhudáwand farmátá hai. 11 Ai merí mírás ko lúṭnewálo, chúṉki tum shádmán aur ḳhush ho, aur dáonewálí bachhiyá kí mánind kúdte pháṉdte aur táqatwar ghoṛoṉ kí mánind hinhináte ho; 12 is liye tumhárí máṉ niháyat sharminda hogí; tumhárí wálida ḳhajálat uṭháegí: dekho, wuh qaumoṉ meṉ sab se áḳhirí ṭhahregí, aur biyábán o ḳhushk zamín aur registán hogí. 13 Ḳhudáwand ke qahr ke sabab se wuh ábád na hogí, balki bi'lkull wírán ho jáegí: jo koí Bábul se guzregá, hairán hogá, aur us kí sab áfatoṉ ke bá'is suskáregá. 14 Ai sab tírandázo, Bábul ko gherkar us ke ḳhiláf saffárái karo; us par tír chaláo; tíroṉ ko dareg na karo: kyúṉki us ne Ḳhudáwand ká gunáh kiyá hai. 15 Use gherkar tum us par lalkáro; us ne itá'at manzúr kar lí; us kí bunyádeṉ dhas gayíṉ; us kí díwáreṉ gir gayíṉ: kyúṉki yih Ḳhudáwand ká intiqám hai; us se intiqám lo; jaisá us ne kiyá, waisá hí tum us se karo. 16 Bábul meṉ har ek bonewále ko, aur use jo dirau ke waqt daráṉtí pakṛe kát ḍálo: ẓálim kí talwár kí haibat se har ek apne logoṉ meṉ já milegá, aur har ek apne watan ko bhág jáegá.

17 Isráíl parágandа bheṛoṉ kí mánind hai: sheroṉ ne use ragedá hai: pahle sháh i Asúr ne use khá liyá; aur phir yih sháh i Bábul Nabúkadrazar us kí haḍḍiyoṉ tak chabá gayá. 18 Is liye, Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yúṉ farmátá hai, ki Dekh, maiṉ sháh i Bábul aur us ke mulk ko sazá dúṉgá, jis tarah maiṉ ne sháh i Asúr ko sazá dí hai. 19 Lekin maiṉ Isráíl ko phir us ke maskan meṉ láúṉgá, aur wuh Karmil aur Basan meṉ charegá, aur us kí ján koh i Ifráím aur Jilí'ád par ásúda hogí. 20 Ḳhudáwand farmátá hai, Un dinoṉ meṉ aur usí waqt Isráíl kí badkirdárí ḍhúṉḍhe na milegí; aur Yahúdáh ke gunáhoṉ ká patá na milegá: kyúṉki jin ko maiṉ báqí rakkhúṉgá, un ko mu'áf karúṉgá.

21 Marátáím kí sarzamín par aur Fiqod ke báshindoṉ par chaṛhái kar: use wírán kar, aur un ko bi'lkull nábúd kar, Ḳhudáwand farmátá hai; aur jo kuchh maiṉ ne tujhe farmáyá hai, us sab ke mutábiq 'amal kar. 22 Mulk meṉ laṛái aur baṛí halákat kí áwáz hai. 23 Tamám dunyá ká hathauṛá kyúṉkar káṭá aur toṛá gayá! Bábul qaumoṉ ke darmiyán kaisá já e hairat húá! 24 Maiṉ ne tere liye phandá lagáyá, aur ai Bábul, tú pakṛá gayá, aur tujhe ḳhabar na thí: terá patá milá, aur tú giriftár ho gayá; kyúṉki tú ne Ḳhudáwand se laṛái kí hai. 25 Ḳhudáwand ne apná siláhḳhána kholá, aur apne qahr ke hathyároṉ ko nikálá hai: kyúṉki Kasdíoṉ kí sarzamín meṉ Ḳhudáwand Rabb u'l afwáj ko kuchh karná hai. 26 Sire se shurú' karke us par chaṛho, aur us ke ambárḳhánoṉ ko kholo: us ko khanḍar kar ḍálo, aur us ko nest karo: us kí koí chíz báqí na chhoṛo. 27 Us ke sab bailoṉ ko zabh karo; un ko maslaḳh meṉ jáne do; un par afsos! ki un ká din á gayá; un kí sazá ká waqt á pahuṉchá. 28 Sarzamín i Bábul se faráríoṉ kí áwáz! wuh bhágte aur Siyyún meṉ Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ke intiqám, ya'ní us kí haikal ke intiqám, ká i'lán karte haiṉ. 29 Tírandázoṉ ko bulákar ikaṭṭhá karo, ki Bábul par jáeṉ; sab kamándároṉ ko har taraf se us ke muqábil ḳhaimazan karo: waháṉ se koí bach na nikle: us ke kám ke muwáfiq us ko badla do; sab kuchh jo us ne kiyá us se karo: kyúṉki us ne Ḳhudáwand Isráíl ke Quddús ke huzúr bahut takabbur kiyá. 30 Is

liye us ke jawán bázáron men gir jáenge, aur sab jangí mard us din kát dále jáenge, KHUDÁWAND farmátá hai. 31 Ai magrúr, dekh, main terá mukhálif hún; Khudáwand RABB u'l afwáj farmátá hai: kyúnki terá waqt á pahunchá, hán, wuh waqt jab main tujhe sazá dún. 32 Aur wuh ghamandí thokar kháegá, wuh giregá, aur koí use na utháegá: aur main us ke shahron men ág bharkáungá, aur wuh us kí tamám nawáhí ko bhasam kar degí.

33 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, kí Baní Isráíl aur baní Yahúdáh donon mazlúm hain: aur un ko asír karnewále un ko qaid men rakhte hain, aur chhorne se inkár karte hain. 34 Un ká chhuránewálá zoráwar hai; RABB u'l afwáj us ká nám hai: wuh un kí púrí himáyat karegá, táki zamín ko ráhat bakhshe, aur Bábul ke báshindon ko pareshán kare. 35 KHUDÁWAND farmátá hai, kí Talwár Kasdíon par aur Bábul ke báshindon par, aur us ke umará aur hukamá par hai. 36 Láfzanon par talwár hai, wuh bewuqúf ho jáenge: us ke baháduron par talwár hai, wuh dar jáenge. 37 Us ke ghoron aur rathon aur sab mile jule logon par jo us men hain talwár hai, wuh 'auraton kí mánind honge: us ke khazánon par talwár hai, wuh lúte jáenge. 38 Us kí nahron par khushksálí hai, wuh súkh jáengí: kyúnki wuh taráshí húí múraton kí mamlukat hai, aur wuh buton par shefta hain. 39 Is liye dashtí darande gídaron ke sáth wahán basenge, aur shutrmurg us men baserá karenge: aur wuh phir abad tak ábád na hogí; pusht dar pusht koí us men sukúnat na karegá. 40 Jis tarah Khudá ne Sadúm aur 'Amúrah aur un ke áspás ke shahron ko ulat diyá, KHUDÁWAND farmátá hai; usí tarah koí ádmí wahán na basegá, na ádamzád us men rahegá. 41 Dekh, shimálí mulk se ek guroh átí hai; aur intihá e zamín se ek barí qaum aur bahut se bádsháh barangekhta kiye jáenge. 42 Wuh tírandáz o nezabáz hain; wuh sangdil o berahm hain; un ke na'ron kí sadá samundar kí sí hai, wuh ghoron par sawár hain: ai dukhtar i Bábul, wuh jangí mardon kí mánind tere muqábil saffáráí karte hain. 43 Sháh i Bábul ne un kí shuhrat suní hai, us ke háth dhíle ho gaye: wuh zachche kí mánind musíbat aur dard men giriftár hai. 44 Dekh, wuh sher i babar kí tarah Yardan ke jangal se nikalkar muhkam bastí par charh áegá: par main achának us ko wahán se bhagá dúngá; aur apne barguzída ko us par muqarrar karúngá; kyúnki mujh sá kaun hai? kaun hai jo mere liye waqt muqarrar kare? aur wuh charwáhá kaun hai, jo mere muqábil khará ho sake? 45 Pas KHUDÁWAND kí maslahat ko jo us ne Bábul ke khiláf thahráí hai, aur us ke iráde ko jo us ne Kasdíon kí sarzamín ke khiláf kiyá hai, suno; Yaqínan un ke galle ke sab se chhoton ko bhí ghasít le jáenge: yaqínan un ká maskan bhí un ke sáth barbád hogá. 46 Bábul kí shikast ke shor se zamín kánptí hai, aur faryád ko qaumon ne suná hai.

51 KHUDÁWAND yún farmátá hai, kí Dekh, main Bábul par aur us mukhálif dáru's saltanat ke rahnewálon par ek muhlik hawá chaláúngá. 2 Aur main usánewálon ko Bábul men bhejúngá, ki use usáen, aur us kí sarzamín ko khálí karen: yaqínan us kí musíbat ke din wuh us ke dushman bankar use cháron taraf se gher lenge. 3 Us ke kamándáron aur zarraposhon par tírandází karo: tum us ke jawánon par rahm na karo; us ke tamám lashkar ko bi'lkull halák karo. 4 Maqtúl Kasdíon kí sarzamín men girenge, aur chhide húe us ke bázáron men pare rahenge. 5 Kyúnki Isráíl aur Yahúdáh ko un ke Khudá RABB u'l afwáj ne tark nahín kiyá; agarchi un ká mulk Isráíl ke Quddús kí náfarmánbardárí se pur hai. 6 Bábul se nikal bhágo, aur har ek apní ján bacháe; us kí badkirdárí kí sazá men sharík hokar halák na ho: kyúnki yih KHUDÁWAND ke intiqám ká waqt hai; wuh use badla detá hai. 7 Bábul KHUDÁWAND ke háth men sone ká piyála thá, jis ne sárí dunyá ko matwálá kiyá: qaumon ne us kí mai pí; is liye wuh díwána hain. 8 Bábul yakáyak gir gayá, aur gárat húá: us par wáwailá karo; us ke zakhm ke liye balsán lo, sháyad wuh shifá páe. 9 Ham to Bábul kí shifáyábí cháhte the, par wuh shifáyáb na húá:

tum us ko chhoṛo; áo, ham sab apne apne watan ko chale jáeṉ: kyúṉki us kí sazá ásmán tak pahuṉchí, aur aflák tak baland húí. 10 Ḳhudáwand ne hamárí rástbází ko áshkárá kiyá: áo, ham Siyyún meṉ Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke kám ká bayán kareṉ. 11 Tíroṉ ko saiqal karo; siparoṉ ko taiyár rakkho: Ḳhudáwand ne Mádíoṉ ke bádsháhoṉ kí rúh ko ubhárá hai; kyúṉki us ká iráda Bábul ko nest karne ká hai: kyúṉki yih Ḳhudáwand ká, ya'ní us kí haikal ká intiqám hai. 12 Bábul kí díwároṉ ke muqábil jhaṉḍá khaṛá karo, pahre kí chaukiyáṉ mazbút karo, pahredároṉ ko biṭháo, kamíngáheṉ taiyár karo: kyúṉki Ḳhudáwand ne ahl i Bábul ke haqq meṉ jo kuchh ṭhahráyá aur farmáyá thá, so púrá kiyá. 13 Ai nahroṉ par sukúnat karnewálí, jis ke ḳhazáne firáwán haiṉ, terí tamámí ká waqt á pahuṉchá, aur terí gáratgarí ká paimána pur ho gayá. 14 Rabb u'l afwáj ne apní ẕát kí qasam kháí hai, ki Yaqínan maiṉ tujh meṉ logoṉ ko ṭiḍḍiyoṉ kí tarah bhar dúṉgá; aur wuh tujh par jang ká na'ra máreṉge.

15 Usí ne apní qudrat se zamín ko banáyá, usí ne apní hikmat se jahán ko qáim kiyá, aur apní 'aql se ásmán ko tán diyá hai: 16 us kí áwáz se ásmán meṉ pání kí firáwání hotí hai, aur wuh zamín kí intihá se buḳhárát uṭhátá hai: wuh bárish ke liye bijlí chamkátá hai, aur apne ḳhazánoṉ se hawá chalátá hai. 17 Har ádmí haiwánḳhaslat aur be'ilm ho gayá hai; sunár apni khodí húí múrat se ruswá hai: kyúṉki us kí ḍhálí húí múrat bátil hai, un meṉ dam nahíṉ. 18 Wuh bátil fi'l i fareb haiṉ; sazá ke waqt wuh barbád ho jáeṉgí. 19 Ya'qúb ká baḳhra un kí mánind nahíṉ; kyúṉki wuh sab chízoṉ ká ḳháliq hai; aur Isráil us kí mírás ká 'asá hai: Rabb u'l afwáj us ká nám hai.

20 Tú merá gurz aur jangi hathyár hai: aur tujhí se maiṉ qaumoṉ ko toṛtá aur tujhí se saltanatoṉ ko nest kartá húṉ; 21 tujhí se maiṉ ghoṛe aur sawár ko kuchaltá; aur tujhí se rath aur us ke sawár ko chúr kartá húṉ; 22 tujhí se mard o zan aur pír o jawán ko kuchaltá; aur tujhí se naukhez laṛkoṉ aur laṛkiyoṉ ko pís ḍáltá húṉ; 23 aur tujhí se charwáhe aur us ke galle ko kuchaltá, aur tujhí se kisán aur us ke joṛí bail ko; aur tujhí se sardároṉ aur hákimoṉ ko chúr chúr kar detá húṉ. 24 Aur maiṉ Bábul ko aur Kasdistán ke sab báshindoṉ ko us tamám nuqsán ká, jo unhoṉ ne Siyyún ko tumhárí áṉkhoṉ ke sámne pahuṉcháyá hai, 'iwaz detá húṉ, Ḳhudáwand farmátá hai.

25 Dekh, Ḳhudáwand farmátá hai, ai halák karnewále pahár, jo tamám rú e zamín ko halák kartá hai, maiṉ terá muḳhálif húṉ: aur maiṉ apná háth tujh par baṛháúṉgá, aur chaṭánoṉ par se tujhe luṛhkáúṉgá, aur tujhe jalá húá pahár baná dúṉgá. 26 Na tujh se kone ká patthar, aur na bunyád ke liye patthar leṉge; balki tú hamesha tak wíránrahegá, Ḳhudáwand farmátá hai. 27 Mulk meṉ jhaṉḍá khaṛá karo; qaumoṉ meṉ narsingá phúṉko, un ko us ke ḳhiláf maḳhsús karo; Arárát aur Minní aur Ashkanáz kí mamlukatoṉ ko us par chaṛhá láo: us ke ḳhiláf sipahsálár muqarrar karo; aur sawároṉ ko muhlik ṭiḍḍiyoṉ kí tarah chaṛhá láo. 28 Qaumoṉ ko Mádíoṉ ke bádsháhoṉ ko aur sardároṉ aur hákimoṉ aur un kí saltanat ke tamám mamálik ko maḳhsús karo, ki us par chaṛháí kareṉ. 29 Aur zamín káṉptí aur dard meṉ mubtalá hai: kyúṉki Ḳhudáwand ke iráde Bábul kí muḳhálafat meṉ qáim raheṉge, ki Bábul kí sarzamín ko wírán aur gairábád kar de. 30 Bábul ke bahádur laṛáí se dastbardár aur qil'oṉ meṉ baiṭhe haiṉ; un ká zor ghaṭ gayá, wuh 'auratoṉ kí mánind ho gaye: us ke maskan jaláe gaye; us ke aṛbange toṛe gaye. 31 Harkára harkáre se milne ko, aur qásid qásid se milne ko dauṛegá, ki Bábul ke bádsháh ko ittilá' de, ki us ká shahr har taraf se le liyá gayá: 32 aur guzargáheṉ le lí gayíṉ, aur naistán ág se jaláe gaye, aur fauj haṛbaṛá gayí.

33 Kyúṉki Rabb u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, yúṉ farmátá hai, ki Duḳhtar i Bábul khalíhán kí mánind hai, jab use raundne ká waqt áe; thoṛí der hai, ki us kí kaṭáí ká waqt á pahuṉchegá. 34 Sháh i Bábul Nabúkadrazar ne mujhe khá liyá, us ne mujhe shikast dí hai, us ne mujhe ḳhálí bartan kí mánind kar diyá, azhdahá kí mánind wuh mujhe nigal gayá, us ne apne peṭ ko merí ni'matoṉ se bhar

liyá; us ne mujhe nikál diyá. 35 Siyyún ke rahnewále kahenge, Jo sitam ham par aur hamáre logon par húá, Bábul par ho; aur Yarúshalem kahegá, Merá khún ahl i Kasdistán par ho: 36 is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Dekh, main terí himáyat karúngá, aur terá intiqám lúngá; aur us ke bahr ko sukháúngá, aur us ke sote ko khushk kar dúngá. 37 Aur Bábul khandar ho jáegá, aur gídaron ká maqám, aur hairat aur suskár ká bá'is hogá; aur us men koí na basegá. 38 Wuh jawán babaron kí tarah ikatthe garjenge; wuh sher bachchon kí tarah gurráenge. 39 Un kí hálat i taish men main un kí ziyáfat karke un ko mast karúngá, ki wuh jadd men áen, aur dáimí khwáb men pare rahen, aur bedár na hon, KHUDÁWAND farmátá hai. 40 Main un ko barron aur mendhon kí tarah bakron samet maslakh par utár láúngá. 41 Sheshak kyúnkar le liyá gayá! hán, tamám rú e zamín ká sitúda yakbáragí le liyá gayá! Babúl qaumon ke darmiyán kaisá wírán húá! 42 Samundar Bábul par charh gayá hai: wuh us kí lahron kí kasrat se chhip gayá. 43 Us kí bastiyán ujar gayín, wuh khushk zamín aur sahrá ho gayá, aisí sarzamín jis men na koí bastá ho, aur na wahán ádamzád ká guzar ho. 44 Kyúnki main Bábul men Bel ko sazá dúngá, aur jo kuchh wuh nigal gayá hai, us ke munh se nikálúngá; aur phir qaumen us kí taraf rawán na hongí: hán, Bábul kí fasíl gir jáegí.

45 Ai mere logo, us men se nikal áo, aur tum men se har ek KHUDÁWAND ke qahr i shadíd se apní ján bacháe. 46 Na ho ki tumhárá dil sust ho, aur tum us afwáh se daro, jo zamín men suní jáegí; ek afwáh ek sál áegí, aur phir dúsrí afwáh dúsre sál men; aur mulk men zulm hogá, aur hákim hákim se laregá. 47 Is liye dekh, wuh din áte hain, ki main Bábul kí taráshí húí múraton se intiqám lúngá, aur us kí tamám sarzamín ruswá hogí; aur us ke sab maqtúl usí men pare rahenge. 48 Tab ásmán aur zamín aur sab kuchh jo un men hai Bábul par shádiyána bajáenge; kyúnki gáratgar shimál se us par charh áenge, KHUDÁWAND farmátá hai. 49 Jis tarah Bábul men baní Isráíl qatl húe, usí tarah Bábul men tamám mulk ke log qatl honge. 50 Tum jo talwár se bach gaye ho, khare na ho, chale jáo; dúr hí se KHUDÁWAND ko yád karo, aur Yarúshalem ká khayál tumháre dil men áe. 51 Ham pareshán hain, kyúnki ham ne malámat suní; ham sharmálúda húe, kyúnki KHUDÁWAND ke ghar ke maqdison men ajnabí ghus áe. 52 Is liye, dekh, wuh din áte hain, KHUDÁWAND farmátá hai, ki main us kí taráshí húí múraton ko sazá dúngá; aur us kí tamám saltanat men gháyal karáhenge. 53 Harchand Bábul ásmán par charh jáe, aur apne zor kí intihá tak mustahkam ho baithe, taubhí gáratgar merí taraf se us par charh áenge, KHUDÁWAND farmátá hai. 54 Bábul se rone kí aur Kasdíon kí sarzamín se barí halákat kí áwáz átí hai, 55 kyúnki KHUDÁWAND Bábul ko gárat kartá hai, aur us ke bare shor o gul ko nest karegá; un kí lahren samundar kí tarah shor machátí hain, un ke shor kí áwáz baland hai: 56 is liye ki gáratgar us par, hán, Bábul par, charh áyá hai, aur us ke zoráwar log pakre jáenge, un kí kamánen torí jáengí: kyúnki KHUDÁWAND intiqám lenewálá Khudá hai; wuh zarúr badla legá. 57 Aur main umará o hukamá ko aur us ke sardáron aur hákimon ko mast karúngá; aur wuh dáimí khwáb men pare rahenge, aur bedár na honge, wuh bádsháh farmátá hai, jis ká nám RABB u'l afwáj hai. 58 RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Bábul kí chaurí fasíl bi'lkull girá dí jáegí, aur us ke baland phátak ág se jalá diye jáenge; yún logon kí mihnat befáida thahregí, aur qaumon ká kám ág ke liye hogá; aur wuh mánda honge.

59 Yih wuh bát hai, jo Yarmiyáh nabí ne Siráyáh bin Naiyiriyáh bin Mahasiyáh se kahí, jab wuh sháh i Yahúdáh Sidqiyáh ke sáth us kí saltanat ke chauthe baras Bábul men gayá. Aur yih Siráyáh khwájasaráon ká sardár thá. 60 Aur Yarmiyáh ne un sab áfaton ko, jo Bábul par ánewálí thín, ek kitáb men qalamband kiyá, ya'ní in sab báton ko jo Bábul kí bábat likhí gayí hain. 61 Aur Yarmiyáh ne Siráyáh se kahá, ki Jab tú Bábul men pahunche, to in sab báton ko

paṛhná, 62 aur kahná, Ai KHUDÁWAND, tú ne is jagah kí barbádí kí bábat farmáyá hai, ki Main us ko nest karúngá, aisá ki koí us men na base, na insán na haiwán; par hamesha wírán rahe. 63 Aur jab tú is kitáb ko paṛh chuke, to ek patthar is se bándhná, aur Furát men phenk dená: 64 aur kahná, Bábul isí tarah ḍúb jáegá, aur us musíbat ke sabab se jo main us par ḍál dúngá phir na uṭhegá: aur wuh mánda honge.

Yarmiyáh kí báten yahán tak hain.

52 Jab Sidqiyáh saltanat karne lagá, to ikkís baras ká thá; aur us ne gyárah baras Yarúshalem men saltanat kí: aur us kí mán ká nám Hamútal thá, jo Libnáhí Yarmiyáh kí beṭí thí. 2 Aur jo kuchh Yahúyaqím ne kiyá thá, usí ke mutábiq us ne bhí KHUDÁWAND kí nazar men badí kí. 3 Kyúnki KHUDÁWAND ke gazab ke sabab se Yarúshalem aur Yahúdáh kí yih naubat áí, ki ákhir us ne un ko apne huzúr se dúr hí kar diyá: aur Sidqiyáh sháh i Bábul se munharif ho gayá. 4 Aur us kí saltanat ke nauwen baras ke daswen mahíne ke daswen din yún húá, ki sháh i Bábul Nabúkadrazar ne apní sárí fauj samet Yarúshalem par chaṛháí kí, aur us ke muqábil khaimazan húá; aur unhon ne us ke muqábil hasár banáe. 5 Aur Sidqiyáh bádsháh kí saltanat ke gyárahwen baras tak shahr ká muhásara rahá. 6 Aur chauthe mahíne ke nauwen din se shahr men kál aisá sakht ho gayá, ki mulk ke logon ke liye khurish na rahí. 7 Tab shahrpanáh men rakhna ho gayá, aur donon díwáron ke darmiyán, jo pháṭak sháhí bág ke barábar thá, us se sab jangí mard rát hí rát bhág gaye (is waqt Kasdí shahr ko ghere húe the) aur biyábán kí ráh lí. 8 Lekin Kasdíon kí fauj ne bádsháh ká píchhá kiyá, aur use Yaríhú ke maidán men já liyá; aur us ká sárá lashkar us ke pás se paráganda ho gayá thá. 9 So wuh bádsháh ko pakaṛkar Riblah men sháh i Bábul ke pás Hamát ke 'iláqe men le gaye; aur us ne Sidqiyáh par fatwá diyá. 10 Aur sháh i Bábul ne Sidqiyáh ke beṭon ko us kí ánkhon ke sámne zabh kiyá: aur Yahúdáh ke sab umará ko bhí Riblah men qatl kiyá. 11 Aur us ne Sidqiyáh kí ánkhen nikál ḍálín; aur sháh i Bábul us ko zanjíron se jakaṛkar Bábul ko le gayá, aur us ke marne ke din tak use qaidkháne men rakkhá.

12 Aur sháh i Bábul Nabúkadrazar ke 'ahd ke unníswen baras ke pánchwen mahíne ke daswen din jilaudáron ká sardár Nabúzarádán, jo sháh i Bábul ke huzúr men khaṛá rahtá thá, Yarúshalem men áyá: 13 us ne KHUDÁWAND ká ghar aur bádsháh ká qasr aur Yarúshalem ke sab ghar, ya'ní har ek baṛá ghar, ág se jalá diyá. 14 Aur Kasdíon ke sáre lashkar ne, jo jilaudáron ke sardár ke hamráh thá, Yarúshalem kí fasíl ko cháron taraf se girá diyá. 15 Aur báqí logon aur muhtájon ko, jo shahr men rah gaye the, aur un ko jinhon ne apnon ko chhoṛkar sháh i Bábul kí panáh lí thí, aur awámm men se jitne báqí rah gaye the, un sab ko Nabúzarádán jilaudáron ká sardár asír karke le gayá. 16 Par jilaudáron ká sardár Nabúzarádán ne mulk ke kangálon ko rahne diyá, táki khetí aur tákistánon kí bágbání karen. 17 Aur pítal ke un sutúnon ko, jo KHUDÁWAND ke ghar men the, aur kursíon ko, aur pítal ke baṛe hauz ko, jo KHUDÁWAND ke ghar men thá, Kasdíon ne toṛkar ṭukṛe ṭukṛe kiyá, aur un ká sab pítal Bábul ko le gaye. 18 Aur degen, aur belche, aur gulgír, aur lagan, aur chamche, aur pítal ke tamám bartan, jo wahán kám áte the, le gaye. 19 Aur básan aur angíṭhiyán aur lagan, aur degen, aur sham'adán, aur chamche aur piyále; garaz jo sone ke the, un ke sone ko, aur jo chándí ke the, un kí chándí ko, jilaudáron ká sardár le gayá. 20 Wuh do sutún, aur wuh baṛá hauz, aur wuh pítal ke bárah bail jo kursíon ke níche the, jin ko Sulaimán bádsháh ne KHUDÁWAND ke ghar ke liye banáyá thá: in sab chízon ke pítal ká wazn behisáb thá. 21 Har sutún aṭhárah háth únchá thá; aur bárah háth ká sút us ke girdágird átá thá; aur wuh chár ungal moṭá thá: yih khokhlá thá. 22 Aur us ke úpar pítal ká ek táj thá; aur wuh táj pánch háth baland thá, us táj par girdágird jáliyán,

aur anár kí kaliyán, sab pítal kí baní húí thín: aur dúsre sutún ke lawázim bhí jálí samet in hí kí tarah the. 23 Aur cháron hawáon ke rukh anár kí kaliyán chhiyánauwe thín; aur girdágird jáliyon par ek sau thín. 24 Aur jilaudáron ke sardár ne Siráyáh sardár káhin ko aur káhin i sání Safaniyáh ko, aur tínon darbánon ko pakar liyá: 25 aur us ne shahr men se ek sardár ko pakar liyá, jo jangí mardon par muqarrar thá, aur jo log bádsháh ke huzúr házir rahte the, un men se sát ádmíon ko jo shahr men mile; aur lashkar ke sardár ke muharrir ko jo ahl i mulk kí maujúdát letá thá; aur mulk ke ádmíon men se sáth ádmíon ko jo shahr men mile. 26 In ko jilaudáron ká sardár Nabúzarádán pakarkar sháh i Bábul ke huzúr Riblah men le gayá. 27 Aur sháh i Bábul ne Hamát ke 'iláqe ke Riblah men in ko qatl kiyá. So Yahúdáh apne mulk se asír hokar chalá gayá. 28 Yih wuh log hain jin ko Nabúkadrazar asír karke le gayá: sátwen baras men tín hazár teís Yahúdí: 29 Nabúkadrazar ke athárahwen baras men wuh Yarúshalem ke báshindon men se áth sau battís ádmí asír karke le gayá: 30 Nabúkadrazar ke teíswen baras men jilaudáron ká sardár Nabúzarádán sát sau paintálís ádmí Yahúdíon men se pakarkar le gayá: yih sab ádmí chár hazár chha sau the.

31 Aur Yahúyákín sháh i Yahúdáh kí asírí ke saintíswen baras ke bárahwen mahíne ke pachchíswen din yún húá, ki sháh i Bábul Awíl Marúdak ne apní saltanat ke pahle sál Yahúyákín sháh i Yahúdáh ko qaidkháne se nikálkar sarfaráz kiyá; 32 aur us ke sáth mihrbání se báten kín, aur us kí kursí un sab bádsháhon kí kursíon se, jo us ke sáth Bábul men the, baland kí. 33 Wuh apne qaidkháne ke kapre badalkar 'umr bhar barábar us ke huzúr kháná khátá rahá. 34 Aur us ko 'umr bhar, ya'ní marne tak, sháh i Bábul kí taraf se wazífa ke taur par har roz rasad miltí rahí.

YARMIYA'H KA' NAUHA

1 Wuh bastí jo khilqat se ma'múr thí, kaisí khálí parí hai!
Wuh khátún i aqwám bewa sí ho gayí!
Wuh malika e mamálik bájguzár ban gayí!
2 Wuh rát ko zár zár rotí hai, us ke ánsú rukhsáron par bahte hain;
Us ke cháhnewálon men koí nahín jo use tasallí de:
Us ke sab doston ne use dagá dí, wuh us ke dushman ho gaye.
3 Yahúdáh zulm aur sakht mashaqqat ke sabab se jiláwatan húá,
Wuh aqwám ke darmiyán sukúnatpazír aur beárám hai,
Us ke sab satánewálon ne use ghátiyon men já liyá.
4 Siyyún kí ráhen mátam kartí hain, kyúnki 'íd ke liye koí nahín átá;
Us ke sab phátak sunsán hain, us ke káhin áhen bharte hain:
Us kí kunwáriyán musíbatzada hain, aur wuh khud gamgín hai.
5 Us ke mukhálif gálib áe, aur dushman khushhál húe;
Kyúnki Khudáwand ne us ke gunáhon kí kasrat ke bá'is use ranj men dálá:
Us kí aulád ko dushman asírí men hánk le gaye.
6 Dukhtar i Siyyún kí sab shán o shaukat játí rahí:
Us ke umará un hirnon kí mánind ho gaye hain, jin ko charágáh nahín miltí,
Aur shikáríon ke sámne 'ájiz ho játe hain.
7 Yarúshalem ko apne ranj o musíbat ke aiyám men, jab us ke báshinde dushman ká shikár húe, aur kisí ne madad na kí,
Apní guzashta zamáne kí sab ni'maten yád áín,

Dushmanon ne use dekhkar us kí barbádí par hansí uṛáí.
8 Yarúshalem sakht gunáh karke najis ho gayá :
Jo us kí ta'zím karte the, sab use haqír jánte hain, kyúnki unhon ne us kí barahnagí dekhí :
Hán, wuh khud áhen bhartá, aur munh pher letá hai.
9 Us kí najásat us ke dáman men hai, us ne apne anjám ká khayál na kiyá ;
Is liye wuh niháyat past húá ; aur use tasallí denewálá koí na rahá :
Ai Khudáwand, merí musíbat par nazar kar ; kyúnki dushman ne ghamand kiyá hai.
10 Dushman ne us kí tamám nafís chízon par háth baṛháyá hai :
Us ne apne maqdis men aqwám ko dákhil hote dekhá hai,
Jin kí bábat tú ne farmáyá thá, ki wuh terí jamá'at men dákhil na hon.
11 Us ke sab báshinde karáhte aur roṭí ḍhúnḍhte hain ;
Unhon ne apní nafís chízen de ḍálín, táki roṭí se tázadam hon ;
Ai Khudáwand, mujh par nazar kar ; kyúnki main zalíl ho gayá.
12 Ai sab áne jánewálo, kyá tumháre nazdík yih kuchh nahín?
Nazar karo aur dekho ; kyá koí gam mere gam kí mánind hai, jo mujh par áyá hai,
Jise Khudáwand ne apne qahr i shadíd ke waqt názil kiyá.
13 Us ne 'álam i bálá se merí haḍḍiyon men ág bhejí, aur wuh un par gálib áí ;
Us ne mere pánwon ke liye dám bichháyá, us ne mujhe píchhe lauṭáyá ;
Us ne mujhe din bhar wírán o betáb kiyá.
14 Merí khatáon ká júá usí ke háth se bándhá gayá hai ;
Wuh báham pechída merí gardan par hain, us ne mujhe nátawán kar diyá hai ;
Khudáwand ne mujhe un ke hawále kiyá hai, jin ke muqábale kí mujh men táb nahín.
15 Khudáwand ne mere andar hí mere baháduron ko náchíz ṭhahráyá ;
Us ne mere khiláf ek kháss jamá'at ko buláyá, ki mere baháduron ko kuchle :
Khudáwand ne Yahúdáh kí kunwárí beṭí ko goyá kolhú men kuchal ḍálá.
16 Is liye main giryán hún ; merí ánkhen ashkbár hain ;
Kyúnki tasallí denewálá, jo merí ján ko táza kare, mujh se dúr hai ;
Mere bál bachche bekas hain, kyúnki dushman gálib á gayá.
17 Siyyún ne háth phailáe ; use tasallí denewálá koí nahín ;
Ya'qúb kí bábat Khudáwand ne hukm diyá hai, ki us ke irdgirdwále us ke dushman hon ;
Yarúshalem un ke darmiyán najásat kí mánind hai.
18 Khudáwand sádiq hai ; kyúnki main ne us ke hukm se sarkashí kí hai :
Ai sab logo, main minnat kartá hún, suno, aur mere dukh par nazar karo :
Merí kunwáriyán aur mere jawán asír hokar chale gaye.
19 Main ne apne doston ko pukárá, unhon ne mujhe dagá dí :
Mere káhin aur buzurg apní ján ko táza karne ke liye,
Shahr men kháná ḍhúnḍhte ḍhúnḍhte halák ho gaye.
20 Ai Khudáwand, dekh ; main tabáhhál hún ; mere andar pech o táb hai ;
Mere dil mere andar maztarib hai ; kyúnki main ne sakht bagáwat kí hai :
Báhar talwár beaulád kartí hai, ghar men maut ká sámná hai.
21 Unhon ne merí áhen suní hain ; mujhe tasallí denewálá koí nahín ;
Mere sab dushmanon ne merí musíbat suní ; wuh khush hain ki tú ne aisá kiyá :
Tú wuh din láegá, jis ká tú ne i'lán kiyá hai, aur wuh merí mánind ho jáenge.
22 Un kí tamám sharárat tere sámne áe ;
Un se wuhí kar jo tú ne merí tamám khatáon ke bá'is mujh se kiyá hai ;
Kyúnki merí áhen beshumár hain, aur merá dil niḍhál hai.

2 Khudáwand ne apne qahr men dukhtar i Siyyún ko kaisá bádal se chhipá diyá!
Us ne Isráíl ke jamál ko ásmán se zamín par girá diyá,
Aur apne qahr ke din apne pánwon kí chaukí ko yád na kiyá.
2 Khudáwand ne Ya'qúb ke tamám ghar gárat kiye, aur rahm na kiyá;
Us ne apne qahr men dukhtar i Yahúdáh ke tamám qil'e girákar khák men milá diye;
Us ne mamlukat aur us ke umará ko nápák ṭhahráyá.
3 Us ne qahr i shadíd men Isráíl ká síng bi'lkull káṭ ḍálá;
Us ne dushman ke sámne se dahiná háth khench liyá:
Aur us ne shu'lazan ág kí tarah, jo cháron taraf bhasam kartí hai, Ya'qúb ko jalá diyá.
4 Us ne dushman kí tarah kamán khenchí, mukhálif kí taraf dahiná háth baṛháyá,
Aur dukhtar i Siyyún ke khaime men sab hasínon ko qatl kiyá;
Us ne apne qahr kí ág ko unḍel diyá.
5 Khudáwand dushman kí mánind ho gayá, wuh Isráíl ko nigal gayá,
Wuh us ke tamám qasron ko nigal gayá, us ne us ke qil'e mismár kar diye:
Aur us ne dukhtar i Yahúdáh men mátam o nauha firáwán kar diyá.
6 Aur us ne apne maskan ko yaklakht tabáh kar diyá, goyá khaima e bág thá;
Aur apne majma' ke makán ko barbád kar diyá:
KHUDÁWAND ne muqaddas 'ídon aur sabton ko Siyyún se farámosh kará diyá,
Aur apne qahr ke josh men bádsháh aur káhin ko zalíl kiyá.
7 Khudáwand ne apne mazbah ko radd kiyá, us ne apne maqdis se nafrat kí,
Us ke qasron kí díwáron ko dushman ke halwále kar diyá:
Unhon ne KHUDÁWAND ke ghar men aisá shor macháyá, jaisá 'íd ke din.
8 KHUDÁWAND ne dukhtar i Siyyún kí fasíl giráne ká iráda kiyá hai;
Us ne ḍorí ḍálí hai, aur barbád karne se dastbardár nahín húá:
Us ne fasíl aur díwár ko magmúm kiyá; wuh báham mátam kartí hain.
9 Us ke darwáze zamín men garq ho gaye; us ne us ke benḍon ko toṛkar barbád kar diyá:
Us ke bádsháh aur umará besharí'at aqwám men hain;
Us ke nabí bhí KHUDÁWAND kí taraf se koí royá nahín dekhte.
10 Dukhtar i Siyyún ke buzurg khák-nishín aur khámosh hain;
Wuh apne siron par khák ḍálte; aur ṭáṭ oṛhte hain:
Yarúshalem kí kunwáriyán zamín tak sarnigún hotí hain.
11 Merí ánkhen rote rote dhundhlá gayín, mere andar pech o táb hai,
Merí dukhtar i qaum kí barbádí ke bá'is merá kaleja nikal áyá;
Kyúnki chhoṭe bachche aur shír khwár shahr ke kúchon men be hosh hain.
12 Jab wuh shahr ke kúchon men zakhmíon kí tarah gash kháte,
Aur jab apní máon kí god men jánbalab hote hain,
To unse kahte hain, ki Galla aur mai kahán hai?
13 Ai dukhtar i Yarúshalem, main tujhe kyá nasíhat karún, aur kis se tashbíh dún?
Ai kunwárí dukhtar i Siyyún, tujhe kis kí mánind jánkar tasallí dún?
Kyúnki terá zakhm samundar sá baṛá hai: tujhe kaun shifá degá?
14 Tere nabíon ne tere liye bátil aur behúda royá dekhí;
Aur terí badkirdárí záhir na kí, táki tujhe asírí se wápas láte:
Balki tere liye jhúṭhe paigám aur jiláwataní ká sámán dekhe.
15 Sab áne jánewále tujh par táliyán bajáte hain;
Wuh dukhtar i Yarúshalem par suskárte aur sir hiláte hain,
Ki Kyá, yih wuhí shahr hai, jise log Kamál i husn aur Farhat i jahán kahte the?
16 Tere sab dushmanon ne tujh par munh pasárá hai;
Wuh suskárte aur dánt píste hain; wuh kahte hain, Ham use nigal gaye;

Beshakk ham isí din ke muntazir the; so á pahunchá, aur ham ne dekh liyá.
17 Khudáwand ne jo tháná, wuhí kiyá; us ne apne kalám ko, jo aiyám i qadím men farmáyá thá, purá kiyá;
Us ne girá diyá, aur rahm na kiyá: aur us ne dushman ko tujh par shádmán kiyá,
Us ne tere mukhálifon ká síng baland kiyá.
18 Un ke dilon ne Khudáwand se faryád kí:
Ai dukhtar i Siyyún kí fasíl, shab o roz ánsú nahr kí tarah jári rahen;
Tú bi'lkull árám na le; terí ánkh kí putlí árám na kare.
19 Uth, rát ko pahron ke shurú' men faryád kar;
Khudáwand ke huzúr apná dil pání kí mánind undel de:
Apne bachchon kí zindagí ke liye, jo sab kúchon men bhúk se behosh pare hain,
Us ke huzúr men dast i du'á baland kar.
20 Ai Khudáwand, nazar kar, aur dekh, ki tú ne kis se yih kiyá!
Kyá, 'auraten apne phal ya'ní apne ládle bachchon ko kháen?
Kyá, káhin aur nabí Khudáwand ke maqdis men qatl kiye jáen?
21 Pír o jawán galiyon men khák par pare hain;
Merí kunwáriyán aur mere jawán talwár se qatl húe:
Tú ne apne qahr ke din un ko qatl kiyá; tú ne un ko kát dálá, aur rahm na kiyá.
22 Tú ne merí dahshat ko har taraf se goyá 'íd ke din bulá liyá,
Aur Khudáwand ke qahr ke din na koí bachá, na báqí rahá:
Jin ko main ne god men khiláyá, aur pálá posá mere dushmanon ne faná kar diyá.

3 Main hí wuh shakhs hún jis ne us ke gazab ke 'asá se dukh páyá.
2 Wuh merá rahbar húá, aur mujhe raushní men nahín, balki táríkí men chaláyá.
3 Yaqínan us ká háth din bhar merí mukhálafat kartá rahá.
4 Us ne merá gosht aur chamrá khushk kar diyá, aur merí haddiyán tor dálín.
5 Us ne mere irdgird díwár khenchí, aur mujhe talkhí o mashaqqat se gher liyá.
6 Us ne mujhe muddat i daráz ke murdon kí mánind tárík makánon men rakkhá.
7 Us ne mere gird iháta baná diyá, ki main báhar nahín nikal saktá; us ne merí zanjír bhárí kar dí.
8 Balki jab main pukártá aur duháí detá hún, to wuh merí faryád nahín suntá.
9 Us ne taráshe húe pattharon se mere ráste band kar diye; us ne merí ráhen terhí kar dín.
10 Wuh mere liye ghát men baithá húá ríchh aur kamíngáh ká sher i babar hai.
11 Us ne merí ráhen kaj kar dín aur mujhe reza reza karke barbád kar diyá.
12 Us ne apní kamán khenchí aur mujhe apne tíron ká nisháná banáyá.
13 Us ne apne tarkash ke tíron se mere gurdon ko chhed dálá.
14 Main apne sab logon ke liye mazhaka, aur din bhar un ká rág hún.
15 Us ne mujhe talkhí se bhar diyá aur nágdaune se madhosh kiyá.
16 Us ne sangrezon se mere dánt tore aur mujhe khákistar men lutáyá.
17 Tú ne merí ján ko salámatí se dúr kar diyá; main khushhálí ko bhúl gayá.
18 Aur main ne kahá, Main nátawán húá, aur Khudáwand se merí ummed játí rahí.
19 Mere dukh ká khayál kar; merí musíbat, ya'ní talkhí aur nágdaune ko yád kar.
20 In báton kí yád se merí ján mujh men betáb hai.
21 Main is par sochtá rahtá hún, isí liye main ummedwár hún.
22 Yih Khudáwand kí shafaqat hai, ki ham faná nahín húe, kyúnki us kí rahmat lázawál hai.

23 Wuh har subh táza hai; terí wafádárí 'azím hai.
24 Merí ján ne kahá, Merá bakhra Ḳhudáwand hai, is liye merí ummed usí se hai.

25 Ḳhudáwand un par mihrbán hai, jo us ke muntazir hain; us ján par jo us kí tálib hai.
26 Yih ḳhúb hai ki ádmí ummedwár rahe aur ḳhámoshí se Ḳhudáwand kí naját ká intizár kare.
27 A'dmí ke liye bihtar hai ki apní jawání ke aiyám men farmánbardárí kare.

28 Wuh tanhá baiṭhe aur ḳhámosh rahe, kyúnki yih Ḳhudá hí ne us par rakkhá hai;
29 Wuh apná munh ḳhák par rakkhe, ki sháyad kuchh ummed kí súrat nikle.
30 Wuh apná gál us kí taraf pher de, jo use tamáncha mártá hai; aur malámat se ḳhúb ser ho.

31 Kyúnki Ḳhudáwand hamesha ke liye radd na karegá.
32 Kyúnki agarchi wuh dukh de, taubhí apní shafaqat kí firáwání se rahm karegá.
33 Kyúnki wuh baní A'dam par ḳhushí se dukh musíbat nahín bhejtá.

34 Rú e zamín ke sab qaidíon ko pámál karná,
35 Haqq Ta'álá ke huzúr kisí insán kí haqqtalafí karná,
36 Aur kisí ádmí ká muqaddama bigáṛná, Ḳhudáwand dekh nahín saktá.

37 Wuh kaun hai jis ke kahne ke mutábiq hotá hai, hálánki Ḳhudáwand nahín farmátá?
38 Kyá bhaláí aur buráí Haqq Ta'álá hí ke hukm se nahín hai?
39 Pas ádmí jíte jí kyún shikáyat kare, jab ki use gunáhon kí sazá miltí ho?

40 Ham apní ráhon ko ḍhúnḍhen aur jánchen, aur Ḳhudáwand kí taraf phiren.
41 Ham apne háthon ke sáth dilon ko bhí Ḳhudá ke huzúr ásmán kí taraf uṭháen.
42 Ham ne ḳhatá aur sarkashí kí; tú ne mu'áf nahín kiyá.

43 Tú ne ham ko qahr se ḍhánpá aur ragedá; tú ne qatl kiyá, aur rahm na kiyá.
44 Tú bádalon men mastúr húá, táki hamárí du'á tujh tak na pahunche.
45 Tú ne ham ko aqwám ke darmiyán kúṛe karkaṭ aur najásat sá baná diyá.

46 Hamáre sab dushman ham par munh pasárte hain.
47 Ḳhauf o dahshat aur wíràní o halákat ne ham ko á dabáyá.
48 Merí dukhtar i qaum kí tabáhí ke bá'is merí ánkhon se ánsúon kí nahren járí hain.

49 Merí ánkhen ashkbár hain aur thamtí nahín; un ko árám nahín,
50 Jab tak Ḳhudáwand ásmán par se nazar karke na dekhe.
51 Merí ánkhen mere shahr kí sab beṭiyon ke liye merí ján ko ázurda kartí hain.

52 Mere dushmanon ne besabab mujhe parande kí mánind ragedá.
53 Unhon ne cháh i zindán men merí ján lene ko mujh par patthar rakkhá.
54 Páni mere sir se guzar gayá; main ne kahá, Main mar miṭá.

55 Ai Ḳhudáwand, main ne tah i zindán se tere nám kí duháí dí.
56 Tú ne merí áwáz suní hai; merí áh o faryád se apná kán band na kar.
57 Jis roz main ne tujhe pukárá, tú nazdík áyá; aur tú ne farmáyá, ki Hirásán na ho.

58 Ai Ḳhudáwand, tú ne merí ján kí himáyat kí aur use chhuṛáyá.
59 Ai Ḳhudáwand, tú ne merí mazlúmí dekhí; merá insáf kar.
60 Tú ne mere ḳhiláf un ke tamám intiqám aur sab mansúbon ko dekhá hai.

61 Ai Ḳhudáwand, tú ne mere ḳhiláf un kí malámat aur un ke sab mansúbon ko suná hai;

62 Jo merí mukhálafat ko uṭhe un kí báten aur din bhar merí mukhálafat men un ke mansúbe.
63 Un kí nishast o barkhást ko dekh, ki main hí un ká rág hún.

64 Ai Khudáwand, un ke a'mál ke mutábiq un ko badla de.
65 Un ko kordil baná ki terí la'nat un par ho.
66 Qahr se un ko raged aur rú e zamín se nest o nábúd kar de.

4 Soná kaisá beáb ho gayá! kundan kaisá badal gayá!
Maqdis ke patthar tamám galí kúchon men pare hain.
2 Siyyún ke 'azíz farzand, jo khális sone kí mánind the,
Kaise kumhár ke banáe húe bartanon ke barábar ṭhahre!
3 Gídar bhí apní chhátiyon se apne bachchon ko dúdh piláte hain;
Lekin merí dukhtar i qaum biyábání shutrmurg kí mánind berahm hai.
4 Shírkhwár kí zabán piyás ke máre tálú se já lagí;
Bachche roṭí mángte hain, lekin un ko koí nahín detá.
5 Jo názparwarda the, galiyon men tabáhhál hain:
Jo bachpan se argawánposh the, mazbalon par pare hain.
6 Kyúnki merí dukhtar i qaum kí badkirdárí Sadúm ke gunáh se barhkar hai,
Jo ek lamhe men barbád húá, aur kisí ke háth us par daráz na húe.
7 Us ke shurafá barf se ziyáda sáf aur dúdh se safed the,
Un ke badan múnge se ziyáda surkh the, un kí jhalak nílam kí sí thí:
8 Ab un ke chihre siyáhí se bhí kále hain; wuh bázár men pahcháne nahín játe:
Un ká chamṛá haḍḍiyon se saṭá hai; wuh súkhkar lakrí sá ho gayá.
9 Talwár se qatl honewále bhúkon marnewálon se bihtar hain;
Kyúnki yih khet ká hásil na milne se kurhkar halák hote hain.
10 Rahmdil 'auraton ke háthon ne apne bachchon ko pakáyá;
Merí dukhtar i qaum kí tabáhí men wuhí un kí khurák húe.
11 Khudáwand ne apne gazab ko anjám diyá; us ne apne qahr i shadíd ko názil kiyá;
Aur us ne Siyyún men ág bharkáí, jo us kí bunyád ke chaṭ kar gayí.
12 Rú e zamín ke bádsháh aur dunyá ke báshinde báwar nahín karte the,
Ki mukhálif aur dushman Yarúshalem ke phátakon se ghus áenge.
13 Yih us ke nabíon ke gunáhon aur káhinon kí badkirdárí kí wajh se húá,
Jinhon ne us men sádiqon ká khún baháyá.
14 Wuh andhon kí tarah galiyon men bhaṭakte, aur khún se álúda hote hain,
Aisá ki koí un ke libás ko bhí chhú nahín saktá.
15 Wuh un ko pukárkar kahte the, Dúr raho! nápák, dúr raho, dúr raho! chhúná mat!
Jab wuh bhág játe aur áwára phirte, to log kahte the, Ab yih yahán na rahenge.
16 Khudáwand ke qahr ne un ko parágandа kiyá; ab wuh un par nazar nahín karegá:
Unhon ne káhinon kí 'izzat na kí, aur buzurgon ká liház na kiyá.
17 Hamárí ánkhen bátil madad ke intizár men thak gayín;
Ham us qaum ká intizár karte rahe, jo bachá nahín saktí thí.
18 Unhon ne hamáre pánw aise bándh rakkhe hain, ki ham báhar nahín nikal sakte:
Hamárá anjám nazdík hai, hamáre din púre ho gaye; hamárá waqt á pahunchá.
19 Ham ko ragednewále ásmán ke 'uqábon se bhí tez hain:
Unhon ne paháron par hamárá píchhá kiyá; wuh biyábán men hamárí ghát men baiṭhe.
20 Hamárí zindagí ká dam, Khudáwand ká mamsúh, un ke garhon men giriftár ho gayá;
Jis kí bábat ham kahte the, ki Us ke saye tale ham qaumon ke darmiyán zindagí basar karenge.
21 Ai dukhtar i Adom, jo 'U'z kí sarzamín men bastí hai, khush o khurram ho:
Yih piyála tujh tak bhí pahunchegá; tú mast aur barahna ho jáegí.

22 Ai dukhtar i Siyyún, terí badkirdarí kí sazá tamám húí;
Wuh tujhe phir asír karke nahín le jáegá:
Ai dukhtar i Adom, wuh terí badkirdárí kí sazá degá;
Wuh tere gunáh fásh kar degá.

5 Ai KHUDÁWAND, jo kuchh ham par guzrá use yád kar;
Nazar kar aur hamárí ruswáí ko dekh.
2 Hamárí mírás ajnabíon ke hawále kí gayí,
Hamáre ghar begánon ne le liye.
3 Ham yatím hain, hamáre báp nahín,
Hamárí máen bewáon kí mánind hain.
4 Ham ne apná pání mol lekar piyá;
Apní lakrí bhí ham ne dám dekar lí.
5 Ham ko regednewále hamáre sir par hain;
Ham thake háre, aur beárám hain.
6 Ham ne Misríon aur Asúríon kí itá'at qubúl kí,
Táki roṭí se ser aur ásúda hon.
7 Hamáre bápdádá gunáh karke chal base,
Aur ham un kí badkirdárí kí sazá pá rahe hain.
8 Gulám ham par hukmrání karte hain;
Un ke háth se chhuṛánewálá koí nahín.
9 Sahránishínon kí talwár ke bá'is,
Ham ján par khelkar roṭí hásil karte hain.
10 Qaht kí jhulsánewálí ág ke bá'is,
Hamárá chamṛá tanúr kí mánind siyáh ho gayá hai.
11 Unhon ne Siyyún men 'auraton ko behurmat kiyá,
Aur Yahúdáh ke shahron men kunwárí laṛkiyon ko.
12 Umará ko un ke háthon se laṭká diyá;
Buzurgon kí rúdárí na kí gayí.
13 Jawánon ne chakkí písí,
Aur bachchon ne girte paṛte lakṛiyán ḍhoín.
14 Buzurg pháṭakon par dikháí nahín dete,
Jawánon kí nagmapardází sunáí nahín detí.
15 Hamáre dilon se khushí játí rahí;
Hamárá raqs mátam se badal gayá.
16 Táj hamáre sir par se gir paṛá;
Ham par afsos! ki ham ne gunáh kiyá.
17 Isí liye hamáre dil betáb hain;
In hí báton ke bá'is hamárí ánkhen dhundhlá gayín;
18 Koh i Siyyún kí wíránì ke bá'is;
Us par gídaṛ phirte hain.
19 Par tú, ai KHUDÁWAND, abad tak qáim hai;
Aur terá takht pusht dar pusht.
20 Phir tú kyún ham ko hamesha ke liye farámosh kartá hai,
Aur ham ko muddat i daráz tark kartá hai?
21 Ai KHUDÁWAND, ham ko apní taraf phirá, to ham phirenge;
Hamáre din badal de, jaise qadím se the.
22 Kyá tú ne ham ko bi'lkull radd kar diyá hai?
Kyá tú ham se sakht náráz hai?

HIZQI'EL

1 Tíswen baras ke chauthe mahíne kí pánchwín táríkh ko yún húá, ki jab main nahr i Kibár ke kanáre par asíron ke darmiyán thá, to ásmán khul gayá, aur main ne Khudá kí royaten dekhín. 2 Us mahíne kí pánchwín ko, Yahúyákín bádsháh kí asírí ke pánchwen baras men, 3 KHUDÁWAND ká kalám Búzí ke beṭe Hizqíel káhin par, jo Kasdíon ke mulk men nahr i Kibár ke kanáre par thá, názil húá; aur wahán KHUDÁWAND ká háth us par thá. 4 Aur main ne nazar kí, to kyá dekhtá hún, ki shimál se ándhí uṭhí, ek baṛí ghaṭá, aur lipṭí húí ág, aur us ke gird raushní chamaktí thí, aur us ke bích se, ya'ní us ág men se, saiqal kiye húe pítal kí sí súrat jalwagar húí. 5 Aur us men se

chár jándáron kí ek shabíh nazar áí; aur un kí shakl yún thí, ki wuh insán se mushábih the. 6 Aur har ek ke chár chihre, aur chár par the. 7 Aur un kí ṭángen sídhí thín; aur un ke pánwon ke talwe bachhṛe ke pánwon ke talwe kí mánind the; aur wuh manje húe pítal kí mánind jhalakte the. 8 Aur un kí cháron taraf paron ke níche insán ke háth the; aur cháron ke chihre aur par yún the, 9 ki un ke par ek dúsre se báham paiwasta the; aur wuh chalte húe muṛte na the, balki sab sídhe áge baṛhe chale játe the. 10 Un ke chihron kí mushábahat yún thí, ki un cháron ká ek ek chihra insán ká, ek ek sher i babar ká, un kí dahiní taraf: aur un cháron ká ek ek chihra sánḍ ká báín taraf: aur un cháron ká ek ek chihra 'uqáb ká thá. 11 Un ke chihre to yún the; aur un ke par úpar se alag alag the: har ek ke do par dúsre ke do paron se mile húe the, aur do do se un ká badan ḍhanpá húá thá. 12 Un men se har ek sídhá áge ko chalá játá thá; jidhar ko jáne kí khwáhish hotí thí, wuh játe the; wuh chalte húe muṛte na the. 13 Rahí un jándáron kí súrat, so un kí shakl ág ke sulge húe koelon, aur masha'lon kí mánind thí: wuh un jándáron ke darmiyán idhar udhar átí játí thí; aur wuh ág núrání thí; aur us men se bijlí nikaltí thí. 14 Aur wuh jándár aise haṭte baṛhte the, jaise bijlí kaundh játí hai. 15 Jab main ne un jándáron par nazar kí, to kyá dekhtá hún, ki un chár chár chihronwále jándáron ke har chihre ke pás zamín par ek pahiyá hai. 16 Un pahiyon kí súrat, aur banáwaṭ zabarjad kí sí thí; aur wuh cháron ek hí waza' ke the; aur un kí shakl aur un kí banáwaṭ aisí thí, goyá pahiyá pahiye ke bích men hai. 17 Wuh chalte waqt apne cháron pahlúon par chalte the; aur píchhe nahín muṛte the. 18 Aur un ke halqe bahut únche aur ḍaráone the, aur un cháron ke halqon ke girdágird ánkhen hí ánkhen thín. 19 Jab wuh jándár chalte the, to pahiye un ke sáth chalte the; aur jab wuh jándár zamín par se uṭháe játe the, to pahiye bhí uṭháe játe the. 20 Jahán kahín jáne kí khwáhish hotí thí, játe the, un kí khwáhish un ko udhar hí le játí thí: aur pahiye un ke sáth uṭháe játe the; kyúnki jándár kí rúh pahiyon men thí. 21 Jab wuh chalte the, yih chalte the, aur jab wuh ṭhahrte the, yih ṭhahrte the; aur jab wuh zamín par se uṭháe játe the, to pahiye bhí un ke sáth uṭháe játe the; kyúnki pahiyon men jándár kí rúh thí. 22 Jándáron ke siron ke úpar kí fazá, billaur kí mánind darakhshán thí; wuh un ke siron ke úpar phailí thí. 23 Aur us fazá ke níche un ke par ek dúsre kí sídh men the: har ek ke do paron se un ke badanon ká ek pahlú, aur do paron se dúsrá pahlú ḍhanpá thá. 24 Aur jab wuh chale, to main ne un ke paron kí áwáz suní, goyá baṛe sailáb kí áwáz, ya'ní Qádir i mutlaq kí áwáz, aur aisí shor kí áwáz húí jaisí lashkar kí áwáz hotí hai; jab wuh ṭhahrte the, to apne paron ko laṭká dete the. 25 Aur us fazá ke úpar se, jo un ke siron ke úpar thí, ek áwáz átí thí, aur wuh jab ṭhahrte the, to apne bázúon ko laṭká dete the. 26 Aur us fazá se úpar, jo un ke siron ke úpar thí, takht kí súrat thí, aur us kí súrat nílam ke patthar kí sí thí, aur us takhtnumá súrat par kisí insán kí sí shabíh us ke úpar nazar áí. 27 Aur main ne us kí kamar se lekar úpar tak saiqal kiye húe pítal ká sá rang, aur shu'la sá jalwa us ke darmiyán aur girdágird dekhá, aur us kí kamar se lekar níche tak main ne shu'le kí sí tajallí dekhí, aur us ke cháron taraf jagmagáhaṭ thí. 28 Jaisí us kamán kí súrat hai, jo bárish ke din bádalon men dikhái detí hai, waisí hí ás pás kí us jagmagáhaṭ kí namúd thí. Yih KHUDÁWAND ke jalál ká izhár thá. Aur dekhte hí main aundhe munh girá, aur main ne ek áwáz suní jaise koí báten kartá hai.

2 Aur us ne mujhe kahá, ki Ai ádamzád, apne pánwon par khaṛá ho, ki main tujh se báten karún. 2 Jab us ne mujhe yún kahá, to rúh mujh men dákhil húí, aur mujhe pánwon par khaṛá kiyá; tab main ne us kí suní jo mujh se báten kartá thá. 3 Chunánchi us ne mujh se kahá, ki Ai ádamzád, main tujhe baní Isráíl ke pás, ya'ní us bágí qaum ke pás jis ne mujh se bagáwat kí hai, bhejtá hún: wuh aur un ke bápdádá áj ke din tak mere gunahgár hote áe hain. 4 Kyúnki jin ke pás main tujh ko bhejtá hún wuh sakhtdil aur behayá

farzand hain. Tú un se kahná, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai. 5 Pas khwáh wuh sunen yá na sunen, (kyúnki wuh to sarkash khándán hain,) taubhí itná to hogá, ki wuh jánenge ki un men ek nabí barpá húá. 6 Aur tú, ai ádamzád, un se hirásán na ho, aur un kí báton se na ḍar, harchand tú úntkaṭáron aur kánṭon se ghirá hai, aur bichchhúon ke darmiyán rahtá hai; un kí báton se tarsán na ho, aur un ke chihron se na ghabrá, agarchi wuh bágí khándán hain. 7 Pas tú merí báten un se kahná, khwáh wuh sunen khwáh na sunen, kyúnki wuh niháyat bágí hain. 8 Lekin ai ádamzád, tú merá kalám sun; tú us sarkash khándán hí mánind sarkashí na kar: apná munh khol, aur jo kuchh main tujhe detá hún, khá le. 9 Aur main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki ek háth merí taraf baṛháyá húá hai, aur us men kitáb ká túmár hai; 10 aur us ne use kholkar mere sámne rakh diyá; us men andar báhar likhá húá thá: aur us men nauha, aur mátam, aur áh o nála marqúm thá.

3 1 Phir us ne mujhe kahá, Ai ádamzád, jo kuchh tú ne páyá so khá; is túmár ko nigal já, aur jákar Isráíl ke khándán se kalám kar. 2 Tab main ne munh kholá, aur us ne wuh túmár mujhe khiláyá. 3 Phir us ne mujhe kahá, Ai ádamzád, is túmár ko jo main tujhe detá hún khá já, aur is se apná peṭ bhar le. Tab main ne kháyá, aur wuh mere munh men shahd kí mánind míṭhá thá.

4 Phir us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, tú baní Isráíl ke pás já, aur merí yih báten un se kah. 5 Kyúnki tú aise logon kí taraf nahín bhejá játá, jin kí zabán begána, aur jin kí bolí sakht hai, balki Isráíl ke khándán kí taraf; 6 na bahut sí ummaton kí taraf, jin kí zabán begána, aur jin kí bolí sakht hai, jin kí bát tú samajh nahín saktá: yaqínan agar main tujhe un ke pás bhejtá, to wuh terí suntín. 7 Lekin baní Isráíl terí bát na sunenge; kyúnki wuh merí sunná nahín cháhte: kyúnki sab baní Isráíl sakhtpeshání aur sangdil hain. 8 Dekh, main ne un ke chihron ke muqábil terá chihra durusht kiyá hai, aur terí peshání un kí peshánion ke muqábil sakht kar dí hai. 9 Main ne terí peshání ko híre kí mánind, chaqmáq se bhí ziyáda sakht kar diyá hai: un se na ḍar, aur un ke chihron se hirásán na ho, agarchi wuh bágí khándán hain. 10 Phir us ne mujh se kahá, Ai ádamzád, merí sab báton ko jo main tujh se kahúngá apne dil se qubúl kar, aur apne kánon se sun. 11 Ab uṭh, asíron ya'ní, apní qaum ke logon ke pás já, aur un se kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, khwáh wuh sunen, khwáh na sunen.

12 Aur rúh ne mujhe uṭhá liyá, aur main ne apne píchhe ek baṛí kharak kí áwáz suní, jo kahtí thí, ki Khudáwand ká jalál us ke maskan se mubárak ho. 13 Aur jándáron ke paron ke ek dúsre se lagne kí áwáz, aur un ke muqábil pahiyon kí áwáz, aur ek baṛe dhaṛáke kí áwáz sunáí dí. 14 Aur rúh mujhe uṭhákar le gayí: so main talkhdil aur gazabnák hokar rawána húá, aur Khudáwand ká háth mujh par gálib thá. 15 Aur main Tall Abíb men asíron ke pás jo nahr i Kibár ke kanáre baste the pahunchá, aur jahán wuh rahte the, main sát din tak un ke darmiyán pareshán baiṭhá rahá.

16 Aur sát dinon ke ba'd Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 17 ki Ai ádamzád, main ne tujhe baní Isráíl ká nigahbán muqarrar kiyá; pas tú mere munh ká kalám sun, aur merí taraf se un ko ágáh kar de. 18 Jab main sharír se kahún, ki Tú yaqínan maregá, aur tú use ágáh na kare, aur sharír se na kahe, ki wuh apní burí rawish se khabardár ho, táki wuh us se báz ákar apní ján bacháe, to wuh sharír apní sharárat men maregá; lekin main us ke khún kí bázpurs tujh se karúngá. 19 Lekin agar tú ne sharír ko ágáh kar diyá, aur wuh apní sharárat aur apní burí rawish se báz na áyá, to wuh apní badkirdárí men maregá; par tú ne apní ján ko bachá liyá. 20 Aur agar rástbáz apní rástbází chhoṛ de, aur gunáh kare, aur main us ke áge ṭhokar khilánewálá patthar rakkhún, to wuh mar jáegá: is liye ki tú ne use ágáh nahín kiyá, to wuh apne gunáh men maregá, aur us kí sadáqat ke kámon ká liház na kiyá jáegá; par main us ke khún kí bázpurs tujh se karúngá. 21 Lekin agar tú us

rástbáz ko ágáh kar de, táki gunáh na kare, aur wuh gunáh se báz rahe, to wuh yaqínan jíegá, is liye ki nasíhatpazír húá; aur tú ne apní ján bachá lí.

22 Aur wahán Khudáwand ká háth mujh par thá, aur us ne mujhe farmáyá, Uṭh, maidán men nikal já, aur wahán main tujh se báten karúngá. 23 Tab main uṭhkar maidán men gayá, aur kyá dekhtá hún, ki Khudáwand ká jalál, us shaukat kí mánind jo main ne nahr i Kibár ke kanáre dekhí thí khaṛá hai; aur main munh ke bal girá. 24 Tab rúh mujh men dákhil húí, aur us ne mujhe mere pánwon par khaṛá kiyá, aur mujh se hamkalám hokar farmáyá, ki Apne ghar já, aur darwáza band karke andar baiṭh rah. 25 Aur, ai ádamzád, dekh, wuh tujh par bandhan dálenge, aur un se tujhe bándhenge, aur tú un ke darmiyán báhar na jáegá. 26 Aur main terí zabán tere tálú se chipká dúngá, ki tú gúngá rah jáe, aur un ke liye nasíhatgo na ho, kyúnki wuh bágí khándán hain. 27 Lekin jab main tujh se hamkalám húngá, to terá munh kholúngá, tab tú un se kahegá, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai; Jo suntá hai, sune, aur jo nahín suntá, na sune, kyúnki wuh bágí khándán hain.

4 Aur, ai ádamzád, tú ek khaprá le, aur apne sámne rakhkar us par ek shahr, hán, Yarúshalem hí kí taswír khench: 2 aur us ká muhásara kar, aur us ke muqábil burj bana, aur us ke sámne damdama bándh, aur us ke gird khaime khaṛe kar, aur us ke cháron taraf manjaníq lagá. 3 Phir tú lohe ká ek tawá le, aur apne aur shahr ke darmiyán use nasb kar, ki wuh lohe kí díwár ṭhahre; aur tú apná munh us ke muqábil kar, aur muhásare kí hálat men ho, aur tú us ká muhásara karnewálá hogá. Yih baní Isráíl ke liye nishán hai.

4 Phir tú apní báín karwaṭ par leṭ rah, aur baní Isráíl kí badkirdárí is par rakh de; jitne dinon tak tú leṭá rahegá, tú un kí badkirdárí bardásht karegá. 5 Aur main ne un kí badkirdárí ke barason ko, un dinon ke shumár ke mutábiq, jo tín sau nauwe din hain, tujh par rakkhá hai: so tú baní Isráíl kí badkirdárí bardásht karegá. 6 Aur jab tú in ko púrá kar chuke, to phir apní dahiní karwaṭ par leṭ rah, aur chális din tak baní Yahúdáh kí badkirdárí ko bardásht kar; main ne tere liye ek ek sál ke badle ek ek din muqarrar kiyá hai. 7 Phir tú Yarúshalem ke muhásare kí taraf munh kar, aur apná bázú nangá kar, aur us ke khiláf nubuwwat kar. 8 Aur dekh, main tujh par bandhan dálúngá, ki tú karwaṭ na le sake, jab tak apne muhásare ke dinon ko púrá na kar le. 9 Aur tú apne liye gehún, aur jau, aur báqilá, aur masúr, aur chená, aur bájrá le, aur un ko ek hí bartan men rakh, aur un kí itní roṭiyán paká jitne dinon tak tú pahlí karwaṭ par leṭá rahegá: tú tín sau nauwe din tak un ko kháná. 10 Aur terá kháná wazn karke bís bís misqál rozána hogá: jo tú kháegá, tú gáhe gáhe kháná. 11 Tú pání bhí nápkar ek hín ká chhaṭá hissa píegá; tú gáhe gáhe píná. 12 Aur tú jau ke phulkek háná, aur tú un kí ánkhon ke sámne insán kí najásat se un ko pakáná. 13 Aur Khudáwand ne farmáyá, ki Isí tarah se baní Isráíl apní nápák roṭiyon ko un aqwám ke darmiyán, jin men main un ko áwára karúngá, kháyá karenge. 14 Tab main ne kahá, ki Háe, Khudáwand Khudá! dekh, merí ján kabhí nápák nahín húí, aur apní jawání se ab tak koí murdár chíz, jo áp hí mar jáe yá kisí jánwar se pháṛí jáe, main ne hargiz nahín kháí, aur harám gosht mere munh men kabhí nahín gayá. 15 Tab us ne mujhe farmáyá, Dekh, main insán kí najásat ke 'iwaz tujhe gobar detá hún, so tú apní roṭí us se paká. 16 Aur us ne mujhe farmáyá, ki Ai ádamzád, dekh, main Yarúshalem men roṭí ká 'asá toṛ dálúngá, aur wuh roṭí tolkar fikrmandí se kháenge, aur pání nápkar hairat se píenge; 17 táki wuh roṭí pání ke muhtáj hon, aur báham sarásíma hon, aur apní badkirdárí men halák hon.

5 Ai ádamzád, tú ek tez talwár le, aur hajjám ke usture kí tarah us se apná sir aur apní dáṛhí muṇḍá; aur tarázú le aur bálon ko tolkar un ke hisse baná. 2 Phir jab muhásare ke din púre ho jáen, to shahr ke bích men un ká ek hissa lekar ág men jalá, aur dúsrá hissa lekar talwár se idhar udhar bikher

de; aur tísrá hissa hawá men uṛá de; aur main talwár khenchkar un ká píchhá karúngá. 3 Aur un men se thoṛe se bál ginkar le, aur un ko apne dáman men bándh. 4 Phir un men se kuchh nikálkar ág men ḍál, aur jalá de; is men se ek ág niklegí jo Isráíl ke tamám gharáne men phail jáegí.

5 Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Yarúshalem yihí hai; main ne use qaumon aur mamlukaton ke darmiyán jo us ke áspás hain rakkhá hai. 6 Lekin us ne dígar aqwám se ziyáda sharárat karke mere ahkám kí muḳhálafat kí, aur mere áín ko áspás kí mamlukaton se ziyáda radd kiyá; kyúnki unhon ne mere ahkám ko radd kiyá, aur mere áín kí pairawí na kí. 7 Pas Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Chúnki tum apne áspás kí aqwám se baṛhkar fitna-angez ho, aur merí áín kí pairawí nahín kí, aur mere ahkám par 'amal nahín kiyá, aur apne áspás kí aqwám ke áín o ahkám par bhí kárband nahín húe; 8 is liye Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Dekh, main, hán, main hí terá muḳhálif hún, aur tere darmiyán sab qaumon kí ánkhon ke sámne tujhe sazá dúngá. 9 Aur main tere sab nafratí kámon ke sabab se tujh men wuhí karúngá jo main ne ab tak nahín kiyá aur kabhí na karúngá. 10 Pas tujh men báp beṭe ko, aur beṭá báp ko khá jáegá: aur main tujhe sazá dúngá, aur tere baqiye ko har taraf parágauda karúngá. 11 Pas Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, chúnki tú ne apní tamám makrúhát se, aur apne nafratí kámon se mere maqdis ko nápák kiyá hai, is liye main bhí tujhe ghaṭáúngá, merí ánkhen ri'áyat na karengí, main hargiz rahm na karúngá. 12 Terá ek hissa wabá se mar jáegá, aur kál se tere andar halák ho jáegá; aur dúsrá hissa terí cháron taraf talwár se márá jáegá; aur tísre hisse ko main har taraf parágauda karúngá, aur talwár khenchkar un ká píchhá karúngá. 13 Merá qahr yún púrá hogá, tab merá gazab un par dhímá ho jáegá, aur merí taskín hogí. Aur jab main un par apná qahr púrá karúngá, tab wuh jánenge ki mujh Ḳhudáwand ne apní gairat se yih sab kuchh farmáyá thá. 14 Is ke siwá, main tujh ko un qaumon ke darmiyán, jo tere áspás hain, aur un sab kí nigáhon men jo udhar se guzar karenge, wírán o bá'is i malámat banáúngá. 15 Pas jab main qahr o gazab aur saḳht malámat se tere darmiyán 'adálat karúngá, to tú apne áspás kí aqwám ke liye já e malámat o ihánat, aur maqám i 'ibrat o hairat hogí. Main Ḳhudáwand ne yih farmáyá hai: 16 ya'ní jab main saḳht qaht ke tír, jo un kí halákat ke liye hain, un kí taraf rawána karúngá jin ko main tumháre halák karne ke liye chaláúngá, aur main tum men qaht ko ziyáda karúngá, aur tumhárí roṭí ke 'asá ko toṛ ḍálúngá: 17 aur main tum men qaht aur bure darande bhejúngá, aur wuh tujhe láwalad karenge; aur marí aur ḳhúnrezí tere darmiyán áegí; aur main talwár tujh par láúngá. Main Ḳhudáwand hí ne farmáyá hai.

6 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Isráíl ke paháṛon kí taraf munh karke un ke ḳhiláf nubuwwat kar, 3 aur yún kah, ki Ai Isráíl ke paháṛo, Ḳhudáwand Ḳhudá ká kalám suno! Ḳhudáwand Ḳhudá paháṛon aur ṭílon ko, aur nahron aur wádíon ko, yún farmátá hai, ki Dekho, main, hán, main hí tum par talwár chaláúngá, aur tumháre únche maqámon ko gárat karúngá. 4 Aur tumhárí qurbángáhen ujaṛ jáengí, aur tumhárí súraj kí múraten toṛ ḍálí jáengí; aur main tumháre maqtúlon ko tumháre buton ke áge ḍál dúngá, 5 aur baní Isráíl kí láshen un ke buton ke áge phenk dúngá; aur main tumhárí haḍḍiyon ko tumhárí qurbángáhon ke girdágird parágauda karúngá. 6 Tumhárí búd o básh ke tamám 'iláqon ke shahr wírán honge, aur únche maqám ujaṛ jáenge, táki tumhárí qurbángáhen ḳharáb aur wírán hon, aur tumháre but toṛe jáen aur báqí na rahen, aur tumhárí súraj kí múraten káṭ ḍálí jáen, aur tumhárí dastkáríán nábúd hon. 7 Aur maqtúl tumháre darmiyán girenge, aur tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún. 8 Lekin main ek baqiya chhoṛ dúngá, ya'ní wuh chand log jo qaumon ke darmiyán talwár se bach niklenge jab tum gair mulkon men parágauda ho jáoge. 9 Aur jo tum men se bach rahenge un qaumon ke darmiyán,

jahán jahán wuh asír hokar jáenge, mujh ko yád karenge, jab main un ke bewafá dilon ko jo mujh se dúr húe, aur un kí ánkhon ko jo buton kí pairawí men bargashta húín, shikasta karúngá; aur wuh áp apní tamám bada'málí ke sabab se, jo unhon ne apne tamám ghinaune kámon men kí, apní hí nazar men nafratí ṭhahrenge. 10 Tab wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún; aur main ne yún hí nahín farmáyá thá, ki Main un par yih balá láúngá.

11 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Háth par háth már, aur pánw zamín par paṭakkar kah, ki Baní Isráíl ke tamám ghinaune kámon par afsos! kyúnki wuh talwár aur kál aur wabá se halák honge. 12 Jo dúr hai, wuh wabá se maregá, aur jo nazdík hai, talwár se qatl kiyá jáegá, aur jo báqí rahe, aur mahsúr ho, wuh kál se maregá: aur main un par apne qahr ko yún púrá karúngá. 13 Aur jab un ke maqtúl har únche ṭíle par, aur paháṛon kí sab choṭiyon par, aur har ek hare darakht aur ghane balút ke níche, har jagah jahán wuh apne sab buton ke liye khushbú jaláte the, un ke buton ke pás un kí qurbángáhon kí cháron taraf paṛe húe honge, tab wuh pahchánenge ki KHUDÁWAND main hún. 14 Aur main un par háth chaláúngá, aur biyábán se Diblah tak un ke mulk kí sab bastiyán wírán aur sunsán karúngá: tab wuh pahchánenge ki main KHUDÁWAND hún.

7 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Khudáwand KHUDÁ Isráíl ke mulk se yún farmátá hai, ki Tamám húá: mulk ke cháron konon par khátima án pahunchá hai. 3 Ab terí ajal áí, aur main apná gazab tujh par názil karúngá, aur terí rawish ke mutábiq terí 'adálat karúngá, aur tere sab ghinaune kámon kí sazá tujh par láúngá. 4 Merí ánkh terí ri'áyat na karegí, aur main tujh par rahm na karúngá, balki main terí rawish ke mutábiq tujhe sazá dúngá, aur tere ghinaune kámon ke anjám tere darmiyán honge, táki tum jáno ki main KHUDÁWAND hún.

5 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Ek balá, ya'ní balá e 'azím; dekh, wuh átí hai. 6 Khátima áyá, khátima á gayá; wuh tujh par á pahunchá: dekh, wuh á pahunchá. 7 Ai zamín par basnewále, terí shámat á gayí; waqt á pahunchá, hangáme ká din qaríb húá, yih paháṛon par khushí kí lalkár ká din nahín. 8 Ab main apná qahr tujh par unḍelne ko hún, aur apná gazab tujh par púrá karúngá, aur terí rawish ke mutábiq terí 'adálat karúngá, aur tere sab ghinaune kámon kí sazá tujh par láúngá. 9 Merí ánkh ri'áyat na karegí, aur main hargiz rahm na karúngá: main tujhe terí rawish ke mutábiq sazá dúngá, aur tere ghinaune kámon ke anjám tere darmiyán honge; aur tum jánoge ki main KHUDÁWAND sazá denewálá hún. 10 Dekh, wuh din, dekh, wuh á pahunchá hai: terí shámat á gayí, 'asá men kaliyán niklín, gurúr men gunche nikle. 11 Sitamgarí niklí, ki sharárat ke liye chhaṛí ho: koí un men se na bachegá, na un ke amboh men se koí, aur na un ke mál men se kuchh; aur un par mátam na hogá. 12 Waqt á gayá, din qaríb hai: na kharídnewálá khush ho, na bechnewálá udás; kyúnki un ke tamám amboh par gazab názil hone ko hai. 13 Kyúnki bechnewálá bikí húí chíz tak phir na pahunchegá, agarchi hanoz wuh zindon ke darmiyán hon; kyúnki yih royá un ke tamám amboh ke liye hai; ek bhí na lauṭegá, aur na koí badkirdárí se apní ján ko qáim rakhegá. 14 Narsingá phúnká gayá; aur sab kuchh taiyár hai; lekin koí jang ko nahín nikaltá; kyúnki merá gazab un ke tamám amboh par hai. 15 Báhar talwár hai, aur andar wabá aur qaht hain: jo khet men hai, talwár se qatl hogá, aur jo shahr men hai, qaht aur wabá use nigal jáenge. 16 Lekin jo un men se bhág jáenge wuh bach niklenge, aur wádíon ke kabútaron kí mánind paháṛon par rahenge, aur sab ke sab nála karenge, har ek apní badkirdárí ke sabab se. 17 Sab háth ḍhíle honge, aur sab ghuṭne pání kí mánind kamzor ho jáenge. 18 Wuh ṭáṭ se kamar kasenge, aur haul un par chhá jáegá; aur sab ke munh par sharm hogí, aur un sab ke siron par chandlápan hogá. 19 Wuh apní chándí saṛakon par phenk denge, aur un ká soná nápák chíz kí mánind hogá: KHUDÁWAND ke gazab ke din men un ká soná chándí un ko na bachá sakegá; un kí jánen ásúda na hongí, aur un ke peṭ na bharenge: kyúnki unhon ne usí se ṭhokar khá-

kar badkirdárí kí thí. 20 Aur un ke khúbsúrat zewar shaukat ke liye the, par unhon ne un se apní nafratí múraten aur makrúh chízen banáín; is liye main ne un ke liye un ko nápák chíz kí mánind kar diyá. 21 Aur main un ko ganímat ke liye pardesiyon ke háth men, aur lút ke liye zamín ke sharíron ke háth men saunp dúngá, aur wuh un ko nápák karenge. 22 Aur main un se munh pher lúngá, aur wuh mere khilwatkháne ko nápák karenge: us men gáratgar áenge, aur use nápák karenge. 23 Zanjír baná: kyúnki mulk khúnrezí ke gunáhon se pur hai, aur shahr zulm se bhará hai. 24 Pas main gairqaumon men se badtarín ko láúngá, aur wuh un ke gharon ke málik honge, aur main zabardaston ká ghamand mitáúngá, aur un ke muqaddas maqám nápák kiye jáenge. 25 Halákat átí hai, aur wuh salámatí ko dhúndhenge par na páenge. 26 Balá par balá áegí, aur afwáh par afwáh hogí: tab wuh nabí se royá kí talásh karenge; lekin sharí'at káhin se, aur maslahat buzurgon se, játí rahegí. 27 Bádsháh mátam karegá, aur hákim par hairat chhá jáegí, aur ra'íyat ke háth kánpenge: main un kí rawish ke mutábiq un se sulúk karúngá, aur un ke a'mál ke mutábiq un par fatwá dúngá, táki wuh jánen ki KHUDÁWAND main hún.

8 Aur chhate baras ke chhate mahíne kí pánchwín tárikh ko yún húá, ki main apne ghar men baithá thá, aur Yahúdáh ke buzurg mere sámne baithe the, ki wahán Khudáwand KHUDÁ ká háth mujh par thahrá. 2 Tab main ne nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki ek shabíh ág kí mánind nazar átí hai: us kí kamar se níche tak ág, aur us kí kamar se úpar tak jalwa e núr záhir húá, jis ká rang saiqal kiye húe pítal ká sá thá. 3 Aur us ne ek háth kí shabíh sí barhákar mere sir ke bálon se mujhe pakrá; aur rúh ne mujhe ásmán aur zamín ke darmiyán baland kiyá, aur mujhe iláhí royá men, Yarúshalem men shimál kí taraf andarúní phátak par, jahán gairat kí múrat ká maskan thá jo gairat bharkátí hai, le áí. 4 Aur kyá dekhtá hún, ki wahán Isráíl ke Khudá ká jalál, us royá ke mutábiq jo main ne us wádí men dekhí thí maujúd hai. 5 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Ai ádamzád, apní ánkhen shimál kí taraf uthá. Aur main ne us taraf ánkhen utháín, aur kyá dekhtá hún, ki shimál kí taraf mazbah ke darwáze par, gairat kí wuhí múrat madkhal men hai. 6 Aur us ne phir mujhe farmáyá, ki Ai ádamzád, tú un ke kám dekhtá hai? ya'ní wuh makrúhát i 'azím, jo baní Isráíl yahán karte hain, táki main apne maqdis ko chhorkar us se dúr jáún? lekin tú abhí in se bhí barí makrúhát dekhegá. 7 Tab wuh mujhe sahn ke phátak par láyá; aur main ne nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki díwár men ek chhed hai. 8 Tab us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, díwár khod: aur jab main ne díwár ko khodá, to ek darwáza dekhá. 9 Phir us ne mujhe farmáyá, Andar já, aur jo nafratí kám wuh yahán karte hain, dekh. 10 Tab main ne andar jákar dekhá; aur kyá dekhtá hún, ki har nau' ke sab rengnewále kíron, aur makrúh jánwaron kí sab súraten, aur baní Isráíl ke but girdágird díwár par munaqqash hain. 11 Aur baní Isráíl ke buzurgon men se sattar shakhs un ke áge khare hain, aur Yázaniyáh bin Sáfan un ke wast men khará hai, aur har ek ke háth men ek bakhúrdán hai, aur bakhúr ká bádal uth rahá hai. 12 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Ai ádamzád, kyá tú ne dekhá ki baní Isráíl ke sab buzurg tárikí men, ya'ní apne munaqqash káshánon men, kyá karte hain? kyúnki wuh kahte hain, ki KHUDÁWAND ham ko nahín dekhtá; KHUDÁWAND ne mulk ko chhor diyá hai. 13 Aur us ne mujhe yih bhí farmáyá, ki Tú abhí in se bhí barí makrúhát, jo wuh karte hain, dekhegá. 14 Tab wuh mujhe KHUDÁWAND ke ghar ke shimálí phátak par láyá, aur kyá dekhtá hún, ki wahán 'auraten baithí Tammúz par nauha kar rahí hain. 15 Tab us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, kyá tú ne yih dekhá hai? tú abhí in se bhí barí makrúhát dekhegá. 16 Phir wuh mujhe KHUDÁWAND ke ghar ke andarúní sahn men le gayá, aur kyá dekhtá hún, ki KHUDÁWAND kí haikal ke darwáze par, ástána aur mazbah ke darmiyán, qaríban pachchís shakhs hain jin kí píth KHUDÁWAND kí

haikal kí taraf hai, aur un ke munh mashriq kí taraf hain, aur mashriq ká rukh karke áftáb ko sijda kar rahe hain. 17 Tab us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, kyá tú ne yih dekhá hai? Kyá baní Yahúdáh ke nazdík yih chhoṭí sí bát hai, ki wuh yih makrúh kám karen, jo yahán karte hain, kyúnki unhon ne to mulk ko zulm se bhar diyá, aur phir mujhe gazabnák kiyá: aur dekh, wuh apní nák se ḍálí lagáte hain. 18 Pas main bhí qahr se pesh áúngá: merí ánkh ri'áyat na karegí, aur main hargiz rahm na karúngá: aur agarchi wuh chillá chillákar mere kánon men áh o nála karen, taubhí main un kí na sunúngá.

9 Phir us ne baland áwáz se pukárkar mere kánon men kahá, ki Un ko, jo shahr ke muntazim hain, nazdík bulá, har ek shakhs apná muhlik hathyár háth men liye ho. 2 Aur dekho, chha mard úpar ke pháṭak kí ráh se, jo shimál kí taraf hai, chale áe, aur har ek mard ke háth men us ká khúnrez hathyár thá, aur un ke darmiyán ek ádmí katání libás pahine thá, aur us kí kamar par likhne kí dawát thí: so wuh andar gaye, aur pítal ke mazbah ke pás khaṛe húe. 3 Aur Isráíl ke Khudá ká jalál karúbí par se jis par wuh thá uṭhkar ghar ke ástáne par gayá. Aur us ne us mard ko jo katání libás pahine thá aur jis ke pás likhne kí dawát thí pukárá; 4 aur KHUDÁWAND ne use farmáyá, ki Shahr ke darmiyán se, hán, Yarúshalem ke bích se guzar, aur un logon kí peshání par, jo un sab nafratí kámon ke sabab se jo us ke darmiyán kiye játe hain áhen márte aur rote hain, nishán kar de. 5 Aur us ne mere sunte húe dúsron se farmáyá, Us ke píchhe píchhe shahr men se guzar karo, aur máro; tumhárí ánkhen ri'áyat na karen, aur tum rahm na karo. 6 Tum búṛhon, aur jawánon, aur laṛkiyon, aur nannhe bachchon, aur 'auraton ko bi'lkull már ḍálo; lekin jin par nishán hai un men se kisí ke pás na jáo: aur mere maqdis se shurú' karo. Tab unhon ne un buzurgon se jo haikal ke sámne the shurú' kiyá. 7 Aur us ne un ko farmáyá, ki Haikal ko nápák karo, aur maqtúlon se sahnon ko bhar do: chalo, báhar niklo. So wuh nikal gaye, aur shahr men qatl karne lage. 8 Aur jab wuh un ko qatl kar rahe the, aur main bach rahá thá, to yún húá, ki main munh ke bal girá, aur chillákar kahá, A'h! ai Khudáwand KHUDÁ, kyá tú apná qahr i shadíd Yarúshalem par názil karke Isráíl ke sab báqí logon ko halák karegá? 9 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Isráíl aur Yahúdáh ke khándán kí badkirdárí niháyat 'azím hai, mulk khúnrezí se pur hai, aur shahr beinsáfí se bhará hai; kyúnki wuh kahte hain, ki KHUDÁWAND ne mulk ko chhoṛ diyá hai, aur wuh nahín dekhtá. 10 Pas merí ánkh ri'áyat na karegí, aur main hargiz rahm na karúngá; main un kí rawish ká badla un ke sir par láúngá. 11 Aur dekho, us ádmí ne, jo katání libás pahine thá, aur jis ke pás likhne kí dawát thí, yún kaifíyat bayán kí, Jaisá tú ne mujhe hukm diyá, main ne kiyá.

10 Tab main ne nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki us fazá par jo karúbíon ke sir ke úpar thí, ek chíz nílam sí dikhái dí, aur us kí súrat takht kí sí thí. 2 Aur us ne us ádmí ko jo katání libás pahine thá farmáyá, ki Un pahiyon ke andar já, jo karúbí ke níche hain, aur ág ke angáre jo karúbíon ke darmiyán hain muṭṭhí bharkar uṭhá, aur shahr ke úpar bikher de. Aur wuh gayá, aur main dekhtá thá. 3 Jab wuh shakhs andar gayá, tab karúbí haikal kí dahiní taraf khaṛe the; aur andarúní sahn bádal se bhar gayá. 4 Tab KHUDÁWAND ká jalál karúbí par se baland hokar haikal ke ástáne par áyá; aur haikal bádal se bhar gayá, aur sahn KHUDÁWAND ke jalál ke núr se ma'múr ho gayá. 5 Aur karúbíon ke paron kí sadá báhar ke sahn tak sunáí detí thí, jaise Qádir i mutlaq Khudá kí áwáz jab wuh kalám kartá hai. 6 Aur yún húá, ki jab us ne us shakhs ko, jo katání libás pahine thá, hukm kiyá, ki wuh pahiye ke andar se aur karúbíon ke darmiyán se ág le, tab wuh andar gayá aur pahiye ke pás khaṛá húá. 7 Aur ek karúbí ne karúbíon men se apná háth us ág kí taraf jo karúbíon ke darmiyán thí baṛháyá, aur ág lekar us shakhs ke háthon par jo katání libás pahine thá rakkhí; wuh lekar báhar chala gayá. 8 Aur karúbíon ke darmiyán, un ke paron

ke níche, insán ke háth kí sí súrat nazar áí. 9 Aur main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki chár pahiye karúbíon ke ás pás hain, ek karúbí ke pás ek pahiyá, aur dúsre karúbí ke pás dúsrá pahiyá thá; aur un pahiyon ká jalwa dekhne men zabarjad ká sá thá. 10 Aur un kí shakl ek hí tarah kí thí, jaise pahiyá pahiye ke andar ho. 11 Jab wuh chalte the to apní cháron taraf par chalte the; wuh chalte húe murte na the; jis taraf ko sir ká rukh hotá thá, usí taraf us ke píchhe píchhe játe the: wuh chalte húe murte na the; 12 aur un ke tamám badan, aur píth, aur háthon, aur paron, aur un pahiyon men girdágird ánkhen hí ánkhen thín, ya'ní un cháron ke pahiyon men. 13 In pahiyon ko mere sunte húe charkh kahá gayá. 14 Aur har ek ke chár chihre the; pahlá chihra karúbí ká, dúsrá insán ká, tísrá sher i babar ká, aur chauthá 'uqáb ká. 15 Aur karúbí baland húe. Yih wuh jándár thá, jo main ne nahr i Kibár ke pás dekhá thá. 16 Aur jab karúbí chalte the, to pahiye bhí un ke sáth sáth chalte the; aur jab karúbíon ne apne bázú phailáe, táki zamín se úpar baland hon, to wuh pahiye un ke pás se judá na húe. 17 Jab wuh ṭhahrte the, to yih bhí ṭhahrte the; aur jab wuh baland hote the to yih bhí un ke sáth baland ho játe the; kyúnki jándár kí rúh un men thí. 18 Aur Ḳhudáwand ká jalál ghar ke ástáne par se rawána hokar karúbíon ke úpar ṭhahr gayá. 19 Tab karúbíon ne apne bázú phailáe, aur merí ánkhon ke sámne zamín se baland húe, aur chale gaye; aur pahiye un ke sáth sáth the. Aur wuh Ḳhudáwand ke ghar ke mashriqí pháṭak ke ástáne par ṭhahre; aur Isráíl ke Ḳhudá ká jalál un ke úpar jalwagar thá. 20 Yih wuh jándár hai, jo main ne Isráíl ke Ḳhudá ke níche nahr i Kibár ke kanáre par dekhá thá; aur mujhe ma'lúm thá ki yih karúbí hain. 21 Har ek ke chár chihre the, aur chár bázú; aur un ke bázúon ke níche insán ká sá háth thá. 22 Rahí un ke chihron kí súrat; yih wuhí chihre the, jo main ne nahr i Kibár ke kanáre par dekhe the, ya'ní un kí súrat, aur wuh ḳhud. Wuh sab ke sab sídhe áge hí ko chale játe the.

11 Aur rúh mujh ko uṭhákar Ḳhudáwand ke ghar ke mashriqí pháṭak par, jis ká rukh mashriq kí taraf hai, le gayí, aur kyá dekhtá hún, ki us pháṭak ke ástáne par pachchís shaḳhs hain; aur main ne un ke darmiyán Yázaniyáh bin 'Azzúr, aur Falatiyáh bin Bináyáh, logon ke umará ko, dekhá. 2 Aur us ne mujhe farmáyá, ki Ai ádamzád, yih wuh log hain jo is shahr men badkirdárí kí tadbír aur burí mashwarat karte hain; 3 jo kahte hain, ki Ghar banáná nazdík nahín hai; yih shahr to deg hai, aur ham gosht hain. 4 Is liye, tú un ke ḳhiláf nubuwwat kar; ai ádamzád, nubuwwat kar. 5 Aur Ḳhudáwand kí rúh mujh par názil húí, aur us ne mujhe kahá, ki Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Ai baní Isráíl, tum ne yún kahá hai; main tumháre dil ke ḳhayálát ko jántá hún. 6 Tum ne is shahr men bahuton ko qatl kiyá, balki us kí sarakon ko maqtúlon se bhar diyá hai. 7 Is liye Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Tumháre maqtúl, jin kí láshen tum ne shahr men rakh chhoṛí hain, yih wuhí gosht hai, aur yih shahr wuhí deg hai; lekin tum is se báhar nikále jáoge. 8 Tum talwár se dare ho; aur Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Main talwár tum par láúngá. 9 Aur main tum ko us se báhar nikálúngá, aur tum ko pardesiyon ke hawále kar dúngá, aur tum ko sazá dúngá. 10 Tum talwár se qatl hoge; Isráíl kí ḥudúd ke andar main tumhárí 'adálat karúngá; aur tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún. 11 Yih shahr tumháre liye deg na hogá, na tum is men ká gosht hoge, balki main baní Isráíl kí hudúd ke andar tumhárá faisala karúngá. 12 Aur tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún, jis ke áín par tum nahín chale, aur jis ke ahkám par tum ne 'amal nahín kiyá, balki tum un qaumon ke ahkám par jo tumháre áspás hain kárband húe. 13 Aur jab main nubuwwat kar rahá thá to yún húá, ki Falatiyáh bin Bináyáh mar gayá. Tab main munh ke bal girá, aur baland áwáz se chillákar kahá, A'h! Ḳhudáwand Ḳhudá! kyá tú baní Isráíl ke baqiye ko bi'lkull miṭá ḍálegá?

14 Tab Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 15 ki Ai ádamzád,

tere bháiyon, hán, tere bháiyon, ya'ní tere qarábation balki sab baní Isráíl se hán, un sab se Yarúshalem ke báshindon ne kahá hai, KHUDÁWAND se dúr raho; yih mulk ham ko mírás men diyá gayá hai. 16 Is liye tú kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Harchand main ne un ko qaumon ke darmiyán hánk diyá hai, aur gair mulkon men parágandá kiyá, lekin main un ke liye thorí der tak, un mulkon men jahán jahán wuh gaye hain, ek maqdis húngá. 17 Is liye tú kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Main tum ko ummaton men se jama' kar lúngá, aur un mulkon men se jin men tum parágandá húe tum ko faráham karúngá, aur Isráíl ká mulk tum ko dúngá. 18 Aur wuh wahán áenge, aur us kí tamám nafratí aur makrúh chízen us se dúr kar denge. 19 Aur main un ko nayá dil dúngá, aur nayí rúh tumháre bátin men dálúngá, aur sangín dil un ke jism se khárij kar dúngá, aur un ko goshtín dil 'ináyat karúngá: 20 táki wuh mere áín par chalen, aur mere ahkám par 'amal karen, aur un par kárband hon; aur wuh mere log honge, aur main un ká Khudá húngá. 21 Lekin jin ká dil apní nafratí aur makrúh chízon ká tálib hokar un kí pairawí men hai, un kí bábat KHUDÁWAND farmátá hai, ki Main un kí rawish ko un hí ke sir par láúngá. 22 Tab karúbíon ne apne apne bázú baland kiye, aur pahiye un ke sáth sáth chale, aur Isráíl ke Khudá ká jalál un ke úpar jalwagar thá. 23 Aur KHUDÁWAND ká jalál shahr men se uthá, aur shahr kí mashriqí taraf ke pahár par já thahrá. 24 Tab rúh ne mujhe utháyá, aur Khudá kí rúh ne royá men mujhe phir Kasdíon ke mulk men asíron ke pás pahunchá diyá. Aur wuh royá jo main ne dekhí mujh se gáib ho gayí. 25 Aur main ne asíron se KHUDÁWAND kí wuh sab báten bayán kín, jo us ne mujh par záhir kí thín.

12 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, tú ek bágí gharáne ke darmiyán rahtá hai, jin kí ánkhen hain ki dekhen, par wuh nahín dekhte, aur un ke kán hain ki sunen, par wuh nahín sunte, kyúnki wuh bágí khándán hain. 3 Is liye, ai ádamzád, safar ká sámán taiyár kar, aur din ko un ke dekhte húe apne makán se rawána ho: tú un ke sámne apne makán se dúsre makán ko já: mumkin hai ki wuh sochen, agarchi wuh bágí khándán hain. 4 Aur tú din ko un kí ánkhon ke sámne apná sámán báhar nikál, jis tarah naql i makán ke liye sámán nikálte hain, aur shám ko un ke sámne, un kí mánind jo asír hokar nikal játe hain, nikal já. 5 Un kí ánkhon ke sámne díwár men súrákh kar, aur us ráh se sámán nikál. 6 Un kí ánkhon ke sámne tú use apne kándhe par uthá aur andhere men use nikál le já; tú apná chihra dhánp, táki zamín ko na dekh sake; kyúnki main ne tujhe baní Isráíl ke liye ek nishán muqarrar kiyá hai. 7 Chunánchi jaisá mujhe hukm húá thá, waisá hí main ne kiyá: main ne din ko apná sámán nikálá, jaise naql i makán ke liye nikálte hain; aur shám ko main ne apne háth se díwár men súrákh kiyá; main ne andhere men use nikálá, aur un ke dekhte húe kándhe par uthá liyá. 8 Aur subh ko KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 9 ki Ai ádamzád, kyá baní Isráíl ne, jo bágí khándán hain, tujh se nahín púchhá, ki Tú kyá kartá hai? 10 Un ko jawáb de, ki Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Yarúshalem ke hákim aur tamám baní Isráíl ke liye jo us men hain yih bár i nubuwwat hai. 11 Un se kah de, Main tumháre liye nishán hún; jaisá main ne kiyá, waisá hí un se sulúk kiyá jáegá: wuh jiláwatan honge, aur asírí men jáenge. 12 Aur jo un men hákim hai, wuh shám ko andhere men uthkar apne kándhe par sámán utháe húe nikal jáegá: wuh díwár men súrákh karenge, ki us ráh se nikál le jáen; wuh apná chihra dhánpegá, kyúnki apní ánkhon se zamín ko na dekhegá. 13 Aur main apná jál us par bichháúngá, aur wuh mere phande men phans jáegá; aur main use Kasdíon ke mulk men Bábul men pahuncháúngá; lekin wuh use na dekhegá, agarchi wahín maregá. 14 Aur main us ke áspás ke sab himáyat karnewálon ko, aur us ke sab golon ko tamám atráf men parágánda karúngá, aur main talwár khenchkar un ká píchhá karúngá. 15 Aur jab main un ko aqwám men parágánda aur mamálik men tittar bittar karúngá, tab wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún. 16 Lekin main un men se ba'z

ko talwár aur kál se aur wabá se bachá rakkhúngá, táki wuh qaumon ke darmiyán jahán kahín jáen apne tamám nafratí kámon ko bayán karen: aur wuh ma'lúm karenge ki main Ḳhudáwand hún.

17 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 18 ki Ai ádamzád, tú thartharáte húe roṭí khá, aur káṇpte húe aur fikrmandí se pání pí, 19 aur is mulk ke logon se kah, ki Khudáwand Ḳhudá, Yarúshalem aur mulk i Isráíl ke báshindon ke haqq men yún farmátá hai, ki Wuh fikrmandí se roṭí kháenge, aur pareshání se pání píenge, táki us ke báshindon kí sitamgarí ke sabab se mulk apní ma'múrí se ḳhálí ko jáe; 20 aur wuh bastiyán jo ábád hain ujár ho jáengí, aur mulk wírán hogí; aur tum jánoge ki Ḳhudáwand main hún.

21 Phir Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 22 ki Ai ádamzád, mulk i Isráíl men yih kyá masal jári hai, ki Waqt guzartá játá hai, aur kisí royá ká kuchh anjám nahín hotá? 23 Is liye un se kah de, ki Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Main is masal ko mauqúf karúngá, aur phir use Isráíl men isti'mál na karenge; balki tú un se kah, ki Waqt á gayá hai, aur har royá ká anjám qaríb hai. 24 Kyúnki áge ko baní Isráíl ke darmiyán royá e bátil, aur ḳhushámad kí gaibdání na hogí. 25 Kyúnki main Ḳhudáwand hún, main kalám karúngá; aur merá kalám zarúr púrá hogá; us ke púrá hone men táḳhír na hogí; balki Khudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Ai bágí ḳhándán, main tumháre dinon men kalám karke use púrá karúngá.

26 Aur Ḳhudáwand ká kalám phir mujh par názil húá, 27 ki Ai ádamzád, dekh, baní Isráíl kahte hain, ki Jo royá us ne dekhí hai bahut muddat men záhir hogí, aur wuh un aiyám kí khabar detá hai jo bahut dúr hain; 28 is liye un se kah, Khudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Áge ko merí kisí bát kí takmíl men táḳhír na hogí, balki Khudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Jo bát main kahúngá púrí ho jáegí.

13 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Isráíl ke nabí jo nubuwwat karte hain, un ke ḳhiláf nubuwwat kar, aur jo apne dil se bát banákar nubuwwat karte hain, un se kah, Ḳhudáwand ká kalám suno. 3 Khudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Ahmaq nabíon par afsos, jo apní hí rúh kí pairawí karte hain, aur unhon ne kuchh nahín dekhá. 4 Ai Isráíl, tere nabí un lomṛiyon kí mánind hain jo wíránon men rahtí hain. 5 Tum raḳhnon par nahín gaye, aur na baní Isráíl ke liye fasíl banáí, táki wuh Ḳhudáwand ke din janggáh men khaṛe hon. 6 Unhon ne bátil aur jhúṭhá shugún dekhá hai jo kahte hain ki Ḳhudáwand farmátá hai, agarchi Ḳhudáwand ne un ko nahín bhejá: aur logon ko ummed diláte hain, ki un kí bát púrí ho jáegí. 7 Kyá tum ne bátil royá nahín dekhí? kyá tum ne jhúṭhí gaibdání nahín kí, kyúnki tum kahte ho, ki Ḳhudáwand ne farmáyá hai, agarchi main ne nahín farmáyá?

8 Is liye Khudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Chúnki tum ne jhúṭh kahá hai, aur butlán dekhá, is liye Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Main tumhárá muḳhálif hún. 9 Aur merá háth un nabíon par jo butlán dekhte hain aur jhúṭhí gaibdání karte hain chalegá: na wuh mere logon ke majma' men shámil honge, aur na Isráíl ke ḳhándán ke daftar men likhe jáenge, aur na wuh Isráíl ke mulk men dáḳhil honge: aur tum jánoge ki main Khudáwand Ḳhudá hún. 10 Is sabab se ki unhon ne mere logon ko yih kahkar wargaláyá hai, ki Salámatí hai, hálánki salámatí nahín; jab koí díwár banátá hai to wuh us par kachchí kahgil karte hain: 11 tú un se jo us par kachchí kahgil karte hain kah, Wuh gir jáegí; kyúnki músaládhár bárish hogí, aur baṛe baṛe ole paṛenge, aur ándhí use girá degí. 12 Aur jab wuh díwár giregí, to kyá log tum se na púchhenge, ki Wuh kahgil kahán hai jo tum ne us par kí thí? 13 Is liye Khudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Main apne gazab ke túfán se use toṛ dúngá, aur mere qahr se jhamájham menh barsegá, aur mere qahr ke ole paṛenge, táki use nábúd karen. 14 So main us díwár ko jis par tum ne kachchí kahgil kí hai toṛ dálúngá, aur zamín par giráúngá, yahán tak ki us kí bunyád záhir ho jáegí; hán, wuh giregí, aur tum usí men halák hoge, aur jánoge ki main Ḳhudáwand hún.

15 Main apná qahr us díwár par aur un par, jinhon ne us par kachchí kahgil kí hai, púrá karúngá; aur tab main tum se kahúngá, ki Na díwár rahí, aur na wuh rahe jinhon ne us par kahgil kí; 16 ya'ní, Isráíl ke nabí, jo Yarúshalem kí bábat nubuwwat karte hain, aur us kí salámatí kí royá dekhte hain, hálánki salámatí nahín hai, Khudáwand Khudá farmátá hai.

17 Aur ai ádamzád, tú apní qaum kí betiyon kí taraf jo apne dil se bát banákar nubuwwat kartí hain mutawajjih hokar un ke khiláf nubuwwat kar; 18 aur kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Afsos tum par jo sab kuhniyon ke níche kí gaddí sítí ho aur har ek qadd ke muwáfiq sir ke liye burqa' banátí ho ki jánon ko shikár karo! Kyá tum mere logon kí jánon ká shikár karogí aur apní ján bacháogí? 19 Aur tum ne mutthí bhar jau ke liye, aur roṭí ke ṭukron ke liye mujhe mere logon men nápák ṭhahráyá, táki tum un jánon ko már ḍálo jo marne ke láiq nahín, aur un ko zinda rakkho jo zinda rahne ke láiq nahín hain, kyúnki tum mere logon se jo jhúṭh sunte hain jhuṭh boltí ho? 20 Pas Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekho, main tumhárí gaddiyon ká dushman hún, jin se tum jánon ko parandon kí mánind shikár kartí ho, aur main un ko tumhárí kuhniyon ke níche se phár ḍálúngá, aur un jánon ko, jin ko tum parandon kí mánind shikár kartí ho, ázád kar dúngá. 21 Aur main tumháre burqa'on ko bhí phárúngá, aur apne logon ko tumháre háth se chhuṛáúngá, aur phir kabhí tumhárá bas na chalegá, ki un ko shikár karo; aur tum jánogí ki main Khudáwand hún. 22 Is liye ki tum ne jhúṭh bolkar sádiq ke dil ko udás kiyá, jis ko main ne gamgín nahín kiyá, aur sharír kí madad kí hai, táki wuh apní ján bacháne ke liye apní burí rawish se báz na áe: 23 is liye tum áge ko na batálat dekhogí, aur na gaibgoí karogí; kyúnki main apne logon ko tumháre háth se chhuṛáúngá: tab tum jánogí ki Khudáwand main hún.

14 Phir Isráíl ke buzurgon men se chand ádmí mere pás áe, aur mere sámne baiṭh gaye. 2 Tab Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 3 ki Ai ádamzád, in mardon ne apne buton ko apne dil men nasb kiyá hai, aur apní ṭhokar khilánewálí badkirdárí ko apne sámne rakkhá hai; kyá aise log mujh se kuchh daryáft kar sakte hain? 4 Is liye tú un se báten kar, aur un se kah, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Baní Isráíl men se har ek jo apne buton ko apne dil men nasb kartá hai aur apní ṭhokar khilánewálí badkirdárí ko apne sámne rakhtá hai, aur nabí ke pás átá hai, main Khudáwand us ke buton kí kasrat ke mutábiq us ko jawáb dúngá; 5 táki main baní Isráíl ko un hí ke khayálát men pakṛún; kyúnki wuh sab ke sab apne buton ke sabab se mujh se dúr ho gaye hain. 6 Is liye tú baní Isráíl se kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Tauba karo, aur apne buton se báz áo, aur apní tamám makrúhát se munh moṛo. 7 Kyúnki har ek jo baní Isráíl men se, yá un begánon men se jo baní Isráíl men rahte hain, mujh se judá ho játá hai, aur apne dil men apne but ko nasb kartá hai, aur apní ṭhokar khilánewále badkirdárí ko apne sámne rakhtá hai, aur nabí ke pás átá hai ki us kí ma'rifat mujh se daryáft kare, us ko main Khudáwand áp hí jawáb dúngá. 8 Aur merá chihra us ke khiláf hogá, aur main us ko bá'is-i hairat o angushtnumá aur zarbu'l masal banáúngá, aur apne logon men se káṭ ḍálúngá; aur tum jánoge ki main Khudáwand hún. 9 Aur agar nabí fareb khákar kuchh kahe, to main Khudáwand ne us nabí ko fareb diyá, aur main apná háth us par chaláúngá, aur use apne Isráílí logon men se nábúd kar dúngá. 10 Aur wuh apní badkirdárí kí sazá kí bardásht karenge; nabí kí badkirdárí kí sazá waisí hí hogí jaisí suwál karnewále kí badkirdárí kí; 11 táki baní Isráíl phir mujh se bhaṭak na jáen, aur apní sab khatáon se phir apne áp ko nápák na karen, balki Khudáwand Khudá farmátá hai ki Wuh mere log hon, aur main un ká Khudá hún.

12 Aur Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 13 ki Ai ádamzád, jab koí mulk sakht khatá karke merá gunahgár ho, aur main apná háth us par chaláún, aur us kí roṭí ká

'asá toṛ ḍálúṉ, aur us men qaht bhejúṉ, aur us ke insán aur haiwán ko halák karúṉ; 14 to agarchí yih tín shakhs, Núh, aur Dániel, aur Aiyúb, us meṉ maujúd hoṉ taubhí Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Wuh apní sadáqat se faqat apní hí ján bacháenge. 15 Agar maiṉ kisí mulk meṉ muhlik darande bhejúṉ, ki us meṉ gasht karke use tabáh kareṉ, aur wuh yaháṉ tak wírán ho jáe ki darandoṉ ke sabab se koí us meṉ se guzar na sake; 16 to Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, agarchi yih tín shakhs us meṉ hoṉ, taubhí wuh na beṭoṉ ko bachá sakenge, na beṭiyoṉ ko, faqat wuh ḳhud hí bachenge, aur mulk wírán ho jáegá. 17 Yá agar maiṉ us mulk par talwár bhejúṉ, aur kahúṉ, ki Ai talwár, mulk meṉ guzar kar, aur maiṉ us ke insán aur haiwán ko káṭ ḍálúṉ: 18 to Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, agarchi yih tín shakhs us meṉ hoṉ, taubhí na beṭoṉ ko bachá sakenge, na beṭiyoṉ ko, balki faqat wuh ḳhud hí bach jáenge. 19 Yá agar maiṉ us mulk meṉ wabá bhejúṉ, aur ḳhúnrezí karáke apná qahr us par názil karúṉ, ki wahán ke insán aur haiwán ko káṭ ḍálúṉ; 20 agarchi Núh, aur Dániel, aur Aiyúb us meṉ hoṉ, taubhí Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, wuh na beṭe ko bachá sakenge, na beṭí ko, balki apní sadáqat se faqat apní hí ján bacháenge. 21 Pas Ḳhudáwand Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Jab maiṉ apní chár baṛí baláeṉ, ya'ní talwár, aur qaht, aur muhlik darande, aur wabá, Yarúshalem par bhejúṉ, ki us ke insán aur haiwán ko káṭ ḍálúṉ, to kyá hál hogá? 22 Taubhí wahán thoṛe se beṭe beṭiyán bach rahenge, jo nikálkar tumháre pás pahuncháe jáenge; aur tum un kí rawish aur un ke kámoṉ ko dekhkar us áfat kí bábat, jo maiṉ ne Yarúshalem par bhejí, aur un sab áfatoṉ kí bábat, jo maiṉ us par láyá húṉ, tasallí páoge. 23 Aur wuh bhí, jab tum un kí rawish ko aur un ke kámoṉ ko dekhoge, tumhárí tasallí ká bá'is honge; aur tum jánoge ki jo kuchh maiṉ ne us meṉ kiyá hai, besabab nahíṉ kiyá, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

15 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, kyá ták kí lakṛí aur daraḳhtoṉ kí lakṛí se, ya'ní shákh i angúr jangal ke daraḳhtoṉ se kuchh bihtar hai? 3 Kyá us kí lakṛí koí letá hai, ki us se kuchh banáe? yá log us kí khúnṭiyáṉ baná lete haiṉ, ki un par bartan laṭkáeṉ? 4 Dekh, wuh ág meṉ índhan ke liye ḍálí játí hai; jab ág us ke donoṉ siroṉ ko khá gayí, aur darmiyání hisse ko bhasam kar chukí, to kyá wuh kisí kám kí hai? 5 Dekh, jab wuh sálim thí, kisí kám kí na thí: aur jab ág se jal gayí, to kis kám kí hai? 6 Pas Ḳhudáwand Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Jis tarah maiṉ ne jangal ke daraḳhtoṉ meṉ se angúr ke daraḳht ko ág ká índhan banáyá, usí tarah Yarúshalem ke báshindoṉ ko banáúngá. 7 Aur merá chihra un ke ḳhiláf hogá; wuh ág se nikal bhágenge, par ág un ko bhasam karegí; aur jab merá chihra un ke ḳhiláf hogá, to tum jánoge ki Ḳhudáwand maiṉ húṉ. 8 Aur maiṉ mulk ko ujáṛ ḍálúngá, is liye ki unhoṉ ne baṛí bewafáí kí hai, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

16 Phir Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Yarúshalem ko us ke nafratí kámoṉ se ágáh kar, 3 aur kah, Ḳhudáwand Ḳhudá Yarúshalem se yúṉ farmátá hai, ki Terí wiládat aur terí paidáish Kan'án kí sarzamín kí hai; terá báp Amorí thá, aur terí máṉ Hittí thí. 4 Aur terí paidáish ká hál yúṉ hai, ki jis din tú paidá húí, terí náf káṭí na gayí, aur na safáí ke liye tujhe pání se gusl milá, aur na tujh par namak malá gayá, aur tú kapṛoṉ meṉ lapeṭí na gayí. 5 Kisí kí áṉkh ne tujh par rahm na kiyá, ki tere liye yih kám kare, aur tujh par mihrbání dikháe, balki tú apní wiládat ke roz báhar maidán meṉ pheṉkí gayí, kyúṉki tujh se nafrat rakhte the. 6 Tab maiṉ ne tujh par guzar kiyá, aur tujhe tere hí lahú meṉ loṭtí dekhá, aur maiṉ ne tujhe, jab tú apne ḳhún meṉ ágishta thí, kahá, ki Jítí rah, háṉ, maiṉ ne tujh ḳhúnálúda se kahá, Jítí rah. 7 Maiṉ ne tujhe chaman ke shigúfoṉ kí mánind hazár chand baṛháyá, so tú baṛhí, aur bálig húí, aur kamál o jamál tak

pahunchí, terí chhátiyán uṭhín, aur terí zulfen baṛhín, lekin tú nangí aur barahna thí. 8 Phir main ne terí taraf guzar kiyá, aur tujh par nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki tú 'ishq-angez 'umr ko pahunch gayí hai: pas main ne apná dáman tujh par phailáyá, aur terí barahnagí ko chhipáyá, aur qasam khákar tujh se 'ahd bándhá, Khudáwand Khudá farmátá hai, aur tú merí ho gayí. 9 Phir main ne tujhe pání se gusl diyá, aur terá khún bi'lkull dho ḍálá, aur tujh par 'itr malá. 10 Aur main ne tujhe zardoz libás se mulabbas kiyá, aur tukhas kí khál kí jútí pahináí, nafís katán se terá kamarband banáyá, aur tujhe sarásar resham se mulabbas kiyá. 11 Main ne tujhe zewar se árásta kiyá, tere háthon men kangan pahináe, aur tere gale men tauq ḍálá. 12 Aur main ne terí nák men nath, aur tere kánon men báliyán pahináín, aur ek khúbsúrat táj tere sir par rakkhá. 13 Aur tú sone chándí se árásta húí, aur terí poshák katání, aur reshmí, aur chikandozí kí thí; aur tú maida, aur shahd, aur chiknáí khátí thí: aur tú niháyat khúbsúrat, aur iqbálmand maliká ho gayí. 14 Aur aqwám i 'álam men terí khúbsúratí kí shuhrat phail gayí, kyúnki, Khudáwand Khudá farmátá hai, ki Tú merí us jalál se, jo main ne tujhe bakhshá, kámil ho gayí thí.

15 Lekin tú ne apní khúbsúratí par takiya kiyá, aur apní shuhrat ke wasíle se badkárí karne lagí, aur har ek ke sáth jis ká terí taraf guzar húá, khúb fáhisha baní, aur usí kí ho gayí. 16 Tú ne apní poshák se apne únche maqám munaqqash aur árásta kiye, aur un par aisí badkárí kí, ki na kabhí húí, aur na hogí: 17 aur tú ne apne sone chándí ke nafís zewaron se, jo main ne tujhe diye the, apne liye mardon kí múraten banáín, aur un se badkárí kí; 18 aur apní zardoz poshákon se un ko mulabbas kiyá, aur merá 'itr aur bakhúr un ke sámne rakkhá; 19 aur merá khána jo main ne tujhe diyá, ya'ní maida, aur chiknáí, aur shahd, jo main tujhe khilátá thá, tú ne un ke sámne khushbú ke liye rakkhá; Khudáwand Khudá farmátá hai, ki Yún hí húá. 20 Aur tú ne apne beṭon aur apní beṭiyon ko, jin ko tú ne mere liye janam diyá, lekar un ke áge qurbání kiyá, táki wuh un ko khá jáen. Kyá terí badkárí koí chhoṭí bát thí, 21 ki tú ne mere bachchon ko bhí zabh kiyá, aur un ko buton ke liye ág ke hawále kiyá? 22 Aur tú ne apní tamám makrúhát aur badkárí men apne bachpan ke dinon ko, jab ki tú nangí aur barahna apne khún men lotti thí, kabhí yád na kiyá. 23 Aur Khudáwand Khudá farmátá hai, ki Apní is sárí badkárí ke 'aláwa afsos! tujh par afsos! 24 Tú ne apne liye gumbad banáyá, aur har ek bázár men únchá maqám taiyár kiyá: 25 tú ne ráste ke har kone par apná únchá maqám ta'mír kiyá, aur apní khúbsúratí ko nafrat-angez kiyá; aur har ek rahguzar ke liye apne pánw pasáre, aur badkárí men taraqqí kí. 26 Aur tú ne ahl i Misr apne paṛausiyon se jo baṛe qadáwar hain, badkárí kí, aur apní badkárí kí kasrat se mujhe gazabnák kiyá. 27 Pas dekh, main ne apná háth tujh par chaláyá, aur tere wazífa ko kam kar diyá, aur tujhe terí badkhwáh Filistion kí beṭiyon ke qábú men kar diyá, jo terí kharáb rawish se sharminda hotí thín. 28 Phir tú ne ahl i Asúr se badkárí kí, kyúnki tú ser na ho saktí thí; hán, tú ne un se bhí badkárí kí, par taubhí tú ásúda na húí. 29 Aur tú ne mulk i Kan'án se Kasdíon ke mulk tak apní badkárí ko phailáyá, lekin is se bhí ser na húí. 30 Khudáwand Khudá farmátá hai, Terá dil kaisá beikhtiyár hai, ki tú yih sab kuchh kartí hai jo belagám fáhisha 'aurat ká kám hai; 31 is liye ki tú har ek saṛak ke sire par apná gumbad banátí hai, aur har ek bázár men apná únchá maqám taiyár kartí hai; aur tú kasbí kí mánind nahín, kyúnki tú ujrat lená haqír jántí hai; 32 balki badkár bíwí kí mánind hai, jo apne shauhar ke 'iwaz gairon ko qubúl kartí hai. 33 Log sab kasbíon ko hadye dete hain, par tú apne yáron ko hadye aur tuhfe detí hai, táki wuh cháron taraf se tere pás áen, aur tere sáth badkárí karen. 34 Aur tú badkárí men aur 'auraton kí mánind nahín, kyúnki badkárí ke liye tere píchhe koí nahín átá; tú ujrat nahín letí, balki khud ujrat detí hai: pas tú anokhí hai.

35 Is liye, ai badkár, tú Khudá-

WAND ká kalám sun: 36 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki terí nápákí bah niklí, aur terí barahnagí terí badkárí ke bá'is, jo tú ne apne yáron se kí, aur tere sab nafratí buton ke sabab se, aur tere bachchon ke khún ke sabab se, jo tú ne un ke áge guzráná, záhir ho gayí; 37 is liye, dekh, main tere sab yáron ko, jin ko tú laziz thí, aur un sab ko, jin ko tú cháhtí thí, aur un sab ko jin se tú kína rakhtí hai, jama' karúngá; main un ko cháron taraf se terí mukhálafat par faráham karúngá, aur un ke áge terí barahnagí khol dúngá, táki wuh terí tamám barahnagí dekhen. 38 Aur main terí aisí 'adálat karúngá, jaisí bewafá aur khúní bíwí kí; aur main gazab aur gairat kí maut tujh par láúngá. 39 Aur main tujhe un ke hawále kar dúngá, aur wuh tere gumbad, aur únche maqámon ko mismár karenge, tere kapre utárenge, aur tere khushnumá zewar chhín lenge, aur tujhe nangí aur barahna chhoṛ jáenge. 40 Aur wuh tujh par ek hujúm chaṛhá láenge, aur tujhe sangsár karenge, aur apní talwáron se tujhe chhed dálenge. 41 Aur wuh tere ghar ág se jaláenge, aur bahut sí 'auraton ke sámne tujhe sazá denge: aur main tujhe badkárí se rok dúngá, aur tú phir ujrat na degí. 42 Tab merá qahr tujh par dhímá ho jáegá, aur merí gairat tujh se játí rahegí, aur main taskín páúngá, aur phir gazabnák na húngá. 43 Chúnki tú ne apne bachpan ke dinon ko yád na kiyá, aur in sab báton se mujh ko afrokhta kiyá, is liye Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Dekh, main terí badráhí ká natíja tere sir par láúngá: aur tú áge ko apne sab ghinaune kámon ke 'aláwa aisí badzátí nahín kar sakegí. 44 Dekh, sab masal kahnewále terí bábat yih masal kahenge, ki Jaisí mán waisí beṭí. 45 Tú apní us mán kí beṭí hai, jo apne shauhar aur apne bachchon se ghin khátí thí; aur tú apní un bahinon kí bahin hai, jo apne shauharon aur apne bachchon se nafrat rakhtí thín: terí mán Hittí, aur terá báp Amorí thá. 46 Aur terí baṛí bahin Sámariya hai, jo terí báin taraf rahtí hai, wuh aur us kí beṭiyán; aur terí chhoṭí bahin, jo terí dahiní taraf rahtí hai, Sadúm aur us kí beṭiyán hain. 47 Lekin tú faqat un kí ráh par nahín chalí; aur sirf un hí ke se ghinaune kám nahín kiye; kyúnki yih to goyá chhoṭí bát thí; balki tú apní tamám rawishon men un se badtar ho gayí. 48 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam ki terí bahin Sadúm ne aisá nahín kiyá, na us ne na us kí beṭiyon ne, jaisá tú ne, aur terí beṭiyon ne kiyá hai. 49 Dekh, terí bahin Sadúm kí taqsír yih thí; gurúr, aur roṭí kí serí, aur ráhat kí kasrat us men aur us kí beṭiyon men thí; us ne garíb aur muhtáj kí dastgírí na kí. 50 Aur wuh mutakabbir thín, aur unhon ne mere huzúr ghinaune kám kiye; is liye jab main ne dekhá, to un ko ukhár phenká. 51 Aur Sámariya ne tere gunáhon ke ádhe bhí nahín kiye; tú ne un kí nisbat apní makrúhát ko firáwán kiyá hai, aur tú ne apní in makrúhát se apní bahinon ko bequsúr ṭhahráyá hai. 52 Pas tú áp jo apní bahinon ko mujrim ṭhahrátí hai in gunáhon ke sabab se jo tú ne kiye, jo un ke gunáhon se ziyáda nafratangez hain, malámat uṭhá: wuh tujh se ziyáda bequsúr hain: pas tú bhí ruswá ho, aur sharm khá, kyúnki tú ne apní bahinon ko bequsúr ṭhahráyá hai. 53 Aur main un kí asírí ko badal dúngá, ya'ní Sadúm aur us kí beṭiyon kí asírí ko, aur Sámariya aur us kí beṭiyon kí asírí ko, aur un ke darmiyán tere asíron kí asírí ko 54 táki tú apní ruswáí uṭháe, aur apne sab kámon se pashemán ho, kyúnki tú un ke liye tasallí ká bá'is hai. 55 Aur terí bahinen, Sadúm aur Sámariya apní apní beṭiyon samet apní pahlí hálat par bahál ho jáengí, aur tú aur terí beṭiyán apní pahlí hálat par bahál ho jáogí. 56 Tú apne ghamand ke dinon men apní bahin Sadúm ká nám tak zabán par na látí thí; 57 us se peshtar, ki terí sharárat fásh húí, jab Arám kí beṭiyon ne aur un sab ne jo un ke ás pás thín tujhe malámat kí, aur Filistíon kí beṭiyon ne cháron taraf se terí tahqír kí. 58 KHUDÁWAND farmátá hai, Tú ne apní badzátí aur ghinaune kámon kí sazá páí. 59 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Main tujh se, jaisá tú ne kiyá, waisá hí sulúk karúngá, is liye ki tú ne qasam ko haqír jáná, aur 'ahdshikaní kí. 60 Lekin main apne us 'ahd ko, jo main ne terí jawání ke aiyám men tere sáth bándhá, yád rakkhúngá, aur

hamesha ká 'ahd tere sáth qáim karúngá. 61 Aur jab tú apní baṛí aur chhoṭí bahinon ko qubúl karegí, tab tú apní ráhon ko yád karke pashemán hogí; aur main un ko tujhe dúngá, ki terí beṭiyán hon, lekin yih tere 'ahd ke mutábiq nahín. 62 Aur main apná 'ahd tere sáth qáim karúngá; aur tú jánegí ki KHUDÁWAND main hún; 63 táki tú yád kare, aur pashemán ho, aur sharm ke máre phir kabhí munh na khole, jab ki main sab kuchh jo tú ne kiyá hai mu'áf kar dún, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

17 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, ek paheli nikál, aur ahl i Isráíl se ek tamsíl bayán kar, 3 aur kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Ek baṛá 'uqáb, jo baṛe bázú aur lambe par rakhtá thá, apne rangárang ke bál o par men chhipá húá Lubnán men áyá, aur us ne deodár kí choṭí toṛ lí. 4 Wuh sab se únchí ḍálí toṛkar saudágarí ke mulk men le gayá, aur saudágaron ke shahr men use lagáyá. 5 Aur wuh us sarzamín men se bíj le gayá, aur use zarkhez zamín men boyá; us ne use áb i firáwán ke kanáre bed ke darakht kí tarah lagáyá; 6 aur wuh ugá, aur angúr ká ek pastqadd shákhdár darakht ho gayá, aur us kí shákhen us kí taraf jhukí thín, aur us kí jaṛen us ke niche thín; chunánchi wuh angúr ká ek darakht húá, us kí shákhen niklín, aur us kí konpalen baṛhín. 7 Aur ek aur baṛá 'uqáb thá, jis ke bázú baṛe baṛe aur par o bál bahut the. Aur is ták ne apní jaṛen us kí taraf jhukáín, aur apní kiyáriyon se apní shákhen us kí taraf baṛháín, táki wuh use sínche. 8 Yih áb i firáwán ke kanáre zarkhez zamín men lagáí gayí thí, táki is kí shákhen niklen, aur is men phal lagen, aur yih nafís ták ho. 9 Tú kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Kyá yih baromand hogí? kyá wuh is ko ukháṛ na ḍálegá? aur is ká phal na toṛ ḍálegá, ki yih khushk ho jáe, aur is ke sab táza patte murjhá jáen? ise jaṛ se ukháṛne ke liye bahut táqat aur bahut se ádmíon kí zarúrat na hogí. 10 Dekh, yih lagáyí to gayí, par kyá yih baromand hogí? kyá yih púrabí hawá lagte hí bi'lkull súkh na jáegí? yih apní kiyáriyon hí men pazhmurda ho jáegí.

11 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 12 ki Is bágí khándán se kah, Kyá tum in báton ká matlab nahín jánte? In se kah, Dekho, sháh i Bábul ne Yarúshalem par chaṛháí kí, aur us ke bádsháh ko aur us ke umará ko asír karke apne sáth Bábul ko le gayá. 13 Aur us ne sháhí nasl men se ek ko liyá, aur us ke sáth 'ahd bándhá, aur us se qasam lí; aur mulk ke baháduron ko bhí le gayá; 14 táki wuh mamlukat past ho jáe, aur phir sir na uṭhá sake, balki us ke 'ahd ko qáim rakhne se qáim rahe. 15 Lekin us ne bahut se ádmí aur ghoṛe lene ke liye Misr men elchí bhejkar us se sarkashí kí. Kyá wuh kámyáb hogá? kyá aise kám karnewálá bach saktá hai? kyá wuh 'ahdshikaní karke bhí bach jáegá? 16 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, ki wuh usí jagah jahán us bádsháh ká maskan hai jis ne use bádsháh banáyá, aur jis kí qasam ko us ne haqír jáná, aur jis ká 'ahd us ne toṛá, ya'ní Bábul men usí ke pás maregá. 17 Aur Fir'aun apne baṛe lashkar aur bahut se logon ko lekar laṛáí men us ke sáth sharík na hogá, jab damdama bándhte hon, aur burj banáte hon, ki bahut se logon ko qatl karen. 18 Chúnki us ne qasam ko haqír jáná, aur us 'ahd ko toṛá, aur háth par háth márkar bhí yih sab kuchh kiyá, is liye wuh bach na sakegá. 19 Pas, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, ki wuh merí hí qasam hai jis ko us ne haqír jáná, aur wuh merá hí 'ahd hai jo us ne toṛá, main zarúr yih us ke sir par láúngá. 20 Aur main apná jál us par phailáúngá, aur wuh mere phande men pakṛá jáegá, aur main use Bábul ko le áúngá, aur jo merá gunáh us ne kiyá hai, us kí bábat main wahán us se hujjat karúngá. 21 Aur us ke lashkar ke sab farárí talwár se qatl honge, aur jo bache rahenge wuh cháron taraf parágandа ho jáenge; aur tum jánoge ki main KHUDÁWAND ne yih farmáyá hai.

22 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Main bhí deodár kí baland choṭí lúngá, aur use lagáúngá; phir us kí narm shákhon men se ek konpal káṭ lúngá, aur use ek únche aur baland paháṛ par lagáúngá. 23 Main use Isráíl ke únche paháṛ par lagáúngá;

aur wuh shákhen nikálegá, aur phal láegá, aur 'álíshán deodár hogá; aur har qism ke parande us ke níche basenge, wuh us kí dáliyon ke sáye men baserá karenge. 24 Aur maidán ke sab darakht jánenge ki main KHUDÁWAND ne bare darakht ko past kiyá, aur chhoṭe darakht ko baland kiyá: hare darakht ko sukhá diyá, aur súkhe darakht ko hará kiyá: main KHUDÁWAND ne farmáyá, aur kar dikháyá.

18 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Tum Isráíl ke mulk ke haqq men kyún yih masal kahte ho, ki Báp-dádá ne kachche angúr kháe, aur aulád ke dánt khaṭṭe húe? 3 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, ki tum phir Isráíl men yih masal na kahoge. 4 Dekh, sab jánen merí hain; jaisí báp kí ján, waisí hí beṭe kí ján bhí merí hai; jo ján gunáh kartí hai wuhí maregí. 5 Lekin jo insán sádiq hai, aur us ke kám 'adálat o insáf ke mutábiq hain, 6 jis ne buton kí qurbání se nahín kháyá, aur baní Isráíl ke buton kí taraf apní ánkhen nahín uṭháín, aur apne hamsáye kí bíwí ko nápák nahín kiyá, aur 'aurat kí nápákí ke waqt us ke pás nahín gayá, 7 aur kisí par sitam nahín kiyá, aur qarzdár ká girau wápas kar diyá, aur zulm se kuchh chhín nahín liyá, bhúkon ko apní roṭí khiláí, aur nangon ko kaprá pahináyá, 8 súd par len den nahín kiyá, badkirdárí se dastbardár húá, aur logon men sachchá insáf kiyá, 9 mere áín par chalá, aur mere ahkám par 'amal kiyá, táki rástí se mu'ámala kare; wuh sádiq hai, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, wuh yaqínan zinda rahegá. 10 Par agar us ke hán beṭá paidá ho jo ráhzaní yá khún-rezí kare, aur in gunáhon men se koí gunáh kare, 11 aur in faráiz ko bajá na láe, balki buton kí qurbání se kháe, aur apne hamsáye kí bíwí ko nápák kare, 12 garíb aur muhtáj par sitam kare, zulm karke chhín le, girau wápas na de, aur buton kí taraf apní ánkhen uṭháe, aur ghi-naune kám kare, 13 súd par len den kare; to kyá wuh zinda rahegá? wuh zinda na rahegá; us ne yih sab nafratí kám kiye hain; wuh yaqínan maregá; us ká khún usí par hogá. 14 Lekin agar us ke hán aisá beṭá paidá ho jo un tamám gunáhon ko jo us ká báp kartá hai dekhe, aur khauf khákar us ke se kám na kare, 15 aur buton kí qurbání se na kháe, aur baní Isráíl ke buton kí taraf apní ánkhen na uṭháe, aur apne hamsáye kí bíwí ko nápák na kare, 16 aur kisí par sitam na kare, girau na le, aur zulm karke kuchh chhín na le, bhúke ko apní roṭí khiláe, aur nange ko kapre pahináe, 17 garíb se dastbardár ho, aur súd par len den na kare, par mere ahkám par 'amal kare, aur mere áín par chale; wuh apne báp ke gunáhon ke liye na maregá; wuh yaqínan zinda rahegá. 18 Lekin us ká báp, chúnki us ne berahmí se sitam kiyá, aur apne bháí ko zulm se lúṭá, aur apne logon ke darmiyán bure kám kiye, is liye wuh apní badkárí ke bá'is maregá. 19 Taubhí tum kahte ho, ki Beṭá báp ke gunáh ká bojh kyún nahín uṭhátá? Jab beṭe ne wuhí jo jáiz aur rawá hai kiyá, aur mere sab áín ko hifz karke un par 'amal kiyá, to wuh yaqínan zinda rahegá. 20 Jo ján gunáh kartí hai, wuhí maregí: beṭá báp ke gunáh ká bojh na uṭháegá, aur na báp beṭe ke gunáh ká bojh; sádiq kí sadáqat usí ke liye hogí, aur sharír kí sharárat sharír ke liye. 21 Lekin agar sharír apne tamám gunáhon se, jo us ne kiye hain, báz áe, aur mere sab áín par chalkar jo jáiz aur rawá hai kare, to wuh ya-qínan zinda rahegá, wuh na maregá. 22 Wuh sab gunáh jo us ne kiye hain, us ke khiláf mahsúb na honge: wuh apní rástbází men jo us ne kí zinda rahegá. 23 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Kyá sharír kí maut men merí khushí hai, aur is men nahín ki wuh apní rawish se báz áe, aur zinda rahe? 24 Lekin agar sádiq apní sadáqat se báz áe, aur gunáh kare, aur un sab ghinaune kámon ke mutábiq jo sharír kartá hai kare: to kyá wuh zinda rahegá? Us kí tamám sadáqat jo us ne kí farámosh hogí: wuh apne gunáhon men, jo us ne kiye hain, aur apní khatáon men, jo us ne kí hain, maregá. 25 Taubhí tum kahte ho, ki KHUDÁWAND kí rawish rást nahín. Ai baní Isráíl, suno to: Kyá merí rawish rást nahín? kyá tumhárí rawish nárást nahín? 26 Jab sádiq

apní sadáqat se báz áe, aur badkirdárí kare, aur us men mare, to wuh apní badkirdárí ke sabab se, jo us ne kí hai, maregá. 27 Aur agar sharír apní sharárat se, jo wuh kartá hai, báz áe, aur wuh kám kare jo jáiz aur rawá hai, to wuh apní ján zinda rakkhegá. 28 Is liye ki us ne sochá, aur apne sab gunáhon se jo kartá thá báz áyá; wuh yaqínan zinda rahegá, wuh na maregá. 29 Taubhí baní Isráíl kahte hain, ki KHUDÁWAND kí rawish rást nahín. Ai baní Isráíl, kyá merí rawish rást nahín? kyá tumhárí rawish nárást nahín? 30 Pas Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Ai baní Isráíl, main har ek kí rawish ke mutábiq tumhárí 'adálat karúngá. Tauba karo, aur apne tamám gunáhon se báz áo; táki badkirdárí tumhárí halákat ká bá'is na ho. 31 Un tamám gunáhon ko, jin se tum gunahgár húe dúr karo, aur apne liye nayá dil aur nayí rúh paidá karo; ai baní Isráíl, tum kyún halák hoge? 32 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe marnewále kí maut se shádmání nahín: is liye báz áo, aur zinda raho.

19 Ab tú Isráíl ke umará par nauha kar, 2 aur kah, Terí mán kaun thí? Ek sherní; jo sheron ke darmiyán letí thí, aur jawán sheron ke darmiyán us ne apne bachchon ko pálá. 3 Aur us ne apne bachchon men se ek ko pálá; to wuh jawán sher húá, aur shikár karná síkh gayá, aur ádmíon ko nigalne lagá. 4 Aur qaumon ke darmiyán us ká charchá húá; to wuh un ke garhe men pakrá gayá, aur wuh use zanjíron se jakarkar zamín i Misr men láe. 5 Aur jab sherní ne dekhá ki us ne befáida intizám kiyá, aur us kí ummed játí rahí, to us ne apne bachchon men se dúsre ko liyá, aur use pálkar jawán sher kiyá. 6 Aur wuh sheron ke darmiyán sair kartá phirá, aur jawán sher húá, aur shikár karná síkh gayá, aur ádmíon ko nigalne lagá. 7 Aur us ne un ke qasron ko barbád kiyá, aur un ke shahron ko wírán kiyá; us kí garaj se mulk ujar gayá, aur us kí ábádí na rahí. 8 Tab bahut sí qaumen tamám mamálik se us kí ghát men baithín, aur unhon ne us par apná jál pheláyá; wuh un ke garhe men pakrá gayá. 9 Aur unhon ne use zanjíron se jakarkar pinjare men dálá: aur sháh i Bábul ke pás le áe: unhon ne use qil'e men band kiyá, táki us kí áwáz Isráíl ke paháron par phir suní na jáe.

10 Terí mán us ták se mushábih thí, jo terí mánind pání ke kanáre lagáí gayí; wuh pání kí firáwání ke bá'is bárwar aur shákhdár húí. 11 Aur us kí shákhen aisí mazbút ho gayín, ki bádsháhon ke 'asá un se banáe gaye, aur ghaní shákhon men us ká tana baland húá, aur wuh apní ghaní shákhon samet únchí dikhái detí thí. 12 Lekin wuh gazab se ukhárkar zamín par giráí gayí, aur púrabí hawá ne us ká phal khushk kar dálá: aur us kí mazbút dáliyán torí gayín, aur súkh gayín, aur ág se bhasam húín. 13 Aur ab wuh biyábán men súkhí aur piyású zamín men lagáí gayí. 14 Aur ek chharí se jo us kí dáliyon se baní thí ág nikalkar us ká phal khá gayí; aur us kí koí aisí mazbút dálí na rahí ki saltanat ká 'asá ho. Yih nauha hai, aur nauhe ke liye rahegá.

20 Aur sátwen baras ke pánchwen mahíne kí daswín taríkh ko yún húá, ki Isráíl ke chand buzurg KHUDÁWAND se kuchh daryáft karne ko áe, aur mere sámne baith gaye. 2 Tab KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 3 ki Ai ádamzád, Isráíl ke buzurgon se kalám kar, aur un se kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Kyá tum mujh se daryáft karne áe ho? Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, tum mujh se kuchh daryáft na kar sakoge. 4 Kyá tú un par hujjat qáim karegá, ai ádamzád, kyá tú un par hujjat qáim karegá? un ke bápdádá ke nafratí kámon se un ko ágáh kar. 5 Un se kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Jis din main ne Isráíl ko barguzída kiyá, aur baní Ya'qúb se qasam kháí, aur mulk i Misr men apne áp ko un par záhir kiyá, main ne un se qasam khákar kahá, Main KHUDÁWAND tumhárá Khudá hún; 6 jis din main ne un se qasam kháí, táki un ko mulk i Misr se us mulk men láún, jo main ne un ke liye dekhkar thahráyá thá, jis men shahd aur dúdh bahtá hai, aur jo tamám mamálik kí shaukat hai: 7 aur main ne un se kahá, Tum

men se har ek shakhs un nafratí chízon ko, jo us kí manzúr i nazar hain, dúr kare, aur tum apne áp ko Misr ke buton se nápák na karo: main Khudáwand tumhárá Khudá hún. 8 Lekin wuh mujh se bágí húe, aur na cháhá ki merí sunen: un men se kisí ne un nafratí chízon ko jo us kí manzúr i nazar thín tark na kiyá, aur Misr ke buton ko na chhorá: tab main ne kahá, ki Main apná qahr un par undel dúngá, táki apne gazab ko mulk i Misr men un par púrá karún. 9 Lekin main ne apne nám kí khátir aisá kiyá, táki merá nám un qaumon kí nazar men, jin ke darmiyán wuh rahte the, aur jin kí nigáhon men main un par záhir húá, jab un ko mulk i Misr se nikál láyá, nápák na kiyá jáe. 10 Pas main un ko mulk i Misr se nikálkar biyábán men láyá. 11 Aur main ne apne áín un ko diye, aur apne ahkám un ko sikháe, ki insán un par 'amal karne se zinda rahe. 12 Aur main ne apne sabt bhí un ko diye, táki wuh mere aur un ke darmiyán nishán hon, táki wuh jánen ki main Khudáwand un ká muqaddas karnewálá hún. 13 Lekin baní Isráíl biyábán men mujh se bágí húe; wuh mere áín par na chale, aur mere ahkám ko radd kiyá, jin par agar insán 'amal kare to un ke sabab se zinda rahe; aur unhon ne mere sabton ko niháyat nápák kiyá: tab main ne kahá, ki Main biyábán men apná qahr un par názil karke un ko faná karúngá. 14 Lekin main ne apne nám kí khátir aisá kiyá, táki wuh un qaumon kí nazar men, jin kí ánkhon ke sámne main un ko nikál láyá, nápák na kiyá jáe. 15 Aur main ne biyábán men bhí un se qasam khái, ki main un ko us mulk men na láúngá jo main ne un ko diyá, jis men dúdh aur shahd bahtá hai, aur jo tamám mamálik kí shaukat hai; 16 kyúnki unhon ne mere ahkám ko radd kiyá, aur mere áín par na chale, aur mere sabton ko nápák kiyá, is liye ki un ke dil un ke buton ke mushtáq the. 17 Taubhí merí ánkhon ne un kí ri'áyat kí, aur main ne un ko halák na kiyá, aur main ne biyábán men un ko bi'lkull nest o nábúd na kiyá. 18 Aur main ne biyábán men un ke farzandon se kahá, Tum apne bápdádá ke áín o ahkám par na chalo, aur un ke buton se apne áp ko nápák na karo: 19 main Khudáwand tumhárá Khudá hún: mere áín par chalo, aur mere ahkám ko máno, aur un par 'amal karo; 20 aur mere sabton ko muqaddas jáno, ki wuh mere aur tumháre darmiyán nishán hon, táki tum jáno ki main Khudáwand tumhárá Khudá hún. 21 Lekin farzandon ne bhí mujh se bagáwat kí; wuh mere áín par na chale, na merí ahkám ko mánkar un par 'amal kiyá, jin par agar insán 'amal kare to un ke sabab se zinda rahe; unhon ne mere sabton ko nápák kiyá: tab main ne kahá, ki Main apná qahr un par názil karúngá, biyábán men apne gazab ko un par púrá karúngá. 22 Taubhí main ne apná háth khenchá, aur apne nám kí khátir aisá kiyá, táki wuh un qaumon kí nazar men, jin ke dekhte húe main un ko nikál láyá, nápák na kiyá jáe. 23 Phir main ne biyábán men un se qasam khái, ki Main un ko qaumon men áwára, aur mamálik men paráganda karúngá; 24 is liye ki wuh mere ahkám par 'amal na karte the, balki mere áín ko radd karte the, aur mere sabton ko nápák karte the, aur un kí ánkhen un ke bápdádá ke buton par thín. 25 So main ne un ko bure áín, aur aise ahkám diye, jin se wuh zinda na rahen; 26 aur main ne un ko un hí ke hadyon se, ya'ní sab pahlauthon ko ág par guzránne se, nápák kiyá, táki main un ko wírán karún, aur wuh jánen ki Khudáwand main hún.

27 Is liye, ai ádamzád, tú baní Isráíl se kalám kar, aur un se kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Is ke 'aláwa tumháre bápdádá ne aise kám karke merí takfír kí, aur merá gunáh karke khatákár húe. 28 Ki jab main un ko us mulk men láyá, jise un ko dene kí main ne qasam khái thí, to unhon ne jis únche pahár, aur jis ghane darakht ko dekhá, wahín apne zabíhon ko zabh kiyá, aur wahín apní gazabangez nazr ko guzráná, aur wahín apní khushbú jaláí, aur apne tapáwan tapáe. 29 Tab main ne un se kahá, Yih kaisá únchá maqám hai jahán tum játe ho? Aur unhon ne us ká nám Bámah rakkhá jo áj ke din tak hai. 30 Is liye tú baní Isráíl se kah,

Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Kyá tum bhí apne bápdádá kí tarah nápák hote ho? aur un ke nafrat-angez kámon kí mánind tum bhí badkárí karte ho? 31 aur jab apne hadye chaṛháte, aur apne beṭon ko ág par guzránkar apne sab buton se apne áp ko áj ke din tak nápák karte ho: to ai baní Isráíl, kyá tum mujh se kuchh daryáft kar sakte ho? Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, mujh se kuchh daryáft na kar sakoge. 32 Aur wuh jo tumháre jí men átá hai hargiz wuqú' men na áegá, kyúnki tum sochte ho, ki tum bhí dígar aqwám o qabáil i 'álam kí mánind lakṛí aur patthar kí parastish karoge. 33 Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, main zoráwar háth se aur baland bázú se qahr názil karke tum par saltanat karúngá: 34 aur main zoráwar háth aur baland bázú se qahr názil karke tum ko qaumon men se nikál láúngá, aur un mulkon se, jin men tum paráganda húe ho, jama' karúngá; 35 aur main tum ko qaumon ke biyábán men láúngá, aur wahán rú-barú tum se hujjat karúngá. 36 Jis tarah main ne tumháre bápdádá ke sáth Misr ke biyábán men hujjat kí, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, usí tarah main tum se bhí hujjat karúngá. 37 Aur main tum ko chhaṛí ke níche se guzárúngá, aur 'ahd ke band men láúngá. 38 Aur main tum men se un logon ko, jo sarkash aur mujh se bágí hain, judá karúngá: main un ko us mulk se, jis men unhon ne búd o básh kí, nikál láúngá, par wuh Isráíl ke mulk men dáḳhil na honge, aur tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún. 39 Aur tum se, ai baní Isráíl, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Jáo, aur apne apne but kí 'ibádat karo, lekin is ke ba'd yaqínan tum merí sunoge, aur apní qurbánion aur apne buton se mere muqaddas nám kí takfír na karoge. 40 Kyúnki Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Mere koh i muqaddas, ya'ní Isráíl ke únche paháṛ par, tamám baní Isráíl sab ke sab mulk men merí 'ibádat karenge; wahán main un ko qubúl karúngá, aur tumhárí qurbánián, aur tumhárí nazron ke pahle phal, aur tumhárí sab muqaddas chízen talab karúngá. 41 Jab main tum ko qaumon men se nikál láúngá, aur un mulkon men se, jin men main ne tum ko paráganda kiyá, jama' karúngá, tab main tum ko ḳhushbú ke sáth qubúl karúngá; aur qaumon ke sámne tum merí taqdís karoge. 42 Aur jab main tum ko Isráíl ke mulk men, ya'ní us sarzamín men jis ke liye main ne qasam khái ki tumháre bápdádá ko dún, le áúngá, tab tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún. 43 Aur wahán tum apní rawish, aur apne sab kámon ko jin se tum nápák húe ho yád karoge, aur tum apní tamám badí ke sabab se jo tum ne kí hai apní nazar men ghinaune hoge. 44 Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, ki Ai baní Isráíl, jab main tumhárí burí rawish aur bada'málí ke mutábiq nahín balki apne nám kí ḳhátir tum se sulúk karúngá, to tum jánoge ki main Ḳhudáwand hún.

45 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 46 ki Ai ádamzád, junúb ká ruḳh kar, aur junúb hí se muḳhátib hokar us ke maidán ke jangal ke ḳhiláf nubuwwat kar; 47 aur junúb ke jangal se kah, Ḳhudáwand ká kalám sun; Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Dekh, main tujh men ág bhaṛkáúngá, aur wuh har ek hará daraḳht, aur har ek súkhá daraḳht jo tujh men hai khá jáegí; bhaṛktá húá shu'la na bujhegá, aur junúb se shimál tak sab ke munh us se jhulas jáenge. 48 Aur har fard i bashar dekhegá ki main Ḳhudáwand ne use bhaṛkáyá hai; wuh na bujhegí. 49 Tab main ne kahá, Háe, Ḳhudáwand Ḳhudá! wuh to merí bábat kahte hain, Kyá wuh tamsílen nahín kahtá?

21 Tab Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Yarúshalem ká ruḳh kar, aur muqaddas makánon se muḳhátib hokar mulk i Isráíl ke ḳhiláf nubuwwat kar, 3 aur us se kah, Ḳhudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, main terá muḳhálif hún, aur apní talwár miyán se nikál lúngá, aur tere sádiqon aur tere sharíron ko tere darmiyán se káṭ dálúngá. 4 Pas chúnki main tere darmiyán se sádiqon aur sharíron ko káṭ dálúngá, is liye merí talwár apne miyán se nikalkar junúb se shimál tak tamám bashar par chalegí. 5 Aur sab ján-

enge ki main KHUDÁWAND ne apní talwár miyán se khenchí hai; wuh phir us men na jáegí. 6 Pas ai ádamzád, kamar kí shikastagí se áhen már, aur talkhkámí se un kí ánkhon ke sámne thandí sáns bhar. 7 Aur jab wuh púchhen, ki Tú kyún háe háe kartá hai? to yún jawáb dená, ki Us kí ámad kí afwáh ke sabab se; aur har ek dil pighal jáegá, aur sab háth dhíle ho jáenge, aur har ek jí dúb jáegá, aur sab ghutne pání kí mánind kamzor ho jáenge: Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, us kí ámad ámad hai, yih wuqú' men áegá.

8 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 9 ki Ai ádamzád, nubuwwat kar, aur kah, KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Tú kah, Talwár, balki tez aur saiqal kí húí talwár hai. 10 Wuh tez kí gayí hai, táki us se barí khúnrezí kí jáe; wuh saiqal kí gayí hai, táki chamke: phir kyá ham khush ho sakte hain? mere bete ká 'asá har lakrí ko haqír jántá hai. 11 Aur us ne use saiqal karne ko diyá hai, táki háth men lí jáe: wuh tez aur saiqal kí gayí, táki qatl karnewále ke háth men dí jáe. 12 Ai ádamzád, tú ro aur nála kar, kyúnki wuh mere logon par chalegí, wuh Isráíl ke sab umará par hogí, wuh mere logon samet talwár ke hawále kiye gaye hain: is liye tú apní rán par háth már. 13 Yaqínan wuh ázmáí gayí, aur agar 'asá use haqír jáne, to kyá, wuh nábúd hogá? Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 14 Aur ai ádamzád, tú nubuwwat kar, aur tálí bajá: aur talwár dochand balkí sihchand ho jáe, wuh talwár jo maqtúlon par kárgar húí: barí khúnrezí kí talwár hai, jo un ko ghertí hai. 15 Main ne yih talwár un ke sab phátakon ke khiláf qáim kí hai, táki un ke dil pighal jáen, aur un ke girne ke sámán ziyáda hon. Háe, barq i teg! yih qatl karne ko khenchí gayí. 16 Taiyár ho, dahiní taraf já; ámáda ho; báin taraf já; jidhar terá rukh ho. 17 Aur main bhí tálí bajáúngá, aur apne qahr ko thandá karúngá: main KHUDÁWAND ne yih farmáyá hai.

18 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 19 ki Ai ádamzád, tú do ráste khench, jin se sháh i Bábul kí talwár áe: ek hí mulk se wuh donon ráste nikál: aur ek háth nishán ke liye shahr kí ráh ke sire par baná. 20 Ek ráh nikál, jis se talwár baní 'Ammon kí Rabbah par, aur phir ek âur, jis se Yahúdáh ke mahsúr shahr Yarúshalem par áe. 21 Kyúnki sháh i Bábul donon ráhon ke nuqta e ittisál par fálgírí ke liye khará hogá, aur tíron ko hilákar but se suwál karegá, aur jigar par nazar karegá. 22 Us ke dahine háth Yarúshalem ká qur'a paregá, ki manjaníq lagáe, aur kusht o khún ke liye munh khole, lalkár kí áwáz baland kare, aur phátakon par manjaníq lagáe, aur damdama bándhe, aur burj banáe. 23 Lekin un kí nazar men yih aisá hogá jaisá jhúthá shugún, ya'ní un ke liye jinhon ne qasam kháí thí, par wuh badkirdárí ko yád karegá, táki wuh giriftár hon.

24 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki tum ne apní badkirdárí yád diláí, aur tumhárí khatákárí záhir húí, yahán tak ki tumháre sab kámon men tumháre gunáh 'ayán hain, aur chúnki tum khayál men á gaye, is liye giriftár ho jáoge. 25 Aur tú, ai majrúh sharír sháh i Isráíl, jis ká zamána badkirdárí ke anjám ko pahunchne par áyá hai, 26 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Kuláh dúr kar, aur táj utár; yih aisá na rahegá; past ko baland kar, aur use jo baland hai past kar. 27 Main hí use ulat, ulat, ulat dúngá; par yún bhí na rahegá; aur wuh áegá jis ká haqq hai; aur main use dúngá.

28 Aur tú, ai ádamzád, nubuwwat kar, aur kah, Khudáwand KHUDÁ baní 'Ammon aur un kí ta'nazaní kí bábat yún farmátá hai, ki tú kah, Talwár, balki khinchí húí talwár, khúnrezí ke liye saiqal kí gayí hai, táki bijlí kí tarah bhasam kare: 29 jab ki wuh tere liye dhoká dekhte hain, aur jhúthe fál nikálte hain, ki tujh ko un sharíron kí gardanon par dál den jo máre gaye, jin ká zamána un kí badkirdárí ke anjám ko pahunchne par áyá hai. 30 Us ko miyán men kar, main terí paidáish ke makán men aur terí zádbúm men terí 'adálat karúngá. 31 Aur main apná qahr tujh par názil karúngá, aur apne gazab kí ág tujh par bharkáúngá, aur tujh ko haiwánkhaslat ádmíon

ke hawále karúngá, jo barbád karne men máhir hain. 32 Tú ág ke liye índhan hogá, aur terá khún mulk men bahegá, aur phir terá zikr bhí na kiyá jáegá; kyúnki main KHUDÁWAND ne farmáyá hai.

22 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, kyá tú ilzám na lagáegá? kyá tú is khúní shahr ko mulzim na thahráegá? tú is ke sab nafratí kám is ko dikhá; 3 aur kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Ai shahr, tú apne andar khúnrezí kartá hai, táki terá waqt á jáe, aur tú apne wáste buton ko apne nápák karne ke liye banátá hai. 4 Tú us khún ke sabab se, jo tú ne baháyá, mujrim thahrá; aur tú buton ke bá'is jin ko tú ne banáyá hai nápák húá; tú apne waqt ko nazdík látá hai, aur apne aiyám ke khátima tak pahunchá hai: is liye main ne tujhe aqwám ki malámat ká nishána, aur mamálik ká thatthá banáyá hai. 5 Tujh se dúr o nazdík ke sab log terí hansí uráenge, kyúnki tú, fasádí aur badnám, mashhúr hai. 6 Dekh, Isráíl ke umará sab ke sab jo tujh men hain, maqdúr bhar khúnrezí par musta'idd the. 7 Tere andar unhon ne mán báp ko haqír jáná hai: tere andar unhon ne pardesiyon par zulm kiyá: dere andar unhon ne yatímon aur bewáon par sitam kiyá hai. 8 Tú ne merí pák chízon ko náchíz jáná, aur mere sabton ko nápák kiyá. 9 Tere andar wuh log hain jo chuglkhorí karke khún karwáte hain: aur tere andar wuh hain jo buton kí qurbání se kháte hain: tere andar wuh hain jo fisq o fujúr karte hain. 10 Tere andar wuh bhí hain jinhon ne apne báp kí haramshikaní kí: tujh men unhon ne us 'aurat se jo nápákí kí hálat men thí mubásharat kí. 11 Kisí ne dúsre kí biwí se badkárí kí; aur kisí ne apní bahú se badzátí kí; aur kisí ne apní bahin, apne báp kí betí ko, tere andar ruswá kiyá. 12 Tere andar unhon ne khúnrezí ke liye rishwatkhorí kí. Tú ne byáj aur súd liyá, aur zulm karke apne parausí ko lútá, aur mujhe farámosh kiyá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 13 Dekh, tere nárawá nafa' ke sabab se jo tú ne liyá, aur terí khúnrezí ke bá'is, jo tere andar húí, main ne tálí bajáí. 14 Kyá terá dil bardásht karegá, aur tere háthon men zor hogá, jab main terá mu'ámala faisal karúngá? main KHUDÁWAND ne farmáyá, aur main hí kar dikháúngá. 15 Hán, main tujh ko qaumon men parágandá, aur mulkon men tittar bittar karúngá, aur terí gandagí tujh men se nábúd kar dúngá; 16 aur tú qaumon ke sámne apne áp men nápák thahregá, aur ma'lúm karegá ki main KHUDÁWAND hún.

17 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 18 ki Ai ádamzád, baní Isráíl mere liye mail ho gaye hain: wuh sab ke sab pítal, aur rángá, aur lohá, aur sísá hain, jo bhattí men hain: wuh chándí kí mail hain. 19 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki tum sab mail ho gaye ho, is liye dekho, main tum ko Yarúshalem men jama' karúngá. 20 Jis tarah log chándí, aur pítal, aur lohá, aur sísá, aur rángá bhattí men jama' karte hain, aur un par dhaunkte hain, táki un ko pighlá dálen, usí tarah main apne qahr aur apne gazab men tum ko jama' karúngá, aur tum ko wahán rakhkar pighláúngá; 21 hán, main tum ko ikatthá karúngá, aur apne gazab kí ág tum par dhaunkúngá, aur tum ko us men pighlá dálúngá. 22 Jis tarah chándí bhattí men pighláí játí hai, usí tarah tum us men pighláe jáoge; aur tum jánoge ki main KHUDÁWAND ne apná qahr tum par názil kiyá hai.

23 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 24 ki Ai ádamzád, us se kah, Tú wuh sarzamín hai jo pák nahín kí gayí aur jis par gazab ke din men bárish nahín húí; 25 jis men us ke nabíon ne sázish kí hai: shikár ko phárte húe garajnewále sher i babar kí mánind, wuh jánon ko khá gaye hain: wuh mál aur qímatí chízon ko chhín lete hain; unhon ne us men bahut sí 'auraton ko bewa baná diyá hai. 26 Us ke káhinon ne merí sharí'at ko torá, aur merí muqaddas chízon ko nápák kiyá hai; unhon ne muqaddas aur 'ámm men kuchh farq nahín rakkhá: aur najis o táhir men imtiyáz kí ta'lím nahín dí: aur mere sabton ko nigáh men nahín rakkhá, aur main un men be'izzat húá. 27 Us ke umará us men shikár ko phárnewále bheriyon kí mánind hain, jo nájáiz nafa' kí khátir khúnrezí karte, aur

jánon ko halák karte hain. 28 Aur us ke nabí un ke liye kachchí kahgil karte hain, bátil royá dekhte, aur jhúṭhí fálgírí karte hain, aur kahte hain, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, hálánki Khudáwand ne nahín farmáyá. 29 Is mulk ke logon ne sitamgarí, aur lúṭmár kí hai, aur garíb aur muhtáj ko satáyá hai, aur pardèsiyon par náhaqq sakhtí kí hai. 30 Main ne un ke darmiyán talásh kí ki koí aisá ádmí mile jo fasíl banáe, aur us sarzamín ke liye us ke rakhne men mere sámne khaṛá ho, táki main use wírán na karún; par koí na milá. 31 Pas main ne apná qahr un par názil kiyá, aur apne gazab kí ág se un ko faná kar diyá, aur main un kí rawish ko un ke siron par láyá, Khudáwand Khudá farmátá hai.

23 Aur Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, do 'auraten ek hí mán kí beṭiyán thín. 3 Unhon ne Misr men badkárí kí; wuh apní jawání men badkár banín; wahán un kí chhátiyán malí gayín, aur wahín un ke doshízagí ke pistán masale gaye. 4 Un men se baṛí ká nám Aholah, aur us kí bahin ká Aholibah thá: aur wuh donon merí ho gayín, aur un se beṭe beṭiyán paidá húe. Aur un ke yih nám; Aholah aur Aholibah, Sámariya o Yarúshalem hain. 5 Aur Aholah jab ki wuh merí thí, badkárí karne lagí: aur apne yáron par, ya'ní Asúríon par jo hamsáye the, 'áshiq húí, 6 wuh sardár aur hákim, aur sab ke sab dilpasand jawán mard, aur sawár the, jo ghoṛon par sawár hote, aur argawání poshák pahinte the. 7 Aur us ne un sab ke sáth jo Asúr ke barguzída mard the badkárí kí: aur wuh un sab ke sáth, jin se wuh 'ishqbází kartí thí, aur un ke sab buton ke sáth nápák húí. 8 Us ne jo badkárí Misr men kí thí use tark na kiyá; kyúnki us kí jawání men wuh us se hamágosh húe, aur unhon ne us ke doshízagí ke pistánon ko masalá, aur apní badkárí us par unḍel dí. 9 Is liye main ne use us ke yáron ya'ní Asúríon ke hawále kar diyá, jin par wuh martí thí. 10 Unhon ne us ko besatr kiyá, aur us ke beṭon aur beṭiyon ko chhín liyá, aur use talwár se qatl kiyá: pas wuh 'auraton men angushtnumá húí, kyúnki unhon ne use 'adálat se sazá dí

11 Aur us kí bahin Aholibah ne yih sab kuchh dekhá, par wuh shahwatparastí men us se badtar húí, aur us ne apní bahin se baṛhkar badkárí kí. 12 Wuh Asúríon par 'áshiq húí, jo sardár, aur hákim, aur us ke hamsáye the, jo bharkílí poshák pahinte aur ghoṛon par sawár hote, aur sab ke sab dilpasand jawán mard the. 13 Aur main ne dekhá ki wuh bhí nápák ho gayí; un donon kí ek hí rawish thí. 14 Aur us ne badkárí men taraqqí kí: kyúnki jab us ne díwár par mardon kí súraten dekhín, ya'ní Kasdíon kí taswíren jo shangarf se khínchí húí thín, 15 jo paṭkon se kàmarbasta, aur siron par rangín pagṛiyán pahine the, aur sab ke sab dekhne men umará ahl i Bábul kí mánind the, jin ká watan Kasdistán hai; 16 to dekhte hí wuh un par marne lagí, aur un ke pás Kasdistán men qásid bheje. 17 Pas ahl i Bábul us ke pás ákar 'ishq ke bistar par chaṛhe, aur unhon ne us se badkárí karke use álúda kiyá, aur wuh un se nápák húí, to us kí ján un se bezár ho gayí. 18 Tab us kí badkárí 'aláníya húí, aur us kí barahnagí besatr ho gayí; tab merí ján us se bezár húí, jaisí us kí bahin se bezár ho chukí thí. 19 Taubhí us ne apní jawání ke dinon ko yád karke, jab wuh Misr kí sarzamín men badkárí kartí thí, badkárí par badkárí kí. 20 So wuh phir apne un yáron par marne lagí, jin ká badan gadhon ká sá badan, aur jin ká inzál ghoṛon ká sá inzál thá. 21 Is tarah tú ne apní jawání kí shahwatparastí ko, jab kí Misrí terí jawání kí chhátiyon ke sabab se tere pistán malte the, phir yád kiyá.

22 Is liye, ai Aholibah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main un yáron ko, jin se terí ján bezár ho gayí hai, ubhárúngá ki tujh se mukhálafat karen, aur un ko bulá láúngá ki tujhe cháron taraf se gher len. 23 Ahl i Bábul, aur sab Kasdíon ko Fiqod, aur Shoa', aur Qoa', aur un ke sáth tamám Asúríon ko, sab ke sab dilpasand jawán mardon ko, sardáron aur hákimon ko, aur baṛe baṛe amíron aur námí logon ko, jo sab ke sab ghoṛon par sawár hote hain, tujh par chaṛhá láúngá. 24 Aur wuh asliha e jang, aur rathon, aur chhakṛon, aur ummaton ke amboh ke sáth tujh par hamla karenge; aur ḍhál aur

phari pakarkar aur khod pahinkar cháron taraf se tujhe gher lenge: main 'adálat un ke supurd karúngá, aur wuh apne áín ke mutábiq terá faisala karenge. 25 Aur main apní gairat ko terí mukhálif banáúngá, aur wuh gazabnák hokar tujh se pesh áenge, aur terí nák aur tere kán kát dálenge, aur tere báqí log talwár se máre jáenge: wuh tere beton aur betiyon ko pakar lenge, aur terá baqiya ág se bhasam hogá. 26 Aur wuh tere kapre utár lenge, aur tere nafís zewar lút le jáenge. 27 Aur main terí shahwatparastí aur terí badkárí jo tú ne mulk i Misr men síkhí mauqúf karúngá, yahán tak ki tú un kí taraf phir ánkh na utháegí, aur phir Misr ko yád na karegí. 28 Kyúnki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main tujhe un ke háth men, jin se tujhe nafrat hai, hán, un hí ke háth men, jin se terí ján bezár hai, de dúngá: 29 aur wuh tujh se nafrat ke sáth pesh áenge, aur terá sab mál, jo tú ne mihnat se paidá kiyá hai, chhín lenge, aur tujhe 'uryán o barahna chhor jáenge; yahán tak ki terí shahwatparastí o khabásat aur terí badkárí fásh ho jáegí. 30 Yih sab kuchh tujh se is liye hogá, ki tú ne badkárí ke liye dígar aqwám ká píchhá kiyá, aur un ke buton se nápák húí. 31 Tú apní bahin kí ráh par chalí; is liye main us ká piyála tere háth men dúngá. 32 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Tú apní bahin ke piyále se, jo gahrá aur bará hai, piegí; terí hansí hogí; aur tú thatthon men urái jáegí; kyúnki us men bahut sí samáí hai. 33 Tú mastí aur sog se bhar jáegí, wíráni aur hairat ká piyála terí bahin Sámariya ká piyála hai. 34 Tú use piegí aur nichoregí, aur us kí thíkriyán bhí chabá jáegí, aur apní chhátiyán nochegí; kyúnki main hí ne yih farmáyá hai, Khudáwand Khudá farmátá hai. 35 Pas Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Chúnki tú mujhe bhúl gayí, aur mujhe apní píth ke píchhe phenk diyá, is liye apní badzátí aur badkárí kí sazá uthá.

36 Phir Khudáwand ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, kyá tú Aholah aur Aholibah par ilzám na lagáegá? tú un ke ghinaune kám un par záhir kar: 37 kyúnki unhon ne badkárí kí, aur un ke háth khúnálúda hain; hán, unhon ne apne buton se badkárí kí, aur apne beton ko jo mujh se paidá húe ág par guzráná ki buton kí nazr hokar halák hon. 38 Is ke siwá unhon ne mujh se yih kiyá, ki usí din unhon ne mere maqdis ko nápák kiyá, aur mere sabton kí behurmatí kí. 39 Kyúnki jab wuh apní auláď ko buton ke liye zabh kar chukín, to usí din mere maqdis men dákhil húín, táki use nápák karen; aur dekh, unhon ne mere ghar ke andar aisá kám kiyá. 40 Balki tum ne dúr se mard buláe, jin ke pás qásid bhejá, aur dekh, wuh áe: jin ke liye tú ne gusl kiyá, aur ánkhon men kájal lagáyá, aur banáosingár kiyá. 41 Aur tú nafís palang par baithí, aur us ke pás dastarkhwán taiyár kiyá, aur us par tú ne merá bakhúr aur merá 'itr rakkhá. 42 Aur ek 'aiyásh jamá'at kí áwáz us ke sáth thí, aur 'ámm logon ke 'aláwa biyábán se sharábíon ko láe; aur unhon ne un ke háthon men kangan, aur siron par khushnumá táj pahináe. 43 Tab main ne us kí bábat, jo badkárí karte karte burhiyá ho gayí thí, kahá, Ab yih log us se badkárí karenge, aur wuh un se karegí. 44 Aur wuh us ke pás gaye; jis tarah kisí kasbí ke pás játe hain, usí tarah wuh un badzát 'auraton Aholah aur Aholibah ke pás gaye. 45 Lekin sádiq ádmí un par wuh fatwá denge, jo badkár aur khúní 'auraton par diyá játá hai, kyúnki wuh badkár 'auraten hain, aur un ke háth khúnálúda hain. 46 Kyúnki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Main un par ek guroh charhá láúngá, aur un ko chhor dúngá, ki idhar udhar dhakke khátí phiren, aur gárat hon. 47 Aur wuh guroh un ko sangsár karegí, aur apní talwáron se un ko qatl karegí, un ke beton aur betiyon ko halák karegí, aur un ke gharon ko ág se jalá degí. 48 Yún main badkárí ko mulk se mauqúf karúngá, táki sab 'auraten 'ibratpazír hon, aur tumhárí mánind badkárí na karen. 49 Aur wuh tumháre fisq o fujúr ká badla tum ko denge, aur tum apne buton ke gunáhon kí sazá ká bojh utháoge; táki tum jáno ki Khudáwand Khudá main hí hún.

24

Phir nauwen baras ke daswen mahíne kí daswín táríkh ko Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádam-

zád, áj ke din, hán, isí din ká nám likh rakh: sháh i Bábul ne 'ain isí din Yarúshalem par ḳhurúj kiyá. 3 Aur is bágí ḳhándán ke liye ek tamsíl bayán kar, aur in se kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Ek deg chaṛhá de, hán, use chaṛhá, aur us men pání bhar de: 4 ṭukṛe us men ikaṭṭhe kar; har ek achchhá ṭukṛá ya'ní rán, aur shána, aur achchhí achchhí haḍḍiyán us men bhár de: 5 aur galle men se chun chunkar le, aur us ke níche lakṛiyon ká ḍher lagá de, aur use ḳhúb josh de; táki us kí haḍḍiyán us men ḳhúb ubal jáen.

6 Is liye Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Us ḳhúní shahr par afsos hai, aur us deg par, jis men zang lagá hai, aur us ká zang us par se utárá nahín gayá! ek ek ṭukṛá karke us men se nikál, aur us par qur'a na paṛe. 7 Kyúnki us ká ḳhún us ke darmiyán hai; us ne use sáf chaṭán par rakkhá; zamín par nahín giráyá, táki ḳhák men chhip jáe: 8 is liye ki gazab názil ho, aur intiqám liyá jáe, main ne us ká ḳhún sáf chaṭán par rakkhá, táki wuh chhip na jáe. 9 Is liye Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Ḳhúní shahr par afsos! main bhí baṛá ḍher lagáúngá. 10 Lakṛiyán ḳhúb jhonk, ág sulgá, gosht ko ḳhúb ubál, aur shorbá gáṛhákar aur haḍḍiyán bhí jalá de. 11 Tab use ḳhálí karke angáron par rakh, táki us ká pítal garm ho, aur jal jáe, aur us men kí nápákí gal jáe, aur us ká zang dúr ho. 12 Wuh saḳht mihnat se hár gayí, lekin us ká baṛá zang us se dúr nahín húá; ág se bhí us ká zang dúr nahín hotá. 13 Terí nápákí men ḳhabásat hai; kyúnki main tujhe pák kiyá cháhtá hún, par tú pák honá nahín cháhtí: tú apní nápákí se phir pák na hogí, jab tak main apná qahr tujh par púrá na kar chukún. 14 Main Ḳhudáwand ne yih farmáyá hai; yún hí hogá, aur main kar dikháúngá, na dastbardár húngá, na rahm karúngá, na báz áúngá; terí rawish aur tere kámon ke mutábiq wuh terí 'adálat karenge, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

15 Phir Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 16 ki Ai ádamzád, dekh, main terí manzúr i nazar ko ek hí zarb men tujh se judá karúngá; lekin tú na mátam karná, na roná, aur na ánsú baháná. 17 Chupke chupke áhen bharná, murde par nauha na karná, sir par apní pagṛí bándhná aur pánwon men jútí pahinná, aur apne honṭhon ko na dhánpná, aur logon kí roṭí na kháná. 18 So main ne subh ko logon se kalám kiyá, aur shám ko merí bíwí mar gayí: aur subh ko main ne wuhí kiyá jis ká mujhe hukm milá thá. 19 Pas logon ne mujh se púchhá, Kyá tú hamen na bataegá, ki jo tú kartá hai us ko ham se kyá nisbat hai? 20 So main ne un se kahá, ki Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 21 ki Isráíl ke gharáne se kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Dekho, main apne maqdis ko, jo tumháre zor ká faḳhr aur tumhárá manzúr i nazar hai, aur jis ke liye tumháre dil taraste hain, nápák karúngá; aur tumháre beṭe, aur tumhárí beṭiyán jin ko tum píchhe chhoṛ áe ho talwár se máre jáenge. 22 Aur tum aisá hí karoge jaisá main ne kiyá; tum apne honṭhon ko na dhánpoge, aur logon kí roṭí na kháoge. 23 Aur tumhárí pagṛiyán tumháre siron par, aur tumhárí jútiyán tumháre pánwon men hongí; aur tum nauha aur zárí na karoge, par apní sharárat ke sabab se ghuloge, aur ek dúsre ko dekh dekhkar ṭhandí sáns bharoge. 24 Chunánchi Hizqíel tumháre liye nishán hai: sab kuchh jo us ne kiyá tum bhí karoge: aur jab yih wuqú' men áegá, tum jánoge ki Ḳhudáwand Ḳhudá main hún.

25 Aur tú, ai ádamzád, dekh, ki jis din main un se un ká zor, aur un kí shán o shaukat, aur un ke manzúr i nazar ko aur un ke margúb i ḳhátir un ke beṭe aur un kí beṭiyán le lúngá; 26 us din wuh jo bhág nikle, tere pás áegá, ki tere kán men kahe. 27 Us din terá munh us ke sámne jo bach niklá hai khul jáegá, aur tú bolegá, aur phir gúngá na rahegá: so tú un ke liye ek nishán hogá, aur wuh jánenge ki Ḳhudáwand main hún.

25 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, baní 'Ammon kí taraf mutawajjih ho, aur un ke ḳhiláf nubuwwat kar; 3 aur baní

'Ammon se kah, Khudáwand KHUDÁ ká kalám suno; Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, Chúnki tú ne mere maqdis par, jab wuh nápák kiyá gayá, aur Isráíl ke mulk par jab wuh ujaṛá gayá, aur baní Yahúdáh par jab wuh asír hokar gaye, Ahá há! kahá; 4 is liye, main tujhe ahl i mashriq ke hawále kar dúngá, ki tú un kí milkíyat ho, aur wuh tujh men apne ḍere lagáenge, aur tere andar apne makán banáenge, aur tere mewe kháenge, aur terá dúdh píenge. 5 Aur main Rabbah ko únṭon ká astabal, aur baní 'Ammon kí sarzamín ko bheṛsála baná dúngá; aur tú jánegá ki main KHUDÁWAND hún. 6 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki tú ne táliyán bajáín, aur pánw paṭke, aur Isráíl kí mamlukat kí barbádí par apní kamál 'adáwat se baṛí shádmání kí; 7 is liye, dekh, main apná háth tujh par chaláúngá, aur tujhe dígar aqwám ke hawále karúngá, táki wuh tujh ko lúṭ len; aur main tujhe ummaton men se káṭ ḍálúngá, aur mulkon men se tujhe nest o nábúd karúngá: main tujhe halák karúngá, aur tú jánegá ki KHUDÁWAND main hún.

8 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki Moáb aur Sha'ír kahte hain, ki Baní Yahúdáh tamám qaumon kí mánind hain; 9 is liye, dekh, main Moáb ke pahlú ko, us ke shahron se, us kí sarhadd ke shahron se jo zamín kí shaukat hain, Bait Yasímot, aur Ba'l Ma'ún, aur Qaryatáim se khol dúngá; 10 aur main ahl i mashriq ko us ke aur baní 'Ammon ke khiláf chaṛhá láúngá, ki un par qábiz hon, táki qaumon ke darmiyán baní 'Ammon ká zikr báqí na rahe. 11 Aur main Moáb ko sazá dúngá; aur wuh jánenge ki KHUDÁWAND main hún.

12 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki Adom ne baní Yahúdáh se kínakashí kí, aur un se intiqám lekar baṛá gunáh kiyá; 13 is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Main Adom par háth chaláúngá, us ke insán aur haiwán ko nábúd karúngá, aur Temán se lekar use wírán karúngá, aur wuh Dadán tak talwár se qatl honge. 14 Aur main apní qaum baní Isráíl ke háth se Adom se intiqám lúngá, aur wuh mere gazab o qahr ke mutábiq Adom se sulúk karenge; aur wuh mere intiqám ko ma'lúm karenge, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

15 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki Filistíon ne kínakashí kí, aur dil kí kínawarí se intiqám liyá, táki dáimí 'adáwat se use halák karen; 16 is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, main Filistíon par háth chaláúngá, aur Karetíon ko káṭ ḍálúngá, aur samundar ke sáhil ke báqí logon ko halák karúngá. 17 Aur main sakht 'itáb karke un se baṛá intiqám lúngá; aur jab main un se intiqám lúngá, to wuh jánenge ki KHUDÁWAND main hún.

26 Aur gyárahwen baras men mahíne ke pahle din KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, chúnki Súr ne Yarúshalem par kahá hai, ki Ahá há! wuh qaumon ká pháṭak toṛ diyá gayá hai; ab wuh merí taraf mutawajjih honge; ab us kí barbádí se merí ma'múrí hogí: 3 is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, ai Súr, main terá mukhálif hún, aur bahut sí qaumon ko tujh par chaṛhá láúngá, jis tarah samundar apní maujon ko chaṛhátá hai. 4 Aur wuh Súr kí shahrpanáh ko toṛ ḍálenge, aur us ke burjon ko ḍhá denge; aur main us kí miṭṭí tak khurach phenkúngá, aur use sáf chaṭán baná dúngá. 5 Wuh samundar men jál phailáne kí jagah hogá; kyúnki main hí ne farmáyá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai; aur wuh qaumon ke liye ganímat hogá. 6 Aur us kí beṭiyán jo maidán men hain talwár se qatl hongí: aur wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún. 7 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, main sháh i Bábul Nabúkadrazar ko jo sháhansháh hai ghoṛon, aur rathon, aur sawáron, aur faujon, aur bahut se logon ke amboh ke sáth shimál se Súr par chaṛhá láúngá. 8 Wuh terí beṭiyon ko maidán men talwár se qatl karegá, aur tere irdgird morchabandí karegá, aur tere muqábil damdama bándhegá, aur terí mukhálafat men ḍhál uṭháegá. 9 Wuh apne manjaníq ko terí shahrpanáh par chaláegá, aur apne tabaron se tere burjon ko ḍhá degá. 10 Us ke ghoṛon kí kasrat ke sabab se

itní gard uregí ki tujhe chhipá legí: jab wuh tere phátakon men ghus áegá, jis tarah rakhna karke shahr men ghus játe hain, to sawáron aur gáriyon aur rathon kí gargaráhat kí áwáz se terí shahrpanáh hil jáegí. 11 Wuh apne ghoron ke sumon se terí sab sarakon ko raund dálegá, aur tere logon ko talwár se qatl karegá, aur terí tawánáí ke sutún zamín par gir jáenge. 12 Aur wuh terí daulat lút lenge, aur tere mál i tijárat ko gárat karenge, aur terí shahrpanáh tor dálenge, aur tere rangmahallon ko dhá denge aur tere patthar aur lakri, aur terí mittí samundar men dál denge. 13 Aur main tere gáne kí áwáz band kar dúngá; aur terí sitáron kí sadá phir suní na jáegí. 14 Aur main tujhe sáf chatán baná dúngá: tú jál phailáne kí jagah hogá, aur phir ta'mír na kiyá jáegá: kyúnki main KHUDÁWAND ne yih farmáyá hai, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

15 Khudáwand KHUDÁ Súr se yún farmátá hai, ki Jab tujh men qatl ká kám jári hogá, aur zakhmí karáhte honge, to kyá bahrí mamálik tere girne ke shor se na thartharáenge? 16 Tab samundar ke umará apne takhton par se utrenge, aur apne jubbe utár dálenge, aur apne zardoz pairáhan utár phenkenge; wuh thartharáhat se mulabbas hokar khák par baithenge; wuh har dam kánpenge, aur tere sabab se hairatzada honge. 17 Aur wuh tujh par nauha karenge, aur kahenge, Háe, tú kaisá nábúd húá, jo bahrí mamálik se ábád aur mashhúr shahr thá, jo samundar men zoráwar thá, jis ke báshindon se sab us men ámad o raft karnewále khauf kháte the! 18 Ab bahrí mamálik tere girne ke din thartharáenge; hán, samundar ke sab bahrí mamálik tere anjám se hirásán honge. 19 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Jab main tujhe un shahron kí mánind jo bechirág hain wírán kar dúngá, jab main tujh par samundar bahá dúngá, aur jab samundar tujhe chhipá legá: 20 tab main tujhe un ke sáth jo pátál men utar játe hain puráne waqt ke logon ke darmiyán níche utárúngá, aur zamín ke asfal men aur un ujár makánon men, jo qadím se hain, un ke sáth jo pátál men utar játe hain tujhe basáúngá, táki tú phir ábád na ho; par main zindon ke mulk ko jalál bakhshúngá. 21 Main tujhe já e 'ibrat karúngá, aur tú nábúd hogá: harchand terí talásh kí jáe, tú kahín abad tak na milegá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

27 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, tú Súr par nauha shurú' kar; 3 aur Súr se kah, Tú, jis ne samundar ke madkhal men jagah pái, aur bahut se bahrí mamálik ke logon ke liye tijáratgáh hai, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Ai Súr, tú kahtá hai, Merá husn kámil hai. 4 Terí sarhadden samundar ke darmiyán hain: tere mi'máron ne terí khushnumáí ko kámil kiyá hai. 5 Unhon ne Sanír ke saroon se tere jaházon ke takhte banáe; aur Lubnán se deodár kátkar tere liye mastúl banáe. 6 Basan ke balút se dánd banáe; aur tere takhte jazáir i Kittím ke sanaubar se háthídánt jarkar taiyár kiye gaye. 7 Terá bádbán Misrí munaqqash katán ká thá, táki tere liye jhande ká kám de; terá shámiyána jazáir i Ilísah ke kabúdí o argawání rang ká thá. 8 Saidá aur Arwad ke rahnewále tere malláh the; aur ai Súr, tere dánishmand tujh men tere nákhudá the. 9 Jabal ke buzurg aur dánishmand tujh men the, ki rakhnabandí karen: samundar ke sab jaház aur un ke malláh tujh men házir the, ki tere liye tijárat ká kám karen. 10 Fárs aur Lúd aur Fút ke log tere lashkar ke jangí bahádur the: wuh tujh men sipar aur khod ko latkáte, aur tujhe raunaq bakhshte the. 11 Arwad ke mard, terí hí fauj ke sáth cháron taraf terí shahrpanáh par maujúd the, aur bahádur tere burjon par házir the: unhon ne apní siparen cháron taraf terí díwáron par latkáin, aur tere jamál ko kámil kiyá. 12 Tarsís ne har tarah ke mál kí kasrat ke sabab se tere sáth tijárat kí; wuh chándí, aur lohá, aur rángá, aur sísá lákar tere bázáron men saudágarí karte the. 13 Yáwán, Túbal, aur Masak, tere tájir the; wuh tere bázáron men gulámon aur pítal ke bartanon kí saudágarí karte the. 14 Ahl i Tujarmah ne tere bázáron men ghoron aur jangí ghoron aur khachcharon kí tijárat kí. 15 Ahl i Dadán tere tájir the; bahut se bahrí mamálik

tijárat ke liye tere ikhtiyár men the; wuh háthídánt aur ábnús mubádale ke liye tere pás láte the. 16 Arámí terí dastkárí kí kasrat ke sabab se tere sáth tijárat karte the; wuh gauhar i shabchirág, aur argawání rang, aur chikandozí, aur katán, aur múngá, aur la'l lákar tujh se kharíd o farokht karte the. 17 Yahúdáh aur Isráíl ká mulk tere tájir the; wuh Minnít aur Pannag ká gehún, aur shahd, aur raugan, aur balsán lákar tere sáth tijárat karte the. 18 Ahl i Damishq terí dastkárí kí kasrat ke sabab se, aur qism qism ke mál kí firáwání ke bá'is Halbún kí mai aur safed ún kí tijárat tere yahán karte the. 19 Widán aur Yáwán U'zál se taj, aur ábdár fúlád, aur agar tere bázáron men láte the. 20 Didán terá tájir thá, jo sawárí ke chárjáme tere háth bechtá thá. 21 'Arab aur Qidár ke sab amír tijárat kí ráh se tere háth men the; wuh barre, aur mendhe, aur bakriyán lákar tere sáth tijárat karte the. 22 Sabá aur Ra'máh ke saudágar tere sáth saudágarí karte the; wuh har qism ke nafís masálih, aur har tarah ke qímatí patthar, aur soná tere bázáron men lákar kharíd o farokht karte the. 23 Harrán, aur Kannah, aur 'Adan, aur Sabá ke saudágar, aur Asúr, aur Kilmad ke báshinde tere sáth saudágarí karte the. 24 Yihí tere saudágar the; jo lájwardí kapre aur kámkhwáb aur nafís poshákon se bhare deodár ke sandúq dorí se kase húe terí tijáratgáh men bechne ko láte the. 25 Tarsís ke jaház terí tijárat ke kárwán the: tú ma'múr, aur wasat i bahr men niháyat shán o shaukat rakhtá thá. 26 Tere malláh tujhe gahre pání men láe; mashriqí hawá ne tujh ko wasat i bahr men torá hai. 27 Terá mál o asbáb, aur terí ajnás i tijárat, aur tere ahl i jaház o nákhudá, tere rakhnabandí karnewále, aur tere kár o bár ke gumáshte, aur sab jangí mard jo tujh men hain, us tamám jamá'at ke sáth jo tujh men hai, terí tabáhí ke din samundar ke wasat men girenge. 28 Tere nákhudáon ke chilláne ke shor se tamám nawáhí tharthará jáegí. 29 Aur tamám malláh, aur ahl i jaház, aur samundar ke sab nákhudá apne jaházon par se utar áenge; wuh khushkí par khare honge, 30 aur apní áwáz baland karke tere sabab se chilláenge, aur zár zár roenge, aur apne siron par khák dálenge, aur rákh men lotenge. 31 Wuh tere sabab se sir mundáenge, aur tát odhenge; wuh tere liye dilshikasta hokar roenge, aur jángudáz nauha karenge. 32 Aur nauha karte húe tujh par marsiyakhwání karenge, aur tujh par yún roenge, ki Kaun Súr kí mánind hai jo samundar ke darmiyán men tabáh húá? 33 Jab terá mál i tijárat samundar par se játá thá, tab tujh se bahut sí qaumen málámál hotí thín; tú apní daulat aur ajnás i tijárat kí kasrat se rú e zamín ke bádsháhon ko daulatmand banátá thá. 34 Par ab tú samundar kí gahráí men pání ke zor se tút gayá hai; terí ajnás i tijárat aur tere andar kí tamám jamá'at gir gayí. 35 Bahrí mamálik ke sab rahnewále terí bábat hairatzada honge, aur un ke bádsháh niháyat tarsán honge, aur un ká chihra zard ho jáegá. 36 Qaumon ke saudágar terá zikr sunkar sussárenge; tú já e 'ibrat hogá, aur báqí na rahegá.

28 Phir Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Wálí e Súr se kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, Is liye ki tere dil men ghamand samáyá, aur tú ne kahá, Main khudá hún, aur wasat i bahr men Iláhí takht par baithá hún, aur tú ne apná dil Iláh ká sá banáyá hai: agarchi tú Iláh nahín, balki insán hai: 3 dekh, tú Dániel se ziyáda dánishmand hai; aisá koí bhed nahín jo tujh se chhipá ho: 4 tú ne apní hikmat aur khirad se mál hásil kiyá, aur sone chándí se apne khazáne bhar liye: 5 tú ne apní barí hikmat se, aur apní saudágarí se apní daulat bahut barháí, aur terá dil terí daulat ke bá'is phúl gayá hai: 6 is liye Khudáwand Khudá yún farmátá hai, Chúnki tú ne apná dil Iláh ká sá banáyá; 7 is liye dekh, main tujh par pardesiyon ko, jo qaumon men haibatnák hain, charhá láúngá: wuh terí dánish kí khúbí ke khiláf talwár khenchenge, aur tere jamál ko kharáb karenge. 8 Wuh tujhe pátál men utárenge, aur tú un kí maut maregá jo samundar ke wasat men qatl hote hain. 9 Kyá tú apne qátil ke sámne yún kahegá, ki Main Iláh hún? hálánki tú apne qátil ke

háth men Iláh nahín, balki insán hai. 10 Tú ajnabí ke háth se námakhtún ki maut maregá: kyúnki main ne farmáyá hai, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

11 Aur Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 12 ki Ai ádamzád, Súr ke bádsháh par yih nauha kar, aur us se kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Tú ḳhátimu'l kamál, dánish se ma'múr, aur husn men kámil hai. 13 Tú 'Adan men, bág i Ḳhudá men, rahá kartá thá; har ek qímatí patthar terí poshish ke liye thá, masalan yáqút i surḳh, aur pukhráj, aur almás, aur fíroza, aur sang i sulaimání, aur zabarjad, aur nílam, aur zumurrud, aur gauhar i shabchirág, aur sone se tujh men ḳhátimsází aur nagínabandí kí san'at terí paidáish hí ke roz se járí rahí. 14 Tú mamsúh karúbí thá, jo sáyaafgan thá; aur main ne tujhe Ḳhudá ke koh i muqaddas par qáim kiyá; tú wahán átashí pattharon ke darmiyán chaltá phirtá thá. 15 Tú apní paidáish hí ke roz se apní ráh o rasm men kámil thá, jab tak ki tujh men nárástí na páí gayí. 16 Terí saudágarí kí firáwání ke sabab se unhon ne tujh men zulm bhí bhar diyá, aur tú ne gunáh kiyá; is liye main ne tujh ko Ḳhudá ke pahár par se gandagí kí tarah phenk diyá, aur tujh sáyaafgan karúbí ko átashí pattharon ke darmiyán se faná kar diyá. 17 Terá dil tere husn par ghamand kartá thá; tú ne apne jamál ke sabab se apní hikmat kho dí; main ne tujhe zamín par paṭak diyá, aur bádsháhon ke sámne rakh diyá hai, táki wuh tujhe dekh len. 18 Tú ne apní badkirdárí kí kasrat aur apní saudágarí kí nárástí se apne maqdison ko nápák kiyá hai: is liye main tere andar se ág nikálúngá jo tujhe bhasam karegí, aur main tere sab dekhnewálon kí ánkhon ke sámne tujhe zamín par rákh kar dúngá. 19 Qaumon ke darmiyán wuh sab jo tujh ko jánte hain tujhe dekhkar hairán honge: tú já'e 'ibrat hogá, aur báqí na rahegá.

20 Phir Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 21 ki Ai ádamzád, Saidá ká ruḳh karke us ke ḳhiláf nubuwwat kar, 22 aur kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Dekh, main terá muḳhálif hún, ai Saidá, aur tere andar merí tamjíd hogí, aur jab main us ko sazá dúngá, to log ma'lúm kar lenge ki main Ḳhudáwand hún, aur us men merí taqdís hogí. 23 Main us men wabá bhejúngá, aur us kí galiyon men ḳhúnrezí karúngá, aur maqtúl us ke darmiyán us talwár se, jo cháron taraf se us par chalegí, girenge: aur wuh ma'lúm karenge ki main Ḳhudáwand hún. 24 Tab baní Isráíl ke liye un kí cháron taraf ke sab logon men se, jo un ko haqír jánte the, koí chhubnewálá kánṭá, yá dukhánewálá ḳhár na rahegá; aur wuh jánenge ki Ḳhudáwand Ḳhudá main hún.

25 Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Jab main baní Isráíl ko qaumon men se, jin men wuh paráganda ho gaye, jama' karúngá, tab main qaumon kí ánkhon ke sámne un se apní taqdís karáúngá, aur wuh apní sarzamín men jo main ne apne bande Ya'qúb ko dí thí basenge. 26 Aur wuh us men amn se sukúnat karenge, balki makán banáenge, aur angúristán lagáenge, aur amn se sukúnat karenge, jab main un sab ko jo cháron taraf se un kí hiqárat karte the sazá dúngá; to wuh jánenge ki main Ḳhudáwand un ká Ḳhudá hún.

29 Daswen baras ke daswen mahíne kí bárahwín táríḳh ko Ḳhudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, tú sháh i Misr Fir'aun ke ḳhiláf ho, aur us ke aur tamám mulk i Misr ke ḳhiláf nubuwwat kar: 3 kalám kar, aur kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Dekh, ai sháh i Misr Fir'aun, main terá muḳhálif hún, us baṛe ghaṛiyál ká, jo apne daryáon men leṭ rahtá hai, aur kahtá hai, ki Merá daryá merá hí hai, aur main ne use apne liye banáyá hai. 4 Lekin main tere jabṛon men kánṭe aṭkáúngá, aur tere daryáon kí machhliyán terí khál par chimṭáúngá, aur tujhe tere daryáon se báhar khench nikálúngá, aur tere daryáon kí sab machhliyán terí khál par chimṭ[í] hongí. 5 Aur main tujh ko aur tere daryáon kí machhliyon ko biyábán men phenk dúngá; tú khule maidán men paṛá rahegá; tú na baṭorá jáegá, na jama' kiyá jáegá; main ne tujhe maidán ke darandon aur ásmán ke parandon kí ḳhurák kar diyá hai

6 Aur Misr ke tamám báshinde jánenge ki main Khudáwand hún, is liye ki wuh baní Isráíl ke liye faqat sarkande ká asá thá. 7 Jab unhon ne tujh ko háth men liyá, to tú ṭúṭ gayá, aur un sab ke kandhe zakhmí kar dále; phir jab unhon ne tujh par takiya kiyá, to tú ṭukṛe ṭukṛe ho gayá, aur un sab kí kamaren hil gayín. 8 Is liye Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main ek talwár tujh par láúngá, aur tujh men insán aur haiwán ko káṭ dálúngá. 9 Aur mulk i Misr ujáṛ aur wírán ho jáegá, aur wuh jánenge ki main Khudáwand hún: chúnki us ne kahá hai, ki Daryá merá hí hai, aur main ne hí use banáyá hai. 10 Is liye dekh, main terá aur tere daryáon ká mukhálif hún, aur mulk i Misr ko, Mijdál se Aswán balki Kúsh kí sarhadd tak mahz wírán aur ujáṛ kar dúngá. 11 Kisí insán ká pánw udhar na paṛegá, aur na us men kisí haiwán ke pánw ká guzar hogá, kyúnki wuh chálís baras tak ábád na hogá. 12 Aur wírán mulkon ke sáth mulk i Misr ko wírán karúngá, aur ujṛe shahron ke sáth us ke shahr chálís baras tak ujáṛ rahenge; aur main Misríon ko qaumon men paráganda, aur mukhtalif mamálik men tittar bittar karúngá. 13 Kyúnki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Chálís baras ke ákhir men main Misríon ko un qaumon ke darmiyán se jahán wuh paráganda húe jama' karúngá; 14 aur main Misr ke asíron ko wápas láúngá, aur un ko Fatrús kí zamín un ke watan men wápas pahuncháúngá, aur wuh wahán haqír mamlukat honge. 15 Yih mamlukat tamám mamlukaton se ziyáda haqír hogí, aur phir qaumon par apne taín baland na haregí; kyúnki main un ko past karúngá, táki phir qaumon par hukmrání na karen. 16 Aur wuh áyanda ko baní Isráíl kí takiyagáh na hogí; jab wuh un kí taraf dekhne lagen, to un kí badkirdárí yád diláenge; aur jánenge ki main Khudáwand Khudá hún.

17 Sattáiswen baras ke pahle mahíne kí pahlí tárikh ko Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 18 ki Ai ádamzád, sháh i Bábul Nabúkadrazar ne apní fauj se Súr kí mukhálafat men baṛí khidmat karwáí hai; har ek sir behál ho gayá, aur har ek ká kandhá chhil gayá; par na us ne, aur na us ke lashkar ne Súr se us khidmat ke wáste, jo us ne us kí mukhálafat men kí thí, kuchh ujrat páí. 19 Is liye Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main mulk i Misr sháh i Bábul Nabúkadrazar ke háth men kar dúngá; wuh us ke logon ko pakaṛ le jáegá; aur us ko lúṭ legá, aur us kí ganímat ko le legá; aur yih us ke lashkar kí ujrat hogí. 20 Main ne mulk i Misr us mihnat ke sile men jo us ne kí use diyá; kyúnki unhon ne mere liye mashaqqat khenchí thí, Khudáwand Khudá farmátá hai.

21 Main us waqt Isráíl ke khándán ká sing ugáúngá, aur un ke darmiyán terá munh kholúngá; aur wuh jánenge ki main Khudáwand Khudá hún.

30 Aur Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, nubuwwat kar, aur kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Chilláke kaho, Afsos us roz par! 3 Is liye ki wuh roz qaríb hai, hán, Khudáwand ká roz, ya'ní badlíon ká roz, qaríb hai; wuh qaumon kí sazá ká waqt hogá. 4 Kyúnki talwár Misr par áegí, aur jab log Misr men qatl honge, aur asírí men jáenge, aur us kí bunyáden barbád kí jáengí, to ahl i Kúsh sakht dard men mubtalá honge. 5 Kúsh, aur Fút, aur Lúd, aur tamám mile jule log, aur Kúb, aur us sarzamín ke rahnewále, jinhon ne mu'áhida kiyá hai, un ke sáth talwár se qatl honge.

6 Khudáwand yún farmátá hai, ki Misr ke madadgár gir jáenge, aur us ke zor ká ghamand játá rahegá; Mijdál se Aswán tak wuh us men talwár se qatl honge, Khudáwand Khudá farmátá hai. 7 Aur wuh wírán mulkon ke sáth wírán honge, aur us ke shahr ujṛe shahron ke sáth ujáṛ rahenge. 8 Aur jab main Misr men ág bhaṛkáúngá, aur us ke sab madadgár halák kiye jáenge, to wuh ma'lúm karenge ki Khudáwand main hún. 9 Us roz bahut se elchí jaházon par sawár hokar merí taraf se rawána honge, ki gáfil Kúshíon ko ḍaráen; aur wuh sakht dard men mubtalá honge, jaise Misr kí sazá ke waqt: kyúnki dekh, wuh roz átá hai.

10 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Main Misr ke amboh ko sháh i Bábul Nabúkadrazar ke háth se nest o nábúd kar dúngá. 11 Wuh aur us ke sáth us ke log, jo qaumon

men haibatnák hain mulk ujárne ko bheje jáenge; aur wuh Misr par talwár khenchenge, aur mulk ko maqtúlon se bhar denge. 12 Aur main nadíon ko sukhá dúngá, aur mulk ko sharíron ke háth bechúngá; aur main us sarzamín ko aur us kí tamám ma'múrí ke ajnabíon ke háth se wírán karúngá; main KHUDÁWAND ne farmáyá hai.

13 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Main buton ko bhí nest o nábúd karúngá, aur Núf men se múraton ko mitá dálúngá; aur áyanda ko mulk i Misr se koí bádsháh barpá na hogá; aur main mulk i Misr men dahshat dál dúngá. 14 Aur Fatrús ko wírán karúngá, aur Zu'an men ág bharkáúngá, aur No par fatwá dúngá. 15 Aur main Sín par jo Misr ká qil'a hai apná qahr názil karúngá, aur No ke amboh ko kát dálúngá. 16 Aur main Misr men ág lagá dúngá, Sín ko sakht dard hogá, aur No men rakhne ho jáenge, aur Núf par har roz musíbat hogí. 17 On aur FíBasat ke jawán talwár se qatl honge; aur yih donon bastiyán asírí men jáengí. 18 Aur Tahfanhís men bhí din andherá hogá, jis waqt wahán Misr ke júon ko torúngá; aur us kí quwwat kí shaukat mit jáegí; aur us par ghatá chhá jáegí, aur us kí betiyán asír hokar jáengí. 19 Isí tarah se Misr ko sazá dúngá; aur wuh jánenge ki KHUDÁWAND main hún.

20 Gyárahwen baras ke pahle mahíne kí sátwín táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 21 ki Ai ádamzád, main ne sháh i Misr Fir'aun ká bázú torá; aur dekh, wuh bándhá na gayá, dawá lagákar us par pattiyán na kasí gayín, ki talwár pakarne ke liye mazbút ho. 22 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, main sháh i Misr Fir'aun ká mukhálif hún, aur us ke bázúon ko ya'ní mazbút aur túte ko torúngá, aur talwár us ke háth se girá dúngá. 23 Aur Misríon ko qaumon men parágánda aur mamálik men tittar bittar karúngá. 24 Aur main sháh i Bábul ke bázúon ko quwwat bakhshúngá, aur apní talwár us ke háth men dúngá; lekin Fir'aun ke bázúon ko torúngá, aur wuh us ke áge us ghárayal kí mánind, jo marne par ho, áhen máregá. 25 Hán, sháh i Bábul ke bázúon ko sahárá dúngá, aur Fir'aun ke bázú gir jáenge; aur jab main apní talwár sháh i Bábul ke háth men dúngá aur wuh us ko mulk i Misr par chaláegá, to wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún. 26 Aur main Misríon ko qaumon men parágánda aur mamálik men tittar bittar kar dúngá; aur wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún.

31 Phir gyárahwen baras ke tísre mahíne kí pahlí táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, sháh i Misr Fir'aun aur us ke logon se kah, Túm apní buzurgí men kis kí mánind ho? 3 Dekh, Asúr Lubnán ká baland deodár thá, jis kí dáliyán khúbsúrat thín, aur pattiyon kí kasrat se wuh khúb sáyadár thá, aur us ká qadd baland thá, aur us kí chotí ghaní shákhon ke darmiyán thí. 4 Pání ne us kí parwarish kí, gahráo ne use barháyá, us kí nahren cháron taraf jári thín, aur us ne apní náliyon ko maidán ke sab darakhton tak pahuncháyá. 5 Is liye pání kí kasrat se us ká qadd maidán ke sab darakhton se baland húá, aur jab wuh lahlaháne lagá, to us kí shákhen firáwán aur us kí dáliyán daráz húín. 6 Hawá ke sab parande us kí shákhon par apne ghonsle banáte the, aur us kí dáliyon ke níche sab dashtí haiwán bachche dete the, aur sab barí barí qaumen us ke sáye men bastí thín. 7 Yún wuh apní buzurgí men apní dáliyon kí darází ke sabab se khushnumá thá, kyúnki us kí jaron ke pás pání kí kasrat thí. 8 Khudá ke bág ke deodár use chhipá na sake, saro us kí shákhon aur chanár us kí dáliyon ke barábar na the, aur Khudá ke bág ká koí darakht khúbsúratí men us kí mánind na thá. 9 Main ne us kí dáliyon kí firáwání se use husn bakhshá, yahán tak ki 'Adan ke sab darakhton ko jo Khudá ke bág men the us par rashk átá thá.

10 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Chúnki us ne áp ko baland aur apní chotí ko ghaní shákhon ke darmiyán únchá kiyá, aur us ke dil men us kí balandí par gurúr samáyá; 11 is liye main us ko qaumon men se ek zabardast ke hawále kar dúngá; yaqínan wuh us ká faisala karegá; main ne use us kí sharárat ke sabab se nikál diyá.

12 Aur ajnabí log jo qaumon men se haibatnák hain use kát dálenge, aur phenk denge; paháron aur sab wádíon par us kí shákhen gir parengí, aur zamín kí sab nahron ke áspás us kí dáliyán torí jáengí; aur rú e zamín ke sab log us ke sáye se nikal jáenge, aur use chhor denge. 13 Hawá ke sab parande us ke ṭúṭe tane men basenge, aur tamám dashtí jánwar us kí shákhon par honge: 14 táki lab i áb ke sab darakhton men se koí apní balandí par magrúr na ho, aur apní choṭí ghaní shákhon ke darmiyán únchí na kare, aur un men se bare bare aur pání jazb karnewále sídhe khare na hon; kyúnki wuh sab ke sab maut ke hawále kiye jáenge, ya'ní zamín ke asfal men, baní A'dam ke darmiyán, jo pátál men utarte hain.

15 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Jis roz wuh pátál men utre, main mátam karáúngá, main us ke sabab se gahráo ko chhipá dúngá, aur us kí nahron ko rok dúngá, aur bare sailáb tham jáenge; hán main Lubnán ko us ke liye siyáhposh karáúngá, aur us ke liye maidán ke sab darakht gashí men áenge. 16 Jis waqt main use, un sab ke sáth jo garhe men girte hain, pátál men dálúngá, to us ke girne ke shor se tamám aqwám larzán hongí; aur 'Adan ke sab darakht, Lubnán ke chída aur nafís, wuh sab jo pání jazb karte hain, zamín ke asfal men tasallí páenge. 17 Wuh bhí us ke sáth un tak jo talwár se máre gaye pátál men utar jáenge, aur wuh bhí jo us ke bázú the, aur qaumon ke darmiyán us ke sáye men baste the, wahín honge.

18 Tú shán o shaukat men 'Adan ke darakhton men se kis kí mánind hai? lekin tú 'Adan ke darakhton ke sáth zamín ke asfal men dálá jáegá: tú un ke sáth jo talwár se qatl húe námakhtúnon ke darmiyán pará rahegá. Yihí Fir'aun aur us ke sab log hain, Khudáwand Khudá farmátá hai.

32 Bárahwen baras ke bárahwen mahíne kí pahlí táríkh ko Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, sháh i Misr Fir'aun par nauha uthá, aur use kah, Tú qaumon ke darmiyán jawán sher i babar kí mánind hai, aur tú daryáon ke ghariyál sá hai; tú apní nahron men se nágáh nikal átá hai, aur tú ne apne pánwon se pání ko tah o bálá kiyá, aur un kí nahron ko gadlá kar diyá. 3 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Main ummaton ke amboh ke sáth tujh par apná jál dálúngá, aur wuh tujhe mere hí jál men báhar nikálenge. 4 Tab main tujhe khushkí men chhor dúngá, aur khule maidán par tujhe phenkúngá, aur hawá ke sab parandon ko tujh par bithaúngá, aur tamám rú e zamín ke darandon ko tujh se ser karúngá. 5 Aur terá gosht paháron par dálúngá, aur wádíon ko terí balandí se bhar dúngá. 6 Aur main us sarzamín ko, jis ke pání men tú tairtá thá, paháron tak tere lahú se tar karúngá; aur nahren tujh se labrez hongí. 7 Aur jab main tujhe nábúd karúngá, to ásmán ko tárík aur us ke sitáron ko benúr karúngá, súraj ko bádal se chhipáúngá, aur chánd apní raushní na degá. 8 Aur main tamám núrání ajrám i falak ko tujh par tárík karúngá, aur merí taraf se terí zamín par tárikí chhá jáegí, Khudáwand Khudá farmátá hai. 9 Aur jab main terí shikastahálí kí khabar ko qaumon ke darmiyán un mulkon men jin se tú náwáqif hai pahuncháúngá, to ummaton ká dil ázurda karúngá. 10 Balki bahut sí ummaton ko tere hál se hairán karúngá, aur un ke bádsháh tere sabab se sakht tarsán honge, jab main un ke sámne apní talwár chamkáúngá; to un men se har ek apní ján kí khátir tere girne ke din har dam thartharáegá. 11 Kyúnki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Sháh i Bábul kí talwár tujh par chalegí. 12 Main terí jam'iyat ko zabardaston kí talwár se, jo sab ke sab qaumon men haibatnák hain, halák karúngá; aur wuh Misr kí shaukat ko mauqúf, aur us kí tamám jam'iyat ko nest karenge. 13 Aur main us ke sab jánwaron ko áb i kasír ke pás se nábúd karúngá; aur áge ko na insán ke pánw use gadlá karenge, na haiwán ke sum. 14 Tab main un ká pání sáf kar dúngá, aur un kí nadiyán raugan kí tarah járí hongí, Khudáwand Khudá farmátá hai. 15 Jab main mulk i Misr ko wirán aur sunsán karúngá, aur wuh apní ma'múrí se khálí ho jáegá, jab main

us ke tamám báshindon ko halák karúngá, tab wuh jánenge ki KHUDÁWAND main hún. 16 Yih wuh nauha hai jis se us par mátam karenge; qaumon kí betiyán is se mátam karengí; wuh Misr aur us kí tamám jam'iyat par isí se mátam karengí, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

17 Phir bárahwen baras men mahíne ke pandrahwen din KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 18 ki Ai ádamzád, Misr kí jam'iyat par wáwailá kar, aur us ko aur námdár qaumon kí betiyon ko pátál men utarnewálon ke sáth zamín ke asfal men girá de. 19 Tú husn men kis se barhkar thá? utar, aur námakhtúnon ke sáth pará rah. 20 Wuh un ke darmiyán girenge jo talwár se qatl húe; wuh talwár ke hawále kiyá gayá hai; use aur us kí tamám jam'iyat ko ghasít le já. 21 Wuh jo zoráwaron men sab se tawáná hain, pátál men us se aur us ke madadgáron se mukhátib honge; wuh pátál men utar gaye, wuh behiss pare hain, ya'ní wuh námakhtún jo talwár se qatl húe. 22 Asúr aur us kí tamám jam'iyat wahán hain; us kí cháron taraf un kí qabren hain; sab ke sab talwár se qatl húe hain, 23 jin kí qabren pátál kí tah men hain, aur us kí tamám jam'iyat us kí qabr ke girdágird hai; sab ke sab talwár se qatl húe, jo zindon kí zamín men haibat ká bá'is the. 24 'Ailám aur us kí tamám guroh, jo us kí qabr ke girdágird hain, wahán hain: sab ke sab talwár se qatl húe hain, wuh zamín ke asfal men námakhtún utar gaye, jo zindon kí zamín men haibat ká bá'is the; aur unhon ne pátál men utarnewálon ke sáth khajálat uthái hai. 25 Unhon ne us ke liye aur us ke tamám guroh ke liye maqtúlon ke darmiyán bistar lagáyá hai; us kí qabren us ke girdágird hain; sab ke sab námakhtún talwár se qatl húe hain: wuh zindon kí zamín men haibat ká bá'is the, aur unhon ne pátál men utarnewálon ke sáth ruswái uthái; wuh maqtúlon men rakkhe gaye. 26 Masak, aur Túbal, aur us kí támam jam'iyat wahán hain; us kí qabren us ke girdágird hain; sab ke sab námakhtún, aur talwár ke maqtúl hain, agarchi zindon kí zamín men haibat ká bá'is the. 27 Kyá wuh un baháduron ke sáth jo námakhtúnon men se qatl húe, jo apne jang ke hathyáron samet pátál men utar gaye, pare na rahenge? un kí talwáren un ke siron ke níche rakkhí hain, aur un kí badkirdárí un kí haddiyon par hai, kyúnki wuh zindon kí zamín men baháduron ke liye haibat ká bá'is the. 28 Aur tú námakhtúnon ke darmiyán torá jáegá, aur talwár ke maqtúlon ke sáth pará rahegá. 29 Wahán Adom bhí hai, us ke bádsháh, aur us ke sab umará, jo báwujúd apní quwwat ke talwár ke maqtúlon men rakkhe gaye hain; wuh námakhtúnon aur pátál men utarnewálon ke sáth pare rahenge. 30 Shimál ke tamám umará, aur tamám Saidání jo maqtúlon ke sáth pátál men utar gaye, báwujúd apne ru'b ke apní zoráwarí se sharminda húe; wuh talwár ke maqtúlon ke sáth námakhtún pare rahenge, aur pátál men utarnewálon ke sáth ruswái uthaenge. 31 Fír'aun un ko dekhkar apní tamám jam'iyat kí bábat tasallípazír hogá: hán, Fír'aun aur us ká tamám lashkar, jo talwár se qatl húe, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 32 Kyúnki main ne zindon kí zamín men us kí haibat qáim kí: aur wuh talwár ke maqtúlon ke sáth námakhtúnon men rakkhá jáegá, hán, Fír'aun aur us kí jam'iyat, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

33 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, tú apní qaum ke farzandon se mukhátib ho aur un se kah, Jis waqt main kisí sarzamín par talwár chaláún, aur us ke log apne baháduron men se ek ko len, aur use apná nigahbán thahráen, 3 aur wuh talwár ko apní sarzamín par áte dekhkar narsingá phúnke, aur logon ko hoshyár kare; 4 tab jo koí narsinge kí áwáz sune aur hoshyár na ho, aur talwár áe, aur use qatl kare, to us ká khún usí kí gardan par hogá: 5 us ne narsinge kí áwáz suní, aur hoshyár na húá: us ká khún usí par hogá, hálánki agar wuh hoshyár hotá, to apní ján bachátá. 6 Par agar nigahbán talwár ko áte dekhe, aur narsingá na phúnke, aur log hoshyár na kiye jáen, aur talwár áe aur un ke darmiyán se kisí ko le jáe, to wuh to apní badkirdárí men halák húá, lekin main nigahbán se us ke khún

kí bázpurs karúngá. 7 So tú, ai ádamzád, is liye ki main ne tujhe baní Isráíl ká nigahbán muqarrar kiyá, mere munh ká kalám sun rakh, aur merí taraf se un ko hoshyár kar. 8 Jab main sharír se kahún, Ai sharír, tú yaqínan maregá, us waqt agar tú sharír se na kahe, aur use us kí rawish se ágáh na kare, to wuh sharír to apní badkirdárí men maregá; par main tujh se us ke khún kí bázpurs karúngá. 9 Lekin agar tú us sharír ko jatáe ki wuh apní rawish se báz áe; aur wuh apní rawish se báz na áe, to wuh to apní badkirdárí men maregá; lekin tú ne apní ján bachá lí.

10 Is liye, ai ádamzád, tú baní Isráíl se kah, Tum yún kahte ho, ki Fi'lhaqíqat hamárí khatáen aur hamáre gunáh ham par hain, aur ham un men ghulte rahte hain, pas ham kyúnkar zinda rahenge? 11 Tú un se kah, Khudáwand Khudá farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, sharír ke marne men mujhe kuchh khushí nahín, balki is men hai, ki sharír apní ráh se báz áe, aur zinda rahe; ai baní Isráíl, báz áo, tum apní burí rawish se báz áo; tum kyún maroge? 12 Is liye, ai ádamzád, apní qaum ke farzandon se yún kah, ki Sádiq kí sadáqat us kí khatákárí ke din use na bacháegí, aur sharír kí sharárat jab wuh us se báz áe, to us ke girne ká sabab na hogí, aur sádiq jab gunáh kare, to apní sadáqat ke sabab se zinda na rah sakegá. 13 Jab main sádiq se kahún, ki Tú yaqínan zinda rahegá; agar wuh apní sadáqat par takiya karke badkirdárí kare, to us kí sadáqat ke kám farámosh ho jáenge; aur wuh us badkirdárí ke sabab se, jo us ne kí hai, maregá. 14 Aur jab sharír se kahún, Tú yaqínan maregá; agar wuh apne gunáh se báz áe, aur wuhí kare jo jáiz o rawá hai; 15 agar wuh sharír girau wápas kar de, aur jo us ne lúṭ liyá hai wápas de de, aur zindagí ke áín par chale, aur nárástí na kare; to wuh yaqínan zinda rahegá, wuh nahín maregá. 16 Jo gunáh us ne kiye hain us ke khiláf mahsúb na honge; us ne wuhí kiyá jo jáiz o rawá hai, wuh yaqínan zinda rahegá. 17 Par terí qaum ke farzand kahte hain, ki Khudáwand kí rawish rást nahín: hálánki khud un hí kí rawish nárást hai. 18 Agar sádiq apní sadáqat chhoṛkar badkirdárí kare, to wuh yaqínan usí ke sabab se maregá. 19 Aur agar sharír apní sharárat se báz áe, aur wuhí kare jo jáiz o rawá hai, to us ke sabab se zinda rahegá. 20 Phir bhí tum kahte ho, ki Khudáwand kí rawish rást nahín hai. Ai baní Isráíl, main tum men se har ek kí rawish ke mutábiq tumhárí 'adálat karúngá.

21 Hamárí asírí ke bárahwen baras ke daswen mahíne kí pánchwín táríkh ko yún húá, ki ek shakhs jo Yarúshalem se bhág niklá thá mere pás áyá, aur kahne lagá, ki Shahr musakhkhar ho gayá. 22 Aur shám ke waqt, us farárí ke pahunchne se peshtar, Khudáwand ká háth mujh par thá, aur us ne merá munh khol diyá, us ne subh ko us ke mere pás áne se pahle merá munh khol diyá; aur main phir gúngá na rahá. 23 Tab Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 24 ki Ai ádamzád, mulk i Isráíl ke wíránon ke báshinde yún kahte hain, ki Abrahám ek hí thá, aur wuh is mulk ká wáris húá, par ham to bahut se hain, mulk ham ko mírás men diyá gayá hai. 25 Is liye tú un se kah de, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Tum lahú samet kháte aur apne buton kí taraf ánkh uṭháte ho, aur khúnrezí karte ho: kyá tum mulk ke wáris hoge? 26 Tum apní talwár par takiya karte ho, tum makrúh kám karte ho, aur tum men se har ek apne hamsáye kí bíwí ko nápák kartá hai: kyá tum mulk ke wáris hoge? 27 Tú un se yún kahná, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, wuh jo wíránon men hain talwár se qatl honge, aur use jo khule maidán men hai darandon ko dúngá ki nigal jáen, aur wuh jo qil'on aur gáron men hain wabá se marenge. 28 Kyúnki main is mulk ko ujáṛ, aur bá'is i hairat banáúngá, aur us kí quwwat ká ghamanḍ játá rahegá, aur Isráíl ke paháṛ wírán honge, yahán tak ki koí un par se guzar nahín karegá. 29 Aur jab main un ke tamám makrúh kámon ke sabab se jo unhon ne kiye hain, mulk ko wírán aur bá'is i hairat banáúngá, to wuh jánenge ki main Khudáwand hún. 30 Par ai ádamzád, fi'lhál terí qaum ke farzand díwáron ke pás aur gharon ke ástánon par terí bábat guftogú karte hain, aur ek dúsre se

kahte hain, hán, har ek apne bhái se yún kahtá hai, Chalo, wuh kalám sunen, jo KHUDÁWAND kí taraf se názil húá hai. 31 Wuh ummat kí tarah tere pás áte, aur mere logon kí mánind tere áge baiṭhte, aur terí báten sunte hain, lekin un par 'amal nahín karte; kyúnki wuh apne munh se to bahut mahabbat záhir karte hain, par un ká dil lálach par dauṛtá hai. 32 Aur dekh, tú un ke liye niháyat margúb sarodí kí mánind hai, jo khushilhán aur máhir sáz bajánewálá ho; kyúnki wuh terí báten sunte hain, lekin un par 'amal nahín karte. 33 Aur jab yih báten wuqú' men áengí, (dekh, wuh jald wuqú' men ánewálí hain,) tab wuh jánenge ki un ke darmiyán ek nabí thá.

34 Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Isráíl ke charwáhon ke khiláf nubuwwat kar, hán, nubuwwat kar, aur un se kah, Khudáwand KHUDÁ charwáhon ko yún farmátá hai, ki Isráíl ke charwáhon par afsos, jo apna hí peṭ bharte hain! kyá charwáhon ko munásib nahín, ki bheṛon ko charáen? 3 Tum chiknái kháte, aur ún pahinte ho, aur jo farbih hain un ko zabh karte ho; lekin galla nahín charáte. 4 Tum ne kamzoron ko tawánái, aur bímáron ko shifá nahín dí, aur túṭe húe ko nahín bándhá, aur wuh jo nikál diye gaye un ko wápas nahín láe, aur gumshuda kí talásh nahín kí, balki zabardastí aur sakhtí se un par hukúmat kí. 5 Aur wuh tittar bittar ho gaye kyúnki koí pásbán na thá; aur wuh parágandа hokar maidán ke sab darandon kí khurák húe. 6 Merí bheṛen tamám pahárон par aur har ek únche tíle par bhaṭaktí phirtí thín; hán, merí bheṛen tamám rú e zamín par tittar bittar ho gayín, aur kisí ne na un ko ḍhúnḍhá, na un kí talásh kí. 7 Is liye, ai pásbáno, KHUDÁWAND ká kalám suno; 8 Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, chúnki merí bheṛen shikár ho gayín, hán, merí bheṛen har ek dashtí darande kí khurák húín, kyúnki koí pásbán na thá, aur mere pásbánon ne merí bheṛon kí talásh na kí, balki unhon ne apná peṭ bhará, aur merí bheṛon ko na charáyá; 9 is liye, ai pásbáno, KHUDÁWAND ká kalám suno; 10 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, main charwáhon ká mukhálif hún, aur apná galla un ke háth se talab karúngá, aur un ko gallabání se ma'zúl karúngá, aur charwáhe áyanda ko apná peṭ na bhar sakenge; kyúnki main apná galla un ke munh se chhuṛá lúngá, táki wuh un kí khurák na ho. 11 Kyúnki Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Dekh, main khud apní bheṛon kí talásh karúngá, aur un ko ḍhúnḍh nikálúngá. 12 Jis tarah charwáhá apne galle kí talásh kartá hai, jab ki wuh apní bheṛon ke darmiyán ho jo parágandа ho gayí hain usí tarah main apní bheṛon ko ḍhúnḍhúngá, aur un ko har jagah se, jahán wuh abr aur táríkí ke din tittar bittar ho gayí hain, chhuṛá láúngá; 13 aur main un ko sab ummaton ke darmiyán se wápas láúngá, aur sab mulkon men se faráham karúngá, aur un hí ke mulk men pahuncháúngá, aur Isráíl ke pahárон par nahron ke kanáre aur zamín ke tamám ábád makánon men charáúngá. 14 Aur un ko achchhí charágáh men charáúngá, aur un kí árámgáh Isráíl ke únche pahárон par hogí; wahán wuh 'umda árámgáh men leṭengí, aur harí charágáh men Isráíl ke pahárон par charengí. 15 Main hí apne galle ko charáúngá, aur un ko liṭáúngá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 16 Main gumshuda kí talásh karúngá, aur khárijshuda ko wápas láúngá, aur shikasta ko bándhúngá, aur bímáron ko taqwíyat dúngá; lekin moṭon aur zabardaston ko halák karúngá; main un ko siyásat ká kháná khiláúngá. 17 Aur tumháre haqq men Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, Ai merí bheṛo, dekho, main bheṛ bakriyon aur menḍhon aur bakron ke darmiyán imtiyáz karke insáf karúngá. 18 Kyá tum ko yih halkí sí bát ma'lúm húí, ki tum achchhá sabzazár khá jáo, aur báqímánda ko pánwon se latáṛo, aur sáf pání men se piyo, aur báqímánda ko pánwon se gadlá karo? 19 Aur jo tum ne pánwon se latáṛá hai wuh merí bheṛen khátí hain, aur jo tum ne pánwon se gadlá kiyá pítí hain.

20 Is liye Khudáwand KHUDÁ un ko yún farmátá hai, ki Dekho, main, hán, main moṭí aur dublí bheṛon ke darmiyán insáf karúngá. 21 Chúnki tum ne pahlú aur kandhe se dhakelá hai, aur tamám bímáron ko apne

siyon se relá hai, yahán tak ki wuh tittar bittar húe; 22 is liye main apne galle ko bacháúngá, wuh phir kabhí shikár na honge; aur main bher bakriyon ke darmiyán insáf karúngá. 23 Aur main un ke liye ek chaupán muqarrar karúngá, aur wuh un ko charáegá, ya'ní merá banda Dáúd; wuh un ko charáegá, aur wuhí un ká chaupán hogá. 24 Aur main KHUDÁWAND un ká Khudá húngá, aur merá banda Dáúd un ke darmiyán farmánrawá hogá; main KHUDÁWAND ne yún farmáyá hai. 25 Aur main un ke sáth sulh ká 'ahd bándhúngá, aur sab bure darandon ko mulk se nábúd karúngá; aur wuh biyábán men salámatí se rahá karenge, aur jangalon men soenge. 26 Aur main un ko aur un jagahon ko, jo mere pahár ke áspás hain, barakat ká bá'is banáúngá; aur main bar waqt menh barsáúngá; barakat kí bárish hogí. 27 Aur maidán ke darakht apná mewa denge, aur zamín apná hásil degí, aur wuh salámatí ke sáth apne mulk men basenge; aur jab main un ke júe ká bandhan torúngá, aur un ke háth se jo un se khidmat karwáte hain chhuráúngá, to wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún. 28 Aur wuh áge ko qaumon ká shikár na honge, aur zamín ke darande un ko nigal na sakenge; balki wuh amn se basenge; aur un ko koí na daráegá. 29 Aur main un ke liye ek námwar paudá barpá karúngá, aur wuh phir kabhí apne mulk men qaht se halák na honge, aur áge ko qaumon ká ta'na na utháenge. 30 Aur wuh jánenge ki main KHUDÁWAND un ká Khudá un ke sáth hún, aur wuh, ya'ní baní Isráíl, mere log hain, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 31 Aur tum, ai merí bhero, merí charágáh kí bhero, insán ho, aur main tumhárá Khudá hún, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

35

Aur KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, koh i Sha'ír kí taraf mutawajjih ho, aur us ke khiláf nubuwwat kar, 3 aur us se kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dekh, ai koh i Sha'ír, main terá mukhálif hún, aur tujh par apná háth chaláúngá, aur tujhe wírán aur bechirág karúngá. 4 Main tere shahron ko ujárúngá, aur tú wírán hogá; aur jánegá ki KHUDÁWAND main hún. 5 Chúnki tú qadím se 'adáwat rakhtá hai, aur tú ne baní Isráíl ko, un kí musíbat ke din, un kí badkirdárí ke ákhir men talwár kí dhár ke hawále kiyá hai: 6 is liye Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, ki Mujhe apní hayát kí qasam, main tujhe khún ke liye hawála karúngá, aur khún tujhe ragedegá: chúnki tú ne khúnrezí se nafrat na rakkhí, isliye khún terá píchhá karegá. 7 Yún main koh i Sha'ír ko wírán aur bechirág karúngá, aur us men se guzarnewále aur wápas ánewále ko nábúd karúngá, 8 aur us ke paháron ko us ke maqtúlon se bhar dúngá; talwár ke maqtúl tere tílon aur terí wádíon aur terí tamám nadiyon men girenge. 9 Main tujhe abad tak wírán rakkhúngá, aur terí bastiyán phir ábád na hongí; aur tum jánoge ki main KHUDÁWAND hún. 10 Chúnki tú ne kahá, ki Yih do qaumen aur yih do mulk mere honge, aur ham un ke málik honge, báwujúde ki KHUDÁWAND wahán thá; 11 is liye Khudáwand KHUDÁ farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, main tere qahr aur hasad ke mutábiq, jo tú ne apní kínawarí se un ke khiláf záhir kiyá, tujh se sulúk karúngá, aur jab main tujh par fatwá dúngá, so un ke darmiyán mashhúr húngá. 12 Aur tú jánegá ki main KHUDÁWAND ne terí tamám hiqárat kí báten, jo tú ne Isráíl ke paháron kí mukhálafat men kahín, ki Wuh wírán húe, aur hamáre qabze men kar diye gaye ki ham un ko nigal jáen, suní hain. 13 Isí tarah tum ne mere khiláf apní zabán se láfzaní kí, aur mere muqábil ziyádagoí kí hai; jo main sun chuká hún. 14 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Jab tamám dunyá khushí karegí, main tujhe wírán karúngá. 15 Jis tarah tú ne baní Isráíl kí mírás par, is liye ki wuh wírán thí, shádmání kí, us tarah main bhí tujh se karúngá: ai koh i Sha'ír, tú aur tamám Adom bi'lkull wírán hoge; aur log jánenge ki main KHUDÁWAND hún.

36

Ai ádamzád, Isráíl ke paháron se nubuwwat kar, aur kah, Ai Isráíl ke paháro, KHUDÁWAND ká kalám suno. 2 Khudá-

wand Khudá yún farmátá hai, ki Chúnki dushman ne tum par Ahá hál kahá, aur yih ki Wuh únche únche qadím maqám hamáre hí honge, 3 is liye nubuwwat kar, aur kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Is sabab se, hán, isí sabab se ki unhon ne tum ko wírán kiyá, aur har taraf se tum ko nigal gaye, táki jo qaumon men se báqí hain tumháre málik hon, aur tumháre haqq men bakwásiyon ne zabán kholí hai, aur tum logon men badnám húe ho: 4 is liye, ai Isráíl ke paháro, Khudáwand Khudá ká kalám suno: Khudáwand Khudá paháron, aur tilon, aur nálon, aur wádíon, aur ujár wíránon se, aur matrúk shahron se jo áspás kí qaumon ke báqí logon ke liye lút aur já e tamaskhur húe hain, yún farmátá hai; 5 hán, isí liye Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Yaqínan main ne aqwám ke báqí logon ká aur tamám Adom ká mukhálif hokar, jinhon ne apne púre dil kí khushí se aur qalbí 'adáwat se apne áp ko merí sarzamín ke málik thahráyá, táki un ke liye ganímat ho, apní gairat ke josh men farmáyá hai. 6 Is liye tú Isráíl ke mulk kí bábat nubuwwat kar, aur paháron aur tilon, nadiyon aur wádíon se kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekho, main ne apní gairat aur apne qahr men kalám kiyá, is liye ki tum ne qaumon kí malámat uthái hai; 7 pas Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Main ne qasam kháí, ki yaqínan tumháre áspás kí aqwám áp hí malámat utháengí. 8 Par tum, ai Isráíl ke paháro, apní shákhen nikáloge, aur merí ummat Isráíl ke liye phal láoge, kyúnki wuh jald ánewále hain. 9 Is liye dekho, main tumhárí taraf hún, aur tum par tawajjuh karúngá, aur tum jote aur boe jáoge. 10 Aur main ádmíon ko, hán, Isráíl ke tamám gharáne ko tum par bahut barháúngá; aur shahr ábád honge, aur khandar phir ta'mír kiye jáenge. 11 Aur main tum par insán o haiwán kí firáwání karúngá; aur wuh bahut honge, aur phalenge; aur main tum ko aisá ábád karúngá, jaise ki tum pahle the, aur tum par tumhárí ibtidá ke aiyám se ziyáda ihsán karúngá; aur tum jánoge ki main Khudáwand hún. 12 Hán, main aisá karúngá ki ádmí, ya'ní mere Isráílí log, tum par chalen phirenge, aur tumháre málik honge, aur tum un kí mírás hoge, aur phir un ko beaulád na karoge. 13 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Chúnki wuh tujh se kahte hain, Ai zamín, tú insán ko nigaltí hai, aur tú ne apní qaumon ko beaulád kiyá; 14 is liye áyanda na tú insán ko nigalegí, na apní qaumon ko beaulád karegí, Khudáwand Khudá farmátá hai. 15 Aur main aisá karúngá, ki log tujh par kabhí dígar aqwám ká ta'na na sunenge, aur tú qaumon kí malámat na utháegí, aur phir apne logon kí lagzish ká bá'is na hogí, Khudáwand Khudá farmátá hai.

16 Aur Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 17 ki Ai ádamzád, jab baní Isráíl apne mulk men baste the, unhon ne apní rawish aur apne a'mál se us ko nápák kiyá; un kí rawish mere nazdík 'aurat kí nápákí kí hálat kí mánind thí. 18 Is liye main ne us khúnrezí ke sabab se jo unhon ne us mulk men kí thí, aur un buton ke sabab se jin se unhon ne use nápák kiyá thá, apná qahr un par názil kiyá. 19 Aur main ne un ko qaumon men paráganda kiyá, aur wuh mulkon men tittar bittar ho gaye, aur un kí rawish aur un ke a'mál ke mutábiq main ne un kí 'adálat kí. 20 Aur jab wuh dígar aqwám ke darmíyán jahán jahán wuh gaye the pahunche, to unhon ne mere muqaddas nám ko nápák kiyá, kyúnki log un kí bábat kahte the, ki Yih Khudáwand ke log hain, aur us ke mulk se nikal áe hain. 21 Lekin mujhe apne pák nám par, jis ko baní Isráíl ne un qaumon ke darmiyán jahán wuh gaye the nápák kiyá, afsos húá. 22 Is liye tú baní Isráíl se kah de, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Ai baní Isráíl, tumhárí khátir nahín, balki apne muqaddas nám kí khátir, jis ko tum ne un qaumon ke darmiyán jahán tum gaye the nápák kiyá, yih kartá hún. 23 Main apne buzurg nám kí, jo qaumon ke darmiyán nápák kiyá gayá, jis ko tum ne un ke darmiyán nápák kiyá thá, taqdís karúngá: aur jab un kí ánkhon ke sámne tum se merí taqdís hogí, tab wuh qaumen jánengí ki main Khudáwand hún, Khudáwand Khudá farmátá hai. 24 Kyúnki

maiṉ tum ko un qaumoṉ meṉ se nikál lúṉgá, aur tamám mulkoṉ meṉ se faráham karúṉgá, aur tum ko tumháre watan meṉ wápas láúṉgá. 25 Tab tum par sáf pání chhiṛkúṉgá, aur tum pák sáf hoge: aur maiṉ tum ko tumhárí tamám gandagí se, aur tumháre sab butoṉ se, pák karúṉgá. 26 Aur maiṉ tum ko nayá dil baḳhshúṉgá, aur nayí rúh tumháre bátin meṉ ḍálúṉgá, aur tumháre jism meṉ se sangín dil ko nikál ḍálúṉgá, aur goshtín dil tum ko 'ináyat karúṉgá. 27 Aur maiṉ apní rúh tumhárí bátin meṉ ḍálúṉgá, aur tum se apne áín kí pairawí karáúṉgá, aur tum mere ahkám par 'amal karoge, aur un ko bajá láoge. 28 Aur tum us mulk meṉ, jo maiṉ ne tumháre bápdádá ko diyá, sukúnat karoge, aur tum mere log hoge, aur maiṉ tumhárá Ḳhudá húṉgá. 29 Aur maiṉ tum ko tumhárí tamám nápákí se chhuṛáúṉgá, aur anáj mangwáúṉgá, aur 'ifrát baḳhshúṉgá, aur tum par qaht na bhejúṉgá. 30 Aur maiṉ darakht ke phaloṉ meṉ aur khet ke hásil meṉ afzáish baḳhshúṉgá, yaháṉ tak ki tum áyanda ko qaumoṉ ke darmiyán qaht ke sabab se malámat na uṭháoge. 31 Tab tum apní burí rawish aur bada'málí ko yád karoge, aur apní badkirdárí o makrúhát ke sabab se apní nazar meṉ ghiraune ṭhahroge. 32 Maiṉ yih tumhárí ḳhátir nahíṉ kartá húṉ, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai; yih tum ko yád rahe: tum apní ráhoṉ ke sabab se ḳhajálat uṭháo, aur sharminda ho, ai baní Isráíl. 33 Ḳhudáwand Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Jis din maiṉ tum ko tumhárí tamám badkirdárí se pák karúṉgá, usí din tum ko tumháre shahroṉ meṉ basáúṉgá, aur tumháre khandar ta'mír ho jáeṉge. 34 Aur wuh wírán zamín, jo tamám ráhguzaroṉ kí nazaroṉ meṉ wírán paṛí thí, jotí jáegí. 35 Aur wuh kaheṉge, ki Yih sarzamín jo ḳharáb paṛí thí bág i 'Adan kí mánind ho gayí, aur ujáṛ aur wírán o ḳharáb shahr muhkam aur ábád ho gaye. 36 Tab wuh qaumeṉ jo tumháre áspás báqí haiṉ jáneṉgí ki maiṉ Ḳhudáwand ne ujáṛ makánoṉ ko ta'mír kiyá hai, aur wíráne ko bág banáyá hai; maiṉ Ḳhudáwand ne farmáyá hai, aur maiṉ hí kar dikháúṉgá.

37 Ḳhudáwand Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Baní Isráíl mujh se yih darḳhwást bhí kar sakeṉge, aur maiṉ un ke liye aisá karúṉgá, ki un ke logoṉ ko bheṛ bakriyoṉ kí tarah firáwán karúṉ. 38 Jaisá muqaddas galla thá, aur jis tarah Yarúshalem ká galla us kí 'ídoṉ meṉ thá, usí tarah ujáṛ shahr ádmíoṉ ke goloṉ se ma'múr hoṉge; aur wuh jáneṉge ki maiṉ Ḳhudáwand húṉ.

37 Ḳhudáwand ká háth mujh par thá, aur us ne mujhe apní rúh meṉ uṭhá liyá, aur us wádí meṉ, jo haḍḍiyoṉ se pur thí, mujhe utár diyá, 2 aur mujhe un ke áspás chaugird phiráyá; aur dekh, wuh wádí ke maidán meṉ bakasrat aur niháyat súkhí thíṉ. 3 Aur us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, kyá yih haḍḍiyáṉ zinda ho saktí haiṉ? Maiṉ ne jawáb diyá, Ai Ḳhudáwand Ḳhudá, tú hí jántá hai. 4 Phir us ne mujhe farmáyá, Tú in haḍḍiyoṉ par nubuwwat kar, aur in se kah, Ai súkhí haḍḍiyo, Ḳhudáwand ká kalám suno. 5 Ḳhudáwand Ḳhudá in haḍḍiyoṉ ko yúṉ farmátá hai, ki Maiṉ tumháre andar rúh ḍálúṉgá, aur tum zinda ho jáogí: 6 aur tum par naseṉ phailáúṉgá, aur gosht chaṛháúṉgá, aur tum ko chamṛá pahináúṉgá, aur tum meṉ dam phúṉkúṉgá, aur tum zinda hogí, aur jánogí ki maiṉ Ḳhudáwand húṉ. 7 Pas maiṉ ne hukm ke mutábiq nubuwwat kí: aur jab maiṉ nubuwwat kar rahá thá, to ek shor húá, aur dekh, zalzala áyá, aur haḍḍiyáṉ ápas meṉ mil gayíṉ, har ek haḍḍí apní haḍḍí se. 8 Aur maiṉ ne nigáh kí, to kyá dekhtá húṉ, ki naseṉ aur gosht un par chaṛh áe, aur un par chamṛe kí poshish ho gayí; par un meṉ dam na thá. 9 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Nubuwwat kar, tú hawá se nubuwwat kar, ai ádamzád, aur hawá se kah, Ḳhudáwand Ḳhudá yúṉ farmátá hai, ki Ai dam, tú chároṉ taraf se á, aur in maqtúloṉ par phúṉk, ki zinda ho jáeṉ. 10 Pas maiṉ ne hukm ke mutábiq nubuwwat kí, aur un meṉ dam áyá, aur wuh zinda hokar apne páṉwoṉ par khaṛí húíṉ, ek niháyat baṛá lashkar. 11 Tab us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, yih haḍḍiyáṉ tamám baní Isráíl haiṉ. Dekh, yih kahte haiṉ, Hamárí haḍḍiyáṉ súkh gayíṉ, aur hamárí ummed játí rahí; ham to bi'lkull faná ho gaye. 12 Is liye tú nubuwwat kar, aur in se kah,

Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Ai mere logo, dekho, main tumhárí qabron ko kholúngá, aur tum ko un se báhar nikálúngá, aur Isráíl ke mulk men láúngá. 13 Aur, ai mere logo, jab main tumhárí qabron ko kholúngá, aur tum ko un se báhar nikálúngá, tab tum jánoge ki Khudáwand main hún. 14 Aur main apní rúh tum men dálúngá, aur tum zinda ho jáoge, aur main tum ko tumháre mulk men basáúngá; tab tum jánoge ki main Khudáwand ne farmáyá aur púrá kiyá, Khudáwand farmátá hai.

15 Phir Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 16 ki Ai ádamzád, ek chharí le, aur us par likh, Yahúdáh, aur is ke rafíq baní Isráíl ke liye: phir dúsrí chharí le, aur us par yih likh, Ifráím kí chharí Yúsuf, aur us ke rafíq, tamám baní Isráíl ke liye: 17 aur un donon ko jor de, ki ek hí chharí tere liye hon; aur wuh tere háth men ek hongí. 18 Aur jab terí qaum ke log tujh se púchhen, aur kahen, ki In kámon se terá kyá matlab hai? kyá tú ham ko nahín bataegá? 19 To tú un se kahná, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, main Yúsuf kí chharí ko, jo Ifráím ke háth men hai, aur us ke rafíqon ko, jo Isráíl ke qabáil hain, lúngá, aur Yahúdáh kí chharí ke sáth jor dúngá, aur un ko ek hí chharí banáúngá, aur wuh mere háth men ek hongí. 20 Aur wuh chhariyán, jin par tú likhtá hai, un kí ánkhon ke sámne tere háth men hongí. 21 Aur tú un se kahná, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Main baní Isráíl ko qaumon ke darmiyán se, jahán jahán wuh gaye hain, nikál láúngá, aur har taraf se un ko faráham karúngá, aur un ko un ke mulk men láúngá. 22 Aur main un ko us mulk men Isráíl ke paháron par ek hí qaum banáúngá; aur un sab par ek hí bádsháh hogá: aur wuh áge ko na do qaumen hongí, aur na do mamlukaton men taqsím kiye jáenge. 23 Aur wuh phir apne buton se, aur apní nafratangez chízon se aur apní khatákárí se apne áp ko nápák na karenge; balki main un ko un ke tamám maskanon se, jahán unhon ne gunáh kiyá hai, chhuráúngá, aur un ko pák karúngá; aur wuh mere log honge, aur main un ká Khudá húngá. 24 Aur merá banda Dáúd un ká bádsháh hogá; aur un sab ká ek hí charwáhá hogá; aur wuh mere ahkám par chalenge, aur mere áín ko mánkar un par 'amal karenge. 25 Aur wuh us mulk men, jo main ne apne bande Ya'qúb ko diyá, jis men tumháre bápdádá baste the, basenge, aur wuh aur un kí aulád, aur un kí aulád kí aulád, hamesha tak us men sukúnat karenge: aur merá banda Dáúd hamesha ke liye un ká farmánrawá hogá. 26 Aur main un ke sáth salámatí ká 'ahd bándhúngá, jo un ke sáth abadí 'ahd hogá: aur main un ko basáúngá, aur firáwání bakhshúngá, aur un ke darmiyán apne maqdis ko hamesha ke liye qáim karúngá. 27 Merá khaima bhí un ke sáth hogá; main un ká Khudá húngá, aur wuh mere log honge. 28 Aur jab merá maqdis hamesha ke liye un ke darmiyán rahegá, to qaumen jánengí ki main Khudáwand Isráíl ko muqaddas kartá hún.

38 Aur Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 ki Ai ádamzád, Júj kí taraf, jo Májúj kí sarzamín ká hai, aur Rosh aur Masak aur Túbal ká farmánrawá hai, mutawajjih ho, aur us ke khiláf nubuwwat kar, 3 aur kah, Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Dekh, ai Júj, Rosh aur Masak aur Túbal ke farmánrawá main terá mukhálif hún: 4 aur main tujhe phirá dúngá, aur tere jabron men ánkre dálkar tujhe aur tere tamám lashkar aur ghoron aur sawáron ko, jo sab ke sab musallah lashkar hain, jo phariyán aur siparen liye hain aur sab ke sab tegzan hain, khench nikálúngá: 5 aur un ke sáth Fárs aur Kúsh aur Fút, jo sab ke sab siparbardár aur khodposh hain: 6 Jumar, aur us ká tamám lashkar, aur shimál kí dúr atráf ke ahl i Tujarmah, aur un ká tamám lashkar, ya'ní bahut se log jo tere sáth hain. 7 Tú taiyár ho, aur apne liye taiyárí kar, tú aur terí tamám jamá'at jo tere pás faráham húí hai, aur tú un ká peshwá ho. 8 Aur bahut dinon ke ba'd tú yád kiyá jáegá, aur ákhirí barason men us sarzamín par, jo talwár ke galabe se chhuráí gayí hai, aur jis ke log bahut sí qaumon ke darmiyán se faráham kiye gaye hain, Isráíl ke paháron par, jo qadím se wírán the, charh áegá; lekin

wuh tamám aqwám se ázád hain, aur wuh sab ke sab amn o amán se sukúnat karenge. 9 Tú charhái karegá, aur ándhí kí tarah áegá, tú badal kí mánind zamín ko chhipáegá, tú, aur terá tamám lashkar, aur bahut se log tere sáth. 10 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Us waqt yún hogá, ki bahut se mazmún tere dil men áenge, aur tú ek burá mansúba bándhegá: 11 aur tú kahegá, ki Main dihát kí sarzamín par hamla karúngá; main un par hamla karúngá, jo ráhat aur árám se baste hain, jin kí na fasíl hai na arbange aur na phátak hain; 12 táki tú lúțe, aur mál ko chhín le, aur un wiránon par jo ab ábád hain, aur in logon par, jo tamám qaumon men se faráham húe hain, jo maweshí aur mál ke málik hain, aur zamín kí náf par baste hain, apná háth chaláe. 13 Sabá aur Dadán aur Tarsís ke saudágar, aur un ke tamám jawán sher i babar tujh se púchhenge, Kyá tú gárat karne áyá hai? kyá tú ne apná gol is liye jama' kiyá hai, ki mál chhín le, aur chándí aur soná lúțe, aur maweshí aur mál le jáe, aur barí ganímat hásil kare?

14 Is liye, ai ádamzád, nubuwwat kar, aur Júj se kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Jab merí ummat Isráíl amn se basegí, kyá tujhe khabar na hogí? 15 Aur tú apní jagah se, shimál kí dúr atráf se áegá, tú, aur bahut se log tere sáth, jo sab ke sab ghoron par sawár honge, ek barí fauj, aur bhárí lashkar: 16 Tú merí ummat Isráíl ke muqábale ko niklegá, aur zamín ko bádal kí tarah chhipá legá: yih ákhirí dinon men hogá, aur main tujhe apní sarzamín par charhá láúngá, táki qaumen mujhe jánen, jis waqt main, ai Júj, un kí ánkhon ke sámne tujh se apní taqdís karáún. 17 Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Kyá tú wuhí nahín, jis kí bábat main ne qadím zamáne men apne khidmatguzár Isráílí nabíon kí ma'rifat, jinhon ne un aiyám men sálhá sál tak nubuwwat kí, farmáyá thá, ki Main tujhe un par charhá láúngá? 18 Aur yún hogá, ki un aiyám men jab Júj Isráíl kí mamlukat par charhái karegá, to merá qahr mere chihre men numáyan hogá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 19 Kyúnki main ne apní gairat aur átash i qahr men farmáyá, ki Yaqínan us roz Isráíl kí sarzamín men sakht zalzala áegá; 20 yahán tak ki samundar kí machhliyán, aur ásmán ke parande, aur maidán ke charande, aur sab kíre makaure jo zamín par rengte phirte hain, aur tamám insán jo rú e zamín par hain, mere huzúr thartharáenge, aur pahár gir parenge, aur karáre baițh jáenge, aur har ek díwár zamín par gir paregí. 21 Aur main apne sab paháron se us par talwár talab karúngá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai; aur har ek insán kí talwár us ke bhái par chalegí. 22 Aur main wabá bhejkar aur khúnrezí karke use sazá dúngá, aur us par, aur us ke lashkaron par, aur un bahut se logon par jo us ke sáth hain, shiddat ká menh, aur bare bare ole, aur ág, aur gandhak barsáúngá. 23 Aur apní buzurgí, aur apní taqdís karáúngá, aur bahut sí qaumon kí nazaron men mashhúr húngá; aur wuh jánenge ki KHUDÁWAND main hún.

39

Pas, ai ádamzád, tú Júj ke khiláf nubuwwat kar, aur kah, Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, Dekh, ai Júj, Rosh aur Masak aur Túbal ke farmánrawá, main terá mukhálif hún: 2 aur main tujhe phirá dúngá, aur tujhe liye phirúngá, aur shimál kí dúr atráf se charhá láúngá, aur tujhe Isráíl ke paháron par pahuncháúngá: 3 aur terí kamán tere báen háth se chhurá dúngá, aur tere tír tere dahine háth se girá dúngá. 4 Tú Isráíl ke paháron par apne sab lashkar, aur himáyatíon samet gir jáegá; aur main tujhe har qism ke shikárí parandon aur maidán ke darandon ko dúngá ki khá jáen. 5 Tú khule maidán men giregá: kyúnki main hí ne kahá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai. 6 Aur main Májúj par, aur un par jo bahrí mamálik men amn se sukúnat karte hain, ág bhejúngá; aur wuh jánenge ki main KHUDÁWAND hún. 7 Aur main apne muqaddas nám ko apní ummat Isráíl men záhir karúngá; aur phir apne muqaddas nám kí behurmatí na hone dúngá, aur qaumen jánengí ki main KHUDÁWAND Isráíl ká Quddús hún. 8 Dekh, wuh pahunchá, aur wuqú' men áyá, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai: yih wuhí din hai, jis kí bábat main ne farmáyá

thá. 9 Tab Isráíl ke shahron ke basnewále niklenge, aur ág lagákar hathyáron ko jaláenge, ya'ní siparon aur phariyon ko, kamánon aur tíron ko, aur bhálon aur barchhiyon ko, aur wuh sát baras tak un ko jaláte rahenge; 10 yahán tak ki wuh maidán se lakṛí na láenge, aur na jangalon se káṭenge, kyúnki wuh hathyár hí jaláenge; aur wuh apne lúṭnewálon ko lúṭenge, aur apne gárat karnewálon ko gárat karenge, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

11 Aur usí din yún hogá, ki Main wahán Isráíl men Júj ko ek goristán dúngá, ya'ní ráhguzaron kí wádí, jo samundar ke mashriq men hai: us se ráhguzaron kí ráh band hogí: aur wahán Júj ko, aur us kí tamám jam'iyat ko dafn karenge: aur jam'iyat i Júj kí wádí us ká nám rakhenge. 12 Aur sát mahínon tak baní Isráíl un ko dafn karte rahenge, táki mulk ko sáf karen; 13 hán, us mulk ke sab log un ko dafn karenge; aur yih un ke liye námwarí ká sabab hogá, jis roz merí tamjíd hogí, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai. 14 Aur wuh chand ádmíon ko chun lenge, jo is kám men hamesha mashgúl rahenge, aur wuh zamín par guzarte húe ráhguzaron kí madad se un ko, jo sath i zamín par paṛe rah gaye hon, dafn karenge, táki use sáf karen; púre sát mahínon ke ba'd talásh karenge. 15 Aur jab wuh mulk men se guzren, aur un men se koí kisí ádmí kí haḍḍí dekhe, to us ke pás ek nishán khaṛá karegá, jab tak dafn karnewále jam'iyat i Júj kí wádí men use dafn na karen. 16 Aur shahr bhí Jam'iyat kahláegá. Yún wuh zamín ko pák karenge.

17 Aur, ai ádamzád, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai, har qism ke parande aur maidán ke har ek jánwar sekah, Jama' hokar áo, mere uszabíhe par, jise main tumháre liye zabh kartá hún, hán, Isráíl ke paháron par, ek baṛe zabíhe par har taraf se jama' ho, táki tum gosht kháo aur khún piyo. 18 Tum baháduron ká gosht kháoge, aur zamín ke umará ká khún píoge, hán, mendhon, barron, aur bakron, aur bailon ká; wuh sab ke sab Basan ke farbih hain. 19 Aur tum mere zabíhe kí, jise main ne tumháre liye zabh kiyá, yahán tak charbí kháoge ki ser ho jáoge, aur itná khún píoge ki mast ho jáoge. 20 Aur tum mere dastarḳhwán par ghoṛon aur sawáron se aur bahúduron aur tamám jangí mardon se ser hoge, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai. 21 Aur main qaumon ke darmiyán apní buzurgí záhir karúngá, aur tamám qaumen merí sazá ko jo main ne dí, aur mere háth ko jo main ne un par rakkhá, dekhengí. 22 Aur baní Isráíl jánenge ki us din se lekar áge ko main hí Ḳhudáwand un ká Ḳhudá hún. 23 Aur qaumen jánengí ki baní Isráíl apní badkirdárí ke sabab se asírí men gaye; chúnki wuh mujh se bágí húe, is liye main ne un se munh chhipáyá, aur un ko un ke dushmanon ke háth men kar diyá; aur wuh sab ke sab talwár se qatl húe. 24 Un kí nápákí aur ḳhatákárí ke mutábiq main ne un se sulúk kiyá, aur un se apná munh chhipáyá.

25 Lekin Ḳhudáwand Ḳhudá yún farmátá hai, ki Ab main Ya'qúb kí asírí ko mauqúf karúngá, aur tamám baní Isráíl par rahm karúngá, aur apne muqaddas nám ke liye gaiyúr húngá, 26 aur wuh apní ruswáí aur tamám ḳhatákárí, jis se wuh mere gunahgár húe, bardásht karenge, jab wuh apní sarzamín men amn se búd o básh karenge, to koí un ko na ḍaráegá; 27 jab main un ko ummaton men se wápas láúngá, aur un ke dushmanon ke mulkon se faráham karúngá, aur bahut sí qaumon kí nazaron men un ke darmiyán merí taqdís hogí; 28 tab wuh jánenge ki main Ḳhudáwand un ká Ḳhudá hún, is liye ki main ne un ko aqwám ke darmiyán asírí men bhejá, aur main hí ne un ko un ke mulk men jama' kiyá, aur un men se ek ko bhí wahán na chhoṛá. 29 Aur main phir kabhí un se munh na chhipáúngá; kyúnki main ne apní rúh baní Isráíl par názil kí hai, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

40

Hamárí asírí ke pachchíswen baras ke shurú' men, aur mahíne kí daswín táríḳh ko, jo shahr kí tasḳhír ká chaudahwán sál thá, usí din Ḳhudáwand ká háth mujh par thá, aur wuh mujhe wahán le gayá. 2 Wuh mujhe Ḳhudá kí royaton men Isráíl ke mulk men le gayá, aur us ne mujhe ek niháyat baland paháṛ par utárá; aur usí par junúb kí taraf, goyá ek shahr ká sá

naqsha thá. 3 Aur wuh mujhe wahán le gayá, to kyá dekhtá hún, ki ek shakhs hai, jis kí jhalak pítal kí sí hai, aur wuh san kí dorí aur paimáish ká sarkandá háth men liye phátak par khará hai. 4 Aur us shakhs ne mujhe kahá, ki Ai ádamzád, apní ánkhon se dekh, aur kánon se sun, aur jo kuchh main tujhe dikháún us sab par khúb gaur kar; kyúnki tú isí liye yahán pahunchává gayá hai, ki main yih sab kuchh tujhe dikháún: pas jo kuchh tú dekhtá hai baní Isráíl se bayán kar.

5 Aur kyá dekhtá hún, ki maskan ke girdágird díwár hai: aur us shakhs ke háth men paimáish ká sarkandá hai, chha háth lambá, aur har ek háth púre háth se chár ungal bará thá; so us ne us díwár kí chaurái nápí, wuh ek sarkandá húí, aur únchái ek sarkandá. 6 Tab wuh mashriq rúya phátak par áyá, aur us kí sirhí par charhá, aur us phátak ke ástáne ko nápá jo ek sarkandá chaurá thá: aur dúsre ástáne ká 'arz bhí ek sarkandá thá. 7 Aur har ek kothrí ek sarkandá lambí, aur ek sarkandá chaurí thí; aur kothriyon ke darmiyán pánch pánch háth ká fásila thá, aur phátak kí deorhí ke pás andar kí taraf phátak ká ástána ek sarkandá thá. 8 Aur us ne phátak kí deorhí andar se ek sarkandá nápí. 9 Tab us ne phátak kí deorhí áth háth nápí, aur us ke sutún do háth; aur phátak kí deorhí andar kí taraf thí. 10 Aur mashriq rúya phátak kí kothriyán tín idhar tín udhar thín; yih tínon paimáish men barábar thín; aur idhar udhar ke sutúnon ká ek hí náp thá. 11 Aur us ne phátak ke darwáze kí chaurái das háth, aur lambái terah háth nápí; 12 aur kothriyon ke áge ká háshiya, háth bhar idhar aur háth bhar udhar thá, aur kothriyán chha háth idhar aur chha háth udhar thín. 13 Tab us ne phátak ko ek kothrí kí chhat se dúsrí kí chhat tak pachchís háth chaurá nápá, darwáze ke muqábil darwáza. 14 Aur us ne sutún sáth háth nápe, aur sahn ke sutún darwáze ke girdágird the. 15 Aur madkhal ke phátak ke sámne se lekar andarúní phátak kí deorhí tak pachás háth ká fásila thá. 16 Aur kothriyon men aur un ke sutúnon men phátak ke andar girdágird jharoke the; waise hí deorhí ke andar bhí girdágird jharoke the, aur sutúnon par khajúr kí súraten thín.

17 Phir wuh mujhe báhar ke sahn men le gayá, aur kyá dekhtá hún, ki hujre hain, aur cháron taraf sahn men farsh lagá thá, aur us farsh par tís hujre the. 18 Aur wuh farsh, ya'ní níche ká farsh, phátakon ke sáth sáth barábar lagá thá. 19 Tab us ne us kí chaurái, níche ke phátak ke sámne se andar ke sahn ke áge, mashriq aur shimál kí taraf báhar báhar, sau háth nápí. 20 Phir us ne báhar ke sahn ke shimál rúya phátak kí lambái aur chaurái nápí. 21 Aur us kí kothriyán tín is taraf aur tín us taraf thín: aur us ke sutún aur mihráb pahle phátak ke náp ke mutábiq the: us kí lambái pachás háth, aur chaurái pachchís háth thí. 22 Aur us ke dariche aur deorhí aur khajúr ke darakht mashriq rúya phátak ke náp ke mutábiq the, aur úpar jáne ke liye sát zíne the; us kí deorhí un ke áge thí. 23 Aur andar ke sahn ká phátak shimál rúya aur mashriq rúya phátakon ke sámne thá: aur us ne phátak se phátak tak sau háth nápá. 24 Aur wuh mujhe junúb kí ráh se le gayá, aur kyá dekhtá hún, ki junúb kí taraf ek phátak hai; aur us ne us ke sutúnon ko aur us kí deorhí ko in hí nápon ke mutábiq nápá. 25 Aur us men us kí deorhí men irdgird un darichon kí mánind dariche the; lambái pachás háth, aur chaurái pachchís háth. 26 Aur us ke úpar jáne ke liye sát zíne the, aur us kí deorhí un ke áge thí, aur us ke sutúnon par khajúr kí súraten thín, ek is taraf aur ek us taraf. 27 Aur junúb kí taraf andarúní sahn ká phátak thá; aur us ne junúb kí taraf phátak se phátak tak sau háth nápá.

28 Aur wuh junúbí phátak kí ráh se mujhe andarúní sahn men láyá: aur in hí nápon ke mutábiq us ne junúbí phátak ko nápá. 29 Aur us kí kothriyon, aur us ke sutúnon, aur us kí deorhí ko in hí nápon ke mutábiq páyá: aur us men aur us kí deorhí men irdgird dariche the, lambái pachás háth, aur chaurái pachchís háth thí. 30 Aur deorhí irdgird pachchís háth lambí, aur pánch háth chaurí thí. 31 Us kí deorhí

berúní sahn kí taraf thí, aur us ke sutún par khajúr kí súraten thín, aur úpar jáne ke liye áṭh zíne the. 32 Aur wuh mujhe mashriq kí taraf andarúní sahn men láyá, aur in hí nápon ke mutábiq pháṭak ko páyá. 33 Aur us kí koṭhriyon, aur sutún, aur ḍeoṛhí ko in hí nápon ke mutábiq páyá: aur us men aur us kí ḍeoṛhí men irdgird dariche the; lambáí pachás háth, aur chauṛáí pachchís háth thí. 34 Aur us kí ḍeoṛhí berúní sahn kí taraf thí, aur us ke sutúnon par idhar udhar khajúr kí súraten thín, aur úpar jáne ke liye áṭh zíne the. 35 Aur wuh mujhe shimálí pháṭak kí taraf le gayá, aur in hí nápon ke mutábiq use páyá; 36 us kí koṭhriyon, aur us ke sutúnon, aur us kí ḍeoṛhí ko, jin men irdgird dariche the; lambáí pachás háth, aur chauṛáí pachchís háth thí. 37 Aur us ke sutún berúní sahn kí taraf the, aur us ke sutúnon par, idhar udhar, khajúr kí súraten thín, aur úpar jáne ke liye áṭh zíne the.

38 Aur pháṭakon ke sutúnon ke pás darwázadár hujra thá, jahán sokhtaní qurbánián dhote the. 39 Aur pháṭak kí ḍeoṛhí men do mezen is taraf, aur do us taraf thín, ki un par sokhtaní qurbání aur ḳhatá kí qurbání aur jurm kí qurbání zabh karen. 40 Aur báhar kí taraf shimálí pháṭak ke madkhal ke pás do mezen thín, aur pháṭak kí ḍeoṛhí kí dúsrí taraf do mezen. 41 Pháṭak ke pás chár mezen is taraf, aur chár us taraf thín, ya'ní áṭh mezen, jin par zabh karen. 42 Sokhtaní qurbání ke liye taráshe húe pattharon kí chár mezen thín, jo ḍeṛh háth lambí aur ḍeṛh háth chauṛí, aur ek háth únchí thín, jin par wuh sokhtaní qurbání aur zabíhe ko zabh karne ke hathyár rakhte the. 43 Aur us ke andar cháron taraf chár ungal lambí ankṛiyán lagí thín, aur qurbání ká gosht mezon par thá. 44 Aur andarúní pháṭak se báhar andarúní sahn men, jo shimálí pháṭak kí jánib thá, gánewálon ke hujre the, aur un ká rukh junúb kí taraf thá: aur ek mashriqí pháṭak kí jánib thá, jis ká rukh shimál kí taraf thá. 45 Aur us ne mujh se kahá, ki Yih hujra, jis ká rukh junúb kí taraf hai, un káhinon ke liye hai jo maskan kí nigahbání karte hain. 46 Aur wuh hujra, jis ká rukh shimál kí taraf hai, un káhinon ke liye hai jo mazbah kí muháfazat men házir hain: yih baní Sadoq hain, jo baní Láwí men se KHUDÁWAND ke huzúr áte hain ki us kí khidmat karen. 47 Aur us ne sahn ko sau háth lambá aur sau háth chauṛá murabba' nápá: aur mazbah maskan ke sámne thá.

48 Phir wuh mujhe maskan kí ḍeoṛhí men láyá, aur ḍeoṛhí ko nápá, pánch háth idhar aur pánch háth udhar: aur pháṭak kí chauṛáí tín háth is taraf thí aur tín háth us taraf. 49 Ḍeoṛhí kí lambáí bís háth, aur chauṛáí gyárah háth thí; aur siṛhí ke zíne, jin se us par chaṛhte the: aur sutúnon ke pás p lpáye the, ek is taraf aur ek us taraf.

41 Aur wuh mujhe haikal men láyá, aur sutúnon ko nápá, chha háth kí chauṛáí ek taraf, aur chha háth kí dúsrí taraf, yihí ḳhaime kí chauṛáí thí. 2 Aur darwáze kí chauṛáí das háth, aur us ká ek pahlú pánch háth ká, aur dúsrá bhí pánch háth ká thá; aur us ne us kí lambáí chális háth, aur chauṛáí bís háth nápí. 3 Tab wuh andar gayá, aur darwáze ke har sutún ko do háth nápá, aur darwáze ko chha háth, aur darwáze kí chauṛáí sát háth thí. 4 Aur us ne haikal ke sámne kí lambáí ko bís háth, aur chauṛáí ko bís háth nápá, aur mujh se kahá, ki Yihí páktarín maqám hai. 5 Aur us ne maskan kí díwár chha háth nápí, aur pahlú ke ek hujre kí chauṛáí maskan ke girdágird chár háth thí. 6 Aur pahlú ke hujre sihmanzila the, hujre ke úpar hujra, qatár men tís; aur wuh us díwár men, jo maskan ke girdágird ke hujron ke liye thí, dáḳhil kiye gaye the, táki mazbút hon, lekin wuh maskan kí díwár se mile húe na the. 7 Aur wuh pahlú par ke hujre úpar tak, cháron taraf, ziyáda wasí' hote játe the; kyúnki maskan girdágird se únchá hotá chalá játá thá; maskan kí chauṛáí úpar tak barábar thí, aur úpar ke hujron ká rásta darmiyání hujron ke bích se thá. 8 Aur main ne maskan ke cháron taraf únchá chabútra dekhá; pahlú ke hujron kí bunyád chha baṛe háth ke púre sarkande kí thí. 9 Aur pahlú ke hujron kí berúní díwár kí chauṛáí

pánch háth thí; aur jo jagah báqí bachí, wuh maskan ke pahlú ke hujron ke darmiyán thí. 10 Aur hujron ke darmiyán maskan kí cháron taraf girdágird bís háth ká fásila thá. 11 Aur pahlú ke hujron ke darwáze us khálí jagah kí taraf the, ek darwáza shimál kí taraf, aur ek junúb kí taraf: aur khálí jagah kí chaurái cháron taraf pánch háth thí. 12 Aur wuh 'imárat, jo alag jagah ke sámne magrib kí taraf thí, us kí chaurái sattar háth thí, aur us 'imárat kí díwár cháron taraf pánch háth moṭí, aur nauwe háth lambí thí. 13 So us ne maskan ko sau háth lambá nápá, aur alag jagah aur 'imárat us kí díwáron samet sau háth lambí thí. 14 Níz maskan ke sámne kí aur us mashriqí jánib kí alag jagah kí chaurái sau háth thí.

15 Aur alag jagah ke sámne kí 'imárat kí lambái jo us ke píchhe thí, aur us kí jánib ke barámade is taraf se aur us taraf se, aur andar kí taraf haikal ko, aur sahn ke deorhiyon ko, us ne sau háth nápá. 16 A'stánon aur jharokon, aur girdágird barámadon ko, jo sihmanzila aur ástánon ke muqábil the, aur cháron taraf se lakrí se maṛhe húe the: aur zamín se khiṛkiyon tak, aur khiṛkiyán bhí maṛhí húí thín. 17 Darwáze ke úpar tak aur andarúní ghar tak aur us ke báhar bhí cháron taraf kí tamám díwár tak ghar ke andar báhar, sab ṭhík andáze se the. 18 Aur karúbí aur khajúr bane the, aur ek khajúr do karúbíon ke bích men thá, aur har ek karúbí ke do chihre the: 19 chunánchi ek taraf insán ká chihra khajúr kí taraf thá, aur dúsrí taraf jawán sher i babar ká chihra bhí khajúr kí taraf thá: ghar kí cháron taraf isí tarah ká kám thá. 20 Zamín se darwáze ke úpar tak, aur haikal kí díwár par karúbí aur khajúr bane the. 21 Aur haikal ke darwáze ke sutún chhárgosha the, aur maqdis ke sámne kí súrat bhí isí tarah kí thí. 22 Mazbah lakṛí ká thá, us kí únchái tín háth aur lambái do háth thí; aur us ke kone, aur us kí kursí, aur us kí díwáren lakṛí kí thín. Aur us ne mujh se kahá, Yih Khudáwand ke huzúr kí mez hai. 23 Aur haikal aur maqdis ke do do darwáze the; 24 aur darwázon ke do do palle the, jo muṛ sakte the, do palle ek darwáze ke liye, aur do dúsre ke liye. 25 Aur un par, ya'ní haikal ke darwázon par, karúbí aur khajúr bane the, jaise ki díwáron par bane the; aur báhar kí deoṛhí ke rukh par takhtabandí thí. 26 Aur deoṛhí kí andarúní aur berúní jánib pahlú men jharoke aur khajúr ke darakht bane the, aur haikal ke pahlú ke hujron aur takhtabandí kí yihí súrat thí.

42 Phir wuh mujhe shimálí ráh se berúní sahn men le gayá, aur us kothrí men, jo alag jagah aur 'imárat ke sámne shimál kí taraf thí, le áyá. 2 Sau háth kí lambái kí jagah ke muqábil, shimálí darwáza thá, aur us kí chaurái pachás háth thí; 3 bís háth ke muqábil, jo andarúní sahn ke liye the aur berúní sahn ke farsh ke muqábil, kothriyán tín tabqon men ek dúsrí ke muqábil thín. 4 Aur koṭhriyon ke sámne andar kí taraf das háth chaurá rásta thá, aur ek rastá ek háth ká, aur un ke darwáze shimál kí taraf the. 5 U'par kí koṭhriyán chhoṭí thín, kyúnki un ke barámadon ne 'imárat kí nichlí aur darmiyání manzil ke muqábil men in se ziyáda jagah rok lí thí. 6 Kyúnki wuh tín darje kí thín, lekin un ke sutún sahn ke sutúnon kí mánind na the: is liye wuh nichlí aur darmiyání manzil se tang thín. 7 Aur koṭhriyon ke pás kí berúní sahn kí taraf koṭhriyon ke sámne kí berúní díwár pachás háth lambí thí. 8 Kyúnki berúní sahn kí koṭhriyon kí lambái pachás háth thí; aur haikal ke muqábil sau háth kí lambái thí. 9 Aur un koṭhriyon ke níche mashriq kí taraf wuh madkhal thá, jahán se berúní sahn se dákhil hote the. 10 Mashriqí sahn kí chauṛí díwár men aur alag jagah aur us 'imárat ke sámne koṭhriyán thín. 11 Aur un ke sámne ek aisá rásta thá, jaisá shimál kí taraf kí koṭhriyon ke sámne thá: un kí lambái aur chaurái barábar thí, aur un ke tamám makhraj un kí tartíb aur un ke darwázon ke mutábiq the. 12 Aur junúb kí taraf kí koṭhriyon ke darwázon ke mutábiq ek darwáza ráh ke sire par thá, ya'ní sídhí díwár kí ráh par mashriq kí taraf jahán se un men dákhil hote the. 13 Aur us ne mujh se kahá, ki Shimálí aur junúbí koṭhriyán jo, alag jagah ke

muqábil hain, muqaddas koṭhriyán hain, jahán káhin, jo KHUDÁWAND ke huzúr játe hain, aqdas chízen kháenge; aur aqdas chízen, aur nazr kí qurbání, aur khatá kí qurbání, aur jurm kí qurbání wahán rakkhenge; kyúnki wuh makán muqaddas hai. 14 Jab káhin dákhil hon, to wuh maqdis se berúní sahn men na jáen, balki apní khidmat ká libás wahín utár den; kyúnki wuh muqaddas hain, aur wuh dúsre kapṛe pahinkar 'ámm makán men jáen.

15 Pas jab wuh andarúní ghar ko náp chuká, to mujhe us pháṭak kí ráh se láyá jis ká rukh mashriq kí taraf hai, aur ghar ko cháron taraf se nápá. 16 Us ne paimáish ke sarkande se mashriq kí taraf girdágird pánch sau sarkande nápe. 17 Us ne paimáish ke sarkande se shimál kí taraf girdágird pánch sau sarkande nápe. 18 Us ne paimáish ke sarkande se junúb kí taraf bhí pánch sau sarkande nápe. 19 Us ne magrib kí taraf muṛkar paimáish ke sarkande se pánch sau sarkande nápe. 20 Us ne us ko cháron taraf se nápá: us kí cháron taraf ek díwár pánch sau háth lambí aur pánch sau chauṛí thí, táki muqaddas ko 'ámm se judá kare.

43 Phir wuh mujhe pháṭak par le áyá, ya'ní us pháṭak par jis ká rukh mashriq kí taraf hai: 2 aur kyá dekhtá hún, ki Isráíl ke Khudá ká jalál mashriq kí taraf se áyá, aur us kí áwáz sailáb ke shor kí sí thí, aur zamín us ke jalál se munawwar ho gayí. 3 Aur yih us royá kí numáish ke mutábiq thá, jo main ne dekhí thí, hán, us royá ke mutábiq, jo main ne us waqt dekhí thí, jab main shahr ko barbád karne áyá thá; aur yih royaten us royá kí mánind thín, jo main ne nahr i Kibár ke kanáre par dekhí thí; tab main munh ke bal girá. 4 Aur KHUDÁWAND ká jalál us pháṭak kí ráh se jis ká rukh mashriq kí taraf hai, haikal men dákhil húá. 5 Aur rúh ne mujhe uṭhákar andarúní sahn men pahunchá diyá, aur kyá dekhtá hún, ki haikal KHUDÁWAND ke jalál se ma'múr hai. 6 Aur main ne kisí kí áwáz suní, jo haikal men se mere sáth báten kartá thá; aur ek shakhs mere pás khaṛá thá. 7 Aur us ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, yih merí takhtgáh, aur mere pánwon kí kursí hai, jahán main baní Isráíl ke darmiyán abad tak rahúngá; aur baní Isráíl, aur un ke bádsháh, phir kabhí mere muqaddas nám ko apní badkárí, aur apne bádsháhon kí láshon se un ke marne par nápák na karenge; 8 kyúnki wuh apne ástáne mere ástánon ke pás aur apní chaukhaṭen merí chaukhaṭon ke pás lagáte the, aur mere aur un ke darmiyán sirf ek díwár thí: unhon ne apne un ghinaune kámon se jo unhon ne kiye mere muqaddas nám ko nápák kiyá; is liye main ne apne qahr men un ko halák kiyá. 9 Pas ab wuh apní badkárí aur apne bádsháhon kí láshen mujh se dúr kar den, to main abad tak un ke darmiyán rahúngá.

10 Ai ádamzád, tú baní Isráíl ko yih ghar dikhá, táki wuh apní badkirdárí se sharminda ho jáen, aur is namúne ko nápen. 11 Aur agar wuh apne sab kámon se pashemán hon, to us ghar ká naqsha, aur us kí tartíb, aur us ke makhárij o madákhil, aur us kí tamám shakl aur us ke kull ahkám, aur us kí púrí waza', aur tamám qawánín un ko dikhá, aur un kí ánkhon ke sámne is ko likh, táki wuh us ká kull naqsha, aur us ke tamám ahkám ko mánkar un par 'amal karen. 12 Is ghar ká qánún yih hai; ki us kí tamám sarhadden pahár kí choṭí par aur us ke girdágird niháyat muqaddas hongí. Dekh, yihí is ghar ká qánún hai.

13 Aur háth ke náp se mazbah ke yih náp hain: aur is háth kí lambái ek háth chár ungal hai; páya ek háth ká hogá, aur chauṛái ek háth aur us ke girdágird bálisht bhar chauṛá hashiya; aur mazbah ká páya yihí hai. 14 Aur zamín par ke is páye se lekar níche kí kursí tak do háth, aur us kí chauṛái ek háth, aur chhoṭí kursí se baṛí kursí tak chár háth, aur chauṛái ek háth. 15 Aur úpar ká mazbah chár háth ká hogá, aur mazbah ke úpar chár sing honge. 16 Aur mazbah bárah háth lambá hogá, aur bárah háth chauṛá murabba'. 17 Aur kursí chaudah háth lambí, aur chaudah háth chauṛí murabba'; aur girdágird us ká kanára ádhá háth; aur us ká páya girdágird ek háth, aur us ká zína mashriqrú hogá.

18 Aur us ne mujh se kahá, ki Ai ádamzád, Khudáwand KHUDÁ yún

farmátá hai, ki Mazbah ke yih ahkám us roz jári honge, jab wuh use banáenge, táki us par sokhtaní qurbání charháen, aur us par lahú chhirken. 19 Aur tú Láwí káhinon ko, jo Sadoq kí nasl se hain, jo merí khidmat ke liye mere huzúr áte hain, khatá kí qurbání ke liye bachhrá dená, Khudáwand Khudá farmátá hai. 20 Aur tú us ke khún men se lená, aur mazbah ke cháron singon par, us kí kursí ke cháron konon par, aur us ke chaugird ke háshiye par lagáná: isí tarah kaffára dekar use pák o sáf karná. 21 Aur khatá kí qurbání ke liye bachhrá lená, aur wuh ghar kí muqarrarí jagah men maqdis ke báhar jaláyá jáegá. 22 Aur tú dúsre din ek be'aib bakrá khatá kí qurbání ke liye charháná, aur wuh mazbah ko kaffára dekar usí tarah pák karenge, jis tarah bachhre se pák kiyá thá. 23 Aur jab tú use pák kar chuke, to ek be'aib bachhrá aur galle ká ek be'aib mendhá charháná. 24 Aur tú un ko Khudáwand ke huzúr láná, aur káhin un par namak chhirken, aur un ko sokhtaní qurbání ke liye Khudáwand ke huzúr charháen. 25 Aur tú sát din tak har roz ek bakrá khatá kí qurbání ke liye taiyár kar rakhná; wuh ek bachhrá aur galle ká ek mendhá bhí, jo be'aib hon, taiyár kar rakkhen. 26 Sát din tak wuh mazbah ko pák o sáf karenge, aur us ko makhsús karenge. 27 Aur jab yih din púre honge, to yún hogá, ki áthwen din aur áyanda káhin tumhárí sokhtaní qurbánion ko, aur tumhárí salámatí kí qurbánion ko mazbah par guzránenge; aur main tum ko qubúl karúngá, Khudáwand Khudá farmátá hai.

44 Tab wuh mujh ko maqdis ke berúní phátak kí ráh se jis ká rukh mashriq kí taraf hai wápas láyá, aur wuh band thá. 2 Aur Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Yih phátak band rahegá, aur kholá na jáegá, aur koí insán is se dákhil na hogá, chúnki Khudáwand, Isráil ká Khudá, us se dákhil húá hai, is liye yih band rahegá. 3 Magar farmánrawá, is liye ki farmánrawá hai, Khudáwand ke huzúr roţí kháne ko us men baithegá: wuh is phátak ke ástáne kí ráh se andar áegá, aur isí ráh se báhar jáegá. 4 Phir wuh mujhe shimálí phátak kí ráh se haikal ke sámne láyá: aur main ne nigáh kí aur kyá dekhtá hún, ki Khudáwand ke jalál ne Khudáwand ke ghar ko ma'múr kar diyá, aur main munh ke bal girá. 5 Aur Khudáwand ne mujhe farmáyá, Ai ádamzád, khúb gaur kar, aur apní ánkhon se dekh, aur jo kuchh Khudáwand ke ghar ke ahkám o qawánín kí bábat tujh se kahtá hún apne kánon se sun, aur ghar ke madkhal ko aur maqdis ke sab makhrajon ko khayál men rakh. 6 Aur tú baní Isráíl ke bágí logon se kahná, ki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Ai baní Isráíl, tum apní tamám makrúhát ko apne liye káfí samjho, 7 chunánchi, jab tum merí roţí aur charbí aur lahú guzránte the, to dil ke námakhtún aur jism ke námakhtún ajnabízádon ko mere maqdis men láe, táki wuh mere maqdis men ákar mere ghar ko nápák karen, aur unhon ne tumháre tamám nafratangez kámon ke sabab se mere 'ahd ko torá. 8 Aur tum ne merí muqaddas chízon kí hifázat na kí, balki tum ne gairon ko apní taraf se mere maqdis men nigahbán muqarrar kiyá. 9 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Un ajnabízádon men se jo baní Isráíl ke darmiyán hain koí dil ká námakhtún, yá jism ká námakhtún ajnabízáda mere maqdis men dákhil na hogá. 10 Aur baní Láwí, jo mujh se dúr ho gaye jab ki Isráíl gumráh húá, kyúnki wuh apne buton kí pairawí karke mujh se gumráh húe, wuh bhí apní badkirdárí kí sazá páenge. 11 Taubhí wuh mere maqdis men khádim honge, aur mere ghar ke phátakon par nigahbání karenge, aur mere ghar men khidmatguzárí karenge: wuh logon ke liye sokhtaní qurbání aur zabíha zabh karenge, aur un ke sámne un kí khidmat ke liye khare rahenge. 12 Chúnki unhon ne un ke liye buton kí khidmat kí, aur baní Isráíl ke liye badkirdárí men thokar ká bá'is húe; is liye main ne un par háth chaláyá, aur wuh apní badkirdárí kí sazá páenge, Khudáwand Khudá farmátá hai. 13 Aur wuh mere nazdík na á sakenge, ki mere huzúr kahánat karen, na wuh merí muqaddas chízon ke pás áenge, ya'ní páktarín chízon ke pás; balki wuh apní ruswá uthá-enge, aur apne ghinaune kámon kí, jo unhon ne kiye hain, sazá páenge.

14 Taubhí main un ko haikal kí hifázat ke liye, aur us kí tamám khidmat ke liye, aur us sab ke liye jo us men kiyá jáegá nigahbán muqarrar karúngá.

15 Lekin Láwí káhin, ya'ní baní Sadoq jo mere maqdis kí hifázat karte the jab baní Isráíl mujh se gumráh ho gaye, merí khidmat ke liye mere nazdík áenge, aur mere huzúr khare rahenge, táki mere huzúr charbí aur lahú guzránen, Khudáwand Khudá farmátá hai. 16 Wuhí mere maqdis men dákhil honge, aur wuhí khidmat ke liye merí mez ke pás áenge, aur mere amánatdár honge. 17 Aur yún hogá, ki jis waqt wuh andarúní sahn ke phátakon se dákhil honge, to katání poshák se mulabbas honge, aur jab tak andarúní sahn ke phátakon ke darmiyán aur maskan men khidmat karenge, koí úní chíz na pahinenge. 18 Wuh apne siron par katání 'amáma, aur kamaron par katání pájáma pahinenge, aur jo kuchh pasíne ká bá'is ho, use apní kamar par na bándhen. 19 Aur jab berúní sahn men, ya'ní 'awámm ke berúní sahn men, nikal áen, to apní khidmat kí poshák utárkar muqaddas hujron men rakkhenge, aur dúsrí poshák pahinenge; táki apne libás se 'awámm kí taqdís na karen. 20 Aur wuh na sir mundáenge, aur na bál barháenge, wuh sirf apne siron ke bál katráenge. 21 Aur jab andarúní sahn men dákhil hon, to koí káhin mai na piye. 22 Aur wuh bewa, yá mutallaqa se biyáh, na karenge, balki baní Isráíl kí nasl kí kunwáriyon se, yá us bewa se jo kisí káhin kí bewa ho. 23 Aur wuh mere logon ko muqaddas aur 'ámm men farq batáenge, aur un ko najis aur táhir men imtiyáz karná sikháenge. 24 Aur wuh jhagron ke faisale ke liye khare honge: aur mere ahkám ke mutábiq 'adálat karenge: aur wuh merí tamám muqarrara 'ídon men merí sharí'at aur mere áín par 'amal karenge, aur mere sabton ko muqaddas jánenge. 25 Aur wuh kisí murde ke pás jáne se apne áp ko nápák na karenge, magar faqat báp, yá mán, yá bete, yá betí, yá bháí, yá kunwárí bahin ke liye wuh apne áp ko nápák kar sakte hain. 26 Aur wuh us ke pák hone ke ba'd us ke liye áur sát din shumár karenge. 27 Aur jis roz wuh maqdis ke andar andarúní sahn men khidmat karne ko jáe, to apne liye khatá kí qurbání guzránegá, Khudáwand Khudá farmátá hai. 28 Aur un ke liye ek mírás hogí: main hí un kí mírás hún: aur tum Isráíl men un ko koí milkíyat na dená: main hí un kí milkíyat hún. 29 Aur wuh nazr kí qurbání, aur khatá kí qurbání, aur jurm kí qurbání kháenge, aur har ek chíz jo Isráíl men makhsús kí jáe un hí kí hogí. 30 Aur sab pahle phalon ká pahlá, aur tumhárí tamám chízon kí har ek qurbání káhin ke liye hon; aur tum apne pahle gundhe áte se káhin ko dená, táki tumháre ghar par barakat ho. 31 Par wuh jo áp hí mar gayá ho, yá darandon ká phárá húá, kyá parand, kyá charand, káhin use na kháen.

45 Aur jab tum zamín ko qur'a dálkar mírás ke liye taqsím karo, to us ká ek muqaddas hissa Khudáwand ke huzúr hadya dená; us kí lambáí pachchís hazár, aur chauráí das hazár hogí; aur wuh apne irdgird kí tamám hudúd men muqaddas hogá. 2 Us men se ek qit'a, jis kí lambáí pánch sau aur chauráí pánch sau, jo cháron taraf barábar hai, maqdis ke liye hogá, aur us ke iháta ke liye cháron taraf pachás pachás háth kí chauráí hogí. 3 Aur tú is paimáish kí pachchís hazár kí lambáí aur das hazár kí chauráí nápegá; aur us men maqdis hogá, jo niháyat pák hai. 4 Zamín ká yih muqaddas hissa un káhinon ke liye hogá, jo maqdis ke khádim hain, aur jo Khudáwand ke huzúr khidmat karne ko áte hain, aur yih maqám un ke gharon ke liye hogá, aur maqdis ke liye pák jagah hogí. 5 Aur pachchís hazár lambá, aur das hazár chaurá, baní Láwí haikal ke khádimon ke liye hogá, táki bís bastiyon kí jagah ho. 6 Aur tum shahr ká hissa pánch hazár chaurá, aur pachchís hazár lambá, maqdis ke hadyawále hisse ke pás muqarrar karná; yih tamám baní Isráíl ke liye hogá. 7 Aur muqaddas hadyawále hisse kí aur shahr ke hisse kí donon taraf, muqaddas hadyawále hisse ke muqábil aur shahr ke hisse ke muqábil, magribí gosha magrib kí taraf, aur mashriqí gosha mashriq kí taraf farmanrawá ke liye hogá; aur lambáí men magribí sarhadd se

mashriqí sarhadd tak un hisson men se ek ke muqábil hogá. 8 Isráíl ke darmiyán, zamín men se, us ká yihí hissa hogá, aur mere umará phir mere logon par sitam na karenge; aur zamín ko baní Isráíl men, un ke qabáil ke mutábiq taqsím karenge.

9 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Ai Isráíl ke umará, tumháre liye yihí káfí hai, zulm aur lútmár ko dúr karo, 'adálat o sadáqat ko 'amal men láo, aur mere logon par se apní ziyádatí ko mauqúf karo, Khudáwand Khudá farmátá hai. 10 Aur tum púrí tarázú aur púrá aifah aur púrá batt rakkhá karo. 11 Aifah aur batt ek hí wazn ká ho, táki batt men khomar ká daswán hissa ho, aur aifah bhí khomar ká daswán hissa ho: us ká andáza khomar ke mutábiq ho. 12 Aur misqál bís jírah ká ho, aur bís misqál, pachchís misqál, pandrah misqál ká tumhárá máná hogá. 13 Aur hadya jo tum guzránoge so yih hai: gehún ke khomar se aifah ká chhatá hissa, aur jau ke khomar se aifah ká chhatá hissa dená. 14 Aur tel, ya'ní tel ke batt kí bábat yih hukm hai, ki tum kurr men se, jo das batt ká khomar hai, ek batt ká daswán hissa dená, kyúnki khomar men das batt hain. 15 Aur galle men se, har do sau píchhe, Isráíl kí seráb charágáh ká ek barra nazr kí qurbání ke liye, aur sokhtaní qurbání ke liye, aur salámatí kí qurbání ke liye, táki un ke liye kaffára ho, Khudáwand Khudá farmátá hai. 16 Mulk ke sab log us farmánrawá ke liye jo Isráíl men hai yihí hadya denge. 17 Aur farmánrawá sokhtaní qurbánián, aur nazr kí qurbánián, aur tapáwan, 'ídon aur naye chánd ke waqton, aur sabton, aur baní Isráíl kí tamám muqarrara 'ídon men degá; wuh khatá kí qurbání, aur nazr kí qurbání, aur sokhtaní qurbání, aur salámatí kí qurbánián, baní Isráíl ke kaffáre ke liye taiyár karegá.

18 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Pahle mahíne kí pahlí táríkh ko tum ek be'aib bachhrá lená, aur maqdis ko pák karná: 19 aur káhin khatá kí qurbání ke bachhre ká lahú legá, aur us men se kuchh maskan ke sutúnon par, aur mazbah kí kursí ke cháron konon par, aur andarúní sahn ke darwáze ke chaukhaton par lagáegá. 20 Aur tum mahíne kí sátwín táríkh ko har ek ke liye jo khatá kare, aur us ke liye bhí jo nádán hai, aisa hí karoge; isí tarah tum maskan ká kaffára diyá karoge. 21 Tum pahle mahíne kí chaudahwín táríkh ko 'íd i fasah manáná, jo sát din kí 'íd hai, aur us men bekhamírí rotí khái jáegí. 22 Aur usí din farmánrawá apne liye, aur tamám ahl i mamlukat ke liye, khatá kí qurbání ke wáste ek bachhrá taiyár kar rakkhegá. 23 Aur 'íd ke sáton din men, wuh har roz ya'ní sát din tak sát be'aib bachhre, aur sát mendhe muhaiyá karegá, táki Khudáwand ke huzúr sokhtaní qurbání hon; aur har roz khatá kí qurbání ke liye ek bakrá. 24 Aur wuh har ek bachhre ke liye ek aifah bhar nazr kí qurbání, aur har ek mendhe ke liye ek aifah, aur fí aifah ek hín tel taiyár karegá. 25 Sátwen mahíne kí pandrahwín táríkh ko bhí wuh 'íd ke liye, jis tarah se us ne in sát dinon men kiyá thá, taiyárí karegá, khatá kí qurbání aur sokhtaní qurbání, aur nazr kí qurbání aur tel ke mutábiq.

46 Khudáwand Khudá yún farmátá hai ki Andarúní sahn ká phátak, jis ká rukh mashriq kí taraf hai, kám káj ke chha din band rahegá, par sabt ke din kholá jáegá, aur naye chánd ke din bhí kholá jáegá. 2 Aur farmánrawá berúní phátak ke ástáne kí ráh se dákhil hogá, aur phátak kí chaukhat ke pás khará rahegá, aur káhin us kí sokhtaní qurbání, aur us kí salámatí kí qurbánián guzránenge, aur wuh phátak ke ástáne par sijda karke báhar niklegá; par phátak shám tak band na hogá. 3 Aur mulk ke log usí phátak ke darwáze par sabton aur naye chánd ke waqton men Khudáwand ke huzúr sijda kiyá karen. 4 Aur sokhtaní qurbání, jo farmánrawá sabt ke din Khudáwand ke huzúr guzránegá, yih hai: chha be'aib barre, aur ek be'aib mendhá; 5 aur nazr kí qurbání: mendhe ke liye ek aifah, aur barron ke liye nazr kí qurbání us kí taufíq ke mutábiq, aur ek aifah ke liye ek hín tel. 6 Aur naye chánd ke roz ek be'aib bachhrá, aur chha barre, aur ek mendhá, sab ke sab be'aib honge. 7 Aur wuh nazr kí qurbání taiyár karegá, ya'ní bachhre ke liye ek aifah, aur mendhe ke liye ek aifah, aur barron ke liye

us kí taufíq ke mutábiq, aur har ek aifah ke liye ek hín tel. 8 Aur jab farmánrawá andar áe, to pháṭak ke ástáne kí ráh se dákhil hogá, aur usí ráh se niklegá. 9 Lekin jab mulk ke log muqarrara 'ídon ke waqt Khudáwand ke huzúr házir honge, to jo shimálí pháṭak kí ráh se sijda karne ko dákhil hogá, wuh junúbí pháṭak kí ráh se báhar jáegá; aur jo junúbí pháṭak kí ráh se andar átá hai, wuh shimálí pháṭak kí ráh se báhar jáegá; jis pháṭak kí ráh se wuh andar áyá, us se wápas na jáegá, balki sídhá apne sámne ke pháṭak kí ráh se nikal jáegá. 10 Aur jab wuh andar jáenge, to farmánrawá bhí un ke darmiyán hokar jáegá; aur jab wuh báhar niklenge, to sab ikaṭṭhe jáenge. 11 Aur 'ídon, aur mazhabí tahwáron ke waqt men, nazr kí qurbání bail ke liye ek aifah, aur mendhe ke liye ek aifah hogí; aur barron ke liye us kí taufíq ke mutábiq, aur har ek aifah ke liye ek hín tel. 12 Aur jab farmánrawá razá kí qurbání taiyár kare, ya'ní sokhtaní qurbání, yá salámatí kí qurbání Khudáwand ke huzúr razá kí qurbání ke taur par láe, to wuh pháṭak jis ká rukh mashriq kí taraf hai us ke liye kholá jáegá, aur sabt ke din kí tarah wuh apní sokhtaní qurbání aur salámatí kí qurbání guzránegá: tab wuh báhar nikal áegá, aur us ke nikalne ke ba'd pháṭak band kiyá jáegá. 13 Tú har roz Khudáwand ke huzúr pahle sál ká ek be'aib barra sokhtaní qurbání ke liye chaṛháegá; tú har subh chaṛháegá. 14 Aur tú us ke sáth har subh nazr kí qurbání guzránegá, ya'ní aifah ká chhaṭá hissa, aur maide ke sáth miláne ko tel ke hín kí ek tihái; dáimí hukm ke mutábiq hamesha ke liye Khudáwand ke huzúr yih nazr kí qurbání hogí. 15 Isí tarah wuh barre aur nazr kí qurbání aur tel har subh hamesha kí sokhtaní qurbání ke liye chaṛháenge.

16 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Agar farmánrawá apne beṭon men se kisí ko koí hadya de, to wuh us kí mirás us ke beṭon kí hogí; wuh un ká maurúsí mál hai. 17 Par agar wuh apne gulámon men se kisí ko apní mirás men se hadya de, to wuh ázádí ke sál tak us ká hogá, us ke ba'd phir farmánrawá ká ho jáegá; magar us kí mirás us ke beṭon ke liye hogí. 18 Aur farmánrawá logon kí mirás men se zulm karke na legá, ki un ko un kí milkíyat se bedakhl kare; par wuh apní hí milkíyat men se apne beṭon ko mirás degá, táki mere log apní apní milkíyat se judá na ho jáen.

19 Phir wuh mujhe us madkhal kí ráh se, jo pháṭak ke pahlú men thá, káhinon ke muqaddas hujron men, jin ká rukh shimál kí taraf thá, láyá, aur kyá dekhtá hún, ki magrib kí taraf pichhe kuchh khálí jagah hai. 20 Tab us ne mujhe farmáyá, Dekh, yih wuh jagah hai, jis men káhin jurm kí qurbání aur khatá kí qurbání ko josh denge, aur nazr kí qurbání pakáenge, táki un ko berúní sahn men le jákar logon kí taqdís karen. 21 Phir wuh mujhe berúní sahn men láyá, aur sahn ke cháron konon kí taraf mujhe le gayá, aur dekho, sahn ke har ek kone men ek áur sahn thá. 22 Sahn ke cháron konon men chális chális háth lambe, aur tís tís háth chauṛe sahn muttasil the; yih cháron kone-wále ek hí náp ke the. 23 Aur un ke girdágird, ya'ní un cháron ke girdágird, díwár thí, aur cháron taraf díwár ke níche chúlhe bane the. 24 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Yih chúlhe hain, jahán haikal ke khádim logon ke zabíhe ubálenge.

47

Phir wuh mujhe haikal ke darwáze par wápas láyá, aur kyá dekhtá hún, ki haikal ke ástáne ke níche se páni mashriq kí taraf nikal rahá hai, kyúnki haikal ká sámná mashriq kí taraf thá, aur páni haikal kí dahiní taraf ke níche se mazbah ke junúbí jánib se bahtá thá. 2 Tab wuh mujhe shimálí pháṭak kí ráh se báhar láyá, aur mujhe us ráh se, jis ká rukh mashriq kí taraf hai, berúní pháṭak par wápas láyá, ya'ní mashriq rúya pháṭak par, aur kyá dekhtá hún ki dahiní taraf se páni jári hai. 3 Aur us mard ne, jis ke háth men paimáish kí ḍorí thí, mashriq kí taraf baṛhkar hazár háth nápá, aur mujhe páni men se chaláyá, aur páni ṭakhnon tak thá. 4 Phir us ne hazár háth áur nápá, aur mujhe páni men se chaláyá, aur páni ghuṭnon tak thá; phir us ne ek hazár áur nápá, aur mujhe us men se chaláyá, aur páni kamar tak thá.

5 Phir us ne ek hazár âur nápá, aur wuh aisá daryá thá, ki main use 'ubúr nahín saktá thá: kyúnki pání charhkar tairne ke darje ko pahunch gayá, aur aisá daryá ban gayá jis ko 'ubúr karná mumkin na thá. 6 Aur us ne mujh se kahá, Ai ádamzád, kyá tú ne yih dekhá? Tab wuh mujhe láyá, aur daryá ke kanáre par wápas pahuncháyá. 7 Aur jab main wápas áyá, to kyá dekhtá hún, ki daryá ke kanáre donon taraf bahut se darakht hain. 8 Tab us ne mujhe farmáyá, ki Yih pání mashriqí 'iláqe kí taraf bahtá hai, aur maidán men se hokar samundar men já miltá hai, aur samundar men milte hí us ke pání ko shírín kar degá. 9 Aur yún hogá, ki jahán kahín yih daryá pahunchegá, har ek chalne phirnewálá jándár zinda rahegá, aur machhliyon kí barí kasrat hogí; kyúnki yih pání wahán pahunchá, aur wuh shírín ho gayá, pas jahán kahín yih daryá pahunchegá zindagí bakhshegá. 10 Aur yún hogá ki máhígír us ke kanáre khare rahenge; 'Ain Jaddí se, 'Ain 'Ajlaím tak jál bichháne kí jagah hogí; us kí machhliyán apní apní jins ke mutábiq bare samundar kí machhliyon kí mánind kasrat se hongí. 11 Lekin us kí kích kí jagahen aur daldalen shírín na kí jáengí; wuh namakzár hí rahengí. 12 Aur daryá ke qaríb, us ke donon kanáron par har qism ke mewadár darakht ugenge, jin ke patte kabhí na murjháenge, aur jin ke mewe kabhí mauqúf na honge; wuh har mahíne naye mewe láenge, kyúnki un ká pání maqdis men se jári hai; aur un ke mewe kháne ke liye, aur un ke patte dawá ke liye honge.

13 Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Yih wuh sarhadd hai, jis ke mutábiq tum zamín ko taqsím karoge, táki Isráíl ke bárah qabílon kí mírás ho. Yúsuf ke liye do hisse honge. 14 Aur tum sab yaksán use mírás men páoge, jis kí bábat main ne qasam kháí ki tumháre bápdádá ko dún; aur yih zamín tumhárí mírás hogí. 15 Aur zamín kí hudúd yih hongí: shimál kí taraf bare samundar se lekar Hatlún se hotí húí Sidád ke madkhal tak; 16 Hamát, Bírútah, Sibraim jo Damishq kí sarhadd aur Hamát kí sarhadd ke darmiyán hai; aur Hasarhattikún jo Haurán ke kanáre par hai. 17 Aur samundar se sarhadd yih hogí, ya'ní Hasar 'Enán, Damishq kí sarhadd, aur shimálí atráf, Hamát kí sarhadd. Shimálí jánib yihí hai. 18 Aur mashriqí sarhadd Haurán, aur Damishq, aur Jili'ád ke darmiyán se, aur Isráíl kí sarzamín ke darmiyán se Yardan par hogí; shimálí sarhadd se mashriqí samundar tak nápná. Mashriqí jánib yihí hai. 19 Aur junúb kí taraf junúbí sarhadd yih hai, ya'ní Tamar se, Maríbot ke Qádis ke pání se, aur nahr i Misr se hokar bare samundar tak. Junúbí jánib yihí hai. 20 Aur usí sarhadd se Hamát ke madkhal ke muqábil bará samundar magribí sarhadd hogá. Magribí jánib yihí hai. 21 Isí tarah tum qabáil i Isráíl ke mutábiq zamín ko ápas men taqsím karoge. 22 Aur yún hogá kí tum apne aur un begánon ke darmiyán, jo tumháre sáth baste hain, aur jin kí aulád tumháre darmiyán paidá húí jo tumháre liye desí baní Isráíl kí mánind honge, mírás taqsím karne ke liye qur'a dáloge; wuh tumháre sáth qabáil i Isráíl ke darmiyán mírás páenge. 23 Aur yún hogá ki jis jis qabíle men koí begána bastá hogá, usí men tum use mírás doge, Khudáwand Khudá farmátá hai.

48

Aur qabílon ke nám yih hain. Intiháí shimál par Hatlún ke ráste ke sáth sáth Hamát ke madkhal se hote húe, Hasar 'Enán tak jo Damishq kí shimálí sarhadd par Hamát ke pás se mashriq se magrib tak, Dán ke liye, ek hissa. 2 Aur Dán kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, A'shar ke liye ek hissa. 3 Aur A'shar kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Naftálí ke liye ek hissa. 4 Aur Naftálí kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Munassí ke liye ek hissa. 5 Aur Munassí kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Ifráím ke liye ek hissa. 6 Aur Ifráím kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Rúbin ke liye ek hissa. 7 Aur Rúbin kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Yahúdáh ke liye ek hissa.

8 Aur Yahúdáh kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, hadye ká hissa hogá, jo tum waqf karoge, us kí chauṛáí pachchís hazár, aur lambáí báqí hisson men se ek ke barábar, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak: aur maqdis us ke wasat men hogá. 9 Hadye ká hissa, jo tum Ḳhudáwand ke liye waqf karoge, pachchís hazár lambá aur das hazár chauṛá hogá. 10 Aur yih muqaddas hadye ká hissa un ke liye, hán, káhinon ke liye hogá; shimál kí taraf pachchís hazár us kí lambáí hogí, aur das hazár us kí chauṛáí magrib kí taraf, aur das hazár us kí chauṛáí mashriq kí taraf, aur pachchís hazár us kí lambáí junúb kí taraf; aur Ḳhudáwand ká maqdis us ke wasat men hogá. 11 Yih un káhinon ke liye hogá jo Sadoq ke beton men se muqaddas kiye gaye hain, jinhon ne merí amánatdárí kí, aur gumráh na húe, jab baní Isráíl gumráh ho gaye, jaise baní Láwí gumráh húe. 12 Aur zamín ke hadye men se baní Láwí ke hisse se muttasil, yih un ke liye hadya hogá, jo niháyat muqaddas ṭhahregá. 13 Aur káhinon kí sarhadd ke muqábil baní Láwí ke liye ek hissa hogá pachchís hazár lambá, aur das hazár chauṛá; us kí kull lambáí pachchís hazár, aur chauṛáí das hazár hogí. 14 Aur wuh us men se na bechen, aur na badlen, aur na zamín ká pahlá phal apne qabze se nikalne den; kyúnki wuh Ḳhudáwand ke liye muqaddas hai. 15 Aur wuh pánch hazár kí chauṛáí ká báqí hissa us pachchís házár ke muqábil bastí aur us kí nawáhí ke liye 'ámm jagah hogí: aur shahr us ke wasat men hogá. 16 Aur us kí paimáish yih hogí: shimál kí taraf chár hazár pánch sau, aur junúb kí taraf chár hazár pánch sau, aur mashriq kí taraf chár hazár pánch sau, aur magrib kí taraf chár hazár pánch sau. 17 Aur shahr kí nawáhí shimál kí taraf do sau pachás, aur junúb kí taraf do sau pachás, aur mashriq kí taraf do sau pachás, aur magrib kí taraf do sau pachás. 18 Aur muqaddas hadye ke muqábil báqí lambáí mashriq kí taraf das hazár, aur magrib kí taraf das hazár hogí, aur wuh muqaddas hadye ke muqábil hogí aur us ká hásil un kí ḳhurák ke liye hogá jo shahr men kám karte hain. 19 Aur shahr men kám karnewále Isráíl ke sab qabílon men se us men káshtkárí karenge. 20 Hadye ke tamám hisse kí lambáí pachchís hazár, aur chauṛáí pachchís hazár hogí; tum muqaddas hadye ke hisse ko murabba' shakl men shahr kí milkíyat ke sáth waqf karoge.

21 Aur báqí jo muqaddas hadye ká hissa aur shahr kí milkíyat kí donon taraf jo hadye ke hisse ke pachchís hazár ke muqábil mashriq kí taraf, aur pachchís hazár ke muqábil magrib kí taraf, farmánrawá ke hisson ke muqábil hai, wuh farmánrawá ke liye hogá: aur wuh muqaddas hadye ká hissa hogá: aur muqaddas maskan us ke wasat men hogá. 22 Aur baní Láwí kí milkíyat se, aur shahr kí milkíyat se jo farmánrawá kí milkíyat ke wasat men hai, Yahúdáh kí sarhadd aur Binyamín kí sarhadd ke darmiyán farmánrawá ke liye hogí.

23 Aur báqí qabáil ke liye yún hogá: ki mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak Binyamín ke liye ek hissa. 24 Aur Binyamín kí sarhadd ke muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Shama'ún ke liye ek hissa hogá. 25 Aur Shama'ún kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Ishkár ke liye ek hissa hogá. 26 Aur Ishkár kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Zabúlún ke liye ek hissa hogá. 27 Aur Zabúlún kí sarhadd se muttasil, mashriqí sarhadd se magribí sarhadd tak, Jadd ke liye ek hissa hogá. 28 Aur Jadd kí sarhadd se muttasil, junúb kí taraf junúbí kanáre kí sarhadd Tamar se lekar Maríbot Qádis ke pání se nahr i Misr se hokar baṛe samundar tak hogí. 29 Yih wuh sarzamín hai, jis ko tum mirás ke liye qur'a ḍálkar qabáil i Isráíl men taqsím karoge, aur yih un ke hisse hain, Ḳhudáwand Ḳhudá farmátá hai.

30 Aur shahr ke maḳhárij yih hain, shimál kí taraf kí paimáish chár hazár pánch sau: 31 aur shahr ke pháṭak qabáil i Isráíl se námzad honge; tín pháṭak shimál kí taraf: ek pháṭak Rúbin ká, ek Yahúdáh ká, ek Láwí ká: 32 aur mashriq kí taraf kí paimáish chár hazár pánch sau; aur

tín pháṭak: ek pháṭak Yúsuf ká, ek Binyamín ká, aur ek Dán ká: 33 aur junúb kí taraf kí paimáish chár hazár pánch sau; aur tín pháṭak: ek Shama'ún ká, ek Ishkár ká, aur ek Zabúlún ká: 34 aur magrib kí taraf kí paimáish chár hazár pánch sau aur tín pháṭak; ek Jadd ká, ek A'shar ká, aur ek Naftálí ká. 35 Us ká muhít aṭhárah hazár: aur shahr ká nám usí din se yih hogá, ki KHUDÁWAND wahán hai.

DA'NI'EL

1 Sháh i Yahúdáh Yahúyaqím kí saltanat ke tísre sál men sháh i Bábul Nabúkadnazar ne Yarúshalem par chaṛhái karke us ká muhásara kiyá. 2 Aur KHUDÁWAND ne sháh i Yahúdáh Yahúyaqím ko, aur Khudá ke ghar ke ba'z zurúf ko us ke hawále kar diyá, aur wuh un ko Sin'ár kí sarzamín men apne butkháne men le gayá; chunánchi us ne zurúf ko apne but ke khazáne men dákhil kiyá. 3 Aur bádsháh ne apne khwájasaráon ke sardár Aspanaz ko hukm kiyá, ki baní Isráíl men se aur bádsháh kí nasl men se aur shurafá men se logon ko házir kare; 4 wuh be'aib jawán, balki khúbsúrat aur hikmat men máhir, aur har tarah se dánishwar, aur sáhib i 'ilm hon, jin men yih liyáqat ho, ki sháhí qasr men khaṛe rahen, aur wuh un ko Kasdíon ke 'ilm, aur un kí zabán kí ta'lím de. 5 Aur bádsháh ne un ke liye sháhí khurák men se, aur apne píne kí mai men se rozána wazífa muqarrar kiyá, ki tín sál tak un kí parwarish ho, táki is ke ba'd wuh bádsháh ke huzúr khaṛe ho saken. 6 Aur un men baní Yahúdáh men se Dániel aur Hananiyáh aur Mísáel aur 'Azariyáh the. 7 Aur khwájasaráon ke sardár ne un ke nám rakkhe; us ne Dániel ko Beltashazar, aur Hananiyáh ko Sadrak, aur Mísáel ko Mísak, aur 'Azariyáh ko 'Abad Najú kahá. 8 Lekin Dániel ne apne dil men iráda kiyá, ki apne áp ko sháhí khurák se, aur us kí mai se jo wuh pítá thá nápák na kare, is liye us ne khwájasaráon ke sardár se darkhwást kí, ki wuh apne áp ko nápák karne se ma'zúr rakkhá jáe. 9 Aur Khudá ne Dániel ko khwájasaráon ke sardár kí nazar men maqbúl o mahbúb ṭhahráyá. 10 Chunánchi khwájasaráon ke sardár ne Dániel se kahá, ki Main apne Khudáwand bádsháh se, jis ne tumhárá kháná píná muqarrar kiyá hai, ḍartá hún. Tumháre chihre us kí nazar men tumháre ham-'umron ke chihron se kyún zabún hon, aur yún tum mere sir ko bádsháh ke huzúr khatre men ḍálo? 11 Tab Dániel ne dároge se, jis ko khwájasaráon ke sardár ne Dániel aur Hananiyáh aur Mísáel aur 'Azariyáh par muqarrar kiyá thá, kahá, 12 Main terí minnat kartá hún, ki tú das roz tak apne khádimon ko ázmákar dekh, aur kháne ko ság pát aur píne ko pání ham ko dilwá; 13 tab hamáre chihre aur un jawánon ke chihre jo sháhí kháná kháte hain tere huzúr dekhe jáen. Phir apne khádimon se jo tú munásib samjhe so kar. 14 Chunánchi us ne un kí yih bát qubúl kí, aur das roz tak un ko ázmáyá. 15 Aur das roz ke ba'd un ke chihron par un sab jawánon kí chihron kí nisbat jo sháhí kháná kháte the ziyáda raunaq aur tázagí nazar áí. 16 Tab dároge ne un kí khurák aur mai ko jo un ke liye muqarrar thí mauqúf kiyá, aur un ko ság pát kháne ko diyá. 17 Tab Khudá ne un cháron jawánon ko ma'rifat aur har tarah kí hikmat aur 'ilm men mahárat bakhshí, aur Dániel har tarah kí royá aur khwáb men sahib i fahm thá. 18 Aur jab wuh din guzar gaye jin ke ba'd bádsháh ke farmán ke mutábiq un ko házir honá thá, to khwájasaráon ká sardár un ko Nabúkadnazar ke huzúr le gayá. 19 Aur bádsháh ne un se guftogú kí, aur un men se Dániel aur Hananiyáh aur Mísáel

aur 'Azariyáh kí mánind koí na thá; is liye wuh bádsháh ke huzúr khaṛe rahne lage. 20 Aur har tarah kí khiradmandí aur dánishwarí ke báb men jo kuchh bádsháh ne un se púchhá un ko tamám fálgíron aur najúmíon se jo us ke tamám mulk men the das darja bihtar páyá. 21 Aur Dáníel Khoras bádsháh ke pahle sál tak zinda thá.

2 Aur Nabúkadnazar ne apní saltanat ke dúsre sál men, aise khwáb dekhe, jin se us ká dil ghabrá gayá, aur us kí nínd játí rahí. 2 Tab bádsháh ne hukm diyá, ki fálgíron, aur najúmíon, aur jádúgaron, aur Kasdíon ko buláen, ki bádsháh ke khwáb use bataen. Chunánchi wuh áe, aur bádsháh ke huzúr khaṛe húe. 3 Aur bádsháh ne un se kahá, ki Main ne ek khwáb dekhá hai, aur us khwáb ko daryáft karne ke liye merí ján betáb hai. 4 Tab Kasdíon ne bádsháh ke huzúr Arámí zabán men 'arz kí, ki Ai bádsháh, abad tak jítá rah. Apne khádimon se khwáb bayán kar aur ham us kí ta'bír karenge. 5 Bádsháh ne Kasdíon ko jawáb diyá, ki Main to yih hukm de chuká hún, ki agar tum khwáb na batáo, aur us kí ta'bír na karo, to ṭukṛe ṭukṛe kiye jáoge, aur tumháre ghar mazbala ho jáenge. 6 Lekin agar khwáb aur us kí ta'bír batáo, to mujh se in'ám aur sila aur baṛí 'izzat hásil karoge; is liye khwáb aur us kí ta'bír mujh se bayán karo. 7 Unhon ne phir 'arz kí, Bádsháh apne khádimon se khwáb bayán kare, to ham us kí ta'bír karenge. 8 Bádsháh ne jawáb diyá, Main khúb jántá hún ki tum ṭálná cháhte ho, kyúnki tum jánte ho ki main hukm de chuká hún. 9 Lekin agar tum mujh ko khwáb na batáoge, to tumháre liye ek hí hukm hai, kyúnki tum ne jhúṭh aur híle kí báten banáín, táki mere huzúr bayán karo, ki waqt ṭal jáe. Pas khwáb batáo, to main jánún ki tum us kí ta'bír bhí bayán kar sakte ho. 10 Kasdíon ne bádsháh se 'arz kí, Rú e zamín par aisá to koí bhí nahín jo bádsháh kí bát batá sake, aur na koí bádsháh, yá amír, yá hákim aisá húá hai, jis ne kabhí aisá suwál kisí fálgír, yá najúmí, yá Kasdí se kiyá ho; 11 aur jo bát bádsháh talab kartá hai niháyat mushkil hai, aur deotáon ke siwá, jin kí sukúnat insán ke sáth nahín, bádsháh ke huzúr koí us ko bayán nahín kar saktá. 12 Is liye bádsháh gazabnák aur sakht qahrálúda húá, aur us ne hukm kiyá ki Bábul ke tamám hakímon ko halák karen. 13 So yih hukm já ba já pahunchá, ki hakím qatl kiye jáen. Tab Dáníel aur us ke rafíqon ko bhí ḍhúnḍhne lage, ki un ko bhí qatl karen. 14 Tab Dáníel ne bádsháh ke jilaudáron ke sardár Aryúk ko, jo Bábul ke hakímon ko qatl karne ko niklá thá, khiradmandí aur 'aql se jawáb diyá. 15 Us ne bádsháh ke jilaudáron ke sardár Aryúk se púchhá, ki Bádsháh ne aisá sakht hukm kyún járí kiyá? Tab Aryúk ne Dáníel se is kí haqíqat kahí. 16 Aur Dáníel ne andar jákar bádsháh se 'arz kí, ki Mujhe muhlat mile, to main bádsháh ke huzúr ta'bír bayán karúngá.

17 Tab Dáníel ne apne ghar jákar Hananiyáh aur Mísáel aur 'Azariyáh apne rafíqon ko ittilá' dí, 18 táki wuh is ráz ke báb men ásmán ke Khudá se rahmat talab karen, ki Dáníel aur us ke rafíq Bábul ke báqí hakímon ke sáth halák na hon. 19 Phir rát ko khwáb men Dáníel par wuh ráz khul gayá, aur us ne ásmán ke Khudá ko mubárak kahá. 20 Dáníel ne kahá, Khudá ká nám tá abad mubárak ho, kyúnki hikmat aur qudrat usí kí hai. 21 Wuhí waqton aur zamánon ko tabdíl kartá hai; wuhí bádsháhon ko ma'zúl aur qáim kartá hai; wuhí hakímon ko hikmat, aur dánishmandon ko dánish 'ináyat kartá hai. 22 Wuhí gahrí aur poshída chízon ko záhir kartá hai, aur jo kuchh andhere men hai, use jántá hai; aur núr usí ke sáth hai. 23 Main terá shukr kartá hún, aur terí sitáish kartá hún, ai mere bápdádá ke Khudá, jis ne mujhe hikmat aur qudrat bakhshí, aur jo kuchh ham ne tujh se mángá, tú ne mujh par záhir kiyá, kyúnki tú ne bádsháh ká mu'ámala ham par záhir kiyá hai. 24 Pas Dáníel Aryúk ke pás gayá, jo bádsháh kí taraf se Bábul ke hakímon ke qatl par muqarrar húá thá, aur us se yún kahá, ki Bábul ke hakímon ko halák na kar. Mujhe bádsháh ke huzúr le chal. Main bádsháh ko ta'bír batá dúngá.

25 Tab Aryúk Dániel ko shitábí se bádsháh ke huzúr le gayá, aur 'arz kí, ki Mujhe Yahúdáh ke asíron men ek shakhs mil gayá hai, jo bádsháh ko ta'bír batá degá. 26 Bádsháh ne Dániel se, jis ká laqab Beltashazzar thá, púchhá, Kyá tú us khwáb ko, jo main ne dekhá, aur us kí ta'bír ko mujh se bayán kar saktá hai? 27 Dániel ne bádsháh ke huzúr 'arz kí, ki Wuh bhed jo bádsháh ne púchhá, hukamá, aur najúmí, aur jádúgar, aur fálgír bádsháh ko batá nahín sakte; 28 lekin ásmán par ek Khudá hai, jo ráz kí báten áshkárá kartá hai; aur us ne Nabúkadnazar bádsháh par záhir kiyá hai ki ákhirí aiyám men kyá wuqú' men áegá. Terá khwáb aur tere dimágí khayál jo tú ne apne palang par dekhe yih hain. 29 Ai bádsháh, tú apne palang par leṭá húá khayál karne lagá, ki áyande ko kiyá hogá; so wuh, jo rázon ká kholnewálá hai, tujh par záhir kartá hai ki kyá kuchh hogá. 30 Lekin is ráz ke mujh par áshkár hone ká sabab yih nahín, ki mujh men kisí áur zí hayát se ziyáda hikmat hai, balki yih, ki is kí ta'bír bádsháh se bayán kí jáe, aur tú apne dil ke tasawwurát ko pahchháne. 31 Ai bádsháh, tú ne ek baṛí múrat dekhí. Wuh baṛí múrat, jis kí raunaq beniháyat thí, tere sámne khaṛí húí, aur us kí súrat haibatnák thí. 32 Us múrat ká sir khális sone ká thá. Us ká sína aur us ke bázú chándí ke, us ká shikm aur us kí ránen támbe kí thín; 33 us kí ṭángen lohe kí, aur us ke pánw kuchh lohe ke aur kuchh miṭṭí ke the. 34 Tú use dekhtá rahá, yahán tak ki ek patthar háth lagáe bagair hí káṭá gayá, aur us múrat ke pánwon par jo lohe aur miṭṭí ke the lagá, aur un ko ṭukṛe ṭukṛe kar diyá. 35 Tab lohá, aur miṭṭí, aur támbá, aur chándí, aur soná ṭukṛe ṭukṛe kiye gaye, aur tábistání khalíhán ke bhúse kí mánind húe, aur hawá un ko uṛá le gayí, yahán tak ki un ká pata na milá; aur wuh patthar jis ne us múrat ko toṛá, ek baṛá paháṛ ban gayá, aur tamám zamín men phail gayá. 36 Wuh khwáb yih hai, aur us kí ta'bír bádsháh ke huzúr bayán kartá hún. 37 Ai bádsháh, tú sháhansháh hai, jis ko ásmán ke Khudá ne bádsháhí o tawánáí aur qudrat o shaukat bakhshí hai. 38 Aur jahán kahín baní A'dam sukúnat karte hain, us ne maidán ke charande, aur hawá ke parande tere hawále karke tujh ko un sab ká hákim banáyá hai. Wuh sone ká sir tú hí hai. 39 Aur tere ba'd ek áur saltanat barpá hogí, jo tujh se chhoṭí hogí, aur us ke ba'd ek áur saltanat támbe kí, jo tamám zamín par hukúmat karegí. 40 Aur chauthí saltanat lohe kí mánind mazbút hogí, aur jis tarah lohá toṛ dáltá hai, aur sab chízon par gálib átá hai, hán, jis tarah lohá sab chízon ko ṭukṛe ṭukṛe kartá aur kuchaltá hai, usí tarah wuh ṭukṛe ṭukṛe karegí, aur kuchal ḍálegí. 41 Aur jo tú ne dekhá ki us ke pánw aur ungliyán kuchh to kumhár kí miṭṭí kí, aur kuchh lohe kí thín, so us saltanat men tafriqa hogá; magar jaisá ki tú ne dekhá, ki us men lohá miṭṭí se milá húá thá, us men lohe kí mazbútí hogí. 42 Aur chúnki pánwon kí ungliyán kuchh lohe kí aur kuchh miṭṭí kí thín, is liye saltanat kuchh qawí aur kuchh za'íf hogí. 43 Aur jaisá tú ne dekhá ki lohá miṭṭí se milá húá thá, wuh baní A'dam se ámekhta honge, lekin jaise lohá miṭṭí se mel nahín khátá, waise hí wuh bhí báham mel na kháenge. 44 Aur un bádsháhon ke aiyám men ásmán ká Khudá ek saltanat barpá karegá, jo tá abad nest na hogí, aur us kí hukúmat kisí dúsrí qaum ke hawále na kí jáegí, balki wuh in tamám mamlukaton ko ṭukṛe ṭukṛe aur nest karegí, aur wuhí abad tak qáim rahegí. 45 Jaisá tú ne dekhá, ki wuh patthar háth lagáe bagair hí paháṛ se káṭá gayá, aur us ne lohe, aur támbe, aur miṭṭí, aur chándí, aur sone ko ṭukṛe ṭukṛe kiyá, Khudá Ta'álá ne bádsháh ko wuh kuchh dikháyá jo áge ko honewálá hai, aur yih khwáb yaqíní hai, aur is kí ta'bír yaqíní. 46 Tab Nabúkadnazar bádsháh ne munh ke bal girkar Dániel ko sijda kiyá, aur hukm diyá ki use hadya den, aur us ke sámne bakhúr jaláen. 47 Bádsháh ne Dániel se kahá, Fi'lhaqíqat terá Khudá ma'búdon ká ma'búd aur bádsháhon ká Khudáwand aur bhedon ká kholnewálá hai, kyúnki tú is ráz ko khol

saká. 48 Tab bádsháh ne Dániel ko sarfaráz kiyá, aur use bahut se bare bare tuhfe 'atá kiye, aur us ko Bábul ke tamám súbe par farmánrawáí bakhshí, aur Bábul ke tamám hákimon par hukmrání 'ináyat kí. 49 Tab Dániel ne bádsháh se darkhwást kí, aur us ne Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ko Bábul ke súbe kí kárpardází par muqarrar kiyá, lekin Dániel bádsháh ke darbár men rahá.

3 Nabúkadnazar bádsháh ne ek sone kí múrat banwáí, jis kí lambáí sáth háth aur chauráí chha háth thí, aur use Dúrá ke maidán súba e Bábul men nasb kiyá. 2 Tab Nabúkadnazar bádsháh ne logon ko bhejá ki názimon, aur hákimon, aur sardáron, aur qázíon, aur khazánchíon aur mushíron, aur muftíon, aur tamám súbon ke mansabdáron ko jama' karen, táki wuh us múrat kí taqdís par házir hon, jis ko Nabúkadnazar bádsháh ne nasb kiyá thá. 3 Tab názim, aur hákim, aur sardár, aur qází, aur khazánchí, aur mushír, aur muftí, aur súbon ke tamám mansabdár us múrat kí taqdís ke liye, jise Nabúkadnazar bádsháh ne nasb kiyá thá, jama' húe, aur wuh us múrat ke sámne, jis ko Nabúkadnazar ne nasb kiyá thá, khare húe. 4 Tab ek manád ne baland áwáz se pukárkar kahá, Ai logo, ai ummato, aur ai mukhtalif zabánen bolnewálo, tumháre liye yih hukm hai, ki 5 jis waqt qarná, aur nai, aur sitár, aur rabáb, aur barbat, aur chagána, aur har tarah ke sáz kí áwáz suno, to us sone kí múrat ke sámne, jis ko Nabúkadnazar bádsháh ne nasb kiyá hai, girkar sijda karo. 6 Aur jo koí girkar sijda na kare, usí waqt ág kí jaltí bhattí men dálá jáegá. 7 Is liye jis waqt sab logon ne qarná, aur nai, aur sitár, aur rabáb, aur barbat, aur har tarah ke sáz kí áwáz suní, to sab logon, aur ummaton, aur mukhtalif zabánen bolnewálon ne us múrat ke sámne, jis ko Nabúkadnazar bádsháh ne nasb kiyá thá, girkar sijda kiyá. 8 Pas us waqt chand Kasdíon ne ákar Yahúdíon par ilzám lagáyá. 9 Unhon ne Nabúkadnazar bádsháh se kahá, Ai bádsháh, abad tak jítá rah. 10 Ai bádsháh, tú ne yih farmán járí kiyá hai, ki jo koí qarná, aur nai, aur sitár, aur rabáb, aur barbat, aur chagána, aur har tarah ke sáz kí áwáz sune, girkar sone kí múrat ko sijda kare. 11 Aur jo koí girkar sijda na kare, ág kí jaltí bhattí men dálá jáegá. 12 Ab chand Yahúdí hain, jin ko tú ne Bábul ke súbe kí kárpardází par mu'aiyan kiyá hai, ya'ní Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú, in ádmíon ne, ai bádsháh, terí ta'zím nahín kí. Wuh tere ma'búdon kí 'ibádat nahín karte, aur us sone kí múrat ko jise tú ne nasb kiyá sijda nahín karte. 13 Tab Nabúkadnazar ne qahr o gazab se hukm kiyá, ki Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ko házir karen; aur unhon ne un ádmíon ko bádsháh ke huzúr házir kiyá. 14 Nabúkadnazar ne un se kahá, Ai Sadrak, aur Mísak aur 'Abad Najú, kyá yih sach hai, ki tum mere ma'búdon kí 'ibádat nahín karte ho, aur us sone kí múrat ko jise main ne nasb kiyá sijda nahín karte? 15 Ab, agar tum musta'idd raho, ki jis waqt qarná, aur nai, aur sitár, aur rabáb, aur barbat, aur chagána, aur har tarah ke sáz kí áwáz suno, to us múrat ke sámne jo main ne banwáí hai girkar sijda karo, to bihtar; par agar sijda na karoge, to usí waqt ág kí jaltí bhattí men dále jáoge; aur kaun sá ma'búd tum ko mere háth se chhuráegá? 16 Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ne bádsháh se 'arz kí, ki Ai Nabúkadnazar, is amr men ham tujhe jawáb dená zarúrí nahín samajhte. 17 Hamárá Khudá, jis kí ham 'ibádat karte hain, ham ko ág kí jaltí bhattí se chhuráne kí qudrat rakhtá hai; aur ai bádsháh, wuhí ham ko tere háth se chhuráegá. 18 Aur nahín to, ai bádsháh, tujhe ma'lúm ho, ki ham tere ma'búdon kí 'ibádat nahín karenge, aur us sone kí múrat ko, jo tú ne nasb kí hai, sijda nahín karenge. 19 Tab Nabúkadnazar qahr se bhar gayá, aur us ke chihre ká rang Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú par mubaddal húá, aur us ne hukm diyá, ki bhattí kí ánch ma'múl se sát guná ziyáda karen. 20 Aur us ne apne lashkar ke chand zoráwar pahlawánon ko hukm kiyá, ki Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ko bándhkar ág kí jaltí bhattí men dál den. 21 Tab yih mard apne zerjámon, qamíson aur 'amámon samet bándhe gaye,

aur ág kí jaltí bhaṭṭí men phenk diye gaye. 22 Pas chúnki bádsháh ká hukm tákídí thá, aur bhaṭṭí kí ánch niháyat tez thí, is liye Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ko uṭhánewále ág ke shu'lon se halák ho gaye. 23 Aur yih tín mard ya'ní Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú bandhe húe ág kí jaltí bhaṭṭí men já paṛe. 24 Tab Nabúkadnazar bádsháh sarásíma hokar jald uṭhá, aur arkán i daulat se muḳhátib hokar kahne lagá, kyá ham ne tín shaḳhson ko bandhwákar ág men nahín dalwáyá? Unhon ne jawáb diyá, ki Bádsháh ne sach farmáyá hai. 25 Us ne kahá, Dekho, main chár sháḳhs ág men khule phirte dekhtá hún, aur un ko kuchh zarar nahín pahunchá; aur chauthe kí súrat iláhzáde kí sí hai. 26 Tab Nabúkadnazar ne ág kí jaltí bhaṭṭí ke darwáze par ákar kahá, Ai Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú, Ḳhudá Ta'álá ke bando, báhar niklo, aur idhar áo. Pas Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ág se nikal áe. 27 Tab názimon, aur hákimon, aur sardáron, aur bádsháh ke mushíron ne fará-ham hokar un shaḳhson par nazar kí, aur dekhá ki ág ne un ke badanon par kuchh tásír na kí, aur un ke sir ká ek bál bhí na jaláyá, aur un kí poshák men mutlaq farq na áyá, aur un se ág se jalne kí bú bhí na átí thí. 28 Pas Nabúkadnazar ne pukárkar kahá, ki Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ká Ḳhudá mubárak ho, jis ne apná firishta bhejkar apne bandon ko rihái baḳhshí, jinhon ne us par tawakkul karke bádsháh ke hukm ko ṭál diyá, aur apne badanon ko nisár kiyá, ki apne Ḳhudá ke siwá kisí dúsre ma'búd kí 'ibádat aur bandagí na karen. 29 Is liye main yih farmán jári kartá hún, ki Jo qaum, yá ummat, yá ahl i lugat, Sadrak, aur Mísak, aur 'Abad Najú ke Ḳhudá ke haqq men koí námunásib bát kahen, un ke ṭukṛe ṭukṛe kiye jáenge, aur un ke ghar mazbala ho jáenge. Kyúnki koí dúsrá ma'búd nahín, jo is tarah rihái de sake. 30 Phir bádsháh ne Sadrak, aur Mísak aur 'Abad Najú ko súba e Bábul men sarfaráz kiyá.

4 Nabúkadnazar bádsháh kí taraf se tamám logon, ummaton aur ahl i lugat ke liye, jo tamám rú e zamín par sukúnat karte hain. Tumhárí salámatí afzún ho. 2 Main ne munásib jáná, ki un nishánon aur 'ajáib ko záhir karún jo Ḳhudá Ta'álá ne mujh par áshkárá kiye hain. 3 Us ke nishán kaise 'azím! aur us ke 'ajáib kaise muhíb hain! us kí mamlukat abadí mamlukat hai, aur us kí saltanat pusht dar pusht.

4 Main Nabúkadnazar apne ghar men mutma'inn, aur apne qasr men kámrán thá. 5 Main ne ek ḳhwáb dekhá, jis se main hirásán ho gayá, aur un tasawwurát se, jo main ne palang par kiye, aur un ḳhayálon se jo mere dimág men áe, mujhe pareshání húí. 6 Is liye main ne farmán jári kiyá ki Bábul ke tamám hakím mere huzúr házir kiye jáen, táki mujh se us ḳhwáb kí ta'bír bayán karen. 7 Chunánchi sáhir, aur najúmí, aur Kasdí, aur fálgír házir húe, aur main ne un se apne ḳhwáb ká bayán kiyá, par unhon ne us kí ta'bír mujh se bayán na kí. 8 A'ḳhirkár Dáníel mere sámne áyá, jis ká nám Beltashazzar hai, jo mere ma'búd ká bhí nám hai; us men muqaddas iláhon kí rúh hai; pas main ne us ke rúbarú ḳhwáb ká bayán kiyá, aur kahá, 9 Ai Beltashazzar, sáhiron ke sardár, chúnki main jántá hún, ki muqaddas iláhon kí rúh tujh men hai, aur ki koí ráz kí bát tere liye mushkil nahín, is liye jo ḳhwáb main ne dekhá, us kí kaifíyat aur ta'bír bayán kar. 10 Palang par mere dimág kí royá yih thí. Main ne nigáh kí, aur kiyá dekhtá hún, ki zamín ke wasat men ek niháyat únchá daraḳht hai. 11 Wuh daraḳht baṛhá aur mazbút húá, aur us kí choṭí ásmán tak pahunchí, aur wuh zamín kí intihá tak dikhái dene lagá. 12 Us ke patte ḳhúsh-numá the, aur mewa firáwán thá, aur us men sab ke liye ḳhurák thí. Maidán ke charande us ke sáye men, aur hawá ke parande us kí sháḳhon par baserá karte the, aur tamám bashar ne us se parwarish páí. 13 Main ne apne palang par apní dimágí roya par nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, kí ek nigahbán, hán, ek qudsí, ásmán se utrá. 14 Us ne baland áwáz se pukárkar yún kahá, ki Daraḳht ko káṭo; us kí sháḳhen tarásho, aur us ke patte jháṛo, aur us ká phal bakher do. Charande

us ke níche se chale jáen, aur parande us kí shákhon par se úr jáen. 15 Lekin us kí jaṛon ká kunda zamín men báqí rahne do. Hán, lohe aur támbe ke bandhan se bandhá húá maidán kí harí ghás men rahne do, aur wuh ásmán kí shabnam se tar ho, aur us ká hissa zamín kí ghás men haiwánon ke sáth ho. 16 Us ká dil insán ká dil na rahe, balki us ko haiwán ká dil diyá jáe, aur us par sát daur guzar jáen. 17 Yih hukm nigahbánon ke faisale se hai, aur yih amr qudsíon ke kahne ke mutábiq hai, táki sab zí hayát pahchán len ki Khudá Ta'álá ádmíon kí mamlukat men hukmrání kartá hai, aur jis ko cháhtá hai use detá hai, balki ádmíon men se adná ádmí ko us par qáim kartá hai. 18 Main Nabúkadnazar bádsháh ne yih khwáb dekhá hai; ai Beltashazzar, tú us kí ta'bír bayán kar, kyúnki merí mamlukat ke tamám hakím mujh se is kí ta'bír bayán nahín kar sakte; lekin tú kar saktá hai, kyúnki muqaddas iláhon kí rúh tujh men maujúd hai.

19 Tab Dániel, jis ká nám Beltashazzar hai, ek sá'at tak sarásíma rahá, aur apne khayálát men pareshán húá. Bádsháh ne us se kahá, Ai Beltashazzar, khwáb aur us kí ta'bír se tú pareshán na ho: Beltashazzar ne jawáb diyá, Ai mere khudáwand, yih khwáb tujh se kína rakkhnewálon ke liye, aur us kí ta'bír tere dushmanon ke liye ho. 20 Wuh darakht jo tú ne dekhá, ki baṛhá aur mazbút húá, jis kí choṭí ásmán tak pahunchí, aur zamín kí intihá tak dikhái detá thá, 21 jis ke patte khushnumá the, aur mewa firáwán thá, jis men sab ke liye khurák thí, jis ke sáye men maidán ke charande, aur shákhon par hawá ke parande baserá karte the; 22 ai bádsháh, wuh tú hí hai, jo baṛhá aur mazbút húá; kyúnki terí buzurgí baṛhí, aur ásmán tak pahunchí; aur terí saltanat zamín kí intihá tak. 23 Aur jo bádsháh ne dekhá ki ek nigahbán, hán, ek qudsí ásmán se utrá, aur kahne lagá, ki Darakht ko káṭ dálo, aur use barbád karo, lekin us kí jaṛon ká kunda zamín men báqí rahne do, balki use lohe aur támbe ke bandhan se bandhá húá maidán kí harí ghás men rahne do, ki wuh ásmán kí shabnam se tar ho, aur jab tak us par sát daur na guzar jáen, us ká bakhra zamín ke haiwánon ke sáth ho; 24 ai bádsháh, is kí ta'bír aur Haqq Ta'álá ká wuh hukm jo bádsháh mere khudáwand ke haqq men húá hai, yih hai, 25 ki tujhe ádmíon men se hánkkar nikál denge, aur tú maidán ke haiwánon ke sáth rahegá, aur tú bail kí tarah ghás kháegá, aur ásmán kí shabnam se tar hogá, aur tujh par sát daur guzar jáenge. Tab tujh ko ma'lúm hogá ki Khudá Ta'álá insán kí mamlukat men hukmrání kartá hai, aur use jis ko cháhtá hai detá hai. 26 Aur yih jo unhon ne hukm kiyá, ki Darakht kí jaṛon ke kunde ko báqí rahne do, us ká matlab yih hai, ki jab tú ma'lúm kar chukegá ki bádsháhí ká iqtidár ásmán kí taraf se hai, to tú apní saltanat par phir qáim ho jáegá. 27 Is liye, ai bádsháh, tere huzúr merí saláh qubúl ho, aur tú apní khatáon ko sadáqat se, aur apní badkirdárí ko miskínon par rahm karne se, dúr kar. Mumkin hai, ki is se terá itmínán ziyáda ho. 28 Yih sab kuchh Nabúkadnazar bádsháh par guzrá. 29 Ek sál ke ba'd wuh Bábul ke sháhí mahall men ṭahal rahá thá. 30 Bádsháh ne farmáyá, Kyá yih Bábul i 'azím nahín, jis ko main ne apní tawánái kí qudrat se ta'mír kiyá hai, ki dáru's saltanat, aur mere jáh o jalál ká namúna ho? 31 Bádshah yih bát kah hí rahá thá, ki ásmán se áwáz ái, ki Ai Nabúkadnazar bádsháh, tere haqq men yih fatwá hai, ki saltanat tujh se játí rahí, 32 aur tujhe ádmíon men se hánkkar nikál denge, aur tú maidán ke haiwánon ke sáth rahegá, aur bail kí tarah ghás kháegá, aur sát daur tujh par guzrenge. Tab tujh ko ma'lúm hogá ki Khudá Ta'álá ádmíon kí mamlukat men hukmrání kartá hai, aur use jis ko cháhtá hai detá hai. 33 Usí waqt Nabúkadnazar bádsháh par yih bát púrí húí, aur wuh ádmíon men se nikálá gayá, aur bailon kí tarah ghás khátá rahá, aur us ká badan ásmán kí shabnam se tar húá, yahán tak ki us ke bál 'uqáb ke paron kí mánind aur us ke nákhun parandon ke changul kí mánind baṛh gaye. 34 Aur in aiyám ke guzarne ke ba'd main Nabúkadnazar ne ásmán kí taraf ánkhen uṭháin, aur merí 'aql mujh men phir ái, aur main ne Haqq Ta'álá ká shukr kiyá, aur us Haiyu'l qaiyúm kí hamd o saná kí, jis kí

saltanat abadí, aur jis kí mamlukat pusht dar pusht hai; 35 aur zamín ke tamám báshinde náchíz gine játe hain, aur wuh ásmání lashkar aur ahl i zamín ke sáth jo kuchh cháhtá hai kartá hai, aur koí nahín jo us ká háth rok sake, yá us se kahe, ki Tú kyá kartá hai? 36 Usí waqt merí 'aql mujh men phir áí, aur merí saltanat kí shaukat ke liye merá ru'b aur dabdaba phir mujh men bahál ho gayá, aur mere mushíron aur amíron ne mujhe phir dhúndhá, aur main apní mamlukat men qáim húá, aur merí 'azmat men afzúní húí. 37 Ab main Nabúkadnazar ásmán ke bádsháh kí sitáish aur takrím o ta'zím kartá hún, kyúnki wuh apne sab kámon men rást, aur apní sab ráhon men 'ádil hai, aur jo magrúrí men chalte hain, un ko zalíl kar saktá hai.

5 Belshazzar bádsháh ne apne ek hazár umará kí barí dhúm dhám se ziyáfat kí, aur un ke sámne mainoshí kí. 2 Belshazzar ne mai se masrúr hokar hukm kiyá, ki sone aur chándí ke zurúf jo Nabúkadnazar us ká báp Yarúshalem kí haikal se nikál láyá thá, láen; táki bádsháh aur us ke umará aur us kí bíwiyán, aur haramen un men maikhwárí karen. 3 Tab sone ke zurúf ko, jo haikal se, ya'ní Khudá ke ghar se, jo Yarúshalem men hai, le gaye the, láe; aur bádsháh aur us ke umará, aur us kí bíwiyon, aur haramon ne un men mai pí. 4 Unhon ne mai pí, aur sone, aur chándí, aur pítal, aur lohe, aur lakrí, aur patthar ke buton kí hamd kí. 5 Usí waqt ádmí ke háth kí ungliyán záhir húín, aur unhon ne sham'adán ke muqábil bádsháhí mahall kí díwár ke gach par likhá, aur bádsháh ne háth ká wuh hissa jo likhtá thá dekhá. 6 Tab bádsháh ke chihre ká rang ur gayá, aur us ke khayálát us ko pareshán karne lage, yahán tak ki us kí kamar ke jor dhíle ho gaye, aur us ke ghutne ek dúsre se takráne lage. 7 Bádsháh ne chillákar kahá, ki najúmíon aur Kasdíon aur fálgíron ko házir karen. Bádsháh ne Bábul ke hakímon se kahá, ki Jo koí is nawishte ko parhe, aur us ká matlab mujh se bayán kare, argawání khil'at páegá; aur us kí gardan men zarrín tauq pahináyá jáegá, aur wuh mamlukat men tísre darje ká hákim hogá. 8 Tab bádsháh ke tamám hakím házir húe, lekin na us nawishte ko parh sake, aur na bádsháh se us ká matlab bayán kar sake. 9 Tab Belshazzar bádsháh bahut ghabráyá, aur us ke chihre ká rang ur gayá, aur us ke umará pareshán ho gaye. 10 Ab bádsháh aur us ke umará kí báten sunkar, bádsháh kí wálida jashngáh men áí, aur kahne lagí, Ai bádsháh, abad tak jítá rah; tere khayálát tujh ko pareshán na karen, aur terá chihra mutagaiyir na ho. 11 Terí mamlukat men ek shakhs hai, jis men quddús iláhon kí rúh hai, aur tere báp ke aiyám men núr, aur dánish, aur hikmat, iláhon kí hikmat kí mánind, us men páí játí thí; aur us ko Nabúkadnazar bádsháh tere báp ne sáhiron, aur najúmíon, aur Kasdíon, aur fálgíron ká sardár banáyá thá. 12 Kyúnki us men ek fázil rúh, aur dánish, aur 'aql, aur khwábon kí ta'bír aur 'uqdakushái, aur hall i mushkilát kí quwwat thí; usí Dáníel men jis ká nám bádsháh ne Beltashazzar rakkhá thá. Pas Dáníel ko bulwá; wuh matlab bataegá.

13 Tab Dáníel bádsháh ke huzúr házir kiyá gayá. Bádsháh ne Dáníel se púchhá, Kyá tú wuhí Dáníel hai, jo Yahúdáh ke asíron men se hai, jin ko bádsháh merá báp Yahúdáh se láyá? 14 Main ne terí bábat suná hai, ki iláhon kí ruh tujh men hai, aur núr, aur dánish, aur kámil hikmat tujh men hain. 15 Hakím aur najúmí mere huzúr házir kiye gaye, táki is nawishte ko parhen, aur is ká matlab mujh se bayán karen; lekin wuh is ká matlab bayán nahín kar sake. 16 Aur main ne terí b[illegible] suná hai, ki tú ta'bír aur hall i mushkilát par qádir hai. Pas agar tú is nawishte ko parhe, aur is ká matlab mujh se bayán kare, to argawání khil'at páegá, aur terí gardan men zarrín tauq pahináyá jáegá, aur tú mamlukat men tísre darje ká hákim hogá. 17 Tab Dáníel ne bádsháh ko jawáb diyá, ki Terá in'ám tere hí pás rahe, aur apná sila kisí dúsre ko de, taubhí main bádsháh ke liye is nawishte ko parhúngá, aur is ká matlab us se bayán karúngá. 18 Ai bádsháh, Khudá Ta'álá ne Nabúkadnazar tere báp ko saltanat, aur hashmat, aur shaukat, aur 'izzat bakhshí. 19 Aur us hashmat ke sabab se jo us ne use bakhshí tamám log, aur ummaten, aur ahl i lugat

us ke huzúr larzán o tarsán húe. Us ne jis ko cháhá halák kiyá, aur jis ko cháhá zinda rakkhá; jis ko cháhá sarfaráz kiyá, aur jis ko cháhá zalíl kiyá. 20 Lekin jab us kí tabí'at men ghamand samáyá, aur us ká dil gurúr se sakht ho gayá, to wuh takht i saltanat se utár diyá gayá, aur us kí hashmat játí rahí. 21 Aur wuh baní A'dam ke darmiyán se hánkkar nikál diyá gayá, aur us ká dil haiwánon ká sá baná, aur gorkharon ke sáth rahne lagá, aur use bailon kí tarah ghás khiláte the, aur us ká badan ásmán kí shabnam se tar húá, jab tak us ne ma'lúm na kiyá ki Khudá Ta'álá insán kí mamlukat men hukmrání kartá hai, aur jis ko cháhtá hai us par qáim kartá hai. 22 Lekin tú, ai Belshazzar, jo us ká betá hai, báwujúde ki tú is sab se wáqif thá, taubhí tú ne apne dil se 'ájizí na kí; 23 balki ásmán ke Khudáwand ke huzúr apne áp ko baland kiyá, aur us kí haikal ke zurúf tere pás láe, aur tú ne apne umará, aur apní bíwiyon aur haramon ke sáth un men mai-khwárí kí, aur tú ne chándí, aur sone, aur pítal, aur lohe, aur lakrí, aur patthar ke buton kí hamd kí, jo na dekhte, aur na sunte, aur na jánte hain; aur us Khudá kí tamjíd na kí, jis ke háth men terá dam hai, aur jis ke qábú men terí sab ráhen hain. 24 Pas us kí taraf se háth ká wuh hissa bhejá gayá, aur yih nawishta likhá gayá. 25 Aur wuh nawishta yih hai, MINE, MINE, TAQÍL o FARSÍN. 26 Aur us ke ma'ní yih hain, MINE; ya'ní Khudá ne terí mamlukat ká hisáb kiyá, aur use tamám kar dálá. 27 TAQÍL; ya'ní tú tarázú men tolá gayá, aur kam nikiá. 28 FARÍS; ya'ní terí mamlukat munqasim húí, aur Mádíon aur Fársíon ko dí gayí. 29 Tab Belshazzar ne hukm kiyá, aur Dáníel ko argawání khil'at pahináyá gayá, aur zarrín tauq us ke gale men dálá gayá, aur manádí karáí gayí, ki wuh mamlukat men tísre darje ká hákim ho. 30 Usí rát ko Belshazzar Kasdíon ká bádsháh qatl húá. 31 Aur Dárá Mádí ne básath baras kí 'umr men us kí saltanat hásil kí.

6 Dárá ko pasand áyá ki mamlukat par ek sau bís názim muqarrar kare, jo tamám mamlukat par hukúmat karen; 2 aur un par tín wazír hon, jin men se ek Dáníel thá, táki názim un ko hisáb den, aur bádsháh khasárat na utháe. 3 Aur chúnki Dáníel men fázil rúh thí, is liye wuh un wazíron aur názimon par sabqat le gayá, aur bádsháh ne cháhá ki use tamám mulk par mukhtár thahráe. 4 Tab un wazíron aur názimon ne cháhá, ki mulkdárí men Dáníel par qusúr sábit karen, lekin wuh koí mauqa' yá qusúr na pá sake, kyúnki wuh diyánatdár thá, aur us men koí khatá yá taqsír na thí. 5 Tab unhon ne kahá, ki Ham is Dáníel ko us ke Khudá kí sharí'at ke siwá kisí aur bát men qusúrwár na páenge. 6 Pas yih wazír aur názim bádsháh ke huzúr jama' húe, aur us se yún kahne lage, ki Ai Dárá bádsháh, abad tak jítá rah. 7 Mamlukat ke tamám wazíron, aur hákimon, aur názimon, aur mushíron, aur sardáron ne báham mashwarat kí hai, ki ek khusrawána áín muqarrar karen, aur ek imtiná'i farmán járí karen, táki, ai bádsháh, tís roz tak jo koí tere siwá kisí ma'búd yá ádmí se koí darkhwást kare, sheron kí mánd men dál diyá jáe. 8 Ab, ai bádsháh, is farmán ko qáim kar, aur nawishte par dastkhatt kar, táki tabdíl na ho, jaise Mádíon aur Fársíon ke áín, jo tabdíl nahín hote. 9 Pas Dárá bádsháh ne us nawishte aur farmán par dastkhatt kar diye. 10 Aur jab Dáníel ne ma'lúm kiyá ki us nawishte par dastkhatt ho gaye, to apne ghar men áyá, aur apní kothrí ká daricha, jo Yarúshalem kí taraf thá, kholkar din men tín martaba hasb i ma'múl ghutne tekkar Khudá ke huzúr du'á aur us kí shukrguzárí kartá rahá. 11 Tab yih log jama' húe, aur dekhá ki Dáníel apne Khudá ke huzúr du'á aur iltimás kar rahá hai. 12 Pas unhon ne bádsháh ke pás ákar us ke huzúr us ke farmán ká yún zikr kiyá, ki Ai bádsháh, kyá tú ne is farmán par dastkhatt nahín kiye, ki tís roz tak jo koí tere siwá kisí ma'búd yá ádmí se koí darkhwást kare, sheron kí mánd men dál diyá jáegá? Bádsháh ne jawáb diyá, ki Mádíon aur Fársíon ke látabdíl áín ke mutábiq yih bát sach hai. 13 Tab unhon ne bádsháh ke huzúr 'arz kí, ki Ai bádsháh, yih Dáníel, jo Yahúdáh ke asíron men se hai, na terí parwá kartá hai, aur na us imtiná'i farmán ko jis par tú ne

dastkhatt kiyá hai, khátir men látá hai, balki har roz tín bár du'á kartá hai. 14 Jab bádsháh ne yih báten suníṉ, to niháyat ranjída húá, aur us ne dil men cháhá ki Dániel ko chhuṛáe, aur súraj ḍúbne tak us ke chhuṛáne men koshish kartá rahá. 15 Phir yih log bádsháh ke huzúr faráham húe, aur bádsháh se kahne lage, ki Ai bádsháh, tú samajh le, ki Mádíon aur Fársíon ká áín yún hai, ki jo farmán aur qánún bádsháh muqarrar kare kabhí nahín badaltá. 16 Tab bádsháh ne hukm diyá aur wuh Dániel ko láe, aur sheron kí mánd men ḍál diyá: par bádsháh ne Dániel se kahá, Terá Khudá, jis kí tú hamesha 'ibádat kartá hai, tujhe chhuṛáegá. 17 Aur ek patthar lákar us mánd ke munh par rakh diyá gayá, aur bádsháh ne apní aur apne amíron kí muhr us par kar dí, táki wuh bát jo Dániel ke haqq men ṭhahráí gayí thí tabdíl na ho. 18 Tab bádsháh apne qasr men gayá, aur us ne sárí rát fáqa kiyá, aur musíqí ke sáz us ke sámne na láe, aur us kí nínd játí rahí. 19 Aur bádsháh subh bahut sawere uṭhá, aur jaldí se sheron kí mánd kí taraf chalá. 20 Aur jab mánd par pahunchá, to gamnák áwáz se Dániel ko pukárá: bádsháh ne Dániel ko khitáb karke kahá, Ai Dániel, zinda Khudá ke bande, kyá terá Khudá, jis kí tú hamesha 'ibádat kartá hai, qádir húá ki tujhe sheron se chhuṛáe? 21 Tab Dániel ne bádsháh se kahá, Ai bádsháh, abad tak jítá rah. 22 Mere Khudá ne apne firishte ko bhejá, aur sheron ke munh band kar diye, aur unhon ne mujhe zarar nahín pahuncháyá, kyúnki main us ke huzúr begunáh sábit húá; aur tere huzúr bhí, ai bádsháh, main ne khatá nahín kí. 23 Pas bádsháh niháyat shádmán húá, aur hukm diyá ki Dániel ko us mánd se nikálen. Pas Dániel us mánd se nikálá gayá, aur ma'lúm húá, ki use kuchh zarar nahín pahunchá, kyúnki us ne apne Khudá par tawakkul kiyá thá. 24 Aur bádsháh ne hukm diyá, aur wuh un shakhson ko, jinhon ne Dániel kí shikáyat kí thí, láe, aur un ke bachchon aur bíwiyon samet un ko sheron kí mánd men ḍál diyá, aur sher un par gálib áe, aur is se peshtar ki mánd kí tah tak pahunchen sheron ne un kí sab haḍḍiyán toṛ ḍálín.

25 Tab Dárá bádsháh ne sab logon aur qaumon aur ahl i lugat ko, jo rú e zamín par baste the, náma likhá; Tumhárí salámatí afzún ho. 26 Main yih farmán járí kartá hún, ki merí mamlukat ke har ek súbe ke log Dániel ke Khudá ke huzúr tarsán o larzán hon; kyúnki wuhí zinda Khudá hai, aur hamesha qáim hai, aur us kí saltanat lázawál hai, aur us kí mamlukat abad tak rahegí. 27 Wuhí chhuṛátá aur bachátá hai, aur ásmán aur zamín men wuhí nishán aur 'ajáib dikhátá hai. Usí ne Dániel ko sheron ke panjon se chhuṛáyá hai. Pas yih Dániel Dárá kí saltanat aur Khoras Fársí kí saltanat men kámyáb rahá.

7 Sháh i Bábul Belshazzar ke pahle sál men Dániel ne apne bistar par khwáb men apne sir ke dimágí khayálát kí royá dekhí. Tab us ne us khwáb ko likhá, aur un hálát ká mujmal bayán kiyá. 2 Dániel ne yún kahá, ki Main ne rát ko ek royá dekhí, aur kyá dekhtá hún, ki ásmán kí cháron hawáen samundar par zor se chalín; 3 aur samundar se chár baṛe haiwán, jo ek dúsre se mukhtalif the, nikle. 4 Pahlá sher i babar kí mánind thá, aur 'uqáb ke se bázú rakhtá thá, aur main dekhtá rahá, jab tak us ke par ukháṛe gaye, aur wuh zamín se uṭháyá gayá, aur ádmí kí tarah pánwon par khaṛá kiyá gayá, aur insán ká dil use diyá gayá. 5 Aur kyá dekhtá hún, ki ek dúsrá haiwán ríchh kí mánind hai, aur wuh ek taraf sídhá khaṛá húá, aur us ke munh men us ke dánton ke darmiyán tín pasliyán thín, aur unhon ne use kahá, ki Uṭh, aur kasrat se gosht khá. 6 Phir main ne nazar kí, aur kiyá dekhtá hún, ki ek âur haiwán tendúe kí mánind uṭhá, jis kí píṭh par parande ke se chár bázú the, aur us haiwán ke chár sir the; aur saltanat use dí gayí. 7 Phir main ne rát ko royá men dekhá, aur kyá dekhtá hún, ki chauthá haiwán haulnák, aur haibatnák, aur niháyat zabardast hai, aur us ke dánt lohe ke aur baṛe baṛe the. Wuh nigal játá aur ṭukṛe ṭukṛe kartá thá, aur jo kuchh báqí bachtá, us ko pánwon se latáṛtá thá, aur yih un sab pahle haiwánon se mukhtalif thá, aur us ke das sing the. 8 Main ne un singon par gaur se nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki un ke darmiyán se ek

aur chhoṭá sá sing niklá, jis ke áge pahlon men se tín sing jaṛ se ukháṛe gaye: aur kyá dekhtá hún, ki us sing men insán kí sí áņkhen hain, aur ek munh hai jis se ghamand kí báten nikaltí hain. 9 Mere dekhte húe takht lagáe gaye, aur Qadímu'l Aiyám baiṭh gayá. Us ká libás barf sá safed thá, aur us ke sir ke bál khális ún kí mánind the. Us ká takht ág ke shu'le kí mánind thá, aur us ke pahiye jaltí ág kí mánind the. 10 Us ke huzúr se ek átashí daryá járí thá. Hazáron hazár us kí khidmat men házir the, aur lákhon lákh us ke huzúr khaṛe the: 'adálat ho rahí thí, aur kitáben khulí thín. 11 Main dekh hí rahá thá, ki us sing kí ghamanḍ kí báton kí áwáz ke sabab se mere dekhte húe wuh haiwán márá gayá, aur us ká badan halák karke shu'lazan ág men ḍálá gayá; 12 aur báqí haiwánon kí saltanat bhí un se le lí gayí, lekin wuh ek zamána aur ek daur zinda rahe. 13 Main ne rát ko royá men dekhá, aur kyá dekhtá hún, ki ek shakhs ádamzád kí mánind ásmán ke bádalon ke sáth áyá, aur Qadímu'l Aiyám tak pahunchá: wuh use us ke huzúr láe. 14 Aur saltanat, aur hashmat, aur mamlukat use dí ayí, táki sab log aur ummaten aur ahl i lugat us kí khidmatguzárí karen: us kí saltanat abadí saltanat hai, jo játí na rahegí, aur us kí mamlukat lázawál hogí.

15 Mujh Dáníel kí rúh mere badan men malúl húí, aur mere dimág ke khayálát ne mujhe pareshán kar diyá. 16 Jo mere nazdík khaṛe the, main un men se ek ke pás gayá, aur us se in sab báton kí haqíqat daryáft kí. Pas us ne mujhe batáyá, aur in báton ká matlab samjhá diyá. 17 Yih chár baṛe haiwán chár bádsháh hain, jo zamín men barpá honge. 18 Lekin Haqq Ta'álá ke muqaddas log saltanat le lenge, aur abad tak, hán, abadu'l ábád tak us saltanat ke málik rahenge. 19 Tab main ne cháhá ki chauthe haiwán kí haqíqat samjhún, jo un sab se mukhtalif aur niháyat haulnák thá, jis ke dánt lohe ke, aur nákhun pítal ke the, jo nigaltá aur ṭukṛe ṭukṛe kartá, aur jo kuchh báqí bachtá, us ko páņwon se latáṛtá thá. 20 Aur das singon kí haqíqat jo us ke sir par the, aur us sing kí jo niklá aur jis ke áge tín gir gaye, ya'ní jis sing kí áņkhen thín, aur ek munh thá, jo baṛe ghamanḍ kí báten kartá thá, aur jis kí súrat us ke sáthiyon se ziyáda ru'bdár thí. 21 Main ne dekhá ki wuhí sing muqaddason se jang kartá, aur un par gálib átá rahá, 22 jab tak ki Qadímu'l Aiyám na áyá, aur Haqq Ta'álá ke muqaddason ká insáf na kiyá gayá, aur waqt á na pahunchá, ki muqaddas log saltanat ke málik hon. 23 Us ne kahá, ki Chauthá haiwán dunyá kí chauthí saltanat hai, jo tamám saltanaton se mukhtalif hai, aur tamám zamín ko nigal jáegí, aur use latáṛkar ṭukṛe ṭukṛe karegí. 24 Aur wuh das sing das bádsháh hain, jo us saltanat men barpá honge: aur un ke ba'd ek âur barpá hogá, aur wuh pahlon se mukhtalif hogá, aur tín bádsháhon ko zer karegá. 25 Aur wuh Haqq Ta'álá ke khiláf báten karegá, aur Haqq Ta'álá ke muqaddason ko tang karegá, aur muqarrara auqát o sharí'at ko badalne kí koshish karegá, aur wuh ek daur aur dauron aur ním daur tak us ke hawále kiye jáenge. 26 Tab 'adálat qáim hogí, aur us kí saltanat us se le lenge, ki use hamesha ke liye nest o nábúd karen. 27 Aur tamám ásmán ke níche sab mulkon kí saltanat, aur mamlukat, aur saltanat kí hashmat Haqq Ta'álá ke muqaddas logon ko bakhshí jáegí; us kí saltanat abadí saltanat hai, aur tamám mamlukaten us kí khidmatguzár aur farmánbardár hongí. 28 Yahán par yih amr tamám húá. Main Dáníel apne andeshon se niháyat ghabráyá, aur merá chihra mutagaiyir húá, lekin main ne yih bát dil hí men rakkhí.

8 Belshazzar bádsháh kí saltanat ke tísre sál men mujh ko, hán, mujh Dáníel ko ek royá nazar áí, ya'ní merí pahlí royá ke ba'd. 2 Aur main ne 'álam i royá men dekhá, aur jis waqt main ne dekhá, aisá ma'lúm húá, ki main Sosan ke qasr men thá, jo súba 'Ailám men hai. Phir main ne 'álam i royá hí men dekhá, ki main daryá e U'láí ke kanáre par hún. 3 Tab main ne áņkh uṭhákar nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki daryá ke pás ek menḍhá khaṛá hai, jis ke do sing hain. Donon sing únche the, lekin ek dúsre se baṛá thá, aur baṛá dúsre ke ba'd niklá thá. 4 Main ne us menḍhe ko dekhá, ki magrib o shimál o junúb kí taraf sing

mánta thá, yahán tak ki na koí jánwar us ke sámne khaṛá ho saká, aur na koí us se chhuṛá saká; par wuh jo kuchh cháhtá thá kartá thá, yahán tak ki wuh bahut baṛá ho gayá. 5 Aur main soch hí rahá thá, ki ek bakrá maghrib kí taraf se ákar tamám rú e zamín par aisá phirá, ki zamín ko bhí na chhúá, aur us bakre kí donon ánkhon ke darmiyán ek 'ajíb síng thá. 6 Aur wuh us do síngwále meṇḍhe ke pás, jise main ne daryá ke kanáre khaṛá dekhá, áyá, aur apne zor ke qahr se us par hamlaáwar húá. 7 Aur main ne dekhá ki wuh meṇḍhe ke qaríb pahunchá, aur us ká gazab us par bhaṛká, aur us ne meṇḍhe ko márá, aur us ke donon síng toṛ ḍále, aur meṇḍhe men us ke muqábale kí táb na thí. Pas us ne use zamín par paṭak diyá, aur use latáṛá, aur koí na thá ki meṇḍhe ko us se chhuṛá sake. 8 Aur wuh bakrá niháyat buzurg húá, aur jab wuh niháyat zoráwar húá, to us ká baṛá síng ṭúṭ gayá, aur us kí jagah chár 'ajíb síng ásmán kí cháron hawáon kí taraf nikle. 9 Aur un men se ek se ek chhoṭá síng niklá, jo junúb aur mashriq aur jalálí mulk kí taraf beniháyat baṛh gayá; 10 aur wuh baṛhkar ajrám i falak tak pahunchá; aur us ne ba'z ajrám i falak aur sitáron ko zamín par girá diyá, aur un ko latáṛá. 11 Balki us ne ajrám ke farmánrawá tak apne áp ko baland kiyá; aur us se dáimí qurbání ko chhín liyá, aur us ká maqdis girá diyá. 12 Aur ajrám khatákárí ke sabab se dáimí qurbání samet us ke hawála kiye gaye, aur us ne sachchái ko zamín par paṭak diyá, aur wuh kámyábí ke sáth yún hí kartá rahá. 13 Tab main ne ek qudsí ko kalám karte suná, aur dúsre qudsí ne usí qudsí se, jo kalám kartá thá, púchhá, ki Dáimí qurbání aur wírán karnewálí khatákárí kí royá jis men maqdis aur ajrám páemál hote hain, kab tak rahegí? 14 Aur us ne mujh se kahá, ki Do hazár tín sau shám o subh tak; us ke ba'd maqdis pák kiyá jáegá.

15 Phir yún húá, ki jab main, Dáníel, ne yih royá dekhí, aur us kí ta'bír kí fikr men thá, to kyá dekhtá hún, ki mere sámne koí insánsúrat khaṛá hai. 16 Aur main ne U'láí men se ádmí kí áwáz suní, jis ne baland áwáz se kahá, Ai Jabráíl, is shakhs ko is royá ke ma'ní samjhá de. 17 Chunánchi wuh jahán main khaṛá thá nazdík áyá, aur us ke áne se main ḍar gayá, aur munh ke bal girá: par us ne mujh se kahá, Ai ádamzád, samajh le, ki yih royá ákhirí zamáne kí bábat hai. 18 Aur jab wuh mujh se báten kar rahá thá, main gahrí nínd men munh ke bal zamín par paṛá thá: lekin us ne mujhe pakaṛkar sídhá khaṛá kiyá, 19 aur kahá, ki Dekh, main tujhe samjháungá, ki qahr ke ákhir men kyá hogá, kyúnki yih amr ákhirí muqarrara waqt kí bábat hai. 20 Jo meṇḍhá tú ne dekhá, us ke donon síng Mádí aur Fárs ke bádsháh hain. 21 Aur wuh jasím bakrá Yúnán ká bádsháh hai, aur us kí ánkhon ke darmiyán ká baṛá síng pahlá bádsháh hai. 22 Aur us ke ṭúṭ jáne ke ba'd, us kí jagah jo chár aur nikle, wuh chár saltanaten hain, jo us kí qaum men qáim hongí, lekin un ká iqtidár us ká sá na hogá. 23 Aur un kí saltanat ke ákhirí aiyám men, jab khatákár log hadd tak pahunch jáenge, to ek turshrú aur ramzshinás bádsháh barpá hogá. 24 Yih baṛá zabardast hogá; lekin apní quwwat se nahín; aur 'ajíb tarah se barbád karegá, aur barománd hogá, aur kám karegá, aur zoráwaron aur muqaddas logon ko halák karegá; 25 aur apní chaturáí se aise kám karegá ki us kí fitrat ke mansúbe us ke háth men khúb anjám páenge, aur dil men baṛá ghamand karegá, aur sulh ke waqt men bahuteron ko halák karegá: wuh bádsháhon ke bádsháh se bhí muqábala karne ke liye uṭh khaṛá hogá, lekin beháth hiláe hí shikast kháegá. 26 Aur yih subh o shám kí royá jo bayán húí, yaqíní hai, lekin tú is royá ko band kar rakh, kyúnki is ká 'iláqa bahut dúr ke aiyám se hai. 27 Aur mujh Dáníel ko gash áyá, aur main chand roz tak bímár paṛá rahá; phir main uṭhá aur bádsháh ká kár o bár karne lagá; aur main royá se pareshán thá, lekin is ko koí na samjhá.

9 Dárá bin Akhasúerus, jo Mádíon kí nasl se thá, aur Kasdíon kí mamlukat par bádsháh muqarrar húá, us ke pahle sál men, 2 ya'ní us kí saltanat ke pahle sál men, main, Dáníel ne kitábon men un barason ká hisáb samjhá, jin kí bábat KHUDÁWAND ká kalám Yarmiyáh nabí par názil húá, ki Yarúshalem kí

barbádí par sattar baras púre guzrenge. 3 Aur main ne Ḳhudáwand Ḳhudá kí taraf rukh kiyá, aur main minnat aur munáját karke aur roza rakhkar aur ṭáṭ oṛhkar aur rákh par baiṭhkar us ká tálib húá. 4 Aur main ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá se du'á kí, aur iqrár kiyá, aur kahá, ki Ai Ḳhudáwand, 'azím aur muhíb Ḳhudá, tú apne farmánbardár mahabbat rakhnewálon ke liye apne 'ahd o rahm ko qáim rakhtá hai; 5 ham ne gunáh kiyá, ham bargashta húe, ham ne sharárat kí, ham ne bagáwat kí, balki ham ne tere ahkám o áín ko tark kiyá hai; 6 aur ham tere ḳhidmatguzár nabíon ke shanawá nahín húe, jinhon ne terá nám lekar hamáre bádsháhon aur umará se, aur hamáre bápdádá aur mulk ke sab logon se kalám kiyá. 7 Ai Ḳhudáwand, sadáqat tere liye hai, aur ruswáí hamáre liye, jaise ab Yahúdáh ke logon, aur Yarúshalem ke báshindon, aur dúr o nazdík ke tamám baní Isráíl ke liye hai, jin ko tú ne tamám mamálik men hánk diyá, kyúnki unhon ne tere ḳhiláf gunáh kiyá. 8 Ai Ḳhudáwand, ruswáí hamáre liye hai; hamáre bádsháhon, hamáre umará, aur hamáre bápdádá ke liye, kyúnki ham tere gunahgár húe. 9 Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá rahím o gafúr hai, agarchi ham ne us se bagáwat kí. 10 Ham Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí áwáz ke shanawá nahín húe, ki us kí sharí'at par, jo us ne apne ḳhidmatguzár nabíon kí ma'rifat hamáre liye muqarrar kí, 'amal karen. 11 Hán, tamám baní Isráíl ne terí sharí'at ko torá, aur bargashtagí iḳhtiyár kí, táki terí áwáz ke shanawá na hon: is liye wuh la'nat aur qasam, jo Ḳhudá ke ḳhádim Músá kí tauret men marqúm hain, ham par púrí húín, kyúnki ham us ke gunahgár húe. 12 Aur us ne jo kuchh hamáre aur hamáre qázíon ke ḳhiláf, jo hamárí 'adálat karte the, farmáyá thá, ham par balá e 'azím lákar sábit kar dikháyá, kyúnki jo kuchh Yarúshalem se kiyá gayá, wuh tamám jahán men aur kahín nahín húá. 13 Jaisá Músá kí tauret men marqúm hai, yih tamám musíbat ham par áí, taubhí ham ne Ḳhudáwand apne Ḳhudá se iltijá na kí, ki ham apní badkirdárí se báz áte, aur terí sachchái ko pahchánte. 14 Is liye Ḳhudáwand ne balá ko nigáh men rakkhá, aur us ko ham par názil kiyá: kyúnki Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá apne sab kámon men jo wuh kartá hai sádiq hai, lekin ham us kí áwáz ke shanawá na húe. 15 Aur ab, ai Ḳhudáwand, hamáre Ḳhudá, jo zoráwar bázú se apne logon ko mulk i Misr se nikál láyá, aur apne liye nám paidá kiyá, jaisá áj ke din hai; ham ne gunáh kiyá, ham ne sharárat kí. 16 Ai Ḳhudáwand, main terí minnat kartá hún, ki tú apní tamám sadáqat ke mutábiq apne qahr o gazab ko apne shahr Yarúshalem ya'ní apne koh i muqaddas se mauqúf kar: kyúnki hamáre gunáhon aur hamáre bápdádá kí badkirdárí ke sabab se Yarúshalem aur tere log apne sab ás páswálon ke nazdík já e malámat húe. 17 Pas ab, ai hamáre Ḳhudá, apne ḳhádim kí du'á aur iltimás sun, aur apne chihre ko apní hí ḳhátir apne maqdis par jo wírán hai jalwagar farmá. 18 Ai mere Ḳhudá, kán lagákar sun, aur ánkhen kholkar hamáre wíránon ko aur us shahr ko jo tere nám se kahlátá hai dekh, ki ham tere huzúr apní rástbází par nahín, balki terí beniháyat rahmat par takiya karke munáját karte hain. 19 Ai Ḳhudáwand, sun; ai Ḳhudáwand, mu'áf farmá; ai Ḳhudáwand, sun le aur kuchh kar; ai mere Ḳhudá, apne nám kí ḳhátir der na kar, kyúnki terá shahr aur tere log tere hí nám se kahláte hain.

20 Aur jab main yih kahtá aur du'á kartá, aur apne aur apní qaum Isráíl ke gunáhon ká iqrár kartá thá, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke huzúr apne Ḳhudá ke koh i muqaddas ke liye munáját kar rahá thá; 21 hán, main du'á men yih kah hí rahá thá, ki wuhí shaḳhs, Jabráíl, jise main ne shurú' men royá men dekhá thá, hukm ke mutábiq tezparwází kartá húá áyá, aur shám kí qurbání guzránne ke waqt ke qaríb mujhe chhúá; 22 aur us ne mujhe samjháyá, aur mujh se báten kín, aur kahá, Ai Dáníel, main ab is liye áyá hún, ki tujhe dánish o fahm baḳhshún. 23 Terí munáját ke shurú' hí men hukm sádir húá, aur main áyá hún ki tujhe batáún, kyúnki tú bahut 'azíz hai. Pas tú gaur kar, aur royá ko samajh le. 24 Tere logon aur tere muqaddas shahr ke liye sattar

hafte muqarrar kiye gaye, ki khatákárí aur gunáh ká khátima ho jáe, badkirdárí ká kaffára diyá jáe, abadí rástbází qáim ho, royá o nubuwwat par muhr ho, aur páktarín maqám mamsúh kiyá jáe. 25 Pas tú ma'lúm kar aur samajh le, ki Yarúshalem kí bahálí aur ta'mír ká hukm sádir hone se mamsúh farmánrawá tak sát hafte aur básath hafte honge: tab phir bázár ta'mír kiye jáenge, aur fasíl banái jáegí, magar musíbat ke aiyám men. 26 Aur básath hafton ke ba'd wuh mamsúh qatl kiyá jáegá, aur us ká kuchh na rahegá: aur ek bádsháh áegá, jis ke log shahr aur maqdis ko mismár karenge; aur us ká anjám goyá túfán ke sáth hogá, aur ákhir tak laráí rahegí; barbádí muqarrar ho chukí hai. 27 Aur wuh ek hafte ke liye bahuton se 'ahd qáim karegá, aur nisf hafte men zabíhe aur hadye mauqúf karegá, aur fasílon par ujárnewálí makrúhát rakkhí jáengí, yahán tak ki barbádí kamál ko pahunch jáegí, aur wuh balá jo muqarrar kí gayí hai us ujárnewále par wáqi' hogí.

10 Sháh i Párs Khoras ke tísre sál men Dániel par, jis ká nám Beltashazzar rakkhá gayá, ek bát záhir kí gayí, aur wuh bát sach aur barí lashkarkashí kí thí, aur us ne us bát par gaur kiyá, aur us royá ká bhed samjhá. 2 Main Dániel un dinon men tín hafton tak mátam kartá rahá. 3 Na main ne lazíz khána kháyá, na gosht aur mai ne mere munh men dakhl páyá, aur na main ne tel malá jab tak ki púre tín hafte guzar na gaye. 4 Aur pahle mahíne kí chaubíswín táríkh ko, jab main bare daryá ya'ní daryá e Dajlah ke kanáre par thá, 5 main ne ánkh uthákar nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki ek shakhs katání pairáhan pahine, aur U'fáz ke khális sone ká patká kamar par bándhe khará hai. 6 Us ká badan zabarjad kí mánind, aur us ká chihra bijlí sá thá, aur us kí ánkhen átashí chirágon kí mánind thín. Us ke bázú aur pánw rangat men chamakte húe pítal se the, aur us kí áwáz ambóh ke shor kí mánind thí. 7 Main Dániel hí ne yih royá dekhí, kyúnki mere sáthíon ne royá na dekhí, lekin un par barí kapkapí tárí húí, aur wuh apne áp ko chhipáne ko bhág gaye. 8 So main akelá rah gayá, aur yih barí royá dekhí, aur mujh men táb na rahí; kyúnki merí tázagí pazhmurdagí se badal gayí, aur merí táqat játí rahí. 9 Par main ne us kí áwáz aur báten sunín, aur main us kí áwáz aur báten sunte waqt munh ke bal bhárí nínd men par gayá, aur merá munh zamín kí taraf thá. 10 Aur dekh, ek háth ne mujhe chhúá, aur mujhe ghutnon aur hatheliyon par bitháyá. 11 Aur us ne mujh se kahá, Ai Dániel, 'azíz mard, jo báten main tujh se kahtá hún, samajh le, aur sídhá khará ho já, kyúnki ab main tere pás bhejá gayá hún. Aur jab us ne mujh se yih bát kahí, to main kánptá húá khará ho gayá. 12 Tab us ne mujh se kahá, Ai Dániel, khauf na kar, kyúnki jis roz se tú ne dil lagáyá ki samjhe, aur apne Khudá ke huzúr 'ájizí kare, terí báten suní gayín, aur terí báton ke sabab se main áyá hún. 13 Par Fárs kí mamlukat ke muwakkil ne ikkís din tak merá muqábala kiyá. Phir Míkáel, jo muqarrab firishton men se hai, merí madad ko pahunchá, aur main sháhán i Fárs ke pás ruká rahá. 14 Par ab main is liye áyá hún, ki jo kuchh tere logon par ákhirí aiyám men áne ko hai, tujhe us kí khabar dún, kyúnki hanoz yih royá zamána e daráz ke liye hai. 15 Aur jab us ne yih báten mujh se kahín, main sir jhukákar khámosh ho rahá. 16 Tab kisí ne, jo ádamzád kí mánind thá, mere honthon ko chhúá, aur main ne munh kholá, aur jo mere sámne khará thá, us se kahá, Ai khudáwand, is royá ke sabab se mujh par gam ká hujúm hai, aur main nátawán hún. 17 Pas yih khádim apne khudáwand se kyúnkar hamkalám ho saktá hai? Pas main bi'lkull betáb o bedam ho gayá. 18 Tab ek aur ne, jis kí súrat ádmí kí sí thí, ákar mujhe chhúá, aur mujh ko taqwíyat dí; 19 aur us ne kahá, Ai 'azíz mard, khauf na kar; terí salámatí ho, mazbút o tawáná ho. Aur jab us ne mujh se yih kahá, to main ne tawánái páí, aur kahá, Ai mere khudáwand, farmá, kyúnki tú hí ne mujhe quwwat bakhshí hai. 20 Tab us ne kahá, Kyá tú jántá hai ki main tere pás kis liye áyá hún? Aur ab

main Fárs ke muwakkil se laṛne ko wápas játá húṉ, aur mere játe hí Yúnán ká muwakkil áegá. 21 Lekin jo kuchh sachchái kí kitáb meṉ likhá hai, tujhe batátá húṉ, aur tumháre muwakkil Míkáel ke siwá is meṉ merá koí madadgár nahíṉ hai.

11 Aur Dárá Mádí kí saltanat ke pahle sál meṉ main hí us ko qáim karne aur taqwíyat dene ko khaṛá húá.

2 Aur ab main tujh ko haqíqat batátá húṉ. Fárs meṉ abhí tín bádsháh aur barpá honge, aur chauthá un sab se ziyáda daulatmand hogá, aur jab wuh apní daulat se taqwíyat páegá, to sab ko Yúnán kí saltanat ke khiláf ubháregá. 3 Lekin ek zabardast bádsháh barpá hogá, jo baṛe tasallut se hukmrán hogá, aur jo kuchh cháhegá karegá. 4 Aur us ke barpá hote hí us kí saltanat ko zawál áegá, aur ásmán kí cháron hawáon kí atráf par taqsím ho jáegí; lekin na us kí nasl ko milegí, aur na us ká sá iqbál báqí rahegá, balki wuh saltanat jaṛ se ukhaṛ jáegí, aur gairon ke liye hogí. 5 Aur sháh i junúb zor pakṛegá; aur us ke umará meṉ se ek us se ziyáda iqtidár o ikhtiyár hásil karegá; aur us kí saltanat bahut baṛí hogí. 6 Aur chand sál ke ba'd wuh ápas meṉ mel karenge, kyúnki sháh i junúb kí beṭí sháh i shimál ke pás áegí, táki ittiḥád qáim ho; lekin us meṉ quwwat i bázú na rahegí, aur na wuh bádsháh qáim rahegá, na us ká iqtidár; balki un aiyám meṉ wuh apne báp aur apne lánewálon aur taqwíyat denewále samet tark kí jáegí. 7 Lekin us kí jaṛon kí ek shákh se ek shakhs us kí jagah barpá hogá. Wuh sipahsálár hokar sháh i shimál ke qil'e meṉ dákhil hogá, aur un par hamla karegá, aur gálib áegá, 8 aur un ke buton aur dhálí húí múraton ko sone chándí ke qímatí zurúf samet asír karke Misr ko le jáegá; aur chand sál tak sháh i shimál se dastbardár rahegá. 9 Phir wuh sháh i junúb kí mamlukat meṉ dákhil hogá, par apne mulk ko wápas jáegá. 10 Lekin us ke beṭe barangekhta honge jo baṛá lashkar jama' karenge, aur wuh chaṛhái karke phailegá, aur guzar jáegá; aur wuh lauṭkar us ke qil'e tak laṛenge; 11 aur sháh i junúb gazabnák hokar niklegá, aur sháh i shimál se jang karegá; aur wuh baṛá lashkar lekar áegá, aur wuh baṛá lashkar us ke hawále kar diyá jáegá. 12 Aur jab wuh lashkar paráganda kar diyá jáegá, to us ke dil meṉ ghamand samáegá. Wuh lákhon ko giráegá, lekin gálib na áegá. 13 Aur sháh i shimál phir hamla karegá aur pahle se ziyáda lashkar jama' karegá. Aur chand sál ke ba'd bahut se lashkar o mál ke sáth phir hamlaáwar hogá. 14 Aur un dinon meṉ bahutere sháh i junúb par chaṛhái karenge, aur terí qaum ke qazzák bhí uṭhenge, ki us royá ko púrá kareṉ; par wuh gir jáenge. 15 Chunánchi sháh i shimál áegá, aur damdama bándhegá, aur hasín shahr le legá: aur junúb kí táqat qáim na rahegí, aur us ke chída mardon meṉ muqábale kí táb na hogí. 16 Aur hamlaáwar jo kuchh cháhegá karegá, aur koí us ká muqábala na kar sakegá. Wuh us jalálí mulk meṉ qiyám karegá, aur us ke háth meṉ tabáhí hogí. 17 Aur wuh yih iráda karegá, ki apní mamlukat kí tamám shaukat ke sáth us meṉ dákhil ho, aur sádiq us ke sáth honge; wuh kámyáb hogá, aur wuh use jawán kuṉwárí degá, ki us kí barbádí ká bá'is ho; lekin yih tadbír qáim na rahegí, aur us ko is se kuchh fáida na hogá. 18 Phir wuh bahrí mamálik ká rukh karegá, aur bahut se le legá: lekin ek sardár us kí malámat ko mauqúf karegá, balki use usí ke sir par dálegá. 19 Tab wuh apne mulk ke qil'on kí taraf muṛegá, lekin ṭhokar khákar gir paṛegá, aur ma'dúm ho jáegá. 20 Aur us kí jagah ek aur barpá hogá, jo us khúbsúrat mamlukat meṉ khirájgír ko bhejegá, lekin wuh chand roz meṉ beqahr o jang hí halák ho jáegá. 21 Phir us kí jagah ek pájí barpá hogá, jo saltanat kí 'izzat ká haqqdár na hogá, lekin wuh nágahán áegá, aur cháplúsí karke mamlukat par qábiz ho jáegá. 22 Aur wuh sailáb i afwáj ko apne sámne ragedegá, aur shikast degá, aur amír i 'ahd ko bhí na chhoṛegá. 23 Aur jab us ke sáth 'ahd o paimán ho jáegá, to dagábází karegá, kyúnki wuh barhegá aur ek qalíl jamá'at kí madad se iqtidár hásil karegá. 24 Aur

aiyám i amn men mulk ke zarkhez maqámát men dákhil hogá, aur jo kuchh us ko bápdádá aur un ke ábá o ajdád se na húá thá kar dikháegá. Wuh ganímat aur lút aur mál un men taqsím karegá, aur kuchh 'arse tak mazbút qil'on ke khiláf mansúbe bándhegá. 25 Wuh apne zoráwar dil ko ubháregá, ki barí fauj ke sáth sháh i junúb par hamla kare; aur sháh i junúb niháyat bará aur zabardast lashkar lekar us ke muqábale ko niklegá, par wuh na thahregá; kyúnki wuh us ke khiláf mansúbe bándhenge. 26 Balki jo us ká diyá kháte hain wuhí use shikast denge, aur us kí fauj parágandá hogí, aur bahut se qatl honge. 27 Aur in dinon bádsháhon ke dil sharárat kí taraf máil honge; wuh ek hí dastarkhwán par baithkar jhúth bolenge: par kámyábí na hogí; kyúnki khátima muqarrara waqt par hogá. 28 Tab wuh bahut sí ganímat lekar apne mulk ko wapás jáegá; aur us ká dil 'ahd i muqaddas ke khiláf hogá; aur wuh apní marzí púrí karke apne mulk ko wápas jáegá. 29 Muqarrara waqt par wuh phir junúb kí taraf khurúj karegá; lekin yih hamla pahle kí mánind na hogá; 30 kyúnki ahl i Kittím ke jaház us ke muqábale ko niklenge, aur wuh ranjída hokar muregá; aur 'ahd i muqaddas par us ká gazab bharkegá, aur wuh us ke mutábiq 'amal karegá, balki wuh murkar un logon se jo 'ahd i muqaddas ko tark karenge ittifáq karegá. 31 Aur afwáj us kí madad karengí, aur wuh muhkam maqdis ko nápák aur dáimí qurbání ko mauqúf karenge, aur ujárnewálí makrúh chíz ko us men nasb karenge. 32 Aur wuh 'ahd i muqaddas ke khiláf sharárat karnewálon ko khushámad karke bargashta karegá; lekin apne Khudá ko pahchánnewále taqwíyat pákar kuchh kar dikháenge. 33 Aur wuh jo logon men ahl i dánish hain bahuton ko ta'lím denge, lekin wuh kuchh muddat tak talwár aur ág aur asírí aur lútmár se tabáhhál rahenge. 34 Aur jab tabáhí men parenge, to un ko thorí sí madad se taqwíyat pahunchegí, lekin bahutere khushámadgoí se un men á milenge. 35 Aur ba'z ahl i fahm tabáhhál honge, táki pák o sáf aur barráq ho jáen, jab tak ákhirí waqt na á jáe; kyúnki yih muqarrara waqt tak multawí hai. 36 Aur bádsháh apní marzí ke mutábiq chalegá, aur takabbur karegá, aur sab ma'búdon se bará banegá, aur Haqq Ta'álá ke khiláf bahut sí hairatangez báten kahegá, aur iqbálmand hogá, yahán tak ki qahr kí taskín ho jáegí; kyúnki jo kuchh muqarrar ho chuká hai, wáqi' hogá. 37 Wuh apne bápdádá ke ma'búdon kí parwá na karegá, aur na 'auraton kí margúba ko, aur na kisí âur ma'búd ko mánegá, balki apne áp hí ko sab se bálá jánegá, 38 aur apne makán par ma'búd i hisár kí ta'zím karegá: aur jis ma'búd ko us ke bápdádá na jánte the, soná aur chándí aur qímatí patthar aur nafís hadye dekar us kí takrím karegá. 39 Wuh begána ma'búd kí madad se muhkam qil'on par hamla karegá; jo us ko qubúl karenge, un ko barí 'izzat bakhshegá: aur bahuton par hákim banáegá, aur rishwat men mulk ko taqsím karegá. 40 Aur khátima ke waqt men sháh i junúb us par hamla karegá, aur sháh i shimál rath aur sawár aur bahut se jaház lekar girdbád kí mánind us par charh áegá, aur mamálik men dákhil hokar sailáb kí mánind guzregá. 41 Aur jalálí mulk men bhí dákhil hogá, aur bahut se maglúb ho jáenge; lekin Adom aur Moáb aur baní 'Ammon ke kháss log us ke háth se chhurá liye jáenge. 42 Wuh dígar mamálik par bhí háth chaláegá: aur mulk i Misr bhí bach na sakegá. 43 Balki wuh sone chándí ke khazánon aur Misr kí tamám nafís chízon par qábiz hogá: aur Lúbí aur Kúshí bhí us ke hamrikáb honge. 44 Lekin mashriqí aur shimálí atráf se afwáhen use pareshán karengí, aur wuh bare gazab se niklegá, ki bahuton ko nest o nábúd kare. 45 Aur wuh shándár muqaddas pahár aur samundar ke darmiyán sháhí khaime lagáegá; lekin us ká khátima ho jáegá, aur koí us ká madadgár na hogá.

12

1 Aur us waqt Míkáel muqarrab firishta, jo terí qaum ke farzandon kí himáyat ke liye khará hai uthegá, aur wuh aisí taklíf ká waqt hogá, ki ibtidá e aqwám se us waqt tak kabhí na húá hogá. Aur us waqt

tere logon men se har ek jis ká nám kitáb men likhá hogá rihái páegá. 2 Aur jo khák men so rahe hain, un men se bahutere jág uthenge; ba'z hayát i abadí ke liye, aur ba'z ruswáí aur zillat i abadí ke liye. 3 Aur ahl i dánish núr i falak kí mánind chamkenge, aur jin ki koshish se bahutere sádiq ho gaye, sitáron kí mánind abadu'l ábád tak raushan honge. 4 Lekin tú, ai Dáníel, in báton ko band kar rakh, aur kitáb par ákhirí zamáne tak muhr lagá de. Bahutere is kí taftísh o tahqíq karenge, aur dánish afzún hogí.

5 Phir main Dáníel ne nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki do shakhs âur khare the, ek daryá ke is kanáre par, dúsrá daryá ke us kanáre par. 6 Aur ek ne us shakhs se, jo katání libás pahine thá, aur daryá ke pání par khará thá, púchhá, ki In 'ajáib ke anjám tak kitní muddat hai? 7 Aur main ne suná ki us shakhs ne, jo katání libás pahine thá, jo daryá ke pání par khará thá, donon háth ásmán kí taraf uthákar Haiyu'l qaiyúm kí qasam khái, aur kahá, ki Ek daur aur daur aur ním daur; aur jab wuh muqaddas logon ke iqtidár ko nest kar chukenge, to yih sab kuchh púrá ho jáegá. 8 Aur main ne suná, par samajh na saká. Tab main ne kahá, Ai mere khudáwand, in ká anjám kiyá hogá? 9 Us ne kahá, Ai Dáníel, tú apní rah le, kyúnki yih báten ákhirí waqt tak band o sar ba muhr rahengí. 10 Aur bahut log pák kiye jáenge, aur sáf o barráq honge; lekin sharír sharárat karte rahenge, aur shariron men se koí na samjhegá, par dánishwar samjhenge. 11 Aur jis waqt se dáimí qurbání mauqúf kí jáegí, aur wuh ujárnewálí makrúh chíz nasb kí jáegí, ek hazár do sau nauwe din honge. 12 Mubárak hai wuh jo ek hazár tín sau paintís roz tak intizár kartá hai. 13 Par tú apní rah le, jab tak ki muddat púrí na ho, kyúnki tú árám karegá, aur aiyám ke ikhtitám par apní mirás men uth khará hogá.

HU'SÍ'A

1 Sháhán i Yahúdáh 'Uzziyáh, aur Yútám, aur A'khaz, aur Hizqiyáh, aur sháh i Isráíl Yarubi'ám bin Yúás ke aiyám men KHUDÁWAND ká kalám Húsí'a bin Bairí par názil húá.

2 Jab KHUDÁWAND ne shurú' men Húsí'a kí ma'rifat kalám kiyá, to us ko farmáyá, ki Já, ek badkár bíwí aur badkárí kí aulád apne liye le; kyúnki mulk ne KHUDÁWAND ko chhorkar barí badkárí kí hai. 3 Pas us ne jákar Jumar bint Dibláim ko liyá; wuh hámila húí, aur betá paidá húá. 4 Aur KHUDÁWAND ne use kahá, Us ká nám Yazra'el rakh; kyúnki main 'anqaríb hí Yáhú ke gharáne se Yazra'el ke khún ká badla lúngá, aur Isráíl ke gharáne kí saltanat ko tamám karúngá, 5 aur usí waqt Yazra'el kí wádí men Isráíl kí kamán torúngá. 6 Aur wuh phir hámila húí, aur betí paidá húí. Aur KHUDÁWAND ne use farmáyá, ki Us ká nám Lóruhámah rakh; kyúnki main Isráíl ke gharáne par phir rahm na karúngá, ki un ko mu'áf karún. 7 Lekin Yahúdáh ke gharáne par rahm karúngá, aur main KHUDÁWAND un ká Khudá un ko rihái dúngá, aur un ko kamán, aur talwár, aur laráí, aur ghoron, aur sawáron ke wasíle se nahín chhuráúngá. 8 Aur Loruhámah ká dúdh chhuráne ke ba'd wuh phir hámila húí, aur betá paidá húá. 9 Aur us ne farmáyá, ki Us ká nám Lo-'ammí rakh; kyúnki tum mere log nahín ho, aur main tumhárá nahín húngá.

10 Taubhí baní Isráíl daryá kí ret kí mánind beshumár o beqiyás honge; aur jahán un se yih kahá játá thá, ki Tum mere log nahín ho, Zinda Khudá ke farzand kahláenge. 11 Aur baní Yahúdáh aur baní Isráíl báham faráham honge, aur apne liye ek hí sardár muqarrar karenge,

aur is mulk se khurúj karenge; kyúnki Yazra'el ká din 'azím hogá.

2 Apne bháiyon se, 'Ammí kaho; aur apní bahinon se, Ruhámah.

2 Tum apní mán se hujjat karo; kyúnki na wuh merí bíwí hai, aur na main us ká shauhar hún: ki wuh apní badkárí apne sámne se, aur apní zinákárí apne pistánon se dúr kare; 3 aisá na ho ki main use beparda kar dún, aur us tarah dál dún jis tarah wuh apní paidáish ke din thí, aur us ko biyábán aur khushk zamín kí mánind banákar piyás se már dálún. 4 Main us ke bachchon par rahm na karúngá, kyúnki wuh halálzáda nahín hain. 5 Un kí mán ne chhinálá kiyá: un kí wálida ne rúsiyáhí kí; kyúnki us ne kahá, Main apne yáron ke píchhe jáúngí, jo mujh ko roṭí, pání, aur úní aur katání kapṛe, aur rogan o sharbat dete hain. 6 Is liye, dekho, main us kí ráh kánṭon se band karúngá, aur us ke sámne díwár baná dúngá, táki use rásta na mile. 7 Aur wuh apne yáron ke píchhe jáegí, par un se já na milegí; aur un ko ḍhúnḍhegí, par na páegí: tab wuh kahegí, Main apne pahle shauhar ke pás wápas jáúngí; kyúnki merí wuh hálat ab se bihtar thí. 8 Kyúnki us ne na jáná ki main hí ne use galla o mai aur rogan diyá, aur sone chándí kí firáwání bakhshí, jis ko unhon ne Ba'l par kharch kiyá. 9 Is liye main apná galla fasl ke waqt aur apní mai ko us ke mausim men wápas le lúngá, aur apne úní aur katání kapṛe, jo us kí satarposhí karte, chhín lúngá. 10 Ab main us kí fáhishagarí us ke yáron ke sámne fásh karúngá, aur koí us ko mere háth se nahín chhuṛáegá. 11 'Aláwa is ke main us kí tamám khushíon, aur jashnon, aur naye chánd aur sabt ke aiyám, aur tamám mu'aiyan 'ídon ko mauqúf karúngá. 12 Aur main us ke angúr aur anjír ke darakhton ko jin kí bábat us ne kahá hai, Yih merí ujrat hai jo mere yáron ne mujhe dí hai, barbád karúngá, aur un ko jangal banáúngá, aur janglí jánwar un ko kháenge. 13 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Main use Ba'lím ke aiyám ke liye sazá dúngá, jin men us ne un ke liye bakhúr jaláyá; jab wuh báliyon aur zewaron se árásta hokar apne yáron ke píchhe gayí, aur mujhe bhúl gayí. 14 Taubhí main use farefta kar lúngá, aur biyábán men lákar us se tasallí kí báten kahúngá. 15 Aur wahán se us ke tákistán use dúngá, aur 'Akúr kí wádí bhí, táki wuh ummed ká darwáza ho, aur wuh wahán gáyá karegí, jaise apní jawání ke aiyám men, aur mulk i Misr se nikal áne ke dinon men gáyá kartí thí. 16 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Tab wuh mujhe I'shí kahegí, aur phir Ba'lí na kahegí. 17 Kyúnki main Ba'lím ke nám us ke munh se dúr karúngá, aur phir kabhí un ká nám na liyá jáegá. 18 Tab main un ke liye janglí jánwaron aur hawá ke parandon, aur zamín par rengnewálon se 'ahd karúngá: aur kamán, aur talwár, aur laṛáí ko mulk se nest karúngá, aur logon ko amn aur amán se leṭne ká mauqa' dúngá. 19 Aur tujhe apní abadí námzad karúngá; hán, tujhe sadáqat aur 'adálat aur shafaqat o rahmat se apní námzad karúngá. 20 Main tujhe wafádárí se apní námzad banáúngá; aur tú KHUDÁWAND ko pahchánegí. 21 Aur us waqt main sunúngá, KHUDÁWAND farmátá hai: main ásmán kí sunúngá, aur ásmán zamín kí sunegá; 22 aur zamín anáj, aur mai, aur tel kí sunegí, aur wuh Yazra'íl kí sunenge. 23 Aur main us ko us sarzamín men apne liye boúngá, aur Lorúhámah par rahm karúngá, aur Lo'ammí se kahúngá, Tum mere log ho; aur wuh kahenge, Ai hamáre Khudá.

3 KHUDÁWAND ne mujhe farmáyá, Já, us 'aurat se jo apne yár kí piyárí aur badkár hai, mahabbat rakh, jis tarah ki KHUDÁWAND baní Isráíl se jo gairma'búdon par nigáh karte hain, aur kishmish ke kulche cháhte hain mahabbat rakhtá hai. 2 So main ne use pandrah rupaye, aur deṛh khomar jau dekar apne liye mol liyá, 3 aur us se kahá, Tú muddat i daráz tak mujh par qaná'at karegí, aur harámkárí se báz rahegí, aur kisí dúsre kí bíwí na banegí, aur main bhí tere liye yún hí rahúngá. 4 Kyúnki baní Isráíl bahut dinon tak bádsháh, aur hákim, aur qurbání, aur sutún, aur afod, aur tiráfím ke bagair rahenge:

5 is ke ba'd baní Isráíl rujú' láenge, aur KHUDÁWAND apne Khudá ko aur apne bádsháh Dáúd ko dhúndhenge; aur ákhirí dinon men darte húe KHUDÁWAND aur us kí mihrbání ke tálib honge.

4 Ai baní Isráíl, KHUDÁWAND ká kalám suno; kyúnki is mulk ke rahnewálon se KHUDÁWAND ká jhagrá hai; kyúnki yih mulk rástí o shafaqat, aur Khudáshinásí se khálí hai. 2 Badzabání, 'ahdshikaní, aur khúnrezí, aur chorí, aur harámkárí ke siwá âur kuchh nahín hotá; wuh zulm karte hain, aur khún par khún hotá hai. 3 Is liye mulk mátam karegá, aur us ke tamám báshinde janglí jánwaron aur hawá ke parandon samet nátawán ho jáenge, balki samundar kí machhliyán bhí gáib ho jáengí. 4 Taubhí koí dúsre ke sáth bahs na kare, aur na koí use ilzám de; kyúnki tere log un kí mánind hain jo káhin se bahs karte hain. 5 Is liye tú din ko gir paregá, aur tere sáth nabí bhí rát ko giregá, aur main terí mán ko tabáh karúngá. 6 Mere log 'adam i ma'rifat se halák húe; chúnki tú ne ma'rifat ko radd kiyá, is liye main bhí tujh ko radd karúngá, táki tú mere huzúr káhin na ho; aur chúnki tú apne Khudá kí sharí'at ko bhúl gayá hai, is liye main bhí terí aulád ko bhúl jáúngá. 7 Jún jún wuh firáwán húe mere khiláf ziyáda gunáh karne lage; pas main un kí hashmat ko ruswáí se badal dálúngá. 8 Wuh mere logon ke gunáh par guzrán karte hain, aur un kí badkirdárí ke árzúmand hain. 9 Pas jaisá logon ká hál waisá hí káhinon ká hál hogá; main un kí rawish kí sazá, aur un ke a'mál ká badla un ko dúngá. 10 Chúnki un ko KHUDÁWAND ká khayál nahín, is liye wuh kháenge, par ásúda na honge; wuh badkárí karenge, lekin ziyáda na honge. 11 Badkárí, aur mai, aur nayí mai se basírat játí rahtí hai. 12 Mere log apne káth ke putle se suwál karte hain, un ká lath un ko jawáb detá hai; kyúnki badkárí kí rúh ne un ko gumráh kiyá hai, aur apne Khudá kí panáh ko chhorkar badkárí karte hain. 13 Paháron kí chotiyon par wuh qurbáníán guzránte hain, aur tílon par aur balút o chinár o batam ke níche bakhúr jaláte hain; kyúnki un ká sáya achchhá hai; pas bahú betiyán badkárí kartí hain. 14 Jab tumhárí bahú betiyán badkárí karengí, to main un ko sazá na dúngá; kyúnki wuh áp hí badkáron ke sáth khalwat men játe hain; aur kasbíon ke sáth qurbáníán guzránte hain; pas jo log dánish se khálí hain, barbád kiye jáenge. 15 Ai Isráíl, agarchi tú badkárí kare, taubhí aisá na ho ki Yahúdáh bhí gunahgár ho; tum Jiljál men na áo, aur Bait A'wan par na jáo, aur KHUDÁWAND kí hayát kí qasam na kh// áo. 16 Kyúnki Isráíl ne sarkash bachhiyá kí mánind sarkashí kí hai; ab KHUDÁWAND un ko kusháda jagah men barre kí mánind charáegá. 17 Ifráím buton se mil gayá hai; use chhor do. 18 Wuh maikhwárí se ser hokar badkárí men mashgúl hote hain, us ke hákim ruswáídost hain. 19 Hawá ne use apne dáman men uthá liyá; wuh apní qurbáníon se sharminda honge.

5 Ai káhino, yih bát suno; ai baní Isráíl kán lagáo; ai bádsháh ke gharáne, suno, is liye ki fatwá tum par hai; kyúnki tum Misfáh men phandá, aur Tabúr par dám bane ho. 2 Bágí khúnrezí men garq hain; lekin main un sab kí tádíb karúngá. 3 Main Ifráím ko jántá hún, aur Isráíl bhí mujh se chhipá nahín; kyúnki, ai Ifráím, tú ne badkárí kí hai; Isráíl najis húá. 4 Un ke a'mál un ko Khudá kí taraf rujú' nahín hone dete; kyúnki badkárí kí rúh un men maujúd hai, aur wuh KHUDÁWAND ko nahín jánte. 5 Aur fakhr i Isráíl us ke munh par gawáhí detá hai, aur Isráíl aur Ifráím apní badkirdárí men girenge, aur Yahúdáh bhí un ke sáth giregá. 6 Wuh apne rewaron aur gallon ke wasíle se KHUDÁWAND ke tálib honge, lekin us ko na páenge; wuh un se dúr ho gayá hai. 7 Unhon ne KHUDÁWAND ke sáth bewafáí kí; kyúnki un se ajnabí bachche paidá húe; ab ek mahíne ká 'arsa un kí jáedád samet un ko khá jáegá.

8 Jibi'ah men qarná phúnko, aur Rámah men turhí; Bait A'wan men lalkáro, ki Ai Binyamín, khabardár, píchhe dekh. 9 Tádíb ke din

Ifráím wírán hogá: jo kuchh yaqínan honewálá hai, main ne Isráílí qabáil ko jatá diyá hai. 10 Yahúdáh ke umará sarhaddon ko sarkánewálon kí mánind hain; main un par apná qahr pání kí tarah undelúngá. 11 Ifráím mazlúm aur fatwá se dabá hai, kyúnki us ne taqlíd par qaná'at kí. 12 Pas main Ifráím ke liye kírá húngá, aur Yahúdáh ke gharáne ke liye ghun. 13 Jab Ifráím ne apní bímárí, aur Yahúdáh ne apne zaḳhm ko dekhá, to Ifráím Asúr ko gayá aur us muḳhálif bádsháh ko da'wat dí, lekin wuh na tum ko shifá de saktá hai, aur na tumháre zaḳhm ká indimál kar saktá hai. 14 Kyúnki main Ifráím ke liye sher i babar aur baní Yahúdáh ke liye jawán sher kí mánind húngá; main, hán, main hí pháṛúngá, aur chalá jáúngá; main uṭhá le jáúngá, aur koí chhuṛánewálá na hogá. 15 Main rawána húngá aur apne maskan ko chalá jáúngá, jab tak ki wuh apne gunáhon ká iqrár karke mere chihre ke tálib na hon; wuh apní musíbat men baṛí sargarmí se mere tálib honge.

6 A'o, ham Ḳhudáwand kí taraf rujú' karen; kyúnki usí ne pháṛá hai, aur wuhí ham ko shifá baḳhshegá; usí ne márá hai, aur wuhí hamárí marhampaṭṭí karegá. 2 Wuh do roz ke ba'd ham ko hayát i táza baḳhshegá, aur tísre roz uṭhá khaṛá karegá, aur ham us ke huzúr zindagí basar karenge. 3 A'o, ham daryáft karen, aur Ḳhudá ke 'irfán men taraqqí karen; us ká zuhúr subh kí mánind yaqíní hai, aur wuh hamáre pás barsát kí mánind, ya'ní áḳhirí barsát kí mánind jo zamín ko seráb kartí hai, áegá.

4 Ai Ifráím, main tujh se kyá karún? Ai Yahúdáh, main tujh se kyá karún? kyúnki tumhárí neki subh ke bádal aur shabnam kí mánind jald játí rahtí hai. 5 Is liye main ne un ko nabíon ke wasíle se káṭ ḍálá, aur apne kalám se qatl kiyá hai; aur merá 'adl núr kí mánind chamaktá hai. 6 Kyúnki main qurbání nahín balki rahm pasand kartá hún, aur Ḳhudáshinásí ko sokhtaní qurbánion se ziyáda cháhtá hún. 7 Lekin wuh 'ahdshikan ádmíon kí mánind hain; unhon ne wahán mujh se bewafáí kí hai. 8 Jili'ád badkirdárí kí bastí hai; wuh ḳhúnálúda hai. 9 Jis tarah se rahzanon ke gol kisí ádmí kí ghát men baiṭhte hain, usí tarah káhinon kí guroh Sikm kí ráh men qatl kartí hai; hán, unhon ne badkárí kí hai. 10 Main ne Isráíl ke gharáne men ek haulnák chíz dekhí; Ifráím men badkárí páí játí hai, aur Isráíl najis ho gayá. 11 Ai Yahúdáh, tere liye bhí kaṭáí ká waqt muqarrar hai, jab main apne logon ko asírí se wápas láúngá.

7 Jab main Isráíl ko shifá baḳhshne ko thá, to Ifráím kí badkirdárí aur Sámariya kí sharárat záhir húí, kyúnki wuh dagá karte the: andar chor ghus áe hain, aur báhar ḍákúon ká gol lúṭ rahá hai. 2 Wuh yih nahín sochte ki mujhe un kí sárí sharárat ma'lúm hai; ab un ke a'mál ne, jo mujh par 'ayán hain, un ko gher liyá hai. 3 Wuh bádsháh ko apní sharárat aur umará ko daroggoí se ḳhush karte hain. 4 Wuh sab ke sab badkár hain; wuh us tanúr kí mánind hain jis ko nánbáí garm kartá hai, aur áṭá gúndhne ke waqt se ḳhamír uṭhne tak ág bhaṛkáne se báz rahtá hai. 5 Hamáre bádsháh ke jashn ke roz umará to garmí e mai se bímár húe, aur wuh ṭhaṭṭhebázon ke sáth betakalluf húá. 6 Ghát men baiṭhe un ke dil tanúr kí mánind hain: un ká qahr rát bhar sulagtá rahtá hai; wuh subh ke waqt ág kí mánind bhaṛaktá hai. 7 Wuh sab ke sab tanúr kí mánind dahakte hain, aur apne qázíon ko khá játe hain; un ke sab bádsháh máre gaye, un men koí na rahá jo mujh se du'á kare. 8 Ifráím dúsre logon se mil jul gayá; Ifráím ek chapátí hai jo ulṭáí na gayí. 9 Ajnabí us kí tawánáí ko nigal gaye, aur us ko ḳhabar nahín; aur bál safed hone lage, par wuh beḳhabar hai. 10 Aur faḳhr i Isráíl us ke munh par gawáhí detá hai, taubhí wuh Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí taraf rujú' nahín láe, aur báwujúd is sab ke us ke tálib nahín húe. 11 Ifráím bewuqúf o bedánish fáḳhta hai; wuh Misr kí duháí dete, aur Asúr ko játe hain. 12 Jab wuh jáenge, to main un par apná jál phailá dúngá; un ko hawá ke parandon kí mánind níche utárúngá, aur jaisá un kí jamá'at sun chukí

hai, un kí tádíb karúngá. 13 Un par afsos! kyúnki wuh mujh se áwára ho gaye; wuh barbád hon! kyúnki wuh mujh se bágí húe; agarchi main un ká fidya dená cháhtá hún, wuh mere khiláf daroggoí karte hain. 14 Aur wuh huzúr i qalab ke sáth mujh se faryád nahín karte, balki apne bistaron par pare chilláte hain; wuh anáj aur mai ke liye to jama' ho játe hain, par mujh se bágí rahte hain. 15 Agarchi main ne un kí tarbiyat kí, aur un ko qawí bázú kiyá, taubhí wuh mere haqq men badandeshí karte hain. 16 Wuh rujú' hote hain, par Haqq Ta'álá kí taraf nahín; wuh dagá denewálí kamán kí mánind hain; un ke umará apní zabán kí gustákhí ke sabab se tah i teg honge; is se mulk i Misr men un kí hansí hogí.

8 Turhí apne munh se lagá. Wuh 'uqáb kí tarah KHUDÁWAND ke ghar par tút pará hai: kyúnki unhon ne mere 'ahd se tajáwuz kiyá, aur merí sharí'at ke khiláf chale. 2 Wuh mujhe yún pukárte hain, ki Ai hamáre Khudá, ham baní Isráíl tujhe pahchánte hain. 3 Isráíl ne bhaláí ko tark kar diyá: dushman us ká píchhá karenge. 4 Unhon ne bádsháh muqarrar kiye, par merí taraf se nahín; unhon ne umará ko thahráyá hai, aur main ne un ko na jáná; unhon ne apne sone chándí se but banáe, táki nest o nábúd hon. 5 Ai Sámariya, terá bachhrá mardúd hai; merá qahr un par bharká hai; wuh kab tak gunáh se pák na honge? 6 Kyúnki yih bhí Isráíl hí kí kartút hai; kárígar ne us ko banáyá hai, wuh Khudá nahín; Sámariya ká bachhrá yaqínan tukre tukre kiyá jáegá. 7 Beshakk unhon ne hawá boí, wuh girdbád kátenge; us men danthal na niklegá, na us kí bálon se galla paidá hogá, aur agar paidá bhí ho, to ajnabí use chat kar jáenge. 8 Isráíl nigla gayá; ab wuh qaumon ke darmiyán nápasandída bartan kí mánind honge. 9 Kyúnki wuh tanhá gorkhar kí mánind Asúr ko chale gaye hain; Ifráím ne ujrat par yár buláe. 10 Agarchi unhon ne qaumon ko ujrat dí hai, taubhí ab main un ko jama' karúngá; aur wuh bádsháh o umará ke bojh se gamgín honge. 11 Chúnki Ifráím ne gunahgárí ke liye bahut sí qurbángáhen banáín, is liye wuh qurbángáhen us kí gunahgárí ká bá'is húín. 12 Agarchi main ne apní sharí'at ke ahkám ko un ke liye hazárhá bár likhá, par wuh un ko ajnabí khayál karte hain. 13 Wuh mere hadyon kí qurbánion ke liye gosht guzránte aur kháte hain; lekin KHUDÁWAND un ko qubúl nahín kartá; ab wuh un kí badkirdárí ko yád karegá, aur un ko un ke gunáhon kí sazá degá; wuh Misr ko wápas jáenge. 14 Isráíl ne apne kháliq ko farámosh karke butkháne banáe hain; aur Yahúdáh ne bahut se hasín shahr ta'mír kiye hain: lekin main us ke shahron par ág bhejúngá, aur wuh un ke qasron ko bhasam kar degí.

9 Ai Isráíl, dúsrí qaumon kí tarah khushí o shádmání na kar, kyúnki tú ne apne Khudá se bewafáí kí hai; tú ne har ek khalíhán men ujrat talásh kí hai. 2 Khalíhán aur mai ke hauz un kí parwarish ke liye káfí na honge, aur nayí mai kifáyat na karegí. 3 Wuh KHUDÁWAND ke mulk men na basenge; balki Ifráím Misr ko wápas jáegá, aur wuh Asúr men nápák chízen kháenge. 4 Wuh mai ko KHUDÁWAND ke liye na tapáenge, aur wuh us ke maqbúl na honge: un kí qurbánián un ke liye nauhagaron kí rotí kí mánind hongí; un ko khánewále nápák honge: kyúnki un kí rotiyán un hí kí bhúk ke liye hongí; aur KHUDÁWAND ke ghar men dákhil na hongí. 5 Majma' e muqaddas ke roz, aur KHUDÁWAND kí 'íd ke roz kyá karoge? 6 Kyúnki wuh tabáhí ke khauf se chale gaye, lekin Misr un ko sametegá; Mof un ko dafn karegá; un kí chándí ke achchhe khazánon par bichchhú bútí qábiz hogí; un ke khaimon men kánte ugenge. 7 Sazá ke din á gaye, jazá ká waqt á pahunchá; Isráíl ko ma'lúm ho jáegá: ki us kí badkirdárí kí kasrat aur 'adáwat kí ziyádatí ke bá'is nabí bewuqúf hai, rúhání ádmí díwána hai. 8 Ifráím mere Khudá kí taraf se nigahbán hai: nabí apní tamám ráhon men chirímár ká jál hai, wuh apne Khudá ke ghar men 'adáwat hai. 9 Unhon ne apne áp ko nihâyat kharáb kiyá, jaisá Jibi'ah ke aiyám men húá thá; wuh un kí badkirdárí ko yád kareg aur un ke gunáhon kí sazá degá

10 Main ne Isráíl ko biyábání angúron kí mánind páyá; tumháre bápdádá ko anjír ke pahle pakke phal kí mánind dekhá, jo darakht ke pahle mausim men lagá ho; lekin wuh Ba'l Fagúr ke pás gaye, aur apne áp ko us bá'is i ruswáí ke liye makhsús kiyá, aur apne us mahbúb kí mánind makrúh húe. 11 Ahl i Ifráím kí shaukat parande kí mánind ur jáegí; wiládat o hámila ká wujúd un men na hogá, aur qarár i haml mauqúf ho jáegá. 12 Agarchi wuh apne bachchon ko pálen, taubhí main un ko chhín lúngá, táki koí ádmí báqí na rahe; kyúnki jab main bhí un se dúr ho jáún to un kí hálat qábil i afsos hogí! 13 Ifráím ko main dekhtá hún ki wuh Súr kí tarah nafís jagah men lagáyá gayá; lekin Ifráím apne bachchon ko qátil ke sámne le jáegá. 14 Ai KHUDÁWAND, un ko de; tú un ko kyá degá? Un ko asqát i haml aur khushk pistán de. 15 Un kí sárí sharárat Jiljál men hai; hán, wahán main ne un se nafrat kí; un ki bada'málí ke sabab se main un ko apne ghar se nikál dúngá; aur phir un se mahabbat na rakkhúngá; un ke sab umará bágí hain. 16 Baní Ifráím tabáh ho gaye; un kí jar súkh gayí; un ke hán aulád na hogí; aur agar aulád ho bhí, to main un ke piyáre bachchon ko halák karúngá. 17 Merá Khudá un ko radd kar degá, kyúnki wuh us ke shinawá nahín húe: aur wuh aqwám i 'álam men áwára phirenge.

10 Isráíl lahlaháti ták hai, jis men phal lagá; jis ne apne phal kí kasrat ke mutábiq bahut sí qurbángáhen ta'mír kín, aur apní zamín kí khúbí ke mutábiq achchhe achchhe sutún banáe. 2 Un ká dil dagábáz hai; ab wuh mujrim thahrenge; wuh un ke mazbahon ko dháegá, aur un ke sutúnon ko toregá. 3 Yaqínan ab wuh kahenge, Hamárá koí bádsháh nahín; kyúnki jab ham KHUDÁWAND se nahín darte, to bádsháh hamáre liye kyá kar saktá hai? 4 Un kí báten bátil hain; wuh 'ahd o paimán men jhúthí qasam kháte hain; is liye balá aisí phút niklegí, jaise khet kí regháriyon men indráyan. 5 Bait A'wan kí bachhiyon ke sabab se Sámariya ke báshinde khaufzada honge; kyúnki wahán ke log us par mátam karenge, aur wahán ke káhin bhí, jo us kí guzashta shaukat ke sabab se shádmán the. 6 Is ko bhí Asúr men le jákar us mukhálif bádsháh kí nazr karenge: Ifráím nidámat uthácgá, aur Isráíl apní mashwarat se khajil hogá. 7 Sámariya ká bádsháh kat gayá hai; wuh páni par tairtí shákh kí mánind hai. 8 Aur A'wan ke únche maqám, jo Isráíl ká gunáh hain, barbád kiye jáenge: aur un ke mazbahon par kánte aur úntkatáre ugenge; aur wuh paháron se kahenge, Ham ko chhipá lo, aur tílon se kahenge, Ham par á giro. 9 Ai baní Isráíl, tum Jibi'ah ke aiyám se gunáh karte áe: wuh wahín thahre rahe, táki laráí Jibi'ah men badkirdáron kí nasl tak na pahunche. 10 Main jab cháhún un ko sazá dúngá; aur jab main un ke do gunáhon kí sazá dúngá, to log un par hujúm karenge. 11 Ifráím sadhái húí bachhiyá hai, jo dáoná pasand kartí hai; aur main ne us kí khushnumá gardan ko dareg kiyá; lekin main Ifráím par sawár bitháúngá; Yahúdáh hal chaláegá, aur Ya'qúb dhele toregá. 12 Apne liye sadáqat se tukhmrezí karo, shafaqat se fasl káto, aur apní uftáda zamín men hal chaláo; kyúnki ab mauqa' hai ki tum KHUDÁWAND ke tálib ho, táki wuh áe, aur rástí ko tum par barsáe. 13 Tum ne sharárat ká hal chaláyá, badkirdárí kí fasl kátí, aur jhúth ká phal kháyá: kyúnki tú ne apní rawish men apne baháduron ke amboh par takiya kiyá. 14 Is liye tere logon ke khiláf hangáma barpá hogá, aur tere sab qil'e mismár kiye jáenge, jis tarah Shalman ne laráí ke din Bait Arbel ko mismár kiyá thá, jab ki mán apne bachchon samet tukre tukre ho gayí. 15 Tumhárí beniháyat sharárat ke sabab se Baitel men tumhárá yihí hál hogá; sháh i Isráíl 'alá's sabáh bi'lkull faná ho jáegá.

11 Jab Isráíl abhí bachcha hí thá, main ne us se mahabbat rakkhí, aur apne bete ko Misr se buláyá. 2 Unhon ne jis qadr un ko buláyá, usí qadr wuh dúr hote gaye; unhon ne Ba'lím ke liye qurbáníán guzránín, aur

taréshí húí múraton ke liye bakhúr jaláyá. 3 Main ne baní Ifráím ko chalná sikháyá; main ne un ko god men uṭháyá; lekin unhon ne na jáná ki main hí ne un ko ṣihhat bakhshí. 4 Main ne un ko insání rishton aur mahabbat kí ḍoriyon se khenchá; main un ke haqq men un kí gardan par se júá utárnewálon kí mánind húá, aur main ne un ke áge khána rakkhá. 5 Wuh phir mulk i Misr men na jáenge; balki Asúr un ká bádsháh hogá, kyúnki wuh wápas áne se inkár karte hain. 6 Talwár un ke shahron par á paregí, aur un ke arbangon ko khá jáegí, aur yih un hí kí mashwarat ká natíja hogá. 7 Kyúnki mere log mujh se bargashtagí par ámáda hain; báwujúde kí unhon ne un ko buláyá, ki Haqq Ta'álá kí taraf rujú' láen, lekin kisí ne na cháhá ki us kí tamjíd kare. 8 Ai Ifráím, main tujh se kyúnkar dastbardár ho jáún? ai Isráíl, main tujhe kyúnkar tark karún? main kyúnkar tujhe Adamah kí mánind karún, aur Zaboím kí mánind banáún? merá dil mujh men pech kháta hai; merí shafaqat maujzan hai. 9 Main apne qahr kí shiddat ke mutábiq 'amal nahín karúngá; main hargiz Ifráím ko halák na karúngá; kyúnki main insán nahín, Khudá hún; tere darmiyán sukúnat karnewálá Quddús; aur main qahr ke sáth nahín áúngá. 10 Wuh Khudáwand kí pairawí karenge, jo sher i babar kí tarah garjegá; kyúnki wuh garjegá, aur us ke farzand magrib kí taraf se kánpte húe áenge. 11 Wuh Misr se parande kí tarah aur Asúr ke mulk se kabútar kí mánind kánpte húe áenge, aur main un ko un ke gharon men basáúngá, Khudáwand farmátá hai.

12 Ifráím ne daroggoí se, aur Isráíl ke gharáne ne makkárí se mujh ko gherá hai; lekin Yahúdáh ab tak Khudá ke sáth, hán, us Quddús wafádár ke sáth hukmrán hai.

12 Ifráím hawá, chartá hai, wuh púrabí hawá ke píchhe daurtá hai; wuh mutawátir jhúṭh par jhúṭh boltá, aur zulm kartá hai; wuh Asúríon se 'ahd o paimán karte, aur Misr ko tel bhejte hain. Khudáwand ká Yahúdáh ke sáth bhí jhagrá hai, aur Ya'qúb kí rawish ke mutábiq us ko sazá degá; aur us ke a'mál ke muwáfiq us ko jazá degá. 3 Us ne rihm men apne bháí kí eṛí pakṛí, aur wuh apní tawánáí ke aiyám men Khudá se kushtí laṛá; 4 hán, wuh firishte se kushtí laṛá aur gálib áyá; us ne rokar munáját kí; us ne use Baitel men páyá, aur wahán wuh us se hamkalám húá; 5 ya'ní Khudáwand Rabb u'l afwáj; Yahowáh us kí yádgár hai. 6 Pas tú apne Khudá kí taraf rujú' lá; nekí aur rástí par qáim, aur hamesha apne Khudá ká ummedwár rah.

7 Wuh saudágar hai, aur dagá kí tarázú us ke háth men hai; wuh zulmdost hai. 8 Ifráím to kahtá hai, Main daulatmand hún, aur main ne bahut sá mál hásil kiyá hai; merí sárí kamáí men badkirdárí ká gunáh na páenge. 9 Lekin main mulk i Misr se Khudáwand terá Khudá hún; main phir tujh ko 'íd i muqaddas ke aiyám ke dastúr par khaimon men basáúngá. 10 Main ne to nabíon se kalám kiyá, aur royá par royá dikháí; aur nabíon ke wasíle se tashbíhát isti'mál kín. 11 Yaqínan Jil'ád men badkirdárí hai; wuh bi'lkull batálat hain; wuh Jiljál men bail qurbán karte hain; un kí qurbángáhen khet kí regháriyon par ke túdon kí mánind hain. 12 Aur Ya'qúb Arám kí zamín ko bhág gayá; hán, Isráíl bíwí kí khátir naukar baná; us ne bíwí kí khátir chaupání kí. 13 Ek nabí ke wasíle se Khudáwand Isráíl ko Misr se nikál láyá, aur nabí hí ke wasíle se wuh mahfúz rahá. 14 Ifráím ne bare sakht gazabangez kám kiye; is liye us ká khún usí kí gardan par hogá, aur us ká Khudáwand us kí malámat usí ke sir par láegá.

13 Ifráím ke kalám men haibat thí; wuh Isráíl ke darmiyán sarfaráz kiyá gayá; lekin Ba'l ke sabab se gunahgár hokar faná ho gayá. 2 Aur ab wuh gunáh par gunáh karte hain; unhon ne apne liye chándí kí ḍhálí húí múraten banáín, aur apní fahmíd ke mutábiq but taiyár kiye, jo sab ke sab kárígaron ká kám hain; wuh un kí bábat kahte hain, Jo log qurbání guzránte hain, bachhron ko chúmen. 3 Is liye wuh subh ke bádal aur shabnam kí mánind jald játe rahenge, aur

bhúsí kí mánind, jis ko bagolá khalihán par se uṛá le játá hai, aur us dhuwen kí mánind jo dúdkash se nikaltá hai. 4 Lekin main mulk i Misr hí se KHUDÁWAND terá Khudá hún; aur mere siwá tú kisí ma'búd ko nahín jántá thá, kyúnki mere siwá koí aur naját denewálá nahín hai. 5 Main ne biyábán men ya'ní khushk zamín men terí khabargírí kí. 6 Wuh apní charágáhon men ser húe; aur ser hokar un ke dil men ghamand samáyá, aur mujhe bhúl gaye. 7 Is liye main un ke liye sher i babar kí mánind húá; chíte kí mánind ráh men un kí ghát men baiṭhúngá. 8 Main us ríchhní kí mánind, jis ke bachche chhíne gaye hon, un se dochár húngá, aur un ke dil ká parda chák karke sher i babar kí tarah un ko wahín nigal jáúngá; dashti darande un ko pháṛ dálenge. 9 Ai Isráíl, yihí terí halákat hai, ki tú merá ya'ní apne madadgár ká mukhálif baná. 10 Ab terá bádsháh kahán hai, ki tujhe tere sab shahron men bacháe? aur tere qází kahán hain, jin kí bábat tú kahtá thá, ki Mujhe bádsháh aur umará 'ináyat kar? 11 Main ne apne qahr men tujhe bádsháh diyá, aur gazab se use uṭhá liyá. 12 Ifráím kí badkirdárí bándh rakkhí gayí, aur us ke gunáh zakhíre men jama' kiye gaye. 13 Wuh goyá dard i zih men mubtalá hogá; wuh bedánish farzand hai; ab munásib hai ki wiládatgáh men der na kare. 14 Main un ko pátál ke qábú se naját dúngá; main un ko maut se chhuṛáúngá: ai maut, terí wabá kahán hai? ai pátál, terí halákat kahán hai? main hargiz rahm na karúngá. 15 Agarchi wuh apne bháiyon men baromand ho, taubhí púrabí hawá áegí, KHUDÁWAND ká dam biyábán se áegá, aur us ká sotá súkh jáegá; aur us ká chashma khushk ho jáegá; wuh sab margúb zurúf ká khazána lúṭ legá. 16 Sámariya apne jurm kí sazá páegá; kyúnki us ne apne Khudá se bagáwat kí hai; wuh talwár se gir jáenge; un ke bachche pára pára honge, aur bárdáron ke peṭ chák kiye jáenge.

14 Ai Isráíl, KHUDÁWAND apne Khudá kí taraf rujú' lá; kyúnki tú apní badkirdárí ke sabab se gir gayá hai. 2 KHUDÁWAND kí taraf rujú' láo, aur kaho, Hamárí tamám badkirdárí ko dúr kar, aur fazl se ham ko qubúl farmá; tab ham apne labon se qurbánián guzránenge. 3 Asúr ham ko nahín bacháegá; ham ghoṛon par sawár nahín honge, aur apní dastkárí ko khudá na kahenge: kyúnki yatímon par rahm karnewálá tú hí hai. 4 Main un kí bargashtagí ká chára karúngá, main kushádadilí se un se mahabbat rakkhúngá: kyúnki merá qahr un par se ṭal gayá hai. 5 Main Isráíl ke liye os kí mánind húngá: wuh sosan kí tarah phúlegá, aur Lubnán kí tarah apní jaṛen phailáegá. 6 Us kí ḍáliyán phailengí, aur us men zaitún ke darakht kí khúbsúratí, aur Lubnán kí sí khushbú hogí. 7 Us ke zer i sáya rahnewále bahál ho jáenge; wuh gehún kí mánind tar o táza, aur ták kí mánind shigufta honge; un kí shuhrat Lubnán kí mai kí sí hogí. 8 Ifráím kahegá, Ab mujhe buton se kyá kám? Main, KHUDÁWAND ne us kí suní hai, aur us par nigáh karúngá; main sarsabz saro kí mánind hún; tú mujh hí se baromand húá. 9 Dánishmand kaun hai, ki wuh yih báten samjhe? aur dúrandesh kaun hai, jo in ko jáne? kyúnki KHUDÁWAND kí ráhen rást hain, aur sádiq un men chalenge; lekin khatákar un men gir paṛenge.

YU'EL

1 KHUDÁWAND ká kalám jo Yúel bin Fatúel par názil húá:

2 Ai búṛho suno, ai zamín ke sab báshindo, kán lagáo. Kyá tumháre yá tumháre bápdádá ke aiyám meṉ kabhí aisá húá? 3 Tum apní aulád se is ká tazkira karo, aur tumhárí aulád apní aulád se, aur un kí aulád apní nasl se bayán kare. 4 Ki jo kuchh ṭiḍḍiyoṉ ke ek gol se bachá, use dúsrá gol nigal gayá, aur jo kuchh dúsre se bachá, use tísrá gol chaṭ kar gayá, aur jo kuchh tísre se bachá, use chauthhá gol khá gayá. 5 Ai matwálo, jágo aur mátam karo; ai mainoshí karnewálo, nayí mai ke liye chilláo; kyúṉki wuh tumháre muṉh se chhin gayi hai. 6 Kyúṉki mere mulk par ek qaum chaṛh áí hai, jis ke log zoráwar aur beshumár haiṉ, un ke dánt sher i babar ke se haiṉ, aur un kí ḍáṛheṉ sherní kí sí haiṉ. 7 Unhoṉ ne mere tákistán ko ujáṛ ḍálá, aur mere anjír ke daraḳhtoṉ ko toṛ ḍálá hai: unhoṉ ne i n ko bi'lkull chhíl chhálkar pheṉk diyá; un kí ḍáliyáṉ safed nikal áíṉ. 8 Tum mátam karo, jis tarah dulhan apní jawání ke shauhar ke liye ṭáṭ oṛhkar mátam kartí hai. 9 Nazr kí qurbání aur tapáwan KHUDÁWAND ke ghar se mauqúf ho gaye; KHUDÁWAND ke ḳhidmatguzár káhin mátam karte haiṉ. 10 Khet ujaṛ gaye, zamín mátam kartí hai, kyúṉki galla ḳharáb ho gayá, nayí mai ḳhatm ho gayí, aur raugan zá'i ho gayá. 11 Ai kisáno, ḳhajálat uṭháo; ai tákistán ke bágbáno, nauha karo; kyúṉki gehúṉ, aur jau, aur maidán ke taiyár khet barbád ho gaye. 12 Ták ḳhushk ho gayí, anjír ká daraḳht murjhá gayá, anár aur khajúr aur seb ke daraḳht, háṉ, maidán ke tamám daraḳht murjhá gaye: aur baní Ádam se ḳhushí játí rahí. 13 Ai káhino, kamareṉ kaskar mátam karo; ai mazbah par ḳhidmat karnewálo, wáwailá karo; ai mere Ḳhudá ke ḳhádimo, áo, rát bhar ṭáṭ oṛho, kyúṉki nazr kí qurbání aur tapáwan tumháre Ḳhudá ke ghar se mauqúf ho gaye. 14 Roze ke liye ek din muqaddas karo, muqaddas mahfil faráham karo, buzurgoṉ aur mulk ke tamám báshindoṉ ko KHUDÁWAND apne Ḳhudá ke ghar meṉ jama' karke us se faryád karo. 15 Us roz par afsos! kyúṉki KHUDÁWAND ká roz nazdík hai, wuh Qádir i mutlaq kí taraf se baṛí halákat kí mánind áegá. 16 Kyá hamárí áṉkhoṉ ke sámne rozí mauqúf nahíṉ húí, aur hamáre Ḳhudá ke ghar se ḳhushí o shádmání játí nahíṉ rahí? 17 Bíj ḍheloṉ ke níche saṛ gayá, gallaḳháne ḳhálí paṛe haiṉ, khatte toṛ ḍále gaye, kyúṉki khetí súkh gayí. 18 Jánwar kaise karáhte haiṉ! gáe bail ke galle pareshán haiṉ, kyúṉki un ke liye charágáh nahíṉ hai; háṉ, bheṛoṉ ke galle bhí nest ho gaye haiṉ. 19 Ai KHUDÁWAND, main tere huzúr faryád kartá húṉ, kyúṉki ág ne biyábán kí charágáhoṉ ko jalá diyá, aur shu'le ne maidán ke sab daraḳhtoṉ ko bhasam kar diyá hai. 20 Janglí jánwar bhí terí taraf takte haiṉ, kyúṉki pání kí nadiyáṉ súkh gayíṉ, aur ág biyábán kí charágáhoṉ ko khá gayí.

2 Siyyún meṉ narsingá phúṉko, mere koh i muqaddas par sáṉs báṉdhkar zor se phúṉko, mulk ke tamám báshinde thartharáeṉ: kyúṉki KHUDÁWAND ká roz chalá átá hai, balki á pahuṉchá hai; 2 andhere aur táríkí ká roz, abr i siyáh aur zulmát ká roz hai; ek baṛí aur zabardast ummat jis kí mánind na kabhí húí, aur na sálhá e daráz tak us ke ba'd hogí, paháṛoṉ par subh sádiq kí tarah phail jáegí. 3 Goyá un ke áge áge ág bhasam kartí játí hai, aur un ke píchhe píchhe shu'la jalátá játá hai: un ke áge zamín bág i 'Adan kí mánind hai, aur un ke píchhe wírán biyábán hai, háṉ, un se kuchh nahíṉ bachtá. 4 Un kí namúd ghoṛoṉ kí sí hai, aur sawároṉ kí mánind dauṛte haiṉ. 5 Paháṛoṉ kí choṭiyoṉ par rathoṉ ke khaṛkhaṛáne aur bhúse ko bhasam

karnewále shu'la e átish ke shor kí mánind baland hote hain, wuh jang ke liye saffbasta zabardast qaum kí mánind hain. 6 Un ke rú ba rú log thartharáte hain: sab chihron ká rang faqq ho játá hai. 7 Wuh pahlawánon kí tarah daurte, aur jangí mardon kí tarah díwáron par chaṛh játe hain; sab apní apní ráh par chalte hain, aur saff nahín toṛte. 8 Wuh ek dúsre ko nahín dhakelte; har ek apní ráh par chalá játá hai; wuh jangí hathyáron se guzar játe hain aur betartíb nahín hote. 9 Wuh shahr men kúd paṛte aur díwáron aur gharon par chaṛhkar choron kí tarah khiṛkiyon se ghus játe hain. 10 Un ke sámne zamín o ásmán kánpte aur thartharáte hain, súraj aur chánd tárík aur sitáre benúr ho játe hain. 11 Aur Ḳhudáwand apne lashkar ke sámne lalkártá hai, kyúnki us ká lashkar beshumár hai, aur us ke hukm ko anjám denewálá zabardast hai; kyúnki Ḳhudáwand ká roz i 'azím niháyat khaufnák hai; kaun us kí bardásht kar saktá hai? 12 Lekin, Ḳhudáwand farmátá hai, ab bhí púre dil se aur roza rakhkar aur girya o zárí o mátam karte húe merí taraf rujú' láo. 13 Aur apne kapṛon ko nahín balki dilon ko chák karke Ḳhudáwand apne Ḳhudá kí taraf mutawajjih ho: kyúnki wuh rahím o mihrbán, qahr karne men dhímá, aur shafaqat men ganí hai, aur 'azáb názil karne se báz rahtá hai. 14 Kaun jántá hai ki wuh báz rahe, aur barakat báqí chhoṛe, jo Ḳhudáwand tumháre Ḳhudá ke liye nazr kí qurbání aur tapáwan ho.

15 Siyyún men narsingá phúnko, aur roze ke liye ek din muqaddas karo, muqaddas mahfil faráham karo. 16 Tum logon ko jama' karo, jamá'at ko muqaddas karo, buzurgon ko ikaṭṭhá karo, bachchon aur shírkhwáron ko bhí faráham karo: dulhá apní koṭhrí se aur dulhan apne khalwatkháne se nikal áe. 17 Káhin ya'ní Ḳhudáwand ke khádim deoṛhí aur qurbángáh ke darmiyán girya o zárí karen, aur kahen, Ai Ḳhudáwand, apne logon par rahm kar, aur apní mírás kí tauhín na hone de; aisá na ho, ki dúsrí qaumen un par hukúmat karen: wuh ummaton ke darmiyán kyún kahen, ki Un ká Ḳhudá kahán hai?

18 Tab Ḳhudáwand ko apne mulk ke liye gairat áí, aur us ne apne logon par rahm kiyá. 19 Aur us ne un se farmáyá, Main tum ko anáj aur nayí mai aur tel 'atá farmáúngá, aur tum un se ser hoge, aur main phir tum ko qaumon men ruswá na karúngá. 20 Aur shimálí lashkar ko tum se dúr karúngá, aur use khushk biyábán men hánk dúngá, us ke agle mashriqí samundar men aur pichhle magribí samundar men honge; us se badbú uṭhegí, aur 'afúnat phailegí, kyúnki us ne baṛí gustákhí kí hai. 21 Ai zamín, hirásán na ho, khushí aur shádmání kar; kyúnki Ḳhudáwand ne baṛe baṛe kám kiye hain. 22 Ai dashtí jánwaro, hirásán na ho, kyúnki biyábán kí charágáh sabz hotí hai, aur darakht apná phal láte hain, anjír aur ták apní púrí paidáwár dete hain. 23 Pas, ai baní Siyyún, khush ho, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá men shádmání karo, kyúnki wuh tum ko pahlí barsát i'tidál se bakhshegá, wuhí tumháre liye bárish ya'ní pahlí aur pichhlí barsát barwaqt bhejegá; 24 yahán tak ki khalihán gehún se bhar jáenge, aur hauz nayí mai aur tel se labrez honge. 25 Aur un barason ká hásil, jo merí tumháre khiláf bhejí húí fauj i malakh nigal gayí aur khákar chaṭ kar gayí, tum ko wápas dúngá. 26 Aur tum khúb kháoge aur ser hoge, aur Ḳhudáwand apne Ḳhudá ke nám kí, jis ne tum se 'ajíb sulúk kiyá, sitáish karoge: aur mere log hargiz sharminda na honge. 27 Tab tum jánoge ki main Isráíl ke darmiyán hún, aur main Ḳhudáwand tumhárá Ḳhudá hún, aur koí dúsrá nahín: aur mere log kabhí sharminda na honge.

28 Aur is ke ba'd main har fard i bashar par apní rúh názil karúngá, aur tumháre beṭe beṭiyán nubuwwat karenge, tumháre búṛhe khwáb aur jawán royá dekhenge: 29 balki main un aiyám men gulámon aur laundiyon par apní rúh názil karúngá. 30 Aur main zamín o ásmán men 'ajáib záhir karúngá, ya'ní khún aur ág aur dhuwen ke sutún. 31 Is se peshtar ki Ḳhudáwand ká khaufnák roz i 'azím áe, áftáb tárík aur máhtáb khún ko jáegá. 32 Aur jo koí Ḳhudáwand ká nám legá naját

páegá, kyúnki koh i Siyyún aur Yarúshalem men, jaisá Khudáwand ne farmáyá hai, bach nikalnewále honge, aur báqí logon men wuh jin ko Khudáwand bulátá hai.

3 Un aiyám men aur usí waqt jab main Yahúdáh aur Yarúshalem ke ásíron ko wápas láúngá, 2 to sab qaumon ko jama' karúngá, aur un ko Yahúsafat kí wádí men utár láúngá, aur wahán un par apní qaum aur mírás baní Isráíl ke liye, jin ko unhon ne qaumon ke darmiyán parágandá kiyá, aur mere mulk ko bánt liyá hujjat sábit karúngá. 3 Hán, unhon ne mere logon par qur'a dálá, aur ek kasbí ke badle ek larká diyá, aur mai ke liye ek larkí bechí, táki maikhwárí karen. 4 Pas, ai Súr o Saidá aur Filistín ke tamám 'iláqo, mere liye tumhárí kyá haqíqat hai? kyá tum mujh ko badla doge? aur agar doge, to main wahín fauran tumhárá badla tumháre sir par phenk dúngá. 5 Chúnki tum ne merá soná chándí le liyá hai, aur merí latíf o nafís chízen apne mandiron men le gaye ho; 6 aur tum ne Yahúdáh aur Yarúshalem kí aulád ko Yúnánion ke háth bechá hai, táki un ko un kí hudúd se dúr karo; 7 is liye main un ko us jagah se jahán tum ne bechá hai barangekhta karúngá, aur tumhárá badla tumháre sir par láúngá. 8 Aur tumháre bete betiyon ko baní Yahúdáh ke háth bechúngá, aur wuh un ko ahl i Sabá ke háth, jo dúr ke mulk men rahte hain, bechenge, kyúnki yih Khudáwand ká farmán hai.

9 Qaumon ke darmiyán is bát kí manádí karo; larái kí taiyárí karo: bahádurón ko barangekhta karo, jangí jawán házir hon, wuh charhái karen. 10 Apne hal kí phálon ko pítkar talwáren banáo, aur hansúon ko pítkar bhále: kamzor kahe, ki Main zorawar hún. 11 Ai irdgird kí sab qaumo, jald ákar jama' ho jáo: ai Khudáwand, apne bahádurón ko wahán bhej de. 12 Qaumen barangekhta hon, aur Yahúsafat kí wádí men áen, kyúnki main wahán baithkar irdgird kí sab qaumon kí 'adálat karúngá. 13 Hansúá lagáo, kyúnki khet pak gayá hai: áo, raundo; kyúnki hauz labálab aur kolhú labrez hain; kyúnki un kí sharárat 'azím hai. 14 Guroh par guroh infisál kí wádí men hai, kyúnki Khudáwand ká din infisál kí wádí men á pahunchá. 15 Súraj aur chánd tárík ho jáenge, aur sitáron ká chamakná band ho jáegá. 16 Kyúnki Khudáwand Siyyún se na'ra máregá, aur Yarúshalem se áwáz baland karegá, aur ásmán o zamín kánpenge: lekin Khudáwand apne logon kí panáhgáh aur baní Isráíl ká qil'a hai. 17 Pas tum jánoge ki main Khudáwand tumhárá Khudá hún, jo Siyyún men apne koh i muqaddas par rahtá hún: tab Yarúshalem bhí muqaddas hogá, aur phir us men kisí ajnabí ká guzar na hogá. 18 Aur us roz paháron par se nayí mai tapkegí, aur tilon par se dúdh bahegá, aur Yahúdáh kí sab nadiyon men pání jári hogá; aur Khudáwand ke ghar se ek chashma phút niklegá, aur wádí e Shittím ko seráb karegá. 19 Misr wírána hogá aur Adom sunsán biyábán, kyúnki unhon ne baní Yahúdáh par zulm kiyá aur un ke mulk men begunáhon ká khún baháyá. 20 Lekin Yahúdáh hamesha ábád aur Yarúshalem pusht dar pusht qáim rahegá. 21 Kyúnki main un ká khún pák qarár dúngá, jo main ne ab tak pák qarár na diyá thá: kyúnki Khudáwand Siyyún men sukúnatpazír hai.

‘A’MÚS

1 Baqú‘a ke charwáhoṉ meṉ se ‘A’mús ká kalám jo us par sháh i Yahúdáh ‘Uzziyáh aur sháh i Isráíl Yarubi‘ám bin Yúás ke aiyám meṉ Isráíl kí bábat bhaunchál se do sál pahle royá meṉ názil húá.

2 Us ne kahá, ki KHUDÁWAND Siyyún se na‘ra máregá, aur Yarúshalem se áwáz baland karegá; aur charwáhoṉ kí charágáheṉ mátam kareṉgí, aur Karmil kí choṭí súkh jáegí.

3 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Damishq ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki unhoṉ ne Jili‘ád ko khalihán meṉ dáone ke áhaní auzár se raund ḍálá hai: 4 aur maiṉ Hazáel ke gharáne meṉ ág bhejúngá, jo Binhadad ke qasroṉ ko khá jáegí. 5 Aur maiṉ Damishq ká aṛbangá toṛúngá, aur wádí e A’wan ke báshindoṉ, aur Bait ‘Adan ke farmánrawá ko káṭ ḍálúngá; aur Arám ke log asír hokar Qír ko jáenge, KHUDÁWAND farmátá hai.

6 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Gazzah ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki wuh sab logoṉ ko asír karke le gaye, táki un ko Adom ke hawále kareṉ: 7 pas maiṉ Gazzah kí shahrpanáh par ág bhejúngá, jo us ke qasroṉ ko khá jáegí: 8 aur Ashdúd ke báshindoṉ, aur Asqalon ke farmánrawá ko káṭ ḍálúngá; aur ‘Aqrún par háth chaláúngá, aur Filistíoṉ ke báqí log nest ho jáenge, Khudáwand KHUDÁ farmátá hai.

9 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Súr ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki unhoṉ ne sab logoṉ ko Adom ke hawále kiyá, aur biradarána ‘ahd ko yád na kiyá: 10 pas maiṉ Súr kí shahrpanáh par ág bhejúngá, jo us ke qasroṉ ko khá jáegí.

11 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Adom ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki us ne talwár lekar apne bháí ko ragedá, aur rahmdilí ko tark kar diyá, aur us ká qahr hamesha pháṛtá rahá, aur us ká gazab mauqúf na húá: 12 pas maiṉ Temán par ág bhejúngá, aur wuh Busráh ke qasroṉ ko khá jáegí.

13 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Baní ‘Ammon ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki unhoṉ ne apní hudúd ko baṛháne ke liye Jili‘ád kí bárdár ‘auratoṉ ke peṭ chák kiye; 14 pas maiṉ Rabbah kí shahrpanáh par ág bhaṛkáúngá, jo us ke qasroṉ ko laṛáí ke din lalkár aur áṉdhí ke din girdbád ke sáth khá jáegí: 15 aur un ká bádsháh balki wuh apne umará ke sáth asír hokar jáegá, KHUDÁWAND farmátá hai.

2 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Moáb ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki us ne sháh i Adom kí haḍḍiyoṉ ko jalákar chúna baná diyá hai: 2 pas maiṉ Moáb par ág bhejúngá, aur wuh Qaryot ke qasroṉ ko khá jáegí; aur Moáb lalkár aur narsinge kí áwáz aur shor o gaugá ke darmiyán maregá: 3 aur maiṉ qází ko us ke darmiyán se káṭ ḍálúngá, aur us ke tamám umará ko us ke sáth qatl karúngá, KHUDÁWAND farmátá hai.

4 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Yahúdáh ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki unhoṉ ne KHUDÁWAND kí sharí‘at ko radd kiyá, aur us ke ahkám kí pairawí na kí, aur un ke jhúṭhe ma‘búdoṉ ne, jin kí pairawí un ke bápdádá ne kí, un ko gumráh kiyá hai: 5 pas maiṉ Yahúdáh par ág bhejúngá, jo Yarúshalem ke qasroṉ ko khá jáegí.

6 KHUDÁWAND yúṉ farmátá hai, ki Isráíl ke tín balki chár gunáhoṉ ke sabab se maiṉ us ko besazá na chhoṛúngá; kyúṉki unhoṉ ne sádiq ko rupaye kí khátir, aur miskín ko jútiyoṉ ke joṛe kí khátir bech ḍálá.

7 Wuh miskínon ke sir par kí gard ká bhí lálach rakhte hain, aur halímon ko un kí ráh se gumráh karte hain; aur báp beṭá ek hí 'aurat ke pás jáne se mere muqaddas nám kí takfír karte hain; 8 aur wuh har mazbah ke pás girau liye húe kapron par leṭte hain; aur apne Khudá ke ghar men jurmáne se kharídí húí mai píte hain. 9 Hálánki main hí ne un ke sámne se Amorion ko nest kiyá, jo deodáron kí mánind baland aur balúṭon kí mánind mazbúṭ the; hán, main hí ne úpar se un ká phal barbád kiyá, aur níche se un kí jaren káṭín. 10 Aur main hí tum ko mulk i Misr se nikál láyá, aur chális baras tak biyábán men tumhárí rahbarí kí, táki tum Amorion ke mulk par qábiz ho jáo. 11 Aur main ne tumháre beṭon men se nabí, aur tumháre jawánon men se Nazír barpá kiye. KHUDÁWAND farmátá hai, Ai baní Isráíl, kyá yih sach nahín? 12 Lekin tum ne Nazíron ko mai piláí, aur nabíon ko hukm diyá ki nubuwwat na karen. 13 Dekho, main tum ko aisá dabáúngá, jaise púlon se ladí húí gárí dabátí hai. 14 Tab tezraftár se bhágne kí táqat játí rahegí, aur zoráwar ká zor bekár hogá, aur bahádur apní ján na bachá sakegá. 15 Aur kamán khenchnewálá khaṛá na rahegá, aur tezqadam aur sawár apní ján na bachá sakenge. 16 Aur pahlawánon men se jo koí diláwar hai nangá nikal bhágegá, KHUDÁWAND farmátá hai.

3 Ai baní Isráíl, ai sab logo, jin ko main mulk i Misr se nikál láyá, yih bát suno, jo KHUDÁWAND tumhárí bábat farmátá hai, 2 Dunyá ke sab gharánon men se main ne sirf tum ko barguzída kiyá hai: is liye main tum ko tumhárí sárí badkirdárí kí sazá dúngá. 3 Agar do shakhs báham muttafiq na hon, to kyá ikaṭṭhe chal sakenge? 4 Kyá sher i babar jangal men garjegá, jab kí us ko shikár na milá ho? aur agar jawán sher ne kuchh na pakṛá ho, to kyá wuh gár men se apní áwáz baland karegá? 5 Kyá koí chiṛiyá zamín par dám men phans saktí hai, jab ki us ke liye dám hí na bichháyá gayá ho? kyá phandá jab tak ki kuchh na kuchh us men phansá na ho zamín par se uchhlegá? 6 Kyá yih mumkin hai, ki shahr men narsingá phúnká jáe aur log na kánpen? yá koí balá shahr par áe, aur KHUDÁWAND ne use na bhejá ho? 7 Yaqínan Khudáwand KHUDÁ kuchh nahín kartá, jab tak ki apná bhed apne khidmatguzár nabíon par pahle áshkárá na kare. 8 Sher i babar garjá hai, kaun na daregá? Khudáwand KHUDÁ ne farmáyá hai, kaun nubuwwat na karegá?

9 Ashdúd ke qasron men, aur mulk i Misr ke qasron men manádí karo, aur kaho, Sámariya ke paháron par jamá' ho jáo, aur dekho, us men kaisá hangáma aur zulm hai. 10 Kyúnki wuh nekí karná nahín jánte, KHUDÁWAND farmátá hai, jo apne qasron men zulm aur lúṭ ko jamá' karte hain. 11 Is liye Khudáwand KHUDÁ yún farmátá hai, ki Dushman mulk ká muhásara karegá, aur terí quwwat ko tujh se dúr karegá, aur tere qasr lúṭe jáenge. 12 KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Jis tarah se charwáhá do ṭángen, yá kán ká ek ṭukṛá, sher i babar ke munh se chhuṛá letá hai, usí tarah baní Isráíl, jo Sámariya men palang ke goshe men aur reshmín farsh par baiṭhe rahte hain, chhuṛá liye jáenge. 13 Khudáwand KHUDÁ, Rabb u'l afwáj, farmátá hai, suno, aur baní Ya'qúb ke khiláf gawáhí do; 14 Kyúnki jab main Isráíl ke gunáhon kí sazá dúngá, to Baitel ke mazbahon ko bhí dekh lúngá, aur mazbah ke sing kaṭkar zamín par gir jáenge. 15 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Main zimastání aur tábistání gharon ko barbád karúngá; aur háthídánt ke ghar mismár kiye jáenge, aur bahut se makán wírán honge.

4 Ai Basan kí gáeo, jo koh i Sámariya par rahtí ho, aur garíbon ko satátí, aur miskínon ko kuchaltí, aur apne málikon se kahtí ho, Láo, ham píen: tum yih bát suno. 2 Khudáwand KHUDÁ ne apní pákízagí kí qasam khái hai, ki Tum par wuh din áenge, jab tum ko ánkriyon se, aur tumhárí auláḍ ko shaston se khench le jáenge. 3 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Tum men se har ek us rakhne se jo us ke sámne hogá nikal bhágegí; aur tum qaid men ḍálí jáogí.
4 Baitel men áo, aur gunáh karo;

aur Jiljál men kasrat se gunáh karo; har subh apní qurbánián, aur har tísre roz dahyakí láo: 5 aur shukrguzárí ká hadya khamír ke sáth ág par guzráno, aur razá kí qurbání ká i'lán karo, aur us ko mashhúr karo: kyúnki ai baní Isráíl, yih sab kám tum ko pasand hain, Khudáwand Khudá farmátá hai. 6 Khudáwand farmátá hai, Agarchi main ne tum ko tumháre har shahr men dánton kí safáí, aur tumháre har makán men roṭí kí kamí dí hai: taubhí tum merí taraf rujú' na láe. 7 Aur agarchi main ne menh ko, jab ki fasl pakne men tín mahíne báqí the, tum se rok liyá, aur ek shahr par barsáyá, aur dúsre se rok rakkhá; ek qit'a zamín par barsá, aur dúsrá qit'a bárish na hone ke bá'is súkh gayá. 8 Aur do tín bastiyán áwára hokar ek bastí men áin, táki log pání píen, par wuh ásúda na húe: taubhí tum merí taraf rujú' na láe, Khudáwand farmátá hai. 9 Phir main ne tum par bád i samúm aur gerúí kí áfat bhejí; aur tumháre beshumár bág, aur tákistán, aur anjíron, aur zaitún ke daraḳht ṭiḍḍiyon ne khá liye: taubhí tum merí taraf rujú' na láe, Khudáwand farmátá hai. 10 Main ne Misr kí sí wabá tum par bhejí; aur tumháre jawánon ko talwár se qatl kiyá; tumháre ghoṛe chhín liye, aur tumhárí lashkargáh kí badbú tumháre nathnon men pahunchí; taubhí tum merí taraf rujú' na láe, Khudáwand farmátá hai. 11 Main ne tum se ba'z ko ulaṭ diyá, jaise Sadúm aur 'Amúrah ko ulaṭ diyá thá; aur tum us lukṭí kí mánind húe jo ág se nikálí jáe: taubhí tum merí taraf rujú' na láe, Khudáwand farmátá hai. 12 Pas ai Isráíl, main tujh se yún hí karúngá: aur chúnki main tujh se yún karúngá, is liye ai Isráíl, tú apne Khudá se muláqát kí taiyárí kar. 13 Kyúnki dekh, usí ne paháron ko banáyá, aur hawá ko paidá kiyá, wuh insán par us ke ḳhayálát ko záhir kartá hai, aur subh ko tárík baná detá hai, aur zamín ke únche maqámát par chaltá hai; us ká nám Khudáwand, Rabb u'l afwáj hai.

5 Ai Isráíl ke ḳhándán, is kalám ko, jis se main tum par nauha kartá hún, suno. 2 Isráíl kí kunwárí gir paṛí; wuh phir na uṭhegí: wuh apní zamín par paṛí hai; us ko uṭhánewálá koí nahín. 3 Kyúnki Khudáwand Khudá yún farmátá hai, ki Isráíl ke gharáne ke liye, jis shahr se ek hazár nikalte the, us men ek sau rah jáenge; aur jis se ek sau nikalte the, us men das rah jáenge. 4 Kyúnki Khudáwand Isráíl ke gharáne se yún farmátá hai, ki Tum mere tálib ho, aur zinda raho; 5 lekin Baitel ke tálib na ho, aur Jiljál men dákhil na ho, aur Bairsaba' ko na jáo; kyúnki Jiljál asírí men jáegá, aur Baitel náchíz hogá. 6 Tum Khudáwand ke tálib ho, aur zinda raho; aisá na ho ki wuh Yúsuf ke gharáne men ág kí mánind bharke, aur use khá jáe, aur Baitel men use bujhánewálá koí na ho. 7 Ai 'adálat ko nágdauná banánewálo, aur sadáqat ko ḳhák men milánewálo, 8 wuhí Suraiyá aur Jabbár sitáron ká ḳháliq hai, jo maut ke sáye ko matla' e núr aur roz i raushan ko shab i díjúr baná detá hai, aur samundar ke pání ko bulátá, aur rú e zamín par phailátá hai: jis ká nám Khudáwand hai; 9 wuh jo zabardaston par nágahání halákat látá hai, jis se qil'on par tabáhí átí hai. 10 Wuh phátak men malámat karnewálon se kína rakhte hain, aur rástgo se nafrat karte hain. 11 Pas chúnki tum miskínon ko pámál karte ho, aur zulm karke un se gehún chhín lete ho, is liye jo taráshe húe pattharon ke makán tum ne banáe un men na basoge, aur jo nafís tákistán tum ne lagáe un kí mai na pioge. 12 Kyúnki main tumhárí beshumár ḳhatáon aur tumháre baṛe baṛe gunáhon se ágáh hún; tum sádiqon ko satáte aur rishwat lete ho, aur phátak men miskínon kí haqqtalafí karte ho. 13 Is liye in aiyám men peshbín ḳhámosh ho rahenge, kyúnki yih burá waqt hai. 14 Badí ke nahín balki nekí ke tálib ho, táki zinda raho; aur Khudáwand Rabb u'l afwáj, tumháre sáth rahegá, jaisá ki tum kahte ho. 15 Badí se 'adáwat aur nekí se mahabbat rakkho, aur phátak men 'adálat ko qáim karo: sháyad Khudáwand, Rabb u'l afwáj baní Yúsuf ke baqiye par rahm kare. 16 Is liye Khudáwand Khudá, Rabb u'l afwáj, yún farmátá hai, ki Sab bázáron men nauha hogá, aur sab galiyon men Afsos! Afsos! kahenge; aur kisánon

ko mátam ke liye aur un ko jo nauhagarí men mahárat rakhte hain nauha ke liye buláenge. 17 Aur sab tákistánon men mátam hogá; kyúnki main tujh men se hokar guzrúngá, Khudáwand farmátá hai. 18 Tum par afsos jo Khudáwand ke din kí árzú karte ho! tum Khudáwand ke din kí árzú kyún karte ho? wuh to tárikí ká din hai, raushní ká nahín. 19 Jaise koí sher i babar se bhága aur richh use mile; yá ghar men jákar apná háth díwár par rakkhe, aur use sánp káṭ le. 20 Kyá Khudáwand ká din tárikí na hogá? us men raushní na hogí, balki sakht zulmat hogí, aur núr mutlaq na hogá. 21 Main tumhárí 'ídon ko makrúh jántá aur un se nafrat rakhtá hún, aur main tumhárí muqaddas mahfilon se bhí khush na húngá. 22 Aur agarchi tum mere huzúr sokhtaní aur nazr kí qurbánián guzránoge, taubhí main un ko qubúl na karúngá; aur tumháre farbih jánwaron kí shukráne kí qurbánion ko khátir men na láúngá. 23 Tú apne sarod ká shor mere huzúr se dúr kar; kyúnki main tere rabáb kí áwáz na sunúngá. 24 Lekin 'adálat ko páni kí mánind, aur sadáqat ko barí nahr kí mánind jári rakh. 25 Ai baní Isráíl, kyá tum chális baras tak biyábán men mere huzúr zabíhe aur nazr kí qurbánián guzránte rahe? 26 Tum to Milkúm ká khaima, aur Kíwán ke but jo tum ne apne liye banáe uṭháe phirte the: 27 pas Khudáwand, jis ká nám Rabb u'l afwáj hai farmátá hai, Main tum ko Damishq se bhí áge asírí men bhejúngá.

6 Un par afsos jo Siyyún men bá ráhat, aur kohistán i Sámariya men befikr hain, ya'ní raís i aqwám ke shurafá, jin ke pás baní Isráíl áte hain. 2 Tum Kalnah tak jákar dekho; aur wahán se Hamát i a'zam tak sair karo; aur phir Filistíon ke Ját ko jáo: kyá wuh in mamlukaton se bihtar hain? kyá un kí hudúd tumhárí hudúd se ziyáda wasí' hain? 3 Tum jo bure din ká khayál multawí karke zulm kí kursí nazdík karte ho; 4 jo háthídánt ke palang par leṭte, aur chárpáiyon par daráz hote, aur galle men se barron ko aur tawele men se bachhron ko lekar kháte ho; 5 aur rabáb kí áwáz ke sáth gáte, aur apne liye Dáúd kí tarah músíqí ke sáz íjád karte ho; 6 jo piyálon men se mai píte, aur apne badan par bihtarín 'itr malte ho; lekin Yúsuf kí shikastahálí se gamgín nahín hote. 7 Is liye wuh pahle asíron ke sáth asír hokar jáenge, aur un kí 'aish o nashát ká khátima ho jáegá. 8 Khudáwand Khudá ne apní zát kí qasam kháí hai, Khudáwand Rabb u'l afwáj, yún farmátá hai, ki Main Ya'qúb kí hashmat se nafrat rakhtá hún, aur us ke qasron se mujhe 'adáwat hai; is liye main shahr ko us kí sárí ma'múrí samet hawála kar dúngá. 9 Balki yún hogá, ki agar kisí ghar men das ádmí báqí honge, to wuh bhí mar jáenge. 10 Aur jab kisí ká rishtadár jo us ko jalátá hai use uṭháegá, táki us kí haḍḍiyon ko ghar se nikále, aur us se jo ghar ke andar hai púchhegá, Kyá koí aur tere sáth hai? to wuh jawáb degá, Koí nahín; tab wuh kahegá, Chup rah, aisá na ho, ki ham Khudáwand ke nám ká zikr karen. 11 Kyúnki dekh, Khudáwand ne hukm de diyá hai, aur baṛe baṛe ghar rakhnon se, aur chhoṭe shigáfon se barbád honge. 12 Kyá chaṭánon par ghoṛe dauṛenge? yá koí bailon se wahán hal chaláegá? taubhí tum ne 'adálat ko indráyan aur samra e sadáqat ko nágdauná baná rakkhá hai: 13 tum behaqíqat chízon par fakhr karte, aur kahte ho, Kyá ham ne apne liye apní táqat se sing nahín nikále? 14 Lekin Khudáwand Rabb u'l afwáj farmátá hai, Ai baní Isráíl, dekho, main tum par ek qaum ko charhá láúngá, aur wuh tum ko Hamát ke madkhal se wádí e 'Araba tak pareshán karegí.

7 Khudáwand Khudá ne mujhe royá dikhái, aur kyá dekhtá hún, ki us ne zirá'at kí ákhirí roídagí kí ibtidá men ṭiḍḍiyán paidá kín; aur, dekho, yih sháhí kaṭáí ke ba'd ákhirí roídagí thí. 2 Aur jab wuh zamín kí ghás ko bi'lkull khá chukín, to main ne 'arz kí, ki Ai Khudáwand Khudá, mihrbání se mu'áf farmá: Ya'qúb kí kyá haqíqat hai, ki wuh qáim rah sake? kyúnki wuh chhotá hai. 3 Khudáwand is se báz áyá: aur us ne farmáyá, ki Yún na hogá.
4 Phir Khudáwand Khudá ne mujhe royá dikhái, aur kyá dekhtá hún, ki

Khudáwand Ḳhudá ne ág ko buláyá ki muqábala kare; aur wuh bahr i 'amíq ko nigal gayí, aur nazdík thá ki zamín ko khá jáe. 5 Tab main ne 'arz kí, ki Ai Khudáwand Ḳhudá, mihrbání se báz á: Ya'qúb kí kyá haqíqat hai, ki wuh qáim rah sake? kyúnki wuh chhoṭá hai. 6 Ḳhudáwand is se báz áyá: aur Khudáwand Ḳhudá ne farmáyá, ki Yún bhí na hogá.

7 Phir us ne mujhe royá dikhái, aur kyá dekhtá hún, ki Ḳhudáwand ek díwár par jo sáhúl se banái gayí thí khaṛá hai; aur sáhúl us ke háth men hai. 8 Aur Ḳhudáwand ne mujhe farmáyá, ki Ai 'A'mús, tú kyá dekhtá hai? Main ne 'arz kí, ki Sáhúl. Tab Ḳhudáwand ne farmáyá, Dekh, main apní qaum Isráíl men sáhúl laṭkáúngá, aur main phir un se darguzar na karúngá. 9 Aur Izháq ke únche maqám barbád honge, aur Isráíl ke maqdis wírán ho jáenge; aur main Yarubi'ám ke gharáne ke ḳhiláf talwár lekar uṭhúngá.

10 Tab Baitel ke káhin 'Amasiyáh ne sháh i Isráíl Yarubi'ám ko kahlá bhejá, ki 'A'mús ne tere ḳhiláf baní Isráíl men fitna barpá kiyá hai, aur mulk men us kí báton kí bardásht nahín. 11 Kyúnki 'A'mús yún kahtá hai, ki Yarubi'ám talwár se márá jáegá, aur Isráíl yaqínan apne watan se asír hokar jáegá. 12 Aur Amasiyáh ne 'A'mús se kahá, Ai gaibgo, tú Yahúdáh ke mulk ko bhág já; wahín khá pí, aur nubúwwat kar: 13 par Baitel men phir kabhí nubuwwat na karná: kyúnki yih bádsháh ká maqdis, aur sháhí mahall hai. 14 Tab 'A'mús ne Amasiyáh ko jawáb diyá, ki Main na nabí hún, na nabí ká beṭá; balki charwáhá, aur gúlar ká phal baṭornewálá hún. 15 Aur jab main galle ke píchhe píchhe játá thá, to Ḳhudáwand ne mujhe liyá aur farmáyá, ki Já, merí qaum Isráíl se nubuwwat kar. 16 Pas ab tú Ḳhudáwand ká kalám sun: Tú kahtá hai, ki Isráíl ke ḳhiláf nubuwwat, aur Izháq ke gharáne ke ḳhiláf kalám na kar: 17 is liye Ḳhudáwand yún farmátá hai, Terí bíwí shahr men kasbí banegí, aur tere beṭe aur terí beṭiyán talwár se máre jáenge, aur terí zamín jaríb se taqsím kí jáegí, aur tú ek nápák mulk men maregá, aur Isráíl yaqínan apne watan se asír hokar jáegá.

8 Khudáwand Ḳhudá ne mujhe royá dikhái, aur kyá dekhtá hún, ki tábistání mewon kí ṭokrí hai. 2 Aur us ne farmáyá, Ai 'A'mús, tú kyá dekhtá hai? Main ne 'arz kí, ki Tábistání mewon kí ṭokrí. Tab Ḳhudáwand ne mujhe farmáyá, ki Merí qaum Isráíl ká waqt á pahunchá hai; ab main us se darguzar na karúngá. 3 Aur us waqt maqdis ke nagme nauhe ho jáenge, Khudáwand Ḳhudá farmátá hai; já ba já bahut sí láshen paṛí hongí; wuh chupke chupke un ko nikál phenkenge. 4 Tum jo cháhte ho ki muhtájon ko nigal jáo, aur miskínon ko mulk se nest karo; 5 aur aifah ko chhoṭá aur misqál ko baṛá banáte, aur fareb kí tarázú se dagábází karte, aur kahte ho, ki Naye chánd ká din kab guzregá táki ham galla bechen? aur sabt ká din kab ḳhatm hogá ki gehún ke khatte kholen? táki miskín ko rupaye se 6 aur muhtáj ko ek joṛí jútiyon se ḳharíden, aur gehún kí phaṭkan bechen: yih bát suno! 7 Ḳhudáwand ne Ya'qúb kí hashmat kí qasam khákar farmáyá hai, Main un ke kámon men se ek ko bhí hargiz na bhúlúngá. 8 Kyá is sabab se zamín na tharthar áegí, aur us ká har ek báshinda mátam na karegá? hán, wuh bi'lkull daryá e Níl kí tarah uṭhegí, aur rúd i Misr kí tarah phailkar phir sukaṛ jáegí. 9 Aur Khudáwand Ḳhudá farmátá hai, Us roz áftáb do pahar hí ko gurúb ho jáegá, aur main roz i raushan hí men zamín ko tárík kar dúngá: 10 tumhárí 'ídon ko mátam se, aur tumháre nagmon ko nauhon se badal dúngá; aur har ek kí kamar par ṭáṭ bandhwáúngá, aur har ek ke sir par chandlápan bhejúngá; aur aisá mátam barpá karúngá, jaisá iklaute beṭe par hotá hai, aur us ká anjám roz i talkh sá hogá. 11 Khudáwand Ḳhudá farmátá hai, Dekho, wuh din áte hain, ki main is mulk men qaht dálúngá; na pání kí piyás aur na roṭí ká qaht, balki Ḳhudáwand ká kalám sunne ká; 12 tab log samundar se samundar tak, aur shimál se mashriq tak bhaṭakte phirenge, aur Ḳhudáwand ke kalám kí talásh men idhar udhar daurenge, lekin kahín na páenge. 13 Aur us roz hasín kunwáriyán aur jawán mard piyás se betáb ho

jáenge; 14 jo Sámariya ke but kí qasam kháte hain, aur kahte hain, Ai Dán, tere ma'búd kí qasam, aur Báírsaba' ke tariq kí qasam, wuh gir jáenge, aur phir hargiz na uṭhenge.

9 Main ne Khudáwand ko mazbah ke pás khaṛe dekhá, aur us ne farmáyá, Sutúnon ke sir par már, táki ástáne hil jáen, aur un sab ke siron par un ko pára pára kar de; aur un ke baqiye ko main talwár se qatl karúngá: un men se ek bhí bhág na sakegá; un men se ek bhí bach na niklegá. 2 Agar wuh pátál men ghus jáen, to merá háth wahán se un ko khench nikálegá: aur agar ásmán par chaṛh jáen, to main wahán se un ko utár láúngá: 3 agar wuh koh i Karmil kí choṭí par já chhipen, to main un ko wahán se ḍhúnḍh nikálúngá; aur agar samundar kí tah men merí nazar se gáib ho jáen, to main wahán sánp ko hukm karúngá, aur wuh un ko káṭegá: 4 aur agar dushman un ko asír karke le jáen, to wahán talwár ko hukm karúngá, aur wuh un ko qatl karegí; aur main un kí bhaláí ke liye nahín, balki buráí ke liye un par nigáh rakkhúngá. 5 Kyúnki Khudáwand Rabb u'l afwáj wuh hai, ki agar zamín ko chhú de, to wuh gudáz ho jáe, aur us kí sab ma'múrí mátam kare; wuh bi'lkull daryá e Níl kí tarah uṭhe, aur rúd i Misr kí tarah phir sukaṛ jáe. 6 Wuhí ásmán par apne bálákháne ta'mír kartá hai, usí ne zamín par apne gumbad kí bunyád rakkhí hai; wuh samundar ke pání ko bulákar rú e zamín par phailá detá hai; usí ká nám Khudáwand hai. 7 Khudáwand farmátá hai, Ai baní Isráíl, kyá tum mere liye ahl i Kúsh kí auládkí mánind nahín ho? Kyá main Isráíl ko mulk i Misr se, aur Filistíon ko Kaftúr se, aur Arámíon ko Qír se nahín nikál láyá hún? 8 Dekho, Khudáwand Khudá kí ánkhen is gunahgár mamlukat par lagí hain; Khudáwand farmátá hai, main use rú e zamín se nest o nábúd kar dúngá; magar Ya'qúb ke gharáne ko bi'lkull nábúd na karúngá. 9 Kyúnki dekho, main hukm karúngá, aur baní Isráíl ko sab qaumon men, jaise chhalní se chhánte hain, chhánúngá; aur ek dána bhí zamín par girne na páegá. 10 Merí ummat ke sab gunahgár log, jo kahte hain, ki Ham par na píchhe se áfat áegí aur na áge se, talwár se máre jáenge.

11 Main us roz Dáúd ke gire húe maskan ko khaṛá karke us ke rakhnon ko band karúngá; aur us ke khanḍar kí marammat karke use pahle kí tarah ta'mír karúngá; 12 táki wuh Adom ke baqiye, aur un sab qaumon par, jo mere nám se kahlátí hain, qábiz hon; is ko wuqú' men lánewálá, Khudáwand farmátá hai. 13 Dekho, wuh din áte hain, Khudáwand farmátá hai, ki jotnewálá káṭnewále ko aur angúr kuchalnewálá bonewále ko já legá, aur paháṛon se nayí mai ṭapkegí, aur sab ṭíle gudáz honge. 14 Aur main baní Isráíl apne logon ko asírí se wápas láúngá, wuh ujṛe shahron ko ta'mír karke un men búd o básh karenge; aur tákistán legákar un kí mai píenge; wuh bág lagáenge, aur un ke phal kháenge. 15 Kyúnki main un ko un ke mulk men qáim karúngá, aur wuh phir kabhí apne watan se, jo main ne un ko bakhshá hai, nikále na jáenge, Khudáwand terá Khudá farmátá hai.

'ABADIYA'H

1 'Abadiyáh kí royá.

Ham ne Khudáwand se khabar suní, aur qaumon ke darmiyán elchí yih paigám le gayá, ki Chalo, us par hamla karen; Khudáwand Khudá Adom kí bábat yún farmátá hai, 2 ki, Dekh, main ne tujhe qaumon ke darmiyán haqír kar diyá hai: tú niháyat zalíl hai. 3 Ai chaṭánon ke shigáfon men rahnewále; tere dil ke ghamanḍ ne tujhe dhoká diyá hai; terá makán baland hai, aur tú dil men kahtá hai, Kaun mujhe níche utáregá? 4 Khudáwand farmátá hai, Agarchi tú 'uqáb kí mánind balandparwáz ho, aur sitáron men

apná áshiyána banáe, taubhí main tujhe wahán se níche utárúngá. 5 Agar tere ghar men chor áen, yá rát ko dákú á ghusen, (terí kaisí barbádí hai!) to kyá wuh hasb i khwáhish hí na lenge? agar angúr tornewále tere pás áen, to kyá kuchh dáne báqí na chhorenge? 6 'Esau ká mál kaisá dhúndh nikálá gayá! aur us ke poshída khazánon kí kaisí talásh húí! 7 Tere sab himáyatíon ne tujhe sarhadd tak hánk diyá hai: aur un logon ne jo tujh se mel rakhte the tujhe fareb diyá, aur maglúb kiyá: aur unhon ne jo terí roṭí kháte the tere níche jál bichháyá; us men zara dánáí nahín. 8 Khudáwand farmátá hai, Kyá main us roz Adom se dánáon ko, aur 'aqlmandí ko kohistán i 'Esau se nábúd na karúngá? 9 Ai Temán, tere bahádur ghabrá jáenge, yahán tak ki kohistán i 'Esau ke báshindon men se har ek káṭ dálá jáegá. 10 Us qatl ke ba'is, aur us zulm ke sabab se jo tú ne apne bháí Ya'qúb par kiyá hai, tú khajálat se mulabbas aur hamesha ke liye nest hogá. 11 Jis roz tú us ke mukhálifon ke sáth khaṛá thá, jis roz ajnabí us ke lashkar ko asír karke le gaye, aur begánon ne us ke pháṭakon se dákhil hokar Yarúshalem par qur'a dálá, tú bhí un ke sáth thá. 12 Tujhe lázim na thá, ki tú us roz apne bháí kí jiláwataní ko khaṛá dekhtá rahtá, aur baní Yahúdáh kí halákat ke roz shádmán hotá, aur musíbat ke roz láfzaní kartá. 13 Tujhe munásib na thá, ki tú mere logon kí musíbat ke roz un ke pháṭakon men ghustá; aur un kí musíbat ke roz un kí badhálí ko khaṛá dekhtá rahtá, aur un ke lashkar par háth baṛhátá: 14 tujhe lázim na thá, ki gháṭí men khaṛá hokar us ke faráríon ko qatl kartá, aur us dukh ke din men us ke báqímánda logon ko hawála kartá. 15 Kyúnki sab qaumon par Khudáwand ká din á pahunchá hai; jaisá tú ne kiyá hai, waisá hí tujh se kiyá jáegá; terá kiyá tere sir par áegá. 16 Kyúnki jis tarah tum ne mere koh i muqaddas par piyá, usí tarah sab qaumen piyá karengí; hán, pítí aur nigaltí rahengí; aur wuh aisí hongí goyá kabhí thín hí nahín. 17 Lekin jo bach niklenge koh i Siyyún par rahenge; aur wuh muqaddas hogá; aur Ya'qúb ká gharáná apní mirás par qábiz hogá. 18 Tab Ya'qúb ká gharáná ág hogá, aur Yúsuf ká gharáná shu'la, aur 'Esau ká gharáná phús: aur wuh us men bhaṛkenge, aur us ko khá jáenge: aur 'Esau ke gharáne men se koí na bachegá; kyúnki yih Khudáwand ká farmán hai. 19 Aur junúb ke rahnewále kohistán i 'Esau, aur maidán ke báshinde Filistín ke málik honge: aur wuh Ifráim aur Sámariya ke kheton par qábiz honge; aur Binyamín Jili'ad ká wáris hogá. 20 Aur baní Isráíl ke lashkar ke sab asír jo Kan'ánion men Sárapat tak hain, aur Yarúshalem ke asír jo Sifárád men hain, junúb ke shahron par qábiz ho jáenge. 21 Aur riháí denewále koh i Siyyún par chaṛhenge, táki kohistán i 'Esau kí 'adálat karen; aur saltanat Khudáwand kí hogí.

YU'NA'H

1 Khudáwand ká kalám Yúnáh bin Amittai par názil húá, 2 ki Uṭh, us baṛe shahr Nínawah ko já, aur us ke khiláf manádí kar; kyúnki un kí sharárat mere huzúr pahunchí. 3 Lekin Yúnáh Khudáwand ke huzúr se Tarsís ko bhágá, aur Yáfá men pahunchá, aur wahán use Tarsís ko jánewálá jaház milá: aur wuh kiráya dekar us men sawár húá, táki Khudáwand ke huzúr se Tarsís ko ahl i jaház ke sáth jáe. 4 Lekin Khudáwand ne samundar par baṛí ándhí bhejí, aur samundar men sakht túfán barpá húá, aur andesha thá ki jaház tabáh ho jáe. 5 Tab malláh hirásán húe, aur har ek ne apne deotá ko pukárá,

aur wuh ajnás jo jaház men thín samundar men ḍál dín, táki use halká karen. Lekin Yúnáh jaház ke andar paṛá so rahá thá. 6 Tab nákhudá us ke pás jákar kahne lagá, Tú kyún paṛá so rahá hai? uṭh, apne ma'búd ko pukár, sháyad wuh ham ko yád kare, aur ham halák na hon. 7 Aur unhon ne ápas men kahá, A'o, ham qur'a ḍálkar dekhen, ki yih áfat ham par kis ke sabab se áí. Chunánchi unhon ne qur'a ḍálá, aur Yúnáh ká nám niklá. 8 Tab unhon ne us se kahá, Tú ham ko batá, ki yih áfat ham par kis ke sabab se áí hai? terá kyá pesha hai? aur tú kahán se áyá hai? terá watan kahán hai? aur tú kis qaum ká hai? 9 Us ne un se kahá, Main 'Ibrání hún, aur KHUDÁWAND, ásmán ke Khudá, bahr o barr ke kháliq se ḍartá hún. 10 Tab wuh khaufzada hokar us se kahne lage, Tú ne yih kyá kiyá? Kyúnki un ko ma'lúm thá, ki wuh KHUDÁWAND ke huzúr se bhágá hai, is liye ki us ne khud un se kahá thá. 11 Tab unhon ne us se púchhá, Ham tujh se kyá karen, ki samundar hamáre liye sákin ho jáe? kyúnki samundar ziyáda túfání hotá játá thá. 12 Tab us ne un se kahá, Mujh ko uṭhákar samundar men phenk do, to tumháre liye samundar sákin ho jáegá; kyúnki main jántá hún ki yih baṛá túfán tum par mere hí sabab se áyá hai. 13 Taubhí malláhon ne ḍánḍ chaláne men baṛí mihnat kí, ki kanáre par pahunchen, lekin na pahunch sake; kyúnki samundar un ke khiláf áur bhí ziyáda maujzan hotá játá thá. 14 Tab unhon ne KHUDÁWAND ke huzúr giṛgiṛákar kahá, Ai KHUDÁWAND, ham terí minnat karte hain, ki ham is ádmí kí ján ke sabab se halák na hon, aur tú khún i náhaqq ko hamárí gardan par na ḍále: kyúnki, ai KHUDÁWAND, tú ne jo cháhá, so kiyá. 15 Aur unhon ne Yúnáh ko uṭhákar samundar men phenk diyá, aur samundar ká talátum mauqúf ho gayá. 16 Tab wuh KHUDÁWAND se bahut ḍar gaye, aur unhon ne us ke huzúr qurbání guzrání, aur nazren mánín. 17 Lekin KHUDÁWAND ne ek baṛí machhlí muqarrar kar rakkhí thí, ki Yúnáh ko nigal jáe. Aur Yúnáh tín din rát machhlí ke peṭ men rahá.

2 Tab Yúnáh ne machhlí ke peṭ men KHUDÁWAND apne Khudá se yih du'á kí,

2 Main ne apní musíbat men KHUDÁWAND se du'á kí,
Aur us ne merí suní;
Main ne pátál kí tah se duhái dí,
Tú ne merí faryád suní.
3 Tú ne mujhe samundar kí tah men phenk diyá,
Aur sailáb ne mujhe gher liyá;
Terí sab maujen aur lahren mujh par se guzar gayín.
4 Aur main samjhá ki tere huzúr se dúr ho gayá hún;
Lekin main phir terí muqaddas haikal ko dekhúngá.
5 Sailáb ne merí ján ká muhásara kiyá;
Samundar merí cháron taraf thá;
Bahrí nabát mere sir par lipaṭ gayí.
6 Main paháṛon kí tah tak garq ho gayá;
Zamín ke aṛbange hamesha ke liye mujh par band ho gaye;
Taubhí, ai KHUDÁWAND mere Khudá, tú ne merí ján pátál se bacháí.
7 Jab merá dil betáb húá, to main ne KHUDÁWAND ko yád kiyá:
Aur merí du'á terí muqaddas haikal men tere huzúr pahunchí.
8 Jo log buton ko mánte hain,
Wuh shafaqat se mahrúm ho játe hain.
9 Main hamd kartá húá tere huzúr qurbání guzránúngá;
Main apní nazren adá karúngá.
Naját KHUDÁWAND kí taraf se hai.

10 Aur KHUDÁWAND ne machhlí ko hukm diyá, aur us ne Yúnáh ko khushkí par ugal diyá.

3 Aur KHUDÁWAND ká kalám dúsrí bár Yúnáh par názil húá, 2 ki Uṭh, us baṛe shahr Nínawah ko já, aur wahán us bát kí manádí kar jis ká main tujhe hukm detá hún. 3 Tab Yúnáh KHUDÁWAND ke kalám ke mutábiq uṭhkar Nínawah ko gayá. Aur Nínawah bahut baṛá shahr thá; us kí masáfat tín din kí ráh thí. 4 Aur Yúnáh shahr men dákhil húá, aur ek din kí ráh chalá; us ne manádí kí, aur kahá, Chálís roz ke ba'd Nínawah barbád kiyá jáegá. 5 Tab Nínawah ke báshindon ne Khudá par ímán lákar roze kí

manádí kí; aur adná o a'lá sab ne ṭáṭ orhá. 6 Aur yih ḳhabar Nínawah ke bádsháh ko pahunchí: aur wuh apne taḳht par se uṭhá, aur bádsháhí libás ko utár ḍálá, aur ṭáṭ oṛhkar rákh par baiṭh gayá. 7 Aur bádsháh aur us ke arkán i daulat ke farmán se Nínawah men yih i'lán kiyá gayá, aur is bát kí manádí húí, ki Koí insán, yá haiwán, galla, yá rama, kuchh na chakkhe, aur na kháe piye; 8 lekin insán aur haiwán ṭáṭ se mulabbas hon, aur Ḳhudá ke huzúr girya o zárí karen; balki har shaḳhs apní burí rawish, aur apne háth ke zulm se báz áe. 9 Sháyad Ḳhudá rahm kare, aur apná iráda badle, aur apne qahr i shadíd se báz áe, aur ham halák na hon. 10 Jab Ḳhudá ne un kí yih hálat dekhí, ki wuh apní apní burí rawish se báz áe, to wuh us 'azáb se, jo us ne un par názil karne ko kahá thá, báz áyá, aur use názil na kiyá.

4 Lekin Yúnáh is se niháyat náḳhush aur náráz húá. 2 Aur us ne Ḳhudáwand se yún du'á kí, ki Ai Ḳhudáwand, jab main apne watan hí men thá, aur Tarsís ko bhágnewálá thá, to kyá main ne yihí na kahá thá? main jántá thá ki tú rahím o karím Ḳhudá hai, jo qahr karne men dhímá aur shafaqat men ganí hai, aur 'azáb názil karne se báz rahtá hai. 3 Ab, ai Ḳhudáwand, main terí minnat kartá hún, ki merí ján le le; kyúnki mere is jíne se mar jáná bihtar hai. 4 Tab Ḳhudáwand ne farmáyá, Kyá tú aisá náráz hai? 5 Aur Yúnáh shahr se báhar mashriq kí taraf já baiṭhá, aur wahán apne liye ek chhappar banákar us ke sáye men baiṭh rahá, ki dekhe shahr ká kyá hál hotá hai. 6 Tab Ḳhudáwand Ḳhudá ne kaddú kí bel ugáí, aur use Yúnáh ke úpar phailáyá, ki us ke sir par sáyá ho, aur wuh taklíf se bache. Aur Yúnáh us bel ke sabab se niháyat ḳhush húá. 7 Lekin dúsre din subh ke waqt Ḳhudá ne ek kíṛá bhejá, jis ne us bel ko káṭ ḍálá, aur wuh súkh gayí. 8 Aur jab áftáb baland húá, to Ḳhudá ne mashriq se lúh chaláí; aur áftáb kí garmí ne Yúnáh ke sir men asar kiyá; aur wuh betáb ho gayá, aur maut ká árzúmand hokar kahne lagá, ki Mere is jíne se mar jáná bihtar hai. 9 Aur Ḳhudá ne Yúnáh se farmáyá, Kyá tú is bel ke sabab se aisá náráz hai? Us ne kahá, Main yahán tak náráz hún, ki marná cháhtá hún. 10 Tab Ḳhudáwand ne farmáyá, ki Tujhe is bel ká itná ḳhayál hai, jis ke liye tú ne na kuchh mihnat kí aur na use ugáyá, jo ek hí rát men ugí, aur ek hí rát men súkh gayí: 11 aur kyá mujhe lázim na thá ki main itne baṛe shahr Nínawah ká ḳhayál karún, jis men ek lákh bís hazár se ziyáda aise hain jo apne dahine aur báen háth men imtiyáz nahín kar sakte, aur beshumár maweshí hain?

MI'KA'H

1 Sámariya aur Yarúshalem kí bábat Ḳhudáwand ká kalám jo sháhán i Yahúdáh Yútám o A'ḳhaz, o Hizqiyáh ke aiyám men Míkáh Morashtí par royá men názil húá.

2 Ai sab logo, suno; ai zamín, aur us kí ma'múrí, kán lagáo: aur Ḳhudáwand Ḳhudá, hán, Ḳhudáwand apne muqaddas maskan se tum par gawáhí de. 3 Kyúnki, dekh, Ḳhudáwand apne maskan se báhar átá hai, aur názil hokar zamín ke únche maqámon ko páemál karegá. 4 Aur paháṛ us ke níche pighal jáenge, aur wádíán phaṭ jáengí, jaise mom ág se pighal játá, aur pání karáṛe par se bah játá hai. 5 Yih sab Ya'qúb kí ḳhatá aur Isráíl ke gharáne ke gunáh ká natíja hai. Ya'qúb kí ḳhatá kyá hai? kyá Sámariya nahín? aur Yahúdáh ke únche maqám kyá hain? kyá Yarúshalem nahín? 6 Is liye main Sámariya ko khet ke túde kí mánind, aur angúrí bág lagáne kí jagah kí mánind banáúngá; aur main us ke pattharon ko wádí men ḍhalkáúngá, aur us kí bunyád ukháṛ

dúngá. 7 Aur us kí sab khodí húi múraten chúr chúr kí jáengí, aur jo kuchh us ne ujrat men páyá, ág se jaláyá jáegá, aur main us ke sab buton ko toṛ dálúngá; kyúnki us ne yih sab kuchh kasbí kí ujrat se paidá kiyá hai, aur wuh phir kasbí kí ujrat ho jáegá. 8 Is liye main mátam o nauha karúngá, main nangá aur barahna hokar phirúngá: main gídaṛon ki tarah chilláúngá, aur shutrmurgon kí mánind gam karúngá. 9 Kyúnki us ká zakhm lá'iláj hai; wuh Yahúdáh tak bhí áyá, wuh mere logon ke pháṭak tak, balki Yarúshalem tak pahunchá. 10 Ját men us kí khabar na do, aur nauha na karo; Bait 'Afrah men khák par loṭo. 11 Ai Safír kí rahnewálí, tú barahna o ruswá hokar chalí já: Zánán kí rahnewálí nikal nahin saktí, Bait Ezal ke mátam ke bá'is us kí panáhgáh tum se le lí jáegí. 12 Márot kí rahnewálí bhaláí ke intizár men taṛapti hai; kyúnki Khudáwand kí taraf se balá názil húí, jo Yarúshalem ke pháṭak tak pahunchi. 13 Ai Lakís ki rahnewálí, bádpá ghoṛon ko rath men jot: tú bint i Siyyún ke gunáh ká ágáz húí, kyúnki Isráíl kí khatáen bhí tujh men páí gayín. 14 Is liye tú Morasat Ját ko taláq degí: Akzíb ke gharáne Isráíl ke bádsháhon se dagábází karenge. 15 Ai Maresah kí rahnewálí, tujh par qabza karnewále ko tere pás láúngá; Isráíl kí shaukat 'Adullám men áegí. 16 Apne piyáre bachchon ke liye sir muṇḍákar chandlí ho já; giddh kí mánind apne chandlápan ko ziyáda kar; kyúnki wuh tere pás se asír hokar chale gaye.

2 Un par afsos jo badkirdárí ke mansúbe bándhte, aur bistar par paṛe paṛe sharárat kí tadbíren íjád karte hain! aur subh hote hí un ko 'amal men láte hain, kyúnki un ko is ká ikhtiyár hai. 2 Wuh lálach se kheton ko zabt karte, aur gharon ko chhín lete hain: aur yún ádmí aur us ke ghar par, hán, mard aur us kí mírás par zulm karte hain. 3 Is liye Khudáwand yún farmátá hai, ki Dekh, main is gharáne par áfat láne kí tadbír kartá hún, jis se tum apní gardan na bachá sakoge, aur gardankashí se na chaloge; kyúnki yih burá waqt hogá. 4 Us waqt koí tum par yih masal láegá, aur purdard nauhe se mátam karegá, aur kahegá, Ham bi'lkull gárat húe; us ne mere logon ká bakhra badal dálá: us ne kaise us ko mujh se judá kar diyá! us ne hamáre khet bágíon ko bánṭ diye. 5 Is liye tum men se koí na bachegá, jo Khudáwand kí jamá'at men paimáish kí rassi ḍále. 6 Bakwásí kahte hain, Bakwás na karo; in báton kí bábat bakwás na karo: aise logon se ruswáí judá na hogí. 7 Ai baní Ya'qúb, kyá yih kahá jáegá, ki Khudáwand kí rúh qásir ho gayí? kyá us ke yihí kám hain? kyá merí báten rástrau ke liye mufíd nahín? 8 Abhí kal kí bát hai, ki mere log dushman kí tarah uṭhe; tum sulhpasand o befikr ráhgíron kí chádar utár lete ho. 9 Tum mere logon kí 'auraton ko un ke margúb gharon se nikál dete ho: aur tum ne mere jalál ko un ke bachchon par se hamesha ke liye dúr kar diyá. 10 Uṭho, aur chale jáo, kyúnki lá'iláj o muhlik nápákí ke sabab se yih tumhárí arámgáh nahín hai. 11 Agar koí jhúṭh aur batálat ká pairau kahe, ki Main sharáb o nashe kí báten karúngá, to wuhí in logon ká nabí hogá.

12 Ai Ya'qúb, main yaqínan tere sab logon ko faráham karúngá; main yaqínan Isráíl ke baqiye ko jama' karúngá; main un ko Busráh kí bheron aur charágáh ke galle kí mánind ikaṭṭhá karúngá; aur ádmíon ká baṛá shor hogá. 13 Toṛnewálá un ke áge áge gayá hai; wuh toṛte húe pháṭak tak chale gaye, aur us men se guzar gaye; aur un ká bádsháh un ke áge áge gayá, ya'ní Khudáwand un ká peshwá.

3 Aur main ne kahá, Ai Ya'qúb ke sardáro, aur baní Isráíl ke hákimo, suno; kyá munásib nahín ki tum 'adálat se wáqif ho? 2 Tum nekí se 'adáwat, aur badí se mahabbat rakhte ho; aur logon kí khál utárte, aur un kí haḍḍiyon par se gosht nochte ho; 3 aur mere logon ká gosht kháte ho, aur un kí khál utárte; aur un kí haḍḍiyon ko toṛte, aur un ko ṭukṛe ṭukṛe karte ho, goyá wuh hánḍí aur deg ke liye gosht hain. 4 Tab wuh Khudáwand ko pukárenge, par wuh un kí na sunegá; hán, wuh us waqt un se munh pher legá, kyúnki un ke a'mál bure hain.

5 Un nabíon ke haqq men jo mere logon ko gumráh karte hain, jo luqma pákar Salámatí, Salámatí, pukárte hain, lekin agar koí kháne ko na de, to us se larne ko taiyár hote hain, KHUDÁWAND yún farmátá hai: 6 ki Ab tum par rát ho jáegí jis men royá na dekhoge; aur tum par tárikí chhá jáegí aur gaibbíní na kar sakoge; aur nabíon par áftáb gurúb hogá, aur un ke liye din andherá ho jáegá. 7 Tab gaibbín pashemán, aur fálgír sharminda honge; balki sab log munh par háth rakkhenge; kyúnki Khudá kí taraf se kuchh jawáb na hogá. 8 Lekin main KHUDÁWAND kí rúh ke bá'is quwwat o 'adálat aur dilerí se ma'múr hún; táki Ya'qúb ko us ká gunáh, aur Isráil ko us kí khatá jatáún. 9 Ai baní Ya'qúb ke sardáro, aur ai baní Isráil ke hákimo, jo 'adálat se 'adáwat rakhte ho, aur sárí rástí ko marorte ho, is bát ko suno. 10 Tum jo Siyyún ko khúnrezí se, aur Yarúshalem ko beinsáfí se ta'mír karte ho. 11 Us ke sardár rishwat lekar 'adálat karte hain; aur us ke káhin ujrat lekar ta'lím dete hain; aur us ke nabí rupaya lekar fálgírí karte hain; taubhí wuh KHUDÁWAND par takiya karte hain, aur kahte hain, Kyá KHUDÁWAND hamáre darmiyán nahín? pas ham par koí balá na áegí. 12 Is liye Siyyún tumháre hí sabab se khet kí tarah jotá jáegá, aur Yarúshalem khandar ho jáegá, aur is ghar ká pahár jangal kí únchí jagahon kí mánind hogá.

4 Lekin ákhirí dinon men yún hogá, ki KHUDÁWAND ke ghar ká pahár paháron kí chotí par qáim kiyá jáegá, aur sab tílon se baland hogá, aur ummaten wahán pahunchengí. 2 Aur bahut sí qaumen áengí, aur kahengí, A'o, KHUDÁWAND ke pahár par charhen, aur Ya'qúb ke Khudá ke ghar men dákhil hon, aur wuh apní ráhen ham ko batáegá; aur ham us ke ráston par chalenge: kyúnki sharí'at Siyyún se, aur KHUDÁWAND ká kalám Yarúshalem se sádir hogá. 3 Aur wuh bahut sí ummaton ke darmiyán 'adálat karegá, aur dúr kí zoráwar qaumon ko dántegá; aur wuh apní talwáron ko torkar phálen, aur apne bhálon ko hansúe baná dálenge; aur qaum qaum par talwár na chaláegí, aur wuh phir kabhí jang karná na síkhenge. 4 Tab har ek ádmí apní ták aur apne anjír ke darakht ke níche baithegá, aur un ko koí na daráegá: kyúnki RABB u'l afwáj ne apne munh se yih farmáyá hai. 5 Kyúnki sab ummaten apne apne ma'búd ke nám se chalengí, par ham abadu'l ábád tak KHUDÁWAND apne Khudá ke nám se chalenge.

6 KHUDÁWAND farmátá hai, ki Main us roz langron ko jama' karúngá, aur jo hánk diye gaye, aur jin ko main ne dukh diyá fáraham karúngá. 7 Aur langron ko baqiya, aur jiláwatanon ko zoráwar qaum banáúngá; aur KHUDÁWAND koh i Siyyún par ab se abadu'l ábád tak un par saltanat karegá. 8 Ai galle kí didgáh, ai bint i Siyyún kí pahárí, yih tere hí liye hai, qadím saltanat, ya'ní dukhtar i Yarúshalem kí bádsháhí tujhe milegí. 9 Ab tú kyún chillátí hai, goyá dard i zih men mubtalá hai? kyá tujh men koí bádsháh nahín? kyá terá saláhkár nest ho gayá? 10 Ai bint i Siyyún, zachche kí mánind taklíf uthá, aur dard i zih men mubtalá ho: kyúnki ab tú shahr se khárij hokar maidán men rahegí, aur Bábul tak jáegí; wahán tú rihái páegí; aur wahín KHUDÁWAND tujh ko tere dushmanon ke háth se chhuráegá. 11 Ab bahut sí qaumen tere khiláf jama' húí hain, aur kahtí hain, Hamárí ánkhen Siyyún kí ruswáí dekhen. 12 Par wuh KHUDÁWAND kí tadábír se ágáh nahín, aur us kí maslahat ko nahín samajhtín; kyúnki wuh un ko khalíhán ke púlon kí tarah jama' karegá. 13 Ai bint i Siyyún, uth, aur páemál kar; kyúnki main tere síng ko lohá, aur tere khurón ko pítal banáúngá, aur tú bahut sí ummaton ko tukre tukre karegí; un ke zakhíre KHUDÁWAND kí nazr karegí, aur un ká mál Rabb u'l 'álamín ke huzúr láegí.

5 1 Ai bint i afwáj, ab faujon men jama' ho; hamárá muhásara kiyá játá hai; wuh Isráíl ke hákim ke gál par chharí se márte hain.

2 Lekin, ai Baitlahm Ifráţáh, agarchi tú Yahúdáh ke hazáron men shámil hone ke liye chhotá hai, taubhí tujh men se ek shakhs niklegá, aur mere huzúr Isráíl ká hákim hogá; aur us ká masdar zamána e sábiq, hán,

qadímu'l aiyám se hai. 3 Is liye Khudá un ko chhor degá, jab tak ki zachcha dard i zih se fárig na ho: tab us ke báqí bhái baní Isráíl men á milenge. 4 Aur wuh khaṛá hogá, aur KHUDÁWAND kí qudrat se, aur KHUDÁWAND apne Khudá ke nám kí buzurgí se gallabání karegá; aur wuh qáim rahenge; kyúnki wuh us waqt intihá e zamín tak buzurg hogá. 5 Aur wuhí hamárí salámatí hogá; jab Asúr hamáre mulk men áegá, aur hamáre qasron men qadam rakkhegá, to ham us ke khiláf sát charwáhe aur áṭh sarguroh barpá karenge. 6 Aur wuh Asúr ke mulk ko, aur Namrúd kí sarzamín ke madkhalon ko talwár se wírán karenge; aur jab Asúr hamáre mulk men ákar hamárí hudúd ko páemál karegá, to wuh ham ko rihái bakhshegá. 7 Aur Ya'qúb ká baqiya bahut sí ummaton ke liye aisá hogá, jaise KHUDÁWAND kí taraf se os aur ghás par bárish jo na insán ká intizár kartí hai, aur na baní A'dam ke liye ṭhahrtí hai. 8 Aur Ya'qúb ká baqiya bahut sí qaumon aur ummaton men aisá hogá, jaise sher i babar jangal ke jánwaron men aur jawán sher bheṛon ke galle men; jab wuh un ke darmiyán se guzartá hai, to páemál kartá, aur phártá hai, aur koí chhuṛá nahín saktá. 9 Terá háth tere dushmanon par uṭhe, aur tere sab mukhálif nest ho jáen.

10 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Us roz main tere ghoṛon ko, jo tere darmiyán hain, káṭ dálúngá, aur tere rathon ko nest karúngá; 11 aur tere mulk ke shahron ko barbád, aur tere sab qil'on ko mismár karúngá; 12 aur main tujh se jádúgarí dúr karúngá, aur tujh men fálgír na rahenge; 13 aur terí khodí húí múraten, aur tere sutún tere darmiyán se nest kar dúngá, aur tú phir apní dastkárí kí 'ibádat na karegá. 14 Aur main terí Yasíraton ko tere darmiyán se ukhár dálúngá, aur tere shahron ko tabáh karúngá; 15 aur un qaumon par, jo shanawá na húín, apná qahr o gazab názil karúngá.

6 Ab KHUDÁWAND ká farmán suno: Uṭh, paháṛon ke sámne mubáhasa kar, aur sab ṭíle terí áwáz sunen. 2 Ai paháṛo, aur ai zamín kí muhkam bunyádo, KHUDÁWAND ká da'wá suno; kyúnki KHUDÁWAND apne logon par da'wá kartá hai, aur wuh Isráíl par hujjat sábit karegá. 3 Ai mere logo, main ne tum se kyá kiyá hai? aur tum ko kis bát men ázurda kiyá hai? mujh par sábit karo. 4 Kyúnki main tum ko mulk i Misr se nikál láyá, aur gulámí ke ghar se fidya dekar chhuṛá láyá; aur tumháre áge Músá, aur Hárún, aur Maryam ko bhejá. 5 Ai mere logo, yád karo ki sháh i Moáb Balaq ne kyá mashwarat kí, aur Bal'ám bin Ba'or ne use kyá jawáb diyá; aur Shittím se Jiljál tak kyá kyá húá; táki KHUDÁWAND kí sadáqat se wáqif ho jáo. 6 Main kyá lekar KHUDÁWAND ke huzúr áún, aur Haqq Ta'álá ko kyúnkar sijda karún? kyá sokhtaní qurbánion aur yaksála bachhṛon ko lekar us ke huzúr áún? 7 Kyá KHUDÁWAND hazáron menḍhon se, yá tel kí das hazár nahron se khush hogá? kyá main apne pahlauṭhe ko apne gunáh ke 'iwaz men, aur apní auláḍ ko apní ján kí khatá ke badle men de dún? 8 Ai insán, us ne tujh par neki záhir kar dí hai: KHUDÁWAND tujh se is ke siwá kyá cháhtá hai, ki tú insáf kare, aur rahimdilí ko 'azíz rakkhe, aur apne Khudá ke huzúr firotaní se chale?

9 KHUDÁWAND kí áwáz shahr ko pukártí hai, aur dánishmand us ke nám ká liház rakhtá hai; 'asá aur us ke muqarrar karnewále kí suno. 10 Kyá sharír ke ghar men ab tak nájáiz nafa' ke khazáne, aur náqis o nafratí paimáne nahín hain? 11 Kyá wuh dagá kí tarázú aur jhúṭhe baṭon ká thailá rakhtá húá begunáh ṭhahregá? 12 Kyúnki wahán ke daulatmand zulm se pur hain, aur us ke báshinde jhúṭh bolte hain, balki un ke munh men dagábáz zabán hai. 13 Is liye main tujhe muhlik zakhm lagáúngá, aur tere gunáhon ke sabab se tujh ko wírán kar dálúngá. 14 Tú kháegá, par ásúda na hogá, kyúnki terá peṭ khálí rahegá; tú chhipáegá, par bachá na sakegá; aur jo kuchh ki tú bacháegá, main use talwár ke hawále karúngá. 15 Tú boegá, par fasl na káṭegá; zaitún ko raundegá, par tel milne na páegá; tú angúr ko kuchlegá, par mai na píegá. 16 Kyúnki 'Umrí ke qawánín aur Akhiab ke khándán ke a'mál kí pairawí hotí hai, aur tum

un kí mashwarat par chalte ho, táki main tum ko wírán karún, aur us ke rahnewálon ko suskár ká bá'is banáún; pas tum mere logon kí ruswáí uṭháoge.

7 Mujh par afsos! main tábistání mewa jama' hone, aur angúr toṛne ke ba'd kí ḳhoshachíní kí mánind hún: na kháne ko koí ḳhosha, aur na pahlá pakká dilpasand anjír hai. 2 Díndár ádmí mulk se játe rahe, logon men koí rástbáz nahín: wuh sab ke sab ghát men baiṭhe hain ki ḳhún karen: har shaḳhs jál bichhákar apne bháí ká shikár kartá hai. 3 Un ke háth badí men phurtíle hain; hákim rishwat mángtá hai, aur qází bhí yihí cháhtá hai, aur baṛe ádmí apne dil kí hirs kí báten karte hain: aur yún sázish karte hain. 4 Un men sab se achchhá to únṭkaṭáre kí mánind hai; aur sab se rástbáz ḳhárdár jháṛí se badtar hai: un ke nigahbánon ká din, hán, un kí sazá ká din á gayá hai; ab un ko pareshání hogí. 5 Kisí dost par i'timád na karo: hamráz par bharosá na rakkho; hán, apne munh ká darwáza apní bíwí ke sámne band rakkho. 6 Kyúnki beṭá apne báp ko haqír jántá hai; aur beṭí apní mán ke aur bahú apní sás ke ḳhiláf hotí hai; aur ádmí ke dushman us ke ghar hí ke log hain.

7 Lekin main Ḳhudáwand kí ráh dekhúngá, aur apne naját denewále Ḳhudá ká intizár karúngá; merá Ḳhudá merí sunegá. 8 Ai mere dushman, mujh par shádmán na ho: kyúnki jab main girúngá, to uṭh khaṛá húngá; jab andhere men baiṭhúngá, to Ḳhudáwand merá núr hogá. 9 Main Ḳhudáwand ke qahr kí bardásht karúngá, kyúnki main ne us ká gunáh kiyá hai; jab tak wuh merá da'wá sábit karke merá insáf na kare: wuh mujhe raushní men láegá, aur main us kí sadáqat ko dekhúngá. 10 Tab merá dushman, jo mujh se kahtá thá, Ḳhudáwand terá Ḳhudá kahán hai, yih dekhkar ruswá hogá; merí ánkhen use dekhengí; wuh galiyon kí kích kí mánind páemál kiyá jáegá. 11 Terí fasíl kí ta'mír ke roz terí hudúd baṛháí jáengí; 12 usí roz Asúr se aur Misr ke shahron se aur Misr se daryá e Furát tak, aur samundar se samundar tak, aur kohistán se kohistán tak log tere pás áenge. 13 Aur zamín apne báshindon ke a'mál ke sabab se wírán hogí.

14 Apne 'asá se apne logon, ya'ní apní mírás kí gallabání kar, jo Karmil ke jangal men tanhá rahte hain; un ko Basan aur Jili'ád men pahle kí tarah charne de. 15 Jaise tú ne mulk i Misr se nikalte waqt 'ajáib dikháe, waise hí ab dikhá. 16 Qaumen dekhkar apní tamám tawánáí se sharminda hongí; wuh munh par háth rakkhengí, aur un ke kán bahre ho jáenge. 17 Wuh sánp kí mánind ḳhák chátengí, aur apní chhipne kí jagahon se zamín ke kíṛon kí mánind thartharátí húí áengí; wuh Ḳhudáwand hamáre Ḳhudá ke huzúr dartí húí áengí, hán, wuh us se hirásán hongí. 18 Tujh sá Ḳhudá kaun hai jo badkirdárí mu'áf kare, aur apne mírás ke baqiye kí ḳhatáon se darguzre? wuh apná qahr hamesha tak nahín rakh chhoṛtá, kyúnki wuh shafaqat karná pasand kartá hai. 19 Wuh phir ham par rahm farmáegá; wuhí hamárí badkirdárí ko páemál karegá, aur hamáre sab gunáh samundar kí tah men dál degá. 20 Tú Ya'qúb se wafádárí karegá, aur Abrahám ko wuh shafaqat dikháegá, jis kí bábat tú ne qadím zamáne men hamáre bápdádá se qasam kháí thí.

NA'HUM

1 Nínawah kí bábat bár i nubuwwat: Ilqúshí Náhúm kí royá kí kitáb.

2 Khudáwand gaiyúr aur intiqám lenewálá Khudá hai; hán, Khudáwand intiqám lenewálá aur qahhár hai; Khudáwand apne mukhálifon se intiqám letá hai, aur apne dushmanon ke liye qahr ko qáim rakhtá hai. 3 Khudáwand qahr karne men dhímá, aur qudrat men baṛhkar hai; aur mujrim ko hargiz barí na karegá; Khudáwand kí ráh girdbád aur ándhí men hai, aur bádal us ke pánwon kí gard hain. 4 Wuhí samundar ko ḍánṭtá, aur sukhá detá hai, aur sab nadiyon ko khushk kar ḍáltá hai; Basan aur Karmil kumlá játe hain, aur Lubnán kí konpalen murjhá játí hain. 5 Us ke khauf se paháṛ kánpte hain, aur ṭíle pighal játe hain; us ke huzúr zamín, hán, dunyá aur us kí sab ma'múrí thartharátí hai. 6 Kis ko us ke qahr kí táb hai? us ke qahr i shadíd ko kaun bardásht kar saktá hai? us ká qahr ág kí mánind názil hotá hai, wuh chaṭánon ko toṛ ḍáltá hai. 7 Khudáwand bhalá hai, aur musíbat ke din panáhgáh hai: wuh apne tawakkul karnewálon ko jántá hai. 8 Lekin ab wuh us ke makán ko baṛe sailáb se nest o nábúd karegá, aur táríkí us ke dushmanon ko ragedegí. 9 Tum Khudáwand ke khiláf kyá mansúba bándhte ho? wuh bi'lkull nábúd kar ḍálegá: 'azáb do bára na áegá. 10 Agarchi wuh uljhe húe kánṭon kí mánind pechída, aur apní mai se tar hon, taubhí wuh súkhe bhúse kí tarah bi'lkull jalá diye jáenge. 11 Tujh se ek aisá shakhs niklá hai, jo Khudáwand ke khiláf bure mansúbe bándhtá aur sharárat kí saláh detá hai. 12 Khudáwand yún farmátá hai, ki Agarchi wuh zabardast aur bahut se hon, taubhí wuh káṭe jáenge, aur shahr barbád ho jáegá. Agarchi main ne tujhe dukh diyá, taubhí phir kabhí tujhe dukh na dúngá. 13 Aur ab main us ká júá tujh par se toṛ ḍálúngá, aur tere bandhanon ko ṭukṛe ṭukṛe kar dúngá. 14 Lekin Khudáwand ne terí bábat yih hukm sádir farmáyá hai, ki terí nasl báqí na rahe; main tere butkháne se khodí húí aur ḍhálí húí múraton ko nest karúngá; main tere liye qabr taiyár karúngá, kyúnki tú nikammá hai. 15 Dekh, jo khushkhabarí látá, aur salámatí kí manádí kartá hai, us ke pánw paháṛon par hain; ai Yahúdáh, apní 'íden maná, aur apní nazren adá kar; kyúnki phir khabís tere darmiyán se nahín guzregá; wuh sáf káṭ ḍálá gayá hai.

2 Parágandá karnewálá tujh par chaṛh áyá hai: qil'e ko mahfúz rakh, ráh kí nigahbání kar, kamarbasta ho, aur khúb mazbút rah. 2 Kyúnki Khudáwand Ya'qúb kí raunaq ko Isráíl kí raunaq kí mánind phir bahál karegá; agarchi gáratgaron ne un ko gárat kiyá hai, aur un kí shákhen toṛ ḍálí hain. 3 Us ke baháduron kí sipare n surkh hain, jangí mard qirmizí wardí pahine hain; us kí taiyárí ke waqt rath faulád se jhalakte hain, aur deodár ke neze hilte hain. 4 Rath saṛakon par tundí se dauṛte, aur maidán men betahashá játe hain; wuh mash'alon kí mánind chamakte, aur bijlí kí tarah kaundte hain. 5 Wuh apne sardáron ko bulátá hai; wuh ṭakkaren kháte áte hain: wuh jaldí jaldí fasíl par chaṛhte hain, aur aṛtalá taiyár kiyá játá hai. 6 Nahron ke pháṭak khul játe hain, aur qasr gudáz ho játá hai. 7 Hussab beparda húí aur asírí men chalí gayí; us kí laundiyán qumríon kí mánind karáhtí húí mátam kartí, aur chhátí pìṭtí hain. 8 Nínawah to qadím se hauz kí mánind hai, taubhí wuh bhláge chale játe hain. Wuh pukárte hain, ki Ṭhahro, ṭhahro! par koí muṛkar nahín dekhtá. 9 Chándí lúṭo, soná lúṭo: kyúnki mál kí kuchh intihá nahín; sab nafís chízen kasrat se hain. 10 Wuh khálí, sunsán, aur wírán hai; un ke dil pighal gaye, aur ghuṭne ṭakráne lage; har ek kí

kamar meṉ shiddat se dard hai; aur in sab ke chihre zard ho gaye. 11 Sheroṉ kí mánd, aur jawán babaroṉ kí kháne kí jagah kaháṉ hai, jis meṉ sher i babar, aur sherní, aur un ke bachche bekhauf phirte the? 12 Sher i babar apne bachchoṉ kí khurák ke liye pháṛtá thá, aur apní sherníoṉ ke liye galá ghoṉṭtá thá, aur apní mándoṉ ko shikár se, aur gároṉ ko pháṛe húoṉ se bhartá thá. 13 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Dekh, maiṉ terá mukhálif húṉ, aur tere rathoṉ ko jalákar dhuwáṉ baná dúṉgá, aur talwár tere jawán babaroṉ ko khá jáegí: aur maiṉ terá shikár zamín par se miṭá ḍálúṉgá, aur tere elchíoṉ kí áwáz phir suná́í na degí.

3 Khúnrez shahr par afsos! wuh jhúṭh aur lúṭ se bi'lkull bhará hai; wuh lúṭmár se báz nahíṉ átá. 2 Suno, chábuk kí áwáz, aur pahiyoṉ kí khaṛkhaṛáhaṭ, aur ghoṛoṉ ká kúdná, aur rathoṉ ke hichkole. 3 Dekho, sawároṉ ká hamla, aur talwároṉ kí chamak, aur bhāloṉ kí jhalak, aur maqtúloṉ ke ḍher, aur láshoṉ ke túde; láshoṉ kí intihá nahíṉ; láshoṉ se ṭhokareṉ kháte haiṉ: 4 yih us khúbsúrat jádúgarní fáhishe kí badkárí kí kasrat ká natíja hai, kyúṉki wuh qaumoṉ ko apní badkárí se, aur gharánoṉ ko apní jádúgarí se, bechtí hai. 5 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Dekh, maiṉ terá mukhálif húṉ, aur tere sámne se terá dáman uṭhá dúṉgá, aur qaumoṉ ko terí barahnagí, aur mamlukatoṉ ko terá satr dikhláúṉgá. 6 Aur najásat tujh par ḍálúṉgá, aur tujhe ruswá karúṉgá, háṉ, tujhe angushtnumá kar dúṉgá. 7 Aur jo koí tujh par nigáh karegá tujh se bhágegá, aur kahegá, ki Nínawah wírán húá: is par kaun tars kháegá? maiṉ tere liye tasallí denewále kaháṉ se láúṉ? 8 Kyá tú No A'mún se bihtar hai, jo nahroṉ ke darmiyán basá thá, aur pání us kí chároṉ taraf thá, jis kí shahrpanáh daryá e Níl thá, aur jis kí fasíl pání thá? 9 Kúsh aur Misr us kí be intihá tawánáí the; Fút aur Lubím us ke himáyatí the. 10 Taubhí wuh jiláwatan aur asír húá; us ke bachche sab kúchoṉ meṉ paṭak diye gaye: aur un ke shurafá par qur'a ḍálá gayá, aur us ke sab buzurg zanjíroṉ se jakṛe gaye. 11 Tú bhí mast hokar apne áp ko chhipáegá, aur dushman ke sámne se panáh ḍhúṉḍhegá. 12 Tere sab qil'e anjír ke darakht kí mánind haiṉ, jis par pahle pakke phal lage hoṉ; jis ko agar koí hiláe, to wuh khánewále ke muṉh meṉ giṛ paṛeṉ. 13 Dekh, tere andar tere mard 'aurateṉ ban gaye; terí mamlukat ke pháṭak tere dushmanoṉ ke sámne khule haiṉ: ág tere aṛbangoṉ ko khá gayí. 14 Tú apne muhásare ke waqt ke liye pání bhar le, aur apne qil'oṉ ko mazbút kar; gaṛhe meṉ utarkar miṭṭí taiyár kar, aur íṉṭ ká sáṉcha háth meṉ le. 15 Waháṉ ág tujhe khá jáegí; talwár tujhe káṭ ḍálegí; wuh ṭiḍḍí kí tarah tujhe chaṭ kar jáegí, agarchi tú apne áp ko chaṭ karjánewálí ṭiḍḍiyoṉ kí mánind firáwán kare, aur fauj i malakh kí mánind beshumár ho jáe. 16 Tú ne apne saudágaroṉ ko ásmán ke sitároṉ se ziyáda firáwán kiyá: chaṭ karjánewálí ṭiḍḍí kharáb karke uṛ játí hai. 17 Tere umará malakh, aur tere sardár ṭiḍḍiyoṉ ká hujúm haiṉ, jo sardí ke waqt jhāṛiyoṉ meṉ rahtí haiṉ, aur jab áftáb nikaltá hai to uṛ játí haiṉ, aur un ká makán koí nahíṉ jántá. 18 Ai sháh i Asúr tere charwáhe so gaye; tere sardár leṭ gaye; terí ri'áyá paháṛoṉ par par-ganda ho gayí, aur us ko faráham karnewálá koí nahíṉ. 19 Terí shikastagí lá'iláj hai, terá zakhm kárí hai: terá hál sunkar sab tálí bajá-enge: kyúṉki kaun hai jis par hamesha terí sharárat ká bár na thá?

HABAQQU'Q

1 Habaqqúq nabí kí royá ká bár i nubuwwat.

2 Ai Khudáwand, main kabtak nála karúngá, aur tú na sunegá? main tere huzúr kab tak chilláúngá, Zulm! zulm! aur tú na bacháegá. 3 Tú kyún mujhe badkirdárí aur kajraftárí dikhátá hai? kyúnki zulm aur sitam mere sámne hain: fitna o fasád barpá hote rahte hain. 4 Is liye sharí'at kamzor ho gayí, aur insáf mutlaq járí nahín hotá; kyúnki sharír sádiqon ko gher lete hain; pas insáf ká khún ho rahá hai. 5 Qaumon par nazar karo, aur dekho, aur muta'ajjib ho; kyúnki main tumháre aiyám men ek aisá kám karne ko hún, ki agar koí tum se us ká bayán kare, to tum hargiz báwar na karoge. 6 Kyúnki dekho, main Kasdíon ko charhá láúngá; wuh turshrú aur tundmizáj qaum hain jo wus'at i zamín se hokar guzarte hain, táki un bastiyon par jo un kí nahín hain qabza kar len. 7 Wuh daraune aur haibatnák hain; wuh khud hí apní 'adálat aur shán ká masdar hain. 8 Un ke ghore chíton se bhí tezraftár hain, aur shám ko nikalnewále bheriyon se ziyáda khúnkhor hain: aur un ke sawár kúdte phándte áte hain; hán, wuh dúr se chale áte hain; wuh 'uqáb kí mánind hain jo apne shikár par jhapattá hai. 9 Wuh sab gáratgarí ko áte hain; wuh sídhe barhe chale áte hain, aur un ke asír ret ke zarron kí mánind beshumár hote hain. 10 Wuh bádsháhon ko thatthon men uráte, aur umará ko maskhara banáte hain; wuh qil'on ko haqír jánte hain, kyúnki wuh mittí se damdame bándhkar un ko fath kar lete hain. 11 Tab wuh girdbád kí tarah guzarte; aur khatá karke gunahgár hote hain; kyúnki un ká zor hí un ká Khudá hai. 12 Ai Khudáwand mere Khudá, ai mere Quddús, kyá tú azal se nahín hai? ham nahín marenge. Ai Khudáwand, tú ne un ko 'adálat ke liye thahráyá hai; aur ai merí Chatán, tú ne un ko tádíb ke liye muqarrar kiyá hai. 13 Terí ánkhen aisí pák hain ki tú badí ko dekh nahín saktá, aur kajraftárí par nigáh nahín kar saktá: phir tú dagábázon par kyún nazar kartá hai, aur jab sharír apne se ziyáda sádiq ko nigal játá hai, tab tú kyún khámosh rahtá hai; 14 aur baní A'dam ko samundar kí machhliyon, aur kíre makauron kí mánind banátá hai, jin par koí hukúmat karnewálá nahín? 15 Wuh un sab ko shast se utha lete hain, aur apne jál men phansáte hain, aur mahájál men jama' karte hain: is liye wuh shádmán aur khushwaqt hain. 16 Isí liye wuh apne jál ke áge qurbáníán guzránte hain, aur apne mahájál ke áge bakhúr jaláte hain; kyúnki in ke wasíle se un ká bakhra lazíz, aur un kí gizá charb hai. 17 Pas kyá wuh apne jál ko khálí karne aur qaumon ko mutawátir qatl karne se báz na áenge?

2 Main apní dídgáh par khará rahúngá, aur burj par charhkar intizár karúngá, ki wuh mujh se kyá kahtá hai, aur main apní faryád kí bábat kyá jawáb dún. 2 Tab Khudáwand ne mujhe jawáb diyá, aur farmáyá, ki Royá ko takhtíon par aisí safái se likh, ki log daurte húe bhí parh saken. 3 Kyúnki yih royá ek muqarrara waqt ke liye hai, yih jald wuqú' men áegí, aur khatá na karegí: agarchi is men der ho, taubhí is ká muntazir rah, kyúnki yih yaqínan wuqú' men áegí, takhír na karegí. 4 Dekh, mutakabbir ádmí ká dil rást nahín hai: lekin sádiq apne ímán se zinda rahegá. 5 Beshakk mutakabbir ádmí mai kí mánind dagábáz hai, wuh apne ghar men nahín rahtá; wuh pátál kí mánind apní hawas barhátá hai, wuh maut kí mánind hai, kabhí ásúda nahín hotá, balki sab qaumon ko apne pás jama' kartá hai, aur sab ummaton ko apne nazdík faráham kartá hai. 6 Kyá yih sab us par masal na láenge, aur tanzan na kahenge, ki Us par afsos jo auron

kamái se máldár hotá hai! lekin yih kab tak? aur us par jo kasrat se girán hotá hai! 7 Kyá wuh tujhe khá jáne ko achának na uṭhenge, aur tujhe muztarib karne ko bedár na honge, aur tú un ke liye lúṭ na hogá? 8 Chúnki tú ne bahut sí qaumon ko lúṭ liyá, aur mulk o shahr o báshindon men khúnrezí aur sitamgarí kí hai, is liye báqimánda log tujhe gárat karenge.

9 Us par afsos jo apne gharáne ke liye nájáiz nafa' uṭhátá hai, táki apne áshiyána balandi par banáe, aur musíbat se mahfúz rahe! 10 Tú ne bahut sí ummaton ko barbád karke apne gharáne ke liye ruswái hásil kí, aur apní ján ká gunahgár húá. 11 Kyúnki díwár se patthar chilláenge, aur chhat se shahtír jawáb denge.

12 Us par afsos jo qasbe ko khúnrezí se aur shahr ko badkirdárí se ta'mír kartá hai! 13 Kyá yih Rabb u'l afwáj kí taraf se nahin, ki logon kí mihnat ág ke liye ho, aur qaumon kí mashaqqat batálat ke liye? 14 Kyúnki jis tarah samundar pání se bhará hai, usí tarah zamín Khudáwand ke jalál ke 'irfán se ma'múr hogí.

15 Us par asfos jo apne hamsáye ko apne qahr ká jám pilákar matwálá kartá hai, táki us ko beparda kare! 16 Tú 'izzat ke 'iwaz ruswái se bhar gayá hai; tú bhí píkar apní námakhtúní záhir kar: Khudáwand ke dahine háth ká piyála apne daur men tujh tak pahunchegá, aur ruswái terí shaukat ko dhánp legí. 17 Chúnki tú ne mulk o shahr o báshindon men khúnrezí aur sitamgarí kí hai, is liye wuh ziyádatí jo Lubnán par húí, aur wuh halákat jis se jánwar dar gaye, tujh par áegí.

18 Khodí húí múrat se kyá hásil, ki us ke banánewále ne use khodkar banáyá? dhálí húí múrat, aur jhúṭh sikhánewále se kyá fáida, ki us ká banánewálá us par bharosá rakhtá, aur gúnge buton ko banátá hai? 19 Us par afsos jo lakṛí se kahtá hai, Jág; aur bezabán patthar se, ki Uṭh! Kyá wuh ta'lím de saktá hai? Dekh, wuh to sone chándí se maṛhá hai, lekin us men mutlaq dam nahin. 20 Magar Khudáwand apní muqaddas haikal men hai: sárí zamín us ke huzúr khámosh rahe.

3

Shigáyúnot ke sur par, Habaqqúq nabí kí du'á.

2 Ai Khudáwand, main ne terí shuhrat suní, aur ḍar gayá:
Ai Khudáwand, isí zamáne men apne kám ko bahál kar,
Isí zamáne men us ko záhir kar;
Qahr ke waqt rahm ko yád farmá.
3 Khudá Temán se ayá,
Aur Quddús koh i Fárán se. (Siláh.)
Us ká jalál ásmán par chhá gayá,
Aur zamín us kí hamd se ma'múr ho gayí.
4 Us kí jagmagáhaṭ núr kí mánind thí;
Us ke háth se kiranen nikaltí thín:
Aur is men us kí qudrat nihán thí.
5 Wabá us ke áge áge chaltí thí,
Aur átashí tír us ke qadamon se nikalte the.
6 Wuh khaṛá húá, aur zamín tharrá gayí;
Us ne nigáh kí aur qaumen paráganda ho gayín:
Azalí pahár pára pára ho gaye,
Qadím ṭíle jhuk gaye;
Us kí ráhen azalí hain.
7 Main ne Kúshan ke khaimon ko musíbat men dekhá,
Mulk i Midyán ke parde hil gaye.
8 Ai Khudáwand, kyá tú nadiyon se bezár thá?
Kyá terá qahr daryáon par thá?
Kyá terá gazab samundar par thá,
Ki tú apne ghoṛon aur fathyáb rathon par sawár húá?
9 Terí kamán giláf se nikálí gayí,
Terá 'ahd qabáil ke sáth ustuwár thá. (Siláh.)
Tú ne zamín ko nadiyon se chír dálá.
10 Pahár tujhe dekhkar kánp gaye;
Sailáb guzar gaye;
Samundar se shor uṭhá,
Aur maujen baland húín.
11 Tere uṛnewále tíron kí raushní se,
Tere chamkíle bhále kí jhalak se,
A'ftáb o máhtáb apne burjon men ṭhahr gaye.
12 Tú gazabnák hokar mulk men se guzrá.

Tú ne qahr se qaumon ko
páemál kiyá.
13 Tú apne logon kí naját kí khátir
niklá,
Hán, apne mamsúh kí naját kí
khátir;
Tú ne sharír ke ghar kí chhat
girá dí,
Aur us kí bunyád bi'lkull khod
dálí. (Siláh.)
14 Tú ne usí ke lath se us ke
baháduron ke sir phore;
Wuh mujhe parágandá karne ko
girdbád kí tarah áe;
Wuh garíbon ko tanhái men
nigal jáne par khush the.
15 Tú apne ghoron par sawár hokar
samundar se,
Hán, bare sailáb se pár ho gayá.

16 Main ne suná, aur merá dil
dahal gayá;
Us shor ke sabab se mere honth
hilne lage:
Merí haddiyán bosída ho gayín:
Aur main khare khare kánpne
lagá,
Lekin main sabr se un ke bure
din ká muntazir hún,
Jo ikatthe hokar ham par hamla
karte hain.
17 Agarchi anjír ká darakht na
phúle,
Aur ták men phal na lage,
Aur zaitún ká hásil zá'i ho jáe,
Aur kheton men kuchh paidá-
wár na ho,
Aur bherkháne se bheren játí
rahen,
Aur tawelon men maweshí na
hon;
18 Taubhí main KHUDÁWAND se
khush rahúngá,
Aur apne najátbakhsh Khudá
se khushwaqt húngá.
19 KHUDÁWAND Khudá merí ta-
wanáí hai,
Wuh mere pánw hirní ke se baná
detá hai,
Aur mujhe merí únchí jagahon
men chalátá hai.

(Mīr mugannī ke liye, mere tārdār sāzon ke sāth.)

SAFANIYA'H

1 KHUDÁWAND ká kalám jo sháh i Yahúdáh Yúsiyáh bin Amún ke aiyám men Safaniyáh bin Kúshí, bin Jadaliyáh, bin Amariyáh, bin Hizqiyáh par názil húá.

2 KHUDÁWAND farmátá hai, Main rú e zamín se sab kuchh bi'lkull nest karúngá; 3 insán aur haiwán ko nest karúngá; hawá ke parandon, aur samundar kí machhliyon ko, aur sharíron aur un ke buton ko nest karúngá; aur insán ko rú e zamín se faná karúngá, KHUDÁWAND farmátá hai. 4 Main Yahúdáh par, aur Yarúshalem ke sab báshindon par háth chaláúngá, aur is makán men se Ba'l ke baqiye ko, aur Kamárím ke nám ko pujáriyon samet nest karúngá; 5 aur un ko bhí jo kothon par charhkar ajrám i falak kí parastish karte hain, aur un ko jo KHUDÁWAND kí 'ibádat ká 'ahd karte hain lekin Milkúm kí qasam kháte hain; 6 aur un ko bhí jo KHUDÁWAND se bargashta hokar na us ke tálib húe, aur na unhon ne us se mashwarat lí.

7 Tum Khudáwand KHUDÁ ke huzúr khámosh raho! kyúnki KHUDÁWAND ká din nazdík hai; aur us ne zabíha taiyár kiyá hai, aur apne mihmánon ko makhsús kiyá hai. 8 Aur KHUDÁWAND ke zabíhe ke din yún hogá, ki main umará aur sháhzádon ko, aur un sab ko jo ajnabíon kí posháak pahinte hain, sazá dúngá. 9 Main usí roz un sab ko jo logon ke gharon men ghuskar apne áqá ke ghar ko lút aur makr se bharte hain sazá dúngá. 10 Aur KHUDÁWAND farmátá hai, Usí roz machhlí phátak se rone kí áwáz, aur Mishnah se mátam kí, aur tílon par se bare gaugá kí sadá uthegí. 11 Ai Maktís ke rahnewálo, mátam karo; kyúnki sab saudágar máre gaye; jo chándí se lade the, sab halák húe. 12 Phir main chirág lekar Yarúshalem men

talásh karúngá, aur jitne apní talchhaṭ par jam gaye hain, aur dil men kahte hain, ki ḲHUDÁWAND sazá o jazá na degá, un ko sazá dúngá. 13 Tab un ká mál luṭ jáegá, aur un ke ghar ujaṛ jáenge; ghar to banáenge, par un men búd o básh na karenge; aur tákistán lagáenge, par un kí mai na píenge. 14 ḲHUDÁWAND ká roz i 'azím qaríb hai, hán, wuh nazdík á gayá; wuh á pahunchá: suno; ḲHUDÁWAND ke din ká shor; zabardast ádmí phúṭ phúṭkar roegá. 15 Wuh din qahr ká din hai, dukh aur ranj ká din, wíráni aur kharábí ká din, táríkí aur udásí ká din, abr aur tíragí ká din, 16 hasín shahron, aur únche burjon ke khiláf narsinge aur jangí lalkár ká din. 17 Aur main baní A'dam par musíbat láúngá, yahán tak ki wuh andhon kí mánind chalenge, kyúnki wuh ḲHUDÁWAND ke gunahgár húe; un ká khún dhúl kí tarah giráyá jáegá, aur un ká gosht najásat kí mánind. 18 ḲHUDÁWAND ke qahr ke din un ká soná chándí un ko bachá na sakegá; balki tamám mulk ko us kí gairat kí ág khá jáegí; kyúnki wuh yaklakht mulk ke sab báshindon ko tamám kar dálegá.

2 Ai behayá qaum, jama' ho, jama' ho. 2 Is se pahle ki taqdír iláhí záhir ho, aur wuh din bhus kí mánind játá rahe, aur ḲHUDÁWAND ká qahr i shadíd tum par názil ho, aur us ke gazab ká din tum par á pahunche. 3 Ai mulk ke sab halím logo, jo ḲHUDÁWAND ke ahkám par chalte ho, us ke tálib ho; rástbází ko ḍhúnḍho, firotaní kí talásh karo; sháyad ḲHUDÁWAND ke gazab ke din tum ko panáh mile. 4 Kyúnki Gazzah matrúk hogá, aur Asqalon wírán kiyá jáegá: aur Ashdúd do pahar ko khárij kar diyá jáegá, aur 'Aqrún kí bekhkaní kí jáegí. 5 Samundar ke sáhil ke rahnewálon ya'ní Karetíon kí qaum par afsos! Ai Kan'án, Filistíon kí sarzamín, ḲHUDÁWAND ká kalám tere khiláf hai; main tujhe nest o nábúd karúngá, yahán tak ki koí basnewálá na rahe. 6 Aur samundar ke sáhil charágáhen honge, jin men charwáhon kí jhonpṛiyán, aur bheṛkháne honge. 7 Aur wuhí sáhil Yahúdáh ke gharáne ke baqiye ke liye honge; wuh un men charáyá karenge; wuh shám ke waqt Asqalon ke makánon men leṭá karenge; kyúnki ḲHUDÁWAND un ká Ḳhudá un par phir nazar karegá, aur un kí asírí ko mauqúf karegá. 8 Main ne Moáb kí malámat aur baní 'Ammon kí la'n ta'n suní hai, unhon ne merí qaum ko malámat kí, aur un kí hudúd ko dabá liyá hai. 9 Is liye RABB u'l afwáj, Isráíl ká Ḳhudá, farmátá hai, Mujhe apní hayát kí qasam, yaqínan Moáb Sadúm kí mánind hogá, aur baní 'Ammon 'Amúrah kí mánind, wuh purkhár o namakzár, aur abadu'l ábád barbád rahenge; mere logon ká baqiya un ko gárat karegá, aur merí qaum ke báqí log un ke wáris honge. 10 Yih sab kuchh un ke takabbur ke sabab se un par áegá; kyúnki unhon ne RABB u'l afwáj ke logon ko malámat kí, aur un par ziyádatí kí. 11 ḲHUDÁWAND un ke liye haibatnák hogá, aur zamín ke tamám ma'búdon ko lágar kar degá; aur bahrí mamálik ke sab báshinde apní apní jagah men us kí parastish karenge. 12 Ai Kúsh ke báshindo, tum bhí merí talwár se máre jáoge. 13 Aur wuh shimál kí taraf apná háth baṛháegá, aur Asúr ko nest karegá, aur Nínawah ko wírán aur biyábán kí mánind khushk kar degá. 14 Aur janglí jánwar us men leṭenge, aur har qism ke haiwán, hawásil aur khárpusht, us ke sutúnon ke siron par maqám karenge; un kí áwáz un ke jharokon men hogí; un kí dahlízon men wíráni hogí; kyúnki deodár ká kám khulá chhoṛá gayá hai. 15 Yih wuh shádmán shahr hai jo befikr thá; jis ne dil men kahá, ki Main hún, aur mere siwá koí dúsrá nahín; wuh kaisá wírán húá, haiwánon ke baiṭhne kí jagah! har ek jo udhar se guzregá suskáregá, aur háth hiláegá.

3 Us sarkash o nápák o zálim shahr par afsos! 2 Us ne kalám ko na suná; wuh tarbiyatpazír na húá; us ne ḲHUDÁWAND par tawakkul na kiyá, aur apne Ḳhudá kí qurbat kí árzú na kí. 3 Us ke umará us men garajnewále babar hain; us ke qází bheṛiye hain, jo shám ko nikalte hain aur subh tak kuchh nahín chhoṛte. 4 Us ke nabí láfzan aur dagábáz hain; us ke káhinon ne pák ko nápák ṭhahráyá; aur unhon ne sharí'at ko maroṛá hai. 5 ḲHUDÁWAND jo sádiq hai us ke andar hai; wuh beinsáfí

na karegá; wuh har subh bilánága apní 'adálat záhir kartá hai; magar beinsáf ádmí sharm ko nahín jántá. 6 Main ne qaumon ko kát dálá: un ke burj barbád kiye gaye; main ne un ke kúchon ko wírán kiyá, yahán tak ki un men koí nahín chaltá; un ke shahr ujár húe, aur un men koí insán nahín, koí báshinda nahín. 7 Main ne kahá, ki Faqat mujh se dar; aur taribyatpazír ho, táki us kí bastí kátí na jáe, us sab ke mutábiq jo main ne us ke haqq men thahráyá thá; lekin unhon ne 'amdan apní rawish ko bigárá. 8 Pas, Khudáwand farmátá hai, mere muntazir raho, jab tak ki main lút ke liye na uthún; kyúnki main ne thán liyá hai, ki qaumon ko jama' karún, aur mamlukaton ko ikatthá karún, táki apne gazab ya'ní tamám qahr i shadíd ko un par názil karún; kyúnki merí gairat kí ág sárí zamín ko khá jáegí. 9 Aur main us waqt logon ke honth pák kar dúngá, táki wuh sab Khudáwand se du'á karen, aur ek dil hokar us kí 'ibádat karen. 10 Kúsh kí nahron ke pár se mere 'ábid, ya'ní merí parágandá qaum mere liye hadya láegí. 11 Usí roz tú apne sab a'mál ke sabab se jin se tú merí gunahgár húí sharminda na hogí; kyúnki main us waqt tere darmiyán se tere mutakabbir logon ko nikál dúngá, aur phir tú mere koh i muqaddas par takabbur na karegí. 12 Aur main tujh men ek mazlúm aur miskín baqiya chhor dúngá, aur wuh Khudáwand ke nám par tawakkul karenge. 13 Isráíl ke báqí log na badí karenge, na jhúth bolenge, aur na un ke munh men dagá kí báten páí jáengí; balki wuh kháenge, aur let rahenge, aur koí un ko na daráegá. 14 Ai bint i Siyyún, nagmasaráí kar; ai Isráíl, lalkár; ai dukhtar i Yarúshalem, púre dil se khushí maná, aur shádmán ho. 15 Khudáwand ne terí sazá ko dúr kar diyá; us ne tere dushmanon ko nikál diyá; Khudáwand Isráíl ká bádsháh tere andar hai; tú phir musíbat ko na dekhegí. 16 Us roz Yarúshalem se kahá jáegá, Hirásán na ho: ai Siyyún, tere háth dhíle na hon. 17 Khudáwand terá Khudá jo tujh men hai qádir hai; wuhí bachá legá, wuh tere sabab se shádmán hokar khushí karegá; apní mahabbat men masrúr rahegá; wuh gáte húe tere liye shádmání karegá. 18 Main tere un logon ko, jo 'ídon se mahrúm hone ke sabab se gamgín aur malámat se zerbár hain, jama' karúngá. 19 Dekh, main us waqt tere sab satánewálon ko sazá dúngá, aur langron ko rihái dúngá, aur jo hánk diye gaye, un ko ikatthá karúngá; aur jo tamám jahán men ruswá húe, un ko sitúda aur námwar karúngá. 20 Us waqt main tum ko jama' karke mulk men láúngá; kyúnki jab tumhárí hín-hayát hí men tumhárí asírí ko mauqúf karúngá, to tum ko zamín kí sab qaumon ke darmiyán námwar aur sitúda karúngá, Khudáwand farmátá hai.

HAJJAI'

1 Dárá bádsháh kí saltanat ke dúsre baras ke chhate mahíne kí pahlí táríkh ko Yahúdáh ke názim Zarubbábul bin Siyáltíel, aur sardár káhin Yashú' bin Yahúsadaq ko Hajjai nabí kí ma'rifat Khudáwand ká kalám pahunchá, 2 ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Yih log kahte hain, Abhí Khudáwand ke ghar kí ta'mír ká waqt nahín áyá. 3 Tab Khudáwand ká kalám Hajjai nabí par názil húá, 4 ki Kyá tumháre liye musaqqaf gharon men rahne ká waqt hai, jab ki yih ghar wírán pará hai? 5 Aur ab Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Tum apní rawish par gaur karo. 6 Tum ne bahut sá boyá, par thorá kátá; tum kháte ho, par ásúda nahín hote; tum píte ho, par piyás nahín bujhtí; tum kapre pahinte ho, par garm nahín hote, aur mazdúr apní mazdúrí súrákhdár thailí men jama' kartá hai. 7 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, Apní rawish par gaur karo. 8 Paháron

se lakrí lákar yih ghar ta'mír karo; aur main is se khush húngá, aur merí tamjíd hogí, KHUDÁWAND farmátá hai. 9 Tum ne bahut kí ummed rakkhí, aur dekho, thorá milá: aur jab tum use apne ghar men láe, to main ne use urá diyá. RABB u'l afwáj farmátá hai, Kyún? Is liye ki merá ghar wírán hai, aur tum men se har ek apne ghar ko daurá chalá játá hai. 10 Is liye na ásmán se os girtí hai, aur na zamín apná hásil detí hai. 11 Aur main ne khushksálí ko talab kiyá, ki mulk, aur paháron par, aur anáj, aur nayí mai, aur tel, aur zamín kí sab paidáwár par, aur insán o haiwán par, aur háth kí sárí mihnat par áe.

12 Tab Zarubbábul bin Siyáltíel, aur sardár káhin Yashú' bin Yahúsadaq, aur logon ká sab baqiya KHUDÁWAND apne Khudá ke kalám aur us ke bheje húe Hajjai nabí kí báton ke shanawá húe, aur log KHUDÁWAND ke huzúr tarsán húe. 13 Tab KHUDÁWAND ke paigambar Hajjai ne KHUDÁWAND ká paigám un logon ko sunáyá, ki KHUDÁWAND farmátá hai, Main tumháre sáth hún. 14 Phir KHUDÁWAND ne Yahúdáh ke názim Zarubbábul bin Siyáltíel kí, aur sardár káhin Yashú' bin Yahúsadaq kí, aur logon ke baqiye kí rúh ko targíb dí: pas wuh ákar RABB u'l afwáj apne Khudá ke ghar kí ta'mír men mashgúl húe. 15 Aur yih wáqi'a Dárá bádsháh kí saltanat ke dúsre baras ke chhate mahíne kí chaubíswín táríkh ká hai.

2 Sátwen mahíne kí ikkíswín táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám Hajjai nabí kí ma'rifat pahunchá, 2 ki Yahúdáh ke názim Zarubbábul bin Siyáltíel sardár káhin Yashú' bin Yahúsadaq aur logon ke baqiye se yún kah, 3 ki Tum men se kis ne is haikal kí pahlí raunaq ko dekhá? aur ab kaisí dikhái detí hai? kyá yih tumhárí nazar men náchíz nahín hai? 4 Lekin, ai Zarubbábul, hausala rakh, KHUDÁWAND farmátá hai; aur ai sardár káhin, Yashú' bin Yahúsadaq hausala rakh; aur ai mulk ke sab logo, hausala rakkho, KHUDÁWAND farmátá hai, aur kám karo; kyúnki main tumháre sáth hún, RABB u'l afwáj farmátá hai, 5 Misr se nikalte waqt main ne tum se jo 'ahd kiyá thá, us ke mutábiq merí wuh rúh tumháre sáth rahtí hai: himmat na háro. 6 Kyúnki RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Main thorí der men phir ek bár ásmán o zamín, aur bahr o barr ko hilá dúngá; 7 main sab qaumon ko hilá dúngá, aur un kí margúb chízen áengí, aur main is ghar ko jalál se ma'múr karúngá, RABB u'l afwáj farmátá hai. 8 Chándí merí hai, aur soná merá hai, RABB u'l afwáj farmátá hai. 9 Is pichhle ghar kí raunaq pahle ghar kí raunaq se ziyáda hogí, RABB u'l afwáj farmátá hai; aur main is makán men salámatí bakhshúngá, RABB u'l afwáj farmátá hai.

10 Aur Dárá bádsháh kí saltanat ke dúsre sál ke nauwen mahíne kí chaubíswín táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám Hajjai nabí kí ma'rifat pahunchá, 11 ki RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Sharí'at kí bábat káhinon se daryáft kar, 12 ki Agar koí pák gosht ko apne libás ke dáman men liye játá ho, aur us ká dáman rotí, yá dál, yá mai, yá tel, yá kisí tarah ke kháne kí chíz ko chhú jáe, to kyá wuh chíz pák ho jáegí? Káhinon ne jawáb diyá, Hargiz nahín. 13 Phir Hajjai ne púchhá, ki Agar koí kisí murde ko chhúne se nápák ho gayá ho, aur in men se kisí chíz ko chhúe, to kyá wuh chíz nápák ho jáegí? Káhinon ne jawáb diyá, Zarúr nápák ho jáegí. 14 Phir Hajjai ne kahá, KHUDÁWAND farmátá hai, Merí nazar men in logon, aur is qaum, aur in ke a'mál ká yihí hál hai; aur jo kuchh is jagah guzránte hain, nápák hai. 15 Pas ab aur áyanda ko us waqt ká khayál rakkho, jab ki abhí KHUDÁWAND kí haikal ká patthar par patthar na rakkhá gayá thá: 16 us tamám zamáne men jab koí bís paimánon kí ás rakhtá, to das hí milte the; aur jab koí mai ke hauz se pachás paimáne nikálne játá, to bís hí nikalte the. 17 Aur main ne tum ko tumháre sab kámon men bád i samúm, aur gerúí, aur olon se márá; par tum merí taraf rujú' na láe, KHUDÁWAND farmáta hai. 18 Ab aur áyanda is ká khayál rakkho, áj KHUDÁWAND kí haikal kí bunyád ke dále jáne, ya'ní nauwen mahíne kí chaubíswín táríkh se, is ká khayál rakkho. 19 Kyá is waqt bíj khatte men hai? abhí to ták aur anjír aur

anár, aur zaitún men phal nahín lagá; áj hí se main tum ko barakat dúngá.
20 Phir isí mahíne kí chaubíswín táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám Hajjáí nabí par názil húá, 21 ki Yahúdáh ke názim Zarubbábul se kah de, ki Main ásmán aur zamín ko hiláúngá; 22 aur saltanaton ke takht ulat dúngá, aur qaumon kí saltanaton kí tawánáí nest kar dúngá, aur rathon ko sawáron samet ulat dúngá, aur ghore aur un ke sawár gir jáenge, aur har shakhs apne bháí kí talwár se qatl hogá. 23 RABB u'l afwáj farmátá hai, Ai mere khádim Zarubbábul bin Siyáltiel, usí roz main tujhe lúngá, KHUDÁWAND farmátá hai, aur nagín thahráúngá; kyúnki main ne tujhe barguzída kiyá hai, RABB u'l afwáj farmátá hai.

ZAKARIYA'H

1 Dárá ke dúsre baras ke áthwen mahíne men KHUDÁWAND ká kalám Zakariyáh nabí bin Barakiyáh bin 'Iddú par názil húá, 2 ki KHUDÁWAND tumháre bápdádá se sakht náráz rahá. 3 Is liye tú un se kah, RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Tum merí taraf rujú' ho, RABB u'l afwáj ká farmán hai; to main tumhárí taraf rujú' húngá, RABB u'l afwáj farmátá hai. 4 Tum apne bápdádá kí mánind na bano, jin se agle nabíon ne ba áwáz i baland kahá, RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Tum apní burí rawish aur bada'málí se báz áo; par unhon ne na suná, aur mujhe na máná, KHUDÁWAND farmátá hai. 5 Tumháre bápdádá kahán hain? kyá ambiyá hamesha zinda rahte hain? 6 Lekin merá kalám aur mere áín, jo main ne apne khidmatguzár nabíon ko farmáe the, kyá wuh tumháre bápdádá par púre nahín húe? chunánchi unhon ne rujú' lákar kahá, ki RABB u'l afwáj ne apne iráde ke mutábiq hamárí 'ádát aur hamáre a'mál ká badla diyá hai.
7 Dárá ke dúsre baras aur gyárahwen mahíne ya'ní máh i Sabát kí chaubíswín táríkh ko KHUDÁWAND ká kalám Zakariyáh nabí bin Barakiyáh bin 'Iddú par názil húá, 8 ki Main ne khwáb men dekhá, ki ek shakhs surang ghore par sawár mihndí ke darakhton ke darmiyán nasheb men khará thá, aur us ke píchhe surang, aur kumait, aur nuqre ghore the. 9 Tab main ne kahá, ki Ai mere áqá, yih kyá hain? Is par firishte ne jo mujh se guftogú kartá thá kahá, Main tujhe dikháúngá ki yih kyá hain. 10 Aur jo shakhs mihndí ke darakhton ke darmiyán khará thá kahne lagá, Yih wuh hain jin ko KHUDÁWAND ne bhejá hai ki sárí dunyá men sair karen. 11 Aur unhon ne KHUDÁWAND ke firishte se, jo mihndí ke darakhton ke darmiyán khará thá, kahá, Ham ne sárí dunyá kí sair kí hai, aur dekhá ki sárí zamín men amn o amán hai.
12 Phir KHUDÁWAND ke firishte ne kahá, Ai RABB u'l afwáj, tú Yarúshalem aur Yahúdáh ke shahron par, jin se tú sattar baras se náráz hai, kab tak rahm na karegá? 13 Aur KHUDÁWAND ne us firishte ko jo mujh se guftogú kartá thá muláim aur tasallíbakhsh jawáb diyá. 14 Tab us firishte ne jo mujh se guftogú kartá thá mujh se kahá, ki Baland áwáz se kah, RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Mujhe Yarúshalem aur Siyyún ke liye barí gairat hai. 15 Aur main un qaumon se jo árám men hain niháyat náráz hún; kyúnki jab main thorá náráz thá, to unhon ne us áfat ko bahut ziyáda kar diyá. 16 Is liye KHUDÁWAND yún farmátá hai, ki Main rahmat ke sáth Yarúshalem ko wápas áyá hún; us men merá maskan ta'mír kiyá jáegá, RABB u'l afwáj farmátá hai; aur Yarúshalem par phir sút khenchá jáegá. 17 Phir baland áwáz se kah, RABB u'l afwáj yún farmátá hai, ki Mere shahr dobára khushhálí se ma'múr honge, kyúnki KHUDÁWAND phir Siyyún ko tasallí bakhshegá, aur Yarúshalem ko qubúl farmáegá.
18 Phir main ne ánkh uthákar

nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki chár sing hain. 19 Aur main ne us firishte se jo mujh se guftogú kartá thá púchhá, ki Yih kyá hain? Us ne mujhe jawáb diyá, Yih wuh sing hain jinhon ne Yahúdáh aur Isráíl, aur Yarúshalem ko parágand kiyá hai. 20 Phir Khudáwand ne mujhe chár kárígar dikháe. 21 Tab main ne kahá, Yih kyún áe hain? Us ne jawáb diyá, Yih wuh sing hain jinhon ne Yahúdáh ko aisá parágand kiyá ki koí sir na uṭhá saká; lekin yih is liye áe hain ki un ko daráen, aur un qaumon ke singon ko past karen, jinhon ne Yahúdáh ke mulk ko parágand karne ke liye sing uṭháyá hai.

2 Phir main ne ánkh uṭhákar nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki ek shakhṣ jarib háth men liye khaṛá hai. 2 Aur main ne púchhá, Tú kahán játá hai? Us ne jawáb diyá, Yarúshalem kí paimáish ko, táki dekhún ki us kí chauṛáí aur lambáí kitní hai. 3 Aur dekho, wuh firishta jo mujh se guftogú kartá thá rawána húá, aur dúsrá firishta us ke pás áyá, 4 aur us se kahá, Dauṛ, aur is jawán se kah, ki Yarúshalem insán o haiwán kí kasrat ke bá'is befasíl bastiyon kí mánind ábád hogá. 5 Kyúnki Khudáwand farmátá hai, Main us ke liye cháron taraf átashí díwár húngá, aur us ke andar us kí shaukat. 6 Suno, Khudáwand farmátá hai; shimál kí sarzamín se, jahán tum ásmán kí cháron hawáon kí mánind parágand kiye gaye, nikal bhágo, Khudáwand farmátá hai. 7 Ai Siyyún, tú jo dukhtar i Bábul ke sáth bastí hai, nikal bhág. 8 Kyúnki Rabb u'l afwáj, jis ne mujhe apne jalál kí khátir un qaumon ke pás bhejá hai jinhon ne tum ko gárat kiyá, yún farmátá hai, ki Jo koí tum ko chhútá hai, merí ánkh kí putlí ko chhútá hai. 9 Kyúnki, dekh, main un par apná háth hiláúngá, aur wuh apne gulámon ke liye lúṭ honge: tab tum jánoge ki Rabb u'l afwáj ne mujhe bhejá hai. 10 Ai dukhtar i Siyyún, tú gá, aur khushí kar; kyúnki, dekh, main ákar tere andar sukúnat karúngá, Khudáwand farmátá hai. 11 Aur us waqt bahut sí qaumen Khudáwand se mel karengí, aur merí ummat hongí, aur main tere andar sukúnat karúngá; tab tú jánegí ki Rabb u'l afwáj ne mujhe tere pás bhejá hai. 12 Aur Khudáwand Yahúdáh ko mulk i muqaddas men apní mírás ká bakhra ṭhahráegá, aur Yarúshalem ko qubúl farmáegá. 13 Ai baní A'dam, Khudáwand ke huzúr khámosh raho; kyúnki wuh apne muqaddas maskan se uṭhá hai.

3 Aur us ne mujhe yih dikháyá, ki sardár káhin Yashú' Khudáwand ke firishte ke sámne khaṛá hai, aur Shaitán us ke dahine háth istáda hai táki us ká muqábala kare. 2 Aur Khudáwand ne Shaitán se kahá, Ai Shaitán, Khudáwand tujhe malámat kare; hán, wuh Khudáwand, jis ne Yarúshalem ko qubúl kiyá hai, tujhe malámat kare: kyá yih wuh lukṭí nahín jo ág se nikálí gayí hai? 3 Aur Yashú' maile kapṛe pahine firishte ke sámne khaṛá thá. 4 Phir us ne un se jo us ke sámne khaṛe the kahá, Is ke maile kapṛe utár do. Aur us se kahá, Dekh, main ne terí badkirdárí tujh se dúr kí, aur main tujhe nafís poshák pahináúngá. 5 Aur us ne kahá, ki Us ke sir par sáf 'amáma rakkho. Tab unhon ne us ke sir par sáf 'amáma rakkhá, aur poshák pahináí. Aur Khudáwand ká firishta us ke pás khaṛá rahá. 6 Aur Khudáwand ke firishte ne Yashú' se tákid karke kahá, 7 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Agar tú merí ráhon par chale aur mere ahkám par 'amal kare, to mere ghar par hukúmat karegá, aur merí bárgáhon ká nigahbán hogá, aur main tujhe in men jo yahán khaṛe hain áne jáne kí ijázat dúngá. 8 Ab, ai Yashú' sardár káhin, sun, tú aur tere rafíq jo tere sámne baiṭhte hain; wuh is bát ká ímá hain, ki main apne bande ya'ní Shákh ko lánewálá hún. 9 Kyúnki us patthar ko jo main ne Yashú' ke sámne rakkhá hai dekh: us par sát ánkhen hain; dekh, main is par kanda karúngá, Rabb u'l afwáj farmátá hai; aur main is mulk kí badkirdárí ko ek hí din men dúr karúngá. 10 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Usí roz tum men se har ek apne hamsáye ko ták aur anjír ke níche buláegá.

4 Aur wuh firishta jo mujh se báten kartá thá phir áyá, aur us ne goyá mujhe nínd se jagá diyá, 2 aur púchhá, Tú kyá dekh-

tá hai? Aur main ne kahá, ki Main ek sone ká sham'adán dekhtá hún, jis ke sir par ek kaṭorá hai, aur us ke úpar sát chirág hain, aur un sát chirágon kí sát sát naliyán. 3 Aur us ke pás zaitún ke do darakht hain, ek to kaṭore kí dahiní taraf aur dúsrá báin taraf. 4 Aur main ne us firishte se jo mujh se kalám kartá thá púchhá, Ai mere áqá, yih kyá hain? 5 Tab us firishte ne jo mujh se kalám kartá thá kahá, Kyá tú nahín jántá yih kyá hain? Main ne kahá, Nahín, ai mere áqá. 6 Tab us ne mujhe jawáb diyá, ki Yih Zarubbábul ke liye KHUDÁWAND ká kalám hai, ki Na to zor se, aur na tawánáí se, balki merí rúh se, RABB u'l afwáj farmátá hai. 7 Ai baṛe pahár, tú kyá hai? tú Zarubbábul ke sámne maidán ho jáegá: aur jab wuh choṭí ká patthar nikál láegá, to log pukárenge, ki Us par fazl ho, fazl ho. 8 Phir KHUDÁWAND ká kalám mujh par názil húá, 9 ki Zarubbábul ke háthon ne is ghar kí neo ḍálí, aur usí ke háth ise tamám bhí karenge; tab tú jánegá ki RABB u'l afwáj ne mujhe tumháre pás bhejá hai. 10 Kyúnki kaun hai jis ne chhoṭí chízon ke din kí tahqír kí hai? kyúnki KHUDÁWAND kí wuh sát ánkhen jo sárí zamín kí sair kartí hain khushí se us sáhúl ko dekhtí hain jo Zarubbábul ke háth men hai. 11 Tab main ne us se púchhá, ki Yih donon zaitún ke darakht, jo sham'adán ke dahine báen hain, kyá hain? 12 Aur main ne dobára us se púchhá, ki Zaitún kí yih do shákhen kyá hain, jo sone kí do naliyon ke muttasil hain, jin kí ráh se sunahlá tel niklá chalá játá hai? 13 Us ne mujhe jawáb diyá, Kyá tú nahín jántá yih kyá hain? Main ne kahá, Nahín, ai mere áqá. 14 Us ne kahá, Yih wuh do mamsúh hain jo Rabbu'l 'álamín ke huzúr khaṛe rahte hain.

5 Phir main ne ánkh uṭhákar nazar kí, aur kyá dekhtá hún, ki ek uṛtá húá túmár hai. 2 Us ne mujh se púchhá, Tú kyá dekhtá hai? Main ne jawáb diyá, Ek uṛtá húá túmár dekhtá hún, jis kí lambáí bís háth aur chauṛáí das háth hai. 3 Phir us ne mujh se kahá, Yih wuh la'nat hai jo tamám mulk par názil hone ko hai; aur is ke mutábiq har ek chor aur jhúṭhí qasam khánewálá yahán se káṭ ḍálá jáegá. 4 RABB u'l afwáj farmátá hai, Main use bhejtá hún, aur wuh chor ke ghar men aur us ke ghar men jo mere nám kí jhúṭhí qasam khátá hai ghusegá, aur us ke ghar men rahegá, aur use us kí lakṛí aur patthar samet barbád karegá.

5 Aur wuh firishta jo mujh se kalám kartá thá niklá, aur us ne mujh se kahá, ki Ab tú ánkh uṭhákar dekh, kyá nikal rahá hai. 6 Main ne púchhá, Yih kyá hai? Us ne jawáb diyá, Yih ek aifah nikal rahá hai. Aur us ne kahá, ki Tamám mulk men yihí un kí shabíh hai. 7 Aur síse ká ek gol sarposh uṭháyá gayá; aur ek 'aurat aifah men baiṭhí nazar áí. 8 Aur us ne kahá, ki Yih sharárat hai. Aur us ne us ko aifah men níche dabákar síse ke us sarposh ko aifah ke munh par rakh diyá. 9 Phir main ne ánkh uṭhákar nigáh kí, aur kyá dekhtá hún, ki do 'auraten nikal áín, aur hawá un ke bázúon men bharí thí: kyúnki un ke laqlaq ke se bázú the; aur wuh aifah ko ásmán o zamín ke darmiyán uṭhá le gayín. 10 Tab main ne us firishte se jo mujh se kalám kartá thá púchhá, ki Yih aifah ko kahán liye játí hain? 11 Us ne mujhe jawáb diyá, Sin'ár ke mulk ko, táki is ke liye ghar banáen: aur jab wuh taiyár ho, to yih apní jagah men rakkhí jáe.

6 Tab main ne phir ánkh uṭhákar nigáh kí; to kyá dekhtá hún, ki do pahāṛon ke darmiyán se chár rath nikle; aur wuh pahár pítal ke the. 2 Pahle rath ke ghoṛe surang; dúsre ke mushkí; 3 tísre ke nuqra; aur chauthe ke ablaq the. 4 Tab main ne us firishte se jo mujh se kalám kartá thá púchhá, Ai mere áqá, yih kyá hain? 5 Aur firishte ne mujhe jawáb diyá, ki Yih ásmán kí chár hawáen hain jo Rabbu'l 'álamín ke huzúr se niklí hain. 6 Aur mushkí ghoṛonwálá rath shimálí mulk ko niklá chalá játá hai, aur nuqre ghoṛonwálá us ke píchhe, aur ablaq ghoṛonwálá junúbí mulk ko. 7 Aur surang ghoṛonwálá bhí niklá, aur unhon ne cháhá ki dunyá kí sair karen: aur us ne un se kahá, Jáo, dunyá kí sair karo; aur unhon ne dunyá kí sair kí. 8 Tab us ne baland áwáz se mujh

se kahá, Dekh, jo shimálí mulk ko gaye hain, unhon ne wahán merá jí thandá kiyá hai.

9 Phir Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 10 ki Tú áj hí Khaldí, aur Túbiyáh, aur Yada'iyáh ke pás já, jo Bábul ke asíron kí taraf se ákar Yúsiyáh bin Safaniyáh ke ghar men utarte hain; 11 aur un se soná chándí lekar táj baná, aur Yashú' bin Yahúsadaq sardár káhin ko pahiná; 12 aur us se kah, ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Dekh, wuh shakhs, jis ká nám Shákh hai, us ke zer i sáya khushhálí hogí, aur wuh Khudáwand kí haikal ko ta'mír karegá; 13 hán, wuhí Khudáwand kí haikal ko banáegá; aur wuh sáhib i shaukat hogá, aur takhtnishín hokar hukúmat karegá; aur us ke sáth káhin bhí takhtnishín hogá; aur donon men sulh o salámatí kí mashwarat hogí. 14 Aur yih táj Hílam, aur Túbiyáh, aur Yada'iyáh, aur Hen bin Safaniyáh ke liye Khudáwand kí haikal men yádgár hogá. 15 Aur wuh jo dúr hain ákar Khudáwand kí haikal ko ta'mír karenge; tab tum jánoge ki Rabb u'l afwáj ne mujhe tumháre pás bhejá hai. Aur agar tum dil se Khudáwand apne Khudá kí farmánbardárí karoge, to yih báten púrí hongí.

7 Dárá kí saltanat ke chauthe baras ke nauwen mahíne ya'ní Kislev mahíne kí chauthí táríkh ko Khudáwand ká kalám Zakariyáh par názil húá; 2 aur Baitel ke báshindon ne Sharázar, aur Rajam Malik, aur us ke logon ko bhejá ki Khudáwand se darkhwást karen, 3 aur Rabb u'l afwáj ke ghar ke káhinon aur nabíon se púchhen, ki Kyá main pánchwen mahíne men goshanishín hokar mátam karún, jaisá ki main ne sálhá sál se kiyá hai? 4 Tab Rabb u'l afwáj ká kalám mujh par názil húá, 5 ki Mamlukat ke sab logon aur káhinon se kah, ki Jab tum ne pánchwen aur sátwen mahíne men in sattar baras tak roza rakkhá, aur mátam kiyá, to kyá kabhí mere liye, kháss mere hí liye roza rakkhá thá? 6 Aur jab tum kháte píte the, to apne hí liye na kháte píte the? 7 Kyá yih wuhí kalám nahín jo Khudáwand ne guzashta nabíon kí ma'rifat farmáyá, jab Yarúshalem ábád aur ásúdahál thá, aur us kí nawáhí ke shahr aur junúb kí sarzamín aur maidán ábád the?

8 Phir Khudáwand ká kalám Zakariyáh par názil húá; 9 ki Rabb u'l afwáj ne yún farmáyá thá, ki Rástí se 'adálat karo, aur har shakhs apne bhái par karam aur rahm kiyá kare. 10 Aur bewa, aur yatím, aur musáfir, aur miskín par zulm na karo; aur tum men se koí apne bhái ke khiláf dil men burá mansúba na bándhe. 11 Lekin wuh shanawá na húe, balki unhon ne gardankashí kí, aur apne kánon ko band kiyá táki na sunen. 12 Aur unhon ne apne dilon ko almás kí mánind sakht kiyá, táki sharí'at aur us kalám ko na sunen, jo Rabb u'l afwáj ne guzashta nabíon par apní rúh kí ma'rifat názil farmáyá thá; is liye Rabb u'l afwáj kí taraf se qahr i shadíd názil húá. 13 Aur Rabb u'l afwáj ne farmáyá thá, Jis tarah main ne pukárkar kahá, aur wuh shanawá na húe, usí tarah wuh pukárenge, aur main nahín sunúngá. 14 Balki un ko sab qaumon men, jin se wuh náwáqif hain, parágánda karúngá. Yún un ke ba'd mulk wírán húá, yahán tak ki kisí ne us men ámad o raft na kí; kyúnki unhon ne us dilkushá mulk ko wírán kar diyá.

8 Phir Khudáwand ká kalám mujh par názil húá, 2 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Mujhe Siyyún ke liye barí se barí gairat hai; balki main gairat se sakht gazabnák húá. 3 Khudáwand yún farmátá hai, ki Main Siyyún men wápas áyá hún, aur Yarúshalem men sukúnat karúngá; aur Yarúshalem ká nám Shahr i sidq hogá, aur Rabb u'l afwáj ká pahár Koh i muqaddas kahláegá. 4 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Yarúshalem ke kúchon men 'umrrasída mard o zan burhápe ke sabab se háth men 'asá liye húe phir baithe honge. 5 Aur shahr ke kúche khelnewále larke larkiyon se ma'múr honge. 6 Aur Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Agarchi un aiyám men yih amr in logon ke baqiye kí nazar men hairatafzá ho, tau bhí kyá merí nazar men hairatafzá hogá? Rabb u'l afwáj farmátá hai. 7 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, Dekh, main apne logon ko mashriqí aur magribí mamálik se chhurá lúngá: 8 aur main un ko wápas láúngá, aur wuh Yarú-

shalem men sukúnat karenge; aur wuh mere log honge, aur main rástí o sadáqat se un ká Khudá húngá. 9 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, Ai logo, apne háthon ko mazbút karo; tum jo is waqt yih kalám sunte ho, jo Rabb u'l afwáj ke ghar ya'ní haikal kí ta'mír ke liye bunyád dálte waqt nabíon kí ma'rifat názil húá. 10 Kyúnki un dinon se pahle na insán ke liye mazdúrí thí, aur na haiwán ká kiráya thá; aur dushman ke sabab se ánejánewále mazbút na the; kyúnki main ne sab logon men nifáq dál diyá. 11 Lekin ab main in logon ke baqiye ke sáth pahle kí tarah pesh na áúngá, Rabb u'l afwáj farmátá hai; 12 balki zirá'at salámatí se hogí; ták apná phal degí, aur zamín apná hásil; aur ásmán se os paregí; aur main in logon ke baqiye ko in sab barakaton ká wáris banáúngá. 13 Ai baní Yahúdáh, aur ai baní Isráíl, jis tarah tum dúsrí qaumon men la'nat the, usí tarah main tum ko chhuráúngá, aur tum barakat hoge: hirásán na ho, balki tumháre háth mazbút hon. 14 Kyúnki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Jis tarah main ne qasd kiyá thá ki tum par áfat láún, jab tumháre bápdádá ne mujhe gazabnák kiyá, aur main apne iráde se báz na rahá, Rabb u'l afwáj farmátá hai; 15 usí tarah main ne ab iráda kiyá hai ki Yarúshalem aur Yahúdáh ke gharáne se nekí karún; pas tum hirásán na ho. 16 Par lázim hai ki tum in báton par 'amal karo; Tum sab apne parausiyon se sach bolo, aur apne phátakon men rástí se 'adálat karo, táki salámatí ho. 17 Aur tum men se koí apne bháí ke khiláf dil men burá mansúba na bándhe; aur jhúthí qasam ko 'azíz na rakkhe; kyúnki main in sab báton se nafrat rakhtá hún, Khudáwand farmátá hai.

18 Phir Rabb u'l afwáj ká kalám mujh par názil húá, 19 ki Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Chauthe, aur pánchwen, aur sátwen, aur daswen mahíne ká roza, baní Yahúdáh ke liye khushí aur khurramí ká din, aur shádmání kí 'íd hogá; is liye tum sachcháí aur salámatí ko 'azíz rakkho. 20 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Phir qaumen aur bare bare shahron ke báshinde áenge; 21 aur ek shahr ke báshinde dúsre shahr men jákar kahenge, Chalo, ham jald Khudáwand se darkhwást karen, aur Rabb u'l afwáj ke tálib hon; main bhí chaltá hún. 22 Bahut sí ummaten aur zabardast qaumen Rabb u'l afwáj kí tálib hongí, aur Khudáwand se darkhwást karne ko Yarúshalem men áengí. 23 Rabb u'l afwáj yún farmátá hai, ki Un aiyám men mukhtalif ahl i lugat men se das ádmí háth barhákar ek Yahúdí ká dáman pakrenge, aur kahenge, ki Ham tumháre sáth jáenge, kyúnki ham ne suná hai, ki Khudá tumháre sáth hai.

9 Baní A'dam aur khusúsan kull qabáil i Isráíl kí ánkhen Khudáwand par lagí hain; Khudáwand kí taraf se sarzamín Hadrák aur Damishq ke khiláf bár i nubuwwat: 2 aur Hamát ke khiláf jo un se muttasil hai; aur Súr o Saidá ke khiláf, jo apní nazar men bahut dánishmand hain. 3 Súr ne apne liye mazbút qil'a banáyá, aur mittí kí tarah chándí ke túde lagáe, aur galiyon kí kích kí tarah sone ke dher. 4 Dekho, Khudáwand use khárij kar degá, aur us ke fakhr ko samundar men dál degá; aur ág us ko khá jáegí. 5 Asqalon dekhkar dar jáegá; Gazzah bhí sakht dard men mubtalá hogá; 'Aqrún bhí, kyúnki us kí ás tút gayí; aur Gazzah se bádsháhí játí rahegí, aur Asqalon bechirág ho jáegá. 6 Aur ek ajnabízáda Ashdúd men takhtnishín hogá; aur main Filistíon ká fakhr mitáúngá. 7 Aur main us ke khún ko us ke munh se, aur us kí makrúhát us ke dánton se nikál dálúngá, aur wuh bhí hamáre Khudá ke liye baqiya hogá, aur wuh Yahúdáh men sardár hogá, aur 'Aqrúní Yabúsíon kí mánind honge. 8 Aur main mukhálif i fauj ke muqábil apne ghar kí cháron taraf khaimazan húngá, táki koí us men se ámad o raft na kar sake; phir koí zálim un ke darmiyán se na guzregá; kyúnki ab main ne apní ánkhon se dekh liyá hai.

9 Ai bint i Siyyún, tú niháyat shádmán ho; ai dukhtar i Yarúshalem, khúb lalkár; kyúnki dekh, terá bádsháh tere pás átá hai; wuh sádiq hai, aur naját us ke háth men hai; wuh halím hai, aur gadhe par, balki jawán

gadhe par sawár hai. 10 Aur main Ifráím se rath aur Yarúshalem se ghore kát dálúngá, aur jangí kamán tor dálí jáegí: aur wuh qaumon ko sulh ká muzhda degá: aur us kí saltanat samundar se samundar tak, aur daryá e Furát se intihá e zamín tak hogí. 11 Aur terí bábat yún hai, ki tere 'ahd ke khún ke sabab se main tere asíron ko andhe kúen se nikál láyá. 12 Ai ummedwár asíro, qil'e men wápas áo; main áj batátá hún, ki tum ko do chand ajr dúngá; 13 kyúnki main ne Yahúdáh ko kamán kí tarah jhukáyá, aur Ifráím ko tír kí tarah lagáyá: aur ai Siyyún, main tere farzandon ko Yúnán ke farzandon ke khiláf barangekhta karúngá, aur tujhe pahlawán kí talwár kí mánind banáúngá. 14 Aur Khudáwand un ke úpar dikhái degá, aur us ke tír bijlí kí tarah niklenge; aur Khudáwand Khudá narsingá phúnkegá, aur junúbí bagolon ke sáth khurúj karegá. 15 Aur Rabb u'l afwáj un kí himáyat karegá; aur wuh dushmanon ko niglenge, aur falákhun ke pattharon ko páemál karenge, aur píkar matwálon kí mánind shor macháenge: aur katoron aur mazbah ke konon kí mánind ma'múr honge. 16 Aur Khudáwand un ká Khudá us roz un ko apní bheron kí tarah bachá legá; kyúnki wuh táj ke jawáhir kí mánind honge jo us ke mulk men sarfaráz honge. 17 Kyúnki un kí khushhálí 'azím aur un ká jamál khúb hai: naujawán galle se barhenge, aur larkiyán nayí mai se nashw o namá páengí.

10 Pichhlí barsát kí bárish ke liye Khudáwand se du'á karo, jo bijlí chamkátá hai; wuh bárish bhejegá, aur maidán men sab ke liye ghás ugáegá. 2 Kyúnki tiráfím ne batálat kí báten kahí hain, aur gaibbínon ne batálat dekhí, aur jhúthe khwáb bayán kiye hain; un kí tasallí behaqíqat hai; is liye wuh bheron kí mánind bhatak gaye; unhon ne dukh páyá, kyúnki un ká koí charwáhá na thá. 3 Merá gazab charwáhon par bharká hai, aur main peshwáon ko sazá dúngá: taubhí Rabb u'l afwáj ne apne galle, ya'ní baní Yahúdáh par nazar kí hai, aur un ko goyá apná khúbsúrat jangí ghorá banáegá. 4 Un hí men se kone ká patthar, aur khúntí, aur jangí kamán, aur sab hákim niklenge. 5 Aur wuh pahlawánon kí tarah laráí men dushmanon ko galiyon kí kích kí mánind latárenge; aur wuh larenge, kyúnki Khudáwand un ke sáth hai: aur sawár sarásíma ho jáenge. 6 Aur main Yahúdáh ke gharáne kí taqwíyat karúngá, aur Yúsuf ke gharáne ko rihái bakhshúngá; aur un ko wápas láúngá, kyúnki main un par rahm kartá hún; aur wuh aise honge, goyá main ne un ko kabhí tark nahín kiyá thá; kyúnki main Khudáwand un ká Khudá hún, aur un kí sunúngá. 7 Aur baní Ifráím pahlawánon kí mánind honge, aur un ke dil goyá mai se masrúr honge; balki un kí aulád bhí dekhegí aur shádmání karegí; un ke dil Khudáwand se khush honge. 8 Main sítí bajákar un ko faráham karúngá; kyúnki main ne un ká fidiya diyá hai; aur wuh bahut ho jáenge, jaise pahle the. 9 Agarchi main ne un ko qaumon men paráganda kiyá, taubhí wuh dúr ke mulkon men mujhe yád karenge; aur apne bál bachchon samet zinda rahenge, aur wápas áenge. 10 Main un ko mulk i Misr se wápas láúngá, aur Asúr se jama' karúngá, aur Jil'ád aur Lubnán kí sarzamín men pahuncháúngá, yahán tak ki un ke liye gunjáish na hogí. 11 Aur wuh musíbat ke samundar se guzar jáegá, aur us kí lahron ko máregá, aur daryá e Níl tah tak súkh jáegá; aur Asúr ká takabbur tút jáegá, aur Misr ká 'asá játá rahegá. 12 Aur main un ko Khudáwand men taqwíyat bakhshúngá; aur wuh us ká nám lekar idhar udhar chalenge, Khudáwand farmátá hai.

11 Ai Lubnán, tú apne darwázon ko khol de, táki ág tere deodáron ko khá jáe. 2 Ai saro ke darakht, nauha kar; kyúnki deodár gir gayá; aur shándár gárat ho gaye; ai Basaní balút ke darakhto, figán karo; kyúnki dushwárguzár jangal sáf ho gayá. 3 Charwáhon ka nauha kí áwáz átí hai, kyúnki un kí hashmat gárat húí; jawán babaron kí garaj suní detí hai, kyúnki Yardan ká jangal barbád ho gayá. 4 Khudáwand merá Khudá yún farmátá hai, ki Jo bheren zabh ho rahí hain, un ko chará; 5 jin ke málik un ko zabh

karte aur apne áp ko bequsúr samajhte hain; aur jin ke bechnewále kahte hain, Khudáwand ká shukr ho, ki ham máldár húe; aur un ke charwáhe un par rahm nahín karte. 6 Kyúnki Khudáwand farmátá hai, Main mulk ke báshindon par phir rahm nahín karúngá, balki har shakhs ko us ke hamsáye aur us ke bádsháh ke hawále kar dúngá; aur wuh mulk ko tabáh karenge, aur main un ko un ke háth se nahín chhuráúngá. 7 Pas main ne un bheron ko, jo zabh ho rahí thín, ya'ní galle ke miskínon ko charáyá; aur main ne do láthiyán lín; ek ká nám Fazl rakkhá, aur dúsri ká Ittihád; aur galle ko charáyá. 8 Aur main ne ek mahíne men tín charwáhon ko halák kiyá; kyúnki merí ján un se bezár thí, aur un ke dil men mujh se karáhiyat thí. 9 Tab main ne kahá, ki Ab main tum ko na charáúngá; marnewálá mar jáe; aur halák honewálá halák ho; aur báqí ek dúsre ká gosht kháen. 10 Tab main ne Fazl námí láthí ko liyá, aur use kát dálá, ki apne 'ahd ko jo main ne sab logon se bándhá thá mansúkh karún. 11 Aur wuh usí din mansúkh ho gayá; tab galle ke miskínon ne jo merí sunte the ma'lúm kiyá ki yih Khudáwand ká kalám hai. 12 Aur main ne un se kahá, ki Agar tumhárí nazar men ṭhík ho, to merí mazdúrí mujhe do; nahín to, mat do; aur unhon ne merí mazdúrí ke liye tís rupaye tolkar diye. 13 Aur Khudáwand ne mujhe hukm diyá, ki Use kumhár ke sámne phenk de, ya'ní is barí qímat ko jo unhon ne mere liye ṭhahráí; aur main ne yih tís rupaye lekar Khudáwand ke ghar men kumhár ke sámne phenk diye. 14 Tab main ne dúsri láthí ya'ní Ittihád námí ko kát dálá, táki us birádarí ko jo Yahúdáh aur Isráíl men hai mauqúf karún.

15 Aur Khudáwand ne mujhe farmáyá, ki Tú phir nádán charwáhe ká sámán le. 16 Kyúnki dekh, main mulk men aisá chaupán barpá karúngá jo halák honewále kí khabargírí, aur bhaṭke húe kí talásh, aur zakhmí ká 'iláj na karegá, aur tandurust ko na charáegá, par moṭon ká gosht kháegá, aur un ke khuron ko toṛ dálegá. 17 Us nábakár charwáhe par afsos, jo galle ko chhoṛ játá hai: talwár us ke bázú aur us kí dahiní ánkh par á paṛegí; us ká bázú bi'lkull súkh jáegá, aur us kí dahiní ánkh phúṭ jáegí.

12

Isráíl kí bábat Khudáwand kí taraf se bár i nubuwwat.

Khudáwand jo ásmán ko tántá, aur zamín kí bunyád ḍáltá, aur insán ke andar us kí rúh paidá kartá hai yún farmátá hai, 2 Dekho, main Yarúshalem ko irdgird ke sab logon ke liye laṛkhaṛáhaṭ ká piyála banáúngá, aur Yarúshalem ke muhásare ke waqt Yahúdáh ká bhí yihí hál hogá. 3 Aur main us roz Yarúshalem ko sab qaumon ke liye ek bhárí patthar baná dúngá, aur jo use uṭháenge sab gháyal honge, aur dunyá kí sab qaumen us ke muqábil jama' hongí. 4 Khudáwand farmátá hai, main us roz har ghoṛe ko hairatzada, aur us ke sawár ko díwána kar dúngá; lekin Yahúdáh ke gharáne par nigáh rakkhúngá, aur qaumon ke sab ghoṛon ko andhá kar dúngá. 5 Tab Yahúdáh ke farmánrawá dil men kahenge, ki Yarúshalem ke báshinde apne Khudá Rabb u'l afwáj ke sabab se hamárí tawánáí hain. 6 Main us roz Yahúdáh ke farmánrawáon ko lakṛiyon men jaltí angíṭhí, aur púlon men mash'al kí mánind banáúngá; aur wuh dahine báen aur irdgird kí sab qaumon ko khá jáenge, aur ahl i Yarúshalem phir apne maqám par Yarúshalem hí men ábád honge. 7 Aur Khudáwand Yahúdáh ke khaimon ko pahle rihái bakhshegá, táki Dáúd ká gharáná aur Yarúshalem ke báshinde Yahúdáh ke khiláf fakhr na karen. 8 Us roz Khudáwand Yarúshalem ke báshindon kí himáyat karegá; aur un men ká sab se kamzor us roz Dáúd kí mánind hogá, aur Dáúd ká gharáná Khudá kí mánind, ya'ní Khudáwand ke firishte kí mánind, jo un ke áge áge chaltá ho. 9 Aur main us roz Yarúshalem kí sab mukhálif qaumon kí halákat ká qasd karúngá. 10 Aur main Dáúd ke gharáne aur Yarúshalem ke báshindon par fazl aur munáját kí rúh názil karúngá; aur wuh us par, jis ko unhon ne chhedá hai, nazar karenge; aur us ke liye mátam karenge, jaisá koí apne iklaute ke liye kartá hai; aur us ke

liye talkhkám honge, jaise koí apne pahlauthe ke liye hotá hai. 11 Aur us roz Yarúshalem men bará mátam hogá, Hadad Rimmon ke mátam kí mánind jo Majiddon kí wádí men húá. 12 Aur tamám mulk mátam karegá, har ek gharáná alag; Dáúd ká gharáná alag, aur un kí bíwiyán alag, Nátan ká gharáná alag, aur un kí bíwiyán alag; 13 Láwí ká gharáná alag, aur un kí bíwiyán alag; Sama'í ká gharáná alag, aur un kí bíwiyán alag; 14 báqí sab gharáne alag alag, aur un kí bíwiyán alag alag.

13 Us roz gunáh aur nápákí dhone ko Dáúd ke gharáne aur Yarúshalem ke báshindon ke liye ek sotá phút niklegá. 2 Aur Rabb u'l afwáj farmátá hai, Main usí roz mulk se buton ká nám mitá dúngá, aur un ko phir koí yád na karegá: aur main nabíon ko, aur nápák rúh ko mulk se khárij kar dúngá. 3 Aur jab koí nubuwwat karegá, to us ke mán báp, jin se wuh paidá húá, us se kahenge, Tú zinda na rahegá, kyúnki tú Khudáwand ká nám lekar jhúth boltá hai; aur jab wuh nubuwwat karegá, to us ke mán báp, jin se wuh paidá húá, use chhed dálenge. 4 Aur us roz nabíon men se har ek nubuwwat karte waqt apní royá se sharminda hogá; aur kabhí fareb dene ko pashmín chádar na orhenge: 5 balki har ek kahegá, ki Main nabí nahín, kisán hún; kyúnki main larakpan hí se gulám rahá hún. 6 Aur jab koí us se púchhegá, ki Terí chhátí par yih zakhm kaise hain? to wuh jawáb degá, Yih wuh zakhm hain jo mere doston ke ghar men lage.

7 Rabb u'l afwáj farmátá hai; Ai talwár, tú mere charwáhe, ya'ní us insán par, jo merá rafíq hai, bedár ho; charwáhe ko már, ki galla paráganda ho jáe; aur main chhoton par háth chaláúngá. 8 Aur Khudáwand farmátá hai, Sáre mulk men do tiháí qatl kiye jáenge, aur marenge: lekin ek tiháí bach rahenge. 9 Aur main is tiháí ko ág men dálkar chándí kí tarah sáf karúngá, aur sone kí tarah táúngá: wuh mujh se du'á karenge, aur main un kí sunúngá: main kahúngá, Yih mere log hain, aur wuh kahenge, Khudáwand hí hamárá Khudá hai.

14 Dekh, Khudáwand ká din átá hai, jab terá mál lútkar tere andar bántá jáegá. 2 Kyúnki main sab qaumon ko faráham karúngá ki Yarúshalem se jang karen; aur shahr le liyá jáegá, aur ghar lúte jáenge, aur 'auraten behurmat kí jáengí; aur ádhá shahr asírí men jáegá; lekin báqí log shahr hí men rahenge. 3 Tab Khudáwand khurúj karegá, aur un qaumon se laregá, jaise jang ke din lará kartá thá. 4 Aur us roz wuh koh i Zaitún par, jo Yarúshalem ke mashriq men wáqi' hai, khará hogá; aur koh i Zaitún bích se phat jáegá, aur us ke mashriq se magrib tak ek barí wádí ho jáegí; kyúnki ádhá pahár shimál ko sarak jáegá, aur ádhá junúb ko. 5 Aur tum mere paháron kí wádí se hokar bhágoge; kyúnki paháron kí wádí A'zal tak hogí; jis tarah tum sháh i Yahúdáh 'Uzziyáh ke aiyám men zalzale se bháge the, usí tarah bhágoge; kyúnki Khudáwand merá Khudá áegá, aur sab qudsí us ke sáth. 6 Aur us roz raushní na hogí, aur ajrám i falak chhip jáenge. 7 Par ek din aisá áegá jo Khudáwand hí ko ma'lúm hai: wuh na din hogá, na rát; lekin shám ke waqt raushní hogí. 8 Aur us roz Yarúshalem se áb i hayát jári hogá; jis ká ádhá bahr i mashriq kí taraf bahegá, aur ádhá bahr i magrib kí taraf; garmí sardí men jári rahegá. 9 Aur Khudáwand sári dunyá ká bádsháh hogá: us roz ek hí Khudáwand hogá, aur us ká nám wáhid hogá. 10 Aur Yarúshalem ke junúb men tamám mulk Jiba' se Rimmon tak maidán kí mánind ho jáegá, par Yarúshalem baland hogá; aur Binyamín ke phátak se pahle phátak ke maqám ya'ní kone ke phátak tak, aur Hananel ke burj se bádsháh ke angúrí hauzon tak, apne maqám par ábád hogá. 11 Aur log is men sukúnat karenge, aur phir la'nat mutlaq na hogí; balki Yarúshalem amn o amán se ábád rahegá. 12 Aur Khudáwand Yarúshalem se jang karnewálí sab qaumon par yih 'azáb názil karegá, ki khare khare un ká gosht súkh jáegá; aur un kí ánkhen chashmkhánon men gal jáengí, aur un kí zabán un ke munh men sar jáegí. 13 Aur us roz Khudáwand kí taraf se un ke darmiyán

barí halchal hogí; aur ek dúsre ká háth pakrenge, aur ek dúsre ke khiláf háth utháegá. 14 Aur Yahúdáh bhí Yarúshalem ke pás laregá; aur irdgird kí sab qaumon ká mál, ya'ní soná chándí aur libás, barí kasrat se faráham kiyá jáegá. 15 Aur ghoron, khachcharon, únton, gadhon, aur sab haiwánon par bhí jo un lashkargáhon men honge, wuhí 'azáb názil hogá. 16 Aur Yarúshalem se larnewálí qaumon men se jo bach rahenge, sál ba sál Bádsháh, Rabb u'l afwáj, ko sijda karne aur 'íd i khiyám manáne ko áenge. 17 Aur dunyá ke un tamám qabáil par, jo Bádsháh Rabb u'l afwáj ke huzúr sijda karne ko Yarúshalem men na áenge, menh na barsegá. 18 Aur agar qabáil i Misr jin par bárish nahín hotí na áen, to un par wuhí 'azáb názil hogá, jis ko Khudáwand un gairqaumon par názil karegá, jo 'íd i khiyám manáne ko na áengí. 19 Ahl i Misr aur un sab qaumon kí jo 'íd i khiyám manáne ko na jáen, yihí sazá hogí. 20 Us roz ghoron kí ghantiyon par marqúm hogá, Khudáwand ke liye muqaddas; aur Khudáwand ke ghar kí degen mazbah ke piyálon kí mánind muqaddas hongí. 21 Balki Yarúshalem aur Yahúdáh men kí sab degen Rabb u'l afwáj ke liye muqaddas hongí: aur sab zabíhe guzránnewále áenge, aur un ko lekar un men pakáenge; aur us roz phir koí Kan'ání Rabb u'l afwáj ke ghar men na hogá.

MALA'KI'

1 Khudáwand kí taraf se Malákí kí ma'rifat Isráíl ke liye bár i nubuwwat.

2 Khudáwand farmátá hai, Main ne tum se mahabbat rakkhí, taubhí tum kahte ho, Tú ne kis bát men ham se mahabbat záhir kí? Khudáwand farmátá hai, Kyá 'Esau Ya'qúb ká bháí na thá? lekin main ne Ya'qúb se mahabbat rakkhí, 3 aur 'Esau se 'adáwat rakkhí, aur us ke paháron ko wírán kiyá, aur us kí mírás biyábán ke gídaron ko dí. 4 Agar Adom kahe, Ham barbád to húe, par wírán jagahon ko phir ta'mír karenge, to Rabb u'l afwáj farmátá hai, Agarchi wuh ta'mír karen, par main dháúngá: aur log un ká yih nám rakkhenge, Sharárat ká mulk, Wuh log jin par hamesha Khudáwand ká qahr hai. 5 Aur tumhárí ánkhen dekhengí, aur tum kahoge, ki Khudáwand kí tamjíd Isráíl kí hudúd se áge tak ho.

6 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Ai mere nám kí tahqír karnewále káhino, betá apne báp kí, aur naukar apne áqá kí ta'zím kartá hai: pas agar main báp hún, to merí 'izzat kahán hai? aur agar áqá hún, to merá khauf kahán hai? Par tum kahte ho, Ham ne kis bát men tere nám kí tahqír kí? 7 Tum mere mazbah par napák rotí guzránte ho, aur kahte ho, ki Ham ne kis bát men terí tauhín kí? Isí men jo kahte ho, Khudáwand kí mez haqír hai. 8 Jab tum andhe kí qurbání karte ho, to kuchh burái nahín! Aur jab langre aur bímár ko guzránte ho, to kuchh nuqsán nahín! Ab yihí apne hákim kí nazr kar; kyá wuh tujh se khush hogá, aur tú us ká manzúr i nazar hogá? Rabb u'l afwáj farmátá hai. 9 Ab zará Khudá ko manáo, táki wuh ham par rahm farmáe; tumháre hí háthon ne yih guzráná hai; kyá tum us ke manzúr i nazar hoge? Rabb u'l afwáj farmátá hai. 10 Kásh ki tum men koí aisá hotá, jo darwáze band kartá, aur tum mere mazbah par 'abas ág na jaláte! Rabb u'l afwáj farmátá hai, Main tum se khush nahín hún, aur tumháre háth ká hadya hargiz qubúl na karúngá. 11 Kyúnki áftáb ke tulú' se gurúb tak qaumon men mere nám kí tamjíd hogí; aur har jagah mere nám par bakhúr jaláenge, aur pák hadye guzránenge: kyúnki qaumon men mere nám kí tamjíd hogí, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 12 Lekin tum is bát men us kí tauhín karte ho,

ki tum kahte ho, Ḳhudáwand kí mez par kyá hai! Us par ke hadye behaqíqat hain. 13 Tum ne kahá, Yih kaisí zahmat hai! aur us par nák charháí, Rabb u'l afwáj farmátá hai. Phir tum lúṭ ká mál, zabíhe aur langre aur bímár láe; aur isí tarah ko hadye guzráne.. Kyá main in ko tumháre háth se qubúl karún? Ḳhudáwand farmátá hai. 14 La'nat us dagábáz par jis ke galle men nar hai, par Ḳhudáwand ke liye 'aibdár jánwar ko nazr mánkar guzrántá hai; kyúnki main sháh i 'azím hún, aur qaumon men merá nám muhíb hai, Rabb u'l afwáj farmátá hai.

2 Aur ab, ai káhino, tumháre liye yih hukm hai. 2 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Agar tum shanawá na hoge, aur mere nám kí tamjíd ko madd i nazar na rakkhoge, to main tum ko, aur tumhárí ni'maton ko mal'ún karúngá, balki is liye ki tum ne use madd i nazar na rakkhá, main mal'ún kar chuká hún. 3 Dekho, main tumháre bázú bekár kar dúngá, aur tumháre munh par najásat, ya'ní tumhárí qurbánion kí najásat phenkúngá, aur tum usí ke sáth phenk diye jáoge. 4 Aur tum ján loge ki main ne tum ko yih hukm is liye diyá hai ki merá 'ahd Láwí ke sáth qáim rahe, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 5 Us ke sáth merá 'ahd zindagí aur salámatí ká thá, aur main ne use zindagí aur salámatí is liye bakhshí, ki wuh ḍartá rahe; chunánchi wuh mujh se ḍará, aur mere nám se tarsán rahá. 6 Sachchái kí sharí'at us ke munh men thí, aur us ke labon par nárástí na pái gayí: wuh mere huzúr salámatí aur rástí se chaltá rahá, aur wuh bahuton ko badí kí ráh se wápas láyá. 7 Kyúnki lázim hai, ki káhin ke lab ma'rifat ko mahfúz rakkhen; aur log us ke munh se shara'í masáil púchhen; kyúnki wuh Rabb u'l afwáj ká rasúl hai. 8 Par tum ráh se munharif ho gaye, tum sharí'at men bahuton ke liye ṭhokar ká bá'is húe; tum ne Láwí ke 'ahd ko kharáb kiyá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 9 Pas main ne tum ko sab logon kí nazar men zalíl aur haqír kiyá, kyúnki tum merí ráhon par qáim na rahe, balki tum ne shara'í mu'ámalát men rúdárí kí.

10 Kyá ham sab ká ek hí báp nahín? kyá ek hí Ḳhudá ne ham sab ko paidá nahín kiyá? phir kyún ham apne bháiyon se bewafái karke apne bápdádá ke 'ahd kí behurmatí karte hain? 11 Yahúdáh ne bewafái kí, Isráíl aur Yarúshalem men makrúh kám húá hai; Yahúdáh ne Ḳhudáwand kí qudsíyat ko, jo us ko 'azíz thí, behurmat kiyá, aur ek gairma'búd kí beṭí biyáh láyá. 12 Ḳhudáwand aisá karnewále se zinda aur jawábdahinda, aur Rabb u'l afwáj ke huzúr qurbání guzránnewále Ya'qúb ke khaimon se munqata' kar degá. 13 Phir tumháre a'mál ke sabab se Ḳhudáwand ke mazbah par áh o nála, aur ánsúon kí aisí kasrat hai, ki wuh na tumháre hadye ko dekhegá, aur na tumháre háth kí nazr ko khushí se qubúl karegá. 14 Taubhí tum kahte ho, ki Sabab kyá hai? Sabab yih hai, ki Ḳhudáwand tere aur terí jawání kí bíwí ke darmiyán gawáh hai; tú ne us se bewafái kí hai, agarchi wuh terí rafíq aur mankúha bíwí hai. 15 Aur kyá us ne ek hí ko paidá nahín kiyá, báwujúde ki us ke pás âur arwáh maujúd thín? Phir kyún ek hí ko paidá kiyá? Is liye ki ḳhudátars nasl paidá ho. Pas tum apne nafs se khabardár raho, aur koí apní jawání kí bíwí se bewafái na kare. 16 Kyúnki Ḳhudáwand Isráíl ká Ḳhudá farmátá hai, Main taláq se bezár hún, aur us se bhí jo apní bíwí par zulm kartá hai: is liye tum apne nafs se khabardár raho, táki bewafái na karo.

17 Tum ne apní báton se Ḳhudáwand ko bezár kar diyá. Taubhí tum kahte ho, Kis bát men ham ne use bezár kiyá? Isí men jo kahte ho, ki Har shakhs jo burái kartá hai, Ḳhudáwand kí nazar men nek hai, aur wuh us se khush hai, aur yih, ki 'adl ká Ḳhudá kahán hai?

3 Dekho, main apne rasúl ko bhejúngá, aur wuh mere áge ráh durust karegá, aur Ḳhudáwand, jis ke tum tálib ho, nágahán apní haikal men á maujúd hogá; hán, 'ahd ká rasúl, jis ke tum muntazir ho, áegá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 2 Par us ke áne ke din kí kis men táb hai? Aur jab us ká zuhúr hogá, to kaun khará rah sakegá? Kyúnki wuh sunár kí ág

aur dhobí ke sábún kí mánind hai; 3 aur wuh chándí ko táne aur sáf karnewále kí mánind baiṭhegá, aur baní Láwí ko sone aur chándí kí mánind sáf karegá, táki wuh rástbází se Ḳhudáwand ke huzúr hadye guzránen. 4 Tab Yahúdáh aur Yarúshalem ká hadya Ḳhudáwand ko pasand áegá, jaisá aiyám i qadím aur guzashta zamáne men. 5 Aur main 'adálat ke liye tumháre nazdík áúngá, aur jádúgaron, aur badkáron, aur jhúṭhí qasam khánewálon ke ḳhiláf, aur un ke ḳhiláf bhí, jo mazdúron ko mazdúrí nahín dete, aur bewáon, aur yatímon par sitam karte, aur musáfiron kí haqqtalafí karte hain, aur mujh se nahín ḍarte, musta'id gawáh húngá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 6 Kyúnki main Ḳhudáwand látabdíl hún, isí liye, ai baní Ya'qúb, tum nest nahín húe.

7 Tum apne bápdádá ke aiyám se mere áín se munharif rahe, aur un ko nahín máná. Tum merí taraf rujú' ho, to main tumhárí taraf rujú' húngá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. Lekin tum kahte ho, ki Ham kis bát men rujú' hon? 8 Kyá koí ádmí Ḳhudá ko ṭhagegá? Par tum mujh ko ṭhagte ho, aur kahte ho, Ham ne kis bát men tujhe ṭhagá? Dahyakí aur hadye men. 9 Pas tum saḳht mal'ún húe, kyúnki tum ne balki tamám qaum ne mujhe ṭhagá. 10 Púrí dahyakí zaḳhíraḳháne men láo, táki mere ghar men ḳhurák ho, aur isí se merá imtihán karo, Rabb u'l afwáj farmátá hai, ki main tum par ásmán ke daríchon ko kholkar barakat barsátá hún, ki nahín, yahán tak ki tumháre pás us ke liye jagah na rahe. 11 Aur main tumhárí ḳhátir ṭiḍḍí ko ḍánṭúngá, aur wuh tumhárí zamín ke hásil ko barbád na karegí, aur tumháre tákistánon ká phal kachchá na jhaṛ jáegá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 12 Aur sab qaumen tum ko mubárak kahengí, kyúnki tum dilkushá mamlukat hoge, Rabb u'l afwáj farmátá hai.

13 Ḳhudáwand farmátá hai, Tumhárí báten mere ḳhiláf bahut saḳht hain. Taubhí tum kahte ho, Ham ne terí muḳhálafat men kyá kahá? 14 Tum ne to kahá, Ḳhudá kí 'ibádat karná 'abas hai: Rabb u'l afwáj ke ahkám par 'amal karná, aur us ke huzúr mátam karná láhásil hai. 15 Aur ab ham magrúron ko nekbaḳht kahte hain; sharír barománd hote hain, aur Ḳhudá ko ázmáne par bhí rihái páte hain. 16 Tab ḳhudátarson ne ápas men guftogú kí, aur Ḳhudáwand ne mutawajjih hokar suná, aur un ke liye, jo Ḳhudáwand se ḍarte aur us ke nám ko yád karte the, us ke huzúr yádgár ká daftar likhá gayá. 17 Rabb u'l afwáj farmátá hai, Us roz wuh mere log balki merí ḳháss milkíyat honge, aur main un par aisá rahím húngá, jaisá báp apne ḳhidmatguzár beṭe par hotá hai. 18 Tab tum rujú' láoge, aur sádiq aur sharír men, aur Ḳhudá kí 'ibádat karnewále aur na karnewále men imtiyáz karoge.

4 1 Kyúnki dekho, wuh din átá hai, jo bhaṭṭí kí mánind sozán hogá; tab sab magrúr aur badkirdár bhúse kí mánind honge; aur wuh din un ko aisá jaláegá, ki sháḳh o bun kuchh na chhoṛegá, Rabb u'l afwáj farmátá hai. 2 Lekin tum par, jo mere nám kí ta'zím karte ho, áftáb i sadáqat tálí' hogá, aur us kí kirnon men shifá hogí; aur tum gáoḳháne ke bachhṛon kí tarah kúdo phándoge. 3 Aur tum sharíron ko páemál karoge; kyúnki us roz wuh tumháre pánwon tale kí rákh honge, Rabb u'l afwáj farmátá hai.

4 Tum mere bande Músá kí sharí'at, ya'ní un faráiz o ahkám ko, jo main ne Horib par tamám baní Isráíl ke liye farmáe, yád rakkho. 5 Dekho, Ḳhudáwand ke buzurg aur haulnák din ke áne se peshtar main I'líyáh nabí ko tumháre pás bhejúngá. 6 Aur wuh báp ká dil beṭe kí taraf, aur beṭe ká báp kí taraf máil karegá; mabádá main áún, aur zamín ko mal'ún karún.

MATI' KI' INJI'L

1 Yisú' Masíh, ibn i Dáúd, ibn i Ibráhím ká nasabnáma.

2 Ibráhím se Izháq paidá húá; aur Izháq se Ya'qúb paidá húá; aur Ya'qúb se Yahúdáh aur us ke bhái paidá húe; 3 aur Yahúdáh se Firis aur Zorah Támár ke peṭ se paidá húe; aur Firis se Hisron paidá húá; aur Hisron se Rám paidá húá; 4 aur Rám se 'Ammínádáb paidá húá; aur 'Ammínádáb se Nahshon paidá húá; aur Nahshon se Salmon paidá húá; 5 aur Salmon se Bo'az Ráháb ke peṭ se paidá húá; aur Bo'az se 'Obed Rút ke peṭ se paidá húá; aur 'Obed se Yishai paidá húá; 6 aur Yishai se Dáúd bádsháh paidá húá.

Aur Dáúd se Sulaimán us 'aurat se paidá húá, jo pahle Uriyyáh kí bíwí thí; 7 aur Sulaimán se Rahab'ám paidá húá; aur Rahab'ám se Abiyyáh paidá húá; aur Abiyyáh se A'sá paidá húá; 8 aur A'sá se Yahosháfát paidá húá; aur Yahosháfát se Yorám paidá húá; aur Yorám se 'Uzziyyáh paidá húá; 9 aur 'Uzziyyáh se Yotám paidá húá; aur Yotám se A'ház paidá húá; aur A'ház se Hizqiyyáh paidá húá; 10 aur Hizqiyyáh se Manashshih paidá húá; aur Manashshih se A'mon paidá húá; aur A'mon se Yoshiyyáh paidá húá; 11 aur giriftár hokar Bábil jáne ke zamáne men Yoshiyyáh se Yakunyáh aur us ke bhái paidá húe.

12 Aur giriftár hokar Bábil jáne ke ba'd Yakunyáh se Sha'altiyel paidá húá; aur Sha'altiyel se Zarubbábil paidá húá; 13 aur Zarubbábil se Abíhúd paidá húá; aur Abíhúd se Ilyáqím paidá húá; aur Ilyáqím se 'A'zor paidá húá; 14 aur 'A'zor se Sadoq paidá húá; aur Sadoq se Akhím paidá húá; aur Akhím se Ilíhúd paidá húá; 15 aur Ilíhúd se Il'ázár paidá húá; aur Il'ázár se Mattán paidá húá; aur Mattán se Ya'qúb paidá húá; 16 aur Ya'qúb se Yúsuf paidá húá; yih us Maryam ká shauhar thá, jis se Yisú' paidá húá jo Masíh kahlátá hai.

17 Pas sab pushten Ibráhím se Dáúd tak chaudah pushten húín, aur Dáúd se lekar giriftár hokar Bábil jáne tak chaudah pushten; aur giriftár hokar Bábil jáne se lekar Masíh tak chaudah pushten húín.

18 Ab Yisú' Masíh kí paidáish is tarah húí, ki jab us kí mán Maryam kí mangní Yúsuf ke sáth ho gayí, to un ke ikaṭṭhe hone se pahle, wuh Rúhu'l Quds kí qudrat se hámila pái gayí. 19 Pas us ke shauhar Yúsuf ne, jo rástbáz thá, aur use badnám karná nahín cháhtá thá, chupke se us ke chhoṛ dene ká iráda kiyá. 20 Wuh in báton ko soch hí rahá thá, ki Khudáwand ke firishte ne use khwáb men dikhái dekar kahá; Ai Yúsuf ibn i Dáúd, apní bíwí Maryam ko apne hán le áne se na ḍar; kyúnki jo us ke peṭ men hai, wuh Rúhu'l Quds kí qudrat se hai. 21 Wuh beṭá janegí, aur tú us ká nám Yisú' rakhná; kyúnki wuhí apne logon ko un ke gunáhon se naját degá. 22 Yih sab kuchh is liye húá, ki jo Khudáwand ne nabí kí ma'rifat kahá thá, wuh púrá ho, ki

23 Dekho, ek kunwárí hámila hogí,
aur beṭá janegí,
Aur us ká nám 'Immánúel rakkhenge;

jis ká tarjuma yih hai; Khudá hamáre sáth. 24 Pas Yúsuf ne nínd se jágkar waisá hí kiyá, jaisá Khudáwand ke firishte ne use hukm diyá thá; aur apní bíwí ko apne hán le áyá; 25 aur us ko na jáná, jab tak wuh beṭá na janí; aur us ká nám Yisú' rakkhá.

2 Jab Yisú' Herodes bádsháh ke zamáne men Yahúdiya ke Baitlahm men paidá húá, to dekho, kaí Majúsí púrab se Yarúshalem men yih kahte húe áe, ki 2 Yahúdíon ká bádsháh jo paidá húá hai, wuh kahán hai? kyúnki púrab men us ká sitára dekhkar, ham use sijda karne áe hain. 3 Yih sunkar Herodes bádsháh, aur us ke sáth Yarúshalem ke sab log ghabrá gaye. 4 Aur us ne qaum ke sab sardár káhinon aur faqíhon ko jama' karke un se púchhá,

ki Masíh kí paidáish kahán honí cháhiye? 5 Unhon ne us se kahá, ki Yahúdiya ke Baitlahm men; kyúnki nabí kí ma'rifat yún likhá gayá hai, ki

6 Ai Baitlahm, Yahúdáh ke 'iláqe,
Tú Yahúdáh ke hákimon men hargiz sab se chhoṭá nahín;
Kyúnki tujh men se ek sardár niklegá,
Jo merí ummat Isráíl kí gallabání karegá.

7 Is par Herodes ne Majúsíon ko chupke se bulákar un se tahqíq kiyá, ki wuh sitára kis waqt dikhái diyá thá; 8 aur yih kahkar unhen Baitlahm ko bhejá, ki Jákar us bachche kí bábat ṭhík ṭhík daryáft karo, aur jab wuh mile, to mujhe khabar do, táki main bhí ákar use sijda karún. 9 Wuh bádsháh kí bát sunkar rawána húe, aur dekho, jo sitára unhon ne púrab men dekhá thá, wuh un ke áge áge chalá, yahán tak ki us jagah ke úpar jákar ṭhahr gayá, jahán wuh bachcha thá. 10 Wuh sitáre ko dekhkar niháyat hí khush húe. 11 Aur us ghar men pahunchkar, bachche ko us kí mán Maryam ke pás dekhá, aur us ke áge girkar sijda kiyá; aur apne ḍibbe kholkar soná aur lubán aur murr us ko nazr kiyá. 12 Aur Herodes ke pás phir na jáne kí hidáyat khwáb men pákar, dúsrí ráh se apne mulk ko rawána húe.

13 Jab wuh rawána ho gaye, to dekho, Khudáwand ke firishte ne Yúsuf ko khwáb men dikhái dekar kahá, ki Uṭh, bachche aur us kí mán ko sáth lekar Misr ko bhág já; aur jab tak ki main tujh se na kahún, wahín rahná, kyúnki Herodes is bachche ko talásh karne ko hai táki use halák kare. 14 Pas wuh uṭhá, aur rát ke waqt bachche aur us kí mán ko sáth lekar, Misr ko rawána ho gayá; 15 aur Herodes ke marne tak wahín rahá; táki jo Khudáwand ne nabí kí ma'rifat kahá thá, wuh púrá ho, ki Misr men se main ne apne beṭe ko buláyá. 16 Jab Herodes ne dekhá, ki Majúsíon ne mere sáth hansí kí, to niháyat gusse húá, aur ádmí bhejkar Baitlahm aur us kí sárí sarhaddon ke andar ke un sab laṛkon ko qatl karwá diyá, jo do do baras ke yá is se chhoṭe the, us waqt ke hisáb se jo us ne Majúsíon se tahqíq kiyá thá. 17 Us waqt wuh bát púrí húí, jo Yirmayáh nabí kí ma'rifat kahí gayí thí, ki

18 Rámáh men áwáz sunáí dí,
Roná aur baṛá mátam,
Ráhel apne bachchon ko ro rahí hai,
Aur tasallí qubúl nahín kartí, is liye ki wuh hain nahín.

19 Jab Herodes mar gayá, to dekho, Khudáwand ke firishte ne Misr men Yúsuf ko khwáb men dikhái dekar kahá; ki 20 Uṭh, is bachche aur is kí mán ko lekar Isráíl ke mulk men chalá já, kyúnki jo bachche kí ján ke khwáhán the, wuh mar gaye. 21 Pas wuh uṭhá, aur bachche aur us kí mán ko sáth lekar, Isráíl ke mulk men á gayá. 22 Magar jab suná, ki Arkhiláus apne báp Herodes kí jagah Yahúdiya men bádsháhí kartá hai, to wahán jáne se ḍará; aur khwáb men hidáyat pákar Galíl ke 'iláqe ko rawána ho gayá; 23 aur Násarat nám ek shahr men ja basá; táki jo nabíon kí ma'rifat kahá gayá thá púrá ho, ki wuh Násarí kahláegá.

3 Un dinon men Yúhanná baptisma denewálá áyá, aur Yahúdiya ke biyábán men yih manádí karne lagá, ki 2 Tauba karo; kyúnki ásmán kí bádsháhat nazdík á gayí hai. 3 Yih wuhí hai jis ká zikr Yasha'yáh nabí kí ma'rifat yún húá, ki

Biyábán men pukárnewále kí áwáz átí hai, ki
Khudáwand kí ráh taiyár karo,
Us ke ráste sídhe banáo.

4 Yih Yúhanná úṇṭ ke bálon kí poshák pahine, aur chamṛe ká paṭká apní kamar se bándhe rahtá thá, aur is kí khurák ṭiḍḍiyán aur janglí shahd thá. 5 Us waqt Yarúshalem, aur sáre Yahúdiya, aur Yardan ke girdnawáh ke sab log nikalkar us ke pás gaye; 6 aur apne gunáhon ká iqrár karke daryá e Yardan men us se baptisma liyá. 7 Magar jab us ne bahut se Farísíon aur Sadúqíon ko baptisma ke liye apne pás áte dekhá, to un se kahá, ki Ai sánp ke bachcho, tumhen kis ne jatá diyá, ki ánewále gazab se bhágo? 8 Pas tauba ke muwáfiq phal láo; 9 aur apne dilon men yih kahne ká khayál na karo, ki Ibráhím hamárá báp hai; kyúnki main tum se kahtá hún, ki Khudá in pattharon se Ibráhím ke liye auläd paidá kar saktá hai. 10 Aur ab darakhton kí jaṛ par kulháṛá rakkhá húá hai; pas jo darakht achchhá phal nahín látá,

wuh kátá aur ág men dálá játá hai. 11 Main to tumhen tauba ke liye pání se baptisma detá hún; lekin jo mere ba'd átá hai, wuh mujh se zoráwar hai; main us kí jútiyán uṭháne ke láiq nahín: wuh tumhen Rúhu'l Quds aur ág se baptisma degá: 12 us ká chháj us ke háth men hai, aur wuh apne khaliyán ko khúb sáf karegá, aur apne gehúon ko to khatte men jama' karegá, magar bhúsí ko us ág men jaláegá, jo bujhne kí nahín.

13 Us waqt Yisú' Galíl se Yardan ke kanáre Yúhanná ke pás us se baptisma lene áyá. 14 Magar Yúhanná yih kahkar use mana' karne lagá, ki Main áp tujh se baptisma lene ká muhtáj hún, aur tú mere pás áyá hai? 15 Yisú' ne jawáb men us se kahá, ki Ab to hone hí de; kyúnki hamen isí tarah sárí rástbází púrí karní munásib hai. Is par us ne hone diyá. 16 Aur Yisú' baptisma lekar fi'lfaur pání ke pás se úpar gayá; aur dekho, us ke liye ásmán khul gayá, aur us ne Khudá kí Rúh ko kabútar kí mánind utarte, aur apne úpar áte dekhá. 17 Aur dekho, ásmán se yih áwáz áí, ki Yih merá piyárá Beṭá hai, jis se main khush hún.

4 Us waqt Rúh Yisú' ko jangal men le gayí, táki Iblís se ázmáyá jáe. 2 Aur chálís din aur chálís rát fáqa karke, ákhir ko use bhúk lagí. 3 Aur ázmánewále ne pás ákar us se kahá, ki Agar tú Khudá ká Beṭá hai, to farmá ki yih patthar roṭiyán ban jáen. 4 Us ne jawáb men kahá; Likhá hai, ki A'dmí sirf roṭí hí se jítá na rahegá, balki har bát se, jo Khudá ke munh se nikaltí hai. 5 Tab Iblís use muqaddas shahr men le gayá, aur haikal ke kangure par khaṛá karke us se kahá, ki 6 Agar tú Khudá ká Beṭá hai, to apne tain níche girá de; kyúnki likhá hai, ki

Wuh terí bábat apne firishton ko
hukm degá;
Aur wuh tujhe háthon par uṭhá
lenge,
Aisá na ho, ki tere pánw ko patthar
kí ṭhes lage.

7 Yisú' ne us se kahá; Yih bhí likhá hai, ki Tú Khudáwand apne Khudá kí ázmáish na kar. 8 Phir Iblís use ek bahut únche pahár par le gayá, aur dunyá kí sárí bádsháhaten aur un kí shán o shaukat use dikhái, 9 aur us se kahá, ki Agar tú jhukkar mujhe sijda kare, to yih sab kuchh tujhe de dúngá. 10 Yisú' ne us se kahá; Ai Shaitán, dúr ho, kyúnki likhá hai, ki Tú Khudáwand apne Khudá ko sijda kar, aur sirf usí kí 'ibádat kar. 11 Tab Iblís us ke pás se chalá gayá; aur dekho, firishte ákar us kí khidmat karne lage.

12 Jab us ne suná, ki Yúhanná pakaṛwá diyá gayá, to Galíl ko rawána húá; 13 aur Násarat ko chhoṛkar Kafarnahúm men já basá, jo jhíl ke kanáre, Zabúlún aur Naftálí kí sarhadd par hai; 14 táki jo Yasha'yáh nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá ho, ki

15 Zabúlún ká 'iláqa, aur Naftálí ká
'iláqa,
Daryá kí ráh Yardan ke pár,
Gairqaumon kí Galíl,
16 Jo log andhere men baiṭhe the,
Unhon ne baṛí raushní dekhí;
Aur jo maut ke mulk aur sáye
men baiṭhe the,
Un par raushní chamkí.

17 Us waqt se Yisú' ne manádí karní aur yih kahná shurú' kiyá, ki Tauba karo, kyúnki ásmán kí bádsháhat nazdík á gayí hai.

18 Aur us ne Galíl kí jhíl ke kanáre phirte húe do bháiyon, ya'ní Shama'ún ko jo Patras kahlátá hai, aur us ke bhái Andriyás ko jhíl men jál dálte dekhá; kyúnki wuh machhliyon ke pakaṛnewále the; 19 aur un se kahá, ki Mere píchhe chale áo, to main tumhen ádmíon ká pakaṛnewálá banáúngá. 20 Wuh fauran jál chhoṛkar us ke píchhe ho liye. 21 Aur wahán se áge baṛhkar, us ne áur do bháiyon, ya'ní Zabdí ke beṭe Ya'qúb, aur us ke bhái Yúhanná ko dekhá ki apne báp Zabdí ke sáth kishtí par apne jálon kí marammat kar rahe hain, aur unhen buláyá. 22 Wuh fauran kishtí aur apne báp ko chhoṛkar us ke píchhe ho liye.

23 Aur Yisú' tamám Galíl men phirtá rahá, aur un ke 'ibádatkhánon men ta'lím detá, aur bádsháhat kí khushkhabarí kí manádí kartá, aur logon kí har tarah kí bímárí aur har tarah kí kamzorí ko dúr kartá rahá. 24 Aur us kí shuhrat tamám Súriya men phail gayí; aur log sab bímáron ko, jo tarah tarah kí bímárion aur taklífon men giriftár the, aur unhen jin men badrúhen thín, aur mirgíwálon, aur maflújon ko us ke pás láe; aur

us ne unhen achchhá kiyá. 25 Aur Galíl, aur Dikapulis, aur Yarúshalem, aur Yahúdiya, aur Yardan ke pár se barí bhír us ke píchhe ho lí.

5 Wuh is bhír ko dekhkar, pahár par charh gayá; aur jab baith gayá, to us ke shágird us ke pás áe; 2 aur wuh apní zabán kholkar unhen yún ta'lím dene lagá;

3 Mubárak hain wuh jo dil ke garíb hain, kyúnki ásmán kí bádsháhat unhín kí hai.

4 Mubárak hain wuh jo gamgín hain, kyúnki wuh tasallí páenge.

5 Mubárak hain wuh jo halím hain, kyúnki wuh zamín ke wáris honge.

6 Mubárak hain wuh jo rástbází ke bhúke aur piyáse hain, kyúnki wuh ásúda honge.

7 Mubárak hain wuh jo rahmdil hain, kyúnki un par rahm kiyá jáegá.

8 Mubárak hain wuh jo pákdil hain, kyúnki wuh Khudá ko dekhenge.

9 Mubárak hain wuh jo sulh karáte hain, kyúnki wuh Khudá ke bete kahláenge.

10 Mubárak hain wuh jo rástbází ke sabab satáe gaye hain, kyúnki ásmán kí bádsháhat unhín kí hai. 11 Jab mere sabab log tumhen la'n ta'n karenge, aur satáenge, aur har tarah kí burí báten tumhárí nisbat náhaqq kahenge, to tum mubárak hoge. 12 Khushí karná, aur niháyat shádmán honá, kyúnki ásmán par tumhárá ajr bará hai, is liye ki logon ne ún nabíon ko bhí jo tum se pahle the, isí tarah satáyá thá.

13 Tum zamín ke namak ho, lekin agar namak ká maza játá rahe, to wuh kis chíz se namkín kiyá jáegá? Phir wuh kisí kám ká nahín, siwá is ke, ki báhar phenká jáe, aur ádmíon ke pánwon ke níche raundá jáe. 14 Tum dunyá ke núr ho; jo shahr pahár par basá húá hai, wuh chhip nahín saktá; 15 aur chirág jalákar paimáne ke níche nahín, balki chirágdán par rakhte hain, to us se ghar ke sab logon ko raushní pahunchtí hai. 16 Isí tarah tumhárí raushní ádmíon ke sámne chamke, táki wuh tumháre nek kámon ko dekhkar tumháre Báp kí, jo ásmán par hai, baráí karen.

17 Yih na samjho, ki main Tauret yá nabíon kí kitábon ko mansúkh karne áyá hún; mansúkh karne nahín, balki púrá karne áyá hún. 18 Kyúnki main tum se sach kahtá hún, ki jab tak ásmán aur zamín tal na jáen, ek nuqta yá ek shosha Tauret se hargiz na talegá, jab tak sab kuchh púrá na ho jáe. 19 Pas jo koí in chhote se chhote hukmon men se bhí kisí ko toregá, aur yihí ádmíon ko sikháegá, wuh ásmán kí bádsháhat men sab se chhotá kahláegá; lekin jo un par 'amal karegá, aur un kí ta'lím degá, wuh ásmán kí bádsháhat men bará kahláegá. 20 Kyúnki main tum se kahtá hún, ki Agar tumhárí rástbází faqíhon aur Farísíon kí rástbází se ziyáda na hogí, to tum ásmán kí bádsháhat men hargiz dákhil na hoge.

21 Tum sun chuke ho, ki aglon se kahá gayá thá, ki Khún na kar, aur jo koí khún karegá, wuh 'adálat kí sazá ke láiq hogá; 22 lekin main tum se yih kahtá hún, ki jo koí apne bháí par gusse hogá, wuh 'adálat kí sazá ke láiq hogá; aur jo koí apne bháí ko págal kahegá, wuh sadr 'adálat kí sazá ke láiq hogá; aur jo us ko ahmaq kahegá, wuh ág ke jahannam ká sazáwár hogá. 23 Pas agar tú qurbángáh par apní nazr guzrántá ho, aur wahán tujhe yád áe, ki mere bháí ko mujh se kuchh shikáyat hai; 24 to wahín qurbángáh ke áge apní nazr chhor de, aur jákar pahle apne bháí se miláp kar; tab ákar apní nazr guzrán. 25 Jab tak tú apne mudda'í ke sáth ráh men hai, us se jald sulh kar le, kahín aisá na ho ki mudda'í tujhe munsif ke hawále kar de, aur munsif tujhe sipáhí ke hawále kar de, aur tú qaidkháne men dálá jáe. 26 Main tujh se sach kahtá hún, ki jab tak tú kaurí kaurí adá na kar degá, wahán se hargiz na chhútegá.

27 Tum sun chuke ho ki kahá gayá thá, ki Ziná na kar; 28 lekin main tum se yih kahtá hún, ki jis kisí ne burí khwáhish se kisí 'aurat par nigáh kí, wuh apne dil men us ke sáth ziná kar chuká. 29 Pas agar terí dahiní ánkh tujhe thokar khiláe, to use nikálkar apne pás se phenk de; kyúnki tere liye yihí bihtar hai, ki tere a'zá men se ek játá rahe, aur terá sárá badan jahannam men na dálá jáe. 30 Aur agar terá dahiná háth tujhe thokar khiláe, to us ko kátkar apne pás se phenk de; kyúnki tere liye yihí bihtar hai, ki tere a'zá men se ek játá rahe, aur terá sárá badan jahannam men na jáe 31 Yih

bhí kahá gayá thá, ki Jo koí apní bíwí ko chhoṛe, use taláqnáma likh de. 32 Lekin main tum se yih kahtá hún, ki jo koí apní bíwí ko harámkárí ke siwá kisí aur sabab se chhoṛ de, wuh us se ziná karátá hai; aur jo koí us chhoṛí húí se biyáh kare, wuh ziná kartá hai.

33 Phir tum sun chuke ho, ki aglon se kahá gayá thá, ki Jhúṭhí qasam na khá, balki apní qasamen Khudáwand ke liye púrí kar. 34 Lekin main tum se yih kahtá hún, ki bi'lkull qasam na kháná; na to ásmán kí, kyúnki wuh Khudá ká takht hai; 35 na zamín kí, kyúnki wuh us ke pánwon ke níche kí chaukí hai; na Yarúshalem kí, kyúnki wuh buzurg Bádsháh ká shahr hai; 36 na apne sir kí qasam kháná, kyúnki tú ek bál ko bhí safed yá kálá nahín kar saktá. 37 Balki tumhárá kalám Hán hán, yá Nahín nahín ho; kyúnki jo is se ziyáda hai, wuh badí se hai.

38 Tum sun chuke ho, ki kahá gayá thá, ki A'nkh ke badle ánkh, aur dánt ke badle dánt; 39 lekin main tum se yih kahtá hún, ki sharír ká muqábala na karná; balki jo koí tere dahine gál par tamáncha máre, dúsrá bhí us kí taraf pher de; 40 aur agar koí tujh par nálish karke terá kurtá lená cháhe, to choga bhí use le lene de; 41 aur jo koí tujhe ek kos begár men le jáe, us ke sáth do kos chalá já. 42 Jo koí tujh se mánge, use de; aur jo tujh se qarz cháhe, us se munh na moṛ.

43 Tum sun chuke ho, ki kahá gayá thá; Apne paṛausí se mahabbat rakh, aur apne dushman se 'adáwat; 44 lekin main tum se yih kahtá hún, ki apne dushmanon se mahabbat rakkho, aur apne satánewálon ke liye du'á mángo; 45 táki tum apne Báp ke jo ásmán par hai beṭe ṭhahro; kyúnki wuh apne súraj ko badon aur nekon donon par chamkátá hai, aur rástbázon aur nárástom donon par menh barsátá hai. 46 Kyúnki agar tum apne mahabbat rakhnewálon hí se mahabbat rakkho, to tumháre liye kyá ajr hai? kyá mahsúl lenewále bhí aisá nahín karte? 47 Aur agar tum faqat apne bháiyon hí ko salám karo, to kyá ziyáda karte ho? kyá gairqaumon ke log bhí aisá nahín karte? 48 Pas cháhiye ki tum kámil ho jaisá tumhárá ásmání Báp kámil hai.

6 Khabardár, apne rástbází ke kám ádmíon ke sámne dikháne ke liye na karo; nahín to tumháre Báp ke pás jo ásmán par hai tumháre liye kuchh ajr nahín hai.

2 Pas jab tú khairát kare, to apne áge narsingá na bajwá, jaisá riyákár 'ibádatkhánon aur kúchon men karte hain, táki log un kí baṛáí karen. Main tum se sach kahtá hún, ki wuh apná ajr pá chuke. 3 Balki jab tú khairát kare, to jo terá dahiná háth kartá hai, use terá báyán háth na jáne; 4 táki terí khairát poshída rahe; is súrat men terá Báp, jo poshídagí men dekhtá hai, tujhe badla degá.

5 Aur jab tum du'á mángo, to riyákáron kí mánind na ho; kyúnki wuh 'ibádatkhánon men aur bázáron ke moṛon par khaṛe hokar du'á mángní pasand karte hain, táki log unhen dekhen. Main tum se sach kahtá hún, ki wuh apná ajr pá chuke. 6 Balki jab tú du'á mánge, to apní koṭhrí men já, aur darwáza band karke apne Báp se jo poshídagí men hai du'á máng; is súrat men terá Báp jo poshídagí men dekhtá hai, tujhe badla degá. 7 Aur du'á mángte waqt, gairqaumon ke logon kí tarah bak bak na karo; kyúnki wuh samajhte hain, ki hamáre bahut bolne ke sabab hamárí suní jáegí. 8 Pas un kí mánind na bano, kyúnki tumhárá Báp tumháre mángne se pahle hí jántá hai, ki tum kin kin chízon ke muhtáj ho. 9 Pas tum is tarah du'á mángá karo, ki Ai hamáre Báp, tú jo ásmán par hai; terá nám pák máná jáe; 10 terí bádsháhat áe; terí marzí, jaisí ásmán par púrí hotí hai, zamín par bhí ho; 11 hamárí roz kí roṭí áj hamen de; 12 aur jis tarah ham ne apne qarzdáron ko mu'áf kiyá hai, tú bhí hamáre qarz hamen mu'áf kar; 13 aur hamen ázmáish men na lá, balki buráí se bachá. [Kyúnki bádsháhí aur qudrat aur jalál hamesha tere hí hain. A'mín.] 14 Is liye ki agar tum ádmíon ke qusúr mu'áf karoge, to tumhárá ásmání Báp bhí tumhen mu'áf karegá. 15 Aur agar tum ádmíon ke qusúr mu'áf na karoge, to tumhárá Báp bhí tumháre qusúr mu'áf na karegá.

16 Aur jab tum roza rakkho, to riyákáron kí tarah apní súrat udás na banáo, kyúnki wuh apná munh bigáṛte hain, táki log unhen rozadár

jánen. Main tum se sach kahtá hún, ki wuh apná ajr pá chuke. 17 Balki jab tú roza rakkhe, to apne sir men tel ḍál, aur munh dho; 18 táki ádmí nahín, balki terá Báp, jo poshídagí men hai, tujhe rozadár jáne; is súrat men terá Báp, jo poshídagí men dekhtá hai, tujhe badla degá.

19 Apne wáste zamín par mál jama' na karo, jahán kíṛá aur zang ḳharáb kartá hai, aur jahán chor naqb lagáte aur churáte hain; 20 balki apne liye ásmán par mál jama' karo, jahán na kíṛá ḳharáb kartá hai, na zang, aur na wahán chor naqb lagáte aur churáte hain; 21 kyúnki jahán terá mál hai, wahín terá dil bhí lagá rahegá. 22 Badan ká chirág ánkh hai: pas agar terí ánkh durust ho, to terá sárá badan raushan hogá; 23 aur agar terí ánkh ḳharáb ho, to terá sárá badan tárík hogá; pas agar wuh raushní jo tujh men hai táríkí ho, to táríkí kaisí baṛí hogí! 24 Koí ádmí do málikon kí ḳhidmat nahín kar saktá; kyúnki yá to ek se 'adáwat rakkhegá, aur dúsre se mahabbat, yá ek se milá rahegá, aur dúsre ko náchíz jánegá. Tum Ḳhudá aur daulat donon kí ḳhidmat nahín kar sakte. 25 Is liye main tum se kahtá hún, ki apní ján kí fikr na karná ki ham kyá kháenge? yá kyá pienge? aur na apne badan kí, ki kyá pahinenge? Kyá ján ḳhurák se, aur badan poshák se baṛhkar nahín? 26 Hawá ke parandon ko dekho, ki na bote hain, na kátte, na koṭhiyon men jama' karte hain; taubhí tumhárá ásmání Báp un ko khilátá hai. Kyá tum un se ziyáda qadr nahín rakhte? 27 Tum men aisá kaun hai, jo fikr karke apní 'umr men ek ghaṛí bhí baṛhá sake? 28 Aur poshák ke liye kyún fikr karte ho? Janglí sosan ke daraḳhton ko gaur se dekho, ki wuh kis tarah baṛhte hain; wuh na mihnat karte, na kátte hain; 29 taubhí main tum se kahtá hún, ki Sulaimán bhí, báwujúd apní sárí shán o shaukat ke, un men se kisí kí mánind poshák pahine húe na thá. 30 Pas jab Ḳhudá maidán kí ghás ko, jo áj hai, aur kal tanúr men jhonkí jáegí, aisí poshák pahinátá hai, to ai kamí'tiqádo, tum ko kyún na pahináegá? 31 Is liye fikrmand hokar yih na kaho, ki Ham kyá kháenge? yá kyá pienge? yá kyá pahinenge? 32 kyúnki in sab chízon kí talásh men gairqaumen rahtí hain; aur tumhárá ásmání Báp jántá hai, ki tum in sab chízon ke muhtáj ho; 33 balki tum pahle us kí bádsháhat aur us kí rástbází kí talásh karo, to yih sab chízen bhí tumhen mil jáengí. 34 Pas kal ke liye fikr na karo, kyúnki kal ká din apne liye áp fikr kar legá. A'j ke liye áj hí ká dukh káfí hai.

7 'Aibjoí na karo, ki tumhárí bhí 'aibjoí na kí jáe; 2 kyúnki jis tarah tum 'aibjoí karte ho, usí tarah tumhárí bhí 'aibjoí kí jáegí, aur jis paimáne se tum nápte ho, usí se tumháre wáste nápá jáegá. 3 Tú kyún apne bháí kí ánkh ke tinke ko dekhtá hai, aur apní ánkh ke shahtír par gaur nahín kartá? 4 Aur jab terí hí ánkh men shahtír hai, to tú apne bháí se kyúnkar kah saktá hai, ki Lá, terí ánkh men se tinká nikál dún? 5 Ai riyákár, pahle apní ánkh men se to shahtír nikál, phir apne bháí kí ánkh men se tinke ko achchhí tarah dekhkar nikál sakegá.

6 Pák chíz kutton ko na do, aur apne motí súaron ke áge na ḍálo; aisá na ho, ki wuh unhen pánwon ke níche raunden, aur palaṭkar tumhen pháṛen.

7 Mángo, to tumhen diyá jáegá; ḍhúnḍho, to páoge; darwáza khaṭkhaṭáo, to tumháre wáste kholá jáegá; 8 kyúnki jo koí mángtá hai, use miltá hai; aur jo ḍhúnḍhtá hai, wuh pátá hai; aur jo khaṭkhaṭátá hai, us ke wáste kholá jáegá. 9 Tum men aisá kaun sá ádmí hai, ki agar us ká betá us se roṭí mánge, to wuh use patthar de? 10 Yá agar machhlí mánge, to use sánp de? 11 Pas jab ki tum bure hokar, apne bachchon ko achchhí chízen dení jánte ho, to tumhárá Báp jo ásmán par hai apne mángnewálon ko achchhí chízen kyún na degá? 12 Pas jo kuchh tum cháhte ho, ki log tumháre sáth karen wuhí tum bhí un ke sáth karo; kyúnki Tauret aur nabíon kí ta'lím yihí hai.

13 Tang darwáze se dáḳhil ho, kyúnki wuh darwáza chauṛá hai, aur wuh rásta kusháda hai, jo halákat ko pahunchátá hai; aur us se dáḳhil honewále bahut hain; 14 kyúnki wuh darwáza tang hai, aur wuh rásta sakṛá hai, jo zindagí ko pa-

hunchátá hai, aur us ke pánewále thoṛe hain.

15 Jhúṭhe nabíon se khabardár raho, jo tumháre pás bheṛon ke bhes men áte hain, magar bátin men pháṛnewále bheṛiye hain. 16 Un ke phalon se tum unhen pahchán loge. Kyá jháṛiyon se angúr, yá únṭkaṭáron se anjír toṛte hain? 17 Isí tarah har ek achchhá darakht achchhá phal látá hai, aur burá darakht burá phal látá hai. 18 Achchhá darakht burá phal nahín lá saktá, na burá darakht achchhá phal lá saktá hai. 19 Jo darakht achchhá phal nahín látá, wuh kátá aur ág men dálá játá hai. 20 Pas un ke phalon se tum unhen pahchán loge. 21 Jo mujh se, Ai Khudáwand, ai Khudáwand, kahte hain, un men se har ek ásmán kí bádsháhat men dákhil na hogá, magar wuhí jo mere ásmání Báp kí marzí par chaltá hai. 22 Us din bahutere mujh se kahenge; Ai Khudáwand, ai Khudáwand, kyá ham ne tere nám se nubuwwat nahín kí, aur tere nám se badrúhon ko nahín nikálá, aur tere nám se bahut se mu'jize nahín dikháe? 23 Us waqt main un se sáf kah dúngá, ki Merí kabhí tum se wáqifíyat na thí: ai badkáro, mere pás se chale jáo. 24 Pas jo koí merí yih báten suntá, aur un par 'amal kartá hai, wuh us 'aqlmand ádmí kí mánind ṭhahregá, jis ne chaṭán par apná ghar banáyá; 25 aur menh barsá, aur pání chaṛhá, aur ándhiyán chalín, aur us ghar par ṭakkaren lagín; lekin wuh na girá, kyúnki us kí bunyád chaṭán par dálí gayí thí. 26 Aur jo koí merí yih báten suntá hai, aur un par 'amal nahín kartá, wuh us bewuqúf ádmí kí mánind ṭhahregá, jis ne apná ghar ret par banáyá; 27 aur menh barsá, aur pání chaṛhá, aur ándhiyán chalín, aur us ghar ko sadma pahuncháyá, aur wuh gir gayá, aur bi'lkull barbád ho gayá.

28 Jab Yisú' ne yih báten khatm kín, to aisá húá ki bhíṛ us kí ta'lím se hairán húí: 29 kyúnki wuh un ke faqíhon kí tarah nahín, balki sáhib i ikhtiyár kí tarah unhen ta'lím detá thá.

8

Jab wuh us pahár se utrá, to bahut sí bhíṛ us ke píchhe ho lí. 2 Aur dekho, ek koṛhí ne pás ákar use sijda kiyá, aur kahá; Ai Khudáwand, agar tú cháhe, to mujhe pák sáf kar saktá hai. 3 Us ne háth baṛhákar use chhúá, aur kahá; Main cháhtá hún, tú pák sáf ho já. Wuh fauran koṛh se pák sáf ho gayá. 4 Yisú' ne us se kahá; Khabardár, kisí se na kahná, balki jákar apne taín káhin ko dikhá, aur jo nazr Músá ne muqarrar kí hai use guzrán, táki un ke liye gawáhí ho.

5 Aur jab wuh Kafarnahúm men dákhil húá, to ek súbadár us ke pás áyá, aur us kí minnat karke kahá; 6 Ai Khudáwand, merá khádim fálij ká márá ghar men paṛá hai, aur niháyat taklíf men hai. 7 Us ne us se kahá; Main ákar us ko achchhá kar dúngá. 8 Súbadár ne jawáb men kahá; Ai Khudáwand, main is láiq nahín, ki tú merí chhat ke níche áe; balki sirf zabán se kah de, to merá khádim shifá pá jáegá. 9 Kyúnki main bhí dúsre ke ikhtiyár men hún, aur sipáhí mere mátaht hain; aur jab ek se kahtá hún, ki Já, to wuh játá hai; aur dúsre se, ki Á, to wuh átá hai; aur apne naukar se, ki Yih kar, to wuh kartá hai. 10 Yisú' ne yih sunkar ta'ajjub kiyá, aur píchhe ánewálon se kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki main ne Isráíl men bhí aisá ímán nahín páyá. 11 Aur main tum se kahtá hún, ki bahutere púrab aur pachchhim se ákar, Ibráhím aur Izháq aur Ya'qúb ke sáth ásmán kí bádsháhat kí ziyáfat men sharík honge: 12 magar bádsháhat ke beṭe báhar andhere men ḍále jáenge; wahán roná aur dánton ká písná hogá. 13 Aur Yisú' ne súbadár se kahá; Já, jaisá tú ne i'tiqád kiyá, tere liye waisá hí ho; aur usí ghaṛí khádim ne shifá páí.

14 Aur Yisú' ne Patras ke ghar men ákar, us kí sás ko tap men paṛá dekhá. 15 Us ne us ká háth chhúá, aur tap us par se utar gayí; aur wuh uṭh khaṛí húí, aur us kí khidmat karne lagí. 16 Jab shám húí, to us ke pás bahut se logon ko láe, jin men badrúhen thín: us ne rúhon ko zabán hí se kahkar nikál diyá, aur sab bímáron ko achchhá kar diyá; 17 táki jo Yasha'yáh nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá ho, ki Us ne áp hamárí kamzoríán le lín, aur bímáríán uṭhá lín.

18 Jab Yisú' ne apne gird bahut sí bhíṛ dekhí, to pár chalne ká hukm diyá. 19 Aur ek faqíh ne pás ákar

us se kahá; Ai 'Ustád, jahán kahín tú jáegá, main tere píchhe chalúngá. 20 Yisú' ne us se kahá, ki Lomriyon ke bhaṭ hote hain, aur hawá ke parandon ke ghonsle; magar Ibn i A'dam ke liye sir dharne kí bhí jagah nahín. 21 Ek aur shágird ne us se kahá; Ai Khudáwand, mujhe ijázat de, ki pahle jákar apne báp ko dafn karún. 22 Yisú' ne us se kahá; Tú mere píchhe chal, aur murdon ko apne murde dafn karne de.

23 Jab wuh kishtí par charhá, to us ke shágird us ke sáth ho liye. 24 Aur dekho, jhíl men aisá bará túfán áyá, ki kishtí lahron men chhip gayí; magar wuh sotá thá. 25 Unhon ne pás ákar use jagáyá, aur kahá; Ai Khudáwand, hamen bachá; ham halák húe játe hain. 26 Us ne un se kahá; Ai kam'itiqádo, darte kyún ho? Tab us ne uṭhkar hawá aur pání ko dánṭá, aur bará amn ho gayá. 27 Aur log ta'ajjub karke kahne lage; Yih kis tarah ká ádmí hai, ki hawá aur pání bhí us ká hukm mánte hain?

28 Jab wuh us pár Gadareníon ke mulk men pahunchá, to do ádmí jin men badrúhen thín, qabron se nikalkar use mile; wuh aise tundmizáj the, ki koí us ráste se guzar nahín saktá thá. 29 Aur dekho, unhon ne chillákar kahá; Ai Khudá ke Beṭe, hamen tujh se kyá kám? Kyá tú is liye yahán áyá hai, ki waqt se pahle hamen 'azáb men dále? 30 Un se kuchh dúr bahut se súaron ká gol char rahá thá. 31 Pas badrúhon ne us kí minnat karke kahá, ki Agar tú ham ko nikáltá hai, to hamen súaron ham ko nikáltá hai, to hamen súaron ke gol men bhej de. 32 Us ne un se kahá, ki Jáo. Wuh nikalkar súaron ke andar chalí gayín; aur dekho, sárá gol karáre par se jhapaṭkar jhíl men já pará, aur pání men dúb mará. 33 Aur charánewále bhdge, aur shahr men jákar sab májará, aur un ká ahwál, jin men badrúhen thín, bayán kiyá. 34 Aur dekho, sárá shahr Yisú' se milne ko niklá, aur use dekhkar minnat kí, ki hamárí sarhaddon se báhar chalá já.

9 Phir wuh kishtí par charhkar pár gayá, aur apne shahr men áyá. 2 Aur dekho, log ek maflúj ko, chárpáí par pará húá, us ke pás láe. Yisú' ne un ká ímán dekhkar, maflúj se kahá; Beṭá, khátir jama' rakh; tere gunáh mu'áf húe. 3 Aur dekho, ba'z faqíhon ne apne dil men kahá; Yih kufr baktá hai. 4 Yisú' ne un ke khayál ma'lúm karke kahá, ki Tum kyún apne dilon men bure khayál láte ho? 5 A'sán kyá hai, yih kahná, ki Tere gunáh mu'áf húe, yá yih kahná, ki Uṭh aur chal phir? 6 Lekin is liye ki tum ján lo, ki Ibn i A'dam ko zamín par gunáhon ke mu'áf karne ká ikhtiyár hai, (us ne maflúj se kahá,) Uṭh; apní chárpáí uṭhá, aur apne ghar chalá já. 7 Wuh uṭhkar apne ghar chalá gayá. 8 Log yih dekhkar ḍar gaye, aur Khudá kí baráí karne lage, jis ne ádmíon ko aisá ikhtiyár bakhshá.

9 Yisú' ne wahán se áge barhkar, Matí nám ek shakhs ko mahsúl kí chaukí par baiṭhe dekhá; aur us se kahá; Mere píchhe ho le. Wuh uṭhkar us ke píchhe ho liyá.

10 Aur jab wuh ghar men khána kháne baiṭhá húá thá, to aisá húá ki bahut se mahsúl lenewále aur gunahgár ákar Yisú' aur us ke shágirdon ke sáth kháne baiṭhe. 11 Farísíon ne yih dekhkar us ke shágirdon se kahá; Tumhárá ustád mahsúl lenewálon aur gunahgáron ke sáth kyún khátá hai? 12 Us ne yih sunkar kahá, ki Tandaruston ko hakím darkár nahín, balki bímáron ko. 13 Magar tum jákar is ke ma'ní daryáft karo, ki Main qurbání nahín, balki rahm pasand kartá hún; kyúnki main rástbázon ko nahín, balki gunahgáron ko buláne áyá hún.

14 Us waqt Yúhanná ke shágirdon ne us ke pás ákar kahá; Kyá sabab hai, ki ham aur Farísí to aksar roza rakhte hain, aur tere shágird roza nahín rakhte? 15 Yisú' ne un se kahá; Kyá barátí, jab tak dulhá un ke sáth hai, mátam kar sakte hain? Magar wuh din áenge, ki dulhá un se judá kiyá jáegá, us waqt wuh roza rakkhenge. 16 Kore kapre ká paiwand purání poshák men koí nahín lagátá, kyúnki wuh paiwand poshák men se kuchh khench letá hai, aur wuh ziyáda phaṭ játí hai. 17 Aur nayí mai purání mashkon men nahín bharte, warna mashken phaṭ játí hain, aur mai bah játí hai, aur mashken barbád ho játí hain; balki nayí mai nayí mashkon men bharte hain, aur wuh donon bachí rahtí hain.

18 Wuh un se yih báten kah hí rahá thá, ki dekho, ek sardár ne ákar

use sijda kiyá aur kahá; Merí beṭí abhí marí hai; lekin tú chalkar apná háth us par rakh, to wuh zinda ho jáegí. 19 Yisú' uṭhkar apne shágirdon samet us ke píchhe ho liyá. 20 Aur dekho, ek 'aurat ne jis ke bárah baras se khún jári thá, us ke píchhe ákar us kí poshák ká kanára chhúá; 21 kyúnki wuh apne jí men kahtí thí, ki Agar sirf us kí poshák hí chhú lúngí, to achchhí ho jáúngí. 22 Yisú' ne phirkar use dekhá, aur kahá; Beṭí, khátir jama' rakh; tere ímán ne tujhe achchhá kar diyá; pas wuh 'aurat usí gharí achchhí ho gayí. 23 Aur jab Yisú' sardár ke ghar men áyá, aur bánslí bajánewálon ko, aur bhíṛ ko gul macháte dekhá, 24 to kahá; Haṭ jáo, kyúnki laṛkí marí nahín, balki sotí hai. Wuh us par hanse lage. 25 Magar jab bhíṛ nikál dí gayí, to us ne andar jákar, us ká háth pakṛá, aur laṛkí uṭhí. 26 Aur is bát kí shuhrat us tamám 'iláqe men phail gayí.

27 Jab Yisú' wahán se áge baṛhá, to do andhe us ke píchhe yih pukárte húe chale, ki Ai Ibn i Dáúd, ham par rahm kar. 28 Jab wuh ghar men pahunchá, to wuh andhe us ke pás áe; aur Yisú' ne un se kahá; Kyá tumhen i'tiqád hai, ki main yih kar saktá hún? Unhon ne us se kahá; Hán, Khudáwand. 29 Tab us ne un kí ánkhen chhúkar kahá; Tumháre i'tiqád ke muwáfiq tumháre liye ho. 30 Aur un kí ánkhen khul gayín. Aur Yisú' ne unhen tákíd karke kahá; Khabardár, koí is bát ko na jáne. 31 Magar unhon ne nikalkar us tamám 'iláqe men us kí shuhrat phailá dí.

32 Jab wuh báhar já rahe the, to dekho, log ek gúnge ko us ke pás láe, jis men badrúh thí. 33 Aur jab wuh badrúh nikál dí gayí, to gúngá bolne lagá; aur logon ne ta'ajjub karke kahá, ki Isráíl men aisá kabhí nahín dekhá gayá. 34 Magar Farísíon ne kahá, ki Yih to badrúhon ke sardár kí madad se badrúhon ko nikáltá hai.

35 Aur Yisú' sab shahron aur gánwon men phirtá rahá, aur un ke 'ibádatkhánon men ta'lím detá, aur bádsháhat kí khushkhabarí kí manádí kartá, aur har tarah kí bímárí aur har tarah kí kamzorí dúr kartá rahá. 36 Aur jab us ne bhíṛ ko dekhá, to us ko logon par tars áyá, kyúnki wuh un bheṛon kí mánind jin ká charwáhá na ho, khastahál aur paráganda the. 37 Tab us ne apne shágirdon se kahá, ki Fasl to bahut hai, lekin mazdúr thoṛe hain. 38 Pas fasl ke málik kí minnat karo, ki wuh apní fasl káṭne ke liye mazdúr bhej de.

10 1 Phir us ne apne bárah shágirdon ko pás bulákar, unhen nápák rúhon par ikhtiyár bakhshá, ki un ko nikálen, aur har tarah kí bímárí aur har tarah kí kamzorí ko dúr karen.

2 Aur bárah rasúlon ke nám yih hain: pahlá, Shama'ún, jo Patras kahlátá hai, aur us ká bháí Andriyás; Zabdí ká beṭá Ya'qúb, aur us ká bháí Yúhanná; 3 Filippus, aur Bar-Tulmáí; Tomá aur Matí mahsúl lenewálá; 4 Halfai ká beṭá Ya'qúb aur Taddí; Shama'ún Qan'ání, aur Yahúdáh Iskariyotí, jis ne use pakaṛwá bhí díyá. 5 In bárah ko Yisú' ne bhejá, aur unhen hukm deke kahá, ki

Gairqaumon kí taraf na jáná, aur Sámarion ke kisí shahr men dákhil na honá; 6 balki Isráíl ke gharáne kí khoí húí bheṛon ke pás jáná. 7 Aur chalte chalte yih manádí karná, ki Ásmán kí bádsháhat nazdík á gayí hai. 8 Bímáron ko achchhá karná; murdon ko jiláná; koṛhiyon ko pák sáf karná; badrúhon ko nikálná: tum ne muft páyá, muft dená: 9 na soná apne kamarband men rakhná, na chándí, na paise; 10 ráste ke liye na jholí lená, na do do kurte, na jútiyán, na láṭhí; kyúnki mazdúr apní khurák ká haqqdár hai. 11 Aur jis shahr yá gánw men dákhil ho, daryáft karo ki us men kaun láiq hai; aur jab tak wahán se rawána na ho, usí ke hán raho. 12 Aur ghar men dákhil hote waqt, use du'á e khair do; 13 aur agar wuh ghar láiq ho, to tumhárá salám use pahunche, aur agar láiq na ho, to tumhárá salám tum par phir áe. 14 Aur agar koí tumhen qubúl na kare, aur tumhárí báten na sune, to us ghar, yá us shahr se báhar nikalte waqt, apne pánwon kí gard jháṛ do. 15 Main tum se sach kahtá hún, ki 'adálat ke din, us shahr kí nisbat Sadom aur 'Amoráh ke 'iláqe ká hál ziyáda bardásht ke láiq hogá.

16 Dekho, main tumhen bhejtá

hún, goyá bheron ko bheriyon ke bích men; pas sánpon kí mánind hoshyár, aur kabútaron kí mánind bhole bano. 17 Magar ádmíon se khabardár raho, kyúnki wuh tumhen 'adálaton ke hawále karenge, aur apne 'ibádatkhánon men tumháre kore márenge; 18 aur tum mere sabab hákimon aur bádsháhon ke sámne házir kiye jáoge, táki un ke aur gairqaumon ke liye gawáhí ho. 19 Lekin jab wuh tumhen pakarwáen, to fikr na karná ki ham kis tarah kahen yá kyá kahen; kyúnki jo kuchh kahná hogá, usí gharí tumhen batáyá jáegá. 20 Kyúnki bolnewále tum nahín, balki tumháre Báp kí Rúh hai jo tum men boltí hai. 21 Bháí ko bháí qatl ke liye hawále karegá, aur bete ko báp; aur bete apne mán báp ke barkhiláf khare hokar unhen marwá dálenge. 22 Aur mere nám ke bá'is sab log tum se 'adáwat karenge; magar jo ákhir tak bardásht karegá, wuhí naját páegá. 23 Lekin jab tumhen ek shahr men satáen, to dúsre ko bhág jáo, kyúnki main tum se sach kahtá hún, ki tum Isráíl ke sab shahron men na phir chukoge, ki Ibn i A'dam á jáegá.

24 Shágird apne ustád se bará nahín hotá, aur na naukar apne málik se. 25 Shágird ke liye yih káfí hai, ki apne ustád kí mánind ho, aur naukar ke liye yih, ki apne málik kí mánind. Jab unhon ne ghar ke málik ko Ba'alzabúl kahá, to us ke gharáne ke logon ko kyún na kahenge? 26 Pas un se na daro, kyúnki koí chíz dhakí nahín, jo kholí na jáegí, aur na koí chíz chhipí hai, jo jání na jáegí. 27 Jo kuchh main tum se andhere men kahtá hún, ujále men kaho, aur jo kuchh tum kán men sunte ho, kothon par us kí manádí karo. 28 Jo badan ko qatl karte hain, aur rúh ko qatl nahín kar sakte, un se na daro; balki usí se daro, jo rúh aur badan donon ko jahannam men halák kar saktá hai. 29 Kyá paise kí do chiriyán nahín biktín? Aur un men se ek bhí tumháre Báp kí marzí bagair zamín par nahín gir saktí; 30 balki tumháre sir ke bál bhí sab gine húe hain. 31 Pas daro nahín; tumhárí qadr to bahut sí chiriyon se ziyáda hai. 32 Pas jo koí ádmíon ke sámne merá iqrár karegá, main bhí apne Báp ke sámne, jo ásmán par hai, us ká iqrár karúngá. 33 Magar jo koí ádmíon ke sámne merá inkár karegá, main bhí apne Báp ke sámne, jo ásmán par hai, us ká inkár karúngá.

34 Yih na samjho, ki main zamín par sulh karáne áyá; sulh karáne nahín, balki talwár chalwáne áyá hún. 35 Kyúnki main is liye áyá hún, ki ádmí ko us ke báp se, aur betí ko us kí mán se, aur bahú ko us kí sás se, judá kar dún; 36 aur ádmí ke dushman us ke ghar hí ke log honge. 37 Jo koí báp yá mán ko mujh se ziyáda 'azíz rakhtá hai, wuh mere láiq nahín; aur jo koí bete yá betí ko mujh se ziyáda 'azíz rakhtá hai, wuh mere láiq nahín. 38 Aur jo koí apní salíb na uthác aur mere píchhe na chale, wuh mere láiq nahín. 39 Jo koí apní ján bachátá hai, use khoegá, aur jo koí mere sabab apní ján khotá hai, use bacháegá.

40 Jo tumhen qubúl kartá hai, wuh mujhe qubúl kartá hai, aur jo mujhe qubúl kartá hai, wuh mere bhejnewále ko qubúl kartá hai. 41 Jo nabí ke nám se nabí ko qubúl kartá hai, wuh nabí ká ajr páegá; aur jo rástbáz ke nám se rástbáz ko qubúl kartá hai, wuh rástbáz ká ajr páegá. 42 Aur jo koí shágird ke nám se in chhoton men se kisí ko sirf ek piyála thandá pání hí piláegá, main tum se sach kahtá hún, ki wuh apná ajr hargiz na khoegá.

11 Jab Yisú' apne bárah shágirdon ko hukm de chuká, to aisá húá ki wahán se chalá gayá, táki un ke shahron men ta'lím de aur manádí kare.

2 Aur Yúhanná ne qaidkháne men Masíh ke kámon ká hál sunkar, apne shágirdon kí ma'rifat us se puchhwá bhejá, 3 ki A'newálá tú hí hai, yá ham dúsre kí ráh dekhen? 4 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki Jo kuchh tum sunte aur dekhte ho, jákar Yúhanná se bayán kar do, 5 ki andhe dekhte, aur langre chalte phirte hain, korhí pák sáf kiye játe, aur bahre sunte hain, aur murde zinda kiye játe hain, aur garíbon ko khushkhabarí sunáí játí hai; 6 aur mubárak wuh hai, jo mere sabab se thokar na kháe. 7 Jab wuh rawána ho liye, to Yisú' ne Yúhanná kí bábat logon se kahná shurú' kiyá, ki Tum biyábán men kyá dekhne gaye the?

kyá hawá se hilte húe sarkande ko? 8 To phir kyá dekhne gaye the? Kyá mihín kapre pahine húe shakhs ko? Dekho, jo mihín kapre pahinte hain, wuh bádsháhon ke gharon men hote hain. 9 To phir kyún gaye the? Kyá ek nabí ke dekhne ko? Hán, main tum se kahtá hún, balki nabí se bare ko. 10 Yih wuhí hai, jis kí bábat likhá hai, ki

Dekh, main apná paigambar tere
áge bhejtá hún,
Jo terí ráh tere áge taiyár karegá.

11 Main tum se sach kahtá hún, ki jo 'auraton se paidá húe hain, un men Yúhanná baptisma denewále se koí bará nahín húá, lekin jo ásmán kí bádsháhat men chhotá hai, wuh us se bará hai. 12 Aur Yúhanná baptisma denewále ke dinon se ab tak, ásmán kí bádsháhat par zor hotá rahá hai, aur zoráwar use chhín lete hain. 13 Kyúnki sab nabíon aur Tauret ne Yúhanná tak nubuwwat kí. 14 Aur cháho to máno, Eliyyáh jo ánewálá thá, yihí hai. 15 Jis ke sunne ke kán hon, wuh sun le. 16 Pas is zamáne ke logon ko main kis se tashbíh dún? Wuh un larkon kí mánind hain, jo bázáron men baithe húe apne sáthiyon ko pukárkar kahte hain, 17 ki Ham ne tumháre liye bánslí bajáí, aur tum na náche; ham ne mátam kiyá, aur tum ne chhátí na pítí. 18 Kyúnki Yúhanná na khátá áyá, na pítá; aur wuh kahte hain, ki Us men badrúh hai. 19 Ibn i A'dam khátá pítá áyá, aur wuh kahte hain; Dekho, kháú aur sharábí ádmí, mahsúl lenewálon aur gunahgáron ká yár! Magar hikmat apne kámon se rást sábit húí.

20 Wuh us waqt un shahron ko malámat karne lagá, jin men us ke aksar mu'jize záhir húe the, kyúnki unhon ne tauba na kí thí; ki 21 Ai Khurázín, tujh par afsos! Ai Baitsaidá, tujh par afsos! kyúnki jo mu'jize tum men záhir húe, agar wuh Súr aur Saidá men záhir hote, to tát orhkar aur khák men baithkar, kab ke tauba kar lete. 22 Magar main tum se kahtá hún, ki 'adálat ke din Súr aur Saidá ká hál tumháre hál se ziyáda bardásht ke láiq hogá. 23 Aur ai Kafarnahúm, kyá tú ásmán tak baland kiyá jáegá? tú to 'álam i arwáh men utregá, kyúnki jo mu'jize tujh men záhir húe, agar Sadom men hote, to áj tak qáim rahtá. 24 Magar main tum se kahtá hún, ki 'adálat ke din Sadom ke 'iláqe ká hál tere hál se ziyáda bardásht ke láiq hogá.

25 Us waqt Yisú' ne kahá; Ai Báp, ásmán aur zamín ke Khudáwand, main terí hamd kartá hún, ki tú ne yih báten dánáon aur 'aqlmandon se chhipáín, aur bachchon par záhir kín. 26 Hán, ai Báp; kyúnki aisá hí tujhe pasand áyá. 27 Mere Báp kí taraf se sab kuchh mujhe saunpá gayá, aur koí Bete ko nahín jántá, siwá Báp ke; aur koí Báp ko nahín jántá, siwá Bete ke, aur us ke, jis par Betá use záhir karná cháhe. 28 Ai mihnat uthánewálo, aur bojh se dabe húe logo, sab mere pás áo, main tumhen árám dúngá. 29 Merá júá apne úpar uthá lo, aur mujh se síkho; kyúnki main halím hún, aur dil ká firotan; to tumhárí jánen árám páengí. 30 Kyúnki merá júá muláim hai, aur merá bojh halká.

12 Us waqt Yisú' sabt ke din kheton men hokar gayá, aur us ke shágirdon ko bhúk lagí, aur bálen tor torkar kháne lage. 2 Farísíon ne dekhkar us se kahá, ki Dekh, tere shágird wuh kám karte hain, jo Sabt ke din karná rawá nahín. 3 Us ne un se kahá; Kyá tum ne yih nahín parhá, ki jab Dáúd aur us ke sáthí bhúke the, to us ne kyá kiyá? 4 wuh kyúnkar Khudá ke ghar men gayá, aur nazr kí rotiyán kháín, jin ká kháná na us ko rawá thá, na us ke sáthiyon ko, magar sirf káhinon ko? 5 Yá tum ne Tauret men nahín parhá, ki káhin Sabt ke din haikal men Sabt kí behurmatí karte hain, aur bequsúr rahte hain? 6 Main tum se kahtá hún, ki yahán wuh hai, jo haikal se bhí bará hai. 7 Lekin agar tum is ke ma'ní jánte, ki Main qurbání nahín, balki rahm pasand kartá hún, to bequsúron ko qusúrwár na thahráte. 8 Kyúnki Ibn i A'dam Sabt ká málik hai.

9 Aur wuh wahán se chalkar, un ke 'ibádatkháne men gayá; 10 aur dekho, wahán ek ádmí thá, jis ká háth súkhá húá thá. Unhon ne us par ilzám lagáne ke iráde se yih púchhá, ki Kyá Sabt ke din tandurust karná rawá hai? 11 Us ne un se kahá; Tum men aisá kaun hai, jis kí ek hí bher ho, aur wuh Sabt ke din garhe men gir jáe, to wuh use pakar-

kar na nikále? 12 Pas ádmí kí qadr to bheṛ se bahut hí ziyáda hai. Is liye Sabt ke din neki karní rawá hai. 13 Tab us ne us ádmí se kahá, ki Apná háth baṛhá. Us ne baṛháyá, aur wuh dúsre háth kí mánind durust ho gayá. 14 Is par Farísíon ne báhar jákar us ke barḳhiláf mashwara kiyá, ki use kis tarah halák karen. 15 Yisú' yih ma'lúm karke wahán se rawána húá; aur bahut se log us ke píchhe ho liye; aur us ne sab ko achchhá kar diyá, 16 aur unhen tákíd kí, ki mujhe záhir na karná; 17 táki jo Yasha'yáh nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá ho, ki

18 Dekho, yih merá ḳhádim hai, jise main ne chuná,
Merá piyárá, jis se merá dil ḳhush hai;
Main apní Rúh is par ḍálúngá;
Aur yih gairqaumon ko insáf kí ḳhabar degá.
19 Yih na jhagṛá karegá, na shor;
Aur na bázáron men koí is kí áwáz sunegá.
20 Yih kuchle húe sarkanḍe ko na toṛegá,
Aur dhuwán uṭhte húe san ko na bujháegá,
Jab tak ki insáf kí fath na karáe;
21 Aur is ke nám se gairqaumen ummed rakkhengí.

22 Us waqt log us ke pás ek andhe gúnge ko láe, jis men badrúh thí; us ne use achchhá kar diyá; chunánchi wuh gúngá bolne aur dekhne lagá. 23 Aur sári bhíṛ hairán hokar kahne lagí; Kyá yih Ibn i Dáúd hai? 24 Farísíon ne sunkar kahá, ki Yih badrúhon ke sardár Ba'alzabúl kí madad bagair badrúhon ko nahín nikáltá. 25 Us ne un ke ḳhayálon ko jánkar un se kahá; Jis kisí bádsháhat men phúṭ paṛtí hai, wuh wírán ho játí hai, aur jis kisí shahr yá ghar men phúṭ paṛegí, wuh qáim na rahegá; 26 aur agar Shaitán hí ne Shaitán ko nikálá, to apná muḳhálif áp ho gayá; phir us kí bádsháhat kyúnkar qáim rahegí? 27 Aur agar main Ba'alzabúl kí madad se badrúhon ko nikáltá hún, to tumháre beṭe kis kí madad se nikálte hain? Pas wuhí tumháre munsif honge. 28 Lekin agar main Ḳhudá kí Rúh kí madad se badrúhon ko nikáltá hún, to Ḳhudá kí bádsháhat tumháre pás á pahunchí. 29 Yá kyúnkar koí ádmí kisí zoráwar ke ghar men ghuskar us ká asbáb lúṭ saktá hai, jab tak ki pahle us zoráwar ko na bándh le? phir wuh us ká ghar lúṭ legá. 30 Jo mere sáth nahín, wuh mere ḳhiláf hai; aur jo mere sáth jama' nahín kartá, wuh bakhertá hai. 31 Is liye main tum se kahtá hún, ki A'dmíon ká har gunáh aur kufr to mu'áf kiyá jáegá; magar jo kufr Rúh ke haqq men ho, wuh mu'áf na kiyá jáegá. 32 Aur jo koí Ibn i A'dam ke barḳhiláf koí bát kahegá, wuh to use mu'áf kí jáegí; magar jo koí Rúhu'l Quds ke barḳhiláf koí bát kahegá, wuh use mu'áf na kí jáegí, na is 'álam men, na ánewále men. 33 Yá to daraḳht ko bhí achchhá kaho, aur us ke phal ko bhí achchhá; yá daraḳht ko bhí burá kaho, aur us ke phal ko bhí burá; kyúnki daraḳht phal hí se pahcháná játá hai. 34 Ai sánp ke bachcho, tum bure hokar kyúnkar achchhí báten kah sakte ho? kyúnki jo dil men bhará hai, wuhí munh par átá hai. 35 Achchhá ádmí achchhe khazáne se achchhí chízen nikáltá hai; aur burá ádmí bure ḳhazáne se burí chízen nikáltá hai. 36 Aur main tum se kahtá hún, ki jo nikammí bát log kahenge, 'adálat ke din us ká hisáb denge. 37 Kyúnki tú apní báton ke sabab se rástbáz ṭhahráyá jáegá, aur apní báton ke sabab se qusúrwár ṭhahráyá jáegá.

38 Is par ba'z faqíhon aur Farísíon ne jawáb men us se kahá; Ai Ustád, ham tujh se ek nishán dekhná cháhte hain. 39 Us ne jawáb dekar un se kahá, ki Is zamáne ke bure aur zinákár log nishán talab karte hain; magar Yúnus nabí ke nishán ke siwá koí aur nishán un ko na diyá jáegá; 40 kyúnki jaise Yúnus tín rát din machhlí ke peṭ men rahá, waise hí Ibn i A'dam tín rát din zamín ke andar rahegá. 41 Nínaweh ke log is zamáne ke logon ke sáth 'adálat ke din khaṛe hokar inhen mujrim ṭhahráenge, kyúnki unhon ne Yúnus kí manádí par tauba kar lí, aur dekho, yahán wuh hai jo Yúnus se bhí baṛá hai. 42 Dakkhan kí malika is zamáne ke logon ke sáth 'adálat ke din uṭhkar inhen mujrim ṭhahráegí, kyúnki wuh dunyá ke kanáre se Sulaimán kí hikmat sunne ko áí, aur dekho, yahán wuh hai, jo Sulaimán se bhí baṛá hai. 43 Jab nápák rúh ádmí men se nikaltí hai, to súkhe ma-

gáoṉ meṉ árám ḍhúṉḍhtí phirtí hai, aur pátí nahíṉ. 44 Tab kahtí hai, ki Maiṉ apne us ghar meṉ phir jáúṉgí, jis se niklí thí; aur ákar use ḳhálí aur jhaṛá húá aur árásta pátí hai. 45 Phir jákar âur sát rúheṉ apne se burí hamráh le átí hai, aur wuh dâkhil hokar wahâṉ bastí haiṉ, aur us ádmí ká pichhlá hál pahle se bhí ḳharáb ho játá hai. Is zamáne ke bure logoṉ ká hál bhí aisá hí hogá.

46 Jab wuh bhíṛ se yih kah hí rahá thá, to dekho, us kí máṉ aur bháí báhar khaṛe the, aur us se báteṉ karní cháhte the. 47 Kisí ne us se kahá; Dekh, terí máṉ aur tere bháí báhar khaṛe haiṉ, aur tujh se báteṉ karní cháhte haiṉ. 48 Us ne ḳhabar denewále ke jawáb meṉ kahá; Kaun hai merí máṉ, aur kaun haiṉ mere bháí? 49 Aur apne shágirdoṉ kí taraf háth baṛhákar kahá; Dekho, merí máṉ aur mere bháí yih haiṉ. 50 Kyúṉki jo koí mere ásmání Báp kí marzí par chale, wuhí merá bháí aur bahin aur máṉ hai.

13 Usí roz Yisú' ghar se nikalkar jhíl ke kanáre já baiṭhá; 2 aur us ke pás aisí baṛí bhíṛ jama' ho gayí, ki wuh kishtí par chaṛh baiṭhá aur sárí bhíṛ kanáre par khaṛí rahí. 3 Aur us ne un se bahut sí báteṉ tamsíloṉ meṉ kahíṉ, ki Dekho, ek bonewálá bíj bone niklá; 4 aur bote waqt kuchh dáne ráh ke kanáre gire, aur parandoṉ ne ákar unheṉ chug liyá; 5 aur kuchh pathrílí zamín par gire, jaháṉ unheṉ bahut miṭṭí na milí, aur gahrí miṭṭí na milne ke sabab jald ug áe; 6 aur jab súraj niklá, to jal gaye, aur jaṛ na hone ke sabab súkh gaye. 7 Aur kuchh jháṛiyoṉ meṉ gire, aur jháṛiyoṉ ne baṛhkar unheṉ dabá liyá; 8 aur kuchh achchhí zamín meṉ gire, aur phal láe; kuchh sau guná, kuchh sáṭh guná, kuchh tís guná. 9 Jis ke kán hoṉ, wuh sun le.

10 Shágirdoṉ ne pás ákar us se kahá; Tú un se tamsíloṉ meṉ kyúṉ báteṉ kartá hai? 11 Us ne jawáb meṉ un se kahá; Is liye ki tum ko ásmán kí bádsháhat ke bhedoṉ kí samajh dí gayí hai, magar unheṉ nahíṉ dí gayí. 12 Kyúṉki jis ke pás hai, use diyá jáegá, aur us ke pás ziyáda ho jáegá; aur jis ke pás nahíṉ hai, us se wuh bhí le liyá jáegá, jo us ke pás hai. 13 Maiṉ un se tamsíloṉ meṉ is liye báteṉ kartá húṉ, ki dekhte haiṉ aur phir nahíṉ dekhte, aur sunte haiṉ aur phir nahíṉ sunte, aur nahíṉ samajhte. 14 Aur un ke haqq meṉ Yasha'yáh kí yih peshíngoí púrí hotí hai, ki

Tum kánoṉ se sunoge, aur hargiz na samjhoge;
Aur áṉkhoṉ se dekhoge, aur hargiz ma'lúm na karoge;
15 Kyúṉki is ummat ke dil par charbí chhá gayí hai,
Aur wuh kánoṉ se úṉchá sunte haiṉ,
Aur unhoṉ ne apní áṉkheṉ band kar lí haiṉ;
Kahíṉ aisá na ho, ki áṉkhoṉ se ma'lúm kareṉ,
Aur kánoṉ se suneṉ,
Aur dil se samjheṉ,
Aur rujú' láeṉ,
Aur maiṉ unheṉ shifá baḳhshúṉ.

16 Lekin mubárak haiṉ tumhárí áṉkheṉ, is liye ki wuh dekhtí haiṉ, aur tumháre kán, is liye ki wuh sunte haiṉ. 17 Kyúṉki maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki bahut se nabíoṉ aur rástbázoṉ ko árzú thí, ki jo báteṉ tum dekhte ho, dekheṉ, magar na dekhíṉ; aur jo báteṉ tum sunte ho, suneṉ, magar na suníṉ. 18 Pas bonewále kí tamsíl suno. 19 Jab koí bádsháhat ká kalám suntá hai, aur samajhtá nahíṉ, to jo us ke dil meṉ boyá gayá thá, use wuh sharír ákar chhín le játá hai. Yih wuh hai, jo ráh ke kanáre boyá gayá thá. 20 Aur jo pathrílí zamín meṉ boyá gayá, yih wuh hai jo kalám ko suntá hai, aur use fi'lfaur ḳhushí se qubúl kar letá hai; 21 lekin apne andar jaṛ nahíṉ rakhtá, balki chandroza hai; aur jab kalám ke sabab musíbat yá zulm barpá hotá hai, to fi'lfaur ṭhokar khá játá hai. 22 Aur jo jháṛiyoṉ meṉ boyá gayá, yih wuh hai, jo kalám ko suntá hai, aur dunyá kí fikr, aur daulat ká fareb us kalám ko dabá detá hai, aur wuh bephal rah játá hai. 23 Aur jo achchhí zamín meṉ boyá gayá, yih wuh hai, jo kalám ko suntá aur samajhtá hai, aur phal bhí látá hai; koí sau guná phaltá hai, koí sáṭh guná, koí tís guná.

24 Us ne ek âur tamsíl un ke sámne pesh karke kahá, ki A'smán kí bádsháhat us ádmí kí mánind hai, jis ne apne khet meṉ achchhá bíj boyá; 25 magar logoṉ ke sote meṉ,

us ká dushman áyá, aur gehúon men karwe dáne bhí bokar chalá gayá. 26 Pas jab pattiyán niklín, aur bálen áín, to wuh karwe dáne bhí dikhái diye. 27 Ghar ke málik ke naukaron ne ákar us se kahá; Ai khudáwand, kyá tú ne apne khet men achchhá bíj na boyá thá; phir us men karwe dáne kahán se á gaye? 28 Us ne un se kahá; Yih kisí dushman ne kiyá hai. Naukaron ne us se kahá; To kyá tú cháhtá hai, ki ham jákar unhen jama' karen? 29 Us ne kahá; Nahín; kahín aisá na ho, ki karwe dánon ke jama' karne men, tum un ke sáth gehún bhí ukhár lo. 30 Fasl tak to donon ko ikatthá barhne do; aur fasl ke waqt main kátnewálon se kah dúngá, ki Pahle karwe dáne jama' kar lo, aur jaláne ke wáste un ke gatthe bándh lo, aur gehún mere khatte men jama' kar do.

31 Us ne ek âur tamsíl un ke sámne pesh karke kahá, ki A'smán kí bádsháhat us ráí ke dáne kí mánind hai, jise kisí ádmí ne lekar apne khet men bo diyá: 32 wuh sab bíjon se chhotá to hai, magar jab barh játá hai, to sab tarkáriyon se bará hotá hai, aur aisá darakht ho játá hai, ki hawá ke parande ákar us kí dáliyon par baserá karte hain.

33 Us ne ek âur tamsíl unhen sunáí, ki A'smán kí bádsháhat us khamír kí mánind hai, jise kisí 'aurat ne lekar tín paimáne áte men milá diyá, aur hote hote sab khamír ho gayá.

34 Yih sab báten Yisú' ne bhír se tamsílon men kahín, aur bagair tamsíl ke wuh un se kuchh na kahtá thá; 35 táki jo nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá ho, ki

Main tamsílen kahne ko apná munh kholúngá;
Main un báton ko záhir karúngá, jo biná e 'álam ke waqt se poshída rahí hain.

36 Us waqt wuh bhír ko chhorkar ghar men gayá, aur us ke shágirdon ne us ke pás ákar kahá, ki Khet ke karwe dánon kí tamsíl hamen samjhá de. 37 Us ne jawáb men kahá, ki Achchhe bíj ká bonewálá Ibn i A'dam hai, 38 aur khet dunyá, aur achchhá bíj bádsháhat ke farzand, aur karwe dáne us sharír ke farzand; 39 jis dushman ne unhen boyá, wuh Iblís hai; aur fasl dunyá ká ákhir, aur kátnewále firishte. 40 Pas jaise karwe dáne jama' kiye játe, aur ág men jaláe játe hain, waise hí dunyá ke ákhir men hogá. 41 Ibn i A'dam apne firishton ko bhejegá, aur wuh sab thokar khilánewálí chízon aur badkáron ko us kí bádsháhat men se jama' karenge; 42 aur unhen ág kí bhattí men dál denge; wahán roná aur dánton ká písná hogá. 43 Us waqt rástbáz apne Báp kí bádsháhat men áftáb kí mánind chamkenge. Jis ke kán hon, wuh sun le.

44 A'smán kí bádsháhat khet men ek chhipe húe khazáne kí mánind hai, jise kisí ádmí ne pákar chhipá diyá, aur khushí ke máre jákar jo kuchh us ká thá bech dálá, aur us khet ko mol le liyá.

45 Phir ásmán kí bádsháhat us saudágar kí mánind hai, jo 'umda 'umda motiyon kí talásh men thá: 46 jab use ek beshqímat motí milá, to jákar jo kuchh us ká thá, sab bech dálá, aur use mol le liyá.

47 Phir ásmán kí bádsháhat us bare jál kí mánind hai, jo daryá men dálá gayá, aur us ne har qism kí machhliyán samet lín: 48 aur jab bhar gayá, to use kanáre par khench láe, aur baithkar achchhí achchhí to bartanon men jama' kar lín, aur burí burí phenk dín. 49 Dunyá ke ákhir men aisá hí hogá; ki firishte niklenge, aur sharíron ko rástbázon men se judá karenge, aur unhen ág kí bhattí men dál denge; 50 wahán roná aur dánton ká písná hogá.

51 Kyá tum yih sab báten samajh gaye? Unhon ne us se kahá; Hán. 52 Us ne un se kahá; Is liye har faqíh jo ásmán kí bádsháhat ká shágird baná hai, us ghar ke málik kí mánind hai, jo apne khazáne men se nayí aur purání chízen nikáltá hai.

53 Jab Yisú' yih tamsílen khatm kar chuká, to aisá húá ki wahán se rawána ho gayá. 54 Aur apne watan men ákar un ke 'ibádatkháne men unhen aisí ta'lím dene lagá, ki wuh hairán hokar bole, ki Is ko yih hikmat aur mu'jize kahán se mil gaye? 55 Kyá yih barhai ká betá nahín? aur is kí mán ká nám Maryam, aur is ke bháí Ya'qúb, aur Yúsuf, aur Shama'ún, aur Yahúdáh nahín? 56 Aur kyá is kí sab bahinen hamáre hán nahín? Phir yih sárí báten is ko kahán se á gayín? 57 Aur unhon ne us ke sabab se thokar khái.

Magar Yisú' ne un se kahá, ki Nabí apne watan aur apne ghar ke siwá, aur kahín be'izzat nahín hotá. 58 Aur us ne un ki bei'tiqádí ke sabab wahán bahut se mu'jize na dikháe.

14 Us waqt chauthái mulk ke hákim Herodes ne Yisú' kí shuhrat suní, 2 aur apne khádimon se kahá, ki Yih Yúhanná baptisma denewálá hai; wuh murdon men se jí uthá hai, is liye us se yih mu'jize záhir hote hain. 3 Kyúnki Herodes na apne bhái Filippus kí bíwí Herodiyás ke sabab Yúhanná ko pakarkar bándhá, aur qaidkháne men dál diyá thá; 4 is liye ki Yúhanná ne us se kahá thá, ki Is ká rakhná tujhe rawá nahín. 5 Aur wuh harchand use qatl karná cháhtá thá, magar 'ámm logon se dartá thá, kyúnki wuh use nabí jánte the. 6 Lekin jab Herodes kí sálgirih húí, to Herodiyás kí betí ne mahfil men náchkar, Herodes ko khush kiyá. 7 Is par us ne qasam khákar us se wa'da kiyá, ki Jo kuchh tú mángegí, tujhe dúngá. 8 Wuh apní mán ke sikháne se bolí, ki Yúhanná baptisma denewále ká sir thál men yahín mujhe mangwá de. 9 Bádsháh gamgín húá, magar apní qasamon aur mihmánon ke sabab us ne hukm diyá, ki de diyá jáe; 10 aur ádmí bhejkar, qaidkháne men Yúhanná ká sir katwá diyá. 11 Aur us ká sir thál men láyá gayá, aur larkí ko diyá gayá; aur wuh use apní mán ke pás le gayí. 12 Aur us ke shágirdon ne ákar lásh uthá lí, aur use dafn kar diyá, aur jákar Yisú' ko khabar dí.

13 Jab Yisú' ne yih suná, to wahán se kishtí par alag kisí wirán jagah ko rawána húá; aur log yih sunkar shahr shahr se paidal us ke píchhe gaye. 14 Us ne utarkar barí bhír dekhí, aur use un par tars áyá; aur us ne un ke bímáron ko achchhá kar diyá. 15 Aur jab shám húí, to shágird us ke pás ákar bole, ki Jagah wirán hai, aur ab waqt guzar gayá hai; logon ko rukhsat kar de, táki gánwon men jákar apne wáste kháná mol len. 16 Yisú' ne un se kahá, ki In ká jáná zarúr nahín; tum hí inhen kháne ko do. 17 Unhon ne us se kahá, ki Yahán hamáre pás pánch rotiyon aur do machhliyon ke siwá áur kuchh nahín. 18 Us ne kahá; Unhen yahán mere pás le áo. 19 Aur us ne logon ko ghás par baithne ká hukm diyá; phir us ne wuh pánch rotiyán, aur do machhliyán lín, aur ásmán kí taraf dekhkar barakat cháhí, aur torkar shágirdon ko rotiyán dín, aur shágirdon ne logon ko. 20 Aur sab khákar ser ho gaye, aur unhon ne bache húe tukron se bharí húí bárah tokriyán uthain. 21 Aur khánewále, siwá 'auraton aur bachchon ke, pánch hazár mard ke qaríb the.

22 Aur us ne fauran shágirdon ko majbúr kiyá, ki kishtí par sawár hokar us se pahle pár chale jáen, jab tak wuh logon ko rukhsat kare. 23 Aur logon ko rukhsat karke 'aláhida du'á mángne ke liye pahár par charh gayá; aur jab shám húí, to wahán akelá thá. 24 Magar kishtí us waqt jhíl ke bích men thí, aur lahron se dagmagá rahí thí, kyúnki hawá mukhálif thí. 25 Aur wuh rát ke chauthe pahar jhíl par chaltá húá un ke pás áyá. 26 Shágird use jhíl par chalte húe dekhkar ghabrá gaye aur kahne lage, ki Bhút hai; aur dar ke máre chillá uthe. 27 Yisú' ne fauran un se kahá; Khátir jama' rakkho; main hún; daro nahín. 28 Patras ne us se jawáb men kahá; Ai Khudáwand, agar tú hai, to mujhe hukm de, ki pání par chalkar tere pás áún. 29 Us ne kahá; A'. Patras kishtí se utarkar, Yisú' ke pás jáne ke liye pání par chalne lagá. 30 Magar jab hawá dekhí, to dar gayá, aur jab dúbne lagá, to chillákar kahá; Ai Khudáwand, mujhe bachá! 31 Yisú' ne fauran háth barhákar use pakar liyá, aur us se kahá; Ai kami'tiqád, tú ne kyún shakk kiyá? 32 Aur jab wuh kishtí par charh áe, to hawá tham gayí. 33 Aur jo kishtí par the, unhon ne use sijda karke kahá; Yaqínan tú Khudá ká Betá hai.

34 Wuh pár jákar Gannesarat ke 'iláqe men pahunche. 35 Aur wahán ke logon ne use pahchánkar, us sáre girdnawáh men khabar bhejí, aur sab bímáron ko us ke pás láe; 36 aur wuh us kí minnat karne lage, ki us kí poshák ká kanára hí chhú len; aur jitnon ne chhúá, wuh achchhe ho gaye.

15 Us waqt Farísíon aur faqíhon ne Yarúshalem se Yisú' ke pás ákar kahá, ki 2 Tere shágird buzurgon kí riwáyat ko kyún tál dete hain, ki rotí kháte waqt háth

nahín dhote? 3 Us ne jawáb meṉ un se kahá, ki Tum apní riwáyat se Khudá ká hukm kyúṉ ṭál dete ho? 4 Kyúṉki Ḳhudá ne farmáyá hai, ki Báp kí aur máṉ kí ʻizzat kar; aur, Jo báp yá máṉ ko burá kahe, wuh zarúr ján se márá jáe. 5 Magar tum kahte ho, ki Jo koí báp yá máṉ se kahe, ki Jis chíz ká tujhe mujh se fáida pahuṉch saktá thá, wuh Ḳhudá kí nazr ho chukí; 6 to wuh apne báp kí ʻizzat na kare. Pas tum ne apní riwáyat se Ḳhudá ká kalám bátil kar diyá. 7 Ai riyákáro, Yashaʻyáh ne tumháre haqq meṉ kyá ḳhúb nubuwwat kí, ki

8 Yih ummat zabán se to merí
ʻizzat kartí hai; magar in ká
dil mujh se dúr hai.
9 Aur yih befáida merí parastish
karte haiṉ;
Kyúṉki ádmioṉ ke hukmoṉ kí
taʻlím dete haiṉ.

10 Phir us ne logoṉ ko pás bulákar un se kahá, ki Suno aur samjho; 11 Jo chíz muṉh meṉ játí hai, wuh ádmí ko nápák nahíṉ kartí, magar jo muṉh se nikaltí hai, wuhí ádmí ko nápák kartí hai. 12 Is par shágirdoṉ ne us ke pás ákar kahá; Kyá tú jántá hai, ki Farísioṉ ne yih bát sunkar ṭhokar khái? 13 Us ne jawáb meṉ kahá, ki Jo paudá mere ásmání Báp ne nahíṉ lagáyá, jaṛ se ukháṛá jáegá. 14 Unheṉ chhoṛ do; wuh andhe ráh batánewále haiṉ, aur agar andhe ko andhá ráh batáegá, to donoṉ gaṛhe meṉ gir paṛeṉge. 15 Patras ne jawáb meṉ us se kahá, ki Yih tamsíl hameṉ samjhá de. 16 Us ne kahá; Kyá tum bhí ab tak besamajh ho? 17 Kyá nahíṉ samajhte, ki jo kuchh muṉh meṉ játá hai, wuh peṭ meṉ paṛtá, aur páḳháne meṉ nikal játá hai? 18 Magar jo báteṉ muṉh se nikaltí haiṉ, wuh dil se nikaltí haiṉ, aur wuhí ádmí ko nápák kartí haiṉ. 19 Kyúṉki bure ḳhayál, ḳhúnreziáṉ, zinákáriáṉ, harámkáriáṉ, choriyáṉ, jhúṭhí gawáhiáṉ, badgoiáṉ dil hí se nikaltí haiṉ. 20 Yihí báteṉ haiṉ, jo ádmí ko nápák kartí haiṉ; magar bagair háth dhoe kháná kháná ádmí ko nápák nahíṉ kartá.

21 Phir Yisúʻ waháṉ se nikalkar Súr aur Saidá ke ʻiláqe ko rawána húá. 22 Aur dekho, ek Kanʻání ʻaurat un sarhaddoṉ se nikli, aur pukárkar kahá, ki Ai Ḳhudáwand, Ibn i Dáúd, mujh par rahm kar; ek badrúh merí beṭí ko burí tarah satátí hai. 23 Magar us ne kuchh jawáb use na diyá. Aur us ke shágirdoṉ ne pás ákar, us se yih ʻarz kí, ki Use ruḳhsat kar de, kyúṉki hamáre píchhe chillátí hai. 24 Us ne jawáb meṉ kahá, ki Maiṉ Isráíl ke gharáne kí khoí húí bheṛoṉ ke siwá aur kisí ke pás nahíṉ bhejá gayá. 25 Magar us ne ákar use sijda kiyá aur kahá; Ai Ḳhudáwand, merí madad kar. 26 Us ne jawáb meṉ kahá, ki Laṛkoṉ kí roṭí lekar kuttoṉ ko ḍál dení achchhí nahíṉ. 27 Us ne kahá; Háṉ, Ḳhudáwand; kyúṉki kutte bhí un ṭukṛoṉ meṉ se kháte haiṉ, jo un ke málikoṉ kí mez se girte haiṉ. 28 Is par Yisúʻ ne jawáb meṉ us se kahá; Ai ʻaurat, terá baṛá hí ímán hai; jaisá cháhtí hai, tere liye waisá hí ho; aur us kí beṭí ne usí ghaṛí shifá pái.

29 Phir Yisúʻ waháṉ se chalkar, Galíl kí jhíl ke nazdík áyá, aur paháṛ par chaṛhkar wahíṉ baiṭh gayá. 30 Aur ek baṛí bhíṛ laṉgṛoṉ, andhoṉ, gúṉgoṉ, ṭuṉḍoṉ, aur bahut se aur bímároṉ ko apne sáth lekar us ke pás ái, aur unheṉ us ke páṉwoṉ meṉ ḍál diyá; aur us ne unheṉ achchhá kar diyá; 31 chunánchi jab logoṉ ne dekhá, ki gúṉge bolte, ṭuṉḍe tandurust hote, aur laṉgṛe chalte phirte, aur andhe dekhte haiṉ, to taʻajjub kiyá, aur Isráíl ke Ḳhudá kí baṛái kí.

32 Aur Yisúʻ ne apne shágirdoṉ ko pás bulákar kahá, ki Mujhe is bhíṛ par tars átá hai, kyúṉki yih tín din se barábar mere sáth rahí hai, aur in ke pás kuchh kháne ko nahíṉ; aur inheṉ bhúká ruḳhsat karná maiṉ nahíṉ cháhtá, kahíṉ aisá na ho, ki ráh meṉ thakkar rah jáeṉ. 33 Shágirdoṉ ne us se kahá, ki Biyábán meṉ ham itní roṭiyáṉ kaháṉ se láeṉ, ki aisí baṛí bhíṛ ko ser kareṉ? 34 Yisúʻ ne un se kahá, ki Tumháre pás kitní roṭiyáṉ haiṉ? Wuh bole, Sát, aur thoṛí sí chhoṭí machhliyáṉ haiṉ. 35 Us ne logoṉ ko hukm diyá, ki zamín par baiṭh jáeṉ. 36 Aur un sát roṭiyoṉ aur machhliyoṉ ko lekar shukr kiyá, aur unheṉ toṛkar shágirdoṉ ko detá gayá, aur shágird logoṉ ko. 37 Aur sab khákar ser ho gaye, aur bache húe ṭukṛoṉ se bhare húe sát ṭokre uṭháe. 38 Aur khánewále, siwá ʻauratoṉ aur bachchoṉ ke, chár hazár

mard the. 39 Phir wuh bhír ko rukhsat karke, kishtí par sawár húá, aur Magadan kí sarhaddon men á gayá.

16

Phir Farísíon aur Sadúqíon ne pás ákar, ázmáne ke liye us se darkhwást kí, ki Hamen koí ásmání nishán dikhá. 2 Us ne jawáb men un se kahá, ki Shám ko tum kahte ho, ki Khulá rahegá, kyúnki ásmán lál hai. 3 Aur subh ko yih, ki A'j ándhí chalegí, kyúnki ásmán lál aur dhundhlá hai. Tum ásmán kí súrat men to tamíz karní jánte ho, magar zamánon kí 'alámaton men tamíz nahín kar sakte? 4 Is zamáne ke bure aur zinákár log nishán talab karte hain, magar Yúnus ke nishán ke siwá, koí âur nishán un ko na diyá jáegá. Aur wuh unhen chhorkar chalá gayá.

5 Aur shágird pár játe waqt roṭí sáth lení bhúl gaye the. 6 Yisú' ne un se kahá; Khabardár, Farísíon aur Sadúqíon ke khamír se hoshyár rahná. 7 Wuh ápas men charchá karne lage, ki Ham roṭí nahín láe. 8 Yisú' ne yih ma'lúm karke kahá; Ai kamí'tiqádo, tum ápas men kyún charchá karte ho, ki hamáre pás roṭí nahín? 9 Kyá ab tak nahín samajhte, aur un pánch hazár ádmíon kí pánch roṭiyán tumhen yád nahín, aur na yih ki kitní ṭokriyán uṭháín? 10 Aur na un chár hazár ádmíon kí sát roṭiyán, aur na yih ki kitne ṭokre uṭháe? 11 Kyá wajh hai, ki tum yih nahín samajhte, ki main ne tum se roṭí kí bábat nahín kahá? Farísíon aur Sadúqíon ke khamír se khabardár raho. 12 Tab un kí samajh men áyá, ki us ne roṭí ke khamír se nahín, balki Farísíon aur Sadúqíon kí ta'lím se khabardár rahne ko kahá thá.

13 Jab Yisú' Qaisariya Filippí ke 'iláqe men áyá, to apne shágirdon se yih púchhá, ki Log Ibn i A'dam ko kyá kahte hain? 14 Unhon ne kahá; Ba'z Yúhanná baptisma denewálá kahte hain, ba'z Eliyyáh, ba'z Yarmiyáh, yá nabíon men se koí. 15 Us ne un se kahá; Magar tum mujhe kyá kahte ho? 16 Shama'ún Patras ne jawáb men kahá; Tú zinda Khudá ká Beṭá Masíh hai. 17 Yisú' ne jawáb men us se kahá, ki Mubárak hai tú, Shama'ún BarYoná; kyúnki yih bát gosht aur khún ne nahín, balki mere Báp ne, jo ásmán par hai, tujh par záhir kí hai. 18 Aur main bhí tujh se kahtá hún, ki Tú Patras hai, aur main is patthar par apní kalísiyá banáúngá, aur 'álam i arwáh ke darwáze us par gálib na áenge. 19 Main ásmán kí bádsháhat kí kunjiyán tujhe dúngá, aur jo kuchh tú zamín par bándhegá, wuh ásmán par bandhegá; aur jo kuchh tú zamín par kholegá, wuh ásmán par khulegá. 20 Us waqt us ne shágirdon ko hukm diyá, ki kisí ko na batáná, ki yih Masíh hai.

21 Us waqt se Yisú' apne shágirdon par záhir karne lagá, ki Mujhe zarúr hai, ki Yarúshalem ko jáún, aur buzurgon aur sardár káhinon aur faqíhon kí taraf se bahut dukh uṭháún, aur qatl kiyá jáún, aur tísre din jí uṭhún. 22 Is par Patras us ko alag le jákar use malámat karne lagá, ki Ai Khudáwand, Khudá na kare; yih tujh par hargiz nahín hone ká. 23 Us ne phirkar Patras se kahá; Ai Shaitán, mere sámne se dúr ho: tú mere liye ṭhokar ká bá'is hai; kyúnki tú Khudá kí báton ká nahín, balki ádmíon kí báton ká khayál rakhtá hai. 24 Us waqt Yisú' ne apne shágirdon se kahá, ki Agar koí mere píchhe áná cháhe, to apní khudí se inkár kare, aur apní salíb uṭháe aur mere píchhe ho le. 25 Kyúnki jo koí apní ján bachání cháhe, wuh use khoegá, aur jo koí mere wáste apní ján khoegá, wuh use páegá. 26 Aur agar ádmí sári dunyá hásil kare aur apní ján ká nuqsán uṭháe, to use kyá fáida hogá? yá ádmí apní ján ke badle kyá degá? 27 Kyúnki Ibn i A'dam apne Báp ke jalál men apne firishton ke sáth áegá; us waqt har ek ko us ke kámon ke muwáfiq badla degá. 28 Main tum se sach kahtá hún, ki Jo yahán khaṛe hain, un men se ba'z aise hain ki jab tak Ibn i A'dam ko us kí bádsháhat men áte húe na dekh lenge, maut ká maza hargiz na chakkhenge.

17

Chha din ke ba'd Yisú' ne Patras aur Ya'qúb aur us ke bháí Yúhanná ko hamráh liyá, aur unhen ek únche pahár par alag le gayá; 2 aur un ke sámne us kí súrat badal gayí; aur us ká chihra súraj kí mánind chamká, aur us kí poshák núr kí mánind safed ho gayí. 3 Aur dekho, Músá aur Eliyyáh us ke sáth báten karte húe unhen dikhái diye. 4 Patras ne Yisú' se kahá; Ai Khudáwand, hamárá yahán rahná

achchhá hai; marzí ho, to main yahán tín dere banáún, ek tere liye, ek Músá ke liye, ek Eliyyáh ke liye. 5 Wuh bol hí rahá thá, ki dekho, ek núrání bádal ne un par sáya kar liyá, aur dekho, us bádal men se áwáz ái, ki Yih merá piyárá Betá hai, jis se main khush hún; is kí suno. 6 Shágird yih sunkar munh ke bal gire, aur bahut hí dare. 7 Yisú' ne pás ákar unhen chhúá, aur kahá, ki Utho, aur daro nahín. 8 Jab unhon ne apní ánkhen utháín, to ek Yisú' ke siwá áur kisí ko na dekhá.

9 Jab wuh pahár se utarte the to Yisú' ne unhen yih hukm diyá, ki Jab tak Ibn i A'dam murdon men se na jí uthe, jo kuchh tum ne dekhá hai us ká zikr kisí se na karná. 10 Us ke shágirdon ne us se púchhá, ki Phir faqíh yih kyún kahte hain, ki Eliyyáh ká pahle áná zarúr hai? 11 Us ne jawáb men kahá; Eliyyáh albatta áegá, aur sab kuchh bahál karegá; 12 lekin main tum se kahtá hún, ki Eliyyáh to á chuká, aur unhon ne us ko nahín pahcháná, balki jo cháhá, us ke sáth kiyá; isí tarah Ibn i A'dam bhí un ke háth se dukh utháegá. 13 Tab shágird samajh gaye ki us ne ham se Yúhanná baptisma denewále kí bábat kahá hai.

14 Aur jab wuh bhír ke pás pahunche, to ek ádmí us ke pás áyá, aur us ke áge ghutne tekkar kahne lagá; 15 Ai Khudáwand, mere bete par rahm kar, kyúnki us ko mirgí átí hai, aur wuh bahut dukh uthátá hai, is liye ki aksar ág men gir partá hai, aur aksar pání men bhí. 16 Aur main us ko tere shágirdon ke pás láyá thá, magar wuh use achchhá na kar sake. 17 Yisú' ne jawáb men kahá; Ai bei'tiqád aur kajrau qaum, main kab tak tumháre sáth rahúngá? kab tak tumhárí bardásht karúngá? use yahán mere pás le áo. 18 Yisú' ne use jhirká, aur badrúh us se nikal gayí, aur wuh larká usí gharí achchhá ho gayá. 19 Us waqt shágirdon ne Yisú' ke pás alag ákar kahá, ki Ham is ko kyún na nikál sake? 20 Us ne un se kahá; Apne ímán kí kamí ke sabab; kyúnki main tum se sach kahtá hún, ki Agar tum men rái ke dáne ke barábar bhí ímán hogá, to is pahár se kah sakoge, ki Yahán se sarakkar wahán chalá já, aur wuh chalá jáegá; aur koí bát tumháre liye námumkin na hogí. [21 Lekin yih qism du'á ke siwá áur kisí tarah nahín nikal saktí.]

22 Aur jab wuh Galíl men rahte the, to Yisú' ne un se kahá, ki Ibn i A'dam ádmíon ke háth men hawále kiyá jáegá; 23 aur wuh use qatl karenge, aur wuh tísre din zinda kiyá jáegá. Is par wuh bahut hí gamgín húe.

24 Aur jab Kafarnahúm men áe, to ním misqál lenewálon ne Patras ke pás ákar kahá; Kyá tumhárá ustád ním misqál nahín detá? 25 Us ne kahá; Hán, detá hai. Aur jab wuh ghar men áyá, to Yisú' ne us ke bolne se pahle hí kahá; Ai Shama'ún, tú kyá samajhtá hai? Dunyá ke bádsháh kin se mahsúl yá jizya lete hain? apne beton se, yá gairon se? 26 Jab us ne kahá, ki Gairon se; to Yisú' ne us se kahá; Pas bete barí húe. 27 Magar is liye ki ham unhen thokar na khiláen, tú jhíl par jákar bansí dál, aur jo machhlí pahle nikle use le; aur jab us ká munh kholegá, to ek misqál milegá; wuh lekar mere aur apne badle unhen de.

18 Us waqt shágird Yisú' ke pás ákar bole; Pas ásmán kí bádsháhat men bará kaun hai? 2 Us ne ek bachche ko pás bulákar use un ke bích men khará kar diyá, 3 aur kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki agar tum na phiro, aur bachchon kí mánind na bano, to ásmán kí bádsháhat men hargiz dákhil na hoge. 4 Pas jo koí apne áp ko is bachche kí mánind chhotá banáegá, wuhí ásmán kí bádsháhat men bará hogá. 5 Aur jo koí aise bachche ko mere nám par qubúl kartá hai, wuh mujhe qubúl kartá hai; 6 lekin jo koí in chhoton men se, jo mujh par ímán láe hain, kisí ko thokar khilátá hai, us ke liye yih bihtar hai, ki ek barí chakkí ká pát us ke gale men latkáyá jáe, aur wuh gahre samundar men dubo diyá jáe. 7 Thokaron ke sabab dunyá par afsos hai; kyúnki thokaron ká lagná zarúr hai, lekin us ádmí par afsos hai, jis ke bá'is se thokar lage. 8 Pas agar terá háth yá terá pánw tujhe thokar khiláe, to use kátkar apne pás se phenk de; tundá yá langrá hokar zindagí men dákhil honá tere liye is se bihtar hai, ki do háth yá do pánw hote, tú hamesha kí ág men dálá jáe. 9 Aur agar terí ánkh tujhe thokar

khiláe, to use nikálkar apne pás se phenk de; káná hokar zindagí men dákhil honá tere liye is se bihtar hai, ki do ánkhen hote, tú ág ke jahannam men dálá jáe. 10 Khabardár, in chhoṭon men se kisí ko náchíz na jánná; kyúnki main tum se kahtá hún, ki A'smán par un ke firishte mere ásmání Báp ká munh har waqt dekhte hain. [11 Kyúnki Ibn i A'dam khoe húon ko ḍhúnḍhne aur naját dene áyá hai.] 12 Tum kyá samajhte ho? agar kisí ádmí kí sau bheren hon, aur un men se ek bhaṭak jáe, to kyá wuh ninnánawe ko chhoṛkar aur paháṛon par jákar, us bhaṭkí húí ko na ḍhúnḍhegá? 13 Aur agar aisá ho ki use páe, to main tum se sach kahtá hún, ki wuh un ninnánawe kí nisbat jo bhaṭkí nahín, is bheṛ kí ziyáda khushí karegá. 14 Isí tarah tumháre Báp kí jo ásmán par hai yih marzí nahín, ki in chhoṭon men se ek bhí halák ho.

15 Agar terá bháí terá gunáh kare, to já, aur akele men bát chít karke use samjhá; agar wuh terí sune, to tú ne apne bháí ko pá liyá. 16 Aur agar na sune, to aur ek do ádmíon ko apne sáth le já, táki har ek bát do tín gawáhon kí zabán se sábit ho jáe. 17 Agar wuh un kí bhí sunne se inkár kare, to kalísiyá se kah; aur agar kalísiyá kí bhí sunne se inkár kare, to tú use gairqaumwále aur mahsúl lenewále ke barábar ján. 18 Main tum se sach kahtá hún, ki Jo kuchh tum zamín par bándhoge, wuh ásmán par bandhegá; aur jo kuchh tum zamín par khologe, wuh ásmán par khulegá. 19 Phir main tum se kahtá hún, ki Agar tum men se do shakhs zamín par kisí bát ke liye, jise wuh mángte hon, ittifáq karen, to wuh mere Báp kí taraf se, jo ásmán par hai, un ke liye ho jáegí. 20 Kyúnki jahán do yá tín mere nám par ikaṭṭhe hain, wahán main un ke bích men hún.

21 Us waqt Patras ne pás ákar us se kahá; Ai Khudáwand, agar merá bháí merá gunáh kartá rahe, to main kitní daf'a use mu'áf karún? kyá sát daf'a tak? 22 Yisú' ne us se kahá; Main tujh se yih nahín kahtá, ki sát daf'a, balki sát daf'a ke sattar gune tak. 23 Pas ásmán kí bádsháhat us bádsháh kí mánind hai, jis ne apne naukaron se hisáb lená cháhá. 24 Aur jab hisáb lene lagá, to us ke sámne ek qarzdár házir kiyá gayá, jise das hazár toṛe dene the. 25 Magar chúnki us ke pás kuchh adá karne ko na thá, is liye us ke málik ne hukm diyá, ki Yih aur is ke jorú bachche, aur jo kuchh is ká hai, sab bechá jáe, aur qarz wusúl kar liyá jáe. 26 Pas naukar ne girkar use sijda kiyá aur kahá; Ai khudáwand, mujhe muhlat de, to main terá sárá qarz adá karúngá. 27 Us naukar ke málik ne tars khákar use chhoṛ diyá, aur us ká qarz bakhsh diyá. 28 Jab wuh naukar báhar niklá, to us ke hamkhidmaton men se ek us ko milá, jis par us ke sau dínár áte the; us ne us ko pakaṛkar us ká galá ghonṭá aur kahá, ki Jo merá átá hai, adá kar de. 29 Pas us ke hamkhidmat ne us ke sámne girkar us kí minnat kí aur kahá, Mujhe muhlat de, main tujhe adá kar dúngá. 30 Us ne na máná, balki jákar use qaidkháne men ḍál diyá, ki jab tak qarz adá na kar de, qaid rahe. 31 Pas us ke hamkhidmat yih hál dekhkar bahut gamgín húe, aur ákar apne málik ko sárá ahwál suná diyá. 32 Is par us ke málik ne us ko pás bulákar us se kahá; Ai sharír naukar, main ne wuh sárá qarz tujhe is liye bakhsh diyá ki tú ne merí minnat kí thí; 33 kyá tujhe lázim na thá, ki jaisá main ne tujh par rahm kiyá, tú bhí apne hamkhidmat par rahm kartá? 34 Aur us ke málik ne gusse hokar, us ko jalládon ke hawále kiyá, ki jab tak tamám qarz adá na kar de, qaid rahe. 35 Isí tarah tumháre sáth merá ásmání Báp bhí karegá, agar tum men se har ek apne bháí ko dil se mu'áf na kare.

19 Jab Yisú' yih báten khatm kar chuká, to aisá húá ki Galíl se rawána hokar, Yardan ke pár Yahúdiya kí sarhaddon men áyá; 2 aur us ke píchhe ek baṛí bhíṛ ho lí, aur us ne unhen wahán achchhá kiyá.

3 Aur Farísí use ázmáne ke wáste us ke pás áe aur kahne lage; Kyá har ek sabab se apní bíwí ká chhoṛ dená rawá hai? 4 Us ne jawáb men kahá; Kyá tum ne nahín paṛhá, ki jis ne unhen banáyá, us ne ibtidá hí se unhen mard aur 'aurat banákar kahá, ki 5 Is sabab se mard báp se aur mán se judá hokar, apní bíwí

ke sáth rahegá, aur wuh donon ek jism honge? 6 Pas wuh do nahín, balki ek jism hain. Is liye jise Khudá ne jorá hai, use ádmí judá na kare. 7 Unhon ne us se kahá; Phir Músá ne kyún hukm diyá hai, ki taláqnáma dekar use chhor de? 8 Us ne un se kahá, ki Músá ne tumhárí sakhtdilí ke sabab tumhen apní bíwiyon ke chhor dene kí ijázat dí, magar ibtidá se aisá na thá. 9 Aur main tum se kahtá hún, ki Jo koí apní bíwí ko harámkárí ke siwá kisí aur sabab se chhor de, aur dúsrí se biyáh kare, wuh ziná kartá hai; aur jo koí chhorí húí se biyáh kar le wuh bhí ziná kartá hai. 10 Shágirdon ne us se kahá, ki Agar mard ká bíwí ke sáth aisá hí hál hai, to biyáh karná hí achchhá nahín. 11 Us ne un se kahá, ki Sab is bát ko qubúl nahín kar sakte, magar wuhí jinhen yih qudrat dí gayí hai. 12 Kyúnki ba'z khoje aise hain, jo mán ke pet hí se aise paidá húe, aur ba'z khoje aise hain, jinhen ádmíon ne khoja banáyá, aur ba'z khoje aise hain, jinhon ne ásmán kí bádsháhat ke liye apne áp ko khoja banáyá. Jo qubúl kar saktá hai, wuh qubúl kare.

13 Us waqt log bachchon ko us ke pás láe, táki wuh un par háth rakkhe aur du'á mánge, magar shágirdon ne unhen jhirká. 14 Lekin Yisú' ne kahá; Bachchon ko mere pás áne do, aur unhen mana' na karo, kyúnki ásmán kí bádsháhat aison hí kí hai. 15 Aur wuh un par háth rakhkar wahán se chalá gayá.

16 Aur dekho, ek shakhs ne pás ákar us se kahá; Ai ustád, main kaun sí nekí karún, táki hamesha kí zindagí páún? 17 Us ne us se kahá, ki Tú mujh se nekí kí bábat kyún púchhtá hai? nek to ek hí hai; lekin agar tú zindagí men dákhil honá cháhtá hai, to hukmon par 'amal kar. 18 Us ne us se kahá; Kaun se hukmon par? Yisú' ne kahá; Yih, ki Khún na kar; Ziná na kar; Chorí na kar; Jhúthí gawáhí na de; 19 Apne báp kí aur mán kí 'izzat kar; aur apne parausí se apní mánind mahabbat rakh. 20 Us jawán ne us se kahá, ki Main ne in sab par 'amal kiyá hai; ab mujh men kis bát kí kamí hai? 21 Yisú' ne us se kahá; Agar tú kámil honá cháhtá hai, to já, apná mál o asbáb bechkar garíbon ko de; tujhe ásmán par khazána milegá; aur ákar mere píchhe ho le. 22 Magar wuh jawán yih bát sunkar gamgín hoke chalá gayá, kyúnki bará máldár thá.

23 Aur Yisú' ne apne shágirdon se kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki daulatmand ká ásmán kí bádsháhat men dákhil honá mushkil hai. 24 Aur phir tum se kahtá hún, ki únt ká súí ke náke men se nikal jáná is se ásán hai, ki daulatmand Khudá kí bádsháhat men dákhil ho. 25 Shágird yih sunkar bahut hí hairán húe, aur bole, ki Phir kaun naját pá saktá hai? 26 Yisú' ne un kí taraf dekhkar kahá, ki Yih ádmíon se to nahín ho saktá, lekin Khudá se sab kuchh ho saktá hai. 27 Is par Patras ne jawáb men us se kahá, ki Dekh, ham to sab kuchh chhorkar tere píchhe ho liye hain; pas ham ko kyá milegá? 28 Yisú' ne un se kahá; Main tum se sach kahtá hún; ki jab Ibn i A'dam nayí paidáish men apne jalál ke takht par baithegá, to tum bhí jo mere píchhe ho liye ho, bárah takhton par baithkar, Isráíl ke bárah qabílon ká insáf karoge. 29 Aur jis kisí ne gharon, yá bháiyon, yá bahinon, yá báp, yá mán, yá bachchon, yá kheton ko mere nám kí khátir chhor diyá hai, us ko sau guná milegá aur hamesha kí zindagí ká wáris hogá. 30 Lekin bahut se awwal ákhir ho jáenge, aur ákhir awwal.

20

1 Kyúnki ásmán kí bádsháhat us ghar ke málik kí mánind hai, jo sawere niklá, táki apne angúrí bág men mazdúr lagáe. 2 Aur us ne mazdúron se ek dínár roz thahrákar, unhen apne bág men bhej diyá. 3 Phir pahar din charhe ke qaríb nikalkar, us ne auron ko bázár men bekár khare dekhá, 4 aur un se kahá; Tum bhí bág men chale jáo; jo wájib hai, tumhen dúngá. Pas wuh chale gaye. 5 Phir us ne do pahar aur tísre pahar ke qaríb nikalkar waisá hí kiyá. 6 Aur koí ek ghantá din rahe, phir nikalkar auron ko khare páyá, aur un se kahá; Tum kyún yahán tamám din bekár khare rahe? 7 Unhon ne us se kahá; Is liye ki kisí ne ham ko mazdúrí par nahín lagáyá. Us ne un se kahá; Tum bhí bág men chale jáo. 8 Jab shám húí, to bág ke málik ne apne kárinde se kahá, ki Mazdúron ko bulá, aur pichhlon se

lekar pahlon tak unhen mazdúrí de de. 9 Jab wuh áe jo ghanṭá bhar din rahe lagáe gaye the, to unhen ek ek dínár milá. 10 Jab pahle mazdúr áe, to unhon ne yih samjhá, ki hamen ziyáda milegá, aur un ko bhí ek hí ek dínár milá. 11 Jab milá, to ghar ke málik se yih kahkar shikáyat karne lage, ki 12 In pichhlon ne ek hí ghanṭá kám kiyá hai, aur tú ne inhen hamáre barábar kar diyá, jinhon ne din bhar ká bojh uṭháyá, aur sakht dhúp sahí. 13 Us ne jawáb dekar un men se ek se kahá; Miyán, main tere sáth beinsáfí nahín kartá; kyá terá mujh se ek dínár nahín ṭhahrá thá? 14 Jo terá hai uṭhá le, aur chalá já; merí marzí yih hai, ki jitná tujhe detá hún, is pichhle ko bhí utná hí dún. 15 Kyá mujhe rawá nahín, ki apne mál ko jo cháhún so karún? Yá tú is liye ki main nek hún, burí nazar se dekhtá hai? 16 Isí tarah ákhir awwal ho jáenge, aur awwal ákhir.

17 Aur Yisú' Yarúshalem játe men bárah shágirdon ko alag le gayá, aur ráh men un se kahá; 18 Dekho, ham Yarúshalem ko játe hain, aur Ibn i A'dam sardár káhinon aur faqíhon ke hawále kiyá jáegá, aur wuh us ke qatl ká hukm denge, 19 aur use gairqaumon ke hawále karenge, táki wuh use ṭhaṭṭhon men uṛáen, aur koṛe máren, aur salíb par chaṛháen, aur wuh tísre din zinda kiyá jáegá.

20 Us waqt Zabdí ke beṭon kí mán ne, apne beṭon ke sáth us ke sámne ákar sijda kiyá, aur us se kuchh 'arz karne lagí. 21 Us ne us se kahá, ki Tú kyá cháhtí hai? Us ne us se kahá; Farmá, ki yih mere do beṭe terí bádsháhat men ek terí dahiní, aur ek terí báín taraf baiṭhe. 22 Yisú' ne jawáb men kahá; Tum nahín jánte, ki kyá mángte ho. Jo piyála main píne ko hún, kyá tum pí sakte ho? Unhon ne us se kahá; Pí sakte hain. 23 Us ne un se kahá; Merá piyála to pioge, lekin apne dahine báen kisí ko biṭhá dená merá kám nahín, magar jin ke liye mere Báp kí taraf se taiyár kiyá gayá, unhín ke liye hai. 24 Aur jab dason ne yih suná, to un donon bháiyon se khafá húe. 25 Magar Yisú' ne unhen pás bulákar kahá; Tum jánte ho, ki gairqaumon ke sardár un par hukúmat chaláte, aur amír un par ikhtiyár jatáte hain. 26 Tum men aisá na hogá, balki jo tum men baṛá honá cháhe, wuh tumhárá khádim bane; 27 aur jo tum men awwal honá cháhe, wuh tumhárá gulám bane: 28 chunánchi Ibn i A'dam is liye nahín áyá, ki khidmat le, balki khidmat kare, aur apní ján bahuteron ke badle fidye men de.

29 Aur jab wuh Yarího se nikalte the, to ek baṛí bhíṛ us ke píchhe ho lí. 30 Aur dekho, do andhon ne jo ráh ke kanáre baiṭhe húe the, yih sunkar, ki Yisú' já rahá hai, chillákar kahá; Ai Khudáwand, Ibn i Dáúd, ham par rahm kar. 31 Logon ne unhen ḍánṭá ki chup rahen; lekin wuh áur bhí chillákar bole; Ai Khudáwand, Ibn i Dáúd, ham par rahm kar. 32 Yisú' ne khaṛe hokar unhen buláyá aur kahá; Tum kyá cháhte ho, ki main tumháre liye karún? 33 Unhon ne us se kahá; Ai Khudáwand, yih ki hamárí ánkhen khul jáen. 34 Yisú' ko tars áyá, aur us ne un kí ánkhon ko chhúá; aur wuh fauran bíná ho gaye, aur us ke píchhe ho liye.

21 Aur jab wuh Yarúshalem ke nazdík pahunche, aur Zaitún ke paháṛ par Baitfage ke pás áe, to Yisú' ne do shágirdon ko yih kahkar bhejá, ki 2 Apne sámne ke gánw men jáo; wahán pahunchte hí ek gadhí bandhí húí, aur us ke sáth bachcha tumhen milegá; unhen kholkar mere pás le áo. 3 Aur agar koí tum se kuchh kahe, to kahná, ki Yih Khudáwand ko darkár hain; wuh fi'lfaur unhen bhej degá. 4 Yih is liye húá, ki jo nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá ho, ki

5 Siyyon kí beṭí se kaho, ki
Dekh, terá Bádsháh tere pás átá hai;
Wuh halím hai, aur gadhe par sawár hai;
Balki ládú ke bachche par.

6 Pas shágirdon ne jákar, jaisá Yisú' ne unhen hukm diyá thá, waisá hí kiyá; 7 aur gadhí aur bachche ko lákar apne kapṛe un par ḍále; aur wuh un par baiṭh gayá. 8 Aur bhíṛ men ke aksar logon ne apne kapṛe ráste men bichháe, aur áuron ne darakhton se ḍáliyán káṭkar ráh men phailáín. 9 Aur bhíṛ jo us ke áge áge játí aur píchhe píchhe chalí átí thí, pukár pukárkar kahtí thí, ki Ibn i Dáúd ko Hosha'ná, mubárak hai wuh jo Khudáwand ke nám par átá

hai, 'álam i bálá par Hosha'ná. 10 Aur jab wuh Yarúshalem meṉ dákhil húá, to sáre shahr meṉ halchal paṛ gayí, aur log kahne lage; Yih kaun hai? 11 Bhíṛ ke logoṉ ne kahá; Yih Galíl ke Násarat ká nabí Yisú' hai.

12 Aur Yisú' ne Khudá kí haikal meṉ dákhil hokar, un sab ko nikál diyá, jo haikal meṉ kharíd o farokht kar rahe the, aur sarráfoṉ ke takhte aur kabútarfaroshoṉ kí chaukiyáṉ ulaṭ díṉ, 13 aur un se kahá; Likhá hai, ki Merá ghar du'á ká ghar kahláegá; magar tum use ḍákúoṉ kí khoh banáte ho. 14 Aur andhe aur laṉgṛe haikal meṉ us ke pás áe; aur us ne unheṉ achchhá kiyá. 15 Lekin jab sardár káhinoṉ aur faqíhoṉ ne un 'ajíb kámoṉ ko, jo us ne kiye, aur laṛkoṉ ko haikal meṉ Ibn i Dáúd ko Hosha'ná pukárte dekhá, to khafá hokar us se kahne lage; 16 Tú suntá hai, ki yih kyá kahte haiṉ? Yisú' ne un se kahá; Háṉ; kyá tum ne yih kabhí nahíṉ paṛhá, ki Bachchoṉ aur shírkhwároṉ ke muṉh se tú ne hamd ko kámil karáyá? 17 Aur wuh unheṉ chhoṛkar shahr ke báhar Bait'aniyyáh meṉ gayá, aur rát ko wahíṉ rahá.

18 Aur jab subh ko phir shahr meṉ játá thá, to use bhúk lagí. 19 Aur anjír ká ek darakht ráh ke kanáre dekhkar us ke pás gayá, aur pattoṉ ke siwá us meṉ kuchh na pákar us se kahá, ki A'yanda tujh meṉ kabhí phal na lage. Aur anjír ká darakht usí dam súkh gayá. 20 Shágirdoṉ ne yih dekhkar ta'ajjub kiyá, aur kahá; Yih anjír ká darakht kyúṉkar ek dam meṉ súkh gayá? 21 Yisú' ne jawáb meṉ un se kahá; Maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki Agar ímán rakkho aur shakk na karo, to na sirf wuh karoge, jo anjír ke darakht ke sáth húá, balki agar is paháṛ se bhí kahoge, ki Tú ukhaṛ já, aur samundar meṉ já paṛ, to yih ho jáegá. 22 Aur jo kuchh du'á meṉ ímán ke sáth máṉgoge, wuh sab tumheṉ milegá.

23 Aur jab wuh haikal meṉ ákar ta'lím de rahá thá, to sardár káhinoṉ, aur qaum ke buzurgoṉ ne us ke pás ákar kahá; Tú in kámoṉ ko kis ikhtiyár se kartá hai? aur kis ne tujhe yih ikhtiyár diyá hai? 24 Yisú' ne jawáb meṉ un se kahá, ki Maiṉ bhí tum se ek bát púchhtá húṉ; agar wuh mujhe bataoge, to maiṉ bhí tum ko bataúṉgá, ki in kámoṉ ko kis ikhtiyár se kartá húṉ. 25 Yúhanná ká baptisma kahán se thá? ásmán kí taraf se, yá insán kí taraf se? Wuh ápas meṉ saláh karne lage, ki Agar ham kaheṉ, A'smán kí taraf se, to wuh ham se kahegá, phir tum ne kyúṉ us ká yaqín na kiyá? 26 Aur agar kaheṉ, Insán kí taraf se, to ham 'awámm se ḍarte haiṉ, kyúṉki sab Yúhanná ko nabí jánte haiṉ. 27 Pas unhoṉ ne jawáb meṉ Yisú' se kahá, ki Ham nahíṉ jánte. Us ne bhí un se kahá; Maiṉ bhí tumheṉ nahíṉ batátá, ki in kámoṉ ko kis ikhtiyár se kartá húṉ. 28 Tum kyá samajhte ho? Ek ádmí ke do beṭe the; us ne pahle ke pás jákar kahá; Beṭá, já; áj angúrí bág meṉ kám kar. 29 Us ne jawáb meṉ kahá; Maiṉ nahíṉ jáúṉgá; magar píchhe pachhtákar gayá. 30 Phir dúsre ke pás jákar us ne isí tarah kahá. Us ne jawáb diyá; Achchhá janáb: magar gayá nahíṉ. 31 In donoṉ meṉ se kaun apne báp kí marzí bajá láyá? Wuh bole; Pahlá. Yisú' ne un se kahá; Maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki Mahsúl lenewále aur kasbíáṉ tum se pahle Khudá kí bádsháhat meṉ dákhil hotí haiṉ. 32 Kyúṉki Yúhanná rástbází kí taríq par tumháre pás áyá, aur tum ne us ká yaqín na kiyá, magar mahsúl lenewáloṉ aur kasbíoṉ ne us ká yaqín kiyá; aur tum yih dekhkar píchhe bhí na pachhtáe, ki us ká yaqín kar lete.

33 Ek âur tamsíl suno. Ek ghar ká málik thá, jis ne angúrí bág lagáyá, aur us ke chároṉ taraf iháta gherá aur us meṉ hauz khodá, aur burj banáyá, aur use bágbánoṉ ko theke par dekar pardes chalá gayá. 34 Aur jab phal ká mausim qaríb áyá, to us ne apne naukaroṉ ko bágbánoṉ ke pás apná phal lene ko bhejá. 35 Aur bágbánoṉ ne us ke naukaroṉ ko pakaṛkar kisí ko píṭá, aur kisí ko qatl kiyá, aur kisí ko saṉgsár kiyá. 36 Phir us ne âur naukaroṉ ko bhejá, jo pahloṉ se ziyáda the, aur unhoṉ ne in ke sáth bhí usí tarah kiyá. 37 A'khir us ne apne beṭe ko un ke pás yih kahkar bhejá, ki Wuh mere beṭe ká to liház kareṉge. 38 Jab bágbánoṉ ne beṭe ko dekhá, to ápas meṉ kahá, ki Yihí wáris hai; áo, ise qatl karke is kí mírás par qabza kar leṉ. 39 Aur use pakaṛkar bág se báhar nikálá, aur qatl kar diyá.

40 Pas jab bág ká málik áegá, to un bágbánon ke sáth kyá karegá? 41 Unhon ne us se kahá; Un bure ádmíon ko burí tarah halák karegá, aur bág ká ṭheká âur bágbánon ko degá, jo mausim par us ko phal den. 42 Yisú' ne un se kahá; Kyá tum ne kitáb i muqaddas men kabhí nahín parhá, ki

Jis patthar ko mi'máron ne radd kiyá,
Wuhí kone ke sire ká patthar ho gayá;
Yih Ḳhudáwand kí taraf se húá,
Aur hamárí nazar men 'ajíb hai?

43 Is liye main tum se kahtá hún, ki Ḳhudá kí bádsháhat tum se le lí jáegí, aur us qaum ko, jo us ke phal láe, de dí jáegí. 44 Aur jo is patthar par giregá, us ke ṭukṛe ṭukṛe ho jáenge, magar jis par wuh giregá, use pís ḍálegá. 45 Aur jab sardár káhinon aur Farísíon ne us kí tamsílen sunín, to samajh gaye, ki hamáre haqq men kahtá hai. 46 Aur wuh us ke pakaṛne kí koshish men the, lekin logon se ḍarte the, kyúnki wuh use nabí jánte the.

22 Aur Yisú' phir un se tamsílon men kahne lagá, ki 2 A'smán kí bádsháhat us bádsháh kí mánind hai, jis ne apne beṭe kí shádí kí; 3 aur apne naukaron ko bhejá ki buláe húon ko shádí men buláen; magar unhon ne áná na cháhá. 4 Phir us ne âur naukaron ko yih kahkar bhejá, ki Buláe húon se kaho, ki Dekho, main ne ziyáfat taiyár kar lí hai; mere bail aur moṭe moṭe jánwar zabh ho chuke hain, aur sab kuchh taiyár hai; shádí men áo. 5 Magar wuh beparwáí karke chal diye, koí apne khet ko, koí apní saudágarí ko, 6 aur báqíon ne us ke naukaron ko pakaṛkar be'izzat kiyá, aur már ḍálá. 7 Bádsháh ko gussa áyá, aur apná lashkar bhejkar, un ḳhúníon ko halák kar diyá, aur un ká shahr phúnk diyá. 8 Tab us ne apne naukaron se kahá, ki Shádí kí ziyáfat to taiyár hai, magar buláe húe láiq na the. 9 Pas ráston ke nákon par jáo, aur jitne tumhen milen, shádí men bulá láo. 10 Aur wuh naukar báhar ráston par jákar, jo unhen mile, kyá bure kyá bhale, sab ko jama' kar láe, aur shádí kí mahfil mihmánon se bhar gayí. 11 Aur jab bádsháh mihmánon ke dekhne ko andar áyá, to us ne wahán ek ádmí ko dekhá, jo shádí kí poshák pahine húe na thá; 12 aur us se kahá; Miyán, tú shádí kí poshák pahine bagair yahán kyúnkar á gayá? Lekin us ká munh band ho gayá. 13 Is par bádsháh ne ḳhádimon se kahá; Us ke háth pánw bándhkar us ko báhar andhere men ḍál do; wahán roná aur dánton ká písná hogá. 14 Kyúnki buláe húe bahut hain, magar barguzída thoṛe.

15 Us waqt Farísíon ne jákar mashwara kiyá, ki use kyúnkar báton men phansáen. 16 Pas unhon ne apne shágirdon ko Herodíon ke sáth us ke pás bhejá, aur unhon ne kahá; Ai ustád, ham jánte hain ki tú sachchá hai, aur sachcháí se Ḳhudá kí ráh kí ta'lím detá hai, aur kisí kí parwá nahín kartá; kyúnki tú kisí ádmí ká tarafdár nahín. 17 Pas hamen batá, tú kyá samajhtá hai? Qaisar ko jizya dená rawá hai, yá nahín? 18 Yisú' ne un kí sharárat jánkar kahá; Ai riyákáro, mujhe kyún ázmáte ho? 19 Jizye ká sikka mujhe dikháo. Wuh ek dinár us ke pás le áe. 20 Us ne un se kahá; Yih súrat aur nám kis ká hai? 21 Unhon ne us se kahá; Qaisar ká. Is par us ne un se kahá; Pas jo Qaisar ká hai, Qaisar ko, aur jo Ḳhudá ká hai, Ḳhudá ko adá karo. 22 Unhon ne yih sunkar ta'ajjub kiyá, aur use chhoṛkar chale gaye.

23 Usí din Sadúqí, jo kahte hain, ki qiyámat hai hí nahín, us ke pás áe, aur us se yih suwál kiyá, ki 24 Ai ustád, Músá ne kahá thá ki Agar koí beaulád mar jáe, to us ká bháí us kí bíwí se biyáh kar le, aur apne bháí ke liye nasl paidá kare. 25 Ab hamáre darmiyán sát bháí the; aur pahlá biyáh karke mar gayá, aur is sabab se, ki us ke aulád na thí, apní bíwí apne bháí ke liye chhoṛ gayá; 26 isí tarah dúsrá aur tísrá bhí, sátwen tak. 27 Sab ke píchhe wuh 'aurat bhí mar gayí. 28 Pas wuh qiyámat men un sáton men se kis kí bíwí hogí? kyúnki sab ne us se biyáh kiyá thá. 29 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki Tum gumráh ho, is liye ki na kitáb i muqaddas ko jánte ho, na Ḳhudá kí qudrat ko; 30 kyúnki qiyámat men biyáh shádí na hogí, balki log ásmán par firishton kí mánind honge. 31 Magar murd-

on ke jí uṭhne kí bábat, jo Ḳhudá ne tumhen farmáyá thá, kyá tum ne wuh nahín paṛhá, ki 32 Main Ibráhím ká Ḳhudá, aur Izháq ká Ḳhudá, aur Ya'qúb ká Ḳhudá húṉ? Wuh to murdoṉ ká Ḳhudá nahíṉ, balki zindoṉ ká hai. 33 Log yih sunke us kí ta'lím se hairán húe.

34 Aur jab Farísíoṉ ne suná, ki us ne Sadúqíoṉ ká muṉh band kar diyá, to wuh jama' ho gaye; 35 aur un meṉ se ek 'álim i shara' ne ázmáne ke liye us se púchhá; 36 Ai ustád, Tauret meṉ kaun sá hukm baṛá hai? 37 Us ne us se kahá, ki Ḳhudáwand apne Ḳhudá se apne sáre dil, aur apní sárí ján, aur apní sárí 'aql se mahabbat rakh. 38 Baṛá aur pahlá hukm yihí hai. 39 Aur dúsrá us kí mánind yih hai, ki Apne paṛausí se apne barábar mahabbat rakh. 40 In hí do hukmoṉ par tamám Tauret aur ambiyá ke sahífoṉ ká madár hai.

41 Aur jab Farísí jama' húe, to Yisú' ne un se yih púchhá, 42 ki Tum Masíh ke haqq meṉ kyá samajhte ho? Wuh kis ká beṭá hai? Unhoṉ ne us se kahá; Dáúd ká. 43 Us ne un se kahá; Pas Dáúd Rúh kí hidáyat se kyúṉkar use Ḳhudáwand kahtá hai, ki

44 Ḳhudáwand ne mere Ḳhudáwand se kahá;
Merí dahiní taraf baiṭh,
Jab tak main tere dushmanoṉ ko tere páṉwoṉ ke níche na kar dúṉ?

45 Pas jab Dáúd us ko Ḳhudáwand kahtá hai, to wuh us ká beṭá kyúṉkar ṭhahrá? 46 Aur koí us ke jawáb meṉ ek bát na bol saká, aur na us din se phir kisí ne us se suwál karne kí jur'at kí.

23 Us waqt Yisú' ne bhíṛ se aur apne shágirdoṉ se yih báteṉ kahín, ki 2 Faqíh aur Farísí Músá kí gaddí par baiṭhe haiṉ; 3 pas jo kuchh wuh tumheṉ batáeṉ, wuh sab karo aur máno, lekin un ke se kám na karo, kyúṉki wuh kahte hain, aur karte nahíṉ. 4 Wuh aise bhárí bojh, jin ká uṭháná mushkil hai, báṉdhkar logoṉ ke kandhoṉ par rakhte hain, magar áp unheṉ apní unglí se bhí hiláná nahíṉ cháhte. 5 Wuh apne sab kám logoṉ ke dikháne ko karte haiṉ, kyúṉki apne ta'wíz baṛe banáte, aur apní poshák ke kanáre chauṛe rakhte haiṉ; 6 aur ziyáfatoṉ meṉ sadrnishíní, aur 'ibádatḳhánoṉ meṉ a'lá darje kí kursíáṉ, 7 aur bázároṉ meṉ salám, aur ádmíoṉ se Rabbí kahláná pasand karte haiṉ. 8 Magar tum Rabbí na kahláo; kyúṉki tumhárá ustád ek hí hai, aur tum sab bhái ho. 9 Aur zamín par kisí ko apná báp na kaho; kyúṉki tumhárá Báp ek hí hai, jo ásmání hai. 10 Aur na tum hádí kahláo; kyúṉki tumhárá hádí ek hí hai, ya'ní Masíh. 11 Lekin jo tum meṉ baṛá hai, wuh tumhárá ḳhádim bane. 12 Aur jo koí apne áp ko baṛá banáegá, wuh chhoṭá kiyá jáegá; aur jo apne áp ko chhoṭá banáegá, wuh baṛá kiyá jáegá.

13 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki ásmán kí bádsháhat logoṉ par band karte ho; kyúṉki na to áp dáḳhil hote ho, aur na dáḳhil honewáloṉ ko dáḳhil hone dete ho.

[14 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki tum bewa 'auratoṉ ke gharoṉ ko dabá baiṭhte ho, aur dikháwe ke liye namáz ko túl dete ho: tumheṉ ziyáda sazá hogí.]

15 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki ek muríd karne ke liye tarí aur ḳhushkí ká daura karte ho, aur jab wuh muríd ho chuktá hai, to use apne se dúná jahannam ká farzand baná dete ho.

16 Ai andhe ráh batánewálo, tum par afsos hai! jo kahte ho, ki Agar koí maqdis kí qasam kháe, to kuchh bát nahíṉ; lekin agar maqdis ke sone kí qasam kháe, to us ká pá-band hogá. 17 Ai ahmaqo aur andho, kaun sá baṛá hai? soná, yá maqdis jis ne sone ko muqaddas kiyá? 18 Aur phir kahte ho, ki Agar koí qurbángáh kí qasam kháe, to kuchh bát nahíṉ, lekin jo nazr us par chaṛhí ho, agar us kí qasam kháe, to us ká páband hogá. 19 Ai andho, kaun sí baṛí hai? nazr, yá qurbángáh jo nazr ko muqaddas kartí hai? 20 Pas jo qurbángáh kí qasam khátá hai, wuh us kí, aur sab chízoṉ kí jo us par haiṉ, qasam khátá hai. 21 Aur jo maqdis kí qasam khátá hai, wuh us kí aur us ke rahnewále kí qasam khátá hai. 22 Aur jo ásmán kí qasam khátá hai, wuh Ḳhudá ke taḳht kí, aur us par baiṭhnewále kí qasam khátá hai.

23 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki podíne aur

ṭang aur zíre par dahyakí dete ho, aur tum ne sharí'at kí ziyáda bhárí báton, ya'ní insáf aur rahm aur ímán ko chhoṛ diyá hai. Lázim thá, ki yih bhí karte, aur wuh bhí na chhoṛte. 24 Ai andhe ráh batánewálo, jo machchhar ko to chhánte ho, aur úṅṭ ko nigal játe ho.

25 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki piyále aur rikábí ko úpar se ṣáf karte ho, magar wuh andar lúṭ aur náparhezgárí se bhare hain. 26 Ai andhe Farísí, pahle piyále aur rikábí ko andar se sáf kar, táki úpar se bhí sáf ho jáen.

27 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki tum safedí phirí húí qabron kí mánind ho, jo úpar se to khúbsúrat dikhái detí hain, magar andar murdon kí haḍḍiyon, aur har tarah kí najásat se bharí húí hain. 28 Isí tarah tum bhí záhir men to logon ko rástbáz dikhái dete ho, magar bátin men riyákárí aur bedíní se bhare húe ho.

29 Ai riyákár faqího aur Farísío, tum par afsos hai! ki nabíon kí qabren banáte, aur rástbázon ke maqbare árásta karte ho, 30 aur kahte ho, ki Agar ham apne bápdádá ke zamáne men hote, to nabíon ke khún men un ke sharík na hote. 31 Is tarah tum apní nisbat gawáhí dete ho, ki ham nabíon ke qátilon ke farzand hain. 32 Garaz apne bápdádá ká paimána bhar do. 33 Ai sánpo, ai af'í ke bachcho, tum jahannam kí sazá se kyúnkar bachoge? 34 Is liye dekho, main nabíon aur dánáon aur faqíhon ko tumháre pás bhetjá hún; un men se ba'z ko qatl karoge, aur salíb par chaṛháoge, aur ba'z ko apne 'ibádatkhánon men koṛe márοge, aur shahr ba shahr satáte phiroge; 35 táki sab rástbázon ká khún, jo zamín par baháyá gayá, tum par áe; rástbáz Hábil ke khún se lekar Birikyáh ke beṭe Zakaryáh ke khún tak, jise tum ne maqdis aur qurbángáh ke darmiyán qatl kiyá. 36 Main tum se sach kahtá hún, ki Yih sab kuchh is zamáne ke logon par áegá.

37 Ai Yarúshalem, ai Yarúshalem, tú jo nabíon ko qatl kartí hai, aur jo tere pás bheje gaye, unhen sangsár kartí hai! kitní hí bár main ne cháha, ki jis tarah murgí apne bachchon ko paron tale jama' kar letí hai, usí tarah main bhí tere laṛkon ko jama' kar lún, magar tum ne na cháhá! 38 Dekho, tumhárá ghar tumháre liye wírán chhoṛá játá hai. 39 Kyúnki main tum se kahtá hún, ki Ab se mujhe phir hargiz na dekhoge, jab tak na kahoge, ki Mubárak hai wuh jo Khudáwand ke nám par átá hai.

24 Aur Yisú' haikal se nikalkar já rahá thá, ki us ke shágird us ke pás áe, táki use haikal kí 'imáraten dikháen. 2 Us ne jawáb men un se kahá; Kyá tum in sab chízon ko nahín dekhte? Main tum se sach kahtá hún, ki Yahán kisí patthar par patthar báqí na rahegá, jo giráyá na jáegá.

3 Aur jab wuh Zaitún ke paháṛ par baiṭhá thá, to us ke shágird alag us ke pás ákar bole; Hamen batá ki yih báten kab hongí? aur tere áne aur dunyá ke ákhir hone ká nishán kyá hogá? 4 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki Khabardár, koí tumhen gumráh na kar de. 5 Kyúnki bahutere mere nám se áenge, aur kahenge ki Main Masíh hún, aur bahut se logon ko gumráh karenge. 6 Aur tum laṛáiyán, aur laṛáiyon kí afwáh sunoge; khabardár, ghabrá na jáná; kyúnki in báton ká wáqi' honá zarúr hai, lekin us waqt khátima na hogá. 7 Kyúnki qaum par qaum, aur bádsháhat par bádsháhat chaṛhái karegí; aur jagah jagah kál paṛenge, aur bhaunchál áenge. 8 Lekin yih sab báten musíbaton ká shurú' hí hongí. 9 Us waqt log tumhen taklíf dene ke liye pakaṛwáenge, aur tumhen qatl karenge, aur mere nám ke sabab sárí qaumen tum se 'adáwat rakkhengí. 10 Aur us waqt bahutere ṭhokar kháenge, aur ek dúsre ko pakaṛwáenge, aur ek dúsre se 'adáwat rakkhenge. 11 Aur bahut se jhúṭhe nabí uṭh khaṛe honge, aur bahuteron ko gumráh karenge. 12 Aur bedíní ke baṛh jáne ke sabab bahuteron kí mahabbat ṭhandí paṛ jáegí. 13 Magar jo ákhir tak bardásht karegá, wuh naját páegá. 14 Aur bádsháhat kí is khushkhabarí kí manádí tamám dunyá men hogí, táki sab qaumon ke liye gawáhí ho; aur us waqt khátima hogá.

15 Pas jab tum us ujáṛnewálí

makrúh chíz ko, jis ká zikr Dániyál nabí kí ma'rifat húá, muqaddas maqám men khará húá dekho, (parhnewálá samajh le,) 16 to jo Yahúdiya men hon, wuh paháron par bhág jáen: 17 jo kothe par ho, wuh apne ghar ká asbáb lene ko níche na utre; 18 aur jo khet men ho, wuh apná kaprá lene ko píchhe na laute. 19 Magar un par afsos hai, jo un dinon men hámila hon, aur jo dúdh pilátí hon! 20 Pas du'á mángo, ki tumhen járon men yá Sabt ke din bhágná na pare; 21 kyúnki us waqt aisí barí musíbat hogí, ki dunyá ke shurú' se na ab tak húí, na kabhí hogí. 22 Aur agar wuh din ghatáe na játe, to koí bashar na bachtá; magar barguzídon kí khátir wuh din ghatáe jáenge. 23 Us waqt agar koí tum se kahe, ki Dekho, Masíh yahán hai, yá wahán hai, to yaqín na karná. 24 Kyúnki jhúthe Masíh aur jhúthe nabí uth khare honge, aur aise bare nishán aur 'ajíb kám dikháenge, ki agar mumkin ho, to barguzídon ko bhí gumráh kar len. 25 Dekho, main ne pahle hí tum se kah diyá hai. 26 Pas agar wuh tum se kahen, ki Dekho, wuh biyábán men hai, to báhar na jáná; Dekho, wuh kothriyon men hai, to yaqín na karná. 27 Kyúnki jaise bijlí púrab se kaundhkar pachchhim tak dikhái detí hai, waise hí Ibn i A'dam ká áná hogá. 28 Jahán murdár hai, wahán giddh jama' ho jáenge.

29 Aur fauran un dinon kí musíbat ke ba'd súraj tárík ho jáegá, aur chánd apní raushní na degá, aur sitáre ásmán se girenge, aur ásmánon kí quwwaten hilái jáengí: 30 aur us waqt Ibn i A'dam ká nishán ásmán par dikhái degá; aur us waqt zamín kí sárí qaumen chhátí pítengí aur Ibn i A'dam ko barí qudrat aur jalál ke sáth ásmán ke bádalon par áte dekhengí. 31 Aur wuh narsinge kí barí áwáz ke sáth apne firishton ko bhejegá, aur wuh us ke barguzídon ko cháron taraf se ásmán ke is sire se us sire tak jama' karenge.

32 Ab anjír ke darakht se ek tamsíl síkho: júnhí us kí dálí narm hotí aur patte nikalte hain tum ján lete ho, ki garmí nazdík hai: 33 isí tarah jab tum in sab báton ko dekho, to ján lo ki wuh nazdík, balki darwáze par hai. 34 Main tum se sach kahtá hún, ki Jab tak yih sab báten na ho len, yih nasl hargiz tamám na hogí. 35 A'smán aur zamín tal jáenge, lekin merí báten hargiz na talengí. 36 Lekin us din aur us gharí kí bábat koí nahín jántá, na ásmán ke firishte, na Betá, magar sirf Báp. 37 Jaisá Núh ke dinon men húá, waisá hí Ibn i A'dam ke áne ke waqt hogá. 38 Kyúnki jis tarah túfán se pahle ke dinon men log kháte píte the, aur un men biyáh shádí hotí thí, us din tak, ki Núh kishtí men dákhil húá, 39 aur jab tak túfán ákar un sab ko bahá na le gayá, un ko khabar na húí, isí tarah Ibn i A'dam ká áná hogá. 40 Us waqt do ádmí khet men honge; ek le liyá jáegá, aur dúsrá chhor diyá jáegá. 41 Do 'auraten chakkí pístí hongí; ek le lí jáegí, aur dúsrí chhor dí jáegí. 42 Pas jágte raho; kyúnki tum nahín jánte, ki kis din tumhárá Khudáwand áegá. 43 Lekin yih ján rakkho, ki agar ghar ke málik ko ma'lúm hotá, ki chor rát ke kaun se pahar áegá, to jágtá rahtá, aur apne ghar men naqb hone na detá. 44 Is liye tum bhí taiyár raho; kyúnki jis gharí tumhen gumán bhí na hogá, Ibn i A'dam á jáegá. 45 Pas wuh diyánatdár aur 'aqlmand naukar kaun sá hai, jise málik ne apne naukar chákaron par muqarrar kiyá, táki waqt par unhen khāná de? 46 Mubárak hai wuh naukar, jise us ká málik ákar aisá hí karte páe. 47 Main tum se sach kahtá hún, ki Wuh use apne sáre mál ká mukhtár kar degá. 48 Lekin agar wuh kharáb naukar apne dil men yih kahkar, ki Mere málik ke áne men der hai, 49 apne hamkhidmaton ko márná shurú' kare, aur sharábíon ke sáth kháe píe; 50 to us naukar ká málik aise din ki wuh us kí ráh na dekhtá ho, aur aisí gharí ki wuh na jántá ho, á maujúd hogá; 51 aur khúb kore lagákar us ko riyákáron men shámil karegá; wahán roná aur dánton ká pisná hogá.

25 Us waqt ásmán kí bádshāhat un das kunwáriyon kí mánind hogí, jo apní apní mash'alen lekar dulhá ke istiqbál ko niklín. 2 Un men pánch bewuqúf,

aur pánch 'aqlmand thín. 3 Jo bewuqúf thín, unhon ne apní mash'aleṉ to le lín, magar tel apne sáth na liyá. 4 Magar 'aqlmandon ne apní mash'alon ke sáth apní kuppiyon men tel bhí le liyá. 5 Aur jab dulhá ne der lagáí, to sab únghne lagín aur so gayín. 6 A'dhí rát ko dhúm machí, ki Dekho, dulhá á gayá! Us ke istiqbál ko niklo. 7 Us waqt wuh sab kunwáriyán uṭhkar apní apní mash'alen durust karne lagín. 8 Aur bewuqúfon ne 'aqlmandon se kahá, ki Apne tel men se kuchh hamen bhí de do; kyúnki hamárí mash'alen bujhí játí hain. 9 'Aqlmandon ne jawáb men kahá, ki Sháyad hamáre tumháre donon ke liye púrá na ho; bihtar yih hai, ki bechnewálon ke pás jákar apne wáste mol le lo. 10 Jab wuh mol lene já rahí thín, to dulhá á pahunchá; aur jo taiyár thín, wuh us ke sáth shádí men chalí gayín, aur darwáza band kiyá gayá. 11 Píchhe wuh báqí kunwáriyán bhí áín aur kahne lagín; Ai Khudáwand, ai Khudáwand, hamáre liye darwáza khol de. 12 Us ne jawáb men kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki main tumhen nahín jántá. 13 Pas jágte raho, kyúnki tum na us din ko jánte ho, na us gharí ko.

14 Kyúnki yih us ádmí ká sá hál hai, jis ne pardes játe waqt, apne ghar ke naukaron ko bulákar, apná mál un ke supurd kiyá. 15 Aur ek ko pánch tore diye, dúsre ko do, tísre ko ek; ya'ní har ek ko us kí liyáqat ke muwáfiq diyá, aur pardes chalá gayá. 16 Jis ko pánch tore mile the, us ne fauran jákar un se len den kiyá, aur pánch tore âur paidá kar liye. 17 Isí tarah jise do mile the, us ne bhí do âur kamáe. 18 Magar jis ko ek milá thá, us ne jákar zamín khodí, aur apne málik ká rupaya chhipá diyá. 19 Barí muddat ke ba'd un naukaron ká málik áyá, aur un se hisáb lene lagá. 20 Jis ko pánch tore mile the, wuh pánch tore âur lekar áyá, aur kahá; Ai Khudáwand, tú ne pánch tore mere supurd kiye the; dekh, main ne pánch tore âur kamáe. 21 Us ke málik ne us se kahá; Ai achchhe aur diyánatdár naukar, shábásh! tú thore men diyánatdár rahá, main tujhe bahut chízon ká mukhtár banáúngá: apne málik kí khushí men sharík ho. 22 Aur jis ko do tore mile the, us ne bhí pás ákar kahá; Ai Khudáwand, tú ne do tore mere supurd kiye the; dekh, main ne do tore âur kamáe. 23 Us ke málik ne us se kahá; Ai achchhe aur diyánatdár naukar, shábásh! tú thore men diyánatdár rahá, main tujhe bahut chízon ká mukhtár banáúngá; apne málik kí khushí men sharík ho. 24 Aur jis ko ek torá milá thá, wuh bhí pás ákar kahne lagá; Ai Khudáwand, main tujhe jántá thá, ki tú sakht ádmí hai, aur jahán nahín boyá, wahán se káṭtá hai, aur jahán nahín bakherá, wahán se jama' kartá hai; 25 pas main ḍará, aur jákar terá torá zamín men chhipá diyá: dekh, jo terá hai wuh maujúd hai. 26 Us ke málik ne jawáb men us se kahá; Ai sharír aur sust naukar, tú jántá thá, ki jahán main ne nahín boyá, wahán se káṭtá hún, aur jahán main ne nahín bakherá, wahán se jama' kartá hún; 27 pas tujhe lázim thá, ki merá rupaya sáhúkáron ko detá, to main ákar apná mál súd samet le letá. 28 Pas is se wuh torá le lo, aur jis ke pás das tore hain, use de do. 29 Kyúnki jis kisí ke pás hai, use diyá jáegá, aur us ke pás ziyáda ho jáegá; magar jis ke pás nahín hai, us se wuh bhí, jo us ke pás hai, le liyá jáegá. 30 Aur is nikamme naukar ko báhar andhere men ḍál do; wahán roná aur dánton ká písná hogá.

31 Jab Ibn i A'dam apne jalál men áegá, aur sab firishte us ke sáth áenge, to us waqt wuh apne jalál ke takht par baiṭhegá; 32 aur sab qaumen us ke sámne jama' kí jáengí, aur wuh ek ko dúsre se judá karegá, jaise charwáhá bheron ko bakriyon se judá kartá hai; 33 aur bheron ko apne dahine, aur bakriyon ko báen khará karegá. 34 Us waqt bádsháh apne dahiní tarafwálon se kahegá, ki A'o, mere Báp ke mubárak logo; jo bádsháhat bináe 'álam ke waqt se tumháre liye taiyár kí gayí hai, use mírás men lo; 35 kyúnki main bhúká thá, tum ne mujhe kháná khiláyá; main piyásá thá, tum ne mujhe pání piláyá; main pardesí thá, tum ne mujhe apne ghar men utárá; 36 nangá thá, tum ne mujhe kaprá

pahináyá; bímár thá, tum ne merí khabar lí; qaid men thá, tum mere pás áe. 37 Tab rástbáz jawáb men us se kahenge; Ai Khudáwand, ham ne kab tujhe bhúká dekhkar kháná khiláyá, yá piyásá dekhkar pání piláyá? 38 ham ne kab tujhe pardesí dekhkar ghar men utárá? yá nangá dekhkar kaprá pahináyá? 39 ham kab tujhe bímár yá qaid men dekhkar tere pás áe? 40 Bádsháh jawáb men un se kahegá; Main tum se sach kahtá hún, chúnki tum ne mere in sab se chhoṭe bháiyon men se kisí ek ke sáth yih kiyá, is liye mere hí sáth kiyá. 41 Phir wuh báín tarafwálon se kahegá; Ai mal'úno, mere sámne se us hamesha kí ág men chale jáo, jo Iblís aur us ke firishton ke liye taiyár kí gayí hai; 42 kyúnki main bhúká thá, tum ne mujhe kháná na khiláyá; piyásá thá, tum ne mujhe pání na piláyá; 43 pardesí thá, tum ne mujhe ghar men na utárá; nangá thá, tum ne mujhe kaprá na pahináyá; bímár aur qaid men thá, tum ne merí khabar na lí. 44 Tab wuh bhí jawáb men kahenge; Ai Khudáwand, ham ne kab tujhe bhúká, yá piyásá, yá pardesí, yá nangá, yá bímár, yá qaid men dekhkar terí khidmat na kí? 45 Us waqt wuh un se jawáb men kahegá; Main tum se sach kahtá hún, chúnki tum ne in sab se chhoṭon men se kisí ek ke sáth yih na kiyá, is liye mere sáth na kiyá. 46 Aur yih hamesha kí sazá páenge, magar rástbáz hamesha kí zindagí.

26 Aur jab Yisú' yih sab báten khatm kar chuká, to aisá húá ki us ne apne shágirdon se kahá; 2 Tum jánte ho, ki do din ke ba'd 'I'd i Fasah hogí, aur Ibn i A'dam maslúb hone ko pakarwáyá jáegá. 3 Us waqt sardár káhin aur qaum ke buzurg Káifá nám sardár káhin ke díwánkháne men jama' ho gaye; 4 aur saláh kí, ki Yisú' ko fareb se pakarkar qatl karen. 5 Magar kahte the, ki 'I'd ko nahín, aisá na ho ki logon men balwá ho jáe.

6 Aur jab Yisú' Bait'aniyyáh men Shama'ún korhí ke ghar men thá, 7 to ek 'aurat sang i marmar kí 'itrdání men qímatí 'itr lekar us ke pás áí, aur jab wuh kháná kháne baiṭhá thá, to us ke sir par ḍálá. 8 Shágird yih dekhkar khafa húe, aur kahne lage, ki Yih kis liye zái' kiyá gayá? 9 Yih to bare dámon ko bikkar garíbon ko diyá já saktá thá. 10 Yisú' ne yih jánkar un se kahá, ki Is 'aurat ko kyún diqq karte ho? us ne to mere sáth bhaláí kí hai. 11 Kyúnki garíb gurbá to hamesha tumháre pás hain; lekin main tumháre pás hamesha na rahúngá. 12 Aur is ne jo yih 'itr mere badan par ḍálá, yih mere dafn kí taiyárí ke wáste kiyá. 13 Main tum se sach kahtá hún, ki Tamám dunyá men jahán kahin is khushkhabarí kí manádí kí jáegí, yih bhí jo is ne kiyá, is kí yádgárí men kahá jáegá.

14 Us waqt un bárah men se ek ne, jis ká nám Yahúdáh Iskariyotí thá, sardár káhinon ke pás jákar kahá, ki 15 Agar main use tumháre hawále kará dún, to mujhe kyá doge? Unhon ne use tís rupaye tolkar de diye. 16 Aur wuh us waqt se us ke pakarwáne ká mauqa' ḍhúnḍhne lagá.

17 Aur 'I'd i Fatír ke pahle din shágird Yisú' ke pás ákar bole; Tú kahán cháhtá hai, ki ham tere liye Fasah kháne kí taiyárí karen? 18 Us ne kahá; Shahr men fulán shakhs ke pás jákar us se kahná; Ustád farmátá hai, ki Merá waqt nazdík hai; main apne shágirdon ke sáth tere hán 'I'd i Fasah karúngá. 19 Aur jaisá Yisú' ne shágirdon ko hukm diyá thá, unhon ne waisá hí kiyá aur Fasah taiyár kiyá. 20 Jab shám húí, to wuh bárah shágirdon ke sáth kháná kháne baiṭhá thá; 21 aur jab wuh khá rahe the, to us ne kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki tum men se ek mujhe pakarwáegá. 22 Wuh bahut hí dilgír húe, aur har ek us se kahne lagá; Ai Khudáwand, kyá main hún? 23 Us ne jawáb men kahá, ki Jis ne mere sáth tabáq men háth ḍálá hai, wuhí mujhe pakarwáegá. 24 Ibn i A'dam to jaisá us ke haqq men likhá hai, játá hí hai; lekin us ádmí par afsos hai, jis ke wasíle se Ibn i A'dam pakarwáyá játá hai! agar wuh ádmí paidá na hotá, to us ke liye achchhá hotá. 25 Us ke pakarwánewále Yahúdáh ne jawáb men kahá; Ai Rabbí, kyá main

hún? Us ne us se kahá; Tú ne khud kah diyá. 26 Jab wuh khá rahe the to Yisú' ne roṭí lí, aur barakat cháhkar toṛí, aur shágirdoṉ ko dekar kahá; Lo, kháo, yih merá badan hai. 27 Phir piyála lekar shukr kiyá, aur unheṉ dekar kahá, ki Tum sab is meṉ se pí lo; 28 kyúṉki yih 'ahd ká merá wuh khún hai, jo bahuteroṉ ke liye gunáhoṉ kí mu'áfí ke wáste baháyá játá hai. 29 Maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Angúr ká yih shíra phir kabhí na píúṉgá, us din tak ki tumháre sáth apne Báp kí bádsháhat meṉ nayá na píúṉ.

30 Phir wuh gít gákar báhar Zaitún ke paháṛ par gaye.

31 Us waqt Yisú' ne un se kahá, ki Tum sab isí rát merí bábat ṭhokar kháoge; kyúṉki likhá hai, ki Maiṉ charwáhe ko márúṉgá, aur galle kí bheṛeṉ parágauda ho jáengí. 32 Lekin maiṉ apne jí uṭhne ke ba'd tum se pahle Galíl ko jáúṉgá. 33 Patras ne jawáb meṉ us se kahá; Go sab terí bábat ṭhokar kháeṉ, lekin maiṉ kabhí ṭhokar na kháúṉgá. 34 Yisú' ne us se kahá; Maiṉ tujh se sach kahtá húṉ, ki Isí rát, murg ke báṉg dene se pahle, tú tín bár merá inkár karegá. 35 Patras ne us se kahá; Agar tere sáth mujhe marná bhí paṛe, taubhí terá inkár hargiz na karúṉgá. Aur sab shágirdoṉ ne bhí isí tarah kahá.

36 Us waqt Yisú' un ke sáth Gatsamane nám ek jagah meṉ áyá, aur apne shágirdoṉ se kahá, ki Yahíṉ baiṭhe rahná, jab tak ki maiṉ waháṉ jákar du'á máṉgúṉ. 37 Aur Patras aur Zabdí ke donoṉ beṭoṉ ko sáth lekar, gamgín aur beqarár hone lagá. 38 Us waqt us ne un se kahá; Merí ján niháyat gamgín hai, yaháṉ tak ki marne kí naubat pahunch gayí hai; tum yaháṉ ṭhahro, aur mere sáth jágte raho. 39 Phir thoṛá áge baṛhá, aur muṉh ke bal girkar yih du'á máṉgí; Ai mere Báp, agar ho sake, to yih piyála mujh se ṭal jáe; táham jaisá maiṉ cháhtá húṉ waisá nahíṉ, balki jaisá tú cháhtá hai waisá hí ho. 40 Phir shágirdoṉ ke pás ákar unheṉ sote páyá, aur Patras se kahá; Kyúṉ, tum mere sáth ek ghaṛí bhí na jág sake? 41 Jágo aur du'á máṉgo, táki ázmáish meṉ na paṛo: rúh to mustaʻidd hai, magar jism kamzor hai. 42 Phir dobára us ne jákar yih du'á máṉgí; Ai mere Báp, agar yih mere piye bagair nahíṉ ṭal saktá, to terí marzí púrí ho. 43 Aur ákar unheṉ phir sote páyá, kyúṉki un kí áṉkheṉ nínd se bharí húí thíṉ. 44 Aur unheṉ chhoṛkar phir chalá gayá, aur wuhí bát phir kahkar tísrí bár du'á máṉgí. 45 Tab shágirdoṉ ke pás ákar un se kahá; Ab sote raho aur árám karo: dekho, waqt á pahunchá hai, aur Ibn i A'dam gunahgároṉ ke háth meṉ hawále kiyá játá hai. 46 Uṭho, chaleṉ; dekho, merá pakaṛwánewálá nazdík á pahuṉchá hai.

47 Wuh yih kah hí rahá thá, ki Yahúdáh, jo un bárah meṉ se ek thá, áyá, aur us ke sáth ek baṛí bhíṛ talwáreṉ aur láṭhiyáṉ liye húe, sardár káhinoṉ aur qaum ke buzurgoṉ kí taraf se á pahunchí. 48 Aur us ke pakaṛwánewále ne unheṉ yih patá diyá thá, ki jis ká maiṉ bosa lúṉ, wuhí hai; use pakaṛ lená. 49 Aur fauran Yisú' ke pás ákar kahá; Ai Rabbí, salám; aur us ke bose liye. 50 Yisú' ne us se kahá; Miyáṉ, jis kám ko áyá hai, wuh kar le. Is par unhoṉ ne pás ákar Yisú' par háth ḍálá, aur use pakaṛ liyá. 51 Aur dekho, Yisú' ke sáthiyoṉ meṉ se ek ne háth baṛhákar apní talwár khenchí, aur sardár káhin ke naukar par chalákar us ká kán uṛá diyá. 52 Yisú' ne us se kahá; Apní talwár ko miyán meṉ kar le; kyúṉki jo talwár khenchte haiṉ, wuh sab talwár se halák kiye jáeṉge. 53 A'yá tú nahíṉ samajhtá, ki maiṉ apne Báp se minnat kar saktá húṉ, aur wuh firishtoṉ ke bárah tuman se ziyáda mere pás abhí maujúd kar degá? 54 Magar wuh nawishte ki yúṉhíṉ honá zarúr hai, kyúṉkar púre hoṉge? 55 Usí ghaṛí Yisú' ne bhíṛ se kahá; Kyá tum talwáreṉ aur láṭhiyáṉ lekar mujhe ḍákú kí tarah pakaṛne nikle ho? Maiṉ har roz haikal meṉ baiṭhkar ta'lím detá thá, aur tum ne mujhe nahíṉ pakṛá. 56 Magar yih sab kuchh is liye húá hai, ki nabíoṉ ke nawishte púre hoṉ. Is par sáre shágird use chhoṛkar bhág gaye.

57 Aur Yisú' ke pakaṛnewále us ko Káifá nám sardár káhin ke pás le gaye, jahán faqíh aur buzurg

jama' ho gaye the. 58 Aur Patras fásile par us ke píchhe píchhe sardár káhin ke díwánkháne tak gayá, aur andar jákar piyádon ke sáth natíja dekhne ko baiṭh gayá. 59 Aur sardár káhin aur sáre sadr 'adálatwále Yisú' ko már ḍálne ke wáste us ke khiláf jhúṭhí gawáhí ḍhúṇḍhne lage, 60 magar na pái, go ki bahut se jhúṭhe gawáh áe. Lekin ákhir kár do gawáhon ne ákar kahá, ki 61 Is ne kahá hai; Main Khudá ke maqdis ko ḍhá saktá, aur tín din men use baná saktá hún. 62 Aur sardár káhin ne khaṛe hokar us se kahá; Tú jawáb nahín detá? yih tere khiláf kyá gawáhí dete hain? 63 Magar Yisú' chupká hí rahá. Sardár káhin ne us se kahá; Main tujhe zinda Khudá kí qasam detá hún, ki agar tú Khudá ká Beṭá Masíh hai, to ham se kah de. 64 Yisú' ne us se kahá; Tú ne khud kah diyá; balki main tum se kahtá hún, ki is ke ba'd tum Ibn i A'dam ko Qádir i Mutlaq kí dahiní taraf baiṭhe, aur ásmán ke bádalon par áte dekhoge. 65 Is par sardár káhin ne yih kahkar apne kapṛe pháṛe, ki Us ne kufr baká hai; ab hamen gawáhon kí kyá hájat rahí? dekho, tum ne abhí yih kufr suná hai: tumhárí kyá ráe hai? 66 Unhon ne jawáb men kahá; Wuh qatl ke láiq hai. 67 Is par unhon ne us ke munh par thúká, aur us ke mukke máre, aur ba'z ne tamánche márke kahá; 68 Ai Masíh, hamen nubuwwat se batá, ki kis ne tujhe márá?

69 Aur Patras báhar sahn men baiṭhá húá thá, ki ek laundí us ke pás ákar bolí; Tú bhí Yisú' Galílí ke sáth thá. 70 Us ne sab ke sámne yih kahkar inkár kiyá, ki Main nahín jántá, tú kyá kahtí hai. 71 Aur jab wuh ḍeoṛhí men chalá gayá, to dúsrí ne use dekhá, aur jo wahán the un se kahá; Yih bhí Yisú' Násarí ke sáth thá. 72 Us ne qasam kháhkar phir inkár kiyá, ki Main is ádmí ko nahín jántá. 73 Thoṛí der ke ba'd, jo wahán khaṛe the, unhon ne Patras ke pás ákar kahá, ki Beshakk tú bhí un men se hai; kyúnki terí bolí se bhí záhir hotá hai. 74 Is par wuh la'nat karne aur qasam kháne lagá, ki Main is ádmí ko nahín jántá; aur fi'lfaur murg ne báng dí. 75 Patras ko Yisú' kí wuh bát yád ái jo us ne kahí thí, ki Murg ke báng dene se pahle tú tín bár merá inkár karegá. Aur wuh báhar jákar zár zár royá.

27 Jab subh húí, to sab sardár káhinon aur qaum ke buzurgon ne Yisú' ke khiláf mashwara kiyá ki use már ḍálen; 2 aur use bándhkar le gaye, aur Pílátus hákim ke hawále kiyá.

3 Jab us ke pakaṛwánewále Yahúdáh ne yih dekhá ki wuh mujrim ṭhahráyá gayá, to pachhtáyá, aur wuh tís rupaye sardár káhinon aur buzurgon ke pás pher láyá, aur kahá; 4 Main ne gunáh kiyá, ki bequsúr ko qatl ke liye pakaṛwáyá. Wuh bole; Hamen kyá? tú ján. 5 Aur wuh rupayon ko maqdis men phenkkar chalá gayá, aur jákar apne áp ko phánsí dí. 6 Sardár káhinon ne rupaye lekar kahá; Inhen haikal ke khazáne men ḍálná rawá nahín, kyúnki khún kí qímat hai. 7 Pas unhon ne saláh karke un rupayon se kumhár ká khet pardesiyon ke dafn karne ke liye kharídá. 8 Is sabab se wuh khet áj tak Khún ká khet kahlátá hai. 9 Us waqt jo Yirmayáh nabí kí ma'rifat kahá gayá thá, wuh púrá húá, ki Jis kí qímat ṭhahráí gayí thí, unhon ne us kí qímat ke wuh tís rupaye le liye; (us kí qímat ba'z baní Isráíl ne ṭhahráí thí;) 10 aur unhen kumhár ke khet ke wáste diyá, jaisá Khudáwand ne mujhe hukm diyá.

11 Yisú' hákim ke sámne khaṛá thá, aur hákim ne us se yih púchhá; Kyá tú Yahúdíon ká bádsháh hai? Yisú' ne us se kahá; Tú khud kahtá hai. 12 Aur jab sardár káhin aur buzurg us par ilzám lagá rahe the, to us ne kuchh jawáb na diyá. 13 Is par Pílátus ne us se kahá; Kyá tú nahín suntá, ki yih tere khiláf kitní gawáhíán dete hain? 14 Us ne ek bát ká bhí us ko jawáb na diyá, yahán tak ki hákim ne bahut ta'ajjub kiyá. 15 Aur hákim ká dastúr thá, ki 'I'd par logon kí khátir ek qaidí jise wuh cháhte the, chhoṛ detá thá. 16 Us waqt Bar Abbá nám un ká ek mashhúr qaidí thá. 17 Pas jab wuh ikaṭṭhe húe, to Pílátus ne un se kahá; Tum kise cháhte ho, ki main tumhárí khátir chhoṛ dún? Bar Abbá ko, yá Yisú' ko jo Masíh kahlátá hai? 18 Kyúnki use ma'-

lúm thá, ki unhon ne is ko hasad se pakarwáyá hai. 19 Aur jab wuh takht i 'adálat par baithá húá thá, to us kí bíwí ne use kahlá bhejá, ki Tú is rástbáz se kuchh kám na rakh; kyúnki main ne áj khwáb men is ke sabab se bahut dukh utháyá hai. 20 Lekin sardár káhinon aur buzurgon ne logon ko ubhárá, ki Bar Abbá ko máng len, aur Yisú' ko halák karáen. 21 Hákim ne un se kahá, ki In donon men se kis ko cháhte ho, ki tumhárí khátir chhor dún? Wuh bole; Bar Abbá ko. 22 Pilátus ne un se kahá; Phir Yisú' ko jo Masíh kahlátá hai kyá karún? Sab ne kahá, ki Us ko salíb dí jáe. 23 Us ne kahá; Kyún, us ne kyá burái kí hai? Magar wuh áur bhí chillá chillákar bole, ki Us ko salíb dí jáe. 24 Jab Pilátus ne dekhá, ki kuchh ban nahín partá, balki ultá balwá hotá játá hai, to pání lekar logon ke rúbarú apne háth dhoe, aur kahá; Main is rástbáz ke khún se barí hún; tum jáno. 25 Sab logon ne jawáb dekar kahá, ki Is ká khún hamárí aur hamárí aulád kí gardan par! 26 Is par us ne Bar-Abbá ko un kí khátir chhor diyá, aur Yisú' ko kore lagwákar hawále kiyá, táki salíb dí jáe.

27 Is par hákim ke sipáhíon ne Yisú' ko qil'e men le jákar sárí paltan us ke gird jama' kí; 28 aur us ke kapre utárkar use qirmizí choga pahináyá; 29 aur kánton ká táj banákar us ke sir par rakkhá, aur ek sarkandá us ke dahine háth men diyá, aur us ke áge ghutne tekkar use thatthon men uráne lage, ki Ai Yahúdíon ke bádsháh, ádáb! 30 Aur us par thúká, aur wuhí sarkandá lekar us ke sir par márne lage. 31 Aur jab us ká thatthá kar chuke, to choge ko us par se utárkar phir usí ke kapre use pahináe, aur salíb dene ko le gaye.

32 Jab báhar áe, to unhen Shama'ún nám ek Kurení ádmí milá; use begár men pakrá, ki us kí salíb utháe. 33 Aur us jagah jo Gulguta, ya'ní khoprí kí jagah, kahlátí hai pahunchkar, 34 pit milí húí mai use píne ko dí, magar us ne chakhkar píná na cháhá. 35 Aur unhon ne use salíb par charháyá, aur us ke kapre qur'a dálkar bánt liye, 36 aur wahán baithkar us kí nigahbání karne lage. 37 Aur us ká ilzám likhkar us ke sir se úpar lagá diyá, ki YIH YAHÚDÍON KÁ BÁDSHÁH YISÚ' HAI. 38 Us waqt us ke sáth do dákú salíb par charháe gaye, ek dahine, aur ek báen. 39 Aur ráh chalnewále sir hilá hilákar us ko la'n ta'n karte, aur kahte the; 40 Ai maqdis ke dhánewále, aur tín din men banánewále, apne taín bachá; agar tú Khudá ká Betá hai, to salíb par se utar á. 41 Isí tarah sardár káhin bhí, faqíhon aur buzurgon ke sáth milke, thatthe se kahte the; 42 Is ne auron ko bacháyá, apne taín nahín bachá saktá. Yih to Isráíl ká bádsháh hai; ab salíb par se utar áe, to ham us par ímán láen. 43 Is ne Khudá par bharosá rakkhá hai; agar wuh ise cháhtá hai, to ab is ko chhurá le, kyúnki is ne kahá thá; Main Khudá ká Betá hún. 44 Isí tarah dákú bhí, jo us ke sáth salíb par charháe gaye the, us par la'n ta'n karte the.

45 Aur do pahar se lekar tísre pahar tak tamám mulk men andherá chháyá rahá. 46 Aur tísre pahar ke qaríb Yisú' ne barí áwáz se chillákar kahá; Elí, Elí, lamá shabaqtaní? ya'ní Ai mere Khudá, ai mere Khudá, tú ne mujhe kyún chhor diyá? 47 Jo wahán khare the, un men se ba'z ne sunkar kahá; Yih Eliyyáh ko pukártá hai. 48 Aur fauran un men se ek shakhs daurá, aur isfanj lekar sirke men duboyá, aur sarkande par rakhkar use chusáyá. 49 Magar báqíon ne kahá; Thahar jáo, dekhen to, Eliyyáh use bacháne átá hai, yá nahín. 50 Yisú' phir barí áwáz se chilláyá, aur ján de dí. 51 Aur maqdis ká parda úpar se niche tak phatkar do tukre ho gayá, aur zamín larzí aur chatánen tarak gayín; 52 aur qabren khul gayín, aur bahut se jism un muqaddason ke jo so gaye the jí uthe; 53 aur us ke jí uthne ke ba'd qabron se nikalkar muqaddas shahr men gaye, aur bahuton ko dikhái diye. 54 Pas súbadár aur jo us ke sáth Yisú' kí nigahbání karte the, bhaunchál aur tamám májará dekhkar, bahut hí dare aur bole, ki Beshakk yih Khudá ká Betá thá. 55 Aur wahán bahut sí 'auraten, jo Galíl se Yisú' ke píchhe píchhe us kí khidmat kartí húí áí thín, dúr se dekh rahí thín

56 Un men Maryam Magdaliní thí, aur Ya'qúb aur Yoses kí mán Maryam, aur Zabdí ke beṭon kí mán.

57 Jab shám húí, to Yúsuf nám Arimatiyáh ká ek daulatmand shakhs áyá, jo khud bhí Yisú' ká shágird thá. 58 Us ne Pílátus ke pás jákar Yisú' kí lásh mángí. Is par Pílátus ne de dene ká hukm diyá. 59 Aur Yúsuf ne lásh ko lekar sáf mihín chádar men lapeṭá, 60 aur apní nayí qabr men rakh diyá, jo us ne chaṭán men khudwáí thí, aur ek baṛá patthar qabr ke munh par luṛhkáke chalá gayá. 61 Aur Maryam Magdaliní, aur dúsrí Maryam wahán qabr ke sámne baiṭhí thín.

62 Dúsre din, jo taiyárí ke ba'd ká din thá, sardár káhinon aur Farísíon ne Pílátus ke pás jama' hokar kahá; 63 Khudáwand, hamen yád hai, ki us dhokebáz ne jíte jí kahá thá, ki Main tín din ke ba'd jí uṭhúngá. 64 Pas hukm de, ki tísre din tak qabr kí hifázat kí jáe, kahín aisá na ho ki us ke shágird ákar use churá le jáen aur logon se kah den, ki wuh murdon men se jí uṭhá: to yih pichhlá dhoká pahle se bhí burá hogá. 65 Pílátus ne un se kahá; Tumháre pás pahrewále hain; jáo, jahán tak tum se ho sake us kí hifázat karo. 66 Pas wuh pahrewálon ko sáth lekar gaye, aur patthar par muhr karke qabr kí hifázat kí.

28 Aur sabt ke ba'd hafte ke pahle din, pau phaṭte waqt, Maryam Magdaliní aur dúsrí Maryam qabr ko dekhne áín. 2 Aur dekho, ek baṛá bhaunchál áyá, kyúnki Khudáwand ká firishta ásmán se utrá, aur pás ákar patthar ko luṛkhá diyá, aur us par baiṭh gayá. 3 Us kí súrat bijlí kí mánind thí, aur us kí poshák barf kí mánind safed thí: 4 aur us ke ḍar ke máre nigahbán kánp uṭhe, aur murda se ho gaye. 5 Firishte ne 'auraton se kahá; Tum na ḍaro, kyúnki main jántá hún, ki tum Yisú' ko ḍhúnḍhtí ho, jo maslúb húá thá. 6 Wuh yahán nahín hai, kyúnki apne kahne ke muwáfiq jí uṭhá hai; áo, yih jagah dekho, jahán Khudáwand paṛá thá; 7 aur jald jákar us ke shágirdon se kaho, ki Wuh murdon men se jí uṭhá hai; aur dekho, wuh tum se pahle Galíl ko játá hai; wahán tum use dekhoge; dekho, main ne tum se kah diyá. 8 Aur wuh khauf aur baṛí khushí ke sáth qabr se jald rawána hokar, us ke shágirdon ko khabar dene dauṛín. 9 Aur dekho, Yisú' unhen milá, aur kahá; Salám. Unhon ne pás ákar us ke qadam pakṛe, aur use sijda kiyá. 10 Is par Yisú' ne un se kahá; Ḍaro nahín; jáo, mere bháiyon ko khabar do, táki Galíl ko chale jáen; wahán mujhe dekhenge.

11 Jab wuh já rahí thín, to dekho, pahrewálon men se ba'z ne shahr men ákar tamám májará sardár káhinon se bayán kiyá. 12 Aur unhon ne buzurgon ke sáth jama' hokar saláh kí, aur sipáhíon ko bahut rupaye diye aur bole; 13 Yih kah dená, ki Rát ko jab ham sote the, to us ke shágird ákar use churá le gaye. 14 Aur agar yih bát hákim ke kán tak pahunchí, to ham use samjhákar tumhen khatre se bachá lenge. 15 Pas unhon ne rupaye lekar, jaisá sikháe gaye the, waisá hí kiyá; aur yih bát áj tak Yahúdíon men mashhúr hai.

16 Aur gyárah shágird Galíl ke us pahár par gaye, jo Yisú' ne un ke liye muqarrar kiyá thá. 17 Aur use dekhkar sijda kiyá, magar ba'z ne shakk kiyá. 18 Yisú' ne pás ákar un se báten kín, aur kahá, ki A'smán aur zamín ká kull ikhtiyár mujhe diyá gayá hai. 19 Pas tum jákar sab qaumon ko shágird banáo, aur unhen Báp aur Beṭe aur Rúhu'l Quds ke nám par baptisma do; 20 aur unhen yih ta'lím do, ki un sab báton par 'amal karen jin ká main ne tum ko hukm diyá; aur dekho, main dunyá ke ákhir tak hamesha tumháre sáth hún.

MARQUS KI' INJI'L

1 Ḳhudá ke Beṭe Yisú' Masíh kí ḳhushḳhabarí ká shurú'.

2 Jaisá Yasha'yáh nabí ke sahífe meṉ likhá hai, ki

Dekh, maiṉ apná paigambar tere áge bhejtá húṉ,
Jo terí ráh taiyár karegá;

3 Biyábán meṉ pukárnewále kí áwáz átí hai, ki
Ḳhudáwand kí ráh taiyár karo,
Us ke ráste sídhe banáo;

4 Yúhanná áyá, aur biyábán meṉ baptisma detá, aur gunáhoṉ kí mu'áfí ke liye tauba ke baptisma kí manádí kartá thá. 5 Aur Yahúdiya ke mulk ke sab log aur Yarúshalem ke sab rahnewále nikalkar us ke pás gaye, aur apne gunáhoṉ ká iqrár karke daryá e Yardan meṉ us se baptisma liyá. 6 Aur Yúhanná úṉṭ ke báloṉ ká libás pahine, aur chamṛe ká paṭká apní kamar se bándhe rahtá, aur ṭiḍḍiyáṉ aur janglí shahd khátá thá; 7 aur yih manádí kartá thá, ki Mere ba'd wuh shaḳhs ánewálá hai, jo mujh se zoráwar hai; maiṉ is láiq nahíṉ ki jhukkar us kí jútiyoṉ ká tasma kholúṉ. 8 Maiṉ ne to tumheṉ pání se baptisma diyá, magar wuh tumheṉ Rúhu'l Quds se baptisma degá.

9 Aur un dinoṉ aisá húá, ki Yisú' ne Galíl ke Násarat se ákar Yardan meṉ Yúhanná se baptisma liyá. 10 Aur jab wuh pání se nikalkar úpar áyá, to fi'lfaur us ne ásmán ko phaṭte, aur Rúh ko kabútar kí mánind apne úpar utarte dekhá: 11 aur ásmán se áwáz áí, ki Tú merá piyárá Beṭá hai, tujh se maiṉ ḳhush húṉ.

12 Aur fi'lfaur Rúh ne use biyábán meṉ bhej diyá. 13 Aur wuh biyábán meṉ chális din tak Shaitán se ázmáyá gayá; aur janglí jánwaroṉ ke sáth rahá kiyá; aur firishte us kí ḳhidmat karte rahe.

14 Phir Yúhanná ke pakaṛwáe jáne ke ba'd Yisú' ne Galíl meṉ ákar Ḳhudá kí ḳhushḳhabarí kí manádí kí, 15 aur kahá, ki Waqt púrá ho gayá hai, aur Ḳhudá kí bádsháhat nazdík á gayí hai; tauba karo, aur ḳhushḳhabarí ko máno.

16 Aur Galíl kí jhíl ke kanáre kanáre játe húe, us ne Shama'ún aur Shama'ún ke bháí Andriyás ko jhíl meṉ jál ḍálte dekhá; kyúṉki wuh machhliyoṉ ke pakaṛnewále the. 17 Aur Yisú' ne un se kahá; Mere píchhe chale áo, to maiṉ tumheṉ ádmioṉ ká pakaṛnewálá banáúṉgá. 18 Wuh fi'lfaur jáloṉ ko chhoṛkar us ke píchhe ho liye. 19 Aur thoṛí dúr baṛhkar, us ne Zabdí ke beṭe Ya'qúb aur us ke bháí Yúhanná ko, kishtí par jáloṉ kí marammat karte dekhá. 20 Us ne fi'lfaur unheṉ buláyá; aur wuh apne báp Zabdí ko kishtí par mazdúroṉ ke sáth chhoṛkar us ke píchhe chale gaye.

21 Phir wuh Kafarnahúm meṉ dáḳhil húe, aur wuh fi'lfaur sabt ke din 'ibádatḳháne meṉ jákar ta'lím dene lagá. 22 Aur log us kí ta'lím se hairán húe; kyúṉki wuh un ko faqíhoṉ kí tarah nahíṉ, balki sáhib i iḳhtiyár kí tarah ta'lím detá thá. 23 Aur fi'lfaur un ke 'ibádatḳháne meṉ ek shaḳhs milá, jis meṉ nápák rúh thí; wuh yúṉ kahkar chilláyá, 24 ki Ai Yisú' Násarí! hameṉ tujh se kyá kám? Kyá tú hameṉ halák karne áyá hai? Maiṉ tujhe jántá húṉ, ki tú kaun hai—Ḳhudá ká Quddús hai. 25 Yisú' ne use jhiṛakkar kahá, Chup rah, aur us meṉ se nikal já. 26 Pas wuh nápák rúh use maroṛkar, aur baṛí áwáz se chillákar, us meṉ se nikal gayí. 27 Aur sab log hairán húe, aur ápas meṉ yih kahkar bahs karne lage, ki Yih kyá hai? Yih to nayí ta'lím hai! Wuh nápák rúhoṉ ko bhí iḳhtiyár ke sáth hukm detá hai, aur wuh us ká hukm mántí haiṉ. 28 Aur fi'lfaur us kí shuhrat Galíl kí us tamám nawáhí meṉ har jagah phail gayí.

29 Aur wuh fi'lfaur 'ibádatḳháne se nikalkar, Ya'qúb aur Yúhanná ke sáth Shama'ún aur Andriyás ke ghar áe. 30 Shama'ún kí sás tap

men parí thí, aur unhen ne fi'lfaur us kí khabar use dí. 31 Us ne pás jákar, aur us ká háth pakarke, use uṭháyá, aur tap us par se utar gayí, aur wuh un kí khidmat karne lagí.

32 Shám ko jab súraj ḍúb gayá, to log sáre bímáron ko aur un ko jin men badrúhen thín us ke pás láe. 33 Aur sárá shahr darwáze par jama' ho gayá. 34 Aur us ne bahuton ko, jo tarah tarah kí bímárion men giriftár the, achchhá kiyá, aur bahut sí badrúhon ko nikálá; aur badrúhon ko bolne na diyá, kyúnki wuh use pahchántí thín.

35 Aur subh hí, din nikalne se bahut pahle, wuh uṭhkar niklá, aur ek wírán jagah men gayá, aur wahán du'á mángí. 36 Aur Shama'ún aur us ke sáthí us ke píchhe gaye; 37 aur jab wuh milá, to us se kahá, ki Sab log tujhe ḍhúnḍh rahe hain. 38 Us ne un se kahá; A'o, ham aur kahín ás pás ke shahron men chalen, táki main wahán bhí manádí karún, kyúnki main isí liye niklá hún. 39 Aur wuh sáre Galíl men un ke 'ibádatkhánon men já jákar manádí kartá, aur badrúhon ko nikáltá rahá.

40 Aur ek koṛhí ne us ke pás ákar us kí minnat kí, aur us ke sámne ghuṭne ṭekkar us se kahá; Agar tú cháhe, to mujhe pák sáf kar saktá hai. 41 Us ne us par tars khákar háth baṛháyá, aur use chhúkar us se kahá; Main cháhtá hún, tú pák sáf ho já. 42 Aur fi'lfaur us ká koṛh játá rahá, aur wuh pák sáf ho gayá. 43 Aur us ne use tákíd karke fi'lfaur rukhsat kiyá, 44 aur us se kahá; Khabardár, kisí se kuchh na kahná, magar jákar apne taín káhin ko dikhá, aur apne pák sáf ho jáne kí bábat un chízon ko jo Músá ne muqarrar kín, nazr guzrán, táki un ke liye gawáhí ho. 45 Lekin wuh báhar jákar bahut charchá karne lagá, aur is bát ko aisá mashhúr kiyá, ki Yisú' shahr men phir záhirá dákhil na ho saká, balki báhar wírán maqámon men rahá; aur log cháron taraf se us ke pás áte the.

2 Kaí din ba'd jab wuh Kafarnahúm men phir dákhil húá, to suná gayá, ki wuh ghar men hai. 2 Phir itne ádmí jama' ho gaye, ki darwáze ke pás bhí jagah na rahí; aur wuh unhen kalám suná rahá thá. 3 Aur log ek maflúj ko chár ádmíon se uṭhwákar us ke pás láe. 4 Magar jab wuh bhír ke sabab us ke nazdík na á sake, to unhon ne us chhat ko jahán wuh thá khol diyá, aur use udheṛkar us chárpáí ko, jis par maflúj leṭá thá, laṭká diyá. 5 Yisú' ne, un ká ímán dekhkar, maflúj se kahá; Beṭá, tere gunáh mu'áf húe. 6 Magar wahán ba'z faqíh jo baiṭhe the, apne dilon men sochne lage, ki 7 Yih kyún aisá kahtá hai? Kufr baktá hai. Gunáh kaun mu'áf kar saktá hai, siwá ek, ya'ní Khudá ke? 8 Aur fi'lfaur Yisú' ne apní rúh se ma'lúm karke, ki wuh apne dilon men aisá sochte hain, un se kahá; Tum kyún apne dilon men yih báten sochte ho? 9 A'sán kyá hai, maflúj se yih kahná, ki Tere gunáh mu'áf húe: yá yih kahná, ki Uṭh, aur apní chárpáí uṭhákar chal phir? 10 Lekin is liye ki tum jáno, ki Ibn i A'dam ko zamín par gunáhon ke mu'áf karne ká ikhtiyár hai, (us ne us maflúj se kahá,) 11 Main tujh se kahtá hún; Uṭh, apní chárpáí uṭhákar apne ghar chalá já. 12 Aur wuh uṭhá, aur fi'lfaur chárpáí uṭhákar un sab ke sámne báhar chalá gayá; chunánchi sab hairán ho gaye, aur Khudá kí baṛáí karke bole; Ham ne aisá kabhí nahín dekhá.

13 Wuh phir báhar jhíl ke kanáre gayá, aur sárí bhíṛ us ke pás áí, aur wuh unhen ta'lím dene lagá. 14 Jab wuh já rahá thá, to us ne Halfaí ke beṭe Lewí ko mahsúl kí chaukí par baiṭhe dekhá, aur us se kahá; Mere píchhe ho le. Pas wuh uṭhkar us ke píchhe ho liyá. 15 Aur aisá húá ki wuh us ke ghar men kháná kháne baiṭhá, aur bahut se mahsúl lenewále aur gunahgár log Yisú' aur us ke shágirdon ke sáth kháne baiṭhe; kyúnki wuh bahut the, aur us ke píchhe ho liye the. 16 Aur Farísíon ke faqíhon ne use gunahgáron aur mahsúl lenewálon ke sáth kháte dekhkar, us ke shágirdon se kahá; Yih to mahsúl lenewálon aur gunahgáron ke sáth khátá pítá hai. 17 Yisú' ne sunkar un se kahá; Tanduruston ko hakím darkár nahín, balki bímáron ko: main rástbázon ko nahín, balki gunahgáron ko buláne áyá hún.

18 Aur Yúhanná ke shágird aur

Farísí roze se the; unhon ne ákar us se kahá; Kyá sabab hai, ki Yúhanná ke aur Farísíon ke shágird to roza rakhte hain, magar tere shágird roza nahín rakhte? 19 Yisú' ne un se kahá; Kyá baráti, jab tak dulhá un ke sáth hai, roza rakh sakte hain? Jis waqt tak dulhá un ke sáth hai, wuh roza nahín rakh sakte. 20 Magar wuh din áenge ki dulhá un se judá kiyá jáegá; us waqt wuh roza rakkhenge. 21 Kore kapre ká paiwand puráni poshák par koí nahín lagátá; nahín to wuh paiwand us poshák men se kuchh khench legá, ya'ní nayá puráni se, aur wuh ziyáda phaṭ jáegí. 22 Aur nayí mai ko puráni mashkon men koí nahín bhartá; nahín to mashken mai se phaṭ jáengí, aur mai aur mashken donon barbád ho jáengí: balki nayí mai ko nayí mashkon men bharte hain.

23 Aur aisá húá ki wuh Sabt ke din kheton men hokar já rahá thá; aur us ke shágird ráh men chalte húe bálen torne lage. 24 Aur Farísíon ne us se kahá; Dekh, yih Sabt ke din wuh kám kyún karte hain jo rawá nahín? 25 Us ne un se kahá; Kyá tum ne kabhí nahín parhá, ki Dáúd ne kyá kiyá, jab us ko aur us ke sáthiyon ko zarúrat húí aur wuh bhúke húe? 26 Wuh kyúnkar sardár káhin Abiyátár ke 'ahd men Khudá ke ghar men gayá, aur nazr kí roṭiyán kháín, jin ká kháná káhinon ke siwá aur kisí ko rawá nahín, aur apne sáthiyon ko bhí dín? 27 Aur us ne un se kahá; Sabt ádmí ke wáste baná hai, na ádmí Sabt ke wáste: 28 pas Ibn i A'dam Sabt ká bhí málik hai.

3 Aur wuh 'ibádatkháne men phir dákhil húá; aur wahán ek ádmí thá, jis ká háth súkhá húá thá. 2 Aur wuh us kí ták men rahe, ki agar wuh use Sabt ke din achchhá kare, to us par ilzám lagáen. 3 Us ne us ádmí se, jis ká háth súkhá húá thá, kahá; Bích men khará ho. 4 Aur un se kahá; Sabt ke din nekí karní rawá hai, yá badí karní? ján ko bacháná, yá qatl karná? Wuh chup rah gaye. 5 Us ne un kí sakhtdilí ke sabab gamgín hokar, aur cháron taraf un par gusse se nazar karke us ádmí se kahá, ki Apná háth barhá. Us ne barhá diyá, aur us ká háth durust ho gayá. 6 Phir Farísí fi'lfaur báhar jákar Herodíon ke sáth us ke barkhiláf mashwara karne lage, ki use kis tarah halák karen.

7 Aur Yisú' apne shágirdon ke sáth jhíl kí taraf chalá gayá: aur Galíl se ek barí bhír píchhe ho lí; aur Yahúdiya, 8 aur Yarúshalem, aur Idúmaya se, aur Yardan ke pár, aur Súr aur Saidá ke ás pás se ek barí bhír, yih sunkar ki wuh kaise bare kám kartá hai, us ke pás áí. 9 Pas us ne apne shágirdon se kahá; Bhír kí wajh se ek chhoṭí kishtí mere liye taiyár rahe, táki wuh mujhe dabá na dálen; 10 kyúnki us ne bahut logon ko achchhá kiyá thá; chunánchi jitne log sakht bímárion men giriftár the, us par gire parte the, ki use chhú len. 11 Aur nápák rúhen jab use dekhtí thín, us ke áge gir partí, aur pukárkar kahtí thín, ki Tú Khudá ká Beṭá hai. 12 Aur wuh unhen barí tákíd kartá thá, ki mujhe záhir na karná.

13 Phir wuh pahár par charh gayá, aur jin ko wuh áp cháhtá thá unhen pás buláyá; aur wuh us ke pás chale áe. 14 Aur us ne bárah ko muqarrar kiyá, táki us ke sáth rahen, aur wuh unhen bheje ki manádí karen, 15 aur badrúhon ke nikálne ká ikhtiyár rakkhen: 16 wuh yih hain; Shama'ún, jis ká nám Patras rakkhá; 17 aur Zabdí ká beṭá Ya'qúb, aur Ya'qúb ká bhái Yúhanná, jin ká nám Búanargis, ya'ní Garaj ke Beṭe rakkhá; 18 aur Andriyás, aur Filippus, aur Bar-Tulmái, aur Matí, aur Tomá, aur Halfai ká beṭá Ya'qúb, aur Tadúí, aur Shama'ún Qan'ání, 19 aur Yahúdáh Iskariyotí, jis ne use pakarwá bhí diyá.

Wuh ghar men áyá; 20 aur itne log phir jama' ho gaye, ki wuh roṭí bhí na khá sake. 21 Jab us ke 'azízon ne yih suná, to use pakarne ko nikle; kyúnki kahte the, ki Wuh bekhud hai. 22 Aur faqíh jo Yarúshalem se áe the yih kahte the, ki Us ke sáth Ba'alzabúl hai, aur yih bhí, ki Wuh badrúhon ke sardár kí madad se badrúhon ko nikáltá hai. 23 Wuh unhen pás bulákar tamsílon men un se kahne lagá; Shaitán ko Shaitán kis tarah nikál saktá hai? 24 Aur agar kisí bádsháhat men

phúṭ paṛe, to wuh bádsháhat qáim nahín rah saktí. 25 Aur agar kisí ghar meṉ phúṭ paṛe, to wuh ghar qáim na rah sakegá. 26 Aur agar Shaitán apná hí mukhálif hokar apne meṉ phúṭ ḍále, to wuh qáim nahín rah saktá, balki us ká khátima ho játá hai. 27 Lekin koí ádmí kisí zoráwar ke ghar meṉ ghuskar us ke asbáb ko lúṭ nahíṉ saktá, jab tak wuh pahle us zoráwar ko na báṉdh le; phir us ke ghar ko lúṭ legá. 28 Maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki baní A'dam ke sab gunáh aur jitná kufr wuh bakte haiṉ, mu'áf kiyá jáegá: 29 lekin jo koí Rúhu'l Quds ke haqq meṉ kufr bake, wuh abad tak mu'áfí na páegá, balki abadí gunáh ká qusúrwár hai: 30 kyúṉki wuh kahte the, ki Us meṉ nápák rúh hai.

31 Phir us kí máṉ aur us ke bháí áe, aur báhar khaṛe hokar use bulwá bhejá. 32 Aur bhíṛ us ke ás pás baiṭhí thí; aur unhoṉ ne us se kahá; Dekh, terí máṉ aur tere bháí báhar tujhe púchhte haiṉ. 33 Us ne unheṉ yih jawáb diyá; Kaun hai merí máṉ aur mere bháí? 34 Aur un par jo us ke gird baiṭhe the nazar karke kahá; Dekho, merí máṉ aur mere bháí yih haiṉ! 35 Kyúṉki jo koí Khudá kí marzí par chale, wuhí merá bháí aur bahin aur máṉ hai.

4 Wuh phir jhíl ke kanáre ta'lím dene lagá. Aur us ke pás aisí baṛí bhíṛ jama' ho gayí, ki wuh jhíl meṉ ek kishtí par chaṛh baiṭhá, aur sárí bhíṛ khushkí par jhíl ke kanáre rahí. 2 Aur wuh unheṉ tamsíloṉ meṉ bahut báteṉ sikháne lagá, aur apní ta'lím meṉ un se kahá; 3 Suno: dekho, ek bonewálá bíj bone niklá. 4 Aur bote waqt aisá húá, ki kuchh ráh ke kanáre girá, aur parandoṉ ne ákar use chug liyá. 5 Aur kuchh pathrílí zamín par girá, jaháṉ use bahut miṭṭí na milí, aur gahrí miṭṭí na milne ke sabab jald ug áyá; 6 aur jab súraj niklá, to jal gayá, aur jaṛ na hone ke sabab súkh gayá. 7 Aur kuchh jháṛiyoṉ meṉ girá, aur jháṛiyoṉ ne baṛhkar use dabá liyá, aur wuh phal na láyá. 8 Aur kuchh achchhí zamín par girá, aur wuh ugá aur baṛhkar phalá; aur koí tís guná, koí sáṭh guná, koí sau guná phal láyá. 9 Phir us ne kahá; Jis ke sunne ke kán hoṉ wuh sun le.

10 Jab wuh akelá rah gayá, to us ke sáthiyoṉ ne un bárah samet us se in tamsíloṉ kí bábat púchhá. 11 Us ne un se kahá, ki Tumheṉ Khudá kí bádsháhat ká bhed diyá gayá hai, magar un ke liye jo báhar haiṉ sab báteṉ tamsíloṉ meṉ hotí haiṉ; 12 táki wuh dekhte húe dekheṉ aur ma'lúm na kareṉ, aur sunte húe suneṉ aur na samjheṉ; aisá na ho ki wuh rujú' láeṉ, aur mu'áfí páeṉ. 13 Phir us ne un se kahá; Kyá tum yih tamsíl nahíṉ samajhte? To sab tamsíloṉ ko kyúṉkar samjhoge? 14 Bonewálá kalám botá hai. 15 Jo ráh ke kanáre haiṉ, jaháṉ ki kalám boyá játá hai, yih wuh haiṉ, ki jab unhoṉ ne suná, to Shaitán fi'lfaur ákar us kalám ko jo un meṉ boyá gayá thá, uṭhá le játá hai. 16 Aur isí tarah jo pathrílí zamín meṉ boe gaye, yih wuh haiṉ, jo kalám ko sunkar fi'lfaur khushí se qubúl kar lete haiṉ; 17 aur apne andar jaṛ nahíṉ rakhte, balki chandroza haiṉ; ba'd us ke, jab kalám ke sabab musíbat yá zulm barpá hotá hai, to fi'lfaur ṭhokar kháte haiṉ. 18 Aur jo jháṛiyoṉ meṉ boe gaye, wuh áur haiṉ. Yih wuh haiṉ, jinhoṉ ne kalám suná, 19 aur dunyá ká fikr aur daulat ká fareb aur áur chízoṉ ká lálach dákhil hokar kalám ko dabá detá hai, aur wuh bephal rah játá hai. 20 Aur jo achchhí zamín meṉ boe gaye, yih wuh haiṉ, jo kalám ko sunte aur qubúl karte aur phal láte haiṉ, koí tís guná, koí sáṭh guná, koí sau guná.

21 Aur us ne un se kahá; Kyá chirág is liye láyá játá hai, ki paimáne yá palang ke tale rakkhá jáe? kyá is liye nahíṉ, ki chirágdán par rakkhá jáe? 22 Kyúṉki koí chíz chhipí nahíṉ, magar is liye ki záhir ho jáe; aur poshída nahíṉ húí, magar is liye ki zuhúr meṉ áe. 23 Agar kisí ke sunne ke kán hoṉ, to sun le. 24 Phir us ne un se kahá; Khabardár raho, ki kyá sunte ho; jis paimáne se tum nápte ho, usí se tumháre wáste nápá jáegá, aur tumheṉ ziyáda diyá jáegá. 25 Kyúṉki jis ke pás hai, use diyá jáegá; aur jis ke pás nahíṉ hai, us se wuh bhí jo us ke pás hai, le liyá jáegá.

26 Aur us ne kahá; Khudá kí bádsháhat aisí hai, jaise koí ádmí zamín men bíj dále; 27 aur rát ko soe aur din ko jáge, aur wuh bíj is tarah uge aur baṛhe ki wuh na jáne. 28 Zamín áp se áp phal látí hai, pahle pattí, phir bálen, ba'd us ke bálon men taiyár dáne. 29 Phir jab anáj pak chuká, to wuh fi'lfaur daránti lagátá hai, kyúnki káṭne ká waqt á pahunchá.

30 Phir us ne kahá, ki Ham Khudá kí bádsháhat ko kis se tashbíh den, aur kis tamsíl men use bayán karen? 31 Wuh rái ke dáne kí mánind hai; ki jab zamín men boyá játá hai, to zamín ke sab bíjon se chhoṭá hotá hai; 32 magar jab bo diyá gayá, to ugkar sab tarkáríon se baṛá ho játá hai, aur aisí baṛí ḍáliyán nikáltá hai, ki hawá ke parande us ke sáye men baserá kar sakte hain.

33 Aur wuh un ko is qism kí bahut sí tamsílen de dekar un kí samajh ke muwáfiq kalám sunátá thá: 34 aur bagair tamsíl ke un se kuchh na kahtá thá, lekin khalwat men apne kháss shágirdon se sab báton ke ma'ní bayán kartá thá.

35 Usí din jab shám húí, us ne un se kahá; A'o, pár chalen. 36 Aur wuh bhíṛ ko chhoṛkar use, jis tarah wuh thá, kishtí par sáth le chale; aur us ke sáth âur bhí kishtíán thín. 37 Tab baṛí ándhí chalí, aur lahren kishtí par yahán tak lagín, ki kishtí pání se bharí játí thí. 38 Aur wuh khud píchhe kí taraf gaddí par sotá thá; pas unhon ne use jagákar kahá; Ai Ustád, kyá tujhe fikr nahín, ki ham halák húe játe hain? 39 Us ne uṭhkar hawá ko ḍánṭá, aur pání se kahá; Chup rah, tham já: to hawá band ho gayí, aur baṛá amn ho gayá. 40 Phir un se kahá; Tum kyún darte ho? Ab tak ímán nahín rakhte? 41 Aur wuh niháyat dare, aur ápas men kahne lage; Pas yih kaun hai, ki hawá aur pání bhí us ká hukm mánte hain?

5 Aur wuh jhíl ke pár Girásenion ke 'iláqe men pahunche. 2 Aur jab wuh kishtí se utrá, to fi'lfaur ek ádmí jis men nápák rúh thí, qabron se nikalkar use milá. 3 Wuh qabron men rahá kartá thá, aur ab koí use zanjíron se bhí na bándh saktá thá; 4 kyúnki wuh bár bár beṛiyon aur zanjíron se bándhá gayá thá, lekin us ne zanjíron ko toṛá, aur beṛiyon ke ṭukṛe ṭukṛe kiye the, aur koí use qábú men na lá saktá thá. 5 Aur wuh hamesha rát din qabron aur paháṛon men chillátá, aur apne taín pattharon se zakhmí kartá thá. 6 Wuh Yisú' ko dúr se dekhkar dauṛá, aur use sijda kiyá, 7 aur baṛí áwáz se chillákar kahá; Ai Yisú', Khudá Ta'álá ke Beṭe, mujhe tujh se kyá kám? Tujhe Khudá kí qasam detá hún, mujhe 'azáb men na ḍál. 8 Kyúnki wuh us se kahtá thá, ki Ai nápák rúh, is ádmí men se nikal á. 9 Phir us ne us se púchhá; Terá nám kyá hai? Us ne us se kahá; Merá nám Lashkar hai, is liye ki ham bahut hain. 10 Phir us ne us kí bahut minnat kí, ki hamen is 'iláqe se báhar na bhej. 11 Aur wahán paháṛ par súaron ká ek baṛá gol char rahá thá. 12 Pas unhon ne us kí minnat karke kahá, ki Ham ko un súaron men bhej de, táki ham un ke andar jáen. 13 Pas us ne unhen ijázat dí, aur nápák rúhen nikalkar súaron ke andar gayín, aur wuh gol, jo koí do hazár ká thá, karáre par se jhapaṭkar jhíl men já paṛá, aur jhíl men ḍúb mará. 14 Aur un ke charánewálon ne bhágkar, shahr aur dihát men khabar pahuncháí. 15 Pas log yih májará dekhne ko nikalkar Yisú' ke pás áe, aur jis men badrúhen, ya'ní badrúhon ká lashkar thá, us ko baiṭhe aur kapṛe pahine aur hosh men dekhkar, ḍar gaye. 16 Aur dekhnewálon ne us shakhs ká ahwál, jis men badrúhen thín, aur súaron ká májará un se bayán kiyá. 17 Wuh us kí minnat karne lage, ki Hamárí sarhadd se chalá já. 18 Aur jab wuh kishtí par chaṛhne lagá, to jis men badrúhen thín, us ne us kí minnat kí, ki main tere sáth rahún. 19 Lekin us ne use ijázat na dí, balki us se kahá, ki Apne logon ke pás apne ghar já, aur unhen khabar de, ki Khudáwand ne tere liye kaise baṛe kám kiye, aur tujh par rahm kiyá. 20 Wuh gayá, aur Dikapulis men is bát ká charchá karne lagá, ki Yisú' ne mere liye kaise baṛe kám kiye; aur sab ta'ajjub karte the.

21 Jab Yisú' phir kishtí men pár gayá, to baṛí bhíṛ us ke pás jama' húí, aur wuh jhíl ke kanáre thá.

22 Aur 'ibádatkháne ke sardáron men se ek shakhs Yáír nám áyá, aur use dekhkar us ke qadamon par girá, 23 aur yih kahkar us kí bahut minnat kí, ki Merí chhoṭí beṭí marne ko hai: tú ákar apne háth us par rakh, táki wuh achchhí ho jáe aur zinda rahe. 24 Pas wuh us ke sáth chalá; aur bahut log us ke píchhe ho liye, aur us par gire paṛte the.

25 Phir ek 'aurat, jis ke bárah baras se khún járí thá, 26 aur us ne bahut hakímon se baṛí taklíf uṭháí thí, aur apná sab mál kharch karke bhí use kuchh fáida na húá thá, balki ziyáda bímár ho gayí thí, 27 Yisú' ká hál sunkar, bhíṛ men us ke píchhe se áí, aur us kí posháh ko chhúá; 28 kyúnki wuh kahtí thí, ki Agar main sirf us kí poshák hí chhú lúngí, to achchhí ho jáúngí. 29 Aur fi'lfaur us ká khún bahná band ho gayá; aur us ne apne badan men ma'lúm kiyá, ki main ne is bímárí se shifá páí. 30 Yisú' ne fi'lfaur apne men ma'lúm karke, ki mujh men se quwwat niklí, us bhíṛ men phirkar kahá; Kis ne merí poshák chhúí? 31 Us ke shágirdon ne us se kahá; Tú dekhtá hai, ki bhíṛ tujh par girí paṛtí hai, phir tú kahtá hai; Mujhe kis ne chhúá? 32 Us ne cháron taraf nigáh kí, táki jis ne yih kám kiyá thá use dekhe. 33 Wuh 'aurat yih jánkar, ki mujh par kyá asar húá, ḍartí kánptí áí, aur us ke áge gir paṛí, aur sárá hál sach sach us se kah diyá. 34 Us ne us se kahá; Beṭí, tere ímán ne tujhe achchhá kiyá hai; salámat já, aur apní is bímárí se bachí rah.

35 Wuh yih kah hí rahá thá, ki 'ibádatkháne ke sardár ke hán se logon ne ákar kahá, ki Terí beṭí mar gayí; ab ustád ko kyún taklíf detá hai? 36 Jo bát wuh kah rahe the, us par Yisú' ne tawajjuh na karke, 'ibádatkháne ke sardár se kahá; Khauf na kar; faqat i'tiqád rakh. 37 Phir us ne siwá Patras aur Ya'qúb aur Ya'qúb ke bháí Yúhanná ke, âur kisí ko apne sáth chalne na diyá. 38 Aur wuh 'ibádatkháne ke sardár ke ghar men áe, aur us ne dekhá ki hullaṛ ho rahá hai, aur log bahut ro píṭ rahe hain, 39 aur andar jákar un se kahá; Tum kyún gul machát̤e aur rote ho? laṛkí mar nahín gayí, balki sotí hai. 40 Wuh us par hansne lage. Lekin wuh sab ko nikálkar laṛkí ke mán báp ko aur apne sáthiyon ko lekar, jahán laṛkí paṛí thí andar áya, 41 aur laṛkí ká háth pakaṛkar us se kahá, Talítá qúmí; jis ká tarjuma yih hai, ki Ai laṛkí, main tujh se kahtá hún; Uṭh. 42 Wuh laṛkí fi'lfaur uṭhkar chalne phirne lagí; kyúnki wuh bárah baras kí thí. Is par log bahut hí hairán húe. 43 Phir us ne unhen tákíd se hukm diyá, ki yih koí na jáne: aur farmáyá, ki use kuchh kháne ko diyá jáe.

6 Phir wahán se nikalkar wuh apne watan men áyá, aur us ke shágird us ke píchhe ho liye. 2 Jab Sabt ká din áyá, to wuh 'ibádatkháne men ta'lím dene lagá; aur bahut log sunkar hairán húe aur kahne lage, ki Yih báten is ko kahán se á gayín? aur yih kyá hikmat hai jo ise bakhshí gayí hai, aur kaise mu'jize is ke háth se záhir hote hain! 3 Kyá yih wuhí baṛhai nahín, jo Maryam ká beṭá, aur Ya'qúb aur Yoses aur Yahúdáh aur Shama'ún ká bháí hai? Aur kyá us kí bahinen yahán hamáre hán nahín? Pas unhon ne us ke sabab se ṭhokar kháí. 4 Yisú' ne un se kahá, ki Nabí apne watan aur apne rishtadáron aur apne ghar ke siwá âur kahín be'izzat nahín hotá. 5 Aur wuh koí mu'jiza wahán na dikhá saká, siwá is ke, ki thoṛe se bímáron par háth rakhkar unhen achchhá kar diyá. 6 Aur us ne un kí bei'tiqádí par ta'ajjub kiyá.

Aur wuh cháron taraf ke gánwon men ta'lím detá phirá.

7 Aur us ne un bárah ko pás bulákar unhen do do karke bhejná shurú' kiyá; aur unhen nápák rúhon par ikhtiyár diyá; 8 aur hukm diyá, ki ráste ke liye, siwá láṭhí ke, kuchh na lo; na roṭí, na jholí, na apne kamarband men paise; 9 magar jútiyán pahino, aur do kurte na pahino. 10 Aur us ne un se kahá; Jahán tum kisí ghar men dákhil ho, to usí men raho, jab tak wahán se rawána na ho. 11 Aur jis jagah ke log tumhen qubúl na karen, aur tumhárí na sunen, wahán se chalte waqt apne talwon kí gard jháṛ do, táki un par gawáhí ho. 12 Aur unhon ne rawána hokar

manádí kí, ki Tauba karo; 13 aur bahut badrúhon ko nikálá, aur bahut bímáron ko tel malkar achchhá kiyá.

14 Aur Herodes bádsháh ne us ká zikr suná, kyúnki us ká nám mashhúr ho gayá thá, aur us ne kahá, ki Yúhanná baptisma denewálá murdon men se jí uṭhá hai, is liye us se mu'jize záhir hote hain. 15 Magar ba'z kahte the, ki Eliyyáh hai, aur ba'z yih, ki Nabíon men se kisí kí mánind ek nabí hai. 16 Magar Herodes ne sunkar kahá, ki Yúhanná jis ká sir main ne kaṭwáyá, wuhí jí uṭha hai. 17 Kyúnki Herodes ne áp ádmí bhejkar Yúhanná ko pakaṛwáyá, aur apne bháí Filippus kí bíwí Herodiyás ke sabab se, use qaidkháne men bándh rakkhá thá, kyúnki Herodes ne us se biyáh kiyá thá, 18 aur Yúhanná ne us se kahá thá, ki Apne bháí kí bíwí rakhní tujhe rawá nahín. 19 Pas Herodiyás us se dushmaní rakhtí, aur cháhtí thí ki use qatl karáe, magar na ho saká; 20 is wáste ki Herodes Yúhanná ko rástbáz aur muqaddas ádmí jánkar us se ḍartá, aur use bacháe rakhtá thá. Aur us kí báten sunkar bahut hairán ho játá thá; magar suntá khushí se thá. 21 Aur mauqa' ke din, jab Herodes ne apní sálgirih men apne amíron aur faují sardáron, aur Galíl ke raíson kí ziyáfat kí, 22 aur usí Herodiyás kí beṭí andar áí, aur náchkar Herodes aur us ke mihmánon ko khush kiyá; to bádsháh ne us laṛkí se kahá, Jo cháhe mujh se máng, main tujhe dúngá; 23 aur us se qasam kháí, ki Jo tú mujh se mángegí, apní ádhí bádsháhat tak tujhe dúngá. 24 Aur us ne báhar jákar apní mán se kahá, ki Main kyá mángún? Wuh bolí; Yúhanná baptisma denewále ká sir. 25 Wuh fi'lfaur bádsháh ke pás jaldí se andar áí, aur us se yih 'arz kí; Main cháhtí hún, ki tú Yúhanná baptisma denewále ká sir ek thál men abhí mujhe mangwá de. 26 Bádsháh bahut gamgín húá, magar apní qasamon aur mihmánon ke sabab us se inkár karná na cháhá. 27 Pas bádsháh ne fi'lfaur ek sipáhí ko hukm dekar bhejá, ki us ká sir láe. Us ne jákar us ká sir qaidkháne men káṭá, 28 aur ek thál men rakhkar láyá aur laṛkí ko diyá, aur laṛkí ne apní mán ko diyá. 29 Phir us ke shágird sunkar áe, aur us kí lásh uṭhákar qabr men rakkhí.

30 Aur rasúlon ne Yisú' ke pás jama' hokar, jo kuchh unhon ne kiyá, aur jo kuchh sikháyá thá, sab us se bayán kiyá. 31 Us ne un se kahá; Tum áp alag wírán jagah men chale áo, aur zará árám karo: is liye ki bahut log áte játe the, aur unhen khána kháne kí bhí fursat na miltí thí. 32 Pas wuh kishtí men baiṭhkar alag ek wírán jagah men chale gaye. 33 Aur logon ne unhen játe dekhá, aur bahuteron ne pahchan liyá, aur sáre shahron se ikaṭṭhe ho hokar paidal udhar dauṛe, aur un se pahle já pahunche. 34 Aur us ne utarkar baṛí bhíṛ dekhí, aur use un par tars áyá, kyúnki wuh un bheṛon kí mánind the, jin ká charwáhá na ho; aur wuh unhen bahut báten sikháne lagá. 35 Jab din bahut ḍhal gayá, us ke shágird us ke pás ákar kahne lage; Yih jagah wírán hai, aur din bahut ḍhal gayá hai; 36 unhen rukhsat kar, táki wuh cháron taraf kí bastiyon aur gánwon men jákar, apne liye kuchh kháne ko mol len. 37 Us ne un se jawáb men kahá; Tum hí unhen kháne ko do. Unhon ne us se kahá; Kyá ham jákar do sau dínár kí roṭiyán mol láen, aur unhen khiláen? 38 Us ne un se kahá; Tumháre pás kitní roṭiyán hain? jáo, dekho. Unhon ne daryáft karke kahá; Pánch, aur do machhliyán. 39 Us ne unhen hukm diyá, ki sab harí ghás par jamá'at jamá'at karke baiṭh jáen. 40 Pas wuh sau sau aur pachás pachás kí qatáren bándhkar baiṭh gaye. 41 Phir us ne wuh pánch roṭiyán aur do machhliyán lín, aur ásmán kí taraf dekhkar barakat cháhí, aur roṭiyán toṛkar shágirdon ko detá gayá, ki un ke áge rakkhen; aur wuh do machhliyán bhí un sab men bánṭ dín. 42 Pas wuh sab khákar ser ho gaye. 43 Aur unhon ne ṭukṛon se bárah ṭokriyán bharkar uṭháín, aur kuchh machhliyon se bhí. 44 Aur jinhon ne roṭiyán kháín, wuh pánch hazár mard the.

45 Aur fi'lfaur us ne apne shágirdon ko majbúr kiyá, ki kishtí par chaṛhkar us se pahle us pár

Baitsaidá ko chale jáen, jab tak wuh logon ko rukhsat kare. 46 Aur unhen rukhsat karke, pahár par du'á mángne gayá. 47 Aur jab shám húí, to kishtí jhíl ke bích men thí, aur wuh akelá khushkí par thá. 48 Jab us ne dekhá, ki wuh khene se bahut tang hain, kyúnki hawá un ke mukhálif thí, to rát ke pichhle pahar ke qaríb wuh jhíl par chaltá húá un ke pás áyá; aur un se áge nikal jáná cháhtá thá. 49 Lekin unhon ne use jhíl par chalte dekhkar khayál kiyá ki bhút hai, aur chillá uthe, 50 kyúnki sab use dekhkar ghabrá gaye the. Magar us ne fi'lfaur un se báten kín aur kahá; Khátir jama' rakkho: main hún; daro nahín. 51 Phir wuh kishtí par un ke pás áyá, aur hawá tham gayí: aur wuh apne dil men nihayát hairán húe; 52 is liye ki wuh rotiyon ke báre men na samjhe the, balki un ke dil sakht ho gaye the.

53 Aur wuh pár jákar Gannesarat ke 'iláqe men pahunche, aur kishtí ghát par lagáí. 54 Aur jab kishtí par se utre, to fi'lfaur log use pahchánkar 55 us sáre 'iláqe men cháron taraf daure, aur bímáron ko chárpáiyon par dálkar, jahán jahán suná ki wuh hai, wahán wahán liye phire. 56 Aur wuh khwáh gánwon, khwáh shahron, khwáh bastiyon men jahán kahín játá thá, log bímáron ko bázáron men rakhkar us kí minnat karte the, ki wuh sirf us kí poshák ká kanára chhú len: aur jitne use chhúte the, sab achchhe ho játe the.

7 Phir Farísí aur ba'z faqíh us ke pás jama' húe; wuh Yarúshalem se áe the, 2 aur unhon ne dekhá, ki us ke ba'z shágird nápák, ya'ní bin dhoe háthon se rotí kháte hain. 3 Kyúnki Farísí aur sab Yahúdí, buzurgon kí riwáyat par qáim rahne ke sabab, jab tak apne háth khúb dho na len nahín kháte. 4 Aur bázár se ákar, jab tak gusl na kar len, nahín kháte; aur bahut sí aur báten hain, jo qáim rakhne ke liye buzurgon se unhen pahunchí hain, jaise piyálon, aur loton, aur tánbe ke bartanon ká dhoná. 5 Pas Farísíon aur faqíhon ne us se púchhá; Kyá sabab hai, ki tere shágird buzurgon kí riwáyat par nahín chalte, balki nápák háthon se rotí kháte hain. 6 Us ne un se kahá; Yasha'yáh ne tum riyákáron ke haqq men kyá khúb nubuwwat kí; jaisá ki likhá hai;

Yih ummat zabán se to merí
'izzat kartí hai,
Magar in ká dil mujh se dúr hai.
7 Aur yih befáida merí parastish
karte hain,
Kyúnki ádmíon ke hukmon kí
ta'lím dete hain.

8 Tum Khudá ke hukm ko tark karke ádmíon kí riwáyat ko qáim rakhte ho. 9 Aur us ne un se kahá; Tum apní riwáyat ke mánne ke liye Khudá ke hukm ko kyá khúb bátil karte ho! 10 Kyúnki Músá ne farmáyá hai ki Apne báp kí aur apní mán kí 'izzat kar; aur, Jo koí báp yá mán ko burá kahe, wuh zarúr ján se márá jáe. 11 Lekin tum kahte ho; Agar koí báp yá mán se kahe, ki Jis chíz ká tujhe mujh se fáida pahunch saktá thá, wuh qurbán, ya'ní Khudá kí nazr ho chukí, 12 to tum use phir báp yá mán kí kuchh madad karne nahín dete. 13 Yún tum Khudá ke kalám ko apní riwáyat se, jo tum ne járí kí hai, bátil kar dete ho; aur aise bahutere kám karte ho. 14 Aur wuh logon ko phir pás bulákar un se kahne lagá, ki Tum sab merí suno aur samjho. 15 Koí chíz báhar se ádmí men dákhil hokar use nápák nahín kar saktí; magar jo chízen ádmí men se nikaltí hain, wuhí ádmí ko nápák kartí hain. [16 Agar kisí ke sunne ke kán hon to sun le.] 17 Aur jab wuh bhír ke pás se ghar men gayá, to us ke shágirdon ne us se is tamsíl ke ma'ní púchhe. 18 Us ne un se kahá; Kyá tum bhí aise besamajh ho? Kyá tum nahín samajhte ki koí chíz jo báhar se ádmí ke andar játí hai, use nápák nahín kar saktí; 19 is liye ki wuh us ke dil men nahín, balki pet men játí hai, aur páekháne men nikal játí hai? Yih kahkar us ne tamám kháne kí chízon ko pák thahráyá. 20 Phir us ne kahá; Jo ádmí men se nikaltá hai, wuhí ádmí ko nápák kartá hai. 21 Kyúnki andar se, ya'ní ádmí ke dil se, bure khayál, harámkárián, 22 choriyán, khúnrezián, zinákárián, lálach, badián, makr, shahwatparastí, badnazarí, badgoí, shekhí, bewuqúfí nikaltí hai; 23 yih sab burí báten andar se nikalkar ádmí ko nápák kartí hain.

24 Phir wahán se uṭhkar Súr aur Saidá kí sarhaddon men gayá. Aur ek ghar men dákhil húá, aur na cháhtá thá, ki koí jáne; magar poshída na rah saká; 25 balki fi'lfaur ek 'aurat jis kí chhoṭí beṭí men nápák rúh thí, us kí ḳhabar sunkar áí, aur us ke qadamon par girí. 26 Yih 'aurat Yúnání thí, aur qaum kí Súrufíníkí. Us ne us se darḳhwást kí, ki badrúh ko merí beṭí men se nikál. 27 Us ne us se kahá, ki Pahle laṛkon ko ser hone de, kyúnki laṛkon kí roṭí lekar kutton ko ḍál dení achchhí nahín. 28 Us ne jawáb men kahá; Hán, Ḳhudáwand; kutte bhí mez ke tale laṛkon kí roṭí ke ṭukṛon men se kháte hain. 29 Us ne us se kahá; Is kalám ke sabab já; badrúh terí beṭí se nikal gayí hai; 30 aur us ne apne ghar men jákar dekhá, ki laṛkí palang par paṛí hai, aur badrúh nikal gayí hai.

31 Aur wuh phir Súr kí sarhaddon se nikalkar Saidá kí ráh se Dikapulis kí sarhaddon men hotá húá Galíl kí jhíl par pahunchá. 32 Aur logon ne ek bahre ko jo haklá bhí thá, us ke pás lákar us kí minnat kí, ki apná háth us par rakh. 33 Wuh us ko bhíṛ men se alag le gayá, aur apní ungliyán us ke kánon men ḍálín, aur thúkkar us kí zabán chhúí, 34 aur ásmán kí taraf nazar karke ek áh bharí, aur us se kahá; Iffattah, ya'ní Khul já. 35 Aur us ke kán khul gaye, aur us kí zabán kí girih khul gayí, aur wuh sáf bolne lagá. 36 Aur us ne unhen hukm diyá, ki Kisí se na kahná; lekin jitná wuh un ko hukm detá rahá, utná hí ziyáda wuh charchá karte rahe. 37 Aur unhon ne niháyat hí hairán hokar kahá; Jo kuchh us ne kiyá, sab achchhá kiyá; wuh bahron ko sunne kí, aur gúngon ko bolne kí táqat detá hai.

8 Un dinon men, jab phir baṛí bhíṛ jama' húí, aur un ke pás kuchh kháne ko na thá, to us ne apne shágirdon ko pás bulákar un se kahá; 2 Mujhe is bhíṛ par tars átá hai, kyúnki yih tín din se barábar mere sáth rahí hai, aur in ke pás kuchh kháne ko nahín: 3 agar main inhen bhúká ghar ko ruḳhsat karún, to ráh men thakkar rah jáenge; aur ba'z in men se dúr ke hain. 4 Us ke shágirdon ne use jawáb diyá, ki Is biyábán men kahán se koí itní roṭiyán láe ki inhen ser kar sake? 5 Us ne un se púchhá, ki Tumháre pás kitní roṭiyán hain? Wuh bole, Sát. 6 Phir us ne logon ko hukm diyá, ki zamín par baiṭh jáen: aur us ne wuh sát roṭiyán lín, aur shukr karke toṛín, aur apne shágirdon ko detá gayá ki un ke áge rakkhen; aur unhon ne logon ke áge rakh dín. 7 Aur un ke pás thoṛí sí chhoṭí machhliyán thín: us ne un par barakat cháhkar kahá, ki Yih bhí un ke áge rakh do. 8 Pas wuh khákar ser húe; aur bache húe ṭukṛon ke sát ṭokre uṭháe. 9 Aur log chár hazár ke qaríb the; phir us ne unhen ruḳhsat kiya. 10 Aur wuh fi'lfaur apne shágirdon ke sáth kishtí men baiṭhkar Dalmanúta ke 'iláqe men gayá.

11 Phir Farísí nikalkar us se bahs karne lage, aur use ázmáne ke liye us se koí ásmání nishán talab kiyá. 12 Us ne apní rúh men áh khenchkar kahá; Is zamáne ke log kyún nishán talab karte hain? Main tum se sach kahtá hún, ki is zamáne ke logon ko koí nishán diyá na jáegá. 13 Aur wuh unhen chhoṛkar phir kishtí men baiṭhá, aur pár chalá gayá.

14 Aur wuh roṭí lení bhúl gaye the; aur kishtí men un ke pás ek se ziyáda roṭí na thí. 15 Aur us ne unhen yih hukm diyá, ki Ḳhabardár, Farísíon ke ḳhamír aur Herodes ke ḳhamír se hoshyár rahná. 16 Wuh ápas men charchá karne aur kahne lage, ki Hamáre pás roṭí nahín. 17 Magar Yisú' ne yih ma'lúm karke un se kahá; Tum kyún charchá karte ho, ki hamáre pás roṭí nahín? kyá ab tak nahín jánte, aur nahín samajhte? kyá tumhárá dil saḳht ho gayá hai? 18 Ánkhen hain, aur tum dekhte nahín? kán hain, aur sunte nahín? aur kyá tumhen yád nahín? 19 Jis waqt main ne wuh pánch roṭiyán pánch hazár ke liye toṛín, to tum ne kitní ṭokriyán ṭukṛon se bharí húí uṭháín? Unhon ne us se kahá; Bárah. 20 Aur jis waqt sát roṭiyán chár hazár ke liye toṛín, to tum ne kitne ṭokre ṭukṛon se bhare húe uṭháe? Unhon ne us se kahá; Sát. 21 Us ne un se kahá; Kyá tum ab tak nahín samajhte?

22 Phir wuh Baitsaidá men áe. Aur log ek andhe ko us ke pás láe, aur us kí minnat kí, ki use chhúe. 23 Wuh us andhe ká háth pakaṛkar use gáṉw se báhar le gayá; aur us kí áṉkhoṉ meṉ thúkkar apne háth us par rakkhe, aur us se púchhá; Kyá tú kuchh dekhtá hai? 24 Us ne nazar uṭhákar kahá; Maiṉ ádmíoṉ ko dekhtá húṉ; kyúṉki wuh mujhe chalte húe aise dikhái dete haiṉ, jaise darakht. 25 Phir us ne dobára us kí áṉkhoṉ par apne háth rakkhe, aur us ne gaur se nazar kí, aur achchhá ho gayá, aur sárí chízeṉ sáf sáf dekhne lagá. 26 Phir us ne yih kahkar us ko us ke ghar kí taraf rawána kiyá, ki Is gáṉw ke andar qadam bhí na rakhná.

27 Phir Yisú' aur us ke shágird Qaisariya Filippí ke gáṉwoṉ meṉ chale gaye: aur ráh meṉ us ne apne shágirdoṉ se yih púchhá, ki Log mujhe kyá kahte haiṉ? 28 Unhoṉ ne yih jawáb diyá, ki Yúhanná baptisma denewálá; aur ba'z; Eliyyáh; aur ba'z; Nabíoṉ meṉ se koí. 29 Us ne un se púchhá; Lekin tum mujhe kyá kahte ho? Patras ne jawáb meṉ us se kahá; Tú Masíh hai. 30 Phir us ne unheṉ tákíd kí, ki merí bábat kisí se yih na kahná. 31 Phir wuh unheṉ ta'lím dene lagá, ki Zarúr hai ki Ibn i A'dam bahut dukh uṭháe aur buzurg aur sardár káhin aur faqíh use radd karen, aur wuh qatl kiyá jáe, aur tín din ke ba'd jí uṭhe. 32 Aur us ne yih bát sáf sáf kahí. Patras use alag le jákar use malámat karne lagá. 33 Magar us ne phirke, aur apne shágirdoṉ par nigáh karke Patras ko malámat kiyá, aur kahá; Ai Shaitán, mere sámne se dúr ho, kyúṉki tú Khudá kí bátoṉ ká nahíṉ, balki ádmíoṉ kí bátoṉ ká khayál rakhtá hai. 34 Phir us ne bhíṛ ko apne shágirdoṉ samet pás bulákar un se kahá; Agar koí mere píchhe áná cháhe, to apní khudí se inkár kare, aur apní salíb uṭháe, aur mere píchhe ho le. 35 Kyúṉki jo koí apní ján bacháni cháhe wuh use khoegá, aur jo koí merí aur Injíl ke wáste apní ján khoegá, wuh use bacháegá. 36 Aur ádmí agar sárí dunyá ko hásil kare aur apní ján ká nuqsán uṭháe to use kyá fáida hogá? 37 Aur ádmí apní ján ke badle kyá de? 38 Kyúṉki jo koí is zinákár aur khatákár qaum meṉ mujh se aur merí bátoṉ se sharmáegá, Ibn i A'dam bhí, jab apne Báp ke jalál meṉ pák firishtoṉ ke sáth áegá, to us se sharmáegá.

9 Aur us ne un se kahá; Maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki Jo yaháṉ khaṛe haiṉ, un meṉ se ba'z aise haiṉ, ki jab tak Khudá kí bádsháhat ko qudrat ke sáth áyá húá na dekh leṉ, maut ká maza hargiz na chakkhenge.

2 Chha din ke ba'd Yisú' ne Patras aur Ya'qúb aur Yúhanná ko hamráh liyá, aur unheṉ alag ek úṉche paháṛ par akele meṉ le gayá; aur un ke sámne us kí súrat badal gayí: 3 aur us kí poshák aisí núrání aur niháyat safed ho gayí, ki dunyá meṉ koí dhobí waisí safed nahíṉ kar saktá. 4 Aur Eliyyáh Músá ke sáth unheṉ dikhái diyá; aur wuh Yisú' se báteṉ karte the. 5 Patras ne Yisú' se kahá; Rabbí, hamárá yaháṉ rahná achchhá hai: pas ham tín ḍere banáeṉ; ek tere liye, ek Músá ke liye, ek Eliyyáh ke liye. 6 Kyúṉki wuh na jántá thá, ki kyá jawáb de; is liye ki wuh bahut ḍar gaye the. 7 Phir ek bádal ne un par sáya kar liyá, aur us bádal meṉ se áwáz áí, ki Yih merá piyárá Beṭá hai; is kí suno. 8 Aur unhoṉ ne yakáyak jo chároṉ taraf nazar kí, to Yisú' ke siwá âur kisí ko apne sáth phir na dekhá.

9 Jab wuh paháṛ se utarte the, to us ne unheṉ hukm diyá, ki Jab tak Ibn i A'dam murdoṉ meṉ se jí na uṭhe, jo kuchh tum ne dekhá hai, kisí se na kahná. 10 Unhoṉ ne us kalám ko yád rakkhá; aur wuh ápas meṉ bahs karte the, ki murdoṉ meṉ se jí uṭhne ke kyá ma'ní haiṉ? 11 Phir unhoṉ ne us se yih púchhá, ki Faqíh kyúṉkar kahte haiṉ, ki Eliyyáh ká pahle áná zarúr hai? 12 Us ne un se kahá, ki Eliyyáh albatta pahle ákar sab kuchh bahál karegá; magar kyá wajh hai ki Ibn i A'dam ke haqq meṉ likhá hai, ki wuh bahut se dukh uṭháegá, aur haqír kiyá jáegá? 13 Lekin maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Eliyyáh to á chuká, aur jaisá us ke haqq meṉ likhá húá hai, unhoṉ ne jo kuchh cháhá us ke sáth kiyá.

14 Aur jab wuh shágirdoṉ ke pás

áe, to dekhá ki un ke cháron taraf barí bhír hai, aur faqíh un se bahs kar rahe hain. 15 Aur fi'lfaur sárí bhír use dekhkar niháyat hairán húí, aur us kí taraf daurkar use salám karne lagí. 16 Us ne un se púchhá; Tum un se kyá bahs karte ho? 17 Aur bhír men se ek ne use jawáb diyá, ki Ai ustád, main apne bete ko, jis men gúngí rúh hai, tere pás láyá thá: 18 wuh jahán use pakartí hai, patak detí hai: aur wuh kaf bhar látá, aur dánt pístá, aur súkhtá játá hai: aur main ne tere shágirdon se kahá thá ki wuh use nikál den, magar wuh na nikál sake. 19 Us ne jawáb men un se kahá: Ai bei'tiqád qaum, main kab tak tumháre sáth rahúngá? kab tak tumhárí bardásht karúngá? use mere pás láo. 20 Pas wuh use us ke pás láe: aur jab us ne use dekhá, to fi'lfaur rúh ne use marorá; aur wuh zamín par girá, aur kaf bhar lákar lotne lagá. 21 Us ne us ke báp se púchhá; Yih is ko kitní muddat se hai? Wuh bolá, Bachpan se: 22 aur us ne aksar use ág men aur aksar pání men dálá, táki use halák kare: lekin agar tú kuchh kar saktá hai, to ham par tars khákar hamárí madad kar. 23 Yisú' ne us se kahá; Kyá! Agar tú kar saktá hai! Jo i'tiqád rakhtá hai, us ke liye sab kuchh ho saktá hai. 24 Fi'lfaur us larke ká báp chillákar bolá; Main i'tiqád rakhtá hún, tú merí bei'tiqádí ká 'iláj kar. 25 Jab Yisú' ne dekhá, ki log daur daurkar jama' ho rahe hain, to us nápák rúh ko jhirakkar us se kahá; Ai gúngí bahrí rúh, main tujhe hukm kartá hún, is men se nikal á, aur is men phir kabhí dákhil na ho. 26 Wuh chillákar, aur use bahut marorkar, nikal áí: aur wuh murda sá ho gayá, aisá ki aksaron ne kahá, ki Wuh mar gayá. 27 Magar Yisú' ne us ká háth pakarkar use utháyá, aur wuh uth khará húá. 28 Jab wuh ghar men áyá, to us ke shágirdon ne alag us se púchhá, ki Ham use kyún na nikál sake? 29 Us ne un se kahá, ki Yih qism du'á ke siwá kisí aur tarah nahín nikal saktí.

30 Phir wahán se rawána húe, aur Galíl men hokar guzre, aur wuh na cháhtá thá, ki koí jáne; 31 is liye ki wuh apne shágirdon ko ta'lím detá aur un se kahtá thá, ki Ibn i A'dam ádmíon ke háth hawále kiyá jáegá, aur wuh use qatl karenge, aur wuh qatl hone ke tín din ba'd jí uthegá. 32 Lekin wuh is bát ko samajhte na the, aur us se púchhte húe darte the.

33 Phir wuh Kafarnahúm men áe; aur jab wuh ghar men thá, to us ne un se púchhá, ki Tum ráh men kyá bahs karte the? 34 Wuh chup rahe; kyúnki unhon ne ráh men ek dúsre se yih bahs kí thí, ki bará kaun hai. 35 Phir us ne baithkar un bárah ko buláyá aur un se kahá, ki Agar koí awwal honá cháhe, to wuh sab men pichhlá aur sab ká khádim bane. 36 Aur ek bachche ko lekar, un ke bích men khará kiyá; phir use god men lekar un se kahá; 37 Jo koí mere nám par aise bachchon men se ek ko qubúl kartá hai, wuh mujhe qubúl kartá hai; aur jo koí mujhe qubúl kartá hai, wuh mujhe nahín, balki use jis ne mujhe bhejá hai qubúl kartá hai.

38 Yúhanná ne us se kahá, Ai ustád, ham ne ek shakhs ko tere nám se badrúhon ko nikálte dekhá, aur ham use mana' karne lage, kyúnki wuh hamárí pairawí nahín kartá thá. 39 Lekin Yisú' ne kahá; Use mana' na karná; kyúnki aisá koí nahín jo mere nám se mu'jiza dikháe, aur mujhe jald burá kah sake; 40 is liye ki jo hamáre khiláf nahín, wuh hamárí taraf hai. 41 Aur jo koí ek piyála pání tumhen is liye piláe ki tum Masíh ke ho, main tum se sach kahtá hún, ki wuh apná ajr hargiz na khoegá. 42 Aur jo koí in chhoton men se jo mujh par ímán láe hain kisí ko thokar khiláe, us ke liye yih bihtar hai, ki ek barí chakkí ká pát us ke gale men latkáyá jáe, aur wuh samundar men phenk diyá jáe. 43 Aur agar terá háth tujhe thokar khiláe, to use kát dál; tundá hokar zindagí men dákhil honá tere liye is se bihtar hai, ki do háth hote jahannam ke bích us ág men jáe jo kabhí bujhne kí nahín; [44 jahán un ká kírá nahín martá, aur ág nahín bujhtí.] 45 Aur agar terá pánw tujhe thokar khiláe, use kát dál; langrá hokar zindagí men dákhil honá tere liye is se bihtar hai, ki do pánw hote jahannam men dálá jáe; [46 jahán un ká kírá nahín martá,

aur ág nahín bujhtí.] 47 Aur agar terí ánkh tujhe ṭhokar khiláe, to use nikál dál; káná hokar Khudá kí bádsháhat men dákhil honá tere liye is se bihtar hai, ki do ánkhen hote jahannam men ḍálá jáe, 48 jahán un ká kírá nahín martá, aur ág nahín bujhtí.' 49 Kyúnki har shakhs ág se namkín kiyá jáegá, [aur har ek qurbání namak se namkín kí jáegí.] 50 Namak achchhá hai; lekin agar namak kí namkíní játí rahe, to us ko kis chíz se mazadár karoge? Apne men namak rakkho, aur ek dúsre ke sáth mel miláp se raho.

10 Phir wuh wahán se uṭhkar Yahúdiya kí sarhaddon men aur Yardan ke pár áyá; aur bhíṛ us ke pás phir jama' ho gayí, aur wuh apne dastúr ke muwáfiq phir unhen ta'lím dene lagá. 2 Aur Farísíon ne pás ákar us ke ázmáne ke wáste us se púchhá; Kyá yih rawá hai, ki mard apní bíwí ko chhoṛ de? 3 Us ne un se jawáb men kahá, ki Músá ne tumhen kyá hukm diyá hai? 4 Wuh bole; Músá ne to ijázat dí hai, ki taláqnáma likhkar chhoṛ den. 5 Magar Yisú' ne un se kahá, ki Us ne tumhárí sakhtdilí ke sabab tumháre liye yih hukm likhá thá. 6 Lekin khilqat ke shurú' se, Us ne unhen mard aur 'aurat banáyá. 7 Is sabab se mard apne báp se aur mán se judá hokar apní bíwí ke sáth rahegá, 8 aur wuh aur us kí bíwí donon ek jism honge: pas wuh do nahín, balki ek jism hain. 9 Is liye jise Khudá ne joṛá hai, use ádmí judá na kare. 10 Aur ghar men shágirdon ne us se is kí bábat phir púchhá. 11 Us ne un se kahá; Jo koí apní bíwí ko chhoṛ de, aur dúsrí se biyáh kare, wuh us pahlí ke barkhiláf ziná kartá hai: 12 aur agar 'aurat apne shauhar ko chhoṛ de aur dúsre se biyáh kare, to ziná kartí hai.

13 Phir log bachchon ko us ke pás láne lage, táki wuh unhen chhúe, magar shágirdon ne un ko jhiṛká. 14 Yisú' yih dekhkar khafá húá, aur un se kahá; Bachchon ko mere pás áne do; unhen mana' na karo; kyúnki Khudá kí bádsháhat aison hí kí hai. 15 Main tum se sach kahtá hún, ki Jo koí Khudá kí bádsháhat ko bachche kí tarah qubúl na kare, wuh us men hargiz dákhil na hogá. 16 Phir us ne unhen apní god men liyá, aur un par háth rakhkar unhen barakat dí.

17 Aur jab wuh báhar nikalkar ráh men já rahá thá, to ek shakhs us ke pás dauṛtá húá áyá, aur us ke áge ghuṭne ṭekkar us se púchhá; Ai nek ustád, main kyá karún, táki hamesha kí zindagí ká wáris banún? 18 Yisú' ne us se kahá; Tú mujhe kyún nek kahtá hai? koí nek nahín, magar ek, ya'ní Khudá. 19 Tú hukmon ko to jántá hai; Khún na kar, Ziná na kar, Chorí na kar, Jhúṭhí gawáhí na de, Fareb dekar nuqsán na kar, Apne báp kí aur mán kí 'izzat kar. 20 Us ne us se kahá; Ai ustád, main ne laṛakpan se in sab par 'amal kiyá hai. 21 Yisú' ne us par nazar kí, aur use us par piyár áyá, aur us se kahá; Ek bát kí tujh men kamí hai: já, jo kuchh terá hai bechkar garíbon ko de, tujhe ásmán par khazána milegá: aur ákar mere píchhe ho le. 22 Is bát se us ke chihre par udásí chhá gayí, aur wuh gamgín hokar chalá gayá: kyúnki baṛá máldár thá.

23 Phir Yisú' ne cháron taraf nazar karke apne shágirdon se kahá, ki Daulatmandon ká Khudá kí bádsháhat men dákhil honá kaisá mushkil hai! 24 Shágird us kí báton se hairán húe. Yisú' ne phir jawáb men un se kahá; Bachcho, jo log daulat par bharosá rakhte hain, un ke liye Khudá kí bádsháhat men dákhil honá kyá hí mushkil hai! 25 Uṇṭ ká súí ke náke men se nikal jáná is se ásán hai, ki daulatmand Khudá kí bádsháhat men dákhil ho. 26 Wuh niháyat hí hairán hokar us se kahne lage; Phir kaun naját pá saktá hai? 27 Yisú' ne un kí taraf nazar karke kahá; Yih ádmíon se to nahín ho saktá, lekin Khudá se ho saktá hai: kyúnki Khudá se sab kuchh ho saktá hai. 28 Patras us se kahne lagá; Dekh, ham ne to sab kuchh chhoṛ diyá, aur tere píchhe ho liye hain. 29 Yisú' ne kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki Aisá koí nahín, jis ne ghar, yá bháiyon, yá bahinon, yá mán, yá báp, yá bachchon, yá kheton ko, mere aur Injíl ke wáste chhoṛ diyá ho, 30 aur ab is zamáne men sau guná na páe; ghar, aur bháí, aur bahinen, aur máen, aur bachche, aur khet,

magar zulm ke sáth; aur ánewále 'álam men hamesha kí zindagí. 31 Lekin bahut se awwal ákhir ho jáenge, aur ákhir awwal.

32 Aur wuh Yarúshalem ko játe húe ráste men the, aur Yisú' un ke áge áge já rahá thá: wuh hairán hone lage; aur jo píchhe píchhe chalte the darne lage. Pas us ne phir un bárah ko sáth lekar un se wuh báten kahní shurú' kín, jo us par wáqi' honewálí thín, 33 ki Dekho, ham Yarúshalem ko játe hain; aur Ibn i A'dam sardár káhinon aur faqíhon ke hawále kiyá jáegá; aur wuh us ke qatl ká hukm denge, aur use gairqaumon ke hawále karenge; 34 aur wuh use ṭhaṭṭhon men uṛáenge, aur us par thúkenge, aur use koṛe márenge, aur qatl karenge; aur tín din ke ba'd wuh jí uṭhegá.

35 Tab Zabdí ke beṭon Ya'qúb aur Yúhanná ne us ke pás ákar us se kahá; Ai ustád, ham cháhte hain, ki jo kuchh ham tujh se darkhwást karen tú hamáre liye kare. 36 Us ne un se kahá; Tum kyá cháhte ho, ki main tumháre liye karún? 37 Unhon ne us se kahá; Hamáre liye yih kar, ki tere jalál men ham men se ek terí dahiní, aur ek terí báin taraf, baiṭhe. 38 Yisú' ne un se kahá; Tum nahín jánte, ki kyá mángte ho. Jo piyála main píne ko hún, kyá tum pí sakte ho? aur ,o baptisma main lene ko hún, tum le sakte ho? 39 Unhon ne us se kahá; Ham se ho saktá hai. Yisú' ne un se kahá; Jo piyála main píne ko hún, tum pioge: aur jo baptisma main lene ko hún, tum le loge; 40 lekin apní dahiní yá báin taraf kisí ko biṭhá dená merá kám nahín: magar jin ke liye taiyár kiyá gayá, unhín ke liye hai. 41 Aur jab un dason ne yih suná, to Ya'qúb aur Yúhanná se khafá hone lage. 42 Magar Yisú' ne unhen pás bulákar un se kahá; Tum jánte ho, ki jo gairqaumon ke sardár samjhe játe hain, wuh un par hukúmat chaláte hain; aur un ke amír un par ikhtiyár jatáte hain. 43 Magar tum men aisá nahín hai: balki jo tum men baṛá honá cháhe, wuh tumhárá khádim bane: 44 aur jo tum men awwal honá cháhe, wuh sab ká gulám bane. 45 Kyúnki Ibn i A'dam bhí is liye nahín áyá ki khidmat le, balki khidmat kare, aur apní ján bahuteron ke badle fidye men de.

46 Aur wuh Yarího men áe, aur jab wuh aur us ke shágird aur ek baṛí bhíṛ Yarího se nikaltí thí, to Timáí ká beṭá Bar Timáí, ek andhá faqír ráh ke kanáre baiṭhá húá thá. 47 Aur yih sunkar ki Yisú' Násarí hai, chillá chillákar kahne lagá; Ai Ibn i Dáúd, ai Yisú', mujh par rahm kar. 48 Aur bahuton ne use ḍánṭá, ki chup rahe: magar wuh aur bhí ziyáda chilláyá, ki Ai Ibn i Dáúd, mujh par rahm kar. 49 Yisú' ne khaṛe hokar kahá; Use buláo. Pas unhon ne us andhe ko yih kahkar buláyá, ki Khátir jama' rakh: uṭh, wuh tujhe bulátá hai. 50 Wuh apná kapṛá phenkkar uchhal paṛá, aur Yisú' ke pás áyá. 51 Yisú' ne us se kahá; Tú kyá cháhtá hai, ki main tere liye karún? Andhe ne us se kahá; Ai Rabbúní, yih ki main bíná ho jáún. 52 Yisú' ne us se kahá; Já, tere ímán ne tujhe achchhá kar diyá. Wuh fi'lfaur bíná ho gayá, aur ráh men us ke píchhe ho liyá.

11 Jab wuh Yarúshalem ke nazdík Zaitún ke pahár par Baitfage aur Bait'aniyyáh ke pás áe, to us ne apne shágirdon men se do ko bhejá, 2 aur un se kahá, ki Apne sámne ke gánw men jáo, aur us men dákhil hote hí ek gadhí ká bachcha bandhá húá tumhen milegá, jis par koí ádmí ab tak sawár nahín húá; use khol láo. 3 Aur agar koí tum se kahe, ki Tum yih kyún karte ho? to kahná, ki Khudáwand ko darkár hai; wuh fi'lfaur use yahín wápas bhej degá. 4 Pas wuh gaye, aur bachche ko darwáze ke nazdík báhar chauk men bandhá húá páyá, aur use kholne lage. 5 Magar jo log wahán khaṛe the, un men se ba'z ne un se kahá; Yih kyá karte ho, ki gadhí ká bachcha kholte ho? 6 Unhon ne jaisá Yisú' ne kahá thá, waisá un se kah diyá: phir unhon ne un ko jáne diyá. 7 Pas wuh gadhí ke bachche ko Yisú' ke pás láe, aur apne kapṛe us par ḍál diye; aur wuh us par sawár ho gayá. 8 Aur bahut logon ne apne kapṛe ráh men bichhá diye, auron ne kheton men se ḍáliyán káṭke phailá dín. 9 Aur jo us ke áge áge játe aur píchhe píchhe chale áte the, pukár pukárkar kahte játe the, ki Hosha'ná; mubárak

hai wuh jo Khudáwand ke nám par átá hai; 10 mubárak hai hamáre báp Dáúd kí bádsháhat jo á rahí hai: 'álam i bálá par Hosha'ná.

11 Aur wuh Yarúshalem men dákhil hokar haikal men áyá; aur cháron taraf sab chízen muláhaza karke, un bárah ke sáth Bait'aniyyáh ko gayá, kyúnki shám ká waqt ho gayá thá.

12 Dúsre din, jab wuh Bait'aniyyáh se nikle, us ko bhúk lagí. 13 Aur dúr se anjír ká ek darakht, jis men patte the, dekhkar gayá, ki sháyad us men kuchh páe: magar jab us ke pás pahunchá, to patton ke siwá kuchh na páyá; kyúnki anjír ká mausim na thá. 14 Us ne us se kahá; A'yanda koí tujh se kabhí phal na kháe. Aur us ke shágirdon ne suná.

15 Phir wuh Yarúshalem men áe: aur Yisú' haikal men dákhil hokar unhen jo haikal men kharíd o farokht kar rahe the báhar nikálne lagá, aur sarráfon ke takhte aur kabútar-faroshon kí chaukiyán ulat dín; 16 aur us ne kisí ko haikal men se hokar koí bartan le jáne na diyá; 17 aur apní ta'lím men un se kahá; Kyá yih nahín likhá hai, ki Merá ghar sab qaumon ke liye du'á ká ghar kahláegá? magar tum ne use dákúon kí khoh baná diyá hai. 18 Aur sardár káhin aur faqíh yih sunkar us ke halák karne ká mauqa' dhúndhne lage: kyúnki us se darte the, is liye ki sáre 'ámm log us kí ta'lím se hairán hote the.

19 Aur roz shám ko wuh shahr se báhar jáyá kartá thá.

20 Phir subh ko jab wuh udhar se guzre, to us anjír ke darakht ko jar tak súkhá húá dekhá. 21 Patras ko wuh bát yád áí aur us se kahá; Ai Rabbí, dekh, yih anjír ká darakht, jis par tú ne la'nat kí thí, súkh gayá hai. 22 Yisú' ne jawáb men un se kahá: Khudá par ímán rakkho. 23 Main tum se sach kahtá hún, ki Jo koí is pahár se kahe; Tú ukhar já, aur samundar men já par, aur apne dil men shakk na kare, balki yaqín kare, ki jo kahtá hai wuh ho jáegá, to us ke liye wuhí hogá. 24 Is liye main tum se kahtá hún, ki jo kuchh tum du'á men mángte ho, yaqín karo ki tum ko mil gayá, aur tumháre liye ho jáegá. 25 Aur jab kabhí tum khare húe du'á mángte ho, agar tumhen kisí se kuchh shikáyat ho, to use mu'áf karo; táki tumhárá Báp bhí jo ásmán par hai tumháre qusúr mu'áf kare. [26 Aur agar tum mu'áf na karoge, to tumhárá Báp jo ásmán par hai tumháre qusúr bhí mu'áf na karegá.]

27 Wuh phir Yarúshalem men áe: aur jab wuh haikal men phir rahá thá, to sardár káhin aur faqíh aur buzurg us ke pás áe, 28 aur us se kahá; Tú in kámon ko kis ikhtiyár se kartá hai? yá kis ne tujhe yih ikhtiyár diyá, ki in kámon ko kare? 29 Yisú' ne un se kahá, ki Main tum se ek bát púchhtá hún; tum jawáb do, to main tumhen batáúngá, ki in kámon ko kis ikhtiyár se kartá hún. 30 Yúhanná ká baptisma ásmán kí taraf se thá, yá insán kí taraf se? mujhe jawáb do. 31 Wuh ápas men saláh karne lage, ki Agar ham kahen, A'smán kí taraf se, to wuh kahegá; Phir tum ne kyún us ká yaqín na kiyá? 32 Aur agar kahen; Insán kí taraf se—to logon ká dar thá, is liye ki sab log wáqa'í Yúhanná ko nabí jánte the. 33 Pas unhon ne jawáb men Yisú' se kahá; Ham jánte nahín. Yisú' ne un se kahá; Main bhí tumhen nahín batátá, ki in kámon ko kis ikhtiyár se kartá hún.

12 Phir us ne un se tamsílon men báten karní shurú' kín, aur kahá; Ek shakhs ne angúrí bág lagáyá, aur us ke cháron taraf iháta ghera, aur hauz khodá, aur burj banáyá, aur use bágbánon ko theke par dekar pardes chalá gayá. 2 Phir phal ke mausim men us ne ek naukar ko bágbánon ke pás bhejá, táki bágbánon se bág ke phalon ká hissa le le. 3 Lekin unhon ne use pakarke pítá, aur khálí háth lautá diyá. 4 Us ne phir ek âur naukar ko un ke pás bhejá; magar unhon ne us ká sir phor diyá aur be'izzat kar dálá. 5 Phir us ne ek âur ko bhejá; unhon ne use qatl kiyá: phir âur bahuteron ko bhejá; unhon ne un men se ba'z ko pítá, aur ba'z ko qatl kiyá. 6 Ab ek báqí thá, jo us ká piyárá betá thá: us ne ákhir ko use un ke pás yih kahkar bhejá, ki Wuh mere bete ká to liház karenge. 7 Lekin un bágbánon ne ápas men kahá; Yihí

wáris hai; áo, ise qatl karen, to mírás hamárí ho jáegí. 8 Pas unhon ne use pakaṛke qatl kiyá, aur bág ke báhar phenk diyá. 9 Ab bág ká málik kyá karegá? Wuh áegá, aur un bágbánon ko halák karke bág auron ko de degá. 10 Kyá tum ne yih nawishta bhí nahín paṛhá, ki

Jis patthar ko mi'máron ne radd kiyá,
Wuhí kone ke sire ká patthar ho gayá:
11 Yih Khudáwand kí taraf se húá,
Aur hamárí nazar men 'ajíb hai?

12 Is par wuh us ke pakaṛne kí koshish karne lage; magar logon se ḍare; kyúnki wuh samajh gaye the, ki us ne yih tamsíl ham par kahí: pas use chhoṛkar chale gaye.

13 Phir unhon ne ba'z Farísíon aur Herodíon ko us ke pás bhejá, táki báton men us ko phansáen. 14 Aur unhon ne ákar us se kahá; Ai ustád, ham jánte hain, ki tú sachchá hai, aur kisí kí parwá nahín kartá; kyúnki tú kisí ádmí ká tarafdár nahín, balki sachchái se Khudá kí ráh kí ta'lím detá hai. 15 Pas Qaisar ko jizya dená rawá hai, yá nahín? Ham den, yá na den? Us ne un kí riyákárí ma'lúm karke un se kahá; Tum mujhe kyún ázmáte ho? Mere pás ek dínár láo, ki main dekhún. 16 Wuh le áe. Us ne un se kahá; Yih súrat aur nám kis ká hai? Unhon ne us se kahá, Qaisar ká. 17 Yisú' ne un se kahá; Jo Qaisar ká hai Qaisar ko, aur jo Khudá ká hai Khudá ko adá karo. Wuh us par baṛá ta'ajjub karne lage.

18 Phir Sadúqíon ne, jo kahte hain ki qiyámat hai hí nahín, us ke pás ákar us se yih suwál kiyá, ki 19 Ai ustád, hamáre liye Músá ne likhá hai, ki Agar kisí ká bhái beaulád mar jáe, aur us kí bíwí rah jáe, to us ká bhái us kí bíwí ko kar le, táki apne bhái ke liye nasl paidá kare. 20 Sát bhái the; pahle ne bíwí kí, aur beaulád mar gayá; 21 dúsre ne use kar liyá aur beaulád mar gayá; aur isí tarah tísre ne; 22 yahán tak ki sáton beaulád mar gaye. Sab ke píchhe 'aurat bhí mar gayí. 23 Qiyámat men yih un men se kis kí bíwí hogí? kyúnki sáton kí bíwí baní thí. 24 Yisú' ne un se kahá; Kyá tum is sabab se gumráh nahín ho, ki na kitáb i muqaddas ko jánte ho, na Khudá kí qudrat ko? 25 Kyúnki jab log murdon men se jí uthenge, to un men biyáh shádí na hogí; balki ásmán par firishton kí mánind honge. 26 Magar is báre men ki murde jí uṭhte hain, kyá tum ne Músá kí kitáb men Jhárí ke zikr men nahín paṛhá, ki Khudá ne us se kahá, ki Main Ibráhím ká Khudá, aur Izháq ká Khudá, aur Ya'qúb ká Khudá hún? 27 Wuh to murdon ká Khudá nahín, balki zindon ká hai: pas tum baṛe gumráh ho.

28 Aur faqíhon men se ek ne un ko bahs karte sunkar ján liyá ki us ne unhen khúb jawáb diyá hai. Wuh pás áyá aur us se púchhá, ki Sab hukmon men awwal kaun sá hai? 29 Yisú' ne jawáb diyá, ki Awwal yih hai; Ai Isráíl, sun: Khudáwand hamárá Khudá ek hí Khudáwand hai: 30 aur tú Khudáwand apne Khudá se apne sáre dil, aur apní sárí ján, aur apní sárí 'aql, aur apní sárí táqat se mahabbat rakh. 31 Dúsrá yih hai, ki Tú apne paṛausí se apne barábar mahabbat rakh. In se baṛá âur koí hukm nahín. 32 Faqíh ne us se kahá; Ai ustád, kyá khúb! tú ne sach kahá, ki wuh ek hí hai, aur us ke siwá âur koí nahín: 33 aur us se sáre dil, aur sárí 'aql, aur sárí táqat se mahabbat rakhní, aur apne paṛausí se apne barábar mahabbat rakhní sab sokhtaní qurbáníon aur zabíhon se baṛhkar hai. 34 Jab Yisú' ne dekhá, ki us ne dánái se jawáb diyá, to us se kahá; Tú Khudá kí bádsháhat se dúr nahín. Aur phir kisí ne us se suwál karne kí jur'at na kí.

35 Phir Yisú' ne haikal men ta'lím dete waqt yih kahá, ki Faqíh kyúnkar kahte hain, ki Masíh Dáúd ká beṭá hai? 36 Dáúd ne khud Rúhu'l Quds kí hidáyat se kahá hai, ki

Khudáwand ne mere Khudáwand se kahá;
Merí dahiní taraf baiṭh,
Jab tak main tere dushmanon ko
tere pánwon ke niche kí chaukí na kar dún.

37 Dáúd to áp use Khudáwand kahtá hai, phir wuh us ká beṭá kahán se ṭhahrá? Aur 'ámm log khushí se us kí sunte the.

38 Phir us ne apní ta'lím men kahá, ki Faqíhon se khabardár

raho, jo lambe lambe jáme pahinkar phirná, aur bázáron men salám, 39 aur 'ibádatkhánon men a'lá darje kí kursíán, aur ziyáfaton men sadrnishíní cháhte hain; 40 aur wuh bewa 'auraton ke gharon ko dabá baiṭhte hain, aur dikháwe ke liye namáz ko túl dete hain; inhen ziyáda sazá hogí.

41 Phir wuh haikal ke khazáne ke sámne baiṭhá dekh rahá thá, ki log haikal ke khazáne men paise kis tarah ḍálte hain: aur bahutere daulatmand bahut kuchh ḍál rahe the. 42 Itne men ek kangál bewa ne ákar do damṛiyán, ya'ní ek dhelá, ḍálá. 43 Us ne apne shágirdon ko pás bulákar un se kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki jo haikal ke khazáne men ḍál rahe hain is kangál bewa ne un sab se ziyáda ḍálá; 44 kyúnki sabhon ne apne mál kí bahutát se ḍálá; magar is ne apní nádárí kí hálat men jo kuchh us ká thá, ya'ní apní sárí rozí, ḍál dí.

13 Jab wuh haikal se báhar já rahá thá, to us ke shágirdon men se ek ne us se kahá; Ai ustád, dekh, yih kaise kaise patthar aur kaisí kaisí 'imáraten hain! 2 Yisú' ne us se kahá; Tú in baṛí baṛí 'imáraton ko dekhtá hai? yahán kisí patthar par patthar báqí na rahegá, jo giráyá na jáe.

3 Jab wuh Zaitún ke pahár par haikal ke sámne baiṭhá thá, to Patras aur Ya'qúb aur Yúhanná aur Andriyás ne akele men us se púchhá; 4 Hamen batá, ki yih báten kab hongí? aur jab yih sárí báten púrí hone ko hon, us waqt ká kyá nishán hai? 5 Yisú' ne un se kahná shurú' kiyá; Khabardár, koí tumhen gumráh na kar de. 6 Bahutere mere nám se áenge, aur kahenge, ki Wuh main hí hún; aur bahut se logon ko gumráh karenge. 7 Aur jab tum laṛáiyán, aur laṛáiyon kí afwáhen suno, to ghabrá na jáná: in ká wáqi' honá zarúr hai; lekin us waqt kháṭima na hogá. 8 Kyúnki qaum par qaum, aur bádsháhat par bádsháhat chaṛhái karegí; jagah jagah bhaunchál áenge, aur kál paṛenge: yih báten musíbaton ká shurú' hí hongí.

9 Lekin tum khabardár raho; kyúnki log tumhen 'adálaton ke hawále karenge, aur tum 'ibádatkhánon men píṭe jáoge, aur hákimon aur bádsháhon ke áge mere sabab házir kiye jáoge, táki un ke liye gawáhí ho. 10 Aur zarúr hai ki pahle sab qaumon men Injíl kí manádí kí jáe. 11 Lekin jab tumhen le jákar hawále karen, to pahle se andesha na karná, ki ham kyá kahen; balki jo kuchh us gharí tumhen batáyá jáe, wuhí kahná; kyúnki kahnewále tum nahín ho, balki Rúhu'l Quds hai. 12 Aur bháí ko bháí aur beṭe ko báp qatl ke liye hawále karegá, aur beṭe mán báp ke barkhiláf khaṛe hokar unhen marwá ḍálenge. 13 Aur mere nám ke sabab sab log tum se 'adáwat rakkhenge: magar jo ákhir tak bardásht karegá, wuh naját páegá.

14 Pas jab tum us ujáṛnewálí makrúh chíz ko us jagah khaṛá húá dekho, jahán us ká khaṛá honá rawá nahín (paṛhnewálá samajh le), us waqt jo Yahúdiya men hon, wuh pahaṛon par bhág jáen; 15 jo koṭhe par ho, wuh apne ghar se kuchh lene ko na níche utre, na andar jáe: 16 aur jo khet men ho, wuh apná kapṛá lene ko píchhe na lauṭe. 17 Magar un par afsos hai, jo un dinon men hámila hon, aur jo dúdh pilátí hon! 18 Aur du'á mángo, ki yih jáṛon men na ho. 19 Kyúnki wuh din aisí musíbat ke honge, ki khilqat ke shurú' se, jise Khudá ne khalq kiyá, na ab tak húí hai, na kabhí hogí. 20 Aur agar Khudáwand un dinon ko na ghaṭátá, to koí bashar na bachtá: magar un barguzídon kí khátir, jin ko us ne chuná hai, un dinon ko ghaṭáyá. 21 Aur us waqt agar koí tum se kahe, ki Dekho, Masíh yahán, yá Dekho, wahán hai, to yaqín na karná: 22 kyúnki jhúṭhe Masíh aur jhúṭhe nabí uṭh khaṛe honge, aur nishán aur 'ajíb kám dikháenge; táki agar mumkin ho to barguzídon ko bhí gumráh kar den. 23 Lekin tum khabardár raho: dekho, main ne tum se sab kuchh pahle hí kah diyá hai.

24 Magar un dinon men, us musíbat ke ba'd, súraj tárík ho jáegá, aur chánd apní raushní na degá, 25 aur ásmán se sitáre girne lagenge, aur jo quwwaten ásmán men hain, wuh hiláí jáengí. 26 Aur us waqt log Ibn i A'dam ko baṛí qudrat

aur jalál ke sáth bádalon men áte dekhenge. 27 Us waqt wuh firishton ko bhejkar apne barguzídon ko, zamín ke sire se ásmán ke sire tak, cháron taraf se jama' karegá.

28 Ab anjír ke darakht se ek tamsíl síkho: júnhí us kí dálí narm hotí, aur patte nikalte hain, tum ján lete ho, ki garmí nazdík hai; 29 isí tarah jab tum in báton ko hote dekho, to ján lo ki wuh nazdík, balki darwáze par hai. 30 Main tum se sach kahtá hún, ki jab tak yih sab báten na ho len, yih nasl hargiz tamám na hogí. 31 A'smán aur zamín ṭal jáenge: lekin merí báten na ṭalengí. 32 Lekin us din yá us gharí kí bábat koí nahín jántá, na ásmán ke firishte, na Beṭá, magar Báp. 33 Khabardár, jágte aur du'á mángte raho; kyúnki tum nahín jánte, ki wuh waqt kab áegá. 34 Yih us ádmí ká sá hál hai, jo pardes gayá húá hai, aur us ne ghar chhoṛte waqt apne naukaron ko ikhtiyár diyá, ya'ní har ek ko us ká kám batá diyá, aur darbán ko hukm diyá, ki Jágtá rah. 35 Pas jágte raho: kyúnki tum nahín jánte ki ghar ká málik kab áegá; shám ko, yá ádhí rát ko, yá murg ke báng dete waqt, yá subh ko; 36 aisá na ho ki achának ákar wuh tum ko sotá páe. 37 Aur jo main tum se kahtá hún, wuhí sab se kahtá hún, ki Jágte raho.

14 Do din ke ba'd Fasah aur 'I'd i Fatír honewálí thí: aur sardár káhin aur faqíh mauqa' ḍhúnḍh rahe the, ki use kyúnkar fareb se pakaṛke qatl karen; 2 kyúnki kahte the, ki 'I'd ko nahín, aisá na ho ki logon men balwá ho jáe.

3 Jab wuh Bait'aniyyáh men Sham'ún koṛhí ke ghar kháná kháne baiṭhá húá thá, to ek 'aurat jaṭámásí ká beshqímat khális 'itr sang i marmar kí 'itrdání men lái; aur 'itrdání toṛke, 'itr ko us ke sir par ḍálá. 4 Magar ba'z apne dil men khafá hokar kahne lage; Yih 'itr kis liye zái' kiyá gayá? 5 Kyúnki yih 'itr tín sau dínár se ziyáda ko bikkar, garíbon ko diyá já saktá thá. Aur wuh use malámat karne lage. 6 Yisú' ne kahá; Use chhoṛ do: kyún use diqq karte ho? us ne mere sáth bhaláí kí hai. 7 Kyúnki garíb gurbá to hamesha tumháre pás hain; jab cháho, un ke sáth nekí kar sakte ho; lekin main tumháre pás hamesha na rahúngá. 8 Jo kuchh wuh kar sakí, us ne kiyá; us ne dafn ke liye mere badan par pahle se 'itr malá. 9 Main tum se sach kahtá hún, ki Tamám dunyá men, jahán kahín Injíl kí manádí kí jáegí, yih bhí jo is ne kiyá is kí yádgárí men kahá jáegá.

10 Phir Yahúdáh Iskariyotí, jo un bárah men se thá, sardár káhinon ke pás chalá gayá, táki use un ke háth pakaṛwá de. 11 Wuh yih sunkar khush húe, aur us ko rupaye dene ká iqrár kiyá. Aur wuh mauqa' ḍhúnḍhne lagá, ki kisí tarah qábú pákar use pakaṛwá de.

12 'I'd i Fatír ke pahle din, ya'ní jis roz Fasah ko zabh kiyá karte the, us ke shágirdon ne us se kahá; Tú kahán cháhtá hai, ki ham jákar tere liye Fasah kháne kí taiyárí karen? 13 Us ne apne shágirdon men se do shakhs bheje, aur un se kahá; Shahr men jáo; ek shakhs pání ká ghaṛá liye húe tumhen milegá: us ke píchhe ho lená; 14 aur jahán wuh dákhil ho, us ghar ke málik se kahná; Ustád kahtá hai, ki Merá mihmánkhána, jahán main apne shágirdon ke sáth Fasah kháún, kahán hai? 15 to wuh áp tumhen ek baṛá bálákhána árásta aur taiyár dikháegá: wahín hamáre liye taiyárí karná. 16 Pas shágird chale gaye, aur shahr men ákar, jaisá us ne un se kahá thá, waisá hí páyá, aur Fasah taiyár kiyá.

17 Jab shám húí, to wuh un bárah ke sáth áyá. 18 Aur jab wuh baiṭhe khá rahe the, to Yisú' ne kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki tum men se ek, jo mere sáth khátá hai, mujhe pakaṛwáegá. 19 Wuh dilgír hone aur ek ek karke us se kahne lage; Kyá main hún? 20 Us ne un se kahá, ki Wuh bárah men se ek hai, jo mere sáth tabaq men háth ḍáltá hai. 21 Kyúnki Ibn i A'dam to, jaisá us ke haqq men likhá hai, játá hí hai; lekin us ádmí par afsos hai, jis ke wasíle se Ibn i A'dam pakaṛwáyá játá hai! agar wuh ádmí paidá na hotá, to us ke liye achchhá hotá.

22 Aur wuh khá hí rahe the ki us ne roṭí lí, aur barakat cháhkar toṛí, aur unhen dí, aur kahá, ki Lo, yih

merá badan hai. 23 Phir us ne piyála lekar shukr kiyá, aur unhen diyá; aur un sabhon ne us men se piyá. 24 Aur us ne un se kahá, ki Yih 'ahd ká merá wuh khún hai, jo bahuteron ke liye baháyá játá hai. 25 Main tum se sach kahtá hún, ki Angúr ká shíra phir kabhí na píúngá, us din tak ki Khudá kí bádsháhat men nayá na píún.

26 Phir gít gáke báhar Zaitún ke pahár par gaye.

27 Aur Yisú' ne un se kahá; Tum sab thokar kháoge, kyúnki likhá hai, ki Main charwáhe ko márúngá, aur bheren parágandá ho jáengí. 28 Magar main apne jí uthne ke ba'd tum se pahle Galíl ko jáúngá. 29 Patras ne us se kahá; Go sab thokar kháen, lekin main na kháúngá. 30 Yisú' ne us se kahá; Main tujh se sach kahtá hún, ki Tú áj isí rát, murg ke do bár báng dene se pahle, tín bár merá inkár karegá. 31 Lekin us ne bahut zor dekar kahá; Agar tere sáth mujhe marná bhí pare, taubhí terá inkár hargiz na karúngá. Isí tarah âur sab ne bhí kahá.

32 Phir wuh ek jagah áe jis ká nám Gatsamane thá, aur us ne apne shágirdon se kahá; Yahán baithe raho, jab tak main du'á mángún. 33 Aur Patras aur Ya'qúb aur Yúhanná ko apne sáth lekar nihávat hairán aur beqarár hone lagá, 34 aur un se kahá; Merí ján niháyat gamgín hai, yahán tak ki marne kí naubat pahunch gayí hai: tum yahán thahro, aur jágte raho. 35 Aur wuh thorá áge barhá, aur zamín par girke du'á mángne lagá, ki agar ho sake, to yih gharí mujh par se tal jáe; 36 aur kahá; Ai Abbá, ai Báp, tujh se sab kuchh ho saktá hai; is piyále ko mere pás se hatá le: táham jo main cháhtá hún wuh nahín, balki jo tú cháhtá hai wuhí ho. 37 Phir wuh áyá, aur unhen sotá pákar Patras se kahá; Ai Shama'ún, tú sotá hai? kyá tú ek gharí bhí na jág saká? 38 Jágo aur du'á mángo, táki ázmáish men na paro: rúh to musta'idd hai, magar jism kamzor hai. 39 Wuh phir chalá gayá aur wuhí bát kahkar du'á mángí; 40 aur phir ákar unhen sotá páyá, kyúnki un kí ánkhen nínd se bhárí thín; aur wuh na jánte the, ki use kyá jawáb den. 41 Phir tísrí bár ákar un se kahá; Ab sote raho aur árám karo: bas, waqt á pahunchá hai; dekho, Ibn i Ádam gunahgáron ke háth men hawále kiyá játá hai. 42 Utho, chalen: dekho, merá pakarwánewálá nazdík á pahunchá hai.

43 Wuh yih kah hí rahá thá, ki fi'lfaur Yahúdáh, jo un bárah men se thá, aur us ke sáth ek bhír talwáren aur láthiyán liye húe sardár káhinon aur faqíhon aur buzurgon kí taraf se á pahunchí. 44 Aur us ke pakarwánewále ne unhen yih patá diyá thá, ki Jis ká main bosa lún, wuhí hai: use pakarkar hifázat se le jáná. 45 Wuh ákar fi'lfaur us ke pás gayá, aur kahá; Ai Rabbí; aur us ke bose liye. 46 Unhon ne us par háth dálkar use pakar liyá. 47 Un men se jo pás khare the, ek ne talwár khenchkar, sardár káhin ke naukar par chaláí, aur us ká kán urá diyá. 48 Yisú' ne un se kahá; Kyá tum talwáren aur láthiyán lekar mujhe dákú kí tarah pakarne nikle ho? 49 Main har roz tumháre pás haikal men ta'lím detá thá, aur tum ne mujhe nahín pakrá: lekin yih is liye húá hai ki nawishte púre hon. 50 Is par sáre shágird use chhorkar bhág gaye.

51 Magar ek jawán apne nange badan par mihín chádar orhe húe us ke píchhe ho liyá; use logon ne pakrá, 52 magar wuh chádar chhorkar nangá bhág gayá.

53 Phir wuh Yisú' ko sardár káhin ke pás le gaye: aur sab sardár káhin, aur buzurg, aur faqíh us ke hán jama' ho gaye. 54 Aur Patras fásile par us ke píchhe píchhe sardár káhin ke díwánkháne ke andar tak gayá; aur piyádon ke sáth baithkar ág tápne lagá. 55 Aur sardár káhin aur sáre sadr 'adálatwále Yisú' ke már dálne ke wáste us ke khiláf gawáhí dhúndhne lage; magar na páí; 56 kyúnki bahuteron ne us par jhúthí gawáhián to dín, lekin un kí gawáhián muttafiq na thín. 57 Phir ba'z ne uthkar us par yih jhúthí gawáhí dí, ki 58 Ham ne use yih kahte suná hai, ki Main is maqdis ko jo háth se baná hai dháúngá, aur tín din men dúsrá banáúngá, jo háth se na baná ho. 59 Lekin is par bhí un kí gawáhí muttafiq na niklí. 60 Phir sardár

káhin ne bích men khaṛe hokar Yisú' se púchhá, ki Tú kuchh jawáb nahín detá? yih tere ḳhiláf kyá gawáhí dete hain? 61 Magar wuh chupká hí rahá, aur kuchh jawáb na diyá. Sardár káhin ne us se phir suwál kiyá aur kahá; Kyá tú us Sitúda ká Beṭá Masíh hai? 62 Yisú' ne kahá; Hán, main hún: aur tum Ibn i A'dam ko Qádir i Mutlaq kí dahiní taraf baiṭhe, aur ásmán ke bádalon ke sáth áte dekhoge. 63 Sardár káhin ne apne kapṛe phäṛke kahá; Ab hamen gawáhon kí kyá hájat rahí? 64 Tum ne yih kufr suná: tumhárí kyá ráe hai? Un sab ne fatwá diyá, ki Wuh qatl ke láiq hai. 65 Tab ba'z us par thúkne, aur us ká munh ḍhánpne, aur us ke mukke márne, aur us se kahne lage, Nubuwwat kí báten suná! aur piyádon ne use tamánche már márke apne qabze men liyá.

66 Jab Patras níche sahn men thá, to sardár káhin kí launḍiyon men se ek wahán áí, 67 aur Patras ko ág tápte dekhkar us par nazar kí aur kahne lagí; Tú bhí us Násarí Yisú' ke sáth thá. 68 Us ne inkár kiyá, aur kahá, ki Main to na jántá aur na samajhtá hún, ki tú kyá kahtí hai: phir wuh báhar ḍeoṛhí men gayá; aur murg ne báng dí. 69 Wuh launḍí use dekhkar un se jo pás khaṛe the phir kahne lagí; Yih un men se hai. 70 Magar us ne phir inkár kiyá. Aur thoṛí der ba'd unhon ne jo pás khaṛe the Patras se phir kahá; Beshakk tú un men se hai; kyúnki tú Galílí bhí hai. 71 Magar wuh la'nat karne aur qasam kháne lagá, ki Main is ádmí ko, jis ká tum zikr karte ho, nahín jántá. 72 Aur fi'lfaur dúsrí bár murg ne báng dí. Patras ko wuh bát jo Yisú' ne us se kahí thí yád áí, ki Murg ke do bár báng dene se pahle tú tín bár merá inkár karegá. Aur is par gaur karke wuh ro paṛá.

15 Aur fi'lfaur, subh hote hí, sardár káhinon ne buzurgon aur faqíhon aur sáre sadr 'adálatwálon samet saláh karke, Yisú' ko bándhwáyá, aur le jákar Pilátus ke hawále kiyá. 2 Aur Pilátus ne us se púchhá; Kyá tú Yahúdíon ká bádsháh hai? Us ne jawáb men us se kahá; Tú ḳhud kahtá hai. 3 Aur sardár káhin us par bahut báton ká ilzám lagáte rahe. 4 Pilátus ne us se dobára suwál karke yih kahá; Tú kuchh jawáb nahín detá? dekh, yih tujh par kitní báton ká ilzám lagáte hain? 5 Yisú' ne phir kuchh jawáb nahín diyá; yahán tak ki Pilátus ne ta'ajjub kiyá.

6 Aur wuh 'I'd par ek qaidí ko, jis ke wáste log 'arz karte the, un kí ḳhátir chhoṛ diyá kartá thá. 7 Aur Bar Abbá nám ek ádmí un bágíon ke sáth qaid men paṛá thá, jinhon ne bagáwat men ḳhún kiyá thá. 8 Aur bhíṛ úpar chaṛhkar us se 'arz karne lagí, ki Jo terá dastúr hai, wuh hamáre liye kar. 9 Pilátus ne unhen yih jawáb diyá; Kyá tum cháhte ho, ki main tumhárí ḳhátir Yahúdíon ke bádsháh ko chhoṛ dún? 10 Kyúnki use ma'lúm thá, ki sardár káhinon ne is ko hasad se mere hawále kiyá hai. 11 Magar sardár káhinon ne bhíṛ ko ubhárá, táki Pilátus un kí ḳhátir Bar Abbá hí ko chhoṛ de. 12 Pilátus ne dobára un se kahá; Phir, jise tum Yahúdíon ká bádsháh kahte ho, us ko main kyá karún? 13 Wuh phir chilláe, ki Use salíb de. 14 Aur Pilátus ne un se kahá; Kyún, is ne kyá buráí kí hai? Wuh aur bhí chilláe, ki Use salíb de. 15 Pilátus ne, logon ko ḳhush karne ke iráde se, un ke liye Bar Abbá ko chhoṛ diyá, aur Yisú' ko koṛe lagwákar hawále kiyá, táki salíb dí jáe.

16 Aur sipáhí us ko us sahn men le gaye, jo Praitoriyun kahlátá hai; aur sárí palṭan ko bulá láe. 17 Aur unhon ne use argawání choga pahináyá, aur kánṭon ká táj banákar us ke sir par rakkhá; 18 aur use salám karne lage, ki Ai Yahúdíon ke bádsháh, ádáb! 19 Aur wuh us ke sir par sarkanḍá márte, aur us par thúkte, aur ghuṭne ṭek ṭekkar use sijda karte rahe. 20 Aur jab use ṭhaṭṭhon men uṛá chuke, to us par se argawání choga utárkar usí ke kapṛe use pahináe; phir use salíb dene ko báhar le gaye.

21 Aur Shama'ún nám ek Kurení ádmí, Sikandar aur Rúfus ká báp, dihát se áte húe udhar se guzrá; unhon ne use begár men pakṛá, ki us kí salíb uṭháe. 22 Aur wuh use maqám i Gulgutá par láe, jis ká tarjuma Khopṛí kí jagah hai. 23 Aur

murr milí húí mai use dene lage, magar us ne na lí. 24 Aur unhon ne use salíb par chaṛháyá, aur us ke kapṛon par qur'a ḍálkar, ki kis ko kyá mile, unhen bánṭ liyá. 25 Aur pahar din chaṛhá thá, jab unhon ne us ko salíb par chaṛháyá. 26 Aur us ká ilzám likhkar us ke úpar lagá diyá gayá, ki YAHÚDION KÁ BÁDSHÁH. 27 Aur unhon ne us ke sáth do ḍákú, ek us kí dahiní, aur ek us kí báín taraf salíb par chaṛháe. [28 Tab is mazmún ká wuh nawishta, ki Wuh badkáron men giná gayá, púrá húá.] 29 Aur ráh chalnewále sir hilá hilákar us par la'n ta'n karte, aur kahte the, ki Wáh! maqdis ke ḍhánewále, aur tín din men banánewále, 30 salíb par se utarke apne taín bachá. 31 Isí tarah sardár káhin bhí, faqíhon ke sáth milke, ápas men ṭhaṭṭhe se kahte the; Is ne auron ko bacháyá, apne taín nahín bachá saktá. 32 Isráíl ká bádsháh Masíh ab salíb par se utar áe, táki ham dekhkar ímán láen. Aur jo us ke sáth salíb par chaṛháe gaye the, wuh us par la'n ta'n karte the.

33 Jab do pahar húí, to tamám mulk men andherá chhá gayá, aur tísre pahar tak rahá. 34 Aur tísre pahar ko Yisú' baṛí áwáz se chilláyá, ki Ilohí, Ilohí, lamá shabaqtaní? jis ká tarjuma yih hai; Ai mere Khudá, ai mere Khudá, tú ne mujhe kyún chhoṛ diyá? 35 Jo pás khaṛe the, un men se ba'z ne yih sunkar kahá; Dekho, wuh Eliyyáh ko bulátá hai. 36 Aur ek ne dauṛkar isfanj ko sirke men ḍuboyá, aur sarkanḍe par rakhkar use chusáyá, aur kahá; Ṭhahar jáo, dekhen to, Eliyyáh use utárne átá hai yá nahín. 37 Phir Yisú' baṛí áwáz se chilláyá, aur dam de diyá. 38 Aur maqdis ká parda úpar se níche tak phaṭkar do ṭukṛe ho gayá. 39 Aur jo súbadár us ke sámne khaṛá thá, us ne use yún dam dete húe dekhkar kahá, ki Yih ádmí beshakk Khudá ká Beṭá thá. 40 Aur kaí 'auraten dúr se dekh rahí thín: un men Maryam Magdaliní aur chhoṭe Ya'qúb aur Yoses kí mán Maryam, aur Salome thín; 41 jab wuh Galíl men thá, yih us ke píchhe ho letí aur us kí khidmat kartí thín; aur aur bhí bahut sí 'auraten thín, jo us ke sáth Yarúshalem men áí thín.

42 Jab shám ho gayí, to is liye ki Taiyárí ká din thá, jo Sabt se ek din pahle hotá hai, 43 Arimatiya ká rahnewálá Yúsuf áyá, jo 'izzatdár mushír aur khud bhí Khudá kí bádsháhat ká muntazir thá, aur jur'at se Pilátus ke pás jákar Yisú' kí lásh mángí. 44 Aur Pilátus ne ta'ajjub kiyá, ki wuh aisá jald mar gayá; aur súbadár ko bulákar us se púchhá, ki Us ko mare húe der ho gayí? 45 Jab súbadár se hál ma'lúm kar liyá, to lásh Yúsuf ko dilá dí. 46 Us ne ek mihín chádar mol lí, aur lásh ko utárkar us chádar men kafnáyá, aur ek qabr ke andar jo chaṭán men khodí gayí thí use rakkhá, aur us qabr ke munh par ek patthar luṛhká diyá. 47 Aur Maryam Magdaliní aur Yoses kí mán Maryam dekh rahí thín, ki wuh kahán rakkhá gayá hai.

16 Jab Sabt ká din guzar gayá, to Maryam Magdaliní aur Ya'qúb kí mán Maryam aur Salome ne khushbúdár chízen mol lín, táki ákar us par malen. 2 Wuh hafte ke pahle din bahut sawere, jab súraj niklá hí thá, qabr par áín. 3 Aur ápas men kahtí thín, ki Hamáre liye patthar ko qabr ke munh par se kaun luṛhkáegá? 4 Jab unhon ne nigáh kí, to dekhá ki patthar luṛhká húá hai; kyúnki wuh bahut hí baṛá thá. 5 Aur qabr ke andar jáke, unhon ne ek jawán ko safed jáma pahine húe dahiní taraf baiṭhe dekhá, aur niháyat hairán húín. 6 Us ne un se kahá, Aisí hairán na ho; tum Yisú' Násarí ko, jo maslúb húá thá, ḍhúnḍhtí ho: wuh jí uṭhá hai; yahán nahín hai; dekho, yih wuh jagah hai jahán unhon ne use rakkhá thá. 7 Lekin tum jákar us ke shágirdon aur Patras se kaho, ki Wuh tum se pahle Galíl ko jáegá; tum wahín use dekhoge, jaisá us ne tum se kahá. 8 Aur wuh nikalkar qabr se bhág gayín; kyúnki larzish aur haibat un par gálib áí thí: aur unhon ne kisí se kuchh na kahá, kyúnki ḍartí thín.

9 Hafte ke pahle roz, jab wuh sawere jí uṭhá, to pahle Maryam Magdaliní ko, jis men se us ne sát badrúhen nikálí thín, dikhái diyá.

10 Us ne jákar us ke sáthiyon ko, jo mátam karte aur rote the, khabar dí. 11 Aur unhon ne yih sunkar, ki wuh jítá hai aur us ne use dekhá hai, yaqín na kiyá.

12 Is ke ba'd wuh dúsrí súrat men un men se do ko jab wuh díhát kí taraf paidal já rahe the dikhái diyá. 13 Unhon ne bhí jákar báqí logon ko khabar dí, magar inhon ne un ká bhí yaqín na kiyá.

14 Phir píchhe wuh un gyárah ko bhí, jab kháná kháne baithe the, dikhái diyá, aur un kí bei'tiqádí aur sakhtdilí par malámat kí; kyúnki jinhon ne us ke jí uthne ke ba'd use dekhá thá, unhon ne un ká yaqín na kiyá thá. 15 Aur us ne un se kahá, ki Tum tamám dunyá men jákar sárí khalq ke sámne Injíl kí manádí karo. 16 Jo ímán láe aur baptisma le, wuh naját páegá: aur jo ímán na láe, wuh mujrim thahráyá jáegá. 17 Aur ímán lánewálon ke darmiyán yih mu'jize honge: wuh mere nám se badrúhon ko nikálenge; 18 nayí nayí zabánen bolenge; sánpon ko uthá lenge; aur agar koí halák karnewálí chíz píenge, unhen kuchh zarar na pahunchegá; wuh bímáron par háth rakkhenge, to achchhe ho jáenge.

19 Garaz Khudáwand Yisú' un se kalám karne ke ba'd ásmán par utháyá gayá, aur Khudá kí dahiní taraf baith gayá. 20 Phir unhon ne nikalkar har jagah manádí kí, aur Khudáwand un ke sáth kám kartá rahá, aur kalám ko, un mu'jizon ke wasíle se jo sáth sáth hote the, sábit kartá rahá. A'mín.

LU'QA' KI' INJI'L

1 Chúnki bahuton ne is par kamar bándhí hai, ki jo báten hamáre darmiyán wáqi' húin, un ko tartíbwár bayán karen, 2 jaisá ki unhon ne, jo shurú' se khud dekhnewále aur kalám ke khádim the, unhen ham ko pahuncháyá; 3 is liye ai mu'azzaz Thiyufilus, main ne bhí munásib jáná, ki sab báton ká silsila shurú' se thík thík daryáft karke unhen tere liye tartíb se likhún, 4 táki jin báton kí tú ne ta'lím páí hai, un kí pukhtagí tujhe ma'lúm ho jáe.

5 Yahúdiya ke bádsháh Herodes ke zamáne men Abiyyáh ke faríq men se Zakaryáh nám ek káhin thá, aur us kí bíwí Hárún kí aulád men se thí, aur us ká nám Ilíshiba' thá. 6 Aur wuh donon Khudá ke huzúr rástbáz aur Khudáwand ke sáre hukmon aur qánúnon par be'aib chalnewále the. 7 Aur un ke aulád na thí, kyúnki Ilíshiba' bánjh thí, aur donon 'umr rasída the.

8 Jab wuh Khudá ke huzúr apne faríq kí bárí par kahánat ká kám anjám detá thá, to aisá húá 9 ki kahánat ke dastúr ke muwáfiq us ke nám ká qur'a niklá, ki Khudáwand ke maqdis men jákar khushbú jaláe: 10 aur logon kí sárí jamá'at khushbú jaláte waqt báhar du'á máng rahí thí. 11 ki Khudáwand ká firishta khushbú ke mazbah kí dahiní taraf khará húá us ko dikhái diyá. 12 Aur Zakaryáh dekhkar ghabráyá aur us par dahshat chhá gayí. 13 Magar firishte ne us se kahá: Ai Zakaryáh, khauf na kar; kyúnki terí du'á sun lí gayí, aur terí bíwí Ilíshiba' tere liye betá janegí; tú us ká nám Yúhanná rakhná. 14 Aur tujhe khushí o khurramí hogí, aur bahut se log us kí paidáish ke sabab khush honge. 15 Kyúnki wuh Khudáwand ke huzúr men buzurg hogá, aur hargiz na mai na koí aur sharáb píegá, aur apní mán ke pet hí se Rúhu'l Quds se bhar jáegá, 16 aur bahut se baní Isráíl ko Khudáwand kí taraf jo un ká Khudá hai, pheregá. 17 Aur wuh Eliyyáh kí rúh aur quwwat men us ke áge áge chalegá, ki wálidon ke dil aulád kí taraf, aur náfarmánon ko rástbázon kí dánái par chalne kí taraf phere, aur Khudá-

wand ke liye ek musta'idd qaum taiyár kare. 18 Zakaryáh ne firishte se kahá; Main is bát ko kis tarah jánún, kyúnki main búṛhá hún, aur merí bíwí 'umr rasída hai. 19 Firishte ne jawáb men us se kahá; Main Jibraíl hún, jo Khudá ke huzúr khaṛá rahtá hún, aur is liye bhejá gayá hún, kí tujh se kalám karún aur tujhe in báton kí khushkhabarí dún; 20 aur dekh, jis din tak yih báten wáqi' na ho len, tú chupká rahegá, aur bol na sakegá, is liye ki tú ne merí báton ká, jo apne waqt par púrí hongí, yaqín na kiyá. 21 Aur log Zakaryáh kí ráh dekhte aur ta'ajjub karte the, ki use maqdis men kyún der lagí. 22 Jab wuh báhar áyá, to un se bol na saká. Pas unhon ne ma'lúm kiyá, ki us ne maqdis men royá dekhí hai, aur wuh un se isháre kartá thá, aur gúngá hí rahá. 23 Phir aisá húá ki jab us kí khidmat ke din púre húe, wuh apne ghar gayá.

24 In dinon ke ba'd us kí bíwí Ilíshiba' hámila húí; aur us ne pánch mahíne tak apne tain yih kahke chhipáe rakkhá, ki 25 Jab Khudáwand ne merí ruswáí logon men se dúr karne ke liye mujh par nazar kí, un dinon men us ne mere liye aisá kiyá.

26 Chhaṭe mahíne Jibraíl firishta Khudá kí taraf se Galíl ke ek shahr men jis ká nám Násarat thá, ek kunwárí ke pás bhejá gayá, 27 jis kí mangní Dáúd ke gharáne ke ek mard Yúsuf nám se húí thí; aur us kunwárí ká nám Maryam thá. 28 Aur firishte ne us ke pás andar áke kahá; Salám tujh ko, jis par fazl húá hai! Khudáwand tere sáth hai. 29 Wuh is kalám se bahut ghabrá gayí aur sochne lagí, kí yih kaisá salám hai. 30 Firishte ne us se kahá; Ai Maryam, khauf na kar, kyúnki Khudá kí taraf se tujh par fazl húá hai; 31 aur dekh, tú hámila hogí aur beṭá janegí; us ká nám Yisú' rakhná. 32 Wuh buzurg hogá; aur Khudá Ta'álá ká Beṭá kahlágá, aur Khudáwand Khudá us ke báp Dáúd ká takht use degá, 33 aur wuh Ya'qúb ke gharáne par abad tak bádsháhí karegá, aur us kí bádsháhí ká ákhir na hogá. 34 Maryam ne firishte se kahá; Yih kyúnkar hogá, jis hál men kí main mard ko nahín jántí? 35 Aur firishte ne jawáb men us se kahá, ki Rúhu'l Quds tujh par názil hogá, aur Khudá Ta'álá kí qudrat tujh par sáya ḍálegí, aur is sabab se wuh pákíza jo paidá honewálá hai Khudá ká Beṭá kahláegá. 36 Aur dekh, terí rishtadár Ilishiba' ke bhí buṛhápe men beṭá honewálá hai; aur ab us ko, jo bánjh kahlátí thí, chhaṭá mahína hai. 37 Kyúnki jo qaul Khudá kí taraf se hai, wuh hargiz betásír na hogá. 38 Maryam ne kahá; Dekh, main Khudáwand kí bandí hún; mere liye tere qaul ke muwáfiq ho. Phir firishta us ke pás se chalá gayá.

39 Un hí dinon Maryam uṭhí, aur jaldí se pahárí mulk men Yahúdáh ke ek shahr ko gayí, 40 aur Zakaryáh ke ghar men dákhil hokar Ilishiba' ko salám kiyá. 41 Aur jonhín Ilishiba' ne Maryam ká salám suná, to aisá húá ki bachcha us ke peṭ men uchhal paṛá, aur Ilíshiba' Rúhu'l Quds se bhar gayí, 42 aur baland áwáz se pukárke bolí, ki Tú 'auraton men mubárak, aur tere peṭ ká phal mubárak hai; 43 aur mujh par yih fazl kahán se húá, ki mere Khudáwand kí mán mere pás áí? 44 Kyúnki dekh, jonhín tere salám kí áwáz mere kán men pahunchí, bachcha máre khushí ke mere peṭ men uchhal paṛá. 45 Aur mubárak hai wuh jo ímán láí, kyúnki jo báten Khudáwand kí taraf se us se kahí gayí thín, wuh púrí hongí. 46 Phir Maryam ne kahá, ki

Merí ján Khudáwand kí baṛáí
karti hai,
47 Aur merí rúh mere munjí Khudá
se khush húí;
48 Kyúnki us ne apní bandí kí
pastháli par nazar kí:
Aur dekh, ab se lekar har zamáne ke log mujh ko mubárak
kahenge.
49 Kyúnki us Qádir ne mere liye
baṛe baṛe kám kiye hain,
Aur us ká nám pák hai.
50 Aur us ká rahm un par jo us se
ḍarte hain
Pusht dar pusht rahtá hai.
51 Us ne apne bázú se zor dikhayá;
Aur jo apne tain baṛá samajhte
the un ko paráganda kiyá.
52 Us ne ikhtiyárwálon ko takht
se girá diyá,

Aur pasthálon ko baland kiyá.
53 Us ne bhúkon ko achchhí chízon se ser kar diyá,
Aur daulatmandon ko khálí háth lauṭá diyá.
54 Us ne apne khádim Isráíl ko sambhál liyá,
Táki apní us rahmat ko yád farmáe,
55 Jo Ibráhím aur us kí nasl par abad tak rahegí;
Jaisá us ne hamáre bápdádá se kahá thá.
56 Aur Maryam tín mahíne ke qaríb us ke sáth rahkar apne ghar ko lauṭ gayí.
57 Aur Ilíshiba' ke janne ká waqt á pahunchá, aur wuh beṭá janí. 58 Aur us ke paṛausiyon aur rishtadáron ne yih sunkar, ki Khudáwand ne us par baṛí rahmat kí, us ke sáth khushí manáí. 59 Aur áṭhwen din aisá húá ki wuh laṛke ká khatna karne áe, aur us ká nám us ke báp ke nám par Zakaryáh rakhne lage. 60 Magar us kí mán ne kahá; Nahín, balki us ká nám Yúhanná rakkhá jáe. 61 Unhon ne us se kahá, ki Tere kunbe men kisí ká yih nám nahín. 62 Aur unhon ne us ke báp ko ishára kiyá, ki Tú us ká nám kyá rakhná cháhtá hai? 63 Us ne takhtí mangáke yih likhá, kí Us ká nám Yúhanná hai; aur sab ne ta'ajjub kiyá. 64 Usí dam us ká munh aur zabán khul gayí, aur wuh bolne aur Khudá kí hamd karne lagá. 65 Aur un ke ás pás ke sab rahnewálon par dahshat chhá gayí; aur Yahúdiya ke tamám paháṛí mulk men in sab báton ká charchá phail gayá. 66 Aur sab sunnewálon ne un ko dil men sochkar kahá; To yih laṛká kaisá honewálá hai? Kyúnki Khudáwand ká háth us par thá.
67 Aur us ká báp Zakaryáh Rúh-u'l Quds se bhar gayá, aur nubuwwat kí ráh se kahne lagá, ki
68 Khudáwand Isráíl ke Khudá kí hamd ho,
Kyúnki us ne apní ummat par tawajjuh karke use chhuṭkárá diyá,
69 Aur apne khádim Dáúd ke gharáne men
Hamáre liye naját ká sing nikálá;
70 (Jaisá us ne apne pák nabíon kí zabání kahá thá,
Jo ki dunyá ke shurá' se hote áe hain,)
71 Ya'ní ham ko hamáre dushmanon se, aur sab kína rakhnewálon ke háth se naját bakhshí,
72 Táki hamáre bápdádá par rahm kare,
Aur apne pák 'ahd ko yád farmáe;
73 Ya'ní us qasam ko jo us ne hamáre báp Ibráhím se kháí thí,
74 Ki wuh hamen yih 'ináyat karegá ki apne dushmanon ke háth se chhuṭkar,
75 Us ke huzúr pákízagí aur rástbází se 'umr bhar bekhauf us kí 'ibádat karen.
76 Aur ai laṛke, tú Khudá Ta'álá ká nabí kahláegá;
Kyúnki tú Khudáwand kí ráhen taiyár karne ko us ke áge áge chalegá;
77 Táki us kí ummat ko naját ká 'ilm bakhshe,
Jo un ko gunáhon kí mu'áfí se hásil ho.
78 Yih hamáre Khudá kí 'ain rahmat se hogá,
Jis ke sabab 'álam i bálá ká áftáb ham par tulú' karegá,
79 Táki un ko jo andhere aur maut ke sáye men baiṭhe hain raushní bakhshe,
Aur hamáre qadamon ko salámatí kí ráh par ḍále.
80 Aur wuh laṛká baṛhtá aur rúh men quwwat pátá gayá, aur Isráíl par záhir hone ke din tak jangalon men rahá.

2 Un dinon men aisá húá ki Qaisar Augústus kí taraf se yih hukm jári húá, ki sárí dunyá ke logon ke nám likhe jáen. 2 Yih pahlí ismnawísí Súriya ke hákim Kwiriniyus ke 'ahd men húí; 3 aur sab log nám likhwáne ke liye apne apne shahr ko gaye. 4 Pas Yúsuf bhí Galíl ke shahr Násarat se Dáúd ke shahr Baitlahm ko gayá, jo Yahúdiya men hai, is liye ki wuh Dáúd ke gharáne aur aulád se thá, 5 táki apní mangetar Maryam ke sáth, jo hámila thí, nám likhwáe. 6 Jab wuh wahán the, to aisá húá ki us ke janne ká waqt á pahunchá. 7 Aur wuh pahlauṭhá beṭá janí, aur us ko kapṛe men lapeṭkar charní

men rakkhá, kyúnki un ke wáste saráe men jagah na thí.

8 Usí 'iláqe men charwáhe the, jo rát ko maidán men rahkar apne galle kí nigahbání kar rahe the. 9 Aur Khudáwand ká firishta un ke pás á khaṛá húá, aur Khudáwand ká jalál un ke chaugird chamká, aur wuh niháyat ḍar gaye. 10 Magar firishte ne un se kahá; Ḍaro nahín; kyúnki dekho, main tumhen baṛí khushí kí basharát detá hún, jo sárí ummat ke wáste hogí: 11 ki áj Dáúd ke shahr men tumháre liye ek Munjí paidá húá, ya'ní Masíh Khudáwand; 12 aur is ká tumháre liye yih patá hai, ki tum ek bachche ko kapṛe men lipṭá aur charní men paṛá húá páoge. 13 Aur yakáyak us firishte ke sáth ásmání lashkar kí ek guroh, Khudá kí hamd kartí aur yih kahtí záhir húí, ki

14 'A'lam i bálá par Khudá kí tamjíd ho,
Aur zamín par un ádmíon men, jin se wuh rází hai, sulh.

15 Jab firishte un ke pás se ásmán par chale gaye, to aisá húá ki charwáhon ne ápas men kahá, ki A'o, Baitlahm tak chalen, aur yih bát jo húí hai, aur jis kí Khudáwand ne ham ko khabar dí hai dekhen. 16 Pas unhon ne jaldí se jákar Maryam aur Yúsuf ko dekhá, aur us bachche ko charní men paṛá páyá; 17 aur unhen dekhkar wuh bát, jo us laṛke ke haqq men un se kahí gayí thí, mashhúr kí; 18 aur sab sunnewálon ne in báton par, jo charwáhon ne un se kahín, ta'ajjub kiyá. 19 Magar Maryam in sab báton ko apne dil men rakhkar gaur kartí rahí. 20 Aur charwáhe, jaisá un se kahá gayá thá, waisá hí sab kuchh sunkar aur dekhkar Khudá kí baṛáí aur hamd karte húe lauṭ gaye.

21 Jab áth din púre húe, aur us ke khatne ká waqt áyá, to us ká nám Yisú' rakkhá gayá, jo firishte ne us ke peṭ men paṛne se pahle rakkhá thá.

22 Phir jab Músá kí sharí'at ke muwáfiq un ke pák hone ke din púre ho gaye, to wuh us ko Yarúshalem men láe, táki Khudáwand ke áge házir karen, 23 (jaisá ki Khudáwand kí sharí'at men likhá hai, ki Har ek pahlauthá Khudáwand ke liye muqaddas ṭhahregá,) 24 aur Khudáwand kí sharí'at ke is qaul ke muwáfiq qurbání karen, ki Qumríon ká ek joṛá, yá kabútar ke do bachche láo. 25 Aur dekho, Yarúshalem men Shama'ún nám ek ádmí thá, aur wuh ádmí rástbáz aur khudátars aur Isráíl kí tasallí ká muntazir thá, aur Rúhu'l-Quds us par thá. 26 Aur us ko Rúhu'l Quds se ágáhí húí thí, ki jab tak tú Khudáwand ke Masíh ko dekh na le, maut ko na dekhegá. 27 Wuh Rúh kí hidáyat se haikal men áyá, aur jis waqt mán báp us laṛke Yisú' ko andar láe, táki us ke liye sharí'at ke dastúr par 'amal karen, 28 to us ne use apní god men liyá, aur Khudá kí hamd karke kahá, ki

29 Ai Málik, ab tú apne gulám ko
apne qaul ke muwáfiq salámatí se rukhsat detá hai;
30 Kyúnki merí ánkhon ne terí
naját dekh lí hai,
31 Jo tú ne sab ummaton ke rúbarú taiyár kí hai,
32 Táki gairqaumon ko raushní denewálá núr
Aur terí ummat Isráíl ká jalál bane.

33 Aur us ká báp aur us kí mán in báton par, jo us ke haqq men kahí játí thín, ta'ajjub karte the. 34 Aur Shama'ún ne un ke liye barakat cháhí, aur us kí mán Maryam se kahá; Dekh, yih Isráíl men bahuton ke girne aur uṭhne ke liye, aur aisá nishán hone ke liye muqarrar húá hai, jis kí mukhálafat kí jáegí—35 balki khud terí ján bhí talwár se chhid jáegí—táki bahut logon ke dilon ke khayál khul jáen. 36 Aur A'sher ke qabíle men se Hannáh nám Fanúel kí beṭí ek nabiya thí; wuh bahut 'umr rasída thí, aur apne kunwárepan ke ba'd sát baras ek shauhar ke sáth guzáre the; 37 wuh chaurásí baras se bewa thí; aur haikal se judá na hotí thí, balki rát din rozon aur du'áon ke sáth 'ibádat kiyá kartí thí. 38 Aur wuh usí ghaṛí wahán ákar Khudá ká shukr karne lagí, aur un sab se jo Yarúshalem ke chhuṭkáre ke muntazir the us kí bábat báten karne lagí. 39 Aur jab wuh Khudáwand kí sharí'at ke muwáfiq sab kuchh kar chuke, to Galíl men apne shahr Násarat ko phir gaye.

40 Aur wuh laṛká baṛhtá aur quwwat pátá gayá, aur hikmat se ma'múr hotá gayá, aur Ḳhudá ká fazl us par thá.

41 Us ke mán báp har baras 'I'd i Fasah par Yarúshalem ko jáyá karte the. 42 Aur jab wuh bárah baras ká húá, to wuh 'I'd ke dastúr ke muwáfiq Yarúshalem ko gaye. 43 Jab wuh un dinon ko púrá karke lauṭe, to wuh laṛká Yisú' Yarúshalem men rah gayá, aur us ke mán báp ko ḳhabar na húí. 44 Magar yih samajhkar ki wuh qáfile men hai, ek manzil nikal gaye, aur use apne rishtadáron aur jánpahchánon men ḍhúnḍhne lage. 45 Jab na milá, to use ḍhúnḍhte húe Yarúshalem tak wápas gaye. 46 Aur tín roz píchhe aisá húá ki unhon ne use haikal men ustádon ke bích men baiṭhe, un kí sunte aur un se suwál karte húe páyá. 47 Aur jitne us kí sun rahe the, us kí samajh aur us ke jawábon se dang the. 48 Wuh use dekhkar hairán húe, aur us kí mán ne us se kahá; Beṭá, tú ne kyún ham se aisá kiyá? Dekh, terá báp aur main kuṛhte húe tujhe ḍhúnḍhte the. 49 Us ne un se kahá; Tum mujhe kyún ḍhúnḍhte the? Kyá tum ko ma'lúm na thá, ki mujhe apne Báp ke hán honá zarúr hai? 50 Magar jo bát us ne un se kahí, use wuh na samjhe. 51 Aur wuh un ke sáth rawána hokar Násarat men áyá, aur un ke tábi' rahá; aur us kí mán ne yih sab báten apne dil men rakkhín.

52 Aur Yisú' hikmat aur qadd o qámat men, aur Ḳhudá kí aur insán kí maqbúliyat men, taraqqí kartá gayá.

3 Tibiriyus Qaisar kí hukúmat ke pandrahwen baras, jab Puntiyus Pilátus Yahúdiya ká hákim thá, aur Herodes Galíl ká, aur us ká bháí Filippus Itúraiya aur Traḳhonítis ká, aur Lisániyás Abilene ká hákim thá, 2 aur Hanná aur Káifá sardár káhin the; us waqt Ḳhudá ká kalám biyábán men Zakaryáh ke beṭe Yúhanná par utrá. 3 Aur wuh Yardan ke sáre girdnawáh men jákar gunáhon kí mu'áfí ke liye tauba ke baptisma kí manádí karne lagá, 4 jaisá Yasha'yáh nabí ke kalám kí kitáb men likhá hai, ki

Biyábán men pukárnewále kí áwáz átí hai, ki
Ḳhudáwand kí ráh taiyár karo,
Us ke ráste sídhe banáo.
5 Har ek ghátí bhar dí jáegí,
Aur har ek paháṛ aur ṭíla níchá kiyá jáegá;
Aur jo ṭeṛhá hai sídhá,
Aur jo únchá níchá hai hamwár rásta banegá;
6 Aur har bashar Ḳhudá kí naját dekhegá.

7 Pas jo log us se baptisma lene ko nikalkar áte the, wuh un se kahtá thá; Ai sánp ke bachcho, tumhen kis ne jatáyá, ki ánewále gazab se bhágo? 8 Pas tauba ke muwáfiq phal láo, aur apne dilon men yih kahná shurú' na karo, ki Ibráhím hamárá báp hai; kyúnki main tum se kahtá hún, ki Ḳhudá in pattharon se Ibráhím ke liye aulád paidá kar saktá hai. 9 Aur ab to daraḳhton kí jaṛ par kulháṛá rakkhá húá hai; pas jo daraḳht achchhá phal nahín látá, wuh káṭá aur ág men ḍálá játá hai. 10 Logon ne us se yih púchhá, ki Phir ham kyá karen? 11 Us ne jawáb men un se kahá, ki Jis ke pás do kurte hon, wuh us ko jis ke pás na ho bánṭ de, aur jis ke pás kháná ho, wuh bhí aisá hí kare. 12 Aur mahsúl lenewále bhí baptisma lene ko áe, aur us se púchhá, ki Ai ustád, ham kyá karen? 13 Us ne un se kahá; Jo tumháre liye muqarrar hai, us se ziyáda na lená. 14 Aur sipáhíon ne bhí us se yih púchhá, ki Ham log kyá karen? Us ne un se kahá; Na kisí par zulm karo, aur na kisí se náhaqq kuchh lo, aur apní tanḳhwáh par kifáyat karo.

15 Jab log muntazir the, aur sab apne apne dil men Yúhanná kí bábat sochte the, ki áyá wuh Masíh hai, yá nahín; 16 to Yúhanná ne un sab se jawáb men kahá; Main to tumhen pání se baptisma detá hún, magar jo mujh se zoráwar hai, wuh ánewálá hai; main us kí jútí ká tasma kholne ke láiq nahín; wuh tumhen Rúhu'l Quds aur ág se baptisma degá. 17 Us ká chháj us ke háth men hai, táki wuh apne khaliyán ko ḳhúb sáf kare, aur gehúon ko apne khatte men jama' kare; magar bhúsí ko us ág men jaláegá jo bujhne kí nahín.

18 Pas wuh aur bahut sí nasíhaten de deke logon ko ḳhushḳhabarí sunátá rahá. 19 Lekin chauthái mulk ke hákim Herodes ne, apne

bhái Filippus kí bíwí Herodiyás ke sabab, aur un sárí buráiyon ke bá'is jo Herodes ne kí thín, Yúhanná se malámat uṭhákar, 20 in sab se baṛhkar yih bhí kiyá, ki us ko qaid men ḍálá.

21 Jab sab logon ne baptisma liyá, aur Yisú' bhí baptisma pákar du'á máng rahá thá, to aisá húá ki ásmán khul gayá, 22 aur Rúhu'l Quds jismání súrat men kabútar kí mánind us par utrá, aur ásmán se áwáz áí, ki Tú merá piyárá Beṭá hai; tujh se main khush hún.

23 Jab Yisú' khud ta'lím dene lagá, to baras tís ek ká thá, aur (jaisá ki samjhá játá thá), Yúsuf ká beṭá thá, aur wuh 'Elí ká, 24 aur wuh Mattát ká, aur wuh Lewí ká, aur wuh Malkí ká, aur wuh Yanná ká, aur wuh Yúsuf ká, 25 aur wuh Mattityáh ká, aur wuh A'mos ká, aur wuh Nahúm ká, aur wuh Asalyáh ká, aur wuh Nogah ká, 26 aur wuh Má'at ká, aur wuh Mattityáh ká, aur wuh Shim'í ká, aur wuh Yosekh ká, aur wuh Yodáh ká, 27 aur wuh Yúhanná ká, aur wuh Resá ká, aur wuh Zarubbábil ká, aur wuh Sha'-altiyel ká, aur wuh Nerí ká, 28 aur wuh Malkí ká, aur wuh Addí ká, aur wuh Qosám ká, aur wuh Ilmodám ká, aur wuh 'Er ká, 29 aur wuh Yeshú' ká, aur wuh Il'ázár ká, aur wuh Yorím ká, aur wuh Mattát ká, aur wuh Lewí ká, 30 aur wuh Shama'ún ká, aur wuh Yahúdáh ká, aur wuh Yúsuf ká, aur wuh Yonán ká, aur wuh Ilyáqím ká, 31 aur wuh Maleáh ká, aur wuh Minnáh ká, aur wuh Mattatá ká, aur wuh Nátán ká, aur wuh Dáúd ká, 32 aur wuh Yishai ká, aur wuh 'Obed ká, aur wuh Bo'az ká, aur wuh Salmon ká, aur wuh Nahshon ká, 33 aur wuh 'Ammínádáb ká, aur wuh Arní ká, aur wuh Hisron ká, aur wuh Firis ká, aur wuh Yahúdáh ká, 34 aur wuh Ya'qúb ká, aur wuh Izháq ká, aur wuh Ibráhím ká, aur wuh Tirah ká, aur wuh Náhor ká, 35 aur wuh Sarúg ká, aur wuh Ra'ú ká, aur wuh Filig ká, aur wuh 'Ebir ká, aur wuh Shilah ká, 36 aur wuh Qenán ká, aur wuh Arfakshad ká, aur wuh Shem ká, aur wuh Núh ká, aur wuh Limik ká, 37 aur wuh Mathúshilah ká, aur wuh Hanok ká, aur wuh Yirid ká, aur wuh Mahalalel ká, aur wuh Qenán ká, 38 aur wuh Inosh ká, aur wuh Shet ká, aur wuh A'dam ká, aur wuh Khudá ká thá.

4 Phir Yisú' Rúhu'l Quds se bhará húá Yardan se lauṭá, aur chálís din tak Rúh kí hidáyat se biyábán men phirtá rahá, 2 aur Iblís use ázmátá rahá. Un dinon men us ne kuchh na kháyá; aur jab wuh din púre ho gaye, to use bhúk lagí. 3 Aur Iblís ne us se kahá; Agar tú Khudá ká Beṭá hai, to is patthar se kah, ki roṭí ban jáe. 4 Yisú' ne us ko jawáb diyá; Likhá hai, ki A'dmí sirf roṭí hí se jítá na rahegá. 5 Aur Iblís ne use únche par le jákar dunyá kí sárí bádsháhaten pal bhar men dikháín, 6 aur us se kahá, ki Yih sárá ikhtiyár aur in kí shán o shaukat main tujhe de dúngá, kyúnki yih mere supurd hai, aur jis ko cháhtá hún detá hún. 7 Pas agar tú mere áge sijda kare, to yih sab terá hogá. 8 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Likhá hai, ki Tú Khudáwand apne Khudá ko sijda kar, aur sirf usí kí 'ibádat kar. 9 Aur wuh use Yarúshalem men le gayá, aur haikal ke kangure par khaṛá karke us se kahá; Agar tú Khudá ká Beṭá hai, to apne taín yahán se níche girá de: 10 kyúnki likhá hai, ki

Wuh terí bábat apne firishton
ko hukm degá, ki terí hifázat
karen:

11 Aur yih bhí, ki

Wuh tujhe háthon par uṭhá
lenge,
Aisá na ho ki tere pánw ko pat-
thar kí ṭhes lage.

12 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Farmáyá gayá hai, ki Tú Khudáwand apne Khudá kí ázmáish na kar.

13 Jab Iblís tamám ázmáishen kar chuká, to kuchh 'arse ke liye us se judá húá.

14 Phir Yisú' Rúh kí quwwat se bhará húá Galíl ko lauṭá, aur sáre girdnawáh men us kí shuhrat phail gayí. 15 Aur wuh un ke 'ibádat-khánon men ta'lím detá rahá, aur sab us kí baṛáí karte rahe.

16 Aur wuh Násarat men áyá, jahán us ne parwarish páí thí, aur apne dastúr ke muwáfiq Sabt ke din 'ibádatkháne men gayá, aur paṛhne ko khaṛá húá. 17 Aur Yasha'yáh nabí kí kitáb us ko dí gayí, aur kitáb

kholkar us ne wuh maqám nikálá, jahán yih likhá thá, ki

18 Khudáwand kí Rúh mujh par hai,
Is liye ki us ne mujhe garíbon ko khushkhabarí dene ke liye masah kiyá;
Us ne mujhe bhejá hai, ki qaidíon ko rihái,
Aur andhon ko bínáí páne kí khabar sunáún,
Kuchle húon ko ázád karún,
19 Aur Khudáwand ke sál i maqbúl kí manádí karún.

20 Phir wuh kitáb band karke aur khádim ko wápas dekar baiṭh gayá; aur jitne 'ibádatkháne men the, sab kí ánkhen us par lagí thín. 21 Wuh un se kahne lagá, ki A'j yih nawishta tumháre sámne púrá húá hai. 22 Aur sab ne us par gawáhí dí, aur un purfazl báton par, jo us ke munh se nikaltí thín, ta'ajjub karke kahne lage; Kyá yih Yúsuf ká beṭá nahín? 23 Us ne un se kahá; Tum albatta yih masal mujh par kahoge, ki Ai hakím, apne áp ko to achchhá kar: jo kuchh ham ne suná hai, ki Kafarnahúm men kiyá gayá, yahán apne watan men bhí kar. 24 Aur us ne kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki koí nabí apne watan men maqbúl nahín hotá. 25 Aur main tum se sach kahtá hún, ki Eliyyáh ke dinon men, jab sáṛhe tín baras ásmán band rahá, yahán tak ki sáre mulk men sakht kál paṛá, bahut sí bewa 'auraten Isráíl men thín; 26 lekin Eliyyáh un men se kisí ke pás na bhejá gayá, magar mulk i Saidá ke shahr i Sárafat men ek bewa 'aurat ke pás. 27 Aur Ilisha' nabí ke waqt men Isráíl ke darmiyán bahut se koṛhí the, lekin un men se koí pák sáf na kiyá gayá, magar Na'mán Súriyání. 28 Jitne 'ibádatkháne men the, in báton ko sunte hí gusse se bhar gaye; 29 aur uṭhkar us ko shahr se báhar nikálá, aur us paháṛ kí choṭí par le gaye, jis par un ká shahr ábád thá, táki use sir ke bal girá den. 30 Magar wuh un ke bích men se nikalkar chalá gayá.

31 Phir wuh Galíl ke shahr i Kafarnahúm ko gayá. Aur wuh Sabt ke din unhen ta'lím de rahá thá; 32 aur log us kí ta'lím se hairán the; kyúnki us ká kalám ikhtiyár ke sáth thá. 33 Aur 'ibádatkháne men ek ádmí thá, jis men nápák deo kí rúh thí; wuh baṛí áwáz se chillá uṭhá, ki 34 Ai Yisú' Násarí, hamen tujh se kyá kám? kyá tú hamen halák karne áyá hai? Main tujhe jántá hún, ki tú kaun hai; Khudá ká Quddús hai. 35 Yisú' ne use jhiṛakkar kahá; Chup rah, aur us men se nikal já. Is par badrúh use bích men paṭakkar bagair zarar pahuncháe us men se nikal gayí. 36 Aur sab hairán hokar ápas men kahne lage, ki Yih kaisá kalám hai? kyúnki wuh ikhtiyár aur qudrat se nápák rúhon ko hukm detá hai, aur wuh nikal játí hain. 37 Aur girdnawáh men har jagah us kí dhúm mach gayí.

38 Phir wuh 'ibádatkháne se uṭhkar Shama'ún ke ghar men dákhil húá, aur Shama'ún kí sás ko baṛí tap chaṛhí húí thí; aur unhon ne us ke liye us se 'arz kí. 39 Wuh khaṛá hokar us kí taraf jhuká, aur tap ko jhiṛká, to utar gayí: aur wuh usí dam uṭhkar un kí khidmat karne lagí.

40 Aur súraj ke ḍúbte waqt wuh sab log jin ke hán tarah tarah kí bímáríon ke maríz the, unhen us ke pás láe; aur us ne un men se har ek par háth rakhkar unhen achchhá kiyá. 41 Aur badrúhen bhí chillákar aur yih kahkar, ki Tú Khudá ká Beṭá hai, bahuton men se nikal gayín; aur wuh unhen jhiṛaktá aur bolne na detá thá, kyúnki wuh jántí thín ki yih Masíh hai.

42 Jab din húá to wuh nikalkar ek wírán jagah men gayá, aur bhíṛ kí bhíṛ us ko ḍhúnḍhtí húí us ke pás áí, aur us ko rokne lagí, ki Hamáre pás se na já. 43 Us ne un se kahá; Mujhe aur shahron men bhí Khudá kí bádsháhat kí khushkhabarí sunání zarúr hai, kyúnki main isí liye bhejá gayá hún.

44 Aur wuh Galíl ke 'ibádatkhánon men manádí kartá rahá.

5 Jab bhíṛ us par girí paṛtí thí, aur Khudá ká kalám suntí thí, aur wuh Gannesarat kí jhíl ke kanáre khaṛá thá, to aisá húá ki 2 us ne jhíl ke kanáre do kishtíán lagí dekhín, lekin machhlí pakaṛnewále un par se utarkar jál dho rahe the. 3 Aur us ne un kishtíon men se ek par chaṛhkar, jo Shama'ún kí thí,

us se darkhwást kí, ki Kanáre se zará haṭá le chal. Aur wuh baiṭhkar logoṉ ko kishtí par se ta'lím dene lagá. 4 Jab kalám kar chuká, to Shama'ún se kahá; Gahre meṉ le chal, aur tum shikár ke liye apne jál ḍálo. 5 Shama'ún ne jawáb meṉ kahá; Ai sáhib, ham ne rát bhar mihnat kí, aur kuchh háth na áyá; magar tere kahne se jál ḍáltá húṉ. 6 Yih kiyá aur wuh machhliyoṉ ká baṛá gol gher láe, aur un ke jál phaṭne lage. 7 Aur unhoṉ ne apne sharíkoṉ ko, jo dúsrí kishtí par the, ishára kiyá, ki A'o, hamárí madad karo. Pas unhoṉ ne ákar donoṉ kishtián yahán tak bhar dín ki ḍúbne lagíṉ. 8 Shama'ún Patras yih dekhkar Yisú' ke páṉwoṉ meṉ girá, aur kahá; Ai Ḳhudáwand, mere pás se já, is liye ki maiṉ gunahgár ádmí húṉ. 9 Kyúṉki machhliyoṉ ke is shikár se, jo unhoṉ ne kiyá, wuh aur us ke sab sáthí bahut hairán húe. 10 Aur waise hí Zabdí ke beṭe Ya'qúb aur Yúhanná bhí, jo Shama'ún ke sharík the, hairán húe. Yisú' ne Shama'ún se kahá; Ḳhauf na kar; ab se tú ádmíoṉ ká shikár kiyá karegá. 11 Wuh kishtíoṉ ko kanáre par le áe, aur sab kuchh chhoṛkar us ke píchhe ho liye.

12 Jab wuh ek shahr meṉ thá, to dekho, koṛh se bhará húá ek ádmí thá. Wuh Yisú' ko dekhkar muṉh ke bal girá, aur us kí minnat karke kahá; Ai Ḳhudáwand, agar tú cháhe, to mujhe pák sáf kar saktá hai. 13 Us ne háth baṛhákar use chhúá aur kahá; Maiṉ cháhtá húṉ; tú pák sáf ho já; aur fauran us ká koṛh játá rahá. 14 Aur us ne use táḳíd kí, ki Kisí se na kahná, balki jákar apne taiṉ káhin ko dikhá, aur jaisá Músá ne muqarrar kiyá hai, apne pák sáf ho jáne kí bábat nazr guzrán, táki un ke liye gawáhí ho. 15 Lekin us ká charchá ziyáda phailá, aur bahut se log jama' húe, ki us kí suneṉ, aur apní bímárioṉ se shifá páeṉ. 16 Magar wuh jangaloṉ meṉ alag jákar du'á mángá kartá thá.

17 Aur ek din aisá húá ki wuh ta'lím de rahá thá, aur Farísí aur shara' ke mu'allim waháṉ baiṭhe húe the, jo Galíl ke har gáṉw aur Yahúdiya aur Yarúshalem se áe the; aur Ḳhudáwand kí qudrat shifá baḳhshne ko us ke sáth thí. 18 Aur dekho, kaí mard ek ádmí ko jo maflúj thá chárpái par láe, aur koshish kí, ki use andar lákar us ke áge rakkheṉ; 19 aur jab bhíṛ ke sabab us ko andar le jáne kí ráh na pái, to koṭhe par chaṛhke khaprail meṉ se us ko khaṭole samet bích meṉ Yisú' ke sámne utár diyá. 20 Us ne un ká ímán dekhkar kahá, ki Ai ádmí, tere gunáh mu'áf húe. 21 Is par faqíh aur Farísí sochne lage, ki Yih kaun hai jo kufr baktá hai? Siwá Ḳhudá ke aur kaun gunáhoṉ ko mu'áf kar saktá hai? 22 Yisú' ne un ke ḳhayáloṉ ko ma'lúm karke jawáb meṉ un se kahá; Tum apne diloṉ meṉ kyá sochte ho? 23 A'sán kyá hai? yih kahná, ki Tere gunáh mu'áf húe, yá yih kahná, ki Uṭh aur chal phir? 24 Lekin is liye ki tum jáno, ki Ibn i A'dam ko zamín par gunáhoṉ ke mu'áf karne ká iḳhtiyár hai (us ne maflúj se kahá;) Maiṉ tujh se kahtá húṉ, Uṭh, aur apná khaṭolá uṭhákar apne ghar já. 25 Aur wuh usí dam un ke sámne uṭhá, aur jis par paṛá thá use uṭhákar, Ḳhudá kí baṛái kartá húá apne ghar chalá gayá. 26 Wuh sab ke sab baṛe hairán húe, aur Ḳhudá kí baṛái karne lage, aur bahut ḍar gaye, aur kahne lage, ki A'j ham ne 'ajíb báteṉ dekhíṉ.

27 In bátoṉ ke ba'd wuh báhar gayá, aur Lewí nám ek mahsúl lenewále ko mahsúl kí chaukí par baiṭhe dekhá, aur us se kahá; Mere píchhe ho le. 28 Wuh sab kuchh chhoṛkar uṭhá, aur us ke píchhe ho liyá. 29 Phir Lewí ne apne ghar meṉ us kí baṛí ziyáfat kí; aur mahsúl lenewáloṉ aur auroṉ ká, jo un ke sáth kháná kháne baiṭhe the, baṛá majma' thá. 30 Aur Farísí aur un ke faqíh us ke shágirdoṉ se yih kahkar burburáne lage, ki Tum kyúṉ mahsúl lenewáloṉ aur gunahgároṉ ke sáth kháte píte ho? 31 Yisú' ne jawáb meṉ un se kahá, ki Tandurustoṉ ko hakím darkár nahíṉ, balki bímároṉ ko. 32 Maiṉ rástbázoṉ ko nahíṉ, balki gunahgároṉ ko tauba ke liye buláne áyá húṉ. 33 Aur unhoṉ ne us se kahá, ki Yúhanná ke shágird aksar roza rakhte aur du'áeṉ mángá karte haiṉ, aur isí tarah Farísíoṉ ke bhí; magar tere shágird kháte píte haiṉ. 34 Yisú' ne un se kahá; Kyá tum barátiyoṉ

se, jab tak dulhá un ke sáth rahe, tum rakhwá sakte ho? 35 Magar wuh din áeṉge: aur jab dulhá un se judá kiyá jáegá, tab un dinoṉ meṉ, wuh roza rakkheṉge. 36 Aur us ne un se ek tamsíl bhí kahí, ki Koí ádmí nayí poshák meṉ se pháṛkar purání poshák meṉ paiwand nahíṉ lagátá; warna nayí bhí phaṭegí, aur us ká paiwand purání meṉ mel bhí na kháegá. 37 Aur koí shaḳhs nayí mai purání mashkoṉ meṉ nahíṉ bhartá; nahíṉ to nayí mai mashkoṉ ko pháṛkar ḳhud bhí bah jáegí, aur mashkeṉ bhí barbád ho jáeṉgí. 38 Balki nayí mai nayí mashkoṉ meṉ bharní cháhiye. 39 Aur koí ádmí purání mai píkar nayí kí ḳhwáhish nahíṉ kartá, kyúṉki kahtá hai, ki Purání hí achchhí hai.

6 Phir Sabt ke din yúṉ húá, ki wuh khetoṉ meṉ hokar já rahá thá; aur us ke shágird báleṉ toṛ toṛkar aur háthoṉ se mal malkar kháte játe the. 2 Aur Farísioṉ meṉ se ba'z kahne lage; Tum wuh kám kyúṉ karte ho, jo Sabt ke din karná rawá nahíṉ? 3 Yisú' ne jawáb meṉ un se kahá; Kyá tum ne yih bhí nahíṉ paṛhá, ki jab Dáúd aur us ke sáthí bhúke the to us ne kyá kiyá: 4 wuh kyúṉkar Ḳhudá ke ghar meṉ gayá, aur nazr kí roṭiyáṉ lekar kháíṉ, jin ká kháná káhinoṉ ke siwá âur kisí ko rawá nahíṉ, aur apne sáthiyoṉ ko bhí díṉ? 5 Phir us ne un se kahá, ki Ibn i A'dam Sabt ká málik hai.

6 Aur yúṉ húá ki kisí âur Sabt ko wuh 'ibádatḳháne meṉ dáḳhil hokar ta'lím dene lagá; aur waháṉ ek ádmí thá, jis ká dahiná háth súkh gayá thá. 7 Aur faqíh aur Farísí us kí ták meṉ the, ki áyá Sabt ke din achchhá kartá hai yá nahíṉ, táki us par ilzám lagáne ká mauqa' páeṉ. 8 Magar us ko un ke ḳhayál ma'lúm the; pas us ádmí se jis ká háth súkhá thá kahá; Uṭh aur bích meṉ khaṛá ho. Wuh uṭh khaṛá húá. 9 Yisú' ne un se kahá; Maiṉ tum se yih púchhtá húṉ, ki A'yá Sabt ke din nekí karní rawá hai, yá badí karní? ján ko bachááná, yá halák karná? 10 Aur un sab par nazar karke us se kahá; Apná háth baṛhá. Us ne aisá kiyá, aur us ká háth durust ho gayá. 11 Wuh ápe se báhar hokar ek dúsre se kahne lage, ki Ham Yisú' ke sáth kyá kareṉ?

12 Aur un dinoṉ meṉ aisá húá, ki wuh paháṛ par du'á máṉgne ko niklá, aur Ḳhudá se du'á máṉgne meṉ sárí rát guzárí. 13 Jab din húá, to us ne apne shágirdoṉ ko pás bulákar un meṉ se bárah chun liye, aur un ko rasúl ká laqab diyá; 14 ya'ní Shama'ún, jis ká nám us ne Patras bhí rakkhá, aur us ká bhái Andriyás, aur Ya'qúb aur Yúhanná, aur Filippus aur Bar Tulmái, 15 aur Matí aur Tomá, aur Halfai ká beṭá Ya'qúb aur Shama'ún jo Zelotes kahlátá thá, 16 aur Ya'qúb ká beṭá Yahúdáh, aur Yahúdáh Iskariyotí jo us ká pakaṛwánewálá húá; 17 aur wuh un ke sáth utarkar hamwár jagah par khaṛá húá; aur us ke shágirdoṉ kí baṛí jamá'at aur logoṉ kí baṛí bhíṛ waháṉ thí, jo sáre Yahúdiya aur Yarúshalem aur Súr aur Saidá ke bahrí kanáre se, us kí sunne aur apní bímárioṉ se shifá páne ke liye us ke pás áí thí. 18 Aur jo nápák rúhoṉ se dukh páte the, wuh achchhe kiye gaye. 19 Aur sab log use chhúne kí koshish karte the, kyúṉki quwwat us se nikaltí aur sab ko shifá baḳhshtí thí.

20 Phir us ne apne shágirdoṉ kí taraf nazar karke kahá; Mubárak ho tum jo garíb ho, kyúṉki Ḳhudá kí bádsháhat tumhárí hai. 21 Mubárak ho tum jo ab bhúke ho, kyúṉkí ásúda hoge. Mubárak ho tum jo ab rote ho, kyúṉki haṉsoge. 22 Jab Ibn i A'dam ke sabab log tum se 'adáwat rakkheṉge, aur tumheṉ ḳhárij kar deṉge, aur la'n ta'n kareṉge, aur tumhárá nám burá jánkar káṭ deṉge, to tum mubárak hoge. 23 Us din ḳhush-honá aur ḳhushí ke máre uchhalná; is liye ki, dekho, ásmán par tumhárá ajr baṛá hai; kyúṉkí un ke bápdádá nabíoṉ ke sáth bhí aisá hí kiyá karte the. 24 Magar afsos tum par jo daulatmand ho, kyúṉki tum apní tasallí pá chuke. 25 Afsos tum par jo ab ser ho, kyúṉki bhúke hoge. Afsos tum par jo ab haṉste ho, kyúṉki mátam karoge aur rooge. 26 Afsos tum par jab sab log tumheṉ bhalá kaheṉ, kyúṉki un ke bápdádá jhúṭhe nabíoṉ ke sáth bhí aisá hí kiyá karte the.

27 Lekin maiṉ tum sunnewáloṉ se kahtá húṉ, ki Apne dushmanoṉ se mahabbat rakkho; jo tum se 'adáwat rakkheṉ un ká bhalá karo; 28 jo tum par la'nat kareṉ, un ke

liye barakat cháho; jo tumhárí be'izzatí karen, un ke liye du'á mángo. 29 Jo tere ek gál par tamáncha máre, dúsrá bhí us kí taraf pher de; aur jo terá choga le, us ko kurtá lene se bhí mana' na kar. 30 Jo koí tujh se mánge use de, aur jo terá mál le le us se talab na kar. 31 Aur jaisá tum cháhte ho ki log tumháre sáth karen, tum bhí un ke sáth waisá hí karo. 32 Agar tum apne mahabbat rakhnewálon hí se mahabbat rakkho, to tumhárá kyá ihsán hai? kyúnki gunahgár bhí apne mahabbat rakhnewálon se mahabbat rakhte hain. 33 Aur agar tum unhín ká bhalá karo jo tumhárá bhalá karen, to tumhárá kyá ihsán hai? kyúnki gunahgár bhí aisá hí karte hain. 34 Aur agar tum unhín ko qarz do, jin se wusúl hone kí ummed rakhte ho, to tumhárá kyá ihsán hai? gunahgár bhí gunahgáron ko qarz dete hain, táki púrá wusúl kar len. 35 Magar tum apne dushmanon se mahabbat rakkho, aur bhalá karo, aur bagair náummed húe qarz do; to tumhárá ajr bará hogá, aur tum Khudá Ta'álá ke bete thahroge; kyúnki wuh náshukron aur badon par bhí mihrbán hai. 36 Jaisá tumhárá Báp rahím hai, tum bhí rahmdil ho. 37 'Aibjoí na karo, tumhárí bhí 'aibjoí na kí jáegí; mujrim na thahráo, tum bhí mujrim na thahráe jáoge; khalásí do, tum bhí khalásí páoge. 38 Diyá karo, tumhen bhí diyá jáegá, achchhá paimána dáb dábkar aur hilá hilákar aur labrez karke tumháre palle men dálenge; kyúnki jis paimáne se tum nápte ho, usí se tumháre liye nápá jáegá.

39 Aur us ne un se ek tamsíl bhí kahí, ki Kyá andhe ko andhá ráh dikhá saktá hai? kyá donon garhe men na girenge? 40 Shágird apne ustád se bará nahín; balki har ek, jab kámil húá, to apne ustád jaisá hogá. 41 Tú kyún apne bháí kí ánkh ke tinke ko dekhtá hai, aur apní ánkh ke shahtír par gaur nahín kartá? 42 Aur jab tú apní ánkh ke shahtír ko nahín dekhtá, to apne bháí se kyúnkar kah saktá hai, ki Bháí, lá, us tinke ko jo terí ánkh men hai, nikál dún? Ai riyákár, pahle apní ánkh men se to shahtír nikál, phir us tinke ko jo tere bháí kí ánkh men hai achchhí tarah dekhkar nikál sakegá. 43 Kyúnki koí achchhá darakht nahín, jo burá phal láe, aur na koí burá darakht hai, jo achchhá phal láe. 44 Har darakht apne phal se pahcháná játá hai; kyúnki jháriyon se anjír nahín torte, aur na jharberí se angúr. 45 Achchhá ádmí apne dil ke achchhe khazáne se achchhí chízen nikáltá hai, aur burá ádmí bure khazáne se burí chízen nikáltá hai; kyúnki jo dil men bhará hai, wuhí us ke munh par átá hai.

46 Jab tum mere kahne par 'amal nahín karte, to kyún mujhe Khudáwand, Khudáwand kahte ho? 47 Jo koí mere pás átá, aur merí báten sunkar un par 'amal kartá hai, main tumhen jatátá hún ki wuh kis kí mánind hai. 48 Wuh us ádmí kí mánind hai, jis ne ghar banáte waqt zamín gahrí khodkar chatán par neo dálí; jab rau áí to dhár us ghar par zor se girí, magar use hilá na sakí, kyúnki wuh mazbút baná húá thá. 49 Lekin jo sunkar 'amal men nahín látá, wuh us ádmí kí mánind hai, jis ne zamín par ghar ko bebunyád banáyá: jab dhár us par zor se girí, to wuh fi'lfaur gir pará aur wuh ghar bi'lkull barbád húá.

7 Jab wuh logon ko apní sárí báten suná chuká to Kafarnahúm men áyá.

2 Aur kisí súbadár ká naukar, jo us ko 'azíz thá, bímárí se marne ko thá. 3 Us ne Yisú' kí khabar sunkar Yahúdíon ke kaí buzurgon ko us ke pás bhejá, aur us se darkhwást kí, ki A'kar mere naukar ko achchhá kar. 4 Wuh Yisú' ke pás áe, aur us kí barí minnat karke kahne lage, ki Wuh is láiq hai ki tú us kí khátir yih kare; 5 kyúnki wuh hamárí qaum se mahabbat rakhtá hai, aur hamáre 'ibádatkháne ko usí ne banwáyá. 6 Yisú' un ke sáth chalá. Magar jab wuh ghar ke qaríb pahunchá, to súbadár ne ba'z doston kí ma'rifat use yih kahlá bhejá, ki Ai Khudáwand, taklíf na kar, kyúnki main is láiq nahín, ki tú merí chhat ke níche áe; 7 isí sabab main ne apne áp ko bhí tere pás áne ke láiq na samjhá; balki zabán se kah de, to merá khádim shifá páegá. 8 Kyúnki main bhí dúsre ke ikhtiyár men hún, aur sipáhí mere mátaht hain, aur jab ek se kahtá hún, ki Já, to wuh játá hai,

aur dúsre se, kí A', to wuh átá hai, aur apne naukar se, ki Yih kar, to wuh kartá hai. 9 Yisú' ne yih sunkar us par ta'ajjub kíyá, aur phirkar us bhír se jo us ke píchhe átí thí kahá; Main tum se kahtá hún, ki Main ne aisá ímán Isráíl men bhí nahín páyá. 10 Aur bheje húe logon ne ghar men wápas ákar us naukar ko tandurust páyá.

11 Thoṛe 'arse ke ba'd aisá húá, kí wuh Náín nám ek shahr ko gayá, aur us ke shágird aur bahut se log us ke hamráh the. 12 Jab wuh shahr ke pháṭak ke nazdík pahunchá, to dekho, ek murde ko báhar liye játe the; wuh apní mán ká iklautá beṭá thá, aur wuh bewa thí: aur shahr ke bahutere log us ke sáth the. 13 Use dekhkar Ḳhudáwand ko tars áyá aur us se kahá; Ro nahín. 14 Phir us ne pás ákar janáze ko chhúá, aur uṭhánewále khaṛe ho gaye, aur us ne kahá; Ai jawán, main tujh se kahtá hún; Uṭh. 15 Wuh murda uṭh baiṭhá, aur bolne lagá. Aur us ne use us kí mán ko saunp diyá. 16 Aur sab par dahshat chhá gayí, aur wuh Ḳhudá kí baṛáí karke kahne lage, ki Ek baṛá nabí ham men uṭhá hai, aur yih, ki Ḳhudá ne apní ummat par tawajjuh kí hai. 17 Aur us kí nisbat yih ḳhabar sáre Yahúdiya aur tamám girdnawáh men phail gayí.

18 Aur Yúhanná ko us ke shágirdon ne in sab báton kí ḳhabar dí. 19 Is par Yúhanná ne apne shágirdon men se do ko bulákar Ḳhudáwand ke pás yih púchhne ko bhejá, ki A'newálá tú hí hai, yá ham dúsre kí ráh dekhen? 20 Unhon ne us ke pás ákar kahá; Yúhanná baptisma denewále ne hamen tere pás yih púchhne ko bhejá hai, ki A'newálá tú hí hai, yá ham dúsre kí ráh dekhen? 21 Usí ghaṛí us ne bahuton ko bímárion aur áfaton aur burí rúhon se naját baḳhshí, aur bahut se andhon ko bínáí 'atá kí. 22 Us ne jawáb men un se kahá, ki Jo kuchh tum ne dekhá aur suná hai jákar Yúhanná se bayán kar do; ki andhe dekhte hain, langṛe chalte phirte hain, koṛhí pák sáf kiye játe hain, bahre sunte hain, murde zinda kiye játe hain, garíbon ko ḳhushḳhabarí sunáí játí hai. 23 Aur mubárak hai wuh jo mere sabab se ṭhokar na kháe.

24 Jab Yúhanná ke qásid chale gaye, to Yisú' Yúhanná ke haqq men logon se kahne lagá, kí Tum biyábán men kyá dekhne gaye the? Kyá hawá se hilte húe sarkande ko? 25 To phir kyá dekhne gaye the? Kyá mihín kapṛe pahine húe shaḳhs ko? Dekho, jo chamakdár poshák pahinte aur 'aish o 'ishrat men rahte hain, wuh bádsháhí mahallon men hote hain. 26 To phir tum kyá dekhne gaye the? Kyá ek nabí? Hán, main tum se kahtá hún, balki nabí se baṛe ko. 27 Yih wuhí hai, jis kí bábat likhá hai, kí

Dekh, main apná paigambar
tere áge bhejtá hún,
Jo terí ráh tere áge taiyár karegá.

28 Main tum se kahtá hún, ki Jo 'auraton se paidá húe hain, un men Yúhanná baptisma denewále se koí baṛá nahín: lekin jo Ḳhudá kí bádsháhat men chhoṭá hai, wuh us se baṛá hai. 29 Aur sab 'ámm logon ne jab suná, to unhon ne aur mahsúl lenewálon ne bhí Yúhanná ká baptisma lekar Ḳhudá ko rástbáz mán liyá. 30 Magar Farísíon aur shara' ke 'álimon ne us se baptisma na lekar, Ḳhudá ke iráde ko apní nisbat bátil kar diyá. 31 Pas is zamáne ke ádmíon ko main kis se tashbíh dún, aur wuh kis kí mánind hain? 32 Un laṛkon kí mánind hain, jo bázár men baiṭhe húe ek dúsre ko pukárkar kahte hain, ki Ham ne tumháre liye bánslí bajáí, aur tum na náche; ham ne mátam kiyá, aur tum na roe. 33 Kyúnki Yúhanná baptisma denewálá na to roṭí khátá húá áyá, na mai pítá húá; aur tum kahte ho ki Us men badrúh hai. 34 Ibn i A'dam khátá pítá áyá, aur tum kahte ho, ki Dekho, kháú aur sharábí ádmí, mahsúl lenewálon aur gunahgáron ká yár. 35 Lekin hikmat apne sab laṛkon kí taraf se rást sábit húí.

36 Phir kisí Farísí ne us se darḳhwást kí, ki Mere sáth kháná khá. Pas wuh us Farísí ke ghar jákar khánâ kháne baiṭhá; 37 to dekho, ek badchalan 'aurat, jo us shahr kí thí, yih jánkar ki wuh us Farísí ke ghar men khání kháne baiṭhá hai, sang i marmar kí 'itrdání men 'itr láí, 38 aur us ke pánwon ke pás roti húí píchhe khaṛí hokar us ke pánw ánsúon se bhigone lagí, aur apne sir ke

báloṉ se poṉchhe, aur us ke páṉw bahut chúme aur un par 'itr ḍálá. 39 Us kí da'wat karnewálá Farísí yih dekhkar apne jí meṉ kahne lagá, ki Agar yih shaḳhs nabí hotá, to jántá, ki jo use chhútí hai, wuh kaun aur kaisí 'aurat hai, kyúṉki badchalan hai. 40 Yisú' ne jawáb meṉ us se kahá; Ai Shama'ún, mujhe tujh se kuchh kahná hai. Wuh bolá, Ai ustád, kah. 41 Kisí sáhúkár ke do qarzdár the; ek pánch sau dínár ká, dúsrá pachás ká. 42 Jab un ke pás adá karne ko kuchh na rahá, to us ne donoṉ ko baḳhsh diyá. Pas un meṉ se kaun us se ziyáda mahabbat rakkhegá? 43 Shama'ún ne jawáb meṉ kahá; Merí dánist meṉ wuh, jise us ne ziyáda baḳhshá. Us ne us se kahá; Tú ne ṭhík faisala kiyá. 44 Aur us 'aurat kí taraf phirkar us ne Shama'ún se kahá; Kyá tú is 'aurat ko dekhtá hai? Maiṉ tere ghar meṉ áyá; tú ne mere páṉw dhone ko pání na diyá; magar is ne mere páṉw áṉsúoṉ se bhigo diye, aur apne báloṉ se poṉchhe. 45 Tú ne mujh ko bosa na diyá; magar is ne, jab se maiṉ áyá húṉ, mere páṉwoṉ ká chúmná na chhoṛá. 46 Tú ne mere sir meṉ tel na ḍálá; magar is ne mere páṉwoṉ par 'itr ḍálá hai. 47 Isí liye maiṉ tujh se kahtá húṉ, ki is ke gunáh, jo bahut the, mu'áf húe, kyúṉki is ne bahut mahabbat kí; magar jis ke thoṛe gunáh mu'áf húe, wuh thoṛí mahabbat kartá hai. 48 Aur us 'aurat se kahá; Tere gunáh mu'áf húe. 49 Is par wuh jo us ke sáth kháná kháne baiṭhe the apne jí meṉ kahne lage, ki Yih kaun hai, jo gunáhoṉ ko bhí mu'áf kartá hai? 50 Magar us ne 'aurat se kahá; Tere ímán ne tujhe bachá liyá hai; salámat chalí já.

8 Thoṛe 'arse ke ba'd yúṉ húá, ki wuh manádí kartá aur Ḳhudá kí bádsháhat kí ḳhushḳhabarí sunátá húá shahr shahr aur gáṉw gáṉw phirne lagá; aur wuh bárah us ke sáth the; 2 aur ba'z 'auraten jinhoṉ ne burí rúhoṉ aur bímárioṉ se shifá pái thí, ya'ní Maryam jo Magdaliní kahlátí thí, jis meṉ se sát badrúheṉ niklí thíṉ, 3 aur Yoanna Herodes ke díwán Khúza kí bíwí, aur Súsannáh, aur bahuterí aur 'auraten bhí thíṉ, jo apne mál se un kí ḳhidmat kartí thíṉ.

4 Phir jab baṛí bhíṛ jama' húí, aur har shahr ke log us ke pás chale áte the, us ne tamsíl meṉ kahá, ki 5 Ek bonewálá apná bíj bone niklá. Aur bote waqt kuchh ráh ke kanáre girá aur rauṉdá gayá, aur hawá ke parandoṉ ne use chug liyá. 6 Aur kuchh chaṭán par girá, aur ugke súkh gayá, is liye ki us ko tarí na pahuṉchí. 7 Aur kuchh jháṛiyoṉ meṉ girá, aur jháṛiyoṉ ne sáth sáth baṛhkar use dabá liyá. 8 Aur kuchh achchhí zamín meṉ girá, aur ugkar sau guná phal láyá. Yih kahkar us ne pukárá; Jis ke sunne ke kán hoṉ, wuh sun le.

9 Us ke shágirdoṉ ne us se púchhá, ki yih tamsíl kyá hai? 10 Us ne kahá; Tum ko Ḳhudá kí bádsháhat ke bhedoṉ kí samajh dí gayí hai, magar auroṉ ko tamsíloṉ meṉ sunáyá játá hai, táki dekhte húe na dekheṉ, aur sunte húe na samjheṉ. 11 Wuh tamsíl yih hai, ki Bíj Ḳhudá ká kalám hai. 12 Ráh ke kanáre ke wuh haiṉ jinhoṉ ne suná; ba'd us ke Iblís ákar kalám ko un ke dil se chhín le játá hai, aisá na ho ki ímán lákar naját páeṉ. 13 Aur chaṭán par ke wuh haiṉ, jo sunkar kalám ko ḳhushí se qubúl kar lete haiṉ; lekin jaṛ nahíṉ rakhte, magar kuchh 'arse tak ímán rakhkar ázmáish ke waqt phir játe haiṉ. 14 Aur jo jháṛiyoṉ meṉ paṛá, us se wuh log murád haiṉ jinhoṉ ne suná, lekin hote hote is zindagí kí fikroṉ aur daulat aur 'aish o 'ishrat meṉ phaṉs játe haiṉ, aur un ká phal paktá nahíṉ. 15 Magar achchhí zamín ke wuh haiṉ, jo kalám ko sunkar 'umda aur nek dil meṉ sambhále rahte, aur sabr se phal láte haiṉ.

16 Koí shaḳhs chirág jalákar bartan se nahíṉ chhipátá, na palang ke níche rakhtá hai, balki chirágdán par rakhtá hai, táki andar ánewáloṉ ko raushní dikhái de. 17 Kyúṉki koí chíz chhipí nahíṉ, jo záhir na ho jáegí; aur na koí aisí poshída bát hai, jo ma'lúm na hogí aur zuhúr meṉ na áegí. 18 Pas ḳhabardár raho, ki tum kis tarah sunte ho; kyúṉki jis ke pás hai, use diyá jáegá; aur jis ke pás nahíṉ hai, us se wuh bhí le liyá jáegá jo apná samajhtá hai.

19 Phir us kí mán aur us ke bhái us ke pás áe, magar bhír ke sabab us tak pahunch na sake. 20 Aur use khabar dí gayí, ki Terí mán aur tere bhái báhar khare hain aur tujh se milná cháhte hain. 21 Us ne jawáb men un se kahá, ki Merí mán aur mere bhái to yih hain, jo Khudá ká kalám sunte aur us par 'amal karte hain.

22 Phir ek din aisá húá, ki wuh aur us ke shágird kishtí par charhe; aur us ne un se kahá, ki A'o, jhíl ke pár chalen: pas wuh rawána húe. 23 Magar jab kishtí chalí játí thí to wuh so gayá; aur jhíl par barí ándhí áí, aur kishtí páni se bharí játí thí, aur wuh khatre men the. 24 Unhon ne pás ákar use jagáyá aur kahá; ki Sáhib, sáhib, ham halák húe játe hain. Us ne uthkar hawá ko aur páni ke zor shor ko jhirká, aur donon tham gaye, aur amn ho gayá. 25 Us ne un se kahá; Tumhárá ímán kahán gayá? Wuh dar gaye, aur ta'ajjub karke ápas men kahne lage, ki Yih kaun hai? yih to hawá aur páni ko hukm detá hai, aur wuh us kí mánte hain.

26 Phir wuh Girásenion ke 'iláqe men já pahunche, jo us pár Galíl ke sámne hai. 27 Jab wuh kanáre par utrá, to us shahr ká ek mard use milá, jis men badrúhen thín; aur us ne barí muddat se kapre na pahine the, aur wuh ghar men nahín, balki qabron men rahá kartá thá. 28 Wuh Yisú' ko dekhkar chilláyá, aur us ke áge girkar barí áwáz se kahá, ki Ai Yisú', Khudá Ta'álá ke Bete, mujhe tujh se kyá kám? terí minnat kartá hún, ki Mujhe 'azáb men na dál. 29 Kyúnki wuh us nápák rúh ko hukm detá thá, ki Is ádmí men se nikal já. Is liye ki us ne us ko aksar pakrá thá, aur harchand log use zanjíron aur beriyon se jakarke qábú men rakhte the, táham wuh zanjíron ko tor daltá thá, aur badrúh us ko biyábánon men bhagáe phirtí thí. 30 Yisú' ne us se púchhá, ki Terá kyá nám hai? Wuh bolá; Lashkar; kyúnki us men bahut sí badrúhen thín. 31 Aur wuh us kí minnat karne lagín, ki Hamen atháh garhe men jáne ká hukm na de. 32 Wahán pahár par súaron ká ek bará gol char rahá thá: unhon ne us kí minnat kí, ki Hamen un ke andar jáne de. Us ne unhen jáne diyá. 33 Aur badrúhen us ádmí men se nikalkar súaron ke andar gayín, aur gol karáre par se jhapatkar jhíl men já pará aur dúb mará. 34 Yih májará dekhkar charánewále bháge, aur jákar shahr aur dihát men khabar dí. 35 Log us májare ke dekhne ko nikle; aur Yisú' ke pás ákar us ádmí ko, jis men se badrúhen niklí thín, kapre pahine aur hosh men Yisú' ke pánwon ke pás baithe páyá, aur dar gaye. 36 Aur dekhnewálon ne un ko khabar dí, ki jis men badrúhen thín, wuh kis tarah achchhá húá. 37 Aur Girásenion ke girdnawáh ke sab logon ne us se darkhwást kí, ki Hamáre pás se chalá já; kyúnki un par barí dahshat chhá gayí thí; pas wuh kishtí men baithkar wápas gayá. 38 Lekin jis shakhs men se badrúhen nikal gayí thín, wuh us kí minnat karke kahne lagá, ki Mujhe apne sáth rahne de: magar Yisú' ne use rukhsat karke kahá; 39 Apne ghar ko lautkar logon se bayán kar, ki Khudá ne tere liye kaise bare kám kiye. Wuh rawána hokar tamám shahr men charchá karne lagá, ki Yisú' ne mere liye kaise bare kám kiye.

40 Jab Yisú' wápas á rahá thá, to log us se khushí ke sáth mile, kyúnki sab us kí ráh takte the. 41 Aur dekho, Yáir nám ek shakhs, jo 'ibádatkháne ká sardár thá, áyá, aur Yisú' ke qadamon par girke us se minnat kí, ki Mere ghar chal: 42 kyúnki us kí iklautí betí, jo baras bárah ek kí thí, marne ko thí. Aur jab wuh já rahá thá to log us par gire parte the.

43 Aur ek 'aurat ne, jis ke bárah baras se khún jári thá, aur apná sárá mál hakímon par kharch kar chukí thí, aur kisí ke háth se achchhí na ho sakí thí, 44 us ke píchhe ákar us kí poshák ká kanára chhúá; aur usí dam us ká khún bahná band ho gayá. 45 Is par Yisú' ne kahá; Wuh kaun hai jis ne mujhe chhúá? Jab sab inkár karne lage, to Patras aur us ke sáthiyon ne kahá, ki Ai sáhib, log tujhe dabáte aur tujh par gire parte hain. 46 Magar Yisú' ne kahá, ki Kisí ne mujhe chhúá to hai; kyúnki main ne ma'lúm kiyá, ki quwwat mujh men se niklí hai. 47 Jab us 'aurat ne dekhá ki

main chhip nahín sakti, to kánptí húí ái, aur us ke áge girke sab logon ke sámne bayán kiyá, ki main ne kis sabab se tujhe chhúá, aur kis tarah usí dam shifá pá gayí. 48 Us ne us se kahá; Betí, tere ímán ne tujhe achchhá kiyá hai; salámat chalí já.

49 Wuh yih kah hí rahá thá, ki 'ibádatkháne ke sardár ke hán se kisí ne ákar kahá, ki Terí betí mar gayí; Ustád ko taklíf na de. 50 Yisú' ne sunkar use jawáb diyá, ki Khauf na kar: faqat i'tiqád rakh; wuh bach jáegí. 51 Aur ghar men pahunchkar, Patras aur Yúhanná aur Ya'qúb aur larkí ke mán báp ke siwá, kisí ko apne sáth andar na jáne diyá. 52 Aur sab us ke liye ro pít rahe the, magar us ne kahá; Roo nahín; wuh mar nahín gayí, balki sotí hai. 53 Wuh us par hansne lage, kyúnki jánte the, ki mar gayí hai. 54 Magar us ne us ká háth pakrá, aur pukárke kahá; Ai larkí, uth. 55 Us kí rúh phir ái, aur wuh usí dam uthí. Phir Yisú' ne hukm diyá, ki use kuchh kháne ko diyá jáe. 56 Us ke mán báp hairán húe; aur us ne unhen tákíd kí, ki Yih májará kisí se na kahná.

9 Phir us ne un bárah ko bulákar unhen sab badrúhon par, aur bímáríon ko dúr karne ke liye qudrat aur ikhtiyár bakhshá, 2 aur unhen Khudá kí bádsháhat kí manádí karne, aur bímáron ko achchhá karne ke liye bhejá. 3 Aur un se kahá, ki Ráh ke liye kuchh na lená, na láthí, na jholí, na rotí, na rupaya; na do do kurte rakhná. 4 Aur jis kisí ghar men dákhil ho, wahín rahná aur wahín se rawána honá. 5 Aur jis kisí shahr ke log tumhen qubúl na karen, us shahr se nikalte waqt apne pánwon kí gard jhár do, táki un par gawáhí ho. 6 Pas wuh rawána hokar gánw gánw khushkhabarí sunáte, aur har jagah shifá dete phire.

7 Aur chauthái mulk ká hákim Herodes sab ahwál sunkar ghabrá gayá, is liye ki ba'z kahte the, ki Yúhanná murdon men se jí uthá hai; 8 aur ba'z yih, ki Eliyyáh záhir húá hai; aur ba'z yih, ki qadím nabíon men se koí jí uthá hai. 9 Magar Herodes ne kahá, ki Yúhanná ká to main ne sir katwá diyá; ab yih kaun hai, jis kí bábat aisí báten suntá hún? Pas us ke dekhne kí koshish men rahá.

10 Phir rasúlon ne jo kuchh kiyá thá lautkar us se bayán kiyá. Aur wuh un ko alag lekar Baitsaidá nám ek shahr ko chalá gayá. 11 Yih jánkar bhír us ke píchhe gayí; aur wuh khushí ke sáth un se milá, aur un se Khudá kí bádsháhat kí báten karne lagá, aur jo shifá páne ke muhtáj the unhen shifá bakhshí. 12 Jab din dhalne lagá, to un bárah ne ákar us se kahá, ki Bhír ko rukhsat kar, ki cháron taraf ke gánwon aur bastiyon men já tiken, aur kháne kí tadbír karen; kyúnki ham yahán wírán jagah men hain. 13 Us ne un se kahá, Tum hí unhen kháne ko do. Unhon ne kahá, ki Hamáre pás pánch rotiyon aur do machhliyon se ziyáda maujúd nahín; magar hán, ham jákar in sab logon ke liye khána mol le áen? 14 Kyúnki wuh pánch hazár mard ke qaríb the. Us ne apne shágirdon se kahá, ki Un ko takhmínan pachás pachás kí qatáren karke bitháo. 15 Unhon ne usí tarah kiyá aur sab ko bitháyá. 16 Phir us ne wuh pánch rotiyán aur do machhliyán lín aur ásmán kí taraf dekhkar un par barakat cháhí, aur torkar apne shágirdon ko detá gayá, ki logon ke áge rakkhen. 17 Unhon ne kháyá, aur sab ser ho gaye; aur un ke bache húe tukron kí bárah tokriyán uthái gayín.

18 Jab wuh tanhái men du'á máng rahá thá, aur shágird us ke pás the, to aisá húá ki us ne un se púchhá, ki Log mujhe kyá kahte hain? 19 Unhon ne jawáb men kahá, Yúhanná baptisma denewálá; aur ba'z Eliyyáh kahte hain; aur ba'z yih, ki qadím nabíon men se koí jí uthá hai. 20 Us ne un se kahá; Lekin tum mujhe kyá kahte ho? Patras ne jawáb men kahá, ki Khudá ká Masíh. 21 Us ne un ko tákíd karke hukm diyá, ki Yih kisí se na kahná; 22 aur kahá; Zarúr hai, ki Ibn i A'dam bahut dukh uthác, aur buzurg aur sardár káhin aur faqíh use radd karen, aur wuh qatl kiyá jáe, aur tísre din jí uthe. 23 Aur us ne sab se kahá, ki Agar koí mere píchhe áná cháhe, to apní khudí se inkár kare, aur har roz apní salíb utháe, aur mere píchhe ho le. 24 Kyúnki jo koí apní ján bachání

uṭháe, wuh use khoegá; aur jo koí mere wáste apní ján khoe, wuhí use bacháegá. 25 Aur ádmí agar sárí dunyá ko hásil kare aur apní ján ko kho de, yá us ká nuqsán uṭháe, to use kyá fáida hogá? 26 Kyúnki jo koí mujh se aur merí báton se sharmáegá, Ibn i A'dam bhí, jab apne aur apne Báp aur pák firishton ke jalál men áegá, to us se sharmáegá. 27 Lekin main tum se sach kahtá hún, ki un men se jo yahán khaṛe hain ba'z aise hain, ki jab tak Ḳhudá kí bádsháhat ko dekh na len, maut ká maza hargiz na chakkhenge.

28 Phir in báton ke koí áṭh roz ba'd aisá húá, ki wuh Patras aur Yúhanná aur Ya'qúb ko hamráh lekar pahár par du'á mángne gayá. 29 Jab wuh du'á máng rahá thá, to aisá húá ki us ke chihre kí súrat badal gayí, aur us kí poshák safed barráq ho gayí. 30 Aur dekho, do shaḳhs, ya'ní Músá aur Eliyyáh, us se báten kar rahe the; 31 yih jalál men dikháí diye, aur us ke intiqál ká zikr karte the, jo Yarúshalem men wáqi' hone ko thá. 32 Magar Patras aur us ke sáthí nínd men bhare the: aur jab achchhí tarah bedár húe, to us ke jalál ko aur un do shaḳhson ko dekhá, jo us ke sáth khaṛe the. 33 Jab wuh us se judá hone lage, to aisá húá ki Patras ne Yisú' se kahá; Ai Sáhib, hamárá yahán rahná achchhá hai: pas ham tín ḍere banáen; ek tere liye, ek Músá ke liye, ek Eliyyáh ke liye: lekin wuh jántá na thá, ki kyá kahtá hai. 34 Wuh yih kahtá hí thá, ki bádal ne ákar un par sáya kar liyá; aur jab wuh bádal men ghirne lage, to ḍar gaye. 35 Aur bádal men se ek áwáz áí, ki Yih merá barguzída Beṭá hai; is kí suno. 36 Yih áwáz áte hí Yisú' akelá páyá gayá. Aur wuh chup rahe, aur jo báten dekhí thín, un dinon men kisí ko un kí kuchh ḳhabar na dí.

37 Dúsre din, jab wuh pahár se utre the, to aisá húá ki ek baṛí bhíṛ us se á milí. 38 Aur dekho, ek ádmí ne bhíṛ men se chillákar kahá; Ai ustád, main terí minnat kartá hún, ki mere beṭe par nazar kar; kyúnki wuh merá iklautá hai: 39 aur dekho, ek rúh use pakaṛ letí hai, aur wuh yakáyak chíḳh uṭhtá hai; aur us ko aisá maroṛtí hai, ki kaf bhar látá hai, aur us ko kuchalkar mushkil se chhoṛtí hai. 40 Aur main ne tere shágirdon kí minnat kí, ki use nikál den; lekin wuh na nikál sake. 41 Yisú' ne jawáb men kahá; Ai be'tiqád aur kajrau qaum, main kab tak tumháre sáth rahúngá, aur tumhárí bardásht karúngá? Apne beṭe ko yahán le á. 42 Wuh átá hí thá, ki badrúh ne use paṭakkar maroṛá. Aur Yisú' ne us nápák rúh ko jhiṛká, aur laṛke ko achchhá karke us ke báp ko de diyá. 43 Aur sab log Ḳhudá kí shán ko dekhkar hairán húe.

Lekin jis waqt sab log un sáre kámon par jo wuh kartá thá, ta'ajjub kar rahe the, us ne apne shágirdon se kahá; 44 Tumháre kánon men yih báten paṛí rahen: kyúnki Ibn i A'dam ádmíon ke háth men hawále kiye jáne ko hai. 45 Lekin wuh is bát ko samajhte na the, balki yih un se chhipáí gayí, táki use ma'lúm na karen: aur is bát kí bábat us se púchhte húe ḍarte the.

46 Phir un men yih bahs shurú' húí, ki ham men se baṛá kaun hai? 47 Lekin Yisú' ne un ke dilon ká ḳhayál ma'lúm karke ek bachche ko liyá, aur apne pás khaṛá karke un se kahá; 48 Jo koí is bachche ko mere nám par qubúl kartá hai, wuh mujhe qubúl kartá hai; aur jo mujhe qubúl kartá hai, wuh mere bhejnewále ko qubúl kartá hai; kyúnki jo tum men sab se chhoṭá hai, wuhí baṛá hai.

49 Yúhanná ne jawáb men kahá; Ai Sáhib, ham ne ek shaḳhs ko tere nám se badrúhen nikálte dekhá, aur us ko mana' karne lage, kyúnki wuh hamáre sáth terí pairawí nahín kartá. 50 Lekin Yisú' ne us se kahá, ki Use mana' na karná, kyúnki jo tumháre ḳhiláf nahín, wuh tumhárí taraf hai.

51 Jab wuh din nazdík áe ki wuh úpar uṭháyá jáe, to aisá húá ki us ne Yarúshalem ke jáne ko kamar bándhí, 52 aur apne áge qásid bheje; wuh jákar Sámaríon ke ek gánw men dáḳhil húe, táki us ke liye taiyárí karen. 53 Lekin unhon ne us ko ṭikne na diyá, kyúnki us ká ruḳh Yarúshalem kí taraf thá. 54 Yih dekhkar us ke shágird Ya'qúb aur Yúhanná ne kahá; Ai Ḳhudáwand, kyá tú cháhtá hai ki ham hukm den, ki ásmán se ág

názil hokar unhen bhasam kar de [jaisá Eliyyáh ne kiyá]? 55 Magar us ne phirkar unhen jhiṛká, [aur kahá, Tum nahín jánte ki tum kaisí rúh ke ho. 56 Kyúnki Ibn i A'dam logon kí ján barbád karne nahín, balki bacháne áyá]. 56 Phir wuh kisí âur gánw men chale gaye.

57 Jab wuh ráh men chale játe the, to kisí ne us se kahá; Jahán kahín tú jáe, main tere píchhe chalúngá. 58 Yisú' ne us se kahá, ki Lomṛiyon ke bhaṭ hote hain, aur hawá ke parandon ke ghonsle; magar Ibn i A'dam ke liye sir dharne kí bhí jagah nahín. 59 Phir us ne dúsre se kahá; Mere píchhe chal. Us ne kahá; Ai Ḳhudáwand, mujhe ijázat de, ki pahle jákar apne báp ko dafn karún. 60 Us ne us se kahá, ki Murdon ko apne murde dafn karne de; lekin tú jákar Ḳhudá kí bádsháhat kí ḳhabar phailá. 61 Ek âur ne bhí kahá, ki Ai Ḳhudáwand, main tere píchhe chalúngá; lekín pahle mujhe ijázat de, ki apne ghar ke logon se ruḳhsat ho áún. 62 Yisú' ne us se kahá, ki Jo koí apná háth hal par rakhkar píchhe dekhtá hai, wuh Ḳhudá kí bádsháhat ke láiq nahín.

10 In báton ke ba'd Ḳhudáwand ne sattar ádmí âur muqarrar kiye, aur jis jis shahr aur jagah ko ḳhud jánewálá thá, wahán unhen do do karke apne áge bhejá. 2 Aur wuh un se kahne lagá, ki Fasl to bahut hai, lekin mazdúr thoṛe hain; is liye fasl ke málik kí minnat karo, ki apní fasl káṭne ke liye mazdúr bheje. 3 Jáo; dekho, main tumhen goyá barron ko bheṛiyon ke bích men bhejtá hún. 4 Na baṭúá le jáo, na jholí, na jútiyán; aur na ráh men kisí ko salám karo. 5 Aur jis kisí ghar men dáḳhil ho, pahle kaho, ki Is ghar kí salámatí ho. 6 Agar wahán koí salámatí ká farzand hogá, to tumhárá salám us par ṭhahregá; nahín to, tum par lauṭ áegá. 7 Usí ghar men raho, aur jo kuchh un se mile kháo piyo; kyúnki mazdúr apní mazdúrí ká haqqdár hai. Ghar ghar na phiro. 8 Aur jis shahr men dáḳhil ho, aur wahán ke log tumhen qubúl karen, to jo kuchh tumháre sámne rakkhá jáe, kháo: 9 aur wahán ke bímáron ko achchhá karo, aur un se kaho, ki Ḳhudá kí bádsháhat tumháre nazdík á pahunchí hai. 10 Lekin jis shahr men dáḳhil ho, aur wahán ke log tumhen qubúl na karen, to us ke bázáron men jákar kaho, ki 11 Ham is gard ko bhí, jo tumháre shahr se hamáre pánwon men lagí hai, tumháre sámne jháṛe dete hain; magar yih ján lo, ki Ḳhudá kí bádsháhat nazdík á pahunchí hai. 12 Main tum se kahtá hún, ki Us din Sadom ká hál us shahr ke hál se ziyáda bardásht ke láiq hogá. 13 Ai Ḳhurázín, tujh par afsos! ai Baitsaidá, tujh par afsos! kyúnki jo mu'jize tum men záhir húe, agar wuh Súr aur Saidá men záhir hote, to ṭáṭ oṛhkar aur ḳhák men baiṭhkar kab ke tauba kar lete. 14 Magar 'adálat men Súr aur Saidá ká hál tumháre hál se ziyáda bardásht ke láiq hogá. 15 Aur ai Kafarnahúm, kyá tú ásmán tak baland kiyá jáegá? Nahín, balki tú 'A'lam i arwáh men utárá jáegá. 16 Jo tumhárí suntá hai wuh merí suntá hai; aur jo tumhen nahín mántá, wuh mujhe nahín mántá; aur jo mujhe nahín mántá, wuh mere bhejnewále ko nahín mántá.

17 Wuh sattar ḳhush hokar phir áe, aur kahne lage; Ai Ḳhudáwand, tere nám se badrúhen bhí hamáre tábi' hain. 18 Us ne un se kahá; Main Shaitán ko bijlí kí tarah ásmán se girá húá dekh rahá thá. 19 Dekho, main ne tum ko iḳhtiyár diyá, ki sánpon aur bichchhúon ko kuchlo, aur dushman kí sárí qudrat par gálib áo; aur tum ko hargiz kisí chíz se zarar na pahunchegá. 20 Taubhí is se ḳhush na ho, ki rúhen tumháre tábi' hain; balki is se ḳhush ho, ki tumháre nám ásmán par likhe húe hain.

21 Usí ghaṛí wuh Rúhu'l Quds se ḳhushí men bhar gayá aur kahá; Ai Báp, ásmán aur zamín ke Ḳhudáwand, main terí hamd kartá hún, ki tú ne yih báten dánáon aur 'aqlmandon se chhipáin, aur bachchon par záhir kín: hán, ai Báp, kyúnki aisá hí tujhe pasand áyá. 22 Mere Báp kí taraf se sab kuchh mujhe saunpá gayá; aur koí nahín jántá, ki Beṭá kaun hai, siwá Báp ke; aur koí nahín jántá, ki Báp kaun hai, siwá Beṭe ke, aur us shaḳhs ke, jis par Beṭá use záhir karná cháhe. 23 Aur shágirdon kí taraf mutawajjih

hokar khâss unhín se kahá; Mubárak hain wuh ánkhen jo yih báten dekhtí hain, jinhen tum dekhte ho. 24 Kyúnki main tum se kahtá hún, ki Bahut se nabíon aur bádsháhon ne cháhá, ki jo báten tum dekhte ho dekhen, magar na dekhín; aur jo báten tum sunte ho sunen, magar na sunín.

25 Aur dekho, ek 'álim i shara' uthá, aur yih kahkar us kí ázmáish karne lagá, ki Ai ustád, main kyá karún, ki hamesha kí zindagí ká wáris banún? 26 Us ne us se kahá, ki Tauret men kyá likhá hai? Tú kis tarah parhtá hai? 27 Us ne jawáb men kahá, ki Khudáwand apne Khudá se, apne sáre dil aur apní sárí ján aur apní sárí táqat aur apní sárí 'aql se mahabbat rakh; aur Apne parausí se apne barábar mahabbat rakh. 28 Us ne us se kahá; Tú ne thík jawáb diyá: yihí kar, to tú jiegá. 29 Magar us ne apne tain rástbáz thahráne kí garaz se Yisú' se púchhá, Phir merá parausí kaun hai? 30 Yisú' ne jawáb men kahá, ki Ek ádmí Yarúshalem se Yarího kí taraf já rahá thá, ki dákúon men ghir gayá; unhon ne us ke kapre utár liye, aur márá bhí, aur adhmúá chhorkar chale gaye. 31 Ittifáqan ek káhin usí ráh se já rahá thá; aur use dekhke katrákar chalá gayá. 32 Isí tarah ek Lewí us jagah áyá; wuh bhí use dekhke katrákar chalá gayá. 33 Lekin ek Sámarí safar karte karte wahán á niklá, aur dekhkar tars kháyá, 34 aur us ke pás áyá, aur us ke zakhmon ko tel aur mai lagákar bándhá, aur apne jánwar par sawár karke saráe men le gayá, aur us kí khabargírí kí. 35 Dúsre din do dínár nikálkar bhatiyáre ko diye aur kahá; Is kí khabargírí karná; aur jo kuchh is se ziyáda kharch hogá, main phir ákar tujhe adá kar dúngá. 36 In tínon men se us shakhs ká, jo dákúon men ghir gayá thá, terí dánist men kaun parausí thahrá? 37 Us ne kahá; Wuh jis ne us par rahm kiyá. Yisú' ne us se kahá; Já, tú bhí aisá hí kar.

38 Phir jab já rahe the, to wuh ek gánw men dákhil húá: aur Marthá nám ek 'aurat ne use apne ghar men utárá. 39 Aur Maryam nám us kí ek bahin thí; wuh Yisú' ke pánwon ke pás baithkar us ká kalám sun rahí thí. 40 Lekin Marthá khidmat karte karte ghabrá gayí; pas us ke pás ákar kahne lagí; Ai Khudáwand, kyá tujhe khayál nahín, ki merí bahin ne khidmat karne ko mujhe akelá chhor diyá hai? Pas use farmá, ki merí madad kare. 41 Khudáwand ne jawáb men us se kahá; Marthá, Marthá, tú to bahut chízon kí fikr o taraddud men hai: 42 lekin ek chíz zarúr hai; aur Maryam ne wuh achchhá hissa chun liyá hai, jo us se chhíná na jáegá.

11 Phir aisá húá ki wuh kisí jagah du'á mángtá thá; jab máng chuká, to us ke shágirdon men se ek ne us se kahá; Ai Khudáwand, jaisá Yúhanná ne apne shágirdon ko du'á mángní sikhái, tú bhí hamen sikhá. 2 Us ne un se kahá; Jab tum du'á mángo, to kaho, ki Ai Báp, terá nám pák máná jáe. Terí bádsháhat áe. 3 Hamárí roz kí rotí har roz hamen diyá kar. 4 Aur hamáre gunáhon ko mu'áf kar; kyúnki ham bhí apne har qarzdár ko mu'áf karte hain. Aur hamen ázmáish men na lá.

5 Phir us ne un se kahá; Tum men se kaun hai, jis ká ek dost ho, aur wuh ádhí rát ko us ke pás jákar us se kahe, ki Ai dost, mujhe tín rotiyán de: 6 kyúnki merá ek dost safar karke mere pás áyá hai, aur mere pás kuchh nahín ki us ke áge rakkhún; 7 aur wuh andar se jawáb men kahe; Mujhe takllf na de: ab darwáza band hai, aur mere larke mere pás bichhaune par hain; main uthkar tujhe de nahín saktá. 8 Main tum se kahtá hún; Agarchi wuh is sabab se ki us ká dost hai, uthkar use na de, táham us kí behayái ke sabab uthkar jitní darkár hain use degá. 9 Pas main tum se kahtá hún; Mángo, to tumhen diyá jáegá; dhúndho, to páoge; darwáza khatkhatáo, to tumháre wáste kholá jáegá. 10 Kyúnki jo koí mángtá hai, use miltá hai; aur jo dhúndhtá hai, wuh pátá hai; aur jo khatkhatátá hai, us ke wáste kholá jáegá. 11 Tum men se aisá kaun sá báp hai, ki jab us ká betá rotí mánge, to use patthar de? yá machhlí mánge, to machhlí ke badle use sánp de? 12 yá andá mánge, to us ko bichchhú de? 13 Pas jab ki tum bure hokar apne bachchon ko achchhí chízen

deni jánte ho, to ásmání Báp apne máṉgnewáloṉ ko Rúhu'l Quds kyúṉ na degá?

14 Phir wuh ek gúṉgí badrúh ko nikál rahá thá. Aur jab wuh badrúh utar gayí, to aisá húá ki gúṉgá bolá; aur logoṉ ne ta'ajjub kiyá. 15 Lekin un meṉ se ba'z ne kahá; Yih to badrúhoṉ ke sardár Ba'alzabúl kí madad se badrúhoṉ ko nikáltá hai. 16 Ba'z âur log ázmáish ke liye us se ek ásmání nishán talab karne lage. 17 Magar us ne un ke khayáloṉ ko jánkar un se kahá, ki Jis kisí bádsháhat meṉ phúṭ paṛe, wuh wírán ho játí hai; aur jis ghar meṉ phúṭ paṛe, wuh barbád ho játá hai. 18 Aur agar Shaitán bhí apná mukhálif ho jáe, to us kí bádsháhat kis tarah qáim rahegí? kyúṉki tum merí bábat kahte ho, ki Yih badrúhoṉ ko Ba'alzabúl kí madad se nikáltá hai. 19 Aur agar maiṉ badrúhoṉ ko Ba'alzabúl kí madad se nikáltá húṉ, to tumháre beṭe kis kí madad se nikálte haiṉ? pas wuhí tumháre munsif honge. 20 Lekin agar maiṉ badrúhoṉ ko Khudá kí qudrat se nikáltá húṉ, to Khudá kí bádsháhat tumháre pás á pahunchí. 21 Jab zoráwar ádmí hathyár báṉdhe húe apní hawelí kí rakhwálí kartá hai, to us ká mál hifázat se rahtá hai; 22 lekin jab us se koí zoráwar hamla karke us par gálib átá hai, to us ke sab hathyár, jin par us ká bharosá thá chhín letá, aur us ká mál lúṭkar báṉṭ detá hai. 23 Jo merí taraf nahíṉ, wuh mere khiláf hai; aur jo mere sáth jama' nahíṉ kartá, wuh bakhertá hai. 24 Jab nápák rúh ádmí meṉ se nikaltí hai, to súkhe maqámoṉ meṉ árám ḍhúṉḍhtí phirtí hai; aur jab nahíṉ pátí, to kahtí hai, ki Maiṉ apne usí ghar meṉ lauṭ jáúṉgí jis se nikli húṉ; 25 aur ákar use jhaṛá húá aur árásta pátí hai. 26 Phir jákar âur sát rúheṉ apne se burí hamráh le átí hai, aur wuh us meṉ dákhil hokar wahán bastí haiṉ; aur us ádmí ká pichhlá hál pahle se bhí kharáb ho játá hai.

27 Jab wuh yih báteṉ kah rahá thá, to aisá húá ki bhíṛ meṉ se ek 'aurat ne pukárkar us se kahá; Mubárak hai wuh peṭ jis meṉ tú rahá, aur wuh chhátiyáṉ jo tú ne chúsíṉ. 28 Us ne kahá; Háṉ, magar ziyáda mubárak wuh haiṉ, jo Khudá ká kalám sunte, aur us par 'amal karte haiṉ.

29 Jab baṛí bhíṛ jama' hotí játí thí, to wuh kahne lagá, ki Is zamáne ke log bure haiṉ: wuh nishán talab karte haiṉ; magar Yúnus ke nishán ke siwá koí âur nishán un ko na diyá jáegá. 30 Kyúṉki jis tarah Yúnus Nínaweh ke logoṉ ke liye nishán ṭhahrá, usí tarah Ibn i A'dam bhí is zamáne ke logoṉ ke liye ṭhahregá. 31 Dakkhin kí malika is zamáne ke ádmíoṉ ke sáth 'adálat ke din uṭhkar inheṉ mujrim ṭhahráegí; kyúṉki wuh dunyá ke kanáre se Sulaimán kí hikmat sunne ko áí: aur dekho, yaháṉ wuh hai jo Sulaimán se bhí baṛá hai. 32 Nínaweh ke log is zamáne ke logoṉ ke sáth 'adálat ke din khaṛe hokar inheṉ mujrim ṭhahráenge: kyúṉki unhoṉ ne Yúnus kí manádí par tauba kar lí; aur dekho, yaháṉ wuh hai jo Yúnus se bhí baṛá hai.

33 Koí shakhs chirág jalákar tahkháne meṉ yá paimáne ke níche nahíṉ rakhtá, balki chirágdán par rakhtá hai, táki andar ánewáloṉ ko raushní dikhái de. 34 Tere badan ká chirág terí áṉkh hai; jab terí áṉkh durust hai, to terá sárá badan bhí raushan hai; aur jab kharáb hai, to terá badan bhí tárík hai. 35 Pas dekhná, jo raushní tujh meṉ hai táríkí to nahíṉ. 36 Pas agar terá sárá badan raushan ho, aur koí hissa tárík na rahe, to wuh tamám aisá raushan hogá, jaisá us waqt hotá hai, jab chirág apní chamak se tujhe raushan kartá hai.

37 Jab wuh bát kar rahá thá, to kisí Farísí ne us kí din kí da'wat kí; pas wuh andar jáke khána khána baiṭhá. 38 Farísí ne yih dekhkar ta'ajjub kiyá, ki us ne kháne se pahle gusl nahíṉ kiyá. 39 Khudáwand ne us se kahá, ki Ai Farísío, tum piyále aur rikábí ko úpar se to sáf karte ho; lekin tumháre andar lúṭ aur badí bharí húí hai. 40 Ai nádáno, jis ne báhar ko banáyá, kyá us ne andar ko nahíṉ banáyá? 41. Háṉ, andar kí chízeṉ khairát kar do, to dekho, sab kuchh tumháre liye pák hogá.

42 Lekin ai Farísío, tum par afsos hai! ki podíne aur sudáb aur har ek tarkárí par dahyakí dete ho, aur insáf aur Khudá kí mahabbat se

gáfil rahte ho: lázim thá, ki yih bhí karte aur wuh bhí na chhorte. 43 Ai Farísío, tum par afsos hai! ki tum 'ibádatkhánon men a'lá darje kí kursíán aur bázáron men salám cháhte ho. 44 Tum par afsos hai! kyúnki tum un poshída qabron kí mánind ho, jin par ádmí chalte hain, aur un ko is bát kí khabar nahín.

45 Phir shara' ke 'álimon men se ek ne jawáb men us se kahá, ki Ai ustád, in báton ke kahne se tú ham-en bhí be'izzat kartá hai. 46 Us ne kahá; Ai shara' ke 'álimo, tum par bhí afsos hai! kí tum aise bojh, jin ká uṭháná mushkil hai, ádmíon par ládte ho, aur áp ek unglí bhí un bojhon ko nahín lagáte. 47 Tum par afsos hai! ki tum to nabíon kí qabron ko banáte ho, aur tumháre bápdádá ne un ko qatl kiyá thá. 48 Pas tum gawáh ho, aur apne bápdádá ke kámon ko pasand karte ho; kyúnki unhon ne to un ko qatl kiyá thá, aur tum un kí qabren banáte ho. 49 Isí liye Khudá kí hikmat ne kahá hai, ki Main nabíon aur rasúlon ko un ke pás bhejúngí; wuh un men se ba'z ko qatl karenge, aur ba'z ko satáenge, 50 táki sab nabíon ke khún kí, jo biná e 'álam se baháyá gayá, is zamáne ke logon se bázpurs kí jáe; 51 Hábíl ke khún se lekar us Zakaryáh ke khún tak, jo qurbángáh aur maqdis ke bích men halák húá; main tum se sach kahtá hún, ki Isí zamáne ke logon se sab kí bázpurs kí jáegí. 52 Ai shara' ke 'álimo, tum par afsos hai! ki tum ne ma'rifat kí kunjí chhín lí: tum áp bhí dákhil na húe, aur dákhil honewálon ko bhí roká.

53 Jab wuh wahán se niklá, to faqíh aur Farísí use betarah chimaṭne aur chheṛne lage, táki wuh bahut sí báton ká zikr kare; 54 aur us kí ghát men rahe, táki us ke munh kí koí bát pakṛen.

12 Itne men, jab hazáron ádmíon kí bhíṛ lag gayí, yahán tak ki ek dúsre par girá paṛtá thá, to us ne sab se pahle apne shágirdon se yih kahná shurú' kiyá, kí Us khamír se hoshyár rahná jo Farísíon kí riyákárí hai. 2 Kyúnkí koí chíz ḍhankí nahín, jo kholí na jáegí; aur na koí chíz chhipí hai, jo jání na jáegí. 3 Is liye jo kuchh tum ne andhere men kahá hai, wuh ujále men suná jáegá; aur jo kuchh tum ne koṭhriyon ke andar kán men kahá hai, koṭhon par us kí manádí kí jáegí. 4 Magar tum doston se main kahtá hún, ki un se na ḍaro, jo badan ko qatl karte hain, aur ba'd us ke kuchh âur nahín kar sakte. 5 Lekin main tumhen jatátá hún, ki kis se ḍarná cháhiye: us se ḍaro, jis ko qatl karne ke ba'd ikhtiyár hai, kí jahannam men ḍále: hán, main tum se kahtá hún, ki usí se ḍaro. 6 Kyá do paise kí pánch chiṛiyán nahín biktín? táham Khudá ke huzúr un men se ek kí bhí bhúl nahín paṛtí, 7 Balkí tumháre sir ke sab bál bhí gine húe hain. Ḍaro nahín: tumhárí qadr to bahut sí chiṛiyon se ziyáda hai. 8 Aur main tum se kahtá hún, ki Jo koí ádmíon ke sámne merá iqrár kare, Ibn i A'dam bhí Khudá ke firishton ke sámne us ká iqrár karegá: 9 magar jo ádmíon ke sámne merá inkár kare, Khudá ke firishton ke sámne us ká inkár kiyá jáegá. 10 Aur jo koí Ibn i A'dam ke khiláf koí bát kahe, us ko mu'áf kíyá jáegá: lekin jo Rúhu'l Quds ke haqq men kufr bake, us ko mu'áf na kiyá jáegá. 11 Aur jab wuh tum ko 'ibádatkhánon men, aur hákimon aur ikhtiyárwálon ke pás le jáen, to fikr na karná, kí ham kis tarah yá kyá jawáb den, yá kyá kahen; 12 kyúnki Rúhu'l Quds usí ghaṛí tumhen sikhá degá, ki kyá kahná cháhiye.

13 Phir bhíṛ men se ek ne us se kahá, ki Ai ustád, mere bhái se kah, ki mírás ká merá hissa mujhe de. 14 Us ne us se kahá; Miyán, kis ne mujhe tumhárá munsif yá bánṭnewálá muqarrar kiyá hai? 15 Aur us ne un se kahá, ki Khabardár, apne áp ko har tarah ke lálach se bacháe rakkho: kyúnkí kisí kí zindagí us ke mál kí kasrat par mauqúf nahín. 16 Aur us ne un se ek tamsíl kahí, kí Kisí daulatmand kí zamín men baṛí fasl húí; 17 pas wuh apne dil men sochkar kahne lagá, ki Main kyá karún, kí mere hán jagah nahín, jahán apní paidáwár bhar rakkhún? 18 Us ne kahá; Main yih karúngá: apní koṭhiyán ḍhákar un se baṛí banáúngá; 19 aur un men apná sárá anáj aur mál bhar rakkhúngá; aur apní ján se kahúngá,

ki Ai ján, tere pás bahut barason ke liye bahut sá mál jama' hai; chain kar, khá, pí, ḳhush rah. 20 Magar Ḳhudá ne us se kahá; Ai nádán, isí rát terí ján tujh se talab kar lí jáegí: pas jo tú ne taiyár kiyá hai, wuh kis ká hogá? 21 Aisá hí wuh shaḳhs hai, jo apne liye ḳhazána jama' kartá hai, aur Ḳhudá ke nazdík daulatmand nahíṉ.

22 Phir us ne apne shágirdoṉ se kahá; Is liye maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Apní ján kí fikr na karo, ki ham kyá kháeṉge; aur na apne badan kí, ki kyá pahineṉge; 23 kyúṉki ján ḳhurák se baṛhkar hai, aur badan poshák se. 24 Kauwoṉ par gaur karo, ki na bote haiṉ, na kátṭe; na un ke khattá hotá hai, na koṭhí; taubhí Ḳhudá unheṉ khilátá hai; tumhárí qadr to parandoṉ se kahíṉ ziyáda hai. 25 Tum meṉ aisá kaun hai, jo fikr karke apní 'umr meṉ ek ghaṛí baṛhá sake? 26 Pas jab sab se chhoṭí bát bhí nahíṉ kar sakte, to báqí chízoṉ kí kyúṉ fikr karte ho? 27 Sosan ke daraḳhtoṉ par gaur karo, ki kis tarah baṛhte haiṉ; wuh na mihnat karte, na kátte haiṉ; taubhí maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Sulaimán bhí, báwujúd apní sárí shán o shaukat ke, un meṉ se kisí kí mánind poshák pahine húe na thá. 28 Pas jab Ḳhudá maidán kí ghás ko jo áj hai, aur kal tanúr meṉ jhoṉkí jáegí, aisí poshák pahinátá hai; to ai kami'tiqádo, tum ko kyúṉ na pahiná degá? 29 Aur tum is kí talásh meṉ na raho, ki kyá kháeṉge aur kyá píeṉge, aur na shakkí bano. 30 Kyúṉki in sab chízoṉ kí talásh meṉ dunyá kí qaumeṉ rahtí haiṉ: aur tumhárá Báp jántá hai, ki tum in ke muhtáj ho. 31 Háṉ, us kí bádsháhat kí talásh meṉ raho, to yih chízeṉ bhí tumheṉ mil jáeṉgí. 32 Ai chhoṭe galle, na ḍar; kyúṉki tumháre Báp ko pasand áyá, ki tumheṉ bádsháhat de. 33 Apná mál asbáb bechkar ḳhairát kar do; aur apne liye aise baṭúe banáo, jo puráne nahíṉ hote, ya'ní ásmán par aisá ḳhazána jo ḳhálí nahíṉ hotá, jaháṉ chor nazdík nahíṉ játá, aur kíṛá ḳharáb nahíṉ kartá. 34 Kyúṉki jaháṉ tumhárá ḳhazána hai, waháṉ tumhárá dil bhí lagá rahegá.

35 Tumhárí kamareṉ bandhí raheṉ, aur tumháre chirág jalte raheṉ; 36 aur tum un ádmíoṉ kí mánind raho, jo apne málik kí ráh dekhte hoṉ, ki wuh shádí meṉ se kab lauṭegá; táki jab wuh ákar darwáza khaṭkhaṭáe, to fauran us ke wáste khol deṉ. 37 Mubárak haiṉ wuh naukar, jin ká málik ákar unheṉ jágtá páe: maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki wuh kamar bándhkar unheṉ kháná kháne ko biṭháegá, aur pás ákar un kí ḳhidmat karegá. 38 Aur agar wuh rát ke dúsre pahar meṉ, yá tísre pahar meṉ ákar un ko aise hál meṉ páe, to wuh naukar mubárak haiṉ. 39 Lekin yih ján rakkho, ki agar ghar ke málik ko ma'lúm hotá, ki chor kis ghaṛí áegá, to jágtá rahtá, aur apne ghar meṉ naqb hone na detá. 40 Tum bhí taiyár raho; kyúṉki jis ghaṛí tumheṉ gumán bhí na hogá, Ibn i A'dam á jáegá.

41 Patras ne kahá, ki Ai Ḳhudáwand, tú yih tamsíl ham hí se kahtá hai, yá sab se? 42 Ḳhudáwand ne kahá; Kaun hai wuh diyánatdár aur 'aqlmand dároga, jis ká málik use apne naukar chákaroṉ par muqarrar kare, ki har ek kí ḳhurák waqt par báṉṭ diyá kare? 43 Mubárak hai wuh naukar, jis ká málik ákar us ko aisá hí karte páe. 44 Maiṉ tum se sach kahtá húṉ, ki wuh use apne sáre mál ká muḳhtár kar degá. 45 Lekin agar wuh naukar apne dil meṉ yih kahkar, ki Mere málik ke áne meṉ der hai, gulámoṉ aur lauṉḍiyoṉ ko márná, aur khá píkar matwálá honá shurú' kare; 46 to us naukar ká málik aise din, ki wuh us kí ráh na dekhtá ho, aur aisí ghaṛí, ki wuh na jántá ho, á maujúd hogá, aur ḳhúb koṛe lagákar use beímánoṉ meṉ shámil karegá. 47 Aur wuh naukar, jis ne apne málik kí marzí ján lí aur taiyárí na kí, na us kí marzí ke muwáfiq 'amal kiyá, bahut már kháegá. 48 Magar jis ne na jánkar már kháne ke kám kiye, wuh thoṛí már kháegá. Aur jise bahut diyá gayá, us se bahut talab kiyá jáegá; aur jise bahut sauṉpá hai, us se ziyáda máṉgeṉge.

49 Maiṉ zamín par ág dálne áyá húṉ; aur agar lag chukí hotí to maiṉ kyá hí ḳhush hotá! 50 Lekin mujhe ek baptisma lená hai; aur jab tak wuh na ho le maiṉ kyá hí

tang rahúngá! 51 Kyá tum gumán karte ho, ki main zamín par sulh karáne áyá hún? Main tum se kahtá hún, ki Nahín, balki judáí karáne; 52 kyúnki ab se ek ghar ke pánch ádmí ápas men mukhálafat rakkhenge, do se tín aur tín se do. 53 Báp beṭe se mukhálafat rakkhegá, aur beṭá báp se; mán beṭí se, aur beṭí mán se; sás bahú se, aur bahú sás se.

54 Phir us ne logon se bhí kahá, ki Jab bádal ko pachchhim se uṭhte dekhte ho, to fauran kahte ho, ki Menh barsegá; aur aisá hí hotá hai. 55 Aur jab tum ma'lúm karte ho, ki dakkhiná chal rahí hai, to kahte ho, ki Lúh chalegí; aur aisá hí hotá hai. 56 Ai riyákáro, zamín aur ásmán kí súrat men to imtiyáz karná tumhen átá hai; lekin is zamáne kí bábat imtiyáz karná kyún nahín átá? 57 Aur tum apne áp hí kyún faisala nahín kar lete, ki wájib kyá hai? 58 Jab tak tú apne mudda'í ke sáth hákim ke pás já rahá hai, to ráh men koshish kar, ki us se chhúṭ jáe; aisá na ho ki wuh tujh ko munsif ke pás khench le jáe, aur munsif tujh ko sipáhí ke hawále kare, aur sipáhí tujhe qaid men ḍále. 59 Main tujh se kahtá hún, ki Jab tak tú damṛí damṛí adá na kar degá, wahán se hargiz na chhúṭegá.

13 Us waqt ba'z log házir the, jinhon ne use un Galílíon kí khabar dí, jin ká khún Pílátus ne un ke zabíhon ke sáth miláyá thá. 2 Us ne jawáb men un se kahá, ki In Galílíon ne jo aisá dukh páyá, kyá wuh is liye tumhárí dánist men áur sab Galílíon se ziyáda gunahgár the? 3 Main tum se kahtá hún, ki nahín: balki agar tum tauba na karoge, to sab isí tarah halák hoge. 4 Yá wuh aṭhárah ádmí jin par Shilokh ká burj girá, aur wuh dabkar mar gaye, kyá tumhárí dánist men Yarúshalem ke áur sab rahnewálon se ziyáda qusúrwár the? 5 Main tum se kahtá hún, ki nahín: balki agar tum tauba na karoge, to sab isí tarah halák hoge.

6 Phir us ne yih tamsíl kahí, ki Kisí ke angúrí bág men ek anjír ká darakht lagá húá thá: wuh us men phal ḍhúnḍhne áyá, aur na páyá. 7 Is par us ne bágbán se kahá, ki Dekh, tín baras se main is anjír ke darakht men phal ḍhúnḍhne átá hún, aur nahín pátá; use káṭ ḍál; wuh zamín ko bhí kyún roke? 8 Us ne jawáb men us se kahá; Ai Khudáwand, is sál to áur bhí use rahne de, táki main us ke gird tháonlá khodún, aur khád ḍálún: 9 agar áge ko phalá, to khair; nahín to ba'd us ke káṭ ḍálná.

10 Phir wuh Sabt ke din kisí 'ibádatkháne men ta'lím detá thá. 11 Aur dekho, ek 'aurat thí, jis ko aṭhárah baras se kisí badrúh ke bá'is kamzorí thí; wuh kubṛí ho gayí thí, aur kisí tarah sídhí na ho saktí thí. 12 Yisú' ne use dekhkar pás buláyá, aur us se kahá; Ai 'aurat, tú apní kamzorí se chhúṭ gayí. 13 Aur us ne us par háth rakkhe: usí dam wuh sídhí ho gayí, aur Khudá kí baṛáí karne lagí. 14 'Ibádatkháne ká sardár, is liye ki Yisú' ne Sabt ke din shifá bakhshí khafá hokar, logon se kahne lagá; Chha din hain, jin men kám karná cháhiye; pas unhín men ákar shifá páo, na kí Sabt ke din. 15 Khudáwand ne us ke jawáb men kahá, ki Ai riyákáro, kyá har ek tum men se Sabt ke din apne bail yá gadhe ko, thán se kholkar pání piláne nahín le játá? 16 Pas kyá wájib na thá, ki yih jo Ibráhím kí beṭí hai, jis ko Shaitán ne aṭhárah baras se bándh rakkhá thá, Sabt ke din is band se chhuṛáí játí? 17 Jab us ne yih báten kahín, to us ke sab mukhálif sharminda húe: aur sárí bhíṛ un 'álíshán kámon se, jo us se hote the, khush húí.

18 Pas wuh kahne lagá; Khudá kí bádsháhat kis kí mánind hai? main us ko kis se tashbíh dún? 19 Wuh rái ke dáne kí mánind hai, jis ko ek ádmí ne lekar apne bág men ḍál diyá; wuh ugkar baṛá darakht ho gayá, aur hawá ke parandon ne us kí ḍáliyon par baserá kiyá. 20 Us ne phir kahá; Main Khudá kí bádsháhat ko kis se tashbíh dún? 21 Wuh khamír kí mánind hai, jise ek 'aurat ne lekar tín paimáne áṭe men miláyá, aur hote hote sab khamír ho gayá.

22 Wuh shahr shahr aur gánw gánw ta'lím detá húá, Yarúshalem ká safar kar rahá thá. 23 Aur kisí shakhs ne us se púchhá, ki Ai Khudáwand, kyá naját pánewále thoṛe

hain? 24 Us ne un se kahá; Jánfisháni karo, ki tang darwáze se dákhil ho; kyúnki main tum se kahtá hún, ki bahutere dákhil hone kí koshish karenge, aur na ho sakenge. 25 Jab ghar ká málik uṭhkar darwáza band kar chuká ho, aur tum báhar khaṛe húe darwáza khaṭkhaṭákar yih kahná shurú' karo, ki Ai Khudáwand, hamáre liye khol de; aur wuh jawáb de, ki Main tum ko nahín jántá, ki kahán ke ho: 26 us waqt tum kahná shurú' karoge, ki Ham ne to tere rúbarú kháyá piyá, aur tú ne hamáre bázáron men ta'lím dí. 27 Magar wuh kahegá; Main tum se kahtá hún, ki main nahín jántá, tum kahán ke ho; ai badkáro, tum sab mujh se dúr ho. 28 Wahán roná aur dánton ká písná hogá, jab tum Ibráhím, aur Izháq, aur Ya'qúb, aur sab nabíon ko Khudá kí bádsháhat men shámil, aur apne áp ko báhar nikálá húá dekhoge. 29 Aur púrab, pachchhim, uttar, dakkhin se log ákar Khudá kí bádsháhat kí ziyáfat men sharík honge. 30 Aur dekho, ba'z ákhir aise hain, jo awwal honge, aur awwal hain, jo ákhir honge.

31 Usí ghaṛí ba'z Farísíon ne ákar us se kahá, ki Nikalkar yahán se chal de; kyúnki Herodes tujhe qatl karná cháhtá hai. 32 Us ne un se kahá, ki Jákar us lomṛí se kah do, ki Dekh, main áj aur kal badrúhon ko nikáltá, aur shifá bakhshne ká kám anjám detá rahúngá, aur tísre din kamál ko pahunchúngá. 33 Magar mujhe áj aur kal aur parson apní ráh chalní zarúr hai; kyúnki mumkin nahín, ki nabí Yarúshalem ke báhar halák ho. 34 Ai Yarúshalem, ai Yarúshalem, tú jo nabíon ko qatl kartí hai, aur jo tere pás bheje gaye, un ko sangsár kartí hai; kitní hí bár main ne cháhá, ki jis tarah murgí apne bachchon ko paron tale jama' kar letí hai, usí tarah main bhí tere laṛkon ko jama' kar lún; magar tum ne na cháhá! 35 Dekho, tumhárá ghar tumháre hí liye chhoṛá játá hai; aur main tum se kahtá hún, ki mujh ko us waqt tak hargiz na dekhoge, jab tak na kahoge; ki Mubárak hai wuh, jo Khudáwand ke nám par átá hai.

14 Phir aisá húá ki wuh Sabt ke din Farísíon ke sardáron men se kisí ke ghar kháná kháne ko gayá; aur wuh us kí ták men rahe. 2 Aur dekho, ek shakhs us ke sámne thá, jise jalandar thá. 3 Yisú' ne shara' ke 'álimon aur Farísíon se kahá, ki Sabt ke din shifá bakhshní rawá hai, yá nahín? 4 Wuh chup rah gaye. Us ne use háth lagákar shifá bakhshí, aur chhoṛ diyá; 5 aur un se kahá, ki Tum men se kaun aisá hai, jis ká gadhá yá bail kúe men gir paṛe, aur wuh Sabt ke din us ko fauran na nikál le? 6 Wuh in báton ká jawáb na de sake.

7 Jab us ne dekhá, ki mihmán sadr jagah kis tarah pasand karte hain, to un se ek tamsíl kahí, ki 8 Jab koí tujhe shádí men buláe, to sadr jagah par na baiṭh, ki sháyad us ne tujh se bhí kisí ziyáda 'izzatdár ko buláyá ho; 9 aur jis ne tujhe aur use donon ko buláyá hai ákar tujh se kahe, ki Is ko jagah de; phir tujhe sharminda hokar sab se níche baiṭhná paṛe. 10 Balki jab tú buláyá jáe, to sab se níchí jagah já baiṭh, táki jab terá bulánewálá áe, to tujh se kahe, ki Ai dost, áge baṛhkar baiṭh: to un sab kí nazar men, jo tere sáth kháná kháne baiṭhe hain, terí 'izzat hogí. 11 Kyúnki jo koí apne áp ko baṛá banáegá wuh chhoṭá kiyá jáegá; aur jo apne áp ko chhoṭá banáegá, wuh baṛá kiyá jáegá.

12 Phir us ne apne bulánewále se bhí yih kahá, ki Jab tú din ká yá rát ká kháná taiyár kare, to apne doston, yá bháiyon, yá rishtadáron, yá daulatmand paṛausiyon ko na bulá; ki aisá na ho, wuh bhí tujhe buláen, aur terá badla ho jáe. 13 Balki jab tú ziyáfat kare, to garíbon, lunjon, langṛon, andhon ko bulá: 14 to tujh par barakat hogí; kyúnki un ke pás tujhe badla dene ko kuchh nahín; aur tujhe rástbázon kí qiyámat men badla milegá.

15 Jo us ke sáth kháná kháne baiṭhe the, un men se ek ne yih báten sunkar us se kahá; Mubárak hai wuh jo Khudá kí bádsháhat men kháná kháe. 16 Us ne us se kahá, ki Ek shakhs ne baṛí ziyáfat kí, aur bahut se logon ko buláyá.

17 Aur kháne ke waqt apne naukar ko bhejá, ki buláe húon se kahe, ki Á'o, ab kháná taiyár hai. 18 Is par sab ne milkar 'uzr karná shurú' kiyá. Pahle ne us se kahá, ki Main ne khet kharídá hai; mujhe zarúr hai ki jákar use dekhún; main terí minnat kartá hún, ki mujhe ma'zúr rakh. 19 Dúsre ne kahá; Main ne bailon kí pánch joriyán kharídí hain, aur unhen ázmáne játá hún; main terí minnat kartá hún, ki mujhe ma'zúr rakh. 20 Ek áur ne kahá; Main ne biyáh kiyá hai, is sabab se nahín á saktá. 21 Pas us naukar ne ákar apne málik ko in báton kí khabar dí. Is par ghar ke málik ne gusse hokar apne naukar se kahá; Jald shahr ke bázáron aur kúchon men jákar garíbon, lunjon, andhon aur langron ko yahán le á. 22 Naukar ne kahá; Ai khudáwand, jaisá tú ne farmáyá thá, waisá hí húá, aur ab bhí jagah hai. 23 Málik ne us naukar se kahá, ki Sarakon aur khet kí báron kí taraf já, aur logon ko majbúr karke lá, táki merá ghar bhar jáe. 24 Kyúnki main tum se kahtá hún, ki jo buláe gaye the, un men se koí shakhs merá kháná na chakhne páegá.

25 Jab bahut se log us ke sáth já rahe the, to us ne phirkar un se kahá; 26 Agar koí mere pás áe, aur apne báp, aur mán, aur bíwí, aur bachchon, aur bháiyon, aur bahinon, balki apní ján se bhí dushmaní na kare, to merá shágird nahín ho saktá. 27 Jo koí apní salíb na uthác aur mere píchhe na áe, wuh merá shágird nahín ho saktá. 28 Kyúnki tum men aisá kaun hai, ki jab wuh ek burj banáná cháhe, to pahle baithkar lágat ká hisáb na kar le, ki áyá mere pás us ke taiyár karne ká sámán hai, yá nahín? 29 Aisá na ho, ki jab neo dálkar taiyár na kar sake, to sab dekhnewále yih kahkar us par hansná shurú' karen, ki 30 Is shakhs ne 'imárat banání shurú' to kí, magar taiyár na kar saká. 31 Yá kaun aisá bádsháh hai, jo dúsre bádsháh se larne játá ho, aur pahle baithkar mashwara na kar le, ki áyá main das hazár se us ká muqábala kar saktá hún, yá nahín, jo bís hazár lekar mujh par charhá átá hai? 32 Nahín to, jab wuh hanoz dúr hí hai, elchí bhejkar sulh kí sharten kí darkhwást karegá. 33 Pas isí tarah tum men se jo koí apná sab kuchh tark na kare, wuh merá shágird nahín ho saktá. 34 Namak achchhá to hai; lekin agar namak ká maza játá rahe, to wuh kis chíz se mazadár kiyá jáegá? 35 Na wuh zamín ke kám ká rahá, na khád ke; log use báhar phenk dete hain. Jis ke kán sunne ke hon, wuh sun le.

15

Sáre mahsúl lenewále aur gunahgár us ke pás áte the, táki us kí báten sunen. 2 Aur Farísí aur faqíh burburákar kahne lage, ki Yih ádmí gunahgáron se miltá aur un ke sáth kháná khátá hai.

3 Us ne un se yih tamsíl kahí, ki 4 Tum men aisá kaun ádmí hai, jis ke pás sau bheren hon, aur un men se ek khoí jáe, to ninnánawe ko biyábán men chhorkar us khoí húí ko, jab tak mil na jáe, dhúndhtá na rahe? 5 Phir jab mil játí hai to wuh khush hokar use kandhe par uthá letá hai. 6 Aur ghar men pahunchkar, doston aur parausiyon ko bulátá aur kahtá hai, ki Mere sáth khushí karo; kyúnki merí khoí húí bher mil gayí. 7 Main tum se kahtá hún, ki Isí tarah ninnánawe rástbázon kí nisbat, jo tauba kí hájat nahín rakhte, ek tauba karnewále gunahgár kí bábat ásmán par ziyáda khushí hogí.

8 Yá kaun aisí 'aurat hai, jis ke pás das dirham hon, aur ek kho jáe, to wuh chirág jalákar ghar men jhárú na de, aur jab tak mil na jáe, koshish se dhúndhtí na rahe? 9 Phir jab mil játá hai, to bahineliyon aur parausinon ko buláкar na kahe, ki Mere sáth khushí karo, kyúnki merá khoyá húá dirham mil gayá? 10 Main tum se kahtá hún, ki Isí tarah ek tauba karnewále gunahgár kí bábat Khudá ke firishton ke sámne khushí hotí hai.

11 Phir us ne kahá, ki Kisí shakhs ke do bete the. 12 Un men se chhote ne báp se kahá, ki Ai báp, mál ká jo hissa mujh ko pahunchtá hai, mujhe de. Us ne apná mál matá' unhen bánt diyá. 13 Aur bahut din na guzre, ki chhotá betá apná sab kuchh jama' karke, dúr daráz mulk ko rawána húá, aur wahán apná mál badchalní men

uṛá diyá. 14 Aur jab sab kharch kar chuká, to us mulk meṇ sakht kál paṛá; aur wuh muhtáj hone lagá. 15 Phir us mulk ke ek báshinde ke háṇ já paṛá: us ne us ko apne khetoṇ meṇ súar charáne bhejá. 16 Aur use árzú thí, ki jo phaliyáṇ súar kháte the, unhíṇ se apná peṭ bhare; magar koí use na detá thá. 17 Phir us ne hosh meṇ ákar kahá, ki Mere báp ke kitne hí mazdúroṇ ko roṭí ifrát se miltí hai, aur maiṇ yaháṇ bhúká mar rahá húṇ! 18 Maiṇ uṭhkar apne báp ke pás jáúṇgá, aur us se kahúṇgá, ki Ai báp, maiṇ ásmán ká aur terí nazar meṇ gunahgár húá: 19 ab is láiq nahíṇ rahá, ki phir terá beṭá kahláúṇ; mujhe apne mazdúroṇ jaisá kar le. 20 Pas wuh uṭhkar apne báp ke pás chalá. Wuh abhí dúr hí thá, ki use dekhkar us ke báp ko tars áyá, aur dauṛkar us ko gale lagá liyá, aur bose liye. 21 Beṭe ne us se kahá, ki Ai báp, maiṇ ásmán ká aur terí nazar meṇ gunahgár húá; ab is láiq nahíṇ rahá, ki phir terá beṭá kahláúṇ. 22 Báp ne apne naukaroṇ se kahá, ki Achchhe se achchhá jáma jald nikálkar use pahináo; aur us ke háth meṇ angúṭhí, aur páṇw meṇ jútí pahináo. 23 Aur pale húe bachhṛe ko lákar zabh karo, táki ham khákar khushí manáeṇ; 24 kyúṇki merá yih beṭá murda thá, ab zinda húá; khoyá húá thá, ab milá hai. Pas wuh khushí manáne lage. 25 Lekin us ká baṛá beṭá khet meṇ thá: jab wuh ákar ghar ke nazdík pahuṇchá, to gáne bajáne aur náchne kí áwáz suní; 26 aur ek naukar ko bulákar daryáft karne lagá, ki Yih kyá ho rahá hai? 27 Us ne us se kahá, Terá bhái á gayá hai; aur tere báp ne palá húá bachhṛá zabh karáyá hai, is liye ki use bhalá changá páyá. 28 Wuh gusse húá, aur andar jáná na cháhá; magar us ká báp báhar jáke use manáne lagá. 29 Us ne apne báp se jawáb meṇ kahá, ki Dekh, itne baras se maiṇ terí khidmat kartá húṇ, aur kabhí terí hukm'udúlí nahíṇ kí; magar mujhe tú ne kabhí ek bakrí ká bachcha bhí na diyá, ki apne dostoṇ ke sáth khushí manátá: 30 lekin jab terá yih beṭá áyá, jis ne terá mál matá' kasbioṇ meṇ uṛá diyá, to us ke liye tú ne palá húá bachhṛá zabh karáyá. 31 Us ne us se kahá; Beṭá, tú to hamesha mere pás hai, aur jo kuchh merá hai, wuh terá hí hai; 32 lekin khushí manání aur shádmán honá munásib thá, kyúṇki terá yih bhái murda thá, ab zinda húá; khoyá húá thá, ab milá hai.

16

Phir us ne shágirdoṇ se bhí kahá, ki Kisí daulatmand ká ek mukhtár thá; us kí logoṇ ne us se shikáyat kí, ki Yih terá mál uṛátá hai. 2 Pas us ne us ko bulákar kahá, ki Yih kyá hai, jo maiṇ tere haqq meṇ suntá húṇ? Apní mukhtárí ká hisáb de; kyúṇki áge ko tú mukhtár nahíṇ rah saktá. 3 Us mukhtár ne apne jí meṇ kahá, ki Kyá karúṇ? kyúṇki merá málik mujh se mukhtárí chhíne letá hai: miṭṭí to mujh se khodí nahíṇ játi, aur bhíkh máṇgne se sharm átí hai. 4 Maiṇ samajh gayá ki kyá karúṇ, táki jab mukhtárí se mauqúf ho jáúṇ, to log mujhe apne gharoṇ meṇ jagah deṇ. 5 Pas us ne apne málik ke ek ek qarzdár ko bulákar pahle se púchhá, ki Tujh par mere málik ká kyá átá hai? 6 Us ne kahá; Sau man tel. Us ne us se kahá, ki Apní dastáwez le, aur jald baiṭhkar pachás likh de. 7 Phir dúsre se kahá; Tujh par kyá átá hai? Us ne kahá; Sau man gehúṇ. Us ne us se kahá, ki Apní dastáwez lekar assí likh de. 8 Aur málik ne beímán mukhtár kí ta'ríf kí, is liye ki us ne hoshyárí kí thí: kyúṇki is jahán ke farzand apne hamjinsoṇ ke sáth mu'ámalát meṇ núr ke farzandoṇ kí nisbat ziyáda hoshyár haiṇ. 9 Aur maiṇ tum se kahtá húṇ, ki Nárásti kí daulat se apne liye dost paidá karo; táki jab wuh játí rahe, to yih tum ko hamesha ke maskanoṇ meṇ jagah deṇ. 10 Jo thoṛe se thoṛe meṇ diyánatdár hai, wuh bahut meṇ bhí diyánatdár hai, aur jo thoṛe se thoṛe meṇ baddiyánat hai, wuh bahut meṇ bhí baddiyánat hai. 11 Pas jab tum nárást daulat meṇ diyánatdár na ṭhahre, to haqíqí daulat kaun tumháre supurd karegá? 12 Aur agar tum begáne mál meṇ diyánatdár na ṭhahre, to jo tumhárá apná hai, use kaun tumheṇ degá? 13 Koí naukar do málikoṇ kí khidmat nahíṇ kar saktá: kyúṇki yá to ek se 'adáwat rakkhegá, aur dúsre se mahabbat;

yá ek se milá rahegá, aur dúsre ko náchíz jánegá. Tum Khudá aur daulat donon kí khidmat nahín kar sakte.
14 Farísí, jo zardost the, in sab báton ko sunkar use ṭhaṭṭhe men uṛáne lage. 15 Us ne un se kahá, ki Tum wuh ho, ki ádmíon ke sámne apne áp ko rástbáz ṭhahráte ho; lekin Khudá tumháre dilon ko jántá hai; kyúnki jo chíz ádmíon kí nazar men 'álíqadr hai, wuh Khudá ke nazdík makrúh hai. 16 Sharí'at aur ambiyá Yúhanná tak rahe; us waqt se Khudá kí bádsháhat kí khushkhabarí dí játí hai, aur har ek zor márkar us men dákhil hotá hai. 17 Lekin ásmán aur zamín ká ṭal jáná sharí'at ke ek nuqte ke miṭ jáne se ásán hai. 18 Jo koí apní bíwí ko chhoṛkar dúsrí se biyáh kare, wuh ziná kartá hai; aur jo shakhs shauhar kí chhoṛí húí 'aurat se biyáh kare, wuh bhí ziná kartá hai.

19 Ek daulatmand thá, jo argawání aur mihín kapṛe pahintá, aur har roz khushí manátá aur shán o shaukat se rahtá thá. 20 Aur La'zar nám ek garíb, násúron se bhará húá, us ke darwáze par ḍálá gayá thá. 21 Use árzú thí, ki daulatmand kí mez ke jhúṭe se apná peṭ bhare; balki kutte bhí ákar us ke násúr cháṭte the. 22 Aur aisá húá ki wuh garíb mar gayá, aur firishton ne use le jákar Ibráhím kí god men rakh diyá; aur daulatmand bhí múá, aur dafn húá. 23 Us ne 'álam i arwáh ke darmiyán 'azáb men mubtalá hokar apní ánkhen uṭháín, aur Ibráhím ko dúr se dekhá, aur us kí god men La'zar ko. 24 Aur us ne pukárkar kahá, ki Ai báp Ibráhím, mujh par rahm karke La'zar ko bhej, ki apní unglí ká sirá pání men bhigokar merí zabán tar kare; kyúnki main is ág men taṛaptá hún. 25 Ibráhím ne kahá; Beṭá, yád kar, ki tú apní zindagí men apní achchhí chízen le chuká, aur usí tarah La'zar burí chízen; lekin ab wuh yahán tasallí pátá hai, aur tú taṛaptá hai. 26 Aur in sab báton ke siwá, hamáre tumháre darmiyán ek baṛá gaṛhá rakkhá gayá hai, aisá ki jo yahán se tumhárí taraf pár jáná cháhen, na já saken, aur na log udhar se hamárí taraf wár á saken. 27 Us ne kahá; Pas ai báp, main terí minnat kartá hún, ki tú use mere báp ke ghar bhej; 28 kyúnki mere pánch bháí hain; táki wuh un ke sámne in báton kí gawáhí de, aisá na ho ki wuh bhí is 'azáb kí jagah men áen. 29 Ibráhím ne us se kahá, ki Un ke pás Músá aur ambiyá to hain; un kí sunen. 30 Us ne kahá; Nahín, ai báp Ibráhím; hán, agar koí murdon men se un ke pás jáe, to wuh tauba karenge. 31 Us ne us se kahá, ki Jab wuh Músá aur nabíon kí kí nahín sunte, to agar murdon men se koí jí uṭhe, to us kí bhí na mánenge.

17

Phir us ne apne shágirdon se kahá; Yih nahín ho saktá, ki ṭhokaren na lagen: lekin us par afsos hai, jis ke bá'is se lagen! 2 In chhoṭon men se ek ko ṭhokar khiláne kí banisbat, us shakhs ke liye yih mufíd hotá, ki chakkí ká páṭ us ke gale men laṭkáyá játá, aur wuh samundar men phenká játá. 3 Khabardár raho; agar terá bháí gunáh kare, use malámat kar; agar tauba kare, use mu'áf kar. 4 Aur agar wuh ek din men sát daf'a terá gunáh kare, aur sáton daf'a tere pás phir ákar kahe, ki Tauba kartá hún, to use mu'áf kar.

5 Is par rasúlon ne Khudáwand se kahá; Hamáre ímán ko baṛhá. 6 Khudáwand ne kahá, ki Agar tum men rái ke dáne ke barábar bhí ímán hotá, aur tum is tút ke darakht se kahte, ki Jaṛ se ukhaṛkar samundar men lag já, to tumhárí mántá. 7 Magar tum men se aisá kaun hai, jis ká naukar hal jottá, yá gallabání kartá ho, aur jab wuh khet se áe, to us se kahe, ki Jald ákar kháná kháne baiṭh? 8 aur yih na kahe, ki Merá kháná taiyár kar, aur jab tak main kháún píún, kamar bándhkar merí khidmat kar; ba'd us ke tú khud khá pí lená? 9 Kyá wuh is liye us naukar ká ihsán mánegá, ki us ne un báton kí jin ká hukm húá ta'míl kí? 10 Isí tarah tum bhí, jab un sab báton kí jin ká tumhen hukm húá ta'míl kar chuko, to kaho, ki Ham nikamme naukar hain; jo ham par karná farz thá, wuhí kiyá hai.

11 Aur aisá húá, ki Yarúshalem ko játe húe wuh Sámariya aur Galíl ke bích se hokar já rahá thá. 12 Aur ek gánw men dákhil hote waqt, das koṛhí us ko mile. 13 Unhon ne dúr

khaṛe hokar baland áwáz se kahá; Ai Yisú', ai sáhib, ham par rahm kar. 14 Us ne unheṉ dekhkar kahá; Jáo, apne taiṉ káhinoṉ ko dikháo. Aur aisá húá ki wuh játe játe pák sáf ho gaye. 15 Phir un meṉ se ek, yih dekhkar ki main shifá pá gayá, baland áwáz se Ḳhudá kí baṛáí kartá húá lauṭá. 16 Aur muṉh ke bal Yisú' ke páṉwoṉ par girke us ká shukr karne lagá; aur wuh Sámarí thá. 17 Yisú' ne jawáb meṉ kahá, Kyá dasoṉ pák sáf na húe? Phir wuh nau kaháṉ haiṉ? 18 Kyá siwá is pardesí ke áur na nikle, jo lauṭkar Ḳhudá kí tamjíd karte? 19 Phir us se kahá; Uṭhkar chalá já; tere ímán ne tujhe achchhá kiyá hai.

20 Jab Farísíoṉ ne us se púchhá, ki Ḳhudá kí bádsháhat kab áegí? to us ne jawáb meṉ un se kahá, ki Ḳhudá kí bádsháhat záhirí taur par na áegí. 21 Aur log yih na kahenge, ki Dekho, yaháṉ hai, yá Waháṉ hai! kyúṉki, dekho, Ḳhudá kí bádsháhat tumháre darmiyán hai.

22 Us ne shágirdoṉ se kahá; Wuh din áenge, ki tum ko Ibn i A'dam ke dinoṉ meṉ se ek din ke dekhne kí árzú hogí, aur na dekhoge. 23 Aur log tum se kahenge, ki Dekho, waháṉ hai, yá Dekho, yaháṉ hai; magar tum chale na jáná, na un ke píchhe ho lená. 24 Kyúṉki jaise bijlí ásmán kí ek taraf se kauṉdkar dúsrí taraf chamaktí hai, waise hí Ibn i A'dam apne din meṉ záhir hogá. 25 Lekin pahle zarúr hai, ki wuh bahut dukh uṭháe, aur is zamáne ke log use radd kareṉ. 26 Aur jaisá Núh ke dinoṉ meṉ húá thá, isí tarah Ibn i A'dam ke dinoṉ meṉ bhí hogá; 27 ki log kháte píte the, aur un meṉ biyáh shádí hotí thí, us din tak, ki Núh kishtí par chaṛhá, aur túfán ne ákar sab ko halák kiyá. 28 Aur jaisá Lút ke dinoṉ meṉ húá thá, ki log kháte píte, aur ḳharíd o faroḳht karte, aur daraḳht lagáte, aur ghar banáte the; 29 lekin jis din Lút Sadom se niklá, ág aur gandhak ne ásmán se baraskar sab ko halák kiyá; 30 Ibn i A'dam ke záhir hone ke din bhí aisá hí hogá. 31 Us din jo koṭhe par ho, aur us ká asbáb ghar meṉ ho, wuh us ke lene ko na utre; aur isí tarah jo khet meṉ ho, wuh píchhe ko na lauṭe. 32 Lút kí bíwí ko yád rakkho. 33 Jo koí apní ján bacháne kí koshish kare, wuh use khoegá; aur jo koí use khoe, wuh us ko zinda rakkhegá. 34 Maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Us rát do ádmí ek chárpáí par sote honge; ek le liyá jáegá, aur dúsrá chhoṛ diyá jáegá. 35 Do 'aurateṉ ek sáth chakkí pístí hongí; ek le lí jáegí, aur dúsrí chhoṛ dí jáegí. [36 Do ádmí khet meṉ honge; ek le liyá jáegá, aur dúsrá chhoṛ diyá jáegá.] 37 Unhoṉ ne jawáb meṉ us se kahá, ki Ai Ḳhudáwand, yih kaháṉ hogá? Us ne un se kahá; Jaháṉ murdár hai, waháṉ giddh bhí jama' honge.

18 Phir us ne, is garaz se ki har waqt du'á mángte rahná, aur himmat na hární cháhiye, un se yih tamsíl kahí, ki 2 Kisí shahr meṉ ek qází thá; na wuh Ḳhudá se ḍartá, na ádmí kí kuchh parwá kartá thá. 3 Aur usí shahr meṉ ek bewa thí, jo us ke pás ákar yih kahá kartí thí, ki Merá insáf karke mujhe mudda'í se bachá. 4 Us ne kuchh 'arse tak to na cháhá; lekin ba'd is ke apne jí meṉ kahá, ki Go maiṉ na Ḳhudá se ḍartá, aur na ádmíoṉ kí kuchh parwá kartá húṉ, 5 taubhí is liye ki yih bewa mujhe satátí hai, maiṉ us ká insáf karúṉgá; aisá na ho ki wuh bár bár ákar áḳhir ko merá nák meṉ dam kare. 6 Ḳhudáwand ne kahá; Suno, ki yih beinsáf qází kyá kahtá hai. 7 Pas kyá Ḳhudá apne barguzídoṉ ká insáf na karegá, jo rát din us se faryád karte haiṉ? Aur kyá wuh un ke báre meṉ der karegá? 8 Maiṉ tum se kahtá húṉ, ki Wuh jald un ká insáf karegá; táham jab Ibn i A'dam áegá, to kyá zamín par ímán páegá?

9 Phir us ne ba'z logoṉ se, jo apne par bharosá rakhte the, ki ham rástbáz haiṉ, aur báqí ádmíoṉ ko náchíz jánte the, yih tamsíl kahí, 10 ki Do shaḳhs haikal meṉ du'á mángne gaye; ek Farísí, dúsrá mahsúl lenewálá. 11 Farísí khaṛá hokar apne jí meṉ yúṉ du'á mángne lagá, ki Ai Ḳhudá, maiṉ terá shukr kartá húṉ, ki báqí ádmíoṉ kí tarah zálim, beinsáf, zinákár, yá is mahsúl lenewále kí mánind nahíṉ húṉ. 12 Maiṉ hafte meṉ do bár roza rakhtá, aur apní sárí ámadaní par dahyakí lagátá húṉ. 13 Lekin mahsúl lenewále ne dúr khaṛe hokar itná bhí na cháhá, ki ásmán kí taraf

ánkh uṭháe; balki chhátí pīṭ pīṭkar kahá, ki Ai Ḳhudá, mujh gunahgár par rahm kar. 14 Main tum se kahtá hún, ki Yih shaḳhs dúsre kí nisbat rástbáz ṭhahrkar apne ghar gayá: kyúnki jo koi apne áp ko baṛá banáegá, wuh chhoṭá kiyá jáegá; aur jo apne áp ko chhoṭá banáegá, wuh baṛá kiyá jáegá.

15 Phir log apne chhoṭe bachchon ko bhí us ke pás láne lage, táki wuh un ko chhúe: aur shágirdon ne dekhkar un ko jhiṛká. 16 Magar Yisú' ne bachchon ko pás bulákar kahá, ki Bachchon ko mere pás áne do, aur unhen mana' na karo; kyúnki Ḳhudá kí bádsháhat aison hí kí hai. 17 Main tum se sach kahtá hún, ki Jo koí Ḳhudá kí bádsháhat ko bachche kí tarah qubúl na kare, wuh us men hargiz dáḳhil na hogá.

18 Phir kisí sardár ne us se yih suwál kiyá, ki Ai nek ustád, main kyá karún, táki hamesha kí zindagí ká wáris banún? 19 Yisú' ne us se kahá, Tú mujhe kyún nek kahtá hai? koí nek nahín, magar ek, ya'ní Ḳhudá. 20 Tú hukmon ko to jántá hai: Ziná na kar, Ḳhún na kar, Chorí na kar, Jhúṭhí gawáhí na de, Apne báp kí aur mán kí 'izzat kar. 21 Us ne kahá; Main ne laṛakpan se in sab par 'amal kiyá hai. 22 Yisú' ne yih sunkar us se kahá; Abhí tak tujh men ek bát kí kamí hai: apná sab kuchh bechkar garíbon ko bánṭ de, tujhe ásmán par ḳhazána milegá: aur ákar mere píchhe ho le. 23 Yih sunkar wuh bahut gamgín húá, kyúnki baṛá daulatmand thá. 24 Yisú' ne us ko dekhkar kahá, ki Daulatmandon ká Ḳhudá kí bádsháhat men dáḳhil honá kaisá mushkil hai! 25 Kyúnki únṭ ká súí ke náke men se nikal jáná is se ásán hai, ki daulatmand Ḳhudá kí bádsháhat men dáḳhil ho. 26 Sunnewálon ne kahá; To phir kaun naját pá saktá hai? 27 Us ne kahá; Jo insán se nahín ho saktá, wuh Ḳhudá se ho saktá hai. 28 Patras ne kahá; Dekh, ham to apná ghar bár chhoṛkar tere píchhe ho liye hain. 29 Us ne un se kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki aisá koí nahín, jis ne ghar, yá bíwí, yá bháiyon, yá mán báp, yá bachchon ko Ḳhudá kí bádshahat ke wáste chhoṛ diyá ho, 30 aur is zamáne men kaí guná ziyáda na páe, aur ánewále 'álam men hamesha kí zindagí.

31 Phir us ne un bárah ko sáth lekar un se kahá, ki Dekho, ham Yarúshalem ko játe hain, aur jitní báten nabíon kí ma'rifat likhí gayí hain, Ibn i A'dam ke haqq men púrí hongí. 32 Kyúnki wuh gairqaumwálon ke hawále kiyá jáegá, aur log us ko ṭhaṭṭhe men uṛáenge, aur be'izzat karenge, aur us par thúkenge; 33 aur us ko koṛe márenge aur qatl karenge; aur wuh tísre din jí uṭhegá. 34 Lekin unhon ne in men se koí bát na samjhí: aur yih qaul un par poshída rahá, aur in báton ká matlab un kí samajh men na áyá.

35 Jab wuh chalte chalte Yarího ke nazdík pahunchá, to aisá húá ki ek andhá ráh ke kanáre baiṭhá húá bhíkh máng rahá thá. 36 Wuh bhíṛ ke jáne kí áwáz sunkar púchhne lagá, ki Yih kyá ho rahá hai? 37 Unhon ne use ḳhabar dí, ki Yisú' Náṣarí já rahá hai. 38 Us ne chillákar kahá; Ai Yisú', Ibn i Dáúd, mujh par rahm kar. 39 Jo áge játe the, wuh us ko ḍánṭne lage, ki chup rahe: magar wuh aur bhí chilláyá, ki Ai Ibn i Dáúd, mujh par rahm kar. 40 Yisú' ne khaṛe hokar hukm diyá, ki Us ko mere pás láo. Jab nazdík áyá, to us ne us se yih púchhá; 41 Tú kyá cháhtá hai, ki main tere liye karún? Us ne kahá; Ai Ḳhudáwand, yih ki main bíná ho jáún. 42 Yisú' ne us se kahá; Bíná ho já; tere ímán ne tujhe achchhá kiyá. 43 Wuh usí dam bíná ho gayá, aur Ḳhudá kí baṛáí kartá húá us ke píchhe ho liyá. Aur sab logon ne dekhkar Ḳhudá kí hamd kí.

19

Wuh Yarího men dáḳhil hokar já rahá thá. 2 Aur dekho, Zakkái nám ek ádmí thá jo mahsúl lenewálon ká sardár aur daulatmand thá. 3 Wuh Yisú' ke dekhne kí koshish kartá thá, ki kaun sá hai: lekin bhíṛ ek sabab dekh na saktá thá, is liye ki us ká qadd chhoṭá thá. 4 Pas use dekhne ke liye áge dauṛkar ek gúlar ke peṛ par chaṛh gayá; kyúnki wuh usí ráh se jáne ko thá. 5 Jab Yisú' us jagah pahunchá, to úpar nigáh karke us se kahá; Ai Zakkái, jald utar á; kyúnki áj mujhe tere ghar rahná

zarúr hai. 6 Wuh jald utarke us ko khushí se apne ghar le gayá. 7 Jab logoṇ ne yih dekhá, to sab buṛbuṛákar kahne lage, ki Wuh to ek gunahgár shakhs ke hán já utrá. 8 Aur Zakkáí ne khaṛe hokar Khudáwand se kahá; Ai Khudáwand, dekh, maiṇ apná ádhá mál garíboṇ ko detá húṇ; aur agar kisí ká kuchh náhaqq le liyá hai, to us ko chauguná adá kartá húṇ. 9 Yisú' ne us se kahá, ki A'j is ghar meṇ naját áí hai, is liye ki yih bhí Ibráhím ká beṭá hai. 10 Kyúṇki Ibn i A'dam khoe húoṇ ko ḍhúṇḍhne aur naját dene áyá hai.

11 Jab wuh in bátoṇ ke sun rahe the, to us ne ek tamsíl bhí kahí, is liye ki Yarúshalem ke nazdík thá, aur wuh gumán karte the, ki Khudá kí bádsháhat abhí záhir húá cháhtí hai. 12 Pas us ne kahá, ki Ek amír dúr daráz mulk ko chalá, táki bádsháhí hásil karke phir áe. 13 Us ne apne naukaroṇ meṇ se das ko bulákar unheṇ das ashrafíáṇ díṇ, aur un se kahá, ki Mere wápas áne tak len den karná. 14 Lekin us ke shahr ke ádmí us se 'adáwat rakhte the, aur us ke píchhe elchíoṇ kí zabání kahlá bhejá, ki Ham nahíṇ cháhte, ki yih ham par bádsháhí kare. 15 Jab wuh bádsháhí hásil karke phir áyá, to aisá húá ki un naukaroṇ ko bulá bhejá, jinheṇ rupaya diyá thá, táki ma'lúm kare, ki unhoṇ ne len den se kyá kyá kamáyá. 16 Pahle ne házir hokar kahá; Ai khudáwand, terí ashrafí se das ashrafíáṇ paidá húíṇ. 17 Us ne us se kahá; Ai achchhe naukar, shábásh! is liye ki tú niháyat thoṛe meṇ diyánatdár niklá, ab tú das shahroṇ par ikhtiyár rakh. 18 Dúsre ne ákar kahá; Ai khudáwand, terí ashrafí se pánch ashrafíáṇ paidá húíṇ. 19 Us ne us se bhí kahá, ki Tú bhí pánch shahroṇ ká hákim ho. 20 Tísre ne ákar kahá; Ai khudáwand, dekh, terí ashrafí yih hai jis ko maiṇ ne rúmál meṇ bándh rakkhá: 21 kyúṇki maiṇ tujh se ḍartá thá, is liye ki tú sakht ádmí hai; jo tú ne nahíṇ rakkhá, use uṭhá letá hai, aur jo tú ne nahíṇ boyá, use káṭtá hai. 22 Us ne us se kahá; Ai sharír naukar, maiṇ tujh ko tere hí muṇh se mulzim ṭhahrátá húṇ. Tú mujhe jántá thá ki sakht ádmí húṇ, aur jo maiṇ ne nahíṇ rakkhá use uṭhá letá, aur jo nahíṇ boyá, use káṭtá húṇ; 23 phir tú ne merá rupaya sáhúkár ke háṇ kyúṇ na rakh diyá, táki maiṇ ákar use súd samet le letá? 24 Aur us ne un se kahá jo pás khaṛe the, ki Wuh ashrafí us se le lo, aur das ashrafíwále ko de do. 25 (Unhoṇ ne us se kahá; Ai khudáwand, us ke pás das ashrafíáṇ to haiṇ.) 26 Maiṇ tum se kahtá húṇ, ki Jis ke pás hai, us ko diyá jáegá; aur jis ke pás nahíṇ, us se wuh bhí le liyá jáegá, jo us ke pás hai. 27 Magar mere un dushmanoṇ ko, jinhoṇ ne na cháhá thá ki maiṇ un par bádsháhí karúṇ, yaháṇ lákar mere sámne qatl karo.

28 Yih báteṇ kahkar wuh Yarúshalem kí taraf un ke áge áge chalá.

29 Jab wuh us paháṛ par jo Zaitún ká kahlátá hai Baitfage aur Bait'aniyyáh ke nazdík pahuṇchá, to aisá húá ki us ne shágirdoṇ meṇ se do ko yih kahkar bhejá, 30 ki Sámne ke gáṇw meṇ jáo, aur us meṇ dákhil hote hí ek gadhí ká bachcha bandhá húá milegá, jis par kabhí koí ádmí sawár nahíṇ húá: use khol láo. 31 Aur agar koí tum se púchhe, ki Kyúṇ kholte ho? to yúṇ kah dená, ki Khudáwand ko darkár hai. 32 Pas jo bheje gaye the, unhoṇ ne jákar, jaisá us ne un se kahá thá, waisá hí páyá. 33 Jab gadhí ke bachche ko khol rahe the, to us ke málikoṇ ne un se kahá, ki Is bachche ko kyúṇ kholte ho? 34 Unhoṇ ne kahá, ki Khudáwand ko darkár hai. 35 Wuh us ko Yisú' ke pás le áe, aur apne kapṛe us bachche par ḍálkar Yisú' ko sawár kiyá. 36 Jab já rahá thá, to wuh apne kapṛe ráh meṇ bichháte játe the. 37 Aur jab wuh shahr ke nazdík, Zaitún ke paháṛ ke utár par pahuṇchá, to shágirdoṇ kí sárí jamá'at un sab mu'jizoṇ ke sabab, jo unhoṇ ne dekhe the, khush hokar baland áwáz se Khudá kí hamd karne lagí, 38 ki Mubárak hai wuh bádsháh, jo Khudáwand ke nám par átá hai; ásmán par sulh, aur 'álam i bálá par jalál! 39 Bhíṛ meṇ se ba'z Farísíoṇ ne us se kahá, ki Ai ustád, apne shágirdoṇ ko ḍánṭ de. 40 Us ne jawáb meṇ kahá; Maiṇ tum se kahtá húṇ, ki agar yih chup raheṇ, to patthar chillá uṭheṇge.

41 Jab nazdík ákar shahr ko dekhá, to us par royá, aur kahá; 42 Kásh ki tú apne isí din men salámatí kí báten jántá! magar ab wuh terí ánkhon se chhip gayí hain. 43 Kyúnki wuh din tujh par áenge, ki tere dushman tere gird morcha bándhkar tujhe gher lenge, aur har taraf se tang karenge, 44 aur tujh ko, aur tere bachchon ko jo tujh men hain, zamín par de paṭkenge; aur tujh men kisí patthar par patthar báqí na chhoṛenge; is liye ki tú ne us waqt ko na pahcháná, jab tujh par nigáh kí gayí.

45 Phir wuh haikal men jákar bechnewálon ko nikálne lagá, 46 aur un se kahá; Likhá hai, ki Merá ghar du'á ká ghar hogá; magar tum ne us ko ḍákúon kí khoh baná diyá.

47 Aur wuh har roz haikal men ta'lím detá thá. Magar sardár káhin aur faqíh aur qaum ke rais us ke halák karne kí koshish men the. 48 Lekin koí tadbír na nikál sake, ki yih kis tarah karen; kyúnki sab log baṛe shauq se us kí sunte the.

20 Un dinon men ek roz aisá húá, ki jab wuh haikal men logon ko ta'lím aur khushkhabarí de rahá thá, to sardár káhin aur faqíh buzurgon ke sáth us ke pás á khaṛe húe; 2 aur kahne lage, ki Hamen batá, tú in kámon ko kis ikhtiyár se kartá hai, yá kaun hai jis ne tujh ko yih ikhtiyár diyá hai? 3 Us ne jawáb men un se kahá, ki Main bhí tum se ek bát púchhtá hún; mujhe batáo: 4 Yúhanná ká baptismá ásmán kí taraf se thá, yá insán kí taraf se? 5 Unhon ne ápas men saláh kí, ki Agar ham kahen, A'smán kí taraf se, to wuh kahegá; Tum ne kyún us ká yaqín na kiyá? 6 Aur agar kahen, ki Insán kí taraf se, to sab log ham ko sangsár karenge; kyúnki unhen yaqín hai, ki Yúhanná nabí thá. 7 Pas unhon ne jawáb diyá; Ham nahín jánte, ki kis kí taraf se thá. 8 Yisú' ne un se kahá; Main bhí tumhen nahín batátá, ki in kámon ko kis ikhtiyár se kartá hún.

9 Phir us ne logon se yih tamsíl kahní shurú' kí, ki Ek shakhs ne angúrí bág lagákar bágbánon ko ṭheke par diyá, aur ek baṛí muddat ke liye pardes chalá gayá. 10 Aur phal ke mausim par us ne ek naukar bágbánon ke pás bhejá, táki wuh bág ke phal ká hissa use den; lekin bágbánon ne us ko píṭkar khálí háth lauṭá diyá. 11 Phir us ne ek âur naukar bhejá; unhon ne us ko bhí píṭkar aur be'izzat karke khálí háth lauṭá diyá. 12 Phir us ne tísrá bhejá; unhon ne us ko bhí zakhmí karke nikál diyá. 13 Is par bág ke málik ne kahá, ki Kyá karún? Main apne piyáre beṭe ko bhejúngá: sháyad us ká liház karen. 14 Jab bágbánon ne use dekhá, to ápas men saláh karke kahá, ki Yihí wáris hai: ise qatl karen, ki mírás hamárí ho jáe. 15 Pas us ko bág ke báhar nikálkar qatl kiyá. Ab bág ká málik un ke sáth kyá karegá? 16 Wuh ákar un bágbánon ko halák karegá, aur bág auron ko de degá. Unhon ne yih sunkar kahá; Khudá na kare. 17 Us ne un kí taraf dekhkar kahá; Phir yih kyá likhá hai, ki

Jis patthar ko mi'máron ne radd kiyá,
Wuhí kone ke sire ká patthar ho gayá?

18 Jo koí us patthar par giregá, us ke ṭukṛe ṭukṛe ho jáenge; lekin jis par wuh giregá, use pís ḍálegá.

19 Usí ghaṛí faqíh aur sardár káhinon ne us ke pakaṛne kí koshish kí; magar logon se ḍare, kyúnki wuh samajh gaye the, ki us ne yih tamsíl ham par kahí. 20 Aur wuh us kí ták men lage, aur jásús bheje, ki rástbáz bankar us kí koí bát pakṛen, táki us ko hákim ke qabze aur ikhtiyár men de den. 21 Unhon ne us se yih suwál kiyá, ki Ai ustád, ham jánte hain ki terá kalám aur ta'lím durust hai, aur tú kisí kí tarafdárí nahín kartá, balki sachchái se Khudá kí ráh kí ta'lím detá hai; 22 hamen Qaisar ko khiráj dená rawá hai, yá nahín? 23 Us ne un kí makkárí ma'lúm karke un se kahá; 24 Ek dínár mujhe dikháo. Us par kis kí súrat aur nám hai? Unhon ne kahá; Qaisar ká. 25 Us ne un se kahá; Pas jo Qaisar ká hai, Qaisar ko, aur jo Khudá ká hai, Khudá ko adá karo. 26 Wuh logon ke sámne us qaul ko pakaṛ na sake, balki us ke jawáb se ta'ajjub karke chup ho rahe.

27 Phir Sadúqí jo kahte hain, ki qiyámat hai hí nahín, un men se ba'z ne us ke pás ákar yih suwál kiyá, ki 28 Ai ustád, Músá ne hamáre liye likhá hai, ki agar kisí ká biyáhá húá bhái beaulád mar jáe, to us ká bhái us kí bíwí ko kar le, aur apne bhái ke liye nasl paidá kare. 29 Chunánchi sát bhái the: pahle ne bíwí kí, aur beaulád mar gayá. 30 Phir dúsre ne use liyá, aur tísre ne bhí; 31 isí tarah sáton beaulád mar gaye. 32 A'khir ko wuh 'aurat bhí mar gayí. 33 Pas qiyámat men wuh 'aurat un men se kis kí bíwí hogí? kyúnki wuh sáton kí bíwí baní thí. 34 Yisú' ne un se kahá, ki Is jahán ke farzandon men to biyáh shádí hotí hai; 35 lekin jo log is láiq ṭhahrenge, ki us jahán ko hásil karen, aur murdon men se jí uṭhen, un men biyáh shádí na hogí; 36 kyúnki wuh phir marne ke bhí nahín, is liye ki firishton ke barábar honge; aur qiyámat ke farzand hokar Ḳhudá ke bhí farzand honge. 37 Lekin is bát ko ki murde jí uṭhte hain, Músá ne bhí Jhárí ke zikr men záhir kiyá hai; chunánchi wuh Ḳhudáwand ko Ibráhím ká Ḳhudá aur Izháq ká Ḳhudá aur Ya'qúb ká Ḳhudá kahtá hai. 38 Lekin Ḳhudá murdon ká Ḳhudá nahín, balki zindon ká hai; kyúnki us ke nazdík sab zinda hain. 39 Tab ba'z faqíhon ne jawáb men us se kahá, ki Ai ustád, tú ne ḳhúb farmáyá. 40 Kyúnki un ko us se phir koí suwál karne kí jur'at na húí.

41 Phir us ne un se kahá; Masíh ko kis tarah Dáúd ká beṭá kahte hain? 42 Dáúd to Zabúr men áp kahtá hai, ki

Ḳhudáwand ne mere Ḳhudáwand se kahá;
Merí dahiní taraf baiṭh,
43 Jab tak main tere dushmanon ko tere páñwon tale kí chaukí na kar dún.

44 Pas Dáúd to use Ḳhudáwand kahtá hai, phir wuh us ká beṭá kyúnkar ṭhahrá?

45 Jab sab log sun rahe the, to us ne apne shágirdon se kahá, 46 ki Faqíhon se ḳhabardár rahná, jo lambe lambe jáme pahinkar phirne ká shauq rakhte hain, aur bázáron men salám, aur 'ibádatḳhánon men a'lá darje kí kursíán, aur ziyáfaton men sadrnishíní pasand karte hain. 47 Wuh bewa 'auraton ke gharon ko dabá baiṭhte hain, aur dikháwe ke liye namáz ko túl dete hain; inhen ziyáda sazá hogí.

21 Phir us ne ánkh uṭhákar un daulatmandon ko dekhá, jo apní nazron ke rupaye haikal ke ḳhazáne men ḍál rahe the; 2 aur ek kangál bewa ko bhí us men do damṛiyán ḍálte dekhá. 3 Is par us ne kahá; Main tum se sach kahtá hún, ki is kangál bewa ne sab se ziyáda ḍálá; 4 kyúnki un sab ne to apne mál kí bahutát se nazr ká chanda ḍálá: magar is ne apní nádárí kí hálat men jitní rozí us ke pás thí, sab ḍál dí.

5 Aur jab ba'z log haikal kí bábat kah rahe the, ki wuh nafís pattharon aur nazr kí húí chízon se árásta hai, to us ne kahá; 6 Wuh din áenge, ki in chízon men se, jo tum dekhte ho, yahán kisí patthar par patthar báqí na rahegá, jo giráyá na jáe. 7 Unhon ne us se púchhá, ki Ai ustád, phir yih báten kab hongí? aur jab wuh hone ko hon, us waqt ká kyá nishán hai? 8 Us ne kahá; Ḳhabardár, gumráh na honá; kyúnki bahutere mere nám se áenge, aur kahenge, ki Wuh main hí hún; aur yih bhí, ki Waqt nazdík á pahunchá hai: tum un ke píchhe na chale jáná. 9 Aur jab laṛáiyon aur fasádon kí afwáhen suno, to ghabrá na jáná; kyúnki un ká pahle wáqi' honá zarúr hai; lekin us waqt fauran ḳhátima na hogá.

10 Phir us ne un se kahá, ki Qaum par qaum, aur bádsháhat par bádsháhat chaṛháí karegí. 11 Aur baṛe baṛe bhaunchál áenge, aur já ba já kál aur marí paṛegí; aur ásmán par baṛí baṛí dahshatnák báten aur nishánián záhir hongí. 12 Lekin in sab báton se pahle wuh mere nám ke sabab tumhen pakṛenge, aur satáenge, aur 'ibádatḳhánon kí 'adálat ke hawále karenge, aur qaidḳhánon men ḍalwáenge, aur bádsháhon aur hákimon ke sámne házir karenge. 13 Aur yih tumháre gawáhí dene ká mauqa' hogá. 14 Pas apne dil men ṭhán rakkho, ki ham pahle se fikr na karenge, ki kyá jawáb den. 15 Kyúnki main tumhen aisí zabán aur hikmat dúngá, ki

tumhárá koí mukhálif sámná karne yá khiláf kahne ká maqdúr na rakkhegá. 16 Aur tumhen mán báp, aur bhái, aur rishtadár, aur dost bhí pakarwáenge; balki wuh tum men se ba'z ko márwá dálenge. 17 Aur mere nám ke sabab sab log tum se 'adáwat rakkhenge. 18 Lekin tumháre sir ká ek bál bhí bíká na hogá. 19 Apne sabr se tum apní jánen bachác rakkhoge.

20 Phir jab tum Yarúshalem ko faujon se ghirá húá dekho, to ján lená, ki us ká ujar jáná nazdík hai. 21 Us waqt jo Yahúdiya men hon, paháron par bhág jáen, aur jo Yarúshalem ke andar hon, báhar nikal jáen; aur jo dihát men hon, shahr men na jáen. 22 Kyúnki yih intiqám ke din honge, jin men sab báten, jo likhí hain, púrí ho jáengí. 23 Un par afsos hai jo un dinon men hámila hon, aur jo dúdh pilátí hon! kyúnki mulk men barí musíbat aur is qaum par gazab hogá. 24 Aur wuh talwár ká luqma ho jáenge, aur asír hokar sab qaumon men pahuncháe jáenge, aur jab tak gairqaumon kí mí'ád púrí na ho, Yarúshalem gairqaumon se pámál hotí rahegí. 25 Aur súraj aur chánd aur sitáron men nishán záhir honge, aur zamín par qaumon ko taklíf hogí; kyúnki wuh samundar aur us kí lahron ke shor se ghabrá jáengí. 26 Aur dar ke máre aur zamín par ánewálí baláon kí ráh dekhte dekhte logon kí ján men ján na rahegí; is liye ki ásmán kí quwwaten hilái jáengí. 27 Us waqt log Ibn i A'dam ko qudrat aur bare jalál ke sáth bádal men áte dekhenge. 28 Aur jab yih báten hone lagen, to sídhe hokar sir úpar utháná; is liye ki tumhárí makhlasí nazdík hogí.

29 Aur us ne un se ek tamsíl kahí, ki Anjír ke darakht aur sab darakhton ko dekho. 30 Jonhín un men konpalen nikaltí hain, tum dekhkar áp hí ján lete ho, ki ab garmí nazdík hai. 31 Isí tarah jab tum in báton ko hote dekho, to ján lo, ki Khudá kí bádsháhat nazdík hai. 32 Main tum se sach kahtá hún, ki Jab tak yih sab báten na ho len, yih nasl hargiz tamám na hogí. 33 A'smán aur zamín tal jáenge, lekin merí báten hargiz na talengí

34 Pas khabardár raho; aisá na ho ki tumháre dil khumár, aur nashebází, aur is zindagí kí fikron se sust ho jáen, aur wuh din tum par phande kí tarah nágahán á pare. 35 Kyúnki jitne log tamám rú e zamín par maujúd honge, un sab par wuh isí tarah á paregá. 36 Pas har waqt jágte aur du'á mángte raho, táki tum ko in sab honewálí báton se bachne, aur Ibn i A'dam ke huzúr khare hone ká maqdúr ho.

37 Aur wuh har roz haikal men ta'lím detá thá; aur rát ko báhar jáke us pahár par rahá kartá thá, jo Zaitún ká kahlátá hai. 38 Aur subh sawere sab log us kí báten sunne ko haikal men us ke pás áyá karte the.

22 Aur 'I'd i Fatír, jis ko 'I'd i Fasah kahte hain, nazdík thí. 2 Aur sardár káhin aur faqíh mauqa' dhúndh rahe the ki use kis tarah már dálen, kyúnki logon se darte the.

3 Aur Shaitán Yahúdáh men samáyá, jo Iskariyotí kahlátá, aur un bárah men shumár kiyá játá thá. 4 Us ne jákar sardár káhinon aur sipáhíon ke sardáron se saláh kí, ki us ko kis tarah un ke hawále kare. 5 Wuh khush húe, aur use rupaye dene ká iqrár kiyá. 6 Us ne mán liyá, aur mauqa' dhúndhne lagá, ki use bagair hangáme ke un ke hawále kará de.

7 Aur 'I'd i Fatír ká din áyá, jis men Fasah zabh karná farz thá. 8 Aur Yisú' ne Patras aur Yúhanná ko yih kahkar bhejá, ki Jákar hamáre kháne ke liye fasah taiyár karo. 9 Unhon ne us se kahá; Tú kahán cháhtá hai, ki ham taiyár karen? 10 Us ne un se kahá; Dekho, shahr men dákhil hote hí tumhen ek ádmí pání ká ghará liye húe milegá; jis ghar men wuh jáe, us ke píchhe chale jáná. 11 Aur ghar ke málik se kahná, ki Ustád tujh se kahtá hai; Wuh mihmánkhána kahán hai, jis men apne shágirdon ke sáth Fasah kháún? 12 Wuh tumhen ek bará bálákhána árásta kiyá húá dikháegá: wahín taiyárí karná. 13 Unhon ne jákar, jaisá us ne un se kahá thá waisá hí páyá, aur Fasah taiyár kiyá.

14 Jab waqt ho gayá, to wuh khána kháne baithá, aur rasúl us ke sáth baithe. 15 Us ne un se kahá;

Mujhe barí árzú thí, ki dukh sahne se pahle yih Fasah tumháre sáth kháún; 16 kyúnki main tum se kahtá hún, ki Use kabhí na kháúngá, jab tak wuh Khudá kí bádsháhat men púrá na ho. 17 Phir us ne piyála lekar shukr kiyá, aur kahá, ki Is ko lekar ápas men bánt lo: 18 kyúnki main tum se kahtá hún, ki Angúr ká shíra ab se kabhí na píúngá, jab tak Khudá kí bádsháhat na á le. 19 Phir us ne rotí lí, aur shukr karke torí, aur yih kahkar un ko dí, ki Yih merá badan hai, jo tumháre wáste diyá játá hai: merí yádgárí ke liye yihí kiyá karo. 20 Aur isí tarah kháne ke ba'd piyála yih kahkar diyá, ki Yih piyála mere us khún men nayá 'ahd hai, jo tumháre wáste baháyá játá hai. 21 Magar dekho, mere pakarwánewále ká háth mere sáth mez par hai. 22 Kyúnki Ibn i A'dam to, jaisá us ke wáste muqarrar hai, játá hí hai; magar us shakhs par afsos hai, jis ke wasíle se wuh pakarwáyá játá hai! 23 Is par wuh ápas men púchhne lage, ki Ham men se kaun hai, jo yih kám karegá?

24 Aur un men yih takrár bhí húí, ki Ham men se kaun bará samjhá játá hai? 25 Us ne un se kahá, ki Gairqaumon ke bádsháh un par hukúmat chaláte hain; aur jo un par ikhtiyár rakhte hain, Khudáwand i ni'mat kahláte hain. 26 Magar tum aise na honá; balki jo tum men bará hai, wuh chhote kí mánind, aur jo sardár hai, wuh khidmat karnewále kí mánind bane. 27 Kyúnki bará kaun hai; wuh jo khána kháne baithá, yá wuh jo khidmat kartá hai? kyá wuh nahín, jo khána kháne baithá hai? Lekin main tumháre darmiyán khidmat karnewále kí mánind hún. 28 Magar tum wuh ho, jo merí ázmáishon men barábar mere sáth rahe. 29 Aur jaise mere Báp ne mere liye ek bádsháhat muqarrar kí hai, main bhí tumháre liye muqarrar kartá hún, 30 táki merí bádsháhat men merí mez par kháo piyo; balki tum takhton par baithkar Isráíl ke bárah qabílon ká insáf karoge. 31 Shama'ún, Shama'ún, dekh, Shaitán ne tum logon ko máng liyá, táki gehúon kí tarah phatke; 32 lekin main ne tere liye du'á mángí, ki terá ímán játá na rahe: aur jab tú rujú' kare, to apne bháiyon ko mazbút karná. 33 Us ne us se kahá; Ai Khudáwand, tere sáth main qaid hone, balki marne ko bhí taiyár hún. 34 Us ne kahá; Ai Patras, main tujh se kahtá hún, ki áj murg báng na degá, jab tak tú tín bár merá inkár na kar legá, ki Main use nahín jántá.

35 Phir us ne un se kahá, ki Jab main ne tumhen batúe, aur jholí, aur jútí bagair bhejá thá, kyá tum kisí chíz ke muhtáj rahe the? Unhon ne kahá; Kisí chíz ke nahín. 36 Us ne un se kahá, Magar ab jis ke pás batúá ho, wuh use le, aur isí tarah jholí bhí; aur jis ke pás na ho, wuh apní poshák bechkar talwár kharíde. 37 Kyúnki main tum se kahtá hún, ki yih jo likhá hai, ki Wuh badkáron men giná gayá, us ká mere haqq men púrá honá zarúr hai; is liye ki jo kuchh mujh se nisbat rakhtá hai, wuh púrá honá hai. 38 Unhon ne kahá; Ai Khudáwand, dekh, yahán do talwáren hain. Us ne un se kahá; Bahut hain.

39 Phir wuh nikalkar apne dastúr ke muwáfiq Zaitún ke pahár ko gayá, aur shágird us ke píchhe ho liye. 40 Aur us jagah pahunchkar us ne un se kahá; Du'á mángo, ki ázmáish men na paro. 41 Aur wuh un se bamushkil alag hokar koí patthar ke tappe áge barhá, aur ghutne tekkar yún du'á mángne lagá, ki 42 Ai Báp, agar tú cháhe, to yih piyála mujh se hatá le; táham merí marzí nahín, balki terí hí marzí púrí ho. 43 Aur ásmán se ek firishta us ko dikhái diyá; wuh use taqwíyat detá thá. 44 Phir wuh sakht pareshání men mubtalá hokar aur bhí dilsozí se du'á mángne lagá; aur us ká pasína goyá khún kí barí barí búnden hokar zamín par tapaktá thá. 45 Jab du'á se uthkar shágirdon ke pás áyá, to unhen gam ke máre sote páyá; 46 aur un se kahá; Tum sote kyún ho? uthkar du'á mángo, táki ázmáish men na paro.

47 Wuh yih kah hí rahá thá, ki dekho ek bhír áí, aur un bárah men se wuh jis ká nám Yahúdáh thá un ke áge áge thá. Wuh Yisú' ke pás áyá, ki us ká bosa le. 48 Yisú' ne us se kahá, ki Ai Yahúdáh, kyá tú bosa lekar Ibn i A'dam ko pakar-

wátá hai? 49 Jab us ke sáthiyoṉ ne ma'lúm kiyá, ki kyá honewálá hai, to kahá; Ai Ḳhudáwand, kyá ham talwár chaláeṉ? 50 Aur un meṉ se ek ne sardár káhin ke naukar par chalákar us ká dahiná kán uṛá diyá. 51 Yisú' ne jawáb meṉ kahá; Itne par kifáyat karo: aur us ke kán ko chhúkar us ko achchhá kiyá. 52 Phir Yisú' ne sardár káhinoṉ, aur haikal ke sardároṉ, aur buzurgoṉ se, jo us par chaṛh áe the, kahá; Kyá tum mujhe ḍákú jánkar talwáreṉ aur láṭhiyáṉ lekar nikle ho? 53 Jab maiṉ har roz haikal meṉ tumháre sáth thá, to tum ne mujh par háth na ḍálá; lekin yih tumhárí ghaṛí, aur táríkí ká iḳhtiyár hai.

54 Phir wuh use pakaṛke le chale, aur sardár káhin ke ghar meṉ le gaye. Aur Patras fásile par us ke píchhe píchhe játá thá. 55 Aur jab unhoṉ ne sahn ke bích meṉ ág jaláí, aur milkar baiṭhe, to Patras un ke bích meṉ baiṭh gayá. 56 Ek launḍí ne use ág kí raushní meṉ baiṭhá húá dekhkar us par ḳhúb nigáh kí aur kahá; Yih bhí us ke sáth thá. 57 Magar us ne yih kahke inkár kiyá, ki Ai 'aurat, maiṉ use nahíṉ jántá. 58 Thoṛí der ke ba'd koí âur use dekhkar bolá, ki Tú bhí unhíṉ meṉ se hai. Patras ne kahá; Miyáṉ, maiṉ nahíṉ húṉ. 59 Koí ghanṭe bhar ke ba'd ek âur shaḳhs yaqíní taur se kahne lagá, ki Yih ádmí beshakk us ke sáth thá; kyúṉki Galílí hai. 60 Patras ne kahá, Miyáṉ, maiṉ nahíṉ jántá tú kyá kahtá hai. Wuh kah hí rahá thá, ki usí dam murg ne báṉg dí. 61 Aur Ḳhudáwand ne phirkar Patras kí taraf dekhá. Aur Patras ko Ḳhudáwand kí wuh bát yád áí, jo us se kahí thí, ki Áj murg ke báṉg dene se pahle tú tín bár merá inkár karegá. 62 Aur wuh báhar jáke zár zár royá.

63 Aur jo ádmí Yisú' ko pakṛe húe the, us ko ṭhaṭṭhe meṉ uṛáte aur márte the. 64 Aur us kí áṉkheṉ band karke us se yih kahkar púchhte the; Nubuwwat se batá, kis ne tujh ko márá? 65 Aur unhoṉ ne ta'ne se âur bhí bahut sí báteṉ us ke ḳhiláf kahíṉ.

66 Jab din húá, to sardár káhin aur faqíh, ya'ní qaum ke buzurgoṉ kí majlis jama' húí: aur unhoṉ ne use apní sadr 'adálat meṉ le jákar kahá; 67 Agar tú Masíh hai, to ham se kah de. Us ne un se kahá; Agar maiṉ tum se kahúṉ, to yaqín na karoge; 68 aur agar púchhúṉ, to jawáb na doge. 69 Lekin ab se Ibn i Ádam qádir i mutlaq Ḳhudá kí dahiní taraf baiṭhá rahegá. 70 Is par un sab ne kahá; Pas kyá tú Ḳhudá ká Beṭá hai? Us ne un se kahá; Tum ḳhud kahte ho, kyúṉki maiṉ húṉ. 71 Unhoṉ ne kahá; Ab hameṉ gawáhí kí kyá hájat rahí? kyúṉki ham ne ḳhud usí ke muṉh se sun liyá hai.

23 Phir un kí sárí jamá'at uṭhkar use Pílátus ke pás le gayí. 2 Aur unhoṉ ne us par ilzám lagáná shurú' kiyá, ki Ise ham ne apní qaum ko bahkáte, aur Qaisar ko ḳhiráj dene se mana' karte, aur apne áp ko Masíh bádsháh kahte páyá. 3 Pílátus ne us se púchhá; Kyá tu Yahúdíoṉ ká Bádsháh hai? Us ne us ke jawáb meṉ kahá; Tú ḳhud kahtá hai. 4 Pílátus ne sardár káhinoṉ aur 'ámm logoṉ se kahá, ki Maiṉ is shaḳhs meṉ kuchh qusúr nahíṉ pátá. 5 Magar wuh âur bhí zor dekar kahne lage, ki Yih tamám Yahúdiyá meṉ, balki Galíl se lekar yaháṉ tak, logoṉ ko sikhá sikhákar ubhártá hai. 6 Yih sunkar Pílátus ne púchhá; Kyá yih ádmí Galílí hai? 7 Aur yih ma'lúm karke ki Herodes kí 'amaldárí ká hai, use Herodes ke pás bhejá, ki wuh bhí un dinoṉ Yarúshalem meṉ thá.

8 Herodes Yisú' ko dekhkar bahut ḳhush húá; kyúṉki muddat se us ke dekhne ká mushtáq thá, is liye ki us ká hál suná thá, aur us ká koí mu'jiza dekhne ká ummedwár thá. 9 Aur wuh us se bahuterí báteṉ púchhtá rahá, magar us ne use kuchh jawáb na diyá. 10 Aur sardár káhin aur faqíh khaṛe húe zor shor se us par ilzám lagáte rahe. 11 Phir Herodes ne apne sipáhíoṉ samet use zalíl kiyá, aur ṭhaṭṭhe meṉ uṛáyá, aur chamakdár poshák pahinákar us ko Pílátus ke pás wápas bhejá. 12 Aur usí din Herodes aur Pílátus ápas meṉ dost ho gaye, kyúṉki pahle un meṉ dushmaní thí.

13 Phir Pílátus ne sardár káhinoṉ, aur sardároṉ, aur 'ámm logoṉ ko jama' karke 14 un se kahá, ki Tum

is shakhs ko logon ká bahkánewálá thahráke mere pás láe ho; aur dekho, main ne tumháre sámne hí us kí tahqíqát kí, magar jin báton ká ilzám tum us par lagáte ho, un kí nisbat na main ne us men kuchh qusúr páyá, 15 na Herodes ne; kyúnki us ne use hamáre pás wápas bhejá hai; aur, dekho, us se koí aisá fi'l nahín húá, ki wuh qatl ke láiq thahrtá. 16 Pas main us ko pitwákar chhore detá hún. [17 Use har 'íd men zarúr thá ki kisí ko un ke wáste chhor de.] 18 Sab milkar chillá uthe, ki Ise le já, aur hamárí khátir Bar Abbá ko chhor de. 19 (Yih kisí bagáwat ke bá'is, jo shahr men húí thí, aur khún karne ke sabab qaid men dálá gayá thá.) 20 Magar Pilátus ne Yisú' ke chhorne ke iráde se phir un se kahá. 21 Lekin wuh chillákar bole, ki Is ko salíb de, salíb. 22 Us ne tísrí bár un se kahá; Kyún? is ne kyá buráí kí hai? main ne is men qatl kí koí wajh nahín páí: pas main ise pitwákar chhore detá hún. 23 Magar wuh chillá chillákar sir hote rahe, ki use salíb dí jáe. Aur un ká chilláná kárgar húá. 24 Pas Pilátus ne hukm diyá, ki un kí darkhwást ke muwáfiq ho. 25 Aur jo shakhs bagáwat aur khún karne ke sabab qaid men pará thá, aur jise unhon ne mángá thá, use chhor diyá; magar Yisú' ko un kí marzí ke muwáfiq sipáhíon ke hawále kiyá.

26 Aur jab us ko liye játe the, to unhon ne Shama'ún nám ek Kurení ko, jo dihát se átá thá, pakarke salíb us par rakh dí, ki Yisú' ke píchhe píchhe le chale.

27 Aur logon kí ek barí bhír, aur bahut sí 'auraten, jo us ke wáste rotí pítti thín, us ke píchhe píchhe chalín. 28 Yisú' ne un kí taraf phirke kahá, ki Ai Yarúshalem kí betiyo, mere liye na roo, balki apne aur apne bachchon ke liye roo. 29 Kyúnki dekho, wuh din áte hain, jin men kahenge; Mubárak hain bánjhen, aur wuh pet jo na jane, aur wuh chhátiyán jinhon ne dúdh na piláyá. 30 Us waqt paháron se kahná shurú' karenge, ki Ham par gir paro; aur tílon se, ki Hamen chhipá lo. 31 Kyúnki jab hare darakht ke sáth aisá karte hain, to súkhe ke sáth kyá kuchh na kiyá jáegá?

32 Aur wuh do âur ádmíon ko bhí, jo badkár the, liye játe the, ki us ke sáth qatl kiye jáen.

33 Jab wuh us jagah par pahunche, jise Khoprí kahte hain, to wahán use salíb dí, aur badkáron ko bhí, ek ko dahiní aur dúsre ko báín taraf. 34 Yisú' ne kahá; Ai Báp, in ko mu'áf kar; kyúnki yih jánte nahín, ki kyá karte hain. Aur unhon ne us ke kapron ke hisse kiye, aur un par qur'a dálá. 35 Aur log khare dekh rahe the. Aur sardár bhí thatthe már márkar kahte the, ki Is ne auron ko bacháyá; agar yih Khudá ká Masíh aur us ká Barguzída hai, to apne áp ko bacháe. 36 Sipáhíon ne bhí pás ákar aur sirka pesh karke us par thatthá márá aur kahá, ki 37 Agar tú Yahúdíon ká bádsháh hai, to apne áp ko bachá. 38 Aur ek nawishta bhí us ke úpar lagáyá gayá thá, ki YIH YAHÚDÍON KÁ BÁDSHÁH HAI.

39 Phir jo badkár salíb par latkáe gaye the, un men se ek use yún ta'na dene lagá, ki Kyá tú Masíh nahín? to apne áp ko aur ham ko bachá. 40 Magar dúsre ne use jhirakkar jawáb diyá; Kyá tú Khudá se bhí nahín dartá, hálánki usí sazá men giriftár hai? 41 Aur hamárí sazá to wájibí hai; kyúnki apne kámon ká badla pá rahe hain, lekin is ne koí bejá kám nahín kiyá. 42 Phir us ne kahá; Ai Yisú', jab tú apní bádsháhat men áe, to mujhe yád karná. 43 Us ne us se kahá; Main tujh se sach kahtá hún, ki áj hí tú mere sáth Firdaus men hogá.

44 Phir do pahar ke qaríb se tísre pahar tak tamám mulk men andherá chháyá rahá, 45 aur súraj kí raushní játí rahí; aur maqdis ká parda bích men se phat gayá. 46 Phir Yisú' ne barí áwáz se pukárke kahá, ki Ai Báp, main apní rúh tere háthon men saunptá hún: aur yih kahkar dam de diyá. 47 Yih májará dekhkar súbadár ne Khudá kí baráí kí, aur kahá; Beshakk yih ádmí rástbáz thá. 48 Aur jitne log is nazzáre ko áe the, yih májará dekhkar chhátí pítte húe laut gaye. 49 Aur us ke sab jánpahchán, aur wuh 'auraten jo Galíl se us ke sáth áí thín, dúr kharí yih báten dekh rahí thín.

50 Aur dekho, Yúsuf nám ek shakhs mushír thá, jo nek aur rástbáz ádmí thá, 51 aur un kí saláh aur kám se razámand na thá; yih Yahúdíon ke shahr Arimatíya ká báshinda, aur Khudá kí bádsháhat ká muntazir thá. 52 Us ne Pílátus ke pás jákar Yisú' kí lásh mángí; 53 aur us ko utárkar mihín chádar men lapeṭá; phir ek qabr ke andar rakh diyá, jo chaṭán men khudí húí thí, aur us men koí kabhí rakkhá na gayá thá. 54 Wuh Taiyárí ká din thá, aur Sabt ká din shurú' hone ko thá. 55 Aur un 'auraton ne jo us ke sáth Galíl se áí thín, píchhe píchhe jákar us qabr ko dekhá, aur yih bhí ki us kí lásh kis tarah rakkhí gayí. 56 Aur lauṭkar khushbúdár chízen aur 'itr taiyár kiyá.

Sabt ke din to unhon ne hukm ke mutábiq árám kiyá;

24. 1 lekin hafte ke pahle din wuh subh sawere hí un khushbúdár chízon ko, jo taiyár kí thín, lekar qabr par áín; 2 aur patthar ko qabr par se luṛhká húá páyá; 3 magar andar jáke Khudáwand Yisú' kí lásh na páí. 4 Aur aisá húá kí jab wuh is bát se hairán thín, to dekho, do shakhs barráq poshák pahine un ke pás á khaṛe húe. 5 Jab wuh ḍar gayín, aur apne sir zamín par jhukáe, to unhon ne un se kahá, ki Zinde ko murdon men kyún ḍhúnḍhtí ho? 6 Wuh yahán nahín, balki jí uṭhá hai; yád karo, ki jab wuh Galíl men thá, to us ne tum se kahá thá; 7 Zarúr hai, ki Ibn i A'dam gunahgáron ke háth men hawále kiyá jáe, aur salíb diyá jáe, aur tísre din jí uṭhe. 8 Us kí báten unhen yád áín; 9 aur qabr se lauṭkar unhon ne un gyárah aur báqí sab logon ko in sab báton kí khabar dí. 10 Jinhon ne rasúlon se yih báten kahín, wuh Maryam Magdalíní aur Yoanna, aur Ya'qúb kí mán Maryam, aur un ke sáth kí báqí 'auraten thín. 11 Magar yih báten unhen kahání sí ma'lúm húín, aur unhon ne un ká yaqín na kiyá. 12 Is par Patras uṭhkar qabr tak dauṛá gayá; aur jhukkar nazar kí aur dekhá, ki sirf kafn hí kafn hai; aur is májare se ta'ajjub kartá húá apne ghar chalá gayá.

13 Aur dekho, usí din un men se do ádmí us gánw kí taraf já rahe the, jis ká nám Immáús hai; wuh Yarúshalem se koí sát míl ke fásile par hai. 14 Aur wuh in sab báton kí bábat, jo wáqi' húí thín, ápas men bátchít karte játe the. 15 Jab wuh bátchít aur púchhpáchh kar rahe the, to aisá húá ki Yisú' áp nazdík ákar un ke sáth ho liyá. 16 Lekin un kí ánkhen band kí gayí thín, ki us ko na pahchánen. 17 Us ne un se kahá; Yih kyá báten hain, jo tum chalte chalte ápas men karte ho? Wuh gamgín se khaṛe ho gaye. 18 Phir ek ne jis ká nám Kliyupás thá, jawáb men us se kahá; Kyá tú Yarúshalem men akelá musáfir hai jo nahín jántá, ki in dinon us men kyá kyá húá hai? 19 Us ne un se kahá; Kyá húá hai? Unhon ne us se kahá; Yisú' Násarí ká májará, jo Khudá aur sárí ummat ke nazdík kám aur kalám men qudratwálá nabí thá; 20 aur sardár káhinon aur hamáre hákimon ne us ko pakaṛwá diyá, táki us par qatl ká hukm diyá jáe; aur use salíb diláí; 21 lekin ham ko ummed thí, ki Isráíl ko makhlasí yihí degá. Aur 'aláwa in sab báton ke, is májare ko áj tísrá din ho gayá; 22 aur ham men se chand 'auraton ne bhí ham ko hairán kar diyá hai, jo sawere hí qabr par gayí thín: 23 aur jab us kí lásh na páí, to yih kahtí húí áín, ki Ham ne royá men firishton ko bhí dekhá: unhon ne kahá, ki wuh zinda hai. 24 Aur ba'z hamáre sáthiyon men se qabr par gaye, aur jaisá 'auraton ne kahá thá, waisá hí páyá, magar us ko na dekhá. 25 Us ne un se kahá, ki Ai nádáno, aur nabíon kí sárí báton ke mánne men sust i'tiqádo! 26 Kyá Masíh ko yih dukh uṭhákar apne jalál men dákhil honá zarúr na thá? 27 Phir Músá se aur sab nabíon se shurú' karke, sáre nawishton men jitní báten us ke haqq men likhí húí hain, wuh un ko samjhá dín. 28 Itne men wuh us gánw ke nazdík pahunch gaye, jahán játe the: aur us ke ḍhang se aisá ma'lúm húá, ki wuh áge baṛhná cháhtá hai. 29 Unhon ne use yih kahkar majbúr kiyá, ki Hamáre sáth rah, kyúnki shám húá cháhtí hai, aur din ab bahut ḍhal gayá. Pas wuh andar gayá, táki un ke sáth rahe. 30 Jab wuh un ke sáth kháná kháne baiṭhá, to aisá húá ki us ne roṭí lekar ba-

rakat cháhí, aur torkar un ko dene lagá. 31 Is par un kí ánkhen khul gayín, aur unhon ne us ko pahchán liyá; aur wuh un kí nazar se gáib ho gayá. 32 Unhon ne ápas men kahá, ki Jab wuh ráh men ham se báten kartá, aur ham par nawishton ká bhed kholtá thá, to kyá hamáre dil josh men na bhar gaye the? 33 Pas wuh usí gharí uṭhkar Yarúshalem ko lauṭ gaye; aur un gyárah aur un ke sáthiyon ko ikaṭṭhá páyá. 34 Wuh kah rahe the, ki Khudáwand beshakk jí uṭhá, aur Shama'ún ko dikhái diyá hai. 35 Aur unhon ne ráh ká hál bayán kiyá, aur yih bhí, ki use roṭí toṛte waqt kis tarah pahcháná.

36 Wuh yih báten kar hí rahe the, ki Yisú' áp un ke bích men á khaṛá húá, aur un se kahá; Tumhárí salámatí ho. 37 Magar unhon ne ghabrákar aur khauf khákar yih samjhá, ki kisí rúh ko dekhte hain. 38 Us ne un se kahá; ki Tum kyún ghabráte ho? aur kis wáste tumháre dil men shakk paidá hote hain? 39 Mere háth aur mere pánw dekho, ki main hí hún; mujhe chhúkar dekho; kyúnki rúh ke gosht aur haḍḍí nahín hotí, jaisá mujh men dekhte ho. 40 Aur yih kahkar us ne unhen apne háth aur pánw dikháe. 41 Jab máre khushí ke un ko yaqín na áyá, aur ta'ajjub karte the, to us ne un se kahá; Kyá yahán tumháre pás kuchh kháne ko hai? 42 Unhon ne use bhuní húí machhlí ká qatla diyá. 43 Us ne lekar un ke rúbarú kháyá.

44 Phir us ne un se kahá, ki Yih merí wuh báten hain, jo main ne tum se us waqt kahí thín, jab tumháre sáth thá, ki zarúr hai ki jitní báten Músá kí Tauret, aur nabíon ke sahífon, aur Zabúr men merí bábat likhí hain, púrí hon. 45 Phir us ne un ká zihn kholá, táki kitáb i muqaddas ko samjhen, 46 aur un se kahá; Yún likhá hai, ki Masíh dukh uṭháegá, aur tísre din murdon men se jí uṭhegá; 47 aur Yarúshalem se shurú' karke sárí qaumon men tauba aur gunáhon kí mu'áfí kí manádí us ke nám se kí jáegí. 48 Tum in báton ke gawáh ho. 49 Aur dekho, jis ká mere Báp ne wa'da kiyá hai, main us ko tum par názil karúngá; lekin, jab tak 'álam i bálá par se tum ko quwwat ká libás na mile, is shahr men ṭhahre raho.

50 Phir wuh unhen Bait'aniyyáh ke sámne tak báhar le gayá; aur apne háth uṭhákar unhen barakat dí. 51 Jab wuh unhen barakat de rahá thá, to aisá húá ki un se judá ho gayá, aur ásmán par uṭháyá gayá. 52 Aur wuh us ko sijda karke baṛí khushí se Yarúshalem ko lauṭ gaye: 53 aur har waqt haikal men házir hokar Khudá kí hamd kiyá karte the.

YU'HANNA' KI' INJI'L

1 Ibtidá men Kalám thá, aur Kalám Khudá ke sáth thá, aur Kalám Khudá thá. 2 Yihí ibtidá men Khudá ke sáth thá. 3 Sárí chízen us ke wasíle se paidá húín; aur jo kuchh paidá húá hai, us men se koí chíz bhí us ke bagair paidá nahín húí. 4 Us men zindagí thí; aur wuh zindagí ádmíon ká núr thá. 5 Aur núr tárikí men chamaktá hai; aur táríkí ne use qubúl na kiyá. 6 Ek ádmí Yúhanná nám á maujúd húá, jo Khudá kí taraf se bhejá gayá thá. 7 Yih gawáhí ke liye áyá, ki núr kí gawáhí de, táki sab us ke wasíle se ímán láen. 8 Wuh khud to núr na thá, magar núr kí gawáhí dene ko áyá thá. 9 Haqíqí núr, jo har ek ádmí ko raushan kartá hai, dunyá men áne ko thá. 10 Wuh dunyá men thá, aur dunyá us ke wasíle se paidá húí, aur dunyá ne use na pahcháná. 11 Wuh apne ghar áyá, aur us ke apnon ne use qubúl na kiyá. 12 Lekin jitnon ne use qubúl kiyá, us ne unhen Khudá ke farzand banne ká haqq bakhshá, ya'ní unhen jo us ke nám par ímán

láte hain. 13 Wuh na khún se, na jism kí khwáhish se, na insán ke iráde se, balki Khudá se paidá húe. 14 Aur Kalám mujassam húá, aur fazl aur sachchái se ma'múr hokar hamáre darmiyán rahá, aur ham ne us ká aisá jalál dekhá, jaisá Báp ke iklaute ká jalál. 15 Yúhanná ne us kí bábat gawáhí dí, aur pukárke kahá hai, ki Yih wuhí hai, jis ká main ne zikr kiyá, ki Jo mere ba'd átá hai wuh mujh se muqaddam ṭhahrá; kyúnki wuh mujh se pahle thá. 16 Kyúnki us kí ma'múrí men se ham sab ne páyá, ya'ní fazl par fazl. 17 Is liye ki sharí'at to Músá kí ma'rifat dí gayí; magar fazl aur sachchái Yisú' Masíh kí ma'rifat pahunchí. 18 Khudá ko kisí ne kabhí nahín dekhá; iklautá Beṭá, jo Báp kí god men hai, usí ne záhir kiyá.

19 Aur Yúhanná kí gawáhí yih hai, ki jab Yahúdíon ne Yarúshalem se káhin aur Lewí yih púchhne ko us ke pás bheje, ki Tú kaun hai? 20 to us ne iqrár kiyá, aur inkár na kiyá, balki iqrár kiyá, ki Main to Masíh nahín hún. 21 Unhon ne us se púchhá, Phir kaun hai? Kyá tú Eliyyáh hai? Us ne kahá; Main nahín hún. Kyá tú wuh nabí hai? Us ne jawáb diyá, ki Nahín. 22 Pas unhon ne us se kahá; Phir tú hai kaun? táki ham apne bhejnewálon ko jawáb den. Tú apne haqq men kyá kahtá hai? 23 Us ne kahá; Main, jaisá Yasha'yáh nabí ne kahá hai, biyábán men ek pukárnewále kí áwáz hún, ki Tum Khudáwand kí ráh ko sídhá karo. 24 Yih Farísíon kí taraf se bheje gaye the. 25 Unhon ne us se yih suwál kiyá, ki Agar tú na Masíh hai, na Eliyyáh, na wuh nabí, to phir baptisma kyún detá hai? 26 Yúhanná ne jawáb men un se kahá, ki Main pání se baptisma detá hún; tumháre darmiyán ek shakhs khará hai, jise tum nahín jánte, 27 ya'ní mere ba'd ká ánewálá, jis kí jútí ká tasma main kholne ke láiq nahín. 28 Yih báten Yardan ke pár Bait'aniyyáh men wáqi' húín, jahán Yúhanná baptisma detá thá.

29 Dúsre din us ne Yisú' ko apní taraf áte dekhkar kahá; Dekho, yih Khudá ká Barra hai, jo dunyá ká gunáh uṭhá le játá hai. 30 Yih wuhí hai, jis kí bábat main ne kahá thá, ki Ek shakhs mere ba'd átá hai, jo mujh se muqaddam ṭhahrá hai, kyúnki wuh mujh se pahle thá. 31 Aur main to use pahchántá na thá; magar is liye pání se baptisma detá húá áyá, ki wuh Isráíl par záhir ho jáe. 32 Aur Yúhanná ne yih gawáhí dí, ki Main ne Rúh ko kabútar kí tarah ásmán se utarte dekhá hai, aur wuh us par ṭhahr gayí. 33 Aur main to use pahchántá na thá; magar jis ne mujhe pání se baptisma dene ko bhejá, usí ne mujh se kahá, ki Jis par tú Rúh ko utarte aur ṭhahrte dekhe, wuhí Rúhu'l Quds se baptisma denewálá hai. 34 Chunánchi main ne dekhá aur gawáhí dí hai, ki yih Khudá ká Beṭá hai.

35 Dúsre din phir Yúhanná aur us ke shágirdon men se do shakhs khaṛe the. 36 Us ne Yisú' par, jo já rahá thá, nigáh karke kahá, Dekho, yih Khudá ká Barra hai! 37 Wuh donon shágird us ko yih kahte sunkar Yisú' ke píchhe ho liye. 38 Yisú' ne phirkar aur unhen píchhe áte dekhkar un se kahá; Tum kyá ḍhúnḍhte ho? Unhon ne us se kahá; Ai Rabbí, (ya'ní Ai ustád), tú kahán rahtá hai? 39 Us ne un se kahá; Chalo, dekh loge. Pas unhon ne ákar us ke rahne kí jagah dekhí, aur us roz us ke sáth rahe; aur yih daswen ghanṭe ke qaríb thá. 40 Un donon men se jo Yúhanná kí bát sunkar Yisú' ke píchhe ho liye the, ek Shama'ún Patras ká bhái Andriyás thá. 41 Us ne pahle apne sage bhái Shama'ún se milkar us se kahá, ki Ham ko Khristus, ya'ní Masíh mil gayá. 42 Wuh use Yisú' ke pás láyá: Yisú' ne us par nigáh karke kahá, ki Tú Yúhanná ká beṭá Shama'ún hai: tú Kefá, ya'ní Patras, kahláegá.

43 Dúsre din Yisú' ne Galíl men jáná cháhá; aur Filippus se milkar kahá; Mere píchhe ho le. 44 Filippus Andriyás aur Patras ke shahr Baitsaidá ká báshinda thá. 45 Filippus ne Natan'el se milkar us se kahá, ki Jis ká zikr Músá ne Tauret men aur nabíon ne kiyá hai, wuh ham ko mil gayá; wuh Yúsuf ká beṭá Yisú' Násarí hai. 46 Natan'el ne us se kahá; Kyá Násarat se koí achchhí chíz nikal saktí hai? Fi-

lippus ne kahá; Chalkar dekh le. 47 Yisú' ne Natan'el ko apní taraf áte dekhkar us ke haqq men kahá; Dekho, yih fi'lhaqíqat Isráílí hai: is men makr nahín. 48 Natan'el ne us se kahá; Tú mujhe kahán se jántá hai? Yisú' ne us ke jawáb men kahá; Is se pahle ki Filippus ne tujhe buláyá, jab tú anjír ke darakht ke níche thá, main ne tujhe dekhá. 49 Natan'el ne us ko jawáb diyá; Ai Rabbí, tú Khudá ká Betá, tú Isráíl ká bádsháh hai. 50 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Main ne jo tujh se kahá, ki tujh ko anjír ke darakht ke níche dekhá, kyá tú isí liye ímán láyá hai? Tú in se bhí bare bare májare dekhegá. 51 Phir us se kahá; Main tum se sach sach kahtá hún, ki Tum ásmán ko khulá húá, aur Khudá ke firishton ko úpar játe aur Ibn i A'dam par utarte dekhoge.

2 Phir tísre din Qáná e Galíl men ek shádí húí; aur Yisú' kí mán wahán thí: 2 aur Yisú' aur us ke shágirdon kí bhí us shádí men da'wat thí. 3 Aur jab mai ho chukí, Yisú' kí mán ne us se kahá, ki Un ke pás mai nahín rahí. 4 Yisú' ne us se kahá; Ai 'aurat, mujhe tujh se kyá kám hai? Abhí merá waqt nahín áyá. 5 Us kí mán ne khádimon se kahá; Jo kuchh yih tum se kahe, wuh karo. 6 Wahán Yahúdíon kí tahárat ke dastúr ke muwáfiq patthar ke chha matke rakkhe the, aur un men do do, tín tín man kí gunjáish thí. 7 Yisú' ne un se kahá; Matkon men páni bhar do. Pas unhon ne un ko lab á lab bhar diyá. 8 Phir us ne un se kahá, ki Ab nikálkar mír majlis ke pás le jáo. Pas wuh le gaye. 9 Jab mír majlis ne wuh páni chakkhá, jo mai ban gayá thá, aur na jántá thá, ki yih kahán se áí hai, (magar khádim, jinhon ne páni nikálá thá, jánte the,) to mír majlis ne dulhá ko bulákar us se kahá; 10 Har shakhs pahle achchhí mai pesh kartá hai, aur náqis us waqt jab píkar chhak gaye; magar tú ne achchhí mai ab tak rakh chhorí hai. 11 Yih pahlá mu'jiza Yisú' ne Qáná e Galíl men dikhákar apná jalál záhir kiyá, aur us ke shágird us par ímán láe.

12 Is ke ba'd wuh aur us kí mán aur bháí aur us ke shágird Kafarnahúm ko gaye, aur wahán chand roz rahe.

13 Yahúdíon kí 'I'd i Fasah nazdík thí, aur Yisú' Yarúshalem ko gayá. 14 Us ne haikal men bail aur bher aur kabútar ke bechnewálon ko, aur sarráfon ko baithe húe páyá; 15 aur rassiyon ká korá banákar sab ko, ya'ní bheron aur bailon ko, haikal se nikál diyá, aur sarráfon ke paise bikher diye, aur takhte ulat diye; 16 aur kabútar faroshon se kahá; In ko yahán se le jáo: mere Báp ke ghar ko tijárat ká ghar na banáo. 17 Us ke shágirdon ko yád áyá, ki likhá hai; Tere ghar kí gairat mujhe khá jáegí. 18 Pas Yahúdíon ne jawáb men us se kahá; Tú jo in kámon ko kartá hai, hamen kaun sá nishán dikhátá hai? 19 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki Is maqdis ko dhá do, to main use tín din men khará kar dúngá. 20 Yahúdíon ne kahá; Chhiyális baras men yih maqdis baná hai, aur kyá tú use tín din men khará kar degá? 21 Magar us ne apne badan ke maqdis kí bábat kahá thá. 22 Pas jab wuh murdon men se jí uthá, to us ke shágirdon ko yád áyá, ki us ne yih kahá thá; aur unhon ne kitáb i muqaddas aur us qaul ká, jo Yisú' ne kahá thá, yaqín kiyá.

23 Jab wuh Yarúshalem men Fasah ke waqt 'I'd men thá, to bahut se log un mu'jizon ko dekhkar, jo wuh dikhátá thá, us ke nám par ímán láe. 24 Lekin Yisú' apní nisbat un par i'tibár na kartá thá, is liye ki wuh sab ko jántá thá, 25 aur is kí hájat na rakhtá thá ki koí insán ke haqq men gawáhí de; kyúnki wuh áp jántá thá, ki insán ke dil men kyá kyá hai.

3 Farísíon men se ek shakhs Níkudemus nám Yahúdíon ká ek sardár thá: 2 us ne rát ko Yisú' ke pás ákar us se kahá; Ai Rabbí, ham jánte hain ki tú Khudá kí taraf se ustád hokar áyá hai; kyúnki jo mu'jize tú dikhátá hai, koí shakhs nahín dikhá saktá, jab tak Khudá us ke sáth na ho. 3 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Main tujh se sach sach kahtá hún, ki jab tak koí naye sire se paidá na ho, wuh Khudá kí bádsháhat ko dekh nahín saktá. 4 Níkudemus ne us se kahá; A'dmí jab burhá ho gayá, to kyúnkar paidá ho

saktá hai? kyá wuh dobára apní mán ke pet men dákhil hokar paidá ho saktá hai? 5 Yisú‘ ne jawáb diyá, ki Main tujh se sach sach kahtá hún; Jab tak koí ádmí pání aur Rúh se paidá na ho, wuh Khudá kí bádsháhat men dákhil nahín ho saktá. 6 Jo jism se paidá húá hai, jism hai, aur jo Rúh se paidá húá hai, rúh hai. 7 Ta‘ajjub na kar, ki main ne tujh se kahá; Tumhen naye sire se paidá honá zarúr hai. 8 Hawá jidhar cháhtí hai chaltí hai, aur tú us kí áwáz suntá hai, magar nahín jántá, ki wuh kahán se átí, aur kahán ko játí hai: jo koí Rúh se paidá húá aisá hí hai. 9 Níkudemus ne jawáb men us se kahá; Yih báten kyúnkar ho saktí hain? 10 Yisú‘ ne jawáb men us se kahá; Baní Isráíl ká ustád hokar kyá tú in báton ko nahín jántá? 11 Main tujh se sach sach kahtá hún, ki Jo ham jánte hain, wuh kahte hain, aur jise ham ne dekhá hai, us kí gawáhí dete hain; aur tum hamárí gawáhí qubúl nahín karte. 12 Jab main ne tum se zamín kí báten kahín, aur tum ne yaqín nahín kiyá, to agar main tum se ásmán kí báten kahún, to kyúnkar yaqín karoge? 13 Aur ásmán par koí nahín charhá, siwá us ke jo ásmán se utrá, ya‘ní Ibn i A'dam, jo ásmán men hai. 14 Aur jis tarah Músá ne sánp ko biyábán men únche par charháyá, usí tarah zarúr hai ki Ibn i A'dam bhí únche par charháyá jáe; 15 táki jo koí ímán láe, us men hamesha kí zindagí páe.

16 Kyúnki Khudá ne dunyá se aisí mahabbat rakkhí, ki us ne apná iklautá Betá bakhsh diyá, táki jo koí us par ímán láe halák na ho, balki hamesha kí zindagí páe. 17 Kyúnki Khudá ne Bete ko dunyá men is liye nahín bhejá, ki dunyá par sazá ká hukm kare, balki is liye ki dunyá us ke wasíle se naját páe. 18 Jo us par ímán látá hai, us par sazá ká hukm nahín hotá; jo us par ímán nahín látá, us par sazá ká hukm ho chuká; is liye ki wuh Khudá ke iklaute Bete ke nám par ímán nahín láyá. 19 Aur sazá ke hukm ká sabab yih hai, ki núr dunyá men áyá hai, aur ádmíon ne táríkí ko núr se ziyáda pasand kiyá, is liye ki un ke kám bure the. 20 Kyúnki jo koí badí kartá hai, wuh núr se dushmaní rakhtá hai, aur núr ke pás nahín átá, aisá na ho ki us ke kámon par malámat kí jáe. 21 Magar jo sachchái par ‘amal kartá hai, wuh núr ke pás átá hai, táki us ke kám záhir hon, ki wuh Khudá men kiye gaye hain.

22 In báton ke ba‘d Yisú‘ aur us ke shágird Yahúdiya ke mulk men áe; aur wuh wahán un ke sáth rahkar baptisma dene lagá. 23 Aur Yúhanná bhí Shálem ke nazdík ‘Ainon men baptisma detá thá, kyúnki wahán pání bahut thá, aur log ákar baptisma lete the; 24 kyúnki Yúhanná us waqt tak qaid-kháne men dálá na gayá thá. 25 Pas Yúhanná ke shágirdon kí kisí Yahúdí ke sáth tahárat kí bábat bahs húí. 26 Unhon ne Yúhanná ke pás ákar kahá; Ai Rabbí, jo shakhs Yardan ke pár tere sáth thá, jis kí tú ne gawáhí dí hai, dekh, wuh baptisma detá hai, aur sab us ke pás áte hain. 27 Yúhanná ne jawáb men kahá; Insán kuchh nahín pá saktá, jab tak us ko ásmán se na diyá jáe. 28 Tum khud mere gawáh ho, ki main ne kahá; Main Masíh nahín, magar us ke áge bhejá gayá hún. 29 Jis kí dulhan hai, wuh dulhá hai; magar dulhá ká dost jo khará húá us kí suntá hai, dulhá kí áwáz se bahut khush hotá hai: pas merí yih khushí púrí ho gayí. 30 Zarúr hai ki wuh barhe, aur main ghatún.

31 Jo úpar se átá hai, wuh sab se úpar hai: jo zamín se hai, wuh zamín hí se hai, aur zamín hí kí kahtá hai: jo ásmán se átá hai, wuh sab se úpar hai. 32 Jo kuchh us ne dekhá aur suná, usí kí gawáhí detá hai, aur koí us kí gawáhí qubúl nahín kartá. 33 Jis ne us kí gawáhí qubúl kí, us ne is bát par muhr kar dí, ki Khudá sachchá hai. 34 Kyúnki jise Khudá ne bhejá, wuh Khudá kí báten kahtá hai: is liye ki wuh Rúh náp nápkar nahín detá. 35 Báp Bete se mahabbat rakhtá hai, aur us ne sab chízen us ke háth men de dí hain. 36 Jo Bete par ímán látá hai, hamesha kí zindagí us kí hai; lekin jo Bete kí nahín mántá, zindagí ko na dekhegá, balki us par Khudá ká gazab rahtá hai.

4 Phir jab Khudáwand ko ma'lúm húá, ki Farísíon ne suná hai, ki Yisú' Yúhanná se ziyáda shágird kartá, aur baptisma detá hai; 2 (go Yisú' áp nahín balki us ke shágird baptisma dete the); 3 to wuh Yahúdiya ko chhoṛkar phir Galíl ko chalá gayá. 4 Aur us ko Sámariya se hokar jáná zarúr thá. 5 Pas wuh Sámariya ke ek shahr tak áyá, jo Súkhár kahlátá hai; wuh us qit'a ke nazdík hai, jo Ya'qúb ne apne beṭe Yúsuf ko diyá thá. 6 Aur Ya'qúb ká kúán wahín thá. Chunánchi Yisú' safar se thaká mánda hokar us kúe par yún hí baiṭh gayá. Yih chhaṭe ghanṭe ke qaríb thá. 7 Sámariya kí ek 'aurat pání bharne áí. Yisú' ne us se kahá; Mujhe pání pilá; 8 kyúnki us ke shágird shahr men kháná mol lene ko gaye the. 9 Us Sámarí 'aurat ne us se kahá, ki Tú Yahúdí hokar mujh Sámarí 'aurat se pání kyún mángtá hai? (kyúnki Yahúdí Sámarion se kisí tarah ká bartáo nahín rakhte.) 10 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Agar tú Khudá kí bakhshish ko jántí, aur yih bhí jántí, ki wuh kaun hai, jo tujh se kahtá hai; Mujhe pání pilá, to tú us se mángtí, aur wuh tujhe zindagí ká pání detá. 11 'Aurat ne us se kahá; Ai Khudáwand, tere pás pání bharne ko to kuchh hai nahín, aur kúán gahrá hai: phir wuh zindagí ká pání tere pás kahán se áyá? 12 Kyá tú hamáre báp Ya'qúb se baṛá hai, jis ne ham ko yih kúán diyá, aur khud us ne, aur us ke beṭon ne, aur us ke maweshí ne us men se piyá? 13 Yisú' ne jawáb men us se kahá; Jo koí is pání men se pítá hai, wuh phir piyásá hogá; 14 magar jo koí us pání men se píegá jo main use dúngá, wuh abad tak piyásá na hogá; balki jo pání main use dúngá, wuh us men ek chashma ban jáegá, jo hamesha kí zindagí ke liye jári rahegá. 15 'Aurat ne us se kahá; Ai Khudáwand, wuh pání mujh ko de, táki main na piyási hún, na pání bharne ko yahán tak áún. 16 Yisú' ne us se kahá; Já, apne shauhar ko yahán bulá lá. 17 'Aurat ne jawáb men us se kahá, ki Main beshauhar hún. Yisú' ne us se kahá, ki Tú ne khúb kahá; Main beshauhar hún; 18 kyúnki tú pánch shauhar kar chukí hai; aur jis ke pás tú ab hai, wuh terá shauhar nahín; yih tú ne sach kahá. 19 'Aurat ne us se kahá; Ai Khudáwand, mujhe ma'lúm hotá hai ki tú nabí hai. 20 Hamáre bápdádá ne is pahár par parastish kí; aur tum kahte ho, ki wuh jagah jahán parastish karní cháhiye, Yarúshalem men hai. 21 Yisú' ne us se kahá; Ai 'aurat, merí bát ká yaqín kar, ki wuh waqt átá hai ki tum na to is pahár par Báp kí parastish karoge, aur na Yarúshalem men. 22 Tum jise nahín jánte, us kí parastish karte ho; ham jise jánte hain, us kí parastish karte hain; kyúnki naját Yahúdíon men se hai. 23 Magar wuh waqt átá hai, balki ab hí hai, ki sachche parastár Báp kí parastish rúh aur sachchái se karenge, kyúnki Báp apne liye aise hí parastár ḍhúnḍhtá hai. 24 Khudá rúh hai, aur zarúr hai ki us ke parastár rúh aur sachchái se parastish karen. 25 'Aurat ne us se kahá; Main jántí hún, ki Masíh, jo Khristus kahlátá hai, ánewálá hai; jab wuh áegá, to hamen sab báten batá degá. 26 Yisú' ne us se kahá; Main jo tujh se bol rahá hún, wuhí hún.

27 Itne men us ke shágird á gaye, aur ta'ajjub karne lage ki wuh 'aurat se báten kar rahá hai; táham kisí ne na kahá, ki Tú kyá cháhtá hai? yá, Us se kis liye báten kartá hai? 28 Pas 'aurat apná ghaṛá chhoṛkar shahr men chalí gayí, aur logon se kahne lagí; 29 A'o, ek ádmí ko dekho, jis ne mere sab kám mujhe batá diye: kyá mumkin hai ki Masíh yihí hai? 30 Wuh shahr se nikalkar us ke pás áne lage. 31 Itne men us ke shágird us se yih darkhwást karne lage, ki Ai Rabbí, kuchh khá le. 32 Lekin us ne un se kahá; Mere pás kháne ke liye aisá kháná hai jise tum nahín jánte. 33 Pas shágirdon ne ápas men kahá; Kyá koí us ke liye kuchh kháne ko láyá hai? 34 Yisú' ne un se kahá; Merá kháná yih hai, ki apne bhejnewále kí marzí ke muwáfiq 'amal karún, aur us ká kám púrá karún. 35 Kyá tum kahte nahín, ki Fasl ke áne men abhí chár mahíne báqí hain? Dekho, main tum se kahtá hún; apní ánkhen uṭhákar kheton par nazar karo, ki fasl pak gayí hai. 36 Aur káṭnewálá maz-

dúrí pátá, aur hamesha kí zindagí ke liye phal jama' kartá hai, táki bonewálá aur kátnewálá donon milkar khushí karen. 37 Kyúnki is par yih masal thík átí hai, ki Bonewálá aur hai, kátnewálá aur. 38 Main ne tumhen wuh khet kátne ke liye bhejá, jis par tum ne mihnat nahín kí: auron ne mihnat kí, aur tum un kí mihnat ke phal men sharík húe.

39 Aur us shahr ke bahut se Sámarí us 'aurat ke kahne se, jis ne gawáhí dí, ki Us ne mere sab kám mujhe batá diye, us par ímán láe. 40 Pas jab wuh Sámarí us ke pás áe, to us se darkhwást karne lage, ki Hamáre pás rah: chunánchi wuh do roz wahán rahá. 41 Aur us ke kalám ke sabab aur bhí bahutere ímán láe; 42 aur us 'aurat se kahá; Ab ham tere kahne hí se ímán nahín láte; kyúnki ham ne khud sun liyá, aur jánte hain ki yih fi'lhaqíqat dunyá ká Munjí hai.

43 Phir un do dinon ke ba'd wuh wahán se rawána hokar Galíl ko gayá. 44 Kyúnki Yisú' ne khud gawáhí dí, ki Nabí apne watan men 'izzat nahín pátá. 45 Pas jab wuh Galíl men áyá, to Galílíon ne use qubúl kiyá, is liye ki jitne kám us ne Yarúshalem men 'íd ke waqt kiye the, unhon ne un ko dekhá thá; kyúnki wuh bhí 'íd men gaye the.

46 Pas wuh phir Qáná e Galíl men áyá, jahán us ne pání ko mai banáyá thá. Aur bádsháh ká ek mulázim thá, jis ká betá Kafarnahúm men bímár thá. 47 Wuh yih sunkar ki Yisú' Yahúdiya se Galíl men á gayá hai, us ke pás gayá, aur us se darkhwást karne lagá, ki Chalkar mere bete ko shifá bakhsh: kyúnki wuh marne ko thá. 48 Yisú' ne us se kahá; Jab tak tum nishán aur 'ajíb kám na dekho, hargiz ímán na láoge. 49 Bádsháh ke mulázim ne us se kahá; Ai Khudáwand, mere bachche ke marne se pahle chal. 50 Yisú' ne us se kahá; Já, terá betá jítá hai. Us shakhs ne us bát ká yaqín kiyá jo Yisú' ne us se kahí, aur chalá gayá. 51 Wuh ráste hí men thá, ki us ke naukar use mile aur kahne lage, ki Terá larká jítá hai. 52 Us ne un se púchhá, ki Use kis waqt se árám hone lagá thá? Unhon ne kahá, ki Kal sátwen ghante men us kí tap utar gayí. 53 Pas báp ján gayá, ki wuhí waqt thá jab Yisú' ne us se kahá thá, ki Terá betá jítá hai. Aur wuh khud aur us ká sárá gharáná ímán láyá. 54 Yih dúsrá mu'jiza hai, jo Yisú' ne Yahúdiya se Galíl men ákar dikháyá.

5 In báton ke ba'd Yahúdíon kí ek 'íd húí, aur Yisú' Yarúshalem ko gayá.

2 Yarúshalem men bher darwáze ke pás ek hauz hai, jo 'Ibrání men Bait Hasdá kahlátá hai; aur us ke pánch barámade hain. 3 In men bahut se bímár, aur andhe, aur langre, aur pazhmurda log [pání ke hilne ke muntazir hokar] pare the. [4 Kyúnki waqt par Khudáwand ká firishta hauz par utarkar pání hiláyá kartá thá: pání hilte hí jo koí pahle utartá so shifá pátá, us kí jo kuchh bímárí kyún na ho.] 5 Wahán ek shakhs thá, jo athtís baras se bímárí men mubtalá thá. 6 Is ko Yisú' ne pará húá dekhá, aur yih jánkar ki wuh barí muddat se is hálat men hai, us se kahá; Kyá tú tandurust honá cháhtá hai? 7 Us bímár ne use jawáb diyá; Ai Khudáwand, mere pás koí ádmí nahín, ki jab pání hiláyá jáe, to mujhe hauz men utár de; balki mere pahunchte pahunchte dúsrá mujh se pahle utar partá hai. 8 Yisú' ne us se kahá; Uth, aur apní chárpáí uthákar chal phir. 9 Wuh shakhs fauran tandurust ho gayá, aur apní chárpáí uthákar chalne phirne lagá.

Wuh din Sabt ká thá. 10 Pas Yahúdí us se, jis ne shifá páí thí, kahne lage, ki Áj Sabt ká din hai; tujhe chárpáí utháni rawá nahín. 11 Us ne unhen jawáb diyá; Jis ne mujhe tandurust kiyá, usí ne mujhe farmáyá, ki Apní chárpáí uthákar chal phir. 12 Unhon ne us se púchhá, ki Wuh kaun shakhs hai jis ne tujh se kahá; Chárpáí uthákar chal phir? 13 Lekin jo shifá pá gayá thá, wuh na jántá thá ki kaun hai; kyúnki bhír ke sabab Yisú' wahán se tal gayá thá. 14 In báton ke ba'd wuh Yisú' ko haikal men milá. Us ne us se kahá; Dekh, tú tandurust ho gayá hai; phir gunáh na karná, aisá na ho ki tujh par is se bhí ziyáda áfat áe. 15 Us ádmí ne jákar Yahúdíon ko khabar dí, ki Jis ne mujhe tandurust kiyá,

wuh Yisú' hai. 16 Is liye Yahúdí Yisú' ko satáne lage, kyúnki wuh aise kám Sabt ke din kartá thá. 17 Lekin Yisú' ne un se kahá, ki Merá Báp ab tak kám kartá hai, aur main bhí kám kartá hún. 18 Is sabab se Yahúdí âur bhí ziyáda us ke qatl karne kí koshish karne lage, ki wuh na faqat Sabt ká hukm toṛtá, balki Khudá ko kháss apná Báp kahkar apne áp ko Khudá ke barábar banátá thá.

19 Pas Yisú' ne un se kahá;
Main tum se sach sach kahtá hún, ki Beṭá áp se kuchh nahín kar saktá, siwá us ke jo Báp ko karte dekhtá hai; kyúnki jin kámon ko wuh kartá hai, unhen Beṭá bhí usí tarah kartá hai. 20 Is liye ki Báp Beṭe ko 'azíz rakhtá hai, aur jitne kám khud kartá hai, use dikhátá hai; balki in se bhí baṛe kám use dikháegá; táki tum ta'ajjub karo. 21 Kyúnki jis tarah Báp murdon ko uṭhátá aur zinda kartá hai, usí tarah Beṭá bhí jinhen cháhtá hai zinda kartá hai. 22 Kyúnki Báp kisí kí 'adálat bhí nahín kartá, balki us ne 'adálat ká sárá kám Beṭe ke supurd kiyá hai, 23 táki sab log Beṭe kí 'izzat karen, jis tarah Báp kí 'izzat karte hain. Jo Beṭe kí 'izzat nahín kartá, wuh Báp kí, jis ne use bhejá, 'izzat nahín kartá. 24 Main tum se sach sach kahtá hún, ki jo merá kalám suntá, aur mere bhejnewále ká yaqín kartá hai, hamesha kí zindagí us kí hai, aur us par sazá ká hukm nahín hotá, balki wuh maut se nikalkar zindagí men dákhil ho gayá hai. 25 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Wuh waqt átá hai, balki abhí hai, ki murde Khudá ke Beṭe kí áwáz sunenge, aur jo sunenge wuh jíenge. 26 Kyúnki jis tarah Báp apne áp men zindagí rakhtá hai, usí tarah us ne Beṭe ko bhí yih bakhshá, ki apne áp men zindagí rakkhe; 27 balki use 'adálat karne ká bhí ikhtiyár bakhshá, is liye ki wuh ádamzád hai. 28 Is se ta'ajjub na karo, kyúnki wuh waqt átá hai, ki jitne qabron men hain us kí áwáz sunkar niklenge; 29 jinhon ne neki kí hai, zindagí kí qiyámat ke wáste, aur jinhon ne badí kí hai, sazá kí qiyámat ke wáste.

30 Main apne áp se kuchh nahín kar saktá: jaisá suntá hún, 'adálat kartá hún, aur merí 'adálat rást hai; kyúnki main apní marzí nahín, balki apne bhejnewále kí marzí cháhtá hún. 31 Agar main khud apní gawáhí dún, to merí gawáhí sachchí nahín. 32 Ek âur hai jo merí gawáhí detá hai, aur main jántá hún ki merí gawáhí jo wuh detá hai sachchí hai. 33 Tum ne Yúhanná ke pás payám bhejá, aur us ne sachchái kí gawáhí dí hai. 34 Lekin main apní nisbat insán kí gawáhí manzúr nahín kartá: taubhí main yih báten is liye kahtá hún ki tum naját páo. 35 Wuh jaltá aur chamaktá húá chirág thá; aur tum ko kuchh 'arse tak us kí raushní men khush rahná manzúr húá. 36 Lekin mere pás jo gawáhí hai, wuh Yúhanná kí gawáhí se baṛí hai: kyúnki jo kám Báp ne mujhe púre karne ko diye, ya'ní yihí kám jo main kartá hún, wuh mere gawáh hain ki Báp ne mujhe bhejá hai. 37 Aur Báp jis ne mujhe bhejá hai, usí ne merí gawáhí dí hai. Tum ne na kabhí us kí áwáz suní hai, aur na us kí súrat dekhí; 38 aur us ke kalám ko apne dilon men qáim nahín rakhte; kyúnki jise us ne bhejá hai, us ká yaqín nahín karte. 39 Tum kitáb i muqaddas men ḍhúnḍhte ho; kyúnki samajhte ho ki us men hamesha kí zindagí tumhen miltí hai; aur yih wuh hai, jo merí gawáhí detí hai; 40 phir bhí tum zindagí páne ke liye mere pás áná nahín cháhte. 41 Main ádmíon se 'izzat nahín cháhtá. 42 Lekin main tum ko jántá hún, ki tum men Khudá kí mahabbat nahín. 43 Main apne Báp ke nám se áyá hún, aur tum mujhe qubúl nahín karte; agar koí âur apne hí nám se áe, to use qubúl kar loge. 44 Tum jo ek dúsre se 'izzat cháhte ho, aur wuh 'izzat jo Khudá e Wáhid kí taraf se hotí hai nahín cháhte, kyúnkar ímán lá sakte ho? 45 Yih na samjho ki main Báp se tumhárí shikáyat karúngá: tumhárí shikáyat karnewálá to hai, ya'ní Músá, jis par tum ne ummed lagá rakkhí hai. 46 Kyúnki agar tum Músá ká yaqín karte, to merá bhí yaqín karte, is liye ki us ne mere haqq men likhá hai. 47 Lekin jab tum us ke nawishton ká yaqín nahín karte, to merí báton ká kyúnkar yaqín karoge?

6 In báton ke ba'd Yisú' Galíl kí jhíl, ya'ní Tibiriyás kí jhíl ke pár gayá. 2 Aur barí bhír us ke píchhe ho lí, kyúnki jo mu'jize wuh bímáron par kartá thá, un ko wuh dekhte the. 3 Yisú' pahár par charh gayá, aur apne shágirdon ke sáth wahán baithá. 4 Aur Yahúdíon kí 'Í'd i Fasah nazdík thí. 5 Pas jab Yisú' ne apní ánkhen uthákar dekhá, ki mere pás barí bhír á rahí hai, to Filippus se kahá, ki Ham in ke kháne ke liye kahán se rotiyán mol len? 6 Magar us ne us ke ázmáne ke liye yih kahá; kyúnki wuh áp jántá thá, ki main kyá karúngá. 7 Filippus ne use jawáb diyá, ki Do sau dínár kí rotiyán in ke liye káfí na hongí, ki har ek ko thorí bhí mil jáe. 8 Us ke shágirdon men se ek ne, ya'ní Shama'ún Patras ke bháí Andriyás ne, us se kahá; 9 Yahán ek larká hai, jis ke pás jau kí pánch rotiyán, aur do machhliyán hain; magar yih itne logon men kyá hain? 10 Yisú' ne kahá, ki Logon ko bitháo. Aur us jagah bahut ghás thí. Pas wuh mard, jo takhmínan pánch hazár the, baith gaye. 11 Yisú' ne wuh rotiyán lín, aur shukr karke unhen jo baithe the bánt dín; aur isí tarah machhliyon men se jis qadr cháhte the bánt diyá. 12 Jab wuh ser ho chuke, to us ne apne shágirdon se kahá, ki Bache húe tukron ko jama' karo, táki kuchh záí' na ho. 13 Chunánchi unhon ne jama' kiyá, aur jau kí pánch rotiyon ke tukron se, jo khánewálon se bach rahe the, bárah tokriyán bharín. 14 Pas jo mu'jiza us ne dikháyá wuh log use dekhkar kahne lage; Jo nabí dunyá men ánewálá thá, fi'lhaqíqat yihí hai.

15 Pas Yisú' yih ma'lúm karke, ki wuh ákar mujhe bádsháh banáne ke liye pakrá cháhte hain, phir pahár par akelá chalá gayá.

16 Phir jab shám húí, to us ke shágird jhíl ke kanáre gaye; 17 aur kishtí par charhkar jhíl ke pár Kafarnahúm ko chale játe the. Us waqt andherá ho gayá thá, aur Yisú' abhí tak un ke pás na áyá thá. 18 Aur ándhí ke sabab jhíl men maujen uthne lagín. 19 Pas jab wuh khete khete tín chár míl ke qaríb nikal gaye, to unhon ne Yisú' ko jhíl par chalte, aur kishtí ke nazdík áte dekhá, aur dar gaye. 20 Magar us ne un se kahá, ki Main hún; daro nahín. 21 Pas wuh use kishtí par charhá lene ko rází húe, aur fauran wuh kishtí us jagah já pahunchí jahán wuh játe the.

22 Dúsre din us bhír ne, jo jhíl ke pár kharí thí, yih dekhá ki yahán ek ke siwá aur koí chhotí kishtí na thí, aur Yisú' apne shágirdon ke sáth kishtí par sawár na húá thá, balki sirf us ke shágird chale gaye the; 23 (lekin ba'z chhotí kishtián Tibiriyás se us jagah ke nazdík áín, jahán unhon ne Khudáwand ke shukr karne ke ba'd rotí khái thí:) 24 pas jab bhír ne dekhá, ki yahán na Yisú' hai, na us ke shágird, to wuh khud chhotí kishtíon par charhkar, Yisú' kí talásh men Kafarnahúm ko áe, 25 aur jhíl ke pár us se milkar kahá; Ai Rabbí, tú yahán kab áyá? 26 Yisú' ne un ke jawáb men kahá; Main tum se sach sach kahtá hún Tum mujhe is liye nahín dhúndhte kí mu'jize dekhe, balki is liye ki tum rotiyán khákar ser húe. 27 Fání khurák ke liye mihnat na karo, balki us khurák ke liye jo hamesha kí zindagí tak thahrtí hai, jise Ibn i A'dam tumhen degá; kyúnki Báp, ya'ní Khudá ne usí par muhr kí hai. 28 Pas unhon ne us se kahá, ki Ham kyá karen, táki Khudá ke kám anjám den? 29 Yisú' ne jawáb men un se kahá; Khudá ká kám yih hai, kí jise us ne bhejá hai, us par ímán láo. 30 Pas unhon ne us se kahá; Phir tú kaun sá nishán dikhátá hai, táki ham dekhkar terá yaqín karen? Tú kaun sá kám kartá hai? 31 Hamáre bápdádá ne biyábán men mann kháyá; chunánchi likhá hai, ki Us ne unhen kháne ke liye ásmán se rotí dí. 32 Yisú' ne un se kahá; Main tum se sach sach kahtá hún, ki Músá ne to wuh rotí ásmán se tumhen na dí, lekin merá Báp tumhen ásmán se haqíqí rotí detá hai. 33 Kyúnki Khudá kí rotí wuh hai, jo ásmán se utarkar dunyá ko zindagí bakhshtí hai. 34 Unhon ne us se kahá; Ai Khudáwand, yih rotí ham ko hamesha diyá kar. 35 Yisú' ne un se kahá; Zindagí kí rotí main hún: jo mere pás áe, wuh hargiz bhúká na hogá, aur jo mujh

par ímán láe, wuh kabhí piyásá na hogá. 36 Lekin main ne tum se kahá, ki Tum ne mujhe dekh liyá hai, phir bhí ímán nahín láte. 37 Jo kuchh Báp mujhe detá hai mere pás á jáegá; aur jo koí mere pás áegá, use main hargiz na nikálúngá. 38 Kyúnki main ásmán se utrá hún, na is liye ki apní marzí ke muwáfiq 'amal karún, balki is liye ki apne bhejnewále kí marzí ke muwáfiq 'amal karún. 39 Aur mere bhejnewále kí marzí yih hai, ki jo kuchh us ne mujhe diyá hai, main us men se kuchh kho na dún, balki use ákhirí din phir zinda karún. 40 Kyúnki mere Báp kí marzí yih hai, ki jo koí Beṭe ko dekhe, aur us par ímán láe, hamesha kí zindagí páe; aur main use ákhirí din phir zinda karún.

41 Pas Yahúdí us par burburáne lage, is liye ki us ne kahá thá; Jo roṭí ásmán se utrí, wuh main hún. 42 Aur unhon ne kahá; Kyá yih Yúsuf ká beṭá Yisú' nahín, jis ke báp aur mán ko ham jánte hain? ab kyúnkar kahtá hai, ki Main ásmán se utrá hún? 43 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki A'pas men na burburáo. 44 Koí mere pás nahín á saktá, jab tak Báp, jis ne mujhe bhejá hai, use khench na le; aur main use ákhirí din phir zinda karúngá. 45 Nabíon ke sahífon men yih likhá hai, ki Wuh sab Khudá kí taraf se ta'lím páe húe honge. Jis kisí ne Báp se suná aur sikhá hai, wuh mere pás átá hai. 46 Yih nahín, ki kisí ne Báp ko dekhá hai, magar jo Khudá kí taraf se hai, usí ne Báp ko dekhá hai. 47 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo ímán látá hai, hamesha kí zindagí us kí hai. 48 Zindagí kí roṭí main hún. 49 Tumháre bápdádá ne biyábán men mann kháyá, aur mar gaye. 50 Yih wuh roṭí hai jo ásmán se utartí hai, táki ádmí us men se kháe aur na mare. 51 Main hún wuh zindagí kí roṭí jo ásmán se utrí: agar koí is roṭí men se kháe, to abad tak zinda rahegá; balki jo roṭí main jahán kí zindagí ke liye dúngá, wuh merá gosht hai.

52 Pas Yahúdí yih kahkar ápas men jhagarne lage, ki Yih shakhs apná gosht hamen kyúnkar kháne ko de saktá hai? 53 Yisú' ne un se kahá; Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jab tak tum Ibn i A'dam ká gosht na kháo, aur us ká khún na piyo, tum men zindagí nahín. 54 Jo merá gosht khátá, aur merá khún pítá hai, hamesha kí zindagí us kí hai, aur main use ákhirí din phir zinda karúngá. 55 Kyúnki merá gosht fi'lhaqíqat kháne kí chíz aur merá khún fi'lhaqíqat píne kí chíz hai. 56 Jo merá gosht khátá aur merá khún pítá hai, wuh mujh men qáim rahtá hai, aur main us men. 57 Jis tarah zinda Báp ne mujhe bhejá, aur main Báp ke sabab se zinda hún; isí tarah wuh bhí jo mujhe kháegá mere sabab se zinda rahegá. 58 Jo roṭí ásmán se utrí yihí hai: bápdádá kí tarah nahín ki kháyá, aur mar gaye; jo yih roṭí kháegá, wuh abad tak zinda rahegá. 59 Yih báten us ne Kafarnahúm ke ek 'ibádatkháne men ta'lím dete waqt kahín.

60 Is liye us ke shágirdon men se bahuton ne sunkar kahá, ki Yih kalám nágawár hai; use kaun sun saktá hai? 61 Yisú' ne apne jí men jánkar ki mere shágird ápas men is bát par burburáte hain, un se kahá; Kyá tum is bát se ṭhokar kháte ho? 62 Agar tum Ibn i A'dam ko úpar játe dekhoge, jahán wuh pahle thá, to kyá hogá? 63 Zinda karnewálí to rúh hai; jism se kuchh fáida nahín: jo báten main ne tum se kahí hain wuh rúh hain, aur zindagí bhí hain. 64 Magar tum men se ba'z aise hain jo ímán nahín láe. Kyúnki Yisú' shurú' se jántá thá ki jo ímán nahín láte, wuh kaun hain, aur kaun mujhe pakarwáegá. 65 Phir us ne kahá; Isí liye main ne tum se kahá thá, ki mere pás koí nahín á saktá, jab tak Báp kí taraf se use yih taufíq na dí jáe.

66 Is par us ke shágirdon men se bahutere ulṭe phir gaye, aur is ke ba'd us ke sáth na rahe. 67 Pas Yisú' ne un bárah se kahá; Kyá tum bhí chalá jáná cháhte ho? 68 Shama'ún Patras ne use jawáb diyá; Ai Khudáwand, kis ke pás jáen? hamesha kí zindagí kí báten to tere hí pás hain. 69 Aur ham ímán láe aur ján gaye hain, ki Khudá ká Quddús tú hí hai. 70 Yisú' ne unhen jawáb diyá; Kyá main ne tum bárah ko nahín chun liyá? aur tum men se ek shakhs shaitán hai. 71 Us ne yih Shama'ún Is-

kariyotí ke beṭe Yahúdáh kí nisbat kahá; kyúnki yihí, jo un bárah men se thá, use pakaṛwáne ko thá.

7 In báton ke ba'd Yisú' Galíl men phirtá rahá, kyúnki Yahúdiya men phirná na cháhtá thá, is liye ki Yahúdí us ke qatl kí koshish men the. 2 Aur Yahúdíon kí 'I'd i Khiyám nazdík thí. 3 Pas us ke bháiyon ne us se kahá; Yahán se rawána hokar Yahúdíya ko chalá já, táki jo kám tú kartá hai, unhen tere shágird bhí dekhen; 4 kyúnki aisá koí nahín jo mashhúr honá cháhe, aur chhipkar kám kare. Agar tú yih kám kartá hai, to apne áp ko dunyá par záhir kar. 5 Kyúnki us ke bhái bhí us par ímán na láe the. 6 Pas Yisú' ne un se kahá, ki Merá to abhí waqt nahín áyá; magar tumháre liye sab waqt hain. 7 Dunyá tum se 'adáwat nahín kar saktí; lekin mujh se kartí hai, kyúnki main us par gawáhí detá hún, ki us ke kám bure hain. 8 Tum 'íd men jáo: main abhí is 'íd men nahín játá; kyúnki abhí tak merá waqt púrá nahín húá. 9 Yih báten un se kahkar wuh Galíl hí men rahá.

10 Lekin jab us ke bhái 'íd men chale gaye, us waqt wuh bhí gayá, záhirá nahín, balki goyá poshída. 11 Pas Yahúdí use 'íd men yih kahkar ḍhúnḍhne lage, ki Wuh kahán hai? 12 Aur logon men us kí bábat chupke chupke bahut sí guftgú húí: ba'z kahte the; Wuh nek hai: aur ba'z kahte the; Nahín, balki wuh logon ko gumráh kartá hai. 13 Táham Yahúdíon ke ḍar se koí shaḳhs us kí bábat sáf sáf na kahtá thá.

14 Aur jab 'íd ke ádhe din guzar gaye, to Yisú' haikal men jákar ta'lím dene lagá. 15 Pas Yahúdíon ne ta'ajjub karke kahá, ki Is ko bagair paṛhe kyúnkar 'ilm á gayá? 16 Yisú' ne jawáb men un se kahá, ki Merí ta'lím merí nahín, balki mere bhejnewále kí hai. 17 Agar koí us kí marzí par chalná cháhe, to wuh is ta'lím kí bábat ján jáegá ki Ḳhudá kí taraf se hai, yá main apní taraf se kahtá hún. 18 Jo apní taraf se kuchh kahtá hai, wuh apní 'izzat cháhtá hai: lekin jo apne bhejnewále kí 'izzat cháhtá hai, wuh sachchá hai, aur us men nárástí nahín. 19 Kyá Músá ne tumhen sharí'at nahín dí? taubhí tum men se sharí'at par koí 'amal nahín kartá. Tum kyún mere qatl kí koshish men ho? 20 Logon ne jawáb diyá; Tujh men to badrúh hai; kaun tere qatl kí koshish men hai? 21 Yisú' ne jawáb men un se kahá; Main ne ek kám kiyá, aur tum sab ta'ajjub karte ho. 22 Is sabab se Músá ne tumhen ḳhatna ká hukm diyá hai, (hálánki wuh Músá kí taraf se nahín, balki bápdádá se chalá áyá hai;) aur tum Sabt ke din ádmí ká ḳhatna karte ho. 23 Jab Sabt ko ádmí ká ḳhatna kiyá játá hai, táki Músá kí sharí'at ká hukm na ṭúṭe, to kyá mujh se is liye gusse ho ki main ne Sabt ke din ek ádmí ko bi'lkull achchhá kar diyá? 24 Záhir ke muwáfiq faisala na karo, balki insáf se faisala karo.

25 Tab ba'z Yarúshalemí kahne lage; Kyá yih wuhí nahín, jis ke qatl kí koshish ho rahí hai? 26 Lekin dekho, yih sáf sáf kahtá hai, aur wuh us se kuchh nahín kahte; kyá ho saktá hai ki sardáron ne sach sach ján liyá ki yih Masíh hai? 27 Is ko to ham jánte hain ki kahán ká hai; magar Masíh jab áegá, to koí na jánegá ki wuh kahán ká hai. 28 Pas Yisú' ne haikal men ta'lím dete waqt pukárkar kahá, ki Tum mujhe bhí jánte ho, aur yih bhí jánte ho ki main kahán ká hún: aur main áp se nahín áyá: magar jis ne mujhe bhejá hai, wuh sachchá hai; us ko tum nahín jánte. 29 Main use jántá hún; is liye ki main us kí taraf se hún, aur usí ne mujhe bhejá hai. 30 Pas wuh us ke pakaṛne kí koshish karne lage; lekin is liye ki us ká waqt abhí na áyá thá, kisí ne us par háth na ḍálá. 31 Magar bhíṛ men se bahutere us par ímán láe, aur kahne lage, ki Masíh jab áegá, to kyá in se ziyáda mu'jize dikháegá, jo is ne dikháe? 32 Farísíon ne logon ko suná ki us kí bábat chupke chupke yih guftgú karte hain; pas sardár káhinon aur Farísíon ne us ke pakaṛne ko piyáde bheje. 33 Yisú' ne kahá; Main âur thoṛe dinon tak tumháre pás hún; phir apne bhejnewále ke pás chalá jáúngá. 34 Tum mujhe ḍhúnḍhoge, magar na páoge: aur jahán main hún, tum nahín á sakte. 35 Yahúdíon ne ápas men kahá; Yih kahán jáegá, ki ham ise na páenge? kyá un ke pás jáegá jo Yúnáníon men já ba já

rahte hain, aur Yúnánion ko ta'lím degá? 36 Yih kyá bát hai jo is ne kahí, ki Tum mujhe dhúndhoge, magar na páoge: aur jahán main hún, tum nahín á sakte?

37 Phir 'Id ke ákhir din, jo kháss din hai, Yisú' khará húá, aur pukárke kahá; Agar koí piyásá ho, to mere pás ákar piye. 38 Jo mujh par ímán láegá, us ke andar se, jaisá ki kitáb i muqaddas men áyá hai, zindagí ke pání kí nadiyán jári hongí. 39 Us ne yih bát us Rúh ki bábat kahí, jise wuh páne ko the jo us par ímán láe; kyúnki Rúh ab tak názil na húí thí, is liye ki Yisú' ab tak apne jalál ko na pahunchá thá. 40 Pas bhír men se ba'z ne yih báten sunkar kahá; Beshakk, yihí wuh Nabí hai. 41 Auron ne kahá; Yih Masíh hai. Aur ba'z ne kahá; Kyún? kyá Masíh Galíl se áegá? 42 Kyá kitáb i muqaddas men yih nahín áyá, ki Masíh Dáúd kí nasl aur Baitlahm ke gánw se áegá, jahán ká Dáúd thá? 43 Pas logon men us ke sabab se ikhtiláf húá. 44 Aur un men se ba'z shakhs us ko pakarná cháhte the; magar kisí ne us par háth na dálá.

45 Pas piyáde sardár káhinon aur Farísíon ke pás áe, aur unhon ne un se kahá; Tum use kyún na láe? 46 Piyádon ne jawáb diyá, ki Insán ne kabhí aisá kalám nahín kiyá. 47 Farísíon ne unhen jawáb diyá; Kyá tum bhí gumráh ho gaye? 48 Bhalá, sardáron, yá Farísíon men se bhí koí us par ímán láyá? 49 Magar yih 'ámm log, jo sharí'at se wáqif nahín, la'natí hain. 50 Níkudemus ne, jo pahle us ke pás áyá thá, aur un hí men se thá, un se kahá; 51 Kyá hamárí sharí'at kisí shakhs ko mujrim thahrátí hai, jab tak pahle us kí sunkar ján na le, ki wuh kyá kartá hai? 52 Unhon ne us ke jawáb men kahá; Kyá tú bhí Galíl ká hai? Talásh kar aur dekh, ki Galíl men se koí nabí nahín uthne ká.

53 [Phir un men se har ek apne apne ghar chalá gayá: 1 magar Yisú' Zaitún ke pahár ko gayá.

8

2 Subh sawere hí wuh phir haikal men áyá, aur sab log us ke pás áe; aur wuh baithkar unhen ta'lím dene lagá. 3 Aur faqíh aur Farísí ek 'aurat ko láe, jo ziná men pakrí gayí thí, aur use bích men khará karke Yisú' se kahá; 4 Ai ustád, yih 'aurat ziná men 'ain fi'l ke waqt pakrí gayí hai. 5 Tauret men Músá ne ham ko hukm diyá ki aisí 'auraton ko sangsár karen; pas tú is 'aurat kí nisbat kyá kahtá hai? 6 Unhon ne use ázmáne ke liye yih kahá, táki us par ilzám lagáne ká koí sabab nikálen. Magar Yisú' jhukkar unglí se zamín par likhne lagá. 7 Jab wuh us se suwál karte hí rahe, to us ne sídhe hokar un se kahá, ki Jo tum men begunáh ho, wuhí pahle us ke patthar máre. 8 Aur phir jhukkar zamín par unglí se likhne lagá. 9 Wuh yih sunkar baron se lekar chhoton tak ek ek karke nikal gaye, aur Yisú' akelá rah gayá, aur 'aurat wahín bích men rah gayí. 10 Yisú' ne sídhe hokar us se kahá; Ai 'aurat yih log kahán gaye? Kyá kisí ne tujh par hukm nahín lagáyá? 11 Us ne kahá; Ai Khudáwand, kisí ne nahín. Yisú' ne kahá; Main bhí tujh par hukm nahín lagátá; já, phir gunáh na karná.]

12 Yisú' ne phir un se mukhátib hokar kahá; Dunyá ká núr main hún; jo merí pairawí karegá, wuh andhere men na chalegá, balki zindagí ká núr páegá. 13 Farísíon ne us se kahá; Tú apní gawáhí áp detá hai; terí gawáhí sachchí nahín. 14 Yisú' ne jawáb men un se kahá; Agarchi main apní gawáhí áp detá hún, taubhí merí gawáhí sachchí hai, kyúnki mujhe ma'lúm hai ki main kahán se áyá hún, aur kahán ko játá hún; lekin tum ko ma'lúm nahín ki main kahán se átá hún yá kahán ko játá hún. 15 Tum jism ke mutábiq faisala karte ho; main kisí ká faisala nahín kartá. 16 Aur agar main faisala karún bhí, to merá faisala sachchá hai; kyúnki main akelá nahín, balki main hún, aur Báp hai jis ne mujhe bhejá hai. 17 Aur tumhárí Tauret men bhí likhá hai, ki do ádmíon kí gawáhí milkar sachchí hotí hai. 18 Ek to main khud apní gawáhí detá hún, aur ek Báp jis ne mujhe bhejá merí gawáhí detá hai. 19 Unhon ne us se kahá; Terá Báp kahán hai? Yisú'

ne jawáb diyá; Na tum mujhe jánte ho, na mere Báp ko; agar mujhe jánte, to mere Báp ko bhí jánte. 20 Us ne haikal men ta'lím dete waqt yih báten Baitu'l Mál men kahín; aur kisí ne us ko na pakrá, kyúnki abhí tak us ká waqt na áyá thá.

21 Us ne phir un se kahá; Main játá hún, aur tum mujhe dhúndhoge, aur apne gunáh men maroge; jahán main játá hún tum nahín á sakte. 22 Pas Yahúdíon ne kahá; Kyá wuh apne áp ko már dálegá, jo kahtá hai; Jahán main játá hún tum nahín á sakte? 23 Us ne un se kahá; Tum níche ke ho; main úpar ká hún; tum dunyá ke ho; main dunyá ká nahín hún. 24 Is liye main ne tum se yih kahá, ki apne gunáhon men maroge; kyúnki agar tum ímán na láoge ki main wuhí hún, to apne gunáhon men maroge. 25 Unhon ne us se kahá; Tú kaun hai? Yisú' ne un se kahá; Wuhí hún jo shurú' se tum se kahtá áyá hún. 26 Mujhe tumhárí nisbat bahut kuchh kahná aur faisala karná hai. Lekin jis ne mujhe bhejá, wuh sachchá hai; aur jo main ne us se suná, wuhí dunyá se kahtá hún. 27 Wuh na samjhe ki ham se Báp kí nisbat kahtá hai. 28 Pas Yisú' ne kahá, ki Jab tum Ibn i A'dam ko únche par charháoge, to jánoge ki main wuhí hún, aur apní taraf se kuchh nahín kartá, balki jis tarah Báp ne mujhe sikháyá, usí tarah yih báten kahtá hún. 29 Aur jis ne mujhe bhejá, wuh mere sáth hai; us ne mujhe akelá nahín chhorá; kyúnki main hamesha wuhí kám kartá hún jo use pasand áte hain. 30 Jab wuh yih báten kah rahá thá, to bahutere us par ímán láe.

31 Pas Yisú' ne un Yahúdíon se kahá, jinhon ne us ká yaqín kiyá thá, ki Agar tum mere kalám par qáim rahoge, to haqíqat men mere shágird thahroge, 32 aur sachchái se wáqif hoge, aur sachchái tum ko ázád karegí. 33 Unhon ne use jawáb diyá; Ham to Ibráhím kí nasl se hain, aur kabhí kisí kí gulámí men nahín rahe: tú kyúnkar kahtá hai, ki Tum ázád kiye jáoge? 34 Yisú' ne unhen jawáb diyá; Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo koí gunáh kartá hai, gunáh ká gulám hai. 35 Aur gulám abad tak ghar men nahín rahtá; betá abad tak rahtá hai. 36 Pas agar Betá tumhen ázád karegá, to tum wáqa'í ázád hoge. 37 Main jántá hún ki tum Ibráhím kí nasl se ho; taubhí mere qatl kí koshish men ho, kyúnki merá kalám tumháre dil men jagah nahín kartá. 38 Main ne jo apne Báp ke hán dekhá hai, wuh kahtá hún; aur tum ne jo apne báp se suná hai, wuh karte ho. 39 Unhon ne jawáb men us se kahá; Hamárá báp to Ibráhím hai. Yisú' ne un se kahá; Agar tum Ibráhím ke farzand hote, to Ibráhím ke se kám karte. 40 Lekin ab tum mujh jaise shakhs ke qatl kí koshish men ho, jis ne tum ko wuhí haqq bát batáí jo Khudá se suní. Ibráhím ne to yih nahín kiyá thá. 41 Tum apne báp ke se kám karte ho. Unhon ne us se kahá; Ham harám se paidá nahín húe; hamárá ek Báp hai, ya'ní Khudá. 42 Yisú' ne un se kahá; Agar Khudá tumhárá Báp hotá, to tum mujh se mahabbat rakhte; is liye ki main Khudá men se nikla aur áyá hún; kyúnki main áp se nahín áyá, balki usí ne mujhe bhejá. 43 Tum merí báten kyún nahín samajhte? Is liye ki merá kalám sun nahín sakte. 44 Tum apne báp Iblís se ho, aur apne báp kí khwáhishon ko púrá karná cháhte ho. Wuh shurú' hí se khúní hai, aur sachchái par qáim nahín rahá, kyúnki us men sachchái hai nahín. Jab wuh jhúth boltá hai, to apní hí sí kahtá hai; kyúnki wuh jhúthá hai, balki jhúth ká báp hai. 45 Lekin main jo sach boltá hún, isí liye tum merá yaqín nahín karte. 46 Tum men kaun mujh par gunáh sábit kartá hai? Agar main sach boltá hún, to merá yaqín kyún nahín karte? 47 Jo Khudá se hotá hai, wuh Khudá kí báten suntá hai: tum is liye nahín sunte ki Khudá se nahín ho. 48 Yahúdíon ne jawáb men us se kahá; Kyá ham khúb nahín kahte ki tú Sámarí hai, aur tujh men badrúh hai? 49 Yisú' ne jawáb diyá, ki Mujh men badrúh nahín; magar main apne Báp kí 'izzat kartá hún, aur tum merí be'izzatí karte ho. 50 Lekin main apní buzurgí nahín cháhtá; hán, ek hai jo use cháhtá, aur faisala

kartá hai. 51 Main tum se sach sach kahtá húṉ, ki Agar koí shakhs mere kalám par 'amal karegá, to abad tak kabhí maut ko na dekhegá. 52 Yahúdíoṉ ne us se kahá, ki Ab ham ne ján liyá ki tujh meṉ badrúh hai. Ibráhím mar gayá, aur nabí mar gaye; magar tú kahtá hai, ki Agar koí mere kalám par 'amal karegá, to abad tak kabhí maut ká maza na chakkhegá. 53 Hamárá báp Ibráhím jo mar gayá, kyá tú us se baṛá hai? aur nabí bhí mar gaye; tú apne áp ko kyá ṭhahrátá hai? 54 Yisú' ne jawáb diyá; Agar main áp apní baṛáí karúṉ, to merí baṛáí kuchh nahíṉ. Lekin merí baṛáí merá Báp kartá hai, jise tum kahte ho ki hamárá Khudá hai: 55 tum ne use nahíṉ jáná: lekin main use jántá húṉ; aur agar kahúṉ ki use nahíṉ jántá, to tumhárí tarah jhúṭhá banúṉgá: magar main use jántá, aur us ke kalám par 'amal kartá húṉ. 56 Tumhárá báp Ibráhím merá din dekhne ki ummed par bahut khush thá; chunánchi us ne dekhá, aur khush húá. 57 Yahúdíoṉ ne us se kahá, ki Terí 'umr to abhí pachás baras kí nahíṉ; phir tú ne Ibráhím ko dekhá? 58 Yisú' ne un se kahá; Main tum se sach sach kahtá húṉ; Peshtar us se ki Ibráhím paidá húá, main húṉ. 59 Pas unhoṉ ne us ke márne ko patthar uṭháe; magar Yisú' chhipkar haikal se nikal gayá.

9 Phir us ne játe meṉ ek shakhs ko dekhá, jo janam ká andhá thá. 2 Aur us ke shágirdoṉ ne us se púchhá, ki Ai Rabbí, kis ne gunáh kiyá thá, jo yih andhá paidá húá; is shakhs ne, yá is ke mán báp ne? 3 Yisú' ne jawáb diyá, ki Na is ne gunáh kiyá thá, na is ke mán báp ne: balki yih is liye húá ki Khudá ke kám us meṉ záhir hoṉ. 4 Jis ne mujhe bhejá hai, hameṉ us ke kám din hí din meṉ karne zarúr haiṉ: wuh rát ánewálí hai jis meṉ koí shakhs kám nahíṉ kar saktá. 5 Jab tak main dunyá meṉ húṉ, dunyá ká núr húṉ. 6 Yih kahkar us ne zamín par thúká, aur thúk se miṭṭí sání, aur wuh miṭṭí andhe kí áṉkhoṉ par lagákar 7 us se kahá; Já, Shílokh ke hauz meṉ dho le, (jis ká tarjuma Bhejá Húá hai). Pas us ne jákar dhoyá, aur bíná hokar wápas áyá. 8 Pas paṛausí aur jin jin logoṉ ne pahle us ko bhíkh máṉgte dekhá thá, kahne lage; Kyá yih wuh nahíṉ, jo baiṭhá bhíkh máṉgá kartá thá? 9 Ba'z ne kahá; Yih wuhí hai: auroṉ ne kahá, ki Nahíṉ; lekin koí us ke hamshakl hai: us ne kahá; Main wuhí húṉ. 10 Pas wuh us se kahne lage, Phir terí áṉkheṉ kyúṉkar khul gayíṉ? 11 Us ne jawáb diyá, ki Us shakhs ne jis ká nám Yisú' hai miṭṭí sání, aur merí áṉkhoṉ par lagákar mujh se kahá, ki Shílokh meṉ jákar dho le: pas main gayá, aur dhokar bíná ho gayá. 12 Unhoṉ ne us se kahá; Wuh kahán hai? Us ne kahá; Main nahíṉ jántá.

13 Log us shakhs ko jo pahle andhá thá Farísíoṉ ke pás le gaye. 14 Aur jis roz Yisú' ne miṭṭí sánkar us kí áṉkheṉ kholí thíṉ, wuh Sabt ká din thá. 15 Phir Farísíoṉ ne bhí us se púchhá; Tú kis tarah bíná húá? Us ne un se kahá, ki Us ne merí áṉkhoṉ par miṭṭí lagáí, phir main ne dho liyá, aur ab bíná húṉ. 16 Pas ba'z Farísí kahne lage; Yih ádmí Khudá kí taraf se nahíṉ, kyúṉki Sabt ke din ko nahíṉ mántá. Magar ba'z ne kahá, ki Gunahgár ádmí kyúṉkar aise mu'jize dikhá saktá hai? Pas un meṉ ikhtiláf húá. 17 Unhoṉ ne phir us andhe se kahá, ki Us ne jo terí áṉkheṉ kholíṉ, tú us ke haqq meṉ kyá kahtá hai? Us ne kahá, Wuh nabí hai. 18 Lekin Yahúdíoṉ ko yaqín na áyá ki yih andhá thá aur bíná ho gayá hai, jab tak unhoṉ ne us ke mán báp ko jo bíná ho gayá thá bulákar 19 un se na púchh liyá, ki Kyá yih tumhárá beṭá hai, jise tum kahte ho ki andhá paidá húá thá? Phir wuh ab kyúṉkar dekhtá hai? 20 Us ke mán báp ne jawáb meṉ kahá; Ham jánte haiṉ, ki yih hamárá beṭá hai, aur andhá paidá húá thá; 21 lekin yih ham nahíṉ jánte ki ab wuh kyúṉkar dekhtá hai, aur na yih jánte haiṉ ki kis ne us kí áṉkheṉ kholíṉ; wuh to báligh hai; usí se púchho; wuh apná hál áp kah degá. 22 Yih us ke mán báp ne Yahúdíoṉ ke ḍar se kahá: kyúṉki Yahúdí eká kar chuke the, ki agar koí us ke Masíh hone ká iqrár kare, to 'ibádatkháne se khárij kiyá jáe. 23 Is wáste us ke máṉ

báp ne kahá, ki Wuh bálig hai; usí se púchho. 24 Pas unhoṉ ne us shaḳhs ko jo andhá thá dobára bulákar kahá, ki Ḳhudá kí tamjíd kar: ham to jánte haiṉ ki yih ádmí gunahgár hai. 25 Us ne jawáb diyá: Maiṉ nahíṉ jántá ki wuh gunahgár hai yá nahíṉ: ek bát jántá húṉ, ki maiṉ andhá thá, ab bíná húṉ. 26 Phir unhoṉ ne us se kahá, ki Us ne tere sáth kyá kiyá? kis tarah terí áṉkheṉ kholíṉ? 27 Us ne unheṉ jawáb diyá; Maiṉ to tum se kah chuká, aur tum ne na suná; dobára kyúṉ sunná cháhte ho? kyá tum bhí us ke shágird honá cháhte ho? 28 Wuh use burá bhalá kahkar bole, ki Tú hí us ká shágird hai; ham to Músá ke shágird haiṉ. 29 Ham jánte haiṉ ki Ḳhudá ne Músá ke sáth kalám kiyá hai; magar is shaḳhs ko nahíṉ jánte ki kaháṉ ká hai. 30 Us ádmí ne jawáb meṉ un se kahá; Yih to ta'ajjub kí bát hai, ki tum nahíṉ jánte ki wuh kaháṉ ká hai, háláṉki us ne merí áṉkheṉ kholíṉ. 31 Ham jánte haiṉ ki Ḳhudá gunahgároṉ kí nahíṉ suntá; lekin agar koí ḳhudáparast ho, aur us kí marzí par chale, to wuh us kí suntá hai. 32 Dunyá ke shurú' se kabhí sunne meṉ nahíṉ áyá, ki kisí ne janam ke andhe kí áṉkheṉ kholí hoṉ. 33 Agar yih shaḳhs Ḳhudá kí taraf se na hotá, to kuchh na kar saktá. 34 Unhoṉ ne jawáb meṉ us se kahá; Tú to bi'lkull gunáhoṉ meṉ paidá húá, tú ham ko kyá sikhátá hai? aur unhoṉ ne use báhar nikál diyá.

35 Yisú' ne suná ki unhoṉ ne use báhar nikál diyá; aur jab us se milá, to kahá; Kyá tú Ḳhudá ke Beṭe par ímán látá hai? 36 Us ne jawáb meṉ kahá; Ai Ḳhudáwand, wuh kaun hai, ki maiṉ us par ímán láúṉ? 37 Yisú' ne us se kahá; Tú ne to use dekhá hai; aur jo tujh se báteṉ kartá hai wuhí hai. 38 Us ne kahá; Ai Ḳhudáwand, maiṉ ímán látá húṉ: aur use sijda kiyá. 39 Yisú' ne kahá; Maiṉ dunyá meṉ 'adálat ke liye áyá húṉ, táki jo nahíṉ dekhte wuh dekheṉ, aur jo dekhte haiṉ wuh andhe ho jáeṉ. 40 Jo Farísí us ke sáth the, unhoṉ ne yih báteṉ sunkar us se kahá; Kyá ham bhí andhe haiṉ? 41 Yisú' ne un se kahá, ki Agar tum andhe hote, to gunahgár na ṭhahrte: magar ab kahte ho, ki Ham dekhte haiṉ; pas tumhárá gunáh qáim rahtá hai.

10 Maiṉ tum se sach sach kahtá húṉ, ki Jo koí darwáze se bheṛḳháne meṉ dáḳhil nahíṉ hotá, balki âur kisí taraf se chaṛh játá hai, wuh chor aur ḍákú hai. 2 Lekin jo darwáze se dáḳhil hotá hai, wuh bheṛoṉ ká charwáhá hai. 3 Us ke liye darbán darwáza khol detá hai; aur bheṛeṉ us kí áwáz suntí haiṉ: aur wuh apní bheṛoṉ ko nám ba nám bulákar báhar le játá hai. 4 Jab wuh apní sab bheṛoṉ ko báhar nikál chuktá hai, to un ke áge áge chaltá hai, aur bheṛeṉ us ke píchhe píchhe ho letí haiṉ; kyúṉki wuh us kí áwáz pahchántí haiṉ. 5 Magar wuh gair shaḳhs ke píchhe na jáeṉgí, balki us se bhágeṉgí; kyúṉki gairoṉ kí áwáz nahíṉ pahchántíṉ. 6 Yisú' ne un se yih tamsíl kahí: lekin wuh na samjhe ki yih kyá báteṉ haiṉ jo ham se kahtá hai.

7 Pas Yisú' ne un se phir kahá; Maiṉ tum se sach sach kahtá húṉ, ki Bheṛoṉ ká darwáza maiṉ húṉ 8 Jitne mujh se pahle áe, sab chor aur ḍákú haiṉ; magar bheṛoṉ ne un kí na suní. 9 Darwáza maiṉ húṉ: agar koí mujh se dáḳhil ho, to naját páegá, aur andar báhar áyá jáyá karegá, aur chárá páegá. 10 Chor nahíṉ átá, magar churáne aur már ḍálne aur halák karne ko. Maiṉ is liye áyá ki wuh zindagí páeṉ, aur kasrat se páeṉ. 11 Achchhá charwáhá maiṉ húṉ: achchhá charwáhá bheṛoṉ ke liye apní ján detá hai. 12 Mazdúr jo na charwáhá hai, na bheṛoṉ ká málik, bheṛiye ko áte dekhkar bheṛoṉ ko chhoṛke bhág játá hai, aur bheṛiyá un ko pakaṛtá aur paráganda kartá hai. 13 Wuh is liye bhág játá hai, ki mazdúr hai, aur us ko bheṛoṉ kí fikr nahíṉ. 14 Achchhá charwáhá maiṉ húṉ; jis tarah Báp mujhe jántá hai, aur maiṉ Báp ko jántá húṉ, 15 isí tarah maiṉ apní bheṛoṉ ko jántá húṉ, aur merí bheṛeṉ mujhe jántí haiṉ; aur maiṉ bheṛoṉ ke liye apní ján detá húṉ. 16 Aur merí âur bhí bheṛeṉ haiṉ, jo is bheṛḳháne kí nahíṉ. Mujhe un ká bhí láná zarúr hai; aur wuh merí áwáz suneṉgí; phir ek hí galla aur ek hí charwáhá hogá.

17 Báp mujh se is liye mahabbat rakhtá hai, ki main apní ján detá hún táki use phir le lún. 18 Koí use mujh se chhíntá nahín, balki main use áp hí detá hún. Mujhe us ke dene ká bhí ikhtiyár hai, aur us ke phir lene ká bhí ikhtiyár hai. Yih hukm mere Báp se mujhe milá.

19 In báton ke sabab Yahúdíon men phir ikhtiláf húá. 20 Un men se bahutere to kahne lage, ki Us men badrúh hai, aur wuh díwána hai; tum us kí kyún sunte ho? 21 Auron ne kahá; Yih aise shakhs kí báten nahín jis men badrúh ho. Kyá badrúh andhon kí ánkhen khol saktí hai?

22 Yarúshalem men 'I'd i Tajdíd húí; aur jáṛe ká mausim thá: 23 aur Yisú' haikal ke andar Sulaimání barámade men ṭahal rahá thá. 24 Pas Yahúdíon ne us ke gird jama' hokar us se kahá; Tú kab tak hamáre dil ko ḍánwáḍol rakkhegá? agar tú Masíh hai, to ham se sáf kah de. 25 Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Main ne to tum se kah diyá, magar tum yaqín nahín karte; jo kám main apne Báp ke nám se kartá hún, wuhí mere gawáh hain. 26 Lekin tum is liye yaqín nahín karte, ki merí bheṛon men se nahín ho. 27 Merí bheṛen merí áwáz suntí hain, aur main unhen jántá hún, aur wuh mere píchhe píchhe chaltí hain: 28 aur main unhen hamesha kí zindagí bakhshtá hún; aur wuh abad tak kabhí halák na hongí, aur koí unhen mere háth se chhín na legá. 29 Merá Báp, jis ne mujhe wuh dí hain, sab se baṛá hai; aur koí unhen Báp ke háth se nahín chhín saktá. 30 Main aur Báp ek hain. 31 Yahúdíon ne use sangsár karne ke liye phir patthar uṭháe. 32 Yisú' ne unhen jawáb diyá, ki Main ne tum ko Báp kí taraf se bahutere achchhe kám dikháe hain; un men se kis kám ke sabab mujhe sangsár karte ho? 33 Yahúdíon ne use jawáb diyá, ki Achchhe kám ke sabab nahín, balki kufr ke sabab tujhe sangsár karte hain, aur is liye ki tú ádmí hokar apne áp ko Khudá banátá hai. 34 Yisú' ne unhen jawáb diyá; Kyá tumhárí sharí'at men yih nahín likhá hai ki Main ne kahá; Tum khudá ho? 35 Jab ki us ne unhen khudá kahá, jin ke pás Khudá ká kalám áyá, (aur kitáb i muqaddas ká bátil honá mumkin nahín;) 36 áyá tum us shakhs se jise Báp ne muqaddas karke dunyá men bhejá, kahte ho ki Tú kufr baktá hai, is liye ki main ne kahá; Main Khudá ká Beṭá hún? 37 Agar main apne Báp ke kám nahín kartá, to merá yaqín na karo. 38 Lekin agar main kartá hún, to go merá yaqín na karo, magar un kámon ká to yaqín karo; táki tum jáno aur samjho ki Báp mujh men hai, aur main Báp men. 39 Unhon ne phir us ke pakaṛne kí koshish kí, lekin wuh un ke háth se nikal gayá.

40 Wuh phir Yardan ke pár us jagah chalá gayá, jahán Yúhanná pahle baptisma diyá kartá thá; aur wahín rahá. 41 Aur bahutere us ke pás áe; aur kahte the, ki Yúhanná ne koí mu'jiza nahín dikháyá; magar jo kuchh Yúhanná ne is ke haqq men kahá thá, wuh sach thá. 42 Aur wahán bahutere us par ímán láe.

11 Maryam aur us kí bahin Marthá ke gánw Bait'aniyyáh ká La'zar nám ek ádmí bímár thá. 2 Yih wuhí Maryam thí, jis ne Khudáwand par 'itr ḍálkar apne bálon se us ke pánw ponchhe; isí ká bhái La'zar bímár thá. 3 Pas us kí bahinon ne use yih kahlá bhejá, ki Ai Khudáwand, dekh, jise tú 'azíz rakhtá hai, wuh bímár hai. 4 Yisú' ne sunkar kahá, ki Yih bímárí maut kí nahín, balki Khudá ke jalál ke liye hai, táki us ke wasíle se Khudá ke Beṭe ká jalál záhir ho. 5 Aur Yisú' Marthá aur us kí bahin aur La'zar se mahabbat rakhtá thá. 6 Pas jab us ne suná ki wuh bímár hai, to jis jagah thá, wahín do din aur rahá; 7 phir is ke ba'd shágirdon se kahá, A'o, phir Yahúdiya ko chalen. 8 Shágirdon ne us se kahá; Ai Rabbí, abhí to Yahúdí tujhe sangsár karná cháhte the, aur tú phir wahán játá hai? 9 Yisú' ne jawáb diyá; Kyá din ke bárah ghanṭe nahín hote? Agar koí din ko chale, to ṭhokar nahín khátá, kyúnki wuh dunyá kí raushní dekhtá hai. 10 Lekin agar koí rát ko chale, to ṭhokar khátá hai, kyúnki us men raushní nahín. 11 Us ne yih báten kahín, aur is ke ba'd un se kahne lagá, ki Hamárá dost La'zar so gayá hai, lekin main use

jagáne játá húṉ. 12 Pas shágirdoṉ ne us se kahá; Ai Ḳhudáwand, agar so gayá hai, to bach jáegá. 13 Yisú' ne to us kí maut kí bábat kahá thá; magar wuh samjhe ki árám kí nínd kí bábat kahá. 14 Tab Yisú' ne un se sáf kah diyá, ki La'zar mar gayá. 15 Aur main tumháre sabab se ḳhush húṉ ki wahán na thá, táki tum ímán láo; lekin áo, ham us ke pás chaleṉ. 16 Pas Tomá ne, jise Tauam kahte the, apne sáth ke shágirdoṉ se kahá, ki A'o, ham bhí chaleṉ táki us ke sáth mareṉ.

17 Pas Yisú' ko ákar ma'lúm húá, ki use qabr meṉ rakkhe chár din húe. 18 Bait'aniyyáh Yarúshalem ke nazdík, koí do míl ke fásile par thá. 19 Aur bahut se Yahúdí Marthá aur Maryam ko bhái ke báre meṉ tasallí dene áe the. 20 Pas Marthá Yisú' ke áne kí ḳhabar sunkar us se milne ko gayí: lekin Maryam ghar meṉ baiṭhí rahí. 21 Marthá ne Yisú' se kahá, ki Ai Ḳhudáwand, agar tú yahán hotá, to merá bhái na martá. 22 Aur ab bhí main jántí húṉ, ki jo kuchh tú Ḳhudá se mángegá, wuh tujhe degá. 23 Yisú' ne us se kahá; Terá bhái jí uṭhegá. 24 Marthá ne us se kahá; Main jántí húṉ, ki qiyámat meṉ áḳhirí din jí uṭhegá. 25 Yisú' ne us se kahá; Qiyámat aur zindagí to main húṉ: jo mujh par ímán látá hai, go wuh mar jáe, taubhí zinda rahegá: 26 aur jo koí zinda hai aur mujh par ímán látá hai, wuh abad tak kabhí na maregá. Kyá tú is par ímán rakhtí hai? 27 Us ne us se kahá; Hán, ai Ḳhudáwand; main ímán lá chukí húṉ, ki Ḳhudá ká Beṭá Masíh, jo dunyá meṉ ánewálá thá, tú hí hai. 28 Yih kahkar wuh chalí gayí, aur chupke se apní bahin Maryam ko bulákar kahá, ki Ustád yahíṉ hai, aur tujhe bulátá hai. 29 Wuh sunte hí jald uṭhkar us ke pás áí. (30 Yisú' abhí gánw meṉ nahíṉ pahunchá thá, balki usí jagah thá jahán Marthá use milí thí.) 31 Pas jo Yahúdí ghar meṉ us ke pás the, aur use tasallí de rahe the, yih dekhkar ki Maryam jald uṭhke báhar gayí, is ḳhayál se us ke píchhe ho liye ki wuh qabr par rone játí hai. 32 Jab Maryam us jagah pahunchí jahán Yisú' thá, aur use dekhá, to us ke qadamoṉ par girke us se kahá; Ai Ḳhudáwand, agar tú yahán hotá, to merá bhái na martá. 33 Jab Yisú' ne use aur un Yahúdíoṉ ko jo us ke sáth áe the rote dekhá, to dil meṉ niháyat ranjída húá, aur ghabrákar kahá; 34 Tum ne use kahán rakkhá hai? Unhoṉ ne kahá; Ai Ḳhudáwand, chalkar dekh le. 35 Yisú' ke ánsú bahne lage. 36 Pas Yahúdíoṉ ne kahá; Dekho, wuh is ko kaisá 'azíz thá. 37 Lekin un meṉ se ba'z ne kahá; Kyá yih shaḳhs, jis ne andhe kí ánkheṉ kholíṉ, itná na kar saká ki yih ádmí na martá? 38 Yisú' phir apne dil meṉ niháyat ranjída hokar qabr par áyá. Wuh ek gár thá, aur us par patthar dhará thá. 39 Yisú' ne kahá, ki Patthar uṭháo. Us mare húe shaḳhs kí bahin Marthá ne us se kahá; Ai Ḳhudáwand, us meṉ se to ab badbú átí hai, kyúnki use chár din ho gaye. 40 Yisú' ne us se kahá; Kyá main ne tujh se kahá na thá, ki Agar tú ímán láegí, to Ḳhudá ká jalál dekhegí. 41 Pas unhoṉ ne us patthar ko uṭháyá. Phir Yisú' ne ánkheṉ uṭhákar kahá; Ai Báp, main terá shukr kartá húṉ ki tú ne merí sun lí. 42 Aur mujhe to ma'lúm thá ki tú hamesha merí suntá hai: magar in logoṉ ke bá'is jo ás pás khaṛe hain main ne yih kahá, táki wuh ímán láeṉ ki tú hí ne mujhe bhejá hai. 43 Aur yih kahkar us ne baland áwáz se pukárá, ki Ai La'zar, nikal á. 44 Jo mar gayá thá wuh kafan se háth páṉw bandhe húe nikal áyá; aur us ká chihra rúmál se lipṭá húá thá. Yisú' ne un se kahá; Use kholkar jáne do.

45 Pas bahutere Yahúdí jo Maryam ke pás áe the, aur jinhoṉ ne Yisú' ká yih kám dekhá thá, us par ímán le áe. 46 Magar un meṉ se ba'z ne Farísíoṉ ke pás jákar unheṉ Yisú' ke kámoṉ kí ḳhabar dí.

47 Pas sardár káhinoṉ aur Farísíoṉ ne sadr 'adálat ke logoṉ ko jama' karke kahá, Ham karte kyá hain? yih ádmí to bahut mu'jize dikhátá hai. 48 Agar ham use yúṉ hí chhoṛ deṉ, to sab us par ímán le áenge, aur Romí ákar hamárí jagah aur qaum donoṉ par qabza kar lenge. 49 Aur un meṉ se Káifá nám ek shaḳhs ne, jo us sál sardár káhin thá, un se kahá; Tum kuchh nahíṉ jánte, 50 aur na sochte ho ki tum-

háre liye yih bihtar hai, ki ek ádmí ummat ke wáste mare, na ki sárí qaum halák ho. 51 Magar us ne yih apní taraf se nahín kahá, balki us sál sardár káhin hokar nubuwwat kí, ki Yisú' us qaum ke wáste maregá; 52 aur na sirf us qaum ke wáste, balki is wáste bhí ki Khudá ke parágañda farzandon ko jama' karke ek kar de. 53 Pas wuh usí roz se us ke qatl karne ká mashwara karne lage.

54 Pas us waqt se Yisú' Yahúdíon men 'aláníya nahín phirá, balki wahán se jangal ke nazdík ke 'iláqe men Ifráím nám ek shahr ko chalá gayá, aur apne shágirdon ke sáth wahín rahne lagá. 55 Aur Yahúdíon kí 'I'd i Fasah nazdík thí, aur bahut log Fasah se pahle dihát se Yarúshalem ko gaye, táki apne áp ko pák karen. 56 Pas wuh Yisú' ko dhúndhne, aur haikal men khare hokar ápas men kahne lage, ki Tumhárá kyá khayál hai? kyá wuh 'íd men nahín áegá? 57 Aur sardár káhinon aur Farísíon ne hukm de rakkhá thá, ki agar kisí ko khabar ho, ki wuh kahán hai, to ittilá' de, táki use pakar len.

12 Phir Yisú' Fasah se chha roz pahle Bait'aníyyah men áyá, jahán La'zar thá, jise Yisú' ne murdon men se jiláyá thá. 2 Wahán unhon ne us ke wáste shám ká kháná taiyár kiyá; aur Marthá khidmat kartí thí, magar La'zar un men se thá jo us ke sáth khána kháne baithe the. 3 Phir Maryam ne jatámásí ká ádh ser khális aur beshqímat 'itr lekar Yisú' ke pánwon par dálá, aur apne bálon se us ke pánw ponchhe, aur ghar 'itr kí khushbú se mahak gayá. 4 Magar us ke shágirdon men se ek shakhs Yahúdáh Iskariyotí, jo use pakarwáne ko thá, kahne lagá; 5 Yih 'itr tín sau dínár men bechkar garíbon ko kyún na diyá gayá? 6 Us ne yih is liye na kahá ki us ko garíbon kí fikr thí, balki is liye ki chor thá, aur chúnki us ke pás un kí thailí rahtí thí, us men jo kuchh partá wuh nikál letá thá. 7 Pas Yisú' ne kahá, ki Use yih 'itr mere dafn ke din ke liye rakhne de; 8 kyúnki garíb gurbá to hamesha tumháre pás hain; lekin main hamesha tumháre pás na rahúngá.

9 Pas Yahúdíon men se 'awámm yih ma'lúm karke ki wuh wahán hai, na sirf Yisú' ke sabab se áe, balki is liye bhí ki La'zar ko dekhen, jise us ne murdon men se jiláyá thá. 10 Lekin sardár káhinon ne mashwara kiyá, ki La'zar ko bhí már dálen; 11 kyúnki us ke bá'is bahut se Yahúdí chale gaye aur Yisú' par ímán láe.

12 Dúsre din bahut se logon ne jo 'íd men áe the, yih sunkar ki Yisú' Yarúshalem men átá hai, 13 khajúr kí dáliyán lín, aur us ke istiqbál ko nikalkar pukárne lage, ki Hosha'ná! mubárak hai wuh jo Khudáwand ke nám par átá hai, aur Isráíl ká bádsháh hai. 14 Jab Yisú' ko gadhe ká bachcha milá, to us par sawár húá; jaisá ki likhá hai, ki 15 Ai Siyyon kí betí, na dar: dekh, terá bádsháh gadhe ke bachche par sawár húá átá hai. 16 Us ke shágird pahle to yih báten na samjhe; lekin jab Yisú' apne jalál ko pahunchá, to un ko yád áyá ki yih báten us ke haqq men likhí húí thín, aur logon ne us ke sáth yih sulúk kiyá thá. 17 Pas un logon ne gawáhí dí, jo us waqt us ke sáth the, jab us ne La'zar ko qabr se báhar bulákar murdon men se jiláyá thá. 18 Isí sabab se log us ke istiqbál ko nikle, ki unhon ne suná thá ki us ne yih mu'jiza dikháyá hai. 19 Pas Farísíon ne ápas men kahá; Socho to ki tum se kuchh nahín ban partá. Dekho, jahán us ká pairau ho chalá.

20 Jo log 'íd men parastish karne áe the, un men ba'z Yúnání the. 21 Pas unhon ne Filippus ke pás, jo Baitsaidá e Galíl ká thá, ákar us se darkhwást kí, ki Janáb, ham Yisú' ko dekhná cháhte hain. 22 Filippus ne ákar Andriyás se kahá; phir Andriyás aur Filippus ne ákar Yisú' ko khabar dí. 23 Yisú' ne jawáb men un se kahá; Wuh waqt á gayá, ki Ibn i A'dam jalál páe. 24 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jab tak gehún ká dána zamín men girke mar nahín játá, akelá rahtá hai; lekin jab mar játá hai, to bahut sá phal látá hai. 25 Jo apní ján ko 'azíz rakhtá hai, wuh use kho detá hai; aur jo dunyá men apní ján se 'adáwat rakhtá hai, wuh use hamesha kí zindagí ke liye mahfúz rakkhegá. 26 Agar koí shakhs merí khidmat

kare, to mere píchhe ho le; aur jahán main hún, wahán merá khádim bhí hogá; agar koí merí khidmat kare, to Báp us kí 'izzat karegá. 27 Ab merí ján ghabrátí hai; pas main kyá kahún? Ai Báp, mujhe is gharí se bachá. Lekin main isí sabab se to is gharí ko pahunchá hún. 28 Ai Báp, apne nám ko jalál de. Pas ásmán se áwáz áí, ki Main ne us ko jalál diyá hai, aur phir bhí dúngá. 29 Jo log khare sun rahe the, unhon ne kahá, ki Bádal garjá: auron ne kahá, ki Firishta us se bolá. 30 Yisú' ne jawáb men kahá, ki Yih áwáz mere liye nahín, balki tumháre liye áí hai. 31 Ab dunyá kí 'adálat kí játí hai; ab dunyá ká sardár nikál diyá jáegá. 32 Aur main agar zamín se únche par charháyá jáúngá, to sab ko apne pás khenchúngá. 33 Us ne is bát se ishára kiyá, ki main kis maut se marne ko hún. 34 Logon ne us ko jawáb diyá, ki Ham ne sharí'at kí yih bát suní hai, ki Masíh abad tak rahegá; phir tú kyúnkar kahtá hai, ki Ibn i A'dam ká únche par charháyá jáná zarúr hai? Yih Ibn i A'dam kaun hai? 35 Pas Yisú' ne un se kahá, ki Aur thore dinon núr tumháre darmiyán hai. Jab tak núr tumháre sáth hai, chale chalo, aisá na ho ki táríkí tumhen á pakre; aur jo táríkí men chaltá hai, wuh nahín jántá ki kidhar játá hai. 36 Jab tak núr tumháre sáth hai, núr par ímán láo, táki núr ke farzand bano.

Yisú' yih báten kahkar chalá gayá, aur un se apne áp ko chhipáyá. 37 Aur agarchi us ne un ke sámne itne mu'jize dikháe, taubhí wuh us par ímán na láe: 38 táki Yasha'yáh nabí ká kalám púrá ho, jo us ne kahá, ki

Ai Khudáwand, hamáre paigám ká kis ne yaqín kiyá hai?
Aur Khudáwand ká háth kis par záhir húá hai?

39 Is sabab se wuh ímán na lá sake, ki Yasha'yáh ne phir kahá;

40 Us ne un kí ánkhon ko andhá,
aur un ke dil ko sakht kar diyá;
Aisá na ho ki wuh ánkhon se dekhen, aur dil se samjhen,
Aur rujú' karen,
Aur main unhen shifá bakhshún.

41 Yasha'yáh ne yih báten is liye kahín, ki us ká jalál dekhá; aur us ne usí ke báre men kalám kiyá. 42 Táham sardáron men se bhí bahutere us par ímán láe; magar Farísíon ke sabab iqrár na karte the, aisá na ho kí 'ibádatkháne se khárij kiye jáen: 43 kyúnki wuh Khudá se 'izzat hásil karne kí nisbat insán se 'izzat hásil karní ziyáda cháhte the.

44 Yisú' ne pukárke kahá, ki Jo mujh par ímán látá hai, wuh mujh par nahín, balki mere bhejnewále par ímán látá hai. 45 Aur jo mujhe dekhtá hai, wuh mere bhejnewále ko dekhtá hai. 46 Main núr hokar dunyá men áyá hún, táki jo koí mujh par ímán láe andhere men na rahe. 47 Agar koí merí báten sunkar un par 'amal na kare, to main us ko mujrim nahín thahrátá; kyúnki main dunyá ko mujrim thahráne nahín, balki dunyá ko naját dene áyá hún. 48 Jo mujhe nahín mántá, aur merí báton ko qubúl nahín kartá, us ká ek mujrim thahránewálá hai, ya'ní jo kalám main ne kiyá hai, ákhirí din wuhí use mujrim thahráegá. 49 Kyúnki main ne kuchh apní taraf se nahín kahá, balki Báp jis ne mujhe bhejá, usí ne mujh ko hukm diyá hai, ki kyá kahún, aur kyá bolún. 50 Aur main jántá hún ki us ká hukm hamesha kí zindagí hai. Pas jo kuchh main kahtá hún, jis tarah Báp ne mujh se farmáyá hai, usí tarah kahtá hún.

13

'I'd i Fasah se pahle, jab Yisú' ne ján liyá ki merá wuh waqt á pahunchá, ki dunyá se rukhsat hokar Báp ke pás jáún, to apne un logon se jo dunyá men the jaisí mahabbat rakhtá thá, ákhir tak mahabbat rakhtá rahá. 2 Aur jab Iblís Shama'ún ke bete Yahúdáh Iskariyotí ke dil men dál chuká thá ki use pakarwáe, to shám ká kháná kháte waqt, 3 Yisú' ne yih jánkar, ki Báp ne sab chízen mere háth men kar dí hain, aur main Khudá ke pás se áyá, aur Khudá hí ke pás játá hún, 4 dastarkhwán se uthkar kapre utáre, aur rúmál lekar apní kamar men bándhá. 5 Is ke ba'd bartan men pání dálkar, shágirdon ke pánw dhone, aur jo rúmál kamar men bandhá thá, us se ponchh-

ne shurú' kiye. 6 Phir wuh Shama'ún Patras tak pahunchá. Us ne us se kahá; Ai Khudáwand, kyá tú mere pánw dhotá hai? 7 Yisú' ne jawáb men us se kahá, ki Jo main kartá hún, tú ab nahín jántá, magar ba'd men samjhegá. 8 Patras ne us se kahá, ki Tú mere pánw abad tak kabhí dhone na páegá. Yisú' ne use jawáb diyá, ki Agar main tujhe na dhoún, to tú mere sáth sharík nahín. 9 Shama'ún Patras ne us se kahá; Ai Khudáwand, sirf mere pánw hí nahín, balki háth aur sir bhí dho de. 10 Yisú' ne us se kahá; Jo nahá chuká hai, us ko pánw ke siwá aur kuchh dhone kí hájat nahín, balki sarásar pák hai: aur tum pák ho, lekin sab ke sab nahín. 11 Chúnki wuh apne pakarwánewále ko jántá thá, is liye us ne kahá, ki Tum sab pák nahín ho.

12 Pas jab wuh un ke pánw dho chuká, aur apne kapre pahinkar phir baith gayá, to un se kahá; Kyá tum jánte ho ki main ne tumháre sáth kyá kiyá? 13 Tum mujhe Ustád aur Khudáwand kahte ho, aur khúb kahte ho, kyúnki main hún. 14 Pas jab mujh Khudáwand aur Ustád ne tumháre pánw dhoe, to tum par bhí farz hai, ki ek dúsre ke pánw dhoyá karo; 15 kyúnki main ne tum ko ek namúna dikháyá hai, ki jaisá main ne tumháre sáth kiyá hai, tum bhí kiyá karo. 16 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Naukar apne málik se bará nahín hotá, aur na bhejá húá apne bhejnewále se. 17 Agar tum in báton ko jánte ho, to mubárak ho, basharte ki un par 'amal bhí karo. 18 Main tum sab kí bábat nahín kahtá; jin ko main ne chuná, unhen main jántá hún; lekin yih is liye hai ki yih nawishta púrá ho, ki Jo merí rotí khátá hai, us ne mujh par lát uthái. 19 Ab main us ke hone se pahle tum ko jatáe detá hún, táki jab ho jáe, to tum ímán láo ki main wuhí hún. 20 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo mere bheje húe ko qubúl kartá hai, wuh mujhe qubúl kartá hai; aur jo mujhe qubúl kartá hai, wuh mere bhejnewále ko qubúl kartá hai.

21 Yih báten kahkar Yisú' apne dil men ghabráyá, aur yih gawáhí dí, ki Main tum se sach sach kahtá hún, ki tum men se ek shakhs mujhe pakarwáegá. 22 Shágird shubha karke ki wuh kis kí nisbat kahtá hai, ek dúsre ko dekhne lage. 23 Us ke shágirdon men se ek shakhs, jis se Yisú' mahabbat rakhtá thá, Yisú' ke síne kí taraf jhuká húá khána khána baithá thá. 24 Pas Shama'ún Patras ne us se ishára karke kahá, ki Batá to, wuh kis kí nisbat kahtá hai. 25 Us ne usí tarah Yisú' kí chhátí ká sahárá lekar kahá, ki Ai Khudáwand wuh kaun hai? 26 Yisú' ne jawáb diyá, ki Jise main nawála duboke de dúngá, wuhí hai. Phir us ne nawála duboyá, aur leke Shama'ún Iskariyotí ke bete Yahúdáh ko de diyá; 27 aur is nawále ke ba'd Shaitán us men samá gayá. Pas Yisú' ne us se kahá, ki Jo kuchh tú kartá hai, jald kar le. 28 Magar jo khána kháne baithe the, un men se kisí ko ma'lúm na húá, ki us ne yih us se kis liye kahá. 29 Chúnki Yahúdáh ke pás thailí rahtí thí, is liye ba'z ne samjhá, ki Yisú' us se yih kahtá hai, ki Jo kuchh hamen 'íd ke liye darkár hai kharíd le; yá yih, ki muhtájon ko kuchh de. 30 Pas wuh nawála lekar fi'lfaur báhar chalá gayá, aur rát ká waqt thá.

31 Jab wuh báhar chalá gayá, to Yisú' ne kahá, ki Ab Ibn i A'dam ne jalál páyá, aur Khudá ne us men jalál páyá; 32 aur Khudá bhí use apne men jalál degá, balki use fi'lfaur jalál degá. 33 Ai bachcho, main aur thorí der tumháre sáth hún. Tum mujhe dhúndhoge, aur jaisá main ne Yahúdíon se kahá, ki Jahán main játá hún tum nahín á sakte, waisá hí ab tum se bhí kahtá hún. 34 Main tumhen ek nayá hukm detá hún, ki ek dúsre se mahabbat rakkho; ki jaise main ne tum se mahabbat rakkhí, tum bhí ek dúsre se mahabbat rakkho. 35 Agar ápas men mahabbat rakkhoge, to is se sab jánenge ki tum mere shágird ho.

36 Shama'ún Patras ne us se kahá; Ai Khudáwand, tú kahán játá hai? Yisú' ne jawáb diyá ki Jahán main játá hún, ab to tú mere píchhe á nahín saktá; magar ba'd men mere píchhe áegá. 37 Patras ne us se kahá; Ai Khudáwand, main

[illegible] pichhe ab kyún nahín á saktá? Main to tere liye apní ján dúngá. 38 Yisú' ne jawáb diyá; Kyá tú mere liye apní ján degá? Main tujh se sach sach kahtá hún, ki murg báng na degá, jab tak ki tú tín bár merá inkár na kar legá.

14 Tumhárá dil na ghabráe; tum Khudá par ímán rakhte ho, mujh par bhí ímán rakkho. 2 Mere Báp ke ghar men bahut se makán hain; agar na hote, to main tum se kah detá; kyúnki main játá hún, táki tumháre liye jagah taiyár karún. 3 Aur agar main jákar tumháre liye jagah taiyár karún, to phir ákar tumhen apne sáth le lúngá, táki jahán main hún, tum bhí ho. 4 Aur jahán main játá hún, tum wahán kí ráh jánte ho. 5 Tomá ne us se kahá; Ai Khudáwand, ham nahín jánte ki tú kahán játá hai; phir ráh kis tarah jánen? 6 Yisú' ne us se kahá, ki Ráh, aur Haqq, aur Zindagí main hún; koí mere wasíle ke bagair Báp ke pás nahín átá. 7 Agar tum ne mujhe jáná hotá, to mere Báp ko bhí jánte; ab use jánte ho, aur dekh liyá hai. 8 Filippus ne us se kahá; Ai Khudáwand, Báp ko hamen dikhá; yihí hamen káfí hai. 9 Yisú' ne us se kahá; Ai Filippus, main itní muddat se tumháre sáth hún; kyá tú mujhe nahín jántá? Jis ne mujhe dekhá, us ne Báp ko dekhá; tú kyúnkar kahtá hai, ki Báp ko hamen dikhá? 10 Kyá tú yaqín nahín kartá, ki main Báp men hún, aur Báp mujh men hai? Yih báten jo main tum se kahtá hún, apní taraf se nahín kahtá: lekin Báp mujh men rahkar apne kám kartá hai. 11 Merá yaqín karo, ki main Báp men hún, aur Báp mujh men; nahín to mere kámon hí ke sabab merá yaqín karo. 12 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Jo mujh par ímán rakhtá hai, yih kám jo main kartá hún, wuh bhí karegá; balki in se bhí bare kám karegá; kyúnki main Báp ke pás játá hún. 13 Aur jo kuchh tum mere nám se cháhoge, main wuhí karúngá, táki Báp Bete men jalál páe. 14 Agar mere nám se mujh se kuchh cháhoge, to main wuhí karúngá. 15 Agar tum mujh se mahabbat rakhte ho, to mere hukmon par 'amal karoge; 16 aur main Báp se darkhwást karúngá, to wuh tumhen dúsrá Madadgár bakhshegá, ki abad tak tumháre sáth rahe, 17 ya'ní sachchái kí Rúh, jise dunyá hásil nahín kar saktí, kyúnki na use dekhtí, aur na jántí hai; tum use jánte ho; kyúnki wuh tumháre sáth rahtí hai, aur tumháre andar hogí. 18 Main tumhen yatím na chhorúngá; main tumháre pás áúngá. 19 Thorí der báqí hai, ki dunyá mujhe phir na dekhegí; magar tum mujhe dekhte rahoge: chúnki main jítá hún, tum bhí jíte rahoge. 20 Us roz tum jánoge ki main apne Báp men hún, aur tum mujh men, aur main tum men. 21 Jis ke pás mere hukm hain, aur wuh un par 'amal kartá hai, wuhí mujh se mahabbat rakhtá hai; aur jo mujh se mahabbat rakhtá hai, wuh mere Báp ká piyárá hogá, aur main us se mahabbat rakkhúngá, aur apne áp ko us par záhir karúngá. 22 Us Yahúdáh ne, jo Iskariyotí na thá, us se kahá; Ai Khudáwand, kyá húá, ki tú apne áp ko ham par to záhir kiyá cháhtá hai, magar dunyá par nahín? 23 Yisú' ne jawáb men us se kahá, ki Agar koí mujh se mahabbat rakkhe, to wuh mere kalám par 'amal karegá, aur merá Báp us se mahabbat rakkhegá, aur ham us ke pás áenge aur us ke sáth sukúnat karenge. 24 Jo mujh se mahabbat nahín rakhtá, wuh mere kalám par 'amal nahín kartá; aur jo kalám tum sunte ho, wuh merá nahín, balki Báp ká hai, jis ne mujhe bhejá.

25 Main ne yih báten tumháre sáth rahkar tum se kahín. 26 Lekin Madadgár, ya'ní Rúhu'l Quds, jise Báp mere nám se bhejegá, wuhí tumhen sab báten sikháegá, aur jo kuchh main ne tum se kahá hai, wuh sab tumhen yád diláegá. 27 Main tumhen itmínán diye játá hún; apná itmínán tumhen detá hún: jis tarah dunyá detí hai, main tumhen us tarah nahín detá. Tumhárá dil na ghabráe aur na dare. 28 Tum sun chuke ho, ki main ne tum se kahá, ki Játá hún, aur tumháre pás phir átá hún. Agar tum mujh se mahabbat rakhte, to is bát se, ki main Báp ke pás játá hún, khush hote; kyúnki Báp mujh se bará hai. 29 Aur ab main ne tum se us ke hone se pahle kah diyá hai, táki jab ho jáe, to tum yaqín

karo. 30 Is ke ba'd main tum se bahut sí báten na karúngá, kyúnki dunyá ká sardár átá hai: aur mujh men us ká kuchh nahín; 31 lekin yih is liye hotá hai ki dunyá jáne, ki main Báp se mahabbat rakhtá hún; aur jis tarah Báp ne mujhe hukm diyá, main waisá hí kartá hún. Uṭho, yahán se chalen.

15 Angúr ká haqíqí daraḳht main hún, aur merá Báp bágbán hai. 2 Jo ḍálí mujh men hai aur phal nahín látí, use wuh káṭ ḍáltá hai; aur jo phal látí hai, use chhánṭtá hai, táki ziyáda phal láe. 3 Ab tum us kalám ke sabab, jo main ne tum se kiyá, pák ho. 4 Tum mujh men qáim raho, aur main tum men. Jis tarah ḍálí, agar angúr ke daraḳht men qáim na rahe, to apne áp se phal nahín lá saktí; isí tarah tum bhí agar mujh men qáim na raho, to phal nahín lá sakte. 5 Main angúr ká daraḳht hún, tum ḍáliyán ho; jo mujh men qáim rahtá hai, aur main us men, wuhí bahut phal látá hai; kyúnki mujh se judá hokar tum kuchh nahín kar sakte. 6 Agar koí mujh men qáim na rahe, to wuh ḍálí kí tarah phenk diyá játá, aur súkh játá hai; aur log unhen jama' karke ág men jhonk dete hain, aur wuh jal játí hain. 7 Agar tum mujh men qáim raho, aur merí báten tum men qáim rahen, to jo cháho, mángo; wuh tumháre liye ho jáegá. 8 Mere Báp ká jalál isí se hotá hai, ki tum bahut sá phal láo; jab hí tum mere shágird ṭhahroge. 9 Jaise Báp ne mujh se mahabbat rakkhí, waise hí main ne tum se mahabbat rakkhí; tum merí mahabbat men qáim raho. 10 Agar tum mere hukmon par 'amal karoge, to merí mahabbat men qáim rahoge, jaise main ne apne Báp ke hukmon par 'amal kiyá hai, aur us kí mahabbat men qáim hún. 11 Main ne yih báten is liye tum se kahí hain, ki merí ḳhushí tum men ho, aur tumhárí ḳhushí púrí ho jáe. 12 Merá hukm yih hai, ki jaise main ne tum se mahabbat rakkhí, tum bhí ek dúsre se mahabbat rakkho. 13 Is se ziyáda mahabbat koí shaḳhs nahín kartá, ki apní ján apne doston ke liye de de. 14 Jo kuchh main tum ko hukm detá hún, agar tum use karo, to mere dost ho. 15 Ab se main tumhen naukar na kahúngá, kyúnki naukar nahín jántá ki us ká málik kyá kartá hai; balki tumhen main ne dost kahá hai, is liye ki jo báten main ne apne Báp se sunín, wuh sab tum ko batá dín. 16 Tum ne mujhe nahín chuná, balki main ne tumhen chun liyá, aur tum ko muqarrar kiyá, ki jákar phal láo, aur tumhárá phal qáim rahe; táki mere nám se jo kuchh Báp se mángo, wuh tum ko de. 17 Main tum ko in báton ká hukm is liye detá hún, ki tum ek dúsre se mahabbat rakkho. 18 Agar dunyá tum se 'adáwat rakhtí hai, to tum jánte ho ki us ne tum se pahle mujh se bhí 'adáwat rakkhí hai. 19 Agar tum dunyá ke hote, to dunyá apnon ko 'azíz rakhtí: lekin chúnki tum dunyá ke nahín, balki main ne tum ko dunyá men se chun liyá hai, is wáste dunyá tum se 'adáwat rakhtí hai. 20 Jo bát main ne tum se kahí thí, use yád rakkho, ki naukar apne málik se baṛá nahín hotá. Agar unhon ne mujhe satáyá, to tumhen bhí satáenge; agar unhon ne merí bát par 'amal kiyá, to tumhárí bát par bhí 'amal karenge. 21 Lekin yih sab kuchh wuh mere nám ke sabab tumháre sáth karenge, kyúnki wuh mere bhejnewále ko nahín jánte. 22 Agar main na átá, aur un se kalám na kartá, to wuh gunahgár na ṭhahrte: lekin ab un ke pás un ke gunáh ká 'uzr nahín. 23 Jo mujh se 'adáwat rakhtá hai, wuh mere Báp se bhí 'adáwat rakhtá hai. 24 Agar main un men wuh kám na kartá, jo kisí dúsre ne nahín kiye, to wuh gunahgár na ṭhahrte: magar ab to unhon ne mujhe aur mere Báp donon ko dekhá, aur donon se 'adáwat kí. 25 Lekin yih is liye húá ki wuh qaul púrá ho, jo un kí sharí'at men likhá hai, ki Unhon ne mujh se muft 'adáwat kí. 26 Lekin jab wuh Madadgár áegá, jis ko main tumháre pás Báp kí taraf se bhejúngá, ya'ní Sachchái kí Rúh, jo Báp kí taraf se nikaltí hai, to wuh merí gawáhí degí: 27 aur tum bhí gawáh ho, kyúnki shurú' se mere sáth ho.

16 Main ne yih báten tum se is liye kahín ki tum ṭhokar na kháo. 2 Log tum ko 'ibádatḳhánon se ḳhárij kar denge,

balki wuh waqt átá hai ki jo koí tum ko qatl karegá, wuh gumán karegá ki main Khudá kí khidmat kartá hún. 3 Aur wuh is liye yih karenge, ki unhon ne na Báp ko jáná, na mujhe. 4 Lekin main ne yih báten is liye tum se kahín, ki jab un ká waqt áe, to tum ko yád á jáe ki main ne tum se kah diyá thá; aur main ne shurú' men tum se yih báten is liye na kahín, ki main tumháre sáth thá. 5 Magar ab main apne bhejnewále ke pás játá hún; aur tum men se koí mujh se nahín púchhtá, ki Tú kahán játá hai? 6 balki is liye ki main ne yih báten tum se kahín, tumhárá dil gam se bhar gayá. 7 Lekin main tum se sach kahtá hún, ki Merá jáná tumháre liye fáidamand hai; kyúnki agar main na jáún, to wuh Madadgár tumháre pás na áegá; lekin agar jáúngá, to use tumháre pás bhej dúngá. 8 Aur wuh ákar dunyá ko gunáh, aur rástbází, aur 'adálat ke báre men qusúrwár thahráegá: 9 gunáh ke báre men, is liye ki wuh mujh par ímán nahín láte; 10 rástbází ke báre men, is liye ki main Báp ke pás játá hún, aur tum mujhe phir na dekhoge; 11 'adálat ke báre men, is liye ki dunyá ká sardár mujrim thahráyá gayá hai. 12 Mujhe tum se aur bhí bahut sí báten kahní hain; magar ab tum un kí bardásht nahín kar sakte. 13 Lekin jab wuh, ya'ní Sachchái ki Rúh, áegí, to tum ko tamám sachchái kí ráh dikháegí: is liye ki wuh apní taraf se na kahegí; lekin jo kuchh sunegí, wuhí kahegí, aur tumhen áyanda kí khabaren degí. 14 Wuh merá jalál záhir karegí: is liye ki mujh hí se hásil karke tumhen khabaren degí. 15 Jo kuchh Báp ká hai, wuh sab merá hai; is liye main ne kahá, ki wuh mujh hí se hásil kartí hai, aur tumhen khabaren degí. 16 Thorí der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thorí der men mujhe dekh loge. 17 Pas us ke ba'z shágirdon ne ápas men kahá, Yih kyá hai jo wuh ham se kahtá hai, ki Thorí der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thorí der men mujhe dekh loge: aur yih, ki Is liye ki main Báp ke pás játá hún? 18 Pas unhon ne kahá, ki Thorí der jo wuh kahtá hai, yih kyá bát hai? ham nahín jánte ki kyá kahtá hai. 19 Yisú' ne, yih jánkar ki wuh mujh se suwál karná cháhte hain, un se kahá; Kyá tum ápas men merí is bát kí nisbat púchh páchh karte ho, ki Thorí der men tum mujhe na dekhoge; aur phir thorí der men mujhe dekh loge? 20 Main tum se sach sach kahtá hún, ki Tum to rooge aur mátam karoge, magar dunyá khush hogí: tum gamgín to hoge; lekin tumhárá gam hí khushí ban jáegá. 21 Jab 'aurat janne lagtí hai, to gamgín hotí hai, is liye ki us ke dukh kí gharí á pahunchí; lekin jab bachcha paidá ho chuktá hai, to is khushí se ki dunyá men ek ádmí paidá húá, us dard ko phir yád nahín kartí. 22 Pas tumhen bhí ab to gam hai; magar main tum se phir milúngá, aur tumhárá dil khush hogá, aur tumhárí khushí koí tum se chhín na legá. 23 Us din tum mujh se kuchh na púchhoge. Main tum se sach sach kahtá hún, ki Agar Báp se kuchh mángoge, to mere nám se tum ko degá. 24 Ab tak tum ne mere nám se kuchh nahín mángá: mángo, to páoge, táki tumhárí khushí púrí ho jáe.

25 Main ne yih báten tum se tamsílon men kahín; wuh waqt átá hai ki phir tum se tamsílon men na kahúngá, balki sáf sáf tumhen Báp kí khabar dúngá. 26 Us din tum mere nám se mángoge: aur main tum se yih nahín kahtá, ki Báp se tumháre liye darkhwást karúngá; 27 is liye ki Báp to áp hí tum ko 'azíz rakhtá hai, kyúnki tum ne mujh ko 'azíz rakkhá hai, aur ímán láe ho ki main Báp kí taraf se nikla. 28 Main Báp men se niklá aur dunyá men áyá hún; phir dunyá se rukhsat hokar Báp ke pás játá hún. 29 Us ke shágirdon ne kahá; Dekh, ab tú sáf sáf kahtá hai, aur koí tamsíl nahín kahtá. 30 Ab ham ján gaye, ki tú sab kuchh jántá hai, aur is ká muhtáj nahín ki koí tujh se púchhe. Is sabab se ham ímán láte hain, ki tú Khudá se niklá hai. 31 Yisú' ne unhen jawáb diyá; Kyá tum ab ímán láte ho? 32 Dekho wuh gharí átí hai, balki á pahunchí, ki tum sab paráganda hokar apne apne ghar kí ráh loge, aur mujhe akelá chhor doge: taubhí main akelá nahín hún, kyúnki Báp mere sáth hai. 33 Main ne tum se

yih báten is liye kahín, ki tum mujh men itmínán páo. Dunyá men musíbat uṭháte ho; lekin ḳhátir jama' rakkho; main dunyá par gálib áyá hún.

17 Yisú' ne yih báten kahín, aur apní ánkhen ásmán kí taraf uṭhákar kahá, ki Ai Báp, wuh gharí á pahunchí; apne Beṭe ká jalál záhir kar, táki Beṭá terá jalál záhir kare; 2 chunánchi tú ne use har bashar par iḳhtiyár diyá hai, táki jinhen tú ne use baḳhshá hai, un sab ko wuh hamesha kí zindagí de. 3 Aur hamesha kí zindagí yih hai, ki wuh tujh Ḳhudá e wáhid aur barhaqq ko, aur Yisú' Masíh ko, jise tú ne bhejá hai, jánen. 4 Jo kám tú ne mujhe karne ko diyá thá, us ko tamám karke main ne zamín par terá jalál záhir kiyá. 5 Aur ab, ai Báp, tú us jalál se, jo main dunyá kí paidáish se peshtar tere sáth rakhtá thá, mujhe apne sáth jaláli baná de. 6 Main ne tere nám ko un ádmíon par záhir kiyá, jinhen tú ne dunyá men se mujhe diyá. Wuh tere the, aur tú ne unhen mujhe diyá; aur unhon ne tere kalám par 'amal kiyá hai. 7 Ab wuh ján gaye ki jo kuchh tú ne mujhe diyá hai, wuh sab terí hí taraf se hai; 8 kyúnki jo kalám tú ne mujhe pahuncháyá, wuh main ne un ko pahunchá diyá; aur unhon ne us ko qubúl kiyá aur sach sach ján liyá, ki main terí taraf se niklá hún, aur wuh ímán láe, ki tú hí ne mujhe bhejá. 9 Main un ke liye darḳhwást kartá hún; main dunyá ke liye darḳhwást nahín kartá, balki un ke liye jinhen tú ne mujhe diyá hai; kyúnki wuh tere hain. 10 Aur jo kuchh merá hai, wuh sab terá hai; aur jo terá hai, wuh merá hai: aur in se merá jalál záhir húá hai. 11 Main áge ko dunyá men na húngá; magar yih dunyá men hain, aur main tere pás átá hún. Ai quddús Báp, apne us nám ke wasíle se, jo tú ne mujhe baḳhshá hai, un kí hifázat kar, táki wuh hamárí tarah ek hon. 12 Jab tak un ke sáth rahá, main ne tere us nám ke wasíle se, jo tú ne mujhe baḳhshá hai, un kí hifázat kí. Main ne un kí nigahbání kí, aur halákat ke farzand ke siwá, un men se koí halák na húá, táki kitáb i muqaddas ká likhá púrá ho. 13 Lekin ab main tere pás átá hún, aur yih báten dunyá men kahtá hún, táki merí ḳhushí unhen púrí púrí hásil ho. 14 Main ne terá kalám unhen pahunchá diyá; aur dunyá ne un se 'adáwat rakkhí, is liye ki jis tarah main dunyá ká nahín, wuh bhí dunyá ke nahín. 15 Main yih darḳhwást nahín kartá, ki tú unhen dunyá se uṭhá le, balki yih ki us Sharír se un kí hifázat kar. 16 Jis tarah main dunyá ká nahín, wuh bhí dunyá ke nahín. 17 Unhen sachchái ke wasíle se muqaddas kar: terá kalám sachchái hai. 18 Jis tarah tú ne mujhe dunyá men bhejá, usí tarah main ne bhí unhen dunyá men bhejá. 19 Aur un kí ḳhátir main apne áp ko muqaddas kartá hún, táki wuh bhí sachchái ke wasíle se muqaddas kiye jáen. 20 Main sirf in hí ke liye darḳhwást nahín kartá, balki un ke liye bhí, jo in ke kalám ke wasíle se mujh par ímán láenge, 21 táki wuh sab ek hon; ya'ní jis tarah, ai Báp, tú mujh men hai, aur main tujh men hún, wuh bhí ham men hon; aur dunyá ímán láe, ki tú hí ne mujhe bhejá. 22 Aur wuh jalál jo tú ne mujhe diyá hai, main ne unhen diyá hai, táki wuh ek hon, jaise ham ek hain; 23 main un men, aur tú mujh men, táki wuh kámil hokar ek ho jáen, aur dunyá jáne ki tú hí ne mujhe bhejá, aur jis tarah ki tú ne mujh se mahabbat rakkhí, un se bhí mahabbat rakkhí. 24 Ai Báp, main cháhtá hún ki jinhen tú ne mujhe diyá hai, jahán main hún, wuh bhí mere sáth hon; táki mere us jalál ko dekhen, jo tú ne mujhe diyá hai: kyúnki tú ne biná e 'álam ke peshtar mujh se mahabbat rakkhí. 25 Ai 'ádil Báp, dunyá ne to tujhe nahín jáná, magar main ne tujhe jáná; aur inhon ne bhí jáná, ki tú ne mujhe bhejá. 26 Aur main ne unhen tere nám se wáqif kiyá, aur kartá rahúngá; táki jo mahabbat tujh ko mujh se thí, wuh un men ho, aur main un men hún.

18 Yisú' yih báten kahkar, apne shágirdon ke sáth Qidron ke nále ke pár gayá. Wahán ek bág thá; us men wuh aur us ke shágird dákhil húe. 2 Aur us ká pakarwánewálá Yahúdáh bhí us jagah ko jántá thá, kyúnki Yisú' aksar apne shágirdon ke sáth wahán jáyá

kartá thá. 3 Pas Yahúdáh sipáhíon̲ kí palṭan aur sardár káhinon̲ aur Farísíon̲ se piyáde lekar, mash'alon̲ aur chirágon̲ aur hathyáron̲ ke sáth wahán̲ áyá. 4 Yisú' un sab báton̲ ko jo us ke sáth honewálí thín̲ jánkar, báhar niklá, aur un se kahne lagá, ki Kise ḍhún̲ḍhte ho? 5 Unhon̲ ne use jawáb diyá; Yisú' Násarí ko. Yisú' ne un se kahá; Main̲ hí hún̲. Aur us ká pakaṛwánewálá Yahúdáh bhí un ke sáth khaṛá thá. 6 Us ke yih kahte hí, ki Main̲ hí hún̲, wuh píchhe haṭkar zamín par gir paṛe. 7 Pas us ne un se phir púchhá, ki Tum kise ḍhún̲ḍhte ho? Wuh bole, Yisú' Násarí ko. 8 Yisú' ne jawáb diyá; Main̲ tum se kah to chuká, ki main̲ hí hún̲. Pas agar mujhe ḍhún̲ḍhte ho, to inhen̲ jáne do. 9 Yih us ne is liye kahá, ki us ká wuh qaul púrá ho, ki Jinhen̲ tú ne mujhe diyá, main̲ ne un men̲ se kisí ko bhí na khoyá. 10 Pas Shama'ún Patras ne talwár jo us ke pás thí khen̲chí, aur sardár káhin ke naukar par chalákar us ká dahiná kán uṛá diyá. Us naukar ká nám Malk̲hus thá. 11 Yisú' ne Patras se kahá; Talwár ko miyán kar; jo piyála Báp ne mujh ko diyá, kyá main̲ use na píún̲?

12 Tab sipáhíon̲ aur un ke súbadár aur Yahúdíon̲ ke piyádon̲ ne Yisú' ko pakaṛkar bán̲dh liyá, 13 aur pahle use Hanná ke pás le gaye; kyún̲ki wuh us baras ke sardár káhin Káifá ká susrá thá. 14 Yih wuhí Káifá thá, jis ne Yahúdíon̲ ko saláh dí thí, ki ummat ke wáste ek ádmí ká marná bihtar hai.

15 Aur Shama'ún Patras Yisú' ke píchhe ho liyá, aur ek âur shágird bhí. Yih shágird sardár káhin ká jánpahchán thá, aur Yisú' ke sáth sardár káhin ke díwánk̲háne men̲ gayá. 16 Lekin Patras darwáze par báhar khaṛá rahá. Pas wuh dúsrá shágird, jo sardár káhin ká jánpahchán thá, báhar niklá, aur darbánní se kahkar Patras ko andar le gayá. 17 Us laun̲ḍí ne jo darbánní thí, Patras se kahá; Kyá tú bhí is shak̲hs ke shágirdon̲ men̲ se hai? Wuh bolá, Main̲ nahín̲ hún̲. 18 Naukar aur piyáde jáṛe ke sabab se koele dahkákar khaṛe táp rahe the, aur Patras bhí un ke sáth khaṛá táp rahá thá.

19 Phir sardár káhin ne Yisú' se us ke shágirdon̲ aur us kí ta'lím kí bábat púchhá. 20 Yisú' ne use jawáb diyá, ki Main̲ ne dunyá se 'alániya báten̲ kí hain̲. Main̲ ne hamesha 'ibádatk̲hánon̲ aur haikal men̲, jahán̲ sab Yahúdí jama' hote hain̲, ta'lím dí, aur poshída kuchh nahín̲ kahá. 21 Tú mujh se kyún̲ púchhtá hai? Sunnewálon̲ se púchh, ki main̲ ne un se kyá kahá; dekh, un ko ma'lúm hai ki main̲ ne kyá kyá kahá. 22 Jab us ne yih kahá, to piyádon̲ men̲ se ek shak̲hs ne jo pás khaṛá thá, Yisú' ke taman̲cha márke kahá; Tú sardár káhin ko aisá jawáb detá hai? 23 Yisú' ne use jawáb diyá, ki Agar main̲ ne burá kahá, to us burái par gawáhí de: aur agar achchhá kahá, to mujhe mártá kyún̲ hai? 24 Pas Hanná ne use bandhá húá sardár káhin Káifá ke pás bhej diyá.

25 Shama'ún Patras khaṛá táp rahá thá. Pas unhon̲ ne us se kahá; Kyá tú bhí us ke shágirdon̲ men̲ se hai? Us ne inkár karke kahá; Main̲ nahín̲ hún̲. 26 Jis shak̲hs ká Patras ne kán uṛá diyá thá, us ke ek rishtadár ne jo sardár káhin ká naukar thá kahá; Kyá main̲ ne tujhe us ke sáth bág men̲ nahín̲ dekhá? 27 Patras ne phir inkár kiyá, aur fauran murg ne báng dí.

28 Phir wuh Yisú' ko Káifá ke pás se qil'e ko le gaye aur subh ká waqt thá, aur wuh k̲hud qil'e men̲ na gaye, táki nápák na hon̲, balki Fasah khá saken̲. 29 Pas Pílátus báhar nikalkar un ke pás áyá aur kahá, ki Tum is ádmí kí kyá faryád karte ho? 30 Unhon̲ ne jawáb men̲ us se kahá, ki Agar yih badkár na hotá, to ham use tere hawále na karte. 31 Pílátus ne un se kahá, ki Ise le jákar tum hí apní sharí'at ke muwáfiq is ká faisala karo. Yahúdíon̲ ne us se kahá; Hamen̲ rawá nahín̲ ki kisí ko ján se máren̲. 32 Yih is liye húá, ki Yisú' kí wuh bát púrí ho, jo us ne apní maut ke taríq kí taraf ishára karke kahí thí.

33 Pas Pílátus qil'e men̲ phir dák̲hil húá, aur Yisú' ko bulákar us se kahá; Kyá tú Yahúdíon̲ ká bádsháh hai? 34 Yisú' ne jawáb diyá, ki Tú yih bát áp se kahtá hai, yá auron̲ ne mere haqq men̲ tujh se

kahí? 35 Pilátus ne jawáb diyá, Kyá main Yahúdí hún? Terí hí qaum aur sardár káhinon ne tujh ko mere hawále kiyá: tú ne kyá kiyá hai? 36 Yisú' ne jawáb diyá, ki Merí bádsháhat dunyá kí nahín; agar merí bádsháhat dunyá kí hotí, to mere khádim larte, táki main Yahúdíon ke hawále na kiyá játá. Magar ab merí bádsháhat yahán kí nahín. 37 Pilátus ne us se kahá; Pas kyá tú bádsháh hai? Yisú' ne jawáb diyá; Tú khud kahtá hai, kí main bádsháh hún. Main is liye paidá húá, aur is wáste dunyá men áyá hún, ki haqq kí gawáhí dún. Jo koí sachchái ká hai, merí áwáz suntá hai. 38 Pilátus ne us se kahá, ki Sachchái hai kyá?

Yih kahkar wuh Yahúdíon ke pás phir báhar gayá, aur un se kahá, ki Main us ká kuchh jurm nahín pátá. 39 Magar tumhárá dastúr hai ki main Fasah ko tumhárí khátir ek ádmí chhor diyá kartá hún; pas kyá tum ko manzúr hai, kí main tumhárí khátir Yahúdíon ke bádsháh ko chhor dún? 40 Unhon ne chillákar phir kahá, ki Is ko nahín, lekin Bar Abbá ko, Aur Bar Abbá ek dákú thá.

19 Is par Pilátus ne Yisú' ko lekar kore lagwáe. 2 Aur sipáhíon ne kánton ká táj banákar us ke sir par rakkhá, aur use argawání poshák pahinái; 3 aur us ke pás á ákar kahne lage; Ai Yahúdíon ke bádsháh, ádáb! Aur us ke tamánche bhí máre. 4 Pilátus ne phir báhar jáke logon se kahá, ki Dekho, main use tumháre pás báhar le átá hún, táki tum jáno, ki main us ká kuchh jurm nahín pátá. 5 Yisú' kánton ká táj rakkhe, aur argawání poshák pahine báhar áyá, aur Pilátus ne un se kahá; Dekho yih ádmí! 6 Jab sardár káhin aur piyádon ne use dekhá, to chilláke kahá, kí Salíb de! Salíb! Pilátus ne un se kahá, kí Tum hí ise le jáo aur salíb do, kyúnki main is ká kuchh jurm nahín pátá. 7 Yahúdíon ne use jawáb diyá, kí Ham ahl i sharí'at hain, aur sharí'at ke muwáfiq wuh qatl ke láiq hai, kyúnki us ne apne áp ko Khudá ká Betá banáyá. 8 Jab Pilátus ne yih bát suní, to aur bhí dará, 9 aur phir qil'e men jákar Yisú' se kahá; Tú kahán ká hai? Magar Yisú' ne use jawáb na diyá. 10 Pas Pilátus ne us se kahá; Tú mujh se boltá nahín? Kyá tú nahín jántá, ki mujhe tere chhor dene ká bhí ikhtiyár hai, aur salíb dene ká bhí ikhtiyár hai? 11 Yisú' ne use jawáb diyá, ki Agar tujhe úpar se na diyá játá, to terá mujh par kuchh ikhtiyár na hotá; is sabab se jis ne mujhe tere hawále kiyá, us ká gunáh ziyáda hai. 12 Is par Pilátus us ke chhor dene men koshish karne lagá; magar Yahúdíon ne chillákar kahá; Agar tú is ko chhore detá hai, to Qaisar ká khairkhwáh nahín. Jo koí apne áp ko bádsháh banátá hai, wuh Qaisar ká mukhálif hai. 13 Pilátus yih báten sunkar Yisú' ko báhar láyá, aur us jagah jo Chabútara aur 'Ibrání men Gabbatá kahlátí hai, takht i 'adálat par baithá. 14 Yih Fasah kí taiyárí ká din, aur chhate ghante ke qaríb thá. Phir us ne Yahúdíon se kahá; Dekho, yih hai tumhárá bádsháh. 15 Pas wuh chilláe, kí Le já, le já, use salíb de! Pilátus ne un se kahá; Kyá main tumháre bádsháh ko salíb dún? Sardár káhinon ne jawáb diyá, kí Qaisar ke siwá hamárá koí bádsháh nahín. 16 Is par us ne us ko un ke hawále kiyá, táki salíb diyá jáe.

Pas wuh Yisú' ko le gaye, 17 aur wuh apní salíb áp utháe húe us jagah tak báhar gayá, jo Khoprí kí jagah kahlátí hai, jis ká tarjuma 'Ibrání men Gulgutá hai. 18 Wahán unhon ne us ko, aur us ke sáth âur do shakhson ko salíb dí, ek ko idhar, ek ko udhar, aur Yisú' ko bích men. 19 Aur Pilátus ne ek kitába likhkar salíb par lagá diyá; us men yih likhá húá thá; YISÚ' NÁSARI YAHÚDÍON KÁ BÁDSHÁH. 20 Us kitába ko bahut se Yahúdíon ne parhá, is liye ki wuh maqám jahán Yisú' salíb diyá gayá thá, shahr ke nazdík thá: aur wuh 'Ibrání aur Latíní aur Yúnání men likhá húá thá. 21 Pas Yahúdíon ke sardár káhinon ne Pilátus se kahá, ki Yahúdíon ká Bádsháh na likh, balkí yih, kí us ne kahá; Main Yahúdíon ká Bádsháh hún. 22 Pilátus ne jawáb diyá, ki Main ne jo likh diyá, wuh likh diyá.

23 Jab sipáhí Yisú' ko salíb de chuke, to us ke kapre lekar chár hisse kiye, har sipáhí ke liye ek

hissa, aur us ká kurta bhí liyá; yih kurta binsilá sarásar buná húá thá. 24 Is liye unhon ne ápas men kahá, ki Ise pháren nahín, balki us par qur'a dálen, táki ma'lúm ho ki kis ká nikaltá hai. Yih is liye húá ki wuh nawishta púrá ho jo kahtá hai, ki

Unhon ne mere kapre bánt liye,
Aur merí poshák par qur'a dálá.

Chunánchi sipáhíon ne aisá hí kiyá. 25 Aur Yisú' ki salíb ke pás us ki mán, aur us ki mán kí bahin, Maryam Klopás kí bíwí, aur Maryam Magdaliní khari thín. 26 Yisú' ne apní mán aur us shágird ko jis se mahabbat rakhtá thá, pás khare dekhkar, mán se kahá, ki Ai 'aurat, dekh, terá betá yih hai. 27 Phir shágird se kahá; Dekh, terí mán yih hai: aur usí waqt se wuh shágird use apne ghar le gayá.

28 Is ke ba'd, jab Yisú' ne ján liyá, ki ab sab báten tamám húín, táki nawishta púrá ho, to kahá, ki Main piyásá hún. 29 Wahán ek sirke se bhará húá bartan rakkhá thá. Pas unhon ne sirke men bhigoe húe isfanj ko zúfe kí shákh par rakhkar, us ke munh se lagáyá. 30 Pas jab Yisú' ne wuh sirká piyá, to kahá, ki Tamám húá: aur sir jhukákar ján de dí.

31 Pas chúnki taiyárí ká din thá, Yahúdíon ne Pilátus se darkhwást kí, ki un kí tángen tor dí jáen, aur láshen utár lí jáen, táki Sabt ke din salíb par na rahen; kyúnki wuh Sabt ek kháss din thá. 32 Pas sipáhíon ne ákar pahle aur dúsre shakhs kí tángen torín, jo us ke sáth maslúb húe the. 33 Lekin jab unhon ne Yisú' ke pás ákar dekhá ki wuh mar chuká hai, to us kí tángen na torín. 34 Magar un men se ek sipáhí ne bhále se us kí pasli chhedí aur fi'lfaur us se khún aur pání bah niklá. 35 Jis ne yih dekhá hai usí ne gawáhí dí hai, aur us kí gawáhí sachchí hai; aur wuh jántá hai ki sach kahtá hai, táki tum bhí ímán láo. 36 Yih báten is liye húín ki yih nawishta púrá ho, ki Us kí koí haddí na torí jáegí. 37 Phir ek aur nawishta kahtá hai, ki Jise unhon ne chhedá, us par nazar karenge.

38 In báton ke ba'd Aramatiya ke rahnewále Yúsuf ne, jo Yisú' ká shágird thá, (lekin Yahúdíon ke dar se khufya taur par,) Pilátus se ijázat cháhí, ki Yisú' kí lásh le jáe. Pilátus ne ijázat dí. Pas wuh ákar us kí lásh le gayá. 39 Aur Níkudemus bhí áyá, jo pahle Yisú' ke pás rát ko gayá thá, aur pachás ser ke qaríb murr aur 'úd milá húá láyá. 40 Pas unhon ne Yisú' kí lásh lekar use sútí kapre men khushbúdár chízon ke sáth kafnáyá, jis tarah ki Yahúdíon men dafn karne ká dastúr hai. 41 Aur jis jagah use salíb dí gayí, wahán ek bág thá, aur us bág men ek nayí qabr thí, jis men kabhí koí na rakkhá gayá thá. 42 Pas unhon ne Yahúdíon kí taiyárí ke din ke bá'is Yisú' ko wahín rakh diyá, kyúnki yih qabr nazdík thí.

20 Hafte ke pahle din, Maryam Magdaliní aise tarke ki abhí andherá hí thá, qabr par áí, aur patthar ko qabr se hatá húá dekhá. 2 Pas wuh Shama'ún Patras aur us dúsre shágird ke pás, jise Yisú' 'azíz rakhtá thá, daurí húí gayí, aur un se kahá, ki Khudáwand ko qabr se nikál le gaye; aur hamen ma'lúm nahín ki use kahán rakh diyá. 3 Pas Patras aur wuh dúsrá shágird nikalkar qabr kí taraf chale. 4 Aur donon sáth sáth daure: magar wuh dúsrá shágird Patras se áge barhkar qabr par pahle pahunchá. 5 Us ne jhukkar nazar kí aur sútí kapre pare húe dekhe; magar andar na gayá. 6 Shama'ún Patras us ke píchhe píchhe pahunchá, aur us ne qabr ke andar jáke dekhá, ki sútí kapre pare hain, 7 aur wuh rúmál jo us ke sir se bandhá húá thá, sútí kapron ke sáth nahín, balki lipțá húá ek jagah alag pará hai. 8 Is par dúsrá shágird bhí, jo pahle qabr par áyá thá, andar gayá; aur us ne dekhkar yaqín kiyá. 9 Kyúnki wuh ab tak us nawishte ko na jánte the, jis ke bamújib us ká murdon men se jí uthná zarúr thá. 10 Pas yih shágird apne ghar ko wápas gaye.

11 Lekin Maryam báhar qabr ke pás khari rotí rahí, aur jab rote rote qabr kí taraf jhukke andar nazar kí, 12 to do firishton ko safed poshák pahine húe, ek ko sirháne aur dúsre ko páentí baithe dekhá, jahán Yisú'

ki lásh paṛí thí. 13 Unhoṉ ne us se kahá; Ai 'aurat, tú kyúṉ rotí hai? Us ne un se kahá; Is liye ki mere Ḳhudáwand ko uṭhá le gaye, aur ma'lúm nahíṉ ki use kahán rakkhá. 14 Yih kahkar wuh píchhe phirí, aur Yisú' ko khaṛe dekhá, aur na pahcháná ki yih Yisú' hai. 15 Yisú' ne us se kahá, ki Ai 'aurat, tú kyúṉ rotí hai? kis ko ḍhúṉḍhtí hai? Us ne bágbán samajhkar us se kahá, ki Miyáṉ, agar tú ne us ko yaháṉ se uṭháyá ho, to mujhe batá de, ki use kaháṉ rakkhá hai, táki maiṉ use le jáúṉ. 16 Yisú' ne us se kahá; Maryam! Wuh phirkar us se 'Ibrání zabán meṉ bolí; Rabbúní! ya'ní Ai ustád! 17 Yisú' ne us se kahá; Mujhe na chhú; kyúṉki maiṉ ab tak Báp ke pás úpar nahíṉ gayá; lekin mere bháiyoṉ ke pás jákar un se kah, ki Maiṉ apne Báp aur tumháre Báp ke, aur apne Ḳhudá aur tumháre Ḳhudá ke pás úpar játá húṉ. 18 Maryam Magdalíní ne ákar shágirdoṉ ko ḳhabar dí, ki Maiṉ ne Ḳhudáwand ko dekhá, aur us ne mujh se yih báteṉ kahíṉ.

19 Phir usí din jo hafte ká pahlá din thá, shám ke waqt, jab waháṉ ke darwáze jaháṉ shágird the, Yahúdíoṉ ke ḍar se band the, Yisú' ákar bích meṉ khaṛá húá, aur un se kahá, ki Tumhárí salámatí ho! 20 Aur yih kahkar us ne apne háth aur paslí unheṉ dikhái. Pas shágird Ḳhudáwand ko dekhkar ḳhush húe. 21 Yisú' ne phir un se kahá, ki Tumhárí salámatí ho; jis tarah Báp ne mujhe bhejá hai, usí tarah maiṉ bhí tumheṉ bhejtá húṉ. 22 Aur yih kahkar un par phúṉká aur un se kahá, ki Rúhu'l Quds lo. 23 Jin ke gunáh tum baḳhsho, un ke baḳhshe gaye haiṉ; jin ke gunáh tum qáim rakkho, un ke qáim rakkhe gaye haiṉ.

24 Magar un bárah meṉ se ek shaḳhs, ya'ní Tomá, jise Tauam kahte haiṉ, Yisú' ke áne ke waqt un ke sáth na thá. 25 Pas báqí shágird us se kahne lage, ki Ham ne Ḳhudáwand ko dekhá hai. Magar us ne un se kahá, ki Jab tak maiṉ us ke háthoṉ meṉ meḳhoṉ ke súráḳh na dekh lúṉ, aur meḳhoṉ ke súráḳhoṉ meṉ apní unglí na ḍál lúṉ, aur apná háth us kí paslí meṉ na ḍál lúṉ, hargiz yaqín na karúṉgá.

26 Áṭh roz ke ba'd, jab us ke shágird phir andar the, aur Tomá un ke sáth thá, aur darwáze band the, to Yisú' áyá, aur bích meṉ khaṛá hokar bolá; Tumhárí salámatí ho. 27 Phir us ne Tomá se kahá, ki Apní unglí pás lákar mere háthoṉ ko dekh, aur apná háth pás lákar merí paslí meṉ ḍál, aur bei'tiqád na ho, balki i'tiqád rakh. 28 Tomá ne jawáb meṉ us se kahá; Ai mere Ḳhudáwand! Ai mere Ḳhudá! 29 Yisú' ne us se kahá; Tú to mujhe dekhkar ímán láyá hai; mubárak wuh haiṉ, jo bagair dekhe ímán láe.

30 Aur Yisú' ne aur bahut se mu'jize shágirdoṉ ke sámne dikháe, jo is kitáb meṉ likhe nahíṉ gaye; 31 lekin yih is liye likhe gaye, ki tum ímán láo, ki Yisú' hí Ḳhudá ká Beṭá Masíh hai, aur ímán lákar us ke nám se zindagí páo.

21

In bátoṉ ke ba'd Yisú' ne phir apne áp ko Tibiriyás kí jhíl ke kanáre shágirdoṉ par záhir kiyá, aur is tarah záhir kiyá. 2 Shama'ún Patras aur Tomá jo Tauam kahlátá hai, aur Nathan'el jo Qáná e Galíl ká thá, aur Zabdí ke beṭe, aur us ke shágirdoṉ meṉ se do aur shaḳhs jama' the. 3 Shama'ún Patras ne un se kahá, ki Maiṉ machhlí ke shikár ko játá húṉ. Unhoṉ ne us se kahá; Ham bhí tere sáth chalte haiṉ. Wuh nikalkar kishtí par sawár húe, magar us rát kuchh na pakṛá. 4 Aur subh hote hí Yisú' kanáre par á khaṛá húá; magar shágirdoṉ ne na pahchána ki yih Yisú' hai. 5 Pas Yisú' ne un se kahá; Bachcho, tumháre pás kuchh kháne ko hai? Unhoṉ ne jawáb diyá, ki Nahíṉ. 6 Us ne un se kahá, ki Kishtí kí dahiní taraf jál ḍálo, to pakṛoge. Pas unhoṉ ne ḍálá, aur machhliyoṉ kí kasrat se phir khenċh na sake. 7 Is liye us shágird ne jis se Yisú' mahabbat rakhtá thá, Patras se kahá, ki Yih to Ḳhudáwand hai. Pas Shama'ún Patras ne yih sunkar, ki Ḳhudáwand hai, kurta kamar se bándhá, kyúṉki nangá thá, aur jhíl meṉ kúd paṛá. 8 Aur báqí shágird ḍongí par sawár machhliyoṉ ká jál khenchte húe áe, kyúṉki wuh kanáre se kuchh dúr na the, balki taḳhmínan do sau háth ká fásila thá. 9 Jis

waqt kanáre par utre, to unhon ne koelon kí ág, aur us par machhlí rakkhí húí aur roṭí dekhí. 10 Yisú' ne un se kahá; Jo machhliyán tum ne abhí pakṛí hain, un men se kuchh láo. 11 Shama'ún Patras ne chaṛhkar ek sau trepan baṛí machhliyon se bhará húá jál kanáre par khenchá; magar báwujúd machhliyon kí kasrat ke jál na phaṭá. 12 Yisú' ne un se kahá; A'o, khááná khá lo; aur shágirdon men se kisí ko jur'at na húí ki us se púchhtá, ki Tú kaun hai? kyúnki wuh jánte the, ki Khudáwand hí hai. 13 Yisú' áyá, aur roṭí lekar unhen dí; isí tarah machhlí bhí dí. 14 Yisú' murdon men se jí uṭhne ke ba'd yih tísrí bár shágirdon par záhir húá.

15 Aur jab khááná khá chuke, to Yisú' ne Shama'ún Patras se kahá, ki Ai Shama'ún, Yúhanná ke beṭe, kyá tú in se ziyáda mujh se mahabbat rakhtá hai? Us ne us se kahá; Hán, Khudáwand; tú to jántá hí hai, ki main tujhe 'azíz rakhtá hún. Us ne us se kahá; To mere barre chará. 16 Us ne dobára us se phir kahá, ki Ai Shama'ún, Yúhanná ke beṭe, kyá tú mujh se mahabbat rakhtá hai? Wuh bolá; Hán, Khudáwand, tú to jántá hí hai, ki main tujh ko 'azíz rakhtá hún. Us ne us se kahá; To merí bheṛon kí gallabání kar. 17 Us ne tísrí bár us se kahá, ki Ai Shama'ún, Yúhanná ke beṭe, kyá tú mujhe 'azíz rakhtá hai? Chúnki us ne tísrí bár us se kahá; Kyá tú mujhe 'azíz rakhtá hai, is sabab se Patras ne dilgír hokar us se kahá; Ai Khudáwand, tú to sab kuchh jántá hai; tujhe ma'lúm hí hai, ki main tujhe 'azíz rakhtá hún. Yisú' ne us se kahá; To merí bheṛen chará. 18 Main tujh se sach sach kahtá hún, ki Jab tú jawán thá, to áp hí apní kamar bándhtá thá, aur jahán cháhtá thá, phirtá thá; magar jab tú búṛhá hogá, to apne háth lambe karegá, aur dúsrá shakhs terí kamar bándhegá, aur jahán tú na cháhegá, wahán tujhe le jáegá. 19 Us ne in báton se ishára kar diyá, ki wuh kis tarah kí maut se Khudá ká jalál záhir karegá. Aur yih kahkar us se kahá, ki Mere píchhe ho le.

20 Patras ne phirkar us shágird ko píchhe áte dekhá, jis se Yisú' mahabbat rakhtá thá, aur jis ne shám ke kháne ke waqt us ke síne ká sahárá lekar púchhá thá, ki Ai Khudáwand, terá pakaṛwánewálá kaun hai? 21 Patras ne use dekhkar Yisú' se kahá; Ai Khudáwand, is ká kyá hál hogá? 22 Yisú' ne us se kahá; Agar main cháhún, ki yih mere áne tak ṭhahrá rahe, to tujh ko kyá? tú mere píchhe ho le. 23 Pas bháiyon men yih bát mashhúr ho gayí, ki wuh shágird na maregá. Lekin Yisú' ne us se yih nahín kahá thá, ki yih na maregá; balki yih, ki Agar main cháhún, ki yih mere áne tak ṭhahrá rahe, to tujh ko kyá?

24 Yih wuhí shágird hai, jo in báton kí gawáhí detá hai aur jis ne in ko likhá hai; aur ham jánte hain, ki us kí gawáhí sachchí hai.

25 Aur bhí bahut se kám hain, jo Yisú' ne kiye; agar wuh judá judá likhe játe, to main samajhtá hún, ki jo kitáben likhí játín, un ke liye dunyá men gunjáish na hotí.

RASU'LON KE A'MA'L

1 Ai Thiyufilus, main ne pahlá risála un sab báton ke bayán men tasníf kiyá, jo Yisú' shurú' men kartá aur sikhátá rahá, 2 us din tak ki wuh un rasúlon ko jinhen us ne chuná thá, Rúhu'l Quds ke wasíle se hukm dekar, úpar uṭháyá na gayá. 3 Us ne dukh sahne ke ba'd bahut se subúton se apne áp ko un par zinda záhir bhí kiyá; chunánchi wuh chális din tak unhen nazar átá, aur Khudá kí bádsháhat kí báten kahtá rahá: 4 aur un se milkar un ko hukm diyá, ki Yarúshalem se báhar na jáo, balki Báp ke us wa'de ke púrá hone ke muntazir raho, jis ká zikr tum mujh se sun chuke ho. 5 Kyúnki Yúhanná ne

to pání se baptisma diyá; magar tum thoṛe dinon ke ba'd Rúhu'l Quds se baptisma páoge.

6 Pas unhon ne jama' hokar us se yih púchhá, ki Ai Ḳhudáwand, kyá tú isí waqt Isráíl ko bádsháhí phir 'atá karegá? 7 Us ne un se kahá; Un waqton aur mí'ádon ká jánná, jinhen Báp ne apne hí iḳhtiyár men rakkhá hai, tumhárá kám nahín. 8 Lekin jab Rúhu'l Quds tum par názil hogá, to tum quwwat páoge; aur Yarúshalem, aur tamám Yahúdiya, aur Sámariya men, balki zamín kí intihá tak, mere gawáh hoge. 9 Yih kahkar wuh un ke dekhte dekhte úpar uṭhá liyá gayá; aur badlí ne use un kí nazaron se chhipá liyá. 10 Aur us ke játe waqt, jab wuh ásmán kí taraf gaur se dekh rahe the, to dekho, do mard safed poshák pahine un ke pás á khaṛe húe, 11 aur kahne lage; Ai Galílí mardo, tum kyún khaṛe ásmán kí taraf dekhte ho? Yihí Yisú', jo tumháre pás se ásmán par uṭháyá gayá hai, usí tarah phir áegá jis tarah tum ne use ásmán par játe dekhá hai.

12 Tab wuh us paháṛ se jo Zaitún ká kahlátá hai, aur Yarúshalem ke nazdík, sabt kí manzil ke fásile par hai, Yarúshalem ko phire. 13 Aur jab us men dáḳhil húe, to us bálá-ḳháne par chaṛhe, jis men wuh, ya'ní Patras aur Yúhanná, aur Ya'qúb aur Andriyás, aur Filippus aur Tomá, aur Bar Tulmáí aur Matí, aur Halfai ká beṭá Ya'qúb aur Shama'ún Zelotes aur Ya'qúb ká beṭá Yahúdáh, rahte the. 14 Yih sab ke sab, chand 'auraton aur Yisú' kí mán Maryam, aur us ke bháiyon ke sáth ek dil hokar, du'á men mashgúl rahe.

15 Aur unhín dinon Patras bháiyon men, jo taḳhmínan ek sau bís shaḳhson kí jamá'at thí, khaṛá hokar kahne lagá; 16 Ai bháiyo, us nawishte ká púrá honá zarúr thá, jo Rúhu'l Quds ne Dáúd kí zabání us Yahúdáh ke haqq men pahle se kahá thá, jo Yisú' ke pakaṛnewálon ká rahnumá húá; 17 kyúnki wuh ham men shumár kiyá gayá, aur us ne is ḳhidmat ká hissa páyá. 18 (Us ne badkárí kí kamáí se ek khet hásil kiyá; aur sir ke bal girá, aur us ká peṭ phaṭ gayá, aur us kí sárí antṛiyán nikal paṛín. 19 Aur yih Yarúshalem ke sab rahnewálon ko ma'lúm húá, yahán tak ki us khet ká nám un kí zabán men Haqal Damá paṛ gayá, ya'ní Ḳhún ká Khet.) 20 Kyúnki Zabúr men likhá hai, ki

Us ká ghar ujaṛ jáe,
Aur us men koí basnewálá na rahe:

aur

Us ká 'uhda dúsrá le le.

21 Pas jitne 'arse tak Ḳhudáwand Yisú' hamáre sáth átá játá rahá, ya'ní Yúhanná ke baptisma se lekar Ḳhudáwand ke hamáre pás se uṭháe jáne tak, jo barábar hamáre sáth rahe, 22 cháhiye ki un men se ek mard hamáre sáth us ke jí uṭhne ká gawáh bane. 23 Phir unhon ne do ko pesh kiyá, ek Yúsuf ko, jo Bar Sabá kahlátá, aur jis ká laqab Yústus hai, dúsrá Mattiyyáh ko; 24 aur yih kahkar du'á mángí; Ai Ḳhudáwand, tú jo sab ke dilon kí jántá hai, yih záhir kar, ki in donon men se tú ne kis ko chuná hai, 25 ki wuh is ḳhidmat aur risálat kí jagah le, jise Yahúdáh chhoṛkar apní jagah gayá. 26 Phir unhon ne un ke báre men qur'a ḍálá, aur qur'a Mattiyyáh ke nám ká niklá. Pas wuh un gyárah rasúlon ke sáth shumár húá.

2 Jab 'I'd i Pintekust ká din áyá, to wuh sab ek jagah jama' the; 2 ki yakáyak ásmán se aisí áwáz áí, jaise zor kí ándhí ká sannáṭá hotá hai, aur us se sárá ghar, jahán wuh baiṭhe the, gúnj gayá. 3 Aur unhen ág ke shu'le kí sí phaṭtí húí zabánen dikháí dín; aur un men se har ek par á ṭhahrín. 4 Aur wuh sab Rúhu'l Quds se bhar gaye, aur gair zabánen bolne lage, jis tarah Rúh ne unhen bolne kí táqat baḳhshí.

5 Aur har qaum men se jo ásmán ke tale hai, ḳhudátars Yahúdí Yarúshalem men rahte the. 6 Jab yih áwáz áí, to bhíṛ lag gayí, aur log dang ho gaye, kyúnki har ek ko yihí sunáí detá thá, ki yih merí hí bolí bol rahe hain. 7 Aur sab hairán aur muta'ajjib hokar kahne lage; Dekho, yih bolnewále kyá sab Galílí nahín? 8 Phir kyúnkar ham men se har ek apne apne watan kí bolí suntá hai? 9 Háláṅki ham Párthí, aur Medí, aur 'Elámí, aur rahnewále Misuputámiya aur Yahú-

diya aur Kappadukiya, aur Puntus aur A'siya, 10 aur Frúgiya aur Pamfúliya, aur Misr aur Libúa ke 'iláqe ke jo Kurene ki taraf hai, aur Romí musáfir, ḳhwáh Yahúdí ḳhwáh un ke muríd, aur Kretí aur 'Arab haiṉ; 11 magar apní apní zabán meṉ un se Ḳhudá ke baṛe baṛe kámoṉ ká bayán sunte haiṉ. 12 Aur sab hairán húe, aur ghabrákar ek dúsre se kahne lage, ki Yih kyá húá chahtá hai? 13 Aur ba'z ne ṭhaṭṭhá karke kahá, ki Yih to táza mai ke nashe meṉ haiṉ.

14 Lekin Patras un gyárah ke sáth khaṛá húá, aur apní áwáz baland karke logoṉ se kahá, ki Ai Yahúdío, aur ai Yarúshalem ke sab rahnewálo, yih ján lo, aur kán lagákar merí báteṉ suno; 15 ki jaisá tum samajhte ho yih nashe meṉ nahíṉ, kyúṉki abhí to pahar hí din chaṛhá hai; 16 balki yih wuh bát hai, jo Yoel nabí ki ma'rifat kahí gayí hai, ki

17 Ḳhudá farmátá hai, ki áḳhirí dinoṉ meṉ aisá hogá,
Ki maiṉ apní Rúh meṉ se har bashar par ḍálúṉgá;
Aur tumháre beṭe aur tumhárí beṭiyáṉ nubuwwat kareṉgí;
Aur tumháre jawán royá,
Aur tumháre buḍḍhe ḳhwáb dekheṉge:
18 Balki maiṉ apne bandoṉ aur apní bandíoṉ par bhí
Un dinoṉ meṉ apní Rúh meṉ se ḍálúṉgá, aur wuh nubuwwat kareṉgí.
19 Aur maiṉ úpar ásmán par 'ajíb kám, aur níche zamín par níshánián,
Ya'ní ḳhún, aur ág, aur dhuweṉ ká bádal dikháúṉgá.
20 Súraj tárík aur chánd ḳhún ho jáegá,
Peshtar is se ki Ḳhudáwand ká 'azím aur jalíl din áe.
21 Aur yih hogá, ki jo koí Ḳhudáwand ká nám legá naját páegá.

22 Ai Isráílío, yih báteṉ suno, ki Yisú' Násarí ek shaḳhs thá, jis ká Ḳhudá ki taraf se honá tum par un mu'jizoṉ aur 'ajíb kámoṉ aur nishánoṉ se sábit húá, jo Ḳhudá ne us ki ma'rifat tum meṉ dikháe, chunánchi tum áp hí jánte ho. 23 Jab wuh Ḳhudá ke muqarrara intizám aur 'ilm i sábiq ke muwáfiq pakaṛwáyá gayá, to tum ne beshara' logoṉ ke háth se use salíb dilwákar már ḍálá: 24 lekin Ḳhudá ne maut ke band kholkar use jiláyá; kyúṉki mumkin na thá, ki wuh us ke qabze meṉ rahtá. 25 Kyúṉki Dáúd us ke haqq meṉ kahtá hai, ki

Maiṉ Ḳhudáwand ko hamesha apne sámne dekhtá rahá;
Kyúṉki wuh merí dahiní taraf hai, táki mujhe jumbish na ho:
26 Isí sabab se merá dil ḳhush húá, aur merí zabán shád;
Balki merá jism bhí ummed meṉ basá rahegá.
27 Is liye ki tú merí ján ko 'álam i arwáh meṉ na chhoṛegá;
Aur na apne Muqaddas ke saṛne ki naubat pahuṉchne degá.
28 Tú ne mujhe zindagí ki ráheṉ batáíṉ;
Tú mujhe apne dídár ke bá'is ḳhushí se bhar degá.

29 Ai bháiyo, maiṉ qaum ke buzurg Dáúd ke haqq meṉ tum se dilerí ke sáth kah saktá húṉ, ki wuh múá aur dafn bhí húá, aur us kí qabr áj tak ham meṉ maujúd hai. 30 Pas nabí hokar, aur yih jánkar ki Ḳhudá ne mujh se qasam kháí hai, ki terí nasl se ek shaḳhs ko tere taḳht par biṭháúṉgá; 31 us ne peshíngoí ke taur par Masíh ke jí uṭhne ká zikr kiyá, ki na wuh 'álam i arwáh meṉ chhoṛá gayá, na us ke jism ke saṛne ki naubat pahuṉchí. 32 Isí Yisú' ko Ḳhudá ne jiláyá, jis ke ham sab gawáh haiṉ. 33 Pas Ḳhudá ke dahine háth se sarbaland hokar, aur Báp se wuh Rúhu'l Quds hásil karke, jis ká wa'da kiyá gayá thá, us ne yih názil kiyá, jo tum dekhte aur sunte ho. 34 Kyúṉki Dáúd to ásmán par nahíṉ chaṛhá: lekin wuh ḳhud kahtá hai, ki

Ḳhudáwand ne mere Ḳhudáwand se kahá; Merí dahiní taraf baiṭh,
35 Jab tak maiṉ tere dushmanoṉ ko tere páṉwoṉ tale ki chaukí na kar dúṉ.

36 Pas Isráíl ká sárá gharáná yaqín ján le, ki Ḳhudá ne usí Yisú' ko jise tum ne salíb dí, Ḳhudáwand bhí kiyá aur Masíh bhí.

37 Jab unhoṉ ne yih suná, to un ke diloṉ par choṭ lagí, aur Patras aur báqí rasúloṉ se kahá, ki Ai bháiyo, ham kyá kareṉ? 38 Patras ne un

se kahá, ki Tauba karo, aur tum men se har ek apne gunáhon kí mu'áfí ke liye Yisú' Masíh ke nám par baptisma le; to tum Rúhu'l Quds in'ám men páoge. 39 Is liye ki yih wa'da tum, aur tumhárí aulád, aur un sab dúr ke logon se bhí hai, jin ko Khudáwand hamárá Khudá apne pás buláegá. 40 Aur us ne áur bahut sí báten jatá jatákar, unhen yih nasíhat kí, ki Apne áp ko is terhí qaum se bacháo. 41 Pas jin logon ne us ká kalám qubúl kiyá, unhon ne baptisma liyá; aur usí roz tín hazár ádmíon ke qaríb un men mil gaye. 42 Aur yih rasúlon se ta'lím páne, aur rifáqat rakhne men, aur roṭí toṛne aur du'á mángne men mashgúl rahe.

43 Aur har shakhs par khauf chhá gayá, aur bahut se 'ajíb kám aur nishán rasúlon ke zarí'e se záhir hote the. 44 Aur jo ímán láe the, wuh sab ek jagah rahte the, aur sárí chízon men sharík the; 45 aur apní jáedád aur asbáb bech bechkar har ek kí zarúrat ke muwáfiq sab ko bánṭ diyá karte the. 46 Aur har roz ek dil hokar haikal men jama' húá karte, aur gharon men roṭí toṛkar khushí aur sádadilí se khána kháyá karte the; 47 aur Khudá kí hamd karte, aur sab logon ko 'azíz the. Aur jo naját páte the, un ko Khudáwand har roz un men milá detá thá.

3 Patras aur Yúhanná du'á ke waqt, ya'ní tísre pahar, haikal ko já rahe the. 2 Aur log ek janam ke langre ko lá rahe the, jis ko har roz haikal ke us darwáze par biṭhá dete the, jo Khúbsúrat kahlátá hai, táki haikal men jánewálon se bhíkh mánge. 3 Jab us ne Patras aur Yúhanná ko haikal men játe dekhá, to un se bhíkh mángí. 4 Patras aur Yúhanná ne us par gaur se nazar kí, aur Patras ne kahá, ki Hamárí taraf dekh. 5 Wuh un se kuchh milne kí ummed par un kí taraf mutawajjih húá. 6 Patras ne kahá, ki Chándí soná to mere pás hai nahín; magar jo mere pás hai, wuh tujhe diye detá hún: Yisú' Masíh Násarí ke nám se chal phir. 7 Aur us ká dahiná háth pakaṛke us ko uṭháyá: aur usí dam us ke pánw aur ṭakhne mazbút ho gaye. 8 Aur wuh kúdkar khaṛá ho gayá, aur chalne phirne lagá; aur chaltá aur kúdtá, aur Khudá kí hamd kartá húá un ke sáth haikal men gayá. 9 Aur sab logon ne use chalte phirte, aur Khudá kí hamd karte dekhkar, 10 us ko pahcháná ki yih wuhí hai, jo haikal ke Khúbsúrat Darwáze par baiṭhá bhíkh mángá kartá thá; aur us májare se jo us par wáqi' húá thá bahut dang aur hairán húe.

11 Jab wuh Patras aur Yúhanná ko pakṛe húe thá, to sab log bahut hairán hokar us barámade kí taraf un ke pás dauṛe áe, jo Sulaimán ká kahlátá hai. 12 Patras ne yih dekhkar logon se kahá; Ai Isráílio, is par tum kyún ta'ajjub karte ho, aur hamen kyún is tarah dekh rahe ho, ki goyá ham ne apní qudrat yá díndárí se is shakhs ko chaltá phirtá kar diyá? 13 Ibráhím aur Izháq aur Ya'qúb ke Khudá, ya'ní hamáre bápdádá ke Khudá ne apne Khádim Yisú' ko jalál diyá, jise tum ne pakaṛwá diyá, aur jab Pílátus ne us ke chhoṛ dene ká qasd kiyá, to tum ne us ke sámne us ká inkár kiyá. 14 Tum ne us Quddús aur Rástbáz ká inkár kiyá, aur darkhwást kí, ki ek khúní tumhárí khátir chhoṛá jáe; 15 magar zindagí ke Málik ko qatl kiyá, jise Khudá ne murdon men se jiláyá; is ke ham gawáh hain. 16 Usí ke nám ne, us ímán ke wasíle se jo us ke nám par hai, is shakhs ko mazbút kiyá, jise tum dekhte aur jánte ho; beshakk usí ímán ne jo us ke wasíle se hai, yih kámil tandurustí tum sab ke sámne use dí. 17 Aur ab, ai bháiyo, main jántá hún ki tum ne yih kám nádání se kiyá, aur aisá hí tumháre sardáron ne bhí. 18 Magar jin báton kí Khudá ne sab nabíon kí zabání peshtar khabar dí thí, ki us ká Masíh dukh uṭháegá, wuh us ne isí tarah púrí kín. 19 Pas tauba karo, aur rujú' láo, táki tumháre gunáh miṭáe jáen, aur is tarah Khudáwand ke huzúr se tázagí ke din áen; 20 aur wuh us Masíh ko, jo tumháre wáste muqarrar húá hai, ya'ní Yisú' ko, bheje. 21 Zarúr hai ki wuh ásmán men us waqt tak rahe, jab tak ki wuh sab chízen bahál na kí jáen, jin ká zikr Khudá ne apne pák nabíon kí zabání kiyá hai, jo dunyá ke shurú' se hote áe hain. 22 Chunánchi Músá ne kahá, ki Khudáwand Khudá tumháre bháíyon men se tumháre liye

mujh sá ek nabí paidá karegá; jo kuchh wuh tum se kahe, us kí sunná. 23 Aur yih hogá, ki jo shakhs us nabí kí na sunegá, wuh ummat men se nest o nábúd kar diyá jáegá. 24 Balki Samwíl se lekar pichhlon tak jitne nabíon ne báten kahín, un sab ne in dinon kí khabar dí hai. 25 Tum nabíon kí aulád, aur us 'ahd ke sharík ho, jo Khudá ne tumháre bápdádá se bándhá, jab Ibráhím se kahá, ki Terí aulád se dunyá ke sáre gharáne barakat páenge. 26 Khudá ne apne Khádim ko uthákar pahle tumháre pás bhejá, táki tum men se har ek ko us kí badíon se pherkar barakat de.

4 Jab wuh logon se yih kah rahe the, to káhin, aur haikal ká sardár, aur Sadúqí un par charh áe; 2 kyúnki sakht ranjída húe, ki wuh logon ko ta'lím dete, aur Yisú' kí nazír dekar murdon ke jí uthne kí manádí karte the. 3 Aur unhon ne un ko pakarke dúsre din tak háwálát men rakkhá; kyúnki shám ho gayí thí. 4 Magar kalám ke sunnewálon men se bahutere ímán láe, yahán tak ki mardon kí ta'dád pánch hazár ke qaríb ho gayí.

5 Dúsre din yún húá, ki un ke sardár aur buzurg aur faqíh, 6 aur sardár káhin Hanná, aur Káifá, aur Yúhanná, aur Iskandar, aur jitne sardár káhin ke gharáne ke the, Yarúshalem men jama' húe; 7 aur un ko bích men khará karke púchhne lage, ki Tum ne yih kám kis qudrat aur kis nám se kiyá? 8 Us waqt Patras ne Rúhu'l Quds se ma'múr hokar un se kahá; 9 Ai ummat ke sardáro aur buzurgo, agar áj ham se us ihsán kí bábat bázpurs kí játí hai, jo ek nátawán ádmí par húá, ki wuh kyúnkar achchhá ho gayá; 10 to tum sab, aur Isráíl kí sárí ummat ko ma'lúm ho, ki Yisú' Masíh Násarí, jis ko tum ne salíb dí, aur Khudá ne murdon men se jiláyá, usí ke nám se yih shakhs tumháre sámne tandurust khará hai. 11 Yih wuhí patthar hai, jise tum mi'máron ne haqír jáná, aur wuh kone ke sire ká patthar ho gayá. 12 Aur kisí dúsre ke wasíle se naját nahín; kyúnki ásmán ke tale ádmíon ko koí dúsrá nám nahín bakhshá gayá, jis ke wasíle se ham naját pá saken.

13 Jab unhon ne Patras aur Yúhanná kí dilerí dekhí, aur ma'lúm kiyá ki yih anparhe aur náwáqif ádmí hain, to ta'ajjub kiyá; phir unhen pahchááná, ki yih Yisú' ke sáth rahe hain. 14 Aur us ádmí ko jo achchhá húá thá, un ke sáth khare dekhkar, kuchh khiláf na kah sake; 15 magar unhen sadr 'adálat se báhar jáne ká hukm dekar, ápas men mashwara karne lage, 16 ki Ham in ádmíon ke sáth kyá karen? kyúnki Yarúshalem ke sab rahnewálon par raushan hai, ki un se ek saríh mu'jiza záhir húá; aur ham is ká inkár nahín kar sakte. 17 Lekin is liye ki yih logon men ziyáda mashhúr na ho, ham unhen dhamkáen, ki phir yih nám lekar kisí se bát na karen. 18 Pas unhen bulákar tákíd kí, ki Yisú' ká nám lekar hargiz bát na karná aur na ta'lím dená. 19 Magar Patras aur Yúhanná ne jawáb men un se kahá, ki Tum hí insáf karo, áyá Khudá ke nazdík yih wájib hai, ki ham Khudá kí bát se tumhárí bát ziyáda sunen; 20 kyúnki mumkin nahín, ki jo ham ne dekhá aur suná hai, wuh na kahen. 21 Unhon ne un ko aur dhamkákar chhor diyá, kyúnki logon ke sabab se un ko sazá dene ká koí mauqa' na milá; is liye ki sab log us májare ke sabab se Khudá kí baraí karte the. 22 Kyúnki wuh shakhs, jis par yih shifá dene ká mu'jiza húá thá, chálís baras se ziyáda ká thá.

23 Wuh chhútkar apne logon ke pás gaye, aur jo kuchh sardár káhinon aur buzurgon ne un se kahá thá bayán kiyá. 24 Jab unhon ne yih suná, to ek dil hokar baland áwáz se Khudá se kahá, ki Ai Málik, tú wuh hai, jis ne ásmán aur zamín aur samundar aur jo kuchh un men hai paidá kiyá; 25 tú ne Rúhu'l Quds ke wasíle se hamáre báp apne khádim Dáúd kí zabání farmáyá, ki

Qaumon ne kyún dhúm machái?
Aur ummaton ne kyún bátil khayál kiye?
26 Khudáwand aur us ke Masíh kí mukhálafat ko
Zamín ke bádsháh uth khare húe,
Aur sardár jama' ho gaye.

27 Kyúnki wáqa'í tere pák Khádim Yisú' ke barkhiláf, jise tú ne masah kiyá, Herodes aur Puntiyus Pilá-

tus, gairqaumon aur Isráílíon ke sáth isí shahr men jama' húe, 28 táki jo kuchh pahle se terí qudrat aur terí maslahat se thahr gayá thá, wuhí 'amal men láen. 29 Ab, ai Khudáwand, un kí dhamkiyon ko dekh; aur apne bandon ko yih taufíq de, ki wuh terá kalám kamál dilerí ke sáth sunáen; 30 aur tú apná háth shifá ko baṛhá; aur tere pák Khádim Yisú' ke nám se mu'jize aur 'ajíb kám zuhúr men áen. 31 Jab wuh du'á máng chuke, to jis makán men jama' the, wuh hil gayá, aur wuh sab Rúhu'l Quds se bhar gaye, aur Khudá ká kalám dilerí se sunáte rahe.

32 Aur ímándáron kí jamá'at ek dil aur ek ján thí, aur kisí ne bhí apne mál ko apná na kahá, balki un kí sab chízen mushtarak thín. 33 Aur rasúl baṛí qudrat se Khudáwand Yisú' ke jí uṭhne kí gawáhí dete rahe, aur un sab par baṛá fazl thá. 34 Kyúnki un men koí bhí muhtáj na thá; is liye ki jo log zamínon yá gharon ke málik the, un ko bech bechkar, bikí húí chízon kí qímat láte, 35 aur rasúlon ke pánwon men rakh dete the; phir har ek ko us kí zarúrat ke muwáfiq bánṭ diyá játá thá.

36 Aur Yúsuf nám ek Lewí thá, jis ká laqab rasúlon ne Bar Nabá, ya'ní Nasíhat ká Beṭá, rakkhá thá, aur jis kí paidáish Kuprus kí thí; 37 us ká ek khet thá, jise us ne bechá, aur qímat lákar rasúlon ke pánwon men rakh dí.

5 Aur ek shakhs Hananyáh nám, aur us kí bíwí Saffíra ne jáedád bechí; 2 aur us ne apní bíwí ke jánte húe, qímat men se kuchh rakh chhoṛá; aur ek hissa lákar rasúlon ke pánwon men rakh diyá. 3 Magar Patras ne kahá; Ai Hananyáh! kyún Shaitán ne tere dil men yih bát dál dí, ki tú Rúhu'l Quds se jhúṭh bole, aur zamín kí qímat men se kuchh rakh chhoṛe? 4 Kyá jab tak wuh tere pás thí, terí na thí? aur jab bechí gayí, to tere ikhtiyár men na rahí? Tú ne kyún apne dil men is bát ká khayál bándhá? Tú ádmíon se nahín, balki Khudá se jhúṭh bolá. 5 Yih báten sunte hí Hananyáh gir paṛá, aur us ká dam nikal gayá: aur sab sunnewálon par baṛá khauf chhá gayá. 6 Phir jawánon ne uṭhkar use kafnáyá, aur báhar le jákar dafn kiyá.

7 Jab tín ek ghanṭe guzre, to us kí bíwí, is májare se bekhabar, andar áí. 8 Patras ne us se kahá; Mujhe batá to, kyá tum ne itne hí ko zamín bechí thí? Us ne kahá; Hán, itne hí ko. 9 Patras ne us se kahá; Tum ne kyún Khudáwand kí Rúh ko ázmáne ke liye eká kiyá? Dekh, tere shauhar ke dafn karnewále darwáze par khaṛe hain, aur tujhe bhí báhar le jáenge. 10 Wuh usí dam us ke qadamon par gir paṛí, aur us ká dam nikal gayá: aur jawánon ne andar áke use murda páyá, aur báhar le jáke us ke shauhar ke pás dafn kar diyá. 11 Aur sárí kalísiyá, balki in báton ke sab sunnewálon par, baṛá khauf chhá gayá.

12 Aur rasúlon ke háthon se bahut se nishán aur 'ajíb kám logon men záhir hote the, aur wuh sab ek dil hokar Sulaimán ke barámade men jama' húá karte the. 13 Lekin auron men se kisí ko jur'at na húí, ki un men já mile; magar log un kí baṛáí karte the; 14 aur ímán lánewále mard o 'aurat Khudáwand kí kalísiyá men aur bhí kasrat se á mile; 15 yahán tak ki log bímáron ko saṛakon par lá láke, chárpáiyon aur khaṭolon par liṭá dete the, táki jab Patras áe, to us ká sáya hí un men se kisí par paṛ jáe. 16 Aur Yarúshalem ke cháron taraf ke shahron se bhí log, bímáron aur nápák rúhon ke satáe húon ko lákar, kasrat se jama' hote the; aur wuh sab achchhe kar diye játe the.

17 Phir sardár káhin, aur us ke sab sáthí, jo Sadúqíon ke firqe ke the, hasad ke máre uṭhe, 18 aur rasúlon ko pakaṛke 'ámm hawálát men rakh diyá. 19 Magar Khudáwand ke ek firishte ne rát ko qaidkháne ke darwáze khole, aur unhen báhar lákar kahá, ki 20 Jáo, haikal men khaṛe hokar is Zindagí kí sab báten logon ko sunáo. 21 Wuh yih sunkar subh hote hí haikal men gaye, aur ta'lím dene lage. Magar sardár káhin aur us ke sáthiyon ne ákar, sadr 'adálatwálon aur baní Isráíl ke sab buzurgon ko jama' kiyá, aur qaidkháne men kahlá bhejá, ki unhen láen. 22 Lekin piyádon ne pahunchkar unhen qaidkháne men

na páyá, aur lauṭkar ḳhabar dí, 23 ki Ham ne qaidḳháne ko to baṛí hifázat se band kiyá húá, aur pahrewálon ko darwázon par khaṛe húe páyá; magar jab kholá, to andar koí na milá. 24 Jab haikal ke sardár, aur sardár káhinon ne yih báten sunín, to un ke báre men hairán húe, ki is ká kyá anjám hogá. 25 Itne men kisí ne ákar unhen ḳhabar dí, ki Dekho, wuh ádmí jinhen tum ne qaid kiyá thá, haikal men khaṛe húe logon ko ta'lím de rahe hain. 26 Tab sardár, piyádon ke sáth jákar, unhen le áyá, lekin zabardastí nahín, kyúnki logon se darte the, ki ham ko sangsár na karen. 27 Phir unhen lákar 'adálat men khaṛá kar diyá. Aur sardár káhin ne un se yih kahá, 28 ki Ham ne to tumhen saḳht tákíd kí thí, ki yih nám lekar ta'lím na dená: magar dekho, tum ne tamám Yarúshalem men apní ta'lím phailá dí, aur us shaḳhs ká ḳhún hamárí gardan par rakhná cháhte ho. 29 Patras aur âur rasúlon ne jawáb men kahá, ki A'dmíon ke hukm kí nisbat Ḳhudá ká hukm mánná ziyáda farz hai. 30 Hamáre bápdádá ke Ḳhudá ne Yisú' ko jiláyá, jise tum ne salíb par laṭkákar már dálá thá. 31 Usí ko Ḳhudá ne Málik aur Munjí ṭhahrákar, apne dahine háth se sarbaland kiyá, táki Isráíl ko tauba kí taufíq aur gunáhon kí mu'áfí baḳhshe. 32 Aur ham in báton ke gawáh hain, aur Rúhu'l Quds bhí, jise Ḳhudá ne unhen baḳhshá hai, jo us ká hukm mánte hain.

33 Wuh yih sunkar jal gaye, aur unhen qatl karná cháhá. 34 Magar Gamlíel nám ek Farísí ne, jo shara' ká mu'allim aur sab logon men 'izzatdár thá, 'adálat men khaṛe hokar hukm diyá, ki in ádmíon ko thoṛí der ke liye báhar kar do. 35 Phir un se kahá, ki Ai Isráílío, in ádmíon ke sáth jo kuchh kiyá cháhte ho, hoshyárí se karná. 36 Kyúnki in dinon se pahle Thiyúdás ne uṭhkar da'wá kiyá thá, ki main bhí kuchh hún; aur taḳhmínan chár sau ádmí us ke sáth ho gaye the. Magar wuh márá gayá; aur jitne us ke mánnewále the, sab tittar bittar húe aur miṭ gaye. 37 Is shaḳhs ke ba'd Yahúdáh Galílí ismnawísí ke dinon men uṭhá, aur kuchh log apní taraf kar liye. Wuh bhí halák húá, aur jitne us ke mánnewále the, sab parágand ho gaye. 38 Pas ab main tum se kahtá hún, ki in ádmíon se kanára karo, aur un se kuchh kám na rakkho; kahín aisá na ho ki Ḳhudá se bhí laṛnewále ṭhahro; kyúnki yih tadbír yá kám, agar ádmíon kí taraf se húá, to áp barbád ho jáegá: 39 lekin agar Ḳhudá kí taraf se hai, to tum in logon ko maglúb na kar sakoge. 40 Unhon ne us kí bát mání: aur rasúlon ko pás bulákar un ko piṭwáyá, aur yih hukm dekar chhoṛ diyá, ki Yisú' ká nám lekar bát na karná. 41 Pas wuh 'adálat se is bát par ḳhush hokar chale gaye, ki ham us Nám ke wáste be'izzat hone ke láiq to ṭhahre. 42 Aur wuh haikal men aur gharon men har roz sikháne, aur is bát kí ḳhushḳhabarí dene se, ki Yisú' hí Masíh hai, báz na áe.

6 Un dinon men, jab shágird bahut hote játe the, to Yúnánímáil Yahúdí 'Ibráníon kí shikáyat karne lage, is liye ki rozána ḳhabargírí men un kí bewa 'auraton ke báre men gaflat hotí thí. 2 Aur un bárah ne shágirdon kí jamá'at ko apne pás bulákar kahá; Munásib nahín ki ham Ḳhudá ke kalám ko chhoṛkar kháne píne ká intizám karen. 3 Pas, ai bháiyo, apne men se sát neknám shaḳhson ko chun lo, jo Rúh aur dánáí se bhare húe hon, ki ham un ko is kám par muqarrar karen. 4 Lekin ham to du'á men aur kalám kí ḳhidmat men mashgúl rahenge. 5 Yih bát sárí jamá'at ko pasand áí. Pas unhon ne Stifanus nám ek shaḳhs ko, jo ímán aur Rúhu'l Quds se bhará húá thá, aur Filippus, aur Pruḳhurus, aur Níkánor, aur Tímon, aur Parminás, aur Níkuláus Antákí ko, jo naumuríd Yahúdí húá thá, chun liyá; 6 aur inhen rasúlon ke áge khaṛá kiyá; unhon ne du'á mángkar in par háth rakkhe.

7 Aur Ḳhudá ká kalám phailtá rahá; aur Yarúshalem men shágirdon ká shumár bahut hí baṛhtá gayá, aur káhinon kí baṛí guroh is dín ke taht men ho gayí.

8 Aur Stifanus, fazl aur quwwat se bhará húá, logon men baṛe baṛe 'ajíb kám aur nishán záhir kiyá

kartá thá; 9 ki us 'ibádatkháne se jo Libirtínon ká kahlátá hai, aur Kurenion aur Iskandarión aur un men se jo Kilikiya aur A'siya ke the, ba'z log uṭhkar Stifanus se bahs karne lage. 10 Magar wuh us dánáí aur Rúh ká, jis se wuh kalám kartá thá, muqábala na kar sake. 11 Is par unhon ne ba'z ádmíon ko sikhákar kahlwá diyá, ki Ham ne us ko Músá aur Khudá ke barkhiláf kufr kí báten karte suná. 12 Phir wuh 'awámm aur buzurgon aur faqíhon ko ubhárkar us par chaṛh gaye, aur pakaṛkar sadr 'adálat men le gaye, 13 aur jhúṭhe gawáh khaṛe kiye jinhon ne kahá, ki Yih shakhs is pák maqám aur sharí'at ke barkhiláf bolne se báz nahín átá: 14 kyúnki ham ne use yih kahte suná hai, ki wuhí Yisú' Náṣarí is maqám ko barbád kar degá, aur un rasmon ko badal dálegá jo Músá ne hamen saunpí hain. 15 Aur un sab ne jo 'adálat men baiṭhe the, us par gaur se nazar kí to dekhá, ki us ká chihra firishte ká sá hai.

7 Phir sardár káhin ne kahá, Kyá yih báten isí taraḥ par hain? 2 Us ne kahá;

Ai bháiyo, aur buzurgo, suno. Khudá e Zu'l jalál hamáre báp Ibráhím par us waqt záhir húá, jab wuh Hárán men basne se peshtar Masopatámiya men thá; 3 aur us se kahá, ki Apne mulk aur apne kunbe se nikalkar us mulk men chalá já, jise main tujhe dikháúngá. 4 Is par wuh Kasdíon ke mulk se nikalkar Hárán men já basá; aur wahán se, us ke báp ke marne ke ba'd, Khudá ne us ko is mulk men lákar basá diyá, jis men tum ab baste ho. 5 Aur us ko kuchh mirás, balki qadam rakhne kí bhí us men jagah na dí: magar wa'da kiyá, ki main yih zamín tere, aur tere ba'd terí nasl ke qabze men kar dúngá; hálánki us ke auláá na thí. 6 Aur Khudá ne yih farmáyá, ki Terí nasl gair mulk men pardesí hogí; wuh un ko gulámí men rakkhenge, aur chár sau baras tak un se badsulúkí karenge. 7 Phir Khudá ne kahá, ki Jis qaum kí wuh gulámí men rahenge, us ko main sazá dúngá: aur us ke ba'd wuh nikalkar isí jagah merí 'ibádat karenge. 8 Aur us ne us se khatne ká 'ahd bándhá; aur isí hálat men Ibráhím se Izháq paidá húá, aur áṭhwen din us ká khatna kiyá gayá; aur Izháq se Ya'qúb, aur Ya'qúb se bárah qabílon ke buzurg paidá húe. 9 Aur buzurgon ne hasad men ákar Yúsuf ko bechá, ki Misr men pahunch jáe: magar Khudá us ke sáth thá, 10 aur us kí sab musíbaton se us ko chhuṛáyá, aur Misr ke bádsháh Fir'aun ke nazdík us ko maqbúlíyat aur hikmat bakhshí, aur us ne use Misr aur apne sáre ghar ká sardár kar diyá. 11 Phir Misr ke sáre mulk aur Kan'án men kál paṛá, aur baṛí musíbat áí; aur hamáre bápdádá ko khána na miltá thá. 12 Lekin Ya'qúb ne yih sunkar, ki Misr men anáj hai, hamáre bápdádá ko pahlí bár bhejá. 13 Aur dúsrí bár Yúsuf apne bháiyon par záhir ho gayá, aur Yúsuf kí qaumíyat Fir'aun ko ma'lúm ho gayí. 14 Phir Yúsuf ne apne báp Ya'qúb aur sáre kunbe ko, jo pachhattar jánen thín, bulá bhejá. 15 Aur Ya'qúb Misr men gayá; wahán wuh aur hamáre bápdádá mar gaye. 16 Aur wuh shahr Shikim men pahunchác gaye, aur us maqbare men dafn kiye gaye, jis ko Ibráhím ne Shikim men rupaya dekar baní Hamor se mol liyá thá. 17 Lekin jab us wa'de kí mí'ád púrí hone ko thí, jo Khudá ne Ibráhím se farmáyá thá, to Misr men wuh ummat baṛh gayí, aur un ká shumár ziyáda hotá gayá, 18 us waqt tak ki dúsrá bádsháh Misr par hukmrán húá, jo Yúsuf ko na jántá thá. 19 Us ne hamárí qaum se chálákí karke hamáre bápdádá ke sáth yahán tak badsulúkí kí, ki unhen apne bachche phenkne paṛe, táki zinda na rahen. 20 Is mauqa' par Músá paidá húá, jo niháyat khúbsúrat thá; wuh tín mahíne tak apne báp ke ghar men pálá gayá. 21 Magar jab phenk diyá gayá, to Fir'aun kí beṭí ne use uṭhá liyá, aur apná beṭá karke pálá. 22 Aur Músá ne Misríon ke tamám 'ulúm kí ta'lím pái; aur wuh kalám aur kám men quwwatwálá thá. 23 Aur jab wuh chális baras ke qaríb húá, to us ke jí men áyá, ki main apne baní Isráíl bháiyon ká hál dekhún. 24 Chunánchi un men se ek ko zulm uṭháte dekhkar us kí himáyat kí, aur Misrí ko márkar

mazlúm ká badla liyá. 25 Us ne to khayál kiyá, ki mere bhái samajh lenge, ki Khudá mere háthon unhen chhutkárá degá; magar wuh na samjhe. 26 Phir dúsre din wuh un men se do larte húon ke pás á niklá, aur yih kahkar unhen sulh karne kí targhíb dí, ki Ai jawáno, tum to bhái bhái ho; kyún ek dúsre par zulm karte ho? 27 Lekin jo apne parausí par zulm kar rahá thá, us ne yih kahkar use hatá diyá, ki Tujhe kis ne ham par hákim aur qází muqarrar kiyá? 28 Kyá tú mujhe bhí qatl karná cháhtá hai, jis tarah kal us Misrí ko qatl kiyá thá? 29 Músá yih bát sunkar bhág gayá, aur Midyán ke mulk men pardesí rahá kiyá, aur wahán us ke do bete paidá húe. 30 Aur jab púre chálís baras ho gaye, to Koh i Síná ke biyábán men, jaltí húí jhárí ke shu'le ke bích, us ko ek firishta dikhái diyá. 31 Jab Músá ne us par nazar kí, to us nazzáre se ta'ajjub kiyá; aur jab dekhne ko nazdík gayá, to Khudáwand kí áwáz áí, 32 ki Main tere bápdádá ká Khudá, ya'ní Ibráhím, aur Izháq, aur Ya'qúb ká Khudá hún. Tab to Músá kánp gayá, aur us ko dekhne kí jur'at na rahí. 33 Khudáwand ne us se kahá, ki Apne pánwon se jútí utár le: kyúnki jis jagah tú khará hai, wuh pák zamín hai. 34 Main ne wáqa'í apní us ummat kí musíbat dekhí, jo Misr men hai, aur un ká áh o nála suná; pas unhen chhuráne utrá hún: ab á, main tujhe Misr men bhejúngá. 35 Jis Músá ká unhon ne yih kahkar inkár kiyá thá, ki Tujhe kis ne hákim aur qází muqarrar kiyá? usí ko Khudá ne hákim aur chhuránewálá thahrákar us firishte ke zarí'e se bhejá, jo use jhárí men nazar áyá thá. 36 Yihí shakhs unhen nikál láyá, aur Misr, aur Bahr i Qulzum, aur biyábán men chálís baras tak 'ajíb kám aur nishán dikháe. 37 Yih wuhí Músá hai, jis ne baní Isráíl se kahá, ki Khudá tumháre bháiyon men se tumháre liye mujh sá ek nabí paidá karegá. 38 Yih wuhí hai, jo biyábán kí kalísiyá men us firishte ke sáth, jo Koh i Síná par us se hamkalám húá, aur hamáre bápdádá ke sáth thá. Usí ko zinda kalám milá, ki ham tak pahunchá de; 39 magar hamáre bápdádá ne us ká farmánbardár honá na cháhá, balki us ko hatá diyá, aur un ke dil Misr kí taraf máil húe; 40 aur unhon ne Hárún se kahá, ki Hamáre liye aise ma'búd baná, jo hamáre áge áge chalen: kyúnki yih Músá jo hamen Misr ke mulk se nikál láyá, ham nahín jánte ki wuh kyá húá. 41 Aur un dinon men unhon ne ek bachhrá banáyá, aur us but ko qurbání charháí, aur apne háthon ke kámon kí khushí manáí. 42 Pas Khudá ne munh morkar unhen chhor diyá, ki ásmání fauj ko pújen; chunánchi nabíon kí kitáb men likhá hai, ki

Ai Isráíl ke gharáne,
Kyá tum ne biyábán men chálís baras
Mujh ko zabíhe aur qurbáníán guzránín?
43 Balki tum Molak ke khaime,
Aur Rifán deotá ke táre ko liye phirte the,
Ya'ní un súraton ko, jinhen tum ne sijda karne ke liye banáyá thá:
Pas main tumhen Bábil ke pare le jákar basáúngá.

44 Shahádat ká khaima biyábán men hamáre bápdádá ke pás thá, jaisá ki Músá se kalám karnewále ne hukm diyá thá, ki jo namúna tú ne dekhá hai, usí ke muwáfiq ise baná. 45 Usí khaime ko hamáre bápdádá agle buzurgon se hásil karke, Yahoshú' ke sáth láe, jis waqt un qaumon kí milkíyat par qabza kiyá, jin ko Khudá ne hamáre bápdádá ke sámne nikál diyá, aur wuh Dáúd ke zamáne tak rahá. 46 Us par Khudá kí taraf se fazl húá, aur us ne darkhwást kí, ki main Ya'qúb ke Khudá ke wáste maskan taiyár karún. 47 Magar Sulaimán ne us ke liye ghar banáyá. 48 Lekin Bárí Ta'álá háth ke banáe húe gharon men nahín rahtá; chunánchi nabí kahtá hai, ki

49 Khudáwand farmátá hai;
Á'smán merá takht,
Aur zamín mere pánw tale kí chaukí hai:
Tum mere liye kaisá ghar banáoge,
Yá merí árámgáh kaun sí hai?
50 Kyá yih sab chízen mere háth se nahín baníñ?

51 Ai gardankasho, aur dil aur kán ke námakhtúno, tum har waqt

Rúhu'l Quds kí mukhálafat karte ho; jaise tumháre bápdádá karte the, waise hí tum bhí karte ho. 52 Nabíon men se kis ko tumháre bápdádá ne nahín satáyá? Unhon ne to us Rástbáz ke áne kí peshkhabarí denewálon ko qatl kiyá; aur ab tum us ke pakarwánewále aur qátil húe: 53 tum ne firishton kí ma'rifat se sharí'at to páí, aur 'amal na kiyá.

54 Jab unhon ne yih báten suníṉ to jí men jal gaye, aur us par dánt písne lage. 55 Magar us ne Rúhu'l Quds se ma'múr hokar, ásmán kí taraf gaur se nazar kí, aur Khudá ká jalál, aur Yisú' ko Khudá kí dahiní taraf khará dekhkar 56 kahá, ki Dekho, main ásmán ko khulá húá, aur Ibn i A'dam ko Khudá kí dahiní taraf khará dekhtá hún. 57 Magar unhon ne bare zor se chillákar apne kán band kar liye, aur ek dil hokar us par jhapte; 58 aur shahr se báhar nikálkar us ko sangsár karne lage: aur gawáhon ne apne kapre Sháúl nám ek jawán ke pánwon ke pás rakh diye. 59 Pas yih Stifanus ká sangsár karte rahe; aur wuh yih kahkar du'á mángtá rahá, ki Ai Khudáwand Yisú', merí rúh ko qubúl kar. 60 Phir wuh ghutne tekkar barí áwáz se pukárá, ki Ai Khudáwand, yih gunáh un ke zimme na lagá: aur yih kahkar so gayá. 1 Aur Sháúl us ke qatl par rází thá.

8 Usí din us kalísiyá par jo Yarúshalem men thí, bará zulm barpá húá; aur rasúlon ke siwá sab log Yahúdiya aur Sámariya kí atráf men paráganda ho gaye. 2 Aur díndár log Stifanus ko dafn karne ke liye le gaye, aur us ká bará mátam kiyá. 3 Aur Sháúl kalísiyá ko is tarah tabáh kartá rahá, ki ghar ghar ghuske, aur mardon aur 'auraton ko ghasítkar qaid karátá thá.

4 Pas jo paráganda húe the, wuh kalám kí khushkhabarí dete phire. 5 Aur Filippus shahr i Sámariya men jákar logon men Masíh kí manádí karne lagá. 6 Aur jo mu'jize Filippus dikhátá thá, logon ne unhen sunkar aur dekhkar bi'l ittifáq us kí báton par jí lagáyá. 7 Kyúnki bahutere logon men se nápák rúhen barí áwáz se chillá chillákar nikal gayín, aur bahut se maflúj aur langre achchhe kiye gaye. 8 Aur us shahr men barí khushí húí.

9 Is se pahle Shama'ún nám ek shakhs us shahr men jádúgarí kartá thá, aur Sámariya ke logon ko hairán rakhtá, aur yih kahtá thá, ki Main bhí koí bará shakhs hún. 10 Aur chhote se bare tak sab us kí taraf mutawajjih hote aur kahte the, ki Yih shakhs Khudá kí wuh Qudrat hai, jise Barí kahte hain. 11 Wuh is liye us kí taraf mutawajjih hote the, ki us ne barí muddat se apne jádú ke sabab un ko hairán kar rakkhá thá. 12 Lekin jab unhon ne Filippus ká yaqín kiyá, jo Khudá kí bádsháhat aur Yisú' Masíh ke nám kí khushkhabarí detá thá, to sab log, khwáh mard, khwáh 'aurat, baptisma lene lage. 13 Aur Shama'ún ne khud bhí yaqín kiyá; aur baptisma lekar Filippus ke sáth rahá kiyá, aur nishán aur bare bare mu'jize hote dekhkar hairán húá.

14 Jab rasúlon ne jo Yarúshalem men the suná, ki Sámaríon ne Khudá ká kalám qubúl kar liyá, to Patras aur Yúhanná ko un ke pás bhejá: 15 inhon ne jákar un ke liye du'á mángí, ki Rúhu'l Quds páen; 16 kyúnki wuh us waqt tak un men se kisí par názil na húá thá; unhon ne sirf Khudáwand Yisú' ke nám par baptisma liyá thá. 17 Phir inhon ne un par háth rakkhe, aur unhon ne Rúhu'l Quds páyá. 18 Jab Shama'ún ne dekhá, ki rasúlon ke háth rakhne se Rúhu'l Quds diyá játá hai, to un ke pás rupaye lákar 19 kahá, ki Mujhe bhí yih ikhtiyár do, ki jis par main háth rakkhún, wuh Rúhu'l Quds páe. 20 Patras ne us se kahá; Tere rupaye tere sáth gárat hon, is liye ki tú ne Khudá kí bakhshish ko rupayon se hásil karne ká khayál kiyá. 21 Terá is amr men na hissa hai, na bakhra; kyúnki terá dil Khudá ke nazdík khális nahín. 22 Pas apní is badí se tauba kar, aur Khudáwand se du'á máng, ki sháyad tere dil ke is khayál kí mu'áfí ho; 23 kyúnki main dekhtá hún, ki tú pitt kí sí karwáhat aur nárástí ke band men giriftár hai. 24 Shama'ún ne jawáb men kahá; Tum mere liye Khudáwand se du'á mángo, ki jo báten tum ne kahín, un men se koí mujhe pesh na áe.

25 Phir wuh gawáhí dekar, aur Khudáwand ká kalám sunákar, Yarúshalem ko wápas húe, aur Sámaríon

ke bahut se gánwon men khushkhabarí dete gaye.

26 Phir Khudáwand ke firishte ne Filippus se kahá, ki Uṭhkar dakkhin kí taraf us ráh tak já, jo Yarúshalem se 'Azzáh ko játí hai, aur jangal men hai. 27 Wuh uṭhkar rawána húá; to dekho ek Habshí khoja á rahá thá; wuh Habshíon kí malika Kandáke ká ek wazír, aur us ke sáre khazáne ká mukhtár thá; aur Yarúshalem men 'ibádat ke liye áyá thá. 28 Wuh apní rath par baiṭhá húá, aur Yasha'yáh nabí ke sahífe ko paṛhtá húá, wápas já rahá thá. 29 Rúh ne Filippus se kahá, ki Nazdík jákar us rath ke sáth ho le. 30 Pas Filippus ne us taraf dauṛkar use Yasha'yáh nabí ká sahífa paṛhte suná, aur kahá, ki Jo tú paṛhtá hai use samajhtá bhí hai? 31 Wuh bolá, Yih mujh se kyúnkar ho saktá hai, jab tak koí mujhe hidáyat na kare? Aur us ne Filippus se darkhwást kí, ki mere pás á baiṭh. 32 Kitáb i muqaddas kí jo 'ibárat wuh paṛh rahá thá yih thí, ki

Log use bheṛ kí tarah zabh karne ko le gaye,
Aur jis tarah barra apne bál katarnewále ke sámne bezabán hotá hai,
Usí tarah wuh apná munh nahín kholtá.

33 Us kí pastháli men us ká insáf na húá:
Aur kaun us kí nasl ká hál bayán karegá?
Kyúnki zamín par se us kí zindagí miṭáí játí hai.

34 Khoje ne Filippus se kahá; Main terí minnat karke púchhtá hún, ki Nabí yih kis ke haqq men kahtá hai? apne, yá kisí dúsre ke? 35 Filippus ne apní zabán kholkar usí nawishte se shurú' kiyá, aur use Yisú' kí khushkhabarí dí. 36 Aur ráh men chalte chalte, kisí pání kí jagah par pahunche. Khoje ne kahá; Dekh, pání maujúd hai; ab mujhe baptisma lene se kaun sí chíz roktí hai? [37 Pas Filippus ne kahá, ki Agar tú dil o ján se ímán láe, to baptisma le saktá hai. Us ne jawáb men kahá, Main ímán látá hún ki Yisú' Masíh Khudá ká Beṭá hai.] 38 Pas us ne rath ke khaṛá karne ká hukm diyá: aur Filippus aur khoja donon pání men utar paṛe; aur us ne us ko baptisma diyá. 39 Jab wuh pání men se nikalkar úpar áe, to Khudáwand kí Rúh Filippus ko uṭhá le gayí, aur khoje ne use phir na dekhá; kyúnki khushí kartá húá apní ráh chalá gayá. 40 Aur Filippus Ashdod men á niklá, aur Qaisariya men pahunchne tak sab shahron men khushkhabarí sunátá gayá.

9 Aur Sháúl, jo abhí tak Khudáwand ke shágirdon ke dhamkáne aur qatl karne kí dhun men thá, sardár káhin ke pás gayá, 2 aur us se Damishq ke 'ibádatkhánon ke liye is mazmún ke khaṭṭ mánge, ki jin ko wuh is Taríq par páe, khwáh mard, khwáh 'aurat, un ko bándhkar Yarúshalem men láe. 3 Jab wuh safar karte karte Damishq ke nazdík pahunchá, to aisá húá ki yakáyak ásmán se ek núr us ke girdágird á chamká; 4 aur wuh zamín par gir paṛá, aur yih áwáz suní, ki Ai Sháúl, ai Sháúl, tú mujhe kyún satátá hai? 5 Us ne púchhá, ki Ai Khudáwand, tú kaun hai? Us ne kahá; Main Yisú' hún, jise tú satátá hai: 6 magar uṭh, shahr men já, aur jo tujhe karná cháhiye, wuh tujh se kahá jáegá. 7 Jo ádmí us ke hamráh the, wuh khámosh khaṛe rah gaye, kyúnki áwáz to sunte the, magar kisí ko dekhte na the. 8 Aur Sháúl zamín par se uṭhá; lekin jab ánkhen kholín, to us ko kuchh na dikhái diyá; aur log us ká háth pakaṛke Damishq men le gaye. 9 Aur wuh tín din tak na dekh saká, aur na kháyá na piyá.

10 Damishq men Hananyáh nám ek shágird thá. Us se Khudáwand ne royá men kahá, ki Ai Hananyáh! Us ne kahá; Ai Khudáwand, main házir hún. 11 Khudáwand ne us se kahá; Uṭh, us kúche men já jo Sídhá kahlátá hai, aur Yahúdáh ke ghar men Sháúl nám Tarsí ko puchh le; kyúnki dekh, wuh du'á máng rahá hai; 12 aur us ne Hananyáh nám ek ádmí ko andar áte, aur apne úpar háth rakhte dekhá hai, táki phir biná ho. 13 Hananyáh ne jawáb diyá, ki Ai Khudáwand, main ne bahut logon se is shakhs ká zikr suná, ki is ne Yarúshalem men tere muqaddason ke sáth kaisí kaisí buráiyán kí hain. 14 Aur yahán is ko sardár káhinon kí taraf se ikhtiyár milá hai, ki jo

log terá nám lete hain, un sab ko bándh le. 15 Magar Khudáwand ne us se kahá, ki Tú já; kyúnki yih qaumon, bádsháhon, aur baní Isráíl par merá nám záhir karne ká merá chuná húá wasíla hai. 16 Aur main use jatá dúngá, ki use mere nám kí khátir kis qadr dukh uṭháná paṛegá. 17 Pas Hananyáh jákar us ghar men dákhil húá; aur apne háth us par rakhkar kahá, ki Ai bhái Sháúl, Khudáwand, ya'ní Yisú', jo tujh par us ráh men jis se tú áyá záhir húá thá, usí ne mujhe bhejá hai, ki tú bínáí páe aur Rúhu'l Quds se bhar jáe. 18 Aur fauran us kí ánkhon se chhilke se gire, aur wuh bíná ho gayá, aur uṭhkar baptisma liyá; 19 phir kuchh kháke táqat páí. Aur wuh kai din un shágirdon ke sáth rahá jo Damishq men the. 20 Aur fauran 'ibádatkhánon men Yisú' kí manádí karne lagá, ki wuh Khudá ká Beṭá hai. 21 Aur sab sunnewále hairán hokar kahne lage; Kyá yih wuh shakhs nahín hai, jo Yarúshalem men is nám ke lenewálon ko tabáh kartá thá, aur yahán bhíi sí liye áyá thá, ki un ko bándhkar sardár káhinon ke pás le jáe? 22 Lekin Sháúl ko âur bhí quwwat hásil hotí gayí, aur wuh is bát ko sábit karke ki Masíh yihí hai, Damishq ke rahnewále Yahúdíon ko hairat dilátá rahá.

23 Aur jab bahut din guzar gaye, to Yahúdíon ne us ke már dálne kí saláh kí; 24 magar un kí sázish Sháúl ko ma'lúm ho gayí. Wuh to use már ḍálne ke liye rát din darwázon par lage rahe; 25 lekin rát ko us ke shágirdon ne use lekar ṭokre men biṭháyá aur díwár par se laṭkáke utár diyá.

26 Us ne Yarúshalem men pahunchkar, shágirdon men mil jáne kí koshish kí: aur sab us se ḍarte the, kyúnki un ko yaqín na átá thá, ki yih shágird hai. 27 Magar Bar Nabá ne use apne sáth rasúlon ke pás le jákar un se bayán kiyá, ki is ne is is tarah ráh men Khudáwand ko dekhá, aur us ne is se báten kín, aur us ne Damishq men kaisí dilerí ke sáth Yisú' ke nám se manádí kí. 28 Pas wuh Yarúshalem men un ke sáth átá játá rahá, 29 aur dilerí ke sáth Khudáwand ke nám kí manádí kartá thá: aur Yúnáníáil Yahúdíon ke sáth guftgú aur bahs bhí kartá thá; magar wuh us ke már ḍálne ke darpai the. 30 Aur bháíyon ko jab yih ma'lúm húá to use Qaisariya men le gaye, aur Tarsus ko rawána kar diyá.

31 Pas tamám Yahúdiyá, aur Galíl, aur Sámariya men kalísiyá ko chain ho gayá, aur us kí taraqqí hotí gayí; aur wuh Khudáwand ke khauf aur Rúhu'l Quds kí tasallí par chaltí aur baṛhtí játí thí.

32 Aur aisá húá ki Patras har jagah phirtá húá, un muqaddason ke pás bhí pahunchá, jo Ludda men rahte the. 33 Wahán Ainiyás nám ek maflúj ko páyá jo áṭh baras se chárpáí par paṛá thá. 34 Patras ne us se kahá; Ai Ainiyás! Yisú' Masíh tujhe shifá detá hai; uṭh, áp apná bistar bichhá. Wuh fauran uṭh khaṛá húá. 35 Tab Ludda aur Sháron ke sab rahnewále use dekhkar Khudáwand kí taraf rujú' láe.

36 Aur Yáfá men ek shágird thí, Tabítá nám, jis ká tarjuma Harní hai; wuh bahut hí nek kám aur khairát kiyá kartí thí. 37 Unhín dinon men aisá húá ki wuh bímár hokar mar gayí, aur use nahlákar bálákháne men rakh diyá. 38 Aur chúnki Ludda Yáfá ke nazdík thá, to shágirdon ne yih sunkar ki Patras wahán hai, do ádmí bheje aur us se darkhwást kí, ki Hamáre pás áne men der na kar. 39 Patras uṭhkar un ke sáth ho liyá. Jab pahunchá, to use bálákháne men le gaye: aur sab bewa 'auraten roti húí us ke pás á khaṛí húín, aur jo kurte aur kapṛe Harní ne un ke sáth men rahkar banáe the dikháne lagín. 40 Patras ne sab ko báhar kar diyá, aur ghuṭne ṭekkar du'á mángí; phir lásh kí taraf mutawajjih hokar kahá, Ai Tabítá, uṭh. Pas us ne ánkhen khol dín; aur Patras ko dekhkar uṭh baiṭhí. 41 Us ne háth pakaṛke use uṭháyá, aur muqaddason aur bewa 'auraton ko bulákar use zinda un ke supurd kiyá. 42 Yih bát sáre Yáfá men mashhúr ho gayí: aur bahutere Khudáwand par ímán le áe. 43 Aur aisá húá ki wuh bahut din Yáfá men Shama'ún nám dabbág ke hán rahá.

10 Qaisariya men Kurneliyus nám ek shakhs thá, wuh us palṭan ká súbadár thá, jo Itáliyání kahlátí hai. 2 Wuh díndár thá,

aur apne sáre gharáne samet Ḳhudá se dartá thá, aur Yahúdíon ko bahut ḳhairát detá, aur har waqt Ḳhudá se du'á mángtá thá. 3 Us ne tísre pahar ke qaríb royá men sáf sáf dekhá, ki Ḳhudá ká firishta mere pás ákar kahtá hai; Kurneliyus. 4 Us ne us ko gaur se dekhá, aur darke kahá; Ḳhudáwand, kyá hai? Us ne us se kahá, ki Terí du'áen aur terí ḳhairát yádgárí ke liye Ḳhudá ke huzúr pahunchín. 5 Ab Yáfá men ádmí bhejkar, Shama'ún ko, jo Patras kahlátá hai, bulwá le. 6 Wuh Shama'ún dabbág ke hán mihmán hai, jis ká ghar samundar ke kanáre hai. 7 Aur jab wuh firishta chalá gayá, jis ne us se báten ki thín, to us ne do naukaron ko, aur un men se jo us ke pás házir rahá karte the ek díndár sipáhí ko buláyá; 8 aur sab báten un se bayán karke unhen Yáfá men bhejá.

9 Dúsre din, jab wuh ráh men the, aur shahr ke nazdík pahunche to Patras do pahar ke qaríb kothe par du'á mángne charhá. 10 Aur use bhúk lagí, aur kuchh khána cháhtá thá: lekin jab log taiyár kar rahe the, to us par beḳhudí chhá gayí; 11 aur us ne dekhá, ki ásmán khul gayá, aur ek chíz, barí chádar kí mánind cháron konon se latakti húí, zamín kí taraf utar rahí hai, 12 jis men zamín ke sab qism ke chaupáe, aur kíre makaure, aur hawá ke parande hain. 13 Aur use ek áwáz áí, ki Ai Patras, uth, zabh kar, aur khá. 14 Magar Patras ne kahá; Ai Ḳhudáwand, hargiz nahín; kyúnki main ne kabhí koí harám yá nápák chíz nahín kháí. 15 Phir dúsrí bár use áwáz áí, ki Jin ko Ḳhudá ne pák thahráyá hai, tú unhen harám na kah. 16 Tín bár aisá hí húá; aur fi'lfaur wuh chíz ásmán par uthá lí gayí.

17 Jab Patras apne dil men hairán ho rahá thá, ki yih royá jo main ne dekhí kyá hai, to dekho, wuh ádmí jinhen Kurneliyus ne bhejá thá, Shama'ún ká ghar daryáft karke darwáze par á khare húe, 18 aur pukárke púchhne lage, ki Shama'ún jo Patras kahlátá hai, yahín mihmán hai? 19 Jab Patras us royá ko soch rahá thá, to Rúh ne us se kahá, ki Dekh, tín ádmí tujhe púchh rahe hain; 20 pas uthkar níche já, aur beḳhatke un ke sáth ho le; kyúnki main ne hí un ko bhejá hai. 21 Patras ne utarkar un ádmíon se kahá; Dekho, jis ko tum púchhte ho, wuh main hí hún; tum kis sabab se áe ho? 22 Unhon ne kahá; Kurneliyus súbadár, jo rástbáz aur ḳhudátars ádmí, aur Yahúdíon kí sári qaum men neknám hai, us ne pák firishte se hidáyat páí, ki tujhe apne ghar bulákar tujh se kalám sune. 23 Pas us ne unhen andar bulákar un kí mihmání kí.

Aur dúsre din wuh uthkar un ke sáth rawána húá, aur Yáfá men se ba'z bháí us ke sáth ho liye. 24 Wuh dúsre roz Qaisariya men dáḳhil húe. Aur Kurneliyus apne rishtadáron aur dilí doston ko jama' karke un kí ráh dekh rahá thá. 25 Jab Patras andar áne lagá, to aisá húá ki Kurneliyus ne us ká istiqbál kiyá, aur us ke qadamon men girke sijda kiyá. 26 Lekin Patras ne use uthákar kahá, ki Khará ho; main bhí to insán hún. 27 Aur us se báten kartá húá andar gayá, aur bahut se logon ko ikatthá pákar 28 un se kahá; Tum to jánte ho, ki Yahúdí ko gairqaumwále se suhbat rakhní, yá us ke hán jáná nájáiz hai; magar Ḳhudá ne mujh par záhir kiyá, ki main kisí ádmí ko najis yá nápák na kahún: 29 isí liye jab main buláyá gayá, to be'uzr chalá áyá. Pas ab main púchhtá hún, ki mujhe kis bát ke liye buláyá hai? 30 Kurneliyus ne kahá; Is waqt púre chár roz húe, ki main apne ghar men tísre pahar kí du'á máng rahá thá; to dekho, ek shaḳhs chamakdár poshák pahine húe mere sámne khará húá 31 aur kahá, ki Ai Kurneliyus, terí du'á sun lí gayí, aur terí ḳhairát kí Ḳhudá ke huzúr yád húí. 32 Pas kisí ko Yáfá men bhejkar Shama'ún ko, jo Patras kahlátá hai, apne pás bulá; wuh samundar ke kanáre Shama'ún dabbág ke ghar men mihmán hai. 33 Pas usí dam main ne tere pás ádmí bheje; aur tú ne ḳhúb kiyá jo á gayá. Ab ham sab Ḳhudá ke huzúr házir hain, táki jo kuchh Ḳhudáwand ne tujh se farmáyá hai, use sunen. 34 Patras ne zabán kholkar kahá;

Ab mujhe púrá yaqín ho gayá, ki Ḳhudá kisí ká tarafdár nahín:

35 balki har qaum men jo us se dartá aur rástbází kartá hai, wuh us ko pasand átá hai. 36 Jo kalám us ne baní Isráil ke pás bhejá, jab ki Yisú' Masíh kí ma'rifat (jo sab ká Khudáwand hai) sulh kí khushkhabarí dí, 37 us bát ko tum jánte ho, jo Yúhanná ke baptisma kí manádí ke ba'd, Galíl se shurú' hokar, tamám Yahúdiya men mashhúr ho gayí; 38 ki Khudá ne Yisú' Násarí ko Rúhu'l Quds aur qudrat se kis tarah masah kiyá: wuh bhaláí kartá, aur un sab ko jo Iblís ke háth se zulm utháte the, shifá detá phirá; kyúnki Khudá us ke sáth thá. 39 Aur ham un sab kámon ke gawáh hain, jo us ne Yahúdíon ke mulk aur Yarúshalem men kiye; aur unhon ne us ko salíb par latkákar már dálá. 40 Us ko Khudá ne tísre din jiláyá, aur záhir bhí kar diyá, 41 na ki sárí ummat par, balki un gawáhon par jo áge se Khudá ke chune húe the, ya'ní ham par, jinhon ne us ke murdon men se jí uthne ke ba'd us ke sáth kháyá piyá. 42 Aur us ne hamen hukm diyá, ki Ummat men manádí karo aur gawáhí do, ki yih wuhí hai jo Khudá kí taraf se zindon aur murdon ká munsif muqarrar kiyá gayá. 43 Is shakhs kí sab nabí gawáhí dete hain, ki jo koí us par ímán láegá, us ke nám se gunáhon kí mu'áfí hásil karegá.

44 Patras yih báten kah hí rahá thá, ki Rúhu'l Quds un sab par názil húá, jo kalám sun rahe the. 45 Aur Patras ke sáth jitne makhtún ímándár áe the, wuh sab hairán húe, ki gairqaumon par bhí Rúhu'l Quds kí bakhshish járí húí. 46 Kyúnki unhen tarah tarah kí zabánen bolte, aur Khudá kí baráí karte suná. Patras ne jawáb diyá; 47 Kyá koí pání se rok saktá hai, ki yih baptisma na páen, jinhon ne hamárí tarah Rúhu'l Quds páyá? 48 Aur us ne hukm diyá, ki unhen Yisú' Masíh ke nám se baptisma diyá jáe. Is par unhon ne us se darkhwást kí, ki chand roz hamáre pás rah.

11 Aur rasúlon aur bháiyon ne jo Yahúdiya men the suná, ki gairqaumon ne bhí Khudá ká kalám qubúl kiyá. 2 Jab Patras Yarúshalem men áyá, to makhtún us se yih bahs karne lage, 3 ki Tú námakhtúnon ke pás gayá, aur un ke sáth kháná kháyá. 4 Patras ne shurú' se wuh amr tartíbwár un se bayán kiyá, ki 5 Main Yáfá shahr men du'á máng rahá thá: aur bekhudí kí hálat men ek royá dekhí, ki koí chíz, barí chádar kí tarah cháron konon se latakti húí, ásmán se utarkar mujh tak áí: 6 us par jab main ne gaur se nazar kí, to zamín ke chaupáe, aur janglí jánwar, aur kíre makaure, aur hawá ke parande dekhe; 7 aur yih áwáz bhí suní, ki Ai Patras, uth; zabh kar aur khá. 8 Lekin main ne kahá, ki Ai Khudáwand, hargiz nahín; kyúnki kabhí koí harám yá nápák chíz mere munh men nahín gayí. 9 Is ke jawáb men dúsrí bár ásmán se áwáz áí, ki Jin ko Khudá ne pák thahráyá hai, tú unhen harám na kah. 10 Tín bár aisá hí húá: phir wuh sárí chízen ásmán kí taraf khench lí gayín. 11 Aur dekho, usí dam tín ádmí, jo Qaisariya se mere pás bheje gaye the, us ghar ke pás á khare húe, jis men ham the. 12 Rúh ne mujh se kahá, ki Tú bilá imtiyáz un ke sáth chalá já. Aur yih chha bháí bhí mere sáth ho liye; aur ham us shakhs ke ghar men dákhil húe. 13 Us ne ham se bayán kiyá, ki main ne firishte ko apne ghar men khare húe dekhá; jis ne mujh se kahá, ki Yáfá men ádmí bhejkar Shama'ún ko bulwá le, jo Patras kahlátá hai. 14 Wuh tujh se aisí báten kahegá, jin se tú aur terá sárá gharáná naját páegá. 15 Jab main kalám karne lagá, to Rúhu'l Quds un par is tarah názil húá, jis tarah shurú' men ham par názil húá thá. 16 Aur mujhe Khudáwand kí wuh bát yád áí, jo us ne kahí thí, ki Yúhanná ne to pání se baptisma diyá; magar tum Rúhu'l Quds se baptisma páoge. 17 Pas jab Khudá ne un ko bhí wuhí ni'mat dí jo ham ko Khudáwand Yisú' Masíh par ímán lákar milí thí, to main kaun thá, ki Khudá ko rok saktá? 18 Wuh yih sunkar chup rahe, aur Khudá kí baráí karke kahá; To beshakk Khudá ne gairqaumon ko bhí zindagí ke liye tauba kí taufíq dí hai.

19 Pas jo log us musíbat se paráganda ho gaye the, jo Stifanus ke

bá'is paṛí thí, wuh phirte phirte Fíníke aur Kuprus aur Antákiya meṉ pahuṉche, magar Yahúdíoṉ ke siwá âur kisí ko kalám na sunáte the. 20 Lekin un meṉ se chand Kuprusí aur Kurení the, jo Antákiya meṉ ákar Yúnánioṉ ko bhí Ḳhudáwand Yisú' kí ḳhushḳhabarí kí báteṉ sunáne lage. 21 Aur Ḳhudáwand ká háth un par thá; aur bahut se log ímán lákar Ḳhudáwand kí taraf rujú' húe. 22 Un logoṉ kí ḳhabar Yarúshalem kí kalísiyá ke kánoṉ tak pahuṉchí; aur unhoṉ ne Bar Nabá ko Antákiya tak bhejá. 23 Wuh pahuṉchkar, aur Ḳhudá ká fazl dekhkar ḳhush húá; aur un sab ko nasíhat kí, ki dilí iráde se Ḳhudáwand se lipṭe raho: 24 kyúṉki wuh nek mard aur Rúhu'l Quds aur ímán se ma'múr thá: aur bahut se log Ḳhudáwand kí kalísiyá meṉ á mile. 25 Phir wuh Sháúl kí talásh meṉ Tarsus ko chalá gayá: 26 aur jab wuh milá, to use Antákiya meṉ láyá. Aur aisá húá ki wuh sál bhar tak kalísiyá kí jamá'at meṉ shámil hote, aur bahut se logoṉ ko ta'lím dete rahe; aur shágird pahle Antákiya hí meṉ Masíhí kahláe.

27 Unhíṉ dínoṉ meṉ chand nabí Yarúshalem se Antákiya meṉ áe. 28 Un meṉ se ek ne, jis ká nám Agabus thá, khaṛe hokar Rúh kí hidáyat se záhir kiyá, ki tamám dunyá meṉ baṛá kál paṛegá; aur yih Klaudiyus ke 'ahd meṉ wáqi' húá. 29 Pas shágirdoṉ ne tajwíz kí, ki apne apne maqdúr ke muwáfiq Yahúdiya meṉ rahnewále bháiyoṉ kí ḳhidmat ke liye kuchh bhejeṉ. 30 Chunáṉchi unhoṉ ne aisá hí kiyá, aur Bar Nabá aur Sháúl ke háth buzurgoṉ ke pás bhejá.

12 Us waqt meṉ Herodes bádsháh ne satáne ke liye kalísiyá meṉ se ba'z par háth ḍálá. 2 Aur Yúhanná ke bháí Ya'qúb ko talwár se qatl kiyá. 3 Jab dekhá, ki yih bát Yahúdíoṉ ko pasand áí, to Patras ko bhí giriftár kar liyá. Aur yih 'I'd i Fatír ke din the. 4 Aur us ko pakaṛke qaid kiyá, aur nigahbání ke liye chár chár sipáhíoṉ ke chár pahroṉ meṉ rakkhá; is iráde se ki Fasah ke ba'd us ko logoṉ ke sámne pesh kare. 5 Pas qaidḳháne meṉ to Patras kí nigahbání ho rahí thí: magar kalísiyá us ke liye ba dil o ján Ḳhudá se du'á máṉg rahí thí. 6 Aur jab Herodes use pesh karne ko thá, to usí rát Patras do zanjíroṉ se bandhá húá do sipáhíoṉ ke darmiyán sotá thá: aur pahrewále darwáze par qaidḳháne kí nigahbání kar rahe the; 7 ki dekho, Ḳhudáwand ká ek firishta á khaṛá húá, aur us koṭhrí meṉ núr chamak gayá: aur us ne Patras kí paslí par háth márkar use jagáyá aur kahá, ki Jald uṭh. Aur zanjíreṉ us ke háthoṉ meṉ se khul paṛíṉ. 8 Phir firishte ne us se kahá; Kamar báṉdh, aur apní jútí pahin le. Us ne aisá hí kiyá. Phir us ne us se kahá, ki Apná choga pahinkar mere píchhe ho le. 9 Wuh nikalkar us ke píchhe ho liyá, aur yih na jáná, ki jo kuchh firishte kí taraf se ho rahá hai wuh wáqa'í hai, balki yih samjhá, ki royá dekh rahá húṉ. 10 Pas wuh pahle aur dúsre halqe meṉ se nikalkar, us lohe ke pháṭak par pahuṉche, jo shahr kí taraf hai; wuh áp se áp un ke liye khul gayá: pas wuh nikalkar kúche ke us sire tak gaye; aur fauran firishta us ke pás se chalá gayá. 11 Aur Patras ne hosh meṉ ákar kahá, ki Ab maiṉ ne sach sach ján liyá, ki Ḳhudáwand ne apná firishta bhejkar mujhe Herodes ke háth se chhuṛá liyá, aur Yahúdí qaum kí sárí ummed toṛ dí. 12 Aur is par gaur karke us Yúhanná kí máṉ Maryam ke ghar áyá, jo Marqus kahlátá hai: waháṉ bahut se ádmí jama' hokar du'á máṉg rahe the. 13 Jab us ne pháṭak kí khiṛkí khaṭkhaṭáí, to Rude nám ek lauṉḍí áwáz sunne áí; 14 aur Patras kí áwáz pahchánkar ḳhushí ke máre pháṭak na kholá, balki dauṛkar andar ḳhabar kí, ki Patras pháṭak par khaṛá hai. 15 Unhoṉ ne us se kahá; Tú díwání hai. Lekin wuh yaqín se kahtí rahí, ki yúṉ hí hai. Unhoṉ ne kahá, ki Us ká firishta hogá. 16 Magar Patras khaṭkhaṭátá rahá: pas unhoṉ ne khiṛkí kholí, aur us ko dekhkar hairán ho gaye. 17 Us ne unheṉ háth se ishára kiyá, ki chup raheṉ, aur un se bayán kiyá, ki Ḳhudáwand ne mujhe is is tarah qaidḳháne se nikálá. Phir kahá, ki Ya'qúb aur bháiyoṉ ko is bát kí ḳhabar kar dená; aur rawána hokar dúsrí jagah chalá gayá. 18 Jab

subh húí, to sipáhí bahut ghabráe, ki Patras kyá húá. 19 Jab Herodes ne us kí talásh kí aur na páyá, to pahrewálon kí tahqíqát karke un ke qatl karne ká hukm diyá; aur Yahúdiya ko chhoṛkar Qaisariya men já rahá.

20 Aur wuh Súr aur Saidá ke logon se niháyat nákhush thá. Pas wuh ek dil hokar us ke pás áe, aur bádsháh ke hájib Blastus ko apní taraf karke sulh cháhí, is liye ki un ke mulk ko bádsháh ke mulk se rasad pahunchtí thí. 21 Pas Herodes ek din muqarrar karke, aur sháhána poshák pahinkar takht i 'adálat par baiṭhá, aur un se kalám karne lagá. 22 Log pukár uṭhe, ki Yih to Khudá kí áwáz hai, na insán kí. 23 Usí dam Khudá ke firishte ne use márá, is liye ki us ne Khudá kí tamjíd na kí: aur wuh kíre paṛke mar gayá.

24 Magar Khudá ká kalám taraqqí kartá aur phailtá gayá.

25 Aur Bar Nabá aur Sháúl apní khidmat púrí karke, aur Yúhanná ko jo Marqus kahlátá hai sáth lekar, Yarúshalem se wápas áe.

13 Antákiya men, us kalísiyá ke muta'alliq jo wahán thí, kai nabí aur mu'allim the, ya'ní Bar Nabá, aur Shama'ún jo Kálá kahlátá hai, aur Lúkiyus Kuraní, aur Manáhem jo chauthái mulk ke hákim Herodes ke sáth palá thá, aur Sháúl. 2 Jab wuh Khudáwand kí 'ibádat kar rahe, aur roze rakh rahe the, to Rúhu'l Quds ne kahá, ki Mere liye Bar Nabá aur Sháúl ko us kám ke wáste makhsús kar do, jis ke wáste main ne un ko bulává hai. 3 Tab unhon ne roza rakhkar, aur du'á mángkar, aur un par háth rakhkar, unhen rukhsat kiyá.

4 Pas wuh Rúhu'l Quds ke bheje húe Silúkiya ko gaye, aur wahán se jaház par Kuprus ko chale. 5 Aur Salamís men pahunchkar, Yahúdíon ke 'ibádatkhánon men Khudá ká kalám sunáne lage: aur Yúhanná un ká khádim thá. 6 Aur us tamám ṭápú men hote húe Páfus tak pahunche; wahán unhen ek Yahúdí jádúgar aur jhúṭhá nabí, Bar Yisú, nám, milá. 7 Wuh Sirgiyus Paulus súbe ke sáth thá, jo sáhib i tamíz thá. Is ne Bar Nabá aur Sháúl ko bulákar, Khudá ká kalám sunná cháhá. 8 Magar Ilímás jádúgar ne, (ki yihí us ke nám ká tarjuma hai,) un kí mukhálafat kí, aur súbe ko ímán láne se rokná cháhá. 9 Aur Sháúl ne, jis ká nám Paulus bhí hai, Rúhu'l Quds se bharkar us par gaur se nazar kí, 10 aur kahá, ki Ai Iblís ke farzand, tú jo tamám makkárí aur sharárat se bhará húá, aur har tarah kí nekí ká dushman hai, kyá Khudáwand kí sídhí ráhon ko bigáṛne se báz na áegá? 11 Ab dekh, tujh par Khudáwand ká gazab hai, aur tú andhá hokar kuchh muddat tak súraj ko na dekhegá. Usí dam kohar aur andherá us par chhá gayá; aur wuh ḍhúnḍhtá phirá, ki koí us ká háth pakaṛke le chale. 12 Tab súba yih májará dekhkar, aur Khudáwand kí ta'lím se hairán hokar, ímán le áyá.

13 Phir Paulus aur us ke sáthí Páfus se jaház par rawána hokar, Pamfúliya ke Pirga men áe: aur Yúhanná un se judá hokar, Yarúshalem ko wápas chalá gayá. 14 Aur wuh Pirga se chalkar Pisidiya ke Antákiya men pahunche; aur Sabt ke din 'ibádatkháne men já baiṭhe. 15 Phir Tauret aur nabíon kí kitáb ke paṛhne ke ba'd 'ibádatkháne ke sardáron ne unhen kahlá bhejá, ki Ai bháiyo, agar logon kí nasíhat ke wáste tumháre dil men koí bát ho, to bayán karo. 16 Pas Paulus ne khaṛe hokar aur háth se ishára karke kahá;

Ai Isráílío, aur ai khudátarso, suno. 17 Is ummat i Isráíl ke Khudá ne hamáre bápdádá ko chun liyá, aur jab yih ummat Misr ke mulk men pardesíyon kí tarah rahtí thí, to us ko sarbaland kiyá, aur zabardast háth se unhen wahán se nikál láyá. 18 Aur koí chálís baras tak biyábán men un kí 'ádaton kí bardásht kartá rahá. 19 Aur Kan'án ke mulk men sát qaumon ko gárat karke, takhmínan sáṛhe chár sau baras men un ká mulk in kí mírás kar diyá. 20 Aur in báton ke ba'd Samwíl nabí ke zamáne tak un men qází muqarrar kiye. 21 Is ke ba'd unhon ne bádsháh ke liye darkhwást kí: aur Khudá ne Binyámín ke qabíle men se ek shakhs, Sháúl Qísh ke beṭe ko chálís baras ke liye un par muqarrar kiyá. 22 Phir use ma'zúl karke Dáúd ko un ká bádsháh banáyá; jis kí bábat us ne yih

gawáhí dí, ki Mujhe ek shakhs Yishai ká betá Dáúd mere dil ke muwáfiq mil gayá; wuhí merí tamám marzíon ko púrá karegá. 23 Isí kí nasl men se Khudá ne apne wa'de ke muwáfiq Isráíl ke pás ek munjí, ya'ní Yisú' ko bhej diyá; 24 jis ke áne se pahle Yúhanná ne Isráíl kí tamám ummat ke sámne tauba ke baptisma kí manádí kí. 25 Aur jab Yúhanná apná daur púrá karne ko thá, to us ne kahá, ki Tum mujhe kyá samajhte ho? Main wuh nahín: balki dekho, mere ba'd wuh shakhs ánewálá hai, jis ke pánwon kí jútiyon ká tasma main kholne ke láiq nahín. 26 Ai bháiyo, Ibráhím ke farzando, aur ai khudátarso, is naját ká kalám hamáre pás bhejá gayá. 27 Kyúnki Yarúshalem ke rahnewálon aur un ke sardáron ne na use pahcháná, aur na nabíon kí báten samjhín, jo har Sabt ko sunáí játí hain; is liye us par fatwá dekar un ko púrá kiyá. 28 Aur agarchi us ke qatl kí koí wajh na milí, taubhí unhon ne Pílátus se us ke qatl kí darkhwást kí. 29 Aur jo kuchh us ke haqq men likhá thá, jab us ko tamám kar chuke, to use salíb par se utárkar qabr men rakkhá. 30 Lekin Khudá ne use murdon men se jiláyá; 31 aur wuh bahut dinon tak un ko dikháí diyá, jo us ke sáth Galíl se Yarúshalem men áe the; ummat ke sámne ab wuhí us ke gawáh hain. 32 Aur ham tum ko us wa'de ke báre men, jo bápdádá se kiyá gayá thá, yih khushkhabarí dete hain, 33 ki Khudá ne Yisú' ko jilákar, hamárí aulád ke liye usí wa'de ko púrá kiyá; chunánchi dúsre Mazmúr men likhá hai, ki Tú merá betá hai, áj tú mujh se paidá húá. 34 Aur us ke is tarah murdon men se jiláne kí bábat, ki phir kabhí na mare, us ne yún kahá, ki Main Dáúd kí pák aur sachchí ni'maten tumhen dúngá. 35 Chunánchi wuh ek aur Mazmúr men bhí kahtá hai, ki Tú apne Muqaddas ke sarne kí naubat pahunchne na degá. 36 Kyúnki Dáúd to apne waqt men Khudá kí marzí ká tábi'dár rahkar so gayá, aur apne bápdádá se já milá, aur us ke sarne kí naubat pahunchí: 37 magar jis ko Khudá ne jiláyá, us ke sarne kí naubat nahín pahunchí. 38 Pas, ai bháiyo, tumhen ma'lúm ho, ki usí ke wasíle se tum ko gunáhon kí mu'áfí kí khabar dí játí hai. 39 Aur Músá kí sharí'at ke bá'is jin báton se tum barí nahín ho sakte the, un sab se har ek ímán lánewálá us ke bá'is barí hotá hai. 40 Pas khabardár, aisá na ho ki jo nabíon kí kitáb men áyá hai, wuh tum par sádiq áe, ki

41 Ai tahqír karnewálo, dekho, ta'ajjub karo, aur mit jáo;
Kyúnki main tumháre zamáne men ek kám kartá hún,
Aisá kám, ki agar koí tum se bayán kare, to kabhí us ká yaqín na karoge.

42 Un ke báhar játe waqt log minnat karne lage, kí agle sabt ko bhí yih báten hamen sunáí jáen. 43 Jab majlis barkhwást húí, to bahut se Yahúdí aur khudáparast naumuríd Yahúdí Paulus aur Bar Nabá ke píchhe ho liye. Unhon ne un se kalám kiyá, aur targíb dí, ki Khudá ke fazl par qáim raho.

44 Dúsre Sabt ko taqríban sárá shahr Khudá ká kalám sunne ko ikatthá húá. 45 Magar Yahúdí itní bhír dekhkar hasad men bhar gaye, aur Paulus kí báton kí mukhálafat karne, aur kufr bakne lage. 46 Paulus aur Bar Nabá diler hokar bole, ki Zarúr thá ki Khudá ká kalám pahle tumhen sunáyá jáe. Lekin chúnki tum us ko radd karte ho, aur apne áp ko hamesha kí zindagí ke náqábil thahráte ho, to dekho, ham gairqaumon kí taraf mutawajjih hote hain. 47 Kyúnki Khudáwand ne hamen yih hukm diyá hai, ki

Main ne tujh ko gairqaumon ke liye núr muqarrar kiyá,
Táki tú zamín kí intihá tak naját ká bá'is ho.

48 Gairqaumwále yih sunkar khush húe, aur Khudá ke kalám kí baráí karne lage: aur jitne hamesha kí zindagí ke liye muqarrar kiye gaye the, ímán le áe. 49 Aur us tamám 'iláqe men Khudá ká kalám phail gayá. 50 Magar Yahúdíon ne khudáparast aur 'izzatwálí 'auraton aur shahr ke raíson ko ubhárá, aur Paulus aur Bar Nabá ke satáne parámáda karke, inhen apní sarhaddon se nikál diyá. 51 Yih apne pánwon kí khák un ke sámne jhárkar Ikuniyum ko gaye. 52 Magar shágird khushí aur Rúhu'l Quds se ma'múr hote rahe.

14 Aur Ikuniyum men aisá húá ki wuh sáth sáth Yahúdíon ke 'ibádatkháne men gaye, aur aisí taqrír kí, ki Yahúdíon aur Yúnáníon donon kí ek barí jamá'at ímán le áí. 2 Magar náfarmán Yahúdíon ne gairqaumon ke dilon men josh paidá karke, un ko bháiyon kí taraf se badgumán kar diyá. 3 Pas wuh bahut 'arse tak wahán rahe, aur Khudáwand ke bharose par dilerí se kalám karte the; aur wuh un ke háthon se nishán aur 'ajíb kám karáke apne fazl ke kalám kí gawáhí detá thá. 4 Lekin shahr ke logon men phút par gayí: ba'z Yahúdíon kí taraf ho gaye, aur ba'z rasúlon kí taraf. 5 Magar jab gairqaumwále aur Yahúdí unhen be'izzat aur sangsár karne ko, apne sardáron samet un par charhe; 6 to wuh is se wáqif hokar Lukáuniya ke shahron Lustra aur Dirbe aur un ke girdnawáh men bhág gaye; 7 aur wahán khushkhabarí sunáte rahe.

8 Aur Lustra men ek shakhs baithá thá, jo pánwon se láchár thá; wuh janam ká langrá thá, aur kabhí na chalá thá. 9 Wuh Paulus ko báten karte sun rahá thá; aur jab is ne us kí taraf gaur karke dekhá, ki us men shifá páne ke láiq ímán hai, 10 to barí áwáz se kahá, ki Apne pánwon ke bal sídhá khará ho já. Pas wuh uchhalkar chalne phirne lagá. 11 Logon ne Paulus ká yih kám dekhkar, Lukáuniya kí bolí men baland áwáz se kahá, ki A'dmíon kí súrat men deotá utarkar hamáre pás áe hain. 12 Aur unhon ne Bar Nabá ko Zyús kahá, aur Paulus ko Hirmes, is liye ki yih kalám karne men sabqat rakhtá thá. 13 Aur Zyús ke us mandir ká pujárí, jo un ke shahr ke sámne thá, bail aur phúlon ke hár phátak par lákar, logon ke sáth qurbání karní cháhtá thá. 14 Jab Bar Nabá aur Paulus rasúlon ne yih suná, to apne kapre phárkar logon men já kúde, aur pukár pukárkar 15 kahne lage, ki Logo, tum yih kyá karte ho? ham bhí tumháre hamtabí'at insán hain, aur tumhen khushkhabarí sunáte hain, táki in bátil chízon se kanára karke us zinda Khudá kí taraf phiro, jis ne ásmán aur zamín aur samundar aur jo kuchh un men hai paidá kiyá: 16 us ne agle zamáne men sab qaumon ko apní apní ráh chalne diyá. 17 Táham us ne apne áp ko begawáh na chhorá; chunánchi us ne mihrbáníán kín, aur ásmán se tumháre liye pání barsáyá, aur barí barí paidáwár ke mausim 'atá kiye, aur tumháre dilon ko khurák aur khushí se bhar diyá. 18 Yih báten kahkar bhí logon ko mushkil se roká, ki un ke liye qurbání na karen.

19 Phir ba'z Yahúdí Antákiya aur Ikuniyum se áe; aur logon ko apní taraf karke, Paulus ko sangsár kiyá, aur us ko murda samajhkar shahr ke báhar ghasít le gaye. 20 Magar jab shágird us ke girdágird á khare húe, to wuh uthkar shahr men áyá: aur dúsre din Bar Nabá ke sáth Dirbe ko chalá gayá. 21 Aur wuh us shahr men khushkhabarí sunákar, aur bahut se shágird karke, Lustra, aur Ikuniyum, aur Antákiya ko wápas áe, 22 aur shágirdon ke dilon ko mazbút karte, aur yih nasíhat dete the, ki ímán par qáim raho, aur kahte the; Zarúr hai ki ham bahut musíbaten sahkar Khudá kí bádsháhat men dákhil hon. 23 Aur unhon ne har ek kalísiyá men un ke liye buzurgon ko muqarrar kiyá, aur roze se du'á mángkar, unhen Khudáwand ke supurd kiyá, jis par wuh ímán láe the. 24 Aur Pisidiya men se hote húe Pamfúliya men pahunche. 25 Aur Pirga men kalám sunákar, Attaliya ko gaye; 26 aur wahán se jaház par us Antákiya men áe, jahán us kám ke liye, jo unhon ne ab púrá kiyá, Khudá ke fazl ke supurd kiye gaye the. 27 Wahán pahunchkar unhon ne kalísiyá ko jama' kiyá, aur un ke sámne bayán kiyá, ki Khudá ne hamárí ma'rifat kyá kuchh kiyá, aur yih ki us ne gairqaumon ke liye ímán ká darwáza khol diyá. 28 Aur wuh shágirdon ke pás muddat tak rahe.

15 Phir ba'z log Yahúdiya se ákar bháiyon ko ta'lím dene lage, ki Agar Músá kí rasm ke muwáfiq tumhárá khatna na ho, to tum naját nahín pá sakte. 2 Pas jab Paulus aur Bar Nabá kí un se bahut takrár aur bahs húí, to kalísiyá ne yih thahráyá, ki Paulus aur Bar Nabá, aur un men se chand

shakhs is mas'ale ke liye rasúlon aur buzurgon ke pás Yarúshalem jáen. 3 Pas kalísiyá ne un ko rawána kiyá, aur wuh gairqaumon ke rujú' láne ká bayán karte húe Fíníke aur Sámariya se guzre: aur sab bháiyon ko bahut khush karte gaye. 4 Jab Yarúshalem men pahunche, to kalísiyá aur rasúl aur buzurg un se khushí ke sáth mile, aur unhon ne sab kuchh bayán kiyá, jo Khudá ne un kí ma'rifat kiyá thá. 5 Magar Farísíon ke firqe men se jo ímán láe the, un men se ba'z ne uthkar kahá, ki Un ká khatna karáná, aur un ko Músá kí sharí'at par 'amal karne ká hukm dená zarúr hai.

6 Pas rasúl aur buzurg is bát par gaur karne ke liye jama' húe. 7 Aur bahut bahs ke ba'd, Patras ne khare hokar un se kahá, ki

Ai bháiyo, tum jánte ho ki bahut 'arsa húá, jab Khudá ne tum logon men se mujhe chuná, ki gairqaumen merí zabán se khushkhabarí ká kalám sunkar ímán láen. 8 Aur Khudá ne, jo dilon kí jántá hai, un ko bhí hamárí tarah Rúhu'l Quds dekar un kí gawáhí dí; 9 aur ímán ke wasíle se un ke dil pák karke, ham men aur un men kuchh farq na rakkhá. 10 Pas ab tum shágirdon kí gardan par aisá júá rakhkar, jis ko na hamáre bápdádá uthá sakte the, na ham, Khudá ko kyún ázmáte ho? 11 Hálánki ham ko yaqín hai, ki jis tarah wuh Khudáwand Yisú' ke fazl hí se naját páenge, usí tarah ham bhí páenge.

12 Phir sárí jamá'at chup rahí, aur Paulus aur Bar Nabá ká bayán sunne lagí, ki Khudá ne un kí ma'rifat gairqaumon men kaise kaise nishán aur 'ajíb kám záhir kiye. 13 Jab wuh khámosh húe, to Ya'qúb kahne lagá, ki

Ai bháiyo, merí suno: 14 Shama'ún ne bayán kiyá hai, ki Khudá ne pahle pahal gairqaumon par kis tarah tawajjuh kí, táki un men se apne nám kí ek ummat baná le. 15 Aur nabíon kí báten bhí is ke mutábiq hain; chunánchi likhá hai, ki

16 In báton ke ba'd main phir ákar,
Dáúd ke gire húe khaime ko uthá'úngá;
Aur us ke phate túte kí marammat karke,
Use khará karúngá:
17 Táki báqí ádmí,
Ya'ní sab qaumen jo mere nám kí kahlátí hain,
Khudáwand ko talásh karen.
18 Yih wuhí Khudáwand farmátá hai jo dunyá ke shurú' se in báton kí khabar detá áyá hai.

19 Pas merá faisala yih hai, ki jo gairqaumon men se Khudá kí taraf rujú' hote hain, ham un ko taklíf na den; 20 magar un ko likh bhejen, ki buton kí makrúhát, aur harámkárí, aur galághonte húe jánwaron, aur lahú se parhez karen. 21 Kyúnki qadím zamáne se har shahr men Músá kí Tauret kí manádí karnewále hote chale áe hain, aur wuh har Sabt ko 'ibádatkhánon men sunáí játí hai.

22 Is par rasúlon aur buzurgon ne, sárí kalísiyá samet, munásib jáná, ki apne men se chand shakhs chunkar, Paulus aur Bar Nabá ke sáth Antákiya ko bhejen; ya'ní Yahúdáh ko jo Bar Sabbá kahlátá hai, aur Silás ko; yih shakhs bháiyon men muqaddam the: 23 aur un ke háth yih likh bhejá, ki Antákiya aur Súriya aur Kilikiya ke rahnewále bháiyon ko, jo gairqaumon men se hain, rasúlon aur buzurg bháiyon ká salám pahunche. 24 Chúnki ham ne suná hai, ki ba'z ne ham men se, jin ko ham ne hukm na diyá thá, wahán jákar tumhen apní báton se ghabrá diyá, aur tumháre dilon ko ulat diyá; 25 is liye ham ne ek dil hokar munásib jáná, ki ba'z chune húe ádmíon ko apne 'azízon Bar Nabá aur Paulus ke sáth tumháre pás bhejen: 26 yih donon aise ádmí hain, jinhon ne apní jánen hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke nám par nisár kar rakkhí hain. 27 Chunánchi ham ne Yahúdáh aur Silás ko bhejá hai; wuh yihí báten zabání bhí bayán karenge. 28 Kyúnki Rúhu'l Quds ne aur ham ne munásib jáná, ki in zarúrí báton ke siwá, tum par áur bojh na dálen; 29 ki tum buton kí qurbáníon ke gosht se, aur lahú, aur galághonte húe jánwaron, aur harámkárí se parhez karo; agar tum in chízon se apne áp ko bacháe rakkhoge, to salámat rahoge. Wa's salám.

30 Pas wuh rukhsat hokar Antákiya men pahunche; aur jamá'at

ko ikatthá karke khatt de diyá. 31 Wuh parhkar us ke tasallíbakhsh mazmún se khush húe. 32 Aur Yahúdáh aur Sílás ne, jo khud bhí nabí the, bháiyon ko bahut sí nasíhat karke mazbút kar diyá. 33 Wuh chand roz rahkar, aur bháiyon se salámatí kí du'á lekar, apne bhejnewálon ke pás rukhsat kar diye gaye. [34 Lekin Sílás ko wahán rahná achchhá lagá.] 35 Magar Paulus aur Bar Nabá Antákiya hí men rahe; aur bahut se áur logon ke sáth Khudáwand ká kalám sikháte, aur us kí manádí karte rahe.

36 Chand roz ba'd Paulus ne Bar Nabá se kahá, ki Jin jin shahron men ham ne Khudá ká kalám sunáyá thá, áo phir un men chalkar bháiyon ko dekhen, ki kaise hain. 37 Aur Bar Nabá ki saláh thí, ki Yúhanná ko, jo Marqus kahlátá hai, apne sáth le chalen. 38 Magar Paulus ne yih munásib na jáná, ki jo shakhs Pamfúliya men kanára karke us kám ke liye un ke sáth na gayá thá, us ko hamráh le chalen. 39 Pas un men aisí sakht takrár húí, ki ek dúsre se judá ho gaye, aur Bar Nabá Marqus ko lekar jaház par Kuprus ko rawána húá; 40 magar Paulus ne Sílás ko pasand kiyá, aur bháiyon kí taraf se Khudáwand ke fazl ke supurd hokar rawána húá. 41 Aur kalísiyáon ko mazbút kartá húá Súriya aur Kilikiya se guzrá.

16 Phir wuh Dirbe aur Lustra men bhí pahunchá, to dekho, wahán Tímuthiyus nám ek shágird thá; us kí mán to Yahúdan thí, jo ímán le áí thí; magar us ká báp Yúnání thá. 2 Wuh Lustra aur Ikuniyum ke bháiyon men neknám thá. 3 Paulus ne cháhá, ki yih mere sáth chale; pas us ko leke un Yahúdíon ke sabab, jo us nawáh men the, us ká khatna kar diyá, kyúnki wuh sab jánte the ki is ká báp Yúnání hai. 4 Aur wuh jin jin shahron men guzarte the, wahán ke logon ko wuh ahkám 'amal karne ke liye pahuncháte játe the, jo Yarúshalem ke rasúlon aur buzurgon ne jári kiye the. 5 Pas kalísiyáen ímán men mazbút, aur shumár men roz ba roz ziyáda hotí gayín.

6 Aur wuh Frúgiya aur Galatiya ke 'iláqe men se guzre, kyúnki Rúhu'l Quds ne unhen A'siya men kalám sunáne se mana' kiyá. 7 Aur unhon ne Músiya ke qaríb pahunchkar Bitúniya men jáne kí koshish kí; magar Yisú' kí Rúh ne unhen jáne na diyá. 8 Pas wuh Músiya se guzarkar Troás men áe. 9 Aur Paulus ne rát ko royá men dekhá, ki ek Makiduní ádmí khará húá us kí minnat karke kahtá hai, ki Pár utarkar Makiduniya men á, aur hamárí madad kar. 10 Us ke royá dekhte hí ham ne fauran Makiduniya men jáne ká iráda kiyá, kyúnki ham is se yih samjhe, ki Khudá ne unhen khushkhabarí dene ke liye ham ko buláyá hai.

11 Pas Troás se jaház par rawána hokar ham sídhe Samutráke men, aur dúsre din Niyápulis men áe; 12 aur wahán se Filippí men pahunche, jo Makiduniya ká shahr, aur us qismat ká sadr, aur Romíon kí bastí hai; aur ham chand roz us shahr men rahe. 13 Aur Sabt ke din shahr ke darwáze ke báhar nadí ke kanáre gaye, jahán samjhe ki du'á mángne kí jagah hogí; aur baithkar un 'auraton se jo ikatthí húí thín, kalám karne lage. 14 Aur Thuátíra shahr kí ek khudáparast 'aurat Ludiya nám qirmiz bechnewálí bhí suntí thí: us ká dil Khudáwand ne kholá, táki Paulus kí báton par tawajjuh kare. 15 Aur jab us ne apne gharáne samet baptisma le liyá, to minnat karke kahá, ki Agar tum mujhe Khudáwand kí ímándár bandí samajhte ho, to chalkar mere ghar men raho. Pas us ne hamen majbúr kiyá.

16 Jab ham du'á mángne kí jagah já rahe the, to aisá húá ki hamen ek laundí milí, jis men gaibdán rúh thí; wuh gaibgoí se apne málikon ke liye bahut kuchh kamátí thí. 17 Wuh Paulus ke aur hamáre píchhe ákar chilláne lagí, ki Yih ádmí Khudá Ta'álá ke bande hain, jo tumhen naját kí ráh batáte hain. 18 Wuh bahut dinon tak aisá hí kartí rahí. A'khir Paulus sakht ranjída húá, aur phirkar us rúh se kahá, ki Main tujhe Yisú' Masíh ke nám se hukm detá hún, ki is men se nikal já. Wuh usí gharí nikal gayí.

19 Jab us ke málikon ne dekhá, ki hamárí kamáí kí ummed játí rahí, to Paulus aur Sílás ko pakarke hákimon ke pás chauk men khench

le gaye, 20 aur unhen faujdárí ke hákimon ke áge le jákar kahá, ki Yih ádmí jo Yahúdí hain, hamáre shahr men barí khalbalí dálte hain, 21 aur aisí rasmen batáte hain, jin ká qubúl karná aur 'amal men láná ham Romíon ko rawá nahín. 22 Aur 'ámm log bhí muttafiq hokar un kí mukhálafat par ámáda húe, aur faujdárí ke hákimon ne un ke kapre phárkar utár dále aur bed márne ká hukm diyá; 23 aur bahut se bed lagwákar unhen qaidkháne men dálá, aur dároga ko takíd kí, ki barí hoshyárí se un kí nigahbání kare. 24 Us ne aisá hukm pákar unhen andar ke qaidkháne men dál diyá, aur un ke pánw káth men thonk diye. 25 A'dhí rát ke qaríb Paulus aur Sílás du'á máng rahe, aur Khudá kí hamd ke gít gá rahe the, aur qaidí sun rahe the, 26 ki yakáyak bará bhaunchál áyá, yahán tak ki qaidkháne kí neo hil gayí: aur usí dam sab darwáze khul gaye; aur sab kí beriyán khul parín. 27 Aur dároga jág uthá, aur qaidkháne ke darwáze khule dekhkar samjhá, ki qaidí bhág gaye; pas talwár khenchkar apne áp ko már dálná cháhá. 28 Lekin Paulus ne barí áwáz se pukárke kahá, ki Apne taín nuqsán na pahunchá, kyúnki ham sab maujúd hain. 29 Wuh chirág mangwákar andar já kúdá, aur kánptá húá Paulus aur Sílás ke áge girá, 30 aur unhen báhar lákar kahá, ki Ai sáhibo, main kyá karún ki naját páún? 31 Unhon ne kahá; Khudáwand Yisú' par ímán lá, to tú aur terá gharáná naját páegá. 32 Aur unhon ne us ko aur us ke sáre gharwálon ko Khudáwand ká kalám sunáyá. 33 Aur us ne rát ko usí gharí unhen le jákar un ke zakhm dhoe, aur usí waqt apne sab logon samet baptisma liyá. 34 Aur unhen úpar ghar men le jákar dastarkhwán bichháyá, aur apne sáre gharáne samet Khudá par ímán lákar barí khushí kí.

35 Jab din húá, to faujdárí ke hákimon ne hawáldáron kí ma'rifat kahlá bhejá, ki Un ádmíon ko chhor de. 36 Aur dároga ne Paulus ko is bát kí khabar dí, ki Faujdárí ke hákimon ne tumháre chhor dene ká hukm bhej diyá: pas ab nikalkar salámat chale jáo. 37 Magar Paulus ne un se kahá, ki Unhon ne ham ko jo Romí hain, qusúr sábit kiye bagair 'aláníya pitwákar qaid men dálá, aur ab ham ko chupke se nikálte hain? Yih nahín ho saktá, balki wuh áp ákar hamen báhar le jáen. 38 Hawáldáron ne faujdárí ke hákimon ko in báton kí khabar dí. Jab unhon ne suná, ki yih Romí hain, to dar gaye: 39 aur ákar un kí minnat kí; aur báhar le jákar darkhwást kí, ki shahr se chale jáen. 40 Pas wuh qaidkháne se nikalkar Ludiya ke hán gaye: aur bháiyon se milkar unhen tasallí dí, aur rawána húe.

17 Phir wuh Amfipulis aur Apulloniya hokar Thissaluníke men áe, jahán Yahúdíon ká ek 'ibádatkhána thá: 2 aur Paulus apne dastúr ke muwáfiq un ke pás gayá, aur tín Sabton ko kitáb i muqaddas se un ke sáth bahs kí; 3 aur us ke ma'ní khol kholkar dalílen pesh kartá thá, ki Masíh ko dukh utháná, aur murdon men se jí uthná zarúr thá; aur yihí Yisú', jis kí main tumhen khabar detá hún, Masíh hai. 4 Un men se ba'z ne mán liyá, aur Paulus aur Sílás ke sharík húe; aur khudáparast Yúnáníon kí ek barí jamá'at, aur bahuterí sharíf 'auraten bhí, un kí sharík húín. 5 Magar Yahúdíon ne hasad men ákar, bázárí ádmíon men se kaí badma'áshon ko apne sáth liyá, aur bhír lagákar shahr men fasád karne lage; aur Yáson ká ghar gherkar unhen logon ke sámne le áná cháhá. 6 Aur jab unhen na páyá, to Yáson aur kaí âur bháiyon ko shahr ke hákimon ke pás chilláte húe khench le gaye, ki Wuh shakhs jinhon ne jahán ko bágí kar diyá, yahán bhí áe hain; 7 aur Yáson ne unhen apne hán utárá hai: aur yih sab ke sab Qaisar ke hukmon kí mukhálafat karke kahte hain, ki bádsháh to âur hí hai, ya'ní Yisú'. 8 Yih sunkar 'ámm log aur shahr ke hákim ghabrá gaye. 9 Aur inhon ne Yáson aur báqíon ki zamánat lekar unhen chhor diyá.

10 Lekin bháiyon ne fauran rátonrát Paulus aur Sílás ko Biriya men bhej diyá. Wuh wahán pahunchkar Yahúdíon ke 'ibádatkháne men gaye. 11 Yih log Thissaluníke ke

Yahúdíon se nekzát the; kyúnki unhon ne bare shauq se kalám ko qubúl kiyá, aur roz ba roz kitáb i muqaddas men tahqíq karte the, ki áyá yih báten isí tarah hain. 12 Pas un men se bahutere ímán láe; aur Yúnánion men se bhí bahut sí 'izzatdár 'auraten aur mard ímán láe. 13 Jab Thissaluníke ke Yahúdíon ko ma'lúm húá, ki Paulus Biriya men bhí Khudá ká kalám sunátá hai, to wahán bhí jákar logon ko ubhárá, aur un men khalbalí dálí. 14 Us waqt bháiyon ne fauran Paulus ko rawána kiyá, ki samundar ke kanáre tak chalá jáe: lekin Sílás aur Tímuthiyus wahín rahe. 15 Aur Paulus ke rahbar use Athene tak le gaye; aur Sílás aur Tímuthiyus ke liye yih hukm lekar rawána húe, ki jahán tak ho sake jald mere pás áo.

16 Jab Paulus Athene men un kí ráh dekh rahá thá, to shahr ko buton se bhará húá dekhkar us ká jí jal gayá. 17 Is liye wuh 'ibádatkháne men Yahúdíon aur khudáparaston se, aur chauk men jo milte the un se roz bahs kiyá kartá thá. 18 Aur chand Ipikúrí aur Stoíkí failsúf us ká muqábala karne lage. Ba'z ne kahá, ki Yih bakwásí kyá kahná cháhtá hai? Auron ne kahá; Yih gairma'búdon kí khabar denewálá ma'lúm hotá hai: is liye ki wuh Yisú' aur qiyámat kí khushkhabarí detá thá. 19 Pas wuh use apne sáth Ariyupagus men le gaye aur kahá; A'yá ham ko ma'lúm ho saktá hai, ki yih nayí ta'lím jo tú detá hai, kyá hai? 20 Kyúnki tú hamen anokhí báten sunátá hai; pas ham jánná cháhte hain, ki in se garaz kyá hai. 21 (Is liye ki sab Athenawí, aur pardesí jo wahán muqím the, apní fursat ká waqt nayí nayí báten kahne sunne ke siwá âur kisí kám men sarf na karte the.) 22 Paulus ne Ariyupagus ke bích men khare hokar kahá, ki

Aí Athenewálo! Main dekhtá hún, ki tum har bát men deotáon ke bare mánnewále ho. 23 Chunánchi main ne sair karte, aur tumháre ma'búdon par gaur karte waqt ek aisí qurbángáh bhí páí, jis par likhá thá, ki NÁMA'LÚM KHUDÁ KE LIYE Pas jis ko tum bagair ma'lúm kiye pújte ho, main tum ko usí kí khabar detá hún. 24 Jis Khudá ne dunyá aur us kí sárí chízon ko paidá kiyá, wuh ásmán aur zamín ká Málik hokar, háth ke banáe húe mandiron men nahín rahtá; 25 na kisí chíz ká muhtáj hokar, ádmíon ke háthon se khidmat letá hai, kyúnki wuh to khud sab ko zindagí aur sáns aur sab kuchh detá hai; 26 aur us ne ek hí asl se ádmíon kí har ek qaum tamám rú e zamín par rahne ke liye paidá kí, aur un kí mí'áden aur sukúnat kí hadden muqarrar kín; 27 táki Khudá ko dhúndhen, sháyad ki tatolkar use páen, harchand ki wuh ham men kisí se dúr nahín: 28 kyúnki usí men ham jíte, aur chalte phirte, aur maujúd hain; jaisá tumháre shá'iron men se bhí ba'z ne kahá hai, ki Ham to us kí nasl bhí hain. 29 Pas Khudá kí nasl hokar, ham ko yih khayál karná munásib nahín, ki Zát i Iláhí us sone yá rúpe yá patthar kí mánind hai, jo ádmí ke hunar aur íjád se ghare gaye hon. 30 Pas Khudá jahálat ke waqton se chashmposhí karke, ab sab ádmíon ko har jagah hukm detá hai, ki tauba karen: 31 kyúnki us ne ek din thahráyá hai, jis men wuh rástí se dunyá kí 'adálat us ádmí kí ma'rifat karegá, jise us ne muqarrar kiyá hai; aur use murdon men se jilákar yih bát sab par sábit kar dí hai.

32 Jab unhon ne murdon kí qiyámat ká zikr suná, to ba'z thatthá márne lage, aur ba'z ne kahá, ki Yih bát ham tujh se phir kabhí sunenge. 33 Isí hálat men Paulus un ke bích men se nikal gayá. 34 Magar chand ádmí us ke sáth mil gaye aur ímán le áe; un men Diyunusiyus Ariyupagus ká ek hákim, aur Damaris nám ek 'aurat thí, aur ba'z âur bhí un ke sáth the.

18 In báton ke ba'd Paulus Athene se rawána hokar Kurinthus men áyá. 2 Aur wahán us ko Akwila nám ek Yahúdí milá. jo Puntus kí paidáish thá, aur apní bíwí Priskilla samet Itáliya se nayá nayá áyá thá, kyúnki Klaudiyus ne hukm diyá thá, ki sab Yahúdí Roma se nikal jáen: pas wuh un ke pás gayá; 3 aur chúnki un ká hampesha thá, un ke sáth rahá, aur wuh kám karne lage; aur un ká pesha khaimadozí thá. 4 Aur wuh har Sabt ko 'ibádatkháne men

bahs kartá, aur Yahúdíon aur Yúnáníon ko qáil kartá thá.

5 Aur jab Sílás aur Tímuthiyus Makiduniya se áe, to Paulus kalám sunáne ke josh se majbúr hokar, Yahúdíon ke áge gawáhí de rahá thá, ki Yisú' hí Masíh hai. 6 Jab log mukhálafat karne aur kufr bakne lage, to us ne apne kapre jhárkar un se kahá, ki Tumhárá khún tumhárí hí gardan par; main pák hún: ab se gairqaumon ke pás jáúngá. 7 Pas wahán se chalá gayá, aur Titus Yústus nám ek khudáparast ke ghar gayá, jo 'ibádatkháne se milá húá thá. 8 Aur 'ibádatkháne ká sardár Krispus apne tamám gharáne samet Khudáwand par ímán láyá; aur bahut se Kurinthí sunkar ímán láe aur baptisma liyá. 9 Aur Khudáwand ne rát ko royá men Paulus se kahá; Khauf na kar, balki kahe já, aur chup na rah: 10 is liye ki main tere sáth hún, aur koí shakhs tujh par hamla karke zarar na pahunchá sakegá: kyúnki is shahr men mere bahut se log hain. 11 Pas wuh derh baras un men rahkar Khudá ká kalám sikhátá rahá.

12 Jab Galliyo Akhaya ká súba thá, Yahúdí eká karke Paulus par charh áe, aur use 'adálat men le jákar 13 kahne lage; Yih shakhs logon ko targíb detá hai, ki sharí'at ke barkhiláf Khudá kí parastish karen. 14 Jab Paulus ne bolná cháhá, to Galliyo ne Yahúdíon se kahá; Ai Yahúdío, agar kuchh zulm yá barí sharárat kí bát hotí, to wájib thá ki main sabr karke tumhárí suntá: 15 lekin jab yih aise suwál hain, jo lafzon aur námon aur kháss tumhárí sharí'at se 'iláqa rakhte hain, to tum hí jáno; main aisí báton ká munsif banná nahín cháhtá. 16 Aur us ne unhen 'adálat se nikalwá diyá. 17 Phir sab logon ne 'ibádatkháne ke sardár Sosthines ko pakarke 'adálat ke sámne márá. Magar Galliyo ne in báton kí kuchh parwá na kí.

18 Pas Paulus bahut din wahán rahkar bháiyon se rukhsat húá; aur chúnki us ne mannat mání thí, is liye Kinkhriya men sir mundáyá, aur jaház par Súriya ko rawána húá; aur Priskilla aur Akwila us ke sáth the. 19 Aur Ifisus men pahunchkar us ne unhen wahán chhorá: aur áp 'ibádatkháne men jákar Yahúdíon se bahs karne lagá. 20 Jab unhon ne us se darkhwást kí, ki aur kuchh 'arsa hamáre sáth rah, to us ne manzúr na kiyá; 21 balki yih kahkar un se rukhsat húá, ki Agar Khudá ne cháhá, to tumháre pás phir áúngá; aur Ifisus se jaház par rawána húá. 22 Phir Qaisariya men utarke, Yarúshalem ko gayá, aur kalísiyá ko salám karke Antákiya men áyá. 23 Aur chand roz rahkar wahán se rawána húá, aur tartíbwár Galatiya ke 'iláqe aur Frúgiya men guzartá húá, sab shágirdon ko mazbút kartá gayá.

24 Phir Apullos nám ek Yahúdí, Iskandariya kí paidáish, khushtaqrír aur kitáb i muqaddas ká máhir, Ifisus men pahunchá. 25 Is shakhs ne Khudáwand kí ráh kí ta'límpáí thí; aur rúhání josh se kalám kartá, aur Yisú' kí bábat sahíh sahíh ta'lím detá thá, magar sirf Yúhanná hí ke baptisma se wáqif thá. 26 Wuh 'ibádatkháne men dilerí se bolne lagá; magar Priskilla aur Akwila us kí báten sunkar use apne ghar le gaye, aur us ko Khudá kí ráh aur ziyáda sihhat se batáí. 27 Jab us ne iráda kiyá, ki pár utarkar Akhaya ko jáe, to bháiyon ne us kí himmat barhákar shágirdon ko likhá, ki us se achchhí tarah milná. Us ne wahán pahunchkar un logon kí barí madad kí, jo fazl ke sabab ímán láe the; 28 kyúnki wuh kitáb i muqaddas se Yisú' ká Masíh honá sábit karke, bare zor shor se Yahúdíon ko 'aláníya qáil kartá rahá.

19 Aur jab Apullos Kurinthus men thá, to aisá húá ki Paulus úpar ke 'iláqe se guzarkar Ifisus men áyá, aur kaí shágirdon ko dekhkar 2 un se kahá; Kyá tum ne ímán láte waqt Rúhu'l Quds páyá? Unhon ne us se kahá, ki Ham ne to suná bhí nahín, ki Rúhu'l Quds názil húá hai. 3 Us ne kahá; Pas tum ne kis ká baptisma liyá? Unhon ne kahá; Yúhanná ká baptisma. 4 Paulus ne kahá; Yúhanná ne logon ko yih kahkar tauba ká baptisma diyá, ki Jo mere píchhe ánewálá hai, us par, ya'ní Yisú' par, ímán láná. 5 Unhon ne yih sunkar Khudáwand

Yisú' ke nám ká baptisma liyá. 6 Jab Paulus ne un par háth rakkhe, to Rúhu'l Quds un par názil húá, aur wuh tarah tarah kí zabánen bolne, aur nubúwwat karne lage. 7 Aur wuh sab takhmínan bárah ádmí the.

8 Phir wuh 'ibádatkháne men jákar tín mahíne tak dilerí se boltá rahá, aur Khudá kí bádsháhat kí bábat bahs kartá, aur logon ko qáil kartá rahá. 9 Lekin jab ba'z sakhtdil aur náfarmán ho gaye, balki logon ke sámne is Taríq ko burá kahne lage, to us ne un se kanára karke shágirdon ko alag kar liyá, aur har roz Turannus ke madrase men bahs kiyá kartá thá. 10 Do baras tak yihí hotá rahá, yahán tak ki A'siya ke rahnewalon, kyá Yahúdí kyá Yúnání, sab ne Khudáwand ká kalám suná. 11 Aur Khudá Paulus ke háthon se kháss kháss mu'jize dikhátá thá; 12 yahán tak ki rúmál aur patke us ke badan se chhúwákar bímáron par dále játe the, aur un kí bímárián játí rahtí thín, aur burí rúhen un men se nikal játí thín. 13 Magar ba'z Yahúdíon ne jo jháráphúnkí karte phirte the, yih ikhtiyár kiyá, ki jin men burí rúhen hon, un par Khudáwand Yisú' ká nám yih kah kahkar phúnken, ki Jis Yisú' kí Paulus manádí kartá hai, main tum ko usí kí qasam detá hún. 14 Aur Skiwá Yahúdí sardár káhin ke sát bete aisá kiyá karte the. 15 Burí rúh ne jawáb men un se kahá, ki Yisú' ko to main jántí hún, aur Paulus se bhí wáqif hún, magar tum kaun ho? 16 Aur wuh shakhs jis par burí rúh thí, kúdkar un par já pará; aur donon par gálib ákar aisí ziyádatí kí, ki wuh nange aur zakhmí hokar us ghar se nikal bháge. 17 Aur yih bát Ifisus ke sab rahnewále Yahúdíon aur Yúnáníon ko ma'lúm ho gayí; pas sab par khauf chhá gayá; aur Khudáwand Yisú' ke nám kí buzurgí húí. 18 Aur jo ímán láe the, un men se bahuteron ne ákar apne apne kámon ká iqrár aur izhár kiyá. 19 Aur bahut se jádú karnewálon ne apní apní kitáben ikatthí karke, sab logon ke sámne jalá dín: aur jab un kí qímat ká hisáb húá, to pachás hazár rupaye kí niklín. 20 Isí tarah Khudáwand ká kalám zor pakarkar phailtá aur gálib hotá gayá.

21 Jab yih ho chuká, to Paulus ne jí men thání, ki Makiduniya aur Akhaya se hokar Yarúshalem ko jáúngá; aur kahá, ki Wahán jáne ke ba'd mujhe Roma bhí dekhná zarúr hai. 22 Pas apne khidmatguzáron men se do shakhs, ya'ní Tímuthiyus aur Irástus ko Makiduniya men bhejkar, áp kuchh 'arsa A'siya men rahá.

23 Us waqt is Taríq kí bábat bará fasád uthá. 24 Kyúnki Demetriyus nám ek sunár thá, jo Artimis ke rúpahle mandir banwákar us peshewálon ko bahut kamwá detá thá. 25 Us ne un ko, aur un ke muta'alliq aur peshewálon ko jama' karke kahá, ki Ai logo, tum jánte ho ki hamárí ásúdagí isí kám kí badaulat hai. 26 Aur tum dekhte aur sunte ho, ki sirf Ifisus hí men nahín, balki taqríban tamám A'siya men is Paulus ne bahut se logon ko yih kahkar qáil aur gumráh kar diyá hai, ki jo háth ke banáe húe hain, wuh Khudá nahín hain: 27 pas sirf yihí khatra nahín, ki hamárá pesha beqadr ho jáegá; balki barí dewí Artimis ká mandir bhí náchíz ho jáegá, aur jise tamám A'siya aur sárí dunyá pújtí hai, khud us kí bhí 'azmat játí rahegí. 28 Wuh yih sunkar gusse men bhar gaye, aur chillá chillákar kahne lage, ki Ifision kí Artimis barí hai. 29 Aur tamám shahr men halchal par gayí: aur logon ne Gayus aur Aristarkhus Makiduniyawálon ko, jo Paulus ke hamsafar the, pakar liyá, aur ek dil hokar tamáshagáh ko daure. 30 Jab Paulus ne majma' men jáná cháhá, to shágirdon ne jáne na diyá. 31 Aur A'siya ke hákimon men se us ke ba'z doston ne ádmí bhejkar us kí minnat kí, ki tamáshagáh men jáne kí jur'at na karná. 32 Aur ba'z kuchh chilláe, aur ba'z kuchh: kyúnki majlis darham barham ho gayí thí; aur aksar logon ko yih bhí khabar na thí, ki ham kis liye ikatthe húe hain. 33 Phir unhon ne Iskandar ko, jise Yahúdí pesh karte the, bhír men se nikálkar áge kar diyá: aur Iskandar ne háth se ishára karke majma' ke sámne 'uzr bayán karná cháhá. 34 Jab unhen ma'lúm húá

ki yih Yahúdí hai, to sab hamáwáz hokar koí do ghanțe tak chilláte rahe, ki Ifisíon kí Artimis barí hai. 35 Phir shahr ke muharrir ne logon ko țhanḍá karke kahá, ki Ai Ifisío, kaun sá ádmí nahín jántá, ki Ifisíon ká shahr barí dewí Artimis ke mandir aur us múrat ká muháfiz hai, jo Zyús kí taraf se girí thí? 36 Pas jab koí in báton ke khiláf nahín kah saktá, to wájib hai ki tum itmínán se raho, aur besoche kuchh na karo. 37 Kyúnki yih log jin ko tum yahán láe ho, na mandir ke lúțnewále hain, na hamárí dewí kí badgoí karnewále. 38 Pas agar Demetriyus aur us ke hampesha kisí par da'wá rakhte hon, to 'adálat khulí hai, aur súbe maujúd hain: ek dúsre par nálish karen. 39 Aur agar tum kisí âur amr kí tahqíqát cháhte ho, to bázábita majlis men faisala hogá. 40 Kyúnki áj ke balwe ke sabab hamen apne úpar nálish hone ká andesha hai, is liye ki is kí koí wajh nahín hai: aur is súrat men ham is hangáme kí jawábdihí na kar sakenge. 41 Yih kahkar us ne majlis ko barkhwást kiyá.

20 Jab hullar mauqúf ho gayá, to Paulus ne shágirdon ko bulwákar nasíhat kí, aur un se rukhsat hokar Makiduniya ko rawána húá. 2 Aur us 'iláqe se guzarkar, aur unhen bahut nasíhat karke, Yúnán men áyá. 3 Jab tín mahíne rahkar Súriya kí taraf jaház par rawána hone ko thá, to Yahúdíon ne us ke barkhiláf sázish kí; phir us kí yih saláh húí, ki Makiduniya hokar wápas jáe. 4 Aur Purrus ká betá Sopatrus jo Biríya ká thá; aur Thissaluníkíon men se Aristarkhus, aur Sikundus; aur Gayus jo Dirbe ká thá, aur Tímuthiyus; aur A'siya ká Tukhikus aur Trufimus, A'siya tak us ke sáth sáth gaye. 5 Yih áge jákar Troás men hamárí ráh dekhte rahe. 6 Aur 'I'd i Fatír ke dinon ke ba'd ham Filippí se jaház par rawána hokar, pánch din ke ba'd Troás men un ke pás pahunche; aur sát din wahín rahe.

7 Hafte ke pahle din, jab ham rotí torne ke liye jama' húe, to Paulus ne dúsre din rawána hone ká iráda karke un se báten kín, aur ádhí rát tak kalám kartá rahá. 8 Jis bálákháne par ham jama' the, us men bahut se chirág jal rahe the. 9 Aur Yútukhus nám ek jawán khirkí men baițhá thá; us par nínd ká bará galaba thá; aur jab Paulus ziyáda der tak báten kartá rahá, to wuh nínd ke galabe men tísrí manzil se gir pará; aur uțháyá gayá, to murda thá. 10 Paulus utarkar us se lipaț gayá, aur gale lagákar kahá; Ghabráo nahín; is men ján hai. 11 Phir úpar jákar rotí torí, aur khákar itní der tak un se báten kartá rahá, ki pau phaț gayí; phir wuh rawána ho gayá. 12 Aur wuh us larke ko jítá láe, aur un kí barí khátir jama' húí.

13 Ham jaház tak áge jákar, is iráde se Assus ko rawána húe, ki wahán pahunchkar Paulus ko charhá len; kyúnki us ne paidal jáne ká iráda karke yihí tajwíz kí thí. 14 Pas jab wuh Assus men hamen milá, to ham use charhákar Mitulene men áe. 15 Aur wahán se jaház par rawána hokar dúsre din Khiyus ke sámne pahunche; aur tísre din Sámus tak áe aur agle din Míletus men á gaye. 16 Kyúnki Paulus ne yih țhán liyá thá, ki Ifisus ke pás se guzre, aisá na ho ki use A'siya men der lage; is liye ki wuh jaldí kartá thá, ki agar ho sake, to use Pintekust ká din Yarúshalem men ho.

17 Aur us ne Míletus se Ifisus men kahlá bhejá aur kalísiyá ke buzurgon ko bulwáyá. 18 Jab wuh us ke pás áe, to un se kahá;

Tum khud jánte ho, ki pahle hí din se, ki main ne A'siya men qadam rakkhá har waqt tumháre sáth kis tarah rahá; 19 ya'ní kamál firotaní se, aur ánsú bahá bahákar, aur un ázmáishon men jo Yahúdíon kí sázish ke sabab mujh par wáqi' húín, Khudáwand kí khidmat kartá rahá. 20 Aur jo jo báten tumháre fáide kí thín, un ke bayán karne, aur 'aláníya aur ghar ghar sikháne se kabhí na jhijhká; 21 balki Yahúdíon aur Yúnáníon ke rúbarú gawáhí detá rahá, ki Khudá ke sámne tauba karná, aur hamáre Khudáwand Yisú' Masíh par ímán láná cháhiye. 22 Aur ab dekho, main rúh men bandhá húá Yarúshalem ko játá hún, aur na ma'lúm ki wahán mujh par kyá kyá guzre: 23 siwá is ke ki Rúhu'l Quds har shahr men gawáhí de dekar mujh

se kahtá hai, ki qaid aur musíbaten tere liye taiyár hain. 24 Lekin main apní ján ko 'azíz nahín samajhtá ki us kí kuchh qadr karún, bamuqábala is ke, ki apná daur, aur wuh khidmat jo Khudáwand Yisú' se páí hai, púrí karún, ya'ní Khudá ke fazl kí khushkhabarí kí gawáhí dún. 25 Aur ab dekho, main jántá hún ki tum sab, jin ke darmiyán main bádsháhat kí manádí kartá phirá, merá munh phir na dekhoge. 26 Pas main áj ke din tumhen qata'í kahtá hún, ki sab ke khún se pák hún. 27 Kyúnki main Khudá kí sárí marzí tum se púre taur par bayán karne se na jhijhká. 28 Pas apní aur us sáre galle kí khabardárí karo, jis ká Rúhu'l Quds ne tumhen nigahbán thahráyá, táki Khudá kí kalísiyá kí gallabání karo, jise us ne kháss apne khún se mol liyá. 29 Main yih jántá hún, ki mere jáne ke ba'd pharnewále bheriye tum men áenge, jinhen galle par kuchh tars na áegá; 30 aur khud tum men se aise ádmí uthenge, jo ultí ultí báten kahenge, táki shágirdon ko apní taraf khench len. 31 Is liye jágte raho, aur yád rakkho, ki main tín baras tak rát din ánsú bahá bahákar har ek ko samjháne se báz na áyá. 32 Ab main tumhen Khudá aur us ke fazl ke kalám ke supurd kartá hún, jo tumhárí taraqqí kar saktá hai, aur sáre muqaddason men sharík karke mírás de saktá hai. 33 Main ne kisí kí chándí, yá sone, yá kapre ká lálach nahín kiyá. 34 Tum áp jánte ho, ki inhín háthon ne merí aur mere sáthiyon kí hájaten rafa' kín. 35 Main ne tum ko sab báten karke dikhá dín, ki is tarah mihnat karke kamzoron ko sambhálná, aur Khudáwand Yisú' kí báten yád rakhní cháhiyen, ki us ne khud kahá; Dená lene se mubárak hai.

36 Us ne yih kahkar ghutne teke, aur un sab ke sáth du'á mángí. 37 Aur wuh sab bahut roe, aur Paulus ke gale lag lagkar us ke bose liye; 38 aur khásskar is bát par gamgín the, jo us ne kahí thí, ki Tum merá munh phir na dekhoge. Phir use jaház tak pahuncháyá.

21 Aur jab ham un se bamushkil judá hokar jaház par rawána húe, to aisá húá ki sídhí ráh Kos men áe, aur dúsre din Rudus men, aur wahán se Patara men: 2 phir ek jaház sídhá Fíníke ko játá húá milá, aur us par sawár hokar rawána húe. 3 Jab Kuprus nazar áyá, to use báen háth chhorkar Súriya ko chale, aur Súr men utre; kyúnki wahán jaház ká mál utárná thá. 4 Jab shágirdon ko talásh kar liyá, to ham sát roz wahán rahe: unhon ne Rúh kí ma'rifat Paulus se kahá, ki Yarúshalem men qadam na rakhná. 5 Aur jab wuh din guzar gaye, to aisá húá ki ham nikalke rawána húe; aur sab ne, bíwiyon aur bachchon samet, ham ko shahr ke báhar tak pahuncháyá. Phir ham ne samundar ke kanáre ghutne tekkar du'á mángí; 6 aur ek dúsre se widá' hokar, ham to jaház par charhe, aur wuh apne apne ghar wápas chale gaye.

7 Aur ham Súr se jaház ká safar tamám karke, Patulimayis men pahunche; aur bháiyon ko salám kiyá, aur ek din un ke sáth rahe. 8 Dúsre din ham rawána hokar Qaisariya men áe; aur Filippus mubashshir ke ghar, jo un sáton men se thá, utarkar us ke sáth rahe. 9 Us kí chár kunwárí betiyán thín, jo nubuwwat kartí thín. 10 Aur jab ham wahán bahut roz rahe, to Agabus nám ek nabí Yahúdiya se áyá. 11 Us ne hamáre pás ákar Paulus ká kamarband liyá, aur apne háth pánw bándhkar kahá; Rúhu'l Quds yún kahtá hai, ki Jis shakhs ká yih kamarband hai, us ko Yahúdí Yarúshalem men isí tarah bándhenge, aur gairqaumon ke háth men hawále karenge. 12 Jab yih suná, to ham ne aur wahán ke logon ne us kí minnat kí, ki Yarúshalem ko na jáe. 13 Magar Paulus ne jawáb diyá, ki Tum kyá karte ho? kyún ro roke merá dil torte ho? Main to Yarúshalem men Khudáwand Yisú' ke nám par na sirf bándhe jáne, balki marne ko bhí taiyár hún. 14 Jab us ne na máná, to ham yih kahkar chup ho gaye, ki Khudáwand kí marzí púrí ho.

15 Un dinon ke ba'd, ham apne safar ká asbáb taiyár karke Yarúshalem ko gaye. 16 Aur Qaisariya ke bhí ba'z shágird hamáre sáth chale, aur ek qadím shágird Manáson Kuprí ko sáth le áe, táki ham us ke hán mihmán hon.

17 Jab ham Yarúshalem men pahunche, to bhái barí khushí ke sáth ham se mile. 18 Aur dúsre din Paulus hamáre sáth Ya'qúb ke pás gayá; aur sab buzurg wahán házir the. 19 Us ne unhen salám karke, jo kuchh Khudá ne us kí khidmat se gairqaumon men kiyá thá, mufassal bayán kiyá. 20 Unhon ne yih sunkar Khudá kí baráí kí: phir us se kahá; Ai bhái, tú dekhtá hai, ki Yahúdíon men hazárhá ádmí ímán le áe hain; aur wuh sab sharí'at ke báre men sargarm hain. 21 Aur un ko tere báre men sikhá diyá gayá hai, ki tú gairqaumon men rahnewále sab Yahúdíon ko yih kahkar Músá se phir jáne kí ta'lím detá hai, ki na apne larkon ká khatna karo, na Músawí rasmon par chalo. 22 Pas kyá kiyá jáe? Log zarúr sunenge, ki tú áyá hai. 23 Is liye jo ham tujh se kahte hain, wuh kar: hamáre hán chár ádmí aise hain, jinhon ne mannat mání hai; 24 unhen lekar apne áp ko un ke sáth pák kar, aur un kí taraf se kuchh kharch kar, táki wuh sir mundáen: to sab ján lenge, ki jo báten unhen tere báre men sikhái gayí hain, un kí kuchh asl nahín; balki tú khud bhí sharí'at par 'amal karke durustí se chaltá hai. 25 Magar gairqaumon men se jo ímán láe, un kí bábat ham ne yih faisala karke likhá thá, ki wuh sirf buton kí qurbání ke gosht se, aur lahú, aur galághonte húe jánwaron, aur harámkárí se apne áp ko bacháe rakkhen. 26 Is par Paulus un ádmíon ko lekar, aur dúsre din apne áp ko un ke sáth pák karke, haikal men dákhil húá, aur khabar dí, ki jab tak ham men se har ek kí nazr na charhái jáe taqaddus ke din púre karenge.

27 Jab wuh sát din púre hone ko the, to A'siya ke Yahúdíon ne use haikal men dekhkar, sab logon men halchal machái, aur yún chillákar us ko pakar liyá; 28 ki Ai Isráílío, madad karo: yih wuhí ádmí hai, jo har jagah sab ádmíon ko ummat, aur sharí'at, aur is maqám ke khiláf sikhátá hai: balki Yúnáníon ko bhí haikal men lákar, is pák maqám ko napák kiyá hai. 29 Kyúnki unhon ne is se pahle Trufimus Ifisí ko us ke sáth shahr men dekhá thá; usí kí bábat unhon ne khayál kiyá, ki Paulus use haikal men le áyá hai. 30 Aur tamám shahr men halchal par gayí, aur log daurkar jama' húe: aur Paulus ko pakarke haikal ke báhar ghasítkar le gaye: aur fauran darwáze band kar liye gaye. 31 Jab wuh use qatl karná cháhte the, to úpar paltan ke sardár ke pás khabar pahunchí, ki tamám Yarúshalem men khalbalí parí húí hai. 32 Wuh usí dam sipáhíon aur súbadáron ko lekar un ke pás níche daurá áyá: aur wuh paltan ke sardár aur sipáhíon ko dekhkar Paulus kí már pít se báz áe. 33 Is par paltan ke sardár ne nazdík ákar use giriftár kiyá; aur do zanjíron se bándhne ká hukm dekar púchhne lagá, ki Yih kaun hai, aur is ne kyá kiyá hai? 34 Bhír men se ba'z kuchh chilláe, aur ba'z kuchh: pas jab hullar ke sabab kuchh haqíqat daryáft na kar saká, to hukm diyá, ki use qil'e men le jáo. 35 Jab sírhiyon par pahunchá, to bhír kí zabardastí ke sabab sipáhíon ko use uthákar le jáná pará; 36 kyúnki logon kí bhír yih chillátí húí us ke píchhe parí, ki Us ká kám tamám kar.

37 Aur jab Paulus ko qil'e ke andar le jáne ko the, to us ne paltan ke sardár se kahá; Kyá mujhe ijázat hai, ki tujh se kuchh kahún? Us ne kahá; Kyá tú Yúnání jántá hai? 38 Kyá tú wuh Misrí nahín, jo is se pahle gázíon men se chár hazár ádmíon ko bágí karke jangal men le gayá? 39 Paulus ne kahá, ki Main Yahúdí ádmí, Kilikiya ke mashhúr shahr Tarsus ká báshinda hún. Main terí minnat kartá hún, ki mujhe logon se bolne kí ijázat de. 40 Jab us ne use ijázat dí, to Paulus ne sírhiyon par khare hokar logon ko háth se ishára kiyá. Jab wuh chupcháp ho gaye, to 'Ibrání zabán men yún kahne lagá, ki

22 Ai bháiyo aur buzurgo, merá 'uzr suno, jo ab tum se bayán kartá hún.

2 Jab unhon ne suná, ki ham se 'Ibrání zabán men boltá hai, to áur bhí chupcháp ho gaye. Pas us ne kahá;

3 Main Yahúdí hún, aur Kilikiya ke shahr Tarsus men paidá húá magar merí tarbiyat is shahr men

Gamlíel ke qadamon men húí, aur main ne bápdádá kí sharí'at kí kháss pábandí kí ta'lím páí; aur Khudá kí ráh men aisá sargarm thá, jaisá tum sab áj ke din ho. 4 Chunánchi main ne mardon aur 'auraton ko bándh bándhkar, aur qaidkháne men dál dálkar, Masíhí taríqwálon ko yahán tak satáyá, ki marwá bhí dálá. 5 Chunánchi sardár káhin aur sáre buzurg mere gawáh hain, ki un se main bháiyon ke nám khatt lekar Damishq ko rawána húá, táki jitne wahán hon, unhen bhí bándhkar Yarúshalem men sazá diláne ko láún. 6 Jab main safar kartá kartá Damishq ke nazdík pahunchá, to aisá húá ki do pahar ke qaríb yakáyak ek bará núr ásmán se mere girdágird á chamká. 7 Aur main zamín par gir pará, aur yih áwáz suní, ki Ai Sháúl! ai Sháúl! tú mujhe kyún satátá hai? 8 Main ne jawáb diyá, ki Ai Khudáwand, tú kaun hai? Us ne mujh se kahá; Main Yisú' Násarí hún, jise tú satátá hai. 9 Aur mere sáthiyon ne núr to dekhá, lekin jo mujh se boltá thá, us kí áwáz na suní. 10 Main ne kahá; Ai Khudáwand, main kyá karún? Khudáwand ne mujh se kahá; Uthkar Damishq men já; jo kuchh tere karne ke liye muqarrar húá hai, wahán tujh se sab kahá jáegá. 11 Jab mujhe us núr ke jalál ke sabab kuchh na dikhái diyá, to mere sáthí merá háth pakarke mujhe Damishq men le gaye. 12 Aur Hananyáh nám ek shakhs, jo sharí'at ke muwáfiq díndár, aur wahán ke sab rahnewále Yahúdíon ke nazdík neknám thá, 13 mere pás áyá, aur khare hokar mujh se kahá; Bháí Sháúl, phir bíná ho. Usí gharí bíná hokar main ne us ko dekhá. 14 Us ne kahá; Hamáre bápdádá ke Khudá ne tujh ko is liye muqarrar kiyá, ki tú us kí marzí ko jáne, aur us Rástbáz ko dekhe, aur us ke munh kí áwáz sune. 15 Kyúnki tú us kí taraf se sab ádmíon ke sámne un báton ká gawáh hogá, jo tú ne dekhí aur suní hain. 16 Ab kyún der kartá hai? uth, baptisma le, aur us ká nám lekar apne gunáhon ko dho dál. 17 Jab main phir Yarúshalem men ákar haikal men du'á máng rahá thá, to aisá húá ki main bekhud ho gayá, 18 aur us ko dekhá ki mujh se kahtá hai; Jaldí kar, aur fauran Yarúshalem se nikal já: kyúnki mere haqq men terí gawáhí qubúl na karenge. 19 Main ne kahá; Ai Khudáwand, wuh khud jánte hain, ki jo tujh par ímán láe main un ko qaid kartá, aur jábajá 'ibádatkhánon men pitwátá thá: 20 aur jab tere shahíd Stifanus ká khún baháyá játá thá, to main bhí wahán khará thá, aur us ke qatl par rází thá, aur us ke qátilon ke kapron kí hifázat kartá thá. 21 Us ne mujh se kahá; Já: main tujhe gairqaumon ke pás dúr dúr bhejúngá.

22 Wuh is bát tak to us kí sunte rahe; phir baland áwáz se chilláe, ki Aise shakhs ko zamín par se faná kar de! us ká zinda rahná munásib nahín. 23 Jab wuh chilláte aur apne kapre phenkte aur khák uráte the, 24 to paltan ke sardár ne hukm dekar kahá, ki use qil'e men le jáo, aur kore márkar us ká izhár lo, táki mujhe ma'lúm ho, ki wuh kis sabab se us kí mukhálafat men yún chilláte hain. 25 Jab unhon ne use tasmon se bándh liyá, to Paulus ne us súbadár se jo pás khará thá kahá; Kyá tumhen rawá hai, ki ek Romí ádmí ke kore máro, aur wuh bhí qusúr sábit kiye bagair? 26 Súbadár yih sunkar paltan ke sardár ke pás gayá, aur use khabar dekar kahá; Tú kyá kartá hai? yih to Romí ádmí hai. 27 Paltan ke sardár ne us ke pás ákar kahá; Mujhe batá to, kyá tú Romí hai? Us ne kahá; Hán. 28 Paltan ke sardár ne jawáb diyá, ki Main ne barí raqam dekar Romí hone ká rutba hásil kiyá. Paulus ne kahá; Main to paidáishí hún. 29 Pas jo us ká izhár lene ko the, fauran us se alag ho gaye, aur paltan ká sardár bhí yih ma'lúm karke dar gayá, ki jis ko main ne bándhá hai, wuh Romí hai.

30 Subh ko yih haqíqat ma'lúm karne ke iráde se, ki Yahúdí us par kyá ilzám lagáte hain, us ne us ko khol diyá; aur sardár káhin aur sáre sadr 'adálatwálon ko jama' hone ká hukm diyá, aur Paulus ko níche le jákar un ke sámne khará kar diyá.

23 Paulus ne sadr 'adálatwálon ko gaur se dekhkar kahá; Ai bháiyo, main ne áj tak kamál nekníyatí se Khudá ke wáste 'umr guzárí hai. 2 Sardár káhin Hananyáh ne un ko jo us ke pás khare the hukm diyá, ki us ke munh par tamáncha máro. 3 Paulus ne us se kahá; Ai safedí phirí húí díwár, Khudá tujhe máregá: tú sharí'at ke muwáfiq merá insáf karne ko baithá hai, aur kyá sharí'at ke barkhiláf mujhe márne ká hukm detá hai? 4 Jo pás khare the unhon ne kahá; Kyá tú Khudá ke sardár káhin ko burá kahtá hai? 5 Paulus ne kahá; Ai bháiyo, mujhe ma'lúm na thá ki yih sardár káhin hai; kyúnki likhá hai, ki Apní qaum ke sardár ko burá na kah. 6 Jab Paulus ne yih ma'lúm kiyá ki ba'z Sadúqí hain aur ba'z Farísí, to 'adálat men pukárke kahá, ki Ai bháiyo, main Farísí aur Farísíon kí aulád hún; murdon kí ummed aur qiyámat ke báre men mujh par muqaddama ho rahá hai. 7 Jab us ne yih kahá, to Farísíon aur Sadúqíon men takrár húí; aur házirín men phút par gayí. 8 Kyúnki Sadúqí to kahte hain, ki na qiyámat hai, na koí firishta, na rúh; magar Farísí donon ká iqrár karte hain. 9 Pas bará shor húá: aur Farísíon ke firqe ke ba'z faqíh uthe, aur yún kahkar jhagarne lage, ki Ham is ádmí men kuchh buráí nahín páte; aur agar kisí rúh yá firishte ne is se kalám kiyá ho, to phir kyá? 10 Aur jab barí takrár húí, to paltan ke sardár ne, is khauf se ki mabádá Paulus ke tukre kar diye jáen, fauj ko hukm diyá, ki utarkar use un men se zabardastí nikálo, aur qil'e men le áo.

11 Usí rát Khudáwand us ke pás á khará húá, aur kahá; Khátirjama' rakh: ki jaise tú ne merí bábat Yarúshalem men gawáhí dí, waise hí tujhe Roma men bhí gawáhí dení hogí.

12 Jab din húá, to Yahúdíon ne eká karke aur la'nat kí qasam khákar kahá, ki jab tak ham Paulus ko qatl na kar len, na kuchh kháenge na pienge. 13 Aur jinhon ne ápas men yih sázish kí, wuh chálís se ziyáda the. 14 Pas unhon ne sardár káhinon aur buzurgon ke pás jákar kahá, ki Ham ne sakht la'nat kí qasam kháí hai, ki jab tak Paulus ko qatl na kar len, kuchh na chakkhenge. 15 Pas ab tum sadr 'adálatwálon se milkar paltan ke sardár se 'arz karo ki use tumháre pás láe, goyá tum us ke mu'ámale kí haqíqat ziyáda daryáft karní cháhte ho: aur ham us ke pahunchne se pahle us ke már dálne ko taiyár hain. 16 Lekin Paulus ká bhánjá un kí ghát ká hál sunkar áyá, aur qil'e men jákar Paulus ko khabar dí. 17 Paulus ne súbadáron men se ek ko bulákar kahá; Is jawán ko paltan ke sardár ke pás le já; yih us se kuchh kahná cháhtá hai. 18 Pas us ne us ko paltan ke sardár ke pás le jákar kahá, ki Paulus qaidí ne mujhe bulákar darkhwást kí, ki is jawán ko tere pás láún, ki tujh se kuchh kahná cháhtá hai. 19 Paltan ke sardár ne us ká háth pakarkar, aur alag jákar púchhá, ki Mujh se kyá bát kahní cháhtá hai? 20 Us ne kahá; Yahúdíon ne eká kiyá hai, ki tujh se darkhwást karen, ki kal Paulus ko sadr 'adálat men láe, goyá tú us ke hál kí aur bhí tahqíqát karní cháhtá hai. 21 Lekin tú un kí na mánná: kyúnki un men chálís shakhs se ziyáda us kí ghát men hain, jinhon ne la'nat kí qasam kháí hai, ki jab tak use már na dálen, na kháenge na pienge; aur ab wuh taiyár hain; sirf tere wa'de ká intizár hai. 22 Pas sardár ne jawán ko yih hukm dekar rukhsat kiyá, ki Kisí se na kahná, ki tú ne mujh par yih záhir kiyá. 23 Aur do súbadáron ko pás bulákar kahá, ki Do sau sipáhí, aur sattar sawár, aur do sau nezabardár pahar rát gaye Qaisariya ke jáne ko taiyár kar rakhná: 24 aur hukm diyá ki Paulus kí sawárí ke liye jánwaron ko bhí házir karen, táki use Feliks hákim ke pás sahíh salámat pahunchá den. 25 Aur is mazmún ká khatt likhá: 26 Klaudiyus Lúsiyás ká Feliks bahádur hákim ko salám. 27 Is shakhs ko Yahúdíon ne pakarkar már dálná cháhá; magar jab mujhe ma'lúm húá ki Romí hai, to fauj samet charh gayá, aur chhurá láyá. 28 Aur is bát ke daryáft karne ká iráda karke, ki wuh kis sabab se us par nálish karte hain, use un kí sadr 'adálat men le gayá; 29 aur ma'lúm húá, ki wuh apní sharí'at ke mas'alon kí bábat us par nálish

karte hain; lekin us par koí aisá ilzám nahín lagáyá gayá, jo qatl yá qaid ke láiq ho. 30 Aur jab mujhe ittilá' húí, ki is shakhs ke barkhiláf sázish honewálí hai, to main ne use fauran tere pás bhej diyá hai, aur us ke mudda'íon ko bhí hukm de diyá hai, ki tere sámne us par da'wá karen.

31 Pas sipáhíon ne hukm ke muwáfiq Paulus ko lekar, ráton rát Antipatris men pahunchá diyá. 32 Aur dúsre din sawáron ko us ke sáth jáne ke liye chhorkar, áp qil'e ko phire. 33 Unhon ne Qaisariya men pahunchkar hákim ko khatt de diyá, aur Paulus ko bhí us ke áge házir kiyá. 34 Us ne khatt parhkar púchhá, ki Yih kis súbe ká hai? aur yih ma'lúm karke ki Kilikiya ká hai, 35 us se kahá, ki Jab tere mudda'í bhí házir honge, to main terá muqaddama karúngá: aur use Herodes ke qil'e men qaid rakhne ká hukm diyá.

24 Pánch din ke ba'd Hananyáh sardár káhin, ba'z buzurgon, aur Tirtullus nám ek wakíl ko sáth lekar wahán áyá, aur unhon ne hákim ke sámne Paulus kí faryád kí. 2 Jab wuh buláyá gayá, to Tirtullus ilzám lagáke kahne lagá, ki Ai Feliks bahádur, chúnki tere wasíle se ham bare amn men hain, aur terí dúrandeshí se is qaum ke fáide ke liye kharábíon kí isláh hotí hai, 3 ham har tarah aur har jagah kamál shukrguzárí ke sáth terá ihsán mánte hain. 4 Magar is liye ki tujhe ziyáda taklíf na dún, main terí minnat kartá hún, ki tú apní mihrbání se hamárí do ek báten sun le. 5 Kyúnki ham ne is shakhs ko mufsid, aur dunyá ke sab Yahúdíon men fitnaangez, aur Násaríon ke bid'atí firqe ká sarguroh páyá. 6 Us ne haikal ko nápák karne kí bhí koshish kí thí, aur ham ne use pakrá: [aur ham ne cháhá ki apní sharí'at ke muwáfiq us kí 'adálat karen. 7 Lekin Lúsiyás sardár ákar barí zabardastí se use hamáre háth se chhín le gayá, 8 aur us ke mudda'íon ko hukm diyá, ki tere pás jáen:] usí se tahqíq karke tú áp in sab báton ko daryáft kar saktá hai, jin ká ham us par ilzám lagáte hain. 9 Aur Yahúdíon ne bhí is da'we men muttafiq hokar kahá, ki yih báten isí tarah hain.

10 Jab hákim ne Paulus ko bolne ká ishára kiyá, to us ne jawáb diyá: Chúnki main jántá hún, ki tú bahut barason se is qaum kí 'adálat kartá hai, is liye main khátirjama'í se apná 'uzr bayán kartá hún. 11 Tú daryáft kar saktá hai, ki bárah din se ziyáda nahín húe, ki main Yarúshalem men 'ibádat karne gayá thá: 12 aur unhon ne mujhe na haikal men kisí ke sáth bahs karte, yá logon men fasád uṭháte páyá; na 'ibádatkhánon men; na shahr men: 13 aur na wuh in báton ko, jin ká mujh par ab ilzám lagáte hain, tere sámne sábit kar sakte hain. 14 Lekin tere sámne yih iqrár kartá hún, ki jis Taríq ko wuh bid'at kahte hain, usí ke mutábiq main apne bápdádá ke Khudá kí 'ibádat kartá hún, aur jo kuchh Tauret aur nabíon ke sahífon men likhá hai, us sab par merá ímán hai. 15 Aur Khudá se usí bát kí ummed rakhtá hún, jis ke wuh khud bhí muntazir hain, ki rástbázon aur náráston donon kí qiyámat hogí. 16 Isí liye main khud bhí koshish men rahtá hún, ki Khudá aur ádmíon ke báb men merá dil mujhe kabhí malámat na kare. 17 Bahut barason ke ba'd main apní qaum ko khairát pahuncháne, aur nazren charháne áyá thá. 18 Unhon ne bagair hangáme yá balwe ke mujhe tahárat kí hálat men, yih kám karte húe, haikal men páyá—hán, A'siya ke chand Yahúdí the—19 aur agar un ká mujh par kuchh da'wá thá, to unhen tere sámne házir hokar faryád karní wájib thí. 20 Yá yihí khud kahen, ki jab main sadr 'adálat ke sámne khará thá, to mujh men kyá buráí páí thí, 21 siwá is ek bát ke, ki main ne un men khare hokar baland áwáz se kahá thá, ki Murdon kí qiyámat ke báre men áj mujh par tumháre sámne muqaddama ho rahá hai.

22 Feliks ne, jo sahíh taur par is Taríq se wáqif thá, yih kahkar muqaddame ko multawí kar diyá, ki Jab paltan ká sardár Lúsiyás áegá, to main tumhárá muqaddama faisal karúngá: 23 aur súbadár ko hukm diyá, ki us ko qaid to rakh, magar árám se rakhná, aur us ke doston men se kisí ko us kí khidmat karne se mana' na karná.

24 Aur chand roz ke ba'd Feliks apní bíwí Drúsilla ko, jo Yahúdan thí, sáth lekar áyá; aur Paulus ko bulwákar us se Masíh Yisú' ke dín kí kaifíyat suní. 25 Aur jab wuh rástbází, aur parhezgárí, aur áyanda 'adálat ká bayán kar rahá thá, to Feliks ne dahshat khákar jawáb diyá, ki Is waqt to já, fursat pákar tujhe phir buláúngá. 26 Use Paulus se kuchh rupaye milne kí ummed bhí thí; is liye use áur bhí bulá bulákar us ke sáth guftgú kiyá kartá thá. 27 Lekin jab do baras guzar gaye, to Purkiyus Festus Feliks kí jagah muqarrar húá; aur Feliks Yahúdíon ko apná ihsánmand karne kí garaz se Paulus ko qaid hí men chhoṛ gayá.

25 Pas Festus súba men dákhil hokar tín roz ke ba'd Qaisariya se Yarúshalem ko gayá. 2 Aur sardár káhinon aur Yahúdíon ke raíson ne us ke hán Paulus kí faryád kí; 3 aur us kí mukhálafat men yih ri'áyat cháhí, ki wuh use Yarúshalem men bulá bheje, aur ghát men the ki use ráh men már dálen. 4 Magar Festus ne jawáb diyá, ki Paulus to Qaisariya men qaid hai, aur main áp jald wahán jáúngá. 5 Pas tum men se jo ikhtiyárwále hain, wuh sáth chalen, aur agar is shakhs men kuchh bejá bát ho, to us kí faryád karen.

6 Wuh un men áṭh das din rahkar Qaisariya ko gayá, aur dúsre din takht i 'adálat par baiṭhkar Paulus ke láne ká hukm diyá. 7 Jab wuh házir húá, to jo Yahúdí Yarúshalem se áe the, wuh us ke ás pás khaṛe hokar us par bahutere sakht ilzám lagáne lage, magar un ko sábit na kar sake; 8 lekin Paulus ne yih 'uzr kiyá, ki Main ne na to kuchh Yahúdíon kí sharí'at ká gunáh kiyá hai, na haikal ká, na Qaisar ká. 9 Magar Festus ne, Yahúdíon ko apná ihsánmand banáne kí garaz se, Paulus ko jawáb diyá; Kyá tujhe Yarúshalem jáná manzúr hai, ki terá yih muqaddama wahán mere sámne faisal ho? 10 Paulus ne kahá; Main Qaisar ke takht i 'adálat ke sámne khaṛá hún; merá muqaddama yahín faisal honá cháhiye. Yahúdíon ká main ne kuchh qusúr nahín kiyá, chunánchi tú bhí khúb jántá hai. 11 Agar badkár hún, yá main ne qatl ke láiq koí kám kiyá hai, to mujhe marne se inkár nahín. Lekin jin báton ká wuh mujh par ilzám lagáte hain, agar un kí kuchh asl nahín, to un kí ri'áyat se koí mujh ko un ke hawále nahín kar saktá: main Qaisar ke hán apíl kartá hún. 12 Phir Festus ne saláhkáron se maslahat karke jawáb diyá, ki Tú ne Qaisar ke hán apíl kiyá hai; to Qaisar hí ke pás jáegá.

13 Aur kuchh din guzarne ke ba'd, Agrippa bádsháh aur Birníke ne Qaisariya men ákar Festus se muláqát kí. 14 Aur un ke kuchh 'arsá wahán rahne ke ba'd Festus ne Paulus ke muqaddame ká hál bádsháh se yih kahkar bayán kiyá, ki Ek shakhs ko Feliks qaid men chhoṛ gayá hai. 15 Jab main Yarúshalem men thá, to sardár káhinon aur Yahúdíon ke buzurgon ne us kí faryád kí, aur sazá ke hukm kí darkhwást kí. 16 Un ko main ne jawáb diyá, ki Romíon ká yih dastúr nahín, ki kisí ádmí ko ri'áyatan sazá ke liye hawále karen, jab tak ki mudda'á 'alaih ko, apne mudda'íon ke rúbarú hokar, da'wá ke jawáb dene ká mauqa' na mile. 17 Pas jab wuh yahán jama' húe, to main ne kuchh der na kí, balki dúsre hí din takht i 'adálat par baiṭhkar, us ádmí ke láne ká hukm diyá. 18 Magar jab us ke mudda'í khaṛe húe, to jin buráíyon ká mujhe gumán thá, un men se unhon ne kisí ká ilzám us par na lagáyá; 19 balki apne dín, aur kisí shakhs Yisú' kí bábat us se bahs karte the, jo mar gayá thá, aur Paulus us ko zinda batátá hai. 20 Chúnki main in báton kí tahqíqát kí bábat uljhan men thá, is liye us se púchhá; Kyá tú Yarúshalem men jáne ko rází hai, ki wahán in báton ká faisala ho? 21 Magar jab Paulus ne apíl kiyá, ki merá muqaddama sháhansháh kí 'adálat men faisal ho, to main ne hukm diyá, ki jab tak use Qaisar ke pás na bhejún, wuh qaid rahe. 22 Agrippa ne Festus se kahá; Main bhí us ádmí kí sunná cháhtá hún. Us ne kahá, ki Tú kal sun legá.

23 Pas dúsre din, jab Agrippa aur Birníke, baṛí shán o shaukat se, palṭan ke sardáron aur shahr ke raíson ke sáth, díwánkháne men

dákhil húe, to Festus ke hukm se Paulus házir kiyá gayá. 24 Phir Festus ne kahá; Ai Agrippa bádsháh, aur ai sab házirín! tum is shakhs ko dekhte ho, jis kí bábat Yahúdíon kí sárí guroh ne Yarúshalem men, aur yahán bhí chillá chillákar mujh se 'arz kí, ki is ká áge ko jítá rahná munásib nahín. 25 Lekin mujhe ma'lúm húá, ki us ne qatl ke láiq kuchh nahín kiyá: aur jab us ne khud sháhansháh ke hán apíl kiyá, to main ne us ke bhejne kí tajwíz kí. 26 Us kí nisbat mujhe koí ṭhík bát ma'lúm nahín, ki Sarkár i 'A'lí ko likhún. Is wáste main ne us ko tumháre áge, aur khásskar, ai Agrippa bádsháh, tere huzúr házir kiyá hai, táki tahqíqát ke ba'd likhne ke qábil koí bát nikle; 27 kyúnki qaidí ke bhejte waqt, un ilzámon ko jo us par lagáe gaye hon záhir na karná, mujhe khiláf i 'aql ma'lúm hotá hai.

26 Agrippa ne Paulus se kahá; Tujhe apne liye bolne kí ijázat hai. Paulus háth baṛhákar apná jawáb yún pesh karne lagá, ki

2 Ai Agrippa bádsháh, jitní báton kí Yahúdí mujh par nálish karte hain, áj tere sámne un kí jawábdihí karní apní khushnasíbí jántá hún: 3 khásskar is liye ki tú Yahúdíon kí sab rasmon aur mas'alon se wáqif hai: pas main minnat kartá hún, ki tahammul se merí sun le. 4 Sab Yahúdí jánte hain, ki apní qaum ke darmiyán aur Yarúshalem men shurú' i jawání se merá chálchalan kaisá rahá hai; 5 chúnki wuh shurú' se mujhe jánte hain, agar cháhen, to gawáh ho sakte hain, ki main Farísí hokar apne dín ke sab se ziyáda páband i mazhab firqe kí tarah zindagí guzártá thá. 6 Aur ab us wa'de kí ummed ke sabab mujh par muqaddama ho rahá hai, jo Khudá ne hamáre bápdádá se kiyá thá; 7 usí wa'de ke púrá hone kí ummed par hamáre bárah ke bárah qabíle dil o ján se rát din 'ibádat kiyá karte hain. Isí ummed ke sabab, ai bádsháh, Yahúdí mujh par nálish karte hain. 8 Jab ki Khudá murdon ko jilátá hai, to yih bát tumháre nazdík kyún gairmu'tabar samjhí játí hai? 9 Main ne bhí samjhá thá, ki Yisú' Násarí ke nám kí tarah tarah se mukhálafat karní mujh par farz hai. 10 Chunánchi main ne Yarúshalem men aisá hí kiyá, aur sardár káhinon kí taraf se ikhtiyár pákar, bahut se muqaddason ko qaid men ḍálá, aur jab wuh qatl kiye játe the to main bhí yihí ráe detá thá. 11 Aur har 'ibádatkháne men unhen sazá dilá dilákar zabardastí un se kufr kahlwátá thá, balki un kí mukhálafat men aisá díwána baná, ki gair shahron men bhí jákar unhen satátá thá. 12 Isí hál men sardár káhinon se ikhtiyár aur parwána lekar Damishq ko játá thá; 13 to ai bádsháh, main ne do pahar ke waqt ráh men yih dekhá, ki súraj ke núr se ziyáda ek núr ásmán se, mere aur mere hamsafaron ke girdágird á chamká. 14 Jab ham sab zamín par gir paṛe, to main ne 'Ibrání zabán men yih áwáz suní, ki Ai Sháúl, ai Sháúl, tú mujhe kyún satátá hai? Paine kí ár par lát mární tere liye mushkil hai. 15 Main ne kahá; Ai Khudáwand, tú kaun hai? Khudáwand bolá; Main Yisú' hún, jise tú satátá hai. 16 Lekin uṭh, apne pánwon par khaṛá ho; kyúnki main is liye tujh par záhir húá hún, ki tujhe un chízon ká bhí khádim aur gawáh muqarrar karún, jin kí gawáhí ke liye tú ne mujhe dekhá hai, aur un ká bhí jin kí gawáhí ke liye main tujh par záhir húá karúngá. 17 Aur main tujhe is ummat aur gairqaumon se bachátá rahúngá; jin ke pás tujhe is liye bhejtá hún, 18 ki tú un kí ánkhen khol de, táki andhere se raushní kí taraf, aur Shaitán ke ikhtiyár se Khudá kí taraf rujú' láen, aur mujh par ímán láne ke bá'is gunáhon kí mu'áfí, aur muqaddason men sharík hokar mírás páen. 19 Is liye, ai Agrippa bádsháh, main us ásmání royá ká náfarmán na húá: 20 balki pahle Damishqíon ko, phir Yarúshalem aur sáre mulk i Yahúdiya ke báshindon ko, aur gairqaumon ko samjhátá rahá, ki tauba karen, aur Khudá kí taraf rujú' lákar tauba ke muwáfiq kám karen. 21 Inhín báton ke sabab Yahúdíon ne mujhe haikal men pakaṛke, már ḍálne kí koshish kí. 22 Lekin Khudá kí madad se main áj tak qáim hún, aur chhoṭe baṛe ke sámne gawáhí detá hún, aur un báton ke siwá

kuchh nahín kahtá, jin kí peshíngoí nabíon aur Músá ne bhí kí hai, 23 ki Masíh ko dukh uṭháná zarúr hai, aur sab se pahle wuhí murdon men se zinda hokar is ummat ko aur gairqaumon ko bhí núr ká ishtihár degá.

24 Jab wuh is tarah jawábdihí kar rahá thá, to Festus ne baṛí áwáz se kahá; Ai Paulus, tú díwána hai; bahut 'ilm ne tujhe díwána kar diyá hai. 25 Paulus ne kahá; Ai Festus bahádur, main díwána nahín, balki sachchái aur hoshyárí kí báten kahtá hún. 26 Chunánchi bádsháh, jis se main dileráṇa kalám kartá hún, yih báten jántá hai: aur mujhe yaqín hai ki in báton men se koí us se chhipí nahín; kyúnki yih májará kone men nahín húá. 27 Ai Agrippa bádsháh, kyá tú nabíon ká yaqín kartá hai? Main jántá hún, ki tú yaqín kartá hai. 28 Agrippa ne Paulus se kahá; Tú to thoṛí hí sí nasíhat karke mujhe Masíhí kar lená cháhtá hai. 29 Paulus ne kahá; Main to Khudá se cháhtá hún, ki thoṛí nasíhat se, yá bahut se, sirf tú hí nahín, balki jitne log áj merí sunte hain, merí mánind ho jáen, siwá in zanjíron ke.

30 Tab bádsháh, aur hákim, aur Birníke, aur un ke hamnishín uṭh khaṛe húe; 31 aur alag jákar ek dúsre se báten karne aur kahne lage, ki Yih ádmí aisá to kuchh nahín kartá, jo qatl yá qaid ke láiq ho. 32 Agrippa ne Festus se kahá, ki Agar yih ádmí Qaisar ke hán apíl na kartá, to chhúṭ saktá thá.

27 Jab jaház par Itáliya ko hamárá jáná ṭhahar gayá, to unhon ne Paulus aur ba'z âur qaidíon ko sháhansháhí palṭan ke ek súbadár Yúliyus nám ke hawále kiyá. 2 Aur ham Adramuttiyum ke ek jaház par, jo A'siya ke kanáre kí bandargáhon men jáne ko thá, sawár hokar rawána húe; aur Thissaluníke ká Aristarkhus Makiduní hamáre sáth thá. 3 Dúsre din Saidá men jaház ṭhahrá; aur Yúliyus ne Paulus par mihrbání karke doston ke pás jáne kí ijázat dí, táki us kí khátirdárí ho. 4 Wahán se ham rawána húe, aur Kuprus kí áṛ men hokar chale, is liye ki hawá mukhálif thí. 5 Phir ham Kilikiya aur Pamfúliya ke samundar se guzarkar Lúkiya ke shahr Múra men utre. 6 Wahán súbadár ko Iskandriya ká ek jaház Itáliya játá húá milá; pas ham ko us men biṭhá diyá. 7 Aur ham bahut dinon tak áhista áhista chalkar jab mushkil se Kanidus ke sámne pahunche, to is liye ki hawá ham ko áge baṛhne na detí thí Salmone ke sámne se hokar Krete kí áṛ men chale; 8 aur bamushkil us ke kanáre kanáre chalkar, Hasín Bandar nám ek maqám men pahunche, jis se Lasaya shahr nazdík thá.

9 Jab bahut 'arsa guzar gayá, aur jaház ká safar is liye khatarnák ho gayá, ki Roze ká din guzar chuká thá, to Paulus ne unhen yih kahkar nasíhat kí, 10 ki Ai sáhibo, mujhe ma'lúm hotá hai ki is safar men taklíf aur bahut nuqsán hogá, na sirf mál aur jaház ká, balki hamárí jánon ká bhí. 11 Magar súbadár ne nákhudá aur jaház ke málik kí báton par Paulus kí báton se ziyáda liház kiyá. 12 Aur chúnki wuh bandar járon men rahne ke liye achchhá na thá, is liye aksar logon kí saláh ṭhahrí, ki wahán se rawána hon, aur agar ho sake, to Fíniks men pahunchkar járá káṭen: wuh Krete ká ek bandar hai, jis ká rukh shimál mashriq, aur junúb mashriq hai. 13 Jab kuchh kuchh dakkhiná hawá chalne lagí, to unhon ne, yih samajhkar ki hamárá matlab hásil ho gayá, langar uṭháyá, aur Krete ke kanáre ke qaríb qaríb chale. 14 Lekin thoṛí der ba'd ek baṛí túfání hawá, jo Yúrakulon kahlátí hai, Krete par se jaház par âí: 15 aur jab jaház hawá ke qábú men á gayá, aur us ká sámná na kar saká, to ham ne láchár hokar us ko bahne diyá. 16 Aur Kauda nám ek chhoṭe jazíre kí áṛ men bahte bahte, ham baṛí mushkil se ḍongí ko qábú men láe; 17 aur jab malláh us ko úpar chaṛhá chuke, to jaház kí mazbútí kí tadbíren karke us ko níche se bándhá; aur Súrtis ke chorbálú men dhas jáne ke ḍar se, jaház ká sáz o sámán utár liyá, aur usí tarah bahte chale gaye. 18 Magar jab ham ne ándhí se bahut hichkole kháe, to dúsre din wuh jaház ká mál phenkne lage; 19 aur tísre din unhon ne apne hí háthon se jaház ke álát o asbáb bhí phenk

diye. 20 Aur jab bahut dinon tak na súraj nazar áyá, na táre, aur shiddat kí ándhí chal rahí thí, to ákhir ham ko bachne kí ummed bi'lkull na rahí. 21 Aur jab bahut fáqe kar chuke to Paulus ne un ke bích men khaṛe hokar kahá; Ai sáhibo, lázim thá ki tum merí bát mánkar Krete se rawána na hote, aur yih taklíf aur nuqsán na uṭháte. 22 Magar ab main tum ko nasíhat kartá hún, ki khátirjama' rakkho: kyúnki tum men se kisí kí ján ká nuqsán na hogá, magar jaház ká. 23 Kyúnki Khudá, jis ká main hún, aur jis kí 'ibádat bhí kartá hún, us ke firishte ne isí rát ko mere pás ákar 24 kahá; Ai Paulus, na ḍar; zarúr hai, ki tú Qaisar ke sámne házir ho; aur dekh, jitne log tere sáth jaház men sawár hain, un sab kí Khudá ne terí khátir jánbakhshí kí. 25 Is liye, ai sáhibo, khátirjama' rakkho: kyúnki main Khudá ká yaqín kartá hún, ki jaisá mujh se kahá gayá hai, waisá kí hogá. 26 Lekin yih zarúr hai, ki ham kisí ṭápú men já paṛen.

27 Jab chaudahwín rát húí aur ham Bahr i Adriya men ṭakráte phirte the, to ádhí rát ke qaríb malláhon ne aṭkal se ma'lúm kiyá, ki kisí mulk ke nazdík pahunch gaye; 28 aur pání kí tháh lekar bís pursa páyá; aur thoṛá áge baṛhkar, aur phir tháh lekar pandrah pursa páyá. 29 Aur is ḍar se, ki mabádá chaṭánon par já paṛen, jaház ke píchhe se chár langar ḍále, aur subh hone ki du'á mángte rahe. 30 Aur jab malláhon ne cháhá ki jaház par se bhág jáen, aur is baháne se ki galahí se langar ḍálen, ḍongí ko samundar men utárá, 31 to Paulus ne súbadár aur sipáhíon se kahá, ki Agar yih jaház par na rahenge, to tum nahín bach sakte. 32 Is par sipáhíon ne ḍongí kí rassiyán káṭkar use chhoṛ diyá. 33 Aur jab din nikalne ko húá, to Paulus ne sab kí minnat kí, ki kháná khá lo, aur kahá, ki Tum ko intizár karte karte aur fáqa khenchte khenchte áj chaudah din ho gaye, aur tum ne kuchh nahín kháyá. 34 Is liye tumhárí minnat kartá hún, ki khááná khá lo; kyúnki is par tumhárí bihtarí mauqúf hai: aur tum men se kisí ke sir ká ek bál bíká na hogá. 35 Yih kahkar us ne roṭí lí, aur un sab ke sámne Khudá ká shukr kiyá, aur toṛkar kháne lagá. 36 Phir un sab kí khátirjama' húí, aur áp bhí kháná kháne lage. 37 Aur ham sab milkar jaház men do sau chhahattar ádmí the. 38 Jab wuh khákar ser húe, to gehúon ko samundar men phenkkar jaház ko halká karne lage. 39 Jab din nikal áyá, to unhon ne us mulk ko na pahchháná: magar ek kháṛí dekhí, jis ká kanára sáf thá, aur saláh kí, ki agar ho sake, to jaház ko us par chaṛhá len. 40 Pas langar kholkar samundar men chhoṛ diye, aur patwáron kí bhí rassiyán khol dín, aur aglá pál hawá ke rukh par chaṛhákar us kanáre kí taraf chale. 41 Lekin ek aisí jagah já paṛe, jis ke donon taraf samundar ká zor thá, aur jaház zamín par ṭik gayá. Pas galahí to dhakká khákar phans gayí; magar dumbála lahron ke zor se ṭúṭne lagá. 42 Aur sipáhíon kí yih saláh thí, ki qaidíon ko már ḍálen, ki aisá na ho koí tairkar bhág jáe. 43 Lekin súbadár ne, Paulus ke bacháne kí garaz se, un ko is iráde se báz rakkhá; aur hukm diyá, ki jo tair sakte hain, pahle kúdkar kanáre par chale jáen; 44 aur báqí log, ba'z takhton par, aur ba'z jaház kí âur chízon ke sahárе se chale jáen. Aur isí tarah sab ke sab khushkí par salámat pahunch gaye.

28 Jab ham pahunch gaye, to jáná ki is ṭápú ká nám Milite hai. 2 Aur un ajnabíon ne ham par kháss mihrbání kí, kyúnki menh kí jhaṛí aur járe ke sabab unhon ne ág jaláke ham sab kí khátir kí. 3 Jab Paulus ne lakṛiyon ká gaṭṭhá jama' karke ág men ḍálá, to ek sánp garmí pákar niklá, aur us ke háth par lipaṭ gayá. 4 Jis waqt un ajnabíon ne wuh kíṛá us ke háth men laṭká húá dekhá, to ek dúsre se kahne lage, ki Beshakk yih ádmí khúní hai; agarchi samundar se bach gayá, taubhí 'Adl use jíne nahín detá. 5 Pas us ne kíṛe ko ág men jhaṭak diyá, aur use kuchh zarar na pahunchá. 6 Magar wuh muntazir the, ki is ká badan súj jáegá, yá yih marke yakáyak gir paṛegá. Lekin jab der tak intizár kiyá, aur dekhá ki us ko kuchh zarar na pahunchá, to âur khayál

karke kahá, ki yih to koí deotá hai.

7 Waháṉ se qaríb Publiyus nám us ṭápú ke sardár kí milk thí. Us ne ghar le jákar, tín din tak baṛí mihrbání se hamárí mihmání kí. 8 Aur aisá húá ki Publiyus ká báp buḳhár aur pechish kí wajh se bímár paṛá thá. Paulus ne us ke pás jákar du'á máṉgí, aur us par háth rakhkar shifá dí. 9 Jab aisá húá, to báqí log jo us ṭápú meṉ bímár the áe, aur achchhe kiye gaye. 10 Aur unhoṉ ne hamárí baṛí 'izzat kí; aur chalte waqt jo kuchh hameṉ darkár thá, jaház par rakh diyá.

11 Tín mahíne ke ba'd, ham Iskandriya ke ek jaház par rawána húe, jo jáṛe bhar us ṭápú meṉ rahá thá, aur jis ká nishán Diyuskúrí thá. 12 Aur Surakúsa meṉ jaház ṭhahrákar tín din rahe; 13 aur waháṉ se pher khákar Regiyum meṉ áe: aur ek roz ba'd dakkhiná chalí, to dúsre din Putiyulí meṉ áe. 14 Waháṉ ham ko bháí mile, aur un kí minnat se ham sát din un ke pás rahe: aur isí tarah Roma tak gaye. 15 Waháṉ se bháí, hamárí ḳhabar sunkar, Áppiyus ke Chauk aur Tínsaráe tak hamáre istiqbál ko áe: aur Paulus ne unheṉ dekhkar Ḳhudá ká shukr kiyá, aur us kí ḳhátirjama' húí.

16 Jab ham Roma meṉ pahuṉche, to Paulus ko ijázat húí, ki akelá us sipáhí ke sáth rahe, jo us par pahrá detá thá.

17 Tín roz ke ba'd aisá húá ki us ne Yahúdíoṉ ke raísoṉ ko bulwáyá; aur jab jama' ho gaye, to un se kahá, ki Ai bháiyo, harchand maiṉ ne ummat ke, aur bápdádá kí rasmoṉ ke ḳhiláf kuchh nahíṉ kiyá, taubhí Yarúshalem se qaidí hokar Romíoṉ ke háth hawále kiyá gayá. 18 Unhoṉ ne merí tahqíqát karke mujhe chhoṛ dená cháhá, kyúṉki mere qatl ká koí sabab na thá. 19 Magar jab Yahúdíoṉ ne muḳhálafat kí, to maiṉ ne láchár hokar Qaisar ke háṉ apíl kiyá; magar is wáste nahíṉ kiyá, ki apní qaum par mujhe kuchh ilzám lagáná thá. 20 Pas is liye maiṉ ne tumheṉ buláyá hai, ki tum se milúṉ aur guftgú karúṉ: kyúṉki Isráíl kí ummed ke sabab maiṉ is zanjír se jakṛá húá húṉ. 21 Unhoṉ ne us se kahá; Na hamáre pás Yahúdiya se tere báre meṉ ḳhatt áe, na bháiyoṉ meṉ se kisí ne ákar terí kuchh ḳhabar dí, na buráí bayán kí. 22 Magar ham munásib jánte haiṉ ki tujh se suneṉ, tere kyá ḳhayálát haiṉ; kyúṉki is firqe kí bábat ham ko ma'lúm hai, ki har jagah us ke ḳhiláf kahte haiṉ.

23 Aur wuh us se ek din ṭhahrákar, kasrat se us ke háṉ jama' húe, aur wuh Ḳhudá kí bádsháhat kí gawáhí de dekar aur Músá kí Tauret, aur nabíoṉ ke sahífoṉ se Yisú' kí bábat samjhá samjhákar subh se shám tak un se bayán kartá rahá. 24 Aur ba'z ne us kí bátoṉ ko mán liyá, aur ba'z ne na máná. 25 Jab ápas meṉ muttafiq na húe, to Paulus ke is ek bát ke kahne par ruḳhsat húe, ki Rúhu'l Quds ne Yasha'yáh nabí kí ma'rifat tumháre bápdádá se ḳhúb kahá, ki

26 Is ummat ke pás jákar kah,
Ki tum kánoṉ se sunoge, aur
hargiz na samjhoge;
Aur áṉkhoṉ se dekhoge, aur
hargiz ma'lúm na karoge:
27 Kyúṉki is ummat ke dil par
charbí chhá gayí hai,
Aur wuh kánoṉ se úṉchá sunte
haiṉ,
Aur unhoṉ ne apní áṉkheṉ band
kar lí haiṉ;
Kahíṉ aisá na ho ki áṉkhoṉ se
ma'lúm kareṉ,
Aur kánoṉ se suneṉ,
Aur dil se samjheṉ,
Aur rujú' láeṉ,
Aur maiṉ unheṉ shifá baḳhshúṉ.

28 Pas tum ko ma'lúm ho, ki Ḳhudá kí is naját ká paigám gairqaumoṉ ke pás bhejá gayá hai, aur wuh use sun bhí leṉgí. [29 Jab us ne yih kahá, to Yahúdí ápas meṉ bahut bahs karke chale gaye.]

30 Aur wuh púre do baras apne kiráe ke ghar meṉ rahá, 31 aur jo us ke pás áte the, un sab se miltá rahá, aur kamál dilerí se, bagair rok ṭok ke, Ḳhudá kí bádsháhat kí manádí kartá, aur Ḳhudáwand Yisú' Masíh kí báteṉ sikhátá rahá.

ROMI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' ḲHATT

1 Paulus kí taraf se jo Yisú' Masíh ká banda hai, aur rasúl hone ke liye buláyá gayá, aur Ḳhudá kí us ḳhushḳhabarí ke liye maḳhsús kiyá gayá hai, 2 jis ká us ne peshtar se apne nabíon kí ma'rifat kitáb i muqaddas men, 3 apne Beṭe hamáre Khudáwand Yisú' Masíh kí nisbat wa'da kiyá thá; jo jism ke i'tibár se to Dáúd kí nasl se paidá húá, 4 lekin pákízagí kí rúh ke i'tibár se, murdon men se jí uṭhne ke sabab, qudrat ke sáth Ḳhudá ká Beṭá ṭhahrá; 5 jis kí ma'rifat ham ko fazl aur risálat milí, táki us ke nám kí ḳhátir sab qaumon men se log ímán ke tábi' hon; 6 jin men se tum bhí Yisú' Masíh ke hone ke liye buláe gaye ho— 7 un sab ke nám, jo Roma men Ḳhudá ke piyáre hain, aur muqaddas hone ke liye buláe gaye hain. Hamáre Báp Ḳhudá aur Ḳhudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

8 Awwal to main tum sab ke báre men Yisú' Masíh ke wasíle se apne Ḳhudá ká shukr kartá hún, ki tumháre ímán ká tamám dunyá men shuhra ho rahá hai. 9 Chunánchi Ḳhudá, jis kí 'ibádat main apní rúh se us ke Beṭe kí ḳhushḳhabarí dene men kartá hún, wuhí merá gawáh hai, ki main bilánága tumhen yád kartá hún, 10 aur apní du'áon men hamesha yih darḳhwást kartá hún, ki ab áḳhir kár Ḳhudá kí marzí se mujhe tumháre pás áne men kisí tarah kámyábí ho. 11 Kyúnki main tumhárí muláqát ká mushtáq hún, táki tum ko koí rúhání ni'mat dún, jis se tum mazbút ho jáo; 12 garaz ki main bhí tumháre darmiyán hokar tumháre sáth us ímán ke bá'is tasallí páún, jo tum men aur mujh men, donon men hai. 13 Aur ai bháiyo, main is se tumhárá náwáqif rahná nahín cháhtá, ki main ne bárhá tumháre pás áne ká iráda kiyá, táki jaisá mujhe aur gairqaumon men phal milá, waisá hí tum men bhí mile; magar áj tak ruká rahá. 14 Main Yúnánion aur gair Yúnánion, dánáon aur nádánon ká qarzdár hún. 15 Pas main tum ko bhí jo Roma men ho, ḳhushḳhabarí sunáne ko hatta'l maqdúr taiyár hún. 16 Kyúnki main Injíl se sharmátá nahín: is liye ki wuh har ek ímán lánewále ke wáste, pahle Yahúdí, phir Yúnání ke wáste, naját ke liye Ḳhudá kí qudrat hai. 17 Is wáste ki us men Ḳhudá kí rástbází ímán se aur ímán ke liye záhir hotí hai, jaisá likhá hai, ki Rástbáz ímán se jítá rahegá.

18 Kyúnki Ḳhudá ká gazab un ádmíon kí tamám bedíní aur nárástí par ásmán se záhir hotá hai, jo haqq ko nárástí se dabáe rakhte hain; 19 kyúnki jo kuchh Ḳhudá kí nisbat ma'lúm ho saktá hai, wuh un ke bátin men záhir hai; is liye ki Ḳhudá ne us ko un par záhir kar diyá. 20 Kyúnki us kí andekhí sifaten, ya'ní us kí azalí qudrat aur ulúhiyat, dunyá kí paidáish ke waqt se banáí húí chízon ke zarí'e se ma'lúm hokar sáf nazar átí hain; yahán tak ki un ko kuchh 'uzr báqí nahín; 21 is liye ki agarchi unhon ne Ḳhudá ko ján to liyá, magar us kí ḳhudáí ke láiq us kí baṛáí aur shukrguzárí na kí; balki bátil ḳhayálát men paṛ gaye, aur un ke besamajh dilon par andherá chhá gayá. 22 Wuh apne áp ko dáná jatákar, bewuqúf ban gaye; 23 aur gairfání Ḳhudá ke jalál ko fání insán, aur parandon aur chaupáyon aur kíṛe makauṛon kí súrat men badal ḍálá.

24 Is wáste Ḳhudá ne un ke dilon kí ḳhwáhishon ke mutábiq unhen nápákí men chhoṛ diyá, ki un ke badan ápas men behurmat kiye jáen: 25 is liye ki unhon ne Ḳhudá kí sachchái ko badalkar jhúṭh baná ḍálá, aur maḳhlúqát kí

ziyáda parastish aur 'ibádat kí, banisbat us Ḳháliq ke, jo abad tak mahmúd hai. A'mín.

26 Isí sabab se Ḳhudá ne un ko gandí shahwaton men chhor diyá: yahán tak ki un kí 'auraton ne apne taba'í kám ko ḳhiláftaba' kám se badal dálá: 27 isí tarah mard bhí 'auraton se taba'í kám chhorkar ápas kí shahwat se mast ho gaye; ya'ní mardon ne mardon ke sáth rúsiyáhí ke kám karke, apne áp men apní gumráhí ke láiq badla páyá.

28 Aur jis tarah unhon ne Ḳhudá ká pahchánná nápasand kiyá, isí tarah Ḳhudá ne bhí un ko nápasandída 'aql ke hawále kar diyá, ki náláiq harakaten karen. 29 Pas wuh har tarah kí nárástí, badí, lálach, badḳhwáhí se bhar gaye; aur hasad, ḳhúnrezí, jhagre, makkárí, bugz se ma'múr ho gaye; aur gíbat karnewále, 30 badgo, Ḳhudá kí nazar men nafratí, auron ke be'izzat karnewále, magrúr, sheḳhíbáz, badíon ke bání, mán báp ke náfarmán, 31 bewuqúf, 'ahdshikan, taba'í mahabbat se ḳhálí, berahm, ho gaye: 32 hálánki wuh Ḳhudá ká yih hukm jánte hain, ki aise kám karnewále maut kí sazá ke láiq hain; phir bhí na faqat áp hí aise kám karte hain, balki âur karnewálon se ḳhush bhí hote hain.

2 Pas ai ilzám lagánewále, tú koí kyún na ho, tere pás koí 'uzr nahín; kyúnki jis bát ká tú dúsre par ilzám lagátá hai, usí ká tú apne áp ko mujrim thahrátá hai; is liye ki tú jo ilzám lagátá hai, ḳhud wuhí kám kartá hai. 2 Aur ham jánte hain ki aise kám karnewálon kí 'adálat Ḳhudá kí taraf se haqq ke mutábiq hotí hai. 3 Ai insán, tú jo aise kám karnewálon par ilzám lagátá hai, aur ḳhud wuhí kám kartá hai, kyá yih samajhtá hai, ki tú Ḳhudá kí 'adálat se bach jáegá? 4 Yá tú us kí mihrbání aur tahammul aur sabr kí daulat ko náchíz jántá hai, aur nahín samajhtá ki Ḳhudá kí mihrbání tujh ko tauba kí taraf máil kartí hai? 5 Balki tú apní saḳhtí aur gairtáib dil ke mutábiq us qahr ke din ke liye apne wáste gazab kamá rahá hai, jis men Ḳhudá kí sachchí 'adálat záhir hogí. 6 Wuh har ek ko us ke kámon ke muwáfiq badla degá: 7 jo nekokárí men sábitqadam rahkar jalál aur 'izzat aur baqá ke tálib hote hain, un ko hamesha kí zindagí degá; 8 magar jo tafriqaandáz aur haqq ke na mánnewále, balki nárástí ke mánnewále hain, un par gazab aur qahr hogá; 9 aur musíbat aur tangí har ek badkár kí ján par áegí, pahle Yahúdí kí, phir Yúnání kí. 10 Magar jalál aur 'izzat aur salámatí har ek nekokár ko milegí, pahle Yahúdí ko, phir Yúnání ko: 11 kyúnki Ḳhudá ke hán kisí kí tarafdárí nahín. 12 Is liye ki jinhon ne bagair sharí'at páe gunáh kiyá, wuh bagair sharí'at ke halák bhí honge: aur jinhon ne sharí'at ke mátaht hokar gunáh kiyá, un kí sazá sharí'at ke muwáfiq hogí; (13 kyúnki sharí'at ke sunnewále Ḳhudá ke nazdík rástbáz nahín hote, balki sharí'at par 'amal karnewále rástbáz thahráe jáenge. 14 Is liye ki jab wuh qaumen jo sharí'at nahín rakhtín, apní tabí'at se sharí'at ke kám kartí hain, to báwujúd sharí'at na rakhne ke, wuh apne liye ḳhud ek sharí'at hain. 15 Chunánchi wuh sharí'at kí báten apne dilon par likhí húí dikhátí hain, aur un ká dil bhí un báton kí gawáhí detá hai; aur un ke báhamí ḳhayálát yá to un par ilzám lagáte hain, yá un ko ma'zúr rakhte hain;) 16 jis roz Ḳhudá merí ḳhushḳhabarí ke mutábiq Yisú' Masíh kí ma'rifat ádmíon kí poshída báton ká insáf karegá.

17 Pas agar tú Yahúdí kahlátá, aur sharí'at par takya aur Ḳhudá par faḳhr kartá hai, 18 aur us kí marzí jántá, aur sharí'at kí ta'lím pákar 'umda 'umda báten pasand kartá hai; 19 aur agar tujh ko is bát par bhí bharosá hai, ki main andhon ká rahnumá, aur andhere men pare húon ke liye raushní, 20 aur nádánon ká tarbíyat karnewálá, aur bachchon ká ustád hún, aur 'ilm aur haqq ká jo namúna sharí'at men hai, wuh mere pás hai; 21 pas tú jo auron ko sikhátá hai, apne áp ko kyún nahín sikhátá? Tú jo wa'z kartá hai ki chorí na karná, áp ḳhud kyún chorí kartá hai? 22 Tú jo kahtá hai ki ziná na karná, áp ḳhud kyún ziná kartá hai? Tú jo buton se nafrat rakhtá hai, áp

khud kyún mandiron ko lúṭtá hai? 23 Tú jo sharí'at par fakhr kartá hai, sharí'at ke 'udúl se Khudá kí kyún be'izzatí kartá hai? 24 Kyúnki Tumháre sabab se gairqaumon men Khudá ke nám par kufr baká játá hai; chunánchi yih likhá bhí hai. 25 Khatne se fáida to hai, basharte ki tú sharí'at par 'amal kare: lekin jab tú ne sharí'at se 'udúl kiyá, to terá khatna námakhtúní ṭhahrá. 26 Pas agar námakhtún shakhs sharí'at ke hukmon par 'amal kare, to kyá us kí námakhtúní khatne ke barábar na giní jáegí? 27 Aur jo shakhs qaumíyat ke sabab se námakhtún rahá, agar wuh sharí'at ko púrá kare, to kyá tujhe, jo báwujúd kalám aur khatne ke sharí'at se 'udúl kartá hai, qusúrwár na ṭhahráegá? 28 Kyúnki wuh Yahúdí nahín, jo záhir ká hai; aur na wuh khatna hai, jo záhirí aur jismání hai; 29 balki Yahúdí wuhí hai, jo báṭin men hai; aur khatna wuhí hai, jo dil ká aur rúhání hai, na ki lafzí; aise kí ta'ríf ádmíon kí taraf se nahín, balki Khudá kí taraf se hotí hai

3 Pas Yahúdí ko kyá fauqíyat hai, aur khatne se kyá fáida? 2 Har tarah se bahut, khásskar yih ki Khudá ká kalám un ke supurd húá. 3 Agar ba'z bewafá nikle, to kyá húá? kyá un kí bewafáí Khudá kí wafádárí ko báṭil kar saktí hai? 4 Hargiz nahín: balki Khudá sachchá ṭhahre; aur har ek ádmí jhúṭhá: chunánchi likhá hai;

Ki tú apní báton men rástbáz ṭhahre,
Aur apne muqaddame men fath páe.

5 Agar hamárí nárástí Khudá kí rástbází kí khúbí ko záhir kartí hai, to ham kyá kahen? kyá yih ki Khudá beinsáf hai jo gazab názil kartá hai? (Main yih bát insán kí tarah kahtá hún.) 6 Hargiz nahín: warna Khudá kyúnkar dunyá ká insáf karegá? 7 Agar mere jhúṭh ke sabab se Khudá kí sachcháí us ke jalál ke wáste ziyáda záhir húí, to phir kyún gunahgár kí tarah mujh par hukm diyá játá hai? 8 aur ham kyún burái na karen, táki bhaláí paidá ho? chunánchi ham par yih tuhmat lagáí bhí játí hai, aur ba'z kahte hain ki in ká yihí maqúla hai: magar aison ká mujrim ṭhahrná insáf hai.

9 Pas kyá húá? kyá ham kuchh fazílat rakhte hain? Bi'lkull nahín. Kyúnki ham Yahúdíon aur Yúnáníon donon par peshtar hí yih ilzám lagá chuke hain, ki wuh sab ke sab gunáh ke mátaht hain. 10 Chunánchi likhá hai, ki

Koí rástbáz nahín, ek bhí nahín;
11 Koí samajhdár nahín,
Koí Khudá ká tálib nahín;
12 Sab gumráh hain, sab ke sab nikamme ban gaye;
Koí bhaláí karnewálá nahín, ek bhí nahín:
13 Un ká galá khulí húí qabr hai;
Unhon ne apní zabánon se fareb diyá:
Un ke honṭhon men sánpon ká zahr hai;
14 Un ká munh la'nat aur karwáhaṭ se bhará húá hai;
15 Un ke qadam khún baháne ke liye tezrau hain;
16 Un kí ráhon men tabáhí aur badhálí hai,
17 Aur wuh salámatí kí ráh se wáqif na húe:
18 Un kí ánkhon men Khudá ká khauf nahín.

19 Ab ham jánte hain ki sharí'at jo kuchh kahtí hai, un se kahtí hai jo sharí'at ke mátaht hain; táki har ek ká munh band ho jáe, aur sárí dunyá Khudá ke nazdík sazá ke láiq ṭhahre: 20 kyúnki sharí'at ke a'mál se koí bashar us ke huzúr rástbáz nahín ṭhahregá, is liye ki sharí'at ke wasíle se to gunáh kí pahchán hí hotí hai. 21 Magar ab sharí'at ke bagair Khudá kí ek rástbází záhir húí hai, jis kí gawáhí sharí'at aur nabíon se hotí hai; 22 ya'ní Khudá kí wuh rástbází, jo Yisú' Masíh par ímán láne se sab ímán lánewálon ko hásil hotí hai; kyúnki kuchh farq nahín; 23 is liye ki sab ne gunáh kiyá, aur Khudá ke jalál se mahrúm hain; 24 magar us ke fazl ke sabab, us makhlasí ke wasíle se jo Masíh Yisú' men hai, muft rástbáz ṭhahráe játe hain: 25 use Khudá ne us ke khún ke bá'is ek aisá kaffára ṭhahráyá, jo ímán láne se fáidamand ho; táki jo gunáh peshtar ho chuke the, aur jin se Khudá ne tahammul karke ṭarah dí

thí, un ke báre men wuh apní rástbází záhir kare; 26 balki isí waqt us kí rástbází záhir ho: táki wuh khud bhí 'ádil rahe, aur jo Yisú' par ímán láe, us ko bhí rástbáz thahránewálá ho. 27 Pas fakhr kahán rahá? Is kí gunjáish hí nahín. Kaun sí sharí'at ke sabab se? kyá a'mál kí sharí'at se? Nahín: balki ímán kí sharí'at se. 28 Chunánchi ham yih natíja nikálte hain, ki insán sharí'at ke a'mál ke bagair ímán ke sabab se rástbáz thahrtá hai. 29 Kyá Khudá sirf Yahúdíon hí ká hai; gairqaumon ká nahín? Beshakk, gairqaumon ká bhí hai: 30 kyúnki ek hí Khudá hai, jo makhtúnon ko bhí ímán se, aur námakhtúnon ko bhí ímán hí ke wasíle se rástbáz thahráegá. 31 Pas kyá ham sharí'at ko ímán se bátil karte hain? Hargiz nahín: balki sharí'at ko qáim rakhte hain.

4 Pas ham kyá kahen, ki hamáre jismání báp Ibráhím ko kyá hásil húá? 2 Kyúnki agar Ibráhím a'mál se rástbáz thahráyá játá, to us ko fakhr kí jagah hotí; lekin Khudá ke nazdík nahín. 3 Kitáb i muqaddas kyá kahtí hai? Yih, ki Ibráhím Khudá par ímán láyá aur yih us ke liye rástbází giná gayá. 4 Kám karnewále kí mazdúrí bakhshish nahín, balki haqq samjhí játí hai. 5 Magar jo shakhs kám nahín kartá, balki bedín ke rástbáz thahránewále par ímán látá hai, us ká ímán us ke liye rástbází giná játá hai. 6 Chunánchi jis shakhs ke liye Khudá bagair a'mál ke rástbází mahsúb kartá hai, Dáúd bhí us kí mubárakhálí is tarah bayán kartá hai, 7 ki

Mubárak wuh hain, jin kí badkárián mu'áf húín,
Aur jin ke gunáh dhánke gaye.
8 Mubárak wuh shakhs hai, jis ke gunáh Khudáwand mahsúb na karegá.

9 Pas kyá yih mubárakbádí makhtúnon hí ke liye hai, yá námakhtúnon ke liye bhí? Kyúnki hamárá da'wá yih hai, ki Ibráhím ke liye us ká ímán rástbází giná gayá. 10 Pas kis hálat men giná gayá? Makhtúní men, yá námakhtúní men? Makhtúní men nahín, balki námakhtúní men. 11 Aur us ne khatna ká nishán páyá, ki us ímán kí rástbází par muhr ho jáe, jo use námakhtúní kí hálat men hásil thá: táki wuh un sab ká báp thahre, jo báwujúd námakhtún hone ke ímán láte hain, aur un ke liye bhí rástbází mahsúb kí jáe; 12 aur un makhtúnon ká báp ho, jo na sirf makhtún hain, balki hamáre báp Ibráhím ke us ímán kí bhí pairawí karte hain, jo use námakhtúní kí hálat men hásil thá. 13 Kyúnki yih wa'da ki wuh dunyá ká wáris hogá na Ibráhím se na us kí nasl se sharí'at ke wasíle se kiyá gayá thá, balki ímán kí rástbází ke wasíle se. 14 Kyúnki agar sharí'atwále hí wáris hon, to ímán befáida rahá, aur wa'da láhásil thahrá. 15 Kyúnki sharí'at to gazab paidá kartí hai; aur jahán sharí'at nahín, wahán 'udúlhukmí bhí nahín. 16 Isí wáste wuh mírás ímán se miltí hai, táki fazl ke taur par ho, aur wuh wa'da kull nasl ke liye qáim rahe; na sirf us nasl ke liye jo sharí'atwálí hai, balki us ke liye bhí, jo Ibráhím kí mánind ímánwálí hai; wuhí ham sab ká báp hai 17 (chunánchi likhá hai, ki Main ne tujhe bahut sí qaumon ká báp banáyá;) us Khudá ke sámne, jis par wuh ímán láyá, aur jo murdon ko zinda kartá hai, aur jo chízen nahín hain, un ko is tarah bulá letá hai, ki goyá wuh hain. 18 Wuh náummedí kí hálat men ummed ke sáth ímán láyá, táki is qaul ke bamújib ki Terí nasl aisí hí hogí, wuh bahut sí qaumon ká báp ho. 19 Aur wuh jo taqríban sau baras ká thá, báwujúd apne murda se badan aur Sárah ke rihm kí murdagí par liház karne ke, ímán men za'íf na húá, 20 aur na beímán hokar Khudá ke wa'de men shakk kiyá, balki ímán men mazbút hokar Khudá kí tamjíd kí; 21 aur us ko kámil i'tiqád húá, ki jo kuchh us ne wa'da kiyá hai, wuh us ke púrá karne par bhí qádir hai. 22 Isí sabab se yih us ke liye rástbází giná gayá. 23 Aur yih bát, ki ímán us ke liye rástbází giná gayá, na sirf us ke liye likhí gayí; 24 balki hamáre liye bhí, jin ke liye ímán rástbází giná jáegá, is wáste ki ham us par ímán láe hain, jis ne hamáre Khudáwand Yisú' ko murdon men se jiláyá; 25 wuh hamáre qusúron ke liye hawále kar diyá gayá, aur hamáre rástbáz thahrne ke liye jiláyá gayá.

5 Pas jab ham ímán se rástbáz ṭhahre, to Khudá ke sáth apne Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se sulh rakkhen; 2 jis ke wasíle se ímán ke sabab us fazl tak hamárí rasáí bhí húí, jis par qáim hain; aur Ḳhudá ke jalál kí ummed par fakhr karen. 3 Aur sirf yihí nahín, balki musíbaton men bhí fakhr karen; yih jánkar, ki musíbat se sabr paidá hotá hai; 4 aur sabr se pukhtagí; aur pukhtagí se ummed paidá hotí hai: 5 aur ummed se sharmindagí hásil nahín hotí, kyúnki Rúhu'l Quds jo ham ko bakhshá gayá hai, us ke wasíle se Ḳhudá kí mahabbat hamáre dilon men ḍálí gayí hai. 6 Kyúnki jab ham kamzor hí the, to 'ain waqt par Masíh bedínon kí ḳhátir múá. 7 Kisí rástbáz kí ḳhátir bhí mushkil se koí apní ján degá: magar sháyad kisí nek ádmí ke liye koí apní ján tak de dene kí jur'at kare. 8 Lekin Ḳhudá apní mahabbat kí ḳhúbí ham par yún záhir kartá hai, ki jab ham gunahgár hí the, to Masíh hamárí ḳhátir múá. 9 Pas jab ham us ke ḳhún ke bá'is ab rástbáz ṭhahre, to us ke wasíle se gazab i Iláhí se zarúr hí bachenge. 10 Kyúnki jab báwujúd dushman hone ke, Ḳhudá se us ke Beṭe kí maut ke wasíle se hamárá mel ho gayá, to mel hone ke ba'd to ham us kí zindagí ke sabab se zarúr hí bachenge; 11 aur sirf yihí nahín, balki apne Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke sabab, jis ke wasíle se ab hamárá Ḳhudá ke sáth mel ho gayá, Ḳhudá par fakhr bhí karte hain.

12 Pas jis tarah ek ádmí ke sabab se gunáh dunyá men áyá, aur gunáh ke sabab maut áí, aur yún maut sab ádmíon men phail gayí, is liye ki sab ne gunáh kiyá— 13 kyúnki sharí'at ke diye jáne tak dunyá men gunáh to thá: magar jahán sharí'at nahín, wahán gunáh mahsúb nahín hotá. 14 Táham A'dam se lekar Músá tak maut ne un par bhí bádsháhí kí, jinhon ne us A'dam kí náfarmání kí tarah, jo ánewále ká misl thá, gunáh na kiyá thá. 15 Lekin qusúr ká jo hál hai, wuh fazl kí ni'mat ká nahín. Kyúnki jab ek shaḳhs ke qusúr se bahut se ádmí mar gaye, to Ḳhudá ká fazl aur us kí jo baḳhshish ek hí ádmí, ya'ní Yisú' Masíh ke fazl se paidá húí, bahut se ádmíon par zarúr hí ifrát se názil húí. 16 Aur jaisá ek shaḳhs ke gunáh karne ká anjám húá, baḳhshish ká waisá hál nahín; kyúnki ek hí ke sabab se wuh faisala húá, jis ká natíja sazá ká hukm thá: magar bahutere qusúron se aisí ni'mat paidá húí, jis ká natíja yih húá ki log rástbáz ṭhahre. 17 Kyúnki jab ek shaḳhs ke qusúr ke sabab maut ne us ek ke zarí'e se bádsháhí kí; to jo log fazl aur rástbází kí baḳhshish ifrát se hásil karte hain, wuh ek shaḳhs, ya'ní Yisú' Masíh ke wasíle se, hamesha kí zindagí men zarúr hí bádsháhí karenge. 18 Garaz, jaisá ki ek qusúr ke sabab wuh faisala húá, jis ká natíja sab ádmíon ' ' sazá ká hukm thá; waisá hí rást.. zí ke ek kám ke wasíle se sab ádmíon ko wuh ni'mat milí, jis se rástbáz ṭhahrke zindagí páen. 19 Kyúnki jis tarah ek hí shaḳhs kí náfarmání se bahut se log gunahgár ṭhahre, usí tarah ek kí farmánbardárí se bahut se log rástbáz ṭhahrenge. 20 Aur bích men sharí'at á maujúd húí, táki qusúr ziyáda ho jáe; magar jahán gunáh ziyáda húá, wahán fazl us se bhí niháyat ziyáda húá: 21 táki jis tarah gunáh ne maut ke sabab se bádsháhí kí, usí tarah fazl bhí, hamáre Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se, hamesha kí zindagí ke liye, rástbází ke zarí'e se bádsháhí kare.

6 Pas ham kyá kahen? Kyá gunáh karte rahen, táki fazl ziyáda ho? 2 Hargiz nahín! Ham jo gunáh ke i'tibár se mar gaye, kyúnkar us men áyanda ko zindagí guzáren? 3 Kyá tum nahín jánte, ki ham jitnon ne Masíh Yisú' men shámil hone ká baptisma liyá, to us kí maut men shámil hone ká baptisma liyá? 4 Pas maut men shámil hone ke baptisma ke wasíle se ham us ke sáth dafn húe; táki jis tarah Masíh Báp ke jalál ke wasíle se murdon men se jiláyá gayá, usí tarah ham bhí nayí zindagí kí ráh chalen. 5 Kyúnki jab ham us kí maut kí mushábahat se us ke sáth paiwasta ho gaye, to beshakk us ke jí uṭhne kí mushábahat se bhí us ke sáth paiwasta honge 6 Chunánchi ham jánte hain, ki hamárí purání insáníyat us ke sáth

is liye salíb dí gayí, ki gunáh ká badan bekár ho jáe, táki ham áge ko gunáh kí gulámí men na rahen. 7 Kyúnki jo múá, wuh gunáh se barí húá. 8 Pas jab ham Masíh ke sáth múe, to hamen yaqín hai ki us ke sáth jienge bhí; 9 kyúnki yih jánte hain ki Masíh jab murdon men se jí uṭhá hai to phir nahín marne ká; maut ká phir us par ikhtiyár nahín hone ká. 10 Kyúnki Masíh jo múá, gunáh ke i'tibár se ek bár múá: magar ab jo jítá hai, Khudá ke i'tibár se jítá hai. 11 Isí tarah tum bhí apne áp ko gunáh ke i'tibár se murda, magar Khudá ke i'tibár se Masíh Yisú' men zinda samjho.

12 Pas gunáh tumháre fání badan men bádsháhí na kare, ki tum us kí khwáhishon ke tábi' raho. 13 Aur apne a'zá nárástí ke hathyár hone ke liye gunáh ke hawále na kiyá karo; balki apne áp ko murdon men se zinda jánkar Khudá ke hawále karo, aur apne a'zá rástbází ke hathyár hone ke liye Khudá ke hawále karo. 14 Is liye ki gunáh ká tum par ikhtiyár na hogá, kyúnki tum sharí'at ke mátaht nahín, balki fazl ke mátaht ho.

15 Pas kyá húá? kyá ham is liye gunáh karen, ki sharí'at ke mátaht nahín, balki fazl ke mátaht hain? Hargiz nahín! 16 Kyá tum nahín jánte, ki jis kí tábi'dárí ke liye apne áp ko gulámon kí tarah hawále kar dete ho, usí ke gulám ho, jis ke tábi'dár ho; khwáh gunáh ke, jis ká anjám maut hai; khwáh tábi'dárí ke, jis ká anjám rástbází hai. 17 Lekin Khudá ká shukr hai, ki agarchi tum gunáh ke gulám the, táham dil se us ta'lím ke tábi'dár ho gaye, jis ke sánche men tum ḍhále gaye the; 18 aur gunáh se ázád hokar rástbází ke gulám ho gaye. 19 Main tumhárí insání kamzorí ke sabab insání taur par kahtá hún: jis tarah tum ne apne a'zá badkárí karne ke liye nápákí aur badkárí kí gulámí ke hawále kiye the, usí tarah ab apne a'zá pák hone ke liye rástbází kí gulámí ke hawále kar do. 20 Kyúnki jab tum gunáh ke gulám the, to rástbází ke i'tibár se ázád the. 21 Pas jin báton se tum ab sharminda ho, un se tum us waqt kyá phal páte the? kyúnki un ká anjám to maut hai. 22 Magar ab gunáh se ázád, aur Khudá ke gulám hokar, tum ko apná phal milá, jis se pákízagí hásil hotí hai, aur is ká anjám hamesha kí zindagí hai. 23 Kyúnki gunáh kí mazdúrí maut hai, magar Khudá kí bakhshish hamáre Khudáwand Masíh Yisú' men hamesha kí zindagí hai.

7 Ai bháiyo, kyá tum nahín jánte, (main un se kahtá hún jo sharí'at se wáqif hain,) ki jab tak ádmí jítá hai, usí waqt tak sharí'at us par ikhtiyár rakhtí hai? 2 Chunánchi jis 'aurat ká shauhar maujúd hai, wuh sharí'at ke muwáfiq apne shauhar kí zindagí tak us ke band men hai; lekin agar shauhar mar gayá, to wuh shauhar kí sharí'at se chhúṭ gayí. 3 Pas agar shauhar ke jíte jí dúsre mard kí ho jáe, to záníya kahláegí; lekin agar shauhar mar jáe, to wuh us sharí'at se ázád hai, yahán tak ki agar dúsre mard kí ho bhí jáe, to záníya na ṭhahregí. 4 Pas ai mere bháiyo, tum bhí Masíh ke badan ke wasíle se sharí'at ke i'tibár se is liye murda ban gaye, ki us dúsre ke ho jáo, jo murdon men se jiláyá gayá, táki ham sab Khudá ke liye phal paidá karen. 5 Kyúnki jab ham jismání the, to gunáh kí ragbaten, jo sharí'at ke bá'is paidá hotí thín, maut ká phal paidá karne ke liye hamáre a'zá men tásír kartí thín. 6 Lekin jis chíz kí qaid men the, us ke i'tibár se markar, ab ham sharí'at se aise chhúṭ gaye, ki rúh ke naye taur par, na ki lafzon ke puráne taur par, khidmat karte hain.

7 Pas ham kyá kahen? Kyá sharí'at gunáh hai? Hargiz nahín! Balki bagair sharí'at ke main gunáh ko na pahchántá; masalan, agar sharí'at yih na kahtí, ki Tú lálach na kar, to main lálach ko na jántá: 8 magar gunáh ne mauqa' pákar, hukm ke zarí'e se mujh men har tarah ká lálach paidá kar diyá: kyúnki sharí'at ke bagair gunáh murda hai. 9 Ek zamáne men sharí'at ke bagair main zinda thá; magar jab hukm áyá, to gunáh zinda ho gayá, aur main mar gayá; 10 aur jis hukm ká manshá zindagí thá, wuhí mere haqq men maut ká bá'is ban gayá: 11 kyúnki gunáh ne mauqa' pákar, hukm ke zarí'e se mujhe bahkáyá, aur usí ke zarí'e

se mujhe már bhí dálá. 12 Pas sharí'at pák hai, aur hukm bhí pák, aur rást, aur achchhá hai. 13 Pas jo chíz achchhí hai, kyá wuh mere liye maut ṭhahrí? Hargiz nahíṉ! Balki gunáh ne, achchhí chíz ke zarí'e se mere liye maut paidá karke, mujhe már ḍálá; táki us ká gunáh honá záhir ho, aur hukm ke zarí'e se gunáh hadd se ziyáda makrúh ma'lúm ho. 14 Kyúṉki ham jánte haiṉ ki sharí'at to rúhání hai, magar maiṉ jismání, aur gunáh ke háth biká húá húṉ. 15 Aur jo maiṉ kartá húṉ us ko nahíṉ jántá; kyúṉki jis ká maiṉ iráda kartá húṉ, wuh nahíṉ kartá, balki jis se mujh ko nafrat hai, wuhí kartá húṉ. 16 Aur agar maiṉ us par 'amal kartá húṉ, jis ká iráda nahíṉ kartá, to maiṉ mántá húṉ ki sharí'at ḳhúb hai. 17 Pas is súrat meṉ us ká karnewálá maiṉ na rahá, balki gunáh hai jo mujh meṉ basá húá hai. 18 Kyúṉki maiṉ jántá húṉ ki mujh meṉ, ya'ní mere jism meṉ, koí nekí basí húí nahíṉ: albatta iráda to mujh meṉ maujúd hai, magar nek kám mujh se ban nahíṉ parṭe. 19 Chunánchi jis nekí ká iráda kartá húṉ, wuh to nahíṉ kartá: magar jis badí ká iráda nahíṉ kartá, use kar letá húṉ. 20 Pas agar maiṉ wuh kartá húṉ jis ká iráda nahíṉ kartá, to us ká karnewálá maiṉ na rahá, balki gunáh hai jo mujh meṉ basá húá hai. 21 Garaz maiṉ aisí sharí'at pátá húṉ, ki jab nekí ká iráda kartá húṉ, to badí mere pás á maujúd hotí hai. 22 Kyúṉki báṭiní insáníyat ke rú se to maiṉ Ḳhudá kí sharí'at ko bahut pasand kartá húṉ: 23 magar mujhe apne a'zá meṉ ek áur tarah kí sharí'at nazar átí hai, jo merí 'aql kí sharí'at se laṛkar, mujhe us gunáh kí sharí'at kí qaid meṉ le átí hai, jo mere a'zá meṉ maujúd hai. 24 Háe, maiṉ kaisá kambaḳht ádmí húṉ! is maut ke badan se mujhe kaun chhuṛáegá? 25 Apne Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se Ḳhudá ká shukr kartá húṉ. Garaz maiṉ ḳhud apní 'aql se to Ḳhudá kí sharí'at ká, magar jism se gunáh kí sharí'at ká mahkúm húṉ.

8 Pas ab, jo Masíh Yisú' meṉ haiṉ, un par sazá ká hukm nahíṉ. 2 Kyúṉki zindagí kí Rúh kí sharí'at ne, Masíh Yisú' meṉ, mujhe gunáh aur maut kí sharí'at se ázád kar diyá. 3 Is liye ki jo kám sharí'at, jism ke sabab kamzor hokar, na kar sakí, wuh Ḳhudá ne kiyá; ya'ní us ne apne Beṭe ko gunáhálúda jism kí súrat meṉ aur gunáh kí qurbání ke liye bhejkar, jism meṉ gunáh kí sazá ká hukm diyá: 4 táki sharí'at ká taqázá ham meṉ púrá ho, jo jism ke mutábiq nahíṉ, balki rúh ke mutábiq chalte haiṉ. 5 Kyúṉki jo jismání haiṉ, wuh jismání báton ke ḳhayál meṉ rahte haiṉ; lekin jo rúhání haiṉ, wuh rúhání báton ke ḳhayál meṉ rahte haiṉ. 6 Aur jismání níyat maut hai; magar rúhání níyat zindagí aur itmínán hai: 7 is liye ki jismání níyat Ḳhudá kí dushmaní hai; kyúṉki na to Ḳhudá kí sharí'at ke tábi' hai, na ho saktí hai: 8 aur jo jismání haiṉ, wuh Ḳhudá ko ḳhush nahíṉ kar sakte. 9 Lekin tum jismání nahíṉ, balki rúhání ho, basharte ki Ḳhudá kí Rúh tum meṉ basí húí hai. Magar jis meṉ Masíh kí Rúh nahíṉ, wuh us ká nahíṉ. 10 Aur agar Masíh tum meṉ hai, to badan to gunáh ke sabab se murda hai; magar rúh rástbází ke sabab se zinda hai. 11 Aur agar usí kí Rúh tum meṉ basí húí hai, jis ne Yisú' ko murdoṉ meṉ se jiláyá, to jis ne Masíh Yisú' ko murdoṉ meṉ se jiláyá, wuh tumháre fání badanoṉ ko bhí apní us Rúh ke wasíle se zinda karegá, jo tum meṉ basí húí hai.

12 Pas, ai bháiyo, ham qarzdár to haiṉ, magar jism ke nahíṉ, ki jism ke mutábiq zindagí guzáreṉ. 13 Kyúṉki agar tum jism ke mutábiq zindagí guzároge, to zarúr maroge. Aur agar rúh se badan ke kámoṉ ko nest o nábúd karoge, to jíte rahoge. 14 Is liye ki jitne Ḳhudá kí Rúh kí hidáyat se chalte haiṉ, wuhí Ḳhudá ke beṭe haiṉ. 15 Kyúṉki tum ko gulámí kí rúh nahíṉ milí, jis se phir ḍar paidá ho; balki lepálak hone kí rúh milí, jis se ham Abbá, ya'ní Ai Báp, kahkar pukárte haiṉ. 16 Rúh ḳhud hamárí rúh ke sáth milkar gawáhí detí hai, ki ham Ḳhudá ke farzand haiṉ. 17 Aur agar farzand haiṉ, to wáris bhí haiṉ; ya'ní Ḳhudá ke wáris, aur Masíh ke hammírás basharte ki ham us ke sáth dukh

[illegible]en, táki us ke sáth jalál bhí [illegible].

18 Kyúnki merí dánist men is zamáne ke dukh dard is láiq nahín, ki us jalál ke muqábil ho saken, jo ham par záhir honewálá hai. 19 Kyúnki makhlúqát kamál árzú se Khudá ke beṭon ke záhir hone kí ráh dekhtí hai. 20 Is liye ki makhlúqát batálat ke ikhtiyár men kar dí gayí thí, na apní khushí se, balki us ke bá'is se, jis ne us ko 21 is ummed par batálat ke ikhtiyár men kar diyá, ki makhlúqát bhí faná ke qabze se chhúṭkar, Khudá ke farzandon ke jalál kí ázádí men dákhil ho jáegí. 22 Kyúnki ham ko ma'lúm hai, ki sárí makhlúqát milkar ab tak karáhtí hai, aur dard i'zih men parí taṛaptí hai. 23 Aur na faqat wuhí, balki ham bhí, jinhen Rúh ke pahle phal mile hain, áp apne bátin men karáhte hain, aur lepálak hone, ya'ní apne badan kí makhlasí, kí ráh dekhte hain. 24 Chunánchi hamen ummed ke wasíle se naját milí; magar jis chíz kí ummed hai, jab wuh nazar á jáe, to phir ummed kaisí? kyúnki jo chíz koí dekh rahá hai, us kí ummed kyá karegá? 25 Lekin jis chíz ko nahín dekhte, agar ham us kí ummed karen, to sabr se us kí ráh dekhte hain.

26 Isí tarah Rúh bhí hamárí kamzorí men madad kartí hai, kyúnki jis taur se ham ko du'á mángní cháhiye wuh nahín átí; magar Rúh khud aisí áhen bhar bharke hamárí shafá'at kartí hai, jin ká bayán nahín ho saktá. 27 Aur dilon ká parakhnewálá jántá hai, ki Rúh kí kyá níyat hai: kyúnki wuh Khudá kí marzí ke muwáfiq muqaddason kí shafá'at kartá hai. 28 Aur ham ko ma'lúm hai, ki sab chízen milkar Khudá se mahabbat rakhnewálon ke liye bhaláí paidá kartí hain; ya'ní un ke liye, jo Khudá ke iráde ke muwáfiq buláe gaye. 29 Kyúnki jinhen us ne pahle se jáná, unhen pahle se muqarrar bhí kiyá, ki us ke Beṭe ke hamshakl hon, táki wuh bahut se bháiyon men pahlauṭhá ṭhahre: 30 aur jin ko us ne pahle se muqarrar kiyá, unhen buláyá bhí: aur jinhen buláyá, un ko rástbáz bhí ṭhahráyá: aur jin ko rástbáz ṭhahráyá, un ko jalál bhí bakhshá.

31 Pas ham in báton kí bábat kyá kahen? Agar Khudá hamárí taraf hai, to kaun hamárá mukhálif hai? 32 Jis ne apne Beṭe hí ko dareg na kiyá, balki ham sab kí khátir use hawále kar diyá, wuh us ke sáth âur sab chízen bhí hamen kis tarah na bakhshegá? 33 Khudá ke barguzídon par kaun nálish karegá? Khudá wuh hai jo un ko rástbáz ṭhahrátá hai; 34 kaun hai jo mujrim ṭhahráegá? Masíh Yisú' wuh hai jo mar gayá, balki murdon men se jí bhí uṭhá, aur Khudá kí dahiní taraf hai, aur hamárí shafá'at bhí kartá hai. 35 Kaun ham ko Masíh kí mahabbat se judá karegá? Musíbat, yá tangí, yá zulm, yá kál, yá nangápan, yá khatra, yá talwár? 36 Chunánchi likhá hai, ki

Ham terí khátir din bhar ján se máre játe hain;
Ham to zabh honewálí bheron ke barábar gine gaye.

37 Magar in sab hálaton men, us ke wasíle se jis ne ham se mahabbat kí, ham ko fath se bhí baṛhkar galaba hásil hotá hai. 38 Kyúnki mujh ko yaqín hai, ki Khudá kí jo mahabbat hamáre Khudáwand Masíh Yisú' men hai, us se ham ko na maut judá kar sakegí, na zindagí, 39 na firishte, na hukúmaten, na hál kí, na istiqbál kí chízen, na qudraten, na balandí, na pastí, na koí âur makhlúq.

9 Main Masíh men sach kahtá hún, jhúṭh nahín boltá, aur merá dil bhí Rúhu'l Quds men gawáhí detá hai, 2 ki mujhe baṛá gam hai, aur merá dil barábar dukhtá rahtá hai. 3 Kyúnki mujhe yahán tak manzúr hotá, ki apne bháiyon kí khátir, jo jism ke rú se mere qarábatí hain, main khud Masíh se mahrúm ho játá; 4 wuh Isráílí hain; aur lepálak hone ká haqq, aur jalál, aur 'uhúd, aur sharí'at, aur 'ibádat, aur wa'de unhín ke hain; 5 aur qaum ke buzurg unhín ke húe hain, aur jism ke rú se Masíh bhí unhín men se húá, jo sab ke úpar aur abad tak Khudá e mahmúd hai. A'mín. 6 Lekin yih bát nahín, ki Khudá ká kalám bátil ho gayá. Is liye ki jo Isráíl kí aulád hain, wuh sab Isráílí nahín. 7 Aur na Ibráhím kí nasl hone ke sabab se sab farzand

thahre; balki yih likhá hai, ki Izháq hí se terí nasl kahláegí: 8 ya'ní jismání farzand Khudá ke farzand nahín; balki wa'de ke farzand nasl gine játe hain. 9 Kyúnki wa'de ká qaul yih hai, ki Main is waqt ke mutábiq áúngá, aur Sáráh ke betá hogá. 10 Aur sirf yihí nahín, balki Ribqáh bhí ek shakhs, ya'ní hamáre báp Izháq se hámila thí; 11 aur abhí tak na to larke paidá húe the, aur na unhon ne neki yá badí kí thí; ki us se kahá gayá, ki Bará chhote kí khidmat karegá; 12 táki Khudá ká iráda, jo barguzídagí par mauqúf hai, a'mál par mabní na thahre, balki bulánewále par. 13 Chunánchi likhá hai, ki Main ne Ya'qúb se to mahabbat kí, magar 'Esau se nafrat.

14 Pas ham kyá kahen? Kyá Khudá ke hán beinsáfí hai? Hargiz nahín! 15 Kyúnki wuh Músá se kahtá hai, ki Jis par rahm karná manzúr hai, us par rahm karúngá; aur jis par tars kháná manzúr hai, us par tars kháúngá. 16 Pas yih na iráda karnewále par munhasar hai, na daur dhúp karnewále par, balki rahm karnewále Khudá par. 17 Kyúnki kitáb i muqaddas men Fir'aun se kahá gayá hai, ki Main ne isí liye tujhe khará kiyá hai, ki terí wajh se apní qudrat záhir karún, aur merá nám tamám rú e zamín par mashhúr ho. 18 Pas wuh jis par cháhtá hai rahm kartá hai, aur jise cháhtá hai use sakht kar detá hai.

19 Pas tú mujh se kahegá, Phir wuh kyún 'aib lagátá hai? Kaun us ke iráde ká muqábala kartá hai? 20 Ai insán, bhalá tú kaun hai, jo Khudá ke sámne jawáb detá hai? Kyá baní húí chíz banánewále se kah saktí hai, ki Tú ne mujhe kyún aisá banáyá? 21 Kyá kumhár ko mittí par ikhtiyár nahín, ki ek hí launde men se ek bartan 'izzat ke liye banáe, aur dúsrá be'izzatí ke liye? 22 Pas kyá ta'ajjub hai, agar Khudá, apná gazab záhir karne, aur apní qudrat áshkárá karne ke iráde se, gazab ke bartanon ke sáth, jo halákat ke liye taiyár húe the, niháyat tahammul se pesh áyá: 23 aur yih is liye húá ki apne jalál kí daulat rahm ke bartanon ke zarí'e se áshkárá kare, jo us ne jalál ke liye pahle se taiyár kiye the, 24 ya'ní hamáre zarí'e se, jinhen us ne na faqat Yahúdíon men se, balki gairqaumon men se bhí buláyá. 25 Chunánchi Hoshe' kí kitáb men bhí Khudá yún farmátá hai, ki

Jo merí ummat na thí, use apní ummat kahúngá;
Aur jo piyárí na thí, use piyárí kahúngá.
26 Aur aisá hogá, ki jis jagah un se yih kahá gayá thá, ki Tum merí ummat nahín ho,
Usí jagah wuh zinda Khudá ke bete kahláenge.

27 Aur Yasha'yáh Isráíl kí bábat pukárkar kahtá hai, ki Go baní Isráíl ká shumár samundar kí ret ke barábar ho, táham un men se thore hí bachenge. 28 Kyúnki Khudáwand apne kalám ko tamám aur munqata' karke us ke mutábiq zamín par 'amal karegá. 29 Chunánchi Yasha'yáh ne pahle bhí kahá hai, ki

Agar Rabbu'l afwáj hamárí kuchh nasl báqí na rakhtá,
To ham Sadom kí mánind, aur 'Amoráh ke barábar ho játe.

30 Pas ham kyá kahen? Yih, ki gairqaumon ne, jo rástbází kí talásh na kartí thín, rástbází hásil kí, ya'ní wuh rástbází jo ímán se hai: 31 magar Isráíl, jo rástbází kí sharí'at kí talásh kartá thá, us sharí'at tak na pahunchá. 32 Kis liye? Is liye ki unhon ne ímán se nahín, balki goyá a'mál se us kí talásh kí. Unhon ne us thokar kháne ke patthar se thokar kháí; 33 chunánchi likhá hai ki

Dekho, main Siyyon men thes lagne ká patthar, aur thokar kháne kí chatán rakhtá hún;
Aur jo us par ímán láegá, wuh sharminda na hogá.

10 Ai bháiyo, mere dil kí árzú, aur un ke liye Khudá se merí du'á yih hai, ki wuh naját páen. 2 Kyúnki main un ká gawáh hún, ki wuh Khudá ke báre men gairat to rakhte hain, magar samajh ke sáth nahín. 3 Is liye ki wuh Khudá kí rástbází se náwáqif hokar, aur apní rástbází qáim karne kí koshish karke, Khudá kí rástbází ke tábi' na húe. 4 Kyúnki har ek ímán lánewále kí rástbází ke

liye Masíh sharí'at ká anjám hai. 5 Chunánchi Músá ne yih likhá hai, ki Jo shakhs us rástbází par 'amal kartá hai jo sharí'at se hai, wuh usí kí wajh se zinda rahegá. 6 Magar jo rástbází ímán se hai, wuh yún kahtí hai, ki Tú apne dil men yih na kah, ki Ásmán par kaun chaṛhegá? (ya'ní Masíh ke utár láne ko:) 7 yá, Gahráo men kaun utregá? (ya'ní Masíh ko murdon men se jilákar úpar láne ko). 8 Balki kyá kahtí hai? yih, ki Kalám tere nazdík hai, balki tere muṇh aur tere dil men hai: yih wuhí ímán ká kalám hai, jis kí ham manádí karte hain; 9 ki agar tú apní zabán se Yisú' ke Khudáwand hone ká iqrár kare, aur apne dil se ímán láe, ki Khudá ne use murdon men se jiláyá, to naját páegá. 10 Kyúnki rástbází ke liye ímán láná dil se hotá hai; aur naját ke liye iqrár muṇh se kíyá játá hai. 11 Chunánchi kitáb i muqaddas yih kahtí hai, ki Jo koí us par ímán láegá, wuh sharminda na hogá. 12 Kyúnki Yahúdíon aur Yúnáníon men kuchh farq nahín; is liye ki wuhí sab ká Khudáwand hai, aur apne sab du'á mángnewálon ke liye faiyáz hai. 13 Kyúnki Jo koí Khudáwand ká nám legá, naját páegá. 14 Magar jis par wuh ímán nahín láe, us se kyúnkar du'á mángen? aur jis ká zikr unhon ne nahín suná, us par ímán kyúnkar láen? aur bagair manádí karnewále ke kyúnkar sunen? 15 Aur jab tak wuh bheje na jáen, manádí kyúnkar karen? Chunánchi likhá hai, ki Kyá hí khushnumá hain un ke qadam, jo achchhí chízon kí khushkhabarí dete hain!

16 Lekin sab ne is khushkhabarí par kán na dhará. Chunánchi Yasha'yáh kahtá hai, ki Ai Khudáwand, hamáre paigám ká kis ne yaqín kiyá hai? 17 Pas ímán sunne se paidá hotá hai, aur sunná Masíh ke kalám se. 18 Lekin main kahtá hún; Kyá unhon ne nahín suná? Beshakk suná: chunánchi likhá hai, ki

Un kí áwáz tamám rú e zamín par,
Aur un kí báten dunyá kí hadd tak pahunchín.

19 Phir main kahtá hún; Kyá Isráíl wáqif na thá? Awwal to Músá kahtá hai, ki

Main un se tum ko gairat diláúngá jo qaum hí nahín,
Ek nádán qaum se tum ko gussa diláúngá.

20 Phir Yasha'yáh baṛá diler hokar yih kahtá hai, ki

Jinhon ne mujhe nahín ḍhúnḍhá, unhon ne mujhe pá liyá;
Jinhon ne mujh se nahín púchhá, un par main záhir ho gayá.

21 Lekin Isráíl ke haqq men yún kahtá hai, ki Main din bhar ek náfarmán aur hujjatí ummat kí taraf apne háth baṛháe rahá.

11 Pas main kahtá hún, Kyá Khudá ne apní ummat ko radd kar diyá? Hargiz nahín! Kyúnki main bhí Isráílí, Ibráhím kí nasl, aur Binyámín ke qabíle men se hún. 2 Khudá ne apní us ummat ko radd nahín kiyá, jise us ne pahle se jáná. Kyá tum nahín jánte ki kitáb i muqaddas Eliyyáh ke zikr men kyá kahtí hai? ki wuh Khudá se Isráíl kí yún faryád kartá hai, ki 3 Ai Khudáwand, unhon ne tere nabíon ko qatl kiyá, aur terí qurbángáhon ko ḍhá diyá; ab main akelá báqí hún, aur wuh merí ján ke bhí khwáhán hain. 4 Magar jawáb i iláhí us ko kyá milá? Yih, ki Main ne apne liye sát hazár ádmí bachá rakkhe hain, jinhon ne Ba'al ke áge ghuṭne nahín ṭeke. 5 Pas isí tarah is waqt bhí, fazl se barguzída hone ke bá'is, kuchh báqí hain. 6 Aur agar fazl se barguzída hain, to a'mál se nahín; warna fazl fazl na rahá. 7 Pas natíja kyá húá? Yih, ki Isráíl jis chíz kí talásh kartá hai, wuh us ko na milí, magar barguzídon ko milí, aur báqí sakht kiye gaye. 8 Chunánchi likhá hai, ki Khudá ne unhen áj ke din tak sust tabí'at dí, aur aisí ánkhen jo na dekhen, aur aise kán jo na sunen. 9 Aur Dáúd kahtá hai, ki

Un ká dastarkhwán un ke liye jál, aur phandá,
Aur ṭhokar kháne aur sazá ká bá'is ban jáe;
10 Un kí ánkhon par táríkí á jáe, táki na dekhen;
Aur tú un kí píṭh hamesha jhukáe rakh.

11 Pas main kahtá hún, ki Kyá

unhon ne aisí ṭhokar kháí ki gir paṛen? Hargiz nahín! Balki un kí lagzish se gairqaumon ko naját milí, táki unhen gairat áe. 12 Pas jab un kí lagzish dunyá ke liye daulat ká bá'is, aur un ká ghaṭná gairqaumon ke liye daulat ká bá'is húá, to un ká bharpúr honá zarúr hí daulat ká bá'is hogá.

13 Main yih báten tum gairqaumon se kahtá hún. Chúnki main gairqaumon ká rasúl hún, is liye apní khidmat kí baṛáí kartá hún; 14 táki kisí tarah se apne qaumwálon ko gairat dilákar, un men se ba'z ko naját diláún. 15 Kyúnki jab un ká khárij ho jáná dunyá ke á milne ká bá'is húá, to kyá un ká maqbúl honá murdon men se jí uṭhne ke barábar na hogá? 16 Jab nazr ká pahlá peṛá pák ṭhahrá, to sárá gundhá húá áṭá bhí pák hai; aur jab jaṛ pák hai, to ḍáliyán bhí aisí hí hain. 17 Lekin agar ba'z ḍáliyán toṛí gayín, aur tú janglí zaitún hokar un kí jagah paiwand húá, aur zaitún kí raugandár jaṛ men sharík ho gayá; 18 to tú un ḍáliyon ke muqábale men fakhr na kar; aur agar fakhr karegá, to ján rakh ki tú jaṛ ko nahín, balki jaṛ tujh ko sambháltí hai. 19 Pas tú kahegá, ki Ḍáliyán is liye toṛí gayín ki main paiwand ho jáún. 20 Achchhá, wuh to beímání ke sabab toṛí gayín, aur tú ímán ke sabab qáim hai; pas magrúr na ho, balki khauf kar. 21 Kyúnki jab Khudá ne aslí ḍáliyon ko na chhoṛá, to tujh ko bhí na chhoṛegá. 22 Pas Khudá kí mihrbání aur sakhtí ko dekh: sakhtí un par jo gir gaye hain; aur Khudá kí mihrbání tujh par, basharte ki tú us mihrbání par qáim rahe: warna tú bhí káṭ ḍálá jáegá. 23 Aur wuh bhí, agar beímán na rahen, to paiwand kiye jáenge: kyúnki Khudá unhen paiwand karke bahál karne par qádir hai. 24 Is liye ki jab tú zaitún ke us darakht se kaṭkar, jis kí asl janglí hai, asl ke barkhiláf achchhe zaitún men paiwand ho gayá, to wuh jo asl ḍáliyán hain apne zaitún men zarúr hí paiwand ho jáengí.

25 Ai bháiyo, kahín aisá na ho ki tum apne áp ko 'aqlmand samajh lo, is liye main nahín cháhtá, ki tum is bhed se náwáqif raho, ki Isráíl ká ek hissa sakht ho gayá hai; aur jab tak gairqaumen púrí púrí dákhil na hon, wuh aisá hí rahegá; 26 aur is súrat se tamám Isráíl naját páegá: chunánchi likhá hai, ki

Chhuṛánewálá Siyyon se niklegá;
Aur bedíní ko Ya'qúb se dafa' karegá:
27 Aur un ke sáth merá yih 'ahd hogá,
Jab ki main un ke gunáhon ko dúr kar dúngá.

28 Injíl ke i'tibár se to wuh tumhárí khátir dushman hain: lekin barguzídagí ke i'tibár se bápdádá kí khátir piyáre hain. 29 Is liye ki Khudá kí ni'maten aur buláwá betabdíl hai. 30 Kyúnki jis tarah tum pahle Khudá ke náfarmán the, magar ab in kí náfarmání ke sabab tum par rahm húá; 31 isí tarah ab yih bhí náfarmán húe, táki tum par rahm hone ke bá'is, ab un par bhí rahm ho. 32 Is liye ki Khudá ne sab ko náfarmání men giriftár hone diyá, táki sab par rahm farmáe.

33 Wáh! Khudá kí daulat aur hikmat aur 'ilm kyá hí 'amíq hai! Us ke faisale kis qadr idrák se pare, aur us kí ráhen kyá hí benishán hain! 34 Khudáwand kí 'aql ko kis ne jáná? yá kaun us ká saláhkár húá? 35 yá kis ne pahle use kuchh diyá hai, jis ká badla use diyá jáe? 36 Kyúnki usí kí taraf se, aur usí ke wasíle se, aur usí ke liye sárí chízen hain. Us kí tamjíd abad tak hotí rahe. A'mín.

12

Pas, ai bháiyo, main Khudá kí rahmaten yád dilákar, tum se iltimás kartá hún, ki apne badan aisí qurbání hone ke liye nazr karo, jo zinda, aur pák, aur Khudá ko pasandída ho; yihí tumhárí ma'qúl 'ibádat hai. 2 Aur is jahán ke hamshakl na bano, balki 'aql nayí ho jáne se apní súrat badalte jáo; táki Khudá kí nek aur pasandída aur kámil marzí tajribe se ma'lúm karte raho.

3 Main us taufíq kí wajh se jo mujh ko milí hai, tum men har ek se kahtá hún, ki jaisá samajhná cháhiye, us se ziyáda koí apne áp ko na samjhe, balki jaisá Khudá ne har ek ko andáze ke muwáfiq ímán taqsím kiyá hai, i'tidál ke sáth apne áp ko waisá hí samjhe. 4 Kyúnki jis tarah hamáre ek badan men

bahut se a'zá hote hain, aur tamám a'zá ká kám yaksán nahín; 5 isí tarah ham bhí, jo bahut se hain, Masíh men shámil hokar ek badan hain, aur ápas men ek dúsre ke a'zá. 6 Aur chúnki us taufíq ke muwáfiq jo ham ko dí gayí, hamen tarah tarah kí ni'maten milín, is liye jis ko nubuwwat milí ho, wuh ímán ke andáze ke muwáfiq nubuwwat kare; 7 agar khidmat milí ho, to khidmat men lagá rahe; agar koí mu'allim ho, to ta'lím men mashgúl rahe; 8 aur agar násih ho, to nasíhat men: khairát bántnewálá sakháwat se bánte; peshwá sargarmí se peshwáí kare; rahm karnewálá khushí ke sáth rahm kare. 9 Mahabbat beriyá ho. Badí se nafrat rakkho; nekí se lipte raho. 10 Birádarána mahabbat se ápas men ek dúsre ko piyár karo; 'izzat ke rú se ek dúsre ko bihtar samjho; 11 koshish men sustí na karo; rúhání josh men bhare raho; Khudáwand kí khidmat karte raho; 12 ummed men khush, musíbat men sábir, du'á mángne men mashgúl raho; 13 muqaddason kí ihtiyájen rafa' karo; musáfirparwarí men lage raho. 14 Jo tumhen satáte hain, un ke wáste barakat cháho: barakat cháho, la'nat na karo. 15 Khushí karnewálon ke sáth khushí karo; ronewálon ke sáth roo. 16 A'pas men yakdil raho. U'nche únche khayál na bándho, balki adná logon kí taraf mutawajjih ho. Apne áp ko 'aqlmand na samjho. 17 Badí ke 'iwaz kisí se badí na karo. Jo báten sab logon ke nazdík achchhí hain, un kí tadbír karo. 18 Jahán tak ho sake, tum apní taraf se sab ádmíon ke sáth mel miláp rakkho. 19 Ai 'azízo, apná intiqám na lo; balki gazab ko mauqa' do; kyúnki yih likhá hai, ki Khudáwand kahtá hai; Intiqám lená merá kám hai, badla main hí dúngá. 20 Balki Agar terá dushman bhúká ho, to us ko kháná khilá; agar piyásá ho, to use pání pilá; kyúnki aisá karne se, tú us ke sir par ág ke angáron ká dher lagáegá. 21 Badí se maglúb na ho, balki nekí ke zarí'e se badí par gálib áo.

13 Har shakhs a'lá hukúmaton ká tábi'dár rahe; kyúnki koí hukúmat aisí nahín, jo Khudá kí taraf se na ho; aur jo hukúmaten maujúd hain, wuh Khudá kí taraf se muqarrar hain. 2 Pas jo koí hukúmat ká sámná kartá hai, wuh Khudá ke intizám ká mukhálif hai: aur jo mukhálif hain, wuh sazá páenge. 3 Kyúnki nekokár ko hákimon se khauf nahín, balki badkár ko hai. Pas agar tú hákim se nidar rahná cháhtá hai, to nekí kar, us kí taraf se terí ta'ríf hogí; 4 kyúnki wuh terí bihtarí ke liye Khudá ká khádim hai. Lekin agar tú badí kare, to dar; kyúnki wuh talwár befáida liye húe nahín; aur Khudá ká khádim hai, ki us ke gazab ke muwáfiq badkár ko sazá detá hai. 5 Pas tábi'dár rahná, na sirf gazab ke dar se zarúr hai, balki dil bhí yihí gawáhí detá hai. 6 Tum isí liye khiráj bhí dete ho, ki wuh Khudá ke khádim hain, aur is kháss kám men hamesha mashgúl rahte hain. 7 Sab ká haqq adá karo; jis ko khiráj cháhiye, khiráj do; jis ko mahsúl cháhiye, mahsúl; jis se darná cháhiye, us se daro; jis kí 'izzat karní cháhiye, us kí 'izzat karo.

8 A'pas kí mahabbat ke siwá, kisí chíz men kisí ke qarzdár na ho; kyúnki jo dúsre se mahabbat rakhtá hai, us ne sharí'at par púrá 'amal kiyá. 9 Kyúnki yih báten, ki Ziná na kar, Khún na kar, Chorí na kar, Lálach na kar, aur in ke siwá âur jo koí hukm ho, un sab ká khulása is bát men páyá játá hai, ki Apne parausí se apní mánind mahabbat rakh. 10 Mahabbat apne parausí se badí nahín kartí; is wáste mahabbat sharí'at kí ta'míl hai.

11 Aur waqt ko pahchánkar aisá hí karo, is liye ki ab wuh gharí á pahunchí ki tum nínd se jágo; kyúnki jis waqt ham ímán láe the, us waqt kí nisbat ab hamárí naját nazdík hai. 12 Rát bahut guzar gayí, aur din nikalnewálá hai: pas ham táríkí ke kámon ko tark karke, raushní ke hathyár bándh len. 13 Jaisá din ko dastúr hai, sháistagí se chalen; na ki náchrang aur nashebází se, na zinákárí aur shahwatparastí se, aur na jhagre aur hasad se; 14 balki Khudáwand Yisú' Masíh ko pahin lo, aur jism kí khwáhishon ke liye tadbíren na karo.

14 Kamzor ímánwále ko apne men shámil to kar lo, magar shakk o shubba kí takráron ke liye nahín. 2 Ek ko i'tiqád hai, ki har chíz ká kháná rawá hai; aur kamzor ímánwálá ság pát hí khátá hai. 3 Khánewálá us ko jo nahín khátá haqír na jáne; aur jo nahín khátá wuh khánewále par ilzám na lagáe, kyúnki Khudá ne us ko qubúl kar liyá hai. 4 Tú kaun hai jo dúsre ke naukar par ilzám lagátá hai? Us ká qáim rahná yá gir parná us ke málik hí se muta'alliq hai. Balki wuh qáim hí kar diyá jáegá; kyúnki Khudáwand us ke qáim karne par qádir hai. 5 Koí to ek din ko dúsre se afzal jántá hai, aur koí sab dinon ko barábar jántá hai. Har ek apne dil men púrá i'tiqád rakkhe. 6 Jo kisí din ko mántá hai, wuh Khudáwand ke liye mántá hai: aur jo khátá hai, wuh Khudáwand ke wáste khátá hai, kyúnki wuh Khudá ká shukr kartá hai: aur jo nahín khátá, wuh bhí Khudáwand ke wáste nahín khátá, aur Khudá ká shukr kartá hai. 7 Kyúnki ham men se na koí apne wáste jítá hai, na koí apne wáste martá hai. 8 Agar ham jíte hain, to Khudáwand ke wáste jíte hain: aur agar marte hain, to Khudáwand ke wáste marte hain. Pas ham jíen, yá maren, Khudáwand hí ke hain. 9 Kyúnki Masíh isí liye múá, aur zindá húá, ki murdon aur zindon donon ká Khudáwand ho. 10 Magar tú apne bháí par kis liye ilzám lagátá hai? yá tú bhí kis liye apne bháí ko haqír jántá hai? Ham to sab Khudá ke takht i 'adálat ke áge khare honge. 11 Chunánchi yih likhá hai, ki

Khudáwand kahtá hai; Apní hayát kí qasam, har ek ghutná mere áge ṭikegá,
Aur har ek zabán Khudá ká iqrár karegí.

12 Pas har ek ham men se Khudá ko apná apná hisáb degá.

13 Pas áyanda ko ham ek dúsre par ilzám na lagáen: balki tum yihí ṭhán lo, ki koí apne bháí ke sámne wuh chíz na rakkhe, jo us ke ṭhokar kháne yá girne ká bá'is ho. 14 Mujhe ma'lúm hai, balki Khudáwand Yisú' men mujhe yaqín hai, ki koí chíz bizátihi harám nahín; lekin jo us ko harám samajhtá hai, us ke liye harám hai. 15 Agar tere bháí ko tere kháne se ranj pahunchtá hai, to phir tú mahabbat ke qá'ide par nahín chaltá. Jis shakhs ke wáste Masíh múá, us ko tú apne kháne se halák na kar. 16 Pas tumhárí nekí kí badnámí na ho: 17 kyúnki Khudá kí bádsháhat kháne píne par nahín, balki rástbází aur mel miláp aur us khushí par mauqúf hai, jo Rúhu'l Quds kí taraf se hotí hai. 18 Aur jo koí is taur se Masíh kí khidmat kartá hai, wuh Khudá ká pasandída aur ádmíon ká maqbúl hai. 19 Pas ham un báton ke tálib rahen, jin se mel miláp aur báhamí taraqqí ho. 20 Kháne kí khátir Khudá ke kám ko na bigár. Har chíz pák to hai, magar us ádmí ke liye burí hai, jis ko us ke kháne se ṭhokar lagtí hai. 21 Yihí achchhá hai, ki tú na gosht kháe, na mai piye, na aur kuchh aisá kare, jis ke sabab se terá bháí ṭhokar kháe. 22 Jo terá i'tiqád hai, wuh Khudá kí nazar men tere hí dil men rahe. Mubárak wuh hai, jo us chíz ke sabab jise wuh jáiz rakhtá hai, apne áp ko mulzim nahín ṭhahrátá. 23 Magar jo koí kisí chíz men shubha rakhtá hai, agar us ko kháe, to mujrim ṭhahrtá hai, is wáste ki wuh i'tiqád se nahín khátá; aur jo kuchh i'tiqád se nahín wuh gunáh hai.

15 Garaz ham zoráwaron ko cháhiye ki nátawánon kí kamzorion kí ri'áyat karen, na ki apní khushí karen. 2 Ham men har shakhs apne parausí ko us kí bihtarí ke wáste khush kare, táki us kí taraqqí ho. 3 Kyúnki Masíh ne bhí apní khushí nahín kí, balki yún likhá hai, ki Tere la'n ta'n karnewálon ke la'n ta'n mujh par á pare. 4 Kyúnki jitní báten pahle likhí gayín, wuh hamárí ta'lím ke liye likhí gayín, táki sabr se aur kitáb i muqaddas kí tasallí se ummed rakkhen. 5 Aur Khudá, sabr aur tasallí ká chashma, tum ko yih taufíq de, ki Masíh Yisú' ke mutábiq ápas men yakdil raho; 6 táki tum yakdil aur yakzabán hokar hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke Khudá aur Báp kí baráí karo. 7 Pas jis tarah Masíh ne Khudá ke jalál ke liye tum ko apne sáth shámil kar liyá hai, usí

tarah tum bhí ek dúsre ko shámil kar lo. 8 Main kahtá hún ki Masíh Khudá kí sachchái sábit karne ke liye makhtúnon ká khádim baná, táki un wa'don ko púrá kare, jo bápdádá se kiye gaye the, 9 aur gairqaumen bhí rahm ke sabab Khudá kí baráí karen; chunánchi likhá hai ki,

Is wáste main gairqaumon men terá iqrár karúngá,
Aur tere nám ke gít gáúngá.

10 Aur phir wuh kahtá hai, ki

Ai gairqaumo, us kí ummat ke sáth khushí karo;

11 Phir yih, ki

Ai sári gairqaumo, Khudáwand kí hamd karo;
Aur sárí ummaten us kí sitáish karen.

12 Aur Yasha'yáh bhí kahtá hai, ki

Yishai kí jar záhir hogí,
Ya'ní wuh shakhs jo gairqaumon par hukúmat karne ko uthegá;
Usí se gairqaumen ummed rakkhengí.

13 Pas Khudá, jo ummed ká chashma hai, tumhen ímán rakhne ke bá'is sári khushí aur itmínán se ma'múr kare, táki Rúhu'l Quds kí qudrat se tumhárí ummed ziyáda hotí jáe.

14 Aur ai mere bháiyo, main khud bhí tumhárí nisbat yaqín rakhtá hún, ki tum áp nekí se ma'múr, aur tamám ma'rifat se bhare húe ho, aur ek dúsre ko nasíhat bhí kar sakte ho. 15 Táham main ne ba'z jagah ziyáda dilerí ke sáth yád diláne ke taur par is liye tum ko likhá, ki mujh ko Khudá kí taraf se gairqaumon ke liye Masíh Yisú' ke khádim hone kí taufíq mili hai; 16 ki main Khudá kí khushkhabarí kí khidmat káhin kí tarah anjám dún, táki gairqaumen, nazr ke taur par Rúhu'l Quds se muqaddas bankar, maqbúl ho jáen. 17 Pas main un báton men jo Khudá se muta'alliq hain, Masíh Yisú' ke bá'is fakhr kar saktá hún. 18 Kyúnki mujhe aur kisí bát ke zikr karne kí jur'at nahín, siwá un báton ke jo Masíh ne gairqaumon ke tábi' karne ke liye, qaul aur fi'l se, nishánon aur mu'jizon kí táqat se, aur Rúhu'l Quds kí qudrat se merí wisátat kín; 19 yahán tak ki main ne Yarúshalem se lekar cháron taraf Illurikum tak Masíh kí khushkhabarí kí púrí púrí manádí kí; 20 aur main ne yihí hausala rakkhá, ki jahán Masíh ká nám nahín liyá gayá, wahán khushkhabarí sunáún, táki dúsre kí bunyád par 'imárat na utháún; 21 balki jaisá likhá hai, waisá hí ho, ki

Jin ko us kí khabar nahín pahunchí, wuh dekhenge;
Aur jinhon ne nahín suná, wuh samjhenge.

22 Isí liye main tumháre pás áne se bár bár ruká rahá: 23 magar chúnki mujh ko ab in mulkon men jagah báqí nahín rahí, aur bahut barason se tumháre pás áne ká mushtáq bhí hún, 24 is liye jab Isfániya ko jáúngá, to tumháre pás hotá húá jáúngá; kyúnki mujhe ummed hai ki us safar men tum se milúngá, aur jab tumhárí suhbat se kisí qadr merá jí bhar jáegá, to tum mujhe us taraf rawána kar doge. 25 Lekin bi'lfi'l to muqaddason kí khidmat karne ke liye Yarúshalem ko játá hún. 26 Kyúnki Makiduniya aur Akhaya ke log Yarúshalem ke garíb muqaddason ke liye kuchh chanda karne ko razámand húe. 27 Kiyá to, razámandí se, magar wuh un ke qarzdár bhí hain. Kyúnki jab gairqaumen rúhání báton men un kí sharík húí hain, to lázim hai ki jismání báton men un kí khidmat karen. 28 Pas main is khidmat ko púrá karke, aur jo kuchh hásil húá, un ko saunpkar, tumháre pás hotá húá Isfániya ko jáúngá. 29 Aur main jántá hún ki jab tumháre pás áúngá, to Masíh kí kámil barakat lekar áúngá.

30 Aur ai bháiyo, main Yisú' Masíh ká jo hamárá Khudáwand hai wásta dekar, aur Rúh kí mahabbat ko yád dilákar, tum se iltimás kartá hún, ki mere liye Khudá se du'áen mángne men mere sáth milkar jánfisháni karo, 31 ki main Yahúdiya ke náfarmánon se bachá rahún, aur merí wuh khidmat jo Yarúshalem ke liye hai muqaddason ko pasand áe, 32 aur Khudá kí marzí se tumháre pás khushí ke sáth ákar, tumháre sáth árám páún. 33 Khudá, jo itmínán ká chashma hai, tum sab ke sáth rahe. A'mín.

16 Main tum se Fíbe kí, jo hamárí bahin, aur Kinkhríya kí kalísiyá kí khádima hai, sifárish kartá hún, 2 ki tum use Khudáwand men qubúl karo, jaisá muqaddason ko cháhiye; aur jis kám men wuh tumhárí muhtáj ho, us kí madad karo, kyúnki wuh bhí bahuton kí madadgár rahí hai, balki merí bhí.

3 Priska aur Akwila se merá salám kaho; wuh Masíh Yisú' men mere hamkhidmat hain. 4 Unhon ne merí ján ke liye apná sir de rakkhá thá; aur sirf main hí nahín, balki gairqaumon kí sárí kalísiyáen bhí un kí shukrguzár hain. 5 Aur us kalísiyá se bhí salám kaho jo un ke ghar men hai. Mere piyáre Ipainitus se salám kaho, jo Masíh ke liye A'siya ká pahlá phal hai. 6 Maryam se salám kaho, jis ne tumháre wáste bahut mihnat kí. 7 Andrunίkus aur Yúniyás se salám kaho: wuh mere rishtadár hain, aur mere sáth qaid húe the, aur rasúlon men námwar hain, aur mujh se pahle Masíh men shámil húe. 8 Ampliyátus se salám kaho, jo Khudáwand men merá piyárá hai. 9 Urbánus se, jo Masíh men hamárá hamkhidmat hai, aur mere piyáre Istakhus se salám kaho. 10 Apilles se salám kaho, jo Masíh men maqbúl hai. Aristubúlus ke gharwálon se salám kaho. 11 Mere rishtadár Herodiyon se salám kaho. Narkissus ke un gharwálon se salám kaho jo Khudáwand men hain. 12 Trúfaina aur Trúfosa se salám kaho, jo Khudáwand men mihnat kartí hain. Piyárí Pirsis se salám kaho, jis ne Khudáwand men bahut mihnat kí. 13 Rúfus jo Khudáwand men barguzída hai, aur us kí mán jo merí bhí mán hai, donon se salám kaho. 14 Asunkritus, aur Fligon, aur Hirmes, aur Patrubás, aur Hirmás, aur un bháiyon se jo un ke sáth hain salám kaho. 15 Filulugus, aur Yúliya, aur Neryús, aur us kí bahin, aur Ulumpás, aur sáre muqaddason se jo un ke sáth hain salám kaho. 16 A'pas men pák bosa lekar ek dúsre ko salám karo. Masíh kí sárí kalísiyáen tumhen salám kahtí hain.

17 Ab ai bháiyo, main tum se iltimás kartá hún, ki jo log us ta'lím ke barkhiláf jo tum ne páí, phút parne aur thokar kháne ke bá'is hain, un ko tár liyá karo, aur un se kanára kiyá karo. 18 Kyúnki aise log hamáre Khudáwand Masíh kí nahín, balki apne pet kí khidmat karte hain; aur chikní chuprí báton se sádadilon ko bahkáte hain. 19 Kyúnki tumhárí farmánbardárí sab men mashhúr ho gayí hai. Is liye main tumháre báre men khush hún: lekin yih cháhtá hún, ki tum nekí ke i'tibár se dáná ban jáo, aur badí ke i'tibár se bhole bane raho. 20 Aur Khudá, jo itmínán ká chashma hai, Shaitán ko tumháre pánwon se jald kuchalwá degá.

Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tum par hotá rahe.

21 Merá hamkhidmat Tímuthiyus aur mere rishtadár Lúkiyus, aur Yáson, aur Sosipatrus tumhen salám kahte hain. 22 Is khatt ká kátib Tirtiyus tum ko Khudáwand men salám kahtá hai. 23 Gayus, merá aur sárí kalísiyá ká mihmándár, tumhen salám kahtá hai. Irástus shahr ká khazánchí, aur bháí Kwártus tum ko salám kahte hain. [24 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tum sab ke sáth ho. A'mín.]

25 Ab Khudá jo tum ko merí khushkhabarí, ya'ní Yisú' Masíh kí manádí ke muwáfiq, mazbút kar saktá hai, us bhed ke mukáshafe ke bamújib jo azal se poshída rahá, 26 magar is waqt záhir hokar, Khudá e azalí ke hukm ke mutábiq nabíon kí kitábon ke zarí'e se sab qaumon ko batáyá gayá, táki wuh ímán ke tábi' ho jáen; 27 usí wáhid hakím Khudá kí, Yisú' Masíh ke wasíle se, abad tak tamjíd hotí rahe. A'mín.

KURINTHIOṈ KE NAM
PAULUS RASUL KA PAHLA KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo Khudá kí marzí se Yisú' Masíh ká rasúl hone ke liye buláyá gayá, aur bháí Sosthines kí taraf se, 2 Khudá kí us kalísiyá ke nám jo Kurinthus meṇ hai, ya'ní un ke nám jo Masíh Yisú' meṇ pák kiye gaye, aur muqaddas log hone ke liye buláe gaye haiṇ, aur un sab ke nám bhí jo har jagah hamáre aur apne Khudáwand Yisú' Masíh ká nám lete haiṇ. 3 Hamáre Báp Khudá, aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumheṇ fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

4 Maiṇ tumháre báre meṇ Khudá ke us fazl ke bá'is jo Masíh Yisú' meṇ tum par húá, hamesha apne Khudá ká shukr kartá húṇ, 5 ki tum us meṇ hokar sab bátoṇ meṇ, kalám aur 'ilm kí har tarah kí daulat se daulatmand ho gaye ho; 6 chunánchi Masíh kí gawáhí tum meṇ qáim húí: 7 yaháṇ tak kí tum kisí ni'mat meṇ kam nahíṇ; aur hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke zuhúr ke muntazir ho, 8 jo tum ko ákhir tak qáim bhí rakkhegá, táki tum hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke din beilzám thahro. 9 Khudá sachchá hai, jis ne tumheṇ apne Beṭe hamáre Khudáwand Yisú' Masíh kí shirákat ke liye buláyá hai.

10 Ab, ai bháiyo, maiṇ Yisú' Masíh, jo hamárá Khudáwand hai, us ke nám ke wasíle tum se iltimás kartá húṇ, ki sab ek hí bát kaho, aur tum meṇ tafriqe na hoṇ; balki báham yakdil aur yakráe hokar kámil bane raho. 11 Kyúṇki, ai bháiyo, tumhárí nisbat mujhe Khloe ke gharwáloṇ se ma'lúm húá, ki tum meṇ jhagre ho rahe haiṇ. 12 Merá yih matlab hai, ki tum meṇ se koí to apne áp ko Paulus ká kahtá hai, koí Apullos ká, koí Kefá ká, koí Masíh ká. 13 Kyá Masíh baṭ gayá? Kyá Paulus tumhárí khátir salíb diyá gayá? Yá tum ne Paulus ke nám par baptisma liyá? 14 Khudá ká shukr kartá húṇ, ki Krispus aur Gayus ke siwá maiṇ ne tum meṇ se kisí ko baptisma nahíṇ diyá; 15 táki koí yih na kahe, ki tum ne mere nám par baptisma liyá. 16 Háṇ, Stifanás ke khándán ko bhí maiṇ ne baptisma diyá: báqí nahíṇ jántá, ki maiṇ ne kisí aur ko baptisma diyá ho. 17 Kyúṇki Masíh ne mujhe baptisma dene ko nahíṇ bhejá, balki khushkhabarí sunáne ko: aur wuh bhí kalám kí hikmat se nahíṇ, táki Masíh kí salíb betásír na ho.

18 Kyúṇki salíb ká paigám halák honewáloṇ ke nazdík to bewuqúfí hai, magar ham naját pánewáloṇ ke nazdík Khudá kí qudrat hai. 19 Kyúṇki likhá hai, ki

Maiṇ hakímoṇ kí hikmat ko nest,
Aur 'aqlmandoṇ kí 'aql ko radd karúṇgá.

20 Kaháṇ ká hakím? kaháṇ ká faqíh? kaháṇ ká is jahán ká bahs karnewálá? kyá Khudá ne dunyá kí hikmat ko bewuqúfí nahíṇ thahráyá? 21 Is liye ki jab Khudá kí hikmat ke mutábiq dunyá ne apní hikmat se Khudá ko na jáná, to Khudá ko yih pasand áyá, ki is manádí kí bewuqúfí ke wasíle se ímán lánewáloṇ ko naját de. 22 Chunánchi Yahúdí nishán cháhte haiṇ, aur Yúnání hikmat talásh karte haiṇ; 23 magar ham us Masíh i maslúb kí manádí karte haiṇ, jo Yahúdíoṇ ke nazdík ṭhokar, aur gairqaumoṇ ke nazdík bewuqúfí hai; 24 lekin jo buláe húe haiṇ, Yahúdí hoṇ, yá Yúnání, un ke nazdík Masíh Khudá kí qudrat, aur Khudá kí hikmat hai. 25 Kyúṇki Khudá kí bewuqúfí ádmíoṇ kí hikmat se ziyáda hikmatwálí hai, aur Khudá kí kamzorí ádmíoṇ ke zor se ziyáda zoráwar hai.

26 Ai bháiyo, apne buláe jáne par to nigáh karo, ki jism ke liház se bahut se hakím, bahut se iḳhtiyárwále, bahut se ashráf nahíṉ buláe gaye: 27 balki Ḳhudá ne dunyá ke bewuqúfoṉ ko chun liyá, ki hakímoṉ ko sharminda kare; aur Ḳhudá ne dunyá ke kamzoroṉ ko chun liyá, ki zoráwaroṉ ko sharminda kare; 28 aur Ḳhudá ne dunyá ke kamínoṉ aur haqíroṉ ko, balki bewujúdoṉ ko chun liyá ki maujúdoṉ ko nest kare, 29 táki koí bashar Ḳhudá ke sámne faḳhr na kare. 30 Lekin tum us kí taraf se Masíh Yisú' meṉ ho, jo hamáre liye Ḳhudá kí taraf se hikmat ṭhahrá, ya'ní rástbází, aur pákízagí, aur maḳhlasí: 31 táki jaisá likhá hai, waisá hí ho, ki Jo faḳhr kare, wuh Ḳhudáwand par faḳhr kare.

2 Aur ai bháiyo, jab maiṉ tumháre pás áyá aur tum meṉ Ḳhudá ke bhed kí manádí karne lagá, to a'lá darje kí taqrír yá hikmat ke sáth nahíṉ áyá. 2 Kyúṉki maiṉ ne yih iráda kar liyá thá, ki tumháre darmiyán Yisú' Masíh, balki Masíh i maslúb ke siwá, aur kuchh na jánúngá. 3 Aur maiṉ kamzorí, aur ḳhauf, aur bahut thartharáne kí hálat meṉ tumháre pás rahá. 4 Aur merí taqrír aur merí manádí meṉ hikmat kí lubhánewálí báteṉ na thíṉ, balki wuh Rúh aur qudrat se sábit hotí thí: 5 táki tumhárá ímán insánoṉ kí hikmat par nahíṉ, balki Ḳhudá kí qudrat par mauqúf ho.

6 Phir bhí kámiloṉ meṉ ham hikmat kí báteṉ kahte haiṉ: lekin is jahán kí, aur is jahán ke nest honewále sardároṉ kí hikmat nahíṉ: 7 balki ham Ḳhudá kí wuh poshída hikmat bhed ke taur par bayán karte haiṉ, jo Ḳhudá ne jahán ke shurú' se peshtar hamáre jalál ke wáste muqarrar kí thí: 8 jise is jahán ke sardároṉ meṉ se kisí ne na samjhá; kyúṉki agar samajhte, to jalál ke Ḳhudáwand ko salíb na dete: 9 balki jaisá likhá hai, waisá hí húá, ki

Jo chízeṉ na áṉkhoṉ ne dekhíṉ,
na kánoṉ ne suníṉ,
Na ádmí ke dil meṉ áíṉ,
Wuh sab Ḳhudá ne apne mahabbat rakhnewáloṉ ke liye taiyár kar díṉ

10 Lekin ham par Ḳhudá ne un ko Rúh ke wasíle se záhir kiyá: kyúṉki Rúh sárí báteṉ, balki Ḳhudá kí tah kí báteṉ bhí daryáft kar letí hai. 11 Kyúṉki insánoṉ meṉ se kaun kisí insán kí báteṉ jántá hai, siwá insán kí apní rúh ke jo us meṉ hai? Isí tarah Ḳhudá kí Rúh ke siwá, koí Ḳhudá kí báteṉ nahíṉ jántá. 12 Magar ham ne na dunyá kí rúh, balki wuh rúh páí, jo Ḳhudá kí taraf se hai; táki un báton ko jáneṉ, jo Ḳhudá ne hameṉ 'ináyat kí haiṉ. 13 Aur ham in bátoṉ ko un alfáz meṉ nahíṉ bayán karte, jo insání hikmat ne ham ko sikháe hoṉ, balki un alfáz meṉ, jo Rúh ne sikháe haiṉ; aur rúhání bátoṉ ká rúhání bátoṉ se muqábala karte haiṉ. 14 Magar nafsání ádmí Ḳhudá kí Rúh kí báteṉ qubúl nahíṉ kartá, kyúṉki wuh us ke nazdík bewuqúfí kí báteṉ haiṉ; aur na wuh unheṉ samajh saktá hai, kyúṉki wuh rúhání taur par parkhí játí haiṉ. 15 Lekin rúhání shaḳhs sab bátoṉ ko parakh letá hai, magar ḳhud kisí se parkhá nahíṉ játá. 16 Ḳhudáwand kí 'aql ko kis ne jáná, ki us ko ta'lím de sake? magar ham meṉ Masíh kí 'aql hai.

3 Aur ai bháiyo, maiṉ tum se is tarah kalám na kar saká, jis tarah rúhánioṉ se, balki jaise jismánioṉ se, aur un se jo Masíh meṉ bachche haiṉ. 2 Maiṉ ne tumheṉ dúdh piláyá, aur kháná na khiláyá; kyúṉki tum ko us kí bardásht na thí: balki ab bhí bardásht nahíṉ; 3 kyúṉki abhí tak jismání ho: is liye ki jab tum meṉ hasad aur jhagṛá hai, to kyá tum jismání na húe, aur insání taríq par na chale? 4 Is liye ki jab ek kahtá hai, Maiṉ Paulus ká húṉ, aur dúsrá kahtá hai, ki Maiṉ Apullos ká húṉ, to kyá tum insán na húe? 5 Apullos kyá chíz hai? aur Paulus kyá? Ḳhádim, jin ke wasíle se tum ímán láe; aur har ek kí wuh haisíyat hai, jo Ḳhudáwand ne use baḳhshí. 6 Maiṉ ne daraḳht lagáyá, aur Apullos ne pání diyá; magar baṛháyá Ḳhudá ne. 7 Pas na lagánewálá kuchh chíz hai, na pání denewálá; magar Ḳhudá jo baṛhánewálá hai. 8 Lagánewálá aur pání denewálá donoṉ ek haiṉ: lekin har ek apná ajr apní mihnat ke muwáfiq páegá. 9 Kyúṉki ham

Khudá ke sáth kám karnewále hain: tum Khudá kí khetí aur Khudá kí 'imárat ho.

10 Main ne us taufíq ke muwáfiq, jo Khudá ne mujhe bakhshí, dáná mi'már kí tarah neo rakkhí, aur dúsrá us par 'imárat uthátá hai. Pas har ek khabardár rahe, ki wuh kaisí 'imárat uthátá hai. 11 Kyúnki siwá us neo ke jo parí húí hai, aur wuh Yisú' Masíh hai, koí shakhs dusrí nahín rakh saktá. 12 Aur agar koí us neo par soná, yá chándí, yá beshqímat pattharon, yá lakrí, yá ghás, yá bhúse ká raddá rakkhe, 13 to us ká kám záhir ho jáegá; kyúnki jo din ág ke sáth záhir hogá, wuh us kám ko batá degá; aur wuh ág khud har ek ká kám ázmá legí, ki kaisá hai. 14 Jis ká kám us par baná húá báqí rahegá, wuh ajr páegá. 15 Aur jis ká kám jal jáegá, wuh nuqsán utháegá; lekin khud bach jáegá, magar jalte jalte.

16 Kyá tum nahín jánte, ki tum Khudá ká maqdis ho, aur Khudá kí Rúh tum men basí húí hai? 17 Agar koí Khudá ke maqdis ko barbád karegá, Khudá us ko barbád karegá; kyúnki Khudá ká maqdis pák hai, aur wuh tum ho.

18 Koí apne áp ko fareb na de. Agar koí tum men apne áp ko is jahán men hakím samjhe, to bewuqúf bane, táki hakím ho jáe. 19 Kyúnki dunyá kí hikmat Khudá ke nazdík bewuqúfí hai. Chunánchi likhá hai, ki Wuh hakímon ko un hí kí chálákí men phansá detá hai; 20 aur yih bhí, ki Khudáwand hakímon ke khayálon ko jántá hai, ki bátil hain. 21 Pas ádmíon par koí fakhr na kare. Kyúnki sárí chízen tumhárí hain; 22 khwáh Paulus ho, khwáh Apullos, khwáh Kefá, khwáh dunyá, khwáh zindagí, khwáh maut, khwáh hál kí chízen, khwáh istiqbál kí; 23 sab tumhárí hain; aur tum Masíh ke ho; aur Masíh Khudá ká hai.

4 A'dmí ham ko Masíh ká khádim, aur Khudá ke bhedon ká mukhtár samjhe. 2 Aur yahán mukhtár men yih bát dekhí játí hai, ki diyánatdár nikle. 3 Lekin mere nazdík yih niháyat khafíf bát hai, ki tum yá koí insání 'adálat mujhe parkhe, balki main khud bhí apne áp ko nahín parakhtá. 4 Kyúnki merá dil to mujhe malámat nahín kartá; magar is se main rástbáz nahín thahrtá: balki merá parakhnewálá Khudáwand hai. 5 Pas jab tak Khudáwand na áe, waqt se pahle kisí bát ká faisala na karo; wuhí táríkí kí poshída báten raushan kar degá, aur dilon ke mansúbe záhir kar degá; aur us waqt har ek kí ta'ríf Khudá kí taraf se hogí.

6 Aur ai bháiyo, main ne in báton men tumhárí khátir apná aur Apullos ká zikr misál ke taur par kiyá hai, táki tum hamáre wasíle se yih síkho, ki likhe húe se tajáwuz na karo; aur ek kí táíd men dúsre ke barkhiláf shekhí na máro. 7 Tujh men aur dúsre men kaun farq kartá hai? aur tere pás kaun sí aisí chíz hai, jo tú ne dúsre se nahín páí? aur jab tú ne dúsre se páí, to fakhr kyún kartá hai, ki goyá nahín páí? 8 Tum to pahle hí se ásúda ho, aur pahle hí se daulatmand ho, aur tum ne hamáre bagair bádsháhí kí: aur kásh ki tum bádsháhí karte, táki ham bhí tumháre sáth bádsháhí karte! 9 Merí dánist men Khudá ne ham rasúlon ko sab se adná thahrákar un logon kí tarah pesh kiyá hai jin ke qatl ká hukm ho chuká ho; kyúnki ham dunyá, aur firishton, aur ádmíon ke liye ek tamásha thahre. 10 Ham Masíh kí khátir bewuqúf hain, magar tum Masíh men 'aqlmand ho; ham kamzor hain, aur tum zoráwar; tum 'izzatdár ho, aur ham be'izzat. 11 Ham is waqt tak bhúke, piyáse, nange hain; aur mukke kháte, aur áwára phirte hain; 12 aur apne háthon se kám karke mashaqqat uṭháte hain: log burá kahte hain, ham du'á dete hain; wuh satáte hain, ham sahte hain; 13 wuh badnám karte hain, ham minnat samájat karte hain: ham áj tak dunyá ke kúre aur sárí chízon kí jharan kí mánind rahe.

14 Main tumhen sharminda karne ke liye yih báten nahín likhtá, balki apne piyáre farzand jánkar tum ko nasíhat kartá hún. 15 Kyúnki agar Masíh men tumháre ustád das hazár bhí hote, táham tumháre báp bahut se nahín: is liye ki main hí Injíl ke wasíle se Masíh Yisú' men tumhárá báp baná. 16 Pas main tumhárí minnat kartá hún, ki merí mánind bano. 17 Isí wáste main

ne Tímuthiyus ko tumháre pás bhejá; wuh Khudáwand men merá piyárá aur diyánatdár farzand hai; aur mere un tariqon ko jo Masíh men hain tumhen yád diláegá, jis tarah main har jagah har kalísiyá men ta'lím detá hún. 18 Ba'z aisí shekhí márte hain, ki goyá main tumháre pás áne hí ká nahín. 19 Lekin Khudáwand ne cháhá, to main tumháre pás jald áúngá, aur shekhíbázon kí báton ko nahín, balki un kí qudrat ko ma'lúm karúngá. 20 Kyúnki Khudá kí bádsháhat báton par nahín, balki qudrat par mauqúf hai. 21 Tum kyá cháhte ho? ki main lakrí lekar tumháre pás áún, yá mahabbat aur narmmizájí se?

5 Yahán tak sunne men áyá hai, ki tum men harámkárí hotí hai, balki aisí harámkárí, jo gairqaumon men bhí nahín hotí; chunánchi tum men se ek shakhs apne báp kí bíwí ko rakhtá hai. 2 Aur tum afsos to karte nahín, táki jis ne yih kám kiyá, wuh tum men se nikálá jáe; balki shekhián márte ho. 3 Lekin main, go jism ke i'tibár se maujúd na thá, magar rúh ke i'tibár se házir hokar, goyá bahálat i maujúdagí, aisá karnewále par yih hukm de chuká hún, 4 ki jab tum aur merí rúh hamáre Khudáwand Yisú' kí qudrat ke sáth jama' ho, to aisá shakhs, hamáre Khudáwand Yisú' ke nám se, 5 jism kí halákat ke liye Shaitán ke hawále kiyá jáe táki us kí rúh Khudáwand Yisú' ke din naját páe. 6 Tumhárá fakhr karná khúb nahín. Kyá nahín jánte, ki thorá sá khamír sáre gundhe húe áte ko khamír kar detá hai? 7 Puráná khamír nikálkar apne áp ko pák kar lo, táki táza gundhá húá átá ban jáo; chunánchi tum bekhamír ho. Kyúnki hamárá bhí Fasah, ya'ní Masíh, qurbán húá: 8 pas áo, ham 'íd karen, na puráne khamír se, aur na badí aur sharárat ke khamír se, balki sáfdilí aur sachcháí kí bekhamír roṭí se.

9 Main ne apne khatt men tum ko yih likhá thá, ki harámkáron se suhbat na rakhná. 10 Yih to nahín ki bi'lkull dunyá ke harámkáron, yá lálchíon, yá zálimon, yá butparaston se milná hí nahín; kyúnki is súrat men to tum ko dunyá hí se nikal jáná partá: 11 lekin main ne tum ko darhaqíqat yih likhá thá, ki agar koí bhái kahlákar harámkár, yá lálchí, yá butparast, yá gálí denewálá, yá sharábí, yá zálim ho; to us se suhbat na rakkho, balki aise ke sáth kháná tak na kháná; 12 kyúnki mujhe báharwálon par hukm karne se kyá wásta? Kyá aisá nahín hai ki tum to andarwálon par hukm karte ho, 13 magar báharwálon par Khudá hukm kartá hai? Pas us sharír ádmí ko apne darmiyán men se nikál do.

6 Kyá tum men se kisí ko yih jur'at hai, ki jab dúsre ke sáth muqaddama ho, to faisale ke liye bedínon ke pás jáe, aur muqaddason ke pás na jáe? 2 Kyá tum nahín jánte, ki muqaddas log dunyá ká insáf karenge? Pas jab tum ko dunyá ká insáf karná hai, to kyá chhote se chhote jhagron ke bhí faisal karne ke láiq nahín? 3 Kyá tum nahín jánte, ki ham firishton ká insáf karenge? To kyá ham dunyawí mu'ámale faisal na karen? 4 Pas agar tum men dunyawí muqaddame hon, to kyá un ko munsif muqarrar karoge jo kalísiyá men haqír samjhe játe hain? 5 Main tumhen sharminda karne ke liye yih kahtá hún. Kyá wáqa'í tum men ek bhí dáná nahín miltá, jo apne bháiyon ká faisala kar sake? 6 balki bhái bháiyon men muqaddama hotá hai, aur wuh bhí bedínon ke áge. 7 Lekin darasl tum men bará nuqs yih hai, ki ápas men muqaddamabází karte ho. Zulm uṭháná kyún nahín bihtar jánte? apná nuqsán kyún nahín qubúl karte? 8 Balki tum hí zulm karte, aur nuqsán pahuncháte ho, aur wuh bhí bháiyon ko. 9 Kyá tum nahín jánte, ki badkár Khudá kí bádsháhat ke wáris na honge? Fareb na kháo; na harámkár Khudá kí bádsháhat ke wáris honge, na butparast, na zinákár, na 'aiyásh, na launḍebáz, 10 na chor, na lálchí, na sharábí, na gáliyán baknewále, na zálim. 11 Aur ba'z tum men aise hí the bhí; magar tum Khudáwand Yisú' Masíh ke nám se, aur hamáre Khudá kí Rúh se dhul gaye, aur pák húe, aur rástbáz bhí ṭhahre.

12 Sab chízen mere liye rawá to hain; magar sab chízen mufíd na-

hín. Sab chízen mere liye rawá to hain; lekin main kisí chíz ká páband na húngá. 13 Kháne peṭ ke liye hain, aur peṭ khánon ke liye: lekin Ḳhudá us ko aur in ko nest karegá. Magar badan harámkárí ke liye nahín, balki Ḳhudáwand ke liye hai, aur Ḳhudáwand badan ke liye: 14 aur Ḳhudá ne Ḳhudáwand ko bhí jiláyá, aur ham ko bhí apní qudrat se jiláegá. 15 Kyá tum nahín jánte, ki tumháre badan Masíh ke a'zá hain? pas kyá main Masíh ke a'zá lekar kasbí ke a'zá banáún? Hargiz nahín! 16 Kyá nahín jánte, ki jo koí kasbí se suhbat kartá hai, wuh us ke sáth ek tan hotá hai? kyúnki wuh farmátá hai, ki Wuh donon ek tan honge. 17 Aur jo Ḳhudáwand ki suhbat men rahtá hai, wuh us ke sáth ek rúh hotá hai. 18 Harámkárí se bhágo. Jitne gunáh ádmí kartá hai, wuh badan se báhar hain; magar harámkár apne badan ká bhí gunahgár hai. 19 Kyá tum nahín jánte, ki tumhárá badan Rúhu'l Quds ká maqdis hai, jo tum men basá húá hai, aur tum ko Ḳhudá kí taraf se milá hai? aur tum apne nahín; 20 kyúnki qímat se ḳharíde gaye ho: pas apne badan se Ḳhudá ká jalál záhir karo.

7 Jo báten tum ne likhí thín un kí bábat yih hai.

Mard ke liye achchhá hai, ki 'aurat ko na chhúe. 2 Lekin harámkáríon ke andeshe se har mard apní bíwí, aur har 'aurat apná shauhar rakkhe. 3 Shauhar bíwí ká haqq adá kare: aur waisá hí bíwí shauhar ká. 4 Bíwí apne badan kí muḳhtár nahín, balki shauhar muḳhtár hai: isí tarah shauhar bhí apne badan ká muḳhtár nahín, balki bíwí. 5 Tum ek dúsre se judá na raho, magar thoṛí muddat tak ápas kí razámandí se, táki du'á ke wáste fursat mile; aur phir ikaṭṭhe ho jáo, aisá na ho ki galaba e nafs ke sabab Shaitán tum ko ázmáe. 6 Lekin yih main ijázat ke taur par kahtá hún, na hukm ke taur par. 7 Aur main to yih cháhtá hún, ki jaisá main hún, waise hí sab ádmí hon. Lekin har ek ko Ḳhudá kí taraf se ḳháss ḳháss taufíq milí hai: kisí ko kisí tarah kí, kisí ko kisí tarah kí.

8 Pas main bebiyáhon aur bewa 'auraton ke haqq men yih kahtá hún, ki un ke liye aisá hí rahná achchhá hai, jaisá main hún. 9 Lekin agar zabt na kar saken, to biyáh kar len; kyúnki biyáh karná mast hone se bihtar hai. 10 Magar jin ká biyáh ho gayá hai, un ko main nahín, balki Ḳhudáwand hukm detá hai, ki bíwí apne shauhar se 'aláhida na ho; 11 (aur agar 'aláhida ho, to yá benikáh rahe, yá apne shauhar se phir miláp kar le); na shauhar bíwí ko chhoṛe. 12 Báqíon se main hí kahtá hún, na Ḳhudáwand: ki agar kisí bhái kí bíwí bá ímán na ho, aur us ke sáth rahne ko rází ho, to wuh us ko na chhoṛe. 13 Aur jis 'aurat ká shauhar bá ímán na ho, aur us ke sáth rahne ko rází ho, to wuh shauhar ko na chhoṛe. 14 Kyúnki jo shauhar bá ímán nahín wuh bíwí ke sabab se pák ṭhahrtá hai, aur jo bíwí bá ímán nahín wuh Masíhí shauhar ke bá'is pák ṭhahrtí hai: warna tumháre farzand nápák hote; magar ab pák hain. 15 Lekin mard jo bá ímán na ho agar wuh 'aláhida ho, to 'aláhida hone do: aisí hálat men koí bhái yá bahin páband nahín: aur Ḳhudá ne ham ko mel miláp ke liye buláyá hai. 16 Kyúnki, ai 'aurat, tujhe kyá ḳhabar hai, ki sháyad tú apne shauhar ko bachá le? Aur ai mard, tujh ko kyá ḳhabar hai, ki sháyad tú apní bíwí ko bachá le? 17 Magar jaisá Ḳhudáwand ne har ek ko hissa diyá hai, aur jis tarah Ḳhudá ne har ek ko buláyá hai, usí tarah wuh chale. Aur main sárí kalísiyáon men aisá hí muqarrar kartá hún. 18 Jo maḳhtún buláyá gayá, wuh námaḳhtún na ho jáe. Jo námaḳhtúní kí hálat men buláyá gayá, wuh maḳhtún na ho jáe. 19 Na ḳhatna koí chíz hai, na námaḳhtúní; balki Ḳhudá ke hukmon par chalná hí sab kuchh hai. 20 Har shaḳhs jis hálat men buláyá gayá ho, usí men rahe. 21 Agar tú gulámí kí hálat men buláyá gayá, to fikr na kar: lekin agar tú ázád ho sake, to isí ko iḳhtiyár kar. 22 Kyúnki jo shaḳhs gulámí kí hálat men Ḳhudáwand men buláyá gayá hai, wuh Ḳhudáwand ká ázád kiyá húá hai; isí tarah jo ázádí kí hálat men buláyá gayá hai, wuh Masíh ká gulám hai. 23 Tum qímat se ḳharíde gaye ho;

ádmíon ke gulám na bano. 24 Ai bháiyo, jo koí jis hálat men buláyá gayá ho, wuh usí hálat men Khudá ke sáth rahe.

25 Kunwáriyon ke haqq men mere pás Khudáwand ká koí hukm nahín: lekin diyánatdár hone ke liye jaisá Khudáwand kí taraf se mujh par rahm húá, us ke muwáfiq apní ráe detá hún. 26 Pas maujúda musíbat ke khayál se, merí ráe men ádmí ke liye yihí bihtar hai, ki jaisá hai waisá hí rahe. 27 Agar tere bíwí hai, to us se judá hone kí koshish na kar; aur agar tere bíwí nahín, to bíwí kí talásh na kar. 28 Lekin tú biyáh kare bhí, to gunáh nahín: aur agar kunwárí biyáhí jáe, to gunáh nahín. Magar aise log jismání taklíf páenge: aur main tumhen bachání cháhtá hún. 29 Magar, ai bháiyo, main yih kahtá hún, ki waqt tang hai; pas áge ko cháhiye ki bíwíwále aise hon, ki goyá un ke bíwiyán nahín; 30 aur ronewále aise hon, goyá nahín rote; aur khushí karnewále aise hon, goyá khushí nahín karte; aur kharídnewále aise hon, goyá mál nahín rakhte; 31 aur dunyawí kár bár karnewále aise hon, ki dunyá hí ke na ho jáen, kyúnki dunyá kí shakl badaltí játí hai. 32 Pas main yih cháhtá hún, ki tum befikr raho. Bebiyáhá shakhs Khudáwand kí fikr men rahtá hai, ki kis tarah Khudáwand ko rází kare: 33 magar biyáhá húá shakhs dunyá kí fikr men rahtá hai, ki kis tarah apní bíwí ko rází kare. 34 Biyáhí aur bebiyáhí men bhí farq hai. Bebiyáhí Khudáwand kí fikr men rahtí hai, táki us ká jism aur rúh donon pák hon. Magar biyáhí húí 'aurat dunyá kí fikr men rahtí hai, ki kis tarah apne shauhar ko rází kare. 35 Yih tumháre fáide ke liye kahtá hún, na ki tumhen phansáne ke liye; balki is liye ki jo zebá hai, wuhí 'amal men áe, aur tum Khudáwand kí khidmat men bewaswasa mashgúl raho. 36 Aur agar koí yih samjhe, ki main apní us kunwárí larkí kí haqqtalafí kartá hún jis kí jawání dhal chalí hai, aur zarúrat bhí ma'lúm ho, to ikhtiyár hai—is men gunáh nahín—wuh us ká biyáh hone de. 37 Magar jo apne dil men pukhta ho, aur us kí kuchh zarúrat na ho, balki apne iráde ke anjám dene par qádir ho, aur dil men qasd kar liyá ho, ki main apní larkí ko benikáh rakkhúngá, wuh achchhá kartá hai. 38 Pas jo apní kunwárí larkí ko biyáh detá hai, wuh achchhá kartá hai; aur jo nahín biyáhtá, wuh âur bhí achchhá kartá hai. 39 Jab tak ki 'aurat ká shauhar jítá hai, wuh us kí páband hai; par jab us ká shauhar mar jáe, to jis se cháhe biyáh kar saktí hai—magar sirf Khudáwand men. 40 Lekin jaisí hai, agar waisí hí rahe, to merí ráe men ziyáda khushnasíb hai: aur main samajhtá hún ki Khudá kí Rúh mujh men bhí hai.

8 Ab buton kí qurbánion kí bábat yih hai. Ham jánte hain, ki ham sab 'ilm rakhte hain. 'Ilm gurúr paidá kartá hai, lekin mahabbat taraqqí ká bá'is hai. 2 Agar koí gumán kare, ki main kuchh jántá hún, to jaisá jánná cháhiye, waisá ab tak nahín jántá; 3 lekin jo koí Khudá se mahabbat rakhtá hai, us ko Khudá pahchántá hai. 4 Pas buton kí qurbánion ke gosht kháne kí nisbat, ham jánte hain ki but dunyá men koí chíz nahín; aur siwá ek ke, âur koí Khudá nahín. 5 Agarchi ásmán o zamín men bahut se khudá kahláte hain; (chunánchi bahutere khudá aur bahutere khudáwand hain); 6 lekin hamáre nazdík to ek hí Khudá hai, ya'ní Báp, jis kí taraf se sárí chízen hain, aur ham usí ke liye hain; aur ek hí Khudáwand hai, ya'ní Yisú' Masíh, jis ke wasíle se sárí chízen maujúd húín, aur ham bhí usí ke wasíle se hain. 7 Lekin sab ko yih 'ilm nahín, balki ba'z ko ab tak butparastí kí 'ádat hai; is liye us gosht ko but kí qurbání jánkar kháte hain, aur un ká dil chúnki kamzor hai álúda ho játá hai. 8 Kháná hamen Khudá se nahín miláegá; agar na kháen, to hamárá kuchh nuqsán nahín; aur agar kháen, to kuchh nafa' nahín. 9 Lekin hoshyár raho, aisá na ho ki tumhárí yih ázádí kamzoron kí thokar ká bá'is ho jáe. 10 Kyúnki agar koí tujh sáhib i 'ilm ko butkháne men khána kháte dekhe, aur wuh kamzor shakhs ho, to kyá us ká dil buton kí qurbání kháne par diler na ho jáegá? 11 Garaz tere 'ilm ke sabab se wuh kamzor shakhs, ya'ní wuh bhái jis kí khátir

Masíh múá, halák ho jáegá; 12 aur tum is tarah bháiyon ke gunahgár hokar, aur un ke kamzor dil ko gháyal karke Masíh ke gunahgár thahrte ho. 13 Is sabab se agar kháná mere bháí ko thokar khiláe, to main kabhí hargiz gosht na kháúngá; táki apne bháí kí thokar ká sabab na hún.

9 Kyá main ázád nahín? Kyá main rasúl nahín? Kyá main ne Yisú' ko nahín dekhá, jo hamárá Khudáwand hai? Kyá tum Khudáwand men mere banáe húe nahín? 2 Agar main auron ke liye rasúl nahín, to tumháre liye to beshakk hún: kyúnki tum khud Khudáwand men merí risálat par muhr ho. 3 Jo merá imtihán karte hain, un ke liye merá yihí jawáb hai. 4 Kyá hamen kháne píne ká ikhtiyár nahín? 5 Kyá ham ko yih ikhtiyár nahín, ki kisí Masíhí bahin ko biyáhkar liye phiren, jaisá âur rasúl, aur Khudáwand ke bhái, aur Kefá karte hain? 6 Yá sirf mujhe aur Bar Nabá ko hí mihnat mashaqqat se báz rahne ká ikhtiyár nahín? 7 Kaun sá sipáhí kabhí apní girah se khákar jang kartá hai? Kaun angúr ká bág lagákar us ká phal nahín khátá? yá kaun galla charákar us galle ká dúdh nahín pítá? 8 Kyá main yih báten insání qiyás hí ke muwáfiq kahtá hún? Kyá Tauret bhí yihí nahín kahtí? 9 Chunánchi Músá kí Tauret men likhá hai, ki Dáen men chalte húe bail ká munh na bándhná. Kyá Khudá ko bailon kí fikr hai? 10 Yá kháss hamáre wáste yih kahtá hai? Hán, yih hamáre wáste likhá gayá; kyúnki munásib hai ki jotnewálá ummed par jote, aur dáen chalánewálá hissa páne kí ummed par dáen chaláe. 11 Pas jab ham ne tumháre liye rúhání chízen boín, to kyá yih koí barí bát hai, ki ham tumhárí jismání chízon kí fasl káten? 12 Jab auron ká tum par yih ikhtiyár hai, to kyá hamárá is se ziyáda na hogá? Lekin ham ne is ikhtiyár se kám na liyá; balki har chíz kí bardásht karte hain, táki hamáre bá'is Masíh kí khushkhabarí men harj na ho. 13 Kyá tum nahín jánte, ki jo muqaddas chízon kí khidmat karte hain, wuh haikal se kháte hain? aur jo qurbángáh ke khidmatguzár hain, wuh qurbángáh ke sáth hissa páte hain? 14 Isí tarah Khudáwand ne bhí muqarrar kiyá hai, ki khushkhabarı sunánewále khushkhabarí ke wasíle se guzára karen. 15 Lekin main ne in men se kisí bát par 'amal nahín kiyá: aur na is garaz se yih likhá, ki mere wáste aisá kiyá jáe: kyúnki merá marná hí is se bihtar hai ki koí merá fakhr kho de. 16 Agar khushkhabarí sunáún, to merá kuchh fakhr nahín; kyúnki yih to mere liye zarúrí bát hai; balki mujh par afsos hai agar khushkhabarí na sunáún. 17 Kyúnki agar apní marzí se yih kartá hún to mere liye ajr hai; aur agar apní marzí se nahín kartá, to mukhtárí mere supurd húí hai. 18 Pas mujhe kyá ajr miltá hai? Yih, ki jab Injíl kí manádí karún, to khushkhabarí ko muft kar dún, táki jo ikhtiyár mujhe khushkhabarí ke báre men hásil hai, us ke muwáfiq púrá 'amal na karún. 19 Agarchi main sab logon se ázád hún, phir bhí main ne apne áp ko sab ká gulám baná diyá hai, táki âur bhí ziyáda logon ko khench láún. 20 Main Yahúdíon ke liye Yahúdí baná, táki Yahúdíon ko khench láún; jo log sharí'at ke mátaht hain, un ke liye main sharí'at ke mátaht baná, táki sharí'at ke mátahton ko khench láún, agarchi khud sharí'at ke mátaht na thá; 21 beshara' logon ke liye beshara' baná, táki beshara' logon ko khench láún, (agarchi Khudá ke nazdík beshara' na thá, balki Masíh kí sharí'at ke tábi' thá). 22 Kamzoron ke liye kamzor baná, táki kamzoron ko khench láún: main sab ádmíon ke liye sab kuchh baná húá hún, táki kisí tarah se ba'z ko bacháún. 23 Aur main sab kuchh Injíl kí khátir kartá hún, táki auron ke sáth us men sharík hún. 24 Kyá tum nahín jánte ki maidán ke daurnewále daurte to sab hí hain, magar in'ám ek hí le játá hai? Tum bhí aise hí dauro, táki jíto. 25 Aur har pahlawán sab tarah ká parhez kartá hai; wuh log to murjhánewálá sihrá páne ke liye yih karte hain, magar ham us sihre ke liye karte hain, jo nahín murjhátá. 26 Pas main bhí isí tarah daurtá hún, ya'ní bethikáná nahín; main isí tarah mukkon se lartá hún, ya'ní us kí mánind

nahín, jo hawá ko mártá hai: 27 balki main apne badan ko mártá kúṭṭá, aur use qábú men rakhtá hún: aisá na ho ki auron men manádí karke áp námaqbúl ṭhahrún.

10 Ai bháiyo, main tumhárá is se náwáqif rahná nahín cháhtá, ki hamáre sáre bápdádá bádal ke níche the, aur sab ke sab samundar men se guzre; 2 aur sab hí ne us bádal aur samundar men Músá ká baptisma liyá; 3 aur sab ne ek hí rúhání ḳhurák kháí; 4 aur sab ne ek hí rúhání pání piyá: kyúnki wuh us rúhání chaṭán men se pání píte the, jo un ke sáth sáth chaltí thí: aur wuh chaṭán Masíh thá. 5 Magar un men aksaron se Ḳhudá rází na húá; chunánchi wuh biyábán men ḍher ho gaye. 6 Yih báten hamáre wáste 'ibrat ṭhahrín, táki ham burí chízon kí ḳhwáhish na karen, jaise unhon ne kí. 7 Aur tum butparast na bano, jis tarah ba'z un men ban gaye the; chunánchi likhá hai, ki Log kháne píne baiṭhe, phir náchne kúdne uṭhe. 8 Aur ham harámkárí na karen, jis tarah un men se ba'z ne kí, aur ek hí din men teís hazár máre gaye. 9 Aur ham Ḳhudáwand kí ázmáish na karen, jaise un men se ba'z ne kí, aur sánpon ne unhen halák kiyá. 10 Aur tum buṛbuṛáo nahín, jis tarah un men se ba'z buṛbuṛáe, aur halák karnewále se halák húe. 11 Yih báten un par 'ibrat ke liye wáqi' húín, aur ham áḳhirí zamánewálon kí nasíhat ke wáste likhí gayín. 12 Pas jo koí apne áp ko qáim samajhtá hai, wuh ḳhabardár rahe, ki gir na paṛe. 13 Tum kisí aisí ázmáish men nahín paṛe, jo insán kí bardásht se báhar ho. Aur Ḳhudá sachchá hai; wuh tum ko tumhárí táqat se ziyáda ázmáish men na paṛne degá; balki ázmáish ke sáth nikalne kí ráh bhí paidá kar degá, táki tum bardásht kar sako.

14 Is sabab se, ai mere piyáro, butparastí se bhágo. 15 Main 'aqlmand jánkar tum se kalám kartá hún; jo main kahtá hún, tum áp use parkho. 16 Wuh barakat ká piyála jis par ham barakat cháhte hain, kyá Masíh ke ḳhún kí shirákat nahín? Wuh roṭí jise ham toṛte hain, kyá Masíh ke badan kí shirákat nahín? 17 Chúnki roṭí ek hí hai, is liye ham jo bahut se hain ek badan hain, kyúnki ham sab usí ek roṭí men sharík hote hain. 18 Jo jism ke i'tibár se Isráílí hain, un par nazar karo. Kyá qurbání ká gosht kháne wále qurbángáh ke sharík nahín? 19 Pas main kyá yih kahtá hún, ki buton kí qurbání kuchh chíz hai, yá but kuchh chíz hai? 20 Nahín, balki yih kahtá hún, ki jo qurbání gairqaumen kartí hain shayátín ke liye qurbání kartí hain, na ki Ḳhudá ke liye; aur main nahín cháhtá ki tum shayátín ke sharík ho. 21 Tum Ḳhudáwand ke piyále aur shayátín ke piyále donon men se nahín pí sakte: Ḳhudáwand ke dastarḳhwán aur shayátín ke dastarḳhwán donon par sharík nahín ho sakte. 22 Kyá ham Ḳhudáwand kí gairat ko josh diláte hain? Kyá ham us se zoráwar hain?

23 Sárí chízen rawá to hain, magar sab chízen mufíd nahín. Sárí chízen rawá to hain, magar sab chízen taraqqí ká bá'is nahín. 24 Koí apní bihtarí na ḍhúnḍhe, balki dúsre kí. 25 Jo kuchh qassábon kí dukánon men biktá hai, wuh kháo, aur díní imtiyáz ke sabab kuchh na púchho; 26 kyúnki Zamín aur us kí ma'múrí Ḳhudáwand kí hai. 27 Agar beímánon men se koí tumhárí da'wat kare, aur tum jáne par rází ho; to jo kuchh tumháre áge rakkhá jáe, use kháo, aur díní imtiyáz ke sabab kuchh na púchho. 28 Lekin agar koí tum se kahe, ki Yih qurbání ká gosht hai, to us ke sabab jis ne tumhen jatáyá, aur díní imtiyáz ke sabab na kháo. 29 Díní imtiyáz se merá matlab terí imtiyáz nahín, balki us dúsre kí. Bhalá, merí ázádí dúsre shaḳhs kí imtiyáz se kyún parkhí jáe? 30 Agar main shukr karke khátá hún, to jis chíz par shukr kartá hún, us ke sabab kis liye badnám kiyá játá hún? 31 Pas tum kháo yá pío, yá jo kuchh karo, sab Ḳhudá ke jalál ke liye karo. 32 Tum na Yahúdíon kí ṭhokar ke bá'is bano, na Yúnáníon, na Ḳhudá kí kalísiyá kí; 33 chunánchi main bhí sab báton men sab ko ḳhush kartá hún, aur apná nahín, balki bahuton ká fáida ḍhúnḍhtá hún, 11 táki wuh naját páen. 1 Tum merí mánind bano, jaisá main Masíh kí mánind bantá hún.

2 Main tumhárí ta'ríf kartá hún,

ki tum har bát meṉ mujhe yád rakhte ho, aur jis tarah maiṉ ne tumheṉ riwáyateṉ pahuṉchá díṉ, tum usí tarah un ko barqarár rakhte ho. 3 Pas maiṉ tumheṉ ágáh karná cháhtá húṉ, ki har mard ká sir Masíḥ, aur 'aurat ká sir mard, aur Masíḥ ká sir Ḳhudá hai. 4 Jo mard sir ḍhaṉke húe du'á yá nubuwwat kartá hai, wuh apne sir ko behurmat kartá hai. 5 Aur jo 'aurat be sir ḍhaṉke du'á yá nubuwwat kartí hai, wuh apne sir ko behurmat kartí hai, kyúṉki wuh sir muṉḍí húí ke barábar hai. 6 Agar 'aurat oṛhní na oṛhe, to bál bhí katáe. Agar 'aurat ká bál kaṭáná, yá sir muṉḍáná sharm kí bát hai, to oṛhní oṛhe. 7 Albatta mard ko apná sir ḍháṉkná na cháhiye, kyúṉki wuh Ḳhudá kí súrat aur us ká jalál hai; magar 'aurat mard ká jalál hai. 8 Is liye ki mard 'aurat se nahíṉ, balki 'aurat mard se hai: 9 aur mard 'aurat ke liye nahíṉ, balki 'aurat mard ke liye paidá húí. 10 Pas firishtoṉ ke sabab se 'aurat ko cháhiye, ki apne sir par mahkúm hone kí 'alámat rakkhe. 11 Táham Ḳhudáwand meṉ na 'aurat mard ke bagair hai, na mard 'aurat ke bagair. 12 Kyúṉki jaise 'aurat mard se hai, waise hí mard bhí 'aurat ke wasíle se hai; magar sab chízeṉ Ḳhudá kí taraf se haiṉ. 13 Tum áp hí insáf karo: kyá 'aurat ká be sir ḍhaṉke Ḳhudá se du'á máṉgná munásib hai? 14 Kyá tum ko tabá'í taur par bhí ma'lúm nahíṉ, ki agar mard lambe bál rakkhe, to us kí behurmatí hai? 15 Aur agar 'aurat ke lambe bál hoṉ, to us kí zínat hai, kyúṉki bál use parde ke liye diye gaye haiṉ. 16 Lekin agar koí hujjatí nikle to yih ján le, ki na hamárá aisá dastúr hai, na Ḳhudáwand kí kalísiyáoṉ ká.

17 Lekin yih hukm jo detá húṉ, is meṉ tumhárí ta'ríf nahíṉ kartá, is liye ki tumháre jama' hone se fáida nahíṉ, balki nuqsán hotá hai. 18 Kyúṉki awwal to maiṉ yih suntá húṉ, ki jis waqt tumhárí kalísiyá jama' hotí hai, to tum meṉ tafriqe hote haiṉ, aur maiṉ is ká kisí qadr yaqín bhí kartá húṉ. 19 Kyúṉki tum meṉ bid'atoṉ ká bhí honá zarúr hai, táki záhir ho jáe, ki tum meṉ maqbúl kaun se haiṉ. 20 Pas jab tum báham jama' hote ho, to tumhárá wuh kháná 'Ashá e Rabbání nahíṉ ho saktá; 21 kyúṉki kháne ke waqt har shaḳhs dúsre se pahle apná 'ashá khá letá hai, aur koí to bhúká rahtá hai, aur kisí ko nasha ho játá hai. 22 Kyúṉ? Kháne píne ke liye tumháre ghar nahíṉ? Yá Ḳhudá kí kalísiyá ko náchíz jánte, aur jin ke pás nahíṉ, un ko sharminda karte ho? Maiṉ tum se kyá kahúṉ? Kyá is bát meṉ tumhárí ta'ríf karúṉ? Maiṉ ta'ríf nahíṉ kartá. 23 Kyúṉki yih bát mujhe Ḳhudáwand se pahuṉchí, aur maiṉ ne tum ko bhí pahuṉchá dí, ki Ḳhudáwand Yisú' ne, jis rát wuh pakaṛwáyá gayá, roṭí lí; 24 aur shukr karke toṛí, aur kahá, ki Yih merá badan hai, jo tumháre liye hai: merí yádgárí ke wáste yihí kiyá karo. 25 Isí tarah us ne kháne ke ba'd piyála bhí liyá, aur kahá, ki Yih piyála mere ḳhún meṉ nayá 'ahd hai: jab kabhí piyo, merí yádgárí ke liye yihí kiyá karo. 26 Kyúṉki jab kabhí tum yih roṭí kháte, aur is piyále meṉ se píte ho to Ḳhudáwand kí maut ká izhár karte ho, jab tak wuh na áe. 27 Is wáste jo koí námunásib taur par Ḳhudáwand kí roṭí kháe, yá us ke piyále meṉ se piye, wuh Ḳhudáwand ke badan aur ḳhún ke báre meṉ qusúrwár hogá. 28 Pas ádmí apne áp ko ázmá le, aur isí tarah us roṭí meṉ se kháe, aur us piyále meṉ se piye. 29 Kyúṉki jo kháte píte waqt Ḳhudáwand ke badan ko na pahcháne, wuh is kháne píne se sazá páegá. 30 Isí sabab se tum meṉ bahutere kamzor aur bímár haiṉ, aur bahut se so bhí gaye. 31 Agar ham apne áp ko jáṉchte, to sazá na páte. 32 Lekin Ḳhudáwand ham ko sazá dekar tarbiyat kartá hai, táki ham dunyá ke sáth mujrim na ṭhahreṉ. 33 Pas, ai mere bháiyo, jab tum kháne ke liye jama' ho, to ek dúsre kí ráh dekho. 34 Agar koí bhúká ho, to apne ghar meṉ khá le, táki tumhárá jama' honá sazá ká bá'is na ho. Aur báqí bátoṉ ko maiṉ ákar durust kar dúṉgá.

12 Ai bháiyo, maiṉ nahíṉ cháhtá, ki tum rúhání ni'matoṉ ke báre meṉ beḳhabar raho. 2 Tum jánte ho, ki jab tum gair-

qaum the, to gúnge butoṉ ke píchhe jis tarah koí tum ko le játá thá, usí tarah játe the. 3 Pas maiṉ tumheṉ jatátá húṉ, ki jo koí Ḳhudá kí Rúh kí hidáyat se boltá hai, wuh nahíṉ kahtá, ki Yisú' mal'ún hai; aur na koí Rúhu'l Quds ke bagair kah saktá hai, ki Yisú' Ḳhudáwand hai.

4 Ní'mateṉ to tarah tarah kí haiṉ, magar Rúh ek hí hai. 5 Aur ḳhidmateṉ bhí tarah tarah kí haiṉ, magar Ḳhudáwand ek hí hai. 6 Aur tásíreṉ bhí tarah tarah kí haiṉ, magar Ḳhudá ek hí hai, jo sab meṉ har tarah ká asar paidá kartá hai. 7 Lekin har shaḳhs meṉ Rúh ká zuhúr fáida pahuṉcháne ke liye hotá hai. 8 Kyúṉkí ek ko Rúh ke wasíle se hikmat ká kalám 'ináyat hotá hai; aur dúsre ko usí Rúh kí marzí ke muwáfiq 'ilmíyat ká kalám: 9 kisí ko usí Rúh se ímán; aur kisí ko usí ek Rúh se shifá dene kí taufíq; 10 kisí ko mu'jizoṉ kí qudrateṉ; kisí ko nubuwwat; kisí ko rúhoṉ kí imtiyáz; kisí ko tarah tarah kí zabáneṉ; kisí ko zabánoṉ ká tarjuma karná: 11 lekin yih sab tásíreṉ wuhí ek Rúh kartí hai, aur jis ko jo cháhtí hai, báṉttí hai.

12 Kyúṉki jis tarah badan ek hai, aur us ke a'zá bahut se haiṉ; aur badan ke sáre a'zá, go bahut se haiṉ, magar báham milkar ek hí badan haiṉ, usí tarah Masíh bhí hai. 13 Kyúṉki ham sab ne, ḳhwáh Yahúdí hoṉ, ḳhwáh Yúnání, ḳhwáh gulám, ḳhwáh ázád, ek hí Rúh ke wasíle se ek badan hone ke liye baptisma liyá, aur ham sab ko ek hí Rúh pilái gayí. 14 Chunánchi badan meṉ ek hí 'uzw nahíṉ, balki bahut se haiṉ. 15 Agar páṉw kahe; Chúṉki maiṉ háth nahíṉ, is liye badan ká nahíṉ, to wuh is sabab badan se ḳhárij to nahíṉ. 16 Aur agar kán kahe: Chúṉki maiṉ áṉkh nahíṉ, is liye badan ká nahíṉ, to wuh is sabab se badan se ḳhárij to nahíṉ. 17 Agar sárá badan áṉkh hí hotá, to sunná kaháṉ hotá? Agar sunná hí sunná hotá, to suṉghná kaháṉ hotá? 18 Magar fi'lwáqi' Ḳhudá ne har ek 'uzw ko badan meṉ apní marzí ke muwáfiq rakkhá hai. 19 Agar wuh sab ek hí 'uzw hote to badan kaháṉ hotá? 20 Magar ab a'zá to bahut se haiṉ, lekin badan ek hí hai. 21 Pas áṉkh háth se nahíṉ kah saktí, ki Maiṉ terí muhtáj nahíṉ: aur na sir páṉwoṉ se kah saktá hai, ki Maiṉ tumhárá muhtáj nahíṉ. 22 Balki badan ke wuh a'zá jo auroṉ se kamzor ma'lúm hote haiṉ, bahut hí zarúrí haiṉ: 23 aur badan ke wuh a'zá, jinheṉ ham auroṉ kí nisbat zalíl jáṉte haiṉ, unhíṉ ko ziyáda 'izzat dete haiṉ; aur hamáre názebá a'zá bahut zebá ho játe haiṉ; 24 háláṉkí hamáre zebá a'zá muhtáj nahíṉ: magar Ḳhudá ne badan ko is tarah murakkab kiyá hai, kí jo 'uzw muhtáj hai, usí ko ziyáda 'izzat dí jáe; 25 táki badan meṉ tafriqa na paṛe, balki a'zá ek dúsre kí barábar fikr rakkheṉ. 26 Pas agar ek 'uzw dukh pátá hai, to sáre a'zá us ke sáth dukh páte haiṉ; aur agar ek 'uzw 'izzat pátá hai, to sáre a'zá us ke sáth khush hote haiṉ. 27 Isí tarah tum milkar Masíh ká badan ho, aur fardan fardan a'zá ho. 28 Aur Ḳhudá ne kalísiyá meṉ alag alag shaḳhs muqarrar kiye; pahle rasúl, dúsre nabí, tísre ustád, phir mu'jize dikhánewále, phir shifá denewále, madadgár, muntazim, tarah tarah kí zabáneṉ bolnewále. 29 Kyá sab rasúl haiṉ? kyá sab nabí haiṉ? kyá sab ustád haiṉ? kyá sab mu'jiza dikhánewále haiṉ? 30 kyá sab ko shifá dene kí quwwat 'ináyat húí? kyá sab tarah tarah kí zabáneṉ bolte haiṉ? kyá sab tarjuma karte haiṉ? 31 Tum baṛí se baṛí ní'matoṉ kí árzú rakkho. Lekin áur bhí sab se 'umda taríqa maiṉ tumheṉ batátá húṉ.

13 Agar maiṉ ádmíoṉ aur firishtoṉ kí zabáneṉ bolúṉ, aur mahabbat na rakkhúṉ, to maiṉ thaṉṭhanátá húá pítal, yá jhanjhanátí húí jháṉjh húṉ. 2 Aur agar mujhe nubuwwat milí, aur sáre bhedoṉ aur kull 'ilm kí wáqifíyat húí, aur merá ímán yaháṉ tak kámil húá kí paháṛoṉ ko haṭá dúṉ, aur mahabbat na rakkhúṉ, to maiṉ kuchh bhí nahíṉ. 3 Aur agar apná sárá mál garíboṉ ko khilá dúṉ, yá apná badan jaláne ko de dúṉ, aur mahabbat na rakkhúṉ, to mujhe kuchh bhí fáida nahíṉ. 4 Mahabbat sábir hai, aur mihrbán; mahabbat hasad nahíṉ kartí; mahabbat shekhí nahíṉ mártí, aur phúltí nahíṉ, 5 názebá kám nahíṉ kartí, apní bihtarí nahíṉ cháhtí,

jhunjhlátí nahín, badgumání nahín kartí; 6 badkárí se khush nahín hotí, balki rástí se khush hotí hai; 7 sab kuchh sah letí hai, sab kuchh yaqín kartí hai, sab báton kí ummed rakhtí hai, sab báton kí bardásht kartí hai. 8 Mahabbat ko zawál nahín; nubuwwaten hon, to mauqúf ho jáengí; zabánen hon, to játí rahengí; 'ilm ho, to miṭ jáegá. 9 Kyúnki hamárá 'ilm náqis hai, aur hamárí nubuwwat nátamám: 10 lekin jab kámil áegá, to náqis játá rahegá. 11 Jab main bachcha thá, to bachchon kí tarah boltá thá, bachchon kí sí tabí'at thí, bachchon kí sí samajh thí; lekin jab jawán húá, to bachpan kí báten tark kar dín. 12 Ab ham ko áíne men dhundhlá sá dikhái detá hai; magar us waqt rúbarú dekhenge. Is waqt merá 'ilm náqis hai; magar us waqt aise púre taur par pahchánúngá, jaise main pahcháná gayá hún. 13 Garaz ímán, ummed, mahabbat, yih tínon dáimí hain; magar afzal in men mahabbat hai.

14 Mahabbat ke tálib ho, aur rúhání ni'maton kí bhí árzú rakkho, khusúsan is kí, ki nubuwwat karo. 2 Kyúnki jo begání zabán men báten kartá hai, wuh ádmíon se báten nahín kartá, balki Khudá se; is liye ki us kí koí nahín samajhtá; háláṇki wuh apní rúh ke wasíle se bhed kí báten kahtá hai. 3 Lekin jo nubuwwat kartá hai, wuh ádmíon se taraqqí, aur nasíhat, aur tasallí kí báten kahtá hai. 4 Jo begání zabán men báten kartá hai, wuh apní taraqqí kartá hai; aur jo nubuwwat kartá hai, wuh kalísiyá kí taraqqí kartá hai. 5 Agarchi main yih cháhtá hún, ki tum sab begání zabánon men báten karo, lekin ziyádatar yihí cháhtá hún, ki nubuwwat karo: aur agar begání zabánen bolnewálá kalísiyá kí taraqqí ke liye tarjuma na kare, to nubuwwat karnewálá us se baṛá hai. 6 Pas, ai bháiyo, agar main tumháre pás ákar begání zabánon men báten karún, aur mukáshafa, yá 'ilm, yá nubuwwat, yá ta'lím kí báten tum se na kahún, to tum ko mujh se kyá fáida hogá? 7 Chunánchi beján chízon men bhí, jin se áwáz nikaltí hai, masalan bánsrí, yá barbat, agar un kí áwázon men farq na ho, to jo phúnká yá bajáyá játá hai, wuh kyúnkar pahcháná jáe? 8 Aur agar turhí kí áwáz sáf na ho, to kaun laṛáí ke liye taiyárí karegá? 9 Aise hí tum bhí agar zabán se wázih bát na kaho, to jo kahá játá hai, kyúnkar samjhá jáegá? Tum hawá se báten karnewále ṭhahroge. 10 Dunyá men kitní hí mukhtalif zabánen kyún na hon, magar un men se koí bhí bema'ní na hogí. 11 Pas agar main kisí zabán ke ma'ní na samjhún, to bolnewále ke nazdík main ajnabí ṭhahrúngá, aur bolnewálá mere nazdík ajnabí ṭhahregá. 12 Pas tum jab rúhání ni'maton kí árzú rakhte ho, to aisí koshish karo, ki tumhárí ni'maton kí afzúní se kalísiyá kí taraqqí ho. 13 Is sabab se jo begání zabán men báten kartá hai, wuh du'á mánge, ki tarjuma bhí kar sake. 14 Is liye ki agar main kisí begání zabán men du'á mángún, to merí rúh to du'á mángtí hai, magar merí 'aql bekár hai. 15 Pas kyá karná cháhiye? Main rúh se bhí du'á mángúngá, aur 'aql se bhí du'á mángúngá; rúh se bhí gáúngá, aur 'aql se bhí gáúngá. 16 Warna, agar tú rúh hí se hamd karegá, to náwáqif ádmí terí shukrguzárí par A'mín kyúnkar kahegá? Is liye ki wuh nahín jántá ki tú kyá kahtá hai. 17 Tú to beshakk achchhí tarah se shukr kartá hai, magar dúsre kí taraqqí nahín hotí. 18 Main Khudá ká shukr kartá hún, ki tum sab se ziyáda zabánen boltá hún: 19 lekin kalísiyá men begání zabán men das hazár báten kahne se mujhe yih ziyáda pasand hai, ki auron kí ta'lím ke liye pánch hí báten 'aql se kahún.

20 Ai bháiyo, tum samajh men bachche na bano: badí men to bachche raho, magar samajh men jawán bano. 21 Tauret men likhá hai, ki Khudáwand kahtá hai; Main begání zabán aur begáne honṭhon se is ummat se báten karúngá, taubhí wuh merí na sunenge. 22 Pas begání zabánen ímándáron ke liye nahín, balki beímánon ke liye nishán hain; aur nubuwwat beímánon ke liye nahín, balki ímándáron ke liye nishán hai. 23 Pas agar sárí kalísiyá ek jagah jama' ho, aur sab ke sab begání zabánen

bolen, aur náwáqif yá beímán log andar á jáen, to kyá wuh tum ko díwána na kahenge? 24 Lekin agar sab nubuwwat karen, aur koí beímán yá náwáqif andar á jáe, to sab use qáil kar denge, aur sab use parakh lenge; 25 aur us ke dil ke bhed záhir ho jáenge; tab wuh munh ke bal girkar Khudá ko sijda karegá, aur iqrár karegá, ki beshakk Khudá tum men hai.

26 Pas, ai bháiyo, kyá karná cháhiye? Jab tum jama' hote ho, to har ek ke dil men mazmúr, yá ta'lím, yá mukáshafa, yá begání zabán, yá tarjuma hotá hai. Sab kuchh rúhání taraqqí ke liye honá cháhiye. 27 Agar begání zabán men báten karní hon, to do do, yá ziyáda se ziyáda tín tín shakhs bárí bárí se bolen, aur ek shakhs tarjuma kare: 28 aur agar koí tarjuma karnewálá na ho, to begání zabán bolnewálá kalísiyá men chupká rahe, aur apne dil se aur Khudá se báten kare. 29 Nabíon men se do yá tín bolen, aur báqí un ke kalám ko parkhen. 30 Lekin agar dúsre pás baithnewále par wahí utre, to pahlá khámosh ho jáe. 31 Kyúnki tum sab ke sab ek ek karke nubuwwat kar sakte ho, táki sab síkhen, aur sab ko nasíhat ho; 32 aur nabíon kí rúhen nabíon ke tábi' hain; 33 kyúnki Khudá abtarí ká nahín, balki amn ká báni hai; jaisá muqaddason kí sárí kalísiyáon men hai.

34 'Auraten kalísiyá ke majma' men khámosh rahen, kyúnki unhen bolne ká hukm nahín; balki tábi' rahen, jaisá Tauret men bhí likhá hai. 35 Aur agar kuchh síkhná cháhen, to ghar men apne apne shauhar se púchhen; kyúnki 'aurat ká kalísiyá ke majma' men bolná sharm kí bát hai. 36 Kyá Khudá ká kalám tum men se niklá? yá sirf tum hí tak pahunchá hai?

37 Agar koí apne áp ko nabí yá rúhání samjhe, to yih ján le, ki jo báten main tumhen likhtá hún, wuh Khudáwand ke hukm hain. 38 Aur agar koí na jáne, to na jáne.

39 Pas, ai bháiyo, nubuwwat karne kí árzú rakkho; aur zabánen bolne se mana' na karo. 40 Magar sárí báten sháistagí aur qaríne ke sáth 'amal men áen.

15 Ab, ai bháiyo, main tumhen wuhí khushkhabarí jatáe detá hún jo pahle de chuká hún, jise tum ne qubúl bhí kar liyá thá, aur jis par qáim bhí ho; 2 usí ke wasíle se tum ko naját bhí miltí hai, basharte ki wuh khushkhabarí jo main ne tumhen dí thí yád rakhte ho; warna tumhárá ímán láná befáida húá. 3 Chunánchi main ne sab se pahle tum ko wuhí bát pahunchá dí, jo mujhe pahunchí thí, ki Masíh kitáb i muqaddas ke bamújib hamáre gunáhon ke liye múá; 4 aur dafn húá; aur tísre din kitáb i muqaddas ke bamújib jí uthá; 5 aur Kefá ko, aur us ke ba'd un bárah ko dikhái diyá; 6 phir pánch sau se ziyáda bháiyon ko ek sáth dikhái diyá, jin men se aksar ab tak maujúd hain, aur ba'z so gaye; 7 phir Ya'qúb ko dikhái diyá; phir sáre rasúlon ko; 8 aur sab se píchhe mujh ko, jo goyá adhúre dinon kí paidáish hún, dikhái diyá. 9 Kyúnki main rasúlon men sab se chhotá hún, balki rasúl kahláne ke láiq nahín, is liye ki main ne Khudá kí kalísiyá ko satáyá thá. 10 Lekin jo kuchh hún, Khudá ke fazl se hún: aur us ká fazl jo mujh par húá, wuh befáida nahín húá; balki main ne un sab se ziyáda mihnat kí; aur yih merí taraf se nahín húí, balki Khudá ke fazl se jo mujh par thá. 11 Pas khwáh main hún, khwáh wuh hon, ham yihí manádí karte hain, aur isí par tum ímán bhí láe.

12 Pas jab Masíh kí yih manádí kí játí hai, ki wuh murdon men se jí uthá, to tum men se ba'z kis tarah kahte hain, ki murdon kí qiyámat hai hí nahín? 13 Agar murdon kí qiyámat nahín, to Masíh bhí nahín jí uthá: 14 aur agar Masíh nahín jí uthá, to hamárí manádí bhí befáida hai, aur tumhárá ímán bhí befáida; 15 balki ham Khudá ke jhúthe gawáh thahre; kyúnki ham ne Khudá kí bábat yih gawáhí dí, ki us ne Masíh ko jilá diyá, hálánki nahín jiláyá, agar bi'lfarz murde nahín jí uthte. 16 Aur agar murde nahín jí uthte, to Masíh bhí nahín jí uthá: 17 aur agar Masíh nahín jí uthá, to tumhárá ímán befáida hai; tum ab tak apne gunáhon men giriftár ho. 18 Balki jo Masíh men so gaye hain, wuh bhí halák húe. 19 Agar ham sirf is hí

zindagí men Masíh men ummed rakhte hain, to sáre ádmíon se ziyáda badnasíb hain.

20 Lekin fi'lwáqi' Masíh murdon men se jí uṭhá hai, aur jo so gaye hain, un men pahlá phal húá. 21 Kyúnki jab ádmí ke sabab se maut áí, to ádmí hí ke sabab se murdon kí qiyámat bhí áí; 22 aur jaise A'dam men sab marte hain, waise hí Masíh men sab zinda kiye jáenge. 23 Lekin har ek apní apní bárí se: pahlá phal Masíh; phir Masíh ke áne par us ke log. 24 Is ke ba'd ákhirat hogí; us waqt wuh sárí hukúmat aur sárá ikhtiyár aur qudrat nest karke, bádsháhat ko Khudá, ya'ní Báp ke hawále kar degá. 25 Kyúnki jab tak ki wuh sáre dushmanon ko apne pánwon tale na le áe, us ko bádsháhí karní zarúr hai. 26 Sab se pichhlá dushman jo nest kiyá jáegá, wuh maut hai. 27 Kyúnki Khudá ne sab kuchh us ke pánwon tale kar diyá hai. Magar jab wuh kahtá hai, ki Sab kuchh us ke tábi' kar diyá gayá, to záhir hai, ki jis ne sab kuchh us ke tábi' kar diyá, wuh alag rahá. 28 Aur jab sab kuchh us ke tábi' ho jáegá, to Beṭá khud us ke tábi' ho jáegá, jis ne sab chízen us ke tábi' kar dín; táki sab men Khudá hí sab kuchh ho.

29 Warna jo log murdon ke liye baptisma lete hain, wuh kyá karenge? Agar murde jí uṭhte hí nahín, to phir kyún un ke liye baptisma lete hain? 30 Aur ham kyún har waqt khatre men paṛe rahte hain? 31 Ai bháiyo, mujhe us fakhr kí qasam, jo hamáre Khudáwand Masíh Yisú' men tum par hai, main har roz martá hún. 32 Agar main insán kí tarah Ifisus men darandon se laṛá, to mujhe kyá fáida? Agar murde na jiláe jáenge, to áo, kháen píen, kyúnki kal to mar hí jáenge. 33 Fareb na kháo: burí suhbaten achchhí 'ádaton ko bigáṛ detí hain. 34 Rástbáz hone ke liye hosh men áo, aur gunáh na karo; kyúnki ba'z Khudá se náwáqif hain. Main tumhen sharm diláne ko yih kahtá hún.

35 Ab koí yih kahegá, ki Murde kis tarah jí uṭhte hain, aur kaise jism ke sáth áte hain? 36 Ai nádán, tú khud jo kuchh botá hai, jab tak wuh na mare, zinda nahín kiyá játá: 37 aur jo tú botá hai, yih wuh jism nahín jo paidá honewálá hai; balki sirf dána hai, khwáh gehún ká, khwáh kisí âur chíz ká; 38 magar Khudá ne jaisá iráda kar liyá, waisá us ko jism detá hai; aur har ek bíj ko us ká kháss jism. 39 Sab gosht yaksán gosht nahín: balki ádmíon ká gosht âur hai: chaupáyon ká gosht âur; parandon ká gosht âur hai; machhliyon ká gosht âur. 40 A'smání bhí jism hain, aur zamíní bhí: magar ásmáníon ká jalál âur hai, zamíníon ká âur. 41 A'ftáb ká jalál âur hai, máhtáb ká jalál âur, sitáron ká jalál âur; kyúnki sitáre sitáre ke jalál men farq hai. 42 Murdon kí qiyámat bhí aisí hí hai. Jism faná kí hálat men boyá játá hai; aur baqá kí hálat men jí uṭhtá hai: 43 behurmatí kí hálat men boyá játá hai; aur jalál kí hálat men jí uṭhtá hai: kamzorí kí hálat men boyá játá hai; aur quwwat kí hálat men jí uṭhtá hai: 44 nafsání jism boyá játá hai; aur rúhání jism jí uṭhtá hai. Jab nafsání jism hai, to rúhání jism bhí hai. 45 Chunánchi likhá bhí hai, ki Pahlá ádmí, ya'ní A'dam, zinda nafs baná. Pichhlá A'dam zindagí bakhshnewálí rúh baná. 46 Lekin rúhání pahle na thá, balki nafsání thá; is ke ba'd rúhání húá. 47 Pahlá ádmí zamín se, ya'ní khákí, thá: dúsrá ádmí ásmání hai. 48 Jaisá wuh khákí thá, waise hí âur khákí bhí hain; aur jaisá wuh ásmání hai, waise hí âur ásmání bhí hain. 49 Aur jis tarah ham is khákí kí súrat par húe, usí tarah us ásmání kí súrat par bhí honge.

50 Ai bháiyo, merá matlab yih hai, ki gosht aur khún Khudá kí bádsháhat ká wáris nahín ho saktá, aur na faná baqá kí wáris ho saktí hai. 51 Dekho, main tum se bhed kí bát kahtá hún: ham sab to nahín soenge, magar sab badal jáenge; 52 aur yih ek dam men, ek pal men, pichhlá narsingá phúnkte hí, hogá: kyúnki narsingá phúnká jáegá, aur murde gairfání hálat men uṭhenge, aur ham badal jáenge. 53 Kyúnki zarúr hai ki yih fání jism baqá ká jáma pahine, aur yih marnewálá jism hayát i abadí ká jáma pahine. 54 Aur jab yih fání jism baqá ká jáma pahin chukegá, aur yih marnewálá jism hayát i abadí ká jáma

pahin chukegá, to wuh qaul púrá hogá jo likhá hai, ki Maut fath ká luqma ho gayí. 55 Ai maut, terí fath kahán rahí? Ai maut, terá dank kahán rahá? 56 Maut ká dank gunáh hai; aur gunáh ká zor sharí'at hai: 57 magar Khudá ká shukr hai, jo hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se ham ko fath bakhshtá hai. 58 Pas, ai mere 'azíz bháiyo, sábitqadam aur qáim raho, aur Khudáwand ke kám men hamesha afzáish karte raho, kyúnki yih jánte ho, ki tumhárí mihnat Khudáwand men befáida nahín hai.

16 Ab us chande ki bábat jo muqaddason ke liye kiyá játá hai, jaisá main ne Galatiya kí kalísiyáon ko hukm diyá, waisá hí tum bhí karo. 2 Hafte ke pahle din, tum men se har shakhs apní ámadaní ke muwáfiq kuchh apne pás rakh chhorá kare, táki mere áne par chande na karne paren. 3 Aur jab main áúngá, to jinhen tum manzúr karoge un ko main khatt dekar bhej dúngá, ki tumhárí khairát Yarúshalem ko pahunchá den. 4 Aur agar merá bhí jáná munásib húá, to wuh mere sáth hí jáenge. 5 Aur main Makiduniya hokar tumháre pás áúngá; kyúnki mujhe Makiduniya hokar jáná to hai hí; 6 magar rahún sháyad tumháre hí pás; aur járá bhí tumháre hí pás kátún, táki jis taraf main jáná cháhún, tum mujhe us taraf rawána kar do. 7 Kyúnki main ab ráh men tum se muláqát karní nahín cháhtá; balki mujhe ummed hai ki Khudáwand ne cháhá, to kuchh 'arse tumháre pás rahúngá. 8 Lekin main 'I'd i Pintekúst tak Ifisus men rahúngá; 9 kyúnki mere liye ek wasí' aur kárámad darwáza khulá hai, aur mukhálif bahut se hain.

10 Agar Tímuthiyus á jáe, to khayál rakhná, ki wuh tumháre pás bekhauf rahe; kyúnki wuh merí tarah Khudáwand ká kám kartá hai: 11 pas koí use haqír na jáne: balki us ko sahíh salámat is taraf rawána karná, ki mere pás á jáe; kyúnki main muntazir hún ki wuh bháiyon samet áe. 12 Aur bháí Apullos se main ne bahut iltimás kiyá, ki tumháre pás bháiyon ke sáth jáe: magar is waqt jáne par wuh mutlaq rází na húá; lekin jab us ko mauqa' milegá, to jáegá.

13 Jágte raho, ímán men qáim raho, mardánagí karo, mazbút ho. 14 Jo kuchh karte ho, mahabbat se karo.

15 Ai bháiyo, tum Stifanás ke khándán ko jánte ho, ki wuh Akhaya ke pahle phal hain, aur muqaddason ki khidmat ke liye musta'idd rahte hain. 16 Pas main tum se iltimás kartá hún, ki aise logon ke tábi' raho, balki har ek ke jo is kám aur mihnat men sharík hai. 17 Aur main Stifanás aur Furtúnátus aur Akhayikus ke áne se khush hún: kyúnki jo tum se rah gayá thá, unhon ne púrá kar diyá; 18 aur unhon ne merí aur tumhárí rúh ko táza kiyá: pas aison ko máno.

19 A'siya kí kalísiyáen tum ko salám kahtí hain. Akwila aur Priska, us kalísiyá samet jo un ke ghar men hai, tumhen Khudáwand men bahut bahut salám kahte hain. 20 Sáre bháí tumhen salám kahte hain: pák bosa lekar ápas men salám karo.

21 Main Paulus apne háth se salám likhtá hún. 22 Jo koí Khudáwand ko 'azíz nahín rakhtá, mal'ún ho. Hamárá Khudáwand ánewálá hai. 23 Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tum par hotá rahe. 24 Merí mahabbat Masíh Yisú' men tum sab se rahe. A'mín.

KURINTHION KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' DU'SRA' KHATT

---

1 Paulus kí taraf se, jo Khudá kí marzí se Masíh Yisú' ká rasúl hai, aur bháí Tímuthiyus kí taraf se, Khudá kí us kalísiyá ke nám, jo Kurinthus men hai, aur tamám Akhaya ke sab muqaddason ke nám. 2 Hamáre Báp Khudá aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

3 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke Khudá aur Báp kí hamd ho, jo rahmaton ká Báp, aur har tarah kí tasallí ká Khudá hai; 4 wuh hamárí sab musíbaton men ham ko tasallí detá hai, táki ham us tasallí ke sabab jo Khudá hamen bakhshtá hai, un ko bhí tasallí de saken, jo kisí tarah kí musíbat men hain. 5 Kyúnki jis tarah Masíh ke dukh ham ko ziyáda pahunchte hain, usí tarah hamárí tasallí bhí Masíh ke wasíle se ziyáda hotí hai. 6 Agar ham musíbat uthráte hain, to tumhárí tasallí aur naját ke wáste; aur agar tasallí páte hain, to tumhárí tasallí ke wáste, jis kí tásír se tum sabr ke sáth un dukhon kí bardásht kar lete ho, jo ham bhí sahte hain: 7 aur hamárí ummed tumháre báre men mazbút hai; kyúnki ham jánte hain, ki jis tarah tum dukhon men sharík ho, usí tarah tasallí men bhí ho. 8 Ai bháiyo, ham nahín cháhte ki tum us musíbat se náwáqif raho jo A'siya men ham par parí, ki ham hadd se ziyáda aur táqat se báhar past ho gaye, yahán tak ki ham ne zindagí se bhí háth dho liye: 9 balki apne úpar maut ke hukm ká yaqín kar chuke the, táki apná bharosá na rakkhen, balki Khudá ká, jo murdon ko jilátá hai: 10 chunánchi usí ne ham ko aisí barí halákat se chhuráyá, aur chhuráegá: aur ham ko us se yih ummed hai, ki áge ko bhí chhurátá rahegá; 11 agar tum bhí milkar du'á se hamárí madad karoge, táki jo ni'mat ham ko bahut logon ke wasíle se milí, us ká shukr bhí bahut se log hamárí taraf se karen.

12 Kyúnki ham ko apne dil kí is gawáhí par fakhr hai, ki hamárá chálchalan dunyá men, aur khásskar tum men, jismání hikmat ke sáth nahín, balki Khudá ke fazl ke sáth, ya'ní aisí pákízagí aur safáí ke sáth rahá, jo Khudá ke láiq hai. 13 Ham aur báten tumhen nahín likhte, siwá un ke jinhen tum parhte yá mánte ho, aur mujhe ummed hai ki ákhir tak mánte rahoge: 14 chunánchi tum men se kitnon hí ne mán bhí liyá hai, ki ham tumháre fakhr hain, jis tarah hamáre Khudáwand Yisú' ke din tum bhí hamáre fakhr hoge.

15 Aur isí bharose par main ne yih iráda kiyá thá, ki pahle tumháre pás áún, táki tumhen ek aur ni'mat mile; 16 aur tumháre pás hotá húá Makiduniya ko jáún, aur Makiduniya se phir tumháre pás áún, aur tum mujhe Yahúdiya kí taraf rawána kar do. 17 Pas main ne jo yih iráda kiyá thá, to kyá talawwunmizájí se kiyá thá? yá jin báton ká qasd kartá hún, kyá jismání taur par kartá hún, ki hán hán bhí karún, aur nahín nahín bhí karún? 18 Khudá kí sachcháí kí qasam, ki hamáre us kalám men jo tum se kiyá játá hai, hán aur nahín donon pái nahín játín. 19 Kyúnki Khudá ká Betá Yisú' Masíh jis kí manádí ham ne, ya'ní main ne, aur Silwánus, aur Tímuthiyus ne tum men kí, us men hán aur nahín donon na thín, balki us men hán hí hán húí; 20 kyúnki Khudá ke jitne wa'de hain, wuh sab us men hán ke sáth hain; isí liye is ke zarí'e se A'mín bhí húí, táki hamáre wasíle se Khudá ká jalál záhir ho. 21 Aur jo ham ko tumháre sáth

Masíh meṉ qáim kartá hai, aur jis ne ham ko masah kiyá, wuh Ḳhudá hai; 22 jis ne ham par muhr bhí kí, aur bai'áne meṉ Rúh ko hamáre diloṉ meṉ diyá.

23 Maiṉ Ḳhudá ko gawáh kartá húṉ, ki maiṉ ab tak Kurinthus meṉ is wáste nahíṉ áyá, kí mujhe tum par rahm átá thá. 24 Yih nahíṉ, ki ham ímán ke báre meṉ tum par hukúmat jatáte haiṉ, balki ḳhushí meṉ tumháre madadgár haiṉ: kyúṉki tum ímán hí se qáim rahte ho.

2 Maiṉ ne apne dil meṉ yih qasd kiyá thá, ki phir tumháre pás gamgín hokar na áúṉ. 2 Kyúṉki agar maiṉ tum ko gamgín karúṉ, to mujhe kaun ḳhush karegá, siwá us ke jo mere sabab se gamgín húá? 3 Aur maiṉ ne tum ko wuhí bát likhí thí, táki aisá na ho ki mujhe ákar, jin se ḳhush honá cháhiye thá maiṉ un ke sabab se gamgín húṉ; kyúṉki mujhe tum sab par is bát ká bharosá hai, ki jo merí ḳhushí hai, wuhí tum sab kí hai. 4 Kyúṉki maiṉ ne baṛí musíbat aur dilgírí kí hálat meṉ, bahut se áṉsú bahá bahákar, tum ko likhá thá; lekin is wáste nahíṉ ki tum ko gam ho, balki is wáste ki tum us baṛí mahabbat ko ma'lúm karo, jo mujhe tum se hai.

5 Aur agar koí shaḳhs gam ká bá'is húá hai, to mere hí gam ká nahíṉ, balki (táki us par ziyáda saḳhtí na karúṉ,) kisí qadr tum sab ke gam ká bá'is húá. 6 Yihí sazá, jo us ne aksaroṉ kí taraf se páí, aise shaḳhs ke wáste káfí hai. 7 Pas bajáe is ke yihí bihtar hai, ki us ká qusúr mu'áf karo, aur tasallí do, táki wuh gam kí kasrat se tabáh na ho. 8 Is liye maiṉ tum se iltimás kartá húṉ, ki us ke báre meṉ mahabbat ká fatwá do. 9 Kyúṉki maiṉ ne is wáste bhí likhá thá, ki tumheṉ ázmá lúṉ, ki sárí bátoṉ meṉ farmánbardár ho, yá nahíṉ. 10 Jise tum kuchh mu'áf karte ho, use maiṉ bhí mu'áf kartá húṉ: kyúṉki jo kuchh maiṉ ne mu'áf kiyá, agar kiyá, to Masíh ká qáimmaqám hokar tumhárí ḳhátir mu'áf kiyá; 11 táki Shaitán ká ham par dáṉw na chale, kyúṉki ham us ke hiloṉ se náwáqif nahíṉ.

12 Aur jab maiṉ Masíh kí ḳhushḳhabarí dene ko Troás meṉ áyá, aur Ḳhudáwand meṉ mere liye darwáza khul gayá, 13 to merí rúh ko árám na milá, is liye ki maiṉ ne apne bháí Titus ko na páyá: pas un se ruḳhsat hokar Makiduniya ko chalá gayá. 14 Magar Ḳhudá ká shukr hai, jo Masíh meṉ ham ko hamesha asíroṉ kí tarah gasht karátá hai, aur apne 'ilm kí ḳhushbú hamáre wasíle se har jagah phailátá hai. 15 Kyúṉki ham Ḳhudá ke nazdík naját pánewáloṉ aur halák honewáloṉ donoṉ ke liye, Masíh kí ḳhushbú haiṉ; 16 ba'z ke wáste to marne ke liye maut kí bú, aur ba'z ke wáste jíne ke liye zindagí kí bú haiṉ. Aur kaun in bátoṉ ke láiq hai? 17 kyúṉki ham un bahut logoṉ kí mánind nahíṉ, jo Ḳhudá ke kalám meṉ ámezish karte haiṉ; balki dil kí safáí se, aur Ḳhudá kí taraf se, Ḳhudá ko házir jánkar Masíh meṉ bolte haiṉ.

3 Kyá ham phir apní neknámí jatání shurú' karte haiṉ? yá ham ko ba'z kí tarah neknámí ke ḳhatt tumháre pás láne, yá tum se lene kí hájat hai? 2 Hamárá jo ḳhatt hamáre diloṉ par likhá húá hai, wuh tum ho, aur use sab ádmí jánte aur paṛhte haiṉ: 3 záhir hai, kí tum Masíh ká wuh ḳhatt ho, jo ham ne ḳhádimoṉ ke taur par likhá; siyáhí se nahíṉ, balki zinda Ḳhudá kí Rúh se; patthar kí taḳhtioṉ par nahíṉ, balki gosht kí, ya'ní dil kí taḳhtioṉ par. 4 Ham Masíh kí ma'rifat Ḳhudá par aisá hí bharosá rakhte haiṉ: 5 yih nahíṉ ki bazát i ḳhud ham is láiq haiṉ, kí apní taraf se kuchh ḳhayál bhí kar sakeṉ; balki hamárí liyáqat Ḳhudá kí taraf se hai; 6 jis ne ham ko naye 'ahd ke ḳhádim hone ke láiq bhí kiyá: lafzoṉ ke ḳhádim nahíṉ, balki rúh ke; kyúṉki lafz már dálte haiṉ, magar rúh zinda kartí hai. 7 Aur jab maut ká wuh 'ahd jis ke hurúf pattharoṉ par khode gaye the, aisá jalálwálá húá, ki baní Isráíl Músá ke chihre par, us jalál ke sabab se jo us ke chihre par thá, gaur se nazar na kar sake; háláṉki wuh ghaṭṭá játá thá; 8 to rúh ká 'ahd to zarúr hí jalálwálá hogá. 9 Kyúṉki jab mujrim ṭhahránewálá 'ahd jalálwálá thá, to rástbází ká 'ahd to zarúr hí jalálwálá hogá. 10 Balki is súrat meṉ wuh jalálwálá is baṛe hí jalál ke

sabab se bejalál thahrá. 11 Kyúnki jab miṭnewálí chíz jalálwálí thí, to báqí rahnewálí chíz to zarúr hí jalálwálí hogí.

12 Pas ham aisí ummed karke, baṛí dilerí se bolte hain; 13 aur Músá kí tarah nahín hain, jis ne apne chihre par niqáb ḍálí, táki baní Isráíl us miṭnewálí chíz ke anjám ko na dekh saken: 14 lekin un ke khayálát kasíf ho gaye: kyúnki áj tak puráne 'ahdnáme ke paṛhte waqt, un ke dilon par wuhí parda paṛá rahtá hai; aur wuh Masíh men uṭh játá hai. 15 Magar áj tak jab kabhí Músá kí kitáb paṛhí játí hai, to un ke dil par parda paṛá rahtá hai. 16 Lekin jab kabhí un ká dil Khudáwand kí taraf phiregá, to wuh parda uṭh jáegá. 17 Aur wuh Khudáwand Rúh hai: aur jahán kahín Khudáwand kí Rúh hai, wahán ázádí hai. 18 Magar jab ham sab ke beniqáb chihron se Khudáwand ká jalál is tarah mun'akis hotá hai, jis tarah áíne men, to us Khudáwand ke wasíle se jo Rúh hai, ham usí jalálí súrat men darja ba darja badalte játe hain.

4 Pas jab ham par aisá rahm húá, ki hamen yih khidmat milí, to ham himmat nahín hárte: 2 balki ham ne sharm kí poshída báton ko tark kar diyá, aur makkárí kí chál nahín chalte, na Khudá ke kalám men ámezish karte hain; balki haqq záhir karke Khudá ke rúbarú har ek ádmí ke dil men apní nekí biṭháte hain. 3 Aur agar hamárí khushkhabarí par parda paṛá hai, to halák honewálon hí ke wáste paṛá hai: 4 ya'ní un beímánon ke wáste, jin kí 'aqlon ko is jahán ke khudá ne andhá kar diyá hai, táki Masíh, jo Khudá kí súrat hai, us ke jalál kí khushkhabarí kí raushní un par na paṛe. 5 Kyúnki ham apní nahín, balki Masíh Yisú' kí manádí karte hain, ki wuh Khudáwand hai, aur apne haqq men yih kahte hain, ki Yisú' kí khátir tumháre gulám hain. 6 Is liye ki Khudá hí hai, jis ne farmáyá, ki Táríkí men se núr chamke; aur wuhí hamáre dilon men chamká, táki Khudá ke jalál kí pahchán ká núr Yisú' Masíh ke chihre se jalwagar ho.

7 Lekin hamáre pás yih khazána miṭṭí ke bartanon men rakkhá hai, táki yih hadd se ziyáda qudrat hamárí taraf se nahín, balki Khudá kí taraf se ma'lúm ho. 8 Ham har taraf se musíbat to uṭháte hain, lekin láchár nahín hote; hairán to hote hain, magar náummed nahín hote; 9 satáe to játe hain, magar akele nahín chhoṛe játe; giráe to játe hain, lekin halák nahín hote; 10 ham har waqt apne badan men Yisú' kí maut liye phirte hain, táki Yisú' kí zindagí bhí hamáre badan men záhir ho. 11 Kyúnki ham jíte jí Yisú' kí khátir hamesha maut ke hawále kiye játe hain, táki Yisú' kí zindagí bhí hamáre fání jism men záhir ho. 12 Pas maut to ham men asar kartí hai, aur zindagí tum men. 13 Aur chúnki ham men wuhí ímán kí rúh hai, jis kí bábat likhá hai, ki Main ímán láyá, aur isí liye bolá; pas ham bhí ímán láe, aur isí liye bolte hain; 14 kyúnki ham jánte hain, ki jis ne Khudáwand Yisú' ko jiláyá, wuh ham ko bhí Yisú' ke sáth shámil jánkar jiláegá, aur tumháre sáth apne sámne házir karegá. 15 Is liye ki sárí chízen tumháre wáste hain, táki bahut se logon ke sabab fazl ziyáda hokar Khudá ke jalál ke liye shukrguzárí bhí baṛháe.

16 Is liye ham himmat nahín hárte; balki go hamárí záhirí insáníyat záil hotí játí hai, phir bhí hamárí bátiní insáníyat roz ba roz nayí hotí játí hai. 17 Kyúnki hamárí dam bhar kí halkí sí musíbat hamáre liye azhadd bhárí aur abadí jalál paidá kartí játí hai; 18 jis hál men ki ham dekhí húí chízon par nahín, balki andekhí chízon par nazar karte hain: kyúnki dekhí húí chízen chandroza hain; magar andekhí chízen abadí hain.

5 Kyúnki ham jánte hain, ki jab hamárá khaime ká ghar jo zamín par hai giráyá jáegá, to ham ko Khudá kí taraf se ásmán par ek aisí 'imárat milegí, jo háth ká baná húá ghar nahín, balki abadí hai. 2 Chunánchi ham is men karáhte hain; aur baṛí árzú rakhte hain, ki apne ásmání ghar se mulabbas ho jáen: 3 táki mulabbas hone ke bá'is nange na páe jáen. 4 Kyúnki ham is khaime men rahkar bojh ke máre karáhte hain; is liye nahín ki yih libás utárná cháhte hain, balki is par

aur pahinná cháhte hain, táki wuh jo fání hai zindagí men garq ho jáe. 5 Aur jis ne ham ko isí bát ke liye taiyár kiyá, wuh Khudá hai, aur usí ne hamen Rúh ko bai'áne men diyá. 6 Pas hamesha hamárí khátirjama' rahtí hai, aur yih jánte hain, ki jab tak ham badan ke watan men hain, Khudáwand ke hán se jiláwatan hain; 7 kyúnki ham ímán par chalte hain, na kí ánkhon dekhe par; 8 garaz, hamárí khátirjama' hai; aur ham ko badan ke watan se 'aláhida hokar Khudáwand ke watan men rahná ziyáda manzúr hai. 9 Isí wáste ham yih hausala rakhte hain, ki watan men hon, khwáh jiláwatan, us ko khush karen. 10 Kyúnki zarúr hai ki Masíh ke takht i 'adálat ke sámne jákar ham sab ká hál záhir kiyá jáe, táki har shakhs apne un kámon ká badla páe, jo us ne badan ke wasíle se kiye hon, khwáh bhale hon, khwáh bure.

11 Pas ham Khudáwand ke khauf ko jánkar, ádmíon ko samjháte hain, aur Khudá par hamárá hál záhir hai; aur mujhe ummed hai, ki tumháre dilon par bhí záhir húá hogá. 12 Ham phir apní neknámí tum par nahín jatáte, balki ham apne sabab tum ko fakhr karne ká mauqa' dete hain, táki tum un ko jawáb de sako, jo záhir par fakhr karte hain, aur bátin par nahín. 13 Agar ham bekhud hain, to Khudá ke wáste hain; aur agar hosh men hain, to tumháre wáste. 14 Kyúnki Masíh kí mahabbat ham ko majbúr kar detí hai; is liye ki ham yih samajhte hain, ki jab ek sab ke wáste múá, to sab mar gaye; 15 aur wuh is liye sab ke wáste múá, ki jo jíte hain, wuh áge ko apne liye na jíen, balki us ke liye jo un ke wáste múá, aur phir jí uthá. 16 Pas ab se ham kisí ko jism kí haisíyat se na pahchánenge; hán, agarchi Masíh ko bhí jism kí haisíyat se jáná thá, magar ab se nahín jánenge. 17 Is liye agar koí Masíh men hai, to wuh nayá makhlúq hai: purání chízen játí rahín; dekho, wuh nayí ho gayín. 18 Aur sab chízen Khudá kí taraf se hain, jis ne Masíh ke wasíle se apne sáth hamárá mel miláp kar liyá, aur mel miláp kí khidmat hamáre supurd kí; 19 matlab yih hai, ki Khudá ne Masíh men hokar apne sáth dunyá ká mel miláp kar liyá, aur un kí taqsíron ko un ke zimme na lagáyá, aur us ne mel miláp ká paigám hamen saunp diyá hai.

20 Pas ham Masíh ke elchí hain; goyá hamáre wasíle se Khudá iltimás kartá hai: ham Masíh kí taraf se minnat karte hain, ki Khudá se mel miláp kar lo. 21 Jo gunáh se wáqif na thá, usí ko us ne hamáre wáste gunáh thahráyá, táki ham us men hokar Khudá kí rástbází ho jáen.

6 1 Aur ham jo us ke sáth kám men sharík hain, yih bhí iltimás karte hain, ki Khudá ká fazl jo tum par húá, befáida na rahne do; 2 kyúnki wuh kahtá hai, ki

Main ne qubúlíyat ke waqt terí sun lí,
Aur naját ke din terí madad kí:

dekho, ab qubúlíyat ká waqt hai; dekho, yih naját ká din hai: 3 ham kisí bát men thokar kháne ká koí mauqa' nahín dete, táki hamárí khidmat par harf na áe; 4 balki Khudá ke khádimon kí tarah har bát se apní khúbí záhir karte hain, bare sabr se, musíbaton se, ihtiyájon se, tangíon se, 5 kore kháne se, qaid hone se, hangámon se, mihnaton se, bedáríon se, fáqon se, 6 pákízagí se, 'ilm se, tahammul se, mihrbání se, Rúhu'l Quds se, beriyá mahabbat se, 7 kalám i haqq se, Khudá kí qudrat se; rástbází ke hathyáron ke wasíle se jo dahine báen hain, 8 'izzat aur be'izzatí ke wasíle se, badnámí aur neknámí ke wasíle se; go gumráh karnewále ma'lúm hote hain, phir bhí sachche hain; 9 gumnámon kí mánind hain, táham mashhúr hain; marte húon kí mánind hain, magar dekho, jíte hain; már khánewálon kí mánind hain, magar ján se máre nahín játe; 10 gamgínon kí mánind hain, lekin hamesha khush rahte hain; kangálon kí mánind hain, magar bahuteron ko daulatmand kar dete hain; nádáron kí mánind hain, táham sab kuchh rakhte hain.

11 Ai Kurinthío, ham ne tum se khulkar báten kín, aur hamárá dil tumhárí taraf se kusháda ho gayá. 12 Hamáre dilon men tumháre liye tangí nahín, magar tumháre dilon men tangí hai. 13 Pas main farzand jánkar tum se kahtá hún, ki tum

bhí us ke badle men kushádadil ho jáo.

14 Beímánon ke sáth náhamwár júe men na juto: kyúnki rástbází aur bedíní men kyá mel jol? yá raushní aur táríkí men kyá shirákat? 15 Masíh ko Balíya'al ke sáth kyá muwáfaqat? Yá ímándár ká beímán se kyá wásta? 16 Aur Khudá ke maqdis ko búton se kyá munásabat hai? kyúnki ham zinda Khudá ká maqdis hain; chunánchi Khudá ne kahá hai, ki Main un men basúngá, aur un men chalún phirúngá; aur main un ká Khudá húngá, aur wuh merí ummat honge. 17 Is wáste Khudáwand farmátá hai, ki

Un men se nikalkar 'aláhida raho,
Aur nápák chíz ko na chhúo;
To main tum ko qubúl kar lúngá,
18 Aur tumhárá Báp húngá,
Aur tum mere bețe bețiyán hoge:

yih Khudáwand Qádir i mutlaq ká qaul hai.

7 1 Pas ai 'azízo, chúnki ham se aise wa'de kiye gaye, to áo, apne áp ko har tarah kí jismání aur rúhání álúdagí se pák karen, aur Khudá ke khauf ke sáth pákízagí ko kamál tak pahuncháen.

2 Ham ko apne dil men jagah do: ham ne kisí se beinsáfí nahín kí, kisí ko nahín bigárá, kisí se dagá nahín kí. 3 Main tumhen mujrim thahráne ke liye yih nahín kahtá: kyúnki pahle hí kah chuká hún, ki tum hamáre dilon men aise bas gaye ho, ki ham tum ek sáth maren aur jíen. 4 Main tum se barí dilerí ke sáth báten kartá hún, mujhe tum par bará fakhr hai: mujh ko púrí tasallí ho gayí hai; jitní musíbaten ham par átí hain, un sab men merá dil khushí se labrez rahtá hai.

5 Kyúnki jab ham Makiduniya men áe, us waqt bhí hamáre jism ko chain na milá, balki har taraf se musíbat men giriftár rahe; báhar laráiyán thín, andar dahshaten. 6 Táham 'ájizon ko tasallí bakhshnewále, ya'ní Khudá ne Titus ke áne se ham ko tasallí bakhshí; 7 aur na sirf us ke áne se, balki us kí us tasallí se bhí, jo us ko tumhárí taraf se húí; aur us ne tumhárá ishtiyáq, tumhárá gam, aur tumhárá josh, jo merí bábat thá, ham se bayán kiyá, jis se main âur bhí khush húá. 8 Go main ne tum ko apne khatt se gamgín kiyá, magar us se pachhtátá nahín, agarchi pahle pachhtátá thá. Chunánchi dekhtá hún, ki us khatt se tum ko gam húá, go thore hí 'arse tak rahá. 9 Ab main is liye khush nahín hún, ki tum ko gam húá, balki is liye ki tumháre gam ká anjám tauba húá: kyúnki tumhárá gam khudáparastí ká thá, táki tum ko hamárí taraf se kisí tarah ká nuqsán na ho. 10 Kyúnki khudáparastí ká gam aisí tauba paidá kartá hai, jis ká anjám naját hai, aur us se pachhtáná nahín partá: magar dunyá ká gam maut paidá kartá hai. 11 Pas dekho, isí bát ne, ki tum khudáparastí ke taur par gamgín húe, tum men kis qadr sargarmí, aur 'uzr, aur khafagí, aur khauf, aur ishtiyáq, aur josh, aur intiqám paidá kiyá! Tum ne har tarah se sábit kar dikháyá, ki tum is amr men barí ho. 12 Pas agarchi main ne tum ko likhá thá, magar na us ke bá'is likhá, jis ne beinsáfí kí, aur na us ke bá'is jis par beinsáfí húí, balki is liye ki tumhárí sargarmí jo hamáre wáste hai, Khudá ke huzúr tum par záhir ho jáe. 13 Isí liye ham ko tasallí húí hai: aur hamárí is tasallí men ham ko Titus kí khushí ke sabab âur bhí ziyáda khushí húí, kyúnki tum sab ke bá'is us kí rúh phir táza ho gayí. 14 Aur agar main ne us ke sámne tumhárí bábat kuchh fakhr kiyá, to sharminda na húá; balki jis tarah ki ham ne sárí báten tum se sach sach kahín, isí tarah jo fakhr ham ne Titus ke sámne kiyá, wuh bhí sach niklá. 15 Aur jab us ko tum sab kí farmánbardárí yád átí hai, ki tum kis tarah darte aur kánpte húe us se mile, to us kí dilí mahabbat tum se âur bhí ziyáda hotí játí hai. 16 Main khush hún, ki har bát men tumhárí taraf se merí khátirjama' hai.

8 Ab ai bháiyo, ham tum ko Khudá ke us fazl kí khabar dete hain, jo Makiduniya kí kalísiyáon par húá hai; 2 ki musíbat kí barí ázmáish men un kí barí khushí aur sakht garíbí ne un kí sakháwat ko hadd se ziyáda kar diyá. 3 Aur main gawáhí detá hún, ki unhon ne maqdúr ke muwáfiq, balki maqdúr

se bhí ziyáda, apní khushí se diyá, 4 aur is khairát aur muqaddason kí khidmat kí shirákat kí bábat, ham se barí minnat ke sáth darkhwást kí: 5 aur hamárí ummed ke muwáfiq hí nahín diyá, balki apne áp ko pahle Khudáwand ke, aur phir Khudá kí marzí se hamáre supurd kiyá. 6 Is wáste ham ne Titus ko nasíhat kí, ki jaise us ne pahle shurú' kiyá thá, waise hí tum men is khairát ke kám ko púrá bhí kare. 7 Pas jaise tum har bát men ímán, aur kalám, aur 'ilm, aur púrí sargarmí, aur us mahabbat men jo ham se rakhte ho sabqat le gaye ho, waise hí is khairát ke kám men bhí sabqat le jáo. 8 Main hukm ke taur par nahín kahtá, balki is liye ki auron kí sargarmí se tumhárí mahabbat kí sachchái ko ázmáún; 9 kyúnki tum hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke fazl ko jánte ho, ki wuh agarchi daulatmand thá, magar tumhárí khátir garíb ban gayá, táki tum us kí garíbí ke sabab se daulatmand ho jáo. 10 Aur main is amr men apní ráe detá hún, kyúnki yih tumháre liye mufíd hai, is liye ki tum pichhle sál se na sirf is kám men, balki is ke iráde men bhí awwal the. 11 Pas ab is kám ko púrá bhí karo, táki jaise tum iráda karne men musta'idd the, waise hí maqdúr ke muwáfiq takmíl bhí karo. 12 Kyúnki agar níyat ho, to khairát us ke muwáfiq maqbúl hogí jo ádmí ke pás hai, na us ke muwáfiq jo us ke pás nahín. 13 Yih nahín ki auron ko árám mile, aur tum ko taklíf ho: 14 balki barábarí ke taur par, is waqt tumhárí daulat se un kí kamí púrí ho, táki un kí daulat se bhí tumhárí kamí púrí ho; aur is tarah barábarí ho jáe; 15 chunánchi likhá hai, ki Jis ne bahut jama' kiyá us ká kuchh ziyáda na niklá, aur jis ne thorá jama' kiyá us ká kuchh kam na niklá.

16 Khudá ká shukr hai, jo Titus ke dil men tumháre wáste waisí hí sargarmí paidá kartá hai. 17 Kyúnki us ne hamárí nasíhat ko mán liyá, balki bará sargarm hokar apní khushí se tumhárí taraf rawána húá. 18 Aur ham ne us ke sáth us bhái ko bhejá, jis kí ta'ríf khushkhabarí ke sabab se tamám kalísiyáon men hotí hai; 19 aur sirf yihí nahín, balki wuh kalísiyáon kí taraf se is khairát ke báre men hamárá hamsafar muqarrar húá: aur ham yih khidmat is liye karte hain, ki Khudáwand ká jalál aur hamárá shauq záhir ho: 20 aur ham bachte rahte hain ki jis barí khairát ke báre men khidmat karte hain, us kí bábat koí ham par harf na láe: 21 kyúnki ham aisí chízon kí tadbír karte hain, jo na sirf Khudáwand ke nazdík bhalí hain, balki ádmíon ke nazdík bhí. 22 Aur ham ne un ke sáth apne us bhái ko bhejá hai, jis ko ham ne bahut sí báton men bárhá ázmákar sargarm páyá hai, magar chúnki us ko tum par bará bharosá hai, is liye ab bahut ziyáda sargarm hai. 23 Agar koí Titus kí bábat púchhe, to wuh merá sharík, aur tumháre wáste merá hamkhidmat hai: agar hamáre bháiyon kí bábat púchhá jáe, to wuh kalísiyáon ke qásid aur Masíh ke jalál hain. 24 Pas apní mahabbat aur hamárá wuh fakhr jo tum par hai, kalísiyáon ke rúbarú un par sábit karo.

9 Jo khidmat muqaddason ke wáste kí játí hai, us kí bábat mujhe tum ko likhná fuzúl hai: 2 kyúnki main tumhárá shauq jántá hún, jis ke sabab se Makiduniya ke logon ke áge tum par fakhr kartá hún, ki Akhaya ke log pichhle sál se taiyár hain, aur tumhárí sargarmí ne aksar logon ko ubhárá. 3 Lekin main ne bháiyon ko is liye bhejá, ki ham jo fakhr is báre men tum par karte hain, wuh beasl na thahre; balki tum mere kahne ke muwáfiq taiyár raho: 4 aisá na ho, ki agar Makiduniya ke log mere sáth áen, aur tum ko taiyár na páen, to ham (yih nahín kahte, ki tum) us bharose ke sabab sharminda hon. 5 Is liye main ne bháiyon se yih darkhwást karní zarúr samjhí, ki wuh pahle se tumháre pás jákar tumhárí ma'úda bakhshish ko peshtar se taiyár kar rakkhen, táki wuh bakhshish kí tarah taiyár rahe, na zabardastí ke taur par.

6 Lekin bát yih hai, ki jo thorá botá hai, wuh thorá kátegá; aur jo bahut botá hai, wuh bahut kátegá. 7 Jis qadr har ek ne apne dil men thahráyá hai, usí qadr de; na dareg

karke, aur na láchárí se, kyúnki Khudá khushí se denewále ko 'azíz rakhtá hai. 8 Aur Khudá tum par har tarah ká fazl kasrat se kar saktá hai, táki tum ko hamesha har chíz káfí taur par milá kare, aur har nek kám ke liye tumháre pás bahut kuchh maujúd rahá kare: 9 chunánchi likhá hai, ki

Us ne bakher kí hai, us ne kangálon ko diyá hai;
Us kí rástbází abad tak báqí rahegí.

10 Pas jo bonewále ke liye bíj, aur kháne ke liye roṭí baham pahunchátá hai, wuhí tumháre liye bíj baham pahuncháegá, aur us men taraqqí kar degá, aur tumhárí rástbází ke phalon ko baṛháegá: 11 aur tum har chíz ko ifrát se pákar, sab tarah kí sakháwat karoge, jo hamáre wasíle se Khudá kí shukrguzárí ká bá'is hotí hai. 12 Kyúnki is khidmat ke anjám dene se na sirf muqaddason kí ihtiyájen rafa' hotí hain, balki bahut logon kí taraf se Khudá kí baṛí shukrguzárí hotí hai; 13 is liye ki jo níyat is khidmat se sábit húí, us ke sabab se wuh Khudá kí baṛáí karte hain, ki tum Masíh kí khushkhabarí ká iqrár karke us par tábi'dárí se 'amal karte ho, aur un kí aur sab logon kí madad karne men sakháwat karte ho; 14 aur wuh tumháre liye du'á mángte hain, aur tumháre mushtáq hain, is liye ki tum par Khudá ká baṛá hí fazl hai. 15 Shukr Khudá ká us kí us bakhshish par jo bayán se báhar hai.

10 Main Paulus jo tumháre rúbarú 'ájiz, aur píth píchhe tum par diler hún, Masíh ká hilm aur narmí yád dilákar khud tum se iltimás kartá hún: 2 balki minnat kartá hún, ki mujhe házir hokar us bebákí ke sáth diler na honá paṛe, jis se main ba'z logon par diler hone ká qasd rakhtá hún, jo hamen yún samajhte hain, ki ham jism ke mutábiq zindagí guzárte hain. 3 Kyúnki ham agarchi jism men zindagí guzárte hain, magar jism ke taur par laṛte nahín; 4 is liye ki hamárí laṛáí ke hathyár jismání nahín, balki Khudá ke nazdík qil'on ke ḍhá dene ke qábil hain; 5 chunánchi ham tasawwurát, aur har ek únchí chíz ko jo Khudá kí pahchán ke barkhiláf sir uṭháe húe hai, ḍhá dete hain, aur har ek khayál ko qaid karke Masíh ká farmánbardár baná dete hain; 6 aur ham taiyár hain, ki jab tumhárí farmánbardárí púrí ho, to har tarah kí náfarmání ká badla len. 7 Tum to un chízon par nazar karte ho, jo ánkhon ke sámne hain. Agar kisí ko apne úpar yih bharosá hai, ki wuh Masíh ká hai, to apne dil men yih bhí soch le, ki jaise wuh Masíh ká hai, waise hí ham bhí hain. 8 Kyúnki agar main is ikhtiyár par kuchh ziyáda fakhr bhí karún, jo Khudáwand ne tumháre banáne ke liye diyá hai, na bigáṛne ke liye, to main sharminda na húngá. 9 Yih main is liye kahtá hún, ki khatton ke zarí'e se tum ko ḍaránewálá na ṭhahrún. 10 Kyúnki kahte hain, ki Us ke khatt to albatta mu'assir aur zabardast hain; lekin jab khud maujúd hotá hai, to kamzor sá ma'lúm hotá hai, aur us kí taqrír lachar hai. 11 Pas aisá kahnewálá samajh rakkhe, ki jaisá píṭh píchhe khatton men hamárá kalám hai, waisá hí maujúdagí ke waqt hamárá kám bhí hogá. 12 Kyúnki hamárí yih jur'at nahín, ki apne áp ko un chand shakhson men shumár karen, yá un se kuchh nisbat den, jo apní neknámí jatáte hain; lekín wuh khud apne áp ko ápas men wazan karke, aur apne áp ko ek dúsre se nisbat dekar, nádán ṭhahrte hain. 13 Lekin ham andáze se ziyáda fakhr na karenge, balki usí 'iláqe ke andáze ke muwáfiq jo Khudá ne hamáre liye muqarrar kiyá hai, jis men tum bhí á gaye ho. 14 Kyúnki ham apne áp ko hadd se ziyáda nahín baṛháte, jaise ki tum tak na pahunchne kí súrat men hotá; balki ham Masíh kí khushkhabarí dete húe tum tak pahunch gaye the: 15 aur ham andáze se ziyáda, ya'ní auron kí mihnaton par, fakhr nahín karte; lekin ummedwár hain, ki jab tumháre ímán men taraqqí ho, to ham tumháre sabab se apne 'iláqe ke muwáfiq aur bhí baṛhen; 16 táki tumhárí sarhadd se pare khushkhabarí pahunchá den, na ki gair ke 'iláqe men baní banáí chízon par fakhr karen. 17 Garaz, jo fakhr kare wuh Khudáwand par fakhr kare. 18 Kyúnki jo apní neknámí

jatátá hai, wuh maqbúl nahín, balki jis ko Khudáwand neknám thahrátá hai, wuhí maqbúl hai.

11 Kásh ki tum merí thorí sí bewuqúfí kí bardásht kar sakte:, hán, tum merí bardásht karte to ho. 2 Mujhe tumhárí bábat Khudá kí sí gairat hai: kyúnki main ne ek hí shauhar ke sáth tumhárí nisbat kí hai, táki tum ko pákdáman kunwárí kí mánind Masíh ke pás házir karún. 3 Lekin main dartá hún, kahín aisá na ho ki jis tarah sánp ne apní makkárí se Hawwá ko bahkáyá, isí tarah tumháre khayálát bhí us khulús aur pákdámaní se hat jáen, jo Masíh ke sáth honí cháhiye. 4 Kyúnki jo átá hai, agar wuh kisí dúsre Yisú' kí manádí kartá hai, jis kí ham ne manádí nahín kí, yá koí âur rúh tum ko miltí hai, jo na milí thí, yá dúsrí khushkhabarí milí, jis ko tum ne qubúl na kiyá thá, to tumhárá bardásht karná bajá hai. 5 Main to apne áp ko un afzal rasúlon se kuchh kam nahín samajhtá. 6 Aur agar taqrír men beshu'úr hún, to 'ilm ke i'tibár se to nahín; balki ham ne is ko har bát men tamám ádmíon par tumhári khátir záhir kar diyá. 7 Kyá yih mujh se khatá húí, ki main ne tumhen Khudá kí khushkhabarí muft pahunchákar apne áp ko past kiyá, táki tum baland ho jáo? 8 Main ne âur kalísiyáon ko lútá, ya'ní un se ujrat lí, táki tumhárí khidmat karún; 9 aur jab main tumháre pás thá, aur hájatmand ho gayá thá, taubhí main ne kisí par bojh nahín dálá; kyúnki bháiyon ne Makiduniya se ákar merí hájat ko rafa' kar diyá thá: aur main har ek bát men tum par bojh dálne se báz rahá, aur rahúngá. 10 Masíh kí sadáqat kí qasam, jo mujh men hai! Akhaya ke 'iláqe men koí shakhs mujhe yih fakhr karne se na rokegá. 11 Kis wáste? kyá is wáste ki main tum se mahabbat nahín rakhtá? Is ko Khudá jántá hai. 12 Lekin jo kartá hún, wuhí kartá rahúngá, táki mauqa' dhúndhnewálon ko mauqa' na dún; balki jis bát par wuh fakhr karte hain, us men ham hí jaise niklen. 13 Kyúnki aise log jhúthe rasúl, aur dagábázi se kám karnewále hain, aur apne áp ko Masíh ke rasúlon ke hamshakl baná lete hain. 14 Aur kuchh 'ajab nahín, kyúnki Shaitán bhí apne áp ko núrání firishte ká hamshakl baná letá hai. 15 Pas agar us ke khádim bhí rástbází ke khádimon ke hamshakl ban jáen, to kuchh barí bát nahín: lekin un ká anjám un ke kámon ke muwáfiq hogá.

16 Main phir kahtá hún, ki mujhe koí bewuqúf na samjhe: warna bewuqúf hí samajhkar mujhe qubúl karo, ki main bhí thorá sá fakhr karún. 17 Jo kuchh main kahtá hún, wuh Khudáwand ke taur par nahín, balki goyá bewuqúfí se, aur us jur'at se kahtá hún jo fakhr karne men hotí hai. 18 Jahán âur bahutere jismání taur par fakhr karte hain, main bhí karúngá. 19 Kyúnki tum to 'aqlmand hokar khushí se bewuqúfon kí bardásht karte ho. 20 Jab koí tumhen gulám banátá hai, yá khá játá hai, yá phansá letá hai, yá apne áp ko bará banátá hai, yá tumháre munh par tamáncha mártá hai, to tum bardásht kar lete ho. 21 Merá yih kahná zillat hí ke taur par sahí, ki ham kamzor se the. Magar jis kisí bát men koí diler hai, (agarchi yih kahná bewuqúfí hai,) main bhí diler hún. 22 Kyá wuhí 'Ibrání hain? Main bhí hún. Kyá wuhí Isráílí hain? Main bhí hún. Kyá wuhí Ibráhím kí nasl se hain? Main bhí hún. 23 Kyá wuhí Masíh ke khádim hain? (merá yih kahná díwánagí hai;) main ziyádatar hún; mihnaton men ziyáda, qaid men ziyáda, kore kháne men hadd se ziyáda, bárhá maut ke khatron men rahá hún. 24 Main ne Yahúdíon se pánch bár ek kam chálís chálís kore kháe. 25 Tín bár beden kháín, ek bár sangsár kiyá gayá, tín martabe jaház tútne kí balá men pará, ek rát din samundar men kátá; 26 main bárhá safaron men, daryáon ke khatron men, dákúon ke khatron men, apní qaum se khatron men, gairqaumon se khatron men, shahr ke khatron men, biyábán ke khatron men, samundar ke khatron men, jhúthe bháiyon ke khatron men; 27 mihnat aur mashaqqat men, bárhá bedárí kí hálat men, bhúk aur piyás kí musíbat men, bárhá fáqakashí men, sardí aur nangápan kí hálat men rahá hún. 28 Âur báton ke

'aláwa, jin ká main zikr nahín kartá, sárí kalísiyáon kí fikr mujhe har roz á dabátí hai. 29 Kis kí kamzorí se main kamzor nahín hotá? Kis ke thokar kháne se merá dil nahín dukhtá? 30 Agar fakhr hí karná zarúr hai, to un báton par fakhr karúngá, jo merí kamzorí se muta'alliq hain. 31 Khudáwand Yisú' ká Khudá aur Báp, jis kí abad tak hamd ho, jántá hai ki main jhúṭh nahín kahtá. 32 Damishq men us hákim ne jo bádsháh Aritás kí taraf se thá, mere pakaṛne ke liye Damishqíon ke shahr par pahrá biṭhá rakkhá thá: 33 phir main ṭokre men khiṛkí kí ráh díwár par se laṭká diyá gayá, aur main us ke háthon se bach gayá.

12 Mujhe fakhr karná zarúr húá, agarchi mufíd nahín. Pas jo royá aur mukáshafe Khudáwand kí taraf se 'ináyat húe, un ká main zikr kartá hún. 2 Main Masíh men ek shakhs ko jántá hún; chaudah baras húe, ki wuh yakáyak tísre ásmán tak uṭhá liyá gayá; na mujhe yih ma'lúm ki badan samet; na yih ma'lúm ki bagair badan ke; yih Khudá ko ma'lúm hai. 3 Aur main yih bhí jántá hún, ki us shakhs ne, (badan samet yá bagair badan ke, yih mujhe ma'lúm nahín; Khudá ko ma'lúm hai,) 4 yakáyak firdaus men pahunchkar aisí báten sunín, jo kahne kí nahín, aur jin ká kahná ádmí ko rawá nahín. 5 Main aise shakhs ke úpar to fakhr karúngá, lekin apne úpar, siwá apní kamzoríon ke, fakhr na karúngá. 6 Aur agar fakhr karná cháhún bhí, to bewuqúf na ṭhahrúngá; is liye ki sach bolúngá: magar táham báz rahtá hún, táki koí mujhe us se ziyáda na samjhe, jaisá mujhe dekhtá hai, yá mujh se suntá hai. 7 Aur mukáshafon kí ziyádatí ke bá'is, mere phúl jáne ke andeshe se, mere jism men káṇṭá chubhoyá gayá, ya'ní Shaitán ká qásid, táki mere mukke máre, aur main phúl na jáún. 8 Is ke báre men main ne tín bár Khudáwand se iltimás kiyá, ki yih mujh se dúr ho jáe. 9 Magar us ne mujh se kahá, ki Merá fazl tere liye káfí hai, kyúnki merí qudrat kamzorí men púrí hotí hai. Pas main baṛí khushí se apní kamzoríon par fakhr karúngá, táki Masíh kí qudrat mujh par chháí rahe. 10 Is liye main Masíh kí khátir kamzoríon men, be'izzatíon men, ihtiyájon men, satáe jáne men, tangíon men khush hún; kyúnki jab main kamzor hotá hún, usí waqt zoráwar hotá hún.

11 Main bewuqúf to baná: magar tum hí ne mujhe majbúr kiyá; kyúnki tum ko merí ta'ríf karní cháhiye thí: is liye ki main un afzal rasúlon se kisí bát men kam nahín, agarchi kuchh nahín hún. 12 Rasúl hone kí 'alámaten kamál sabr ke sáth, nishánon, aur 'ajíb kámon, aur mu'jizon ke wasíle se tumháre darmiyán záhir húín. 13 Tum kaun sí bát men áur kalísiyáon se kam ṭhahre, bajuz is ke ki main ne tum par bojh na ḍálá? Merí yih beinsáfí mu'áf karo.

14 Dekho, yih tísrí bár main tumháre pás áne ke liye taiyár hún: aur tum par bojh na ḍálúngá; is liye ki main tumháre mál ká nahín, balki tumhárá hí khwáhán hún; kyúnki laṛkon ko mán báp ke liye jama' karná nahín cháhiye, balki mán báp ko laṛkon ke liye. 15 Aur main tumhárí rúhon ke wáste bahut khushí se kharch karúngá, balki khud bhí kharch ho jáúngá. Agar main tum se ziyáda mahabbat rakkhún, to kyá tum mujh se kam mahabbat rakkhoge? 16 Lekin mumkin hai, ki main ne khud tum par bojh na ḍálá ho; magar makkár jo húá, is liye tum ko fareb dekar phansá liyá ho. 17 Bhalá, jinhen main ne tumháre pás bhejá, kyá un men se kisí kí ma'rifat dagá ke taur par tum se kuchh le liyá? 18 Main ne Titus ko samjhákar us ke sáth us bháí ko bhejá. Pas kyá Titus ne tum se dagá ke taur par kuchh liyá? kyá ham donon ká chál chalan ek hí Rúh kí hidáyat ke mutábiq na thá? kyá ham ek hí naqsh i qadam par na chale?

19 Tum abhí tak yihí samajhte hoge, ki ham tumháre sámne 'uzr kar rahe hain? Ham to Khudá ko házir jánkar Masíh men bolte hain. Aur ai piyáro, yih sab kuchh tumhárí taraqqí ke liye hai. 20 Kyúnki main ḍartá hún, kahín aisá na ho, ki main ákar jaisá tumhen cháhtá hún, waisá na páún, aur mujhe bhí

jaisá tum nahín cháhte, waisá hí páo; ki tum men jhagrá, hasad, gussa, tafriqe, badgoián, gíbaten, shekhián, aur fasád hon; 21 aur phir main jab áún, to merá Khudá mujhe tumháre sámne 'ájiz kare, aur mujhe bahuton ke liye afsos karná pare, jinhon ne peshtar gunáh kiye hain, aur us nápákí, aur harámkárí, aur shahwatparastí se jo un se sarzadd húí, tauba nahín kí.

13 Yih tísrí bár main tumháre pás átá hún. Do yá tín gawáhon kí zabán se har ek bát sábit ho jáegí. 2 Jaise main ne jab dúsrí daf'a házir thá to pahle se kah diyá thá, waise hí ab gairháziri men bhí un logon se jinhon ne peshtar gunáh kiye hain, aur âur sab logon se, pahle se kahe detá hún, ki agar phir áúngá, to darguzar na karúngá; 3 kyúnki tum is kí dalíl cháhte ho, ki Masíh mujh men boltá hai; aur wuh tumháre wáste kamzor nahín, balki tum men zoráwar hai: 4 hán, wuh kamzorí ke sabab se salíb diyá gayá, lekin Khudá kí qudrat ke sabab se zinda hai. Aur ham bhí us men kamzor to hain, magar us ke sáth Khudá kí us qudrat ke sabab se zinda honge, jo tumháre wáste hai. 5 Tum apne áp ko ázmáo, ki ímán par ho yá nahín; apne áp ko jáncho. Kyá tum apní bábat yih nahín jánte, ki Yisú' Masíh tum men hai? warna tum námaqbúl ho. 6 Lekin main ummed kartá hún ki tum ma'lúm kar loge, ki ham to námaqbúl nahín. 7 Aur ham Khudá se du'á mángte hain, ki tum kuchh badí na karo; na is wáste ki ham maqbúl ma'lúm hon, balki is wáste ki tum nekí karo, cháhe ham námaqbúl hí thahren. 8 Kyúnki ham haqq ke barkhiláf kuchh nahín kar sakte, magar sirf haqq ke liye kar sakte hain. 9 Jab ham kamzor hain, aur tum zoráwar ho, to ham khush hain: aur yih du'á bhí mángte hain, ki tum kámil bano. 10 Is liye main gairháziri men yih báten likhtá hún, táki házir hokar mujhe us ikhtiyár ke muwáfiq sakhtí na karní pare, jo Khudáwand ne mujhe banáne ke liye diyá hai, na bigárne ke liye.

11 Garaz, ai bháiyo, khush raho; kámil bano; khátirjama' rakkho; yakdil raho; mel miláp rakkho; to Khudá, mahabbat aur mel miláp ká chashma, tumháre sáth hogá. 12 A'pas men pák bosa lekar salám karo.

13 Sáre muqaddas log tum ko salám kahte hain.

14 Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl, aur Khudá kí mahabbat, aur Rúhu'l Quds kí shirákat tum sab ke sáth hotí rahe.

GALATI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo na insánon kí jánib se, na insán ke sabab se, balki Yisú' Masíh aur Khudá Báp ke sabab se, jis ne us ko murdon men se jiláyá, rasúl hai; 2 aur sáre bháiyon kí taraf se, jo mere sáth hain, Galatiya kí kalísiyáon ko: 3 Khudá Báp, aur hamáre Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe; 4 usí ne hamáre gunáhon ke liye apne áp ko de diyá, táki hamáre Khudá aur Báp kí marzí ke muwáfiq, hamen is maujúda kharáb jahán se khalásí bakhshe: 5 us kí tamjíd abadu'l ábád hotí rahe. A'mín.

6 Main ta'ajjub kartá hún, ki jis ne tumhen Masíh ke fazl se buláyá, us se tum is qadr jald phirkar kisí âur tarah kí khushkhabarí kí taraf máil hone lage; 7 magar wuh dúsrí nahín: albatta ba'z aise hain, jo tumhen ghabrá dete, aur Masíh kí khushkhabarí bigárná cháhte hain. 8 Lekin agar ham, yá ásmán

ká koí firishta bhí, us ḳhushḳhabarí ke siwá jo ham ne tumheṉ sunáí, koí âur ḳhushḳhabarí tumheṉ sunáe, to mal'ún ho. 9 Jaisá ham peshtar kah chuke haiṉ, waisá hí ab maiṉ phir kahtá húṉ, ki us ḳhushḳhabarí ke siwá, jo tum ne qubúl kí thí, agar koí tumheṉ âur ḳhushḳhabarí sunátá hai, to mal'ún ho. 10 Ab maiṉ ádmíoṉ ko dost banátá húṉ, yá Ḳhudá ko? kyá ádmíoṉ ko ḳhush karná cháhtá húṉ? agar ab tak ádmíoṉ ko ḳhush kartá rahtá, to Masíh ká banda na hotá.

11 Ai bháiyo, maiṉ tumheṉ jatáe detá húṉ, ki jo ḳhushḳhabarí maiṉ ne sunáí, wuh insán kí sí nahíṉ. 12 Kyúṉki wuh mujhe insán kí taraf se nahíṉ pahuṉchí, aur na mujhe sikháí gayí, balki Yisú' Masíh kí taraf se mujhe us ká mukáshafa húá. 13 Chunáṉchi Yahúdí taríq meṉ jo pahle merá chál chalan thá, tum sun chuke ho; ki maiṉ Ḳhudá kí kalísiyá ko azhadd satátá aur tabáh kartá thá: 14 aur maiṉ Yahúdí taríq meṉ apní qaum ke aksar ham'umroṉ se baṛhtá játá thá, aur apne buzurgoṉ kí riwáyatoṉ meṉ niháyat sargarm thá. 15 Lekin jis Ḳhudá ne mujhe merí máṉ ke peṭ hí se maḳhsús kar liyá, aur apne fazl se bulá liyá, jab us kí yih marzí húí, 16 ki apne Beṭe ko mujh meṉ záhir kare, táki maiṉ gairqaumoṉ meṉ us kí ḳhushḳhabarí dúṉ; to na maiṉ ne gosht aur ḳhún se saláh lí: 17 aur na Yarúshalem meṉ un ke pás gayá, jo mujh se pahle rasúl the, balki fauran 'Arab ko chalá gayá; phir waháṉ se Damishq ko wápas áyá.

18 Phir tín baras ke ba'd maiṉ Kefá se muláqát karne ko Yarúshalem gayá, aur pandrah din us ke pás rahá. 19 Magar âur rasúloṉ meṉ se, Ḳhudáwand ke bháí Ya'qúb ke siwá, kisí se na milá. 20 Jo báteṉ maiṉ tum ko likhtá húṉ, Ḳhudá ko házir jánkar kahtá húṉ, ki wuh jhúṭhí nahíṉ. 21 Is ke ba'd maiṉ Súriya aur Kilikiya ke 'iláqoṉ meṉ áyá. 22 Aur Yahúdiya kí kalísiyáeṉ jo Masíh meṉ thíṉ merí súrat se to wáqif na thíṉ: 23 magar sirf yih suná kartí thíṉ, ki Jo ham ko pahle satátá thá, wuh ab usí dín kí ḳhushḳhabarí detá hai, jise pahle tabáh kartá thá; 24 aur wuh mere bá'is Ḳhudá kí baṛáí kartí thíṉ.

2 Áḳhir chaudah baras ke ba'd maiṉ Bar Nabá ke sáth phir Yarúshalem ko gayá, aur Titus ko bhí sáth le gayá. 2 Aur merá jáná mukáshafe ke mutábiq húá: aur jis ḳhushḳhabarí kí gairqaumoṉ meṉ manádí kartá húṉ, wuh un se bayán kí, magar 'aláhidagí meṉ un hí logoṉ se jo kuchh samjhe játe the, aisá na ho ki merí is waqt kí yá aglí dauṛ dhúp befáida jáe. 3 Lekin Titus bhí jo mere sáth thá, aur Yúnání hai, ḳhatna karáne par majbúr na kiyá gayá: 4 aur yih un jhúṭhe bháiyoṉ ke sabab se húá, jo chhipkar dáḳhil ho gaye the, aur chorí se ghus áe the táki us ázádí ko jo hameṉ Masíh Yisú' meṉ hásil hai, jásúsoṉ ke taur par daryáft karke, hameṉ gulámí meṉ láeṉ: 5 un ke tábi' rahná ham ne ghaṛí bhar bhí manzúr na kiyá, táki ḳhushḳhabarí kí sachcháí tum meṉ qáim rahe. 6 Aur jo log kuchh samjhe játe the, (ḳhwáh wuh kaise hí the, mujhe is se kuchh wásta nahíṉ; Ḳhudá kisí ádmí ká tarafdár nahíṉ)—un se, jo kuchh samjhe játe the, mujhe kuchh hásil na húá: 7 lekin bar'aks is ke, jab unhoṉ ne yih dekhá, ki jis tarah maḳhtúnoṉ ko ḳhushḳhabarí dene ká kám Patras ke supurd húá, isí tarah námaḳhtúnoṉ ko sunáná is ke supurd húá; 8 (kyúṉki jis ne maḳhtúnoṉ kí risálat ke liye Patras meṉ asar paidá kiyá, usí ne gairqaumoṉ ke liye mujh meṉ bhí asar paidá kiyá); 9 aur jab unhoṉ ne us taufíq ko ma'lúm kiyá, jo mujhe milí thí, to Ya'qúb aur Kefá aur Yúhanná ne, jo kalísiyá ke rukn samjhe játe the, mujhe aur Bar Nabá ko dahiná háth dekar sharík kar liyá, táki ham gairqaumoṉ ke pás jáeṉ, aur wuh maḳhtúnoṉ ke pás; 10 aur sirf yih kahá, ki garíboṉ ko yád rakhná: magar maiṉ ḳhud hí isí kám kí koshish meṉ thá.

11 Lekin jab Kefá Antákiya meṉ áyá, to maiṉ ne rúbarú hokar us kí muḳhálafat kí, kyúṉki wuh malámat ke láiq thá. 12 Is liye ki Ya'qúb kí taraf se chand shaḳhsoṉ ke áne se pahle to wuh gairqaumwáloṉ ke sáth kháyá kartá thá: magar jab wuh á gaye, to maḳhtúnoṉ se ḍarkar báz rahá, aur kanára kiyá. 13 Aur báqí Yahúdíoṉ ne bhí us ke sáth hokar riyákárí kí; yaháṉ tak ki Bar

Nabá bhí un ke sáth riyákárí meņ paŗ gayá. 14 Jab maiņ ne dekhá, ki wuh khushkhabarí kí sachcháí ke muwáfiq sídhí chál nahíņ chalte, to maiņ ne sab ke sámne Kefá se kahá, ki Jab tú, báwujúd Yahúdí hone ke, gairqaumoņ kí tarah zindagí guzártá hai, na Yahúdíoņ kí tarah, to gairqaumoņ ko Yahúdíoņ kí tarah chalne par kyúņ majbúr kartá hai? 15 Go ham paidáish se Yahúdí haiņ, aur gunahgár gairqaumoņ meņ se nahíņ, 16 táham yih jánkar ki ádmí sharí'at ke a'mál se nahíņ, balki sirf Yisú' Masíh par ímán láne se rástbáz ţhahrtá hai, khud bhí Masíh Yisú' par ímán láe, táki ham Masíh par ímán láne se rástbáz ţhahreņ, na ki sharí'at ke a'mál se; kyúņki sharí'at ke a'mál se koí bashar rástbáz na ţhahregá. 17 Aur ham jo Masíh meņ rástbáz ţhahrná cháhte haiņ, agar khud hí gunahgár nikleņ, to kyá Masíh gunáh ká bá'is hai? Hargiz nahíņ! 18 Kyúņki jo kuchh maiņ ne ḍhá diyá, agar use phir banáúņ, to apne áp ko qusúrwár ţhahrátá húņ. 19 Chunánchi maiņ sharí'at hí ke wasíle sharí'at ke i'tibár se mar gayá, táki Khudá ke i'tibár se zinda ho jáúņ. 20 Maiņ Masíh ke sáth maslúb húá húņ; aur ab maiņ zinda na rahá, balki Masíh mujh meņ zinda hai: aur maiņ jo ab jism meņ zindagí guzártá húņ, to Khudá ke Beţe par ímán láne se guzártá húņ, jis ne mujh se mahabbat rakkhí, aur apne áp ko mere liye maut ke hawále kar diyá. 21 Maiņ Khudá ke fazl ko bekár nahíņ kartá: kyúņki rástbází agar sharí'at ke wasíle se miltí, to Masíh ká marná 'abas hotá.

3 Ai nádán Galatío, kis ne tum par afsún kar liyá? tumhárí to goyá áņkhon ke sámne Yisú' Masíh salíb par dikháyá gayá. 2 Maiņ tum se sirf yih daryáft karná cháhtá húņ, ki tum ne sharí'at ke a'mál se Rúh ko páyá, yá ímán ke paigám se? 3 Kyá tum aise nádán ho, ki Rúh ke taur par shurú' karke, ab jism ke taur par kám púrá karná cháhte ho? 4 Kyá tum ne itní taklífeņ befáida uţháíņ? magar sháyad befáida nahíņ. 5 Pas jo tumheņ Rúh bakhshtá, aur tum meņ mu'jize záhir kartá hai, kyá wuh sharí'at ke a'mál se aisá kartá hai, yá ímán ke paigám se? 6 Chunánchi Ibráhím Khudá par ímán láyá, aur yih us ke liye rástbází giná gayá. 7 Pas ján lo, ki jo ímánwále haiņ, wuhí Ibráhím ke farzand haiņ. 8 Aur kitáb i muqaddas ne peshtar se yih jánkar, ki Khudá gairqaumoņ ko ímán se rástbáz ţhahráegá, pahle hí se Ibráhím ko yih khushkhabarí suná dí, ki Tere bá'is sárí qaumeņ barakat páeņgí. 9 Pas jo ímánwále haiņ, wuh ímándár Ibráhím ke sáth barakat páte haiņ. 10 Kyúņki jitne sharí'at ke a'mál par takya karte haiņ, wuh sab la'nat ke mátaht haiņ: chunánchi likhá hai, ki Jo koí un sab bátoņ ke karne par qáim nahíņ rahtá, jo sharí'at kí kitáb meņ likhí haiņ, wuh la'natí hai. 11 Aur yih bát záhir hai, ki sharí'at ke wasíle se koí shakhs Khudá ke nazdík rástbáz nahíņ ţhahrtá: kyúņki likhá hai, ki Rástbáz ímán se jítá rahegá: 12 aur sharí'at ko ímán se kuchh wásta nahíņ; balki likhá hai, ki Jis ne in par 'amal kiyá, wuh in ke sabab se jítá rahegá. 13 Masíh jo hamáre liye la'natí baná, us ne hameņ mol lekar sharí'at kí la'nat se chhuŗáyá: kyúņki likhá hai, ki Jo koí lakŗí par laţkáyá gayá, wuh la'natí hai: 14 táki Masíh Yisú' meņ Ibráhím kí barakat gairqaumoņ tak bhí pahuņche; aur ham ímán ke wasíle se us Rúh ko hásil kareņ, jis ká wa'da húá hai.

15 Ai bháiyo, maiņ insán ke taur par kahtá húņ: ki agarchi ádmí hí ká 'ahd ho, jab us kí tasdíq ho gayí, to koí us ko bátil nahíņ kartá, aur na us par kuchh baŗhátá hai. 16 Pas Ibráhím aur us kí nasl se wa'de kiye gaye. Wuh yih nahíņ kahtá, ki naslon se, jaisá bahutoņ ke wáste kahá játá hai; balki jaisá ek ke wáste, ki Terí nasl ko; aur wuh Masíh hai. 17 Merá yih matlab hai, ki Jis 'ahd kí Khudá ne pahle se tasdíq kí thí, us ko sharí'at chár sau tís baras ke ba'd ákar bátil nahíņ kar saktí, ki wuh wa'da láhásil ho. 18 Kyúņki agar mírás sharí'at ke sabab se milí hai, to wa'de ke sabab se na húí: magar Ibráhím ko Khudá ne wa'de hí kí ráh se bakhshí. 19 Pas sharí'at kyá rahí? Wuh náfarmánioņ ke sabab se ba'd meņ dí gayí, ki us nasl ke áne tak rahe jis se wa'da kiyá

gayá thá; aur wuh firishton ke wasíle se ek darmiyání kí ma'rifat muqarrar kí gayí. 20 Ab darmiyání ek ká nahín hotá; magar Khudá ek hí hai. 21 Pas kyá sharí'at Khudá ke wa'don ke khiláf hai? Hargiz nahín! kyúnki agar koí aisí sharí'at dí játí, jo zindagí bakhsh saktí, to albatta rástbází sharí'at ke sabab se hotí. 22 Magar kitáb i muqaddas ne sab ko gunáh ká mátaht kar diyá, táki wuh wa'da jo Yisú' Masíh par ímán láne par mauqúf hai, ímándáron ke haqq men púrá kiyá jáe.

23 I'mán ke áne se peshtar sharí'at kí mátahtí men hamárí nigahbání hotí thí, aur us ímán ke áne tak jo záhir honewálá thá, ham usí ke páband rahe. 24 Pas sharí'at Masíh tak pahuncháne ko hamárá ustád baní, táki ham ímán ke sabab rástbáz thahren. 25 Magar jab ímán á chuká, to ham ustád ke mátaht na rahe. 26 Kyúnki tum sab us ímán ke wasíle se jo Masíh Yisú' men hai, Khudá ke farzand ho. 27 Aur tum sab jitnon ne Masíh men shámil hone ká baptisma liyá Masíh ko pahin liyá. 28 Na koí Yahúdí rahá, na Yúnání; na koí gulám, na ázád; na koí mard, na 'aurat: kyúnki tum sab Masíh Yisú' men ek ho. 29 Aur agar tum Masíh ke ho, to Ibráhím kí nasl, aur wa'de ke mutábiq wáris ho.

4 Main yih kahtá hún, ki wáris jab tak bachcha hai, agarchi wuh sab ká málik hai, magar us men aur gulám men farq nahín; 2 balki jo mí'ád báp ne muqarrar kí, us waqt tak sarparaston aur mukhtáron ke ikhtiyár men rahtá hai. 3 Isí tarah ham bhí jab bachche the, to dunyawí ibtidáí báton ke páband hokar gulámí kí hálat men rahe: 4 lekin jab waqt púrá ho gayá, to Khudá ne apne Bete ko bhejá, jo 'aurat se paidá húá, aur sharí'at ke mátaht paidá húá, 5 táki sharí'at ke mátahton ko mol lekar chhurá le, aur ham ko lepálak hone ká darja mile. 6 Aur chúnki tum bete ho, is liye Khudá ne apne Bete kí Rúh hamáre dilon men bhejí, jo Abbá, ya'ní, Ai Báp, kah kahkar pukártí hai. 7 Pas ab tú gulám nahín, balki betá hai; aur jab betá húá, to Khudá ke sabab wáris bhí húá.

8 Lekin us waqt Khudá se náwáqif hokar, tum un ma'búdon kí gulámí men the, jo apní zát se Khudá nahín: 9 magar ab jo tum ne Khudá ko pahcháná, balki Khudá ne tum ko pahcháná, to un za'íf aur nikammí ibtidáí báton kí taraf kis tarah phir rujú' hote ho, jin kí dobára gulámí karní cháhte ho? 10 Tum dinon, aur mahínon, aur muqarrarí waqton, aur barason ko mánte ho. 11 Mujhe tumhári bábat dar hai, kahín aisá na ho, ki jo mihnat main ne tum par kí hai, befáida jáe.

12 Ai bháiyo, main tumhárí minnat kartá hún, ki merí mánind ho jáo, kyúnki main bhí tumhárí mánind hún. Tum ne merá kuchh bigárá nahín: 13 balki tum jánte ho, ki main ne pahlí daf'a jism kí kamzorí ke sabab se tum ko khushkhabarí sunáí thí: 14 aur tum ne merí us jismání hálat ko, jo tumhárí ázmáish ká bá'is thí, na haqír jáná, na us se nafrat kí; aur Khudá ke firishte, balki Masíh Yisú' kí mánind mujhe mán liyá. 15 Pas tumhárá wuh khushí manáná kahán gayá? Main tumhárá gawáh hún, ki agar ho saktá, to tum apní ánkhen bhí nikálkar mujhe de dete. 16 To kyá tum se sach bolne ke sabab main tumhárá dushman ban gayá? 17 Wuh tumhen dost banáne kí koshish to karte hain, magar nekníyatí se nahín; balki wuh tumhen khárij karáná cháhte hain, táki tum unhín ko dost banáne kí koshish karo. 18 Lekin yih achchhí bát hai, ki nek amr men dost banáne kí har waqt koshish kí jáe, na sirf usí waqt ki jab main tumháre pás maujúd hún. 19 Ai mere bachcho, tumhárí taraf se mujhe phir janne ke se dard lage hain, jab tak ki Masíh tum men súrat na pakar le. 20 Jí cháhtá hai, ki ab tumháre pás maujúd hokar âur tarah se bolún, kyúnki mujhe tumhárí taraf se shubha hai.

21 Mujh se kaho to, tum jo sharí'at ke mátaht honá cháhte ho, kyá sharí'at kí bát ko nahín sunte? 22 Yih likhá hai, ki Ibráhím ke do bete the; ek laundí se, dúsrá ázád se. 23 Magar laundí ká larká jismání taur par, aur ázád ká larká wa'de ke sabab se paidá húá 24 In

báton men tamsíl páí játí hai: is liye ki yih 'auraten goyá do 'ahd hain; ek Koh i Síná par ká, jis se gulám hí paidá hote hain, aur wuh Hájira hai. 25 Aur Hájira 'Arab ká Koh i Síná hai; aur maujúda Yarúshalem us ká jawáb hai, kyúnki wuh apne larkon samet gulámí men hai. 26 Magar 'álam i bálá kí Yarúshalem ázád hai, aur wuhí hamárí mán hai. 27 Kyúnki likhá hai, ki

Ai bánjh! tú jis ke aulád nahín hotí, khushí maná;
Tú jo dard i zih se náwáqif hai, áwáz baland karke chillá:
Kyúnki bekas chhorí húí kí aulád shauharwálí kí aulád se ziyáda hogí.

28 Pas, ai bháiyo, ham Izháq kí tarah wa'de ke farzand hain. 29 Aur jaise us waqt jismání paidáishwálá rúhání paidáishwále ko satátá thá, waise hí ab bhí hotá hai. 30 Magar kitáb i muqaddas kyá kahtí hai? Yih, ki Laundí aur us ke bete ko nikál de, kyúnki laundí ká betá ázád ke bete ke sáth hargiz wáris na hogá. 31 Pas, ai bháiyo, ham laundí ke farzand nahín, balki ázád ke hain.

5 Masíh ne hamen ázád rahne ke liye ázád kiyá hai. Pas qáim raho, aur dobára gulámí ke júe men na juto.

2 Dekho, main Paulus tum se kahtá hún, ki agar tum khatna karáoge, to Masíh se tum ko kuchh fáida na hogá. 3 Balki main har ek khatna karánewále shakhs par phir gawáhí detá hún, ki use tamám sharí'at par 'amal karná farz hai. 4 Tum jo sharí'at ke wasíle se rástbáz thahrná cháhte ho, Masíh se alag ho gaye, aur fazl se mahrúm. 5 Kyúnki ham Rúh ke bá'is ímán se rástbází kí ummed bar áne ke muntazir hain. 6 Aur Masíh Yisú' men na to khatna kuchh kám ká hai, na námakhtúní; magar ímán, jo mahabbat kí ráh se asar kartá hai. 7 Tum to achchhí tarah daur rahe the; kis ne tumhen haqq ke mánne se rok diyá? 8 Yih targíb tumháre bulánewále kí taraf se nahín hai. 9 Thorá sá khamír sáre gundhe húe áte ko khamír kar detá hai. 10 Mujhe Khudáwand men tum par yih bharosá hai, ki tum aur tarah ká khayál na karoge: lekin jo tumhen ghabrá detá hai, wuh koí kyún na ho, sazá páegá. 11 Aur ai bháiyo, main agar ab tak khatne kí manádí kartá hún, to ab tak satáyá kyún játá hún? Is súrat men salíb kí thokar to játí rahí. 12 Kásh ki tumháre beqarár karnewále apná ta'alluq qata' kar lete.

13 Ai bháiyo, tum ázádí ke liye buláe to gaye ho; magar aisá na ho, ki wuh ázádí jismání báton ká mauqa' bane, balki mahabbat kí ráh se ek dúsre kí khidmat karo. 14 Kyúnki sárí sharí'at par ek hí bát se púrá 'amal ho játá hai, ya'ní is se, ki Tú apne parausí se apní mánind mahabbat rakh. 15 Lekin agar tum ek dúsre ko kátte aur pháre kháte ho, to khabardár rahná, ki ek dúsre ká satyanás na kar do.

16 Magar main yih kahtá hún, ki Rúh ke muwáfiq chalo, to jism kí khwáhish ko hargiz púrá na karoge. 17 Kyúnki jism Rúh ke khiláf khwáhish kartá hai, aur Rúh jism ke khiláf; aur yih ek dúsre ke mukhálif hain; táki jo tum cháhte ho, wuh na karo. 18 Aur agar tum Rúh kí hidáyat se chalte ho, to sharí'at ke mataht nahín rahe. 19 Ab jism ke kám to záhir hain, ya'ní harámkárí, nápákí, shahwatparastí, 20 butparastí, jádúgarí, 'adáwaten, jhagrá, hasad, gussa, tafriqe, judáián, bid'aten, 21 bugz, nashebází, náchrang, aur aur in kí mánind: in kí bábat tumhen pahle se kahe detá hún, jaisá ki peshtar jatá chuká hún, ki aise kám karnewále Khudá kí bádsháhat ke wáris na honge. 22 Magar Rúh ká phal mahabbat, khushí, itmínán, tahammul, mihrbání, nekí, ímándárí, 23 hilm, parhezgárí hai: aise aise kámon kí koí sharí'at mukhálif nahín. 24 Aur jo Masíh Yisú' ke hain, unhon ne jism ko us kí ragbaton aur khwáhishon samet salíb par khench diyá hai.

25 Agar ham Rúh ke sabab se zinda hain, to Rúh ke muwáfiq chalná bhí cháhiye. 26 Ham bejá fakhr karke, na ek dúsre ko chiráen, na ek dúsre se jalen.

6 Ai bháiyo, agar koí ádmí kisí qusúr men pakrá bhí jáe, to tum jo rúhání ho, us ko hilmmizájí se baháI karo; aur apná bhí khayál rakh, kahín tú bhí azmáish men na par jáe 2 Tum

ek dúsre ká bár uṭháo, aur yún Masíh kí sharí'at ko púrá karo. 3 Kyúnki agar koí shakhs apne áp ko kuchh samjhe, aur ho kuchh nahín, to apne áp ko dhoká detá hai. 4 Pas har shakhs apne hí kám ko ázmá le; is súrat men use apní hí bábat fakhr karne ká mauqa' hogá, na dúsre kí bábat. 5 Kyúnki har shakhs apná hí bojh uṭháegá.

6 Kalám kí ta'lím pánewálá ta'lím denewále ko sab achchhí chízon men sharík kare. 7 Fareb na kháo; Khudá ṭhaṭṭhon men nahín uṛáyá játá: kyúnki ádmí jo kuchh botá hai, wuhí káṭegá. 8 Jo koí apne jism ke liye botá hai, wuh jism se halákat kí fasl káṭegá; aur jo Rúh ke liye botá hai, wuh Rúh se hamesha kí zindagí kí fasl káṭegá. 9 Ham nek kám karne men himmat na háren, kyúnki agar bedil na honge, to 'ain waqt par káṭenge. 10 Pas jahán tak mauqa' mile, sab ke sáth nekí karen, khásskar ahl i ímán ke sáth.

11 Dekho, main ne kaise baṛe baṛe harfon men tum ko apne háth se likhá hai. 12 Jitne log jismání namúd cháhte hain, wuh tumhen khatna karáne par majbúr karte hain; sirf is liye ki Masíh kí salíb ke sabab satáe na jáen. 13 Kyúnki khatna karánewále khud bhí sharí'at par 'amal nahín karte; magar tumhárá khatna is liye karáná cháhte hain, ki tumhárí jismání hálat par fakhr karen. 14 Lekin Khudá na kare, ki main kisí chíz par fakhr karún, siwá apne Khudáwand Yisú' Masíh kí salíb ke, jis se dunyá mere i'tibár se maslúb húí, aur main dunyá ke i'tibár se. 15 Kyúnki na khatna kuchh chíz hai, na námakhtúní, balki naye sire se makhlúq honá. 16 Aur jitne is qá'ide par chalen, unhen, aur Khudá ke Isráíl ko, itmínán aur rahm hásil hotá rahe.

17 A'ge ko koí mujhe taklíf na de: kyúnki main apne jism par Yisú' ke dág liye húe phirtá hún.

18 Ai bháiyo, hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tumhárí rúh ke sáth rahe. A'mín.

IFISI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo Khudá kí marzí se Masíh Yisú' ká rasúl hai, un muqaddason ke nám jo Ifisus men hain aur Masíh Yisú' men ímándár hain. 2 Hamáre Báp Khudá aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

3 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke Khudá aur Báp kí hamd ho, jis ne ham ko Masíh men ásmání maqámon par har tarah kí rúhání barakat bakhshí: 4 chunánchi us ne ham ko biná e 'álam se peshtar us men chun liyá, táki ham us ke nazdík mahabbat men pák aur be-'aib hon: 5 aur us ne apní marzí ke nek iráde ke muwáfiq hamen apne liye peshtar se muqarrar kiyá, ki Yisú' Masíh ke wasíle us ke lepálak beṭe hon, 6 táki us ke us fazl ke jalál kí sitáish ho, jise hamen us 'Azíz men muft bakhshá: 7 ham ko us men us ke khún ke wasíle se makhlasí, ya'ní qusúron kí mu'áfí, us ke us fazl kí daulat ke muwáfiq hásil hai, 8 jise us ne har tarah kí hikmat aur dánáí ke sáth kasrat se ham par názil kiyá; 9 chunánchi us ne apní marzí ke bhed ko apne us nek iráde ke muwáfiq ham par záhir kiyá, jise apne áp men ṭhahrá liyá thá: 10 táki zamánon ke púre hone ká aisá intizám ho, ki Masíh men sab chízon ká majmú'a ho jáe, khwáh wuh ásmán kí hon, khwáh zamín kí; 11 usí men ham bhí us ke iráde ke muwáfiq, jo apní marzí kí maslahat se sab kuchh kartá hai, peshtar se muqarrar hokar mírás bane; 12 táki ham jo pahle se Masíh kí ummed men the, us ke

jalál kí sitáish ke bá'is hon: 13 aur usí men tum par bhí, jab tum ne kalám i haqq ko suná, jo tumhárí naját kí khushkhabarí hai, aur us par ímán láe, pák mau'úda Rúh kí muhr lagí; 14 wuhí Khudá kí milkíyat kí makhlasí ke liye, hamárí mírás ká bai'ána hai, táki us ke jalál kí sitáish ho.

15 Is sabab se main bhí us ímán ká, jo tumháre darmiyán Khudáwand Yisú' par hai, aur sab muqaddason par záhir hai, hál sunkar, 16 tumhárí bábat shukr karne se báz nahín átá, aur apní du'áon men tumhen yád kiyá kartá hún; 17 ki hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká Khudá, jo jalál ká Báp hai, tumhen apní pahchán men hikmat aur mukáshafe kí rúh bakhshe; 18 aur tumháre dil kí ánkhen raushan ho jáen, táki tum ko ma'lúm ho, ki us ke buláne se kaisí kuchh ummed hai, aur us kí mírás ke jalál kí daulat muqaddason men kaisí kuchh hai; 19 aur ham ímán lánewálon ke liye us kí barí qudrat kyá hí behadd hai, us kí barí quwwat kí tásír ke muwáfiq, 20 jo us ne Masíh men kí, jab ki use murdon men se jilákar apní dahiní taraf ásmání maqámon par bitháyá, 21 aur har tarah kí hukúmat, aur ikhtiyár, aur qudrat, aur riyásat, aur har ek nám se bahut baland kiyá, jo na sirf is jahán men, balki ánewále jahán men bhí liyá jáegá: 22 aur sab kuchh us ke pánwon tale kar diyá, aur us ko sab chízon ká sardár banákar, kalísiyá ko de diyá; 23 yih us ká badan hai, aur usí kí ma'múrí jo har tarah se sab ká ma'múr karnewálá hai.

2 Aur us ne tumhen bhí zinda kiyá, jab apne qusúron aur gunáhon ke sabab murda the, 2 jin men tum peshtar dunyá kí rawish par chalte the, aur hawá kí 'amaldárí ke hákim, ya'ní us rúh kí pairawí karte the, jo ab náfarmání ke farzandon men tásír kartí hai; 3 in men ham bhí sab ke sab pahle apne jism kí khwáhishon men zindagí guzárte, aur jism aur 'aql ke iráde púre karte the, aur dúsron kí mánind taba'í taur par gazab ke farzand the:— 4 magar Khudá ne apne rahm kí daulat se, us barí mahabbat ke sabab, jo us ne ham se kí, 5 jab qusúron ke sabab murda hí the, to ham ko Masíh ke sáth zinda kiyá, (tum ko fazl hí se naját milí hai,) 6 aur Masíh Yisú' men shámil karke us ke sáth jiláyá, aur ásmání maqámon par us ke sáth bitháyá; 7 táki wuh apní us mihrbání se, jo Masíh Yisú' men ham par hai, ánewále zamánon men apne fazl kí beniháyat daulat dikháe: 8 kyúnki tum ko ímán ke wasíle fazl hí se naját milí hai: aur yih tumhárí taraf se nahín: Khudá kí bakhshish hai: 9 aur na a'mál ke sabab se hai, táki koí fakhr na kare. 10 Kyúnki ham usí kí kárígarí hain, aur Masíh Yisú' men un nek 'amál ke wáste makhlúq húe, jin ko Khudá ne pahle se hamáre karne ke liye taiyár kiyá thá.

11 Pas yád karo, ki tum jo jism ke rú se gairqaumwále ho—aur wuh log jo jism men háth se kiye húe khatne ke sabab makhtún kahláte hain, tum ko námakhtún kahte hain— 12 agle zamáne men Masíh se judá, aur Isráíl kí saltanat se khárij, aur wa'de ke 'ahdon se náwáqif, aur náummed, aur dunyá men Khudá se 'aláhida the. 13 Magar tum jo pahle dúr the, ab Masíh Yisú' men Masíh ke khún ke sabab se nazdík ho gaye ho. 14 Kyúnki wuhí hamárí sulh hai, jis ne donon ko ek kar liyá, aur judáí kí díwár ko jo bích men thí, dhá diyá; 15 chunánchi us ne apne jism ke zarí'e se dushmaní, ya'ní wuh sharí'at jis ke hukm zábiton ke taur par the, mauqúf kar dí; táki donon se apne áp men ek nayá insán paidá karke sulh kará de; 16 aur salíb par dushmaní ko mitákar, aur us ke sabab se donon ko ek tan banákar, Khudá se miláe; 17 aur us ne ákar, tumhen jo dúr the, aur unhen jo nazdík the, donon ko sulh kí khushkhabarí dí: 18 kyúnki us hí ke wasíle se ham donon kí ek hí Rúh men Báp ke pás rasáí hotí hai. 19 Pas ab tum pardesí aur musáfir nahín rahe, balki muqaddason ke hamwatan aur Khudá ke gharáne ke ho gaye, 20 aur rasúlon aur nabíon kí neo par, jis ke kone ke sire ká patthar khud Masíh Yisú' hai, ta'mír kiye gaye ho; 21 usí men har ek 'imárat mil milákar Khudáwand men ek pák maqdis bantí játí hai; 22 aur tum bhí us men báham ta'mír kiye játe ho, táki Rúh men Khudá ká maskan bano.

3 Isí sabab se main Paulus jo tum gairqaumwálon kí khátir Masíh Yisú' ká qaidí hún— 2 sháyad tum ne Khudá ke us fazl ke intizám ká hál suná hogá, jo tumháre liye mujh par húá; 3 ya'ní yih ki wuh bhed mujhe mukáshafe se ma'lúm húá; chunánchí main ne pahle us ká mukhtasar hál likhá hai, 4 jise parhkar tum ma'lúm kar sakte ho, ki main Masíh ká wuh bhed kis qadr samajhtá hún; 5 jo âur zamánon men baní A'dam ko is tarah ma'lúm na húá thá, jis tarah us ke muqaddas rasúlon aur nabíon par Rúh men ab záhir ho gayá hai; 6 ya'ní yih, ki Masíh Yisú' men gairqaumen khushkhabarí ke wasíle mírás men sharík, aur badan men shámil, aur wa'de men dákhil hain; 7 aur Khudá ke us fazl kí bakhshish se, jo us kí qudrat kí tásír se mujh par húá, main is khushkhabarí ká khádim baná. 8 Mujh par, jo sab muqaddason men chhoṭe se chhoṭá hún, yih fazl húá, ki main gairqaumon ko Masíh kí beqiyás daulat kí khushkhabarí dún; 9 aur sab par yih bát raushan karún, ki jo bhed azal se sab chízon ke paidá karnewále Khudá men poshída rahá, us ká kyá intizám hai; 10 táki ab kalísiyá ke wasíle Khudá kí tarah tarah kí hikmat un hukúmatwálon aur ikhtiyárwálon ko, jo ásmání maqámon men hain, ma'lúm ho jáe, 11 us azalí iráde ke mutábiq jo us ne hamáre Khudáwand Masíh Yisú' men kiyá thá: 12 jis men ham ko us par ímán rakhne ke sabab dilerí hai, aur bharose ke sáth rasáí. 13 Pas main darkhwást kartá hún, ki tum merí un musíbaton ke sabab jo tumhárí khátir sahtá hún, himmat na háro, kyúnki wuh tumháre liye 'izzat ká bá'is hain.

14 Is sabab se main us Báp ke áge ghuṭne ṭektá hún, 15 jis se ásmán aur zamín ká har ek khándán námzad hai; 16 ki wuh apne jalál kí daulat ke muwáfiq tumhen yih 'ináyat kare, ki tum us kí Rúh se apní bátiní insániyat men bahut hí zoráwar ho jáo; 17 aur ímán ke wasíle se Masíh tumháre dilon men sukúnat kare; táki tum mahabbat men jaṛ pakaṛke, aur bunyád qáim karke, 18 sab muqaddason samet bakhúbí ma'lúm kar sako, ki us kí chauṛáí, aur lambáí, aur únchái, aur gahráí kitní hai, 19 aur Masíh kí us mahabbat ko ján sako, jo jánne se báhar hai, táki tum Khudá kí sárí ma'múrí tak ma'múr ho jáo.

20 Ab jo aisá qádir hai, ki us qudrat ke muwáfiq jo ham men tásír kartí hai, hamárí darkhwást aur khayál se bahut ziyáda kám kar saktá hai; 21 kalísiyá men aur Masíh Yisú' men pusht dar pusht, aur abadu'l ábád us kí tamjíd hotí rahe. A'mín.

4 Pas main jo Khudáwand men qaidí hún, tum se iltimás kartá hún, ki jis buláwe se tum buláe gaye the, us ke munásib chalo; 2 ya'ní kamál firotaní aur hilm ke sáth tahammul karke mahabbat se ek dúsre kí bardásht karo; 3 aur isí koshish men raho, ki Rúh kí yagánagí sulh ke band se bandhí rahe. 4 Ek hí badan hai, aur ek hí Rúh; chunánchi tumhen jo buláe gaye the, apne buláe jáne se ummed bhí ek hí hai; 5 ek hí Khudáwand hai, ek hí ímán, ek hí baptisma; 6 aur sab ká Khudá aur Báp ek hí hai, jo sab ke úpar, aur sab ke darmiyán, aur sab ke andar hai. 7 Aur ham men se har ek par Masíh kí bakhshish ke andáze ke muwáfiq fazl húá hai. 8 Isí wáste wuh kahtá hai, ki

Jab wuh 'álam i bálá par chaṛhá,
to qaidíon ko sáth le gayá,
Aur ádmíon ko in'ám diye.

9 (Us ke chaṛhne se âur kyá páyá játá hai, siwá is ke ki wuh zamín ke níche ke 'iláqe men utrá bhí thá? 10 Aur yih utarnewálá wuhí hai, jo sáre ásmánon se bhí úpar chaṛh gayá, táki sab chízon ko ma'múr kare.) 11 Aur usí ne ba'z ko rasúl, aur ba'z ko nabí, aur ba'z ko mubashshir, aur ba'z ko charwáhá aur ustád banákar de diyá; 12 táki muqaddas log kámil banen, aur khidmatguzárí ká kám kiyá jáe, aur Masíh ká badan taraqqí páe: 13 jab tak ham sab ke sab Khudá ke Beṭe ke ímán aur us kí pahchán men ek na ho jáen, aur kámil insán na banen, ya'ní Masíh ke púre qadd ke andáze tak na pahunch jáen; 14 táki ham áge ko bachche na rahen, aur ádmíon kí bázígarí aur makkárí ke sabab, un ke gumráh karnewále

mansúbon kí taraf, har ek ta'lím ke jhoke se maujon kí tarah uchhalte bahte na phiren; 15 balki mahabbat ke sáth sachchái par qáim rahkar, aur us ke sáth jo sir hai, ya'ní Masíh ke sáth, paiwasta hokar har tarah se baṛhte jáen; 16 jis se sárá badan, har ek joṛ kí madad se paiwasta hokar aur gaṭhkar, us tásír ke muwáfiq jo baqadr har hisse ke hotí hai, apne áp ko baṛhátá hai, táki mahabbat men apní taraqqí kartá jáe.

17 Is liye main yih kahtá hún, aur Ḳhudáwand men jatáe detá hún, ki jis tarah gairqaumen apne behúda ḳhayálát ke muwáfiq chaltí hain, tum áyanda ko us tarah na chalná, 18 kyúnki un kí 'aql tárík ho gayí hai, aur wuh us nádání ke sabab jo un men hai, aur apne dilon kí saḳhtí ke bá'is, Ḳhudá kí zindagí se ḳhárij hain; 19 unhon ne sun hokar shahwatparastí ko iḳhtiyár kiyá, táki har tarah ke gande kám hirs se karen. 20 Magar tum ne Masíh kí aisí ta'lím nahín pái; 21 balki tum ne us sachchái ke mutábiq, jo Yisú' men hai, usí kí suní, aur us men yih ta'lím pái hogí, 22 ki tum apne agle chál chalan kí us purání insáníyat ko utár dálo, jo fareb kí shahwaton ke sabab se ḳharáb hotí játí hai; 23 aur apní 'aql kí rúhání hálat men naye bante jáo, 24 aur nayí insáníyat ko pahino, jo Ḳhudá ke mutábiq sachchái kí rástbází aur pákízagí men paidá kí gayí hai.

25 Pas jhúṭh bolná chhoṛkar, har ek shaḳhs apne paṛausí se sach bole, kyúnki ham ápas men ek dúsre ke 'uzw hain. 26 Gussa to karo, magar gunáh na karo: súraj ke dúbne tak tumhárí ḳhafagí na rahe: 27 aur Iblís ko mauqa' na do. 28 Chorí karnewálá phir chorí na kare, balki achchhá pesha iḳhtiyár karke háthon se mihnat kare, táki muhtáj ko dene ke liye us ke pás kuchh ho. 29 Koí gandí bát tumháre munh se na nikle, balki wuhí jo zarúrat ke muwáfiq taraqqí ke liye achchhí ho, táki us se sunnewálon par fazl ho. 30 Aur Ḳhudá kí pák Rúh ko ranjída na karo, jis se tum par maḳhlasí ke din ke liye muhr húí. 31 Har tarah kí talḳhmizájí, aur qahr, aur gussa, aur shor o gul, aur badgoí, har qism kí badḳhwáhí samet, tum se dúr kí jáen: 32 aur ek dúsre par mihrbán, aur narmdil ho, aur jis tarah Ḳhudá ne Masíh men tumháre qusúr mu'áf kiye hain, tum bhí ek dúsre ke qusúr mu'áf karo.

5 Pas 'azíz farzandon kí tarah Ḳhudá kí mánind bano; 2 aur mahabbat se chalo, jaise Masíh ne tum se mahabbat kí, aur hamáre wáste apne áp ko ḳhushbú kí mánind Ḳhudá kí nazr karke qurbán kiyá. 3 Aur jaisá ki muqaddason ko munásib hai, tum men harámkárí aur kisí tarah kí nápákí yá lálach ká zikr tak na ho; 4 aur na besharmí, aur behúdagoí, aur ṭhaṭṭhebází ká, kyúnki yih láiq nahín: balki bar'aks is ke shukrguzárí ho. 5 Kyúnki tum yih ḳhúb jánte ho, ki kisí harámkár, yá nápák, yá lálchí kí, jo butparast ke barábar hai, Masíh aur Ḳhudá kí bádsháhat men kuchh mírás nahín. 6 Koí tum ko befáida báton se dhoká na de, kyúnki inhín gunáhon ke sabab se náfarmání ke farzandon par Ḳhudá ká gazab názil hotá hai. 7 Pas un ke kámon ke sharík na ho; 8 kyúnki tum pahle táríkí the, magar ab Ḳhudáwand men núr ho: pas núr ke farzandon kí tarah chalo, 9 (is liye ki núr ká phal har tarah kí nekí aur rástbází aur sachchái hai), 10 aur tajribe se ma'lúm karte raho ki Ḳhudáwand ko kyá pasand hai; 11 aur táríkí ke bephal kámon men sharík na ho, balki un par malámat hí kiyá karo; 12 kyúnki un ke poshída kámon ká zikr bhí karná sharm kí bát hai. 13 Aur jin chízon par malámat hotí hai, wuh sab núr se záhir hotí hain: kyúnki jo kuchh záhir kiyá játá hai, wuh raushan ho játá hai. 14 Is liye wuh kahtá hai, ki Ai sonewále, jág, aur murdon men se jí uṭh, to Masíh ká núr tujh par chamkegá.

15 Pas gaur se dekho, ki kis tarah chalte ho; nádánon kí tarah nahín, balki dánáon kí mánind chalo; 16 aur waqt ko ganímat jáno, kyúnki din bure hain. 17 Is sabab se nádán na bano, balki Ḳhudáwand kí marzí ko samjho, ki kyá hai. 18 Aur sharáb men matwále na bano, kyúnki is se badchalní wáqi' hotí hai; balki Rúh se ma'múr

hote jáo; 19 aur ápas men mazámír, gít, aur rúhání gazalen gáyá karo, aur dil se Khudáwand ke liye gíte bajáte rahá karo; 20 aur sab báton men hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke nám se hamesha Khudá Báp ká shukr karte raho; 21 aur Masíh ke khauf se ek dúsre ke tábi' raho.

22 Ai bíwiyo, apne shauharon kí aisí tábi' raho, jaise Khudáwand kí. 23 Kyúnki shauhar bíwí ká sir hai, jaise ki Masíh kalísiyá ká sir hai, aur wuh khud badan ká bacháne-wálá hai. 24 Lekin jaise kalísiyá Masíh ke tábi' hai, waise hí bíwiyán bhí har bát men apne shauharon ke tábi' hon. 25 Ai shauharo, apní bíwiyon se mahabbat rakkho, jaise ki Masíh ne bhí kalísiyá se mahabbat karke apne áp ko us ke wáste maut ke hawále kar diyá; 26 táki us ko kalám ke sáth pání se gusl dekar aur sáf karke muqaddas banáe, 27 aur ek aisí jalálwálí kalísiyá banáke apne pás házir kare, jis ke badan men dág, yá jhurrí, yá koí aur aisí chíz na ho; balki pák aur be'aib ho. 28 Isí tarah shauharon ko lázim hai, ki apní bíwiyon se apne badan kí mánind mahabbat rakkhen. Jo apní bíwí se mahabbat rakhtá hai, wuh apne se mahabbat rakhtá hai: 29 kyúnki kabhí kisí ne apne jism se dushmaní nahín kí, balki us ko páltá, aur parwarish kartá hai, jaise ki Masíh kalísiyá ko; 30 is liye ki ham us ke badan ke 'uzw hain. 31 Isí sabab se ádmí báp se aur mán se judá hokar apní bíwí ke sáth rahegá, aur wuh donon ek jism honge. 32 Yih bhed to bará hai, lekin main Masíh aur kalísiyá kí bábat kahtá hún. 33 Ba har hál tum men se bhí har ek apní bíwí se apní mánind mahabbat rakkhe; aur bíwí is bát ká khayál rakkhe, ki apne shauhar se dartí rahe.

6 Ai farzando, Khudáwand men apne mán báp ke farmánbardár raho; kyúnki yih wájib hai. 2 Apne báp kí aur mán kí 'izzat kar, (yih pahlá hukm hai, jis ke sáth wa'da bhí hai), 3 táki terá bhalá ho, aur terí 'umr zamín par daráz ho. 4 Aur ai bachchewálo, tum apne farzandon ko gussa na diláo, balki Khudáwand kí taraf se tarbiyat aur nasíhat de dekar, un kí parwarish karo.

5 Ai naukaro, jo jism ke rú se tumháre málik hain, apní sáfdilí se darte aur kánpte húe, un ke aise farmánbardár raho, jaise Masíh ke; 6 aur ádmíon ko khush karnewálon kí tarah dikháwe ke liye khidmat na karo, balki Masíh ke bandon kí tarah dil se Khudá kí marzí púrí karo; 7 aur us khidmat ko ádmíon kí nahín, balki Khudáwand kí jánkar jí se karo; 8 kyúnki tum jánte ho, ki jo koí jaisá achchhá kám karegá, khwáh gulám ho, khwáh ázád, Khudáwand se waisá hí páegá. 9 Aur ai máliko, tum bhí dhamkiyán chhorkar, un ke sáth aisá hí sulúk karo; kyúnki tum jánte ho, ki un ká aur tumhárá donon ká málik ásmán par hai, aur wuh kisí ká tarafdár nahín.

10 Garaz, Khudáwand men aur us kí qudrat ke zor men mazbút bano. 11 Khudá ke sab hathyár bándh lo, táki tum Iblís ke mansúbon ke muqábale men qáim rah sako; 12 kyúnki hamen khún aur gosht se kushtí nahín karní hai, balki hukúmatwálon aur ikhtiyárwálon, aur is dunyá kí táríkí ke hákimon aur sharárat kí un rúhání faujon se, jo ásmání maqámon men hain. 13 Is wáste tum Khudá ke sáre hathyár bándh lo, táki bure din men muqábala kar sako, aur sab kámon ko anjám dekar qáim rah sako. 14 Pas sachchái se apní kamar kaskar, aur rástbází ká baktar lagákar, 15 aur pánwon men sulh kí khushkhabarí kí taiyárí ke júte pahinkar, 16 aur un sab ke sáth ímán kí sipar lagákar, qáim raho, jis se tum us sharír ke sáre jalte húe tíron ko bujhá sako; 17 aur naját ká khod aur Rúh kí talwár, jo Khudá ká kalám hai, le lo; 18 aur har waqt aur har tarah se Rúh men du'á aur minnat karte raho; aur isí garaz se jágte raho, ki sab muqaddason ke wáste bilánága du'á mángá karo; 19 aur mere liye bhí, táki bolne ke waqt mujhe kalám karne kí taufíq ho; jis se main khushkhabarí ke bhed ko dilerí se záhir karún, 20 jis ke liye zanjír se jakrá húá elchí hún; aur us ko aisí dilerí se bayán karún, jaisá bayán karná mujh par farz hai.

21 Aur Tukhikus jo piyárá bhái, aur Khudáwand men diyánatdár khá-

dim hai, tumhen sab báten batá degá, táki tum bhí mere hál se wáqif ho jáo, ki main kis tarah rahtá hún: 22 us ko main ne tumháre pás isí wáste bhejá hai, ki tum hamárí hálat se wáqif ho jáo, aur wuh tumháre dilon ko tasallí de.

23 Khudá Báp, aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se bháiyon ko itmínán hásil ho, aur un men ímán ke sáth mahabbat ho. 24 Jo hamáre Khudáwand Yisú' Masíh se lázawál mahabbat rakhte hain, un sab par fazl hotá rahe.

FILIPPI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Masíh Yisú' ke bandon Paulus aur Tímuthiyus kí taraf se, Filippí ke sab muqaddason ke nám jo Masíh Yisú' men hain, nigahbánon aur khádimon samet. 2 Hamáre Báp Khudá, aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

3 Main jab kabhí tumhen yád kartá hún, to apne Khudá ká shukr bajá látá hún; 4 aur har ek du'á men jo tumháre liye mángtá hún, hamesha khushí ke sáth tum sab ke liye darkhwást kartá hún, 5 is liye ki tum awwal roz se lekar áj tak khushkhabarí ke phailáne men sharík rahe ho; 6 aur mujhe is bát ká bharosá hai, ki jis ne tum men nek kám shurú' kiyá hai, wuh use Yisú' Masíh ke din tak púrá kar degá; 7 chunánchi wájib hai, ki main tum sab kí bábat aisá hí khayál karún, kyúnki tum mere dil men rahte ho, aur merí qaid aur khushkhabarí kí jawábdihí aur subút men, tum sab mere sáth fazl men sharík ho. 8 Khudá merá gawáh hai, ki main Masíh Yisú' kí sí ulfat karke tum sab ká mushtáq hún. 9 Aur yih du'á kartá hún, ki tumhárí mahabbat, 'ilm aur har tarah kí tamíz ke sáth aur bhí ziyáda hotí jáe; 10 táki 'umda 'umda báton ko pasand kar sako; aur Masíh ke din tak sáfdil raho, aur thokar na kháo; 11 aur rástbází ke phal se, jo Yisú' Masíh ke sabab se hai, bhare raho, táki Khudá ká jalál záhir ho, aur us kí sitáish kí jáe.

12 Aur ai bháiyo, main cháhtá hún tum ján lo, ki jo mujh par guzrá, wuh khushkhabarí kí taraqqí hí ká bá'is húá; 13 yahán tak ki qaisarí sipáhíon kí sárí paltan aur báqí sab logon men mashhúr ho gayá, ki main Masíh ke wáste qaid hún; 14 aur jo Khudáwand men bhái hain, un men se aksar mere qaid hone ke sabab se diler hokar, bekhauf Khudá ká kalám sunáne kí ziyáda jur'at karte hain. 15 Ba'z to hasad aur jhagre kí wajh se Masíh kí manádí karte hain; aur ba'z nekníyatí se: 16 ek to mahabbat kí wajh se, yih jánkar Masíh kí manádí karte hain, ki main khushkhabarí kí jawábdihí ke wáste muqarrar hún: 17 magar dúsre tafriqe kí wajh se, na ki sáfdilí se, balki is khayál se ki merí qaid men mere liye musíbat paidá karen. 18 Pas kyá húá? Sirf yih, ki har tarah se Masíh kí manádí hotí hai, baháne se ho, khwáh sachchái se; aur is se main khush hún, aur rahúngá bhí. 19 Kyúnki main jántá hún, ki tumhárí du'á, aur Yisú' Masíh kí Rúh ke in'ám se, is ká anjám merí naját hogá; 20 chunánchi merí dilí árzú aur ummed yihí hai, ki main kisí bát men sharminda na hún, balki merí kamál dilerí ke bá'is jis tarah Masíh kí ta'zím mere badan ke sabab se hamesha hotí rahí hai, usí tarah ab bhí hogí, khwáh main zinda rahún khwáh marún. 21 Kyúnki zinda rahná mere liye Masíh hai, aur marná nafa'. 22 Lekin agar merá jism men zinda rahná hí mere kám ke liye mufíd hai, to main nahín jántá, ki

kise pasand karún. 23 Main donon taraf phansá húá hún; merá jí to yih cháhtá hai, ki kúch karke Masíh ke pás já rahún, kyúnki yih bahut hí bihtar hai; 24 magar jism men rahná tumhárí khátir ziyáda zarúrí hai. 25 Aur chúnki mujhe is ká yaqín hai, is liye main jántá hún ki zinda rahúngá, balki tum sab ke sáth rahúngá, táki tum ímán men taraqqí karo, aur us men khush raho; 26 aur jo tumhen mujh par fakhr hai, wuh mere phir tumháre pás áne se Masíh Yisú' men ziyáda ho jáe. 27 Sirf yih karo ki tumhárá chál chalan Masíh kí khushkhabarí ke muwáfiq rahe, táki main khwáh áún aur tumhen dekhún, khwáh na áún, tumhárá hál sunún, ki tum ek rúh men qáim ho, aur Injíl ke ímán ke liye ek ján hokar jánfishání karte ho; 28 aur kisí bát men mukhálifon se dahshat nahín kháte: yih un ke liye halákat ká sáf nishán hai, lekin tumhárí naját ká, aur yih Khudá kí taraf se hai; 29 kyúnki Masíh kí khátir tum par yih fazl húá, ki na faqat us par ímán láo, balki us kí khátir dukh bhí saho: 30 aur tum usí tarah jánfishání karte ho, jis tarah mujhe karte dekhá thá, aur ab bhí sunte ho, ki main waisí hí kartá hún.

2 Pas agar kuchh tasallí Masíh men, aur mahabbat kí diljam'í, aur Rúh kí shirákat, aur rahmdilí o dardmandí hai; 2 to merí yih khushí púrí karo, ki yakdil raho; yaksán mahabbat rakkho; ek ján ho; ek hí khayál rakkho; 3 tafriqe aur bejá fakhr ke bá'is kuchh na karo, balki firotaní se ek dúsre ko apne se bihtar samjhe: 4 har ek apne hí ahwál par nahín, balki har ek dúsron ke ahwál par bhí nazar rakkhe. 5 Waisá hí mizáj rakkho, jaisá Masíh Yisú' ká bhí thá: 6 us ne agarchi Khudá kí súrat par thá, Khudá ke barábar hone ko qabze men rakhne kí chíz na samjhá, 7 balki apne áp ko khálí kar diyá, aur khádim kí súrat ikhtiyár kí, aur insánon ke mushábih ho gayá; 8 aur insání shakl men záhir hokar apne áp ko past kar diyá, aur yahán tak farmánbardár rahá, ki maut, balki salíbí maut, gawárá kí. 9 Isí wáste Khudá ne bhí use bahut sarbaland kiyá, aur use wuh nám bakhshá jo sab námon se a'lá hai; 10 táki Yisú' ke nám par har ek ghutná tike, khwáh ásmánion ká ho, khwáh zamínion ká, khwáh un ká jo zamín ke níche hain; 11 aur Khudá Báp ke jalál ke liye har ek zabán iqrár kare, ki Yisú' Masíh Khudáwand hai.

12 Pas ai mere 'azízo, jis tarah tum hamesha se farmánbardárí karte áe ho, usí tarah ab bhí na sirf merí házirí men, balki is se bahut ziyáda merí gairházirí men, darte kánpte húe apní naját ká kám kiye jáo; 13 kyúnki jo tum men níyat aur 'amal donon ko, apne nek iráde ko anjám dene ke liye, paidá kartá hai, wuh Khudá hai. 14 Sab kám shikáyat aur takrár bagair kiyá karo; 15 táki tum be'aib aur bhole hokar, teṛhe aur kajrau logon men Khudá ke benuqs farzand bane raho, (jin ke darmiyán tum dunyá men chirágon kí tarah dikhái dete ho, 16 aur zindagí ká kalám pesh karte ho,) táki Masíh ke din mujhe fakhr ho, ki na merí dauṛ dhúp befáida húí, na merí mihnat akárath gayí. 17 Aur agar mujhe tumháre ímán kí qurbání aur khidmat ke sáth apná khún bhí baháná paṛe, taubhí khush hún, aur tum sab ke sáth khushí kartá hún: 18 tum bhí isí tarah khush ho, aur mere sáth khushí karo.

19 Mujhe Khudáwand Yisú' men ummed hai, ki Tímuthíyus ko tumháre pás jald bhejúngá, táki tumhárá ahwál daryáft karke merí bhí khátirjama' ho. 20 Kyúnki koí aisá hamdil mere pás nahín, jo sáfdilí se tumháre liye fikrmand ho. 21 Sab apní apní báton kí fikr men hain, na Yisú' Masíh kí. 22 Lekin tum us kí pukhtagí se wáqif ho, ki jaise beṭá báp kí khidmat kartá hai, waise hí us ne mere sáth khushkhabarí phailáne men khidmat kí. 23 Pas main ummed kartá hún, ki jab apne hál ká anjám ma'lúm kar lúngá, to use fauran bhej dúngá. 24 Aur mujhe Khudáwand par bharosá hai, ki main áp bhí jald áúngá. 25 Lekin main ne Ipafruditus ko tumháre pás bhejná zarúr samjhá; wuh merá bhái, aur hamkhidmat, aur hamsipáh, aur tumhárá qásid, aur merí hájat rafa' karne ke liye khádim hai; 26 kyúnki wuh tum sab ká bahut

mushtáq thá, aur is wáste beqarár rahtá thá, ki tum ne us kí bímárí ká hál suná thá: 27 beshakk wuh bímárí se marne ko thá; magar Ḳhudá ne us par rahm kiyá; aur faqat us hí par nahíṉ, balki mujh par bhí, táki mujhe gam par gam na ho. 28 Is liye mujhe us ke bhejne ká âur bhí ziyáda ḳhayál húá, ki tum bhí us kí muláqát se phir ḳhush ho jáo, aur merá bhí gam ghaṭ jáe. 29 Pas tum us se Ḳhudáwand meṉ kamál ḳhushí ke sáth milná, aur aise shaḳhsoṉ kí 'izzat kiyá karo: 30 is liye ki wuh Masíh ke kám kí ḳhátir marne ke qaríb ho gayá thá, aur us ne ján lagá dí, táki jo kamí tumhárí taraf se merí ḳhidmat meṉ húí, use púrá kare.

3 Garaz, mere bháiyo, Ḳhudáwand meṉ ḳhush raho. Tumheṉ ek hí bát bár bár likhne meṉ mujhe to kuchh diqqat nahíṉ, aur tumhárí is meṉ hifázat hai. 2 Kuttoṉ se ḳhabardár raho, badkároṉ se ḳhabardár raho, kaṭwánewáloṉ se ḳhabardár raho: 3 kyúṉki maḳhtún to ham haiṉ, jo Ḳhudá kí Rúh kí hidáyat se 'ibádat karte haiṉ, aur Masíh Yisú' par faḳhr karte haiṉ, aur jism ká bharosá nahíṉ karte: 4 go main to jism ká bhí bharosá kar saktá húṉ: agar kisí âur ko jism par bharosá karne ká ḳhayál ho, to main us se bhí ziyáda kar saktá húṉ: 5 áṭhweṉ din merá ḳhatna húá, Isráíl kí qaum, aur Binyámín ke qabíle ká húṉ; 'Ibráníoṉ ká 'Ibrání; sharí'at ke i'tibár se Farísí húṉ; 6 josh ke i'tibár se kalísiyá ká satánewálá; sharí'at kí rástbází ke i'tibár se be'aib thá. 7 Lekin jitní chízeṉ mere nafa' kí thíṉ, unhíṉ ko maiṉ ne Masíh kí ḳhátir nuqsán samajh liyá hai. 8 Balki maiṉ apne Ḳhudáwand Masíh Yisú' kí pahchán kí baṛí ḳhúbí ke sabab sab chízoṉ ko nuqsán samajhtá húṉ: jis kí ḳhátir main ne sárí chízoṉ ká nuqsán uṭháyá, aur un ko kúṛá samajhtá húṉ, táki Masíh ko hásil karúṉ, 9 aur us meṉ páyá jáúṉ; na apní us rástbází ke sáth, jo sharí'at kí taraf se hai, balki us rástbází ke sáth, jo Masíh par ímán láne ke sabab hai, aur Ḳhudá kí taraf se ímán par miltí hai: 10 aur maiṉ us ko aur us ke jí uṭhne kí qudrat ko, aur us ke sáth dukhoṉ meṉ sharík hone ko ma'lúm karúṉ, aur us kí maut se mushábahat paidá karúṉ; 11 táki kisí tarah murdoṉ meṉ se jí uṭhne ke darje tak pahuṉchúṉ. 12 Yih garaz nahíṉ, ki maiṉ pá chuká, yá kámil ho chuká húṉ: balki us chíz ke pakaṛne ke liye dauṛá húá játá húṉ, jis ke liye Masíh Yisú' ne mujhe pakṛá thá. 13 Ai bháiyo, merá yih gumán nahíṉ, ki pakaṛ chuká húṉ: balki sirf yih kartá húṉ, ki jo chízeṉ píchhe rah gayíṉ un ko bhúlkar, áge kí chízoṉ kí taraf baṛhá húá, 14 nishán kí taraf dauṛá húá játá húṉ, táki us in'ám ko hásil karúṉ, jis ke liye Ḳhudá ne mujhe Masíh Yisú' meṉ úpar buláyá hai. 15 Pas ham meṉ se jitne kámil haiṉ, yihí ḳhayál rakkheṉ, aur agar kisí bát meṉ tumhárá âur tarah ká ḳhayál ho, to Ḳhudá us bát ko bhí tum par záhir kar degá: 16 ba har hál jahán tak ham pahuṉche haiṉ, usí ke mutábiq chaleṉ.

17 Ai bháiyo, tum sab milkar merí mánind bano, aur un logoṉ ko pahchán rakkho, jo is tarah chalte haiṉ jis ká namúna tum ham meṉ páte ho. 18 Kyúṉki bahutere aise haiṉ, jin ká zikr maiṉ ne tum se bárhá kiyá hai, aur ab bhí ro roke kahtá húṉ, ki wuh apne chál chalan se Masíh kí salíb ke dushman haiṉ: 19 un ká anjám halákat hai, un ká ḳhudá peṭ hai, wuh apní sharm kí bátoṉ par faḳhr karte haiṉ, aur dunyá kí chízoṉ ke ḳhayál meṉ rahte haiṉ. 20 Magar hamárá watan ásmán par hai; aur ham ek Munjí, ya'ní Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke wahán se áne ke intizár meṉ haiṉ: 21 wuh apní us quwwat kí tásír ke muwáfiq, jis se sab chízeṉ apne tábi' kar saktá hai, hamárí pastháli ke badan kí shakl badalkar, apne jalál ke badan kí súrat par banáegá.

4 Is wáste, ai mere piyáre bháiyo, jin ká maiṉ mushtáq húṉ, jo merí ḳhushí aur táj ho, ai piyáro, Ḳhudáwand meṉ isí tarah qáim raho.

2 Maiṉ Yúodiya ko bhí nasíhat kartá húṉ, aur Suntuḳhe ko bhí, ki wuh Ḳhudáwand meṉ yakdil raheṉ. 3 Aur ai sachche hamḳhidmat, tujh se bhí darḳhwást kartá húṉ, ki tú un 'auratoṉ kí madad kar, kyúṉki

unhon ne mere sáth khushkhabarí phailáne men, Klemens aur mere un báqí hamkhidmaton samet jánfishání kí, jin ke nám kitáb i hayát men darj hain.

4 Khudáwand men har waqt khush raho; phir kahtá hún, ki khush raho. 5 Tumhárí narmmizájí sab ádmíon par záhir ho. Khudáwand qarib hai. 6 Kisí bát kí fikr na karo: balki har ek bát men tumhárí darkhwásten, du'á aur minnat ke wasíle se, shukrguzárí ke sáth Khudá ke sámne pesh kí jáen; 7 to Khudá ká itmínán, jo samajh se bi'l-kull báhar hai, tumháre dilon aur khayálon ko Masíh Yisú' men mahfúz rakkhegá.

8 Garaz, ai bháiyo, jitní báten sach hain, aur jitní báten sharáfat kí hain, aur jitní báten wájib hain, aur jitní báten pák hain, aur jitní báten pasandída hain, aur jitní báten dilkash hain; garaz jo nekí aur ta'ríf kí báten hain, un par gaur kiyá karo. 9 Jo báten tum ne mujh se síkhín, aur hásil kín, aur sunín, aur mujh men dekhín, un par 'amal kiyá karo; to Khudá jo itmínán ká chashma hai tumháre sáth rahegá.

10 Main Khudáwand men bahut khush hún, ki ab itní muddat ke ba'd tumhárá khayál mere liye sarsabz húá; beshakk tumhen pahle bhí is ká khayál thá, magar mauqa' na milá. 11 Yih nahín ki main muhtájí ke liház se kahtá; kyúnki main ne yih síkhá hai, ki jis hálat men hún, usí par rází rahún. 12 Main past honá bhí jántá hún, aur barhná bhí jántá hún: har ek bát, aur sab hálaton men, main ne ser honá, bhúká rahná, aur barhná ghatná síkhá hai. 13 Jo mujhe táqat bakhshtá hai, us men main sab kuchh kar saktá hún. 14 Táham tum ne achchhá kiyá, jo merí musíbat men sharík húe. 15 Aur ai Filippío, tum khud bhí jánte ho, ki khushkhabarí ke shurú' men, jab main Makiduniya se rawána húá, to tumháre siwá kisí kalísiyá ne lene dene ke mu'ámale men merí madad na kí. 16 Chunánchi Thissaluníke men bhí merí ihtiyáj rafa' karne ke liye tum ne ek daf'a nahín, balki do daf'a kuchh bhejá thá. 17 Yih nahín ki main in'ám cháhtá hún, balki aisá phal cháhtá hún, jo tumháre hisáb men ziyáda ho jáe. 18 Mere pás sab kuchh hai, balki ifrát se hai: tumhárí bhejí húí chízen Ipafruditus ke háth se lekar main ásúda ho gayá hún; wuh khushbú, aur maqbúl qurbání hain, jo Khudá ko pasandída hai. 19 Merá Khudá apní daulat ke muwáfiq jalál se Masíh Yisú' men tumhárí har ek ihtiyáj rafa' karegá. 20 Hamáre Khudá aur Báp kí abadu'l ábád tamjíd hotí rahe. Ámín.

21 Har ek muqaddas se jo Masíh Yisú' men hai salám kaho. Jo bháí mere sáth hain tumhen salám kahte hain. 22 Sáre muqaddas, khusúsan Qaisar ke gharwále, tumhen salám kahte hain.

23 Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tumhárí rúh ke sáth rahe

KULUSSI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo Khudá kí marzí se Masíh Yisú' ká rasúl hai, aur bháí Tímuthiyus kí taraf se, 2 Masíh men un muqaddas aur ímándár bháiyon ke nám, jo Kulusse men hain.

Hamáre Báp Khudá kí taraf se tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe.

3 Ham tumháre haqq men hamesha du'á karke, apne Khudáwand Yisú' Masíh ke Báp, ya'ní Khudá, ká shukr karte hain; 4 kyúnki ham ne suná hai, ki Masíh Yisú' par tumhárá ímán hai, aur sab muqaddas logon se mahabbat rakhte ho, 5 us ummed kí húí chíz ke sabab jo tumháre wáste ásmán par rakkhí húí

hai, jis ká zikr tum us ḳhushḳhabarí ke kalám i haqq men sun chuke ho, 6 jo tumháre pás pahunchí hai; jaise sáre jahán men bhí phal detí, aur taraqqí kartí játí hai; chunánchi jis din se tum ne us ko suná, aur Ḳhudá ke fazl ko sachche taur par pahchána, tum men bhi aisá hí kartí hai; 7 usí kí ta'lím tum ne hamáre 'azíz hamḳhidmat Ipafrás se páí, jo hamáre liye Masíh ká diyánatdár ḳhádim hai; 8 usí ne tumhárí mahabbat ko jo Rúh men hai ham par záhir kiyá.

9 Isí liye jis din se yih suná hai, ham bhí tumháre wáste yih du'á mángne aur darḳhwást karne se báz nahín áte, ki tum kamál rúhání hikmat aur samajh ke sáth us kí marzí ke 'ilm se ma'múr ho jáo; 10 táki tumhárá chál chalan Ḳhudáwand ke láiq ho, aur us ko har tarah se pasand áe, aur tum men har tarah ke nek kám ká phal lage, aur Ḳhudá kí pahchán men baṛhte jáo; 11 aur us ke jalál kí qudrat ke muwáfiq har tarah kí quwwat se qawí hote jáo, táki ḳhushí ke sáth har súrat se sabr aur tahammul kar sako; 12 aur Báp ká shukr karte raho, jis ne ham ko is láiq kiyá, ki núr men muqaddason ke sáth mírás ká hissa páen; 13 usí ne ham ko tárikí ke qabze se chhuṛákar apne 'azíz Beṭe kí bádsháhat men dáḳhil kiyá; 14 jis men ham ko maḳhlasí, ya'ní gunáhon kí mu'áfí, hásil hai: 15 wuh andekhe Ḳhudá kí súrat aur tamám maḳhlúqát se pahle maulúd hai; 16 kyúnki usí men sárí chízen paidá kí gayín, ásmán kí hon, yá zamín kí, dekhí hon, yá andekhí, taḳht hon, yá riyásaten, yá hukúmaten, yá iḳhtiyárát; sárí chízen usí ke wasíle se, aur usí ke wáste paidá húí hain; 17 aur wuh sab chízon se pahle hai, aur usí men sárí chízen qáim rahtí hain. 18 Aur wuhí badan, ya'ní kalísiyá, ká sir hai; wuhí mabdá hai, aur murdon men se jí uṭhnewálon men pahlauṭhá, táki sab báton men us ká awwal darja ho; 19 kyúnki Báp ko yih pasand áyá, ki sárí ma'múrí usí men sukúnat kare; 20 aur us ke ḳhún ke sabab jo salíb par bahá sulh karke, sab chízon ká usí ke wasíle se apne sáth mel kar le, ḳhwáh wuh zamín kí hon, ḳhwáh ásmán kí. 21 Aur us ne ab us ke jismání badan men maut ke wasíle se tumhárá bhí mel kar liyá, 22 jo pahle ḳhárij, aur bure kámon ke sabab dil se dushman the, táki wuh tum ko muqaddas, be'aib, aur beilzám banákar, apne sámne házir kare: 23 basharte ki tum ímán kí bunyád par qáim aur puḳhta raho, aur us ḳhushḳhabarí kí ummed ko jise tum ne suná, na chhoṛo, jis kí manádí ásmán ke níche ke tamám maḳhlúqát men kí gayí; aur main Paulus usí ká ḳhádim baná.

24 Ab main un dukhon ke sabab se ḳhush hún, jo tumhárí ḳhátir uṭhátá hún, aur Masíh kí musíbaton kí kamí us ke badan, ya'ní kalísiyá, kí ḳhátir, apne jism men púrí kiye detá hún; 25 jis ká main Ḳhudá ke us intizám ke bamújib ḳhádim baná, jo tumháre wáste mere supurd húá, táki main Ḳhudá ke kalám kí púrí púrí manádí karún; 26 ya'ní us bhed kí, jo tamám zamánon aur pushton se poshída rahá, lekin ab us ke un muqaddason par záhir húá, 27 jin par Ḳhudá ne záhir karná cháhá, ki gairqaumon men us bhed ke jalál kí daulat kaisí kuchh hai, aur wuh yih hai, ki Masíh jo jalál kí ummed hai tum men rahtá hai: 28 jis kí manádí karke ham har ek shaḳhs ko nasíhat karte, aur har ek ko kamál dánáí se ta'lím dete hain, táki ham har shaḳhs ko Masíh men kámil karke pesh karen; 29 aur isí liye main us kí us quwwat ke muwáfiq jánfishání se mihnat kartá hún, jo mujh men zor se asar kartí hai.

2 Main cháhtá hún tum ján lo, ki tumháre, aur Laudíkiyawálon, aur un sab ke liye jinhon ne merí jismání súrat nahín dekhí, kyá hí jánfishání kartá hún; 2 táki un ke dilon ko tasallí ho, aur wuh mahabbat se ápas men gaṭhe rahen, aur púrí samajh kí tamám daulat ko hásil karen, aur Ḳhudá ke bhed, ya'ní Masíh ko pahchánen, 3 jis men hikmat aur ma'rifat ke sáre ḳhazáne chhipe húe hain. 4 Yih main is liye kahtá hún, ki koí ádmí lubhánewálí báton se tumhen dhoká na de. 5 Kyúnki main go jism ke i'tibár se dúr hún, magar rúh ke i'tibár se tumháre pás hún, aur tumhárí báqá'ida hálat, aur tumháre ímán kí jo Masíh par hai mazbútí dekhkar ḳhush hotá hún.

6 Pas jis tarah tum ne Masíh Yisú' Khudáwand ko qubúl kiyá, usí tarah us men chalte raho; 7 aur us men jar pakarte aur ta'mír hote jáo; aur jis tarah tum ne ta'lím páí, usí tarah ímán men mazbút raho, aur khúb shukrguzárí kiyá karo.

8 Khabardár, koí shakhs tum ko us failsúfí aur láhásil fareb se shikár na kar le, jo insánon kí riwáyat aur dunyawí ibtidáí báton ke muwáfiq hain, na Masíh ke muwáfiq: 9 kyúnki Ulúhíyat kí sári ma'múrí usí men mujassam hokar sukúnat kartí hai, 10 aur tum usí men ma'múr ho gaye ho, jo sárí hukúmat aur ikhtiyár ká sir hai: 11 usí men tumhárá aisá khatna húá, jo háth se nahín hotá, ya'ní Masíh ká khatna, jis se jismání badan utárá játá hai; 12 aur usí ke sáth baptisma men dafn húe, aur is men Khudá kí quwwat par ímán lákar, jis ne use murdon men se jiláyá, us ke sáth jí bhí uṭhe. 13 Aur us ne tumhen bhí, jo apne qusúron aur jism kí námakhtúní ke sabab se murda the, us ke sáth zinda kiyá, aur hamáre sab qusúr mu'áf kiye; 14 aur hukmon kí wuh dastáwez miṭá dálí, jo hamáre nám par, aur hamáre khiláf thí; aur us ko salíb par kílon se jaṛkar sámne se haṭá diyá: 15 us ne hukúmaton aur ikhtiyáron ko apne úpar se utárkar un ká barmalá tamásha banáyá, aur salíb ke sabab se un par fathyábí ká shádiyána bajáyá.

16 Pas kháne píne, yá 'íd, yá naye chánd, yá sabt kí bábat koí tum par ilzám na lagáe: 17 kyúnki yih áne-wálí chízon ká sáya hain, magar asl chízen Masíh kí hain. 18 Koí shakhs khâksárí aur firishton kí 'ibádat pasand karke, tumhen daur ke in'ám se mahrúm na rakkhe; aisá shakhs apní jismání 'aql par befáida phúlkar, dekhí húí chízon men masrúf rahtá hai, 19 aur us Sir ko pakṛe nahín rahtá, jis se sárá badan joṛon aur paṭṭhon ke wasíle se parwarish pákar, aur báham paiwasta hokar, Khudá kí taraf se baṛhtá játá hai.

20 Jab tum Masíh ke sáth dunyawí ibtidáí báton kí taraf se mar gaye, to phir un kí mánind jo dunyá men zindagí guzárte hain, ádmíon ke hukmon aur ta'límon ke muwáfiq, aise qá'idon ke kyún páband hote ho. 21 ki Ise na chhúná, use na chakhná, use háth na lagáná, 22 (kyúnki yih sári chízen kám men láte láte faná ho jáengí)? 23 In báton men apní ijád kí húí 'ibádat, aur khâksárí, aur jismání riyázat ke i'tibár se hikmat kí súrat to hai, magar jismání khwáhishon ke rokne men in se kuchh fáida nahín hotá.

3 Pas jab tum Masíh ke sáth jiláe gaye, to 'álam i bálá kí chízon kí talásh men raho, jahán Masíh maujúd hai, aur Khudá kí dahiní taraf baiṭhá hai. 2 'Alam i bálá kí chízon ke khayál men raho, na zamín par kí chízon ke; 3 kyúnki tum mar gaye, aur tumhárí zindagí Masíh ke sáth Khudá men chhipí húí hai. 4 Jab Masíh, jo hamárí zindagí hai, záhir kiyá jáegá, to tum bhí us ke sáth jalál men záhir kiye jáoge.

5 Pas apne un a'zá ko murda karo, jo zamín par hain, ya'ní harámkárí, aur nápákí, aur shahwat, aur burí khwáhish, aur lálach ko jo butparastí ke barábar hai; 6 ki unhín ke sabab se Khudá ká gazab náfarmání ke farzandon par názil hotá hai; 7 aur tum bhí, jis waqt un báton men zindagí guzárte the, us waqt unhín par chalte the. 8 Lekin ab tum bhí in sab ko, ya'ní gussa, aur qahr, aur badkhwáhí, aur badgoí, aur munh se gálí bakná chhoṛ do: 9 ek dúsre se jhúṭh na bolo, kyúnki tum ne purání insáníyat ko us ke kámon samet utár dálá, 10 aur nayí insániyat ko pahin liyá hai, jo ma'rifat hásil karne ke liye apne Kháliq kí súrat par nayí bantí játí hai: 11 wahán na Yúnání rahá, na Yahúdí, na khatna, na námakhtúní, na wahshí, na Skútí, na gulám, na ázád: sirf Masíh sab kuchh aur sab men hai.

12 Pas Khudá ke barguzídon kí tarah, jo pák aur 'azíz hain, dardmandí, aur mihrbání, aur firotaní, aur hilm aur tahammul ká libás pahino; 13 agar kisí ko dúsre kí shikáyat ho, to ek dúsre kí bardásht kare, aur ek dúsre ke qusúr mu'áf kare; jaise Khudáwand ne tumháre qusúr mu'áf kiye, waise hí tum bhí karo: 14 aur in sab ke úpar mahabbat ko jo kamál ká paṭká hai bándh lo. 15 Aur Masíh ká itminán, jis ke liye tum ek badan

hokar buláe bhí gaye ho, tumháre dilon par hukúmat kare, aur tum shukrguzár raho. 16 Masíh ke kalám ko apne dilon men kasrat se basne do; aur kamál dánáí se ápas men ta'lím aur nasíhat karo, aur apne dilon men fazl ke sáth Khudá ke liye mazámír aur gít aur rúhání gazalen gáo; 17 aur kalám yá kám jo kuchh karte ho, wuh sab Khudáwand Yisú' ke nám se karo, aur usí ke wasíle se Khudá Báp ká shukr bajá láo.

18 Ai bíwiyo, jaisá Khudáwand men munásib hai, apne shauharon ke tábi' raho. 19 Ai shauharo, apní bíwiyon se mahabbat rakkho, aur un se talkhmizájí na karo. 20 Ai farzando, har bát men apne mán báp ke farmánbardár raho; kyúnki yih Khudáwand men pasandída hai. 21 Ai bachchewálo, apne farzandon ko diqq na karo, táki wuh bedil na ho jáen. 22 Ai naukaro, jo jism ke rú se tumháre málik hain, sab báton men un ke farmánbardár raho; ádmíon ko khush karnewálon kí tarah dikháwe ke liye nahín, balki sáfdilí aur Khudá ke khauf se: 23 jo kám karo, jí se karo, yih jánkar ki Khudáwand ke liye karte ho, na ádmíon ke liye; 24 kyúnki tum jánte ho ki Khudáwand kí taraf se is ke badle men tum ko mírás milegí. Tum Khudáwand Masíh kí khidmat karte ho. 25 Kyúnki jo burá kartá hai, wuh apní buráí ká badla páegá; wahán kisí kí tarafdárí nahín.

4 Ai máliko, apne naukaron ke sáth yih jánkar 'adl o insáf karo, ki ásmán par tumhárá bhí ek Málik hai.

2 Du'á mángne men mashgúl, aur shukrguzárí ke sáth us men bedár raho; 3 aur sáth sáth hamáre liye bhí du'á mángá karo, ki Khudá ham par kalám ká darwáza khole, táki main Masíh ke us bhed ko bayán kar sakún, jis ke sabab qaid bhí hún; 4 aur use aisá záhir karún, jaisá mujhe karná lázim hai. 5 Waqt ko ganímat jánkar báharwálon ke sáth hoshyárí se bartáo karo. 6 Tumhárá kalám hamesha aisá purfazl aur namkín ho, ki tumhen har shakhs ko munásib jawáb dená á jáe.

7 Piyárá bháí aur diyánatdár khádim Tukhikus, jo Khudáwand men hamkhidmat hai, merá sárá hál tumhen batá degá: 8 use main ne isí liye tumháre pás bhejá hai, ki tum hamárí hálat se wáqif ho jáo, aur wuh tumháre dilon ko tasallí de; 9 aur us ke sáth Unesimus ko bhí bhejá hai, jo diyánatdár aur piyárá bháí, aur tum men se hai. Yih tumhen yahán kí sárí báten batá denge.

10 Aristarkhus, jo mere sáth qaid hai, aur Bar Nabá ke rishte ká bháí Marqus (jis kí bábat tumhen hukm mile the; agar wuh tumháre pás áe, to us se achchhí tarah milná:) 11 aur Yisú' jo Yústus kahlátá hai, tumhen salám kahte hain: makhtúnon men se sirf yihí Khudá kí bádsháhat ke liye mere hamkhidmat, aur merí tasallí ká bá'is rahe hain. 12 Ipafrás jo tum men se hai, aur Masíh Yisú' ká banda hai, tumhen salám kahtá hai; wuh tumháre liye du'á mángne men hamesha jánfishání kartá hai, táki tum kámil hokar púre i'tiqád ke sáth Khudá kí púrí marzí par qáim raho. 13 Main us ká gawáh hún, ki wuh tumháre aur Laudíkiya, aur Hiyarápulis ke logon ke wáste barí koshish kartá hai. 14 Piyárá tabíb Lúqá aur Demás tumhen salám kahte hain. 15 Laudíkiya men ke bháiyon aur Numfás aur un ke ghar kí kalísiyá se salám kahná. 16 Aur jab yih khatt tum men parh liyá jáe, to aisá karná ki Laudíkiya kí kalísiyá men bhí parhá jáe, aur us khatt ko jo Laudíkiya se áe, tum bhí parhná. 17 Aur Arkhippus se kahná, ki Jo khidmat Khudáwand men tere supurd húí hai, use hoshyárí ke sáth anjám de.

18 Main Paulus apne háth se salám likhtá hún. Merí zanjíron ko yád rakhná. Tum par fazl hotá rahe.

THISSALUNI'KI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' PAHLA' ḲHATT

1 Paulus, aur Silwánus, aur Tímuthiyus kí taraf se, Thissaluníkíoṉ kí kalísiyá ke nám, jo Ḳhudá Báp aur Ḳhudáwand Yisú' Masíh meṉ hai. Fazl aur itmínán tumheṉ hásil hotá rahe.

2 Tum sab ke báre meṉ ham Ḳhudá ká shukr hamesha bajá láte haiṉ; aur apní du'áoṉ meṉ tumheṉ yád karte haiṉ; 3 aur apne Ḳhudá aur Báp ke huzúr tumháre ímán ke kám, aur mahabbat kí mihnat, aur us ummed ke sabr ko bilánága yád karte haiṉ, jo hamáre Ḳhudáwand Yisú' Masíh kí bábat hai; 4 aur ai bháiyo, Ḳhudá ke piyáro, ham ko ma'lúm hai ki tum barguzída ho; 5 is liye ki hamárí ḳhushḳhabarí tumháre pás na faqat lafzí taur par pahuṉchí, balki qudrat aur Rúhu'l Quds aur púre i'tiqád ke sáth bhí; chunáṉchi tum jánte ho, ki ham tumhárí ḳhátir tum meṉ kaise ban gaye the. 6 Aur tum kalám ko barí musíbat meṉ Rúhu'l Quds kí ḳhushí ke sáth qubúl karke, hamárí aur Ḳhudáwand kí mánind bane; 7 yaháṉ tak ki Makiduniya aur Aḳhaya ke sáre ímándároṉ ke liye namúna bane. 8 Kyúṉki tumháre háṉ se na faqat Makiduniya aur Aḳhaya meṉ Ḳhudáwand ke kalám ká charchá phailá hai, balki tumhárá ímán jo Ḳhudá par hai har jagah aisá mashhúr ho gayá hai, ki hamáre kahne kí kuchh hájat nahíṉ. 9 Is liye ki wuh áp hamárá zikr karte haiṉ, ki tumháre pás hamárá áná kaisá húá; aur tum butoṉ se phirkar Ḳhudá kí taraf rujú' húe, táki zinda aur haqíqí Ḳhudá kí bandagí karo, 10 aur us ke Beṭe ke ásmán par se áne ke muntazir raho, jise us ne murdoṉ meṉ se jiláyá, ya'ní Yisú' ke, jo ham ko ánewále gazab se bachátá hai.

2 Ai bháiyo, tum áp jánte ho ki hamárá tumháre pás áná befáida na húá; 2 balki tum ko ma'lúm hí hai, ki báwujúd peshtar Filippí meṉ dukh uṭháne aur be'izzat hone ke, ham ko apne Ḳhudá meṉ yih dilerí hásil húí, ki Ḳhudá kí ḳhushḳhabarí barí jánfisháni se tumheṉ sunáeṉ. 3 Kyúṉki hamárí nasíhat na gumráhí se hai, na nápákí se, na fareb ke sáth: 4 balki jaise Ḳhudá ne ham ko maqbúl karke ḳhushḳhabarí hamáre supurd kí, waise hí ham bayán karte haiṉ; ádmíoṉ ko nahíṉ, balki Ḳhudá ko ḳhush karne ke liye, jo hamáre diloṉ ko ázmátá hai. 5 Kyúṉki tum ko ma'lúm hí hai ki na kabhí hamáre kalám meṉ ḳhushámad pái gayí, na wuh lálach ká parda baná; Ḳhudá is ká gawáh hai; 6 aur ham ádmíoṉ se 'izzat nahíṉ cháhte the; na tum se, na auroṉ se; agarchi Masíh ke rasúl hone ke bá'is tum par bojh ḍál sakte the. 7 Balki jis tarah máṉ apne bachchoṉ ko páltí hai, usí tarah ham tumháre darmiyán narmí ke sáth rahe; 8 aur usí tarah ham tumháre bahut mushtáq hokar, na faqat Ḳhudá kí ḳhushḳhabarí, balki apní ján tak bhí tumheṉ de dene ko rází the, is wáste ki tum hamáre piyáre ho gaye the. 9 Kyúṉki, ai bháiyo, tum ko hamárí mihnat aur mashaqqat yád hogí, ki ham ne tum meṉ se kisí par bojh na ḍálne kí garaz se, rát din mihnat mazdúrí karke, tumheṉ Ḳhudá kí ḳhushḳhabarí kí manádí kí. 10 Tum bhí gawáh ho, aur Ḳhudá bhí, ki tum se jo ímán le áe ho ham kaisí pákízagí aur rástbází aur be'aibí ke sáth pesh áe: 11 chunáṉchi tum jánte ho, ki jis tarah báp apne bachchoṉ ke sáth kartá hai, usí tarah ham bhí tum meṉ se har ek ko nasíhat karte, aur dilásá dete, aur samjháte

rahe, 12 táki tumhárá chál chalan Khuda ke láiq ho, jo tumhen apní bádsháhat aur jalál men bulátá hai.

13 Is wáste ham bhí bilánága Khudá ká shukr karte hain, ki jab Khudá ká paigám hamárí ma'rifat tumháre pás pahunchá, to tum ne use ádmíon ká kalám samajhkar nahín, balki (jaisá haqíqat men hai,) Khudá ká kalám jánkar qubúl kiyá, aur wuh tum men jo ímán le áe ho tásír bhí kar rahá hai. 14 Is liye ki tum, ai bháiyo, Khudá kí un kalísiyáon kí mánind ban gaye, jo Yahúdiya men Masíh Yisú' men hain; kyúnki tum ne bhí apne qaumwálon se wuhí taklífen uthain, jo unhon ne Yahúdíon se; 15 jinhon ne Khudáwand Yisú' ko aur nabíon ko bhí már dálá, aur ham ko satá satákar nikál diyá; wuh Khudá ko pasand nahín áte, aur sáre ádmíon ke mukhálif hain. 16 Aur wuh hamen gairqaumon ko un kí naját ke liye kalám sunáne se mana' karte hain; táki un ke gunáhon ká paimána hamesha bhartá rahe; lekin un par intihá ká gazab á gayá.

17 Ai bháiyo, jab ham thore 'arse ke liye záhir men, na dil se, tum se judá ho gaye, to ham ne kamál árzú se tumhárí súrat dekhne kí âur bhí ziyáda koshish kí: 18 is wáste ham ne (ya'ní mujh Paulus ne) ek daf'a nahín, balki do daf'a tumháre pás áná cháhá, magar Shaitán ne hamen roke rakkhá. 19 Bhalá, hamárí ummed, aur khushí, aur fakhr ká táj kyá hai? Kyá wuh hamáre Khudáwand Yisú' ke sámne us ke áne ke waqt tum hí na hoge? 20 Hamárá jalál aur khushí tum hí to ho.

3 Is wáste jab ham ziyáda bardásht na kar sake, to Athene men akelá rah jáná manzúr kiyá; 2 aur ham ne Tímuthiyus ko jo hamárá bhái, aur Masíh kí khushkhabarí men Khudá ká khádim hai, is liye bhejá ki wuh tumhen mazbút kare aur tumháre ímán ke báre men tumhen nasíhat kare, 3 ki in musíbaton ke sabab koí na ghabráe; kyúnki tum áp jánte ho, ki ham in hí ke liye muqarrar húe hain. 4 Balki pahle bhí, jab ham tumháre pás the, to tum se kahá karte the, ki hamen musíbat uthání hogí; chunánchi aisá hí húá, aur tumhen ma'lúm bhí hai. 5 Is wáste jab main âur ziyáda bardásht na kar saká, to tumháre ímán ká hál daryáft karne ko bhejá, kahín aisá na húá ho ki ázmánewále ne tumhen ázmáyá ho, aur hamárí mihnat befáida gayí ho. 6 Magar ab jo Tímuthiyus ne tumháre pás se hamáre pás ákar tumháre ímán aur mahabbat kí, aur is bát kí khushkhabarí dí, ki tum hamárá zikr i khair hamesha karte ho, aur hamáre dekhne ke aise mushtáq ho, jaise ki ham tumháre; 7 is liye ai bháiyo, ham ne apní sárí ihtiyáj aur musíbat men tumháre ímán ke sabab se tumháre báre men tasallí páí: 8 kyúnki ab, agar tum Khudáwand men qáim ho, to ham zinda hain. 9 Tumháre bá'is apne Khudá ke sámne hamen jis qadr khushí hásil hai, us ke badle men kis tarah tumhárí bábat Khudá ká shukr adá karen? 10 Ham rát din bahut hí du'á mángte rahte hain, ki tumhárí súrat dekhen, aur tumháre ímán kí kamí púrí karen.

11 Ab hamárá Khudá aur Báp khud, aur hamárá Khudáwand Yisú' tumhárí taraf hamárí rahbarí kare: 12 aur Khudáwand aisá kare ki jis tarah ham ko tum se mahabbat hai, usí tarah tumhárí mahabbat bhí, ápas men aur sab ádmíon ke sáth, ziyáda ho aur barhe; 13 táki wuh tumháre dilon ko aisá mazbút kar de, ki jab hamárá Khudáwand Yisú' apne sab muqaddason ke sáth áe, to wuh hamáre Khudá aur Báp ke sámne pákízagí men be'aib thahren.

4 Garaz, ai bháiyo, ham tum se darkhwást karte hain, aur Khudáwand Yisú' men tumhen nasíhat karte hain, ki jis tarah tum ne ham se munásib chál chalne, aur Khudá ko khush karne kí ta'lím páí, aur jis tarah tum chalte bhí ho, usí tarah âur taraqqí karte jáo. 2 Kyúnki tum jánte ho, ki ham ne tum ko Khudáwand Yisú' kí taraf se kyá kyá hukm pahuncháe. 3 Chunánchi Khudá kí marzí yih hai, ki tum pák bano, ya'ní harámkárí se bache raho; 4 aur har ek tum men se pákízagí aur 'izzat ke sáth apne zarf ko hásil karná jáne; 5 na shahwat ke josh se, un qaumon kí mánind jo Khudá ko nahín jántín: 6 aur koí shakhs apne bhái ke sáth

is amr men ziyádatí aur dagá na kare, kyúnki Khudáwand in sab kámon ká badla lenewálá hai; chunánchi ham ne pahle bhí tum ko tambíh karke jatá diyá thá. 7 Is liye ki Khudá ne ham ko nápákí ke liye nahín, balki pákízagí ke liye buláyá. 8 Pas jo nahín mántá, wuh ádmí ko nahín, balki Khudá ko nahín mántá, jo tum ko apní Pák Rúh detá hai.

9 Magar birádarána mahabbat kí bábat tumhen kuchh likhne kí hájat nahín, kyúnki tum ápas men mahabbat karne kí Khudá se ta'lím pá chuke ho; 10 aur tamám Makiduniya ke sab bháiyon ke sáth aisá hí karte ho. Lekin ai bháiyo, ham tumhen nasíhat karte hain, ki taraqqí karte jáo; 11 aur jis tarah ham ne tum ko hukm diyá, chupcháp rahne, aur apná kár o bár karne, aur apne háthon se mihnat karne kí himmat karo; 12 táki báharwálon ke sáth sháistagí se bartáo karo, aur kisí chíz ke muhtáj na ho.

13 Ai bháiyo, ham nahín cháhte ki jo sote hain, un kí bábat tum náwáqif raho, táki auron kí mánind jo náummed hain gam na karo. 14 Kyúnki jab hamen yih yaqín hai ki Yisú' mar gayá aur jí uthá, to isí tarah Khudá un ko bhí jo so gaye hain, Yisú' ke wasíle se usí ke sáth le áegá. 15 Chunánchi ham tum se Khudáwand ke kalám ke mutábiq kahte hain, ki ham jo zinda hain, aur Khudáwand ke áne tak báqí rahenge, soe húon se hargiz áge na barhenge. 16 Kyúnki Khudáwand khud ásmán se utar áegá; us waqt lalkár, aur muqarrab firishte kí áwáz sunái degí, aur Khudá ká narsingá phúnká jáegá, aur pahle to Masíh men múe húe jí uthenge; 17 phir ham jo zinda báqí honge, un ke sáth bádalon par uthác jáenge, táki hawá men Khudáwand ká istiqbál karen, aur is tarah hamesha Khudáwand ke sáth rahenge. 18 Pas tum in báton se ek dúsre ko tasallí diyá karo.

5 Magar, ai bháiyo, is kí kuchh hájat nahín ki waqton aur mauqa'on kí bábat tum ko kuchh likhá jáe. 2 Is wáste ki tum áp khúb jánte ho, ki Khudáwand ká din is tarah ánewálá hai, jis tarah rát ko chor átá hai. 3 Jis waqt log kahte honge ki Salámatí aur amn hai, us waqt un par is tarah nágahán halákat áegí, jis tarah hámila ko dard lagte hain; aur wuh hargiz na bachenge. 4 Lekin tum, ai bháiyo, tárikí men nahín ho, ki wuh din chor kí tarah tum par á pare: 5 kyúnki tum sab núr ke farzand, aur din ke farzand ho; ham na rát ke hain, na tárikí ke. 6 Pas auron kí tarah so na rahen, balki jágte aur hoshyár rahen. 7 Kyúnki jo sote hain, rát hí ko sote hain, aur jo matwále hote hain, rát hí ko matwále hote hain. 8 Magar ham jo din ke hain, ímán aur mahabbat ká baktar lagákar, aur naját kí ummed ká khod pahinkar hoshyár rahen. 9 Kyúnki Khudá ne hamen gazab ke liye nahín, balki is liye muqarrar kiyá ki ham apne Khudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se naját hásil karen; 10 wuh hamárí khátir is liye múá ki, ham jágte hon yá sote hon, sab milke usí ke sáth jíen. 11 Pas tum ek dúsre ko tasallí do, aur ek dúsre kí taraqqí ke bá'is bano, chunánchi tum aisá karte bhí ho.

12 Aur, ai bháiyo, ham tum se darkhwást karte hain, ki jo tum men mihnat karte, aur Khudáwand men tumháre peshwá hain, aur tum ko nasíhat karte hain, unhen máno; 13 aur un ke kám ke sabab mahabbat se un kí barí 'izzat karo. A'pas men mel miláp rakkho. 14 Aur, ai bháiyo, ham tumhen nasíhat karte hain, ki beqá'ida chalnewálon ko samjháo, kamhimmaton ko dilásá do, kamzoron ko sambhálo, sab ke sáth tahammul se pesh áo. 15 Khabardár, koí kisí se badí ke 'iwaz badí na kare; balki har waqt nekí karne ke darpai raho, ápas men bhí, aur sab se. 16 Har waqt khush raho; 17 bilá náqa du'á mángo: 18 har ek bát men shukrguzárí karo: kyúnki Masíh Yisú' men tumhárí bábat Khudá kí yihí marzí hai. 19 Rúh ko na bujháo; 20 nubuwwaton kí haqárat na karo: 21 sárí báton ko ázmáo: jo achchhí ho use pakre raho; 22 har qism kí badí se bache raho.

23 Khudá jo itmínán ká chashma hai, áp hí tum ko bi'lkull pák kare; aur tumhárí rúh aur ján aur badan hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke áne tak púre púre aur be'aib

mahfúz rahen. 24 Tumhárá bulánewálá sachchá hai, wuh aisá hí karegá.
25 Ai bháiyo, hamáre wáste du'á mángo.
26 Pák bose ke sáth sáre bháiyon ko salám karo. 27 Main tumhen Khudáwand kí qasam detá hún, ki yih khatt sáre bháiyon ko sunáyá jáe.
28 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tum par hotá rahe.

THISSALUNI'KI'ON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' DU'SRA' KHATT

1 Paulus, aur Silwánus, aur Tímuthiyus kí taraf se Thissalunikíon kí kalísiyá ke nám, jo hamáre Báp Khudá aur Khudáwand Yisú' Masíh men hai. 2 Fazl aur itmínán Khudá Báp aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen hásil hotá rahe.
3 Ai bháiyo, tumháre báre men har waqt Khudá ká shukr karná ham par farz hai, aur yih is liye munásib hai, ki tumhárá ímán bahut baṛhtá játá hai, aur tum sab kí mahabbat ápas men ziyáda hotí játí hai; 4 yahán tak ki ham áp Khudá kí kalísiyáon men tum par fakhr karte hain, ki jitne zulm aur musíbaten tum uṭháte ho, un sab men tumhárá sabr aur ímán záhir hotá hai; 5 yih Khudá kí sachchí 'adálat ká sáf nishán hai; táki tum Khudá kí bádsháhat ke láiq ṭhahro, jis ke liye tum dukh bhí uṭháte ho: 6 kyúnki Khudá ke nazdík yih insáf hai, ki badle men tumháre musíbat denewálon ko musíbat, 7 aur tum musíbat uṭhánewálon ko hamáre sáth árám de; us waqt, jab ki Khudáwand Yisú' apne qawí firishton ke sáth, bhaṛaktí húí ág men ásmán se záhir hogá; 8 aur jo Khudá ko nahín pahchánte, aur hamáre Khudáwand Yisú' kí khushkhabarí ko nahín mánte, un se badla legá: 9 wuh Khudáwand ke chihre aur us kí qudrat ke jalál se dúr hokar, abadí halákat kí sazá páenge; 10 yih us din hogá, jab ki wuh apne muqaddason men jalál páne, aur sab ímán lánewálon ke sabab se ta'ajjub ká bá'is hone ke liye áegá, kyúnki tum hamárí gawáhí par ímán láe. 11 Isí wáste ham tumháre liye har waqt du'á bhí mángte rahte hain, ki hamárá Khudá tumhen is buláwe ke láiq jáne, aur nekí kí har ek khwáhish aur ímán ke har ek kám ko qudrat se púrá kare; 12 táki hamáre Khudá aur Khudáwand Yisú' Masíh ke fazl ke muwáfiq, hamáre Khudáwand Yisú' ká nám tum men jalál páe, aur tum us men.

2 Ai bháiyo, ham apne Khudáwand Yisú' Masíh ke áne aur us ke pás apne jama' hone kí bábat tum se darkhwást karte hain, 2 ki kisí rúh, yá kalám, yá khatt se, jo goyá hamárí taraf se ho, yih samajhkar ki Khudáwand ká din á pahunchá hai, tumhárí 'aql daf'atan pareshán na ho jáe, aur na tum ghabráo. 3 Kisí tarah se kisí ke fareb men na áná; kyúnki wuh din nahín áegá, jab tak ki pahle bargashtagí na ho, aur wuh gunáh ká shakhs, ya'ní halákat ká farzand, záhir na ho, 4 jo mukhálafat kartá hai, aur har ek se jo Khudá yá ma'búd kahlátá hai apne áp ko baṛá ṭhahrátá hai, yahán tak ki wuh Khudá ke maqdis men baiṭhkar apne áp ko Khudá záhir kartá hai. 5 Kyá tumhen yád nahín, ki jab main tumháre pás thá, to tum se yih báten kahá kartá thá? 6 Ab jo chíz use rok rahí hai, táki wuh apne kháss waqt par záhir ho, us ko tum jánte ho. 7 Kyúnki bedíní ká bhed to ab bhí tásír kartá játá hai, magar ab ek roknewálá hai, aur jab tak ki wuh dúr na kiyá jáe roke rahegá. 8 Us waqt wuh bedín záhir hogá, jise Khudáwand Yisú' apne munh kí phúnk se halák, aur apní ámad kí tajallí se nest karegá: 9 aur jis

kí ámad Shaitán kí tásír ke muwáfiq, har tarah kí jhúṭhí qudrat, aur nishánon, aur 'ajíb kámon ke sáth, 10 aur halák honewálon ke liye nárástí ke har tarah ke dhoke ke sáth hogí; is wáste ki unhon ne haqq kí mahabbat ko ikhtiyár na kiyá, jis se un kí naját hotí. 11 Isí sabab se Khudá un ke pás gumráh karnewálí tásír bhejegá, táki wuh jhúṭh ko sach jánen, 12 aur jitne log haqq ká yaqín nahín karte, balki nárástí ko pasand karte hain, wuh sab sazá páen.

13 Lekin tumháre báre men, ai bháiyo, Khudáwand ke piyáro, har waqt Khudá ká shukr karná ham par farz hai, kyúnki Khudá ne tumhen ibtidá hí se is liye chun liyá thá, ki Rúh ke zarí'e se pákíza bankar, aur haqq par ímán lákar naját páo: 14 jis ke liye us ne tumhen hamárí khushkhabarí ke wasíle se buláyá, táki tum hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká jalál hásil karo. 15 Pas, ai bháiyo, sábitqadam raho, aur jin riwáyaton kí tum ne hamárí zabání, yá khatt ke zarí'e se ta'lím páí hai, un par qáim raho.

16 Ab hamárá Khudáwand Yisú' Masíh khud, aur hamárá Báp Khudá, jis ne ham se mahabbat rakkhí, aur fazl se abadí tasallí aur achchhí ummed bakhshí, 17 tumháre dilon ko tasallí de, aur har ek nek kám aur kalám men mazbút kare.

3 Garaz, ai bháiyo, hamáre haqq men du'á karo, ki Khudáwand ká kalám aisá jald phail jáe, aur jalál páe, jaisá tum men; 2 aur kajrau aur bure ádmíon se ham bache ráhen; kyúnki sab men ímán nahín. 3 Magar Khudáwand sachchá hai; wuh tum ko mazbút karegá, aur us Sharír se mahfúz rakkhegá. 4 Aur Khudáwand men hamen tum par bharosá hai, ki jo hukm ham tumhen dete hain, un par 'amal karte ho, aur karte bhí rahoge. 5 Khudáwand tumháre dilon ko Khudá kí mahabbat aur Masíh ke sabr kí taraf hidáyat kare.

6 Ai bháiyo, ham apne Khudáwand Yisú' Masíh ke nám se tumhen hukm dete hain, ki har ek aise bháí se kanára karo, jo beqá'ida chaltá hai, aur us riwáyat par 'amal nahín kartá jo us ko hamárí taraf se pahunchí; 7 kyúnki tum áp jánte ho, ki hamárí mánind kis tarah banná cháhiye; is liye ki ham tum men beqá'ida na chalte the; 8 aur kisí kí roṭí muft na kháte the, balki mihnat mashaqqat se rát din kám karte the, táki tum men se kisí par bojh na ḍálen: 9 is liye nahín ki ham ko ikhtiyár na thá, balki is liye ki apne áp ko tumháre wáste namúna ṭhahráen, táki tum hamárí mánind bano. 10 Aur jab ham tumháre pás the, us waqt bhí tum ko yih hukm dete the, ki jise mihnat karní manzúr na ho, wuh kháne bhí na páe. 11 Ham sunte hain, ki tum men ba'z beqá'ida chalte hain, aur kuchh kám nahín karte, balki auron ke kám men dakhl dete hain. 12 Aise shakhson ko ham Khudáwand Yisú' Masíh men hukm dete aur nasíhat karte hain, ki chupcháp kám karke apní hí roṭí kháen. 13 Aur tum, ai bháiyo, nek kám karne men himmat na háro. 14 Aur agar koí hamáre is khatt kí bát ko na máne, to use nigáh men rakkho; aur us se suhbat na rakkho, táki wuh sharminda ho. 15 Lekin use dushman na jáno, balki bháí samajhkar nasíhat karo.

16 Ab Khudáwand jo itmínán ká chashma hai, áp hí tum ko hamesha aur har tarah se itmínán bakhshe. Khudáwand tum sab ke sáth rahe.

17 Main Paulus apne háth se salám likhtá hún: har khatt men merá yihí nishán hai: main isí tarah likhtá hún. 18 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tum sab par hotá rahe.

TIMUTHIYUS KE NAM

PAULUS RASU'L KA' PAHLA' KHATT

1 Paulus kí taraf se jo hamáre Munjí Khudá, aur hamáre ummedgáh Masíh Yisú' ke hukm se Masíh Yisú' ká rasúl hai, 2 Tímuthiyus ke nám, jo ímán ke liház se merá sachchá farzand hai. Fazl, rahm, aur itmínán, Khudá Báp aur hamáre Khudáwand Masíh Yisú' kí taraf se tujhe hásil hotá rahe.

3 Jis tarah main ne Makiduniya játe waqt tujhe nasíhat kí thí, ki Ifisus men rahkar ba'z shakhson ko hukm kar de, ki áur tarah kí ta'lím na den, 4 aur un kahániyon aur beintihá nasabnámon par liház na karen jo takrár ká bá'is hote hain, aur us intizám i Iláhí ke muwáfiq nahín jo ímán par mabní hai; usí tarah ab bhí kartá hún. 5 Hukm ká maqsad yih hai, ki pák dil aur nek níyat aur beriyá ímán se mahabbat paidá ho. 6 In ko chhorkar ba'z shakhs behúda bakwás kí taraf mutawajjih ho gaye; 7 aur sharí'at ke mu'allim banná cháhte hain, hálánki jo báten kahte hain, aur jin ká yaqíní taur se da'wá karte hain, un ko samajhte bhí nahín. 8 Magar ham jánte hain ki sharí'at achchhí hai, basharte ki koí use sharí'at ke taur par kám men láe, 9 ya'ní yih samajhkar ki sharí'at rástbázon ke liye muqarrar nahín húí, balki beshara' aur sarkash logon, aur bedínon, aur gunahgáron, aur nápákon, aur rindon, aur mán báp ke qátilon, aur khúníon, 10 aur harámkáron, aur laundebázon, aur bardafaroshon, aur jhúthon, aur jhúthí qasam kháneválon, aur in ke siwá sahíh ta'lím ke áur barkhiláf kám karnewálon ke wáste hai; 11 yih Khudá e mubárak ke jalál kí us khushkhabarí ke muwáfiq hai, jo mere supurd húí.

12 Main apne táqat bakhshnewále Khudáwand Masíh Yisú' ká shukr kartá hún, ki us ne mujhe diyánatdár samajhkar apní khidmat ke liye muqarrar kiyá; 13 agarchi main pahle kufr baknewálá, aur satánewálá, aur be'izzat karnewálá thá: táham mujh par rahm húá, is wáste ki main ne beímání kí hálat men nádání se yih kám kiye the; 14 aur hamáre Khudáwand ká fazl, us ímán aur mahabbat ke sáth jo Masíh Yisú' men hai, bahut ziyáda húá. 15 Yih bát sach, aur har tarah se qubúl karne ke láiq hai, ki Masíh Yisú' gunahgáron ko naját dene ke liye dunyá men áyá, jin men sab se bará main hún. 16 Lekin mujh par rahm is liye húá, ki Yisú' Masíh mujh bare gunahgár men apná kamál tahammul záhir kare, táki jo log hamesha kí zindagí ke liye us par ímán láenge, un ke liye main namúna banún. 17 Ab azalí bádsháh, ya'ní gairfání, nádída, wáhid Khudá kí 'izzat aur tamjíd abadu'l ábád hotí rahe. Ámín.

18 Ai farzand Tímuthiyus, un peshíngoíon ke muwáfiq jo pahle terí bábat kí gayí thín, main yih hukm tere supurd kartá hún, táki tú un ke mutábiq achchhí laráí lartá rahe, aur ímán aur us nek níyat par qáim rahe, 19 jis ke dúr karne ke sabab ba'z logon ke ímán ká jaház garq ho gayá. 20 Unhín men se Huminayus aur Sikandar hain, jinhen main ne Shaitán ke hawále kiyá, táki kufr se báz rahná síkhen.

2 Pas main sab se pahle yih nasíhat kartá hún, ki munáját-en, aur du'áen, aur iltijáen, aur shukrguzárián sab ádmíon ke liye kí jáen; 2 bádsháhon aur sab bare martabawálon ke wáste is liye, ki ham kamál díndárí aur sanjídagí se amn o árám ke sáth zindagí guzáren. 3 Yih hamáre Munjí Khudá ke nazdík 'umda aur pasandída hai; 4 wuh cháhtá hai ki sáre ádmí naját páen, aur sachchái kí pahchán tak pahunchen. 5 Kyúnki Khudá ek hai, aur Khudá aur insánon ke bích men darmiyání bhí

ek, ya'ní Masíh Yisú' jo insán hai; 6 jis ne apne áp ko sab ke fidye men diyá, ki munásib waqton par is kí gawáhí dí jáe. 7 Main sach kahtá hún, jhúṭh nahín boltá, ki main isí garaz se manádí karnewálá aur rasúl aur gairqaumon ko ímán aur sachcháí kí báten sikhánewálá muqarrar húá.

8 Pas main cháhtá hún, ki mard har jagah, bagair gusse aur takrár ke, pák háthon ko uṭhákar du'á mángá karen. 9 Isí tarah 'auraten hayádár libás se sharm aur parhezgárí ke sáth apne áp ko sanwáren, na bál gúndhne aur sone aur motiyon aur qímatí poshák se; 10 balki nek kámon se, jaisá khudáparastí ká iqrár karnewálí 'auraton ko munásib hai. 11 'Aurat ko chupcháp kamál tábi'dárí se síkhná cháhiye. 12 Aur main ijázat nahín detá ki 'aurat sikháe, yá mard par hukm chaláe, balki chupcháp rahe. 13 Kyúnki pahle A'dam banáyá gayá, us ke ba'd Hawwá; 14 aur A'dam ne fareb nahín kháyá, balki 'aurat fareb khákar gunáh men paṛ gayí. 15 Lekin aulád janne ke wasíle se naját páegí, basharte ki wuh ímán aur mahabbat aur pákízagí men parhezgárí ke sáth qáim rahen.

3 Yih bát sach hai, ki jo shakhs nigahbán ká 'uhda cháhtá hai, wuh achchhe kám kí khwáhish kartá hai. 2 Pas nigahbán ko beilzám, ek bíwí ká shauhar, parhezgár, muttaqí, sháista, musáfirparwar, aur ta'lím dene ke láiq honá cháhiye; 3 nashe men gul machánewálá, yá márpíṭ karnewálá na ho, balki halím ho, na takrárí, na zardost; 4 apne ghar ká bakhúbí bandobast kartá ho, aur apne bachchon ko kamál sanjídagí se tábi' rakhtá ho. 5 (Jab koí apne ghar hí ká bandobast karná nahín jántá, to Khudá kí kalísiyá kí kyúnkar khabargírí karegá?) 6 Naumuríd na ho, táki gurúr karke kahín Iblís kí sí sazá na páe. 7 Aur báharwálon ke nazdík bhí neknám honá cháhiye, táki malámat men aur Iblís ke phande men na phanse. 8 Isí tarah khádimon ko bhí sanjída honá cháhiye; dozabán, aur sharábí, aur nájáiz nafa' ke lálchí na hon; 9 aur ímán ke bhed ko pák dil men hifázat se rakkhen. 10 Aur yih bhí pahle ázmáe jáen, is ke ba'd agar beilzám ṭhahren, to khidmat ká kám karen. 11 Isí tarah 'auraton ko bhí sanjída honá cháhiye, tuhmat lagánewálí na hon, balki parhezgár aur sárí báton men ímándár hon. 12 Khádim ek ek bíwí ke shauhar hon, aur apne apne bachchon aur gharon ká bakhúbí bandobast karte hon; 13 kyúnki jo khidmat ká kám bakhúbí anjám dete hain, wuh apne liye achchhá martaba, aur us ímán men jo Masíh Yisú' par hai, baṛí dilerí hásil karte hain.

14 Main tere pás jald áne kí ummed karne par bhí, yih báten tujhe is liye likhtá hún, 15 ki agar mujhe áne men der ho, to tujhe ma'lúm ho jáe ki Khudá ke ghar, ya'ní zinda Khudá kí kalísiyá men, jo haqq ká sutún aur bunyád hai, kyúnkar bartáo karná cháhiye. 16 Is men kalám nahín, ki díndárí ká bhed baṛá hai, ya'ní wuh jo jism men záhir húá, aur rúh men rástbáz ṭhahrá, aur firishton ko dikhái diyá, aur gairqaumon men us kí manádí húí, aur dunyá men us par ímán láe, aur jalál men úpar uṭháyá gayá.

4 Lekin Rúh sáf kahtí hai, ki áyanda zamánon men ba'z log, gumráh karnewálí rúhon aur shayátín kí ta'límon kí taraf mutawajjih hokar, ímán se bargashta ho jáenge. 2 Yih un jhúṭhe ádmíon kí riyákárí ke bá'is hogá, jin ká dil goyá garm lohe se dágá gayá hai; 3 yih log biyáh karne se mana' karenge, aur un khánon se parhez karne ká hukm denge, jinhen Khudá ne is liye paidá kiyá hai, ki ímándár aur haqq ke pahchánnewále unhen shukrguzárí ke sáth kháen; 4 kyúnki Khudá kí paidá kí húí har chíz achchhí hai, aur koí chíz inkár ke láiq nahín, basharte ki shukrguzárí ke sáth khái jáe; 5 is liye ki Khudá ke kalám aur du'á se pák ho játí hai.

6 Agar tú bháiyon ko yih báten yád diláegá, to Masíh Yisú' ká achchhá khádim ṭhahregá, aur ímán aur us achchhí ta'lím kí báton se, jis kí tú pairawí kartá áyá hai, parwarish pátá rahegá: 7 lekin behúda aur búṛhiyon kí sí kahániyon se kanára kar, aur díndárí ke liye riyázat kar: 8 kyúnki jismání riyázat ká fáida kam hai, lekin díndárí sab báton ke liye fáidamand hai, is

liye ki ab kí aur áyanda kí zindagí ká bhí wa'da isí ke liye hai. 9 Yih bát sach hai, aur har tarah se qubúl karne ke láiq. 10 Kyúnki ham mihnat aur jánfishání isí liye karte hain, ki hamárí ummed us zinda Khudá par lagí húí hai, jo sab ádmíon ká, khásskar ímándáron ká, Munjí hai. 11 In báton ká hukm kar, aur ta'lím de. 12 Koí terí jawání kí haqárat na karne páe; balki tú ímándáron ke liye kalám karne, aur chál chalan, aur mahabbat, aur ímán, aur pákízagí men namúna ban. 13 Jab tak main na áún, parhne, aur nasíhat karne, aur ta'lím dene kí taraf mutawajjih rah. 14 Us ni'mat se gáfil na rah, jo tujhe hásil hai, aur nubuwwat ke zarí'e, buzurgon ke háth rakhte waqt, tujhe milí thí. 15 In báton kí fikr rakh; inhín men mashgúl rah; táki terí taraqqí sab par záhir ho. 16 Apní aur apní ta'lím kí khabardárí rakh. In báton par qáim rah; kyúnki aisá karne se tú apní aur apne sunnewálon kí bhí naját ká bá'is hogá.

5 Kisí bare 'umrwále ko malámat na kar, balki báp jánkar nasíhat kar; 2 aur jawánon ko bhái jánkar; aur barí 'umrwálí 'auraton ko mán jánkar; aur jawán 'auraton ko, kamál pákízagí se, bahin jánkar. 3 Un bewa 'auraton kí jo wáqa'í bewa hain, 'izzat kar. 4 Aur agar kisí bewa ke bete yá pote hon, to wuh pahle apne hí gharáne ke sáth díndárí ká bartáo karná, aur mán báp ká haqq adá karná síkhen; kyúnki yih Khudá ke nazdík pasandída hai. 5 Jo wáqa'í bewa hai aur us ká koí nahín, wuh Khudá par ummed rakhtí hai, aur rát din munáját aur du'áon men mashgúl rahtí hai. 6 Magar jo 'aish o 'ishrat men par gayí hai, wuh jíte jí mar gayí hai. 7 In báton ká bhí hukm kar, táki wuh beilzám rahen. 8 Agar koí apnon aur khásskar apne gharáne kí khabargírí na kare, to ímán ká munkir, aur beímán se badtar hai. 9 Wuhí bewafard men likhí jáe, jo sáth baras se kam kí na ho, aur ek shauhar kí bíwí húí ho; 10 aur nek kámon men mashhúr ho; bachchon kí tarbiyat kí ho; pardesiyon ke sáth mihmánnawází kí ho; muqaddason ke pánw dhoe hon; musíbatzadon kí madad kí ho; aur har nek kám karne kí darpai rahí ho. 11 Magar jawán bewa 'auraton ke nám darj na kar, kyúnki jab wuh Masíh ke khiláf nafs ke tábi' ho játí hain, to biyáh karná cháhtí hain; 12 aur sazá ke láiq thahrtí hain, is liye ki unhon ne apne pahle ímán ko chhor diyá. 13 Aur is ke sáth hí wuh ghar ghar phirkar bekár rahná síkhtí hain; aur sirf bekár hí nahín rahtín, balki bakbak kartí rahtí, aur auron ke kám men dakhl bhí detí hain, aur náshá'ista báten kahtí hain. 14 Pas main yih cháhtá hún ki jawán bewa 'auraten biyáh karen, aulád janen, ghar ká intizám karen, aur kisí mukhálif ko badgoí ká mauqa' na den; 15 kyúnki ba'z gumráh hokar Shaitán kí pairau ho chukí hain. 16 Agar kisí ímándár 'aurat ke hán bewa 'auraten hon, to wuhí un kí madad kare, aur kalísiyá par bojh na dálá jáe, táki wuh un kí madad kar sake, jo wáqa'í bewa hain.

17 Jo buzurg achchhá intizám karte hain, khásskar wuh jo kalám sunáne aur ta'lím dene men mihnat karte hain, dochand 'izzat ke láiq samjhe jáen. 18 Kyúnki kitáb i muqaddas yih kahtí hai, ki Dáen men chalte húe bail ká munh na bándhná; aur, Mazdúr apní mazdúrí ká haqqdár hai. 19 Jo da'wá kisí buzurg ke barkhiláf kiyá jáe, bagair do yá tín gawáhon ke us ko na sun. 20 Gunáh karnewálon ko sab ke sámne malámat kar, táki auron ko bhí khauf ho. 21 Khudá aur Masíh Yisú' aur barguzída firishton ko gawáh karke, main tujhe tákíd kartá hún, ki in báton par bilá ta'assub 'amal karná, aur koí kám tarafdárí se na karná. 22 Kisí shakhs par jald háth na rakhná, aur dúsron ke gunáhon men sharík na honá. Apne áp ko pák rakhná. 23 A'yanda ko sirf páni hí na piyá kar, balki apne mi'de aur aksar kamzor rahne kí wajh se, zará sí mai bhí kám men láyá kar. 24 Ba'z ádmíon ke gunáh záhir hote hain, aur pahle hí 'adálat men pahunch játe hain; aur ba'z ke píchhe játe hain. 25 Isí tarah ba'z achchhe kám bhí záhir hote hain; aur jo aise nahín hote, wuh bhí chhip nahín sakte.

6 Jitne naukar júe ke níche hain, apne apne málikon ko kamál 'izzat ke láiq jánen, táki Khudá ká nám aur ta'lím badnám na ho.

2 Aur jin ke málik ímándár hain, wuh un ko bhái hone kí wajh se haqír na jánen; balki is liye ziyádatar un kí khidmat karen, ki fáida utháne-wále ímándár aur 'azíz hain. Tú in báton kí ta'lím de, aur nasíhat kar.

3 Agar koí shakhs áur tarah kí ta'lím detá hai, aur sahíh báton ko, ya'ní hamáre Khudáwand Yisú' Masíh kí báton, aur us ta'lím ko nahín mántá, jo díndárí ke mutábiq hai; 4 wuh magrúr hai, aur kuchh nahín jántá, balki use bahs aur lafzí takrár karne ká marz hai, jin se hasad, aur jhagre, aur badgoíán, aur badgumáníán, 5 aur un ádmíon men radd o badal paidá hotá hai, jin kí 'aql bigar gayí hai, aur wuh haqq se mahrúm hain, aur díndárí ko nafa' hí ká zarí'a samajhte hain. 6 Hán, díndárí qaná'at ke sáth bare nafa' ká zarí'a hai; 7 kyúnki na ham dunyá men kuchh láe, aur na kuchh us men se le já sakte hain; 8 pas agar hamáre pás kháne pahinne ko hai, to usí par qaná'at karen. 9 Lekin jo daulatmand honá cháhte hain, wuh aisí ázmáish aur phande aur bahut sí behúda aur nuqsán pahunchánewálí khwáhishon men phanste hain, jo ádmíon ko tabáhí aur halákat ke daryá men garq kar detí hain; 10 kyúnki rupaye kí mahabbat har qism kí buráí kí ek jar hai; jis kí árzú men ba'z ne ímán se gumráh hokar apne dilon ko tarah tarah ke gamon se chhalní kar liyá.

11 Magar, ai mard i Khudá, tú in báton se bhág: aur rástbází, díndárí, ímán, mahabbat, sabr, aur hilm ká tálib ho. 12 I'mán kí achchhí kushtí lar, us hamesha kí zindagí par qabza kar le jis ke liye tú buláyá gayá thá, aur bahut se gawáhon ke sámne achchhá iqrár kiyá thá. 13 Main us Khudá ko jo sab chízon ko zinda kartá hai, aur Masíh Yisú' ko jis ne Puntiyus Pilátus ke sámne achchhá iqrár kiyá thá, gawáh karke tujhe takíd kartá hún, 14 ki hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke us zuhúr tak hukm ko bedág aur beilzám rakh; 15 jise wuh munásib waqt par numáyán karegá, jo mubárak aur wáhid Hákim, bádsháhon ká Bádsháh, aur khudáwandon ká Khudáwand hai; 16 baqá sirf usí ko hai; aur wuh us núr men rahtá hai, jis tak kisí kí guzar nahín ho saktí; na use kisí insán ne dekhá, aur na dekh saktá hai; us kí 'izzat aur saltanat abad tak rahe. A'mín.

17 Is maujúda jahán ke daulatmandon ko hukm de, ki magrúr na hon, aur nápáedár daulat par nahín, balki Khudá par ummed rakkhen, jo hamen lutf utháne ke liye sab chízen ifrát se detá hai; 18 aur nekí karen, aur achchhe kámon men daulatmand banen, aur sakháwat par taiyár, aur imdád par musta'idd hon; 19 aur áyanda ke liye apne wáste ek achchhí bunyád qáim kar rakkhen, táki haqíqí zindagí par qabza karen.

20 Ai Tímuthiyus, is amánat ko hifázat se rakh; aur jis 'ilm ko 'ilm kahná hí galat hai, us kí behúda bakwás aur mukhálafaton par tawajjuh na kar. 21 Ba'z us ká iqrár karke ímán se bargashta ho gaye hain.

Tum par fazl hotá rahe.

TI'MUTHIYUS KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' DU'SRA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo us zindagí ke wa'de ke muwáfiq jo Masíh Yisú' men hai, Khudá kí marzí se Masíh Yisú' ká rasúl hai, 2 piyáre farzand Tímuthiyus ke nám. Fazl, rahm, aur itmínán, Khudá Báp aur hamáre Khudáwand Masíh Yisú' kí taraf se tujhe hásil hotá rahe.

3 Jis Khudá kí 'ibádat main sáf dil se bápdádá ke taur par kartá hún, us ká shukr hai ki apní du'áon men bilánága tujhe yád rakhtá hún; 4 aur tere ánsúon ko yád karke rát

din terí muláqát ká mushtáq rahtá húṉ, táki ḳhushí meṉ bhar jáúṉ; 5 aur mujhe terá wuh beriyá ímán yád diláyá gayá hai, jo pahle terí náni Lois, aur terí máṉ Yúníke rakhtí thí, aur mujhe yaqín hai, ki tú bhí rakhtá hai. 6 Isí sabab se maiṉ tujhe yád dilátá húṉ, ki tú Ḳhudá kí us ni'mat ko chamká de, jo mere háth rakhne ke bá'is tujhe hásil hai. 7 Kyúṉki Ḳhudá ne hameṉ dahshat kí rúh nahíṉ, balki qudrat, aur mahabbat, aur tarbiyat kí rúh dí hai. 8 Pas hamáre Ḳhudáwand kí gawáhí dene se, aur mujh se jo us ká qaidí húṉ, sharm na kar; balki Ḳhudá kí qudrat ke muwáfiq ḳhushḳhabarí kí ḳhátir mere sáth dukh uṭhá, 9 jis ne hameṉ naját dí, aur pák buláwe se buláyá, hamáre kámoṉ ke muwáfiq nahíṉ, balki apne ḳháss iráde, aur us fazl ke muwáfiq jo Masíh Yisú' meṉ ham par azal se húá; 10 magar ab hamáre Munjí Masíh Yisú' ke zuhúr se záhir húá, jis ne maut ko nest, aur zindagí aur baqá ko us ḳhushḳhabarí ke wasíle se raushan kar diyá, 11 jis ke liye maiṉ manádí karnewálá, aur rasúl, aur ustád muqarrar húá. 12 Isí bá'is se maiṉ yih dukh bhí uṭhátá húṉ; lekin sharmátá nahíṉ; kyúṉki jis ká maiṉ ne yaqín kiyá hai use jántá húṉ; aur mujhe yaqín hai ki wuh merí amánat kí us din tak hifázat kar saktá hai. 13 Jo sahíh báteṉ tú ne mujh se suníṉ, us ímán aur mahabbat ke sáth jo Masíh Yisú' meṉ hai, un ká ḳháka yád rakh. 14 Rúhu'l Quds ke wasíle se jo ham meṉ basá húá hai, is achchhí amánat kí hifázat kar.

15 Tú yih jántá hai, ki A'siya ke sab log mujh se phir gaye, jin meṉ se Fúgilus aur Hirmugines haiṉ. 16 Ḳhudáwand Unesifurus ke gharáne par rahm kare, kyúṉki us ne bahut daf'a mujhe tázadam kiyá, aur merí qaid se sharminda na húá; 17 balki jab wuh Romá meṉ áyá, to koshish se talásh karke mujh se milá; 18 (Ḳhudáwand use yih baḳhshe, ki us din us par Ḳhudáwand ká rahm ho;) aur us ne Ifisus meṉ jo jo ḳhidmateṉ kíṉ, tú unheṉ ḳhúb jántá hai.

2 Pas, ai mere farzand, tú us fazl se jo Masíh Yisú' meṉ hai mazbút ban. 2 Aur jo báteṉ tú ne bahut se gawáhoṉ ke sámne mujh se suní haiṉ, un ko aise diyánatdár ádmíoṉ ke supurd kar, jo auroṉ ko bhí sikháne ke qábil hoṉ. 3 Masíh Yisú' ke achchhe sipáhí kí tarah mere sáth dukh uṭhá. 4 Koí sipáhí jab laṛáí ko játá hai apne áp ko dunyá ke mu'ámaloṉ meṉ nahíṉ phaṉsátá, táki apne bhartí karnewále ko ḳhush kare. 5 Dangal meṉ muqábala karnewálá bhí, agar us ne báqá'ida muqábala na kiyá ho, to sihrá nahíṉ pátá. 6 Jo kisán mihnat kartá hai, paidáwár ká hissa pahle usí ko milná cháhiye. 7 Jo maiṉ kahtá húṉ us par gaur kar; kyúṉki Ḳhudáwand tujhe sárí bátoṉ kí samajh degá. 8 Yisú' Masíh ko yád rakh, jo murdoṉ meṉ se jí uṭhá hai, aur Dáúd kí nasl se hai, merí us ḳhushḳhabarí ke muwáfiq 9 jis ke liye maiṉ badkár kí tarah dukh uṭhátá húṉ, yahán tak ki qaid húṉ; magar Ḳhudá ká kalám qaid nahíṉ. 10 Isí sabab se maiṉ barguzída logoṉ kí ḳhátir sab kuchh sahtá húṉ, táki wuh bhí us naját ko jo Masíh Yisú' meṉ hai, abadí jalál samet hásil kareṉ. 11 Yih bát sach hai, ki Jab ham us ke sáth mar gaye, to us ke sáth jienge bhí: 12 agar ham dukh sahenge, to us ke sáth bádsháhí bhí karenge; agar ham us ká inkár karenge, to wuh bhí hamárá inkár karegá; 13 agar ham bewafá ho jáenge, taubhí wuh wafádár rahegá, kyúṉki wuh áp apná inkár nahíṉ kar saktá.

14 Yih báteṉ unheṉ yád dilá, aur Ḳhudáwand ke sámne tákíd kar, ki lafzí takrár na kareṉ, jis se kuchh hásil nahíṉ, balki sunnewále bigaṛ játe haiṉ. 15 Apne áp ko Ḳhudá ke sámne maqbúl, aur aise kám karnewále kí tarah pesh karne kí koshish kar, jis ko sharminda honá na paṛe, aur jo haqq ke kalám ko durustí se kám meṉ látá ho. 16 Lekin behúda bakwás se parhez kar, kyúṉki aise shaḳhs âur bhí bedíní meṉ taraqqí karenge, 17 aur un ká kalám ákila kí tarah khátá chalá jáegá; Huminayus aur Filetus un hí meṉ se haiṉ: 18 wuh yih kahkar ki qiyámat ho chukí hai, haqq se gumráh ho gaye haiṉ, aur ba'z ká ímán bigáṛte haiṉ. 19 Táham Ḳhudá kí mazbút bunyád qáim rahtí hai, aur us par yih muhr hai, ki Ḳhudáwand apnoṉ ko pahchántá hai: aur, Jo koí Ḳhudá-

wand ká nám letá hai, nárásti se báz rahe. 20 Baṛe ghar men na sirf sone chándí hí ke bartan hote hain, balki lakṛí aur miṭṭí ke bhí; ba'z 'izzat aur ba'z zillat ke liye. 21 Pas jo koí in se 'aláhida hokar apne tain pák karegá, wuh 'izzat ká bartan, aur muqaddas banegá, aur Málik ke kám ke láiq, aur har nek kám ke liye taiyár hogá. 22 Jawání kí khwáhishon se bhág, aur jo pák dil ke sáth Khudáwand se du'á mángte hain, un ke sáth rástbází, aur ímán, aur mahabbat, aur sulh ká tálib ho. 23 Lekin bewuqúfí aur nádání kí hujjaton se kanára kar, kyúnki tú jántá hai ki un se jhagṛe paidá hote hain. 24 Aur munásib nahín, ki Khudáwand ká banda jhagṛá kare, balki sab ke sáth narmí kare, aur ta'lím dene ke láiq, aur burdbár ho, 25 aur mukhálifon ko halímí se tádíb kare; sháyad Khudá unhen tauba kí taufíq bakhshe, táki wuh haqq ko pahchánen, 26 aur Khudáwand ke bande ke háth se Khudá kí marzí ke asír hokar, Iblís ke phande se chhúṭen.

3 Lekin yih ján rakh, ki akhír zamáne men bure din áenge. 2 Kyúnki ádmí khudgaraz, zardost, shekhíbáz, magrúr, badgo, mán báp ke náfarmán, náshukr, nápák, 3 taba'í mahabbat se khálí, sangdil, tuhmat lagánewále, bezabt, tundmizáj, nekí ke dushman, 4 dagábáz, ḍhíṭh, ghamanḍ karnewále, Khudá kí nisbat 'aish o 'ishrat ko ziyáda dost rakhnewále honge; 5 wuh díndárí kí waza' to rakkhenge, magar us ke asar ko qubúl na karenge; aison se bhí kanára karná. 6 In hí men se wuh log hain, jo gharon men dabe pánw ghus áte hain, aur un chhachhorí 'auraton ko qábú men kar lete hain, jo gunáhon men dabí húí hain, aur tarah tarah kí khwáhishon ke bas men hain; 7 aur hamesha ta'lím pátí rahtí hain, magar haqq kí pahchán tak kabhí nahín pahunchtín. 8 Aur jis tarah ki Yannes aur Yambres ne Músá kí mukhálafat kí thí, isí tarah yih log bhí haqq kí mukhálafat karte hain. Yih aise ádmí hain, jin kí 'aql bigṛí húí hai, aur wuh ímán ke i'tibár se námaqbúl hain. 9 Magar is se ziyáda na baṛh sakenge, is wáste ki in kí nádání sab ádmíon par záhir ho jáegí, jaise un kí bhí ho gayí thí. 10 Lekin tú ne ta'lím, chál chalan, iráde, ímán, tahammul, mahabbat, sabr, satáe jáne, aur dukh uṭháne men merí pairawí kí; 11 ya'ní aise dukhon men, jo Antákiya aur Ikuniyum aur Lustra men mujh par paṛe, aur áur dukhon men bhí jo main ne uṭháe hain, magar Khudáwand ne mujhe un sab se chhuṛá liyá. 12 Balki jitne Masíh Yisú' men díndárí ke sáth zindagí guzárná cháhte hain, wuh sab satáe jáenge. 13 Aur bure aur dhokebáz ádmí fareb dete aur fareb kháte húe bigaṛte chale jáenge. 14 Magar tú un báton par jo tú ne síkhí thín, aur jin ká yaqín tujhe diláyá gayá thá, yih jánkar qáim rah, ki tú ne unhen kin logon se síkhá thá; 15 aur tú bachpan se un pák nawishton se wáqif hai, jo tujhe Masíh Yisú' par ímán láne se naját hásil karne ke liye dánái bakhsh sakte hain. 16 Har ek sahífa jo Khudá ke ilhám se hai, ta'lím, aur ilzám, aur isláh, aur rástbází men tarbiyat karne ke liye fáidamand bhí hai; 17 táki mard i Khudá kámil bane, aur har ek nek kám ke liye bi'lkull taiyár ho jáe.

4 Khudá aur Masíh Yisú' ko jo zindon aur murdon kí 'adálat karegá, gawáh karke, aur us ke zuhúr aur bádsháhat ko yád dilákar main tujhe tákíd kartá hún, 2 ki tú kalám kí manádí kar; waqt aur bewaqt musta'idd rah; har tarah ke tahammul aur ta'lím ke sáth samjhá de, aur malámat aur nasíhat kar. 3 Kyúnki aisá waqt áegá, ki log sahíh ta'lím kí bardásht na karenge, balki kánon kí khujlí ke bá'is apní apní khwáhishon ke muwáfiq bahut se ustád kar lenge; 4 aur apne kánon ko haqq kí taraf se pherkar, kaháníyon par mutawajjih honge. 5 Magar tú sárí báton men hoshyár rah; dukh uṭhá; bashárat ká kám anjám de; apní khidmat ko púrá kar. 6 Kyúnki main ab qurbán ho rahá hún, aur mere kúch ká waqt á pahunchá hai. 7 Main achchhí kushtí laṛ chuká, main ne dauṛ ko khatm kar liyá, main ne ímán ko mahfúz rakkhá. 8 A'yanda ke liye mere wáste rástbází ká wuh táj rakkhá húá hai, jo 'ádil munsif, ya'ní Khudáwand, mujhe us din degá; aur

sirf mujhe hí nahín, balki un sab ko bhí, jo us ke zuhúr ke árzúmand hon.
9 Mere pás jald áne kí koshish kar: 10 kyúnki Demás ne is maujúda jahán ko pasand karke mujhe chhor diyá, aur Thissaluníke ko chalá gayá, aur Kreskens Galatiya ko, aur Titus Dalmatiya ko. 11 Sirf Lúqá mere pás hai. Marqus ko sáth lekar á já; kyúnki khidmat ke liye wuh mere kám ká hai. 12 Tukhikus ko main ne Ifisus bhej diyá hai. 13 Jo choga main Troás men Karpus ke hán chhor áyá hún, jab tú áe, to wuh, aur kitáben, khásskar raqq ke túmár, letá áiyo. 14 Sikandar thathere ne mujh se bahut buráiyán kín: Khudáwand use us ke kámon ke muwáfiq badla degá. 15 Us se tú bhí khabardár rah: kyúnki us ne hamárí báton kí barí mukhálafat kí. 16 Merí pahlí jawábdihí ke waqt kisí ne merá sáth na diyá, balki sab ne mujhe chhor diyá: kásh ki unhen is ká hisáb dená na pare. 17 Magar Khudáwand merá madadgár thá, aur us ne mujhe táqat bakhshí, táki merí ma'rifat paigám kí púrí manádí ho jáe, aur sab gairqaumen sun len; aur main sher ke munh se chhuráyá gayá. 18 Khudáwand mujhe har ek bure kám se chhuráegá, aur apní ásmání bádsháhat men sahíh salámat pahunchá degá; us kí tamjíd abadu'l ábád hotí rahe. A'mín.
19 Priska aur Akwila se, aur Unesifurus ke khándán se salám kah. 20 Irástus Kurinthus men rahá; aur Trufimus ko main ne Míletus men bímár chhorá. 21 Járon se pahle mere pás á jáne kí koshish kar. Yúbúlus, aur Púdens, aur Línus, aur Klaudiya, aur âur sáre bháí tujhe salám kahte hain.
22 Khudáwand terí rúh ke sáth rahe. Tum par fazl hotá rahe.

TITUS KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo Khudá ká banda aur Yisú' Masíh ká rasúl hai, (Khudá ke barguzídon ke ímán, aur us haqq kí pahchán ke mutábiq, jo díndárí ke muwáfiq hai, 2 us hamesha kí zindagí kí ummed par, jis ká wa'da azal se Khudá ne kiyá hai, jo jhúth nahín bol saktá, 3 aur us ne munásib waqton par apne kalám ko us paigám men záhir kiyá, jo hamáre Munjí Khudá ke hukm ke mutábiq mere supurd húá,) 4 ímán kí shirkat ke rú se sachche farzand Titus ke nám. Fazl aur itmínán Khudá Báp aur hamáre Munjí Masíh Yisú' kí taraf se tujhe hásil hotá rahe.
5 Main ne tujhe Krete men is liye chhorá thá, ki tú báqí rahí húí báton ko durust kare; aur mere hukm ke mutábiq shahr ba shahr aise buzurgon ko muqarrar kare, 6 jo beilzám, aur ek ek bíwí ke shauhar hon, aur un ke bachche ímándár, aur badchalní aur sarkashí ke ilzám se pák hon; 7 kyúnki nigahbán ko Khudá ká mukhtár hone kí wajh se beilzám honá cháhiye; na khudráe ho, na gussawar; na nashe men gul machánewálá, na már pít karnewálá; aur na nájáiz nafa' ká lálchí; 8 balki musáfirparwar, khairdost, muttaqí, munsifmizáj, pák, aur zabt karnewálá ho; 9 aur ímán ke kalám par, jo is ta'lím ke muwáfiq hai, qáim ho, táki sahíh ta'lím ke sáth nasíhat bhí kar sake, aur mukhálifon ko qáil bhí kar sake.
10 Kyúnki bahut se log sarkash, aur behúdago, aur dagábáz hain, khásskar makhtúnon men se; 11 in ká munh band karná cháhiye; yih log nájáiz nafa' kí khátir násháista báten sikhákar ghar ke ghar tabáh kar dete hain. 12 Un hí men se ek shakhs ne kahá hai, jo kháss un ká nabí thá, ki Kretí hamesha jhúthe, múzí jánwar, ahadí kháú hote hain.

13 Yih gawáhí sach hai; pas unhen sakht malámat kiyá kar, táki un ká ímán durust ho jáe, 14 aur wuh Yahúdíon kí kahániyon aur un ádmíon ke hukmon par tawajjuh na karen, jo haqq se gumráh hote hain. 15 Pák logon ke liye sab chízen pák hain; magar gunáhálúda aur beímán logon ke liye kuchh bhí pák nahín balki un kí 'aql aur dil donon gunáhálúda hain. 16 Wuh Khudá kí pahchán ká da'wá to karte hain, magar apne kámon se us ká inkár karte hain, kyúnki wuh makrúh aur náfarmán hain, aur kisí nek kám ke qábil nahín.

2 Lekin tú wuh báten bayán kar, jo sahíh ta'lím ke munásib hain; 2 ya'ní yih ki búrhe mard parhezgár, sanjída, aur muttaqí hon, aur un ká ímán, aur mahabbat, aur sabr sahíh ho. 3 Isí tarah búrhí 'auraton kí bhí waza' muqaddason kí sí ho; tuhmat lagánewálí, aur ziyáda mai píne men mubtalá na hon, balki achchhí báten sikhánewálí hon; 4 táki jawán 'auraton ko sikháen, ki apne shauharon ko piyár karen, bachchon ko piyár karen, 5 aur muttaqí, aur pákdáman, aur ghar ká kárbár karnewálí aur mihrbán hon, aur apne apne shauharon ke tábi' rahen, táki Khudá ká kalám badnám na ho. 6 Jawán ádmíon ko bhí isí tarah nasíhat kar, ki muttaqí banen. 7 Sárí báton men apne áp ko nek kámon ká namúna baná. Terí ta'-lím men safái, aur sanjídagí, 8 aur aisí sihhatkalámí pái jáe, jo malámat ke láiq na ho; táki mukhálif ham par 'aib lagáne kí koí wajh na pákar sharminda ho jáe. 9 Naukaron ko nasíhat kar, ki apne málikon ke tábi' rahen, aur sab báton men unhen khush rakkhen; aur un ke hukm se kuchh inkár na karen; 10 chorí chálákí na karen; balki har tarah kí diyánatdárí achchhí tarah záhir karen; táki un se har bát men hamáre Munjí Khudá kí ta'lím ko raunaq ho. 11 Kyúnki Khudá ká wuh fazl záhir húá hai, jo sáre ádmíon kí naját ká bá'is hai, 12 aur hamen tarbiyat detá hai, táki bedíní aur dunyawí khwáhishon ká inkár karke, is maujúda jahán men parhezgárí, aur rástbází, aur díndárí ke sáth zindagí guzáren; 13 aur us mubárak ummed, ya'ní apne buzurg Khudá aur Munjí Yisú' Masíh ke jalál ke záhir hone ke muntazir rahen; 14 jis ne apne áp ko hamáre wáste de diyá, táki fidya hokar hamen har tarah kí bedíní se chhurá le, aur pák karke apní kháss milkíyat ke liye ek aisí ummat banáe, jo nek kámon men sargarm ho.

15 Púre ikhtiyár ke sáth yih báten kah, aur nasíhat de, aur malámat kar. Koí terí haqárat na karne páe.

3 Un ko yád dilá, ki hákimon aur ikhtiyárwálon ke tábi' rahen, aur un ká hukm mánen; aur har nek kám ke liye musta'idd rahen; 2 kisí kí badgoí na karen; takrárí na hon; balki narmmizáj hon, aur sab ádmíon ke sáth kamál halímí se pesh áen. 3 Kyúnki ham bhí pahle nádán, náfarmán, fareb khánewále, aur rang ba rang kí khwáhishon, aur 'aish 'ishrat ke bande the; aur badkhwáhí aur hasad men zindagí guzárte the; nafrat ke láiq the, aur ápas men kína rakhte the. 4 Magar jab hamáre Munjí Khudá kí mihrbání, aur insán ke sáth us kí ulfat záhir húí; 5 to us ne ham ko naját dí, magar rástbází ke kámon ke sabab nahín, jo ham ne khud kiye, balki apní rahmat ke mutábiq nayí paidáish ke gusl aur Rúhu'l Quds ke hamen nayá banáne ke wasíle se, 6 jise us ne hamáre Munjí Yisú' Masíh kí ma'rifat ham par ifrát se názil kiyá; 7 táki ham us ke fazl se rástbáz thahrkar, hamesha kí zindagí kí ummed ke mutábiq wáris banen. 8 Yih bát sach hai, aur main cháhtá hún, ki tú in báton ká yaqíní taur se da'wá kare; táki jinhon ne Khudá ká yaqín kiyá hai, wuh achchhe kámon men lage rahne ká khayál rakkhen. Yih báten bhalí aur ádmíon ke wáste fáidamand hain. 9 Magar bewuqúfí kí hujjaton, aur nasabnámon, aur jhagron, aur un laráiyon se jo sharí'at kí bábat hon, parhez kar, is liye ki yih láhásil aur befáida hain. 10 Ek do bár nasíhat karke bid'atí shakhs se kanára kar, 11 yih jánkar ki aisá shakhs bargashta ho gayá hai, aur apne áp ko mujrim thahrákar gunáh kartá rahtá hai.

12 Jab main tere pás Artimás yá Tukhikus ko bhejún, to mere pás Níkupulis áne kí koshish karná: kyúnki main ne wahín járá kátne ká qasd kar liyá hai. 13 Zenás 'álim i shara' aur Apullos ko koshish karke rawána kar de, is taur par ki un ko kisí chíz kí hájat na rahe; 14 aur hamáre log bhí zarúraton ko rafa' karne ke liye achchhe kámon men lage rahná síkhen, táki bephal na rahen.

15 Mere sab sáthí tujhe salám kahte hain. Jo ímán ke rú se hamen 'azíz rakhte hain, un se salám kah.

Tum sab par fazl hotá rahe.

FILEMON KE NA'M

PAULUS RASU'L KA' KHATT

1 Paulus kí taraf se, jo Masíh Yisú' ká qaidí hai, aur bhái Tímuthiyus kí taraf se, apne 'azíz aur hamkhidmat Filemon, 2 aur bahin Affiya, aur apne hamsipáh Arkhippus, aur Filemon ke ghar kí kalísiyá ke nám. 3 Fazl aur itmínán hamáre Báp Khudá, aur Khudáwand Yisú' Masíh kí taraf se tumhen hásil hotá rahe.

4 Main terí us mahabbat ká aur ímán ká hál sunkar jo sáre muqaddason ke sáth, aur Khudáwand Yisú' par hai, 5 hamesha apne Khudá ká shukr kartá hún, aur apní du'áon men tujhe yád kartá hún, 6 táki tere ímán kí shirákat tumhárí har khúbí kí pahchán men Masíh ke wáste muassir ho. 7 Kyúnki, ai bhái, mujhe terí mahabbat se bahut khushí aur tasallí húí; is liye ki tere sabab se muqaddason ke dil táza húe hain.

8 Pas agarchi mujhe Masíh men barí dilerí to hai, ki tujhe munásib hukm dún; 9 magar mujhe yih ziyáda pasand hai, ki main búrhá Paulus, balki is waqt Masíh Yisú' ká qaidí bhí hokar, mahabbat kí ráh se iltimás karún. 10 So apne farzand Unesimus kí bábat, jo qaid kí hálat men mujh se paidá húá, tujh se iltimás kartá hún. 11 Pahle to wuh kuchh tere kám ká na thá, magar ab tere aur mere donon ke kám ká hai; 12 khud usí ko, ya'ní apne kaleje ke tukre ko, main ne tere pás wápas bhejá hai. 13 Us ko main apne hí pás rakhná cháhtá thá, táki terí taraf se is qaid men, jo khushkhabarí ke bá'is hai, merí khidmat kare. 14 Lekin terí marzí ke bagair main ne kuchh karná na cháhá, táki terá nek kám láchárí se nahín, balki khushí se ho. 15 Kyúnki mumkin hai ki wuh tujh se is liye thorí der ke wáste judá húá ho, ki hamesha tere pás rahe; 16 magar ab se gulám kí tarah nahín, balki gulám se bihtar hokar, ya'ní aise bhái kí tarah rahe, jo jism men bhí aur Khudáwand men bhí merá niháyat 'azíz ho, aur terá is se bhí kahín ziyáda. 17 Pas agar tú mujhe sharík jántá hai, to use is tarah qubúl karná jis tarah mujhe. 18 Aur agar us ne terá kuchh nuqsán kiyá hai, yá us par terá kuchh átá hai, to wuh mere nám likh le; 19 main Paulus apne háth se likhtá hún, ki khud adá karúngá; aur is ke kahne kí kuchh hájat nahín, ki merá qarz jo tujh par hai, wuh tú khud hai. 20 Ai bhái, main cháhtá hún, ki mujhe terí taraf se Khudáwand men khushí hásil ho: Masíh men mere dil ko táza kar. 21 Main terí farmánbardárí ká yaqín karke tujhe likhtá hún, aur jántá hún ki jo kuchh main kahtá hún, tú us se bhí ziyáda karegá. 22 Is ke siwá, mere liye thahrne kí jagah taiyár kar; kyúnki mujhe ummed hai, ki main tumhárí du'áon ke wasíle se tumhen bakhshá jáúngá.

23 Ipafrás jo Masíh Yisú' men mere sáth qaid hai, 24 aur Marqus aur Aristarkhus, aur Demás, aur Lúqá, jo mere hamkhidmat hain, tujhe salám kahte hain.

25 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ká fazl tumhárí rúh par hotá rahe. A'mín.

‘IBRÁNI'OṆ KE NÁ'M KÁ' ḲHATT

1 Agle zamáne men Ḳhudá ne bápdádá se hissa ba hissa aur tarah ba tarah nabíon kí ma‘rifat kalám karke, 2 is zamáne ke áḳhir men ham se Beṭe kí ma‘rifat kalám kiyá, jise us ne sárí chízon ká wáris ṭhahráyá, aur jis ke wasíle se us ne ‘álam bhí paidá kiye; 3 wuh us ke jalál ká partau, aur us kí zát ká naqsh hokar, sab chízon ko apní qudrat ke kalám se sambháltá hai; wuh gunáhon ko dhokar ‘álam i bálá par Kibriyá kí dahiní taraf já baiṭhá; 4 aur firishton se isí qadr buzurg ho gayá, jis qadr us ne mírás men un se afzal nám páyá. 5 Kyúnki firishton men se us ne kab kisí se kahá, ki

Tú merá Beṭá hai,
A'j tú mujh se paidá húá?

Aur phir yih, ki

Main us ká Báp húngá,
Aur wuh merá Beṭá hogá?

6 Aur jab pahlauṭhe ko dunyá men phir látá hai, to kahtá hai, ki Ḳhudá ke sab firishte use sijda karen. 7 Aur firishton kí bábat yih kahtá hai, ki

Wuh apne firishton ko hawáen,
Aur apne ḳhádimon ko ág ke shu‘le banátá hai:

8 Magar Beṭe kí bábat kahtá hai, ki

Ai Ḳhudá, terá taḳht abadu'l ábád rahegá;
Aur terí bádsháhat ká ‘asá rástí ká ‘asá hai.
9 Tú ne rástbází se mahabbat, aur badkárí se ‘adáwat rakkhí;
Isí sabab se Ḳhudá, ya‘ní tere Ḳhudá ne ḳhushí ke tel se,
Tere sáthiyon kí banisbat tujhe ziyáda masah kiyá.

10 Aur yih, ki

Ai Ḳhudáwand, tú ne ibtidá men zamín kí neo ḍálí,
Aur ásmán tere háth kí kárígarí hain:
11 Wuh nest ho jáenge; magar tú báqí rahegá:
Aur wuh sab poshák kí mánind puráne ho jáenge:
12 Tú unhen chádar kí tarah lapeṭegá,
Aur wuh poshák kí tarah badal jáenge:
Magar tú wuhí hai,
Aur tere baras ḳhatm na honge.

13 Lekin us ne firishton men se kisí ke báre men kab kahá, ki

Tú merí dahiní taraf baiṭh,
Jab tak main tere dushmanon ko tere pánwon tale kí chaukí na kar dún?

14 Kyá wuh sab ḳhidmatguzár rúhen nahín, jo naját kí mírás pánewálon kí ḳhátir ḳhidmat ko bhejí játí hain?

2 Is liye jo báten ham ne sunín, un par aur bhí dil lagákar gaur karná cháhiye, táki bahkar un se dúr na chale jáen. 2 Kyúnki jo kalám firishton kí ma‘rifat farmáyá gayá thá, jab wuh qáim rahá, aur har qusúr aur náfarmání ká ṭhík ṭhík badla milá: 3 to itní baṛí naját se gáfil rahkar ham kyúnkar bach sakte hain? jis ká bayán pahle Ḳhudáwand ke wasíle se húá, aur sunnewálon se hamen páya e subút ko pahunchá; 4 aur sáth hí Ḳhudá bhí apní marzí ke muwáfiq, nishánon, aur ‘ajíb kámon, aur tarah tarah ke mu‘jizon, aur Rúhu'l Quds kí ni‘maton ke zarí‘e se us kí gawáhí detá rahá.

5 Us ne us ánewále jahán ko, jis ká ham zikr karte hain, firishton ke tábi‘ nahín kiyá. 6 Balki kisí ne kisí mauqa‘ par yih bayán kiyá hai, ki

Insán kyá chíz hai, jo tú us ká ḳhayál kartá hai?
Yá ádamzád kyá hai, jo tú us par nigáh kartá hai?
7 Tú ne use firishton se kuchh hí kam kiyá;
Tú ne us par jalál aur ‘izzat ká táj rakkhá.
Aur apne háthon ke kámon par use iḳhtiyár baḳhshá;

8 Tú ne sab chízen tábi' karke us
ke pánwon tale kar dí hain.
Pas jis súrat men us ne sab chízen us ke tábi' kar dín, to us ne koí chíz aisí na chhorí, jo us ke tábi' na kí ho. Magar ham ab tak sab chízen us ke tábi' nahín dekhte. 9 Albatta us ko dekhte hain, jo firishton se kuchh hí kam kyá gayá, ya'ní Yisú' ko, ki maut ká dukh sahne ke sabab jalál aur 'izzat ká táj use pahináyá gayá hai, táki Khudá ke fazl se wuh har ek ádmí ke liye maut ká maza chakkhe. 10 Kyúnki jis ke liye sab chízen hain, aur jis ke wasíle se sab chízen hain, us ko yihí munásib thá, ki jab bahut se beton ko jalál men dákhil kare, to un kí naját ke bání ko dukhon ke zarí'e se kámil kar le. 11 Is liye kí pák karnewálá aur pák honewále sab ek hí asl se hain: isí bá'is wuh unhen bhái kahne se nahín sharmátá. 12 Chunánchi kahtá hai, ki

Terá nám main apne bháiyon se
bayán karúngá,
Kalísiyá men terí hamd ke gít
gáúngá.

13 Aur phir yih, ki Main us par bharosá rakkhúngá. Aur phir yih, ki Dekh, main un larkon samet jinhen Khudá ne mujhe diyá. 14 Pas jis súrat men ki larke khún aur gosht men sharík hain, to wuh khud bhí un kí tarah un men sharík húá; táki maut ke wasíle se us ko jise maut par qudrat hásil thí, ya'ní Iblís ko, tabáh kar de; 15 aur jo 'umr bhar maut ke dar se gulámí men giriftár rahe, unhen chhurá le. 16 Kyúnki wáqi' men wuh firishton ká nahín, balki Ibráhím kí nasl ká sáth detá hai. 17 Pas us ko sab báton men apne bháiyon kí mánind banná lázim húá; táki ummat ke gunáhon ká kaffára dene ke wáste, un báton men jo Khudá se 'iláqa rakhtí hain, ek rahmdil aur diyánatdár sardár káhin bane. 18 Kyúnki jis súrat men us ne khud hí ázmáish kí hálat men dukh utháyá, to wuh un kí bhí madad kar saktá hai, jin kí ázmáish hotí hai.

3 Pas, ai pák bháiyo, tum jo ásmání buláwe men sharík ho, us Rasúl aur Sardár Káhin Yisú' par gaur karo, jis ká ham iqrár karte hain; 2 jo apne muqarrar karnewále ke haqq men diyánatdár thá, jis tarah ki Músá us ke sáre ghar men thá. 3 Kyúnki wuh Músá se is qadr ziyáda 'izzat ke láiq samjhá gayá, jis qadr ghar ká banánewálá ghar se ziyáda 'izzatdár hotá hai. 4 Chunánchi har ek ghar ká koí na koí banánewálá hotá hai, magar jis ne sab chízen banáín, wuh Khudá hai. 5 Músá to us ke sáre ghar men khádim kí tarah diyánatdár rahá, táki áyanda bayán honewálí báton kí gawáhí de; 6 lekin Masíh bete kí tarah us ke ghar ká mukhtár hai, aur us ká ghar ham hain, basharte ki apní dilerí aur ummed ká fakhr ákhir tak mazbútí se qáim rakkhen. 7 Pas jis tarah ki Rúhu'l Quds farmátá hai,

Agar áj tum us kí áwáz suno,
8 To apne dilon ko sakht na karo,
jis tarah ki gussa diláne ke
waqt
A'zmáish ke din jangal men kiyá
thá;
9 Jahán tumháre bápdádá ne
mujhe jánchá aur ázmáyá,
Aur chális baras tak mere kám
dekhe.
10 Isí liye main us pusht se náráz
húá,
Aur kahá, ki In ke dil hamesha
gumráh hote rahte hain;
Aur inhon ne merí ráhon ko nahín
pahcháná;
11 Chunánchi main ne apne gazab
men qasam khái,
Ki yih mere árám men dákhil na
hone páenge.

12 Ai bháiyo, khabardár, tum men se kisí ká aisá burá aur beímán dil na ho, jo zinda Khudá se phir jáe: 13 balki jis roz tak A'j ká din kahá játá hai, har roz ápas men nasíhat kiyá karo, táki tum men se koí gunáh ke fareb men ákar sakhtdil na ho jáe: 14 kyúnki ham Masíh men sharík húe hain, basharte ki apne ibtidáí bharose par ákhir tak mazbútí se qáim rahen: 15 chunánchi kahá játá hai, ki

Agar áj tum us kí áwáz suno,
To apne dilon ko sakht na karo,
jis tarah ki gussa diláne ke waqt
kiyá thá.

16 Kin logon ne áwáz sunkar gussa diláyá? kyá un sab ne nahín, jo Músá ke wasíle Misr se nikle the? 17 Aur wuh kin logon se chális baras tak náráz rahá? Kyá un se nahín,

jinhon ne gunáh kiyá, aur un kí láshen biyábán men parí rahín? 18 Aur kin kí bábat us ne qasam khái, ki wuh mere árám men dákhil na hone páenge, siwá un ke jinhon ne náfarmání kí? 19 Garaz ham dekhte hain, ki wuh beímání ke sabab dákhil na ho sake.

4 Pas jab us ke árám men dákhil hone ká wa'da báqí hai, to hamen darná cháhiye, aisá na ho ki tum men se koí rahá húá ma'lúm ho. 2 Kyúnki hamen bhí un hí kí tarah khushkhabarí sunáí gayí. Lekin sune húe kalám ne un ko is liye kuchh fáida na diyá, ki sunnewálon ke dilon men ímán ke sáth na baithá. 3 Aur ham jo ímán láe, us árám men dákhil hote hain, jis tarah us ne kahá, ki

Main ne apne gazab men qasam khái,
Ki yih mere árám men dákhil na hone páenge:

go biná e 'álam ke waqt us ke kám ho chuke the. 4 Chunánchi us ne sátwen din kí bábat kisí mauqa' par is tarah kahá hai, ki Khudá ne apne sáre kámon ko púrá karke sátwen din árám kiyá. 5 Aur phir is maqám par yih kahtá hai, ki

Wuh mere árám men dákhil na hone páenge.

6 Pas jab yih bát báqí hai, ki ba'z us árám men dákhil hon, aur jin ko pahle khushkhabarí sunáí gayí thí, wuh náfarmání ke sabab se dákhil na húe; 7 to phir ek kháss din thahrákar, itní muddat ke ba'd Dáúd kí kitáb men use A'j ká din kahtá hai, jaisá peshtar kahá gayá, ki

Agar áj tum us kí áwáz suno,
To apne dilon ko sakht na karo.

8 Aur agar Yahoshú' ne unhen árám men dákhil kiyá hotá, to wuh us ke ba'd dúsre din ká zikr na kartá. 9 Pas Khudá kí ummat ke liye sabt ká árám báqí hai. 10 Kyúnki jo us ke árám men dákhil húá, us ne bhí Khudá kí tarah apne kámon ko púrá karke árám kiyá. 11 Pas áo, ham us árám men dákhil hone kí koshish karen, táki un kí tarah náfarmání karke koí shakhs gir na pare. 12 Kyúnki Khudá ká kalám zinda aur muassir, aur har ek dodhárí talwár se ziyáda tez hai, aur ján aur rúh, aur band band, aur gúde gúde ko judá karke guzar játá hai, aur dil ke khayálon aur irádon ko jánchtá hai. 13 Aur us se makhlúqát kí koí chíz chhipí nahín, balki jis se ham ko kám hai us kí nazaron men sab chízen khulí aur beparda hain.

14 Pas jab hamárá ek aisá bará sardár káhin hai, jo ásmánon se guzar gayá, ya'ní Khudá ká Betá Yisú', to áo, ham apne iqrár par qáim rahen. 15 Kyúnki hamárá aisá sardár káhin nahín, jo hamárí kamzorion men hamárá hamdard na ho sake, balki sárí báton men hamárí tarah ázmáyá gayá, táham begunáh rahá. 16 Pas áo, ham fazl ke takht ke pás dilerí se chalen, táki ham par rahm ho, aur wuh fazl hásil karen jo zarúrat ke waqt hamárí madad kare.

5 Kyúnki har sardár káhin ádmion men se muntakhab hokar ádmion hí ke liye un báton ke wáste muqarrar kiyá játá hai, jo Khudá se 'iláqa rakhtí hain, táki nazren aur gunáhon kí qurbánián guzráne: 2 aur wuh nádánon aur gumráhon se narmí ke sáth pesh áne ke qábil hotá hai, is liye ki wuh khud bhí kamzorí men mubtalá rahtá hai; 3 aur isí sabab se us par farz hai, ki gunáhon kí qurbání jis tarah ummat kí taraf se guzráne, usí tarah apní taraf se bhí charháe. 4 Aur koí shakhs apne áp yih 'izzat ikhtiyár nahín kartá, jab tak Hárún kí tarah Khudá kí taraf se buláyá na jáe. 5 Isí tarah Masíh ne bhí sardár káhin hone kí buzurgí apne tain nahín dí, balki usí ne dí, jis ne us se kahá thá, ki

Tú merá Betá hai,
A'j tú mujh se paidá húá:

6 chunánchi wuh dúsre maqám par bhí kahtá hai, ki

Tú Malik i Sidq ke taríqe ká
Abad tak káhin hai.

7 Us ne apní bashariyat ke dinon men, zor zor se pukárkar aur ánsú bahá bahákar, usí se du'áen aur iltijáen kín, jo us ko maut se bachá saktá thá, aur khudátarsí ke sabab us kí suní gayí; 8 aur báwujúd Betá hone ke us ne dukh uthá uthákar farmánbardárí síkhí; 9 aur kámil bankar apne sab farmánbardáron ke liye abadí naját ká bá'is húá; 10 aur use Khudá kí taraf se Malik i Sidq ke taríqe ke sardár káhin ká khitáb milá.

11 Is báre meṉ hameṉ bahut sí báteṉ kahní haiṉ, jin ká samjháná mushkil hai, is liye ki tum úṉchá sunne lage. 12 Waqt ke khayál se to tumheṉ ustád honá cháhiye thá, magar ab is bát kí hájat hai, ki koí shakhs Khudá ke kalám ke ibtidáí usúl tumheṉ phir sikháe; aur sakht gizá kí jagah tumheṉ dúdh píne kí hájat paṛ gayí. 13 Kyúṉki dúdh píte húe ko rástbází ke kalám ká tajriba nahíṉ hotá, is liye ki wuh bachcha hai. 14 Aur sakht gizá púrí 'umr-wáloṉ ke liye hotí hai, jin ke hawáss kám karte karte nek o bad meṉ imtiyáz karne ke liye tez ho gaye haiṉ.

6 Pas áo, Masíh kí ta'lím kí ibtidáí báteṉ chhoṛkar kamál kí taraf qadam baṛháeṉ, aur murda kámoṉ se tauba karne, aur Khudá par ímán láne kí, 2 aur baptismoṉ, aur háth rakhne, aur murdoṉ ke jí uṭhne, aur abadí 'adálat kí ta'lím kí bunyád dobára na ḍáleṉ. 3 Aur Khudá cháhe, to ham yihí kareṉge. 4 Kyúṉki jin logoṉ ke dil ek bár raushan ho gaye, aur wuh ásmání bakhshish ká maza chakh chuke, aur Rúhu'l Quds meṉ sharík ho gaye, 5 aur Khudá ke 'umda kalám, aur áyanda jahán kí quwwatoṉ ká záiqa le chuke, 6 agar wuh bargashta ho jáeṉ, to unheṉ tauba ke liye phir nayá banáná námumkin hai, is liye ki wuh Khudá ke Beṭe ko apní taraf se dobára salíb dekar 'aláníya zalíl karte haiṉ. 7 Kyúṉki jo zamín us bárish ká pání pí letí hai, jo us par bár bár hotí hai, aur un ke kárámad sabzí paidá kartí hai, jin kí taraf se us kí kásht bhí hotí hai, wuh Khudá kí taraf se barakat pátí hai: 8 aur agar jhárṛiyáṉ aur úṉṭkaṭáre ugátí hai, to námaqbúl, aur qaríb hai ki la'natí ho, aur us ká anjám jaláyá jáná hai.

9 Lekin, ai 'azízo, agarchi ham yih báteṉ kahte haiṉ, táham tumhárí nisbat in se bihtar aur naját-wálí bátoṉ ká yaqín karte haiṉ: 10 is liye ki Khudá beinsáf nahíṉ, jo tumháre kám aur us mahabbat ko bhúl jáe, jo tum ne us ke nám ke wáste is tarah záhir kí, ki muqaddasoṉ kí khidmat kí, aur kar rahe ho. 11 Aur ham is bát ke árzúmand haiṉ, ki tum meṉ se har shakhs púrí ummed ke wáste ákhir tak isí tarah koshish záhir kartá rahe: 12 táki tum sust na ho jáo, balki un kí mánind bano, jo ímán aur tahammul ke bá'is wa'doṉ ke wáris hote haiṉ.

13 Chunáṉchi jab Khudá ne Ibráhím se wa'da karte waqt qasam kháne ke wáste kisí ko apne se baṛá na páyá, to apní hí qasam khákar 14 kahá, ki Yaqínan maiṉ tujhe barakatoṉ par barakateṉ bakhshúṉgá, aur terí aulád ko bahut baṛháúṉgá. 15 Aur is tarah sabr karke us ne wa'da kí húí chíz ko hásil kiyá. 16 A'dmí to apne se baṛe kí qasam kháyá karte haiṉ, aur un ke har qaziye ká ákhirí subút qasam se hotá hai. 17 Is liye jab Khudá ne cháhá, ki wá'de ke wárisoṉ par áur bhí sáf taur se záhir kare, ki merá iráda badal nahíṉ saktá, to qasam ko darmiyán meṉ láyá: 18 táki do betabdíl chízoṉ ke bá'is, jin ke báre meṉ Khudá ká jhúṭh bolná mumkin nahíṉ, hamárí pukhta taur se diljam'í ho jáe, jo panáh lene ko is liye dauṛe haiṉ, ki us ummed ko, jo sámne rakkhí húí hai, qabze meṉ láeṉ; 19 wuh hamárí ján ká aisá langar hai, jo sábit aur qáim rahtá hai, aur parde ke andar tak bhí pahuṉchtá hai; 20 jaháṉ Yisú' hamesha ke liye Malik i Sidq ke taríqe ká sardár káhin bankar, hamárí khátir peshrau ke taur par dákhil húá hai.

7 Aur yih Malik i Sidq Shálem ká bádsháh, Khudá Ta'álá ká káhin, hamesha káhin rahtá hai: jab Ibráhím bádsháhoṉ ko qatl karke wápas átá thá, to isí ne us ká istiqbál kiyá, aur us ke liye barakat cháhí; 2 isí ko Ibráhím ne sab chízoṉ kí dahyakí dí; yih awwal to apne nám ke ma'ní ke muwáfiq Rástbází ká Bádsháh hai; aur phir Shálem, ya'ní Sulh, ká bádsháh: 3 yih bebáp, bemáṉ, benasabnáma hai, na us kí 'umr ká shurú', na zindagí ká ákhir, balki Khudá ke Beṭe ke mushábih ṭhahrá.

4 Pas gaur karo ki yih kaisá buzurg thá, jis ko qaum ke buzurg Ibráhím ne lúṭ ke 'umda se 'umda mál kí dahyakí dí. 5 Ab Lewí kí aulád meṉ se jo kahánat ká 'uhda páte haiṉ, un ko hukm hai kí ummat, ya'ní apne bháiyoṉ se, agarchi wuh Ibráhím hí kí sulb se paidá húe

hon, sharí'at ke mutábiq dahyakí len; 6 magar jis ká nasab un se judá hai, us ne Ibráhím se dahyakí lí, aur jis se wa'de kiye gaye the, us ke liye barakat cháhí. 7 Aur is men kalám nahín ki chhotá bare se barakat pátá hai. 8 Aur yahán to marnewále ádmí dahyakí lete hain, magar wahán wuhí letá hai, jis ke haqq men gawáhí dí játí hai ki zinda hai. 9 Pas ham kah sakte hain ki Lewí ne bhí, jo dahyakí letá hai, Ibráhím ke zarí'e se dahyakí dí; 10 is liye ki jis waqt Malik i Sidq ne Ibráhím ká istiqbál kiyá thá, wuh us waqt tak apne báp kí sulb men thá.

11 Pas agar baní Lewí kí kahánat se kámiliyat hásil hotí, (kyúnki usí kí mátahtí men ummat ko sharí'at milí thí,) to phir kyá hájat thí, ki dúsrá káhin Malik i Sidq ke tariqe ká paidá ho, aur Hárún ke tariqe ká na giná jáe? 12 Aur jab kahánat badal gayí, to sharí'at ká bhí badalná zarúr hai; 13 kyúnki jis kí bábat yih báten kahí játí hain, wuh dúsre qabíle men shámil hai, jis men se kisí ne qurbángáh kí khidmat nahín kí. 14 Chunánchi záhir hai, ki hamárá Khudáwand Yahúdáh men se paidá húá; aur is firqe ke haqq men Músá ne kahánat ká kuchh zikr nahín kiyá. 15 Aur jab Malik i Sidq kí mánind ek âur aisá káhin paidá honewálá thá, 16 jo jismání ahkám kí sharí'at ke muwáfiq nahín, balki gairfání zindagí kí quwwat ke mutábiq muqarrar ho, to hamárá da'wá âur bhí sáf záhir ho gayá. 17 Kyúnki us ke haqq men yih gawáhí dí gayí hai, ki

Tú Malik i Sidq ke tariqe ká
Abad tak káhin hai.

18 Garaz pahlá hukm kamzor aur befáida hone ke sabab se mansúkh ho gayá, 19 (kyúnki sharí'at ne kisí chíz ko kámil nahín kiyá), aur us kí jagah ek bihtar ummed rakkhí gayí, jis ke wasíle se ham Khudá ke nazdík já sakte hain. 20 Aur chúnki Masíh ká taqarrur bagair qasam ke na húá, 21 (kyúnki wuh to bagair qasam ke káhin muqarrar húe hain, magar yih qasam ke sáth us kí taraf se húá, jis ne is kí bábat kahá, ki

Khudáwand ne qasam kháí hai,
aur us se phiregá nahín, ki
Tú abad tak káhin hai;)

22 isí liye Yisú' ek bihtar 'ahd ká zámin thahrá. 23 Aur chúnki maut ke sabab qáim na rah sakte the, is liye wuh to bahut káhin muqarrar húe; 24 magar chúnki yih abad tak qáim rahnewálá hai, is liye is kí kahánat lázawál hai. 25 Isí liye jo us ke wasíle se Khudá ke pás áte hain, wuh unhen púrí púrí naját de saktá hai, kyúnki wuh un kí shafá'at ke liye hamesha zinda hai.

26 Chunánchi aisá hí sardár káhin hamáre láiq bhí thá, jo pák, aur beriyá, aur bedág ho, aur gunahgáron se judá, aur ásmánon se baland kiyá gayá ho; 27 aur un sardár káhinon kí mánind is ká muhtáj na ho, ki har roz pahle apne gunáhon aur phir ummat ke gunáhon ke wáste qurbánián charháe; kyúnki ise wuh ek hí bár kar guzrá, jis waqt apne áp ko qurbán kiyá. 28 Is liye ki sharí'at to kamzor ádmíon ko sardár káhin muqarrar kartí hai; magar us qasam ká kalám jo sharí'at ke ba'd khái gayí, us Bete ko muqarrar kartá hai, jo hamesha ke liye kámil kiyá gayá hai.

8 Ab jo báten ham kah rahe hain, un men se barí bát yih hai, ki Hamárá aisá sardár káhin hai, jo ásmánon par Kibriyá ke takht kí dahiní taraf já baithá, 2 aur maqdis aur us haqíqí khaime ká khádim hai, jise Khudáwand ne khará kiyá hai, na insán ne. 3 Aur chúnki har sardár káhin nazren aur qurbánián guzránne ke wáste muqarrar hotá hai: is liye zarúr húá, ki is ke pás bhí guzránne ko kuchh ho. 4 Aur agar wuh zamín par hotá, to hargiz káhin na hotá, is liye ki sharí'at ke muwáfiq nazr guzránnewále maujúd hain, 5 jo ásmání chízon kí naql aur 'aks kí khidmat karte hain; chunánchi jab Músá khaima banáne ko thá, to use yih hidáyat húí, ki Dekh, jo namúna tujhe pahár par dikháyá gayá thá, usí ke mutábiq sab chízen banáná. 6 Magar ab us ne is qadr bihtar khidmat pái, jis qadr us bihtar 'ahd ká darmiyání thahrá, jo bihtar wa'don kí bunyád par qáim kiyá gayá hai. 7 Kyúnki agar pahlá 'ahd benuqs hotá, to dúsre ke liye mauqa' na dhúndhá játá. 8 Pas wuh un ke nuqs batákar kahtá hai, ki

Khudáwand farmátá hai, **Dekh,**
wuh din áte hain,

Ki main Isráíl ke gharáne, aur
Yahúdáh ke gharáne se ek
nayá 'ahd bándhúngá;
9 Yih us 'ahd ki mánind na hogá,
jo main ne un ke bápdádá se
us din bándhá thá,
Jab mulk i Misr se nikál láne ke
liye un ká háth pakṛá thá;
Is wáste ki wuh mere 'ahd par
qáim nahín rahe,
Aur Khudáwand farmátá hai, ki
Main ne un kí taraf kuchh ta-
wajjuh na kí.
10 Phir Khudáwand farmátá hai,
ki Jo 'ahd Isráíl ke gharáne se
Un dinon ke ba'd bándhúngá,
wuh yih hai, ki
Main apne qánún un ke zihn men
ḍálúngá,
Aur un ke dilon par likhúngá;
Aur main un ká Khudá húngá,
Aur wuh merí ummat honge:
11 Aur har shakhs ko apne ham-
watan
Aur apne bhái ko yih ta'lím dení
na paṛegí, ki Tú Khudáwand
ko pahchán;
Kyúnki chhoṭe se baṛe tak, sab
mujhe ján lenge;
12 Is liye ki main un ki nárástíon
par rahm karúngá,
Aur un ke gunáhon ko phir kabhí
yád na karúngá.
13 Jab us ne nayá 'ahd kahá, to pahle ko puráná ṭhahráyá. Aur jo chíz puráni aur muddat kí ho játí hai, wuh miṭne ke qaríb hotí hai.

9 Garaz, pahle 'ahd men bhí 'ibádat ke ahkám the, aur aisá maqdis jo dunyawí thá; 2 ya'ní ek khaima banáyá gayá thá; agle men chirágdán, aur mez, aur nazr ki roṭiyán thín; aur use Pák makán kahte hain. 3 Aur dúsre parde ke píchhe wuh khaima thá, jise Pák-tarín kahte hain; 4 us men sone ká 'údsoz, aur cháron taraf sone se manḍhá húá 'ahd ká sandúq thá; is men mann se bhará húá ek sone ká martabán, aur phúlá phalá húá Hárún ká 'asá, aur 'ahd kí takhtíán thín; 5 aur us ke úpar jalál ke karúbí the, jo kaffáragáh par sáya karte the: in báton ke mufassal bayán karne ká yih mauqa' nahín. 6 Jab yih chízen is tarah ban chukín, to pahle khaime men to káhin har waqt dákhil hote, aur 'ibádat ká kám anjám dete hain. 7 Magar dúsre men sirf sardár káhin hí sál bhar men ek bár játá hai; aur bagair khún ke nahín játá; jise apne wáste aur ummat kí bhúl chúk ke wáste guzrántá hai. 8 Is se Rúhu'l Quds ká yih ishára hai, ki jab tak pahlá khaima khaṛá hai, pák makán kí ráh záhir nahín húí. 9 Wuh khaima maujúda zamáne ke liye ek misál hai; aur is ke bamújib aisí nazren aur qurbáníán guzrání játí thín, jo 'ibádat karnewále ko dil ke i'tibár se kámil nahín kar saktín; 10 is liye ki wuh sirf kháne píne, aur tarah tarah ke guslon kí biná par jismání ahkám hain, jo isláh ke waqt tak muqarrar kiye gaye hain.

11 Lekin jab Masíh áyanda ki achchhí chízon ká sardár káhin hokar áyá, to us buzurgtar aur kámiltar khaime kí ráh se jo háthon ká baná húá, ya'ní is dunyá ká, nahín; 12 aur bakron aur bachhṛon ká khún lekar nahín, balki apná hí khún lekar, pák makán men ek hí bár dákhil ho gayá, aur abadí khalásí karái. 13 Kyúnki jab bakron aur bailon ke khún aur gáe kí rákh nápákon par chhiṛke jáne se záhirí pákízagí hásil hotí hai; 14 to Masíh ká khún jis ne apne áp ko azalí Rúh ke wasíle Khudá ke sámne be'aib qurbán kar diyá, tumháre dilon ko murda kámon se kyún na pák karegá, táki zinda Khudá kí 'ibádat karen. 15 Aur isí sabab se wuh naye 'ahd ká darmiyání hai, táki us maut ke wasíle se jo pahle 'ahd ke waqt ke qusúron kí mu'áfí ke liye húí hai, buláe húe log wa'de ke bamújib abadí mírás ko hásil karen. 16 Kyúnki jahán wasíyat hai, wahán wasíyat karnewále kí maut bhí sábit honí zarúr hai. 17 Is liye ki wasíyat maut ke ba'd hí járí hotí hai, aur jab tak wasíyat karnewálá zinda rahtá hai, us ká ijrá nahín hotá. 18 Isí liye pahlá 'ahd bhí bagair khún ke nahín bándhá gayá. 19 Chunánchi jab Músá tamám ummat ko sharí'at ká har ek hukm suná chuká, to bachhṛon aur bakron ká khún lekar, páni, aur lál ún, aur zúfá ke sáth, us kitáb aur tamám ummat par chhiṛak diyá, 20 aur kahá, ki Yih us 'ahd ká khún hai, jis ká hukm Khudá ne tumháre liye diyá hai. 21 Aur isí tarah us ne khaime aur 'ibádat kí tamám chízon par khún

chhirká. 22 Aur taqriban sári chízen sharí'at ke mutábiq khún se pák kí játí hain, aur bagair khún baháe mu'áfí nahín hotí.
23 Pas zarúr thá, ki ásmání chízon kí naqlen to in ke wasíle se pák kí jáen; magar khud ásmání chízen in se bihtar qurbánion ke wasíle se. 24 Kyúnki Masíh us háth ke banáe húe pák makán men dákhil nahín húá, jo haqíqí pák makán ká namúna hai, balki ásmán hí men dákhil húá; táki ab Khudá ke rúbarú hamárí khátir házir ho: 25 yih nahín ki wuh apne áp ko bár bár qurbán kare, jis tarah ki sardár káhin pák makán men har sál dúsre ká khún lekar játá hai; 26 warna biná e 'álam se lekar us ko bár bár dukh uṭháná zarúr hotá: magar ab zamánon ke ákhir men ek bár záhir húá, táki apne áp ko qurbán karne se gunáh ko miṭá de. 27 Aur jis tarah ádmíon ke liye ek bár marná aur us ke ba'd 'adálat ká honá muqarrar hai; 28 isí tarah Masíh bhí ek bár bahut logon ke gunáh uṭháne ke liye qurbán hokar, dúsrí bár bagair gunáh ke, naját ke liye un ko dikhái degá, jo us kí ráh dekhte hain.

10 Kyúnki sharí'at jis men áyanda kí achchhí chízon ká 'aks hai, aur un chízon kí aslí súrat nahín, un ek hí tarah kí qurbánion se, jo har sál bilánága guzrání játí hain, pás ánewálon ko hargiz kámil nahín kar saktí. 2 Warna un ká guzránná kyún mauqúf na ho játá? Is liye ki jab 'ibádat karnewále ek bár pák ho játe, to phir un ká dil unhen gunahgár na ṭhahrátá. 3 Balki wuh qurbánián sál ba sál gunáhon ko yád dilátí hain. 4 Kyúnki mumkin nahín ki bailon aur bakron ká khún gunáhon ko dúr kare. 5 Isí liye wuh dunyá men áte waqt kahtá hai, ki

Tú ne qurbání aur nazr ko pasand na kiyá,
Balki mere liye ek badan taiyár kiyá;
6 Púrí sokhtaní qurbánion aur gunáh kí qurbánion se tú khush na húá:
7 Us waqt main ne kahá, ki Dekh main áyá hún,
(Kitáb ke warqon men merí nisbat likhá húá hai,)
Táki, ai Khudá, terí marzí púrí karún.

8 Upar to wuh kahtá hai, ki Na tú ne qurbánion aur nazron aur púrí sokhtaní qurbánion, aur gunáh kí qurbánion ko pasand kiyá, aur na un se khush húá; hálánki wuh qurbánián sharí'at ke muwáfiq guzrání játí hain; 9 aur phir yih kahtá hai, ki Dekh, main áyá hún, táki terí marzí púrí karún; garaz wuh pahle ko mauqúf kartá hai, táki dúsre ko qáim kare. 10 Usí marzí ke sabab ham Yisú' Masíh ke jism ke ek hí bár qurbán hone ke wasíle se pák kiye gaye hain. 11 Aur har ek káhin to khaṛe hokar har roz 'ibádat kartá hai, aur ek hí tarah kí qurbánián bár bár guzrántá hai, jo hargiz gunáhon ko dúr nahín kar saktín: 12 lekin yih shakhs hamesha ke liye gunáhon ke wáste ek hí qurbání guzránkar, Khudá kí dahiní taraf já baiṭhá; 13 aur usí waqt se muntazir hai, ki us ke dushman us ke pánwon tale kí chaukí banen; 14 kyúnki us ne ek hí qurbání chaṛháne se un ko hamesha ke liye kámil kar diyá hai, jo pák kiye játe hain. 15 Aur Rúhu'l Quds bhí ham ko yihí batátá hai; kyúnki yih kahne ke ba'd, ki

16 Khudáwand farmátá hai;
Jo 'ahd main un dinon ke ba'd un se bándhúngá, wuh yih hai, ki
Main apne qánún un ke dilon par likhúngá,
Aur un ke zihn men ḍálúngá;
17 phir wuh yih kahtá hai, ki
Un ke gunáhon aur bedínion ko phir kabhí yád na karúngá.

18 Aur jab in kí mu'áfí ho gayí hai, to phir gunáh kí qurbání nahín rahí.
19 Pas ai bháiyo, chúnki hamen Yisú' ke khún ke sabab us nayí aur zinda ráh se pák makán men dákhil hone kí dilerí hai; 20 jo us ne parde ya'ní apne jism men se hokar, hamáre wáste makhsús kí hai; 21 aur chúnki hamárá aisá baṛá káhin hai, jo Khudá ke ghar ká mukhtár hai; 22 to áo, ham sachche dil aur púre ímán ke sáth, aur dil ke ilzám ko dúr karne ke liye dilon par chhínṭe lekar, aur badan ko sáf pání se dhulwákar, Khudá ke pás chalen: 23 aur apní ummed ke iqrár ko mazbútí se tháme rahen; kyúnki jis ne wa'da kiyá hai, wuh sachchá hai: 24 aur mahabbat aur nek kámon kí targíb dene ke liye ek dúsre ká liház rakkhen; 25 aur ek dúsre ke sáth

jama' hone se báz na áeṉ, jaisá ba'z logoṉ ká dastúr hai, balki ek dúsre ko nasíhat kareṉ; aur jis qadr us din ko nazdík hote húe dekhte ho usí qadr ziyáda kíyá karo.

26 Kyúṉki haqq kí pahchán hásil karne ke ba'd agar ham ján bújhkar gunáh kareṉ, to gunáhoṉ kí koí âur qurbání báqí nahíṉ rahí; 27 háṉ, 'adálat ká ek haulnák intizár aur gazabnák átish báqí hai, jo mukhálifoṉ ko khá legí. 28 Jab Músá kí sharí'at ká na mánnewálá do yá tín shakhsoṉ kí gawáhí se, bagair rahm kiye márá játá hai, 29 to khayál karo ki wuh shakhs kis qadr ziyáda sazá ke láiq ṭhahregá, jis ne Khudá ke Beṭe ko pámál kiyá, aur 'ahd ke khún ko, jis se wuh pák húá thá, nápák jáná, aur fazl kí Rúh ko be'izzat kiyá. 30 Kyúṉki use ham jánte haiṉ, jis ne kahá, ki Intiqám lená merá kám hai, badla maiṉ hí dúṉgá: aur phir yih, ki Khudáwand apní ummat kí 'adálat karegá. 31 Zinda Khudá ke háthoṉ meṉ paṛná haulnák bát hai.

32 Lekin un pahle dinoṉ ko yád karo, kí tum ne munawwar hone ke ba'd dukhoṉ kí baṛí khakheṛ uṭhái; 33 kuchh to yúṉ ki la'n ta'n aur musíbatoṉ ke bá'is tumhárá tamásha baná; aur kuchh yúṉ ki tum un ke sharík húe, jin ke sáth yih badsulúkí hotí thí. 34 Chunánchi tum ne qaidíoṉ kí hamdardí bhí kí, aur apne mál ká luṭ jáná bhí khushí se manzúr kiyá, yih jánkar ki tumháre pás ek bihtar aur dáimí milkíyat hai. 35 Pas apní dilerí ko háth se na do, is liye ki us ká baṛá ajr hai. 36 Kyúṉki tumheṉ sabr karná zarúr hai, táki Khudá kí marzí púrí karke wa'da kí húí chíz hásil karo.

37 Aur ab bahut hí thoṛí muddat
báqí hai, ki
A'newálá áegá, aur der na
karegá.
38 Aur merá rástbáz banda ímán
se jítá rahegá:
Aur agar wuh haṭegá, to merá dil
us se khush na hogá.

39 Lekin ham haṭnewále nahíṉ ki halák hoṉ, balki ímán rakhnewále haiṉ ki ján bacháeṉ.

11 Ab ímán ummed kí húí chízoṉ ká i'timád, aur andekhí chízoṉ ká subút hai. 2 Kyúṉki usí kí bábat buzurgoṉ ke haqq meṉ achchhí gawáhí dí gayí. 3 I'mán hí se ham ma'lúm karte haiṉ, ki 'álam Khudá ke kahne se bane haiṉ; yih nahíṉ, ki jo kuchh nazar átá hai záhirí chízoṉ se baná ho. 4 I'mán hí se Hábil ne Qayin se afzal qurbání Khudá ke liye guzrání; aur usí ke sabab us ke rástbáz hone kí gawáhí dí gayí; kyúṉki Khudá ne us kí nazroṉ kí bábat gawáhí dí: aur agarchi wuh mar gayá hai, táham usí ke wasíle se ab tak kalám kartá hai. 5 I'mán hí se Hanok uṭhá liyá gayá, táki maut ko na dekhe; aur chúṉki Khudá ne use uṭhá liyá thá, is liye us ká patá na milá: kyúṉki uṭháe jáne se peshtar us ke haqq meṉ yih gawáhí dí gayí thí, kí yih Khudá ko pasand áyá hai: 6 aur bagair ímán ke us ko pasand áná námumkin hai: is liye kí Khudá ke pás ánewále ko ímán láná cháhiye, ki wuh maujúd hai, aur apne tálibon ko badla detá hai. 7 I'mán hí ke sabab se Núh ne un chízoṉ kí bábat, jo us waqt tak nazar na átí thíṉ, hidáyat pákar, Khudá ke khauf se apne gharáne ke bacháo ke liye kishtí banái; jis se us ne dunyá ko mujrim ṭhahráyá, aur us rástbází ká wáris húá, jo ímán se hai. 8 I'mán hí ke sabab se Ibráhím jab buláyá gayá, to hukm mánkar us jagah chalá gayá, jise mirás meṉ lenewálá thá; aur agarchi jántá na thá, ki maiṉ kaháṉ játá húṉ, táham rawána ho gayá. 9 I'mán hí se us ne wa'da kiye húe mulk meṉ is tarah musáfirána taur par búd o básh kí, ki goyá gair mulk hai, aur Izháq aur Ya'qúb samet jo us ke sáth usí wa'de ke wáris the, khaimoṉ meṉ sukúnat kí. 10 Kyúṉki wuh us páedár shahr ká ummedwár thá, jis ká mi'már aur banánewálá Khudá hai. 11 I'mán hí se Sáráh ne bhí sinn i yás ke ba'd hámila hone kí táqat pái, is liye ki us ne wa'da karnewále ko sachchá jáná: 12 pas ek shakhs se jo murda sá thá, ásmán ke sitároṉ ke barábar kasír, aur samundar ke kanáre kí ret ke barábar beshumár aulád paidá húí.

13 Yih sab ímán kí hálat meṉ mare, aur wa'da kí húí chízeṉ na páiṉ, magar dúr hí se unheṉ dekhkar khush húe, aur iqrár kiyá, kí ham zamín par pardesí aur musáfir haiṉ. 14 Jo aisí báteṉ kahte haiṉ, wuh

záhir karte hain̲, ki ham apne watan kí talásh men̲ hain̲. 15 Aur jis mulk se wuh nikal áe the, agar us ká ḳhayál karte, to unhen̲ wápas jáne ká mauqa' thá. 16 Magar haqíqat men̲ wuh ek bihtar, ya'ní ásmání, mulk ke mushtáq the. Isí liye Ḳhudá un se, ya'ní un ká Ḳhudá kahláne se, sharmáyá nahín̲: chunán̲chi us ne un ke liye ek shahr taiyár kiyá.

17 I'mán hí se Ibráhím ne ázmáish ke waqt Izháq ko nazr guzráná: aur jis ne wa'don̲ ko sach mán liyá thá, wuh us iklaute ko nazr karne lagá, 18 jis kí bábat yih kahá gayá thá, ki Izháq hí se terí nasl kahláegí: 19 kyún̲ki wuh samjhá, ki Ḳhudá murdon̲ men̲ se jiláne par bhí qádir hai; chunán̲chi un hí men̲ se tamsíl ke taur par wuh use phir milá. 20 I'mán hí se Izháq ne honewálí báton̲ kí bábat bhí Ya'qúb aur 'Esáú donon̲ ko du'á dí. 21 I'mán hí se Ya'qúb ne marte waqt Yúsuf ke donon̲ beṭon̲ men̲ se har ek ko du'á dí, aur apne 'asá ke sire par sahárá lekar sijda kiyá. 22 I'mán hí se Yúsuf ne, jab wuh marne ke qaríb thá, baní Isráíl ke ḳhurúj ká zikr kiyá, aur apní haḍḍiyon̲ kí bábat hukm diyá. 23 I'mán hí se Músá ke mán̲ báp ne us ke paidá hone ke ba'd tín mahíne tak us ko chhipáe rakkhá; kyún̲ki unhon̲ ne dekhá ki bachcha ḳhúbsúrat hai, aur wuh bádsháh ke hukm se na ḍare. 24 I'mán hí se Músá ne baṛe hokar Fir'aun kí beṭí ká beṭá kahláne se inkár kiyá; 25 is liye ki us ne gunáh ká chandroza luṭf uṭháne kí nisbat, Ḳhudá kí ummat ke sáth men̲ badsulúkí ká bardásht karná ziyáda pasand kiyá; 26 aur Masíh ke liye la'n ta'n uṭháne ko Misr ke ḳhazánon̲ se baṛí daulat jáná; kyún̲ki us kí nigáh ajr páne par thí. 27 I'mán hí se us ne, bádsháh ke gusse ká ḳhauf na karke, Misr ko chhoṛ diyá, is liye ki wuh andekhe ko goyá dekhkar sábitqadam rahá. 28 I'mán hí se us ne Fasah karne aur ḳhún chhiṛakne par 'amal kiyá, táki pahlauṭhon̲ ká halák karnewálá baní Isráíl ko háth na lagáe. 29 I'mán hí se wuh Bahr i Qulzum se is tarah guzar gaye, jaise ḳhushk zamín par se, aur jab Misrion̲ ne yih qasd kiyá to ḍúb gaye. 30 I'mán hí se Yarího kí shahrpanáh, jab sát din tak us ke gird phir chuke, to gir paṛí. 31 I'mán hí se Ráháb fáhisha náfarmánon̲ ke sáth halák na húí, kyún̲ki us ne jásúson̲ ko amn se rakkhá thá. 32 Ab aur kyá kahún̲? Itní fursat kahán̲ ki Gid'on, aur Báráq, aur Shimshon, aur Yiftah, aur Dáúd, aur Samwíl, aur, aur nabíon̲ ká ahwál bayán karún̲? 33 Unhon̲ ne ímán hí ke sabab se bádsháhaton̲ ko maglúb kiyá, rástbází ke kám kiye, wa'da kí húí chízon̲ ko hásil kiyá, sheron̲ ke mun̲h band kiye, 34 ág kí tezí ko bujháyá, talwár kí dhár se bach nikle, kamzorí men̲ zoráwar húe, laṛáí men̲ bahádur bane, gairon̲ kí faujon̲ ko bhagá diyá. 35 'Auraton̲ ne apne murde phirke zinda páe; ba'z már kháte kháte mar gaye, magar riháí manzúr na kí, táki un ko bihtar qiyámat nasíb ho; 36 ba'z ṭhaṭṭhon̲ men̲ uṛáe jáne, aur koṛe kháne, balki zanjíron̲ men̲ bán̲dhe jáne aur qaid men̲ paṛne se ázmáe gaye; 37 sangsár kiye gaye; áre se chíre gaye; ázmáish men̲ paṛe; talwár se máre gaye; bheṛon̲ aur bakriyon̲ kí khál oṛhe húe, muhtájí men̲, musíbat men̲, badsulúkí kí hálat men̲ máre máre phire; 38 dunyá un ke láiq na thí; wuh jangalon̲, aur pahárọn̲, aur gáron̲, aur zamín ke gaṛhon̲ men̲ áwára phirá kiye. 39 Aur agarchi in sab ke haqq men̲ ímán ke sabab se achchhí gawáhí dí gayí, táham unhen̲ wa'da kí húí chíz na milí; 40 is liye ki Ḳhudá ne peshbíní karke hamáre liye koí bihtar chíz tajwíz kí thí, táki wuh hamáre bagair kámil na kiye jáen̲.

12 Pas jab ki gawáhon̲ ká aisá baṛá bádal hamen̲ ghere húe hai, to áo, ham bhí har ek bojh, aur us gunáh ko jo hamen̲ ásání se uljhá letá hai dúr karke, us dauṛ men̲ sabr se dauṛen̲, jo hamen̲ darpesh hai; 2 aur ímán ke bání aur kámil karnewále Yisú' ko takte rahen̲, jis ne us ḳhushí ke liye jo us kí nazaron̲ ke sámne thí, sharmindagí kí parwá na karke, salíb ká dukh sahá, aur Ḳhudá ke taḳht kí dahiní taraf já baiṭhá. 3 Pas us ko gaur karo, jis ne apne haqq men̲ burái karnewále gunahgáron̲ kí is qadr muḳhálafat kí bardásht kí; táki tum bedil hokar

himmat na háro. 4 Tum ne gunáh se laṛne men ab tak aisá muqábala nahín kiyá, jis men ḳhún bahá ho. 5 Aur tum us nasíhat ko bhúl gaye, jo tumhen farzandon kí tarah kí játí hai, ki

Ai mere beṭe, Ḳhudáwand kí tambíh ko náchíz na ján,
Aur jab wuh tujhe malámat kare, to bedil na ho;
6 Kyúnki jis se Ḳhudáwand mahabbat rakhtá hai, use tambíh bhí kartá hai,
Aur jis ko beṭá baná letá hai, us ke koṛe bhí lagátá hai.

7 Tum jo kuchh dukh sahte ho wuh tumhárí tarbiyat ke liye hai. Ḳhudá farzand jánkar tumháre sáth sulúk kartá hai; wuh kaun sá beṭá hai, jise báp tambíh nahín kartá? 8 Aur agar tumhen wuh tambíh na kí gayí, jis men sab sharík hain, to tum harámzáde ṭhahre, na beṭe. 9 'Aláwa is ke, jab hamáre jismání báp hamen tambíh karte the, aur ham un kí ta'zím karte rahe, to kyá rúhon ke Báp kí is se ziyáda tábi'dári na karen, jis se ham zinda rahen? 10 Wuh to thoṛe dinon ke wáste apní samajh ke muwáfiq tambíh karte the, magar yih hamáre fáide ke liye kartá hai, táki ham bhí us kí pákízagí men shámil ho jáen. 11 Aur bi'lfi'l har qism kí tambíh ḳhushí ká nahín, balki gam ká bá'is ma'lúm hotí hai: magar jo us ko sahte sahte puḳhta ho gaye hain, un ko ba'd men chain ke sáth rástbází ká phal baḳhshtí hai. 12 Pas ḍhíle háthon aur sust ghuṭnon ko durust karo; 13 aur apne pánwon ke liye sídhe ráste banáo, táki langṛá beráh na ho, balki shifá páe.

14 Sab ke sáth mel miláp rakhne, aur us pákízagí ke tálib raho, jis ke bagair koí Ḳhudáwand ko na dekhegá. 15 Gaur se dekhte raho ki koí shaḳhs Ḳhudá ke fazl se mahrúm na rah jáe; aisá na ho ki koí kaṛwí jaṛ phúṭkar tumhen dukh de, aur us ke sabab se aksar log nápák ho jáen; 16 aur na koí harámkár yá 'Esáú kí tarah bedín ho, jis ne ek waqt ke kháne ke 'iwaz apne pahlauṭhe hone ká haqq bech ḍálá. 17 Kyúnki tum jánte ho ki is ke ba'd, jab us ne barakat ká wáris honá cháhá, to manzúr na húá; chunánchi us ko níyat kí tabdílí ká mauqa' na milá, go us ne ánsú bahá bahákar us kí baṛí talásh kí.

18 Tum us paháṛ ke pás nahín áe, jis ká chhúná mumkin thá, aur wuh ág se jaltá thá, aur us par kálí ghaṭá, aur táríkí, aur túfán, 19 aur narsinge ká shor, aur kalám karnewále kí aisí áwáz thí, jis ke sunnewálon ne darḳhwást kí, ki ham se áur kalám na kiyá jáe: 20 kyúnki wuh is hukm kí bardásht na kar sake, ki Agar koí jánwar bhí us paháṛ ko chhúe, to sangsár kiyá jáe; 21 aur wuh nazzára aisá ḍarauná thá, ki Músá ne kahá; Main niháyat ḍartá aur kánptá hún. 22 Balki tum Şiyyon ke paháṛ, aur zinda Ḳhudá ke shahr, ya'ní ásmání Yarúshalem ke pás, aur lákhon firishton, 23 aur un pahlauṭhon kí 'ámm jamá'at, ya'ní kalísiyá, jin ke nám ásmán par likhe hain, aur sab ke munsif Ḳhudá, aur kámil kiye húe rástbázon kí rúhon, 24 aur naye 'ahd ke darmiyání Yisú', aur chhiṛkáo ke us ḳhún ke pás áe ho, jo Hábíl ke ḳhún kí nisbat bihtar báten kahtá hai. 25 Khabardár, us kahnewále ká inkár na karná, kyúnki jab wuh log zamín par hidáyat karnewále ká inkár karke na bach sake, to ham ásmán par ke hidáyat karnewále se munh moṛkar kyúnkar bach sakenge? 26 Us kí áwáz ne us waqt to zamín ko hilá diyá: magar ab us ne yih wa'da kiyá hai, ki Ek bár phir main faqat zamín hí ko nahín, balki ásmán ko bhí hilá dúngá. 27 Aur yih 'ibárat, ki Ek bár phir, is bát ko záhir kartí hai, ki jo chízen hilá dí játí hain makhlúq hone ke bá'is ṭal jáengí, táki behilí chízen qáim rahen. 28 Pas ham wuh bádsháhat pákar jo hilne kí nahín, us fazl ko háth se na den, jis ke sabab se pasandída taur par Ḳhudá kí 'ibádat ḳhudá-tarsí aur ḳhauf ke sáth karen; 29 Kyúnki hamárá Ḳhudá ḳhák kar denewálí ág hai.

13

Birádarána mahabbat qáim rahe. 2 Musáfirparwarí se gáfil na raho: kyúnki is kí wajh se ba'z ne beḳhabarí men firishton kí mihmándárí kí hai. 3 Qaidíon ko is tarah yád rakkho, ki goyá tum un ke sáth qaid ho; aur jin ke sáth badsulúkí kí játí hai, un ko

bhí yih samajhkar yád rakkho, ki ham bhí jism rakhte hain. 4 Biyáh karná sab men 'izzat kí bát samjhí jáe, aur bistar bedág rahe; is liye ki Khudá harámkáron aur záníon kí 'adálat karegá. 5 Rupaye kí mahabbat se kháli raho; aur jo tumháre pás hai, usí par qaná'at karo; kyúnki us ne khud kahá hai, ki Main tujh se hargiz dastbardár na húngá, aur kabhí tujhe na chhorúngá. 6 Is wáste ham dilerí ke sáth kahte hain, ki

Khudáwand merá madadgár hai; main khauf na karúngá:
Insán merá kyá karegá?

7 Jo tumháre peshwá the, aur jinhon ne tumhen Khudá ká kalám sunáyá, unhen yád rakkho; aur un kí zindagí ke anjám par gaur karke un jaise ímándár ho jáo. 8 Yisú' Masíh kal, aur áj, balki abad tak yaksán hai. 9 Mukhtalif aur begáni ta'límon ke sabab se bhatakte na phiro: kyúnki fazl se dil ká mazbút rahná bihtar hai; na un khurákon se, jin ke isti'mál karnewálon ne kuchh fáida na utháyá. 10 Hamárí ek aisí qurbángáh hai, jis men se khaime kí khidmat karnewálon ko kháne ká ikhtiyár nahín. 11 Kyúnki jin jánwaron ká khún sardár káhin pák makán men gunáh ke kaffáre ke wáste le játá hai, un ke jism khaimagáh ke báhar jaláe játe hain. 12 Isí liye Yisú' ne bhí, ummat ko khud apne khún se pák karne ke liye, darwáze ke báhar dukh utháyá. 13 Pas áo, us kí zillat ko apne úpar liye húe khaimagáh se báhar us ke pás chalen. 14 Kyúnki yahán hamárá koí qáim rahnewálá shahr nahín; balki ham ánewále shahr kí talásh men hain. 15 Pas ham us ke wasíle se hamd kí qurbání, ya'ní un honthon ká phal, jo us ke nám ká iqrár karte hain, Khudá ke liye har waqt chaṛháyá karen. 16 Aur bhaláí aur sakháwat karní na bhúlo, is liye ki Khudá aisí qurbánion se khush hotá hai. 17 Apne peshwáon ke farmánbardár aur tábi' raho, kyúnki wuh tumhárí rúhon ke fáide ke liye un kí tarah jágte rahte hain, jinhen hisáb dená paṛegá; táki wuh khushí se yih kám karen, na ranj se: kyúnki is súrat men tumhen kuchh fáida nahín.

18 Hamáre wáste du'á karo; kyúnki hamen yaqín hai, ki hamárá dil sáf hai, aur ham har bát men nekí ke sáth zindagí guzární cháhte hain. 19 Main tumhen yih kám karne kí is liye âur bhí nasíhat kartá hún, ki main jald tumháre pás phir áne páún.

20 Ab Khudá itminán ká chashma, jo bheron ke baṛe charwáhe, ya'ní hamáre Khudáwand Yisú' ko, abadí 'ahd ke khún ke bá'is murdon men se zinda karke uthá láyá; 21 tum ko har nek bát men kámil kare, táki tum us kí marzí púrí karo, aur jo kuchh us ke nazdík pasandída hai Yisú' Masíh ke wasíle se ham men paidá kare; jis kí tamjíd abadu'l ábád hotí rahe. A'mín.

22 Ai bháiyo, main tum se iltimás kartá hún, kí is nasíhat ke kalám kí bardásht karo; kyúnki main ne tumhen mukhtasar taur par likhá hai. 23 Tum ko wázih ho, ki hamárá bháí Tímuthiyus rihá ho gayá hai: agar wuh jald á gayá, to main us ke sáth tum se milúngá.

24 Apne sab peshwáon aur sáre muqaddason se salám kaho. Itáliyawále tumhen salám kahte hain.

25 Tum sab par fazl hotá rahe A'mín.

YA'QU'B KA' 'A'MM KHATT

1 Khudá ke aur Khudáwand Yisú' Masíh ke bande Ya'qúb kí taraf se, un bárah qabílon ko jo jábajá rahte hain, salám pahunche.

2 Ai mere bháiyo, jab tum tarah tarah kí ázmáishon men paro, 3 to is ko yih jánkar kamál khushí kí bát samajhná, ki tumháre ímán kí ázmáish sabr paidá kartí hai. 4 Aur sabr ko apná púrá kám karne do, táki tum púre aur kámil ho jáo, aur tum men kisí bát kí kamí na rahe.

5 Lekin agar tum men se kisí men hikmat kí kamí ho, to Khudá se mánge, jo bagair malámat kiye sab ko faiyází ke sáth detá hai; us ko dí jáegí. 6 Magar ímán se mánge, aur kuchh shakk na kare; kyúnki shakk karnewálá samundar kí lahr kí mánind hotá hai, jo hawá se bahtí aur uchhaltí hai. 7 Aisá ádmí yih na samjhe, ki mujhe Khudáwand se kuchh milegá; 8 wuh shakhs dodilá hai, aur apní sárí báton men beqiyám.

9 Adná bhái apne a'lá martabe par fakhr kare: 10 aur daulatmand apní adná hálat par: is liye ki ghás ke phúl kí tarah játá rahegá. 11 Kyúnki súraj nikalte hí sakht dhúp partí, aur ghás ko sukhá detí hai, aur us ká phúl gir játá hai, aur us kí khúbsúratí játí rahtí hai; isí tarah daulatmand bhí apní ráh par chalte chalte khák men mil jáegá.

12 Mubárak wuh shakhs hai, jo ázmáish kí bardásht kartá hai: kyúnki jab maqbúl thahrá, to zindagí ká wuh táj hásil karegá, jis ká Khudáwand ne apne mahabbat karnewálon se wa'da kiyá hai. 13 Jab koí ázmáyá jáe, to yih na kahe, ki merí ázmáish Khudá kí taraf se hotí hai; kyúnki na to Khudá badí se ázmáyá já saktá hai, aur na wuh kisí ko ázmátá hai: 14 hán, har shakhs apní hí khwáhishon men khinchkar aur phanskar ázmáyá játá hai. 15 Phir khwáhish hámila hokar gunáh ko jantí hai; aur gunáh jab barh chuká to maut paidá kartá hai. 16 Ai mere piyáre bháiyo, fareb na kháná. 17 Har achchhí bakhshish, aur har kámil in'ám úpar se hai, aur núron ke Báp kí taraf se miltá hai, jis men na koí tabdílí ho saktí hai, aur na gardish ke sabab us par sáya partá hai. 18 Us ne apní marzí se hamen kalám i haqq ke wasíle se paidá kiyá, táki us kí makhlúqát men se ham ek tarah ke pahle phal hon.

19 Ai mere piyáre bháiyo, yih bát tum jánte ho. Pas har ádmí sunne men tez, aur bolne men dhírá, aur gusse men dhímá ho; 20 kyúnki insán ká gussa Khudá kí rástbází ká kám nahín kartá. 21 Is liye sárí najásat, aur badí ke fuzle ko dúr karke, us kalám ko halímí se qubúl kar lo, jo dil men boyá gayá, aur tumhárí rúhon ko naját de saktá hai. 22 Lekin kalám par 'amal karnewále bano, na mahz sunnewále jo apne áp ko dhoká dete hain. 23 Kyúnki jo koí kalám ká sunnewálá ho, aur us par 'amal karnewálá na ho, wuh us shakhs kí mánind hai, jo apní qudratí súrat áíne men dekhtá hai: 24 is liye ki wuh apne áp ko dekhkar chalá játá, aur fauran bhúl játá hai ki main kaisá thá. 25 Lekin jo shakhs ázádí kí kámil sharí'at par gaur se nazar kartá rahtá hai, wuh apne kám men is liye barakat páegá, ki sunkar bhúltá nahín, balki 'amal kartá hai. 26 Agar koí apne áp ko díndár samjhe, aur apní zabán ko lagám na de, balki apne dil ko dhoká de, to us kí díndárí bátil hai. 27 Hamáre Khudá aur Báp ke nazdík khális aur be'aib díndárí yih hai, ki yatímon aur bewa 'auraton kí musíbat ke waqt un kí khabar len, aur apne áp ko dunyá se bedág rakkhen.

2 Ai mere bháiyo, hamáre Khudáwand Zu'ljalál Yisú' Masíh ká ímán tum men tarafdárí ke sáth na ho. 2 Kyúnki agar ek shakhs to sone kí angúthí aur 'umda poshák pahine húe tumhárí jamá'at men áe, aur ek garíb ádmí maile kuchaile kapre pahine húe áe;

3 aur tum us 'umda poshákwále ká liház karke kaho, ki Tú yahán achchhí jagah baiṭh; aur us garíb shakhs se kaho, ki Tú wahán khaṛá rah, yá mere páṉwoṉ kí chaukí ke pás baiṭh; 4 to kyá tum ne ápas meṉ tarafdárí na kí, aur badníyat munsif na bane? 5 Ai mere piyáre bháiyo, suno; kyá Khudá ne is jahán ke garíboṉ ko ímán meṉ daulatmand, aur us bádshâhat ká wáris hone ke liye barguzída nahíṉ kiyá, jis ká us ne apne mahabbat karnewáloṉ se wa'da kiyá hai? 6 Lekin tum ne garíb ádmí kí be-'izzatí kí. Kyá daulatmand tum par zulm nahíṉ karte, aur wuhí tumheṉ 'adálatoṉ meṉ ghasíṭkar nahíṉ le játe? 7 Kyá wuh us buzurg nám par kufr nahíṉ bakte, jis se tum námzad ho? 8 Táham, agar tum is nawishte ke mutábiq, ki Apne paṛausí se apní mánind mahabbat rakh, us bádsháhí sharí'at ko púrá karte ho, to achchhá karte ho: 9 lekin agar tum tarafdárí karte ho, to gunáh karte ho; aur sharí'at tum ko qusúrwár ṭhahrátí hai. 10 Kyúṉki jis ne sárí sharí'at par 'amal kiyá, aur ek hí bát meṉ khatá kí, wuh sárí bátoṉ meṉ qusúrwár ṭhahrá. 11 Is liye ki jis ne yih kahá, ki Ziná na kar, usí ne yih bhí kahá, ki Khún na kar. Pas agar tú ne ziná to na kiyá, magar khún kiyá, taubhí tú sharí'at ká 'udúl karnewálá ṭhahrá. 12 Tum un logoṉ kí tarah kalám bhí karo aur kám bhí karo, jin ká ázádí kí sharí'at ke muwáfiq insáf hogá. 13 Kyúṉki jis ne rahm nahíṉ kiyá, us ká insáf bagair rahm ke hogá. Rahm insáf par gálib átá hai.

14 Ai mere bháiyo, agar koí kahe, ki Main ímándár húṉ, magar 'amal na kartá ho, to kyá fáida? Kyá aisá ímán use naját de saktá hai? 15 Agar koí bháí yá bahin nangí ho, aur un ko rozána roṭí kí kamí ho, 16 aur tum meṉ se koí un se kahe, ki Salámatí ke sáth jáo, garm aur ser raho; magar jo chízeṉ tan ke liye darkár haiṉ, wuh unheṉ na de, to kyá fáida? 17 Isí tarah ímán bhí, agar us ke sáth a'mál na hoṉ, to apní zát se murda hai. 18 Balki koí kah saktá hai, ki Tú to ímándár hai, aur main 'amal karnewálá húṉ: tú apná ímán bagair a'mál ke to mujhe dikhá; aur main apná ímán a'mál se tujhe dikháúṉgá. 19 Tú is bát par ímán rakhtá hai, ki Khudá ek hí hai; khair, achchhá kartá hai: shayátín bhí ímán rakhte, aur thartharáte haiṉ. 20 Magar, ai nikamme ádmí, kyá tú yih bhí nahíṉ jántá, ki ímán bagair a'mál ke bekár hai? 21 Jab hamáre báp Ibráhím ne apne beṭe Izháq ko qurbángáh par qurbán kiyá, to kyá wuh a'mál se rástbáz na ṭhahrá? 22 Pas tú ne dekh liyá ki ímán ne us ke a'mál ke sáth milkar asar kiyá, aur a'mál se ímán kámil húá; 23 aur yih nawishta púrá húá, ki Ibráhím Khudá par ímán láyá, aur yih us ke liye rástbází giná gayá, aur wuh Khudá ká dost kahláyá. 24 Pas tum ne dekh liyá, ki insán sirf ímán hí se nahíṉ, balki a'mál se rástbáz ṭhahrtá hai. 25 Isí tarah Ráháb fáhisha bhí, jab us ne qásidoṉ ko apne ghar meṉ utárá, aur dúsrí ráh se rukhsat kiyá, to kyá a'mál se rástbáz na ṭhahrí? 26 Garaz, jaise badan bagair rúh ke murda hai, waise hí ímán bhí bagair a'mál ke murda hai.

3 Ai mere bháiyo, tum meṉ se bahut se ustád na baneṉ, kyúṉki jánte ho, ki ham jo ustád haiṉ ziyáda sazá páeṉge; 2 is liye ki ham sab ke sab aksar khatá karte haiṉ. Kámil shakhs wuh hai, jo bátoṉ meṉ khatá na kare; wuh sáre badan ko bhí qábú meṉ rakh saktá hai. 3 Jab ham, apne qábú meṉ karne ke liye, ghoṛoṉ ke muṉh meṉ lagám de dete haiṉ, to un ke sáre badan ko bhí ghumá sakte haiṉ. 4 Dekho, jaház bhí, agarchi baṛe baṛe hote haiṉ, aur tez hawáoṉ se chaláe játe haiṉ, táham ek niháyat chhoṭí sí patwár ke zarí'e se mánjhí kí marzí ke muwáfiq ghumáe játe haiṉ. 5 Isí tarah zabán bhí ek chhoṭá sá 'uzw hai, aur baṛí shekhí mártí hai. Dekho, thoṛí sí ág se kitne baṛe jangal meṉ ág lag játí hai. 6 Zabán bhí ek ág hai; zabán hamáre a'zá meṉ shararat ká ek 'álam hai, aur sáre jism ko dág lagátí hai, aur dáira e dunyá ko ág lagá detí hai, aur jahannam kí ág se jaltí rahtí hai. 7 Kyúṉki har qism ke chaupáe, aur parand, aur kíṛe makauṛe, aur daryáí jánwar to insán ke qábú

meṉ á sakte haiṉ, aur áe bhí haiṉ: 8 magar zabán ko koí ádmí qábú meṉ nahíṉ kar saktá; wuh ek balá hai, jo kabhí ruktí hí nahíṉ; zahr i qátil se bharí húí hai. 9 Isí se ham Ḳhudáwand aur Báp kí hamd karte haiṉ; aur isí se ádmíoṉ ko, jo Ḳhudá kí súrat par paidá húe haiṉ, baddu'á dete haiṉ. 10 Ek hí muṉh se mubárakbád aur baddu'á nikaltí hai. Ai mere bháiyo, aisá na honá cháhiye. 11 Kyá chashme ke ek hí muṉh se míṭhá aur khárí pání nikaltá hai? 12 Ai mere bháiyo, kyá anjír ke daraḳht meṉ zaitún, aur angúr meṉ anjír paidá ho sakte haiṉ? Isí tarah khárí chashme se míṭhá pání nahíṉ nikal saktá.

13 Tum meṉ dáná aur samajhdár kaun hai? jo aisá ho, wuh apne kámoṉ ko nek chál chalan ke wasíle se us hilm ke sáth záhir kare jo hikmat se paidá hotá hai. 14 Lekin agar tum apne dil meṉ saḳht hasad aur tafriqe rakhte ho, to haqq ke ḳhiláf na sheḳhí máro, na jhúṭh bolo. 15 Yih hikmat wuh nahíṉ, jo úpar se utartí hai, balki dunyawí, aur nafsání, aur shaitání hai. 16 Is liye ki jaháṉ hasad aur tafriqa hotá hai, waháṉ fasád aur har tarah ká burá kám bhí hotá hai. 17 Magar jo hikmat úpar se átí hai, awwal to wuh pák hotí hai, phir milansár, halím, aur tarbiyatpizír, rahm aur achchhe phaloṉ se ladí húí, betarafdár, aur beriyá hotí hai. 18 Aur sulh karánewáloṉ ke liye rástbází ká phal sulh ke sáth boyá játá hai.

4 Tum meṉ laṛáiyáṉ aur jhagre kaháṉ se á gaye? Kyá un ḳhwáhishoṉ se nahíṉ, jo tumháre a'zá meṉ fasád kartí haiṉ? 2 Tum ḳhwáhish karte ho, aur tumheṉ miltá nahíṉ: ḳhún aur hasad karte ho, aur kuchh hásil nahíṉ kar sakte; tum jhagaṛte aur laṛte ho; tumheṉ is liye nahíṉ miltá, ki máṉgte nahíṉ; 3 tum máṉgte ho, aur páte nahíṉ, is liye ki burí níyat se máṉgte ho, táki apní 'aish o 'ishrat meṉ ḳharch karo. 4 Ai ziná karnewáliyo, kyá tumheṉ nahíṉ ma'lúm, ki dunyá se dostí rakhní Ḳhudá se dushmaní karní hai? Pas jo koí dunyá ká dost banná cháhtá hai, wuh apne áp ko Ḳhudá ká dushman banátá hai. 5 Kyá tum yih samajhte ho, ki kitáb i muqaddas befáida kahtí hai? Jis rúh ko us ne hamáre andar basáyá hai, kyá wuh aisí árzú kartí hai, jis ká anjám hasad ho? 6 Wuh to ziyáda taufíq baḳhshtá hai. Isí liye yih áyá hai, ki Ḳhudá magrúroṉ ká muqábala kartá hai, magar firotanoṉ ko taufíq baḳhshtá hai. 7 Pas Ḳhudá ke tábi' ho jáo; aur Iblís ká muqábala karo, to wuh tum se bhág jáegá. 8 Ḳhudá ke nazdík jáo, to wuh tumháre nazdík áegá. Ai gunahgáro, apne háthoṉ ko sáf karo; aur ai dodilo, apne diloṉ ko pák karo. 9 Afsos aur mátam karo, aur roo: tumhárí haṉsí mátam se badal jáe, aur tumhárí ḳhushí udásí se. 10 Ḳhudáwand ke sámne firotaní karo, wuh tumheṉ sarbaland karegá.

11 Ai bháiyo, ek dúsre kí badgoí na kare. Jo apne bháí kí badgoí kartá, yá bháí par ilzám lagátá hai, wuh sharí'at kí badgoí kartá, aur sharí'at par ilzám lagátá hai; aur agar tú sharí'at par ilzám lagátá hai, to sharí'at par 'amal karnewálá nahíṉ, balki us par hákim ṭhahrá. 12 Sharí'at ká denewálá aur hákim to ek hí hai, jo bacháne aur halák karne par qádir hai; tú kaun hai, jo apne paṛausí par ilzám lagátá hai?

13 Tum jo yih kahte ho, ki Ham áj yá kal fuláṉ shahr meṉ jákar waháṉ ek baras ṭhahreṉge, aur saudágarí karke nafa' uṭháeṉge; 14 aur yih jánte nahíṉ ki kal kyá hogá; zará suno to. Tumhárí zindagí chíz hí kyá hai? Buḳhárát ká sá hál hai; abhí nazar áe, abhí gáib ho gaye. 15 Bajáe is ke tumheṉ yih kahná cháhiye, ki Agar Ḳhudáwand cháhe, to ham zinda bhí raheṉge, aur yih yá wuh kám bhí kareṉge. 16 Magar ab tum apní sheḳhíoṉ par faḳhr karte ho; aisá sab faḳhr burá hai. 17 Pas jo koí bhaláí karní jántá hai, aur nahíṉ kartá, us ke liye yih gunáh hai.

5 Ai daulatmando, zará suno to; tum apní musíbatoṉ par jo ánewálí haiṉ roo aur wáwailá karo. 2 Tumhárá mál bigaṛ gayá, aur tumhárí poshákoṉ ko kíṛá khá gayá. 3 Tumháre sone chándí ko zang lag gayá; aur wuh zang tum par gawáhí degá, aur ág kí tarah tumhárá gosht kháegá. Tum ne áḳhir zamáne meṉ ḳhazána jama'

kiyá hai. 4 Dekho, jin mazdúron ne tumháre khet káṭe, un kí wuh mazdúrí jo tum ne dagá karke rakh chhoṛí, chilláti hai, aur fasl káṭnewálon ki faryád Rabbu'l afwáj ke kánon tak pahunch gayí hai. 5 Tum ne zamín par 'aish o 'ishrat kí, aur maze uṛáe; tum ne apne dilon ko zabh ke din moṭá táza kiyá. 6 Tum ne rástbáz shakhs ko qusúrwár ṭhahráyá aur qatl kiyá; wuh tumhárá muqábala nahín kartá.

7 Pas, ai bháiyo, Khudáwand kí ámad tak sabr karo. Dekho, kisán zamín kí qímatí paidáwár ke intizár men pahle aur pichhle menh ke barasne tak sabr kartá rahtá hai. 8 Tum bhí sabr karo, aur apne dilon ko mazbút rakkho; kyúnki Khudáwand kí ámad qaríb hai. 9 Ai bháiyo, ek dúsre kí shikáyat na karo, táki tum sazá na páo: dekho, munsif darwáze par khaṛá hai. 10 Ai bháiyo, jin nabíon ne Khudáwand ke nám se kalám kiyá, un ko dukh uṭháne, aur sabr karne ká namúna samjho. 11 Dekho, sabr karnewálon ko ham mubárak kahte hain: tum ne Aiyúb ke sabr ká hál to suná hí hai, aur Khudáwand kí taraf se jo is ká anjám húá, use bhí ma'lúm kar liyá, jis se Khudáwand ká bahut tars aur rahm záhir hotá hai.

12 Magar, ai mere bháiyo, sab se baṛhkar yih hai, ki qasam na kháo; na ásmán kí, na zamín kí, na kisí âur chíz kí, balki hán kí jagah hán karo, aur nahín kí jagah nahín, táki sazá ke láiq na ṭhahro.

13 Agar tum men koí musíbatzada ho, to du'á mánge. Agar khush ho, to hamd ke gít gáe. 14 Agar tum men koí bímár ho, to kalísiyá ke buzurgon ko buláe, aur wuh Khudáwand ke nám se us ko tel malkar, us ke liye du'á mángen; 15 jo du'á ímán ke sáth hogí, us ke bá'is bímár bach jáegá, aur Khudáwand use uṭhá khaṛá karegá, aur agar us ne gunáh kiye hon, to un kí bhí mu'áfí ho jáegí. 16 Pas tum ápas men ek dúsre se apne apne gunáhon ká iqrár karo; aur ek dúsre ke liye du'á mángo, táki shifá páo. Rástbáz kí du'á ke asar se bahut kuchh ho saktá hai. 17 Eliyyáh hamárá hamtabí'at insán thá; us ne baṛe josh se du'á kí, ki menh na barse; chunánchi sáṛhe tín baras tak zamín par menh na barsá. 18 Phir us ne du'á kí, to ásmán se pání barsá, aur zamín men paidáwár húí.

19 Ai mere bháiyo, agar tum men koí ráh i haqq se gumráh ho jáe, aur koí us ko pher láe, 20 to wuh yih ján le, ki jo koí kisí gunahgár ko us kí gumráhí se pher láegá, wuh ek ján ko maut se bacháegá, aur bahut se gunáhon par parda ḍálegá.

PATRAS KA PAHLA' 'A'MM KHATT

1 Patras kí taraf se, jo Yisú' Masíh ká rasúl hai, un musáfiron ke nám jo Puntus, Galatiya, Kappadukiya, A'siya aur Bithuniya men jábajá rahte hain, 2 aur Khudá Báp ke 'ilm i sábiq ke muwáfiq, Rúh ke pák karne se, farmánbardár hone aur Yisú' Masíh ká khún chhiṛke jáne ke liye barguzída húe hain. Fazl aur itmínán tumhen ziyáda hásil hotá rahe.

3 Hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke Khudá aur Báp kí hamd ho, jis ne Yisú' Masíh ke murdon men se jí uṭhne ke bá'is apní baṛí rahmat se hamen zinda ummed ke liye naye sire se paidá kiyá, 4 táki ek gairfání, aur bedág, aur lázawál mírás ko hásil karen; 5 wuh tumháre wáste, jo Khudá kí qudrat se ímán ke wasíle us naját ke liye, jo ákhirí waqt men záhir hone ko

taiyár hai, hifázat kiye játe ho, ásmán par mahfúz hai. 6 Is ke sabab tum khushí manáte ho, agarchi ab chand roz ke liye zarúrat kí wajh se, tarah tarah kí ázmáishon ke sabab gamzada ho; 7 aur yih is liye hai, kí tumhárá ázmáyá húá ímán, jo ág se ázmáe húe fání sone se bhí bahut hí beshqímat hai, Yisú' Masíh ke zuhúr ke waqt ta'ríf aur jalál aur 'izzat ká bá'is thahre: 8 us se tum bedekhe mahabbat rakhte ho, aur agarchi is waqt us ko nahín dekhte, táham us par ímán lákar aisí khushí manáte ho, jo bayán se báhar aur jalál se bharí hai; 9 aur apne ímán ká maqsad, ya'ní rúhon kí naját, hásil karte ho. 10 Isí naját kí bábat un nabíon ne barí talásh aur tahqíq kí, jinhon ne us fazl ke báre men jo tum par hone ko thá, nubuwwat kí. 11 Unhon ne is bát kí tahqíq kí, ki Masíh kí Rúh, jo un men thí, aur peshtar se Masíh ke dukhon kí, aur un ke ba'd ke jalál kí gawáhí detí thí, wuh kaun se aur kaise waqt kí taraf ishára kartí thí. 12 Un par yih záhir kiyá gayá, ki wuh na apní, balki tumhárí khidmat ke liye yih báten kahá karte the, jin kí khabar ab tum ko un kí ma'rifat milí, jinhon ne Rúhu'l Quds ke wasíle jo ásmán par se bhejá gayá, tum ko khushkhabarí dí; aur firishte bhí in báton par gaur se nazar karne ke mushtáq hain.

13 Is wáste apní 'aql kí kamar bándhkar, aur hoshyár hokar, us fazl kí kámil ummed rakkho, jo Yisú' Masíh ke zuhúr ke waqt tum par honewálá hai; 14 aur farmánbardár farzand hokar apní jahálat ke zamáne kí purání khwáhishon ke tábi' na bano; 15 balki jis tarah tumhárá bulánewálá pák hai, usí tarah tum bhí apne sáre chál chalan men pák bano; 16 kyúnki likhá hai, ki Pák ho, is liye ki main pák hún. 17 Aur jab ki tum Báp kahkar us se du'á mángte ho, jo har ek ke kám ke muwáfiq bagair tarafdárí ke insáf kartá hai, to apni musáfirat ká zamána khauf ke sáth guzáro: 18 kyúnki tum jánte ho, ki tumhárá nikammá chál chalan jo bápdádá se chalá átá thá, us se tumhárí khalásí fání chízon, ya'ní sone chándí ke zarí'e se nahín húí; 19 balki ek be'aib aur bedág barre, ya'ní Masíh ke beshqímat khún se; 20 us ká 'ilm to biná e 'álam ke peshtar se thá, magar zuhúr akhir zamáne men tumhárí khátir húá, 21 ki us ke wasíle se Khudá par ímán láe ho, jis ne us ko murdon men se jiláyá, aur jalál bakhshá, táki tumhárá ímán aur ummed Khudá par ho. 22 Chúnki tum ne haqq kí tábi'dárí se apne dilon ko pák kiyá hai, jis se bháiyon kí beriyá mahabbat paidá húí, is liye dil o ján se ápas men bahut mahabbat rakkho; 23 kyúnki tum fání tukhm se nahín, balki gairfání se, Khudá ke kalám ke wasíle, jo zinda aur qáim hai, naye sire se paidá húe ho. 24 Chunánchi

Har bashar ghás kí mánind hai,
Aur us kí sárí shán o shaukat ghás ke phúl kí mánind:
Ghás to súkh játí hai, aur phúl gir játá hai;
25 Lekin Khudáwand ká kalám abad tak qáim rahegá.

Yih wuhí khushkhabarí ká kalám hai, jo tumhen sunáyá gayá thá.

2 Pas har tarah kí badkhwáhí, aur sáre fareb, aur riyákárí, aur hasad, aur har tarah kí badgoí ko dúr karke, 2 nauzád bachchon kí mánind khális rúhání dúdh ke mushtáq raho, táki us ke zarí'e se naját hásil karne ke liye barhte jáo; 3 agar tum ne Khudáwand ke mihrbán hone ká maza chakkhá hai: 4 us ke, ya'ní ádmíon ke radd kiye húe, par Khudá ke chune húe aur qímatí zinda patthar ke pás ákar, 5 tum bhí zinda pattharon kí tarah rúhání ghar bante játe ho, táki káhinon ká muqaddas firqa bankar, aisí rúhání qurbánián charháo, jo Yisú' Masíh ke wasíle se Khudá ke nazdík maqbúl hotí hain. 6 Chunánchi kitáb i muqaddas men áyá hai, ki

Dekho, main Siyyon men kone ke sire ká chuná húá aur qímatí patthar rakhtá hún:
Jo us par ímán láegá, hargiz sharminda na hogá.

7 Pas tum ímán lánewálon ke liye to wuh qímatí hai: magar ímán na lánewálon ke liye

Jis patthar ko mi'máron ne radd kiyá,
Wuhí kone ke sire ká patthar ho gayá;

8 aur,

Thes lagne ká patthar, aur ṭhokar kháne kí chaṭán húá;
kyúnki wuh náfarmán hokar kalám se ṭhokar kháte hain: aur isí ke liye muqarrar bhí húe the. 9 Lekin tum ek barguzída nasl, sháhí káhinon ká firqa, muqaddas qaum, aur aisí ummat ho, jo Ḳhudá kí ḳháss milkíyat hai, táki us kí ḳhúbíán záhir karo, jis ne tumhen táríkí se apní 'ajíb raushní men buláyá hai: 10 pahle tum koí ummat na the, magar ab Ḳhudá kí ummat ho: tum par rahmat na húí thí, magar ab tum par rahmat húí.

11 Ai piyáro, main tumhárí minnat kartá hún, kí tum apne áp ko pardesí aur musáfir jánkar un jismání ḳhwáhishon se parhez karo, jo rúh se laṛáí rakhtí hain: 12 aur gairqaumon men apná chál chalan nek rakkho; táki jin báton men wuh tumhen badkár jánkar tumhárí badgoí karte hain, tumháre nek kámon ko dekhke, unhí ke sabab muláhize ke din Ḳhudá kí baṛáí karen.

13 Ḳhudáwand kí ḳhátír insán ke har ek intizám ke tábi' raho: bádsháh ke, is liye ki wuh sab se buzurg hai; 14 aur hákimon ke, is liye ki wuh badkáron kí sazá aur nekokáron kí ta'ríf ke liye us ke bheje húe hain; 15 kyúnki Ḳhudá kí yih marzí hai, ki tum nekí karke nádán ádmíon kí jahálat kí báton ko band kar do: 16 aur apne áp ko ázád jáno; magar is ázádí ko badí ká parda na banáo, balki apne áp ko Ḳhudá ká banda jáno. 17 Sab kí 'izzat karo. Birádarí se mahabbat rakkho. Ḳhudá se ḍaro. Bádsháh kí 'izzat karo.

18 Ai naukaro, baṛe ḳhauf se apne málikon ke tábi' raho; na sirf nekon aur halímon hí ke, balki badmizájon ke bhí. 19 Kyúnki agar koí Ḳhudá ke ḳhayál se, beinsáfí ke bá'is dukh uṭhákar, taklífon kí bardásht kare, to yih pasandída hai. 20 Is liye ki agar tum ne gunáh karke mukke kháe, aur sabr kiyá, to kaun sá faḳhr hai? hán, agar nekí karke dukh páte, aur sabr karte ho, to yih Ḳhudá ke nazdík pasandída hai. 21 Aur tum isí ke liye buláe gaye ho: kyúnki Masíh bhí tumháre wáste dukh uṭhákar tumhen ek namúna de gayá hai, táki us ke naqsh i qadam par chalo. 22 Na us ne gunáh kiyá, aur na us ke munh se koí makr kí bát niklí: 23 na wuh gáliyán khákar gálí detá thá; aur na dukh pákar kisí ko dhamkátá thá; balki apne áp ko sachche insáf karnewále ke supurd kartá thá: 24 wuh áp hamáre gunáhon ko apne badan par liye húe salíb par chaṛh gayá, táki ham gunáhon ke i'tibár se markar rástbází ke i'tibár se jíen; aur usí ke már kháne se tum ne shifá pái. 25 Kyúnki pahle tum bheṛon kí tarah bhaṭakte phirte the; magar ab apní rúhon ke Gallabán aur Nigahbán ke pás phir á gaye ho.

3 Ai bíwiyo, tum bhí apne apne shauhar ke tábi' raho; 2 is liye ki agar ba'z un men se kalám ko na mánte hon, taubhí tumháre pákíza chál chalan aur ḳhauf ko dekhkar, bagair kalám ke apní apní bíwí ke chál chalan se Ḳhudá kí taraf khinch jáen. 3 Aur tumhárá singár záhirí na ho; ya'ní sir gúndhná, aur sone ke zewar, aur tarah tarah ke kapṛe pahinná; 4 balki tumhárí bátiní aur poshída insáníyat, hilm aur mizáj kí gurbat kí gairfání áráish se árásta rahe; kyúnki Ḳhudá ke nazdík is kí baṛí qadr hai. 5 Aur agle zamáne men bhí Ḳhudá par ummed rakhnewálí muqaddas 'auraten apne áp ko isí tarah sanwártí, aur apne apne shauhar ke tábi' rahtí thín: 6 chunánchi Sárah Ibráhím ke hukm men rahtí, aur use ḳhudáwand kahtí thí; tum bhí agar nekí karo, aur kisí ḍaráwe se na ḍaro, to us kí beṭiyán húín.

7 Ai shauharo, tum bhí bíwiyon ke sáth 'aqlmandí se basar karo, aur 'aurat ko názuk zarf jánkar us kí 'izzat karo, aur yún samjho ki ham donon zindagí kí ni'mat ke wáris hain, táki tumhárí du'áen ruk na jáen.

8 Garaz, sab ke sab yakdil aur hamdard raho; birádarána mahabbat rakkho; narmdil aur firotan bano; 9 badí ke 'iwaz badí na karo; aur gálí ke badle gálí na do; balki is ke bara'ks barakat cháho; kyúnki tum barakat ke wáris hone ke liye buláe gaye ho. 10 Chunánchi

Jo koí zindagí se khush honá,
Aur achchhe din dekhná cháhe,
Wuh zabán ko badí se,
Aur honthon ko makr kí bát kahne se báz rakkhe:
11 Badí se kanára kare, aur nekí ko 'amal men láe;
Sulh ká tálib ho, aur us kí koshish men rahe.
12 Kyúnki Khudáwand kí nazar rástbázon kí taraf hai,
Aur us ke kán un kí du'á par lage hain:
Magar badkár Khudáwand kí nigáh men hain.

13 Agar tum nekí karne men sargarm ho, to tum se badí karnewálá kaun hai? 14 Aur agar rástbází kí khátir dukh saho bhí, to tum mubárak ho: na un ke daráne se daro, aur na ghabráo; 15 balki Masíh ko Khudáwand jánkar apne dilon men muqaddas samjho, aur jo koí tum se tumhárí ummed kí wajh daryáft kare, us ke jawáb dene ke liye har waqt musta'idd raho, magar hilm aur khauf ke sáth; 16 aur níyat bhí nek rakkho, táki jin báton men tumhárí badgoí hotí hai, un hí men wuh log sharminda hon, jo tumháre Masíhí nek chál chalan par la'n ta'n karte hain. 17 Kyúnki agar Khudá kí yihí marzí ho, ki tum nekí karne ke sabab dukh uthảo, to yih badí karne ke sabab dukh uthảne se bihtar hai. 18 Is liye ki Masíh ne bhí, ya'ní rástbáz ne nárástoņ ke liye, gunáhon ke bá'is ek bár dukh utháyá, táki ham ko Khudá ke pás pahuncháe; wuh jism ke i'tibár se to márá gayá, lekin rúh ke i'tibár se zinda kiyá gayá; 19 isí men us ne jákar un qaidí rúhon men manádí kí, 20 jo us agle zamáne men náfarmán thín, jab Khudá Núh ke waqt men tahammul karke thahrá rahá thá, aur wuh kishtí taiyár ho rahí thí, jis par sawár hokar thore se ádmí, ya'ní áth jánen, pání ke wasíle se bachín: 21 aur usí pání ká mushábih bhí, ya'ní baptisma, Yisú' Masíh ke jí uthne ke wasíle se, ab tumhen bachátá hai; us se jism kí najásat ká dúr karná murád nahín, balki khális níyat se Khudá ká tálib honá murád hai; 22 wuh ásmán par jákar Khudá kí dahiní taraf baithá hai; aur firishte aur ikhtiyárát aur qudraten us ke tábi' kí gayí hain.

4 Pas jab ki Masíh ne jism ke i'tibár se dukh utháyá, to tum bhí aisá hí mizáj ikhtiyár karke hathyárband baho; kyúnki jis ne jism ke i'tibár se dukh utháyá, us ne gunáh se farágat páí, 2 táki áyanda ko apní báqí jismání zindagí ádmíon kí khwáhishon ke mutábiq na guzáre, balki Khudá kí marzí ke mutábiq. 3 Is wáste ki gairqaumon kí marzí ke muwáfiq kám karne, aur shahwatparastí, burí khwáhishon, maikhwárion, náchrang, nashebázion, aur makrúh butparastíon men jis qadr ham ne pahle waqt guzárá, wuhí bahut hai: 4 is par wuh ta'ajjub karte hain, ki tum usí sakht badchalní tak un ká sáth nahín dete, aur la'n ta'n karte hain. 5 Unhen usí ko hisáb dená paregá, jo zindon aur murdon ká insáf karne ko taiyár hai. 6 Kyúnki murdon ko bhí khushkhabarí isí liye sunáí gayí thí, ki jism ke liház se to ádmíon ke mutábiq un ká insáf ho, lekin rúh ke liház se Khudá ke mutábiq zinda rahen.

7 Sab chízon ká khátima jald honewálá hai; pas hoshyár raho aur du'á mángne ke liye taiyár. 8 Sab se barhkar yih hai, ki ápas men barí mahabbat rakkho, kyúnki mahabbat bahut se gunáhon par parda dál detí hai. 9 Bagair burburáe ápas men musáfirparwarí karo: 10 jin ko jis jis qadr ni'mat milí hai, wuh use Khudá kí mukhtalif ni'maton ke achchhe mukhtáron kí tarah ek dúsre kí khidmat men sarf karen; 11 agar koí kuchh kahe, to aisá kahe ki goyá Khudá ká kalám hai; agar koí khidmat kare, to us táqat ke mutábiq kare, jo Khudá de; táki sab báton men Yisú' Masíh ke wasíle Khudá ká jalál záhir ho: jalál aur saltanat abadu'l ábád usí kí hai. A'mín.

12 Ai piyáro, jo musíbat kí ág tumhárí ázmáish ke liye tum men bharkí hai, yih samajhkar us se ta'ajjub na karo, ki yih ek anokhí bát ham par wáqi' húí hai: 13 balki Masíh ke dukhon men jyún jyún sharík ho, khushí karo; táki us ke jalál ke zuhúr ke waqt bhí niháyat khush o khurram ho. 14 Agar Masíh ke nám ke sabab tumhen malámat kí játí hai, to tum mubárak ho; kyúnki jalál ká

Rúh, ya'ni Khudá ká Rúh, tum par sáya kartá hai. 15 Tum men se koí shakhs khúní, yá chor, yá badkár, yá auron ke kám men dastandáz hokar dukh na páe: 16 lekin agar Masíhí hone ke bá'is koí shakhs dukh páe, to sharmáe nahín, balki is nám ke sabab se Khudá kí baráí kare. 17 Kyúnki wuh waqt á pahunchá hai, ki Khudá ke ghar se 'adálat shurú' ho, aur jab ham hí se shurú' hogí, to un ká kyá anjám hogá, jo Khudá kí khushkhabarí ko nahín mánte? 18 Aur jab rástbáz hí mushkil se naját páegá, to bedín aur gunahgár ká kyá thikáná? 19 Pas jo Khudá kí marzí ke muwáfiq dukh páte hain, wuh nekí karke apní jánon ko wafádár Kháliq ke supurd karen.

5 Tum men jo buzurg hain, main un kí tarah buzurg, aur Masíh ke dukhon ká gawáh, aur záhir honewále jalál men sharík bhí hokar, un ko yih nasíhat kartá hún, 2 ki Khudá ke us galle kí gallabání karo jo tum men hai; láchárí se nigahbání na karo, balki Khudá kí marzí ke muwáfiq khushí se; aur nájáiz nafa' ke liye nahín, balki dilí shauq se; 3 aur jo log tumháre supurd hain, un par hukúmat na jatáo, balki galle ke liye namúna bano; 4 aur jab sardár Gallabán záhir hogá, to tum ko jalál ká aisá sihrá milegá, jo murjháne ká nahín. 5 Ai jawáno, tum bhí buzurgon ke tábi' raho. Balki sab ke sab ek dúsre kí khidmat ke liye firotaní se kamarbasta raho; is liye ki Khudá magrúron ká muqábala kartá hai, magar firotanon ko taufíq bakhshtá hai. 6 Pas Khudá ke qawí háth ke níche firotaní se raho, táki wuh tumhen waqt par sarbaland kare; 7 aur apní sárí fikr usí par dál do, kyúnki us ko tumhárá khayál hai. 8 Tum hoshyár aur bedár raho: tumhárá mukhálif Iblís garajnewále sher kí babar kí tarah dhúndhtá phirtá hai, ki kis ko phár kháe: 9 tum ímán men mazbút hokar, aur yih jánkar us ká muqábala karo, ki tumháre bháí jo dunyá men hain, aise hí dukh bhar rahe hain. 10 Ab Khudá, jo har tarah ke fazl ká chashma hai, jis ne tum ko Masíh men apne abadí jalál ke liye buláyá, tumháre thoṛí muddat tak dukh uthháne ke ba'd, áp hí tumhen kámil, aur qáim, aur mazbút karegá. 11 Abadu'l ábád usí kí saltanat rahe. Ámín.

12 Main ne Silwánus kí ma'rifat, jo merí dánist men diyánatdár bháí hai, mukhtasar taur par likhkar, tumhen nasíhat kí, aur yih gawáhí dí, ki Khudá ká sachchá fazl yihí hai: isí par qáim raho. 13 Jo Bábil men tumhárí tarah barguzída hai, wuh, aur merá betá Marqus tumhen salám kahte hain. 14 Mahabbat se bosa le lekar ápas men salám karo.

Tum jitne shakhs Masíh men ho, sab ko itminán hásil hotá rahe.

PATRAS KÁ DÚSRÁ 'ÁMM KHATT

1 Shama'ún Patras kí taraf se, jo Yisú' Masíh ká banda aur rasúl hai, un logon ke nám jinhon ne hamáre Khudá aur Munjí Yisú' Masíh kí rástbází ke sabab hamárá sá qímatí ímán páyá hai. 2 Khudá, aur hamáre Khudáwand Yisú' kí pahchán ke sabab fazl aur itminán tumhen ziyáda hotá rahe; 3 kyúnki us kí iláhí qudrat ne wuh sab chízen jo zindagí aur díndárí se muta'alliq hain, hamen us kí pahchán ke wasíle se 'ináyat kín, jis ne ham ko apne kháss jalál aur nekí ke zarí'e se buláyá; 4 jin ke bá'is us ne ham se qímatí aur niháyat bare wa'de kiye, táki un ke wasíle se tum us kharábí se chhútkar, jo dunyá men burí khwáhish ke sabab se hai,

zát i iláhí men sharík ho jáo. 5 Pas isi bá'is tum apní taraf se kamál koshish karke, apne ímán par nekí, aur nekí par ma'rifat, 6 aur ma'rifat par parhezgárí, aur parhezgárí par sabr, aur sabr par díndárí, 7 aur díndárí par birádarána ulfat, aur birádarána ulfat par mahabbat baṛháo. 8 Kyúnki agar yih báten tum men maujúd hon, aur ziyáda bhí hotí jáen, to tum ko hamáre Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke pahchánne men bekár aur bephal na hone dengí. 9 Aur jis men yih báten na hon, wuh andhá hai, aur kotáhnazar, aur apne pahle gunáhon ke dhoe jáne ko bhúle baiṭhá hai. 10 Pas, ai bháiyo, apne buláwe aur barguzídagí ko sábit karne kí ziyáda koshish karo: kyúnki agar aisá karoge, to kabhí ṭhokar na kháoge: 11 balki is se tum hamáre Ḳhudáwand aur Munjí Yisú' Masíh kí abadí bádsháhat men baṛí 'izzat ke sáth dáḳhil kiye jáoge.

12 Is liye main tumhen yih báten yád diláne ko hamesha musta'idd rahúngá; agarchi tum un se wáqif aur us haqq bát par qáim ho, jo tumhen hásil hai. 13 Aur jab tak main is ḳhaime men hún, tumhen yád dilá dilákar ubhárná apne úpar wájib samajhtá hún; 14 kyúnki hamáre Ḳhudáwand Yisú' Masíh ke batáne ke muwáfiq mujhe ma'lúm hai, ki mere ḳhaime ke giráe jáne ká waqt jald ánewálá hai. 15 Pas main aisí koshish karúngá, ki mere intiqál ke ba'd tum in báton ko hamesha yád rakh sako. 16 Kyúnki jab ham ne tumhen apne Ḳhudáwand Yisú' Masíh kí qudrat aur ámad se wáqif kiyá thá, to dagábází kí ghaṛí húí kahániyon kí pairawí nahín kí thí, balki ḳhud us kí 'azmat ko dekhá thá. 17 Ki us ne Ḳhudá Báp se us waqt 'izzat aur jalál páyá, jab us afzal jalál men se use yih áwáz ái, ki Yih merá piyárá Beṭá hai, jis se main ḳhush hún: 18 aur jab ham us ke sáth muqaddas paháṛ par the, to ásmán se yihí áwáz átí suní. 19 Aur hamáre pás nabíon ká wuh kalám hai, jo ziyáda mu'tabar ṭhahrá; aur tum achchhá karte ho, jo yih samajhkar us par gaur karte ho, ki wuh ek chirág hai, jo andherí jagah men raushní baḳhshtá hai, jab tak pau na phaṭe, aur subh ká sitára tumháre dilon men na chamke: 20 aur pahle yih ján lo, ki kitáb i muqaddas kí kisí nubuwwat kí bát kí táwíl kisí ke zátí iḳhtiyár par mauqúf nahín. 21 Kyúnki nubuwwat kí koí bát ádmí kí ḳhwáhish se kabhí nahín húí, balki ádmí Rúhu'l Quds kí tahrík ke sabab Ḳhudá kí taraf se bolte the.

2 Aur jis tarah us ummat men jhúṭhe nabí bhí the, isí tarah tum men bhí jhúṭhe ustád honge, jo poshída taur par halák karnewálí bid'aten nikálenge, aur us Málik ká inkár karenge, jis ne unhen mol liyá thá, aur apne áp ko jald halákat men ḍálenge. 2 Aur bahutere un kí shahwatparastí kí pairawí karenge; jin ke sabab se ráh i haqq kí badnámí hogí. 3 Aur wuh lálach se báten banákar, tum ko apne nafa' ká sabab ṭhahráenge: aur jo qadím se un kí sazá ká hukm ho chuká hai, us ke áne men kuchh der nahín, aur un kí halákat sotí nahín. 4 Kyúnki jab Ḳhudá ne gunáh karnewále firishton ko na chhoṛá, balki jahannam men bhejkar tárík gáron men ḍál diyá, táki 'adálat ke din tak hirásat men rahen; 5 aur na pahlí dunyá ko chhoṛá, balkí bedín dunyá par túfán bhejkar rástbází ke manádí karnewále Núh ko, ma' áur sát ádmíon ke bachá liyá; 6 aur Sadom aur 'Amoráh ke shahron ko ḳhák i siyáh kar diyá, aur unhen halákat kí sazá dí, aur áyanda zamáne ke bedínon ke liye já e 'ibrat baná diyá; 7 aur rástbáz Lút ko, jo bedínon ke nápák chál chalan se diqq thá, rihái baḳhshí, 8 (chunánchi wuh rástbáz un men rahkar, aur un ke beshara' kámon ko dekh dekhkar, aur sun sunkar, goyá har roz apne sachche dil ko shikanje men khenchtá thá); 9 to Ḳhudáwand díndáron ko ázmáish se nikál lená, aur badkáron ko 'adálat ke din tak sazá men rakhná jántá hai; 10 ḳhusúsan un ko jo nápák ḳhwáhishon se jism kí pairawí karte hain, aur hukúmat ko náchíz jánte hain. Wuh gustáḳh, aur ḳhudráe hain, aur 'izzatdáron par la'n ta'n karne se nahín ḍarte: 11 báwujúde ki firishte, jo táqat aur qudrat men un se baṛe hain, Ḳhudáwand ke sámne un par la'n

ta'n ke sáth nálish nahín karte. 12 Lekin yih log be'aql jánwaron kí mánind hain, jo pakre jáne aur halák hone ke liye haiwán i mutlaq paidá húe hain; jin báton se náwáqif hain, un ke báre men auron par la'n ta'n karte hain; apní kharábí men khud kharáb kiye jáenge; 13 dúsron ke burá karne ke badle inhín ká burá hogá. In ko din diháre 'aiyáshí karne men maza átá hai; yih dág aur 'aib hain; jab tumháre sáth kháte píte hain, to apní taraf se mahabbat kí ziyáfat karke 'aish o 'ishrat karte hain; 14 un kí ánkhen, jin men zinákár 'auraten basí húí hain, gunáh se ruk nahín saktín; wuh beqayám dilon ko phansáte hain; un ká dil lálach ká mashsháq hai; wuh la'nat kí aulád hain; 15 wuh sídhí ráh chhorkar gumráh ho gaye hain, aur Ba'or ke bete Bil'ám kí ráh par ho liye hain, jis ne nárástí kí mazdúrí ko 'azíz jáná; 16 magar apne qusúr par yih malámat uthái, ki ek bezabán gadhí ne ádmí kí tarah bolkar, is nabí ko diwánagí se báz rakkhá. 17 Wuh andhe kúe hain, aur aise kuhar, jise ándhí uráti hai; un ke liye behadd táriki dharí hai. 18 Wuh ghamand kí behúda báten bak bakkar, shahwatparastí ke zarí'e se un logon ko jismání khwáhishon men phansáte hain, jo gumráhon men se nikal hí rahe hain; 19 wuh un se to ázádí ká wa'da karte hain, aur áp kharábí ke gulám bane húe hain; kyúnki jo shakhs jis se maglúb hai, wuh us ká gulám hai. 20 Aur jab wuh Khudáwand aur Munjí Yisú' Masíh kí pahchán ke sabab dunyá kí álúdagion se chhútkar, phir un men phanse, aur un se maglúb húe, to un ká pichhlá hál pahle se bhí badtar húá. 21 Kyúnki rástbází kí ráh ká na jánná un ke liye is se bihtar hotá, ki use jánkar us pák hukm se phir játe, jo unhen saunpá gayá thá. 22 Un par yih sachchí masal sádiq átí hai, ki Kuttá apní qai kí taraf rujú' kartá hai, aur nahláí húí súarní daldal men lotne kí taraf.

3 Ai 'azízo, ab main tumhen yih dúsrá khatt likhtá hún; aur yáddihání ke taur par donon khatton se tumháre sáf dilon ko ubhártá hún; 2 ki tum un báton ko jo pák nabíon ne peshtar kahín, aur Khudáwand aur Munjí ke us hukm ko yád rakkho, jo tumháre rasúlon kí ma'rifat áyá thá: 3 aur yih pahle ján lo, ki ákhir dinon men aise hansí thatthá karnewále áenge, jo apní khwáhishon ke muwáfiq chalenge, 4 aur kahenge, ki Us ke áne ká wa'da kahán gayá? kyúnki jab se bápdádá soe hain, us waqt se ab tak sab kuchh waisá hí hai, jaisá khilqat ke shurú' se thá. 5 Wuh to ján bújhkar yih bhúl gaye ki Khudá ke kalám ke zarí'e se ásmán qadím se maujúd hain, aur zamín pání men se baní, aur pání men qáim hai; 6 inhín ke zarí'e se us zamáne kí dunyá dúbkar halák húí. 7 Magar is waqt ke ásmán aur zamín usí kalám ke zarí'e se is liye rakkhe hain ki jaláe jáen, aur wuh bedín ádmíon kí 'adálat aur halákat ke din tak mahfúz rahenge.

8 Ai 'azízo, yih kháss bát tum par poshída na rahe, ki Khudáwand ke nazdík ek din hazár baras ke barábar hai, aur hazár baras ek din ke barábar. 9 Khudáwand apne wa'de men der nahín kartá, jaisí der ba'z log samajhte hain; balki tumháre báre men tahammul kartá hai, is liye ki kisí kí halákat nahín cháhtá, balki yih cháhtá hai, ki sab kí tauba tak naubat pahunche. 10 Lekin Khudáwand ká din chor kí tarah á jáegá; us din ásmán bare shor gul ke sáth barbád ho jáenge, aur 'anásir harárat kí shiddat se pighal jáenge, aur zamín aur us par ke kám jal jáenge. 11 Jab yih sab chízen is tarah pighalnewálí hain, to tumhen pák chál chalan aur díndárí men kaisá kuchh honá cháhiye, 12 aur Khudá ke us din ke áne ká kaisá kuchh muntazir aur mushtáq rahná cháhiye, jis ke bá'is ásmán ág se pighal jáenge, aur 'anásir harárat kí shiddat se gal jáenge. 13 Lekin us ke wa'de ke muwáfiq ham naye ásmán aur nayí zamín ká intizár karte hain, jin men rástbází basí rahegí.

14 Pas, ai 'azízo, chúnki tum in báton ke muntazir ho, is liye us ke sámne itminán kí hálat men bedág aur be'aib nikalne kí koshish karo; 15 aur hamáre Khudáwand ke tahammul ko naját samjho; chunánchi hamáre piyáre bháí Paulus ne

bhí us hikmat ke muwáfiq jo use 'ináyat húí, tumhen yihí likhá hai; 16 aur apne sáre khatton men in báton ká zikr kiyá hai; jin men ba'z báten aisí hain, jin ká samajhná mushkil hai, aur jáhil aur beqiyám log un ke ma'non ko bhí, âur sahífon kí tarah khench tánkar, apne liye halákat paidá karte hain. 17 Pas, ai 'azízo, chúnki tum pahle se ágáh ho, is liye hoshyár raho, táki bedínon kí gumráhí kí taraf khinchkar apní mazbútí ko chhor na do; 18 balki hamáre Khudáwand aur Munjí Yisú' Masíh ke fazl aur pahchán men barhte jáo. Usí kí tamjíd ab bhí ho, aur abad tak hotí rahe. A'mín.

YU'HANNA' KA' PAHLA' 'A'MM KHATT

1 Us zindagí ke Kalám kí bábat jo ibtidá se thá, aur jise ham ne suná, aur apní ánkhon se dekhá, balki gaur se dekhá, aur apne háthon se chhúá; 2 (yih zindagí záhir húí, aur ham ne use dekhá, aur us kí gawáhí dete hain, aur isí hamesha kí zindagí kí tumhen khabar dete hain jo Báp ke sáth thí, aur ham par záhir húí); 3 jo kuchh ham ne dekhá aur suná hai, tumhen bhí us kí khabar dete hain, táki tum bhí hamáre sharík ho: aur hámárí shirákat Báp ke sáth, aur us ke Bete Yisú' Masíh ke sáth hai. 4 Aur yih báten ham is liye likhte hain ki hamárí khushí púrí ho jáe.

5 Us se sunkar jo paigám ham tumhen dete hain, wuh yih hai, ki Khudá núr hai, aur us men zará bhí táríkí nahín. 6 Agar ham kahen, ki hamárí us ke sáth shirákat hai, aur phir táríkí men chalen, to ham jhúthe hain, aur haqq par 'amal nahín karte; 7 lekin agar ham núr men chalen, jis tarah ki wuh núr men hai, to hamárí ápas men shirákat hai, aur us ke Bete Yisú' ká khún hamen tamám gunáh se pák kartá hai. 8 Agar ham kahen, ki ham begunáh hain, to apne áp ko fareb dete hain, aur ham men sachchái nahín. 9 Agar apne gunáhon ká iqrár karen, to wuh hamáre gunáhon ke mu'áf karne, aur hamen sárí nárástí se pák karne men sachchá aur 'ádil hai. 10 Agar kahen, ki ham ne gunáh nahín kiyá, to use jhúthá thahráte hain, aur us ká kalám ham men nahín hai.

2 Ai mere bachcho, yih báten main tumhen is liye likhtá hún ki tum gunáh na karo. Aur agar koí gunáh kare, to Báp ke pás hamárá ek Madadgár maujúd hai, ya'ní Yisú' Masíh rástbáz; 2 aur wuhí hamáre gunáhon ká kaffára hai, aur na sirf hamáre hí gunáhon ká, balki tamám dunyá ke gunáhon ká bhí. 3 Agar ham us ke hukmon par 'amal karenge, to is se hamen ma'lúm hogá, ki ham use ján gaye hain. 4 Jo koí yih kahtá hai, ki Main use ján gayá hún, aur us ke hukmon par 'amal nahín kartá, wuh jhúthá hai, aur us men sachchái nahín; 5 hán, jo koí us ke kalám par 'amal kare, us men yaqínan Khudá kí mahabbat kámil ho gayí hai. Hamen isí se ma'lúm hotá hai, ki ham us men hain: 6 jo koí yih kahtá hai, ki main us men qáim hún, to cháhiye ki yih bhí usí tarah chale, jis tarah wuh chaltá thá.

7 Ai 'azízo, main tumhen koí nayá hukm nahín likhtá, balki wuhí puráná hukm, jo shurú' se tumhen milá hai: yih puráná hukm wuhí kalám hai, jo tum ne suná hai. 8 Phir tumhen ek nayá hukm likhtá hún, aur yih bát us par aur tum par sádiq átí hai; kyúnki táríkí mittí játí hai, aur haqíqí núr chamakná shurú' ho gayá hai. 9 Jo koí yih kahtá hai,

ki main núr men hún, aur apne bhái se 'adáwat rakhtá hai, wuh abhí tak táríkí hí men hai. 10 Jo koí apne bhái se mahabbat rakhtá hai, wuh núr men rahtá hai, aur ṭhokar nahín kháne ká. 11 Lekin jo apne bhái se 'adáwat rakhtá hai, wuh táríkí men hai, aur táríkí hí men chaltá hai, aur yih nahín jántá ki kahán játá hai; kyúnki táríkí ne us kí ánkhen andhí kar dí hain.

12 Ai bachcho, main tumhen is liye likhtá hún ki us ke nám se tumháre gunáh mu'áf húe. 13 Ai buzurgo, main tumhen is liye likhtá hún ki jo ibtidá se hai, use tum ján gaye ho. Ai jawáno, main tumhen is liye likhtá hún ki tum us sharír par gálib á gaye ho. Ai laṛko, main ne tumhen is liye likhá hai ki tum Báp ko ján gaye ho. 14 Ai buzurgo, main ne tumhen is liye likhá hai ki jo ibtidá se hai us ko tum ján gaye ho. Ai jawáno, main ne tumhen is liye likhá hai ki tum mazbút ho, aur Khudá ká kalám tum men qáim rahtá hai, aur tum us sharír par gálib á gaye ho. 15 Na dunyá se mahabbat rakkho, na un chízon se jo dunyá men hain. Jo koí dunyá se mahabbat rakhtá hai, us men Báp kí mahabbat nahín. 16 Kyúnki jo kuchh dunyá men hai, ya'ní jism kí khwáhish, aur ánkhon kí khwáhish, aur zindagí kí shekhí, wuh Báp kí taraf se nahín, balki dunyá kí taraf se hai. 17 Dunyá aur us kí khwáhish donon miṭtí játí hain, lekin jo Khudá kí marzí par chaltá hai, wuh abad tak qáim rahegá.

18 Ai laṛko, yih akhir waqt hai; aur jaisá tum ne suná hai ki mukhálif i Masíh ánewálá hai, us ke muwáfiq ab bhí bahut se mukhálif i Masíh paidá ho gaye hain; is se ham jánte hain, ki yih akhir waqt hai. 19 Wuh nikle to ham hí men se, magar ham men se the nahín; is liye ki agar ham men se hote, to hamáre sáth rahte; lekin nikal is liye gaye ki yih záhir ho, ki wuh sab ham men se nahín hain. 20 Aur tumhárá to us Quddús kí taraf se masah kiyá gayá hai, aur tum sab kuchh jánte ho. 21 Main ne tumhen is liye nahín likhá ki tum sachchái ko nahín jánte, balki is liye ki tum use jánte ho, aur is liye ki koí jhúṭh sachchái kí taraf se nahín hai. 22 Kaun jhúṭhá hai siwá us ke jo Yisú' ke Masíh hone ká inkár kartá hai? Mukhálif i Masíh wuhí hai jo Báp aur Beṭe ká inkár kartá hai. 23 Jo koí Beṭe ká inkár kartá hai, us ke pás Báp bhí nahín; jo Beṭe ká iqrár kartá hai, us ke pás Báp bhí hai. 24 Jo tum ne shurú' se suná hai, wuhí tum men qáim rahe. Jo tum ne shurú' se suná hai, agar wuh tum men qáim rahe, to tum bhí Beṭe aur Báp men qáim rahoge. 25 Aur jis ká us ne ham se wa'da kiyá, wuh hamesha kí zindagí hai 26 Main ne yih báten tumhen un kí båbat likhí hain, jo tumhen fareb dete hain. 27 Aur tumhárá wuh masah jo us kí taraf se kiyá gayá, tum men qáim rahtá hai, aur tum is ke muhtáj nahín, ki koí tumhen sikháe; balki jis tarah wuh masah jo us kí taraf se kiyá gayá, tumhen sab báten sikhátá hai, aur sachchá hai, aur jhúṭhá nahín, aur jis tarah us ne tumhen sikháyá, usí tarah tum us men qáim rahte ho. 28 Garaz, ai bachcho, us men qáim raho; táki jab wuh záhir ho, to hamen dilerí ho, aur ham us ke áne par us ke sámne sharminda na hon. 29 Agar tum jánte ho ki wuh rástbáz hai, to yih bhí jánte ho ki jo koí rástbází ke kám kartá hai, wuh us se paidá húá hai.

3 Dekho, Báp ne ham se kaisí mahabbat kí hai, ki ham Khudá ke farzand kahláe; aur ham hain bhí. Dunyá hamen is liye nahín jántí, ki us ne use bhí nahín jáná. 2 'Azízo, ham is waqt Khudá ke farzand hain; aur abhí tak yih záhir nahín húá ki ham kyá kuchh honge. Itná jánte hain ki jab wuh záhir hogá, to ham bhí us kí mánind honge; kyúnki us ko waisá hí dekhenge, jaisá wuh hai. 3 Aur jo koí us se yih ummed rakhtá hai, apne áp ko waisá hí pák kartá hai, jaisá wuh pák hai. 4 Jo koí gunáh kartá hai, wuh shara' kí mukhálafat kartá hai; aur gunáh shara' kí mukhálafat hí hai. 5 Aur tum jánte ho ki wuh is liye záhir húá thá, ki gunáhon ko uṭhá le jáe; aur us kí zát men gunáh nahín. 6 Jo koí us men qáim rahtá hai, wuh gunáh nahín kartá: jo koí gunáh kartá hai, na us ne use dekhá hai, aur na jáná hai. 7 Ai bachcho, kisí ke fareb

men na áná: jo rástbází ke kám kartá hai, wuhí us kí tarah rástbáz hai. 8 Jo shakhs gunáh kartá hai, wuh Iblís se hai; kyúnki Iblís shurú' hí se gunáh kartá rahá hai. Khudá ká Beṭá isí liye záhir húá thá, ki Iblís ke kámon ko miṭáe. 9 Jo koí Khudá se paidá húá hai, wuh gunáh nahín kartá; kyúnki us ká tukhm us men baná rahtá hai: balki wuh gunáh kar hí nahín saktá, kyúnki Khudá se paidá húá hai. 10 Isí se Khudá ke farzand, aur Iblís ke farzand záhir hote hain: jo koí rástbází ke kám nahín kartá, wuh Khudá se nahín, aur wuh bhí nahín jo apne bhái se mahabbat nahín rakhtá. 11 Kyúnki jo paigám tum ne shurú' se suná, wuh yih hai, ki ham ek dúsre se mahabbat rakkhen; 12 aur Qayin kí mánind na banen, jo us sharír se thá, aur jis ne apne bhái ko qatl kiyá. Aur us ne kis wáste use qatl kiyá? Is wáste ki us ke kám bure the, aur us ke bhái ke kám rástí ke the.

13 Ai bháiyo, agar dunyá tum se 'adáwat kartí hai, to ta'ajjub na karo. 14 Ham jánte hain ki maut se nikalkar zindagí men dákhil ho gaye, kyúnki ham bháiyon se mahabbat rakhte hain. Jo mahabbat nahín rakhtá, wuh maut kí hálat men rahtá hai. 15 Jo koí apne bhái se 'adáwat rakhtá hai, wuh khúní hai: aur tum jánte ho, ki kisí khúní men hamesha kí zindagí maujúd nahín rahtí. 16 Ham ne mahabbat ko isí se jáná hai, ki us ne hamáre wáste apní ján de dí: aur ham par bhí bháiyon ke wáste ján dení farz hai. 17 Jis kisí ke pás dunyá ká mál ho, aur wuh apne bhái ko muhtáj dekhkar rahm karne men dareg kare, to us men Khudá kí mahabbat kyúnkar qáim rah saktí hai? 18 Ai bachcho, ham kalám aur zabán hí se nahín, balki kám aur sachchái ke zarí'e se bhí mahabbat karen. 19 Is se ham jánenge ki haqq ke hain, aur jis bát men hamárá dil hamen ilzám degá, us ke báre men ham us ke huzúr apní diljam'í karenge; 20 kyúnki Khudá hamáre dil se bará hai, aur sab kuchh jántá hai. 21 Ai 'azízo, jab hamárá dil hamen ilzám nahín detá, to hamen Khudá ke sámne dilerí ho játí hai; 22 aur jo kuchh ham mángte hain, wuh hamen us kí taraf se miltá hai; kyúnki ham us ke hukmon par 'amal karte hain, aur jo kuchh wuh pasand kartá hai, use bajá láte hain. 23 Aur us ká hukm yih hai, ki ham us ke Beṭe Yisú' Masíh ke nám par ímán láen, aur jaisá us ne hamen hukm diyá, us ke muwáfiq ápas men mahabbat rakkhen. 24 Aur jo us ke hukmon par 'amal kartá hai, wuh is men, aur yih us men qáim rahtá hai. Aur isí se, ya'ní us Rúh se jo us ne hamen dí hai, ham jánte hain ki wuh ham men qáim rahtá hai.

4 Ai 'azízo, har ek rúh ká yaqín na karo, balki rúhon ko ázmáo, ki wuh Khudá kí taraf se hain yá nahín; kyúnki bahut se jhúṭhe nabí dunyá men nikal khaṛe húe hain. 2 Khudá kí Rúh ko tum is tarah pahchán sakte ho, ki jo koí rúh iqrár kare ki Yisú' Masíh mujassam hokar áyá hai, wuh Khudá kí taraf se hai: 3 aur jo koí rúh Yisú' ká iqrár na kare, wuh Khudá kí taraf se nahín: aur yihí mukhálif i Masíh kí rúh hai, jis kí khabar tum sun chuke ho ki wuh ánewálí hai, balki ab bhí dunyá men maujúd hai. 4 Ai bachcho, tum Khudá se ho, aur un par gálib á gaye ho; kyúnki jo tum men hai, wuh us se bará hai jo dunyá men hai. 5 Wuh dunyá se hain, is wáste dunyá kí sí kahte hain, aur dunyá un kí suntí hai. 6 Ham Khudá se hain: jo Khudá ko jántá hai, wuh hamárí suntá hai; jo Khudá se nahín, wuh hamárí nahín suntá. Isí se ham haqq kí rúh aur gumráhí kí rúh ko pahchán lete hain.

7 Ai 'azízo, áo ham ek dúsre se mahabbat rakkhen; kyúnki mahabbat Khudá kí taraf se hai, aur jo koí mahabbat rakhtá hai, wuh Khudá se paidá húá hai, aur Khudá ko jántá hai. 8 Jo mahabbat nahín rakhtá, wuh Khudá ko nahín jántá, kyúnki Khudá mahabbat hai. 9 Jo mahabbat Khudá ko ham se hai, wuh is se záhir húí, ki Khudá ne apne iklaute Beṭe ko dunyá men bhejá hai, táki ham us ke sabab se zinda rahen. 10 Mahabbat is men nahín, ki ham ne Khudá se mahabbat kí, balki is men hai, ki us ne ham se mahabbat kí, aur hamáre gunáhon ke kaffáre ke liye apne Beṭe ko

bhejá. 11 Ai 'azízo, jab Ḳhudá ne ham se aisí mahabbat kí, to ham par bhí ek dúsre se mahabbat karní farz hai. 12 Ḳhudá ko kabhí kisí ne nahíṉ dekhá: agar ham ek dúsre se mahabbat karte haiṉ, to Ḳhudá ham meṉ rahtá hai, aur us kí mahabbat hamáre dil meṉ kámil ho gayí hai. 13 Chúṉki us ne apní Rúh meṉ se hameṉ diyá hai, is se ham jánte haiṉ, ki ham us meṉ qáim rahte haiṉ, aur wuh ham meṉ. 14 Aur ham ne dekh liyá hai, aur gawáhí dete haiṉ, ki Báp ne Beṭe ko dunyá ká Munjí karke bhejá hai. 15 Jo koí iqrár kartá hai, ki Yisú' Ḳhudá ká Beṭá hai, Ḳhudá us meṉ rahtá hai, aur wuh Ḳhudá meṉ. 16 Jo mahabbat Ḳhudá ko ham se hai, us ko ham ján gaye, aur hameṉ us ká yaqín hai. Ḳhudá mahabbat hai; aur jo mahabbat meṉ qáim rahtá hai, wuh Ḳhudá meṉ qáim rahtá hai, aur Ḳhudá us meṉ qáim rahtá hai. 17 Isí sabab se mahabbat ham meṉ kámil ho gayí hai, táki hameṉ 'adálat ke din dilerí ho; kyúṉki jaisá wuh hai, waise hí dunyá meṉ ham bhí haiṉ. 18 Mahabbat meṉ ḳhauf nahíṉ hotá: balki kámil mahabbat ḳhauf ko dúr kar detí hai, kyúṉki ḳhauf se 'azáb hotá hai; aur koí ḳhauf karnewálá mahabbat meṉ kámil nahíṉ húá. 19 Ham is liye mahabbat karte haiṉ, ki pahle us ne ham se mahabbat kí. 20 Agar koí kahe, ki maiṉ Ḳhudá se mahabbat rakhtá húṉ, aur wuh apne bhái se 'adáwat rakkhe, to jhúṭhá hai; kyúṉki jo apne bhái se jise us ne dekhá hai, mahabbat nahíṉ rakhtá, wuh Ḳhudá se bhí, jise us ne nahíṉ dekhá, mahabbat nahíṉ rakh saktá. 21 Aur ham ko us kí taraf se yih hukm milá hai, ki jo koí Ḳhudá se mahabbat rakhtá hai, wuh apne bhái se bhí mahabbat rakkhe.

5 Jis ká yih ímán hai, ki Yisú' hí Masíh hai, wuh Ḳhudá se paidá húá hai: aur jo koí wálid se mahabbat rakhtá hai, wuh us kí aulád se bhí mahabbat rakhtá hai. 2 Jab ham Ḳhudá se mahabbat rakhte, aur us ke hukmoṉ par 'amal karte haiṉ, to is se ma'lúm ho játá hai, ki Ḳhudá ke farzandoṉ se bhí mahabbat rakhte haiṉ. 3 Aur Ḳhudá kí mahabbat yih hai, ki ham us ke hukmoṉ par 'amal kareṉ; aur us ke hukm saḳht nahíṉ. 4 Jo koí Ḳhudá se paidá húá hai, wuh dunyá par gálib átá hai; aur wuh galaba, jis se dunyá maglúb húí hai, hamárá ímán hai. 5 Dunyá ká maglúb karnewálá kaun hai, siwá us shaḳhs ke jis ká yih ímán hai, ki Yisú' Ḳhudá ká Beṭá hai? 6 Yihí hai wuh jo pání aur ḳhún ke wasíle se áyá thá, ya'ní Yisú' Masíh; wuh na faqat pání ke wasíle se, balki pání aur ḳhún donoṉ ke wasíle se áyá thá; 7 aur jo gawáhí detá hai, wuh Rúh hai, kyúṉki Rúh sachcháí hai. 8 Aur gawáhí denewále tín haiṉ, Rúh aur pání aur ḳhún; aur yih tínoṉ ek hí bát par muttafiq haiṉ. 9 Jab ham ádmíoṉ kí gawáhí qubúl kar lete haiṉ, to Ḳhudá kí gawáhí to us se baṛhkar hai, aur Ḳhudá kí gawáhí yih hai, ki us ne apne Beṭe ke haqq meṉ gawáhí dí hai. 10 Jo Ḳhudá ke Beṭe par ímán rakhtá hai, wuh apne áp meṉ gawáhí rakhtá hai: jis ne Ḳhudá ká yaqín nahíṉ kiyá, us ne use jhúṭhá ṭhahráyá; kyúṉki wuh us gawáhí par jo Ḳhudá ne apne Beṭe ke haqq meṉ dí hai, ímán nahíṉ láyá. 11 Aur wuh gawáhí yih hai, ki Ḳhudá ne hameṉ hamesha kí zindagí baḳhshí, aur yih zindagí us ke Beṭe meṉ hai. 12 Jis ke pás Beṭá hai, us ke pás zindagí hai; aur jis ke pás Ḳhudá ká Beṭá nahíṉ, us ke pás zindagí bhí nahíṉ.

13 Maiṉ ne tum ko, jo Ḳhudá ke Beṭe ke nám par ímán láe ho, yih báteṉ is liye likhíṉ, ki tumheṉ ma'lúm ho ki hamesha kí zindagí rakhte ho. 14 Aur hameṉ jo us ke sámne dilerí hai, us ká sabab yih hai, ki agar us kí marzí ke muwáfiq kuchh máṉgte haiṉ, to wuh hamárí suntá hai. 15 Aur jab ham jánte haiṉ ki jo kuchh ham máṉgte haiṉ, wuh hamárí suntá hai, to yih bhí jánte haiṉ ki jo kuchh ham ne us se máṉgá hai, wuh páyá hai. 16 Agar koí apne bhái ko aisá gunáh karte dekhe, jis ká natíja maut na ho, to du'á máṉge; Ḳhudá us ke wasíle se zindagí baḳhshegá; unhí ko jinhoṉ ne aisá gunáh nahíṉ kiyá jis ká natíja maut ho. Gunáh aisá bhí hai, jis ká natíja maut hai: is kí bábat du'á mággne ko maiṉ nahíṉ kahtá. 17 Hai to har tarah kí nárástí gunáh; magar aisá gunáh bhí hai, jis ká natíja maut nahíṉ.

18 Ham jánte hain, ki jo koí Ḳhudá se paidá húá hai, wuh gunáh nahín kartá; balki us kí hifázat wuh kartá hai, jo Ḳhudá se paidá húá, aur wuh sharír use chhúne nahín pátá. 19 Ham jánte hain, ki ham Ḳhudá se hain; aur sárí dunyá us sharír ke qabze men paṛí húí hai. 20 Aur yih bhí jánte hain, ki Ḳhudá ká Beṭá á gayá hai, aur us ne hamen samajh baḳhshí hai, táki us ko jo haqíqí hai jánen; aur ham us men jo haqíqí hai, ya'ní us ke Beṭe Yisú' Masíh men hain. Haqíqí Ḳhudá aur hamesha kí zindagí yihí hai. 21 Ai bachcho, apne áp ko buton se bacháe rakkho.

YU'HANNA' KA' DU'SRA' ḲHATT

1 Mujh buzurg kí taraf se us barguzída bíbí aur us ke farzandon ke nám, jin se main us sachchái ke sabab sachchí mahabbat rakhtá hún, jo ham men qáim rahtí hai, aur abad tak hamáre sáth rahegí; 2 aur sirf main hí nahín, balki wuh sab bhí mahabbat rakhte hain, jo haqq se wáqif hain. 3 Ḳhudá Báp, aur Báp ke Beṭe Yisú' Masíh kí taraf se fazl, aur rahm, aur itmínán, sachchái aur mahabbat samet, hamáre shámilhál rahenge.

4 Main bahut ḳhush húá, ki main ne tere ba'z laṛkon ko us hukm ke mutábiq, jo hamen Báp kí taraf se milá thá, haqíqat men chalte húe páyá. 5 Ab, ai bíbí, main tujhe koí nayá hukm nahín, balki wuhí jo shurú' se hamáre pás hai likhtá, aur tujh se minnat karke kahtá hún, ki áo, ham ek dúsre se mahabbat rakkhen. 6 Aur mahabbat yih hai, ki ham us ke hukmon par chalen. Yih wuhí hukm hai, jo tum ne shurú' se suná hai, ki tumhen is par chalná cháhiye. 7 Kyúnki bahut se aise gumráh karnewále dunyá men nikal ḳhaṛe húe hain, jo Yisú' Masíh ke mujassam hokar áne ká iqrár nahín karte. Gumráh karnewálá, aur muḳhálif i Masíh yihí hai. 8 Apní bábat ḳhabardár raho, táki jo mihnat ham ne kí hai, wuh tumháre sabab se zá'i na ho jáe, balki tum ko púrá ajr mile. 9 Jo koí áge baṛh játá hai, aur Masíh kí ta'lím par qáim nahín rahtá, us ke pás Ḳhudá nahín. Jo us ta'lím par qáim rahtá hai, us ke pás Báp bhi hai, aur Beṭá bhí. 10 Agar koí tumháre pás áe, aur yih ta'lím na de, to na use ghar men áne do, aur na salám karo; 11 kyúnki jo koí aise shaḳhs ko salám kartá hai, wuh us ke bure kámon men sharík hotá hai.

12 Mujhe bahut sí báten tum ko likhní hain; magar kágaz aur siyáhí se likhná nahín cháhtá; balki tumháre pás áne, aur rúbarú bát chít karne kí ummed rakhtá hún, táki tumhárí ḳhushí kámil ho. 13 Terí barguzída bahin ke laṛke tujhe salám kahte hain.

YU'HANNA' KA' TI'SRA' ḲHATT

1 Mujh buzurg kí taraf se us piyáre Gayus ke nám, jis se main sachchí mahabbat rakhtá hún.

2 Ai piyáre, main yih du'á mángtá hún, ki jis tarah tú rúhání taraqqí kar rahá hai, isí tarah tú sab báton men taraqqí kare, aur tandurust rahe. 3 Kyúnki jab bháiyon ne ákar terí us sachchái kí gawáhí dí, jis par tú haqíqat men chaltá hai, to main niháyat ḳhush húá. 4 Mere liye is se baṛhkar aur koí ḳhushí

nahín, ki main apne farzandon ko haqq par chalte húe sunún.

5 Ai piyáre, jo kuchh tú un bháiyon ke sáth kartá hai, jo pardesí bhí hain, wuh diyánat se kartá hai; 6 unhon ne kalísiyá ke sámne terí mahabbat kí gawáhí dí thí. Agar tú unhen us tarah rawána karegá, jis tarah Khudá ke logon ko munásib hai, to achchhá karegá: 7 kyúnki wuh us Nám kí khátir nikle hain, aur gairqaumon se kuchh nahín lete. 8 Pas aison kí khátirdárí karní ham par farz hai, táki ham bhí haqq kí táíd men un ke hamkhidmat hon.

9 Main ne kalísiyá ko kuchh likhá thá; magar Diyutrifes jo un men bará banná cháhtá hai, hamen qubúl nahín kartá. 10 Pas jab main áúngá, to us ke kámon ko jo wuh kar rahá hai, yád diláúngá, ki hamáre haqq men burí báten baktá hai; aur in par qaná'at na karke khud bhí bháiyon ko qubúl nahín kartá, aur jo qubúl karná cháhte hain, un ko bhí mana' kartá hai, aur kalísiyá se nikál detá hai. 11 Ai piyáre, badí kí nahín, balki nekí kí pairawí kar. Nekí karnewálá Khudá se hai: badí karnewále ne Khudá ko nahín dekhá. 12 Demetriyus ke báre men sab ne, aur khud haqq ne bhí gawáhí dí; aur ham bhí gawáhí dete hain, aur tú jántá hai, ki hamárí gawáhí sachchí hai.

13 Mujhe likhná to tujh ko bahut kuchh thá; magar siyáhí aur qalam se tujhe likhná nahín cháhtá: 14 balki tujh se jald milne kí ummed rakhtá hún; us waqt ham rúbarú bát chít karenge. Tujhe itmínán hásil hotá rahe. Yahán ke dost tujhe salám kahte hain. Tú wahán ke doston se nám ba nám salám kah.

YAHU'DA'H KA' 'A'MM KHATT

1 Yahúdáh kí taraf se jo Yisú' Masíh ká banda aur Ya'qúb ká bháí hai, un buláe húon ke nám, jo Khudá Báp men 'azíz, aur Yisú' Masíh ke liye mahfúz hain. 2 Rahm aur itmínán aur mahabbat tum ko ziyáda hásil hotí rahe.

3 Ai piyáro, jis waqt main tum ko us naját kí bábat likhne men kamál koshish kar rahá thá, jis men ham sab sharík hain, to main ne tumhen yih nasíhat likhní zarúr jání, ki tum us ímán ke wáste jánfishání karo, jo muqaddason ko ek hí bár saunpá gayá thá. 4 Kyúnki ba'z aise shakhs chupke se ham men á mile hain, jin kí is sazá ká zikr qadím zamáne men peshtar se likhá gayá thá; yih bedín hain, aur hamáre Khudá ke fazl ko shahwatparastí se badal dálte hain, aur hamáre wáhid Málik aur Khudáwand Yisú' Masíh ká inkár karte hain.

5 Pas agarchi tum sab báten ek bár ján chuke ho, táham yih bát tumhen yád dilání cháhtá hún, ki Khudáwand ne ek ummat ko mulk i Misr men se chhuráne ke ba'd unhen halák kiyá jo ímán na láe. 6 Aur jin firishton ne apní hukúmat ko qáim na rakkhá, balki apne kháss maqám ko chhor diyá, un ko us ne dáimí qaid men tárikí ke andar roz i 'azím kí 'adálat tak rakkhá hai. 7 Isí tarah Sadom, aur 'Amoráh aur un ke áspás ke shahr jo in kí tarah harámkárí men par gaye, aur gairjism kí taraf rágib húe, hamesha kí ág kí sazá men giriftár hokar já e 'ibrat thahre hain. 8 Táham yih log bhí apne wahmon men mubtalá hokar un kí tarah jism ko nápák karte, aur hukúmat ko náchíz jánte, aur 'izzatdáron par la'n ta'n karte hain. 9 Lekin muqarrab firishte Míkáíl ne Músá kí lásh kí bábat Iblís se bahs o takrár karte waqt, la'n ta'n ke sáth us par nálish karne

kí jur'at na kí, balki yih kahá, ki Khudáwand tujhe malámat kare. 10 Magar yih jin báton ko nahín jánte un par la'n ta'n karte hain: aur jin ko be'aql jánwaron kí tarah taba'í taur par jánte hain, un men apne áp ko kharáb karte hain. 11 In par afsos hai! ki yih Qayin kí ráh par chale, aur mazdúrí ke liye barí hirs se Bil'ám kí sí gumráhí ikhtiyár kí, aur Qorah kí tarah mukhálafat karke halák húe. 12 Yih tumhárí mahabbat kí ziyáfaton men tumháre sáth kháte píte waqt goyá daryá kí poshída chatánen hain; yih bedharak apná pet bharnewále charwáhe hain: yih bepání ke bádal hain, jinhen hawáen urá le játí hain; yih patjhar ke bephal darakht hain; jo donon tarah se murda, aur jar se ukhre húe hain; 13 yih samundar kí purjosh maujen hain, jo apní besharmí ke jhág uchhálti hain; yih wuh áwáragard sitáre hain, jin ke liye abad tak behadd táríkí dharí hai. 14 In ke báre men Hanok ne bhí, jo A'dam se sátwín pusht men thá, yih peshíngoí kí thí, ki Dekho, Khudáwand apne lákhon muqaddason ke sáth áyá, 15 táki sab ádmíon ká insáf kare, aur sab bedínon ko un kí bedíní ke un sáre kámon ke sabab, jo unhon ne bedíní se kiye hain, aur un sárí sakht báton ke sabab, jo bedín gunahgáron ne us kí mukhálafat men kahí hain, qusúrwár thahráe. 16 Yih burburánewále aur shikáyat karnewále hain, aur apní khwáhishon ke muwáfiq chalte hain, aur apne munh se bare bol bolte hain, aur nafa' ke liye logon kí rúdárí karte hain.

17 Lekin, ai piyáro, un báton ko yád rakkho, jo hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke rasúl pahle kah chuke hain; 18 wuh tum se kahá karte the, kí Akhír zamáne men aise thattha karnewále honge, jo apní bedíní kí khwáhishon ke muwáfiq chalenge. 19 Yih wuh ádmí hain, jo tafriqe dálte hain, aur nafsání hain, aur Rúh se bebahra. 20 Magar tum, ai piyáro, apne páktarín ímán men apní taraqqí karke, aur Rúhu'l Quds men du'á mángke, 21 apne áp ko Khudá kí mahabbat men qáim rakkho, aur hamesha kí zindagí ke liye hamáre Khudáwand Yisú' Masíh kí rahmat ke muntazir raho. 22 Aur ba'z logon par, jo shakk men hain, rahm karo; 23 aur ba'z ko jhapatkar ág men se nikálo; aur ba'z par khauf khákar rahm karo, balki us poshák se bhí nafrat karo, jo jism ke sabab se dágí ho gayí ho.

24 Ab jo tum ko thokar kháne se bachá saktá hai, aur apní purjalál huzúr men kamál khushí ke sáth be'aib karke khará kar saktá hai, 25 us Khudá e wáhid ká, jo hamárá Munjí hai, jalál, aur 'azmat, aur saltanat, aur ikhtiyár, hamáre Khudáwand Yisú' Masíh ke wasíle se, jaisá azal se hai, ab bhí ho, aur abadu'l ábád rahe. A'mín.

YU'HANNA' 'A'RIF KA' MUKA'SHAFA

1 Yisú' Masíh ká mukáshafa, jo use Khudá kí taraf se is liye húá ki apne bandon ko wuh báten dikháe, jin ká jald honá zarúr hai: aur us ne apne firishte ko bhejkar, us kí ma'rifat unhen apne bande Yúhanná par záhir kiyá, 2 jis ne Khudá ke kalám aur Yisú' Masíh kí gawáhí kí, ya'ní un sab chízon kí jo us ne dekhí thín, shahádat dí. 3 Is nubuwwat kí kitáb ká parhnewálá, aur us ke sunnewále, aur jo kuchh is men likhá hai us par 'amal karnewále, mubárak hain; kyúnki waqt nazdík hai.

4 Yúhanná kí jánib se un sát kalísiyáon ke nám jo A'siya men hain. Us kí taraf se jo hai, aur jo thá, aur jo ánewálá hai; aur un sát rúhon kí

taraf se, jo us ke takht ke sámne hain; 5 aur Yisú' Masíh kí taraf se, jo sachchá gawáh, aur murdon men se jí uṭhnewálon men pahlauṭhá, aur dunyá ke bádsháhon par hákim hai; tumhen fazl aur itmínán hásil hotá rahe. Jo ham se mahabbat rakhtá hai, aur jis ne apne ḳhún ke wasíle se ham ko gunáhon se ḳhalásí baḳhshí, 6 aur ham ko ek bádsháhat bhí, aur apne Khudá aur Báp ke liye káhin bhí baná diyá; us ká jalál aur saltanat abadu'l ábád rahe. A'mín. 7 Dekho, wuh bádalon ke sáth ánewálá hai; aur har ek ánkh use dekhegí; aur jinhon ne use chhedá thá, wuh bhí dekhenge; aur zamín par ke sáre qabíle us ke sabab se chhátí píṭenge. Beshakk. A'mín.

8 Khudáwand Khudá, jo hai, aur jo thá, aur jo ánewálá hai, ya'ní Qádir i Mutlaq, farmátá hai, ki Main Alfa aur Omiga hún.

9 Main Yúhanná jo tumhárá bháí, aur Yisú' kí musíbat, aur bádsháhat, aur sabr men tumhárá sharík hún, Khudá ke kalám aur Yisú' ki nisbat gawáhí dene ke bá'is us ṭápú men thá, jo Patmus kahlátá hai; 10 ki Khudáwand ke din Rúh men á gayá, aur apne píchhe na' ge kí sí yih ek baṛí áwáz suní, 11 ki Jo kuchh tú dekhtá hai, us ko kitáb men likhkar, sáton kalísiyáon ke pás bhej de, ya'ní Ifisus, aur Smurna, aur Pirgamun, aur Thúátíra, aur Sardís, aur Filadilfiya, aur Laudíkiya men. 12 Main ne us áwáz denewále ke dekhne ke liye munh pherá, jis ne mujh se kahá thá; aur phirkar sone ke sát chirágdán dekhe; 13 aur un chirágdánon ke bích men ádamzád sá ek shaḳhs dekhá, jo pánwon tak ká jáma pahine, aur sone ká sínaband síne par bándhe húe thá. 14 Us ká sir aur bál safed ún, balki barf kí mánind safed the; aur us kí ánkhen ág ke shu'le kí mánind thín; 15 aur us ke pánw us ḳhális pítal ke se the, jo bhaṭṭí men tapáyá gayá ho; aur us kí áwáz zor ke pání kí sí thí. 16 Aur us ke dahine háth men sát sitáre the: aur us ke munh men se ek dodhárí tez talwár nikaltí thí: aur us ká chihra aisá chamaktá thá, jaise tezí ke waqt áftáb. 17 Jab main ne use dekhá, to us ke pánwon men murda sá gir paṛá. Aur us ne yih kahkar mujh par apná dahiná háth rakkhá, ki Khauf na kar; main awwal, aur áḳhir, 18 aur Zinda hún; main mar gayá thá, aur dekh, abadu'l ábád zinda rahúngá, aur maut aur 'álam i arwáh kí kunjiyán mere pás hain. 19 Pas jo báten tú ne dekhín, aur jo hain, aur jo in ke ba'd honewálí hain, un sab ko likh le; 20 ya'ní un sát sitáron ká bhed, jinhen tú ne mere dahine háth men dekhá thá, aur un sone ke sát chirágdánon ká. Wuh sát sitáre to sát kalísiyáon ke firishte hain: aur wuh sát chirágdán sát kalísiyáen hain.

2 Ifisus kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jo apne dahine háth men sáton sitáre liye húe hai, aur sone ke sáton chirágdánon men phirtá hai, wuh yih kahtá hai, ki 2 Main tere kám, aur terí mashaqqat, aur terá sabr to jántá hún; aur yih bhí, ki tú badon ko dekh nahín saktá; aur jo apne áp ko rasúl kahte hain, aur hain nahín, tú ne un ko ázmákar jhúṭhá páyá; 3 aur tú sabr kartá hai, aur mere nám kí ḳhátir musíbat uṭháte uṭháte thaká nahín. 4 Magar mujh ko tujh se yih shikáyat hai, ki tú ne apní pahlí sí mahabbat chhoṛ dí. 5 Pas ḳhayál kar ki tú kahán se girá hai, aur tauba karke pahle kí tarah kám kar; aur agar tú tauba na karegá, to main tere pás ákar tere chirágdán ko us kí jagah se haṭá dúngá. 6 Albatta tujh men yih bát to hai, ki tú Níkulaiyon ke kámon se nafrat rakhtá hai, jin se main bhí nafrat rakhtá hún. 7 Jis ke kán hon, wuh sune, ki Rúh kalísiyáon se kyá kahtí hai. Jo gálib áe, main use us zindagí ke daraḳht men se, jo Khudá ke Firdaus men hai, phal kháne ko dúngá.

8 Aur Smurna kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jo awwal o áḳhir hai, aur jo mar gayá thá aur zinda húá, wuh yih kahtá hai, ki 9 Main terí musíbat aur garíbí ko jántá hún, (magar tú daulatmand hai); aur jo apne áp ko Yahúdí kahte hain, aur hain nahín, balki Shaitán kí jamá'at hain, un ke la'n ta'n ko bhí jántá hún. 10 Jo dukh tujhe sahne honge, un se ḳhauf na kar: dekho, Iblís tum men se ba'z ko qaid men ḍálne ko hai, táki tumhárí ázmáish ho; aur das din tak musíbat uṭháoge. Ján dene tak bhí

wafádár rah; to main tujhe zindagí ká táj dúngá. 11 Jis ke kán hon, wuh sune, ki Rúh kalísiyáon se kyá kahtí hai. Jo gálib áe, us ko dúsrí maut se nuqsán na pahunchegá.

12 Aur Pirgamun kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jis ke pás dodhárí tez talwár hai, wuh kahtá hai, ki 13 Main yih to jántá hún, ki tú Shaitán kí takhtgáh men sukúnat rakhtá hai, aur mere nám par qáim rahtá hai, aur jin dinon men merá wafádár shahíd Antipás tum men us jagah qatl húá thá, jahán Shaitán rahtá hai, un dinon men bhí tú ne mujh par ímán rakhne se inkár nahín kiyá. 14 Lekin mujhe chand báton kí tujh se shikáyat hai, is liye ki tere hán ba'z log Bil'ám kí ta'lím mánnewále hain, jis ne Báláq ko baní Isráíl ke sámne ṭhokar khilánewálí chíz rakhne kí ta'lím dí, ya'ní yih ki wuh buton kí qurbánián kháen, aur harámkárí karen. 15 Chunánchi tere hán bhí ba'z log isí tarah Níkulaiyon kí ta'lím ke mánnewále hain. 16 Pas tauba kar; nahín to, main tere pás jald ákar apne munh kí talwár se un ke sáth larúngá. 17 Jis ke kán hon, wuh sune, ki Rúh kalísiyáon se kyá kahtí hai. Jo gálib áe, main use poshída mann men se dúngá, aur ek safed patthar dúngá; us patthar par ek nayá nám likhá húá hogá, jise us ke pánewále ke siwá koí na jánegá.

18 Aur Thúátíra kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Khudá ká Beṭá, jis kí ánkhen ág ke shu'le kí mánind, aur pánw khális pítal kí mánind hain, yih kahtá hai, ki 19 Main tere kámon, aur mahabbat, aur ímán, aur khidmat, aur sabr ko to jántá hún, aur yih bhí ki tere pichhle kám pahle kámon se ziyáda hain; 20 par mujhe tujh se yih shikáyat hai, ki tú ne us 'aurat I'zibil ko rahne diyá hai, jo apne áp ko nabíya kahtí hai, aur mere bandon ko harámkárí karne aur buton kí qurbánián kháne kí ta'lím dekar gumráh kartí hai. 21 Main ne us ko tauba karne kí muhlat dí; magar wuh apní harámkárí se tauba karní nahín cháhtí. 22 Dekh, main us ko bistar par ḍáltá hún; aur jo us ke sáth ziná karte hain, agar us ke se kámon se tauba na karen, to un ko barí musíbat men phansátá hún. 23 Aur us ke farzandon ko ján se márúngá; aur sárí kalísiyáon ko ma'lúm hogá, ki gurdon aur dilon ká jánchnewálá main hí hún; aur main tum men se har ek ko us ke kámon ke muwáfiq badla dúngá. 24 Magar tum Thúátíra ke báqí logon se, jo us ta'lím ko nahín mánte, aur un báton se jinhen log Shaitán kí gahrí báten kahte hain, náwáqif ho, yih kahtá hún, ki tum par âur bojh na ḍálúngá. 25 Albatta jo tumháre pás hai, mere áne tak us ko tháme raho. 26 Jo gálib áe, aur jo mere kámon ke muwáfiq ákhir tak 'amal kare, main use qaumon par ikhtiyár dúngá: 27 aur wuh lohe ke 'asá se un par hukúmat karegá, jis tarah ki kumhár ke bartan chaknáchúr ho játe hain: chunánchi main ne bhí aisá ikhtiyár apne Báp se páyá hai: 28 aur main use subh ká sitára dúngá. 29 Jis ke kán hon, wuh sune, ki Rúh kalísiyáon se kyá kahtí hai.

3 Aur Sardís kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jis ke pás Khudá kí sát rúhen hain aur sát sitáre hain, wuh yih kahtá hai, ki Main tere kámon ko jántá hún, ki tú zinda kahlátá hai, aur hai murda. 2 Jágtá rah, aur un chízon ko jo báqí hain aur jo miṭne ko thín, mazbút kar; kyúnki main ne tere kisí kám ko apne Khudá ke nazdík púrá nahín páyá. 3 Pas yád kar, ki tú ne kis tarah ta'lím pái, aur suní thí, aur us par qáim rah, aur tauba kar. Aur agar tú jágtá na rahegá, to main chor kí tarah á jáúngá, aur tujhe hargiz ma'lúm na hogá ki kis waqt tujh par á parúngá. 4 Albatta Sardís men tere hán thoṛe se aise shakhs hain, jinhon ne apní poshák álúda nahín kí; wuh safed poshák pahine húe mere sáth sair karenge, kyúnki wuh is láiq hain. 5 Jo gálib áe, use isí tarah safed poshák pahinái jáegí, aur main us ká nám kitáb i hayát se hargiz na káṭúngá, balki apne Báp aur us ke firishton ke sámne us ke nám ká iqrár karúngá. 6 Jis ke kán hon, wuh sune, ki Rúh kalísiyáon se kyá kahtí hai.

7 Aur Filadilfiya kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jo quddús aur barhaqq hai, aur Dáúd kí kunjí rakhtá hai, jis ke

khole húe ko koí band nahíṉ kartá, aur band kiye húe ko koí kholtá nahíṉ, wuh yih kahtá hai, ki 8 Maiṉ tere kámoṉ ko jántá húṉ, (dekh, maiṉ ne tere sámne ek darwáza khol rakkhá hai, koí use band nahíṉ kar saktá;) ki tujh meṉ thoṛá sá zor hai, aur tú ne mere kalám par 'amal kiyá hai, aur mere nám ká inkár nahíṉ kiyá. 9 Dekh, maiṉ Shaitán ke un jamá'atwáloṉ ko tere qábú meṉ kar dúṉgá, jo apne áp ko Yahúdí kahte haiṉ, aur haiṉ nahíṉ, balki jhúṭh bolte haiṉ; dekh, maiṉ aisá karúṉgá, ki wuh ákar tere páṉwoṉ meṉ sijda kareṉge, aur jáneṉge ki mujhe tujh se mahabbat hai. 10 Chúṉki tú ne mere sabr ke kalám par 'amal kiyá hai, is liye maiṉ bhí ázmáish ke us waqt terí hifázat karúṉgá, jo zamín ke rahnewáloṉ ke ázmáne ke liye tamám dunyá par ánewálá hai. 11 Maiṉ jald ánewálá húṉ; jo kuchh tere pás hai, use tháme rah, táki koí terá táj na chhín le. 12 Jo gálib áe, maiṉ use apne Ḳhudá ke maqdis meṉ ek sutún banáúṉgá; wuh phir kabhí báhar na niklegá; aur maiṉ apne Ḳhudá ká nám, aur apne Ḳhudá ke shahr, ya'ní us naye Yarúshalem ká nám, jo mere Ḳhudá ke pás se ásmán se utarnewálá hai, aur apná nayá nám us par likhúṉgá. 13 Jis ke kán hoṉ, wuh sune, ki Rúh kalísiyáoṉ se kyá kahtí hai.

14 Aur Laudíkiya kí kalísiyá ke firishte ko yih likh, ki

Jo A'mín aur sachchá aur barhaqq gawáh, aur Ḳhudá kí ḳhilqat ká mabdá hai, wuh yih kahtá hai, ki 15 Maiṉ tere kámoṉ ko jántá húṉ, ki na tú sard hai na garm: kásh ki tú sard yá garm hotá. 16 Pas chúṉki tú na to garm hai, na sard, balki nímgarm hai, is liye maiṉ tujhe apne muṉh se nikál pheṉkne ko húṉ. 17 Aur chúṉki tú kahtá hai, ki Maiṉ daulatmand húṉ, aur máldár ban gayá húṉ, aur kisí chíz ká muhtáj nahíṉ; aur yih nahíṉ jántá, ki tú kambaḳht aur ḳhwár aur garíb aur andhá aur naṉgá hai; 18 is liye maiṉ tujhe saláh detá húṉ, ki mujh se ág meṉ tapáyá húá soná ḳharíd le, táki daulatmand ho jáe; aur safed poshák le, táki tú use pahinkar naṉgápan ke záhir hone kí sharmindagí na uṭháe; aur áṉkhoṉ meṉ lagáne ke liye surma le, táki tú bíná ho jáe. 19 Maiṉ jin jin ko 'azíz rakhtá húṉ, un sab ko malámat aur tambíh kartá húṉ: pas sargarm ho, aur tauba kar. 20 Dekh, maiṉ darwáze par khaṛá húá khaṭkhaṭátá húṉ; agar koí merí áwáz sunkar darwáza kholegá, to maiṉ us ke pás andar jákar us ke sáth kháná kháúṉgá, aur wuh mere sáth. 21 Jo gálib áe, maiṉ use apne sáth apne taḳht par biṭháúṉgá, jis tarah maiṉ gálib ákar apne Báp ke sáth us ke taḳht par baiṭh gayá. 22 Jis ke kán hoṉ, wuh sune, ki Rúh kalísiyáoṉ se kyá kahtí hai.

4 In bátoṉ ke ba'd jo maiṉ ne nigáh kí, to kyá dekhtá húṉ, ki ásmán meṉ ek darwáza khulá húá hai; aur jis ko maiṉ ne peshtar narsinge kí sí áwáz se apne sáth báteṉ karte suná thá, wuhí kahtá hai, ki Yaháṉ úpar á já; maiṉ tujhe wuh báteṉ dikháúṉgá, jin ká in bátoṉ ke ba'd honá zarúr hai. 2 Fauran maiṉ Rúh meṉ á gayá; aur kyá dekhtá húṉ, ki ásmán par ek taḳht rakkhá hai, aur us taḳht par koí baiṭhá hai; 3 aur jo us par baiṭhá hai, wuh saṉg i yashab aur 'aqíq sá ma'lúm hotá hai, aur us taḳht ke gird zumurrud kí sí ek dhanuk ma'lúm hotí hai. 4 Aur us taḳht ke gird chaubís taḳht haiṉ: aur un taḳhtoṉ par chaubís buzurg safed poshák pahine húe baiṭhe haiṉ, aur un ke siroṉ par sone ke táj haiṉ. 5 Aur us taḳht meṉ se bijliyáṉ aur áwázeṉ aur garajeṉ paidá hotí haiṉ; aur us taḳht ke sámne ág ke sát chirág jal rahe haiṉ; yih Ḳhudá kí sát rúheṉ haiṉ; 6 aur us taḳht ke sámne goyá shíshe ká samundar billaur kí mánind hai; aur taḳht ke bích meṉ aur taḳht ke girdágird chár jándár haiṉ, jin ke áge píchhe áṉkheṉ hí áṉkheṉ haiṉ. 7 Pahlá jándár babar kí mánind hai, aur dúsrá jándár bachhṛe kí mánind, aur tísre jándár ká chihra insán ká sá hai, aur chauthá jándár uṛte húe 'uqáb kí mánind hai. 8 Aur in chároṉ jándároṉ ke chha chha par haiṉ, aur chároṉ taraf aur andar áṉkheṉ hí áṉkheṉ haiṉ, aur rát din bagair árám liye yih kahte rahte haiṉ, ki Quddús, quddús, quddús, Ḳhudáwand Ḳhudá, Qádir i mutlaq, jo thá, aur jo hai, aur jo ánewálá hai.

9 Aur jab wuh jándár us kí tamjíd, aur 'izzat, aur shukrguzárí karenge, jo takht par baithá hai, aur abadu'l ábád zinda rahegá, 10 to wuh chaubís buzurg us ke sámne jo takht par baithá hai gir parenge, aur us ko sijda karenge, jo abadu'l ábád zinda rahegá, aur apne táj yih kahte húe us takht ke sámne dál denge, ki 11 Ai hamáre Khudáwand aur Khudá, tú hí tamjíd, aur 'izzat, aur qudrat ke láiq hai: kyúnki tú hí ne sárí chízen paidá kín, aur wuh terí hí marzí se thín, aur paidá húín.

5 Aur jo takht par baithá thá, main ne us ke dahine háth men ek kitáb dekhí, jo andar se aur báhar se likhí húí thí, aur use sát muhren lagákar band kiyá gayá thá. 2 Phir main ne ek zoráwar firishte ko baland áwáz se yih manádí karte dekhá, ki Kaun is kitáb ke kholne aur us kí muhren torne ke láiq hai? 3 Aur koí shakhs ásmán par, yá zamín par, yá zamín ke níche, us kitáb ke kholne, yá us par nazar karne ke qábil na nikla. 4 Aur main is bát par zár zár rone lagá, ki koí us kitáb ke kholne, yá us par nazar karne ke láiq na niklá; 5 tab un buzurgon men se ek ne mujh se kahá, ki Ro nahín: dekh, Yahúdáh ke qabíle ká wuh Babar, jo Dáúd kí asl hai, us kitáb aur us kí sáton muhron ke kholne ke liye gálib áyá. 6 Aur main ne us takht aur cháron jándáron aur un buzurgon ke bích men, goyá zabh kiyá húá ek Barra khará dekhá; us ke sát síng aur sát ánkhen thín: yih Khudá kí sáton rúhen hain, jo tamám rú e zamín par bhejí gayí hain. 7 Us ne ákar takht par baithe húe ke dahine háth se us kitáb ko le liyá. 8 Jab us ne kitáb le lí, to wuh cháron jándár aur chaubís buzurg us Barre ke sámne gir pare; aur har ek ke háth men barbat, aur 'úd se bhare húe sone ke piyále the; yih muqaddason kí du'áen hain. 9 Aur wuh yih nayá gít gáne lage, ki Tú hí is kitáb ke lene, aur us kí muhren kholne ke láiq hai, kyúnki tú ne zabh hokar apne khún se har ek qabíle, aur ahl i zabán, aur ummat, aur qaum men se Khudá ke wáste logon ko kharíd liyá; 10 aur un ko hamáre Khudá ke liye ek bádsháhát aur káhin baná diyá; aur wuh zamín par bádsháhí karte hain. 11 Aur jab main ne nigáh kí, to us takht aur un jándáron aur buzurgon ke girdágird bahut se firishton kí áwáz suní, jin ká shumár lákhon aur karoron thá; 12 aur wuh baland áwáz se kahte the, ki Zabh kiyá húá Barra hí qudrat, aur daulat, aur hikmat, aur táqat, aur 'izzat, aur tamjíd, aur hamd ke láiq hai. 13 Phir main ne ásmán, aur zamín, aur zamín ke níche kí, aur samundar kí sab makhlúqát ko, ya'ní sárí chízon ko jo un men hain, yih kahte suná, ki Jo takht par baithá hai, us kí aur Barre kí hamd, aur 'izzat, aur tamjíd, aur saltanat abadu'l ábád rahe. 14 Aur cháron jándáron ne Ámín kahí, aur buzurgon ne girkar sijda kiyá.

6 Phir main ne dekhá, ki Barre ne un sát muhron men se ek ko kholá, aur un cháron jándáron men se ek kí garaj kí sí yih áwáz suní, ki Á. 2 Aur main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki ek safed ghorá hai, aur us ká sawár kamán liye húe hai: use ek táj diyá gayá, aur wuh fath kartá húá niklá, táki âur bhí fath kare.

3 Aur jab us ne dúsrí muhr kholí, to main ne dúsre jándár ko yih kahte suná, ki Á. 4 Phir ek âur ghorá niklá, jis ká rang lál thá; us ke sawár ko yih ikhtiyár diyá gayá, ki zamín par se sulh uthá le, táki log ek dúsre ko qatl karen: aur use ek barí talwár dí gayí.

5 Aur jab us ne tísrí muhr kholí, to main ne tísre jándár ko yih kahte suná, ki Á. Aur main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki ek kálá ghorá hai; aur us ke sawár ke háth men ek tarázú hai. 6 Aur main ne goyá un cháron jándáron ke bích men se yih áwáz átí suní, ki Gehún dínár ke ser bhar, aur jau dínár ke tín ser, aur tel aur mai ká nuqsán na kar.

7 Aur jab us ne chauthí muhr kholí, to main ne chauthe jándár ko yih kahte suná, ki Á. 8 Aur main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki ek zard sá ghorá hai, aur us ke sawár ká nám Maut hai, aur 'Álam i Arwáh us ke píchhe píchhe hai. Aur in ko chauthái zamín par yih ikhtiyár diyá gayá, ki talwár, aur kál, aur wabá, aur zamín ke darandon se logon ko halák karen.

9 Aur jab us ne pánchwín muhr

kholí, to main ne qurbángáh ke níche un kí rúhen dekhín, jo Khudá ke kalám ke sabab, aur gawáhí par qáim rahne ke bá'is máre gaye the; 10 aur wuh barí áwáz se chillákar bolín, ki Ai Málik, ai quddús o barhaqq, tú kab tak insáf na karegá, aur zamín ke rahnewálon se hamáre khún ká badla na legá? 11 Aur un men se har ek ko safed jáma diyá gayá, aur un se kahá gayá, ki âur thorí muddat árám karo, jab tak ki tumháre hamkhidmat aur bháiyon ká bhí shumár púrá na ho le, jo tumhárí tarah qatl honewále hain.

12 Aur jab us ne chhatí muhr kholí, to main ne dekhá ki ek bará bhaunchál áyá, aur súraj kammal kí mánind kálá, aur sárá chánd khún sá ho gayá; 13 aur ásmán ke sitáre is tarah zamín par gir pare, jis tarah zor kí ándhí se hilkar anjír ke darakht men se kachche phal gir parte hain. 14 Aur ásmán is tarah sarak gayá, jis tarah maktúb lapetne se sarak játá hai, aur har ek paháṛ aur ṭápú apní apní jagah se ṭal gayá. 15 Aur zamín ke bádsháh, aur amír, aur faují sardár, aur máldár, aur zoráwar, aur tamám gulám aur ázád, paháron ke gáron aur chaṭánon men já chhipe; 16 aur paháron aur chaṭánon se kahne lage, ki Ham par gir paro, aur hamen us kí nazar se jo takht par baiṭhá húá hai, aur Barre ke gazab se chhipá lo: 17 kyúnki un ke gazab ká roz i 'azím á pahunchá; ab kaun ṭhahr saktá hai?

7 Is ke ba'd main ne zamín ke cháron konon par chár firishte khare dekhe; wuh zamín kí cháron hawáon ko tháme húe the, táki zamín, yá samundar, yá kisí darakht par hawá na chale. 2 Phir main ne ek âur firishte ko, zinda Khudá kí muhr liye húe, mashriq se úpar kí taraf áte dekhá; us ne un cháron firishton se, jinhen zamín aur samundar ke zarar pahuncháne ká ikhtiyár diyá gayá thá, baland áwáz se pukárkar kahá, 3 ki Jab tak ham apne Khudá ke bandon ke máthe par muhr na kar len, zamín aur samundar aur darakhton ko zarar na pahuncháná. 4 Aur jin par muhr kí gayi, main ne un ká shumár suná, ki baní Isráíl ke sab qabílon men se ek lákh chauálís hazár par muhr kí gayí.

5 Yahúdáh ke qabíle men se bárah hazár par muhr kí gayí:
Ra'úben ke qabíle men se bárah hazár par:
Gád ke qabíle men se bárah hazár par:
6 A'sher ke qabíle men se bárah hazár par:
Naftálí ke qabíle men se bárah hazár par:
Manashshih ke qabíle men se bárah hazár par:
7 Shama'ún ke qabíle men se bárah hazár par:
Lewí ke qabíle men se bárah hazár par:
Yissákár ke qabíle men se bárah hazár par:
8 Zabúlún ke qabíle men se bárah hazár par:
Yúsuf ke qabíle men se bárah hazár par;
Binyámín ke qabíle men se bárah hazár par muhr kí gayí.

9 In báton ke ba'd jo main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki har ek qaum, aur qabíle, aur ummat, aur ahl i zabán kí ek aisí barí bhír, jise koí shumár nahín kar saktá, safed jáme pahine aur khajúr kí dáliyán apne háthon men liye húe, takht aur Barre ke áge kharí hai; 10 aur barí áwáz se chillá chillákar kahtí hai, ki Naját hamáre Khudá kí taraf se hai, jo takht par baiṭhá hai, aur Barre kí taraf se. 11 Aur sáre firishte us takht, aur buzurgon aur cháron jándáron ke girdágird khare hain; phir wuh takht ke áge munh ke bal gir pare, aur Khudá ko sijda karke 12 kahá, A'mín: Hamd, aur tamjíd, aur hikmat, aur shukr, aur 'izzat, aur qudrat, aur táqat, abadu'l ábád hamáre Khudá kí ho. A'mín. 13 Aur buzurgon men se ek ne mujh se kahá, ki Yih safed jáme pahine húe kaun hain, aur kahán se áe hain? 14 Main ne us se kahá, ki Ai mere khudáwand, tú hí jántá hai. Us ne mujh se kahá, ki Yih wuhí hain, jo us barí musíbat men se nikalkar áe hain; inhon ne apne jáme Barre ke khún se dhokar safed kiye hain. 15 Isí sabab se yih Khudá ke takht ke sámne hain, aur us ke maqdis men rát din us kí 'ibádat karte hain; aur jo takht par baiṭhá hai, wuh apná khaima un ke úpar tánegá. 16 Is ke ba'd na kabhí un ko bhúk

lagegí, na piyás; aur na kabhí un ko dhúp satáegí, na garmí; 17 kyúnki jo Barra takht ke bích men hai, wuh un kí gallabání karegá, aur unhen áb i hayát ke chashmon ke pás le jáegá; aur Khudá un kí ánkhon ke sab ánsú ponchh degá.

8 Jab us ne sátwín muhr kholí, to ádh ghante ke qaríb ásmán men khámoshí rahí. 2 Aur main ne un sáton firishton ko dekhá, jo Khudá ke sámne khare rahte hain; aur unhen sát narsinge diye gaye.

3 Phir ek âur firishta sone ká 'údsoz liye húe áyá, aur qurbángáh ke úpar khará húá; aur us ko bahut sá 'úd diyá gayá, táki sab muqaddason kí du'áon ke sáth us sunahrí qurbángáh par charháe, jo takht ke sámne hai. 4 Aur us 'úd ká dhuwán firishte ke háth se muqaddason kí du'áon ke sáth Khudá ke sámne pahunch gayá. 5 Aur firishte ne 'údsoz ko lekar, us men qurbángáh kí ág bharí, aur zamín par dál dí; aur garajen, aur áwázen, aur bijlíyán paidá húín, aur bhaunchál áyá.

6 Aur wuh sáton firishte, jin ke pás wuh sát narsinge the, phúnkne ko taiyár húe.

7 Aur jab pahle ne narsingá phúnká, to khún mile húe ole aur ág paidá húí, aur zamín par dálí gayí; aur tihái zamín jal gayí, aur tihái darakht jal gaye, aur tamám hari ghás jal gayí.

8 Aur jab dúsre firishte ne narsingá phúnká, to goyá ág se jaltá húá ek bará pahár samundar men dálá gayá, aur tihái samundar khún ho gayá; 9 aur samundar kí tihái jándár makhlúqát mar gayí; aur tihái jaház tabáh ho gaye.

10 Aur jab tísre firishte ne narsingá phúnká, to ek bará sitára mash'al kí tarah jaltá húá ásmán se tútá, aur tihái daryáon aur pání ke chashmon par á pará; 11 us sitáre ká nám Nágdauná kahlátá hai, aur tihái pání nágdaune kí tarah karwá ho gayá; aur pání ke karwe ho jáne se, bahut se ádmí mar gaye.

12 Aur jab chauthe firishte ne narsingá phúnká, to tihái súraj, aur tihái chánd, aur tihái sitáron par sadma pahunchá, yahán tak ki un ká tihái hissa tárík ho gayá, aur tihái din men raushní na rahí, aur isí tarah tihái rát men bhí.

13 Aur jab main ne phir nigáh kí, to ásmán ke bích men ek 'uqáb ko urte, aur barí áwáz se yih kahte suná, ki Un tín firishton ke narsingon kí áwázon ke sabab, jin ká phúnkná abhí báqí hai, zamín ke rahnewálon par afsos, afsos, afsos!

9 Aur jab pánchwen firishte ne narsingá phúnká, to main ne ásmán se zamín par ek sitára girá húá dekhá; aur use atháh garhe kí kunjí dí gayí. 2 Aur jab us ne atháh garhe ko kholá, to garhe men se ek barí bhattí ká sá dhuwán uthá; aur garhe ke dhuwen ke bá'is se súraj aur hawá tárík ho gayí. 3 Aur us dhuwen men se zamín par tiddiyán nikal parín, aur unhen zamín ke bichchhúon kí sí táqat dí gayí. 4 Aur un se kahá gayá, ki un ádmíon ke siwá jin ke máthe par Khudá kí muhr nahín, zamín kí ghás, yá kisí hariyáwal, yá kisí darakht ko zarar na pahuncháná. 5 Aur unhen ján se márne ká nahín, balki pánch mahíne tak logon ko aziyat dene ká ikhtiyár diyá gayá; aur un kí aziyat aisí thí, jaise bichchhú ke dank márne se ádmí ko hotí hai. 6 Un dinon men ádmí maut dhúndhenge, magar hargiz na páenge; aur marne kí árzú karenge, aur maut un se bhágegí. 7 Aur un tiddiyon kí súraten un ghoron kí sí thín, jo laráí ke liye taiyár kiye gaye hon; aur un ke siron par goyá sone ke táj the, aur un ke chihre ádmíon ke se the; 8 aur bál 'auraton ke se the, aur dánt babar ke se. 9 Aur un ke pás lohe ke se baktar the; aur un ke paron kí áwáz aisí thí, jaise rathon aur bahut se ghoron kí, jo laráí men daurte hon. 10 Aur un kí dumen bichchhúon kí sí thín, aur un men dank bhí the; aur un kí dumon men pánch mahíne tak ádmíon ko zarar pahunchána kí táqat thí. 11 Atháh garhe ká firishta un par bádsháh thá: us ká nám 'Ibrání men Abaddon, aur Yúnání men Apullyon hai.

12 Pahlá Afsos to ho chuká; dekho, is ke ba'd do Afsos âur honewále hain.

13 Aur jab chhate firishte ne narsingá phúnká, to main ne us sunahrí qurbángáh ke singon men se, jo Khudá ke sámne hai, aisí áwáz suní, 14 ki us chhate firishte se, jis ke pás

narsingá thá, koí kah rahá hai, ki Baṛe daryá e Furát ke pás jo chár firishte bandhe húe hain, unhen khol de. 15 Pas wuh cháron firishte khol diye gaye, jo ḳháss ghaṛí, aur din, aur mahíne, aur baras ke liye, tiháí ádmíon ke már ḍálne ko taiyár kiye gaye the. 16 Aur faujon ke sawár shumár men bis kaṛoṛ the: main ne un ká shumár suná. 17 Aur mujhe is royá men ghoṛe aur un ke aise sawár dikhái diye, jin ke baktar ág aur sumbul aur gandhak ke se the; aur un ghoṛon ke sir babar ke se sir the; aur un ke munh se ág, aur dhuwán, aur gandhak nikaltí thí. 18 In tínon áfaton, ya'ní us ág, aur dhuwen, aur gandhak se, jo un ke munh se nikaltí thí, tiháí ádmí máre gaye. 19 Kyúnki un ghoṛon kí táqat un ke munh aur un kí dumon men thí; is liye ki un kí dumen sánpon kí mánind thín, aur dumon men sir bhí the; unhín se wuh zarar pahúnchá te the. 20 Aur báqí ádmíon ne, jo in áfaton se na mare the, apne háthon ke kámon se tauba na kí, ki shayátín kí, aur sone, aur chándí, aur pítal, aur patthar, aur lakṛí kí múraton kí parastish karne se báz áte, jo na dekh saktí hain, na sun saktí hain, na chal saktí hain: 21 aur jo ḳhún, aur jádúgaríán, aur harámkárí, aur choriyán unhon ne kí thín, un se tauba na kí.

10 Phir main ne ek âur zorá-war firishte ko bádal oṛhe húe ásmán se utarte dekhá; us ke sir par dhanuk thí, aur us ká chihra áftáb kí mánind thá, aur us ke pánw ág ke sutúnon kí mánind; 2 aur us ke háth men ek chhoṭí sí khulí húi kitáb thí: us ne apná dahiná pánw to samundar par rakkhá, aur báyán ḳhushkí par; 3 aur aisí baṛí áwáz se chilláyá, jaise babar dahárṭá hai: aur jab wuh chilláyá, to garaj kí sát áwázen sunái din. 4 Aur jab garaj kí sáton áwázen sunái de chukín, to main ne likhne ká iráda kiyá; aur ásmán par se yih áwáz átí suní, ki Jo báten garaj kí in sát áwázon se suní hain, un ko poshída rakh; aur tahrír na kar. 5 Aur jis firishte ko main ne samundar aur ḳhushkí par khaṛe dekhá thá, us ne apná dahiná háth ásmán kí taraf uṭháyá, 6 aur jo abadu'l ábád zinda rahegá, aur jis ne ásmán aur us ke andar kí chízen, aur zamín aur us ke úpar kí chízen, aur samundar aur us ke andar kí chízen paidá kí hain, us kí qasam kháḳar kahá, ki Ab âur der na hogí; 7 balki sátwen firishte kí áwáz dene ke zamáne men, jab wuh nar-singá phúnkne ko hogá, to Ḳhudá ká poshída matlab, us ḳhushḳha-barí ke muwáfiq, jo us ne apne bande nabíon ko dí thí, púrá hogá. 8 Aur jis áwáz denewále ko main ne ásmán par bolte suná thá, us ne phir mujh se muḳhátib hokar kahá, ki Já, us firishte ke háth men se, jo samundar aur ḳhushkí par khaṛá hai, wuh khulí húi kitáb le le. 9 Tab main ne us firishte ke pás jákar kahá, ki Yih chhoṭí kitáb mujhe de de. Us ne mujh se kahá, ki Le, ise khá le; yih terá peṭ to kaṛwá kar degí; magar tere munh men shahd kí tarah miṭhí lagegí. 10 Pas main wuh chhoṭí kitáb us firishte ke háth se lekar khá gayá; wuh mere munh men to shahd kí tarah miṭhí lagí; magar jab main use khá gayá, to merá peṭ kaṛwá ho gayá. 11 Aur mujh se kahá gayá, ki Tujhe bahut sí ummaton aur qaumon, aur ahl i zabán aur bádsháhon par phir nu-buwwat karní zarúr hai.

11 Aur mujhe 'asá kí mánind ek nápne kí lakṛí dí gayí; aur kisí ne kahá, ki Uṭhkar Ḳhudá ke maqdis aur qurbángáh, aur us men ke 'ibádat karnewálon ko náp. 2 Aur us sahn ko jo maqdis ke báhar hai, ḳhárij kar de, aur use na náp; kyúnki wuh gairqaumon ko de diyá gayá hai; wuh muqaddas shahr ko bayális mahíne tak pámál karengí. 3 Aur main apne do gawáhon ko iḳhtiyár dúngá, aur wuh ṭáṭ oṛhe húe ek hazár do sau sáṭh din nu-buwwat karenge. 4 Yih wuhí zai-tún ke do daraḳht, aur do chirágdán hain, jo zamín ke Ḳhudáwand ke sámne khaṛe hain. 5 Aur agar koí unhen zarar pahuncháná cháhtá hai, to un ke munh se ág nikalkar un ke dushmanon ko khá játí hai. Aur agar koí unhen zarar pahuncháná cháhegá, wuh zarúr isí tarah mára jáegá. 6 Un ko iḳhtiyár hai ki ásmán ko band kar den, táki un kí nubuwwat ke zamáne men pání na barse; aur páníyon par iḳhtiyár hai, ki unhen ḳhún baná ḍálen, aur jitní daf'a cháhen zamín par har

tarah kí áfat láen. 7 Jab wuh apní gawáhí de chukenge, to wuh haiwán jo atháh garhe se niklegá, un se larkar un par gálib áegá, aur un ko már dálegá. 8 Aur un kí láshen us bare shahr ke bázár men parí rahengí, jo rúhání i'tibár se Sadom aur Misr kahlátá hai, jahán un ká Khudáwand bhí maslúb húá thá. 9 Aur ummaton, aur qabílon, aur ahl i zabán, aur qaumon men se log un kí láshon ko sárhe tín din tak dekhte rahenge, aur un kí láshon ko qabr men na rakhne denge. 10 Aur zamín ke rahnewále un ke marne se khushí manáenge, aur shádiyáne bajáenge, aur ápas men tuhfe bhejenge; kyúnki in donon nabíon ne zamín ke rahnewálon ko satáyá thá. 11 Aur sárhe tín din ke ba'd, Khudá kí taraf se un men zindagí kí rúh dákhil húí; aur wuh apne pánwon ke bal khare ho gaye, aur un ke dekhnewálon par bará khauf chháyá. 12 Aur unhen ásmán par se ek baland áwáz sunáí dí, ki Yahán úpar á jáo. Pas wuh bádal par sawár hokar ásmán par charh gaye; aur un ke dushman unhen dekh rahe the. 13 Phir usí waqt ek bará bhaunchál á gayá, aur shahr ká daswán hissa gir gayá; aur us bhaunchál se sát hazár ádmí mare: aur báqí dar gaye, aur ásmán ke Khudá kí tamjíd kí.

14 Dúsrá Afsos ho chuká; dekho, tísrá Afsos jald honewálá hai.

15 Aur jab sátwen firishte ne narsingá phúnká, to ásmán par barí áwázen is mazmún kí paidá húín, ki Dunyá kí bádsháhat hamáre Khudáwand aur us ke Masíh kí ho gayí: aur wuh abadu'l ábád bádsháhí karegá. 16 Aur chaubíson buzurgon ne, jo Khudá ke sámne apne apne takht par baithe the, munh ke bal girkar Khudá ko sijda kiyá, 17 aur yih kahá, ki Ai Khudáwand Khudá, Qádir i mutlaq, jo hai aur jo thá, ham terá shukr karte hain; kyúnki tú ne apní barí qudrat ko háth men lekar bádsháhí kí. 18 Aur qaumon ko gussa áyá, aur terá gazab názil húá, aur wuh waqt á pahunchá hai ki murdon ká insáf kiyá jáe, aur tere bande nabíon aur muqaddason aur un chhote baron ko, jo tere nám se darte hain, ajr diyá jáe, aur zamín ke tabáh karnewálon ko tabáh kiyá jáe.

19 Aur Khudá ká jo maqdis ásmán par hai, wuh kholá gayá; aur us ke maqdis men us ke 'ahd ká sandúq dikhái diyá; aur bijliyán, aur áwázen, aur garajen paidá húín, aur bhaunchál áyá, aur bare ole pare.

12 Phir ásmán par ek bará nishán dikhái diyá, ya'ní ek 'aurat nazar áí, jo áftáb ko orhe húe thí, aur chánd us ke pánwon ke níche thá, aur bárah sitáron ká táj us ke sir par; 2 wuh hámila thí, aur dard i zih men chillátí thí, aur bachcha janne kí taklíf men thí. 3 Phir ek aur nishán ásmán par dikhái diyá, ya'ní ek bará lál azhdahá; us ke sát sir aur das sing the, aur us ke siron par sát táj. 4 Aur us kí dum ne ásmán ke tihái sitáre khenchkar zamín par dál diye: aur wuh azhdahá us 'aurat ke áge já khará húá, jo janne ko thí, táki jab wuh jane, to us ke bachche ko nigal jáe. 5 Aur wuh betá janí, ya'ní wuh larká jo lohe ke 'asá se sab qaumon par hukúmat karegá; aur us ká bachcha yakáyak Khudá aur us ke takht ke pás tak pahunchá diyá gayá. 6 Aur wuh 'aurat us biyábán ko bhág gayí, jahán Khudá kí taraf se us ke liye ek jagah taiyár kí gayí thí, táki wahán ek hazár do sau sáth din tak us kí parwarish kí jáe.

7 Phir ásmán par laráí húí: Míkáíl aur us ke firishte azhdahe se larne ko nikle; aur azhdahá aur us ke firishte un se lare; 8 lekin gálib na áe, aur is ke ba'd ásmán par un ke liye jagah na rahí. 9 Aur wuh bará azhdahá, ya'ní wuhí puráná sánp jo Iblís aur Shaitán kahlátá hai, aur sáre jahán ko gumráh kar detá hai, zamín par girá diyá gayá, aur us ke firishte bhí us ke sáth girá diye gaye. 10 Phir main ne ásmán par se yih barí áwáz átí suní, ki Ab hamáre Khudá kí naját, aur qudrat, aur bádsháhat, aur us ke Masíh ká ikhtiyár záhir húá; kyúnki hamáre bháiyon par ilzám lagánewálá, jo rát din hamáre Khudá ke áge un par ilzám lagáyá kartá hai, girá diyá gayá. 11 Aur wuh Barre ke khún, aur apní gawáhí ke kalám ke bá'is us par gálib áe; aur unhon ne apní ján ko 'azíz na samjhá, yahán tak ki maut bhí gawárá kí.

12 Pas, ai ásmáno, aur un ke rahnewálo, khushí manáo. Ai khushkí aur tarí, tum par afsos hai; kyúnki Iblís bare gusse men tumháre pás utarkar áyá hai, is liye ki jántá hai, ki merá thorá hí sá waqt báqí hai.

13 Aur jab azhdahe ne dekhá, ki main zamín par girá diyá gayá hún, to us 'aurat ko satáyá, jo betá janí thí. 14 Aur us 'aurat ko bare 'uqáb ke do par diye gaye, táki sánp ke sámne se urkar biyábán men apní us jagah pahunch jáe, jahán ek zamáne, aur zamánon, aur ádhe zamáne tak us kí parwarish kí jáegí. 15 Aur sánp ne us 'aurat ke píchhe apne munh se nadí kí tarah pání baháyá, táki us ko is nadí se bahá de. 16 Magar zamín ne us 'aurat kí madad kí, aur apná munh kholkar us nadí ko pí liyá, jo azhdahe ne apne munh se baháí thí. 17 Aur azhdahe ko 'aurat par gussa áyá, aur us kí báqí aulád se, jo Khudá ke hukmon par 'amal kartí hai, aur Yisú' kí gawáhí dene par qáim hai, larne ko gayá: 1 aur samundar kí ret par já khará húá.

13

Aur main ne ek haiwán ko samundar men se nikalte húe dekhá, us ke das síng aur sát sir the, aur us ke síngon par das táj, aur us ke siron par kufr ke nám likhe húe the. 2 Aur jo haiwán main ne dekhá, us kí shakl tendúe kí sí thí, aur pánw ríchh ke se, aur munh babar ká sá; aur us azhdahe ne apní qudrat aur apná takht aur bará ikhtiyár use de diyá. 3 Aur main ne us ke siron men se ek par goyá zakhm i kárí lagá húá dekhá, magar us ká zakhm i kárí achchhá ho gayá, aur sárí dunyá ta'ajjub kartí húí us haiwán ke píchhe píchhe ho lí. 4 Aur chúnki us azhdahe ne apná ikhtiyár us haiwán ko de diyá thá, is liye unhon ne azhdahe kí parastish kí; aur us haiwán kí bhí yih kahkar parastish kí, ki Is haiwán kí mánind kaun hai? kaun us se lar saktá hai? 5 Aur bare bol bolne aur kufr bakne ke liye use ek munh diyá gayá, aur use bayálís mahíne tak kám karne ká ikhtiyár diyá gayá. 6 Aur us ne Khudá kí nisbat kufr bakne ke liye munh kholá, ki us ke nám, aur us ke khaime, ya'ní ásmán ke rahnewálon kí nisbat kufr bake. 7 Aur use yih ikhtiyár diyá gayá, ki muqaddason se lare, aur un par gálib áe; aur use har qabíle, aur ummat, aur ahl i zabán, aur qaum par ikhtiyár diyá gayá. 8 Aur zamín ke wuh sab rahnewále, jin ke nám us Barre kí kitáb i hayát men likhe nahín gaye, jo biná e 'álam ke waqt se zabh húá hai, us haiwán kí parastish karenge. 9 Jis ke kán hon wuh sune. 10 Jis ko qaid honewálí hai, wuh qaid men paregá; jo koí talwár se qatl karegá, wuh zarúr talwár se qatl kiyá jáegá. Muqaddason ke sabr aur ímán ká yihí mauqa' hai.

11 Phir main ne ek âur haiwán ko zamín men se nikalte húe dekhá; us ke barre ke se do síng the, aur azhdahe kí tarah boltá thá. 12 Aur yih pahle haiwán ká sárá ikhtiyár us ke sámne kám men látá thá, aur zamín aur us ke rahnewálon se us pahle haiwán kí parastish karátá thá, jis ká zakhm i kárí achchhá ho gayá thá. 13 Aur wuh bare bare nishán dikhátá thá, yahán tak ki ádmíon ke sámne ásmán se zamín par ág názil kar detá thá. 14 Aur zamín ke rahnewálon ko un nishánon ke sabab se, jin ke us haiwán ke sámne díkháne ká us ko ikhtiyár diyá gayá thá, is tarah gumráh kar detá thá, ki zamín ke rahnewálon se kahtá thá, ki jis haiwán ke talwár lagí thí, aur wuh zinda ho gayá, us ká but banáo. 15 Aur use us haiwán ke but men rúh phúnkne ká ikhtiyár diyá gayá, táki wuh haiwán ká but bole bhí, aur jitne log us haiwán ke but kí parastish na karen, un ko qatl bhí karáe. 16 Aur us ne sab chhote baron, daulatmandon aur garíbon, ázádon aur gulámon ke dahine háth, yá un ke máthe par ek ek chháp kará diyá; 17 táki us ke siwá jis par nishán, ya'ní us haiwán ká nám, yá us ke nám ká 'adad ho, âur koí kharíd farokht na kar sake. 18 Hikmat ká yih mauqa' hai. Jo samajh rakhtá hai, wuh is haiwán ká 'adad gin le; kyúnki wuh ádmí ká 'adad hai; aur us ká 'adad chha sau chhiyásath hai.

14

Phir main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki wuh Barra Siyyon ke pahár par khará hai, aur us ke sáth ek lákh

chauális hazár shakhs hain, jin ke máthe par us ká aur us ke Báp ká nám likhá húá hai. 2 Aur mujhe ásmán par se ek aisí áwáz sunáí dí, jo zor ke pání, aur baṛí garaj kí si áwáz thí; aur jo áwáz main ne suní, wuh aisí thí jaise barbatnawáz barbat bajáte hon. 3 Wuh takht ke sámne, aur cháron jándáron aur buzurgon ke áge, goyá ek nayá gít gá rahe the: aur un ek lákh chauális hazár shakhson ke siwá, jo dunyá men se kharíd liye gaye the, koí us gít ko na síkh saká. 4 Yih wuh hain, jo 'auraton ke sáth álúda nahín húe, balki kunwáre hain. Yih wuh hain, jo Barre ke píchhe píchhe chalte hain, jahán kahín wuh játá hai. Yih Khudá aur Barre ke liye pahle phal hone ke wáste ádmion men se kharíd liye gaye hain. 5 Aur un ke munh se kabhí jhúṭh na niklá thá; wuh be'aib hain.

6 Phir main ne ek âur firishte ko ásmán ke bích men uṛte húe dekhá, jis ke pás zamín ke rahnewálon kí har qaum aur qabíle aur ahl i zabán aur ummat ke sunáne ke liye, abadí khushkhabarí thí. 7 Aur us ne baṛí áwáz se kahá, ki Khudá se ḍaro, aur us kí tamjíd karo; kyúnki us kí 'adálat ká waqt á pahunchá hai; aur usí kí 'ibádat karo, jis ne ásmán aur zamín, aur samundar aur pání ke chashme paidá kiye.

8 Phir is ke ba'd ek âur dúsrá firishta yih kahtá húá áyá, ki Gir paṛá, wuh baṛá shahr i Bábil gir paṛá, jis ne apní harámkárí kí gazabnák mai tamám qaumon ko piláí hai.

9 Phir in ke ba'd ek âur tísre firishte ne ákar baṛí áwáz se kahá, ki Jo koí us haiwán aur us ke but kí parastish kare, aur apne máthe yá apne háth par us kí chháp le le, 10 wuh Khudá ke qahr kí us khális mai ko piegá, jo us ke gazab ke piyále men bharí gayí hai; aur pák firishton ke sámne aur Barre ke sámne ág aur gandhak ke 'azáb men mubtalá hogá: 11 aur un ke 'azáb ká dhuwán abadu'l ábád uṭhtá rahegá; aur jo us haiwán aur us ke but kí parastish karte hain, aur jo us ke nám kí chháp lete hain, un ko rát din chain na milegá. 12 Muqaddason, ya'ní Khudá ke hukmon par 'amal karnewálon, aur Yisú' par ímán rakhnewálon ke sabr ká yihí mauqa' hai.

13 Phir main ne ásmán men se yih áwáz suní; ki Likh, Mubárak hain wuh murde jo ab se Khudáwand men marte hain; Rúh kahtí hai, ki Beshakk; kyúnki wuh apní mihnaton se áráṃ páenge, aur un ke a'mál un ke sáth sáth hote hain.

14 Phir main ne nigáh kí, to kyá dekhtá hún, ki ek safed bádal hai, aur us bádal par ádamzád kí mánind koí baiṭhá hai, jis ke sir par sone ká táj, aur háth men tez daránti hai. 15 Phir ek âur firishte ne maqdis se nikalkar, us bádal par baiṭhe húe se baṛí áwáz ke sáth pukárkar kahá, ki Apní daránti chalákar káṭ, kyúnki káṭne ká waqt á gayá; is liye ki zamín kí fasl bahut pak gayí. 16 Pas jo bádal par baiṭhá thá us ne apní daránti zamín par ḍál dí, aur zamín kí fasl kaṭ gayí.

17 Phir ek âur firishta us maqdis men se niklá jo ásmán par hai; us ke pás bhí tez daránti thí. 18 Phir ek âur firishta qurbángáh se niklá, jis ká ág par ikhtiyár thá, us ne tez darántiwále se baṛí áwáz se kahá, ki Apní tez daránti chalákar zamín ke angúr ke darakht ke guchchhe káṭ le; kyúnki us ke angúr bi'lkull pak gaye hain. 19 Aur us firishte ne apní daránti zamín par ḍálí, aur zamín ke angúr ke darakht kí fasl káṭkar, Khudá ke qahr ke baṛe hauz men ḍál dí. 20 Aur shahr ke báhar us hauz men angúr raunde gaye; aur hauz men se itná khún niklá, ki ghoṛon kí lagámon tak pahunch gayá, aur solah sau farláng tak bah niklá.

15 Phir main ne ásmán par ek âur baṛá aur 'ajíb nishán, ya'ní sát firishte sáton píchhlí áfaton ko liye húe dekhe; kyúnki in áfaton par Khudá ká qahr khatm ho gayá hai.

2 Phir main ne shíshe ká sá ek samundar dekhá, jis men ág milí húí thí: aur jo us haiwán, aur us ke but, aur us ke nám ke 'adad par gálib áe the, un ko us shíshe ke samundar ke pás Khudá kí barbaten liye khaṛe húe dekhá. 3 Aur wuh Khudá ke bande Músá ká gít, aur Barre ká gít gá gákar kahte the, ki Ai Khudáwand Khudá, Qádir i

mutlaq, tere kám baṛe aur 'ajíb haiṉ; ai azalí Bádsháh, terí ráheṉ rást aur durust haiṉ. 4 Ai Ḳhudáwand, kaun tujh se na ḍaregá? aur kaun tere nám ki baṛáí na karegá? kyúṉki sirf tú hí quddús hai; aur sárí qaumeṉ ákar tere sámne sijda kareṉgí, kyúṉki tere insáf ke kám záhir ho gaye haiṉ.

5 In bátoṉ ke ba'd maiṉ ne dekhá, ki shahádat ke ḳhaime ká maqdis ásmán meṉ kholá gayá: 6 aur wuh sátoṉ firishte jin ke pás sátoṉ áfateṉ thíṉ, ábdár aur chamakdár jawáhir se árásta, aur síne par sunahrí sínaband báṉdhe húe, maqdis se nikle. 7 Aur un chároṉ jándároṉ meṉ se ek ne sát sone ke piyále, abadu'l ábád zinda rahnewále Ḳhudá ke qahr se bhare húe, un sátoṉ firishtoṉ ko diye. 8 Aur Ḳhudá ke jalál, aur us kí qudrat ke sabab maqdis dhuweṉ se bhar gayá, aur jab tak un sátoṉ firishtoṉ kí sátoṉ áfateṉ ḳhatm na ho chukíṉ, koi us maqdis meṉ dáḳhil na ho saká.

16 Phir maiṉ ne maqdis meṉ se kisí ko baṛí áwáz se un sátoṉ firishtoṉ se yih kahte suná, ki Jáo, Ḳhudá ke qahr ke sátoṉ piyáloṉ ko zamín par ulaṭ do.

2 Pas pahle ne jákar apná piyála zamín par ulaṭ diyá; aur jin ádmíoṉ par us haiwán kí chháp thí, aur jo us ke but kí parastish karte the, un ke ek burá aur taklíf denewálá násúr paidá ho gayá.

3 Aur dúsre ne apná piyála samundar meṉ ulṭá; aur wuh murde ká sá ḳhún ban gayá; aur samundar ke sab jándár mar gaye.

4 Aur tísre ne apná piyála daryáoṉ aur páni ke chashmoṉ par ulṭá, aur wuh ḳhún ban gaye. 5 Aur maiṉ ne pání ke firishte ko yih kahte suná, ki Ai Quddús, jo hai, aur jo thá, tú 'ádil hai, ki tú ne yih insáf kiyá; 6 kyúṉki unhoṉ ne muqaddasoṉ aur nabíoṉ ká ḳhún baháyá thá, aur tú ne unheṉ ḳhún piláyá: wuh isí láiq haiṉ. 7 Phir maiṉ ne qurbángáh meṉ se yih áwáz suní, ki Ai Ḳhudáwand Ḳhudá, Qádir i mutlaq, beshakk, tere faisale durust aur rást haiṉ.

8 Aur chauthe ne apná piyála súraj par ulṭá aur use ádmíoṉ ko ág se jhulas dene ká iḳhtiyár diyá gayá. 9 Aur ádmí saḳht garmí se jhulas gaye, aur Ḳhudá ke nám kí nisbat kufr baká, jo in áfatoṉ par iḳhtiyár rakhtá hai; aur tauba na kí ki us kí tamjíd karte.

10 Aur páṉchweṉ ne apná piyála us haiwáṉ ke taḳht par ulṭá; aur us kí bádsháhat meṉ andherá chhá gayá; aur dard ke máre log apní zabáneṉ káṭne lage; 11 aur apne dukhoṉ aur násúroṉ ke bá'is ásmán ke Ḳhudá kí nisbat kufr baká, aur apne kámoṉ se tauba na kí.

12 Aur chhaṭe ne apná piyála baṛe daryá e Furát par ulṭá; aur us ká pání súkh gayá, táki mashriq se ánewále bádsháhoṉ ke liye ráh taiyár ho jáe. 13 Phir maiṉ ne us azhdahe ke muṉh se, aur us haiwán ke muṉh se, aur us jhúṭhe nabí ke muṉh se, tín nápák rúheṉ meṉḍakoṉ kí súrat meṉ nikalte dekhíṉ: 14 yih shayátín kí nishán dikhánewálí rúheṉ haiṉ, jo Qádir i mutlaq Ḳhudá ke roz i 'azím kí laṛáí ke wáste jama' karne ke liye, sárí dunyá ke bádsháhoṉ ke pás nikalkar játí haiṉ. 15 (Dekho, maiṉ chor kí tarah átá húṉ. Mubárak wuh hai, jo jágtá hai, aur apní poshák kí hifázat kartá hai, táki naṉgá na phire, aur log us kí barahnagí na dekheṉ.) 16 Aur unhoṉ ne un ko us jagah jama' kiyá, jis ká nám 'Ibrání meṉ Har Magidon hai.

17 Aur sátweṉ ne apná piyála hawá par ulṭá, aur maqdis ke taḳht kí taraf se baṛe zor se yih áwáz ái, ki Ho chuká. 18 Phir bijliyáṉ, aur áwázeṉ, aur garajeṉ paidá húíṉ; aur ek aisá baṛá bhauṉchál áyá, ki jab se insán zamín par paidá húe, aisá baṛá aur saḳht bhauṉchál kabhí na áyá thá. 19 Aur us baṛe shahr ke tín ṭukṛe ho gaye, aur qaumoṉ ke shahr gir gaye; aur baṛe shahr i Bábil kí Ḳhudá ke háṉ yád húí, táki use apne saḳht gazab kí mai ká jám piláe. 20 Aur har ek ṭápú apní jagah se ṭal gayá, aur pahāṛoṉ ká patá na lagá. 21 Aur ásmán se ádmíoṉ par man man bhar ke baṛe baṛe ole gire, aur chúṉki yih áfat niháyat saḳht thí, is liye logoṉ ne oloṉ kí áfat ke bá'is Ḳhudá kí nisbat kufr baká.

17 Aur un sátoṉ firishtoṉ meṉ se jin ke pás sát piyále the, ek ne ákar mujh se yih kahá, ki Idhar á; maiṉ tujhe us baṛí kasbí

kí sazá dikháún, jo bahut se pániyon par baiṭhí húí hai; 2 aur jis ke sáth zamín ke bádsháhon ne harámkárí kí thí; aur zamín ke rahnewále us kí harámkárí kí mai se matwále ho gaye the. 3 Pas wuh mujhe Rúh men jangal ko le gayá; wahán main ne qirmizí rang ke haiwán par, jo kufr ke námon se lipá húá thá, aur jis ke sát sir aur das sing the, ek 'aurat ko baiṭhe húe dekhá. 4 Yih 'aurat argawání aur qirmizí libás pahine húe, aur sone aur jawáhir aur motiyon se árásta thí; aur ek sone ká piyála makrúhát, ya'ní us kí harámkárí kí nápákíon se bhará húá, us ke háth men thá; 5 aur us ke máthe par yih nám likhá húá thá; RÁZ, BAṚÁ SHAHR I BÁBIL, KASBÍON AUR ZAMÍN KÍ MAKRÚHÁT KÍ MÁN. 6 Aur main ne us 'aurat ko muqaddason ke ḳhún, aur Yisú' ke shahídon ke ḳhún píne se, matwálá dekhá: aur use dekhkar sakht hairán húá. 7 Us firishte ne mujh se kahá, ki Tú hairán kyún ho gayá? Main is 'aurat aur us haiwán ká, jis par wuh sawár hai, aur jis ke sát sir aur das sing hain, tujhe bhed batátá hún. 8 Yih jo tú ne haiwán dekhá, yih pahle to thá, magar ab nahín hai; aur áyanda atháh gaṛhe se nikalkar, halákat men paṛegá; aur zamín ke rahnewále jin ke nám biná e 'álam ke waqt se kitáb i hayát men likhe nahín gaye, is haiwán ká yih hál dekhkar, ki pahle thá, aur ab nahín, aur phir maujúd ho jáegá, ta'ajjub karenge. 9 Yihí mauqa' hai us zihn ká, jis men hikmat hai; wuh sáton sir sát pahár hain, jin par wuh 'aurat baiṭhí húí hai; 10 aur wuh sát bádsháh bhí hain; pánch to ho chuke hain, aur ek maujúd hai, aur ek abhí áyá nahín; aur jab áegá, to kuchh 'arse tak us ká rahná zarúr hai. 11 Aur jo haiwán pahle thá, aur ab nahín, wuh áṭhwán hai, aur un sáton men se paidá húá, aur halákat men paṛegá. 12 Aur wuh das síng jo tú ne dekhe, das bádsháh hain; abhí tak unhon ne bádsháhat nahín pái; magar us haiwán ke sáth ghaṛí bhar ke wáste bádsháhon ká sá iḳhtiyár páenge. 13 In sab kí ek hí ráe hogí, aur wuh apní qudrat aur iḳhtiyár us haiwán ko de denge. 14 Wuh Barre se laṛenge, aur Barra un par gálib áegá; kyúnki wuh ḳhudáwandon ká Ḳhudáwand, aur bádsháhon ká Bádsháh hai; aur jo buláe húe, aur barguzída, aur wafádár us ke sáth hain, wuh bhí gálib áenge. 15 Phir us ne mujh se kahá, ki Jo pání tú ne dekhe, jin par kasbí baiṭhí hai, wuh ummaten, aur guroh, aur qaumen, aur ahl i zabán hain. 16 Aur jo das síng tú ne dekhe, wuh, aur haiwán us kasbí se 'adáwat rakkhenge, aur use bekas aur nangá kar denge, aur us ká gosht khá jáenge, aur us ko ág men jalá ḍálenge. 17 Kyúnki Ḳhudá un ke dilon men yih ḍálegá, ki wuh usí kí ráe par chalen, aur jab tak ki Ḳhudá kí báten púrí na ho len, wuh muttafiqu'r ráe hokar apní bádsháhat us haiwán ko de den. 18 Aur wuh 'aurat jise tú ne dekhá, wuh baṛá shahr hai, jo zamín ke bádsháhon par hukúmat kartá hai.

18 In báton ke ba'd main ne ek áur firishte ko ásmán par se utarte húe dekhá, jise baṛá iḳhtiyár thá; aur zamín us ke jalál se raushan ho gayí. 2 Us ne baṛí áwáz se chillákar kahá, ki Gir paṛá, baṛá shahr i Bábil gir paṛá, aur shayátín ká maskan, aur har nápák rúh ká aḍḍá, aur har nápák aur makrúh parande ká aḍḍá ho gayá. 3 Kyúnki us kí harámkárí kí gazabnák mai ke bá'is tamám qaumen gir gayí hain, aur zamín ke bádsháhon ne us ke sáth harámkárí kí hai; aur dunyá ke saudágar us ke 'aish o 'ishrat kí badaulat daulatmand ho gaye.

4 Phir main ne ásmán men kisí áur ko yih kahte húe suná, ki Ai merí ummat ke logo, us men se nikal áo, táki tum us ke gunáhon men sharík na ho; aur us kí áfaton men se koí tum par na á jáe. 5 Kyúnki us ke gunáh ásmán tak pahunch gaye hain, aur us kí badkárián Ḳhudá ko yád á gayí hain. 6 Jaisá us ne kiyá, waisá hí tum bhí us ke sáth karo; aur use us ke kámon ká do chand badla do; jis qadr us ne piyála bhará, tum us ke liye dugná bhar do. 7 Jis qadr us ne apne áp ko shándár banáyá, aur 'aiyáshí kí thi, usí qadr us ko 'azáb aur gam men ḍál do; kyúnki wuh apne dil men kahtí hai, ki Main

malika ho baiṭhí hún, bewa nahín, aur kabhí gam na dekhúngí. 8 Is liye us par ek hí din men áfaten áengí, ya'ní maut, aur gam, aur kál; aur wuh ág men jalákar ḳhák kar dí jáegí; kyúnki us ká insáf karnewálá Ḳhudáwand Ḳhudá qawí hai. 9 Aur us ke sáth harámkárí aur 'aiyáshí karnewále zamín ke bádsháh, jab us ke jalne ká dhuwán dekhenge, to us ke liye roenge, aur chhátí píṭenge; 10 aur us ke 'azáb ke ḍar se dúr khaṛe húe kahenge, ki Ai baṛe shahr! ai Bábil! ai mazbút shahr! afsos! afsos! ghaṛí hí bhar men tujhe sazá mil gayí. 11 Aur dunyá ke saudágar us ke liye roenge, aur mátam karenge, kyúnki ab koí un ká mál nahín ḳharídne ká: 12 aur wuh mál yih hai; soná, chándí, jawáhir, motí, aur mihín katání aur argawání aur reshmí aur qirmizí kapṛe, aur har tarah kí ḳhushbúdár lakṛiyán, aur háthídánt ke tarah tarah kí chízen, aur niháyat beshqímat lakṛí, aur pítal aur lohe aur sang i marmar ke tarah tarah kí chízen; 13 aur dárchíní, aur masálih, aur 'úd, aur 'itr, aur lubán, aur mai, aur tel, aur maidá, aur gehún, aur maweshí, aur bheṛen, aur ghoṛe, aur gáṛiyán, aur gulám; aur ádmíon kí jánen. 14 Ab tere dilpasand mewe tere pás se dúr ho gaye; aur sárí lazíz aur tuhfa tuhfa chízen tujh se játí rahín; ab wuh hargiz háth na áengí. 15 In chízon ke saudágar jo us ke sabab se máldár ban gaye the, us ke 'azáb ke ḳhauf se dúr khaṛe húe roenge, aur gam karenge; 16 aur kahenge, ki Afsos! afsos! wuh baṛá shahr, jo mihín katání aur argawání aur qirmizí kapṛe pahine húe, aur sone aur jawáhir aur motiyon se árásta thá! 17 ghaṛí hí bhar men us kí itní baṛí daulat barbád ho gayí. Aur sab nákhudá, aur jaház ke sáre musáfir, aur malláh, aur âur jitne samundar ká kám karte hain, 18 jab us ke jalne ká dhuwán dekhenge, to dúr khaṛe húe chilláenge aur kahenge, ki Kaun sá shahr is baṛe shahr kí mánind hai? 19 Aur apne siron par ḳhák ḍálenge, aur rote húe, aur mátam karte húe, chillá chillákar kahenge, ki Afsos! afsos! wuh baṛá shahr, jis kí daulat se samundar ke sab jaházwále daulatmand ho gaye! ghaṛí hí bhar men ujaṛ gayá. 20 Ai ásmán, aur ai muqaddaso, aur rasúlo, aur nabío, us par ḳhushí karo; kyúnki Ḳhudá ne insáf karke us se tumhárá badla le liyá.

21 Phir ek zoráwar firishte ne baṛí chakkí ke páṭ kí mánind ek patthar uṭháyá, aur yih kahkar samundar men phenk diyá, ki Bábil ká baṛá shahr bhí isí tarah zor se giráyá jáegá, aur phir kabhí us ká patá na milegá. 22 Aur barbatnawázon, aur mutribon, aur bánslí bajánewálon, aur narsingá phúnknewálon kí áwáz phir kabhí tujh men na sunáí degí; aur kisí peshe ká kárígar tujh men phir kabhí páyá na jáegá; aur chakkí kí áwáz tujh men phir kabhí na sunáí degí; 23 aur chirág kí raushní tujh men phir kabhí na chamkegí; aur tujh men dulhá aur dulhan kí áwáz phir kabhí na sunáí degí: kyúnki tere saudágar zamín ke amír the; aur terí jádúgarí se sárí qaumen gumráh ho gayín. 24 Aur nabíon aur muqaddason aur zamín ke âur sab maqtúlon ká ḳhún us men páyá gayá.

19 In báton ke ba'd, main ne ásmán par goyá baṛí jamá'at ko baland áwáz se yih kahte suná, ki Hallalúyáh; Naját, aur jalál, aur qudrat hamáre Ḳhudá hí kí hai: 2 kyúnki us ke faisale rást aur durust hain, is liye ki us ne us baṛí kasbí ká insáf kiyá, jis ne apní harámkárí se dunyá ko ḳharáb kiyá thá, aur us se apne bandon ke ḳhún ká badla liyá. 3 Phir dúsrí bár unhon ne Hallalúyáh kahá. Aur us ke jalne ká dhuwán abadu'l ábád uṭhtá rahegá. 4 Aur chaubíson buzurgon aur cháron jándáron ne girkar Ḳhudá ko sijda kiyá, jo taḳht par baiṭhá thá, aur kahá, ki A'mín; Hallalúyáh. 5 Aur taḳht men se yih áwáz niklí, ki Ai us se ḍarnewále bando, chhoṭe ho ḳhwáh baṛe, tum sab hamáre Ḳhudá kí hamd karo. 6 Phir main ne baṛí jamá'at kí sí áwáz, aur zor ke pání kí sí áwáz, aur saḳht garajon kí sí áwáz suní, ki Hallalúyáh: is liye ki Ḳhudáwand hamárá Ḳhudá, Qádir i mutlaq, bádsháhí kartá hai. 7 A'o, ham ḳhushí karen, aur ni-

háyat shádmán hon, aur us kí tamjíd karen: is liye ki Barre kí shádí á pahunchí, aur us kí bíwí ne apne áp ko taiyár kar liyá. 8 Aur us ko chamakdár aur sáf mihín katání kaprá pahinne ká ikhtiyár diyá gayá: kyúnki mihín katání kapre se muqaddas logon kí rástbází ke kám murád hain. 9 Aur us ne mujh se kahá, ki Likh, Mubárak hain wuh, jo Barre kí shádí kí ziyáfat men buláe gaye hain. Phir us ne mujh se kahá, ki Yih Khudá kí sachchí báten hain. 10 Aur main use sijda karne ke liye us ke pánwon par girá. Us ne mujh se kahá ki Khabardár, aisá na kar: main bhí terá aur tere un bháiyon ká hamkhidmat hún, jo Yisú' kí gawáhí dene par qáim hain: Khudá hí ko sijda kar: kyúnki Yisú' kí gawáhí nubuwwat kí rúh hai.

11 Phir main ne ásmán ko khulá húá dekhá; aur kyá dekhtá hún, ki ek safed ghorá hai; aur us par ek sawár hai jo Sachchá aur Barhaqq kahlátá hai; aur wuh rástí ke sáth insáf aur laráí kartá hai. 12 Aur us kí ánkhen ág ke shu'le hain, aur us ke sir par bahut se táj hain; aur us ká ek nám likhá húá hai, jise us ke siwá âur koí nahín jántá. 13 Aur wuh khún kí chhírkí húí poshák pahine húe hai: aur us ká nám Kalám i Khudá kahlátá hai. 14 Aur ásmán kí faujen safed ghoron par sawár, aur safed aur sáf mihín katání kapre pahine húe, us ke píchhe píchhe hain. 15 Aur qaumon ke márne ke liye us ke munh se ek tez talwár nikaltí hai: aur wuh lohe ke 'asá se un par hukúmat karegá: aur Qádir i mutlaq Khudá ke sakht gazab kí mai ke hauz men angúr raundegá. 16 Aur us kí poshák aur rán par yih nám likhá húá hai, BÁDSHÁHON KÁ BÁDSHÁH, AUR KHUDÁWANDON KÁ KHUDÁWAND.

17 Phir main ne ek firishte ko áftáb par khare húe dekhá; aur us ne barí áwáz se chillákar ásmán men ke sáre urnewále parandon se kahá, ki A'o, Khudá kí barí ziyáfat men sharík hone ke liye jama' ho jáo; 18 táki tum bádsháhon ká gosht, aur faují sardáron ká gosht, aur zoráwaron ká gosht, aur ghoron aur un ke sawáron ká gosht, aur sáre ádmíon ká gosht kháo, khwáh ázád hon khwáh gulám, khwáh chhote hon khwáh bare.

19 Phir main ne us haiwán, aur zamín ke bádsháhon, aur un kí faujon ko us ghore ke sawár aur us kí fauj se jang karne ke liye ikatthá dekhá. 20 Aur wuh haiwán aur us ke sáth wuh jhúthá nabí pakrá gayá, jis ne us ke sámne aise nishán dikháe the, jin se us ne haiwán kí chháp lenewálon aur us ke but kí parastish karnewálon ko gumráh kiyá thá: wuh donon ág kí us jhíl men zinda dále gaye, jo gandhak se jaltí hai: 21 aur báqí us ghore ke sawár kí talwár se, jo us ke munh se nikaltí thí, qatl kiye gaye; aur sáre parand un ke gosht se ser ho gaye.

20 Phir main ne ek firishte ko ásmán se utarte dekhá, jis ke háth men atháh garhe kí kunjí, aur ek barí zanjír thí. 2 Us ne us azhdahe, ya'ní puráne sánp ko, jo Iblís aur Shaitán hai, pakarkar hazár baras ke liye bándhá, 3 aur use atháh garhe men dálkar band kar diyá, aur us par muhr kar dí, táki wuh hazár baras ke púre hone tak qaumon ko phir gumráh na kare; is ke ba'd zarúr hai, ki thore 'arse ke liye kholá jáe.

4 Phir main ne takht dekhe, aur log un par baith gaye, aur 'adálat un ke supurd kí gayí: aur un kí rúhon ko bhí dekhá, jin ká Yisú' kí gawáhí dene, aur Khudá ke kalám ke sabab sir kátá gayá thá, aur jinhon ne na us haiwán kí parastish kí thí, na us ke but kí, aur na us kí chháp apne máthe aur háthon par lí thí; wuh zinda hokar hazár baras tak Masíh ke sáth bádsháhí karte rahe. 5 Aur jab tak yih hazár baras púre na ho liye, báqí murde zinda na húe. Pahlí qiyámat yihí hai. 6 Mubárak aur muqaddas wuh hai, jo pahlí qiyámat men sharík ho: aison par dúsrí maut ká kuchh ikhtiyár nahín; balki wuh Khudá aur Masíh ke káhin honge, aur us ke sáth hazár baras tak bádsháhí karenge.

7 Aur jab hazár baras púre ho chukenge, to Shaitán qaid se chhor diyá jáegá, 8 aur un qaumon ko jo zamín ke cháron taraf hongí, ya'ní

Yájúj o Májúj ko, gumráh karke laṛáí ke liye jama' karne ko niklegá; un ká shumár samundar kí ret ke barábar hogá. 9 Aur wuh tamám zamín par phail jáengí aur muqaddason kí lashkargáh aur 'azíz shahr ko cháron taraf se gher lengí, aur ásmán par se ág názil hokar unhen khá jáegí. 10 Aur un ká gumráh karnewálá Iblís ág aur gandhak kí us jhíl men dálá jáegá, jahán wuh haiwán aur jhúṭhá nabí bhí hogá; aur wuh rát din abadu'l ábád 'azáb men rahenge.

11 Phir main ne ek baṛá safed taḳht, aur us ko jo us par baiṭhá húá thá dekhá, jis ke sámne se zamín aur ásmán bhág gaye; aur unhen kahín jagah na milí. 12 Phir main ne chhoṭe baṛe sab murdon ko us taḳht ke sámne khaṛe húe dekhá; aur kitáben kholí gayín; phir ek âur kitáb kholí gayí, ya'ní kitáb i hayát: aur jis tarah un kitábon men likhá húá thá, un ke a'mál ke mutábiq murdon ká insáf kiyá gayá. 13 Aur samundar ne apne andar ke murdon ko de diyá, aur maut aur 'álam i arwáh ne apne andar ke murdon ko de diyá: aur un men se har ek ke a'mál ke muwáfiq us ká insáf kiyá gayá. 14 Phir maut aur 'álam i arwáh ág kí jhíl men ḍále gaye. Yih ág kí jhíl dúsrí maut hai. 15 Aur jis kisí ká nám kitáb i hayát men likhá húá na milá, wuh ág kí jhíl men ḍálá gayá.

21 Phir main ne ek naye ásmán, aur nayí zamín ko dekhá: kyúnki pahlá ásmán aur pahlí zamín játí rahí thí; aur samundar bhí na rahá. 2 Phir main ne shahr i muqaddas, naye Yarúshalem ko ásmán par se Ḳhudá ke pás se utarte dekhá; aur wuh us dulhan kí mánind árásta thá, jis ne apne shauhar ke liye singár kiyá ho. 3 Phir main ne taḳht men se kisí ko baland áwáz se yih kahte suná, ki Dekh, Ḳhudá ká ḳhaima ádmíon ke darmiyán hai; wuh un ke sáth ḳhaima karegá, aur wuh us ke log honge, aur Ḳhudá áp un ke sáth rahegá, aur un ká Ḳhudá hogá: 4 aur wuh un kí ánkhon ke sab ánsú ponchh degá; is ke ba'd maut nahín rahegí, aur na mátam rahegá, na áh o nála, na dard: pahlí chízen játí rahín. 5 Aur jo taḳht par baiṭhá húá thá, us ne kahá, ki Dekh, main sárí chízon ko nayá baná detá hún. Phir us ne kahá, ki Likh le: kyúnki yih báten sach aur barhaqq hain. 6 Phir us ne mujh se kahá, ki Yih báten púrí ho gayín. Main Alfa, aur Omiga, ya'ní ibtidá aur intihá hún. Main piyáse ko áb i hayát ke chashme se muft piláúngá. 7 Jo gálib áe, wuhí in chízon ká wáris hogá; aur main us ká Ḳhudá húngá, aur wuh merá beṭá hogá. 8 Magar buzdilon, aur beímánon, aur ghinaune logon, aur ḳhúníon, aur harámkáron, aur jádúgaron, aur butparaston, aur sáre jhúṭhon ká hissa ág aur gandhak se jalnewálí jhíl men hogá; yih dúsrí maut hai.

9 Phir un sát firishton men se, jin ke pás sát piyále the, aur wuh pichhlí sát áfaton se bhare húe the, ek ne ákar mujh se kahá, ki Idhar á; main tujhe dulhan, ya'ní Barre kí bíwí, dikháún. 10 Aur wuh mujhe Rúh men ek baṛe aur únche pahár par le gayá, aur shahr i muqaddas Yarúshalem ko, ásmán par se Ḳhudá ke pás se utarte dikháyá; 11 us men Ḳhudá ká jalál thá: aur us kí chamak nihávat qímatí patthar, ya'ní us yashab kí sí thí, jo billaur kí tarah shaffáf ho; 12 aur us kí shahrpanáh baṛí aur baland thí, aur us ke bárah darwáze, aur darwázon par bárah firishte the, aur un par baní Isráíl ke bárah qabílon ke nám likhe húe the: 13 tín darwáze mashriq kí taraf the; tín darwáze shimál kí taraf; tín darwáze junúb kí taraf; aur tín darwáze magrib kí taraf. 14 Aur us shahr kí shahrpanáh kí bárah bunyáden thín, aur un par Barre ke bárah rasúlon ke bárah nám likhe the. 15 Aur jo mujh se kah rahá thá, us ke pás, shahr aur us ke darwázon aur us kí shahrpanáh ke nápne ke liye, ek paimáish ká âla, ya'ní sone ká gaz thá. 16 Aur wuh shahr chaukor wáqi' húá thá, aur us kí lambáí chauṛáí ke barábar thí: us ne shahr ko us gaz se nápá, to bárah hazár farláng niklá: us kí lambáí aur chauṛáí aur únchái barábar thí. 17 Aur us ne us kí shahrpanáh ko ádmí kí, ya'ní firishte kí, paimáish ke mutábiq nápá, to ek sau chauálís háth niklí. 18 Aur us kí shahrpanáh

kí ta'mír yashab kí thí: aur shahr aise kháliṣ sone ká thá, jo shaffáf shíshe kí mánind ho. 19 Aur us shahr kí shahrpanáh kí bunyáden har tarah ke jawáhir se árásta thín. Pahlí bunyád yashab kí thí; dúsrí nílam kí; tísrí shabchirág kí; chauthí zumurrud kí; 20 pánchwín 'aqíq kí; chhaṭí la'l kí; sátwín sunahre patthar kí; áṭhwín fíroze kí; nawín zabarjad kí; daswín yamaní kí; gyárahwín sang i sumbulí kí, aur bárahwín yáqút kí. 21 Aur bárah darwáze bárah motiyon ke the; har darwáza ek ek motí ká thá; aur shahr kí saṛak shaffáf shíshe kí mánind kháliṣ sone kí thí. 22 Aur main ne us men koí maqdis na dekhá: is liye ki Ḳhudáwand Ḳhudá Qádir i mutlaq, aur Barra us ká maqdis hain. 23 Aur us shahr men súraj yá chánd kí raushní kí kuchh hájat nahín; kyúnki Ḳhudá ke jalál ne use raushan kar rakkhá hai, aur Barra us ká chirág hai. 24 Aur qaumen us kí raushní men chalen phirengí; aur zamín ke bádsháh apní shán o shaukat ká sámán us men láenge. 25 Aur us ke darwáze din ko hargiz band na honge, (aur rát wahán na hogí:) 26 aur log qaumon kí shán o shaukat aur 'izzat ká sámán us men láenge: 27 aur us men koí nápák chíz, yá koí shaḳhs jo ghinaune kám kartá, yá jhúṭhí báten ghaṛtá hai, hargiz dáḳhil na hogá, magar wuhí jin ke nám Barre kí kitáb i hayát men likhe húe hain.

22 Phir us ne mujhe billaur kí tarah chamaktá húá áb i hayát ká ek daryá dikháyá, jo Ḳhudá aur Barre ke taḳht se nikalkar, us shahr kí saṛak ke bích men bahtá thá. 2 Aur daryá ke wár pár zindagí ká daraḳht thá; us men bárah qism ke phal áte the, aur har mahíne men phaltá thá; aur us daraḳht ke patton se qaumon ko shifá hotí thí. 3 Aur phir la'nat na hogí: aur Ḳhudá aur Barre ká taḳht us shahr men hogá: aur us ke bande us kí 'ibádat karenge; 4 aur wuh us ká munh dekhenge; aur us ká nám un ke máthon par likhá húá hogá. 5 Aur phir rát na hogí; aur wuh chirág aur súraj kí raushní ke muhtáj na honge; kyúnki Ḳhudáwand Ḳhudá un ko raushan karegá, aur wuh abadu'l ábád bádsháhí karenge.

6 Phir us ne mujh se kahá, ki Yih báten sach aur barhaqq hain; chunánchi Ḳhudáwand ne, jo nabíon kí rúhon ká Ḳhudá hai, apne firishte ko is liye bhejá, ki apne bandon ko wuh báten dikháe jin ká jald honá zarúr hai. 7 Aur dekh, main jald ánewálá hún. Mubárak hai wuh jo is kitáb kí nubuwwat kí báton par 'amal kartá hai.

8 Main wuhí Yúhanná hún, jo in báton ko suntá aur dekhtá thá. Aur jab main ne suná aur dekhá, to jis firishte ne mujhe yih báten dikháín, main us ke pánwon par sijda karne ko girá. 9 Us ne mujh se kahá, ki Ḳhabardár, aisá na kar: main bhí terá, aur tere bháí nabíon, aur is kitáb kí báton par 'amal karnewálon ká hamḳhidmat hún: Ḳhudá hí ko sijda kar.

10 Phir us ne mujh se kahá, ki Is kitáb kí nubuwwat kí báton ko poshída na rakh; kyúnki waqt nazdík hai. 11 Jo burái kartá hai, wuh burái hí kartá jáe: aur jo najis hai, wuh najis hí hotá jáe: aur jo rástbáz hai, wuh rástbází hí kartá jáe: aur jo pák hai, wuh pák hí hotá jáe. 12 Dekh, main jald ánewálá hún; aur har ek ke kám ke muwáfiq dene ke liye ajr mere pás hai. 13 Main Alfa aur Omiga, awwal o áḳhir, ibtidá o intihá hún. 14 Mubárak hain wuh, jo apne jáme dhote hain, kyúnki zindagí ke daraḳht ke pás áne ká iḳhtiyár páenge, aur un darwázon se shahr men dáḳhil honge. 15 Magar kutte, aur jádúgar, aur harámkár, aur ḳhúní, aur butparast, aur jhúṭhí bát ká har ek pasand karne aur ghaṛnewálá báhar rahegá.

16 Mujh Yisú' ne apná firishta is liye bhejá ki kalísiyáon ke báre men tumháre áge in báton kí gawáhí de. Main Dáúd kí asl o nasl, aur subh ká chamaktá húá sitára hún.

17 Aur Rúh aur Dulhan kahtí hain, ki A'. Aur sunnewálá bhí kahe, ki A'. Aur jo piyásá ho wuh áe: aur jo koí cháhe áb i hayát muft le.

18 Main har ek ádmí ke áge jo is kitáb kí nubuwwat kí báten suntá hai gawáhí detá hún, ki agar koí ádmí un men kuchh baṛháe, to Ḳhudá is kitáb men likhí húí áfaten

us par názil karegá: 19 aur agar koí is nubuwwat kí kitáb kí báton men se kuchh nikál ḍále, to Ḳhudá us zindagí ke daraḳht, aur muqaddas shahr men se, jin ká is kitáb men zikr hai, us ká hissa nikál ḍálegá.

20 Jo in báton kí gawáhí detá hai, wuh yih kahtá hai, ki Beshakk: main jald ánewálá húṉ. A'mín: ai Ḳhudáwand Yisú', A'.

21 Ḳhudáwand Yisú' ká fazl muqaddason ke sáth rahe. A'mín.